

Hallituksen esitys Eduskunnalle Maailman kauppajärjestön perustamissopimuksen ja sen liitesopimusten eräiden määräysten hyväksymisestä

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että Eduskunta hyväksyisi tullitariffeja ja kauppaa koskevan yleissopimuksen (General Agreement on Tariffs and Trade, GATT) Uruguayn kierroksen monenkeskisen kauppaneuvottelukierroksen tuloksena syntyneen Maailman kauppajärjestön (World Trade Organisation, WTO) perustamissopimuksen ja sen liitteenä olevat tavarakauppaa, palvelujen kauppaa ja tekijäin- ja teollisoikeuksien kauppavaikutuksia koskevat sopimukset. Sopimus allekirjoitettiin Marrakeshissa 15 päivänä huhtikuuta 1994. Sopimuksen olennaisen osan muodostavat monenkeskiset tavarakauppaa, palvelujen kauppaa ja teollis- ja tekijäinoikeuksien kauppaan liittyviä näkökohtia koskevat sopimukset, riitojen ratkaisua koskevat säännöt ja menettelytavat, kauppapoliittista maatutkintaa koskeva sopimus sekä sopimukseen liittyvät ministeripäätökset ja -julistukset. Nämä sopimukset sitovat kaikkia Maailman kauppajärjestön jäseniä. Lisäksi Maailman kauppajärjestön alaisuuteen kuuluvat nk. useammankeskiset, rajoitetun osanottajamäärän sisältävät sopimukset, jotka sitovat ainoastaan näiden sopimusten allekirjoittajia. Suomi on allekirjoittanut näistä sopimuksista julkisia hankintoja koskevan sopimuksen, kansainvälisen maitotuotesopimuksen ja kansainvälisen nautanlihasopimuksen.

Maailman kauppajärjestön alkuperäisiä perustajajäseniä ovat kaikki vuoden 1947 tullitariffeja ja kauppaa koskevan yleissopimuksen (GATT) sopimuspuolet, jotka hyväksyvät Maailman kauppajärjestön perustamissopimuksen ja sen liitteenä olevat monenkeskiset kauppasopimukset ja joiden myönnytysluettelot on liitetty vuoden 1994 tullitariffeja ja kauppaa koskevaan yleissopimukseen ja joiden erityisiä sitoumuksia koskevat listat on liitetty palvelusopimukseen.

Maailman kauppajärjestöä koskevan sopimuksen on tarkoitus tulla voimaan 1 päivänä tammikuuta 1995 edellyttäen, että riittävä määrä allekirjoittajia on ratifioinut sopimuksen vuoden alkuun mennessä. Ratifiointien riittävyydestä ja sopimuksen lopullisesta voimaantulopäivämäärästä päätetään erikseen joulukuun alussa kokoontuvassa implementaatiokonferenssissa.

Esitykseen liittyy ehdotus laiksi Maailman kauppajärjestön perustamissopimuksen ja sen liitesopimusten eräiden määräysten hyväksymisestä. Ehdotettu laki tulisi voimaan asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan samana päivänä kuin Maailman kauppajärjestön perustamissopimus tulee voimaan.

SISÄLLYSLUETTELO

	Sivu		Sivu
YLEISPERUSTELUT	4	6.14. Sopimus suojalausekkeista	21
1. Nykytila ja asian valmistelu	4	6.15. Palvelukauppaa koskeva yleissopimus (GATS)	21
1.1. Neuvottelujen tausta	4	6.16. Sopimus teollis- ja tekijänoikeuksien kauppaan liittyvistä näkökohdista (TRIPS)	23
1.2. Neuvottelujen kulku	4	6.17. Riitojen ratkaisemisesta annettuja sääntöjä ja menettelyjä koskeva sopimus	24
1.3. Asian valmistelu	5	6.18. Kauppapoliittinen maatutkinta	24
2. Sopimusten yleinen merkitys	5	6.19. Useammankeskkiset sopimukset	25
3. Esityksen taloudelliset vaikutukset	5	6.19.1. Julkisia hankintoja koskeva sopimus	25
3.1. Maataloustuotteet	5	6.19.2. Kansainvälinen maitotuotesopimus	25
3.2. Teollisuustuotteet	8	6.19.3. Kansainvälinen nautanlihasopimus	25
3.3. Palvelujen kauppa	9	6.20. Teollisuustuotteiden ja maataloustuotteiden myönnytysluettelot sekä palvelukaupan erityisten sitoumusten lista ja luettelo suosituimmuuskohtelua koskevista poikkeuksista	25
3.4. Muut alat	9	6.20.1. Maataloustuotteita koskeva myönnytysluettelo	25
4. Esityksen organisaatio- ja henkilöstövaikutukset	10	6.20.2. Teollisuustuotteita koskeva myönnytysluettelo	26
5. Muita esitykseen vaikuttavia seikkoja	10	6.20.3. Palvelukaupan erityisten sitoumusten lista sekä luettelo suosituimmuuskohtelua koskevista poikkeuksista	28
5.1. Maailman kauppajärjestö ja kehitysmaiden asema	10	6.21. Ministeripäätökset ja julkilausumat	29
5.2. Kauppaa ja ympäristöä koskeva työhjelma	11	YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	31
5.3. ETAn ja EU-jäsenyyden vaikutuksia	12	1. Sopimukset	31
6. Sopimusten pääasiallinen sisältö	13	1.1. Maailman kauppajärjestön perustamisopimus	31
6.1. Maailman kauppajärjestön perustamisopimus	14	1.2. Tavarakauppaa koskevat sopimukset	37
6.2. Tavarakauppaa koskevat sopimukset	14	1.2.1. Tullitariffeja ja kauppaa koskeva yleissopimus 1994 (GATT 1994 -sopimus)	37
6.2.1. Tullitariffeja ja kauppaa koskeva yleissopimus 1994 (GATT 1994 -sopimus)	14	1.2.2. Sopimus tullitariffeja ja kauppaa koskevan yleissopimuksen 1994 maksutasetta koskevista määräyksistä	38
6.2.2. Sopimus tullitariffeja ja kauppaa koskevan yleissopimuksen 1994 maksutasetta koskevista määräyksistä	14	1.2.3. Artiklojen II:1b, XVII, XXIV, XXVIII sekä poikkeuslupamenettelyjä koskevat muutokset	39
6.2.3. Artiklojen II:1b, XVII, XXIV, XXVIII sekä poikkeuslupamenettelyjä koskevat muutokset	15	1.2.4. Marrakeshin pöytäkirja tullitariffeja ja kauppaa koskevaan yleissopimukseen 1994	40
6.2.4. Marrakeshin pöytäkirja tullitariffeja ja kauppaa koskevaan yleissopimukseen 1994	15	1.3. Sopimus maataloudesta	42
6.3. Sopimus maataloudesta	15	1.4. Sopimus terveys- ja kasvinsuojelutoimista	52
6.4. Sopimus terveys- ja kasvinsuojelutoimista	16	1.5. Sopimus tekstiili ja vaatetustuotteista	53
6.5. Sopimus tekstiili- ja vaatetustuotteista	17		
6.6. Sopimus kaupan teknisistä esteistä (TBT)	17		
6.7. Sopimus kauppaan liittyvistä investointitoimista (TRIMS)	17		
6.8. Sopimus VI artiklan soveltamisesta (polkumyynti)	18		
6.9. Sopimus VII artiklan soveltamisesta (tullausarvo)	18		
6.10. Sopimus vientitavaran ennakkotarkastuksesta	19		
6.11. Sopimus alkuperäsäännöistä	19		
6.12. Sopimus tuontilensioinnin menettelytapoista	20		
6.13. Tukia ja tasoitustulleja koskeva sopimus	20		

	Sivu		Sivu
1.6. Sopimus kaupan teknisistä esteistä (TBT)	63	1.19.2. Kansainvälinen maitotuotesopimus	125
1.7. Sopimus kauppaan liittyvistä investointitoimista (TRIMS)	67	1.19.3. Kansainvälinen nautanlihasopimus	128
1.8. Sopimus VI artiklan soveltamisesta (polkumyynti)	68	1.20. Teollisuustuotteiden ja maataloustuotteiden myönnytysluettelot sekä palvelukaupan erityisten sitoumusten lista ja luettelo suosituimmuuskohtelua koskevista poikkeuksista	130
1.9. Sopimus VII artiklan soveltamisesta (tullausarvo)	71	1.20.1. Maataloustuotteita koskeva myönnytysluettelo	130
1.10. Sopimus vientitavaran ennakkotarkastuksesta	72	1.20.2. Teollisuustuotteita koskeva myönnytysluettelo	136
1.11. Sopimus alkuperäsäännöistä	73	1.20.3. Palvelukaupan erityisten sitoumusten lista sekä luettelo suosituimmuuskohtelua koskevista poikkeuksista	137
1.12. Sopimus tuontilensioinnin menettelytavoista	75	2. Päätösasiakirjaan sisältyvät ministeripäätökset ja julistukset	140
1.13. Tukia ja tasoitustulleja koskeva sopimus ..	76	3. Tarkemmat säännökset ja määräykset	140
1.14. Sopimus suojalausekkeista	84	4. Voimaantulo	140
1.15. Palvelukauppaa koskeva yleissopimus (GATS)	86	5. Säättämisjärjestys	140
1.16. Sopimus teollis- ja tekijänoikeuksien kauppaan liittyvistä näkökohdista (TRIPS)	92	6. Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus	140
1.17. Riitojen ratkaisemisesta annettuja sääntöjä ja menettelyjä koskeva sopimus	107	LAKITEKSTI	142
1.18. Kauppapoliittinen maatutkinta	121		
1.19. Useammankeskiset sopimukset	122		
1.19.1. Julkisia hankintoja koskeva sopimus	122		

YLEISPERUSTELUT

1. Nykytila ja asian valmistelu

1.1. Neuvottelujen tausta

Vuodelta 1947 peräisin olevan tullitariffeja ja kauppaa koskevan yleissopimuksen (General Agreement on Tariffs and Trade, jäljempänä GATT), johon Suomi liittyi 1950, piirissä on käyty aikaisemmin seitsemän tullinalennuskierrosta seitsemännen ollessa nk. Tokion kierroksen, joka päättyi 1979. Tämä Tokion kierros oli ensimmäinen, jossa säätelyn piiriin pyrittiin saamaan myös muita kaupan esteitä kuin tulleja. Tokion kierroksen tuloksena sovittiin nk. koodeista, joilla GATTin eräitä artikloja tarkennettiin ja täydennettiin (mm. sopimus kaupan teknisistä esteistä, nk. polkumyöntisopimus ja valtiontukisopimus, tullausarvon määrittämistä koskeva sopimus, sopimus julkisista hankinnoista). Näiden sopimusten heikkoutena oli kuitenkin, että ne sitoivat ainoastaan niiden allekirjoittajia, jotka rajoittuivat lähinnä teollisuusmaihin, kehitysmaiden osallistumisen niihin ollessa hyvin vähäistä. Lisäksi kansainvälinen maatalouskauppa ja tekstiili-kauppa olivat edelleen paljolti GATT-säännösten ulkopuolella.

1980-luvun alkupuolella tehdyt yritykset erilliskysymysten neuvotteluista eivät johtaneet tuloksiin, jolloin ajatus uudesta kierroksesta sai alkunsa OECD-maiden piirissä vuonna 1984. Kierroksella haluttiin ratkaista myös uudet ongelmat, joita kansainvälinen kauppa kohtasi tullien ja muiden tavanomaisten kaupan esteiden sääntelyn tuodessa esiin uusia esteitä.

Palvelujen kauppa ja teollis- ja tekijäinoikeudet katsottiin tällaisiksi alueiksi, jotka haluttiin sisällyttää neuvottelujen piiriin. Näiden kysymysten lisäksi investointien kauppavaikutukset saatiin agendalle monien muiden jäädessä ulkopuolelle. Uudet alueet edellyttivät toisaalta sellaisen kysymysten sisällyttämistä neuvotteluihin, jotka saisivat kehitysmaat hyväksymään neuvottelujen aloittamisen. Täten tekstiili- ja maatalouskauppa olivat neuvottelujen onnistumisen kannalta ratkaisevia. Neuvottelujen agendasta sovittiin toista vuotta jatkuneiden neuvottelujen jälkeen syyskuussa 1986 Punta del Estessä Uruguayssa, mistä uusi, kaikkien aikojen laajin kahdeksas neuvottelukierros sai nimensä. Mandaatti sisälsi kaikenkaikkiaan 15 eri neuvottelualueita, kiistanalaisimpina palve-

lujen kauppa, teollis- ja tekijäinoikeuksien kauppavaikutukset ja maatalous ja tekstiilit.

Neuvottelujen alkuperäinen aikataulu edellytti niiden saattamista päätökseen neljän vuoden eli vuoden 1990 kuluessa. Sekä 1988 Montrealissa, Kanadassa pidetty puolivälin tarkastelukokous ja Brysselin ministerikokous 1990 olivat johtaa neuvottelujen katkeamiseen maatalouskiistojen vuoksi. Jatko onnistuttiin kuitenkin turvaamaan ja neuvottelut saatiin vihdoin päätökseen joulukuussa 1993.

1.2. Neuvottelujen kulku

GATTin Uruguayn kauppaneuvottelukierroksen neuvottelut päätettiin 15 päivänä joulukuuta 1993. Vuonna 1986 Uruguayn Punta del Estessä aloitetut neuvottelut kestivät runsaat seitsemän vuotta ja olivat tähän mennessä käydyistä GATT-neuvotteluista laajimmat sekä osanottajamäärältään että käsiteltävien asioiden osalta. Neuvotteluihin osallistui 125 maata ja tullialuetta, kun edelliseen Tokion kierroksen nimellä käytyyn kauppaneuvottelukierrokseen, joka päättyi vuonna 1979, osallistui 102 maata ja tullialuetta. Uruguayn kierrokselle osallistui aikaisempaa enemmän kehitysmaita ja monet kehitysmaat olivat aloittaneet kierroksen kuluessa liittymisneuvottelunsa GATTiin. Kun tähän lisätään, että neuvottelut Venäjän liittymiseksi ovat alkaneet ja että neuvottelut Kiinan jäsenyyden palauttamiseksi ovat aktivoituneet, voidaan todellakin puhua käytännössä maailmankaupan liki kokonaisuudessaan kattavasta järjestöstä.

Uruguayn kierroksen virallinen päätöstilaisuus järjestettiin Marrakeshissa Marokossa 12.—15.4.1994, jossa allekirjoitettiin kierroksen päätösasiakirja ja Maailman kauppajärjestö WTO:n (World Trade Organization) perustamissopimus.

Uruguayn kierroksen neuvottelutuloksen perusteella kaikki maat tulevat kaikkien kierroksen sopimusten jäseniksi lukuun ottamatta ns. useammankeskisiä sopimuksia (sopimus julkisista hankinnoista sekä naudanliha- ja maitotuotesopimukset). Uudesta siviili-ilma-alusten kauppaa koskevasta sopimuksesta ei päästy yksimielisyyteen, joten vanha, rajoitettuun osanottajamäärään perustuva sopimus jää voimaan (Suomi on sopimuksessa tarkkailijana).

1.3. Asian valmistelu

Neuvottelukierroksen alkamisen vahvistuttua asetettiin 28.11.1986 Suomen kantojen valmistelua ja neuvottelujen seurantaan varten ulkomaankauppaministerin johtama neuvotteluvaltuuskunta. Neuvotteluvaltuuskunnan, jossa jäseninä olivat sekä eri alojen ammattiviranomaiset että etujärjestöjen edustajat, alaisuuteen perustettiin valmistelujaosto sekä eri neuvottelualueille omat jaostonsa. Valtuuskuntaa ja jaostoja on kuultu, ja ne ovat omalta osaltaan osallistuneet Suomen neuvottelukantojen valmisteluihin.

GATTin Uruguayn kierroksen neuvottelutuloksista on pyydetty lausunnot seuraavilta ministeriöiltä ja etujärjestöiltä: kauppa- ja teollisuusministeriö, liikenneministeriö, maa- ja metsätalousministeriö, opetusministeriö, oikeusministeriö, puolustusministeriö, sisäasianministeriö, sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö, ympäristöministeriö, valtiovarainministeriö, Suomen Pankki, tullihallitus, Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliitto, Keskuskauppakamari, Kaupan Keskusliitto, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö, Maataloustuottajien Keskusjärjestö, Ulkomaankauppaliitto.

Lausuntojen yhteydessä lausunnonantajat totesivat, että Uruguayn kierroksen neuvottelutulos on Suomen etujen kannalta hyvä ja vällinneissa neuvotteluolosuhteissa paras mahdollinen ratkaisu. Lausunnonantajat katsoivat, että neuvottelutulos sinänsä ei aiheuta lainsäädännöllisiä muutoksia, jotka olisi heti tehtävä. Tarvittavat muutokset voidaan suorittaa EU-jäsenyydestä aiheutuvien lainsäädäntömuutosten yhteydessä. Teollis- ja tekijänoikeuksia koskevat lainsäädäntömuutokset, samoin kuin julkisia hankintoja koskevat muutokset voidaan tehdä vuoden 1995 aikana, koska molempia sopimuksia ryhdytään noudattamaan vasta vuonna 1996.

Ahvenanmaan maakuntahallitukselle ja maakunnan etujärjestöille on tiedotettu neuvottelusta ja niiden kulusta ja maakuntahallitusta on kuultu Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/91) 58 §:n nojalla.

2. Sopimusten yleinen merkitys

Uruguayn kierroksen sopimustekstit sisältävät n. 500 sivua. Maailman kauppajärjestön perustamissopimus muodostaa neuvottelutuloksen kattosopimuksen ja kaikki muut sopi-

mukset ovat sen liitesopimuksia. Tämän lisäksi sopimuskokonaisuuteen kuuluvat maatalous- ja teollisuustuotteiden sekä palvelujen kauppaa koskevat sidontaluetelot.

Uruguayn kierroksella sovittiin tavarakaupan tullien lisäksi suuresta määrästä muita, aiemmillä neuvottelukierroksilla käsittelemättömiä asioita. Tällaisia ovat palvelujen kauppa (General Agreement on Trade in Services, jäljempänä GATS), tekijän- ja teollisoikeudet (Trade Related Intellectual Property Rights, jäljempänä TRIPS) ja kauppaan liittyvät investointimääräykset (Trade Related Investment Measures, jäljempänä TRIMS). Teollisuustuotteiden markkinoillepääsyyn liittyen sovittiin tullien alentamisen lisäksi ns. harmaan vyöhykkeen toimenpiteiden asteittaisesta poistamisesta. Aiemmin vain rajoitetusti GATTin alaisuudessa ollut maatalouskauppa integroidaan osaksi GATT-järjestelmää ja tekstiili- ja vaate-sopimuksella sovittiin, että tekstiilien kauppa säännellyt monikuitusopimus (Multi Fibre Agreement, MFA) poistetaan siirtymäajan kuluessa.

Neuvottelujen tuloksena perustetaan uusi kansainvälinen järjestö, Maailman kauppajärjestö WTO (World Trade Organization). Uusi järjestö tarjoaa puitteet uudistettujen GATT-sääntöjen lisäksi edellä mainituille ns. uusien alojen sopimusjärjestelyille sekä aiempaa tehokkaamman riitojenratkaisujärjestelmän. Uusi organisaatorakenne sallii joustavamman asioiden käsittelyn. Järjestön ensimmäisenä koetinkivenä on pyrkä löytämään tasapaino kaupallisten ja ympäristönsuojelullisten määräysten välille.

Suomen osalta neuvottelukierroksen tuloksia voidaan pitää kokonaisuudessaan myönteisinä. Ulkomaankaupasta riippuvan maan etujen mukaista on yhteisten kansainvälisen kaupan sääntöjen ja riitojenratkaisumekanismien vahvistuminen ja selkiytyminen. Tämä yhdessä kaupan esteiden purkamisen kanssa parantaa suomalaisten viejien vientimahdollisuuksia sekä edellytyksiä kilpailla tasavertaisesti muiden maiden viejien kanssa.

3. Esityksen taloudelliset vaikutukset

3.1. Maataloustuotteet

Maataloussopimuksesta yleensä

Maatalous on nykyisin kansainvälisessä kau-

passa voimakkaasti säännelty. Tähän on johdannut pyrkimys kotimaisten maataloustuotteiden hintatason vakauttamiseen ja halu turvata elintarvikkeiden jatkuva tarjonta. Maataloustuotteiden ylituotanto, niiden rajasuojia ja maailmanmarkkinahintojen aleneminen ovat maatalouskaupan keskeisiä piirteitä.

Maataloustuotteiden maailmanmarkkinahintojen suhteellinen alentuminen on jatkunut viime vuosina, sillä laskelmien mukaan maailmanmarkkinahinnat ovat nousseet yleistä kulluttajahintojen nousua hitaammin. Alentuneet hinnat ovat myös vähentäneet tuotannon kasvua siten, että 1980-luvulla maataloustuotanto kasvoi huomattavasti hitaammin kuin maailman kansantuote. Myöskään maataloustuotteiden kysyntä ei ole kasvanut sanottavasti. Teollisuusmaiden kuluttajat käyttävät tulojensa kasvusta entistä pienemmän osan elintarvikkeiden kulutukseen.

Hintoihin perustuvan tuen vähentäminen teollisuusmaissa vähentää maataloustuotantoa. Tämän odotetaan vähentävän maataloustuotteiden ylituotantoa, jolloin myös maailmanmarkkinahinnat kääntyvät nousuun. Hintojen nousulla arvioidaan olevan taloudellista hyvinvointia lisääviä vaikutuksia sellaisissa maataloustuotteiden nettoviejämaissa, joilla on riittävän vapaa ulkomaankauppajärjestelmä. Elintarvikkeita nettomääräisesti tuovat valtiot joutuvat hintojen odotetun nousun takia vastaavasti heikompaan asemaan. Kuitenkin kaikkien osapuolien kannalta on merkittävää, että hintojen heilahtelut vähenevät ja markkinat vaikiintuvat.

Sopimuksen arviointia

Uruguay'n kierroksen maataloussopimuksesta on arvioitu Pohjois-, Keski- ja Etelä-Amerikan sekä Euroopan valtioiden hyötyvän eniten. Nämä valtiot ovat olleet maataloustuotteiden nettoviejiä. Teollisuusmaat näyttävät yleisesti ottaen hyötyvän, koska ne ovat lauhkean vyöhykkeen tuotteiden, kuten viljan nettoviejiä. Kehitysmaiden aseman pelätään heikenevän, koska ne tuovat näitä lauhkean vyöhykkeen tuotteita. Trooppisten tuotteiden, kuten teen, kahvin ja kookoksen, hintojen nousua ei ole sopimuksen seurauksena odotettavissa.

Kehitysmaissa nousevat hinnat vaikuttavat ennen kaikkea kaupunkiväestön elinkustan-

nuksia nostavasti. Joidenkin maataloustuotteiden, kuten lihan tuottajahintojen, nousun arvellaan lisäävän viljelijöiden tuloja. Tuottajahinnan nousu johtanee kotimaisen tuotannon nousuun, joka korvaa osan kalliimmista tuontielintarvikkeista tai mahdollistaa niiden viennin teollisuusmaiden markkinoille. Vähitellen hintojen nousun odotetaan johtavan joidenkin valtioiden kohdalla näiden siirtymiseen nettovoijiksi.

Erityisesti Afrikan ja Aasian valtioissa sopimuksen mukaisen kaupan vapautumisen odotetaan vaikeuttavan taloudellista tilannetta. Näiden valtioiden maataloustuotteiden viennistä saamat kasvavat tulot eivät riitä tasaamaan tuontituotteiden korkeampaa hintaa. Sopimuksen seurauksena nousevan maailmanmarkkinahinnan odotetaan kuitenkin hyödyttävän kotimaisia tuottajia. Sellaisten valtioiden, joissa maatalouskauppa ja tuotanto toimivat suhteellisen vapaassa ympäristössä, odotetaan nopeimmin sopeutuvan muutoksiin. Erityisesti lihan, maitotuotteiden, vehnän, rehuviljan ja kasviöljyjen maailmanmarkkinahintojen arvioidaan kasvavan.

Yksi kehitysmaita koskeva ongelma on tullietuus- eli ns. GSP-järjestelmän kehitysmaille antaman erityisaseman heikkeneminen. Aikaisemman tullietuusjärjestelmän toimivuutta kohtaan on esitetty kritiikkiä muun muassa siksi, että se on ohjannut kehitysmaiden tuotantoa kansantalouden kannalta epäolennaisiin tuotteisiin, joiden merkitys kehityksen edistäjänä on vähäinen. Tämän järjestelmän merkitys tulee muuttumaan. GSP-järjestelmää ollaan muotoilemassa uudelleen esimerkiksi Euroopan unionissa.

Yleisesti ottaen kehitysmaidenkin vientimahdollisuudet tulevat sopimuksen perusteella lisääntymään. Ulkomaisten investoijien kannalta kehitysmaat tulevat kiinnostavammiksi, koska sopimuksen allekirjoittamisen katsotaan merkitsevän näiden maiden luotettavuuden lisääntymistä taloudellisina yhteistyökumppaneina. Kaikki kauppaa käyvät valtiot hyötyvät selvistä maailmankaupan säännöistä, jotka korvaavat aikaisemman paljolti taloudelliseen asemaan perustuneen järjestelmän. Lisäksi teollisuusmaiden, jotka ostavat 80 prosenttia kehitysmaiden viennistä, taloudellisen kasvun vaikiintumisella on myönteiset vaikutukset kehitysmaiden kauppaan.

Sopimuksen täytöntöönpano

Kaupan vapautumisen edetessä maataloustuottajien tulotason kehitys riippuu menetettyjen tulojen korvausjärjestelmästä. Tämä heijastuu valtion talousarvioon. Maataloustuotteiden hintojen ja hintatuen odotettavissa oleva aleneminen hyödyttää kuluttajaa.

Tariffikaatio eli rajasuojan muuttaminen tuliksi merkitsee kuitenkin rajasuojan vähenemistä, ja tämä tulee näkymään maailmanmarkkinahintojen muutosten heijastumisena sisämarkkinoille ja se voi johtaa uusien markkinajärjestelmien luomiseen.

Viljelijöiden tulotason turvaaminen on jatkossakin tärkeä maatalouspolitiikan tavoite. Hintapolitiikalla tulee olemaan nykyistä pienempi merkitys viljelijöiden tulotasoon, jolloin erilaisten tulonsiirtojen merkitys kasvaa.

Valtion taloudellinen tutkimuskeskus laati laskelmia sopimuksen vaikutuksesta Suomeen. Tutkimuskeskuksen aikaisemmissa laskelmissa käytetyillä perusolettamuksilla sekä maatalouden alkutuotanto että peruselintarvikkeiden jalostus supistuu Suomessa vajaat kymmenen prosenttia. Tuonnin osuus nousee molemmilla sektoreilla yli sopimuksessa tavoitellun viiden prosentin. Tämä kehitys riippuu kuitenkin suuresti valuuttakurssien ja nimellishintojen kehityksestä.

Sopimuksen velvoitteiden vaikutus Euroopan unioniin riippuu valuuttakurssien, erityisesti ECU:n ja Yhdysvaltain dollarin välisestä vaihtosuhteesta. EU:ssa arvioidaan ongelmia aiheutuvan myös niin sanotusta vihreästä ECU:sta, jossa ilmaistaan muun muassa tuottajahinnat, ja maataloustuki. Vihreä ECU lasketaan sovitun kertoimen mukaan virallisesta ECU:n arvosta. Jos kertoimen arvo nousee, myös tuottajahinnat nousevat. Tämä merkitsee vientituen tarpeen lisääntymistä. Samalla tuontitavaroiden kilpailukyky paranee, koska muuttuvilla tuontimaksuilla ei enää voida tasata nousevien tuottajahintojen vaikutusta.

Sopimus asettaa rajoituksia maataloustuotteiden vientituelle ja kotimaiselle maataloustuolle. Rajoitukset koskevat kaikkia sopimuksen jäseniä ja niiden tavoitteena on vaikuttaa maataloustuotteiden maailmankauppaa tervehdyttävästi. Rajoitukset ovat siten samankaltaiset sekä EU:ssa että Suomessa.

Sisäinen tuki

Maataloustuki jaetaan sopimuksen perusteel-

la alennusvelvoitteen alaiseen nk. oranssiin tukeen ja nk. vihreään tukeen, jolle alennusvelvoitetta ei aseteta. Tähän niin sanottuun vihreän tuen ryhmään kuuluvia tukimuotoja voidaan jatkaa aikaisemmassa laajuudessa. Vihreiden tukien maksuun on käytetty noin 2 miljardia markkaa vuosittain. Vihreäksi luettavalle tukimuodolle on asetettu yksityiskohtaiset ehdot, jotka esitetään sopimuksen liitteissä. Sopimuksessa määriteltiin oranssiin tukeen luetaan valtion talousarviossa osoitettujen varojen lisäksi kotimaisten ja maailmanmarkkinahintojen erotus eli markkinahintatuki. Oranssin tuen määrä on ollut runsaat 15 miljardia markkaa (16,5 miljardia markkaa perusjaksolla 1986—88), josta valtion talousarviosta kateetaan runsaat 2 miljardia markkaa (peruskaudella 2,3 miljardia markkaa) vuosittain. Tähän ryhmään luetaan suurin osa talousarviosta maksettavasta maataloustuesta, muun muassa hintapoliittinen tuki. Oranssin tuen kokonaismäärää sopimus edellyttää alennettavaksi 20 prosentilla perusjakssoon verrattuna vuoteen 2000 mennessä. Oranssi tuki lasketaan sopimuksessa erikseen määritellyllä tavalla eli niin sanotulla kokonaistuen mittaamenetelmällä, joka on tarkemmin selostettu kohdassa 6.3.

Vientituki

Sopimuksen mukaan maataloustuotteiden vientitukea sitoudutaan alentamaan 36 prosentilla. Vientituen suuruus oli peruskaudella 1986—90 noin 3,4 miljardia markkaa vuodessa. Sopimuksen mukaan on sitouduttu myös vientimäärien alentamiseen 21 prosentilla.

Tuotto

Maataloustuotteilta kannettavan tullin määrä on ollut noin 300 miljoonaa markkaa vuosittain. Tullin lisäksi maataloustuotteilta on peritty tuontimaksuja vajaat 100 miljoonaa markkaa. Sopimuksen mukaan maataloustuotteiden tullien keskimääräinen alennus on 36 prosenttia. Koska keskimääräinen alennus on laskettu kaikkien tullinimikkeiden keskiarvona painottamatta niitä tuonnin määrällä, tullin tuotto ei kuitenkaan vähenisi näin paljoa.

Sopimuksen budjettivaikutukset lähitulevaisuudessa

Maataloussopimuksen toteuttaminen saattaa vaikeutua, jos valuuttakurssit tai maailmanmarkkinahinnat kehittyvät epäsuotuisasti. Valtioneuvoston yleisistunnossa 22.10.1990 hallitus antoi seuraavan lausuman: ”Hyväksyessään ohjeen Suomen maataloustarjoukseksi hallitus toteaa, että tarjouksen ja GATT-kierroksen tulosten perusteella tehtävät ratkaisut Suomessa toteutetaan siten, että pääasiallisen toimeentulonsa maatilataloudesta saaville turvataan edelleen yleinen tulokehitys”. Viljelijän tulotason turvaaminen saattaa täytäntöönpanokauden lopulla vaatia toimenpiteitä, mikäli valuuttakurssit tai maailmanmarkkinahinnat kehittyvät epäedullisesti.

Suomen liittyessä Euroopan unioniin, se siirtyy EU:n maatalouspolitiikan piiriin. Tällöin tapahtuu merkittäviä muutoksia maa- ja puutarhatalouden alalla sekä valtiontalouden tulo- että menopuolella. Valtion tuloista poistuvat tuontimaksu ja valmisteverotulot sekä vientikustannus- ja kiintiömaksutulot. Menopuolella vientituki siirtyy EU:n vastattavaksi. Maataloustuotteiden markkinajärjestelmälain ja erikoiskasvilakien mukaiset tuet siirtyvät EU:n vastattavaksi. Muutosten kokonaisvaikutuksena vuoteen 1994 verrattuna arvioidaan valtion menojen lisääntyvän noin 100 milj. markalla. Lisäksi rakennetukien aiheuttamat menot nousevat noin 300 milj. markkaan.

3.2. Teollisuustuotteet

Teollisuustuotteiden tullien vastavuoroiseen alentamiseen liittyviä neuvotteluja Suomi kävi kahdenvälisesti GATTin Uruguayn kierroksen loppuvaiheessa kaikkien tärkeimpien Euroopan ulkopuolisten kauppakumppaniensa kanssa. OECD-maista mukana olivat Yhdysvallat, Kanada, Meksiko, Australia ja Uusi Seelanti. GATTin jäsenenä olevista tärkeimmistä Kaakois-Aasian kehitysmaista neuvotteluja käytiin ensi sijassa Etelä-Korean, Indonesian, Malesian ja Thaimaan kanssa. Neuvotteluja käytiin myös Etelä-Afrikan kanssa. Neuvotteluoikeus puolin ja toisin rajoittui kahdenvälisissä neuvotteluissa vain sellaisiin tuotteisiin, joissa kauppakumppanilla oli joko päätoimittajan tai

vähintään suurimpiin kuuluvan toimittajan asema.

GATTin yleisen suosituimmuuskohtelun mukaan tullien alennuksista pääsevät hyötymään kaikki GATTin sopimuspuolet, eikä ainoastaan se maa, jonka kanssa neuvottelutulos on jossain tullinimikkeessä saavutettu.

Kahdenvälisten neuvottelujen lisäksi käytiin kokonaisia toimialoja koskevia useammankeskisiä neuvotteluja tullien poistamiseksi tai harmonisoimiseksi toimialalajuisesti.

GATTin Uruguayn kierroksen tavoitteeksi teollisuustuotteiden markkinoille pääsyn lisäämisen osalta asetettiin keskimäärin kolmasosan tullien alennus nykytasolta. Tullialennukset toteutetaan viiden tasasuuruisen alennuksen puitteissa neljän vuoden aikana sopimuksen voimaantulusta lukien, ellei neuvotteluissa sitten muuta sovittu. Koko toimialoja koskevissa ns. sektorikohtaisissa nollatulli- tai harmonisointiratkaisuissa alennusaikataulut ovat yleensä kuitenkin pidempiä, jopa yhdeksän- tai neljätoistavuotisia.

Tullien alennusten taloudelliset vaikutukset Suomen, kuten yleensäkin teollisuusmaiden osalta, jäävät suhteellisen rajallisiksi. Tämä johtuu ensinnäkin siitä, että Suomen tullitaso teollisuustuotteiden osalta oli jo ennen GATTin Uruguayn kierrosta suhteellisen alhaisella tasolla tekstiili-, vaate- ja jalkine tuotteita lukuun ottamatta. Toinen tähän vaikuttava tekijä on, että valtaosa Suomen tuonnista tapahtuu jo vapaakauppasopimusten puitteissa. Tullien alennukset koskevatkin ensi sijassa Suomen tuontia Euroopan ulkopuolisista OECD-maista sekä GATTin jäsenenä olevista kehitysmaista. Kysynnän hintajoustoon tullien alennuksilla tuskin on sanottavampaa vaikutusta. Myöskin lyhytaikaisilla valuuttakurssivaihteluilla on ilmeisesti suurempi kysyntävaikutus ja tätä kautta myös taloudellinen vaikutus tuontiin kuin itse tullien alennuksilla, jotka lisäksi toteutetaan suhteellisen pitkällä aikavälillä.

Tarkkoja laskelmia tullien alennuksen budjettivaikutuksista on mahdoton tehdä. Tuonti vaihtelee sekä tuotteiden määrän ja hinnan suhteen sekä alueellisesti ja ajallisesti. Yksinkertaistetun mallin avulla voidaan kuitenkin todeta, että esim. vuonna 1992 tullialaisen tuonnin määrä teollisuustuotteissa oli yhteensä 840 milj. markkaa. Soveltamalla tähän lukuun GATTin Uruguayn kierroksen tullitarjouksemme kaupalla painotettua keskimääräistä alennusvaikutusta, joka on 31 prosenttia, saadaan

alennusvaikutukseksi noin 260 milj. markkaa vuosisatasolla. Tämä toteutuu vasta kun alennusvaikutus on kokonaisuudessaan toteutunut. Vuosittain vaikutus kasvaa viidesosalla kokonaistullista. GATTin Uruguayn kierroksen tulosten tullessa voimaan budjettivaikutus menettäytinä tullinkantomaksuina ensimmäisenä vuonna on siis runsaat 50 milj. markkaa, toisena vuonna yhteensä 100 milj. markkaa jne saavuttaen noin 260 milj. markan tason kun kierroksen tuloksen mukaiset tullialennukset ovat kokonaisuudessaan huomioitu tullinkannon vähentämisenä oletuksella, että tuonkin kokonaistaso ja rakenne pysyy muuttumattomana. Juuri näitä muutoksia onkin mahdotonta arvioida lyhyelläkään aikavälillä, saatikka sitten sillä aikavälillä, jolla GATTin Uruguayn kierroksen tulokset toteutuvat kokonaisuudessaan.

Soveltamalla vastaavaa suoraviivaista yksinkertaistettua kaavaa Suomen vientiin Euroopan ulkopuolisiin OECD-maihin sekä tärkeimpiin kehitysmaihiin nähden voidaan arvioida GATT-sopimusratkaisun alentavan vientimme kohtaamia tuljella näillä tärkeimillä markkinoilamme yhteensä noin 700 milj. markalla.

GATTin Uruguayn kierroksen neuvottelutuloksen taloudellinen kokonaisvaikutus teollisuustuotteiden kaupan osalta on Suomelle vuosisatasolla siis noin 440 milj. markkaa positiivinen. On kuitenkin korostettava, että tässä esitetyt luvut ovat suuntaa-antavia, yksinkertaistetun kaavan mukaan laskettuja. Ne antavat kuitenkin yleiskuvan teollisuustuotteiden tullineuvottelujen tuloksesta kokonaismäärien ja vienti- ja tuontitavaroiden tullien allennusten suhteen osalta.

3.3. Palvelujen kauppa

Suomen osuus maailman palvelutuonnista oli vuonna 1990 noin prosentin ja -viennistä 0,6 prosenttia. Voidaan arvioida, ettei palvelukaupan yleissopimuksella (General Agreement on Trade in Services, GATS) ole merkittäviä välittömiä vaikutuksia palvelukauppaamme. Se tarjoaa kuitenkin mahdollisuuksia palveluyritystemme kansainvälistymiseen. Suomen kannalta sopimuksen myönteinen merkitys voidaan nähdä erityisesti Euroopan ulkopuolisilla markkinoilla ETAn ja mahdollisen EU-jäsenyyden kattaessa Euroopan markkinat. Seuraavat palvelukaupan vapauttamisneuvottelut

on sovittu aloitettaviksi viiden vuoden kuluessa sopimuksen voimaantulosta. Sopimuksen voimaansaattamisen ei ole arvioitu vaativan kotimaisen voimassa olevan lainsäädännön muuttamista tai uutta lainsäädäntöä.

3.4. Muut alat

Teollis- ja tekijänoikeuksien kauppaan liittyvistä näkökohdista tehdyllä sopimuksella (jäljempänä TRIPS-sopimus) ei ole suoranaisia vaikutuksia valtion tai kuntien talouteen.

Teollis- ja tekijänoikeuksien suoja muodostaa lainsäädännöllisen pohjan oikeuksien kaupalliselle käytölle. Lainsäädäntö estää luovan työn ja osaamisen epälojaalin kaupallisen hyväksikäytön ja suojaa siten tuottajien ja levittäjien taloudellista panosta. TRIPS-sopimuksella vahvistetaan näiden oikeuksien kansainvälistä suojaa. Tehokas kansainvälinen suojajärjestelmä luo aikaisempaa paremmat edellytykset teknologian ja kulttuurituotteiden maailmankaupalle.

Kaupan teknisiä esteitä koskevalla sopimuksella ei ole vaikutuksia valtionalouteen. Kansantaloudelliset vaikutukset ovat myönteisiä sopimuksen parantaessa suomalaisten tuotteiden vientimahdollisuuksia Euroopan talousalueen ulkopuolelle.

Sopimus kauppaan liittyvistä investointitoimista (TRIMS-sopimus) parantaa suomalaisten yritysten toimintaedellytyksiä kehitysmaissa. Ei ole kuitenkaan todennäköistä, että suomalaiset yritykset lisäävät välittömästi merkittävästi investointejaan ulkomailla tämä sopimuksen voimaantulon ansiosta. Sopimuksella ei ole vaikutuksia valtionalouteen.

Kansainvälinen maitotuote- ja naudanlihasopimus ei taloudellisilta vaikutuksiltaan poikkea vanhasta.

GATT-sopimuksen VI artiklan (polkumyynititoimet) ja sen soveltamissopimuksen kansan- ja valtionaloudelliset vaikutukset riippuvat niiden soveltamistarpeesta ja -tavasta. Lyhyen aikavälin välittömät vaikutukset saattava lisäksi poiketa tuntuvasti pitemmän aikavälin vaikutuksista ja olla jopa vastakkaisia. Näin ollen taloudellisia vaikutuksia ei voida luotettavasti ennustaa, mutta ne jäänevät joka tapauksessa vähäisiksi. Vaikutukset yksittäisen yrittäjän ja toimialan tilanteeseen voivat sen sijaan olla merkittäviäkin.

4. Esityksen organisaatio- ja henkilöstövaikutukset

Kaupan teknisiä esteitä koskevan TBT-sopimuksen tietojenantovelvoitteiden toteuttaminen tulee myös tulevaisuudessa olemaan kauppaja- ja teollisuusministeriön tehtävänä. Tiedotuskeskuksen toimintoja tulee jatkamaan Suomen standardisoimisliitto ry. kauppaja- ja teollisuusministeriöltä saamansa toimeksiannon perusteella. Aikaisempaan sopimuksen verrattuna jäsenten lukumäärän lisääntyminen saattaa josainkin määrin lisätä ilmoitusten (notifikaatioiden) ja tietopyyntöjen määrää, joka voitaneen kuitenkin hoitaa nykyisten järjestelyiden puitteissa.

Terveys- ja kasvinuojelutoimia koskevan sopimuksen (SPS-sopimus) avoimuutta ja läpinäkyvyyttä koskevat velvoitteet on tarkoitus hoitaa yhdessä kaupan teknisiä esteitä koskevan sopimuksen kanssa eli kauppaja- ja teollisuusministeriön toimesta ja Suomen Standardisoimisliiton avustuksella. Muilta osin sopimuksen hallinnointi kuuluisi osittain maa- ja metsätalousministeriön ja osittain kauppaja- ja teollisuusministeriön tehtäviin. Myös ympäristöministeriö on kytkettävä mukaan siltä osin kuin kyse on villieläimistä ja -kasveista.

Tavaramerkkilakiin sisältyvät säännökset turvaamistoimenpiteistä, joiden nojalla voidaan estää tavaramerkkiä loukkaavien tuoteväerennösten maahantuonti. TRIPS-sopimukseen sisältyvät määräykset, joiden mukaan tulliviranomaisten tulee voida pysäyttää rajalle tuoteväerennösten lisäksi tekijänoikeuksia loukkaavat piraattituotteet. Tämä voi lisätä jonkin verran tulliviranomaisten työtä. Työmäärän lisäys on kuitenkin vähäinen, eikä se aiheuttane tarvetta lisävirkoihin.

Alkuperäsääntöjä koskevalla sopimuksella ei ole varsinaisia organisatorisia vaikutuksia. Yhdenmukaistamiseen liittyvä tekninen selvitystyö tulee tapahtumaan Tulliyhteistyöneuvostossa jolloin työn teknisestä osuudesta kansallisessa organisaatiossa vastaa tullilaitos. Työhön liittyy kuitenkin merkittäviä kauppapoliittisia intressejä, joiden osalta vastuu kuuluu kauppapoliitikasta vastaaville viranomaisille. Alkuperän määrittelyyn tuonnissa ja viennissä liittyvien käytännön tehtävien voidaan katsoa kuuluvan tullilaitokselle.

Sopimuksen kauppaan liittyvistä investointitoimenpiteistä liittyvä tiedotus voitaisiin keskit-

tää kauppaja- ja teollisuusministeriöön (ja/tai sen rahoittamaan Invest in Finland Bureau-yksikköön).

Uruguayn kierroksen maataloussopimuksen edellyttämät muutokset koskevat tulleja, niiden säätämistä, hallintoa sekä kiintiöiden ja sitoumusten valvontaa. Suomi sitoutuu sopimuksen perusteella tiettyyn kokonaistuen enimmäismäärään, samoin kuin vientituen enimmäismääriin. Näiden sitoumusten määrä saadaan tarkalleen tietää vasta jälkikäteen. Tämä edellyttää maatalouspoliittisten valvontajärjestelmien kehittämistä.

Euroopan unioniin liittyminen vuoden 1995 alusta edellyttää tehtävien laajamittaista uudelleen järjestämistä. Tämän sopimuksen kannalta olennaista on, että tullin tehtäväksi jäisi kiintiöiden valvonta ja maksujen tekninen perintä ja maa- ja metsätalousministeriön vastuulla olisi Euroopan unionin yhteisen maatalouspolitiikan osana osallistua maataloustuotteiden tuontimaksuista käytäviin neuvotteluihin. Vuoden 1993 alusta siirrettiin vientituen ja elintarvikkeiden tuontisuojan uudistamiseen liittyen näiden tehtävien hoitoon varattuja voimavaroja valtiovarainministeriön ja kauppaja- ja teollisuusministeriön hallinnonalalta maa- ja metsätalousministeriöön.

5. Muita esitykseen vaikuttavia seikkoja

5.1. Maailman kauppajärjestö ja kehitysmaiden asema

Kehitysmaiden GATTissa saama erityiskohdeltu jatkuu WTO:ssa. Käytännössä kehitysmaaille myönnetään helpotuksia yleisistä säännöistä teollisuusmaita lievempien vaatimusten ja pitempien ylimenokausien muodossa. Vähi-ten kehittyneiltä mailta ei joissakin tapauksissa vaadita sitoumuksia lainkaan. Tariffien alennukset ovat suhteellisesti ottaen suurempia kehitysmaista tuotaville tavaroille kuin muille, joten kehitysmaiden voidaan siten arvioida hyötyvän kaupan vapauttamisesta. Kaikista tuoteryhmistä tekstiili- ja vaatetussektorin tuotteille on ennakoitu suurinta kaupankäynnin lisäystä seuraavan vuosikymmenen kuluessa johtuen MFA-sopimuksen purkamisesta.

Monenkeskisen kauppajärjestelmän kehittämisen ja kaupankäynnin vapauttamisen seuraukset kohdistuvat kuitenkin varsin eri tavoin

eri maihin. Kehitysmaita ei tässä suhteessa voida käsitellä yhtenä ryhmänä, vaan kierroksen hyötyjä ja haittoja on punnittava maakokotaisesti. Maataloustuotteiden arvioitu hinnannousu koskettaa kuitenkin kaikkia kehitysmaita. Elintarvikkeiden nettoviejät hyötyvät ja -tuojat kärsivät. Jälkimmäiseen ryhmään kuuluvat erityisesti vähiten kehittyneet maat, maantieteellisesti Afrikka. Vähiten kehittyneiden ja elintarvikkeiden nettotuojien asema pyritään ottamaan huomioon erityisessä asianomaisissa maita koskevassa päätöksessä, eikä kyseisiltä mailta odoteta minkäänlaisia tuen vähentämissitoumuksia. Näitä kehittyneemmat maat erityisesti Aasiassa ovat edullisemmassa asemassa kierroksen hyötyjen osalta. Kehitysmaat ovat itse arvioineet Uruguayn kierroksen kokonaisvaikutusten olevan kannaltaan myönteisiä.

Opetusministeriö on järjestänyt yhteistyössä Maailman henkisen omaisuuden järjestön (World Intellectual Property Organisation, jäljempänä WIPO) ja alan suomalaisten yksityisten järjestöjen kanssa tekijänoikeuden koulutustilaisuuksia kehitysmaiden asiantuntijoille. Opetusministeriö ja ulkoasiainministeriö ovat yhteistyössä selvittäneet mahdollisuuksia myös laajempaan kehitysyhteistyöhön tekijänoikeuden alalla.

Patentti- ja rekisterihallitus on osallistunut vuodesta 1983 lähtien WIPO:n projektiin, jonka tarkoituksena on kouluttaa kehitysmaiden patenttialan viranomaisia. Pääsääntöisesti nämä kurssit ovat olleet kolmeosaisia, joissa kaksi ensimmäistä osaa ovat käsittäneet orientaatiokoulutusta sekä syventävää koulutusta ja tämän jälkeen käytännön koulutusta jossakin WIPO:n jäsenmaassa, esimerkiksi Suomessa käytännön koulutus on saattanut kestää kolme viikkoa.

Kaupan teknisiä esteitä koskevan sopimuksen 11 artikla sisältää määräyksiä kehitysmaajäsenille myönnettävästä teknisestä avusta. Sopimuksen 12 artiklassa on lisäksi määräyksiä kehitysmaajäsenten erityiskohtelusta sekä kehitysmaajäsenille sopimusveloitteiden täyttämässä mahdollisesti esiintyvien erityisongelmien huomioon ottamisesta. Kehitysmailla on myös teollisuusmaista poiketen oikeus saada teknisten määräysten tekstejä jollain GATTin virallisista kielistä.

Sopimus kauppaan liittyvistä investointitoimista rajoittaa ensisijaisesti kehitysmaiden liikumavaraa. Sen sijaan teollisuusmaiden yleises-

ti käyttämät kauppaa rajoittavat investointitoimet, lähinnä erilaiset tukijärjestelyt puuttuvat sopimuksen esimerkkiluettelosta. Toisaalta, kehitysmaiden etuja palvelee sopimukseen sisältyvä tarkastelumenettely, jonka mukaan viiden vuoden kuluttua sopimuksen voimaantulosta tavarakauppaneuvoston on tarkastettava sopimuksen toimivuus. Tässä yhteydessä on selvitettävä myös se, pitäisikö sopimusta täydentää investointi- ja kilpailupolitiikkaa koskevilla määräyksillä.

5.2. Kauppaa ja ympäristöä koskeva työohjelma

Uruguayn kierroksen loppuvaiheessa esiin nousseista ns. uusista aiheista pisimmälle on edetty kauppa- ja ympäristöpolitiikan yhteensovittamiseen liittyvässä työssä. Lähtökohtana ovat vuonna 1992 Rio de Janeirossa pidetyn YK:n ympäristö- ja kehityskonferenssin hyväksymät periaatteet, joiden mukaan kauppapolitiikka ja ympäristöpolitiikka on sovittava yhteen kestävästä kehitystä tukevalla tavalla. Tämä aihe on esillä myös useissa muissa kansainvälisissä järjestöissä, joiden analyysityön tulosten odotetaan omalta osaltaan edistävän GATTissa/WTO:ssa tehtävää työtä. Tätä varten päätettiin Marrakeshin ministerikokouksessa perustaa WTO:hon oma kauppa- ja ympäristökomitea.

Kauppa- ja ympäristökysymysten käsittely alkoi GATTissa jo vuoden 1991 lopulla, jolloin EFTA-maiden aloitteesta kutsuttiin koolle jo 1970-luvulla perustettu ympäristötoimenpiteiden ja kansainvälisen kaupan suhteita tarkasteleva työryhmä, Group on Environmental Measures and International Trade.

Kuluneiden yli kahden vuoden aikana ryhmä on kokoontunut säännöllisesti käsittelemään kolmea pysyvästi asialistalla ollutta aihetta: kansainvälisten ympäristösopimusten sisältämien kauppamääräysten ja kansainvälisen kauppajärjestelmän säännösten suhdetta; kansallisten, kauppavaikutuksia omaavien ympäristösäädösten avoimuutta sekä ympäristönsuojeluperusteisten pakkaus- ja merkintämääräysten kauppavaikutuksia. Myöhemmin ryhmän työohjelmaan otettiin omana kohtanaan Yhdistyneiden kansakuntien ympäristö- ja kehityskonferenssin (United Nations Conference on Environment and Development, jäljempänä UNCED) seurantatyö kansainväliseen kauppajärjestelmään liittyviltä osin.

Uruguayn kierroksen päättämisen osoittau-

tuessa mutkikkaaksi ei kaupasta ja ympäristöstä haluttu tehdä lisävaikeutta työn etenemiselle. Tästä syystä ryhmä ei työssään pyrkinyt neuvottelemaan sitovista päätöksistä, sen sijaan keskityttiin ongelmakentän kartoittamiseen ja analyysityöhön. Kauppa- ja ympäristökysymysten keskeisestä merkityksestä kansainvälisen kauppajärjestelmän kehittämisessä vallitsi kuitenkin yksimielisyys, ja Uruguayn kierroksen päättyessä joulukuussa 1993 sopimuspuolet tekivätkin erillispäätöksen, jonka mukaan WTO:hon perustetaan kauppa- ja ympäristöalacomitea. Samalla alakomitealle vahvistettiin työohjelma. Työohjelmaa toteuttamaan asetettiin Marrakeshin ministerikokouksessa huhtikuussa 1994 WTO:n valmistelevan komitean alaisuuteen kauppa- ja ympäristöalacomitea, joka aloitti toimintansa välittömästi Marrakeshin kokouksen jälkeen, siis jo ennen WTO:ta koskevan sopimuksen voimaantuloa.

Alakomitean tehtävänä on tarkentaa kysymyksiä, jotka liittyvät kauppapoliittisten ja ympäristöpoliittisten toimenpiteiden yhteensovittamiseen kestävästä kehitystä tukevalla tavalla ja antaa suosituksensa siitä, miten kansainvälisen kauppajärjestelmän säännöksiä mahdollisesti tulisi muuttaa, jotta asetettuun tavoitteen päästäisiin.

Työohjelman mukaisesti alakomitean tulee tarkastella seuraavia kysymyksiä:

1) kansainvälisen kauppajärjestelmän määräysten suhde ympäristöperusteisiin kauppatoimiin ml. kansainvälisten ympäristösopimusten sisältämät kauppatoimet,

2) kauppaan vaikuttavan ympäristöpolitiikan ja -toimien suhde kansainvälisen kauppajärjestelmän määräyksiin,

3) kansainvälisen kauppajärjestelmän määräysten suhde

a) ympäristöperusteisiin maksuihin ja veroihin

b) tuotteisiin liittyviin ympäristövaatimuksiin ml. standardit ja tekniset määräykset, pakkaukset, merkintä ja kierrätys,

4) kansainvälisen kauppajärjestelmän määräykset, jotka koskevat ympäristöperusteisilta kauppatoimilta tai kauppavaikutuksiltaan merkittäviltä ympäristönsuojelutoimenpiteiltä edellytettävää avoimuutta,

5) kansainvälisen kauppajärjestelmän ja monenkeskisten ympäristönsuojelusopimusten riitonenratkaisumekanismien suhde,

6) ympäristönsuojelutoimien vaikutus markkinoillepääsyyn erityisesti vähiten kehittyneiden

kehitysmaiden kannalta sekä kaupparajoitteiden ja vääristymien poistamisen hyödyt ympäristölle,

7) kotimaassa kiellettyjen tuotteiden vienti,

8) palveluihin liittyvät kauppa- ja ympäristönäkökohdat sekä

9) henkisen omaisuuden suojaa koskevaan sopimukseen (TRIPS) liittyvät kauppa- ja ympäristönäkökohdat.

Komitean tulee antaa työskentelystään raportti ensimmäiselle WTO-sopimuksen voimaantulon jälkeen, käytännössä noin kahden vuoden kuluttua, kokoontuvalle ministerikokoukselle. Tällöin myös komitean toimeksianto tulee uudelleen harkittavaksi.

Suomelle työohjelma on erityisen tärkeä, koska kannatamme tehokkaita toimenpiteitä rajat ylittävien ja maailmanlaajuisten ympäristöongelmien ratkaisemiseksi ja koska Suomen vienti varsin herkästi joutuu kärsimään edellä mainitusta vihreästä protektionismista. Suomen tarkoituksena on yhteistoimin muiden Pohjoismaiden kanssa osallistua aktiivisesti työohjelman toteuttamiseen.

5.3. ETAn sekä EU-jäsenyyden vaikutuksia

ETAssa ja EU:ssa valtioneuvoston ohella perustuu olemassa olevien tukien valvonnan ohella velvoitteeseen ilmoittaa suunnitellut valtion tuet valvontaviranomaiselle, joka EU-maiden osalta on Euroopan komissio ja ETAn EFTA-valtioiden osalta EFTAn valvontaviranomainen. Uusia tukia ei saa saattaa voimaan ennen valvontaviranomaisen antamaa hyväksyntää. Valvontaviranomainen voi velvoittaa perimään takaisin etua saaneilta yrityksiltä ilman sen lupaa myönnettyt tuet, jotka eivät ole sopimukseen mukaisia. GATTin valtion tukien valvonta perustuu puolestaan ensisijaisesti jälkikäteismuutoksiin ja jo tapahtuneiden tai tapahtumassa olevien kaupan vääristymien korjaamiseen. Lisäksi tukien aiheuttaman vahingon korjaaminen perustuu GATTissa korotettuun rajasuojaan (tasoitustullit) eikä tukien takaisinperintään yrityksiltä.

Erityyppisten tukien sallittavuutta koskevat aineelliset säännöt ovat ETAssa ja EU:ssa yleensä hyvin yksityiskohtaisia. GATTin uudessakin säännöstössä vain eräiden tukityyppien osalta on annettu täsmällisiä sääntöjä. Sopimuksen 8 artiklan 2 kohdassa määritellään sellaiset tutkimustoiminnan tuet, alueelliset tuet

sekä ympäristöperusteisiin investointeihin kohdistuvat tuet, jotka eivät ole riitautettavissa. Näidenkin tukityyppien kohdalla säännökset ETAssa ja EU:ssa ovat vähintään yhtä rajoittavia kuin GATTin säännökset.

Yleisten alkuperäsääntöjen merkitys tulee korostumaan mahdollisen EU-jäsenyyden toteutuessa. Tämä tapahtuu eräiden EU:n kauppaa rajoittavien toimenpiteiden myötä, joilla on myös kauppapoliittista merkitystä. Jäsenyydessä Suomi ryhtyy soveltamaan EU:n tullilainsäädäntöön sisältyviä yleisiä alkuperäsääntöjä, jotka merkitsevät muutosta myös nykykäytäntöön. Niitä noudatetaan Suomessa jo ETA-sopimuksen nojalla sovellettaessa julkisen alan hankintamenettelyissä edellytettyä kotimaisuusastevaatimusta. Suomi pyrkii EU-jäsenyyden toteutuessa vaikuttamaan EU:n kannanottoihin alkuperäsääntöjä koskevassa yhdenmukaistamistyössä.

Suomen EU-jäsenyyden mahdollisesti toteutuessa tullausarvolaki korvautuu yhteisön tullikoodeksin ja sen täytäntöönpanomääräysten tullausarvoa koskevilla säännöksillä, jotka ovat sopusoinnussa tullausarvosopimuksen kanssa.

Julkisia hankintoja koskeva sopimus eroaa Suomessa ETA-sopimuksen osana voimaan tulevasta hankintalainsäädännöstä siten, että eräiden valtion viranomaisten osalta kynnysarvot ovat tavara- ja palveluhankinnoissa ETA-kynnysarvoja hieman alempia. Lisäksi hieman ETA-sopimusta alempia kynnysarvoja sovelletaan myös kuntien hankinnoissa. Ero johtuu lähinnä siitä, että EY:n direktiiveistä poiketen GATT/WTO -kynnysarvot ovat liikevaihtoverollisia. Peruspalveluissa eli vesi-, energia-, kuljetus- ja telealalla sopimus ei kata telesektorin hankintoja. Telealalla sopimuskatetta pyritään laajentamaan myöhemmin käytävillä kahdenvälisillä neuvotteluilla.

Mahdollisen Euroopan unionin jäsenyyden toteutuessa Suomen maatalouteen vaikuttaa jatkossa myös se, mihin Euroopan unioni on omalta osaltaan sitoutunut Uruguayn kierroksen maatalousratkaisussa. Euroopan unionin ulkoinen rajasuoja kolmansiin maihin on tarkoitus pitää suhteellisen korkealla tasolla. Yhteisessä maatalouspolitiikassa unioni on alentanut maataloustuotteiden, erityisesti viljan hintoja, joka helpottaa sisäisen tuen alennusvelvoitteen toteuttamista. EU:n omaksuma rehupolitiikka sen sijaan saattaa aiheuttaa Suomelle ongelmia. Suomessa maatalous perustuu rehuomavaraisuuteen, kun taas unionin maata-

loustuotanto perustuu maailmanmarkkinahintaisen rehun käyttöön eikä Euroopan unionin maissa rehuilla ei ole tuontisuoja.

Euroopan unionin on leikattava maatalouden sisäistä tukea jonkin verran ennen vuosituhannen vaihdetta, ja tämä voidaan toteuttaa joko tuotannonvähennyksin tai hintojen laskun kautta.

Vakavamman ongelman unionille muodostavat vientitukea koskevat sitoumukset, joihin unionilla on Uruguayn kierroksella ollut vaikeuksia sitoutua. Joidenkin arvioiden mukaan EU joutuisi vähentämään viljojen vientimääriä viime vuosien jopa 33 miljoonasta tonnista lähes 22 miljoonaan tonniin. Tämä voi aiheuttaa paineita esimerkiksi pohjoisten alueiden tuotannon supistamiseen.

6. Sopimusten pääasiallinen sisältö

Yleistä

Marrakeshissä Marokossa 15.4.1994 pidetyssä Uruguayn kierroksen päättävässä ministerikokouksessa allekirjoitettiin kaksi sopimusta: päätösasiakirja sekä Maailman kauppajärjestön WTO:n perustamissopimus.

Päätösasiakirjassa GATTin Uruguayn kierroksen neuvotteluosapuolet sopivat siitä, että Maailman kauppajärjestön perustamissopimus, ministerikokouksen julkilausumat ja päätökset liitteineen muodostavat Uruguayn kierroksen neuvottelutuloksen ja ovat siten erottamaton osa päätösasiakirjaa.

Päätösasiakirjan mukaan neuvotteluosapuolet pyrkivät saattamaan WTO-sopimuksen voimaan 1.1.1995 tai mahdollisimman pian sen jälkeen. Vuodelta 1986 olevan Punta del Esten neuvottelutoimivallan mukaisesti erillisessä kokouksessa päätetään neuvottelutuloksen kansainvälisestä voimaantulosta ja päivämäärästä.

Päätösasiakirjan mukaan WTO:n jäseniksi pääsevät kaikki Uruguayn kierroksen osanottajat, jotka täyttävät WTO-sopimuksen artiklan XIV määräykset (ovat GATT 1947 -sopimuksen sopimuspuolia ja ovat hyväksyneet WTO-sopimuksen sekä antaneet maatalous-, teollisuustuote- ja palvelusidentaluettelonsa). Muiden osalta jäsenyys toteutuu vasta sen jälkeen, kun asianomainen maa tai tullialue on päättänyt liittymisneuvottelunsa GATT 1947 -sopimukseen.

Päätösasiakirja liitesopimuksineen talletetaan

tullitariffeja ja kauppaa koskevan yleissopimuksen (GATT) sopimuspuolten pääjohtajan huostaan, joka toimittaa Uruguayn kierroksen osanottajille oikeaksi todistetut jäljennökset sopimuksista.

6.1. Maailman kauppajärjestön perustamis- sopimus

GATTin Uruguayn kierroksen sopimusneuvottelujen päättyessä joulukuussa 1993 hyväksyttiin Maailman kauppajärjestön WTO:n perustaminen. WTO-sopimuksessa vahvistetaan tulevan järjestön tehtävät, organisaatorakenne, päätöksentekojärjestelmät sekä järjestöön liittymiset. Koska WTO-sopimus toimii kierroksen kaikkien sopimusten kattosopimuksena, on siinä myös säännökset siitä, miten eri sopimuksia voidaan tulevaisuudessa muuttaa.

WTO:n sopimusneuvotteluissa sovittiin, että järjestön osapuolia kutsutaan jäseniksi (englanniksi "Members") osoituksena uuden järjestön perustamisesta. Tämän käytännön mukaisesti GATT 1994 -sopimuksen, joka on sisällöltään tietyin muutoksin GATT 1947 -sopimuksen kaltainen, sopimuspuolia nimitetään jäseniksi, samoin kuin kaikkia monenkeskisten ja useammankeskisten kauppasopimusten osapuolia.

WTO tulee toimimaan Uruguayn kierroksen eri sopimusten neuvottelufoorumina. Tämän lisäksi järjestö voi toimia jäsentensä välisten muiden kauppaneuvottelujen foorumina.

WTO:ssa ylintä päätösvaltaa käyttää ministerikokous, joka kokoontuu vähintään kerran kahdessa vuodessa. Väliaikoina päätökset tehdään yleisneuvostossa. Tavarakauppa-, palvelukauppa- ja TRIPS-neuvostot toimivat itsenäisesti, mutta rakenteellisesti ne ovat yleisneuvoston alaisia. Ministerikokous perustaa pysyvät komiteat (mm. maksutasekomitean, kauppa- ja kehityskomitean sekä talous- ja budjettikomitean). Lisäksi neuvostot voivat perustaa oman toimialansa osalta työryhmiä ja muita elimiä.

WTO-sopimuksen mukaan GATT 1947 -sopimus ja GATT 1994 -sopimus ovat oikeudellisesti erillisiä sopimuksia. Molemmat sopimukset ovat toistaiseksi voimassa samanaikaisesti, kuitenkin siten, että todennäköisesti osa WTO:n alkuperäisistä jäsenistä tulee eroamaan vanhasta GATT 1947 -sopimuksesta painostaakseen muita maita liittymään uuteen WTO-sopimukseen.

Nykyisellään GATT ei ole järjestö, vaan

sopimusjärjestelmä, jonka käytännön tehtäviä avustamaan on perustettu sihteeristö. Uuden kauppajärjestön WTO:n toiminta-alue on perinteistä GATTia laajempi. Sen todennäköiset mahdollisuudet vaikuttaa kansainvälisen kauppajärjestelmän kehittämiseen voidaan arvioida edeltäjänsä paremmiksi. WTO tulee takamaan tehokkaampien kaupallisten sääntöjen toteutumisen, riitojenratkaisujärjestelmän uudistamisen ja kehittämisen sekä aktiivisen keskustelufoorumin ajankohtaisista, kaupallisista ja kaupankäyntiin vaikuttavista kysymyksistä.

6.2. Tavarakauppaa koskevat sopimukset

6.2.1. Tullitariffeja ja kauppaa koskeva yleissopimus 1994 (GATT 1994 -sopimus)

Tullitariffeja ja kauppaa koskeva yleissopimus 1994 (jäljempänä GATT 1994 -sopimus) muodostuu vanhasta GATT 1947 -sopimuksesta siten kuin sitä on muutettu, oikaistu tai korjattu ennen WTO-sopimuksen voimaantuloa. Lisäksi GATT 1994 -sopimus tulee sisältämään ne oikeudelliset asiakirjat, jotka on laadittu ennen WTO:n voimaantuloa GATTissa. Näitä ovat mm. tullimyönnytyksiä koskevat pöytäkirjat, liittymispöytäkirjat, voimassaolevat artiklan XXV perusteella myönnetty poikkeusluvut sekä muut GATT 1947 -sopimuksen SOPIMUSPUOLTEN tekemät päätökset. Sen sijaan GATT 1947 -sopimukseen sisältynyt väliaikainen pöytäkirja (Protocol of Provisional Application) ei sisälly uuteen GATT-sopimukseen.

GATT 1994 -sopimustekstiä ei sisällytetä päätösiakirjaan ja WTO-sopimukseen, vaan WTO-sopimuksen liitteen 1A alkuun lisätään kirjallinen selvitys GATT 1994 -sopimuksen asemasta. Yllä mainitun lisäksi tässä selvityksessä todetaan käsitteiden muutoksista mm., että "SOPIMUSPUOLISTA" käytetään nimitystä "jäsenet" ja "vähiten kehittyneistä sopimuspuolista" nimitystä "kehitysmaajäsen" sekä "kehittyneistä sopimuspuolista" nimitystä "teollisuusmaajäsen". Lisäksi "toimeenpaneva sihteeri" tarkoittaa "WTO:n pääjohtajaa".

6.2.2. Sopimus tullitariffeja ja kauppaa koskevan yleissopimuksen 1994 maksutasetta koskevista määräyksistä

Sopimus pyrkii selvittämään GATT 1994

-sopimuksen artiklojen XII, XVIII:B ja kauppatoimenpiteitä koskevan, vuoden 1979 julkilausuman määräyksiä. Sopimukseen sisältyy määräyksiä toimenpiteiden soveltamisesta, maksutasaneuvottelujen menettelytavoista, tietojen ilmoittamisesta ja neuvotteluasiakirjoista sekä maksutasaneuvottelujen johtopäätöksistä.

Jäsenet sitoutuvat aikatauluihin, joiden mukaan maksutasesyistä käyttöön otetut tuontia rajoittavat toimenpiteet poistetaan. Toimenpiteissä etusijalle tulee panna sellaiset, jotka vähiten häiritsevät kauppaa. Mikäli määrällisiin rajoitteisiin turvaudutaan, on perusteltava, miksi hintaperusteiset toimenpiteet eivät riitä. Tuontia rajoittavia toimenpiteitä voidaan käyttää vai yleisen tuontitason säätelämiseksi.

Rajoituksia tutkitaan maksusarajoituksia käsittelevässä komiteassa. Neuvottelujen menettelytavat riippuvat osittain jäsenen kehitystasesta. Huomattavista maksutasesyistä toteutetuista rajoitustoimenpiteistä samoin kuin rajoitusten purkamisesta tulee ilmoittaa 30 päivän kuluessa yleisneuvostolle.

Vuosittain on myös annettava WTO:n sihteeristölle ilmoitus lakeihin ja määräyksiin tehdyistä muutoksista. Komitea voi jäsenen pyynnöstä tarkastaa ilmoitukset. Tällaiset tarkastukset voivat johtaa artikloissa XII:4a tai XVIII:12a tarkoitettuihin neuvotteluihin. Tietojen ilmoittamista koskevat määräykset luetelevat myös, millaisia tietoja neuvottelevan jäsenen on sisällytettävä neuvotteluja varten laadittavaan perusasiakirjaan.

Komitea antaa neuvotteluista selonteon yleisneuvostolle. Komitea pyrkii johtopäätöksissään edistämään suosituksia, joiden tavoitteena on edistää artiklojen XII ja XVIII:B, vuoden 1979 julkilausuman ja tässä huomion kohteena olevan sopimuksen soveltamista.

6.2.3. Artiklojen II:1b, XVII, XXIV ja XXVIII sekä poikkeuslupamenettelyjä koskevat muutokset

GATT-sopimuksen artikloja on vahvistettu, uudistettu ja ajankohtaistettu eräiltä osin. Muutoksilla pyritään lähinnä tietojensaannin lisäämiseen ja eräisiin tarkennuksiin, ei niinkään asiasisällön muuttamiseen. Kaikki muu-

tokset on hyväksytty neuvotteluissa suuremmita ongelmitta.

6.2.4. Marrakeshin pöytäkirja tullitariffeja ja kauppaa koskevaan yleissopimukseen 1994

Uruguay'n kierroksen Marrakesh-pöytäkirja sisältää määräykset tullialennuksista sekä myönnytysluetteloiden sisällöstä. Tähän pöytäkirjaan liittyneen WTO:n jäsenen myönnytysluettelosta tulee GATT 1994 -sopimuksen myönnytysluettelo, joka sisältää tullitariffit ja alennusaikataulut maatalous- ja teollisuustuotteiden osalta. Palvelujen kauppaa koskevasta sidontalistasta säädetään erikseen palvelukauppasopimuksessa.

Pöytäkirjan mukaan kierroksen osanottajien tullialennukset ja myönnytykset toimeenpannaan viitenä tasasuuruksena suorituksena, paitsi milloin osapuolen myönnytysluettelosta toisin ilmenee. Poikkeukset kyseisestä aikataulusta voivat olla HS-ryhmä- tai nimikekohtaisia. Ensimmäinen tullialennus toimeenpannaan Maailman kauppajärjestön perustamissopimuksen voimaantulopäivänä (1.1.1995 tai mahdollisimman pian sen jälkeen), joka vahvistuu lopullisesti vasta myöhemmin. Seuraavat alennukset toimeenpannaan asianomaisten seuraavien kalenterivuosien tammikuun 1. päivänä. Maataloustuotteiden osalta alennukset ja myönnytykset toimeenpannaan myönnytyslueteloissa erityisesti mainituissa aikatauluissa.

Pöytäkirjan jäsenyyttä koskevat samat säännöt kuin WTO:n jäsenyyttä.

6.3. Sopimus maataloudesta

Uruguay'n kierroksen maataloussopimus sisältää sitoumukset maatalouden kokonaistuen, vientituen ja tuettujen vientimäärien alentamisesta sekä ulkomaisten tuotteiden markkinoillepääsymahdollisuuksien laajentamisesta.

Kaikki rajasuojatoimet muutetaan kokonaistavallisella tariffikaatiolla tulleiksi. Tämä nimikekohtainen tullimaksu tulee siten korvaamaan nykyisen muuttuviin tuontimaksuihin, tulleihin ja elintarviketuotteiden valmisteveroon sekä lisensiointiin perustuvan tuontisuojaajärjestelmän. Tariffikaatio koskee vain tuotteita, joiden kohdalla on sovellettu tullien lisäksi muita rajasuojatoimia eli muiden tuotteiden osalta

tulli säilyy vastaisuudessakin. Tuotteille, joiden tuonti ei ole ollut merkittävää, tulee avata kolmen prosentin kulutusta vastaava tuonti-kiintiö (vähimmäistuonti-kiintiö). Tämä kiintiö on sopimuksen täytäntöönpanokauden aikana nostettava viiteen prosenttiin peruskauten kulutuksesta. Tuotteille, joiden tuonti peruskautella on ollut yli viisi prosenttia kulutuksesta, tulee taata tämän tuonnin jatkuminen muuttamalla peruskauten tuonti kiintiöksi (nykyinen markkinoillepääsyn kiintiö). Peruskautena Suomen osalta voidaan käyttää jaksoa 1988—89, joka on tulliteknisesti selkeämpi kuin ohjeiden mukainen peruskausi 1986—88 olisi ollut. Vähimmäismarkkinoillepääsyä koskevan kiintiön sisällä tuonti tapahtuu 50 prosenttia alennetulla tullilla tariffioituun vuoden 2000 tulliin verrattuna. Nykyisen markkinoillepääsykiintiön edellyttämän tuonnin tuontikohdelun on oltava aikaisemmin, peruskautella noudatettu eikä siihen saa soveltaa tariffikaation seurauksena nostettuja tullitasoja. Suomen aikaisemmin eri valtioiden kanssa tekemien maatalouskauppaa koskevien järjestelyjen sisältämät tuontikiintiöt luetaan osaksi sopimuskiintiöitä.

Tariffikaation ja kiintiöiden vaikutusta kotimaan markkinoille on vaikea ennalta arvioida. Tariffikaatio on tehty kotimaisen ja ulkomaisen hinnan eron perusteella, jolloin sen vaikutuksen kotimaan hintoihin pitäisi jäädä pieneksi. Poikkeuksellisten markkinahäiriöiden suurten häiriöiden osalta on tariffikaatiotuotteille mahdollisuus soveltaa erityissuojalausekkeen säännöksiä.

Sopimuksessa on sovittu maatalouden kotimaisen kokonaistuen alentamisesta, mikäli tämä tuki ylittää viisi prosenttia maataloustuotannon arvosta. Kokonaistuki lasketaan erityisellä kokonaistuen mittausmenetelmällä (Aggregate Measurement of Support, AMS), joka on kehitetty OECD:n 1980-luvulla käyttämästä PSE (Producer Subsidy Equivalent) -järjestelmästä. Tämä tarkoittaa, että tukeen lasketaan mukaan sekä kotimaisen hinnan ja maailmanmarkkinahinnan erosta johtuva niin sanottu markkinahintatuki että valtion tulo- ja menovirion kautta maksettava tuki. Vientituki ei tule laskelmassa erikseen näkyviin, koska sen katsotaan sisältyvän markkinahintatukeen. Tuen kokonaismäärä peruskautella 1986—88 oli 16,5 miljardia markkaa, josta markkinahintatuen osuus oli 14,6 miljardia markkaa. Tiedyt, tarkoin määrätyt ehdot täyttävät tukimuodot

jäävät AMS-tukimittarilla tehdyn laskelman ulkopuolelle. Tällaisia niin sanottuja vihreitä tukia ovat tukimuodot, jotka eivät merkittävästi vääristä kilpailua. Sopimustekstissä näistä on mainittu suora tulotuki. Lisäksi sopimuksen liitteessä on mainittu muun muassa valtiolliset palveluohjelmat, esimerkiksi tutkimustoiminta, kasvi- ja eläintautien valvonta, varmuusvarastointi, erilaiset satovahinkokorvaukset, eläkeohjelmat ja tietty tuotantorakenteen parantamiseen tähtäävä tuki. AMSillä laskettua kokonaistukea tulee vähentää kuuden vuoden täytäntöönpanokauden aikana siten, että se kauden päättyessä on 20 prosenttia alhaisempi kuin AMS:n peruskauten (1986—88) taso.

Vuonna 1995, joka on ensimmäinen sopimusvuosi, kokonaistuki saa olla korkeintaan 15,9 miljardia markkaa ja seuraavana vuonna korkeintaan 15,4 miljardia markkaa. Kuluvana vuonna tuen arvioidaan olevan 14,9 miljardia markkaa.

Vientitukea tulee alentaa vuoteen 2000 mennessä 36 prosenttia ja tuettuja vientimääriä 21 prosenttia. Alennusvelvoite kattaa lähes kaikki käytettävissä olevat tukimuodot. Perusvuodet ovat viljojen ja lihojen osalta 1991—92 ja muiden tuotteiden osalta 1986—90. Tuotteittain tarkasteltuna maitotuotteiden vientimäärät näyttävät jäävän jo vuonna 1994 alle sopimuksen ensimmäisen vuoden eli vuoden 1995 tason. Sama koskee naudanlihaa ja kananmunia. Sianlihan tuotanto on suunnilleen sallitulla vuoden 1995 tasolla. Viljojen vienti on kahtena viime vuotena jäänyt vuoden 1995 sallitun tason alapuolelle. Sallitut vientimäärät pienenevät tasaisesti vuodesta 1995 vuoteen 2000.

Poikkeuksellisten markkinahäiriöiden varalta sopimukseen sisältyy erityissuojalauseke. Lauseketta voidaan soveltaa ainoastaan tariffioituihin tuotteisiin ja sen soveltamisen ehtona on, että tuonti ylittää sovitun kynnystason tai tuotteen hinta laskee enemmän kuin 10 prosenttia vuosien 1986—88 keskihinnan alapuolelle. Asiasta on tiedotettava perustettavalle maatalouskomitealle etukäteen tai enintään 10 päivää käytön aloittamisen jälkeen.

6.4. Sopimus terveys- ja kasvinsuojelutoimista

SPS-sopimus eli terveys- ja kasvinsuojelumääräyksiä koskeva sopimus on uusi ja se syntyi osana maatalousratkaisua. Se kattaa eläin- ja kasvitautien torjuntaan ja elintarvike-

turvallisuuteen liittyvät toimenpiteet. Suomen tavoitteena oli (kuten TBT-sopimuksessakin) turvata kunkin maan suvereeni oikeus päättää omasta suojelun tasostaan, mutta laatia samalla säännöt, jotka ehkäisevät tämän suvereenin oikeuden väärinkäytön protektionistisiin tarkoituksiin tai tarpeettoman haitan aiheuttamiseen kansainväliselle kaupalle. Tavoitteessa onnistuttiin varsin hyvin. Sopimus ei näin ollen edellytä lainsäädännön muuttamista terveysvaatimusten osalta, mutta todennäköisesti joitakin täsmennyksiä tarvitaan hallinto- ja tarkastusmenettelyihin.

6.5. Sopimus tekstiili- ja vaateustuotteista

Sopimuksella sisällytetään eli integroidaan tekstiili- ja vaateussektori asteittain WTO:n alaiseksi.

Sopimus kattaa tekstiili- ja vaateustuotteet tullitariffin harmonisoidun järjestelmän mukaisissa ryhmissä (jäljempänä HS) 50—63 sekä yksittäisiä tuotteita HS-ryhmissä 30—49 ja 64—96, kuten tekstiilimateriaalista valmistetut laukut, jalkineet, hatut, sateenvarjot ja laskuvarjot. Sopimuksen suojalauseketta ei sovelleta käsintehtyihin tuotteisiin, juuttituotteisiin, eikä puhtaasta silkistä valmistettuihin tuotteisiin.

Tekstiili- ja vaateussektorin asteittainen sisällyttäminen WTO-sopimukseen tapahtuu 10 vuoden kuluessa sopimuksen voimaantulosta. Koska lopullinen ajankohta sopimuksen voimaantulosta on vielä avoinna, on sisällyttämisen eri vaiheet merkitty sopimukseen kuukausina. WTO-sopimuksen voimaantullessa jäsenet sitoutuvat sisällyttämään siihen tekstiili- ja vaateusopimuksen kattamista tuotteista 16 prosenttia HS-nimikkeittäin tai -ryhmittäin vuoden 1990 tuonnin määrästä laskettuna. WTO-sopimuksen voimassaolon 37. kuukauden 1. päivänä osuus on vastaavasti 17 prosenttia, 85. kuukauden 1. päivänä 18 prosenttia ja 121. kuukauden 1. päivänä loput tuotteista.

Sisällyttäminen tarkoittaa monikuitusopimuksen eli MFA-sopimukseen pohjautuvien rajoitusten tuotekohtaista poistamista, jonka jälkeen asianomaisiin tuotteisiin on sovellettava WTO:n säännöksiä, kuten suojalauseketta. Sisällyttämättömiin tuotteisiin voidaan soveltaa mm. sopimuksen 6 artiklassa olevaa siirtymäkauden suojalauseketta. Jokaisessa vaiheessaan sisällyttämisen on katettava seuraavat tuoteryhmät: topsit ja langat, kankaat, valmistetut

tekstiilituotteet sekä vaateustuotteet. Kyseisten tuoteryhmien prosentuaalista jakautumista ei täsmennetä sopimuksessa, vaan jäsen voi päättää siitä kansallisesti.

Sopimus sisältää tehostettuja määräyksiä sopimuksen kiertämisen sekä tullirikosten osalta.

Suomen kannalta sopimus on pääpiirteissään ongelmaton ja turvaa vaikeuksissa olevalle teva-teollisuudellemme riittävän pitkän sopeutumisaajan.

6.6. Sopimus kaupan teknisistä esteistä (TBT)

Sopimus kaupan teknisistä esteistä eli TBT-sopimus on pääosiltaan samansisältöinen kuin aikaisempi ns. Tokion kauppaneuvottelukierroksen tuloksena vuonna 1980 voimaan astunut sopimus. Uusi sopimus on kuitenkin aikaisempaa sopimusta oleellisesti kattavampi ja tehokkaampi. Se on teknisen määräyksen määritelmää muuttamalla laajennettu koskemaan myös tuotteiden ominaisuuksiin liittyviä valmistus- ja tuotantomenetelmiä koskevia vaatimuksia. Myös vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyjen määritelmä laajentaa ja täsmentää sopimuksen soveltamisalaa. Sopimuksen soveltamisalaa rajoittaa Uruguay'n kierroksella tehty terveys- ja kasvinuojelutoimia koskeva erillinen ns. SPS-sopimus. Standardisoimiselimää koskeva menettelyohje saattaa myös standardit entistä tehokkaammin sopimuksen määräysten alaisiksi.

Edellä mainittujen muutosten lisäksi sopimuksen sanamuotoja on täsmennetty eri velvoitteiden ja riitojen ratkaisumenettelyjen osalta.

TBT-sopimus vastaa Suomen neuvottelutavoitteita ja helpottaa erityisesti teollisuustuotteiden vientiä ETA-alueen ulkopuolelle. Sopimus ei edellytä nykyisen lainsäädännön tarkistamista, mutta kylläkin eräiden hallintokäytäntöjen muuttamista.

6.7. Sopimus kaupan liittyvistä investointitoimista (TRIMS)

Sopimuksella pyritään edistämään maailmankaupan vapauttamista poistamalla ulkomaisiin investointeihin liittyvät, kaupankäyntiä vääristävät rajoitukset ja syrjintätoimet (TRIMS). Sopimus tuo investointirajoitukset

ensimmäisen kerran GATT-säännösten ja periaatteiden piiriin ja karsii investointeihin liittyvistä, kauppaa vääristävistä toimista varsinkin ne muodot, joihin teollisuusmaat ovat kehitysmaissa useimmiten törmänneet. Sopimuksen soveltamisala on määritelty liitteessä olevan esimerkkiluettelon avulla. Se sisältää listan toimenpiteistä, jotka eivät ole sopusoinnussa GATT 1994 -sopimuksen artiklan III:4 edellyttämän kansallisen kohtelun velvoitteen eivätkä GATT 1994 -sopimuksen artiklan XI:1 edellyttämän määrällisten rajoitusten yleisen poistamisen kanssa.

Luettelossa mainitaan kotimaisten tuotantopanosten käyttövelvoite (investointien ehtona on, että yritys ostaa tai käyttää toiminnassaan kohdemaan tuotantopanoksia) ja kaupan tasapainottamisvelvoite (tuontituotteiden käyttö yrityksessä määräytyy paikallisten tuotteiden viennin kautta tai yrityksen hankkimien valuutatulojen perusteella).

6.8. Sopimus VI artiklan soveltamisesta (polkumyynti)

GATT 1947 -sopimuksen VI artiklan mukaan sopijapuolella on oikeus soveltaa polkumyynnin vastaisia toimenpiteitä, jos tavaroiden vientihinta alittaa artiklassa määritellyn normaaliarvon ja tuonti aiheuttaa vahinkoa tuontimaan teollisuudelle. GATTin Tokion kauppaneuvottelukierroksella hyväksyttiin vuonna 1980 voimaan tullut sopimus mainitun VI artiklan soveltamisesta (ns. polkumyyntikoodi).

GATTin Uruguay'n kierroksella neuvoteltiin uusi, korvaava sopimus VI artiklan soveltamisesta. GATT 1947 -sopimuksen VI artikla jää kuitenkin muuttumattomana voimaan, mutta siitä käytetään WTO-sopimuksen voimaantulon jälkeen nimitystä GATT 1994 -sopimus. Uusi polkumyyntisopimus on pääperiaatteiltaan samansisältöinen kuin Tokion kierroksen polkumyyntikoodi. Sopimuksella asetetaan entistä täsmällisempiä vaatimuksia polkumyynnin toteutamiselle ja polkumyynnin avulla tapahtuvan tuonnin aiheuttaman vahingon määrittämiselle sekä näiden välisen syy-yhteyden todistamiselle. Polkumyyntitutkimusten edellytyksiä on tiukennettu ja menettelyjä täsmennetty, määräykset toimenpiteiden ja todisteiden ilmoittamisesta ovat yksityiskohtaisempia ja an-

karampia kuin aiemman polkumyyntikoodin vastaavat säännökset.

6.9. Sopimus VII artiklan soveltamisesta (tullausarvosopimus)

GATT 1947 -sopimuksen VII artiklan soveltamista koskeva sopimus, ns. GATTin tullausarvosopimus, on Uruguay'n kierroksella saatettu erottamattomaksi osaksi WTO:n perustamissopimusta liittämällä tullausarvosopimus GATT 1994 -sopimuksen liitteeksi ja tekemällä Tokion kauppaneuvottelukierroksella hyväksytyyn tullausarvosopimukseen (vuoden 1979 sopimus, joka tuli voimaan vuonna 1980) WTO-sopimuksen edellyttämät muutokset. Nämä muutokset kohdistuvat pääasiassa hallinnointia, riitojen ratkaisua ja erityisiä loppumääräyksiä koskeviin artikloihin, joita on WTO-sopimuksesta johtuen voitu myös lyhentää. Vanhan tullausarvosopimuksen pöytäkirja on mukautettu WTO-sopimukseen tullausarvosopimuksen liitteessä III.

Vertailtaessa vuoden 1979 tullausarvosopimusta ja nyt tehtyä uutta tullausarvosopimusta ei materiaaliin arvonmäärityssäännöksiin, jotka ovat tullausarvosopimuksen 1—17 artikloissa ja niihin liittyvissä huomautuksissa, ole tehty kuin WTO-sopimuksen edellyttämiä ja eräitä muita toimituksellisia muutoksia. Sen sijaan Uruguay'n kierroksen neuvottelujen aikana laadittu päätös, joka koskee viranomaisen oikeutta pyytää lisäselvityksiä varmistukseen ilmoitettujen tullausarvojen ja esitettyjen asiakirjojen oikeellisuuden, täsmentää ja vahvistaa tullihallinnon mahdollisuuksia olla hyväksymättä kauppahintaa tullausarvon perustaksi. Päätöksen hyväksyminen edesauttaa näin ollen tulliverotuksen oikeellisuuden valvontaa.

Uruguay'n kierroksen neuvotteluiden aikana laadittu minimiarvojen käyttöä koskeva suositus merkitsee laajennettua erivapautta kehitysmaajäsenille tullausarvokomitean niin päättäessä. Yksinedustajien, yksinmyyjien ja toimiluvan yksinhaltijoiden maahantuonteja koskeva suositus lupaa kehitysmaille Tulliyhteistyöneuvoston välityksellä asiantuntija-apua tämän alueen ongelmia selvitettäessä. Näiden hyväksyminen voi olla merkittäväksi avuksi niille kehitysmaile, jotka kokevat juuri nämä alueet ongelmallisiksi tullausarvosopimuksen ensimmäisinä soveltamisaikoina tai sopimuksen täytäntöönpanoa valmisteltaessa.

6.10. Sopimus vientitavaran ennakkotarkastuksesta

Sopimus vientitavaran ennakkotarkastuksesta koskee kaikkea vievän jäsenen alueella tapahtuvaa vientitavaran ennakkotarkastusta, joko sellaista toimintaa, joka perustuu tuovan jäsenen hallituksen tai valtionviranomaisten sopimukseen tai valtuutukseen.

Vientitavaran ennakkotarkastusta on kaikki laadun, määrän, hinnan, mukaan lukien valuutanvaihtokurssin ja rahoitusehtojen tarkastukseen liittyvä toiminta ja/tai käyttäjäjäsenen alueelle viedyn tullitavaran luokittelu.

Vientitavaran ennakkotarkastusyksikkö on mikä tahansa yksikkö, johon jäsen on sopimus-oikeudellisesti sitoutunut tai jolle se on antanut valtuutuksen toteuttaa vientitavaran ennakkotarkastustoimintaa.

Sopimus tunnustaa, että ennakkotarkastusyksiköt noudattavat GATT-järjestelmän periaatteita ja velvoitteita. Velvoitteet, jotka tulevat käyttäjäjäseneille, sisältävät syrjimättömyyden, hallinnon vaatimukset, tarkastuksen paikan, standardit, läpinäkyvyyden, liikesalaisuuksien suojaamisen, eturistiriidat, kohtuuttomien viivytysten välttämisen, hinnanvahvistuksen sekä valitusmenettelyn.

Viejäjäsenten velvoitteina ovat syrjimättömyys sovellettaessa paikallisia lakeja ja säännöstöjä, läpinäkyvyys eli tällaisten lakien ja säännöstöjen julkaiseminen viipymättä sekä teknisen avun tarjoaminen pyydettyä.

Sopimus luo tutkintamenettelyjä varten ennakkotarkastusyksiköjä edustavan organisaation ja viejiä edustavan organisaation yhdessä hallinnoiman itsenäisen yksikön ratkaisemaan riidat viejän ja ennakkotarkastusyksikön välillä.

6.11. Sopimus alkuperäsäännöistä

Sopimuksella pyritään aikaansaamaan yhteiset tavarakaupassa sovellettavat alkuperäsäännöt kaikkia muita tarkoituksia kuin preferenssijärjestelyihin perustuvien tullietuuksien myöntämistä varten. Niiden soveltamisaluetta olisivat mm. yleinen suosituimmuuskohtelu, polkumyynti- ja tasoitustullien, suojatoimenpiteiden, alkuperämerkinnän, määrällisten rajoitusten tai tullikiintiöiden soveltaminen, julkiset hankinnat ja kauppabilastointi. Sopimus ei sisällä tuotekohtaisia sääntöjä, vaan se määritte-

lee alkuperäsääntöjen yleiset periaatteet ja luo puitteet niiden harmonoinnille ja hallinnoinnille.

Yleisten alkuperäsääntöjen tuotekohtainen harmonointi on tarkoitus saattaa loppuun kolmen vuoden kuluessa sopimuksen voimaantulosta, jonka jälkeen sopimuspuolet soveltavat tavaroihin yhteisiä sääntöjä, joissa alkuperäperusteena on kokonaan tuotetun tuotteen kriteeri tai viimeinen merkittävä valmistus. Säännöt tullaan sisällyttämään sopimuksen liitteeksi.

Sopimuksella perustetaan kaksi komiteaa, WTO:hon koordinoinnista vastaava alkuperäsääntökomitea ja Tulliyhteistyöneuvostoon varsinaisen harmonointityön suorittava tekninen komitea. Neuvotteluihin ja riitojen ratkaisuun sovelletaan GATTin yleissopimuksen määräyksiä.

Sopimuksen liitteenä oleva preferenssialkuperäsääntöjä koskeva yhteinen julistus sisältää soveltuvin osin samanlaiset preferenssisääntöjen yleiset periaatteet.

Sopimus edellyttää, että yhteisesti sovitut yleiset alkuperäsäännöt otetaan Suomessa käyttöön, kun harmonointityö on saatu valmiiksi. Ne korvaavat meillä nykyisin sovellettavat määräykset (tullihallituksen päätös ulkomaankauppatilastoinnissa sovellettavasta alkuperämaan määritelmästä ja asetus ulkomaankaupassa sovellettavista määrällisistä rajoituksista 1301/89). Nämä säännöt ovat varsin yleisluontoiset mutta ne noudattavat yleisellä tasolla sopimuksen periaatteita. Niihin ei kuitenkaan sisälly ennakkotiedon antamista koskevaa velvoitusta. Suomen on notifioitava nykyiset sääntönsä WTO:n sihteeristölle määräajassa.

Sopimuksen edellyttämät täsmälliset alkuperäsäännöt merkitsevät muutosta sekä lisätehtäviä tuojille, viejille ja viranomaisille. Suoranaisia taloudellisia vaikutuksia niillä ei liene. Yleisten alkuperäsääntöjen merkitys on nykyisin vähäisempi kuin preferenssialkuperäsääntöjen. Toisaalta yhteisten sääntöjen käyttöönotto merkitsee yksiä yhtenäisiä säädöspohjaisia määräyksiä, jotka ovat nykyisiä sääntöjä täsmällisemmät. Viejät hyötyvät harmonoiduista säännöistä, sillä nykyisin eri maissa sovelletaan viejien kannalta hankalia toisistaan poikkeavia alkuperämääräyksiä.

Yleisten alkuperäsääntöjen merkitys tulee Suomessa kuitenkin korostumaan EU-jäsenyyden myötä. Jäsenyys merkitsee myös EU:n yleisten alkuperäsääntöjen voimaantuloa ja

muutosta nykykäytäntöön. Jäsenuysshankkeen takia Suomen on seurattava GATTin alkupe-räsääntösopimusasiassa EU:n valmisteluja ja linjauksia. Sääntöihin sisältyvä ennakkotieto-menettely voi aiheuttaa lainsäädäntötarvetta, mutta ei ole jäsenyyskysymyksen tässä vaihees-sa ajankohtainen Suomelle.

6.12. Sopimus tuontilensiointi-menettelytavoista

Tuontilensiointia koskevassa sopimuksessa pysytetään voimassa vuonna 1980 voimaan tulleen Tokion kauppaneuvottelukierroksella hyväksytyt sopimuksen, asiasisältöä koskevat periaatteet, tarkentaen määräyksiä teknisesti. Sopimus koskee ainoastaan tuontilensiointi-järjestelmien hallintomenettelyjä, eikä varsinaisia tuontirajoituksia tai kiintiöitä. Sopimuksella ei näin ollen voida puuttua sopimuksen toisen jäsenen soveltaman tuontilensiointijärjestelmän asiallisiin perusteisiin, vaan kyseiset periaatteet määritellään GATT 1994 -sopimuksessa.

Sopimus pysyttää voimassa toisaalta automaattisen lisensoinnin ja toisaalta harkinnanvaraisen lisensoinnin määritelmät: järjestelmät, joissa lisenssi on myönnettävä vapaasti viimeistään 10 työpäivän kuluessa, katsotaan automaattisiksi, ja muut järjestelmät harkinnanvaraisiksi.

Sopimuksen toimintaan vaikuttavissa asioissa neuvottelut ja riitojenratkaiseminen tapahtuvat WTO-sopimuksen yhtenäisen riitojenratkaisumenettelyn mukaisesti.

Sopimukseen tehdyt muutokset liittyvät menettelytapoihin, joita Suomessa ei ole säännelty lainsäädäntötasolla, joten sopimuksen voimaansaattaminen ei edellytä säädösmuutoksia. Suomen lisensointikäytäntö täyttää jo nyt sopimuksessa asetetut velvoitteet.

6.13. Tukia ja tasoitustulleja koskeva sopimus

Uruguayn kierroksella sovittu tukisääntely ei merkitse kokonaan uutta osa-aluetta GATT-järjestelmässä. Uruguayn kierrosta edeltänyt järjestelmä on sisältänyt periaatteita, joilla on pyritty lieventämään tukien haitallisia ja kilpailuolosuhteita vääristäviä vaikutuksia kansainvälisessä kaupassa. Keskeisin periaate vanhassa järjestelmässä on ollut vientitukien kieltö. Van-

han GATT-sääntelyn valtiontukea koskevat keskeiset periaatteet säilyvät GATT 1994 -sopimuksen osana vähäisin muutoksin. Keskeinen tukia koskeva määräys eli GATT 1947 -sopimuksen XVI artikla pysyy voimassa.

Uutena sääntelynä tulee voimaan WTO:n perustamissopimuksen liitteessä IA oleva sopimus, joka käsittää tukia ja tasoitustullitoimenpiteitä koskevan erillissopimuksen ja joka korvaa Tokion kauppaneuvottelukierroksella neuvotellun valtiontukikoodin (tuli voimaan vuonna 1980). Sopimuksen sääntely on aiempaa yksityiskohtaisempaa ja merkitsee jossain määrin pidemmälle menevää tukikäytännön rajoittamista. Enää ei ole perusteltua puhua yksinomaan vientituen sääntelystä vaan laajemmin tukien käytön rajoittamisesta, vaikka GATT-sääntely viime kädessä koskeekin vain sen tyyppisiä tukiohjelmia, joilla on tai saattaa olla vaikutuksia jäsenten väliseen kauppaan.

Tuella tarkoitetaan julkisen viranomaisen, ei siis pelkästään valtion keskushallinnon myöntämää rahallisesti arvioitavissa olevaa suoritusta, joka annetaan yritykselle joko suoranaisena tukena tai välillisenä helpotuksena, kuten takuina tai verohelpotuksina, taikka kysymyksessä on muuntyyppinen tulo- tai hintatuki, josta syntyy yritykselle taloudellista hyötyä.

Tuet jakautuvat GATT-järjestelmässä kolmeen ryhmään:

- kiellettyihin tukiin, joita ovat selkeästi vientituiksi katsottavat tuet,

- tukiin, jotka voidaan riitauttaa, jos niillä katsotaan olevan haitallisia vaikutuksia muiden jäsenten vastaavalle tuotannolle, jolloin jäsenten tulisi pidättäytyä niistä, ja

- tukiin, joita ei voida riitauttaa, jos ne täyttävät tietyt ehdot: näitä ovat tutkimustuet, aluetuet ja ympäristötuet sopimuksessa määrättyin rajoituksin.

WTO-järjestelmään liittyvän valvonnan keskeisenä periaatteena myös tulevaisuudessa on se, että jäsentä ei voida kieltää antamasta sopimuksenvastaista tukea. Tutkimuksen jälkeen voidaan muut kärsivät jäsenet oikeuttaa ryhtymään vastatoimiin sopimuksenvastaiseksi todettua tukea vastaan erityisesti käyttämällä tasoitustulleja. Niiden käyttö on sallittu vain sopimuksen määräämin ehdoin.

Tukiriitoihin sovelletaan pääasiassa WTO:n yleisiä neuvottelu-, sovittelu- ja riitojenratkaisumekanismien mukaisia menettelyjä.

WTO-järjestelmän yksityiskohtaisempi sääntely antaa mahdollisuuden kiinnittää huomiota

niiden maiden käytäntöön, joissa laajemmassa muodossa ja kilpailua vääristävällä tavalla suositaan tukitoimilla omaa teollisuutta. Lisäksi se laajentaa tukisäännösten soveltamisen koskemaan kaikkia WTO:n jäseniä. Vanhan valtiontukikoodin oli ratifioinut vain kolmisenkymmentä maata.

Sopimus ei merkitse välittömiä muutostarpeita olemassaoleviin suomalaisiin tukiohjelmiin. Suomessa ei ole käytössä kiellettyjä tukiohjelmiä. Sen sijaan Suomessa on tukiohjelmiä, jotka ovat periaatteessa riitautettavissa, jos jokin jäsen katsoisi niiden aiheuttavan haitallisia vaikutuksia omalle teollisuudelleen.

6.14. Sopimus suojalausekkeista

Sopimus GATT 1994 -sopimuksen XIX artiklan soveltamisesta on uusi, eikä se korvaa muita voimassa olevia sopimuksia. Sopimuksen mukaan jäsen on oikeutettu ryhtymään suoja-toimiin, milloin tuonnin kasvu aiheuttaa tai uhkaa aiheuttaa vakavaa vahinkoa samaa tai samanlaista tuotetta valmistavalle kotimaiselle teollisuudelle. Suojatoimia koskeva sopimus eli sopimus suojalausekkeista selventää ja täsmentää niitä olosuhteita, jotka oikeuttavat suoja-toimiin ja määrää samalla noudatettavat menettelytavat. Sopimuksessa määritellään myös ”vakava vahinko” sekä tekijät, jotka on otettava huomioon tuonnin vaikutusta arvioitaessa. Tietyin edellytyksin kehitysmaiden vienti rajataan tämän sopimuksen määräysten ulkopuolelle.

Sopimusta ei sovelleta polkumyyntiin, eikä tuettuun vientiin, koska suoja-toimiin oletetaan ryhdyttävän tapauksissa, joissa hinnanmuodostus on normaali. GATT 1994 -sopimuksen XIX artiklan ja suojalausekesopimuksen soveltaminen edellyttävät WTO:n periaatteiden mukaista hyvitystä viejämälle, milloin tämä sitä vaatii.

GATT 1994 -sopimuksen XIX artikla sekä sen soveltamista koskeva Uruguayn kierroksella tehty uusi sopimus sallivat tullien korotukset, lisätullit sekä määrälliset rajoitukset edellyttäen, että nämä kohdistetaan tasapuolisesti kaikkiin WTO:n jäseniin. Suojatoimien on perustuttava pääsääntöisesti toimivaltaisten viranomaisten tekemiin, julkaistaviin tutkimuksiin ja oltava kestoaltaan rajoitettuja.

Sopimukseen sisältyy määräyksiä tutkimusten suorittamisesta, toimenpiteiden määräajoista ja ilmoituksista. Kansalliset toimenpiteet

toimeenpaneva viranomainen on myös ilmoitettava WTO:lle. Tutkimuksissa viranomaisten on otettava huomioon asianosaisten edut julkisen ilmoituksen ja kuulemisen kautta sekä antamalla mahdollisuus todisteiden ja vastineiden antamiseen.

Suomen markkinahäiriölainsäädäntö ei maan ulkomaankaupan ja taloudelliseen kasvun turvaamisesta annetun lain ja sen nojalla annetun markkinahäiriöasetuksen osalta ole ristiriidassa GATT 1994 -sopimuksen XIX artiklan soveltamista koskevan suojalausekesopimuksen kanssa. Suojalausekesopimus ei myöskään sisällä sellaisia määräyksiä, jotka edellyttäisivät ulkomaankaupan turvaamislain sisältämien valtuuksien laajentamista.

Kansallisen lainsäädännön ohella uuden sopimuksen määräykset ovat sovellettavissa WTO-jäsenien kanssa käytävässä kaupassa. Koska viime aikoina Suomessa markkinahäiriötä aiheuttaneet tuontitavarat ovat olleet peräisin muista kuin GATTin sopimuspuolina olevista maista, on tärkeää edelleen pitää voimassa ulkomaankaupan turvaamislain ja markkinahäiriöasetuksen mukaiset mahdollisuudet ryhtyä kotimaista tuotantoa suojaaviin toimenpiteisiin riittävän nopeasti ja tehokkaasti.

6.15. Palvelukauppaa koskeva yleissopimus (GATS)

Yleistä

Palvelukauppaa koskevaa yleissopimusta (GATS) sovelletaan kaikkiin kaupallisiin palveluihin liittyviin julkisen vallan toimenpiteisiin. Sopimusta ei sovelleta julkisiin palveluihin.

Palvelukaupan yleissopimus koostuu palvelujen kaupan yleiset säännöt sisältävästä puitesopimuksesta ja sen liitteistä sekä erityisiä sitoumuksia koskevista kansallisista listoista. Puitesopimus sisältää palvelukaupassa noudatettavat yleiset velvoitteet riippumatta siitä sisältyykö kyseinen palveluala asianomaisen maan kansalliseen erityisiä sitoumuksia koskevaan listaan. Osa sopimuksen velvoitteista on ehdollisia siten, että niitä sovelletaan ainoastaan niihin palveluihin, jotka sisältyvät sidontalistaan. Keskeisimpiä ehdollisia velvoitteita ovat markkinoillepääsyä ja kansallista kohtelua koskevat velvoitteet, joiden soveltamiselle on mahdollista asettaa ehtoja ja rajoituksia. Eh-

dollisista velvoitteista kotimaista sääntelyä, monopoleja sekä maksuja ja varojensiirtoa koskevia määräyksiä sovelletaan niin ikään ainoastaan niillä palvelualoilla, jotka sisältyvät erityisiä sitoumuksia koskevaan listaan, mutta ehtojen asettaminen ei ole näiden osalta sallittua.

Sopimuksen keskeisiä velvoitteita ovat suosituimmuuskohtelu ja kansallinen kohtelu. Tavara kauppaa sääntelevästä GATT-sopimuksesta poiketen yleisestä suosituimmuudesta on mahdollista saada kertaluonteinen poikkeus, periaatteessa kuitenkin korkeintaan kymmeneksi vuodeksi. Kansallisen kohtelun vaatimusta sovelletaan ainoastaan niillä palvelualoilla, jotka sisältyvät kansalliseen erityisiä sitoumuksia koskevaan listaan ja siinä mainituin rajoituksin.

Palvelukaupan vapauttamisesta neuvotellaan asteittain perättäisissä neuvotteluissa. Neuvottelutulokset kirjataan erityisiä sitoumuksia koskeviin listoihin, joissa sitoudutaan markkinoille pääsyn sallimiseen ja kansalliseen kohteluun listassa määritellyin ehdoin ja rajoituksin.

Palvelukaupan yleisopimukseen sisältyy myös monenkeskiset määräykset ja menettelytavat riitojenratkaisusta.

Rahoituspalvelut

Rahoituspalvelut ovat osa palvelukauppaa ja sisältyvät palvelukaupan yleisopimukseen. Rahoituspalveluihin luetaan lähinnä pankki- ja vakuutuspalvelut sekä arvopaperikauppaan ja sijoitus- sekä pörssitoimintaan liittyvät palvelut. Rahoituspalveluja koskevan Uruguayn kierroksen neuvottelutulosta voidaan kokonaisuutta ajatellen pitää tyydyttävänä huolimatta siitä, että monet keskeiset kysymykset, esimerkiksi rahoituspalvelujen kaupan vapautta kannattavien OECD-maiden (pl. Japani) ja ns. vastateollistuneiden maiden väliseen epätasapainoon liittyvien kysymysten ratkaiseminen, päätettiin lykätä jatkoneuvottelujen varaan. Uruguayn kierroksen rahoituspalveluneuvotteluilla on kyetty ensimmäistä kertaa monenkeskisesti ja laajassa kansainvälisessä yhteisymmärryksessä sitovasti sopimaan maailmanlaajuisten ja erityisesti maailmantalouden kehittämisen kannalta tärkeiden rahoitus- ja vakuutusmarkkinoiden astettaisesta vapauttamisesta. Suomen rahoitus- ja vakuutusmarkkinoilla toimivien yritysten kannalta Uruguayn kierroksen

rahoituspalveluja koskevilla neuvottelutuloksilla on merkitystä lähinnä Euroopan talousalueen ulkopuolisilla rahoitus- ja vakuutusmarkkinoilla.

Rahoituspalveluja koskeva sopimus kokonaisuudessaan koostuu edellä mainitun puite-sopimuksen lisäksi rahoituspalveluja koskevia pääasiassa soveltamis- ja määritelmäsäännöksiä sisältävästä rahoituspalveluliitteestä (Annex on Financial Services), varsinaisia rahoituspalvelusitoumuksia koskevasta sopimuksesta (Understanding on Commitments in Financial Services) sekä rahoituspalveluja koskevasta maa-kohtaisesta sidontalistasta (Schedule of Specific Commitments; Financial Services), johon varaukset ja sitoumukset on kirjattu. Lisäksi sopimukseen voidaan vielä lukea toinen rahoituspalveluliite (Second Annex on Financial Services) sekä rahoituspalveluja koskeva ministeripäätös (Decision on Financial Services), joilla on vahvistettu suosituimmuusperiaatteen soveltamista ja niihin liittyvät jatkoneuvottelut rahoituspalvelujen osalta.

Liikenne

Maantie- ja rautatiekuljetukset kuuluvat yleissopimuksen soveltamisalaan, mutta sopimuksen merkitys on näiden kohdalla osaltamme vähäinen johtuen siitä, että olemme kansallisesti sitoutuneet ainoastaan tiettyjen kaluston ylläpito- ja huoltopalvelujen sallimiseen. Lisäksi olemme pyytäneet lupaa poiketa suosituimmuuskohtelun (MFN) noudattamisesta maantietliikenteen osalta Suomen kansainvälisessä ja kabotaasiliikenteessä.

Yleissopimus kattaa merikuljetuspalvelut, muttei ainakaan tässä vaiheessa edellytä Suomessa lainsäädännöllisiä tai muita toimenpiteitä. Sopimuksen nojalla päätettiin, että merikuljetuspalveluja koskevia neuvotteluja jatketaan kesäkuun 1996 loppuun saakka. Merikuljetuspalvelujen osalta ei sen vuoksi ole tehty erityisiä sitoumuksia. Neuvottelujen tavoitteena on poistaa olemassa olevat kansainvälisiä merikuljetuspalveluja sekä satamissa annettavia oheispalveluja ja niiden tarjontaa koskevat rajoitukset. Suomessa ei ole käytössä tällaisia rajoituksia, joten osallistuminen jatkotyöhön on Suomen kannalta ongelmatonta. Päätös ei edellytä kotimaan vesiliikennettä (kabotaasi) koskevien rajoitusten purkamista.

Ilmailun osalta sopimusta sovelletaan vain

korjauspalveluihin, ilmakuljetuspalvelujen myymiseen ja tietokonepohjaisiin paikanvarausjärjestelmiin.

Tele- ja audiovisuaaliset palvelut

Telealan säilyttäminen kokonaisuudessaan osana GATS-sopimusta katsottiin yleisesti tärkeäksi. Tämän vuoksi sovittiin peruspalvelujen vapauttamista koskevasta vapaaehtoisesta neuvotteluohjelmasta. Suomi osallistuu neuvotteluihin, ja ne on tarkoitus saattaa päätökseen viimeistään huhtikuun 1996 loppuun mennessä. Teletoinnin kansainvälinen vapauttaminen on myönteinen asia Suomelle, joka on telekilpailun edelläkävijöitä. Telealan kansainvälinen avaaminen lisää suomalaisten yritysten kilpailumahdollisuuksia.

Yleissopimus kattaa myös elokuvan sekä televisio- ja videoohjelmien kaupan eli audiovisuaaliset palvelut. Sopimuksen vaikutukset ovat kuitenkin tällä alalla vähäiset, koska Suomi teki monien muiden maiden tapaan suosituimmuskohteluun (MFN) sopimuksen sallimia poikkeuksia eikä kansallisesta kohtelusta ja markkinoillepääsystä tehty erityisiä sitoumuksia.

6.16. Sopimus teollis- ja tekijänoikeuksien kauppaan liittyvistä näkökohdista (TRIPS)

Teollis- ja tekijänoikeuksien kauppaan liittyviä näkökohtia koskevalla sopimuksella (sopimuksen englanninkielisen lyhenteen mukaisesti jäljempänä TRIPS-sopimus) vahvistetaan teollis- ja tekijänoikeuksien kansainvälistä suojaa. Näistä oikeuksista käytetään myös nimitystä immateriaalioikeudet ja henkinen omaisuus.

Teollis- ja tekijänoikeuksilla tarkoitetaan sopimuksen 1 artiklan 2 kohdan mukaan niitä oikeuksia, joista sopimuksessa on määräyksiä. Teollisoikeuksiin luetaan sopimuksessa tavaramerkit, maantieteelliset merkinnät, teollismallit, patentit ja integroitujen piirien piirimallien suoja. Lisäksi niihin luetaan liikesalaisuuksien suoja.

Tekijänoikeudella tarkoitetaan paitsi varsinaista tekijänoikeutta niin myös kolmea lähioikeuksien ryhmää. Näitä ovat muusikoiden, näyttelijöiden ja muiden esittäjien suoja, äänitetuottajien suoja sekä yleisradio-organisaatioiden suoja. Sopimuksen soveltamisalaan eivät

kuulu joidenkin maiden lainsäädäntöön sisältyvät muut lähioikeudet, kuten elokuvatuottajien lähioikeuteen perustuva suoja tai luettelon valmistajan suoja.

Immateriaalioikeuksien kansainvälisen suojan merkitys on lisääntynyt, koska yhä suurempi osa kaupasta perustuu luovuuteen ja osaamiseen. Henkisen työn tulosten ja teknologian tehokas hyödyntäminen edellyttävät toimivaa kansainvälistä suojajärjestelmää. Sopimus luo aikaisempaa paremmat puitteet teknologian ja kulttuurituotteiden maailmankaupalle.

Sopimuksessa on pyritty ottamaan huomioon sekä teollisuusmaiden että kehitysmaiden tarpeet. Sopimuksen siirtymäkausia koskevat määräykset on laadittu kehitysmaiden kannalta joustaviksi.

Immateriaalioikeuksien kansainvälinen suoja perustuu nykyisin eräisiin kansainvälisiin yleissopimuksiin. TRIPS-sopimuksen suojataso on pääosin näiden sopimusten suojatasoa korkeampi. Se tuo lisäksi eräitä alueita ensimmäistä kertaa monenkeskisen kansainvälisen suojan piiriin. Lisäksi sopimus laajentaa immateriaalioikeuksien kansainvälisen suojan maantieteellistä ulottuvuutta.

Sopimus tuo kansainväliseen suojaan eräitä uusia elementtejä. Ensinnäkin suojaa tehostetaan täytäntöönpanoa koskevalla määräyksillä. Sopimuksen johdannossa todetaan toisaalta halu varmistaa, että täytäntöönpanoa koskevat toimenpiteet ja menettelytavat eivät itsessään muodostu asianmukaisen kaupan esteiksi. Toiseksi sopimus tuo immateriaalioikeuksia koskevat valtioiden väliset kiistat Maailman kaupparjestön (jäljempänä WTO) riitojenratkaisumenettelyn piiriin.

Nykyisten keskeisten immateriaalioikeutta koskevien kansainvälisten yleissopimusten hallinnosta vastaa pääosin Maailman henkisen omaisuuden järjestö (jäljempänä WIPO). Se on Yhdistyneiden kansakuntien alajärjestö. TRIPS-sopimuksen johdannossa todetaan jäsenten haluavan perustaa toisiaan tukevat suhteen WTO:n ja WIPO:n samoin kuten muiden asiaan kuuluvien kansainvälisten järjestöjen välille.

Jäsenet eivät ole velvollisia soveltamaan TRIPS-sopimuksen määräyksiä, ennen kuin yksi vuosi on kulunut WTO-sopimuksen voimaantulosta. Tarkoitus on, että Suomessa TRIPS-sopimuksen velvoitteita aletaan noudattaa vasta tämän määräajan kuluttua.

Suomen lainsäädäntö täyttää pääosin sopi-

muksen vaatimukset. Sopimuksesta aiheutuu eräitä muutoksia eri immateriaalioikeuksia koskeviin lakeihin. Maantieteellisiä merkintöjä koskevat määräykset edellyttävät myös uutta lainsäädäntöä. Sopimukseen sisältyvät määräykset tulliviranomaisten mahdollisuuksista pysäyttää tuoteväärennökset ja piraattituotteet rajalle. Tavaramerkkilakiin sisältyvät jo vastaavat säännökset turvaamistoimenpiteistä, joiden nojalla voidaan estää tuoteväärennösten maahantuonti. Turvaamistoimenpiteiden soveltaminen tulee ulottaa myös tekijänoikeuksia loukkaaviin piraattituotteisiin.

6.17. Riitojen ratkaisemisesta annettuja sääntöjä ja menettelyjä koskeva sopimus

Riitojen ratkaisemisesta annettuja sääntöjä ja menettelyjä koskevalla sopimuksella pyritään tehostamaan ja vahvistamaan WTO:n asemaa siitä, mitä se oli GATT-sopimuksen aikana. Sopimuksella yhtenäistetään riitojen ratkaisua koskevat menettelyt (neuvottelut eli konsultaatiot, sovittelu sekä paneelikäytäntö) ja sopimuskate ulotetaan koskemaan kaikkia Uruguayn kierroksen sopimuksia. Kuitenkin joissakin monenkeskisissä ja useammankeskisissä kauppasopimuksissa on yhtenäisjärjestelmää täydentäviä, sopimuskohtaisia erityissäännöksiä (mm. aikarajojen osalta).

Riitojenratkaisuelin hyväksyy paneelien raportit. Erityisenä parannuksena aikaisempaan käytäntöön on se, että uudessa järjestelmässä paneeliraportteja ei enää voida jättää hyväksymättä ja että osapuolilla on mahdollisuus valittaa paneeliraportista oikeudellisiin perustein erilliseen valituselimeen, jonka on annettava raporttinsa 60 päivän kuluessa.

Paneelit koostuvat kolmesta tai viidestä jäsenestä, jotka kaikki toimivat henkilökohtaisessa ominaisuudessaan. Paneelit voivat pyytää asiantuntijaryhmältä neuvoa-antavaa lausuntoa, esimerkiksi jos kysymyksessä on tekninen, tieteellinen tai muu erikoistieto, ja käyttää sitä apuna suositustensa antamisessa.

Paneeliraporttien täytäntöönpanossa noudatetaan tarkkaa seurantaa ja ellei hävinnyt osapuoli tietyn ajan kuluessa täytä paneeliraportissa mainittuja velvoitteita, voi riitojenratkaisuelin oikeuttaa voittaneen osapuolen poistamaan tiettyjä tullimyönnytyksiä. Vahingonkorvausvelvollisuus on vapaaehtoinen, eikä siihen voida pakottaa. Poikkeuksena ovat niin

sanotut non-violation -tapaukset, joissa oikeuden loukkauksen tai menetyksen on aiheuttanut toimi, joka ei ole WTO:n säännösten vastainen. Tällöin hyvitys pyritään löytämään muulla tavalla kuin tullimyönnytysten peruuttamisena ja tuolloin kysymykseen voi tulla vahingonkorvaus.

Valituselimeen valitaan seitsemän oikeustieteellisesti ja kauppapoliittisesti ansioitunutta henkilöä, jotka eivät saa olla minkään maan virkamiehiä. On perusteltua syytä olettaa, että paneeliratkaisujen merkitys sekä tulkinta-arvo tulee kasvamaan ja WTO:n riitojenratkaisujärjestelmästä tulee kansainvälisoikeudellisesti erittäin merkittävä.

Uuden järjestelmän etuna on se, että paneelien ratkaisut on annettava 6—12 kuukauden kuluessa paneelin perustamisesta. Asian käsittelyn keston vaikuttaa se, onko siitä valitettu valituselimeen. Jäsenen kannalta WTO:n riitojenratkaisujärjestelmä on kustannuksiltaan edullinen, sillä panelistien kulut maksetaan suoraan WTO:n budjetista ja riidan osapuolet vastaavat vain omista kuluistaan.

6.18. Kauppapoliittinen maatutkinta

Uruguayn kierroksen neuvottelutuloksella vahvistetaan ja tehostetaan WTO:n toimintaa. Kauppapoliittiset maatutkinnot vakinaistetaan. Tutkinnoilla on tarkoitus lisätä tietojensaantia WTO:n jäsenten ulkomaankauppapoliitiikasta sekä menetelmistä. Kauppapoliittisilla maatutkinnoilla ei pyritä pakottamaan jäseniä tiettyihin velvoitteisiin, riitojenratkaisuun tai uusiin poliittisiin muutoksiin. Päätaavoitteena on arvioida jäsenen ulkomaankauppajärjestelmiä sekä selvittää niiden mahdollisia vaikutuksia monenkeskiseen kauppajärjestelmään. Kahden, neljän ja kuuden vuoden välein suoritettavia kauppapoliittisia maatutkintoja käsittelee WTO:n yleisneuvostoa vastaava elin TPRB (Trade Policy Review Body). Käsittelyjärjestys määräytyy jäsenen kauppavolyymien perusteella (teollisuusmaat neljän vuoden välein, EU, Yhdysvallat, Kanada ja Japani kahden vuoden välein ja muut maat kuuden vuoden välein). Sama toimielin käsittelee vuosittain pääjohtajan selvityksen kansainvälisen kauppajärjestelmän kehityksestä ja toiminnasta.

WTO:n sihteeristöön perustetaan tiedotuksia ja ilmoituksia (notifioinnit) varten keskusrekisteri. Sihteeristö lähettää vuosittain jäsenille

luettelon niistä tiedoista, jotka tulisi toimittaa sihteeristölle. Jokaisella jäsenellä on oikeus pyytää rekisteritietoja toisesta WTO:n jäsenestä. Ministerikokouksen päätöksellä sovitaan, että ilmoitusjärjestelmän kehittämistä varten perustetaan työryhmä, jonka tulee saattaa työnsä päätökseen viimeistään kahden vuoden kuluessa WTO:n voimaantulosta.

6.19. Useammankeskiset sopimukset

6.19.1. Julkisia hankintoja koskeva sopimus

Julkisia hankintoja koskeva sopimus allekirjoitettiin Marokon Marrakeshissa 12.—15.4.1994 pidettävässä ministerikokouksessa, jossa samanaikaisesti allekirjoitettiin Uruguayn kierroksen neuvottelutulokset. WTO-sopimuksen mukaisesti julkisia hankintoja koskeva sopimus on WTO:n liitteessä 4 oleva ns. useammankeskisen kauppasopimus, jonka jäsenmäärä on rajoitettu ja pienempi kuin WTO-sopimuksessa.

Uusi sopimus laajentaa nk. Tokion kierroksella vuonna 1979 hyväksytyyn julkisia hankintoja koskevan sopimuksen sopimuskatetta siten, että uusi sopimus koskee tavaroiden lisäksi rakennushankintoja ja palveluja. Lisäksi viranomaiskate laajenee koskemaan valtion viranomaisten lisäksi keskushallintoa (osavaltioita, läänejä) ja kuntia. On kuitenkin otettava huomioon, että neuvotteluosapuolten markkinoillepääsytoumukset vaihtelivat suuresti. Tämän vuoksi uusi sopimus kattaa kaikkien jäsenien osalta vain valtion viranomaiset. Kuntien ja peruspalveluiden osalta sovelletaan vastavuoroisuus-periaatetta eli kate ulottuu vain niihin maihin, jotka ovat sisällyttäneet katteeseensa vastaavat yksiköt. Tämän johdosta laajin kate muodostuu ETA-alueelle. Tästä huolimatta uusi sopimus tulee olemaan huomattava parannus entiseen sopimukseen verrattuna.

Uusi sopimus sisältää osaksi samanlaisen riitojen ratkaisujärjestelmän kuin Uruguayn kierroksella on hyväksytty, tosin määräajat tulevat olemaan lyhyemmät.

6.19.2. Kansainvälinen maitotuotesopimus

GATTin maitotuotesopimuksen (International Dairy Arrangement) sääntöjen muuttaminen liittyy päättyneen Uruguayn kierroksen

tulokseen ja Maailman kauppajärjestön, WTO:n, perustamissopimukseen. Kansainvälinen maitotuotesopimus on yksi WTO-sopimuksen liitteen 4 sopimuksista. Sopimus hyväksyttiin 21.3.1994.

Aikaisempi maitotuotesopimus neuvoteltiin Tokion kauppaneuvottelukierroksen aikana ja se tuli voimaan 1.1.1980 alkaen. Uuteen sopimukseen on tehty lähinnä teknisiä muutoksia, ja sopimusteksti on pyritty yhdenmukaistamaan Uruguayn kierroksen neuvottelutuloksen kanssa. Muilta osin uusi maitotuotesopimus vastaa sisällöltään vanhaa sopimusta. Sopimuksen hyväksyminen merkitsee vanhasta sopimuksesta luopumista uuden voimaantulomomentista lukien.

6.19.3. Kansainvälinen naudanlihasopimus

GATTin naudanlihasopimuksen (International Bovine Meat Agreement) sääntöjen muuttaminen liittyy päättyneen Uruguayn kierroksen neuvottelutulokseen ja Maailman kauppajärjestön, WTO:n, perustamissopimukseen. Kansainvälinen naudanlihasopimus on yksi WTO-sopimuksen liitteen 4 sopimuksista. Sopimus hyväksyttiin 21.3.1994 Genevessä.

Sopimus vastaa vuonna 1979, ns. Tokion kierroksella allekirjoitettua sopimusta, mistä johtuen muutokset ovat lähinnä teknisiä. Sopimusteksti on pyritty yhdenmukaistamaan Uruguayn kierroksen neuvottelutuloksen kanssa. Sopimuksen hyväksyminen merkitsee vanhasta sopimuksesta luopumista uuden voimaantulomomentista lukien.

6.20. Teollisuustuotteiden ja maataloustuotteiden myönnytysluettelot sekä palvelukaupan erityisten sitoumusten lista ja luettelo suosituimmuuskohtelua koskevista poikkeuksista

6.20.1. Maataloustuotteita koskeva myönnytysluettelo

Sopimukseen liittyvään myönnytysluetteloon on kirjattu kaikki Suomen ulkomaankauppaa koskevat tullien alennukset ja muut muutokset. Lista käsittää taulukot tullitariffeista, kiintiöistä, kotimaisesta tuesta sekä vientituesta. Listan laatimista on käsitelty yksityiskohtaisissa perusteluissa kohdassa 1.20.1.

Tullitariffeja käsittelevä lista on laadittu siten, että kotimaisen tuotannon turvaava rajasuojaa säilyy, sopimuksen edellyttämä keskimääräinen 36 prosentin tullimaksujen alennus saavutetaan ja kaikkia tuotteita koskeva 15 prosentin vähimmäisalennus toteutuu. Lisäksi myönnytysluettelolla on pyritty kaventamaan soveltuvin osin Suomen ja Euroopan unionin tullimaksujen eroa.

Merkittävimmät tuontikiintiöt: lihan tuonti 836 tonnia, perunan tuonti 14,7 miljoonaa kiloa, tomaatti 19,2 miljoonaa kiloa, vehnä ja ruis 172 miljoonaa kiloa, rehuviljat 27,6 miljoonaa kiloa, soijapapu ja vastaavat öljykasvit 172,5 miljoonaa kiloa, kasviöljyt 21,3 miljoonaa kiloa, raakasokeri 85,4 miljoonaa kiloa ja melassi 28,1 miljoonaa kiloa. Näiden kiintiöiden (nk. nykyinen markkinoillepääsy) mukainen tuonti tapahtuu nykyisellä tullitasolla.

Sopimuksessa tarkoitettut vähimmäismarkkinoillepääsyn kiintiöt on avattava seitsemälle sellaiselle tuotteelle, joita ei ole säännöllisesti tuotu maahan. Sian- ja naudanlihan sekä rehuviljojen lisäksi kiintiön saavat maitojauhe, voi, juusto ja kananmunat. Näiden tuotteiden kiintiö on 3—5 prosenttia kulutuksen määrästä ja kiintiön sisäinen tullimaksu puolet tariffikaation tuloksena saadusta tullista. Vähimmäismarkkinoillepääsyä koskeviin kiintiöihin on sisällytetty tuotteiden ”nykyinen markkinoillepääsy” -osuus siltä osin kuin näitä tuotteita on peruskaudella tuotu (kuten naudanliha) tuontikohtelun ollessa minimimarkkinoillepääsyn mukainen koko kiintiölle.

Maatalouden kokonaistuen mittausmenetelmällä laskettu kokonaistuki on peruskaudella keskimäärin ollut 16,5 miljardia markkaa. Tukea alennetaan siten, että sen määrä vuonna 1995 on 15,9 miljardia markkaa ja viimeisenä vuonna eli vuonna 2000 13,2 miljardia markkaa.

Vientituen alennussitoumukset koskevat tärkeimpiä vientituotteitamme eli voita, juustoja, maitojauhetta, kananmunia, sian- ja naudanlihaa sekä leipä- ja rehuviljaa. Lisäksi valmistaiden vientituolle on asetettu yläraja. Sianlihan, naudanlihan ja viljojen kohdalla on peruskauksi sovittu 1991—92, muiden tuotteiden kohdalla se on 1986—90. Sopimuksen mukaan esimerkiksi naudanlihan tuettu vienti tulee olemaan nykyisen 10—15 miljoonan kilon asemesta 2,5 miljoonaa kiloa vuonna 2000 ja sianlihan nykyisen 10—15 miljoonan kilon asemesta 6,4 miljoonaa kiloa.

Syksyllä 1993 sopimusneuvotteluissa tarkistettiin jäsenten myönnytysluetteloita. Tarkistukset johtuivat sopimuksen allekirjoittajamaiden tavoitteesta edistää omien vientituotteiden sa tulli kohtelun helpottamista ja valvoa sopimuksen ehtojen täyttymistä toisten allekirjoittajien myönnytysluetteloissa. Näiden neuvottelujen pohjalta tehtiin myös Suomen myönnytysluetteloihin joitakin täsmennyksiä. Näistä voidaan mainita kahvin tullin poistaminen sekä viinien ja omenoiden tullien tarkistaminen. Näillä muutoksilla helpotettiin muiden maataloustuotteiden alennusvaatimuksia sekä vahvistettiin Suomen teollisuusviennin neuvotteluasemaa.

6.20.2. Teollisuustuotteita koskeva myönnytysluettelo

GATTin Uruguayn kierroksen neuvotteluosapuolet sitoutuivat keskimäärin kolmannuksen tullinalennuksiin suosituimmuusperiaatteen eli MFN-pohjalta. Tämä koski lähinnä vain teollisuusmaita. Kehitysmaiden myötävaikeus jäi huomattavasti maltillisemmaksi, myönnytysten ollessa pääasiassa tullien sitomista WTO:ssa aiempaa alemmalle tasolle, käyttötullin ollessa kuitenkin usein huomattavasti sidontatason alapuolella.

Neuvotteluosapuolten tullinalennukset ja myönnytykset toimeenpannaan viitenä tasasuuruusena alennuksena neljän vuoden aikana, jos neuvotteluosapuolen myönnytysluettelosta ei muuta ilmene.

Ensimmäiset tullinalennukset toimeenpannaan Maailman kauppajärjestön (WTO) perustamis-sopimuksen voimaantulopäivänä (1.1.1995 tai mahdollisimman pian sen jälkeen).

Suomen tullimyönnytysten MFN-tuonnilla painotettu keskimääräinen alennusvaikutus on 31 prosenttia ja ns. yksinkertainen, painottamaton alennusvaikutus 46,8 prosenttia. Suomi sitoo tarjouksellaan teollisuustuotteiden tullit WTO:ssa 100 prosenttisesti, tähänastisen sidonta-asteen oltua 92 prosenttia.

Suomen kanssa vapaakauppasuhteessa olevista keskeisistä neuvotteluosapuolista alentavat tullejaan EU 34 prosenttia, Ruotsi 33 prosenttia, Norja 39 prosenttia, Sveitsi 32 prosenttia ja Itävalta 35 prosenttia. Euroopan ulkopuolisista suuremmista neuvotteluosapuol-

lista alentavat tullejaan seuraavasti: Yhdysvallat 35 prosenttia, Kanada 45 prosenttia ja Japani 56 prosenttia.

Eräiden kehitysmaaryhmään kuuluvien maiden myönnytysten luonteesta voidaan todeta esim. että Intia sitoo tullinsa 45 prosentin tasolle, Filippiinit 50 prosentin tasolle, Indonesia 40 prosentin tasolle sekä Malesia ja Thaimaa 10—30 prosentin tasolle. Sovelletut eli ns. käyttötullit ovat yleensä huomattavasti näiden sidontatasojen alapuolella.

Myönnytyksiä tehtäessä Suomen keskeisimpänä neuvottelulähtökohtana oli, ettei Suomen ja EU:n välisiä tullieroja kasvateta ja näitä eroja vähennetään, milloin mahdollista. Vaikkei varsinaisia nimikekohtaisia poikkeusmenettelyjä hyväksikäytettykään, merkitsi Suomen omaksuma integraatiosepeutus kuitenkin tosiasiallista poikkeusmenettelyä tapauksissa, joissa Suomen tullitaso oli jo EU:n tarjoustason alapuolella. Tällaisissa nimikkeissä ei tullimyönnytyksiä voitu harkita tehtäväksi lainkaan. Suomen integraatiosepeutuksen syynä oli Suomen mahdollinen liittyminen EU:n jäseneksi sekä sen vaikutuksesta sopeutuminen EU:n ulkotullitasoon. Samalla vähennetään mahdollisia kompensatiovaatimuksia tästä sopeutuksesta aiheutuvien nousevien tullien osalta.

EU-jäsenyyden mahdollisesti toteutuessa EU:n komission tehtävänä on käydä myönnytysluettelon sidontatasoa koskevat, mahdolliset kompensatiosepeutukset. Tällaisia kompensatiovaatimuksia, jotka siis kohdistuisivat unioniin, saattaisi syntyä sellaisissa yksittäisissä tuotteissa tai tuoteryhmissä, joissa kolmansien maiden tuonti on merkittävää tai tullin nousu suuri.

Nimikekohtaisten myönnytysten lisäksi GATTin Uruguayn kierroksen neuvotteluille teollisuustuotteissa oli ominaista myös sektori-kohtaisten ratkaisumallien laajamittainen hyväksikäyttö. Näissä tapauksissa kokonaisten teollisuussektoreiden osalta sovittiin useammankeskisistä järjestelyistä, joissa keskeisimmät sopimusosapuolet joko poistavat tullinsa kokonaan sektorin sisällä tai harmonoivat ne määrättylle alemmalle tasolle yleensä viiden tai kymmenen vuoden kuluessa.

Johtavat teollisuusmaat hyväksyivät sektori-kohtaiset tullien harmonisointimallit kemian tuotteissa ja värimetalleissa. Tullit poistetaan kokonaan farmaseuttisissa tuotteissa, Suomen kannalta hyvin tärkeissä paperituotteissa, teräs-

tuotteissa, lääketieteellisissä kojeissa ja laitteissa, rakennuskoneissa, maatalouskoneissa, huonekaluissa ja leikkikaluissa.

Sektoriratkaisuissakin tullinalennukset toimeenpannaan yleensä viitenä tasasuuruksena eränä. Arkoja sektoreita, joilla seurataan poikkeusaikataulua ovat kemian tuotteet, teräs ja leikkikalut, joissa alennusaikataulu on yleensä kymmenen vuotta. Kemian tuotteiden osalta alennusaikataulu on osittain jopa 15 vuotta.

Myönnytyksissään Suomi poistaa teollisuustuotteilta arvotullien rinnalla sovelletut vähimmäisspesifiikitullit, joita tullitariffissamme on ollut kosmeettisissa tuotteissa, muovituotteissa, tekstiili- ja vaateustuotteissa, jalkineissa, saateenvarjoissa ja keraamisissa tuotteissa.

Suomen kannalta tärkein sektorikohtainen nolla-tulliratkaisu syntyi paperituotteissa. Ratkaisuun osallistuvat maat — maailman suurimmat paperin viejä- ja kuluttajamaat — poistavat tullinsa kokonaan kymmenessä vuodessa. Suomi olisi toisaalta halunnut, että tärkeimmät markkinamme — EU-alue — olisi ylläpitänyt tullinsa Euroopan ulkopuolelta tuleville toimituksille, jolloin tämä sektori-kohtainen nollatulli-ratkaisu ei olisi toteutunut. Tämä olisi merkinnyt Suomelle EU:n paperitullitason korkuista kilpailuetua. Suomen kotimarkkinoiden kannalta tullien poistolla ei sen sijaan ole merkitystä, sillä Suomeen voidaan tuoda paperia jo nytkin tullitta tai hyvin alhaisin tullein. Koska sopeutusaika paperituotteiden tullittomaan kauppaan kestää kymmenen vuotta, merkitsee tämä sitä, että EU-alue altistuu kolmansista maista tapahtuvalle kilpailulle alle prosenttiyksikön suuruisin sysäyksen vuosittain. Tullien alennuksen kautta tuleva lisääntyvä kilpailulementti on siis vähäinen verrattaessa sitä muihin kilpailutekijöihin esim. valuuttakurssivaihteluihin lyhyelläkin aikavälillä. Edelleen on todettava, että kilpailu Euroopan markkinoilla paperituotteissa ei Suomen kannalta tule senkään vuoksi kiristymään oleellisesti, että Suomi vie Eurooppaan monia sellaisia paperilatuja, joita markkinoille tulevat uudet toimittajat, lähinnä Yhdysvallat ja Kanada, eivät valmista. Siten tämän sektoriratkaisun mahdollinen haitallinen vaikutus Suomen metsäteollisuuden viennille kiristyvänä kilpailuna Euroopan markkinoilla jää ilmeisestikin hyvin vähäiseksi.

Paperisektorin nollatulliratkaisun ehdottoman myönteisenä puolena on pidettävä sitä, että ratkaisu avaa myös suomalaisille paperin

toimittajille vähitellen tullivapaat markkinat maailman suurimmissa paperinkuluttajamaissa Yhdysvalloissa ja Japanissa.

Mahdollisen EU:n liittymisen kannalta suurin sopeutumistarve Suomelle tulee olemaan GATTin Uruguayn kierroksen markkinoillepääsyneuvottelujen tulosten ja integraatio- sopeutustavoitteidemme yhteensovittaminen vaatetustuotteissa. Uruguayn kierroksella Suomen vaatetustuonnin korkeimpia tulleja leikattiin 36 prosentin tasolta 24 prosentin tasolle. Tämä on kansainvälisesti katsoen edelleen korkea tullisuoja verrattaessa sitä toisiin teollisuusmaihin: EU 12 prosenttia, Ruotsi 12 prosenttia, Itävalta 12 prosenttia, Sveitsi 5 prosenttia ja Norja 18 prosenttia. Mahdollinen EU-jäsenyys merkitsisi sitä, että Suomen täytyisi edelleen puolittaa nykyiset vaatetustuotteiden tullinsa.

Uruguayn kierroksen viime vaiheessa Suomi kävi nimikekohtaisia kahdenvälisiä tullinalennusneuvotteluja Suomen viennille tärkeimpien Euroopan ulkopuolisten maiden kanssa, joista merkittävimmät olivat OECD-maista Yhdysvallat, Kanada, Japani, Australia ja Uusi-Seelanti. Nämä ovat olleet perinteisesti Suomelle tärkeitä vientimarkkinoita. Neuvotteluja käytiin lisäksi sellaisten maiden kanssa, joihin Suomen vienti on viime aikoina kasvanut kaikkein ripeimmin, Kaakkois-Aasian maista Thaimaa, Malesia, Indonesia ja Korea sekä Etelä-Afrikka. Näissä neuvotteluissa keskityttiin markkinoillepääsyn parantamiseen vain tärkeimpien vientituotteidemme osalta kussakin maassa.

Kun Suomen viennistä n. 70 prosenttia menee nykyisin tullivapaalle alueelle jäi kierroksen markkinoillepääsyneuvottelujen osalle ehkä n. 20 prosenttia Suomen tavaraviennin kokonaismäärästä, kun vientimme maihin, jotka eivät ole GATTin sopimuspuolia, on luvuita eliminoitu. GATTin sääntöjen mukaan neuvotteluosapuolilla on neuvotteluoikeus kuitenkin vain sellaisissa tuotteissa, joissa ne ovat pääasiallinen tai huomattava toimittaja toisen neuvotteluosapuolen markkinoilla. Tämä luonnollisesti vähensi neuvottelumahdollisuuksia. Käytännössä tämä merkitsi neuvotteluissa sitä, että vaikka jokin tuote saattoi Suomen viennissä määrättyyn maahan olla vientitilastojemme mukaan tärkeimpien joukossa, emme kuitenkaan olleet tärkeimpien toimittajien joukossa, kun tuotteen vientiä verrataan saman tuotteen toimituksiin muista maista.

Eräiden maiden kanssa käydyissä neuvotte-

luissa jouduttiin hyvin nopeasti havaitsemaan, että vaikka tavaratoimitukset saattoivat olla huomattaviakin, niin kummallakaan ei ollut varsinaista neuvotteluoikeutta tai myönnytyspyynnöt eivät kohdentuneet sellaisiin tuotteisiin, joissa olisi ollut myönnytyksvara. Koska Suomen vienti Latinalaisen Amerikan maihin on edelleenkin hyvin vaatimatonta, ei Suomella kierroksen loppuvaiheessa ollut neuvotteluyhteyttä yhdenkään Latinalaisen Amerikan maan kanssa.

Tuotekohtaisesti markkinoillepääsyneuvottelumme keskittyivät ensisijaisesti metsä- ja metalliteollisuustuotteisiin, joskin elektronikkateollisuuden tuotteiden tullinalennuksilla erityisesti Kaakkois-Aasian maissa oli keskeinen merkitys. Yhdysvallat puolestaan alensi merkittävästi kaikkien niiden tuotteiden tulleja, joissa Suomi on päätoimittaja Yhdysvaltojen markkinoilla. Etelä-Afrikka puolestaan keskittyi alentamaan paperituotteidensa tulleja pidemmällä aikavälillä.

6.20.3. *Palvelukaupan erityisten sitoumusten lista sekä luettelo suosituimmuuskohdetta koskevista poikkeuksista*

Palvelukaupan yleissopimus (GATS) sisältää kahdenlaisia määräyksiä. Yleisistä velvoitteista joitakin, kuten suosituimmuuskohdetta (MFN) sovelletaan kaikilla palvelualoilla, kun taas erityisiä velvoitteita sovelletaan ainoastaan niihin palveluihin, jotka sisältyvät ao. maan erityisiä sitoumuksia koskevaan listaan (sidontalistaan). Kahdenkeskisten neuvottelujen tuloksena syntyneet erityiset sitoumukset on sisällytetty kansalliseen sidontalistaan, joka on liitetty GATS-sopimukseen ja on siten osa monenkeskistä sopimusta. Jokaisen GATS-sopimuksen allekirjoittajan on täytynyt liittää sopimukseen kansallinen listansa.

Jäsenet ovat yksilöineet sidontalistoihinsa palvelualat tai niiden osat, joita sitoumukset koskevat. Hyväksytyjen laadintaohjeiden mukaisesti sidontalistoihinsa on ilmoitettava eri palvelujen osalta jäljempänä selostetuin tavoin toimitusmuotokohtaisesti markkinoillepääsyyn (GATS, artikla XVI) ja kansalliseen kohteluun (GATS, artikla XVII) liittyvät rajoitukset. Lisäksi on ilmoitettava ne mahdolliset lisäsitoumukset (GATS, artikla XVIII), joihin jäsen sitoutuu ja joita se ei yllä mainittujen sääntöjen mukaan ole muutoin velvollinen kir-

jaamaan. Sidontalistassa eritellään seuraavat palvelujen tarjoamisen muodot: rajan yli tapahtuva tarjoaminen, kulutus ulkomailla, kaupallinen läsnäolo ja luonnollisten henkilöiden läsnäolo. Teknisesti sidontalista on jaettu kahteen osaan: kaikille palvelualoille yhteiset rajoitukset ja sitoumukset sekä eritellyt palvelualakohteisesti sovellettavat rajoitukset ja sitoumukset.

Suomen sidontalista ei sisällä artiklan XVIII mukaisia lisäsitoumuksia. Yleisistä rajoituksista tärkeimmät liittyvät ulkomaalaisomistusta koskeviin rajoituksiin (laki ulkomaalaisten yritystosten seurannasta ja laki ulkomailla asuvien ja ulkomaisten yhteisöjen kiinteistöjenhankintojen valvonnasta) ja Ahvenanmaan erityisaseman turvaamiseen. Tältä osin Suomen sidontalistaan on neuvoteltu pysyvä poikkeus, joka rajaa Ahvenanmaan maakunnan kansallista kohtelua koskevan veloitteen ulkopuolelle mitä tulee oikeuteen hankkia kiinteää omaisuutta ja oikeuteen sijoittua tai tarjota palveluja Ahvenanmaalla. Luonnollisten henkilöiden läsnäolo eli palvelujen tarjoajien liikkuvuus sallitaan rajoitetusti tietyin ehdoin.

Erityisiä palvelualakohtaisia sitoumuksia Suomi on tehnyt noin kahdeksallakymmenellä palvelualalla, jotka sisältyvät seuraaviin YK:n luokituksen (Provisional central product classification, CPC) mukaisiin luokkiin: liikepalvelut tärkeimpänä alaryhmänä asiantuntijapalvelut, viestintäpalvelut, rakennus- ja muut siihen liittyvät insinööripalvelut, jakelupalvelut, ympäristöpalvelut, rahoituspalvelut, turismi ja matkailuun liittyvät palvelut, ajanviete-, kulttuuri- ja urheilupalvelut, liikenne- ja siihen liittyvät oheispalvelut. Rahoituspalveluihin sisältyvät lähinnä pankki- ja vakuutustoiminta sekä arvopaperikauppa.

Rahoituspalvelusektorin sitoumusten kirjaustapa poikkeaa tekniseltä toteutustavaltaan edellä kuvatusta muusta sidontalistasta, jossa ilmoitetaan palveluala tai sen osa, jolla halutaan sitoutua. Rahoituspalveluissa sitoudutaan myöntämään sidontalistassa yksilöidyn rajoituksin markkinoillepääsy ja kansallinen kohtelu rahoituspalveluja koskevassa sopimuksessa luetelluille palveluille siinä mainituin ehdoin. Tällöin kirjataan siis ainoastaan sopimukseen nähden tarpeelliset rajoitukset palvelualan, markkinoillepääsyn ja kansallisen kohtelun osalta. Rahoituspalvelusitoumusten osalta tärkeimmät rajoitukset koskevat lakisääteistä työeläkevakuutusta ja lakisääteistä tapaturmavakuutusta, joilla taataan kansalaisten sosiaali-

turvan hoitaminen nykykäytännön mukaisesti myöskin jatkossa.

Mikään edellä kuvatuista sitoumuksista ei aiheuta voimassa olevan lainsäädäntöemme muuttamista tai uutta lainsäädäntöä. Osa kirjatuista rajoituksista on poistettu ETA-sopimuksen voimaantulon jälkeen. Muutoksia ei ole kuitenkaan voitu huomioida joulukuussa 1993 jätetyssä sidontalistassamme, koska ETA-sopimus ei vielä tuolloin ollut tullut voimaan. Sidonnan taso jäi siten asianomaisissa tapauksissa sovellettavaa lainsäädäntöä korkeammaksi. Sidonnan muuttaminen tai irtisanominen on kuitenkin mahdollista sen jälkeen, kun kolme vuotta on kulunut sidonnan voimaantulosta. Muuttaminen edellyttää neuvotteluja sekä mahdollisen muutoksesta aiheutuvan vahingon korvaamista.

Suosituimmuuskohtelusta on mahdollisuus myöntää kertaluonteinen poikkeus, periaatteessa korkeintaan kymmeneksi vuodeksi. Suomi on pyytänyt ennalta määrittelemättömäksi ajaksi poikkeuksia maantie- ja meriliikenteessä, audiovisuaalisissa palveluissa ja lentoliikenteen automaattisen paikanvarausjärjestelmän käytölle sekä pohjoismaisen yhteistyön eräille muodoille.

6.21. Ministeripäätökset ja julkilausumat

Päätös toimenpiteistä vähiten kehittyneiden maiden eduksi

Päätöksessä tunnustetaan vähiten kehittyneiden maiden ahdinko ja tarve varmistaa niiden täysipainoinen osallistuminen maailman kaupparjestelmään sekä niiden mahdollisuuksien parantamiseksi kaupassa, niiden erityistarpeet markkinoillepääsyssä ja preferenssien merkitys niiden kauppamahdollisuuksien parantamisessa.

Siinä sitoudutaan toteuttamaan vähiten kehittyneitä maita koskevat määräykset jotka sisältyvät 28. marraskuuta 1979 tehdyn päätöksen 2(d), 6 ja 8 kohtiin kehitysmaiden erityis- ja suosituimmuuskohtelusta, vastavuoroisuudesta ja osallistumisesta ja otetaan huomioon Punta del Esten ministerijulistuksen I osan B(vii) jaksoon sisältyvä osanottajien sitoumus.

Päätöksen mukaan vähiten kehittyneiden maiden ei tarvitse riippumatta siitä mainitaanko asianomaisissa sopimusten määräyksissä, noudattaa sitoumuksia ja velvoitteita kuin kehitysasteensa ja rahoituksellisten ja kaupallis-

ten tarpeittensa ja hallinnollisten ja insituaationaalisten mahdollisuuksiensa mukaisesti. Vähiten kehittyneille maille annetaan 15.4.1994 lukien ylimääräinen vuosi aikaa jättää WTO-sopimuksen XI artiklan mukaiset myönnytyshuettelonsa.

Päätöksessä sovitaan, että vähiten kehittyneiden maiden eduksi tehtyjen erityis- ja erillistointimenpiteiden nopea voimaansaattaminen varmistetaan, että vähiten kehittyneiden maiden vientin kannalta kiinnostavien tuotteiden osalta sovitut MFN-pohjaiset tullimyönnytykset toimeenpannaan mahdollisuuksien mukaan portaattomasti etujassa, että eri sopimusten ja siirtymäaikojen sääntöjä sovelletaan joustavasti ja vähiten kehittyneitä maita tukevasti, että tuonnin helpottamiseksi toteutettujen toimien toimeenpanossa, joihin viitataan GATT 1947-sopimuksen 3(c) kohdassa ja vastaavassa kohdassa GATT 1994 -sopimuksessa, vähiten kehittyneiden maiden vientiedut huomioidaan, että vähiten kehittyneille maille annetaan huomattavasti enemmän teknistä apua tuotantonsa ja vientsä monipuolistamiseksi.

Päätöksen viimeisen kohdan mukaisesti sovitaan, että vähiten kehittyneiden maiden erityistarpeita tarkastellaan ja jatketaan näiden maiden vientimahdollisuuksien laajentamista edistävien toimenpiteiden soveltamispyrkimyksiä.

Julkilausuma Maailman kauppajärjestön osuudesta suuremman yhtenäisyyden saavuttamisessa maailmanlaajuisessa talouspolitiikassa

Julkilausumassa tunnustetaan, että maailmantalouden kansainvälistyminen on johtanut jatkuvasti kasvavaan talouspoliittiseen vuorovaikutukseen yksittäisten valtioiden välillä. Talouspolitiikan eri osa-alueiden kansallisessa tasapainottamisessa yhdenmukaisuus kansainvälisellä tasolla on merkittävä tekijä kansallisten toimintaohjelmien tehokkuuden lisäämiseksi. Uruguayn kierroksen tulokset osoittavat, että osallistuneet hallitukset tunnustavat liberaalin kauppapolitiikan myötävaikutuksen talouksiensa kasvuun ja kehitykselle ja maailmantaloudelle yleensä.

Julkilausuman 2 kohdassa todetaan, että yhteistyö talouspolitiikan eri alueilla edistää kehitystä muilla alueilla. Säännönmukaisempiin talous- ja rahapolitiittisiin oloihin perustuva vakaampi valuuttakurssikehitys edistää kaupan

laajenemista, pysyvää kasvua ja kehitystä sekä ulkoisten tasapainottomuuksien korjaamista. On tarvetta saada riittävästi rahoitus- ja sijoituspääomaa kehityksille sekä lisäponnistukseen velkaongelmien hoitamiseen taloudellisen kasvun ja kehityksen varmistamiseksi. Kaupan vapauttaminen muodostaa yhä tärkeämmän tekijän sopeutusohjelmissa. Tässä yhteydessä todetaan Maailmanpankin ja Kansainvälisen valuuttarahaston (IMF) rooli kaupan vapauttamiseen sopeutumisen tukemisessa mukaan lukien tuki elintarvikkeiden nettotoijana oleville kehitysmailla, jolle maatalouskaupan uudistusohjelma aiheuttaa lyhytaikaisia kustannuksia.

3 kohdassa todetaan Uruguayn kierroksen tuloksen myötävaikuttavan merkittävästi yhtenäisemmän kansainvälisen talouspolitiikan aikaansaamiseen. Tulokset takaavat markkinoillepääsymahdollisuuksien laajenemisen ja voimakkaampien monenkeskisten sääntöjen luoman puitteiston kaupalle. Ne myös lisäävät kauppapolitiikan läpinäkyvyyttä. Vahvistunut monekeskinen kauppajärjestelmä takaa myös monekeskisesti sovittujen sääntöjen ja määräysten noudattamisen. Parannukset merkitsevät sitä, että kauppapolitiikka voi tulevaisuudessa näytellä merkittävämpää roolia takaamalla yhtenäisyyden maailmanlaajuisessa talouspolitiikassa päätöksenteossa. Julkilausuman 4 kohdassa tunnustetaan, että ongelmia, joiden juuret ovat muualla kuin kaupassa, ei voida ratkaista yksinomaan kauppapolitiikan keinoin.

Viimeisessä kohdassa todetaan, että talouspolitiikan eri näkökohtien vuorovaikutussuhteet edellyttävät että näistä eri alueista vastuussa olevat kansainväliset järjestöt noudattavat johdonmukaisia ja toisiaan tukevia toimintalinjoja. WTO:n tulisi sen takia luoda yhteistyösuhteet raha- ja rahoituskysymyksistä vastuussa olevien kansainvälisten järjestöjen kanssa. Ministerit kehoittavat WTO:n pääjohtajaa tarkastelemaan Kansainvälisen valuuttarahaston pääjohtajan ja Maailmanpankin presidentin kanssa niitä seuraamuksia joita WTO:n yhteistyöstä Bretton Woods -instituutioiden kanssa johtuu ja mitä muotoja tämä yhteistyö voisi saada.

Päätös ilmoitusmenettelystä

Päätöksen mukaan jäsenet vahvistavat sitoumuksensa koskien julkaisemis- ja ilmoitus-

velvollisuutta monenkeskisten kauppasopimusten ja soveltuvin osin useammankeskisten kauppasopimusten nojalla. Tältä osin viitaan asiaa koskevaan 28. marraskuuta 1979 hyväksyttyyn päätökseen (BISD-julkaisusarjassa 26S/210) ja todetaan vuoden 1979 sopimuksen ilmoitusvelvollisuudesta koskevan myös niitä toimia, jotka vaikuttavat GATT 1994 -sopimuksen toimintaan.

Päätöksellä perustetaan sihteeristön alaisuuteen ilmoitusten keskusrekisteri. Jäsenten jatkaessa voimassa olevien ilmoitusvelvollisuuksien noudattamista kokoa keskusrekisteri ilmoituksiin sisältyvät tiedot koskien toimenpiteen tarkoitusta, katetun kaupan alaa ja minkä nojalla ilmoitus on tehty. Keskusrekisteri ilmoittaa vuosittain jäsenille niiden säännönmukaisista ilmoitusvelvollisuuksista ja kiinnittää jäsenten huomiota ilmoitusvelvollisuuden täyttämättä jättämisestä. Keskusrekisteri antaa jäsenille pyynnöstä tietoja yksittäisistä ilmoituksista.

Tavarakauppaneuvosto tarkastaa WTO-sopimuksen 1A liitteessä mainittujen sopimusten mukaiset ilmoitusvelvollisuudet jamenettelyt. Tarkastusta varten perustetaan kaikille jäsenille avoin työryhmä. Päätökseen sisältyy myös työ-

ryhmän toimivallan rajat sekä ohjeellinen luettelo ilmoitettavista toimenpiteistä.

Julistus Kansainvälisen valuuttarahaston ja Maailman kauppajärjestön välisestä suhteesta

Julistuksessa todetaan aluksi GATT 1947 -sopimuksen SOPIMUSPUOLTEN ja Kansainvälisen valuuttarahaston (IMF) läheiset suhteet ja GATT 1947 -sopimuksen artikkelit, erityisesti XV artikla, jotka hallinnoivat tätä suhdetta.

Seuraavassa kohdassa tunnustetaan halu perustaa Maailman kauppajärjestön ja IMF:n suhde WTO-sopimuksen 1A liitteen sopimusten kattamien alueiden osalta samoihin määräyksiin.

Kolmannessa kohdassa vahvistetaan, että ellei loppuasiakirjassa edellytetä toisin, perustuu WTO:n ja IMF:n välinen suhde WTO-sopimuksen 1A liitteen monenkeskisten kauppasopimusten kattamien alueiden osalta määräyksiin, jotka ovat hallinnoineet GATT 1947 -sopimuksen SOPIMUSPUOLTEN ja IMF:n välistä suhdetta.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Sopimukset

1.1. Maailman kauppajärjestön perustamis-sopimus

Artikla I

Sopimuksella perustetaan Maailman kauppajärjestö, WTO (World Trade Organization).

Artikla II

Maailman kauppajärjestö tarjoaa yhteisen järjestöllisen rakenteen hoitaa jäsentensä välisiä kauppasuhteita niissä kysymyksissä, jotka koskevat WTO-sopimuksen liitteissä olevia sopimuksia ja niihin liittyviä oikeudellisia asiakirjoja. Tällaisia liitteissä olevia sopimuksia ovat tavarankauppaa koskevat sopimukset (mm. GATT 1994 -sopimus, maatalous-, suojalauseke-, tekstiili- ja vaatetus-, tullausarvo- ja polkumyynntisopimus sekä sopimus tuki- ja tasoi-

tustullitoimista), palvelukauppaa koskeva yleis-sopimus sekä teollis- ja tekijänoikeuksien kaupan liittyviä näkökohtia koskeva sopimus.

Perustamissopimus toimii Uruguayn kierroksen neuvottelutuloksen kattosopimuksena, jonka liitteinä ovat eri neuvottelualueita koskevat sopimukset. Liitteissä 1—3 olevia sopimuksia sekä niihin liittyviä oikeudellisia asiakirjoja nimitetään monenkeskisiksi sopimuksiksi. Ne ovat erottamaton osa WTO-sopimusta ja sitovat kaikkia järjestön jäseniä.

Liitteessä 4 olevia sopimuksia (sopimus julkisista hankinnoista, kansainvälinen maitotuotesopimus, kansainvälinen naudanlihasopimus ja siviili-ilma-aluksia koskeva sopimus. Viimeksi mainitussa sopimuksessa, joka hyväksyttiin Tokion kauppakierroksen tuloksena, Suomi on tällä hetkellä tarkkailijana ja EU-jäsenyyden toteutuessa tulee liittymään tähän sopimukseen) ja niihin liittyviä oikeudellisia asiakirjoja nimitetään useammankeskisiksi sopimuksiksi. Ne ovat osa WTO-sopimusta ainoastaan sellaisten jäsenten osalta, jotka ovat ne

hyväksyneet. Useammankeskiset sopimukset eivät luo velvoitteita eivätkä oikeuksia niille jäsenille, jotka eivät ole hyväksyneet niitä.

Artiklan 4 kohdan mukaan liitteessä 1A oleva tullitariffeja ja kauppaa koskeva GATT 1994 -sopimus on oikeudellisesti erillinen tullitariffeja ja kauppaa koskevasta yleissopimuksesta (GATT 1947 -sopimuksesta), joka on allekirjoitettu 30.10.1947 ja jota on korjattu, muutettu ja tarkistettu ennen WTO-sopimuksen voimaantuloa.

Artikla III

Maailman kauppajärjestön tarkoituksena on edesauttaa WTO-sopimuksen sekä monenkeskisten kauppasopimusten täytäntöönpanoa, hallintoa, toimintaa ja edistää niiden tavoitteita sekä tarjota rakenne useammankeskisten kauppasopimusten täytäntöönpanolle, hallinnolle ja toiminnalle.

WTO toimii kahdenlaisena neuvottelupaikkana jäsenilleen. WTO:ssa voidaan neuvotella jäsenten välisistä monenkeskisistä kauppasuhteista, jotka perustuvat WTO-sopimuksen liitteissä oleviin sopimuksiin. Lisäksi WTO voi toimia neuvottelupaikkana jäsentensä muissa monenkeskisissä kauppasuhteissa ja mahdollistaa neuvottelutulosten täytäntöönpanon järjestön ministerikokouksen asiasta tekemän päätöksen mukaisesti.

WTO hallinnoi WTO-sopimuksen liitteissä 2 ja 3 olevia sopimuksia riitojen ratkaisusta ja kauppapoliittisesta tutkintajärjestelmästä.

WTO on yhteistyössä tarkoituksenmukaisella tavalla Kansainvälisen valuuttarahaston ja Kansainvälisen jälleerakennus- ja kehityspankin sekä sen liitännäisjärjestöjen kanssa saavuttaakseen suuremman yhtenäisyyden maailmanlaajuisissa talouspoliittisissa päätöksenteossa.

Artikla IV

WTO:n korkein päättävä elin on ministerikokous, johon jokainen jäsen voi lähettää edustajansa ja joka kokoontuu vähintään keran kahdessa vuodessa. Ministerikokouksen tehtävänä on panna täytäntöön WTO:n toimintoja sekä ryhtyä siinä tarvittaviin toimiin. Ministerikokouksella on valta tehdä päätöksiä kaikista monenkeskisten kauppasopimusten alaisista asioista, jos jäsen sitä pyytää asianomaisten säännösten mukaisesti.

Yleisneuvosto muodostuu jäsenten edustajista, ja se kokoontuu tarvittaessa. Yleisneuvosto hoitaa ministerikokouksen tehtäviä sen istuntojen välisenä aikana. Lisäksi yleisneuvosto panee täytäntöön sille WTO-sopimuksessa erikseen määrätyt tehtävät. Yleisneuvosto laatii omat menettelytapasääntönsä ja hyväksyy kauppaja- ja kehityskomitean, maksutaserajoituksia käsittelevän komitean ja budjetti-, talous- ja hallintokomitean menettelytapasäännöt.

Yleisneuvosto kokoontuu tarvittaessa hoitamaan velvollisuutensa riitojenratkaisu- ja kauppapoliittisena tutkimuselinä. Kummallakin toimielimellä voi olla oma puheenjohtajansa. Sopimuksessa ei ole tarkemmin säädetty siitä, pitääkö puheenjohtajan olla yksi ja sama henkilö. Sekä riitojenratkaisuelin että kauppapoliittinen tutkimuselin laativat omat menettelytapasääntönsä.

Hierarkisesti tavarakauppaneuvosto, palvelukauppaneuvosto ja teollis- ja tekijänoikeuksien kauppaa koskeva neuvosto (myöhemmin "TRIPS-neuvosto") toimivat yleisneuvoston alapuolella ja sen yleisohjauksen alaisina. Tavarakauppaneuvoston tehtävänä on valvoa liitteessä 1A olevien monenkeskisten kauppasopimusten toimintaa (mm. maatalous-, GATT 1994- ja polkumyyntisopimus). Palvelukauppaneuvosto valvoo palvelukaupan yleissopimuksen (myöhemmin "GATS") toimintaa. TRIPS-neuvosto puolestaan valvoo tekijän- ja teollisoikeuksien kauppaa koskevan sopimuksen (myöhemmin "TRIPS-sopimus") toimintaa. Nämä neuvostot panevat täytäntöön ne tehtävät, jotka niille on annettu asianomaisissa sopimuksissa ja yleisneuvostossa. Jokainen neuvostoista laatii erikseen menettelytapasääntönsä, jotka yleisneuvoston on hyväksyttävä. Näiden neuvostojen jäsenyys on avoinna kaikille jäsenten edustajille. Ne kokoontuvat tarvittaessa huolehtimaan tehtävistään.

Tavarakauppaneuvosto, palvelukauppaneuvosto ja TRIPS-neuvosto voivat perustaa tarvitsemiaan apuelimiä. Nämä apuelimet voivat laatia menettelytapasääntönsä, jotka asianomaisen neuvoston tulee hyväksyä.

Sopimuksessa luetellaan ne pysyvät komiteat, jotka ministerikokouksen tulee perustaa: kauppaja- ja kehityskomitea, maksutaserajoituksia käsittelevä komitea sekä budjetti-, talous- ja hallintokomitea. Ministerikokous voi lisäksi perustaa lisäkomiteita ja antaa niille tehtäviä. Pysyvät komiteat huolehtivat niistä tehtävistä, jotka niille on annettu WTO-sopimuksessa ja

monenkeskisissä kauppasopimuksissa sekä yleisneuvoston mahdollisesti niille antamat tehtävät. Komiteoiden jäsenyys on avoin kaikille jäsenille.

Artiklan 7 kohdassa määrätään, että osana toiminnoistaan kauppa- ja kehityskomitean tulee säännöllisesti tarkastaa monenkeskisissä kauppasopimuksissa olevat, vähiten kehittyneiden kehitysmaajäsenten suosituimmuutta koskevat erityismääräykset ja raportoida niistä yleisneuvostolle tarvittavia toimia varten.

Useammankeskisissä kauppasopimuksissa olevat toimitukset huolehtivat niistä tehtävistä, jotka niille määräytyvät niistä sopimuksista ja toimivat WTO:n järjestöllisen rakenteen puitteissa. Artiklan 8 kohdan perusteella näiden toimitelmien tulee säännöllisesti antaa yleisneuvostolle tietoa toiminnastaan.

Artikla V

Sopimuksen V artiklassa säännellään Maailman kauppajärjestön suhteista muihin järjestöihin. Artiklan 1 kohdan mukaan yleisneuvoston tehtävänä on sopia tarkoituksenmukaisista järjestelyistä yhteistyön turvaamiseksi muiden hallitusten välisten järjestöjen kanssa.

Kansalaisjärjestöt eivät ole osallistuneet aikaisemmin GATTin toimintaan, eikä niille ole myönnetty tarkkailija-asemaa GATTin toimielimissä. Neuvottelujen aikana asiasta keskusteltiin kiivaasti ja päädyttiin kompromissiratkaisuun, jonka mukaan yleisneuvosto voi ryhtyä tarkoituksenmukaisiin järjestelyihin neuvottelujen ja yhteistyön aikaansaamiseksi julkishallinnon ulkopuolisten järjestöjen kanssa (mm. eri kansalaisjärjestöjen), sellaisissa kysymyksissä, jotka koskevat WTO:n toimintaa.

Artikla VI

WTO-sopimuksella perustetaan WTO:n sihteeristö, jonka johtajana toimii pääjohtaja.

Ministerikokouksen tehtävänä on nimittää pääjohtaja ja hyväksyä määräykset pääjohtajan valtuuksista, velvollisuuksista, palvelusehdoista ja toimikaudesta.

Pääjohtaja nimittää 3 kohdan mukaisesti sihteeristön henkilökunnan sekä määrää heidän työtehtävistään ja palvelusehdoistaan ministerikokouksen hyväksymien määräysten perusteella.

Artiklan 4 kohdassa korostetaan, että pääjohtajan ja sihteeristön henkilökunnan velvollisuudet ovat luonteeltaan yksinomaan kansainvälisiä ja puolueettomia. Velvollisuuksiaan täyttäessään pääjohtaja ja sihteeristön henkilökunta eivät saa pyytää tai hyväksyä minkään hallituksen tai muun WTO:n ulkopuolisen viranomaisen ohjeita. Heidän tulee pidättäytyä sellaisista toimista, jotka voisivat vahingoittavasti vaikuttaa heidän asemaansa kansainvälisinä virkamiehinä. WTO:n jäsenet eivät saa pyrkiä vaikuttamaan pääjohtajan tai sihteeristön tehtävien suorittamiseen.

Artikla VII

Pääjohtajan tehtävänä on esittää budjetti-, talous- ja hallintokomitealle vuosittain WTO:n talousarvio sekä tilinpäätös. Budjetti-, talous- ja hallintokomitea tarkastaa vuosittain pääjohtajan esittämän talousarvion sekä tilinpäätöksen ja antaa suosituksensa niistä yleisneuvostolle. Yleisneuvoston on hyväksyttävä vuosittainen talousarvio.

Budjetti-, talous- ja hallintokomitea ehdottaa yleisneuvostolle taloussäännöt, joiden tulee sisältää määräykset:

- a) jäsenmaksujen suuruuden määrittämisestä jakamalla WTO:n kulut jäsenten kesken ja
- b) niistä toimenpiteistä, joihin ryhdytään jäsenen maksamattomien velkojen osalta.

Artiklan 2 kohdan mukaisesti taloussääntöjen on perustuttava niin pitkälle kuin on käytännöllistä GATT 1947 -sopimuksen määräyksiin ja käytäntöihin.

Yleisneuvosto hyväksyy taloussäännöt ja vuosittaisen talousarvion. Tarvittaessa asiasta voidaan äänestää ja tuolloin edellytyksenä on, että kaksikolmasosaa, johon on osallistunut enemmän kuin puolet WTO:n jäsenistä, on kannattanut hyväksymistä.

Artiklan 4 kohdassa korostetaan, että jokaisen jäsenen on viivyttämättä maksettava jäsenmaksuosuutensa WTO:n kuluista yleisneuvoston hyväksymien taloussääntöjen mukaisesti.

Artikla VIII

Maailman kauppajärjestö on oikeushenkilö. Jokaisen järjestön jäsenen on myönnettävä sille

sellainen oikeudellinen asema, joka on tarpeellista järjestön tehtävien hoitamiseksi.

Järjestön jäsenen on myönnettävä WTO:lle sellaiset etuoikeudet ja vapaudet, jotka ovat tarpeellisia sen tehtävien hoitamiseksi.

Lisäksi jäsenten tulee myöntää WTO:n virkailijoille sekä jäsenten edustajille sellaiset etuoikeudet ja vapaudet, jotka ovat tarpeellisia heidän WTO:n toimintaan liittyvien itsenäisten tehtäviensä hoitamiseksi.

Artiklan 4 kohdassa määrätään, että jäsenen WTO:lle, sen virkailijoille ja sen jäsenten edustajille myöntämien etuoikeuksien ja vapauksien on oltava samanlaisia kuin ne etuoikeudet ja vapaudet, joista on sovittu erityisjärjestöjen etuoikeuksia ja vapauksia koskevassa yleissopimuksessa, jonka Yhdistyneiden kansakuntien yleiskokous on hyväksynyt 21 päivänä marraskuuta 1947.

Artiklan 5 kohdan mukaan WTO voi tehdä päämajasopimuksen.

Artikla IX

WTO jatkaa GATT 1947 -sopimuksen käytäntöä päätöksenteosta konsensuksella. Sopimuksen mukaan asiasta on päätetty konsensuksella, jos yksikään päätöksenteossa läsnä ollut jäsen ei ole virallisesti vastustanut päätöstä. Jos asiasta ei voida sopia konsensuksella, on asiasta päätettävä äänestämällä, ellei muualla sopimuksessa asiasta toisin säädetä.

Ministerikokouksessa ja yleisneuvostossa jokaisella jäsenellä on yksi ääni. Kun Euroopan yhteisö käyttää äänioikeuttaan, on sen äänen lukumäärä yhtä suuri kuin sen WTO:n jäsenten lukumäärä. Euroopan yhteisön ja sen jäsenmaiden äänimäärä ei voi ylittää EU:n jäsenvaltioiden lukumäärää. Tällä säännöksellä on haluttu varmistaa se, että EU:n komissiolle ei anneta jäsenmaiden ohella äänioikeutta.

Ministerikokouksessa ja yleisneuvostossa päätökset tehdään yksinkertaisella äänenenemmistöllä, ellei WTO-sopimuksessa tai monenkeskisissä kauppasopimuksissa toisin määrätä. Silloin, kun yleisneuvosto toimii riitojenratkaisuelimenä, voi se tehdä päätöksensä vain konsensuksella.

Sopimuksessa annetaan ministerikokoukselle ja yleisneuvostolle yksinomainen oikeus hyväksyä WTO-sopimusta sekä monenkeskisiä kauppasopimuksia koskevia tulkintoja. Päätös liitteessä 1 olevan monenkeskisen kauppasopi-

muksen tulkinnasta on tehtävä asianomaisen sopimuksen toimintaa valvovan neuvoston suosituksen pohjalta. Tulkinnan hyväksymistä koskeva päätös tehdään jäsenten kolmeneljäsosan enemmistöllä. Tämä säännös ei kuitenkaan saa heikentää sopimuksen X artiklassa olevia sopimuksen muuttamista koskevia määräyksiä.

Ministerikokous voi poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi päättää poikkeusluvan myöntämisestä jäsenelle WTO-sopimuksessa tai monenkeskisessä kauppasopimuksessa olevasta velvoitteesta edellyttäen, että sellainen päätös hyväksytään jäsenten kolmeneljäsosan enemmistöllä. Poikkeusluvan hakemisessa ja myöntämisessä on noudatettava WTO-sopimuksessa säädettyjä menettelyjä. Ministerikokous asettaa pyynnön harkintaa varten aikarajan, joka ei saa ylittää 90 päivää. Ellei konsensusta saavuteta tämän aikarajan kuluessa, voidaan päätös poikkeusluvasta tehdä kolmeneljäsosan enemmistöllä jäsenistä. Siirtymäkauden alaista tai asteittain toteutettavaa velvollisuutta koskeva poikkeuslupa voidaan myöntää vain konsensuspäätöksellä.

Monenkeskisiä kauppasopimuksia sekä niiden liitteitä koskeva poikkeuslupapyyntö on alustavasti toimitettava tavarakauppaneuvoston, palvelukauppaneuvoston tai TRIPS-neuvoston harkittavaksi, kullekin erikseen, aikarajan kuluessa, mikä ei saa ylittää 90 päivää. Aikarajan päättyessä asianomainen neuvosto toimittaa raportin ministerikokoukselle.

Poikkeuslupaa koskevassa ministerikokouksen päätöksessä on esitettävä ne poikkeukselliset olosuhteet, jotka oikeuttavat päätöksen tekemiseen, poikkeuslupaa koskevat rajoitukset ja ehdot sekä päivämäärä, milloin poikkeuslupa päättyy. Ministerikokouksen on tarkastettava jokainen poikkeuslupa, joka myönnetään pitemmäksi aikaa kuin yhdeksi vuodeksi, viimeistään yhden vuoden kuluessa sen myöntämisestä ja sen jälkeen vuosittain, kunnes poikkeuslupa päättyy. Jokaisessa tarkastuksessa ministerikokouksen on tutkittava, ovatko poikkeuslupa oikeuttaneet poikkeukselliset olosuhteet edelleen voimassa ja onko poikkeuslupa asetetut rajoitukset ja ehdot täytetty. Vuosittaisten tarkastusten perusteella ministerikokous voi pidentää, muuttaa tai lakkauttaa poikkeusluvan.

Useammankeskistä kauppasopimusta säädetään erikseen kussakin asianomaisessa sopimuksessa.

Artikla X

Artiklan 1 kohdan mukaisesti jokaisella WTO:n jäsenellä on oikeus tehdä ehdotus WTO-sopimuksen tai sen liitteessä 1 olevien monenkeskisten kauppasopimusten muuttamiseksi toimittamalla ehdotus ministerikokoukselle. Tavarakauppaneuvosto, palvelukauppaneuvosto sekä TRIPS-neuvosto voivat myös toimittaa ministerikokoukselle ehdotuksia ja muuttaa liitteessä 1 olevien monenkeskisten kauppasopimusten määräyksiä, joiden toimintaa ne valvovat. Ministerikokouksen on tehtävä päätös ehdotuksen lähettämisestä jäsenen hyväksyttäväksi 90 päivän kuluessa siitä, kun ehdotus on muodollisesti otettu esille ministerikokouksessa, ellei asiasta toisin päätetä. Tällaisessa päätöksessä on, ellei 2, 5 ja 6 kohtien määräyksistä muuta johdu, yksilöitävä, onko 3 tai 4 kohtien määräyksiä sovellettava. Jos konsensus on saavutettu, ministerikokouksen on suoraan toimitettava muutosehdotus jäsenen hyväksyttäväksi. Jos konsensusta ei saavuteta ministerikokouksen istunnossa asetettuna aikana, ministerikokouksen on päätettävä jäsenen kaksikolmasosan enemmistöllä siitä, onko muutosehdotus toimitettava jäsenen hyväksyttäväksi. Paitsi jos 2, 5 ja 6 kohdissa toisin määrätään, soveltuvat 3 kohdan määräykset muutosehdotukseen, ellei ministerikokous päättää kolmeneljäsosan enemmistöllä jäsenistä, että 4 kohdan määräyksiä sovelletaan.

Artiklan 2 kohdassa määritellään eri sopimusten ne artiklat, joiden muuttamiseen tarvitaan kaikkien jäsenen hyväksyminen:

- WTO-sopimuksen IX ja X artiklat;
- Liitteen 1A GATT 1994 -sopimuksen I ja II artiklat;
- Liitteen 1B palvelusopimuksen II:1 artikla;
- Liitteen 1C TRIPS-sopimuksen 4 artikla.

Artiklan 3 kohdassa säännellään niistä muutoksista, jotka vaikuttavat jäsenen oikeuksien ja velvoitteiden väliseen tasapainoon. Sen perusteella muutokset WTO-sopimuksen tai liitteiden 1A ja 1C monenkeskisiin kauppasopimuksiin, muut kuin 2 ja 6 kohdissa mainitut, jotka ovat luonteeltaan sellaisia, jotka voisivat muuttaa jäsenen oikeuksia ja velvoitteita, koskevat niitä jäseniä, jotka ovat hyväksyneet ne jäsenen kaksikolmasosan enemmistöllä ja sen jälkeen jokaista jäsentä sen hyväksytyä ne. Ministerikokous voi päättää jäsenen kolmeneljäsosan enemmistöllä, että jokainen muutos,

joka koskee tätä sopimuksen kohtaa, on luonteeltaan sellainen, että jokainen jäsen, joka ei ole hyväksynyt sitä ministerikokouksen asettaman määräajan kuluessa, voi erota WTO:sta tai pysyä WTO:n jäsenenä ministerikokouksen suostumuksella.

Artiklan 4 kohdan mukaisesti ne muutokset WTO-sopimukseen tai liitteiden 1A ja 1C monenkeskisiin kauppasopimuksiin, jotka ovat luonteeltaan sellaisia, että ne eivät muuta jäsenen oikeuksia tai velvoitteita, tulevat voimaan kaikkien jäsenen osalta, kun kaksikolmasosa jäsenistä on ne hyväksynyt.

Palvelujen kauppaa koskevan yleissopimuksen muuttamisesta säädetään 5 kohdassa. Jos artiklan 2 kohdan säännöksistä ei muuta johdu, tulevat muutokset GATS-sopimuksen I, II ja III osiin sekä asianomaisiin liitteisiin voimaan niiden jäsenen osalta, jotka ovat hyväksyneet muutokset jäsenen kaksikolmasosan enemmistöllä ja sen jälkeen jokaisen jäsenen osalta hyväksymisellä. Ministerikokous voi päättää jäsenen kolmeneljäsosan enemmistöllä, että jokainen edellisen määräyksen mukaisesti voimaan tullut muutos on luonteeltaan sellainen, että jokainen jäsenistä, joka ei ole sitä hyväksynyt ministerikokouksen erikseen asettaman määräajan kuluessa, voi erota WTO:sta tai pysyä jäsenenä ministerikokouksen suostumuksella. Muutokset GATS-sopimuksen IV, V ja VI osiin sekä asianomaisiin liitteisiin tulevat voimaan kaikkien jäsenen osalta, kun kaksikolmasosa jäsenistä on ne hyväksynyt.

TRIPS-sopimuksen muutokset, jotka täyttävät asianomaisen sopimuksen 71 artiklan 2 kohdan määräykset voidaan hyväksyä ministerikokouksessa ilman erillistä muodollista hyväksymisen menettelyä tämän artiklan säännöksistä huolimatta.

Jäsenen on talletettava WTO-sopimuksen tai liitteen 1 monenkeskisen sopimuksen muutosta koskevat hyväksymisasiakirjansa WTO:n pääjohtajan huostaan ministerikokouksen asettaman hyväksymismääräajan kuluessa.

Artiklan 8 kohdan perusteella WTO:n jäsen voi tehdä liitteiden 2 ja 3 monenkeskisiä kauppasopimuksia koskevan muutosehdotuksen toimittamalla sellaisen ehdotuksen ministerikokoukselle. Muutokset, jotka koskevat liitteessä 2 olevaa sopimusta riitojen ratkaisua koskevista säännöistä ja menettelyistä, on hyväksyttävä konsensuksella ja ne tulevat voimaan kaikkien jäsenen osalta ministerikokouksen hyväksymisellä. Muutokset, jotka koske-

vat liitteessä 3 olevaa sopimusta kauppapoliittisista maatutkinnoista, tulevat voimaan kaikkien jäsenen osalta ministerikokouksen hyväksymisellä.

Ministerikokous voi konsensuksella lisätä liitteen 4 sopimukseen uuden sopimuksen, jos asianomaisen kauppasopimuksen osapuolina ovat WTO:n jäsenet sitä pyytävät. Lisäksi ministerikokous voi, useammankeskisen kauppasopimuksen osapuolina olevien jäsenten pyynnöstä, päättää poistaa tämä sopimus liitteestä 4.

Artikla XI

Artiklassa XI säännellään Maailman kauppajärjestön alkuperäisestä jäsenyydestä. GATT 1947 -sopimuksen sopimuspuolet tämän sopimuksen voimaantulopäivänä ja Euroopan yhteisö, jotka hyväksyvät WTO-sopimuksen ja monenkeskiset kauppasopimukset sekä joiden sidonta- ja myönnytysoikeudet on liitetty GATT 1994 -sopimukseen ja joiden erityissidontalistat on liitetty GATS-sopimukseen, tulevat WTO:n alkuperäisiksi jäseniksi.

Yhdistyneiden kansakuntien tunnustamilta vähiten kehittyneiltä kehitysmailta vaaditaan artiklan 2 kohdan säännösten perusteella vain sellaisia sitoumuksia ja myönnytyksiä, jotka ottavat huomioon niiden yksilöllisen kehityksen, rahoituskelliset ja kaupalliset tarpeet tai niiden hallinnolliset ja institutionaaliset mahdollisuudet.

Artikla XII

Artiklassa XII säännellään WTO-sopimukseen liittymisestä. Jokainen valtio tai erillinen tullialue, jolla on täysi autonomia ulkomaisten kauppasuhteidensa ja muiden asioiden hoidossa, joista tämä sopimus ja monenkeskiset kauppasopimukset sisältävät määräyksiä, voi liittyä tähän sopimukseen sellaisin ehdoin, joista on sovittava sen ja WTO:n kesken. Liittyminen koskee WTO-sopimusta sekä sen liitteinä olevia tavarakauppaa koskevia sopimuksia, palvelukauppasopimusta sekä TRIPS-sopimusta.

Ministerikokous hyväksyy järjestön uudet jäsenet sekä niitä koskevat liittymissopimukset. Tarvittaessa asiasta voidaan äänestää. Tuolloin päätös on tehtävä WTO:n jäsenten kaksikolmasosan enemmistöllä.

Liitteessä 4 olevat useammankeskiset sopimukset sisältävät omat liittymistä koskevat säännöksensä.

Artikla XIII

WTO-sopimusta sekä liitteiden 1 ja 2 monenkeskisiä kauppasopimuksia ei sovelleta jäsenen ja minkä tahansa toisen jäsenen kesken, jos toinen jäsenistä silloin, kun siitä tulee jäsen ei suostu sellaiseen soveltamiseen. Tähän säännökseen voidaan artiklan 2 kohdan mukaisesti vedota vain niiden WTO:n alkuperäisten jäsenten kesken, jotka olivat GATT 1947 -sopimuksen sopimuspuolia ja kun kyseisen sopimuksen XXXV artiklan määräyksiin oli vedottu aikaisemmin ja se oli voimassa näiden sopimuspuolten kesken tämän sopimuksen tullessa voimaan.

WTO-sopimusta sekä liitteitä 1 ja 2 koskevaa soveltumattomuutta WTO:n jäsenen ja toisen XII artiklan mukaisesti liittyvän jäsenen välillä voidaan soveltaa vain jos jäsen, joka ei hyväksy soveltamista on siitä ilmoittanut ministerikokoukselle ennen kuin ministerikokous hyväksyy uuden jäsenen liittymissopimuksen ehdot.

Ministerikokous voi jokaisen jäsenen pyynnöstä tutkia tämän artiklan toimintaa erityistapauksissa ja tehdä tarvittavat suositukset.

Useammankeskisen kauppasopimuksen soveltumattomuudesta sopimuksen osapuolten kesken määrätään asianomaisessa sopimuksessa.

Artikla XIV

WTO-sopimus on avoinna hyväksyttäväksi, joko allekirjoittamalla tai muutoin, GATT 1947 -sopimuksen SOPIMUSPUOLILLE ja Euroopan yhteisölle, jotka ovat oikeutettuja tulemaan WTO:n alkuperäisiksi jäseniksi WTO-sopimuksen XI artiklan mukaisesti. Hyväksyminen koskee WTO-sopimusta ja sen liitteinä olevia monenkeskisiä kauppasopimuksia.

WTO-sopimus liitteenä tulee voimaan ministereiden määräämänä päivänä Uruguayn kierroksen monenkeskisten kauppaneuvottelujen tuloksia koskevan päätöksiäkirjan 3 kohdan mukaisesti ja on avoinna hyväksyttäväksi kahden vuoden ajan siitä päivästä, elleivät ministerit toisin päättää. WTO-sopimuksen voi-

maantulon jälkeen tapahtuva hyväksyminen tulee voimaan 30 päivänä hyväksymispäivästä.

Artiklan 2 kohdan mukaan jäsenen, joka hyväksyy tämän sopimuksen sen voimaantulon jälkeen, on pantava täytäntöön monenkeskisten kauppasopimusten myönnytykset ja velvoitteet, jotka on täytynyt täytäntöönpanna tämän sopimuksen voimaantulon jälkeen siten kuin se olisi hyväksynyt tämän sopimuksen sen voimaantulopäivänä. Tällä säännöksellä estetään se, että jäsen ei voi saada ylimääräisiä etuuksia siitä, että se kansallisesti hyväksyy WTO-sopimuksen muita jäseniä myöhemmin.

Ennen WTO-sopimuksen voimaantuloa hyväksymisasiakirjat talletetaan GATT 1947 -sopimuksen SOPIMUSPUOLTEN pääjohtajan huostaan. Sopimuksen voimaantullessa talletus tapahtuu WTO:n pääjohtajan huostaan.

Useammankeskisen sopimuksen hyväksyminen ja voimaantulo määräytyvät asianomaisen sopimuksen määräysten perusteella. Sellaiset sopimukset talletetaan GATT 1947 -sopimuksen SOPIMUSPUOLTEN pääjohtajan huostaan. WTO-sopimuksen voimaantullessa kyseiset sopimukset talletetaan WTO:n pääjohtajan huostaan.

Artikla XV

Artikla XV sääntelee irtisanoutumista. Jokainen jäsen voi irtisanoutua WTO-sopimuksesta. Tällainen irtisanoutuminen koskee sekä WTO-sopimusta että monenkeskisiä kauppasopimuksia ja tulee voimaan kuuden kuukauden kuluessa siitä päivästä, jolloin kirjallinen ilmoitus asiasta on saapunut WTO:n pääjohtajalle.

Useammankeskisestä sopimuksesta irtisanoutuminen määräytyy asianomaisen sopimuksen määräysten perusteella.

Artikla XVI

Artiklan 1 kohdan mukaisesti WTO noudattaa GATT 1947 -sopimuksen SOPIMUSPUOLTEN ja GATT 1947 -sopimuksen nojalla asetettujen toimielimien päätöksiä, menettelytapoja ja tavanmukaisia käytäntöjä, ellei asiasta WTO-sopimuksessa tai monenkeskisissä kauppasopimuksissa ole toisin säädetty.

Käytännön syiden vuoksi artiklan 2 kohtaan on otettu määräys GATTin pääjohtajasta ja sihteeristöstä. GATT-sihteeristö tulee toimi-

maan WTO-sihteeristönä soveltuvin osin. GATTin pääjohtaja toimii puolestaan myös WTO:n pääjohtajana siihen saakka, kunnes ministerikokous valitsee WTO:lle pääjohtajan.

Ristiriitatilanteesta WTO-sopimuksen määräyksen ja monenkeskisen kauppasopimuksen määräyksen välillä säädetään 3 kohdassa, jonka mukaan mahdollisessa ristiriitatilanteessa WTO-sopimuksen määräykset menevät monenkeskisen kauppasopimuksen määräysten edelle.

Jokainen WTO:n jäsen pyrkii varmistamaan, että sen lait, määräykset ja hallinnolliset menettelyt ovat WTO-sopimuksen mukaisia ja täyttävät liitteissä olevien sopimusten velvoitteet.

Artiklan 5 kohdassa kielletään varaumien teko WTO-sopimukseen. Lisäksi monenkeskisten kauppasopimusten määräyksiä koskevat varaumat voidaan tehdä vain niiden sopimusten määräysten mukaisesti. Useammankeskisen sopimuksen määräyksiä koskevat varaumat määräytyvät asianomaisen sopimuksen määräysten perusteella.

WTO-sopimus rekisteröidään Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjan artiklan 102 määräysten mukaisesti.

WTO-sopimus on allekirjoitettu Marrakeshissä Marokossa 15 päivänä huhtikuuta 1994 yhtenä englannin-, ranskan- ja espanjankielisenä versiona, joista jokainen teksti on todistusvoimainen.

WTO-sopimukseen loppuun on sisällytetty ”selittävät huomautukset”, joiden mukaan käsitteiden ”maa” ja ”maat”, joita käytetään WTO-sopimuksessa ja monenkeskisissä kauppasopimuksissa, on tulkittava koskevan myös WTO:n jäsenenä olevaa erillistä tullialuetta. Lisäksi, jos WTO-sopimuksessa tai monenkeskisessä kauppasopimuksessa käytetään käsitettä ”kansallinen”, sellaisen käsitteen katsotaan koskevan myös WTO:n jäsenenä olevaa tullialuetta, ellei toisin ole määritelty.

1.2. Tavarakauppaa koskevat sopimukset

1.2.1. Tullitariffeja ja kauppaa koskeva yleissopimus 1994 (GATT 1994 -sopimus)

WTO-sopimuksen liitteen 1A alkuun on sisällytetty teksti, jossa määritellään GATT 1994 -sopimuksen sisältö. Pääasiassa GATT 1994 -sopimus muodostuu vuoden 1947 tullitariffeja ja kauppaa koskevasta yleissopimuksesta, siten kuin sopimusta on oikaistu, muutettu tai korjattu ennen WTO-sopimuksen voimaantuloa.

Lisäksi GATT 1994 -sopimus koostuu niistä oikeudellisista asiakirjoista, jotka ovat tulleet GATT 1947 -sopimuksen mukaisesti voimaan ennen WTO-sopimuksen voimaantuloa. Tällaisia asiakirjoja ovat tullimyönnytyksiä koskevat pöytäkirjat ja todistukset, liittymispöytäkirjat, lukuun ottamatta määräyksiä, jotka koskevat tilapäistä hyväksymistä tai irtisanoutumista sekä GATT 1947 -sopimuksen II osan määräysten tilapäistä soveltamista. Sopimukseen sisältyvät myös ne XXV artiklan perusteella myönnetty poikkeusluvut, jotka ovat voimassa ennen WTO-sopimuksen voimaantuloa. Lisäksi sopimukseen sisältyvät ne muut päätökset, jotka GATT 1947 -sopimuksen SOPIMUSPUOLET ovat tehneet.

Uruguayn kierroksen neuvottelujen tuloksena GATT 1994 -sopimukseen sisällytetään myös seuraavat artiklamuutokset: II:1b, XVII, XXIV, XXVIII sekä maksutaserajoituksia ja poikkeuslupia koskevat sopimukset. Lisäksi tullimyönnytyksiä koskeva Marrakeshin pöytäkirja on osa GATT 1994 -sopimusta.

Liite 1A sisältää myös selvityksen käsitteiden muutoksista, mm. GATT 1994 -sopimuksessa ”sopimuspuolia” kutsutaan ”jäseniksi”, ”vähiten kehittyneitä sopimuspuolia” ”kehitysmaa-jäseniksi” ja ”kehittyneitä sopimuspuolia” ”teollisuusmaa-jäseniksi”. ”Toimeenpanevaa sihteeria” kutsutaan ”WTO:n pääjohtajaksi”.

Viittaukset SOPIMUSPUOLTEN yhteiseen toimintaan XV:1, XV:2, XV:8, XXXVIII artiklojen ja XII ja XVIII artiklojen lisähuomautusten sekä XV artiklan erityisiä valuuttakurssisopimuksia koskevien määräysten mukaisesti, katsotaan viittaavan myös WTO-sopimukseen. Muilta osin, missä GATT 1994 -sopimus edellyttää, SOPIMUSPUOLTEN toimimisesta yhdessä päätetään ministerikokouksessa.

Selvityksessä katsotaan, että GATT 1994 -sopimus on todistusvoimainen englannin-, ranskan- ja espanjankielisenä.

1.2.2. Sopimus tullitariffeja ja kauppaa koskevan yleissopimuksen 1994 maksutasetta koskevista määräyksistä

Kohdat 1—4

Jäsenet sitoutuvat julkisesti ilmoittamaan aikataulun, jonka mukaan maksutasesyistä käytönotetuista tuontia rajoittavista toimenpiteis-

tä luovutaan. Toimenpiteissä etusija on annettava vähiten kauppaa häiritseville, hintaperusteisille toimenpiteille. Jäsenen tulee pyrkiä välttämään sitä, että määrällisiä rajoitteita käytettäisiin maksutasesyistä, paitsi mikäli hintaperusteiset toimenpiteet eivät maksutaseen kriittiseen tilanteeseen nähden riitä pysähdyttämään jyrkkää, ulkoisen maksuaseman heikkenemistä. Samaan tuotteeseen ei saa kerrallaan soveltaa kuin yhtä maksutasesyistä asetettua rajoittavaa toimenpidettä. Maksutasesyistä asetettuja tuontia rajoittavia toimenpiteitä ei saa käyttää kuin yleisen tuontitason säätelemiseksi. Rajoitusten hallinto on oltava läpinäkyvää. Jäsenmaat voivat maksutaseartiklan eli XII artiklan 3 kohdan ja ns. kehitysmaa-artiklan eli julkisen tuen antamista taloudellisen kehityksen edistämiseksi säätelevän XVIII:B artiklan 10 kohdan mukaisesti jättää soveltamatta eräiden keskeisten tuotteiden eli peruskulutustarpeita tyydyttävien tuotteiden ja maksutasetta parantavien mm. pääomahyödykkeiden ja tuotantopanosten osalta lisämaksuja tai muita toimenpiteitä tai rajoittaa niiden soveltamista. Määrällisten rajoitusten käytössä harkinnanvaraista lisensiointia tulee käyttää vain pakottavissa tilanteissa.

Kohdat 5—8

Maksutasesyistä asetettuja tuontia rajoittavia toimenpiteitä tarkastellaan erityisessä komiteassa, jonka jäsenyys on avoin kaikille jäsenille. Jäsenen, joka ottaa käyttöön uusia rajoituksia tai nostaa huomattavasti olemassa olevien rajoitusten tasoa tulee ryhtyä neuvottelemaan komitean kanssa neljän kuukauden kuluessa toimenpiteiden aloittamisesta. Jäsen voi pyytää, että neuvottelut käydään joko maksutaseartiklan tai kehitysmaa-artiklan nojalla. Kaikki maksutasesyistä ylläpidetyt rajoitukset tutkitaan määrääjain komiteassa ja tutkinta suoritetaan edellä mainittujen artiklojen pohjalta. Neuvotteluissa käytetään suppeaa tutkintamenettelyä vähiten kehittyneiden kehitysmaajäsenten ja sellaisten kehitysmaajäsenten osalta, jotka pyrkivät liberalisoimaan kauppaansa komitealle aikaisemmin esitetyn ohjelman mukaisesti. Suppeaa tutkintamenettelyä voidaan soveltaa vain kaksissa peräkkäisissä neuvottelussa, paitsi jos neuvotteluosapuolena on vähiten kehittynyt kehitysmaajäsen.

Kohdat 9—12

Jäsenen on ilmoitettava yleisneuvostolle maksutasesyistä käyttöön otetuista tuontia rajoittavista toimenpiteistä niiden alkaessa samoin kuin sopimuksen I kohdassa mainittuun rajoitusten poistamisaikatauluun tehdyistä muutoksista. Huomattavista muutoksista tulee ilmoittaa yleisneuvostolle 30 päivän kuluessa. Kaikkiin lakeihin, määräyksiin ja linjamäärityksiin tehdyistä muutoksista on vuosittain annettava sihteeristölle koottu ilmoitus. Komitea voi jäsenen pyynnöstä tarkastaa ilmoitukset. Tarkastus rajoittuu ilmoituksessa esiin tulleiden kysymysten selvittämiseen ja sen tutkimiseen, onko syytä ryhtyä maksutaseartiklassa tai kehitysmää-artiklassa tarkoitettuihin neuvotteluihin. Tarkastelun kohteena olevan jäsenen tulee valmistaa neuvotteluja varten perusasiakirja, jossa on muiden asiaankuuluvien tietojen lisäksi a) maksutasetilannetta ja sen kehitysnäkymiä esittelevä katsaus b) yksityiskohtainen kuvaus maksutasesyistä sovellettavista rajoituksista ja niiden oikeudellisista perusteista ja toimenpiteistä, joihin on ryhdytty niistä johtuvien suojaavien vaikutusten vähentämiseksi c) toimenpiteet, joihin on ryhdytty tuontirajoitusten purkamiseksi edellisten neuvottelujen jälkeen ja komitean johtopäätösten johdosta d) jäljellä olevien rajoitusten poistamissuunnitelma. Komiteassa käytävän keskustelun helpottamiseksi sihteeristö laatii neuvottelusuunnitelman ja taustaselvityksen.

Kohta 13

Komitea raportoi neuvotteluista yleisneuvostolle. Täysimääräisten neuvottelujen selonteosta pitäisi käydä ilmi johtopäätökset neuvottelusuunnitelman eri osista ja perusteet, joihin johtopäätökset pohjautuvat. Yksinkertaistettujen neuvottelujen selontekoon tulee sisältyä yhteenveto komiteassa käsitellyistä pääaiheista ja päätös siitä, edellytetäänkö täysimääräisiä neuvotteluja.

1.2.3. Artiklojen II:1b, XVII, XXIV, XXVIII sekä poikkeuslupamenettelyjä koskevat muutokset

II:1b artikla

Artikla käsittelee muiden tullien ja maksujen

merkitsemistä myönnytysluetteloihin. Muiden tullien tai maksujen luokka ja taso merkitään myönnytysluetteloon sen tullinimikkeen kohdalle, jota ne koskevat. Artiklan mukaan muut tullit ja maksut merkitään sille sidontatasolle, joka on ollut voimassa 15. huhtikuuta 1994. Tällä päätöksellä syrjäytetään aikaisempi päätös, joka koskee 26. maaliskuuta 1980 määrättyä sopivaa ajankohtaa. Muut tullit ja maksut merkitään kaikkien tullisitoumusten osalta. Muiden tullien ja maksujen tasosta määrätään, että niiden taso ei ole korkeampi kuin se taso, joka on ollut voimassa myönnytyksen ensimmäisestä rekisteröinnistä. Jokainen jäsen voi kolmen vuoden ajan WTO-sopimuksen voimaantulosta tai kolme vuotta WTO:n pääjohtajalle talletetun ko. myönnytysluetteloon sisältyvän asiakirjan vastaanottamisen jälkeen (mikäli jälkimmäinen tapahtuu myöhemmin) kyseenalaistaa muun tullin tai maksun olemassaolon sillä perusteella, ettei ko. tullia tai maksua ole ollut olemassa nimikkeen ensimmäisen sidonnan tapahtuessa. GATT 1994 -sopimuksen myönnytysluettelon tehtävät muutokset ja lisäykset on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa asiakirjan talletuksesta.

Artikla XVIII

Artiklassa käsitellään valtion kaupallisten yritysten toimintaa, jonka läpinäkyvyyden varmistamiseksi jäsenten ilmoitusvelvollisuutta täsmennetään tarkentamalla em. yrityksiä koskevaa määritelmää ja perustamalla tavarakauppaneuvoston toimesta työryhmä tarkastelua varten. Työryhmän tehtävänä on tarkastella ilmoituksia ja vastailmoituksia. Ilmoitusvaatimus ei koske näiden yritysten sellaisten tuotteiden tuontia, jotka on tarkoitettu hallituksen tai yrityksen välittömään tai lopulliseen käyttöön, jälleenmyytäväksi tai kauppaa varten tarkoitettujen tavaroiden valmistamiseen. Ilmoitukset tehdään valtion kauppaa koskevalla kyselylomakkeella. Jokainen toisen jäsenen ilmoittamisvelvollisuuteen tyytymätön jäsen voi tehdä vastailmoituksen tavarakauppaneuvostolle ja pyytää harkitsemaan työryhmän perustamista. Työryhmä, jonka jäsenyys on avoin kaikille jäsenille, raportoi vuosittain työstään tavarakauppaneuvostolle.

Artikla XXIV

Artiklassa käsitellään tulliliittoja, vapaa-

kauppa-alueita sekä tulliliittojen tai vapaa-kauppa-alueiden muodostamiseen johtavia väliaikaisia sopimuksia. Aluksi todetaan, että tulliliittojen ja vapaakauppa-alueiden lukumäärä ja merkitys on kasvanut GATT 1947 -sopimuksen voimaantulon jälkeen. Tätä silmällä pitäen on tarpeen tehostaa tavarakauppaneuvoston roolia XXIV artiklassa mainittujen sopimusten tarkastelussa, kehittämällä em. sopimusten läpinäkyvyyttä.

Artiklan XXIV kohdan 5 mukainen arviointi, joka koskee yleisten tullien ja muiden kaupallisten säännösten soveltamista ennen ja jälkeen tulliliiton muodostamista, perustuu painotetun keskiarvon mukaisten tullien ja kannettujen tullimaksujen kokonaisarvioon. Tulliliittoon ja vapaakauppa-alueeseen siirtymistä koskevien väliaikaisten sopimusten kestona GATT 1947 -sopimuksen XXIV artiklan 5(c) kohdassa mainittu ”kohtuullinen aika” saisi ylittää 10 vuotta vain poikkeustapauksissa.

Tulliliittoa muodostavan jäsenen, joka aikoo korottaa tullimaksuja, on noudatettava GATT 1947 -sopimuksen XXIV artiklan 6 kohdassa mainittua menettelyä. Tältä osin vahvistetaan, että XXVIII artiklan mukaiset menettelyt on aloitettava, ennen kuin tullimyönnytyksien muutoksiin tai poisvetämiseen ryhdytään. Neuvottelujen tavoitteena on saavuttaa tyydyttävät hyvitysjärjestelyt ja niissä on 6 kohdan mukaan asianmukaisesti otettava huomioon saman tullinimikkeen alennukset, jonka muut tulliliiton jäsenet tekevät. Jos sopimusta hyvitysjärjestelyistä ei saada kohtuullisen ajan kuluessa, tulliliitto voi siitä huolimatta muuttaa tai peruuttaa myönnytykset, jolloin asianomaiset jäsenet voivat peruuttaa vastaavat myönnytykset XXVIII artiklan mukaisesti.

Tulliliittoon, vapaakauppa-alueeseen tai sellaiseen johtavaan väliaikaiseen sopimukseen liittyvät ilmoitukset tutkii työryhmä, joka tekee raportin tavarakauppaneuvostolle. Tulliliitot ja vapaakauppa-alueet raportoivat määräajoin tavarakauppaneuvostolle sopimuksen toiminnasta ja siinä tapahtuvista muutoksista.

Riitojenratkaisua koskevan sopimuksen XXII ja XXIII artikloihin voidaan vedota kaikkien XXIV artiklan soveltamiseen liittyvissä kysymyksissä. Artiklan 12 kohdan mukaisesti jokainen jäsen on vastuussa siitä, että alue- ja paikallishallinnon viranomaiset noudattavat GATT 1994 -sopimuksen kaikkia määräyksiä. Tämän takaamiseksi vastuussa olevan jäsenen on ryhdyttävä käytettävissä

oleviin kohtuullisiin toimenpiteisiin sopimuksen noudattamisen varmistamiseksi.

Poikkeuslupia koskeva sopimus

Sopimus käsittelee poikkeuslupia. Poikkeuslupapyyynnössä jäsenen on yksilöitävä toimenpiteet, joille poikkeuslupaa pyydetään ja esiteltävä ne poliittiset tavoitteet, joihin pyritään sekä, selvitettävä ne perusteet, jotka estävät jäsentä toimimasta GATT 1994 -sopimuksen veloitteiden mukaisesti tavoitteiden saavuttamiseksi. Toisessa kohdassa määrätään siitä, että voimassa olevat poikkeusluvat lakkaavat viimeistään kaksi vuotta WTO-sopimuksen voimaantulua, ellei niille ole pyydetty jatkoa. Kolmannessa kohdassa säädetään riitojen ratkaisumenettelyn käyttöön otosta siinä tilanteessa, jos jäsen katsoo etujensa mitätöityvän tai loukatun poikkeusluvan takia.

Artikla XXVIII

Sopimuksella tarkennetaan eräitä XXVIII artiklan mukaan määräytyviä neuvotteluoikeuksia ja niiden määräytymisessä noudatettavia periaatteita. Sopimuksen mukaan laajennetaan pääasiallisen toimittajan ja merkittävän toimittajan neuvotteluoikeus XXVIII artiklan myönnytysluetteloiden muuttamisneuvotteluissa koskemaan myös jäseniä, joilla on myönnytyksen kohteena olevan tavarantoiminnan osalta korkein vientisuhde (se on tavarantoiminnan viennin osalta korkein suhteessa jäsenen koko vientiin). Lisäksi sopimuksen mukaan muutettaessa tai vedettäessä pois myönnytyksiä uusilta tuotteilta (se on tuote, jolta kolmen vuoden kauppatilastoja ei ole saatavilla) on alkuperäinen neuvotteluoikeus jäsenellä, jolla on neuvotteluoikeus sen nimikkeen osalta, johon tavara luetaan tai alunperin luettiin.

1.2.4. Marrakeshin pöytäkirja tullitariffeja ja kauppaa koskevaan yleissopimukseen 1994

Marrakeshin pöytäkirja sisältää Uruguayn kierroksen maataloustuotteiden ja teollisuustuotteiden tullitariffien alennuksia koskevat yleissäännökset. Pöytäkirjan liitteinä ovat kierroksen osanottajien myönnytysluettelot, jotka ovat erottamaton osa päätösasiakirjaa.

Kohta 1

Jäsenen myönnytyслуettelosta tulee asianomaista jäsentä koskeva GATT 1994 -sopimuksen myönnytyслуettelo, joka sisältää maatalous- ja teollisuustuotteita koskevat tullien sidontatasot. Myönnytyслуettelo sitoo jäsentä siitä päivästä lähtien, kun asianomainen jäsen tulee WTO:n jäseneksi.

Vähiten kehittyneiden maiden jättämät myönnytyслуettelot, jotka perustuvat erityiseen vähiten kehittyneitä maita koskevaan ministerikokouksen päätökseen, tulevat myös tämän pöytäkirjan liitteiksi. Ministerikokouksen päätöksen mukaisesti vähiten kehittyneet maat voivat antaa myönnytyслуettelonsa vuoden kulluttua 15.4.1994 pidetystä ministerikokouksesta eli 15.4.1995.

Kohta 2

Tullinalennukset suoritetaan viitenä yhtäsuurena alennuksena, ellei jäsenen myönnytyслуettelossa ole erityisesti toisin mainittu. Ensimmäinen alennus tulee tehdä WTO-sopimuksen voimaantulopäivänä. Sen jälkeen alennukset tehdään vuosittain tammikuun 1. päivänä ja loppullinen tullitaso on voimassa viimeistään neljän vuoden kulluttua WTO-sopimuksen voimaantulosta. Kuitenkin jäsenet voivat halutesaansa toimeenpanna alennukset harvemmissa jaksoissa tai aikaisemmin kuin mitä pöytäkirjassa määrätään.

WTO-sopimuksen kansainvälisen voimaantulon jälkeen jäseneksi tullut toimeenpanee sinä päivänä, jolloin WTO-sopimus tulee sen osalta voimaan, kaikki ne alennukset, jotka siihen mennessä olisi tullut suorittaa, jos se olisi ollut WTO:n jäsen ai. sopimuksen tullessa voimaan. Lisäksi tällainen jäsen on velvollinen toimeenpanemaan alennukset, jotka sen olisi tehtävä seuraavana vuonna sekä muut alennukset pöytäkirjan säännösten mukaisesti. Asianomainen jäsen voi kuitenkin myönnytyслуeteloonsa merkitä toisenlaisen alennusaikataulun.

Alennettu tulli tulisi jokaisessa alennusvaiheessaan pyöristää ensimmäiseen desimaaliin.

Maataloustuotteiden, jotka määritellään maataloussopimuksen 2 artiklassa toimeenpanosäännökset ja alennukset jaksotetaan myönnytyслуettelon asianomaisissa osissa mainituissa aikatauluissa.

Kohta 3

Jäsen voi tarvittaessa pyytää, että toisen jäsenen myönnytyслуettelon myönnytykset ja sitoumukset tutkitaan monenkeskisesti. Tämä säännös ei kuitenkaan estä WTO-sopimuksen liitteessä IA olevien oikeuksien ja velvoitteiden toteuttamista.

Kohta 4

Kohta sääntelee myönnytysten peruuttamista tai niistä pidättymistä.

Kun jäsenen myönnytyслуettelosta on tullut GATT 1994 -sopimuksen myönnytyслуettelo, voi asianomainen jäsen pidättää myönnytyksen tai peruuttaa sen missä tahansa tuotteessa, jossa toinen Uruguayn kierroksen neuvotteluihin osallistuja on pääasiallisena toimittajana, jos tällaisen osallistujan myönnytyслуettelosta ei ole tullut GATT 1994 -sopimuksen myönnytyслуettelo. Tällaiseen toimenpiteeseen voidaan kuitenkin ryhtyä vain, jos siitä on kirjallisesti ilmoitettu tavarakauppaneuvostolle ja kun siitä on pyynnöstä neuvoteltu kenen tahansa muun WTO:n jäsenen kanssa, jolla on merkittävän toimittajan asema kyseisessä tuotteessa.

Näin peruutettua tai pidätettyä myönnytystä on sovellettava sinä päivänä, jolloin pääasiallisena toimittajana olevan jäsenen myönnytyслуettelosta tulee GATT 1994 -sopimuksen myönnytyслуettelo.

Kohta 5

Ellei maataloussopimuksesta muuta johdu, katsotaan, että tähän pöytäkirjaan liitettyjen myönnytyслуettelojen sisältämien myönnytysten soveltamisajankohta on tämän pöytäkirjan päivämäärä. Myös GATT 1994 -sopimuksen II artiklan 6(a) kohdassa olevaan viittaukseen Maailman valuuttarahaston jäsenten kansallisista valuuttojen arvoista sovelletaan tämän pöytäkirjan päivämäärää.

Kohta 6

Kohdassa säännellään tullien ulkopuolisia toimenpiteitä koskevien myönnytysten muuttamista tai peruuttamista. Näiden osalta tulee

noudattaa GATT 1994 -sopimuksen XXVIII artiklan määräyksiä sekä 10. päivänä marraskuuta 1980 hyväksyttyä päätöstä ”XXVIII artiklan mukaisista neuvottelumenettelyistä”, joka julkaistiin BISD-julkaisusarjassa 27S/26—28.

Edellä mainittu ei vaikuta jäsenen oikeuksiin tai velvoitteisiin, jotka perustuvat GATT 1994 -sopimukseen.

Kohta 7

Kohdan 7 säännöksiä sovelletaan vain Egyptiin, Peruun, Etelä-Afrikkaan ja Uruguayhin. Säännösten mukaan, jos jotakin GATT 1947 -sopimuksen myönnytysluettelossa ollutta tuotetta kohdellaan vähemmän suotuisasti kuin ennen WTO-sopimuksen voimaantuloa, katsotaan asianomaisen jäsenen, jonka myönnytysluettelosta on kyse, suorittaneen asianmukaiset toimenpiteet, jotka muutoin olisivat olleet pakollisia GATT 1947 tai GATT 1994 -sopimusten XXVIII artiklojen perusteella.

Kohta 8

Liitteinä olevat myönnytysluettelot ovat todistusvoimaisia englannin-, ranskan- ja espanjankielisinä. Jokaisessa myönnytysluettelossa olisi yksilöitävä todistusvoimainen kieli. Suomen myönnytysluettelo on todistusvoimainen englanninkielisenä.

Kohta 9

Tämä pöytäkirja on tehty 15 huhtikuuta 1994.

Suomen lainsäädäntö ja muutosten tarve

Hallituksen esitykseen sisällytetään Suomen maatalous- ja teollisuustuotteita koskevat myönnytysluettelot siinä muodossa kuin ne on jätetty GATT-sihteeristölle. Siten näille kansainvälisille sitoumuksille saadaan kansallinen hyväksyminen, mikä on edellytyksenä EU-jäsenyyden jälkeen mahdollisesti käytäville GATT 1994 -sopimuksen XXIV:6 artiklan mukaisille kompensationeuvotteluille. Jäsenyyden toteutuessa EU:n komission tehtävänä on käy-

dä edellä mainitut neuvottelut EU:n ulkopuolisten WTO:n jäsenten kanssa mm. niissä tuotteissa, joissa Suomen tullitasoa joudutaan nostamaan jäsenyyden vuoksi.

EU-jäsenyyden toteutuessa Suomen tullitariffilakia tullaan muuttamaan ja mukauttamaan se EU:n ulkotullitason mukaiseksi. Tästä lakimuutoksesta annetaan integraatioprosessin yhteydessä erillinen hallituksen esitys.

Vuoden 1995 budjettilakien yhteydessä hallitus on antanut eduskunnalle esityksen laiksi eräistä väliaikaisista tulleista. Lakiehdotus perustuu Euroopan unionin liittymissopimukseen, jonka mukaan Suomi voi kantaa vuoden 1995 aikana sopimuksen liitteessä XI mainituista, muista kuin unionin jäsenmaista peräisin olevista teollisuustuotteista tullia Suomen nykyisen tullitariffin mukaan. Liitteen XI mukaisia tuotteita ovat metalli-, muovi-, kumi-, tekstiili-, jalkine- ja nahkatuotteet. Vuonna 1996 Suomen perustullin ja Euroopan unionin yhteisen tullitariffin mukaisen tullin välinen erotus on vähennettävä 75 prosenttiin alkuperäisestä ja 40 prosenttiin vuoden 1997 alusta. Vuoden 1998 alusta lähtien Suomenkin on näiden tuotteiden osalta sovellettava yhteistä tullitariffia. Väliaikaisista tulleista annetussa hallituksen esityksessä on otettu huomioon WTO-sopimuksen mukaiset tullien alennukset. Ne vaikuttavat vain osaan vuonna 1995 sovellettavista tulleista, sillä osa tulleista on jo alemmalla tasolla kuin GATT-sopimuksin aikaisemmin sidotut tullit. Vuoden 1996 alusta tehtävät liittymissopimuksen mukaiset alennukset ovat suurempia kuin WTO-sopimuksen mukaiset alennukset, joten ne kattavat myös viimeksi mainitut.

1.3. Sopimus maataloudesta

Yleistä

Uruguayn kierroksen maataloussopimus sisältää sitoumukset kaikkien maataloustuotteiden rajasuojan muuttamisesta tulleiksi, maataloustuen alentamisesta sekä ulkomaisten tuotteiden markkinoillepääsymahdollisuuksien laajentamisesta.

Sopimuksen mukaan vuoden 1995 alusta lukien muutetaan kaikki nykyiset rajasuojatimet, jotka eivät ole tulleja, tulleiksi. Tästä käytetään nimitystä tariffikaatio. Tullilla kor-

vataan siten muuttuviin tuontimaksuihin, nykyisiin tulleihin ja elintarviketuotteiden valmisteveroon sekä lisensiointiin perustuva tuontisuojajärjestelmä. Tariffikaatio on toteutettu vertaamalla tuotteen kotimaista hintaa vastaan tuotteen kansainväliseen hintaan ja asettamalla tulli tämä suuruiseksi. Näin määritely tuli muodostaa korkeimman sallitun tason, jota ei saa ylittää.

Sopimuksen mukaan kotimaisia markkinoita on avattava tietyssä määrin tuonnille. Tuotteille, joiden tuonti ei ole ollut merkittävää, kuten esimerkiksi lihatuotteet, voi, kananmunat ja rehuvilja, on avattava täytäntöönpanokauden alussa kolmen prosentin kulutusta vastaava vähimmäismarkkinoillepääsyn varmistava kiintiö. Kiintiö kasvaa täytäntöönpanokauden loppuun mennessä 5 prosenttiin. Muiden tuotteiden tuonti säilyy entisellään nykyisen markkinoillepääsyn kattavan kiintiön muodossa.

Taulukko 1. Peruskaudet alueittain

Myönnytysluettelo	Alue	Peruskausi
Osa I, Lohko I-A	Markkinoillepääsy/ tariffit	1988—89
Osa I, Lohko I-B	Markkinoillepääsy/ kiintiöt	1988—89
Osa IV, Lohko I	Kotimainen tuki (AMS)	1986—88
Osa IV, Lohko II	Vientituki	1986—90 tai 91—92

Johdanto

Sopimuksen tavoitteena on luoda tasapuolinen ja markkinatalouteen perustuva maatalouskauppajärjestelmä neuvottelujen ja sääntöjen avulla. Pitkän aikavälin tavoitteena on toteuttaa huomattavia maataloustukia ja rajasuojaa koskevia vähennyksiä. Sopimuksen mukaan jäsenet sitoutuvat saamaan aikaan erityisiä velvoitteita kaikilla seuraavilla alueilla: markkinoillepääsy, kotimaiset tuet, vientikilpailu sekä pääsemään sopimukseen terveys- ja kasvinuojelukysymyksistä.

Jäsenet ovat sopineet, että saattaessaan voimaan markkinoillepääsyä koskevia sitoumuksia teollisuusmaajäsenet ottavat täysin huomioon kehitysmaajäsenten erityistarpeet ja -olosuhteet. Tämä toteutetaan järjestämällä niille parannetut kaupan ehdot sellaisten maataloustuotteiden osalta, joilla on erityistä merkitystä näille jäsenille. Tähän kuuluu puolivälin tarkastelussa sovittu mahdollisimman täydelli-

Maatalouden kotimaista kokonaistukea alennetaan sopimuksen mukaan, mikäli tämä tuki ylittää viisi prosenttia maataloustuotannon kokonaisarvosta. Tämän tuen tason määrittämistä varten on kehitetty kohdassa 6.1.3. kuvattu erityinen kokonaistuen mittaamenetelmä (AMS, "Aggregate Measurement of Support").

Vientitukea on täytäntöönpanokauden päättymiseen mennessä (vuonna 2000) alennettava 36 prosentilla nykyisestä vientituen määrästä. Samanaikaisesti tuetun viennin määrää on vähennettävä 21 prosentilla. Alennettava vientituki lasketaan perusvuosien 1986—90 mukaan. Vaihtoehtoisesti voidaan käyttää myös vuosien 1991—92 keskiarvoja, mikäli ne ovat perusvuosia suuremmat.

Sopimuksessa on käytetty erilaisia peruskauksia. Seuraavassa taulukossa on eri peruskaudet ryhmitelty myönnytysluettelon osa-alueiden mukaan.

nen kaupanvapaus trooppisten maataloustuotteiden osalta. Erityistä huomiota kiinnitetään tuotteisiin, jotka ovat tärkeitä laittomien huumausainekasvien tuotannon korvaamiseksi.

Lisäksi jäsenet toteavat, että uudistusohjelman velvoitteet tulisi toteuttaa oikeudenmukaisesti kaikkien jäsenten kesken samalla ottaen huomioon ei-kaupalliset näkökohdat, kuten elintarvikkeiden saatavuuden turvaaminen ja ympäristönsuojelutarpeet. Edelleen sopimuksessa otetaan huomioon, että kehitysmaiden erityinen ja erilliskohtelu on neuvotteluiden erottamaton osa ja että uudistusohjelman täytäntöönpanon mahdollisia kielteisiä vaikutuksia vähiten kehittyneille ja elintarvikkeita nettomääräisesti tuoville kehitysmailla tulee seurata.

Maataloussopimuksen yksityiskohtainen esittely

Varsinainen maataloussopimus on jaettu 13 osaan.

Osa I

Artiklat 1—2

Ensimmäisessä artiklassa määritellään käytettävät käsitteet. Näitä ovat kokonaistuen mittaamenetelmä (AMS), perustuote, budjetitimenot, vastaava tuen mittaamenetelmä (EMS, ”Eguivalent Measurement of Support”), vientituotet, täytöntöönpanokauden pituus (kuusi vuotta vuodesta 1995 alkaen, paitsi yhdeksän vuotta art. 13 osalta) ja markkinoillepääsyä koskevat myönnytykset. Sopimuksessa tarkoitetaan vuodella kalenteri-, rahoitus- tai markkinavuotta, niin kuin se on määritelty kunkin jäsenen myönnytysluettelossa. Suomen osalta se on kalenterivuosi. Käsitteitä selostetaan myöhemmin artiklakohtaisesti.

Valtion tulo- ja menoarviossa myönnettyt tuet jaetaan kahteen osaan, joista on käytetty nimityksiä vihreä tuki ja oranssi tuki. Vihreään tukeen luetaan tietyt, tarkoin määrätty ehdot täyttävät tukimuodot, joiden ei katsota vaikuttavan tuotteen tarjontaan. Näistä esimerkkejä ovat maatalouskoulutus ja -tutkimus, neuvonta ja tarkastustoiminta. Näiden lisäksi viljelijälle voidaan vihreänä tukena maksaa suoraa tulotukea, jos tämä on sidottu tilan pinta-alaan tai kotieläinten lukumäärään. Tuki ei kuitenkaan saa olla riippuvainen tuotteen hinnasta eikä vaihdella vuosittain eläinmäärän eikä pinta-alan mukaan. Vihreän tuen kokonaismäärä Suomen laskelmissa on noin 1,7 miljardia markkaa vuodessa. Jakamalla maataloustuki oranssiin ja vihreään tukeen on sopimuksella pyritty suuntaamaan maataloustukea sellaisiin tukimuotoihin, jotka eivät vääristäisi kansainvälistä maatalouskauppaa. Sopimuksen mukainen tuen vähentämistarve ei koske vihreää tukea.

Oranssiin tukeen luetaan kaikki muut valtion tulo ja menoarvion mukaan maksettavat tuet. Näitä ovat hintatukien lisäksi myös vuosittain vaihtelevat pinta-alalisä ja kotieläinten lukumäärän mukaan maksettava tuki. Kokonaistuen mittaamenetelmän antama arvo (eli AMS-arvo) on markkinahintatuen ja oranssin tuen summa. Näitä arvoja erotetaan vielä sen mukaan, mistä ajankohdasta on kysymys. Perusvuosien kokonais-AMS tarkoittaa peruskaudella 1986—88 käytössä ollutta tukea. Tämä on se arvo, josta alennukset on sovittu tehtäväksi. Nykyinen kokonais-AMS on täytöntöönpanokauden aikana samoin perustein vuosittain

laskettu tuen arvo. Näin saadun nykyisen kokonais-AMS-arvon tulee jäädä pienemmäksi kuin myönnytysluettelossa sovittu AMS:n arvo.

Vastaava tuen mittaamenetelmä, (EMS), vastaa AMS-laskelmaa sellaisille tuotteille, joille AMS-laskelmaa ei voida tehdä. Suomen tuotteille ei EMSiä käytetä.

Sopimuksen tuotekate määritellään 2 artiklassa. Tuotekate on maataloustuotteiden osalta laajempi kuin aikaisemmissa GATT-sopimuksissa. Sopimus kattaa kaikki maataloustuotteet eli tullinimikeryhmät 1—24, lukuun ottamatta kalatuotteita ja eräitä tuotteita ryhmässä 16. Lisäksi maataloussopimukseen sisältyy joitakin maatalouspohjaisia teollisuustuotteita.

Osa II

Artikla 3

Artikla toteaa IV osassa olevien kotimaista ja vientitukea koskevien tukea rajoittavien sitoumusten, jotka sisältyvät kunkin jäsenen myönnytysluetteloon, olevan sopimuksen erottamaton osa.

Jäsenet eivät saa 6 artiklan määräysten mukaisesti sisäisen tuen myöntämisessä ylittää myönnytyslueteiloissa mainittuja sitoumustasojia.

Vientitukea koskevien sitoumuksien todetaan ilmenevän myönnytysluettelon IV osan II jaksosta, jossa on sovittu tuotteista tai tuoterhymistä, joiden vientitukea tulee alentaa. Alennuksen suuruus on 36 prosenttia budjettimenoista ja 21 prosenttia vientimääristä. Alennusprosenttien suuruudesta ja eräistä muista yksityiskohdista sovittiin käytännössä Yhdysvaltain ja Euroopan yhteisön välisessä niin sanotussa Blair House-sopimuksessa.

Vientitukea koskevia sitoumuksia käsitellään lähemmin 9 artiklassa.

Osa III

Artiklat 4—5

Artiklassa 4 käsitellään markkinoillepääsyyn liittyviä myönnytyksiä. Nämä myönnytykset käyvät ilmi myönnytyslueteiloista, ja ne tarkoittavat erityisesti tullien asteittaista alentamista ja niiden sitomista tietyille tasolle.

Artiklassa korostetaan, että tavalliseksi tuliksi muutettuja rajasuojatoimenpiteitä ei saa ottaa uudelleen käyttöön. Tällaisina rajasuojatoimenpiteinä mainitaan muun muassa määrälliset tuontirajoitukset, muuttuvat tuontimaksut, minimituontihinnat, harkinnanvaraiset tuontilisenssit ja valtion liikeyritysten toiminnan kautta ylläpidetyt tariffeihin liittymättömät toimenpiteet.

Markkinoillepääsyä koskevien taulukoiden laadinnasta on kieroksen aikana annettu erityisiä ohjeita. Näitä on lähemmin käsitelty myönnytysluettelon esittelyn yhteydessä kohdassa 1.2.

Artiklassa 5 määrätään sopimukseen liittyvästä erityisestä suojalausekemenettelystä markkinahäiriötapausten vaikutusten lieventämiseksi.

Eryissuojalausekkeen mukaan tuotteelle voidaan asettaa erityinen lisätulli, jos tuonnin määrä myönnytyksiä antaneen jäsenen tullialueelle nousee yli laukeamistason (1 kohta). Tämä taso määrätään 4 kohdan mukaisesti ja se vaihtelee tuotteen tuontiosuuden mukaan. Vertailu perustuu kolmen edellisen vuoden tuonnin keskiarvoon.

Laukeamiskynnys määrätään seuraavasti:

a) kun tuotteen tuonnin osuus kotimaisesta kulutuksesta on 10 prosenttia tai vähemmän, laukeamistaso on 125 prosenttia vertailujakson tuonnista;

b) kun tuotteen tuonnin osuus on 10—30 prosenttia kotimaisesta kulutuksesta, laukeamistaso on 110 prosenttia;

c) kun tuotteen tuonnin osuus on yli 30 prosenttia kotimaisesta kulutuksesta, laukeamistaso on 105 prosenttia.

Tuotteelle voidaan asettaa erityinen lisätulli myös, jos tuontihinta laskee alle vuosien 1986—1988 hinnan keskiarvon. Hintana käytetään c.i.f. tuontihintaa kotimaisessa valuutassa ilmaistuna.

Määrättävän lisätullin suuruus riippuu lähetyn tuontihinnan ja laukeamistason perusteella lasketun laukeamishinnan välisestä erosta (5 kohta). Jos lähetyn kotimaisella valuutalla ilmaistun tuontihinnan ja edellä määritellyn laukeamishinnan välinen ero on 10 prosenttia tai vähemmän laukeamishinnasta, mitään lisätullia ei määrätä. Jos tuontihinnan ja laukeamishinnan välinen ero on yli 10 prosenttia, määrätään lisätulli. Lisätullin suuruus riippuu hintojen välisestä erosta.

Kohdan 7 mukaan jäsenen tulee ilmoittaa

maatalouskomitealle lisätullin käyttöönotosta kirjallisesti niin hyvissä ajoin kuin mahdollista tai viimeistään 10 päivän kuluessa lisätullin asettamisesta (kun kyse on määrän ylittymisen takia perittävästä lisätullista). Jos kyse on hinnan ylittymisestä, riittää ilmoitus 10 päivän kuluessa ensimmäisestä toimenpiteestä tai pilaantuvien tuotteiden kyseessä ollen kauden ensimmäisestä toimenpiteestä. Jos tuontimäärä on laskussa, ei lisätulleja tule käyttää.

Sopimuksessa sovitut kiintiöt eli nykyistä markkinoillepääsyä ja vähimmäismarkkinoillepääsyä koskevat kiintiöt otetaan huomioon määrällistä laukaisutasa laskettaessa, mutta lisätulleja ei saa kohdistaa kiintiöiden alaiseen tuontiin (2 kohta). Mitkä tahansa kyseisen tuotteen toimitukset, jotka on lähetetty sopimuksen perusteella, joka on tehty ennen kuin lisätulli on asetettu, on vapautettu lisätullista (3 kohta).

Eryissuojalauseketta voidaan soveltaa vain tariffikaation alaisille tuotteille eli tuotteille, joiden rajasuoja on muutettu tulleiksi ja joiden kohdalle on tehty sitä koskeva erityinen merkintä ("SSG") myönnytysluettelon. Tällainen merkintä on tehty Suomen osalta niille tuotteille, joiden rajasuoja on tariffioitu.

Eryissuojalausekkeen laukaisukynnyksiä pidettiin sopimusta neuvoteltaessa liian korkeina. Loppuvaiheessa tekstiin sisällytetty portaittainen soveltaminen ottaa paremmin huomioon pienten markkinoiden ja suuren tuontiosuuden omaavien osapuolten ongelmat lisäten huomattavasti lausekkeen käyttökelpoisuutta markkinahäiriötapaauksissa.

Osa IV

Artiklat 6—7

Artikla 6 käsittelee kotimaisia tukia koskevia sitoumuksia. Sopimuksen periaate on, että kaikki maataloustuottajien hyväksi annettava kotimainen tuki on alennusvelvoitteen alaista lukuun ottamatta erikseen määrättyjä poikkeuksia. Poikkeuksia ovat tämän artiklan mukaan seuraavat tapaukset:

— tuotekohtainen kotimainen tuki, jos se ei ylitä 5 prosenttia maatalouden perustuotteen tuotannon arvosta kyseisenä vuotena (kehitysmaajäsenen kohdalla tämä "de minimis" on 10 prosenttia).

— tuotekohtamaton tuki, kun tuki ei

ylitä 5 prosenttia koko maataloustuotannon arvosta

— tuotannonrajoitusohjelmien osana maksettu suora tulotuki, jos se on sidottu kiinteään pinta-alaan ja satoon ja sitä maksetaan korkeintaan 85 prosentille tuotannon perustasosta ja jos kotieläimille suunnattu tuki perustuu kiinteään kotieläinmäärään.

Suomessa käytössä oleva pinta-alalisä ei täytä sellaisenaan viimeksi mainitun kohdan ehtoja, mutta se voitaisiin muuttaa nämä ehdot täyttäväksi. Näin pinta-alalisä voitaisiin saada alennusvelvoitteen ulkopuolelle.

Sopimuksen liitteessä 2 esitetään perusteet, joilla tukimuoto vapautetaan alennusvelvoitteesta. Lista sisältää mm. valtiolliset palveluohjelmat, joita ovat esim. tutkimus ja tautien valvonta, varmuusvarastoinnin, erilaiset sato- vahinkokorvaukset, eläkeohjelmat ja tietyn tuotantorakenteen parantamiseen tähtäävän tuen.

Artikla 7 sisältää yleisiä säännöksiä kotimaiselle tuelle. Artiklan mukaan jäsenet takaavat, että mikä tahansa maataloustuottajille maksettu kotimainen tuki, joka ei ole alennusvelvoitteen alainen sen täyttäessä sopimuksen 2 liitteen ehdot, ylläpidetään ehtojen mukaisena.

Kaikki maataloustuottajille suunnatut kotimaiset tukitoimenpiteet sekä niihin tehdyt muutokset, joita ei 2 liitteen ehtojen tai sopimuksen muiden määräysten perusteella ole vapautettu alennusvelvoitteesta, on sisällytettävä kokonais-AMSin laskelmaan. Mikäli kokonaistukisitoumusta ei ole esitetty, ei jäsen saa antaa maataloustuottajille vähimmäistasoa ylittävää tukea.

Osa V

Artiklat 8—11

Artikla 8 käsittelee vientikilpailua koskevia sitoumuksia. Artiklan mukaan kukin jäsen sitoutuu olemaan käyttämättä vientitukia muulla tavalla kuin tämän sopimuksen ja jäsenen myönnytysluettelon sitoumusten mukaisesti.

Artikla 9 käsittelee vientitukea koskevia sitoumuksia.

Artiklan mukaan seuraavat vientituet ovat alennusvelvoitteen alaisia:

a) hallitusten tai niiden alaisten viranomaisten suorita tukia koskevat säännökset, jotka

edellyttävät vientiä. Näihin luetaan myös luontaisuuritukset yrityksille, teollisuudelle, tuottajille ja osuuskunnille;

b) hallitusten tai niiden alaisten viranomaisten maataloustuotteiden ei-kaupallisten varastojen myynti halvempaan kuin kotimarkkinahintaan;

c) hallituksen ohjelmilla rahoitettu maataloustuotteen vientimaksu riippumatta siitä, tapahtuuko rahoitus julkisin varoin vai ei;

d) tukisäännökset, jotka alentavat maataloustuotteiden viennin markkinointikustannuksia joitakin poikkeuksia lukuun ottamatta;

e) hallituksen antamat tai määräämät vientitoimituksiin liittyvät kotimaiset kuljetus- ja rahtimaksut, joiden ehdot ovat kotimaisia toimituksia edullisemmat;

f) maataloustuotteiden tuki, jonka saanti edellyttää niiden sisällyttämistä vientituotteisiin.

Alennusvelvoite kattaa siten varsin laajalti käytettävissä olevat tukimuodot. Vienti ilman tukea jää alennusvelvoitteen ulkopuolelle.

Artiklan 2a kohdan mukaan myönnytysluettelon vientitukea ja viennin määrää koskevia rajoituksia on noudatettava. Artiklan 2b kohta sisältää mahdollisuuden ylittää sitoumusten mukaisten sallittujen vientitukien vuosittainen taso. Annettuna vuonna tapahtuva ylitys voi olla 3 prosenttiin asti budjettisitoumusten ja 1,75 prosenttiin asti määrällisten sitoumusten osalta perustasoon nähden. Täytäntöönpanokauden päättyessä budjettimääräinen vientituki saa kuitenkin olla korkeintaan 64 prosenttia peruskauten 1986—1990 tuesta ja tuettu vientimäärä korkeintaan 79 prosenttia peruskauten 1986—90 vientimäärästä.

Artikla 10 käsittelee vientitukisitoumusten kiertämisen estämistä. Artiklan mukaan jokaisen jäsenen, joka väittää, että alennussitoumustason ylittävä viennin määrä ei ole tuettua, täytyy pystyä osoittamaan, ettei mitään vientitukea ole myönnetty kyseessä olevien vientimäärien osalta.

Artiklassa asetetaan lisäksi määräyksiä elintarvikeavulle. Kansainvälistä elintarvikeapua lahjoittaessaan jäsenen tulee varmistua siitä, että avun määräykset eivät ole sidottu maataloustuotteiden kaupalliseen vientiin. Elintarvikeapua annettaessa tulee noudattaa FAO:n antamia ohjeita. Avun tulee lisäksi täyttää vuoden 1986 elintarvikeapua koskevan sopimuksen IV artiklan edellytykset.

Artikla 11 käsittelee valmistaiden vientiä

koskevaa tukea. Valmisteiden viennissä tuotteen sisällytetyn perustuotteen yksikkökohdainen tuki ei saa ylittää perustuotteelle sellaisenaan annettavaa yksikkökohtaista vientituen määrää.

Osa VI

Artikla 12

Artiklassa käsitellään vientikieltoja ja -rajotuksia koskevia sääntöjä. Erityisesti Japanin vaatimuksesta sopimustekstiin otettiin säännöt elintarvikkeiden vientirajoituksista. Sopimuksen mukaan elintarvikkeiden viennin rajoittamista haluavan maan on ilmoitettava aikeestaan etukäteen kirjallisesti maatalouskomitealle. Maan, joka on toimeenpanemassa vientikieltoa tai -rajotusta, tulee harkita toimien vaikutusta tuojajäsenen elintarvikkeiden huoltovarmuudelle. Jäsenen tulee ilmoittaa aikeistaan kirjallisesti etukäteen maatalouskomitealle ja pyynnöstä neuvotella toimenpiteeseen liittyvistä asioista toisten jäsenten kanssa ja antaa näille asiaan liittyvää tietoa.

Tämän artiklan säädöksiä ei kuitenkaan sovelleta kehitysmaajäseniin.

Osa VII

Artikla 13

Artiklassa käsitellään pidättyvyyttä tasoitustulitoimenpiteiden soveltamisessa. Artikla on syntynyt nykyisessä muodossaan Yhdysvaltain ja Euroopan unionin neuvottelujen tuloksena (niin sanottu "Peace clause" näiden osapuolien keskinäisessä "Blair House"-sopimuksessa). Sopimukseen pääsy Yhdysvaltain ja EU:n välillä oli yksi edellytys kierroksen loppuunsaattamiselle.

Artiklassa todetaan, että sopimuksen täytäntöönpanokautena

— kotimainen tuki, joka on täysin sopimuksen liitteen 2 mukainen, ei anna oikeutta vastatoimiin tasoitustullien muodossa eikä GATT-sopimuksen XVI artiklan ja tukisopimuksen III osan mukaisiin toimiin. Sitä vastaan ei myöskään saa ryhtyä vastatoimiin sen nojalla että se mitätöisi II artiklan nojalla annettuja tullimyönnytyksiä. Tällaisesta tulli- ja tukien mitätöitymisestä oli mm. kyse EU:n ja USA:n välisessä kiistassa koskien EU:n öljykasvien tuotannon tukiohjelmia, jonka kiistan riitojenratkaisuelin ratkaisi USA:n eduksi.

— kotimaista tukea, joka on täysin sopi-

muksen 5 artiklan mukainen mukaan lukien 5 kohdan mukaiset suorat tulotuet ja vähimmäistukitason (de minimis) mukaiset tuet, ei tule asettaa tasoitustullien alaiseksi ellei vahinkomääritystä ole suoritettu tukisopimuksen mukaisesti, ja tasoitustullitutkimusten alkuunpanemisessa on noudatettava asiaankuuluvaa pidättyvyyttä. Tällainen tuki on myös niiden vastatoimien ulkopuolella, joihin tukisopimuksen nojalla voidaan ryhtyä vastatoimiin oikeuttavien tukien osalta edellyttäen, etteivät tukitoimet johda tietyn tuotteen tukemiseen yli markkinointivuonna 1992 myönnettyä tukea. Tukitoimia ei myöskään saa kiistanalaistaa sen nojalla, että ne mitätöisivät II artiklan nojalla annettuja tullimyönnytyksiä edellyttäen, että tuki ei yksittäisen tuotteen osalta ylitä vuoden 1992 markkinavuoden tasoa.

— vientituella, joka on täysin sopimuksen V osan mukainen, voidaan asettaa tasoitustulleja vain jos vahinkokäsittely on suoritettu tukisopimuksen mukaisesti ja tasoitustullitutkimusten alkuunpanemisessa on noudatettava asiaankuuluvaa pidättyvyyttä. Tällaista vientitukea ei voi kyseenalaistaa tukisopimuksen kiellettyjä vientitukia tai vastatoimiin oikeuttavia tukia koskevien sääntöjen nojalla. Vientitukia ei voi siis kiistanalaistaa ja viedä paneelikäsittelyyn tukisopimuksen nojalla, mutta niille voidaan asettaa tasoitustulleja, mikäli asianmukaisen vahinkotutkimuksen tai sen uhan perusteella voidaan osoittaa edellytysten täyttyvän.

Tämän artiklan täytäntöönpanoaikaa pidenttiin neuvottelujen loppuvaiheessa yhdeksään vuoteen. Komission mukaan artikla merkitsee Euroopan unionin maatalouspolitiikan olemassaolon tunnustamista.

Artiklan sanamuoto merkitsee, että vihreän eli sallitun tuen täytäntöönpanoaika on periaatteessa rajattu yhdeksään vuoteen. Yhdeksän vuoden kuluttua vihreän tuen kriteerit ja sallittavuus voitaneen kiistanalaistaa, ellei täytäntöönpanokauden viidentenä vuonna aloitettavissa jatkoneuvotteluissa asiasta ole jossain muodossa sovittu.

Osa VIII

Artikla 14

Jäsenet sitoutuvat noudattamaan terveys- ja kasvinuojelutoimia koskevaa sopimusta.

Osa IX

Artikla 15

Artiklassa käsitellään kehitysmaiden erityis- ja erilliskohtelua. Se on olennainen osa sopimusta ja ollut neuvotteluissa keskeisenä tekijänä. Kehitysmaille on myönnetty erityisiä helpotuksia sopimuksen säännöistä. Näillä on oikeus poiketa yleisistä säännöksistä myönnytysluehtelun osalta, samoin markkinoillepääsyä koskevien rajoitusten, kotimarkkinoita ja vientiä koskevien tukien osalta. Sopimuksen täytäntöönpanokausi on kehitysmaille kymmenen vuotta. Vähiten kehittyneet kehitysmaajäsenet on kokonaan vapautettu alennusvelvoitteista.

Osa X

Artikla 16

Artiklan mukaan kehittyneiden maiden tulee ryhtyä toimenpiteisiin, joilla vähiten kehittyneille maille ja elintarvikkeita nettomääräisesti tuoville kehitysmaille sopimuksesta koituvia haitallisia vaikutuksia vähennetään. Asiasta on lisäksi sovittu erillisessä ministeripäätöksessä. Maatalouskomitean tulee seurata päätöksen asianmukaista toteuttamista.

Osa XI

Artiklat 17—18

Maatalouskomitea perustetaan 17 artiklan mukaisesti. WTO-sopimuksessa on määrätty, että maatalouskomitean nimittää tavarakauppaneuvosto. Jokaisella jäsenellä on maatalouskomiteassa yksi edustaja.

Artiklassa 18 käsitellään maatalouskomitean tehtäviä. Maatalouskomitea seuraa uudistusohjelman sitoumusten toimeenpanon edistymistä. Jäsenten tekemät ilmoitukset ovat seurantatoiminnan pohjana. Ilmoitusten toimittamisajankohdasta ja niiden laajuudesta sovitaan erikseen.

Ilmoitusten lisäksi osapuolien tulee viipymättä tiedottaa kaikista sellaisista uusista kotimaisista tukitoimenpiteistä tai jo olemassa olevien tukimuotojen muutoksista, jotka halutaan vapauttaa alennusvelvoitteista. Tällaisen ilmoituksen tulee sisältää uutta tai muutettua toimenpidettä koskevat yksityiskohdat sekä sel-

vityksen siitä, että se vastaa tämän sopimuksen asettamia ehtoja koskien alennusvelvoitteen ulkopuolelle jääviä tukimuotoja.

Riitojen ratkaisumenettelyä käsitellään 19 artiklassa. Artikla toteaa, että maataloussopimusta koskevien riitojen osalta sovelletaan WTO:n yleistä riitojen ratkaisusopimusta.

Osa XII

Artikla 20

Artiklassa jäsenet sopivat, että kaupan vapauttamista koskevan uudistusprosessin jatkamista koskevat neuvottelut aloitetaan vuotta ennen täytäntöönpanokauden päättymistä eli vuonna 1999. Päätettäessä jatkoneuvotteluista kokemukset alennussitoumusten täytäntöönpanosta, alennussitoumusten vaikutukset maailman maatalouskauppaan, ei-kaupalliset näkökohdat, kehitysmaajäsenten erillis- ja erityinen kohtelu, tavoite luoda tasapuolinen ja markkinatalouteen perustuva maatalouskauppajärjestelmä sekä tarvittavat lisävelvoitteet asetettujen pitkän ajan tavoitteiden saavuttamiseksi otetaan huomioon.

Osa XIII

Artikla 21

Loppumääräyksinä artikla toteaa GATT 1994 -sopimusta ja muiden liitteeseen 1A sisältyvien eli tavarakauppaa koskevien sopimuksien määräyksiä sovellettavan, ellei maataloussopimuksesta muuta johtu. Liitteet ovat erottamaton osa sopimusta.

LIITE 1: TUOTELUETTELO.

Liitteen mukaan maataloussopimus kattaa kaikki maataloustuotteet lukuun ottamatta ryhmässä kolme olevia kalatuotteita. Maataloustuotteet sisältyvät harmonoidun tuotekuvas- ja koodausjärjestelmän ryhmiin 1—24 tullihallituksen julkaisemassa käyttötariffissa. Lisäksi sopimukseen sisältyy liitteessä mainitut, maataloustuotteisiin perustuvat teollisuustuotteet.

LIITE 2: KOTIMAINEN TUKI: PERUSTEET ALENNUSSITOUMUKSISTA VAPAUTUMISELLE.

1. Kotimaisilla tukitoimilla ei saa olla lain-

kaan tai niillä saa olla vain vähäisessä määrin kauppaa vääristäviä vaikutuksia tai vaikutuksia tuotantoon. Sen vuoksi niiden toimien, joille vaaditaan vapautusta alennussitoumuksesta, on täytettävä seuraavat perusedellytykset:

a) tuki on annettava julkisesti rahoitetun hallituksen ohjelman eli valtion talousarvion (ml. menetetyt tuet) kautta eikä sitä saa rahoitaa kuluttajilta ja

b) tuella ei saa antaa tuottajille hintatukea.

Lisäksi tukien on täytettävä seuraavat 2—13 kohdissa tarkoitetut toimikohtaiset tunnusmerkit ja ehdot.

Hallituksen palveluohjelmat

2. *Yleiset palvelut* sisältävät sellaisten ohjelmien kustannuksia, jotka tarjoavat palveluja tai etuja maataloudelle tai maaseutuyhteisölle. Ne eivät saa sisältää suoria maksuja tuottajille. Ohjelmien on täytettävä edellä mainitut yleiset ehdot ja ne voivat olla esimerkiksi seuraavia:

- tutkimustyö
- tuhoeläinten ja tautien valvontatyö
- koulutuspalvelut
- valistus ja neuvontapalvelut
- tarkastuspalvelut
- markkinointi- ja edistämispalvelut
- infrastruktuuripalvelut.

3. *Julkinen varastointi* elintarvikkeiden saatavuuden turvaamiseksi sisältää kulut, jotka liittyvät niiden tuotteiden varastojen kokoamiseen ja ylläpitämiseen, jotka muodostavat kansallisen lainsäädännön sisältämän elintarvikkeiden saatavuuden turvaamista koskevan ohjelman olennaisen osan. Varastojen määrän ja kokoamisen tulee vastata yksinomaan elintarvikkeiden saatavuuden turvaamiseksi ennalta laadittuja tavoitteita. Varastojen kokoamisen ja luovutuksen on oltava rahoituksen osalta läpinäkyvää. Ostot varastoihin ja myynti varastoista tulee tapahtua käypään markkinahintaan.

4. *Kotimainen elintarvikeapu* kattaa kulut, jotka liittyvät kotimaisen ruoka-avun antamiseen tarpeessa oleville väestöosille. Elintarvikeostot on suoritettava käypään markkinahintaan ja avun rahoituksen ja hallinnoinnin on oltava läpinäkyvää.

5. *Suorat tulotuet*

Tuottajille suunnattujen suorien tulotukien,

joiden osalta vaaditaan vapautusta alennussitoumuksista, tulee täyttää edellä mainitussa 1 kohdassa mainitut perusedellytykset sekä lisäksi 6—13 kohdissa mainitut, yksittäisille tulotuen muodoille asetetut erityisedellytykset.

6. *Tuotannon määrään sitomaton tulotuki*

Tuotannon määrään sitomattoman tulotuen saannin kelpoisuus määritellään selkein ehdoin kuten tulojen, tuottaja- tai maanomistaja-aseman tai määrätyn ja kiinteän peruskauden mukaisen tuotannon tekijäin käytön mukaan. Tuen suuruutta ei saa sitoa tuotantosuuntaan tai -määrään eikä hintoihin, joita sovelletaan johonkin peruskauden jälkeisenä vuonna aloitettuun tuotantoon. Tukea ei myöskään saa sitoa tuotannon tekijäin käyttöön, johon on ryhdytty peruskauden jälkeisenä vuonna eikä tuotanto saa olla tuen edellytys.

7. *Hallituksen osallistuminen tulotason turvaamisohjelmiin*

Hallituksen taloudellinen osallistuminen tulojen vakuutusohjelmiin sekä tulotason turvaamisohjelmiin edellyttää tulonmenetystä, joka on yli 30 prosenttia edeltävän kolmivuotiskauden keskimääräisistä bruttotuloista tai vastaavasta nettotulosta tai edeltävään viisivuotiskaudteen perustuvasta kolmen vuoden keskiarvosta, josta on poistettu korkeimman ja alhaisimman vuoden arvo. Tuen tulee korvata vähemmän kuin 70 prosenttia tuottajan tulonmenetyksestä. Tukea ei saa sitoa tuotantosuuntaan tai -määrään eikä kotimaisiin tai ulkomaisiin hintoihin. Tämän kohdan ja 8 kohdan tukien yhteissumma ei saa nousta yli 100 prosenttiin tuottajan kokonaismenetyksestä.

8. *Luonnononnettomuuksien korvaaminen*

Kelpoisuus luonnononnettomuuksista aiheutuneiden vahinkojen korvaamiseen, jotka maksetaan joko suoraan tai hallituksen rahallisella osallistumisella satovakuutusohjelmiin edellyttää hallituksen virallista lausuntoa luonnon- tai sen kaltaisen onnettomuuden tapahtumisesta ja vähintään 30 prosenttia tulonmenetystä.

Onnettomuuden jälkeen suoritettavat tuet tulee käyttää ainoastaan liittyen tuotannon tekijöiden

onnettomuudessa kärsimiin vahinkoihin. Tuet eivät saa korvata enempää kuin kärsittyjen vahinkojen korvaamiseen tarvittavat kokonaiskulut ovat.

9. Tuottajien eläkeohjelma

Kelpoisuus tuottajien eläkeohjelmiin perustuvan rakenteellisen sopeuttamistuen saamiseen on määriteltävä viittaamalla selkeästi määrittelyihin edellytyksiin ohjelmassa, joilla helpotetaan henkilöiden siirtymistä eläkkeelle markkinamaataloustuotannosta.

10. Tuotannontekijöiden poistamisohjelmat

Kelpoisuus tuotannontekijöiden poistamisohjelmiin perustuvan rakenteellisen sopeuttamistuen saamiseen määritellään viittaamalla selkeisiin määrittelyihin ohjelmissa, joiden tavoitteena on maan tai muiden tuotannontekijöiden poistaminen maataloustuotannosta. Tuen ehtona on maan ottaminen pois vähintään kolmeksi vuodeksi ja kotieläinten osalta niiden teurastus. Tuotannosta poistettavalle tuotannontekijälle ei saa määritellä minkäänlaista vaihtoehtoista käyttöä eikä sitä saa sitoa tuotantosuuntaan, määrään tai hintoihin.

11. Investointituki

Kelpoisuus investointitukiin perustuvan rakenteellisen sopeuttamistuen saamiseen määritellään hallituksen ohjelmissa, joilla pyritään taloudellisesti ja aineellisesti tukemaan tuottajien toimintojen uudelleensuuntautumista epäedullisten olosuhteiden yhteydessä. Tuen määrää ei minään vuonna saa perustaa peruskauden jälkeiseen tuotantosuuntaan tai -määrään eikä hintoihin. Tuki ei saa millään tavoin edellyttää tiettyjen maataloustuotteiden tuottamista.

12. Ympäristöohjelmat

Kelpoisuus ympäristöohjelmiin perustuvan tuen saamiseen määritellään osana selkeästi määriteltäviä hallituksen ympäristö- tai luonnonsuojeluohjelmaa ja se edellyttää ohjelman mukaisten ehtojen täyttämistä. Tuen määrä on

rajattava ohjelman noudattamisen aiheuttamiin kuluihin.

13. Alueellinen tukiohjelma

Kelpoisuus alueellisiin tukiohjelmiin perustuvien tukien saamiseen rajataan epäedullisten tuotantoalueiden tuottajille. Kunkin tällaisen alueen tulee olla selkeästi rajattu yhtenäinen maantieteellinen alue. Tukien määrää ei minään vuonna saa muuten kuin tuotannon supistamiseksi sitoa tai perustaa tuotantosuuntaan tai -määrään eikä kotimaisiin tai ulkomaisiin hintoihin. Mikäli tuki on sidottu tuotannontekijöihin, tulee tuen yksikköä kohden pienentyä tietyn tuotannontekijäkohtaisen kynnystason yläpuolella. Tuki on rajattava ylimääräisiin kuluihin tai tulon menetyksiin, jotka liittyvät maataloustuotannon harjoittamiseen määräystenmukaisilla alueilla.

LIITE 3: KOTIMAINEN TUKI: KOKONAISTUEN MITTAUSMENETELMÄN LASKEMINEN

Kokonaistuen mittaamenetelmä eli AMS lasketaan tuotekohtaisesti jokaiselle perustuotteelle, joka saa markkinahintatukea, alennussitoumuksen alaisia suoria tukia tai muuta sellaista tukea, jota ei ole vapautettu alennussitoumuksesta. Tällöin otetaan huomioon valtion tulo- ja menoarvion menot ja saamatta jääneet tulot.

Peruskaudelle laskettu AMS muodostaa perustason kotimaisen tuen alennussitoumusten toimeenpanolle.

Maataloustuotteiden jalostajille suunnatut toimet luetaan mukaan siinä määrin kuin nämä hyödyttävät maatalouden perustuotteen tuottajia.

Markkinahintatuki lasketaan ulkomaisen viitehinnan ja sovelletun säädellyn kotimaisen hinnan erosta. Tämä erotus kerrotaan sillä tuotannon määrällä, joka voi saada sovellettua säädelyä hintaa. Tämän eron ylläpitämiseksi maksettuja kuluja, kuten sisäänosto- tai varastointikuluja, ei sisällytetä AMSiin.

Kiinteä ulkomainen viitehintaa perustuu vuosiin 1986–88 ja vastaa yleensä kyseisen maatalouden perustuotteen peruskaudella vallinnutta keskimääräistä f.o.b. yksikköhintaa net-

tovejävallion kohdalla ja c.i.f. yksikköhintaa nettotuojavallion kohdalla.

Sellaiset alennussitoumuksen alaiset suorat tuet, jotka ovat riippuvaisia hintaerosta, lasketaan joko kiinteän viitehinnan ja sovelletun säädellyn hinnan välisenä erona, joka kerrotaan vastaavan tuotannon määrällä tai budjettimenojen perusteella.

Kiinteä viitehinta perustuu vuosiin 1986—88 ja on yleensä todellinen hinta, jonka nojalla tukimaksutasot on määrätty.

Muiden alennussitoumusten alaisten toimien, mukaan lukien tuotantopanoksiin kohdistuvat tuet sekä muut toimet, arvo mitataan valtion budjettimenojen perusteella. Jos tämä ei ole mahdollista, otetaan tuen laskemisen perustaksi tuetun tavaran hinnan ja vastaavanlaisen tavaran markkinahinnan välinen ero kerrottuna tavaran tai palvelun määrällä.

LIITE 4: KOTIMAINEN TUKI: VASTAAVAN TUKIMITTAUSMENETELMÄN LASKEMINEN

Vastaava tukimittausmenetelmä lasketaan kaikkien niiden maatalouden perustuotteiden osalta, jotka saavat 3 liitteessä määriteltyä markkinahintatukea, mutta joiden kohdalla kokonaistuen mittausmenetelmän (AMS) mukainen markkinahintatuen laskeminen ei soveltu.

Korvaavaa tukimittausmenetelmää ei ole sovellettu Suomea koskevilla laskelmissa, koska AMS on voitu laskea joka tuotteelle.

LIITE 5: ERITYISKOHTELU 4 ARTIKLAN 2 KOHDAN OSALTA

Luvun A mukaan maataloussopimuksen 4 artiklan 2 kohtaa, jossa määrätään, että kaikki muut kuin tullimuotoiset rajasuojatoimet on muutettava tulleeiksi eli tariffioitava, ei sovelleta maataloustuotteisiin, joiden kohdalta seuraavat ehdot on täytetty:

a) tuotteen maahantuonti oli peruskaudella alle 3 prosenttia vastaavasta kotimaisesta kulutuksesta

b) tuotteelle ei ole maksettu vientitukea peruskaudelta lähtien

c) perusmaataloustuotteeseen sovelletaan tehokkaita tuotannonrajoitustoimia.

Mikäli tätä erityiskohtelua sovelletaan, on tuotteelle avattava 4 prosentin vähimmäis-

markkinoillepääsy (normaalivelvoite 3 prosenttia) ja kasvatettava kiintiötä 0,8 prosenttia vuosittain. Mikäli poikkeustuote tariffioitaisiin täytäntöönpanokauden aikana tulee siihen mennessä saavutettu vähimmäismarkkinoillepääsy säilyttää ja kasvattaa sitä 0,4 prosenttia vuosittain täytäntöönpanokauden loppuajan. Erityiskohtelun jatkamisesta täytäntöönpanokauden jälkeen tulee neuvotella täytäntöönpanokauden loppuun mennessä 20 artiklassa mainittujen neuvottelujen puitteissa.

Lukua A ei sovellettu Suomessa koskessa myönnetyssuoritetussa.

Luku B koskee vastaavan erityiskohtelun vähimmäismarkkinoillepääsyn ehtoja kehitysmaajäsenten osalta.

Liitteen 5 alaliite sisältää tariffikaatiota koskevat periaatteet ja ohjeet, joita sovelletaan tariffioitaessa tuote, johon on sovellettu 5 liitteen mukaista erityiskohtelua.

Sopimuksen 5 liitettä ovat soveltaneet ainoastaan Japani ja Korea riisituotantonsa osalta.

Suomen lainsäädäntö ja muutosten tarve

Jos Suomesta tulee EU:n jäsen maataloustuotteiden tuonti, vienti ja kotimainen tuki tulevat yhteisen politiikan piiriin liittymisen toteutuessa. Tarvittavat muutokset sisältyvät Euroopan unioniin liittymistä koskevaan hallituksen esitykseen.

WTO-sopimus on solmittu ennen Suomen mahdollista liittymistä Euroopan unioniin. Tästä johtuen tullien muutoksiin liittyvät kompensatoneuvottelut käydään WTO-sopimuksen jälkeisen tilanteen pohjalta. Tämä ei kuitenkaan edellytä uuden tullitariffilain voimaansaattamista ennen vuoden vaihdetta.

Suomen jäädessä EU:n ulkopuolelle kotimaisten tullien soveltaminen yhteen sopimuksessa määriteltyjen suurimpien sallittujen tullimaksujen kanssa edellyttää tullitariffilain muuttamista. Tuontimaksulakiin ja elintarvikkeiden valmisteverolakiin vaadittavat muutokset edellyttävät näiden lakien kumoamista. Tuontimaksulain tilalle olisi säädettävä uusi tuontimaksulaki, jonka piiriin otettaisiin myös elintarviketuotteiden valmisteverosta annetun lain liitteessä mainitut tuotteet. Uuden tuontimaksulakijärjestelmän olisi noudatettava markkinoillepääsyä koskevia määräyksiä. Elintarvikkeiden valmisteverolakia ei tarvita, koska tarvetta hoitaa eräiden elintarviketuotteiden

rajasuojaa valmisteverojärjestelmän avulla ei ole. Hinnanerokorvauslakia ei tarvitse muuttaa, mutta hinnanerokorvauksen käyttö joudutaan sopeuttamaan vientitukea koskevien rajoitusten kanssa. Maataloustuotteiden lisensointi tulee kumota, joka voidaan toteuttaa toisella asetuksella.

Tuontimaksulaista ja tullitariffilaista sekä hinnanerolain kumoamisesta tullaan antamaan erillinen esitys, mikäli jäsenyys Euroopan unionissa ei toteudu vuoden 1995 alusta.

1.4. Sopimus terveys- ja kasvinsuojelutoimista

Johdanto

Johdannossa esitetään sopimuksen keskeiset periaatteet:

jokaisella jäsenellä on oikeus ryhtyä tarvittaviin toimiin ihmisten, eläinten ja kasvien elämän ja terveyden suojelemiseksi ja määritellä asianmukaiseksi katsomansa suojelun taso; nämä toimet eivät kuitenkaan saa olla diskriminoivia,

kansainvälistä standardisointia tuetaan ja kansainvälisten standardien käyttöä suositellaan,

kehitysmaiden ongelmat tunnustetaan ja niitä pyritään auttamaan näiden ongelmien ratkaisemisessa,

sopimus on tarkoitettu säätämään GATT 1994 -sopimuksen ja erityisesti sen XX(b) artiklan soveltamista terveys- ja kasvinsuojelumääräysten käyttöön.

Artikla 1

Artiklassa todetaan sopimuksen kate, viitataan A liitteessä oleviin määritelmiin, todetaan liitteiden olevan erottamaton osa sopimusta ja määritellään suhde kaupan teknisiä esteitä koskevaan sopimukseen.

Artikla 2

Artiklassa esitetään jäsenten perusoikeudet ja velvoitteet. Jäsenillä on oikeus ryhtyä tarvittaviin suojelutoimiin edellyttäen että ne noudattavat tätä sopimusta. Toimien tulee rajoittua siihen, mikä on suojelun kannalta välttämätöntä, niiden tulee perustua tieteellisiin pe-

riaatteisiin, eivätkä ne saa olla diskriminoivia. Toimet, jotka ovat tämän sopimuksen mukaisia, katsotaan olevan myös GATT 1994 -sopimuksen ja erityisesti sen XX(b) artiklan mukaisia.

Artikla 3

Jäsenet velvoitetaan perustamaan kansalliset toimensa kansainvälisiin standardeihin, sikäli kun niitä on. Poikkeuksena ovat kuitenkin tapaukset, joissa jäsen 5 kohdan mukaisesti katsoo, ettei kansainvälisen standardin tarjoama suojelun taso ole riittävä. Kansainvälisen standardin mukaisen toimen katsotaan olevan GATT 1994 -sopimuksen ja tämän sopimuksen mukainen. Jäsenten on osallistuttava voimavarojensa mukaisesti kansainvälisten standardien laadintaan.

Artikla 4

Artiklassa jäseniä kehoitetaan hyväksymään toistensa samanarvoiset toimet ja tekemään keskenään tätä koskevia sopimuksia.

Artiklat 5—6

Artiklassa 5 on riskien arviointia ja suojelun tason määrittämistä koskevat yksityiskohtaiset määräykset. Toimet eivät saa rajoittaa kauppaa enemmän kuin on välttämätöntä asetetun suojelun tason saavuttamiseksi. Jos riittävää tieteellistä näyttöä ei ole, jäsenet voivat ryhtyä ennalta ehkäiseviin toimiin.

Artiklassa 6 käsitellään tauti- ja tuholaisvaipaita alueita ja niiden huomioonottamista.

Artiklat 7—8

Artiklassa 7 on viittaus B liitteessä oleviin läpinäkyvyyttä koskeviin määräyksiin ja 8 artiklassa C liitteessä oleviin tarkastustoimintaa koskeviin määräyksiin.

Artiklat 9—10

Artiklassa 9 on määräykset muille jäsenille

annettavasta teknisestä avusta ja 10 artiklassa kehitysmaiden erityiskohtelusta.

Artiklat 11—12

Artiklassa 11 on viittaus GATT 1994 -sopimuksen riitojenratkaisumenettelyyn. Paneelit voivat kuulla asiantuntijoita ja asettaa teknisiä asiantuntijaryhmiä avukseen.

Artiklassa 12 on sopimuksen hallinnointia koskevat määräykset. Hallinnointia varten perustetaan erityinen komitea. Komitean on erityisesti edistettävä kansainvälistä standardisointia yhteistoiminnassa ao. kansainvälisten järjestöjen kanssa. Jäsenien, jotka eivät noudata tiettyjä kansainvälisen kaupan kannalta oleellisia standardeja, on esitettävä tähän perustelut. Komitea voi myös antaa toimeksiantoja kansainvälisille järjestöille. Komitea tarkastelee sopimuksen soveltamista kolmen vuoden kuluttua ja sen jälkeen tarpeen mukaan. Komitea voi tehdä ehdotuksia sopimuksen muuttamiseksi.

Artiklat 13—14

Artiklassa 13 todetaan, että jäsenien on huolehdittava siitä, että myös niiden alueella toimivat muut elimet kuin keskushallintoviranomaiset noudattavat tätä sopimusta.

Artiklassa 14 myönnetään kehitysmaille aikaa sopimuksen soveltamisessa.

Liitteet A—C

Liitteessä A on tärkeimpien sopimuksessa käytettyjen termien määritelmät.

Liitteessä B on yksityiskohtaiset määräykset tietojen antamisesta ja ilmoitusmenettelyistä ja liitteessä C tarkastusmenettelyistä. Ne ovat asiasisällöltään yhtäpitäviä kaupan teknisiä esteitä koskevan sopimuksen kanssa.

Suomen lainsäädäntö ja muutosten tarve

Sopimus ei edellytä eduskunnan toimivaltaan kuuluvan lainsäädännön muuttamista. Alemmanasteisilla säädöksillä jouduttaneen tarkistamaan eräitä tiedonantovelvollisuutta ja tarkastusmenettelyjä koskevia määräyksiä.

1.5. Sopimus tekstiili- ja vaatetustuotteista

Artikla 1

Artiklan mukaan sopimus tekstiili- ja vaatetustuotteista sisältää ne säännökset, joita jäsenen on noudatettava siirtymäkauden aikana tekstiili- ja vaatetusalan integroimiseksi eli sisällyttämiseksi GATT 1994 -sopimukseen. Sopimuksen soveltamisalaa koskevat tekstiili- ja vaatetustuotteet luetellaan sopimuksen liitteesä.

Artiklan 2 kohdan mukaan sopimuksen jäsenet sopivat siitä, miten pienten toimittajamaiden markkinoillepääsymahdollisuuksia parannetaan ja kehitetään. Alaviitteen mukaan myös vähiten kehittyneiden kehitysmaajäsenten vienti voisi hyötyä tämän kohdan määräyksestä.

Artiklan kohdat 3—4 sisältävät määräyksiä erityiskohteluista. Jäsenet voivat huomioda ja myöntää erityiskohtelun niille jäsenille, jotka eivät ole hyväksyneet vuodesta 1986 tehtyjä Kansainvälisen tekstiili- ja vaatetusalan järjestelyjen (MFA) jatkamista koskevia pöytäkirjoja.

Jäsenen tulee 5 kohdan mukaisesti varautua teollisuutensa sopeuttamiseen sekä markkinoiltaan kasvavaan kilpailuun helpottaakseen tekstiili- ja vaatetusalan sisällyttämistä GATT 1994 -sopimukseen.

Ellei sopimuksessa toisin määrätä, sopimuksen määräykset eivät 6 kohdan perusteella vaikuta jäsenen oikeuksiin ja velvoitteisiin, jotka perustuvat WTO:n perustamissopimukseen tai sen liitteinä oleviin monenkeskisiin kauppasopimuksiin.

Artikla 2

Artiklan 1 kohdan mukaan jäsenen on yksityiskohtaisesti ilmoitettava 60 päivän kuluessa WTO-sopimuksen voimaantulosta tekstiilitarkkailuelimelle (TMB) kaikki kahdensivuisissa sopimuksissa olevat määrälliset rajoitukset. Ilmoitus koskee niitä rajoituksia, jotka perustuvat MFA-sopimukseen tai jotka on ilmoitettu 7 tai 8 artiklojen perusteella ja jotka ovat voimassa WTO-sopimuksen voimaantuloa edeltävänä päivänä. Ilmoituksen tulee sisältää rajoitustasot, kasvumäärät ja joustavuusmääräykset. Jäsenet sopivat siitä, että WTO-sopimuksen voimaantulopäivämäärästä lukien kaikkiin kyseisiin rajoituksiin GATT 1947 -sopimuksen sopimuspuolten välillä, jotka ovat

voimassa päivää ennen sellaista voimaantulemista, sovelletaan tämän sopimuksen määräyksiä.

TMB:n on kohdan 2 mukaisesti toimitettava kyseiset ilmoitukset tiedoksi kaikille jäsenille. Jokainen jäsen voi 60 päivän kuluessa ilmoituksen jakamisesta saattaa TMB:n huomioon sellaisia näkökohtia, jotka se katsoo ilmoituksen johdosta asianmukaisiksi. Näistä näkökohdista on tiedotettava toisille jäsenille. TMB voi antaa asianomaisille jäsenille tarkoituksenmukaisiksi katsomiaan suosituksia.

Artiklan 3 kohdan mukaan, jos ilmoitusvelvoitteen alaisia rajoituksia koskeva kahdentoista kuukauden jakso ei vastaa kahdentoista kuukauden jaksoa välittömästi ennen WTO-sopimuksen voimaantuloa, kyseisten jäsenten on sovittava keskenään järjestelyistä, joilla rajoitusjakso saatetaan sopimusvuotta vastaavaksi sekä määritettävä kyseisten rajoitusten nimelliset lähtötasot tämän artiklan määräysten toimeenpanemiseksi. Tässä sopimuksessa sopimusvuodella tarkoitetaan 12-kuukautista ajanjaksoa, joka alkaa WTO-sopimuksen voimaantulopäivämäärästä, sekä sitä seuraavia 12 kuukauden ajanjaksoja.

Asianomaiset jäsenet sopivat ryhtyvänään pyynnöstä viipymättä neuvotteluihin päästäkseen sellaiseen keskinäiseen sopimukseen. Jokaisessa sellaisessa järjestelyssä on otettava huomioon muun muassa laivausten kausivaihtelut viime vuosina. Näiden neuvottelujen tulokset on ilmoitettava TMB:lle, joka tekee tarkoituksenmukaisiksi katsomiaan suosituksia asianomaisille jäsenille.

Artiklan 4 kohdan mukaan niiden rajoitusten, joista on ilmoitettu 1 kohdan perusteella, katsotaan muodostavan asianomaisten jäsenten soveltamien rajoitusten kokonaisuuden WTO-sopimuksen voimaantuloa edeltävänä päivänä. Mitään uusia rajoituksia tuotteiden tai jäsenten osalta ei saa ottaa käyttöön muutoin kuin tämän sopimuksen tai soveltuvien GATT 1994 -sopimuksen määräysten perusteella. Tässä yhteydessä ei sovelleta GATT 1994 -sopimuksen XIX artiklaa niiden tuotteiden osalta, joita ei vielä ole sisällytetty asianomaiseen sopimukseen. Rajoitukset, joista ei ole ilmoitettu 60 päivän kuluessa WTO-sopimuksen voimaantuloa, on poistettava viipymättä.

Jokainen yksipuolinen toimenpide, johon on ryhdytty MFA-sopimuksen 3 artiklan perusteella ennen WTO-sopimuksen voimaantuloa, saa tämän artiklan 5 kohdan mukaisesti olla

voimassa enintään 12 kuukautta, jos sen on käsitellyt MFA:n nojalla perustettu tekstiilivalvontaelin (tässä sopimuksessa jäljempänä ”TSB”). Jos TSB:llä ei ole ollut mahdollisuutta käsitellä sellaista yksipuolista toimenpidettä, tarkastaa sen TMB MFA:n 3 artiklaa koskevien määräysten ja menettelytapojen mukaisesti. Jokainen riitautettu toimenpide, johon sovelletaan MFA:n 4 artiklan mukaista sopimusta ennen WTO-sopimuksen voimaantuloa, jota TSB:llä ei ole ollut mahdollisuutta tutkia, tutkitaan myös TMB:n toimesta MFA:n säännösten ja menettelytapojen mukaisesti, joita sovelletaan tällaiseen tutkintaan.

WTO-sopimuksen voimaantulopäivänä jokaisen jäsenen on artiklan 6 kohdan mukaisesti sisällytettävä GATT 1994 -sopimukseen tuotteet, jotka vuonna 1990 kattoivat vähintään 16 prosenttia liitteessä olevien tuotteiden tuonnin kokonaismäärästä HS-nimikkeittäin tai -ryhmittäin. Sisällytettäviin tuotteisiin on kuuluttava tuotteita jokaisesta seuraavasta neljästä ryhmästä: topsit ja langat, kankaat, valmistetut tekstiilituotteet ja vaateustuotteet. TMB ilmoittaa näistä tuotteista kaikille sopimuksen jäsenille.

Ne tuotteet, joita ei ole sisällytetty GATT 1994 -sopimukseen 6 kohdan perusteella, sisällytetään 8 kohdan mukaisesti HS-nimikkeittäin tai -ryhmittäin kolmessa vaiheessa seuraavasti:

a) WTO-sopimuksen voimassaolon 37. kuukauden ensimmäisenä päivänä tuotteet, jotka jäsenen vuoden 1990 tuonnista kattoivat vähintään 17 prosenttia liitteessä mainittujen tuotteiden kokonaismäärästä. Niihin tuotteisiin, jotka jäsenten on sisällytettävä, on kuuluttava tuotteita jokaisesta seuraavasta neljästä ryhmästä: topsit ja langat, kankaat, valmistetut tekstiilituotteet ja vaateustuotteet.

b) WTO-sopimuksen voimassaolon 85. kuukauden ensimmäisenä päivänä tuotteet, jotka jäsenen vuoden 1990 tuonnista kattoivat vähintään 18 prosenttia liitteessä mainittujen tuotteiden kokonaismäärästä. Niihin sisällytettäviin tuotteisiin on kuuluttava tuotteita jokaisesta seuraavasta neljästä ryhmästä: topsit ja langat, kankaat, valmistetut tekstiilituotteet ja vaateustuotteet.

c) WTO-sopimuksen voimassaolon 121. kuukauden ensimmäisenä päivänä tekstiili- ja vaateusalan on oltava sisällytettynä GATT 1994 -sopimukseen, koska kaikki tämän sopi-

muksen alaiset rajoitukset on tuolloin oltava poistettuja.

Jäsenten, jotka ovat ilmoittaneet 6 artiklan 1 kohdan perusteella, että ne eivät vetoa 6 artiklan määräyksiin, katsotaan 9 kohdan mukaan sisällyttäneen tekstiili- ja vaatetustuotteen-
sa GATT 1994 -sopimukseen. Näiden jäsenten ei siten tarvitse noudattaa tämän artiklan 6—8 ja 11 kohtien määräyksiä.

Artiklan 10 kohdan mukaan sopimus mahdollistaa sen, että jäsenet voivat sisällyttää GATT 1994 -sopimukseen tuotteita aikaisemmin kuin sisällyttämisohjelmassa on mainittu. Kuitenkin, jokainen tuotteiden sisällyttäminen tulee voimaan sopimusvuoden alussa, ja yksityiskohdat on ilmoitettava TMB:lle vähintään kolme kuukautta sitä ennen jaettaviksi kaikille jäsenille.

Ne sisällyttämisohjelmat, jotka perustuvat 8 kohtaan, on 11 kohdan mukaan yksityiskoh-
taisesti ilmoitettava TMB:lle vähintään 12 kuukautta ennen niiden voimaantuloa ja TMB:n on jaettava ilmoitukset kaikille jäsenille.

Jäljellä olevien tuotteiden lähtörajoitus-
tasojen, jotka mainitaan 8 kohdassa, on 12 kohdan mukaan oltava 1 kohdassa mainittujen rajoitustasojen mukaisia.

Tämän sopimuksen 1 vaiheessa (WTO-sopi-
muksen voimaantulopäivämäärästä sen voi-
massaolon 36. kuukauteen, ml.) jokaista kah-
denkeskiseen MFA-pohjaiseen sopimukseen
perustuvaa rajoitusta on artiklan 13 kohdan
mukaan kasvatettava 12 kuukauden aikana
ennen WTO-sopimuksen voimaantuloa vähin-
tään asianomaisille rajoituksille asetetulla kas-
vuprosentilla, jota korotetaan 16 prosentilla.

Artiklan 14 kohdan perusteella jokaisen jäl-
jelläolevan rajoituksen taso on kasvatettava
vuosittain tämän sopimuksen myöhemmissä
vaiheissa vähintään seuraavasti, ellei tavara-
kauppaneuvosto tai riitojen ratkaisuelin päätä
toisin 8 artiklan 12 kohdan perusteella:

(i) vaihetta 2 varten (WTO-sopimuksen voi-
massaolon 37. kuukaudesta 84. kuukauteen,
ml.) vaiheen 1 asianomaisten rajoitusten kas-
vuprosentti 25 prosentilla korotettuna;

(ii) vaihetta 3 varten (WTO-sopimuksen voi-
massaolon 85. kuukaudesta 120. kuukauteen,
ml.) vaiheen 2 asianomaisten rajoitusten kas-
vuprosentti 27 prosentilla korotettuna.

Jäsen voi 15 kohdan mukaan tekstiili- ja
vaatetus sopimuksen estämättä poistaa 2 artik-
lan perusteella ylläpidettävän rajoituksen, joka
on voimassa jonkin siirtymäkauden sopimus-

vuoden alussa edellyttäen, että asianomaiselle
viejäjäsenelle ja TMB:lle ilmoitetaan asiasta
vähintään kolme kuukautta ennen poistamisen
voimaantuloa. Rajoituksen kohteena olevan
jäsenen suostumuksella ennakoilmoitusaikaa
voidaan lyhentää 30 päivään. TMB jakaa
kyseiset ilmoitukset kaikille jäsenille. Kun jä-
senen harkitsevat tämän kohdan tarkoittamien
rajoitusten poistamista, on asianomaisten jä-
senten otettava huomioon muiden jäsenten
samanlaisen viennin kohtelu.

Artiklan 16 kohdan mukaan joustavuusmää-
räysten, toisin sanoen siirto tuoteryhmästä toi-
seen, siirto seuraavalle vuodelle ja kiintiöen-
nakko, joita sovelletaan kaikkiin 2 artiklan
mukaisesti voimassa oleviin rajoituksiin, on
oltava samanlaiset kuin MFA-pohjaisissa kah-
denvälisissä sopimuksissa on 12 kuukauden
aikana ennen WTO-sopimuksen voimaantuloa.
Määrällisiä rajoituksia ei saa asettaa tai ylläpi-
tää yhdistetylle käytölle, joka koskee siirtoa
tuoteryhmästä toiseen, siirtoa seuraavalle vuo-
delle tai kiintiöennakkoa.

Asianomaisten jäsenten kesken on 17 koh-
dan mukaan sovittava hallinnollisista järjeste-
lyistä, jotka katsotaan tarpeellisiksi 2 artiklan
määräysten täytäntöönpanemiseksi. Tällaisista
järjestelyistä on aina ilmoitettava TMB:lle.

Artiklan 18 kohdassa säädetään tiettyjen
jäsenten tuotteiden markkinoillepääsyn paran-
tamisesta. Kohdan mukaan niiden jäsenten
viennin markkinoillepääsyä, joiden vienti on
rajoitusten alaista WTO-sopimuksen voimaant-
uloa edeltävänä päivänä ja joiden rajoitukset
ovat 1,2 prosenttia tai vähemmän tuojajäsenen
joulukuun 1 päivänä 1991 soveltamien ja tä-
män artiklan perusteella ilmoitettujen rajoitus-
ten kokonaisuudesta, on merkittävästi paran-
nettava WTO-sopimuksen voimaantulussa ja
tämän sopimuksen voimassaoloaikana aikaista-
malla yhdellä vaiheella tämän artiklan 13 ja 14
kohdista ilmeneviä kasvumääriä tai ainakin
vastaavilla muutoksilla, joista voidaan yhteises-
ti sopia lähtörajoitustasojen, kasvu- ja joust-
vuusmääräysten erilaisten yhdistelmien osalta.
Edellä mainituista parannuksista on ilmoitetta-
va TMB:lle.

Tämän sopimuksen voimassaoloaikana ole-
vissa tapauksissa, joissa jäsen käynnistää suo-
jalauseketoimenpiteen GATT 1994 -sopimuk-
sen XIX artiklan perusteella yksittäisen tuot-
teen osalta välittömästi yhden vuoden kuluessa
kyseisen tuotteen tämän artiklan mukaisesta
GATT 1994 -sopimukseen sisällyttämisestä, so-

velletaan 19 kohdan mukaan GATT 1994 -sopimuksen XIX artiklan määräyksiä siten, kuin niitä tulkitaan suojalausekesopimuksessa, paitsi 20 kohdan osalta.

Milloin sellaista toimenpidettä sovelletaan käyttämällä tullien ulkopuolisia keinoja, kyseisen tuojajäsenen on artiklan 20 kohdan mukaan sovellettava toimenpidettä GATT 1994 -sopimuksen XIII artiklan 2(d) kohdassa määritellyllä tavalla jokaisen sellaisen viejäjäsenen pyynnöstä, jonka vienti sellaisissa tuotteissa oli tämän sopimuksen rajoitusten alaista yhden vuoden aikana välittömästi ennen suojalauseketoimenpiteen asettamista. Kyseisen viejäjäsenen on 20 kohdan mukaisesti hallinnoitava sellaista toimenpidettä. Jäsen ei saa sovellettavalla tasolla vähentää asianomaista vientiä alle viimeaikaista tyypillistä jaksoa, joka tavallisesti on kyseisen jäsenen viennin keskiarvo viimeksikuluineilta kolmelta vuodelta, joilta tilastotiedot ovat käytettävissä. Jos suojalauseketoimenpidettä sovelletaan kauemmin kuin yhden vuoden ajan, sovellettavaa tasoa on asteittain vapautettava säännöllisin väliajoin soveltamiskautena. Kyseinen viejäjäsen ei tällöin saa käyttää oikeutta peruuttaa merkittävästi vastaavia myönnytyksiä tai muita velvoitteita GATT 1994 -sopimuksen XIX artiklan 3(a) kohdan mukaisesti.

TMB tehtävänä on artiklan 21 kohdan mukaan tarkastella 2 artiklan täytäntöönpanoa. Lisäksi se tarkastelee jokaisen jäsenen pyynnöstä jokaista erityiskysymystä, joka koskee 2 artiklan määräysten täytäntöönpanoa sekä antaa tarkoituksenmukaisia suosituksia tai päätöksiä 30 päivän kuluessa kyseiselle jäsenelle tai kyseisille jäsenille, kutsuttuaan asianomaiset jäsenet osallistumaan asian käsittelyyn.

Artikla 3

Sellaisten jäsenten, jotka 60 päivän kuluessa WTO-sopimuksen voimaantulosta ylläpitävät joko GATT 1994 -sopimuksen mukaisia tai sen vastaisia rajoituksia tekstiili- ja vaateustuotteissa (lukuunottamatta rajoituksia, joita ylläpidetään MFA:n perusteella ja jotka ovat 2 artiklan määräysten alaisia), on artiklan 1 kohdan mukaan joko ilmoitettava niistä yksityiskohtaisesti TMB:lle tai annettava TMB:lle niitä koskevat ilmoitukset, jotka on toimitettu jollekin toiselle WTO:n toimielimelle. Rajoituksilla tarkoitetaan kaikkia niitä yksipuolisia määrällisiä rajoituksia, kahdenvälisiä järjestely-

jä ja muita toimenpiteitä, joilla on samanlainen vaikutus.

Ilmoituksissa olisi soveltuvin osin annettava tietoja rajoitusten mahdollisesta oikeutuksesta GATT 1994 -sopimuksen perusteella.

Niiden jäsenten, jotka ylläpitävät 1 kohdan mukaisia rajoituksia, lukuun ottamatta niitä, jotka perustuvat johonkin GATT 1994 -sopimuksen määräykseen, on 2 kohdan mukaan joko:

(a) saatettava ne GATT 1994 -sopimuksen mukaisiksi yhden vuoden kuluessa WTO-sopimuksen voimaantulosta ja annettava tästä toimesta tieto TMB:lle; tai

(b) poistettava ne asteittain viimeistään kuuden kuukauden kuluessa WTO-sopimuksen voimaantulosta rajoituksia ylläpitävän jäsenen TMB:lle jättämän ohjelman mukaisesti.

Artiklan 3 kohdan mukaan jäsenen tulee antaa tämän sopimuksen voimaoloaikana TMB:lle tiedoksi jollekin toiselle WTO:n toimielimelle toimittamansa ilmoitukset, jotka koskevat jonkin GATT 1994 -sopimuksen määräyksen perusteella asetettua tekstiili- ja vaateustuotteiden uusia rajoituksia tai muutoksia olemassa oleviin rajoituksiin näissä tuotteissa. Ilmoitukset on tehtävä 60 päivän kuluessa rajoitusten tai muutosten voimaantulosta.

Jokainen jäsen voi antaa artiklan 4 kohdan mukaan TMB:lle tiedoksi vastailmoituksen, joka koskee GATT 1994 -sopimuksen perustetta tai jokaista rajoitusta, josta ei ole ilmoitettu tämän artiklan määräysten mukaisesti. Jokainen jäsen voi ryhtyä sellaisia ilmoituksia koskeviin toimenpiteisiin GATT 1994 -sopimuksen määräysten tai soveltuvan WTO:n toimielimen menettelytapasääntöjen perusteella.

TMB:n tehtävänä on 5 kohdan mukaan jakaa 3 artiklan perusteella jätetyt ilmoitukset tiedoksi kaikille jäsenille.

Artikla 4

Artiklan 1 kohdan mukaan viejäjäsenten on hallinnoitava 2 artiklan tarkoittamia rajoituksia ja niitä, joita sovelletaan 6 artiklan mukaisesti. Tuojajäsenten ei tarvitse hyväksyä laivauksia, jotka ylittävät 2 artiklan perusteella ilmoitetut rajoitukset tai rajoituksia, joita sovelletaan 6 artiklan mukaisesti.

Jäsenet sopivat 2 kohdan mukaan siitä, että tehtäessä muutoksia, esimerkiksi muutokset käytännöissä, säännöissä, menettelytavoissa,

tekstiili- ja vaatetustuotteiden luokituksessa, mukaan lukien harmonoituun järjestelmään liittyvät muutokset, tämän sopimuksen mukaisesti ilmoitettujen tai sovellettujen rajoitusten täytäntöönpanossa tai hallinnoinnissa ei saisi:

— horjuttaa tämän sopimuksen mukaisia kyseisten jäsenten välisten oikeuksien ja velvoitteiden välistä tasapainoa;

— vaikuttaa kielteisesti jäsenen käytettävissä olevaan markkinoillepääsyyn;

— estää sellaisen markkinoillepääsyn täysimääräistä hyväksikäyttöä; tai

— keskeyttää tämän sopimuksen mukaista kauppaa.

Jos tuote, joka muodostaa vain osan rajoituksesta, ilmoitetaan sisällytetyksi 2 artiklan määräysten mukaisesti, jäsenet sopivat 3 kohdan mukaan, ettei mikään tämän rajoituksen tasoa koskeva muutos saa vaikuttaa tekstiili- ja vaatetussopimuksessa olevien kyseisten jäsenten välisten oikeuksien ja velvoitteiden tasapainoon.

Milloin kuitenkin edellä mainitut muutokset ovat tarpeellisia, jäsenet sopivat 4 kohdan mukaisesti siitä, että muutoksiin ryhtyvä jäsen ilmoittaa asiasta, ja mikäli mahdollista aloittaa neuvottelut kohteena olevan jäsenen tai jäsenien kanssa ennen kyseisten muutosten täytäntöönpanoa pyrkimyksenään saavuttaa yhteisesti hyväksyttävä ratkaisu koskien asianmukaista ja kohtuullista järjestelyä.

Milloin neuvottelut ennen muutosten täytäntöönpanoa eivät ole mahdollisia, muutoksia esittänyt jäsen neuvottelee kohteena olevan jäsenen pyynnöstä, mikäli mahdollista 60 päivän kuluessa kyseisten jäsenten kanssa pyrkimyksenään saavuttaa yhteisesti tyydyttävä ratkaisu koskien asianmukaisia ja kohtuullisia järjestelyjä. Jos kuitenkin yhteisesti tyydyttävää ratkaisua ei saavuteta, jokainen neuvotteluihin osallistunut jäsen voi siirtää asian TMB:lle 8 artiklan mukaisten suositusten saamiseksi.

Jos TSB:llä ei ole ollut mahdollisuutta käsitellä riitaa, joka koskee ennen WTO-sopimuksen voimaantuloa tehtyjä muutoksia, käsittelee 4 kohdan mukaan TMB sen MFA:n säännösten ja menettelytapojen mukaisesti.

Artikla 5

Artiklassa käsitellään sopimuksen kiertämistä sekä sen ehkäisemistä.

Artiklan 1 kohdan mukaan jäsenet katsovat, että sopimuksen kiertäminen kauttalaivauksella, laivausten suunnanmuutoksella, alkuperämaan tai — paikan väärällä ilmoittamisella, ja virallisten asiakirjojen väärentämisellä, estää tämän sopimuksen täytäntöönpanon, jolla sisällytetään tekstiili- ja vaatetusala GATT 1994 -sopimukseen. Jäsenten olisi luotava tarvittavat oikeudelliset määräykset ja/tai hallinnolliset menettelytavat, jotta sopimuksen kiertämisen vastaisiin toimiin voidaan ryhtyä.

Jos kuitenkin jäsen katsoo, että tätä sopimusta kierretään kauttalaivauksella, laivausten suunnanmuutoksella, alkuperämaan tai -paikan väärällä ilmoittamisella, tai virallisten asiakirjojen väärentämisellä, ja ettei mihinkään tai riittäviin toimenpiteisiin ole ryhdytty, jäsenen olisi 2 kohdan mukaan neuvoteltava kyseisen jäsenen tai jäsenten kanssa pyrkimyksenään löytää yhteisesti tyydyttävä ratkaisu. Tällaiset neuvottelut tulisi järjestää viipymättä, ja mikäli mahdollista 30 päivän kuluessa. Jos yhteisesti tyydyttävään ratkaisuun ei päästä, voi jokainen mukana ollut jäsen siirtää asian TMB:lle suosituksia varten.

Jäsenet sopivat 3 kohdan mukaan olevansa täydessä yhteistyössä kansallisten lakiansa ja menettelytapojensa mukaisesti tämän sopimuksen kiertämistapauksissa tai väitetyissä kiertämistapauksissa asianomaisten tosiasioiden selvittämiseksi tuonti- ja vientipaikoissa, ja milloin tarpeen, kauttalaivauspaikoissa. Jäsenet ovat sopineet, että tällaiseen yhteistyöhön, kansallisten lakien ja menettelytapojen mukaisesti, kuuluvat:

— tutkimukset kiertämistoimista, joilla kasvatetaan rajoitettua vientiä rajoituksia ylläpitävän jäsenen alueelle;

— saatavissa olevien asiakirjojen, kirjeenvaihdon, raporttien ja muiden asianmukaisten tietojen vaihtaminen;

— sekä pyynnöstä ja tapaus tapaukselta tehdaskäyntien ja yhteyksien helpottaminen.

Jäsenten olisi 3 kohdan mukaan pyrittävä myös selvittämään kaikkien kyseisten sopimuksen kiertämistapausten, tai väitettyjen kiertämistapausten olosuhteet sekä mukana olleiden viejien ja tuojien asianomainen asema.

Milloin tutkimuksissa löydetään riittäviä todisteita siitä, että sopimuksen kiertämistä on tapahtunut (esimerkiksi on todisteita oikeasta alkuperämaasta tai -paikasta, ja kyseisen kiertämisen olosuhteista), jäsenet sopivat 4 kohdan mukaan, että on ryhdyttävä tarkoituksenmu-

kaisiin toimiin siinä laajuudessa, kuin ongelmaan puuttuminen sitä edellyttää. Tällaisia toimia voivat olla tavaroiden maahantuonnin kieltäminen tai jos tavarat on jo tuotu maahan, rajoitustasojen käytön tarkistaminen vastaamaan tavaran oikeaa alkuperämaata tai -paikkaa.

Jos puolestaan on todisteita niiden jäsenten alueiden osallisuudesta, joiden kautta tavarat on laivattu, voidaan rajoitukset kohdistaa kyseisiin jäseniin.

Jokaiseen 4 kohdassa mainittuun toimeen (ajoitus ja laajuus mukaanlukien) voidaan ryhtyä kyseisten jäsenten välisten neuvottelujen jälkeen ja toimenpiteet kaikkine perusteluineen on ilmoitettava TMB:lle. Kyseiset jäsenet voivat neuvotteluissa sopia muista korjaustoimista. Jokaisesta tällaisesta sopimuksesta on myös ilmoitettava TMB:lle ja TMB voi antaa kyseisille jäsenille tarkoituksenmukaisiksi katsomaan suosituksia. Jos keskinäisesti tyydyttävää ratkaisua ei saavuteta, jokainen osallinen jäsen voi siirtää asian TBM:n käsiteltäväksi.

Artiklan 5 kohta käsittelee kiertämistapauksia kauttakuljetuspaikoissa. Jäsenet katsovat, ettei ole syytä valvoa sellaisia kauttakuljetuspaikkoja, joissa laivauksiin ei tehdä muutoksia.

Artiklan 6 kohdan mukaan väärät ilmoitukset kauppatavaran kuitukoostumuksesta, määristä, tavarankuvauksesta tai luokituksesta estävät myös tämän sopimuksen tavoitteen toteuttamista. Milloin todistettavasti on todettu, että jokin väärä ilmoitus on tehty sopimuksen kiertämistarkoituksissa, jäsenet sopivat siitä, että kansallisten lakien ja menettelytapojen mukaisesti tarkoituksenmukaisin toimiin olisi ryhdyttävä osallisina olevia viejiä ja tuojia vastaan. Mikäli joku jäsen katsoo, että tätä sopimusta kierretään sellaisella väärällä ilmoituksella, eikä mihinkään tai riittäviin hallinnollisiin toimenpiteisiin ole ryhdytty, tämän jäsenen olisi viivyttämättä neuvoteltava osallisena olevan jäsenen kanssa. Jos ratkaisua asiaan ei saavuteta, jokainen osallinen jäsen voi siirtää asian TMB:lle suosituksia varten. Tämän määräyksen tarkoituksena ei ole estää jäseniä tekemästä teknisiä tarkistuksia, milloin ilmoituksiin on tehty huolimattomuusvirheitä.

Artikla 6

Artiklassa säädetään suojalausekemekanismita sekä suojatoimenpiteistä.

Artiklan 1 kohdan mukaan siirtymäkauden aikana voi olla tarpeellista soveltaa erityistä siirtymäkauden suojalausekemekanismeja (myöhemmin ”siirtymäkauden suojalauseke”). Jäsenet voivat soveltaa siirtymäkauden suojalauseketta tämän sopimuksen liitteessä oleviin tuotteisiin, paitsi niihin, jotka on sisällytetty GATT 1994 -sopimukseen 2 artiklan määräysten nojalla. Niiden jäsenten, jotka eivät ylläpidä 2 artiklan tarkoitettuja rajoituksia, on ilmoitettava TMB:lle 60 päivän kuluessa WTO-sopimuksen voimaantulosta, haluavatko ne vai eivät säilyttää oikeuden käyttää tämän artiklan määräyksiä. Ne jäsenet, jotka eivät ole osallistuneet pöytäkirjoihin, joilla MFA:ta on jatkettu vuodesta 1986 lähtien, antavat ilmoituksen kuuden kuukauden kuluessa WTO-sopimuksen voimaantulosta.

Siirtymäkauden suojalauseketta tulisi soveltaa harkiten, jotta tämän sopimuksen mukainen tekstiili- ja vaatetusalan sisällyttäminen tapahtuisi mahdollisimman tehokkaasti.

Artiklan 2 kohdan mukaan suojalauseketoimeen voidaan ryhtyä tämän artiklan perusteella, milloin jäsenen tekemän määrityksen perusteella osoitetaan, että yksittäistä tuotetta tuodaan sen alueelle kasvavia määriä siten, että siitä aiheutuu vakavaa vahinkoa tai sen todellista uhkaa kotimaiselle teollisuudelle, joka tuottaa samanlaisia ja/tai suoranaisesti kilpailuvia tuotteita. Vakavan vahingon tai sen uhkan täytyy kiistattomasti aiheutua kyseisen tuotteen kokonaistuonnin huomattavasta kasvamisesta, eikä sellaisista muista tekijöistä kuten teknologiset tai kuluttajien tottumuksissa tapahtuneet muutokset.

Tulliunioni voi soveltaa suojalauseketoimenpidettä yhtenä yksikkönä tai jäsenvaltion puolesta. Kun tulliunioni soveltaa suojalauseketoimenpidettä yhtenä yksikkönä, kaikkien ehtojen tämän sopimuksen mukaisen vakavan vahingon tai sen todellisen uhkan määrittämiseksi on perustuttava tulliunionissa kokonaisuutena vallitseviin olosuhteisiin. Kun suojalauseketoimenpidettä sovelletaan jäsenvaltion puolesta, kaikkien ehtojen vakavan vahingon tai sen todellisen uhkan määrittämiseksi on perustuttava kyseisessä jäsenvaltiossa vallitseviin olosuhteisiin, ja toimenpide on rajoitettava koskemaan kyseistä jäsenvaltiota.

Artiklan 3 kohdan mukaan vakavaa vahinkoa tai sen todellista uhkaa määrittäessään jäsenen on tutkittava tällaisen tuonnin vaikutusta asianomaisen teollisuuden asemaan. Täl-

laisia muutoksia olennaisissa taloudellisissa tekijöissä ovat esimerkiksi tuotanto, tuottavuus, kapasiteetin hyväksikäyttö, varastot, markkinaosuus, vienti, palkat, työllisyys, kotimaiset hinnat, voitot ja sijoitukset. Näistä minkään ei yksinään tai yhdessä muiden tekijöiden kanssa tarvitse välttämättä olla ratkaiseva peruste.

Tähän artiklaan perustuvia toimia on 4 kohdan mukaan sovellettava jäsenkohtaisesti. Jäsen tai jäsenet, jotka katsotaan vakavan vahingon tai sen todellisen uhkan aiheuttajiksi, on määritettävä kyseisen jäsenen tai yksittäisten jäsenten alueilta tapahtuvan todellisen tai ilmeisen tuonnin nopean ja huomattavan lisääntymisen perusteella. Tuonnin ilmeisen lisääntymisen on oltava mitattavissa, eikä sen olemassaoloa saa määrittää väitteen, arvelun tai sellaisen mahdollisuuden perusteella, joka esimerkiksi aiheutuu viejäjäsenen tuotantokapasiteetin olemassaolosta. Suojatoimenpidettä ei saa soveltaa minkään jäsenen vientiin, jonka yksittäisen tuotteen vienti on jo tämän sopimuksen perusteella ennestään rajoituksen alaisena.

Suojalauseketoimenpiteeseen ryhtymistarkoituksessa suoritetun vakavan vahingon tai sen todellisen uhkan määrityksen voimassaoloaika ei 5 kohdan mukaan saa ylittää 90 päivää alustavan ilmoituksen ajankohdasta laskettuna.

Artiklan 6 kohdan mukaan siirtymäkauden suojalausekkeen soveltamisessa on erityisesti otettava huomioon seuraavat viejäjäsenten edut:

(a) Vähiten kehittyneille kehitysmaajäsenille on annettava huomattavasti parempi suosituimmuuskohtelu kuin muille tässä kohdassa tarkoitetuille jäsenryhmille, mieluummin kaikissa suhteissa, kuitenkin vähintään yleisehtona;

(b) Jäsenille, joiden tekstiili- ja vaatetusvientin kokonaismäärä on pieni verrattuna muiden jäsenten kokonaisviennin määrään ja joilla on ainoastaan pieni prosenttiosuus tällaisen tuotteen kokonaistuonnista tuojajäsenen alueella, on annettava erityinen ja parempi suosituimmuuskohtelu soveltaessa 8, 13 ja 14 kohdissa edellytettävistä taloudellisista ehdoista. Näiden toimittajien osalta otetaan asianmukaisesti huomioon 1 artiklan mukaisesti niiden kaupan kehittymisen tulevat mahdollisuudet sekä tarve sallia niistä tapahtuva kaupallisten määrien tuonti;

(c) Villaa tuottavien kehitysmaajäsenten villatuotteiden osalta, joiden talous sekä tekstiili- ja vaatetusvientit ovat villasektorista riippuvai-

sia, joiden kokonaistekstiili- ja vaatetusvientit koostuu melkein yksinomaisesti villatuotteista sekä joiden tekstiili- ja vaatetuskaupan määrä tuojajäsenten markkinoilla on suhteellisen pieni, erityistä huomiota tulee kiinnittää tällaisten jäsenten vientitarpeisiin harkittaessa kiintiötaisoja, kasvumääriä ja joustavuutta;

(d) Parempi suosituimmuuskohtelu on annettava jäsenen jälleentuonnille tekstiili- ja vaatetus tuotteissa, jotka kyseinen jäsen on vienyt toisen jäsenen alueelle jalostamista ja myöhempää jälleentuontia varten siten kuin tuojajäsenen lainsäädäntö ja käytäntö määrää, ellei riittävästä valvonta- ja todistusmenettelytavoista muuta johdu, kun kyseisiä tuotteita tuodaan jäsenen alueelta, jolle tällainen kauppa muodostaa merkittävän osan sen tekstiili- ja vaatetus tuotteiden kokonaisviennistä.

Artiklan 7 kohdan mukaan suojatoimenpidettä suunnittelevan jäsenen on pyydettävä neuvotteluja jäsenen tai jäsenten kanssa, joita kyseinen toimenpide koskisi. Neuvottelupyynnöön on liitettävä mahdollisimman ajankohtaiset, yksityiskohtaiset ja asianmukaiset tosiasioihin perustuvat tiedot, erityisesti ottaen huomioon: (a) edellä 3 kohdassa tarkoitettujen tekijät, joihin toimenpiteen käynnistävä jäsen on perustanut määrityksensä vakavan vahingon tai sen todellisen uhkan olemassaolosta, ja (b) 4 kohdassa tarkoitettujen tekijät, joiden perusteella se aikoo käynnistää suojatoimenpiteen kyseisen jäsenen tai jäsenten osalta. Tämän kohdan perusteella esitettävien pyyntöjen osalta tietojen on, niin tarkasti kuin mahdollista, liityttävä tunnistettaviin tuotantolohkoihin ja 8 kohdassa tarkoitettuun tarkastelujaksoon.

Suojatoimenpidettä käynnistävän jäsenen on myös ilmoitettava täsmällinen taso, jolle tuotteen tuonti kyseisen jäsenen tai jäsenten alueelta on tarkoitus rajoittaa; tällainen taso ei saa olla 8 kohdassa mainitun tason alapuolella. Neuvotteluja pyytävän jäsenen on samalla ilmoitettava TMB:n puheenjohtajalle neuvottelupyynnöstä, mukaanluettuina kaikki edellä 3 ja 4 kohdissa selostetut asianmukaiset tosiasioihin perustuvat tiedot, sekä suunniteltu rajoitustaso.

TMB:n puheenjohtajan on ilmoitettava neuvottelupyynnöstä TMB:n jäsenille ja mainittava ilmoituksessaan pyytäjajäsen, neuvottelujen kohteena oleva tuote sekä pyynnön vastaanottanut jäsen. Jäsenen tai jäsenten, joita asia koskee, on vastattava pyyntöön viivyttämättä ja neuvottelut on tavallisesti saatettava päätök-

seen 60 päivän kuluessa pyynnön vastaanottamisesta.

Jos neuvotteluissa päästään keskinäiseen yhteisymmärrykseen siitä, että tietyn tekstiilituotteen viennin rajoittamiseen on ryhdyttävä, artiklan 8 kohdan mukaan tällaista rajoitustasoa ei saa määrätä alemmaksi kuin tosiasiallinen viennin tai tuonnin taso asianomaisen jäsenen alueelta 12 kuukauden ajanjaksona, joka päättyy kaksi kuukautta ennen kuukautta, jolloin neuvottelupyynnö esitettiin.

Artiklan 9 kohdan mukaan yksityiskohtaiset tiedot sovitusta rajoitustoimenpiteestä on ilmoitettava TMB:lle 60 päivän kuluessa sopimuksen tekemisestä. TMB:n on sen jälkeen määrítettävä, onko sopimus tämän artiklan määräysten mukaan perusteltu. Määrittystä suorittaessaan TMB:llä on oltava käytettävissään 7 kohdassa tarkoitettut TMB:n puheenjohtajalle toimitetut tiedot, sekä kaikki muut asianomaisten jäsenten toimittamat asianmukaiset tiedot. TMB voi antaa jäsenille tarkoituksenmukaisiksi katsomiaan suosituksia.

Jos kuitenkin 60 päivän kuluttua päivästä, jolloin neuvottelupyynnö vastaanotettiin, jäsenet eivät ole päässeet sopimukseen, suojatoimenpiteeseen ryhtymistä suunnitellut jäsen voi artiklan 10 kohdan mukaan soveltaa rajoitusta tuonti- tai vientiajankohdan perusteella tämän artiklan määräysten mukaisesti 30 päivän aikana 60 päivän neuvottelujakson jälkeen, siirtäen samalla asian TMB:n käsiteltäväksi. Lisäksi kumpi tahansa jäsenistä voi siirtää asian TMB:lle ennen 60 päivän ajanjakson päättymistä. Kummassakin tapauksessa TMB:n on tutkittava asia viipymättä, mukaanlukien vakavan vahingon tai sen todellisen uhkan ja sen syiden määrittämisen, sekä annettava kyseisille jäsenille tarkoituksenmukaiset suositukset 30 päivän kuluessa. Tutkintaa suorittaessaan TMB:llä on oltava käytettävissään 7 kohdassa mainitut TMB:n puheenjohtajalle toimitetut tiedot sekä kaikki muut jäsenten toimittamat tarpeelliset tiedot.

Artiklan 11 kohdan mukaan 10 kohdassa mainittuihin toimenpiteisiin voidaan ryhtyä väliaikaisesti, jos kysymyksessä on erittäin epätavalliset ja vakavat olosuhteet, jolloin viivästys aiheuttaisi vaikeasti korjattavaa vahinkoa. Edellytyksenä tällöin on, että neuvottelupyynnö ja ilmoitus TMB:lle tehdään korkeintaan 5 työpäivän kuluessa toimenpiteisiin ryhtymisestä.

Jos neuvottelut eivät johda sopimukseen,

asiasta on ilmoitettava TMB:lle neuvottelujen päättyessä, kuitenkin viimeistään 60 päivän kuluessa toimenpiteen täytäntöönpanosta. Tällöin TMB:n on käsiteltävä asia viivytyksettä ja annettava jäsenille tarkoituksenmukaiset suositukset 30 päivän kuluessa.

Jos neuvotteluissa päästään sopimukseen, jäsenten on ilmoitettava asiasta TMB:lle neuvottelujen päättyessä, viimeistään kuitenkin 90 päivän kuluessa toimenpiteen täytäntöönpanosta. TMB voi antaa jäsenille tarkoituksenmukaisiksi katsomiaan suosituksia.

Artiklan 12 kohdan mukaisesti jäsen voi pitää voimassa toimenpiteitä tämän artiklan määräysten perusteella joko kolmeen vuoteen saakka ilman pidennystä tai kunnes kysymyksessä oleva tuote on sisällytetty GATT 1994 -sopimukseen, kumpi tahansa ajankohta on aikaisempi.

Jos rajoitustoimenpide on voimassa yli yhden vuoden ajan, artiklan 13 kohdan mukaan seuraavien vuosien tason on oltava ensimmäiselle vuodelle määritetty taso korotettuna vähintään 6 prosentin kasvumäärällä vuodessa, ellei TMB oikeuta toisenlaiseen menettelyyn. Asianomaisen tuotteen rajoitustaso voidaan ylittää kumpana tahansa vuotena seuraavien 2 vuoden aikana 10 prosentin kiintiöennakolla ja/tai siirrolla seuraavalle vuodelle, josta kiintiöennakko saa muodostaa korkeintaan 5 prosenttia. Siirron seuraavalle vuodelle, kiintiöennakon ja 14 kohdassa olevan määräyksen yhteiskäytölle ei saa asettaa määrällisiä rajoituksia.

Artiklan 14 kohdan mukaan, kun jäsen tämän artiklan perusteella rajoittaa useamman kuin yhden toisen jäsenen alueelta tulevan tuotteen tuontia, voidaan kullekin tuotteelle sovittua rajoitustasoa voidaan tämän artiklan määräysten mukaisesti ylittää 7 prosentilla edellyttäen, ettei rajoituksen alainen kokonaisuus ylitä kaikkien tämän artiklan perusteella rajoitettujen tuotteiden yhteenlaskettuja tasoja. Milloin kyseisiä tuotteita koskevien rajoitusten soveltamisajanjakso eivät ole yhteneväisiä, on tätä määrystä sovellettava kaikkina päällekkäisinä ajanjaksoina määräsuhteen mukaisesti.

Artiklan 15 kohdan mukaan, jos suojatoimenpidettä sovelletaan tämän artikla perusteella tuotteeseen, jonka osalta rajoitus oli ennestään voimassa MFA:n perusteella 12 kuukauden ajanjaksolla ennen WTO-sopimuksen voimaantuloa tai 2 tai 6 artiklan määräysten mukaisesti, uuden rajoituksen tason on oltava

8 kohdassa määrätty taso, ellei uusi rajoitus tule voimaan yhden vuoden kuluessa:

(a) 2 artiklan 15 kohdan tarkoittamasta aikaisemman rajoituksen poistamisen ilmoituspäivästä; tai

(b) tämän artiklan tai MFA:n määräysten perusteella käyttöön otetun aikaisemman rajoituksen poistamisajankohdasta, jossa tapauksessa rajoitustason on oltava vähintään korkeampi vaihtoehto (i) rajoitustasosta viimeisen 12 kuukauden ajanjakson aikana, jolloin tuote oli rajoituksen alainen, tai (ii) 8 kohdan tarkoittamasta rajoitustasosta.

Artiklan 16 kohta käsittelee sellaista jäsentä, joka ei ylläpidä rajoituksia 2 artiklan perusteella. Jos tällainen jäsen kuitenkin päättää soveltaa rajoitusta tämän artiklan määräysten perusteella, on sen ryhdyttävä tarkoituksenmukaisiin järjestelyihin, joilla (a) otetaan täysipainoisesti huomioon tekijät kuten vakiintunut tullausluokitus ja yksikkömäärät, jotka perustuvat normaaliin kaupalliseen käytäntöön vientiä ja tuontia koskeissa liiketoimissa, sekä kuitukoostumuksen osalta että sen kotimarkkinoiden samasta lohokosta kilpailemisen kannalta, ja (b) vältetään yli-luokittelua. Artiklan 7 tai 11 kohdissa viitattuihin neuvottelupyyntöihin on sisällyttävä kaikki tiedot kyseisistä järjestelyistä.

Artikla 7

Artiklan 1 kohdan mukaan jäsenet ryhtyvät osana sisällyttämistoimintaa ja Uruguayn kierroksen tuloksena hyväksymiensä yksittäisten sitoumustensa perusteella sellaisiin toimiin, jotka saattavat olla tarpeellisia GATT 1994 -sopimuksen säännösten ja määräysten noudattamiseksi, kuten:

(i) parannetun markkinoillepääsyn aikaansaaminen tekstiili- ja vaateustuotteille tullialenuksin ja sidonnoin, tullien ulkopuolisten esteiden vähentämisellä tai poistamisella, ja tulli-, hallinnollisten ja lisensointimuodollisuuksien helpottamisella;

(ii) tekstiili- ja vaateustuotteiden oikeudenmukaisen ja tasapuolisen kaupankäyntiosuhteita koskevan politiikan soveltamisen takaaminen polkumyynnin ja polkumyynnin vastaisten säännösten ja menettelytapojen, tukitoimenpiteiden ja tasoitustullien, sekä teollis- ja tekijänoikeuksien suojaamisen yhteydessä; ja

(iii) tekstiili- ja vaateusalan tuontiin kohdis-

tuvan syrjinnän välttäminen ryhdyttäessä yleisiin kauppapoliittisiin syihin perustuviin toimenpiteisiin.

Kyseiset toimenpiteet eivät vaikuta jäsenten oikeuksiin ja velvoitteisiin, jotka perustuvat GATT 1994 -sopimukseen.

Artiklan 2 kohdan mukaan jäsenten on ilmoitettava TMB:lle 1 kohdassa tarkoitetuista toimenpiteistä, jotka vaikuttavat tämän sopimuksen täytäntöönpanoon. Jos toimenpiteistä on ilmoitettu muille WTO:n toimielimille, riittää, että jäsen toimittaa yhteenvedon alkupe räiseen ilmoitukseen viitaten. Jokainen jäsen voi tehdä TMB:lle vastailmoituksen.

Jos joku jäsenistä katsoo, ettei toinen jäsen ole suorittanut 1 kohdassa tarkoitettuja toimenpiteitä ja että tähän sopimukseen perustuvien oikeuksien ja velvoitteiden tasapaino on häiriintynyt, kyseinen jäsen voi 3 kohdan mukaan saattaa asian asianomaisten WTO:n toimielimien käsiteltäväksi, ja ilmoittaa asiasta TMB:lle. Kaikki asianomaisten WTO:n toimielimien tekemät päätökset tai johtopäätökset muodostavat osan TMB:n laajasta raportista.

Artikla 8

Artiklan 1 kohdan mukaisesti tekstiilitarkkailuelin (TMB) perustetaan valvomaan tämän sopimuksen täytäntöönpanoa sekä tutkimaan toimia, joihin on ryhdytty, sopimuksen perusteella. TMB:ssä on puheenjohtaja ja 10 jäsenestä. Sen jäsenyyden on oltava tasapainoinen ja laajasti jäsenistöä edustava sekä mahdollistettava jäsenten vaihtuminen säännöllisesti. Tavara-kauppaneuvosto osoittaa ne jäsenet, jotka nimittävät jäsenet TMB:hen. Jäsenet suorittavat tehtävänsä henkilökohtaisessa ominaisuudessaan.

Artiklan 2 kohdan mukaisesti TMB laatii omat toimintaohjeensa. Konsensus tämän kohdan mukaan tarkoittaa sitä, että yksimielisyyteen ei tarvita niiden jäsenten suostumusta, jotka ovat osapuolina TMB:n käsiteltävänä olevassa kiistakysymyksessä.

Artiklan 3 kohdan mukaan TMB:n katsotaan olevan pysyvä elin ja se kokoontuu tarvittaessa suorittamaan tämän sopimuksen mukaisia tehtäviä. Sen työ nojautuu jäsenten tämän sopimuksen perusteella toimittamiin ilmoituksiin ja tietoihin, täydennettynä niiden mahdollisesti toimittamalla tai niiltä mahdollisesti pyydettyillä lisätiedoilla tai tarvittavilla

yksityiskohdilla. TMB voi käyttää myös työsäännän muiden WTO:n toimielimien vastaanottamia ilmoituksia tai niiden raportteja sekä muita tarkoituksenmukaisiksi katsomiensa lähteitä.

Jäsenet sitoutuvat 4 kohdan mukaan varmaan riittävän mahdollisuuden neuvotteluihin kaikista asioista, jotka koskevat tämän sopimuksen toimintaa.

Mikäli tässä sopimuksessa tarkoitettujen kahdenvälisten neuvottelujen ei johda keskinäisesti sovittuun ratkaisuun, TMB antaa 5 kohdan mukaan kumman tahansa jäsenen pyynnöstä, käsiteltyään asiaa perusteellisesti ja täsmällisesti, suosituksia kyseisille jäsenille.

Artiklan 6 kohdan mukaan TMB käsittelee viipymättä jokaisen erityisen asian, jonka jäsen katsoo tähän sopimukseen perustuvien etujensa kannalta haitalliseksi ja jossa sen ja asianomaisen jäsenen tai jäsenten väliset neuvottelut eivät ole tuottaneet keskinäisesti tyydyttävää ratkaisua. TMB voi esittää tarkoituksenmukaisiksi katsomiaan huomioita kyseisille jäsenille ja 11 kohdassa edellytettävää tarkastelua varten.

Ennen kuin TMB antaa suosituksensa tai laatii huomionsa, kutsuu se 7 kohdan mukaisesti kokoukseensa ne jäsenet, joita kyseinen asia saattaa suoranaisesti koskea.

Artiklan 8 kohdan mukaan TMB:n tulee antaa suosituksiansa tai huomionsa 30 päivän kuluessa, ellei tässä sopimuksessa määritetä muuta aikaa. Kaikki tällaiset suositukset tai huomiot on ilmoitettava jäsenille, joita asia suoranaisesti koskee. Kaikki edellä mainitut suositukset tai huomiot on myös annettava tavarakauppaneuvostolle tiedoksi.

Jäsenet pyrkivät 9 kohdan mukaan hyväksymään täysin TMB:n suositukset, joka valvoo asianmukaisesti tällaisten suositusten täytäntöönpanoa.

Siinä tapauksessa, että jäsen ei katso voivansa mukautua TMB:n suosituksiin, on sen 10 kohdan mukaan ilmoitettava TMB:lle sitä koskevat perustelut viimeistään yhden kuukauden kuluessa kyseisten suositusten vastaanottamisesta. Käsiteltyään esitetyt perustelut TMB esittää mahdollisia lisäsuosituksia, jotka se katsoo vielä tarkoituksenmukaisiksi. Jos näiden lisäsuositusten jälkeen asia jää ratkaisematta, kumpikin jäsen voi viedä asian riitojen ratkaisuelimen käsiteltäväksi, ja vedota GATT 1994 -sopimuksen XXIII artiklan 2 kohtaan sekä riitojen ratkaisua koskevan sopimuksen soveltuviin määräyksiin.

Tavarakauppaneuvosto tekee 11 kohdan mu-

kaisesti laaja-alaisen tarkastelun ennen jokaisen sisällyttämistoiminnan vaiheen päättymistä valvoakseen tämän sopimuksen täytäntöönpanoa. Sitä tarkoitusta varten TMB:n on jätettävä vähintään viisi kuukautta ennen jokaisen vaiheen päättymistä tavarakauppaneuvostolle laaja raportti tämän sopimuksen täytäntöönpanosta katsauksen tarkoittaman jakson osalta. Erityisesti raportissa on käsiteltävä asioita, jotka liittyvät sisällyttämistoimintaan, ylimenokauden suojalausekemekanismin soveltamiseen, kuten tämän sopimuksen 2, 3, 6 ja 7 artikloissa edellytetään. TMB:n laaja raportti voi myös sisältää TMB:n tarkoituksenmukaisiksi katsomia suosituksia tavarakauppaneuvostolle.

Artiklan 12 kohdan mukaan tavarakauppaneuvosto tekee tarkastelun perusteella tarkoituksenmukaisiksi katsomiaan päätöksiä varmistakseen, ettei tässä sopimuksessa olevien oikeuksien ja velvoitteiden tasapainoa loukata. Edellä mainitut tavarakauppaneuvoston päätökset tehdään konsensuksella. Niiden riitojen ratkaisemiseksi, joita voi syntyä 7 artiklan tarkoittamissa asioissa, riitojen ratkaisuelin voi oikeuttaa, vaikuttamatta 9 artiklassa oleviin lopullisiin päivämääriin, 2 artiklan 14 kohta koskevaan muutokseen tarkastelua seuraavan vaiheen osalta, koskien sellaista jäsentä, joka ei ole noudattanut tämän sopimuksen mukaisia velvoitteitaan.

Artikla 9

Artiklan mukaan tekstiili- ja vaatetusoppimuksen sekä kaikkien sen alaisten rajoitusten voimassaolo päättyy WTO-sopimuksen voimassaolon 121. kuukauden ensimmäisenä päivänä, jolloin tekstiili- ja vaatetusala on täysin sisällytetty GATT 1994 -sopimukseen. Tätä sopimusta ei voida jatkaa.

LIITE

LUETTELO TÄMÄN SOPIMUKSEN KATTAMISTA TUOTTEISTA

Tekstiili- ja vaatetusoppimuksen liitteessä luetellaan sopimuskatteeseen kuuluvat tekstiili- ja vaatetustuotteet. Ne on määritelty harmonisoidun tuotekuvaus- ja koodausjärjestelmän (HS) nimikkeinä kuuden numeron tarkkuudella.

Liitteen 2 kohdan mukaan sopimuksen 6 artiklassa oleviin suojalausekemääräyksiin perustuvat toimenpiteet koskevat ainoastaan yksittäisiä tekstiili- ja vaatetustuotteita, eivätkä HS-nimikkeitä sellaisinaan.

Lisäksi 3 kohdan mukaan sopimuksen 6 artiklan mukaiset suojatoimenpiteet eivät koske seuraavia tuotteita:

a) kehitysmaajäsenten alueilta tapahtuvaa käsinkudottujen kotiteollisuuskankaiden, tällaisesta käsinkudotusta kankaasta valmistettujen käsintehtyjen tuotteiden, eikä perinteellisten kansanomaisten käsiteollisuustuotteiden vientiä edellyttäen, että tällaiset tuotteet todistetaan oikeiksi järjestelyjen puitteissa, joista sovitaan kyseisten jäsenten kesken;

b) historiallisesti kaupan olleita tekstiilituotteita, joita oli kansainvälisessä kaupassa merkittäviä määriä ennen vuotta 1982, kuten pusit, säkit, mattojen taustat, nuorat, matkalaukut, karkeat matot, mattoainekset ja matot, jotka on perinteisesti valmistettu sellaisista kuiduista kuin juutti, kookos, sisal, manila, maguey ja henequen;

c) puhtaasta silkistä valmistetut tuotteet.

Kyseisten tuotteiden osalta sovelletaan GATT 1994 -sopimuksen XIX artiklan määräyksiä, kuten niitä tulkitaan suojalausekkeita koskevassa sopimuksessa.

Suomen lainsäädäntö ja muutosten tarve

Kansainvälisen tekstiilisopimuksen (MFA) viimeisin jatkopöytäkirja on voimassa 31.12.1994 saakka. Sikäli kuin WTO-sopimuksen liitteenä oleva tekstiili- ja vaatussopimus tulee voimaan 1.1.1995 lukien, kyseinen sopimus korvaa MFA-sopimuksen.

Suomella on kahdenvälisiä rajoitusjärjestelyjä 31.12.1995 saakka Hongkongin, Intian, Kiinan, Macaon ja Pakistanin kanssa sekä 31.12.1994 saakka Korean kansantasavallan, Korean tasavallan ja Sri Lankan kanssa. Tuonti Taiwanilta on toistaiseksi yksipuolisen lisensioinnin alaista. Konsultointi- ja tarkkailusopimukset Malesian, Singaporen, Thaimaan ja Romanian kanssa ovat voimassa 31.12.1994 saakka. Kyseisissä sopimuksissa, lukuun ottamatta sopimusta Korean kansantasavallan kanssa, on määräykset sopimusten raukeamisesta tekstiili- ja vaatussopimuksen voimaantuloajankohtana, ilmeisesti 1.1.1995, jossa tapauksessa sopimusten kahdenvälinen irtisano-

minen — 120 vuorokautta — ei liene tarpeellista.

Suomen mahdollinen jäsenyys EU:n tulliliunionissa merkitsee, että Suomi sopeutuu tulliliunionin tuontijärjestelmään. Vaihtoehtoiset sopeutumismekanismit ovat Suomen kansallisten kiintiöiden lisääminen sellaisinaan tulliliunionin kokonaiskiintiöihin, ja tapauksissa, joissa Suomella ei ole kansallisia kiintiötä, toteutuneen tuonnin käyttäminen tulliliunionin kokonaiskiintiöiden kasvattamisperusteena. Sikäli kuin ei olisi kansallisia kiintiötä eikä toteutunutta tuontia, sovellettaisiin BKT-pohjaista perustetta — tulliliunionin kokonaiskiintiöiden kasvattamista 1,5 prosentilla. EU:n komissio suorittaa tulliliunionin laajentumisesta aiheutuvat kiintiöiden sopeuttamisneuvottelut kolmansien hallitusten (52) kanssa.

Euroopan unioniin liittymisen yhteydessä Suomen tuontijärjestelmää koskeva lainsäädäntö korvataan EU:n vastaavalla lainsäädännöllä. Asiasta laaditaan myöhemmin erillinen hallituksen esitys.

1.6. Sopimus kaupan teknisistä esteistä (TBT)

Sopimus perustuu v. 1979 allekirjoitettuun, eduskunnan 7.3.1980 hyväksymään samannimiseen sopimukseen. Se on pääosiltaan samansäiltöinen kuin aikaisempi sopimus. Se on teknisen määräyksen määritelmää muuttamalla laajennettu koskemaan myös tuotteiden ominaisuuksiin liittyviä valmistus- ja tuotantomenetelmiä koskevia vaatimuksia. Myös vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyjen määritelmä laajentaa ja täsmentää sopimuksen soveltamisalaa. Sopimuksen soveltamisalaa rajoittaa Uruguayn kierroksella tehty terveys- ja kasvinsuojelutoimia koskeva erillinen sopimus. Standardisoimiselimä koskeva menettelyohje saattaa myös standardit entistä tehokkaammin sopimuksen määräysten alaisiksi.

Edellä mainittujen muutosten lisäksi on sopimuksen sanamuotoja täsmennetty eri velvoitteiden ja riitojen ratkaisumenettelyjen osalta.

Johdanto

Johdannossa esitetään sopimusta koskevat keskeiset periaatteet:

1. Korostetaan kansainvälisen standardisoinnin merkitystä tuotannon tehokkuudelle,

kansainväliselle kaupalle ja teknologian siirrolle teollisuusmaista kehitysmaihiin ja annetaan tuki kansainväliselle standardisoinnille,

2. todetaan, että tekniset määräykset, standardit ja niihin liittyvät vaatimustenmukaisuuden varmistamismenetelmät voivat aiheuttaa tarpeettomia esteitä kaupalle,

3. todetaan, että jokaisella maalla on oikeus ryhtyä toimenpiteisiin terveyden, turvallisuuden ja ympäristön suojelemiseksi edellyttäen, että kansainväliselle kaupalle ei aiheuteta tarpeettomia esteitä. Uutta tässä kohdassa on nimenomainen maininta, että kukin jäsen on oikeutettu itse arvioimaan tarvitsemansa suojelun tason,

4. todetaan kehitysmaiden vaikeudet ja tarve auttaa niitä.

Artikla 1

Artiklassa todetaan käytettyjen käsitteiden noudattavan niille muissa kansainvälisissä yhteyksissä annettuja määritelmiä kuitenkin siten, että sopimuksen 1 liitteessä olevia merkityksiä sovelletaan. Sopimuksen soveltamisalan kannalta on huomattavaa, että teknisellä määräyksellä tarkoitetaan myös määräystä, joka koskee tuotteen ominaisuuksiin liittyviä tuotanto- ja valmistusmenetelmiä.

Sopimus koskee kaikkia niin teollisuus- kuin maataloustuotteita. Sopimuksen ulkopuolelle suljetaan julkisia hankintoja koskevan sopimuksen kattamat julkishallinnon elinten hankintaeritelmiä sekä terveys- ja kasvinsuojelutoimenpiteitä koskevan sopimuksen kattamat asiat.

Artikla 2

Artikla koskee teknisten määräysten laatimista, hyväksymistä ja soveltamista keskushallinnon toimesta. Artikla sisältää kansallisen ja syrjimättömän kohtelun periaatteen sekä veloitteen olla luomatta tarpeettomia esteitä kansainväliselle kaupalle.

Teknisten määräysten kauppaa estävät vaikutukset on rajoitettava siihen, mikä on tarpeen oikeutettujen tarkoituksien täyttämiseksi. Esimerkkeinä oikeutetuista tarkoituksiperistä mainitaan kansalliset turvallisuustarpeet, vilpillisten menettelyjen estäminen, ihmisten tervey-

den tai turvallisuuden suojeleminen, eläinten ja kasvien suojeleminen sekä ympäristönsuojeleminen. Riskejä arvioitaessa on otettava huomioon myös mm. saatavilla oleva tieteellinen ja tekninen informaatio, käytettävä tuotantotekniikka tai tuotteiden aiottu lopullinen käyttö.

Teknisten määräysten laadinnassa on mahdollisuuksien mukaan nojaututtava kansainvälisiin standardeihin elleivät esimerkiksi ilmastolliset tai maantieteelliset perustekijät muuta vaadi. Kansainvälisten standardien mukaisten teknisten määräysten ei katsota lähtökohtaisesti aiheuttavan tarpeettomia esteitä kansainväliselle kaupalle. Jos kansainvälisestä standardista poiketaan, on tämä pyydettyä perusteltava. Jäsenten tulee voimavarojensa puitteissa antaa täysi panos omien teknisten määräystensä alaan kuuluvien kansainvälisten standardien valmisteluun.

Teknisten määräysten tulee perustua ensijaisesti tuotteiden suorituskykyyn eikä rakenteeseen tai ulkoisiin ominaisuuksiin. Toisten jäsenten teknisten määräysten hyväksymistä samanarvoisiksi omien määräysten kanssa tulee myös harkita myönteisesti.

Artiklassa on myös määräykset valmisteilla olevia teknisiä määräyksiä koskevasta tietojenvaihdosta jäsenten välillä. Tietojenvaihto koskee määräysluonnoksia, jotka eivät ole kansainvälisten standardien mukaisia ja joilla saattaa olla merkittävää vaikutusta jäsenten kauppaan. Jäsenen tulee ilmoittaa muille jäsenille WTO-sihteeristön välityksellä määräyksen kohteeksi tulevat tuotteet yhdessä määräyksen sisältöä koskevan lyhyen kuvauksen kanssa sekä toimittaa pyynnöstä kopioita määräysluonnoksesta. Muille maille tulee antaa kohtuullisesti aikaa esittää kommentteja, joista tulee keskustella ja jotka tulee mahdollisuuksien mukaan ottaa huomioon. Ilmoitus on tehtävä niin aikaisessa vaiheessa, että mahdolliset kommentit voidaan vielä ottaa huomioon. Poikkeuksena edelliseen ovat äkillisen terveyteen, turvallisuuteen, ympäristöön tai kansallisen turvallisuuteen kohdistuvan uhan torjumiseksi toteutetut toimenpiteet, joista voidaan ilmoittaa jälkikäteen. Artikla 10 sisältää tarkempia määräyksiä ilmoitusmenettelyn käytännön toteuttamisesta.

Määräykset on julkaistava ja määräyksen julkaisemisen ja voimaantulon välille on varattava riittävästi aikaa, jotta tuotteiden valmistajilla on mahdollisuus sopeutua uusiin määräyksiin.

Artikla 3

Artikla koskee teknisten määräysten laatimista, hyväksymistä ja soveltamista paikallishallinnon viranomaisten ja yksityisten elinten toimesta.

Jäsenet veloitetaan ryhtymään käytettävissä oleviin toimenpiteisiin, jotta artiklan tarkoittamat elimet noudattavat artiklan 2 määräyksiä lukuun ottamatta teknisten määräysluonnosten ilmoitusvelvollisuutta. Ilmoitusvelvollisuus koskee kuitenkin suoraan keskushallinnon alaisia paikallisviranomaisia.

Artikla 4

Artiklassa viitataan standardien osalta sopimuksen liitteessä 3 esitettyihin standardien laadintaa, hyväksymistä ja soveltamista koskeviin menettelyohjeisiin.

Standardisoivien elinten tulee noudattaa 3 liitteessä esitettyä menettelyohjetta. Menettelyohjeen avulla pyritään turvaamaan, ettei myöskään vapaaehtoisista standardeista muodostuisi tarpeettomia kaupan esteitä. Keskushallinnon alaisten elinten osalta jäsenten on taattava tämä, muiden elinten osalta niiden on ryhdyttävä käytettävissään oleviin toimenpiteisiin taatakseen tämän.

Artikla 5

Artikla koskee keskushallinnon elinten käyttämien vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyjen laadintaa, hyväksymistä ja soveltamista.

Artiklan sisältö vastaa 2 artiklan määräyksiä, mukaan lukien ilmoitusmenettely. Arviointimenettelyihin liittyvistä käytännöistä ja maksuista on lisäksi omat määräyksensä, joissa korostetaan menettelyjen ennakoitavuutta ja syrjimättömyyttä sekä arvioinnin yhteydessä saatujen tietojen luottamuksellisuutta.

Artikla 6

Artikla koskee keskushallinnon elinten muiden jäsenten vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyjen tulosten tunnustamista.

Arvioidessaan mahdollisuutta hyväksyä arviointimenettelyjen tuloksia jäsenten tulee katsoa

kansainvälisten standardien tai suositusten mukaisesti akkreditoitujen elinten olevan teknisesti päteviä.

Jäsenten tulee pyrkiä neuvottelemaan vasta- vuoroista tunnustamista koskevia sopimuksia.

Artikla 7

Artikla koskee paikallishallinnon viranomaisten käyttämien vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyjen laadintaa, hyväksymistä ja soveltamista.

Artiklan asiasisältö on sama kuin 3 artiklassa, mutta sovellettuna vaatimustenmukaisuuden arviointiin.

Artikla 8

Artikla koskee yksityisten elinten harjoittamaa vaatimustenmukaisuuden arviointia.

Jäsenten on huolehdittava siitä, että yksityiset elimet noudattavat 5 ja 6 artiklojen määräyksiä lukuun ottamatta ilmoitusvelvollisuutta. Jäsenten tulee käyttää ainoastaan sellaisten yksityisten elinten palveluja, jotka noudattavat näitä määräyksiä.

Artikla 9

Artikla koskee jäsenten velvollisuutta osallistua kansainvälisten vaatimustenmukaisuuden arviointijärjestelmien valmisteluun ja liittyä niiden jäseniksi. Myös näiden järjestelmien tulee noudattaa 5 ja 6 artiklojen määräyksiä.

Artikla 10

Artikla koskee teknisistä määräyksistä, vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyistä ja standardeista tiedottamista.

Jäsenet veloitetaan perustamaan yksi tai useampia tiedotuskeskuksia, joista voi saada tietoa kyseisen jäsenen teknisistä määräyksistä, standardeista ja vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyistä.

Teknisten määräysten ilmoitusmenettelyä koskevissa tarkemmissa ehdossa osoitetaan ilmoitusten jakaminen WTO-sihteeristön tehtäväksi. Ilmoitukset sihteeristölle tulee tehdä englanniksi, ranskaksi tai espanjaksi, mutta itse

asiakirjoja ei tarvitse toimittaa muulla kuin jäsenen omalla kielellä paitsi kehitysmaille pyydettyssä. Jäsenten velvollisuutena on osoittaa se keskushallinnon viranomaisen, joka vastaa ilmoitusmenettelyn toimeenpanosta.

Artikla 11

Artikla sisältää veloitteen antaa pyydettyä teknistä apua ja neuvoja kehitysmaajäsenille. Se myös määrittelee määräykset, joiden mukaisesti teknistä apua annetaan.

Artikla 12

Artikla sisältää määräyksiä kehitysmaajäsenen kohtelusta sekä kehitysmaajäsenille sopimusveloitteiden täyttämässä mahdollisesti esiintyvien erityisongelmien huomioonottamisesta.

Artikla 13

Artiklassa perustetaan kaupan teknisten esteiden komitea, joka koostuu jäsenten edustajista. Komitea kokoontuu tarvittaessa, kuitenkin vähintään kerran vuodessa neuvottelemaan kaikista sopimuksen soveltamiseen liittyvistä kysymyksistä sekä suorittamaan sille sopimuksessa tai jäsenen toimesta osoitetut tehtävät. Komitea voi osoittaa tehtäviä erityisille työryhmille ja muille elimille.

Artikla 14

Artikla koskee neuvotteluja ja riitojen ratkaisemista. Artiklassa viitataan GATT 1994-sopimuksen artiklojen XXII ja XXIII määräyksiin. Yleisten menettelyjen lisänä on mahdollisuus asettaa teknisiä asiantuntijaryhmiä avustamaan paneelia. Tarkemmat määräykset teknisten asiantuntijaryhmien työstä ovat sopimuksen 2 liitteessä. Riitojen ratkaisemiseen voidaan vedota myös, jos jokin jäsen ei ole päässyt 3, 4, 7, 8 tai 9 artiklojen osalta tyydyttäviin tuloksiin.

Artikla 15

Artikla sisältää sopimuksen loppumääräykset.

Artiklassa kielletään varaumien esittäminen ilman muiden jäsenten suostumusta. Kaupan teknisten esteiden komitea veloitetaan tarkastelemaan sopimuksen toimintaa vuosittain sekä tekemään kolmen vuoden välein perusteellisempi arvio sopimuksen toiminnasta ja tekemään tarvittaessa muutosehdotuksia tavarakaupan neuvostolle. Liitteiden osalta todetaan niiden olevan olennainen osa sopimusta.

Liite 1

Liite sisältää sopimuskäsitteet määriteltynä.

Liite 2

Liite sisältää menettelyt, joita 14 artiklan mukaisesti perustettujen teknisten asiantuntijaryhmien tulee noudattaa.

Liite 3

Liite sisältää standardien laadintaa, hyväksymistä ja soveltamista koskevat menettelyohjeet.

Liitteen menettelyohjeet on kohdistettu kaikille WTO:n jäsenten alueella toimiville standardisoiville elimille tai elimille, joiden yksi tai useampi jäsen toimii WTO:n jäsenen alueella. Kaikkia tarkoitettuja standardisoivia elimiä kehoitetaan ilmoittamaan ISO/IEC:n informaatiokeskukseen, haluavatko ne sitoutua ohjeeseen tai irtisanoutua siitä.

Ohjeen sisältö vastaa pitkälti sopimuksessa olevia periaatteita syrjimättömyydestä ja avoimuudesta. Tärkeä tehtävä ohjeen toteuttamisessa on ISO/IEC:llä ja ISONETillä. WTO:n jäsenille asetetaan velvollisuus edistää menettelyohjeen omaksumista ja soveltamista omalla alueellaan.

Sopimukseen liittyy ministerien Marrakeshissa hyväksymä sopimusehdotus WTO:n ja ISO:n välisestä standardien tietojenvaihtojärjestelmästä sekä ministerien päätös ISO/IEC:n informaatiokeskuksen julkaisun tarkastelusta. Ne molemmat käsittelevät 4 artiklassa mainitun ja 3 liitteessä esitetyn menettelyohjeen toteuttamista ja hyödyntämistä.

Suomen lainsäädäntö ja muutosten tarve

Sopimus ei sisällä määräyksiä, jotka edellyt-

täisivät laintasoista voimaansaattamista Suomessa. Kun sopimuksen alaan kuuluvista asioista useimmat ovat eurooppalaisten kaupan teknisten esteiden poistamiseen tähtäävien toimenpiteiden kattamia, ei uuteen sopimukseen tehdyillä muutoksilla ole muutoinkaan merkittäviä vaikutuksia edes alemmanasteiseen sääntelyyn Suomessa. Vaikutukset koskevat lähinnä hallintokäytäntöjä eri hallinnonaloilla. Sopimuksen tosiasiallinen merkitys saattaa sen sijaan lisääntyä täsmällisempien määräysten ja suuremman sopijapuolten määrän vuoksi.

1.7. Sopimus kaupan liittyvistä investointitoimista (TRIMS)

Artikla 1

TRIMS-sopimusta sovelletaan vain tavara-kauppaan liittyviin investointitoimenpiteisiin.

Artikla 2

Jäsenen ei tule soveltaa investointitoimenpiteitä, jotka eivät ole sopusoinnussa GATT 1994 -sopimuksen III artiklan 4 kohdan edellyttämän kansallisen kohtelun velvoitteen eivätkä XI artiklan 1 kohdan edellyttämän määrällisten rajoitusten poistamisen kanssa.

Luettelo tällaisiksi luettavista toimenpiteistä sisältyy TRIMS-sopimuksen liitteeseen.

Artikla 3

Sopimukseen sovelletaan GATT 1994 -sopimuksen mukaisia poikkeuksia.

Artikla 4

Kehitysmaat saavat poiketa väliaikaisesti TRIMS-sopimuksen 2 artiklan mukaisista määräyksistä siinä määrin kuin GATT 1994 -sopimuksen XVIII artikla ja vuoden 1994 tullitariffeja ja kauppaa koskevan yleissopimuksen lisäsopimus ja vuoden 1979 julkilausuma maksutasesyistä käyttöön otetuista kauppatoimenpiteistä sallii poiketa GATT 1994 -sopimuksen III ja XI artikloista.

Artikla 5

Jäsenen on 90 päivän kuluessa WTO-sopi-

muksen voimaantulosta ilmoitettava tavara-kauppaneuvostolle soveltamistaan investointitoimenpiteistä, jotka eivät ole sopusoinnussa sopimuksen määräysten kanssa. Toimenpiteiden poistamiselle on annettu siirtymäkaudet, joiden pituus riippuu jäsenen taloudellisen kehityksen asteesta. Teollisuusmaajäsenen on poistettava määräysten vastaiset investointitoimenpiteet kahden vuoden kuluessa WTO-sopimuksen voimaantulosta. Kehitysmaalla on vastaavasti aikaa viisi ja vähiten kehittyneellä kehitysmaalla seitsemän vuotta. Kahden viimeksi mainitun maaryhmän osalta toimenpiteiden poistamiselle annettua siirtymäkautta voidaan jatkaa. Jäsen ei saa muuttaa siirtymäkauden aikana investointitoimenpiteen ehtoja siitä, mitä ne olivat WTO-sopimuksen voimaantullessa. Jotta sopimuksen voimaantulon odotus ei synnyttäisi kaupan liittyvien investointitoimenpiteiden aaltoa, on sopimuksessa säädetty, että siirtymäkausijärjestelyt eivät koske toimenpiteitä, jotka on otettu käyttöön alle 180 päivää ennen WTO-sopimuksen voimaantuloa.

Artikla 6

Jäsenet vakuuttavat sopimuksessa noudattavansa investointitoimenpiteisiin liittyviä avoimuusperiaatteita, jotka on määritelty GATT 1994 -sopimuksen X artiklassa, vuoden 1979 ilmoittamisvelvollisuutta koskevassa sitoumuksessa sekä ilmoitusmenettelyä koskevassa ministeritason päätöksessä. Kukin jäsen ilmoittaa WTO:n sihteeristölle julkaisunsa, joista investointitoimenpiteet löytyvät. Jäsenen ei kuitenkaan tarvitse antaa tietoja, joiden julkaiseminen voisi estää lain täytäntöönpanon tai olla vastoin yleistä etua tai vahingoittaa yksittäisten yritysten laillisia kaupallisia etuja.

Artikla 7

Investointitoimenpiteitä koskevan sopimuksen toiminnan seurantaan varten perustetaan komitea, joka on avoin kaikille WTO:n jäsenille ja joka raportoi tavarakauppaneuvostolle. Komitea hoitaa tavarakauppaneuvoston sille määräämät tehtävät ja tarjoaa jäsenille mahdollisuuden neuvotella sopimuksen toimintaan ja täytäntöönpanoon liittyvistä asioista. Komitea valitsee omat puheen- ja varapuheenjohta-

jansa ja kokoontuu vähintään kerran vuodessa tai jäsenen pyynnöstä.

Artikla 8

TRIMS-sopimukseen liittyvien riitojen ratkaisemisessa sovelletaan GATT 1994 -sopimuksen XXII ja XXIII artiklojen määräyksiä, siten kuin ne on riitojen ratkaisemista koskevassa sopimuksessa määritetty.

Artikla 9

Tavarakauppaneuvoston on viiden vuoden sisällä WTO-sopimuksen voimaantulosta arvioitava TRIMS-sopimuksen toimintaa ja esitettävä ministerikokoukselle tarpeellisia muutoksia sopimuksen tekstiin.

Sopimuksen liite.

Liitteessä on esimerkkiluettelo, jossa luetellaan sopimuksen kanssa ristiriidassa olevia investointitoimenpiteitä. Näille toimenpiteille on ominaista, että ne ovat kansallisen lain tai hallinnollisen määräyksen perusteella pakottavia tai täytäntöön pantavissa tai niiden noudattaminen on välttämätöntä jonkin edun saamiseksi.

Kansallisen kohtelun velvoitteen kanssa ristiriidassa ovat toimenpiteet, jotka edellyttävät yrityksen ostavan tai käyttävän kotimaista alkuperää olevia tai kotimaisesta lähteestä saatuja tuotteita tai että yritysten tuontituotteiden hankinnat tai käyttö rajoitetaan määrään, joka riippuu sen viemien paikallisten tuotteiden määrästä tai arvosta.

Määrällisten rajoitusten poistamisen kanssa ovat puolestaan ristiriidassa toimenpiteet, jotka rajoittavat yrityksen paikallisessa tuotannossa käyttämien tai siihen liittyvien tuotteiden maahantuontia yleisesti tai määrään, joka riippuu paikallisten tuotteiden viennistä tai jotka rajoittavat yrityksen paikallisessa tuotannossa käytävien tuotteiden maahantuontia rajoittamalla oikeutta hankkia valuuttaa määrään, joka riippuu sen valuuttatuloista tai rajoittavat yrityksen harjoittamaa tuotteiden vientiä tai myyntiä vientiä varten.

Suomen lainsäädäntö ja muutosten tarve

Sopimus kauppaan liittyvistä investointitoi-

menpiteistä ei aiheuta lainsäädännöllisiä muutoksia.

1.8. Sopimus VI artiklan soveltamisesta (polkumyynti)

GATT 1994 -sopimuksen VI artiklan mukaan sopijapuolella on oikeus soveltaa polkumyynnin vastaisia toimenpiteitä, jos tavaroiden vientihinta alittaa artiklassa määritellyn normaaliarvon ja tuonti aiheuttaa vahinkoa tuontimaan teollisuudelle. GATTin Kennedyn ja Tokion kierroksilla tehtiin sopimukset mainitun VI artiklan soveltamisesta.

GATTin Uruguayn kierroksella neuvoteltiin uusi korvaava sopimus VI artiklan soveltamisesta. Yleissopimuksen VI artiklaan ei ole tehty muutoksia. Uusi soveltamissopimus on myös pääperiaatteiltaan samansisältöinen kuin Tokion kierroksen polkumyöntikoodi. Sopimuksella asetetaan entistä täsmällisempiä vaatimuksia polkumyynnin toteamiseksi ja polkumyynnin avulla tapahtuvan tuonnin aiheuttaman vahingon määrittelemiseksi sekä näiden välisen syy-yhteyden todistamiseksi. Polkumyöntitutkimusten edellytyksiä on sopimuksella tiukennettu ja menettelyjä täsmennetty, määräykset toimenpiteiden ja todisteiden ilmoittamisesta ovat yksityiskohtaisempia ja ankarampia kuin aiemman polkumyöntikoodin vastaavat säännökset.

OSA I

Artikla 1

Polkumyöntitoimenpiteitä sovelletaan GATT 1994 -sopimuksen VI artiklan edellytysten mukaan sekä tämän sopimuksen määräysten mukaisesti vireille pantujen suoritettujen tutkimusten perusteella.

Artikla 2

Polkumyynti on normaaliarvoa alemmalla hinnalla tapahtuva vienti. Normaaliarvona pidetään viejämäan samanlaisen tavaran kotimarkkinahintaa tai, milloin sellaista ei ole, edustavaa vientihintaa kolmanteen maahan tai tuotantokustannuksiin perustuvaa laskennallista hintaa. Polkumyynnin turvin viedyn tavaran

vientihintaa verrataan normaaliarvoon. Vertailun on oltava oikeudenmukainen ja sen tuloksena selvitetään mahdollinen polkumyynnimarginaali. Edellytykset normaaliarvon määrittelylle on aiempaa yksityiskohtaisemmin esitetty 2 artiklassa, kuten erilaisten kustannusten ja valuutan muuntokurssien huomioon ottaminen normaaliarvoa määriteltäessä ja hintavertailua tehtäessä. Tutkimukset on tehtävä viejän tai valmistajan kirjanpitoperiaatteiden mukaisten tietojen perusteella.

Artiklat 3—4

Polkumyynnillä tapahtuvasta viennistä on todistettavasti osoitettava aiheutuvan vahinkoa tai olennaista vahingon uhkaa 4 artiklassa määrittelylle tuontimaan kotimaiselle tuotannonalalle. Vahingon toteamiseksi viranomaisen on harkittava, onko polkumyynnillä tapahtuva tuonti lisääntynyt merkittävästi joko absoluuttisesti tai suhteessa tuojamaan tuontoon tai kulutukseen, onko tuonti alentanut tuojamaan vastaavien tavaroiden hintoja tai estänyt hinnankorotuksia, jotka muutoin olisi tehty. Vahingon toteaminen on aiempien periaatteiden mukainen. Lisäksi viranomaiset voivat arvioida samanaikaisesti useammasta maasta peräisin olevan ja polkumyynnin turvin tuodun tavaran kumulatiivista vahinkovaikutusta vain, mikäli kunkin tuontitavaran polkumyynnimarginaali ylittää vähimmäistason eikä tuonnin määrä ole vähäinen. Myös kilpailuolosuhteisiin on kiinnitettävä huomiota.

Artiklat 5—6

Tutkimusten vireillepano hakemuksen perusteella tai viranomaisaloitteesta, todistusaineistoon liittyvät vaatimukset sekä tutkimusten suorittamista koskevat säännöt ovat pääpiirteissään entisen kaltaiset. Tieto- ja todistusaineiston täsmentämistä ja todentamista edellytetään lisäksi yksityiskohtaisin ehdoin. Tietojen julkistamista ennen virallisten tutkimusten aloittamista on vältettävä. Viejämään hallitukselle on kuitenkin tehtävä asiasta ilmoitus. Vireillepanon jälkeen kaikille asianosaisille on varattava mahdollisuus tutustua siihen tutkimusaineistoon, jota ei ole pidettävä luottamuksellisena. Asianosaisille on varattava tilaisuus

vastineiden antamiselle. Asianosaiset on määriteltävä uuden sopimuksen 6 artiklassa.

Artiklat 7—9

Väliaikaiset toimenpiteet, hintasitoumukset ja polkumyynnitullit ovat toimenpiteitä, joiden edellytykset määrätään 7, 8 ja 9 artikloissa. Väliaikaiset polkumyynnitoimenpiteet voidaan saattaa voimaan aikaisintaan 60 päivän kuluttua tutkimusten aloittamisesta, mikäli tutkimukset on pantu vireille määräysten mukaisesti ja tiedot niistä virallisesti julkaistu sekä asianosaisille on varattu mahdollisuus tietojen antamiseen ja huomautusten tekemiseen. Kuten aiemmassa Tokion kierroksen polkumyynnitokoodissakin sopimuksen 7 artiklassa edellytetään, että viranomaiset ovat vakuuttuneet polkumyynnin olemassaolosta ja sen aiheuttamasta vahingosta kotimaiselle teollisuudelle sekä toimenpiteiden välttämättömyydestä lisävahingon estämiseksi. Viejältä saadun vapaaehtoisen hintasitoumuksen perusteella viranomaiset voivat keskeyttää tai lopettaa tutkimukset, mikäli saadaan varmuus siitä, että sitoumus poistaa polkumyynnistä aiheutuvan vahingon. Polkumyynnitullin voivat tuojamaan tai tullialueen viranomaiset määrätä joko polkumyynnimarginaalin suuruisena tai sitä pienempänä, mikäli marginaalia pienempi polkumyynnitulli riittää poistamaan kotimaiselle tuotannonalalle aiheutuvan vahingon. Kaikki polkumyynnillä tuotujen tavaroiden toimittajat on nimettävä, tai kun se on epäkäytännöllistä toimittajien lukumäärän takia, viranomaiset voivat nimetä pelkän toimittajamaan.

Artiklat 10—11

Väliaikaisia toimenpiteitä sovelletaan vain tuotteisiin, jotka on luovutettu tullivalvonnasta tutkimusten vireillepanon jälkeen, kun viranomaiset ovat päättäneet, että toimenpiteet ovat välttämättömiä vahingon estämiseksi tutkimusten aikana. Polkumyynnitullia voidaan eräin ehdoin kantaa taannehtivasti siltä ajalta, jolloin väliaikaisia toimenpiteitä on sovellettu. Taannehtivuus ja toimenpiteiden kesto määritellään 10 ja 11 artikloissa. Polkumyynnitullin takautuvan kantamisen sekä tullin ja hintasitoumuksen keston ja tarkistamisen osalta ovat määräykset samat kuin Tokion kierroksen polku-

myyntikoodissa. Ainoastaan määrärajoista on säädetty aiempaa täsmällisemmin.

Artiklat 12—13

Artiklaan 12 on koottu tutkimustuloksia koskevat tiedottamisvelvoitteet. Julkistettavat tiedot on sopimuksessa nyt yksityiskohtaisesti luetteloitu. Kansalliset velvoitteet riippumattomien oikeusistuimien ja menettelytapojen ylläpitämisestä sisältyvät 13 artiklaan.

Artiklat 14—15

Polkumyynnitoimenpiteisiin voidaan ryhtyä myös kolmannen maan puolesta, kun toimenpidepyynnön esittää kolmannen maan viranomaisena. Tämän edellytyksenä on, että pyynnön tueksi esitetään polkumyynnistä hintatietoja ja osoitetaan vahinko asianomaiselle kotimaiselle tuotannonalalle kolmannessa maassa. Tuojaamaan viranomaiset päättävät jatketaanko pyynnön käsittelyä. Tästä on säädetty 14 artiklassa. Kehitysmaiden erityisasema on otettava 15 artiklan mukaan huomioon polkumyynnitoimenpiteitä harkittaessa. Mahdollisuudet rakentavien keinojen käyttöön on tutkittava.

OSA II

Artiklat 16—17

Komitean asettamisesta ja sen tehtävistä sovitaan 16 artiklassa. Ne viranomaiset, jotka ovat toimivaltaisia panemaan vireille ja suorittamaan polkumyynnitoimenpiteitä, on ilmoitettava polkumyöntikomitealle samoin kuin vireillepannut polkumyöntitutkimukset ja menettelyt. Riitojen ratkaisuun pyritään 17 artiklan mukaan neuvottelujen avulla ja viime kädessä riitojen ratkaisuelimen DSB:n sovittelussa. Artikla sisältää ne erillismääräykset, jotka liittyvät riidan viemiseen riitojenratkaisuelimeen (vasta lopullisen toimenpiteen jälkeen) ja paneelin toimivaltaan polkumyöntitapausten ollessa kyseessä.

OSA III

Artikla 18

Loppumääräyksissä edellytetään, että erityi-

siin toimenpiteisiin polkumyynnillä tapahtuvaa vientiä vastaan ryhdytään vain siten, kuin GATT 1994 -sopimuksen määräykset edellyttävät ja tämä sopimus niitä määräyksiä tulkitsee. Tämän sopimuksen määräyksiä sovelletaan tutkimuksiin, jotka on pantu vireille sellaisen pyynnön perusteella, joka on tehty WTO:n perustamissopimuksen tultua asianomaisen jäsenen osalta voimaan.

Liite I

Liite I sisältää menettelyohjeet paikan päällä yrityksissä tapahtuvan tarkastuksen osalta.

Liite II

Liite II sisältää 6 artiklan 8 kohdan mukaiset määräykset niistä edellytyksistä, joiden vallitessa toimitettu aineisto voidaan jättää huomiotta ja perustaa löydökset ”parhaimpaan saatavissa olevaan tietoon”.

Suomen lainsäädäntö ja muutosten tarve

Suomessa on voimassa laki polkumyynnin ja vientituen avulla tapahtuvan tuonnin ehkäisemisestä (387/80), joka on annettu valtiopäiväjärjestyksen 67 §:n määräämällä tavalla. Laki perustuu Tokion kierroksen polkumyöntikoodiin. Toimeenpaneva viranomaisena on tutkimusten avaamisen, hintasitoumuksen hyväksymisen, polkumyöntitullin määräämisen ja tutkimusten lopettamisen osalta valtiovarainministeriö. Väliaikaisista toimenpiteistä päättää tullihallitus. Lakiin tehtiin vuonna 1986 lisäys(6 a§) valtiojohtoista maista peräisin olevan tuonnin polkumyöntitutkimusten edellyttämän vertailumaaperiaatteen sisällyttämiseksi lakiin. Uusi VI artiklan soveltamissopimus ei ole ristiriidassa Suomen polkumyöntilain säännösten kanssa. Lakia ei siten ole välttämätöntä muuttaa, vaikka menettelyt ovatkin uudessa sopimuksessa yksityiskohtaisemmin määriteltäviä kuin kansallisessa laissamme, ellei nimitetä uusia toimeenpanevia viranomaisia. Valtion sisäisesti voimaansaattettavaa uutta sopimusta voidaan muutoin soveltaa täydentämään jo voimassa olevaa lainsäädäntöä.

1.9. Sopimus VII artiklan soveltamisesta (tullausarvo)

Tämä niin kutsuttu GATTin tullausarvosopimus sisältää säännökset sen arvon määrittämiseksi, josta arvoperusteinen tulli lasketaan. Materiaalisäännökset ovat samat kuin vuonna 1979 hyväksytyssä GATTin VII artiklan soveltamista koskevassa sopimuksessa, joka tuli voimaan vuonna 1981. Uruguayn neuvottelukierroksen aikana laadittu päätös, joka koskee viranomaisen oikeutta pyytää lisäselvityksiä tullausarvoa koskevien tietojen ja esitettyjen asiakirjojen oikeellisuuden varmistamiseksi, täsmentää tullihallinnon oikeuksia sen tarvitessa lisäselvityksiä voidakseen hyväksyä kauppahinnan tullausarvon perustaksi. Päätöksen hyväksyminen helpottaa tulliverotuksen oikeellisuuden valvontaa. Neuvottelukierroksen tuloksiin sisältyy myös kaksi suositusta. Toinen niistä koskee kehitysmaajäsenten mahdollisuuksia käyttää minimiarvoja siirtymäaikana ja merkitsee kehitysmaajäsenille laajennettua erivapautta, tullausarvokomitean niin päättäessä. Toinen suositus lupaa kehitysmaille Tulliyhteistyöneuvoston välityksellä asiantuntija-apua yksinedustajien, yksinmyyjien ja toimiluvan yksinhaltijoiden maahantuonteihin liittyvien ongelmien selvittämiseksi. Suositukset ovat avuksi kehitysmaajäsenille niiden valmistellessa tullausarvosopimuksen täytäntöönpanoa ja sopimuksen ensimmäisinä soveltamisvuosina.

OSA I

Artiklat 1—8

GATTin tullausarvosopimuksen mukaan ensisijaisena tullausarvona on kauppa-arvo, jonka perustana on maahantuodusta tavarasta tosiasiallisesti maksettu tai maksettava kokonaishinta siinä kaupassa, jolla tavara on myyty vietäväksi tuontimaahan. Yksityiskohtaiset määräykset kauppa-arvon soveltamisesta ja sen soveltamisrajoituksista ovat I artiklassa ja siihen liittyvissä huomautuksissa. Esimerkiksi ostajan ja myyjän välinen taloudellinen riippuvuusuhde, joka on vaikuttanut tavarainhinnotteluun, on yksi kauppa-arvon käyttöä rajoittava tekijä. Säännökset kauppa-arvoon sisällytettävistä eristä ovat 8 artiklassa ja siihen liittyvissä huomautuksissa. Sisällytettäviä erä

ovat mm. myyntiprovisiot, pakkaus- ja päällyskustannukset, ostajan mahdollisten materiaali-toimitusten arvo ja ulkomailta teettämä suunnittelutyö maahantuodun tavarain valmistamista varten, rojalitit ja lisenssimaksut tietyn ehdoin sekä kuljetus- ja vakuutuskustannukset tuontipaikalle asti.

Silloin kun kauppa-arvoa ei voida käyttää tullausarvona, käytetään ensimmäistä mahdollista toissijaista tullausarvoa, jota varten tarvittavat tiedot ovat saatavissa. Näitä koskevat säännökset ovat 2—6 artiklassa ja artikloihin liittyvissä huomautuksissa. Ensimmäisenä toissijaisena tullausarvona on samanlaisen tavarain kauppa-arvo, jota koskevat säännökset ovat 2 artiklassa ja siihen liittyvissä huomautuksissa. Ellei 1—2 artiklaa voida soveltaa, käytetään tullausarvona vastaavan tavarain kauppa-arvoa, jota koskevat yksityiskohtaiset säännökset ovat 3 artiklassa ja siihen liittyvissä huomautuksissa. Mikäli tämäkään ei ole mahdollista, käytetään deduktiivista arvoa. Sen lähtökohdanna on maahantuotujen tavaroiden tuontimaassa saatava myyntihinta, josta tehdään tietyt, erikseen luetellut vähennykset. Deduktiivisen arvon määrittystä koskevat säännökset ovat 5 artiklassa ja siihen liittyvissä huomautuksissa. Ellei mikään aikaisemmin luetelluista tullausarvoista ole mahdollinen, käytetään maahantuodun tavarain tuotantokustannuksiin perustuvaa laskennallista arvoa, jota koskevat säännökset ovat 6 artiklassa ja siihen liittyvissä huomautuksissa. Maahantuojan pyynnöstä 5 ja 6 artiklan mukaisten menetelmien soveltamisjärjestys voi olla päinvastainen.

Niitä tapauksia varten, joissa mitään 1—6 artiklan mukaista tullausarvoa ei voida määrittää, tullausarvosopimuksen 7 artiklassa säädetään periaatteet, joita noudattaen tullausarvo tällaisissa tilanteissa määritetään. Artiklassa luetellaan myös, mitä ei saa käyttää tämän sopimuksen mukaisen tullausarvon perustana. Kiellettyjä perusteita ovat mm. tuontimaassa tuotettujen tavaroiden kotimarkkinahinnat sekä mielivaltaiset ja tekaistut arvot.

Artikla 9

Mikäli valuutan muuntaminen on tarpeen tullausarvoa määritettäessä, käytetään muuntokurssina tuontimaan toimivaltaisen viranomaisen ilmoittamaa ja julkaistua muuntokurssia,

joka mahdollisimman hyvin heijastaa kaupallisissa liiketoimissa käytettyä kurssia.

Artiklat 10—13 ja 16

Tullausarvosopimus sisältää säännökset viranomaisen salassapitovelvollisuudesta, muutoksenhakuoikeudesta sekä lainsäädännön ja muiden määräysten julkistamisvelvoitteista.

Artiklat 14—15

Sopimuksen liitteet ovat erottamaton osa sopimusta. Tullausarvosopimuksen 1994 liite III oli vuoden 1979 tullausarvosopimuksessa pöytäkirjana.

Tullausarvosopimuksessa käytetyt käsitteet on määritelty 15 artiklassa.

Artikla 17

Sopimus antaa tulliviranomaiselle oikeuden pyytää maahantuojalta tullausarvon määrittämiseksi tarvittavat tiedot ja varmistua niiden oikeellisuudesta.

Tämän artiklan säännöstä täsmennetään ministerien Marrakeshissa tekemällä päätöksellä.

OSA II

Artiklat 18—19

WTO:n tullausarvokomitean ja Tulliyhteistyöneuvoston teknisen tullausarvokomitean tehtäväalueiden osalta ei ole tapahtunut muutoksia.

Jäsenten välisten riitakysymysten ratkaiseminen neuvotteluteitse on mukautettu WTO:n riitojenratkaisumekanismiin. Vuoden 1979 tullausarvosopimukseen verrattuna menettelytapa on yksinkertaisempi ja täsmällisempi.

OSA III

Artikla 20

Säännökset kehitysmaajäsenten mahdollisuuksista lykätä tullausarvosopimuksen määräysten soveltamista tietyn ajan siitä, kun

WTO:n perustamissopimus on tullut voimaan kyseisen jäsenen alueella, ei koske niitä kehitysmaita, jotka ovat osapuolia 12 päivänä huhtikuuta 1979 tehdystä GATTin VII artiklan soveltamista koskevassa sopimuksessa.

Teollisuusmaajäsenten velvollisuudet antaa teknistä apua kehitysmaajäsenille säilyvät muuttumattomina.

Kehitysmaajäsenten erityiskohteluun liittyy myös Marrakeshissa hyväksyttyä ministeripäätöstä. Ne koskevat minimiarvojen käyttöä ja teknistä apua yksinedustajien tuonteihin liittyvien ongelmien tutkimuksissa.

OSA IV

Artiklat 21—24

Loppumääräykset sisältävät säännöksiä sopimuksen mahdollisesti tehtävistä varaumista, jäsenten velvoitteesta huolehtia siitä, että niiden kansallinen lainsäädäntö on yhdenmukainen sopimuksen säännösten kanssa, sekä komitean velvoitetta seurata sopimuksen tavoitteiden toteutumista ja raportoida siitä vuosittain tavarakauppaneuvostolle.

Lisäksi määrätään, että sopimuksen sihteeristönä on WTO:n sihteeristö. Teknisen komitean tehtävien osalta sihteeristönä on Tulliyhteistyöneuvoston sihteeristö.

Suomen lainsäädäntö ja muutosten tarve

Materiaalisäännökset tullausarvon määrittämisestä eivät aiheuta muutoksia nykyiseen tullausarvolakiin (906/80).

1.10. Sopimus vientitavaran ennakkotarkastuksesta

Artikla 1

Artiklassa 1 säädetään sopimuksen toimialasta ja määritellään keskeiset käsitteet. Sopimus koskee kaikkea WTO:n jäsenten alueella tapahtuvaa vientitavaran ennakkotarkastustoimintaa. Vientitavaran ennakkotarkastusta on kaikki laadun, määrän, hinnan, mukaan lukien valuutanvaihtokurssin ja finanssiehtojen tarkastukseen liittyvä toiminta ja/tai käyttäjäjäsenen alueelle vietävän tavaran luokittelu. Käyt-

täjäjäsenellä tarkoitetaan jäsentä, jonka hallitus tai hallituksenalainen elin edellyttää vientitavaran ennakkotarkastusta. Vientitavaran ennakkotarkastuksen hoitavat ennakkotarkastusyksiköt.

Artikla 2

Artiklassa säädetään käyttäjäjäsenen velvoitteista. Jäsenten on varmistettava, että ennakkotarkastuksessa ei syrjitä ketään. Tarkastus tehdään sen tullialueella, josta tavarat viedään tai jossa ne on valmistettu. Laatu- ja määrätarkastukset tehdään ostosopimuksessa määriteltyjen standardien mukaisesti.

Jäsenten on varmistettava, että tarkastustoiminta hoidetaan avoimesti ja että tieto on sopivalla tavalla viejien käytettävissä. Yksiköt toimittavat viejille kaiken tarkastusvaatimukseen liittyvän tarpeellisen tiedon.

Yksiköt käsittelevät kaikkea ennakkotarkastukseen liittyvää tietoa luottamuksellisena, ellei sitä ole jo julkaistu tai ellei se jo ole kolmansien osapuolten käytettävissä. Yksiköt eivät saa pyytää viejiä toimittamaan tietoa, joka koskee muun muassa patentoituja tai lisensioituja prosesseja, sisäistä hinnoittelua tai voittotasoja. Käyttäjäjäsenten on niin ikään varmistettava, että yksiköt välttävät eturistiriitoja eri ennakkotarkastusyksiköiden välillä.

Yksiköiden on vältettävä kohtuuttomia viivytyksiä kuljetuksien tarkastuksessa. Niiden on esitettävä viiden työpäivän kuluessa tarkastuksesta tutkimusraportti, jonka yksiköt lähettävät viejille mahdollisimman pian.

Yksiköt hoitavat hinnanhavainnointia artiklassa tarkkaan mainittujen ohjeiden mukaisesti, jotta vältetään yli- tai alilaskutus ja huijaus. Käyttäjäjäsenten on myös varmistettava, että yksiköt kehittävät valitusmenettelyjä, jotta viejät voivat tuoda esille tarkastustoiminnassa ilmenneitä epäkohtia.

Artiklan lopuksi säädetään poikkeuksesta, joka koskee kuljetuksia, joiden arvo on minimiarvoa pienempi. Tällaisia kuljetuksia tarkastetaan vain poikkeuksellisissa oloissa.

Artikla 3

Artiklassa säädetään viejäjäsenen velvoitteista. Viejäjäsenten ennakkotarkastukseen liittyviä lakeja ja säännöksiä on sovellettava tasa-

puolisesti. Tarkastustoimintaa koskevat lait ja säännökset julkaistaan viipymättä. Viejäjäsenet lupaavat järjestää käyttäjäjäsenille teknistä apua.

Artikla 4

Artiklassa säädetään itsenäisistä tarkastusmenettelyistä. Jäsenet kehottavat yksiköitä ja viejiä ratkaisemaan erimielisyydet keskinään. Jompi kumpi osapuoli voi jättää riidan itsenäisen tarkastusmenettelyn ratkaistavaksi 2 artiklan 21 kohdassa esitettyjen määräysten mukaisesti.

Artiklat 5—9

Artiklassa 5 säädetään ilmoittamiseen liittyvistä määräyksistä, 6 artiklassa sopimuksen seurantaan liittyvistä toimenpiteistä ja 7 artiklassa jäsenten välisistä sopimuksen toimintaan liittyvistä neuvotteluista. Jäsenten väliset riidat ratkaistaan GATT 1994 -sopimuksen XXIII artiklan määräysten mukaisesti, kuten 8 artiklassa määrätään. Viimeisessä artiklassa säädetään tarvittaviin toimenpiteisiin ryhtymisestä sopimuksen voimaansaattamiseksi ja kansallisen lainsäädännön yhdenmukaisuudesta tämän sopimuksen kanssa.

Suomen lainsäädäntö ja muutosten tarve

Vientitavaran ennakkotarkastussopimus ei aiheuta lainsäädännöllisiä muutoksia.

1.11. Sopimus alkuperäsäännöistä

OSA I

Artikla 1

Artiklassa määritellään, mitä lakeja, säännöksiä tai hallinnollisia päätöksiä yleisillä alkuperäsäännöillä tarkoitetaan. Niiden soveltamisalueesta mainitaan GATTin suosituimmuuskohtelu, polkumyynti- ja tasoitustullien, suojatoimenpiteiden, alkuperämerkinnän, määrällisten rajoitusten ja tullikiintiöiden soveltaminen, julkiset hankinnat sekä kauppatilastointi. Soveltamisaluetta eivät kuitenkaan ole mää-

räykset, joilla määritellään eri yhteyksissä ”kotimainen teollisuus” tai ”vastaavat kotimaisen teollisuuden tuotteet”.

OSA II

Artiklat 2—3

Osaan II sisältyvät määräykset alkuperäsäännöistä sekä siirtymäaikana että sen jälkeen. Siirtymäajan määräykset ovat 2 artiklassa, ja jäsenten on noudatettava niitä, ennen kuin yhteisten sääntöjen yhdenmukaistamistyö on saatu valmiiksi. Siirtymäajan jälkeiset määräykset sisältyvät 3 artiklaan. Määräykset ovat peruseräiteiltään samanlaiset.

Ne sisältävät vaatimukset sääntöihin sisältyvien alkuperäperusteiden selkeydestä ja määritelmien täsmällisyydestä sekä positiivisten normien ensisijaisuudesta. Sääntöjä ei saa käyttää kauppapolitiikan välineenä, eivätkä ne saa väristää tai rajoittaa kansainvälistä kauppaa. Sääntöjen ehdot eivät saa olla kohtuuttomia ja niiden tulee liittyä valmistukseen. Tuonnissa ja viennissä ei saa soveltaa tiukempia sääntöjä kuin määriteltäessä tuotteen kotimaisuutta. Kun yhdenmukaistamistyö on saatu päätökseen, on kaikkiin tarkoituksiin sovellettava yhteisiä alkuperäsääntöjä. Alkuperämaa on niiden mukaan maa, jossa tuote on kokonaan tuotettu, tai milloin se on tuotettu kahdessa tai useammassa maassa, se maa, jossa on tapahtunut viimeinen merkittävä muutos.

Sääntöjä on sovellettava ja hallinnoitava yhdenmukaisella, neutraalilla ja kohtuullisella tavalla. Jäsenten soveltamat alkuperämääräykset sekä niihin liittyvät hallinnolliset ja oikeudelliset päätökset on julkaistava. Säännöt kielvät alkuperäsääntöjen muutosten tai uusien sääntöjen takautuvan soveltamisen.

Sopimuksessa on myös määräykset hallinnollisella päätöksellä viejälle, tuojalle tai muulle asianosaiselle tämän pyynnöstä annettavasta tavarankulperän määrittämisestä koskevasta päätöksestä. Kyseinen päätös on annettava hakijalle ensimmäisen vuoden aikana mahdollisimman pian perustamissopimuksen voimaantulosta, ja sen jälkeen viimeistään 150 päivän kuluessa pyynnön esittämisestä. Tällainen päätös on julkinen, ja se on voimassa kolme vuotta. Kaikista alkuperän määrittämiseen liittyvistä hallinnollisista toimenpiteistä voidaan hakea muutosta riippumattomalta tuomiois-

tuimelta, ja viranomaisten on käsiteltävä alkuperän määrittämisen yhteydessä saamiaan tietoja ehdottoman luottamuksellisina.

OSA III

Artiklat 4—8

Sopimusta hallinnoivista komiteoista on määräykset 4 artiklassa. WTO:hon perustetaan alkuperäsääntökomitea, joka vastaa yhdenmukaistamistyöstä ja koordinoinnista. Tulliyhteistyöneuvostoon perustettava tekninen komitea suorittaa avustavaa teknistä työtä ja tulee vastaamaan sääntöjen yksityiskohtaisesta yhdenmukaistamisesta.

Kun perustamissopimus on tullut voimaan, on kunkin jäsenen toimitettava WTO:n sihteeristölle alkuperäsääntönsä sekä niihin liittyvät oikeudelliset ja hallinnolliset päätökset 90 päivän kuluessa (5 artikla). Sen jälkeen on sääntöihin siirtymäkauden aikana tehtyistä muutoksista tai uusista säännöistä ilmoitettava määräajassa niin, että asiasta kiinnostuneilla osapuolilla on mahdollisuus perehtyä muutos-ehdotukseen. Alkuperäsääntökomitea tarkastelee vuosittain sääntöjen toimivuutta sekä tavoitteiden toteutumista ja voi yhdessä teknisen komitean kanssa ryhtyä toimenpiteisiin muutosten ehdottamiseksi (6 artikla). Neuvotteluihin ja riitojen ratkaisemiseen sovelletaan GATTin yleissopimuksen määräyksiä (7—8 artiklat).

OSA IV

Artikla 9

Yhdenmukaistamistyön tavoitteet ja periaatteet on määritelty 9 artiklan 1 kohdassa ja ne vastaavat II osassa edellytettyjä yleisiä vaatimuksia. Työohjelmasta määrätään artiklan 2 kohdassa ja sen mukaan yhdenmukaistamistyö on tarkoitus saada päätökseen kolmen vuoden kuluessa sen käynnistämisestä. Työ suoritetaan tuotesektoreittain ja vaiheittain. Ensiksi määritellään yhdessä maassa kokonaan tuotetut tuotteet, samoin kuin vähäiset valmistustoimenpiteet, jotka sellaisenaan eivät anna tavaramalle alkuperäasemaa. Toisessa vaiheessa määritellään tuotteet, joihin voidaan soveltaa nimikkeenmuutosperustetta. Viimeiseksi valmistellaan täydentävät tai vaihtoehtoiset alkuperä-

perusteet tuotteille, joihin ei voida soveltaa nimikkeenmuutosperustetta. Tällaisia perusteita ovat arvoon perustuvat prosenttisäännöt tai valmistusehdot, joilla määritellään valmistus-toimenpiteet, jotka antavat tavarelle alkuperä- aseman.

Artiklan muut kohdat käsittelevät WTO:n alkuperäsääntökomitean roolia tuotekohtaisten sääntöjen valmistelussa. Yhdenmukaistamistyön tuloksena syntyneet tuotekohtaiset säännöt tulevat sopimuksen liitteeksi. Sen vahvistaa ministerikokous, samoin kuin aikarajat liitteen voimaantulolle.

LIITE I

Liitteessä I on määritelty Tulliyhteistyöneuvoston teknisen komitean tehtävät. Siinä on myös määräykset jäsenen edustautumisesta komiteassa, ts. komitean valtuutetuista jäsenistä, varajäsenistä, neuvonantajista ja tarkkailijoista, jotka voivat osallistua komitean kokouksiin, sekä näiden nimeämisestä. Komitea kokoontuu tarvittaessa, kuitenkin vähintään kerran vuodessa.

LIITE II

Preferenssialkuperäsääntöjä koskeva yhteis-julistus sisältää osittain samat periaatteet, jotka koskevat sääntöjen selkeyttä, täsmällisyyttä, positiivisten normien ensisijaisuutta, sääntöjen julkaisemista, tavaran alkuperän määrittämisestä annettavaa päätöstä ja muutoksenhakua siitä sekä viranomaisten käsittelemien tietojen luotamuksellisuutta. Jäsenen on toimitettava preferenssialkuperäsääntönsä WTO:n sihteeristölle.

Suomen lainsäädäntö ja muutosten tarve

Nykyisin sovellettavat kansalliset alkuperämääräykset sisältyvät asetukseen ulkomaankaupassa sovellettavista määrällisistä rajoituksista (1301/89) sekä tullihallituksen päätökseen ulkomaankauppatilastoinnissa sovellettavasta alkuperämaan määritelmästä.

Tähän sopimukseen sisältyvä alkuperän määrittämisestä koskeva päätös menettely merkitsee lainsäädäntötarvetta, mutta EU-jäsenyyden toteutuessa asia hoidettaneen yhteisötasolla, eikä

näin ollen ole vielä ajankohtainen. ETA-sopimuksesta samoin kuin mahdollisesta EU-jäsenyydestä aiheutuvia vaikutuksia on edellä tarkasteltu myös yleisperusteluiden osassa, jossa on selvitetty sopimuksen vaikutuksia ja yleistä merkitystä.

1.12. Sopimus tuontilisensioinnin menettelytavoista

Artiklat 1—8

Sopimus sisältää määräyksiä tuontilisensiointiin liittyvistä hallintomenettelytavoista. Sen sisältö vastaa periaatteiltaan vuoden 1979 vastaavaa sopimusta kuitenkin siten, että määräyksiä on täsmennetty muun muassa määräaikojen ja tiedottamisen osalta.

Sopimuksen tarkoituksena on ehkäistä hallintomenettelyjen epäasiallisesta käyttämisestä mahdollisesti aiheutuvia kaupan vääristymiä. Sen nojalla ei voida puuttua toisen jäsenen lisensiointijärjestelmän mukaisten toimenpiteiden perusteluihin, katteeseen tai kestoikaan. Lisensiointimenettelyjen osalta sopimuksessa erotetaan harkinnanvarainen ja automaattinen tuontilisensiointi.

Sopimuksen 1 artiklan mukaisesti tuontilisensioinnilla tarkoitetaan sitä hallinnollista hakemus- tai asiakirjamenettelyä, joka on tavaran tullialueella tuonnin ennakoedellytyksenä. Artiklassa todetaan edelleen, että hakemusmenettelyä koskevat säännöt ja tiedot samoin kuin lisensioinnin alaiusten tuotteiden luettelot on julkaistava sellaisella tavalla, että hallitukset ja elinkeinonharjoittajat voivat perehtyä niihin ennen lisensiointimääräyksen täytäntöönpanopäivää. Julkaisemisesta ja tietojen antamisesta on todettu lisäksi sopimuksen 3 artiklassa. Hakemusmenettelyjen ja -lomakkeiden tulee olla mahdollisimman yksinkertaisia. Hakemuksen jättämiselle mahdollisesti varatun määräajan tulee olla vähintään 21 päivää. Lisäksi hakijalla tulee olla mahdollisuus hakemuksen täydentämiseen. Lisenssihakemusta ei saa hylätä pienehköjen virheiden vuoksi eikä lisensioinnin alaiusten tuotteiden tuontia saa estää pienehköjen kaupallisisista käytännöistä johtuvien virheiden vuoksi.

Sopimuksen 2 artiklan mukaisesti automaattisella tuontilisensioinnilla tarkoitetaan tuontilisensiointia, jossa hakemus hyväksytään kaikissa tapauksissa. Automaattisella tuontilisen-

sioinnilla ei saa olla kauppaa rajoittavaa vaikutusta. Artiklassa edellytetään muun muassa, että asianmukaisten lisenssihakemusten käsitteilyaika saa olla korkeintaan 10 arkipäivää.

Sopimuksen 3 artiklan mukaan harkinnanvaraisella tuontilisensiointimenettelyllä tarkoitetaan muuta kuin automaattista tuontilisensiointia. Harkinnanvaraisella tuontilisensioinnilla ei saa olla kauppaa rajoittavia tai vinouttavia vaikutuksia niiden lisäksi, jotka rajoituksen määrittäminen on sellaisenaan aiheuttanut. Menettelytavat eivät myöskään saa olla hallinnollisesti rasittavampia kuin on ehdottomasti tarpeen toimenpiteen hallinnoimiseksi. Artikla sisältää määräykset niistä tiedoista, jotka jäsenen on julkaistava ja annettava sekä elinkeinonharjoittajille että toisille jäsenmaille. Hakemuksen käsitteilyaika saa olla saapumisjärjestyssä käytettäessä enintään 30 päivää ja hakemuksia samanaikaisesti käsiteltäessä enintään 60 päivää. Kiintiötä jaettaessa viranomaisen tulee ottaa huomioon hakijan aikaisempi tuontisuoritus. Myös uusille tuojille on harkinnanmukaisesti varmistettava kohtuullinen osuus myönneistä lisensseistä.

Sopimuksen 4—7 artiklat sisältävät määräykset sopimuksen hallinnointiin liittyvästä tuontilisensiointikomiteasta ja sen toiminnasta.

Sopimuksen 8 artikla sisältää määräykset varaamista ja kansallisesta lainsäädännöstä. Varaumien suhteen todetaan, että jäsen ei voi tehdä varaumia ilman toisten jäsenten suostumusta. Jäsenten on varmistettava, että heidän kansallinen lainsäädäntönsä on yhdenmukainen sopimuksen määräysten kanssa WTO-sopimuksen tultua voimaan. Mahdollisista sopimukseen vaikuttavista lainsäädännöllisistä tai hallinnollisista muutoksista on ilmoitettava tuontilisensiointikomitealle.

Suomen lainsäädäntö ja muutosten tarve

Sopimuksen tarkoittamista tuontilisensiointiin liittyvistä menettelytavoista säädetään Suomessa maan ulkomaankaupassa sovellettavista määrällisistä rajoituksista annetussa asetuksessa (1301/89) ja valtioneuvoston 5.4.1991 antamassa yleisohjeessa lisenssien myöntämis- ja jakoperusteista. Myös hallintomenettelylaki (598/82) sisältää sopimuksen alaan liittyviä säännöksiä. Voimassa olevat säännökset samoin kuin noudatetut menettelytavat ovat sopimuksen mukaisia eikä sopimuksen voimaan-

tulo edellytä muutoksia kansalliseen lainsäädäntöön.

Viranomaisten toimivaltuuksia muutetaan sopimuksen voimaantulon myötä siten, että kauppa- ja teollisuusministeriöön jäävät lisensioinnin substanssi- ja säädösvalmisteluasiat ja tullihallitukselle siirretään lupahallintoasiat.

1.13. Tukia ja tasoitustulleja koskeva sopimus

OSA I

Sopimuksen I osa sisältää tukea ja tuen erityisyyttä koskevat määritelmät. Itse tuki ja sen muodot on määritelty tietyin perustein sopimuksessa, minkä lisäksi sopimuksen liitteenä on esimerkkilista kielletyistä vientitukitoimista.

Artiklat 1—2

Sopimuksen 1 artiklan mukaan tuen katsotaan olevan olemassa, mikäli jäsenen alueella hallitus tai mikä tahansa julkinen viranomainen myöntää taloudellista tukea, joka antaa taloudellista etua. Tuki on kyseessä, milloin hallituksen toimenpiteet käsittävät varojen (esimerkiksi avustukset, lainat ja pääomasijoitukset) suoran siirron, mahdollisten varojen tai velvoitteiden (esimerkiksi lainatakuiden) suoran siirron tai hallitukselle kuuluvasta tulosta, joka muiden muuten olisi maksettava, luovutetaan tai sitä ei kerätä (esimerkiksi verokannustimet, kuten veroluotot), tai hallitus antaa käyttöön muita kuin yleiseen infrastruktuuriin kuuluvia tavaroita tai palveluita tai ostaa tavaroita, taikka hallitus suorittaa maksuja rahoitusjärjestelyihin tai valtuuttaa tai ohjaa yksityisen tahon vastaamaan jostain edellä mainituista toimista. Samoin milloin kyseessä on minkä tahansa tyyppinen tulo- tai hintatuki GATT 1994 -sopimuksen XVI artiklan tarkoittamassa merkityksessä, katsotaan tuen olevan olemassa.

Yleiset helpotukset elinkeinotoiminnalle eivät kuitenkaan ole tukia. Ollakseen sopimuksen tarkoittama tuki vastatoimiin oikeuttava edun tulee lisäksi olla erityinen. Sopimuksessa määritellään ne kriteerit, joiden perusteella tuen voidaan katsoa olevan myöntävän viranomaisen alueella erityinen. Esimerkkinä erityi-

sydestä sopimuksen 2 artiklassa katsotaan se, että viranomainen tai lainsäädäntö, jonka nojalla myöntävä viranomainen toimii, nimenomaisesti rajoittaa tuen saannin tiettyihin yrityksiin. Mikäli muutoin on syytä uskoa, että tuki käytännössä on erityinen, muita tekijöitä tulee ottaa huomioon. Sellaisina tekijöinä mainitaan sopimuksessa: rajoitettu määrä tiettyjä yrityksiä hyödyntää tuettua ohjelmaa, tietyt yritykset ovat tuen pääasiallisia hyödyntäjiä, tukea myönnetään suhteettoman suuressa määrin tietyille yrityksille. Sellaisena tekijänä voi olla myös tapa, jolla myöntävä viranomainen käyttää harkintavaltaa päätettäessä tuen myöntämisestä. Myöntävän viranomaisen alueella määrättyllä maantieteellisellä alueella tietyille yrityksille rajattu tuki ja mikä tahansa 3 artiklan mukainen tuki katsotaan erityiseksi.

OSA II

Sopimuksen II osa määrittelee kielletyt tukimuodot ja menettelytavat niitä koskevia kiistakysymyksiä varten.

Artiklat 3—4

Sopimuksen 3 artiklan mukana kiellettyjä tukia ovat: (a) tuet, mukaan lukien esimerkkilistan tuet, jotka joko lain mukaan tai tosiasiasa ovat riippuvaisia joko yksin tai yhdessä muiden ehtojen kanssa viennin harjoittamisesta; (b) tuet, jotka ovat riippuvaisia joko yksin tai yhdessä muiden ehtojen kanssa kotimaisten tuotteiden käytöstä suhteessa maahantuotuihin tuotteisiin.

Sopimuksessa tarkoitettun valtiontuen käyttöön puututaan käytännössä vain toisen jäsenen aloitteesta. Kiellettyjä tukimuotoja koskevat neuvottelumenettelyt sisältyvät 4 artiklaan, sen mukaan, milloin jäsenillä on syy uskoa, että toinen jäsen myöntää tai ylläpitää kiellettyä tukea, jäsen voi pyytää neuvotteluja tällaisen jäsenen kanssa. Jäsenen, jonka uskotaan myöntävän tai ylläpitävän kyseistä tukea, tulee neuvottelupyynnön johdosta tällöin käydä neuvotteluihin niin pian kuin mahdollista. Neuvottelujen tarkoituksena on selvittää tilanteeseen liittyvät tosiasiat ja päätyä molempia osapuolia tyydyttävään lopputulokseen.

Mikäli molempia osapuolia tyydyttävään lopputulokseen ei ole päästy 30 päivässä las-

kettuna neuvottelupyynnön esittämisestä, toinen näiden neuvottelujen osapuolista voi siirtää jutun riitujen ratkaisuelimelle (DSB) paneelin välittömäksi asettamiseksi. DSB voi kuitenkin yksimielisesti päättää olla asettamatta paneelia. Paneelin tulee antaa lopullinen raporttinsa riidan osapuolina oleville jäsenille. Raportti on annettava kaikkien jäsenten nähtäväksi jo 90 päivän kuluessa siitä, kun paneelin kokoonpanosta ja toimeksiannosta päätettiin. Määräajalla pyritään nopeuttamaan helposti pitkittyviä kansainvälisiä sovitteluprosesseja.

Mikäli kyseisen toimenpiteen katsotaan olevan kielletty tuki, paneelin tulee esittää, että tukea myöntävä jäsen poistaa tuen viipymättä. Tätä silmällä pitäen paneelin on annettava täsmälliset suositukset siitä, mihin mennessä tuki tulee poistaa.

Kiellettyjen, riitautettavien ja riitauttamattomien tukien määrittelemisen lisäksi sopimuksessa on määräykset (10—23 artikla) niistä toimenpiteistä, joihin jäsen saa ryhtyä oman teollisuutensa suojelemiseksi toisen jäsenen valtiontukea saavan teollisuuden aiheuttamien vahinkojen torjumiseksi. GATT-sääntely ei salli tämänkaltaisen tuonnin kieltämistä.

OSA III

Sopimuksen III osa käsittelee vahingollisia vaikutuksia, vakavaa vahinkoa tai näissä tapauksissa noudatettavaa menettelyä kiistakysymysten yhteydessä.

Artiklat 5—7

Minkään sopimuksen jäsenen ei 5 artiklan mukaan tulisi tukea antamalla aiheuttaa muiden jäsenten eduille vahingollisia vaikutuksia. Vahingollinen vaikutus voi tarkoittaa vahinkoa toisen jäsenen alueella sijaitsevalle teollisuudelle, suoraan tai epäsuorasti GATT 1994 -sopimuksesta johtuvien etujen mitätöintiä tai heikentämistä tahi toisen jäsenen eduille koituvaa vakavaa vahinkoa.

Vakavan vahingon katsotaan 6 artiklan mukaan olevan kyseessä, jos (a) tuotteen sama kokonaistuki ylittää 5 prosenttia sen arvosta. Vakavan vahingon ehdot toteutuvat myös jos tuella peitetään (b) teollisuuden tai yrityksen toiminnasta aiheutuvia tappioita, ja kyseessä ovat muu kuin sellainen kertaluonteinen toi-

menpide, jotka annetaan pelkästään ajan voittamiseksi pitkän tähtäimen ratkaisun löytämiseksi ja äkillisten sosiaalisten ongelmien välttämiseksi. Lisäksi vakavaksi vahingoksi katsotaan (c) velan anteeksianto ja avustuksen myöntäminen velan takaisinmaksuun.

Vakava vahinko voi olla kyseessä, milloin yksi tai useampi seuraavista ehdoista toteutuu: (a) tuen seurauksena on samanlaisten tuotteiden tukea myöntävän jäsenen alueelle tapahtuvan maahantuonnin syrjäytyminen tai estyminen, (b) tuen seurauksena on toisen jäsenen samanlaisten tuotteiden viennin syrjäytyminen tai estyminen kolmannen maan markkinoilla, (c) tukea saavien tuotteiden hinnat alittavat huomattavasti toisen jäsenen samanlaisten tuotteiden hinnat samalla markkina-alueella, tai hintojen korottuminen estyy tai hinnat alentuvat taikka myyntiosuutta menetetään merkittävästi samalla markkina-alueella tai (d) tuen seurauksena tukea myöntävän jäsenen maailmanmarkkinaosuus kasvaa erityisesti raaka-aineissa tai hyödykkeissä verrattuna keskimääräiseen osuuteen, joka sillä on ollut edeltävän kolmen vuoden aikana, ja kasvusuuntaus on ollut pysyvä sinä aikana, kun tukea on myönnetty.

Vakavaan vahinkoon johtava syrjäytyminen tai estyminen ei ole kyseessä edellä tarkoitetulla tavalla, milloin : (1) valituksen tehnyt jäsen on kieltänyt tai rajoittanut samanlaisten tuotteiden viennin tai (2) maahantuojana toimiva hallituksen taho (kauppamonopolia tai valtionkauppaa harjoittava) siirtää tuonnin muista kuin kaupallisista syistä valituksen tehneen jäsenen alueelta tapahtuvaksi muusta tai muista maista tai (3) luonnonmullistukset, lakot, kuljetushäiriöt tai muu force majeure, jolla on vakava vaikutus sellaisen tuotteen tuotantoon, laatuun, määrään tai hintoihin, valituksen tehneessä jäsenessä, (4) järjestelyt, jotka johtavat tuotteen saatavuuden vähenemiseen, jota viedään valituksen tehneestä jäsenestä, (5) ei onnistuta mukautumaan maahantuovan maan standardeihin tai muihin määräysluonteisiin vaatimuksiin.

Jäsenen käytettävissä olevista oikeuskeinoista määrätään 7 artiklassa. Jos sopimuksen jäsenellä on syytä uskoa, että toisen jäsenen tuki aiheuttaa haittaa sen teollisuudelle ja johtaa sen etujen mitätöitymiseen tai vakavaan vahinkoon, jäsen voi pyytää neuvotteluja. Neuvottelupyynnön tulee sisältää lausunto saatavilla olevista todisteista, jotka liittyvät kyseisen

tuen olemassaoloon ja luonteeseen, aiheutettuun haittaan, etujen mitätöitymiseen tai niille aiheutuvaan vakavaan haittaan.

Jäsen, jonka uskotaan myöntävän tukea tai ylläpitävän kyseistä tukikäytäntöä, tulee pyynnöstä ryhtyä neuvotteluihin mahdollisimman pian. Neuvottelujen tarkoituksena on selvittää tilannetta koskevat tosiasiat ja päätyä keskinäisesti hyväksyttävään lopputulokseen.

Mikäli neuvottelut eivät pääty keskinäisesti hyväksyttävään lopputulokseen 60 päivän kuluessa, neuvottelujen osapuoli voi siirtää asian riitojen ratkaisuelimeen paneelin asettamiseksi, ellei DSB päätä yksimielisesti olla asettamatta paneelia. Paneelin tulee tarkastaa asia ja antaa loppuraportti riidan osapuolina oleville jäsenille. Raportti jaetaan kaikille jäsenille 120 päivän kuluessa siitä päivästä, jolloin päätettiin paneelin kokoonpanosta ja toimeksiannosta. Riitojenratkaisuelimen on hyväksyttävä raportti 30 päivän kuluessa ellei jompi kumpi osapuoli vie asiaa valituselimeen, jonka tulee antaa raporttinsa korkeintaan 90 päivän kuluessa. Riitojenratkaisuelimen tulee hyväksyä valituselimen raportti 20 päivän kuluessa.

OSA IV

Sopimuksen IV osa käsittelee tukimuotoja, joita ei saa riitauttaa ja joita vastaan ei saa ryhtyä vastatoimiin (tasoitustullien muodossa).

Artiklat 8—9

Sopimuksen 8 artikla sisältää määritelmän niille tuille, joita ei voida riitauttaa. Tällaisia ovat tuet, jotka eivät ole erityisiä 2 artiklan tarkoittamassa mielessä, ja tuet, jotka ovat erityisiä artiklassa tarkoitetulla tavalla, mutta jotka täyttävät tämän artiklan ehdot. Nämä erityiset tuet ovat tutkimus-, alue- ja ympäristötuet.

Yritysten, korkeakoulujen tai tutkimuslaitosten tutkimustoiminnan sopimusperusteiseen avustamiseen annettavaa tukea ei voida riitauttaa, mikäli avustus ei kata yli 75 prosenttia teollisen tutkimuksen kustannuksista tai yli 50 prosenttia kilpailua edeltävän vaiheen kehitystyön kustannuksista. Lisäksi tuelta edellytetään, että avustus rajoittuu yksinomaan henkilökustannuksiin, laite- tai maa-alueiden hankinnoista aiheutuviin kustannuksiin, konsul-

tointikustannuksiin ja vastaaviin palveluksiin tai muihin suoranaisesti tutkimustoiminnasta aiheutuviin yleiskustannuksiin. Perusedellytyksenä tutkimuskustannusten hyväksyttävyydelle on niiden kohdistuminen yksinomaan ja pysyvästi tutkimustehtäviin.

Avustus epäsuotuisille alueille on tuki, jota ei voida riitauttaa silloin, kun tuki myönnetään alueelliseen kehittämiseen ja kun tuki alueellisesti katsottuna ei ole erityistä. ”Alueellisella kehittämisellä” tarkoitetaan, että alueelliset tukiohjelmat ovat osa yleisesti noudatettavaa aluepolitiikkaa ja että tukia alueelliseen kehitykseen ei myönnetä muista erillään oleviin maantieteellisiin kohteisiin, joilla ei ole tai ei juurikaan ole vaikutusta alueen kehitykseen.

Lisävaatimuksena tuen sallittavuudelle on ensinnäkin, että epäsuotuisan alueen tulee olla selkeästi määritelty yhtenäinen maantieteellinen alue, jolla on tarkasti määriteltävissä oleva taloudellinen ja hallinnollinen identiteetti. Toiseksi, alue katsotaan epäsuotuisaksi sellaisten puolueettomien ja objektiivisten perusteiden perusteella, jotka osoittavat vaikeuksien olevan muista kuin tilapäisistä olosuhteista johtuvia. Tällaiset perusteet on selkeästi määriteltävä laissa, säännöissä tai muussa virallisessa asiakirjassa. Lisäksi ainakin tulotaso (ei yli 85 prosenttia maan keskiarvosta) tai työttömyysaste (vähintään 110 prosenttia maan keskiarvosta) on sisällytettävä alueen talouden kehityneisyyttä kuvaavaan mittariin.

Avustus, joka on tarkoitettu edistämään olemassa olevien laitosten sopeutumista uusiin lakien tai määräysten edellyttämiin ympäristövaatimuksiin, ei ole riitauttavissa. Avustukselta edellytetään, että se (a) on kertaluonteinen, (b) on rajoitettu 20 prosenttiin sopeutumiskustannuksista, (c) ei kata investoinnin uusimis- tai toimintakustannuksia, jotka yritysten tulee kokonaisuudessaan maksaa; (d) liittyy suoraan ja on kohtuullisessa suhteessa ja saasteiden suunnitteluihin vähennyksiin ja että avustus on (e) kaikkien sellaisten yritysten saatavilla, jotka voivat ottaa käyttöön uusia laitteita ja/tai tuotantomenetelmiä.

Tukiohjelmasta, johon sovelletaan 2 artiklan määräyksiä, tulee tehdä ilmoitus ennen sen täytäntöönpanoa tuki- ja tasoitustullikomitealle VII osan määräysten mukaisesti. Sellaisen ilmoituksen tulee olla riittävän yksityiskohtainen, jotta muut jäsenet voivat arvioida, täyttääkö ohjelma edellä mainituissa määräyksissä tarkoitettut ehdot ja perusteet. Jäsenten tulee

myös vuosittain saattaa ilmoituksia koskevat tiedot ajan tasalle, erityisesti antamalla tietoja kunkin ohjelman kokonaiskustannuksista ja edellisen päivituksen jälkeen tapahtuneista muutoksista. Muilla jäsenillä on oikeus pyytää tietoja ilmoitetun ohjelman mukaan annetuista yksittäisistä tukitapauksista.

Artiklassa 9 todetaan, että mikäli ohjelman täytäntöönpanon seurauksena jäsenellä on perustellut syyt epäillä, että 8 artiklan mukainen tukiohjelma on johtanut jäsenen kotimarkkina-teollisuuden kannalta vakaviin kielteisiin seurauksiin, jäsen voi pyytää neuvotteluja tukea myöntävän jäsenen kanssa. Tukiohjelmaa ylläpitävän jäsenen tulee ryhtyä neuvotteluihin mahdollisimman pian. Neuvottelujen tarkoituksena on tilanteeseen liittyvien tosiasioiden selvittäminen ja pääsy keskinäisesti hyväksyttävään ratkaisuun. Mikäli keskinäisesti hyväksyttävää ratkaisua ei ole saavutettu neuvotteluissa 60 päivän kuluessa neuvottelupyynnöstä, pyynnön esittänyt jäsen voi siirtää jutun komitean käsiteltäväksi. Komitean on annettava johtopäätöksensä 120 päivän kuluessa.

OSA V

Sopimuksen osa V käsittelee tasoitustullien asettamisessa noudatettavia menettelytapoja.

Artiklat 10—23

Jäsen voi asettaa tasoitustulleja julkista tukea saavalle tuonnille. Tasoitustullin asettamisen tulee perustua jäsenen oman teollisuuden hakemukseen ja sitä edeltää tutkimus muun muassa tuen määrästä, vahingosta ja syy-yhteydestä näiden välillä. Keskeinen periaate säännöksissä on vientitukien kieltö. Tukimuodoista, jotka ovat vientitukea, on lueteltu esimerkkejä sopimuksen I liitteessä.

Sopimuksen 10 artiklassa on viittaus GATT 1994 -sopimuksen VI artiklan määräyksiin, koska tasoitustullitoimenpiteet ja polkumyyntitoimenpiteet ovat edellytysten, menettelyjen ja seuraamusten osalta pitkälti yhteneväiset.

Tasoitustulleja pyytävän hakijan on 11 artiklan mukaan esitettävä riittävää näyttöä vientituen olemassaolosta, sen aiheuttamasta vahingosta sekä tuetun tuonnin ja esitetyn vahingon välisestä syy-yhteydestä. Viranomaisten on tutkittava esitetyn todistusaineiston täsmällisyys

ja riittävyys tutkimuksen käynnistämiseksi. Hakijan on edustettava yli puolta vastaavan tuotteen kotimaisesta tuotannosta. Viranomaiset voivat päättää tutkimuksen käynnistämisestä myös ilman teollisuuden hakemusta, mikäli heillä on riittävä tietoa tuen olemassaolosta, vahingosta ja syy-yhteydestä. Tutkimukset on saatettava päätökseen vuoden kuluessa niiden käynnistämisestä, poikkeustapauksissa viimeistään 18 kuukauden kuluttua.

Todistusaineistoon liittyvät vaatimukset on kuvattu aiempaa GATT-sääntelyä yksityiskohdittain selvemmin sopimuksen 12 artiklassa. Tasoitustullitutkimuksissa käytettävän kyselylomakkeen vastausaika viejille, ulkomaisille valmistajille tai asianosaisille jäsenille on 30 päivää, johon voidaan hakea pidennystä. Kirjallisesti esitetty todistusaineisto saatetaan viipymättä asianosaisten tahojen käyttöön, ellei se ole luottamuksellista. Tiedot voidaan käsitellä luottamuksellisia, kun siihen annetaan hyväksyttävät perustelut. Sellaiset tiedot on julkistettava yhteenvetona, jotta tiedon sisällöstä saadaan riittävä käsitys.

Tutkimuksia suoritetaan toisen jäsenen alueella, mikäli se katsotaan tarpeelliseksi edellyttäen, että jäsenelle on ilmoitettu hyvissä ajoin eikä tämä vastusta tutkimusta. Yrityksissä suoritettu tutkimus edellyttää myös yrityksen suostumuksen. Mikäli tarpeellisia tietoja ei saada asianosaisten kieltäytyttyä antamasta niitä, päätökset voidaan tehdä käytettävissä olevien tietojen perusteella.

Hakemuksen hyväksymisen jälkeen on viipymättä neuvoteltava jäsenten kanssa, joiden tuotteet saattavat olla tutkimuksen kohteena. Tästä määrätään 13 artiklassa. Neuvottelujen käyminen ei kuitenkaan estä viranomaisia käynnistämästä tutkimuksia, tekemästä arviointeja tai soveltamasta väliaikaisia tai lopullisia toimenpiteitä asiassa.

Vastaanottajan saamaan etuun perustuvat tuen suuruuden laskemismenetelmät määritetään 14 artiklassa. Niistä on säädettävä kansallisessa lainsäädännössä, mikäli menetelmää sovelletaan. Määrätyin edellytyksin hallituksen pääomasijoitusta, myöntämää lainaa tai lainatakuuta, tavaroiden ja palveluiden antamista ja hankkimista ei katsota edun myöntämiseksi.

Vahingon arvioiminen tapahtuu samojen periaatteiden mukaan kuin polkumyyntiä koskevassa 3 artiklassa. Tukea saavien tuontitavaroiden määrän absoluuttinen tai suhteellinen kasvu ja hintavaikutukset on tutkittava. Vai-

kutuksia voidaan arvioida myös määrätyin edellytyksin kumulatiivisesti silloin, kun tuettu tuonti useammasta kuin yhdestä maasta on tutkimusten kohteena. Tutkimuksessa on arvioitava kaikkien olennaisten taloudellisten tekijöiden ja indikaattoreiden perusteella tukea saavien tuontitavaroiden vaikutusta mm. kotimaiseen teollisuuteen, myyntiin, markkinaosuuteen, kannattavuuteen, tuottavuuteen, investointien tuottoon tai käyttöasteeseen, kotimaisiin hintoihin, työllisyyteen. Tukea saavien tuotteiden tukivaikutusten aiheuttama vahinko on selvästi osoitettava samoin kuin syy-yhteys tuetun tuonnin ja kotimaiselle teollisuudelle aiheutetun vahingon välillä.

Sopimuksen 16 artiklassa on määritelty kotimainen teollisuus, joka edustaa jäsenen alueella vastaavanlaisen tavaran tuotantoa kokonaisuudessaan tai yli puolta siitä. Jäsenen alue voidaan poikkeuksellisissa olosuhteissa jakaa kahteen tai useampaan kilpailevaan markkina-alueeseen. Eri markkina-alueilla olevat valmistajat voidaan vastaavasti katsoa osaksi eri teollisuutta määrätyissä tapauksissa. Milloin kaksi tai useampaa maata muodostavat GATT 1994 -sopimuksen XXIV artiklan 8a kohdan mukaisen tulliunionin, koko yhdentymisalueen teollisuuden on katsottava olevan edellä viitattua kotimaista teollisuutta.

Väliaikaisia toimenpiteitä voidaan soveltaa, kun tutkimus on käynnistetty tämän sopimuksen määräysten mukaisesti ja julkinen ilmoitus annettu ja asianosaisille jäsenille ja osapuolille annettu tilaisuus antaa vastineensa. Lisäksi edellytetään, että tuen olemassaolo on vahvistettu ja kotimaisen teollisuuden aineellinen vahinko tai sen uhka todistettu. Myös viranomaisten on katsottava toimenpiteiden olevan välttämättömät estämään vahinkoja tutkimusten aikana.

Väliaikaista tasoitustullia voidaan käyttää väliaikaisena toimenpiteenä. Sen soveltaminen voidaan aloittaa aikaisintaan 60 päivän kuluttua tutkimusten käynnistämisestä ja soveltaa korkeintaan neljän kuukauden ajan. Se voidaan kantaa käteistalletuksena tai joukkovelkakirjoina, joka vastaa alustavasti arvioidun tuen määrää.

Viejäjäsenen hallituksen tai viejän antamalla sitoumuksella menettelyjä voidaan 18 artiklan mukaan lykätä tai keskeyttää. Sitoumus voi sisältää tuen poistamista tai rajoittamista tai muihin toimenpiteisiin ryhtymistä koskevan vakuutuksen. Se voi myös olla viejän antama

hintasitoumus, joka poistaa tuen haitalliset vaikutukset. Tuesta on oltava alustava arvio vahvistettuna ja vahinko osoitettuna ennen sitoumuksen hyväksymistä.

Tukea ja vahinkoa koskevat tutkimukset on saatettava päätökseen sitoumuksesta huolimatta, jos vientimaa pyytää tai tuojajäsenen viranomaiset niin päättävät. Mikäli neuvottelutulosta ei ole saavutettu ja lopullinen arvio tuen olemassaolosta ja määrästä ja tuen turvin tapahtuvan tuonnin aiheuttamasta vahingosta on tehty, tasoitustulli voidaan määrätä 19 artiklan mukaan, ellei tukea poisteta. Kaikkien edellytysten on täytyttävä, kun tuojamaan viranomaisen määrää tasoitustullin kantamisesta ja sen määrästä. Tasoitustullin määräämisen jälkeen sitä on kannettava maahantuonnissa kaikista sellaisista tavaroista, joiden on tutkimuksissa todettu olevan tuettuja. Tasoitustulli voi olla enintään tuen määrän suuruinen.

Väliaikaisia toimenpiteitä voidaan soveltaa vain tavaroihin, jotka tulevat kulutukseen sen jälkeen, kun väliaikainen tai lopullinen tasoitustulli on määrätty. Milloin lopullinen tulli on pienempi kuin väliaikaisella toimenpiteellä on kannettu, erotus palautetaan tuojalle. Jos tulli on suurempi kuin väliaikainen kannettu määrä, erotusta ei kanneta jälkikäteen. Väliaikaisena toimenpiteenä saatu kassatalletus ja tulliin pidätetty määrä on viipymättä palautettava, mikäli tutkimusten lopullinen päätös on hylkäävä.

Toimenpiteiden voimassaoloaikojen pituus on määritelty 21 artiklassa. Viranomaisten on omasta aloitteestaan tarkastettava toimenpiteen jatkamisen tarve. Myös asianosainen voi pyytää tarkastusta annettuun viranomaisille sitä tukevaa myönteistä tietoa. Lopullinen tasoitustulli on kumottava viimeistään viiden vuoden kuluttua sen asettamisesta, elleivät viranomaiset päättää pitemmän voimassaolon tarpeellisuudesta.

Kaikille asianosaisille on 22 artiklan mukaan ilmoitettava tutkimuksen käynnistämisestä ja tutkimusten aikana tehdyistä päätöksistä sekä saaduista sitoumuksista. Lisäksi julkinen kuulutus on annettava. Artiklassa on määritelty kaikki ne tiedot, jotka ilmoituksissa on annettava.

Oikeudellinen tarkastus edellyttää, että kansallisen lainsäädännön sisältäessä tasoitustullitoimenpiteitä koskevia säännöksiä, on tarkastusta varten ylläpidettävä yleis-, välitys- tai hallinnollisia tuomioistuimia tai menettelyjä.

OSA VI

Sopimuksen VI osa sisältää instituutioita ja toimielimiä koskevia määräyksiä.

Artikla 24

Tuki- ja tasoitustullikomitean tehtävänä on toimia sopimuksen jäsenten riitojen käsittelyelimenä, mikäli jäsenet eivät pääse keskinäisissä neuvotteluissa molempia osapuolia tyydyttävään ratkaisuun. Tuki- ja tasoitustullikomiteassa on jokaisella sopimusjäsenellä edustajansa. Komitea valitsee puheenjohtajansa ja kokoontuu vähintään kahdesti vuodessa sekä muulloinkin sopimuspuolen pyynnöstä sopimuksen asianmukaisten määräysten mukaisesti. Komitea suorittaa tämän sopimuksen perusteella sille kuuluvat tai jäsenten sille antamat tehtävät ja antaa jäsenille tilaisuuden neuvotteluihin kaikista tämän sopimuksen toimintaan tai sen tavoitteiden edistämiseen liittyvistä kysymyksistä. Komitean sihteeristönä toimii WTO:n sihteeristö. Komitea perustaa pysyvien asiantuntijoiden ryhmän, joka koostuu viidestä riippumattomasta henkilöstä, joiden tulee olla merkittävästi ansioituneita tukiin ja kauppasuhteisiin liittyvissä kysymyksissä.

Suorittaessaan tehtäviään komitea ja mikä tahansa avustava elin voi neuvotella minkä tahansa asianmukaiseksi katsomansa sellaisen tahon kanssa, jolta se voi saada tietoja. Ennen kuin komitea tai avustava elin pyytää tietoja jonkin jäsenen tuomiovallan alaisesta lähteestä, sen on tiedotettava asiasta tälle jäsenelle.

OSA VII

Sopimuksen VII osa sisältää säädökset koskien ilmoitusvelvollisuutta ja seurantaa.

Artiklat 25—26

Sopimuksen 25 artiklan mukaan jäsenten on ilmoitettava 1 artiklan 1 kohdassa määritellyt tuet, jotka ovat erityisiä 2 artiklassa tarkoitulla tavalla ja joita myönnetään tai ylläpidetään niiden alueella. Jollei GATT 1994 -sopimuksen XVI artiklan 1 kohdan määräyksistä muuta johdu, näitä tukia koskevat ilmoitukset tulee antaa joka vuosi viimeistään 30. päivänä kesäkuuta.

Ilmoitusten sisällön tulisi olla niin yksityiskohtainen, että muut jäsenet voivat arvioida ilmoitettujen tukiohjelmien vaikutuksen kauppaan ja ymmärtää niiden toiminnan. Jäsenten tulee varmistaa, että niiden ilmoitukset sisältävät tiedot tuen muodosta (esimerkiksi avustus, laina tai verohelpotus), tuen määrästä yksikköä kohti tai niissä tapauksissa, joissa se ei ole mahdollista, tukea varten vuosittain budjetoidusta määrästä, tukipolitiikan tavoitteista tai tarkoituksesta, tuen kestosta tai muusta siihen liittyvästä aikarajoituksesta sekä tilastotiedot, jotka mahdollistavat tuen kauppavaikutusten arvioimisen. Mikäli tukia annetaan tiettyille tuotteille tai sektoreille, tulee ilmoitukset järjestää tuotteittain tai sektoreittain.

Jäsenten, jotka katsovat, että niillä ei ole ilmoitusvelvollisuuden piiriin kuuluvia tukia, tulee ilmoittaa siitä kirjallisesti WTO:n sihteeristölle.

Jäsen voi milloin tahansa esittää kirjallisen pyynnön saadaakseen tietoja toisen jäsenen myöntämän tai ylläpitämän tuen luonteesta tai laajuudesta, tai selityksen niistä syistä, joiden vuoksi tietyn tuen ei ole katsottu edellyttävän ilmoitusta. Pyyntöön tulee vastata niin pian kuin mahdollista. Tietojen tulee olla riittävän yksityiskohtaisia, jotta tuen yhdenmukaisuutta sopimuksen kanssa voidaan arvioida.

Jäsen, joka katsoo, että toisen jäsenen toimesta, jolla on tuen vaikutukset, ei ole tehty ilmoitusta edellä mainittujen määräysten mukaisesti, voi kiinnittää toisen jäsenen huomion asiaan. Mikäli epäilystä tuesta ei viipymättä tehdä ilmoitusta, se voidaan saattaa tuki- ja tasoitustullikomitean tietoon.

Jäsenten tulee raportoida viipymättä komitealle kaikki tasoitustulleja koskevat väliaikaiset tai lopulliset toimet. Niiden tulee myös toimittaa puolivuositain raportit kaikista tasoitustulitoimenpiteistä, joihin on ryhdytty edellisen kuuden kuukauden aikana. Komitealle on ilmoitettava siitä, mitkä jäsenen viranomaisista ovat toimivaltaisia käynnistämään tasoitustulleja koskevia tutkimuksia, ja tutkimusten käynnistämistä ja suorittamista sääntelevistä kotimaisista menettelytavoista.

Sopimuksen 26 artiklan mukaan komitean tulee tutkia joka kolmas vuosi pidettävissä erityisistunnoissa uudet ja täydelliset ilmoitukset. Välivuosina toimitetut ilmoitukset ja tasoitustulleja koskevat raportit tutkitaan komitean jokaisessa säännönmukaisessa kokouksessa.

Sopimuksen VIII osa, artikla 27 koskee

kehitysmaiden erityiskohtelua. Artikla rajoittaa vientitukikiellon soveltamista kehitysmaajäsenten kohdalla. Kriteereinä on mm. maan kehitysaste ja sektorikohtainen kilpailukyky. Vientitukikiellon soveltamiseen siirrytään kehittyneempien kehitysmaajäsenten kohdalla asteittain. Riitautettavien tukien osalta kehitysmaajäsenten kohdalla ei sovelleta 6 artiklan mukaista vakavan vahingon olettamusta ja tasoitustullitukimusten 15 artiklan 3 kohdan ”de minimis” rajat ovat kehitysmaajäsenten osalta yleissääntöä korkeammat ja yhdellä prosenttiyksiköllä korotetut ylimenokauden aikana, jos kehitysmaa on poistanut vientituet etuajassa.

OSA IX

Sopimuksen XI osa sisältää määräykset siirtymäkausien osalta.

Artiklat 28—29

Sopimuksen 28 artiklassa säädetään, että olemassa olevat tukiohjelmat, jotka on perustettu ennen WTO-sopimuksen voimaantuloa ja jotka ovat ristiriidassa tämän sopimuksen määräysten kanssa, on ilmoitettava komitealle ja saatettava sopimuksen mukaisiksi kolmen vuoden kuluessa WTO:n voimaantulusta.

Seuraavan artiklan mukaan jäsenet, jotka ovat siirtymässä suunnitelmataloudesta markkinatalouteen voivat ottaa käyttöön siirtymäkauden ajaksi tarvittavia ohjelmia. Artiklassa säädetään myös siirtymäkauden pituudesta ja niistä poikkeuksista, joista ohjelmien riitauttamisen osalta on sovittu.

OSA X

Osa X sisältää määräykset riitojen ratkaisemisesta.

Artikla 30

Sopimuksen 30 artiklassa säädetään riitojen ratkaisemisesta. Sen mukaan sovelletaan GATT 1994 -sopimuksen yleisiä riitojenratkaisusääntöjä siten kuin niitä riitojen ratkaisua koskevassa sopimuksessa on tarkennettu ellei

tässä sopimuksessa toisin määrätä. Tukia ja tasoitustulleja koskeva sopimus sisältää poikkeuksia erityisesti kiellettyjen tukien osalta, erityisesti noudatettavien aikarajojen suhteen.

OSA XI

Sopimuksen XI osa sisältää loppumääräykset.

Artiklat 31—32

Sopimuksen 31 artiklassa säädetään 6 artiklan 1 kohdan määräyksien sekä 8 artiklan ja 9 artiklojen soveltamisesta viiden vuoden aikana ja päätöksestä 180 päivää ennen ajanjakson päättymistä tarkastella ko. määräysten toimintaa ja päättää, tuleeeko niiden soveltamista jatkaa nyky muodossa vai tuleeeko niitä tarkistaa.

Sopimuksen 32 artikla sisältää muut loppumääräykset, joiden mukaan sopimukseen ei voi tehdä varaumia ilman muiden jäsenten hyväksyntää, joissa määritellään tämän sopimuksen toimien tarkastusta ja voimassaoloa koskevien määräysten soveltamista sopimusta edeltävien tasoitustullitoimenpiteisiin ja joiden mukaan jäsenten edellytetään saattavan lainsäädäntönsä vastaamaan sopimuksen määräyksiä.

LIITTEET I—VII

Tukisopimuksen artikloita seuraa yhteensä seitsemän liitettä, jotka täydentävät yksityiskohtaisilla määräyksillä ja tulkintaohjeilla varsinaisia sopimusmääräyksiä.

LIITE I

Liitteessä I on esimerkkiluettelo niistä vientituen eri muodoista, jotka ainakin katsotaan kielletyiksi tuiksi. Luettelo ei ole tyhjentävä. Luettelo sisältää yhteensä kaksitoista yksityiskohtaista esimerkkiä sellaisista välittömästi tai välillisesti esimerkiksi verohuojennusten muodossa nimenomaan vientiyrityksille suunnattavasta julkisesta tuesta, jotka katsotaan sopimuksessa kielletyiksi vientituen muodoiksi.

LIITE II

Liite II sisältää vientituotteiden tuotanto-

panoksiin sisältyvien epäsuorien verojen vähentämis- ja palautusohjelmiin ja niiden hyväksytävyyteen liittyviä tarkentavia ohjeita.

LIITE III

Liite III sisältää ohjeet siitä, onko niin kutsutulla tullipalautusmenettelyllä maksettu takaisin tai peruutettu tuontiveroja ja -maksuja liikaa siinä määrin, että tällä tavoin yritys on saanut etua, joka voidaan katsoa vientitueksi.

LIITE IV

Liite IV sisältää yksityiskohtaiset ohjeet tuen kokonaismäärän laskentatavasta laskettaessa, ylittääkö tuen kokonaismäärä määrän, jonka voidaan katsoa aiheuttavan sopimuksen 5 artiklassa tarkoitetun vakavan vahingon.

LIITE V

Liite V sisältää menettelyohjeet 6 artiklan mukaisen vakavan vahingon ollessa kyseessä ja asian edettyä paneelisteelle 7 artiklan nojalla, niistä toimista, joihin edellytetään jäsenten ryhtyvän tarvittavan tiedon keräämiseksi. Lähtökohtana on jokaisen jäsenen velvollisuus työskennellä yhteistyössä paneelin ja sen alaisten toimielinten kanssa todistusaineiston täydentämiseksi.

LIITE VI

Liite VI sisältää yksityiskohtaiset määräykset menettelystä suoritettaessa tutkimusta viranomaisten ja yritysten luona sellaisen jäsenen alueella, jonka epäillään myöntävän tukea. Tutkimukset voivat tapahtua vain asianomaisen jäsenen ja yrityksen suostumuksella.

LIITE VII

Liite VII sisältää luettelon niistä kehitysmaiksi luokiteltavista jäsenistä, joilla ei ole velvollisuutta soveltaa sopimuksen 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua vientituen käytön kieltä koskevaa määräystä.

Suomen lainsäädäntö ja muutosten tarve

Valtiontukea koskevat säännökset ovat Suo-

men lainsäädännössä useissa eri laeissa ja alemmanasteisissa säädöksissä ja määräyksissä. Suomen lainsäädännössä tasoitustullia koskevat säännökset sisältyvät polkumyynnin sekä vientituen avulla tapahtuvan tuonnin ehkäisemisestä annettuun lakiin (387/30.5.1980).

Uuden sopimuksen valtion tuen sallittavuutta koskevat säännökset eivät aiheuta tarvetta muuttaa tukiohjelmia koskevaa lainsäädäntöä Suomessa. Tämä johtuu siitä, että sopimukseen Euroopan talousalueesta sisältyvät valtion tukea koskevat säännökset ja niiden perusteella toteutettava valvonta ovat yleisesti ottaen tukia tehokkaammin rajoittavia kuin GATTin säännökset.

1.14. Sopimus suojalausekkeista

GATT 1994 -sopimuksen XIX artiklan nojalla jäsen on oikeutettu ryhtymään suoja-toimiin milloin tuonnin kasvu aiheuttaa tai uhkaa aiheuttaa vakavaa vahinkoa samaa tai kilpailevia tuotteita valmistavalle kotimaiselle teollisuudelle. Suojalausekkeitä koskeva sopimus selventää ja täsmentää suoja-toimen käyttöönoton edellytyksiä ja määrää samalla noudatettavat menettelytavat. Vastaavaa sopimusta ei ole aiemmin tehty GATTin puitteissa.

Artikla 1

Tällä sopimuksella luodaan suoja-toimien soveltamista koskevat säännöt sen mukaisesti, mitä GATT 1994 -sopimuksen XIX artiklassa on suoja-toimien soveltamisesta määrätty. Suoja-toimia ovat mm. tullien korotukset, tullimyyönnytysten peruuttaminen, lisätullit, tuontimaksut sekä tuonnin ja viennin valvonta ja määrälliset rajoitukset.

Artikla 2

Suoja-toimenpiteisiin ryhtymisen edellytyksenä on, että tuotetta tuodaan jäsenen alueelle niin kasvavassa määrin ja sellaisissa oloissa, että tuonti aiheuttaa tai uhkaa aiheuttaa vakavaa haittaa samanlaisia tai suoraan kilpailevia tuotteita valmistavalle kotimaiselle teollisuudelle. Tuonnin kasvua arvioitaessa voidaan lähtö-

kohdaksi ottaa joko tuonnin absoluuttinen määrä tai tuonnin määrän suhde kotimaiseen tuotantoon. Suoja-toimiin ryhtymistä koskevasa päätöksenteossa täytyy noudattaa jäljempänä mainittuja menettelytapoja. Toimenpiteet on kohdistettava tuotteeseen, ei tiettyihin jäseniin.

Artikla 3

Toimenpiteiden käyttöönottoaminen edellyttää, että kansallinen viranomainen suorittaa tilanteesta tutkinnan ja julkaisee siitä saadut tulokset GATT 1994 -sopimuksen X artiklassa mainitulla tavalla. Tutkinta tulee suorittaa siten, että asianosaisille varataan tilaisuus tulla kuulluksi ja vastata toisten osapuolten esityksiin. Viranomaisten tulee julkaista tutkinnasta raportti noudattaen mitä GATT 1994 -sopimuksen X artiklassa on määrätty. Artikla sisältää lisäksi määräyksiä luottamuksellisen tiedon käsittelystä.

Artikla 4

Artiklassa määritellään käsitteet vakava haitta, vakavan haitan uhka ja kotimainen teollisuus. Tutkinnassa tulee ottaa huomioon kaikki ne mitattavissa olevat tekijät, joilla on vaikutusta tutkinnan kohteena olevan teollisuuden asemaan. Suoja-toimiin ryhtyminen edellyttää, että tuotteen lisääntyneen tuonnin ja vakavan haitan tai sen uhan välillä on syy-yhteys.

Artikla 5

Suoja-toimenpiteitä voidaan käyttää vain siinä laajuudessa kuin on tarpeen, jotta vakava haitta voidaan estää tai korjata tai helpottaa sopeutumista. Käyttöön otettavat määrälliset rajoitukset eivät saa vähentää tuonnin tasoa alle kolmen viimeisen vuoden keskimääräisen tason. Tästä voidaan poiketa vain, jos voidaan näyttää, että muunlainen taso on välttämätön vakavan vahingon välttämiseksi tai korjaamiseksi. Lisäksi artikla sisältää periaatteen tuontikiintiöiden jakamisesta jäseninä olevien toimittajamaiden kesken ja perusteet, joiden nojalla periaatteesta voidaan poiketa.

Artikla 6

Jäsen voi ryhtyä väliaikaisiin suojatoimenpiteisiin tilanteissa, joissa viivytys voi aiheuttaa vahinkoa ja alustavan selvityksen perusteella on saatu selvä näyttö siitä, että lisääntynyt tuonti on aiheuttanut tai uhkaa aiheuttaa vakavaa haittaa. Väliaikaiset suojatoimet, joiden tulee ensisijaisesti olla lisätulleja, saavat kestää enintään 200 päivää.

Artikla 7

Suojatoimia voidaan käyttää vain vakavan haitan estämiseksi, korjaamiseksi tai sopeutumistoimien helpottamiseksi tarvittavana ajanjaksona, joka ei saa ylittää neljää vuotta. Toimenpiteiden soveltamista voidaan 8 ja 12 artiklassa olevien määräysten rajoissa jatkaa samanlaisena tai lievempänä, mikäli se on välttämätöntä vakavan haitan korjaamiseksi tai estämiseksi ja on ilmeistä, että tuotanto on sopeutumassa. Suojatoimen kokonaiskesto ei saa ylittää kahdeksaa vuotta. Lisäksi artikla sisältää määräykset yli vuoden kestäneen suojatoimen asteittaisesta lieventämisestä ja suojatoimien kohdistamisesta tuotteeseen, joka on ennen WTO-sopimuksen voimaantuloa ollut suojatoimen kohteena.

Artikla 8

Suojatoimen soveltamista tai sen jatkamista esittävän jäsenen tulee korvata suojatoimen käyttämisestä aiheutuva haitta toimen kohteena olevan tuotteen vientiä harjoittaville jäsenille tavalla, joka turvaa GATT 1994 -sopimuksen myönnytyksiä ja muita velvoitteita vastaavan tason säilymisen. Mikäli 12 artiklan 3 kohdan mukaisissa neuvotteluissa ei päästä 30 päivän kuluessa sopimukseen riittävistä kaupan korvausmuodoista, viejäjäsenet voivat pidättää vastaavantasoisia myönnytyksiä tai muita GATT 1994 -sopimuksen velvoitteita suojatoimen käyttöönottanutta jäsentä kohtaan. Edellytyksenä on, että myönnytysten pidättämisestä on ilmoitettu tavarakauppaneuvostolle 30 päivää aikaisemmin, eikä neuvosto ole vastustanut myönnytysten poisvetämistä. Mikäli suojatoimi on otettu käyttöön absoluuttisen tuonnin määrän kasvun vuoksi, ei myönnytysten pidättäminen ole mahdollista toimen kolmen ensimmäisen soveltamisvuoden aikana.

Artikla 9

Artiklassa lievennetään sopimuksen eräitä määräyksiä kehitysmaajäsenten osalta.

Artikla 10

Jäsenen tulee artiklassa sovitun määräajan kuluessa lopettaa kaikki voimassa olevat GATT 1947 -sopimuksen mukaiset suojatoimet.

Artikla 11

Jäsen ei saa ryhtyä poikkeustoiimiin, elleivät nämä toimet täytä GATT 1994 -sopimuksen XIX artiklassa mainittuja edellytyksiä.

Tämä määräys koskee myös muita poikkeustoiimia, kuten vapaaehtoisia vientirajoituksia, säännönmukaisia markkinointijärjestelyjä, tuonti- ja vientihintojen seurantajärjestelmiä, pakollisia tuontikartelleja sekä muita vastaavia tuontiin ja vientiin kohdistuvia toimia. Jäsenen tulee luopua tällaisista toimista suojalausekekomitealle esittämässään määräajassa, joka saa olla enintään neljä vuotta WTO-sopimuksen voimaantulosta.

Artikla 12

Artiklassa määrätään jäsenen suojatoimenpiteisiin liittyvästä ilmoittamis- ja neuvotteluvollisuudesta.

Artikla 13

Sopimuksen valvonnasta vastaa tavarakauppaneuvoston alaisuuteen perustettava suojalausekekomitea.

Artikla 14

Sopimuksen liittyvien riitojen ratkaisemisessa ja neuvotteluissa noudatetaan mitä GATT 1994 -sopimuksen XXII ja XXIII artiklojen mukaisessa riitojen ratkaisemisesta koskevassa sopimuksessa on sovittu.

Suomen lainsäädäntö ja muutosten tarve

Sopimuksen tarkoittamista suojatoimenpi-

teistä säädetään maan ulkomaankaupan ja taloudellisen kasvun turvaamisesta annetussa laissa (UlkTurvaL; 157/74), joka on annettu perustuslainsäätämisyjärjestyksessä. Lain nojalla on annettu asetus maan ulkomaankaupassa sovellettavista määrällisistä rajoituksista (1391/89) ja markkinahäiriöasetus (946/74).

Suojalausekesopimus ei sisällä sellaisia määräyksiä, joiden soveltaminen edellyttäisi laajenuksia UlkTurvaL:iin perustuviin valtuuksiin tai muutoksia muihin voimassa oleviin säädöksiin. Sovellettavia menettelytapoja joudutaan kuitenkin harkitsemaan myös niissä tapauksissa, jolloin toimet kohdistuvat WTO:n ulkopuolisiin maihin. Menettelytapojen tarkistus voitaneen toteuttaa lainsäädäntöä alemmalla tasolla.

Suomen markkinahäiriölainsäädäntö ei maan ulkomaankaupan ja taloudelliseen kasvun turvaamisesta annetun lain ja sen nojalla annetun markkinahäiriöasetuksen osalta ole ristiriidassa GATT 1994 -sopimuksen XIX artiklan soveltamista koskevan suojalausekesopimuksen kanssa. Suojalausekesopimus ei myöskään sisällä sellaisia määräyksiä, jotka edellyttäisivät ulkomaankaupan turvaamislain sisältämien valtuuksien laajentamista.

Kansallisen lainsäädännön ohella uuden sopimuksen määräykset ovat sovellettavissa WTO-jäsenten kanssa käytävässä kaupassa. Koska viime aikoina Suomessa markkinahäiriötä aiheuttaneet tuontitavarat ovat olleet peräisin muista kuin GATTin sopimuspuolina olevista maista, on tärkeää edelleen pitää voimassa ulkomaankaupan turvaamislain ja markkinahäiriöasetuksen mukaiset mahdollisuudet ryhtyä kotimaista tuotantoa suojaaviin toimenpiteisiin riittävän nopeasti ja tehokkaasti.

1.15. Palvelukauppaa koskeva yleissopimus (GATS)

OSA I

Artikla I

Palvelukaupan yleissopimusta (GATS) sovelletaan paikallishallintotaso mukaan lukien kaikkiin kaupallisiin palveluihin liittyviin julkisen vallan toimenpiteisiin. Määräykset koskevat myös yksityisiä organisaatioita, mikäli niille on delegoitu julkisen vallan käyttöä. Sopimusta ei sovelleta julkisiin palveluihin. Sopimus ei sisällä palvelun määritelmää, vaan käsittelee

palvelukauppaa. Palvelukauppa on määritelty palvelun tarjoamiseksi rajan yli tai toisen jäsenen kaupallisen läsnäolon tai luonnollisen henkilön läsnäolon välityksellä sekä sen hankkimiseksi toisen jäsenen alueella jäsenen kuluttajan toimesta. Palvelukauppasopimus koskee siten kolmea ETA-sopimuksen kattamista neljästä vapaudesta: palvelujen, pääoman ja henkilöiden liikkumista rajojen yli.

OSA II

Artiklat II—IIIbis

Suosituimmuuskohtelu ja läpinäkyvyys ovat keskeisiä sopimuksen yleisiä velvoitteita. Suosituimmuuskohtelu merkitsee sitä, että toisen jäsenen palveluja ja palvelujen tarjoajia on kohdeltava yhtä hyvin. Suosituimmuuskohtelua koskevasta vaatimuksesta on mahdollisuus saada kertaluonteinen määräaikainen poikkeus. Läpinäkyvyysvaatimus velvoittaa tietyn edellytyksin julkaisemaan tiedot kaikista palvelukauppaan liittyvistä toimenpiteistä, kuten sopimuksista, laeista ja hallinnollisista määräyksistä sekä vastaamaan toisen jäsenen tiedusteluihin. Palvelukaupan yleissopimus velvoittaa perustamaan kahden vuoden kuluessa WTO:n perustamissopimuksen voimaantulosta yhden tai useampia tiedonantopisteitä tehtävien hoitamiseksi. Sopimus sisältää säännökset luottamuksellisen tiedon suojaamiseksi.

Artikla IV

Artikla sisältää erityisiä määräyksiä, joilla pyritään edesauttamaan kehitysmaiden maailmankauppaan osallistumista. Määräykset edellyttävät, että kehitysmaiden osuuden lisäämisen maailmankaupasta on tapahduttava neuvottelujen erityisten sitoumusten kautta. Sitoumusten tulee liittyä mm. kehitysmaiden palvelukaupan kilpailukyvyyn vahvistamiseen, jakelu- ja tietoliikennekanaviin pääsyn parantamiseen ja palvelujen vapauttamiseen niillä palvelualoilla, joilla kehitysmailla on vienti-intressiä. Markkinoihin liittyvän tiedon saatavuuden parantamiseksi sopimus edellyttää erityisten yhteystahojen perustamista kahden vuoden kuluessa WTO:n perustamissopimuksen voimaantulosta. Vähiten kehittyneille maille on annettava etusija edellä mainittujen määräysten toimeenpanossa.

Artiklat V ja Vbis

GATS-sopimus sallii taloudelliset yhdentymissopimukset edellyttäen, että sopimukset ovat palvelualakohtaisesti huomattavan kattavia ja että ne poistavat syrjinnän tai kaiken olennaisen syrjinnän sopimukseen osallisten välillä sopimuksen kattamilla palvelualoilla. Artikla Vbis sisältää erityismääräyksiä sopimuksesta, joilla yhdennetään työmarkkinat kokonaisuudessaan sopimukseen osallisten välillä. Määräykset työmarkkinoiden yhdentymissopimuksesta lisättiin GATS-sopimukseen pohjoismaiden aloitteesta ja ne turvaavat juridisesti yhteispohjoismaisten työmarkkinoiden säilyttämisen myös tulevaisuudessa.

Artikla VI

Kotimaista sääntelyä koskevat velvoitteet ovat mahdollisia ja tulevat sovellettaviksi ainoastaan erityisiä sitoumuksia koskevaan kansallisen listaan otettujen palvelualojen osalta. Ehtojen asettaminen soveltamiselle ei ole sallittua. Jäsenen on huolehdittava siitä, että kaikkia yleisesti sovellettavia palvelukauppaan kohdistuvia toimenpiteitä hallinnoidaan kohtuullisesti, objektiivisesti ja puolueettomasti. Säännökset edellyttävät hallinnollisia päätöksiä koskevan puolueettoman valitusmenettelyn olemassaoloa sekä asettavat tiettyjä vaatimuksia teknisille standardeille ja lupavaatimuksille, jotteivät nämä muodostuisi palvelukaupan tarpeettomiksi esteiksi. Asiantuntijapalveluissa tulee taata riittävät menettelytavat toisen jäsenen asiantuntijoiden pätevyuden toteamiseksi.

Artikla VII

GATS-sopimus sisältää määräyksiä koulutuksen tai toisessa maassa myönnetyn luvan tai tutkinnon tunnustamisesta. Palvelukauppaneuvostolle on 12 kuukauden kuluessa WTO:n perustamissopimuksen voimaantulosta annettava tieto olemassa olevista tunnustamistoimenpiteistä. Lisäksi on tiedotettava uusien neuvottelujen aloittamisesta ja uusien tunnustamistoimenpiteiden hyväksymisestä tai olemassa olevien muuttamisesta.

Artiklat VIII—X

GATS-sopimus ei kiellä monopolien olemas-

saoloa, mutta se asettaa tiettyjä vaatimuksia niiden toiminnalle sekä monopolin kattamalla alueella että sen ulkopuolella. Säännöksen velvoitteet ovat kotimaisen sääntelyn velvoitteiden tavoin ehdollisia. WTO:n perustamissopimuksen voimaantulon jälkeen edellyttää uusien monopolioikeuksien myöntäminen ilmoitusta palvelukauppaneuvostolle ja erityisten sitoumusten uudelleen neuvottelua sekä muiden jäsenten mahdollisesti menettämien etujen korvaamista. GATS-sopimus tunnustaa muidenkin kuin monopolioikeuksien voivan rajoittaa kilpailua ja asettaa velvoitteen suostua pyydetessä neuvottelemaan tällaisten liiketapojen poistamisesta. Suojalausakkeesta aloitetaan erilliset neuvottelut, mutta sopimus takaa mahdollisuuden ennen neuvottelutulosten voimaantuloa tietyn edellytyksin peruuttaa erityinen sitoumus sen jälkeen kun yksi vuosi on kulunut sitoumuksen voimaantulosta. Muutoin sitoumuksen muuttaminen on mahdollista vasta kolmen vuoden kuluttua sen voimaantulosta.

Artikla XI

Sopimus kieltää jäseniä asettamasta esteitä kansainvälisille varojen siirroille ja juokseville maksuille. Sopimus ei vaikuta Kansainvälisen valuuttarahaston sopimusartikloissa rahaston jäsenille säädettyihin oikeuksiin tai velvollisuuksiin.

Artikla XII

Vakava maksutase- tai ulkoinen rahoitusvaikeus tai näiden uhka on hyväksyttävä peruste ottaa käyttöön tai ylläpitää rajoituksia palvelukaupassa, jossa jäsen on tehnyt erityisiä sitoumuksia, myös sitoumuksiin liittyvien tapahtumien maksuissa tai varojen siirroissa. Kehitys- tai siirtymävaiheessa oleva jäsen voi turvautua maksujen ja varojen siirron rajoitukseen, jos jäsenen maksutaseeseen kohdistuu erityisen suuret paineet ja rajoituksia tarvitaan, jotta riittävää rahoitusvarojen tasoa voidaan ylläpitää taloudellisen kehitys- tai siirtymäohjelman toteuttamiseksi. Rajoitusten tulee olla sopusoinnussa Kansainvälisen valuuttarahaston sopimusartiklojen kanssa. Rajoitustoimenpiteet eivät saa syrjiä ketään jäsentä, ja ne on poistettava vaiheittain, kun tilanne sen sallii. Artikla sisältää määräyksiä menettelytavoista,

joilla tilannetta seurataan. Kansainvälisellä valuuttarahastolla on keskeinen rooli sekä informaation kerääjänä että tilanteen arvioijana.

Artikla XIII

Suosituimmuuskohtelua, markkinoillepääsyä ja kansallista kohtelua koskevia GATS-sopimuksen määräyksiä ei sovelleta julkisiin palveluhankintoihin. Palvelujen julkisista hankinnoista neuvotellaan erikseen kahden vuoden kuluessa WTO:n perustamissopimuksen voimaantulosta.

Artiklat XIV ja XIVbis

Artikloissa luetellut poikkeukset vastaavat pitkälti GATT-sopimuksen määräyksiä. Ne sallivat toimenpiteet mm. julkisen moraalin tai yleisen järjestyksen ylläpitämiseksi sekä ihmisten, eläinten tai kasvien elämän tai terveyden suojelemiseksi sekä henkilöiden yksityisyyden suojaamiseksi ja turvallisuuden vuoksi. Sopimus ei velvoita jäsentä paljastamaan tärkeiden turvallisuusnäkökohtiensa vastaisia tietoja tai estä ryhtymästä toimenpiteisiin tärkeiden turvallisuusetujen suojelemiseksi.

Valtioiden välillä on kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi sovittu lukuisilla kahden- tai monenkeskisillä sopimuksilla. GATS-sopimuksen tarkoituksena ei ole puuttua tähän tilanteeseen. Tämän vuoksi ja veronkannon turvaamiseksi on yleissopimuksen XIV artiklaan otettu (d) ja (e) kohta. Artiklan XXVIII (o) kohta sisältää (d) kohtaa selventävän määritelmän.

Artikla XV

GATS-sopimus ei sisällä tavarakaupan sääntösten tavalla määräyksiä sallituista, kielletyistä tai vastatoimiin oikeuttavista tuista, vaan artiklassa XV todetaan ainoastaan, että joissakin olosuhteissa valtiontuella voi olla palvelukauppaa vääristävä vaikutus. Tarkoituksena on aloittaa erilliset neuvottelut monenkeskisten sääntöjen aikaansaamiseksi. Huolimatta ns. tukikurin puuttumisesta soveltuu kuitenkin kansallisen kohtelun vaatimus myös tukitoimiin niiden palvelujen osalta, jotka sisältyvät erityisten sitoumusten listaan. Kansallisen kohtelun

vaatimuksesta poikkeaminen edellyttää siten listassa olevien palvelujen osalta rajoituksen merkitsemistä kansalliseen listaan. Suomessa ei myönnä kaupallisesti tarjottaville palveluille tukea, joka olisi ristiriidassa kansallisen kohtelun vaatimuksen kanssa.

OSA III

Artiklat XVI ja XVIII

Artiklojen määräyksiä sovelletaan ainoastaan niihin palveluihin, jotka sisältyvät kansalliseen erityisiä sitoumuksia koskevaan listaan. Artiklassa XVI luetellaan tyhjentävästi markkinoillepääsyä koskevat rajoitukset, joita jäsen ei saa ylläpitää tai hyväksyä alueellisesti tai koko alueellaan, ellei toisin ole mainittu erityisiä sitoumuksia koskevassa listassa. Luetellut rajoitukset ovat tyypillisesti määrällisiä rajoituksia liittyen esimerkiksi palvelujen tarjoajien tai ulkomaisen pääoman sallittuun määrään. Kansallisen kohtelun periaate velvoittaa myöntämään kaikille toisen jäsenen palveluille ja palvelujen tarjoajille yhtä hyvän kohtelun kuin omille vastaaville palveluille tai palvelujen tarjoajille. Mikäli tästä halutaan poiketa on rajoitukset kirjattava erityisiä sitoumuksia koskevaan listaan. Kansallisen kohtelun mittapuuna pidetään sitä, suosivatko kilpailuehdot joko oikeudellisesti tai tosiasiallisesti kotimaista osapuolta ulkomaisen kustannuksella. Edellä mainittujen markkinoillepääsyyn tai kansalliseen kohteluun liittyvien rajoitusten lisäksi on mahdollista tehdä lisäsitoumuksia koskien esimerkiksi palveluammattien harjoittamiseen liittyviä pätevyysvaatimuksia. Tässä selostetut määräykset saavat merkityksensä erityisiä sitoumuksia koskevan listan yhteydessä tapahtuvan soveltamisen kautta ja tältä osin viitataan hallituksen esityksen perustelujen kohtiin 6.20 ja 1.20.

OSA IV

Artiklat XIX—XXI

Palvelujen kaupan vapauttamiseen pyritään asteittain perättäisten neuvottelujen kautta, joista ensimmäiset on sovittu aloitettaviksi viiden vuoden kuluessa WTO:n perustamissopimuksen voimaantulosta. Neuvottelujen pyrkimyksenä on kohottaa yleisesti erityisten si-

toumusten tasoa. Erityisten sitoumusten listat ovat osa palvelukaupan yleissopimusta. Sopimus sisältää erityisiä määräyksiä siitä, millä tavoin sitoumusten muuttaminen on mahdollista sen jälkeen kun kolme vuotta on kulunut niiden voimaantulosta.

OSA V

Artiklat XXII—XXVI

Institutionaaliset säännökset sisältävät määräykset riitojenratkaisusta, palvelukauppaneuvostosta ja sen apuelimistä, teknisestä avusta ja palvelukaupan yleissopimuksen suhteesta muihin kansainvälisiin järjestöihin. Palvelukaupan saamista ensimmäistä kertaa monenkeskisesti sovitujen riitojenratkaisusääntöjen ja menettelyjen piiriin on pidettävä merkittävänä oikeusvarmuutta lisäävänä saavutuksena.

OSA VI

Artiklat XXVII—XXIX

Loppumääräykset sisältävät määräykset niistä tapauksista, joissa jäsen voi kieltää sopimuksen mukaisten etujen myöntämisen ja palvelukaupan yleissopimuksessa käytetyt määritelmät. Sopimuksen liitteet mm. palveluja tarjoavien luonnollisten henkilöiden liikkuvuuden ehtoista, rahoitus-, tele-, ilma-, ja merenkulupalveluista todetaan sopimuksen erottamattomiksi osiksi.

Liite II artiklan poikkeuksista

Liite sisältää sopimuksen II artiklan 1 kohdan (suosituimmuuskohtelu) poikkeuksia koskevat ehdot.

Poikkeuksiin, joita pyydetään WTO-sopimuksen voimaantulon jälkeen, sovelletaan WTO-sopimuksen IX artiklan 3 kohtaan.

Palvelukauppaneuvosto tarkastelee kaikkia yli viideksi vuodeksi myönnettyjä poikkeuksia viimeistään viiden vuoden kuluttua WTO:n voimaantulosta ja tutkii, ovatko poikkeuksen perusteet edelleen olemassa sekä päättää tulevan tarkastelun ajankohdasta.

Periaatteessa poikkeuksien kesto ei tulisi ylittää 10 vuotta.

Poikkeukselle myönnetyn määräajan pääty-

essä tulee jäsenen ilmoittaa palvelukauppaneuvostolle, että II artiklan 1 kohdan kanssa ristiriidassa ollut toimenpide on saatettu artiklan mukaiseksi.

(Luettelo Suomen II artiklaan tekemistä poikkeuksista ovat tämän sopimuksen liitteenä.)

Liite sopimuksen mukaisesti palveluja tarjoavien henkilöiden liikkuvuudesta

Liitteessä määritellään ne luonnolliset henkilöt ja olosuhteet, joihin liitettä sovelletaan. Siinä todetaan, että yleissopimusta ei sovelleta jäsenen toimenpiteisiin, jotka koskevat jäsenen työmarkkinoille pyrkiviä henkilöitä tai vakiuista kansalaisuutta, asumista tai työpaikkaa koskevia toimenpiteitä.

Yleissopimuksen III ja IV osan mukaisesti jäsenet voivat neuvotella erityisistä sitoumuksista koskien palvelua tarjoavien luonnollisten henkilöiden liikkuvutta liittyen kaikkiin luokkiin. Erityisten sitoumusten piiriin kuuluville tulee sallia palvelujen tarjonta niiden ehtojen mukaisesti, jotka sisältyvät kyseiseen sitoumukseseen.

Sopimus ei estä jäsentä ryhtymästä toimenpiteisiin maahanpääsyn tai väliaikaisen oleskelun säätelemiseksi, mukaan lukien toimet rajojen koskemattomuuden suojelemiseksi ja varmistamaan luonnollisten henkilöiden järjestyksenmukainen liikkuvuus rajojen yli. Toimia ei kuitenkaan saa soveltaa siten, että ne mitätöisivät tai heikentäisivät jonkin jäsenen erityisissä sitoumuksissa saamat edut. Se, että joidenkin jäsenten luonnollisilta henkilöiltä vaaditaan viisumia ja joidenkin ei, ei katsota mitätöivän tai heikentävän erityisen sitoumuksen mukaisia etuja.

Liite ilmakuljetuspalveluista

Liitettä sovelletaan ilmakuljetuspalvelujen kauppaa koskeviin toimenpiteisiin, jotka vaikuttavat säännölliseen tai ei-säännölliseen lentoliikenteeseen tai niihin liittyviin palveluihin. Palvelusopimus ei vaikuta niihin jäsenvaltioiden kahden- tai monenkeskisiin sopimuksiin, jotka ovat voimassa WTO-sopimuksen voimaantullessa.

Liitteessä todetaan, että yleissopimusta ja riitojenratkaisumenettelyjä ei sovelleta liikenne-

oikeuksiin ja niiden käyttämiseen suoranaisesti liittyviin palveluihin.

Sopimusta sovelletaan ilma-alusten korjaus- ja huoltopalveluihin, ilmakuljetuspalvelujen myymiseen ja markkinointiin ja tietokonepohjaisiin paikanvarausjärjestelmiin.

Liitteessä todetaan riitojenratkaisumenettelyn turvautumisen edellytyksistä sekä todetaan, että palvelukauppaneuvoston tulee vähintään joka viides vuosi tarkastella ilmakuljetusalan kehitys ja harkita yleissopimuksen lisäsovelluksia ilmakuljetuspalvelujen alueella.

Liite sisältää myös määritelmät käsitteistä 'ilma-alusten korjaus- ja huoltopalvelut', 'ilmakuljetuspalvelujen myynti ja markkinointi', 'tietokonepohjaisia paikanvarausjärjestelmiä koskevat palvelut' sekä 'liikenneoikeudet'.

Rahoituspalvelut

Rahoituspalveluliite sisältää laajan ja yksityiskohtaisen määritelmän rahoituspalveluista. Sen mukaan rahoituspalveluihin kuuluvat kaikki vakuutuspalvelut ja vakuutuksiin liittyvät palvelut sekä kaikki pankkipalvelut ja pankkitoimintaan liittyvät palvelut sekä muut rahoituspalvelut. Muilla rahoituspalveluilla tarkoitetaan lähinnä arvopaperikauppaan sekä sijoitus- ja arvopaperipörssiin liittyviä palveluja. Sanotut palvelut jaetaan liitteessä tarkemmin eri toimintamuotoihin. Lisäksi rahoituspalveluliite sisältää tärkeän poikkeussäännöksen, jonka mukaan jäsenenä on oikeus säilyttää kansallinen sääntelyjärjestelmänsä. Sopimusvelvoitteista voidaan poiketa mikäli toimenpidettä voidaan perustella turvallisuus- ja varmuussyillä, esim. sijoittajan, tallettajan tai vakuutuksenottajan suojalla. Poikkeusjärjestely on sallittu myös, jos toimenpiteellä on tarkoitus turvata rahoitusjärjestelmän vakaus ja itsenäisyys (Prudential Carve Out-periaate).

Palvelukaupan yleissopimuksen III osassa tarkoitettujen erityisten sitoumukset, lähinnä markkinoillepääsyä ja kansallista kohtelua koskevat sitoumukset on rahoituspalvelujen osalta sovittu erillisessä rahoituspalvelusitoumuksissa koskevassa sopimuksessa. Siinä todetaan, että Uruguay kieroiksi osallistuneet maat ovat voineet tehdä erityisiä rahoituspalveluja koskevia sitoumuksia vaihtoehtoisesti muulla tavalla kuin palvelukaupan yleissopimuksen III osan mukaisesti. Suomi, kuten useimmat GATTin jäsenet, on tehnyt rahoituspalveluja koskevat sitoumuksensa tämän erillisopimuksen mukai-

sesti. Sopimus rahoituspalvelusitoumuksista velvoittaa jokaista jäsentä noudattamaan sopimuksessa olevia sitoumuksia, mikäli kansallisessa sidontalistassa ei ole tehty varaumaa tai muuta rajoitusta jonkin määrätyn sitoumuksen osalta. Sitoumuksista tärkeimmät ovat uusien rajoitusten asettamiskielto sekä markkinoillepääsyä ja kansallista kohtelua koskevat sitoumukset. Nämä sitoumukset koskevat lähinnä yksityisiä ja julkisia monopolioikeuksia, julkisia rahoituspalveluja, liikkeenperustamis- ja laajentamisoikeuksia, tiedonvälitysoikeuksia, rajanylittäviä rahoituspalveluja, henkilöiden liikkuvutta sekä syrjintää.

Tärkeimmät sitoumukset koskevat rajan ylittävää kauppaa ja liikkeenperustamista. Sopimuksen mukaan jokaisen jäsenen tulee sallia rajan yli tapahtuva kauppa myös tiettyjen palvelujen osalta kansallisen kohtelun takaavien ehtojen mukaisesti. Vastaavasti on sallittava, että maassa asuvat kansalaiset saavat ostaa palveluja minkä tahansa muun jäsenen alueelta. Vakuutustoiminnan osalta näitä palveluja ovat muun muassa eräät merenkulkua, ilmailua ja kansainvälisiä kauttakulktavaroita koskevat vakuutukset sekä vakuutuksen liitännäis- ja palvelut. Pankki- ja arvopaperitoiminnan osalta näitä ovat muun muassa talletus-, luotto- ja takauspalvelut sekä maksuliikkepalvelut sekä luottotieto- ja muut neuvontapalvelut sekä arvopaperikauppaan ja johdannaissopimuksiin liittyvät palvelut. Ulkomaisella palvelujen tarjoajalla on kuitenkin oikeus tarjota ainoastaan pankkitoimintaan liittyviä neuvonta- ja konsulttipalveluja sekä arvopaperikauppaan liittyviä palveluja. Sitä vastoin maan kansalaisten oikeus ostaa palveluja ulkomailla koskee kaikkia rahoituspalveluja koskevassa liitteessä mainittuja rahoituspalvelumuotoja. Jokaisen jäsenen tulee lisäksi myöntää toisen jäsenen palvelutarjoajille oikeus perustaa liike tai hankkia alueelta jo toimiva liike ja tarjota rahoituspalveluliitteessä lähemmin tarkoitettuja palveluja.

Toinen rahoituspalveluliite antaa jäsenille kuuden kuukauden jälkeen WTO-sopimuksen voimaantulosta oikeuden poiketa suosituimmuusperiaatteesta sekä poistaa jo tehtyjä sitoumuksia tai muuttaa niitä. Rahoituspalveluja koskeva ministeripäätös selvittää sopimusta ja erityisesti toista rahoituspalveluliitettä muun muassa siten, että kaikkiin rahoituspalveluja koskeviin sitoumuksiin sovelletaan suosituimmuusperiaatetta kuuden kuukauden ajan WTO-sopimuksen voimaantulosta lukien. Lis-

tattuja poikkeuksia tästä periaatteesta ei saa tänä aikana soveltaa. Viimeistään tämän kauden lopussa jäsenet voivat osittain tai kokonaan parantaa, muuttaa tai peruuttaa sitoumuksiaan. Ministeripäätöksen mukaan tämä edellyttää jatkoneuvottelujen aloittamista. Lisäksi päätös edellyttää erityisen rahoituskomitean asettamista. Komitean tehtävänä olisi lähinnä jatkoneuvottelujen valvonta ja raportointi.

Liite merikuljetuspalveluneuvotteluista

Liitteessä todetaan, että II artiklan mukainen suosituimmuuskohtelu ja siitä tehdyt poikkeukset merikuljetuspalvelujen osalta (kansainväliset merikuljetukset, niitä koskevat oheispalvelut, satamapalvelu) tulevat voimaan vasta merikuljetuspalveluneuvotteluja koskevan ministeripäätöksen 4 mukaisena ajankohtana tai, mikäli neuvottelut ovat tuloksettomia, merikuljetuspalvelujen neuvotteluryhmän loppuraportin jättöpäivänä.

Voimaantuloa koskevia määräyksiä ei sovelleta mihinkään merikuljetuspalveluja koskevaan erityiseen sitoumukseen, joka on kirjattu jäsenen erityisiä sitoumuksia koskevaan listaan.

Merikuljetuspalveluja koskevien neuvottelujen päättymisestä lukien ja ennen toimeenpanopäivämäärää, jäsenellä on oikeus parantaa, muuttaa tai peruuttaa kaikki tai osa tätä palvelualaa koskevat erityiset sitoumuksensa tarjoamatta siitä XXI artiklan mukaista hyvitystä.

Liite televiestinnästä

Liite sisältää selityksiä ja täydentäviä ehtoja sopimukseen koskien televiestintäpalvelualan erityisominaisuuksia, erityisesti liittyen pääsyyn yleisiin televerkkoihin ja palveluihin sekä niiden käyttöön.

Kohdassa 2 todetaan soveltamisalasta, että liitettä ei sovelleta toimenpiteisiin, jotka vaikuttavat radio- tai televisioohjelmien kaapeli- ja yleisradiolähetyksiin ja että liitteen perusteella ei voida vaatia etuuksia palvelujen tarjoajalle yli sen mitä jäsenen erityissitoumuksia koskevassa listassa on tarjottu tai vaatia jäseneltä toimia, jotka kohdistuvat toimintaan, joita ei yleensä tarjota julkisesti.

Kohdassa 3 määritellään liitteen käsitteet 'televiestintä', 'yleiset televiestintäpalvelut', 'yleinen televerkko' ja 'yrityksen sisäinen viestintä'.

Kohdassa 4 säädetään läpinäkyvyydestä koskien ehtoja, jotka vaikuttavat pääsyyn yleisiin televerkkoihin ja -palveluihin ja niiden käyttöön.

Kohdan 5 mukaan jäsenen on varmistettava, että sen listaan sisältyvän palvelun osalta minikä tahansa jäsenen palvelujen tarjoajalle myönnetään pääsy yleisiin televerkkoihin ja palveluihin yleissopimuksen mukaisten syrjimättömyysperiaatteiden mukaisesti ja että pääsulle ja käytölle ei saa asettaa kuin välttämättömiä ehtoja. Pääsyn ja käytön edellytyksistä ja ehdoista annetaan tarkentavia selityksiä.

Kohdassa 6 tunnustetaan kehittyneen televiestintäinfrastruktuurin tarve palvelukaupan laajentamiseksi erityisesti kehitysmaissa. Kansainvälistä, alueellista ja alemptasoista yhteistyötä ja teknologian siirtoa televiestinnässä rohkaistaan. Erityisesti vähiten kehittyneiden maiden tukemisen mahdollisuuksia tulee harkita.

Kohdassa 7 tunnustetaan kansainvälisten standardien merkitys telepalvelujen ja -verkkojen maailmanlaajuisen yhteensopivuuden kannalta ja annetaan tuki standardisoinnin edistämiseksi mukaan lukien Kansainvälisen teliiton ja Kansainvälisen standardisointijärjestön toimesta.

Kansainvälisen teliiton ja hallitusten ulkopuolisten järjestöjen merkitys telepalvelujen tehokkaan toiminnan varmistamisessa tunnustetaan.

Liite perustelevisiointin neuvotteluista

Liitteessä todetaan, että II artikla (suosituuksikohtelu) ja sitä koskevat poikkeukset tulevat voimaan vasta perustelevisiointineuvotteluja koskevan ministeripäätöksen mukaisesti päätettävänä päivämääränä tai neuvottelujen ollessa tuloksettomia, televiestinnän neuvotteluryhmän loppuraportin jättöpäivänä. Tätä ei kuitenkaan sovelleta niihin perustelevisiointia koskeviin sitoumuksiin, jotka on kirjattu erityisiä sitoumuksia koskevaan listaan.

Suomen lainsäädäntö ja muutosten tarve

Suomen lainsäädäntö täyttää hallituksen käsityksen mukaan puitesopimuksen ja sen liitteiden asettamat vaatimukset eikä palvelukaupan yleissopimus tältä osin edellytä lainsäädännön muuttamista.

1.16. Sopimus teollis- ja tekijänoikeuksien kauppaan liittyvistä näkökohdista

OSA I

Artiklat 1—8

TRIPS-sopimuksessa suojan lähtökohtana ovat nykyiset keskeiset teollis- ja tekijänoikeuksia koskevat kansainväliset yleissopimukset. Näitä ovat:

— Tukholmassa vuonna 1967 tarkistettu teollisoikeuden suojelemista koskeva Pariisin yleissopimus (jäljempänä Pariisin sopimus);

— Pariisissa vuonna 1971 tarkistettu kirjallisten ja taiteellisten teosten suojaamista koskeva Bernin yleissopimus (jäljempänä Bernin sopimus);

— Roomassa vuonna 1961 tehty esittävien taiteilijoiden, äänitteiden valmistajien sekä radioyriyten suojaamista koskeva kansainvälinen yleissopimus (jäljempänä Rooman sopimus); sekä

— Washingtonissa vuonna 1989 tehty integroituihin piireihin liittyvää henkistä omaisuutta koskeva sopimus (jäljempänä Washingtonin sopimus, sopimustekstin suomennoksessa sopimuksen englanninkielisen nimen lyhenteen mukaisesti IPIC-sopimus).

Suomi on liittynyt kolmeen ensimmäiseen sopimukseen (SopS 43/75, 79/86 ja 56/83). Washingtonin sopimus ei ole toistaiseksi tullut voimaan eikä Suomi ole liittynyt siihen.

Nämä sopimukset perustuvat vähimmäis-suojan ja kansallisen kohtelun periaatteelle. Vähimmäis-suojan periaate sisältyy myös TRIPS-sopimuksen 1 artiklaan. Jäsenten tulee myöntää vähintään sopimuksen vaatimusten mukainen suoja muiden jäsenten kansalaisille. Kansalaisilla tarkoitetaan henkilöitä, jotka täyttäisivät suojan saamisen edellytykset Pariisin, Bernin, Rooman ja Washingtonin sopimuksen liittymämääräysten mukaan.

Suomi on tehnyt Rooman sopimuksen 17 artiklan nojalla varauksen, jonka mukaan äänitteiden tuottajille myönnetään kansallinen kohtelu ainoastaan, jos ääni tallennettiin ensimmäiseksi toisessa sopimusvaltiossa (SopS 56/83 ja 10/94). Tätä varauksia voidaan edelleen soveltaa TRIPS-sopimuksen 14 artiklan 6 kohdan nojalla.

TRIPS-sopimuksella ei rajoiteta edellä mainituista sopimuksista aiheutuvia velvoitteita. Niiden suojataso on lähtökohtana myös

TRIPS-sopimuksessa. Jäsenten tulee 2 artiklan mukaan mukauttaa lainsäädäntönsä Pariisin sopimuksen aineellisten määräysten mukaisiksi. Vastaava Bernin sopimusta koskeva määräys sisältyy 9 artiklaan ja Washingtonin sopimusta koskeva määräys 35 artiklaan. Sen lisäksi jäsenten on noudatettava, mitä TRIPS-sopimuksessa määrätään.

Suomi on liittynyt Pariisiin ja Bernin sopimukseen ja sen lainsäädäntö täyttää näiden sopimusten vaatimukset. Vaikka Suomi ei ole liittynyt Washingtonin sopimukseen, sopimuksen vaatimukset on otettu huomioon integroitujen piirien suojaa koskevassa laissa.

Jäsenillä ei ole vastaavaa velvoitetta mukauttaa lainsäädäntöään Rooman sopimuksen mukaiseksi. Esittäjien, äänitteiden tuottajien ja yleisradio-organisaatioiden suojan sisältöä koskevat määräykset sisältyvät TRIPS-sopimuksen 14 artiklaan. Useimmat artiklan määräykset perustuvat vastaaviin Rooman sopimuksen määräyksiin. Suojataso on kuitenkin pääosin matalampi kuin Rooman sopimuksessa.

Kansallisen kohtelun periaate sisältyy 3 artiklaan. Jäsenen tulee myöntää toisen jäsenen kansalaisille kohtelu, joka ei saa olla heikompi kuin minkä se myöntää omille kansalaisilleen. Edellä mainittuihin sopimuksiin sisältyy eräitä poikkeuksia kansallisesta kohtelusta. Nämä poikkeukset soveltuvat myös TRIPS-sopimukseen. Sikäli kuin ne liittyvät tuomioistuini- ja hallinnolliseen menettelyyn, niiden soveltamiselle on asetettu ehtoja artiklan 2 kohdassa.

Lähioikeuksien suojataso on varsin matala. Tästä syystä artiklassa todetaan nimenomaisesti, että kansallisen kohtelun velvoite koskee vain TRIPS-sopimuksessa myönnettyjä oikeuksia. Velvoite ei siten koske kansallisessa lainsäädännössä esittäjille, äänitteiden tuottajille ja yleisradio-organisaatioille myönnettyjä oikeuksia, jotka eivät sisälly TRIPS-sopimuksen 14 artiklaan. Näin on varmistettu se, että lähioikeuksien korkean suojatason maat eivät joutuisi myöntämään yksipuolisesti korkeaa suojaa ja taloudellisia etuja matalan suojatason maille. Määräys vastaa Rooman sopimuksen 2 artiklan 2 kohtaa.

Uusi piirre teollis- ja tekijänoikeuksien kansainvälisessä suojassa on suosituimmuuskohtelu. Tämä periaate sisältyy 4 artiklaan. Jäsenen toisen jäsenen kansalaisille myöntämä etu tulee myöntää muiden jäsenten kansalaisille. Määräyksellä on merkitystä esimerkiksi tilanteessa, jossa jäsen kahdenkeskisessä sopimuksessa

myöntää toisen jäsenen kansalaisille paremmat edut kuin omille kansalaisilleen.

Poikkeuksena ovat oikeusapua ja lain täytäntöönpanoa koskevista yleisistä kansainvälisistä sopimuksista seuraavat edut. Bernin ja Rooman sopimuksen poikkeukset kansalliseen kohteluun soveltuvat myös suosituimmuuskohteluun. Edellä mainituista syistä poikkeuksena ovat lähioikeuksien osalta myös ne edut, joista ei ole määrätty TRIPS-sopimuksessa. Suosituimmuuskohtelua ei tietyin ehdoin sovelleta sellaisiin teollis- ja tekijänoikeuksien suojaa koskeviin kansainvälisiin sopimuksiin, jotka tehtiin ennen Maailman kauppajärjestön perustavan sopimuksen voimaantuloa.

Kansallista kohtelua ja suosituimmuuskohtelua ei 5 artiklan nojalla myöskään sovelleta tiettyihin oikeuksien hankintaan ja voimassa pitämiseen liittyviin menettelymuotoihin.

Selvyyden vuoksi on syytä todeta, että kokonaan TRIPS-sopimuksen soveltamisalan ulkopuolelle jäävät sellaiset kansallisen lainsäädäntöön sisältyvät lähioikeudet, joista sopimuksessa ei ole määräyksiä. Ne eivät siten kuulu kansallisen kohtelun ja suosituimmuuskohtelun piiriin.

Soveltamisalan ulkopuolelle jäävät myös apuraha- ja muut järjestelmät, jotka eivät kuulu tekijänoikeuslainsäädännön alaan.

Teollis- ja tekijänoikeuksien sammumisesta puhutaan yleensä tilanteessa, jossa suojattua kohdetta voidaan vapaasti levittää sen jälkeen, kun se on luvallisesti saatettu markkinoille. Sopimuksessa ei ole sovittu oikeuksien sammumisesta. Oikeudellisen epävarmuuden poistamiseksi sopimuksen 6 artiklassa nimenomaisesti todetaan, että riitojen ratkaisun osalta minkään tässä sopimuksessa ei voida katsoa liittyvän oikeuksien sammumiseen.

Sopimuksen 7 ja 8 artiklassa vielä todetaan eräitä sopimuksen päämääriä ja periaatteita.

OSA II

Teollis- ja tekijänoikeuksien sisältöä koskevat määräykset sisältyvät sopimuksen II osan 1—7 jaksoihin. Osan 8 jaksossa on määräykset kilpailua vääristävän käytännön valvonnasta. Seuraavassa selostetaan lukujen pääasiallinen sisältö ja arvioidaan Suomen lainsäädännön muutostarpeet.

Luku 1: Tekijänoikeus ja lähioikeudet

Artiklat 9—14

Tekijänoikeutta koskevat määräykset sisältyvät TRIPS-sopimuksen 9—13 artiklaan. Lähökohtana 9 artiklan 1 kohdan mukaan on Bernin sopimuksen suojataso sellaisena, kuin se on Pariisin asiakirjassa vuodelta 1971. Bernin sopimuksen 6 bis artiklaan sisältyvät moraaliset oikeudet on kuitenkin jätetty TRIPS-sopimuksen ulkopuolelle. Tämä merkitsee sitä, että esimerkiksi täytäntöönpanoa tai riitojen ratkaisemista koskevia määräyksiä ei sovelleta moraalisiin oikeuksiin. Tämä ei kuitenkaan vaikuta Bernin sopimukseen liittyneiden valtioiden velvollisuuteen suojata moraalisia oikeuksia Bernin sopimuksen 6 bis artiklan nojalla.

Selvyyden vuoksi 9 artiklan 2 kohdassa on toistettu keskeinen periaate, jonka mukaan tekijänoikeuden suojan kohteena on teoksen muoto mutta ei sisältö.

TRIPS-sopimuksen vaatimukset ylittävät joiltain osin Bernin sopimuksen suojatason. TRIPS-sopimuksen 10 artiklan 1 kohdan mukaan tietokoneohjelmia tulee suojata Bernin sopimuksessa tarkoitettuina kirjallisina teoksina. Näin vahvistetaan kansainvälisellä tasolla tietokoneohjelmien tekijänoikeudellinen suoja. Samalla täsmennetään, että eri teoslajeja koskevista Bernin sopimuksen määräyksistä tietokoneohjelmiin sovelletaan kirjallisia teoksia koskevia määräyksiä. Artiklan 2 kohta soveltuu ensi sijassa tietokantoihin. Tietoa tai muuta aineistoa sisältäviä kokoelmia, joka sisältönsä valinnan ja järjestelyn perusteella ovat henkisen luomistyön tuotteita, tulee suojata sellaisinaan. Siten niitä voidaan suojata yleisten periaatteiden mukaan joko teoksina tai kokoomateoksina.

Bernin sopimuksessa ei ole määräyksiä teoskappaleiden vuokraamisesta eikä muitakaan yleisiä määräyksiä teoskappaleiden levityksestä. TRIPS-sopimuksen 11 artiklan mukaan tekijöillä tulee olla yksinoikeus määrätä ainakin tietokoneohjelmien ja elokuvateosten kaupallisesta vuokrauksesta yleisölle. Tietyin edellytyksin vuokrausoikeutta ei tarvitse soveltaa elokuvateoksiin.

Bernin sopimuksen mukainen suoja-aika on 50 vuotta, joka lasketaan yleensä tekijän kuolinvuodesta. Sopimuksen 7 artiklan 7 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa suoja-aika voi poikkeuksellisesti olla lyhempi. TRIPS-sopimuk-

sen 12 artiklassa vahvistetaan 50 vuoden vähimmäissuoja-aika ja suojaja-ajan laskemisen perusteet.

Bernin sopimukseen sisältyy määräyksiä salituista tekijänoikeuden rajoituksista. Näiden määräysten nojalla tehtävien rajoitusten sallittavuutta arvioitaessa on otettava huomioon myös TRIPS-sopimuksen 13 artikla. Sen mukaan jäsenten tulee rajoittaa yksinoikeuksien rajoitukset ja poikkeukset tiettyihin erityistapauksiin, jotka eivät ole ristiriidassa teoksen normaalin hyväksikäytön kanssa eivätkä kohutuuttomasti vahingoita oikeudenhaltijan oikeuttuja etuja.

Esittäjien, äänitteiden tuottajien ja yleisradio-organisaatioiden suojaa koskevat määräykset sisältyvät 14 artiklaan. Lähtökohtana ovat Rooman sopimuksen vastaavat määräykset. Suojataso on kuitenkin pääosin matalampi, kuin Rooman sopimuksessa.

Artiklan 1—3 kohdat sisältävät määräykset näiden lähioikeuksien suojan sisällöstä. On huomattava, että 3 kohdan nojalla yleisradio-organisaatiolle ei tarvitse myöntää lähioikeutta. Riittävää on myös se, että sillä, jolla on tekijänoikeus yleisradiolähetyksen sisältöön, on oikeus estää kohdassa tarkoitettut toimet.

Äänitteiden tuottajilla tulee artiklan 4 kohdan mukaan olla yksinoikeus vuokrata yleisölle äänitteitä. Kansallisessa lainsäädännössä tämä oikeus voidaan antaa myös muille oikeudenhaltijoille, kuten tekijöille ja esittäjille. Pakkolisenssiin perustuva järjestelmä voidaan säilyttää tietyn ehdoin. Tältä osin sopimuksen suojataso ylittää Rooman sopimuksen tason.

Myös suojaja-aika on pidempi kuin Rooman sopimuksessa. Artiklan 5 kohdan mukaan esittäjien ja äänitteiden tuottajien suojaja-ajan tulee olla vähintään 50 vuotta siitä vuodesta, jona tallennus tehtiin tai esitys tapahtui. Yleisradio-organisaation suojaja-aika on vähintään 20 vuotta siitä vuodesta, jona yleisradiointi tapahtui.

Jäsenet voivat 6 kohdan mukaan säätää ehtoja, rajoituksia, poikkeuksia ja varumia siinä laajuudessa, kuin se on sallittua Rooman sopimuksen nojalla. Viittausta Bernin sopimuksen 18 artiklaan käsitellään jäljempänä 70 artiklan yhteydessä.

Suomen lainsäädäntö ja muutosten tarve

Tekijänoikeutta ja lähioikeuksia koskevat säännökset sisältyvät Suomen tekijänoikeusla-

kiin (404/61). Valokuvien suojasta säädetään oikeudesta valokuvaan annetussa laissa (405/61). Lait täyttävät sopimuksen vaatimukset. Poikkeuksena on, että äänitteiden tuottajilla ei ole yksinoikeutta vuokrata yleisölle äänitteitä. Äänitteiden tuottajilla tulee olla tämä oikeus myös Euroopan unionin neuvoston 19. päivänä marraskuuta 1992 antaman vuokraus- ja lainausoikeuksia sekä eräitä tekijänoikeutta lähellä olevia oikeuksia henkisen omaisuuden alalla koskevan direktiivin (92/100/ETY) nojalla. ETA:n sekakomitean päätöksellä N:o 7/94 Suomi on sitoutunut mukauttamaan lainsäädäntönsä direktiivin mukaiseksi 1. päivään tammikuuta 1995 mennessä. Vuokrausoikeus tullaan lisäämään lakiin tässä yhteydessä.

Luku 2: Tavaramerkit

Artiklat 15—21

Sopimus edellyttää, että jäsenten kansallisessa tavaramerkkilainsäädännössä annetaan tavaramerkeille tietty vähimmäissuoja. Lisäksi sopimus tähtää tämän suojan saamisen edellytysten tietynasteiseen yhdenmukaistamiseen. Tämä on toteutettu joko suoraan määrittelemällä vaadittava suojataso ja suojan saamisen edellytykset asianomaisissa artikloissa tai viittaamalla eräissä kohdin teollisoikeuden suojelemista koskevaan Pariisin yleissopimukseen. Sopimuksessa on määräykset (15—21 artikla) tavaramerkkien suojan kohteesta, yksinoikeudesta, suojaja-ajasta, käyttövaatimuksesta, käytön rajoituksista sekä lisensiointisopimuksista ja luovutuksesta.

Tavaramerkkioikeuden sisältönä on sopimuksen mukaan yksinoikeus estää kolmansia osapuolia ilman oikeudenhaltijan suostumusta käyttämästä kaupankäynnissä identtisiä tai samanlaisia merkkejä tavaroille tai palveluille, jotka ovat identtisiä tai samanlaisia niiden kanssa, joiden osalta tavaramerkki on rekisteröity, milloin sellainen käyttö aiheuttaisi todennäköisesti sekaannusta.

Tavaramerkin rekisteröinnin tulee olla voimassa vähintään seitsemän vuotta, ja rekisteröinnin tulee olla uudistettavissa rajoituksetta. Rekisteröintiä vastaan on voitava tehdä väite. Jos kansallisessa lainsäädännössä käyttö on rekisteröinnin voimassaolon edellytys, tulee rekisteröinnin kumoavan käyttämättömyyden

kestää vähintään kolme vuotta. Tavaramerkin lisensiointia koskevan sääntelyn osalta jäsenille on sääntelyvapaus, mutta pakkolisensiointia ei voida sallia. Tavaramerkki on luovutettavissa rajoituksitta joko yhdessä osana liiketoimintaa tai siitä erillään.

Suomen lainsäädäntö ja muutosten tarve

TRIPS-sopimuksen tavaramerkkejä koskevat määräykset vastaavat pitkälti länsimaissa vaikiintuneita, etenkin Pariisin yleissopimuksen nojalla omaksuttuja periaatteita. Yleisesti voidaan todeta, että Suomen tavaramerkkilaki (7/64) on sopusoinnussa sopimuksen määräysten kanssa, eivätkä ne näin ollen aiheuta muutoksia lakiin. Suomi on saattanut voimaan Pariisin yleissopimuksen määräykset.

Luku 3: Maantieteelliset merkinnät

Artiklat 22—24

Maantieteellisillä merkinnöillä tarkoitetaan TRIPS-sopimuksessa (22—24 artikla) merkintöjä, jotka osoittavat tavarahan olevan peräisin tietyn jäsenen alueelta tai tietyltä seudulta taikka paikkakunnalta tuolla alueella, ja tuotteen tunnettu laatu, maine tai muu luonteenpiirre liittyy olennaisella tavalla sen maantieteelliseen alkuperään.

Sellaiset merkinnät ovat kiellettyjä, jotka synnyttävät virheellisesti käsityksen, että tuote on peräisin tietyltä alueelta. Jäsenen tulee säätää asianosaisten käytössä olevista oikeudellisista keinoista estää harhaanjohtavien merkintöjen käyttö. Samaten tulee asianosaisella olla käytössään oikeudelliset keinot estää merkinnän käyttö, jos sen käyttö muutoin on Pariisin yleissopimuksen 10 bis artiklan tarkoittamalla tavalla epäreilua kilpailua. Asianomainen artikla viittaa muun muassa sellaiseen hyvän liiketavan vastaiseen menettelyyn, joka on omiaan aiheuttamaan sekaannusta kilpailevien yritysten tuotteiden välillä. Kansallisen tavaramerkkilainsäädännön osalta edellytetään, että tavaramerkkien rekisteröinti tulee estää luomalla ainakin asianomistajalle oikeuskeinot vaatia rekisteröinnin kieltämistä, jos tavaramerkki sisältää alkuperämerkinnän, ja tavara ei ole osoitetulta alueelta. Sitä, keitä asianomistajalla tarkoitetaan, ei täsmällisesti määritellä.

Asianomistajia ovat ainakin tietyn alueen, seudun tai paikkakunnan omat valmistajat, joilla itsellään on oikeus käyttää maantieteellistä merkintää, jota tietty toinen valmistaja määräysten vastaisesti käyttää.

Viineistä ja väkevista alkoholijuomista on sopimuksessa lisäksi yksityiskohtaisempaa sääntelyä. Sen lisäksi, että viineihin ja väkeviin alkoholijuomiin sovelletaan edellä olevia periaatteita, asianomistajalle tulee turvata oikeuskeinot estää sellaisten merkintöjen käyttö myös silloin, kun tuotteen todellinen alkuperä osoitetaan harhaanjohtavan merkinnän rinnalla, tai kun maantieteellistä merkintää käytetään käännöksenä tai sellaisen ilmaisun yhteydessä kuten "laatuinen", "tyyppinen", "tyylinen", "jäljitelmä" tai vastaava.

Sopimuksen 24 artiklassa on lueteltu poikkeukset edellä mainittuihin periaatteisiin. Varsinaisia poikkeuksia on lueteltu kuusi. Ensimmäisenä sopimus ei vaadi jäseniä estämään tavaroiden ja palvelusten yhteydessä jatkuvasti ja samassa laajuudessa käytettävän maantieteellisen merkin käyttöä, vaikka toinen jäsen käyttäisi samaa merkkiä viiniensä tai väkevien alkoholijuomiensa tunnuksena. Edellytyksenä on kuitenkin se, että merkkiä käyttävä on kyseisen jäsenen kansalainen tai siellä vakituisesti asuva. Lisäksi merkin käytön on liityttävä samanlaatuisiin tavaroihin ja palveluksiin ja sen on tapahduttava jäsenen alueella. Merkin käytön on oltava alkanut viimeistään kymmenen vuotta ennen WTO-sopimuksen voimaantulopäivää tai mikäli käyttö on tapahtunut vilpittömässä mielessä, ennen tuota päivää.

Toiseksi milloin tavaramerkin rekisteröintiä on haettu tai sen on rekisteröity vilpittömässä mielessä taikka milloin oikeus tavaramerkkiin on saatu sen johdosta, että sitä on käytetty vilpittömässä mielessä ennen maantieteellistä merkkiä koskevan oikeuden voimaantuloa, sovelletaan maantieteellisten merkintöjen suojaamisessa niitä periaatteita, jotka ovat voimassa tavaramerkin rekisteröitävyydestä ja pätevyydestä taikka oikeudesta käyttää tavaramerkkiä sen perusteella, että tavaramerkki on identtinen tai samanlainen maantieteellisen merkinnän kanssa. Kolmanneksi määräyksiä ei tarvitse soveltaa tavaroiden tai palvelujen osalta toisen jäsenen sellaisiin maantieteellisiin merkkeihin, jotka ovat identtisiä arkielien ilmausten kanssa tuon jäsenen alueella.

Neljänneksi jäsen voi edellyttää, että tavaramerkin käyttöä tai rekisteröintiä koskevat vaa-

timukset tulee esittää viiden vuoden kuluessa siitä, kun suojattua merkkiä loukkaava käyttö on tullut tunnetuksi jäsenen alueella tai siitä kun tavaramerkki rekisteröitiin jäsenen alueella edellyttäen, ettei merkkiä ole käytetty vilpillisessä mielessä. Viidenneksi määräykset eivät vaikuta kenenkään oikeuteen käyttää omaa nimeään elinkeinotoiminnassa, ellei nimen käyttö ole yleisön kannalta harhaanjohtavaa. Kuudenneksi sopimus ei velvoita suojaamaan maantieteellisiä merkintöjä, joita ei suojata niiden alkuperämaassa.

Jäsen ei saa myöskään heikentää niitä maantieteellisiä merkintöjä koskevia oikeuksia, jotka sen alueella ovat olleet voimassa välittömästi ennen WTO-sopimuksen voimaantuloa. Lisäksi on todettu jäsenten olevan yksimielisiä maantieteellisten merkintöjen suojan laajentamisen suhteen.

Suomen lainsäädäntö ja muutosten tarve

Maantieteelliset merkinnät on erotettava alkuperämerkinnöistä, joita Suomen kuluttajan-suojalainsäädännössä aiemmin edellytettiin kulustavaroitten osalta. Maantieteelliset merkinnät viittavat yleensä tiettyyn seutuun tai paikkakuntaan, jonka tuotteilla on tietty laatu tai maku, kuten monilla maataloustuotteilla on. Harhaanjohtavien merkintöjen käyttö halutaan kieltää, jonka vuoksi jo pelkästään se, että merkintä virheellisesti synnyttää vaikutelman, että se tulee tietyltä alueelta, on sopimuksen mukaan kiellettyä.

Suomen voimassa olevassa lainsäädännössä ei ole sopimuksen edellyttämää sääntelyä. Niinpä sopimuksen maantieteellisiä merkintöjä koskevat pakottavat määräykset edellyttävät uutta lainsäädäntöä Suomessa. Yksistään tavaramerkkilainsäädännön muuttaminen ei riitä, vaan erityissääntely muidenkin alkuperämerkintöjen kuin tavaramerkkeihin liittyvien merkintöjen osalta on mitä ilmeisimmin tarpeen. Sopimusvelvoitteiden täyttämiseksi saattaa olla tarkoituksenmukaista säätää erillinen laki, jossa määritellään maantieteellinen merkintä ja jossa säädetään sopimuksen edellyttämässä tilanteissa kielletyiksi merkinnän käyttö.

Suomen EU-jäsenyyden toteutuessa tulisi asetuksen soveltamisalaan kuuluvien merkintöjen osalta suoraan sovellettavana säädöksenä voimaan maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden maantieteellistä merkintää koskeva neu-

voston asetus siitä (ETY No 2081/92). Arvioitavaksi jää, miltä osin asetuksen säännökset riittävät täyttämään TRIPS-sopimuksen vaatimukset.

EU- ja GATT-säännösten välillä on yhtäläisyyksiä ja eroavaisuuksia, jotka ovat tarpeen ottaa huomioon lainsäädäntöä valmisteltaessa. Asetuksen säännökset ovat TRIPS-sopimuksen määräyksiin verrattuna yksityiskohtaisempia ja koskevat myös sellaisia alueita, joista TRIPS-sopimuksessa ei ole mitään mainintaa (kuten geneeriset merkit). Toisaalta asetus koskee vain maantieteellisiä merkintöjä maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden osalta, kun taas TRIPS-sopimus koskee maantieteellisiä merkintöjä kaikissa. Kumpikaan säännöstö ei peitä kokonaan toisen soveltamisalaa, vaan molemmat sisältävät säännöksiä, joita toiseen ei sisälly.

Maantieteellisiin merkintöihin sovelletaan TRIPS-sopimuksen yleistä siirtymäaika, jonka nojalla sitä koskevan lainsäädännön tulisi olla voimassa vuoden kuluttua WTO-sopimuksen voimaantulosta.

Luku 4: Teollismallit

Artiklat 25—26

Sopimuksen 25 ja 26 artiklat sisältävät määräykset teollismalleille myönnettävästä suojasta. Jäsenen tulee 25 artiklan mukaan lainsäädännössään säätää itsenäisesti luotujen teollismallien suojasta. Velvollisuus myöntää suojaa koskee vain uusia tai omaperäisiä teollismalleja. Jäsen voi sulkea suojan ulkopuolelle sellaiset mallit, jotka eivät merkittävästi eroa tunnetuista malleista tai tunnettujen mallien piirteiden yhdistelmästä. Lisäksi jäsenet voivat sulkea suojan ulkopuolelle sellaiset mallit, jotka määräytyvät olennaisesti teknisten tai toiminnallisten seikkojen perusteella.

Sopimuksen 25 artiklan 2 kohta sisältää tekstiilimalleja koskevan erityismääräyksen. Jäsenen tulee huolehtia siitä, etteivät suojan saamiselle asetettavat vaatimukset kohtuuttomasti vaikeuta suojan saamista. Artiklan mukaan tällaisia kohtuuttomia vaatimuksia voi liittyä erityisesti suojan hakemisen kustannuksiin, hakemusten tutkintaan tai julkaisemiseen.

Teollismallin tuottaman suojan sisällöstä on määräykset 26 artiklassa. Teollismallin haltijalla tulee olla oikeus estää muita ilman haltijan suostumusta kaupallisessa tarkoituksessa val-

mistamasta, myymästä tai tuomasta maahan tuotteita, joissa on tai jotka muodostavat mallin, joka on kopio tai lähes kopio suojatusta mallista.

Artikla sisältää mahdollisuuden kansallisessa lainsäädännössä säätää poikkeuksia suojan sisällöstä. Tällainen poikkeaminen on kuitenkin mahdollista vain rajoitetuissa tapauksissa, ja se ei saa kohtuuttomasti olla ristiriidassa teollismallin normaalin käytön kanssa, eikä kohtuuttomasti vahingoittaa teollismallin haltijan oikeutettua etua. Suojan sisältöä koskeissa poikkeuksissa tulee ottaa huomioon kolmannen osapuolen oikeutettu etu.

Artiklan mukaan teollismallien suoja-ajan tulee olla vähintään 10 vuotta.

Suomen lainsäädäntö ja muutosten tarve

Mallioikeuslaki (221/71) sisältää määräykset Suomessa myönnettävän mallioikeuden sisällöstä. Mallilla tarkoitetaan tavaran ulkomuodon tai koristeen esikuvaa. Mallioikeuden voi rekisteröinnillä saada malliin, joka olennaisesti eroaa siitä, mikä on tullut tunnetuksi ennen rekisteröintipäivää. Mallioikeus antaa haltijalleen mahdollisuuden kieltää muilta mallin ammattimaisen käytön.

Mallioikeuslaki täyttää 25 ja 26 artikloissa asetetut vaatimukset suojan kohteesta ja sisällöstä, eikä TRIPS-sopimus tältä osin edellytä lainsäädännön muuttamista.

Luku 5: Patentit

Artiklat 27—34

Sopimuksen 27—34 artiklat sisältävät patentteja koskevat määräykset.

Jäsenen tulee 27 artiklan mukaan lähtökohdaisesti myöntää patenttisuojaa kaikille tekniikan aloille riippumatta siitä, onko kyseinen keksintö tuote vai menetelmä. Suojan edellytykseksi voidaan asettaa, että keksintö on uusi, keksinnöllinen ja että sitä voidaan käyttää teollisesti.

TRIPS-sopimuksen 27 artiklan 2 ja 3 kohtiin sisältyy kuitenkin tiettyjä poikkeuksia tästä yleissäännöstä. Jäsen voi 27 artiklan 2 kohdan mukaan sulkea patenttisuojan ulkopuolelle keksinnöt, joiden hyväksikäytön estäminen jäsenvaltion alueella on välttämätöntä yleisen

järjestyksen tai moraalien suojelemiseksi. Patenttisuojan ulkopuolelle voidaan sulkea myös keksinnöt, joiden hyväksikäytön estäminen jäsenen alueella on tarpeen ihmisten, eläinten tai kasvien elämän tai terveyden suojelemiseksi tai ympäristölle aiheutuvan vakavan haitan välttämiseksi. Suojan ulkopuolelle sulkeminen edellyttää tällaisen riskin olemassa oloa, eikä siihen riitä yksinomaan se, että keksinnön hyväksikäyttö olisi vastoin kansallista lakia.

Jäsenet voivat 27 artiklan 3 kohdan mukaan sulkea patenttisuojan ulkopuolelle myös ihmisiin tai eläimiin kohdistuvat diagnostiset, kirurgiset ja terapeuttiset menetelmät. Lisäksi jäsenet voivat sulkea patenttisuojan ulkopuolelle kasvit ja eläimet mikro-organismeja lukuun ottamatta. Patenttisuojan ulkopuolelle voidaan sulkea myös oleellisesti biologiset menetelmät kasvien ja eläinten valmistamiseksi, lukuunottamatta mikro-biologisia menetelmiä. Kasvilajikkeiden suojan osalta artiklan 3 kohta kuitenkin edellyttää suojan järjestämistä joko patenttien tai kasvilajikkeille myönnettävän erityissuojamuodon kautta.

Sopimuksen 28 artiklassa määrätään patentin tuottaman oikeuden sisällöstä. Patentin tulee tuottaa haltijalleen oikeus kieltää muita käyttämästä patentoitua tuotetta valmistamalla, käyttämällä, myyntiin tarjoamalla tai maahantuomalla. Jos kyseessä on menetelmäpatentti, patentinhaltijan tulee voida estää muita käyttämästä menetelmää tai käyttämästä, myymästä, tarjoamasta myyntiin tai tuomasta maahan menetelmällä valmistettuja tuotteita. Artiklan mukaan patentinhaltijalla tulee lisäksi olla oikeus luovuttaa patentti tai myöntää lisenssisopimuksia.

Sopimuksen 29 artikla sisältää määräykset patenttihakemukselle asetettavista vaatimuksista. Jäsenten tulee lainsäädännössä vaatia, että patentinhakija paljastaa keksinnön hakemuksessa. Jäsenet voivat lisäksi vaatia, että hakija ilmoittaa muista samaa keksintöä koskevista ulkomailla tehdyistä hakemuksista.

Jäsenet voivat TRIPS-sopimuksen mukaan säätää rajoitetuista poikkeuksista patentin tuottamiin oikeuksiin. Tällaiset poikkeukset eivät 30 artiklan mukaan saa olla kohtuuttomassa ristiriidassa normaalien patentin tuottamien oikeuksien hyödyntämisen kanssa. Yksityiskohtaiset määräykset muusta ilman oikeuden haltijan lupaa tapahtuvasta käytöstä jäsenen hallituksen toimesta tai sen kolmannelle osapuolelle antamalla luvalla sisältyvät 31 ar-

tiklaan. Periaatteena on, että tällaisesta käytöstä on maksettava olosuhteet huomioon ottaen riittävä korvaus oikeudenhaltijalle.

Patentin suoja-ajan tulee 33 artiklan mukaan olla vähintään 20 vuotta hakemispäivästä.

Sopimuksen 34 artikla sisältää käännettyä todistustaakkaa koskevan määräyksen menetelmäpatentteihin liittyen. Artiklan mukaan menetelmäpatentin loukkausta koskevassa siviiliprosessissa tuomioistuimella tulee olla oikeus määrätä, että väitetyn loukkaajan on osoitettava, että menetelmä identtisen tuotteen valmistamiseksi eroaa patentoidusta menetelmästä. Jäsenen tulee lainsäädännössään säätää, että jokainen ilman patentinhaltijan suostumusta valmistettu identtinen tuote on katsottava valmistetuksi patentoidulla menetelmällä, ellei muuta osoiteta. Edellytyksenä käännettyä todistustaakkaa koskevan määräyksen soveltamiselle on kuitenkin se, että patentoidulla menetelmällä valmistettu tuote on uusi tai se, että on olemassa perusteltu epäilyjä sille, että identtinen tuote on valmistettu patentoidulla menetelmällä eikä patentinhaltija voi kohtuullisin keinoin selvittää käytettyä menetelmää. TRIPS-sopimus antaa jäsenelle mahdollisuuden säätää, kumman näistä edellytyksistä tulee täyttyä, jotta käännettyä todistustaakkaa koskevaa määräystä voitaisiin tuomioistuimessa soveltaa.

Suomen lainsäädäntö ja muutosten tarve

Patenttilain (550/67) sisältö täyttää TRIPS-sopimuksessa edellytetyn suojatason.

Ainoa tarvittava muutos patenttilakiin koskee käännettyä todistustaakkaa koskevan säännöksen lisäämistä liittyen menetelmäpatentteihin. Nykyinen patenttilaki ei sisällä todistustaakkaa koskevia säännöksiä ja patenttiloukkaus-oikeudenkäynneissä noudatetaan lähtökohtaisesti normaalia todistustaakan jakoa, eli patentinhaltijan on näytettävä toteen, että identtinen tuote on valmistettu patentoidulla menetelmällä. Käytännössä tämän seikan osoittaminen on usein hyvin vaikeaa.

Tarvittavasta patenttilain muutoksesta annetaan erillinen hallituksen esitys.

Kasvinjalostajanoikeuden saamisesta ja suojan sisällöstä on säädetty laissa kasvinjalostajanoikeudesta (789/92). Lain 2 §:n mukaan jalostajanoikeus voidaan myöntää lajikkeeseen, joka kuuluu kasvisukuun tai -lajiin, jonka

viljelyllä tai maahantuonnilla voi olla Suomessa kaupallista merkitystä. Asetuksella säädetään tarkemmin ne lajikkeet joiden kasvinjalostajanoikeus voidaan myöntää.

TRIPS-sopimuksen lähtökohta on se, että kasvilajikkeille tulee myöntää suojaa joko jalostajanoikeudella tai patentilla. Jäsenten ei ole sopimuksen mukaan mahdollista sulkea joihinkin lajeihin kuuluvia lajikkeita suojan ulkopuolelle. Kasvinjalostajanoikeudesta annettu laki rajaa suojan vain sellaisiin lajikkeisiin, joiden viljelyllä tai maahantuonnilla voi olla kaupallista merkitystä Suomessa. Lainsäädäntöä tulee tarkistaa siten, että kaikkiin kasvisukuihin tai -lajeihin kuuluvat lajikkeet saavat sopimuksen mukaisen suojan. Tarvittavat muutokset valmistellaan erikseen.

Luku 6: Integroitujen piirien piirimallit

Artiklat 35—38

Integroitujen piirien piirimallien suojaa koskevat määräykset sisältyvät TRIPS-sopimuksen 35—38 artikloihin.

Sopimuksen 35 artiklan mukaan jäsenet myöntävät piirimalleille suojaa integroituihin piireihin liittyvästä henkisestä omaisuudesta tehdyn Washingtonin sopimuksen 2—7 ja 12 artiklojen sekä 16 artiklan 3 kohdan mukaisesti. Lisäksi TRIPS-sopimukseen sisältyy määräyksiä, joilla korotetaan suojatasoa.

Washingtonin sopimuksen 6 artiklan 1 kohdan mukaan yksinoikeuteen sisältyy oikeus valmistaa piirimallin kappaleita sekä oikeus tuoda maahan, myydä tai muutoin levittää kaupallisiin tarkoituksiin suojattu piirimalli tai integroitu piirimalli, joka sisältää suojatun piirimallin. TRIPS-sopimuksen 36 artiklassa täsmennetään levitysoikeutta siten, että se koskee myös esinettä, johon integroitu piiri on sisällytetty, kuitenkin vain jos se edelleen sisältää laittomasti kopioitua piirimallin.

Artikla 37 sisältää erityismääräyksen niitä tapauksia varten, joissa piirimallia tai sellaisen sisältävää tuotetta käyttänyt henkilö ei ole ollut tietoinen siitä, että kyseisen piirimallin osana on tai tuotteeseen sisältyy suojattu piirimalli ilman oikeudenhaltijan lupaa. Washingtonin sopimuksen 6.4 artiklan mukaan jäsenvaltion ei tarvitse katsoa tällaista vilpittömässä mielessä tapahtuvaa käyttöä lainvastaiseksi. TRIPS-sopimuksen mukaan sitä ei saa katsoa lainvas-

taiseksi. Määräyksen sanamuoto kattaa myös tuotteet, joihin integroitu piiri on sisällytetty. Sen jälkeen kun vilpittömässä mielessä olevalle käyttäjälle on annettu tieto siitä, että piirimalli on luvattomasti kopioitu, tulee tällaisen vilpittömässä mielessä olleen käyttäjän kuitenkin suorittaa kohtuullinen korvaus.

Ilman oikeudenhaltijan lupaa tapahtuvaan käyttöön sovelletaan Washingtonin sopimuksen 6 artiklan 3 kohdan sijasta TRIPS-sopimuksen 31 artiklan määräyksiä.

Piirimallioikeuden kestoajan tulee 38 artiklan mukaan olla vähintään 10 vuotta rekisteröintihakemuksen tekemisestä, tai jos suojan saa ilman rekisteröintiä, 10 vuotta siitä kun piirimalli laskettiin markkinoille. Jäsen voi säätää, ettei suoja-aika missään tapauksessa ylitä 15 vuotta piirimallin luomisesta.

Suomen lainsäädäntö ja muutosten tarve

Laki yksinoikeudesta integroidun piirin piirimalliin (32/91) täyttää TRIPS-sopimuksen määräykset piirimalleille myönnettävän suojan tasosta.

Koska hallitus ei ole myöntänyt mitään lupia käyttää keksintöjä ilman oikeudenhaltijan suostumusta, ei myöskään artiklan 6 kohtaa sovelleta Suomen osalta.

Luku 7: Julkistamattoman tiedon suoja

Artikla 39

Sopimuksen 39 artiklassa asetetaan jäsenille velvollisuus varmistaa, että liikesalaisuuksien suoja koskeva lainsäädäntö täyttää tietyt vähimmäisvaatimukset. Sopimus sisältää tältä osin viittauksen Pariisin yleissopimuksen (1967) 10 bis artiklaan sekä varsin yleispiirteisen vaatimuksen, jonka mukaan luonnollisilla ja oikeushenkilöillä tulee olla mahdollisuus estää lain mukaan heille kuuluvan tiedon ilmaiseminen, hankkiminen tai käyttäminen ilman heidän lupaansa tavalla, joka on vastoin rehellistä kaupallista käytäntöä. Sopimusmääräys viittaa elinkeinotoiminnassa saadun tiedon suojaan.

Sopimuksessa on erikseen viranomaisiin kohdistuva velvollisuus pitää viranomaistoinnassa saatu tieto salassa erityisesti farmaseuttisten ja maatalouskemikaalituotteiden markkinointilupahakemukseen liittyen. Sopi-

mus edellyttää, että jäsenen lainsäädännössä annetaan suoja epärehellistä kaupallista käytäntöä vastaan silloin, kun ne pyytävät julkaisemattomien testitulosten tai tiedon antamista itselleen edellytyksenä farmaseuttisten tai maatalouskemikaalitulosten markkinoinnin sallimiseksi.

Suomen lainsäädäntö ja muutosten tarve

Julkistamattoman tiedon suojasta elinkeinotoiminnassa säädetään Suomessa laissa sopimattomasta menettelystä elinkeinotoiminnassa (1061/78). Laki sisältää säännökset elinkeinotoiminnassa saadun tiedon luovuttamisesta ja rangaistussäännökset salassapitovelvollisuuden rikkomisesta. Laki täyttää sopimuksen vaatimukset.

Sopimuksen tarkoittamasta salassapitovelvollisuudesta säädetään Suomen lainsäädännössä farmaseuttisten tuotteiden osalta lääke-laissa (395/87) ja maatalouskemikaalien osalta muun muassa kemikaalilaissa (744/89). Lait sisältävät salassapitovelvollisuutta koskevan säännöksen sekä rangaistussäännöksen salassapitovelvollisuuden rikkomisesta. Lainsäädännön muutostarpeita ei sopimuksen johdosta ole.

Luku 8: Sopimusperusteisiin lisenssiin liittyvän kilpailua rajoittavan käytännön valvonta

Artikla 40

TRIPS-sopimus sisältää varsin yleisluonteisia määräyksiä lisensiointikäytännön rajoittamisesta. Asiasta määrätään sopimuksen 40 artiklassa. Sopimuksen lähtökohtana on näkemys, että tietyillä teollis- ja tekijänoikeuksiin liittyvillä lisensiointikäytännöillä tai -ehdoilla, jotka rajoittavat kilpailua, voi olla kielteisiä vaikutuksia kansainväliseen kauppaan, ja ne voivat estää teknologiansiirtoa. Sopimuksen keskeinen sisältö tältä osin on, että jäsenten sallitaan rajoittavan kansallisessa lainsäädännössä tietyn tyyppisten määräysten käyttöä lisenssisopimuksissa kilpailua liiaksi rajoittavina.

Jäsenet voivat täsmentää kansallisessa lainsäädännössä lisensiointikäytäntöä tai -ehtoja, joiden voidaan katsoa merkitsevän sellaista teollis- ja tekijänoikeuksien väärinkäyttöä, jolla on kielteisiä vaikutuksia kilpailuun asianomaisella markkina-alueella.

Suomen lainsäädäntö ja muutosten tarve

Koska sopimusmääräykset eivät velvoita antamaan uutta lainsäädäntöä, vaan ainoastaan mahdollistavat sen, ei sopimus tältä osin merkitse pakottavaa muutostarvetta. Kilpailunrajoituslaki (480/92) ei sisällä säännöksiä teollis- tai tekijänoikeuksiin liittyvien yksinmyynti- tai yksinostosopimusten osalta. Tiedot ETA-sopimuksen seurauksena voimaan tulleet EY-säädökset, erityisesti komission asetus (2349/84), sisältävät asianomaisia säännöksiä. TRIPS-sopimuksen ei voida katsoa edellyttävän muutoksia voimassa oleviin säännöksiin.

OSA III

Sopimuksen III osa sisältää määräykset siitä, miten teollis- ja tekijänoikeuksien täytäntöönpano tulee järjestää jäsenten alueella. Täytäntöönpano käsittää yhtäältä sen suojan, mikä teollis- tai tekijänoikeuden haltijalla tulee olla käytössään oikeuden loukkauksen varalta, esimerkiksi mahdollisuuden vaatia vahingonkorvausta sekä myös sen oikeudenkäynti- tai muun menettelyn, jota hyväksi käyttäen loukattu voi hakea tätä suojaa. Täytäntöönpanoa koskevat määräykset koskevat kaikkia sopimuksen soveltamisalan piiriin kuuluvia teollis- ja tekijänoikeuksia. Näillä määräyksillä ei suojata yksipuolisesti sitä, joka esittää vaatimuksia väitetyn oikeuden loukkauksen perusteella, vaan myös sitä, jota vastaan näitä väitteitä esitetään.

Täytäntöönpanoa koskevat määräykset tulee ymmärtää siten, että ne eivät velvoita jäsentä luomaan sellaista oikeudellista järjestelmää teollis- ja tekijänoikeuksia varten, joka olisi erillään lakien yleisestä täytäntöönpanojärjestelmästä. Täytäntöönpanomääräykset eivät myöskään synnytä mitään velvoitetta, joka koskisi voimavarojen jakoa toisaalta teollis- ja tekijänoikeuksia koskevan täytäntöönpanomenettelyn ja toisaalta yleisen täytäntöönpanomenettelyn kesken (41:5).

Luku 1: Yleiset velvoitteet

Artikla 14

Sopimuksen 41 artiklassa määritellään täytäntöönpanoa koskevat yleiset velvoitteet. Jäsenen tulee varmistaa se, että teollis- ja teki-

jänoikeuksien loukkauksien varalta on käytettävissä tehokkaat oikeuskeinot. Täytäntöönpanomenettelyä tulee soveltaa siten, ettei lailliselle kaupalle synny esteitä ja että luodaan takeet menettelyn väärinkäyttöä vastaan. Täytäntöönpanomenettelyn on oltava oikeudenmukainen ja tasapuolinen. Se ei saa olla liian monimutkainen eikä sisältää kohtuuttomia määräaikoja tai aiheuttomia viivytyksiä.

Artikla sisältää myös määräykset oikeudenkäynti- ja hallintomenettelyssä noudatettavista yleisistä periaatteista, muun muassa asianosaisten kuulemisesta ja päätöksen perusteleminen sekä muutoksenhausta.

Suomen lainsäädäntö ja muutosten tarve

Teollis- tai tekijänoikeuksien suoja koskevat asiat käsitellään Suomessa pääasiassa siviili- tai rikosprosessuaalisessa menettelyssä, jossa noudatetaan yleisiä oikeudenkäyntiä koskevia säännöksiä. Suomen yleinen prosessijärjestys täyttää tällaiselle menettelylle sopimuksessa asetetut vaatimukset.

Kun Suomen lainsäädäntöä täydennetään sen vuoksi, että Suomen voimassaoleva lainsäädäntö ei tunnusta tiettyä sopimuksessa edellytettyä teollisoikeutta, on tällöin huolehdittava siitä, että myös täytäntöönpanomenettely sellaisen teollisoikeuden osalta vastaa sopimuksen II osan velvoitteita.

Luku 2: Siviilioikeudelliset ja hallinnolliset menettelyt

Artiklat 42—49

Sopimuksen 42 artiklan mukaan jäsenen on annettava oikeudenhaltijoille mahdollisuus turvautua siviilioikeudenkäyntiin sopimuksessa tarkoitettujen teollis- ja tekijänoikeuksien turvaamiseksi. Sopimuksen 42 ja 43 artikloissa on määritelty niitä yleisiä prosessuaalisia periaatteita, joita tällaisessa oikeudenkäynnissä on noudatettava.

Sopimuksen 45 artiklan mukaan oikeusviranomaisilla tulee olla oikeus määrätä loukkaavan menettelyn lopettamisesta, muun ohella estääkseen teollis- tai tekijänoikeuksia loukkaavia, maahan tuotuja tavaroita siirtymästä toimialueellaan markkinoille välittömästi sellaisten tavaroiden tulliselvityksen jälkeen. Sopimuksen 44 artiklan mukaan oikeusviranomai-

silla tulee olla oikeus määrätä rikkoja maksaan oikeudenhaltijalle korvaus, joka riittää hyvittämään loukkauksen vuoksi kärsityn vahingon, jos loukkaaja tiesi tai hänellä oli perusteita tietää ryhtyneensä loukkaavaan tekoon.

Oikeusviranomaisilla tulee olla 46 artiklan mukaan oikeus määrätä, että teollis- tai tekijänoikeuksia loukkaavat tavarat tulee hyvityksettä poistaa markkinoilta siten, että oikeudenhaltijalle aiheutuva haitta vältetään tai että tavarat tulee tuhota, jollei tämä ole vastoin perustuslain säännöksiä. Oikeusviranomaisilla tulee olla oikeus niin ikään määrätä, että aineet ja välineet, joita pääasiassa käyttämällä oikeutta loukkaavat tavarat on valmistettu, tulee hyvityksettä poistaa markkinoilta siten, että uusien loukkauksien vaara vältetään.

Sopimuksen 48 artiklan 1 kohdan mukaan oikeusviranomaisilla tulee olla oikeus määrätä osapuoli, jonka vaatimuksesta toimenpiteisiin ryhdyttiin ja joka on väärinkäyttänyt täytäntöönpanomenettelyä, hyvittämään vastapuolelle tälle väärinkäytöstä aiheutunut vahinko.

Sopimuksen 48 artiklan 2 kohta koskee julkisyhteisön tai virkamiehen korvaus- ja muuta vastuuta teollis- ja tekijänoikeuksien suojaan tai täytäntöönpanoon liittyvän lain hallinnoimisesta. Jäsen voi vapauttaa julkisyhteisön tai virkamiehen sellaisesta vastuusta vain, jos toimenpiteisiin on ryhdytty hyvässä uskossa.

Suomen lainsäädäntö ja muutosten tarve

Aiemmin on jo todettu, että yleisten menettelysäännösten ja asianosaisten prosessuaalisen aseman osalta Suomessa noudatettava yleinen prosessijärjestys täyttää sopimuksen asettamat velvoitteet.

Sopimuksen 44 artiklassa (kieltotuomio), 45 artiklassa (vahingot) ja 46 artiklassa (muut oikeuskeinot) edellytetään jäsenen huolehtivan siitä, että oikeudenhaltijoiden käytössä on näissä artikloissa tarkemmin määritellyjä oikeuskeinoja.

Patenttilaissa (57 §), tavaramerkkilaisissa (38 §), mallioikeuslaissa (35 §), hyödyllisyysmallilaissa (36 §) sekä kasvinjalostajanoikeudesta annetussa laissa (29 §) on nimenomaiset säännökset siitä, että tuomioistuimien voi oikeudenhaltijan vaatimuksesta kieltää sitä, joka on oikeutta loukannut, jatkamasta tai toistamasta teko-

aan. Patenttilaissa (68 §) sekä tavaramerkkilaisissa (48 §) on lisäksi säännökset siitä, että tuomioistuimien voi antaa oikeudenkäynnin aikana väliaikaisen kiellon siksi, kunnes pääasia on lainvoimaisesti ratkaistu.

Voimassa olevan oikeuden mukaan tuomioistuimien voi aineetonta oikeutta koskevassa asiassa loukatun kanteesta kieltää loukkaajaa jatkamasta menettelyä silloinkin, kun tällaisesta kieltomahdollisuudesta ei ole asianomaisessa laissa nimenomaisesti säädetty. Oikeudenkäymiskaaren 7 luvun uusien säännösten perusteella tuomioistuimien voi hakijan vaatimuksesta jo ennen oikeudenkäynnin vireilletuloakin kieltää vastapuolta jatkamasta oikeudenvastaista menettelyään. Edellä esitetyn perusteella voidaan katsoa, että Suomen lainsäädäntö täyttää sopimuksessa asetetut velvoitteet silloinkin, kun asianomaisessa tekijän- tai teollisuus-oikeutta koskevassa laissa ei ole erityisiä säännöksiä kieltotuomiosta tai väliaikaisesta kiellosta.

Kaikkien tekijäin- ja teollisuus-oikeuksien osalta on laissamme säädetty, että oikeuden haltijalla on oikeus saada oikeudenloukkaajalta korvaus siitä vahingosta, joka hänelle on loukkauksesta aiheutunut.

Sopimuksen 45 artiklan mukaan korvauksen on oltava riittävä hyvitys kärsitystä vahingosta. Tätä sopimusmääräystä ei voitane tulkita niin, että loukatulle tulisi kaikissa tapauksissa suorittaa täysi korvaus ja että tuomioistuimelle ei siten jäisi lainkaan harkintavaltaa ottaa huomioon kohtuuskäsitteitä korvausta määritessään. Näin ollen voidaan katsoa, että Suomen lainsäädäntö täyttää sopimuksen velvoitteet siltäkin osin kuin korvausta voidaan sovittaa.

Aineettomia oikeuksia koskevissa laeissa olevien erityisten säännösten perusteella tuomioistuimien voi antaa määräyksiä, joilla teollis- tai tekijänoikeutta loukkaavien tavaroiden kaupallinen käyttö voidaan estää. Määräys voi käsittää esineen muuttamisen, hävittämisen, takavarikon tai luovuttamisen oikeudenhaltijalle. Kukin näistä toimenpiteistä täyttää sopimuksen 46 artiklassa tarkoitetun vaatimuksen tavarain poistamisesta markkinoilta.

Rikoslain 2 luvun 16 §:n säännökset rikosentekovälinen menetetyksi tuomitsemisesta, pakkokeinolain 4 luvun 1 §:n säännökset menetetyksi tuomitettavan esineen takavarikoimisesta sekä oikeudenkäymiskaaren 7 luvun turvaamistoimenpiteitä koskevat säännökset täyttävät sopimuksen 46 artiklan vaatimuksen loukkaavien tavaroiden valmistukseen käytet-

tyjen materiaalien ja välineiden poistamisesta markkinoilta. Erityissäännöksiä asiasta on lisäksi muun muassa tekijänoikeuslaissa (58 §).

Sopimuksen 48 artiklan määräykset vastajan hyvittämisestä tulevat kysymykseen, kun toinen osapuoli on väärinkäyttänyt täytäntöönpanomenettelyä eli esimerkiksi silloin, kun toimenpiteen hakija on antanut vaatimuksensa tueksi tietoja, jotka ovat hänen tietensä vääriä. Tällaisissa tapauksissa seuraa yleisistä vahingonkorvausoikeudellisista periaatteista se, että väärin menettellyt osapuoli voidaan velvoittaa korvaamaan toiselle osapuolelle hänen menetystään aiheutunut vahinko.

Sopimuksen 48 artikla koskee lähinnä sellaisia tapauksissa, joissa täytäntöönpanomenettelyyn on ryhdytty muun kuin lopullisen päätöksen perusteella, esimerkiksi kun oikeudenkäynnin aikana on annettu väliaikainen kieltä jatkaa loukkaavaksi katsottua menettelyä. Vastapuolta suojaa tällöin se, että väliaikaista toimenpidettä vaativalta voidaan vaatia vakuus siitä vahingosta, joka kiellosta voi aiheutua vastapuolelle.

Virkamies on velvollinen korvaamaan virkaatehtävää hoitaessaan aiheuttamansa vahingon työntekijän korvausvastuuta koskevien vahingonkorvauslain 4 luvun säännösten mukaisesti. Valtio tai muu julkisyhteisö vastaa virkamiehensä aiheuttamasta vahingosta niin sanotun isännänvastuun perusteella ja silloinkin, kun virkamiehen korvausvastuuta sovitellaan tai hänet vapautetaan lievän tuottamuksen perusteella korvausvastuusta. Lisäksi julkisyhteisö vastaa julkista valtaa käytettäessä aiheutuneesta vahingosta, vaikka kenenkään ei voida näyttää menetelleen virheellisesti. Tällainen vastuu julkisyhteisöllä on kuitenkin vain, milloin toimen tai tehtävän suorittamiselle sen laatu ja tarkoitus huomioon otettavia vaatimuksia ei ole noudatettu (vahingonkorvauslain 3 luvun 2 §).

Edellä esitetyn perusteella voidaan katsoa, että Suomen lainsäädäntö turvaa vahingon kärsineen aseman 48 artiklan vaatimalla tavalla. Jos virkamies on teollis- ja tekijänoikeuden täytäntöönpanoon liittyvässä menettelyssä huolimattomuudella tai varomattomuudella rikkinut virkavelvollisuutensa, hänet voidaan tuomita siitä rangaistukseen rikoslain 40 luvun säännösten perusteella. Tämä yleinen rikosoikeudellinen vastuu täyttää myös sopimuksen vaatimukset.

Luku 3: Väliaikaiset toimet

Artikla 50

Sopimuksen III osan 3 luvussa määrätään väliaikaista toimista, joilla tähdätään siihen, että oikeudenloukkaukset voidaan estää mahdollisimman aikaisessa vaiheessa ennen kuin asia on lopullisesti tutkittu oikeusviranomaisessa.

Sopimuksen 50 artiklan mukaan oikeusviranomaisilla tulee olla oikeus määrätä nopeista ja tehokkaista toimenpiteistä,

— teollis- ja tekijänoikeuksien loukkauksen estämiseksi ja erityisesti maahantuotujen tavareiden pääsyn estämiseksi kaupallisiin jakelukanaviin tulliselvityksen jälkeen

— olennaisen todistusaineiston säilyttämiseksi, kun rikkomusta epäillään.

Oikeusviranomaisella tulee olla tarvittaessa oikeus määrätä väliaikaisista toimista toista osapuolta kuulematta (50:2). Tälle osapuolelle on viipymättä ilmoitettava määräyksestä ja hänellä on oikeus saattaa oikeusviranomaisen päättäväksi se, tuleeko määräys pitää voimassa (50:4). Väliaikainen määräys on kumottava, jollei pääasian käsittelyä aloiteta kohtuullisessa ajassa. Oikeusviranomaisella tulee olla oikeus vastaajan vaatimuksesta määrätä, että vastaajalle tulee suorittaa hyvitys tälle toimenpiteestä aiheutuneesta vahingosta, jos hakija on laiminlyönyt määräajan noudattamisen tai toimenpide osoittautuu aiheettomaksi (50:7).

Suomen lainsäädäntö ja muutosten tarve

Tuomioistuin voi päättää 50 artiklassa tarkoitetuista nopeista ja tehokkaista väliaikaisista toimista oikeudenkäymiskaaren 7 luvun turvaamistoimia koskevien uusien säännösten perusteella. Osapuolten prosessuaalinen asema turvamistointa koskevassa tuomioistuini- ja täytäntöönpanomenettelyssä on niin ikään 50 artiklan edellyttämällä tasolla.

Pakkokeinolain 4 luvun säännösten perusteella voidaan todistusaineistoa ottaa takavarikkoon, milloin on syytä epäillä, että on tehty rikos. Takavarikosta on säännöksiä myös eräissä teollisoikeuden alaan kuuluvissa laeissa. Tämä lainsäädäntö täyttää 50 artiklan 1 kohdan vaatimuksen toimenpiteistä olennaisen todistusaineiston säilyttämiseksi.

Luku 4: Rajoilla tehdyt toimenpiteet

Artiklat 51—60

Rajoilla tehdyistä toimenpiteistä määrätään sopimuksen 51—60 artiklassa. Sopimus edellyttää, että tavara, johon on liitetty tavaramerkki, joka on identtinen tai samankaltainen jollekin toiselle kuuluvan tavaramerkin kanssa, ja kyseessä on identtinen tai lähes samankaltainen tuote (tavaramerkkituoteväärengös), voidaan pysäyttää viranomaisten toimesta rajalla maahantuonnin yhteydessä ja ottaa tullin haltuun. Samaten edellytetään, että tekijänoikeutta tai lähioikeuksia loukkaavien niin kutsuttujen piraattituotteiden maahantuonnin estämiseksi jäsenet luovat vastaavanlaisen mekanismin, jolla maahantuonnin estäminen on mahdollista. Sopimus ei edellytä tällaisten tuotteiden maahantuonnin pysäyttämistä viran puolesta, vaan mekanismi, joka perustuu oikeudenhaltijan hakemukseen, täyttää sopimuksen vaatimukset. Jäsenellä on oikeus perustaa järjestelmä, joka perustuu viranomaisen (lähinnä tulliviranomaisen) omaan aloitteeseen pysäyttää tavara.

Jäsen voi luoda vastaavan järjestelmän myös muiden teollisoikeuksien osalta, toisin sanoen jäsen voi ulottaa järjestelmän koskemaan myös sellaisten tuotteiden maahantuonnin estämistä, jotka loukkaavat esimerkiksi jonkin toisen patentti- tai mallioikeutta. Sopimuksen säännöksiä ei ole pakko soveltaa vähäiseen, luonteeltaan ei-kaupalliseen tuontiin eli esimerkiksi turistien maahantuomiin tavaroihin.

Sopimuksen edellyttämässä järjestelmässä viranomaisen tulee teollis- tai tekijänoikeuden omistajan hakemuksesta pysäyttää väliaikaisesti rajalle ja ottaa haltuunsa edellä tarkoitettu tuote, kunnes kiista mahdollisesta teollis- tai tekijänoikeuden loukkauksesta on lopullisesti tuomioistuimessa ratkaistu. Hakemuksen tekijän tulee kyetä osoittamaan, että pysäyttäminen on perusteltu. Lisäksi jäsenten tulee säätää hakijan asettamasta takuusta ja hänelle aiheutuvasta vahingonkorvausvelvollisuudesta, jos hakemus tavarantoimittajan pysäyttämistä rajalle on aiheuton.

Suomen lainsäädäntö ja muutosten tarve

Suomessa on saatettu voimaan tavaramerkkituoteväärengösten osalta TRIPS-sopimuksen

edellyttämä järjestelmä. Tavaramerkkilakiin (7/64) sisällytettiin uusi 6 a luku, joka koskee turvaamistoimenpiteitä maahantuonnin yhteydessä. Uusien säännösten keskeinen sisältö on, että jos rekisteröidyn tavaramerkin haltija tai käyttöluvan haltija saattaa todennäköiseksi, että hänellä on perusteltu syy epäillä, että maahan aiotaan tuoda luvatta sellaisia tavaroita, joihin tavaramerkin haltijalla tai käyttöluvan haltijalla on yksinoikeus, tuomioistuin voi määrätä, että tavara pidetään toistaiseksi tullivalvonnassa. Lakia valmisteltaessa otettiin huomioon silloin neuvotteluvaiheessa ollut TRIPS-sopimus.

Sen sijaan tekijänoikeutta ja lähioikeuksia loukkaavien nk. piraattituotteiden osalta voimassa oleva lainsäädäntö ei täytä sopimuksen vaatimuksia. Tekijänoikeuksia ja lähioikeuksia koskevaan lainsäädäntöön on sisällytettävä säännökset, jotka periaatteiltaan vastaavat edellä tavaramerkkilainsäädännön osalta kuvattua. Rajalla tapahtuvaan menettelyä koskevat muutokset tulee saattaa voimaan viimeistään vuoden kuluttua WTO:n perustamissopimuksen voimaantulosta.

Muiden teollisoikeuksien kuin tavaramerkkien eli varsinkin patenttien osalta kansalliseen harkintaan jää, ulotetaanko jo tavaramerkkeihin sovellettava menettely koskemaan niitä. Mikäli näin päätetään, on tällöin luultavasti perusteltua säätää menettelyä koskeva yleislaki, jota sovelletaan kaikkien teollis- ja tekijänoikeuksien osalta tavaroiden pysäyttämiseen rajalle.

Luku 5: Rikosprosessi

Artikla 61

Sopimuksen 61 artiklan mukaan jäsenen tulee säätää rikosprosessista ja rangaistuksista sovellettavaksi ainakin kaupallisessa laajuudessa harjoitettavaan tavaramerkkiväärennösten kauppaan ja tekijänoikeuspiratismiin. Teosta tulee seurata vankeus- tai sakkorangaistus, joka on riittävän ankara vaikuttaakseen ehkäisevästi ja joka tasoltaan vastaa vakavuudeltaan samanlaisiin rikoksiin sovellettavia rangaistuksia. Tarvittaessa tulee olla käytettävissä myös etsintä ja takavarikko sekä sellaisten oikeutta loukkaavien aineiden ja välineiden tuhoaminen, joiden käyttö on ratkaisevasti liittynyt rikoksen tekemiseen.

Suomen lainsäädäntö ja muutosten tarve

Teollis- ja tekijänoikeus oikeuksien loukkaaminen on asianomaisissa aineettomia oikeuksia koskevissa laeissa säädetty rangaistavaksi teoksi. Sopimuksen 61 artiklassa erikseen mainittu menettely kuuluu rangaistavuuden piiriin. Rikoksista säädetty rangaistusuhka vaihtelee josakin määrin. Tekijänoikeusrikoksesta voi seurata kahden vuoden vankeusrangaistus, kun esimerkiksi tavaramerkkilain mukaan enimmäisrangaistus oikeudenloukkauksesta on kuusi kuukautta vankeutta. Hallituksen esityksessä rikoslainsäädännön kokonaisuudistuksen toiseen vaiheen käsittäviksi rikoslain ja eräiden muiden lakien muutoiksi (HE 94/93 vp.) ehdotetaan, että aineettomiin oikeuksiin kohdistuvien rikosten enimmäisrangaistukset yhtenäistetään ja että vakavimmista teollisoikeuksien loukkauksista säädettyjä enimmäisrangaistuksia korotetaan. Edellä sanotun perustella voidaan katsoa, että erityisesti mainitut muutosehdotukset huomioon ottaen lainsäädäntömme vastaa rangaistusuhan osalta 61 artiklan velvoitteita.

Teollis- tai tekijänoikeuteen kohdistuvan rikoksen esitutkinnassa voidaan käyttää rikosprosessuaalisia pakkokeinoja samoin edellytyksin kuin muidenkin rikosten esitutkinnassa. Käytettävissä on siten muun muassa takavarikko. Teollisoikeuksiin kohdistuvien rikosten enimmäisrangaistuksen korottaminen mahdollistaa myös kotietsinnän. Niin kuin aikaisemmin on todettu, rikoksen tekemiseen käytetty omaisuus ja rikoksen tekoväline voidaan tuomita valtiolle menetetyksi rikoslain 2 luvun 16 §:n säännösten perusteella. Erityissäännös omaisuuden hävittämismahdollisuudesta on myös tekijänoikeuslain 58 ja oikeudesta valokuvaan annetun lain 20 §:ssä. Edellä sanottu sääntely toteuttaa 61 artiklassa olevan vaatimuksen mahdollisuudesta määrätä siinä tarkoitettu omaisuus tai väline hävitettäväksi.

OSA IV

Artikla 62

Sopimuksen 62 artikla sisältää säännöksiä teollis- ja tekijänoikeuksien hankinnasta, ylläpitämisestä sekä niihin liittyvistä osapuolten välisistä menettelyistä.

Artiklan 1 kohdan mukaan jäsenet voivat vaatia, että II osassa olevien teollis- ja tekijänoikeuksien hankinnassa ja ylläpitämisessä noudatetaan kohtuullisiksi katsottavia menettelytapoja ja muodollisuuksia, jotka ovat tämän sopimuksen mukaisia. Nämä säännökset koskevat tavaramerkkien, maantieteellisten merkintöjen, teollismallien, patenttien ja integroitujen piirien piirimallien hankintaa ja ylläpitämistä.

Jäsenten on 2 kohdan mukaan varmistettava, että tekijän- ja teollisoikeuden saamisessa mahdollisesti tarvittava oikeuden myöntäminen ja rekisteröinti tapahtuvat kohtuullisessa ajassa, jotta vältyttäisiin suoja-ajan perusteettomalta lyhenemiseltä.

Palvelumerkkeihin sovelletaan 3 kohdan määräysten mukaisesti soveltuvin osin Pariisin yleissopimuksen (1947) 4 artiklan säännöksiä.

Artiklan 4 kohdan mukaisesti tekijän- ja teollisoikeuksien hankinnassa ja ylläpitämisen menettelytavoissa sekä jos se kansallisen lain mukaan on mahdollista, hallinnollisessa kumoamisessa ja sellaisissa osapuolten välisissä menettelyissä, jotka koskevat väitteen esittämistä, kumoamista ja peruuttamista, sovelletaan 41 artiklan 2 ja 3 kohdissa esitettyjä periaatteita. Tällaisia periaatteita ovat täytäntöönpanon osalta mm. oikeudenmukaisuus, tasapuolisuus, menettelytapojen edullisuus ja yksinkertaisuus. Lisäksi päätösten olisi oltava kirjallisia ja perusteltuja sekä saatavilla viipymättä.

Edellä mainitussa kohdassa mainitut hallinnolliset päätökset on 5 kohdan määräysten mukaan voitava kaikissa tapauksissa alistaa tuomioistuimen tai tuomioistuintyyppisen elimen käsiteltäväksi. Tällaista velvollisuutta ei kuitenkaan ole niissä tapauksissa, jotka koskevat menestymätöntä väiteprosessia tai hallinnollista kumoamista, jos sellaisen menettelyn perusteet voivat olla pätemättömyysprosessin kohteena.

Suomen lainsäädäntö ja muutosten tarve

Tämän osan määräykset eivät aiheuta lainsäädäntömuutoksia.

OSA V

Artiklat 63—64

Artiklat 63 ja 64 sisältävät määräykset lain-

säädännön läpinäkyvyydestä ja riitojenratkaisusta.

Sopimus velvoittaa 63 artiklan 1 kohdan mukaisesti jäsenen julkaisemaan tai asettamaan saataville sopimuksen kohdetta koskevat lait ja säädökset sekä oikeudelliset ratkaisut ja hallinnolliset päätökset kansallisella kielellä siten, että toiset hallitukset ja oikeudenhaltijat voivat tutustua niihin. Julkaisuvelvollisuus koskee teollis- ja tekijänoikeuksien saatavuutta, laajuutta, hankintaa, täytäntöönpanoa ja väärinkäytön estämistä. Edellä mainitun lisäksi jäsenen on julkaistava sellaiset sopimukset, jotka koskevat sopimuksen kohdetta ja jotka ovat voimassa jäsenen hallituksen tai sen alaisen viraston ja toisen jäsenen hallituksen tai viraston välillä.

Jäsenen on ilmoitettava 63 artiklan 2 kohdan mukaan yllä mainituista laeista ja säädöksistä TRIPS-neuvostolle. Kuitenkin tästä velvoitteesta voidaan tietyin edellytyksin poiketa. Neuvosto voi myöntää poikkeuslupan lakien ja määräysten ilmoitusvelvollisuudesta, jos yhteisen rekisterin perustamista koskevat neuvotellut Maailman henkisen omaisuuden järjestön, WIPOn, kanssa onnistuvat.

Tietojen saannista säädellään 63 artiklan 3 kohdassa, jonka mukaan jokaisen jäsenen on vastattava toisen jäsenen kirjalliseen pyyntöön, joka koskee 1 kohdassa tarkoitettuja tietoja. Jos jäsen katsoo, että toisen jäsenen oikeuden päätös tai hallinnollinen päätös tai kahdenvälinen sopimus vaikuttaa sen TRIPS-sopimukseen perustuviin oikeuksiin, voi se kirjallisesti vaatia lisätietoja asiasta.

Jäsen ei kuitenkaan ole velvollinen paljastamaan 63 artiklan 1—3 kohdissa sellaista luotamuksellista tietoa, joka estäisi lain täytäntöönpanon tai muulla tavalla olisi julkisen edun vastainen tai vahingoittaisi yksittäisten, julkisten tai yksityisten yritysten oikeutettuja kaupallisia etuja.

Riitojenratkaisua koskeva yleissäännös on 64 artiklan 1 kohdassa. Sen mukaan sopimusta koskevat riidat sekä niitä koskevat konsultaatiot ratkaistaan WTO-sopimuksen yhtenäisen riitojenratkaisujärjestelmän mukaisesti, ellei asianomaisesta artiklasta muuta johdu. Tämän artiklan 2—3 kohdat sisältävät joitakin erityissääntöjä, jotka poikkeavat yhtenäisjärjestelmästä, muun muassa toinen jäsen ei saa nostaa kannetta 5 vuoden aikana WTO-sopimuksen voimaantulosta, jos riita koskee GATT 1994-sopimuksen artiklan XXIII kohtia b) ja c)

(niin sanottuja non-violation -tapauksia, joissa jäsen on ryhtynyt sopimuksen mukaiseen toimenpiteeseen, mutta toimen vaikutukset saattavat loukata tai mitätöidä toisen jäsenen oikeuksia).

TRIPS-neuvoston on tutkittava 2 kohdassa 5 vuoden aikana tehtyjen valitusten kate sekä modaliteetit. Neuvoston tulee antaa suosituksensa sekä esittää ne ministerikokouksen hyväksyttäväksi. Ministerikokouksen suosituksia koskeva päätös sekä 2 kohdan määräajan jatkaminen on tehtävä konsensuksella. Lisäksi kaikki hyväksytyt suositukset sitovat kaikkia sopimuksen jäseniä ilman erillistä hyväksymismenettelyä.

Suomen lainsäädäntö ja muutosten tarve

Tämän luvun säännökset eivät aiheuta lainsäädäntömuutoksia Suomessa. Kauppa- ja teollisuusministeriö huolehtii ilmoitusvelvollisuudesta teollisoikeuksien osalta ja opetusministeriö tekijänoikeuksien osalta.

OSA VI

Artiklat 65—67

Sopimuksen 65—66 artiklat käsittelevät siirtymäaikoja ja 67 artikla teknistä yhteistyötä.

TRIPS-sopimuksen velvoitteita ryhdytään noudattamaan yhden vuoden kuluttua siitä, kun WTO-sopimus on tullut kansainvälisesti voimaan. Kehitysmaat sekä siirtymätalouksien maat saavat vielä 4 vuoden siirtymäkauden sopimusvelvoitteista (yhteensä 5 vuotta). Kehitysmaalle annetaan tuotepatentin osalta lisäksi 5 vuoden siirtymäaika, jolloin tuotepatenttia koskeva lainsäädäntö tulisi olla valmiina 10 vuoden kuluessa WTO-sopimuksen voimaantulosta.

Jäsenen, joka käyttää hyväkseen 65 artiklan 1—4 kohdissa mainittuja siirtymäaikoja, on varmistuttava siitä, ettei sen lainsäädännössä, määräyksissä tai käytännössä tämän siirtymäajan aikana tehtävät muutokset vähennä yhdenmukaisuutta tämän sopimuksen määräysten kanssa.

Vähiten kehittyneet kehitysmaajäsenet saavat sopimuksen mukaan 10 vuoden siirtymäajan kaikkiin muihin velvoitteisiin paitsi niihin, jotka koskevat kansallista kohtelua, suosituim-

muussäännöstä sekä WIPO:n sopimusvelvoitteita. TRIPS-neuvosto voi vähiten kehittyneen kehitysmaajäsenen pyynnöstä pidentää em. siirtymäaikaa. Sopimuksen mukaan teollisuusmaajäsenten tulisi rohkaista yrityksiään teknologian siirtoon vähiten kehittyneisiin kehitysmaajäseniin, jotta niihin voitaisiin luoda vahva ja luotettava teknologinen pohja.

Sopimuksen 67 artikla sisältää säädöksiä teknisestä yhteistyöstä ja velvoittaa TRIPS-sopimuksen teollisuusmaajäsenet asianomaisen sopimuksen täytäntöönpanon helpottamiseksi kehitysmaajäsenten pyynnöstä antamaan teknistä ja taloudellista apua. Tämä yhteistyö kattaa avustamisen kansallisen lainsäädännön valmistelussa sekä tarvittavien toimistojen ja muiden viranomaisten perustamisessa, vahvistamisessa sekä henkilökunnan koulutuksessa.

Suomen lainsäädäntö ja muutosten tarve

Tämän osan säännökset eivät aiheuta lainsäädäntömuutoksia Suomessa.

OSA VII

Artiklat 68—69 ja 71—73

Tämän osan 68—69 artiklat käsittelevät TRIPS-neuvoston tehtäviä sekä kansainvälistä yhteistyötä, 70 artikla olemassa olevan aineiston suojaa, 71 artikla arviointeja ja muutoksia, 72 artikla varauksia ja 73 artikla turvallisuuden perustuvia poikkeuksia.

TRIPS-neuvosto seuraa 68 artiklan mukaisesti sopimuksen täytäntöönpanoa sekä jäsenten osalta sopimuksen noudattamista. Neuvostossa on mahdollisuus keskustella sopimuksen alaan liittyvistä kysymyksistä. Neuvosto huolehtii lisäksi niistä tehtävistä, jotka jäsenet sille määräävät, sekä auttaa riitojen ratkaisussa. Neuvosto sopii myös WIPO:n kanssa yhteistyöjärjestelyistä vuoden kuluessa ensimmäisestä kokouksestaan.

Sopimuksen 69 artiklan mukaisesti jäsenet perustavat kansainvälisen yhteistyön edistämiseksi ja tietojen saamiseksi erityisiä yhteystahojia hallintoonsa. Nämä tahot tulevat olemaan yhteistyössä tulliviranomaisten kanssa, erityisesti väärennettyjen tuotteiden osalta.

TRIPS-neuvosto tarkastelee ja arvioi sopimuksen täytäntöönpanoa 71 artiklan mukaises-

ti viiden vuoden kuluessa sopimuksen siirtymäajan päättymisestä, josta säädetään 65 artiklan 2 kohdassa. Sen jälkeen sopimuksen arviointi tapahtuu joka toinen vuosi.

Sopimusta koskevat muutosehdotukset voidaan 71 artiklan 2 kohdan mukaan tehdä konsensus-päätöksellä, jonka jälkeen asia siirretään WTO:n ministerikokouksen käsiteltäväksi.

Sopimuksen 72 artiklan perusteella TRIPS-sopimukseen voidaan tehdä varauksia vain toisten jäsenten suostumuksella.

Sopimuksen 73 artikla sisältää luettelon turvallisuuden perustuvista poikkeuksista, joiden perusteella jäsen voi vapautua tietyistä sopimusvelvoitteistaan.

Suomen lainsäädäntö ja muutosten tarve

Artiklat eivät aiheuta lainsäädäntömuutoksia.

Artikla 70

Määräykset olemassa olevan aineiston suojasta sisältyvät 70 artiklaan. Sopimuksella ei 1 kohdan mukaan ole vaikutusta toimiin, jotka tapahtuivat ennen kuin sopimusta alettiin soveltaa kyseisen jäsenen alueella.

Sopimusta sovelletaan 2 kohdan nojalla kaikkiin suojan kohteisiin, jotka ovat suojattuja jäsenten alueella sopimuksen soveltamispäivänä tai täyttävät tai myöhemmin tulevat täyttämään suojan saamisen perusteet. Jos suojan kohteen suoja-aika on jo päättynyt, ei sille 3 kohdan nojalla tarvitse antaa uudelleen suojaa. Artiklan 4 kohdan nojalla voidaan säätää säännöksiä, joilla turvataan suojan kohteen käyttäjän taloudellisia etuja. Jäsen voi säätää, että jos tämä on ryhtynyt käyttämään aiemmin suojaa vailla ollutta kohdetta ennen kuin kyseinen jäsen hyväksyi Maailman kauppajärjestön perustavan sopimuksen, tämä voi jatkaa käyttöä tietyissä rajoissa kohtuullista korvausta vastaan.

Artiklan 2 kohdan mukaan tekijänoikeudellisesti suojattuihin teoksiin ja äänitteisiin liittyviin äänitteiden tuottajien ja esittäjien oikeuksiin sovelletaan kuitenkin yksinomaan Bernin sopimuksen 18 artiklaa. Se vastaa pääosin edellä selostettua 2—4 kohtaa. Sen nojalla sopimuksen mukainen suoja tulee myöntää

taannehtivasti kaikille teoksille, joiden suoja-aika ei ole vielä päättynyt alkuperämaassaan. Jos teos on kuitenkin ollut aiemmin suojattu siinä maassa, jossa suojaa vaaditaan, ja suoja-aika on päättynyt, ei teos saa siellä uudelleen suojaa.

Bernin sopimuksen 18 artiklan mukainen taannehtiva suoja koskee myös äänitteiden tuottajien ja esittäjien oikeuksia määrätä äänitteiden kopioinnista. Tämä poikkeaa Rooman sopimuksen 20 artiklan 2 kohdasta, jonka nojalla sopimusvaltio ei ole velvollinen myöntämään taannehtivaa suojaa. Suomi ei kuitenkaan käyttänyt hyväkseen tätä mahdollisuutta liittyessään Rooman sopimukseen, joten määräys ei aiheuta muutoksia tekijänoikeuslakiin.

Vuokrausoikeutta koskevia määräyksiä ei 4 kohdan mukaan tarvitse soveltaa teoskappaleisiin ja äänitteisiin, jotka ostettiin ennen sopimuksen soveltamispäivää.

Sopimuksen 70 artiklan 6 kohta sisältää määräyksen niitä tapauksia varten, joissa jäsenen hallitus on antanut luvan ilman oikeudenhaltijan lupaa tapahtuvaan käyttöön ennen kuin TRIPS-sopimuksen päivämäärä tuli tunnetuksi. Näissä tapauksissa jäsen ei ole velvollinen soveltamaan 27 ja 31 artiklan määräyksiä.

Sopimuksen 70 artiklan 7 kohdassa määrätään vireillä olevista hakemuksista niiden teollis- ja tekijänoikeuksien kohdalla, joissa suojan saaminen edellyttää rekisteröintiä. Tämän kohdan mukaan sopimuksen soveltamispäivänä vireillä olevia hakemuksia tulee voida muuttaa mahdollisen sopimuksen mukaisen lisäsuojan saamiseksi. Tällaiset muutokset eivät saa sisältää uutta suojattavaa.

Sopimuksen 70 artiklan 8 kohta sisältää määräykset niitä jäseniä varten, joissa WTO:n perustamissopimuksen voimaantulopäivänä ei ole mahdollista saada lääketuotteille tai maatalouskemikaaleille tuotepatenttia. Näiden jäsenten alueella tulee antaa hakijoille mahdollisuus tehdä tällaisia hakemuksia ja soveltaa niihin hakemuksiin TRIPS-sopimuksen soveltamispäivästä lukien sopimuksen mukaisia kriteerejä. Kohta 9 sisältää määräyksen, jonka mukaan kohdan 8 mukaisten patenttihakemusten hakijoille tulee taata yksinmyyntioikeudet jäsenen alueella viiden vuoden ajaksi tai siihen asti kunnes patenttihakemus hylätään tai hyväksytään.

Suomen lainsäädäntö ja muutosten tarve

Suomessa on tällä hetkellä mahdollista saada lääke- ja ravintoaineisiin vain valmistusmenetelmiä koskevia patenteja. Itse tuotteeseen patenteja voidaan myöntää vuonna 1987 annetun asetuksen ravinto- ja lääkeaineisiin myönnettävistä patenteista (932/87) mukaisesti vasta 1.1.1995 lukien. Asetuksen mukaan patentti voidaan myöntää, jos hakemus tehdään tai se katsotaan tehdyksi 1.1.1995 jälkeen.

TRIPS-sopimuksen 70 artiklan 7 kohta saattaa johtaa siihen, että asetusta on eräiltä osin muutettava koskien ennen 1.1.1995 tehdyksi katsottujen menetelmähakemusten, jotka ovat vireillä TRIPS-sopimuksen soveltamishetkellä, muuttamista kattamaan mahdollisesti myös hakemuksissa esitetyt tuotteet. Kohdan 7 edellyttämien asetusmuutosten tarvetta ja mahdollisia vaikutuksia selvitetään erikseen. Artiklan 7 kohta ei kuitenkaan edellytä lainsäädännön muuttamista.

Koska WTO:n perustamissopimus tulee voimaan vasta 1.1.1995 jälkeen, josta lähtien tuotepatenttien hakeminen lääke- ja ravintoaineille on mahdollista, ei 70 artiklan 8 tai 9 kohta sovelleta Suomen osalta.

1.17. Riitojen ratkaisemisesta annettuja sääntöjä ja menettelyjä koskeva sopimus

Artikla 1

Tämän sopimuksen sääntöjä ja menettelyjä sovelletaan niihin riitoihin, jotka nostetaan tämän sopimuksen 1 alaliitteessä olevien sopimusten neuvottelu- ja riitojenratkaisumääräysten perusteella. Näitä alaliitteen sopimuksia kutsutaan nimellä ”liitesopimukset”. Lisäksi sopimuksen sääntöjä ja menettelyjä sovelletaan sellaisiin Maailman kauppajärjestön eli WTO:n jäsenten välisiin neuvotteluihin ja riitojenratkaisuun, jotka koskevat Maailman kauppajärjestön perustamissopimuksen (WTO-sopimus) ja tämän sopimuksen määräyksiin perustuvia oikeuksia ja velvoitteita joko erillisinä tai yhdessä jonkin liitesopimuksen kanssa.

Ellei sopimuksen 2 alaliitteessä olevista, liitesopimuksia koskevista erityis- tai lisäsännöistä ja menettelyistä muuta johdu, sovelletaan neuvotteluihin ja riitojen ratkaisuun tämän sopimuksen sääntöjä ja menettelyjä. Jos kui-

tenkin tämän sopimuksen ja 2 alaliitteessä olevien liitesopimusten sääntöjen ja menettelyjen välillä on ristiriitaa, ovat 2 alaliitteen erityis- tai lisäsäännöt ja menettelyt voimassa.

Riidoissa, jotka koskevat useamman kuin yhden liitesopimuksen sääntöjä ja määräyksiä, jos näiden tarkasteltavina olevien sopimusten erityis- tai lisäsääntöjen ja menettelyjen välillä on ristiriita, eivätkä riidan osapuolet pääse sopimukseen säännöistä ja menettelyistä 20 päivän kuluessa paneelin perustamisesta, 2 artiklan 1 kohdan mukaisesti riitojenratkaisuelimen (myöhemmin sopimuksessa ”DSB”) puheenjohtajan tulee keskusteltuaan riidan osapuolten kanssa päättää sovellettavista säännöistä ja menettelyistä 10 päivän kuluessa siitä, kun toinen jäsenistä on sitä pyytänyt. Puheenjohtajan tulee päätöstä tehdessään noudattaa sitä periaatetta, että erityis- ja lisäsääntöjä ja menettelyjä tulisi käyttää silloin, kun se on mahdollista ja tämän sopimuksen sääntöjä ja menettelyjä niin pitkälle kuin mahdollista ristiriidan välttämiseksi.

Artikla 2

Sopimuksella perustetaan riitojen ratkaisuelin eli DSB hallinnoimaan tämän sopimuksen sääntöjä ja menettelyjä sekä liitesopimusten määräyksiä neuvotteluista ja riitojenratkaisusta, ellei liitesopimuksissa toisin määrätä. Siten DSB:llä on oikeus perustaa paneelit, hyväksyä paneelien ja valituselimen raportit, valvoa päätösten ja suositusten täytäntöönpanoa sekä oikeuttaa liitesopimusten mukaisten myönnytysten ja muiden velvoitteiden peruuttamiseen.

Liitesopimuksissa olevan useammankeskisen kauppasopimuksen osalta käsitteellä ”jäsen” tarkoitetaan vain niitä jäseniä, jotka ovat asianomaisen useammankeskisen kauppasopimuksen osapuolia. Kun DSB hallinnoi useammankeskisen kauppasopimuksen riitojenratkaisumääräyksiä, vain ne jäsenet, jotka ovat sopimuksen jäseniä, voivat osallistua DSB:n päätöksentekoon sekä toimenpiteisiin.

DSB:n on ilmoitettava asianomaisille WTO:n neuvostoille ja komiteoille kullekin erikseen liitesopimusten määräyksiä koskevien riitojen kehittämisestä. Lisäksi DSB:n on kokonuttava niin usein, kuin se on tarpeellista tässä sopimuksessa olevien määräaikaisten noudattamisen osalta.

Kun tässä sopimuksessa määrätään, että

DSB:n on tehtävä päätös asiassa, on tällainen päätös tehtävä konsensuksella. DSB:n katsotaan tehneen päätöksensä konsensuksella, jos yksikään kokouksessa läsnä ollut jäsen ei päätöstä tehtäessä virallisesti ole ilmoittanut vastustavansa päätöstä.

Artikla 3

Tämän artiklan mukaisesti WTO:n jäsenet sitoutuvat noudattamaan GATT 1947 -sopimuksen XXII ja XXIII artiklojen riitojenratkaisua koskevia periaatteita ja sääntöjä ja menettelyjä siten, kuin niitä tässä on kehitetty ja muutettu.

Artiklan mukaan WTO:n riitojenratkaisujärjestelmä on keskeinen osa monenkeskisen kauppajärjestelmän turvallisuutta ja ennakkotavuutta. Riitojenratkaisujärjestelmä suojaa jäsenten liitesopimusten mukaisia oikeuksia ja velvoitteita sekä selvittää niiden sopimusten olemassa olevia määräyksiä kansainvälisen oikeuden tavanomaisten tulkintasääntöjen mukaisesti. DSB:n ratkaisuilla ja suosituksilla ei kuitenkaan voida lisätä tai vähentää jäsenten liitesopimusten mukaisia oikeuksia ja velvoitteita.

Artiklassa todetaan, että riitojen ratkaiseminen mahdollisimman pikaisesti on välttämätön edellytys WTO:n tehokkaalle toiminnalle sekä järjestön jäsenten oikeuksien ja velvoitteiden välisen tasapainon säilyttämiselle.

Artiklan 4 kohdan mukaan DSB:n suosituksilla ja ratkaisuilla tulee pyrkiä saavuttamaan tyydyttävä ratkaisu asiaan tämän sopimuksen ja liitesopimusten oikeuksien ja velvoitteiden mukaisesti.

Kaikkien niiden ratkaisujen, jotka virallisesti tulevat esille liitesopimusten neuvotteluja ja riitojenratkaisua koskevien määräysten perusteella, mukaanlukien välimiestuomiot, tulee olla yhdenmukaisia näiden sopimusten kanssa, eivätkä ne saa mitätöidä tai loukata yhdenkään jäsenen noihin sopimuksiin perustuvia etuja tai vaikeuttaa näiden sopimusten tavoitteiden toteutumista.

Riidan osapuolten keskinäisesti sopimat ratkaisut, jotka on virallisesti nostettu liitesopimusten neuvotteluja ja riitojenratkaisua koskevien määräysten mukaisesti, on 5 kohdan mukaan ilmoitettava DSB:lle ja asianomaisille

neuvostoille ja komiteoille, joissa jokainen jäsen voi ottaa esille asiaan liittyvän seikan.

Artiklan 7 kohdan mukaan jäsenen tulee ennen kanteen nostamista harkita, olisiko toiminta riitojenratkaisua koskevien menettelyjen puitteissa tuloksekasta. Riitojenratkaisujärjestelmän tarkoituksena on pyrkiä turvaamaan myönteinen ratkaisu asiaan. Artiklassa korostetaan riidan osapuolten keskinäisesti hyväksymän ratkaisun ensisijaisuutta ja pidetään sitä suositeltavimpana. Lisäksi todetaan, että keskinäisesti hyväksytyin ratkaisun puuttuessa, riitojenratkaisujärjestelmän ensimmäisenä tavoitteena on tavallisesti varmistaa niiden kyseisten toimenpiteiden poistaminen, joiden katsotaan olevan ristiriidassa minkä tahansa liitesopimuksen määräysten kanssa.

Vahingonkorvauksia koskeviin määräyksiin olisi turvauduttava ainoastaan, jos toimenpide ei voida käytännössä heti peruuttaa. Lisäksi vahingonkorvausta voitaisiin suorittaa väliaikaisena toimenpiteenä sen aikaa kunnes liitesopimuksen vastainen toimenpide on peruutettu.

Viimeisenä mahdollisuutena sopimus tarjoaa jäsenelle, joka vetoaa riitojenratkaisumenettelyyn, mahdollisuuden peruuttaa liitesopimusten mukaiset myönnytykset tai muut velvoitteet syrjivästi toisen jäsenen osalta DSB:n oikeutuksen perusteella.

Artiklan 8 kohdassa käsitellään riitaa koskevaa todistustaakkaa. Kohdan mukaan niissä tapauksissa, jotka koskevat liitesopimuksen velvoitteen oletettua loukkausta, toimen katsotaan ensisijassa muodostavan mitätöimis- tai loukkaamistapauksen. Tämä tarkoittaa sitä, että tavallisesti oletetaan sääntöjen rikkomisen aiheuttavan kielteisen vaikutuksen liitesopimuksen muille jäsenille, jotka ovat sopimuksen osapuolia, ja sellaisissa tapauksissa vastaajajäsenen tehtävänä on kumota tällainen syyte.

Tämän sopimuksen määräyksistä huolimatta 9 kohdan mukaan jäsenillä on aina oikeus pyytää virallista liitesopimuksen määräysten tulkintaa WTO-sopimuksen tai liitesopimuksena olevan useammankeskisen kauppasopimuksen päätöksenteon avulla.

Artiklan 10 kohtaan on kirjattu yhteisymmärrykseksi se, että neuvottelu- ja riitojenratkaisupyynnöiden esittämistä ei ole tarkoitettu tai katsottu vihamielisiksi toimiksi. Lisäksi kohdan mukaan on sovittu, että jos riita syntyy, kaikki jäsenet tulevat osallistumaan toimintaan vilpiti-

tömin mielin pyrkimyksenään ratkaista riita. On myös sovittu, että eri asioita koskevia kanteita ja vastakanteita ei saa yhdistää.

Artiklan 11 kohta rajaa sopimuksen soveltamisajankohdan alkamisen. Tätä sopimusta sovelletaan vain niihin uusiin neuvottelupyynnöihin, jotka on tehty liitesopimusten neuvottelumääräysten mukaisesti WTO-sopimuksen voimaantulopäivänä tai sen jälkeen. Niiden riitojen osalta, joissa neuvottelupyynnöt on tehty GATT 1947 -sopimuksen tai liitesopimuksia edeltävän sopimuksen nojalla ennen WTO-sopimuksen voimaantuloa, sovelletaan asianomaisen riitojen ratkaisua koskevia sääntöjä ja menettelyjä, jotka ovat voimassa juuri ennen WTO-sopimuksen voimaantuloa. Tämän kohdan määräyksiä sovelletaan myös niihin riitoihin, joiden paneeliraporttia ei vielä ole hyväksytty tai kokonaan täytäntöönpantu.

Kuitenkin artiklan 12 kohdan mukaan 11 kohdan määräyksistä huolimatta, jos kehitysmaajäsen nostaa johonkin liitesopimukseen perustuvan kanteen teollisuusmaajäsentä vastaan, kantajaosapuolella on oikeus vedota, vaihtoehdona tämän sopimuksen 4, 5, 6 ja 12 artiklojen määräyksille, vastaavan 5. päivänä huhtikuuta 1966 tehdyn päätöksen määräyksiin (BISD-julkaisusarja 14S/18), paitsi jos paneeli katsoo, että tuon päätöksen 7 kohdassa mainittu määräaika ei ole riittävä paneeliraportin valmistumiseksi ja kantajaosapuolen suostumuksella tuota aikarajaa voidaan pidentää. Niiltä osin kuin 4, 5, 6 ja 12 artiklojen säännöt ja menettelyt poikkeavat päätöksen vastaavista säännöistä ja menettelyistä, jälkimmäiset ovat voimassa.

Artikla 4

Artiklassa säädetään neuvottelumenettelyistä ja sitä koskevista aikarajoituksista. Jäsenet sitoutuvat myönteiseen suhtautumiseen ja riitävien neuvottelumahdollisuuksien varaamiseen toisen jäsenen pyytäessä neuvotteluja asianomaisen jäsenen alueella tapahtuneen toimenpiteen johdosta. Mikäli liitesopimuksen alueellisia tai paikallisia hallituksia tai viranomaisia koskevat määräykset poikkeavat edellä mainitusta, noudatetaan liitesopimuksen määräyksiä.

Jos neuvottelupyynnö on perustuu liitesopimukseen, on jäsenen, jolle pyyntö on esitetty,

vastattava pyyntöön 10 päivän kuluessa, ellei pitemmästä ajasta keskinäisesti sovita, sekä aloitettava neuvottelut 30 päivän kuluessa pyynnön vastaanottamisesta. Neuvotteluilla pyritään saavuttamaan yhteisesti hyväksyttävä ratkaisu. Ellei jäsen vastaa neuvottelupyyntöön 10 päivän kuluessa tai ryhdy neuvotteluihin 30 päivän kuluessa pyynnön vastaanottamisesta, voi neuvotteluja pyytänyt jäsen pyytää välittömästi paneelin perustamista.

Kaikki neuvottelupyynnöt on toimitettava DSB:n sekä asianomaisen neuvoston ja komitean tiedoksi. Tiedonantovelvollisuus on sopimuksen mukaan neuvotteluja pyytävällä jäsenellä. Neuvottelupyyntö on tehtävä kirjallisesti ja sen on sisällettävä pyynnön perustelut, mukaan lukien kyseisen toimenpiteen yksilöinti sekä oikeudelliset perusteet kanteelle.

Neuvottelujen kuluessa jäsenten tulisi pyrkiä löytämään asiaan tyydyttävä ratkaisu.

Artiklan mukaan neuvottelut ovat luottamuksellisia, eivätkä vaikuta minkään jäsenen oikeuteen ryhtyä muihin toimenpiteisiin.

Jos neuvotteluteitse ei saavuteta ratkaisua 60 päivän kuluessa neuvottelupyynnön vastaanottamisesta, voi kantajaosapuoli pyytää paneelin perustamista. Kantaja voi pyytää paneelin perustamista jo aikaisemmin 60 päivän määräajan sisällä, jos osapuolet yhdessä toteavat, että neuvotteluteitse ei ratkaisua riitaan ole saavutettavissa.

Kiireellisissä tapauksissa, erityisesti helposti pilaantuvien tuotteiden osalta, jäsenten tulee ryhtyä neuvotteluihin enintään 10 päivän kuluessa pyynnön vastaanottamisesta. Jos neuvotteluissa ei onnistuta löytämään ratkaisua 20 päivän kuluessa pyynnön vastaanottamisesta, kantajaosapuoli voi pyytää paneelin perustamista.

Kiireellisissä tapauksissa, mukaan lukien helposti pilaantuvia tuotteita käsittelevät tapaukset, riidan osapuolten, paneelin ja valituselimen tulee pyrkiä nopeuttamaan käsittelyä mahdollisimman paljon.

Neuvotteluissa jäsenten tulee kiinnittää erityistä huomiota kehitysmaajäsenten erityisongelmiin sekä etuihin.

Jos muilla kuin neuvotteluihin osallistuneilla jäsenillä on huomattavaa kaupallista etua niissä neuvotteluissa, joita käydään GATT 1994 -sopimuksen XXII artiklan 1 kohdan, GATS-sopimuksen XXII artiklan 1 kohdan tai liitesopimusten vastaavien määräysten perusteella,

jäsen voi ilmoittaa kiinnostuksestaan osallistua neuvotteluihin DSB:lle ja neuvotteluja käyville jäsenille 10 päivän kuluessa siitä, kun neuvottelupyyntö on jaettu jäsenille. Tällainen jäsen voi osallistua neuvotteluihin edellyttäen, että pyynnön saanut jäsen hyväksyy, että huomattavaa kaupallista etua koskeva väite on perusteltu. Tällaisessa tapauksessa osapuolet ilmoittavat siitä DSB:lle. Ellei pyyntöön suostuta, kyseinen jäsen voi pyytää neuvotteluja GATT 1994 -sopimuksen XXII artiklan 1 kohdan tai XXIII artiklan 1 kohdan tai GATS-sopimuksen XXIII artiklan 1 kohdan tai liitesopimusten vastaavien määräysten perusteella.

Artikla 5

Riidan osapuolet voivat vapaaehtoisesti pyytää hyviä palveluja, sovittelua tai välitystä. Nämä toimenpiteet ovat luottamuksellisia, eivätkä estä kummankaan osapuolen oikeutta ryhtyä muihin toimenpiteisiin.

Kumpi tahansa osapuolista voi pyytää hyviä palveluja, sovittelua tai välitystä milloin tahansa riidan käsittelyn aikana. Toimenpiteet voidaan aloittaa ja päättää milloin tahansa. Silloin, kun nämä toimenpiteet ovat päättyneet, kantaja voi pyytää paneelin perustamista.

Kun näihin toimenpiteisiin ryhdytään 60 päivän kuluessa neuvottelupyynnön vastaanottamisesta, kantajan on odotettava 60 päivän määräajan päättymistä, ennen kuin se voi pyytää paneelin perustamista. Kuitenkin kantaja voi pyytää paneelin perustamista, jos osapuolet yhdessä toteavat, että hyvät palvelut, sovittelumenettely tai välitysmenettely eivät tuo ratkaisua asiaan.

Halutessaan riidan osapuolet voivat suostua siihen, että hyviä palveluja, sovittelua ja välitystä jatketaan vielä paneelikäsittelyn aikana.

WTO:n pääjohtaja voi virkatehtävässään tarjota hyviä palveluja sovittelua tai välitystä jäsenille auttaakseen riidan ratkaisussa.

Artikla 6

Kantajan pyynnöstä paneeli perustetaan viimeistään seuraavassa DSB:n kokouksessa sen jälkeen, kun ensimmäisen kerran pyyntö paneel-

lin perustamisesta on ollut DSB:n asialistalla, ellei DSB konsensuksella päättä ollen perustamatta paneelia. Jos kantaja pyytää, DSB:n kokous voidaan kutsua koolle tätä tarkoitusta varten 15 päivän kuluessa pyynnön esittämistä edellyttäen, että sitä koskeva etukäteisilmoitus annetaan vähintään 10 päivää ennen kokousta.

Artiklan 2 kohta sisältää paneelipyynnön koskevat määräykset. Pyyntö paneelin perustamiseksi on tehtävä kirjallisesti. Pynnön on sisällettävä tieto siitä, onko neuvottelija käydy. Lisäksi on yksilöitävä kiistan kohteena oleva toimenpide sekä annettava lyhyt yhteenveto kanteen oikeudellisista perusteista, joka on riittävä ongelman esitelmiseksi. Jos kantaja pyytää paneelin perustamista tavallisesta poikkeavalla toimivallalla ("terms of reference"), on pyyntöön sisällytettävä ehdotus tällaiseksi erityistoimivallaksi.

Artikla 7

Paneelien toimivallan rajojen ("terms of reference") tulee olla seuraavanlainen, elleivät riidan osapuolet toisin sovi 20 päivän kuluessa paneelin perustamisesta:

"Tutkia asianomaisten määräysten valossa (suluissa riidan osapuolten nimeämä liitesopimus tai -sopimukset), (osapuolen nimi) DSB:n käsiteltäväksi antama asia, joka ilmenee asiakirjasta . . . , sekä tehdä sellaiset johtopäätökset, jotka auttavat DSB:tä suositusten tai tuota sopimusta tai niitä sopimuksia koskevien päätösten tekemisessä."

Artiklassa todetaan, että paneelien tulee käsitellä riidan osapuolten nimeämän liitesopimuksen tai liitesopimusten asianomaisia määräyksiä.

Perustaessaan paneelin DSB voi oikeuttaa puheenjohtajansa laatimaan paneelin toimivallan rajat yhdessä riidan osapuolten kanssa, elleivät riidan osapuolet toisin sovi. Toimivallan rajat on jaettava kaikille DSB:n jäsenille tiedoksi. Jos sovitaan muista kuin tavallisista toimivallan rajoista, jokainen jäsen voi ottaa siihen liittyvän kysymyksen esille DSB:ssä.

Artikla 8

Paneelien jäseniksi eli panelisteiksi tulee va-

lita kyvykkäitä julkisoikeudellisissa tai yksityisoikeudellisissa tehtävissä toimivia henkilöitä. Tällaisiksi henkilöiksi katsotaan artiklan 1 kohdassa ne henkilöt, jotka ovat joko toimineet panelisteina tai esiintyneet paneelissa, olleet GATT 1947 -sopimuksen sopimuspuolen tai WTO:n jäsenen edustajina tai liitesopimuksia koskevan neuvoston tai komitean edustajina tai GATT-sihteeristön tai WTO-sihteeristön palveluksessa, opettaneet tai julkaisseet kansainvälistä kauppaoikeutta tai -politiikkaa tai palvelleet jäsenen hallinnossa ylempänä kaupapoliittisina virkamiehinä.

Paneelin jäsenten valinnassa on kiinnitettävä huomiota siihen, että jäsenten itsenäisyys on varmistettu, heillä on riittävän erilainen tausta sekä mahdollisimman laaja elämäkokemuksen kirjo.

Riidan osapuolina tai kolmansina osapuolina olevien hallitusten kansalaiset eivät saa toimia panelisteina, elleivät riidan osapuolet asiasta toisin sovi. Tämä määräys koskee myös kaikkia tullunionin tai yhteismarkkina-alueen jäsenmaiden kansalaisia, jos tullunioni tai yhteismarkkina-alueet ovat riidan osapuolina.

Sihteeristö ylläpitää esimerkkiluetteloa julkisoikeudellisissa ja yksityisoikeudellisissa tehtävissä toimivista henkilöistä, jotka täyttävät panelisteilta artiklan 1 kohdan mukaisesti vaaditut edellytykset. Jäsenet voivat ehdottaa henkilöitä sisällytettäväksi tähän luetteloon.

Paneeliin kuuluu kolme henkilöä, elleivät osapuolet sovi 10 päivän kuluessa paneelin perustamisesta, että paneeliin kuuluu viisi henkilöä. Jäsenille on välittömästi ilmoitettava paneelin kokoonpanosta.

Paneelimenettelyn nopeuttamiseksi sihteeristön tehtäväksi on annettu esittää osapuolille panelistien nimet. Osapuolet eivät saa vastustaa nimityksiä muusta kuin erittäin painavista syistä.

Jos paneelin kokoonpanosta ei päästä sopimukseen 20 päivän kuluessa paneelin perustamisesta, voi jompi kumpi osapuolista pyytää pääjohtajaa nimittämään panelistit. Pääjohtaja tekee nimityksensä keskusteltuaan ensin DSB:n puheenjohtajan, asianomaisten neuvoston tai komitean puheenjohtajan sekä riidan osapuolten kanssa ja ottaen huomioon kiistan kohteena olevan liitesopimuksen mahdolliset lisämääräykset riitojenratkaisun osalta. DSB:n puheenjohtajan on ilmoitettava DSB:n jäsenille näin

nimitetyn paneelin kokoonpano viimeistään 10 päivän kuluessa siitä, kun hän on tällaisen pyynnön saanut.

Jäsenet sitoutuvat antamaan luvan virkamiehilleen toimia panelisteina, joiden edellytetään toimivan henkilökohtaisessa ominaisuudessaan eivätkä hallitusten tai järjestöjen edustajina. Jäsenet eivät sen vuoksi saa antaa ohjeita panelisteille tai muutoin pyrkiä vaikuttamaan heihin paneelin käsittelemien asioiden suhteen.

Kun riita on kehitysmaajäsenen ja teollisuusmaajäsenen välinen, tulee kehitysmaajäsenen pyynnöstä paneeliin sisällyttää yksi panelisti, joka tulee jonkin kehitysmaajäsenen alueelta.

Panelistien kulut katetaan WTO:n budjetista yleisneuvoston asettamien budjetti-, talous- ja hallintokomitean suositukseen perustuvien ohjeiden mukaisesti.

Artikla 9

Jos useampi kuin yksi jäsen pyytää paneelin perustamista käsittelemään samaa asiaa, yksi paneeli voidaan perustaa käsittelemään näitä kaikkia kanteita. Yksi paneeli tulisi aina perustaa tutkimaan tällaisia kanteita, milloin se vain on mahdollista.

Paneelin on edellä mainitussa tapauksessa huolehdittava siitä, että eri paneelisiin oikeuttettujen riidan osapuolten oikeuksia ei loukata. Jos yksi osapuolista vaatii, on paneelin annettava erilliset raportit asianomaisesta riidasta. Jokaisen kantajan kirjalliset esitykset tulee olla toisten kantajien saatavissa ja jokaisella heistä on oikeus olla läsnä, kun joku kantajista esittelee näkemyksenä paneelille.

Jos puolestaan perustetaan useampi kuin yksi paneeli käsittelemään samaa asiaa, tulisi samojen henkilöiden niin pitkälle kuin mahdollista toimia panelisteina näissä erillisissä paneeleissa ja sovittaa paneelimenettelyjen aikataulut yhteen.

Artikla 10

Artiklassa käsitellään kolmannen osapuolen oikeuksia ja todetaan, että riidan osapuolten samoin kuin muiden liitesopimusten jäsenten edut otetaan täysin huomioon paneelikäsittelyn aikana.

Jokaisella jäsenellä, jolla on huomattavaa etua paneelin käsiteltävänä olevassa asiassa ja joka on ilmoittanut tästä riitojenratkaisuelimelle, on oikeus tulla kuulluksi paneelissa sekä oikeus toimittaa kirjallisia asiakirjojen paneelille. Tällaista jäsentä kutsutaan kolmanneksi osapuoleksi.

Kolmannen osapuolen toimittamat asiakirjat jaetaan myös riidan osapuolille ja ne huomioidaan paneeliraportissa. Lisäksi kolmansilla osapuolilla on oikeus saada ne asiakirjat, jotka riidan osapulet toimittavat paneelin ensimmäiseen istuntoon.

Jos kolmas osapuoli katsoo, että paneelikäsittelyn alainen toimenpide mitätöi tai vahingoittaa sen liitesopimuksen mukaisia etuja, voi asianomainen jäsen vaatia tavallista riitojenratkaisumenettelyä tämän sopimuksen mukaisesti. Tällainen tapaus annetaan alkuperäisen paneelin käsiteltäväksi aina, kun se on mahdollista.

Artikla 11

Artiklassa määritellään paneelien tehtävät. Sen mukaisesti katsotaan, että paneelin tehtävänä on auttaa DSB:tä täyttämään velvollisuutensa tämän sopimuksen sekä liitesopimusten suhteen. Paneelin tulisi tehdä puolueeton arvio sen käsiteltäväksi annetusta asiasta, johon sisältyy tosiasioiden puolueeton esittely ja arvio liitesopimusten noudattamisesta tai yhdenmukaisuudesta niiden kanssa sekä muut mahdolliset havainnot, jotka auttavat DSB:tä liitesopimusten mukaisten suositusten tai ratkaisujen tekemisessä. Paneelin tulisi myös keskustella säännöllisesti osapuolien kanssa sekä antaa niille riittävä mahdollisuus löytää keskinäisesti tyydyttävä ratkaisu.

Artikla 12

Artiklassa säädetään paneelien menettelyistä ja määräajoista. Pääperiaatteena on, että paneelien on noudatettava niitä menettelyjä, jotka esitetään 3 alaliitteessä, ellei paneeli päättää toisin keskusteltuaan riidan osapuolten kanssa.

Paneelimenettelyjen tulisi olla riittävän joustavia, jotta turvattaisiin korkeatasoiset paneeliraportit, mutta ei samalla viivytettäisi paneelin toimintaa.

Keskusteltuaan riidan osapuolten kanssa pa-

neelin tulee, niin pian kuin se voi ja mikäli mahdollista yhden viikon kuluessa siitä, kun paneelin kokoonpano ja toimivallan rajat on hyväksytty, sopia työskentelyaikataulustaan, ottaen tarvittaessa huomioon kiireellisiä tapauksia koskevat aikataulut, joista mainitaan mm. 4 artiklan 9 kohdassa.

Paneelin tulee varata riittävästi aikaa riidan osapuolille valmistaa esityksensä. Paneelin olisi lisäksi asetettava tarkat määräajat kirjallisten asiakirjojen jättämiselle ja osapuolten tulisi noudattaa näitä määräaikoja.

Jokaisen riidan osapuolen tulee toimittaa kirjelmänsä sihteeristölle edelleen paneelille ja riidan toiselle osapuolelle tai osapuolille jaettavaksi. Kantajaosapuolen tulee toimittaa ensimmäinen kirjelmänsä ennen vastaajan kirjelmää, ellei paneeli päättää määräajoista sopiessaan ja keskusteltuaan osapuolten kanssa, että osapuolten tulisi toimittaa kirjelmänsä samanaikaisesti. Kun ensimmäiset kirjelmät toimitetaan peräkkäin, paneelin tulee asettaa tarkka määräaika vastaajaosapuolen kirjelmän toimittamiselle. Myöhemmät kirjelmät toimitetaan samanaikaisesti.

Kun riidan osapuolet eivät ole onnistuneet saavuttamaan yhteisesti tyydyttävää ratkaisua, paneelin tulee antaa päätöksistään kirjallinen raporttinsa. Tällaisessa tapauksessa paneeliraportin tulee sisältää tosiasiatiedot, asianomaisten määräysten sovellettavuus sekä perustelut havainnoille ja suosituksille. Jos osapuolet pääsevät keskenään sopimukseen, paneeliraportin tulee sisältää lyhyt selostus tapauksesta sekä toteamus siitä, että ratkaisuun on päästy.

Pääsääntöisesti aika, jonka kuluessa paneelin tulee suorittaa tutkimuksensa, laskettuna paneelin muodostamisesta ja toimivallan rajauksesta lopullisen raportin toimittamiseen riidan osapuolille, ei saa ylittää kuutta kuukautta. Kiireellisissä tapauksissa, mukaan lukien helposti pilaantuvat tuotteet, paneelin tulee pyrkiä laatimaan raporttinsa kolmessa kuukaudessa.

Jos paneeli toteaa, että se ei ehdi laatia raporttiaan kuuden kuukauden kuluessa tai kiireellisessä tapauksessa kolmessa kuukaudessa, tulee sen ilmoittaa kirjallisesti DSB:lle viivästyksen syyt sekä arvioitu aikataulu, jolloin se voi toimittaa raportin. Missään tapauksessa määräaika paneelin perustamisesta raportin jakamiseen jäsenille ei saa ylittää yhdeksää kuukautta.

Kehitysmajäsenen toimenpiteitä koskevien

neuvottelujen osalta, osapuolet voivat sopia 4 artiklan 7 ja 8 kohdissa olevien määräaikojen jatkamisesta yli 60 päivän tai kiireellisissä tapauksissa yli 20 päivän. Jos sen jälkeen kuin asianomainen määräaika on kulunut, neuvottelevat osapuolet eivät pääse sopimukseen neuvottelujen päättämisestä, DSB:n puheenjohtajan tulee päättää osapuolien kanssa käymiensä keskustelujen jälkeen, onko määräaika jatkettava ja kuinka pitkäksi aikaa.

Tutkiessaan kehitysmajäsentä vastaan nostettua kannetta paneelin tulee varata kehitysmajäsenelle riittävä aika valmistautua ja esittää perustelunsa. Tämän kohdan määräykset eivät vaikuta 20 artiklan 1 kohdassa ja 21 artiklan 4 kohdassa mainittuihin määräaikoihin.

Kun yksi tai useampi riidan osapuolista on kehitysmajäsen, on paneelin raportista selvästi ilmentävä, miten asianomaisten liitesopimusten kehitysmajäseniä koskevat erityis- ja suosittuimmuuskohtelu edellyttävät määräykset on huomioitu, jotka kehitysmajäsenen on ottanut esille riitojenratkaisumenettelyssä.

Paneeli voi keskeyttää työskentelynsä kantaajaosapuolen pyynnöstä enintään 12 kuukaudeksi. Tällaisen keskeytyksen aikana tämän artiklan 8 ja 9 kohdissa olevia kuuden ja yhdeksän kuukauden määräaikoja sekä 21 artiklan 4 kohdassa olevia 15 kuukauden ja 18 kuukauden määräaikoja jatketaan keskeytyksen keston määrällä. Jos paneelin työ keskeytetään pitemmäksi kuin 12 kuukaudeksi, on oikeus paneelin perustamiseen menetetty.

Artikla 13

Artiklassa säädetään paneelien tietojensaantioikeudesta sekä WTO:n jäsenten velvollisuudesta edesauttaa tietojen saannissa. Jokaisella paneelilla on oikeus pyytää tietoja ja teknistä apua sellaista yksityiseltä henkilöltä tai elimeltä, jonka se katsoo tarkoituksenmukaiseksi. Rajoituksena on kuitenkin että, ennen kuin paneeli pyytää tietoja tai neuvoa henkilöltä tai elimeltä jäsenen oikeuspiirin alueella, on sen ilmoitettava asiasta jäsenen viranomaisille. Jäsenen tulisi vastata välittömästi ja tyhjentävästi paneelin tietopyyntöön, jota paneeli pitää tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena. Luottamuksellista tietoa ei saa paljastaa ilman tietojantaneen virallista oikeutusta.

Paneeli voi pyytää tietoja tarpeellisiksi katsomistaan lähteistä ja pyytää asiantuntijalautuntoja asiaan liittyvien tiettyjen näkökohtien osalta. Tosiasioiden osalta, jotka liittyvät tieteelliseen tai muuhun tekniseen asiaan, jonka riidan osapuoli on ottanut esille, paneeli voi pyytää neuvoo-antavaa kirjallista raporttia asiantuntijaryhmältä. Tällaisen ryhmän asettamisesta ja sen menettelytavoista on säädetty 4 alaliitteessä.

Artikla 14

Paneelin neuvottelut ovat luottamuksellisia. Paneelin raportit on laadittava ilman riidan osapuolten läsnäoloa paneelin saamien tietojen ja käytettyjen puheenvuorojen perusteella. Yksittäisen paneelin jäsenen esittämät kannat kirjataan nimettöminä.

Artikla 15

Käsiteltyään vastatodisteena esitetyt kirjelmät ja suulliset esitykset paneeli laatii raporttiluonnoksensa kuvainnoillisen osan, joka sisältää tosiasiatiedot ja osapuolten perustelut. Tämä luonnos toimitetaan riidan osapuolille, joiden tulee antaa omat kirjalliset huomautuksensa paneelin asettaman määräajan kuluessa.

Edellä mainitun määräajan päätyttyä paneeli laatii osapuolille alustavan raportin, joka sisältää sekä kuvainnoillisen osan että paneelin löydökset ja johtopäätökset. Paneelin asettaman määräajan kuluessa osapuoli voi kirjallisesti pyytää paneelia tutkimaan alustavan raportin tiettyjä kohtia, ennen kuin se toimittaa lopullisen raportin jäsenille. Osapuolen pyynnöstä paneelin tulee pitää ylimääräinen kokous osapuolten kanssa käsitelläkseen kirjallisissa huomautuksissa yksilöityjä kysymyksiä.

Ellei asetetun määräajan kuluessa yksikään osapuoli esitä huomautuksia, pidetään alustavaa raporttia lopullisena paneeliraporttina ja se jaetaan viipymättä jäsenille.

Lopullisen paneeliraportin päätösten tulee sisältää selostus alustavassa tutkintavaiheessa esitetyistä perusteluista. Alustava tutkintavaihe on toteutettava 12 artiklan 8 kohdassa määritetyt määräajan kuluessa, joka normaalitapa-

uksessa on kuusi kuukautta, mutta kiireellisessä tapauksessa kolme kuukautta.

Artikla 16

Paneeliraportteja ei saa ottaa DSB:n hyväksyttäväksi ennenkuin 20 päivää siitä, kun raportit on jaettu jäsenille.

Paneeliraporttia vastustavien DSB:n jäsenten tulee esittää kirjalliset perustelunsa, jossa selittävät vastustuksensa syyt, vähintään 10 päivää ennen sitä DSB:n kokousta, jossa raportti tulee käsiteltäväksi.

Riidan osapuolet voivat osallistua DSB:ssä paneeliraportin käsittelyyn ja esittää siellä omat näkemyksensä, jotka kirjataan DSB:n kokousraporttiin.

Paneeliraportti on hyväksyttävä DSB:n kokouksessa 60 päivän kuluessa siitä, kun se on jaettu jäsenille, ellei riidan osapuoli virallisesti ilmoita päätöksestään valittaa asiassa tai jos DSB päättää konsensuksella olla hyväksymättä raporttia. Jos DSB:n kokousta ei ole suunniteltu pidettäväksi tänä aikana, joka mahdollistaisi em. määräyksen toteuttamisen, on DSB:n kokous kutsuttava koolle tätä tarkoitusta varten.

Jos riidan osapuoli on ilmoittanut valittavansa paneeliraportista, asianomaista raporttia ei käsitellä DSB:ssä, ennenkuin valituksen käsittely on päättynyt. Tämä menettely ei vaikuta jäsenten oikeuteen esittää mielipiteitään kyseisestä paneeliraportista.

Artikla 17

Pysyvä valituselin

DSB perustaa pysyvän valituselimen. Valituselimen tehtävänä on kuulla valituksia paneeliraportista. Siihen kuuluu seitsemän henkilöä, joista kolme kerrallaan käsittelee kutakin tapausta. Valituselimen henkilöt toimivat vuorotteluperiaatteella, josta sovitaan valituselimen menettelyissä.

DSB nimittää valituselimen henkilöt neljän vuoden toimikaudeksi, jota voidaan jatkaa kerran. Kuitenkin heti WTO-sopimuksen tultua voimaan nimitettävistä seitsemästä henki-

löstä kolmen arvalla valittavan toimikausi päättyy kahden vuoden kulutta. Virat täytetään sitä mukaan kuin ne vapautuvat. Henkilö, joka nimitetään toisen henkilön tilalle kesken toimikauden, toimii virassaan vain edeltäjänsä toimikauden päättymiseen saakka.

Artiklan mukaan valituselimen kokoonpanon olisi edustettava laajasti WTO:n jäsenkuntaa. Valittavien henkilöiden tulee omata arvovaltaa ja asiantuntemusta oikeustieteen, kansainvälisen kaupan ja liitesopimusten alalla. He eivät saa olla sidoksissa hallituksiin.

Valituselimen jäsenten on oltava käytettävissä kaikkina aikoina ja lyhyellä varoitusajalla. Heidän tulee olla jatkuvasti tietoisia WTO:n toiminnoista riitojenratkaisun ja muiden asioiden osalta. Valituselimen jäsenet eivät saa osallistua minkään riidan käsittelyyn, joka saattaisi aiheuttaa suoran tai epäsuoran eturistiriidan.

Vain riidan osapuolet voivat valittaa paneeliraportista. Artiklassa todetaan, että kolmansilla osapuolilla ei ole valitusoikeutta. Kuitenkin ne kolmannet osapuolet, jotka ovat ilmoittaneet DSB:lle 10 artiklan 2 kohdan mukaisesti huomattavasta edustaan kyseisessä asiassa, voivat esittää kirjalliset lausuntonsa valituselimelle ja saada mahdollisuuden tulla kuulluksi.

Valituselimen osalta pääsääntönä on, että menettelyt eivät saa kestää kuin 60 päivää siitä, kun riidan osapuoli on virallisesti ilmoittanut valittavansa paneeliraportista siihen päivään, kun valituselin jakaa raporttinsa. Määrätessään aikataulustaan valituselimen tulisi erityisesti ottaa huomioon niin sanotut kiireelliset tapaukset (esim. helposti pilaantuvat tuotteet) ja pyrkiä nopeuttamaan aikatauluaan sen mukaisesti.

Kun valituselin katsoo, että se ei voi laatia raporttiaan 60 päivässä, on sen kirjallisesti ilmoitettava DSB:lle viivästyksen syyt sekä arvio siitä, minkä ajan kuluessa se saa raporttinsa valmiiksi. Missään tapauksessa valituselimen menettelyt eivät saa ylittää 90 päivää.

Osapuoli tai osapuolet voivat valittaa paneeliraportista oikeudellisin perustein. Valitus on rajattava koskemaan vain paneeliraportin sisältämiä oikeudellisia kysymyksiä sekä paneelin muodostamia oikeudellisia tulkintoja.

Valituselimen jäsenten kulut maksetaan WTO:n budjetista yleisneuvoston asettamien

budjetti-, talous- ja hallintokomitean suosituksiin perustuvien ohjeiden mukaisesti.

Valituselimen menettelyt

Valituselin laatii menettelynsä keskusteltuaan DSB:n puheenjohtajan ja pääjohtajan kanssa sekä toimittaa ne tiedoksi jäsenille.

Käsittely valituselimestä on luottamuksellista. Valituselimen yksittäisten jäsenten kannat ilmaistaan raportissa nimettöminä. Valituselin laatii raporttinsa ilman riidan osapuolten läsnäoloa. Raportti laaditaan saatujen tietojen sekä esitettyjen lausuntojen perusteella.

Valituselin käsittelee jokaista oikeudellista kysymystä, joka on nostettu esille valitusmenettelyn kuluessa.

Valituselin voi vahvistaa, muuttaa tai kumota paneelin oikeudelliset ratkaisut ja johtopäätökset.

Valituselimen raporttien hyväksyminen

Riitojen ratkaisuelin hyväksyy valituselimen raportin ja riidan osapuolten tulee hyväksyä se ehdotta, ellei DSB konsensuksella päättä ollen hyväksymättä valituselimen raporttia 30 päivän kuluessa siitä, kun raportti on jaettu jäsenille. Jos DSB:n kokousta ei ole suunniteltu pidettäväksi tänä määrääjakana, on DSB:n kokous kutsuttava koolle tätä tarkoitusta varten. Hyväksymismenettely ei vaikuta jäsenten oikeuteen tuoda esille mielipiteensä valituselimen raportin käsittelyssä.

Artikla 18

Paneelille tai valituselimelle osoitetut yksipuoliset (ex parte) tiedonannot niiden käsittelemän asian osalta eivät ole sallittuja.

Paneelille tai valituselimelle osoitetut kirjalliset kirjelmät ovat luottamuksellisia, mutta ne tulee olla riidan osapuolten saatavissa. Jäsenten on pidettävä luottamuksellisena toisen jäsenen paneelille tai valituselimelle antama luottamuksellinen tieto, jos se on sellaiseksi merkitty. Jäsenen pyynnöstä riidan osapuolen tulee antaa

sellainen julkinen yhteenveto kirjallisista kirjelmistään, joka voidaan jakaa yleisölle.

Artiklan mukaan riidan osapuoli voi sopimuksen estämättä julkistaa omat näkökantansa asiassa.

Artikla 19

Jos paneeli tai valituselin päättyy siihen, että toimenpide on liitesopimuksen vastainen, sen tulee suositella, että asianomainen jäsen saattaa toimenpiteen yhdenmukaiseksi kyseisen sopimuksen kanssa. Asianomainen jäsen on se riidan osapuolista, jolle paneelin tai valituselimen suositukset on osoitettu. Niiden tapausten osalta, jotka eivät koske GATT 1994 -sopimuksen tai liitesopimuksen loukkaamista, sovelletaan 26 artiklan säännöksiä.

Suosittelun lisäksi paneeli tai valituselin voi esittää menetelmiä suositusten täytäntöönpanosta.

Paneeli ja valituselin eivät voi lisätä tai vähentää ratkaisuilleen ja suosituksilleen liitesopimusten mukaisia oikeuksia ja velvoitteita.

Artikla 20

Aika paneelin perustamisesta DSB:ssä tapahtuvaan paneelin tai valituselimen raportin hyväksymiseen ei pääsääntöisesti saa ylittää yhdeksää kuukautta, kun paneeliraportista ei ole valitettu, tai kahtatoista kuukautta, kun raportista on valitettu. Näitä määräaikoja voidaan kuitenkin jatkaa riidan osapuolten suostumuksella.

Kun joko paneeli tai valituselin on tämän sopimuksen määräysten perustella pyytänyt lisää aikaa raporttinsa laatimista varten, lisätään tämä jatkoaika edellä mainittuihin määräaikoihin.

Artikla 21

Artiklassa korostetaan sitä, että DSB:n päätösten ja suositusten nopea täyttäminen on tärkeää, jotta varmistetaan riitojen tehokas ratkaiseminen kaikkien jäsenten etujen mukaisesti.

Kehitysmaajäsenten aseman turvaamista pidetään myös tärkeänä ja artiklan mukaan erityistä huomiota olisi kiinnitettävä asioihin, joilla on vaikutusta kehitysmaajäsenten etuihin riitojenratkaisumenettelyn kohteena olevien toimenpiteiden osalta.

Artiklan mukaisesti asianomaisen jäsenen on ilmoitettava DSB:lle tarkoituksistaan täytäntöönpanna DSB:n suositukset ja tekemät päätökset siinä DSB:n kokouksessa, joka pidetään 30 päivän kuluessa paneelin tai valituselimen raportin hyväksymisestä. Jos DSB:n kokousta ei ole suunniteltu pidettäväksi tänä määräaikaana, on DSB:n kokous kutsuttava koolle tätä tarkoitusta varten.

Siinä tapauksessa, että jäsen ei voi heti noudattaa asetettuja suosituksia tai päätöksiä, asianomaiselle jäsenelle annetaan kohtuullinen määräaika sen tekemiseen.

Artiklan mukaan kohtuullinen määräaika on:

a) asianomaisen jäsenen ehdottama määräaika, edellyttäen että DSB on sen hyväksynyt; tai jos sitä ei ole hyväksytty,

b) riidan osapuolten yhteisesti sopima määräaika 45 päivän kuluessa suositusten ja päätösten hyväksymisestä; tai jos sellaista sopimusta ei ole,

c) sitovassa välimiesmenettelyssä sovittu määräaika, joka on tehty 90 päivän kuluessa suositusten ja päätösten hyväksymisestä. Tällaisessa välimiesmenettelyssä välimiehen ohjeena tulisi olla kohtuullinen määräaika täytäntöönpanna paneelin tai valituselimen suositukset, ja tämä määräaika ei saisi ylittää 15 kuukautta paneelin tai valituselimen raportin hyväksymispäivämäärästä. Erityiset olosuhteet voivat kuitenkin edellyttää pidempää tai lyhyempää määräaika.

Määräaika DSB:n perustaman paneelin asettamisesta kohtuullisen määräajan määrittämiseen ei saa ylittää 15 kuukautta, elleivät riidan osapuolet toisin sovi ja ellei paneeli tai valituselin ole tämän sopimuksen määräysten mukaisesti jatkanut raporttinsa valmistumisaikaa. Kun paneeliraportin valmistumisen määräaika on jatkettu, lisätään tämä jatkoaika 15 kuukauden määräaikaan. Yhteenlaskettu kokonaisaika ei kuitenkaan saa ylittää 18 kuukautta, elleivät riidan osapuolet erityisten olosuhteiden perusteella toisin sovi.

Kun toimenpiteen, johon on ryhdytty suositusten tai päätösten noudattamiseksi, yhden-

mukaisuus liitesopimusten kanssa tai itse toimenpide on erimielisyyden kohteena, tulee tällaiset riidat ratkaista riitojenratkaisumenettelyjen mukaisesti, mikäli mahdollista antamalla asia alkuperäiselle paneelille. Paneelin on jaettava raporttinsa 90 päivän kuluessa sen saatua asian käsiteltäväkseen. Kun paneeli katsoo, että se ei voi antaa raporttiaan tämän määräajan kuluessa, tulee sen ilmoittaa DSB:lle kirjallisesti viivästymisen syyt sekä arvio siitä, minkä ajan kuluessa se voi toimittaa raporttinsa.

DSB:n tehtävänä on valvoa hyväksytyjen suositusten ja päätösten täytäntöönpanoa. Jokainen jäsen voi nostaa esille kysymyksen suositusten ja päätösten täytäntöönpanosta milloin tahansa niiden hyväksymisen jälkeen. Ellei DSB toisin päättä, suositusten tai päätösten täytäntöönpanoa koskeva kysymys on otettava DSB:n kokouksen asialistalle kuuden kuukauden kuluessa tässä artiklassa määritetyn kohtuullisen määräajan asettamisesta ja asia pysyy DSB:n asialistalla kunnes kysymys on ratkaistu. Vähintään 10 päivää ennen jokaista tällaista DSB:n kokousta asianomaisen jäsenen on annettava DSB:lle kirjallinen tilanneraportti suositusten tai päätösten täytäntöönpanon edistymisestä.

Kehitysmajäsenten osalta DSB:n on tämän artiklan mukaan erityisesti huomioitava seuraavat seikat:

— Jos kysymyksessä on tapaus, missä kehitysmajäsenen esille nostama asia, DSB:n tulee harkita, mitkä muut toimet saattaisivat olla niissä olosuhteissa tarpeellisia.

— Jos kysymyksessä on tapaus, missä kehitysmajäsenen soveltuvia toimia harkitessaan DSB:n tulisi ottaa huomioon toimien kaupallisten vaikutusten lisäksi niiden vaikutus asianomaisen kehitysmajäsenen talouteen.

Artikla 22

Artiklan mukaan ensisijaista on, että suositukset täytäntöönpannaan. Vahingonkorvaus ja myönnytysten tai muiden velvoitteiden peruuttaminen ovat väliaikaisia toimenpiteitä, joihin voidaan ryhtyä, kun suosituksia ja päätöksiä ei täytetä kohtuullisen määräajan kuluessa. Vahingonkorvaus on aina vapaaehtoista ja jos sitä myönnetään, tulee sen olla yhden-

mukainen liitesopimusten määräysten kanssa.

Jos asianomainen jäsen ei saata liitesopimuksen vastaista toimenpidettä sopimuksen kanssa yhdenmukaiseksi tai muutoin täytä suosituksia ja päätöksiä 21 artiklan mukaisen kohtuullisen määräajan kuluessa, on tällaisen jäsenen pyydettyäessä ja viimeistään kohtuullisen määräajan kuluessa ryhdyttävä neuvotteluihin jokaisen riitojenratkaisumenettelyn aloittaneen kanssa pyrkimyksenään löytää keskinäisesti tyydyttävä hyvitys. Ellei tyydyttävästä hyvityksestä päästä sopimukseen 20 päivän kuluessa kohtuullisen määräajan kuluttua, jokainen osapuoli, joka on aloittanut riitojenratkaisumenettelyn, voi pyytää DSB:ltä oikeutusta myönnytyksen tai muun velvoitteen peruuttamiseen asianomaiselta jäseneltä liitesopimusten osalta.

Myönnytysten tai muiden velvoitteiden peruuttamisessa kantajaosapuolen tulee noudattaa seuraavia periaatteita ja menettelyjä:

a) yleisperiaatteena on, että kantajaosapuolen tulisi ensiksi pyrkiä peruuttamaan myönnytykset tai muut velvoitteet samalta alueelta kuin mihin paneeli tai valituselin on todennut loukkauksen tai muun mitätöimisen tai vahingon kohdistuneen;

b) jos asianomainen osapuoli katsoo, että ei ole käytännöllistä tai tehokasta peruuttaa myönnytyksiä tai muita velvoitteita samalta alueelta, se voi pyytää myönnytysten tai muiden velvoitteiden peruuttamista muilta saman sopimuksen kattamilta alueilta;

c) jos asianomainen osapuoli katsoo, että ei ole käytännöllistä tai tehokasta peruuttaa myönnytyksiä tai muita velvoitteita saman sopimuksen muilta alueilta ja että olosuhteet ovat riittävän vakavat, se voi pyytää myönnytysten tai muiden velvoitteiden peruuttamista toisen liitesopimuksen suhteen.

d) noudattaessaan yllä mainittuja periaatteita osapuolen tulee ottaa huomioon:

i) sen alueen tai sopimuksen alainen kauppa, jonka osalta paneeli tai valituselin on todennut loukkauksen tai muun mitätöinnin tai vahingon sekä tällaisen kaupan merkitys osapuolen kannalta;

ii) laajemmat taloudelliset vaikutukset, jotka liittyvät mitätöitymiseen tai vahinkoon sekä laajemmat taloudelliset seuraukset, jotka aiheutuisivat myönnytysten tai muiden velvoitteiden peruuttamisesta;

e) jos osapuoli päättää pyytää oikeutusta myönnytysten tai muiden velvoitteiden peruut-

tamiseen (b) tai (c) alakohtien perusteella, tulee sen todeta tällaiset perusteet pyynnössään. Samalla, kun pyyntö toimitetaan DSB:lle, tulee se toimittaa myös asianomaisille neuvostoille ja b alakohdan mukaisen pyynnön osalta myös asianomaisille sektorielimille;

f) tämän kohdan mukaisesti ”alue” tarkoittaa:

i) tavaroiden osalta kaikkia tavaroita;

ii) palvelujen osalta sitä pääaluetta, joka yksilöidään palvelualaluokitusluettelossa (asiakirjassa MTN.GNS/W/120 oleva luettelo yksilöi yksitoista aluetta);

iii) teollisuus- ja tekijänoikeuksien osalta jokaista immateriaalioikeutta, johon sovelletaan TRIPS-sopimuksen 1 lukua tai 2 lukua tai 3 lukua tai 4 lukua tai 5 lukua tai 6 lukua tai II osan 7 lukua tai III tai IV osan velvoitteita;

g) tämän kohdan mukaisesti ”sopimus” tarkoittaa:

i) tavaroiden osalta WTO-sopimuksen liitteessä 1A lueteltuja sopimuksia kokonaisuudessaan sekä useammankeskisiä kauppasopimuksia siltä osin, kuin asianomaiset riidan osapuolet ovat näiden sopimusten osapuolia;

ii) palvelujen osalta GATS-sopimusta;

iii) tekijän- ja teollisoikeuksien osalta TRIPS-sopimusta.

DSB:n oikeuttamien myönnytysten tai muiden velvoitteiden peruuttamisen tason tulee vastata mitätöimisen tai loukkauksen tasoa. DSB ei voi oikeuttaa myönnytysten tai muiden velvoitteiden peruuttamiseen, jos ne ovat kiellettyjä liitesopimuksen määräysten perusteella.

Jos asianomainen jäsen ei täytä suosituksia ja päätöksiä kohtuullisen määräajan kuluessa, DSB:n tulee pyynnöstä antaa oikeutus myönnytysten tai muiden velvoitteiden peruuttamiseen 30 päivän kuluessa kohtuullisen määräajan päättymisestä, ellei DSB konsensuksella hylkää tällaista pyyntöä.

Jos asianomainen jäsen vastustaa ehdotettua myönnytysten peruuttamisen tasoa tai väittää, että tämän artiklan mukaisia periaatteita tai menettelyjä ei ole noudatettu, kun kantajaosapuoli on pyytänyt oikeutusta myönnytysten tai muiden velvoitteiden poistamiseen (b) kohdan tai (c) kohdan mukaisesti, on asia saatettava välimiesmenettelyyn. Tällaisessa välimiesmenettelyssä välimiehenä toimivat joko alkuperäinen paneeli, jos sen jäsenet ovat saatavilla, tai pääjohtajan nimittämä välimies, joka voi olla joko henkilö tai ryhmä. Välimiesmenettely tu-

lee saattaa päätökseen 60 päivän kuluessa kohtuullisen määräajan päättymisestä. Sen aikana ei saa peruuttaa myönnytyksiä tai muita velvoitteita.

Toimiessaan edellä mainitussa asiassa välimiehen ei tule tutkia peruutettavien myönnytysten tai muiden velvoitteiden laatua, vaan tulee päättää siitä, onko peruutuksen taso riittävä vastaamaan mitätöimisen tai loukkauksen tasoa. Välimies voi myös määritellä, onko ehdotettu myönnytyksen tai muiden velvoitteiden peruutus liitesopimuksen sallima.

Jos välimiesmenettelyyn viety asia sisältää väitteen siitä, että tämän artiklan periaatteita ja menettelyjä ei ole noudatettu, tulee välimiehen tutkia väite. Jos välimies päättää, että tällaisia periaatteita ja menettelyjä ei ole noudatettu, tulee kantajaosapuolen niitä noudattaa tämän artiklan mukaisesti.

Osapuolten on hyväksyttävä välimiehen ratkaisu lopullisena, eivätkä kyseiset osapuolet saa pyytää toista välimiesmenettelyä. DSB:lle on ilmoitettava heti välimiehen päätöksestä ja pyynnöstä sen tulee myöntää oikeutus myönnytysten tai muiden velvoitteiden peruuttamiseen, ellei DSB konsensuksella päättää hylätä pyyntöä.

Myönnytysten tai muiden velvoitteiden peruuttamisen tulee olla väliaikaisia ja ne ovat voimassa vain niin kauan kuin kunnes liitesopimuksen kanssa ristiriidassa oleva toimenpide on poistettu tai kunnes jäsen, jonka on täytännöllisesti suositukset ja päätökset, tarjoaa ratkaisun etujen mitätöimiselle tai loukkaukselle tai kunnes keskinäisesti tyydyttävä ratkaisu on saavutettu.

DSB:n tulee 21 artiklan mukaisesti jatkuvasti valvoa hyväksytyjen suositusten tai päätösten täytäntöönpanoa, mukaanlukien ne tapaukset, joissa vahingonkorvausta on tarjottu tai myönnytyksiä tai muita velvoitteita peruutettu, mutta joissa suosituksia liitesopimusten mukaisten toimenpiteiden saamiseksi ei ole täytäntöön pantu.

Liitesopimusten riitojenratkaisumääräyksiin voidaan vedota niiden toimenpiteiden osalta, jotka koskevat alueellisia tai paikallisia hallituksia tai viranomaisia. Kun DSB on päättänyt, että liitesopimuksen määräystä ei ole noudatettu, vastuullisen jäsenen on ryhdyttävä sellaisiin kohtuullisiin toimenpiteisiin, joihin sillä on mahdollisuus varmistaakseen noudattamisen. Liitesopimusten ja tämän sopimuksen

vahingonkorvausta ja myönnytysten tai muiden velvoitteiden peruuttamista koskevat määräykset soveltuvat niihin tapauksiin, joissa ei ole ollut mahdollista varmistaa tällaista noudattamista.

Artikla 23

Jäsenten tulee noudattaa ja sitoutua tämän sopimuksen sääntöihin ja menettelyihin hakiesaan hyvitystä liitesopimuksissa olevien velvoitteiden loukkaukseen tai etujensa muunlaiseen mitätöimiseen tai vahingoittamiseen tai liitesopimusten jonkin tavoitteen saavuttamisen estämiseen.

Periaatteena on, että tällaisissa tapauksissa:

a) jäsenet eivät saa päättää loukkauksen tapahtumisesta, etujen mitätöimisestä tai vahingoittamisesta tai että liitesopimusten tavoitteita on loukattu muutoin kuin turvautumalla riitojenratkaisuun tämän sopimuksen sääntöjen ja menettelyjen mukaisesti, ja niiden tulee tehdä päätökset paneelin tai valituselimen raportin mukaisesti, jonka DSB on hyväksynyt tai tähän sopimukseen perustuvan välimiestuomion perusteella;

b) jäsenten tulee noudattaa 21 artiklan mukaisia menettelyjä määriteltessään kohtuullisen määräajan, jonka kuluessa kyseisen jäsenen on täytäntöön pantava suositukset ja päätökset; ja

c) jäsenten tulee noudattaa 22 artiklan menettelyjä määriteltessään myönnytysten tai muiden velvoitteiden peruutuksen tason ja saada noiden menettelyjen mukaisesti DSB:ltä oikeutus ennen kuin myönnytykset tai muut liitesopimusten velvoitteet peruutetaan vastauksena kyseisen jäsenen laiminlyönnille täytäntöönpanna suositukset ja päätökset kohtuullisen määräajan kuluessa.

Artikla 24

Artiklan mukaan vähiten kehittyneitä kehitysmaajäseniä koskevien riitojen syiden ja riitojenratkaisumenettelyjen määrittelyvaiheessa erityistä huomiota on kiinnitettävä vähiten kehittyneiden kehitysmaajäsenten erityistilanteeseen. Jäsenten on tässä suhteessa noudatettava pidättyvyyttä vedotessaan riitojen ratkai-

sumenettelyyn vähiten kehittyneiden kehitysmaajäsenten osalta. Jos mitätöinnin tai loukkauksen katsotaan aiheutuneen vähiten kehittyneen kehitysmaajäsenen toimesta, kantajaosapuolen tulee harjoittaa pidättyvyyttä vahingonkorvauksen vaatimisessa tai pyytäessään oikeutusta peruuttaa myönnytykset tai muut velvoitteet.

Jos neuvotteluissa ei ole saavutettu tyydyttävää ratkaisua asiaan, pääjohtaja tai DSB:n puheenjohtaja voi vähiten kehittyneen kehitysmaajäsenen pyynnöstä tarjota hyviä palvelujaan, sovittelua tai välitystä pyrkimyksensä auttaa riidan osapuolia ennenkuin paneelin perustamista koskeva pyyntö on tehty. Pääjohtaja tai DSB:n puheenjohtaja tarjotessaan yllä mainittua apuaan voi neuvotella minkä tahansa tarkoituksenmukaisena pitämänsä tahon kanssa.

Artikla 25

Nopeutettu välimiesmenettely tapahtuvana vaihtoehtoisena riitojenratkaisutapana WTO:n puitteissa voi helpottaa tiettyjen riitojen ratkaisua. Tämä koskee erityisesti kysymyksiä, jotka molemmat osapuolet ovat selvästi määritelleet.

Ellei tässä sopimuksessa toisin säädetä, välimiesmenettelyn aloittamisen on perustuttava molempien osapuolien suostumukseen. Osapuolet sopivat tarkemmin menettelyistä. Sopimukset välimiesmenettelyyn siirtymisestä on ilmoitettava kaikille jäsenille riittävän ajoissa ennen varsinaisen välimiesmenettelyn aloittamista.

Muut jäsenet voivat osallistua välimiesmenettelyyn vain niiden osapuolten suostumuksella, jotka ovat sopineet välimiesmenettelyyn siirtymisestä. Välimiesmenettelyn osapuolet sitoutuvat välimiestuomioon eli välimiesten ratkaisuun. Välimiestuomiot ilmoitetaan DSB:lle ja kyseisten sopimusten neuvostoille tai komitealle, joissa jokainen jäsen voi ottaa esille minkä tahansa kohdan.

Tämän sopimuksen 21 ja 22 artikloja sovelletaan välimiestuomioihin.

Artikla 26

1. GATT 1994 -sopimuksen XXIII artiklan 1b kohdan mukaiset non-violation kanteet

Kun GATT 1994 -sopimuksen XXIII artik-

lan 1(b) kohdan määräyksiä voidaan soveltaa liitesopimukseen, paneeli tai valituselin voi antaa ainoastaan päätöksiä tai suosituksia, jos riidan osapuoli katsoo, että jotakin sen liitesopimuksen mukaista etuutta suoraan tai epäsuorasti on mitätöity tai loukattu tai tällaisen sopimuksen tavoitteen saavuttaminen on estetty jollakin jäsenen toimenpiteellä, riippumatta siitä, onko se ristiriidassa tuon sopimuksen kanssa. Milloin ja siltä osin, että tällainen osapuoli katsoo ja paneeli tai valituselin määrittää, että tapaus koskee toimenpidettä, joka ei ole ristiriidassa liitesopimuksen määräyksen kanssa, johon GATT 1994 -sopimuksen XXIII artiklan 1(b) kohdan määräyksiä sovelletaan, ovat tämän sopimuksen menettelyt voimassa, ellei seuraavassa toisin määrätä:

a) Kantajaosapuolen on toimitettava yksityiskohtaiset perustelut kanteensa tueksi, jotka liittyvät toimenpiteeseen, joka ei ole ristiriidassa asianomaisen liitesopimuksen kanssa;

b) Milloin katsotaan, että toimenpide mitätöi tai loukkaa etuja tai estää tavoitteiden toteutumisen asianomaisen liitesopimuksen osalta ilman siihen kohdistuvaa loukkausta, ei ole olemassa velvoitetta peruuttaa tällaista toimenpidettä. Kuitenkin tällaisessa tapauksessa paneelin tai valituselimen on suositeltava, että kyseinen jäsen tekee keskinäisesti tyydyttäviä järjestelyjä;

c) riippumatta 21 artiklan muista määräyksistä 21 artiklan mukainen välimiesmenettely voi jomman kumman osapuolen pyynnöstä sisältää mitätöidyn tai loukatun etuuden tasoa koskevan määrityksen ja voi myös ehdottaa menettelytapoja keskinäisesti tyydyttävän järjestelyn saavuttamiseksi; tällaiset suositukset eivät sido riidan osapuolia;

d) riippumatta 22 artiklan 1 kohdasta vahingonkorvaus voi olla osa keskinäisesti tyydyttävää järjestelyä riidan lopullisessa ratkaisussa.

2. GATT 1994 -sopimuksen XXIII artiklan 1(c) kohdan mukaiset kanteet

Milloin liitesopimukseen sovelletaan GATT 1994 -sopimuksen XXIII artiklan 1(c) kohdan määräyksiä, paneeli voi antaa päätöksensä ja suosituksensa ainoastaan, milloin osapuoli katsoo, että sen liitesopimuksen mukaista etua suoraan tai epäsuorasti on mitätöity tai loukat-

tu tai tuon sopimuksen tavoitteiden saavuttaminen on estetty muulla tavoin kuin niillä, joihin sovelletaan GATT 1994 -sopimuksen XXIII artiklan 1(a) ja 1(b) kohtia. Milloin ja siltä osin kun osapuoli katsoo ja paneeli päättää, että asiaan sovelletaan tätä kohtaa, tämän sopimuksen menettelyjä sovelletaan vain siihen saakka ja sisältäen menettelyt, jolloin paneeliraportti on jaettu jäsenille. Riitojenratkaisua koskevat säännöt ja menettelyt, jotka sisältyvät 12. päivänä huhtikuuta 1989 tehtyyn päätökseen (BISD-julkaisusarja 36S/61—67) sovelletaan hyväksymismenettelyyn sekä valvontaan ja suositusten ja päätösten täytäntöönpanoon. Lisäksi sovelletaan seuraavaa:

a) Kantajaosapuolen tulee esittää yksityiskohtaiset perustelut niiden väitteidensä tueksi, jotka koskevat tämän kohdan alaisia kysymyksiä;

b) Niissä tapauksissa, joihin sovelletaan tätä kohtaa, jos paneeli katsoo, että tapaukset myös koskevat muita riitojenratkaisuasioita kuin tämän kohdan mukaisia, paneelin tulee jakaa raporttinsa DSB:lle huomauttaen tällaisesta asiasta ja antaa erillinen raportti tämän kohdan alaisista asioista.

Artikla 27

Sihteeristön tehtävänä on avustaa paneelleja, erityisesti oikeudellisissa, historiallisissa ja menettelytapakysymyksissä sekä antaa sihteerin ja muuta teknistä apua.

Samalla kun sihteeristö avustaa jäseniä riitojenratkaisussa niiden pyynnöstä, saattaa olla tarve oikeudellisen lisäavun antamiseen kehitysmaajäsenille. Sihteeristön tulee nimetä oikeudellinen asiantuntija WTO:n teknisen avun yksiköstä jokaiselle kehitysmaajäsenelle, joka sitä pyytää. Tämän asiantuntijan tulee avustaa kehitysmaajäsentä siten, että sihteeristön puoleettomuus säilyy.

Sihteeristön tulee järjestää erityisiä riitojenratkaisua käsitteleviä koulutuskursseja kiinnostuneille jäsenille.

ALALIITE 1

Alaliitteessä 1 luetellaan ne sopimukset, joi-

hin sovelletaan riitojen ratkaisua koskevia sääntöjä ja menettelyjä. WTO-sopimuksen liitteenä olevista sopimuksista tämän sopimuksen soveltamisalan ulkopuolella on jätetty liite 3 eli kauppapoliittisia maatutkintoja koskeva sopimus, joka ei sisällä jäseniä koskevia oikeuksia ja velvoitteita.

ALALIITE 2

Alaliitteessä 2 luetellaan ne liitesopimusten erityis- tai lisäsäännöt ja menettelyt, jotka syrjäyttävät yleistä riitojenratkaisua koskevan sopimuksen määräykset. Tällaisia erityismääräyksiä on ilmoitettu seuraavista sopimuksista: sopimus terveys- ja kasvinsuojelutoimista, sopimus tekstiili- ja vaatetustuotteista, sopimus kaupan teknisistä esteistä, sopimus GATT 1994 -sopimuksen VI artiklan soveltamisesta, sopimus GATT 1994 -sopimuksen VII artiklan soveltamisesta, tukia ja tasoitustulleja koskeva sopimus, palvelukauppaa koskeva yleissopimus sekä sen liitteet rahoituspalveluista ja lentoliikennepalveluista. Lisäksi mainitaan päätös GATS-sopimuksen tietyistä riitojen ratkaisua koskevista menettelyistä sekä useammankeskiset kauppasopimukset siltä osin kuin ao. sopimusten vastuulliset elimet ovat erityismääräykset määrittelleet ja niistä ilmoittaneet DSB:lle.

ALALIITE 3

Alaliite 3 sisältää yksityiskohtaiset määräykset paneelin toimintamenettelyistä sekä ehdotetun aikataulun paneelin työskentelylle määrääkoineen. Alaliitteessä todetaan, että käsitelyaikataulua voidaan muuttaa ennakoimattomien olosuhteiden perusteella. Lisäksi pyydetäessä paneelin on järjestettävä lisäkokouksia osapuolten kanssa.

ALALIITE 4

Alaliite 4 sisältää asiantuntijaryhmiä koskevat säännöt ja menettelyt. Asiantuntijaryhmät toimivat paneelin alaisuudessa ja paneeli asettaa niille toimivallan rajat sekä yksityiskohtaiset työskentelymenetelmät.

Asiantuntijaryhmän laatima raportti on neuvoo-antava ja se toimitetaan paneelille ja riidan osapuolille. Ennen lopullisen raportin laatimis-

ta asiantuntijaryhmä toimittaa raporttiluonnoksen riidan osapuolille, jotta ne voivat esittää huomionsa asiassa. Asiantuntijaryhmä ottaa osapuolten näkemykset huomioon lopullisessa raportissaan tarkoituksenmukaisella tavalla.

Riidan osapuolten kansalaiset eivät saa toimia asiantuntijaryhmän jäseninä, elleivät riidan osapuolet siihen suostu. Paneeli voi kuitenkin erityisissä olosuhteissa hyväksyä osapuolen kansalaisen toimimaan asiantuntijaryhmässä, jos tarvittavaa erityistä tieteellistä asiantunte- musta ei muutoin saada. Sen sijaan riidan osapuolten virkamiehet eivät saa toimia asiantuntijaryhmän jäseninä.

Suomen lainsäädäntö ja muutosten tarve

Riitojen ratkaisusta annettuja sääntöjä ja menettelyjä koskevasta sopimuksesta ei aiheudu lainsäädännöllisiä muutoksia.

1.18. Kauppapoliittinen maatutkinta

Kauppapoliittisen maatutkinnan A-G kohdissa säädetään tutkinnan tavoitteista, kotimaisen päätöksenteon läpinäkyvyydestä, menettelytavoista, raportoinnista, suhteesta GATT 1994- ja GATS-sopimuksen maksutasemääräyksiin sekä tutkinnan arvioinnista ja kauppaympäristössä vallitsevien kehityssuuntien seurannasta.

Kauppapoliittisen maatutkinnan tarkoituksena on edistää monen- ja useammankeskisten sopimusten sääntöjen, periaatteiden ja määräysten noudattamista sekä monenkeskisen kauppajärjestelmän joustavampaa toimivuutta. Tämän vuoksi kansallinen avoimuus on tärkeää sekä jäsenten talouksille että monenkeskisel- le kauppajärjestelmälle.

Kohdassa C perustetaan kauppapoliittinen maatutkintaelin hoitamaan maatutkintoja. Jokainen jäsen raportoi säännöllisesti maatutkintaelimelle. Raportit kuvaavat jäsenten harjoittamaa kauppapolitiikkaa ja -tapoja.

Kohdassa E säädetään kauppapoliittisten maatutkintoja koskevan aikataulun yhteensopivuudesta GATT 1994- ja GATS-sopimuksen maksutasemääräyksiin mukaisten neuvottelujen aikataulun kanssa.

Viiden vuoden kuluttua WTO-sopimuksen voimaantulosta maatutkintaelin antaa ministe-

rikokoukselle arvion maatutkintojen toiminnasta. Maatutkintaelin tai ministerikokous päättää seuraavien arvioiden aikavälistä.

Kauppapoliittinen maatutkintaelin huolehtii maatutkintojen lisäksi myös monenkeskiseen kauppajärjestelmään vaikuttavien kehityssuuntien vuosittaisesta seurannasta.

Suomen lainsäädäntö ja muutosten tarve

Kauppapoliittista maatutkintaa koskevat määräykset eivät aiheuta lainsäädännöllisiä muutoksia.

1.19. Useammankeskiset sopimukset

1.19.1. Julkisia hankintoja koskeva sopimus

Artikla I

Julkisia hankintoja koskevaa sopimusta sovelletaan valtion ja kuntien viranomaisten ja eräiden peruspalvelusektorilla toimivien osakeyhtiöiden tavara- ja palveluhankintoihin sekä rakennusurakoihin. Säännöksiä ei sovelleta sellaisiin julkisyhteisöihin, jotka eivät hoida yleisen edun mukaista tehtävää vaan harjoittavat ainoastaan liikevoittoa tavoittelevaa yritystoimintaa. Soveltamisala on määrätty tarkemmin sopimuksen 1—5 liitteissä, joista 1—2 liitteet ovat viranomaisyksiköitä (valtio ja kunnat) ja liite 3 kattaa peruspalveluyksiköt telealaa lukuun ottamatta. Palveluhankintojen ja rakennusurakoiden kate on määrätty 4—5 liitteissä.

Artikla II

Valtion viranomaisia koskevassa 1 liitteessä kynnysarvot ovat seuraavat: tavarat ja palvelut SDR 130.000, rakennusurakat SDR 5.000.000. Tavaroiden ja palvelujen osalta kynnysarvot ovat nykyisen GATT-hankintasopimuksen mukaisia ja selvästi ETA-sopimuksen mukaista ECU 200.000 määrää alhaisempia. Laskentäsäännöt vastaavat voimassaolevaa lainsäädäntöä.

Muiden, liitteissä 2—3 mainittujen hankintayksiköiden osalta kynnysarvot vastaavat ETA-sopimusta, mutta käytännössä ne kuitenkin jäävät alhaisemmiksi, koska EU-direktiiveistä poiketen GATT-kynnysarvoihin sisältyy

arvonlisävero. Sopimuksen voimaansaattaminen edellyttää siten valtion viranomaisia koskevien kynnysarvojen alentamista ja muilta osin arvonlisäveroa koskevan laskentäsäännön muuttamista.

Artikla III

Tarjoajien tasapuolisesta kohtelusta säädetään julkisista hankinnoista annetussa laissa. Säännökset koskevat myös kynnysarvojen alijääviä hankintoja. Artiklan sisältö vastaa voimassaolevaa lainsäädäntöä.

Artikla IV

Tarjoajien tasapuolinen kohtelu edellyttää voimassaolevan lainsäädännön mukaan sitä, että tuotteita tai palveluja ei aseteta niiden alkuperämaan mukaan eriarvoiseen asemaan. Artiklan sisältö vastaa voimassaolevaa lainsäädäntöä.

Artikla V

Julkisista hankinnoista annettua lakia ei sovelleta kansainvälisten järjestöjen erityisen menettelyn nojalla tehtävässä hankinnassa, jolloin kehitysmaiden tarpeet voidaan soveltuvin osin ottaa huomioon sopimuksen edellyttämällä tavalla. Mikäli GATT-hankintasopimukseen myöhemmin liittyy kehitysmaita, voidaan niiden edut ottaa huomioon hankintayksikkökatteen vastavuoroisuutta arvioitaessa.

Artikla VI

Hankittavien tavaroiden tai palvelujen tekniset eritelmät tulee ensisijaisesti määritellä tuotteen käyttöominaisuuksien mukaan ja niiden on perustuttava kansainvälisiin standardeihin.

Artikla VII

Hankinnoissa on käytettävä joko avointa, rajoitettua tai neuvottelumenettelyä. Suoran neuvottelumenettelyn käytölle on asetettu lukuisia ehtoja.

Artikla VIII

Tarjoajien valinnassa on noudatettava syrji-

mättömiä ja tasapuolisia valintakriteereitä. Artiklassa on lueteltu tarjoajille asetettavia, toimintakykyä ja luotettavuutta koskevia syrjimättömiä taloudellisia ja teknisiä valintaehdoja. Toimittajarekisterin käytölle asetetaan rajoituksia.

Artikla IX

Kynnysarvot ylittävistä hankinnoista on ilmoitettava julkisesti. Artiklassa on yksityiskohtaisia määräyksiä ilmoitusvelvollisuuden sisällöstä, eri hankintailmoituksista, osallistumista koskevan hankintailmoituksen vähimmäissisällöstä, osallistumishakemusten ja tarjouspyyntöjen lähettämisestä sekä muista menettelymääräyksistä.

Voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti hankinnoista on ilmoitettava Suomen ja EU:n virallisessa lehdessä suomen tai ruotsin kielellä sekä jollakin EU:n virallisella kielellä. Kaikki muut asiakirjat voivat olla suomenkielisiä. Ilmoituksia varten on yksityiskohtaiset suomen- ja englanninkieliset mallilomakkeet.

Artikla X

Artiklassa on eräitä rajoitetun menettelyn ja toimittajarekisterin käyttöön liittyviä tarjoajien ja osallistumishakemuksen lähettäneiden ehdokkaiden valintaa koskevia menettelymääräyksiä.

Artikla XI

Eri ilmoitusmenettelyissä on lukuisia hankintailmoitusten, osallistumishakemusten, lisätietojen ja tarjouspyyntöjen lähettämiseen sekä nopeutettuun menettelyyn liittyviä vähimmäisaikoja.

Artikla XII

Artiklassa määritellään ne tarjouspyyntöasiakirjoihin sisältyvät tiedot, jotka on vähintään mainittava sekä eräitä menettelymääräyksiä.

Artikla XIII

Tarjousten jättämistä ja vastaanottamista

koskevat määräykset sisältyvät voimassaolevaan lainsäädäntöön. Tarjousten avaamisesta on säädetty ainoastaan valtion viranomaisia sitovassa asetuksessa valtion hankinnoista (1416/93). Tarjousten avaamiseen ulottuva syrjimättömyysperiaate sisältyy kuitenkin hankintalakiin.

Voimassaolevan lainsäädännön mukaan tarjousten valintaperusteena voidaan käyttää ainoastaan joko halvinta hintaa tai ns. kokonaistaloudellisesti edullisinta tarjousta, jolloin valintakriteerinä voi olla esim. laatu, elinkaari-kustannukset, toimitusaika, ympäristövaikutukset tms. seikat. Tiettyä tarjoajaa tai kotimaisia tarjoajia ei saa suosia, vaan valinta on tehtävä hankintayksikön ennalta määrittelemien syrjimättömien valintaehtojen mukaisesti. Hinnaltaan poikkeuksellisen alhaiset tarjoukset on tutkittava.

Artikla XIV

Neuvottelumenettelyn käytössä korostetaan tarjoajien syrjimättömyyttä ja tasapuolista kohtelua.

Artikla XV

Hankinnasta ei tarvitse julkaista erillistä hankintailmoitusta, mikäli tiedot, artiklassa luetellut ehdot täyttyvät. Hankintayksikkö voi pyytää tarjouksen taikka ostaa tuotteen tai palvelun suoraan valitsemaltaan toimittajalta mm. äärimmäisen kiireellisissä hankinnoista, joihin ei ole voitu ennakoita varautua.

Artikla XVI

Vastakaupat on sallittu ainoastaan poikkeustapauksissa kehitysmaille.

Sopimuksen XXIII artiklassa on poikkeuksia sotatarvikehankintojen osalta. Vastakauppoja koskeva kielto ei siten ulotu sotatarvikkeiden hankintoihin, mikäli XXIII artiklassa mainitut ehdot täyttyvät. Julkisista hankinnoista annettua lakia ei sovelleta sotilaallisen materiaalin hankintaan.

Artikla XVII

Hankintayksiköt voivat ottaa huomioon tar-

jouksia myös sellaisista maista, jotka eivät ole julkisia hankintoja koskevan sopimuksen sopimusosapuolia. Julkisia hankintoja koskeva laki ei velvoita tai oikeuta hankintayksiköitä syrjimään tarjoajia näiden kansallisuuden perusteella yleisten hankintaperusteiden vastaisesti siinäkin tapauksessa, että tarjoaja on ETA-alueen ulkopuolelta.

Artikla XVIII

Hankintayksikön on määräajassa ilmoitettava hankintasopimuksen solmimisesta ja valitusta osapuolesta. Tarjoajille tai ehdokkaille on myös ilmoitettava tarjouksen tai osallistumishakemuksen hylkäämisestä sekä hylkäämisen perusteet.

Artikla XIX

Sopimuksen mukaan hankintasäädännökset on julkistettava ja niistä on pyynnöstä annettava tietoja. EU:n hankintadirektiivit on Suomessa saatettu voimaan lailla ja asetuksilla. Julkisista hankinnoista on laadittu kauppa- ja teollisuusministeriössä ohjekansio, johon sisältyy säädösmateriaalin lisäksi mm. soveltamisohjeita, ilmoituslomakkeet sekä hankinnoissa käytettävät nimikkeistöt.

Sopimuksen osapuolina olevilla hallituksilla on oikeus pyytää hankintamenettelyn puolueettomuutta koskevia tietoja. EU-direktiivien mukaisesti vastaavat tiedot sisältyvät hankintamenettelyistä laadittaviin kirjallisiin selvityksiin. Artiklan sisältö vastaa myös tältä osin voimassaolevaa lainsäädäntöä.

Tilastotietoja koskevat säännökset ovat voimassa olevassa lainsäädännössä hieman suppeammat mm. kynnysarvojen ali olevien hankintojen ilmoitusvelvollisuuden osalta. Tilastotietoja on kerättävä aiempaa laajemmin ja yksityiskohtaisemmin, joten velvoitteet edellyttävät asianmukaisia määräyksiä lainsäädäntöön sekä työn käytännön organisointia. Tilastotietojen kerääminen tulee aiheuttamaan jonkin verran hallinnollisia kustannuksia.

Artikla XX

Viranomaisten päätöksiä koskevien tavanomaisten valitusteiden ohella julkisia hankinto-

ja koskevista menettelyistä voidaan valittaa julkisista hankinnoista annetun lain mukaisesti kilpailuneuvostoon. Hankintoja koskevat vahingonkorvausvaatimukset käsitellään käräjäoikeuksissa.

Julkisista hankinnoista annetun lain tarkoittamat erityiset valitusmenettelyt ovat tällä hetkellä vain ETA-alueelta olevan kantajan käytettävissä. Syrjimättömyysperiaatteen mukaisesti valitustie tulee olla käytettävissä myös julkisia hankintoja koskevan sopimuksen mukaisissa hankinnoissa. Lainsäädäntöä on tältä osin tarkistettava.

Artikla XXI

Artiklassa todetaan julkisten hankintojen komitean perustamisesta.

Artikla XXII

Artiklassa säädetään eräistä poikkeuksista WTO:n riitojen ratkaisua koskeviin säännöksiin julkisia hankintoja koskevissa tapauksissa sekä vapaaehtoisesta neuvotteluelimestä. Asianosaiset voivat pyytää neuvottelujen käynnistämistä riitojen ratkaisemiseksi. Neuvotteluelimeen kutsutaan julkisten hankintojen asiantuntijoita.

Riitoja käsittelevällä elimellä ei ole valtaa tehdä sitovia päätöksiä vaan ainoastaan oikeus antaa suositus erimielisyyden ratkaisuksi. Vastaava vapaaehtoinen menettely liittyy peruspalvelusektorin hankintoihin, joissa asianosaiset voivat pyytää EU:n komissiolta erityisen sovittelijan määräämistä.

Artikla XXIII

Keskeisten kansallisten turvallisuusetujen suojaamiseksi mm. sotatarvikkeiden hankkimisessa voidaan poiketa julkisia hankintoja koskevan sopimuksen määräyksistä. Voimassaolevan hankintalainsäädännön mukaan hankintamääräyksiä ei tarvitse soveltaa sotatarvikehankinnoissa ja eräissä puolustusministeriön ja rajavartiolaitoksen hankinnoissa. Artiklan sisältö ei edellytä voimassaolevan lainsäädännön muuttamista.

Artikla XXIV

Sopimuksen on tarkoitus tulla voimaan 1.

päivänä tammikuuta 1996, niiden valtioiden osalta, jota ovat hyväksyneet sopimuksen tai allekirjoittaneet sen ratifiointia varten 15 päivään huhtikuuta 1994 mennessä. Sopimukseen voivat liittyä myös muut WTO:n jäsenet. Hong Kongin ja Korean osalta sopimuksen voimaantulo on siirtymäsäännös. Artiklaan sisältyvät lisäksi tavanomaiset kansainvälisten sopimusten voimaantuloa koskevat säännökset.

Suomen hankintalainsäädäntöön tarvittavat muutokset on saatettava voimaan ennen sopimuksen voimaantuloa. Käytännössä muutokset toteutettaneen EU:n direktiivimuutoksia vastaavasti joko osana ETA-sopimusta tai mahdollisesti EU:n jäsenenä.

Suomen lainsäädäntö ja muutosten tarve

Laki julkisista hankinnoista (1505/92) ja sen nojalla annetut asetukset Euroopan talousalueesta tehdyssä sopimuksessa tarkoitetuista tavarahankinnoista (1350/93, muut. 568/94), Euroopan talousalueesta tehdyssä sopimuksessa tarkoitetuista palveluhankinnoista (566/94), Euroopan talousalueesta tehdyssä sopimuksessa tarkoitetuista rakennusurakoista (1571/93) sekä Euroopan talousalueesta tehdyssä sopimuksessa tarkoitetuista vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja teletoiminnan alalla toimivien yksiköiden (peruspalvelusektori) hankinnoista (567/94) tulivat voimaan ETA-sopimuksen mukaisesti 1.1.1994. Palveluhankintamääräykset tulivat voimaan ETA-sopimuksen lisäpöytäkirjan voimaantultua 1.7.1994. Julkisia hankintoja koskevan sopimuksen soveltamisala on suppeampi kuin voimassa olevan hankintalainsäädännön soveltamisala.

Suomen voimassa oleva, EU-direktiivien mukainen lainsäädäntö on kokonaisuudessaan kynnysarvoja ja tilastotietojen antamista koskevia määräyksiä lukuun ottamatta julkisia hankintoja koskevan sopimuksen mukainen. Sopimuksen soveltamisalaa koskevista yleisissä huomautuksissa Suomi on varannut kantansa koskien sopimuksen soveltuvuutta Ahvenanmaahan.

1.19.2. Kansainvälinen maitotuotesopimus

Johdanto

Sopimuksen johdannossa viitataan, että tuot-

tajien, kuluttajien, viejien ja tuojien edun mukaista on välttää yli- ja alituotantoa sekä pitää hinta oikeudenmukaisella tasolla. Maitotuotteiden hinnat vaihtelevat markkinoilla nopeasti. Parantunut yhteistyö maitotuotesektorilla edistää maailmankaupan laajenemiseen ja vapautumiseen tähtäävien tavoitteiden saavuttamista.

Artikla I

Sopimuksen tavoitteena on saavuttaa maitotuotteiden maailmankaupan laajentuminen ja yhä suurempi vapautuminen vienti- ja tuontimaiden yhteisen edun pohjalta ja edistää kehitysmaiden taloudellista ja sosiaalista kehitystä.

Artikla II

Maitotuotesopimus koskee seuraavia tuotteita:

a) maito ja kerma, tiivistämätön ja lisättyä sokeria tai muuta makeutusainetta sisältämätön (tullinimikkeet 04.01.10—30)

b) maito ja kerma, tiivistetty tai lisättyä sokeria tai muuta makeutusainetta sisältävä (tullinimikkeet 04.02.10—99)

c) kirnupiimä, viili, jogurtti, kefiiri ja muu käynyt tai hapatettu maito tai kerma, myös tiivistetty tai maustettu tai lisättyä sokeria tai muuta makeutusainetta, hedelmää, pähkinää tai kaakaota sisältävä (tullinimikkeet 04.03.10—90)

d) hera, myös tiivistetty tai lisättyä sokeria tai muuta makeutusainetta sisältävä; muualla kuulumattomat maidon luonnollisista ainesosista koostuvat tuotteet, myös sokeria tai muuta makeutusainetta sisältävät (tullinimikkeet 04.04.10—90)

e) voi ja muut maidosta johdetut rasvat tai öljyt (tullinimike 04.05.00)

f) juusto ja rahka (tullinimikkeet 04.06.10—90)

g) kaseiini (tullinimike 35.01.10).

Sopimuksen mukaan perustettava maitoneuvosto voi päättää, että sopimusta sovelletaan muihin tuotteisiin, joiden valmistamiseen on käytetty edellä mainittuja tuotteita.

Artikla III

Jokainen osapuoli sitoutuu toimittamaan

neuvostolle säännöllisesti tietoja, jotta neuvosto voi seurata ja arvioida eri maitotuotteiden maailmanmarkkinoiden yleistilannetta.

Artikla IV

Osapuolet toimittavat neuvostolle säännöllisesti tiedot, jotka mahdollistavat maailmanmarkkinatilanteen seuraamisen. Tiedot koskevat tuotantoa, kulutusta, hintoja, varastoja ja kauppaa sekä ei-kaupallisia toimituksia, samoin kuin sisäistä politiikkaa ja kauppaa koskevia toimenpiteitä.

Neuvosto kokoontuu tarkastelemaan maailmanmarkkinatilannetta sekä sopimuksen toimivuutta. Jos markkinoita kohtaa vakava uhka, neuvoston on ryhdyttävä toimenpiteisiin löytääkseen hallitusten harkittavaksi mahdollisia ratkaisuja. Riippuen siitä, onko häiriö tilapäinen vai pysyvä, toimenpiteet ovat lyhyen, keskipitkän tai pitkän aikavälin kattavia. Erityisesti toimenpiteissä on huomioitava kehitysmaiden muita edullisempi kohtelu. Jokainen osapuoli voi esittää neuvoston käsiteltäväksi minkä tahansa tähän sopimukseen vaikuttavan asian.

Erityisissä tapauksissa jokainen osapuoli, joka katsoo, että sen kauppaetuja uhataan vakavasti, voi pyytää neuvoston alaisuuteen perustettavan tuotekomitean puheenjohtajaa kutsuun koolle kiireellisesti erityiskokouksen, jonka on pyydettäessä neljän työpäivän kuluessa päätettävä toimenpiteistä tilanteen korjaamiseksi. Ellei tyydyttävää ratkaisua saavuteta, maitoneuvoston on ao. komitean puheenjohtajan pyynnöstä kokoonnuttava 15 päivän kuluessa harkitsemaan asiaa helpottaakseen tyydyttävän ratkaisun saavuttamista.

Artikla V

Osapuolet edistävät maitotuotteiden arvon tunnustamista parannettaessa ravitsemustasoa kehityksissa. Maitotuotteita pyritään antamaan osana elintarvikeapua; tästä maiden tulisi laatia suunnitelma ja ilmoittaa se vuosittain etukäteen neuvostolle. Kahdenkeskisten ohjelmien lisäksi on tarkoitus toimittaa lahjoitukset ennen kaikkea maailman elintarvikeohjelman kautta. Jotta toiminta häiritsisi mahdollisim-

man vähän normaalia kaupallista toimintaa, olisi toimittava läheisessä yhteistyössä ylituotannon sijoittamista käsittelevän alakomitean kanssa.

Artikla VI

Sopimusliite koskee seuraavia tuotteita: maitojauhe, kermajauhe pl. herajauhe), maitorasvat, eräät juustot.

Artikla VII

Neuvosto kokoontuu normaalisti aina tarvittaessa ja vähintään kaksi kertaa vuodessa. Puheenjohtaja voi kutsua koolle erityisistunnon. Neuvosto vahvistaa itse omat menettelytapasääntönsä. Neuvosto voi tarvittaessa perustaa avustavia työryhmiä tai muita elimiä. Neuvosto tekee päätöksensä konsensusperiaatteella. Neuvoston katsotaan tehneen päätöksen, ellei yksikään neuvoston jäsenistä muodollisesti vastusta tehdyn ehdotuksen hyväksymistä.

Neuvosto tekee yhteistyötä muiden järjestöjen kanssa. Neuvosto voi kutsua minkä tahansa maan, joka ei ole sopimuspuoli, olemaan huomioitsijana kaikissa kokouksissa ja päättää huomioitsijan oikeuksista ja velvollisuuksista, erityisesti tietojen annon suhteen. Myös järjestö voi osallistua huomioitsijana.

Neuvosto suorittaa tarpeelliset järjestelyt tietojen saamiseksi voidakseen jatkuvasti seurata sopimuksen tuotteiden maailmanmarkkinatilanteen kehittymistä.

Artikla VIII

Sopimus on avoin allekirjoittamalla tai muuten tapahtuvaa hyväksymistä varten mille tahansa valtiolle tai erilliselle tulliväyhykkeelle, jolla on täysi itsenäisyys omien ulkoisten kauppuhteidensa ja muiden seikkojen suhteen, jotka on edellytetty WTO:n perustavassa sopimuksessa, tai Euroopan yhteisölle.

Jokainen sopimuksen hyväksyvä hallitus voi hyväksymisajankohtana tehdä varauman sopimuksen liitteen soveltamiseen minkä tahansa

siellä määritellyn tuotteen suhteen. Varaamaa ei voi tehdä ilman muiden sopimuspuolten hyväksyntää. Sopimuksen hyväksyminen merkitsee luopumista kansainvälisestä maitotuotesopimuksesta, joka on tehty Genevessä 12. huhtikuuta 1979 ja joka astui voimaan 1. tammikuuta 1980.

Sopimus on voimassa kerrallaan kolme vuotta ja jatkuu automaattisesti seuraavat kolme vuotta, ellei maitoneuvosto päättä toisin vähintään 80 päivää ennen kunkin kolmivuotiskauden päättymistä.

Sopimuksen allekirjoittajat voivat tehdä myöhemmin sopimukseen muutoksia. Mahdollisesti tehtävät muutokset tulevat voimaan, kun kaikki osapuolet ovat ne hyväksyneet (normaali konsensusmenettely).

Kullakin allekirjoittajalla on oikeus vetäytyä sopimuksesta joko kokonaan tai vain tietyn tuotteen osalta. Sopimuksesta eroaminen tulee voimaan 60 vuorokauden kuluttua kirjallisesta vetäytymisilmoituksesta.

Suomen lainsäädäntö ja muutosten tarve

Maitotuotesopimuksen hyväksyminen edellyttäisi voimassa olevan lain muuttamista vähimmäishintojen vahvistamismenettelyn osalta ja sen tuomista alemmaksi hallinnossa eli valtioneuvostosta maa- ja metsätalousministeriöön. Mahdollisen EU-jäsenyyden myötä soveltaminen toteutuu kuitenkin yhteisöläinsäädännön puitteissa.

ERÄITÄ MAITOTUOTTEITA KOSKEVA LIITE

Artiklat 1 ja 2

Eräille perustuotteille määritetään vähimmäisvientihinnat: rasvaton maitojauhe, rasvainen maitojauhe, kirnupiimäjauhe, vedetön maitorasva, voi ja juusto (rasvapitoisuus vähintään 45 prosenttia ja kuiva-ainepitoisuus vähintään 50 prosenttia). Kukin osapuoli sitoutuu ryhtyvänsä toimenpiteisiin taatakseen vähimmäisvientihintojen toteutumisen. Artiklassa 2 vah-

vistetaan perustuotteille, jotka määritellään seuraavassa artiklassa, vähimmäisvientihinnat.

Artikla 3

Vähimmäisvientihinnat ovat seuraavat:

rasvaton maitojauhe	1200 USA:n dollaria / tonni FOB
rasvainen maitojauhe	1250 USA:n dollaria / tonni FOB
kirnupiimäjauhe	1200 USA:n dollaria / tonni FOB
vedetön voi	1625 USA:n dollaria / tonni FOB
voi	1350 USA:n dollaria / tonni FOB
juusto	1500 USA:n dollaria / tonni FOB

Neuvosto voi tarvittaessa konsensusmenettelyllä muuttaa vähimmäishintoja. Neuvoston tulee kokoontua tarkastelemaan vähimmäishintatasoa vähintään kerran vuodessa.

Poikkeuksena mainituista hinnoista voidaan rasvatonta maitojauhetta ja kirnupiimäjauhetta tuoda ja viedä rehuksi käytettäväksi alhaisempaan hintaan, jos se on käsitelty sopimuksessa mainitulla hyväksyttävällä tavalla.

Artiklat 4 ja 5

Artikla 4 määrää, että mikäli perustuotteiden kansainväliset hinnat lähestyvät mainittuja vähimmäishintoja, osapuolten on ilmoitettava komitealle kaikki oman markkinatilanteen kannalta olennaiset tiedot.

Artiklassa 5 viejäosapuolet sopivat tekevänsä parhaansa täyttääkseen teollisuustuojaosapuolten normaalit kaupalliset tarpeet.

Artiklat 6 ja 7

Artiklassa 6 säädetään tuojaosapuolten välisestä yhteistyöstä. Artiklan 7 mukaan komitea voi osapuolten esityksestä myöntää poikkeuksen mainittuun vähimmäishintaan vähentääkseen niitä vaikeuksia, joita vähimmäishintojen noudattaminen saattaa aiheuttaa joillekin osapuolille. Komitea lausuu kantansa tällaisesta pyynnöstä kolmen kuukauden kuluessa pyyn-

nön esittämisestä. Poikkeus edellyttään normaalia konsensusta. Neuvosto voi tilapäisesti myös suspendoida jonkin sopimuksen tuotteen vähimmäishinnan sopiviksi katsomissaan olosuhteissa ja ehdoilla.

Artikla 8

Hätätilanteessa jokainen osapuoli, joka katsoo jonkin sopimuksen ulkopuolisen maan vaarantavan vakavasti etujaan, voi pyytää neuvoston puheenjohtajaa kutsumaan koolle hätäkokouksen kahden työpäivän kuluessa päättämään mahdollisesti tarvittavista toimenpiteistä tilanteen korjaamiseksi. Ellei kokousta voida järjestää ja ko. maan kaupallisille eduille aiheutuu vakavaa haittaa, kyseinen sopimuspuoli voi ryhtyä yksipuoliseen toimintaan asemansa suojaamiseen ehdolla, että jokaiselle osapuolelle, johon toimenpiteet voivat vaikuttaa, ilmoitetaan asiasta välittömästi. Neuvoston puheenjohtajalle on myös muodollisesti ilmoitettava heti kaikista asiaan liittyvistä seikoista, ja hänen on kutsuttava koolle erityiskokous mahdollisimman pian.

1.19.3. Kansainvälinen naudanlihasopimus

Johdanto

Sopimuksen johdannossa korostetaan, että lisääntynyt kansainvälinen yhteistyö tulisi suorittaa siten, että se edistää maailmankaupan laajenemiseen, vakauttamiseen ja suurempaan vapautumiseen tähtäävien tavoitteiden saavuttamista lihan ja elävien eläinten kansainvälisessä kaupassa. Sopimuksella pyritään välttämään sektorin kansainvälisen kaupan vakavia häiriöitä ja sopimus korostaa naudanlihan ja elävien eläinten tuotannon ja kaupan tärkeyttä monien maiden, erityisesti eräiden teollisuus- ja kehittyvien maiden kansantaloudelle. Kehitysmaita pyritään kohtelemaan siten, että niiden kaupalle luodaan mahdollisuuksien mukaan tavallista edullisempia olosuhteita. Sopimus kunnioittaa yleisen WTO-sopimuksen periaatteita ja tavoitteita eikä ole sen kanssa ristiriidassa.

Artikla I

Sopimuksen tavoitteena on saavuttaa liha-

tuotteiden maailmankaupan vakaus ja yhä suurempi vapautuminen vienti- ja tuontimaiden, tuottajan ja kuluttajan yhteisen edun pohjalta poistamalla asteittain naudanlihan ja nautaeläinten maailmankaupan esteitä ja rajoituksia mukaan lukien tätä kauppaa erillisiin markkinoihin jakavat tekijät ja parantamalla maailmankaupan kansainvälisiä puitteita. Erityisesti yhteistyön tarkoituksena on kansainvälisen lihatalouden entistä suurempi rationalisointi ja voimavarojen tehokkaampi jakautuminen. Sopimuksella pyritään parantamaan kehitysmaiden mahdollisuuksia osallistua mainittujen tuotteiden maailmankaupan laajentamiseen mm. edistämällä hintojen pysymistä vakaina pitkällä aikavälillä maailmanmarkkinoiden laajentuessa ja edistämällä viejäkehitysmaiden tulojen säilymistä ja lisääntymistä. Toisaalta tarkoituksena on edelleen laajentaa kauppaa kilpailupohjalla ottaen huomioon tehokkaiden tuottajien perinteinen asema.

Artikla II

Sopimusta sovelletaan liitteessä lueteltuihin tuotteisiin ja kaikkiin muihin tuotteisiin, jotka kansainvälinen lihaneuvosto voi lisätä.

Artikla III

Kukin osapuoli toimittaa neuvostolle säännöllisesti ja viipymättä tietoja, jotka mahdollistavat sihteeristön suorittaman maailman lihamarkkinoiden tilanteen seuraamisen ja analysoinnin. Tämä tilastotieto käsittää informaatiota tuotannosta ml. karjakannan kehityksestä, kulutuksesta, hinnoista, varastoista ja kaupasta sekä mistä tahansa neuvoston tärkeänä pitämästä asiasta. Osapuolet toimittavat samoin tietoja sisäisestä politiikastaan ja kauppaa koskevista toimenpiteistään naudanlihasektorilla. Sopimuksen sihteeristö seuraa markkinatilannetta mahdollistaakseen siten tarjonta- ja kysyntätilanteen vakavaan epätasapainoon viittaavien oireiden havaitsemisen varhaisessa vaiheessa.

Neuvosto kokoontuu tarkastelemaan markkinatilannetta sihteeristön laatiman analyysin pohjalta sekä tutkimaan sopimuksen toimivuutta sekä tarjotakseen mahdollisuuden säännöllisiin neuvotteluihin kaikista naudanlihan kansainväliseen kauppaan vaikuttavista asioista.

Jos vakava markkinahäiriötilanne syntyy,

neuvosto ryhtyy konsensuksella toimenpiteisiin ottaen erityisesti huomioon tilanteen kehityksessä, löytääkseen hallitusten harkittavaksi mahdollisia ratkaisuja tilanteen korjaamiseksi GATTin periaatteiden mukaisesti.

Artikla IV

Osapuolet sitoutuvat edistämään tämän sopimuksen tavoitteiden soveltamista käytäntöön, erityisesti keskusteluihin kaupan esteiden purkamiseksi. Jokainen osapuoli voi esittää neuvoston käsiteltäväksi minkä tahansa tähän sopimukseen vaikuttavan asian. Neuvoston on kokoonnuttava osapuolen pyynnöstä enintään 15 päivän kuluessa harkitsemaan mitä tahansa tähän sopimukseen vaikuttavaa asiaa.

WTO:n puitteisiin perustetaan kansainvälinen lihaneuvosto, joka koostuu kaikkien osapuolten edustajista. WTO:n sihteeristö avustaa lihaneuvostoa. Neuvosto vahvistaa omat menettelytapasääntönsä. Sopimuksen mukaan lihaneuvosto voi nimetä työryhmiä yms. tarpeen mukaan (vrt. entisen sopimuksen lihan markkina-analyyysityöryhmä).

Artikla V

Neuvosto kokoontuu normaalisti tarvittaessa, mutta vähintään kaksi kertaa vuodessa. Puheenjohtaja voi kutsua koolle erityiskokouksen omasta aloitteestaan tai osapuolen pyynnöstä. Neuvosto tekee päätöksensä konsensuksella. Sen katsotaan tehneen päätöksen asiasta, ellei yksikään neuvoston jäsenistä muodollisesti vastusta tehdyn ehdotuksen hyväksymistä. Neuvosto tekee yhteistyötä hallitusten välisten ja muiden järjestöjen kanssa. Neuvosto voi kutsua minkä tahansa maan, joka ei ole jäsen, tarkkailijaksi missä tahansa kokouksistaan ja voi päättää tarkkailijan velvollisuuksista ja oikeuksista, erityisesti annettavan informaation suhteen. Neuvosto voi myös kutsua järjestöjä tarkkailijaksi kokoukseen.

Artikla VI

Sopimus on avoin allekirjoittamalla tai muuten tapahtuvaa hyväksymistä varten mille tahansa valtiolle tai erilliselle tullivyohtyhykkeelle,

jolla on täysi itsenäisyys omien ulkoisten kauppasuhteidensa ja muiden seikkojen suhteen, jotka on edellytetty WTO-sopimuksessa, tai Euroopan yhteisölle. Varaumia sopimukseen ei voi tehdä ilman muiden osapuolten hyväksyntää.

Sopimuksen hyväksyminen merkitsee luopumista naudanlihaa koskevasta sopimuksesta, joka on tehty Genevessä 12. huhtikuuta 1979 ja joka astui voimaan 1. tammikuuta 1980.

Sopimus tulee voimaan samanaikaisesti koko uuden GATT-sopimuksen kanssa. Sopimus on voimassa kerrallaan 3 vuotta ja jatkuu automaattisesti seuraavat 3 vuotta, ellei lihaneuvosto päättä toisin vähintään 80 päivää ennen kunkin 3-vuotiskauden päättymistä. Lihaneuvosto voi suositaa tehtäväksi sopimukseen muutoksia. Mahdollisesti tehtävät muutokset tulevat voimaan, kun osallistujat ovat ne hyväksyneet (normaali konsensusmenettely).

Kullakin allekirjoittajalla on oikeus vetäytyä sopimuksesta. Sopimuksesta eroaminen tulee voimaan 60 vuorokauden kuluttua kirjallisesta vetäytymisilmoituksesta.

Suomen lainsäädäntö ja muutosten tarve

Naudanlihasopimuksen uusittu teksti ei aiheuta muutoksia Suomen lainsäädäntöön.

LIITE

Lihaspimus koskee naudan- ja vasikanlihan seuraavia tullinimikkeitä:

elävät nautaeläimet

- 01.02.10. — puhdasrotuiset siitoseläimet
- 01.02.90. — muut

naudanliha, tuore tai jäähdytetty

- 02.01.10. — ruhot tai puoliruhot
- 02.01.20. — muut palat luineen
- 02.01.30. — luuton liha

naudanliha, jäädytetty

- 02.02.10. — ruhot tai puoliruhot
- 02.02.20. — muut palat luineen
- 02.02.30. — luuton liha

muut syötävät osat, nautaa, tuoreet tai jäädytetyt

— nautaa, jäädytetyt

- 0206.10 — kieli
- 0206.21 — maksa
- 0206.29 — muut

liha tai muut syötävät eläinten osat, suolatut, suolavedessä, kuivatut tai savustetut, lihasta tai muista eläimenosista valmistettu syötävä jauho tai jauhe

- 0210.20 — naudanliha
- ex 0210.90 — nautaeläinten syötävät osat

muut valmisteet yms.

- 1602.50 — naudasta valmistetut

tai mitä tahansa tuotetta, jonka sopimuksella perustettu Kansainvälinen lihaneuvosto voi lisätä luetteloon.

1.20. Teollisuustuotteiden ja maataloustuotteiden myönnytsuettelot sekä palvelukaupan erityisten sitoumusten lista ja luettelo suosituimmuskohtelua koskevista poikkeuksista

1.20.1. Maataloustuotteita koskeva myönnytsuettelu

Modaliteettiohjeet

Maataloustuotteiden myönnytsuettelon laatimisesta annetaan määräyksiä erityisissä modaliteettiohjeissa.

Modaliteettiohjeet on alunperin julkaistu osana päätösasiakirjan luonnosta vuonna 1991. Ohjeisiin on tehty joitakin tarkistuksia ja asiakirja on julkaistu sopimustekstistä erillään GATTin julkaisuna MTN.GNG/MA/W/24, 20.12.1993. Modaliteettiasiakirjan lisäksi sopimuksen ja myönnytsuetteloiden laatimista koskevia teknisuonteisia ohjeita annettiin asiakirjalla MTN.GNG/MA/W/25, 22.12.1993.

Vaikka asiakirjan johdannossa todetaan, ettei niitä tulla käyttämään sopimuksen alaisen riitojen ratkaisumenettelyjen perustana, on asiakirjalla kansallisten myönnytsuettelojen laatimisessa ollut tärkeä merkitys.

Markkinoillepääsy

Tullien alennuksia koskevien sitoumusten

lähtötasona on 1.9.1986 voimassa ollut ja sovellettu tullitaso, sidottuja tulleja lukuun ottamatta, joiden kohdalla sidontaso on ollut lähtötaso, mikä Suomen kohdalla on ollut pääsääntö. Suomessa on julkaistu sidontoja koskeva laki (661/87) ja asetus (917/87). Suomen kohdalla tullien alennusten lähtökohta on kuitenkin ollut 1.1.1988, silloin voimaanastuneen nimikkeistömuutoksen vuoksi (siirtymien nk. harmonisoituun tullinimikkeistöön).

Tariffikaation, joka tarkoittaa muun kuin tullipohjaisen rajasuojan (määrärajoitukset, tuontimonopolit, muuttuvat tuontimaksut jne.) muuttamista tulliksi, tuloksena saatavat korvaavat tullit, riippumatta siitä esitetäänkö ne prosentti-(ad valorem) vai yksikkö- eli spesifiikitullien muodossa, lasketaan sisäisten ja ulkoisten hintojen välisten todellisten suuruuserojen perusteella. Kukin osallistujamaa toimittaa GATTin sihteeristölle listan sitoumuksista, jotka on laadittu niiden ohjeiden mukaisesti, joista kunkin neuvottelukysymyksen osalta (tullien alennus, vientituki, sisäinen tuki) ollaan käydyissä neuvotteluissa sovittu. Käytettyjen tilastojen tulee perustua vuosiin 1986—1988. Myös sellaiset lisätekijät, joita käytetään jäsenen teollisuuden turvaamiseen, otetaan valmisteiden tariffikaatiossa huomioon. Suomen myönnytsuettelon liitteenä on esitetty listojen laatimista selvittäviä taulukoita. Suomen osalta voitiin tariffikaation peruskautena käyttää vuosia 1988—89.

Tariffikaatiolaskelmien ulkoisena viitehintana eli maailmanmarkkinahintana on yleensä käytetty tuontivaltioiden keskimääräisiin c.i.f. yksikköhintoihin perustuvaa hintaa. Jos näitä ei ole saatavissa, käytetään jonkin toisen valtion yksikköarvoa soveltuvin osin. Kotimaan hinta vastaa kotimarkkinoiden tyypillistä tukumyyntihintaa tai kyseisestä hinnasta tehtyä arviota. Niiden tullinimikkeiden osalta, joihin tariffikaatiota on sovellettu, on näiden hintojen erotuksena saatu tullitaso, joka muodostaa tullialennusten perustason.

Tullien alentaminen ja tuontikiintiöt

Modaliteettiohjeiden mukaan tulleja alennetaan vuonna 1995 alkavan kuusivuotiskauden aikana keskimäärin 36 prosentilla perustullitasosta. Kunkin tuotteen osalta alennuksen on oltava vähintään 15 prosenttia.

Täytäntöönpanokauden ensimmäisenä vuon-

na tariffikaation alaisten ulkomaisten tuotteiden markkinoillepääsyä on oltava vähintään 3 prosenttia vuosien 1986—1988 peruskauten aikaisesta kotimaisen kulutuksen määrästä. Täytäntöönpanokauden loppuun mennessä prosentin tulee nousta 5 prosenttiin. Vähimmäismarkkinoillepääsyn osalta edellytetään alhaista tullitasoa.

Niiden ulkomaisten tuotteiden tuonnin, joka ylittää peruskauten (1986—88) aikana edellä mainitun 5 prosentin vähimmäismarkkinaosuuden kulutuksesta (nk. nykyinen markkinoillepääsy), on jatkuttava vähintään samoilla peruskauten ehdoilla koko täytäntöönpanokauden ajan. Vähimmäismarkkinoillepääsyä ja nykyistä markkinoillepääsyä koskevien sitoumusten täyttämiseksi osapuolet ovat sisällyttäneet myönnytysluetteloihinsa tätä koskevat kiintiöt. Kiintiöihin sisältyvä vähimmäismarkkinoillepääsyn edellyttämä kiintiön laajennus on tahduttava suosituimmusperiaatteen mukaisesti, mikä siis edellyttää samaa tuontikohtelua kaikille osapuolille.

Sekä tullien alennukset että markkinoillepääsymahdollisuuksien laajennukset on toteutettava tasasuurin erin.

Suomen tullialennussitoumukset (sekä tavallisten tullien että tariffikaation tuloksena saatujen tullien osalta) ja nykyiset sekä vähimmäismarkkinoillepääsyä koskevat kiintiöt ovat myönnytysluettelon I osassa.

Kotimainen tuki

Täytäntöönpanokauden aikana kokonaistuen mittausten menetelmällä (AMS) laskettua arvoa vähennetään samansuuruisissa vuosittaisissa erissä. Täytäntöönpanokauden päättyttyä tuen on oltava 20 prosenttia pienempi kuin peruskauten tukitaso. Tukien, jotka eivät täytä sopimuksessa esitettyjä alennusveloitteen ulkopuolelle jäämistä koskevia ehtoja, tulee sisältyä peruskauten kokonaistukeen.

Suomen tukea koskevat sitoumukset ovat myönnytysluettelon IV osan taulukossa.

Vientikilpailu

Valtion tulo- ja menoarvioon sisältyvät maataloustuotteiden vientituki ja vientimäärät ovat

sopimuksen alennusveloitteiden alaisia. Vientitukeen osoitettuja budjettimenoja tulee täytäntöönpanokautena alentaa 36 prosentilla ja tuettuja vientimääriä 21 prosentilla. Valmistajien vientituki rajataan vuosittain valtion tulo- ja menoarviosta maksettavasta tuesta.

Vientitukea saavien tuotteiden vientimäärän vähennys on täytäntöönpanokauden ensimmäisenä vuonna eli 1995 vahvistettava vähintään 3,5 prosenttia vastaavan peruskauten tasoa alemmaksi. Peruskausi on vuodesta 1986 vuoteen 1990. Myös täytäntöönpanokauden loppuvuosien vähennykset tulee vastaavasti suorittaa yhtäsuurin vuosittaisin vähennyserin.

Vähennysten suorittaminen voidaan aloittaa myös vuosien 1991 ja 1992 keskimääräisestä maksetusta vientituesta ja vientimäärästä. Vähennykset tulee tehdä yhtäsuurin vuosittaisin vähennyserin. Tätä mahdollisuutta on sovellettu Suomen myönnytysluettelossa naudan- ja sianlihan sekä viljojen kohdalla.

Sellaisia maataloustuotteiden tai -tuoteryhmien vientitukia, joita ei ole myönnetty peruskauten aikana, ei saa ottaa käyttöön. Tuen määrää koskevista rajoituksista voidaan neuvotella maittain tai alueittain.

Suomen vientitukea koskeva yksityiskohtainen taulukko esitetään myönnytysluettelon IV osassa.

Myönnytysluettelo

Sopimuksen kansalliseen osaan eli Suomen myönnytysluettelo: sisältyvät kaikki maataloustuotteiden tullit, tuontiin liittyvät kiintiöt, kotimaisen maataloustuen vähentämisveloite ja maataloustuotteiden vientiä koskevat rajoitukset.

Myönnytysluettelon I osa kattaa 1044 maataloutta koskevaa tullinimikettä. Sopimuksella muutetaan eli tarjoidaan niiden tuotteiden osalta, joihin on sovellettu tullin lisäksi muita rajasuojan muotoja, kaikki rajasuojaan vaikuttavat toimenpiteet yhdeksi tulliksi. Muutoksella ei ole tarkoitus muuttaa rajasuojan nykyistä tasoa, vaan tavoitteena on ainoastaan saada kaikkien toimenpiteiden vaikutus yhteismitalliseksi. Suomen myönnytysluettelossa tämä tariffikaatio toteutettiin sopimuksen edellyttämässä laajuudessa 490 tuotteen kohdalla. Lähes 200 tuotteen kohdalla tariffikaatio sisältää myös teollisuuden suojaa. Muiden, lähinnä trooppis-

ten tuotteiden osalta tariffikaatio ei tullut kysymykseen, koska ainoastaan tullisuojan alaisiin tuotteisiin menetelmää ei saada soveltaa.

Kaikkia tulleja ryhdytään sopimuksen voimaantulon jälkeen välittömästi alentamaan. Täytäntöönpanokauden aikana tulleja on alennettava keskimäärin 36 prosenttia, kuten aikaisemmin on todettu. Ensimmäinen alennus (6 prosenttia) on tehtävä heti ensimmäisenä sopimusvuotena. Tiettyjen kotimaisten tuotteiden alennusprosenttina on käytetty 15 prosenttia. Näitä tuotteita ovat muun muassa liha, meijerituotteet, vilja, tomaatit ja leikkokukat.

Aikaisemmin tapahtuneen tuonnin osalta (nk. nykyinen markkinoillepääsy) on Suomen myönnytysluettelossa tämän tuonnin mahdollistavat kiintiöt noin puolelle tariffikaation kohteena olevista tuotteista. Kiintiöiden suuruus vastaa vuosina 1988—89 myönnettyjä tuontilisenssejä. 1980-luvun loppupuolen huonot viljasadot nostivat ajanjakson tuonnin jonkin verran normaalin yläpuolelle. Tämä vaikutti viljojen kiintiöön. Neuvotteluissa ei kuitenkaan ollut mahdollista saada tältä osin poikkeuskohtelua hyväksytyksi.

Vähimmäismarkkinoillepääsyä koskevien kiintiöiden määräytymisperusteena on Suomen osalta vuosien 1988—89 keskimääräinen kotimainen kulutus.

Kiintiöt esitetään myönnytysluettelon taulukon 1-B osassa, joka sisältää sekä vähimmäismarkkinoillepääsyä että nykyistä markkinoillepääsyä koskevat kiintiöt.

Kokonaistukea koskevaan laskelmaan ei sisällytetty sopimustekstissä mainitut vaatimukset täyttävää niin sanottua vihreää tukea. Tämä tuki ei kuulu alennusveloitteen piiriin. Muu tuki, niin sanottu oranssi tuki, on alennusveloitteen alaista. Vihreän tuen kokonaismäärä oli peruskaudella 2,3 miljardia markkaa vuodessa ja alennusveloitteen alaisen tuen kokonaismäärä 16,4 miljardia markkaa.

Vihreä tuki

Sallittu eli vihreä tuki muodostui peruskauden ensimmäisenä vuotena (1986) seuraavista eristä:

	milj.mk
<i>a. Yleiset palveluohjelmat</i>	
Tutkimus, neuvonta, koulutus	430
Kasvi- ja eläintautien valvonta ...	41
<i>b. Valtiollinen varastointiohjelma</i>	
Viljan varastointi	50
<i>c. Kotimainen elintarvikeapu</i> (ei ens. vuotena)	
<i>d. Suora tulotuki</i> Pinta-aratuki (ei ens. vuotena)	
<i>e. Tulovakuutusohjelmat</i> (ei Suomessa käytössä)	
<i>f. Luonnonolosuhteiden aiheuttamisen tappioiden korvaukset</i> Katokorvaukset	20
<i>g. Rakenteellisen sopeutuksen tukeminen</i> Eläkejärjestelmät	54
<i>h. Rakenteellisen sopeutuksen tukeminen</i> Maataloustuotannon tasapainottamismenot	369
<i>i. Rakenteellisen sopeutuksen tukeminen</i> Käynnistysavustus (starttiraha) ...	142
Salaojitusavustus	11
Pienelinkeinotuki	117
Siirto maatilatalouden kehittämiskassaan	455
Lainat peltojen kuivatukseen	11
<i>j. Ympäristöohjelmat</i> Luonnonmukaisen viljelyn tukeminen (ei ens. vuotena)	
<i>k. Alueelliset tukiohjelmat</i> Kananmunien kuljetusavustus (ei ens. vuotena)	
Yhteensä	1 700

Oranssi tuki

Vähennysveloitteen alainen tuki muodostuu markkinahintatuesta ja valtion tulo ja menoarviossa osoitetusta suorasta tuesta. Markkinahintatuki eli maailmanmarkkinahinnan ja kotimaisen hinnan erotuksen perusteella määräytyvä tuki oli peruskaudella 1986—88 keskimäärin seuraava:

	Milj. mk	Tuote	Tukimuoto	Tuotanto milj.kg/l	Tuki milj.mk
Maito	5 472				
Naudanliha	2 047	Sokeri- juurikas	Sokerijuuri- kaan tuotanto- palkkio	771	2
Sianliha	2 035				
Lampaanliha	21				
Siipikarjanliha	213	Öljykasvit	(ei lainkaan pe- ruskaudella)	112	0
Kananmunat	435		Pinta-alalisä		859
Vehnä	602				
Ruis	145				
Rehuviljat	3 137			Yhteensä	2 341
Sokerijuurikas	214				
Öljykasvit	301				
Yhteensä	14 627				

Kokonaistuen mittausten menetelmällä saatava luku lasketaan kahden edellä mainitun taulukon lukujen summasta vähentämällä maataloudelta kerätyt maksut (noin 500 miljoonaa markkaa). Näin saadaan AMS:n peruskauden arvoksi 16,4 miljardia markkaa.

Talousarvion kautta maksetut tuet olivat peruskaudella (1986—88) keskimäärin seuraavat.

Tuote	Tukimuoto	Tuotanto milj.kg/l	Tuki milj.mk
Maito	Tuotanto- avustus	2 920	240
	Lisähinta		489
	Kotieläinten lu- kumäärän mu- kaan maksettava avustus		132
	Maidon kulje- tusavustus		37
Naudan- liha	Tuotanto- avustus	123	148
	Naudanlihan tuotantopalkkio		211
Sianliha	Tuotanto- avustus	178	6
Lampaan- liha	Tuotanto- avustus	1	3
	Tuotantopalkkio		7
Siipikarjan- liha	(ei lainkaan pe- ruskaudella)	25	0
Kanan- munat	Kananmunien lisähinta	80	140
Vehnä	(ei lainkaan pe- ruskaudella)	364	0
Ruis	Rukiin tuotanto- palkkio	65	4
Rehuvilja	Rehuviljan tuo- tantopalkkio ...	2 390	63

Vientituki

Vientituen perustilastot esitetään seuraavassa taulukossa. Suomen myönnytysluettelossa naudan- ja sianlihan sekä viljojen lähtötaso on vuosien 1991—92 keskimääräinen vienti ja muilla tuotteilla peruskauden 1986—90 keskimääräinen vienti. Täytäntöönpanokauden päättyessä voimassa oleva vientikatto lasketaan kuitenkin aina peruskauden 1986—90 keskimääräisestä viennistä.

Tuote	Vienti 1986—90 (peruskausi)		Vienti 1991—92	
	milj.mk	milj.kg	milj.mk	milj.kg
Voi	586	19	416	16
Voiöljy	101	3	141	4
Juusto	580	32	565	27
Rasvainen maitojauhe	330	20	134	9
Rasvaton maitojauhe	22	3	56	6
Kanan- munat	188	21	106	13
Sianliha ...	132	8	286	12
Naudanliha	74	3	256	11
Ohra	236	143	661	381
Kaura	317	201	684	406
Vehnä ja vehnä- jauhot	52	24	355	105

Tuotteita on lopullisessa myönnytysluettelossa yhdistelty siten, että sitoumukset tehdään

seitsemälle tuoteryhmälle. Nämä ovat: voi ja voiöljy, juusto, maitojauheet, kananmunat, sianliha, naudanliha ja viljat.

Valmisteille on määrätty vientituen enimmäismäärä. Valmisteisiin luettavat tuotteet on eritelty myönnytysluettelon liitteessä. Samassa liitteessä on eritelty myös edellä mainitut vientitukirajoitusten ryhmittelyn pohjana olevat tuoteryhmät.

Erilliskysymyksiä

Suomen voimassaolevien kahdenvälisten kauppajärjestelyjen tuontikiintiöt on esitetty oheisessa taulukossa. Sopimuksia on tehty yhteensä kymmenen valtion kanssa. Taulukossa on esitetty maataloussopimuksen kannalta tärkeimmät kiintiöt, joita on lähinnä lihatuotteilla, juustolla, margariinilla sekä pakastetuilla mansikoilla. Nämä kiintiöt eivät sisälly Uruguyan kierroksen perusteella avattaviin vähimmäismarkkinoillepääsä koskeviin kiintiöihin,

vaan ne on niistä vähennetty. Erotukseksi jäävä kiintiö on suosituimmuusperiaatteen (MFN) mukaisesti avoin kaikille osapuolille.

Tämä menettely ei juuston ja lampaanlihan kohdalla kuitenkaan ollut mahdollista, koska kahdenvälisten kiintiöiden määrä ylitti vaaditun vähimmäiskiintiön. Tällöin muille jäsenille avointa kiintiötä ei olisi jäänyt lainkaan. Tähän eivät muut jäsenet suostuneet. Sen takia juuston ja lampaanlihan osalta avataan 200 tonnin MFN-pohjainen lisäkiintiö.

Suomen tullitariffin mukaan kahdessa nimikkeessä (2204 1010 ja 2204 2111) tullattaviin viineihin voidaan soveltaa alennettua tullia, mikäli niillä on suojattu alkuperäisnimi. Tällaisella viinillä on oltava Suomen tulliviranomaisen hyväksymä alkuperäistodistus. Alkuperäistodistuskäytäntö on herättänyt huomiota erikoisuutensa takia. Koska alkuperäistodistuksen merkitys on muun muassa viinin tuonnin lisääntymisen takia vähentynyt, katsottiin perustelluksi kaventaa alkuperäistodistuksen merkittävä tullietuutta.

KAHDENVÄLISTEN KAUPPAJÄRJESTELYJEN MAATALOUSTUOTTEITA KOSKEVAT TUONTIKIINTIÖT

Tuote	Nimike	Tuotteen yksilöinti	Kiintiöiden suuruus tn										Yhteensä tn
			Sveitsi	Slovakia	Tsekinmaa	Israel	EY	Ruotsi	Puola	Unkari	Bulgaria	Viro	
Naudan-, sian- ja lampaanliha	0201-0202	Naudanliha					1000	300)			1300
	0203	Sianliha						300) 200*)		500	
	0204	Lampaan & vuohenliha								100		100	
	0210	Suolattu liha						300				300	
	16.01-02	Makkarat		40	40	10		600		150		30	870
	Yhteensä		0	40	40	10	1000	1500	0	450	0	30	3070
Muu liha	02.05	Hevoseliha											
	02.07	Siipikarjant.		10	10					220			240
	02.08	Muu liha											
Juusto	04.06		100				2700	1 000		200	100		4100
Kanamunat **	04.07-08												
Pakastettu mansikka	0811.1090									1 900	100	50	2050
Neitsytöljy	1509.10					10							10
Margariini	1517.10							2000					2000
Kurkut	2005.9020											25	25

*)enint.
50 tn
sianlihaa

1.20.2. Teollisuustuotteita koskeva myönnyty-su-luettelo

Suomi kävi GATTin Uruguayin kierroksella tullien alennusneuvotteluja tarjouksensa perusteella HS-ryhmissä 25—97. Suomen viennin kannalta tarkasteltuna neuvottelujen kohteena oli tullien osalta noin 20 prosenttia vientimme kokonaismäärästä, sillä yli 70 prosentti Suomen viennistä suuntautuu jo tullivapaalle alueille ja noin 10 prosenttia viennistämme maihin, jotka eivät ole GATTin jäseniä. Neuvottelukohteita kavensivat myös GATTin Uruguayn kierroksen neuvotteluperiaatteet, joiden mukaan vain määrätyn tuotteen päätoimittajalla tai keskeisimpiin toimittajiin kuuluvalla maalla on ao. tuotteen suhteen neuvottelu-oikeus.

Suomen neuvotteluasemaa hankaloitti neuvottelujen loppuvaiheessa jonkin verran se, että jouduimme kiristämään teollisuustuotteiden tullien alennustarjouksiimme välttääksemme neuvotteluissa tullierojen kasvattamisen EU:n kanssa Suomen mahdollisen EU-jäsenyyden toteutuessa. Tätä kiristämistä pyrittiin kompensoimaan syventämällä tullien alennuksia nimikkeissä, joissa vaaraa tullierojen kasvattamisesta EU:n kanssa ei ollut. Syvennettyjä leikkauksia jouduttiin tekemään myös ns. aroissa tuotteissa yleisen tullien kolmasosa-alennustavoitteen saavuttamiseksi.

Lähinnä suurien kauppamaiden ajamia konkreettisia toimialoja koskevia useampikeskeisiä ns. sektorikohtaisia nollatulliratkaisuja tai tullien harmonisointeja määrätyle alennetulle tasolle saavutettiin farmasian tuotteissa, kemian tuotteissa, paperi- ja painotuotteissa, lääketieteellisissä kojeissa ja laitteissa, rakennuskoneissa ja -laitteissa, terästuotteissa, värimetalleissa, huonekaluissa, leluissa ja maatalouskoneissa.

Suomi joutui aivan neuvottelujen loppuvaiheessa hyväksymään paperisektorin nollatulliratkaisun, jossa meillä oli defensiivisiä intressejä puolustettavana lähinnä EU-markkinoilla. Koska tämän sektorin keskeiset kauppakumppanit, lähinnä Yhdysvallat, Kanada, Japani ja EU, pitivät sektorin nollatulliratkaisua jopa keskeisenä neuvottelukierroksen menestykselliseen päätökseen saattamisessa, hyväksyi Suomikin ratkaisun. Sektorin tullit poistuvat kuitenkin kymmenen vuoden alennusaikataululla, joten vaatimus lisääntyvään kilpailuun sopeutumisesta EU:n markkinoilla toteutuu tältä osin hitaasti ja asteittain. Tämän sektoriratkai-

sun myönteisenä puolena on korostettava sitä, että ratkaisu tulee avaamaan Suomen viennille aikanaan myös tullivapaat markkinat maailman suurimmilla paperimarkkinoilla Yhdysvalloissa ja Japanissa, jotka tähän saakka ovat olleet eräiden Suomeakin kiinnostavien paperituotteiden osalta suhteellisen korkean tullimuurin suojassa.

Suomelle, kuten eräille muillekin teollisuusmaille, arkojen tekstiili- ja vaateustuotteiden osalta alennusaikatauluksi sovittiin normaalin neljän vuoden alennusaikataulun sijasta kymmenen vuotta. Näiden tuotteiden osalta ei kuitenkaan ole kysymys sektoriratkaisusta. Suomi leikkaa neuvottelutuloksen mukaisesti näiden tuotteiden huipputulleja 35 prosentin tasolta 24 prosenti kattotasolle. Suomen EU-jäsenyys merkitsee kuitenkin tekstiili- ja vaateustuotteiden tullien osalta sitä, että näiden tuotteiden kattotaso alenee kolmen vuoden siirtymäkauden päätyttyä euroopalaiselle 13 prosentin tasolle.

Kahdenvälisissä tuotekohtaisissa neuvotteluissa Suomi keskittyi neuvottelukierroksen loppuvaiheessa neuvottelemaan vain tärkeimpien Euroopan ulkopuolisten kauppakumppanien kanssa niistä keskeisimmistä tuotteista, joissa puolin tai toisin oli päätoimittaja- tai keskeinen toimittajamaan asema. Neuvottelukumppaneita olivat siis Pohjois-Amerikka (Yhdysvallat, Kanada ja Meksikko), Aasian maista Japani, Etelä-Korea, Indonesia, Malesia ja Thaimaa sekä Afrikan maista Etelä-Afrikka.

Tuotekohtaisesti neuvottelut keskittyivät Pohjois-Amerikan maiden kanssa ensisijassa metalliteollisuuden ja kemian tuotteisiin. Erityisesti Yhdysvallat alensi merkittävästi kaikkien niiden tuotteiden tulleja, joissa Suomi teki alennuspyyntöjä päätoimittajan ominaisuudessa. Kaakkois-Aasian kehitysmaat puolestaan alensivat pyyntöjemme mukaisesti merkittävästi erityisesti elektroniikkatuotteiden tullejaan.

Euroopan ulkopuolisten OECD-maiden osalta, joiden kanssa Suomi neuvotteli, tullinkannon aleneminen vientituotteillemme on yhteensä noin 320 mmk vuositasona nykyisellä vientitasollamme, kun GATTin Uruguayn kierroksen tullialennuksen on kokonaisuudessaan huomioitu. Vastaava tullinkannon aleneminen Suomen viennille kehitysmaissa on yhteensä noin 375 mmk. Kokonaistulos neuvotteluista on Suomen kannalta siis yhteensä noin 700 mmk tullialennuksina vuositasona.

1.20.3. Palvelukaupan erityisten sitoumusten lista sekä luettelo suosituimmuuskohtelua koskevista poikkeuksista

Jokaisen GATS-sopimuksen allekirjoittajan on liitettävä sopimukseen erityisiä sitoumuksia koskeva kansallinen lista. Sidontalistassa on yksilöitävä palveluala tai sen osa, jota sitoumus koskee. Näiden osalta on ilmoitettava jäljempänä selostetuin tavoin toimitusmuotokohtaisesti markkinoillepääsyyn (GATS, artikla XVI) ja kansalliseen kohteluun (GATS, artikla XVII) liittyvät rajoitukset. Lisäksi on ilmoitettava ne mahdolliset lisäsitoumukset (GATS, artikla XVIII), joihin jäsen sitoutuu ja joita se ei yllä mainittujen sääntöjen mukaan ole muutoin velvollinen kirjaamaan. Sidontalistassa eritellään seuraavat palvelujen tarjoamisen muodot: rajanylity tapahtuva tarjoaminen, toisen jäsenen alueella tapahtuva hankinta, kaupallinen läsnäolo (etabloituminen) ja luonnollisten henkilöiden (palvelujen tarjoajien liikkuvuus) läsnäolo. Teknisesti sidontalista on jaettu kahteen osaan: kaikille palvelualoille yhteiset rajoitukset ja sitoumukset sekä eritellyt palveluala-kohtaisesti sovellettavat rajoitukset ja sitoumukset.

Suomen sidontalista ei sisällä artiklan XVIII mukaisia lisäsitoumuksia. Kaikille palvelualoille yhteisistä rajoituksista tärkeimmät liittyvät ulkomaalaisomistusta koskeviin rajoituksiin (laki ulkomaalaisten yritysostojen seurannasta 1612/1992 ja laki ulkomailla asuvien ja ulkomaisten yhteisöjen kiinteistöjenhankintojen valvonnasta 1613/1992) ja Ahvenanmaan erityisaseman turvaamiseen kiinteän omaisuuden hankkimisen ja elinkeino-oikeuden osalta (Ahvenanmaan itsehallintolaki 1144—1145/1991), miltä osin sidontalistoihin on neuvoteltu asianomaiset poikkeukset, jotka rajaavat Ahvenanmaan maakunnan kansallista kohtelua koskevan velvoitteen ulkopuolelle.

Suomi on tehnyt erityisiä palvelualakohtaisia sitoumuksia runsaalla 80 palvelualalla, jotka sisältyvät seuraaviin YK:n luokituksen (Provisional central product classification, CPC) mukaisiin luokkiin: liikepalvelut tärkeimpänä alaryhmänä asiantuntijapalvelut, viestintäpalvelut, rakennus- ja muut siihen liittyvät insinööripalvelut, jakelupalvelut, ympäristöpalvelut, rahoituspalvelut, turismi ja matkailuun liittyvät palvelut, ajanviete-, kulttuuri- ja urheilupalvelut, liikenne- ja siihen liittyvät oheispalvelut. Ra-

hoituspalveluihin sisältyvät lähinnä pankki- ja vakuutustoiminta sekä arvopaperikauppa.

Suosituimmuuskohtelusta (MFN) on mahdollisuus myöntää kertaluonteinen poikkeus, periaatteessa korkeintaan kymmeneksi vuodeksi. Poikkeuksen saaminen WTO:n perustamis-sopimuksen voimaantulon jälkeen edellyttää poikkeuslupaa (waiver). Määräajan päätyttyä tulee suosituimmuuskohtelun kanssa ristiriidassa oleva toimenpide saattaa sopusointuun suosituimmuuskohtelun asettaman velvoitteen kanssa. Suosituimmuuskohtelun myöntämistä koskeva velvoite on yleinen ja koskee myös niitä palvelualoja, jotka eivät sisälly erityisiä sitoumuksia koskevaan listaan. Poikkeuksen myöntäminen sidontalistaan sisältävän palvelun osalta on mahdollista ainoastaan toimenpiteelle, jolla myönnetään jollekin tai joillekin jäsenille toisia jäseniä edullisempi kohtelu. Epäedullisemman kohtelun myöntäminen ei ole mahdollista, vaan se olisi ristiriidassa jäsenen markkinoillepääsystä tai kansallista kohtelua koskevien velvoitteiden kanssa.

Pohjoismaille on myönnetty lupa poiketa suosituimmuuskohtelusta pohjoismaisen yhteistyön turvaamiseksi myös tulevaisuudessa. Esimerkkeinä sellaisten instituutioiden toimenpiteistä, joiden yhteydessä pohjoismaiden kohtelu muita paremmin voi tulla kysymykseen mainitaan pohjoismaiden investointipankin, pohjoismaisen teollisuusrahaston, pohjoismaiden projektiventirahaston ja pohjoismaiden ympäristörahoitusyhtiön toiminta.

Palvelujen tarjoajien liikkuvuus

Palvelujen tarjoajien liikkuvuutta koskevat neuvottelut perustuivat palvelukaupan yleissopimuksen palveluja tarjoavien luonnollisten henkilöiden liikkuvuutta koskevaan liitteeseen. Palvelujen tarjoajien liikkuvuus sallitaan rajoitetusti tietyin ehdoin. Pääsääntöisesti vain palvelujen suorituksen johto- ja erityistehtäviin tuleville sallittaisiin normaalista säätelystä helpotettu maahantulo, kuten nykyisissä voimassa olevissa määräyksissä jo säädetään. Siten nämä liikkuvuuden osalta tehdyt sitoumukset eivät edellytä Suomessa voimassa olevan ulkomaalaisten maahantuloon, oleskeluun ja työnte-koon liittyvän lainsäädännön tai muiden määräysten muutoksia.

Ulkomaalaisten maahantulosta, oleskelusta ja työnteosta on Suomessa säädetty ulkoma-

laislailla (378/91), ulkomaalaisasetuksella (142/94) sekä työlupaa koskevien säännösten soveltamisesta tarkemmin työministeriön ulkomaalaisasetuksen nojalla antamalla määräyksellä M 1/94 TM.

Näiden säännösten mukaan Suomeen työskentelemään tulevalta ulkomaalaiselta vaaditaan oleskelu- ja työluvat. Pohjoismaiden kansalaisilta näitä ei kuitenkaan pohjoismaisten sopimusten perusteella vaadita. Muiden ETA-valtioiden kansalaiset eivät ETA-sopimuksen perusteella myöskään tarvitse työlupaa, ja he saavat automaattisesti oleskeluluvan työsuhteen synnyttyä.

Muille ulkomaalaisille työlupa myönnetään työvoimaviranomaisen suorittaman työvoimapolitiittisen harkinnan perusteella tai sitä soveltamatta. Työvoimapolitiittista harkintaa sovellettaessa otetaan huomioon kotimaisen ja siihen rinnastettavissa olevan ulkomaisen työvoiman (ETA-kansalaiset, paluumuuttajat, pakolaiset ja heihin verrattavat) työllisyystilanne kyseisellä alalla. Työlupapalvelullisuudesta vapautetuista säädetään ulkomaalaislain 25 §:ssä sekä ulkomaalaisasetuksen 14 §:ssä, jonka 3 momentin perusteella työministeriö on antanut tarkemmat määräykset tehtävistä ja toimista, joihin ei vaadita työlupaa.

Palvelujen tarjoajien liikkuvuuteen liittyen on sitouduttu työluvan myöntämiseen palveluja tarjoavien yritysten tytäryhtiöiden palvelukseen tulevalle johdolle ja keskijohdolle (johtajat ja päälliköt) automaattisesti ilman työlupaharkintaa, mikä vastaa työministeriön em. määräykseen perustuvaa soveltamiskäytäntöä.

Erityistehtäviin tuleville asiantuntijoille on sitouduttu myöntämään työlupa työvoimapolitiittisen harkinnan perusteella, mikäli yritys voi osoittaa, että heillä on palvelujen suorittamisen kannalta olennaista erikoistietoa.

Asiantuntijoiden osalta työministeriön määräykseen perustuva soveltamiskäytäntö on annettua sitomusta liberaalimpi eli työluvat myönnetään asiantuntijoillekin ilman työvoimapolitiittista harkintaa. Suomen sidontalistassa annetut sitoumukset noudattavat Uruguayn kierroksen päättyessä voimassa ollutta käytäntöä, jolloin työvoimapolitiittista harkintaa edellytettiin sovellettavaksi myös asiantuntijoiden kohdalla. GATSiin liittyvissä jatkoneuvotteLUissa on siten mahdollisuus sitoumusten lievään liberalisointiin, jolloin Suomen työvoimasitoumukset olisivat samassa linjassa mui-

den teollisuusmaiden kokonaisuutena ottaen varsin rajoitettujen työvoimasitoumusten kanssa.

Neljäs Suomen sitoumuslistassa mainittu henkilöstökategoria on ns. liikealan vierailijat (business visitors), jotka voivat ilman työlupavaatimusta saapua maahan neuvottelemaan palvelujen myynnistä, mikäli maassa oleskelu ei ylitä 90 päivää. Tällaista liiketoimintaan liittyvää maassa vierailua voidaan verrata matkailuun, jolloin tänne saapuvalla edellytetään viisumia, mikäli hän on sellaisen maan kansalainen, jolta viisumi vaaditaan.

Rahoituspalvelut

Rahoituspalvelusektorin sitoumusten kirjaustapa poikkeaa tekniseltä toteutustavaltaan edellä kuvatasta muusta sidontalistasta, jossa ilmoitetaan palveluala tai sen osa, jolla halutaan sitoutua. Rahoituspalveluissa sitoudutaan myöntämään sidontalistassa yksilöidyin rajoituksin markkinoillepääsy ja kansallinen kohtelu rahoituspalvelusitoumuksia koskevassa sopimuksessa luetelluille palveluille siinä mainituin ehdoin. Tällöin kirjataan siis ainoastaan sopimukseen nähden tarpeelliset rajoitukset palvelualan, markkinoillepääsyn ja kansallisen kohtelun osalta. Rahoituspalvelusitoumusten osalta tärkeimmät rajoitukset koskevat lakisääteistä työeläkevakuutusta ja lakisääteistä tapaturmavakuutusta, joilla taataan kansalaisten sosiaaliturvan hoitaminen nykykäytännön mukaisesti myös jatkossa.

Vakuutuspalveluissa Suomi on kirjannut markkinoillepääsyn osalta seuraavat rajoitukset. Vakuutusten myynti ja markkinointi ulkomailta Suomeen ilman täällä annettua toimilupaa on mahdollista vain jälleen- ja edelleenvakuutuksessa. Lakisääteinen työeläke- ja tapaturmavakuutus sekä liikenne- ja potilasvakuutus on otettava Suomesta, eikä näitä vakuutuslajeja voi Suomessa harjoittaa ulkomaisen vakuutusyhtiön sivukonttori. Vakuutusyhtiön perustaja sekä toimielinten jäseniä koskevat tietyt kansalaisuus- ja asuinpaikkavaatimukset. Vakuutuksenvälittäjällä on oltava Suomessa kiinteä toimipaikka.

Kansallisen kohtelun osalta Suomi on kirjannut vakuutuspalveluissa ainoana rajoituksena sen, että Suomessa toimiluvan saaneella ulkomaisella vakuutusyhtiöllä on oltava täällä

asuva pääasiamies, jonka sosiaali- ja terveysministeriö hyväksyy.

Vastaavasti pankkipalveluissa Suomi on kirjannut markkinoillepääsyn osalta seuraavat rajoitukset. Valtion maksuliike on hoidettava suomalaisen postisiirron tai määrätyn luotto-laitoksen, Postipankki Oy:n välityksellä. Lisäksi suurempien pankkien sellaista pankkiosakkeiden hankinta jotka tuottavat vähintään kolmasosan osakkeiden äänimäärästä ei ole mahdollista mikäli hankinta vaarantaa tärkeää kansallista etua.

Arvopaperikaupan ja pörssitoiminnan osalta Suomi on markkinoillepääsyn osalta kirjannut seuraavat rajoitukset. Ulkomaisten rahastoyhtiöiden sivukonttorit eivät saa hallinnoida suomalaisia sijoitusrahastoja. Arvopapereiden ja johdannaissopimusten välittäjällä on oltava kiinteä toimipaikka Suomessa.

Pankkien sekä pörssivälittäjien perustajia, hallintoelinten jäseniä ja tilintarkastajia sekä pörssimeklareita, johdannaissopimusten markkinatakaajia ja meklareita koskevat tietyt kansalaisuus- ja kotipaikkavaatimukset.

Lähinnä ETA-sopimuksen johdosta liikenne- ja potilasvakuutusta koskevia rajoituksia on nyttemmin lievennetty sekä edellä tarkoitettujen pankkiosakkeiden hankintaa koskevat rajoitukset poistettu. Lisäksi ETA-sopimuksen mukaisesti vakuutus- ja pankkitoiminnan sekä arvopaperikaupan ja pörssitoiminnan osalta kansalaisuusvaatimukset on poistettu ja asuinpaikkavaatimuksia on lievennetty.

Rahoituspalvelujen osalta Suomi ei ole kirjannut yhtään poikkeusta suosituimmuuskohtelusta.

Liikenne

Maantie- ja rautatiekuljetus

Maantieliikenteelle yleissopimuksen merkitys on tällä hetkellä vähäinen, koska kansallisten sitoumusten ulkopuolelle jää kahden- tai monenkeskisesti sovittu Suomen kansainvälinen henkilö- ja tavaraliikenne sekä kabotaasikuljetukset. Edellä lueteltujen osalta olemme pyytäneet myös luvan poiketa suosituimmuuskohtelun noudattamisesta. Maantie- ja rautatiekaluston ylläpito- ja huoltopalvelut ovat mukana Suomen sidontalistassa.

Merenkulku

Suosituimmuuskohtelu (MFN) ei koske ko-

timaan vesiliikennettä (kabotaasi), josta Suomessa on säädetty lailla (332/89) elinkeinon harjoittamisen oikeudesta annetun lain 4§:n muuttamisesta. Sen mukaan kaupparenkulkuun Suomen vesialueella ei saa käyttää muita kuin suomalaisia aluksia, ellei kysymyksessä ole ulkomaanliikenne. Suomi voi kuitenkin sopia vastavuoroisesti toisen valtion kanssa siitä, että kyseisen valtion alukset ovat oikeutettuja kabotaasiliikenteen harjoittamiseen joko kokonaisuudessaan tai joiltakin sopimuksessa määrättyiltä osin. Toistaiseksi Suomi ei ole tehnyt tällaisia sopimuksia.

Lentoliikenne

Ilmailun tietokonepohjaisia paikanvarausjärjestelmiä koskevaa poikkeusta sovelletaan sellaiseen maahan nähden, jossa olevassa paikanvarausjärjestelmässä ulkomainen yrittäjä on tietyissä olosuhteissa kotimaisia huonommassa asemassa. Kaikki EFTA- ja EU-maat ovat tehneet tämän poikkeuksen.

Tele- ja audiovisuaaliset palvelut

Televiestinnän osalta yleissopimus avaa ja lostetut telepalvelut kilpailulle, siten kuin maiden sitoumuksissa määrätään. Näiden ns. lisäarvopalveluiden taloudellinen merkitys on kuitenkin varsin pieni verrattuna koko teletoinnin liikevaihtoon. Suomen sidontalista on yhdenmukainen Euroopan unionin listan kanssa ja siihen sisältyvät tietyt lisäarvopalvelut, esimerkiksi sähkö- ja puheposti, EDI/OVT ja teletietopalvelut.

Suomi teki audiovisuaalisissa palveluissa yhdessä EU:n ja muiden EFTA-maiden kanssa sopimuksen suosituimmuuskohteluun osaltaan poikkeuksia, jotka mahdollistavat edelleen eurooppalaiset määrärajoitukset televisiossa ja keskinäiset tukijärjestelmät.

Suomen lainsäädäntö ja muutosten tarve

Mitkään sitoumuksista eivät edellytä voimassa olevan lainsäädäntömme muuttamista tai uutta lainsäädäntöä. Jotkut kirjatusta rajoituksista on sittemmin poistettu ETA-sopimuksen voimaantulon jälkeen. Muutoksia ei ole kuitenkaan otettu huomioon sidontalistassam-

me, vaan sidonnan taso jää asianomaisissa tapauksissa sovellettavaa lainsäädäntöä korkeammaksi.

2. Päätösasiakirjaan sisältyvät ministeripäätökset ja julistukset

Päätösasiakirjaan sisältyvien ministeripäätösten ja julistusten sisältö on selostettu kohdassa 6.3. siltä osin kuin niitä ei ole sisällytetty asianomaisia sopimuksia koskeviin selityksiin.

3. Tarkemmat säännökset ja määräykset

Sopimuksen ja sen liitesopimusten voimaansaattamisasetukseen otettaisiin tavanomaiset määräykset sopimusten voimaansaattamislain voimaantulosta. Sopimuksen voimaantulon yhteydessä edellytettävät lainsäädäntömuutokset tulevat katettua EU-jäsenyyden myötä yhteisöläinsäädännön kautta. Teollis- ja tekijänoikeuksia koskeva sopimus ja julkisia hankintoja koskeva sopimus tulevat voimaan vasta vuonna 1996 ja näiden osalta lainsäädäntöä koskevat muutokset toteutetaan vuoden 1995 aikana EY-lainsäädännön yhteydessä. Muut muutokset toteutetaan lakia alemmalla tasolla annettavilla täytäntöönpanosäännöksillä.

4. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan asetuksella säädettävänä ajankohtana samanaikaisesti Maailman kauppajärjestön perustamissopimuksen ja sen liitesopimusten voimaantulon kanssa.

Maailman kauppajärjestön perustamissopimuksen on tarkoitus tulla voimaan 1.1.1995, mikäli siihen mennessä on riittävästi ratifiointeja tai mahdollisimman pian sen jälkeen. Julkisia hankintoja koskeva useammankeskinen sopimus tulisi kuitenkin voimaan vasta 1.1.1996. Samoin teollis- ja tekijänoikeuksia koskevia velvoitteita noudatettaisiin Suomen osalta sopimuksen mahdollistaman ylimenokauden mukaisesti vasta 1.1.1996 alkaen.

Sopimuksen lopullisesta voimaantuloajankohdasta on, ottaen huomioon sopimuksen ratifiointitilanne, tarkoitus päättää sitä varten kokoontuvassa konferenssissa Genevessä 8.12.1994.

Esitykseen liittyvän lakiehdotuksen voimaan-

tulemiselle Ahvenanmaan maakunnassa on saatava Ahvenanmaan maakuntapäivien hyväksyminen, koska sopimukseen sisältyy maakunnan toimivaltaan kuuluvia asioita. Näitä asioita ovat muun muassa valtioneuvoston sopimukseen liittyvät määräykset siltä osin kuin ne koskevat aluetukea ja maataloussopimukseen sisältyviä erilaisia tukimuotoja alueellisella tasolla.

Laki Maailman kauppajärjestön perustamissopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä on tarkoitus saattaa voimaan erillisellä asetuksella 1.1.1995 ellei implementaatiokonferenssi sovi toisesta ajankohdasta.

5. Säättämisyjärjestys

Ehdotus laiksi Maailman kauppajärjestön perustamissopimuksen ja sen liitesopimusten eräiden määräysten hyväksymisestä ehdotetaan käsiteltäväksi tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä. Sopimukset sisältävät eräitä lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä, joiden mukaisesti Suomi muun muassa sitoutuu alentamaan kansallisia tuontitullejaan sekä muuttamaan maatalouden tukijärjestelmänsä. Suomen liittyminen Euroopan unioniin vaikuuttaa mainittuihin sitoumuksiin kuitenkin siten, että Maailman kauppajärjestön perustamissopimuksen eräiden liitesopimusten edellyttämät muutokset lainsäädäntöön toteutetaan pääosin jäsenyyden voimaantulosta osana yhteisön lainsäädäntöä ja tästä johtuvia muutoksia kansallisiin lakeihin, joita koskevat hallituksen esitykset on annettu eduskunnalle erikseen. Kuten esityksen palvelukaupan yleissopimusta ja julkisia hankintoja koskevaa sopimusta koskevissa perusteluissa on todettu, sopimukseen ei liity velvoitteita, jotka olisivat ristiriidassa Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/91) säännösten kanssa.”

6. Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus

GATTin Uruguay'n kierroksen neuvottelutulosella perustetaan uusi itsenäinen kansainvälinen järjestö, Maailman kauppajärjestö, WTO. Samalla neuvottelutulos laajentaa perinteisen, ainoastaan tavarakauppaa säädelleen GATT-sopimuksen toimialan koskemaan palvelujen kauppaa, teollis- ja tekijänoikeuksien kaupan liittyviä näkökohtia ja investointitoimia.

Maataloustuotteiden ja tekstiili- ja vaatetus- tuotteiden kauppa, joka paljolti oli yleisten sääntöjen ulkopuolella, sisällytetään kokonaisuudessaan sopimuskatteeseen. WTO-sopimuksen merkittävyyden takia hallitus pitää eduskunnan suostumusta tarpeellisena.

Koska eräät liitesopimukset myös sisältävät eräitä hallitusmuodon 33 pykälän 1 momentissa tarkoitettuja lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä, edellyttävät ne eduskunnan hyväksymistä. Sopimukseen sisältyy tullitariffien alentamista koskevia eduskunnan toimivaltaan liittyviä määräyksiä, jotka, elleivät niitä koskevat lainsäädännölliset muutokset toteutuisi EU:hun liittymisen yhteydessä yhteisöläinsäädännön kautta, edellyttäisivät eduskunnan hyväksymistä. Lisäksi on odotettavissa, että uuden järjestön vuosittainen jäsenmaksuosuus nousee uusien alueiden tuomien lisävelvoitteiden takia. Samoin maksuosuuksien määräytymisperusteen muuttuminen huomioimaan myös

palvelujen kauppa ja vastaisuudessa lisäksi teollis- ja tekijäinoikeuksista saatavat tulot heijastunevat Suomen maksuosuuden suuruuteen, joka tavarakaupan nojalla laskettuna on edustanut noin 0.65 prosenttia järjestön budjetista. (v. 1994 0.66% eli 2,7 milj. mk.).

Edellä olevan perusteella sekä hallitusmuodon 33 §:n mukaisesti esitetään,

että Eduskunta hyväksyisi 15 päivänä huhtikuuta 1994 Marrakeshissa tehdyn Maailman kauppajärjestön perustamissopimuksen ja sen II artiklassa tarkoitettujen liitesopimusten ne määräykset, jotka vaativat Eduskunnan suostumuksen.

Koska sopimus sisältää määräyksiä, jotka kuuluvat lainsäädännön alaan, annetaan samalla Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

L a k i

Maailman kauppajärjestön perustamissopimuksen ja sen liitesopimusten eräiden määräysten hyväksymisestä

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Marrakeshissa 15 päivänä huhtikuuta 1994 tullitariffeja ja kauppaa koskevan yleissopimuksen (GATT) puitteissa vuosina 1986—1994 käydyissä monenvälisissä kauppaneuvotteluissa tehdyn Maailman kauppajärjestön perustamissopimuksen ja sen II artiklassa tarkoitettujen liitesopimusten määräykset ovat, mikäli ne kuuluvat lainsäädännön alaan, voimassa niin kuin siitä on sovittu.

2 §

Tarkempia säännöksiä tämän lain täytäntöönpanosta annetaan tarvittaessa asetuksella.

3 §

Tämä laki tulee voimaan asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Helsingissä 21 päivänä marraskuuta 1994

Tasavallan Presidentti
MARTTI AHTISAARI

Ministeri *Seppo Kääriäinen*

MAAILMAN KAUPPAJÄRJESTÖN PERUSTAMISSOPIMUS

Tämän sopimuksen *osapuolet, jotka tunnustavat*, että niiden välisiä suhteita kaupan ja taloudellisen yritteliäisyyden alalla pitäisi hoitaa pyrkimyksenä elintason kohottaminen, täystyöllisyyden turvaaminen, suuri ja tasainen kasvava reaalitytulon ja tehokkaan kysynnän määrä ja laajentaa tavaroiden ja palveluiden tuotantoa ja kauppaa, samalla sallien maailman luonnonvarojen optimaalinen käyttö kestäväen kehityksen tavoitteiden mukaisesti, tavoitella sekä ympäristön suojelua että säilyttämistä ja edistää sitä koskevia menetelmiä siten, että ne ovat sopusoinnussa osapuolien eri vaiheissa olevien taloudellisen kehityksen tarpeiden ja ongelmien kanssa,

tunnustavat edelleen, että tarvitaan myönteisiä ponnistuksia, joiden tarkoituksena on varmistaa, että kehitysmaat, erityisesti vähiten kehittyneet kehitysmaat, saavat niiden taloudellista kehitystä vastaavan osuuden kansainvälisen kaupan kasvusta,

haluavat myötävaikuttaa näiden tavoitteiden saavuttamiseen solmimalla keskinäisen ja kaikille osapuolille edullisen sopimuksen, jonka päämääränä on huomattavasti alentaa tullitariffeja ja vähentää muita kaupan esteitä sekä poistaa syrjivä menettely kansainvälisissä kauppasuhteissa,

päättävät siten kehittää yhtenäisen, elinkykyisemmän ja kestäväen monenkeskisen kauppajärjestelmän, joka käsittää tullitariffeja ja kauppaa koskevan yleissopimuksen, aikaisemmat kaupan vapauttamispyrkimysten tulokset sekä kaikki Uruguayen kierroksen monenkeskisten kauppaneuvottelujen tulokset,

päättävät säilyttää perusperiaatteet sekä edistää monenkeskisen kauppajärjestelmän perimmäisiä tavoitteita,

sopivat seuraavaa:

AGREEMENT ESTABLISHING THE WORLD TRADE ORGANIZATION

The *Parties* to this Agreement,

Recognizing that their relations in the field of trade and economic endeavour should be conducted with a view to raising standards of living, ensuring full employment and a large and steadily growing volume of real income and effective demand, and expanding the production of and trade in goods and services, while allowing for the optimal use of the world's resources in accordance with the objective of sustainable development, seeking both to protect and preserve the environment and to enhance the means for doing so in a manner consistent with their respective needs and concerns at different levels of economic development,

Recognizing further that there is need for positive efforts designed to ensure that developing countries, and especially the least developed among them, secure a share in the growth in international trade commensurate with the needs of their economic development,

Being desirous of contributing to these objectives by entering into reciprocal and mutually advantageous arrangements directed to the substantial reduction of tariffs and other barriers to trade and to the elimination of discriminatory treatment in international trade relations,

Resolved, therefore, to develop an integrated, more viable and durable multilateral trading system encompassing the General Agreement on Tariffs and Trade, the results of past trade liberalization efforts, and all of the results of the Uruguay Round of Multilateral Trade Negotiations,

Determined to preserve the basic principles and to further the objectives underlying this multilateral trading system,

Agree as follows:

Artikla I

Järjestön perustaminen

Maailman kauppajärjestö (myöhemmin ”WTO”) perustetaan.

Artikla II

WTO:n toimialue

1. WTO tarjoaa yhteisen järjestöllisen rakenteen hoitaa jäsentensä välisiä kauppasuhteita niissä kysymyksissä, jotka koskevat tämän sopimuksen liitteissä olevia sopimuksia ja niihin liittyviä oikeudellisia asiakirjoja.

2. Liitteisiin 1, 2 ja 3 sisältyvät sopimukset ja niihin liittyvät oikeudelliset asiakirjat (myöhemmin ”monenkeskiset sopimukset”) ovat erottamaton osa tätä sopimusta ja sitovat kaikkia jäseniä.

3. Liitteeseen 4 sisältyvät sopimukset ja niihin liittyvät oikeudelliset asiakirjat (myöhemmin ”useammankeskiset sopimukset”) ovat myös osa tätä sopimusta niiden jäsenten osalta, jotka ovat hyväksyneet ne ja ne sitovat noita jäseniä. Useammankeskiset sopimukset eivät luo velvoitteita eivätkä oikeuksia niille jäsenille, jotka eivät ole hyväksyneet niitä.

4. Tullitariffeja ja kauppaa koskeva yleissopimus liitteessä 1A (myöhemmin ”GATT 1994 -sopimus”) on oikeudellisesti erillinen tullitariffeja ja kauppaa koskevasta yleissopimuksesta, päivämäärältään 30.10.1947, joka on liitetty loppuasiakirjaan, joka hyväksyttiin Yhdistyneiden kansakuntien kauppaja-työllisyyskonferenssin valmistelevan komitean toisen istunnon päätöstilaisuudessa, siten kuin sitä on korjattu, muutettu tai tarkistettu (myöhemmin ”GATT 1947 -sopimus”).

Artikla III

WTO:n toiminnot

1. WTO helpottaa tämän sopimuksen sekä monenkeskisten kauppasopimusten täytäntöönpanoa, hallintoa, toimintaa ja edistää niiden tavoitteita sekä tarjoaa rakenteen useammankeskisten kauppasopimusten täytäntöönpanolle, hallinnolle ja toiminnalle.

2. WTO tarjoaa neuvottelupaikan jäsenilleen monenkeskisten kauppasuhteiden osalta, joita

Article I

Establishment of the Organization

The World Trade Organization (hereinafter referred to as ”the WTO”) is hereby established.

Article II

Scope of the WTO

1. The WTO shall provide the common institutional framework for the conduct of trade relations among its Members in matters related to the agreements and associated legal instruments included in the Annexes to this Agreement.

2. The agreements and associated legal instruments included in Annexes 1, 2 and 3 (hereinafter referred to as ”Multilateral Trade Agreements”) are integral parts of this Agreement, binding on all Members.

3. The agreements and associated legal instruments included in Annex 4 (hereinafter referred to as ”Plurilateral Trade Agreements”) are also part of this Agreement for those Members that have accepted them, and are binding on those Members. The Plurilateral Trade Agreements do not create either obligations or rights for Members that have not accepted them.

4. The General Agreement on Tariffs and Trade 1994 as specified in Annex 1A (hereinafter referred to as ”GATT 1994”) is legally distinct from the General Agreement on Tariffs and Trade, dated 30 October 1947, annexed to the Final Act Adopted at the Conclusion of the Second Session of the Preparatory Committee of the United Nations Conference on Trade and Employment, as subsequently rectified, amended or modified (hereinafter referred to as ”GATT 1947”).

Article III

Functions of the WTO

1. The WTO shall facilitate the implementation, administration and operation, and further the objectives, of this Agreement and of the Multilateral Trade Agreements, and shall also provide the framework for the implementation, administration and operation of the Plurilateral Trade Agreements.

2. The WTO shall provide the forum for negotiations among its Members concerning

käsitellään tämän sopimuksen liitteissä olevissa sopimuksissa. WTO voi myös tarjota neuvottelupaikan jäsenilleen niiden monenkeskisissä kauppasuhteissa ja rakenteen näiden neuvottelutulosten täytäntöönpanemiseen, siten kuin ministerikokous päättää.

3. WTO hallinnoi tämän sopimuksen liitteessä 2 olevaa riitojen ratkaisusta annettuja sääntöjä ja menettelyjä koskevaa sopimusta (myöhemmin ”sopimus riitojenratkaisusta” tai ”DSU”).

4. WTO hallinnoi tämän sopimuksen liitteessä 3 olevaa kauppapoliittista tutkintajärjestelmää (myöhemmin ”TPRM”).

5. Saavuttaakseen laajemman yhtenäisyyden maailmanlaajuisessa talouspolitiikassa WTO on yhteistyössä tarkoituksellaisella tavalla Kansainvälisen valuuttarahaston ja Kansainvälisen jälleerakennus- ja kehityspankin sekä sen liitännäisjärjestöjen kanssa.

Artikla IV

WTO:n rakenne

1. Ministerikokous muodostuu kaikkien jäsenten edustajista ja se kokoontuu vähintään kerran kahdessa vuodessa. Ministerikokouksen tehtävänä on panna täytäntöön WTO:n toimintoja sekä ryhtyä siinä tarvittaviin toimiin. Ministerikokouksella on valta tehdä päätöksiä kaikista monenkeskisten kauppasopimusten alaisista asioista, jos jäsen sitä pyytää, tämän sopimuksen sekä jokaisen kyseeseen tulevan monenkeskisen kauppasopimuksen erityisten päätöksentekosääntöjen mukaisesti.

2. Yleisneuvosto koostuu kaikkien jäsenten edustajista ja se kokoontuu tarvittaessa. Ministerikokouksen istuntojen välisenä aikana yleisneuvosto huolehtii sen tehtävistä. Yleisneuvosto panee täytäntöön sille tässä sopimuksessa määrätyt tehtävät. Yleisneuvosto laatii omat menettelytapasääntönsä ja hyväksyy 7 kohdassa mainittujen komiteoiden menettelytapasääntöt.

3. Yleisneuvosto kokoontuu tarvittaessa hoitamaan velvollisuutensa riitojenratkaisuelimenä siten kuin riitojen ratkaisusta annettuja sääntö-

their multilateral trade relations in matters dealt with under the agreements in the Annexes to this Agreement. The WTO may also provide a forum for further negotiations among its Members concerning their multilateral trade relations, and a framework for the implementation of the results of such negotiations, as may be decided by the Ministerial Conference.

3. The WTO shall administer the Understanding on Rules and Procedures Governing the Settlement of Disputes (hereinafter referred to as the ”Dispute Settlement Understanding” or ”DSU”) in Annex 2 to this Agreement.

4. The WTO shall administer the Trade Policy Review Mechanism (hereinafter referred to as the ”TPRM”) provided for in Annex 3 to this Agreement.

5. With a view to achieving greater coherence in global economic policy-making, the WTO shall cooperate, as appropriate, with the International Monetary Fund and with the International Bank for Reconstruction and Development and its affiliated agencies.

Article IV

Structure of the WTO

1. There shall be a Ministerial Conference composed of representatives of all the Members, which shall meet at least once every two years. The Ministerial Conference shall carry out the functions of the WTO and take actions necessary to this effect. The Ministerial Conference shall have the authority to take decisions on all matters under any of the Multilateral Trade Agreements, if so requested by a Member, in accordance with the specific requirements for decision-making in this Agreement and in the relevant Multilateral Trade Agreement.

2. There shall be a General Council composed of representatives of all the Members, which shall meet as appropriate. In the intervals between meetings of the Ministerial Conference, its functions shall be conducted by the General Council. The General Council shall also carry out the functions assigned to it by this Agreement. The General Council shall establish its rules of procedure and approve the rules of procedure for the Committees provided for in paragraph 7.

3. The General Council shall convene as appropriate to discharge the responsibilities of the Dispute Settlement Body provided for in

töjä ja menettelyjä koskevassa sopimuksessa on säädetty. Riitojenratkaisuelimellä voi olla oma puheenjohtaja ja sen on laadittava sellaiset menettelytapasäännöt, jotka se katsoo tarpeelliseksi velvoitteidensa täyttämiseksi.

4. Yleisneuvosto kokoontuu tarvittaessa hoitamaan velvollisuutensa kauppapoliittisena tutkimuselimenä kuten TPRM-sopimuksessa säädetään. Kauppapoliittisella tutkimuselimellä voi olla oma puheenjohtaja ja sen on laadittava sellaiset menettelytapasäännöt, jotka se katsoo tarpeellisiksi velvoitteidensa täyttämiseksi.

5. Tavarakauppaneuvosto, palvelukauppaneuvosto ja teollis- ja tekijänoikeuksien kaupan liittyviä näkökohtia käsittelevä neuvosto (myöhemmin ”TRIPS-neuvosto”) toimivat yleisneuvoston yleisohjauksen alaisina. Tavarakauppaneuvosto valvoo liitteessä 1A olevien monenkeskisten kauppasopimusten toimintaa. Palvelukauppaneuvosto valvoo palvelukaupan yleissopimuksen (myöhemmin ”GATS”) toimintaa. TRIPS-neuvosto valvoo sopimuksen tekijän- ja teollisoikeuksien kaupan liittyvistä näkökohdista (myöhemmin ”TRIPS-sopimus”) toimintaa. Nämä neuvostot panevat täytäntöön ne tehtävät, jotka niille on annettu asianomaisissa sopimuksissa ja yleisneuvostossa. Ne laativat kukin erikseen menettelytapasääntönsä, jotka yleisneuvoston on hyväksyttävä. Näiden neuvostojen jäsenyys on avoinna kaikille jäsenten edustajille. Nämä neuvostot kokoontuvat tarvittaessa huolehtimaan tehtävistään.

6. Tavarakauppaneuvosto, palvelukauppaneuvosto ja TRIPS-neuvosto voivat perustaa tarvitsemiaan lisäelimiä. Nämä lisäelimet laativat menettelytapasääntönsä, jotka asianomaisen neuvosto hyväksyy.

7. Ministerikokous perustaa kauppaja kehityskomitean, maksutaserajoituksia käsittelevän komitean ja budjetti-, talous- ja hallintokomitean, jotka panevat täytäntöön ne tehtävät, jotka on määrätty tässä sopimuksessa ja monenkeskisissä kauppasopimuksissa sekä mikä tahansa lisätehtävät, jotka yleisneuvosto määrää niille, sekä voi perustaa sellaisia lisäkomiteoita, joille se antaa tarpeellisiksi katsomansa tehtävät. Osana toiminnoistaan kauppa- ja kehityskomitea tarkastaa säännöllisesti mo-

the Dispute Settlement Understanding. The Dispute Settlement Body may have its own chairman and shall establish such rules of procedure as it deems necessary for the fulfilment of those responsibilities.

4. The General Council shall convene as appropriate to discharge the responsibilities of the Trade Policy Review Body provided for in the TPRM. The Trade Policy Review Body may have its own chairman and shall establish such rules of procedure as it deems necessary for the fulfilment of those responsibilities.

5. There shall be a Council for Trade in Goods, a Council for Trade in Services and a Council for Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights (hereinafter referred to as the ”Council for TRIPS”), which shall operate under the general guidance of the General Council. The Council for Trade in Goods shall oversee the functioning of the Multilateral Trade Agreements in Annex 1A. The Council for Trade in Services shall oversee the functioning of the General Agreement on Trade in Services (hereinafter referred to as ”GATS”). The Council for TRIPS shall oversee the functioning of the Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights (hereinafter referred to as the ”Agreement on TRIPS”). These Councils shall carry out the functions assigned to them by their respective agreements and by the General Council. They shall establish their respective rules of procedure subject to the approval of the General Council. Membership in these Councils shall be open to representatives of all Members. These Councils shall meet as necessary to carry out their functions.

6. The Council for Trade in Goods, the Council for Trade in Services and the Council for TRIPS shall establish subsidiary bodies as required. These subsidiary bodies shall establish their respective rules of procedure subject to the approval of their respective Councils.

7. The Ministerial Conference shall establish a Committee on Trade and Development, a Committee on Balance-of-Payments Restrictions and a Committee on Budget, Finance and Administration, which shall carry out the functions assigned to them by this Agreement and by the Multilateral Trade Agreements, and any additional functions assigned to them by the General Council, and may establish such additional Committees with such functions as it may deem appropriate. As part of its functions,

nenkeskisissä kauppasopimuksissa olevat, vähiten kehittyneiden kehitysmaajäsenien suositummuutta koskevat erityismääräykset ja raportoi niistä yleisneuvostolle tarvittavia toimia varten. Näiden komiteoiden jäsenyys on avoina kaikkien jäsenten edustajille.

8. Useammankeskisissä kauppasopimuksissa olevat toimielimet huolehtivat niistä tehtävistä, jotka niille määräytyvät niistä sopimuksista ja toimivat WTO:n järjestöllisen rakenteen puitteissa. Näiden toimielimien on säännöllisesti annettava yleisneuvostolle tietoja toiminnastaan.

Artikla V

Suhteet muihin järjestöihin

1. Yleisneuvosto sopii tarkoituksenmukaisista järjestelyistä tehokkaan yhteistyön turvaamiseksi muiden hallitusten välisten järjestöjen kanssa, joiden vastualueet liittyvät WTO:n vastaaviin velvoitteisiin.

2. Yleisneuvosto voi ryhtyä tarkoituksenmukaisiin järjestelyihin neuvottelujen ja yhteistyön aikaansaamiseksi julkishallinnon ulkopuolisten järjestöjen kanssa, joita koskevat WTO:hon liittyvät asiat.

Artikla VI

Sihteeristö

1. Perustetaan WTO:n sihteeristö (myöhemmin ”sihteeristö”), jonka johtajana toimii pääjohtaja.

2. Ministerikokous nimittää pääjohtajan ja hyväksyy ne määräykset, jotka määrittävät pääjohtajan valtuudet, velvollisuudet, palvelusehdot ja toimikauden.

3. Pääjohtaja nimittää sihteeristön henkilökunnan sekä määrää heidän työtehtävänsä ja palvelusehtonsa ministerikokouksen hyväksymien sääntöjen mukaisesti.

4. Pääjohtajan ja sihteeristön henkilökunnan velvollisuudet ovat luonteeltaan yksinomaan kansainvälisiä. Täyttäessään velvollisuuksiaan pääjohtaja ja sihteeristön henkilökunta eivät saa pyytää tai hyväksyä minkään hallituksen tai muun WTO:n ulkopuolisen viranomaisen ohjeita. Heidän tulee pidättäytyä sellaisista toimista, jotka voisivat vahingoittavasti vaikuttaa heidän asemaansa kansainvälisinä virka-

the Committee on Trade and Development shall periodically review the special provisions in the Multilateral Trade Agreements in favour of the least-developed country Members and report to the General Council for appropriate action. Membership in these Committees shall be open to representatives of all Members.

8. The bodies provided for under the Plurilateral Trade Agreements shall carry out the functions assigned to them under those Agreements and shall operate within the institutional framework of the WTO. These bodies shall keep the General Council informed of their activities on a regular basis.

Article V

Relations with Other Organizations

1. The General Council shall make appropriate arrangements for effective cooperation with other intergovernmental organizations that have responsibilities related to those of the WTO.

2. The General Council may make appropriate arrangements for consultation and cooperation with non-governmental organizations concerned with matters related to those of the WTO.

Article VI

The Secretariat

1. There shall be a Secretariat of the WTO (hereinafter referred to as ”the Secretariat” headed by a Director-General.

2. The Ministerial Conference shall appoint the Director-General and adopt regulations setting out the powers, duties, conditions of service and term of office of the Director-General.

3. The Director-General shall appoint the members of the staff of the Secretariat and determine their duties and conditions of service in accordance with regulations adopted by the Ministerial Conference.

4. The responsibilities of the Director-General and of the staff of the Secretariat shall be exclusively international in character. In the discharge of their duties, the Director-General and the staff of the Secretariat shall not seek or accept instructions from any government or any other authority external to the WTO. They shall refrain from any action which might adversely reflect on their position as interna-

miehinä. WTO:n jäsenten tulee kunnioittaa pääjohtajan ja sihteeristön henkilökunnan velvollisuuksien kansainvälistä luonnetta, eivätkä ne saa pyrkiä vaikuttamaan heidän tehtäviensä suoritukseen.

Artikla VII

Budjetti ja maksuusuudet

1. Pääjohtaja esittää budjetti-, talous- ja hallintokomitealle vuosittain WTO:n talousarvion sekä tilinpäätöksen. Budjetti-, talous- ja hallintokomitea tarkastaa vuosittain pääjohtajan esittämän talousarvion sekä tilinpäätöksen ja antaa suosituksensa niistä yleisneuvostolle. Yleisneuvoston on hyväksyttävä vuosittainen talousarvio.

2. Budjetti-, talous- ja hallintokomitea ehdottaa yleisneuvostolle taloussäännöt, joiden tulee sisältää määräykset:

a) jäsenmaksujen suuruuden määrittämisestä jakamalla WTO:n kulut jäsenten kesken ja

b) niistä toimenpiteistä, joihin ryhdytään jäsenten maksamattomien velkojen osalta.

Taloussääntöjen on perustuttava niin pitkälle kuin on käytännöllistä GATT 1947 -sopimuksen määräyksiin ja käytäntöihin.

3. Yleisneuvoston on hyväksyttävä taloussäännöt ja vuosittainen talousarvio kaksikolmasosan enemmistöllä, johon on osallistunut enemmän kuin puolet WTO:n jäsenistä.

4. Jokaisen jäsenen on viivyttämättä maksettava jäsenmaksuusuutensa WTO:n kuluista yleisneuvoston hyväksymien taloussääntöjen mukaisesti.

Artikla VIII

WTO:n asema

1. WTO on oikeushenkilö ja jokaisen sen jäsenistä on myönnettävä sille sellainen oikeudellinen asema, mikä on tarpeellista sen tehtävien hoitamiseksi.

2. Jokaisen WTO:n jäsenen on myönnettävä sille sellaiset etuoikeudet ja vapaudet, jotka ovat tarpeellisia sen tehtävien hoitamiseksi.

3. Jokaisen WTO:n jäsenen on myönnettävä WTO:n virkailijoille sekä jäsenten edustajille samalla tavalla sellaiset etuoikeudet ja vapau-

tionaalisten virkamiesten. The Members of the WTO shall respect the international character of the responsibilities of the Director-General and of the staff of the Secretariat and shall not seek to influence them in the discharge of their duties.

Article VII

Budget and Contributions

1. The Director-General shall present to the Committee on Budget, Finance and Administration the annual budget estimate and financial statement of the WTO. The Committee on Budget, Finance and Administration shall review the annual budget estimate and the financial statement presented by the Director-General and make recommendations thereon to the General Council. The annual budget estimate shall be subject to approval by the General Council.

2. The Committee on Budget, Finance and Administration shall propose to the General Council financial regulations which shall include provisions setting out:

(a) the scale of contributions apportioning the expenses of the WTO among its Members; and

(b) the measures to be taken in respect of Members in arrears.

The financial regulations shall be based, as far as practicable, on the regulations and practices of GATT 1947.

3. The General Council shall adopt the financial regulations and the annual budget estimate by a two-thirds majority comprising more than half of the Members of the WTO.

4. Each Member shall promptly contribute to the WTO its share in the expenses of the WTO in accordance with the financial regulations adopted by the General Council.

Article VIII

Status of the WTO

1. The WTO shall have legal personality, and shall be accorded by each of its Members such legal capacity as may be necessary for the exercise of its functions.

2. The WTO shall be accorded by each of its Members such privileges and immunities as are necessary for the exercise of its functions.

3. The officials of the WTO and the representatives of the Members shall similarly be accorded by each of its Members such privi-

det, jotka ovat tarpeellisia heidän WTO:n toimintaan liittyvien itsenäisten tehtäviensä hoitamiseksi.

4. Jäsenen WTO:lle, sen virkailijoille ja sen jäsenten edustajille myöntämien etuoikeuksien ja vapauksien on oltava samanlaisia kuin ne etuoikeudet ja vapaudet, jotka on sovittu erityisjärjestöjen etuoikeuksista ja vapauksista laaditussa yleissopimuksessa, jonka Yhdistyneiden kansakuntien yleiskokous on hyväksynyt 21. päivänä marraskuuta 1947.

5. WTO voi tehdä päämajasopimuksen.

Artikla IX

Päätöksenteko

1. WTO jatkaa GATT 1947 -sopimuksen käytäntöä konsensuspäätöksenteosta.¹ Ellei muualla toisin säädetä, milloin päätöstä ei voida tehdä konsensuksella, asiasta on päätettävä äänestämällä. Ministerikokouksessa ja yleisneuvostossa jokaisella jäsenellä on yksi ääni. Kun Euroopan yhteisö käyttää äänioikeuttaan, sen äänten lukumäärän on oltava yhtäsuuri kuin WTO:n jäsenenä olevien jäsenvaltioiden lukumäärä.² Päätökset ministerikokouksessa ja yleisneuvostossa tehdään yksinkertaisella äänitenemmistöllä, ellei tässä sopimuksessa tai monenkeskisissä kauppasopimuksissa toisin määrätä.³

2. Ministerikokouksella ja yleisneuvostolla on yksinomainen oikeus hyväksyä tämän sopimuksen sekä monenkeskisten kauppasopimusten tulkintoja. Kun kysymyksessä on liitteessä 1 olevan monenkeskisen kauppasopimuksen tulkinnasta, niiden on tehtävä päätöksensä asianomaisen sopimuksen toimintaa valvovan neuvoston suosituksen pohjalta. Tulkinnan hy-

¹ Toimielimen katsotaan päättäneen sen käsiteltäväksi toimitetun asian konsensuksella, jos yksikään jäsenistä, joka oli läsnä päätöstä tehtäessä ei ole virallisesti vastustanut päätösehdotusta.

² Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden äänimäärä ei missään tapauksessa saa ylittää Euroopan yhteisön jäsenvaltioiden lukumäärää.

³ Yleisneuvoston päätökset sen kokoontuessa riitojen ratkaisuelimenä on tehtävä vain riitojen ratkaisusta annettuja sääntöjä ja menettelyjä koskevan sopimuksen 2 artiklan 4 kohdan määräysten mukaisesti.

leges and immunities as are necessary for the independent exercise of their functions in connection with the WTO.

4. The privileges and immunities to be accorded by a Member to the WTO, its officials, and the representatives of its Members shall be similar to the privileges and immunities stipulated in the Convention on the Privileges and Immunities of the Specialized Agencies, approved by the General Assembly of the United Nations on 21 November 1947.

5. The WTO may conclude a headquarters agreement.

Article IX

Decision-Making

1. The WTO shall continue the practice of decision-making by consensus followed under GATT 1947.¹ Except as otherwise provided, where a decision cannot be arrived at by consensus, the matter at issue shall be decided by voting. At meetings of the Ministerial Conference and the General Council, each Member of the WTO shall have one vote. Where the European Communities exercise their right to vote, they shall have a number of votes equal to the number of their member States² which are Members of the WTO. Decisions of the Ministerial Conference and the General Council shall be taken by a majority of the votes cast, unless otherwise provided in this Agreement or in the relevant Multilateral Trade Agreement.³

2. The Ministerial Conference and the General Council shall have the exclusive authority to adopt interpretations of this Agreement and of the Multilateral Trade Agreements. In the case of an interpretation of a Multilateral Trade Agreement in Annex 1, they shall exercise their authority on the basis of a recommendation by the Council overseeing the func-

¹ The body concerned shall be deemed to have decided by consensus on a matter submitted for its consideration, if no Member, present at the meeting when the decision is taken, formally objects to the proposed decision.

² The number of votes of the European Communities and their member States shall in no case exceed the number of the member States of the European Communities.

³ Decisions by the General Council when convened as the Dispute Settlement Body shall be taken only in accordance with the provisions of paragraph 4 of Article 2 of the Dispute Settlement Understanding.

väksymistä koskeva päätös on tehtävä jäsenten kolmeneljäsosan enemmistöllä. Tätä kohtaa ei saa käyttää siten, että se heikentäisi X artiklassa olevia muutospäätöksiä.

3. Poikkeuksellisissa olosuhteissa ministerikokous voi päättää poikkeuslupan myöntämisestä jäsenelle tässä sopimuksessa tai jossakin monenkeskisessä kauppasopimuksessa olevasta velvoitteesta edellyttäen, että sellainen päätös hyväksytään jäsenten kolmeneljäsosan⁴ enemmistöllä, ellei toisin tässä kohdassa määrätä.

a) Tätä sopimusta koskeva poikkeuslupapyyntö on toimitettava ministerikokouksen harkittavaksi konsensuspäätöksentekoa koskevan käytännön mukaisesti. Ministerikokous asettaa pyynnön harkintaa varten aikarajan, joka ei saa ylittää yhdeksääkymmentä päivää. Ellei konsensusta saavuteta tämän aikarajan kuluessa, jokainen päätös poikkeusluvasta voidaan tehdä jäsenten kolmeneljäsosan enemmistöllä.

b) Liitteissä 1A, 1B ja 1C olevia monenkeskisiä kauppasopimuksia sekä niiden liitteitä koskeva poikkeuslupapyyntö on alustavasti toimitettava tavarakauppaneuvoston, palvelukauppaneuvoston tai TRIPS-neuvoston harkittavaksi, kullekin erikseen, aikarajan kuluessa, mikä ei saa ylittää yhdeksääkymmentä päivää. Aikarajan päättyessä asianomainen neuvosto toimittaa raportin ministerikokoukselle.

4. Poikkeuslupan myöntävässä ministerikokouksen päätöksessä on esitettävä ne poikkeukselliset olosuhteet, jotka oikeuttavat päätöksen tekemiseen, poikkeuslupaa koskevat rajoitukset ja ehdot sekä päivämäärä, milloin poikkeuslupa päättyy. Ministerikokouksen on tarkastettava jokainen poikkeuslupa, joka myönnetään pitemmäksi aikaa kuin yhdeksi vuodeksi, viimeistään yhden vuoden kuluessa sen myöntämisestä ja sen jälkeen vuosittain, kunnes poikkeuslupa päättyy. Jokaisessa tarkastuksessa ministerikokouksen on tutkittava, ovatko poikkeuslupaan oikeuttaneet poikkeukselliset olosuhteet edelleen voimassa ja onko poikkeuslupaan asetetut rajoitukset ja ehdot

tioning of that Agreement. The decision to adopt an interpretation shall be taken by a three-fourths majority of the Members. This paragraph shall not be used in a manner that would undermine the amendment provisions in Article X.

3. In exceptional circumstances, the Ministerial Conference may decide to waive an obligation imposed on a Member by this Agreement or any of the Multilateral Trade Agreements, provided that any such decision shall be taken by three fourths⁴ of the Members unless otherwise provided for in this paragraph.

(a) A request for a waiver concerning this Agreement shall be submitted to the Ministerial Conference for consideration pursuant to the practice of decision-making by consensus. The Ministerial Conference shall establish a time-period, which shall not exceed 90 days, to consider the request. If consensus is not reached during the time-period, any decision to grant a waiver shall be taken by three fourths⁴ of the Members.

(b) A request for a waiver concerning the Multilateral Trade Agreements in Annexes 1A or 1B or 1C and their annexes shall be submitted initially to the Council for Trade in Goods, the Council for Trade in Services or the Council for TRIPS, respectively, for consideration during a time-period which shall not exceed 90 days. At the end of the time-period, the relevant Council shall submit a report to the Ministerial Conference.

4. A decision by the Ministerial Conference granting a waiver shall state the exceptional circumstances justifying the decision, the terms and conditions governing the application of the waiver, and the date on which the waiver shall terminate. Any waiver granted for a period of more than one year shall be reviewed by the Ministerial Conference not later than one year after it is granted, and thereafter annually until the waiver terminates. In each review, the Ministerial Conference shall examine whether the exceptional circumstances justifying the waiver still exist and whether the terms and conditions attached to the waiver have been met. The Ministerial Conference, on the basis

⁴ Päätös poikkeuslupan myöntämisestä sellaisesta velvoitteesta, joka on siirtymäkauden alainen tai johon kohdistuu asteittainen täytäntöönpano, jota poikkeuslupaa pyytävä jäsen ei ole täyttänyt ennen kyseisen kauden päättymistä, on tehtävä konsensuksella.

⁴ A decision to grant a waiver in respect of any obligation subject to a transition period or a period for staged implementation that the requesting Member has not performed by the end of the relevant period shall be taken only by consensus.

täytetty. Vuosittaisten tarkastusten perusteella ministerikokous voi pidentää, muuttaa tai lakauttaa poikkeusluvan.

5. Useammankeskistä kauppasopimusta koskevat päätökset, mukaan lukien päätökset tulkinnoista ja poikkeusluvista, määräytyvät asianomaisen sopimuksen määräysten perusteella.

Artikla X Muutokset

1. Jokainen WTO:n jäsen voi tehdä ehdotuksen tämän sopimuksen tai liitteessä I olevien monenkeskisten kauppasopimusten muuttamiseksi toimittamalla tällaisen ehdotuksen ministerikokoukselle. Neuvostot, jotka mainitaan IV artiklassa, voivat myös toimittaa ministerikokoukselle ehdotuksia muuttaa niiden liitteessä I olevien monenkeskisten kauppasopimusten määräyksiä, joiden toimintaa ne valvovat. Ellei ministerikokous päättää pitemmästä ajanjaksosta, on yhdeksänkymmenen päivän kuluessa siitä, kun ehdotus on muodollisesti otettu esille ministerikokouksessa, tehtävä konsensuksella jokainen ministerikokouksen päätös, joka koskee ehdotuksen lähettämistä jäsenten hyväksyttäväksi. Ellei 2, 5 ja 6 kohtien määräyksistä muuta johdu, päätöksessä on yksilöitävä, onko 3 tai 4 kohtien määräyksiä sovellettava. Jos konsensus on saavutettu, ministerikokouksen on suoraan toimitettava muutosehdotus jäsenten hyväksyttäväksi. Jos konsensusta ei saavuteta ministerikokouksen istunnossa asetettuna aikana, ministerikokouksen on päätettävä jäsenten kaksikolmasosan enemmistöllä siitä, onko muutosehdotus toimitettava jäsenten hyväksyttäväksi. Paitsi jos 2, 5 ja 6 kohdissa toisin määrätään, soveltuvat 3 kohdan määräykset muutosehdotukseen, ellei ministerikokous päättää jäsenten kolmeneljäsosan enemmistöllä, että 4 kohdan 4 määräyksiä sovelletaan.

2. Muutokset tämän artiklan määräyksiin sekä seuraavana lueteltujen artiklojen määräyksiin voidaan tehdä vain kaikkien jäsenten hyväksymisellä:

- Tämän sopimuksen IX artikla;
- GATT 1994 -sopimuksen I ja II artikkelit;

of the annual review, may extend, modify or terminate the waiver.

5. Decisions under a Plurilateral Trade Agreement, including any decisions on interpretations and waivers, shall be governed by the provisions of that Agreement.

Article X Amendments

1. Any Member of the WTO may initiate a proposal to amend the provisions of this Agreement or the Multilateral Trade Agreements in Annex 1 by submitting such proposal to the Ministerial Conference. The Councils listed in paragraph 5 of Article IV may also submit to the Ministerial Conference proposals to amend the provisions of the corresponding Multilateral Trade Agreements in Annex 1 the functioning of which they oversee. Unless the Ministerial Conference decides on a longer period, for a period of 90 days after the proposal has been tabled formally at the Ministerial Conference any decision by the Ministerial Conference to submit the proposed amendment to the Members for acceptance shall be taken by consensus. Unless the provisions of paragraphs 2, 5 or 6 apply, that decision shall specify whether the provisions of paragraphs 3 or 4 shall apply. If consensus is reached, the Ministerial Conference shall forthwith submit the proposed amendment to the Members for acceptance. If consensus is not reached at a meeting of the Ministerial Conference within the established period, the Ministerial Conference shall decide by a two-thirds majority of the Members whether to submit the proposed amendment to the Members for acceptance. Except as provided in paragraphs 2, 5 and 6, the provisions of paragraph 3 shall apply to the proposed amendment, unless the Ministerial Conference decides by a three-fourths majority of the Members that the provisions of paragraph 4 shall apply.

2. Amendments to the provisions of this Article and to the provisions of the following Articles shall take effect only upon acceptance by all Members:

- Article IX of this Agreement;
- Articles I and II of GATT 1994;

- Palvelusopimuksen II:1 artikla;
- TRIPS-sopimuksen 4 artikla.

3. Muutokset tähän sopimukseen tai liitteiden 1A ja 1C monenkeskisiin kauppasopimuksiin, muut kuin 2 ja 6 kohdissa mainitut, jotka ovat luonteeltaan sellaisia, jotka voisivat muuttaa jäsenten oikeuksia ja velvollisuuksia, koskevat niitä jäseniä, jotka ovat hyväksyneet ne jäsenen kaksikolmasosan enemmistöllä ja sen jälkeen jokaista jäsentä sen hyväksytyttyä ne. Ministerikokous voi päättää jäsenten kolmeneljäosan enemmistöllä, että jokainen muutos, joka koskee tätä kohtaa, on luonteeltaan sellainen, että jokainen jäsen, joka ei ole hyväksynyt sitä jokaisessa tapauksessa erikseen ministerikokouksen asettaman määräajan kuluessa, voi erota WTO:sta tai pysyä WTO:n jäsenenä ministerikokouksen suostumuksella.

4. Muutokset tähän sopimukseen tai liitteiden 1A ja 1C monenkeskisiin kauppasopimuksiin, muut kuin 2 ja 6 kohdissa mainitut, jotka ovat luonteeltaan sellaisia, että ne eivät muuta jäsenten oikeuksia tai velvollisuuksia, tulevat voimaan kaikkien jäsenten osalta, kun jäsenten kaksikolmasosaa on ne hyväksynyt.

5. Ellei kohdasta 2 muuta johdu, muutokset GATS-sopimuksen I, II ja III osiin sekä asianomaisiin liitteisiin tulevat voimaan niiden jäsenten osalta, jotka ovat hyväksyneet muutokset jäsenten kaksikolmasosan enemmistöllä ja sen jälkeen jokaisen jäsenen osalta hyväksymisellä. Ministerikokous voi päättää jäsenten kolmeneljäosan enemmistöllä, että jokainen edellisen määräyksen mukaisesti voimaan tullut muutos on luonteeltaan sellainen, että jokainen jäsenistä, joka ei ole sitä hyväksynyt ministerikokouksen erikseen asettaman määräajan kuluessa, voi erota WTO:sta tai pysyä jäsenenä ministerikokouksen suostumuksella. Muutokset GATS-sopimuksen IV, V ja VI osiin sekä asianomaisiin liitteisiin tulevat voimaan kaikkien jäsenten osalta, kun kaksikolmasosaa jäsenistä on ne hyväksynyt.

6. Huolimatta tämän artiklan muista määräyksistä muutokset TRIPS-sopimukseen, jotka täyttävät 71 artiklan 2 kohdan määräykset voidaan hyväksyä ministerikokouksessa ilman erillistä muodollista hyväksymisenmenettelyä.

7. Jokainen jäsen, joka hyväksyy tämän sopimuksen tai liitteen 1 monenkeskisen sopimuksen muutoksen on talletettava hyväksymis-

Article II:1 of GATS;

Article 4 of the Agreement on TRIPS.

3. Amendments to provisions of this Agreement, or of the Multilateral Trade Agreements in Annexes 1A and 1C, other than those listed in paragraphs 2 and 6, of a nature that would alter the rights and obligations of the Members, shall take effect for the Members that have accepted them upon acceptance by two thirds of the Members and thereafter for each other Member upon acceptance by it. The Ministerial Conference may decide by a three-fourths majority of the Members that any amendment made effective under this paragraph is of such a nature that any Member which has not accepted it within a period specified by the Ministerial Conference in each case shall be free to withdraw from the WTO or to remain a Member with the consent of the Ministerial Conference.

4. Amendments to provisions of this Agreement or of the Multilateral Trade Agreements in Annexes 1A and 1C, other than those listed in paragraphs 2 and 6, of a nature that would not alter the rights and obligations of the Members, shall take effect for all Members upon acceptance by two thirds of the Members.

5. Except as provided in paragraph 2 above, amendments to Parts I, II and III of GATS and the respective annexes shall take effect for the Members that have accepted them upon acceptance by two thirds of the Members and thereafter for each Member upon acceptance by it. The Ministerial Conference may decide by a three-fourths majority of the Members that any amendment made effective under the preceding provision is of such a nature that any Member which has not accepted it within a period specified by the Ministerial Conference in each case shall be free to withdraw from the WTO or to remain a Member with the consent of the Ministerial Conference. Amendments to Parts IV, V and VI of GATS and the respective annexes shall take effect for all Members upon acceptance by two thirds of the Members.

6. Notwithstanding the other provisions of this Article, amendments to the Agreement on TRIPS meeting the requirements of paragraph 2 of Article 71 thereof may be adopted by the Ministerial Conference without further formal acceptance process.

7. Any Member accepting an amendment to this Agreement or to a Multilateral Trade Agreement in Annex 1 shall deposit an instru-

asiakirjansa WTO:n pääjohtajan huostaan ministerikokouksen asettaman hyväksymismääräajan kuluessa.

8. Jokainen WTO:n jäsen voi tehdä liitteiden 2 ja 3 monenkeskisiä kauppasopimuksia koskevan muutosehdotuksen toimittamalla sellaisen ehdotuksen ministerikokoukselle. Liitteen 2 monenkeskistä kauppasopimusta koskevat muutokset on hyväksyttävä konsensuksella ja nämä muutokset tulevat voimaan kaikkien jäsenten osalta ministerikokouksen hyväksymisellä. Päätökset muuttaa liitteen 3 monenkeskistä kauppasopimusta tulee voimaan kaikkien jäsenten osalta ministerikokouksen hyväksymisellä.

9. Ministerikokous voi kauppasopimuksen osapuolina olevien jäsenten pyynnöstä päättää yksinomaan konsensuksella lisätä kyseinen sopimus liitteeseen 4. Ministerikokous voi, useammakeskisen kauppasopimuksen osapuolina olevien jäsenten pyynnöstä, päättää poistaa tämä sopimus liitteestä 4.

10. Muutokset useammakeskiseen kauppasopimukseen määräytyvät sen sopimuksen määräysten perusteella.

Artikla XI

Alkuperäinen jäsenyys

1. GATT 1947 -sopimuksen sopimuspuolet tämän sopimuksen voimaantulopäivänä ja Euroopan yhteisö, jotka hyväksyvät tämän sopimuksen ja monenkeskiset kauppasopimukset sekä joiden sidonta- ja myönnytysluettelot on liitetty GATT 1994 -sopimukseen ja joiden erityissidontalistat on liitetty GATS-sopimukseen tulevat WTO:n alkuperäisiksi jäseniksi.

2. Yhdistyneiden kansakuntien tunnustamilla vähiten kehittyneiltä kehitysmailta vaaditaan vain sellaisia sitoumuksia ja myönnytyksiä, jotka ottavat huomioon niiden yksilöllisen kehityksen, rahoitukselliset ja kaupalliset tarpeet tai niiden hallinnolliset ja institutionaaliset mahdollisuudet.

Artikla XII

Liittyminen

1. Jokainen valtio tai erillinen tullialue, jolla on täysi autonomia ulkomaisten kauppasuhteidensa ja muiden asioiden hoidossa, joista

ment of acceptance with the Director-General of the WTO within the period of acceptance specified by the Ministerial Conference.

8. Any Member of the WTO may initiate a proposal to amend the provisions of the Multilateral Trade Agreements in Annexes 2 and 3 by submitting such proposal to the Ministerial Conference. The decision to approve amendments to the Multilateral Trade Agreement in Annex 2 shall be made by consensus and these amendments shall take effect for all Members upon approval by the Ministerial Conference. Decisions to approve amendments to the Multilateral Trade Agreement in Annex 3 shall take effect for all Members upon approval by the Ministerial Conference.

9. The Ministerial Conference, upon the request of the Members parties to a trade agreement, may decide exclusively by consensus to add that agreement to Annex 4. The Ministerial Conference, upon the request of the Members parties to a Plurilateral Trade Agreement, may decide to delete that Agreement from Annex 4.

10. Amendments to a Plurilateral Trade Agreement shall be governed by the provisions of that Agreement.

Article XI

Original Membership

1. The contracting parties to GATT 1947 as of the date of entry into force of this Agreement, and the European Communities, which accept this Agreement and the Multilateral Trade Agreements and for which Schedules of Concessions and Commitments are annexed to GATT 1994 and for which Schedules of Specific Commitments are annexed to GATS shall become original Members of the WTO.

2. The least-developed countries recognized as such by the United Nations will only be required to undertake commitments and concessions to the extent consistent with their individual development, financial and trade needs or their administrative and institutional capabilities.

Article XII

Accession

1. Any State or separate customs territory possessing full autonomy in the conduct of its external commercial relations and of the other

tämä sopimus ja monenkeskiset kauppasopimukset sisältävät määräyksiä, voi liittyä tähän sopimukseen sellaisin ehdoin, joista on sovittava sen ja WTO:n kesken. Tällainen liittyminen koskee tätä sopimusta sekä liitteinä olevia monenkeskisiä kauppasopimuksia.

2. Ministerikokous tekee liittymistä koskevat päätökset. Ministerikokous voi hyväksyä liittymisehtoja koskevan sopimuksen WTO:n jäsenen kaksikolmasosan enemmistöllä.

3. Liittymisestä useammankeskiseen sopimukseen säädellään sen sopimuksen määräyksissä.

Artikla XIII

Monenkeskisten kauppasopimusten soveltamattomuus tiettyjen jäsenten kesken

1. Tätä sopimusta ja liitteiden 1 ja 2 monenkeskisiä kauppasopimuksia ei sovelleta minkä tahansa jäsenen ja toisen jäsenen kesken, jos toinen jäsenistä silloin, kun toisesta tulee jäsen ei suostu sellaiseen soveltamiseen.

2. Kohtaan 1 voidaan vedota WTO:n alkuperäisten jäsenten kesken, jotka olivat GATT 1947 -sopimuksen sopimuspuolia vain kun kyseisen sopimuksen XXXV artiklan määräyksiin oli vedottu aikaisemmin ja se oli voimassa näiden sopimuspuolten kesken tämän sopimuksen tullessa voimaan.

3. Kohtaan 1 sovelletaan jäsenen ja toisen XII artiklan mukaisesti liittyvän jäsenen välillä vain jos jäsen, joka ei hyväksy soveltamista on siitä ilmoittanut ministerikokoukselle ennen kuin ministerikokous hyväksyy liittymissopimuksen ehdot.

4. Ministerikokous voi jokaisen jäsenen pyynnöstä tutkia tämän artiklan toimintaa erityistapauksissa ja tehdä tarvittavat suositukset.

5. Useammankeskisen kauppasopimuksen soveltumattomuudesta sopimuksen osapuolten kesken määrätään asianomaisessa sopimuksessa.

Artikla XIV

Hyväksyminen, voimaantulo ja talletus

1. Tämä sopimus on avoinna hyväksyttäväksi, joko allekirjoittamalla tai muutoin, GATT-

matters provided for in this Agreement and the Multilateral Trade Agreements may accede to this Agreement, on terms to be agreed between it and the WTO. Such accession shall apply to this Agreement and the Multilateral Trade Agreements annexed thereto.

2. Decisions on accession shall be taken by the Ministerial Conference. The Ministerial Conference shall approve the agreement on the terms of accession by a two-thirds majority of the Members of the WTO.

3. Accession to a Plurilateral Trade Agreement shall be governed by the provisions of that Agreement.

Article XIII

Non-Application of Multilateral Trade Agreements between Particular Members

1. This Agreement and the Multilateral Trade Agreements in Annexes 1 and 2 shall not apply as between any Member and any other Member if either of the Members, at the time either becomes a Member, does not consent to such application.

2. Paragraph 1 may be invoked between original Members of the WTO which were contracting parties to GATT 1947 only where Article XXXV of that Agreement had been invoked earlier and was effective as between those contracting parties at the time of entry into force for them of this Agreement.

3. Paragraph 1 shall apply between a Member and another Member which has acceded under Article XII only if the Member not consenting to the application has so notified the Ministerial Conference before the approval of the agreement on the terms of accession by the Ministerial Conference.

4. The Ministerial Conference may review the operation of this Article in particular cases at the request of any Member and make appropriate recommendations.

5. Non-application of a Plurilateral Trade Agreement between parties to that Agreement shall be governed by the provisions of that Agreement.

Article XIV

Acceptance, Entry into Force and Deposit

1. This Agreement shall be open for acceptance, by signature or otherwise, by contracting

1947 -sopimuksen sopimuspuolille ja Euroopan yhteisölle, jotka ovat oikeutettuja tulemaan WTO:n alkuperäisiksi jäseniksi tämän sopimuksen XI artiklan mukaisesti. Tämä hyväksyminen koskee tätä sopimusta ja liitteinä olevia monenkeskisiä kauppasopimuksia. Tämä sopimus sekä liitteinä olevat monenkeskiset kauppasopimukset tulevat voimaan ministereiden määräämänä päivänä Uruguayn kierroksen monenkeskisten kauppaneuvottelujen tuloksia koskevan päätössiakirjan 3 kohdan mukaisesti ja on avoinna hyväksyttäväksi kahden vuoden ajan siitä päivästä, elleivät ministrit toisin päättä. Tämän sopimuksen voimaantulon jälkeen tapahtunut hyväksyminen tulee voimaan kolmantenakymmenentenä päivänä hyväksymispäivästä.

2. Jäsenen, joka hyväksyy tämän sopimuksen sen voimaan tulon jälkeen, on pantava täytäntöön monenkeskisten kauppasopimusten myönnytykset ja velvoitteet, jotka on täytynyt täytäntöönpanna tämän sopimuksen voimaantulon jälkeen siten kuin se olisi hyväksynyt tämän sopimuksen sen voimaantulopäivänä.

3. Tämän sopimuksen voimaantuloon saakka tämän sopimuksen sekä monenkeskisten kauppasopimusten tekstit talletetaan GATT 1947 -sopimuksen SOPIMUSPUOLTEN pääjohtajan huostaan. Pääjohtaja antaa viipymättä oikeaksitodistetun jäljennöksen tästä sopimuksesta ja monenkeskisistä kauppasopimuksista sekä ilmoituksen jokaisesta hyväksymisestä jokaiselle hallitukselle sekä Euroopan yhteisölle, jotka ovat hyväksyneet tämän sopimuksen. Tämä sopimus ja monenkeskiset kauppasopimukset ja niihin myöhemmin tehtävä muutokset talletetaan tämän sopimuksen voimaantullessa WTO:n pääjohtajan huostaan.

4. Useammankeskisen sopimuksen hyväksyminen ja voimaantulo määräytyvät asianomaisen sopimuksen määräysten perusteella. Sellaiset sopimukset talletetaan GATT 1947 -sopimuksen SOPIMUSPUOLTEN pääjohtajan huostaan. Tämän sopimuksen voimaantullessa sellaiset sopimukset talletetaan WTO:n pääjohtajan huostaan.

parties to GATT 1947, and the European Communities, which are eligible to become original Members of the WTO in accordance with Article XI of this Agreement. Such acceptance shall apply to this Agreement and the Multilateral Trade Agreements annexed hereto. This Agreement and the Multilateral Trade Agreements annexed hereto shall enter into force on the date determined by Ministers in accordance with paragraph 3 of the Final Act Embodying the Results of the Uruguay Round of Multilateral Trade Negotiations and shall remain open for acceptance for a period of two years following that date unless the Ministers decide otherwise. An acceptance following the entry into force of this Agreement shall enter into force on the 30th day following the date of such acceptance.

2. A Member which accepts this Agreement after its entry into force shall implement those concessions and obligations in the Multilateral Trade Agreements that are to be implemented over a period of time starting with the entry into force of this Agreement as if it had accepted this Agreement on the date of its entry into force.

3. Until the entry into force of this Agreement, the text of this Agreement and the Multilateral Trade Agreements shall be deposited with the Director-General to the CONTRACTING PARTIES to GATT 1947. The Director-General shall promptly furnish a certified true copy of this Agreement and the Multilateral Trade Agreements, and a notification of each acceptance thereof, to each government and the European Communities having accepted this Agreement. This Agreement and the Multilateral Trade Agreements, and any amendments thereto, shall, upon the entry into force of this Agreement, be deposited with the Director-General of the WTO.

4. The acceptance and entry into force of a Plurilateral Trade Agreement shall be governed by the provisions of that Agreement. Such Agreements shall be deposited with the Director-General to the CONTRACTING PARTIES to GATT 1947. Upon the entry into force of this Agreement, such Agreements shall be deposited with the Director-General of the WTO.

Artikla XV
Irtisanoutuminen

1. Jokainen jäsen voi irtisanoutua tästä sopimuksesta. Sellainen irtisanoutuminen koskee sekä tätä sopimusta että monenkeskisiä kauppasopimuksia ja tulee voimaan kuuden kuukauden kuluttua siitä päivästä, jolloin kirjallinen ilmoitus eroamisesta on saapunut WTO:n pääjohtajalle.

2. Useammankeskeisestä sopimuksesta irtisanoutuminen määräytyy asianomaisen sopimuksen määräysten perusteella.

Artikla XVI
Sekalaisia määräyksiä

1. Ellei muutoin tässä sopimuksessa tai monenkeskisissä kauppasopimuksissa määrätä, WTO noudattaa GATT 1947 -sopimuksen SOPIMUSPUOLTEN ja GATT-1947 -sopimuksen yhteydessä olleiden toimielimien päätöksiä, menettelytapoja ja tavanmukaisia käytäntöjä.

2. Niin pitkälle kuin on käytännöllistä GATT 1947 -sopimuksen sihteeristöstä tulee WTO:n sihteeristö ja GATT 1947 -sopimuksen SOPIMUSPUOLTEN pääjohtaja toimii WTO:n pääjohtajana siihen saakka, kunnes ministerikokous tämän sopimuksen VI artiklan 2 kohdan mukaisesti valitsee pääjohtajan.

3. Ristiriitatilanteessa tämän sopimuksen määräyksen ja monenkeskisen kauppasopimuksen määräyksen välillä, tämän sopimuksen määräykset ovat voimassa.

4. Jokainen jäsen pyrkii varmistamaan, että sen lait, määräykset ja hallinnolliset menettelytavat ovat tämän sopimuksen mukaisia ja täyttävät liitteissä olevien sopimusten velvoitteet.

5. Tämän sopimuksen määräyksiin ei saa tehdä varauksia. Monenkeskisten kauppasopimusten määräyksiä koskevat varaukset voidaan tehdä vain niiden sopimusten määräysten mukaisesti. Useammankeskeisen sopimuksen määräyksiä koskevat varaukset määräytyvät asianomaisen sopimuksen määräysten perusteella.

6. Tämä sopimus rekisteröidään Yhdistynei-

Article XV
Withdrawal

1. Any Member may withdraw from this Agreement. Such withdrawal shall apply both to this Agreement and the Multilateral Trade Agreements and shall take effect upon the expiration of six months from the date on which written notice of withdrawal is received by the Director-General of the WTO.

2. Withdrawal from a Plurilateral Trade Agreement shall be governed by the provisions of that Agreement.

Article XVI
Miscellaneous Provisions

1. Except as otherwise provided under this Agreement or the Multilateral Trade Agreements, the WTO shall be guided by the decisions, procedures and customary practices followed by the CONTRACTING PARTIES to GATT 1947 and the bodies established in the framework of GATT 1947.

2. To the extent practicable, the Secretariat of GATT 1947 shall become the Secretariat of the WTO, and the Director-General to the CONTRACTING PARTIES to GATT 1947, until such time as the Ministerial Conference has appointed a Director-General in accordance with paragraph 2 of Article VI of this Agreement, shall serve as Director-General of the WTO.

3. In the event of a conflict between a provision of this Agreement and a provision of any of the Multilateral Trade Agreements, the provision of this Agreement shall prevail to the extent of the conflict.

4. Each Member shall ensure the conformity of its laws, regulations and administrative procedures with its obligations as provided in the annexed Agreements.

5. No reservations may be made in respect of any provision of this Agreement. Reservations in respect of any of the provisions of the Multilateral Trade Agreements may only be made to the extent provided for in those Agreements. Reservations in respect of a provision of a Plurilateral Trade Agreement shall be governed by the provisions of that Agreement.

6. This Agreement shall be registered in

den Kansakuntien Peruskirjan Artiklan 102 määräysten mukaisesti.

TEHTY Marrakeshissa 15. päivänä huhtikuuta tuhat yhdeksänsataa yhdeksänkymmentä neljä, yhtenä englannin-, ranskan- ja espanjankielisenä versiona, joista jokainen teksti on todistusvoimainen.

accordance with the provisions of Article 102 of the Charter of the United Nations.

DONE at Marrakesh this fifteenth day of April one thousand nine hundred and ninety-four, in a single copy, in the English, French and Spanish languages, each text being authentic.

Selittävät huomautukset:

Käsitteet ”maa” ja ”maat”, joita käytetään tässä sopimuksessa ja monenkeskisissä kauppasopimuksissa, on tulkittava koskevan myös WTO:n jäsenenä olevaa erillistä tullialuetta.

WTO:n jäsenenä olevan erillisen tullialueen osalta, jos tässä sopimuksessa tai monenkeskisessä kauppasopimuksessa käytetään käsitettä ”kansallinen”, sellaisen käsitteen katsotaan koskevan myös tällaista tullialuetta, ellei toisin ole määritelty.

Explanatory Notes:

The terms ”country” or ”countries” as used in this Agreement and the Multilateral Trade Agreements are to be understood to include any separate customs territory Member of the WTO.

In the case of a separate customs territory Member of the WTO, where an expression in this Agreement and the Multilateral Trade Agreements is qualified by the term ”national”, such expression shall be read as pertaining to that customs territory, unless otherwise specified.

LIITELUETTELO

LIITE 1

- LIITE 1A: Monenkeskiset tavarakauppaa koskevat sopimukset
Tullitariffeja ja kauppaa koskeva yleissopimus 1994
Sopimus maataloudesta
Sopimus terveys- ja kasvinsuojelutoimista
- Sopimus tekstiileistä ja vaatetuksesta
Sopimus kaupan teknisistä esteistä
Sopimus kauppaan liittyvistä investointitoimenpiteistä
Sopimus tullitariffeja ja kauppaa koskevan sopimuksen 1994 VI artiklan soveltamisesta
- Sopimus tullitariffeja ja kauppaa koskevan sopimuksen 1994 VII artiklan soveltamisesta
- Sopimus vientitavaran ennakkotarkastuksesta
Sopimus alkuperäsäännöistä
Sopimus tuontilisensioinnin menettelytavoista
Tukia ja tasoitustulleja koskeva sopimus
- Sopimus suojalausekkeista
- LIITE 1B: Palvelukaupan yleissopimus ja liitteet
- LIITE 1C: Sopimus teollis- ja tekijänoikeuksien kauppaan liittyvistä näkökohdista

LIITE 2

Riitojen ratkaisusta annettuja sääntöjä ja menettelyjä koskeva sopimus

LIITE 3

Kauppapoliittinen maatutkinta

LIITE 4

Useammankeskiset kauppasopimukset
Julkisia hankintoja koskeva sopimus
Kansainvälinen maitotuotesopimus
Kansainvälinen naudanlihasopimus

LIST OF ANNEXES

ANNEX 1

- ANNEX 1A: Multilateral Agreements on Trade in Goods
General Agreement on Tariffs and Trade 1994
Agreement on Agriculture
Agreement on the Application of Sanitary and Phytosanitary Measures
Agreement on Textiles and Clothing
Agreement on Technical Barriers to Trade
Agreement on Trade-Related Investment Measures
Agreement on Implementation of Article VI of the General Agreement on Tariffs and Trade 1994
Agreement on Implementation of Article VII of the General Agreement on Tariffs and Trade 1994
Agreement on Preshipment Inspection
- Agreement on Rules of Origin
Agreement on Import Licensing Procedures
- Agreement on Subsidies and Countervailing Measures
Agreement on Safeguards
- ANNEX 1B: General Agreement on Trade in Services and Annexes
- ANNEX 1C: Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights

ANNEX 2

Understanding on Rules and Procedures Governing the Settlement of Disputes

ANNEX 3

Trade Policy Review Mechanism

ANNEX 4

Plurilateral Trade Agreements
Agreement on Government Procurement
International Dairy Agreement
International Bovine Meat Agreement

LIITE 1**ANNEX 1****LIITE 1A****ANNEX 1A****TAVARAKAUPPAA KOSKEVAT
MONENKESKISET SOPIMUKSET****MULTILATERAL AGREEMENTS ON
TRADE IN GOODS**

1A liitettä koskeva yleinen selittävä huomautus:

Ristiriitatilanteessa tullitariffeja ja kauppaa koskevan yleissopimuksen 1994 määräyksen ja Maailman kauppajärjestön (1A liitteen sopimuksissa WTO-sopimus) 1A liitteen muun sopimuksen määräyksen välillä, muun sopimuksen määräys on voimassa vain ristiriitatilanteessa.

General interpretative note to Annex 1A:

In the event of conflict between a provision of the General Agreement on Tariffs and Trade 1994 and a provision of another agreement in Annex 1A to the Agreement Establishing the World Trade Organization (referred to in the agreements in Annex 1A as the "WTO Agreement"), the provision of the other agreement shall prevail to the extent of the conflict.

TULLITARIFFEJA JA KAUPPAA KOSKEVA YLEISSOPIMUS 1994

1. Tullitariffeja ja kauppaa koskevan yleis-
sopimus 1994 rakentuu

(a) tullitariffeja ja kauppaa koskevan yleis-
sopimuksen 1994 määräyksistä, jotka on päi-
väty 30. päivänä lokakuuta 1947, jotka on
liitetty loppuasiakirjaan, joka hyväksyttiin Yh-
distyneiden Kansakuntien kauppaa- ja työllis-
yyskonferenssin valmistelevalle komitealle toisen
istunnon päätöstilaisuudessa (lukuun ottamatta
väliaikaista soveltamista koskevaa pöytäkir-
jaa), siten kuin oikeudellisten asiakirjojen
ehdot, jotka on saatettu voimaan ennen WTO-
sopimuksen voimaantuloa, ovat niitä korjan-
neet, lisänneet tai muuttaneet;

(b) jäljempänä olevien oikeudellisten asiakir-
jojen määräyksistä, jotka on saatettu voimaan
GATT 1947 -sopimuksen mukaisesti ennen
WTO-sopimuksen voimaantuloa:

(i) tullimyönnytyksiin liittyvät pöytäkirjat ja
todistukset;

(ii) liittymispöytäkirjat (lukuun ottamatta
määräyksiä, jotka (a) koskevat väliaikaista
soveltamista ja väliaikaisen soveltamisen pe-
ruuttamista ja (b) edellyttävät, että GATT 1947
-sopimuksen II osa on voimassa väliaikaisesti
ja niin suuressa määrin kuin se on sopusoin-
nussa olemassa olevan lainsäädännön kanssa
pöytäkirjan allekirjoituspäivänä);

(iii) poikkeuslupia koskevat päätökset, jotka
on annettu GATT 1947 -sopimuksen mukaisesti
ja ovat edelleen voimassa WTO-sopimuksen¹
voimaantulopäivänä;

(iv) GATT 1947 -sopimuksen SOPIMUS-
PUOLTEN muut päätökset

(c) seuraavat sopimukset:

(i) Sopimus tullitariffeja ja kauppaa koske-
van yleissopimuksen 1994 II:1(b) artiklan tul-
kinnasta

¹ Tämän kohdan kattamat poikkeuslupat on lueteltu
15.12.1993 päivätyn asiakirjan MTN/FA ja 21.3.1994
päivätyn asiakirjan MTN/FA/Corr.6 II osan sivuilla 11
ja 12, alaviitteessä 7. Ministerikokous vahvistaa ensim-
mäisessä kokouksessaan tarkistetun luettelon poikkeus-
luvista, jotka tämä kohta kattaa, lisäten poikkeuslupat,
jotka on myönnetty GATT 1947 -sopimuksen nojalla
15.12.1993 jälkeen ja ennen WTO-sopimuksen voi-
maantuloa ja poistaen poikkeuslupat, jotka ovat uup-
uneet siihen mennessä.

GENERAL AGREEMENT ON TARIFFS AND TRADE 1994

1. The General Agreement on Tariffs and
Trade 1994 ("GATT 1994") shall consist of:

(a) the provisions in the General Agreement
on Tariffs and Trade, dated 30 October 1947,
annexed to the Final Act Adopted at the
Conclusion of the Second Session of the
Preparatory Committee of the United Nations
Conference on Trade and Employment (exclud-
ing the Protocol of Provisional Application), as
rectified, amended or modified by the terms of
legal instruments which have entered into force
before the date of entry into force of the WTO
Agreement;

(b) the provisions of the legal instruments set
forth below that have entered into force under
the GATT 1947 before the date of entry into
force of the WTO Agreement:

(i) protocols and certifications relating to
tariff concessions;

(ii) protocols of accession (excluding the
provisions (a) concerning provisional applica-
tion and withdrawal of provisional application
and (b) providing that Part II of GATT 1947
shall be applied provisionally to the fullest
extent not inconsistent with legislation existing
on the date of the Protocol);

(iii) decisions on waivers granted under
Article XXV of GATT 1947 and still in force
on the date of entry into force of the WTO
Agreement¹;

(iv) other decisions of the CONTRACTING
PARTIES to GATT 1947;

(c) the Understandings set forth below:

(i) Understanding on the Interpretation of
Article II:1(b) of the General Agreement on
Tariffs and Trade 1994;

¹ The waivers covered by this provision are listed in
footnote 7 on pages 11 and 12 in Part II of document
MTN/FA of 15 December 1993 and in MTN/FA-
/Corr.6 of 21 March 1994. The Ministerial Conference
shall establish at its first session a revised list of waivers
covered by this provision that adds any waivers granted
under GATT 1947 after 15 December 1993 and before
the date of entry into force of the WTO Agreement,
and deletes the waivers which will have expired by that
time.

(ii) Sopimus tullitariffeja ja kauppaa koskevan yleissopimuksen 1994 XVII artiklan tulkinnasta

(iii) Sopimus tullitariffeja ja kauppaa koskevan yleissopimuksen 1994 maksutasetta koskevista määräyksistä

(iv) Sopimus tullitariffeja ja kauppaa koskevan yleissopimuksen 1994 XXIV artiklan tulkinnasta

(v) Sopimus tullitariffeja ja kauppaa koskevan yleissopimuksen 1994 mukaisia poikkeuksia velvoitteista koskeva sopimus

(vi) Sopimus tullitariffeja ja kauppaa koskevan yleissopimuksen 1994 XXVIII artiklan tulkinnasta

(d) GATT 1994 -sopimuksen Marrakeshin pöytäkirja

2. Selittävät huomautukset

(a) GATT 1994 -sopimuksen määräyksissä viittaukset "sopimuspuoleen" luetaan "jäsen". Viittaukset "vähiten kehittyneeseen sopimuspuoleen" ja "teollisuusopimuspuoleen" luetaan "kehitysmaajäsen" ja "teollisuusmaajäsen". Viittaukset "hallinnolliseen sihteeriin" luetaan "WTO:n pääjohtaja".

(b) Viittaukset SOPIMUSPUOLITEN kollektiiviseen toimintaan GATT 1994 -sopimuksen XV:1, XV:2, XV:8, XXXVIII artikloissa ja huomautuksissa XII ja XVIII artikloihin ja XV:2, XV:3, XV:6, XV:6, XV:7 ja XV:9 artiklojen tiettyjä vaihtosopimuksia koskevista määräyksissä katsotaan olevan viittauksia WTO:hon. Ministerikokoukselle kohdennetaan muut toiminnot, jotka GATT 1994 -sopimuksen määräykset osoittavat kollektiivisesti toimiville SOPIMUSPUOLILLE.

(c) (i) GATT 1994 -sopimuksen teksti on yhtä todistusvoimainen englannin-, ranskan- ja espanjankielisenä.

(ii) GATT 1994 -sopimuksen ranskankielinen teksti korjataan niiden käsitteiden osalta, jotka osoitetaan MTN.TNC/41 asiakirjan A liitteessä.

(iii) GATT 1994 -sopimuksen todistusvoimainen espanjankielinen teksti, joka on Perusopimusten ja valikoitujen asiakirjojen -sarjan IV osassa, korjataan käsitteiden osalta, jotka osoitetaan MTN.TNC/41 asiakirjan B liitteessä.

3. (a) GATT 1994 -sopimuksen II osan määräyksiä ei sovelleta toimenpiteisiin, joihin jäsen on ryhtynyt tietyn velvoittavan lainsä-

(ii) Understanding on the Interpretation of Article XVII of the General Agreement on Tariffs and Trade 1994;

(iii) Understanding on Balance-of-Payments Provisions of the General Agreement on Tariffs and Trade 1994;

(iv) Understanding on the Interpretation of Article XXIV of the General Agreement on Tariffs and Trade 1994;

(v) Understanding in Respect of Waivers of Obligations under the General Agreement on Tariffs and Trade 1994;

(vi) Understanding on the Interpretation of Article XXVIII of the General Agreement on Tariffs and Trade 1994; and

(d) the Marrakesh Protocol to GATT 1994.

2. Explanatory Notes

(a) The references to "contracting party" in the provisions of GATT 1994 shall be deemed to read "Member". The references to "less-developed contracting party" and "developed contracting party" shall be deemed to read "developing country Member" and "developed country Member". The references to "Executive Secretary" shall be deemed to read "Director-General of the WTO".

(b) The references to the CONTRACTING PARTIES acting jointly in Articles XV:1, XV:2, XV:8, XXXVIII and the Notes *Ad* Article XII and XVIII; and in the provisions on special exchange agreements in Articles XV:2, XV:3, XV:6, XV:7 and XV:9 of GATT 1994 shall be deemed to be references to the WTO. The other functions that the provisions of GATT 1994 assign to the CONTRACTING PARTIES acting jointly shall be allocated by the Ministerial Conference.

(c) (i) The text of GATT 1994 shall be authentic in English, French and Spanish.

(ii) The text of GATT 1994 in the French language shall be subject to the rectifications of terms indicated in Annex A to document MTN.TNC/41.

(iii) The authentic text of GATT 1994 in the Spanish language shall be the text in Volume IV of the Basic Instruments and Selected Documents series, subject to the rectifications of terms indicated in Annex B to document MTN.TNC/41.

3. (a) The provisions of Part II of GATT 1994 shall not apply to measures taken by a Member under specific mandatory legis-

dännön nojalla, jonka jäsen on hyväksynyt ennen GATT 1947 -sopimuksen sopimuspuoleksi tuloa, joka kieltää ulkomailla rakennettujen tai korjattujen alusten käytön, myynnin tai vuokrauksen kaupallisessa käytössä kansallisilla vesillä tai suljetun talousvyöhykkeen vesillä sijaitsevien kohtien välillä. Mainittua erivapautta sovelletaan silloin, kun (a) tällaisen lainsäädännön yhteensopimatonta määräystä jatketaan tai välittömästi uudistetaan ja (b) kun tällaisen lainsäädännön yhteensopimatonta määräystä muutetaan siinä määrin, että muutos lisää määräyksen yhteensopivuutta GATT 1947 -sopimuksen II osan kanssa. Mainittu erivapaus rajoittuu toimenpiteisiin, joihin on ryhdytty edellä mainitun lainsäädännön mukaisesti, joista ilmoitetaan ja jotka yksilöidään ennen WTO-sopimuksen voimaantuloa. Jos mainittua lainsäädäntöä muutetaan myöhemmin siten, että se on GATT 1994 -sopimuksen II osan kanssa vähemmän yhteensopiva, se ei enää täytä tämän kohdan soveltamisalan vaatimuksia.

(b) Ministerikokous tarkastelee erivapautta vähintään viisi vuotta WTO-sopimuksen voimaantulon jälkeen ja sen jälkeen joka toinen vuosi niin kauan kuin erivapaus on voimassa tarkoituksena tutkia sitä, ovatko erivapauden tarpeen luoneet ehdot yhä vallitsevia.

(c) Jäsen, jonka toimenpiteet tämä erivapaus kattaa, esittää vuosittain yksityiskohtaiset tilastotiedot, joka sisältää viiden vuoden ajalta keskiarvon asianomaisten alusten nykyisistä ja tulevista toimituksista sekä lisätiedot tämän erivapauden kattamien asianomaisten alusten käytöstä, myynnistä, vuokrauksesta tai korjauksesta.

(d) Jäsen, jonka mielestä mainittu erivapaus toimii tavalla, joka oikeuttaa vastavuoroiseen ja suhteelliseen rajoitukseen erivapauteen vetoavan jäsenen alueella rakennettujen alusten käyttöä, myyntiä, vuokrausta tai korjausta kohtaan on vapaa ottamaan tällaisen rajoituksen käyttöön, edellyttäen että siitä ilmoitetaan etukäteen ministerikokoukselle.

(e) Tämä poikkeus ei vaikuta mitenkään ratkaisuihin, jotka koskevat tämän poikkeuksen kattaman lainsäädännön erityispiirteitä, joista neuvotellaan sektorisopimuksissa tai muissa puitteissa.

lation, enacted by that Member before it became a contracting party to GATT 1947, that prohibits the use, sale or lease of foreign-built or foreign-reconstructed vessels in commercial applications between points in national waters or the waters of an exclusive economic zone. This exemption applies to: (a) the continuation or prompt renewal of a non-conforming provision of such legislation; and (b) the amendment to a non-conforming provision of such legislation to the extent that the amendment does not decrease the conformity of the provision with Part II of GATT 1947. This exemption is limited to measures taken under legislation described above that is notified and specified prior to the date of entry into force of the WTO Agreement. If such legislation is subsequently modified to decrease its conformity with Part II of GATT 1994, it will no longer qualify for coverage under this paragraph.

(b) The Ministerial Conference shall review this exemption not later than five years after the date of entry into force of the WTO Agreement and thereafter every two years for as long as the exemption is in force for the purpose of examining whether the conditions which created the need for the exemption still prevail.

(c) A Member whose measures are covered by this exemption shall annually submit a detailed statistical notification consisting of a five-year moving average of actual and expected deliveries of relevant vessels as well as additional information on the use, sale, lease or repair of relevant vessels covered by this exemption.

(d) A Member that considers that this exemption operates in such a manner as to justify a reciprocal and proportionate limitation on the use, sale, lease or repair of vessels constructed in the territory of the Member invoking the exemption shall be free to introduce such a limitation subject to prior notification to the Ministerial Conference.

(e) This exemption is without prejudice to solutions concerning specific aspects of the legislation covered by this exemption negotiated in sectoral agreements or in other fora.

**SOPIMUS TULLITARIFFEJA JA
KAUPPAA KOSKEVAN YLEIS-
SOPIMUKSEN 1994 II:1b ARTIKLAN
TULKINNASTA**

Jäsenet sopivat seuraavaa:

1. Varmistaakseen II artiklan 1(b) kohdasta johtuvien laillisten oikeuksien ja velvoitteiden läpinäkyvyyden, merkitään kaikkien sidottujen tullinimikkeiden osalta kannettavien "muiden tullien tai maksujen" luonne ja taso kuten kyseisessä määräyksessä tarkoitetaan, GATT 1994 sopimukseen liitettyyn tullimyönnytysluetteloon sen tullinimikkeen kohdalle, johon niitä sovelletaan. Tällainen merkintä ei katsota muuttavan "muiden tullien tai maksujen" oikeudellista luonnetta.

2. Ajankohta, mistä lukien "muut tullit tai maksut" ovat sidotut II artiklan tarkoittamassa mielessä, on 15 huhtikuuta 1994. "Muut tullit tai maksut" merkitään sen vuoksi myönnytysluetteloihin sinä ajankohtana sovellettavan tasoissa. Myönnytystä koskevassa seuraavassa uusintaneuvottelussa tai uutta myönnytystä koskevassa neuvottelussa kyseisen tullinimikkeen kohdalla on sovellettava ajankohta se, jolloin uusi myönnytys sisällytetään asianomaiseen myönnytysluetteloon. Sopimuksen päivämäärä, jolloin tiettyä tullinimikettä koskeva myönnytys ensimmäisen kerran sisällytettiin GATT 1947 -sopimukseen tai GATT 1994 -sopimukseen merkitään kuitenkin edelleen myös irtolehtiluetteloiden sarakkeeseen 6.

3. "Muut tullit tai maksut" merkitään kaikkien sidottujen tullien osalta.

4. Missä tullinimike on aikaisemmin ollut myönnytyksen alainen, asianomaisiin myönnytysluetteloihin merkittyjen "muiden tullien tai maksujen" taso ei saa olla korkeampi kuin taso, joka on voimassa silloin, kun myönnytys on ensimmäisen kerran sisällytetty luetteloon. Jokaisella jäsenellä on mahdollisuus kyseenalaistaa "muu tulli tai maksu", sillä perusteella, ettei sellaista "muuta tullia tai maksua" ollut olemassa silloin, kun kyseinen nimike sidottiin ensimmäisen kerran, samoin kuin minkä tahansa "muun tullin tai maksun" kirjatun tason

**UNDERSTANDING ON THE INTER-
PRETATION OF ARTICLE II:1(b) OF
THE GENERAL AGREEMENT ON
TARIFFS AND TRADE 1994**

Members hereby agree as follows:

1. In order to ensure transparency of the legal rights and obligations deriving from paragraph 1(b) of Article II, the nature and level of any "other duties or charges" levied on bound tariff items, as referred to in that provision, shall be recorded in the Schedules of concessions annexed to GATT 1994 against the tariff item to which they apply. It is understood that such recording does not change the legal character of "other duties or charges".

2. The date as of which "other duties or charges" are bound, for the purposes of Article II, shall be 15 April 1994. "Other duties or charges" shall therefore be recorded in the Schedules at the levels applying on this date. At each subsequent renegotiation of a concession or negotiation of a new concession the applicable date for the tariff item in question shall become the date of the incorporation of the new concession in the appropriate Schedule. However, the date of the instrument by which a concession on any particular tariff item was first incorporated into GATT 1947 or GATT 1994 shall also continue to be recorded in column 6 of the Loose-Leaf Schedules.

3. "Other duties or charges" shall be recorded in respect of all tariff bindings.

4. Where a tariff item has previously been the subject of a concession, the level of "other duties or charges" recorded in the appropriate Schedule shall not be higher than the level obtaining at the time of the first incorporation of the concession in that Schedule. It will be open to any Member to challenge the existence of an "other duty or charge", on the ground that no such "other duty or charge" existed at the time of the original binding of the item in question, as well as the consistency of the recorded level of any "other duty or charge"

yhtäpitävyys aikaisemmin sidotun tason kanssa kolmen vuoden ajan WTO-sopimuksen voimaantulosta tai kolme vuotta siitä päivästä kun asiakirja, joka liittyy myönnytysluettelon GATT 1994 -sopimukseen, talletetaan WTO:n pääjohtajalle, jos se on myöhempi ajankohta.

5. ”Muiden tullien tai maksujen” myönnytysluetteloihin merkitseminen, ei vaikuta mitenkään niiden yhdenmukaisuuteen GATT 1994-sopimuksen oikeuksien ja velvoitteiden kanssa lukuunottamatta niitä, joita kohta 4 koskee. Kaikki jäsenet säilyttävät oikeutensa kiistää, milloin tahansa, minkä tahansa ”muun tullin tai maksun” yhtäpitävyyden sellaisten velvoitteiden kanssa.

6. Tämän sopimuksen tarkoituksessa sovelletaan GATT 1994 -sopimuksen XXII ja XXIII artikloja, siten kuin niitä on laajennettu ja sovellettu riitojen ratkaisemista koskevassa sopimuksessa.

7. ”Muita tulleja tai maksuja”, jotka jätetään pois myönnytysluettelosta, silloin kun asiakirja, joka liittyy kyseisen myönnytysluettelon GATT 1994 -sopimukseen talletetaan, WTO-sopimuksen voimaantuloajankohtaan saakka, GATT 1947 -sopimuksen SOPIMUSPUOLTEN pääjohtajan huostaan, ja sen jälkeen WTO:n pääjohtajan huostaan, ei lisätä sinne myöhemmin, ja sovellettavana ajankohtana noudatettua matalammalle tasolle merkittyä ”muuta tullia tai maksua” ei palauteta sille tasolle, ellei sellaisia lisäyksiä tai muutoksia tehdä kuuden kuukauden kuluessa asiakirjan talletuksesta.

8. Päätös, 2 kohdassa, koskien jokaisen myönnytyksen osalta sovellettavaa ajankohtaa GATT 1994-sopimuksen II Artiklan 1 (b) kohdan tarkoittamassa mielessä syrjäyttää sovellettavaa ajankohtaa koskevan 26 päivänä maaliskuuta 1980 tehdyn päätöksen (BISD- julkaisusarja 27S/24).

with the previously bound level, for a period of three years after the date of entry into force of the WTO Agreement or three years after the date of deposit with the Director-General of the WTO of the instrument incorporating the Schedule in question into GATT 1994, if that is a later date.

5. The recording of ”other duties or charges” in the Schedules is without prejudice to their consistency with rights and obligations under GATT 1994 other than those affected by paragraph 4. All Members retain the right to challenge, at any time, the consistency of any ”other duty or charge” with such obligations.

6. For the purposes of this Understanding, the provisions of Articles XXII and XXIII of GATT 1994 as elaborated and applied by the Dispute Settlement Understanding shall apply.

7. ”Other duties or charges” omitted from a Schedule at the time of deposit of the instrument incorporating the Schedule in question into GATT 1994 with, until the date of entry into force of the WTO Agreement, the Director-General to the CONTRACTING PARTIES to GATT 1947 or, thereafter, with the Director-General of the WTO, shall not subsequently be added to it and any ”other duty or charge” recorded at a level lower than that prevailing on the applicable date shall not be restored to that level unless such additions or changes are made within six months of the date of deposit of the instrument.

8. The decision in paragraph 2 regarding the date applicable to each concession for the purposes of paragraph 1(b) of Article II of GATT 1994 supersedes the decision regarding the applicable date taken on 26 March 1980 (BISD 27S/24).

**SOPIMUS TULLITARIFFEJA JA
KAUPPAA KOSKEVAN YLEIS-
SOPIMUKSEN 1994 XVII ARTIKLAN
TULKINNASTA**

Jäsenet, jotka

toteavat, että XVII artikla säättää jäsenten velvoitteista XVII artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen valtion kaupallisten yritysten toiminnan osalta, jonka vaaditaan olevan sopusoinnussa niiden syrjinnän välttämistä koskevien yleisten periaatteiden kanssa, joita GATT 1994 -sopimuksen mukaan hallituksen on sovellettava yksityisten kaupanharjoittajien tuontiin ja vientiin;

toteavat edelleen, että jäsenet ovat GATT 1994 -sopimuksen velvoitteiden alaisia hallituksen valtion kaupallisiin yrityksiin soveltamien toimenpiteiden osalta;

tunnustavat, että tämä sopimus ei vaikuta mitenkään XVII artiklassa säädettyihin aineellisiin periaatteisiin;

sopivat seuraavaa:

1. Varmistaakseen valtion kaupallisten yritysten toiminnan läpinäkyvyyden, jäsenet ilmoittavat sellaisista yrityksistä tavarakauppaneuvostolle 5 kohdassa mainitun työryhmän tarkastelua varten seuraavan työmääritelmän mukaisesti:

”Valtion ja yksityiset yritykset sekä markkinointineuvostot, joille on myönnetty yksinomaiset tai erityisoikeudet tai etuoikeudet, mukaanlukien lakisäätöiset tai perustuslailliset valtuudet, joita käyttämällä ne vaikuttavat ostoihinsa ja myynneillään tuonnin ja viennin tasoon tai suuntaan.”

Tämä ilmoitusvaatimus ei koske sellaisten tuotteiden tuontia, jotka on tarkoitettu välittömästi tai lopullisesti kulutettavaksi hallituksen tai edellä tarkoin määritetyn yrityksen käytössä eikä muuten jälleenmyytäväksi tai käytettäväksi kauppaa varten tarkoitettujen tavaroiden valmistamiseen.

2. Jokainen jäsen tarkastelee harjoittamaansa politiikkaa joka koskee valtion kaupallisten yritysten ilmoittamista tavarakauppaneuvostolle, ottamalla huomioon tämän sopimuksen määräykset. Tässä tarkastelussa jokaisen jäsenen olisi otettava huomioon tarve varmistaa ilmoituksissaan mahdollisimman suuri lä-

**UNDERSTANDING ON THE INTER-
PRETATION OF ARTICLE XVII OF
THE GENERAL AGREEMENT ON
TARIFFS AND TRADE 1994**

Members,

Noting that Article XVII provides for obligations on Members in respect of the activities of the state trading enterprises referred to in paragraph 1 of Article XVII, which are required to be consistent with the general principles of non-discriminatory treatment prescribed in GATT 1994 for governmental measures affecting imports or exports by private traders;

Noting further that Members are subject to their GATT 1994 obligations in respect of those governmental measures affecting state trading enterprises;

Recognizing that this Understanding is without prejudice to the substantive disciplines prescribed in Article XVII;

Hereby agree as follows:

1. In order to ensure the transparency of the activities of state trading enterprises, Members shall notify such enterprises to the Council for Trade in Goods, for review by the working party to be set up under paragraph 5, in accordance with the following working definition:

”Governmental and non-governmental enterprises, including marketing boards, which have been granted exclusive or special rights or privileges, including statutory or constitutional powers, in the exercise of which they influence through their purchases or sales the level or direction of imports or exports.”

This notification requirement does not apply to imports of products for immediate or ultimate consumption in governmental use or in use by an enterprise as specified above and not otherwise for resale or use in the production of goods for sale.

2. Each Member shall conduct a review of its policy with regard to the submission of notifications on state trading enterprises to the Council for Trade in Goods, taking account of the provisions of this Understanding. In carrying out such a review, each Member should have regard to the need to ensure the maximum

pinäkyvyys mahdollistaakseen selkeän arvion ilmoitettujen yritysten toimintatavoista ja niiden toiminnan vaikutuksesta kansainväliseen kauppaan.

3. Ilmoitukset tehdään 24 toukokuuta 1960 hyväksytyin valtion kauppaa koskevan kyselylomakkeen mukaisesti (BISD-julkaisusarja 9S/184—185). Jäsenet ilmoittavat sovitun mukaisesti 1 kohdassa mainitut yritykset riippumatta siitä onko tuontia tai vientiä todella tapahtunut.

4. Jokainen jäsen, jolla on syytä uskoa, että toinen jäsen ei ole riittävästi täyttänyt ilmoitusvelvollisuuttaan, voi ottaa asian esille asianomaisen jäsenen kanssa. Jos asiaa ei saada tyydyttävästi ratkaistua, jäsen voi tehdä vastailmoituksen tavarakauppaneuvostolle 5 kohdan mukaisesti perustetun työryhmän harkintaa varten ilmoittaen samanaikaisesti asianomaiselle jäsenelle asiasta.

5. Työryhmä perustetaan tavarakauppaneuvoston toimesta tarkastelemaan ilmoituksia ja vastailmoituksia. Tarkastelun valossa ja vaikuttamatta mitenkään XVII artiklan 4 (c) kohtaan tavarakauppaneuvosto voi tehdä suosituksia, koskien ilmoitusten riittävyttä ja lisätiedon tarvetta. Työryhmä myös tarkastelee saatujen ilmoitusten valossa edellämainitun valtionkauppaa koskevan kyselylomakkeen riittävyttä ja 1 kohdan mukaisesti ilmoitettujen valtion kaupallisten yritysten kattavuutta. Se laatii myös esimerkkiluettelon, joka tuo esille valtioiden ja yritysten väliset suhteet ja näiden yritysten harjoittaman toiminnan, joka voi olla merkityksellistä XVII artiklan kannalta. On sovittu, että sihteeristö laatii työryhmälle yleisen taustaselvityksen valtion kaupallisten yritysten toiminnasta siltä osin kuin se liittyy kansainväliseen kauppaan. Työryhmän jäsenyys on avoin kaikille jäsenille, jotka ilmoittavat halustaan työskennellä ryhmässä. Se koostuu vuoden kuluessa WTO-sopimuksen voimaantulosta ja sen jälkeen vähintään kerran vuodessa. Se raportoi vuosittain tavarakauppaneuvostolle.¹

transparency possible in its notifications so as to permit a clear appreciation of the manner of operation of the enterprises notified and the effect of their operations on international trade.

3. Notifications shall be made in accordance with the questionnaire on state trading adopted on 24 May 1960 (BISD 9S/184—185), it being understood that Members shall notify the enterprises referred to in paragraph 1 whether or not imports or exports have in fact taken place.

4. Any Member which has reason to believe that another Member has not adequately met its notification obligation may raise the matter with the Member concerned. If the matter is not satisfactorily resolved it may make a counter-notification to the Council for Trade in Goods, for consideration by the working party set up under paragraph 5, simultaneously informing the Member concerned.

5. A working party shall be set up, on behalf of the Council for Trade in Goods, to review notifications and counter-notifications. In the light of this review and without prejudice to paragraph 4(c) of Article XVII, the Council for Trade in Goods may make recommendations with regard to the adequacy of notifications and the need for further information. The working party shall also review, in the light of the notifications received, the adequacy of the above-mentioned questionnaire on state trading and the coverage of state trading enterprises notified under paragraph 1. It shall also develop an illustrative list showing the kinds of relationships between governments and enterprises, and the kinds of activities, engaged in by these enterprises, which may be relevant for the purposes of Article XVII. It is understood that the Secretariat will provide a general background paper for the working party on the operations of state trading enterprises as they relate to international trade. Membership of the working party shall be open to all Members indicating their wish to serve on it. It shall meet within a year of the date of entry into force of the WTO Agreement and thereafter at least once a year. It shall report annually to the Council for Trade in Goods.¹

¹ Tämän työryhmän toiminta on sovittava yhteen sen työryhmän toiminnan kanssa, josta on määrätty ilmoittamismenettelyjä koskevan ministeripäätöksen III jaksossa, joka hyväksyttiin 15. huhtikuuta 1994.

¹ The activities of this working party shall be coordinated with those of the working group provided for in Section III of the Ministerial Decision on Notification Procedures adopted on 15 April 1994.

**SOPIMUS TULLITARIFFEJA JA
KAUPPAA KOSKEVAN YLEIS-
SOPIMUKSEN 1994 MAKSUTASETTA
KOSKEVISTA MÄÄRÄYKSISTÄ**

Jäsenet, jotka

tunnustavat GATT 1994 -sopimuksen XII ja XVIII:B artiklojen määräykset ja maksutasesyistä asetettuja kauppatoimenpiteitä koskevan 28 marraskuuta 1979 annetun julkilausuman (BISD-julkaisusarja 26S/205—209, myöhemmin vuoden 1979 julkilausuma) määräykset ja pyrkien selventämään näitä määräyksiä¹;

sopivat seuraavaa:

Toimenpiteiden soveltaminen

1. Jäsenet vahvistavat sitoutuvansa julkisesti ilmoittamaan mahdollisimman pian aikataulun, jonka mukaisesti maksutasesyistä käyttöön otettua tuontia rajoittavat toimenpiteet poistetaan. Tällaisia aikatauluja katsotaan saatettavan tarkistaa ottamaan asianmukaisesti huomioon maksutasetilanteessa tapahtuneet muutokset. Milloin jäsen ei ole julkistanut aikataulua, on sen perusteltava tähän syyt.

2. Jäsenet vahvistavat sitoutuvansa antamaan etusijan niille toimenpiteille, jotka häiritsevät kauppaa vähiten. Tällaisiin toimenpiteisiin (tässä sopimuksessa ”hintaperusteiset toimenpiteet”) luetaan tuonnin lisämaksut, tuontitalletusvelvoitteet tai muut vastaavat kaupan liittyvät toimenpiteet, jotka vaikuttavat tuontitavaroiden hintaan. Yhteisymmärrys val-

¹ Mitään tässä sopimuksessa ei ole tarkoitettu muuttamaan GATT 1994 -sopimuksen XII tai XVIII:B artiklojen mukaisia jäsenten oikeuksia ja velvoitteita. GATT 1994 -sopimuksen XXII ja XXIII artiklojen määräyksiin, niin kuin niitä on muutettu ja sovellettu riitojen ratkaisemisesta annettuja sääntöjä ja menettelytapoja koskevassa lisäsopimuksessa, voidaan turvautua asioissa, jotka johtuvat maksutasesyistä käyttöön otettujen, tuontia rajoittavien toimenpiteiden soveltamisesta.

**UNDERSTANDING ON THE
BALANCE-OF-PAYMENTS PROVISIONS
OF THE GENERAL AGREEMENT ON
TARIFFS AND TRADE 1994**

Members,

Recognizing the provisions of Articles XII and XVIII:B of GATT 1994 and of the Declaration on Trade Measures Taken for Balance-of-Payments Purposes adopted on 28 November 1979 (BISD 26S/205—209, referred to in this Understanding as the ”1979 Declaration”) and in order to clarify such provisions¹;

Hereby agree as follows:

Application of Measures

1. Members confirm their commitment to announce publicly, as soon as possible, time-schedules for the removal of restrictive import measures taken for balance-of-payments purposes. It is understood that such time-schedules may be modified as appropriate to take into account changes in the balance-of-payments situation. Whenever a time-schedule is not publicly announced by a Member, that Member shall provide justification as to the reasons therefor.

2. Members confirm their commitment to give preference to those measures which have the least disruptive effect on trade. Such measures (referred to in this Understanding as ”price-based measures”) shall be understood to include import surcharges, import deposit requirements or other equivalent trade measures with an impact on the price of imported goods.

¹ Nothing in this Understanding is intended to modify the rights and obligations of Members under Articles XII or XVIII:B of GATT 1994. The provisions of Articles XXII and XXIII of GATT 1994 as elaborated and applied by the Dispute Settlement Understanding may be invoked with respect to any matters arising from the application of restrictive import measures taken for balance-of-payments purposes.

litsee siitä, että II artiklan määräyksistä huolimatta jäsenen myönnytysluetteloon kirjattujen tullien ylittäviä hintaperusteisia toimenpiteitä voidaan käyttää maksutasesyistä. Edelleen on sovittu, että jäsenen tulee osoittaa tämän sopimuksen ilmoittamismenettelyn mukaisesti selvästi ja erikseen määrä, jolla hintaperusteinen toimenpide ylittää sidotun tullin.

3. Jäsenten tulee pyrkiä välttämään uusien määrällisten rajoitusten asettamista maksutasesyistä, paitsi mikäli hintaperusteiset toimenpiteet eivät kriittisestä maksutasetilanteesta johtuen riitä pysäyttämään ulkoisen maksuuseman jyrkkää heikentymistä. Määrällisiä rajoituksia käyttäessään jäsenen tulee perustella, miksi hintaperusteiset toimenpiteet eivät riitä maksutasetilanteen hoitamiseen. Määrällisiä rajoituksia voimassa pitävän jäsenen tulee osoittaa perättäisissä neuvotteluissa, miten se on onnistunut pyrkimyksessään oleellisesti vähentää kyseisten toimenpiteiden käyttöä ja niiden rajoittavaa vaikutusta. On katsottu, että samaan tuotteeseen ei saa kerrallaan soveltaa kuin yhtä maksutasesyistä asetettua rajoittavaa toimenpidettä.

4. Jäsenet vahvistavat, että maksutasesyistä asetettuja tuontia rajoittavia toimenpiteitä voidaan käyttää vain yleisen tuontitason sääntelemiseksi eikä niitä saa olla enempää kuin mitä maksutaseongelman ratkaisemiseksi on välttämätöntä. Jotta suojaavat liitännäisvaikutukset voitaisiin minimoida, jäsenen tulee hallinnoida rajoitukset selkeällä tavalla. Tuojajäsenen viranomaisten tulee antaa riittävät perustelut kriteereistä, joiden perusteella on määritelty, mitkä tuotteet ovat rajoitusten alaisia. XII artiklan 3 kohdan ja XVII artiklan 10 kohdan mukaisesti jäsenet voivat eräiden keskeisten tuotteiden osalta jättää yleisesti sovellettavat lisämaksut tai muut maksutasesyistä sovellettavat toimenpiteet soveltamatta tai rajoittaa niiden soveltamista. ”Keskeiset tuotteet”-käsitteellä tarkoitetaan tuotteita, jotka tyydyttävät peruskulutustarpeita tai edesauttavat jäsenen pyrkimystä parantaa maksutasettaan, esim. pääomahyödykkeitä tai tuotantopanoksia. Määrällisten rajoitusten toimeenpanossa harkinnanvaraista lisensointia tulee käyttää vain pakottavissa tilanteissa ja se tulee poistaa vaiheittain. Sallittujen tuontimäärien tai -arvo-

It is understood that, notwithstanding the provisions of Article II, price-based measures taken for balance-of-payments purposes may be applied by a Member in excess of the duties inscribed in the Schedule of that Member. Furthermore, that Member shall indicate the amount by which the price-based measure exceeds the bound duty clearly and separately under the notification procedures of this Understanding.

3. Members shall seek to avoid the imposition of new quantitative restrictions for balance-of-payments purposes unless, because of a critical balance-of-payments situation, price-based measures cannot arrest a sharp deterioration in the external payments position. In those cases in which a Member applies quantitative restrictions, it shall provide justification as to the reasons why price-based measures are not an adequate instrument to deal with the balance-of-payments situation. A Member maintaining quantitative restrictions shall indicate in successive consultations the progress made in significantly reducing the incidence and restrictive effect of such measures. It is understood that not more than one type of restrictive import measure taken for balance-of-payments purposes may be applied on the same product.

4. Members confirm that restrictive import measures taken for balance-of-payments purposes may only be applied to control the general level of imports and may not exceed what is necessary to address the balance-of-payments situation. In order to minimize any incidental protective effects, a Member shall administer restrictions in a transparent manner. The authorities of the importing Member shall provide adequate justification as to the criteria used to determine which products are subject to restriction. As provided in paragraph 3 of Article XII and paragraph 10 of Article XVIII, Members may, in the case of certain essential products, exclude or limit the application of surcharges applied across the board or other measures applied for balance-of-payments purposes. The term ”essential products” shall be understood to mean products which meet basic consumption needs or which contribute to the Member’s effort to improve its balance-of-payments situation, such as capital goods or inputs needed for production. In the administration of quantitative restrictions, a Member shall use discretionary licensing only when

jen määrittelyssä käytetyistä kriteereistä on annettava asianmukaiset perustelut.

unavoidable and shall phase it out progressively. Appropriate justification shall be provided as to the criteria used to determine allowable import quantities or values.

Maksutaseneuvottelujen menettelytavat

Procedures for Balance-of-Payments Consultations

5. Maksutaserajoituksia käsittelevä komitea (tässä sopimuksessa ”komitea”) järjestää neuvotteluja, joissa tarkastellaan kaikkea maksutasesyistä asetettuja tuontia rajoittavia toimenpiteitä. Komitean jäsenyys on avoin kaikki jäsenille, jotka ilmaisevat halunsa osallistua siihen. Komitea noudattaa maksutaserajoituksia koskevia neuvotteluja varten laadittuja menettelytapoja, jotka hyväksyttiin 28 huhtikuuta 1970 (BISD-julkaisusarja 18S/48—53, myöhemmin ”laaja tutkintamenettely”) ja joiden on oltava alla olevien määräysten mukaisia.

5. The Committee on Balance-of-Payments Restrictions (referred to in this Understanding as the ”Committee”) shall carry out consultations in order to review all restrictive import measures taken for balance-of-payments purposes. The membership of the Committee is open to all Members indicating their wish to serve on it. The Committee shall follow the procedures for consultations on balance-of-payments restrictions approved on 28 April 1970 (BISD 18S/48—53, referred to in this Understanding as ”full consultation procedures”), subject to the provisions set out below.

6. Jäsenen, joka ottaa käyttöön uusia rajoituksia tai nostaa olemassa olevien rajoitustensa yleistä tasoa tehostamalla huomattavasti toimenpiteitä, tulee ryhtyä neuvotteluihin komitean kanssa neljän kuukauden kuluessa siitä, kun tällaisista toimenpiteistä on tehty päätös. Tällaisia toimenpiteitä käyttöön ottava jäsen voi pyytää, että neuvottelu käytäisiin XII artiklan 4 (a) kohdan tai XVIII artiklan 12 (a) kohdan nojalla, sen mukaan kumpi on soveltuva. Mikäli tällaista pyyntöä ei ole esitetty, komitean puheenjohtaja kehottaa jäsentä pitämään tällaisen neuvottelun. Kysymyksiä, joita neuvotteluissa käsitellään voivat olla muun muassa uudenlaisten rajoittavien toimenpiteiden käyttöönotto maksutasetarkoituksia varten tai rajoitusten tason tai niiden alaisten tuotteiden lukumäärän nostaminen.

6. A Member applying new restrictions or raising the general level of its existing restrictions by a substantial intensification of the measures shall enter into consultations with the Committee within four months of the adoption of such measures. The Member adopting such measures may request that a consultation be held under paragraph 4(a) of Article XII or paragraph 12(a) of Article XVIII as appropriate. If no such request has been made, the Chairman of the Committee shall invite the Member to hold such a consultation. Factors that may be examined in the consultation would include, *inter alia*, the introduction of new types of restrictive measures for balance-of-payments purposes, or an increase in the level or product coverage of restrictions.

7. Kaikki maksutasesyistä käytetyt rajoitukset tutkitaan määräajoin komiteassa XII artiklan 4 (b) kohdan tai XVIII artiklan 12 (b) kohdan mukaisesti. Neuvottelujen määräaikaista voidaan muuttaa sopimalla siitä neuvottelevan jäsenen kanssa tai noudattamalla jotakin yleisneuvoston suosittamaa erityistä tutkintamenettelyä.

7. All restrictions applied for balance-of-payments purposes shall be subject to periodic review in the Committee under paragraph 4(b) of Article XII or under paragraph 12(b) of Article XVIII, subject to the possibility of altering the periodicity of consultations in agreement with the consulting Member or pursuant to any specific review procedure that may be recommended by the General Council.

8. Neuvottelut voidaan käydä 19. joulukuuta 1972 hyväksytyä suppeaa tutkintamenettelyä (BISD-julkaisusarja 20S/47—49 myöhemmin ”suppea tutkintamenettely”) noudattaen

8. Consultations may be held under the simplified procedures approved on 19 December 1972 (BISD 20S/47—49, referred to in this Understanding as ”simplified consultation

vähiten kehittyneiden kehitysmaajäsenten kanssa tai sellaisten kehitysmaajäsenten kanssa, jotka pyrkivät rajoitusten liberalisointiin komitealle aiemmissa neuvotteluissa esitetyn aikataulun mukaisesti. Suppeaa tutkintamenettelyä voidaan käyttää myös silloin, kun kehitysmaajäsenen kauppapolitiikan tutkinta on suunniteltu pidettäväksi samana kalenterivuonna kuin neuvotteluihin sovittu päivämäärä. Tällaisissa tapauksissa päätös siitä, pitäisikö soveltaa laajaa tutkintamenettelyä, tehdään vuoden 1979 julkilausuman 8 kohdassa lueteltujen seikkojen perusteella. Suppeaa tutkintamenettelyä voidaan noudattaa vain kaksissa peräkkäisissä neuvotteluissa, paitsi silloin kun neuvotellaan vähiten kehittyneiden kehitysmaajäsenten kanssa.

Tietojen ilmoittaminen ja neuvotteluasiakirjat

9. Jäsenen tulee ilmoittaa yleisneuvostolle maksutasesyistä sovellettavien tuontia rajoittavien toimenpiteiden käyttöönotosta tai niihin tehdyistä muutoksista samoin kuin tällaisten toimenpiteiden poistamista koskevaan 1 kohdassa tarkoitettuun aikatauluun tehdyistä muutoksista. Huomattavista muutoksista tulee ilmoittaa yleisneuvostolle viimeistään 30 päivän kuluessa niiden julkistamisesta. Yhdistetty ilmoitus, johon sisältyvät kaikki lakeihin, määräyksiin, kannanottoihin tai julkisiin tiedonantoihin tehdyt muutokset, tulee vuosittain toimittaa sihteeristölle, jäsenten tutkittavaksi. Ilmoituksissa tulee olla kattavat, niin pitkälle kuin mahdollista, tullitariffinimikkeittäiset tiedot sovellettavista toimenpidelajeista, niiden toimeenpanossa käytettävistä kriteereistä, tuotteista, joihin ne kohdistuvat ja kauppavirroista, joihin ne vaikuttavat.

10. Komitea voi jäsenen pyynnöstä tarkastaa ilmoitukset. Tällaiset tarkastelut rajoittuisivat tiettyjen ilmoituksessa esiintulleiden kysymysten selvittämiseen tai sen selvittämiseen, onko tarpeen ryhtyä XII artiklan 4 (a) kohdassa tai XVIII artiklan 12 (a) kohdassa tarkoitettuihin neuvotteluihin. Jäsenet, joilla on syytä epäillä, että jonkin toisen jäsenen soveltama tuontia rajoittava toimenpide on otettu käyttöön maksutasesyistä, voivat saattaa asian komitean tietoon. Komitean puheenjohtaja pyytää toimenpiteestä tietoja ja saattaa ne kaikkien jäsenten käyttöön. Kysymyksiä voidaan antaa etukäteen neuvottelevan jäsenen harkittavaksi,

procedures”) in the case of least-developed country Members or in the case of developing country Members which are pursuing liberalization efforts in conformity with the schedule presented to the Committee in previous consultations. Simplified consultation procedures may also be used when the Trade Policy Review of a developing country Member is scheduled for the same calendar year as the date fixed for the consultations. In such cases the decision as to whether full consultation procedures should be used will be made on the basis of the factors enumerated in paragraph 8 of the 1979 Declaration. Except in the case of least-developed country Members, no more than two successive consultations may be held under simplified consultation procedures.

Notification and Documentation

9. A Member shall notify to the General Council the introduction of or any changes in the application of restrictive import measures taken for balance-of-payments purposes, as well as any modifications in time-schedules for the removal of such measures as announced under paragraph 1. Significant changes shall be notified to the General Council prior to or not later than 30 days after their announcement. On a yearly basis, each Member shall make available to the Secretariat a consolidated notification, including all changes in laws, regulations, policy statements or public notices, for examination by Members. Notifications shall include full information, as far as possible, at the tariff-line level, on the type of measures applied, the criteria used for their administration, product coverage and trade flows affected.

10. At the request of any Member, notifications may be reviewed by the Committee. Such reviews would be limited to the clarification of specific issues raised by a notification or examination of whether a consultation under paragraph 4(a) of Article XII or paragraph 12(a) of Article XVIII is required. Members which have reasons to believe that a restrictive import measure applied by another Member was taken for balance-of-payments purposes may bring the matter to the attention of the Committee. The Chairman of the Committee shall request information on the measure and make it available to all Members. Without

tämän kuitenkaan vaikuttamatta minkään komitean jäsenen oikeuteen pyytää asianmukaisia selvennyksiä neuvottelujen aikana.

11. Neuvotteleva jäsen valmistelee neuvotte-luja varten perusasiakirjan, jonka tulisi muiden asiaankuuluviksi harkittujen tietojen lisäksi sisältää: (a) maksutasetta ja sen kehitysnäkymiä käsittelevä katsaus, jossa myös tarkastellaan maksutaseeseen vaikuttavia sisäisiä ja ulkoisia tekijöitä sekä kotimaisia talouspoliittisia toimenpiteitä tasapainon palauttamiseksi terveille ja kestäväälle pohjalle; (b) yksityiskohtainen kuvaus maksutasesyistä sovellettavista rajoituksista, niiden oikeudellisista perusteista ja toimenpiteistä, joihin on ryhdytty niistä johtu-vien suojaavien vaikutusten vähentämiseksi; (c) toimenpiteet, joihin on ryhdytty edellisten neuvottelujen jälkeen tuontirajoitusten purkamiseksi ottaen huomioon komitean johtopäätökset; (d) jäljellä olevien rajoitusten poistamiseen ja vaiheittaiseen lieventämiseen tähtäävä suunnitelma. Perusasiakirjassa voidaan viitata muissa WTO:lle toimitetuissa ilmoituksissa tai selonteoissa annettuihin tietoihin, milloin se on tarkoituksenmukaista. Suppeassa tutkintamennettelyssä neuvotteleva jäsen toimittaa kirjallisen lausunnon, josta ilmenevät olennaiset tiedot perusasiakirjaan sisältyvistä ainesosista.

12. Helpottaakseen komiteassa käytäviä neuvotteluja sihteeristö valmistelee asiakysymyksistä taustaselvityksen, joka koskee neuvottelusuunnitelman eri näkökohtia. Kehitysmaajäsenten tapauksessa sihteeristön asiakirja sisältää tarpeellista taustamateriaalia ja analyttistä aineistoa ulkoisen kaupankäyntiympäristön vaikutuksesta neuvottelevan jäsenen maksutasetilanteeseen ja sen kehitysnäkymiin. Kehitysmaajäsenen pyynnöstä sihteeristön tekniset tukipalvelut auttavat jäsentä neuvotteluasiakirjojen laadinnassa.

Maksutase-neuvottelujen johtopäätökset

13. Komitea antaa neuvotteluistaan selonteon yleisneuvostolle. Laajan tutkintamennettelyn pohjalta laaditusta selonteosta tulisi käydä ilmi komitean johtopäätökset neuvottelusuunnitelman eri osista sekä ne seikat ja syyt, joihin ne

prejudice to the right of any member of the Committee to seek appropriate clarifications in the course of consultations, questions may be submitted in advance for consideration by the consulting Member.

11. The consulting Member shall prepare a Basic Document for the consultations which, in addition to any other information considered to be relevant, should include: (a) an overview of the balance-of-payments situation and prospects, including a consideration of the internal and external factors having a bearing on the balance-of-payments situation and the domestic policy measures taken in order to restore equilibrium on a sound and lasting basis; (b) a full description of the restrictions applied for balance-of-payments purposes, their legal basis and steps taken to reduce incidental protective effects; (c) measures taken since the last consultation to liberalize import restrictions, in the light of the conclusions of the Committee; (d) a plan for the elimination and progressive relaxation of remaining restrictions. References may be made, when relevant, to the information provided in other notifications or reports made to the WTO. Under simplified consultation procedures, the consulting Member shall submit a written statement containing essential information on the elements covered by the Basic Document.

12. The Secretariat shall, with a view to facilitating the consultations in the Committee, prepare a factual background paper dealing with the different aspects of the plan for consultations. In the case of developing country Members, the Secretariat document shall include relevant background and analytical material on the incidence of the external trading environment on the balance-of-payments situation and prospects of the consulting Member. The technical assistance services of the Secretariat shall, at the request of a developing country Member, assist in preparing the documentation for the consultations.

Conclusions of Balance-of-Payments Consultations

13. The Committee shall report on its consultations to the General Council. When full consultation procedures have been used, the report should indicate the Committee's conclusions on the different elements of the plan for

pohjautuvat. Komitea pyrkii sisällyttämään johtopäätöksiinsä ehdotuksia suosituksiksi, joiden tavoitteena on edistää XII ja XVIII:B artiklojen, vuoden 1979 julkilausuman ja tämän sopimuksen täytäntöönpanoa. Niissä tapauksissa, joissa on esitetty aikataulu maksutaseyistä käyttöön otettujen rajoittavien toimenpiteiden poistamiselle, yleisneuvosto voi suosittaa, että tällaista aikataulua noudattavan jäsenen katsotaan täyttävän GATT 1994 -sopimuksessa määrätyt velvoitteensa. Milloin yleisneuvosto on antanut erityisiä suosituksia, jäsenten oikeudet ja velvoitteet arvioidaan tällaisten suositusten valossa. Mikäli komitea ei esitä erityisiä ehdotuksia yleisneuvoston suosituksiksi, komitean johtopäätöksiin tulisi kirjata komiteassa esiintuodut erilaiset näkemykset. Mikäli on noudatettu suppeaa tutkintamenettelyä, selontekoon tulee sisältyä yhteenveto komiteassa käsitellyistä pääaiheista ja päätös siitä, edellytetäänkö laajaa tutkintamenettelyä.

consultations, as well as the facts and reasons on which they are based. The Committee shall endeavour to include in its conclusions proposals for recommendations aimed at promoting the implementation of Articles XII and XVIII:B, the 1979 Declaration and this Understanding. In those cases in which a time-schedule has been presented for the removal of restrictive measures taken for balance-of-payments purposes, the General Council may recommend that, in adhering to such a time-schedule, a Member shall be deemed to be in compliance with its GATT 1994 obligations. Whenever the General Council has made specific recommendations, the rights and obligations of Members shall be assessed in the light of such recommendations. In the absence of specific proposals for recommendations by the General Council, the Committee's conclusions should record the different views expressed in the Committee. When simplified consultation procedures have been used, the report shall include a summary of the main elements discussed in the Committee and a decision on whether full consultation procedures are required.

**SOPIMUS TARIFFEJA JA KAUPPAA
KOSKEVAN YLEISSOPIMUKSEN 1994
XXIV ARTIKLAN TULKINNASTA**

**UNDERSTANDING ON THE INTER-
PRETATION OF ARTICLE XXIV OF
THE GENERAL AGREEMENT ON
TARIFFS AND TRADE 1994**

Jäsenet, jotka

ottavat huomioon GATT 1994 -sopimuksen XXIV artiklan määräykset;

tunnustavat, että tulliliittojen ja vapaakauppa-alueiden lukumäärä ja merkitys ovat kasvaneet GATT 1947 -sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen. Nykyään ne kattavat huomattavan osan maailmankaupasta;

tunnustavat sen myötävaikutuksen maailmankaupan laajenemiselle, mikä voidaan aikaansaada tällaisten sopimusten osapuolten talouksien syvemmällä integraatiolla;

tunnustavat myös, että tämä myötävaikutus on suurempi, jos tullien ja muiden rajoittavien kaupallisten säännöksiä lakkauttaminen alueiden väliltä ulottuu koko kauppaan ja vähenee, jos jokin kaupan pääsektori jätetään ulkopuolelle;

vahvistavat, että tällaisten sopimusten tarkoituksena on kaupan helpottaminen kyseisten alueiden välillä eikä esteiden nostaminen toisten jäsenten kaupalle tällaisten alueiden kanssa; ja niitä muodostettaessa tai laajennettaessa niiden jäsenten tulisi mitä suurimmassa määrin välttää haitallisten vaikutusten aiheuttamista muiden jäsenten kaupalle;

vakuuttavat myös tarpeen tehostaa tavara-kauppaneuvoston roolia XXIV artiklan nojalla ilmoitettujen sopimusten tarkastelussa, selkeyttämisellä uusien tai laajennettujen sopimusten arviointikriteerejä ja -menettelyjä ja parantamalla kaikkien XXIV artiklan mukaisten sopimusten läpinäkyvyyttä;

tunnustavat yhteisymmärryksen tarpeen koskien jäsenten velvoitteita XXIV artiklan 12 kohdan osalta;

sopivat seuraavaa:

1. Tulliliittojen, vapaakauppa-alueiden ja tulliliittojen tai vapaakauppalittojen muodostamiseen johtavien väliaikaisten sopimusten, on, ollakseen sopusoinnussa XXIV artiklan

Members,

Having regard to the provisions of Article XXIV of GATT 1994;

Recognizing that customs unions and free trade areas have greatly increased in number and importance since the establishment of GATT 1947 and today cover a significant proportion of world trade;

Recognizing the contribution to the expansion of world trade that may be made by closer integration between the economies of the parties to such agreements;

Recognizing also that such contribution is increased if the elimination between the constituent territories of duties and other restrictive regulations of commerce extends to all trade, and diminished if any major sector of trade is excluded;

Reaffirming that the purpose of such agreements should be to facilitate trade between the constituent territories and not to raise barriers to the trade of other Members with such territories; and that in their formation or enlargement the parties to them should to the greatest possible extent avoid creating adverse effects on the trade of other Members;

Convinced also of the need to reinforce the effectiveness of the role of the Council for Trade in Goods in reviewing agreements notified under Article XXIV, by clarifying the criteria and procedures for the assessment of new or enlarged agreements, and improving the transparency of all Article XXIV agreements;

Recognizing the need for a common understanding of the obligations of Members under paragraph 12 of Article XXIV;

Hereby *agree* as follows:

1. Customs unions, free-trade areas, and interim agreements leading to the formation of a customs union or free-trade area, to be consistent with Article XXIV, must satisfy,

kanssa, täytettävä muun muassa kyseisen artiklan 5, 6, 7 ja 8 kohtien määräykset.

Artikla XXIV:5

2. XXIV artiklan 5(a) kohdan mukainen arviointi, joka koskee ennen ja jälkeen tulliliiton muodostamista sovellettavien tullien ja muiden kaupallisten säännösten yleistä vaikutusta, on tullien ja maksujen osalta perustuttava kokonaisarvioon tullien painotetuista keskiarvoista ja tullimaksujen kertymästä. Tämän arvion on perustuttava edeltävän edustavan kauden tuontitilastoihin, jotka tulliliiton on toimitettava tullinimikekohtaisesti arvo- ja määräpohjaisina WTO-alkuperämaan mukaisesti jaoteltuna. Sihteeristö laskee tullien painotetut keskiarvot ja tullimaksujen kertymän Uruguayn kierroksen monenkeskisten kauppaneuvottelujen aikana tullitarjouksien arvioinnissa käytetyn menetelmän mukaisesti. Tässä tarkoituksessa tullessa ja maksuina otetaan huomioon sovellettavat tullitasot. Tunnustetaan, että muiden kaupallisten säännöksiin vaikutuksen kokonaisarvioinnissa, niiden määrällisen ilmaisemisen ja yhdistämisen ollessa vaikeata, saattaa yksittäisten toimenpiteiden, säännöksiin, tuotekatteen ja kauppavirtojen tutkiminen olla tarpeen, joihin nämä vaikuttavat.

3. ”Kohtuullinen aika”, johon viitataan XXIV artiklan 5(c) kohdassa, saisi ylittää 10 vuotta vain poikkeustapauksissa. Tapauksissa, joissa väliaikaisen sopimuksen jäsenet katsovat, että 10 vuotta olisi riittämätön, he toimittavat täydellisen selvityksen tavarakauppaneuvostolle pitempää aikaa koskevasta tarpeesta.

Artikla XXIV:6

4. XXIV artiklan 6 kohta sisältää menettelyt, joita on noudatettava, kun tulliliittoa muodostava jäsen aikoo korottaa sidottua tullitasoa. Tässä suhteessa jäsenet vahvistavat, että XXVII artiklassa esitetty menettely, niin kuin sitä on tarkennettu 10. marraskuuta 1980 (BISD-julkaisusarja 27S/26—28) hyväksytyissä ohjeissa ja sopimuksessa GATT 1994 -sopimuksen XXVIII artiklan tulkinnasta, on aloitettava ennen kuin tullimyönnytyksiä muute-

inter alia, the provisions of paragraphs 5, 6, 7 and 8 of that Article.

Article XXIV:5

2. The evaluation under paragraph 5(a) of Article XXIV of the general incidence of the duties and other regulations of commerce applicable before and after the formation of a customs union shall in respect of duties and charges be based upon an overall assessment of weighted average tariff rates and of customs duties collected. This assessment shall be based on import statistics for a previous representative period to be supplied by the customs union, on a tariff-line basis and in values and quantities, broken down by WTO country of origin. The Secretariat shall compute the weighted average tariff rates and customs duties collected in accordance with the methodology used in the assessment of tariff offers in the Uruguay Round of Multilateral Trade Negotiations. For this purpose, the duties and charges to be taken into consideration shall be the applied rates of duty. It is recognized that for the purpose of the overall assessment of the incidence of other regulations of commerce for which quantification and aggregation are difficult, the examination of individual measures, regulations, products covered and trade flows affected may be required.

3. The ”reasonable length of time” referred to in paragraph 5(c) of Article XXIV should exceed 10 years only in exceptional cases. In cases where Members parties to an interim agreement believe that 10 years would be insufficient they shall provide a full explanation to the Council for Trade in Goods of the need for a longer period.

Article XXIV:6

4. Paragraph 6 of Article XXIV establishes the procedure to be followed when a Member forming a customs union proposes to increase a bound rate of duty. In this regard Members reaffirm that the procedure set forth in Article XXVIII, as elaborated in the guidelines adopted on 10 November 1980 (BISD 27S/26—28) and in the Understanding on the Interpretation of Article XXVIII of GATT 1994, must be commenced before tariff

taan tai peruutetaan tulliliiton muodostamisen tai tulliliiton muodostamiseen johtavan väliaikaisen sopimuksen yhteydessä.

5. Näihin neuvotteluihin ryhdytään hyvässä uskossa tarkoituksena saavuttaa keskinäisesti tyydyttävät hyvitysjärjestelyt. Tällaisissa XXIV artiklan 6 kohdan vaatimissa neuvotteluissa täytyy kiinnittää asianmukaista huomiota alennuksiin samassa tullinimikkeessä, joita joita muut tulliliiton jäsenet toimeenpanevat sen muodostamisen yhteydessä. Jos sellaiset vähennykset eivät olisi riittäviä tarvittavia hyvitysjärjestelyjä varten, tulliliitto tarjoaisi hyvitystä, joka voi olla tullien alennus muissa tullinimikkeissä. Muutettavan tai peruutettavan sidonnan osalta neuvotteluoikeuden omaavat jäsenet harkitsevat tällaista tarjousta. Jos hyvitysjärjestelyjä ei hyväksytä, neuvotteluja on jatkettava. Mikäli XXVIII artiklan, siten kuin sitä on muutettu GATT 1994 -sopimuksen XXVIII artiklan tulkintaa koskevalla sopimuksella, mukaisissa neuvotteluissa hyvitysjärjestelyistä ei yrityksistä huolimatta päästä sopimukseen kohtuullisen ajan kuluessa neuvottelujen aloitamisesta tulliliitto voi siitä huolimatta muuttaa tai peruuttaa myönnytykset; jäsenet, joita se koskee, voivat peruuttaa oleellisesti vastaavat myönnytykset XXVIII artiklan mukaisesti.

6. GATT 1994 -sopimus ei aseta niille jäsenille, jotka hyötyvät tulliliiton muodostamisen tai tulliliiton muodostamiseen johtavan väliaikaisen sopimuksen seurauksena tehtävistä tullien alennuksista, mitään velvoitetta antaa hyvitysjärjestelyjä alueen jäsenille.

Tulliliittojen ja vapaakauppa-alueiden tarkastelu

7. Työryhmä tutkii GATT 1994 -sopimuksen asianomaisten määräysten ja tämän sopimuksen 1 kohdan valossa kaikki XXIV artiklan 7(a) kohdan mukaisesti tehdyt ilmoitukset. Työryhmä esittää tuloksista raportin tavarakauppaneuvostolle. Tavarakauppaneuvosto voi tehdä jäsenille, tarkoituksenmukaiseksi katsomiaan suosituksia.

concessions are modified or withdrawn upon the formation of a customs union or an interim agreement leading to the formation of a customs union.

5. These negotiations will be entered into in good faith with a view to achieving mutually satisfactory compensatory adjustment. In such negotiations, as required by paragraph 6 of Article XXIV, due account shall be taken of reductions of duties on the same tariff line made by other constituents of the customs union upon its formation. Should such reductions not be sufficient to provide the necessary compensatory adjustment, the customs union would offer compensation, which may take the form of reductions of duties on other tariff lines. Such an offer shall be taken into consideration by the Members having negotiating rights in the binding being modified or withdrawn. Should the compensatory adjustment remain unacceptable, negotiations should be continued. Where, despite such efforts, agreement in negotiations on compensatory adjustment under Article XXVIII as elaborated by the Understanding on the Interpretation of Article XXVIII of GATT 1994 cannot be reached within a reasonable period from the initiation of negotiations, the customs union shall, nevertheless, be free to modify or withdraw the concessions; affected Members shall then be free to withdraw substantially equivalent concessions in accordance with Article XXVIII.

6. GATT 1994 imposes no obligation on Members benefiting from a reduction of duties consequent upon the formation of a customs union, or an interim agreement leading to the formation of a customs union, to provide compensatory adjustment to its constituents.

Review of Customs Unions and Free-Trade Areas

7. All notifications made under paragraph 7(a) of Article XXIV shall be examined by a working party in the light of the relevant provisions of GATT 1994 and of paragraph 1 of this Understanding. The working party shall submit a report to the Council for Trade in Goods on its findings in this regard. The Council for Trade in Goods may make such recommendations to Members as it deems appropriate.

8. Mitä tulee väliaikaisiin sopimuksiin työryhmä voi tarvittaessa tehdä raportissaan taroituksenmukaisia suosituksia ehdotetun aikataulun ja toimenpiteiden suhteen, joita tarvitaan saattamaan loppuun tulliliiton tai vapaakauppa-alueen muodostaminen. Se voi tarvittaessa tarkastella sopimusta uudelleen.

9. Väliaikaisen sopimuksen jäsenet ilmoittavat kyseiseen sopimukseen sisällyvistä huomattavista suunnitelman ja aikataulun muutoksista tavarakauppaneuvostolle, ja neuvosto tutkii ne pyydettyään.

10. Jos XXIV artiklan 7(a) kohdan nojalla ilmoitettu väliaikainen sopimus ei vastoin XXIV artiklan 5(c) kohtaa sattuisi sisältämään suunnitelmaa tai aikataulua, on työryhmän suositeltava suunnitelmaa ja aikataulua raportissaan. Osapuolet eivät saa ylläpitää tai saattaa voimaan tällaista sopimusta, tapauksesta riippuen, elleivät ne ole valmiita muuttamaan sitä näiden suositusten mukaisesti. Toimenpiteisiin on ryhdyttävä suositusten toimeenpanon myöhempää tarkastelua varten.

11. Tulliliitot ja vapaakauppa-alueiden jäsenet raportoivat määräajoin tavarakauppaneuvostolle, kuten edellytetään GATT 1947 -sopimuksen SOPIMUSPUOLTEN määräyksissä GATT 1947 -neuvostolle, koskien alueellisten sopimusten raportteja (BISB-julkaisusarja 18S/38) ja kyseisen sopimuksen toimintaa. Kaikista merkittävistä sopimuksissa tapahtuvista muutoksista ja/tai kehitystuloksista olisi raportoitava, kun ne tapahtuvat.

Riitojen ratkaiseminen

12. GATT 1994 -sopimuksen XXII ja XXIII artiklojen määräyksiin, niin kuin niitä on kehitetty ja sovellettu riitojen ratkaisemista koskevassa sopimuksessa, voidaan vedota kaikkien kysymysten osalta, jotka johtuvat tulli- ja vapaakauppaliiittoja koskeviin tai tulliliiton tai vapaakauppa-alueen muodostamiseen johtavien väliaikaisiin sopimuksiin liittyvien XXIV artiklan määräyksien soveltamisesta.

Artikla XXIV:12

13. Jokainen jäsen on GATT 1994 -sopimuksen nojalla täysin vastuussa kaikkien GATT 1994 -sopimuksen määräyksien noudattamisesta ja ryhtyy sellaisiin sen käytettävissä

8. In regard to interim agreements, the working party may in its report make appropriate recommendations on the proposed time-frame and on measures required to complete the formation of the customs union or free-trade area. It may if necessary provide for further review of the agreement.

9. Members parties to an interim agreement shall notify substantial changes in the plan and schedule included in that agreement to the Council for Trade in Goods and, if so requested, the Council shall examine the changes.

10. Should an interim agreement notified under paragraph 7(a) of Article XXIV not include a plan and schedule, contrary to paragraph 5(c) of Article XXIV, the working party shall in its report recommend such a plan and schedule. The parties shall not maintain or put into force, as the case may be, such agreement if they are not prepared to modify it in accordance with these recommendations. Provision shall be made for subsequent review of the implementation of the recommendations.

11. Customs unions and constituents of free-trade areas shall report periodically to the Council for Trade in Goods, as envisaged by the CONTRACTING PARTIES to GATT 1947 in their instruction to the GATT 1947 Council concerning reports on regional agreements (BISD 18S/38), on the operation of the relevant agreement. Any significant changes and/or developments in the agreements should be reported as they occur.

Dispute Settlement

12. The provisions of Articles XXII and XXIII of GATT 1994 as elaborated and applied by the Dispute Settlement Understanding may be invoked with respect to any matters arising from the application of those provisions of Article XXIV relating to customs unions, free-trade areas or interim agreements leading to the formation of a customs union or free-trade area.

Article XXIV:12

13. Each Member is fully responsible under GATT 1994 for the observance of all provisions of GATT 1994, and shall take such reasonable measures as may be available to it

oleviin kohtuullisiin toimenpiteisiin joilla varmistetaan määräysten noudattaminen sen alue- ja paikallishallinnon viranomaisten toimesta.

14. GATT 1994 -sopimuksen XXII ja XXIII artiklojen määräyksiin, niin kuin mitä on kehitetty ja sovellettu riitojen ratkaisemista koskevassa sopimuksessa, voidaan vedota niiden toimenpiteiden osalta, jotka vaikuttavat siihen, miten alue- ja paikallishallinto noudattaa toimenpiteitä jäsenen alueella. Kun riitojen ratkaisuelin on päättänyt, että GATT 1994 -sopimuksen määräystä ei ole noudatettu, vastuussa oleva jäsen ryhtyy käytettävissä oleviin kohtuullisiin toimenpiteisiin varmistaakseen sen noudattamisen. Myönnytysten tai muiden velvoitteiden korvaamista ja peruuttamista koskevat määräykset soveltuvat tapauksiin, joissa ei ole ollut mahdollista varmistaa tätä noudattamista.

15. Kukin jäsen sitoutuu harkitsemaan myönteisesti ja suomaan riittävät neuvottelumahdollisuudet koskien mitä tahansa toisen jäsenen tekemää esitystä, joka koskee GATT 1994 -sopimuksen toimintaan vaikuttavia toimenpiteitä ensiksi mainitun alueella.

to ensure such observance by regional and local governments and authorities within its territory.

14. The provisions of Articles XXII and XXIII of GATT 1994 as elaborated and applied by the Dispute Settlement Understanding may be invoked in respect of measures affecting its observance taken by regional or local governments or authorities within the territory of a Member. When the Dispute Settlement Body has ruled that a provision of GATT 1994 has not been observed, the responsible Member shall take such reasonable measures as may be available to it to ensure its observance. The provisions relating to compensation and suspension of concessions or other obligations apply in cases where it has not been possible to secure such observance.

15. Each Member undertakes to accord sympathetic consideration to and afford adequate opportunity for consultation regarding any representations made by another Member concerning measures affecting the operation of GATT 1994 taken within the territory of the former.

**TULLITARIFFEJA JA KAUPPAA
KOSKEVAN YLEISSOPIMUKSEN 1994
MUKAISIA POIKKEUKSIA
VELVOITTEISTA KOSKEVA SOPIMUS**

Jäsenet sopivat seuraavaa:

1. Pyynnössä poikkeusluvan anomiseksi tai voimassa olevan luvan jatkamiseksi on kuvattava ne toimenpiteet, joihin jäsen esittää ryhtyvänsä, ne toimintaohjelmalliset tavoitteet, joihin jäsen pyrkii ja syyt, jotka estävät jäsentä saavuttamasta toimintaohjelmallisia tavoitteita toimenpiteiden avulla, jotka ovat sopusoinnussa GATT 1994 -sopimuksen velvoitteiden kanssa.

2. Jokainen poikkeuslupa, joka on voimassa WTO-sopimuksen tullessa voimaan, lakkaa olemasta voimassa, ellei sitä jatketa edellä mainittujen menettelyjen ja WTO-sopimuksen IX artiklan mukaisesti sen päättymisajankohdalla tai kaksi vuotta WTO-sopimuksen tultua voimaan, kumpi tahansa on aikaisemmin.

3. Jokainen jäsen, joka katsoo, että jokin sille GATT 1994 -sopimuksen mukainen etu mitätöityy tai heikentyy

(a) poikkeusluvan saaneen jäsenen poikkeuslupaehtojen täyttämättä jättämisen tai

(b) poikkeuslupaehtojen kanssa sopusoinnussa olevan toimenpiteen soveltamisen johdosta, voi vedota GATT 1994 -sopimuksen XXIII artiklan määräyksiin, kuten niitä on muutettu riitojen ratkaisemista koskevassa sopimuksessa.

**UNDERSTANDING IN RESPECT OF
WAIVERS OF OBLIGATIONS UNDER
THE GENERAL AGREEMENT ON
TARIFFS AND TRADE 1994**

Members hereby agree as follows:

1. A request for a waiver or for an extension of an existing waiver shall describe the measures which the Member proposes to take, the specific policy objectives which the Member seeks to pursue and the reasons which prevent the Member from achieving its policy objectives by measures consistent with its obligations under GATT 1994.

2. Any waiver in effect on the date of entry into force of the WTO Agreement shall terminate, unless extended in accordance with the procedures above and those of Article IX of the WTO Agreement, on the date of its expiry or two years from the date of entry into force of the WTO Agreement, whichever is earlier.

3. Any Member considering that a benefit accruing to it under GATT 1994 is being nullified or impaired as a result of:

(a) the failure of the Member to whom a waiver was granted to observe the terms or conditions of the waiver, or

(b) the application of a measure consistent with the terms and conditions of the waiver may invoke the provisions of Article XXIII of GATT 1994 as elaborated and applied by the Dispute Settlement Understanding.

**SOPIMUS TULLITARIFFEJA JA
KAUPPAA KOSKEVAN YLEIS-
SOPIMUKSEN 1994 XXVIII
ARTIKLAN TULKINNASTA**

Jäsenet sopivat seuraavaa:

1. Myönnytysluettelon muuttamisessa tai peruuttamisessa jäsenellä, jolla on korkein myönnytyksen alaisen viennin suhde (se on tuotteen vienti myönnytystä muuttavan tai peruuttavan jäsenen markkinoille) suhteessa sen koko vientiin, katsotaan olevan pääasiallisen toimittajan asema, jos sillä ei jo ole alkuperäistä neuvottelu-oikeutta tai pääasiallisen toimittajan asemaa XXVIII artiklan 1 kohdan mukaisesti. Sovitaan kuitenkin, että tavarakauppaneuvosto tarkastelee tätä kappaletta viisi vuotta WTO-sopimuksen voimaantulosta päättääkseen siitä, onko kriteeri toiminut tyydyttävästi takaamaan neuvottelu-oikeuksien uudelleen jaon pienten ja keskisuurten viejämäiden eduksi. Jos näin ei ole, harkitaan mahdollisia parannuksia, mukaan lukien riittävien tietojen saatavuuden valossa, ottaa käyttöön kriteeri, joka perustuu myönnytyksen alaisen viennin suhteeseen kyseisen tuotteen vientiin kaikille markkinoille.

2. Mikäli jäsen katsoo, että sillä on 1 kohdan mukainen pääasiallinen toimittaja-asema, sen olisi ilmoitettava kirjallisesti vaateensa sitä tukevalle todistusaineistolla jäsenelle, joka ehdottaa myönnytyksen muuttamista tai peruuttamista ja ilmoitettava samaan aikaan sihteeristölle. "XXVIII artiklan mukaisten neuvottelumenettelyjen" 4 kohta, joka hyväksyttiin 10. marraskuuta 1980 (BISD-julkaisusarja 27S/26—28), soveltuu näihin tapauksiin.

3. Määritettäessä millä jäsenillä on pääasiallinen toimittaja-asema (joko edellä mainitun 1 kohdan tai XXVIII artiklan 1 kohdan mukaisesti) tai huomattava toimittaja-asema, otetaan ainoastaan suosituimmuskohtelun (MFN) pohjainen myönnytystä koskevan tavaran

**UNDERSTANDING ON THE INTER-
PRETATION OF ARTICLE XXVIII
OF THE GENERAL AGREEMENT ON
TARIFFS AND TRADE 1994**

Members hereby agree as follows:

1. For the purposes of modification or withdrawal of a concession, the Member which has the highest ratio of exports affected by the concession (i.e. exports of the product to the market of the Member modifying or withdrawing the concession) to its total exports shall be deemed to have a principal supplying interest if it does not already have an initial negotiating right or a principal supplying interest as provided for in paragraph 1 of Article XXVIII. It is however agreed that this paragraph will be reviewed by the Council for Trade in Goods five years from the date of entry into force of the WTO Agreement with a view to deciding whether this criterion has worked satisfactorily in securing a redistribution of negotiating rights in favour of small and medium-sized exporting Members. If this is not the case, consideration will be given to possible improvements, including, in the light of the availability of adequate data, the adoption of a criterion based on the ratio of exports affected by the concession to exports to all markets of the product in question.

2. Where a Member considers that it has a principal supplying interest in terms of paragraph 1, it should communicate its claim in writing, with supporting evidence, to the Member proposing to modify or withdraw a concession, and at the same time inform the Secretariat. Paragraph 4 of the "Procedures for Negotiations under Article XXVIII" adopted on 10 November 1980 (BISD 27S/26—28) shall apply in these cases.

3. In the determination of which Members have a principal supplying interest (whether as provided for in paragraph 1 above or in paragraph 1 of Article XXVIII) or substantial interest, only trade in the affected product which has taken place on an MFN basis shall

kauppa huomioon. Kuitenkin myönnytystä koskevan tavaran kauppa, joka ei ole perustunut sopimuksenmukaisiin etuuksiin, otetaan myös huomioon, jos kyseinen kauppa ei nauti enää suosituimmuuskohtelua, muuttuen täten MFN-pohjaiseksi kaupaksi myönnytyksen muuttamista tai peruuttamista koskevien neuvottelujen aikana tai niiden päättyessä.

4. Kun tullimyönnytys muutetaan tai peruutetaan uuden tuotteen osalta (se on tuote, jota koskevia kolmen vuoden kauppatilastoja ei ole saatavilla), katsotaan, että jäsenellä, jolla on alkuperäinen neuvottelu-oikeus siihen tullinimikkeeseen, johon tuote luokitellaan tai luokiteltiin aikaisemmin, on alkuperäinen neuvottelu-oikeus kyseessä olevaan myönnytykseen. Pääasiallista toimittaja-asemaa ja huomattavaa toimittaja-asemaa määriteltäessä ja hyvityksen laskemisessa on otettava huomioon muun muassa tuotantokyky ja investoinnit myönnytyksen alaiseen tuotteeseen viejäjäsenen alueella ja viennin kasvuarviot samoin kuin tuotteen kysyntäennusteet tuontijäsenen alueella. ”Uusi tuote” tämän kappaleen tarkoittamassa mielessä, katsotaan sisältävän tullinimikkeen, joka luodaan muodostamalla olemassaolevalle tullinimikkeelle alanimike.

5. Mikäli jäsen katsoo, että sillä on 4 kohdan mukaisen pääasiallinen toimittaja-asema tai huomattava toimittaja-asema, sen olisi ilmoitettava kirjallisesti vaateensa sitä tukevalla todistusaineistolla jäsenelle, joka ehdottaa myönnytyksen muuttamista tai peruuttamista ja ilmoitettava samaan aikaan sihteeristölle. Edellä mainittujen ”XXVIII artiklan mukaisten neuvottelumenettelyjen” 4 kohta soveltuu näihin tapauksiin.

6. Kun rajoittamaton tullimyönnytys korvataan tariffikiintiöllä, olisi annettava hyvityksen määrä ylitettävä sen kaupan määrän jota myönnytyksen muutos todella koskee. Hyvityksen laskennan perustana tulisi olla määrä, jolla tulevat kaupankäyntimahdollisuudet ylittävät kiintiön tason. Katsotaan että tulevien kaupankäynti mahdollisuuksien laskelmien tulisi perustua suurempaan seuraavista vaihtoehdoista:

(a) viimeisimmän edustavan kolmivuotiskauden keskimääräinen vuosittainen kauppa, lisätynä saman kauden tuonnin keskimääräisellä vuosittaisella kasvulla tai 10 prosentilla kumpi tahansa on suurempi tai

be taken into consideration. However, trade in the affected product which has taken place under non-contractual preferences shall also be taken into account if the trade in question has ceased to benefit from such preferential treatment, thus becoming MFN trade, at the time of the negotiation for the modification or withdrawal of the concession, or will do so by the conclusion of that negotiation.

4. When a tariff concession is modified or withdrawn on a new product (i.e. a product for which three years' trade statistics are not available) the Member possessing initial negotiating rights on the tariff line where the product is or was formerly classified shall be deemed to have an initial negotiating right in the concession in question. The determination of principal supplying and substantial interests and the calculation of compensation shall take into account, *inter alia*, production capacity and investment in the affected product in the exporting Member and estimates of export growth, as well as forecasts of demand for the product in the importing Member. For the purposes of this paragraph, "new product" is understood to include a tariff item created by means of a breakout from an existing tariff line.

5. Where a Member considers that it has a principal supplying or a substantial interest in terms of paragraph 4, it should communicate its claim in writing, with supporting evidence, to the Member proposing to modify or withdraw a concession, and at the same time inform the Secretariat. Paragraph 4 of the above-mentioned "Procedures for Negotiations under Article XXVIII" shall apply in these cases.

6. When an unlimited tariff concession is replaced by a tariff rate quota, the amount of compensation provided should exceed the amount of the trade actually affected by the modification of the concession. The basis for the calculation of compensation should be the amount by which future trade prospects exceed the level of the quota. It is understood that the calculation of future trade prospects should be based on the greater of:

(a) the average annual trade in the most recent representative three-year period, increased by the average annual growth rate of imports in that same period, or by 10 per cent, whichever is the greater; or

(b) viimeisen vuoden kauppa lisättynä 10 prosentilla.

Missään tapauksessa jäsenen hyvitysvollisuus ei saa ylittää sitä, jonka myönnytyksen täydellinen peruuttaminen aiheuttaisi.

7. Jokaiselle jäsenelle, jolla on pääasiallinen toimittaja-asema muutetun tai peruutetun myönnytyksen suhteen, joko edellä mainitun 1 kohdan tai XXVIII artiklan 1 kohdan mukaisesti, annetaan alkuperäinen neuvotteluoikeus korvaavissa myönnytyksissä, elleivät kyseiset jäsenet sovi toisenlaisesta korvausmuodosta.

(b) trade in the most recent year increased by 10 per cent.

In no case shall a Member's liability for compensation exceed that which would be entailed by complete withdrawal of the concession.

7. Any Member having a principal supplying interest, whether as provided for in paragraph 1 above or in paragraph 1 of Article XXVIII, in a concession which is modified or withdrawn shall be accorded an initial negotiating right in the compensatory concessions, unless another form of compensation is agreed by the Members concerned.

MARRAKESHIN PÖYTÄKIRJA TULLI-TARIFFEJA JA KAUPPAA KOSKEVAAN YLEISSOPIMUKSEEN 1994

Jäsenet, jotka neuvottelivat GATT 1947 sopimuksen puitteissa Uruguayn kierrosta koskevan ministerijulistuksen mukaisesti,

sopivat seuraavaa:

1. Jäsenen tähän pöytäkirjaan liitetystä myönnytysluettelosta tulee kyseistä jäsentä koskeva GATT 1994 -sopimuksen myönnytysluettelo päivämääränä, jolloin WTO-sopimus tulee voimaan kyseisen jäsenen osalta. Ministerikokouksen päätöksen toimenpiteistä vähiten kehittyneiden maiden hyväksi mukaisesti jätetty myönnytysluettelo katsotaan liitetyiksi tähän pöytäkirjaan.

2. Jokaisen jäsenen hyväksymät tullialennukset toimeenpannaan viitenä tasasuuruisena alennuksena, paitsi milloin jäsenen myönnytysluettelossa mahdollisesti toisin sanotaan. Ensimmäinen sellainen alennus toimeenpannaan WTO-sopimuksen voimaantulopäivänä, jokainen seuraava alennus tammikuun 1 päivänä kunakin seuraavana vuonna ja lopullinen tullitaso viimeistään neljän vuoden kuluttua WTO-sopimuksen tultua voimaan, paitsi milloin kyseisen jäsenen myönnytysluettelossa mahdollisesti toisin sanotaan. Sikäli kun myönnytysluettelossa ei toisin sanota, jäsen, joka hyväksyy WTO-sopimuksen sen tultua voimaan, toimeenpanee ajankohtana, jolloin kyseinen sopimus tulee voimaan, kaikki alennukset, jotka on siihen mennessä suoritettu, samalla kertaa alennusten kanssa, jotka sen olisi tullut edellä olevan lauseen perusteella toimeenpanna tammikuun 1 päivänä seuraavana vuonna ja toimeenpanee kaikki jäljellä olevat alennukset edellä olevassa virkkeessä mainitussa aikataulussa. Alennettu tulli pitäisi jokaisessa alennusvaiheessa pyöristää ensimmäiseen desimaaliin. Niiden maataloustuotteiden osalta, jotka määritellään maataloussopimuksen 2 artiklassa, alennukset toimeenpannaan myönny-

MARRAKESH PROTOCOL TO THE GENERAL AGREEMENT ON TARIFFS AND TRADE 1994

Members,

Having carried out negotiations within the framework of GATT 1947, pursuant to the Ministerial Declaration on the Uruguay Round,

Hereby agree as follows:

1. The schedule annexed to this Protocol relating to a Member shall become a Schedule to GATT 1994 relating to that Member on the day on which the WTO Agreement enters into force for that Member. Any schedule submitted in accordance with the Ministerial Decision on measures in favour of least-developed countries shall be deemed to be annexed to this Protocol.

2. The tariff reductions agreed upon by each Member shall be implemented in five equal rate reductions, except as may be otherwise specified in a Member's Schedule. The first such reduction shall be made effective on the date of entry into force of the WTO Agreement, each successive reduction shall be made effective on 1 January of each of the following years, and the final rate shall become effective no later than the date four years after the date of entry into force of the WTO Agreement, except as may be otherwise specified in that Member's Schedule. Unless otherwise specified in its Schedule, a Member that accepts the WTO Agreement after its entry into force shall, on the date that Agreement enters into force for it, make effective all rate reductions that have already taken place together with the reductions which it would under the preceding sentence have been obligated to make effective on 1 January of the year following, and shall make effective all remaining rate reductions on the schedule specified in the previous sentence. The reduced rate should in each stage be rounded off to the first decimal. For agricultural products, as defined in Article 2 of the Agreement on Agriculture, the staging of re-

tsluettelojen asianomaisissa osissa mainituissa aikatauluissa.

3. Tähän pöytäkirjaan liitetyissä myönnytysluetteloissa olevien myönnytysten ja sitoumusten täytäntöönpano saatetaan pyydettyä jäsenten monenkeskisen tutkinnan kohteeksi. Tämä ei tulisi vaikuttamaan jäsenten oikeuksiin tai velvoitteisiin, jotka perustuvat WTO-sopimuksen 1A liitteessä oleviin sopimuksiin.

4. Jäsentä koskevan tähän pöytäkirjaan liitetyn myönnytysluettelon tultua GATT 1994 -sopimuksen myönnytysluettelo 1 kohdan määräysten mukaisesti, kyseinen jäsen voi milloin tahansa pidättäytyä toimeenpanemasta tai peruuttaa kokonaan tai osittain sellaisen myönnytysluettelossa olevan myönnytyksen, missä tahansa tuotteessa, jossa pääasiallisena toimittajana on mikä tahansa toinen Uruguayn kierroksen neuvotteluihin osallistuja, jonka myönnytysluettelo ei ole vielä tullut GATT 1994 -sopimuksen myönnytysluetteloksi. Sellaiseen toimenpiteeseen voidaan kuitenkin ryhtyä vasta, kun mistä tahansa sellaisesta myönnytyksen toimeenpanemisesta pidättymisestä tai peruuttamisesta on ilmoitettu kirjallisesti tavarakauppaneuvostolle ja vasta kun asiassa on neuvoteltu kenen tahansa jäsenen pyynnöstä, jonka asianomainen myönnytysluettelo on tullut GATT 1994 -sopimuksen myönnytysluetteloksi ja jolla on merkittävän toimittajan asema kyseisessä tuotteessa. Toimeenpanemisesta pidätettyä tai peruutettua myönnytystä tulee soveltaa sellaisesta päivämäärästä lukien, jolloin pääasiallisen toimittajan aseman omaavan jäsenen myönnytysluettelosta tulee GATT 1994 -sopimuksen myönnytysluettelo.

5. (a) Vaikuttamatta mitenkään maatalous-sopimuksen 4 artiklan 2 kohdan määräyksiin, GATT 1994 -sopimuksen II artiklan 1(b) ja 1(c) kohtien viittauksissa kyseisen sopimuksen päivämäärään, tähän pöytäkirjaan liitettyjen myönnytysluettelojen tarkoittamien myönnytysten soveltamisajankohta on kaikissa myönnytystuotteissa tämän pöytäkirjan päivämäärä.

(b) GATT 1994 -sopimuksen II artiklan 6(a) kohdan viittauksessa kyseisen sopimuksen päivämäärään, tähän pöytäkirjaan liitettyjen myönnytysluettelojen soveltamisajankohta on tämän pöytäkirjan päivämäärä.

6. Myönnytysluettelojen III osassa olevien tullen ulkopuolisia toimenpiteitä koskevien

ductions shall be implemented as specified in the relevant parts of the schedules.

3. The implementation of the concessions and commitments contained in the schedules annexed to this Protocol shall, upon request, be subject to multilateral examination by the Members. This would be without prejudice to the rights and obligations of Members under Agreements in Annex 1A of the WTO Agreement.

4. After the schedule annexed to this Protocol relating to a Member has become a Schedule to GATT 1994 pursuant to the provisions of paragraph 1, such Member shall be free at any time to withhold or to withdraw in whole or in part the concession in such Schedule with respect to any product for which the principal supplier is any other Uruguay Round participant the schedule of which has not yet become a Schedule to GATT 1994. Such action can, however, only be taken after written notice of any such withholding or withdrawal of a concession has been given to the Council for Trade in Goods and after consultations have been held, upon request, with any Member, the relevant schedule relating to which has become a Schedule to GATT 1994 and which has a substantial interest in the product involved. Any concessions so withheld or withdrawn shall be applied on and after the day on which the schedule of the Member which has the principal supplying interest becomes a Schedule to GATT 1994.

5. (a) Without prejudice to the provisions of paragraph 2 of Article 4 of the Agreement on Agriculture, for the purpose of the reference in paragraphs 1:(b) and 1(c) of Article II of GATT 1994 to the date of that Agreement, the applicable date in respect of each product which is the subject of a concession provided for in a schedule of concessions annexed to this Protocol shall be the date of this Protocol.

(b) For the purpose of the reference in paragraph 6(a) of Article II of GATT 1994 to the date of that Agreement, the applicable date in respect of a schedule of concessions annexed to this Protocol shall be the date of this Protocol.

6. In cases of modification or withdrawal of concessions relating to non-tariff measures as

myönnytysten muuttamisessa tai peruuttamisessa sovelletaan GATT 1994 -sopimuksen XXVIII artiklan määräyksiä ja ”XXVIII artiklan mukaisia neuvottelumenettelyjä”, jotka hyväksyttiin 10 marraskuuta 1980 (BISD-julkaisusarja 27S/26—28). Tämä ei vaikuta jäsenten GATT 1994 -sopimuksessa määriteltyihin oikeuksiin tai velvoitteisiin.

7. Kaikissa tapauksissa, joissa tähän pöytäkirjaan liitetystä myönnytysluettelosta aiheutuu missä tahansa tuotteessa vähemmän suotuisa kohtelu kuin sellaiselle tuotteelle annettiin GATT 1947 -sopimuksen myönnytysluetteloissa ennen WTO-sopimuksen voimaantuloa, jäsenen, jolle myönnytysluettelo kuuluu, katsotaan suorittaneen asianmukaiset toimenpiteet, jotka olisivat muutoin olleet tarpeellisia GATT 1947 tai 1994 -sopimuksen XXVIII artiklan asianomaisten määräysten mukaan. Tämän kohdan määräykset koskevat ainoastaan Egyptiä, Perua, Etelä-Afrikkaa, ja Uruguayta.

8. Oheiset liitteinä olevat myönnytysluettelot ovat todistusvoimaisia englannin-, ranskan- tai espanjankielisinä, kuten jokaisessa myönnytysluettelossa on yksilöity.

9. Tämä pöytäkirja on tehty on 15 huhtikuuta 1994.

contained in Part III of the schedules, the provisions of Article XXVIII of GATT 1994 and the ”Procedures for Negotiations under Article XXVIII” adopted on 10 November 1980 (BISD 27S/26—28) shall apply. This would be without prejudice to the rights and obligations of Members under GATT 1994.

7. In each case in which a schedule annexed to this Protocol results for any product in treatment less favourable than was provided for such product in the Schedules of GATT 1947 prior to the entry into force of the WTO Agreement, the Member to whom the schedule relates shall be deemed to have taken appropriate action as would have been otherwise necessary under the relevant provisions of Article XXVIII of GATT 1947 or 1994. The provisions of this paragraph shall apply only to Egypt, Peru, South Africa and Uruguay.

8. The Schedules annexed hereto are authentic in the English, French or Spanish language as specified in each Schedule.

9. The date of this Protocol is 15 April 1994.

SOPIMUS MAATALOUDESTA

Jäsenet, jotka päättävät aloittaa maatalouskaupan uudistamisen Punta del Esten julistuksessa asetettujen neuvottelutavoitteiden mukaisesti;

muistuttavat, että Uruguayn kierroksen puolivälin tarkastelussa sovitun mukaisesti pitkän aikavälin tavoitteena on ”luoda tasapuolinen ja markkinatalouteen perustuva maatalouskauppajärjestelmä ja että uudistusprosessi tulisi aloittaa neuvottelemalla tukea ja suojaa koskevista sitoumuksista sekä laatimalla entistä tiukemmat ja toiminnaltaan tehokkaammat GATTin säännöt ja periaatteet”;

muistuttavat lisäksi mieliin, että ”edellä mainitun pitkän aikavälin tavoitteena on sovitun ajanjakson kuluessa toteuttaa huomattavia asteittaisia maataloustukea ja suojaa koskevia vähennyksiä, jotka johtavat maailman maatalouskaupan rajoitusten ja vääristymien oikaisemiseen ja estämiseen”;

sitoutuvat aikaansaamaan yksityiskohtaisia velvoittavia sitoumuksia kaikilla seuraavilla alueilla: markkinoillepääsy, kotimainen tuki, vientikilpailu ja pääsemään sopimukseen terveys- ja kasvinsuojelukysymyksistä;

sopivat, että saattaessaan voimaan markkinoillepääsyä koskevia sitoumuksia teollisuusmaajäsenet ottavat täysin huomioon kehitysmaajäsenten erityistarpeet ja -olosuhteet antamalla parannetut mahdollisuudet ja markkinoillepääsyn ehdot sellaisille maataloustuotteille, joilla on erityistä merkitystä näille jäsenille, mukaan lukien mahdollisimman täydellinen trooppisten maataloustuotteiden kaupan vapauttaminen, niin kuin siitä on sovittu puolivälin tarkastelussa sekä tuotteille, jotka ovat erityisen tärkeitä laittomien huumausainekasvien tuotannon korvaamiseksi;

toteavat, että uudistusohjelman sitoumukset tulisi toteuttaa oikeudenmukaisesti kaikkien jäsenten kesken, ottamalla huomioon ei-kaupalliset näkökohdat, kuten elintarvikkeiden

AGREEMENT ON AGRICULTURE

Members,

Having decided to establish a basis for initiating a process of reform of trade in agriculture in line with the objectives of the negotiations as set out in the Punta del Este Declaration;

Recalling that their long-term objective as agreed at the Mid-Term Review of the Uruguay Round ”is to establish a fair and market-oriented agricultural trading system and that a reform process should be initiated through the negotiation of commitments on support and protection and through the establishment of strengthened and more operationally effective GATT rules and disciplines”;

Recalling further that ”the above-mentioned long-term objective is to provide for substantial progressive reductions in agricultural support and protection sustained over an agreed period of time, resulting in correcting and preventing restrictions and distortions in world agricultural markets”;

Committed to achieving specific binding commitments in each of the following areas: market access; domestic support; export competition; and to reaching an agreement on sanitary and phytosanitary issues;

Having agreed that in implementing their commitments on market access, developed country Members would take fully into account the particular needs and conditions of developing country Members by providing for a greater improvement of opportunities and terms of access for agricultural products of particular interest to these Members, including the fullest liberalization of trade in tropical agricultural products as agreed at the Mid-Term Review, and for products of particular importance to the diversification of production from the growing of illicit narcotic crops;

Noting that commitments under the reform programme should be made in an equitable way among all Members, having regard to non-trade concerns, including food security

saatavuuden turvaaminen ja ympäristönsuojelutarpeet; ottamalla huomioon että sovitun mukaisesti kehitysmaiden erityinen ja erilliskohtelu ovat erottamaton osa neuvotteluja ja ottamalla huomioon uudistusohjelman voimaansaattamisen mahdolliset kielteiset vaikutukset vähiten kehittyneille ja elintarvikkeita nettomääräisesti tuoville kehitysmaille;

sopivat seuraavaa:

OSA I

Artikla 1

Käsitteiden määritelmät

Tässä sopimuksessa, ellei asiayhteys muuta edellytä

a) ”kokonaistuen mittausmenetelmä” ja ”AMS” tarkoittavat rahassa ilmaistua maataloustuotteen vuosittaista tuen tasoa, jonka maatalouden perustuotteen tuottajat saavat tai yleistä maataloustuottajien saamaa tuotekohdistamatonta tukea, joka ei ole sellaista tukea, jota annetaan niiden ohjelmien puitteissa, jotka on vapautettu tämän sopimuksen 2 liitteen mukaisista alennusvelvoitteista, joka on

(i) peruskaudella myönnetyn tuen osalta määriteltäessä asianomaisissa tausta-aineistoa sisältävissä taulukoissa, joihin on viitattu jäsenen myönnytysluettelon IV osassa; ja

(ii) minä vuonna tahansa toimeenpanokauden aikana tai sen jälkeen myönnetyn tuen osalta laskettu tämän sopimuksen 3 liitteen määräysten mukaisesti ottaen huomioon ne olennaiset tiedot ja menetelmät joita on käytetty tausta-aineistoa sisältävissä taulukoissa, joihin on viitattu jäsenen myönnytysluettelon IV osassa;

b) ”perustuote” suhteessa kotimaisen tuen sitoumuksiin määritellään tuotteeksi, joka on mahdollisimman lähellä ensimyyntiä, kuten se on jäsenen myönnytysluettelossa ja siihen liittyvässä tausta-aineistossa määriteltä;

c) ”budjettimenot” tai ”menot” sisältää menetetetyt tulot;

d) ”vastaava tuen mittausmenetelmä” tarkoittaa rahassa ilmaistua vuosittaista tukitasoa, joka on annettu jonkin maatalouden perustuotteen tuottajille soveltamalla yhtä tai useampaa toimenpidettä, joiden laskemiseen AMS-menetelmä ei sovellu, lukuun ottamatta tukea, jota annetaan niiden ohjelmien puitteissa, jotka on

and the need to protect the environment; having regard to the agreement that special and differential treatment for developing countries is an integral element of the negotiations, and taking into account the possible negative effects of the implementation of the reform programme on least-developed and net food-importing developing countries;

Hereby agree as follows:

PART I

Article 1

Definition of Terms

In this Agreement, unless the context otherwise requires:

(a) ”Aggregate Measurement of Support” and ”AMS” mean the annual level of support, expressed in monetary terms, provided for an agricultural product in favour of the producers of the basic agricultural product or non-product-specific support provided in favour of agricultural producers in general, other than support provided under programmes that qualify as exempt from reduction under Annex 2 to this Agreement, which is:

(i) with respect to support provided during the base period, specified in the relevant tables of supporting material incorporated by reference in Part IV of a Member’s Schedule; and

(ii) with respect to support provided during any year of the implementation period and thereafter, calculated in accordance with the provisions of Annex 3 of this Agreement and taking into account the constituent data and methodology used in the tables of supporting material incorporated by reference in Part IV of the Member’s Schedule;

(b) ”basic agricultural product” in relation to domestic support commitments is defined as the product as close as practicable to the point of first sale as specified in a Member’s Schedule and in the related supporting material;

(c) ”budgetary outlays” or ”outlays” includes revenue foregone;

(d) ”Equivalent Measurement of Support” means the annual level of support, expressed in monetary terms, provided to producers of a basic agricultural product through the application of one or more measures, the calculation of which in accordance with the AMS methodology is impracticable, other than support

vapautettu tämän sopimuksen 2 liitteen mukaisista alennusvelvoitteista ja joka on

(i) peruskaudella myönnetyn tuen osalta määritely niissä asianomaisissa tausta-aineistoa sisältävissä taulukoissa, joihin on viitattu jäsenen myönnytysluettelon IV osassa; ja

(ii) minä vuonna tahansa toimeenpanokauden aikana tai sen jälkeen myönnetyn tuen osalta laskettu tämän sopimuksen 4 liitteen määräysten mukaisesti ottaen huomioon ne olennaiset tiedot ja menetelmät joita on käytetty tausta-aineistoa sisältävissä taulukoissa, joihin on viitattu jäsenen myönnytysluettelon IV osassa;

e) ”vientituilla” tarkoitetaan tukia, jotka edellyttävät vientiä mukaan lukien tämän sopimuksen 9 artiklassa luetellut vientituet;

f) ”toimeenpanokausi” tarkoittaa vuonna 1995 alkavaa kuuden vuoden ajanjaksoa paitsi 13 artiklan kattamia tapauksia, joissa se tarkoittaa vuonna 1995 alkavaa yhdeksän vuoden ajanjaksoa;

g) ”markkinoillepääsyä koskevat myönnytukset” sisältävät kaikki tämän sopimuksen perusteella tehdyt markkinoillepääsyä koskevat sitoumukset;

h) kokonaistuen mittaamenetelmän ilmoittama ”kokonaistuki” ja ”kokonais-AMS” tarkoittavat maataloustuottajien saaman kaiken kotimaisen tuen summaa, joka on laskettu kaiken maatalouden perustuotteiden kokonaistuen mittaamenetelmän nojalla saaman, kaiken tuotekohdistamattoman kokonaistuen mittaamenetelmän nojalla saaman ja kaiken vastaavan tukimittaamenetelmän nojalla saaman tuen kokonaissummana, ja joka on

(i) peruskaudella myönnetyn tuen osalta (se on ”perusvuosien kokonais-AMS”) ja enimmäistuen osalta, joka on myönnettävissä toimeenpanokauden minä vuonna tai sen jälkeen (se on ”vuosittaiset ja lopulliset sidotut sitoumustasot”), kuten ne on määritelty myönnytysluettelon IV osassa; ja

(ii) toimeenpanokauden minä vuonna tahansa tai sen jälkeen tosiasiaassa myönnetyn tuen osalta (se on ”nykyinen kokonais-AMS”), joka on laskettu tämän sopimuksen määräysten mukaisesti, mukaan lukien 6 artikla, ja niiden olennaisten tietojen ja menetelmien mukaisesti joita on käytetty tausta-aineistoa sisältävissä taulukoissa, joihin on viitattu jäsenen myönnytysluettelon IV osassa;

provided under programmes that qualify as exempt from reduction under Annex 2 to this Agreement, and which is:

(i) with respect to support provided during the base period, specified in the relevant tables of supporting material incorporated by reference in Part IV of a Member’s Schedule; and

(ii) with respect to support provided during any year of the implementation period and thereafter, calculated in accordance with the provisions of Annex 4 of this Agreement and taking into account the constituent data and methodology used in the tables of supporting material incorporated by reference in Part IV of the Member’s Schedule;

(e) ”export subsidies” refers to subsidies contingent upon export performance, including the export subsidies listed in Article 9 of this Agreement;

(f) ”implementation period” means the six-year period commencing in the year 1995, except that, for the purposes of Article 13, it means the nine-year period commencing in 1995;

(g) ”market access concessions” includes all market access commitments undertaken pursuant to this Agreement;

(h) ”Total Aggregate Measurement of Support” and ”Total AMS” mean the sum of all domestic support provided in favour of agricultural producers, calculated as the sum of all aggregate measurements of support for basic agricultural products, all non-product-specific aggregate measurements of support and all equivalent measurements of support for agricultural products, and which is:

(i) with respect to support provided during the base period (i.e. the ”Base Total AMS”) and the maximum support permitted to be provided during any year of the implementation period or thereafter (i.e. the ”Annual and Final Bound Commitment Levels”), as specified in Part IV of a Member’s Schedule; and

(ii) with respect to the level of support actually provided during any year of the implementation period and thereafter (i.e. the ”Current Total AMS”), calculated in accordance with the provisions of this Agreement, including Article 6, and with the constituent data and methodology used in the tables of supporting material incorporated by reference in Part IV of the Member’s Schedule;

(i) ”vuosi” edellä mainitussa f kohdassa ja suhteessa jäsenen yksittäisiin sitoumuksiin tarkoittaa kalenteri-, rahoitus- tai markkinavuotta, joka on määritelty asianomaisen jäsenen myönnytysluettelossa.

Artikla 2

Tuotekate

Tätä sopimusta sovelletaan tämän sopimuksen I liitteessä lueteltuihin tuotteisiin, joilla vastedes tarkoitetaan maataloustuotteita.

OSA II

Artikla 3

Myönnytysten ja sitoumusten liittäminen

1. Kunkin jäsenen myönnytysluettelon IV osan kotimaista tukea ja vientitukea koskevat sitoumukset muodostavat tukea rajoittavia sitoumuksia ja ovat täten erottamaton osa GATT 1994 -sopimusta.

2. Ellei 6 artiklan määräyksistä muuta johdu jäsen ei saa antaa kotimaisille tuottajille enempää tukea kuin sen myönnytysluettelon IV osan I jakson sitoumustasoissa on määritelty.

3. Ellei muuta 9 artiklan 2b ja 4 kohtien määräyksistä johdu jäsen ei saa antaa 9 artiklan 1 kohdassa lueteltuja vientitukia sen myönnytysluettelon IV osan II jaksossa määriteltyjen maataloustuotteiden tai tuoteryhmien osalta enempää kuin siinä määritellyt budjettimenot ja määrälliset sitoumustasot antavat myöten eikä myöskään antaa sellaisia tukia millekään maataloustuotteelle, jota ei ole määritelty jäsenen myönnytysluettelon tuossa jaksossa.

OSA III

Artikla 4

Markkinoillepääsy

1. Myönnytysluetteloon sisältyvät markkinoillepääsyä koskevat myönnytykset koskevat tullien sidontoja ja alennuksia sekä muita siinä määriteltyjä markkinoillepääsyä koskevia sitoumuksia.

2. Jäsenet eivät saa ylläpitää, turvautua tai ottaa uudelleen käyttöön mitään sellaista toi-

(i) ”year” in paragraph (f) above and in relation to the specific commitments of a Member refers to the calendar, financial or marketing year specified in the Schedule relating to that Member.

Article 2

Product Coverage

This Agreement applies to the products listed in Annex 1 to this Agreement, hereinafter referred to as agricultural products.

PART II

Article 3

Incorporation of Concessions and Commitments

1. The domestic support and export subsidy commitments in Part IV of each Member's Schedule constitute commitments limiting subsidization and are hereby made an integral part of GATT 1994.

2. Subject to the provisions of Article 6, a Member shall not provide support in favour of domestic producers in excess of the commitment levels specified in Section I of Part IV of its Schedule.

3. Subject to the provisions of paragraphs 2(b) and 4 of Article 9, a Member shall not provide export subsidies listed in paragraph 1 of Article 9 in respect of the agricultural products or groups of products specified in Section II of Part IV of its Schedule in excess of the budgetary outlay and quantity commitment levels specified therein and shall not provide such subsidies in respect of any agricultural product not specified in that Section of its Schedule.

PART III

Article 4

Market Access

1. Market access concessions contained in Schedules relate to bindings and reductions of tariffs, and to other market access commitments as specified therein.

2. Members shall not maintain, resort to, or revert to any measures of the kind which have

menpidettä, joka on täytynyt muuttua tavalliseksi tulliksi¹, ellei 5 artiklassa tai 5 liitteessä ole toisin edellytetty.

Artikla 5

Erityiset suojausmääräykset

1. Huolimatta GATT 1994 -sopimuksen II artiklan 1(b) kohdan määräyksistä jokainen jäsen voi turvautua allaolevien 4 ja 5 kohtien määräyksiin maataloustuotteen tuonnin yhteydessä, jonka suhteen tämän sopimuksen 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden on muunnettu tavalliseksi tulliksi ja joka on merkitty myönnytysluettelossa ”SSG” -merkkiä käyttäen sellaiseksi myönnytysten kohteeksi, jonka osalta tämän artiklan määräyksiin voidaan vedota, jos

(a) tämän tuotteen tuonnin määrä myönnytysten antaneen jäsenen tullialueelle minä tahansa vuonna nousee yli laukeamiskynnyksen, joka määräytyy olemassaolevan markkinoillepääsymahdollisuuden perusteella alla olevan 4 kohdan mukaisesti, tai, mutta ei samanaikaisesti;

(b) se hinta, jolla tuotetta voidaan tuoda myönnytysten antaneen jäsenen tullialueelle, määriteltynä kyseisen toimituksen c.i.f. tuontihinnan perusteella ilmaistuna kotimaisessa rahassa, laskee alle laukeamishinnan eli kyseisen tuotteen vuosien 1986—1988 viitehinnan² keskiarvon.

2. Tuonti, joka tapahtuu nykyisen ja vähimmäismarkkinoillepääsyä koskevien sitoumusten

¹ Nämä toimenpiteet käsittävät määrälliset tuontirajoitukset, muuttuvat tuontimaksut, vähimmäistuontihinnat, harkinnanvaraisen tuontilisensioinnin, valtion kaupallisten yritysten kautta ylläpidetyt tullien ulkopuoliset esteet, vapaaehtoiset vientirajoitukset ja vastaavat rajatoimet jotka eivät ole tavallisia tulleja, riippumatta siitä ylläpidetäänkö toimenpiteitä GATT 1947 -sopimuksen määräyksistä myönnettyjen maakohtaisten poikkeamien nojalla, mutta ei toimenpiteitä, joita ylläpidetään maksutasemääräysten nojalla tai yleisten, ei erityisesti maataloutta koskevien GATT 1994 -sopimuksen tai muiden WTO:n 1A liitteen monenkeskisten kauppasopimusten määräysten nojalla

² Tämän alakohdan määräyksen käyttämiseksi sovellettavan viitehinnan tulee yleensä olla kyseisen tuotteen keskimääräinen c.i.f. yksikköhinta, tai sen tulee muutoin olla sovelias hinta ottaen huomioon tuotteen laatu ja sen jalostusaste. Se tulee sen ensimmäisen soveltamisen jälkeen määritellä julkisesti ja olla riittävästi saatavilla, jotta muilla jäsenillä on mahdollisuus arvioida mahdollisesti asetettava lisätulli.

been required to be converted into ordinary customs duties¹, except as otherwise provided for in Article 5 and Annex 5.

Article 5

Special Safeguard Provisions

1. Notwithstanding the provisions of paragraph 1(b) of Article II of GATT 1994, any Member may take recourse to the provisions of paragraphs 4 and 5 below in connection with the importation of an agricultural product, in respect of which measures referred to in paragraph 2 of Article 4 of this Agreement have been converted into an ordinary customs duty and which is designated in its Schedule with the symbol ”SSG” as being the subject of a concession in respect of which the provisions of this Article may be invoked, if:

(a) the volume of imports of that product entering the customs territory of the Member granting the concession during any year exceeds a trigger level which relates to the existing market access opportunity as set out in paragraph 4; or, but not concurrently:

(b) the price at which imports of that product may enter the customs territory of the Member granting the concession, as determined on the basis of the c.i.f. import price of the shipment concerned expressed in terms of its domestic currency, falls below a trigger price equal to the average 1986 to 1988 reference price² for the product concerned.

2. Imports under current and minimum access commitments established as part of a

¹ These measures include quantitative import restrictions, variable import levies, minimum import prices, discretionary import licensing, non-tariff measures maintained through state-trading enterprises, voluntary export restraints, and similar border measures other than ordinary customs duties, whether or not the measures are maintained under country-specific derogations from the provisions of GATT 1947, but not measures maintained under balance-of-payments provisions or under other general, non-agriculture-specific provisions of GATT 1994 or of the other Multilateral Trade Agreements in Annex 1A to the WTO Agreement.

² The reference price used to invoke the provisions of this subparagraph shall, in general, be the average c.i.f. unit value of the product concerned, or otherwise shall be an appropriate price in terms of the quality of the product and its stage of processing. It shall, following its initial use, be publicly specified and available to the extent necessary to allow other Members to assess the additional duty that may be levied.

nojalla muodostaen osan edellä mainitussa 1 kohdassa mainittua myönnytystä, on otettava huomioon määriteltäessä se tuonnin määrä joka edellytetään vedottaessa 1(a) alakohdan ja 4 kohdan määräyksiin, mutta mainittujen myönnytysten alaista tuontia ei saa vaikeuttaa millään lisätullilla, joka on määrätty joko 1 (a) alakohdan ja alla olevan 4 kohdan tai 1 (b) alakohdan ja alla olevan 5 kohdan nojalla.

3. Mitkä tahansa kyseisen tuotteen toimitukset, jotka ovat *matkalla* sopimuksen perusteella, joka on tehty ennen kuin lisätulli on asetettu yllä olevan 1 (a) alakohdan ja alla olevan 4 kohdan nojalla, on vapautettava kaikesta tällaisesta lisätullista edellyttäen, että ne voidaan laskea kyseisen tuotteen seuraavan vuoden tuontimääriin määriteltäessä 1 (a) alakohdan määräysten laukeamista sinä vuonna.

4. Mikä tahansa ylläolevan 1 (a) alakohdan perusteella määrätty lisätulli saadaan pitää voimassa ainoastaan sen vuoden loppuun, jona se on määrätty, ja se voidaan asettaa korkeintaa tasolle joka ei ylitä kolmannelta voimassa olevan tavallisen tullin tasosta sinä vuonna, jolloin toimeen ryhdytään. Laukeamistaso määräytyy seuraavan taulukon mukaisesti, joka perustuu markkinoillepääsymahdollisuuksiin määriteltynä tuontiosuutena vastaavasta kotimaisesta kulutuksesta³ kolmen edeltävän vuoden ajalta, joilta tieto on saatavilla:

(a) mikäli tuotteen markkinoillepääsymahdollisuudet ovat 10 prosenttia tai sitä pienemmät, on peruslaukeamistaso 125 prosenttia;

(b) mikäli tuotteen markkinoillepääsymahdollisuudet ovat suuremmat kuin 10 prosenttia, mutta pienemmät tai yhtä suuret kuin 30 prosenttia, on peruslaukeamistaso 110 prosenttia;

(c) mikäli tuotteen markkinoillepääsymahdollisuudet ovat suuremmat kuin 30 prosenttia, on peruslaukeamistaso 105 prosenttia.

Kaikissa tapauksissa lisätulli voidaan määrätä minä tahansa vuonna, jolloin myönnytyksen antavan jäsenen tullialueelle saapuvan kyseisen tuotteen absoluuttinen tuontimäärä ylittää summan (x), edellä mainitun mukainen peruslaukeamistaso kerrottuna tuonnin keskimääräisellä määrällä kolmelta edeltävältä vuodelta, joilta tietoa on ollut saatavilla ja (y) kyseisen

concession referred to in paragraph 1 above shall be counted for the purpose of determining the volume of imports required for invoking the provisions of subparagraph 1(a) and paragraph 4, but imports under such commitments shall not be affected by any additional duty imposed under either subparagraph 1(a) and paragraph 4 or subparagraph 1(b) and paragraph 5 below.

3. Any supplies of the product in question which were *en route* on the basis of a contract settled before the additional duty is imposed under subparagraph 1(a) and paragraph 4 shall be exempted from any such additional duty, provided that they may be counted in the volume of imports of the product in question during the following year for the purposes of triggering the provisions of subparagraph 1(a) in that year.

4. Any additional duty imposed under subparagraph 1(a) shall only be maintained until the end of the year in which it has been imposed, and may only be levied at a level which shall not exceed one third of the level of the ordinary customs duty in effect in the year in which the action is taken. The trigger level shall be set according to the following schedule based on market access opportunities defined as imports as a percentage of the corresponding domestic consumption³ during the three preceding years for which data are available:

(a) where such market access opportunities for a product are less than or equal to 10 per cent, the base trigger level shall equal 125 per cent;

(b) where such market access opportunities for a product are greater than 10 per cent but less than or equal to 30 per cent, the base trigger level shall equal 110 per cent;

(c) where such market access opportunities for a product are greater than 30 per cent, the base trigger level shall equal 105 per cent.

In all cases the additional duty may be imposed in any year where the absolute volume of imports of the product concerned entering the customs territory of the Member granting the concession exceeds the sum of (x) the base trigger level set out above multiplied by the average quantity of imports during the three preceding years for which data are available

³ Mikäli kotimaista kulutusta ei ole otettu huomioon, sovelletaan peruslaukeamistasoa alla olevan 4 (a) alakohdan mukaisesti.

³ Where domestic consumption is not taken into account, the base trigger level under subparagraph 4(a) shall apply.

tuotteen absoluuttisen määrän muutoksella kotimaisessa kulutuksessa viimeisen vuoden aikana, jolta tietoa on ollut saatavilla verrattuna sitä edeltävään vuoteen edellyttäen, että laukeamistaso ei saa olla pienempi kuin 105 prosenttia edellä mainitun (x):n mukaisen tuonin keskiarvomäärästä.

5. Yllä mainitun 1 (b) alakohdan perusteella asetettu lisätulli määräytyy seuraavan taulukon mukaisesti:

(a) jos toimituksen kotimaisessa rahassa ilmaistun c.i.f. tuontihinnan (myöhemmin tuontihinta) ja alakohdan mukaisesti määritellyn laukeamishinnan välinen ero on vähemmän tai yhtäsuuri kuin 10 prosenttia laukeamishinnasta, mitään lisätullia ei määrätä;

(b) jos tuontihinnan ja laukeamishinnan välinen ero (myöhemmin ero) on suurempi kuin 10 prosenttia, mutta vähemmän tai yhtä suuri kuin 40 prosenttia laukeamishinnasta, on lisätulli 30 prosenttia määrästä, jolla ero ylittää 10 prosenttia;

(c) jos ero on suurempi kuin 40 prosenttia, mutta vähemmän tai yhtä suuri kuin 60 prosenttia laukeamishinnasta, on lisätulli 50 prosenttia määrästä, jolla ero ylittää 40 prosenttia lisätynä (b) alakohdan mukaisella lisätullilla;

(d) jos ero on suurempi kuin 60 prosenttia, mutta vähemmän tai yhtäsuuri kuin 75 prosenttia, on lisätulli 70 prosenttia määrästä, jolla ero ylittää 60 prosenttia laukeamishinnasta lisätynä (b) ja (c) alakohtien mukaisilla lisätulleilla;

(e) jos ero on suurempi kuin 75 prosenttia laukeamishinnasta, on lisätulli 90 prosenttia määrästä, jolla ero ylittää 75 prosenttia lisätynä (b), (c) ja (d) alakohtien mukaisilla lisätulleilla.

6. Helposti pilaantuvien sekä kausiluonteisten tuotteiden osalta on edellä asetettuja ehtoja sovellettava tavalla, joka ottaa huomioon näiden tuotteiden erityisluonteen. Erityisesti 1 (a) alakohdan ja 4 kohdan osalta voidaan käyttää lyhyempiä kausia vastaavien peruskauten kausien yhteydessä ja 1 (b) alakohdan osalta voidaan käyttää erilaisia viitehintoja eri kausille.

7. Erityinen suojalauseke tulee panna täytännön läpinäkyvällä tavalla. Ryhtyessään 1 (a) alakohdan mukaisiin toimiin jäsenen tulee an-

and (y) the absolute volume change in domestic consumption of the product concerned in the most recent year for which data are available compared to the preceding year, provided that the trigger level shall not be less than 105 per cent of the average quantity of imports in (x) above.

5. The additional duty imposed under subparagraph 1(b) shall be set according to the following schedule:

(a) if the difference between the c.i.f. import price of the shipment expressed in terms of the domestic currency (hereinafter referred to as the "import price") and the trigger price as defined under that subparagraph is less than or equal to 10 per cent of the trigger price, no additional duty shall be imposed;

(b) if the difference between the import price and the trigger price (hereinafter referred to as the "difference") is greater than 10 per cent but less than or equal to 40 per cent of the trigger price, the additional duty shall equal 30 per cent of the amount by which the difference exceeds 10 per cent;

(c) if the difference is greater than 40 per cent but less than or equal to 60 per cent of the trigger price, the additional duty shall equal 50 per cent of the amount by which the difference exceeds 40 per cent, plus the additional duty allowed under (b);

(d) if the difference is greater than 60 per cent but less than or equal to 75 per cent, the additional duty shall equal 70 per cent of the amount by which the difference exceeds 60 per cent of the trigger price, plus the additional duties allowed under (b) and (c);

(e) if the difference is greater than 75 per cent of the trigger price, the additional duty shall equal 90 per cent of the amount by which the difference exceeds 75 per cent, plus the additional duties allowed under (b), (c) and (d).

6. For perishable and seasonal products, the conditions set out above shall be applied in such a manner as to take account of the specific characteristics of such products. In particular, shorter time periods under subparagraph 1(a) and paragraph 4 may be used in reference to the corresponding periods in the base period and different reference prices for different periods may be used under subparagraph 1(b).

7. The operation of the special safeguard shall be carried out in a transparent manner. Any Member taking action under

taa maatalouskomitealle olennaisen tiedon sisältävä kirjallinen ilmoitus niin aikaisin etukäteen kuin se on mahdollista ja joka tapauksessa 10 päivän kuluessa tällaisen toimen toimeenpanosta. Tapauksissa, joissa kulutusmäärän muutokset on kohdistettava yksittäisille tullinimikkeille 4 kohdan toimien edellytysten mukaisesti, olennaisen tiedon tulee sisältää aineisto ja käytetyt menetelmät näiden muutosten kohdistamisessa. Ryhtyessään 4 kohdan mukaisiin toimiin jäsenen tulee varata kaikille halukkaille jäsenille tilaisuus neuvotella mainitun toimen soveltamiseen liittyvistä ehdoista. Ryhtyessään 1 (b) kohdan mukaisiin toimiin jäsenen tulee antaa maatalouskomitealle olennaisen tiedon sisältävä kirjallinen ilmoitus 10 päivän kuluessa ensimmäisen toimen toimeenpanosta tai helposti pilaantuvien ja kausiluonteisten tuotteiden osalta 10 päivän kuluessa kyseisen kauden ensimmäisestä toimenpiteestä. Jäsenet sitoutuvat mikäli mahdollista olemaan turvautumatta 1 (b) kohdan määräyksiin, mikäli kyseisten tuotteiden tuontimäärät ovat vähentymässä. Kummassakin tapauksessa ryhtyessään mainittuihin toimiin jäsenen tulee tarjota muille halukkaille jäsenille tilaisuus neuvotella mainitun toimen soveltamiseen liittyvistä ehdoista.

8. Tapauksissa, missä toimenpiteisiin on ryhdytty edellä mainittujen 1—7 kohtien mukaisesti, jäsenet sitoutuvat sanottujen toimien osalta olemaan turvautumatta GATT 1994-sopimuksen XIX artiklan 1 (a) ja 3 kohtiin tai suojaalausekesopimuksen 8 artiklan 2 kohtaan.

9. Tämän artiklan määräykset pysyvät voimassa 20 artiklassa määritellyn uudistusprosessin ajan.

OSA IV

Artikla 6

Kotimaisia tukia koskevat sitoumukset

1. Kunkin jäsenen myönnytyslupattelon IV osaan sisällytettyjen kotimaisten tukien alennussitoumukset koskevat kaikkia maataloustuottajille annettavia kotimaisia tukia, lukuun ottamatta niitä kotimaisia toimenpiteitä, jotka eivät ole alennusvelvoitteen alaisia tässä artiklassa ja tämän sopimuksen 2 liitteessä asetettujen edellytysten mukaisesti. Sitoumukset on

subparagraph 1(a) above shall give notice in writing, including relevant data, to the Committee on Agriculture as far in advance as may be practicable and in any event within 10 days of the implementation of such action. In cases where changes in consumption volumes must be allocated to individual tariff lines subject to action under paragraph 4, relevant data shall include the information and methods used to allocate these changes. A Member taking action under paragraph 4 shall afford any interested Members the opportunity to consult with it in respect of the conditions of application of such action. Any Member taking action under subparagraph 1(b) above shall give notice in writing, including relevant data, to the Committee on Agriculture within 10 days of the implementation of the first such action or, for perishable and seasonal products, the first action in any period. Members undertake, as far as practicable, not to take recourse to the provisions of subparagraph 1(b) where the volume of imports of the products concerned are declining. In either case a Member taking such action shall afford any interested Members the opportunity to consult with it in respect of the conditions of application of such action.

8. Where measures are taken in conformity with paragraphs 1 through 7 above, Members undertake not to have recourse, in respect of such measures, to the provisions of paragraphs 1(a) and 3 of Article XIX of GATT 1994 or paragraph 2 of Article 8 of the Agreement on Safeguards.

9. The provisions of this Article shall remain in force for the duration of the reform process as determined under Article 20.

PART IV

Article 6

Domestic Support Commitments

1. The domestic support reduction commitments of each Member contained in Part IV of its Schedule shall apply to all of its domestic support measures in favour of agricultural producers with the exception of domestic measures which are not subject to reduction in terms of the criteria set out in this Article and in Annex 2 to this Agreement. The commit-

ilmaistu kokonaistuen sekä ”vuosittaisen ja lopullisen sidotun sitoumustason” muodossa.

2. Puolivälin tarkastelua koskevan sopimuksen mukaisesti, että valtion suora tai epäsuora tuki maatalouden ja maaseudun kehittämisen kannustamiseksi on erottamaton osa kehitysmaiden kehitysohjelmia, on kehitysmaajäsenten yleiset investointituet maataloudelle ja näiden maiden pienituloisille tai vähävaraisille tuottajille tarkoitetut yleiset tuotantopankoksiin kohdistuvat tuet vapautettu kotimaisen tuen alennussitoumuksista, joita muuten sovellettaisiin tällaisiin toimenpiteisiin, samoin kuin kehitysmaajäsenten tuottajille suunnattu kotimainen tuki, jonka tarkoituksena on kannustaa siirtymistä pois huumausainekasvien kasvattamisesta. Tämän kohdan edellytykset täyttävää kotimaista tukea ei tarvitse sisällyttää jäsenen laskelmiin laskettaessa sen nykyistä kokonais-AMSin arvoa.

3. Jäsenen katsotaan täyttäneen kotimaisen tuen alennussitoumuksensa jokaisena vuotena, jolloin sen maataloustuottajille antama kotimainen tuki ilmaistuna nykyisen kokonais-AMSin arvon muodossa ei ylitä vastaavaa jäsenen myönnytysluettelon IV osassa määriteltyä vuosittaista tai lopullista sidottua sitoumustasoa.

4. (a) Jäsenen ei tarvitse sisällyttää nykyistä kokonais-AMSin arvoa koskeviin laskelmiinsa eikä sen tarvitse alentaa

(i) sellaista tuotekohtaista kotimaista tukea, joka muuten edellyttäisiin sisällytettäväksi jäsenen nykyistä AMS-arvoa koskevaan laskelmaan, mikäli mainittu tuki ei ylitä 5 prosenttia tämän jäsenen maatalouden perustuotteen tuotannon kokonaisarvosta kyseisen vuoden aikana; ja

(ii) sellaista tuotekohdistamatonta kotimaista tukea, joka muuten edellyttäisiin sisällytettäväksi jäsenen nykyistä AMS-arvoa koskevaan laskelmaan, mikäli mainittu tuki ei ylitä 5 prosenttia tämän jäsenen maatalouden kokonaistuotannon arvosta.

(b) Kehitysmaajäsenen osalta tämän kohdan mukainen vähimmäisprosentti (*de minimis*) on 10 prosenttia.

5. (a) Tuotannonrajoitusohjelmien alaiset suorat tulotuet eivät ole kotimaisen tuen alennussitoumuksen alaisia jos

ments are expressed in terms of Total Aggregate Measurement of Support and ”Annual and Final Bound Commitment Levels”.

2. In accordance with the Mid-Term Review Agreement that government measures of assistance, whether direct or indirect, to encourage agricultural and rural development are an integral part of the development programmes of developing countries, investment subsidies which are generally available to agriculture in developing country Members and agricultural input subsidies generally available to low-income or resource-poor producers in developing country Members shall be exempt from domestic support reduction commitments that would otherwise be applicable to such measures, as shall domestic support to producers in developing country Members to encourage diversification from growing illicit narcotic crops. Domestic support meeting the criteria of this paragraph shall not be required to be included in a Member’s calculation of its Current Total AMS.

3. A Member shall be considered to be in compliance with its domestic support reduction commitments in any year in which its domestic support in favour of agricultural producers expressed in terms of Current Total AMS does not exceed the corresponding annual or final bound commitment level specified in Part IV of the Member’s Schedule.

4. (a) A Member shall not be required to include in the calculation of its Current Total AMS and shall not be required to reduce:

(i) product-specific domestic support which would otherwise be required to be included in a Member’s calculation of its Current AMS where such support does not exceed 5 per cent of that Member’s total value of production of a basic agricultural product during the relevant year; and

(ii) non-product-specific domestic support which would otherwise be required to be included in a Member’s calculation of its Current AMS where such support does not exceed 5 per cent of the value of that Member’s total agricultural production.

(b) For developing country Members, the *de minimis* percentage under this paragraph shall be 10 per cent.

5. (a) Direct payments under production-limiting programmes shall not be subject to the commitment to reduce domestic support if:

(i) tällaiset tulotuet perustuvat kiinteään alaan ja tuottoon; tai

(ii) tällaiset tulotuet perustuvat enintään 85 prosenttia tuotannon perustasosta; tai

(iii) kotieläimien nojalla maksetut tulotuet perustuvat kiinteään eläinmäärään.

(b) Edellä mainitut edellytykset täyttävät alennussitoumuksen ulkopuolelle jäävät suorat tulotuet tulee huomioida jättämällä näiden suorien tulotukien arvo jäsenen nykyisen kokonais-AMSin arvoa koskevan laskelman ulkopuolelle.

Artikla 7

Kotimaisen tuen yleiset säännöt

1. Kunkin jäsenen on varmistettava, että kaikki maataloustuottajille suunnatut kotimaiset tukitoimet, jotka eivät ole alennussitoumusten kohteena niiden täyttäessä tämän sopimuksen 2 liitteen edellytykset, ylläpidetään sen mukaisina.

2.(a) Mikä tahansa maataloustuottajille suunnattu kotimainen tukitoimi, mukaan lukien mikä tahansa muutos tällaiseen toimeen sekä mikä tahansa myöhemmin käyttöön otettu toimi, jonka ei voida osoittaa täyttävän tämän sopimuksen 2 liitteen edellytyksiä tai olevan vapautettu alennuksesta minkä tahansa muun tämän sopimuksen määräyksen perusteella, on sisällytettävä jäsenen nykyistä kokonais-AMSin arvoa koskevaan laskelmaan.

(b) Mikäli kokonais-AMSin sitoumusta ei esiinny jäsenen myönnytysluettelon IV osassa, ei jäsenen tule antaa maataloustuottajille 6 artiklan 4 kohdassa määritellyn vähimmäistason (*de minimis*) ylittävää tukea.

OSA V

Artikla 8

Vientikilpailua koskevat sitoumukset

Kukin jäsen sitoutuu olemaan antamatta vientitukia muulla tavalla kuin tämän sopimuksen ja jäsenen myönnytysluettelon sitoumusten mukaisesti.

Artikla 9

Vientitukea koskevat sitoumukset

1. Seuraavat vientituet ovat tämän sopimuksen mukaisesti alennussitoumusten alaisia:

(i) such payments are based on fixed area and yields; or

(ii) such payments are made on 85 per cent or less of the base level of production; or

(iii) livestock payments are made on a fixed number of head.

(b) The exemption from the reduction commitment for direct payments meeting the above criteria shall be reflected by the exclusion of the value of those direct payments in a Member's calculation of its Current Total AMS.

Article 7

General Disciplines on Domestic Support

1. Each Member shall ensure that any domestic support measures in favour of agricultural producers which are not subject to reduction commitments because they qualify under the criteria set out in Annex 2 to this Agreement are maintained in conformity therewith.

2. (a) Any domestic support measure in favour of agricultural producers, including any modification to such measure, and any measure that is subsequently introduced that cannot be shown to satisfy the criteria in Annex 2 to this Agreement or to be exempt from reduction by reason of any other provision of this Agreement shall be included in the Member's calculation of its Current Total AMS.

(b) Where no Total AMS commitment exists in Part IV of a Member's Schedule, the Member shall not provide support to agricultural producers in excess of the relevant *de minimis* level set out in paragraph 4 of Article 6.

PART V

Article 8

Export Competition Commitments

Each Member undertakes not to provide export subsidies otherwise than in conformity with this Agreement and with the commitments as specified in that Member's Schedule.

Article 9

Export Subsidy Commitments

1. The following export subsidies are subject to reduction commitments under this Agreement:

(a) hallitusten tai niiden alaisten viranomaisen suoria tukia koskevat säännökset, mukaan lukien luontaisuuritukset, yrityksille, teollisuudelle, maataloustuotteen tuottajille, osuuskunnalle tai muunlaiselle tuottajien yhdistyksille tai markkinointineuvostolle, jotka edellyttävät vientiä;

(b) hallitusten tai niiden alaisten viranomaisen maataloustuotteiden ei-kaupallisten varastojen myymistä tai sijoittamista vientiin halvempaan hintaan kuin mitä veloitetaan vastaavanlaisen tuotteen ostajilta kotimarkkinoilla.

(c) hallituksen ohjelmilla rahoitettu maataloustuotteen vientimaksut riippumatta siitä, onko toimeen käytetty julkisia varoja tai ei, mukaan lukien maksut, jotka on rahoitettu verottamalla kyseistä maataloustuotetta tai sitä maataloustuotetta, josta kyseinen vientituote on valmistettu.

(d) tukisäännökset (muut kuin laajalti saatavilla olevat viennin edistämistä- ja neuvontapalvelut), jotka alentavat maataloustuotteiden viennin markkinointikustannuksia, mukaan lukien käsittely-, jalostus- ja muut tuotantokustannukset sekä kansainvälisiä kuljetus- ja rahituskustannuksia.

(e) hallituksen antamat tai määräämät vientitoimituksiin liittyvät kotimaiset kuljetus- ja rahtimaksut, joiden ehdot ovat kotimaisia toimituksia edullisemmat.

(f) maataloustuotteiden tuki, jonka saanti edellyttää niiden sisällyttämistä vientituotteisiin.

2. (a) Lukuun ottamatta (b) alakohdassa säädettyä, jäsenen myönnytysluettelossa määritellyt vientituen sitoumukset kullekin toimeenpanokauden vuodelle tarkoittavat tämän artiklan 1 kohdan osalta seuraavia vientitukia:

(i) budjettimenoja koskevien alennussitoumusten osalta näiden tukien korkeinta sallittua määrää, joka voidaan kohdistaa tai toteuttaa sinä vuonna; ja

(ii) viennin määrällisten alennussitoumusten osalta yksittäisen maataloustuotteen tai tuoter ryhmän korkeinta sallittua määrää, joiden suhteen mainittua vientitukea voidaan myöntää sinä vuonna.

(b) Minä tahansa vuonna toimeenpanokauden toisen ja viidennen vuoden välillä jäsen voi

(a) the provision by governments or their agencies of direct subsidies, including payments-in-kind, to a firm, to an industry, to producers of an agricultural product, to a cooperative or other association of such producers, or to a marketing board, contingent on export performance;

(b) the sale or disposal for export by governments or their agencies of non-commercial stocks of agricultural products at a price lower than the comparable price charged for the like product to buyers in the domestic market;

(c) payments on the export of an agricultural product that are financed by virtue of governmental action, whether or not a charge on the public account is involved, including payments that are financed from the proceeds of a levy imposed on the agricultural product concerned or on an agricultural product from which the exported product is derived;

(d) the provision of subsidies to reduce the costs of marketing exports of agricultural products (other than widely available export promotion and advisory services) including handling, upgrading and other processing costs, and the costs of international transport and freight;

(e) internal transport and freight charges on export shipments, provided or mandated by governments, on terms more favourable than for domestic shipments;

(f) subsidies on agricultural products contingent on their incorporation in exported products.

2. (a) Except as provided in subparagraph (b), the export subsidy commitment levels for each year of the implementation period, as specified in a Member's Schedule, represent with respect to the export subsidies listed in paragraph 1 of this Article:

(i) in the case of budgetary outlay reduction commitments, the maximum level of expenditure for such subsidies that may be allocated or incurred in that year in respect of the agricultural product, or group of products, concerned; and

(ii) in the case of export quantity reduction commitments, the maximum quantity of an agricultural product, or group of products, in respect of which such export subsidies may be granted in that year.

(b) In any of the second through fifth years of the implementation period, a Member may

myöntää edellä mainitussa 1 kohdassa lueteltuja vientitukia enemmän kuin kyseisen vuoden vastaavat vuosittaiset sitoumustasot jäsenen myönnytysluettelon IV osassa määriteltyjen tuotteiden tai tuoteryhmien osalta ovat edellyttäen, että

(i) kyseisiä tukia koskevat budjettimenojen kumulatiiviset määrät eivät toimeenpanokauden alusta lukien kyseiseen vuoteen asti ylitä niitä kumulatiivisia määriä, joihin olisi päädytty mikäli olisi täysin noudatettu jäsenen myönnytysluettelossa määriteltyjä asianomaisia vuosittaisia menojen sitoumustasoja, enempää kuin 3 prosenttia kyseisten budjettimenojen peruskauden tasosta;

(ii) kyseisten vientitukien avulla viedyt kumulatiiviset määrät eivät toimeenpanokauden alusta lukien kyseiseen vuoteen asti ylitä niitä kumulatiivisia määriä, joihin olisi päädytty mikäli olisi täysin noudatettu jäsenen myönnytysluettelossa määriteltyjä asianomaisia vuosittaisia määrällisiä sitoumustasoja, enempää kuin 1,75 prosenttia peruskauden määrästä;

(iii) kyseisiä vientitukia koskevat budjettimenojen kumulatiiviset kokonaismäärät ja tätä vientitukea saavat kumulatiiviset kokonaismäärät koko toimeenpanokauden aikana eivät ole suurempia kuin ne kokonaismäärät, joihin olisi päädytty mikäli olisi täysin noudatettu jäsenen myönnytysluettelossa määriteltyjä asianomaisia vuosittaisia sitoumustasoja; ja

(iv) jäsenen vientitukea koskevat budjettimenot ja tätä vientitukea saavat määrät toimeenpanokauden päättyessä eivät vastaavasti ole suurempia kuin 64 prosenttia ja 79 prosenttia vuosien 1986—1990 peruskauden tasoista. Kehitysmaajäsenen osalta nämä prosentit ovat vastaavasti 76 prosenttia ja 86 prosenttia.

3. Sitoumukset, jotka liittyvät rajoitukseen koskien vientitukijärjestelmän kattavuuden laajentamista, on määritelty myönnytysluetteloissa.

4. Toimeenpanokauden aikana kehitysmaajäsenen ei edellytetä tekemän sitoumuksia edellä mainitun 1 kohdan (d) ja (e) alakohdissa lueteltujen vientitukien osalta edellyttäen, ettei niitä sovelleta tavalla joka olisi alennussitoumusten kiertämistä.

provide export subsidies listed in paragraph 1 above in a given year in excess of the corresponding annual commitment levels in respect of the products or groups of products specified in Part IV of the Member's Schedule, provided that:

(i) the cumulative amounts of budgetary outlays for such subsidies, from the beginning of the implementation period through the year in question, does not exceed the cumulative amounts that would have resulted from full compliance with the relevant annual outlay commitment levels specified in the Member's Schedule by more than 3 per cent of the base period level of such budgetary outlays;

(ii) the cumulative quantities exported with the benefit of such export subsidies, from the beginning of the implementation period through the year in question, does not exceed the cumulative quantities that would have resulted from full compliance with the relevant annual quantity commitment levels specified in the Member's Schedule by more than 1.75 per cent of the base period quantities;

(iii) the total cumulative amounts of budgetary outlays for such export subsidies and the quantities benefiting from such export subsidies over the entire implementation period are no greater than the totals that would have resulted from full compliance with the relevant annual commitment levels specified in the Member's Schedule; and

(iv) the Member's budgetary outlays for export subsidies and the quantities benefiting from such subsidies, at the conclusion of the implementation period, are no greater than 64 per cent and 79 per cent of the 1986—1990 base period levels, respectively. For developing country Members these percentages shall be 76 and 86 per cent, respectively.

3. Commitments relating to limitations on the extension of the scope of export subsidization are as specified in Schedules.

4. During the implementation period, developing country Members shall not be required to undertake commitments in respect of the export subsidies listed in subparagraphs (d) and (e) of paragraph 1 above, provided that these are not applied in a manner that would circumvent reduction commitments.

Artikla 10

Vientitukisitoumusten kiertämisen ehkäisy

1. Vientitukia, joita ei ole lueteltu 9 artiklan 1 kohdassa, ei saa soveltaa tavalla, joka johtaa tai uhkaa johtaa vientitukisitoumusten kiertämiseen; ei-kaupallisia toimituksia ei myöskään saa käyttää näiden sitoumusten kiertämiseen.

2. Jäsenet sitoutuvat työskentelemään kehittääkseen kansainvälisesti sovitut säännöt säätelemään vientiluottojen, vientiluottojen takuiden ja vakuutusohjelmien ehtoja, ja sen jälkeen kun säännöistä on sovittu, jäsenet sitoutuvat antamaan vientiluottoja, vientiluottojen takuita ja vakuutusohjelmia ainoastaan niiden mukaisesti.

3. Jokaisen jäsenen, joka väittää, että alennussitoumustason ylittävä viennin määrä ei ole tuettua, on pystyttävä osoittamaan, ettei mitään vientitukea, olipa se lueteltu 9 artiklassa tai ei, ole myönnetty kyseisten vientimäärien nojalla.

4. Jäsenten tulee lahjoittaessaan kansainvälistä elintarvikeapua varmistua siitä,

(a) että kansainvälisen elintarvikeavun ehdot eivät ole sidottu suoraan tai epäsuoraan maataloustuotteiden kaupalliseen vientiin vastaanottajamaihin;

(b) että kansainväliset elintarvikeaputoimitukset, mukaan lukien rahamuodossa annettava kahdenvälinen elintarvikeapu, toteutetaan noudattaen FAOn ”ylijäämien sijoittamista ja neuvoa-antavia velvoitteita koskevia periaatteita” (Principles of Surplus Disposal and Consultative Obligations) mukaan lukien, milloin se on tarkoituksenmukaista, järjestelmää koskien tavanmukaisia markkinointivaatimuksia (Usual Marketin Requirements, UMRs); ja

(c) että tällainen tuki annetaan mahdollisuuksien mukaan täydellisenä lahja-apuna tai ehdoin jotka vähintään täyttävät vuoden 1986 elintarvikeapua koskevan sopimuksen IV artiklan edellytykset.

Artikla 11

Valmisteet

Valmisteeseen sisältyvälle maatalouden perustuotteelle maksettu yksikkökohtainen tuki ei saa missään tapauksessa ylittää sitä yksikkökohtaista vientitukea, joka maksettaisiin perustuotteen viennille sellaisenaan.

Article 10

Prevention of Circumvention of Export Subsidy Commitments

1. Export subsidies not listed in paragraph 1 of Article 9 shall not be applied in a manner which results in, or which threatens to lead to, circumvention of export subsidy commitments; nor shall non-commercial transactions be used to circumvent such commitments.

2. Members undertake to work toward the development of internationally agreed disciplines to govern the provision of export credits, export credit guarantees or insurance programmes and, after agreement on such disciplines, to provide export credits, export credit guarantees or insurance programmes only in conformity therewith.

3. Any Member which claims that any quantity exported in excess of a reduction commitment level is not subsidized must establish that no export subsidy, whether listed in Article 9 or not, has been granted in respect of the quantity of exports in question.

4. Members donors of international food aid shall ensure:

(a) that the provision of international food aid is not tied directly or indirectly to commercial exports of agricultural products to recipient countries;

(b) that international food aid transactions, including bilateral food aid which is monetized, shall be carried out in accordance with the FAO "Principles of Surplus Disposal and Consultative Obligations", including, where appropriate, the system of Usual Marketing Requirements (UMRs); and

(c) that such aid shall be provided to the extent possible in fully grant form or on terms no less concessional than those provided for in Article IV of the Food Aid Convention 1986.

Article 11

Incorporated Products

In no case may the per-unit subsidy paid on an incorporated agricultural primary product exceed the per-unit export subsidy that would be payable on exports of the primary product as such.

OSA VI

Artikla 12

Vientikieltoja ja -rajoituksia koskevat säännöt

1. Mikäli jäsen ottaa käyttöön minkä tahansa uuden elintarvikkeita koskevan vientikiellon tai -rajoituksen GATT 1994 -sopimuksen XI artiklan 2(a) kohdan mukaisesti, on jäsenen noudatettava seuraavia määräyksiä:

(a) jäsenen, joka ottaa käyttöön vientikiellon tai -rajoituksen, on asianmukaisesti harkittava tällaisen kiellon tai rajoituksen vaikutuksia tuojajäsenen elintarvikkeiden saatavuudelle;

(b) ennen kuin jäsen ottaa käyttöön vientikiellon tai -rajoituksen, on sen annettava siitä kirjallinen ilmoitus maatalouskomitealle niin paljon etukäteen kuin mahdollista, ilmoituksen on katettava tiedot kyseisen toimenpiteen luonteesta ja kestosta, ja sen on pyynnöstä neuvoteltava mistä tahansa toimeen liittyvästä asiasta toisen jäsenen kanssa, jolla on merkittävä kiinnostus tuojana. Vientikiellon tai -rajoituksen käyttöön ottavan jäsenen on pyynnöstä annettava tällaiselle jäsenelle tarpeelliset tiedot.

2. Tämän artiklan määräyksiä ei sovelleta kehitysmaajäseniin, ellei toimenpiteeseen ryhdy sellainen kehitysmaajäsen, joka on toimenpiteen kohteen olevan määrätyn elintarvikkeen nettoviejä.

OSA VII

Artikla 13

Pidättyvyyden osoittaminen

Toimeenpanokauden aikana, huolimatta GATT 1994 -sopimuksen sekä tukia ja tasoitustulleja koskevan sopimuksen ("tukisopimus") määräyksistä

(a) tämän sopimuksen 2 liitteen määräysten kanssa täysin yhdenmukaiset kotimaiset tukitoimet ovat

(i) vastatoimiin oikeuttamattomia tukia tasoitustullien tarkoittamassa mielessä⁴;

⁴ Viitattaessa "tasoitustulleihin" tässä artiklassa niillä tarkoitetaan tulleja, jotka GATT 1994-sopimuksen VI artikla ja tuki ja tasoitustulleja koskevan sopimuksen osa V kattavat.

PART VI

Article 12

Disciplines on Export Prohibitions and Restrictions

1. Where any Member institutes any new export prohibition or restriction on foodstuffs in accordance with paragraph 2(a) of Article XI of GATT 1994, the Member shall observe the following provisions:

(a) the Member instituting the export prohibition or restriction shall give due consideration to the effects of such prohibition or restriction on importing Members' food security;

(b) before any Member institutes an export prohibition or restriction, it shall give notice in writing, as far in advance as practicable, to the Committee on Agriculture comprising such information as the nature and the duration of such measure, and shall consult, upon request, with any other Member having a substantial interest as an importer with respect to any matter related to the measure in question. The Member instituting such export prohibition or restriction shall provide, upon request, such a Member with necessary information.

2. The provisions of this Article shall not apply to any developing country Member, unless the measure is taken by a developing country Member which is a net-food exporter of the specific foodstuff concerned.

PART VII

Article 13

Due Restraint

During the implementation period, notwithstanding the provisions of GATT 1994 and the Agreement on Subsidies and Countervailing Measures (referred to in this Article as the "Subsidies Agreement"):

(a) domestic support measures that conform fully to the provisions of Annex 2 to this Agreement shall be:

(i) non-actionable subsidies for purposes of countervailing duties⁴;

⁴ "Countervailing duties" where referred to in this Article are those covered by Article VI of GATT 1994 and Part V of the Agreement on Subsidies and Countervailing Measures.

(ii) vapautettuja toimista jotka on otettu GATT 1994 -sopimuksen XVI artiklan ja tukisopimuksen III osan nojalla; ja

(iii) vapautettuja toimista, jotka perustuvat ilman sopimuksen rikkomista tapahtuvaan GATT 1994 -sopimuksen II artiklan nojalla toiselle jäsenelle kuuluvien tullimyönnytyksien hyödyn mitätöimiseen tai loukkaamiseen siinä mielessä kuin GATT 1994 -sopimuksen XXIII artiklan 1 (b) kohdassa on tarkoitettu.

(b) tämän sopimuksen 6 artiklan määräysten kanssa täysin yhdenmukaiset kotimaiset tukitoimet, sellaisena kuin ne on sisällytetty jokaisen jäsenen myönnytysluetteloon, mukaan lukien kyseisen artiklan 5 kohdan vaatimusten mukaiset suorat tulotuet; sekä myös vähimmäistason (*de minimis*) alle jäävä kotimainen tuki, joka on yhdenmukainen 6 artiklan 2 kohdan määräysten kanssa, ovat

(i) vapautettuja asetetuista tasoitustulleista ellei vahingon tai sen uhkan määrittämistä ole tehty GATT 1994 -sopimuksen VI artiklan ja tukisopimuksen V osan mukaisesti, ja pidättyvyyttä tulee osoittaa tasoitustulleja koskevien tutkimusten aloittamisessa;

(ii) vapautettuja GATT 1994 -sopimuksen XVI artiklan 1 kohtaan ja tukisopimuksen 5 ja 6 artikloihin perustuvista toimenpiteistä edellyttäen, ettei kyseisillä toimilla anneta määrätulle hyödykkeelle tukea yli sen, mitä sille markkinavuonna 1992 on päätetty antaa; ja

(iii) vapautettuja toimista, jotka perustuvat ilman sopimuksen rikkomista tapahtuvaan GATT 1994 -sopimuksen II artiklan nojalla toiselle jäsenelle kuuluvien tullimyönnytysten hyödyn mitätöimiseen tai loukkaamiseen siinä mielessä kuin GATT 1994 -sopimuksen XXIII artiklan 1 (b) kohdassa on tarkoitettu edellyttäen, ettei kyseisillä toimilla anneta tietyille tuotteille tukea yli sen, mitä sille markkinavuonna 1992 on päätetty antaa.

(c) tämän sopimuksen V osan määräysten kanssa täysin yhdenmukaiset vientituet, sellaisena kuin ne on sisällytetty jokaisen jäsenen myönnytysluetteloon, ovat

(i) tasoitustullien kohteena ainoastaan määrään, hintavaikutukseen tai näistä johtuviin seurausvaikutuksiin perustuvan vahingon tai siitä johtuvan uhan määrittämisen nojalla joka on tehty GATT 1994 -sopimuksen VI artiklan ja tukisopimuksen V osan mukaisesti ja pidättyvyyttä tulee osoittaa tasoitustulleja koskevien tutkimusten aloittamisessa; ja

(ii) vapautettuja toiminnoista, jotka perustu-

(ii) exempt from actions based on Article XVI of GATT 1994 and Part III of the Subsidies Agreement; and

(iii) exempt from actions based on non-violation nullification or impairment of the benefits of tariff concessions accruing to another Member under Article II of GATT 1994, in the sense of paragraph 1(b) of Article XXIII of GATT 1994;

(b) domestic support measures that conform fully to the provisions of Article 6 of this Agreement including direct payments that conform to the requirements of paragraph 5 thereof, as reflected in each Member's Schedule, as well as domestic support within *de minimis* levels and in conformity with paragraph 2 of Article 6, shall be:

(i) exempt from the imposition of countervailing duties unless a determination of injury or threat thereof is made in accordance with Article VI of GATT 1994 and Part V of the Subsidies Agreement, and due restraint shall be shown in initiating any countervailing duty investigations;

(ii) exempt from actions based on paragraph 1 of Article XVI of GATT 1994 or Articles 5 and 6 of the Subsidies Agreement, provided that such measures do not grant support to a specific commodity in excess of that decided during the 1992 marketing year; and

(iii) exempt from actions based on non-violation nullification or impairment of the benefits of tariff concessions accruing to another Member under Article II of GATT 1994, in the sense of paragraph 1(b) of Article XXIII of GATT 1994, provided that such measures do not grant support to a specific commodity in excess of that decided during the 1992 marketing year;

(c) export subsidies that conform fully to the provisions of Part V of this Agreement, as reflected in each Member's Schedule, shall be:

(i) subject to countervailing duties only upon a determination of injury or threat thereof based on volume, effect on prices, or consequent impact in accordance with Article VI of GATT 1994 and Part V of the Subsidies Agreement, and due restraint shall be shown in initiating any countervailing duty investigations; and

(ii) exempt from actions based on Arti-

vat GATT 1994 -sopimuksen XVI artiklaan tai tukisopimuksen 3, 5 ja 6 artikloihin.

cle XVI of GATT 1994 or Articles 3, 5 and 6 of the Subsidies Agreement.

OSA VIII

Artikla 14

Terveys- ja kasvinsuojelutoimet

Jäsenet sitoutuvat panemaan täytäntöön terveys- ja kasvinsuojelutoimia koskevan sopimuksen.

PART VIII

Article 14

Sanitary and Phytosanitary Measures

Members agree to give effect to the Agreement on the Application of Sanitary and Phytosanitary Measures.

OSA IX

Artikla 15

Erityis- ja erilliskohtelu

1. Pitäen kiinni tunnustuksesta, että kehitysmaajäsenen erillis- ja muita edullisempi kohtelu on erottamaton osa neuvotteluja, sitoumusten osalta erityinen ja erilliskohtelu annetaan, kuten siitä on säädetty tämän sopimuksen keskeisissä määräyksissä ja kuten se ilmenee myönnytyks- ja sidontaluetteloissa.

2. Kehitysmaajäsenet voivat joustavasti saattaa voimaan alennussitoumukset enimmillään 10 vuoden aikana. Vähiten kehittyneiden kehitysmaajäsenen ei vaadita tekemään alennussitoumuksia.

PART IX

Article 15

Special and Differential Treatment

1. In keeping with the recognition that differential and more favourable treatment for developing country Members is an integral part of the negotiation, special and differential treatment in respect of commitments shall be provided as set out in the relevant provisions of this Agreement and embodied in the Schedules of concessions and commitments.

2. Developing country Members shall have the flexibility to implement reduction commitments over a period of up to 10 years. Least-developed country Members shall not be required to undertake reduction commitments.

OSA X

Artikla 16

Vähiten kehittyneet ja elintarvikkeita nettomääräisesti tuovat kehitysmaat

1. Teollisuusmaajäsenen on ryhdyttävä sellaisiin toimiin, joita edellytetään päätöksen puitteissa, joka koskee toimenpiteitä koskien uudistusohjelman mahdollisia kielteisiä vaikutuksia vähiten kehittyneille ja elintarvikkeita nettomääräisesti maahantuoville kehitysmailla.

2. Maatalouskomitea valvoo soveltuvin osin tämän päätöksen asianmukaista toteuttamista.

PART X

Article 16

Least-Developed and Net Food-Importing Developing Countries

1. Developed country Members shall take such action as is provided for within the framework of the Decision on Measures Concerning the Possible Negative Effects of the Reform Programme on Least-Developed and Net Food-Importing Developing Countries.

2. The Committee on Agriculture shall monitor, as appropriate, the follow-up to this Decision.

OSA XI

Artikla 17

Maatalouskomitea

Maatalouskomitea perustetaan.

PART XI

Article 17

Committee on Agriculture

A Committee on Agriculture is hereby established.

Artikla 18

Sitoumusten toimeenpanon tarkastus

1. Maatalouskomitea tarkastaa Uruguay'n kierroksella neuvotellun uudistusohjelman sitoumusten toimeenpanon edistymistä.

2. Tarkastusmenettely suoritetaan jäsenten laatimien ilmoitusten pohjalta liittyen sellaisiin asioihin ja sellaisiin väliajoin kuin mistä pääteetään, samoin kuin sellaisen asiakirja-aineiston pohjalta, jota sihteeristö pyydetään laatimaan tarkastusprosessin helpottamiseksi.

3. 2 kohdan mukaan laadittujen ilmoitusten lisäksi tulee viipymättä ilmoittaa kaikki sellaiset uudet kotimaiset tukitoimet tai jo olemassa olevien tukimuotojen muutokset, joille vaaditaan vapautusta alennuksista. Tällaisen ilmoituksen on sisällettävä uuden tai muutetun toimenpiteen yksityiskohdat sekä selvityksen siitä, että se on tämän sopimuksen 6 artiklan tai 2 liitteen edellytysten mukainen.

4. Jäsenten on tarkastusprosessissa otettava asianmukaisesti huomioon kohtuuttoman korkean inflaation vaikutus jäsenen kykyyn noudata kotimaisen tuen sitoumuksiaan.

5. Jäsenet sopivat neuvottelevansa vuosittain maatalouskomiteassa koskien niiden osallistumista maataloustuotteiden maailmankaupan normaaliin kasvuun tämän sopimuksen vientitukisitoumusten rajoissa.

6. Tarkastusprosessi tarjoaa jäsenille mahdollisuuden nostaa esille mikä tahansa keskeinen asia, joka koskee tässä sopimuksessa esitetyn uudistusohjelman mukaisten sitoumusten toimeenpanoa.

7. Mikä tahansa jäsen voi saattaa maatalouskomitean tietoon minkä tahansa toimenpiteen, jonka se katsoo sellaiseksi, minkä toisen jäsenen olisi tullut ilmoittaa maatalouskomitealle.

Artikla 19

Neuvottelut ja riitojen ratkaiseminen

GATT 1994 -sopimuksen XXII ja XXIII artiklojen määräyksiä, niin kuin niitä on muutettu ja sovellettu riitojen ratkaisemista koskevassa sopimuksessa, sovelletaan tämän sopimuksen neuvotteluihin ja riitojen ratkaisemiseen.

Article 18

Review of the Implementation of Commitments

1. Progress in the implementation of commitments negotiated under the Uruguay Round reform programme shall be reviewed by the Committee on Agriculture.

2. The review process shall be undertaken on the basis of notifications submitted by Members in relation to such matters and at such intervals as shall be determined, as well as on the basis of such documentation as the Secretariat may be requested to prepare in order to facilitate the review process.

3. In addition to the notifications to be submitted under paragraph 2, any new domestic support measure, or modification of an existing measure, for which exemption from reduction is claimed shall be notified promptly. This notification shall contain details of the new or modified measure and its conformity with the agreed criteria as set out either in Article 6 or in Annex 2.

4. In the review process Members shall give due consideration to the influence of excessive rates of inflation on the ability of any Member to abide by its domestic support commitments.

5. Members agree to consult annually in the Committee on Agriculture with respect to their participation in the normal growth of world trade in agricultural products within the framework of the commitments on export subsidies under this Agreement.

6. The review process shall provide an opportunity for Members to raise any matter relevant to the implementation of commitments under the reform programme as set out in this Agreement.

7. Any Member may bring to the attention of the Committee on Agriculture any measure which it considers ought to have been notified by another Member.

Article 19

Consultation and Dispute Settlement

The provisions of Articles XXII and XXIII of GATT 1994, as elaborated and applied by the Dispute Settlement Understanding, shall apply to consultations and the settlement of disputes under this Agreement.

OSA XII

Artikla 20

Uudistusprosessin jatkaminen

Tunnustaessaan, että pitkän aikavälin tavoitte tuen ja suojan huomattavilla asteittaisilla alennuksilla aikaansaada perusteellinen uudistus on jatkuva prosessi, jäsenet sopivat, että prosessin jatkamista koskevat neuvottelut aloitetaan vuotta ennen toimeenpanokauden päättymistä, ottamalla huomioon:

(a) siihen mennessä saadut kokemukset alennussitoumusten toimeenpanosta;

(b) alennussitoumusten vaikutukset maatalouden maailmankauppaan;

(c) ei-kaupalliset näkökohdat, kehitysmaajäsenten erillis- ja erityinen kohtelu ja tavoitte luoda tasapuolinen ja markkinatalouteen perustuva maatalouskauppajärjestelmä sekä muut tavoitteet ja näkökohdat, jotka on mainittu tämän sopimuksen johdannossa; ja

(d) mitkä lisäsitoumukset ovat tarpeen edellä mainittujen pitkän aikavälin tavoitteiden saattamiseksi.

OSA XIII

Artikla 21

Loppumääräykset

1. GATT 1994 -sopimuksen ja WTO-sopimuksen 1A liitteen muiden monenkeskisten kauppasopimusten määräykset soveltuvat, ellei tämän sopimuksen määräyksistä muuta johdu.

2. Tämän sopimuksen liitteet ovat täten erottamaton osa tätä sopimusta.

PART XII

Article 20

Continuation of the Reform Process

Recognizing that the long-term objective of substantial progressive reductions in support and protection resulting in fundamental reform is an ongoing process, Members agree that negotiations for continuing the process will be initiated one year before the end of the implementation period, taking into account:

(a) the experience to that date from implementing the reduction commitments;

(b) the effects of the reduction commitments on world trade in agriculture;

(c) non-trade concerns, special and differential treatment to developing country Members, and the objective to establish a fair and market-oriented agricultural trading system, and the other objectives and concerns mentioned in the preamble to this Agreement; and

(d) what further commitments are necessary to achieve the above mentioned long-term objectives.

Part XIII

Article 21

Final Provisions

1. The provisions of GATT 1994 and of other Multilateral Trade Agreements in Annex 1A to the WTO Agreement shall apply subject to the provisions of this Agreement.

2. The Annexes to this Agreement are hereby made an integral part of this Agreement.

LIITE 1
TUOTELUETTELO

1. Tämä sopimus koskee seuraavia tuotteita:

(i) HS-ryhmissä 1—24 mainitut tuotteet lukuun ottamatta kalaa ja kalatuotteita sekä*

(ii) HS-nimike	2905.43	(mannitoli)
HS-nimike	2905.44	(sorbitoli)
HS-alaryhmä	33.01	(haihtuvat öljyt)
HS-alaryhmät	35.01—35.05	(albumiini-johdannaiset aineet, modifioidut tärkelykset ja liimat)
HS-nimike	3809.10	(viimeistelyvalmisteet)
HS-nimike	3823.60	(sorbitoli, muu kuin nimikkeeseen 29.05.44 kuuluva)
HS-alaryhmät	41.01—41.03	(vuodat ja nahat)
HS-alaryhmä	43.01	(raa'at turkisnahat)
HS-alaryhmät	50.01—50.03	(raakasilkki ja silkkijätteet)
HS-alaryhmät	51.01—51.03	(villa ja eläimenkarva)
HS-alaryhmät	52.01—52.03	(raakapuuvilla, puuvillajätteet sekä karstattu tai kammattu puuvilla)
HS-alaryhmä	53.01	(raakapellava)
HS-alaryhmä	53.02	(raakahamppu)

2. Edellinen ei rajoita terveys- ja kasvinsuojelutoimia koskevan sopimuksen tuoteluetteloa.

* Tuotekuvaukset suluissa eivät välttämättä ole tyhjentyviä.

ANNEX 1
PRODUCT COVERAGE

1. This Agreement shall cover the following products:

(i) HS Chapters 1 to 24 less fish and fish products, plus*

(ii) HS Code	2905.43	(mannitol)
HS Code	2905.44	(sorbitol)
HS Heading	33.01	(essential oils)
HS Headings	35.01 to 35.05	(albuminoidal substances, modified starches, glues)
HS Code	3809.10	(finishing agents)
HS Code	3823.60	(sorbitol, n.e.p.)
HS Headings	41.01 to 41.03	(hides and skins)
HS Heading	43.01	(raw furskins)
HS Headings	50.01 to 50.03	(raw silk and silk waste)
HS Headings	51.01 to 51.03	(wool amd animal hair)
HS Headings	52.01 to 52.03	(raw cotton, waste and cotton carded or combed)
HS Heading	53.01	(raw flax)
HS Heading	53.02	(raw hemp)

2. The foregoing shall not limit the product coverage of the Agreement on the Application of Sanitary and Phytosanitary Measures.

* The product descriptions in round brackets are not necessarily exhaustive.

LIITE 2

KOTIMAINEN TUKI:
PERUSTEET ALENNUSITOUUMUKSISTA
VAPAUTUMISELLE

1. Niiden kotimaisten tukitoimien, joille vaaditaan vapautusta alennussitoumuksista, on täytettävä se perustavaa laatua oleva edellytys, että niillä ei ole lainkaan tai vain vähäisessä määrin kauppaa vääristäviä vaikutuksia tai vaikutuksia tuotantoon. Sen mukaisesti kaikkien niiden toimien, joille vaaditaan vapautusta alennussitoumuksista, on täytettävä seuraavat perusedellytykset:

(a) kyseinen tuki (mukaan lukien hallituksen saamatta jäänyt tulo) on annettava julkisesti rahoitetun hallituksen ohjelman kautta eikä sitä saa rahoittaa kuluttajilta; ja

(b) kyseisellä tuella ei saa antaa tuottajille hintatukea;

sekä seuraavat toimikohtaiset tunnusmerkit ja ehdot.

Hallituksen palveluohjelmat

2. Yleiset palvelut

Tämän ryhmän toimet sisältävät kustannuksia (tai saamatta jääneitä tuloja), jotka liittyvät ohjelmiin, jotka tarjoavat palveluja tai etuja maataloudelle tai maaseutuyhteisölle. Ne eivät saa sisältää suoria maksuja tuottajille tai jalostajille. Kyseisten ohjelmien, jotka sisältyvät, mutta jotka eivät rajoitu alla olevaan luetteloon, on täytettävä edellä mainitussa 1 kohdassa esitetyt yleiset edellytykset ja toimikohtaiset ehdot siltä osin kuin ne ilmenevät seuraavasta:

(a) tutkimustyö, mukaan lukien yleinen tutkimus, ympäristö-ohjelmiin liittyvä tutkimus sekä tiettyjä tuotteita koskevat tutkimusohjelmat;

(b) tuhoeläinten ja tautien valvontatyö, mukaan lukien yleiset sekä tuotekohtaiset tuhoeläinten ja tautien valvontatoimenpiteet, kuten ennakkovaroitusjärjestelmät, karanteenit ja hävitystyöt;

ANNEX 2

DOMESTIC SUPPORT:
THE BASIS FOR EXEMPTION FROM THE
REDUCTION COMMITMENTS

1. Domestic support measures for which exemption from the reduction commitments is claimed shall meet the fundamental requirement that they have no, or at most minimal, trade-distorting effects or effects on production. Accordingly, all measures for which exemption is claimed shall conform to the following basic criteria:

(a) the support in question shall be provided through a publicly-funded government programme (including government revenue foregone) not involving transfers from consumers; and,

(b) the support in question shall not have the effect of providing price support to producers; plus policy-specific criteria and conditions as set out below.

Government Service Programmes

2. General services

Policies in this category involve expenditures (or revenue foregone) in relation to programmes which provide services or benefits to agriculture or the rural community. They shall not involve direct payments to producers or processors. Such programmes, which include but are not restricted to the following list, shall meet the general criteria in paragraph 1 above and policy-specific conditions where set out below:

(a) research, including general research, research in connection with environmental programmes, and research programmes relating to particular products;

(b) pest and disease control, including general and product-specific pest and disease control measures, such as early-warning systems, quarantine and eradication;

(c) koulutuspalvelut, mukaan lukien sekä yleiset ja asiantuntijakoulutuspalvelut;

(d) valistus ja neuvontapalvelut, mukaan lukien varojen myöntäminen helpottamaan tietojen ja tutkimustulosten saattamista tuottajien ja kuluttajien tietoon;

(e) tarkastuspalvelut, mukaan lukien yleiset tarkastuspalvelut sekä tiettyjen tuotteiden tarkastukset, jotka liittyvät terveyst-, turvallisuus-, laatu- tai standardisointikysymyksiin;

(f) markkinointi- ja edistämispalvelut, mukaan lukien tiettyihin tuotteisiin liittyvä markkinatiedotus, neuvonta- ja edistämistoiminta lukuun ottamatta kuluja määrittelemättömistä tarkoituksista, jotka myyjät voisivat käyttää myyntihintansa alentamiseen tai suoran taloudellisen hyödyn antamiseen ostajille; ja

(g) infrastruktuuripalvelut, mukaan lukien sähköverkosto, tiet ja muut liikennevälineet, tori- ja satamapalvelut, vesihuoltopalvelut, padot ja kuivatusohjelmat sekä ympäristöohjelmiin liittyvät infrastruktuurityöt. Kaikissa tapauksissa kuluja kohdistetaan vain pääomalaiteistojen hankkimiseen tai rakentamiseen ja niihin ei saa lukea tilakohtaista laitteiden tuetua hankintaa paitsi niiden liittyessä yleisten julkisten palvelujen jakeluverkostoon. Niihin ei saa liittää tuotantopanoksien tai käyttökulujen tukemisesta aiheutuneita kuluja tai alennettujen käyttömaksujen aiheuttamia kustannuksia.

3. Julkinen varastointi elintarvikkeiden saatavuuden turvaamiseksi⁵

Kulut (tai menetetyt tulot), jotka liittyvät niiden tuotteiden varastojen kokoamiseen ja ylläpitämiseen, jotka muodostavat kansallisen lainsäädännön sisältämän elintarvikkeiden saatavuuden turvaamista koskevan ohjelman olennaisen osan. Tähän voidaan lukea myös valtion yksityisille tuotevarastoille tällaisen ohjelman osana antama tuki.

⁵ Tämän liitteen 3 kohdassa tarkoittamat hallituksen elintarvikkeiden saatavuuden turvaamiseksi ylläpitämät varastointiohjelmat kehitysmaissa, joiden toiminta on läpinäkyvää ja joita hoidetaan virallisesti julkaistujen asiallisten periaatteiden tai toimintaohjeiden mukaan katsotaan olevan tämän kohdan määräysten mukaisia, mukaan lukien ohjelmat, joiden nojalla elintarvikkeiden saatavuuden turvaamiseksi ylläpidetyt varastot hankitaan ja luovutetaan säänneltyin hinnoin edellyttäen, että hankintahinnan ja ulkoisen viitehinnan erotus huomioidaan AMS:ssä.

(c) training services, including both general and specialist training facilities;

(d) extension and advisory services, including the provision of means to facilitate the transfer of information and the results of research to producers and consumers;

(e) inspection services, including general inspection services and the inspection of particular products for health, safety, grading or standardization purposes;

(f) marketing and promotion services, including market information, advice and promotion relating to particular products but excluding expenditure for unspecified purposes that could be used by sellers to reduce their selling price or confer a direct economic benefit to purchasers; and

(g) infrastructural services, including: electricity reticulation, roads and other means of transport, market and port facilities, water supply facilities, dams and drainage schemes, and infrastructural works associated with environmental programmes. In all cases the expenditure shall be directed to the provision or construction of capital works only, and shall exclude the subsidized provision of on-farm facilities other than for the reticulation of generally available public utilities. It shall not include subsidies to inputs or operating costs, or preferential user charges.

3. Public stockholding for food security purposes⁵

Expenditures (or revenue foregone) in relation to the accumulation and holding of stocks of products which form an integral part of a food security programme identified in national legislation. This may include government aid to private storage of products as part of such a programme.

⁵ For the purposes of paragraph 3 of this Annex, governmental stockholding programmes for food security purposes in developing countries whose operation is transparent and conducted in accordance with officially published objective criteria or guidelines shall be considered to be in conformity with the provisions of this paragraph, including programmes under which stocks of foodstuffs for food security purposes are acquired and released at administered prices, provided that the difference between the acquisition price and the external reference price is accounted for in the AMS.

Varastojen määrän ja kokoamisen tulee vastata yksinomaan elintarvikkeiden saatavuuden turvaamiseksi ennalta laadittuja tavoitteita. Varastojen kokoamisen ja luovutuksen on oltava rahoituksen osalta läpinäkyvää. Valtion elintarvikehankinnat on suoritettava käypään markkinahintaan ja myydessä elintarvikkeita turvavarastoista on myyntihintojen oltava vähintään laatutasoltaan vastaavan tuotteen käyvän kotimarkkinahinnan mukaisia.

4. Kotimainen elintarvikeapu⁶

Kustannukset (tai menetetyt tulot), jotka liittyvät kotimaisen elintarvikeavun antamiseen tarpeessa oleville väestöosille.

Kelpoisuus saada elintarvike-apua tulee määritellä selkein ravitsemustavoitteellisin tavoittein. Tällaisen avun on oltava avun tarpeessa oleville annettuja suoria elintarviketoimituksia tai varojen antamista vastaanotokelpoisille ostaa elintarvikkeita joko markkina- tai tuettuun hintaan. Valtion elintarvikeostot on suoritettava käypään markkinahintaan, ja avun rahoituksen ja hallinnoinnin on oltava läpinäkyvää.

5. Suorat tulotuet tuottajille

Tuottajille suunnattujen suorien tulotukien (tai menetetyt tulot, mukaan lukien luontais-suoritukset), joiden osalta vaaditaan vapautusta alennussitoumuksista, tulee täyttää edellä mainitussa 1 kohdassa mainitut perusedellytykset sekä lisäksi jäljempänä 6—13 kohdissa mainitut yksittäisille suorille tulotuen muodoille asetetut erityisedellytykset. Mikäli voimassa olevalle tai uudelle suoran tulotuen muodolle, lukuun ottamatta 6—13 kohdassa mainittuja, vaaditaan vapautusta alentamisesta, on sen täytettävä 6 kohdan (b)—(e) alakohtien edellytykset 1 kohdassa esitettyjen yleisten edellytysten lisäksi.

6. Tuotannon määrään sitomaton tulotuki

(a) Tämän tuen saannin kelpoisuus määritellään selkein ehdoin, kuten tulojen, tuottaja- tai

^{5 & 6} Tämän liitteen 3 ja 4 kohdissa elintarvikkeiden toimittaminen tuetuin hinnoin tavoitteena tyydyttää jatkuvasti kohtuullisin hinnoin kehitysmaiden köyhän kaupunki- ja maaseutuväestön elintarviketarve katsotaan olevan tämän kohdan määräysten mukaista.

The volume and accumulation of such stocks shall correspond to predetermined targets related solely to food security. The process of stock accumulation and disposal shall be financially transparent. Food purchases by the government shall be made at current market prices and sales from food security stocks shall be made at no less than the current domestic market price for the product and quality in question.

4. Domestic food aid⁶

Expenditures (or revenue foregone) in relation to the provision of domestic food aid to sections of the population in need.

Eligibility to receive the food aid shall be subject to clearly-defined criteria related to nutritional objectives. Such aid shall be in the form of direct provision of food to those concerned or the provision of means to allow eligible recipients to buy food either at market or at subsidized prices. Food purchases by the government shall be made at current market prices and the financing and administration of the aid shall be transparent.

5. Direct payments to producers

Support provided through direct payments (or revenue foregone, including payments in kind) to producers for which exemption from reduction commitments is claimed shall meet the basic criteria set out in paragraph 1 above, plus specific criteria applying to individual types of direct payment as set out in paragraphs 6 through 13 below. Where exemption from reduction is claimed for any existing or new type of direct payment other than those specified in paragraphs 6 through 13, it shall conform to criteria (b) through (e) in paragraph 6, in addition to the general criteria set out in paragraph 1.

6. Decoupled income support

(a) Eligibility for such payments shall be determined by clearly-defined criteria such as

^{5 & 6} For the purposes of paragraphs 3 and 4 of this Annex, the provision of foodstuffs at subsidized prices with the objective of meeting food requirements of urban and rural poor in developing countries on a regular basis at reasonable prices shall be considered to be in conformity with the provisions of this paragraph.

maanomistaja-aseman, määrätyn ja kiinteän peruskauten mukaisen tuotantotekijöiden käytön tai tuotantotason mukaan.

(b) Tuen suuruutta ei saa minään annattuna vuonna sitoa tai perustaa siihen tuotantosuuntaan tai -määrään (mukaan lukien kotieläinyksiköt), johon tuottaja on jonakin peruskauten jälkeisenä vuonna sitoutunut.

(c) Tuen suuruutta ei minään annettuna vuonna saa sitoa tai perustaa sellaisiin kotimaisiin tai ulkomaisiin hintoihin, joita sovelletaan johonkin peruskauten jälkeisenä vuonna aloitettuun tuotantoon.

(d) Tuen suuruutta ei minään annettuna vuonna saa sitoa tai perustaa sellaiseen tuotantotekijöiden käyttöön, johon on ryhdytty jonakin peruskauten jälkeisenä vuonna.

e) Tuotanto ei saa olla tuen saannin edellytys.

7. Hallituksen taloudellinen osallistuminen tulojen vakuutusohjelmiin sekä tulotason turvaamisohjelmiin

(a) Tuen saamisen ehtona edellytetään tulonmenetystä, ottaen huomioon ainoastaan maataloustulot, joka on yli 30 prosenttia edeltävän kolmivuotiskauden keskimääräisistä bruttotuloista tai vastaavasta nettotulosta (ottamatta huomioon mitään samasta tai vastaavanlaisesta ohjelmasta saatua tukea) tai edeltävään viisivuotiskauteen perustuvasta kolmen vuoden keskiarvosta, josta on poistettu korkeimman ja alhaisimman vuoden arvo. Tuottaja, joka täyttää nämä ehdot, on oikeutettu saamaan kyseistä tukea.

(b) Tuen määrä korvaa vähemmän kuin 70 prosenttia tuottajan tulonmenetyksestä siltä vuodelta, jolta tuottaja on oikeutettu saamaan tätä tukea.

(c) Kaikkien kyseisten tukien suuruus tulee sitoa ainoastaan tuloihin; sitä ei saa sitoa tuotantosuuntaan — tai määrään (mukaan lukien kotieläinyksiköt) mihin tuottaja on sitoutunut; eikä kyseisen tuotannon kotimaisiin tai ulkomaisiin hintoihin tai käytettyihin tuotantotekijöihin.

(d) Mikäli tuottaja saa samana vuonna tässä kohdassa ja 8 kohdassa määriteltyjä (luonnonnettomuuksista aiheutuneiden vahinkojen korvaaminen) tukia, tulee näiden tukien yhteissumman olla vähemmän kuin 100 prosenttia tuottajan kokonaismenetyksestä.

income, status as a producer or landowner, factor use or production level in a defined and fixed base period.

(b) The amount of such payments in any given year shall not be related to, or based on, the type or volume of production (including livestock units) undertaken by the producer in any year after the base period.

(c) The amount of such payments in any given year shall not be related to, or based on, the prices, domestic or international, applying to any production undertaken in any year after the base period.

(d) The amount of such payments in any given year shall not be related to, or based on, the factors of production employed in any year after the base period.

(e) No production shall be required in order to receive such payments.

7. Government financial participation in income insurance and income safety-net programmes

(a) Eligibility for such payments shall be determined by an income loss, taking into account only income derived from agriculture, which exceeds 30 per cent of average gross income or the equivalent in net income terms (excluding any payments from the same or similar schemes) in the preceding three-year period or a three-year average based on the preceding five-year period, excluding the highest and the lowest entry. Any producer meeting this condition shall be eligible to receive the payments.

(b) The amount of such payments shall compensate for less than 70 per cent of the producer's income loss in the year the producer becomes eligible to receive this assistance.

(c) The amount of any such payments shall relate solely to income; it shall not relate to the type or volume of production (including livestock units) undertaken by the producer; or to the prices, domestic or international, applying to such production; or to the factors of production employed.

(d) Where a producer receives in the same year payments under this paragraph and under paragraph 8 (relief from natural disasters), the total of such payments shall be less than 100 per cent of the producer's total loss.

8. Luonnononnettomuuksista aiheutuneiden vahinkojen korvaaminen (jotka on tehty joko suoraan tai hallituksen rahallisella osallistumisella satovakuutusohjelmiin)

(a) Kelpoisuus saada tukea edellyttää hallituksen virallista lausuntoa luonnon- tai sen kaltaisen (mukaan lukien tautiepidemiat, tuholaisvahingot, ydinonnettomuudet sekä sodat kyseisen jäsenen alueella) onnettomuuden tapahtumisesta tai alkamisesta; ja edellyttää vähintään 30 prosenttia tuotannonmenetystä edeltävän kolmivuotiskauden keskimääräisestä tuotannosta tai edeltävään viisivuotiskauteen perustuvasta kolmen vuoden keskiarvosta, josta on poistettu korkeimman ja alhaisimman vuoden arvo.

(b) Onnettomuuden jälkeen suoritettavat tuet voivat koskea ainoastaan tulojen, kotieläinten (mukaan lukien eläinten eläinlääkintähoidosta koituneet kulut), maan ja muiden tuotannon-tekijöiden onnettomuudessa kärsimiä vahinkoja.

(c) Tuet eivät saa korvata enempää kuin kärsittyjen vahinkojen korvaamiseen tarvittavat kokonaiskulut eivätkä ne saa edellyttää tai määrätä tulevan tuotannon suuntaa tai määrää.

(d) Onnettomuuden aikana suoritettavat tuet eivät saa ylittää määrää, joka tarvitaan edellä (b) kohdassa määriteltyjen lisävahinkojen estämiseksi tai lieventämiseksi.

(e) Mikäli tuottaja saa samana vuonna tämän kohdan ja 7 kohdan (tulojen vakuutusohjelmat ja tulojen turvaamisohjelmat) mukaisia tukia, on tukien yhteissumman oltava vähemmän kuin 100 prosenttia tuottajan kokonaisvahingoista.

9. Tuottajien eläkeohjelmiin perustuva rakenteellinen sopeuttamistuki

(a) Kelpoisuus tuen saamiseen on määriteltävä viittaamalla selkeästi määriteltyihin edellytyksiin ohjelmissa, joilla helpotetaan hekilöiden siirtymistä eläkkeelle markkinamaataloustuotannosta tai heidän siirtymistään maataloudesta muuhun toimintaan.

(b) Tuki edellyttää saajilta täydellistä ja pysyvää markkinamaataloustuotannosta vetäytymistä.

10. Tuotannon-tekijöiden poistamisohjelmiin perustuva rakenteellinen sopeuttamistuki

(a) Kelpoisuus tuen saamiseen määritellään

8. Payments (made either directly or by way of government financial participation in crop insurance schemes) for relief from natural disasters

(a) Eligibility for such payments shall arise only following a formal recognition by government authorities that a natural or like disaster (including disease outbreaks, pest infestations, nuclear accidents, and war on the territory of the Member concerned) has occurred or is occurring; and shall be determined by a production loss which exceeds 30 per cent of the average of production in the preceding three-year period or a three-year average based on the preceding five-year period, excluding the highest and the lowest entry.

(b) Payments made following a disaster shall be applied only in respect of losses of income, livestock (including payments in connection with the veterinary treatment of animals), land or other production factors due to the natural disaster in question.

(c) Payments shall compensate for not more than the total cost of replacing such losses and shall not require or specify the type or quantity of future production.

(d) Payments made during a disaster shall not exceed the level required to prevent or alleviate further loss as defined in criterion (b) above.

(e) Where a producer receives in the same year payments under this paragraph and under paragraph 7 (income insurance and income safety-net programmes), the total of such payments shall be less than 100 per cent of the producer's total loss.

9. Structural adjustment assistance provided through producer retirement programmes

(a) Eligibility for such payments shall be determined by reference to clearly defined criteria in programmes designed to facilitate the retirement of persons engaged in marketable agricultural production, or their movement to non-agricultural activities.

(b) Payments shall be conditional upon the total and permanent retirement of the recipients from marketable agricultural production.

10. Structural adjustment assistance provided through resource retirement programmes

(a) Eligibility for such payments shall be

viittaamalla selkeästi määriteltyihin edellytyksiin ohjelmissa, joiden tavoitteena on maan tai muiden tuotantontekijöiden mukaan lukien kotieläinten poistaminen markkinamaataloustuotannosta.

(b) Tuen ehtona on maan ottaminen pois markkinamaataloustuotannosta vähintään kolmeksi vuodeksi ja kotieläinten osalta niiden teurastus tai lopullinen pysyvä luovutus.

(c) Tuki ei saa edellyttää tai määritellä minkäänlaista vaihtoehtoista käyttöä tällaiselle tuotannosta poistettavalle maalle tai muille tuotantontekijöille, joita käytetään maatalouden markkinatuotteiden tuotannossa.

(d) Tukea ei saa sitoa tuotantosuuntaan, -määrään tai kotimaisiin tai ulkomaisiin hintoihin, joita sovelletaan sellaiseen tuotantoon, johon on sitouduttu tuotantokäyttöön jäävän maa ja tuotantontekijöiden osalta.

11. Investointitukiin perustuva rakenteellinen sopeuttamistuki

(a) Kelpoisuus tuen saamiseen määritellään viittaamalla selkeästi määriteltyihin edellytyksiin hallituksen ohjelmissa, joilla pyritään taloudellisesti ja aineellisesti tukemaan tuottajien toimintojen uudelleensuuntautumista puolueetomasti osoitettujen rakenteellisesti epäedullisten olosuhteiden yhteydessä. Kelpoisuus tuen saamiseen voi myös perustua selkeästi määriteltyyn hallituksen ohjelmaan, jolla pyritään palauttamaan maanviljelysmaa takaisin yksityisomistukseen.

(b) Tuen määrää ei minään vuonna saa sitoa tai perustaa tuotantosuuntaan tai -määrään (mukaan lukien kotieläinyksiköt), johon tuottaja on sitoutunut jonain peruskauden jälkeisenä vuonna, paitsi mitä jäljempänä (e) kohdassa on määrätty.

(c) Tuen määrää ei minään vuonna saa sitoa tai perustaa mihinkään kotimaisiin tai ulkomaisiin hintoihin, joita sovelletaan tuotantoon johon on sitouduttu peruskauden jälkeen.

(d) Tukea saa antaa vain sen kauden ajan, joka on tarpeen sen investoinnin toteuttamiseksi, jota varten tukea on myönnetty.

(e) Tuki ei millään tavoin saa velvoittaa tai edellyttää tuen vastaanottajia tuottamaan tiettyjä maataloustuotteita lukuunottamatta vaatimusta pidätyä tiettyjen tuotteiden tuotannosta.

determined by reference to clearly defined criteria in programmes designed to remove land or other resources, including livestock, from marketable agricultural production.

(b) Payments shall be conditional upon the retirement of land from marketable agricultural production for a minimum of three years, and in the case of livestock on its slaughter or definitive permanent disposal.

(c) Payments shall not require or specify any alternative use for such land or other resources which involves the production of marketable agricultural products.

(d) Payments shall not be related to either the type or quantity of production or to the prices, domestic or international, applying to production undertaken using the land or other resources remaining in production.

11. Structural adjustment assistance provided through investment aids

(a) Eligibility for such payments shall be determined by reference to clearly-defined criteria in government programmes designed to assist the financial or physical restructuring of a producer's operations in response to objectively demonstrated structural disadvantages. Eligibility for such programmes may also be based on a clearly-defined government programme for the reprivatization of agricultural land.

(b) The amount of such payments in any given year shall not be related to, or based on, the type or volume of production (including livestock units) undertaken by the producer in any year after the base period other than as provided for under criterion (e) below.

(c) The amount of such payments in any given year shall not be related to, or based on, the prices, domestic or international, applying to any production undertaken in any year after the base period.

(d) The payments shall be given only for the period of time necessary for the realization of the investment in respect of which they are provided.

(e) The payments shall not mandate or in any way designate the agricultural products to be produced by the recipients except to require them not to produce a particular product.

(f) Tuki on rajattava siihen määrään, joka tarvitaan korvaamaan rakenteellista epäedullisuutta.

12. Ympäristöohjelmiin perustuva tuki

(a) Kelpoisuus tuen saamiseen määritellään osana selkeästi määriteltyä hallituksen ympäristö- tai luonnonsuojeluohjelmaa ja se edellyttää hallituksen ohjelman mukaisten erityisten ehtojen täyttämistä, mukaan lukien ehdot koskien tuotantomenetelmiä tai tuotantopanoksia.

(b) Tuen määrä on rajattava niihin ylimääräisiin kuluihin tai tulon menetyksiin, jotka ovat syntyneet valtiollisen ohjelman noudattamisesta.

13. Alueellisiin tukiohjelmiin perustuvat tuet

(a) Kelpoisuus tukien saamiseen rajataan epäedullisten tuotantoalueiden tuottajille. Kunkin tällaisen alueen on oltava selkeästi rajattu yhtenäinen maantieteellinen alue, jolla on määriteltävissä oleva taloudellinen ja hallinnollinen omaleimaisuus ja joka on katsottu epäedulliseksi puolueettomien ja objektiivisten seikkojen pohjalta, jotka on selkeästi määritelty laissa tai asetuksessa ja jotka osoittavat kyseisen alueen ongelmien perustuvan muihin kuin tilapäisiin olosuhteisiin.

(b) Näiden tukien määrää ei minään vuonna saa muuten kuin tuotannon supistamiseksi sitoa tai perustaa tuotantosuuntaan tai määrään (mukaan lukien kotieläinyksiköt) johon tuottaja on jonain peruskauden jälkeisenä vuonna sitoutunut.

(c) Näiden tukien määrää ei minään vuonna saa sitoa tai perustaa kotimaisiin tai ulkomaisiin hintoihin, joita sovelletaan tuotantoon johon on sitouduttu peruskauden jälkeen.

(d) Tukea voivat saada vain kelpoisuusedellytykset täyttävillä alueilla toimivat tuottajat, mutta sen on oltava yleisesti kaikkien tällaisten alueiden tuottajien saatavilla.

(e) Mikäli tuki on sidottu tuotannontekijöihin, tulee tuen yksikköä kohden pienentyä tietyn tuotannontekijäkohtaisen kynnystason yläpuolella.

(f) Tuki on rajattava ylimääräisiin kuluihin tai tulon menetyksiin jotka liittyvät maataloustuotannon harjoittamisesta määräystenmukaisilla alueilla.

(f) The payments shall be limited to the amount required to compensate for the structural disadvantage.

12. Payments under environmental programmes

(a) Eligibility for such payments shall be determined as part of a clearly-defined government environmental or conservation programme and be dependent on the fulfilment of specific conditions under the government programme, including conditions related to production methods or inputs.

(b) The amount of payment shall be limited to the extra costs or loss of income involved in complying with the government programme.

13. Payments under regional assistance programmes

(a) Eligibility for such payments shall be limited to producers in disadvantaged regions. Each such region must be a clearly designated contiguous geographical area with a definable economic and administrative identity, considered as disadvantaged on the basis of neutral and objective criteria clearly spelt out in law or regulation and indicating that the region's difficulties arise out of more than temporary circumstances.

(b) The amount of such payments in any given year shall not be related to, or based on, the type or volume of production (including livestock units) undertaken by the producer in any year after the base period other than to reduce that production.

(c) The amount of such payments in any given year shall not be related to, or based on, the prices, domestic or international, applying to any production undertaken in any year after the base period.

(d) Payments shall be available only to producers in eligible regions, but generally available to all producers within such regions.

(e) Where related to production factors, payments shall be made at a degressive rate above a threshold level of the factor concerned.

(f) The payments shall be limited to the extra costs or loss of income involved in undertaking agricultural production in the prescribed area.

LIITE 3

KOTIMAINEN TUKI:
KOKONAISTUEN MITTAUS-
MENETELMÄN LASKEMINEN

1. Ellei 6 artiklan määräyksistä muuta johdu, kokonaistuen mittaamenetelmä (AMS) lasketaan tuotekohtaisesti jokaiselle perustuotteelle (määriteltynä tuotteena joka on niin lähellä ensimyyntiä kuin mahdollista) joka saa markkinahintatukea, alennussitoumuksen alaisia suoria tukia tai muuta sellaista tukea, jota ei ole vapautettu alennussitoumuksesta ("muut alennussitoumuksen alaiset toimet"). Tuotekohdistamaton tuki yhdistetään yhdeksi tuotekohdistamattomaksi AMSiksi kokonaisuudessaan rahassa ilmaistuna.

2. 1 kohdan mukaiset tuet sisältävät hallitusten tai niiden edustajien budjettimenot ja saamatta jääneet tulot.

3. Sekä kansallisella että alueellisella tasolla annettava tuki on otettava huomioon.

4. Tuottajien suorittamat erityiset maatalouteen liittyvät verot tai maksut vähennetään AMS:stä.

5. Peruskaudelle seuraavassa esitetyn mukaisesti laskettu AMS muodostaa perustason kotimaisen tuen alennussitoumusten toimeenpanolle.

6. Jokaiselle perustuotteelle määritellään erityinen AMS, joka ilmaistaan kokonaisuudessaan raha-arvona

7. AMS lasketaan mahdollisimman lähellä kyseisen tuotteen ensimyyntin tasoa. Maatalouden jalostajiin suunnatut toimet luetaan mukaan siinä määrin kuin nämä hyödyttävät maatalouden perustuotteiden tuottajia.

8. Markkinahintatuki: Markkinahintatuki lasketaan ulkomaisen viitehinnan sekä sovelletun säädellyn hinnan välisestä erosta, joka kerrotaan sillä tuotannon määrällä, joka voi saada sovellettua säädeltyä hintaa. Tämän eron ylläpitämiseksi maksettuja budjettikuluja, esi-

ANNEX 3

DOMESTIC SUPPORT:
CALCULATION OF AGGREGATE
MEASUREMENT OF SUPPORT

1. Subject to the provisions of Article 6, an Aggregate Measurement of Support (AMS) shall be calculated on a product-specific basis for each basic agricultural product receiving market price support, non-exempt direct payments, or any other subsidy not exempted from the reduction commitment ("other non-exempt policies"). Support which is non-product specific shall be totalled into one non-product-specific AMS in total monetary terms.

2. Subsidies under paragraph 1 shall include both budgetary outlays and revenue foregone by governments or their agents.

3. Support at both the national and sub-national level shall be included.

4. Specific agricultural levies or fees paid by producers shall be deducted from the AMS.

5. The AMS calculated as outlined below for the base period shall constitute the base level for the implementation of the reduction commitment on domestic support.

6. For each basic agricultural product, a specific AMS shall be established, expressed in total monetary value terms.

7. The AMS shall be calculated as close as practicable to the point of first sale of the basic agricultural product concerned. Measures directed at agricultural processors shall be included to the extent that such measures benefit the producers of the basic agricultural products.

8. Market price support: market price support shall be calculated using the gap between a fixed external reference price and the applied administered price multiplied by the quantity of production eligible to receive the applied administered price. Budgetary payments made

merkiksi sisäänosto- tai varastointikuluja, ei sisällytetä AMS:ään.

9. Kiinteä ulkomainen viitehintaa perustuu vuosiin 1986—1988 ja vastaa yleensä kyseisen maatalouden perustuotteen peruskaudella vallinnutta nettoviejävaltion keskimääräistä f.o.b.-yksikköhintaa ja kyseisen maatalouden perustuotteen nettotuoja valtion keskimääräistä c.i.f.-yksikköhintaa. Kiinteää viitehintaa voidaan tarvittaessa soveltaa ottamaan huomioon laatuerot.

10. Alennussitoumuksen alaiset suorat tuet: sellaiset alennussitoumuksen alaiset suorat tuet, jotka ovat riippuvat hintaerosta, lasketaan joko kiinteän viitehinnan ja sovelletun säädellyn hinnan välisenä erona, joka kerrotaan tuotannon määrällä, joka voi saada säädeltyä hintaa, tai budjettimenojen perusteella.

11. Kiinteä viitehintaa perustuu vuosiin 1986—1988 ja on yleensä todellinen hinta, jonka nojalla tukimaksutasot on määrätty.

12. Ne alennussitoumuksen alaiset suorat tuet, jotka perustuvat muihin tekijöihin kuin hintaan, mitataan budjettimenojen perusteella.

13. Muut alennussitoumuksen alaiset toimet, mukaan lukien tuotantopanoksiin kohdistuvat tuet sekä muut toimet, kuten toimet markkinakulujen alentamiseksi: tällaisten toimien arvo mitataan valtion budjettimenojen perusteella tai mikäli budjettimenojen käyttö ei kuvasta kyseisen tuen kokonaisvaikutusta, otetaan tuen laskemisen perustaksi tuetun tavaran tai palvelun hinnan ja vastaavanlaisen tavaran tai palvelun tyypillisen markkinahinnan välinen ero kerrottuna tuetun tavaran tai palvelun määrällä.

to maintain this gap, such as buying-in or storage costs, shall not be included in the AMS.

9. The fixed external reference price shall be based on the years 1986 to 1988 and shall generally be the average f.o.b. unit value for the basic agricultural product concerned in a net exporting country and the average c.i.f. unit value for the basic agricultural product concerned in a net importing country in the base period. The fixed reference price may be adjusted for quality differences as necessary.

10. Non-exempt direct payments: non-exempt direct payments which are dependent on a price gap shall be calculated either using the gap between the fixed reference price and the applied administered price multiplied by the quantity of production eligible to receive the administered price, or using budgetary outlays.

11. The fixed reference price shall be based on the years 1986 to 1988 and shall generally be the actual price used for determining payment rates.

12. Non-exempt direct payments which are based on factors other than price shall be measured using budgetary outlays.

13. Other non-exempt measures, including input subsidies and other measures such as marketing-cost reduction measures: the value of such measures shall be measured using government budgetary outlays or, where the use of budgetary outlays does not reflect the full extent of the subsidy concerned, the basis for calculating the subsidy shall be the gap between the price of the subsidized good or service and a representative market price for a similar good or service multiplied by the quantity of the good or service.

LIITE 4

KOTIMAINEN TUKI:
VASTAAVAN TUKIMITTAUS-
MENETELMÄN LASKEMINEN

1. Ellei 6 artiklan määräyksistä muuta johdu, korvaava tukimittausmenetelmä lasketaan kaikkien niiden maatalouden perustuotteiden osalta, joiden kohdalla 3 liitteessä määritety markkinahintatuki on olemassa, mutta joiden osalta AMSin tämän osan laskeminen ei sovelu. Kyseisille tuotteille kotimaisen tuen alennussitoumuksen toimeenpanon perustaso käsittää markkinahintatukiosan, joka ilmaistaan jäljempänä 2 kohdan mukaisen vastaavan tukimittausmenetelmän muodossa sekä kaikki muut alennussitoumuksen alaiset suorat tuet ja muunlaisen alennussitoumuksen alaisen tuen, joka arvioidaan jäljempänä olevan 3 kohdan mukaisesti. Sekä kansallisella että alueellisella tasolla annettu tuki on otettava huomioon.

2. 1 kohdassa edellytetty vastaava tukimittausmenetelmä lasketaan tuotekohtaisesti kaikille perustuotteille mahdollisimman lähellä ensimyyntin tasoa jolla saadaan markkinahintatukea ja joden osalta AMSin markkinahintatukiosan laskeminen ei sovelu. Noille maatalouden perustuotteille markkinahintatukea vastaavan tuen mittaaminen suoritetaan käyttämällä sovellettuja säädeltyjä hintoja ja sitä tuotannon määrää, johon kyseinen hinta on sovellettavissa tai, milloin tämä ei sovelu, otetaan pohjaksi ne budjettimenot, joita on käytetty tuottajahinnan ylläpitämiseksi.

3. Mikäli 1 kohtaan kuuluvat maatalouden perustuotteet saavat alennussitoumuksen alaista suoraa tukea tai muita alennussitoumuksen alaisia tuotekohtaisia tukia, käytetään näitä toimia koskevan vastaavan tukimittausmenetelmän perustana vastaavia AMSin osien laskelmia (jotka on määritelty 3 liitteen 10—13 kohdissa).

4. Vastaava tukimittausmenetelmä lasketaan sellaisesta tuen määrästä, joka on mahdollisim-

ANNEX 4

DOMESTIC SUPPORT:
CALCULATION OF EQUIVALENT
MEASUREMENT OF SUPPORT

1. Subject to the provisions of Article 6, equivalent measurements of support shall be calculated in respect of all basic agricultural products where market price support as defined in Annex 3 exists but for which calculation of this component of the AMS is not practicable. For such products the base level for implementation of the domestic support reduction commitments shall consist of a market price support component expressed in terms of equivalent measurements of support under paragraph 2 below, as well as any non-exempt direct payments and other non-exempt support, which shall be evaluated as provided for under paragraph 3 below. Support at both national and sub-national level shall be included.

2. The equivalent measurements of support provided for in paragraph 1 shall be calculated on a product-specific basis for all basic agricultural products as close as practicable to the point of first sale receiving market price support and for which the calculation of the market price support component of the AMS is not practicable. For those basic agricultural products, equivalent measurements of market price support shall be made using the applied administered price and the quantity of production eligible to receive that price or, where this is not practicable, on budgetary outlays used to maintain the producer price.

3. Where basic agricultural products falling under paragraph 1 are the subject of non-exempt direct payments or any other product-specific subsidy not exempted from the reduction commitment, the basis for equivalent measurements of support concerning these measures shall be calculations as for the corresponding AMS components (specified in paragraphs 10 through 13 of Annex 3).

4. Equivalent measurements of support shall be calculated on the amount of subsidy as close

man lähellä kyseisen perustuotteen ensimyyntitasoa. Maataloustuotteiden jalostajille suunnatut toimet sisällytetään siinä määrin kuin tällaiset toimet hyödyttävät perustuotteiden tuottajia. Tuottajien maksamat maatalouteen liittyvät erityisest verot tai maksut pienentävät samalla määrällä vastaavaa tukimittausmenetelmää.

as practicable to the point of first sale of the basic agricultural product concerned. Measures directed at agricultural processors shall be included to the extent that such measures benefit the producers of the basic agricultural products. Specific agricultural levies or fees paid by producers shall reduce the equivalent measurements of support by a corresponding amount.

LIITE 5

ERITYISKOHTELU 4 ARTIKLAN
2 KOHDAN OSALTA

ANNEX 5

SPECIAL TREATMENT WITH RESPECT
TO PARAGRAPH 2 OF ARTICLE 4*Osasto A*

1. WTO-sopimuksen voimaantulusta huolimatta 4 artiklan 2 kohtaa ei sovelleta mihinkään sellaiseen perusmaataloustuotteeseen tai niistä jalostettuihin ja/tai valmistettuihin tuotteisiin ("merkityt tuotteet"), joiden osalta seuraavat ehdot on täytetty (myöhemmin "erityiskohtelu"):

(a) merkittyjen tuotteiden maahantuonti oli vähemmän kuin 3 prosenttia vastaavasta kotimaisesta kulutuksesta peruskaudella 1986—88 ("peruskausi");

(b) merkityille tuotteille ei ole maksettu vientitukea peruskaudesta lukien;

(c) perusmaataloustuotteeseen sovelletaan tehokkaita tuotannonrajoitustoimia;

(d) tällaiset tuotteet on merkitty tunnuksella "ST-Annex 5" Marrakeshin pöytäkirjaan liitetyn jäsenen myönnytysluettelon I osan I-B osastossa ollen ei-kaupallisia näkökohtia, kuten elintarvikkeiden saatavuuden turvaaminen ja ympäristönsuojelu, heijastavan erityiskohtelun kohteena; ja

(e) jäsenen myönnytysluettelon I osan I-B osastossa määritellyn mukaisesti merkittyjen tuotteiden markkinoillepääsymahdollisuuksien vähimmäistaso vastaa vähintään 4 prosenttia peruskauten kotimaisesta kulutuksesta toimeenpanokauden ensimmäisen vuoden alusta ja, tämän jälkeen se nostetaan vuosittain 0.8 prosenttia vastaavasta peruskauten aikaisesta kotimaisesta kulutuksesta aina toimeenpanokauden loppuun asti.

2. Toimeenpanokauden minkä tahansa vuoden alussa jäsen voi lakata soveltamasta erityiskohtelua merkittyjen tuotteiden osalta noudattamalla jäljempänä seuraavan 6 kohdan määräyksiä. Tällaisessa tapauksessa kyseisen

Section A

1. The provisions of paragraph 2 of Article 4 shall not apply with effect from the entry into force of the WTO Agreement to any primary agricultural product and its worked and/or prepared products ("designated products") in respect of which the following conditions are complied with (hereinafter referred to as "special treatment"):

(a) imports of the designated products comprised less than 3 per cent of corresponding domestic consumption in the base period 1986—1988 ("the base period");

(b) no export subsidies have been provided since the beginning of the base period for the designated products;

(c) effective production-restricting measures are applied to the primary agricultural product;

(d) such products are designated with the symbol "ST-Annex 5" in Section I-B of Part I of a Member's Schedule annexed to the Marrakesh Protocol, as being subject to special treatment reflecting factors of non-trade concerns, such as food security and environmental protection; and

(e) minimum access opportunities in respect of the designated products correspond, as specified in Section I-B of Part I of the Schedule of the Member concerned, to 4 per cent of base period domestic consumption of the designated products from the beginning of the first year of the implementation period and, thereafter, are increased by 0.8 per cent of corresponding domestic consumption in the base period per year for the remainder of the implementation period.

2. At the beginning of any year of the implementation period a Member may cease to apply special treatment in respect of the designated products by complying with the provisions of paragraph 6. In such a case, the

jäsenen on ylläpidettäväpidettävä siihen ajan-kohtaan mennessä jo saavutettu markkinoillepääsymahdollisuuksien vähimmäistaso ja nostettava tasoa vuosittain 0.4 prosenttia peruskauten vastaavasta kotimaisesta kulutuksesta toimeenpanokauden loppuun asti. Tämän jälkeen se markkinoillepääsymahdollisuuksien vähimmäistaso, johon tätä kaavaa käyttämällä ollaan toimeenpanokauden viimeisenä vuonna päästy, tulee säilyttää kyseisen jäsenen myönnytysluettelossa.

3. Kaikki neuvottelut, jotka koskevat 1 kohdassa määritellyn erityiskohtelun jatkamista toimeenpanokauden jälkeenkin, on saatettava loppuun toimeenpanokaudelle asetetun aikarajan puitteissa ja osana tämän sopimuksen 20 artiklan mukaisia neuvotteluja, ottaen huomioon tekijät, jotka koskeva ei-kaupallisia näkökohtia.

4. Mikäli 3 kohdassa viitattujen neuvottelujen tuloksena sovitaan, että jäsen voi jatkaa erityiskohtelun soveltamista, joutuu kyseinen jäsen antamaan noissa neuvotteluissa päätetyn mukaisesti ylimääräisiä ja hyväksyttäviä myönnytyksiä.

5. Mikäli erityiskohtelua ei jatketa toimeenpanokauden päätyttyä, tulee kyseisen jäsenen saattaa voimaan jäljessä seuraavan 6 kohdan määräykset. Tällöin on toimeenpanokauden päättymisen jälkeen merkittyjen tuotteiden markkinoillepääsymahdollisuuksien vähimmäistasona kyseisen jäsenen myönnytysluettelossa ylläpidettävä 8 prosenttia vastaavasta peruskauten kotimaisesta kulutuksesta.

6. Muihin rajatoimiin kuin tavallisiin tulleihin, joita ylläpidetään merkittyjen tuotteiden osalta sovelletaan 4 artiklan 2 kohdan mukaisia määräyksiä sen vuoden alusta, jolloin erityiskohtelun soveltaminen päättyy. Näihin tuotteisiin sovelletaan tavallisia tulleja, jotka on sidottava kyseisen jäsenen myönnytysluettelossa ja joita sovelletaan sen vuoden alusta, jolloin erityiskohtelu päättyy ja sen jälkeen tasoilla joita olisi sovellettu, jos vähintään 15 prosenttia alennus olisi toteutettu toimeenpanokauden kuluessa tasasuurin vuosittaisin erin. Nämä tullit määrätään tulliekvivalenttien perusteella, joiden laskeminen tapahtuu tässä alaliitteessä annettujen suuntaviivojen mukaisesti.

Member concerned shall maintain the minimum access opportunities already in effect at such time and increase the minimum access opportunities by 0.4 per cent of corresponding domestic consumption in the base period per year for the remainder of the implementation period. Thereafter, the level of minimum access opportunities resulting from this formula in the final year of the implementation period shall be maintained in the Schedule of the Member concerned.

3. Any negotiation on the question of whether there can be a continuation of the special treatment as set out in paragraph 1 after the end of the implementation period shall be completed within the time-frame of the implementation period itself as a part of the negotiations set out in Article 20 of this Agreement, taking into account the factors of non-trade concerns.

4. If it is agreed as a result of the negotiation referred to in paragraph 3 that a Member may continue to apply the special treatment, such Member shall confer additional and acceptable concessions as determined in that negotiation.

5. Where the special treatment is not to be continued at the end of the implementation period, the Member concerned shall implement the provisions of paragraph 6. In such a case, after the end of the implementation period the minimum access opportunities for the designated products shall be maintained at the level of 8 per cent of corresponding domestic consumption in the base period in the Schedule of the Member concerned.

6. Border measures other than ordinary customs duties maintained in respect of the designated products shall become subject to the provisions of paragraph 2 of Article 4 with effect from the beginning of the year in which the special treatment ceases to apply. Such products shall be subject to ordinary customs duties, which shall be bound in the Schedule of the Member concerned and applied, from the beginning of the year in which special treatment ceases and thereafter, at such rates as would have been applicable had a reduction of at least 15 per cent been implemented over the implementation period in equal annual instalments. These duties shall be established on the basis of tariff equivalents to be calculated in accordance with the guidelines prescribed in the attachment hereto.

Osasto B

7. WTO-sopimuksen voimaantumisen huolimatta 4 artiklan 2 kohdan määräyksiä ei myöskään sovelleta sellaiseen perusmaataloustuotteeseen, joka on tärkein pääasiallinen ravinto kehitysmaajäsenen perinteisessä ruokavaliassa ja jonka suhteen seuraavat ehdot, 1 (a)—1 (d) kohdissa määriteltyjen lisäksi, sellaisina kuin ne soveltuvat kyseisiin tuotteisiin, on täytetty:

(a) kyseisen kehitysmaajäsenen myönnytysluekkelon I osan I-B osastossa määritellyn mukaisesti kyseisten tuotteiden markkinoillepääsymahdollisuuksien vähimmäistaso vastaa toimeenpanokauden ensimmäisen vuoden alusta 1 prosenttia peruskauten kyseisten tuotteiden kotimaisesta kulutuksesta, ja ne nostetaan vuosittain tasasuuruksina erinä vastaamaan 2 prosenttia peruskauten vastaavasta kotimaisesta kulutuksesta toimeenpanokauden viidennen vuoden alkuun mennessä. Toimeenpanokauden kuudennen vuoden alusta kyseisten tuotteiden markkinoillepääsymahdollisuuksien vähimmäistaso vastaa 2 prosenttia peruskauten vastaavasta kotimaisesta kulutuksesta, ja ne nostetaan vuosittain tasasuuruksina erinä vastaamaan 4 prosenttia peruskauten vastaavasta kotimaisesta kulutuksesta kymmenennen vuoden alkuun mennessä. Tämän jälkeen se markkinoillepääsymahdollisuuksien vähimmäistaso, joka kymmenentenä vuotena on tätä kaavaa käyttämällä saavutettu, on säilytettävä kyseisen kehitysmaajäsenen myönnytysluekkelossa;

(b) asianmukaiset markkinoillepääsymahdollisuudet on myönnetty muissa tämän sopimuksen alaisissa tuotteissa.

8. Kaikki neuvottelut, jotka koskevat 7 kohdan mukaisen erityiskohtelun jatkamista toimeenpanokauden alkamisesta seuranneen kymmenvuotiskauden jälkeen, on aloitettava ja saatettava päätökseen toimeenpanokauden alkamisen jälkeisenä kymmenentenä vuotena.

9. Mikäli 8 kohdassa viitattujen neuvottelujen tuloksena sovitaan, että jäsen voi jatkaa erityiskohtelun soveltamista, joutuu kyseinen jäsen antamaan noissa neuvotteluissa päätetyn mukaisesti ylimääräisiä ja hyväksyttäviä myönnytyksiä.

10. Milloin 7 kohdan mukaista erityiskohte-

Section B

7. The provisions of paragraph 2 of Article 4 shall also not apply with effect from the entry into force of the WTO Agreement to a primary agricultural product that is the predominant staple in the traditional diet of a developing country Member and in respect of which the following conditions, in addition to those specified in paragraph 1(a) through 1(d), as they apply to the products concerned, are complied with:

(a) minimum access opportunities in respect of the products concerned, as specified in Section I-B of Part I of the Schedule of the developing country Member concerned, correspond to 1 per cent of base period domestic consumption of the products concerned from the beginning of the first year of the implementation period and are increased in equal annual instalments to 2 per cent of corresponding domestic consumption in the base period at the beginning of the fifth year of the implementation period. From the beginning of the sixth year of the implementation period, minimum access opportunities in respect of the products concerned correspond to 2 per cent of corresponding domestic consumption in the base period and are increased in equal annual instalments to 4 per cent of corresponding domestic consumption in the base period until the beginning of the 10th year. Thereafter, the level of minimum access opportunities resulting from this formula in the 10th year shall be maintained in the Schedule of the developing country Member concerned;

(b) appropriate market access opportunities have been provided for in other products under this Agreement.

8. Any negotiation on the question of whether there can be a continuation of the special treatment as set out in paragraph 7 after the end of the 10th year following the beginning of the implementation period shall be initiated and completed within the time-frame of the 10th year itself following the beginning of the implementation period.

9. If it is agreed as a result of the negotiation referred to in paragraph 8 that a Member may continue to apply the special treatment, such Member shall confer additional and acceptable concessions as determined in that negotiation.

10. In the event that special treatment under

lua ei jatketa toimeenpanokauden alkamista seuranneen kymmenvuotiskauden jälkeen, sovelletaan kyseisiin tuotteisiin tavallisia tulleja, jotka määrätään tulliekvivalentin perusteella jonka laskeminen tapahtuu tässä alaliitteessä annettujen suuntaviivojen perusteella ja jotka sidotaan kyseisen jäsenen myönnytysluettelossa. Muilta osin sovelletaan edellä olevan 6 kohdan määräyksiä siten muutettuina kuin asianomainen kehitysmaajäsenille tämän sopimuksen nojalla annettava erityis- ja erilliskohdetta edellyttää.

Alaliite 5 liitteeseen

Ohjeet tulliekvivalenttien laskemiseksi niihin erityistarkoituksiin, jotka on eritelty tämän liitteen 6 ja 10 kohdissa

1. Tulliekvivalentit lasketaan, sekä arvopeusteisten (*ad valorem*) että yksikkötullien osalta, käyttämällä läpinäkyvästi sisäisten ja ulkoisten hintojen välistä todellista erotusta. Käytettyjen tietojen on oltava vuosilta 1986—1988. Tulliekvivalentit

(a) lasketaan ensisijaisesti HS-nimikkeistön nelinumeroiselle tasolle;

(b) lasketaan HS-nimikkeistön kuusinumeroiselle tai sitä yksityiskohtaisemmalle tasolle milloin sen on tarkoituksenmukaista;

(c) lasketaan yleensä jalostettujen ja/tai valmistettujen tuotteiden osalta kertomalla perusmaataloustuotteen(eiden) määrätty(tyt) tulliekvivalentti(tit) sillä perusmaataloustuotteen(eiden) soveltuvalla arvo- tai määrä suhteella, millä se(ne) sisältyy(vät) jalostettuihin ja/tai valmistettuihin tuotteisiin, ja ottamalla huomioon tarvittaessa mahdolliset lisätekijät, jotka tällä hetkellä antavat teollisudelle suojaa.

2. Ulkoiset hinnat ovat yleensä tuojamaan todelliset keskimääräiset c.i.f.-yksikköhinnat. Mikäli keskimääräisiä c.i.f.-yksikköhintoja ei ole saatavilla tai ne eivät ole tarkoituksenmukaisia, ovat ulkoiset hinnat joko

(a) jonkin naapurivaltion sopivat keskimääräiset c.i.f.-yksikköhinnat; tai

(b) arvioitu soveltuvan(ien) pääviejän(ien) keskimääräisten f.o.b.-yksikköhintojen pohjalta korjattuna lisäämällä arvio vakuutus-, rahti- ja muista olennaisista kuluista tuontimaahan.

3. Ulkoiset hinnat muutetaan yleensä kotimaisiksi rahayksiköiksi käyttämällä keskimää-

paragraph 7 is not to be continued beyond the 10th year following the beginning of the implementation period, the products concerned shall be subject to ordinary customs duties, established on the basis of a tariff equivalent to be calculated in accordance with the guidelines prescribed in the attachment hereto, which shall be bound in the Schedule of the Member concerned. In other respects, the provisions of paragraph 6 shall apply as modified by the relevant special and differential treatment accorded to developing country Members under this Agreement.

Attachment to Annex 5

Guidelines for the Calculation of Tariff Equivalents for the Specific Purpose Specified in Paragraphs 6 and 10 of this Annex

1. The calculation of the tariff equivalents, whether expressed as *ad valorem* or specific rates, shall be made using the actual difference between internal and external prices in a transparent manner. Data used shall be for the years 1986 to 1988. Tariff equivalents:

(a) shall primarily be established at the four-digit level of the HS;

(b) shall be established at the six-digit or a more detailed level of the HS wherever appropriate;

(c) shall generally be established for worked and/or prepared products by multiplying the specific tariff equivalent(s) for the primary agricultural product(s) by the proportion(s) in value terms or in physical terms as appropriate of the primary agricultural product(s) in the worked and/or prepared products, and take account, where necessary, of any additional elements currently providing protection to industry.

2. External prices shall be, in general, actual average c.i.f. unit values for the importing country. Where average c.i.f. unit values are not available or appropriate, external prices shall be either:

(a) appropriate average c.i.f. unit values of a near country; or

(b) estimated from average f.o.b. unit values of (an) appropriate major exporter(s) adjusted by adding an estimate of insurance, freight and other relevant costs to the importing country.

3. The external prices shall generally be converted to domestic currencies using the

räistä vuosittaista markkinavaihtokurssia samalta ajanjaksolta kuin hintatiedot.

4. Sisäinen hinta on yleensä edustava tukku-hinta, joka vallitsee kotimarkkinoilla tai arvio tästä hinnasta, milloin riittäviä tietoja ei ole saatavilla.

5. Alkuperäisessä tulliekvivalentissa voidaan tarvittaessa ottaa huomioon erot ladussa tai lajikkeessa käyttämällä sopivaa kerrointa.

6. Mikäli näiden suuntaviivojen perusteella saatu tulliekvivalentti on negatiivinen tai alittaa voimassaolevan sidontatason, voidaan alkupe-räinen tulliekvivalentti asettaa voimassa oleval-le sidontatasolle tai tuotetta koskevien kansal-listen tarjousten nojalla.

7. Mikäli tulliekvivalentin tasoon tehdään muutos, joka olisi seurannut edellä esitetyistä suuntaviivoista, on kyseisen jäsenen, pyynnös-tä, annettava kaikki mahdollisuudet neuvotte-luihin tarkoituksena neuvotella tarkoituksen-mukaisista ratkaisuista.

annual average market exchange rate for the same period as the price data.

4. The internal price shall generally be a representative wholesale price ruling in the domestic market or an estimate of that price where adequate data is not available.

5. The initial tariff equivalents may be ad-justed, where necessary, to take account of differences in quality or variety using an appropriate coefficient.

6. Where a tariff equivalent resulting from these guidelines is negative or lower than the current bound rate, the initial tariff equivalent may be established at the current bound rate or on the basis of national offers for that product.

7. Where an adjustment is made to the level of a tariff equivalent which would have resulted from the above guidelines, the Member con-cerned shall afford, on request, full opportuni-ties for consultation with a view to negotiating appropriate solutions.

SOPIMUS TERVEYS- JA KASVINSUOJELUTOIMISTA

Jäsenet, jotka

vahvistavat, ettei mitään jäsentä tule estää ottamasta käyttöön tai panemasta täytäntöön tarvittavia toimia ihmisten, eläinten tai kasvien elämän tai terveyden suojelemiseksi edellyttäen, ettei niitä sovelleta tavalla, joka muodostaisi mielivaltaisen tai perusteettoman syrjinnän välineen sellaisten jäsenten välillä, joissa vallitsee samat olosuhteet, tai kansainvälisen kaupan salatun esteen;

haluavat parantaa ihmisten, eläinten ja kasvien terveydentilaa kaikissa jäsenissä;

toteavat, että terveys- ja kasvinsuojelutoimia sovelletaan usein kahdenkeskisten sopimusten tai pöytäkirjojen perusteella;

haluavat luoda monenkeskiset, sääntöjen ja periaatteiden muodostamat puitteet terveys- ja kasvinsuojelutoimien käyttöön ottamiselle, kehittämiselle ja täytäntöönpanolle niiden kaupan kohdistuvien kielteisten vaikutusten minimoimiseksi;

tunnustavat kansainvälisten standardien, ohjeiden ja suositusten merkityksen tässä suhteessa;

haluavat lisätä terveys- ja kasvinsuojelua harmonisoivien toimien käyttöä jäsenten välillä kansainvälisten standardien, ohjeiden ja suositusten pohjalta, joita asianomaiset kansainväliset järjestöt, mukaan lukien Codex Alimentarius -komissio, Kansainvälinen eläintautitoimisto, (O.I.E) sekä asianomaiset, kansainvälisen kasviensuojelusopimuksen puitteissa toimivat, kansainväliset ja alueelliset järjestöt ovat kehittäneet, ilman, että jäsenten olisi muutettava niille asianmukaista ihmisten, eläinten tai kasvien elämän tai terveyden suojatasoa.

tunnustavat, että kehitysmaajäsenet saattavat kohdata erityisiä vaikeuksia tuojajäsenten terveys- tai kasvinsuojelutoimien laatimisessa, ja näin ollen markkinoille pääsyssä, sekä myös

AGREEMENT ON THE APPLICATION OF SANITARY AND PHYTOSANITARY MEASURES

Members,

Reaffirming that no Member should be prevented from adopting or enforcing measures necessary to protect human, animal or plant life or health, subject to the requirement that these measures are not applied in a manner which would constitute a means of arbitrary or unjustifiable discrimination between Members where the same conditions prevail or a disguised restriction on international trade;

Desiring to improve the human health, animal health and phytosanitary situation in all Members;

Noting that sanitary and phytosanitary measures are often applied on the basis of bilateral agreements or protocols;

Desiring the establishment of a multilateral framework of rules and disciplines to guide the development, adoption and enforcement of sanitary and phytosanitary measures in order to minimize their negative effects on trade;

Recognizing the important contribution that international standards, guidelines and recommendations can make in this regard;

Desiring to further the use of harmonized sanitary and phytosanitary measures between Members, on the basis of international standards, guidelines and recommendations developed by the relevant international organizations, including the Codex Alimentarius Commission, the International Office of Epizootics, and the relevant international and regional organizations operating within the framework of the International Plant Protection Convention, without requiring Members to change their appropriate level of protection of human, animal or plant life or health;

Recognizing that developing country Members may encounter special difficulties in complying with the sanitary or phytosanitary measures of importing Members, and as a conse-

terveyteen ja kasvien terveyteen liittyvien toimenpiteiden muotoilemisessa ja soveltamisessa omilla alueillaan, ja haluavat avustaa niitä tässä suhteessa;

haluavat tämän vuoksi laatia säännöt sellaisten GATT 1994-sopimuksen erityisesti XX(b)¹ artiklan säännösten soveltamiselle, jotka koskevat terveys- tai kasvinsuojelutoimien käyttöä.

sopivat seuraavaa:

Artikla 1

Yleiset määräykset

1. Tätä sopimusta sovelletaan kaikkiin terveys- ja kasvinsuojelutoimiin, jotka voivat suoraan tai epäsuorasti vaikuttaa kansainväliseen kauppaan. Tällaisia toimia kehitetään ja sovelletaan tämän sopimuksen säännösten mukaisesti.

2. Tässä sopimuksessa noudatetaan liitteessä A esitettyjä määritelmiä.

3. Liitteet ovat erottamaton osa tätä sopimusta.

4. Mikään tässä sopimuksessa ei vaikuta jäsenten kaupan teknisiä esteitä koskevan sopimuksen mukaisiin oikeuksiin sellaisten toimenpiteiden osalta, jotka eivät kuulu tämän sopimuksen soveltamisalaan.

Artikla 2

Perusoikeudet ja -velvoitteet

1. Jäsenillä on oikeus ryhtyä sellaisiin terveys- ja kasvinsuojelutoimiin, jotka ovat tarpeellisia ihmisten, eläinten tai kasvien elämän tai terveyden suojelemiseksi, edellyttäen, että nämä toimet eivät ole ristiriidassa tämän sopimuksen määräysten kanssa.

2. Jäsenten on varmistettava, että terveys- tai kasvinsuojelutoimia sovelletaan vain siinä laajuudessa kuin on tarpeen ihmisten, eläinten tai kasvien elämän tai terveyden suojelemiseksi, että toimi perustuu tieteellisiin periaatteisiin ja ettei sitä ylläpidetä ilman riittävää tieteellistä näyttöä, ellei 5 artikla 7 kohdassa toisin säädetä.

3. Jäsenten on varmistettava, etteivät niiden terveys- ja kasvinsuojelutoimet mielivaltaisesti tai perusteettomasti aiheuta syrjintää sellaisten

quence in access to markets, and also in the formulation and application of sanitary or phytosanitary measures in their own territories, and desiring to assist them in their endeavours in this regard;

Desiring therefore to elaborate rules for the application of the provisions of GATT 1994 which relate to the use of sanitary or phytosanitary measures, in particular the provisions of Article XX(b)¹;

Hereby agree as follows:

Article 1

General Provisions

1. This Agreement applies to all sanitary and phytosanitary measures which may, directly or indirectly, affect international trade. Such measures shall be developed and applied in accordance with the provisions of this Agreement.

2. For the purposes of this Agreement, the definitions provided in Annex A shall apply.

3. The annexes are an integral part of this Agreement.

4. Nothing in this Agreement shall affect the rights of Members under the Agreement on Technical Barriers to Trade with respect to measures not within the scope of this Agreement.

Article 2

Basic Rights and Obligations

1. Members have the right to take sanitary and phytosanitary measures necessary for the protection of human, animal or plant life or health, provided that such measures are not inconsistent with the provisions of this Agreement.

2. Members shall ensure that any sanitary or phytosanitary measure is applied only to the extent necessary to protect human, animal or plant life or health, is based on scientific principles and is not maintained without sufficient scientific evidence, except as provided for in paragraph 7 of Article 5.

3. Members shall ensure that their sanitary and phytosanitary measures do not arbitrarily or unjustifiably discriminate between Members

¹ Tässä sopimuksessa viittaus XX(b) artiklaan sisältää myös tuon artiklan johdannon.

¹ In this Agreement, reference to Article XX(b) includes also the chapeau of that Article.

jäsenten välillä, joissa vallitsevat identtiset olosuhteet, mukaan lukien niiden oman alueen ja muiden jäsenten välillä. Terveys- ja kasvinsuojelutoimia ei sovelleta tavalla, joka muodostaisi kansainvälisen kaupan verhotun esteen.

4. Sellaisten terveys- tai kasvinsuojelutoimien, jotka ovat tämän sopimuksen määräysten mukaisia, katsotaan olevan sopusoinnussa GATT 1994 -sopimuksen terveys- ja kasvinsuojelutoimiin liittyvien, erityisesti XX(b) artiklan kohdan määräysten jäsenille asettamien velvoitteiden kanssa.

Artikla 3

Harmonisointi

1. Terveys- tai kasvinsuojelutoimien harmonisoinniseksi mahdollisimman laajasti jäsenten on pidettävä terveys- tai kasvinsuojelutoimien perustana kansainvälisiä standardeja, ohjeita tai suosituksia, sikäli kuin näitä on olemassa, ellei tässä sopimuksessa ja erityisesti 3 kohdassa toisin säädetä.

2. Sellaiset terveys- tai kasvinsuojelutoimet, jotka ovat kansainvälisten standardien, ohjeiden tai suositusten mukaisia, katsotaan tarpeelliseksi ihmisten, eläinten tai kasvien elämän tai terveyden suojelemiseksi, ja niiden oletetaan olevan yhdenmukaisia tämän sopimuksen ja GATT 1994 -sopimuksen määräysten kanssa.

3. Jäsenet voivat ottaa käyttöön tai ylläpitää sellaisia terveys- ja kasvinsuojelutoimia, joilla saavutetaan korkeampi terveys- ja kasvinsuojelutaso kuin sellaisilla toimenpiteillä, jotka perustuvat asianomaisiin kansainvälisiin standardeihin, ohjeisiin tai suosituksiin, mikäli se on tieteellisesti perusteltua, tai sen suojatason seurauksena, jota jäsen pitää asianmukaisena 5 artikla 1—8 kohtien asianomaisten määräysten mukaan.² Yllä olevasta huolimatta kaikkia toimia, joilla saavutetaan terveys- tai kasvinsuojelun taso, joka on erilainen kuin mitä saavutettaisiin kansainvälisiin standardeihin, ohjeisiin tai suosituksiin perustuvilla toi-

where identical or similar conditions prevail, including between their own territory and that of other Members. Sanitary and phytosanitary measures shall not be applied in a manner which would constitute a disguised restriction on international trade.

4. Sanitary or phytosanitary measures which conform to the relevant provisions of this Agreement shall be presumed to be in accordance with the obligations of the Members under the provisions of GATT 1994 which relate to the use of sanitary or phytosanitary measures, in particular the provisions of Article XX(b).

Article 3

Harmonization

1. To harmonize sanitary and phytosanitary measures on as wide a basis as possible, Members shall base their sanitary or phytosanitary measures on international standards, guidelines or recommendations, where they exist, except as otherwise provided for in this Agreement, and in particular in paragraph 3.

2. Sanitary or phytosanitary measures which conform to international standards, guidelines or recommendations shall be deemed to be necessary to protect human, animal or plant life or health, and presumed to be consistent with the relevant provisions of this Agreement and of GATT 1994.

3. Members may introduce or maintain sanitary or phytosanitary measures which result in a higher level of sanitary or phytosanitary protection than would be achieved by measures based on the relevant international standards, guidelines or recommendations, if there is a scientific justification, or as a consequence of the level of sanitary or phytosanitary protection a Member determines to be appropriate in accordance with the relevant provisions of paragraphs 1 through 8 of Article 5.² Notwithstanding the above, all measures which result in a level of sanitary or phytosanitary protection different from that which would be achieved by

² 3 artiklan 3 kohdan edellyttämä tieteellinen peruste katsotaan olevan jos jäsen tutkittuaan ja arvioituaan saatavilla olevat, tämän sopimuksen asianmukaisten säännösten mukaiset tieteelliset tiedot päättää, että kyseiset kansainväliset standardit, ohjeet tai suositukset eivät ole sille riittäviä asianmukaisen suojatason saavuttamiseksi.

² For the purposes of paragraph 3 of Article 3, there is a scientific justification if, on the basis of an examination and evaluation of available scientific information in conformity with the relevant provisions of this Agreement, a Member determines that the relevant international standards, guidelines or recommendations are not sufficient to achieve its appropriate level of sanitary or phytosanitary protection.

milla, ei saa olla ristiriidassa tämän sopimukseen minkään muun määräyksen kanssa.

4. Jäsenten on annettava voimavarojensa rajoissa täysi panos asianomaisissa kansainvälisissä järjestöissä ja niiden alaelimissä, erityisesti Codex Alimentarius -komissiossa, kansainvälisessä eläintautitoimistossa sekä kansainvälisen kasviensuojelusopimuksen puitteissa toimivissa kansainvälisissä ja alueellisissa järjestöissä edistääkseen näissä järjestöissä standardien, ohjeiden ja suositusten kehittämistä ja säännöllistä tarkastamista kaikissa terveys- ja kasviensuojelutoimia koskevista kysymyksistä.

5. Terveys- ja kasviensuojelutoimia käsittelevän komitean tulee 12 artiklan 1 ja 4 kohtien mukaisesti (tässä sopimuksessa ”komitea”) kehittää menettely kansainvälisen harmonisointiprosessin valvomiseksi ja koordinoida tähän tähtääviä ponnisteluja asianomaisten kansainvälisten järjestöjen kanssa.

Artikla 4

Samanarvoisuus

1. Jäsenten on hyväksyttävä muiden jäsenten terveys- tai kasviensuojelutoimet samanarvoisina siinäkin tapauksessa, vaikka nämä toimet poikkeaisivat niiden omista toimista tai sellaisten jäsenen käyttämistä toimista, jotka käyvät kauppaa samalla tuotteella, jos viejäjäsen osoittaa puolueettomasti tuojajäsenelle, että sen käyttämillä toimilla saavutetaan tuojajäsenelle asianmukainen terveys- ja kasviensuojelun taso. Tätä varten tuojajäsenen on tämän pyynnöstä annettava kohtuullinen mahdollisuus suorittaa tarkistuksia, testejä ja muita tarvittavia toimia.

2. Jäsenten tulee pyynnöstä ryhtyä neuvotteluihin tavoitteena tehdä kahden- ja monenkeltaisia sopimuksia tietyistä terveys- ja kasviensuojelutoimien samanarvoisuuden tunnustamisesta.

Artikla 5

Riskien arviointi ja asianmukaisen terveys- ja kasviensuojelun tason määrittäminen

1. Jäsenet varmistavat, että niiden käyttämät

measures based on international standards, guidelines or recommendations shall not be inconsistent with any other provision of this Agreement.

4. Members shall play a full part, within the limits of their resources, in the relevant international organizations and their subsidiary bodies, in particular the Codex Alimentarius Commission, the International Office of Epizootics, and the international and regional organizations operating within the framework of the International Plant Protection Convention, to promote within these organizations the development and periodic review of standards, guidelines and recommendations with respect to all aspects of sanitary and phytosanitary measures.

5. The Committee on Sanitary and Phytosanitary Measures provided for in paragraphs 1 and 4 of Article 12 (referred to in this Agreement as the ”Committee”) shall develop a procedure to monitor the process of international harmonization and coordinate efforts in this regard with the relevant international organizations.

Article 4

Equivalence

1. Members shall accept the sanitary or phytosanitary measures of other Members as equivalent, even if these measures differ from their own or from those used by other Members trading in the same product, if the exporting Member objectively demonstrates to the importing Member that its measures achieve the importing Member’s appropriate level of sanitary or phytosanitary protection. For this purpose, reasonable access shall be given, upon request, to the importing Member for inspection, testing and other relevant procedures.

2. Members shall, upon request, enter into consultations with the aim of achieving bilateral and multilateral agreements on recognition of the equivalence of specified sanitary or phytosanitary measures.

Article 5

Assessment of Risk and Determination of the Appropriate Level of Sanitary or Phytosanitary Protection

1. Members shall ensure that their sanitary

terveys- tai kasvinsuojelutoimet perustuvat olosuhteisiin nähden asianmukaiseen arviointiin ihmisten, eläinten ja kasvien elämään tai terveyteen kohdistuvista riskeistä, joiden arvioimisesta on käytetty asianomaisten kansainvälisten järjestöjen kehittämiä riskinarviointimenetelmiä.

2. Arvioidessaan riskejä jäsenten on otettava huomioon saatavilla olevat tieteelliset todisteet, asianomaiset prosessit ja tuotantomenetelmät, asianomaiset tarkastus-, näytteenotto- ja testi-menetelmät, tiettyjen tautien tai tuholaisien esiintyminen, tuholaisista tai taudeista vapaiden alueiden olemassaolo, asianomaiset ekologiset ja ympäristöolosuhteet sekä karanteeni ja muut käsittelyt.

3. Arvioidessaan eläinten tai kasvien elämään tai terveyteen kohdistuvia riskejä ja määritellessään, mitä toimia olisi sovellettava jotta saavutettaisiin asianmukainen terveys- tai kasvinsuojelun suojataso tällaiselta riskiltä, jäsenten on otettava huomioon asiaankuuluvina taloudellisina tekijöinä seuraavaa: mahdollinen vahinko menetetyt tuotannon tai myynnin muodossa, mikäli tuholainen tai tauti pääsee maahan, kotiutuu sinne tai leviää, torjunta- tai hävittämiskustannukset tuojajäsenen alueella sekä riskien vähentämiseen tähtävien vaihtoehtoisten menettelyjen suhteellinen kustannustehokkuus.

4. Määritellessään asianmukaista terveys- tai kasvinsuojelun suojatasoa, jäsenten tulisi pyrkiä kauppaan kohdistuvien kielteisten vaikutusten minimoimiseen.

5. Jotta päästäisiin yhdenmukaisuuteen sen käsitteen soveltamisessa, jonka mukaan terveys- ja kasvinsuojelun suojatason on oltava asianmukainen ihmisten elämään tai terveyteen tai eläinten ja kasvien elämään ja terveyteen kohdistuvilta riskeiltä suojautumiseksi, kunkin jäsenen on vältettävä tekemästä mielivaltaisia tai perusteettomia eroja niiden tasojen välillä, joita se pitää asianmukaisina eri tilanteissa, jos tällaiset erot johtavat syrjintään tai verhottuun kansainvälisen kaupan rajoittamiseen. Jäsenten on toimittava yhteistyössä komiteassa tämän sopimuksen 12 artiklan 1, 2 ja 3 kohtien mukaisesti kehittääkseen ohjeita tämän määräyksen täytäntöönpanon edistämiseksi. Kehitellessään ohjeita komitean on otettava huomioon kaikki asiaankuuluvat tekijät, mukaan lukien sellaisten terveysriskien poikkeuksellinen luonne, joille ihmiset vapaaehtoisesti altistuvat.

6. Ellei 3 artiklan 2 kohdassa toisin säädetä

or phytosanitary measures are based on an assessment, as appropriate to the circumstances, of the risks to human, animal or plant life or health, taking into account risk assessment techniques developed by the relevant international organizations.

2. In the assessment of risks, Members shall take into account available scientific evidence; relevant processes and production methods; relevant inspection, sampling and testing methods; prevalence of specific diseases or pests; existence of pest- or disease-free areas; relevant ecological and environmental conditions; and quarantine or other treatment.

3. In assessing the risk to animal or plant life or health and determining the measure to be applied for achieving the appropriate level of sanitary or phytosanitary protection from such risk, Members shall take into account as relevant economic factors: the potential damage in terms of loss of production or sales in the event of the entry, establishment or spread of a pest or disease; the costs of control or eradication in the territory of the importing Member; and the relative cost-effectiveness of alternative approaches to limiting risks.

4. Members should, when determining the appropriate level of sanitary or phytosanitary protection, take into account the objective of minimizing negative trade effects.

5. With the objective of achieving consistency in the application of the concept of appropriate level of sanitary or phytosanitary protection against risks to human life or health, or to animal and plant life or health, each Member shall avoid arbitrary or unjustifiable distinctions in the levels it considers to be appropriate in different situations, if such distinctions result in discrimination or a disguised restriction on international trade. Members shall cooperate in the Committee, in accordance with paragraphs 1, 2 and 3 of Article 12, to develop guidelines to further the practical implementation of this provision. In developing the guidelines, the Committee shall take into account all relevant factors, including the exceptional character of human health risks to which people voluntarily expose themselves.

6. Without prejudice to paragraph 2 of

jäsenet varmistavat, ryhtyessään toimiin tai ylläpitäessään toimia asianmukaisen terveys- tai kasvinsuojelun suojatason saavuttamiseksi, että tällaiset toimet eivät rajoita kauppaa enempää kuin on tarpeen asianmukaisen suojatason saavuttamiseksi, ottaen huomioon tekninen ja taloudellinen toteutettavuus.³

7. Sellaisissa tapauksissa, joissa ei ole riittävästi tieteellisiä todisteita, jäsen voi väliaikaisesti ottaa käyttöön terveys- tai kasvinsuojelutoimia saatavilla olevien olennaisten tietojen perusteella, mukaan lukien tiedot asianomaisilta kansainvälisiltä järjestöiltä sekä tiedot muiden jäsenten soveltamista terveys- tai kasvinsuojelutoimista. Näissä olosuhteissa jäsenet pyrkivät hankkimaan kohtuullisessa määrääjässä lisätiedot, jotka tarvitaan riskien arvioimiseksi puolueettomammin terveys- tai kasvinsuojelutoimen tarkistamiseksi sen mukaisesti.

8. Kun jäsenellä on syy uskoa, että määrätty, toisen jäsenen käyttöön ottama tai ylläpitämä terveys- tai kasvinsuojelutoimi rajoittaa tai saattaa rajoittaa sen vientiä, eikä toimi perustu asianomaisiin kansainvälisiin standardeihin, ohjeisiin tai suosituksiin, tai tällaisia kansainvälisiä standardeja, ohjeita tai suosituksia ei ole, voidaan tällaiselle terveys- tai kasvinsuojelutoimelle pyytää selitystä ja ko. jäsenen on annettava tällainen selitys.

Artikla 6

Sopeuttaminen alueellisiin olosuhteisiin, mukaan lukien tuholaisita tai taudeista vapaat alueet ja alueet, joissa esiintyy vain vähän tuholaisia tai tauteja

1. Jäsenten on varmistettava, että niiden terveys- tai kasvinsuojelutoimet soveltuvat sen alueen — olipa kysymys maasta, maan osasta tai useista maista tai niiden osista — terveys- tai kasvinsuojelun erityispiirteisiin, josta tuote on peräisin ja johon tuote on tarkoitettu.

³ 5 artiklan 6 kohdassa toimi ei ole rajoittavampi kuin on tarpeen, ellei ole olemassa toista tointa, joka on kohtuullisen helposti käytettävissä ottaen huomioon tekninen ja taloudellinen toteutettavuus ja jolla saavutetaan asianmukainen suojatase ja joka rajoittaa kauppaa oleellisesti vähemmän.

Article 3, when establishing or maintaining sanitary or phytosanitary measures to achieve the appropriate level of sanitary or phytosanitary protection, Members shall ensure that such measures are not more trade-restrictive than required to achieve their appropriate level of sanitary or phytosanitary protection, taking into account technical and economic feasibility.³

7. In cases where relevant scientific evidence is insufficient, a Member may provisionally adopt sanitary or phytosanitary measures on the basis of available pertinent information, including that from the relevant international organizations as well as from sanitary or phytosanitary measures applied by other Members. In such circumstances, Members shall seek to obtain the additional information necessary for a more objective assessment of risk and review the sanitary or phytosanitary measure accordingly within a reasonable period of time.

8. When a Member has reason to believe that a specific sanitary or phytosanitary measure introduced or maintained by another Member is constraining, or has the potential to constrain, its exports and the measure is not based on the relevant international standards, guidelines or recommendations, or such standards, guidelines or recommendations do not exist, an explanation of the reasons for such sanitary or phytosanitary measure may be requested and shall be provided by the Member maintaining the measure.

Article 6

Adaptation to Regional Conditions, Including Pest- or Disease-Free Areas and Areas of Low Pest or Disease Prevalence

1. Members shall ensure that their sanitary or phytosanitary measures are adapted to the sanitary or phytosanitary characteristics of the area — whether all of a country, part of a country, or all or parts of several countries — from which the product originated and to

³ For purposes of paragraph 6 of Article 5, a measure is not more trade-restrictive than required unless there is another measure, reasonably available taking into account technical and economic feasibility, that achieves the appropriate level of sanitary or phytosanitary protection and is significantly less restrictive to trade.

Arvioidessaan alueen terveys- tai kasvinsuojelun erityispiirteitä, jäsenten on otettava huomioon muun muassa määrättyjen tautien tai tuholaisien esiintymistaso, hävittämisen tai torjuntaohjelmien olemassaolo sekä asianmukaiset kriteerit tai ohjeet, joita asianmukaiset kansainväliset järjestöt voivat kehittää.

2. Jäsenten on tunnustettava erityisesti käsitteet tuholaisista tai taudeista vapaista alueista ja alueista, joissa tuholaisia tai tauteja esiintyy vain vähän. Tällaisten alueiden määrittäminen perustuu sellaisiin tekijöihin kuin maantiede, ekosysteemit, epidemiologinen valvonta sekä terveys- tai kasvinsuojelun torjuntatoimien tehokkuus.

3. Viejäjäsenet, jotka väittävät, että niiden alueilla on tuholaisista tai taudeista vapaita alueita tai alueita, joissa tuholaisia tai tauteja esiintyy vain vähän, antavat tarpeelliset todisteet tästä, jotta ne voisivat puolueettomasti osoittaa tuojajäsenelle, että tällaiset alueet ovat tuholaisista tai taudeista vapaita alueita tai alueita, joissa tuholaisia tai tauteja esiintyy vain vähän, ja että ne todennäköisesti pysyvät tällaisina. Tätä varten tuojajäsenelle on tämän pyynnöstä annettava kohtuullinen mahdollisuus suorittaa tarkastuksia, kokeita ja muita asianmukaisia menettelyjä.

Artikla 7

Läpinäkyvyys

1. Jäsenten on ilmoitettava muutoksista terveys- tai kasvinsuojelutoimissa ja annettava tietoja terveys- tai kasvinsuojelutoimista liitteen B määräysten mukaisesti.

Artikla 8

Valvonta-, tarkastus- ja hyväksymismenettelyt

1. Jäsenten on noudatettava liitteen C määräyksiä suorittaessaan valvonta-, tarkastus- ja hyväksymismenettelyjä, mukaan lukien kansalliset järjestelmät lisäaineiden hyväksymiseksi tai sallittujen epäpuhtauksien pitoisuuksien määrittelemiseksi elintarvikkeissa, juomissa tai rehuissa, sekä muutoin varmistavat, että niiden menettelyt eivät ole ristiriidassa tämän sopimuksen määräysten kanssa.

which the product is destined. In assessing the sanitary or phytosanitary characteristics of a region, Members shall take into account, *inter alia*, the level of prevalence of specific diseases or pests, the existence of eradication or control programmes, and appropriate criteria or guidelines which may be developed by the relevant international organizations.

2. Members shall, in particular, recognize the concepts of pest- or disease-free areas and areas of low pest or disease prevalence. Determination of such areas shall be based on factors such as geography, ecosystems, epidemiological surveillance, and the effectiveness of sanitary or phytosanitary controls.

3. Exporting Members claiming that areas within their territories are pest- or disease-free areas or areas of low pest or disease prevalence shall provide the necessary evidence thereof in order to objectively demonstrate to the importing Member that such areas are, and are likely to remain, pest- or disease-free areas or areas of low pest or disease prevalence, respectively. For this purpose, reasonable access shall be given, upon request, to the importing Member for inspection, testing and other relevant procedures.

Article 7

Transparency

Members shall notify changes in their sanitary or phytosanitary measures and shall provide information on their sanitary or phytosanitary measures in accordance with the provisions of Annex B.

Article 8

Control, Inspection and Approval Procedures

Members shall observe the provisions of Annex C in the operation of control, inspection and approval procedures, including national systems for approving the use of additives or for establishing tolerances for contaminants in foods, beverages or feedstuffs, and otherwise ensure that their procedures are not inconsistent with the provisions of this Agreement.

Artikla 9

Tekninen apu

1. Jäsenet sitoutuvat helpottamaan teknisen avun antamista muille jäsenille, erityisesti kehitysmailla, joko kahdenkeskisesti tai asianomaisten kansainvälisten järjestöjen kautta. Tällainen apu voi, muun muassa, liittyä prosessiteknologiaan, tutkimukseen ja infrastruktuuriin, mukaan lukien kansallisten säätelevien elinten perustaminen, ja se voidaan antaa neuvoina, lainoina, lahjoituksina ja apurahoina myös teknisen asiantuntemuksen, koulutuksen ja välineiden hankkimiseen, jotta tällaiset maat voisivat sopeutua sellaisiin terveys- ja kasvinsuojelutoimiin, joilla ne saavuttavat asianmukaisen terveys- ja kasvinsuojelun suojatasoon vientimarkkinoilla.

2. Sikäli kuin tarvitaan huomattavia investointeja, jotta kehitysmaaviejäjäsen täyttäisi tuojajäsenen terveys- ja kasvinsuojeluun liittyvät vaatimukset, viimeksi mainitun on harkittava sellaisen teknisen avun antamista, jolla kehitysmaajäsen voi säilyttää kyseisen tuotteen mahdollisuudet päästä markkinoille ja lisätä niitä.

Artikla 10

Erityis- ja erilliskohtelu

1. Valmistellessaan ja soveltaessaan terveys- tai kasvinsuojelutoimia jäsenten on otettava huomioon kehitysmaajäsenten, erityisesti vähinten kehittyneiden, erityistarpeet.

2. Mikäli asianmukainen terveys- tai kasvinsuojelun taso mahdollistaa uusien terveys- tai kasvinsuojelutoimien asteittaisen käyttöön ottamisen, sellaisille tuotteille, jotka ovat tärkeitä kehitysmaajäsenille, olisi sallittava pidempiä määräaikoja säännösten noudattamiselle, jotta näiden maiden viennin edellytykset säilyisivät.

3. Sen varmistamiseksi, että kehitysmaajäsenet pystyvät noudattamaan tämän sopimuksen määräyksiä, komitealla on oikeus myöntää näille maille pyynnöstä tiettyjä, määräaikaista poikkeuksia joko kokonaan tai osittain tämän sopimuksen velvoitteista, ottaen huomioon niiden taloudelliset ja kaupalliset ja kehitystarpeet.

4. Jäsenten tulisi rohkaista ja helpottaa ke-

Article 9

Technical Assistance

1. Members agree to facilitate the provision of technical assistance to other Members, especially developing country Members, either bilaterally or through the appropriate international organizations. Such assistance may be, *inter alia*, in the areas of processing technologies, research and infrastructure, including in the establishment of national regulatory bodies, and may take the form of advice, credits, donations and grants, including for the purpose of seeking technical expertise, training and equipment to allow such countries to adjust to, and comply with, sanitary or phytosanitary measures necessary to achieve the appropriate level of sanitary or phytosanitary protection in their export markets.

2. Where substantial investments are required in order for an exporting developing country Member to fulfil the sanitary or phytosanitary requirements of an importing Member, the latter shall consider providing such technical assistance as will permit the developing country Member to maintain and expand its market access opportunities for the product involved.

Article 10

Special and Differential Treatment

1. In the preparation and application of sanitary or phytosanitary measures, Members shall take account of the special needs of developing country Members, and in particular of the least-developed country Members.

2. Where the appropriate level of sanitary or phytosanitary protection allows scope for the phased introduction of new sanitary or phytosanitary measures, longer time-frames for compliance should be accorded on products of interest to developing country Members so as to maintain opportunities for their exports.

3. With a view to ensuring that developing country Members are able to comply with the provisions of this Agreement, the Committee is enabled to grant to such countries, upon request, specified, time-limited exceptions in whole or in part from obligations under this Agreement, taking into account their financial, trade and development needs.

4. Members should encourage and facilitate

hitysmajäsenten aktiivista osallistumista asi-
aankuuluviin kansainvälisiin järjestöihin.

the active participation of developing country
Members in the relevant international organi-
zations.

Artikla 11

Neuvottelut ja riitojen ratkaiseminen

1. GATT 1994 -sopimuksen XXII ja XXIII artiklojen määräyksiä, niin kuin niitä on muu-
tettu ja sovellettu riitojen ratkaisemista koske-
vassa sopimuksessa, sovelletaan tähän sopi-
mukseen liittyviin neuvotteluihin ja riitojen
ratkaisemiseen, ellei tässä nimenomaisesti toisin
säädetä.

2. Tähän sopimukseen liittyvässä riidassa,
johon sisältyy tieteellisiä tai teknisiä kysymyk-
siä, paneelin tulisi pyytää neuvoja asiantunti-
joilta, jotka paneeli valitsee neuvoteltuaan riid-
an osapuolten kanssa. Tätä tarkoitusta varten
paneeli voi, mikäli pitää sitä asianmukaisena,
perustaa neuvoa-antavan, teknisen asiantunti-
jaryhmän tai neuvotella asiasta asianomaisten
kansainvälisten järjestöjen kanssa, joko riidan
jommankumman osapuolen pyynnöstä tai
omasta aloitteestaan.

3. Mikään tässä sopimuksessa ei rajoita jä-
senten muiden kansainvälisten sopimusten mu-
kaisia oikeuksia, mukaan lukien oikeutta tur-
vautua muiden kansainvälisten järjestöjen tai
kansainvälisten sopimusten tarjoamiin hyviin
palveluksiin tai riitojen ratkaisujärjestelyihin.

Artikla 12

Hallinto

1. Perustetaan terveys- ja kasvinsojelutui-
mia käsittelevä komitea säännölliseksi neuvot-
telufoorumiksi. Se suorittaa tarvittavat toimin-
not tämän sopimuksen säännösten täytäntöön-
panemiseksi ja tavoitteiden edistämiseksi, eri-
tyisesti harmonisoinnin osalta. Komitea tekee
päätöksensä konsensusella.

2. Komitea rohkaisee ja helpottaa ad hoc
neuvotteluja jäsentensä kesken määrättyistä
terveyteen tai kasvien terveyteen liittyvistä ky-
symyksistä. Komitea rohkaisee kaikkia jäseniä
käyttämään kansainvälisiä standardeja, ohjeita
tai suosituksia sekä tähän liittyen tukee teknisiä
neuvotteluja ja tutkimuksia tavoitteenaan lisätä
koordinointia ja integraatiota kansainvälisten
ja kansallisten järjestelmien sekä lähestymistä-
pojen välillä elintarvikelisiä aineiden käytön hy-

Article 11

Consultations and Dispute Settlement

1. The provisions of Articles XXII and
XXIII of GATT 1994 as elaborated and ap-
plied by the Dispute Settlement Understanding
shall apply to consultations and the settlement
of disputes under this Agreement, except as
otherwise specifically provided herein.

2. In a dispute under this Agreement involv-
ing scientific or technical issues, a panel should
seek advice from experts chosen by the panel in
consultation with the parties to the dispute. To
this end, the panel may, when it deems it
appropriate, establish an advisory technical
experts group, or consult the relevant interna-
tional organizations, at the request of either
party to the dispute or on its own initiative.

3. Nothing in this Agreement shall impair
the rights of Members under other interna-
tional agreements, including the right to resort
to the good offices or dispute settlement
mechanisms of other international organiza-
tions or established under any international
agreement.

Article 12

Administration

1. A Committee on Sanitary and Phytosan-
itary Measures is hereby established to provide
a regular forum for consultations. It shall carry
out the functions necessary to implement the
provisions of this Agreement and the further-
ance of its objectives, in particular with respect
to harmonization. The Committee shall reach
its decisions by consensus.

2. The Committee shall encourage and facil-
itate ad hoc consultations or negotiations
among Members on specific sanitary or phy-
tosanitary issues. The Committee shall encour-
age the use of international standards, guide-
lines or recommendations by all Members and,
in this regard, shall sponsor technical consul-
tation and study with the objective of increas-
ing coordination and integration between inter-
national and national systems and approaches

väksymiseksi tai elintarvikkeissa, juomissa ja rehuissa olevien epäpuhtauksien sallittujen pitoisuuksien määrittämiseksi.

3. Komitea ylläpitää läheisiä yhteyksiä asianomaisiin kansainvälisiin järjestöihin terveyden ja kasvinsuojelun alalla, erityisesti Codex Alimentarius -komissioon, kansainväliseen eläintautitoimistoon ja kansainvälisen kasvien suojelusopimuksen sihteeristöön tavoitteenaan turvata paras saatavilla oleva tieteellinen ja tekninen neuvonta tämän sopimuksen täytäntöönpanemiseksi ja päällekkäisen työn välttämiseksi.

4. Komitea kehittää menettelyn kansainvälisen harmonisointiprosessin valvomiseksi ja kansainvälisten standardien, ohjeiden tai suositusten käyttämiseksi. Tässä tarkoituksessa komitean pitäisi yhdessä asianomaisten kansainvälisten järjestöjen kanssa laatia luettelo kansainvälisistä standardeista, ohjeista tai suosituksista, jotka koskevat terveys- tai kasvinsuojelutoimia, joilla komitean mukaan on tärkeä vaikutus kauppaan. Luettelon olisi sisällettävä jäsenten maininta niistä kansainvälisistä standardeista, ohjeista tai suosituksista, joita ne soveltavat tuonnin ehtoina tai joiden perusteella nämä standardit täyttävät tuontitavarat voivat päästä niiden markkinoille. Niissä tapauksissa, joissa jäsen ei sovelle kansainvälistä standardia, ohjetta tai suositusta tuonnin ehtona, jäsenen olisi mainittava syy tähän ja erityisesti se, ettei se pidä standardia tarpeeksi tiukkana asianmukaisen terveys- ja kasvinsuojelun suojatason turvaamiseksi. Jos jäsen tarkistaa kantaansa sen jälkeen kun se on maininnut käyttävänsä standardia, ohjetta tai suositusta tuonnin ehtona, sen olisi annettava selitys muutoksesta ja ilmoitettava asiasta sihteeristölle sekä asianomaisille kansainvälisille järjestöille, paitsi jos tällainen ilmoitus ja selitys annetaan liitteessä B esitettyjen menettelyjen mukaisesti.

5. Tarpeettoman päällekkäisyyden välttämiseksi komitea voi tarpeen mukaan päättää käyttävänsä sellaisten, erityisesti ilmoittamista koskevien, menettelyjen tuottamia tietoja, joita asianomaiset kansainväliset järjestöt käyttävät.

6. Komitea voi jäseneltä tulleen aloitteen pohjalta asianmukaisia kanavia käyttäen pyy-

for approving the use of food additives or for establishing tolerances for contaminants in foods, beverages or feedstuffs.

3. The Committee shall maintain close contact with the relevant international organizations in the field of sanitary and phytosanitary protection, especially with the Codex Alimentarius Commission, the International Office of Epizootics, and the Secretariat of the International Plant Protection Convention, with the objective of securing the best available scientific and technical advice for the administration of this Agreement and in order to ensure that unnecessary duplication of effort is avoided.

4. The Committee shall develop a procedure to monitor the process of international harmonization and the use of international standards, guidelines or recommendations. For this purpose, the Committee should, in conjunction with the relevant international organizations, establish a list of international standards, guidelines or recommendations relating to sanitary or phytosanitary measures which the Committee determines to have a major trade impact. The list should include an indication by Members of those international standards, guidelines or recommendations which they apply as conditions for import or on the basis of which imported products conforming to these standards can enjoy access to their markets. For those cases in which a Member does not apply an international standard, guideline or recommendation as a condition for import, the Member should provide an indication of the reason therefor, and, in particular, whether it considers that the standard is not stringent enough to provide the appropriate level of sanitary or phytosanitary protection. If a Member revises its position, following its indication of the use of a standard, guideline or recommendation as a condition for import, it should provide an explanation for its change and so inform the Secretariat as well as the relevant international organizations, unless such notification and explanation is given according to the procedures of Annex B.

5. In order to avoid unnecessary duplication, the Committee may decide, as appropriate, to use the information generated by the procedures, particularly for notification, which are in operation in the relevant international organizations.

6. The Committee may, on the basis of an initiative from one of the Members, through

tää asianomaisia kansainvälisiä järjestöjä tai niiden alaelimiä tutkimaan määrättyjä asioita, jotka liittyvät tiettyyn standardiin, ohjeeseen tai suositukseen, mukaan lukien perusta selityksille, jotka koskevat niiden käyttämättä jättämistä edellä olevan 4 kohdan mukaan.

7. Komitea tarkistaa tämän sopimuksen toimintaa ja täytäntöönpanoa kolmen vuoden kuluttua WTO-sopimuksen voimaantulosta sekä sen jälkeen tarpeen mukaan. Komitea voi tarvittaessa tehdä tavarakauppaneuvostolle esityksiä tämän sopimuksen tekstin muuttamiseksi ottaen huomioon muun muassa sen täytäntöönpanossa saadut kokemukset.

Artikla 13

Täytäntöönpano

Jäsenet ovat täysin vastuussa kaikkien tässä sopimuksessa säädettyjen velvoitteiden täyttämistä. Jäsenten on valmisteltava ja pantava täytäntöön nimenomaisia toimia ja järjestelmiä tämän sopimuksen määräysten noudattamisen tukemiseksi sikäli kuin se koskee muita kuin keskeisiä hallintoelimiä. Jäsenet ryhtyvät kohutuullisiin, niiden käytettävissä oleviin toimenpiteisiin sen varmistamiseksi, että niiden alueilla olevat yksityiset tahot sekä alueelliset elimet, joissa niiden alueilla olevat asianomaiset tahot ovat jäseninä, noudattavat tämän sopimuksen asianomaisia määräyksiä. Lisäksi jäsenet eivät ryhdy toimenpiteisiin, jotka epäsuorasti tai suoraan vaativat tai rohkaisevat tällaisia alueellisia tai yksityisiä tahoja tai paikallishallinnon elimiä toimimaan tavalla, joka on ristiriidassa tämän sopimuksen määräysten kanssa. Jäsenet sitoutuvat siihen, että ne turvautuvat yksityisten tahojen palveluihin terveys- tai kasvinuojelutoimien täytäntöönpanossa ainoastaan mikäli nämä tahot noudattavat tämän sopimuksen määräyksiä.

Artikla 14

Loppumääräykset

Vähiten kehittyneet kehitysmaajäsenet voivat lykätä tämän sopimuksen määräysten soveltamista viidellä vuodella WTO-sopimuksen voimaantulon jälkeen sellaisten terveys- tai kasvinuojelutoimien osalta, jotka vaikuttavat tuontiin tai tuontitavaroihin. Kehitysmaajäsenet voivat lykätä tämän sopimuksen määräysten soveltamista kahdella vuodella muiden kuin

appropriate channels invite the relevant international organizations or their subsidiary bodies to examine specific matters with respect to a particular standard, guideline or recommendation, including the basis of explanations for non-use given according to paragraph 4.

7. The Committee shall review the operation and implementation of this Agreement three years after the date of entry into force of the WTO Agreement, and thereafter as the need arises. Where appropriate, the Committee may submit to the Council for Trade in Goods proposals to amend the text of this Agreement having regard, *inter alia*, to the experience gained in its implementation.

Article 13

Implementation

Members are fully responsible under this Agreement for the observance of all obligations set forth herein. Members shall formulate and implement positive measures and mechanisms in support of the observance of the provisions of this Agreement by other than central government bodies. Members shall take such reasonable measures as may be available to them to ensure that non-governmental entities within their territories, as well as regional bodies in which relevant entities within their territories are members, comply with the relevant provisions of this Agreement. In addition, Members shall not take measures which have the effect of, directly or indirectly, requiring or encouraging such regional or non-governmental entities, or local governmental bodies, to act in a manner inconsistent with the provisions of this Agreement. Members shall ensure that they rely on the services of non-governmental entities for implementing sanitary or phytosanitary measures only if these entities comply with the provisions of this Agreement.

Article 14

Final Provisions

The least-developed country Members may delay application of the provisions of this Agreement for a period of five years following the date of entry into force of the WTO Agreement with respect to their sanitary or phytosanitary measures affecting importation or imported products. Other developing country Members may delay application of the

5 artiklan 8 kohdan ja 7 artiklan osalta WTO-sopimuksen voimaantulon jälkeen sellaisten terveys- ja kasvinsuojelutoimien osalta, jotka vaikuttavat tuontiin tai tuontitavaroihin, sikäli kuin teknisen osaamisen, teknisen infrastruktuurin tai voimavarojen puute estää tällaisen soveltamisen.

provisions of this Agreement, other than paragraph 8 of Article 5 and Article 7, for two years following the date of entry into force of the WTO Agreement with respect to their existing sanitary or phytosanitary measures affecting importation or imported products, where such application is prevented by a lack of technical expertise, technical infrastructure or resources.

LIITE A
MÄÄRITELMÄT⁴

1. *Terveys- tai kasvinsuojelutoimi* — kaikki toimet, joita käytetään

(a) eläimen tai kasvin elämän tai terveyden suojelemiseksi jäsenen alueella sellaisilta riskeiltä, jotka johtuvat tuholaisten, tautien, taudinkantajaorganismien tai taudinaiheuttajajien maahan pääsystä, yleistymisestä maassa tai leviämisestä;

(b) ihmisten tai eläinten elämän tai terveyden suojelemiseksi jäsenen alueella sellaisilta riskeiltä, jotka johtuvat elintarvikkeissa, juomissa tai rehuissa olevista lisäaineista, epäpuhtauksista, myrkyistä tai taudinaiheuttajista;

(c) ihmisten elämän tai terveyden suojelemiseksi jäsenen alueella sellaisilta riskeiltä, jotka johtuvat alueella olevien eläinten, kasvien tai tuotteiden kantamista taudeista tai tuholaisten maahan pääsystä, kotiutumisesta maahan tai leviämisestä; tai

(d) muun sellaisen vahingon estämiseksi tai rajoittamiseksi jäsenen alueella, joka johtuu tuholaisten maahan pääsystä, kotiumisesta maahan tai leviämisestä.

Terveys- tai kasvinsuojelutoimet käsittävät kaikki asianaomaiset lait, asetukset, määräykset, vaatimukset ja menettelyt, mukaan lukien muun muassa lopputuotekriteerit, prosessit ja tuotantomenetelmät, testaus-, tarkastus- sertifiointi- ja hyväksymismenettelyt; karanteenikäsitteilyt, mukaan lukien eläinten tai kasvien kuljetukseen tai niiden selviämiseen kuljetuksen aikana tarvittaviin materiaaleihin liittyvät asianaomaiset vaatimukset, määräykset asianaomaisista tilastomenetelmistä, näytteenottomenetelyistä ja riskienarviointimenetelmistä, ja elintarviketurvallisuuteen suoraan liittyvät pakkaus- ja merkintävaatimukset.

⁴ Näissä määritelmissä ”eläin” kattaa kalat ja luonnonvaraiset eläimet, ”kasvi” kattaa metsät ja luonnonvaraiset kasvit, ”tuholaiset” kattavat rikkaruohot ja ”epäpuhtaudet” kattaa torjunta-aineet, eläinlääkinnässä käytettyjen lääkkeiden jäämät ja vieraat aineet.

ANNEX A
DEFINITIONS⁴

1. *Sanitary or phytosanitary measure* — Any measure applied:

(a) to protect animal or plant life or health within the territory of the Member from risks arising from the entry, establishment or spread of pests, diseases, disease-carrying organisms or disease-causing organisms;

(b) to protect human or animal life or health within the territory of the Member from risks arising from additives, contaminants, toxins or disease-causing organisms in foods, beverages or feedstuffs;

(c) to protect human life or health within the territory of the Member from risks arising from diseases carried by animals, plants or products thereof, or from the entry, establishment or spread of pests; or

(d) to prevent or limit other damage within the territory of the Member from the entry, establishment or spread of pests.

Sanitary or phytosanitary measures include all relevant laws, decrees, regulations, requirements and procedures including, *inter alia*, end product criteria; processes and production methods; testing, inspection, certification and approval procedures; quarantine treatments including relevant requirements associated with the transport of animals or plants, or with the materials necessary for their survival during transport; provisions on relevant statistical methods, sampling procedures and methods of risk assessment; and packaging and labelling requirements directly related to food safety.

⁴ For the purpose of these definitions, ”animal” includes fish and wild fauna; ”plant” includes forests and wild flora; ”pests” include weeds; and ”contaminants” include pesticide and veterinary drug residues and extraneous matter.

2. *Harmonisointi* — Yhteisten terveys- ja kasvisuojelutoimien laatiminen, tunnustaminen ja soveltaminen eri jäsenten toimesta.

3. *Kansainväliset standardit, ohjeet ja suositukset*

(a) elintarviketurvallisuuden osalta Codex Alimentarius -komitean laatimat standardit, ohjeet ja suositukset, jotka liittyvät elintarvikelisiä aineisiin, eläinlääkinnässä käytettyjen lääkkeiden ja torjunta-aineiden jäämiin, epäpuhtauksiin, analyysi- ja näytteenottomenetelmiin, ja hygieniaa koskeviin menettelyohjeisiin;

(b) eläintautien ja zoonoosien johdolla kansainvälisen eläintautitoimiston johdolla kehitetyt standardit, ohjeet ja suositukset;

(c) kasvien terveyden osalta kansainvälisen kasvisuojelusopimuksen sihteeristön johdolla yhdessä kansainvälisen kasvisuojelusopimuksen puitteissa toimivien alueellisten järjestöjen kanssa kehitetyt kansainväliset standardit, ohjeet ja suositukset; ja

(d) sellaisten asioiden osalta, jotka eivät kuulu yllä mainituille järjestöille, sellaisten muiden asianomaisten kansainvälisten järjestöjen julkaisemat asianmukaiset standardit, ohjeet ja suositukset, jotka ovat avoimia kaikille jäsenille ja jotka komitea on nimennyt.

4. *Riskien arviointi* — Sen todennäköisyyden arviointi, että tuholainen tai tauti pääsee tuontia harjoittavan jäsenen alueelle, yleistyy siellä tai leviää, ottaen huomioon mahdollisesti sovellettavat terveys- tai kasvisuojelutoimet sekä tähän liittyvien mahdollisten biologisten ja taloudellisten seurausten arviointi, tai arviointi niistä mahdollisista ihmisten tai eläinten terveyteen kohdistuvista kielteisistä vaikutuksista, jotka johtuvat elintarvikkeissa, rehuissa tai juomissa esiintyvistä lisäaineista, epäpuhtauksista, myrkyistä tai taudinaiheuttajista.

5. *Asianmukainen terveys- tai kasvisuojelun suojataso* — Suojataso, jota jäsen, joka ottaa käyttöön terveys- tai kasvisuojelutoimen ihmisten, eläinten tai kasvien elämän tai terveyden suojelemiseksi alueellaan, pitää asianmukaisena.

HUOMAUTUS: Monet jäsenet kutsuvat tätä käsitettä myös ”hyväksyttäväksi riskitasoksi”.

6. *Tuholaisista tai taudeista vapaa alue* — Toimivaltaisten viranomaisten nimeämä alue, joka koostuu joko yhdestä maasta, yhden

2. *Harmonization* — The establishment, recognition and application of common sanitary and phytosanitary measures by different Members.

3. *International standards, guidelines and recommendations*

(a) for food safety, the standards, guidelines and recommendations established by the Codex Alimentarius Commission relating to food additives, veterinary drug and pesticide residues, contaminants, methods of analysis and sampling, and codes and guidelines of hygienic practice;

(b) for animal health and zoonoses, the standards, guidelines and recommendations developed under the auspices of the International Office of Epizootics;

(c) for plant health, the international standards, guidelines and recommendations developed under the auspices of the Secretariat of the International Plant Protection Convention in cooperation with regional organizations operating within the framework of the International Plant Protection Convention; and

(d) for matters not covered by the above organizations, appropriate standards, guidelines and recommendations promulgated by other relevant international organizations open for membership to all Members, as identified by the Committee.

4. *Risk assessment* — The evaluation of the likelihood of entry, establishment or spread of a pest or disease within the territory of an importing Member according to the sanitary or phytosanitary measures which might be applied, and of the associated potential biological and economic consequences; or the evaluation of the potential for adverse effects on human or animal health arising from the presence of additives, contaminants, toxins or disease-causing organisms in food, beverages or feedstuffs.

5. *Appropriate level of sanitary or phytosanitary protection* — The level of protection deemed appropriate by the Member establishing a sanitary or phytosanitary measure to protect human, animal or plant life or health within its territory.

NOTE: Many Members otherwise refer to this concept as the ”acceptable level of risk”.

6. *Pest- or disease-free area* — An area, whether all of a country, part of a country, or all or parts of several countries, as identified by

maan osasta, useasta maasta tai useiden maiden osista, jossa määrättyä tuholaisista tai tautia ei esiinny.

HUOMAUTUS: Tuholaisista tai taudeista vapaa alue voi ympäröidä sellaista aluetta, voi olla sellaisen alueen ympäröimä tai voi rajoittua sellaiseen alueeseen — joko yhden maan osassa tai maantieteellisellä alueella, joka käsittää useiden maiden osia tai useita maita — jossa määrätyn tuholaisen tai taudin tiedetään esiintyvän, mutta jossa on ryhdytty sellaisiin alueellisiin torjuntatoimiin, esimerkiksi suoja-, valvonta- ja puskurivyöhykkeiden perustamiseen, jotka estävät niitä leviämästä tai tuhoavat ne.

7. *Alueet, joissa esiintyy vain vähän tuholaisia tai tauteja* — Toimivaltaisten viranomaisten nimeämä alue, joka koostuu joko yhdestä maasta, yhden maan osasta, useista maista tai useiden maiden osista, jossa määrättyä tuholaista tai tautia esiintyy vain vähän ja jossa on ryhdytty tehokkaisiin valvonta-, torjunta- tai hävittämistöimiin.

the competent authorities, in which a specific pest or disease does not occur.

NOTE: A pest- or disease-free area may surround, be surrounded by, or be adjacent to an area — whether within part of a country or in a geographic region which includes parts of or all of several countries -in which a specific pest or disease is known to occur but is subject to regional control measures such as the establishment of protection, surveillance and buffer zones which will confine or eradicate the pest or disease in question.

7. *Area of low pest or disease prevalence* — An area, whether all of a country, part of a country, or all or parts of several countries, as identified by the competent authorities, in which a specific pest or disease occurs at low levels and which is subject to effective surveillance, control or eradication measures.

LIITE B

TERVEYS- JA KASVINSUOJELU-
MÄÄRÄYSTEN LÄPINÄKYVYYS*Määräysten julkaiseminen*

1. Jäsenten on varmistettava, että kaikki hyväksytyt terveys- ja kasvinsuojelumääräykset⁵ julkaistaan viipymättä niin, että asiasta kiinnostuneet jäsenet voivat tutustua niihin.

2. Lukuun ottamatta hätätapauksia jäsenten on annettava kohtuullinen aikaväli terveys- tai kasvinsuojelumääräyksen julkaisemisen ja sen voimaantulon välillä, jotta tuottajilla viejäjäsenten alueella, erityisesti kehitysmaajäsenten alueella, olisi aikaa sopeuttaa tuotteensa ja tuotantomenetelmänsä tuojajäsenen vaatimukseen.

Tiedotuskeskukset

3. Kunkin jäsenen on varmistettava, että on olemassa ainakin yksi tiedotuskeskus, joka on vastuussa vastausten antamisesta kaikkiin asiasta kiinnostuneiden jäsenten esittämiin kohtuullisiin kysymyksiin sekä asianomaisten asiakirjojen toimittamisesta seuraavista asioista:

(a) terveys- tai kasvinsuojelumääräykset, jotka on hyväksytty tai joiden käyttöönottoa on ehdotettu sen alueella;

(b) valvonta- ja tarkastus-, tuotanto- ja karanteenimenettely sekä sellaiset torjunta-aineiden sallittuja määriä ja elintarvikkeiden lisäaineita koskevat hyväksymismenettelyt, jotka ovat käytössä jäsenen alueella;

(c) riskienarviointimenettelyt, huomioonotetut tekijät sekä asianmukaisen terveys- tai kasvinsuojelun suojatason määrittäminen;

⁵ Terveys- tai kasvinsuojelutoimet, kuten lait, asetukset tai säädökset, joita sovelletaan yleisesti.

ANNEX B

TRANSPARENCY OF SANITARY AND
PHYTOSANITARY REGULATIONS*Publication of regulations*

1. Members shall ensure that all sanitary and phytosanitary regulations⁵ which have been adopted are published promptly in such a manner as to enable interested Members to become acquainted with them.

2. Except in urgent circumstances, Members shall allow a reasonable interval between the publication of a sanitary or phytosanitary regulation and its entry into force in order to allow time for producers in exporting Members, and particularly in developing country Members, to adapt their products and methods of production to the requirements of the importing Member.

Enquiry points

3. Each Member shall ensure that one enquiry point exists which is responsible for the provision of answers to all reasonable questions from interested Members as well as for the provision of relevant documents regarding:

(a) any sanitary or phytosanitary regulations adopted or proposed within its territory;

(b) any control and inspection procedures, production and quarantine treatment, pesticide tolerance and food additive approval procedures, which are operated within its territory;

(c) risk assessment procedures, factors taken into consideration, as well as the determination of the appropriate level of sanitary or phytosanitary protection;

⁵ Sanitary and phytosanitary measures such as laws, decrees or ordinances which are applicable generally

(d) jäsenen tai sen alueella olevien asianomaisten elinten jäsenyys kansainvälisissä ja alueellisissa järjestöissä ja järjestelmissä terveys- tai kasvinsuojelun alalla sekä tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluvissa kahden- tai monenkeskisissä sopimuksissa ja järjestelyissä ja osallistuminen niihin, sekä tällaisten sopimusten ja järjestelyjen tekstit.

4. Jäsenten on varmistettava, että mikäli asiasta kiinnostuneet jäsenet pyytävät jäljennöksiä asiakirjoista, nämä toimitetaan niille samaan hintaan (mikäli maksullisia), lukuun ottamatta toimituskuluja, kuin asianosaisen jäsenen kansalaisille.⁶

Ilmoitusmenettelyt

5. Mikäli kansainvälistä standardia, ohjetta tai suositusta ei ole tai ehdotetun terveys- tai kasvinsuojelumääräyksen sisältö ei ole pääkohdiltaan sama kuin kansainvälisen standardin, ohjeen tai suosituksen sisältö, ja jos määräyksellä saattaa olla merkittävä vaikutus muiden jäsenten kauppaan, jäsenten tulee

(a) julkaista varhaisessa vaiheessa ilmoitus siten, että asiasta kiinnostuneet jäsenet voivat tutustua määräyksen käyttöön ottamista koskevaan ehdotukseen;

(b) ilmoittaa muille jäsenille sihteeristön kautta niistä tuotteista, jotka tulevat määräyksen piiriin, mukaan lukien lyhyt maininta ehdotetun säännöksen tavoitteesta ja perustelusta. Tällaisia ilmoituksia on tehtävä varhaisessa vaiheessa, jolloin vielä voidaan tehdä oikaisuja ja ottaa huomautuksia huomioon;

(c) toimittaa pyynnöstä muille jäsenille jäljennöksiä ehdotetusta säännöksestä ja mikäli mahdollista yksilöidä ne osat, jotka pääkohdiltaan poikkeavat kansainvälisistä standardeista, ohjeista tai suosituksista;

(d) antaa ilman syrjintää muille jäsenille kohtuullisesti aikaa esittää kirjallisia huomautuksia, keskustella pyynnöstä näistä huomautuksista ja ottaa huomautukset ja keskustelujen tulokset huomioon.

(d) the membership and participation of the Member, or of relevant bodies within its territory, in international and regional sanitary and phytosanitary organizations and systems, as well as in bilateral and multilateral agreements and arrangements within the scope of this Agreement, and the texts of such agreements and arrangements.

4. Members shall ensure that where copies of documents are requested by interested Members, they are supplied at the same price (if any), apart from the cost of delivery, as to the nationals⁶ of the Member concerned.

Notification procedures

5. Whenever an international standard, guideline or recommendation does not exist or the content of a proposed sanitary or phytosanitary regulation is not substantially the same as the content of an international standard, guideline or recommendation, and if the regulation may have a significant effect on trade of other Members, Members shall:

(a) publish a notice at an early stage in such a manner as to enable interested Members to become acquainted with the proposal to introduce a particular regulation;

(b) notify other Members, through the Secretariat, of the products to be covered by the regulation together with a brief indication of the objective and rationale of the proposed regulation. Such notifications shall take place at an early stage, when amendments can still be introduced and comments taken into account;

(c) provide upon request to other Members copies of the proposed regulation and, whenever possible, identify the parts which in substance deviate from international standards, guidelines or recommendations;

(d) without discrimination, allow reasonable time for other Members to make comments in writing, discuss these comments upon request, and take the comments and the results of the discussions into account.

⁶ Milloin tässä sopimuksessa viitataan "kansalaisiin" termin katsotaan WTO:n jäseninä olevien erillisten tullialueiden osalta tarkoittavan henkilöitä, luonnollisia tai juridisia, joiden kotipaikka on ko. tullialue tai joilla on todellinen ja toimiva teollinen tai kaupallinen laitos sen alueella.

⁶ When "nationals" are referred to in this Agreement, the term shall be deemed, in the case of a separate customs territory Member of the WTO, to mean persons, natural or legal, who are domiciled or who have a real and effective industrial or commercial establishment in that customs territory.

6. Jos jäsenelle aiheutuu tai uhkaa aiheutua terveyden suojeluun liittyviä äkillisiä ongelmia, kyseinen jäsen voi tarpeen mukaan jättää pois tämän liitteen 5 kohdassa lueteltuja vaiheita, sillä edellytyksellä, että jäsen

(a) viipymättä ilmoittaa muille jäsenille sihteeristön kautta kyseisestä säännöksestä ja sen piiriin kuuluvista tuotteista, yhdessä lyhyen maininnan kanssa säännöksen tavoitteesta ja perustelusta, mukaan lukien vakavan ongelman / vakavien ongelmien laatu;

(b) antaa pyynnöstä muille jäsenille jäljennöksiä säännöksestä;

(c) sallii muiden jäsenten tehdä kirjallisia huomautuksia, keskustelee pyynnöstä näistä huomautuksista ja ottaa huomautukset ja keskustelujen tulokset huomioon.

7. Sihteeristölle toimitettavat ilmoitukset laaditaan englanniksi, ranskaksi tai espanjaksi.

8. Muiden jäsenten pyynnöstä teollisuusmaajäsenten on annettava jäljennöksiä tiettyyn ilmoitukseen liittyvistä asiakirjoista tai, laajojen asiakirjojen ollessa kysymyksessä, yhteenvetoja niistä englanniksi, ranskaksi tai espanjaksi.

9. Sihteeristö jakaa viipymättä jäljennöksiä ilmoituksesta kaikille jäsenille ja asiasta kiinnostuneille kansainvälisille järjestöille ja kiinnittää kehitysmaajäsenten huomion sellaisiin ilmoituksiin, jotka koskevat niille erityisen tärkeitä tuotteita.

10. Jäsenen on nimettävä yksi keskushallinnon viranomainen, joka on vastuussa tämän liitteen 5, 6, 7 ja 8 kohtien mukaisia ilmoitusmenettelyjä koskevien määräysten täytäntönpästä kansallisella tasolla.

Yleiset varaukset

11. Mitään tässä sopimuksessa ei saa tulkita tavalla, joka vaatisi

(a) ehdotusten yksityiskohtien tai jäljennösten toimittamista tai tekstien julkaisemista muulla kuin jäsenen kielellä, ellei tämän liitteen 8 kohdassa toisin säädetä; tai

(b) jäseniä paljastamaan luottamuksellisia tietoja, jotka haittaisivat terveys- tai kasvinsuojelua koskevan lainsäädännön täytäntönpästä tai jotka vahingoittaisivat tiettyjen yritysten oikeutettuja kaupallisia etuja.

6. However, where urgent problems of health protection arise or threaten to arise for a Member, that Member may omit such of the steps enumerated in paragraph 5 of this Annex as it finds necessary, provided that the Member:

(a) immediately notifies other Members, through the Secretariat, of the particular regulation and the products covered, with a brief indication of the objective and the rationale of the regulation, including the nature of the urgent problem(s);

(b) provides, upon request, copies of the regulation to other Members;

(c) allows other Members to make comments in writing, discusses these comments upon request, and takes the comments and the results of the discussions into account.

7. Notifications to the Secretariat shall be in English, French or Spanish.

8. Developed country Members shall, if requested by other Members, provide copies of the documents or, in case of voluminous documents, summaries of the documents covered by a specific notification in English, French or Spanish.

9. The Secretariat shall promptly circulate copies of the notification to all Members and interested international organizations and draw the attention of developing country Members to any notifications relating to products of particular interest to them.

10. Members shall designate a single central government authority as responsible for the implementation, on the national level, of the provisions concerning notification procedures according to paragraphs 5, 6, 7 and 8 of this Annex.

General reservations

11. Nothing in this Agreement shall be construed as requiring:

(a) the provision of particulars or copies of drafts or the publication of texts other than in the language of the Member except as stated in paragraph 8 of this Annex; or

(b) Members to disclose confidential information which would impede enforcement of sanitary or phytosanitary legislation or which would prejudice the legitimate commercial interests of particular enterprises.

LIITE C

VALVONTA-, TARKASTUS- JA
HYVÄKSYMISMENETTELYT⁷

1. Jäsenten on varmistettava kaikkien menettelyjen osalta, joilla tutkitaan ja varmistetaan terveys- tai kasvinsuojelutoimien täytännönpano, että

(a) tällaisiin menettelyihin ryhdytään ja ne suoritetaan ilman aiheetonta viivytystä tavalla, joka takaa vähintään yhtä edullisen kohtelun tuontitavaroille kuin vastaaville kotimaisille tuotteille;

(b) kunkin menettelyn tavanomainen käsittelyaika julkaistaan tai ennakoitu käsittelyaika ilmoitetaan hakijalle tämän pyynnöstä; saatuaan hakemuksen toimivaltainen elin tutkii viivymättä asiakirjojen täydellisyyden ja ilmoittaa hakijalle tarkasti ja täydellisesti kaikista puutteista; toimivaltainen elin toimittaa mahdollisimman pian hakijalle menettelyn tulokset tarkasti ja täydellisesti, jotta korjaaviin toimenpiteisiin voidaan tarvittaessa ryhtyä; silloinkin kun hakemuksessa on puutteita toimivaltainen elin jatkaa menettelyä niin pitkälle kuin on käytännössä mahdollista, mikäli hakija näin pyytää ja että hakijalle ilmoitetaan pyynnöstä käynnissä olevasta menettelyn vaiheesta ja selitetään mahdolliset viivytykset;

(c) tiedonantovaatimukset rajoitetaan siihen, mikä on tarpeellista asianmukaisia valvonta-, tarkastus- ja hyväksymismenettelyjä varten, mukaan lukien lisäaineiden käytön tai epäpuhauksien sallittujen määrien hyväksyminen;

(d) sellaisten tuontitavaroita koskevien tietojen luottamuksellisuutta, jotka syntyvät tai toimitetaan valvonnan, tarkastuksen ja hyväksymisen yhteydessä, kunnioitetaan vähintään samalla tavalla kuin kotimaisten tuotteiden osalta ja siten, että turvataan oikeutetut kaupalliset edut;

⁷ Valvonta- tarkastus- ja hyväksymismenettelyt sisältävät muun muassa näytteenotto-, testaus- ja sertifiointimenettelyt.

ANNEX C

CONTROL, INSPECTION AND
APPROVAL PROCEDURES⁷

1. Members shall ensure, with respect to any procedure to check and ensure the fulfilment of sanitary or phytosanitary measures, that:

(a) such procedures are undertaken and completed without undue delay and in no less favourable manner for imported products than for like domestic products;

(b) the standard processing period of each procedure is published or that the anticipated processing period is communicated to the applicant upon request; when receiving an application, the competent body promptly examines the completeness of the documentation and informs the applicant in a precise and complete manner of all deficiencies; the competent body transmits as soon as possible the results of the procedure in a precise and complete manner to the applicant so that corrective action may be taken if necessary; even when the application has deficiencies, the competent body proceeds as far as practicable with the procedure if the applicant so requests; and that upon request, the applicant is informed of the stage of the procedure, with any delay being explained;

(c) information requirements are limited to what is necessary for appropriate control, inspection and approval procedures, including for approval of the use of additives or for the establishment of tolerances for contaminants in food, beverages or feedstuffs;

(d) the confidentiality of information about imported products arising from or supplied in connection with control, inspection and approval is respected in a way no less favourable than for domestic products and in such a manner that legitimate commercial interests are protected;

⁷ Control, inspection and approval procedures include, *inter alia*, procedures for sampling, testing and certification.

(e) vaatimukset tuotteen yksittäisten kappaleiden valvomiseksi, tarkastamiseksi ja hyväksymiseksi rajoitetaan siihen, mikä on kohtuullista ja tarpeellista;

(f) tuontitavaroita koskeville menettelyille asetetut maksut ovat tasapuolisia suhteessa maksuihin, jotka veloitetaan vastaavista kotimaisista tuotteista tai toiselta jäseneltä tulevista tuotteista, eikä niiden tule olla korkeampia kuin palvelun todellinen kustannus;

(g) menettelyissä käytettyjen laitosten sijoittamisessa ja näytteiden valitsemisessa käytetään samoja kriteereitä tuontitavaroiden kuin kotimaisten tuotteiden osalta hakijoille, tuojille, viejille tai näiden edustajille aiheutuvan haitan minimoimiseksi;

(h) mikäli tuotetta koskevia eritelmiä muutetaan valvonnan ja tarkastuksen jälkeen ottaen huomioon alla olevat määräykset, muutettua tuotetta koskeva menettely rajoitetaan siihen, mikä on tarpeellista sen määrittelemiseksi, voiko riittävästi luottaa siihen, että tuote on edelleen asianomaisten määräysten mukainen; ja

(i) on olemassa menettely näiden menettelyjen käyttöä koskevien valitusten käsittelemiseksi ja korjaaviin toimenpiteisiin ryhtymiseksi silloin kun valitus on oikeutettu.

Mikäli tuojajäsen käyttää elintarvikelisiä aineiden käytön hyväksymiseksi tai elintarvikkeissa, rehuissa tai juomissa olevien epäpuhtauksien sallittujen pitoisuuksien määrittelemiseksi järjestelmää, joka kieltää tai estää tuotteiden pääsyn sen kotimarkkinoille sen perusteella, että hyväksyminen puuttuu, tuojajäsenen on harkittava asianomaisten kansainvälisten standardien käyttöä markkinoille pääsyn perustana kunnes on tehty lopullinen määrittely.

2. Mikäli terveys- tai kasvinuojelutoimi määrää valvonnasta tuotannossa, jäsen, jonka alueella tuotanto tapahtuu, on annettava tarvittavaa apua tällaisen valvonnan ja valvontaviranomaisten työn helpottamiseksi.

3. Mikään tässä sopimuksessa ei estä jäseniä suorittamasta kohtuullisia tarkastuksia omilla alueillaan.

(e) any requirements for control, inspection and approval of individual specimens of a product are limited to what is reasonable and necessary;

(f) any fees imposed for the procedures on imported products are equitable in relation to any fees charged on like domestic products or products originating in any other Member and should be no higher than the actual cost of the service;

(g) the same criteria should be used in the siting of facilities used in the procedures and the selection of samples of imported products as for domestic products so as to minimize the inconvenience to applicants, importers, exporters or their agents;

(h) whenever specifications of a product are changed subsequent to its control and inspection in light of the applicable regulations, the procedure for the modified product is limited to what is necessary to determine whether adequate confidence exists that the product still meets the regulations concerned; and

(i) a procedure exists to review complaints concerning the operation of such procedures and to take corrective action when a complaint is justified.

Where an importing Member operates a system for the approval of the use of food additives or for the establishment of tolerances for contaminants in food, beverages or feedstuffs which prohibits or restricts access to its domestic markets for products based on the absence of an approval, the importing Member shall consider the use of a relevant international standard as the basis for access until a final determination is made.

2. Where a sanitary or phytosanitary measure specifies control at the level of production, the Member in whose territory the production takes place shall provide the necessary assistance to facilitate such control and the work of the controlling authorities.

3. Nothing in this Agreement shall prevent Members from carrying out reasonable inspection within their own territories.

SOPIMUS TEKSTIILI- JA VAATETUS- TUOTTEISTA

Jäsenet, jotka

palauttavat mieleen ministereiden sopineen Punta del Estessä siitä, että ”neuvotteluissa tekstiili- ja vaatetustuotteista pyritään valmistelemaan menettelytapoja, joiden myötä tämä sektori sisällytettäisiin lopullisesti GATTiin vahvistettujen GATTin sääntöjen ja periaatteiden perusteella, ja siten samalla myös myötävaikuttamaan tavoitteeseen edelleen vapauttaa kauppaa”;

palauttavat myös mieleen, että kauppaneuvottelukomitean päätöksellä huhtikuussa 1989 sovittiin, että sisällyttäminen tulisi aloittaa Uruguayn kierroksen monenkeskisten kauppaneuvottelujen päättymisen jälkeen, ja että sen tulisi olla luonteeltaan vaiheittainen;

palauttavat edelleen mieleen, että sovittiin erityiskohtelun antamisesta vähiten kehittyneille kehitysmaajäsenille;

sopivat seuraavaa:

Artikla 1

1. Tämä sopimus asettaa määräyksiä, joita jäsenten on noudatettava siirtymäkauden aikana tekstiili- ja vaatetussektorin sisällyttämiseksi GATT 1994 -sopimukseen.

2. Jäsenet sopivat 2 artiklan 18 kohdan ja 6 artiklan 6(b) kohdan määräysten käyttämisestä sellaisella tavalla, että ne sallivat pienten toimittajien markkinoillepääsymahdollisuuksien merkittävän parantamisen sekä uusien toimittajamaiden kaupallisesti merkittävien kaupankäyntimahdollisuuksien kehittymisen tekstiili- ja vaatetustuotteiden kaupassa.¹

3. Jäsenet ottavat asianmukaisesti huomioon sellaisten jäsenten tilanteen, jotka eivät ole hyväksyneet vuodesta 1986 tehtyjä, Kansainvälisen tekstiili- ja vaatetuskaupan järjestelyjen jatkamista koskevia pöytäkirjoja (tässä sopimuksessa ”MFA”), ja sikäli kuin on mahdollista, myöntävät niille erityiskohtelun soveltaessaan tämän sopimuksen määräyksiä.

¹ Sikäli kuin mahdollista, myös vähiten kehittyneen kehitysmaajäsenten vienti voisi hyötyä tästä määräyksestä.

AGREEMENT ON TEXTILES AND CLOTHING

Members,

Recalling that Ministers agreed at Punta del Este that ”negotiations in the area of textiles and clothing shall aim to formulate modalities that would permit the eventual integration of this sector into GATT on the basis of strengthened GATT rules and disciplines, thereby also contributing to the objective of further liberalization of trade”;

Recalling also that in the April 1989 Decision of the Trade Negotiations Committee it was agreed that the process of integration should commence following the conclusion of the Uruguay Round of Multilateral Trade Negotiations and should be progressive in character;

Recalling further that it was agreed that special treatment should be accorded to the least-developed country Members;

Hereby agree as follows:

Article 1

1. This Agreement sets out provisions to be applied by Members during a transition period for the integration of the textiles and clothing sector into GATT 1994.

2. Members agree to use the provisions of paragraph 18 of Article 2 and paragraph 6(b) of Article 6 in such a way as to permit meaningful increases in access possibilities for small suppliers and the development of commercially significant trading opportunities for new entrants in the field of textiles and clothing trade.¹

3. Members shall have due regard to the situation of those Members which have not accepted the Protocols extending the Arrangement Regarding International Trade in Textiles (referred to in this Agreement as the ”MFA”) since 1986 and, to the extent possible, shall afford them special treatment in applying the provisions of this Agreement.

¹ To the extent possible, exports from a least-developed country Member may also benefit from this provision.

4. Jäsenet sopivat, että puuvillaa tuottavien viejäjäsenten erityisetujen tulisi, niiden kanssa neuvotellen, heijastua tämän sopimuksen määräysten toimeenpanemisessa.

5. Helpottaakseen tekstiili- ja vaatesektorin sisällyttämistä GATT 1994 -sopimukseen jäsenten olisi hyväksyttävä jatkuva itsenäinen teollisuuden sopeuttaminen sekä markkinoillaan kasvava kilpailu.

6. Ellei tässä sopimuksessa toisin määrätä, sen määräykset eivät vaikuta jäsenten oikeuksiin tai velvoitteisiin, jotka perustuvat WTO-sopimuksen ja sen liitteenä oleviin monenkeskisten kauppasopimusten määräyksiin.

7. Ne tekstiili- ja vaateustuotteet, joihin tätä sopimusta sovelletaan, on lueteltu liitteessä.

Artikla 2

1. Kaikki määrälliset rajoitukset kahdenvälisissä sopimuksissa, jotka perustuvat MFA:n 4 artiklaan, tai jotka on ilmoitettu 7 tai 8 artiklojen perusteella ja jotka ovat voimassa tämän sopimuksen voimaantuloa edeltävänä päivänä, on 60 päivän kuluessa sopimuksen voimaantulosta ilmoitettava yksityiskohtaisesti, mukaan lukien rajoitustasot, kasvumäärät ja joustavuusmääräykset, 8 artiklan nojalla perustetulle tekstiilitarkkailuelimelle (tässä sopimuksessa "TMB") niiden jäsenten toimesta, jotka soveltavat kyseisiä rajoituksia. Jäsenet sopivat siitä, että WTO-sopimuksen voimaantulopäivämäärästä lukien kaikkiin kyseisiin rajoituksiin GATT 1947 -sopimuksen sopimuspuolten välillä, jotka ovat voimassa päivää ennen tätä voimaantulemistä, sovelletaan tämän sopimuksen määräyksiä.

2. TMB jakaa kyseiset ilmoitukset tiedoksi kaikille jäsenille. Jokainen jäsen voi 60 päivän kuluessa ilmoitusten jakamisesta saattaa TMB:n huomioon ilmoituksia koskevia sellaisia näkökohtia, jotka se katsoo asianmukaisiksi. Nämä näkökohdat on jaettava toisten jäsenten tiedoksi. TMB voi antaa asianomaisille jäsenille soveliaiksi katsomiaan suosituksia.

3. Milloin edellä olevan 1 kohdan perusteella ilmoitettavien rajoitusten 12 kuukauden jakso ei vastaa 12 kuukauden jaksoa välittömästi ennen WTO-sopimuksen voimaantuloa, asianomaisten jäsenten olisi sovittava keskenään järjestelyistä, joilla rajoitusjakso saatetaan so-

4. Members agree that the particular interests of the cotton-producing exporting Members should, in consultation with them, be reflected in the implementation of the provisions of this Agreement.

5. In order to facilitate the integration of the textiles and clothing sector into GATT 1994, Members should allow for continuous autonomous industrial adjustment and increased competition in their markets.

6. Unless otherwise provided in this Agreement, its provisions shall not affect the rights and obligations of Members under the provisions of the WTO Agreement and the Multilateral Trade Agreements.

7. The textile and clothing products to which this Agreement applies are set out in the Annex.

Article 2

1. All quantitative restrictions within bilateral agreements maintained under Article 4 or notified under Article 7 or 8 of the MFA in force on the day before the entry into force of the WTO Agreement shall, within 60 days following such entry into force, be notified in detail, including the restraint levels, growth rates and flexibility provisions, by the Members maintaining such restrictions to the Textiles Monitoring Body provided for in Article 8 (referred to in this Agreement as the "TMB"). Members agree that as of the date of entry into force of the WTO Agreement, all such restrictions maintained between GATT 1947 contracting parties, and in place on the day before such entry into force, shall be governed by the provisions of this Agreement.

2. The TMB shall circulate these notifications to all Members for their information. It is open to any Member to bring to the attention of the TMB, within 60 days of the circulation of the notifications, any observations it deems appropriate with regard to such notifications. Such observations shall be circulated to the other Members for their information. The TMB may make recommendations, as appropriate, to the Members concerned.

3. When the 12-month period of restrictions to be notified under paragraph 1 does not coincide with the 12-month period immediately preceding the date of entry into force of the WTO Agreement, the Members concerned should mutually agree on arrangements to

pinusvuotta vastaavaksi² sekä määrittää kyseisten rajoitusten nimelliset lähtötasot tämän artiklan määräysten toimeenpanemiseksi. Asianomaiset jäsenet sopivat ryhtyvänsä pyynnöstä viipymättä neuvotteluihin päästäkseen sellaiseen keskinäiseen sopimukseen. Jokaisessa sellaisessa järjestelyssä on otettava huomioon muun muassa laivausten kausivaihtelut viime vuosina. Näiden neuvottelujen tulokset on ilmoitettava TMB:lle, joka tekee soveliaiksi katsomiaan suosituksia asianomaisille jäsenille.

4. Edellä olevan kohdan 1 perusteella ilmoitettujen rajoitusten katsotaan muodostavan asianomaisten jäsenten soveltamien rajoitusten kokonaisuuden WTO-sopimuksen voimaantuloa edeltävänä päivänä. Mitään uusia rajoituksia tuotteiden tai jäsenten osalta ei saa ottaa käyttöön, paitsi tämän sopimuksen määräysten tai soveltuvien GATT 1994 -sopimuksen määräysten perusteella.³ Rajoitukset, joita ei ilmoiteta 60 päivän kuluessa WTO-sopimuksen voimaantulosta, tulee poistaa viipymättä.

5. Jokainen yksipuolinen toimenpide, johon on ryhdytty MFA-sopimuksen 3 artiklan perusteella ennen WTO-sopimuksen voimaantuloa, saa olla voimassa sen määräysten mukaisen ajanjakson, mutta ei yli 12 kuukautta, jos sen on käsitellyt MFA:n nojalla perustettu tekstiilivalvontaelin (tässä sopimuksessa jäljempänä "TSB"). Jos TSB:llä ei ole ollut mahdollisuutta käsitellä sellaista yksipuolista toimenpidettä, tarkastaa sen TMB MFA:n 3 artiklan nojalla otettuja toimenpiteitä koskevien määräysten ja menettelytapojen mukaisesti. Jokainen riitautettu toimenpide, jota sovelletaan MFA:n 4 artiklan nojalla tehdyn sopimuksen mukaisesti ennen WTO-sopimuksen voimaantuloa, jota TSB:llä ei ole ollut mahdollisuutta tutkia, tutkitaan myös TMB:n toimesta MFA:n säännösten ja menettelytapojen mukaisesti, joita sovelletaan tällaiseen tutkintaan.

6. WTO-sopimuksen voimaantulopäivänä jokaisen jäsenen on sisällytettävä GATT 1994 -sopimukseen tuotteet, jotka vuonna 1990 kat-

bring the period of restrictions into line with the agreement year², and to establish notional base levels of such restrictions in order to implement the provisions of this Article. Concerned Members agree to enter into consultations promptly upon request with a view to reaching such mutual agreement. Any such arrangements shall take into account, *inter alia*, seasonal patterns of shipments in recent years. The results of these consultations shall be notified to the TMB, which shall make such recommendations as it deems appropriate to the Members concerned.

4. The restrictions notified under paragraph 1 shall be deemed to constitute the totality of such restrictions applied by the respective Members on the day before the entry into force of the WTO Agreement. No new restrictions in terms of products or Members shall be introduced except under the provisions of this Agreement or relevant GATT 1994 provisions.³ Restrictions not notified within 60 days of the date of entry into force of the WTO Agreement shall be terminated forthwith.

5. Any unilateral measure taken under Article 3 of the MFA prior to the date of entry into force of the WTO Agreement may remain in effect for the duration specified therein, but not exceeding 12 months, if it has been reviewed by the Textiles Surveillance Body (referred to in this Agreement as the "TSB") established under the MFA. Should the TSB not have had the opportunity to review any such unilateral measure, it shall be reviewed by the TMB in accordance with the rules and procedures governing Article 3 measures under the MFA. Any measure applied under an MFA Article 4 agreement prior to the date of entry into force of the WTO Agreement that is the subject of a dispute which the TSB has not had the opportunity to review shall also be reviewed by the TMB in accordance with the MFA rules and procedures applicable for such a review.

6. On the date of entry into force of the WTO Agreement, each Member shall integrate into GATT 1994 products which accounted for

² Sopimusvuodella tarkoitetaan 12-kuukautista ajanjaksoa, joka alkaa WTO-sopimuksen voimaantulopäivämäärästä sekä sitä seuraavia 12 kuukauden ajanjaksoja.

³ GATT 1994 -sopimuksen asianomaiset määräykset eivät käsitä XIX artiklaa niiden tuotteiden osalta, joita ei ole vielä sisällytetty GATT 1994 -sopimukseen, paitsi mikäli liitteet 3 kohdassa erityisesti mainitaan.

² The "agreement year" is defined to mean a 12-month period beginning from the date of entry into force of the WTO Agreement and at the subsequent 12-month intervals.

³ The relevant GATT 1994 provisions shall not include Article XIX in respect of products not yet integrated into GATT 1994, except as specifically provided in paragraph 3 of the Annex.

toivat vähintään 16 prosenttia liitteessä olevien tuotteiden tuonnin kokonaismäärästä HS nimikkeittäin tai ryhmittäin. Sisällytettäviin tuotteisiin on kuuluttava tuotteita jokaisesta seuraavasta neljästä ryhmästä: topsit ja langat, kankaat, valmistetut tekstiilituotteet ja vaateustuotteet.

7. Asianomaisten jäsenten on ilmoitettava kaikki yksityiskohdat toimenpiteistä, joihin on ryhdyttävä 6 kohdan perusteella seuraavasti:

(a) Jäsenet, jotka ylläpitävät 1 kohdan mukaisia rajoituksia sitoutuvat, huolimatta WTO-sopimuksen voimaantulopäivämäärästä, ilmoittamaan sellaiset yksityiskohdat GATT-sihteeristölle viimeistään 15. huhtikuuta 1994 tehdysä ministerikokouksen päätöksessä mainittuna päivänä. GATT-sihteeristö jakaa viivytyksettä kyseiset ilmoitukset tiedoksi muille osanottajille. Nämä ilmoitukset annetaan TMB:n käytäväksi sen jälkeen, kun se on perustettu, 21 kohdassa mainittuja tarkoituksia varten;

(b) Jäsenten, jotka ovat 6 artiklan 1 kohdan perusteella säilyttäneet oikeuden käyttää 6 artiklan määräyksiä, on ilmoitettava kyseiset yksityiskohdat TMB:lle viimeistään 60 päivänä WTO-sopimuksen voimaantulosta tai siinä tapauksessa, että näihin jäseniin sovelletaan 1 artiklan 3 kohtaa, viimeistään 12. kuukauden kuluttua WTO-sopimuksen voimaantulosta. TMB jakaa kyseiset ilmoitukset tiedoksi muille osapuolille ja käsittelee ne, 21 kohdan mukaisesti.

8. Jäljelläolevat tuotteet, toisin sanoen tuotteet, joita ei ole sisällytetty GATT 1994 -sopimukseen 6 kohdan perusteella, sisällytetään HS nimikkeittäin tai ryhmittäin kolmessa vaiheessa seuraavasti:

(a) WTO-sopimuksen voimassaolon 37. kuukauden ensimmäisenä päivänä tuotteet, jotka kattoivat vähintään 17 prosenttia jäsenen liitteessä mainittujen tuotteiden vuoden 1990 kokonaistuonnista. Niihin tuotteisiin, jotka jäsenen on sisällytettävä, on kuuluttava tuotteita jokaisesta seuraavasta neljästä ryhmästä: topsit ja langat, kankaat, valmistetut tekstiilituotteet ja vaateustuotteet.

(b) WTO-sopimuksen voimassaolon 85. kuukauden ensimmäisenä päivänä tuotteet, jotka kattoivat vähintään 18 prosenttia jäsenen liitteessä mainittujen tuotteiden vuoden 1990 kokonaistuonnista. Niihin tuotteisiin, jotka jäsenen on sisällytettävä, on kuuluttava tuotteita

not less than 16 per cent of the total volume of the Member's 1990 imports of the products in the Annex, in terms of HS lines or categories. The products to be integrated shall encompass products from each of the following four groups: tops and yarns, fabrics, made-up textile products, and clothing.

7. Full details of the actions to be taken pursuant to paragraph 6 shall be notified by the Members concerned according to the following:

(a) Members maintaining restrictions falling under paragraph 1 undertake, notwithstanding the date of entry into force of the WTO Agreement, to notify such details to the GATT Secretariat not later than the date determined by the Ministerial Decision of 15 April 1994. The GATT Secretariat shall promptly circulate these notifications to the other participants for information. These notifications will be made available to the TMB, when established, for the purposes of paragraph 21;

(b) Members which have, pursuant to paragraph 1 of Article 6, retained the right to use the provisions of Article 6, shall notify such details to the TMB not later than 60 days following the date of entry into force of the WTO Agreement, or, in the case of those Members covered by paragraph 3 of Article 1, not later than at the end of the 12th month that the WTO Agreement is in effect. The TMB shall circulate these notifications to the other Members for information and review them as provided in paragraph 21.

8. The remaining products, i.e. the products not integrated into GATT 1994 under paragraph 6, shall be integrated, in terms of HS lines or categories, in three stages, as follows:

(a) on the first day of the 37th month that the WTO Agreement is in effect, products which accounted for not less than 17 per cent of the total volume of the Member's 1990 imports of the products in the Annex. The products to be integrated by the Members shall encompass products from each of the following four groups: tops and yarns, fabrics, made-up textile products, and clothing;

(b) on the first day of the 85th month that the WTO Agreement is in effect, products which accounted for not less than 18 per cent of the total volume of the Member's 1990 imports of the products in the Annex. The products to be integrated by the Members shall

jokaisesta seuraavasta neljästä ryhmästä: topsit ja langat, kankaat, valmistetut tekstiilituotteet ja vaateustuotteet.

(c) WTO-sopimuksen voimassaolon 121. kuukauden ensimmäisenä päivänä tekstiili- ja vaateussektorin on oltava sisällytettynä GATT 1994 -sopimukseen, kaikkien tämän sopimuksen alaisten rajoitusten tultua poistetuiksi.

9. Jäsenten, jotka ovat ilmoittaneet 6 artiklan 1 kohdan perusteella, ettei heidän tarkoituksenaan ole säilyttää oikeutta käyttää 6 artiklan määräyksiä, katsotaan tämän sopimuksen kannalta sisällyttäneen tekstiili- ja vaateustuotteensa GATT 1994 -sopimukseen. Sellaiset jäsenet vapautetaan siten noudattamasta 6—8 ja 11 kohtien määräyksiä.

10. Mikään tässä sopimuksessa ei estä jäsentä, joka on jättänyt sisällyttämishojelman 6 tai 8 kohtien mukaisesti, sisällyttämästä tuotteita GATT 1994 -sopimukseen aikaisemmin kuin kyseisessä ohjelmassa. Jokainen tällainen tuotteiden sisällytys tulee kuitenkin voimaan sopimusvuoden alussa, ja yksityiskohdat on ilmoitettava TMB:lle vähintään kolme kuukautta sitä ennen jaettaviksi kaikille jäsenille.

11. Asianomaiset sisällyttämishojelmat, jotka perustuvat 8 kohtaan, on yksityiskohtaisesti ilmoitettava TMB:lle vähintään 12 kuukautta ennen niiden voimaantua ja TMB:n on jaettava ne kaikille jäsenille.

12. 8 kohdassa mainittujen jäljelläolevien tuotteiden lähtörajoitustasojen on oltava 1 kohdassa mainittujen rajoitustasojen mukaisia.

13. Tämän sopimuksen 1 vaiheessa (WTO-sopimuksen voimaantulopäivämäärästä sen voimassaolon 36. kuukauteen, joka mukaan lukien) jokaista, ennen WTO-sopimuksen voimaantuloa edeltävän 12 kuukauden jakson aikana voimassaollutta kahdenkeskiseen MFA-pohjaiseen sopimukseen perustuvaa rajoitusta on kasvatettava vuosittain vähintään asianomaiselle rajoitukselle asetetulla kasvuprosentilla, jota korotetaan 16 prosenttia.

14. Paitsi milloin tavarakauppaneuvosto tai riitojenratkaisuelin päättää toisin 8 artiklan 12 kohdan perusteella, jokaisen jäljelläolevan rajoituksen tasoa on kasvatettava vuosittain tämän sopimuksen myöhemmissä vaiheissa vähintään seuraavasti:

(i) vaihetta 2 varten (WTO-sopimuksen voimassaolon 37. kuukaudesta 84. kuukauteen,

encompass products from each of the following four groups: tops and yarns, fabrics, made-up textile products, and clothing;

(c) on the first day of the 121st month that the WTO Agreement is in effect, the textiles and clothing sector shall stand integrated into GATT 1994, all restrictions under this Agreement having been eliminated.

9. Members which have notified, pursuant to paragraph 1 of Article 6, their intention not to retain the right to use the provisions of Article 6 shall, for the purposes of this Agreement, be deemed to have integrated their textiles and clothing products into GATT 1994. Such Members shall, therefore, be exempted from complying with the provisions of paragraphs 6 to 8 and 11.

10. Nothing in this Agreement shall prevent a Member which has submitted an integration programme pursuant to paragraph 6 or 8 from integrating products into GATT 1994 earlier than provided for in such a programme. However, any such integration of products shall take effect at the beginning of an agreement year, and details shall be notified to the TMB at least three months prior thereto for circulation to all Members.

11. The respective programmes of integration, in pursuance of paragraph 8, shall be notified in detail to the TMB at least 12 months before their coming into effect, and circulated by the TMB to all Members.

12. The base levels of the restrictions on the remaining products, mentioned in paragraph 8, shall be the restraint levels referred to in paragraph 1.

13. During Stage 1 of this Agreement (from the date of entry into force of the WTO Agreement to the 36th month that it is in effect, inclusive) the level of each restriction under MFA bilateral agreements in force for the 12-month period prior to the date of entry into force of the WTO Agreement shall be increased annually by not less than the growth rate established for the respective restrictions, increased by 16 per cent.

14. Except where the Council for Trade in Goods or the Dispute Settlement Body decides otherwise under paragraph 12 of Article 8, the level of each remaining restriction shall be increased annually during subsequent stages of this Agreement by not less than the following:

(a) for Stage 2 (from the 37th to the 84th month that the WTO Agreement is in effect,

joka mukaan lukien) asianomaisten rajoitusten 1 vaiheen kasvuprosentti 25 prosenttia korotettuna;

(ii) vaihetta 3 varten (WTO-sopimuksen voimaolon 85. kuukaudesta 120. kuukauteen, joka mukaan lukien) asianomaisten rajoitusten 2 vaiheen kasvuprosentti 27 prosenttia korotettuna.

15. Mikään tässä sopimuksessa ei estä jäsentä poistamasta jotakin tämän artiklan perusteella ylläpidettävää rajoitusta, joka on voimassa jonkin siirtymäkauden sopimusvuoden alussa edellyttäen, että asianomaiselle viejäjäsenelle ja TMB:lle ilmoitetaan asiasta vähintään kolme kuukautta ennen poistamisen voimaantuloa. Ennakoilmoitusaikaa voidaan lyhentää 30 päivään rajoituksen kohteena olevan jäsenen suostumuksella. TMB jakaa kyseiset ilmoitukset kaikille jäsenille. Harkitessaan rajoitusten poistamista tämän kohdan tarkoittamassa mielessä asianomaisten jäsenten on otettava huomioon muiden jäsenten samanlaisen viennin kohtelu.

16. Joustavuusmääräysten, toisin sanoen siirto tuoteryhmästä toiseen, siirto seuraavalle vuodelle, ja kiintiöennakko, joita sovelletaan kaikkiin tämän artiklan mukaisesti voimassa oleviin rajoituksiin, on oltava samat kuin MFA-pohjaiset kahdenväliset sopimukset edellyttävät 12 kuukauden jakson aikana ennen WTO-sopimuksen voimaantuloa. Määrällisiä rajoituksia ei saa asettaa tai ylläpitää yhdistetylle käytölle, joka koskee siirtoa tuoteryhmästä toiseen, siirtoa seuraavalle vuodelle tai kiintiöennakkoa.

17. Hallinnollisista järjestelyistä, jotka katsotaan tarpeellisiksi tämän artiklan määräysten täytäntöönpanemiseksi, on sovittava asianomaisten jäsenten kesken. Jokaisesta tällaisesta järjestelystä on ilmoitettava TMB:lle.

18. Niille jäsenille, joiden vientiin kohdistuu rajoituksia päivää ennen WTO-sopimuksen voimaantuloa ja joiden rajoitukset ovat 1,2 prosenttia tai vähemmän tuojajäsenen joulukuun 31 päivänä 1991 soveltamien ja tämän artiklan perusteella ilmoitettujen rajoitusten kokonaismäärästä, on merkittävästi parannettava viennin markkinoillepääsyä WTO-sopimuksen voimaantullessa ja tämän sopimuksen voimaoloaikana aikaistamalla yhdellä vaiheella 13 ja 14 kohdista ilmeneviä kasvumääriä tai ainakin vastaavilla muutoksilla, joista voi-

inclusive), the growth rate for the respective restrictions during Stage 1, increased by 25 percent;

(b) for Stage 3 (from the 85th to the 120th month that the WTO Agreement is in effect, inclusive), the growth rate for the respective restrictions during Stage 2, increased by 27 percent.

15. Nothing in this Agreement shall prevent a Member from eliminating any restriction maintained pursuant to this Article, effective at the beginning of any agreement year during the transition period, provided the exporting Member concerned and the TMB are notified at least three months prior to the elimination coming into effect. The period for prior notification may be shortened to 30 days with the agreement of the restrained Member. The TMB shall circulate such notifications to all Members. In considering the elimination of restrictions as envisaged in this paragraph, the Members concerned shall take into account the treatment of similar exports from other Members.

16. Flexibility provisions, i.e. swing, carry-over and carry forward, applicable to all restrictions maintained pursuant to this Article, shall be the same as those provided for in MFA bilateral agreements for the 12-month period prior to the entry into force of the WTO Agreement. No quantitative limits shall be placed or maintained on the combined use of swing, carryover and carry forward.

17. Administrative arrangements, as deemed necessary in relation to the implementation of any provision of this Article, shall be a matter for agreement between the Members concerned. Any such arrangements shall be notified to the TMB.

18. As regards those Members whose exports are subject to restrictions on the day before the entry into force of the WTO Agreement and whose restrictions represent 1.2 per cent or less of the total volume of the restrictions applied by an importing Member as of 31 December 1991 and notified under this Article, meaningful improvement in access for their exports shall be provided, at the entry into force of the WTO Agreement and for the duration of this Agreement, through advancement by one stage of the growth rates set out

daan yhteisesti sopia koskien erilaista lähtörajoitustasojen, kasvu- ja joustavuusmääräysten yhdistelemistä. Sellaisista parannuksista on ilmoitettava TMB:lle.

19. Kaikissa tapauksissa, joissa jäsen tämän sopimuksen voimassaoloaikana käynnistää suojalauseketoimenpiteen GATT 1994 -sopimuksen XIX artiklan perusteella yksittäisen tuotteen osalta yhden vuoden kuluessa välittömästi kyseisen tuotteen tämän artiklan mukaisesta GATT 1994 -sopimukseen sisällyttämisestä, sovelletaan XIX artiklan määräyksiä siten, kuin niitä tulkitaan sopimuksessa suojalausekeista, paitsi 20 kohdan osalta.

20. Mikäli sellaista toimenpidettä sovelletaan käyttämällä tullien ulkopuolisia keinoja, kyseisen tuojajäsenen on sovellettava toimenpidettä GATT 1994 -sopimuksen XIII artiklan 2d kohdassa määritellyllä tavalla jokaisen viejäjäsenen pyynnöstä, jonka vienti sellaisissa tuotteissa oli tämän sopimuksen rajoitusten alaista yhden vuoden aikana välittömästi ennen suojalauseketoimenpiteen asettamista. Kyseisen viejäjäsenen on hallinnoitava sellaista toimenpidettä. Sovellettavalla tasolla ei saa vähentää asianomaista vientiä alle viimeaikaisen tyyppillisen jakson tasoa, jakson joka tavallisesti on kyseisen jäsenen viennin keskiarvo viimeksikuluineilta kolmelta vuodelta, joilta tilastot ovat käytettävissä. Lisäksi, kun suojalauseketoimenpidettä sovelletaan kauemmin kuin yhden vuoden ajan, sovellettavaa tasoa on asteittain vapautettava säännöllisin väliajoin soveltamiskautena. Sellaisissa tapauksissa kyseinen viejäjäsen ei saa käyttää oikeutta peruuttaa oleellisesti vastaavia myönnytyksiä tai muita velvoitteita GATT 1994 -sopimuksen XIX artiklan 3(a) kohdan mukaisesti.

21. TMB tehtävänä on tarkastella tämän artiklan täytäntöönpanoa. Se tarkastelee jokaisen jäsenen pyynnöstä jokaista erityiskysymystä, joka koskee tämän artiklan määräysten täytäntöönpanoa. Se antaa tarkoituksenmukaisia suosituksia tai päätöksiä 30 päivän kuluessa kyseiselle jäsenelle tai kyseisille jäsenille, kutsuttuaan sellaiset jäsenet osallistumaan asian käsittelyyn.

Artikla 3

1. Jäsenten, jotka 60 päivän kuluessa WTO-sopimuksen voimaantulosta ylläpitävät joko

in paragraphs 13 and 14, or through at least equivalent changes as may be mutually agreed with respect to a different mix of base levels, growth and flexibility provisions. Such improvements shall be notified to the TMB.

19. In any case, during the duration of this Agreement, in which a safeguard measure is initiated by a Member under Article XIX of GATT 1994 in respect of a particular product during a period of one year immediately following the integration of that product into GATT 1994 in accordance with the provisions of this Article, the provisions of Article XIX, as interpreted by the Agreement on Safeguards, will apply, save as set out in paragraph 20.

20. Where such a measure is applied using non-tariff means, the importing Member concerned shall apply the measure in a manner as set forth in paragraph 2(d) of Article XIII of GATT 1994 at the request of any exporting Member whose exports of such products were subject to restrictions under this Agreement at any time in the one-year period immediately prior to the initiation of the safeguard measure. The exporting Member concerned shall administer such a measure. The applicable level shall not reduce the relevant exports below the level of a recent representative period, which shall normally be the average of exports from the Member concerned in the last three representative years for which statistics are available. Furthermore, when the safeguard measure is applied for more than one year, the applicable level shall be progressively liberalized at regular intervals during the period of application. In such cases the exporting Member concerned shall not exercise the right of suspending substantially equivalent concessions or other obligations under paragraph 3(a) of Article XIX of GATT 1994.

21. The TMB shall keep under review the implementation of this Article. It shall, at the request of any Member, review any particular matter with reference to the implementation of the provisions of this Article. It shall make appropriate recommendations or findings within 30 days to the Member or Members concerned, after inviting the participation of such Members.

Article 3

1. Within 60 days following the date of entry into force of the WTO Agreement, Members

GATT 1994 -sopimuksen mukaisia tai sen vastaisia rajoituksia⁴ tekstiili- ja vaateustuotteissa (lukuun ottamatta rajoituksia, joita ylläpidetään MFA:n perusteella ja jotka ovat 2 artiklan määräysten alaisia), on (a) ilmoitettava niistä yksityiskohtaisesti TMB:lle tai (b) annettava TMB:lle niitä koskevat ilmoitukset, jotka on toimitettu jollekin toiselle WTO:n toimielimelle. Ilmoituksissa olisi soveltuvin osin annettava tietoja rajoitusten mahdollisesta oikeutuksesta GATT 1994 -sopimuksen perusteella, mukaan lukien GATT 1994 -sopimuksen määräykset, joihin rajoitukset perustuvat.

2. Jäsenet, jotka ylläpitävät 1 kohdan mukaisia rajoituksia, lukuun ottamatta niitä, jotka perustuvat GATT 1994 -sopimuksen määräykseen, on joko

(a) saatettava ne GATT 1994 -sopimuksen mukaisiksi yhden vuoden kuluessa WTO-sopimuksen voimaantulosta ja ilmoitettava tästä toimenpiteestä tiedoksi TMB:lle; tai

(b) poistettava ne asteittain rajoituksia ylläpitävän jäsenen viimeistään kuuden kuukauden kuluessa WTO-sopimuksen voimaantulosta TMB:lle jättämän ohjelman mukaisesti. Ohjelmassa on otettava huomioon kaikki rajoitukset joiden poistaminen suoritetaan enintään tämän sopimuksen voimassaoloajan kuluessa. TMB voi antaa kyseiselle jäsenelle sellaista ohjelmaa koskevia suosituksia.

3. Tämän sopimuksen voimassaoloaikana jäsenet antavat TMB:lle tiedoksi jollekin toiselle WTO:n toimielimelle toimittamansa ilmoitukset, jotka koskevat kaikkia uusia rajoituksia tai muutoksia olemassa oleviin rajoituksiin tekstiili- ja vaateustuotteissa, joihin on ryhdytty jonkin GATT 1994 -sopimuksen määräyksen perusteella, 60 päivän kuluessa niiden voimaantulosta.

4. Jokainen jäsen voi antaa TMB:lle tiedoksi vastailmoituksen koskien rajoituksen GATT 1994 -sopimuksen perustetta tai koskien jokoista rajoitusta, josta ei ole ilmoitettu tämän artiklan määräysten mukaisesti. Jokainen jäsen voi ryhtyä sellaisia ilmoituksia koskeviin toimenpiteisiin GATT 1994 -sopimuksen määräysten tai soveltuvan WTO:n toimielimen menettelytapasääntöjen perusteella.

⁴ Rajoitukset tarkoittavat kaikkia yksipuolisia määrällisiä rajoituksia, kahdenvälisiä järjestelyjä ja muita toimepiteitä, joilla on samanlainen vaikutus.

maintaining restrictions⁴ on textile and clothing products (other than restrictions maintained under the MFA and covered by the provisions of Article 2), whether consistent with GATT 1994 or not, shall (a) notify them in detail to the TMB, or (b) provide to the TMB notifications with respect to them which have been submitted to any other WTO body. The notifications should, wherever applicable, provide information with respect to any GATT 1994 justification for the restrictions, including GATT 1994 provisions on which they are based.

2. Members maintaining restrictions falling under paragraph 1, except those justified under a GATT 1994 provision, shall either:

(a) bring them into conformity with GATT 1994 within one year following the entry into force of the WTO Agreement, and notify this action to the TMB for its information; or

(b) phase them out progressively according to a programme to be presented to the TMB by the Member maintaining the restrictions not later than six months after the date of entry into force of the WTO Agreement. This programme shall provide for all restrictions to be phased out within a period not exceeding the duration of this Agreement. The TMB may make recommendations to the Member concerned with respect to such a programme.

3. During the duration of this Agreement, Members shall provide to the TMB, for its information, notifications submitted to any other WTO bodies with respect to any new restrictions or changes in existing restrictions on textile and clothing products, taken under any GATT 1994 provision, within 60 days of their coming into effect.

4. It shall be open to any Member to make reverse notifications to the TMB, for its information, in regard to the GATT 1994 justification, or in regard to any restrictions that may not have been notified under the provisions of this Article. Actions with respect to such notifications may be pursued by any Member under relevant GATT 1994 provisions or procedures in the appropriate WTO body.

⁴ Restrictions denote all unilateral quantitative restrictions, bilateral arrangements and other measures having a similar effect.

5. TMB jakaa tämän artiklan perusteella jätetyt ilmoitukset tiedoksi kaikille jäsenille.

Artikla 4

1. Viejäjäsenen on hallinnoitava 2 artiklan tarkoittamia rajoituksia ja niitä, joita sovelletaan 6 artiklan nojalla. Tuojäsenen ei tarvitse hyväksyä laivauksia, jotka ylittävät 2 artiklan perusteella ilmoitetut rajoitukset tai rajoituksia, joita sovelletaan 6 artiklan nojalla.

2. Jäsenet sopivat, että muutosten esittäminen, kuten muutokset käytännöissä, säännöissä, menettelytavoissa, tekstiili- ja vaatetustuotteiden luokituksessa, mukaan lukien harmonoituun järjestelmään liittyvät muutokset, tämän sopimuksen mukaisesti ilmoitettujen tai sovellettujen rajoitusten täytäntöönpanoon tai hallintointiin ei saisi horjuttaa tämän sopimukseen mukaisia kyseisten jäsenten välisten oikeuksien ja velvoitteiden välistä tasapainoa, vaikuttaa kielteisesti jäsenen käytettävissä olevaan markkinoillepääsyyn, estää sellaisen markkinoillepääsyn täysimääräistä hyväksikäyttöä tai katkaista tämän sopimukseen mukaista kauppaa.

3. Jos tuote, joka muodostaa vain osan rajoituksesta, ilmoitetaan sisällytetyksi 2 artiklan määräysten mukaisesti, jäsenet sopivat, ettei mikään muutos tämän rajoituksen tasossa saa horjuttaa tämän sopimuksen mukaista kyseisten jäsenten välisten oikeuksien ja velvoitteiden tasapainoa.

4. Milloin kuitenkin 2 ja 3 kohdissa mainitut muutokset ovat tarpeellisia, jäsenet sopivat siitä, että jäsen, joka aloittaa kyseiset muutokset, ilmoittaa asiasta, ja mikäli mahdollista ryhtyy neuvotteluihin kohteena olevan jäsenen tai jäsenien kanssa ennen sellaisten muutosten täytäntöönpanoa pyrkimyksenään saavuttaa yhteisesti hyväksyttävä ratkaisu koskien asianmukaista ja kohtuullista järjestelyä. Jäsenet sopivat lisäksi, että milloin neuvottelut ennen muutosten täytäntöönpanoa eivät ole mahdollisia, muutoksia esittänyt jäsen neuvottelee kohteena olevan jäsenen pyynnöstä, mikäli mahdollista 60 päivän kuluessa kyseisten jäsenten kanssa pyrkimyksenään saavuttaa yhteisesti tyydyttävä ratkaisu koskien asianmukaisia ja kohtuullisia järjestelyjä. Jos yhteisesti tyydyttävää ratkaisua ei saavuteta, jokainen osallinen jäsen voi siirtää asian TMB:lle 8 artiklan mukaisten suositusten saamiseksi. Jos TSB:llä ei ole ollut mahdollisuutta käsitellä kiistaa,

5. The TMB shall circulate the notifications made pursuant to this Article to all Members for their information.

Article 4

1. Restrictions referred to in Article 2, and those applied under Article 6, shall be administered by the exporting Members. Importing Members shall not be obliged to accept shipments in excess of the restrictions notified under Article 2, or of restrictions applied pursuant to Article 6.

2. Members agree that the introduction of changes, such as changes in practices, rules, procedures and categorization of textile and clothing products, including those changes relating to the Harmonized System, in the implementation or administration of those restrictions notified or applied under this Agreement should not: upset the balance of rights and obligations between the Members concerned under this Agreement; adversely affect the access available to a Member; impede the full utilization of such access; or disrupt trade under this Agreement.

3. If a product which constitutes only part of a restriction is notified for integration pursuant to the provisions of Article 2, Members agree that any change in the level of that restriction shall not upset the balance of rights and obligations between the Members concerned under this Agreement.

4. When changes mentioned in paragraphs 2 and 3 are necessary, however, Members agree that the Member initiating such changes shall inform and, wherever possible, initiate consultations with the affected Member or Members prior to the implementation of such changes, with a view to reaching a mutually acceptable solution regarding appropriate and equitable adjustment. Members further agree that where consultation prior to implementation is not feasible, the Member initiating such changes will, at the request of the affected Member, consult, within 60 days if possible, with the Members concerned with a view to reaching a mutually satisfactory solution regarding appropriate and equitable adjustments. If a mutually satisfactory solution is not reached, any Member involved may refer the matter to the TMB for recommendations as provided in Article 8. Should the TSB not have had the opportunity to review a dispute concerning such changes

joka koskee ennen WTO-sopimuksen voimaantuloa tehtyjä muutoksia, TMB käsittelee sen kyseistä käsittelyä koskevien MFA:n säännösten ja menettelytapojen mukaisesti.

Artikla 5

1. Jäsenet sopivat, että sopimuksen kiertämisen kauttalaivauksella, laivauksen suunnanmuutoksella, alkuperämaan tai — paikan väärällä ilmoittamisella ja virallisten asiakirjojen väärentämisellä estää tämän sopimuksen täytäntöönpanon, jolla sisällytetään tekstiili- ja vaatetussektori GATT 1994 -sopimukseen. Sen mukaisesti jäsenten olisi luotava tarvittavat oikeudelliset määräykset ja/tai hallinnolliset menettelytavat, jotta tällaiseen kiertämiseen voidaan puuttua ja sen vastaisiin toimiin voidaan ryhtyä. Jäsenet sopivat lisäksi, että ne, kansallisten lakiansa ja menettelytapojensa mukaisesti, tekevät täydellistä yhteistyötä kiertämisen aiheuttamiin ongelmiin puuttumiseksi.

2. Jos joku jäsen katsoo, että tätä sopimusta kierretään kauttalaivauksella, laivauksen suunnanmuutoksella, alkuperämaan tai -paikan väärällä ilmoittamisella, tai virallisten asiakirjojen väärentämisellä ja ettei mihinkään tai riittäviin toimenpiteisiin ole ryhdytty tällaiseen kiertämiseen puttumiseksi ja/tai sen vastaisiin toimiin ryhtymiseksi, jäsenen olisi neuvoteltava kyseisen jäsenen tai jäsenten kanssa pyrkimyksenään löytää yhteisesti tyydyttävä ratkaisu. Sellaiset neuvottelut olisi järjestettävä viipymättä, ja mikäli mahdollista 30 päivän kuluessa. Ellei yhteisesti tyydyttävää ratkaisua saavuteta, jokainen osallinen jäsen voi siirtää asian TMB:lle suosituksia varten.

3. Jäsenet sopivat ryhtyvänsä kansallisten lakiansa ja menettelytapojensa mukaisesti tarpeellisiin toimenpiteisiin ehkäistäkseen, tutkiaakseen ja milloin asianmukaista, ryhtyäkseen oikeudellisiin ja/tai hallinnollisiin toimiin alueellaan tapahtuvaa sopimuksen kiertämistoimintaa vastaan. Jäsenet sopivat olevansa täydellisessä yhteistyössä kansallisten lakiansa ja menettelytapojensa mukaisesti tämän sopimuksen kiertämistapauksissa tai väitetyissä kiertämistapauksissa asianomaisten tosiasioiden selvittämiseksi tuonti- ja vientipaikoissa, ja milloin tarpeen, kauttalaivauspaikoissa. Katsotaan sovituksi, että sellaiseen yhteistyöhön, kansallisten lakien ja menettelytapojen mukaisesti, kuuluvat: tutkimukset kiertämistoimista, joilla kasvatetaan rajoitettua vientiä rajoituksia ylläpitävän jäsenen alueelle, saatavissa olevien asiakirjojen, kirjeenvaihdon, raporttien ja muiden

introduced prior to the entry into force of the WTO Agreement, it shall be reviewed by the TMB in accordance with the rules and procedures of the MFA applicable for such a review.

Article 5

1. Members agree that circumvention by transshipment, re-routing, false declaration concerning country or place of origin, and falsification of official documents, frustrates the implementation of this Agreement to integrate the textiles and clothing sector into GATT 1994. Accordingly, Members should establish the necessary legal provisions and/or administrative procedures to address and take action against such circumvention. Members further agree that, consistent with their domestic laws and procedures, they will cooperate fully to address problems arising from circumvention.

2. Should any Member believe that this Agreement is being circumvented by transshipment, re-routing, false declaration concerning country or place of origin, or falsification of official documents, and that no, or inadequate, measures are being applied to address and/or to take action against such circumvention, that Member should consult with the Member or Members concerned with a view to seeking a mutually satisfactory solution. Such consultations should be held promptly, and within 30 days when possible. If a mutually satisfactory solution is not reached, the matter may be referred by any Member involved to the TMB for recommendations.

3. Members agree to take necessary action, consistent with their domestic laws and procedures, to prevent, to investigate and, where appropriate, to take legal and/or administrative action against circumvention practices within their territory. Members agree to cooperate fully, consistent with their domestic laws and procedures, in instances of circumvention or alleged circumvention of this Agreement, to establish the relevant facts in the places of import, export and, where applicable, transshipment. It is agreed that such cooperation, consistent with domestic laws and procedures, will include: investigation of circumvention practices which increase restrained exports to the Member maintaining such restraints; exchange of documents, correspondence, reports and other relevant information to the extent available; and facilitation of plant visits and

asianmukaisten tietojen vaihtaminen sekä pyynnöstä ja tapaukoittaisesti tehdaskäyntien ja yhteyksien helpottaminen. Jäsenten olisi pyrittävä selvittämään kaikkien kyseisten sopimuksen kiertämistapausten tai väitettyjen kiertämistapausten olosuhteet, mukaan lukien osallisten viejien ja tuojien asianomainen asema.

4. Mikäli tutkimuksen tuloksena on riittäviä todisteita siitä, että sopimuksen kiertämistä on tapahtunut (esimerkiksi milloin on todisteita oikeasta alkuperämaasta tai -paikasta ja kyseisen kiertämisen olosuhteista), jäsenet sopivat, että olisi ryhdyttävä tarkoituksenmukaisiin toimenpiteisiin siinä laajuudessa kuin ongelmaan puuttuminen sitä edellyttää. Sellaiset toimet voivat käsittää tavaroiden maahantuonnin kieltämisen, tai milloin tavarat on tuotu maahan, ottaen asianmukaisesti huomioon tosiasialliset olosuhteet ja oikean alkuperämaan tai -paikan osallisuuden, rajoitustasojen käytön tarkistamisen oikean alkuperämaan tai -paikan huomioon ottamiseksi. Myös, milloin on todisteita jäsenten alueiden osallisuudesta, joiden kautta tavarat on laivattu, toimenpide voi sisältää rajoitusten käyttöön ottamisen sellaisten jäsenten osalta. Jokaiseen tällaiseen toimeen, ajoitus ja laajuus mukaan lukien, voidaan ryhtyä neuvottelujen jälkeen, joilla pyritään pääsemään asianosaisia jäseniä keskinäisesti tyydyttävään ratkaisuun, ja toimenpiteet täysin perusteluineen on ilmoitettava TMB:lle. Kyseiset jäsenet voivat neuvotteluissa sopia muista korjaustoimista. Jokaisesta tällaisesta sopimukselta on myös ilmoitettava TMB:lle ja TMB voi antaa kyseisille jäsenille tarkoituksenmukaisiksi katsomiaan suosituksia. Jos keskinäisesti tyydyttävää ratkaisua ei saavuteta, jokainen osallinen jäsen voi siirtää asian TMB:lle viivytyksetöntä käsittelyä ja suosituksia varten.

5. Jäsenet panevat merkille, että joissakin kiertämistapauksissa voi olla kysymys laivauksista, jotka kuljetetaan maiden tai paikkojen kautta ilman, että kyseisissä laivauksissa oleviin tavaroihin tehdään mitään muutoksia tai muunteluja kauttakuljetuspaikoissa. Ne panevat merkille, ettei tällaisilla kauttakuljetuspaikoilla yleensä ole käytännöllistä valvoa sellaisia laivauksia.

6. Jäsenet sopivat siitä, että väävät ilmoitukset kauppatavaran kuitukoostumuksesta, määristä, tavarankuvauksesta tai luokituksista, myös estävät tämän sopimuksen tavoitteen. Milloin on todisteita siitä, että jokin sellainen väävä ilmoitus on tehty sopimuksen kiertämistarkoituksissa, jäsenet sopivat siitä, että kan-

contacts, upon request and on a case-by-case basis. Members should endeavour to clarify the circumstances of any such instances of circumvention or alleged circumvention, including the respective roles of the exporters or importers involved.

4. Where, as a result of investigation, there is sufficient evidence that circumvention has occurred (e.g. where evidence is available concerning the country or place of true origin, and the circumstances of such circumvention), Members agree that appropriate action, to the extent necessary to address the problem, should be taken. Such action may include the denial of entry of goods or, where goods have entered, having due regard to the actual circumstances and the involvement of the country or place of true origin, the adjustment of charges to restraint levels to reflect the true country or place of origin. Also, where there is evidence of the involvement of the territories of the Members through which the goods have been transshipped, such action may include the introduction of restraints with respect to such Members. Any such actions, together with their timing and scope, may be taken after consultations held with a view to arriving at a mutually satisfactory solution between the concerned Members and shall be notified to the TMB with full justification. The Members concerned may agree on other remedies in consultation. Any such agreement shall also be notified to the TMB, and the TMB may make such recommendations to the Members concerned as it deems appropriate. If a mutually satisfactory solution is not reached, any Member concerned may refer the matter to the TMB for prompt review and recommendations.

5. Members note that some cases of circumvention may involve shipments transiting through countries or places with no changes or alterations made to the goods contained in such shipments in the places of transit. They note that it may not be generally practicable for such places of transit to exercise control over such shipments.

6. Members agree that false declaration concerning fibre content, quantities, description or classification of merchandise also frustrates the objective of this Agreement. Where there is evidence that any such false declaration has been made for purposes of circumvention, Members agree that appropriate measures,

sallisten lakien ja menettelytapojen mukaisesti tarkoituksenmukaisin toimiin olisi ryhdyttävä osallisina olevia viejiä ja tuojia vastaan. Mikäli joku jäsen katsoo, että tätä sopimusta kiertetään sellaisella väärällä ilmoituksella ja ettei mihinkään tai riittäviin hallinnollisiin toimenpiteisiin ole ryhdytty sellaiseen kiertämiseen puuttumiseksi ja/tai sen vastaisiin toimiin ryhtymiseksi tämän jäsenen olisi viipymättä neuvoteltava osallisena olevan jäsenen kanssa pyrkimyksenään löytää keskinäisesti tyydyttävä ratkaisu. Jos sellaista ratkaisua ei saavuteta, jokainen osallinen jäsen voi siirtää asian TMB:lle suosituksia varten. Tämän määräyksen tarkoituksena ei ole estää jäseniä tekemästä teknisiä tarkistuksia, milloin ilmoituksiin on tehty huolimattomuusvirheitä.

Artikla 6

1. Jäsenet tunnustavat, että siirtymäkauden aikana voi olla tarpeellista soveltaa erityistä siirtymäkauden suojalausekemekanismia (tässä sopimuksessa ”siirtymäkauden suojalauseke”). Jokainen jäsen voi soveltaa siirtymäkauden suojalauseketta liitteessä oleviin tuotteisiin, paitsi niihin, jotka on sisällytetty GATT 1994-sopimukseen 2 artiklan määräysten nojalla. Jäsenten, jotka eivät ylläpidä 2 artiklan tarkoitamia rajoituksia, on ilmoitettava TMB:lle 60 päivän kuluessa WTO-sopimuksen voimaantulosta, haluavatko ne vai eivät säilyttää oikeuden käyttää tämän artiklan määräyksiä. Jäsenet, jotka eivät ole hyväksyneet pöytäkirjoja, joilla MFA:ta on jatkettu vuodesta 1986 lähtien, antavat sellaisen ilmoituksen 6 kuukauden kuluessa WTO-sopimuksen voimaantulosta. Siirtymäkauden suojalauseketta olisi sovellettava mahdollisimman säästeliäästi, tämän artiklan määräysten ja tämän sopimuksen perusteella tapahtuvan sisällyttämisprosessin tehokkaan toimeenpanon mukaisesti.

2. Suojalauseketoimeen voidaan ryhtyä tämän artiklan perusteella, mikäli jäsenen⁵ tekemän määrityksen perusteella osoitetaan, että

⁵ Tullioniunioni voi soveltaa suojalauseketoimenpidettä yhtenä yksikkönä tai jäsenvaltion puolesta. Kun tullioniunioni soveltaa suojalauseketoimenpidettä yhtenä yksikkönä, kaikkien ehtojen tämän sopimuksen mukaisen vakavan vahingon tai sen todellisen uhkan määrittämiseksi on perustuttava tullioniunionissa kokonaisuutena vallitseviin olosuhteisiin. Kun suojalauseketoimenpidettä sovelletaan jäsenvaltion puolesta, kaikkien ehtojen vakavan vahingon tai sen todellisen uhkan määrittämiseksi on perustuttava kyseisessä jäsenvaltiossa vallitseviin olosuhteisiin, ja toimenpide on rajoitettava koskemaan kyseistä jäsenvaltiota.

consistent with domestic laws and procedures, should be taken against the exporters or importers involved. Should any Member believe that this Agreement is being circumvented by such false declaration and that no, or inadequate, administrative measures are being applied to address and/or to take action against such circumvention, that Member should consult promptly with the Member involved with a view to seeking a mutually satisfactory solution. If such a solution is not reached, the matter may be referred by any Member involved to the TMB for recommendations. This provision is not intended to prevent Members from making technical adjustments when inadvertent errors in declarations have been made.

Article 6

1. Members recognize that during the transition period it may be necessary to apply a specific transitional safeguard mechanism (referred to in this Agreement as ”transitional safeguard”). The transitional safeguard may be applied by any Member to products covered by the Annex, except those integrated into GATT 1994 under the provisions of Article 2. Members not maintaining restrictions falling under Article 2 shall notify the TMB within 60 days following the date of entry into force of the WTO Agreement, as to whether or not they wish to retain the right to use the provisions of this Article. Members which have not accepted the Protocols extending the MFA since 1986 shall make such notification within 6 months following the entry into force of the WTO Agreement. The transitional safeguard should be applied as sparingly as possible, consistently with the provisions of this Article and the effective implementation of the integration process under this Agreement.

2. Safeguard action may be taken under this Article when, on the basis of a determination by a Member⁵, it is demonstrated that a

⁵ A customs union may apply a safeguard measure as a single unit or on behalf of a member State. When a customs union applies a safeguard measure as a single unit, all the requirements for the determination of serious damage or actual threat thereof under this Agreement shall be based on the conditions existing in the customs union as a whole. When a safeguard measure is applied on behalf of a member State, all the requirements for the determination of serious damage, or actual threat thereof, shall be based on the conditions existing in that member State and the measure shall be limited to that member State.

yksittäistä tuotetta tuodaan sen alueelle sellaisia kasvavia määriä, että siitä aiheutuu vakavaa vahinkoa tai sen todellista uhkaa kotimaiselle teollisuudelle, joka tuottaa samanlaisia ja/tai suoranaisesti kilpailevia tuotteita. Vakavan vahingon tai sen todellisen uhkan täytyy todistettavasti aiheutua kyseisen tuotteen kokonaistuonnin kasvaneista määristä, eikä sellaisista muista tekijöistä kuten teknologiset muutokset tai muutokset kuluttajien tottumuksissa.

3. Määrittäessään vakavaa vahinkoa tai sen todellista uhkaa, joihin viitataan 2 kohdassa, jäsenen on tutkittava tällaisen tuonnin vaikutusta asianomaisen teollisuuden asemaan, mikä heijastuu muutoksista sellaisissa olennaisissa taloudellisissa muuttujissa kuten tuotanto, tuottavuus, kapasiteetin hyväksikäyttö, varastot, markkinaosuus, vienti, palkat, työllisyys, kotimaiset hinnat, voitot ja sijoitukset; joista minkään ei yksinään tai yhdessä muiden tekijöiden kanssa tarvitse välttämättä olla ratkaiseva peruste.

4. Kaikkia toimenpiteitä, joihin ryhdytään tämän artiklan määräysten perusteella, on sovellettava jäsenkohtaisesti. Jäsen tai jäsenet, jotka katsotaan 2 ja 3 kohdissa mainitun vakavan vahingon tai sen todellisen uhkan aiheuttajiksi, on määritettävä kyseisen jäsenen tai yksittäisten jäsenten alueilta tapahtuvan todellisen tai ilmeisen⁶ tuonnin nopean ja huomattavan lisääntymisen perusteella, ja perustuen tuonnin tasoon verrattuna tuontiin toisista lähteistä, markkinaosuuteen, sekä tuonti- ja kotimaisiin hintoihin vastaavassa kaupantekovaiheessa; minkään näistä tekijöistä yksinään tai yhdessä muiden tekijöiden kanssa ei tarvitse välttämättä olla ratkaiseva peruste. Sellaista suojoitoimenpidettä ei saa soveltaa minkään jäsenen vientiin, jonka yksittäisen tuotteen vienti on jo tämän sopimuksen perusteella ennestään rajoituksen alaisia.

5. Suojalauseketoimenpiteeseen ryhtymistarcoituksessa suoritettua vakavan vahingon tai sen todellisen uhkan määrittämisen voimassaoloaika ei saa ylittää 90 päivää 7 kohdassa mainitun ensimmäisen ilmoituksen ajankohdasta laskettuna.

particular product is being imported into its territory in such increased quantities as to cause serious damage, or actual threat thereof, to the domestic industry producing like and/or directly competitive products. Serious damage or actual threat thereof must demonstrably be caused by such increased quantities in total imports of that product and not by such other factors as technological changes or changes in consumer preference.

3. In making a determination of serious damage, or actual threat thereof, as referred to in paragraph 2, the Member shall examine the effect of those imports on the state of the particular industry, as reflected in changes in such relevant economic variables as output, productivity, utilization of capacity, inventories, market share, exports, wages, employment, domestic prices, profits and investment; none of which, either alone or combined with other factors, can necessarily give decisive guidance.

4. Any measure invoked pursuant to the provisions of this Article shall be applied on a Member-by-Member basis. The Member or Members to whom serious damage, or actual threat thereof, referred to in paragraphs 2 and 3, is attributed, shall be determined on the basis of a sharp and substantial increase in imports, actual or imminent⁶, from such a Member or Members individually, and on the basis of the level of imports as compared with imports from other sources, market share, and import and domestic prices at a comparable stage of commercial transaction; none of these factors, either alone or combined with other factors, can necessarily give decisive guidance. Such safeguard measure shall not be applied to the exports of any Member whose exports of the particular product are already under restraint under this Agreement.

5. The period of validity of a determination of serious damage or actual threat thereof for the purpose of invoking safeguard action shall not exceed 90 days from the date of initial notification as set forth in paragraph 7.

⁶ Sellainen ilmeinen lisääntyminen on oltava mitattavissa, eikä sen olemassaoloa saa määrittää väitteen, arvelun tai pelkän mahdollisuuden perusteella, joka aiheutuu esimerkiksi viejäjäsenen tuotantokapasiteetin olemassaolosta.

⁶ Such an imminent increase shall be a measurable one and shall not be determined to exist on the basis of allegation, conjecture or mere possibility arising, for example, from the existence of production capacity in the exporting Members.

6. Siirtymäkauden suojalausekkeen soveltamisessa on erityisesti otettava huomioon seuraavat viejäjäsenien edut:

(a) Vähiten kehittyneille kehitysmaajäsenille on annettava huomattavasti edullisempi kohtelu kuin muille tässä kohdassa tarkoitetuille jäsenryhmille, mieluummin kaikkien ehtojen osalta, mutta vähintään kokonaisedot huomioon;

(b) Jäsenille, joiden tekstiili- ja vaatetusvienin kokonaismäärä on pieni verrattuna muiden jäsenten kokonaisviennin määrään ja joilla on ainoastaan pieni prosenttiosuus tällaisen tuotteen kokonaistuonnista tuojajäsenen alueella, on annettava erityinen ja edullisempi kohtelu sovittaessa 8, 13 ja 14 kohdissa edellytettävistä taloudellista ehdoista. Näiden toimittajien osalta otetaan asianmukaisesti huomioon 1 artiklan 2 ja 3 kohtien mukaisesti niiden kaupan kehittymisen tulevat mahdollisuudet sekä tarve sallia niistä tapahtuva kaupallisten määrien tuonti;

(c) Villaa tuottavien kehitysmaajäsenten villatuotteiden osalta, joiden talous sekä tekstiili- ja vaatetusvienti ovat villasektorista riippuvaisia, joiden kokonaistekstiili- ja vaatetusvienti koostuu melkein yksinomaisesti villatuotteista sekä joiden tekstiili- ja vaatetuskaupan määrä tuojajäsenten markkinoilla on suhteellisen pieni, erityistä huomiota tulee kiinnittää tällaisten jäsenten vientitarpeisiin harkittaessa kiintiötasoja, kasvumääriä ja joustavuutta;

(d) Edullisempi kohtelu on annettava jäsenen jälleentuonnille tekstiili- ja vaatetus tuotteissa, jotka kyseinen jäsen on vienyt toisen jäsenen alueelle jalostamista ja myöhempää jälleentuontia varten siten kuin tuojajäsenen lainsäädäntö ja käytäntö määrää, ja ellei riittävästä valvonta- ja todistusmenettelytavoista muuta johdu, kun kyseisiä tuotteita tuodaan jäsenen alueelta, jolle tällainen kauppa muodostaa merkittävän osan sen tekstiili- ja vaatetus tuotteiden kokonaisviennistä.

7. Jäsenen, jonka tarkoituksena on ryhtyä suojatoimenpiteeseen, on pyydettävä neuvottelevia jäsenen tai jäsenten kanssa, joita kyseinen toimenpide koskisi. Neuvottelupyynnöön on liitettävä mahdollisimman ajankohtaiset, yksityiskohtaiset ja oleelliset tosiasioihin perustuvat tiedot, erityisesti ottaen huomioon: (a) edellä 3

6. In the application of the transitional safeguard, particular account shall be taken of the interests of exporting Members as set out below:

(a) least-developed country Members shall be accorded treatment significantly more favourable than that provided to the other groups of Members referred to in this paragraph, preferably in all its elements but, at least, on overall terms;

(b) Members whose total volume of textile and clothing exports is small in comparison with the total volume of exports of other Members and who account for only a small percentage of total imports of that product into the importing Member shall be accorded differential and more favourable treatment in the fixing of the economic terms provided in paragraphs 8, 13 and 14. For those suppliers, due account will be taken, pursuant to paragraphs 2 and 3 of Article 1, of the future possibilities for the development of their trade and the need to allow commercial quantities of imports from them;

(c) with respect to wool products from wool-producing developing country Members whose economy and textiles and clothing trade are dependent on the wool sector, whose total textile and clothing exports consist almost exclusively of wool products, and whose volume of textiles and clothing trade is comparatively small in the markets of the importing Members, special consideration shall be given to the export needs of such Members when considering quota levels, growth rates and flexibility;

(d) more favourable treatment shall be accorded to re-imports by a Member of textile and clothing products which that Member has exported to another Member for processing and subsequent reimportation, as defined by the laws and practices of the importing Member, and subject to satisfactory control and certification procedures, when these products are imported from a Member for which this type of trade represents a significant proportion of its total exports of textiles and clothing.

7. The Member proposing to take safeguard action shall seek consultations with the Member or Members which would be affected by such action. The request for consultations shall be accompanied by specific and relevant factual information, as up-to-date as possible, particularly in regard to: (a) the factors, referred to

kohdassa mainitut tekijät, joihin toimenpiteen käynnistävä jäsen on perustanut määräyksensä vakavan vahingon tai sen todellisen uhkan olemassaolosta, ja (b) 4 kohdassa mainitut tekijät, joiden perusteella se aikoo käynnistää suojatoimenpiteen kyseisen jäsenen tai jäsenen osalta. Tämän kohdan perusteella esitettävien pyyntöjen osalta tietojen on, niin tarkasti kuin mahdollista, liityttävä tunnistettavaan tuotantolohkoihin ja 8 kohdassa tarkoitettuun tarkastelujaksoon. Toimenpiteen käynnistävän jäsenen on myös ilmoitettava täsmällinen taso, jolle tuotteen tuonti kyseisen jäsenen tai jäsenten alueelta on tarkoitus rajoittaa; tällainen taso ei saa olla 8 kohdassa mainitun tason alapuolella. Neuvotteluja pyytävän jäsenen on samalla ilmoitettava TMB:n puheenjohtajalle neuvottelupyynnöstä, mukaan lukien kaikki edellä 3 ja 4 kohdissa selostetut oleelliset tosiasioihin perustuvat tiedot, sekä suunniteltu rajoitustaso. Puheenjohtajan on ilmoitettava TMB:n jäsenille neuvottelupyynnöstä, yksilöiden pyytäjäjäsenen, kyseisen tuotteen, ja pyynnön vastaanottaneen jäsenen. Jäsenen tai jäsenten, joita asia koskee, on vastattava pyyntöön viipymättä ja neuvottelut on järjestettävä viipymättä sekä tavallisesti saatettava päätökseen 60 päivän kuluessa pyynnön vastaanottamisesta.

8. Jos neuvotteluissa on keskinäinen yhteisymmärrys siitä, että tilanne vaatii jäsenen tai jäsenten alueelta tapahtuvan yksittäisen tekstiilituotteen viennin rajoittamista, tällaista rajoitustasoa ei saa määrätä alemmaksi kuin tosiasiallinen viennin tai tuonnin taso asianomaisen jäsenen alueelta 12 kuukauden ajanjaksona, joka päättyy kaksi kuukautta ennen kuukautta, jolloin neuvottelupyyntö esitettiin.

9. Yksityiskohtaiset tiedot sovitusta rajoitustoimenpiteestä on ilmoitettava TMB:lle 60 päivän kuluessa sopimuksen tekemisestä. TMB:n on määritettävä, onko sopimus tämän artiklan määräysten mukaan perusteltu. Suorittaakseen määräyksensä TMB:llä on oltava käytettävissään 7 kohdassa tarkoitettavat TMB:n puheenjohtajalle toimitettavat tosiasioihin perustuvat tiedot, sekä kaikki muut asianomaisten jäsenten toimittamat oleelliset tiedot. TMB voi antaa asianomaisille jäsenille tarkoituksenmukaisiksi katsomiaan suosituksia.

in paragraph 3, on which the Member invoking the action has based its determination of the existence of serious damage or actual threat thereof; and (b) the factors, referred to in paragraph 4, on the basis of which it proposes to invoke the safeguard action with respect to the Member or Members concerned. In respect of requests made under this paragraph, the information shall be related, as closely as possible, to identifiable segments of production and to the reference period set out in paragraph 8. The Member invoking the action shall also indicate the specific level at which imports of the product in question from the Member or Members concerned are proposed to be restrained; such level shall not be lower than the level referred to in paragraph 8. The Member seeking consultations shall, at the same time, communicate to the Chairman of the TMB the request for consultations, including all the relevant factual data outlined in paragraphs 3 and 4, together with the proposed restraint level. The Chairman shall inform the members of the TMB of the request for consultations, indicating the requesting Member, the product in question and the Member having received the request. The Member or Members concerned shall respond to this request promptly and the consultations shall be held without delay and normally be completed within 60 days of the date on which the request was received.

8. If, in the consultations, there is mutual understanding that the situation calls for restraint on the exports of the particular product from the Member or Members concerned, the level of such restraint shall be fixed at a level not lower than the actual level of exports or imports from the Member concerned during the 12-month period terminating two months preceding the month in which the request for consultation was made.

9. Details of the agreed restraint measure shall be communicated to the TMB within 60 days from the date of conclusion of the agreement. The TMB shall determine whether the agreement is justified in accordance with the provisions of this Article. In order to make its determination, the TMB shall have available to it the factual data provided to the Chairman of the TMB, referred to in paragraph 7, as well as any other relevant information provided by the Members concerned. The TMB may make such recommendations as it deems appropriate to the Members concerned.

10. Jos kuitenkin 60 päivän kuluttua päivästä, jolloin neuvottelupyynnö vastaanotettiin, jäsenet eivät ole päässeet sopimukseen, suoja-toimenpiteeseen ryhtymistä esittänyt jäsen voi soveltaa rajoitusta tuonti-tai vientiajankohdan perusteella tämän artiklan määräysten mukaisesti 30 päivän aikana 60 päivän neuvottelujakson jälkeen, siirtäen samalla asian TMB:n käsiteltäväksi. Kumpi tahansa jäsenistä voi siirtää asian TMB:lle ennen 60 päivän ajanjakson päättymistä. Kummassakin tapauksessa TMB:n on tutkittava asia viipymättä, mukaan lukien vakavan vahingon tai sen todellisen uhkan ja sen syiden määrittäminen, sekä annettava kyseisille jäsenille tarkoituksenmukaiset suosituksukset 30 päivän kuluessa. Suorittaakseen tällaisen tutkinnan TMB:llä on oltava käytettävissä 7 kohdassa mainitut TMB:n puheenjohtajalle toimitetut tosiasioihin perustuvat tiedot, sekä kaikki muut asianosaisten jäsenten toimittamat oleelliset tiedot.

11. Erittäin epätavallisissa ja kriittisissä olosuhteissa, jolloin viivytys aiheuttaisi vaikeasti korjattavaa vahinkoa, 10 kohdassa tarkoitettuihin toimenpiteisiin voidaan ryhtyä väliaikaisesti edellyttäen, että neuvottelupyynnö ja ilmoitus TMB:lle toimitetaan korkeintaan 5 työpäivän kuluessa toimenpiteisiin ryhtymisestä. Tapauksessa, jossa neuvottelut eivät johda sopimukseen, asiasta on ilmoitettava TMB:lle neuvottelujen päättyessä, ei kuitenkaan missään tapauksessa myöhemmin kuin 60 päivää toimenpiteen täytäntöönpanosta. TMB:n on käsiteltävä asia viipymättä ja annettava asianosaisille jäsenille tarkoituksenmukaiset suosituksukset 30 päivän kuluessa. Tapauksessa, jossa neuvottelut johtavat sopimukseen, jäsenten on ilmoitettava asiasta TMB:lle neuvottelujen päättyessä, mutta ei kuitenkaan missään tapauksessa myöhemmin kuin 90 päivän kuluessa toimenpiteen täytäntöönpanosta. TMB voi antaa asianosaisille jäsenille tarkoituksenmukaisiksi katsomiaan suosituksia.

12. Jäsen voi pitää voimassa toimenpiteitä, joihin on ryhdytty tämän artiklan määräysten perusteella: (a) kolmeen vuoteen saakka ilman pidennystä tai (b) kunnes kyseinen tuote on sisällytetty GATT 1994 -sopimukseen, kumpi tahansa ajankohta on varhaisempi.

13. Mikäli rajoitustoimenpide on voimassa yli yhden vuoden ajan, seuraavien vuosien

10. If, however, after the expiry of the period of 60 days from the date on which the request for consultations was received, there has been no agreement between the Members, the Member which proposed to take safeguard action may apply the restraint by date of import or date of export, in accordance with the provisions of this Article, within 30 days following the 60-day period for consultations, and at the same time refer the matter to the TMB. It shall be open to either Member to refer the matter to the TMB before the expiry of the period of 60 days. In either case, the TMB shall promptly conduct an examination of the matter, including the determination of serious damage, or actual threat thereof, and its causes, and make appropriate recommendations to the Members concerned within 30 days. In order to conduct such examination, the TMB shall have available to it the factual data provided to the Chairman of the TMB, referred to in paragraph 7, as well as any other relevant information provided by the Members concerned.

11. In highly unusual and critical circumstances, where delay would cause damage which would be difficult to repair, action under paragraph 10 may be taken provisionally on the condition that the request for consultations and notification to the TMB shall be effected within no more than five working days after taking the action. In the case that consultations do not produce agreement, the TMB shall be notified at the conclusion of consultations, but in any case no later than 60 days from the date of the implementation of the action. The TMB shall promptly conduct an examination of the matter, and make appropriate recommendations to the Members concerned within 30 days. In the case that consultations do produce agreement, Members shall notify the TMB upon conclusion but, in any case, no later than 90 days from the date of the implementation of the action. The TMB may make such recommendations as it deems appropriate to the Members concerned.

12. A Member may maintain measures invoked pursuant to the provisions of this Article: (a) for up to three years without extension, or (b) until the product is integrated into GATT 1994, whichever comes first.

13. Should the restraint measure remain in force for a period exceeding one year, the level

tason on oltava ensimmäiselle vuodelle määritetty taso korotettuna vähintään 6 prosenttia kasvumäärällä vuodessa, ellei TMB oikeuta toisenlaiseen menettelyyn. Asianomaisen tuotteen rajoitustaso voidaan ylittää kumpana tahansa vuotena seuraavien 2 vuoden aikana 10 prosenttia kiintiöennakkolla ja/tai siirrolla seuraavalle vuodelle, josta kiintiöennakko saa muodostaa korkeintaan 5 prosenttia. Siirron seuraavalle vuodelle, kiintiöennakon ja 14 kohdassa olevan määräyksen yhteiskäytölle ei saa asettaa määrällisiä rajoituksia.

14. Kun jäsen asettaa tämän artiklan perusteella rajoituksen alaiseksi useamman kuin yhden toisen jäsenen alueelta tulevan tuotteen, kullekin sellaiselle tuotteelle sovitun rajoitustasoa voidaan tämän artiklan määräysten mukaisesti ylittää 7 prosenttia edellyttäen, ettei rajoituksen alainen kokonaisvienti ylitä kaikkien tämän artiklan perusteella täten rajoitettujen tuotteiden yhteenlaskettuja tasoja, sovitun yhteisen yksikön mukaan laskien. Mikäli kyseisiä tuotteita koskevien rajoitusten soveltamisajanjaksot eivät ole keskenään yhteneväisiä, tätä määräystä on sovellettava kaikkina päällekkäisinä ajanjaksoina määräsuhteen mukaisesti.

15. Jos suojaotimenpidettä sovelletaan tämän artikla perusteella tuotteeseen, jonka osalta rajoitus oli ennestään voimassa MFA:n perusteella 12 kuukauden ajanjaksolla ennen WTO-sopimuksen voimaantuloa tai 2 tai 6 artiklan määräysten nojalla, uuden rajoituksen tason on oltava 8 kohdassa määrätty taso, ellei uusi rajoitus tule voimaan yhden vuoden kuluessa

(a) 2 artiklan 15 kohdan tarkoittamasta aikaisemman rajoituksen poistamisen ilmoituspäivästä; tai

(b) tämän artiklan tai MFA:n määräysten perusteella käyttöön otetun aikaisemman rajoituksen poistamisajankohdasta,

jossa tapauksessa rajoitustason on oltava vähintään seuraavista vaihtoehdoista korkeampi (i) rajoitustasosta viimeisen 12 kuukauden ajanjakson aikana, jolloin tuote oli rajoituksen alainen, tai (ii) 8 kohdan tarkoittamasta rajoitustasosta.

16. Kun jäsen, joka ei ylläpidä rajoitusta 2 artiklan perusteella, päättää soveltaa rajoitusta tämän artiklan määräysten perusteella, on sen ryhdyttävä tarkoituksenmukaisiin järjestelyihin, joilla (a) otetaan täysipainoisesti huomioon tekijät kuten vakiintunut tullausluokitus ja yksikkömäärät, jotka perustuvat normaaliin

for subsequent years shall be the level specified for the first year increased by a growth rate of not less than 6 per cent per annum, unless otherwise justified to the TMB. The restraint level for the product concerned may be exceeded in either year of any two subsequent years by carry forward and/or carryover of 10 per cent of which carry forward shall not represent more than 5 per cent. No quantitative limits shall be placed on the combined use of carryover, carry forward and the provision of paragraph 14.

14. When more than one product from another Member is placed under restraint under this Article by a Member, the level of restraint agreed, pursuant to the provisions of this Article, for each of these products may be exceeded by 7 per cent, provided that the total exports subject to restraint do not exceed the total of the levels for all products so restrained under this Article, on the basis of agreed common units. Where the periods of application of restraints of these products do not coincide with each other, this provision shall be applied to any overlapping period on a *pro rata* basis.

15. If a safeguard action is applied under this Article to a product for which a restraint was previously in place under the MFA during the 12-month period prior to the entry into force of the WTO Agreement, or pursuant to the provisions of Article 2 or 6, the level of the new restraint shall be the level provided for in paragraph 8 unless the new restraint comes into force within one year of:

(a) the date of notification referred to in paragraph 15 of Article 2 for the elimination of the previous restraint; or

(b) the date of removal of the previous restraint put in place pursuant to the provisions of this Article or of the MFA

in which case the level shall not be less than the higher of (i) the level of restraint for the last 12-month period during which the product was under restraint, or (ii) the level of restraint provided for in paragraph 8.

16. When a Member which is not maintaining a restraint under Article 2 decides to apply a restraint pursuant to the provisions of this Article, it shall establish appropriate arrangements which: (a) take full account of such factors as established tariff classification and quantitative units based on normal commercial

kaupalliseen käytäntöön vientiä ja tuontia koskeissa liiketoimissa, sekä kuitukoostumuksen osalta että sen kotimarkkinoiden samasta lohokosta kilpailemisen kannalta, ja (b) vältetään yliuokittelua. Neuvottelupyyntöihin, joihin viitataan 7 tai 11 kohdissa, on sisällyttävä kaikki tiedot kyseisistä järjestelyistä.

Artikla 7

1. Osana sisällyttämistoimintaa ja viitaten jäsenten Uruguayn kierroksen tuloksena hyväksymiin yksittäisiin sitoumuksiin jäsenet ryhtyvät sellaisiin toimenpiteisiin, jotka saattavat olla tarpeellisia GATT 1994 -sopimuksen sääntöjen ja määräysten noudattamiseksi, niin että

(a) tekstiili- ja vaateustuotteille aikaansaadaan parempi pääsy markkinoille toimenpiteillä kuten tullialennukset ja sidonnat, tullien ulkopuolisten esteiden vähentäminen tai poistaminen, ja tulli-, hallinnollisten ja lisensointimuodollisuuksien helpottaminen;

(b) varmistetaan tekstiili- ja vaateustuotteiden osalta oikeudenmukaisen ja tasapuolisen kaupankäynnin olosuhteita koskevan politiikan soveltaminen aloilla, kuten polkumyynti ja polkumyynnin vastaiset säännöt ja menettelytavat, tukitoimenpiteet ja tasoitustullit, sekä teollis- ja tekijänoikeuksien suojaaminen; ja;

(c) vältetään tekstiili- ja vaateussektorin tuontiin kohdistuva syrjintä kun ryhdytään yleisiin kauppapolitiittisiin syihin perustuviin toimiin.

Kyseiset toimenpiteet eivät vaikuta jäsenten oikeuksiin ja velvollisuuksiin, jotka perustuvat GATT 1994 -sopimukseen.

2. Jäsenten on ilmoitettava TMB:lle 1 kohdassa tarkoitetuista toimenpiteistä, jotka vaikuttavat tämän sopimuksen täytäntöönpanoon. Sikäli kuin niistä on ilmoitettu toisille WTO:n toimielimille, yhteenveto viittauksin alkuperäiseen ilmoitukseen katsotaan riittäväksi täyttämään tämän kohdan vaatimukset. Jokainen jäsen voi tehdä TMB:lle vastailmoituksen.

3. Mikäli joku jäsen katsoo, ettei toinen jäsen ole suorittanut 1 kohdassa tarkoitettuja toimenpiteitä ja että tähän sopimukseen perustuvien oikeuksien ja velvollisuuksien tasapaino on häiriintynyt, kyseinen jäsen voi saattaa asian asianomaisten WTO:n toimielimien käsiteltäväksi, ja ilmoittaa asiasta TMB:lle. Kaikki asianomaisten WTO:n toimielimien myöhemmät päätökset tai johtopäätökset muodostavat osan TMB:n laajasta raportista.

practices in export and import transactions, both as regards fibre composition and in terms of competing for the same segment of its domestic market, and (b) avoid over-categorization. The request for consultations referred to in paragraphs 7 or 11 shall include full information on such arrangements.

Article 7

1. As part of the integration process and with reference to the specific commitments undertaken by the Members as a result of the Uruguay Round, all Members shall take such actions as may be necessary to abide by GATT 1994 rules and disciplines so as to:

(a) achieve improved access to markets for textile and clothing products through such measures as tariff reductions and bindings, reduction or elimination of non-tariff barriers, and facilitation of customs, administrative and licensing formalities;

(b) ensure the application of policies relating to fair and equitable trading conditions as regards textiles and clothing in such areas as dumping and anti-dumping rules and procedures, subsidies and countervailing measures, and protection of intellectual property rights; and

(c) avoid discrimination against imports in the textiles and clothing sector when taking measures for general trade policy reasons.

Such actions shall be without prejudice to the rights and obligations of Members under GATT 1994.

2. Members shall notify to the TMB the actions referred to in paragraph 1 which have a bearing on the implementation of this Agreement. To the extent that these have been notified to other WTO bodies, a summary, with reference to the original notification, shall be sufficient to fulfil the requirements under this paragraph. It shall be open to any Member to make reverse notifications to the TMB.

3. Where any Member considers that another Member has not taken the actions referred to in paragraph 1, and that the balance of rights and obligations under this Agreement has been upset, that Member may bring the matter before the relevant WTO bodies and inform the TMB. Any subsequent findings or conclusions by the WTO bodies concerned shall form a part of the TMB's comprehensive report.

Artikla 8

1. Tämän sopimuksen täytäntöönpanon valvomiseksi, kaikkien tämän sopimuksen nojalla suoritettujen toimenpiteiden ja niiden määräysten mukaisuuden tutkimiseksi ja ryhtyäkseen tässä sopimuksessa erityisesti siltä edellytettävään toimenpiteisiin, perustetaan tekstiilitarkkailuelin (TMB). TMB koostuu puheenjohtajasta ja 10 jäsenestä. Sen jäsenyyden on oltava tasapainoinen ja laajasti jäsenistöä edustava ja mahdollistettava jäsenten vaihtuminen asianmukaisin aikaväleihin. Jäsenet, jotka tavarakauppaneuvosto nimeää toimimaan TMB:ssä, nimittävät jäsenet, jotka suorittavat tehtävänsä henkilökohtaisessa ominaisuudessa.

2. TMB luo omat työskentelytapansa. Kuitenkin katsotaan olevan yhteisymmärrys siitä, ettei yksimielisyys TMB:ssä vaadi sellaisten jäsenten nimittämien jäsenien suostumusta tai päätöksiin yhtymistä, jotka ovat osapuolia TMB:n käsiteltävänä olevassa ratkaisemattomassa asiassa.

3. TMB katsotaan pysyväksi elimeksi ja se kokoontuu tarvittaessa suorittamaan tämän sopimuksen perusteella edellytettäviä tehtäviä. Se nojautuu työssään jäsenten tämän sopimuksen asianomaisten artiklojen perusteella toimitamiin ilmoituksiin ja tietoihin, täydennettynä niiden mahdollisesti jättämällä lisätiedoilla tai tarvittavilla yksityiskohtaisilla tiedoilla, tai joita se mahdollisesti päättää pyytää niiltä. Se voi myös nojautua työssään toisten WTO:n toimielimien vastaanottamiin ilmoituksiin tai niiden raportteihin, ja muihin tarkoituksenmukaisiksi katsomiinsa lähteisiin.

4. Jäsenet suovat toisilleen riittävän mahdollisuuden neuvotteluihin kaikista asioista, jotka koskevat tämän sopimuksen toimintaa.

5. Mikäli tässä sopimuksessa tarkoitetut kahdenväliset neuvottelut eivät johda keskinäisesti sovittuihin ratkaisuihin, TMB antaa kumman tahansa jäsenen pyynnöstä, käsiteltävään asiaan perusteellisesti ja viipymättä, suosituksia kyseisille jäsenille.

6. Jokaisen jäsenen pyynnöstä TMB käsittelee viipymättä jokaisen erityisen asian, jonka tuo jäsen katsoo tähän sopimukseen perustuvien etujensa kannalta haitalliseksi ja jossa sen ja asianomaisen jäsenen tai jäsenten väliset neuvottelut eivät ole tuottaneet keskinäisesti tyydyttävää ratkaisua. Sellaisissa asioissa TMB

Article 8

1. In order to supervise the implementation of this Agreement, to examine all measures taken under this Agreement and their conformity therewith, and to take the actions specifically required of it by this Agreement, the Textiles Monitoring Body ("TMB") is hereby established. The TMB shall consist of a Chairman and 10 members. Its membership shall be balanced and broadly representative of the Members and shall provide for rotation of its members at appropriate intervals. The members shall be appointed by Members designated by the Council for Trade in Goods to serve on the TMB, discharging their function on an *ad personam* basis.

2. The TMB shall develop its own working procedures. It is understood, however, that consensus within the TMB does not require the assent or concurrence of members appointed by Members involved in an unresolved issue under review by the TMB.

3. The TMB shall be considered as a standing body and shall meet as necessary to carry out the functions required of it under this Agreement. It shall rely on notifications and information supplied by the Members under the relevant Articles of this Agreement, supplemented by any additional information or necessary details they may submit or it may decide to seek from them. It may also rely on notifications and reports from other WTO bodies and from such other sources as it may deem appropriate.

4. Members shall afford to each other adequate opportunity for consultations with respect to any matters affecting the operation of this Agreement.

5. In the absence of any mutually agreed solution in the bilateral consultations provided for in this Agreement, the TMB shall, at the request of either Member, and following a thorough and prompt consideration of the matter, make recommendations to the Members concerned.

6. At the request of any Member, the TMB shall review promptly any particular matter which that Member considers to be detrimental to its interests under this Agreement and where consultations between it and the Member or Members concerned have failed to produce a mutually satisfactory solution. On such mat-

voi esittää tarkoituksenmukaisiksi katsomiaan huomioita kyseisille jäsenille ja 11 kohdassa edellytettävää tarkastelua varten.

7. Ennen suositustensa tai huomioidensa laatimista TMB kutsuu kokoukseensa ne jäsenet, joita kyseinen asia saattaa suoranaisesti koskea.

8. Milloin TMB:tä pyydetään antamaan suosituksia tai päätöksiä, se tekee niin, mieluiten 30 päivän kuluessa, ellei tässä sopimuksessa määritetä toisenlaista aikaa. Kaikki tällaiset suositukset tai päätökset on ilmoitettava jäsenille, joita asia suoranaisesti koskee. Kaikki tällaiset suositukset tai päätökset on myös ilmoitettava tavarakauppaneuvostolle tiedoksi.

9. Jäsenet pyrkivät täysin hyväksymään TMB:n suositukset, joka valvoo asianmukaisesti tällaisten suositusten täytäntöönpanoa.

10. Jos jäsen ei katso voivansa mukautua TMB:n suosituksiin, on sen ilmoitettava TMB:lle syyt siihen viimeistään yhden kuukauden kuluessa kyseisten suositusten vastaanottamisesta. Käsiteltävään perusteellisesti esitettyjä syitä TMB esittää mahdollisia lisäsuosituksia, jotka se katsoo vielä tarkoituksenmukaisiksi. Jos näiden lisäsuositusten jälkeen asia jää ratkaisematta, kumpi tahansa jäsen voi viedä asian riitojen ratkaisuelimen käsiteltäväksi, ja vedota GATT 1994 -sopimuksen XXIII artiklan 2 kohtaan sekä riitojen ratkaisua koskevan sopimuksen soveltuviin määräyksiin.

11. Valvoakseen tämän sopimuksen täytäntöönpanoa tavarakauppaneuvosto tekee laajalajaisen tarkastelun ennen jokaisen sisällyttämistoiminnan vaiheen päättymistä. Auttaakseen tässä tarkastelussa TMB:n on jätettävä vähintään viisi kuukautta ennen jokaisen vaiheen päättymistä tavarakauppaneuvostolle laaja raportti tämän sopimuksen täytäntöönpanosta katsauksen tarkoittaman jakson osalta, erityisesti asioissa, jotka liittyvät sisällyttämisprosessiin, ylimenokauden suojalausekemeکانismin soveltamiseen, ja GATT 1994 -sopimuksen sääntöjen ja periaatteiden soveltamiseen, kuten 2, 3, 6 ja 7 artikloissa edellytetään. TMB:n laaja raportti voi sisältää TMB:n tarkoituksenmukaisiksi katsomia suosituksia tavarakauppaneuvostolle.

ters, the TMB may make such observations as it deems appropriate to the Members concerned and for the purposes of the review provided for in paragraph 11.

7. Before formulating its recommendations or observations, the TMB shall invite participation of such Members as may be directly affected by the matter in question.

8. Whenever the TMB is called upon to make recommendations or findings, it shall do so, preferably within a period of 30 days, unless a different time period is specified in this Agreement. All such recommendations or findings shall be communicated to the Members directly concerned. All such recommendations or findings shall also be communicated to the Council for Trade in Goods for its information.

9. The Members shall endeavour to accept in full the recommendations of the TMB, which shall exercise proper surveillance of the implementation of such recommendations.

10. If a Member considers itself unable to conform with the recommendations of the TMB, it shall provide the TMB with the reasons therefor not later than one month after receipt of such recommendations. Following thorough consideration of the reasons given, the TMB shall issue any further recommendations it considers appropriate forthwith. If, after such further recommendations, the matter remains unresolved, either Member may bring the matter before the Dispute Settlement Body and invoke paragraph 2 of Article XXIII of GATT 1994 and the relevant provisions of the Dispute Settlement Understanding.

11. In order to oversee the implementation of this Agreement, the Council for Trade in Goods shall conduct a major review before the end of each stage of the integration process. To assist in this review, the TMB shall, at least five months before the end of each stage, transmit to the Council for Trade in Goods a comprehensive report on the implementation of this Agreement during the stage under review, in particular in matters with regard to the integration process, the application of the transitional safeguard mechanism, and relating to the application of GATT 1994 rules and disciplines as defined in Articles 2, 3, 6 and 7 respectively. The TMB's comprehensive report may include any recommendation as deemed appropriate by the TMB to the Council for Trade in Goods.

12. Tarkastelun perusteella tavarakauppaneuvosto tekee konsensuksella tarkoituksenmukaisiksi katsomiaan päätöksiä varmistaakseen, ettei tässä sopimuksessa olevien oikeuksien ja velvollisuuksien tasapainoa loukata. Niiden riitojen ratkaisemiseksi, joita voi syntyä 7 artiklan tarkoittamissa asioissa, riitojen ratkaisuelin voi oikeuttaa, vaikuttamatta 9 artiklassa olevaan lopulliseen päivämäärään, 2 artiklan 14 kohta koskevaan muutokseen tarkastelua seuraavan vaiheen osalta, koskien sellaista jäsentä, joka ei ole noudattanut tämän sopimuksen mukaisia velvollisuuksiaan.

Artikla 9

Tämän sopimuksen ja kaikkien sen alaisten rajoitusten voimassaolo päättyy WTO-sopimuksen voimassaolon 121. kuukauden ensimmäisenä päivänä, jolloin tekstiili- ja vaatetussektori on täysin sisällytetty GATT 1994 -sopimukseen. Tätä sopimusta ei voida jatkaa.

12. In the light of its review the Council for Trade in Goods shall by consensus take such decisions as it deems appropriate to ensure that the balance of rights and obligations embodied in this Agreement is not being impaired. For the resolution of any disputes that may arise with respect to matters referred to in Article 7, the Dispute Settlement Body may authorize, without prejudice to the final date set out under Article 9, an adjustment to paragraph 14 of Article 2, for the stage subsequent to the review, with respect to any Member found not to be complying with its obligations under this Agreement.

Article 9

This Agreement and all restrictions thereunder shall stand terminated on the first day of the 121st month that the WTO Agreement is in effect, on which date the textiles and clothing sector shall be fully integrated into GATT 1994. There shall be no extension of this Agreement.

LIITE

LUETTELO TÄMÄN SOPIMUKSEN
KATTAMISTA TUOTTEISTA

1. Tässä liitteessä luetellaan tekstiili- ja vaateustuotteet määriteltyinä harmonisoidun tuotekuvaus- ja koodausjärjestelmän (HS) nimikkeinä kuuden numeron tarkkuudella.

2. 6 artiklassa oleviin suojalausekemääräyksiin perustuviin toimenpiteisiin ryhdytään yksittäisten tekstiili- ja vaateustuotteiden suhteen, eikä perustuen HS nimikkeisiin sellaisinaan.

3. Tämän sopimuksen 6 artiklan suojalausekemääräyksiin perustuvat toimenpiteet eivät koske:

(a) kehitysmaaosapuolten käsinkudottujen kotiteollisuuskankaiden, tällaisesta käsinkudotusta kankaasta valmistettujen käsintehtyjen tuotteiden, eikä perinteellisten kansanomaisten käsiteollisuustuotteiden vientiä edellyttäen, että tällaiset tuotteet on varustettu asianmukaisin todistuksin järjestelyjen puitteissa, joista sovitaan asianomaisten osapuolien välillä;

(b) historiallisesti kaupan olleita tekstiilituotteita, joita oli kansainvälisessä kaupassa merkittäviä määriä ennen vuotta 1982, kuten pusit, säkit, mattojen taustat, nuorat, matkalaukut, karkeat matot, mattoainekset ja matot, jotka on tyypillisesti valmistettu kuiduista, kuten juutti, kookos, sisal, manila, maguey ja henequen;

(c) puhtaasta silkistä valmistetut tuotteet.

Kyseisten tuotteiden suhteen sovelletaan GATT 1994 -sopimuksen XIX artiklan määryksiä, kuten niitä tulkitaan sopimuksessa suojalausekkeista.

ANNEX

LIST OF PRODUCTS COVERED
BY THIS AGREEMENT

1. This Annex lists textile and clothing products defined by Harmonized Commodity Description and Coding System (HS) codes at the six-digit level.

2. Actions under the safeguard provisions in Article 6 will be taken with respect to particular textile and clothing products and not on the basis of the HS lines *per se*.

3. Actions under the safeguard provisions in Article 6 of this Agreement shall not apply to:

(a) developing country Members' exports of handloom fabrics of the cottage industry, or hand-made cottage industry products made of such handloom fabrics, or traditional folklore handicraft textile and clothing products, provided that such products are properly certified under arrangements established between the Members concerned;

(b) historically traded textile products which were internationally traded in commercially significant quantities prior to 1982, such as bags, sacks, carpetbacking, cordage, luggage, mats, mattings and carpets typically made from fibres such as jute, coir, sisal, abaca, maguey and henequen;

(c) products made of pure silk.

For such products, the provisions of Article XIX of GATT 1994, as interpreted by the Agreement on Safeguards, shall be applicable.

**Harmonoidun tuotekuvaus- ja koodausjärjestelmän (HS) XI osan tuotteet
(tekstiilit ja tekstiilitavarat)**

HS No.	Tuotekuvaus
50. RYHMÄ	Silkki
5004.00	Silkkilanka (muu kuin s.jätteistä kehrätty), ei kuit. väh.myyntimuodoissa
5005.00	Silkki-jätteistä kehrätty lanka, ei kuit. väh.myyntimuodoissa
5006.00	Silkkilanka ja s.jätteistä kehrätty lanka, väh.myyntimuodoissa, silkkitoukan gut
5007.10	Kud. silkki- ja s.jätekankaat
5007.20	Kud. silkki- ja s.jätekankaat, muut kankaat, joissa on väh. 85% silkkiä tai muuta s.jätettä kuin bourettesilkkiä
5007.90	Kud. silkki- ja s.jätekankaat, muut kankaat
51. RYHMÄ	Villa sekä hieno ja karkea eläimenkarva; joughilanka ja jouhesta kudotut kankaat
5105.10	Karstattu villa
5105.21	Kammattu fragmentoitu villa
5105.29	Villatopsit ja muu kammattu villa, muu kuin kammattu fragmentoitu villa
5105.30	Karstattu tai kammattu hieno eläimenkarva
5106.10	Karstavillalanka, $\geq 85\%$ villaa, ei kuit. väh.myyntimuodoissa
5106.20	Karstavillalanka, $< 85\%$ villaa, ei kuit. väh.myyntimuodoissa
5107.10	Kampavillalanka, $\geq 85\%$ villaa, ei kuit. väh.myyntimuodoissa
5107.20	Kampavillalanka, $< 85\%$ villaa, ei kuit. väh.myyntimuodoissa
5108.10	Lanka hien. karstatusta el.karvasta, ei kuit. väh.myyntimuodoissa
5108.20	Lanka hien. kammattusta el.karvasta, ei kuit. väh.myyntimuodoissa
5109.10	Lanka villasta tai hien. el.karvasta, $\geq 85\%$ villaa, hien. el.karvaa, väh.myyntimuodoissa
5109.90	Lanka villasta tai hien. el.karvasta, $< 85\%$ villaa, hien. el.karvaa, ei kuit. väh.myyntihinnoissa
5110.00	Lanka karkeasta el.karvasta tai jouhesta
5111.11	Kud. kankaat karstavillasta tai karstatusta hien. el.karvasta, $\geq 85\%$ villaa tai hien. el.karvaa, paino enint. 300g/m^2
5111.19	Kud. kankaat karstavillasta tai karstatusta hien. el.karvasta, $\geq 85\%$ villaa tai hien. el.karvaa, yli 300g/m^2
5111.20	Kud. kankaat karstavillasta tai karstatusta hien. el.karvasta, $\geq 85\%$ villaa tai hien. el.karvaa sek. tekokuitufilamenttien kanssa
5111.30	Kud. kankaat karstavillasta tai karstatusta hien. el.karvasta, $\geq 85\%$ villaa tai hien. el.karvaa sek. katk. tekokuitujen kanssa

Products within Section XI (Textiles and Textile Articles) of the Harmonized Commodity Description and Coding System (HS) Nomenclature

HS No.	Product Description
Ch. 50	Silk
5004.00	Silk yarn (other than yarn spun from silk waste) not put up for retail sale
5005.00	Yarn spun from silk waste, not put up for retail sale
5006.00	Silk yarn&yarn spun from silk waste, put up f retail sale; silk-worm gut
5007.10	Woven fabrics of noil silk
5007.20	Woven fabrics of silk/silk waste, other than noil silk, 85%/more of such fibres
5007.90	Woven fabrics of silk, nes
Ch. 51	Wool, fine/coarse animal hair, horsehair yarn & fabric
5105.10	Carded wool
5105.21	Combed wool in fragments
5105.29	Wool tops and other combed wool, other than combed wool in fragments
5105.30	Fine animal hair, carded or combed
5106.10	Yarn of carded wool,>/=85% by weight of wool, nt put up for retail sale
5106.20	Yarn of carded, wool,<85% by weight of wool, not put up for retail sale
5107.10	Yarn of combed wool,>/=85% by weight of wool, not put up for retail sale
5107.20	Yarn of combed wool,<85% by weight of wool, not put up for retail sale
5108.10	Yarn of carded fine animal hair, not put up for retail sale
5108.20	Yarn of combed fine animal hair, not put up for retail sale
5109.10	Yarn of wool/of fine animal hair,>/=85% by weight of such fibres, put up
5109.90	Yarn of wool/of fine animal hair,<85% by weight of such fibres, put up
5110.00	Yarn of coarse animal hair or of horsehair
5111.11	Woven fabrics of carded wool/fine animal hair,>/=85% by weight,</=300 g/m ²
5111.19	Woven fabrics of carded wool/fine animal hair,>/=85% by weight,>300 g/m ²
5111.20	Woven fabric of carded wool/fine animal hair,>/=85% by wt, mixd w m-m fi
5111.30	Woven fabric of carded wool/fine animal hair,>/=85% by wt, mixd w m-m fib

HS No.	Tuotekuvaus
5111.90	Kud. kankaat karstavillasta tai karstatusta hien. el.karvasta, $\geq 85\%$ villaa tai hien. el.karvaa, muut
5112.11	Kud. kankaat kampavillasta tai kammattusta hien. el.karvasta, $\geq 85\%$ villaa tai hien. el.karvaa, paino enint. 200 g/m ²
5112.19	Kud. kankaat kampavillasta tai kammattusta hien. el.karvasta, $\geq 85\%$ villaa tai hien. el.karvaa, paino yli 200 g/m ²
5112.20	Kud. kankaat kampavillasta tai kammattusta hien. el.karvasta, $< 85\%$ villaa tai hien. el.karvaa sek. tekokuitufilamenttien kanssa
5112.30	Kud. kankaat kampavillasta tai kammattusta hien. el.karvasta, $< 85\%$ villaa tai hien. el.karvaa sek. katk. tekokuitujen kanssa
5112.90	Kud. kankaat kampavillasta tai kammattusta hien. el.karvasta, $< 85\%$ villaa tai hien. el.karvaa, muut
5113.00	Kud. kankaat kark. el.karvasta tai jouhesta

52. RYHMÄ Puuvilla

5204.11	Puuvillaompelulanka, ei väh.myyntimuodoissa, $\geq 85\%$ puuvillaa
5204.19	Puuvillaompelulanka, $< 85\%$ puuvillaa, ei väh.myyntimuodoissa
5204.20	Puuvillaompelulanka, väh.myyntimuodoissa
5205.11	Puuvillalanka, $\geq 85\%$ puuvillaa, ei kuit. väh.myyntimuodoissa, yksink. lanka kampaamattomista kuiduista, $\geq 714,29$ desitexiä
5205.12	Puuvillalanka, $\geq 85\%$ puuvillaa, ei kuit. väh.myyntimuodoissa, yksink. lanka kampaamattomista kuiduista, alle 714,29 desitexiä, väh. 232,56 desitexiä
5205.13	Puuvillalanka, $\geq 85\%$ puuvillaa, ei kuit. väh.myyntimuodoissa, yksink. lanka kampaamattomista kuiduista, alle 232,56 desitexiä, väh. 192,31 desitexiä
5205.14	Puuvillalanka, $\geq 85\%$ puuvillaa, ei kuit. väh.myyntimuodoissa, yksink. lanka kampaamattomista kuiduista, alle 192,31 desitexiä, väh. 125 desitexiä
5205.15	Puuvillalanka, $\geq 85\%$ puuvillaa, ei kuit. väh.myyntimuodoissa, yksink. lanka kampaamattomista kuiduista, < 125 desitexiä
5205.21	Puuvillalanka, $\geq 85\%$ puuvillaa, ei kuit. väh.myyntimuodoissa, yksink. lanka kammattuista kuiduista, $\geq 714,29$ desitexiä
5205.22	Puuvillalanka, $\geq 85\%$ puuvillaa, ei kuit. väh.myyntimuodoissa, yksink. lanka kammattuista kuiduista, alle 714,29 desitexiä, väh. 232,56 desitexiä
5205.23	Puuvillalanka, $\geq 85\%$ puuvillaa, ei kuit. väh.myyntimuodoissa, yksink. lanka kammattuista kuiduista, alle 232,56 desitexiä, väh. 192,31 desitexiä
5205.24	Puuvillalanka, $\geq 85\%$ puuvillaa, ei kuit. väh.myyntimuodoissa, yksink. lanka kammattuista kuiduista, alle 192,31 desitexiä, väh. 125 desitexiä
5205.25	Puuvillalanka, $\geq 85\%$ puuvillaa, ei kuit. väh.myyntimuodoissa, yksink. lanka kammattuista kuiduista, alle 125 desitexiä
5205.31	Puuvillalanka, $\geq 85\%$ puuvillaa, ei kuit. väh.myyntimuodoissa, kerr. tai kerto-kerr. lanka kampaamatt. kuiduista, jok. yksink. lanka väh. 714,29 desitexiä
5205.32	Puuvillalanka, $\geq 85\%$ puuvillaa, ei kuit. väh.myyntimuodoissa, kerr. tai kerto-kerr. lanka kampaamatt. kuiduista, jok. yksink. lanka alle 714,29, väh. 232,56 desitexiä

HS No.	Product Description
5111.90	Woven fabrics of carded wool/fine animal hair, >= 85% by weight, nes
5112.11	Woven fabric of combed wool/fine animal hair, >=85% by weight, <=200 g/m ²
5112.19	Woven fabrics of combed wool/fine animal hair, >=85% by weight, >200 g/m ²
5112.20	Woven fabrics of combed wool/fine animal hair, <85% by wt, mixd w m-m fil
5112.30	Woven fabrics of combed wool/fine animal hair, <85% by wt, mixd w m-m fib
5112.90	Woven fabrics of combed wool/fine animal hair, <85% by weight, nes
5113.00	Woven fabrics of coarse animal hair or of horsehair
Ch. 52	Cotton
5204.11	Cotton sewing thread >=85% by weight of cotton, not put up for retail sale
5204.19	Cotton sewing thread, <85% by weight of cotton, not put up for retail sale
5204.20	Cotton sewing thread, put up for retail sale
5205.11	Cotton yarn, >=85%, single, uncombed, >=714.29 dtex, nt put up
5205.12	Cotton yarn, >=85%, single, uncombed, 714.29 >dtex >=232.56, not put up
5205.13	Cotton yarn, >=85%, single, uncombed, 232.56 >dtex >=192.31, not put up
5205.14	Cotton yarn, >=85%, single, uncombed, 192.31 >dtex >=125, not put up
5205.15	Cotton yarn, >=85%, single, uncombed, <125 dtex, nt put up f retail sale
5205.21	Cotton yarn, >=85%, single, combed, >=714.29, not put up
5205.22	Cotton yarn, >=85%, single, combed, 714.29 >dtex >=232.56, not put up
5205.23	Cotton yarn, >=85%, single, combed, 232.56 >dtex >=192.31, not put up
5205.24	Cotton yarn, >=85%, single, combed, 192.31 >dtex >=125, not put up
5205.25	Cotton yarn, >=85%, single, combed, <125 dtex, not put up for retail sale
5205.31	Cotton yarn, >=85%, multi, uncombed, >=714.29 dtex, not put up, nes
5205.32	Cotton yarn, >=85%, multi, uncombed, 714.29 >dtex >=232.56, not put up, nes

HS No.	Tuotekuvaus
5205.33	Puuvillalanka, $\geq 85\%$ puuvillaa, ei kuit. väh.myyntimuodoissa, kerr. tai kertokerr. lanka kampaamatt. kuiduista, jok. yksink. lanka alle 232,56, väh. 192,31 desitexiä
5205.34	Puuvillalanka, $\geq 85\%$ puuvillaa, ei kuit. väh.myyntimuodoissa, kerr. tai kertokerr. lanka kampaamatt. kuiduista, jok. yksink. lanka alle 192,31, väh. 125 desitexiä
5205.35	Puuvillalanka, $\geq 85\%$ puuvillaa, ei kuit. väh.myyntimuodoissa, kerr. tai kertokerr. lanka kampaamatt. kuiduista, jok. yksink. lanka alle 125 desitexiä
5205.41	Puuvillalanka, $\geq 85\%$ puuvillaa, ei kuit. väh.myyntimuodoissa, kerr. tai kertokerr. lanka kammatuista kuiduista, jok. yksink. lanka väh. 714,29 desitexiä
5205.42	Puuvillalanka, $\geq 85\%$ puuvillaa, ei kuit. väh.myyntimuodoissa, kerr. tai kertokerr. lanka kammatuista kuiduista, jok. yksink. lanka alle 714,29, väh. 232,56 desitexiä
5205.43	Puuvillalanka, $\geq 85\%$ puuvillaa, ei kuit. väh.myyntimuodoissa, kerr. tai kertokerr. lanka kammatuista kuiduista, jok. yksink. lanka alle 232,56, väh. 192,31 desitexiä
5205.44	Puuvillalanka, $\geq 85\%$ puuvillaa, ei kuit. väh.myyntimuodoissa, kerr. tai kertokerr. lanka kammatuista kuiduista, jok. yksink. lanka alle 192,31, väh. 125 desitexiä
5205.45	Puuvillalanka, $\geq 85\%$ puuvillaa, ei kuit. väh.myyntimuodoissa, kerr. tai kertokerr. lanka kammatuista kuiduista, jok. yksink. lanka alle 125 desitexiä
5206.11	Puuvillalanka, $< 85\%$ puuvillaa, ei kuit. väh.myyntimuodoissa, yksink. lanka kampaamatt. kuiduista, väh. 714,29 desitexiä
5206.12	Puuvillalanka, $< 85\%$ puuvillaa, ei kuit. väh.myyntimuodoissa, yksink. lanka kampaamatt. kuiduista, alle 714,29, väh. 232,56 desitexiä
5206.13	Puuvillalanka, $< 85\%$ puuvillaa, ei kuit. väh.myyntimuodoissa, yksink. lanka kampaamatt. kuiduista, alle 232,56, väh. 192,31 desitexiä
5206.14	Puuvillalanka, $< 85\%$ puuvillaa, ei kuit. väh.myyntimuodoissa, yksink. lanka kampaamatt. kuiduista, alle 192,31, väh. 125 desitexiä
5206.15	Puuvillalanka, $< 85\%$ puuvillaa, ei kuit. väh.myyntimuodoissa, yksink. lanka kampaamatt. kuiduista, alle 125 desitexiä
5206.21	Puuvillalanka, $< 85\%$ puuvillaa, ei kuit. väh.myyntimuodoissa, yksink. lanka kammatuista kuiduista, väh. 714,29 desitexiä
5206.22	Puuvillalanka, $< 85\%$ puuvillaa, ei kuit. väh.myyntimuodoissa, yksink. lanka kammatuista kuiduista, alle 714,29, väh. 232,56 desitexiä
5206.23	Puuvillalanka, $< 85\%$ puuvillaa, ei kuit. väh.myyntimuodoissa, yksink. lanka kammatuista kuiduista, alle 232,56, väh. 192,31 desitexiä
5206.24	Puuvillalanka, $< 85\%$ puuvillaa, ei kuit. väh.myyntimuodoissa, yksink. lanka kammatuista kuiduista, alle 192,31, väh. 125 desitexiä
5206.25	Puuvillalanka, $< 85\%$ puuvillaa, ei kuit. väh.myyntimuodoissa, yksink. lanka kammatuista kuiduista, alle 125 desitexiä
5206.31	Puuvillalanka, $< 85\%$ puuvillaa, ei kuit. väh.myyntimuodoissa, kerr. tai kertokerr. lanka kampaamatt. kuiduista, jok. yksink. lanka väh. 714,29 desitexiä
5206.32	Puuvillalanka, $< 85\%$ puuvillaa, ei kuit. väh.myyntimuodoissa, kerr. tai kertokerr. lanka kampaamatt. kuiduista, jok. yksink. lanka alle 714,29, väh. 232,56 desitexiä

HS No.	Product Description
5205.33	Cotton yarn, >=85%, multi, uncombed, 232.56 >dtex>=192.31, not put up, nes
5205.34	Cotton yarn, >=85%, multi, uncombed, 192.31 >dtex>=125, nt put up, nes
5205.35	Cotton yarn, >=85%, multi, uncombed, <125 dtex, not put up, nes
5205.41	Cotton yarn, >=85%, multiple, combed, >=714.29 dtex, not put up, nes
5205.42	Cotton yarn, >=85%, multi, combed, 714.29 >dtex>=232.56, nt put up, nes
5205.43	Cotton yarn, >=85%, multi, combed, 232.56 >dtex>=192.31, nt put up, nes
5205.44	Cotton yarn, >=85%, multiple, combed, 192.31 >dtex>=125, not put up, nes
5205.45	Cotton yarn, >=85%, multiple, combed, <125 dtex, not put up, nes
5206.11	Cotton yarn, <85%, single, uncombed, >=714.29, not put up
5206.12	Cotton yarn, <85%, single, uncombed, 714.29 >dtex>=232.56, nt put up
5206.13	Cotton yarn, <85%, single, uncombed, 232.56 >dtex>=192.31, not put up
5206.14	Cotton yarn, <85%, single, uncombed, 192.31 >dtex>=125, nt put up
5206.15	Cotton yarn, <85%, single, uncombed, <125 dtex, not put up for retail sale
5206.21	Cotton yarn, <85%, single, combed, >=714.29 dtex, nt put up
5206.22	Cotton yarn, <85%, single, combed, 714.29 >dtex>=232.56, not put up
5206.23	Cotton yarn, <85%, single, combed, 232.56 >dtex>=192.31, not put up
5206.24	Cotton yarn, <85%, single, combed, 192.31 >dtex>=125, not put up
5206.25	Cotton yarn, <85%, single, combed, <125 dtex, not put up for retail sale
5206.31	Cotton yarn, <85%, multiple, uncombed, >=714.29, not put up, nes
5206.32	Cotton yarn, <85%, multiple, uncombed, 714.29 >dtex>=232.56, nt put up, nes

HS No.	Tuotekuvaus
5206.33	Puuvillalanka, <85% puuvillaa, ei kuit. väh.myyntimuodoissa, kerr. tai kertokerr. lanka kampaamatt. kuiduista, jok. yksink. lanka alle 232,56, väh. 192,31 desitexiä
5206.34	Puuvillalanka, <85% puuvillaa, ei kuit. väh.myyntimuodoissa, kerr. tai kertokerr. lanka kampaamatt. kuiduista, jok. yksink. lanka alle 192,31, väh. 125 desitexiä
5206.35	Puuvillalanka, <85% puuvillaa, ei kuit. väh.myyntimuodoissa, kerr. tai kertokerr. lanka kampaamatt. kuiduista, jok. yksink. lanka alle 125 desitexiä
5206.41	Puuvillalanka, <85% puuvillaa, ei kuit. väh.myyntimuodoissa, kerr. tai kertokerr. lanka kammattuista kuiduista, jok. yksink. lanka väh. 714,29 desitexiä
5206.42	Puuvillalanka, <85% puuvillaa, ei kuit. väh.myyntimuodoissa, kerr. tai kertokerr. lanka kammattuista kuiduista, jok. yksink. lanka alle 714,29, väh. 232,56 desitexiä
5206.43	Puuvillalanka, <85% puuvillaa, ei kuit. väh.myyntimuodoissa, kerr. tai kertokerr. lanka kammattuista kuiduista, jok. yksink. lanka alle 232,56, väh. 192,31 desitexiä
5206.44	Puuvillalanka, <85% puuvillaa, ei kuit. väh.myyntimuodoissa, kerr. tai kertokerr. lanka kammattuista kuiduista, jok. yksink. lanka alle 192,31, väh. 125 desitexiä
5206.45	Puuvillalanka, <85% puuvillaa, ei kuit. väh.myyntimuodoissa, kerr. tai kertokerr. lanka kammattuista kuiduista, jok. yksink. lanka alle 125 desitexiä
5207.10	Puuvillalanka, $\geq 85\%$ puuvillaa, (muu kuin ompelulanka), väh.myyntimuodoissa
5207.90	Puuvillalanka, <85% puuvillaa, (muu kuin ompelulanka), väh.myyntimuodoissa
5208.11	Kud. puuvillakankaat, $\geq 85\%$ puuvillaa, valkaisuamattomat: palttina, paino enint. 100g/m^2
5208.12	Kud. puuvillakankaat, $\geq 85\%$ puuvillaa, valkaisuamattomat: palttina, paino yli 100g/m^2
5208.13	Kud. puuvillakankaat, $\geq 85\%$ puuvillaa, valkaisuamattomat: 3- tai 4-vart. toimikkaat, myös ristitoimikkaat, paino enint. 200g/m^2
5208.19	Kud. puuvillakankaat, $\geq 85\%$ puuvillaa, valkaisuamattomat: muut kankaat, paino enint. 200g/m^2
5208.21	Kud. puuvillakankaat, $\geq 85\%$ puuvillaa, valkaistut: palttina, paino enint. 100g/m^2
5208.22	Kud. puuvillakankaat, $\geq 85\%$ puuvillaa, valkaistut: palttina, paino yli 100g/m^2 , enint. 200g/m^2
5208.23	Kud. puuvillakankaat, $\geq 85\%$ puuvillaa, valkaistut: 3- tai 4-vart. toimikkaat, myös ristitoimikkaat, paino enint. 200g/m^2
5208.29	Kud. puuvillakankaat, $\geq 85\%$ puuvillaa, valkaistut: muut kankaat, paino enint. 200g/m^2
5208.31	Kud. puuvillakankaat, $\geq 85\%$ puuvillaa, värjätyt: palttina, paino enint. 100g/m^2
5208.32	Kud. puuvillakankaat, $\geq 85\%$ puuvillaa, värjätyt: palttina, paino yli 100g/m^2 , enint. 200g/m^2
5208.33	Kud. puuvillakankaat, $\geq 85\%$ puuvillaa, värjätyt: 3- tai 4-vart. toimikkaat, myös ristitoimikkaat, paino enint. 200g/m^2
5208.39	Kud. puuvillakankaat, $\geq 85\%$ puuvillaa, värjätyt: muut kankaat, paino enint. 200g/m^2
5208.41	Kud. puuvillakankaat, $\geq 85\%$ puuvillaa, eri värisistä langoista kud.: palttina, paino enint. 100g/m^2
5208.42	Kud. puuvillakankaat, $\geq 85\%$ puuvillaa, eri värisistä langoista kud.: palttina, paino yli 100g/m^2 , enint. 200g/m^2

HS No.	Product Description
5206.33	Cotton yarn, <85%, multiple, uncombed, 232.56 >dex>/=192.31, nt put up, nes
5206.34	Cotton yarn, <85%, multiple, uncombed, 192.31 >dtex>/=125, nt put up, nes
5206.35	Cotton yarn, <85%, multiple, uncombed, <125 dtex, not put up, nes
5206.41	Cotton yarn, <85%, multiple, combed, >/=714.29, nt put up, nes
5206.42	Cotton yarn, <85%, multiple, combed, 714.29 >dtex>/=232.56, nt put up, nes
5206.43	Cotton yarn, <85%, multiple, combed, 232.56 >dtex>/=192.31, nt put up, nes
5206.44	Cotton yarn, <85%, multiple, combed, 192.31 >dtex>/=125, nt put up, nes
5206.45	Cotton yarn, <85%, multiple, combed, <125 dtex, not put up, nes
5207.10	Cotton yarn (other than sewing thread) >/=85% by weight of cotton, put up
5207.90	Cotton yarn (other than sewg thread) <85% by wt of cotton, put up f retl sale
5208.11	Plain weave cotton fabric, >/=85%, not more than 100 g/m ² , unbleached
5208.12	Plain weave cotton fabric, >/=85%, >100 g/m ² to 200 g/m ² , unbleached
5208.13	Twill weave cotton fabric, >/=85%, not more than 200 g/m ² , unbleached
5208.19	Woven fabrics of cotton, >/=85%, not more than 200 g/m ² , unbleached, nes
5208.21	Plain weave cotton fabrics, >/=85%, not more than 100 g/m ² , bleached
5208.22	Plain weave cotton fabric, >/=85%, >100 g/m ² to 200 g/m ² , bleached
5208.23	Twill weave cotton fabric, >/=85%, not more than 200 g/m ² , bleached
5208.29	Woven fabrics of cotton, >/=85%, nt more than 200 g/m ² , bleached, nes
5208.31	Plain weave cotton fabric, >/=85%, not more than 100 g/m ² , dyed
5208.32	Plain weave cotton fabric, >/=85%, >100g/m= to 200g/m=, dyed
5208.33	Twill weave cotton fabrics, >/=85%, not more than 200 g/m ² , dyed
5208.39	Woven fabrics of cotton, >/=85%, not more than 200 g/m ² , dyed, nes
5208.41	Plain weave cotton fabric, >/=85%, not more than 100 g/m ² , yarn dyed
5208.42	Plain weave cotton fabrics, >/=85%, >100 g/m ² to 200 g/m ² , yarn dyed

HS No.	Tuotekuvaus
5208.43	Kud. puuvillakankaat, $\geq 85\%$ puuvillaa, eri värisistä langoista kud.: 3- tai 4-vart. toimikkaat, myös ristitoimikkaat, paino enint. 200g/m^2
5208.49	Kud. puuvillakankaat, $\geq 85\%$ puuvillaa, eri värisistä langoista kud.: muut kankaat, paino enint. 200g/m^2
5208.51	Kud. puuvillakankaat, $\geq 85\%$ puuvillaa, painetut: palttina, paino enint. 100g/m^2
5208.52	Kud. puuvillakankaat, $\geq 85\%$ puuvillaa, painetut: palttina, paino yli 100g/m^2 , enint. 200g/m^2
5208.53	Kud. puuvillakankaat, $\geq 85\%$ puuvillaa, painetut: 3- tai 4-vart. toimikkaat, myös ristitoimikkaat, paino enint. 200g/m^2
5208.59	Kud. puuvillakankaat, $\geq 85\%$ puuvillaa, painetut: muut kankaat, paino enint. 200g/m^2
5209.11	Kud. puuvillakankaat, $\geq 85\%$ puuvillaa, valkaisu-: palttina, paino yli 200g/m^2
5209.12	Kud. puuvillakankaat, $\geq 85\%$ puuvillaa, valkaisu-: 3- tai 4-vart. toimikkaat, myös ristitoimikkaat, paino yli 200g/m^2
5209.19	Kud. puuvillakankaat, $\geq 85\%$ puuvillaa, valkaisu-: muut kankaat, paino yli 200g/m^2
5209.21	Kud. puuvillakankaat, $\geq 85\%$ puuvillaa, valkaistut: palttina, paino yli 200g/m^2
5209.22	Kud. puuvillakankaat, $\geq 85\%$ puuvillaa, valkaistut: 3- tai 4-vart. toimikkaat, myös ristitoimikkaat, paino yli 200g/m^2
5209.29	Kud. puuvillakankaat, $\geq 85\%$ puuvillaa, valkaistut: muut kankaat, paino yli 200g/m^2
5209.31	Kud. puuvillakankaat, $\geq 85\%$ puuvillaa, värjätyt: palttina, paino yli 200g/m^2
5209.32	Kud. puuvillakankaat, $\geq 85\%$ puuvillaa, värjätyt: 3- tai 4-vart. toimikkaat, myös ristitoimikkaat, paino yli 200g/m^2
5209.39	Kud. puuvillakankaat, $\geq 85\%$ puuvillaa, värjätyt: muut kankaat, paino yli 200g/m^2
5209.41	Kud. puuvillakankaat, $\geq 85\%$ puuvillaa, eri värisistä langoista kud.: palttina, paino yli 200g/m^2
5209.42	Kud. puuvillakankaat, $\geq 85\%$ puuvillaa, eri värisistä langoista kud.:denim, paino yli 200g/m^2
5209.43	Kud. puuvillakankaat, $\geq 85\%$ puuvillaa, eri värisistä langoista kud.: muut 3- tai 4-vart. toimikkaat, myös ristitoimikkaat, paino yli 200g/m^2
5209.49	Kud. puuvillakankaat, $\geq 85\%$ puuvillaa, eri värisistä langoista kud.: muut kankaat, paino yli 200g/m^2
5209.51	Kud. puuvillakankaat, $\geq 85\%$ puuvillaa, painetut: palttina, paino yli 200g/m^2
5209.52	Kud. puuvillakankaat, $\geq 85\%$ puuvillaa, painetut: 3- tai 4-vart. toimikkaat, myös ristitoimikkaat, paino yli 200g/m^2
5209.59	Kud. puuvillakankaat, $\geq 85\%$ puuvillaa, painetut: muut kankaat, paino yli 200g/m^2
5210.11	Kud. puuvillakankaat, $< 85\%$ puuvillaa, sek. tekokuitujen kanssa, valkaisu-: palttina, paino enint. 200g/m^2
5210.12	Kud. puuvillakankaat, $< 85\%$ puuvillaa, sek. tekokuitujen kanssa, valkaisu-: 3- tai 4-vart. toimikkaat, myös ristitoimikkaat, paino enint. 200g/m^2

HS No.	Product Description
5208.43	Twill weave cotton fabric, $\geq 85\%$, not more than 200 g/m ² , yarn dyed
5208.49	Woven fabrics of cotton, $\geq 85\%$, not more than 200 g/m ² , yarn dyed, nes
5208.51	Plain weave cotton fabrics, $\geq 85\%$, not more than 100 g/m ² , printed
5208.52	Plain weave cotton fabric, $\geq 85\%$, >100 g/m ² to 200 g/m ² , printed
5208.53	Twill weave cotton fabric, $\geq 85\%$, not more than 200 g/m ² , printed
5208.59	Woven fabrics of cotton, $\geq 85\%$, not more than 200 g/m ² , printed, nes
5209.11	Plain weave cotton fabric, $\geq 85\%$, more than 200 g/m ² , unbleached
5209.12	Twill weave cotton fabric, $\geq 85\%$, more than 200 g/m ² , unbleached
5209.19	Woven fabrics of cotton, $\geq 85\%$, more than 200 g/m ² , unbleached, nes
5209.21	Plain weave cotton fabric, $\geq 85\%$, more than 200 g/m ² , bleached
5209.22	Twill weave cotton fabrics, $\geq 85\%$, more than 200 g/m ² , bleached
5209.29	Woven fabrics of cotton, $\geq 85\%$, more than 200 g/m ² , bleached, nes
5209.31	Plain weave cotton fabrics, $\geq 85\%$, more than 200 g/m ² , dyed
5209.32	Twill weave cotton fabrics, $\geq 85\%$, more than 200 g/m ² , dyed
5209.39	Woven fabrics of cotton, $\geq 85\%$, more than 200 g/m ² , dyed, nes
5209.41	Plain weave cotton fabrics, $\geq 85\%$, more than 200 g/m ² , yarn dyed
5209.42	Denim fabrics of cotton, $\geq 85\%$, more than 200 g/m ²
5209.43	Twill weave cotton fab, other than denim, $\geq 85\%$, more than 200 g/m ² , yarn dyed
5209.49	Woven fabrics of cotton, $\geq 85\%$, more than 200 g/m ² , yarn dyed, nes
5209.51	Plain weave cotton fabrics, $\geq 85\%$, more than 200 g/m ² , printed
5209.52	Twill weave cotton fabrics, $\geq 85\%$, more than 200 g/m ² , printed
5209.59	Woven fabrics of cotton, $\geq 85\%$, more than 200 g/m ² , printed, nes
5210.11	Plain weave cotton fab, <85% mixd w m-m fib, not more than 200 g/m ² , unbl
5210.12	Twill weave cotton fab, <85% mixd w m-m fib, not more than 200 g/m ² , unbl

HS No.	Tuotekuvaus
5210.19	Kud. puuvillakankaat, <85% puuvillaa, sek. tekokuitujen kanssa, valkaisu- muut kankaat, paino enint. 200g/m ²
5210.21	Kud. puuvillakankaat, <85% puuvillaa, sek. tekokuitujen kanssa, valkaistut: palttina, paino enint. 200g/m ²
5210.22	Kud. puuvillakankaat, <85% puuvillaa, sek. tekokuitujen kanssa, valkaistut: 3- tai 4-vart. toimikkaat, myös ristitoimikkaat, paino enint. 200g/m ²
5210.29	Kud. puuvillakankaat, <85% puuvillaa, sek. tekokuitujen kanssa, valkaistut: muut kankaat, paino enint. 200g/m ²
5210.31	Kud. puuvillakankaat, <85% puuvillaa, sek. tekokuitujen kanssa, värjätyt: palttina, paino enint. 200g/m ²
5210.32	Kud. puuvillakankaat, <85% puuvillaa, sek. tekokuitujen kanssa, värjätyt: 3- tai 4-vart. toimikkaat, myös ristitoimikkaat, paino enint. 200g/m ²
5210.39	Kud. puuvillakankaat, <85% puuvillaa, sek. tekokuitujen kanssa, värjätyt: muut kankaat, paino enint. 200g/m ²
5210.41	Kud. puuvillakankaat, <85% puuvillaa, sek. tekokuitujen kanssa, erivärisistä langoista kud.: palttina, paino enint. 200g/m ²
5210.42	Kud. puuvillakankaat, <85% puuvillaa, sek. tekokuitujen kanssa, erivärisistä langoista kud.: 3- tai 4-vart. toimikkaat, myös ristitoimikkaat, paino enint. 200g/m ²
5210.49	Kud. puuvillakankaat, <85% puuvillaa, sek. tekokuitujen kanssa, erivärisistä langoista kud.: muut kankaat, paino enint. 200g/m ²
5210.51	Kud. puuvillakankaat, <85% puuvillaa, sek. tekokuitujen kanssa, painetut: palttina, paino enint. 200g/m ²
5210.52	Kud. puuvillakankaat, <85% puuvillaa, sek. tekokuitujen kanssa, painetut: 3- tai 4-vart. toimikkaat, myös ristitoimikkaat, paino enint. 200g/m ²
5210.59	Kud. puuvillakankaat, <85% puuvillaa, sek. tekokuitujen kanssa, painetut: muut kankaat, paino enint. 200g/m ²
5211.11	Kud. puuvillakankaat, <85% puuvillaa, sek. tekokuitujen kanssa, valkaisu- palttina, paino yli 200g/m ²
5211.12	Kud. puuvillakankaat, <85% puuvillaa, sek. tekokuitujen kanssa, valkaisu- palttina, paino yli 200g/m ²
5211.19	Kud. puuvillakankaat, <85% puuvillaa, sek. tekokuitujen kanssa, valkaisu- muut kankaat, paino yli 200g/m ²
5211.21	Kud. puuvillakankaat, <85% puuvillaa, sek. tekokuitujen kanssa, valkaistut: palttina, paino yli 200g/m ²
5211.22	Kud. puuvillakankaat, <85% puuvillaa, sek. tekokuitujen kanssa, valkaistut: 3- tai 4-vart. toimikkaat, myös ristitoimikkaat, paino yli 200g/m ²
5211.29	Kud. puuvillakankaat, <85% puuvillaa, sek. tekokuitujen kanssa, valkaistut: muut kankaat, paino yli 200g/m ²
5211.31	Kud. puuvillakankaat, <85% puuvillaa, sek. tekokuitujen kanssa, värjätyt: palttina, paino yli 200g/m ²
5211.32	Kud. puuvillakankaat, <85% puuvillaa, sek. tekokuitujen kanssa, värjätyt: 3- tai 4-vart. toimikkaat, myös ristitoimikkaat, paino yli 200g/m ²
5211.39	Kud. puuvillakankaat, <85% puuvillaa, sek. tekokuitujen kanssa, värjätyt: muut kankaat, paino yli 200g/m ²

HS No.	Product Description
5210.19	Woven fab of cotton,<85% mixd with m-m fib,<=/200 g/m ² , unbl, nes
5210.21	Plain weave cotton fab,<85% mixd w m-m fib, not more than 200 g/m ² , bl
5210.22	Twill weave cotton fab,<85% mixd w m-m fib, not more than 200 g/m ² , bl
5210.29	Woven fabrics of cotton,<85% mixd with m-m fib,<=/200 g/m ² , bl, nes
5210.31	Plain weave cotton fab,<85% mixd w m-m fib, not more than 200 g/m ² , dyd
5210.32	Twill weave cotton fab,<85% mixd w m-m fib, not more than 200 g/m ² , dyd
5210.39	Woven fabrics of cotton,<85% mixd with m-m fib,<=/200 g/m ² , dyed, nes
5210.41	Plain weave cotton fab,<85% mixd w m-m fib, nt mor thn 200g/m ² , yarn dyd
5210.42	Twill weave cotton fab,<85% mixd w m-m fib, nt mor thn 200g/m ² , yarn dyd
5210.49	Woven fabrics of cotton,<85% mixed w m-m fib,<=/200g/m ² , yarn dyed, nes
5210.51	Plain weave cotton fab,<85% mixd w m-m fib, nt more thn 200 g/m ² , printd
5210.52	Twill weave cotton fab,<85% mixd w m-m fib, nt more thn 200g/m ² , printd
5210.59	Woven fabrics of cotton,<85% mixed with m-m fib,<=/200g/m ² , printed, nes
5211.11	Plain weave cotton fab,<85% mixd w m-m fib, more thn 200 g/m ² , unbleachd
5211.12	Twill weave cotton fab,<85% mixed with m-m fib, more than 200 g/m ² , unbl
5211.19	Woven fabrics of cotton,<85% mixd w m-m fib, more thn 200g/m ² , unbl, nes
5211.21	Plain weave cotton fab,<85% mixd w m-m fib, more than 200 g/m ² , bleachd
5211.22	Twill weave cotton fab,<85% mixd w m-m fib, more than 200 g/m ² , bleachd
5211.29	Woven fabrics of cotton,<85% mixd w m-m fib, more than 200 g/m ² , bl, nes
5211.31	Plain weave cotton fab,<85% mixed with m-m fib, more than 200 g/m ² , dyed
5211.32	Twill weave cotton fab,<85% mixed with m-m fib, more than 200 g/m ² , dyed
5211.39	Woven fabrics of cotton,<85% mixd w m-m fib, more than 200 g/m ² , dyd, nes

HS No.	Tuotekuvaus
5211.41	Kud. puuvillakankaat, <85% puuvillaa, sek. tekokuitujen kanssa, erivärisistä langoista kud.: palttina, paino yli 200g/m ²
5211.42	Kud. puuvillakankaat, <85% puuvillaa, sek. tekokuitujen kanssa, erivärisistä langoista kud.: denim, paino yli 200g/m ²
5211.43	Kud. puuvillakankaat, <85% puuvillaa, sek. tekokuitujen kanssa, erivärisistä langoista kud.: 3- tai 4-vart. toimikkaat, myös ristitoimikkaat, paino yli 200g/m ²
5211.49	Kud. puuvillakankaat, <85% puuvillaa, sek. tekokuitujen kanssa, erivärisistä langoista kud.: muut kankaat, paino yli 200g/m ²
5211.51	Kud. puuvillakankaat, <85% puuvillaa, sek. tekokuitujen kanssa, painetut, palttina, paino yli 200g/m ²
5211.52	Kud. puuvillakankaat, <85% puuvillaa, sek. tekokuitujen kanssa, painetut: 3- tai 4-vart. toimikkaat, myös ristitoimikkaat, paino yli 200g/m ²
5211.59	Kud. puuvillakankaat, <85% puuvillaa, sek. tekokuitujen kanssa, painetut: muut kankaat, paino yli 200g/m ²
5212.11	Muut kud. puuvillakankaat, paino enint. 200g/m ² , valkaisuamattomat
5212.12	Muut kud. puuvillakankaat, paino enint. 200g/m ² , valkaistut
5212.13	Muut kud. puuvillakankaat, paino enint. 200g/m ² , värjätyt
5212.14	Muut kud. puuvillakankaat, paino enint. 200g/m ² , erivärisistä langoista kud.
5212.15	Muut kud. puuvillakankaat, paino enint. 200g/m ² , painetut
5212.21	Muut kud. puuvillakankaat, paino yli 200g/m ² , valkaisuamattomat
5212.22	Muut kud. puuvillakankaat, paino yli 200g/m ² , valkaistut
5212.23	Muut kud. puuvillakankaat, paino yli 200g/m ² , värjätyt
5212.24	Muut kud. puuvillakankaat, paino yli 200g/m ² , erivärisistä langoista kud.
5212.25	Muut kud. puuvillakankaat, paino yli 200g/m ² , painetut

53. RYHMÄ Muut kasvitekstiilikuidut; paperilanka ja kudotut paperilankakankaat:

5306.10	Pellavalanka, yksinkertainen
5306.20	Pellavalanka, kerrattu tai kertokerrattu
5307.10	Jutilanka ja lanka muista niinitekstiilikuiduista, yksinkertainen
5307.20	Jutilanka ja lanka muista niinitekstiilikuiduista, kerr. tai kertokerrattu
5308.20	Lanka muista kasvitekstiilikuiduista, hampulanka
5308.90	Muu lanka muista kasvitekstiilikuiduista
5309.11	Kudotut pellavakankaat, väh. 85% pellavaa, valkaisuamatt. tai valkaistut
5309.19	Kudotut pellavakankaat, väh. 85% pellavaa, muut kuin valkaisuamatt. tai valkaistut
5309.21	Kudotut pellavakankaat, alle 85% pellavaa, valkaisuamatt. tai valkaistut
5309.29	Kudotut pellavakankaat, alle 85% pellavaa, muut kuin valkaisuamatt. tai valkaistut
5310.10	Kud. kankaat jutista tai muista niinitekstiilikuiduista, valkaisuamatt.
5310.90	Kud. kankaat jutista tai muista niinitekstiilikuiduista, muut kuin valkaisuamatt.
5311.00	Kud. kankaat muista kasvitekstiilikuiduista; kud. paperilankakankaat:

HS No.	Product Description
5211.41	Plain weave cotton fab, <85% mixd w m-m fib, more than 200 g/m ² , yarn dyd
5211.42	Denim fabrics of cotton, <85% mixed with m-m fib, more than 200 g/m ²
5211.43	Twill weave cotton fab, other than denim, <85% mixd w m-m fib, >200g/m ² , yarn dyd
5211.49	Woven fabrics of cotton, <85% mixd with m-m fib, >200 g/m ² , yarn dyed, nes
5211.51	Plain weave cotton fab, <85% mixd w m-m fib, more than 200 g/m ² , printd
5211.52	Twill weave cotton fab, <85% mixd w m-m fib, more than 200 g/m ² , printd
5211.59	Woven fabrics of cotton, <85% mixd w m-m fib, mor thn 200g/m ² , printd, nes
5212.11	Woven fabrics of cotton, weighing not more than 200 g/m ² , unbleached, nes
5212.12	Woven fabrics of cotton, weighing not more than 200 g/m ² , bleached, nes
5212.13	Woven fabrics of cotton, weighing not more than 200 g/m ² , dyed, nes
5212.14	Woven fabrics of cotton, <=200g/m ² , of yarns of different colours, nes
5212.15	Woven fabrics of cotton, weighing not more than 200 g/m ² , printed, nes
5212.21	Woven fabrics of cotton, weighing more than 200 g/m ² , unbleached, nes
5212.22	Woven fabrics of cotton, weighing more than 200 g/m ² , bleached, nes
5212.23	Woven fabrics of cotton, weighing more than 200 g/m ² , dyed, nes
5212.24	Woven fabrics of cotton, >200 g/m ² , of yarns of different colours, nes
5212.25	Woven fabrics of cotton, weighing more than 200 g/m ² , printed, nes
Ch. 53	Other vegetable textile fibres; paper yarn & woven fab
5306.10	Flax yarn, single
5306.20	Flax yarn, multile (folded) or cabled
5307.10	Yarn of jute or of other textile bast fibres, single
5307.20	Yarn of jute or of oth textile bast fibres, multiple (folded) or cabled
5308.20	True hemp yarn
5308.90	Yarn of other vegetable textile fibres
5309.11	Woven fabrics, containg 85% or more by weight of flax, unbleached or bl
5309.19	Woven fabrics, containing 85% or more by weight of flax, other than unbl or bl
5309.21	Woven fabrics of flax, containg <85% by weight of flax, unbleached or bl
5309.29	Woven fabrics of flax, containing <85% by weight of flax, other than unbl or bl
5310.10	Woven fabrics of jute or of other textile bast fibres, unbleached
5310.90	Woven fabrics of jute or of other textile bast fibres, other than unbleached
5311.00	Woven fabrics of oth vegetable textile fibres; woven fab of paper yarn

HS No.

Tuotekuvaus

- 54. RYHMÄ Tekokuitufilamentit**
- 5401.10 Ompelulanka synteetikuitufilamenteista
- 5401.20 Ompelulanka muuntokuitufilamenteista
- 5402.10 Erikoisluja lanka nailonista tai muista polyamideista (muu kuin ompelulanka), ei kuit. väh.myyntimuodoissa
- 5402.20 Erikoisluja lanka polyestereistä (muu kuin ompelulanka), ei kuit. väh.myyntimuodoissa
- 5402.31 Teksturoitu lanka nailonista tai polyamideista, yksinkert. lanka enint. 50 tex, ei kuit. väh.myyntimuodoissa
- 5402.32 Teksturoitu lanka nailonista/muista polyamideista, yksinkert. lanka yli 50 tex, ei kuit. väh.myyntimuodoissa
- 5402.33 Teksturoitu lanka polyestereistä, ei kuit. väh.myyntimuodoissa
- 5402.39 Muu teksturoitu lanka synteetikuitufilamenteista, ei kuit. väh.myyntimuodoissa
- 5402.41 Muu lanka nailonista/muista polyamideista, yksinkert., kiertämätön tai kierretty, ei kuit. väh.myyntimuodoissa
- 5402.42 Muu lanka polyestereistä, osittain orientoitu, yksinkert., kiertämätön tai kierretty, ei kuit. väh.myyntimuodoissa
- 5402.43 Muu lanka polyestereistä, muu, yksinkert., kiertämätön tai kierretty, ei kuit. väh.myyntimuodoissa
- 5402.49 Muu lanka, yksinkert., kiertämätön tai kierretty, ei kuit. väh.myyntimuodoissa
- 5402.51 Muu lanka nailonista/muista polyamideista, yksinkert., kierretty, yli 50 kierrettä/m, ei kuit. väh.myyntimuodoissa
- 5402.52 Muu lanka polyestereistä, yksinkert., kierretty, yli 50 kierrettä/m, ei kuit. väh.myyntimuodoissa
- 5402.59 Muu lanka, yksinkert., kierretty, yli 50 kierrettä/m, ei kuit. väh.myyntimuodoissa
- 5402.61 Muu lanka nailonista/muista polyamideista, kerrattu/kertokerrattu, ei kuit. väh.myyntimuodoissa
- 5402.62 Muu lanka polyestereistä, kerrattu/kertokerrattu, ei kuit. väh.myyntimuodoissa
- 5402.69 Muu lanka synteetik.filam., kerrattu/kertokerrattu, ei kuit. väh.myyntimuodoissa
- 5403.10 Erikoisluja lanka viskoosista (muu kuin ompelulanka), ei kuit. väh.myyntimuodoissa
- 5403.20 Teksturoitu lanka muuntokuitufilamenteista, ei kuit. väh.myyntimuodoissa
- 5403.31 Muu lanka viskoosista, yksinkert., kiertämätön/kierretty, ei kuit. väh.myyntimuodoissa
- 5403.32 Muu lanka viskoosista, yksinkert., kierretty, yli 120 kierrettä/m, ei kuit. väh.myyntimuodoissa
- 5403.33 Muu lanka asetaatista, yksinkert., ei kuit. väh.myyntimuodoissa
- 5403.39 Muu lanka muuntokuitufilamenteista, yksinkert., ei kuit. väh.myyntimuodoissa
- 5403.41 Muu lanka viskoosista, kerrattu/kertokerrattu, ei kuit. väh.myyntimuodoissa
- 5403.42 Muu lanka asetaatista, kerrattu/kertokerrattu, ei kuit. väh.myyntimuodoissa
- 5403.49 Muu lanka muuntok.filam., kerrattu/kertokerrattu, ei kuit. väh.myyntimuodoissa
- 5404.10 Väh. 67 desitexin monofilam.lnka synt.kuituaineesta, poikkileikk. suurin mitta enint. 1mm
- 5404.90 Kaistaleet tai niiden kalt. tuotteet synteetikuituaineesta, näenn. lev. enint. 5 mm

HS No.	Product Description
Ch. 54	Man-made filaments
5401.10	Sewing thread of synthetic filaments
5401.20	Sewing thread of artificial filaments
5402.10	High tenacity yarn (other than sewg thread),nylon/oth polyamides fi, nt put up
5402.20	High tenacity yarn (other than sewg thread),of polyester filaments, not put up
5402.31	Texturd yarn nes, of nylon/oth polyamides fi,<=50tex/s.y.,not put up
5402.32	Texturd yarn nes, of nylon/oth polyamides fi,>50 tex/s.y.,not put up
5402.33	Textured yarn nes, of polyester filaments, not put up for retail sale
5402.39	Textured yarn of synthetic filaments, nes, not put up
5402.41	Yarn of nylon or other polyamides fi, single, untwisted, nes, not put up
5402.42	Yarn of polyester filaments, partially oriented, single, nes, not put up
5402.43	Yarn of polyester filaments, single, untwisted, nes, not put up
5402.49	Yarn of synthetic filaments, single, untwisted, nes, not put up
5402.51	Yarn of nylon or other polyamides fi, single, >50 turns/m, not put up
5402.52	Yarn of polyester filaments, single, >50 turns per metre, not put up
5402.59	Yarn of synthetic filaments, single,>50 turns per metre, nes, not put up
5402.61	Yarn of nylon or other polyamides fi, multiple, nes, not put up
5402.62	Yarn of polyester filaments, multiple, nes, not put up
5402.69	Yarn of synthetic filaments, multiple, nes, not put up
5403.10	High tenacity yarn (other than sewg thread),of viscose rayon filamt, nt put up
5403.20	Textured yarn nes, of artificial filaments, not put up for retail sale
5403.31	Yarn of viscose rayon filaments, single, untwisted, nes, not put up
5403.32	Yarn of viscose rayon filaments, single,>120 turns per m, nes, nt put up
5403.33	Yarn of cellulose acetate filaments, single, nes, not put up
5403.39	Yarn of artificial filaments, single, nes, not put up
5403.41	Yarn of viscose rayon filaments, multiple, nes, not put up
5403.42	Yarn of cellulose acetate filaments, multiple, nes, not put up
5403.49	Yarn of artificial filaments, multiple, nes, not put up
5404.10	Synthetic mono,>=67dtex, no cross sectional dimension exceeds 1 mm
5404.90	Strip&the like of syn tex material of an apparent width nt exceedg 5 mm

HS No.	Tuotekuvaus
5405.00	Väh. 67 desitexin monofilam.lanka muuntok.aineesta, poikk.leikk. suurempi kuin 1 mm; kaistal. ja niiden kalt. tuotteet muuntok.aineesta, näenn.leveys enint. 5 mm
5406.10	Synteetikuitufilamenttilanka (muu kuin ompelulanka), vähittäismyyntimuodoissa
5406.20	Muuntokuitufilamenttilanka (muu kuin ompelulanka), vähittäismyyntimuodoissa
5407.10	Kud. kankaat erik.lujasta nailonia/muuta polyamidia/polyesteriä olevasta langasta
5407.20	Kud. kankaat kaistaleista tai niiden kalt. tuotteista
5407.30	XI osan huomautuksessa 9 main. kankaat (samansuuntaiset synteettiset tekst.lan.kakerrokset)
5407.41	Muut kud. kankaat, väh. 85% nailon- tai muita polyamidifilamentteja, valkaisu- ja valkaisu-
5407.42	Muut kud. kankaat, väh. 85% nailon- tai muita polyamidifilamentteja, värjätyt
5407.43	Muut kud. kankaat, väh. 85% nailon- tai muita polyamidifilamentteja, erivärisistä langoista kudotut
5407.44	Muut kud. kankaat, väh. 85% nailon- tai muita polyamidifilamentteja, painetut
5407.51	Muut kud. kankaat, väh. 85% teksturoituja polyesterifilamentteja, valkaisu- ja valkaisu-
5407.52	Muut kud. kankaat, väh. 85% teksturoituja polyesterifilamentteja, värjätyt
5407.53	Muut kud. kankaat, väh. 85% teksturoituja polyesterifilam., erivär. langoista kud.
5407.54	Muut kud. kankaat, väh. 85% teksturoituja polyesterifilamentteja, painetut
5407.60	Muut kud. kankaat, väh. 85% teksturoimattomia polyesterifilamentteja
5407.71	Muut kud. kankaat, väh. 85% synteetikuitufilamentteja, valkaisu- ja valkaisu-
5407.72	Muut kud. kankaat, väh. 85% synteetikuitufilamentteja, värjätyt
5407.73	Muut kud. kankaat, väh. 85% synteetikuitufilamentteja, erivär. langoista kudotut
5407.74	Muut kud. kankaat, väh. 85% synteetikuitufilamentteja, painetut
5407.81	Muut kud. kankaat, alle 85% synteetikuitufilamentteja, sek. puuvillan kanssa, valkaisu- ja valkaisu-
5407.82	Muut kud. kankaat, alle 85% synteetikuitufilam., sek. puuvillan kanssa, värjätyt
5407.83	Muut kud. kankaat, alle 85% synteetikuitufilam., sek. puuvillan kanssa, erivär. langoista kud.
5407.84	Muut kud. kankaat, alle 85% synteetikuitufilam., sek. puuvillan kanssa, painetut
5407.91	Muut kud. kankaat, alle 85% synteetikuitufilamentteja, valkaisu- ja valkaisu-
5407.92	Muut kud. kankaat, alle 85% synteetikuitufilamentteja, värjätyt
5407.93	Muut kud. kankaat, alle 85% synteetikuitufilamentteja, erivärisistä langoista kud.
5407.94	Muut kud. kankaat, alle 85% synteetikuitufilamentteja, painetut
5408.10	Kud. kankaat erikoislujasta viskoosilangasta
5408.21	Muut kud. kankaat, väh. 85% muuntokuitufilamentteja, kaistaleita tai niiden kalt. tuotteita, valkaisu- ja valkaisu-
5408.22	Muut kud. kankaat, väh. 85% muuntokuitufilamentteja, kaistaleita tai niiden kalt. tuotteita, värjätyt
5408.23	Muut kud. kankaat, väh. 85% muuntokuitufilamentteja, kaistaleita tai niiden kalt. tuotteita, erivärisistä langoista kudotut
5408.24	Muut kud. kankaat, väh. 85% muuntokuitufilamentteja, kaistaleita/niiden kalt. tuotteita, painetut

HS No.	Product Description
5405.00	Artificial mono, 67 dtex, cross-sect >1mm; strip of arti tex mat w </=5mm
5406.10	Yarn of synthetic filament (other than sewing thread), put up for retail sale
5406.20	Yarn of artificial filament (other than sewing thread), put up for retail sale
5407.10	Woven fab of high tenacity fi yarns of nylon oth polyamides/polyesters
5407.20	Woven fab obtaind from strip/the like of synthetic textile materials
5407.30	Fabrics specif in Note 9 Section XI (layers of parallel syn tex yarn)
5407.41	Woven fab, >/=85% of nylon/other polyamides filaments, unbl or bl, nes
5407.42	Woven fabrics, >/=85% of nylon/other polyamides filaments, dyed, nes
5407.43	Woven fab, >/=85% of nylon/other polyamides filaments, yarn dyed, nes
5407.44	Woven fabrics, >/=85% of nylon/other polyamides filaments, printed, nes
5407.51	Woven fabrics, >/=85% of textured polyester filaments, unbl or bl, nes
5407.52	Woven fabrics, >/=85% of textured polyester filaments, dyed, nes
5407.53	Woven fabrics, >/=85% of textured polyester filaments, yarn dyed, nes
5407.54	Woven fabrics, >/=85% of textured polyester filaments, printed, nes
5407.60	Woven fabrics, >/=85% of non-textured polyester filaments, nes
5407.71	Woven fab, >/=85% of synthetic filaments, unbleached or bleached, nes
5407.72	Woven fabrics, >/=85% of synthetic filaments, dyed, nes
5407.73	Woven fabrics, >/=85% of synthetic filaments, yarn dyed, nes
5407.74	Woven fabrics, >/=85% of synthetic filaments, printed, nes
5407.81	Woven fabrics of synthetic filaments, <85% mixd w cotton, unbl o bl, nes
5407.82	Woven fabrics of synthetic filaments, <85% mixed with cotton, dyed, nes
5407.83	Woven fabrics of synthetic filaments, <85% mixd w cotton, yarn dyd, nes
5407.84	Woven fabrics of synthetic filaments, <85% mixd with cotton, printed, nes
5407.91	Woven fabrics of synthetic filaments, unbleached or bleached, nes
5407.92	Woven fabrics of synthetic filaments, dyed, nes
5407.93	Woven fabrics of synthetic filaments, yarn dyed, nes
5407.94	Woven fabrics of synthetic filaments, printed, nes
5408.10	Woven fabrics of high tenacity filament yarns of viscose rayon
5408.21	Woven fab, >/=85% of artificial fi o strip of art tex mat, unbl/bl, nes
5408.22	Woven fab, >/=85% of artificial fi or strip of art tex mat, dyed, nes
5408.23	Woven fab, >/=85% of artificial fi or strip of art tex mat, y dyed, nes
5408.24	Woven fab, >/=85% of artificial fi or strip of art tex mat, printd, nes

HS No.	Tuotekuvaus
5408.31	Muut kud. kankaat muuntokuitufilamenteista, -kaistaleista/niiden kalt. tuotteista, valkaisematt./valkaistut
5408.32	Muut kud. kankaat muuntokuitufilamenteista, värjätyt
5408.33	Muut kud. kankaat muuntokuitufilamenteista, erivärisistä langoista kudotut
5408.34	Muut kud. kankaat muuntokuitufilamenteista, painetut

55. RYHMÄ Katkotut tekokuidut

5501.10	Synteetikuitufilamenttitouvi nailonista tai muista polyamideista
5501.20	Synteetikuitufilamenttitouvi polyestereistä
5501.30	Synteetikuitufilamenttitouvi polyakryylistä tai modakryylistä
5501.90	Synteetikuitufilamenttitouvi, muu
5502.00	Muuntokuitufilamenttitouvi
5503.10	Synt.katkokuidut, karstaamatt., kampaamatt., nailonista tai muista polyamideista
5503.20	Synt.katkokuidut, karstaamatt., kampaamatt., polyestereistä
5503.30	Synt.katkokuidut, karstaamatt., kampaamatt., polyakryylistä tai modakryylistä
5503.40	Synt.katkokuidut, karstaamatt., kampaamatt., polypropeenista
5503.90	Synt.katkokuidut, karstaamatt., kampaamatt., muut
5504.10	Muuntokuitukatkokuidut, karstaamatt., kampaamatt., viskoosista
5504.90	Muuntokuitukatkokuidut, karstaamatt., kampaamatt., muu kuin viskoosi
5505.10	Tekokuitujätteet synteetikuidusta
5505.20	Tekokuitujätteet muuntokuidusta
5506.10	Synteetikatkokuidut, karstatut/kammatut, nailonista/muista polyamideista
5506.20	Synteetikatkokuidut, karstatut/kammatut, polyestereistä
5506.30	Synteetikatkokuidut, karstatut/kammatut, polyakryylistä tai modakryylistä
5506.90	Synteetikatkokuidut, karstatut/kammatut, muut
5507.00	Muuntokatkokuidut, karstatut/kammatut, viskoosista, muut
5508.10	Ompelulanka synteetikatkokuiduista
5508.20	Ompelulanka muuntokatkokuiduista
5509.11	Lanka synteetik.kuiduista, väh. 85% nailon-/muista polyamidik.kuituja, yksinkert. lanka, ei kuit. väh.myyntimuodoissa
5509.12	Lanka synteetik.kuiduista, väh. 85% nailon-/muista polyamidik.kuituja, kerr./kertokerr. lanka, ei kuit. väh.myyntimuodoissa
5509.21	Lanka synteetikatkokuiduista, väh. 85% polyesterikatkokuituja, yksinkert. lanka, ei kuit. väh.myyntimuodoissa
5509.22	Lanka synteetikatkokuiduista, väh. 85% polyesterikatkokuituja, kerr./kertokerr. lanka, ei kuit. väh.myyntimuodoissa
5509.31	Lanka synteetikatkokuiduista, väh. 85% polyakryyli- tai modakryylik.kuituja, yksinkert. lanka, ei kuit. väh.myyntimuodoissa
5509.32	Lanka synteetikatkokuiduista, väh. 85% polyakryyli- tai modakryylik.kuituja, kerrattu/kertokerrattu lanka, ei kuit. väh.myyntimuodoissa
5509.41	Lanka synteetikatkokuiduista, väh. 85% muita synteetikatkokuituja, yksinkert. lanka, ei kuit. väh.myyntimuodoissa

HS No.	Product Description
5408.31	Woven fabrics of artificial filaments, unbleached or bleached, nes
5408.32	Woven fabrics of artificial filaments, dyed, nes
5408.33	Woven fabrics of artificial filaments, yarn dyed, nes
5408.34	Woven fabrics of artificial filaments, printed, nes
Ch. 55	Man-made staple fibres
5501.10	Filament tow of nylon or other polyamides
5501.20	Filament tow of polyesters
5501.30	Filament tow of acrylic or modacrylic
5501.90	Synthetic filament tow, nes
5502.00	Artificial filament tow
5503.10	Staple fibres of nylon or other polyamides, not carded or combed
5503.20	Staple fibres of polyesters, not carded or combed
5503.30	Staple fibres of acrylic or modacrylic, not carded or combed
5503.40	Staple fibres of polypropylene, not carded or combed
5503.90	Synthetic staple fibres, not carded or combed, nes
5504.10	Staple fibres of viscose, not carded or combed
5504.90	Artificial staple fibres, other than viscose, not carded or combed
5505.10	Waste of synthetic fibres
5505.20	Waste of artificial fibres
5506.10	Staple fibres of nylon or other polyamides, carded or combed
5506.20	Staple fibres of polyesters, carded or combed
5506.30	Staple fibres of acrylic or modacrylic, carded or combed
5506.90	Synthetic staple fibres, carded or combed, nes
5507.00	Artificial staple fibres, carded or combed
5508.10	Sewing thread of synthetic staple fibres
5508.20	Sewing thread of artificial staple fibres
5509.11	Yarn, >=85% nylon or other polyamides staple fibres, single, not put up
5509.12	Yarn, >=85% nylon or other polyamides staple fibres, multi, not put up, nes
5509.21	Yarn, >=85% of polyester staple fibres, single, not put up
5509.22	Yarn, >=85% of polyester staple fibres, multiple, not put up, nes
5509.31	Yarn, >=85% of acrylic or modacrylic staple fibres, single, not put up
5509.32	Yarn, >=85% acrylic/modacrylic staple fibres, multiple, not put up, nes
5509.41	Yarn, >=85% of other synthetic staple fibres, single, not put up

HS No.	Tuotekuvaus
5509.42	Lanka synteettikatkokuiduista, väh. 85% muita synteettikatkokuituja, kerrattu/kertokerrattu lanka, ei kuit. väh.myyntimuodoissa
5509.51	Lanka polyesterikatkokuituja, sek. muuntokatkokuitujen kanssa, ei kuit. väh.myyntimuodoissa
5509.52	Lanka polyesterikatkokuiduista, sek. villan/hien. el.karvan kanssa, ei kuit. väh.myyntimuodoissa
5509.53	Lanka polyesterikatkokuiduista, sek. puuvillan kanssa, ei kuit. väh.myyntimuodoissa
5509.59	Lanka polyesterikatkokuiduista, muu, ei kuit. väh.myyntimuodoissa
5509.61	Lanka akryylikatkokuiduista, sek. villan/hien. el.karvan kanssa, ei kuit. väh.myyntimuodoissa
5509.62	Lanka akryylikatkokuiduista, sek. puuvillan kanssa, ei kuit. väh.myyntimuodoissa
5509.69	Lanka akryylikatkokuiduista, muut, ei kuit. väh.myyntimuodoissa
5509.91	Lanka synteettikatkokuiduista, sek. villan/hien. el.karvan kanssa, ei kuit. väh.myyntimuodoissa
5509.92	Lanka muista synteettikatkokuiduista, sek. puuvillan kanssa, ei kuit. väh.myyntimuodoissa
5509.99	Lanka synteettikatkokuiduista, muu, ei kuit. väh.myyntimuodoissa
5510.11	Lanka muuntokatkokuiduista, väh. 85% muuntokatkokuituja, yksinkert. lanka, ei kuit. väh.myyntimuodoissa
5510.12	Lanka muuntokatkokuiduista, väh. 85% muuntokatkokuituja, kerrattu/kertokerrattu lanka, ei kuit. väh.myyntimuodoissa
5510.20	Lanka muuntokatkokuiduista, sek. villan/hien. el.karvan kanssa, ei kuit. väh.myyntimuodoissa
5510.30	Lanka muuntokatkokuiduista, sek. puuvillan kanssa, ei kuit. väh.myyntimuodoissa
5510.90	Lanka muuntokatkokuiduista, muut, ei kuit. väh.myyntimuodoissa
5511.10	Lanka, väh. 85% synteettikatkokuituja, muu kuin ompelulanka, väh.myyntimuodoissa
5511.20	Lanka synteettikatkokuiduista, alle 85% synt.katkokuituja, väh.myyntimuodoissa
5511.30	Lanka muuntokatkokuiduista (muu kuin ompelulanka), väh.myyntimuodoissa
5512.11	Kud. synt.katkokuidut, väh. 85% polyesterik.kuituja, valkaisematt./valkaistut
5512.19	Kud. synt.katkokuidut, väh. 85% polyesterik.kuituja, muut
5512.21	Kud. synt.katkokuidut, väh. 85% polyakryyli- tai modakryylik.kuituja, valkaisematt./valkaistut
5512.29	Kud. synt.katkokuidut, väh. 85% polyakryyli- tai modakryylik.kuituja, muut
5512.91	Kud. synt.katkokuidut, väh. 85% muita synt.katkokuituja, valkaisematt./valkaistut
5512.99	Kud. synt.katkokuidut, väh. 85% muita synt.katkokuituja, muut
5513.11	Kud. synt.katkokuitukankaat, palttina polyesterikatkokuiduista, alle 85% synteettik.kuituja, sek. puuvillan kanssa, paino enint. 170g/m ² , valkaisematt./valkaistut
5513.12	Kud. synt.k.kuitukankaat, 3- ja 4-vart. toimikk., myös ristitoim. p.katkokuiduista, alle 85% s.k.kuituja, sek. puuvillan kanssa, paino enint. 170g/m ² , valkaisematt./valkaistut

HS No.	Product Description
5509.42	Yarn, >=85% of other synthetic staple fibres, multiple, not put up, nes
5509.51	Yarn of polyester staple fibres mixd w/ arti staple fib, not put up, nes
5509.52	Yarn of polyester staple fib mixd w wool/fine animal hair, nt put up, nes
5509.53	Yarn of polyester staple fibres mixed with cotton, not put up, nes
5509.59	Yarn of polyester staple fibres, not put up, nes
5509.61	Yarn of acrylic staple fib mixd w wool/fine animal hair, not put up, nes
5509.62	Yarn of acrylic staple fibres mixed with cotton, not put up, nes
5509.69	Yarn of acrylic staple fibres, not put up, nes
5509.91	Yarn of oth synthetic staple fibres mixed w/wool/fine animal hair, nes
5509.92	Yarn of other synthetic staple fibres mixed with cotton, not put up, nes
5509.99	Yarn of other synthetic staple fibres, not put up, nes
5510.11	Yarn, >=85% of artificial staple fibres, single, not put up
5510.12	Yarn, >=85% of artificial staple fibres, multiple, not put up, nes
5510.20	Yarn of artifical staple fib mixd w wool/fine animal hair, not put up, nes
5510.30	Yarn of artificial staple fibres mixed with cotton, not put up, nes
5510.90	Yarn of artificial staple fibres, not put up, nes
5511.10	Yarn, >=85% of synthetic staple fibres, other than sewing thread, put up
5511.20	Yarn, <85% of synthetic staple fibres, put up for retail sale, nes
5511.30	Yarn of artificial fibres (other than sewing thread), put up for retail sale
5512.11	Woven fabrics, containing >=85% of polyester staple fibres, unbl or bl
5512.19	Woven fabrics, containg >=85% of polyester staple fibres, other than unbl or bl
5512.21	Woven fabrics, containg >=85% of acrylic staple fibres, unbleached or bl
5512.29	Woven fabrics, containing >=85% of acrylic staple fibres, other than unbl or bl
5512.91	Woven fabrics, containing >=85% of oth synthetic staple fibres, unbl/bl
5512.99	Woven fabrics, containg >=85% of other synthetic staple fib, other than unbl/bl
5513.11	Plain weave polyest stapl fib fab, <85%, mixd w/cottn, <=170g/m ² , unbl/bl
5513.12	Twill weave polyest stapl fib fab, <85%, mixd w/cottn, <=170g/m ² , unbl/bl

HS No.	Tuotekuvaus
5513.13	Muut kud. synt.k.kuitukankaat p.katkokuiduista, alle 85% s.k.kuituja, sek. puuvillan kanssa, paino enint. 170g/m ² , valkaisu- ja valkaisu- ja valkaisu-
5513.19	Muut kud. synt.k.kuitukankaat, alle 85% s.k.kuituja, sek. puuvillan kanssa, paino enint. 170g/m ² , valkaisu- ja valkaisu-
5513.21	Kud. synt.k.kuitukankaat, palttina p.katkokuiduista, alle 85% s.k.kuituja, sek. puuvillan kanssa, paino enint. 170g/m ² , värjätyt
5513.22	Kud. synt.k.kuitukankaat, 3- ja 4-vart. toimikk., myös ristitoim. p.k.kuiduista, alle 85% s.k.kuituja, sek. puuvillan kanssa, paino enint. 170g/m ² , värjätyt
5513.23	Muut kud. synt.k.kuitukankaat, alle 85% s.k.kuituja, sek. puuvillan kanssa, paino enint. 170g/m ² , värjätyt
5513.29	Muut kud. synt.k.kuitukankaat, alle 85% s.k.kuituja, sek. puuvillan kanssa, paino enint. 170g/m ² , värjätyt
5513.31	Kud. synt.k.kuitukankaat, palttina p.katkokuiduista, alle 85% s.k.kuituja, sek. puuvillan kanssa, paino enint. 170g/m ² , erivärisistä langoista kud.
5513.32	Kud. synt.k.kuitukankaat, 3- ja 4-vart. toimikk., ristitoim. p.k.kuiduista, alle 85% s.k.kuituja, sek. puuvillan kanssa, paino enint. 170g/m ² , erivär. langoista kud.
5513.33	Muut kud. synt.k.kuitukankaat p.k.kuiduista, alle 85% s.k.kuituja, sek. puuvillan kanssa, paino enint. 170g/m ² , värjätyt
5513.39	Muut kud. synt.k.kuitukankaat, alle 85% s.k.kuituja, sek. puuvillan kanssa, paino enint. 170g/m ² , erivärisistä langoista kud.
5513.41	Kud. synt.k.kuitukankaat, palttina p.katkokuiduista, alle 85% s.k.kuituja, sek. puuvillan kanssa, paino enint. 170g/m ² , painetut
5513.42	Kud. synt.k.kuitukankaat, 3- ja 4-vart. toimikk., myös ristitoim. p.k.kuiduista, alle 85% s.k.kuituja, sek. puuvillan kanssa, paino enint. 170g/m ² , painetut
5513.43	Muut kud. synt.k.kuitukankaat p.k.kuiduista, alle 85% s.k.kuituja, sek. puuvillan kanssa, paino enint. 170g/m ² , painetut
5513.49	Muut kud. synt.k.kuitukankaat, alle 85% s.k.kuituja, sek. puuvillan kanssa, paino enint. 170g/m ² , painetut
5514.11	Kud. synteettik.kuitukankaat, palttina p.k.kuiduista, alle 85% s.k.kuituja, sek. puuvillan kanssa, paino yli 170g/m ² , valkaisu- ja valkaisu-
5514.12	Kud. synteettik.kuitukankaat, 3- ja 4-vart. toimikk., myös ristitoim. p.k.kuiduista, alle 85% s.k.kuituja, sek. puuvillan kanssa, paino yli 170g/m ² , valkaisu- ja valkaisu-
5514.13	Muut kud. synt.k.kuitukankaat p.k.kuiduista, alle 85% s.k.kuituja, sek. puuvillan kanssa, paino yli 170g/m ² , valkaisu- ja valkaisu-
5514.19	Muut kud. synt.k.kuitukankaat, alle 85% s.k.kuituja, sek. puuvillan kanssa, paino yli 170g/m ² , valkaisu- ja valkaisu-
5514.21	Kud. synteettik.kuitukankaat, palttina p.k.kuiduista, alle 85% s.k.kuituja, sek. puuvillan kanssa, paino yli 170g/m ² , värjätyt
5514.22	Kud. synteettik.kuitukankaat, 3- ja 4-vart. toimikk., myös ristitoim., p.k.kuiduista, alle 85% s.k.kuituja, sek. puuvillan kanssa, paino yli 170g/m ² , värjätyt
5514.23	Muut kud. synt.k.kuitukankaat p.k.kuiduista, alle 85% s.k.kuituja, sek. puuvillan kanssa, paino yli 170g/m ² , värjätyt
5514.29	Muut kud. synt.k.kuitukankaat, alle 85% s.k.kuituja, sek. puuvillan kanssa, paino yli 170g/m ² , värjätyt

HS No.	Product Description
5513.13	Woven fab of polyest staple fib,<85% mixd w/cot,<=170g/m ² , unbl/bl, nes
5513.19	Woven fabrics of oth syn staple fib,<85%,mixd w/cot,<=170g/m ² , unbl/bl
5513.21	Plain weave polyester staple fib fab,<85%,mixd w/cotton,<=170g/m ² , dyd
5513.22	Twill weave polyest staple fib fab,<85%,mixd w/cotton,<=170g/m ² , dyd
5513.23	Woven fab of polyester staple fib,<85%,mixd w/cot,<=170 g/m ² , dyd, nes
5513.29	Woven fabrics of oth syn staple fib,<85% mixd w/cotton,<=170g/m ² , dyed
5513.31	Plain weave polyest stapl fib fab,<85% mixd w/cot,<=170g/m ² , yarn dyd
5513.32	Twill weave polyest stapl fib fab,<85% mixd w/cot,<=170g/m ² , yarn dyd
5513.33	Woven fab of polyest staple fib,<85% mixd w/cot,<=170 g/m ² , dyd nes
5513.39	Woven fab of oth syn staple fib,<85% mixd w/cot,<=170g/m ² , yarn dyd
5513.41	Plain weave polyester stapl fib fab,<85%,mixd w/cot,<=170g/m ² , printd
5513.42	Twill weave polyest staple fib fab,<85%,mixd w/cot,<=170g/m ² , printd
5513.43	Woven fab of polyester staple fib,<85%,mixd w/cot,<=170g/m ² , ptd, nes
5513.49	Woven fab of oth syn staple fib,<85%,mixed w/cot,<=170g/m ² , printed
5514.11	Plain weave polyest staple fib fab,<85%,mixd w/cotton,>170g/m ² , unbl/bl
5514.12	Twill weave polyest stapl fib fab,<85%,mixd w/cotton,>170g/m ² , unbl/bl
5514.13	Woven fab of polyester staple fib,<85% mixd w/cot,>170g/m ² , unbl/bl, nes
5514.19	Woven fabrics of oth syn staple fib,<85%,mixed w/cot,>170 g/m ² , unbl/bl
5514.21	Plain weave polyester staple fibre fab,<85%,mixd w/cotton,>170g/m ² , dyd
5514.22	Twill weave polyester staple fibre fab,<85%,mixd w/cotton,>170g/m ² , dyd
5514.23	Woven fabrics of polyester staple fib,<85%,mixed w/cot,>170 g/m ² , dyed
5514.29	Woven fabrics of oth synthetic staple fib,<85%,mixd w/cot,>170g/m ² , dyd

HS No.	Tuotekuvaus
5514.31	Kud. synteettik.kuitukankaat, palttina p.k.kuiduista, alle 85% s.k.kuituja, sek. puuvillan kanssa, paino yli 170g/m ² , erivär. langoista kud.
5514.32	Kud. synteettik.kuitukankaat, 3- ja 4-vart. toimikk., myös ristitoim., p.k.kuiduista, alle 85% s.k.kuituja, sek. puuvillan kanssa, paino yli 170g/m ² , erivär. langoista kud.
5514.33	Muut kud. synt.k.kuitukankaat p.k.kuiduista, alle 85% s.k.kuituja, sek. puuvillan kanssa, paino yli 170g/m ² , erivär. langoista kud.
5514.39	Muut kud. synt.k.kuitukankaat, alle 85% s.k.kuituja, sek. puuvillan kanssa, paino yli 170g/m ² , erivär. langoista kud.
5514.41	Kud. synteettik.kuitukankaat, palttina p.k.kuiduista, alle 85% s.k.kuituja, sek. puuvillan kanssa, paino yli 170g/m ² , painetut
5514.42	Kud. synteettik.kuitukankaat, 3- ja 4-vart. toimikk., ristitoim. p.k.kuiduista, alle 85% s.k.kuituja, sek. puuvillan kanssa, paino yli 170g/m ² , painetut
5514.43	Muut kud. synt.k.kuitukankaat p.k.kuiduista, alle 85% s.k.kuituja, sek. puuvillan kanssa, paino yli 170g/m ² , painetut
5514.49	Muut kud. synt.k.kuitukankaat, alle 85% s.k.kuituja, sek. puuvillan kanssa, paino yli 170g/m ² , painetut
5515.11	Muut kud. synteettik.kankaat polyesteri.k.kuiduista, sek. viskoosik.kuitujen kanssa
5515.12	Muut kud. synteettik.kankaat polyesteri.k.kuiduista, sek. tekokuitufilam. kanssa
5515.13	Muut kud. synteettik.kankaat polyesteri.k.kuiduista, sek. villan/hien. el.karvan kanssa
5515.19	Muut kud. synteettik.kankaat polyesteri.k.kuiduista, muut
5515.21	Muut kud. synteettik.kankaat polyakryyli-/modakryylik.kuiduista, sek. tekokuitufilam. kanssa
5515.22	Muut kud. synteettik.kankaat polyakryyli-/modakryylik.kuiduista, sek. villan/hien. el.karvan kanssa
5515.29	Muut kud. synteettik.kankaat polyakryyli-/modakryylik.kuiduista, muut
5515.91	Muut kud. synteettik.kankaat muista kud. kankaista, sek. tekokuitufilam. kanssa
5515.92	Muut kud. synteettik.kankaat muista kud. kankaista, sek. villan/hien. el.karvan kanssa
5515.99	Muut kud. synteettik.kankaat muista kud. kankaista, muut
5516.11	Kud. muuntok.kuitukankaat, väh. 85% muuntok.kuituja, valkaisematt./valkaistut
5516.12	Kud. muuntok.kuitukankaat, väh. 85% muuntok.kuituja, värjätyt
5516.13	Kud. muuntok.kuitukankaat, väh. 85% muuntok.kuituja, erivärisistä langoista kud.
5516.14	Kud. muuntok.kuitukankaat, väh. 85% muuntok.kuituja, painetut
5516.21	Kud. muuntok.kuitukankaat, alle 85% muuntok.kuituja, sek. tekokuitufilamenttien kanssa, valkaisematt./valkaistut
5516.22	Kud. muuntok.kuitukankaat, alle 85% muuntok.kuituja, sek. tekokuitufilamenttien kanssa, värjätyt
5516.23	Kud. muuntok.kuitukankaat, alle 85% muuntok.kuituja, sek. tekokuitufilamenttien kanssa, erivärisistä langoista kud.
5516.24	Kud. muuntok.kuitukankaat, alle 85% muuntok.kuituja, sek. tekokuitufilamenttien kanssa, painetut

HS No.	Product Description
5514.31	Plain weave polyester staple fib fab,<85% mixd w/cot,>170g/m ² , yarn dyd
5514.32	Twill weave polyester staple fib fab,<85% mixd w/cot,>170g/m ² , yarn dyd
5514.33	Woven fab of polyester stapl fib,<85% mixd w/cot,>170g/m ² , yarn dyd nes
5514.39	Woven fabrics of oth syn staple fib,<85% mixd w/cot,>170 g/m ² , yarn dyd
5514.41	Plain weave polyester staple fibre fab,<85%,mixd w/cot,>170g/m ² , printd
5514.42	Twill weave polyester staple fibre fab,<85%,mixd w/cot,>170g/m ² , printd
5514.43	Woven fab of polyester staple fibres <85%,mixd w/cot,>170g/m ² , ptd, nes
5514.49	Woven fabrics of oth syn staple fib,<85%,mixed w/cot,>170 g/m ² , printed
5515.11	Woven fab of polyester staple fib mixd w viscose rayon staple fib, nes
5515.12	Woven fabrics of polyester staple fibres mixd w man-made filaments, nes
5515.13	Woven fab of polyester staple fibres mixd w/wool/fine animal hair, nes
5515.19	Woven fabrics of polyester staple fibres, nes
5515.21	Woven fabrics of acrylic staple fibres, mixd w man-made filaments, nes
5515.22	Woven fab of acrylic staple fibres, mixd w/wool/fine animal hair, nes
5515.29	Woven fabrics of acrylic or modacrylic staple fibres, nes
5515.91	Woven fabrics of oth syn staple fib, mixed with man-made filaments, nes
5515.92	Woven fabrics of oth syn staple fib, mixd w/wool o fine animal hair, nes
5515.99	Woven fabrics of synthetic staple fibres, nes
5516.11	Woven fabrics, containg>/=85% of artificial staple fibres, unbleached/bl
5516.12	Woven fabrics, containing>/=85% of artificial staple fibres, dyed
5516.13	Woven fabrics, containing>/=85% of artificial staple fib, yarn dyed
5516.14	Woven fabrics, containing>/=85% of artificial staple fibres, printed
5516.21	Woven fabrics of artificial staple fib,<85%,mixd w man-made fi, unbl/bl
5516.22	Woven fabrics of artificial staple fib,<85%,mixd with man-made fi, dyd
5516.23	Woven fabrics of artificial staple fib,<85%,mixd with m-m fi, yarn dyd
5516.24	Woven fabrics of artificial staple fib,<85%,mixd w man-made fi, printd

HS No.	Tuotekuvaus
5516.31	Kud. muuntok.kuitukankaat, alle 85% muuntok.kuituja, sek. villan/hien. el.karvan kanssa, valkaisematt./valkaistut
5516.32	Kud. muuntok.kuitukankaat, alle 85% muuntok.kuituja, sek. villan/hien. el.karvan kanssa, värjätyt
5516.33	Kud. muuntok.kuitukankaat, alle 85% muuntok.kuituja, sek. villan/hien. el.karvan kanssa, erivärisistä langoista kud.
5516.34	Kud. muuntok.kuitukankaat, alle 85% muuntok.kuituja, sek. villan/hien. el.karvan kanssa, painetut
5516.41	Kud. muuntok.kuitukankaat, alle 85% muuntok.kuituja, sek. puuvillan kanssa, valkaisematt./valkaistut
5516.42	Kud. muuntok.kuitukankaat, alle 85% muuntok.kuituja, sek. puuvillan kanssa, värjätyt
5516.43	Kud. muuntok.kuitukankaat, alle 85% muuntok.kuituja, sek. puuvillan kanssa, erivärisistä langoista kud.
5516.44	Kud. muuntok.kuitukankaat, alle 85% muuntok.kuituja, sek. puuvillan kanssa, painetut
5516.91	Muut kud. muuntok.kuitukankaat, valkaisematt./valkaistut
5516.92	Muut kud. muuntok.kuitukankaat, värjätyt
5516.93	Muut kud. muuntok.kuitukankaat, erivärisistä langoista kud.
5516.94	Muut kud. muuntok.kuitukankaat, painetut

56. RYHMÄ Vanu, huopa & kuitukangas; erikoislangat; nuora, köysi jne.

5601.10	Terveysseiteet, ja -tamponit, vauvanvaipat, ja niiden kalt. hygieniatavarat, vanua; muut vanusta valmistetut tavarat
5601.21	Puuvillavanu ja muut puuvillatavarat (tuotteet), muut kuin hygieniatavarat
5601.22	Tekokuituvanu ja muut tekokuitutavarat (tuotteet), muut kuin hygieniatavarat
5601.29	Muut
5601.30	Tekstiiliflokki, -nöyhtä ja -npyt
5602.10	Neulahuopa ja kuitusilmukkasidottu kangas
5602.21	Muu huopa, villaa/hien. el.karvaa, kyllästämätön, päällystämätön, kerrostamaton
5602.29	Muu huopa, muuta tekstiiliainetta, kyllästämätön, päällystämätön, kerrostamaton
5602.90	Muu huopa
5603.00	Kuitukangas, kyllästetty, päällystetty, peitetty, kerrostettu
5604.10	Yksinkert./kerrattu kumilanka, tekstiilillä päällystetty
5604.20	Kylläst./päällyst. erikoisluja lanka polyester., nail./muista polyamid./viskoosista
5604.90	Tekstiililangat, kaistaleet/niiden kalt. tuotteet, muovilla/kumilla kylläst./ päällystetyt/peitettyt/muovi- tai kumivaippaiset
5605.00	Metalloitu lanka, myös kierrepäällystetty, kaistaleet/niiden kalt. tuotteet, yhd. langan/ kaistaleen/jauheen muodossa olevaan metalliin/päällystetty metallilla
5606.00	Kierrepäällystetty lanka, chenillelanka, chainettelanka
5607.10	Side- ja purjelanka, nuora, köysi, jutia/muuta niinitekstiilikuitua
5607.21	Lyhdelanka ja paalinaru, sisalia/muuta Agave-sukuisista kasveista saatua tekstiiliainetta

HS No.	Product Description
5516.31	Woven fab of arti staple fib,<85% mixd w/wool/fine animal hair, unbl/bl
5516.32	Woven fabrics of arti staple fib,<85% mixd w/wool/fine animal hair, dyd
5516.33	Woven fab of arti staple fib,<85% mixd w/wool/fine animal hair, yarn dyd
5516.34	Woven fab of arti staple fib,<85% mixd w/wool/fine animal hair, printd
5516.41	Woven fabrics of artificial staple fib,<85% mixd with cotton, unbl o bl
5516.42	Woven fabrics of artificial staple fib, <85% mixed with cotton, dyed
5516.43	Woven fabrics of artificial staple fib,<85% mixd with cotton, yarn dyd
5516.44	Woven fabrics of artificial staple fib,<85% mixed with cotton, printed
5516.91	Woven fabrics of artificial staple fibres, unbleached or bleached, nes
5516.92	Woven fabrics of artificial staple fibres, dyed, nes
5516.93	Woven fabrics of artificial staple fibres, yarn dyed, nes
5516.94	Woven fabrics of artificial staple fibres, printed, nes
Ch. 56	Wadding, felt & nonwoven; yarns; twine, cordage, etc.
5601.10	Sanitary articles of waddg of textile mat i.e. sanitary towels, tampons
5601.21	Wadding of cotton and articles thereof, other than sanitary articles
5601.22	Wadding of man-made fibres and articles thereof, other than sanitary articles
5601.29	Waddg of oth textile materials&articles thereof, other than sanitary articles
5601.30	Textile flock and dust and mill neps
5602.10	Needleloom felt and stitch-bonded fibre fabrics
5602.21	Felt other than needleloom, of wool or fine animal hair, not impreg, ctd, cov etc
5602.29	Felt other than needleloom, of other textile materials, not impreg, ctd, cov etc
5602.90	Felt of textile materials, nes
5603.00	Nonwovens, whether or not impregnated, coated, covered or laminated
5604.10	Rubber thread and cord, textile covered
5604.20	High tenacity yarn of polyest, nylon oth polyamid, viscose rayon, ctd etc
5604.90	Textile yarn, strips&the like, impreg ctd/cov with rubber o plastics, nes
5605.00	Metallisd yarn, beg textile yarn combind w metal thread, strip/powder
5606.00	Gimped yarn nes; chenille yarn; loop wale-yarn
5607.10	Twine, cordage, ropes and cables, of jute or other textile bast fibres
5607.21	Binder o baler twine, of sisal o oth textile fibres of the genus Agave

HS No.	Tuotekuvaus
5607.29	Side- ja purjelanka, nuora, köysi, sisalia
5607.30	Side- ja purjelanka, nuora, köysi, manillaa/muuta kovaa kuitua
5607.41	Lyhdelanka ja paalinaru, polyeteeniä tai polypropeenaa
5607.49	Side- ja purjelanka, nuora, köysi, polyeteeniä tai polypropeenaa
5607.50	Side- ja purjelanka, nuora, köysi, muuta synteettikuitua
5607.90	Side- ja purjelanka, nuora, köysi, muista materiaaleista
5608.11	Sovitetut kalaverkot, tekstiilitekokuuainetta
5608.19	Solmittu kalaverkkokangas side- tai purjelangasta tai nuorasta tai muut sovitetut verkot tekstiiliaineista
5608.90	Sovitetut kalaverkot, solmittu kalaverkkokangas side- tai purjelangasta tai nuorasta
5609.00	Muualle kuulumattomat tavarat langasta, kaistaleista/niiden kalt. tuotteista, side- tai purjelangasta, nuorasta tai köydestä

57. RYHMÄ Matot ja muut lattianpäällysteet tekstiiliaineesta

5701.10	Villaa tai hien. el.karvaa, käsin solmitut matot
5701.90	Muuta tekstiiliainetta, käsin solmitut matot
5702.10	Kelim-, sumak- ja karamanie- ja niiden kalt. käsin kudotut matot
5702.20	Lattianpäällysteet kookoskuitua
5702.31	Muut, nukalliset, sovittamattomat matot, villaa/hien. el.karvaa
5702.32	Muut, nukalliset, sovittamattomat matot, tekstiilitekokuuainetta
5702.39	Muut, nukalliset, sovittamattomat matot, muuta tekstiiliainetta
5702.41	Muut, nukalliset, sovitetut matot, villaa/hien. el.karvaa
5702.42	Muut, nukalliset, sovitetut matot, tekstiilitekokuuainetta
5702.49	Muut, nukalliset, sovitetut matot, muuta tekstiiliainetta
5702.51	Muut, nukattomat, sovittamattomat matot, villaa/hien. el.karvaa
5702.52	Muut, nukattomat, sovittamattomat matot, tekstiilitekokuuainetta
5702.59	Muut, nukattomat, sovittamattomat matot, muuta tekstiiliainetta
5702.91	Muut, nukattomat, sovitetut matot, villaa/hien. el.karvaa
5702.92	Muut, nukattomat, sovitetut matot, tekstiilitekokuuainetta
5702.99	Muut, nukattomat, sovitetut matot, muuta tekstiiliainetta
5703.10	Matot, tuftatut, villaa/hien. el.karvaa
5703.20	Matot, tuftatut, nailonia/muuta polyamidia
5703.30	Matot, tuftatut, muuta tekstiilitekokuuainetta
5703.90	Matot, tuftatut, muuta tekst.ainetta
5704.10	Huopalaatat, pinta-ala enint. 0,3m ²
5704.90	Huopamatot, muut kuin laatat
5705.00	Matot ja muut lattianpäällysteet tekst.aineesta, muut

HS No.	Product Description
5607.29	Twine nes, cordage, ropes and cables, of sisal textile fibres
5607.30	Twine, cordage, ropes and cables, of abaca or other hard (leaf) fibres
5607.41	Binder or baler twine, of polyethylene or polypropylene
5607.49	Twine nes, cordage, ropes and cables, of polyethylene or polypropylene
5607.50	Twine, cordage, ropes and cables, of other synthetic fibres
5607.90	Twine, cordage, ropes and cables, of other materials
5608.11	Made up fishing nets, of man-made textile materials
5608.19	Knotted netting of twine/cordage/rope, and oth made up nets of m-m tex mat
5608.90	Knotted netting of twine/cordage/rope, nes, and made up nets of oth tex mat
5609.00	Articles of yarn, strip, twine, cordage, rope and cables, nes

Ch. 57 Carpets and other textile floor coverings

5701.10	Carpets of wool or fine animal hair, knotted
5701.90	Carpets of other textile materials, knotted
5702.10	Kelem, Schumacks, Karamanie and similar textile hand-woven rugs
5702.20	Floor coverings of coconut fibres (coir)
5702.31	Carpets of wool/fine animal hair, of woven pile construction, not made up, nes
5702.32	Carpets of man-made textile mat, of woven pile construction, not made up, nes
5702.39	Carpets of other textile mat, of woven pile construction, not made up, nes
5702.41	Carpets of wool/fine animal hair, of woven pile construction, made up, nes
5702.42	Carpets of man-made textile mat, of woven pile construction, made up, nes
5702.49	Carpets of other textile materials, of woven pile construction, made up, nes
5702.51	Carpets of wool or fine animal hair, woven, not made up, nes
5702.52	Carpets of man-made textile materials, woven, not made up, nes
5702.59	Carpets of other textile materials, woven, not made up, nes
5702.91	Carpets of wool or fine animal hair, woven, made up, nes
5702.92	Carpets of man-made textile materials, woven, made up, nes
5702.99	Carpets of other textile materials, woven, made up, nes
5703.10	Carpets of wool or fine animal hair, tufted
5703.20	Carpets of nylon or other polyamides, tufted
5703.30	Carpets of other man-made textile materials, tufted
5703.90	Carpets of other textile materials, tufted
5704.10	Tiles of felt of textile materials, having a max surface area of 0.3 m ²
5704.90	Carpets of felt of textile materials, nes
5705.00	Carpets and other textile floor coverings, nes

HS No.	Tuotekuvaus
58. RYHMÄ	Kudotut erikoiskankaat, tuftatut tekstiilikankaat, pitsit, koristepunokset, koruom- pelukset
5801.10	Kud. nukka- ja chenillelankakankaat, muut kuin frotee- ja nauhakankaat, villaa/hien. el.karvaa
5801.21	Kud. leikkaamatt. kudenukkakankaat, muut kuin frotee- ja nauhakankaat, puuvillaa
5801.22	Leikattu vakosametti, muut kuin frotee- ja nauhakankaat, puuvillaa
5801.23	Muut kudenukkakankaat, puuvillaa
5801.24	Kud. leikkaamatt. loiminukkakankaat, muut kuin frotee- ja nauhakankaat, puuvillaa
5801.25	Kud. leikatut loiminukkakankaat, muut kuin frotee- ja nauhakankaat, puuvillaa
5801.26	Chenillelankakankaat, muut kuin frotee- ja nauhakankaat, puuvillaa
5801.31	Kud. leikkaamatt. kudenukkakankaat, muut kuin frotee- ja nauhakankaat, tekokuitua
5801.32	Leikattu vakosametti, muut kuin frotee- ja nauhakankaat, tekokuitua
5801.33	Muut kudenukkakankaat, tekokuitua
5801.34	Kud. leikkaamatt. loiminukkakankaat, muut kuin frotee- ja nauhakankaat, tekokuitua
5801.35	Kud. leikatut loiminukkakankaat, muut kuin frotee- ja nauhakankaat, tekokuitua
5801.36	Chenillelankakankaat, muut kuin frotee- ja nauhakankaat, tekokuitua
5801.90	Kud. nukka- ja chenillelankakankaat, muut kuin frotee- ja nauhakankaat, muuta tekstiiliainetta
5802.11	Pyyheliinafrotee- ja sen kalt. kud. froteekankaat, puuvillaa, valkaisematt., muut kuin nauhakankaat
5802.19	Pyyheliinafrotee- ja sen kalt. kud. froteekankaat, puuvillaa, muut kuin valkaisematt., muut kuin nauhakankaat
5802.20	Pyyheliinafrotee- ja sen kalt. kud. froteekankaat, muuta tekstiiliainetta, muut kuin nauhakankaat
5802.30	Tuftatut ja sen kalt. tekst.kankaat, muut kuin nimikkeen 57.03
5803.10	Lintuniisikankaat, muut kuin nauhakankaat, puuvillaa
5803.90	Lintuniisikankaat, muut kuin nauhakankaat, muuta tekstiiliainetta
5804.10	Tylli, lankauudinkangas & solmitut verkkokankaat
5804.21	Koneella tehdyt pitsit ja pitsikankaat metritavar./kaistal./kor.kuvioina, tekokuitua
5804.29	Koneella tehdyt pitsit ja pitsikankaat metritavar./kaistal./kor.kuvioina, muuta tekst.ainetta
5804.30	Käsintehty pitsit ja pitsikankaat metritavar./kaistal./kor.kuvioina
5805.00	Käsin kudotut kuvakud. ja käsin neulatyönä kirjotut kuvak., myös sovitetut
5806.10	Kud. nukkanauhat ja chenillelankanauhat
5806.20	Muut kud. nauhat, väh. 5% elastomeerilankaa/kumilankaa
5806.31	Muut kud. nauhat, puuvillaa
5806.32	Muut kud. nauhat, tekokuitua
5806.39	Muut kud. nauhat, muuta tekstiiliainetta
5806.40	Yhteenliimatt., yhdensuunt. lankojen/kuitujen muod. kuteettomat naudat

HS No.	Product Description
Ch. 58	Special woven fab; tufted tex fab; lace; tapestries etc.
5801.10	Woven pile fabrics of wool/fine animal hair, other than terry&narrow fabrics
5801.21	Woven uncut weft pile fabrics of cotton, other than terry and narrow fabrics
5801.22	Cut corduroy fabrics of cotton, other than narrow fabrics
5801.23	Woven weft pile fabrics of cotton, nes
5801.24	Woven warp pile fab of cotton, pingl (uncut),other than terry&narrow fab
5801.25	Woven warp pile fabrics of cotton, cut, other than terry and narrow fabrics
5801.26	Chenille fabrics of cotton, other than narrow fabrics
5801.31	Woven uncut weft pile fabrics of manmade fibres, other than terry&narrow fab.
5801.32	Cut corduroy fabrics of man-made fibres, other than narrow fabrics
5801.33	Woven weft pile fabrics of man-made fibres, nes
5801.34	Woven warp pile fab of man-made fib, pingl (uncut),other than terry&nar fab
5801.35	Woven warp pile fabrics of man-made fib, cut, other than terry & narrow fabrics
5801.36	Chenille fabrics of man-made fibres, other than narrow fabrics
5801.90	Woven pile fab&chenille fab of other tex mat, other than terry&narrow fabrics
5802.11	Terry towelg & similar woven terry fab of cotton, other than narrow fab, unbl
5802.19	Terry towelg&similar woven terry fab of cotton, other than unbl&other than nar fab
5802.20	Terry towelg&sim woven terry fab of oth tex mat, other than narrow fabrics
5802.30	Tufted textile fabrics, other than products of heading No 57.03
5803.10	Gauze of cotton, other than narrow fabrics
5803.90	Gauze of other textile material, other than narrow fabrics
5804.10	Tulles & other net fabrics, not incl woven, knitted or crocheted fabrics
5804.21	Mechanically made lace of man-made fib, in the piece, in strips/motifs
5804.29	Mechanically made lace of oth tex mat, in the piece, in strips/in motifs
5804.30	Hand-made lace, in the piece, in strips or in motifs
5805.00	Hand-woven tapestries&needle-worked tapestries, whether or not made up
5806.10	Narrow woven pile fabrics and narrow chenille fabrics
5806.20	Narrow woven fab, cntg by wt>=5% elastomeric yarn/rubber thread nes
5806.31	Narrow woven fabrics of cotton, nes
5806.32	Narrow woven fabrics of man-made fibres, nes
5806.39	Narrow woven fabrics of other textile materials, nes
5806.40	Fabrics consisting of warp w/o weft assembled by means of an adhesive

HS No.	Tuotekuvaus
5807.10	Nimilaput, merkit ja niiden kalt. kud. tavarat tekstiiliaineista
5807.90	Muut nimilaput, merkit ja niiden kalt. tavarat tekstiiliaineista, muut kuin kud.
5808.10	Punokset metritavarana
5808.90	Koristepunokset metritavarana, muut kuin neulokset, tupsut, pompulat & niiden kalt. tavarat
5809.00	Metallilangasta/metalloidusta langasta kud. kankaat, esim. vaatteisiin
5810.10	Koruompelukset, ei näkyvää pohjaa, metritavarana, kaistal., koristekuviolina
5810.91	Muut koruompelukset, puuvillaa, metritavarana, kaistal., koristekuviolina
5810.92	Muut koruompelukset, tekokuitua, metritavarana, kaistal., koristekuviolina
5810.99	Muut koruompelukset, muuta tekst.ainetta, metritavarana/kaistal./koristekuviolina
5811.00	Tikatut tekst.tuotteet metritavarana
59. RYHMÄ	Kyllästetyt, päällystetyt, peitetyt tai kerrostetut tekstiilikankaat jne.
5901.10	Liimalla/tärkkelyspit. aineella pääll. tekst.kankaat, kirjankansien pääll. tai sen kalt. tarkoitukseen
5901.90	Kuultokangas, maalausta varten käsitell. kankaat, jäykistetyt tekst.kankaat, hatturunkoihin
5902.10	Kordikangas ulkorenk. varten, nailonia/muuta polyamidia olev. erik.lujasta kank.
5902.20	Kordikangas ulkorenk. varten, polyesteriä olev. erik.lujasta kank.
5902.90	Kordikangas ulkorenk. varten, muusta erik.lujasta kank.
5903.10	Polyvinyylikloridilla kylläst./pääll./peitetyt/kerrost. tekst.kankaat, muut kankaat
5903.20	Polyuretaanilla kylläst./pääll./peitetyt/kerrost. tekst.kankaat, muut
5903.90	Muulla kylläst./pääll./peitetyt/muovilla kerrost. tekst.kankaat
5904.10	Linoleumi, myös määrämuotoiseksi leikattu
5904.91	Lattianpäällyst. muut kuin linoleumi, pohja neulahuopaa/kuitukangasta
5904.92	Lattianpäällyst. muut kuin linoleumi, pohja muuta tekst.ainetta
5905.00	Seinänpäällysteet tekst.aineesta
5906.10	Kumilla käs. tekstiili, liimanauha, lev. enint. 20cm
5906.91	Kumilla käs. tekst.kankaat, neulosta, muut
5906.99	Kumilla käs. tekst.kankaat, muut
5907.00	Muulla tavalla kylläst./pääll./peitetyt tekst.kankaat (teatterikuliisit)
5908.00	Lampun- ja kamiinan kalt. tavaroiden sydämet, hehkusukat, pyöröneulottu hehkusukkakangas
5909.00	Paloletkut/niiden kalt. letkut, tekst.ainetta
5910.00	Käyttö- ja kuljetushihnat, tekst.ainetta
5911.10	Tekst.tuotteet ja -tavarat karstankankaan valmist. ja niiden kalt. kankaat teknisiin tarkoituksiin
5911.20	Seulakangas, myös sovitettu, muuta teks. ainetta
5911.31	Tekst.kankaat, käyt. paperikoneissa/niiden kalt. koneissa, paino alle 650g/m ²
5911.32	Tekst.kankaat, käyt. paperikoneissa/niiden kalt. koneissa, paino väh. 650g/m ²
5911.40	Suodatuskangas, käyt. öljynpurist./niiden kalt. laitteissa, myös hiuksista valm.
5911.90	Tekst.tuotteet — ja tavarat teknisiin tarkoituksiin, muut

HS No.	Product Description
5807.10	Labels, badges and similar woven articles of textile materials
5807.90	Labels, badges and similar articles, not woven, of textile materials, nes
5808.10	Braids in the piece
5808.90	Ornamental trimmings in the piece, other than knit; tassels, pompons&similar art
5809.00	Woven fabrics of metal thread/of metallisd yarn, for apparel, etc, nes
5810.10	Embroidery without visible ground, in the piece, in strips or in motifs
5810.91	Embroidery of cotton, in the piece, in strips or in motifs, nes
5810.92	Embroidery of man-made fibres, in the piece, in strips or in motifs, nes
5810.99	Embroidery of oth textile materials, in the piece, in strips/motifs, nes
5811.00	Quilted textile products in the piece
Ch. 59	Impregnated, coated, cover/laminated textile fabric etc.
5901.10	Textile fabrics coatd with gum, of a kind usd for outer covers of books
5901.90	Tracg cloth; prepared paintg canvas; stiffened textile fab; for hats etc
5902.10	Tire cord fabric made of nylon or other polyamides high tenacity yarns
5902.20	Tire cord fabric made of polyester high tenacity yarns
5902.90	Tire cord fabric made of viscose rayon high tenacity yarns
5903.10	Textile fab impregnatd, ctd, cov, or laminatd w polyvinyl chloride, nes
5903.20	Textile fabrics impregnated, ctd, cov, or laminated with polyurethane, nes
5903.90	Textile fabrics impregnated, ctd, cov, or laminated with plastics, nes
5904.10	Lineoleum, whether or not cut to shape
5904.91	Floor coverings, other than linoleum, with a base of needleloom felt/nonwovens
5904.92	Floor coverings, other than linoleum, with other textile base
5905.00	Textile wall coverings
5906.10	Rubberised textile adhesive tape of a width not exceeding 20 cm
5906.91	Rubberised textile knitted or crocheted fabrics, nes
5906.99	Rubberised textile fabrics, nes
5907.00	Textile fab impreg, ctd, cov nes; paintd canvas (e.g.theatrical scenery)
5908.00	Textile wicks f lamps, stoves, etc; gas mantles&knittd gas mantle fabric
5909.00	Textile hosepipng and similar textile tubing
5910.00	Transmission or conveyor belts or belting of textile material
5911.10	Textile fabrics usd f card clothing, and sim fabric f technical uses
5911.20	Textile bolting cloth, whether or not made up
5911.31	Textile fabrics used in paper-making or similar machines, <650 g/m ²
5911.32	Textile fabrics usd in paper-makg or similar mach, weighg >/=650 g/m ²
5911.40	Textile straing cloth usd in oil presses o the like, incl of human hair
5911.90	Textile products and articles for technical uses, nes

HS No.

Tuotekuvaus

60. RYHMÄ	Neulokset
6001.10	”Pitkänukkaiset” neulokset
6001.21	Silmukkanukkaneulokset, puuvillaa
6001.22	Silmukkanukkaneulokset, tekokuitua
6001.29	Silmukkanukkaneulokset, muuta tekstiiliainetta
6001.91	Muut nukkaneulokset, puuvillaa
6001.92	Muut nukkaneulokset, tekokuitua
6001.99	Muut nukkaneulokset, muuta tekstiiliainetta
6002.10	Muut neulokset, lev. enint. 30cm, väh. 5% elastomeerilankaa/kumilankaa sis.
6002.20	Muut neulokset, lev. enint. 30cm
6002.30	Muut neulokset, lev. yli 30cm, väh. 5% elastomeerilankaa/kumilankaa sis.
6002.41	Muut loimineulosta olevat, villaa/hien. el.karvaa
6002.42	Muut loimineulosta olevat, puuvillaa
6002.43	Muut loimineulosta olevat, tekokuitua
6002.49	Muut loimineulosta olevat, muuta materiaalia
6002.91	Muut neulokset, villaa/hien. el.karvaa
6002.92	Muut neulokset, puuvillaa
6002.93	Muut neulokset, tekokuitua
6002.99	Muut neulokset, muuta materiaalia

61. RYHMÄ	Vaatteet ja vaatetustarvikkeet, neulosta
6101.10	Miesten/poikien pääll.takit, anorakit jne., neulosta, villaa/hien. el.karvaa
6101.20	Miesten/poikien pääll.takit, anorakit jne., neulosta, puuvillaa
6101.30	Miesten/poikien pääll.takit, anorakit jne., neulosta, tekokuitua
6101.90	Miesten/poikien pääll.takit, anorakit jne., neulosta, muuta tekst.ainetta
6102.10	Naisten/tyttöjen pääll.takit, anorakit jne., neulosta, villaa/hien. el.karvaa
6102.20	Naisten/tyttöjen pääll.takit, anorakit jne., neulosta, puuvillaa
6102.30	Naisten/tyttöjen pääll.takit, anorakit jne., neulosta, tekokuitua
6102.90	Naisten/tyttöjen pääll.takit, anorakit jne., neulosta, muuta tekst.ainetta
6103.11	Miesten/poikien puvut, neulosta, villaa/hien. el.karvaa
6103.12	Miesten/poikien puvut, neulosta, synteettikuitua
6103.19	Miesten/poikien puvut, neulosta, muuta tekst.ainetta
6103.21	Miesten/poikien yhdistelmäasut, neulosta, villaa/hien. el.karvaa
6103.22	Miesten/poikien yhdistelmäasut, neulosta, puuvillaa
6103.23	Miesten/poikien yhdistelmäasut, neulosta, synteettikuitua
6103.29	Miesten/poikien yhdistelmäasut, neulosta, muuta tekst.ainetta
6103.31	Miesten/poikien takit & bleiserit, neulosta, villaa/hien. el.karvaa
6103.32	Miesten/poikien takit & bleiserit, neulosta, puuvillaa
6103.33	Miesten/poikien takit & bleiserit, neulosta, synteettikuitua
6103.39	Miesten/poikien takit & bleiserit, neulosta, muuta tekst.ainetta
6103.41	Miesten/poikien pitkät housut ja shortsit, neulosta, villaa/hien.el.karvaa

HS No.	Product Description
Ch. 60	Knitted or crocheted fabrics
6001.10	Long pile knitted or crocheted textile fabrics
6001.21	Looped pile knitted or crocheted fabrics, of cotton
6001.22	Looped pile knitted or crocheted fabrics, of man-made fibres
6001.29	Looped pile knitted or crocheted fabrics, of other textile materials
6001.91	Pile knitted or crocheted fabrics, of cotton, nes
6001.92	Pile knitted or crocheted fabrics, of man-made fibres, nes
6001.99	Pile knitted or crocheted fabrics, of other textile materials, nes
6002.10	Knitted or crocheted tex fab, w<=30 cm,>=5% of elastomeric/rubber, nes
6002.20	Knitted or crocheted textile fabrics, of a width not exceedg 30 cm, nes
6002.30	Knitted/crocheted tex fab, width > 30 cm,>=5% of elastomeric/rubber, nes
6002.41	Warp knitted fabrics, of wool or fine animal hair, nes
6002.42	Warp knitted fabrics, of cotton, nes
6002.43	Warp knitted fabrics, of man-made fibres, nes
6002.49	Warp knitted fabrics, of other materials, nes
6002.91	Knitted or crocheted fabrics, of wool or of fine animal hair, nes
6002.92	Knitted or crocheted fabrics, of cotton, nes
6002.93	Knitted or crocheted fabrics, of manmade fibres, nes
6002.99	Knitted or crocheted fabrics, of other materials, nes
Ch. 61	Art of apparel & clothing access, knitted or crocheted
6101.10	Mens/boys overcoats, anoraks etc, of wool or fine animal hair, knitted
6101.20	Mens/boys overcoats, anoraks etc, of cotton, knitted
6101.30	Mens/boys overcoats, anoraks etc, of man-made fibres, knitted
6101.90	Mens/boys overcoats, anoraks etc, of other textile materials, knitted
6102.10	Womens/girls overcoats, anoraks etc, of wool or fine animal hair, knitted
6102.20	Womens/girls overcoats, anoraks etc, of cotton, knitted
6102.30	Womens/girls overcoats, anoraks etc, of man-made fibres, knitted
6102.90	Womens/girls overcoats, anoraks etc, of other textile materials, knitted
6103.11	Mens/boys suits, of wool or fine animal hair, knitted
6103.12	Mens/boys suits, of synthetic fibres, knitted
6103.19	Mens/boys suits, of other textile materials, knitted
6103.21	Mens/boys ensembles, of wool or fine animal hair, knitted
6103.22	Mens/boys ensembles, of cotton, knitted
6103.23	Mens/boys ensembles, of synthetic fibres, knitted
6103.29	Mens/boys ensembles, of other textile materials, knitted
6103.31	Mens/boys jackets and blazers, of wool or fine animal hair, knitted
6103.32	Mens/boys jackets and blazers, of cotton, knitted
6103.33	Mens/boys jackets and blazers, of synthetic fibres, knitted
6103.39	Mens/boys jackets and blazers, of other textile materials, knitted
6103.41	Mens/boys trousers and shorts, of wool or fine animal hair, knitted

HS No.	Tuotekuvaus
6103.42	Miesten/poikien pitkät housut ja shortsit, neulosta, puuvillaa
6103.43	Miesten/poikien pitkät housut ja shortsit, neulosta, synteettikuitua
6103.49	Miesten/poikien pitkät housut ja shortsit, neulosta, muuta tekst.ainetta
6104.11	Naisten/tyttöjen puvut, neulosta, villaa/hien.el.karvaa
6104.12	Naisten/tyttöjen puvut, neulosta, puuvillaa
6104.13	Naisten/tyttöjen puvut, neulosta, synteettikuitua
6104.19	Naisten/tyttöjen puvut, neulosta, muuta tekst.ainetta
6104.21	Naisten/tyttöjen yhdistelmäasut, neulosta, villaa/hien.el.karvaa
6104.22	Naisten/tyttöjen yhdistelmäasut, neulosta, puuvillaa
6104.23	Naisten/tyttöjen yhdistelmäasut, neulosta, synteettikuitua
6104.29	Naisten/tyttöjen yhdistelmäasut, neulosta, muuta tekst.ainetta
6104.31	Naisten/tyttöjen jakut, neulosta, villaa/hien.el.karvaa
6104.32	Naisten/tyttöjen jakut, neulosta, puuvillaa
6104.33	Naisten/tyttöjen jakut, neulosta, synteettikuitua
6104.39	Naisten/tyttöjen jakut, neulosta, muuta tekst.ainetta
6104.41	Naisten/tyttöjen leningit, neulosta, villaa/hien. el.karvaa
6104.42	Naisten/tyttöjen leningit, neulosta, puuvillaa
6104.43	Naisten/tyttöjen leningit, neulosta, synteettikuitua
6104.44	Naisten/tyttöjen leningit, neulosta, muuntokuitua
6104.49	Naisten/tyttöjen leningit, neulosta, muuta tekst.ainetta
6104.51	Naisten/tyttöjen hameet, neulosta, villaa/hien. el.karvaa
6104.52	Naisten/tyttöjen hameet, neulosta, puuvillaa
6104.53	Naisten/tyttöjen hameet, neulosta, synteettikuitua
6104.59	Naisten/tyttöjen hameet, neulosta, muuta tekst.ainetta
6104.61	Naisten/tyttöjen hameet & housuhameet, neulosta, villaa/hien. el.karvaa
6104.62	Naisten/tyttöjen hameet & housuhameet, neulosta, puuvillaa
6104.63	Naisten/tyttöjen hameet & housuhameet, neulosta, synteettikuitua
6104.69	Naisten/tyttöjen hameet & housuhameet, neulosta, muuta tekst.ainetta
6105.10	Miesten/poikien paidat, neulosta, puuvillaa
6105.20	Miesten/poikien paidat, neulosta, tekokuitua
6105.90	Miesten/poikien paidat, neulosta, muuta tekst.ainetta
6106.10	Naisten/tyttöjen paidat, neulosta, puuvillaa
6106.20	Naisten/tyttöjen paidat, neulosta, tekokuitua
6106.90	Naisten/tyttöjen paidat, neulosta, muuta tekst.ainetta
6107.11	Miesten/poikien alushousut, neulosta, puuvillaa
6107.12	Miesten/poikien alushousut, neulosta, tekokuitua
6107.19	Miesten/poikien alushousut, neulosta, muuta tekst.ainetta
6107.21	Miesten/poikien yöpaidat & pyjamat, neulosta, puuvillaa
6107.22	Miesten/poikien yöpaidat & pyjamat, neulosta, tekokuitua
6107.29	Miesten/poikien yöpaidat & pyjamat, neulosta, muuta tekst.ainetta
6107.91	Miesten/poikien kylpytakit & aamutakit, neulosta, puuvillaa

HS No.	Product Description
6103.42	Mens/boys trousers and shorts, of cotton, knitted
6103.43	Mens/boys trousers and shorts, of synthetic fibres, knitted
6103.49	Mens/boys trousers and shorts, of other textile materials, knitted
6104.11	Womens/girls suits, of wool or fine animal hair, knitted
6104.12	Womens/girls suits, of cotton, knitted
6104.13	Womens/girls suits, of synthetic fibres, knitted
6104.19	Womens/girls suits, of other textile materials, knitted
6104.21	Womens/girls ensembles, of wool or fine animal hair, knitted
6104.22	Womens/girls ensembles, of cotton, knitted
6104.23	Womens/girls ensembles, of synthetic fibres, knitted
6104.29	Womens/girls ensembles, of other textile materials, knitted
6104.31	Womens/girls jackets, of wool or fine animal hair, knitted
6104.32	Womens/girls jackets, of cotton, knitted
6104.33	Womens/girls jackets, of synthetic fibres, knitted
6104.39	Womens/girls jackets, of other textile materials, knitted
6104.41	Womens/girls dresses, of wool or fine animal hair, knitted
6104.42	Womens/girls dresses, of cotton, knitted
6104.43	Womens/girls dresses, of synthetic fibres, knitted
6104.44	Womens/girls dresses, of artificial fibres, knitted
6104.49	Womens/girls dresses, of other textile materials, knitted
6104.51	Womens/girls skirts, of wool or fine animal hair, knitted
6104.52	Womens/girls skirts, of cotton, knitted
6104.53	Womens/girls skirts, of synthetic fibres, knitted
6104.59	Womens/girls skirts, of other textile materials, knitted
6104.61	Womens/girls trousers and shorts, of wool or fine animal hair, knitted
6104.62	Womens/girls trousers and shorts, of cotton, knitted
6104.63	Womens/girls trousers and shorts, of synthetic fibres, knitted
6104.69	Womens/girls trousers and shorts, of other textile materials, knitted
6105.10	Mens/boys shirts, of cotton, knitted
6105.20	Mens/boys shirts, of man-made fibres, knitted
6105.90	Mens/boys shirts, of other textile materials, knitted
6106.10	Womens/girls blouses and shirts, of cotton, knitted
6106.20	Womens/girls blouses and shirts, of man-made fibres, knitted
6106.90	Womens/girls blouses and shirts, of other materials, knitted
6107.11	Mens/boys underpants and briefs, of cotton, knitted
6107.12	Mens/boys underpants and briefs, of man-made fibres, knitted
6107.19	Mens/boys underpants and briefs, of other textile materials, knitted
6107.21	Mens/boys nightshirts and pyjamas, of cotton, knitted
6107.22	Mens/boys nightshirts and pyjamas, of man-made fibres, knitted
6107.29	Mens/boys nightshirts and pyjamas, of other textile materials, knitted
6107.91	Mens/boys bathrobes, dressing gowns etc of cotton, knitted

HS No.	Tuotekuvaus
6107.92	Miesten/poikien kylpytakit & aamutakit, neulosta, tekokuitua
6107.99	Miesten/poikien kylpytakit & aamutakit, neulosta, muuta tekst.ainetta
6108.11	Naisten/tyttöjen alushameet, neulosta, tekokuitua
6108.19	Naisten/tyttöjen alushameet, neulosta, muuta tekst.ainetta
6108.21	Naisten/tyttöjen pikkuhousut & muut alushousut, neulosta, puuvillaa
6108.22	Naisten/tyttöjen pikkuhousut & muut alushousut, neulosta, tekokuitua
6108.29	Naisten/tyttöjen pikkuhousut & muut alushousut, neulosta, muuta tekst.ainetta
6108.31	Naisten/tyttöjen yöpaidat & pyjamat, neulosta, puuvillaa
6108.32	Naisten/tyttöjen yöpaidat & pyjamat, neulosta, tekokuitua
6108.39	Naisten/tyttöjen yöpaidat & pyjamat, neulosta, muuta tekst.ainetta
6108.91	Naisten/tyttöjen kylpytakit & aamutakit, neulosta, puuvillaa
6108.92	Naisten/tyttöjen kylpytakit & aamutakit, neulosta, tekokuitua
6108.99	Naisten/tyttöjen kylpytakit & aamutakit, neulosta, muuta tekst.ainetta
6109.10	T-paidat, aluspaidat ja niiden kalt. paidat, neulosta, puuvillaa
6109.90	T-paidat, aluspaidat ja niiden kalt. paidat, neulosta, muuta tekst.ainetta
6110.10	Neulepuserot, neuletakit & niiden kalt. tuotteet, neulosta, villaa/hien. el.karvaa
6110.20	Neulepuserot, neuletakit & niiden kalt. tuotteet, neulosta, puuvillaa
6110.30	Neulepuserot, neuletakit & niiden kalt. tuotteet, neulosta, tekokuitua
6110.90	Neulepuserot, neuletakit & niiden kalt. tuotteet, neulosta, muuta tekst.ainetta
6111.10	Vauvanvaatteet & vaatetustarvikkeet, neulosta, villaa/hien. el.karvaa
6111.20	Vauvanvaatteet & vaatetustarvikkeet, neulosta, puuvillaa
6111.30	Vauvanvaatteet & vaatetustarvikkeet, neulosta, synteettikuitua
6111.90	Vauvanvaatteet & vaatetustarvikkeet, neulosta, muuta tekst.ainetta
6112.11	Verryttelypuvut, neulosta, puuvillaa
6112.12	Verryttelypuvut, neulosta, synteettikuitua
6112.19	Verryttelypuvut, neulosta, muuta tekst.ainetta
6112.20	Hiihtopuvut, neulosta, tekst.ainetta
6112.31	Miesten/poikien uimahousut, neulosta, synteettikuitua
6112.39	Miesten/poikien uimahousut, neulosta, muuta tekst.ainetta
6112.41	Naisten/tyttöjen uimapuvut, neulosta, synteettikuitua
6112.49	Naisten/tyttöjen uimapuvut, neulosta, muuta tekst.ainetta
6113.00	Kyllästetyistä/päällystetyistä/peitetyistä/kerrostuneista neuloksista valm. vaatteet
6114.10	Muut vaatteet, neulosta, villaa/hien. el.karvaa
6114.20	Muut vaatteet, neulosta, puuvillaa
6114.30	Muut vaatteet, neulosta, tekokuitua
6114.90	Muut vaatteet, neulosta, muuta tekst.ainetta
6115.11	Sukkahousut, myös terätt., synteettikuitua, neulosta, yksinkert. lanka alle 67 desitexiä
6115.12	Sukkahousut, myös terätt., synteettikuitua, neulosta, yksinkert. lanka väh. 67 desitexiä
6115.19	Sukkahousut, myös terättömät, muuta tekst.ainetta, neulosta

HS No.	Product Description
6107.92	Mens/boys bathrobes, dressing gowns, etc of man-made fibres, knitted
6107.99	Mens/boys bathrobes, dressg gowns, etc of oth textile materials, knitted
6108.11	Womens/girls slips and petticoats, of man-made fibres, knitted
6108.19	Womens/girls slips and petticoats, of other textile materials, knitted
6108.21	Womens/girls briefs and panties, of cotton, knitted
6108.22	Womens/girls briefs and panties, of man-made fibres, knitted
6108.29	Womens/girls briefs and panties, of other textile materials, knitted
6108.31	Womens/girls nightdresses and pyjamas, of cotton, knitted
6108.32	Womens/girls nightdresses and pyjamas, of man-made fibres, knitted
6108.39	Womens/girls nightdresses & pyjamas, of other textile materials, knitted
6108.91	Womens/girls bathrobes, dressing gowns, etc, of cotton, knitted
6108.92	Womens/girls bathrobes, dressing gowns, etc, of man-made fibres, knitted
6108.99	Women/girls bathrobes, dressg gowns, etc, of oth textile materials, knitted
6109.10	T-shirts, singlets and other vests, of cotton, knitted
6109.90	T-shirts, singlets and other vests, of other textile materials, knitted
6110.10	Pullovers, cardigans&similar article of wool or fine animal hair, knitted
6110.20	Pullovers, cardigans and similar articles of cotton, knitted
6110.30	Pullovers, cardigans and similar articles of man-made fibres, knitted
6110.90	Pullovers, cardigans&similar articles of oth textile materials, knitted
6111.10	Babies garments&clothg accessories of wool or fine animal hair, knitted
6111.20	Babies garments and clothing accessories of cotton, knitted
6111.30	Babies garments and clothing accessories of synthetic fibres, knitted
6111.90	Babies garments&clothg accessories of other textile materials, knitted
6112.11	Track suits, of cotton, knitted
6112.12	Track suits, of synthetic fibres, knitted
6112.19	Track suits, of other textile materials, knitted
6112.20	Ski suits, of textile materials, knitted
6112.31	Mens/boys swimwear, of synthetic fibres, knitted
6112.39	Mens/boys swimwear, of other textile materials, knitted
6112.41	Womens/girls swimwear, of synthetic fibres, knitted
6112.49	Womens/girls swimwear, of other textile materials, knitted
6113.00	Garments made up of impreg, coatd, coverd or laminatd textile knitted fab
6114.10	Garments nes, of wool or fine animal hair, knitted
6114.20	Garments nes, of cotton, knitted
6114.30	Garments nes, of man-made fibres, knitted
6114.90	Garments nes, of other textile materials, knitted
6115.11	Panty hose&tights, of synthetic fibre yarns <67 dtex/single yarn knitted
6115.12	Panty hose&tights, of synthetic fib yarns >=67 dtex/single yarn knitted
6115.19	Panty hose and tights, of other textile materials, knitted

HS No.	Tuotekuvaus
6115.20	Naisten pitkät sukat & polvisukat, neulosta, tekst.ainetta, yksinkert. lanka alle 67 desitexiä
6115.91	Muut sukat, neulosta, villaa/hien. el. karvaa
6115.92	Muut sukat, neulosta, puuvillaa
6115.93	Muut sukat, neulosta, synteettikuitua
6115.99	Muut sukat, neulosta, muuta tekst.ainetta
6116.10	Muovilla/kumilla kylläst./pääll./peitet. sormikkaat, neulosta
6116.91	Kintaat & muut käsineet, neulosta, villaa/hien. el. karvaa
6116.92	Kintaat & muut käsineet, neulosta, puuvillaa
6116.93	Kintaat & muut käsineet, neulosta, synteettikuitua
6116.99	Kintaat & muut käsineet, neulosta, muuta tekst.ainetta
6117.10	Hartiahuivit, kaulaliinat, hunnut & niiden kalt. tekst.tavarat, neulosta
6117.20	Solmiot, solmukkeet, solmiohuivit, neulosta
6117.80	Muut vaatetustarvikkeet, neulosta
6117.90	Vaatteiden/vaatetustarvikkeiden neulotut osat

62. RYHMÄ Vaatteet ja vaatetustarvikkeet, muuta kuin neulosta

6201.11	Miesten/poikien päällystakit & niiden kalt. tavarat, villaa/hien. el. karvaa
6201.12	Miesten/poikien päällystakit & niiden kalt. tavarat, puuvillaa
6201.13	Miesten/poikien päällystakit & niiden kalt. tavarat, tekokuitua
6201.19	Miesten/poikien päällystakit & niiden kalt. tavarat, muuta tekst.ainetta
6201.91	Miesten/poikien anorakit & niiden kalt. tavarat, villaa/hien. el. karvaa
6201.92	Miesten/poikien anorakit & niiden kalt. tavarat, puuvillaa
6201.93	Miesten/poikien anorakit & niiden kalt. tavarat, tekokuitua
6201.99	Miesten/poikien anorakit & niiden kalt. tavarat, muuta tekst.ainetta
6202.11	Naisten/tyttöjen päällystakit & niiden kalt. tavarat, villaa/hien. el.karvaa
6202.12	Naisten/tyttöjen päällystakit & niiden kalt. tavarat, puuvillaa
6202.13	Naisten/tyttöjen päällystakit & niiden kalt. tavarat, tekokuitua
6202.19	Naisten/tyttöjen päällystakit & niiden kalt. tavarat, muuta tekst.ainetta
6202.91	Naisten/tyttöjen anorakit & niiden kalt. tavarat, villaa/hien. el.karvaa
6202.92	Naisten/tyttöjen anorakit & niiden kalt. tavarat, puuvillaa
6202.93	Naisten/tyttöjen anorakit & niiden kalt. tavarat, tekokuitua
6202.99	Naisten/tyttöjen anorakit & niiden kalt. tavarat, muuta tekst.ainetta
6203.11	Miesten/poikien puvut, villaa/hien. el.karvaa
6203.12	Miesten/poikien puvut, synteettikuitua
6203.19	Miesten/poikien puvut, muuta tekst.ainetta
6203.21	Miesten/poikien yhdistelmäasut, villaa/hien. el.karvaa
6203.22	Miesten/poikien yhdistelmäasut, puuvillaa
6203.23	Miesten/poikien yhdistelmäasut, synteettikuitua
6203.29	Miesten/poikien yhdistelmäasut, muuta tekst.ainetta
6203.31	Miesten/poikien takit & bleiserit, villaa/hien. el.karvaa

HS No.	Product Description
6115.20	Women full-l/knee-l hosiery, of textile yarn<67 dtex/single yarn knitted
6115.91	Hosiery nes, of wool or fine animal hair, knitted
6115.92	Hosiery nes, of cotton, knitted
6115.93	Hosiery nes, of synthetic fibres, knitted
6115.99	Hosiery nes, of other textile materials, knitted
6116.10	Gloves impregnated, coated or covered with plastics or rubber, knitted
6116.91	Gloves, mittens and mitts, nes, of wool or fine animal hair, knitted
6116.92	Gloves, mittens and mitts, nes, of cotton, knitted
6116.93	Gloves, mittens and mitts, nes, of synthetic fibres, knitted
6116.99	Gloves, mittens and mitts, nes, of other textile materials, knitted
6117.10	Shawls, scarves, veils and the like, of textile materials, knitted
6117.20	Ties, bow ties and cravats, of textile materials, knitted
6117.80	Clothing accessories nes, of textile materials, knitted
6117.90	Parts of garments/of clothg accessories, of textile materials, knitted
Ch. 62	Art of apparel & clothing access, not knitted/crocheted
6201.11	Mens/boys overcoats&similar articles of wool/fine animal hair, not knit
6201.12	Mens/boys overcoats and similar articles of cotton, not knitted
6201.13	Mens/boys overcoats & similar articles of man-made fibres, not knitted
6201.19	Mens/boys overcoats&sim articles of oth textile materials, not knitted
6201.91	Mens/boys anoraks&similar articles, of wool/fine animal hair, not knitted
6201.92	Mens/boys anoraks and similar articles, of cotton, not knitted
6201.93	Mens/boys anoraks and similar articles, of man-made fibres, not knitted
6201.99	Mens/boys anoraks&similar articles, of oth textile materials, not knitted
6202.11	Womens/girls overcoats&sim articles of wool/fine animal hair nt knit
6202.12	Womens/girls overcoats and similar articles of cotton, not knitted
6202.13	Womens/girls overcoats&sim articles of man-made fibres, not knitted
6202.19	Womens/girls overcoats&similar articles of other textile mat, not knit
6202.91	Womens/girls anoraks&similar article of wool/fine animal hair, not knit
6202.92	Womens/girls anoraks and similar article of cotton, not knitted
6202.93	Womens/girls anoraks & similar article of man-made fibres, not knitted
6202.99	Womens/girls anoraks&similar article of oth textile materials, not knit
6203.11	Mens/boys suits, of wool or fine animal hair, not knitted
6203.12	Mens/boys suits, of synthetic fibres, not knitted
6203.19	Mens/boys suits, of other textile materials, not knitted
6203.21	Mens/boys ensembles, of wool or fine animal hair, not knitted
6203.22	Mens/boys ensembles, of cotton, not knitted
6203.23	Mens/boys ensembles, of synthetic fibres, not knitted
6203.29	Mens/boys ensembles, of other textile materials, not knitted
6203.31	Mens/boys jackets and blazers, of wool or fine animal hair, not knitted

HS No.	Tuotekuvaus
6203.32	Miesten/poikien takit & bleiserit, puuvillaa
6203.33	Miesten/poikien takit & bleiserit, synteettikuitua
6203.39	Miesten/poikien takit & bleiserit, muuta tekst.ainetta
6203.41	Miesten/poikien pitkät housut ja shortsit, villaa/hien.el.karvaa
6203.42	Miesten/poikien pitkät housut ja shortsit, puuvillaa
6203.43	Miesten/poikien pitkät housut ja shortsit, synteettikuitua
6203.49	Miesten/poikien pitkät housut ja shortsit, muuta tekst.ainetta
6204.11	Naisten/tyttöjen puvut, villaa/hien.el.karvaa
6204.12	Naisten/tyttöjen puvut, puuvillaa
6204.13	Naisten/tyttöjen puvut, synteettikuitua
6204.19	Naisten/tyttöjen puvut, muuta tekst.ainetta
6204.21	Naisten/tyttöjen yhdistelmäasut, villaa/hien.el.karvaa
6204.22	Naisten/tyttöjen yhdistelmäasut, puuvillaa
6204.23	Naisten/tyttöjen yhdistelmäasut, synteettikuitua
6204.29	Naisten/tyttöjen yhdistelmäasut, muuta tekst.ainetta
6204.31	Naisten/tyttöjen jakut, villaa/hien.el.karvaa
6204.32	Naisten/tyttöjen jakut, puuvillaa
6204.33	Naisten/tyttöjen jakut, synteettikuitua
6204.39	Naisten/tyttöjen jakut, muuta tekst.ainetta
6204.41	Naisten/tyttöjen leningit, villaa/hien. el.karvaa
6204.42	Naisten/tyttöjen leningit, puuvillaa
6204.43	Naisten/tyttöjen leningit, synteettikuitua
6204.44	Naisten/tyttöjen leningit, muuntokuitua
6204.49	Naisten/tyttöjen leningit, muuta tekst.ainetta
6204.51	Naisten/tyttöjen hameet, villaa/hien. el.karvaa
6204.52	Naisten/tyttöjen hameet, puuvillaa
6204.53	Naisten/tyttöjen hameet, synteettikuitua
6204.59	Naisten/tyttöjen hameet, muuta tekst.ainetta
6204.61	Naisten/tyttöjen housut ja shortsit villaa/hien. el.karvaa
6204.62	Naisten/tyttöjen housut ja shortsit, puuvillaa
6204.63	Naisten/tyttöjen housut ja shortsit, synteettikuitua
6204.69	Naisten/tyttöjen housut ja shortsit, muuta tekst.ainetta
6205.10	Miesten/poikien paidat, villaa/hien. el.karvaa
6205.20	Miesten/poikien paidat, puuvillaa
6205.30	Miesten/poikien paidat, tekokuitua
6205.90	Miesten/poikien paidat, muuta tekst.ainetta
6206.10	Naisten/tyttöjen puserot, myös paitapuserot, silkkiä/jätesilkkiä
6206.20	Naisten/tyttöjen puserot, myös paitapuserot, villaa/hien. el.karvaa
6206.30	Naisten/tyttöjen puserot, myös paitapuserot, puuvillaa
6206.40	Naisten/tyttöjen puserot, myös paitapuserot, tekokuitua
6206.90	Naisten/tyttöjen puserot, myös paitapuserot, muuta tekst.ainetta

HS No.	Product Description
6203.32	Mens/boys jackets and blazers, of cotton, not knitted
6203.33	Mens/boys jackets and blazers, of synthetic fibres, not knitted
6203.39	Mens/boys jackets and blazers, of other textile materials, not knitted
6203.41	Mens/boys trousers and shorts, of wool or fine animal hair, not knitted
6203.42	Mens/boys trousers and shorts, of cotton, not knitted
6203.43	Mens/boys trousers and shorts, of synthetic fibres, not knitted
6203.49	Mens/boys trousers and shorts, of other textile materials, not knitted
6204.11	Womens/girls suits, of wool or fine animal hair, not knitted
6204.12	Womens/girls suits, of cotton, not knitted
6204.13	Womens/girls suits, of synthetic fibres, not knitted
6204.19	Womens/girls suits, of other textile materials, not knitted
6204.21	Womens/girls ensembles, of wool or fine animal hair, not knitted
6204.22	Womens/girls ensembles, of cotton, not knitted
6204.23	Womens/girls ensembles, of synthetic fibres, not knitted
6204.29	Womens/girls ensembles, of other textile materials, not knitted
6204.31	Womens/girls jackets, of wool or fine animal hair, not knitted
6204.32	Womens/girls jackets, of cotton, not knitted
6204.33	Womens/girls jackets, of synthetic fibres, not knitted
6204.39	Womens/girls jackets, of other textile materials, not knitted
6204.41	Womens/girls dresses, of wool or fine animal hair, not knitted
6204.42	Womens/girls dresses, of cotton, not knitted
6204.43	Womens/girls dresses, of synthetic fibres, not knitted
6204.44	Womens/girls dresses, of artificial fibres, not knitted
6204.49	Womens/girls dresses, of other textile materials, not knitted
6204.51	Womens/girls skirts, of wool or fine animal hair, not knitted
6204.52	Womens/girls skirts, of cotton, not knitted
6204.53	Womens/girls skirts, of synthetic fibres, not knitted
6204.59	Womens/girls skirts, of other textile materials, not knitted
6204.61	Womens/girls trousers & shorts, of wool or fine animal hair, not knitted
6204.62	Womens/girls trousers and shorts, of cotton, not knitted
6204.63	Womens/girls trousers and shorts, of synthetic fibres, not knitted
6204.69	Womens/girls trousers & shorts, of other textile materials, not knitted
6205.10	Mens/boys shirts, of wool or fine animal hair, not knitted
6205.20	Mens/boys shirts, of cotton, not knitted
6205.30	Mens/boys shirts, of man-made fibres, not knitted
6205.90	Mens/boys shirts, of other textile materials, not knitted
6206.10	Womens/girls blouses and shirts, of silk or silk waste, not knitted
6206.20	Womens/girls blouses & shirts, of wool or fine animal hair, not knitted
6206.30	Womens/girls blouses and shirts, of cotton, not knitted
6206.40	Womens/girls blouses and shirts, of man-made fibres, not knitted
6206.90	Womens/girls blouses and shirts, of other textile materials, not knitted

HS No.	Tuotekuvaus
6207.11	Miesten/poikien alushousut, puuvillaa
6207.19	Miesten/poikien alushousut, muuta tekst.ainetta
6207.21	Miesten/poikien yöpaidat ja pyjamat, puuvillaa
6207.22	Miesten/poikien yöpaidat ja pyjamat, tekokuitua
6207.29	Miesten/poikien yöpaidat ja pyjamat, muuta tekst.ainetta
6207.91	Miesten/poikien kylpytakit ja aamutakit, puuvillaa
6207.92	Miesten/poikien kylpytakit ja aamutakit, tekokuitua
6207.99	Miesten/poikien kylpytakit ja aamutakit, muuta tekst.ainetta
6208.11	Naisten/tyttöjen alushameet, tekokuitua
6208.19	Naisten/tyttöjen alushameet, muuta tekst.ainetta
6208.21	Naisten/tyttöjen yöpaidat ja pyjamat, puuvillaa
6208.22	Naisten/tyttöjen yöpaidat ja pyjamat, tekokuitua
6208.29	Naisten/tyttöjen yöpaidat ja pyjamat, muuta tekst.ainetta
6208.91	Naisten/tyttöjen pikkuhousut ja kylpytakit, puuvillaa
6208.92	Naisten/tyttöjen pikkuhousut ja kylpytakit, tekokuitua
6208.99	Naisten/tyttöjen pikkuhousut ja kylpytakit, muuta tekst.ainetta
6209.10	Vauvan vaatteet ja vaateustarvikkeet, villaa/hien. el.karvaa
6209.20	Vauvan vaatteet ja vaateustarvikkeet, puuvillaa
6209.30	Vauvan vaatteet ja vaateustarvikkeet, synteettikuitua
6209.90	Vauvan vaatteet ja vaateustarvikkeet, muuta tekst.ainetta
6210.10	Huopakankaista ja muista kankaista, joita ei kudottu, valmistetut vaatteet
6210.20	Miesten/poikien päällystakit/niiden kalt. tuotteet, kyll./pääll./peit.
6210.30	Naisten/tyttöjen päällystakit/niiden kalt. tuotteet, kyll./pääll./peit.
6210.40	Muut miesten/poikien vaatteet/niiden kalt. tuotteet, kyll./pääll./peit.
6210.50	Muut naisten/tyttöjen vaatteet/niiden kalt. tuotteet, kyll./pääll./peit.
6211.11	Miesten/poikien uimahousut, tekst.ainetta
6211.12	Naisten/tyttöjen uimapuvut, tekst.ainetta
6211.20	Miesten/poikien hiihtopuvut, tekst.ainetta
6211.31	Miesten/poikien muut vaatteet, villaa/hien. el.karvaa
6211.32	Miesten/poikien muut vaatteet, puuvillaa
6211.33	Miesten/poikien muut vaatteet, tekokuitua
6211.39	Miesten/poikien muut vaatteet, muuta tekst.ainetta
6211.41	Naisten/tyttöjen muut vaatteet, villaa/hien. el.karvaa
6211.42	Naisten/tyttöjen muut vaatteet, puuvillaa
6211.43	Naisten/tyttöjen muut vaatteet, tekokuitua
6211.49	Naisten/tyttöjen muut vaatteet, muuta tekst.ainetta
6212.10	Rintaliivit, niiden osat
6212.20	Lantioliivit ja housuliivit, myös niiden osat, tekst.ainetta
6212.30	Korseletit, myös niiden osat, tekst.ainetta
6212.90	Korsetit, sukkanauhat ja niiden kalt. tuotteet, myös niiden osat, tekst.ainetta
6213.10	Nenäliinat, silkkiä tai silkkiä jätettä

HS No.	Product Description
6207.11	Mens/boys underpants and briefs, of cotton, not knitted
6207.19	Mens/boys underpants and briefs, of other textile materials, not knitted
6207.21	Mens/boys nightshirts and pyjamas, of cotton, not knitted
6207.22	Mens/boys nightshirts and pyjamas, of man-made fibres, not knitted
6207.29	Mens/boys nightshirts & pyjamas, of other textile materials, not knitted
6207.91	Mens/boys bathrobes, dressing gowns, etc of cotton, not knitted
6207.92	Mens/boys bathrobes, dressing gowns, etc of man-made fibres, not knitted
6207.99	Mens/boys bathrobes, dressg gowns, etc of oth textile materials, not knit
6208.11	Womens/girls slips and petticoats, of man-made fibres, not knitted
6208.19	Womens/girls slips & petticoats, of other textile materials, not knitted
6208.21	Womens/girls nightdresses and pyjamas, of cotton, not knitted
6208.22	Womens/girls nightdresses and pyjamas, of man-made fibres, not knitted
6208.29	Womens/girls nightdresses&pyjamas, of oth textile materials, not knitted
6208.91	Womens/girls panties, bathrobes, etc, of cotton, not knitted
6208.92	Womens/girls panties, bathrobes, etc, of man-made fibres, not knitted
6208.99	Womens/girls panties, bathrobes, etc, of oth textile materials, not knitted
6209.10	Babies garments&clothg accessories of wool o fine animal hair, not knit
6209.20	Babies garments and clothing accessories of cotton, not knitted
6209.30	Babies garments & clothing accessories of synthetic fibres, not knitted
6209.90	Babies garments&clothg accessories of oth textile materials, not knitted
6210.10	Garments made up of textile felts and of nonwoven textile fabrics
6210.20	Mens/boys overcoats&similar articles of impreg, ctd, cov etc, tex wov fab
6210.30	Womens/girls overcoats&sim articles, of impreg, ctd, etc, tex wov fab
6210.40	Mens/boys garments nes, made up of impreg, ctd, cov, etc, textile woven fab
6210.50	Womens/girls garments nes, of impregnatd, ctd, cov, etc, textile woven fab
6211.11	Mens/boys swimwear, of textile materials not knitted
6211.12	Womens/girls swimwear, of textile materials, not knitted
6211.20	Ski suits, of textile materials, not knitted
6211.31	Mens/boys garments nes, of wool or fine animal hair, not knitted
6211.32	Mens/boys garments nes, of cotton, not knitted
6211.33	Mens/boys garments nes, of man-made fibres, not knitted
6211.39	Mens/boys garments nes, of other textile materials, not knitted
6211.41	Womens/girls garments nes, of wool or fine animal hair, not knitted
6211.42	Womens/girls garments nes, of cotton, not knitted
6211.43	Womens/girls garments nes, of man-made fibres, not knitted
6211.49	Womens/girls garments nes, of other textile materials, not knitted
6212.10	Brassieres and parts thereof, of textile materials
6212.20	Girdles, panty girdles and parts thereof, of textile materials
6212.30	Corselettes and parts thereof, of textile materials
6212.90	Corsets, braces & similar articles & parts thereof, of textile materials
6213.10	Handkerchiefs, of silk or silk waste, not knitted

HS No.	Tuotekuvaus
6213.20	Nenäliinat, puuvillaa
6213.90	Nenäliinat, muuta tekst.ainetta
6214.10	Hartiahuivit, kaulaliinat ja niiden kalt. tuotteet, silkkiä/jätesilkkiä
6214.20	Hartiahuivit, kaulaliinat ja niiden kalt. tuotteet, villaa/hien. el.karvaa
6214.30	Hartiahuivit, kaulaliinat ja niiden kalt. tuotteet, synteettikuitua
6214.40	Hartiahuivit, kaulaliinat ja niiden kalt. tuotteet, muuntokuitua
6214.90	Hartiahuivit, kaulaliinat ja niiden kalt. tuotteet, muuta tekst.ainetta
6215.10	Solmiot, solmukkeet, solmiohuivit, silkkiä tai silkkijätettä
6215.20	Solmiot, solmukkeet, solmiohuivit, tekokuitua
6215.90	Solmiot, solmukkeet, solmiohuivit, muuta tekst.ainetta
6216.00	Kintaat ja muut käsineet, tekst.ainetta
6217.10	Muut sovitetut vaatetustarvikkeet, tekst.ainetta
6217.90	Vaatetustarvikkeiden osat
63. RYHMÄ	Muut sovitetut tekstiilitavarat, käsityösarjat, käytetyt vaatteet jne.
6301.10	Sähköhuovat
6301.20	Vuodehuovat (muut kuin sähköhuovat), matkahuovat, villaa/hien. el.karvaa
6301.30	Vuodehuovat (muut kuin sähköhuovat), matkahuovat, puuvillaa
6301.40	Vuodehuovat (muut kuin sähköhuovat), matkahuovat, synteettikuitua
6301.90	Vuodehuovat (muut kuin sähköhuovat), matkahuovat, muuta tekst.ainetta
6302.10	Vuodeliinavaatteet, neulosta
6302.21	Muut vuodeliinavaatteet, painetut, puuvillaa
6302.22	Muut vuodeliinavaatteet, painetut, tekokuitua
6302.29	Muut vuodeliinavaatteet, painetut, muuta tekst.ainetta
6302.31	Muut vuodeliinavaatteet, puuvillaa
6302.32	Muut vuodeliinavaatteet, tekokuitua
6302.39	Muut vuodeliinavaatteet, muuta tekst.ainetta
6302.40	Pöytäliinat/niiden kalt. tavarat, neulosta
6302.51	Pöytäliinat/niiden kalt. tavarat, puuvillaa
6302.52	Pöytäliinat/niiden kalt. tavarat, pellavaa
6302.53	Pöytäliinat/niiden kalt. tavarat, tekokuitua
6302.59	Pöytäliinat/niiden kalt. tavarat, muuta tekst.ainetta
6302.60	Pyyheliinat, pyyheliinafrotee- tai sen kalt. froteekankaasta, puuvillaa
6302.91	Muut pyyheliinat, puuvillaa
6302.92	Muut pyyheliinat, pellavaa
6302.93	Muut pyyheliinat, tekokuitua
6302.99	Muut pyyheliinat, muuta tekst.ainetta
6303.11	Verhot/sisätilojen kaihtimet/kapat/reunusverhot, neulosta, puuvillaa
6303.12	Verhot/sisätilojen kaihtimet/kapat/reunusverhot, neulosta, synteettikuitua
6303.19	Verhot/sisätilojen kaihtimet/kapat/reunusverhot, neulosta, muuta tekst.ainetta
6303.91	Verhot/sisätilojen kaihtimet/kapat/reunusverhot, puuvillaa

HS No.	Product Description
6213.20	Handkerchiefs, of cotton, not knitted
6213.90	Handkerchiefs, of other textile materials, not knitted
6214.10	Shawls, scarves, veils and the like, of silk or silk waste, not knitted
6214.20	Shawls, scarves, veils&the like, of wool or fine animal hair, not knitted
6214.30	Shawls, scarves, veils and the like, of synthetic fibres, not knitted
6214.40	Shawls, scarves, veils and the like, of artificial fibres, not knitted
6214.90	Shawls, scarves, veils & the like, of other textile materials, not knitted
6215.10	Ties, bow ties and cravats, of silk or silk waste, not knitted
6215.20	Ties, bow ties and cravats, of man-made fibres, not knitted
6215.90	Ties, bow ties and cravats, of other textile materials, not knitted
6216.00	Gloves, mittens and mitts, of textile materials, not knitted
6217.10	Clothing accessories nes, of textile materials, not knitted
6217.90	Parts of garments or of clothg accessories nes, of tex mat, not knitted.
Ch. 63	Other made up textile articles; sets; worn clothing etc.
6301.10	Electric blankets, of textile materials
6301.20	Blankets (other than electric) & travelling rugs, of wool or fine animal hair
6301.30	Blankets (other than electric) and travelling rugs, of cotton
6301.40	Blankets (other than electric) and travelling rugs, of synthetic fibres
6301.90	Blankets (other than electric) and travelling rugs, of other textile materials
6302.10	Bed linen, of textile knitted or crocheted materials
6302.21	Bed linen, of cotton, printed, not knitted
6302.22	Bed linen, of man-made fibres, printed, not knitted
6302.29	Bed linen, of other textile materials, printed, not knitted
6302.31	Bed linen, of cotton, nes
6302.32	Bed linen, of man-made fibres, nes
6302.39	Bed linen, of other textile materials, nes
6302.40	Table linen, of textile knitted or crocheted materials
6302.51	Table linen, of cotton, not knitted
6302.52	Table linen, of flax, not knitted
6302.53	Table linen, of man-made fibres, not knitted
6302.59	Table linen, of other textile materials, not knitted
6302.60	Toilet&kitchen linen, of terry towellg or similar terry fab, of cotton
6302.91	Toilet and kitchen linen, of cotton, nes
6302.92	Toilet and kitchen linen, of flax
6302.93	Toilet and kitchen linen, of man-made fibres
6302.99	Toilet and kitchen linen, of other textile materials
6303.11	Curtains, drapes, interior blinds&curtain or bed valances, of cotton, knit
6303.12	Curtains, drapes, interior blinds&curtain/bd valances, of syn fib, knitted
6303.19	Curtains, drapes, interior blinds&curtain/bd valances, oth tex mat, knit
6303.91	Curtains/drapes/interior blinds&curtain/bd valances, of cotton, not knit

HS No.	Tuotekuvaus
6303.92	Verhot/sisätilojen kaihtimet/kapat/reunusverhot, synteettikuitua
6303.99	Verhot/sisätilojen kaihtimet/kapat/reunusverhot, muuta tekst.ainetta
6304.11	Päiväpeitteet, neulosta
6304.19	Muut päiväpeitteet, muuta kuin neulosta
6304.91	Muut sisustustavarat, neulosta
6304.92	Muut sisustustavarat, muuta kuin neulosta, puuvillaa
6304.93	Muut sisustustavarat, muuta kuin neulosta, synteettikuitua
6304.99	Muut sisustustavarat, muuta kuin neulosta, muuta tekst.ainetta
6305.10	Säkit/pussit tavaroiden pakkaamiseen, jutia/muuta niiniteks.kuitua
6305.20	Säkit/pussit tavaroiden pakkaamiseen, puuvillaa
6305.31	Säkit/pussit tavaroiden pakkaamiseen, polyeteeni-/polypropeenikaistaletta tai sen kalt. tuotetta
6305.39	Säkit/pussit tavaroiden pakkaamiseen, muuta tekokuitua
6305.90	Säkit/pussit tavaroiden pakkaamiseen, muuta tekst.ainetta
6306.11	Tavarapeitteet, ulkokaihtimet, aurinkokatokset, puuvillaa
6306.12	Tavarapeitteet, ulkokaihtimet, aurinkokatokset, synteettikuitua
6306.19	Tavarapeitteet, ulkokaihtimet, aurinkokatokset, muuta tekst.ainetta
6306.21	Teltat, puuvillaa
6306.22	Teltat, synteettikuitua
6306.29	Teltat, muuta tekst.ainetta
6306.31	Purjeet, synteettikuitua
6306.39	Purjeet, muuta tekst.ainetta
6306.41	Ilmapatjat, puuvillaa
6306.49	Ilmapatjat, muuta tekst.ainetta
6306.91	Muut leirintävarusteet, puuvillaa
6306.99	Muut leirintävarusteet, muuta tekst.ainetta
6307.10	Lattiarievut, tiskirievut, pölyrievut, niiden kalt. puhd.liinat
6307.20	Pelastusliivit ja -vyöt, tekst.ainetta
6307.90	Muut sovitetut tavarat, myös vaatteiden leikkuukaaviot
6308.00	Sarjat, joissa kud. kangasta ja lankaa mattojen, kuvakud. jne. valmistusta varten
6309.00	Käytetyt vaatteet ja muut käytetyt tekstiilitavarat

HS No.	Product Description
6303.92	Curtains/drapes/interior blinds curtain/bd valances, of syn fib, nt knit
6303.99	Curtain/drape/interior blind curtain/bd valance, of oth tex mat, nt knit
6304.11	Bedspreads of textile materials, nes, knitted or crocheted
6304.19	Bedspreads of textile materials, nes, not knitted or crocheted
6304.91	Furnishing articles nes, of textile materials, knitted or crocheted
6304.92	Furnishing articles nes, of cotton, not knitted or crocheted
6304.93	Furnishing articles nes, of synthetic fibres, not knitted or crocheted
6304.99	Furnishg articles nes, of oth textile materials, not knitted o crocheted
6305.10	Sacks&bags, for packg of goods, of jute or of other textile bast fibres
6305.20	Sacks and bags, for packing of goods, of cotton
6305.31	Sacks&bags, for packg of goods, of polyethylene or polypropylene strips
6305.39	Sacks & bags, for packing of goods, of other man-made textile materials
6305.90	Sacks and bags, for packing of goods, of other textile materials
6306.11	Tarpaulins, awnings and sunblinds, of cotton
6306.12	Tarpaulins, awnings and sunblinds, of synthetic fibres
6306.19	Tarpaulins, awnings and sunblinds, of other textile materials
6306.21	Tents, of cotton
6306.22	Tents, of synthetic fibres
6306.29	Tents, of other textile materials
6306.31	Sails, of synthetic fibres
6306.39	Sails, of other textile materials
6306.41	Pneumatic mattresses, of cotton
6306.49	Pneumatic mattresses, of other textile materials
6306.91	Camping goods nes, of cotton
6306.99	Camping goods nes, of other textile materials
6307.10	Floor-cloths, dish-cloths, dusters & similar cleaning cloths, of tex mat
6307.20	Life jackets and life belts, of textile materials
6307.90	Made up articles, of textile materials, nes, including dress patterns
6308.00	Sets consistg of woven fab & yarn, for makg up into rugs, tapestries etc
6309.00	Worn clothing and other worn articles

Tekstiili- ja vaatetustuotteet ryhmissä 30—49, 64—96

HS No.	Tuotekuvaus
3005.90	Vanu, sideharso, kääreet ja niiden kalt. tuotteet
ex 3921.12	} Muovilla peitetyt, päällystetyt tai laminoidut kankaat, neulosta tai muuta neulosta
ex 3921.13	
ex 3921.90	
ex 4202.12	} Matkalaukut, käsilaukut ja litteät laukut, joiden ulkopinta on pääosaltaan tekstiiliainetta
ex 4202.22	
ex 4202.32	
ex 4202.92	
ex 6405.20	Jalkineet, joiden pohjat ja päälliset ovat villahuopaa
ex 6406.10	Jalkineiden päälliset, joiden ulkopinnasta väh. 50% on tekst.ainetta
ex 6406.99	Jalkojen lämmittäjät ja nilkkaimet, tekst.ainetta
6501.00	Hatunteelmät huovasta; litteät ja lieriömäiset, hatunteelmät huovasta
6502.00	Hatunteelmät, palmikoidut/valm. kokoamalla kaistaleista, aineeseen katsomatta
6503.00	Huopahatut ja muut huopapähineet
6504.00	Huopahatut ja muut huopapähineet, palmikoidut/valm. kokoamalla kaistaleista, aineeseen katsomatta
6505.90	Huopahatut ja muut huopapähineet, neulotut, tehdyt pitsistä tai muusta tekst.aineesta
6601.10	Sateenvarjot ja päivävärjot, puutarhavarjomallia
6601.91	Muut sateenvarjot teleskooppivarrella
6601.99	Muut sateenvarjot
ex 7019.10	Langat, lasikuidusta
ex 7019.20	Kudotut kankaat lasikuidusta
8708.21	Moottoriajoneuvojen turvavyöt
8804.00	Laskuvarjot, niiden osat ja tarvikkeet
9113.90	Kellohihnat ja -rannekkeet, tekst.ainetta
ex 9404.90	Tyynyt ja pielukset puuvillasta, täytetyt vuodepeitteet ja niiden kalt. tavarat, tekst.ainetta
9502.91	Nukkien vaatteet
ex 9612.10	Kudotut värinauhat, tekokuidusta, muut kuin alle 30 mm leveät, pysyvästi kasettien sisällä

Textile and clothing products in Chapters 30—49, 64—96

HS No.	Product Description
3005.90	Wadding, gauze, bandages and the like
ex 3921.12	Woven, knitted or non-woven fabrics coated, covered or laminated with plastics
ex 3921.13	
ex 3921.90	
ex 4202.12	Luggage, handbags and flatgoods with an outer surface predominantly of textile materials
ex 4202.22	
ex 4202.32	
ex 4202.92	
ex 6405.20	Footwear with soles and uppers of wool felt
ex 6406.10	Footwear uppers of which 50% or more of the external surface area is textile material
ex 6406.99	Leg warmers and gaiters of textile material
6501.00	Hat-forms, hat bodies and hoods of felt; plateaux and manchons of felt
6502.00	Hat-shapes, plaited or made by assembling strips of any material
6503.00	Felt hats and other felt headgear
6504.00	Hats & other headgear, plaited or made by assembling strips of any material
6505.90	Hats & other headgear, knitted or made up from lace, or other textile material
6601.10	Umbrellas and sun umbrellas, garden type
6601.91	Other umbrella types, telescopic shaft
6601.99	Other umbrellas
ex 7019.10	Yarns of fibre glass
ex 7019.20	Woven fabrics of fibre glass
8708.21	Safety seat belts for motor vehicles
8804.00	Parachutes; their parts and accessories
9113.90	Watch straps, bands and bracelets of textile materials
ex 9404.90	Pillow and cushions of cotton; quilts; eiderdowns; comforters and similar articles of textile materials
9502.91	Garments for dolls
ex 9612.10	Woven ribbons, of man-made fibres, other than those measuring less than 30 mm in width and permanently put up in cartridges

SOPIMUS KAUPAN TEKNISISTÄ ESTEISTÄ

Jäsenet, jotka ottavat huomioon Uruguayn kierroksen monikeskiset kauppaneuvottelut, *haluavat* edistää GATT 1994 tarkoituksen toteutumista;

tunnustavat sen tärkeän panoksen, minkä kansainväliset standardit ja vaatimustenmukaisuuden arviointijärjestelmät tässä suhteessa voivat antaa parantamalla tuotannon tehokkuutta ja helpottamalla kansainvälistä kauppaa;

haluavat sen vuoksi rohkaista tällaisten kansainvälisten standardien ja vaatimustenmukaisuuden arviointijärjestelmien kehittämistä;

haluavat kuitenkin taata sen, että tekniset määräykset ja standardit, mukaan lukien pakkaus-, merkintä- ja etiketöintivaatimukset sekä teknisten vaatimusten ja standardien vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyt, eivät aiheuta tarpeettomia esteitä kansainväliselle kaupalle;

tunnustavat, ettei mitään maata tule estää ryhtymästä tarpeellisiin toimenpiteisiin tarpeelliseksi katsomillaan tasoilla turvatakseen viennituotteidensa laadun, suojatakseen ihmisten, eläinten tai kasvien elämää tai terveyttä taikka ympäristöä, tai estääkseen vilpilliset menettelyt edellyttäen, ettei näitä toimenpiteitä sovelleta siten, että ne aiheuttavat mielivaltaista tai epäoikeutettua syrjintää sellaisten maiden kesken, missä vallitsevat samat olosuhteet, tai kansainvälisen kaupan piilorajoittamista, ja edellyttäen, että toimenpiteet ovat muuten tämän sopimuksen ehtojen mukaisia.

tunnustavat, ettei mitään maata tule estää ryhtymästä tarpeellisiin toimenpiteisiin suojataksaan oleelliset turvallisuusetunsa;

tunnustavat panoksen, minkä kansainvälinen standardisointi voi antaa teknologian siirrosta teollisuusmaista kehitysmaihin;

tunnustavat, että kehitysmaat saattavat kohdata erityisiä vaikeuksia laatiessaan ja soveltaessaan teknisiä määräyksiä ja standardeja sekä teknisten määräysten ja standardien vaatimus-

AGREEMENT ON TECHNICAL BARRIERS TO TRADE

Members,

Having regard to the Uruguay Round of Multilateral Trade Negotiations;

Desiring to further the objectives of GATT 1994;

Recognizing the important contribution that international standards and conformity assessment systems can make in this regard by improving efficiency of production and facilitating the conduct of international trade;

Desiring therefore to encourage the development of such international standards and conformity assessment systems;

Desiring however to ensure that technical regulations and standards, including packaging, marking and labelling requirements, and procedures for assessment of conformity with technical regulations and standards do not create unnecessary obstacles to international trade;

Recognizing that no country should be prevented from taking measures necessary to ensure the quality of its exports, or for the protection of human, animal or plant life or health, of the environment, or for the prevention of deceptive practices, at the levels it considers appropriate, subject to the requirement that they are not applied in a manner which would constitute a means of arbitrary or unjustifiable discrimination between countries where the same conditions prevail or a disguised restriction on international trade, and are otherwise in accordance with the provisions of this Agreement;

Recognizing that no country should be prevented from taking measures necessary for the protection of its essential security interest;

Recognizing the contribution which international standardization can make to the transfer of technology from developed to developing countries;

Recognizing that developing countries may encounter special difficulties in the formulation and application of technical regulations and standards and procedures for assessment of

tenmukaisuuden arviointimenettelyjä, ja haluten avustaa niitä näissä pyrkimyksissä,

sopivat seuraavaa:

Artikla 1

Yleiset määräykset

1.1. Standardisointia ja vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyjä koskevilla yleisillä termeillä on yleensä se merkitys, minkä Yhdistyneiden kansakuntien tai kansainvälisten standardisoivien elinten hyväksymät määritelmät niille antavat ottaen huomioon asiayhteyden sekä tämän sopimuksen tarkoituksen.

1.2. Tässä sopimuksessa noudatetaan kuitenkin liitteen 1 mukaisia käsitteiden merkityksiä.

1.3. Tämän sopimuksen ehdot koskevat kaikkia tuotteita mukaan lukien teollisuus- ja maataloustuotteet.

1.4. Tämän sopimuksen ehdot eivät koske julkishallinnon tuotanto- ja kulutustarpeitaan varten laatimia hankintaeritelmiä, vaan näitä koskee julkisia hankintoja koskeva sopimus sovelletusalueensa mukaisesti.

1.5. Tämän sopimuksen ehtoja ei sovelleta terveys- ja kasvinuojelutoimenpiteitä koskevan sopimuksen A liitteessä määriteltyihin terveys- ja kasvinuojelutoimiin.

1.6. Kaikki tämän sopimuksen viittaukset teknisiin määräyksiin, standardeihin ja vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyihin on käsitettävä sisältävän kaikki näihin tehdyt muutokset ja kaikki lisäykset niiden sääntöihin tai tuotekatteeseen, lukuun ottamatta merkityksettömiä muutoksia ja lisäyksiä.

TEKNISET MÄÄRÄYKSET JA STANDARDIT

Artikla 2

Teknisten määräysten laatiminen, hyväksyminen ja soveltaminen keskushallinnon elinten toimesta

Keskushallinnon elinten osalta:

2.1. Jäsenten on taattava teknisten määräys-

conformity with technical regulations and standards, and desiring to assist them in their endeavours in this regard;

Hereby agree as follows:

Article 1

General Provisions

1.1 General terms for standardization and procedures for assessment of conformity shall normally have the meaning given to them by definitions adopted within the United Nations system and by international standardizing bodies taking into account their context and in the light of the object and purpose of this Agreement.

1.2 However, for the purposes of this Agreement the meaning of the terms given in Annex 1 applies.

1.3 All products, including industrial and agricultural products, shall be subject to the provisions of this Agreement.

1.4 Purchasing specifications prepared by governmental bodies for production or consumption requirements of governmental bodies are not subject to the provisions of this Agreement but are addressed in the Agreement on Government Procurement, according to its coverage.

1.5 The provisions of this Agreement do not apply to sanitary and phytosanitary measures as defined in Annex A of the Agreement on the Application of Sanitary and Phytosanitary Measures.

1.6 All references in this Agreement to technical regulations, standards and conformity assessment procedures shall be construed to include any amendments thereto and any additions to the rules or the product coverage thereof, except amendments and additions of an insignificant nature.

TECHNICAL REGULATIONS AND STANDARDS

Article 2

Preparation, Adoption and Application of Technical Regulations by Central Government Bodies

With respect to their central government bodies:

2.1 Members shall ensure that in respect of

ten suhteen, että minkä tahansa jäsenen alueelta tuotaville tuotteille myönnetään vähintään yhtä edullinen kohtelu kuin vastaaville kotimaisille tai mistä tahansa muusta maasta peräisin oleville tuotteille.

2.2. Jäsenten on taattava, ettei teknisiä määräyksiä laadita, hyväksytä eikä sovelleta siinä tarkoituksessa tai siten, että luodaan tarpeettomia esteitä kansainväliselle kaupalle. Tämän takia teknisten määräysten ei tule estää kauppaa enemmän kuin on tarpeen oikeutettujen tarkoitusten täyttämiseksi, ottaen huomioon ne riskit, mitkä niiden täyttämättä jättäminen aiheuttaisi. Tällaisia oikeutettuja tarkoituksia ovat *muun muassa* kansalliset turvallisuusvaatimukset; vilpillisten menettelyjen estäminen; ihmisten terveyden tai turvallisuuden suojeleminen, eläinten- tai kasviensuojelu taikka ympäristönsuojelu. Tällaisten riskien arvioimisessa huomioon otettavia tekijöitä ovat *muun muassa* saatavilla oleva tieteellinen ja tekninen informaatio, käytettävä tuotantotekniikka tai tuotteiden aiottu lopullinen käyttö.

2.3. Teknisiä määräyksiä ei tule ylläpitää, jos niiden hyväksymiseen vaikuttaneita olosuhteita tai tarkoituksia ei enää ole olemassa tai jos muuttuneet olosuhteet tai tarkoitukset voidaan hoitaa vähemmän kauppaa rajoittavalla tavalla.

2.4. Milloin teknisiä määräyksiä tarvitaan ja vastaavia kansainvälisiä standardeja on olemassa tai niiden valmistuminen on odotettavissa, jäsenten on käytettävä niitä tai niiden vastaavia osia teknisten määräysten pohjana, paitsi milloin tällaiset kansainväliset standardit tai vastaavat osat olisivat tehottomia tai soveltumattomia keinoja täyttää oikeutetut tarkoitukset esimerkiksi oleellisista ilmastollisista tai maantieteellisistä tekijöistä taikka teknologisista ongelmista johtuen.

2.5. Jäsen, joka on laatimassa, hyväksymässä tai soveltamassa teknistä määräystä, jolla saattaa olla merkittävää vaikutusta toisten jäsenten kauppaan, tulee, toisen jäsenen niin pyytäessä, selittää oikeutus tähän tekniseen määräykseen kohtien 2—4 ehtojen mukaisesti. Milloin tekninen määräys on laadittu, hyväksytty tai sitä on sovellettu kohdassa 2 erikseen mainittua oikeutettua tarkoitusta varten, ja se on vastaavien kansainvälisten standardien mukainen, on katsottava, ettei se aiheuta tarpeettomia esteitä kansainväliselle kaupalle, ellei päinvastaista kyetä todistamaan.

technical regulations, products imported from the territory of any Member shall be accorded treatment no less favourable than that accorded to like products of national origin and to like products originating in any other country.

2.2 Members shall ensure that technical regulations are not prepared, adopted or applied with a view to or with the effect of creating unnecessary obstacles to international trade. For this purpose, technical regulations shall not be more trade-restrictive than necessary to fulfil a legitimate objective, taking account of the risks non-fulfilment would create. Such legitimate objectives are, *inter alia*: national security requirements; the prevention of deceptive practices; protection of human health or safety, animal or plant life or health, or the environment. In assessing such risks, relevant elements of consideration are, *inter alia*: available scientific and technical information, related processing technology or intended end-uses of products.

2.3 Technical regulations shall not be maintained if the circumstances or objectives giving rise to their adoption no longer exist or if the changed circumstances or objectives can be addressed in a less trade-restrictive manner.

2.4 Where technical regulations are required and relevant international standards exist or their completion is imminent, Members shall use them, or the relevant parts of them, as a basis for their technical regulations except when such international standards or relevant parts would be an ineffective or inappropriate means for the fulfilment of the legitimate objectives pursued, for instance because of fundamental climatic or geographical factors or fundamental technological problems.

2.5 A Member preparing, adopting or applying a technical regulation which may have a significant effect on trade of other Members shall, upon the request of another Member, explain the justification for that technical regulation in terms of the provisions of paragraphs 2 to 4. Whenever a technical regulation is prepared, adopted or applied for one of the legitimate objectives explicitly mentioned in paragraph 2, and is in accordance with relevant international standards, it shall be rebuttably presumed not to create an unnecessary obstacle to international trade.

2.6. Jotta tekniset määräykset saataisiin harmonisoiduiksi mahdollisimman laajasti, jäsenten on annettava voimavarojensa puitteissa täysi panos asianomaisten kansainvälisten standardisoivien elinten toimesta tapahtuvaan sellaisia tuotteita koskevien standardien valmistamiseen, joita varten ne ovat hyväksyneet tai aikovat hyväksyä teknisiä määräyksiä.

2.7. Jäsenten on harkittava myönteisesti muiden jäsenten teknisten määräysten hyväksymistä samanarvoisiksi, vaikka nämä määräykset eroaisivat niiden omista edellyttäen, että ne ovat vakuuttuneita siitä, että nämä määräykset täyttävät riittävästi niiden omien määräysten tarkoitukset.

2.8. Jäsenten on määriteltävä mahdollisuuksien mukaan tekniset määräykset ennemmin suorituskykyä kuin rakennetta tai ulkoisia ominaisuuksia koskevien ominaisuuksien avulla.

2.9. Milloin vastaavaa kansainvälistä standardia ei ole tai ehdotetun teknisen määräyksen tekninen sisältö ei ole vastaavien kansainvälisten standardien teknisen sisällön mukainen ja jos teknisellä määräyksellä saattaa olla merkittävää vaikutusta muiden jäsenten kauppaan, jäsenten on julkaistava

2.9.1. ilmoitus tietyssä julkaisussa niin aikaisessa vaiheessa, että muiden jäsenten asiasta kiinnostuneet tahot voivat saada tietää niiden ehdottavan tietynteknisen määräyksen voimaansaattamista;

2.9.2. ilmoittaa muille jäsenille sihteeristön välityksellä ehdotetun teknisen määräyksen kohteeksi tulevat tuotteet lyhyine selostuksineen sen tarkoituksesta ja perusteluista; nämä ilmoitukset on annettava niin aikaisessa vaiheessa, että muutoksia voidaan vielä tehdä ja kommentit voidaan ottaa huomioon;

2.9.3. toimittaa pyydettyä muille jäsenille selosteita tai kopioita ehdotetusta teknisestä määräyksestä ja mikäli mahdollista yksilöidä kansainvälisistä standardeista asiasisällöltään poikkeavat kohdat;

2.9.4. suoda ilman syrjintää muille jäsenille kohtuullisesti aikaa kirjallisten kommenttien esittämiseen, keskustella pyydettyä näistä kommentteista sekä ottaa kirjalliset kommentit ja keskustelujen tulokset huomioon.

2.10. Vaikka 9 kohdan johdannossa mainitut olosuhteet vallitsisivatkin, mutta jäsenelle aiheutuu tai vahvistuu äkillistä turvallisuuteen, terveyteen, ympäristönsuojeluun tai kansalliseen turvallisuuteen liittyviä ongelmia, voi

2.6 With a view to harmonizing technical regulations on as wide a basis as possible, Members shall play a full part, within the limits of their resources, in the preparation by appropriate international standardizing bodies of international standards for products for which they either have adopted, or expect to adopt, technical regulations.

2.7 Members shall give positive consideration to accepting as equivalent technical regulations of other Members, even if these regulations differ from their own, provided they are satisfied that these regulations adequately fulfil the objectives of their own regulations.

2.8 Wherever appropriate, Members shall specify technical regulations based on product requirements in terms of performance rather than design or descriptive characteristics.

2.9 Whenever a relevant international standard does not exist or the technical content of a proposed technical regulation is not in accordance with the technical content of relevant international standards, and if the technical regulation may have a significant effect on trade of other Members, Members shall:

2.9.1 publish a notice in a publication at an early appropriate stage, in such a manner as to enable interested parties in other Members to become acquainted with it, that they propose to introduce a particular technical regulation;

2.9.2 notify other Members through the Secretariat of the products to be covered by the proposed technical regulation, together with a brief indication of its objective and rationale. Such notifications shall take place at an early appropriate stage, when amendments can still be introduced and comments taken into account;

2.9.3 upon request, provide to other Members particulars or copies of the proposed technical regulation and, whenever possible, identify the parts which in substance deviate from relevant international standards;

2.9.4 without discrimination, allow reasonable time for other Members to make comments in writing, discuss these comments upon request, and take these written comments and the results of these discussions into account.

2.10 Subject to the provisions in the lead-in to paragraph 9, where urgent problems of safety, health, environmental protection or national security arise or threaten to arise for a Member, that Member may omit such of the

tämä jäsen jättää toteuttamatta ne 9 kohdassa luetellut tarpeelliseksi katsomansa vaiheet. Tämä edellyttää, että hyväksyessään teknisen määräyksen jäsenen on

2.10.1. ilmoitettava heti muille jäsenille sihteeristön välityksellä kyseisestä teknisestä määräyksestä ja sen kohteena olevista tuotteista lyhyine selostuksineen teknisen määräyksen tarkoituksesta samoin kuin äkillisen ongelman luonteesta kertovine perusteluineen;

2.10.2. toimitettava pyydettyä muille jäsenille teknisen määräyksen kopioita;

2.10.3. annettava ilman syrjintää muiden jäsenten esittää kommenttinsa kirjallisesti, keskustella pyydettyä näistä kommentteista sekä ottaa kirjalliset kommentit ja keskustelujen tulokset huomioon.

2.11. Jäsenten on taattava, että kaikki hyväksytyt tekniset määräykset julkaistaan viivytyksettä tai muutoin saatetaan julki siten, että muiden jäsenten kiinnostuneet tahot voivat niihin tutustua.

2.12. Lukuun ottamatta 10 kohdassa mainittuja äkillisiä olosuhteita jäsenten on varattava kohtuullisesti aikaa teknisen määräyksen julkaisemisen ja sen voimaantulemisen välille antaakseen jäseninä olevien vientimaiden, erityisesti kehitysmaajäsenten, tuottajille aikaa mukauttaa tuotteensa tai tuotantomenetelmänsä tuontimaan vaatimuksiin.

Artikla 3

Teknisten määräysten laatiminen, hyväksyminen ja soveltaminen paikallishallinnon ja yksityisten elinten toimesta

Alueidensa paikallishallinto- ja yksityisten elinten osalle:

3.1. Jäsenten on ryhdyttävä käytettävissään oleviin kohtuullisiin toimenpiteisiin varmistaa, että nämä elimet noudattavat 2 artiklan määräyksiä, lukuun ottamatta 2 artiklan 9.2. ja 10.1. kohtien mukaista ilmoitusvelvollisuutta.

3.2. Jäsenten on taattava, että välittömästi keskushallinnon alapuolisten paikallisviranomaisten tekniset määräykset ilmoitetaan 2 artiklan 9.2. ja 10.1. kohtien mukaisesti ottaen huomioon, että ilmoittamista ei vaadita niiltä teknisiltä määräyksiltä, joiden tekninen sisältö on asiallisesti sama kuin kyseisen jäsenen kes-

steps enumerated in paragraph 9 as it finds necessary, provided that the Member, upon adoption of a technical regulation, shall:

2.10.1 notify immediately other Members through the Secretariat of the particular technical regulation and the products covered, with a brief indication of the objective and the rationale of the technical regulation, including the nature of the urgent problems;

2.10.2 upon request, provide other Members with copies of the technical regulation;

2.10.3 without discrimination, allow other Members to present their comments in writing, discuss these comments upon request, and take these written comments and the results of these discussions into account.

2.11 Members shall ensure that all technical regulations which have been adopted are published promptly or otherwise made available in such a manner as to enable interested parties in other Members to become acquainted with them.

2.12 Except in those urgent circumstances referred to in paragraph 10, Members shall allow a reasonable interval between the publication of technical regulations and their entry into force in order to allow time for producers in exporting Members, and particularly in developing country Members, to adapt their products or methods of production to the requirements of the importing Member.

Article 3

Preparation, Adoption and Application of Technical Regulations by Local Government Bodies and Non-Governmental Bodies

With respect to their local government and non-governmental bodies within their territories:

3.1 Members shall take such reasonable measures as may be available to them to ensure compliance by such bodies with the provisions of Article 2, with the exception of the obligation to notify as referred to in paragraphs 9.2 and 10.1 of Article 2.

3.2 Members shall ensure that the technical regulations of local governments on the level directly below that of the central government in Members are notified in accordance with the provisions of paragraphs 9.2 and 10.1 of Article 2, noting that notification shall not be required for technical regulations the technical content

kushallinnon elinten aiemmin ilmoittamien teknisten määräysten.

3.3. Jäsenet voivat vaatia, että yhteys toisiin jäseniin tapahtuu keskushallinnon välityksellä, käsittäen ilmoitukset, tietojen toimittamisen, kommentit ja keskustelut, joihin on viitattu 2 artiklan 9 ja 10 kohdissa.

3.4. Jäsenten ei tule ryhtyä sellaisiin toimenpiteisiin, joilla vaaditaan tai rohkaistaan niiden alueilla olevia paikallishallinnon tai yksityisiä elimiä toimimaan 2 artiklan määräysten vastaisesti.

3.5. Jäsenet ovat tämän sopimuksen mukaan täysin vastuussa 2 artiklan kaikkien määräysten noudattamisesta. Jäsenten on laadittava ja toimeenpantava sellaisia toimenpiteitä ja menettelyjä, joilla tuetaan sitä, että muut kuin keskushallinnon elimet noudattavat 2 artiklan määräyksiä.

Artikla 4

Standardien laatiminen, hyväksyminen ja soveltaminen

4.1. Jäsenten on taattava, että niiden keskushallinnon standardisoivat elimet hyväksyvät ja noudattavat tämän sopimuksen 3 liitteessä esitettyjä menettelyohjeita standardien laatimiseksi, hyväksymiseksi ja soveltamiseksi (tässä sopimuksessa ”menettelyohjeet”). Niiden on ryhdyttävä käytettävissään oleviin kohtuullisiin toimenpiteisiin varmistaakseen, että niiden alueella olevat paikallisviranomaiset ja yksityiset standardisoivat elimet kuten myös alueelliset standardisoivat elimet, joiden jäseniä ne tai niiden alueella toimivat elimet ovat, hyväksyvät ja noudattavat näitä menettelyohjeita. Jäsenten ei tule ryhtyä toimenpiteisiin, joilla suoraan tai välillisesti on sellainen vaikutus, että ne vaativat tai rohkaisevat näitä standardisoivia elimiä toimimaan 3 liitteen menettelyohjeiden vastaisella tavalla. Jäsenten velvollisuudet sen suhteen, että standardisoivat elimet noudattavat menettelyohjeita, eivät riipu siitä, onko standardisoiva elin hyväksynyt menettelyohjeet.

4.2. Jäsenten tulee hyväksyä ne standardisoivat elimet, jotka tämän sopimuksen periaatteiden mukaan ovat hyväksyneet ja noudattavat 3 liitteen menettelyohjeita.

of which is substantially the same as that of previously notified technical regulations of central government bodies of the Member concerned.

3.3 Members may require contact with other Members, including the notifications, provision of information, comments and discussions referred to in paragraphs 9 and 10 of Article 2, to take place through the central government.

3.4 Members shall not take measures which require or encourage local government bodies or non-governmental bodies within their territories to act in a manner inconsistent with the provisions of Article 2.

3.5 Members are fully responsible under this Agreement for the observance of all provisions of Article 2. Members shall formulate and implement positive measures and mechanisms in support of the observance of the provisions of Article 2 by other than central government bodies.

Article 4

Preparation, Adoption and Application of Standards

4.1 Members shall ensure that their central government standardizing bodies accept and comply with the Code of Good Practice for the Preparation, Adoption and Application of Standards in Annex 3 to this Agreement (referred to in this Agreement as the ”Code of Good Practice”). They shall take such reasonable measures as may be available to them to ensure that local government and non-governmental standardizing bodies within their territories, as well as regional standardizing bodies of which they or one or more bodies within their territories are members, accept and comply with this Code of Good Practice. In addition, Members shall not take measures which have the effect of, directly or indirectly, requiring or encouraging such standardizing bodies to act in a manner inconsistent with the Code of Good Practice. The obligations of Members with respect to compliance of standardizing bodies with the provisions of the Code of Good Practice shall apply irrespective of whether or not a standardizing body has accepted the Code of Good Practice.

4.2 Standardizing bodies that have accepted and are complying with the Code of Good Practice shall be acknowledged by the Members as complying with the principles of this Agreement.

TEKNISTEN MÄÄRÄYSTEN- JA STANDARDIENMUKAISUUS

Artikla 5

Keskushallinnon elinten vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyt

5.1. Jäsenten on taattava, että milloin erityinen varmennus tuotteiden teknisten määräysten- tai standardienmukaisuudesta on tarpeen, keskushallinnon elimet noudattavat muiden jäsenten alueilta peräisin olevien tuotteiden suhteen seuraavia määräyksiä:

5.1.1. Vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyt laaditaan, hyväksytään ja niitä sovelletaan siten, että muiden jäsenten alueilta peräisin olevien vastaavien tuotteiden toimittajille myönnetään hyväksyntä vähintään yhtä edullisin ehdoin kuin vertailukelpoisessa tilanteessa vastaavien kotimaisten tai mistä tahansa muusta maasta peräisin olevien tuotteiden toimittajille; tämä käsittää toimittajien oikeuden saada tuotteilleen vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyn sääntöjen mukaisesti, mukaan lukien, jos menettely sen sallii, mahdollisuuden saada vaatimustenmukaisuuden hyväksymistointoja suoritettavaksi valmistuspaikalla ja saada järjestelmän mukainen merkki;

5.1.2. Vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyjä ei laadita, hyväksytä eikä sovelleta siinä tarkoituksessa tai siten, että luodaan tarpeettomia esteitä kansainväliselle kaupalle. Tämä tarkoittaa *muun muassa* sitä, että vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyjen ei tule olla tiukempia eikä niitä tule soveltaa tiukemmin kuin on tarpeen antamaan tuovalle jäsenelle riittävä varmuus siitä, että tuotteet ovat sovellettavien teknisten määräysten ja standardien mukaisia, ottaen huomioon ne riskit, minkä vaatimusten vastaamattomuus aiheuttaisi.

5.2. Soveltaessaan 1 kohtaa jäsenten on taattava, että

5.2.1. vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyt suoritetaan ja saatetaan päätökseen niin nopeasti kuin mahdollista ja muiden jäsenten alueilta peräisin oleville tuotteille suodaan vähintään yhtä hyvä käsittelyjärjestys kuin vastaaville kotimaisille tuotteille;

5.2.2. vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyyn kuluva normaali suoritus aika julkaitaan tai että arvioitu suoritus aika ilmoitetaan hakijalle pyydettyä, vastaanottaessaan hake muksen asianomainen elin välittömästi tarkas

CONFORMITY WITH TECHNICAL REGULATIONS AND STANDARDS

Article 5

Procedures for Assessment of Conformity by Central Government Bodies

5.1 Members shall ensure that, in cases where a positive assurance of conformity with technical regulations or standards is required, their central government bodies apply the following provisions to products originating in the territories of other Members:

5.1.1 conformity assessment procedures are prepared, adopted and applied so as to grant access for suppliers of like products originating in the territories of other Members under conditions no less favourable than those accorded to suppliers of like products of national origin or originating in any other country, in a comparable situation; access entails suppliers' right to an assessment of conformity under the rules of the procedure, including, when foreseen by this procedure, the possibility to have conformity assessment activities undertaken at the site of facilities and to receive the mark of the system;

5.1.2 conformity assessment procedures are not prepared, adopted or applied with a view to or with the effect of creating unnecessary obstacles to international trade. This means, *inter alia*, that conformity assessment procedures shall not be more strict or be applied more strictly than is necessary to give the importing Member adequate confidence that products conform with the applicable technical regulations or standards, taking account of the risks non-conformity would create.

5.2 When implementing the provisions of paragraph 1, Members shall ensure that:

5.2.1 conformity assessment procedures are undertaken and completed as expeditiously as possible and in a no less favourable order for products originating in the territories of other Members than for like domestic products;

5.2.2 the standard processing period of each conformity assessment procedure is published or that the anticipated processing period is communicated to the applicant upon request; when receiving an application, the competent

taa, ovatko asiakirjat täydellisiä, ja ilmoittaa täsmällisesti ja täydellisesti kaikista puutteellisuuksista hakijalle, elin välittää pikimmiten tarkastustulokset hakijalle täsmällisesti ja täydellisesti siten, että tarvittaessa voidaan tehdä korjauksia, vaikka hakemus onkin puutteellinen, elin jatkaa vaatimustenmukaisuuden arviointia mahdollisuuksien rajoissa hakijan niin pyytäessä, ja että pyydettyä hakijalle ilmoitetaan menettelyn suoritusvaiheesta ja syyt mahdolliseen viivästymiseen;

5.2.3. vaatimukset antaa tietoja rajataan siihen, mikä on tarpeen vaatimustenmukaisuuden arvioimiseksi ja maksujen määrittelemiseksi;

5.2.4. niiden tietojen luottamuksellisuutta, jotka koskevat muiden jäsenten alueelta peräisin olevia tuotteita ja jotka syntyvät tai on toimitettu tällaisten vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyjen yhteydessä, kunnioitetaan samalla tavoin kuin kotimaisten tuotteiden osalta ja siten, että oikeutetut kaupalliset edut suojataan;

5.2.5. muiden jäsenten alueilta peräisin oleville tuotteille määrätyt, vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelystä perittävät maksut ovat tasapuolisessa suhteessa vastaavilta, alkuperältään kotimaisilta tai muiden maiden tuotteilta perittävien maksujen kanssa, ottaen huomioon tiedonvälitys-, kuljetus- ja muut kulut, jotka aiheutuvat tarkastuslaitoksen ja hakijan sijaintieroista;

5.2.6. vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyihin käytettyjen laitosten sijainti ja näytteenotto eivät aiheuta tarpeetonta vaivaa hakijoille tai heidän edustajilleen;

5.2.7. aina kun tuotteen spesifikaatiot muuttuvat sen jälkeen kun se on määriteltä sovellettavan teknisen määräyksen tai standardin mukaiseksi, rajoitetaan muuttuneen tuotteen vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyt siihen, mikä on tarpeen sen varmistamiseksi, että tuote yhä täyttää kyseiset tekniset määräykset ja standardit;

5.2.8. on olemassa menetelmät vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyjen suorittamista koskevien valitusten tutkimiseksi ja valituksen ollessa oikeutettu asian korjaamiseksi.

5.3. Minkään 1 ja 2 kohdissa sanotun ei tule estää jäseniä suorittamasta kohtuullisia pistokeiteita alueillaan.

body promptly examines the completeness of the documentation and informs the applicant in a precise and complete manner of all deficiencies; the competent body transmits as soon as possible the results of the assessment in a precise and complete manner to the applicant so that corrective action may be taken if necessary; even when the application has deficiencies, the competent body proceeds as far as practicable with the conformity assessment if the applicant so requests; and that, upon request, the applicant is informed of the stage of the procedure, with any delay being explained;

5.2.3 information requirements are limited to what is necessary to assess conformity and determine fees;

5.2.4 the confidentiality of information about products originating in the territories of other Members arising from or supplied in connection with such conformity assessment procedures is respected in the same way as for domestic products and in such a manner that legitimate commercial interests are protected;

5.2.5 any fees imposed for assessing the conformity of products originating in the territories of other Members are equitable in relation to any fees chargeable for assessing the conformity of like products of national origin or originating in any other country, taking into account communication, transportation and other costs arising from differences between location of facilities of the applicant and the conformity assessment body;

5.2.6 the siting of facilities used in conformity assessment procedures and the selection of samples are not such as to cause unnecessary inconvenience to applicants or their agents;

5.2.7 whenever specifications of a product are changed subsequent to the determination of its conformity to the applicable technical regulations or standards, the conformity assessment procedure for the modified product is limited to what is necessary to determine whether adequate confidence exists that the product still meets the technical regulations or standards concerned;

5.2.8 a procedure exists to review complaints concerning the operation of a conformity assessment procedure and to take corrective action when a complaint is justified.

5.3 Nothing in paragraphs 1 and 2 shall prevent Members from carrying out reasonable spot checks within their territories.

5.4. Siinä tapauksessa, että vaaditaan erityisen varmennus siitä, että tuotteet ovat teknisten määräysten- tai standardienmukaisia, ja on olemassa tai on valmistumaisillaan kansainvälisten standardisoivien elinten julkaisemia asiaan liittyviä oppaita tai suosituksia, jäsenen on taattava, että keskushallinnon elimet käyttävät niitä tai niiden asiaankuuluvia osia vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyjen pohjana, paitsi jos, kuten pyydettyä täysin selvitetään, nämä oppaat tai suositukset tai niiden asianomaiset osat ovat soveltumattomia kyseiselle jäsenelle muun muassa sellaisten syiden vuoksi kuten kansalliset turvallisuusvaatimukset; villipillisten toimien estäminen; ihmisten terveyden ja turvallisuuden suojele, eläinten- ja kasvien suojele tai ympäristönsuojele; olennaiset ilmastolliset tai muut maantieteelliset tekijät; olennaiset tekniset tai rakenteelliset ongelmat.

5.5. Jotta vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyt saataisiin harmonisoiduksi mahdollisimman laajasti, jäsenen on annettava voimavarojensa puitteissa täysi panos asianomaisten kansainvälisten standardisoivien elinten vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyjä koskevien oppaiden ja suositusten valmistelytyöhön.

5.6. Milloin kansainvälisen standardisoivan elimen julkaisemaa asiaankuuluvaa opasta tai suositusta ei ole tai ehdotetun vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyn tekninen sisältö ei ole kansainvälisten standardisoivien elinten julkaisemien asiaankuuluvien oppaiden ja suositusten mukainen, ja jos vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyllä saattaa olla merkittävää vaikutusta muiden jäsenten kauppaan, jäsenen on

5.6.1. julkaistava ilmoitus tietyssä julkaisussa niin aikaisessa vaiheessa, että muiden jäsenten asiasta kiinnostuneet tahot voivat saada tietää niiden ehdottavan tietyn vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyn voimaansaattamista;

5.6.2. ilmoitettava muille jäsenille sihteeristön välityksellä ehdotetun vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyn kohteeksi tulevat tuotteet lyhyine selostuksineen sen tarkoituksesta ja perusteluista. Nämä ilmoitukset on annettava niin aikaisessa vaiheessa, että muutoksia voidaan vielä tehdä ja kommentit voidaan ottaa huomioon;

5.6.3. toimitettava pyydettyä muille jäsenille selosteita tai kopioita ehdotetusta menettelystä ja mikäli mahdollista yksilöidä kansain-

5.4 In cases where a positive assurance is required that products conform with technical regulations or standards, and relevant guides or recommendations issued by international standardizing bodies exist or their completion is imminent, Members shall ensure that central government bodies use them, or the relevant parts of them, as a basis for their conformity assessment procedures, except where, as duly explained upon request, such guides or recommendations or relevant parts are inappropriate for the Members concerned, for, *inter alia*, such reasons as: national security requirements; the prevention of deceptive practices; protection of human health or safety, animal or plant life or health, or the environment; fundamental climatic or other geographical factors; fundamental technological or infrastructural problems.

5.5 With a view to harmonizing conformity assessment procedures on as wide a basis as possible, Members shall play a full part, within the limits of their resources, in the preparation by appropriate international standardizing bodies of guides and recommendations for conformity assessment procedures.

5.6 Whenever a relevant guide or recommendation issued by an international standardizing body does not exist or the technical content of a proposed conformity assessment procedure is not in accordance with relevant guides and recommendations issued by international standardizing bodies, and if the conformity assessment procedure may have a significant effect on trade of other Members, Members shall:

5.6.1 publish a notice in a publication at an early appropriate stage, in such a manner as to enable interested parties in other Members to become acquainted with it, that they propose to introduce a particular conformity assessment procedure;

5.6.2 notify other Members through the Secretariat of the products to be covered by the proposed conformity assessment procedure, together with a brief indication of its objective and rationale. Such notifications shall take place at an early appropriate stage, when amendments can still be introduced and comments taken into account;

5.6.3 upon request, provide to other Members particulars or copies of the proposed procedure and, whenever possible, identify the

väliden standardisoivien elinten julkaisemista vastaavista oppaista tai suosituksista asiasisältöltään poikkeavat kohdat;

5.6.4. suoda ilman syrjintää muille jäsenille kohtuullisesti aikaa kirjallisten kommenttien esittämiseen, keskustella pyydettyä näistä kommenteista sekä ottaa kirjalliset kommentit ja keskustelujen tulokset huomioon;

5.7. Ellei 6 kohdan johdannossa toisin määrätä, milloin jäsenelle aiheutuu tai uhkaa aiheutua äkillisiä turvallisuuteen, terveyteen, ympäristönsuojeluun tai kansalliseen turvallisuuteen liittyviä ongelmia, voi tämä jäsen, tarpeelliseksi katsomallaan tavalla, jättää toteuttamatta 6 kohdassa luetellut vaiheet. Tämä edellyttää, että hyväksyessään kyseisen menettelyn jäsenen tulee

5.7.1. ilmoittaa heti muille jäsenille sihteeristön välityksellä kyseisestä menettelystä ja sen kohteena olevista tuotteista lyhyine selostuksineen menettelyn tarkoituksesta samoin kuin äkillisen ongelman luonteesta kertovine perusteluineen;

5.7.2. toimittaa pyydettyä muille jäsenille kopiaita menettelyn säännöistä;

5.7.3. antaa ilman syrjintää muiden jäsenten esittää kommenttinsa kirjallisesti, keskustella pyydettyä näistä kommenteista sekä ottaa kirjalliset kommentit ja keskustelujen tulokset huomioon.

5.8. Jäsenten on taattava, että kaikki hyväksytyt vaatimustenmukaisuuden arviointimenetelyt julkaistaan viivytyksettä tai muutoin saatetaan julki siten, että muiden jäsenen kiinnostuneet tahot voivat niihin tutustua.

5.9. Lukuun ottamatta 7 kohdassa mainittuja äkillisiä olosuhteita jäsenten on varattava kohtuullisesti aikaa menettelynjulkaisemisen ja sen voimaantulemisen välille antaakseen viejäjäsenten, erityisesti kehitysmaajäsenten, tuottajille aikaa mukauttaa tuotteensa tai tuotantomenetelmänsä tuojajäsenen vaatimuksiin.

parts which in substance deviate from relevant guides or recommendations issued by international standardizing bodies;

5.6.4 without discrimination, allow reasonable time for other Members to make comments in writing, discuss these comments upon request, and take these written comments and the results of these discussions into account.

5.7 Subject to the provisions in the lead-in to paragraph 6, where urgent problems of safety, health, environmental protection or national security arise or threaten to arise for a Member, that Member may omit such of the steps enumerated in paragraph 6 as it finds necessary, provided that the Member, upon adoption of the procedure, shall:

5.7.1 notify immediately other Members through the Secretariat of the particular procedure and the products covered, with a brief indication of the objective and the rationale of the procedure, including the nature of the urgent problems;

5.7.2 upon request, provide other Members with copies of the rules of the procedure;

5.7.3 without discrimination, allow other Members to present their comments in writing, discuss these comments upon request, and take these written comments and the results of these discussions into account.

5.8 Members shall ensure that all conformity assessment procedures which have been adopted are published promptly or otherwise made available in such a manner as to enable interested parties in other Members to become acquainted with them.

5.9 Except in those urgent circumstances referred to in paragraph 7, Members shall allow a reasonable interval between the publication of requirements concerning conformity assessment procedures and their entry into force in order to allow time for producers in exporting Members, and particularly in developing country Members, to adapt their products or methods of production to the requirements of the importing Member.

Artikla 6

Keskushallinnon elinten vaatimustenmukaisuuden arvioinnin tunnustaminen

Keskushallinnon elinten osalta

6.1. Riippumatta 3 ja 4 kohtien määräyksistä jäsenen tulee mahdollisuuksien mukaan taata,

Article 6

Recognition of Conformity Assessment by Central Government Bodies

With respect to their central government bodies:

6.1 Without prejudice to the provisions of paragraphs 3 and 4, Members shall ensure,

että muiden jäsenten vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyjen tulokset hyväksytään, vaikka menettelyt poikkeaisivat niiden omista edellyttäen, että ne ovat vakuuttuneita siitä, että menettelyt varmistavat sovellettavien teknisten määräysten- tai standardienmukaisuuden vastaavasti kuin niiden omat menettelyt. Edeltävät neuvottelut voivat olla tarpeen, jotta päästään tyydyttävään yhteisymmärrykseen koskien, erityisesti:

6.1.1. jäsenen kyseisten vaatimustenmukaisuuden varmentamiselinten riittävää ja pysyvää teknistä pätevyyttä siten, että niiden vaatimustenmukaisuuden varmentamistuloksien jatkuvasta luotettavuudesta voidaan olla varmoja; tässä suhteessa merkiksi niiden riittävästä teknisestä pätevyydestä on luettava se, että esimerkiksi akkreditoinnin avulla on varmistettu niiden olevan kansainvälisten standardisoivien elinten julkaisemien vastaavien oppaiden tai suositusten mukaisia;

6.1.2. vaatimustenmukaisuuden varmentamistulosten hyväksymisen rajoittamista viejäjäsenen nimettyjen laitosten antamiin tuloksiin

6.2. Jäsenten on taattava, että niiden vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyt sallivat mahdollisuuksien mukaan 1 kohdan määräysten soveltamisen.

6.3. Jäseniä rohkaistaan, muiden jäsenten niin pyytäessä, suostumaan neuvotteluihin sopimuksesta toistensa vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyillä saatujen tulosten vastaavuudesta tunnustamisesta. Jäsenet voivat vaatia, että tällaiset sopimukset täyttävät 1 kohdan määräykset ja että niillä päästään yhteisymmärrykseen niiden mahdollisuuksista helpottaa kyseisten tuotteiden kauppaa.

6.4. Jäseniä rohkaistaan sallimaan toisen jäsenen alueella sijaitsevien tarkastuslaitosten osallistua niiden vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyihin vähintään yhtä hyvin ehdoin kuin ne ovat myöntäneet omilla alueillaan tai minkä tahansa toisen maan alueella sijaitseville laitoksille.

Artikla 7

Paikallishallinnon elinten vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyt

Paikallishallinnon elinten osalta

7.1. Jäsenten on ryhdyttävä käytettävissään oleviin kohtuullisiin toimenpiteisiin taatakseen,

whenever possible, that results of conformity assessment procedures in other Members are accepted, even when those procedures differ from their own, provided they are satisfied that those procedures offer an assurance of conformity with applicable technical regulations or standards equivalent to their own procedures. It is recognized that prior consultations may be necessary in order to arrive at a mutually satisfactory understanding regarding, in particular:

6.1.1 adequate and enduring technical competence of the relevant conformity assessment bodies in the exporting Member, so that confidence in the continued reliability of their conformity assessment results can exist; in this regard, verified compliance, for instance through accreditation, with relevant guides or recommendations issued by international standardizing bodies shall be taken into account as an indication of adequate technical competence;

6.1.2 limitation of the acceptance of conformity assessment results to those produced by designated bodies in the exporting Member.

6.2 Members shall ensure that their conformity assessment procedures permit, as far as practicable, the implementation of the provisions in paragraph 1.

6.3 Members are encouraged, at the request of other Members, to be willing to enter into negotiations for the conclusion of agreements for the mutual recognition of results of each other's conformity assessment procedures. Members may require that such agreements fulfil the criteria of paragraph 1 and give mutual satisfaction regarding their potential for facilitating trade in the products concerned.

6.4 Members are encouraged to permit participation of conformity assessment bodies located in the territories of other Members in their conformity assessment procedures under conditions no less favourable than those accorded to bodies located within their territory or the territory of any other country.

Article 7

Procedures for Assessment of Conformity by Local Government Bodies

With respect to their local government bodies within their territories:

7.1 Members shall take such reasonable measures as may be available to them to ensure

että nämä elimet noudattavat 5 ja 6 artiklojen määräyksiä, lukuun ottamatta 5 artiklan 6.2 ja 7.1. kohtien mukaista ilmoitusvelvollisuutta.

7.2. Jäsenten on taattava, että välittömästi keskushallinnon alaisten paikallisviranomaisten vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyt ilmoitetaan 5 artiklan 6.2. ja 7.1. kohtien määräysten mukaisesti, ottaen huomioon, ettei ilmoitusta vaadita niiltä vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyiltä, joiden tekninen sisältö on asiallisesti sama kuin kyseisen jäsenen keskushallinnon elinten aiemmin ilmoittamien vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyjen.

7.3. Jäsenet voivat vaatia, että yhteys toisiin jäseniin tapahtuu keskushallinnon välityksellä, käsittäen 5 artiklan 6 ja 7 kohdissa mainitut ilmoitukset, tietojen toimittamisen, kommentit ja keskustelut.

7.4. Jäsenten ei tule ryhtyä sellaisiin toimenpiteisiin, joilla vaaditaan tai rohkaistaan niiden alueella olevia paikallishallinnon elimiä toimimaan 5 ja 6 artiklojen määräysten vastaisesti.

7.5. Jäsenet ovat tämän sopimuksen mukaan täysin vastuussa 5 ja 6 artiklojen kaikkien määräysten noudattamisesta. Jäsenten on laadittava ja toimeenpantava sellaisia toimenpiteitä ja menettelyjä, joilla tuetaan sitä, että muut kuin keskushallinnon elimet noudattavat 5 ja 6 artiklojen määräyksiä.

Artikla 8

Yksityisten elinten vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyt

8.1. Jäsenten on ryhdyttävä käytettävissään oleviin kohtuullisiin toimenpiteisiin taatakseen, että niiden alueilla toimivat yksityiset, vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyjä hoitavat elimet noudattavat 5 ja 6 artiklojen määräyksiä, lukuun ottamatta ehdotettujen vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyjen ilmoitusvelvollisuutta. Jäsenten ei myöskään tule ryhtyä toimenpiteisiin, joilla välittömästi tai välillisesti vaaditaan tai rohkaistaan mainittuja elimiä toimimaan 5 ja 6 artiklojen määräysten vastaisesti.

8.2. Jäsenten on taattava, että niiden keskushallinnon elimet käyttävät hyväkseen paikallishallinnon ja yksityisten elinten hoitamia vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyjä

compliance by such bodies with the provisions of Articles 5 and 6, with the exception of the obligation to notify as referred to in paragraphs 6.2 and 7.1 of Article 5.

7.2 Members shall ensure that the conformity assessment procedures of local governments on the level directly below that of the central government in Members are notified in accordance with the provisions of paragraphs 6.2 and 7.1 of Article 5, noting that notifications shall not be required for conformity assessment procedures the technical content of which is substantially the same as that of previously notified conformity assessment procedures of central government bodies of the Members concerned.

7.3 Members may require contact with other Members, including the notifications, provision of information, comments and discussions referred to in paragraphs 6 and 7 of Article 5, to take place through the central government.

7.4 Members shall not take measures which require or encourage local government bodies within their territories to act in a manner inconsistent with the provisions of Articles 5 and 6.

7.5 Members are fully responsible under this Agreement for the observance of all provisions of Articles 5 and 6. Members shall formulate and implement positive measures and mechanisms in support of the observance of the provisions of Articles 5 and 6 by other than central government bodies.

Article 8

Procedures for Assessment of Conformity by Non-Governmental Bodies

8.1 Members shall take such reasonable measures as may be available to them to ensure that non-governmental bodies within their territories which operate conformity assessment procedures comply with the provisions of Articles 5 and 6, with the exception of the obligation to notify proposed conformity assessment procedures. In addition, Members shall not take measures which have the effect of, directly or indirectly, requiring or encouraging such bodies to act in a manner inconsistent with the provisions of Articles 5 and 6.

8.2 Members shall ensure that their central government bodies rely on conformity assessment procedures operated by non-governmental bodies only if these latter bodies comply

vain siinä laajuudessa kuin nämä elimet noudattavat 5 ja 6 artiklojen määräyksiä, lukuun ottamatta ehdotettujen vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyjen ilmoitusvelvollisuutta.

Artikla 9

Kansainväliset ja alueelliset järjestelmät

9.1. Mikäli erityinen varmennus teknisten määräysten- tai standardienmukaisuudesta on tarpeen, jäsenten tulee, mikäli käytännössä mahdollista, laatia ja hyväksyä kansainvälisiä vaatimustenmukaisuuden arviointijärjestelmiä ja liittyä niiden jäseniksi tai osallistua niiden toimintaan.

9.2. Jäsenen on ryhdyttävä käytettävissään oleviin kohtuullisiin toimenpiteisiin taatakseen, että kansainväliset ja alueelliset vaatimustenmukaisuuden arviointijärjestelmät, joissa niiden asianomaiset elimet ovat jäseninä tai osallistuvat toimintaan, noudattavat 5 ja 6 artiklojen määräyksiä. Jäsenten ei myöskään tule ryhtyä toimenpiteisiin, joilla välittömästi tai välillisesti vaaditaan tai rohkaistaan mainittuja elimiä toimimaan 5 ja 6 artiklojen määräyksiensä vastaisesti.

9.3. Jäsenten on taattava, että niiden keskushallinnon elimet käyttävät hyväkseen kansainvälisiä tai alueellisia vaatimustenmukaisuuden arviointijärjestelmiä vain siinä laajuudessa kuin nämä järjestelmät noudattavat soveltuvin osin 5 ja 6 artiklojen määräyksiä.

TIEDOTTAMINEN JA AVUSTAMINEN

Artikla 10

Teknisistä määräyksistä, standardeista ja vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyistä tiedottaminen

10.1. Kunkin jäsenen on taattava, että on olemassa tiedotuskeskus, joka kykenee vastaamaan kaikkiin niihin jäsenten ja muiden jäsenten kiinnostuneiden tahojen kohtuullisiin tiedusteluihin sekä toimittamaan asiaankuuluvat asiakirjat, jotka koskevat

10.1.1. sen alueella keskus- tai paikallishallinnon elinten, teknisten määräysten noudattamisen valvontaan valtuutettujen yksityisten elinten taikka sellaisten alueellisten standardisoivien elinten, joiden jäseniä nämä elimet

with the provisions of Articles 5 and 6, with the exception of the obligation to notify proposed conformity assessment procedures.

Article 9

International and Regional Systems

9.1 Where a positive assurance of conformity with a technical regulation or standard is required, Members shall, wherever practicable, formulate and adopt international systems for conformity assessment and become members thereof or participate therein.

9.2 Members shall take such reasonable measures as may be available to them to ensure that international and regional systems for conformity assessment in which relevant bodies within their territories are members or participants comply with the provisions of Articles 5 and 6. In addition, Members shall not take any measures which have the effect of, directly or indirectly, requiring or encouraging such systems to act in a manner inconsistent with any of the provisions of Articles 5 and 6.

9.3 Members shall ensure that their central government bodies rely on international or regional conformity assessment systems only to the extent that these systems comply with the provisions of Articles 5 and 6, as applicable.

INFORMATION AND ASSISTANCE

Article 10

Information About Technical Regulations, Standards and Conformity Assessment Procedures

10.1 Each Member shall ensure that an enquiry point exists which is able to answer all reasonable enquiries from other Members and interested parties in other Members as well as to provide the relevant documents regarding:

10.1.1 any technical regulations adopted or proposed within its territory by central or local government bodies, by non-governmental bodies which have legal power to enforce a technical regulation, or by regional standardiz-

ovat tai joiden toimintaan ne osallistuvat, hyväksymiä tai ehdottamia teknisiä määräyksiä,

10.1.2. sen alueella keskus- tai paikallishallinnon elinten taikka sellaisten alueellisten standardisoivien elinten, joiden jäseniä nämä elimet ovat tai joiden toimintaan ne osallistuvat, hyväksymiä tai ehdottamia standardeja,

10.1.3. alueensa keskus- tai paikallishallinnon elinten, teknisten määräysten noudattamisen valvontaan valtuutettujen yksityisten elinten taikka sellaisten alueellisten elinten, joiden jäseniä nämä elimet ovat tai joiden toimintaan ne osallistuvat, hoitamia tai hoidettaviksi ehdotettuja vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyjä,

10.1.4. jäsenen itsensä tai alueensa asianomaisten keskus- tai paikallishallinnon elinten kansainvälisten ja alueellisten standardisoivien elinten ja vaatimustenmukaisuuden arviointijärjestelmien, kuten myös tämän sopimuksen piiriin kuuluvien kahden- ja monenkeskisten järjestelyjen jäsenyyttä tai toimintaan osallistumista; niiden on myös kyettävä toimittamaan kohtuullisesti tietoa tällaisten järjestelmien ja järjestelyjen ehdoista;

10.1.5. tämän sopimuksen mukaisesti julkaisujen ilmoitusten sijaintia tai tietoja, mistä nämä tiedot voi hankkia; ja

10.1.6. 3 kohdassa mainittujen tiedotuskeskusten sijaintia.

10.2. Jos jäsen oikeudellisista tai hallinnollisista syistä on perustanut useampia kuin yhden tiedotuskeskuksen, on jäsenen tiedotettava muille jäsenille täydellisesti ja yksiselitteisesti kunkin tiedotuskeskuksen vastuualueet. Lisäksi jäsenen on taattava, että vääriin tiedotuskeskukseen osoitetut tiedustelut toimitetaan välittömästi oikealle tiedotuskeskukselle.

10.3. Kunkin jäsenen on ryhdyttävä käytettävissään oleviin kohtuullisiin toimenpiteisiin taatakseen, että on olemassa yksi tai useampia tiedotuskeskuksia, jotka kykenevät vastaamaan kaikkiin muiden jäsenten kiinnostuneiden tahojen kohtuullisiin tiedusteluihin sekä toimittamaan asiaankuuluvat asiakirjat, jotka koskevat

10.3.1. jäsenen alueella sijaitsevien yksityisten taikka sellaisten alueellisten standardisoivien elinten, joiden jäseniä nämä elimet ovat tai

ing bodies of which such bodies are members or participants;

10.1.2 any standards adopted or proposed within its territory by central or local government bodies, or by regional standardizing bodies of which such bodies are members or participants;

10.1.3 any conformity assessment procedures, or proposed conformity assessment procedures, which are operated within its territory by central or local government bodies, or by non-governmental bodies which have legal power to enforce a technical regulation, or by regional bodies of which such bodies are members or participants;

10.1.4 the membership and participation of the Member, or of relevant central or local government bodies within its territory, in international and regional standardizing bodies and conformity assessment systems, as well as in bilateral and multilateral arrangements within the scope of this Agreement; it shall also be able to provide reasonable information on the provisions of such systems and arrangements;

10.1.5 the location of notices published pursuant to this Agreement, or the provision of information as to where such information can be obtained; and

10.1.6 the location of the enquiry points mentioned in paragraph 3.

10.2 If, however, for legal or administrative reasons more than one enquiry point is established by a Member, that Member shall provide to the other Members complete and unambiguous information on the scope of responsibility of each of these enquiry points. In addition, that Member shall ensure that any enquiries addressed to an incorrect enquiry point shall promptly be conveyed to the correct enquiry point.

10.3 Each Member shall take such reasonable measures as may be available to it to ensure that one or more enquiry points exist which are able to answer all reasonable enquiries from other Members and interested parties in other Members as well as to provide the relevant documents or information as to where they can be obtained regarding:

10.3.1 any standards adopted or proposed within its territory by non-governmental standardizing bodies, or by regional standardizing

joiden toimintaan ne osallistuvat, hyväksymiä tai ehdottamia standardeja,

10.3.2. jäsenen alueella sijaitsevien yksityisten elinten taikka sellaisten alueellisten elinten, joiden jäseniä nämä elimet ovat tai joiden toimintaan ne osallistuvat, hoitamia tai hoidettaviksi ehdotettuja vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyjä,

10.3.3. jäsenen alueella sijaitsevien yksityisten elinten kansainvälisten ja alueellisten standardisoivien elinten ja vaatimustenmukaisuuden arviointijärjestelmien, kuten myös tämän sopimuksen piiriin kuuluvien kahden- ja monenkeskisten järjestelyjen jäsenyyttä tai toimintaan osallistumista; niiden on myös kyettävä toimittamaan kohtuullisesti tietoa tällaisten järjestelmien ja järjestelyjen ehdoista;

10.4. Jäsenten on ryhdyttävä käytettävissään oleviin kohtuullisiin toimenpiteisiin taatakseen, että milloin muut jäsenet tai muiden jäsenten kiinnostuneet tahot tämän sopimuksen ehtojen mukaisesti pyytävät asiakirjojen jäljennöksiä, ne toimitetaan (ellei korvauksetta niin) kohtuulliseen hintaan, jonka on oltava sama, todellisia toimituskuluja lukuunottamatta, kyseisen jäsenen tai muiden jäsenten kansalaisille.¹⁾

10.5. Teollisuusmaajäsenten on toimitettava muiden jäsenten pyytäessä käännöksiä joko englanniksi, ranskaksi tai espanjaksi tietyn ilmoituksen tarkoittamista asiakirjoista tai niiden yhteenvedosta, kun on kyse laajoista asiakirjoista.

10.6. Vastaanottaessaan tämän sopimuksen ehtojen mukaisesti ilmoituksia sihteeristön tulee jakaa niiden jäljennökset kaikille jäsenille samoin kuin niistä kiinnostuneille kansainvälisille standardisoiville ja vaatimustenmukaisuuden arviointielimille sekä kiinnittää kehitysmaajäsenten huomion ilmoituksiin, jotka koskevat niiden kannalta erityisen mielenkiintoisia tuotteita.

bodies of which such bodies are members or participants; and

10.3.2 any conformity assessment procedures, or proposed conformity assessment procedures, which are operated within its territory by non-governmental bodies, or by regional bodies of which such bodies are members or participants;

10.3.3 the membership and participation of relevant non-governmental bodies within its territory in international and regional standardizing bodies and conformity assessment systems, as well as in bilateral and multilateral arrangements within the scope of this Agreement; they shall also be able to provide reasonable information on the provisions of such systems and arrangements.

10.4 Members shall take such reasonable measures as may be available to them to ensure that where copies of documents are requested by other Members or by interested parties in other Members, in accordance with the provisions of this Agreement, they are supplied at an equitable price (if any) which shall, apart from the real cost of delivery, be the same for the nationals¹ of the Member concerned or of any other Member.

10.5 Developed country Members shall, if requested by other Members, provide, in English, French or Spanish, translations of the documents covered by a specific notification or, in case of voluminous documents, of summaries of such documents.

10.6 The Secretariat shall, when it receives notifications in accordance with the provisions of this Agreement, circulate copies of the notifications to all Members and interested international standardizing and conformity assessment bodies, and draw the attention of developing country Members to any notifications relating to products of particular interest to them.

¹⁾ WTO:n erillisten tullialuejäsenten osalta 'kansalaiset' on käsitettävä tarkoitavan luonnollisia tai oikeudellisia henkilöitä, jotka asuvat vakinaisesti tai joilla on todellinen ja toiminnassa oleva teollisuuslaitos tai liikeritys tällä tullialueella.

¹ "Nationals" here shall be deemed, in the case of a separate customs territory Member of the WTO, to mean persons, natural or legal, who are domiciled or who have a real and effective industrial or commercial establishment in that customs territory.

10.7. Milloin jäsen on solminut yhden tai useamman muun maan kanssa teknisiä määräyksiä, standardeja tai vaatimustenmukaisuuden arviointia koskevan sopimuksen, jolla saat- ta olla merkittävää vaikutusta kauppaan, ainakin yhden jäsenenä olevan sopimuspuolen on ilmoitettava sihteeristön välityksellä muille jäsenille sopimuksen tuotekate ja lyhyt selostus sen sisällöstä. Kyseisiä jäseniä kehoitetaan osallistumaan pyydettyessä muiden jäsenten kanssa käytäviin neuvotteluihin, joiden tarkoituksena on solmia samanlainen sopimus tai muiden jäsenten osallistuminen kyseiseen sopimukseen.

10.8. Minkään tässä sopimuksessa ei saa tulkita vaativan

10.8.1. tekstien julkaisemista muulla kuin jäsenen kielellä,

10.8.2. ehdotusten, selosteiden tai jäljennös- ten toimittamista muulla kuin jäsenen kielellä lukuun ottamatta 5 kohdassa mainittua; tai

10.8.3. jäseniä toimittamaan tietoja, joiden paljastamisen ne katsovat oleellisten turvallisuus- etujensa vastaiseksi.

10.9. Ilmoitukset sihteeristölle on tehtävä englanniksi, ranskaksi tai espanjaksi.

10.10. Jäsenten on nimettävä yksi keskushal- linnon viranomaisen, joka on vastuussa kansallisella tasolla tämän sopimuksen mukaisten ilmoitusmenettelyjen toimeenpanosta, lukuun- ottamatta liitteessä 3 mainittuja.

10.11. Jos vastuu ilmoitusmenettelyistä oi- keudellisista tai hallinnollisista syistä on jaettu kahden tai useamman keskushallinnon viran- omaisen kesken, on jäsenen tiedotettava muille jäsenille täydellisesti ja yksiselitteisesti kunkin viranomaisen vastuualueet.

Artikla 11

Tekninen apu muille jäsenille

11.1. Jäsenten on neuvottava pyydettyessä muita jäseniä, erityisesti kehitysmaajäseniä, teknisten määräysten valmistelussa.

11.2. Jäsenten on neuvottava pyydettyessä muita jäseniä, erityisesti kehitysmaajäseniä, ja annettava niille teknistä apua molemmin puo- lisesti sovituin ehdoin kansallisten standar- disoivien elinten perustamisessa ja osallistumi- sessa kansainvälisten standardisoivien elinten toimintaan. Jäsenten on rohkaistava myös kan-

10.7 Whenever a Member has reached an agreement with any other country or countries on issues related to technical regulations, stan- dards or conformity assessment procedures which may have a significant effect on trade, at least one Member party to the agreement shall notify other Members through the Secretariat of the products to be covered by the agreement and include a brief description of the agree- ment. Members concerned are encouraged to enter, upon request, into consultations with other Members for the purposes of concluding similar agreements or of arranging for their participation in such agreements.

10.8 Nothing in this Agreement shall be construed as requiring:

10.8.1 the publication of texts other than in the language of the Member;

10.8.2 the provision of particulars or copies of drafts other than in the language of the Member except as stated in paragraph 5; or

10.8.3 Members to furnish any information, the disclosure of which they consider contrary to their essential security interests.

10.9 Notifications to the Secretariat shall be in English, French or Spanish.

10.10 Members shall designate a single cen- tral government authority that is responsible for the implementation on the national level of the provisions concerning notification proce- dures under this Agreement except those in- cluded in Annex 3.

10.11 If, however, for legal or administrative reasons the responsibility for notification proce- dures is divided among two or more central government authorities, the Member concerned shall provide to the other Members complete and unambiguous information on the scope of responsibility of each of these authorities.

Article 11

Technical Assistance to Other Members

11.1 Members shall, if requested, advise other Members, especially the developing coun- try Members, on the preparation of technical regulations.

11.2 Members shall, if requested, advise other Members, especially the developing coun- try Members, and shall grant them technical assistance on mutually agreed terms and con- ditions regarding the establishment of national standardizing bodies, and participation in the international standardizing bodies, and shall

sallisia standardisoivia elimiään tekemään samoin.

11.3. Jäsenten on ryhdyttävä pyydettyä käytettävissään oleviin kohtuullisiin toimenpiteisiin, jotta niiden alueella toimivat tarkastuslaitokset neuvosivat muita jäseniä, erityisesti kehitysmaajäseniä, ja antaisivat niille teknistä apua keskinäisesti sovituin ehdoin:

11.3.1. perustettaessa tarkastuslaitoksia tai teknisten määräysten mukaisuuden arviointielimiä; ja

11.3.2. niitä menetelmiä varten, joilla niiden teknisten määräysten asettamat vaatimukset parhaiten voidaan täyttää.

11.4. Jäsenten on ryhdyttävä pyydettyä käytettävissään oleviin kohtuullisiin toimenpiteisiin neuvojen antamiseksi muille jäsenille, erityisesti kehitysmaajäsenille, ja niiden on annettava näille teknistä apua molemminpuolisesti sovituin ehdoin perustettaessa vaatimusten mukaisuuden arviointielimiä pyynnön esittäneen jäsenen alueelle hyväksytyjen standardien poistunnustamiseksi.

11.5. Jäsenten on neuvottava pyydettyä muita jäseniä, erityisesti kehitysmaajäseniä, ja annettava niille teknistä apua molemminpuolisesti sovituin ehdoin toimenpiteistä, joihin niiden tuottajien tulisi ryhtyä halutessaan päästä käyttämään pyynnön vastaanottaneen jäsenen alueen viranomais- tai yksityisten elinten hoitamia vaatimusten mukaisuuden arviointijärjestelmiä.

11.6. Jäsenten, jotka ovat kansainvälisten tai alueellisten vaatimusten mukaisuuden arviointijärjestelmien jäseniä tai osallistuvat niiden toimintaan, on pyydettyä neuvottava muita jäseniä, erityisesti kehitysmaajäseniä, ja annettava niille teknistä apua molemminpuolisesti sovituin ehdoin sellaisten toimielinten perustamiseen tai lainsäädännön aikaansaamiseen, mikä edesauttaisi näitä täyttämään kyseisten järjestelmien jäsenyyss- ja osallistumisehdot.

11.7. Jäsenten on, niin pyydettyä, rohkaittava alueidensa elimiä, jotka ovat kansainvälisten tai alueellisten vaatimusten mukaisuuden arviointijärjestelmien jäseniä tai osallistuvat niiden toimintaan, neuvomaan muita jäseniä, erityisesti kehitysmaajäseniä, ja jäsenten tulisi harkittava näiden esittämiä teknistä apua koskevia pyyntöjä sellaisten toimielinten perusta-

encourage their national standardizing bodies to do likewise.

11.3 Members shall, if requested, take such reasonable measures as may be available to them to arrange for the regulatory bodies within their territories to advise other Members, especially the developing country Members, and shall grant them technical assistance on mutually agreed terms and conditions regarding:

11.3.1 the establishment of regulatory bodies, or bodies for the assessment of conformity with technical regulations; and

11.3.2 the methods by which their technical regulations can best be met.

11.4 Members shall, if requested, take such reasonable measures as may be available to them to arrange for advice to be given to other Members, especially the developing country Members, and shall grant them technical assistance on mutually agreed terms and conditions regarding the establishment of bodies for the assessment of conformity with standards adopted within the territory of the requesting Member.

11.5 Members shall, if requested, advise other Members, especially the developing country Members, and shall grant them technical assistance on mutually agreed terms and conditions regarding the steps that should be taken by their producers if they wish to have access to systems for conformity assessment operated by governmental or non-governmental bodies within the territory of the Member receiving the request.

11.6 Members which are members or participants of international or regional systems for conformity assessment shall, if requested, advise other Members, especially the developing country Members, and shall grant them technical assistance on mutually agreed terms and conditions regarding the establishment of the institutions and legal framework which would enable them to fulfil the obligations of membership or participation in such systems.

11.7 Members shall, if so requested, encourage bodies within their territories which are members or participants of international or regional systems for conformity assessment to advise other Members, especially the developing country Members, and should consider requests for technical assistance from them regarding the establishment of the institutions

miseksi, mikä edesauttaisi kyseisiä elimiä täyttämään arviointijärjestelmien jäsenyys- ja osallistumisehdot.

11.8. Antaessaan neuvoja ja teknistä apua muille jäsenille 1—7 kohtien mukaisesti jäsenen on annettava etusija vähiten kehittyneiden maiden tarpeille.

Artikla 12

Kehitysmaajäsenten erityis- ja erilliskohtelu

12.1. Jäsenten on kohdeltava tämän sopimuksen kehitysmaajäseniä muita edullisemmin niin seuraavien ehtojen kuin tämän sopimuksen muiden asianomaisten määräysten mukaisesti.

12.2. Jäsenten on kiinnitettävä erityistä huomiota tämän sopimuksen määräyksiin, jotka koskevat kehitysmaajäsenten oikeuksia ja velvollisuuksia ja otettava huomioon kehitysmaajäsenten erityiset kehitykseen, rahoitukseen ja kauppaan liittyvät tarpeet tämän sopimuksen toteuttamisessa niin kansallisesti kuin tämän sopimuksen hallinnollisten järjestelyjen toiminnassa.

12.3. Jäsenten on otettava huomioon teknisten määräysten, standardien ja vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyjen valmistelussa ja käytäntöön soveltamisessa kehitysmaajäsenten erityiset kehitykseen, rahoitukseen ja kauppaan liittyvät tarpeet taatakseen, että nämä tekniset määräykset, standardit ja vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyt eivät aiheuta kehitysmaajäsenten viennille tarpeettomia esteitä.

12.4. Jäsenet tunnustavat, että vaikka kansainvälisiä standardeja olisikin olemassa, kehitysmaajäsenet johtuen niiden erityisistä teknologisista ja yhteiskunnallis-taloudellisista olosuhteista hyväksyvät tiettyjä teknisiä määräyksiä, standardeja tai vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyjä, joiden tarkoituksena on säilyttää kotoperäistä teknologiaa sekä niiden kehitystarpeiden kanssa yhteensopivia tuotantomenetelmiä ja -prosesseja. Sen vuoksi jäsenet tunnustavat, että kehitysmaajäsenten ei tulisi olettaa käyttävän kansainvälisiä standardeja perustana teknisille määräyksilleen tai standardeilleen, eikä testausmenetelmilleen, jotka eivät vastaa niiden kehitys-, rahoitus- ja kaupallisia tarpeita.

which would enable the relevant bodies within their territories to fulfil the obligations of membership or participation.

11.8 In providing advice and technical assistance to other Members in terms of paragraphs 1 to 7, Members shall give priority to the needs of the least-developed country Members.

Article 12

Special and Differential Treatment of Developing Country Members

12.1 Members shall provide differential and more favourable treatment to developing country Members to this Agreement, through the following provisions as well as through the relevant provisions of other Articles of this Agreement.

12.2 Members shall give particular attention to the provisions of this Agreement concerning developing country Members' rights and obligations and shall take into account the special development, financial and trade needs of developing country Members in the implementation of this Agreement, both nationally and in the operation of this Agreement's institutional arrangements.

12.3 Members shall, in the preparation and application of technical regulations, standards and conformity assessment procedures, take account of the special development, financial and trade needs of developing country Members, with a view to ensuring that such technical regulations, standards and conformity assessment procedures do not create unnecessary obstacles to exports from developing country Members.

12.4 Members recognize that, although international standards, guides or recommendations may exist, in their particular technological and socio-economic conditions, developing country Members adopt certain technical regulations, standards or conformity assessment procedures aimed at preserving indigenous technology and production methods and processes compatible with their development needs. Members therefore recognize that developing country Members should not be expected to use international standards as a basis for their technical regulations or standards, including test methods, which are not appropriate to their development, financial and trade needs.

12.5. Jäsenten on ryhdyttävä käytettävissään oleviin kohtuullisiin toimenpiteisiin taatakseen, että kansainväliset standardisoivat elimet ja kansainväliset vaatimustenmukaisuuden arviointijärjestelmät organisoidaan ja niitä hoidetaan tavalla, joka helpottaa kaikkien jäsenten asianomaisten elinten aktiivista ja edustavaa osallistumista, ottaen huomioon kehitysmaajäsenten erityisongelmat.

12.6. Jäsenten on ryhdyttävä käytettävissään oleviin kohtuullisiin toimenpiteisiin taatakseen, että kansainväliset standardisoivat elimet kehitysmaajäsenten pyytessä tutkivat kehitysmaajäseniä erityisesti kiinnostavia tuotteita koskevien kansainvälisten standardien laatimismahdollisuudet ja mahdollisuuksien mukaan laativat tällaiset standardit.

12.7. Jäsenten on annettava artiklan 11 määräysten mukaisesti kehitysmaajäsenille teknistä apua, jotta varmistetaan, että teknisten määräysten, standardien ja vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyjen valmistelu ja soveltaminen ei aiheuta tarpeettomia esteitä lisätä ja monipuolistaa kehitysmaajäsenten vientiä. Määrittäessä teknisen avun ehtoja on kiinnitettävä huomiota apua pyytävän jäsenen ja erityisesti vähiten kehittyneiden jäsenten kehitystasoon.

12.8. Tunnustetaan, että kehitysmaajäsenillä saattaa olla ongelmia, mukaanlukien hallinnolliset ja infrastruktuuriongelmat, valmistella ja soveltaa teknisiä määräyksiä, standardeja ja vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyjä. Tunnustetaan lisäksi, että kehitysmaajäsenten erityiset kehitys- ja kaupalliset tarpeet samoin kuin niiden teknologinen kehitystaso voivat estää niitä täysin täyttämästä sopimusvelvollisuuksiaan. Jäsenten on otettava tämä täysin huomioon. Tämän mukaisesti, taatakseen, että kehitysmaajäsenet kykenevät täysin noudattamaan tätä sopimusta, 13 artiklan määräysten mukaisesti perustetulla kaupan teknisten esteiden komitealla (tässä sopimuksessa ”komitea”) on oikeus pyydetessä myöntää yksilöityjä, määräaikaista poikkeuksia joistakin tai kaikista tämän sopimuksen velvollisuuksista. Harkitessaan tällaisia pyyntöjä komitea ottaa huomioon kyseisen kehitysmaajäsenen erityiset ongelmat valmistella ja soveltaa teknisiä määräyksiä, standardeja ja vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyjä samoin kuin sen erityiset kehitys- ja kaupalliset tarpeet sekä tek-

12.5 Members shall take such reasonable measures as may be available to them to ensure that international standardizing bodies and international systems for conformity assessment are organized and operated in a way which facilitates active and representative participation of relevant bodies in all Members, taking into account the special problems of developing country Members.

12.6 Members shall take such reasonable measures as may be available to them to ensure that international standardizing bodies, upon request of developing country Members, examine the possibility of, and, if practicable, prepare international standards concerning products of special interest to developing country Members.

12.7 Members shall, in accordance with the provisions of Article 11, provide technical assistance to developing country Members to ensure that the preparation and application of technical regulations, standards and conformity assessment procedures do not create unnecessary obstacles to the expansion and diversification of exports from developing country Members. In determining the terms and conditions of the technical assistance, account shall be taken of the stage of development of the requesting Members and in particular of the least-developed country Members.

12.8 It is recognized that developing country Members may face special problems, including institutional and infrastructural problems, in the field of preparation and application of technical regulations, standards and conformity assessment procedures. It is further recognized that the special development and trade needs of developing country Members, as well as their stage of technological development, may hinder their ability to discharge fully their obligations under this Agreement. Members, therefore, shall take this fact fully into account. Accordingly, with a view to ensuring that developing country Members are able to comply with this Agreement, the Committee on Technical Barriers to Trade provided for in Article 13 (referred to in this Agreement as the ”Committee”) is enabled to grant, upon request, specified, time-limited exceptions in whole or in part from obligations under this Agreement. When considering such requests the Committee shall take into account the special problems, in the field of preparation and application of technical regulations, stan-

nologisen kehitystason, mitkä seikat saattavat estää sitä täysin täyttämästä sopimusvelvollisuuksiaan. Komitean on otettava erityisesti huomioon vähiten kehittyneiden jäsenten erityistarpeet.

12.9. Neuvotteluissa teollisuusmaajäsenten on pidettävä mielessä kehitysmaajäsenten erityiset vaikeudet laatia ja soveltaa standardeja, teknisiä määräyksiä ja vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyjä. Pyrkinessään tukemaan kehitysmaajäsenten ponnistuksia vaikeuksien voittamiseksi teollisuusmaajäsenten on otettava huomioon näiden erityiset rahoitusta, kauppaa ja kehitystä koskevat tarpeet.

12.10. Komitean on tarkasteltava ajoittain tämän sopimuksen mukaista, kehitysmaajäsenille kansallisella ja kansainvälisellä tasolla annettua erityis- ja erilliskohtelua.

INSTITUUTIT, NEUVOTTELUT JA RIITOJEN RATKAISEMINEN

Artikla 13

Kaupan teknisten esteiden komitea

13.1. Perustetaan kaupan teknisten esteiden komitea, joka koostuu jokaisen jäsenen edustajista. Komitea valitsee puheenjohtajansa ja kokoontuu tarpeen mukaan, kuitenkin vähintään kerran vuodessa suodakseen jäsenille tilaisuuden neuvotteluihin kaikista sopimuksen toimintaan tai sen tavoitteiden edistämiseen liittyvistä asioista sekä suorittamaan muut tämän sopimuksen mukaiset tai jäsenten sille osoittamat tehtävät;

13.2. Komitean tulee perustaa työryhmiä tai muita elimiä tarpeen mukaan suorittamaan komitean niille tämän sopimuksen asianomaisten määräysten mukaisesti osoittamia tehtäviä.

13.3. Yhteisymmärrys vallitsee siitä, että hallitusten tämän sopimuksen nojalla ja muissa teknisissä elimissä suorittaman työn välillä olisi

dards and conformity assessment procedures, and the special development and trade needs of the developing country Member, as well as its stage of technological development, which may hinder its ability to discharge fully its obligations under this Agreement. The Committee shall, in particular, take into account the special problems of the least-developed country Members.

12.9 During consultations, developed country Members shall bear in mind the special difficulties experienced by developing country Members in formulating and implementing standards and technical regulations and conformity assessment procedures, and in their desire to assist developing country Members with their efforts in this direction, developed country Members shall take account of the special needs of the former in regard to financing, trade and development.

12.10 The Committee shall examine periodically the special and differential treatment, as laid down in this Agreement, granted to developing country Members on national and international levels.

INSTITUTIONS, CONSULTATION AND DISPUTE SETTLEMENT

Article 13

The Committee on Technical Barriers to Trade

13.1 A Committee on Technical Barriers to Trade is hereby established, and shall be composed of representatives from each of the Members. The Committee shall elect its own Chairman and shall meet as necessary, but no less than once a year, for the purpose of affording Members the opportunity of consulting on any matters relating to the operation of this Agreement or the furtherance of its objectives, and shall carry out such responsibilities as assigned to it under this Agreement or by the Members.

13.2 The Committee shall establish working parties or other bodies as may be appropriate, which shall carry out such responsibilities as may be assigned to them by the Committee in accordance with the relevant provisions of this Agreement.

13.3 It is understood that unnecessary duplication should be avoided between the work under this Agreement and that of governments

vältettävä tarpeetonta päällekkäisyyttä. Komitean on tutkittava tätä ongelmaa vähentääkseen tällaista päällekkäisyyttä.

Artikla 14

Neuvottelut ja riitojen ratkaiseminen

14.1. Mistä tahansa tämän sopimuksen toimintaan vaikuttavan asian osalta neuvottelut ja riitojen ratkaiseminen on käytävä riitojen ratkaisuelimen johdolla ja niiden on noudatettava, tarpeelliset muutokset huomioon ottaen, GATT 1994 -sopimuksen XXII ja XXIII artiklojen määräyksiä, kuten niitä on muutettu ja sovellettu riitojen ratkaisemista koskevassa sopimuksessa.

14.2. Riidan osapuolen pyynnöstä tai omasta aloitteestaan paneeli voi perustaa teknisen asiantuntijaryhmän avustamaan teknisluonteisissa kysymyksissä, jotka vaativat asiantuntijoiden yksityiskohtaista harkintaa.

14.3. Teknisten asiantuntijaryhmien on noudatettava 2 liitteen mukaista menettelyä.

14.4. Edellä esitettyihin riitojen ratkaisua koskeviin määräyksiin voidaan vedota tapauksissa, joissa jäsen katsoo, ettei toinen jäsen ole päässyt 3, 4, 7, 8 ja 9 artiklojen osalta tyydyttäviin tuloksiin, ja tämä on vaikuttanut merkittävästi sen kauppaehtoihin. Tässä suhteessa tulosten on oltava samanarvoisia kuin jos kyseinen elin olisi jäsen.

LOPPUMÄÄRÄYKSET

Artikla 15

Loppumääräykset

Varaumat

15.1. Varaumia ei saa esittää mihinkään tämän sopimuksen määräyksiin ilman muiden jäsenten suostumusta.

Tarkastelu

15.2. Kunkin jäsenen on välittömästi sen jälkeen, kun WTO-sopimus tulee sen osalta voimaan, tiedotettava komitealle vireillä olevista tai jo suoritetuista toimenpiteistä tämän sopimuksen soveltamisen ja hallinnon varmistamiseksi. Komitealle on myös ilmoitettava kaikki näihin toimenpiteisiin myöhemmin tehty muutokset.

in other technical bodies. The Committee shall examine this problem with a view to minimizing such duplication.

Article 14

Consultation and Dispute Settlement

14.1 Consultations and the settlement of disputes with respect to any matter affecting the operation of this Agreement shall take place under the auspices of the Dispute Settlement Body and shall follow, *mutatis mutandis*, the provisions of Articles XXII and XXIII of GATT 1994, as elaborated and applied by the Dispute Settlement Understanding.

14.2 At the request of a party to a dispute, or at its own initiative, a panel may establish a technical expert group to assist in questions of a technical nature, requiring detailed consideration by experts.

14.3 Technical expert groups shall be governed by the procedures of Annex 2.

14.4 The dispute settlement provisions set out above can be invoked in cases where a Member considers that another Member has not achieved satisfactory results under Articles 3, 4, 7, 8 and 9 and its trade interests are significantly affected. In this respect, such results shall be equivalent to those as if the body in question were a Member.

FINAL PROVISIONS

Article 15

Final Provisions

Reservations

15.1 Reservations may not be entered in respect of any of the provisions of this Agreement without the consent of the other Members.

Review

15.2 Each Member shall, promptly after the date on which the WTO Agreement enters into force for it, inform the Committee of measures in existence or taken to ensure the implementation and administration of this Agreement. Any changes of such measures thereafter shall also be notified to the Committee.

15.3. Komitean on tarkastettava vuosittain tämän sopimuksen käytäntöön soveltamista ja toimintaa ottaen huomioon sen tavoitteet.

15.4. Viimeistään kolmen vuoden kuluttua WTO-sopimuksen voimaantulosta ja sen jälkeen kolmivuositain komitean on tarkasteltava tämän sopimuksen toimintaa ja käytäntöön soveltamista, mukaan lukien läpinäkyvyyttä koskevat määräykset, suositellakseen tarvittaessa tarkistuksia tämän sopimuksen oikeuksiin ja velvoitteisiin, jotta varmistettaisiin keskinäiset taloudelliset edut sekä oikeuksien ja velvoitteiden tasapaino, ottaen kuitenkin huomioon artiklan 12 määräykset. Ottaen huomioon muun muassa sopimuksen käytäntöön soveltamisesta saadut kokemukset komitean on tarvittaessa esitettävä sopimustekstiin muutosehdotuksia tavarakauppaneuvostolle.

Liitteet

15.5. Tämän sopimuksen liitteet ovat erottamaton osa tätä sopimusta.

15.3 The Committee shall review annually the implementation and operation of this Agreement taking into account the objectives thereof.

15.4 Not later than the end of the third year from the date of entry into force of the WTO Agreement and at the end of each three-year period thereafter, the Committee shall review the operation and implementation of this Agreement, including the provisions relating to transparency, with a view to recommending an adjustment of the rights and obligations of this Agreement where necessary to ensure mutual economic advantage and balance of rights and obligations, without prejudice to the provisions of Article 12. Having regard, *inter alia*, to the experience gained in the implementation of the Agreement, the Committee shall, where appropriate, submit proposals for amendments to the text of this Agreement to the Council for Trade in Goods.

Annexes

15.5 The annexes to this Agreement constitute an integral part thereof.

LIITE 1

TÄSSÄ SOPIMUKSESSA KÄYTETTÄVÄT
KÄSITTEET JA MÄÄRITELMÄT

Käsitteillä, jotka on esitetty ISO/IEC:n oppaan 2 kuudennessa painoksessa: Standardisointi ja siihen liittyvä toiminta. Yleiset termit ja määritelmät 1991, on tässä sopimuksessa sama merkitys kuin mainitun oppaan määritelmien antama, ottaen huomioon, etteivät palvelut kuulu tämän sopimuksen soveltamisalaan.

Tässä sopimuksessa on kuitenkin sovellettava seuraavia määritelmiä:

1. *Tekninen määräys*

Asiakirja, jolla säädetään tuotteiden ominaisuuksia tai näihin liittyviä valmistus- ja tuotantomenetelmiä, mukaanlukien sovellettavat hallinnolliset määräykset, ja jonka noudattaminen on pakollista. Se voi myös sisältää tai käsitellä yksinomaan terminologiaa, merkkejä, pakkaamista, merkitsemistä tai etiketöimistä koskevia vaatimuksia, kun ne liittyvät tuotteisiin tai valmistus- ja tuotantomenetelmiin.

Huomautus

ISO/IEC:n oppaan 2 määritelmä ei ole täydellinen, vaan perustuu niin sanottuun ”rakennuspalikka” -menetelmään.

2. *Standardi*

Tunnustetun elimen hyväksymä asiakirja, joka määrittelee yleiseen ja toistuvaan käyttöön säännöt, ohjeet tai ominaisuudet tuotteille tai näihin liittyville valmistus- ja tuotantomenetelmille, ja jonka noudattaminen ei ole pakollista. Se voi myös sisältää tai käsitellä yksinomaan terminologiaa, merkkejä, pakkaamista, merkitsemistä tai etiketöimistä koskevia vaatimuksia, kun ne liittyvät tuotteisiin tai valmistus- ja tuotantomenetelmiin.

ANNEX 1

TERMS AND THEIR DEFINITIONS FOR
THE PURPOSE OF THIS AGREEMENT

The terms presented in the sixth edition of the ISO/IEC Guide 2: 1991, General Terms and Their Definitions Concerning Standardization and Related Activities, shall, when used in this Agreement, have the same meaning as given in the definitions in the said Guide taking into account that services are excluded from the coverage of this Agreement.

For the purpose of this Agreement, however, the following definitions shall apply:

1. *Technical regulation*

Document which lays down product characteristics or their related processes and production methods, including the applicable administrative provisions, with which compliance is mandatory. It may also include or deal exclusively with terminology, symbols, packaging, marking or labelling requirements as they apply to a product, process or production method.

Explanatory note

The definition in ISO/IEC Guide 2 is not self-contained, but based on the so-called ”building block” system.

2. *Standard*

Document approved by a recognized body, that provides, for common and repeated use, rules, guidelines or characteristics for products or related processes and production methods, with which compliance is not mandatory. It may also include or deal exclusively with terminology, symbols, packaging, marking or labelling requirements as they apply to a product, process or production method.

Huomautus

ISO/IEC:n oppaan 2 määrittelemät termit kattavat tuotteet, valmistusmenetelmät ja palvelut. Tämä sopimus käsittelee ainoastaan teknisiä määräyksiä, standardeja ja vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyjä, jotka liittyvät tuotteisiin tai valmistus- ja tuotantomenetelmiin. ISO/IEC:n oppaan 2 määritelmän mukaan standardi voi olla joko pakollinen tai vapaaehtoinen. Tässä sopimuksessa standardi on määritelty vapaaehtoiseksi ja tekninen määräys pakolliseksi asiakirjaksi. Kansainvälisen standardisointiyhteisön valmistelemat standardit perustuvat konsensukseen. Tämä sopimus kattaa myös asiakirjat, jotka eivät perustu konsensukseen.

3. Vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyt

Menettely, jonka avulla suoraan tai välillisesti todetaan, että teknisten määräysten ja standardien asianomaiset vaatimukset täytetään.

Huomautus

Vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyt käsittävät muun muassa näytteenotto-, testaus- ja tarkastusmenettelyt; vaatimustenmukaisuuden arvioinnin, todentamisen ja vakuuttamisen; rekisteröinnin, akkreditoinnin ja hyväksynnän samoin kuin näiden yhdistelmät.

4. Kansainvälinen elin tai järjestelmä

Elin tai järjestelmä, jonka jäsenyys on avoin ainakin kaikkien jäsenten asianomaisille elimille.

5. Alueellinen elin tai järjestelmä

Elin tai järjestelmä, jonka jäsenyys on avoin vain joidenkin jäsenten asianomaisille elimille.

6. Keskushallinnon elin

Keskushallinto, sen ministeriöt ja osastot samoin kuin kaikki kyseessä olevan toiminnan osalta keskushallinnon käskyvallan alaiset elimet.

Huomautus

Euroopan yhteisöön sovelletaan keskushal-

Explanatory note

The terms as defined in ISO/IEC Guide 2 cover products, processes and services. This Agreement deals only with technical regulations, standards and conformity assessment procedures related to products or processes and production methods. Standards as defined by ISO/IEC Guide 2 may be mandatory or voluntary. For the purpose of this Agreement standards are defined as voluntary and technical regulations as mandatory documents. Standards prepared by the international standardization community are based on consensus. This Agreement covers also documents that are not based on consensus.

3. Conformity assessment procedures

Any procedure used, directly or indirectly, to determine that relevant requirements in technical regulations or standards are fulfilled.

Explanatory note

Conformity assessment procedures include, *inter alia*, procedures for sampling, testing and inspection; evaluation, verification and assurance of conformity; registration, accreditation and approval as well as their combinations.

4. International body or system

Body or system whose membership is open to the relevant bodies of at least all Members.

5. Regional body or system

Body or system whose membership is open to the relevant bodies of only some of the Members.

6. Central government body

Central government, its ministries and departments or any body subject to the control of the central government in respect of the activity in question.

Explanatory note:

In the case of the European Communities the

linnon elimiä koskevia määräyksiä. Euroopan yhteisöön voidaan kuitenkin perustaa alueellisia elimiä tai vaatimustenmukaisuuden arviointijärjestelmiä, ja tässä tapauksessa niihin sovelletaan tämän sopimuksen alueellisia elimiä tai vaatimustenmukaisuuden arviointijärjestelmiä koskevia määräyksiä.

7. Paikallishallinnon elin

Hallinto, joka ei kuulu keskushallintoon (esimerkiksi osavaltiot, maakunnat, läänit, kantonit, kunnat jne.), sen ministeriöt ja osastot samoin kuin kaikki kyseessä olevan toiminnan osalta mainitun hallinnon käskyvallan alaiset elimet.

8. Yksityinen elin

Elin, joka ei kuulu keskus- eikä paikallishallintoon, mukaan lukien teknisten määräysten noudattamisen valvontaan valtuutetut yksityiset elimet.

provisions governing central government bodies apply. However, regional bodies or conformity assessment systems may be established within the European Communities, and in such cases would be subject to the provisions of this Agreement on regional bodies or conformity assessment systems.

7. Local government body

Government other than a central government (e.g. states, provinces, Länder, cantons, municipalities, etc.), its ministries or departments or any body subject to the control of such a government in respect of the activity in question.

8. Non-governmental body

Body other than a central government body or a local government body, including a non-governmental body which has legal power to enforce a technical regulation.

LIITE 2

TEKNISET ASiantuntijaryhmät

14 artiklan määräysten mukaisesti perustettuihin teknisiin asiantuntijaryhmiin sovelletaan seuraavia menettelyjä.

1. Tekniset asiantuntijaryhmät ovat paneelin toimivallan alaisia. Paneelin on päätettävä niiden toimenkuvasta ja yksityiskohtaisista työskentelymenettelyistä, ja niiden on raportoitava paneelille.

2. Teknisiin asiantuntijaryhmiin saavat kuulua vain henkilöt, joilla on ammattitaitoa ja kokemusta kyseessä olevalla alalla.

3. Riidan osapuolten kansalaisten ei tule toimia teknisissä asiantuntijaryhmissä ilman riidan osapuolten yhteistä suostumusta, paitsi poikkeuksellisissa olosuhteissa, jos paneelin mielestä ei muutoin voida täyttää tieteellisen erityisasiantuntemuksen tarvetta. Riidan osapuolten hallitusten virkamiesten ei tule toimia teknisissä asiantuntijaryhmissä. Teknisten asiantuntijaryhmien jäsenten on toimittava yksityishenkilöinä eivätkä hallitusten tai minkään järjestön edustajina. Hallitusten tai järjestöjen ei tämän vuoksi tule antaa heille teknisen asiantuntijaryhmän käsiteltävänä olevia asioita koskevia ohjeita.

4. Tekniset asiantuntijaryhmät saavat kysyä ja hakea tietoja ja teknistä apua sopiviksi katsomistaan lähteistä. Ennen kuin tekninen asiantuntijaryhmä hakee sellaista tietoa tai asiantuntemusta, minkä lähde on jonkun jäsenen hallintovallan alainen, sen on informoitava tätä jäsentä. Jäsenen on vastattava pikimmiten ja täydellisesti teknisen asiantuntijaryhmän pyyntöihin saada tarpeelliseksi ja sopiviksi katsomiaan tietoja.

5. Riidan osapuolten on saatava käyttöönsä kaikki tekniselle asiantuntijaryhmälle annetut asiaankuuluvat tiedot, elleivät ne ole luonteeltaan luottamuksellisia. Tekniselle asiantuntijaryhmälle annettuja luottamuksellisia tietoja ei tule antaa julkisuuteen ilman tiedon antaneen

ANNEX 2

TECHNICAL EXPERT GROUPS

The following procedures shall apply to technical expert groups established in accordance with the provisions of Article 14.

1. Technical expert groups are under the panel's authority. Their terms of reference and detailed working procedures shall be decided by the panel, and they shall report to the panel.

2. Participation in technical expert groups shall be restricted to persons of professional standing and experience in the field in question.

3. Citizens of parties to the dispute shall not serve on a technical expert group without the joint agreement of the parties to the dispute, except in exceptional circumstances when the panel considers that the need for specialized scientific expertise cannot be fulfilled otherwise. Government officials of parties to the dispute shall not serve on a technical expert group. Members of technical expert groups shall serve in their individual capacities and not as government representatives, nor as representatives of any organization. Governments or organizations shall therefore not give them instructions with regard to matters before a technical expert group.

4. Technical expert groups may consult and seek information and technical advice from any source they deem appropriate. Before a technical expert group seeks such information or advice from a source within the jurisdiction of a Member, it shall inform the government of that Member. Any Member shall respond promptly and fully to any request by a technical expert group for such information as the technical expert group considers necessary and appropriate.

5. The parties to a dispute shall have access to all relevant information provided to a technical expert group, unless it is of a confidential nature. Confidential information provided to the technical expert group shall not be released without formal authorization from the

hallituksen, organisaation tai henkilön virallista valtuutusta. Milloin tällaisia tietoja tekniseltä asiantuntijaryhmältä pyydetään, mutta tietojen luovuttamiseen ei ole valtuutusta, antaa kyseinen hallitus, organisaatio tai henkilö tiedoista ei-luottamuksellisen yhteenvedon.

6. Teknisen asiantuntijaryhmän on toimitettava raporttiluonnos asianosaisille jäsenille saadakseen niiden kommentit ja voidakseen ottaa ne tarpeen mukaan huomioon loppuraportissa, joka jaetaan myös asianosaisille jäsenille, kun se toimitetaan paneelille.

government, organization or person providing the information. Where such information is requested from the technical expert group but release of such information by the technical expert group is not authorized, a non-confidential summary of the information will be provided by the government, organization or person supplying the information.

6. The technical expert group shall submit a draft report to the Members concerned with a view to obtaining their comments, and taking them into account, as appropriate, in the final report, which shall also be circulated to the Members concerned when it is submitted to the panel.

LIITE 3

STANDARDIEN LAATIMISTA,
HYVÄKSYMISTÄ JA SOVELTAMISTA
KOSKEVAT MENETTELYOHJEET*Yleiset määräykset*

A. Näihin menettelyohjeisiin sovelletaan tämän sopimuksen liitteen 1 määritelmiä.

B. Nämä menettelyohjeet voi hyväksyä mikä tahansa standardisoiva elin WTO:n jäsenen alueella, olkoonpa se keskushallinnon, paikallishallinnon tai yksityinen elin; alueellinen standardisoiva viranomaiselin, jonka yksi tai useampi jäsen on WTO:n jäsen; tai alueellinen standardisoiva yksityinen elin, jonka yksi tai useampi jäsen sijaitsee WTO:n jäsenen alueella (tässä menettelyohjeessa käytetään yhteisesti nimitystä ”standardisoivat elimet” ja erikseen nimitystä ”standardisoiva elin”).

C. Standardisoivien elinten, jotka ovat hyväksyneet tämän ohjeen tai sanoutuneet siitä irti, on ilmoitettava tästä ISO/IEC:n informaatiokeskukseen Geneveen. Ilmoitukseen on liitettävä kyseisen elimen nimi ja osoite ja sen nykyinen ja odotettavissa oleva standardisointiala. Ilmoituksen voi lähettää joko suoraan ISO/IEC:n informaatiokeskukseen tai ISO/IEC:n kansallisen jäsenen välityksellä tai, mielummin, ISONETin asianomaisen kansallisen jäsenen tai kansainvälisen liitännäisjäsenen välityksellä.

VARSINAISET MÄÄRÄYKSET

D. Standardisoivan elimen on standardien osalta myönnettävä tuotteille, jotka ovat peräisin minkä tahansa WTO:n jäsenen alueelta, vähintään yhtä edullinen kohtelu kuin samantyyppisille tuotteille, jotka ovat kotimaista alkuperää tai jotka ovat peräisin mistä tahansa muusta maasta.

E. Standardisoivan elimen on taattava, ettei

ANNEX 3

CODE OF GOOD PRACTICE FOR
THE PREPARATION, ADOPTION AND
APPLICATION OF STANDARDS*General Provisions*

A. For the purposes of this Code the definitions in Annex 1 of this Agreement shall apply.

B. This Code is open to acceptance by any standardizing body within the territory of a Member of the WTO, whether a central government body, a local government body, or a non-governmental body; to any governmental regional standardizing body one or more members of which are Members of the WTO; and to any non-governmental regional standardizing body one or more members of which are situated within the territory of a Member of the WTO (referred to in this Code collectively as ”standardizing bodies” and individually as ”the standardizing body”).

C. Standardizing bodies that have accepted or withdrawn from this Code shall notify this fact to the ISO/IEC Information Centre in Geneva. The notification shall include the name and address of the body concerned and the scope of its current and expected standardization activities. The notification may be sent either directly to the ISO/IEC Information Centre, or through the national member body of ISO/IEC or, preferably, through the relevant national member or international affiliate of ISONET, as appropriate.

SUBSTANTIVE PROVISIONS

D. In respect of standards, the standardizing body shall accord treatment to products originating in the territory of any other Member of the WTO no less favourable than that accorded to like products of national origin and to like products originating in any other country.

E. The standardizing body shall ensure that

standardeja laadita, hyväksytä eikä sovelleta siinä tarkoituksessa tai siten, että luodaan tarpeettomia esteitä kansainväliselle kaupalle.

F. Mikäli kansainvälisiä standardeja on olemassa tai niiden valmistuminen on odotettavissa, standardisoivan elimen on käytettävä niitä tai niiden vastaavia osia laatimiensa standardien pohjana, paitsi milloin tällaiset kansainväliset standardit tai vastaavat osat olisivat tehotomia tai soveltumattomia, esimerkiksi riittämättömän suojelutason, oleellisten ilmastollisten tai maantieteellisten tekijöiden taikka oleellisten teknologisten ongelmien vuoksi.

G. Jotta standardit saataisiin harmonisoiduksi mahdollisimman laajasti, standardisoivan elimen on tarkoituksenmukaisella tavalla annettava voimavarojensa puitteissa täysi panos asianomaisten kansainvälisten standardisoivien elimien toimesta tapahtuvaan sellaisten kansainvälisten standardien laadintaan, joiden aiheesta se joko on hyväksynyt tai on odotettavissa, että se hyväksyy standardin. Jäsenen alueella toimivien standardisoivien elinten osallistumisen tietyyn kansainväliseen standardisointitoimintaan tulee mahdollisuuksien mukaan tapahtua yhden kaikkia niitä alueen standardisoivia elimiä edustavan valtuuskunnan kautta, jotka joko ovat hyväksyneet tai on odotettavissa, että ne hyväksyvät standardeja aiheesta, johon kansainvälinen standardisointitoiminta liittyy.

H. Jäsenen alueella toimivan standardisoivan elimen on pyrittävä kaikin keinoin välttämään päällekkäisyyksiä muiden samalla alueella toimivien tai vastaavien kansainvälisten tai alueellisten standardisoivien elinten työn kanssa. Niiden on myös pyrittävä kaikin keinoin saamaan aikaan kansallinen konsensus laatimistaan standardeista. Samoin alueellisen standardisoivan elimen on pyrittävä kaikin keinoin välttämään päällekkäisyyksiä kansainvälisten standardisoivien elinten kanssa.

I. Standardisoivan elimen on määriteltävä mahdollisuuksien mukaan tuotteen vaatimuksia koskevat standardit ennemmin suorituskykyä kuin rakennetta tai ulkoisia ominaisuuksia koskevien ominaisuuksien avulla.

J. Vähintään kerran puolessa vuodessa standardisoivan elimen on julkaistava työohjelma, joka sisältää sen nimen ja osoitteen, sen valmisteilla olevat standardit ja sen edellisen kauden aikana hyväksymät standardit. Standardi on valmisteilla standardin laatimispäätöksestä

standards are not prepared, adopted or applied with a view to, or with the effect of, creating unnecessary obstacles to international trade.

F. Where international standards exist or their completion is imminent, the standardizing body shall use them, or the relevant parts of them, as a basis for the standards it develops, except where such international standards or relevant parts would be ineffective or inappropriate, for instance, because of an insufficient level of protection or fundamental climatic or geographical factors or fundamental technological problems.

G. With a view to harmonizing standards on as wide a basis as possible, the standardizing body shall, in an appropriate way, play a full part, within the limits of its resources, in the preparation by relevant international standardizing bodies of international standards regarding subject matter for which it either has adopted, or expects to adopt, standards. For standardizing bodies within the territory of a Member, participation in a particular international standardization activity shall, whenever possible, take place through one delegation representing all standardizing bodies in the territory that have adopted, or expect to adopt, standards for the subject matter to which the international standardization activity relates.

H. The standardizing body within the territory of a Member shall make every effort to avoid duplication of, or overlap with, the work of other standardizing bodies in the national territory or with the work of relevant international or regional standardizing bodies. They shall also make every effort to achieve a national consensus on the standards they develop. Likewise the regional standardizing body shall make every effort to avoid duplication of, or overlap with, the work of relevant international standardizing bodies.

I. Wherever appropriate, the standardizing body shall specify standards based on product requirements in terms of performance rather than design or descriptive characteristics.

J. At least once every six months, the standardizing body shall publish a work programme containing its name and address, the standards it is currently preparing and the standards which it has adopted in the preceding period. A standard is under preparation from

sen hyväksymiseen asti. Erityisesti nimettyjen standardiluonnosten otsikot on pyydettäessä toimitettava englanniksi, ranskaksi tai espanjaksi. Ilmoitus työohjelmasta on julkaistava kansallisessa tai vaihtoehtoisesti alueellisessa standardisointitoiminnan julkaisussa.

Työohjelmasta on käytävä ilmi kustakin standardista, ISONETin sääntöjen mukaisesti, aiheenmukainen luokitus, standardin käsittelyvaihe ja viitaukset pohjana olevaan kansainväliseen standardiin. Viimeistään työohjelmansa julkaisuvaiheessa standardisoivan elimen on ilmoitettava siitä ISO/IEC:n informaatiokeskukseen Geneveen.

Ilmoituksen on sisällettävä standardisoivan elimen nimi ja osoite, sen julkaisun nimi ja numero, jossa työohjelma julkaistaan, työohjelman voimassaoloaika, sen hinta (ellei maksuton), ja kuinka ja mistä sen voi saada. Ilmoitus voidaan lähettää suoraan ISO/IEC:n informaatiokeskukseen tai mieluummin ISONETin vastaavan kansallisen jäsenen tai kansainvälisen liittännäisjäsenen välityksellä.

K. Kansallisen ISO/IEC:n jäsenen on pyrittävä kaikin keinoin tulemaan ISONETin jäseneksi tai nimeämään toinen elin jäseneksi samoin kuin hankkimaan kaikkein kehittynein ISONETin jäsenelle mahdollinen jäsenyytystyyppi. Muiden standardisoivien elinten on pyrittävä kaikin keinoin liittymään ISONETin jäseneksi.

L. Ennen standardin hyväksymistä standardisoivan elimen on annettava vähintään 60 päivän aika lausunnonantoon standardiluonnoksesta WTO:n jäsenen alueen kiinnostuneille tahoille. Tätä aikaa voidaan kuitenkin lyhentää siinä tapauksessa, että äkillisiä turvallisuuteen, terveyteen tai ympäristöön liittyviä ongelmia syntyy tai uhkaa syntyä. Viimeistään kommentointiajan alussa standardisoivan elimen on julkaistava ilmoitus, jossa tiedotetaan kommenttiaika, kohdassa J mainitussa julkaisussa. Tällaisen ilmoituksen tulee mahdollisuuksien mukaan sisältää selvitys siitä, poikkeako luonnos vastaavasta kansainvälisestä standardista.

M. WTO:n jäsenen alueen kiinnostuneen tahon pyytessä standardisoivan elimen on pikimmiten toimitettava tai järjestettävä toimi-

the moment a decision has been taken to develop a standard until that standard has been adopted. The titles of specific draft standards shall, upon request, be provided in English, French or Spanish. A notice of the existence of the work programme shall be published in a national or, as the case may be, regional publication of standardization activities.

The work programme shall for each standard indicate, in accordance with any ISONET rules, the classification relevant to the subject matter, the stage attained in the standard's development, and the references of any international standards taken as a basis. No later than at the time of publication of its work programme, the standardizing body shall notify the existence thereof to the ISO/IEC Information Centre in Geneva.

The notification shall contain the name and address of the standardizing body, the name and issue of the publication in which the work programme is published, the period to which the work programme applies, its price (if any), and how and where it can be obtained. The notification may be sent directly to the ISO/IEC Information Centre, or, preferably, through the relevant national member or international affiliate of ISONET, as appropriate.

K. The national member of ISO/IEC shall make every effort to become a member of ISONET or to appoint another body to become a member as well as to acquire the most advanced membership type possible for the ISONET member. Other standardizing bodies shall make every effort to associate themselves with the ISONET member.

L. Before adopting a standard, the standardizing body shall allow a period of at least 60 days for the submission of comments on the draft standard by interested parties within the territory of a Member of the WTO. This period may, however, be shortened in cases where urgent problems of safety, health or environment arise or threaten to arise. No later than at the start of the comment period, the standardizing body shall publish a notice announcing the period for commenting in the publication referred to in paragraph J. Such notification shall include, as far as practicable, whether the draft standard deviates from relevant international standards.

M. On the request of any interested party within the territory of a Member of the WTO, the standardizing body shall promptly provide,

tettavaksi kopio standardiluonnoksesta, jonka se on lähettänyt lausunnonle. Palvelumaksujen on oltava, lukuunottamatta todellisia toimituskuluja, samat ulkomaalaisille ja kotimaisille tahoille.

N. Standardisoivan elimen on otettava huomioon standardin jatkovalmistelussa lausunto-kierroksen aikana saatu palaute. Tämän menettelyohjeen hyväksyneiden standardisoivien elinten välityksellä vastaanotettuihin kommentteihin tulee pyydettyessä vastata mahdollisimman pikaisesti. Vastauksen tulee sisältää selitys siitä, miksi poikkeaminen kansainvälisestä standardista on tarpeen.

O. Heti, kun standardi on hyväksytty, se on myös julkaistava.

P. WTO:n jäsenen alueen kiinnostuneen tahon pyytessä standardisoivan elimen on pikimmiten toimitettava tai järjestettävä toimitettavaksi kopio viimeisimmästä työohjelmastaan tai standardista, jonka se on tuottanut. Tästä palvelusta perittävien maksujen on oltava, lukuunottamatta todellisia toimitusmaksuja, samat ulkomaalaisille ja kotimaisille tahoille.

Q. Standardisoivan elimen on harkittava myötämielisesti ja suotava riittävä mahdollisuus neuvottelupyynnöille, jotka koskevat tulkintoja tämän ohjeen toiminnasta ja joita esittävät tämän ohjeen hyväksyneet standardisoivat elimet. Sen on yritettävä puolueettomasti ratkaista valitukset.

or arrange to provide, a copy of a draft standard which it has submitted for comments. Any fees charged for this service shall, apart from the real cost of delivery, be the same for foreign and domestic parties.

N. The standardizing body shall take into account, in the further processing of the standard, the comments received during the period for commenting. Comments received through standardizing bodies that have accepted this Code of Good Practice shall, if so requested, be replied to as promptly as possible. The reply shall include an explanation why a deviation from relevant international standards is necessary.

O. Once the standard has been adopted, it shall be promptly published.

P. On the request of any interested party within the territory of a Member of the WTO, the standardizing body shall promptly provide, or arrange to provide, a copy of its most recent work programme or of a standard which it produced. Any fees charged for this service shall, apart from the real cost of delivery, be the same for foreign and domestic parties.

Q. The standardizing body shall afford sympathetic consideration to, and adequate opportunity for, consultation regarding representations with respect to the operation of this Code presented by standardizing bodies that have accepted this Code of Good Practice. It shall make an objective effort to solve any complaints.

SOPIMUS KAUPPAAN LIITTYVISTÄ INVESTOINTITOIMISTA

Jäsenet, jotka

katsovat, että ministerit sopivat Punta del Esten julistuksessa, että ”GATTin investointitoimien kauppaa rajoittaviin ja vääristäviin vaikutuksiin liittyvien artiklojen toiminnan tarkastelun seurauksena neuvottelujen tulisi valmistella tarkoituksenmukaisia lisämääräyksiä, jotka saattavat olla tarpeen tällaisten, kaupan haitallisesti kohdistuvien vaikutusten välttämiseksi”;

toivovat edistävänsä maailmankaupan laajenemista ja vaihteista vapautumista ja helpottavansa investointeja yli kansainvälisten rajojen kaikkien kauppakumppaneiden ja erityisesti kehitysmaajäsenten taloudellisen kasvun lisäämiseksi samalla varmistuen vapaan kilpailun;

ottavat huomioon kehitysmaajäsenten, erityisesti vähiten kehittyneiden kehitysmaajäsenten, erityiset kaupan, kehittämiseen ja rahoitukseen liittyvät tarpeet;

tunnustavat sen, että tietyt investointitoimet voivat aiheuttaa kauppaa rajoittavia ja vääristäviä vaikutuksia;

sopivat seuraavaa:

Artikla 1

Soveltamisala

Tätä sopimusta sovelletaan vain tavarakaupan liittyviin investointitoimiin (tässä sopimuksessa ”TRIMs”).

Artikla 2

Kansallinen kohtelu ja määrälliset rajoitukset

1. GATT 1994 -sopimuksen mukaisia muita oikeuksia ja velvoitteita rajoittamatta minkään jäsenen ei tule soveltaa investointitoimia, jotka eivät ole sopusoinnussa GATT 1994 -sopimuksen III artiklan tai XI artiklan määräysten kanssa.

AGREEMENT ON TRADE-RELATED INVESTMENT MEASURES

Members,

Considering that Ministers agreed in the Punta del Este Declaration that ”Following an examination of the operation of GATT Articles related to the trade restrictive and distorting effects of investment measures, negotiations should elaborate, as appropriate, further provisions that may be necessary to avoid such adverse effects on trade”;

Desiring to promote the expansion and progressive liberalisation of world trade and to facilitate investment across international frontiers so as to increase the economic growth of all trading partners, particularly developing country Members, while ensuring free competition;

Taking into account the particular trade, development and financial needs of developing country Members, particularly those of the least-developed country Members;

Recognizing that certain investment measures can cause trade-restrictive and distorting effects;

Hereby agree as follows:

Article 1

Coverage

This Agreement applies to investment measures related to trade in goods only (referred to in this Agreement as ”TRIMs”).

Article 2

National Treatment and Quantitative Restrictions

1. Without prejudice to other rights and obligations under GATT 1994, no Member shall apply any TRIM that is inconsistent with the provisions of Article III or Article XI of GATT 1994.

2. Esimerkkiluettelo investointitoimenpiteitä, jotka eivät ole sopusoinnussa GATT 1994 -sopimuksen III artiklan 4 kohdan edellyttämän kansallisen kohtelun velvoitteen eivätkä GATT 1994 -sopimuksen XI artiklan 1 kohdan edellyttämän määrällisten rajoitusten yleisen poistamisen kanssa, sisältyy tämän sopimuksen liitteeseen.

Artikla 3

Poikkeukset

Tämän sopimuksen määräyksiin sovelletaan soveltuvin osin kaikkia GATT 1994 -sopimuksen mukaisia poikkeuksia.

Artikla 4

Kehitysmajäsenet

Kehitysmajäsen saa vapaasti poiketa väliaikaisesti 2 artiklan mukaisista määräyksistä siinä laajuudessa ja sillä tavoin kuin GATT 1994 -sopimuksen XVIII artikla, GATT 1994 -sopimuksen sopimus maksutasetta koskevista määräyksistä ja 28. marraskuuta 1979 hyväksytty julkilausuma maksutasesyistä käyttöön otetuista kauppatoimista (BISD-julkaisusarja 26S/205—209) sallivat jäsenen poiketa GATT 1994 -sopimuksen III ja XI artikloista.

Artikla 5

Ilmoittaminen ja siirtymäjärjestelyt

1. 90 päivän kuluessa WTO-sopimuksen voimaantulosta jäsenten on ilmoitettava tavara-kauppaneuvostolle kaikista soveltamistaan investointitoimista, jotka eivät ole sopusoinnussa tämän sopimuksen määräysten kanssa. Tällaisista yleisesti tai erityisesti sovellettavista investointitoimista on ilmoitettava samoin kuin toimitettava selostus niiden pääasiallisista piirteistä.¹

2. Kunkin jäsenen on poistettava kaikki yllä olevan 1 kohdan mukaisesti ilmoittamansa investointitoimet kahden vuoden kuluessa WTO-sopimuksen voimaantulosta siinä tapauksessa, että kysymyksessä on teollisuusmajäsen, viiden vuoden kuluessa kehitysmajäsenä.

¹ Jos investointitoimenpiteitä sovelletaan harkinnanvaraisella valtuutuksella, jokainen erityissovellutus on ilmoitettava. Tietoja, jotka voisivat vahingoittaa yksittäisten yritysten laillisia kaupallisia etuja, ei tarvitse ilmoittaa.

2. An illustrative list of TRIMs that are inconsistent with the obligation of national treatment provided for in paragraph 4 of Article III of GATT 1994 and the obligation of general elimination of quantitative restrictions provided for in paragraph 1 of Article XI of GATT 1994 is contained in the Annex to this Agreement.

Article 3

Exceptions

All exceptions under GATT 1994 shall apply, as appropriate, to the provisions of this Agreement.

Article 4

Developing Country Members

A developing country Member shall be free to deviate temporarily from the provisions of Article 2 to the extent and in such a manner as Article XVIII of GATT 1994, the Understanding on the Balance-of-Payments Provisions of GATT 1994, and the Declaration on Trade Measures Taken for Balance-of-Payments Purposes adopted on 28 November 1979 (BISD 26S/205—209) permit the Member to deviate from the provisions of Articles III and XI of GATT 1994.

Article 5

Notification and Transitional Arrangements

1. Members, within 90 days of the date of entry into force of the WTO Agreement, shall notify the Council for Trade in Goods of all TRIMs they are applying that are not in conformity with the provisions of this Agreement. Such TRIMs of general or specific application shall be notified, along with their principal features.¹

2. Each Member shall eliminate all TRIMs which are notified under paragraph 1 within two years of the date of entry into force of the WTO Agreement in the case of a developed country Member, within five years in the case of a developing country Member, and within

¹ In the case of TRIMs applied under discretionary authority, each specific application shall be notified. Information that would prejudice the legitimate commercial interests of particular enterprises need not be disclosed.

jäsenen tapauksessa ja seitsemän vuoden kuluessa vähiten kehittyneen kehitysmaajäsenen tapauksessa.

3. Tavarakauppaneuvosto voi pyynnöstä jatkaa 1 kohdan mukaisesti ilmoitettujen investointitoimien poistamiselle annettua siirtymäkautta koskien kehitysmaajäsentä tai vähiten kehittyntä kehitysmaajäsentä, joka osoittaa kohtaavansa erityisiä vaikeuksia tämän sopimuksen määräysten soveltamisessa. Tällaista pyyntöä harkitessaan tavarakauppaneuvoston on otettava huomioon kysymyksessä olevan jäsenen kehitykseen, rahoitukseen ja kauppaan liittyvät yksilölliset tarpeet.

4. Siirtymäkauden aikana jäsen ei saa muuttaa minkään 1 kohdan mukaisesti ilmoittamansa investointitoimen ehtoja siitä muodosta, joka niillä oli WTO-sopimuksen voimaantulopäivänä, mikäli tämä lisäisi ristiriitaisuutta 2 artiklan määräysten kanssa. Alle 180 päivää ennen WTO-sopimuksen voimaantuloa käytönotetut investointitoimet eivät hyödy 2 kohdassa määrättyistä siirtymäjärjestelyistä.

5. 2 artiklan määräysten estämättä jäsen voi, jotta se ei saattaisi huonompaan asemaan aiemmin perustettuja yrityksiä, jotka ovat 1 kohdan mukaisesti ilmoitetun investointitoimen alaisia, soveltaa siirtymäkauden aikana samaa investointitoimintaa uuteen investointiin (i) kun tällaisen investoinnin tuotteet ovat aiemmin perustettujen yritysten tuotteiden kaltaisia ja (ii) kun se on tarpeen uuden investoinnin ja aiemmin perustettujen yritysten välisten kilpailuosuhteiden vääristymisen estämiseksi. Uuteen investointiin tällä tavoin sovelletusta investointitoimesta ilmoitetaan tavarakauppaneuvostolle. Tällaisen investointitoimen ehtojen on oltava kilpailuvaikutuksiltaan vastaavanlaisia niiden ehtojen kanssa, joita sovelletaan aiemmin perustettuihin yrityksiin, ja toimenpide on lopetettava samaan aikaan.

Artikla 6

Läpinäkyvyys

1. Jäsenet vahvistavat noudattavansa investointitoimen suhteen läpinäkyvyys- ja ilmoitusvelvollisuutta, joka määritellään GATT 1994-sopimuksen X artiklassa, marraskuun 28. päivänä 1979 hyväksytyyn, ilmoittamista, neuvottelua, riitojen ratkaisemista ja valvontaa koskevaan sopimukseen sisältyvässä "Ilmoittaminen"-sitoumuksessa ja ilmoitusmenettelyä kos-

seven years in the case of a least-developed country Member.

3. On request, the Council for Trade in Goods may extend the transition period for the elimination of TRIMs notified under paragraph 1 for a developing country Member, including a least-developed country Member, which demonstrates particular difficulties in implementing the provisions of this Agreement. In considering such a request, the Council for Trade in Goods shall take into account the individual development, financial and trade needs of the Member in question.

4. During the transition period, a Member shall not modify the terms of any TRIM which it notifies under paragraph 1 from those prevailing at the date of entry into force of the WTO Agreement so as to increase the degree of inconsistency with the provisions of Article 2. TRIMs introduced less than 180 days before the date of entry into force of the WTO Agreement shall not benefit from the transitional arrangements provided in paragraph 2.

5. Notwithstanding the provisions of Article 2, a Member, in order not to disadvantage established enterprises which are subject to a TRIM notified under paragraph 1, may apply during the transition period the same TRIM to a new investment (i) where the products of such investment are like products to those of the established enterprises, and (ii) where necessary to avoid distorting the conditions of competition between the new investment and the established enterprises. Any TRIM so applied to a new investment shall be notified to the Council for Trade in Goods. The terms of such a TRIM shall be equivalent in their competitive effect to those applicable to the established enterprises, and it shall be terminated at the same time.

Article 6

Transparency

1. Members reaffirm, with respect to TRIMs, their commitment to obligations on transparency and notification in Article X of GATT 1994, in the undertaking on "Notification" contained in the Understanding Regarding Notification, Consultation, Dispute Settlement and Surveillance adopted on 28 November 1979 and in the Ministerial Decision on Noti-

kevassa, 15. huhtikuuta 1994 hyväksytyssä ministeritason päätöksessä.

2. Kukin jäsen ilmoittaa sihteeristölle julkaisunsa, joista investointitoimet löytyvät, mukaan lukien ne, joita niiden alueella toimivat alueellisen tason tai paikallistason hallintoelimet tai -viranomaiset soveltavat.

3. Kunkin jäsenen on missä tahansa tähän sopimukseen liittyvässä asiassa, jonka toinen jäsen on tuonut esiin, kiinnitettävä myötämiehistä huomiota tiedonantopyyntöihin ja tarjottava asianmukainen neuvottelumahdollisuus. GATT 1994 -sopimuksen X artiklan mukaisesti yhdenkään jäsenen ei tarvitse antaa tietoja, joiden julkistaminen voisi estää lain täytäntöönpanon tai muutoin olla vastoin yleistä etua tai vahingoittaa yksittäisten julkis- tai yksityisyritysten laillisia kaupallisia etuja.

Artikla 7

Kauppaan liittyviä investointitoimia käsittelevä komitea

1. Kauppaan liittyviä investointitoimia käsittelevä komitea (tässä sopimuksessa ”komitea”) perustetaan, ja se on avoin kaikille WTO:n jäsenille. Komitea valitsee oman puheenjohtajansa ja varapuheenjohtajansa ja kokoontuu vähintään kerran vuodessa ja muutoin minkä tahansa jäsenen sitä pyytäessä.

2. Komitea hoitaa tavarakauppaneuvoston sille määräämät velvollisuudet ja järjestää jäsenille mahdollisuuden neuvotella mistä tahansa tämän sopimuksen toimintaan ja täytäntöönpanoon liittyvistä asioista.

3. Komitea seuraa tämän sopimuksen toimintaa ja täytäntöönpanoa ja antaa niistä vuosittain selonteon tavarakauppaneuvostolle.

Artikla 8

Neuvottelut ja riitojen ratkaiseminen

GATT 1994 -sopimuksen XXII ja XXIII artiklojen määräyksiä, niin kuin niitä on muutettu ja sovellettu riitojen ratkaisemista koskevassa sopimuksessa, sovelletaan neuvotteluihin ja riitojen ratkaisemiseen tämän sopimuksen nojalla.

fication Procedures adopted on 15 April 1994.

2. Each Member shall notify the Secretariat of the publications in which TRIMs may be found, including those applied by regional and local governments and authorities within their territories.

3. Each Member shall accord sympathetic consideration to requests for information, and afford adequate opportunity for consultation, on any matter arising from this Agreement raised by another Member. In conformity with Article X of GATT 1994 no Member is required to disclose information the disclosure of which would impede law enforcement or otherwise be contrary to the public interest or would prejudice the legitimate commercial interests of particular enterprises, public or private.

Article 7

Committee on Trade-Related Investment Measures

1. A Committee on Trade-Related Investment Measures (referred to in this Agreement as the ”Committee”) is hereby established, and shall be open to all Members. The Committee shall elect its own Chairman and Vice-Chairman, and shall meet not less than once a year and otherwise at the request of any Member.

2. The Committee shall carry out responsibilities assigned to it by the Council for Trade in Goods and shall afford Members the opportunity to consult on any matters relating to the operation and implementation of this Agreement.

3. The Committee shall monitor the operation and implementation of this Agreement and shall report thereon annually to the Council for Trade in Goods.

Article 8

Consultation and Dispute Settlement

The provisions of Articles XXII and XXIII of GATT 1994, as elaborated and applied by the Dispute Settlement Understanding, shall apply to consultations and the settlement of disputes under this Agreement.

Artikla 9

Tavarakauppaneuvoston tarkastelu

Viimeistään viiden vuoden kuluttua WTO-sopimuksen voimaantulosta tavarakauppaneuvosto tarkastelee tämän sopimuksen toimintaa ja esittää ministerikokoukselle tarpeellisia muutoksia tekstiin. Tämän tarkastelun kuluessa tavarakauppaneuvosto harkitsee, tulisiko sopimusta täydentää investointipolitiikkaa ja kilpailupolitiikkaa koskevilla määräyksillä.

Article 9

Review by the Council for Trade in Goods

Not later than five years after the date of entry into force of the WTO Agreement, the Council for Trade in Goods shall review the operation of this Agreement and, as appropriate, propose to the Ministerial Conference amendments to its text. In the course of this review, the Council for Trade in Goods shall consider whether the Agreement should be complemented with provisions on investment policy and competition policy.

LIITE

Esimerkkiuettelo

1. Investointitoimia, jotka ovat ristiriidassa GATT 1994 -sopimuksen III artiklan 4 kohdassa edellytetyn kansallisen kohtelun velvoitteen kanssa, ovat ne, jotka kansallisen lain tai hallinnollisten määräysten perusteella ovat pakottavia tai täytäntöön pantavissa tai joiden noudattaminen on välttämätöntä jonkin edun saamiseksi ja jotka edellyttävät

(a) yrityksen ostavan tai käyttävän kotimaisia alkuperää olevia tai kotimaisesta lähteestä saatuja tuotteita, riippumatta siitä, onko ne määritelty tietyiksi tuotteiksi, tuotteiden määräksi tai arvoiksi tai osuudeksi yrityksen paikallisen tuotannon määrästä tai arvosta tai

(b) että yrityksen tuontituotteiden hankinnat tai käyttö rajoitetaan määrään, joka riippuu sen viemien paikallisten tuotteiden määrästä tai arvosta.

2. Investointitoimia, jotka ovat ristiriidassa GATT 1994-sopimuksen XI artiklan 1 kohdan edellyttämän määrällisten rajoitusten yleisen poistamisen kanssa, ovat ne, jotka kansallisen lain tai hallinnollisten määräysten perusteella ovat pakottavia tai täytäntöön pantavissa tai joiden noudattaminen on välttämätöntä jonkin edun saamiseksi ja jotka rajoittavat

(a) yrityksen paikallisessa tuotannossa käyttämiensä tai siihen liittyvien tuotteiden maahantuontia yleisesti tai rajoittaen sen määrää, joka riippuu sen viemien paikallisten tuotteiden määrästä tai arvosta;

(b) yrityksen paikallisessa tuotannossa käyttämiensä tai siihen liittyvien tuotteiden maahantuontia rajoittamalla sen oikeutta hankkia valuuttaa määrään, joka riippuu valuuttatuloista, jotka katsotaan yrityksen aikaansaamiksi; tai

(c) yrityksen harjoittamaa tuotteiden vientiä tai myyntiä vientiä varten, riippumatta siitä, onko ne määritelty tietyiksi tuotteiksi, tuotteiden määräksi tai arvoiksi taikka osuudeksi yrityksen paikallisen tuotannon määrästä tai arvosta.

ANNEX

Illustrative List

1. TRIMs that are inconsistent with the obligation of national treatment provided for in paragraph 4 of Article III of GATT 1994 include those which are mandatory or enforceable under domestic law or under administrative rulings, or compliance with which is necessary to obtain an advantage, and which require:

(a) the purchase or use by an enterprise of products of domestic origin or from any domestic source, whether specified in terms of particular products, in terms of volume or value of products, or in terms of a proportion of volume or value of its local production; or

(b) that an enterprise's purchases or use of imported products be limited to an amount related to the volume or value of local products that it exports.

2. TRIMs that are inconsistent with the obligation of general elimination of quantitative restrictions provided for in paragraph 1 of Article XI of GATT 1994 include those which are mandatory or enforceable under domestic law or under administrative rulings, or compliance with which is necessary to obtain an advantage, and which restrict:

(a) the importation by an enterprise of products used in or related to its local production, generally or to an amount related to the volume or value of local production that it exports;

(b) the importation by an enterprise of products used in or related to its local production by restricting its access to foreign exchange to an amount related to the foreign exchange inflows attributable to the enterprise; or

(c) the exportation or sale for export by an enterprise of products, whether specified in terms of particular products, in terms of volume or value of products, or in terms of a proportion of volume or value of its local production.

**SOPIMUS TULLITARIFFEJA JA
KAUPPAA KOSKEVAN YLEIS-
SOPIMUKSEN 1994 VI ARTIKLAN
SOVELTAMISESTA**

**AGREEMENT ON IMPLEMENTATION
OF ARTICLE VI OF THE GENERAL
AGREEMENT ON TARIFFS AND TRADE
1994**

Jäsenet *sopivat* seuraavaa:

Members hereby agree as follows:

OSA I

PART I

Artikla 1

Article 1

Periaatteet

Principles

Polkumyyntiä ehkäiseviä toimenpiteitä sovelletaan ainoastaan GATT 1994 -sopimuksen VI artiklassa määrättyjen olosuhteiden vallitessa ja tutkimusten perusteella, jotka on pantu vireille¹ ja suoritettu tämän sopimuksen määräysten mukaisesti. Seuraavat määräykset koskevat GATT 1994 -sopimuksen VI artiklan soveltamista siltä osin kuin toimenpiteisiin ryhdytään polkumyynnin ehkäisemistä koskevan lainsäädännön tai säännösten perusteella.

An anti-dumping measure shall be applied only under the circumstances provided for in Article VI of GATT 1994 and pursuant to investigations initiated¹ and conducted in accordance with the provisions of this Agreement. The following provisions govern the application of Article VI of GATT 1994 in so far as action is taken under anti-dumping legislation or regulations.

Artikla 2

Article 2

Polkumyynnin määrittely

Determination of Dumping

2.1. Tämän sopimuksen tarkoittamassa mielessä tuotetta on katsottava myytävän polkumyynnillä, toisin sanoen saatettavan kaupaksi toiseen maahan normaaliarvoansa alempaan hintaan, jos maasta toiseen viedyn tuotteen vientihinta on alempi kuin tavanomaisessa kaupankäynnissä sovellettu samanlaisen tuotteen vertailukelpoinen hinta silloin, kun tuote on tarkoitettu viejämään kulutukseen.

2.1 For the purpose of this Agreement, a product is to be considered as being dumped, i.e. introduced into the commerce of another country at less than its normal value, if the export price of the product exported from one country to another is less than the comparable price, in the ordinary course of trade, for the like product when destined for consumption in the exporting country.

2.2. Silloin kun viejämään kotimarkkinoilla tavanomaisessa kaupankäynnissä ei myydä samanlaista tuotetta tai kun viejämään kotimarkkinoiden erityisestä markkinatilanteesta tai

2.2 When there are no sales of the like product in the ordinary course of trade in the domestic market of the exporting country or when, because of the particular market situa-

¹ Käsitteellä "pantu vireille" tarkoitetaan myöhemmin toimenpidettä, jolla jäsen muodollisesti aloittaa 5 artiklassa tarkoitetut tutkimukset.

¹ The term "initiated" as used in this Agreement means the procedural action by which a Member formally commences an investigation as provided in Article 5.

myynnin vähäisyydestä johtuen² tällaisen myynnin perusteella ei voida tehdä asianmukaista vertailua, polkumyymintimarginaali on määritettävä vertaamalla 2.1. kohdassa mainittua vientihintaa samanlaisen tuotteen vertailukelpoiseen hintaan silloin, kun tuote on viety asianmukaiseen kolmanteen maahan, jos hinta on edustava, tai alkuperämaan tuotantokustannuksiin, joihin on lisätty kohtuullinen määrä hallinto-, myynti- ja muita kustannuksia sekä voittoa.

2.2.1. Kun samanlaista tuotetta myydään viejamaan kotimarkkinoilla tai kolmanteen maahan hinnoilla, jotka ovat alhaisempia kuin tuotannon (kiinteät ja muuttuvat) yksikkökustannukset, joihin on lisätty myynti-, yleis- ja hallintokustannuksia, myynnin voidaan katsoa poikkeavan hinnan vuoksi tavanomaisesta kaupankäynnistä. Tällainen myynti voidaan jättää huomiotta normaaliarvoa määritettäessä silloin, kun viranomaiset³ katsovat että tällaista myyntiä on tapahtunut pitkän ajanjakson kuluessa⁴ huomattavassa määrin⁵ ja hinnoilla, joilla ei voida kattaa kaikkia kustannuksia kohtuullisen ajan kuluessa. Jos hinnat, jotka ovat myyntihetkellä kustannuksia alhaisempia, ylittävät tutkimusjakson kustannuksien painotetun keskiarvon, on niiden katsottava kattavan kustannukset kohtuullisen ajan kuluessa.

2.2.1.1. Tämän artiklan 2 kohdassa kustannukset on tavallisesti laskettava tutkittavana olevan viejän tai valmistajan kirjaamien tietojen pohjalta, mikäli tällaiset tiedot ovat viejää-

tion or the low volume of the sales in the domestic market of the exporting country², such sales do not permit a proper comparison, the margin of dumping shall be determined by comparison with a comparable price of the like product when exported to an appropriate third country, provided that this price is representative, or with the cost of production in the country of origin plus a reasonable amount for administrative, selling and general costs and for profits.

2.2.1 Sales of the like product in the domestic market of the exporting country or sales to a third country at prices below per unit (fixed and variable) costs of production plus administrative, selling and general costs may be treated as not being in the ordinary course of trade by reason of price and may be disregarded in determining normal value only if the authorities³ determine that such sales are made within an extended period of time⁴ in substantial quantities⁵ and are at prices which do not provide for the recovery of all costs within a reasonable period of time. If prices which are below per unit costs at the time of sale are above weighted average per unit costs for the period of investigation, such prices shall be considered to provide for recovery of costs within a reasonable period of time.

2.2.1.1 For the purpose of paragraph 2, costs shall normally be calculated on the basis of records kept by the exporter or producer under investigation, provided that such records are in

² Viejamaan kotimarkkinoiden kulutukseen tarkoitettuna samanlaisen tuotteen myynnin on tavallisesti katsottava olevan määrältään riittävä normaaliarvon määrittämiseksi, jos tällainen myynti on vähintään 5%:ia tutkittavana olevan tuotteen myynnistä tuojajäsenen alueelle. Pienempi suhdeluku tulisi hyväksyä silloin, kun on näyttöä siitä, että tämän suhdeluvun ilmoittama kotimainen myynti on kuitenkin niin merkittävää, että asianmukainen vertailu on mahdollista.

³ Milloin tässä sopimuksessa käytetään käsitettä "viranomaiset", sen on tulkittava merkitsevän asianmukaisen ylempään virkamiestason viranomaisia.

⁴ Pitkän ajanjakson on tavallisesti oltava vuoden pituinen ja joka tapauksessa vähintään 6 kuukautta.

⁵ Yksikkötunnuksia halvemmalla tapahtuva myynti on huomattavaa silloin, kun viranomaiset osoittavat, että normaaliarvon määrittämiseen käytettyjen liiketapahtumien myyntihinnan painotettu keskiarvo on alhaisempi kuin yksikkökustannuksien painotettu keskiarvo tai että yksikkökustannuksia halvemmalla tapahtuvan myynnin määrä on vähintään 20%:ia siitä määrästä, joka on myyty normaaliarvon määrittämiseen käytetyissä liiketapahtumissa.

² Sales of the like product destined for consumption in the domestic market of the exporting country shall normally be considered a sufficient quantity for the determination of the normal value if such sales constitute 5 per cent or more of the sales of the product under consideration to the importing Member, provided that a lower ratio should be acceptable where the evidence demonstrates that domestic sales at such lower ratio are nonetheless of sufficient magnitude to provide for a proper comparison.

³ When in this Agreement the term "authorities" is used, it shall be interpreted as meaning authorities at an appropriate senior level.

⁴ The extended period of time should normally be one year but shall in no case be less than six months.

⁵ Sales below per unit costs are made in substantial quantities when the authorities establish that the weighted average selling price of the transactions under consideration for the determination of the normal value is below the weighted average per unit costs, or that the volume of sales below per unit costs represents not less than 20 per cent of the volume sold in transactions under consideration for the determination of the normal value.

maassa yleisesti hyväksytyjen kirjanpitoperiaatteiden mukaisia ja ne antavat kohtuullisen hyvän käsityksen kyseisen tuotteen valmistukseen ja myyntiin liittyvistä kustannuksista. Viranomaisien on otettava huomioon kaikki saatavissa oleva, kustannusten asianmukaisesta kohdentamisesta kertova aineisto. Tähän aineistoon sisältyy viejän tai valmistajan tutkimusten aikana toimittama aineisto, jos viejä tai valmistaja on käyttänyt tällaista kohdentamista todenperäisesti, erityisesti mitä tulee asianmukaisten kuoletuksia ja poistoja koskevien jaksosten sekä pääomamenoja ja muita kehittämiskustannuksia koskevien vähennysten määrittelymiseen. Kustannuksia oikaistaan asianmukaisesti niiden uusiutumattomien kustannuserien suhteen, jotka hyödyntävät tulevaa ja/tai nykyistä tuotantoa, tai niiden olosuhteiden suhteen, joissa tutkimusjakson kustannuksiin liittyy perustamistoiminta⁶, mikäli tämän alakohdan mukainen kustannusten kohdentaminen ei vielä ole sitä toteuttanut.

2.2.2. Tämän artiklan 2 kohdassa hallinto-, myynti- ja yleiskustannusten sekä voittoa varten lisättyjen määrien on perustuttava tosiasialliseen tietoon, joka pohjautuu tutkittavana olevan valmistajan tai viejän samanlaisen tuotteen valmistamiseen ja myyntiin tavanomaisessa kaupankäynnissä. Milloin näitä määriä ei voi määrittää tältä pohjalta, ne voidaan määrittää käyttäen seuraavia perusteita:

(i) kyseisen viejän tai valmistajan maksamat ja saamat todelliset rahamäärät saman yleisen luokan tuotteiden valmistuksessa ja myynnissä alkuperämaan kotimarkkinoilla;

(ii) tutkimuksen alaisina olevien muiden viejien ja valmistajien maksamien ja saamien todellisten rahamäärien painotettu keskiarvo samanlaisen tuotteen valmistuksessa ja myynnissä alkuperämaan kotimarkkinoilla;

(iii) mikä tahansa muu hyväksyttävä menetelmä edellyttäen, että siten määritetty voiton määrä ei ylitä voittoa, jonka muut viejät tai valmistajat tavallisesti saavat samaan yleiseen luokkaan kuuluvien tuotteiden myynnissä alkuperämaan kotimarkkinoilla.

accordance with the generally accepted accounting principles of the exporting country and reasonably reflect the costs associated with the production and sale of the product under consideration. Authorities shall consider all available evidence on the proper allocation of costs, including that which is made available by the exporter or producer in the course of the investigation provided that such allocations have been historically utilized by the exporter or producer, in particular in relation to establishing appropriate amortization and depreciation periods and allowances for capital expenditures and other development costs. Unless already reflected in the cost allocations under this sub-paragraph, costs shall be adjusted appropriately for those non-recurring items of cost which benefit future and/or current production, or for circumstances in which costs during the period of investigation are affected by start-up operations.⁶

2.2.2 For the purpose of paragraph 2, the amounts for administrative, selling and general costs and for profits shall be based on actual data pertaining to production and sales in the ordinary course of trade of the like product by the exporter or producer under investigation. When such amounts cannot be determined on this basis, the amounts may be determined on the basis of:

(i) the actual amounts incurred and realized by the exporter or producer in question in respect of production and sales in the domestic market of the country of origin of the same general category of products;

(ii) the weighted average of the actual amounts incurred and realized by other exporters or producers subject to investigation in respect of production and sales of the like product in the domestic market of the country of origin;

(iii) any other reasonable method, provided that the amount for profit so established shall not exceed the profit normally realized by other exporters or producers on sales of products of the same general category in the domestic market of the country of origin.

⁶ Perustamistoiminnan vuoksi tehdyn oikaisun on otettava huomioon kustannukset perustamisvaiheen lopussa tai, jos tämä vaihe jatkuu tutkimusjaksoa pidemmälle, ne viimeisimmät kustannukset, jotka viranomaiset voivat kohtuudella ottaa huomioon tutkimuksen aikana.

⁶ The adjustment made for start-up operations shall reflect the costs at the end of the start-up period or, if that period extends beyond the period of investigation, the most recent costs which can reasonably be taken into account by the authorities during the investigation.

2.3. Milloin vientihintaa ei ole olemassa tai asianomaiset viranomaiset katsovat, että vientihinta ei ole luotettava sen vuoksi, että viejän ja tuojan tai kolmannen osapuolen välillä on olemassa yhtiösuhde tai hyvitysjärjestely, vientihinta voidaan laskea sen hinnan pohjalta, jolla maahan tuodut tuotteet myydään ensimmäiselle riippumattomalle ostajalle, tai mikäli tavaroita ei myydä riippumattomalle ostajalle tai samanlaisessa kunnossa kuin ne tuotiin maahan, sellaiselta hyväksyttävältä pohjalta, jonka viranomaiset määräävät.

2.4. Vientihinnan ja normaaliarvon välillä on tehtävä oikeudenmukainen vertailu. Tämä vertailu on tehtävä kaupan samassa portaassa, yleensä vapaasti tehtaalla, ja mahdollisimman samanaikaisten myyntien suhteen. Kussakin tapauksessa on asianmukaisesti otettava huomioon, kunkin tapauksen asianhaarat tutkien, hintojen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat eroavuudet, mukaan lukien eroavuudet myyntiosuhteissa ja -ehdoissa, verotuksessa, kaupan portaissa, määrissä, fyysisissä ominaispiirteissä ja kaikki muut eroavuudet, joiden on myös osoitettu vaikuttavan hintojen vertailukelpoisuuteen⁷. Tämän artiklan 3 kohdassa mainituissa tapauksissa tulisi myös ottaa huomioon kustannukset, mukaan lukien verot ja tullit, jotka on maksettu maahan tuonnin ja jälleenmyynnin välisenä aikana samoin kuin tavaran arvoon lisätty voitto. Jos näissä tapauksissa hinnan vertailukelpoisuuteen on vaikuttettu, viranomaisten on laskettava normaaliarvo siinä kaupan portaassa, joka vastaa laskennallisen vientihinnan kaupan porrasta, tai tehtävä tässä kohdassa perusteltu asianmukainen poisto. Viranomaisten on ilmoitettava kyseisille osapuolille, mitkä tiedot ovat tarpeen oikeudenmukaisen vertailun varmistamiseksi, eivätkä ne saa asettaa kohtuutonta näyttövelvollisuutta näille osapuolille.

2.4.1. Milloin 4 kohdassa tarkoitettu hintavertailu vaatii valuutan muuntamista, on muuntamisessa käytettävä myyntipäivän⁸ muuntokursssia. Mikäli ulkomaanvaluutan myynti termiinimarkkinoilla on suoraan kyt-

2.3 In cases where there is no export price or where it appears to the authorities concerned that the export price is unreliable because of association or a compensatory arrangement between the exporter and the importer or a third party, the export price may be constructed on the basis of the price at which the imported products are first resold to an independent buyer, or if the products are not resold to an independent buyer, or not resold in the condition as imported, on such reasonable basis as the authorities may determine.

2.4 A fair comparison shall be made between the export price and the normal value. This comparison shall be made at the same level of trade, normally at the ex-factory level, and in respect of sales made at as nearly as possible the same time. Due allowance shall be made in each case, on its merits, for differences which affect price comparability, including differences in conditions and terms of sale, taxation, levels of trade, quantities, physical characteristics, and any other differences which are also demonstrated to affect price comparability.⁷ In the cases referred to in paragraph 3, allowances for costs, including duties and taxes, incurred between importation and resale, and for profits accruing, should also be made. If in these cases price comparability has been affected, the authorities shall establish the normal value at a level of trade equivalent to the level of trade of the constructed export price, or shall make due allowance as warranted under this paragraph. The authorities shall indicate to the parties in question what information is necessary to ensure a fair comparison and shall not impose an unreasonable burden of proof on those parties.

2.4.1 When the comparison under paragraph 4 requires a conversion of currencies, such conversion should be made using the rate of exchange on the date of sale⁸, provided that when a sale of foreign currency on forward

⁷ Jotkin edellä mainituista tekijöistä katsotaan katavan osin saman alueen, joten viranomaisten on varmistettava, etteivät ne kaksinkertaista oikaisuja, jotka on jo tehty tämän määräyksen mukaisesti.

⁸ Myyntipäivä on tavallisesti sopimuksen päivämäärä, tilauksen päivämäärä, tilauksen vahvistamispäivä tai laskun päivämäärä, sen mikä kulloinkin määrää olennaiset kauppaehdot.

⁷ It is understood that some of the above factors may overlap, and authorities shall ensure that they do not duplicate adjustments that have been already made under this provision.

⁸ Normally, the date of sale would be the date of contract, purchase order, order confirmation, or invoice, whichever establishes the material terms of sale.

kettynä kyseiseen vientinä tapahtuvaan myyntiin, on käytettävä termiinikaupan muuntokursseja. Muuntokurssien vaihteluja ei oteta huomioon, ja tutkimuksessa viranomaisten on annettava viejille vähintään 60 päivää vientihintojen korjaamiseksi niin, että niissä heijastuvat tutkimusjakson aikana muuntokursseissa tapahtuneet pitkän aikavälin muutokset.

2.4.2. Ellei tämän artiklan oikeudenmukaista vertailua koskevasta 4 kohdasta muuta johdu, polkumyyntimarginaalien olemassaolo tutkimusvaiheen aikana on tavallisesti todettava normaaliarvon painotetun keskiarvon ja kaikkien vertailukelpoisten vientitapahtumien hintojen painotetun keskiarvon välisellä vertailulla tai normaaliarvon ja vientihintojen välisellä vertailulla kunkin liiketapahtuman osalta. Painotettuun keskiarvoon perustuvaa normaaliarvoa voidaan verrata yksittäisten vientitapahtumien hintoihin, jos viranomaiset havaitsevat vientihintojen muodostelman, joka poikkeaa merkittävästi eri ostajien, alueiden ja ajanjaksojen kesken, ja jos ne saavat selvityksen siitä, miksi tällaiset eroavaisuudet eivät voi tulla asianmukaisesti huomioon otetuksi painotettujen keskiarvojen tai liiketapahtumien keskinäisessä vertailussa.

2.5. Mikäli tuotteita ei ole tuotu tuojajäsenen alueelle suoraan alkuperämaasta vaan kolmannen maan kautta, hintaa, jolla tuotteet on myyty viejämäasta tuojajäsenen alueelle, on tavallisesti verrattava viejämäassa voimassa olevaan vertailukelpoiseen hintaan. Vertailu voidaan kuitenkin tehdä alkuperämaan hintaan, jos esimerkiksi tuote on pelkästään kuljetettu meritse viejämaan kautta tai sellaista tuotetta ei tuoteta viejämäassa tai viejämäassa ei ole olemassa vertailukelpoista hintaa tuotteelle.

2.6. Tässä sopimuksessa ilmaisun ”samanlainen tuote” on tulkittava tarkoittavan tuotetta, joka on identtinen, toisin sanoen kaikissa suhteissa samanlainen kuin kysymyksessä oleva tuote tai, sellaisen tuotteen puuttuessa, muu tuote, joka, vaikka se ei ole kaikissa suhteissa samanlainen, muistuttaa ominaispiirteiltään kyseistä tuotetta.

2.7. Tämä artikla ei vaikuta GATT 1994 -sopimuksen I liitteessä olevan VI artiklan 1 kohtaa koskevaan toiseen täydentävään määräykseen.

markets is directly linked to the export sale involved, the rate of exchange in the forward sale shall be used. Fluctuations in exchange rates shall be ignored and in an investigation the authorities shall allow exporters at least 60 days to have adjusted their export prices to reflect sustained movements in exchange rates during the period of investigation.

2.4.2 Subject to the provisions governing fair comparison in paragraph 4, the existence of margins of dumping during the investigation phase shall normally be established on the basis of a comparison of a weighted average normal value with a weighted average of prices of all comparable export transactions or by a comparison of normal value and export prices on a transaction-to-transaction basis. A normal value established on a weighted average basis may be compared to prices of individual export transactions if the authorities find a pattern of export prices which differ significantly among different purchasers, regions or time periods, and if an explanation is provided as to why such differences cannot be taken into account appropriately by the use of a weighted average-to-weighted average or transaction-to-transaction comparison.

2.5 In the case where products are not imported directly from the country of origin but are exported to the importing Member from an intermediate country, the price at which the products are sold from the country of export to the importing Member shall normally be compared with the comparable price in the country of export. However, comparison may be made with the price in the country of origin, if, for example, the products are merely transhipped through the country of export, or such products are not produced in the country of export, or there is no comparable price for them in the country of export.

2.6 Throughout this Agreement the term ”like product” (”produit similaire”) shall be interpreted to mean a product which is identical, i.e. alike in all respects to the product under consideration, or in the absence of such a product, another product which, although not alike in all respects, has characteristics closely resembling those of the product under consideration.

2.7 This Article is without prejudice to the second Supplementary Provision to paragraph 1 of Article VI in Annex I to GATT 1994.

Artikla 3

Vahingon toteaminen⁹

3.1. GATT 1994 -sopimuksen VI artiklan tarkoittamassa mielessä on vahingon toteamisen perustuttava selkeään näyttöön ja siihen on sisällyttävä puolueeton tarkastelu sekä (a) polkumyynnillä tapahtuvan tuonnin määrästä ja polkumyynnillä tapahtuvan tuonnin vaikutuksesta samanlaisten tuotteiden hintoihin kotimaan markkinoilla, että (b) tämän tuonnin seurausvaikutuksista tällaisten tuotteiden kotimaisiin valmistajiin.

3.2. Polkumyynnillä tapahtuvan tuonnin määrän osalta tutkintaviranomaisten on harkittava, onko polkumyynnillä tapahtuva tuonti lisääntynyt merkittävästi joko absoluuttisesti tai suhteessa tuojajäsenen tuotantoon tai kuluutukseen. Tutkiessaan polkumyynnillä tapahtuvan tuonnin vaikutusta hintoihin tutkintaviranomaisten on harkittava, onko polkumyynnillä tapahtuva tuonti merkittävästi alentanut hintoja verrattuna samanlaisen tuotteen hintoihin tuojajäsenen alueella, tai onko sellaisen tuonnin vaikutuksesta muutoin ilmennyt huomattavaa hintojen laskua tai onko tämä tuonti muuten huomattavassa määrin estänyt sellaisia hinnankorotuksia, jotka muuten olisi tehty. Yksi tai useampi näistä tekijöistä ei välttämättä ole ratkaiseva.

3.3. Milloin useammasta kuin yhdestä maasta tapahtuvaa tuotteen tuontia tutkitaan samanaikaisesti polkumyynnistä, tutkintaviranomaiset voivat arvioida tällaisten tuontituotteiden vaikutuksia kumulatiivisesti vain, jos ne katsovat, että (a) kustakin maasta tapahtuvan tuonnin suhteen osoitettu polkumyynnimarginaali ylittää 5 artiklan 8 kohdassa määritellyn vähimmäistason (*de minimis*) ja että yhdestäkään maasta tapahtuvan tuonnin määrä ei ole vähäpätöinen, ja (b) tuonnin vaikutusten kumulatiivinen arviointi on asianmukaista, mitä tulee kilpailuolosuhteisiin tuotujen tuotteiden välillä ja kilpailuolosuhteisiin tuotujen tuotteiden ja samanlaisen kotimaisen tuotteen välillä.

3.4. Tutkittaessa polkumyynnillä tapahtuvan tuonnin haittavaikutuksia asianomaiseen koti-

Article 3

Determination of Injury⁹

3.1 A determination of injury for purposes of Article VI of GATT 1994 shall be based on positive evidence and involve an objective examination of both (a) the volume of the dumped imports and the effect of the dumped imports on prices in the domestic market for like products, and (b) the consequent impact of these imports on domestic producers of such products.

3.2 With regard to the volume of the dumped imports, the investigating authorities shall consider whether there has been a significant increase in dumped imports, either in absolute terms or relative to production or consumption in the importing Member. With regard to the effect of the dumped imports on prices, the investigating authorities shall consider whether there has been a significant price undercutting by the dumped imports as compared with the price of a like product of the importing Member, or whether the effect of such imports is otherwise to depress prices to a significant degree or prevent price increases, which otherwise would have occurred, to a significant degree. No one or several of these factors can necessarily give decisive guidance.

3.3 Where imports of a product from more than one country are simultaneously subject to anti-dumping investigations, the investigating authorities may cumulatively assess the effects of such imports only if they determine that (a) the margin of dumping established in relation to the imports from each country is more than *de minimis* as defined in paragraph 8 of Article 5 and the volume of imports from each country is not negligible and (b) a cumulative assessment of the effects of the imports is appropriate in light of the conditions of competition between the imported products and the conditions of competition between the imported products and the like domestic product.

3.4 The examination of the impact of the dumped imports on the domestic industry

⁹ Tässä sopimuksessa käsitteellä "vahinko" on, ellei toisin määrätä, katsottava tarkoittavan kotimaiselle tuotannonalalle aiheutettua olennaista vahinkoa, kotimaiselle tuotannonalalle aiheutettua olennaisen vahingon uhkaa tai tällaisen tuotannonalan perustamisen olennaista viivästyistä, ja se on tulkittava tämän artiklan määräysten mukaisesti.

⁹ Under this Agreement the term "injury" shall, unless otherwise specified, be taken to mean material injury to a domestic industry, threat of material injury to a domestic industry or material retardation of the establishment of such an industry and shall be interpreted in accordance with the provisions of this Article.

maan tuotannonalaan on otettava huomioon kaikki taloudelliset tekijät ja seikat, jotka vaikuttavat tuotannonalan tilaan, kuten myynnin todellinen ja mahdollinen supistuminen, voitto, tuotanto, markkinaosuus, tuottavuus, investointien kannattavuus tai kapasiteetin käyttöaste, kotimarkkinahintoihin vaikuttavat tekijät, polkumyymintimarginaalin suuruus, todelliset ja mahdolliset kielteiset vaikutukset rahavirtoihin, varastoihin, työllisyyteen, palkkoihin, kasvuun, pääoman saantiin tai investointien tekemiseen. Tämä luettelo ei ole tyhjentävä eikä yksi tai useampi näistä tekijöistä välttämättä ole ratkaiseva.

3.5. Polkumyynnillä tapahtuvan tuonnin on todistettavasti polkumyynnin vaikutuksesta, kuten 2 ja 4 kohdassa määrätään, aiheutettava vahinkoa tämän sopimuksen tarkoittamassa mielessä. Polkumyynnillä tapahtuvan tuonnin ja kotimaiselle tuotannonalalle aiheutuneen vahingon välisen syy-yhteyden osoittamisen on perustuttava kaikkien olennaisten todistusaineistojen tutkimiseen viranomaisten puolesta. Viranomaisten on polkumyynnillä tapahtuvan tuonnin lisäksi tutkittava kaikki muut tunnetut tekijät, jotka aiheuttavat samaan aikaan vahinkoa kotimaiselle tuotannonalalle, eikä näiden tekijöiden aiheuttamaa vahinkoa tule lukea polkumyynnillä tapahtuvan tuonnin syyksi. Tässä merkityksessä olennaisia tekijöitä voivat olla *muun muassa* muun kuin polkumyynnillä tapahtuvan tuonnin määrä ja hinnat, kysynnän supistuminen tai kulustottumusten muutokset, rajoittavat kauppatavat ja kilpailu ulkomaisten ja kotimaisten valmistajien välillä, teknologian kehitys ja kotimaisen tuotannonalan vientisaavutukset ja tuottavuus.

3.6. Polkumyynnillä tapahtuvan tuonnin vaikutus on arvioitava suhteessa samanlaisen tuotteen kotimaiseen tuotantoon silloin, kun saatavissa olevat tiedot tekevät mahdolliseksi tämän tuotannon erillisen tunnistamisen sellaisten tunnusmerkkien perusteella kuin tuotantomenetelmät, myyntitulokset ja voitot. Jos kyseisen tuotannon erillinen tunnistaminen ei ole mahdollista, polkumyynnillä tapahtuvan tuonnin vaikutus on arvioitava tarkastelemalla sellaisen mahdollisimman rajoitetun, samanlaisen tuotteen sisältävän tuoteryhmän tuotantoa, josta tarvittavat tiedot ovat saatavissa.

3.7. Olennaisen vahingon uhan määrittelyn on perustuttava tosiasioihin eikä pelkkiin väitteisiin, arveluihin tai etäisiin mahdollisuuksiin.

concerned shall include an evaluation of all relevant economic factors and indices having a bearing on the state of the industry, including actual and potential decline in sales, profits, output, market share, productivity, return on investments, or utilization of capacity; factors affecting domestic prices; the magnitude of the margin of dumping; actual and potential negative effects on cash flow, inventories, employment, wages, growth, ability to raise capital or investments. This list is not exhaustive, nor can one or several of these factors necessarily give decisive guidance.

3.5 It must be demonstrated that the dumped imports are, through the effects of dumping, as set forth in paragraphs 2 and 4, causing injury within the meaning of this Agreement. The demonstration of a causal relationship between the dumped imports and the injury to the domestic industry shall be based on an examination of all relevant evidence before the authorities. The authorities shall also examine any known factors other than the dumped imports which at the same time are injuring the domestic industry, and the injuries caused by these other factors must not be attributed to the dumped imports. Factors which may be relevant in this respect include, *inter alia*, the volume and prices of imports not sold at dumping prices, contraction in demand or changes in the patterns of consumption, trade restrictive practices of and competition between the foreign and domestic producers, developments in technology and the export performance and productivity of the domestic industry.

3.6 The effect of the dumped imports shall be assessed in relation to the domestic production of the like product when available data permit the separate identification of that production on the basis of such criteria as the production process, producers' sales and profits. If such separate identification of that production is not possible, the effects of the dumped imports shall be assessed by the examination of the production of the narrowest group or range of products, which includes the like product, for which the necessary information can be provided.

3.7 A determination of a threat of material injury shall be based on facts and not merely on allegation, conjecture or remote possibility.

Olosuhteiden muutoksen, joka loisi tilanteen, missä polkumyynti aiheuttaisi vahinkoa, on oltava selvästi nähtävissä ja uhkaava.¹⁰ Päätöksessään olennaisen vahingon uhkan olemassaolosta viranomaisten tulisi *muun muassa* tarkastella sellaisia tekijöitä kuin:

(i) polkumyynnillä tapahtuvan tuonnin merkittävä kasvu kotimarkkinoilla, joka on todennäköisesti osoitus tuonnin huomattavasta kasvusta;

(ii) riittävän vapaasti käytettävissä oleva tai uhkaava viejän kapasiteetin huomattava kasvu, joka on todennäköisesti osoitus polkumyynnillä tapahtuvan viennin huomattavasta kasvusta tuojajäsenen markkinoilla, ottaen huomioon muiden vientimarkkinoiden kyvyn ottaa vastaan lisävientiä;

(iii) jos tuonti tapahtuu hinnoilla, joilla tulee olemaan huomattava alentava vaikutus kotimarkkinoiden hintoihin ja jotka lisääisivät todennäköisesti edelleen tuonnin kysyntää; ja

(iv) tutkittavana olevan tuotteen varastot.

Mikään näistä tekijöistä ei välttämättä yksinään ole ratkaiseva, vaan tarkasteltujen tekijöiden tulee yhdessä johtaa siihen johtopäätökseen, että polkumyynnillä edelleen tapahtuva vienti on uhkaavaa ja että mikäli suoja-toimiin ei ryhdytä, siitä aiheutuu olennaista vahinkoa.

3.8. Niissä tapauksissa, joissa polkumyynnillä tapahtuva tuonti uhkaa aiheuttaa olennaista vahinkoa, polkumyyntiä ehkäisevien toimenpiteiden soveltamista on harkittava ja niistä päätettävä erityisellä huolella.

Artikla 4

Kotimaisen tuotannonalan määritelmä

4.1. Tämän sopimuksen tarkoittamassa mielessä käsitteen ”kotimainen tuotannonala” on tulkittava tarkoittavan samanlaisten tuotteiden kotimaisia valmistajia kokonaisuutena tai niitä valmistajia, joiden yhteinen tuotanto muodostaa pääosan sanottujen tuotteiden koko kotimaisesta tuotannosta paitsi että,

¹⁰ Eräs joskaan ei ainoa esimerkki on se, että on vahvasti syytä olettaa, että lähitulevaisuudessa tuotteen tuonti polkumyynnihinnoin lisääntyy huomattavasti.

The change in circumstances which would create a situation in which the dumping would cause injury must be clearly foreseen and imminent.¹⁰ In making a determination regarding the existence of a threat of material injury, the authorities should consider, *inter alia*, such factors as:

(i) a significant rate of increase of dumped imports into the domestic market indicating the likelihood of substantially increased importation;

(ii) sufficient freely disposable, or an imminent, substantial increase in, capacity of the exporter indicating the likelihood of substantially increased dumped exports to the importing Member's market, taking into account the availability of other export markets to absorb any additional exports;

(iii) whether imports are entering at prices that will have a significant depressing or suppressing effect on domestic prices, and would likely increase demand for further imports; and

(iv) inventories of the product being investigated.

No one of these factors by itself can necessarily give decisive guidance but the totality of the factors considered must lead to the conclusion that further dumped exports are imminent and that, unless protective action is taken, material injury would occur.

3.8 With respect to cases where injury is threatened by dumped imports, the application of anti-dumping measures shall be considered and decided with special care.

Article 4

Definition of Domestic Industry

4.1 For the purposes of this Agreement, the term ”domestic industry” shall be interpreted as referring to the domestic producers as a whole of the like products or to those of them whose collective output of the products constitutes a major proportion of the total domestic production of those products, except that:

¹⁰ One example, though not an exclusive one, is that there is convincing reason to believe that there will be, in the near future, substantially increased importation of the product at dumped prices.

(i) milloin tuottajat ovat etuyhteydessä¹¹ viejiin tai tuojiin tai ovat itse väitetyin polkumyynnin alaisen tuotteen maahantuojia, ilmaisan ”kotimainen tuotannonala” voidaan tulkita käsittävän muut valmistajat;

(ii) poikkeuksellisissa olosuhteissa jäsenen alue voidaan kyseisen tuotannon osalta jakaa kahteen tai useampaan kilpailevaan markkina-alueeseen ja kullakin markkina-alueella olevat valmistajat voidaan katsoa erillisiksi tuotannonaloiksi, mikäli (a) tällaisella markkina-alueella olevat valmistajat myyvät kaiken tai melkein kaiken kyseisen tuotteen tuotannon tällä markkina-alueella ja mikäli (b) muualla jäsenen alueella sijaitsevat, kyseisen tuotteen valmistajat eivät huomattavassa määrin tyydytä kysyntää tällä markkina-alueella. Tällaisissa olosuhteissa vahingon voidaan katsoa olevan olemassa, vaikka suurinta osaa koko kotimaisesta tuotannonalasta vahinko ei ole koskettanut edellyttäen, että polkumyynnillä tapahtunut tuonti on keskittynyt sanotunlaiselle eristetylle markkina-alueelle ja edellyttäen, että polkumyynnillä tapahtunut tuonti aiheuttaa vahinkoa valmistajille, jotka vastaavat kaikesta tai melkein kaikesta tuotannosta tällaisella markkina-alueella.

4.2. Milloin kotimaisen tuotannonalan on tulkittu käsittävän tietyn alueen valmistajat, toisin sanoen 1 (ii) kohdassa määritellyn markkina-alueen valmistajat, polkumyöntitullia on kannettava¹² ainoastaan sellaisista kyseisistä tuotteista, jotka on toimitettu lopulliseen kuluihukseen tälle alueelle. Milloin tuojajäsenen perustuslaki ei salli polkumyöntitullin kantamista sanotunlaisin perustein, tuojajäsen voi kantaa polkumyöntitullia ilman rajoituksia ainoastaan, jos (a) viejille on annettu mahdollisuus lopettaa polkumyöntihinnoilla asianomaiselle alueelle tapahtuva vienti tai muuten antaa 8 artiklan

(i) when producers are related¹¹ to the exporters or importers or are themselves importers of the allegedly dumped product, the term ”domestic industry” may be interpreted as referring to the rest of the producers;

(ii) in exceptional circumstances the territory of a Member may, for the production in question, be divided into two or more competitive markets and the producers within each market may be regarded as a separate industry if (a) the producers within such market sell all or almost all of their production of the product in question in that market, and (b) the demand in that market is not to any substantial degree supplied by producers of the product in question located elsewhere in the territory. In such circumstances, injury may be found to exist even where a major portion of the total domestic industry is not injured, provided there is a concentration of dumped imports into such an isolated market and provided further that the dumped imports are causing injury to the producers of all or almost all of the production within such market.

4.2 When the domestic industry has been interpreted as referring to the producers in a certain area, i.e. a market as defined in paragraph 1(ii), anti-dumping duties shall be levied¹² only on the products in question consigned for final consumption to that area. When the constitutional law of the importing Member does not permit the levying of anti-dumping duties on such a basis, the importing Member may levy the anti-dumping duties without limitation only if (a) the exporters shall have been given an opportunity to cease exporting at dumped prices to the area con-

¹¹ Tässä kohdassa valmistajat ovat etuyhteydessä viejiin tai tuojiin vain, jos (a) toinen suoraan tai epäsuorasti valvoo toista tai (b) kolmas henkilö suoraan tai epäsuorasti valvoo molempia tai (c) ne yhdessä suoraan tai epäsuorasti valvovat kolmatta henkilöä, edellyttäen, että on syytä uskoa tai epäillä, että yhteys on sellainen, joka kyseisen valmistajan toimimaan toisin kuin etuyhteyttä vailla olevan valmistajan. Tässä kohdassa toinen valvoo toista silloin, kun edellisen oikeudellinen tai toiminnallinen asema oikeuttaa antamaan käskyjä tai määräämään pakoitteita jälkimmäiselle.

¹² Tässä sopimuksessa käsite ”kantaa” tarkoittaa tullin tai veron lopullista laillista määräämistä tai perimistä.

¹¹ For the purpose of this paragraph, producers shall be deemed to be related to exporters or importers only if (a) one of them directly or indirectly controls the other; or (b) both of them are directly or indirectly controlled by a third person; or (c) together they directly or indirectly control a third person, provided that there are grounds for believing or suspecting that the effect of the relationship is such as to cause the producer concerned to behave differently from non-related producers. For the purpose of this paragraph, one shall be deemed to control another when the former is legally or operationally in a position to exercise restraint or direction over the latter.

¹² As used in this Agreement ”levy” shall mean the definitive or final legal assessment or collection of a duty or tax.

mukaiset vakuutukset, eikä tässä suhteessa asianmukaisia vakuutuksia ole heti annettu, ja jos (b) tällaista tullia ei voida kantaa vain määrättyjen, kysyntää sanotulla alueella tyydyttävien valmistajien tuotteilta.

4.3. Mikäli kaksi maata tai useampi maa GATT 1994 -sopimuksen XXIV artiklan 8(a) kohdan määräysten mukaisesti on saavuttanut sellaisen yhdentymisen asteen, että niillä on yhden yhtenäisen markkina-alueen tunnusmerkit, koko yhdentymisalueen tuotannonalaa on pidettävä edellä 1 kohdassa tarkoitettuna kotimaisena tuotannonalana.

4.4. Tähän artiklaan on sovellettava 3 artiklan 6 kohdan määräyksiä.

Artikla 5

Vireillepano ja sen jälkeinen tutkimus

5.1. Lukuun ottamatta mitä määrätään tämän artiklan 6 kohdassa tutkimus minkä tahansa väitetyn polkumyynnin olemassaolon, määrän ja vaikutuksen määrittelemiseksi voidaan panna vireille asianomaisen kotimaisen tuotannonalan tekemän tai sen puolesta tehdyn kirjallisen pyynnön perusteella.

5.2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettua pyynnön on sisällettävä todistusaineistoa (a) polkumyynnistä, (b) tämän sopimuksen mukaisesti tulkitusta GATT 1994 -sopimuksen VI artiklan tarkoittamasta vahingosta ja (c) polkumyynnillä tapahtuneen tuonnin ja väitetyn vahingon välisestä syy-yhteydestä. Pelkkä väite, joka ei perustu asianmukaiseen todistusaineistoon, ei riitä täyttämään tämän kohdan vaatimuksia. Pynnön on sisällettävä sellaista tietoa, joka on kohtuudella pyynnön tekijän saatavilla seuraavista seikoista:

(i) pyynnön tekijän henkilöllisyys ja kuvaus pyynnön tekijän valmistaman samanlaisen tuotteen kotimaisen tuotannon määrästä ja arvosta. Mikäli kirjallinen pyyntö tehdään kotimaisen tuotannonalan puolesta, pyynnössä on identifioitava se tuotannonala, jonka puolesta pyyntö tehdään, luettelomalla kaikki tunnetut samanlaisen tuotteen kotimaiset valmistajat (tai samanlaisen tuotteen kotimaisten valmistajien järjestöt) ja kuvaamalla mahdollisimman tarkasti samanlaisen tuotteen kotimaisen tuotannon määrän ja arvon, jonka tuotannosta tällaiset valmistajat vastaavat;

(ii) täydellinen kuvaus väitetyn polkumyynnin alaisesta tuotteesta, kyseisen alkuperä- tai

cerned or otherwise give assurances pursuant to Article 8 and adequate assurances in this regard have not been promptly given, and (b) such duties cannot be levied only on products of specific producers which supply the area in question.

4.3 Where two or more countries have reached under the provisions of paragraph 8(a) of Article XXIV of GATT 1994 such a level of integration that they have the characteristics of a single, unified market, the industry in the entire area of integration shall be taken to be the domestic industry referred to in paragraph 1.

4.4 The provisions of paragraph 6 of Article 3 shall be applicable to this Article.

Article 5

Initiation and Subsequent Investigation

5.1 Except as provided for in paragraph 6, an investigation to determine the existence, degree and effect of any alleged dumping shall be initiated upon a written application by or on behalf of the domestic industry.

5.2 An application under paragraph 1 shall include evidence of (a) dumping, (b) injury within the meaning of Article VI of GATT 1994 as interpreted by this Agreement and (c) a causal link between the dumped imports and the alleged injury. Simple assertion, unsubstantiated by relevant evidence, cannot be considered sufficient to meet the requirements of this paragraph. The application shall contain such information as is reasonably available to the applicant on the following:

(i) the identity of the applicant and a description of the volume and value of the domestic production of the like product by the applicant. Where a written application is made on behalf of the domestic industry, the application shall identify the industry on behalf of which the application is made by a list of all known domestic producers of the like product (or associations of domestic producers of the like product) and, to the extent possible, a description of the volume and value of domestic production of the like product accounted for by such producers;

(ii) a complete description of the allegedly dumped product, the names of the country or

viejämaan nimi tai alkuperä- tai viejämaiden nimet, jokaisen tiedetyn viejän tai ulkomaisen valmistajan henkilöllisyys ja luettelo tiedetyistä henkilöistä, jotka tuovat kyseistä tuotetta;

(iii) tietoa niistä hinnoista, joilla kyseistä tuotetta myydään silloin, kun se on tarkoitettu kulutukseen alkuperämaan tai -maiden tai viejämaan tai -maiden kotimarkkinoilla (tai, silloin kun se on tarkoituksenmukaista, tietoa niistä hinnoista, joilla tuotetta myydään alkuperämaasta tai -maista tai viejämaasta tai -maista kolmanteen maahan tai maihin tai tietoa tuotteen laskennallisesta arvosta) ja tietoa vientihinnoista tai, silloin kun se on tarkoituksenmukaista, hinnoista, joilla tuote on myyty ensimmäiselle riippumattomalle ostajalle tuojamaan alueella;

(iv) tietoa polkumyynnillä tapahtuvaksi väitetyn tuonnin määrän kehityksestä, tällaisen tuonnin vaikutuksesta samanlaisen tuotteen hintoihin kotimaisilla markkinoilla ja tuonnin seurausvaikutuksesta kotimaiseen tuotannonalaan kaikkien niiden tekijöiden ja seikkojen mukaisesti, jotka vaikuttavat tuotannonalan tilaan, kuten 3 artiklan 2 ja 4 kohdassa lueteltujen tekijöiden.

5.3. Viranomaisten on tutkittava pyynnössä annetun todistusaineiston täsmällisyys ja riittävyys päättääkseen siitä, onko riittävästi näyttöä tutkimuksen vireillepanemiseksi.

5.4. Tutkimus pannaan vireille 1 kohdan mukaisesti vain, jos viranomaiset päättävät tutkittuaan samanlaisen tuotteen kotimaisten valmistajien esittämän pyynnön saaman tuen tai vastustuksen¹³, että pyyntö on kotimaisen tuotannonalan tekemä tai sen puolesta tehty.¹⁴ Pyyntö katsotaan ”kotimaisen tuotannonalan tekemäksi tai sen puolesta tehdyksi”, jos sitä tukevat ne kotimaiset valmistajat, joiden yhteinen tuotanto on yli 50 prosenttia sen samanlaisen tuotteen kokonaistuotannosta, jota valmistaa se osa kotimaista tuotannonalaa, joka joko tukee tai vastustaa pyyntöä. Tutkimusta ei kuitenkaan tule panna vireille, mikäli pyyn-

countries of origin or export in question, the identity of each known exporter or foreign producer and a list of known persons importing the product in question;

(iii) information on prices at which the product in question is sold when destined for consumption in the domestic markets of the country or countries of origin or export (or, where appropriate, information on the prices at which the product is sold from the country or countries of origin or export to a third country or countries, or on the constructed value of the product) and information on export prices or, where appropriate, on the prices at which the product is first resold to an independent buyer in the territory of the importing Member;

(iv) information on the evolution of the volume of the allegedly dumped imports, the effect of these imports on prices of the like product in the domestic market and the consequent impact of the imports on the domestic industry, as demonstrated by relevant factors and indices having a bearing on the state of the domestic industry, such as those listed in paragraphs 2 and 4 of Article 3.

5.3 The authorities shall examine the accuracy and adequacy of the evidence provided in the application to determine whether there is sufficient evidence to justify the initiation of an investigation.

5.4 An investigation shall not be initiated pursuant to paragraph 1 unless the authorities have determined, on the basis of an examination of the degree of support for, or opposition to, the application expressed¹³ by domestic producers of the like product, that the application has been made by or on behalf of the domestic industry.¹⁴ The application shall be considered to have been made ”by or on behalf of the domestic industry” if it is supported by those domestic producers whose collective output constitutes more than 50 per cent of the total production of the like product produced by that portion of the domestic

¹³ Milloin hajanaisiin tuotannonaloihin kuuluu poikkeuksellisen suuri määrä valmistajia, viranomaiset voivat päättää tuen ja vastustuksen määrästä käyttämällä tilastollisia päteviä otantamenetelmiä.

¹⁴ Jäsenet ovat tietoisia siitä, että tiettyjen jäsenten alueella samanlaisen tuotteen kotimaisten valmistajien työntekijät tai näiden työntekijöiden edustajat voivat tehdä pyynnön tai tukea pyyntöä, joka koskee 1 kohdassa tarkoitettua tutkimusta.

¹³ In the case of fragmented industries involving an exceptionally large number of producers, authorities may determine support and opposition by using statistically valid sampling techniques.

¹⁴ Members are aware that in the territory of certain Members employees of domestic producers of the like product or representatives of those employees may make or support an application for an investigation under paragraph 1.

töä selvästi tukevat kotimaiset valmistajat vastaavat alle 25 prosenttia kotimaisen tuotannonalan valmistaman samanlaisen tuotteen kokonaistuotannosta.

5.5. Viranomaisten on vältettävä tutkimuksen vireillepanemista koskevan pyynnön julkistamista, jos tutkimuksen vireillepanosta ei ole päätetty. Viranomaisten on kuitenkin tehtävä ilmoitus kyseisen viejäjäsenen hallitukselle saatuaan asianmukaisesti todistusaineistolla vahvistetun pyynnön ja ennen tutkimuksen vireillepanemista.

5.6. Mikäli asianomaiset viranomaiset erityisissä olosuhteissa päättävät panna tutkimuksen vireille ilman kotimaisen tuotannonalan tekemää tai sen puolesta tehtyä kirjallista pyyntöä tällaisen tutkimuksen vireillepanemiseksi, on tutkimukseen ryhdyttävä ainoastaan, mikäli on riittävää todistusaineistoa polkumyynnistä, vahingosta ja syy-yhteydestä 2 kohdan mukaisesti tutkimuksen vireillepanon oikeuttamiseksi.

5.7. Polkumyyntiä ja vahinkoa koskevaa todistusaineistoa on tutkittava samanaikaisesti (a) päätettäessä tutkimuksen vireillepanosta ja (b) sen jälkeen tutkimuksen aikana viimeistään siitä päivämäärästä alkaen, jolloin tämän sopimuksen määräysten mukaisesti väliaikaisia toimenpiteitä voidaan aikaisintaan soveltaa.

5.8. Edellä 1 kohdassa tarkoitettu pyyntö on hylättävä ja tutkimus keskeytettävä heti, kun asianomaiset viranomaiset ovat vakuuttuneita siitä, ettei polkumyynnistä tai vahingosta ole olemassa riittävää todistusaineistoa, joka oikeuttaisi jatkamaan tutkimuksia. Polkumyyntitutkimukset, joissa viranomaiset toteavat, että polkumyyntimarginaali on vähimmäistasoa (*de minimis*) tai että polkumyynnin alaisen tuonnin todellinen tai odotettavissa oleva määrä tai vahinko on vähäinen, on välittömästi keskeytettävä. Polkumyyntimarginaalin katsotaan olevan vähimmäistasoa (*de minimis*), jos se on vähemmän kuin 2 prosenttia, ilmaistuna prosentteina vientihinnasta. Polkumyynnin alaisen tuonnin määrän katsotaan tavallisesti olevan vähäistä, jos tietyistä maista polkumyynnillä tapahtuva tuonnin osuus on alle 3 prosenttia samanlaisen tuotteen tuonnista tuojajäsenen alueelle paitsi jos maat, joista kunkin osuus on alle 3%:ia samanlaisen tuotteen tuonnista tuo-

industry expressing either support for or opposition to the application. However, no investigation shall be initiated when domestic producers expressly supporting the application account for less than 25 per cent of total production of the like product produced by the domestic industry.

5.5 The authorities shall avoid, unless a decision has been made to initiate an investigation, any publicizing of the application for the initiation of an investigation. However, after receipt of a properly documented application and before proceeding to initiate an investigation, the authorities shall notify the government of the exporting Member concerned.

5.6 If, in special circumstances, the authorities concerned decide to initiate an investigation without having received a written application by or on behalf of a domestic industry for the initiation of such investigation, they shall proceed only if they have sufficient evidence of dumping, injury and a causal link, as described in paragraph 2, to justify the initiation of an investigation.

5.7 The evidence of both dumping and injury shall be considered simultaneously (a) in the decision whether or not to initiate an investigation, and (b) thereafter, during the course of the investigation, starting on a date not later than the earliest date on which in accordance with the provisions of this Agreement provisional measures may be applied.

5.8 An application under paragraph 1 shall be rejected and an investigation shall be terminated promptly as soon as the authorities concerned are satisfied that there is not sufficient evidence of either dumping or of injury to justify proceeding with the case. There shall be immediate termination in cases where the authorities determine that the margin of dumping is *de minimis*, or that the volume of dumped imports, actual or potential, or the injury, is negligible. The margin of dumping shall be considered to be *de minimis* if this margin is less than 2 per cent, expressed as a percentage of the export price. The volume of dumped imports shall normally be regarded as negligible if the volume of dumped imports from a particular country is found to account for less than 3 per cent of imports of the like product in the importing Member, unless countries which individually account for less than 3 per cent of the imports of the like product in the importing

jajäsenen, vastaavat yhdessä yli 7%:ia samanlaisen tuotteen tuonnista tuojajäsenen alueelle.

5.9. Polkumyyntiä koskeva tutkimus ei saa estää tulliselvityksen suorittamista.

5.10. Tutkimukset on saatettava loppuun poikkeustapauksia lukuun ottamatta vuoden kuluessa niiden vireillepanosta ja viimeistään 18 kuukauden kuluttua.

Artikla 6

Todistusaineisto

6.1. Kaikille, jotka ovat asianosaisia polkumyyntiä ehkäisevässä tutkimuksessa, on ilmoitettava viranomaisten edellyttämistä tiedoista ja annettava riittävä tilaisuus esittää kirjallisesti koko se todistusaineisto, jota ne pitävät asiaankuuluvana kyseisen tutkimuksen yhteydessä.

6.1.1. Viejille tai ulkomaisille valmistajille, jotka saavat polkumyyntitutkimusta koskevia kyselylomakkeita, on annettava vähintään 30 päivää vastaamista varten.¹⁵ Jokaista pyyntöä, jolla anotaan jatkoaikaa 30 päivän jaksoon, on tarkasteltava asianmukaisesti ja tällainen jatko-aika olisi, mikäli käytännössä mahdollista, myönnettävä aina ilmoitetusta syystä.

6.1.2. Ellei luottamuksellisten tietojen suojaamista koskevasta vaatimuksesta muuta johdu, asianosaisen kirjallisesti esittämä todistusaineisto on välittömästi saatettava muiden tutkimukseen osallistuvien asianosaisten käyttöön.

6.1.3. Heti kun tutkimus on pantu vireille, viranomaisten on toimitettava saamansa 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu kirjallinen pyyntö kokonaisuudessaan tiedetyille viejille¹⁶ ja viejäjäsenen viranomaisille ja saatettava se pyydettyä muiden asianosaisten käyttöön. Luottamuksellisten tietojen suojaamista koskeva vaa-

Member collectively account for more than 7 per cent of imports of the like product in the importing Member.

5.9 An anti-dumping proceeding shall not hinder the procedures of customs clearance.

5.10 Investigations shall, except in special circumstances, be concluded within one year, and in no case more than 18 months, after their initiation.

Article 6

Evidence

6.1 All interested parties in an anti-dumping investigation shall be given notice of the information which the authorities require and ample opportunity to present in writing all evidence which they consider relevant in respect of the investigation in question.

6.1.1 Exporters or foreign producers receiving questionnaires used in an anti-dumping investigation shall be given at least 30 days for reply.¹⁵ Due consideration should be given to any request for an extension of the 30-day period and, upon cause shown, such an extension should be granted whenever practicable.

6.1.2 Subject to the requirement to protect confidential information, evidence presented in writing by one interested party shall be made available promptly to other interested parties participating in the investigation.

6.1.3 As soon as an investigation has been initiated, the authorities shall provide the full text of the written application received under paragraph 1 of Article 5 to the known exporters¹⁶ and to the authorities of the exporting Member and shall make it available, upon request, to other interested parties involved.

¹⁵ Viejille annetun määräajan on yleensä katsottava alkavan kyselylomakkeen saapumispäivästä, ja kyselylomakkeen on tässä katsottava saapuneeksi viikon kuluttua siitä päivästä, jona se lähetettiin vastaajalle tai välitettiin viejäjäsenen asianmukaiselle diplomaattiedustajalle tai erilliseen tullialueeseen kuuluvan WTO:n jäsenen kohdalla viejäalueen viralliselle edustajalle.

¹⁶ Mikäli asianomaisten viejien määrän katsotaan olevan erityisen suuri, kirjallinen pyyntö tulisi kokonaisuudessaan toimittaa vain viejäjäsenen viranomaisille tai asianmukaiselle kauppiaasyhdistykselle.

¹⁵ As a general rule, the time-limit for exporters shall be counted from the date of receipt of the questionnaire, which for this purpose shall be deemed to have been received one week from the date on which it was sent to the respondent or transmitted to the appropriate diplomatic representative of the exporting Member or, in the case of a separate customs territory Member of the WTO, an official representative of the exporting territory.

¹⁶ It being understood that, where the number of exporters involved is particularly high, the full text of the written application should instead be provided only to the authorities of the exporting Member or to the relevant trade association.

timus on otettava asianmukaisesti huomioon 5 kohdan mukaisesti.

6.2. Polkumyynnitutkimuksen aikana kaikilla asianosaisilla on oltava täysi mahdollisuus etujensa puolustamiseen. Tämän vuoksi viranomaisten on pyynnöstä varattava kaikille asianosaisille tilaisuus tavata vastakkaisia etuja ajavia osapuolia niin, että nämä voivat esittää vastakkaisia mielipiteitä ja tehtyjä väitteitä kumoavia näkökohtia. Tällaisen tilaisuuden varaamisessa on otettava huomioon luottamuksellisuuden säilyttämisen tarve sekä osapuolten mukavuusnäkökohdat. Millään osapuolella ei ole velvollisuutta osallistua kokoukseen, eikä tällainen osallistumatta jättäminen saa ennakoon vaikuttaa haitallisesti osapuolten asiaan. Asianosaisilla on myös oltava oikeus, silloin kun se on aiheellista, antaa muuta tietoa suullisesti.

6.3. Viranomaisten on otettava huomioon 2 kohdassa tarkoitettu suullinen tieto vain siinä määrin, kuin se myöhemmin tuotetaan kirjallisessa muodossa ja saatetaan muiden asianosaisten käyttöön 1.2. alakohdan mukaisesti.

6.4. Viranomaisten on aina kun käytännössä mahdollista varattava ajankohtainen tilaisuus kaikille asianosaisille saada tiedokseen kaiken sen aineiston, joka on merkityksellinen heidän asiansa esittämiseksi, joka ei ole 5 kohdassa määritellyllä tavalla luottamuksellista ja jota viranomaiset käyttävät polkumyynnitutkimuksessa, sekä valmistaa tämän tietoaineiston pohjalta esityksiä.

6.5. Kaikkea luonteeltaan luottamuksellista tietoa (esimerkiksi koska sen paljastaminen merkitsisi kilpailijoille huomattavaa kilpailullista etua tai koska sen paljastamisella olisi selvästi epäsuotuisa vaikutus tiedon antaneeseen henkilöön tai henkilöön, jolta tiedon antaja on tiedon saanut) samoin kuin tietoa, jonka tutkimuksen osapuolet ovat antaneet luottamuksellisesti, on viranomaisten ilmoitettua hyvästä syystä käsiteltävä luottamuksellisenä. Tällaista tietoa ei saa paljastaa ilman sen antaneen osapuolen nimenomaista lupaa.¹⁷

6.5.1. Viranomaisten on pyydettävä luottamuksellisia tietoja antaneita osapuolia toimittamaan niistä julkaistavissa olevia yhteenveto-

Due regard shall be paid to the requirement for the protection of confidential information, as provided for in paragraph 5.

6.2 Throughout the anti-dumping investigation all interested parties shall have a full opportunity for the defence of their interests. To this end, the authorities shall, on request, provide opportunities for all interested parties to meet those parties with adverse interests, so that opposing views may be presented and rebuttal arguments offered. Provision of such opportunities must take account of the need to preserve confidentiality and of the convenience to the parties. There shall be no obligation on any party to attend a meeting, and failure to do so shall not be prejudicial to that party's case. Interested parties shall also have the right, on justification, to present other information orally.

6.3 Oral information provided under paragraph 2 shall be taken into account by the authorities only in so far as it is subsequently reproduced in writing and made available to other interested parties, as provided for in subparagraph 1.2.

6.4 The authorities shall whenever practicable provide timely opportunities for all interested parties to see all information that is relevant to the presentation of their cases, that is not confidential as defined in paragraph 5, and that is used by the authorities in an anti-dumping investigation, and to prepare presentations on the basis of this information.

6.5 Any information which is by nature confidential (for example, because its disclosure would be of significant competitive advantage to a competitor or because its disclosure would have a significantly adverse effect upon a person supplying the information or upon a person from whom that person acquired the information), or which is provided on a confidential basis by parties to an investigation shall, upon good cause shown, be treated as such by the authorities. Such information shall not be disclosed without specific permission of the party submitting it.¹⁷

6.5.1 The authorities shall require interested parties providing confidential information to furnish non-confidential summaries thereof.

¹⁷ Jäsenet ovat tietoisia siitä, että tiettyjen jäsenten alueella tietojen paljastamista voidaan vaatia tiukan suojelujärjestyksen nojalla.

¹⁷ Members are aware that in the territory of certain Members disclosure pursuant to a narrowly-drawn protective order may be required.

ja. Tällaisten yhteenvetojen on oltava riittävän yksityiskohtaisia, jotta luottamuksellisesti annettun tiedon keskeinen sisältö voidaan kohtuullisesti ymmärtää. Poikkeuksellisissa olosuhteissa nämä osapuolet voivat osoittaa, että tällaisesta tiedosta ei voida laatia yhteenvetoja. Tällaisissa poikkeuksellisissa olosuhteissa on annettava lausunto niistä syistä, joiden vuoksi yhteenveto ei ole mahdollinen.

6.5.2. Jos viranomaiset katsovat, ettei luottamuksellisuutta koskeva pyyntö ole perusteltu, ja jos tiedon antaja ei ole joko halukas julkaisemaan tietoa tai antamaan lupaa sen julkaisemiseen yleistetyssä tai lyhennetyssä muodossa, viranomaiset voivat jättää tällaisen tiedon huomiotta, ellei muuten voida tyydyttävästi osoittaa sopivia lähteitä apuna käyttäen, että tieto on oikea.¹⁸

6.6. Lukuun ottamatta 8 kohdassa määrättyjä olosuhteita, viranomaisten on tutkimuksen aikana vakuutettava niiden tietojen täsmällisyydestä, joita ne saavat asianosaisilta ja joihin niiden päätökset perustuvat.

6.7. Todetakseen annetun tiedon oikeaksi tai saadakseen lisää tietoa yksityiskohdista viranomaiset voivat suorittaa tarpeellisia tutkimuksia muiden jäsenten alueella edellyttäen, että ne saavat siihen asianomaisten yritysten suostumuksen ja että ne ilmoittavat asiasta kyseisen jäsenen hallituksen edustajille ja että kyseinen jäsen ei vastusta tutkimusta. Liitteen I mukaisia toimenpiteitä sovelletaan toisten jäsenten alueilla tehtäviin tutkimuksiin. Jos luottamuksellisen tiedon suojaamista koskevasta vaatimuksesta ei muuta johdu, viranomaisten on saatettava tällaisten tutkimusten tulokset niiden yritysten saataville, joita ne koskevat, tai ilmoitettava niistä 9 kohdan mukaisesti näille yrityksille, ja viranomaiset voivat saattaa tällaiset tulokset pyynnön tekijöiden saataville.

6.8. Tapauksissa, joissa joku asianosaisista evää tarvittavien tietojen saannin tai ei muuten anna tarvittavia tietoja kohtuullisen ajan kuluessa tai huomattavalla tavalla estää tutkimuksia, voidaan väliaikainen ja lopullinen myönteinen tai kielteinen päätös tehdä käytettävissä olevien tietojen perusteella. II liitteen määräykset on otettava huomioon tätä kohtaa sovellettaessa.

These summaries shall be in sufficient detail to permit a reasonable understanding of the substance of the information submitted in confidence. In exceptional circumstances, such parties may indicate that such information is not susceptible of summary. In such exceptional circumstances, a statement of the reasons why summarization is not possible must be provided.

6.5.2 If the authorities find that a request for confidentiality is not warranted and if the supplier of the information is either unwilling to make the information public or to authorize its disclosure in generalized or summary form, the authorities may disregard such information unless it can be demonstrated to their satisfaction from appropriate sources that the information is correct.¹⁸

6.6 Except in circumstances provided for in paragraph 8, the authorities shall during the course of an investigation satisfy themselves as to the accuracy of the information supplied by interested parties upon which their findings are based.

6.7 In order to verify information provided or to obtain further details, the authorities may carry out investigations in the territory of other Members as required, provided they obtain the agreement of the firms concerned and notify the representatives of the government of the Member in question, and unless that Member objects to the investigation. The procedures described in Annex I shall apply to investigations carried out in the territory of other Members. Subject to the requirement to protect confidential information, the authorities shall make the results of any such investigations available, or shall provide disclosure thereof pursuant to paragraph 9, to the firms to which they pertain and may make such results available to the applicants.

6.8 In cases in which any interested party refuses access to, or otherwise does not provide, necessary information within a reasonable period or significantly impedes the investigation, preliminary and final determinations, affirmative or negative, may be made on the basis of the facts available. The provisions of Annex II shall be observed in the application of this paragraph.

¹⁸ Jäsenet ovat yhtä mieltä siitä, että luottamuksellisuutta koskevia pyyntöjä ei pitäisi mielivaltaisesti hylätä.

¹⁸ Members agree that requests for confidentiality should not be arbitrarily rejected.

6.9. Viranomaisten on ennen lopullisen päätöksen tekemistä tiedotettava kaikille asianosaisille niistä keskeisistä käsiteltävänä olevista tosiasioista, joiden perusteella päätetään lopullisten toimenpiteiden soveltamisesta. Tällainen ilmoitus olisi tehtävä riittävän ajoissa, jotta osapuolet voivat puolustaa etujaan.

6.10. Viranomaisten on yleensä määrättävä yksilöllinen polkumyymintarginaali kullekin tietylle tuojalle tai valmistajalle, jota tutkittavana oleva tuote koskee. Viranomaiset voivat rajata tutkimuksensa tapauksissa, joissa asianomaisten viejien, valmistajien, tuojien tai tuotetyyppien määrä on niin suuri, että yksilöllisen polkumyymintarginaalin määrääminen on epäkäytännöllistä. Tutkimus voidaan rajata joko kohtuulliseen asianosaisten tai tuotteiden määrään käyttämällä otoksia, jotka ovat tilastollisesti hyväksyttäviä sen tiedon pohjalta, joka on viranomaisten saatavilla valinnan aikaan, tai sellaiseen suurimpaan, kyseisestä maasta tapahtuvan viennin määrän osuuteen, joka on kohtuudella tutkittavissa.

6.10.1. Kaikki tämän kohdan mukaisesti tehdyt viejien, valmistajien, tuojien tai tuotetyyppien valinnat on suositeltavaa tehdä kyseisiä viejiä, valmistajia tai tuojia kuullen ja heidän suostumuksellaan.

6.10.2. Tapauksissa, joissa viranomaiset ovat rajoittaneet tutkimustaan tämän kohdan määräysten mukaisesti, niiden on joka tapauksessa määrättävä yksilöllinen polkumyymintarginaali viejälle tai valmistajalle, jota ei ensin ole valittu mukaan tutkimukseen ja joka jättää tarvittavan tiedon ajoissa, jotta kyseinen tieto otettaisiin huomioon tutkimuksen aikana, paitsi milloin viejien tai valmistajien määrä on niin suuri, että yksilölliset tutkimukset olisivat kohtuuttoman rasittavia viranomaisille ja estäisivät tutkimusta valmistumasta ajoissa. Vapaaehtoisuutta ei tule torjua.

6.11. Tässä sopimuksessa asianosaisiin kuuluu

(i) tutkimuksen kohteena olevan tuotteen viejä tai ulkomainen valmistaja tai tuoja tai kauppias- tai liikealan yhdistys, jonka jäsenistä enemmistö on tällaisen tuotteen valmistajia, viejiä tai tuojia;

(ii) viejäjäsenen hallitus; ja

(iii) samanlaisen tuotteen valmistaja tuojajäsenen alueella tai kauppias- tai liikealan yhdistys, jonka jäsenistä enemmistö valmistaa samanlaista tuotetta tuojajäsenen alueella.

6.9 The authorities shall, before a final determination is made, inform all interested parties of the essential facts under consideration which form the basis for the decision whether to apply definitive measures. Such disclosure should take place in sufficient time for the parties to defend their interests.

6.10 The authorities shall, as a rule, determine an individual margin of dumping for each known exporter or producer concerned of the product under investigation. In cases where the number of exporters, producers, importers or types of products involved is so large as to make such a determination impracticable, the authorities may limit their examination either to a reasonable number of interested parties or products by using samples which are statistically valid on the basis of information available to the authorities at the time of the selection, or to the largest percentage of the volume of the exports from the country in question which can reasonably be investigated.

6.10.1 Any selection of exporters, producers, importers or types of products made under this paragraph shall preferably be chosen in consultation with and with the consent of the exporters, producers or importers concerned.

6.10.2 In cases where the authorities have limited their examination, as provided for in this paragraph, they shall nevertheless determine an individual margin of dumping for any exporter or producer not initially selected who submits the necessary information in time for that information to be considered during the course of the investigation, except where the number of exporters or producers is so large that individual examinations would be unduly burdensome to the authorities and prevent the timely completion of the investigation. Voluntary responses shall not be discouraged.

6.11 For the purposes of this Agreement, "interested parties" shall include:

(i) an exporter or foreign producer or the importer of a product subject to investigation, or a trade or business association a majority of the members of which are producers, exporters or importers of such product;

(ii) the government of the exporting Member; and

(iii) a producer of the like product in the importing Member or a trade and business association a majority of the members of which produce the like product in the territory of the importing Member.

Tämä luettelo ei saa estää jäseniä sisällyttämästä asianosaisiin muitakin kuin edellä mainitut kotimaiset ja ulkomaiset osapuolet.

6.12. Tutkittavana olevan tuotteen teollisille käyttäjille ja silloin, kun tuotetta yleisesti myydään vähittäiskaupan portaassa, edustuksellisille kuluttajajärjestöille on viranomaisten puolesta annettava tietoja, jotka ovat asiaankuuluvia polkumyyntiä, vahinkoa ja syy-yhteyttä koskevassa tutkimuksessa.

6.13. Viranomaisten on asianmukaisesti otettava huomioon kaikki ne vaikeudet, joita asianosaisilla ja etenkin pienillä yrityksillä on vaaditun tiedon hankkimisessa, ja annettava kaikki käytännön apu.

6.14. Edellä mainittujen määräysten tarkoituksena ei ole estää jäsenen viranomaisia toimimasta välittömästi silloin, kun on kysymys tutkimuksen vireillepanosta, väliaikaisen tai lopullisen myönteisen tai kielteisen päätöksen tekemisestä tai soveltamasta väliaikaisia tai lopullisia toimenpiteitä tämän sopimuksen asianmukaisten määräysten mukaisesti.

Artikla 7

Väliaikaiset toimenpiteet

7.1. Väliaikaisia toimenpiteitä voidaan soveltaa vain jos

(i) tutkimus on pantu vireille 5 artiklan määräysten mukaisesti, siitä on tehty julkinen tiedonanto, ja asianosaisille on annettu riittävästi tilaisuuksia tietojen antamiseksi ja huomautuksien tekemiseksi;

(ii) polkumyynnistä ja sen aiheuttamasta vahingosta kotimaiselle toimialalle on tehty väliaikainen vahvistava päätös; ja

(iii) asianomaiset viranomaiset ovat päättäneet, että sellaiset toimenpiteet ovat välttämättömiä vahingon estämiseksi tutkimuksen aikana.

7.2. Väliaikaisena toimenpiteenä voi tulla kysymykseen väliaikainen tulli tai mielummin vakuus — rahatalletus tai takaus — joka suuruudeltaan vastaa alustavasti arvioitun polkumyöntitulnin määrää, mutta joka ei ole suurempi kuin alustavasti arvioitu polkumyöntimarginaali. Tullausarvon määrittämisen lykkäminen on sopiva väliaikainen toimenpide edellyttäen, että normaali tulli ja polkumyöntitulnin arvioitu määrä ilmoitetaan ja tullausarvon

This list shall not preclude Members from allowing domestic or foreign parties other than those mentioned above to be included as interested parties.

6.12 The authorities shall provide opportunities for industrial users of the product under investigation, and for representative consumer organizations in cases where the product is commonly sold at the retail level, to provide information which is relevant to the investigation regarding dumping, injury and causality.

6.13 The authorities shall take due account of any difficulties experienced by interested parties, in particular small companies, in supplying information requested, and shall provide any assistance practicable.

6.14 The procedures set out above are not intended to prevent the authorities of a Member from proceeding expeditiously with regard to initiating an investigation, reaching preliminary or final determinations, whether affirmative or negative, or from applying provisional or final measures, in accordance with relevant provisions of this Agreement.

Article 7

Provisional Measures

7.1 Provisional measures may be applied only if:

(i) an investigation has been initiated in accordance with the provisions of Article 5, a public notice has been given to that effect and interested parties have been given adequate opportunities to submit information and make comments;

(ii) a preliminary affirmative determination has been made of dumping and consequent injury to a domestic industry; and

(iii) the authorities concerned judge such measures necessary to prevent injury being caused during the investigation.

7.2 Provisional measures may take the form of a provisional duty or, preferably, a security - by cash deposit or bond - equal to the amount of the anti-dumping duty provisionally estimated, being not greater than the provisionally estimated margin of dumping. Withholding of appraisement is an appropriate provisional measure, provided that the normal duty and the estimated amount of the anti-dumping duty be indicated and as long as the withholding of

määräämisen lykkääminen on samojen ehtojen alainen kuin muut väliaikaiset toimenpiteet.

7.3. Väliaikaisia toimenpiteitä sovelletaan aikaisintaan 60 päivän kuluttua tutkimuksen vireillepanopäivästä.

7.4. Väliaikaisten toimenpiteiden soveltamisaika on rajoitettava mahdollisimman lyhyeksi ajaksi, enintään neljäksi kuukaudeksi, tai enintään kuudeksi kuukaudeksi, mikäli asianomaiset viranomaiset kyseisen alan merkittävää osaa edustavien viejien pyynnöstä niin päättävät. Nämä ajanjaksot voivat olla vastaavasti kuusi ja yhdeksän kuukautta silloin, kun viranomaiset tutkimuksen aikana tutkivat, onko polkumyntimarginaalia alhaisempi tulli riittävä vahingon poistamiseksi.

7.5. Väliaikaisten toimenpiteiden soveltamisessa on soveltuvin osin noudatettava 9 artiklan määräyksiä.

Artikla 8

Hintasitoumus

8.1. Polkumyyntiä koskeva menettely voidaan¹⁹ keskeyttää tai lopettaa soveltamatta väliaikaisia toimenpiteitä tai määräämättä polkumyöntitullia, mikäli viranomaiset saavat viejiltä riittävän, vapaaehtoisen sitoumuksen sen soveltamien hintojen muuttamisesta taikka sitoumuksen luopua viemästä tuotetta kyseiselle alueelle polkumyntihinnoilla niin, että viranomaiset ovat vakuuttuneita siitä, että polkumyynnin vahingollinen vaikutus on poistunut. Sitoumuksen perustuvat hinnankorotukset eivät saa olla suurempia, kuin on tarpeen polkumyntimarginaalin poistamiseksi. On suotavaa, että hinnankorotukset olisivat pienempiä kuin polkumyntimarginaali silloin, kun ne riittävät poistamaan kotimaiselle tuotannonalalle aiheutuvan vahingon.

8.2. Viejiltä ei saa pyytää hintasitoumusta eikä heidän esittämäänsä hintasitoumusta tule hyväksyä, elleivät tuojamaan viranomaiset ole tehneet väliaikaista vahvistavaa päätöstä polkumyynnistä ja sen aiheuttamasta vahingosta.

8.3. Ehdotettua sitoumusta ei tarvitse hyväksyä, jos viranomaiset pitävät sen hyväksymistä epäkäytännöllisenä, esimerkiksi jos todellisten tai mahdollisten viejien määrä on liian suuri tai

appraisement is subject to the same conditions as other provisional measures.

7.3 Provisional measures shall not be applied sooner than 60 days from the date of initiation of the investigation.

7.4 The application of provisional measures shall be limited to as short a period as possible, not exceeding four months or, on decision of the authorities concerned, upon request by exporters representing a significant percentage of the trade involved, to a period not exceeding six months. When authorities, in the course of an investigation, examine whether a duty lower than the margin of dumping would be sufficient to remove injury, these periods may be six and nine months, respectively.

7.5 The relevant provisions of Article 9 shall be followed in the application of provisional measures.

Article 8

Price Undertakings

8.1 Proceedings may¹⁹ be suspended or terminated without the imposition of provisional measures or anti-dumping duties upon receipt of satisfactory voluntary undertakings from any exporter to revise its prices or to cease exports to the area in question at dumped prices so that the authorities are satisfied that the injurious effect of the dumping is eliminated. Price increases under such undertakings shall not be higher than necessary to eliminate the margin of dumping. It is desirable that the price increases be less than the margin of dumping if such increases would be adequate to remove the injury to the domestic industry.

8.2 Price undertakings shall not be sought or accepted from exporters unless the authorities of the importing Member have made a preliminary affirmative determination of dumping and injury caused by such dumping.

8.3 Undertakings offered need not be accepted if the authorities consider their acceptance impractical, for example, if the number of actual or potential exporters is too great, or

¹⁹ Käsitettä "voidaan" ei pidä tulkita siten, että se sallisi tutkimusmenettelyn jatkamisen samanaikaisesti hintaa koskevan sitoumuksen täytäntöönpanon kanssa, lukuun ottamatta 4 kohdassa tarkoitettua tapausta.

¹⁹ The word "may" shall not be interpreted to allow the simultaneous continuation of proceedings with the implementation of price undertakings except as provided in paragraph 4.

muista syistä, kuten yleisestä käytännöstä johtuvat syyt. Milloin on tarpeen ja käytännöllistä, viranomaisten on kerrottava viejälle ne syyt, joiden vuoksi ne pitävät sitoumuksen hyväksymistä epätarkoituksenmukaisena ja niiden on siltä osin kuin on mahdollista, annettava viejälle tilaisuus tehdä asiaa koskevia huomautuksia.

8.4. Jos sitoumus hyväksytään, polkumyynnin ja vahinkoa koskeva tutkimus on kuitenkin saatettava loppuun, mikäli viejä sitä tahtoo tai viranomaiset niin päättävät. Jos tällaisessa tapauksessa päätetään, että polkumyynnin tai vahinkoa ei ole tapahtunut, sitoumus raukeaa itsestään, lukuun ottamatta tapauksia, joissa tällainen päätös johtuu pääasiallisesti hintasitoumuksen olemassaolosta. Tällaisessa tapauksessa viranomaiset voivat vaatia, että sitoumus on voimassa kohtuullisen ajan tämän sopimuksen määräysten mukaisesti. Siinä tapauksessa, että polkumyynnin ja vahinkoa koskeva päätös on vahvistava, sitoumus on voimassa ehtojensa ja tämän sopimuksen määräysten mukaisesti.

8.5. Tuojajäsenen viranomaiset voivat ehdottaa hintasitoumuksia, mutta viejää ei kuitenkaan voida pakottaa tällaiseen sitoumukseen. Se seikka, että viejät eivät esitä tällaista sitoumusta tai eivät hyväksy niitä koskevia esityksiä, ei saa ennakkoon vaikuttaa haitallisesti asian käsittelyyn. Viranomaiset voivat kuitenkin päättää, että vahingon uhka todennäköisimmin toteutuu, jos polkumyynnillä tapahtuva tuonti jatkuu.

8.6. Tuojajäsenen viranomaiset voivat vaatia jokaiselta sitoumuksen hyväksyneeltä viejältä määräajoin tietoja, jotka liittyvät tällaisen sitoumuksen toteuttamiseen, sekä asiaankuuluvan tiedon tarkistamisen sallimista. Jos sitoumusta rikotaan, tuojajäsenen viranomaiset voivat viivyttämättä ryhtyä tämän sopimuksen määräysten mukaisesti toimenpiteisiin, jotka voivat aiheuttaa väliaikaisten toimenpiteiden välittömän soveltamisen parasta käytettävissä olevaa tietoa hyväksi käyttäen. Tällaisessa tapauksessa lopullista tullia voidaan kantaa tämän sopimuksen mukaisesti tavarasta, joka on luovutettu tullivalvonnasta enintään 90 päivää ennen väliaikaisten toimenpiteiden soveltamista. Takautuvaa verotusta ei kuitenkaan tule soveltaa tavaraan, joka on tuotu maahan ennen sitoumuksen rikkomista.

for other reasons, including reasons of general policy. Should the case arise and where practicable, the authorities shall provide to the exporter the reasons which have led them to consider acceptance of an undertaking as inappropriate, and shall, to the extent possible, give the exporter an opportunity to make comments thereon.

8.4 If an undertaking is accepted, the investigation of dumping and injury shall nevertheless be completed if the exporter so desires or the authorities so decide. In such a case, if a negative determination of dumping or injury is made, the undertaking shall automatically lapse, except in cases where such a determination is due in large part to the existence of a price undertaking. In such cases, the authorities may require that an undertaking be maintained for a reasonable period consistent with the provisions of this Agreement. In the event that an affirmative determination of dumping and injury is made, the undertaking shall continue consistent with its terms and the provisions of this Agreement.

8.5 Price undertakings may be suggested by the authorities of the importing Member, but no exporter shall be forced to enter into such undertakings. The fact that exporters do not offer such undertakings, or do not accept an invitation to do so, shall in no way prejudice the consideration of the case. However, the authorities are free to determine that a threat of injury is more likely to be realized if the dumped imports continue.

8.6 Authorities of an importing Member may require any exporter from whom an undertaking has been accepted to provide periodically information relevant to the fulfilment of such an undertaking and to permit verification of pertinent data. In case of violation of an undertaking, the authorities of the importing Member may take, under this Agreement in conformity with its provisions, expeditious actions which may constitute immediate application of provisional measures using the best information available. In such cases, definitive duties may be levied in accordance with this Agreement on products entered for consumption not more than 90 days before the application of such provisional measures, except that any such retroactive assessment shall not apply to imports entered before the violation of the undertaking.

Artikla 9

Polkumyyntitullin määrääminen ja kantaminen

9.1. Tuojäsenen viranomaiset päättävät polkumyyntitullin määräämisestä niissä tapauksissa, joissa määräämisen kaikki edellytykset ovat olemassa, sekä sen seikan ratkaisemisesta, onko määrättävän polkumyyntitullin suuruus polkumyyntimarginaalin suuruinen vai sitä pienempi. On toivottavaa, että tullin määrääminen olisi harkinnanvaraista kaikkien jäsenten alueella ja että tullin määrä olisi pienempi kuin polkumyyntimarginaali silloin, kun pienempi tulli riittää poistamaan kotimaiselle tuotannonalalle aiheutuvan vahingon.

9.2. Milloin polkumyyntitullia määrätään kannettavaksi jostain tuotteesta, on sitä kannettava tuotteen maahan tuonnista oikean määräisenä ilman syrjintää riippumatta siitä, mistä lähteestä tuote on peräisin, kun tuonti tapahtuu polkumyynnillä ja aiheuttaa vahinkoa. Polkumyyntitullia ei kuitenkaan määrätä kannettavaksi niistä lähteistä tulevasta tuonnista, joiden hintasitoumukset on tämän sopimuksen ehtojen mukaisesti hyväksytyt. Viranomaisten on nimettävä kyseisen tuotteen toimittaja tai toimittajat. Mikäli kuitenkin samasta maasta olevia useita toimittajia on osallisena ja on epäkäytännöllistä nimetä kaikki nämä toimittajat, viranomaiset voivat nimetä kyseisen toimittajamaan. Jos osallisena on useampia toimittajia useammasta kuin yhdestä maasta, viranomaiset voivat nimetä joko kaikki kyseiset toimittajat tai, jos tämä on epäkäytännöllistä, kaikki kyseiset toimittajamaat.

9.3. Polkumyyntitullin määrä ei saa ylittää 2 artiklassa määriteltyä polkumyyntimarginaalia.

9.3.1. Milloin polkumyyntitullin suuruus määrätään taannehtivasti, on päätös polkumyyntitullin lopullisesta maksuvelvollisuudesta tehtävä mahdollisimman pian, yleensä 12 kuukauden kuluessa ja viimeistään 18 kuukauden kuluttua siitä päivästä, jona pyyntö polkumyyntitullin suuruuden lopullisesta määräämisestä on tehty.²⁰ Kaikki hyvitykset on suoritettava viipymättä ja yleensä viimeistään 90 päivän kuluttua tämän alakohdan mukaisen lo-

²⁰ Tässä alakohdassa ja 3.2 alakohdassa mainittujen määräaikaisten noudattaminen katsotaan saattavan olla mahdotonta silloin, kun kyseinen tuote on oikeuskäsitelyn alainen.

Article 9

Imposition and Collection of Anti-Dumping Duties

9.1 The decision whether or not to impose an anti-dumping duty in cases where all requirements for the imposition have been fulfilled, and the decision whether the amount of the anti-dumping duty to be imposed shall be the full margin of dumping or less, are decisions to be made by the authorities of the importing Member. It is desirable that the imposition be permissive in the territory of all Members, and that the duty be less than the margin if such lesser duty would be adequate to remove the injury to the domestic industry.

9.2 When an anti-dumping duty is imposed in respect of any product, such anti-dumping duty shall be collected in the appropriate amounts in each case, on a non-discriminatory basis on imports of such product from all sources found to be dumped and causing injury, except as to imports from those sources from which price undertakings under the terms of this Agreement have been accepted. The authorities shall name the supplier or suppliers of the product concerned. If, however, several suppliers from the same country are involved, and it is impracticable to name all these suppliers, the authorities may name the supplying country concerned. If several suppliers from more than one country are involved, the authorities may name either all the suppliers involved, or, if this is impracticable, all the supplying countries involved.

9.3 The amount of the anti-dumping duty shall not exceed the margin of dumping as established under Article 2.

9.3.1 When the amount of the anti-dumping duty is assessed on a retrospective basis, the determination of the final liability for payment of anti-dumping duties shall take place as soon as possible, normally within 12 months, and in no case more than 18 months, after the date on which a request for a final assessment of the amount of the anti-dumping duty has been made.²⁰ Any refund shall be made promptly and normally in not more than 90 days follow-

²⁰ It is understood that the observance of the time-limits mentioned in this subparagraph and in subparagraph 3.2 may not be possible where the product in question is subject to judicial review proceedings.

pullisen maksuvelvollisuuden määramisestä. Mikäli hyvitystä ei ole suoritettu 90 päivän kuluessa, viranomaisten on pyydettyessä annettava asiasta selvitys.

9.3.2. Milloin polkumyöntitulnin suuruus määrätään ennakkoon, on varauduttava pyydettyessä välittömästi hyvittämään polkumyöntimarginaalin ylittävät tullit. Tällainen hyvitys tullista, joka on maksettu yli todellisen polkumyöntimarginaalin, on suoritettava yleensä 12 kuukauden kuluessa ja viimeistään 18 kuukauden kuluttua siitä päivästä, jona polkumyöntitulnin alaisen tuotteen viejä on tehnyt asianmukaisesti todistusaineistolla vahvistetun hyvityspyynnön. Hyväksytyllä hyvitys on tavallisesti maksettava 90 päivän kuluessa edellä mainitusta päätöksestä.

9.3.3. Silloin kun vientihinta on muodostettu 2 artiklan 3 kohdan mukaisesti, viranomaisten on hyvityksestä ja sen suuruudesta päättääseen otettava huomioon normaaliarvon muutokset, tuonnin ja jälleenmyynnin välillä tapahtuneet kustannusten muutokset ja vähittäismyöntihinnassa tapahtuneet muutokset, jotka asianmukaisesti heijastuvat myöhemmissä myyntihinnoissa, ja laskettava vientihinta vähentämättä maksettujen polkumyöntitullien määrää, milloin edellä mainitusta on sitovaa todistusaineistoa.

9.4. Milloin viranomaiset ovat rajanneet tutkimustaan 6 artiklan 10 kohdan toisen virkkeen mukaisesti, tutkimuksen ulkopuolelle jääneiden viejien tai valmistajien tuontiin kohdistuva polkumyöntitulli ei saa ylittää

(i) polkumyöntimarginaalin painotettua keskiarvoa, joka on määrätty tutkimukseen valittujen viejien tai valmistajien suhteen, eikä,

(ii) milloin polkumyöntitulnin maksuvelvollisuus on laskettu ennakoitun normaaliarvon perusteella, tutkimukseen valittujen viejien tai valmistajien normaaliarvon painotetun keskiarvon ja niiden viejien tai valmistajien, joita ei ole tutkittu yksilöllisesti, vientihintojen välistä eroa, edellyttäen, että viranomaiset jättävät tässä kohdassa huomiotta nollamarginaalit, vähimmäistason marginaalit ja marginaalit, jotka on määrätty 6 artiklan 8 kohdassa määritellyissä olosuhteissa. Viranomaisten on sovellettava yksilöllisiä tulleja tai normaaliarvoja niihin tutkimuksen ulkopuolelle jääneisiin viejiin tai valmistajiin, jotka ovat toimittaneet tarpeelliset

ing the determination of final liability made pursuant to this sub-paragraph. In any case, where a refund is not made within 90 days, the authorities shall provide an explanation if so requested.

9.3.2 When the amount of the anti-dumping duty is assessed on a prospective basis, provision shall be made for a prompt refund, upon request, of any duty paid in excess of the margin of dumping. A refund of any such duty paid in excess of the actual margin of dumping shall normally take place within 12 months, and in no case more than 18 months, after the date on which a request for a refund, duly supported by evidence, has been made by an importer of the product subject to the anti-dumping duty. The refund authorized should normally be made within 90 days of the above-noted decision.

9.3.3 In determining whether and to what extent a reimbursement should be made when the export price is constructed in accordance with paragraph 3 of Article 2, authorities should take account of any change in normal value, any change in costs incurred between importation and resale, and any movement in the resale price which is duly reflected in subsequent selling prices, and should calculate the export price with no deduction for the amount of anti-dumping duties paid when conclusive evidence of the above is provided.

9.4 When the authorities have limited their examination in accordance with the second sentence of paragraph 10 of Article 6, any anti-dumping duty applied to imports from exporters or producers not included in the examination shall not exceed:

(i) the weighted average margin of dumping established with respect to the selected exporters or producers or,

(ii) where the liability for payment of anti-dumping duties is calculated on the basis of a prospective normal value, the difference between the weighted average normal value of the selected exporters or producers and the export prices of exporters or producers not individually examined, provided that the authorities shall disregard for the purpose of this paragraph any zero and *de minimis* margins and margins established under the circumstances referred to in paragraph 8 of Article 6. The authorities shall apply individual duties or normal values to imports from any exporter or producer not included in the examination who

tiedot tutkimusjakson aikana 6 artiklan 10.2. alakohdan mukaisesti.

9.5. Jos tuote on polkumyöntitullien alainen tuojajäsenen alueella, viranomaisten on välittömästi tehtävä tarkastelu määrätäkseen yksilölliset polkumyöntimarginaalit kyseisen viejään viejille tai valmistajille, jotka eivät ole vieneet tuotetta tuojajäsenen tutkimusjakson aikana. Näiden viejien tai valmistajien on voitava osoittaa, että ne eivät ole etuyhteydessä yhteenkään sellaiseen viejään viejään tai valmistajaan, joka on tuotteeseen kohdistuvan polkumyöntitullin alainen. Tällainen tarkastelu on pantava vireille ja tehtävä nopeammin kuin tavallisen tullin määrääminen ja tarkastelumenettely tuojajäsenen alueella. Tarkastelun aikana näiden viejien tai valmistajien tekemästä viennistä ei tule kantaa polkumyöntitullia. Viranomaiset voivat kuitenkin lykätä tullausarvon määräämistä ja/tai edellyttää takuita varmistuakseen siitä, että mikäli tällainen tarkastelu johtaa polkumyönnin toteamiseen näiden viejien tai valmistajien kohdalla, polkumyöntitullit voidaan kantaa taannehtivasti tarkastelun vireillepanopäivästä alkaen.

Artikla 10 Taannehtivuus

10.1. Väliaikaisia toimenpiteitä sekä polkumyöntitullia on sovellettava ainoastaan tuotteisiin, jotka on luovutettu tullivalvonnasta sen ajankohdan jälkeen, jolloin 7 artiklan 1 kohdan ja 9 artiklan 1 kohdan mukaisesti tehty päätös tulee voimaan, jollei tässä artiklassa määrättyjä poikkeuksista muuta johdu.

10.2. Mikäli lopullinen päätös vahingosta (mutta ei sen uhkasta eikä tuotannonalan perustamisen olennaisesta viivästyisestä) tehdään tai vahingon uhkaa koskevan lopullisen päätöksen ollessa kysymyksessä, silloin kun polkumyönnin alaisen tuonnin vaikutus olisi väliaikaisten toimenpiteiden puuttuessa johtanut vahinkoa koskevaan päätökseen, polkumyöntitullia voidaan kantaa taannehtivasti siltä ajalta, jolloin mahdollisia väliaikaisia toimenpiteitä on sovellettu.

10.3. Jos lopullinen polkumyöntitulli on korkeampi kuin väliaikaisesti maksettu tai maksettava tulli tai vakuutta varten arvioitu määrä, erotusta ei kanneta. Jos lopullinen tulli on

has provided the necessary information during the course of the investigation, as provided for in subparagraph 10.2 of Article 6.

9.5 If a product is subject to anti-dumping duties in an importing Member, the authorities shall promptly carry out a review for the purpose of determining individual margins of dumping for any exporters or producers in the exporting country in question who have not exported the product to the importing Member during the period of investigation, provided that these exporters or producers can show that they are not related to any of the exporters or producers in the exporting country who are subject to the anti-dumping duties on the product. Such a review shall be initiated and carried out on an accelerated basis, compared to normal duty assessment and review proceedings in the importing Member. No anti-dumping duties shall be levied on imports from such exporters or producers while the review is being carried out. The authorities may, however, withhold appraisal and/or request guarantees to ensure that, should such a review result in a determination of dumping in respect of such producers or exporters, anti-dumping duties can be levied retroactively to the date of the initiation of the review.

Article 10 Retroactivity

10.1 Provisional measures and anti-dumping duties shall only be applied to products which enter for consumption after the time when the decision taken under paragraph 1 of Article 7 and paragraph 1 of Article 9, respectively, enters into force, subject to the exceptions set out in this Article.

10.2 Where a final determination of injury (but not of a threat thereof or of a material retardation of the establishment of an industry) is made or, in the case of a final determination of a threat of injury, where the effect of the dumped imports would, in the absence of the provisional measures, have led to a determination of injury, anti-dumping duties may be levied retroactively for the period for which provisional measures, if any, have been applied.

10.3 If the definitive anti-dumping duty is higher than the provisional duty paid or payable, or the amount estimated for the purpose of the security, the difference shall not

alempi kuin väliaikaisesti maksettu tai maksettava tulli tai vakuutta varten arvioitu määrä, erotus on palautettava tai tulli määrättävä uudestaan tapauksesta riippuen.

10.4. Toisin kuin 2 kohdassa määrätään, mikäli vahingon uhkasta tai tuotannonalan perustamisen olennaisesta viivästyttämisestä tehdään päätös (silloin kun vahinkoa ei vielä ole tapahtunut), lopullinen polkumyöntitulli voidaan määrätä vasta siitä päivästä alkaen, jolloin kyseinen päätös on tehty. Väliaikaisten toimenpiteiden aikana tehty rahatalletus on palautettava ja takauksista on luovuttava viivytystä.

10.5. Mikäli lopullinen päätös on kielteinen, on väliaikaisten toimenpiteiden soveltamisaikana tehdyt rahatalletukset palautettava ja mahdollisista takauksista luovuttava viivytystä.

10.6. Lopullista polkumyöntitullia voidaan kantaa tuotteista, jotka on luovutettu tullivalvonnasta enintään 90 päivää ennen väliaikaisten toimenpiteiden soveltamispäivää, milloin kysymyksessä olevan polkumyynnillä tuodun tuotteen osalta viranomaiset päättävät:

(i) että on olemassa aikaisempaa polkumyöntiä, joka aiheutti vahinkoa, taikka että maa-hantuoja oli tai hänen olisi pitänyt olla tietoinen siitä, että viejä harjoittaa polkumyöntiä ja että sellainen polkumyönti aiheuttaisi vahinkoa, ja

(ii) että vahingon aiheutti tavaran runsas tuonti polkuhinnoilla suhteellisen lyhyenä aikana, joka polkuhinnoilla tapahtuvan tuonnin ajoituksen ja määrän ja muiden olosuhteiden perusteella (esimerkiksi tuodun tuotteen nopea varastojen kehitys) tulee todennäköisesti vakavasti heikentämään lopullisen polkumyöntitullin korjaavaa vaikutusta edellyttäen, että kyseisille tuojille on annettu mahdollisuus tehdä huomautuksia.

10.7. Pantuaan tutkimuksen vireille viranomaiset voivat toimenpiteinään lykätä tulliarvon määräämistä, mikäli ne katsovat sen tarpeelliseksi taannehtivan polkumyöntitullin kantamiseksi 6 kohdan mukaisesti, silloin kun on riittävästi todistusaineistoa siitä, että kyseisessä kohdassa määrätty ehdot on täytetty.

10.8. Tämän artiklan 6 kohdan nojalla ei tule kantaa tulleja taannehtivasti tuotteista, jotka on luovutettu tullivalvonnasta ennen tutkimuksen vireillepanopäivää.

be collected. If the definitive duty is lower than the provisional duty paid or payable, or the amount estimated for the purpose of the security, the difference shall be reimbursed or the duty recalculated, as the case may be.

10.4 Except as provided in paragraph 2, where a determination of threat of injury or material retardation is made (but no injury has yet occurred) a definitive anti-dumping duty may be imposed only from the date of the determination of threat of injury or material retardation, and any cash deposit made during the period of the application of provisional measures shall be refunded and any bonds released in an expeditious manner.

10.5 Where a final determination is negative, any cash deposit made during the period of the application of provisional measures shall be refunded and any bonds released in an expeditious manner.

10.6 A definitive anti-dumping duty may be levied on products which were entered for consumption not more than 90 days prior to the date of application of provisional measures, when the authorities determine for the dumped product in question that:

(i) there is a history of dumping which caused injury or that the importer was, or should have been, aware that the exporter practises dumping and that such dumping would cause injury, and

(ii) the injury is caused by massive dumped imports of a product in a relatively short time which in light of the timing and the volume of the dumped imports and other circumstances (such as a rapid build-up of inventories of the imported product) is likely to seriously undermine the remedial effect of the definitive anti-dumping duty to be applied, provided that the importers concerned have been given an opportunity to comment.

10.7 The authorities may, after initiating an investigation, take such measures as the withholding of appraisal or assessment as may be necessary to collect anti-dumping duties retroactively, as provided for in paragraph 6, once they have sufficient evidence that the conditions set forth in that paragraph are satisfied.

10.8 No duties shall be levied retroactively pursuant to paragraph 6 on products entered for consumption prior to the date of initiation of the investigation.

Artikla 11

*Polkumyöntitullin ja hintasopimuksen
voimassaoloaika ja tarkastelu*

11.1. Polkumyöntitulli saa olla voimassa vain niin kauan ja siinä laajuudessa kuin on tarpeen vahinkoa aiheuttavan polkumyönnin estämiseksi.

11.2. Viranomaisten on silloin, kun se on perusteltua, tarkasteltava tullin jatkamisen tarpeellisuutta omasta aloitteestaan tai edellyttäen että kohtuullinen aika on kulunut lopullisen polkumyöntitullin määrittämisestä, jos joku asianosainen sitä pyytää ja esittää sellaista tietoa, joka tekee tarkastelun aiheelliseksi.²¹ Asianosaisilla on oikeus pyytää viranomaisia tutkimaan, onko tullin jatkaminen tarpeellista polkumyönnin vastapainona ja olisiko vahingon jatkuminen tai toistuminen todennäköistä, jos tulli poistettaisiin tai/ja sitä muutettaisiin. Jos tämän kohdan mukaisen tarkastelun tuloksena viranomaiset määräävät, että polkumyöntitulli ei ole enää perusteltu, sen kantaminen on lopetettava välittömästi.

11.3. Riippumatta 1 ja 2 kohtien määräyksestä, lopullinen polkumyöntitulli on lopetettava viimeistään viiden vuoden kuluttua sen määrittämisestä (tai siitä päivästä, jona viimeisin 2 kohdan mukainen tarkastelu on tehty, jos tarkastelu on koskenut sekä polkumyöntiä että vahinkoa, tai tämän kohdan mukaisesti). Tulli pysyy kuitenkin voimassa, jos viranomaiset määräävät ennen edellä mainittua päivää vireilepännussa tarkastelussa omasta aloitteestaan tai kotimaisen tuotannonalan tai sen puolesta tehdystä asianmukaisesti todistusaineistoin perustellusta pyynnöstä, joka on tehty kohtuullisen ajanjakson aikana ennen kyseistä päivää, että tullin päättyminen johtaisi todennäköisesti polkumyönnin ja vahingon jatkumiseen tai toistumiseen.²² Tulli voi pysyä voimassa, kunnes tällaisen tarkastelun tulos on selvä.

11.4. Edellä 6 artiklan määräyksiä, jotka koskevat todistusaineistoa ja menettelyä, sovel-

Article 11

*Duration and Review of Anti-Dumping Duties
and Price Undertakings*

11.1 An anti-dumping duty shall remain in force only as long as and to the extent necessary to counteract dumping which is causing injury.

11.2 The authorities shall review the need for the continued imposition of the duty, where warranted, on their own initiative or, provided that a reasonable period of time has elapsed since the imposition of the definitive anti-dumping duty, upon request by any interested party which submits positive information substantiating the need for a review.²¹ Interested parties shall have the right to request the authorities to examine whether the continued imposition of the duty is necessary to offset dumping, whether the injury would be likely to continue or recur if the duty were removed or varied, or both. If, as a result of the review under this paragraph, the authorities determine that the anti-dumping duty is no longer warranted, it shall be terminated immediately.

11.3 Notwithstanding the provisions of paragraphs 1 and 2, any definitive anti-dumping duty shall be terminated on a date not later than five years from its imposition (or from the date of the most recent review under paragraph 2 if that review has covered both dumping and injury, or under this paragraph), unless the authorities determine, in a review initiated before that date on their own initiative or upon a duly substantiated request made by or on behalf of the domestic industry within a reasonable period of time prior to that date, that the expiry of the duty would be likely to lead to continuation or recurrence of dumping and injury.²² The duty may remain in force pending the outcome of such a review.

11.4 The provisions of Article 6 regarding evidence and procedure shall apply to any

²¹ 9 artiklan 3 kohdan mukainen päätös polkumyöntitullin lopullisesta maksuvelvollisuudesta ei sellaisenaan ole tämän artiklan mukainen tarkastelu.

²² Milloin polkumyöntitullin suuruus määrätään taannehtivasti, 9 artiklan 3.1. alakohdan mukaisessa viimeisimmässä arvioinnissa tehty päätös siitä, että tullia ei kanneta, ei sellaisenaan edellytä viranomaisia lopettamaan lopullista tullia.

²¹ A determination of final liability for payment of anti-dumping duties, as provided for in paragraph 3 of Article 9, does not by itself constitute a review within the meaning of this Article.

²² When the amount of the anti-dumping duty is assessed on a retrospective basis, a finding in the most recent assessment proceeding under subparagraph 3.1 of Article 9 that no duty is to be levied shall not by itself require the authorities to terminate the definitive duty.

letaan tämän artiklan mukaisesti tehtyihin tarkasteluihin. Tällaiset tarkastelut on tehtävä välittömästi ja ne on tavallisesti saatava päätökseen kahdentoista kuukauden kuluessa viireillepanostaan.

11.5. Tämän artiklan määräyksiä sovelletaan soveltuvien osin 8 artiklan mukaisesti hyväksytyihin hintasopimuksiin.

Artikla 12

Julkinen tiedonanto ja selonteko päätöksistä

12.1. Milloin viranomaiset ovat vakuuttuneita siitä, että on olemassa riittävää todistusaineistoa polkumyöntutkimuksen viireillepanoa varten 5 artiklan mukaisesti, on niiden ilmoitettava asiasta jäsenelle tai jäsenille, joiden tuotteita tällainen tutkimus koskee, ja muille asianosaisille, joilla tutkintaviranomaiset tietävät olevan osuutta asiaan. Lisäksi on annettava julkinen tiedonanto.

12.1.1. Tutkimuksen viireillepanoa koskevan julkisen tiedonannon on sisällettävä tai muuten erillisen raportin²³ avulla on annettava riittävästi tietoa seuraavista seikoista:

- (i) viejämään nimi tai viejämäiden nimet ja kyseisen tuotteen nimi;
- (ii) tutkimuksen viireillepanopäivä;
- (iii) perustelut, joilla polkumyöntä pyynnön mukaan väitetään tapahtuneen ;
- (iv) yhteenveto niistä tekijöistä, joihin väitetty vahinko perustuu;
- (v) osoite, jonne asianosaisten valitukset voidaan osoittaa;
- (vi) asianosaisille annetut määräajat, joiden aikana he voivat saattaa näkemyksensä tiedoksi.

12.2. Julkinen tiedonanto on annettava jokaisesta väliaikaisesta ja lopullisesta päätöksestä, sekä myönteisestä että kielteisestä, jokaisesta 8 artiklan mukaisen sitoumuksen hyväksyvistä päätöksestä ja tällaisen sitoumuksen purkamisesta samoin kuin lopullisen polkumyöntitullin lopettamisesta. Jokaisessa tällaisessa tiedonannossa on mainittava tai muuten erillisellä raportilla annettava riittävän tarkasti tietoa kaikista lakien ja tosiasioiden nojalla tehdyistä ratkaisuksista ja johtopäätöksistä, joita tutkinta-

review carried out under this Article. Any such review shall be carried out expeditiously and shall normally be concluded within 12 months of the date of initiation of the review.

11.5 The provisions of this Article shall apply *mutatis mutandis* to price undertakings accepted under Article 8.

Article 12

Public Notice and Explanation of Determinations

12.1 When the authorities are satisfied that there is sufficient evidence to justify the initiation of an anti-dumping investigation pursuant to Article 5, the Member or Members the products of which are subject to such investigation and other interested parties known to the investigating authorities to have an interest therein shall be notified and a public notice shall be given.

12.1.1 A public notice of the initiation of an investigation shall contain, or otherwise make available through a separate report²³, dequate information on the following:

- (i) the name of the exporting country or countries and the product involved;
- (ii) the date of initiation of the investigation;
- (iii) the basis on which dumping is alleged in the application;
- (iv) a summary of the factors on which the allegation of injury is based;
- (v) the address to which representations by interested parties should be directed;
- (vi) the time-limits allowed to interested parties for making their views known.

12.2 Public notice shall be given of any preliminary or final determination, whether affirmative or negative, of any decision to accept an undertaking pursuant to Article 8, of the termination of such an undertaking, and of the termination of a definitive anti-dumping duty. Each such notice shall set forth, or otherwise make available through a separate report, in sufficient detail the findings and conclusions reached on all issues of fact and law considered material by the investigating

²³ Mikäli viranomaiset antavat tietoa ja selvityksiä tämän artiklan määräysten mukaisesti erillisellä raportilla, niiden on varmistuttava siitä, että tällainen raportti on helposti saatavilla julkisesti.

²³ Where authorities provide information and explanations under the provisions of this Article in a separate report, they shall ensure that such report is readily available to the public.

viranomaiset pitävät olennaisina. Kaikki tällaiset tiedonannot ja raportit on toimitettava jäsenelle tai jäsenille, joiden tuotteita tällainen päätös tai sitoumus koskee ja muille asianosaisille, joilla tiedetään olevan asiaan osuutta.

12.2.1. Väli aikaisten toimenpiteiden määräämisestä tiedottavassa julkisessa tiedonannossa on ilmoitettava tai muuten erillisellä raportilla annettava riittävän yksityiskohtaiset selvitykset polkumyyntiä ja vahinkoa koskevista väliaikaisista päätöksistä ja mainittava ne lait ja tosiasiat, joiden vuoksi väitteet on hyväksytty tai hylätty. Tällaiseen tiedonantoon tai raporttiin, ottaen asianmukaisesti huomioon luottamuksellisen tiedon suojaamisvaatimuksen, on sisällyttävä erityisesti:

(i) toimittajien nimet, tai mikäli käytännössä mahdollista, asianomaisten toimittajamaiden nimet;

(ii) tuotteen kuvaus, joka on riittävä tullin tarkoituksiperiä varten;

(iii) määrätty polkumyynnimarginaalit ja täydellinen selvitys syistä käyttää metodologiaa, jota on käytetty 2 artiklan mukaisessa vientihinnan ja normaaliarvon vertaamisessa ja määrittämisessä;

(iv) näkökohdat, jotka ovat merkityksellisiä päätettäessä vahingosta 3 artiklan mukaisesti;

(v) tärkeimmät määräämiseen johtaneet syyt.

12.2.2. Julkisessa tiedonannossa, jossa ilmoitetaan tutkimuksen päättämisestä tai keskeyttämisestä silloin, kun on tehty lopullisen tullin määräämistä tai hintasopimuksen hyväksymistä edellyttävä vahvistava päätös, on mainittava tai muuten erillisellä raportilla annettava kaikki asianmukainen tieto niistä laeista ja tosiasioista ja syistä, jotka ovat johtaneet lopullisten toimenpiteiden määräämiseen tai hintasopimuksen hyväksymiseen, ottaen asianmukaisesti huomioon luottamuksellisen tiedon suojaamista koskevan vaatimuksen. Tiedonannon tai raportin on erityisesti sisällyttävä 2.1. alakohdassa tarkoitettu tieto, ja syyt, joiden vuoksi viejien tai tuojien esittämät asianmukaiset väitteet tai vaatimukset on hyväksytty tai hylätty, samoin jokaisen, 6 artiklan 10.2. alakohdan mukaisen päätöksen perustelut.

12.2.3. Julkiseen tiedonantoon, jossa ilmoitetaan 8 artiklan mukaisen sitoumuksen hyväksymisestä seuraavasta tutkimuksen lopettamisesta tai keskeyttämisestä, on sisällyttävä tai

authorities. All such notices and reports shall be forwarded to the Member or Members the products of which are subject to such determination or undertaking and to other interested parties known to have an interest therein.

12.2.1 A public notice of the imposition of provisional measures shall set forth, or otherwise make available through a separate report, sufficiently detailed explanations for the preliminary determinations on dumping and injury and shall refer to the matters of fact and law which have led to arguments being accepted or rejected. Such a notice or report shall, due regard being paid to the requirement for the protection of confidential information, contain in particular:

(i) the names of the suppliers, or when this is impracticable, the supplying countries involved;

(ii) a description of the product which is sufficient for customs purposes;

(iii) the margins of dumping established and a full explanation of the reasons for the methodology used in the establishment and comparison of the export price and the normal value under Article 2;

(iv) considerations relevant to the injury determination as set out in Article 3;

(v) the main reasons leading to the determination.

12.2.2 A public notice of conclusion or suspension of an investigation in the case of an affirmative determination providing for the imposition of a definitive duty or the acceptance of a price undertaking shall contain, or otherwise make available through a separate report, all relevant information on the matters of fact and law and reasons which have led to the imposition of final measures or the acceptance of a price undertaking, due regard being paid to the requirement for the protection of confidential information. In particular, the notice or report shall contain the information described in subparagraph 2.1, as well as the reasons for the acceptance or rejection of the relevant arguments or claims made by the exporters and importers, and the basis for any decision made under subparagraph 10.2 of Article 6.

12.2.3 A public notice of the termination or suspension of an investigation following the acceptance of an undertaking pursuant to Article 8 shall include, or otherwise make

muuten erillisen raportin avulla annettava tämän sitoumuksen se osa, joka ei ole luottamuksellista tietoa.

12.3. Tämän artiklan määräyksiä sovelletaan soveltuvin osin 11 artiklan mukaisiin vireillepantuihin ja toteutettuihin tarkasteluihin ja 10 artiklan mukaisiin päätöksiin tullien taannehtivasta soveltamisesta.

Artikla 13

Oikeudellinen tarkastelu

Jokaisen jäsenen, jonka kansallinen lainsäädäntö sisältää säännöksiä polkumyyntiin liittyvistä toimenpiteistä, on ylläpidettävä oikeudellisia, välitysmenettelyyn tarkoitettuja tai hallinnollisia oikeusistuimia tai menettelytapoja muun muassa niiden hallintotoimien nopeaa tarkastelua varten, jotka liittyvät lopullisiin päätöksiin ja päätösten tarkasteluihin tämän sopimuksen 11 artiklan tarkoittamassa merkityksessä. Tällaisten oikeusistuiden ja menettelytapojen on oltava riippumattomia niistä viranomaisista, jotka vastaavat kyseisistä päätöksistä ja tarkasteluista.

Artikla 14

Polkumyyntiä ehkäisevä toiminta kolmannen maan puolesta

14.1. Pyyntö, joka koskee polkumyyntiä ehkäisevään toimintaan ryhtymistä kolmannen maan puolesta, on esitettävä toimenpiteitä pyytävän kolmannen maan viranomaisen toimesta.

14.2. Tällaisen pyynnön tueksi on esitettävä hintatietoja, jotka osoittavat, että tuonti tapahtuu polkumyynninä, sekä yksityiskohtaisia tietoja siitä, että väitetty polkumyynti aiheuttaa vahinkoa asianomaiselle kotimaiselle tuotannonalalle kolmannessa maassa. Kolmannen maan hallituksen on annettava tuojamaan viranomaisille kaikki apu sellaisten lisätietojen saamiseksi, joita nämä saattavat pyytää.

14.3. Tuojamaan viranomaisten on harkitsemaan tällaista pyyntöä kiinnitettävä huomiota väitetyn polkumyynnin vaikutuksiin kolmannessa maassa olevaan asianomaiseen tuotannonalalle kokonaisuutena; toisin sanoen vahinkoa ei pidä arvioida siten, että otetaan huomioon ainoastaan väitetyn polkumyynnin vaikutukset kysymyksessä olevan tuotannonalan vientiin tuojamaahan tai edes tuotannonalan kokonaisvientiin.

available through a separate report, the non-confidential part of this undertaking.

12.3 The provisions of this Article shall apply *mutatis mutandis* to the initiation and completion of reviews pursuant to Article 11 and to decisions under Article 10 to apply duties retroactively.

Article 13

Judicial Review

Each Member whose national legislation contains provisions on anti-dumping measures shall maintain judicial, arbitral or administrative tribunals or procedures for the purpose, *inter alia*, of the prompt review of administrative actions relating to final determinations and reviews of determinations within the meaning of Article 11. Such tribunals or procedures shall be independent of the authorities responsible for the determination or review in question.

Article 14

Anti-Dumping Action on Behalf of a Third Country

14.1 An application for anti-dumping action on behalf of a third country shall be made by the authorities of the third country requesting action.

14.2 Such an application shall be supported by price information to show that the imports are being dumped and by detailed information to show that the alleged dumping is causing injury to the domestic industry concerned in the third country. The government of the third country shall afford all assistance to the authorities of the importing country to obtain any further information which the latter may require.

14.3 In considering such an application, the authorities of the importing country shall consider the effects of the alleged dumping on the industry concerned as a whole in the third country; that is to say, the injury shall not be assessed in relation only to the effect of the alleged dumping on the industry's exports to the importing country or even on the industry's total exports.

14.4. Tuojamaa päättää siitä, onko pyynnön käsittelyä jatkettava. Mikäli tuojamaa päättää, että se on valmis ryhtymään toimenpiteisiin, on sen käännettävä tavarakauppaneuvoston puoleen tämän hyväksymisen saamiseksi sellaisiin toimenpiteisiin ryhtymiselle.

Artikla 15

Kehitysmaajäsenet

Tunnustetaan, että teollisuusmaajäsenen erityisesti otettava huomioon kehitysmaajäsenen erityisasema harkitessaan tämän sopimuksen mukaisia polkumyyntitoimenpiteitä. Ennen kuin määrätään polkumyyntituloja, jotka vaikuttavat kehitysmaajäsenen olennaisiin etuihin, on tutkittava mahdollisuuksia tässä sopimuksessa tarkoitettujen rakentavien keinojen käyttöön.

OSA II

Artikla 16

Polkumyöntikomitea

16.1. Täten perustetaan polkumyöntikomitea (tässä sopimuksessa ”komitea”), joka koostuu kunkin jäsenen edustajista. Komitea valitsee itselleen puheenjohtajan ja kokoontuu vähintään kaksi kertaa vuodessa sekä muutoin minkä tahansa jäsenen pyynnöstä tämän sopimuksen asianmukaisten määräysten mukaisesti. Komitea suorittaa tämän sopimuksen perusteella sille kuuluvat tai jäsenten sille antamat tehtävät ja tarjoaa jäsenille tilaisuuden neuvotteluihin kaikista tämän sopimuksen toimintaan tai sen tavoitteiden edistämiseen liittyvistä asioista. Komitean sihteeristönä toimii WTO:n sihteeristö.

16.2. Komitea voi tarvittaessa perustaa apuelimiä.

16.3. Suorittaessaan tehtäviään komitea ja jokainen apuelin voi neuvotella minkä tahansa asianmukaiseksi katsomansa lähteen kanssa ja pyytää siltä tietoja. Kuitenkin ennen kuin komitea tai avustava elin pyytää tietoja jonkun jäsenen tuomiovallan alaisesta lähteestä, sen on tiedotettava asiasta tälle jäsenelle. Sen on saa-

14.4 The decision whether or not to proceed with a case shall rest with the importing country. If the importing country decides that it is prepared to take action, the initiation of the approach to the Council for Trade in Goods seeking its approval for such action shall rest with the importing country.

Article 15

Developing Country Members

It is recognized that special regard must be given by developed country Members to the special situation of developing country Members when considering the application of anti-dumping measures under this Agreement. Possibilities of constructive remedies provided for by this Agreement shall be explored before applying anti-dumping duties where they would affect the essential interests of developing country Members.

PART II

Article 16

Committee on Anti-Dumping Practices

16.1 There is hereby established a Committee on Anti-Dumping Practices (referred to in this Agreement as the ”Committee”) composed of representatives from each of the Members. The Committee shall elect its own Chairman and shall meet not less than twice a year and otherwise as envisaged by relevant provisions of this Agreement at the request of any Member. The Committee shall carry out responsibilities as assigned to it under this Agreement or by the Members and it shall afford Members the opportunity of consulting on any matters relating to the operation of the Agreement or the furtherance of its objectives. The WTO Secretariat shall act as the secretariat to the Committee.

16.2 The Committee may set up subsidiary bodies as appropriate.

16.3 In carrying out their functions, the Committee and any subsidiary bodies may consult with and seek information from any source they deem appropriate. However, before the Committee or a subsidiary body seeks such information from a source within the jurisdiction of a Member, it shall inform the Member

tava asianomaisen jäsenen ja yrityksen suostumus tiedon hankintaan.

16.4. Jäsenten on viipymättä ilmoitettava komitealle kaikista väliaikaisista tai lopullisista polkumyyntitoimenpiteistä. Tällaiset ilmoitukset ovat saatavissa sihteeristössä muiden jäsenten tarkastusta varten. Jäsenten on myös toimitettava puolivuositain raportti kaikista edellisen kuuden kuukauden polkumyyntitoimenpiteistä. Nämä raportit on toimitettava sovitun mallin mukaisina.

16.5. Jokaisen jäsenen on ilmoitettava komitealle (a) ne viranomaiset, jotka ovat toimivaltaisia panemaan vireille ja suorittamaan 5 artiklassa mainittuja tutkimuksia ja (b) ne kotimaiset menettelyt, jotka koskevat tällaisten tutkimusten vireillepanoa ja suorittamista.

Artikla 17

Neuvottelut ja riitojen ratkaiseminen

17.1. Ellei tässä sopimuksessa muutoin määrätä, riitojen ratkaisemista koskevaa sopimusta sovelletaan tämän sopimuksen mukaisiin neuvotteluihin ja riitojen ratkaisemiseen.

17.2. Jokaisen jäsenen on varattava riittävä mahdollisuus neuvotteluja varten ja suhtauduttava myönteisesti toisen jäsenen tekemiin esityksiin minkä tahansa asian suhteen, joka vaikuttaa tämän sopimuksen toimintaan.

17.3. Jos jokin jäsen katsoo, että sille välittömästi tai välillisesti tämän sopimuksen perusteella kuuluva etu mitätöityy tai vaarantuu tai että tämän sopimuksen jonkin tavoitteen saavuttaminen estyy jonkun toisen jäsenen tai joidenkin toisten jäsenten toimenpiteiden takia, se voi pyytää kirjallisesti neuvotteluja kyseisen jäsenen tai kyseisten jäsenten kanssa päästäkseen asiassa keskinäisesti tyydyttävään ratkaisuun. Jokaisen jäsenen on suhtauduttava myönteisesti toisen jäsenen tekemään neuvottelupyyntöön.

17.4. Jos neuvotteluja pyytänyt jäsen katsoo, että 3 kohdan mukaisissa neuvotteluissa ei ole saavutettu keskinäisesti hyväksyttävää ratkaisua, ja tuojajäsenen asianomaiset viranomaiset ovat ryhtyneet toimenpiteisiin lopullisen polkumyöntitullin kantamiseksi tai hintasitoumuksen hyväksymiseksi, se voi siirtää asian riitojenratkaisuelimen ("DSB") soviteltavaksi. Milloin väliaikaisella toimenpiteellä on huomattava vaikutus ja neuvotteluja pyytänyt jäsen katsoo, että siihen on ryhdytty vastoin 7 artiklan 1

involved. It shall obtain the consent of the Member and any firm to be consulted.

16.4 Members shall report without delay to the Committee all preliminary or final anti-dumping actions taken. Such reports shall be available in the Secretariat for inspection by other Members. Members shall also submit, on a semi-annual basis, reports of any anti-dumping actions taken within the preceding six months. The semi-annual reports shall be submitted on an agreed standard form.

16.5 Each Member shall notify the Committee (a) which of its authorities are competent to initiate and conduct investigations referred to in Article 5 and (b) its domestic procedures governing the initiation and conduct of such investigations.

Article 17

Consultation and Dispute Settlement

17.1 Except as otherwise provided herein, the Dispute Settlement Understanding is applicable to consultations and the settlement of disputes under this Agreement.

17.2 Each Member shall afford sympathetic consideration to, and shall afford adequate opportunity for consultation regarding, representations made by another Member with respect to any matter affecting the operation of this Agreement.

17.3 If any Member considers that any benefit accruing to it, directly or indirectly, under this Agreement is being nullified or impaired, or that the achievement of any objective is being impeded, by another Member or Members, it may, with a view to reaching a mutually satisfactory resolution of the matter, request in writing consultations with the Member or Members in question. Each Member shall afford sympathetic consideration to any request from another Member for consultation.

17.4 If the Member that requested consultations considers that the consultations pursuant to paragraph 3 have failed to achieve a mutually agreed solution, and if final action has been taken by the administering authorities of the importing Member to levy definitive anti-dumping duties or to accept price undertakings, it may refer the matter to the Dispute Settlement Body ("DSB"). When a provisional measure has a significant impact and the Member that requested consultations considers

kohdan määräyksiä, se voi siirtää myös sellaisen asian DSB:n käsiteltäväksi.

17.5. DSB voi valituksen tekvän osapuolen pyynnöstä asettaa paneelin tutkimaan asiaa. Tutkimuksen on perustuttava

(i) kirjallisen pyynnön tehneen jäsenen lausuntoon, jossa osoitetaan kuinka sille välittömästi tai välillisesti tämän sopimuksen perusteella kuuluva etu mitätöityy tai vaarantuu tai sopimuksen tavoitteiden saavuttaminen estyy, ja

(ii) tosiasioihin, jotka on toimitettu tuojajäsenen viranomaisille asianmukaisia kotimaisia menettelyjä noudattaen.

17.6. Tutkiessaan kohdan 5 asiaa

(i) tosiasioita arvioidessaan paneelin on ratkaistava, ovatko viranomaiset vahvistaneet tosiasiat asianmukaisesti ja ovatko ne arvioineet nämä tosiasiat puolueettomasti. Jos tosiasioiden vahvistaminen on ollut asianmukaista ja arviointi puolueetonta, vaikka paneeli on saatanut päätyä erilaiseen johtopäätökseen, ei arviointia kumota;

(ii) paneelin on tulkittava tämän sopimuksen asianmukaisia määräyksiä kansainvälisen julkisoikeuden tavanmukaisten tulkintasääntöjen mukaisesti. Milloin paneeli havaitsee, että sopimuksen asianmukaista määräystä voidaan tulkita useammalla kuin yhdellä luvallisella tavalla, paneelin on katsottava viranomaisten toimenpiteen olevan tämän sopimuksen mukainen, jos se tukeutuu yhteen näistä luvallista tulkinnoista.

17.7. Paneelille toimitettua luottamuksellista tietoa ei saa paljastaa ilman tiedon antaneen henkilön, elimen tai viranomaisen muodollista lupaa. Mikäli tällaista tietoa pyydetään paneelilta, mutta paneeli ei ole suostunut sitä ilmaistamaan, tiedosta toimitetaan julkaistavissa oleva yhteenveto, jonka antamiseen tiedon toimitanut henkilö, elin tai viranomainen on suostunut.

that the measure was taken contrary to the provisions of paragraph 1 of Article 7, that Member may also refer such matter to the DSB.

17.5 The DSB shall, at the request of the complaining party, establish a panel to examine the matter based upon:

(i) a written statement of the Member making the request indicating how a benefit accruing to it, directly or indirectly, under this Agreement has been nullified or impaired, or that the achieving of the objectives of the Agreement is being impeded, and

(ii) the facts made available in conformity with appropriate domestic procedures to the authorities of the importing Member.

17.6 In examining the matter referred to in paragraph 5:

(i) in its assessment of the facts of the matter, the panel shall determine whether the authorities' establishment of the facts was proper and whether their evaluation of those facts was unbiased and objective. If the establishment of the facts was proper and the evaluation was unbiased and objective, even though the panel might have reached a different conclusion, the evaluation shall not be overturned;

(ii) the panel shall interpret the relevant provisions of the Agreement in accordance with customary rules of interpretation of public international law. Where the panel finds that a relevant provision of the Agreement admits of more than one permissible interpretation, the panel shall find the authorities' measure to be in conformity with the Agreement if it rests upon one of those permissible interpretations.

17.7 Confidential information provided to the panel shall not be disclosed without formal authorization from the person, body or authority providing such information. Where such information is requested from the panel but release of such information by the panel is not authorized, a non-confidential summary of the information, authorized by the person, body or authority providing the information, shall be provided.

OSA III

Artikla 18

Loppumääräykset

18.1. Mihinkään erityiseen toimenpiteeseen

PART III

Article 18

Final Provisions

18.1 No specific action against dumping of

toisen jäsenen polkumyynnillä tapahtuvaa vientä vastaan ei voida ryhtyä lukuun ottamatta GATT 1994 -sopimuksen määräysten mukaisia toimenpiteitä sellaisina kuin tämä sopimus niitä tulkitsee.²⁴

18.2. Tämän sopimuksen yhteenkään määräykseen ei saa tehdä varauksia ilman muiden jäsenten suostumusta.

18.3. Ellei 3.1 ja 3.2 alakohdista muuta johdu, tämän sopimuksen määräyksiä sovelletaan tutkimuksiin ja nykyisten toimenpiteiden tarkasteluihin, jotka on pantu vireille niiden pyyntöjen mukaisesti, jotka on tehty sinä päivänä tai sen päivän jälkeen, jolloin WTO-sopimus on tullut voimaan asianomaisen jäsenen osalta.

18.3.1. Polkumyyntimarginaalien laskemiseen 9 artiklan 3 kohdan mukaisissa korvausmenettelyissä on sovellettava viimeisimmässä polkumyyntiä koskevassa määräämisessä tai tarkastelussa käytettyjä sääntöjä.

18.3.2. 11 artiklan 3 kohdassa nykyisten polkumyyntitoimenpiteiden on katsottava määrätyn viimeistään päivänä, jolloin WTO-sopimus on tullut voimaan asianomaisen jäsenen osalta lukuun ottamatta tapauksia, joissa jäsenen kyseisenä päivänä voimassa olevaan kotimaiseen lainsäädäntöön jo sisältyy lauseke, joka on kyseisessä kohdassa määrätyn lausekkeen kaltainen.

18.4. Jokaisen jäsenen on ryhdyttävä välttämättömiin yleisiin ja erityisiin toimenpiteisiin varmistukseksi, että sen lait, säännökset ja hallinnolliset menettelyt ovat tämän sopimuksen määräysten mukaisia, sikäli kun niitä sovelletaan asianomaiseen jäseneseen, viimeistään WTO-sopimuksen tullessa voimaan asianomaisen jäsenen osalta.

18.5. Jokainen jäsen tiedottaa komitealle kaikista sellaisista lakiansa ja säännöksiensä muutoksista, jotka liittyvät tähän sopimukseen sekä muutoksista lakiansa ja säännöstensä soveltamisessa.

18.6. Komitea tarkastelee vuosittain tämän sopimuksen käytäntöön soveltamista ja toimintaa ottaen huomioon sen tavoitteet. Komitea tiedottaa vuosittain tavarakauppaneuvostolle näiden tarkastelujen kattamien ajanjaksojen aikana tapahtuneesta kehityksestä.

exports from another Member can be taken except in accordance with the provisions of GATT 1994, as interpreted by this Agreement.²⁴

18.2 Reservations may not be entered in respect of any of the provisions of this Agreement without the consent of the other Members.

18.3 Subject to subparagraphs 3.1 and 3.2, the provisions of this Agreement shall apply to investigations, and reviews of existing measures, initiated pursuant to applications which have been made on or after the date of entry into force for a Member of the WTO Agreement.

18.3.1 With respect to the calculation of margins of dumping in refund procedures under paragraph 3 of Article 9, the rules used in the most recent determination or review of dumping shall apply.

18.3.2 For the purposes of paragraph 3 of Article 11, existing anti-dumping measures shall be deemed to be imposed on a date not later than the date of entry into force for a Member of the WTO Agreement, except in cases in which the domestic legislation of a Member in force on that date already included a clause of the type provided for in that paragraph.

18.4 Each Member shall take all necessary steps, of a general or particular character, to ensure, not later than the date of entry into force of the WTO Agreement for it, the conformity of its laws, regulations and administrative procedures with the provisions of this Agreement as they may apply for the Member in question.

18.5 Each Member shall inform the Committee of any changes in its laws and regulations relevant to this Agreement and in the administration of such laws and regulations.

18.6 The Committee shall review annually the implementation and operation of this Agreement taking into account the objectives thereof. The Committee shall inform annually the Council for Trade in Goods of developments during the period covered by such reviews.

²⁴ Tämän kohdan tarkoituksena ei ole sulkea pois asianmukaisella tavalla muiden asianmukaisten GATT 1994 -sopimuksen määräysten mukaisia toimia.

²⁴ This is not intended to preclude action under other relevant provisions of GATT 1994, as appropriate.

18.7. Tämä sopimuksen liitteet muodostavat erottamattoman osan sopimusta.

18.7 The Annexes to this Agreement constitute an integral part thereof.

LIITE I

6 ARTIKLAN 7 KOHDAN MUKAISIIIN
PAIKAN PÄÄLLÄ TAPAHTUVIIN
TUTKIMUKSIIN LIITTYVIÄ
MENETTELYJÄ

1. Kun tutkimus pannaan vireille, viejäjäsenen viranomaisille ja yrityksille, joita asian tiedetään koskevan, olisi ilmoitettava aikomuksesta suorittaa tutkimuksia paikan päällä.

2. Mikäli tutkimusryhmään aiotaan poikkeuksellisissa olosuhteissa ottaa mukaan julkishallinnon ulkopuolisia asiantuntijoita, siitä olisi ilmoitettava viejäjäsenen viranomaisille ja yrityksille. Tällaisille julkishallinnon ulkopuolisille asiantuntijoille tulisi määrätä tehokkaita seuraamuksia, mikäli ne rikkovat luottamuksellisuutta koskevia vaatimuksia.

3. Yleiseen käytäntöön tulisi kuulua viejäjäsenen asianomaisten yritysten nimenomaisen suostumuksen hankkiminen ennen kuin käynnin lopullinen aikataulu laaditaan.

4. Heti kun asianomaisten yritysten suostumus on hankittu, tutkintaviranomaisen tulisi ilmoittaa viejäjäsenen viranomaisille käynnin kohteena olevien yritysten nimet ja osoitteet sekä sovitut päivämäärät.

5. Riittävä etukäteisilmoitus olisi annettava ennen käyntiä kyseisille yrityksille.

6. Kyselyn selittämiseksi tehtävät käynnit tulisi tehdä vain viejäyrityksen pyynnöstä. Tällainen käynti voidaan tehdä vain jos (a) tuojajäsenen viranomaiset ilmoittavat siitä kyseessä olevalle jäsenelle ja (b) tämä ei vastusta käyntiä.

7. Koska paikan päällä tapahtuvan tutkimuksen päätarkoitus on annetun tiedon tarkistaminen ja lisätietojen hankkiminen, se tulisi suorittaa sen jälkeen, kun kyselyyn on saatu vastaus, ellei yritys suostu päinvastaiseen menettelyyn ja tutkintaviranomaiset ovat ilmoittaneet viejäjäsenen hallitukselle odotettavissa olevasta käynnistä eikä tämä vastusta sitä; lisäksi yleiseen käytäntöön tulisi kuulua, että ennen käyntiä asianomaisille yrityksille kerrotaan tarkastettaviksi aiottujen tietojen yleis-

ANNEX I

PROCEDURES FOR ON-THE-SPOT
INVESTIGATIONS PURSUANT
TO PARAGRAPH 7 OF ARTICLE 6

1. Upon initiation of an investigation, the authorities of the exporting Member and the firms known to be concerned should be informed of the intention to carry out on-the-spot investigations.

2. If in exceptional circumstances it is intended to include non-governmental experts in the investigating team, the firms and the authorities of the exporting Member should be so informed. Such non-governmental experts should be subject to effective sanctions for breach of confidentiality requirements.

3. It should be standard practice to obtain explicit agreement of the firms concerned in the exporting Member before the visit is finally scheduled.

4. As soon as the agreement of the firms concerned has been obtained, the investigating authorities should notify the authorities of the exporting Member of the names and addresses of the firms to be visited and the dates agreed.

5. Sufficient advance notice should be given to the firms in question before the visit is made.

6. Visits to explain the questionnaire should only be made at the request of an exporting firm. Such a visit may only be made if (a) the authorities of the importing Member notify the representatives of the Member in question and (b) the latter do not object to the visit.

7. As the main purpose of the on-the-spot investigation is to verify information provided or to obtain further details, it should be carried out after the response to the questionnaire has been received unless the firm agrees to the contrary and the government of the exporting Member is informed by the investigating authorities of the anticipated visit and does not object to it; further, it should be standard practice prior to the visit to advise the firms concerned of the general nature of the infor-

luonteesta ja niistä lisätiedoista, joita on annettava, mutta tämän ei tulisi estää esittämästä paikan päällä lisätietoja koskevia pyyntöjä, joita tehdään saadun tiedon perusteella.

8. Tiedusteluihin ja kysymyksiin, joita viejäjäsenten viranomaiset tai yritykset esittävät, ja jotka ovat olennaisia paikan päällä tehdyn tutkimuksen onnistumiseksi, tulisi aina kun on mahdollista vastata ennen kuin käynti tehdään.

mation to be verified and of any further information which needs to be provided, though this should not preclude requests to be made on the spot for further details to be provided in the light of information obtained.

8. Enquiries or questions put by the authorities or firms of the exporting Members and essential to a successful on-the-spot investigation should, whenever possible, be answered before the visit is made.

LIITE II

6 ARTIKLAN 8 KOHDAN MUKAISET
KÄYTETTÄVISSÄ OLEVAT PARHAAT
TIEDOT

1. Mahdollisimman pian tutkimuksen vireilepanon jälkeen tutkintaviranomaisten tulisi määrittellä yksityiskohtaisesti ne tiedot, joita asianomaisilta vaaditaan ja se tapa, millä asianomaisen tulisi jäsentää kyseinen tieto vastauksessaan. Viranomaisten tulisi myös varmistua siitä, että osapuoli on tietoinen siitä, että mikäli tietoja ei toimiteta kohtuullisen ajan kuluessa, viranomaiset voivat vapaasti tehdä päätöksiä saatavilla olevien tosiasioiden perusteella mukaan lukien ne, jotka sisältyivät kotimaisen tuotannonalan esittämään pyyntöön tutkimuksen vireille panemisesta.

2. Viranomaiset voivat myös vaatia, että asianosainen toimittaa vastauksensa tietyllä tietovälineellä (esimerkiksi tietokonenauhalla) tai tietyllä konekielellä. Mikäli tällainen vaatimus esitetään, viranomaisten tulisi ottaa huomioon asianomaisen mahdollisen kyvyn vastata käyttäen toivottua tietovälinettä tai konekieltä, eikä niiden tulisi pyytää osapuolta käyttämään vastauksensa muuta kuin osapuolen käyttämää tietokonejärjestelmää. Viranomaisen tulisi luopua vaatimasta konekielistä vastausta, jos asianosainen ei ylläpidä kirjanpitoaan konekielellä ja jos vastauksen esittäminen vaaditulla tavalla aiheuttaisi kohtuuttoman paljon vaivaa asianosaiselle, esimerkiksi jos siitä aiheutuisi kohtuuttomasti lisäkustannuksia ja ylimääräistä vaivaa. Viranomaisten tulisi luopua vaatimasta vastausta tietyllä tietovälineellä tai konekielellä, jos asianosainen ei ylläpidä konekielellä kirjanpitoaan tällaisella tietovälineellä tai konekielellä, ja jos vastauksen esittäminen vaaditulla tavalla aiheuttaisi kohtuuttoman paljon vaivaa asianosaiselle, esimerkiksi jos siitä aiheutuisi kohtuuttomasti lisäkustannuksia ja ylimääräistä vaivaa.

3. Päätöksiä tehtäessä tulisi ottaa huomioon kaikki se tieto, joka on todennettavissa, joka

ANNEX II

BEST INFORMATION AVAILABLE
IN TERMS OF PARAGRAPH 8
OF ARTICLE 6

1. As soon as possible after the initiation of the investigation, the investigating authorities should specify in detail the information required from any interested party, and the manner in which that information should be structured by the interested party in its response. The authorities should also ensure that the party is aware that if information is not supplied within a reasonable time, the authorities will be free to make determinations on the basis of the facts available, including those contained in the application for the initiation of the investigation by the domestic industry.

2. The authorities may also request that an interested party provide its response in a particular medium (e.g. computer tape) or computer language. Where such a request is made, the authorities should consider the reasonable ability of the interested party to respond in the preferred medium or computer language, and should not request the party to use for its response a computer system other than that used by the party. The authority should not maintain a request for a computerized response if the interested party does not maintain computerized accounts and if presenting the response as requested would result in an unreasonable extra burden on the interested party, e.g. it would entail unreasonable additional cost and trouble. The authorities should not maintain a request for a response in a particular medium or computer language if the interested party does not maintain its computerized accounts in such medium or computer language and if presenting the response as requested would result in an unreasonable extra burden on the interested party, e.g. it would entail unreasonable additional cost and trouble.

3. All information which is verifiable, which is appropriately submitted so that it can be

on asianmukaisesti jätetty niin, että sitä voidaan käyttää tutkimuksessa ilman kohtuuttomia vaikeuksia, joka on toimitettu oikeaan aikaan ja, silloin kun se soveltuu, toimitettu viranomaisten pyytämällä tietovälineellä tai konekielellä. Jos asianosainen ei vastaa toivotulla tietovälineellä tai konekielellä, mutta viranomaiset havaitsevat että 2 kohdassa määrätyt olosuhteet on täytetty, tämän seikan ei tulisi katsoa merkittävästi hidastavan tutkimusta.

4. Mikäli viranomaiset eivät voi käsitellä tietoa, jos se on annettu tietyllä tietovälineellä (esimerkiksi tietokonenauhalla), tiedot tulisi toimittaa kirjallisessa muodossa tai muussa viranomaisten hyväksymässä muodossa.

5. Vaikka annettu tieto ei ehkä ole kaikissa suhteissa parasta mahdollista, tämän seikan ei tulisi oikeuttaa viranomaisia hylkäämään sitä edellyttäen, että asianosainen on tehnyt parhaansa.

6. Jos todistusaineistoa tai tietoa ei hyväksytä, sen toimittaneelle osapuolelle olisi heti ilmoitettava hylkäämiseen johtaneet syyt ja annettava tilaisuus antaa lisäselvityksiä kohtuullisen ajan kuluessa ottaen asianmukaisesti huomioon tutkimuksen määräajat. Jos selvitykset eivät tyydytä viranomaisia, on tällaisen todistusaineiston tai tiedon hylkäämiseen johtaneet syyt ilmoitettava julkaistavissa päätöksissä.

7. Viranomaisten on oltava erityisen huolellisia, jos niiden on tehtävä päätöksensä, mukaan lukien normaaliarvoa koskevat päätökset, toissijaisesta tietolähteestä saatujen tietojen perusteella, joihin kuuluvat tutkimuksen vireillepanoa koskevassa pyynnössä toimitetut tiedot. Tällaisissa tapauksissa viranomaisten tulisi, mikäli käytännössä mahdollista, tarkistaa tiedot toisista käytettävissään olevista riippumattomista lähteistä, kuten julkaistuista hintalistoista, virallisista tuontitilastoista ja tullin tilastoista, ja niiden tietojen avulla, jotka on hankittu muilta asianosaisilta tutkimuksen aikana. On kuitenkin selvää, että jos asianosainen ei toimi yhteistyössä, ja siten asianmukaista tietoa pidätetään viranomaisilta, tämä tilanne voi johtaa tulokseen, joka on osapuolelle epäsuotuisampi, kuin jos osapuoli olisi toiminut yhteistyössä.

used in the investigation without undue difficulties, which is supplied in a timely fashion, and, where applicable, which is supplied in a medium or computer language requested by the authorities, should be taken into account when determinations are made. If a party does not respond in the preferred medium or computer language but the authorities find that the circumstances set out in paragraph 2 have been satisfied, the failure to respond in the preferred medium or computer language should not be considered to significantly impede the investigation.

4. Where the authorities do not have the ability to process information if provided in a particular medium (e.g. computer tape), the information should be supplied in the form of written material or any other form acceptable to the authorities.

5. Even though the information provided may not be ideal in all respects, this should not justify the authorities from disregarding it, provided the interested party has acted to the best of its ability.

6. If evidence or information is not accepted, the supplying party should be informed forthwith of the reasons therefor, and should have an opportunity to provide further explanations within a reasonable period, due account being taken of the time-limits of the investigation. If the explanations are considered by the authorities as not being satisfactory, the reasons for the rejection of such evidence or information should be given in any published determinations.

7. If the authorities have to base their findings, including those with respect to normal value, on information from a secondary source, including the information supplied in the application for the initiation of the investigation, they should do so with special circumspection. In such cases, the authorities should, where practicable, check the information from other independent sources at their disposal, such as published price lists, official import statistics and customs returns, and from the information obtained from other interested parties during the investigation. It is clear, however, that if an interested party does not cooperate and thus relevant information is being withheld from the authorities, this situation could lead to a result which is less favourable to the party than if the party did cooperate.

**SOPIMUS TULLITARIFFEJA JA
KAUPPAA KOSKEVAN YLEIS-
SOPIMUKSEN 1994 VII ARTIKLAN
SOVELTAMISESTA**

YLEINEN JOHDANTO

1. Tämän sopimuksen mukaisen tullausarvon ensisijaisena perusteena on ”kauppa-arvo” sellaisena kuin sen on määritelty 1 artiklassa. 1 artikla on luettava yhdessä 8 artiklan kanssa, joka edellyttää muun muassa oikaisuja tosiasiasa maksettuun tai maksettavaan hintaan tapauksissa, jolloin ostaja vastaa tietyistä tullausarvoon kuuluviksi katsottavista erityiseristä, jotka eivät sisälly maahantuodusta tavarasta tosiasiasa maksettuun hintaa. 8 artikla edellyttää myös, että kauppa-arvoon sisällytetään tietyt suoritukset, jotka ostaja korvaa myyjälle lähettämällä tälle määrättyjä palveluja rahasuorituksen sijasta. 2—7 artiklat, molemmat mainitut artiklat mukaan luettuina, sisältävät arvonmääritysmenetelmät niissä tapauksissa, jolloin tullausarvoa ei voida määrittää 1 artiklan määräysten mukaan.

2. Mikäli tullausarvoa ei voida määrittää soveltamalla 1 artiklan määräyksiä, tulisi tulliviranomaisen ja maahantuojan yleensä neuvotella keskenään, jotta löydettäisiin perusta arvon määrittämiselle 2 tai 3 artiklan mukaan. Maahantuojalla saattaa esimerkiksi olla hallussaan sellaisia tietoja samanlaisten tai vastaavanlaisten maahantuotujen tavaroiden tullausarvosta, jotka eivät ole välittömästi tuontipaikan tulliviranomaisten saatavilla. Toisaalta tulliviranomaisilla saattaa olla sellaista tietoa samanlaisten tai vastaavanlaisten tavaroiden tullausarvosta, joka ei ole maahantuojan saatavilla. Molempien osapuolten välinen neuvontopito mahdollistaa tietojenvaihdon, liikesalaisuuksien säilyttämistä koskevien säännösten rajoissa, oikean perustan määrittämiseksi tullausarvolle.

3. 5 ja 6 artiklat sisältävät kaksi perustaa

**AGREEMENT ON IMPLEMENTATION
OF ARTICLE VII OF THE GENERAL
AGREEMENT ON TARIFFS AND TRADE
1994**

**GENERAL INTRODUCTORY
COMMENTARY**

1. The primary basis for customs value under this Agreement is ”transaction value” as defined in Article 1. Article 1 is to be read together with Article 8 which provides, *inter alia*, for adjustments to the price actually paid or payable in cases where certain specific elements which are considered to form a part of the value for customs purposes are incurred by the buyer but are not included in the price actually paid or payable for the imported goods. Article 8 also provides for the inclusion in the transaction value of certain considerations which may pass from the buyer to the seller in the form of specified goods or services rather than in the form of money. Articles 2 through 7 provide methods of determining the customs value whenever it cannot be determined under the provisions of Article 1.

2. Where the customs value cannot be determined under the provisions of Article 1 there should normally be a process of consultation between the customs administration and importer with a view to arriving at a basis of value under the provisions of Article 2 or 3. It may occur, for example, that the importer has information about the customs value of identical or similar imported goods which is not immediately available to the customs administration in the port of importation. On the other hand, the customs administration may have information about the customs value of identical or similar imported goods which is not readily available to the importer. A process of consultation between the two parties will enable information to be exchanged, subject to the requirements of commercial confidentiality, with a view to determining a proper basis of value for customs purposes.

3. Articles 5 and 6 provide two bases for

tullausarvon määrittämiseksi tapauksissa, jolloin sitä ei voida määrittää maahantuodun tavaran taikka saman- tai vastaavanlaisten maahantuotujen tavaroiden kauppaa-arvon perusteella. 5 artiklan 1 kohdan mukaan tullausarvo määritetään sen hinnan perusteella, millä tavara myydään tuontimaassa toimivalle riippumattomalle ostajalle sellaisena kuin se oli maahantuontihetkellä. Maahantuojalle on oikeus pyynnöstä saada 5 artiklan mukainen arvonmääritys myös tavaralle, jota on jatkojalostettu maahantuonnin jälkeen. 6 artiklan määräysten mukaan tullausarvo määritetään laskennallisen arvon pohjalta. Molempiin näihin menetelmiin liittyy tiettyjä vaikeuksia, min-
kä johdosta maahantuojalle on 4 artiklan määräysten mukaan annettu oikeus valita näiden kahden menetelmän soveltamisjärjestys.

4. 7 artikla sisältää määräykset siitä, miten tullausarvo määritetään tapauksissa, jolloin sitä ei voida tehdä minkään edeltävän artiklan perusteella.

Jäsenet, jotka ottavat huomioon monenkeskiset kauppaneuvottelut,

haluavat edistää GATT 1994 -sopimuksen tavoitteita ja taata lisäetuja kehitysmaiden kansainväliselle kaupalle;

tunnustavat GATT 1994 -sopimuksen VII artiklan määräysten tärkeyden ja haluavat laatia niiden soveltamisesta säännösten, jolla saatutettaisiin entistä suurempi yhdenmukaisuus ja varmuus niitä sovellettaessa;

tunnustavat oikeudenmukaisen, yhtenäisen ja puolueettoman järjestelmän välttämättömyyden tavaroiden tullausarvon määrittämiseksi, niin että poistetaan mielivaltaisten tai tekaistujen tullausarvojen käyttö;

tunnustavat, että tavaroiden tullausarvon tulisi mahdollisimman suurena määrin perustua arvonmäärityksen kohteena olevan tavaran kauppaa-arvoon;

tunnustavat, että tullausarvon tulisi perustua yksinkertaisiin ja oikeudenmukaisiin arvosteluperiaatteisiin, jotka ovat sopusoinnussa kaupallisen käytännön kanssa, ja että arvonmääritysmenetelmien tulisi olla, riippumatta hankintälähteistä, yleisesti sovellettavissa;

tunnustavat, ettei arvonmääritysmenetelmiä tulisi käyttää hyväksi taisteltaessa polkumyynnin vastaan;

sopivat täten seuraavaa:

determining the customs value where it cannot be determined on the basis of the transaction value of the imported goods or of identical or similar imported goods. Under paragraph 1 of Article 5 the customs value is determined on the basis of the price at which the goods are sold in the condition as imported to an unrelated buyer in the country of importation. The importer also has the right to have goods which are further processed after importation valued under the provisions of Article 5 if the importer so requests. Under Article 6 the customs value is determined on the basis of the computed value. Both these methods present certain difficulties and because of this the importer is given the right, under the provisions of Article 4, to choose the order of application of the two methods.

4. Article 7 sets out how to determine the customs value in cases where it cannot be determined under the provisions of any of the preceding Articles.

Members,

Having regard to the Multilateral Trade Negotiations;

Desiring to further the objectives of GATT 1994 and to secure additional benefits for the international trade of developing countries;

Recognizing the importance of the provisions of Article VII of GATT 1994 and desiring to elaborate rules for their application in order to provide greater uniformity and certainty in their implementation;

Recognizing the need for a fair, uniform and neutral system for the valuation of goods for customs purposes that precludes the use of arbitrary or fictitious customs values;

Recognizing that the basis for valuation of goods for customs purposes should, to the greatest extent possible, be the transaction value of the goods being valued;

Recognizing that customs value should be based on simple and equitable criteria consistent with commercial practices and that valuation procedures should be of general application without distinction between sources of supply;

Recognizing that valuation procedures should not be used to combat dumping;

Hereby agree as follows:

OSA I

TULLAUSARVOSÄÄNNÖSTÖ

Artikla 1

1. Maahantuodun tavaran tullausarvo on kauppaa-arvo, toisin sanoen hinta, joka tavarasta on tosiasiaassa maksettu tai maksetaan myytävänä se vietäväksi tuontimaan ja joka on oikaistu 8 artiklan määräysten mukaisesti edellyttäen

(a) ettei ostajan oikeutta luovuttaa tavara tai käyttää sitä ole rajoitettu, lukuun ottamatta sellaisia rajoituksia jotka:

(i) tuontimaan laki määrää tai sen viranomaiset vaativat;

(ii) rajoittavat sitä maantieteellistä aluetta, jolla tavara voidaan jälleenmyydä; tai

(iii) eivät oleellisesti vaikuta tavaran arvoon.

(b) ettei myynti tai hinta ole riippuvainen ehdosta tai suorituksesta, jonka arvoa ei voida määrittää arvonmäärityksen kohteena olevan tavaran osalta;

(c) ettei mikään osa ostajan saamasta, tavaran myöhemmän jälleenmyynnin, luovutuksen tai käytön antamasta tuotosta tule välittömästi tai välillisesti myyjän hyväksi, ellei asianmukaista oikaisua voida tehdä 8 artiklan määräysten mukaisesti; ja

(d) etteivät ostaja ja myyjä ole keskenään riippuvuussuhteessa, tai mikäli heidän välillään on riippuvuussuhde, kauppaa-arvo voidaan hyväksyä tullausarvoa määritettäessä tämän artiklan 2 kohdan määräysten perusteella.

2. (a) Päätettäessä onko kauppaa-arvo hyväksyttävissä tämän artiklan 1 kohdassa mainittuja tarkoituksia ajatellen, se tosiseikka, että ostaja ja myyjä ovat keskenään riippuvuussuhteessa 15 artiklan tarkoittamalla tavalla, ei sellaisenaan aiheuta kauppaa-arvon hylkäämistä. Tällaisessa tapauksessa tutkitaan, millaisissa olosuhteissa myynti on tapahtunut ja hyväksytään kauppaa-arvo, mikäli riippuvuussuhde ei ole vaikuttanut hintaan. Mikäli tulliviranomaisella on aihetta katsoa, joko maahantuojan antamien tietojen perusteella tai muuten, että riippuvuussuhde on vaikuttanut hintaan, tulliviranomainen ilmoittaa perusteensa maahantuojalle, jolla annetaan kohtuullinen mahdollisuus esittää oma vastineensa. Perustelut ilmoitetaan kirjallisesti, mikäli maahantuojaa sitä pyytää.

PART I

RULES ON CUSTOMS VALUATION

Article 1

1. The customs value of imported goods shall be the transaction value, that is the price actually paid or payable for the goods when sold for export to the country of importation adjusted in accordance with the provisions of Article 8, provided:

(a) that there are no restrictions as to the disposition or use of the goods by the buyer other than restrictions which:

(i) are imposed or required by law or by the public authorities in the country of importation;

(ii) limit the geographical area in which the goods may be resold; or

(iii) do not substantially affect the value of the goods;

(b) that the sale or price is not subject to some condition or consideration for which a value cannot be determined with respect to the goods being valued;

(c) that no part of the proceeds of any subsequent resale, disposal or use of the goods by the buyer will accrue directly or indirectly to the seller, unless an appropriate adjustment can be made in accordance with the provisions of Article 8; and

(d) that the buyer and seller are not related, or where the buyer and seller are related, that the transaction value is acceptable for customs purposes under the provisions of paragraph 2.

2. (a) In determining whether the transaction value is acceptable for the purposes of paragraph 1, the fact that the buyer and the seller are related within the meaning of Article 15 shall not in itself be grounds for regarding the transaction value as unacceptable. In such case the circumstances surrounding the sale shall be examined and the transaction value shall be accepted provided that the relationship did not influence the price. If, in the light of information provided by the importer or otherwise, the customs administration has grounds for considering that the relationship influenced the price, it shall communicate its grounds to the importer and the importer shall be given a reasonable opportunity to respond. If the importer so requests, the communication of the grounds shall be in writing.

(b) Riippuvuussuhteisten henkilöiden välisessä kaupassa hyväksytään kauppa-arvo ja määritetään tavarán tullausarvo tämän artiklan 1 kohdan mukaisesti, mikäli maahantuoja osoittaa, että tämä arvo on hyvin lähellä jotakin seuraavista samaan aikaan tai suunnilleen samoihin aikoihin määritetyistä arvoista:

(i) kauppa-arvo myydessä samanlaista tai vastaavanlaista tavaraa vietäväksi saman tuontimaan riippumattomille ostajille;

(ii) 5 artiklan määräysten mukaan määritetty samanlaisen tai vastaavanlaisen tavarán tullausarvo;

(iii) 6 artiklan määräysten mukaan määritetty samanlaisen tai vastaavanlaisen tavarán tullausarvo;

Sovellettaessa edellämainittuja testejä otetaan asianmukaisesti huomioon toteen näytetyt erot, jotka aiheutuvat eri kauppaportaasta ja erilaisista paljouksista, 8 artiklassa luetelluista tekijöistä sekä erot kustannuksissa, joista myyjä vastaa sellaisissa myynneissä, joissa hän ja ostaja eivät ole keskenään riippuvuussuhteessa, mutta joista myyjä ei vastaa sellaisissa myynneissä, joissa hän ja ostaja ovat keskenään riippuvuussuhteessa.

(c) Tämän artiklan 2 (b) kohdassa selostetuja tekstejä käytetään maahantuojan aloitteesta ja ainoastaan vertailutarkoituksiin. Tämä artiklan 2 (b) kohdan määräysten perusteella ei voida vahvistaa mitään korvaavia arvoja.

Artikla 2

1. (a) Ellei maahantuodun tavarán tullausarvo voida määrittää 1 artiklan määräysten mukaan, sen tullausarvo on sellaisen samanlaisen tavarán kauppa-arvo, joka on myyty vietäväksi saman tuontimaahan ja jonka vienti on tapahtunut samaan aikaan tai suunnilleen samoihin aikoihin kuin arvonmäärityksen kohteena olevan tavarán vienti.

(b) Tätä artiklaa sovellettaessa käytetään tullausarvon määrittämiseksi samanlaisen tavarán kauppa-arvoa myynneissä, joka tapahtuu samalla kauppaportaalla ja koskee oleellisesti samaa paljouutta kuin arvonmäärityksen kohteena olevan tavarán kohdalla. Mikäli tällaista myyntiä ei löydy, käytetään sellaisen samanlaisen tavarán kauppa-arvoa, joka on myyty eri kauppaportaalla ja/tai eri paljouksina. Tätä arvoa oikaistaan niin, että siinä otetaan huomioon eri kauppaportaan ja/tai eri paljouden aiheuttamat erot, edellyttäen, että nämä oikaisu voidaan tehdä esitetyn näytön perusteella,

(b) In a sale between related persons, the transaction value shall be accepted and the goods valued in accordance with the provisions of paragraph 1 whenever the importer demonstrates that such value closely approximates to one of the following occurring at or about the same time:

(i) the transaction value in sales to unrelated buyers of identical or similar goods for export to the same country of importation;

(ii) the customs value of identical or similar goods as determined under the provisions of Article 5;

(iii) the customs value of identical or similar goods as determined under the provisions of Article 6;

In applying the foregoing tests, due account shall be taken of demonstrated differences in commercial levels, quantity levels, the elements enumerated in Article 8 and costs incurred by the seller in sales in which the seller and the buyer are not related that are not incurred by the seller in sales in which the seller and the buyer are related.

(c) The tests set forth in paragraph 2(b) are to be used at the initiative of the importer and only for comparison purposes. Substitute values may not be established under the provisions of paragraph 2(b).

Article 2

1. (a) If the customs value of the imported goods cannot be determined under the provisions of Article 1, the customs value shall be the transaction value of identical goods sold for export to the same country of importation and exported at or about the same time as the goods being valued.

(b) In applying this Article, the transaction value of identical goods in a sale at the same commercial level and in substantially the same quantity as the goods being valued shall be used to determine the customs value. Where no such sale is found, the transaction value of identical goods sold at a different commercial level and/or in different quantities, adjusted to take account of differences attributable to commercial level and/or to quantity, shall be used, provided that such adjustments can be made on the basis of demonstrated evidence which clearly establishes the reasonableness

joka selvästi osoittaa oikaisun kohtuulliseksi ja täsmälliseksi riippumatta siitä, onko oikaisun tuloksena arvon korottaminen tai alentaminen.

2. Mikäli 8 artiklan 2 kohdassa tarkoitettut kulut ja kustannukset sisältyvät kaupp-arvoon, arvoa oikaistaan, niin että siinä otetaan huomioon erilaisten kuljetusetäisyyksien ja eri kuljetustapojen aiheuttamat merkittävät kustannuserot maahantuodun tavarän ja kyseisen samanlaisen tavarän välillä.

3. Jos tätä artiklaa sovellettaessa löydetään useampia kuin yksi samanlaisen tavarän kauppa-arvo, käytetään alinta näistä arvoista määritetäessä maahantuodun tavarän tullausarvoa.

Artikla 3

1.(a) Ellei maahantuodun tavarän tullausarvoa voida määrittää 1 ja 2 artiklojen määräysten mukaan, sen tullausarvo on sellaisen vastaavanlaisen tavarän kauppa-arvo, joka on myyty vietäväksi samaan tuontimaahan ja jonka vienti on tapahtunut samaan aikaan tai suunnilleen samoihin aikoihin kuin arvonmäärityksen kohteena olevan tavarän vienti.

(b) Tätä artiklaa sovellettaessa käytetään tullausarvon määrittämiseksi vastaavanlaisen tavarän kauppa-arvoa myynnissä, joka tapahtuu samalla kauppaportaalla ja koskee oleellisesti samaa paljoutta kuin arvonmäärityksen kohteena olevan tavarän kohdalla. Mikäli tällaista myyntiä ei löydy, käytetään sellaisen vastaavanlaisen tavarän kauppa-arvoa, joka on myyty eri kauppaportaalla ja/tai paljouksina. Tätä arvoa oikaistaan niin, että siinä otetaan huomioon eri kauppaportaan ja/tai eri paljouden aiheuttamat erot, edellyttäen, että nämä oikaisuut voidaan tehdä esitetyn näytön perusteella, joka selvästi osoittaa oikaisun kohtuulliseksi ja täsmälliseksi riippumatta siitä, onko oikaisun tuloksena arvon korottaminen tai alentaminen.

2. Mikäli 8 artiklan 2 kohdassa tarkoitettut kulut ja kustannukset sisältyvät kauppa-arvoon, arvoa oikaistaan, niin että siinä otetaan huomioon erilaisten kuljetusetäisyyksien ja eri kuljetustapojen aiheuttamat merkittävät kustannuserot maahantuodun tavarän ja kyseisen vastaavanlaisen tavarän välillä.

3. Jos tätä artiklaa sovellettaessa löydetään useampia kuin yksi vastaavanlaisen tavarän

and accuracy of the adjustment, whether the adjustment leads to an increase or a decrease in the value.

2. Where the costs and charges referred to in paragraph 2 of Article 8 are included in the transaction value, an adjustment shall be made to take account of significant differences in such costs and charges between the imported goods and the identical goods in question arising from differences in distances and modes of transport.

3. If, in applying this Article, more than one transaction value of identical goods is found, the lowest such value shall be used to determine the customs value of the imported goods.

Article 3

1. (a) If the customs value of the imported goods cannot be determined under the provisions of Articles 1 and 2, the customs value shall be the transaction value of similar goods sold for export to the same country of importation and exported at or about the same time as the goods being valued.

(b) In applying this Article, the transaction value of similar goods in a sale at the same commercial level and in substantially the same quantity as the goods being valued shall be used to determine the customs value. Where no such sale is found, the transaction value of similar goods sold at a different commercial level and/or in different quantities, adjusted to take account of differences attributable to commercial level and/or to quantity, shall be used, provided that such adjustments can be made on the basis of demonstrated evidence which clearly establishes the reasonableness and accuracy of the adjustment, whether the adjustment leads to an increase or a decrease in the value.

2. Where the costs and charges referred to in paragraph 2 of Article 8 are included in the transaction value, an adjustment shall be made to take account of significant differences in such costs and charges between the imported goods and the similar goods in question arising from differences in distances and modes of transport.

3. If, in applying this Article, more than one transaction value of similar goods is found, the

kauppa-arvo, käytetään alinta näistä arvoista määritettäessä maahantuodun tavaran tullausarvoa.

Artikla 4

Mikäli maahantuodun tavaran tullausarvoa ei voida määrittää 1, 2 ja 3 artiklojen määräysten perusteella, tullausarvo määritetään artiklan 5 määräysten mukaan, tai ellei tullausarvoa voida määrittää sen artiklan perusteella, 6 artiklan määräysten mukaan, kuitenkin niin, että maahantuojan pyynnöstä 5 ja 6 artiklojen soveltamisjärjestys on päinvastainen.

Artikla 5

1. (a) Jos maahantuotu tavara tai samanlainen taikka vastaavanlainen maahantuotu tavara myydään tuontimaassa sellaisena kuin se oli maahantuontihetkellä, maahantuodun tavaran tullausarvon perustana on tämän artiklan määräysten mukaan se yksikköhinta, jolla suurin kokonaispaljous maahantuotua tavaraa taikka samanlaista tai vastaavanlaista maahantuotua tavaraa myydään arvonmäärityksen kohteena olevan tavaran maahantuontihetkellä tai suunnilleen samoihin aikoihin henkilöille, jotka eivät ole riippuvuussuhteessa niihin henkilöihin, joilta he ostavat tämän tavaran. Tästä hinnasta tehdään seuraavat vähennykset:

(i) provisiot, jotka tavallisesti joko maksetaan tai sovitaan maksettavaksi taikka lisäykset, jotka kyseisessä maassa tavanomaisesti tehdään voiton tai yleiskulujen katteeksi samaan tavaraluokkaan tai -lajiin kuuluvan maahantuodun tavaran myynneissä;

(ii) tuontimaassa syntyneet tavanomaiset kuljetus- ja vakuutuskustannukset ja muut niihin liittyvät kulut;

(iii) soveltuvin osin 8 artiklan 2 kohdassa tarkoitettut kustannukset; ja

(iv) tullit ja muut kansalliset verot, jotka maksetaan tuontimaassa tavaran maahantuontin tai myynnin johdosta.

(b) Ellei maahantuotua tavaraa eikä samanlaista tai vastaavanlaista maahantuotua tavaraa myydä arvonmäärityksen kohteena olevan tavaran maahantuontihetkellä tai suunnilleen niihin aikoihin, tullausarvo perustuu, edellyttäen, että kaikkia muita tämän artiklan 1a kohdan ehtoja on noudatettu, yksikköhintaan, jolla maahantuotu tavara taikka saman- tai vastaavanlainen maahantuotu tavara myydään tuontimaassa sellaisena kuin se oli tuontihet-

lowest such value shall be used to determine the customs value of the imported goods.

Article 4

If the customs value of the imported goods cannot be determined under the provisions of Articles 1, 2 and 3, the customs value shall be determined under the provisions of Article 5 or, when the customs value cannot be determined under that Article, under the provisions of Article 6 except that, at the request of the importer, the order of application of Articles 5 and 6 shall be reversed.

Article 5

1. (a) If the imported goods or identical or similar imported goods are sold in the country of importation in the condition as imported, the customs value of the imported goods under the provisions of this Article shall be based on the unit price at which the imported goods or identical or similar imported goods are so sold in the greatest aggregate quantity, at or about the time of the importation of the goods being valued, to persons who are not related to the persons from whom they buy such goods, subject to deductions for the following:

(i) either the commissions usually paid or agreed to be paid or the additions usually made for profit and general expenses in connection with sales in such country of imported goods of the same class or kind;

(ii) the usual costs of transport and insurance and associated costs incurred within the country of importation;

(iii) where appropriate, the costs and charges referred to in paragraph 2 of Article 8; and

(iv) the customs duties and other national taxes payable in the country of importation by reason of the importation or sale of the goods.

(b) If neither the imported goods nor identical nor similar imported goods are sold at or about the time of importation of the goods being valued, the customs value shall, subject otherwise to the provisions of paragraph 1(a), be based on the unit price at which the imported goods or identical or similar imported goods are sold in the country of importation in the condition as imported at the earliest date after the importation of the goods being valued

kellä ja ajankohtana, joka on mahdollisimman pian arvonmäärityksen kohteena olevan tavaran maahantuonnin jälkeen, mutta ennen kuin 90 päivää on kulunut tästä tuonnista.

2. Ellei maahantuontua tavaraa, eikä samantai vastaavanlaista maahantuontua tavaraa myydä tuontimaassa sellaisena kuin se oli tuonti-hetkellä, niin silloin, jos maahantuojia sitä pyytää, tullausarvon perustaksi otetaan yksikköhinta, jolla suurin kokonaispaljous maahantuontua tavaraa myydään tuontimaassa jatkojalostuksen jälkeen henkilöille, jotka eivät ole riippuvuussuhteessa niihin henkilöihin, joilta he ostavat tämän tavaran. Tällöin vähennetään jatkojalostuksen aiheuttama arvalisävero sekä tämän artiklan 1a kohdassa edellytetyt vähennyserät.

Artikla 6

1. Tämän artiklan määräysten mukaan maahantuodun tavaran tullausarvo perustuu laskennalliseen arvoon. Laskennallinen arvo on seuraavien erien summa:

(a) maahantuodun tavaran tuottamiseen käytettyjen raaka-aineiden ja sen valmistuksen tai muun jalostuksen kustannukset tai arvo;

(b) määrä, joka vastaa voittoa ja yleiskuluja ja sitä, minkä arvomäärityksen kohteena olevan tavaran kanssa samaan tavaraluokkaan tai -lajiin kuuluvan tavaran myynneissä valmistajat tavallisesti laskevat näiksi eriksi tuottaessaan vientimaassa kyseisiä tavaroita vietäväksi tuontimaahan;

(c) kaikki ne kulut tai niiden kustannusten arvo, jotka otetaan huomioon sen perusteella, minkä arvonmääritysvaihtoehdon kyseinen sopimuspuoli on valinnut 8 artiklan 2 kohdan mukaan.

2. Mikään jäsen ei voi laskennallisen arvon määrittämistä varten vaatia tai pakottaa ketään oman alueensa ulkopuolella asuvaa henkilöä esittämään tutkittavaksi kirjanpitoa tai muuta asiakirja-aineistoa taikka asettamaan sitä saataville. Kuitenkin tuontimaan viranomaiset voivat tarkistaa toisessa maassa tiedot, jotka tavaran tuottaja on toimittanut tavaran tullausarvon määrittämiseksi tämän artiklan määräysten perusteella, mikäli tuottaja suostuu siihen ja mikäli he antavat siitä kyseisen maan hallitukselle riittävän ennakoilmoituksen eikä viimeksi mainittu vastusta tutkimusta.

but before the expiration of 90 days after such importation.

2. If neither the imported goods nor identical nor similar imported goods are sold in the country of importation in the condition as imported, then, if the importer so requests, the customs value shall be based on the unit price at which the imported goods, after further processing, are sold in the greatest aggregate quantity to persons in the country of importation who are not related to the persons from whom they buy such goods, due allowance being made for the value added by such processing and the deductions provided for in paragraph 1(a).

Article 6

1. The customs value of imported goods under the provisions of this Article shall be based on a computed value. Computed value shall consist of the sum of:

(a) the cost or value of materials and fabrication or other processing employed in producing the imported goods;

(b) an amount for profit and general expenses equal to that usually reflected in sales of goods of the same class or kind as the goods being valued which are made by producers in the country of exportation for export to the country of importation;

(c) the cost or value of all other expenses necessary to reflect the valuation option chosen by the Member under paragraph 2 of Article 8.

2. No Member may require or compel any person not resident in its own territory to produce for examination, or to allow access to, any account or other record for the purposes of determining a computed value. However, information supplied by the producer of the goods for the purposes of determining the customs value under the provisions of this Article may be verified in another country by the authorities of the country of importation with the agreement of the producer and provided they give sufficient advance notice to the government of the country in question and the latter does not object to the investigation.

Artikla 7

1. Jos maahantuodun tavarann tullausarvoa ei voida määrittää 1—6 artiklojen määräysten perusteella, molemmat mainitut artiklat mukaan luettuina, tullausarvo määritetään käyttäen sopivia menetelmiä, jotka ovat sopusoinnussa tämän sopimuksen periaatteiden ja yleisten säännösten kanssa sekä GATT 1994 -sopimuksen VII artiklan kanssa ja joiden perustana ovat tuontimaasta saatavat tiedot.

2. Tämän artiklan määräysten mukaisen tullausarvon perustana ei voi olla

(a) tuontimaassa tuotetun tavarann myyntihinta kyseisen maan markkinoilla;

(b) järjestelmä, jonka mukaan tullausarvoksi hyväksytään korkein kahdesta vaihtoehtoisesta arvosta;

(c) tavarann hinta vientimaan kotimarkkinoille;

(d) tuotantokustannukset, lukuun ottamatta laskennallisia arvoja, jotka on määritetty samanlaiselle tai vastaavanlaiselle tavaralle 6 artiklan määräysten mukaan;

(e) tavarann hinta viennissä muuhun maahan kuin tuontimaahan ;

(f) vähimmäistullausarvot;

(g) mielivaltaiset tai tekaistut arvot.

3. Maahantuojan pyynnöstä hänelle annetaan kirjalliset tiedot tämän artiklan mukaan määritetystä tullausarvosta sekä tätä arvoa määritettäessä käytetystä menetelmästä.

Artikla 8

1. Määritettäessä tullausarvo artiklan 1 määräysten mukaan maahantuodusta tavarasta tosiasiasa maksettuun tai maksettavaan hintaan lisätään

(a) seuraavat kustannuserät, mikäli ostaja vastaa niistä ja mikäli ne eivät sisälly tavarasta tosiasiasa maksettuun tai maksettavaan hintaan:

(i) provisiot ja välityspalkkiot, lukuun ottamatta ostoprovisiota;

(ii) päällysten kustannukset, mikäli päällyksiä ei tullattaessa kohdella erillisinä tavaroina;

(iii) pakkaus-kustannukset sekä työvoiman että materiaalin osalta;

(b) seuraavien tavaroiden ja palvelusten arvo, asianmukaisesti jaettuna, mikäli ostaja on ne toimittanut välittömästi tai välillisesti joko ilmaiseksi tai alennettuun kustannukseen ja mikäli

Article 7

1. If the customs value of the imported goods cannot be determined under the provisions of Articles 1 through 6, inclusive, the customs value shall be determined using reasonable means consistent with the principles and general provisions of this Agreement and of Article VII of GATT 1994 and on the basis of data available in the country of importation.

2. No customs value shall be determined under the provisions of this Article on the basis of:

(a) the selling price in the country of importation of goods produced in such country;

(b) a system which provides for the acceptance for customs purposes of the higher of two alternative values;

(c) the price of goods on the domestic market of the country of exportation;

(d) the cost of production other than computed values which have been determined for identical or similar goods in accordance with the provisions of Article 6;

(e) the price of the goods for export to a country other than the country of importation;

(f) minimum customs values; or

(g) arbitrary or fictitious values.

3. If the importer so requests, the importer shall be informed in writing of the customs value determined under the provisions of this Article and the method used to determine such value.

Article 8

1. In determining the customs value under the provisions of Article 1, there shall be added to the price actually paid or payable for the imported goods:

(a) the following, to the extent that they are incurred by the buyer but are not included in the price actually paid or payable for the goods:

(i) commissions and brokerage, except buying commissions;

(ii) the cost of containers which are treated as being one for customs purposes with the goods in question;

(iii) the cost of packing whether for labour or materials;

(b) the value, apportioned as appropriate, of the following goods and services where supplied directly or indirectly by the buyer free of charge or at reduced cost for use in connection

tavarat tai palvelut on käytetty maahantuodun tavaran valmistuksessa ja myynnissä tuonti-maahan vietäväksi, siinä määrin kuin näiden tavaroiden ja palvelusten arvo ei sisälly tava-rasta tosiasiallisesti maksettuun tai maksettavaan hintaan:

(i) maahantuotuun tavarahan sisältyvät mate-riaalit, komponentit, osat ja muut sellaiset tavarat;

(ii) työkalut, matriisit, muotit ja muut sellai-set tavarat, joita on käytetty maahantuodun tavaran valmistuksessa;

(iii) maahantuotua tavaraa valmistettaessa kulutettu materiaali;

(iv) insinöörityö, kehittäminen, taiteilijan työ, mallisuunnittelu sekä piirustukset ja luonnok-set, jotka on tehty muualla kuin tuontimaassa ja jotka tarvitaan maahantuodun tavaran val-mistamiseksi;

(c) rojalit ja lisenssimaksut, jotka liittyvät arvomäärityksen kohteena olevaan tavarahan ja jotka ostaja joutuu arvomäärityksen kohteena olevan tavaran myyntiehtojen mukaan maksa-maan joko välittömästi tai välillisesti, siinä määrin kuin nämä rojalit ja maksut eivät sisälly tosiasiallisesti maksettuun tai maksettavaan hintaan;

(d) maahantuodun tavaran myöhemmän jäl-leenmyynnin, luovutuksen tai käytön antaman tuoton arvosta se osa, joka tulee välittömästi tai välillisesti myyjälle.

2. Kansallisessa lainsäädännössään kukin jä-sen määrää, että seuraavat erät joko kokonaan tai osaksi luetaan tullausarvoon tai jätetään sen ulkopuolelle:

(a) kustannukset, jotka aiheutuvat maahan-tuodun tavaran kuljetuksesta tuontisatamaan tai -paikalle;

(b) lastaus-, purkaus-, ja käsittelykustannuk-set, jotka liittyvät maahantuodun tavaran kul-jetukseen tuontisatamaan tai -paikalle; ja

(c) vakuutuskustannukset.

3. Tosiasiallisesti maksettuun tai maksettavaan hintaan saadaan tämän artiklan nojalla tehdä lisäyksiä vain objektiivisten tai tarkistettavissa olevien tietojen perusteella.

4. Tosiasiallisesti maksettuun tai maksettavaan hintaan ei tullausarvoa määritettäessä saa teh-dä mitään muita lisäyksiä kuin ne, joita tar-koitetaan tässä artiklassa.

Artikla 9

1. Mikäli valuutan muuntaminen on tarpeen tullausarvoa määritettäessä, sovelletaan muun-

with the production and sale for export of the imported goods, to the extent that such value has not been included in the price actually paid or payable:

(i) materials, components, parts and similar items incorporated in the imported goods;

(ii) tools, dies, moulds and similar items used in the production of the imported goods;

(iii) materials consumed in the production of the imported goods;

(iv) engineering, development, artwork, de-sign work, and plans and sketches undertaken elsewhere than in the country of importation and necessary for the production of the im-ported goods;

(c) royalties and licence fees related to the goods being valued that the buyer must pay, either directly or indirectly, as a condition of sale of the goods being valued, to the extent that such royalties and fees are not included in the price actually paid or payable;

(d) the value of any part of the proceeds of any subsequent resale, disposal or use of the imported goods that accrues directly or indi-rectly to the seller.

2. In framing its legislation, each Member shall provide for the inclusion in or the exclusion from the customs value, in whole or in part, of the following:

(a) the cost of transport of the imported goods to the port or place of importation;

(b) loading, unloading and handling charges associated with the transport of the imported goods to the port or place of importation; and

(c) the cost of insurance.

3. Additions to the price actually paid or payable shall be made under this Article only on the basis of objective and quantifiable data.

4. No additions shall be made to the price actually paid or payable in determining the customs value except as provided in this Article.

Article 9

1. Where the conversion of currency is necessary for the determination of the customs

tokurssia, jonka kyseisen tuontimaan asianomaiset ovat asianmukaisesti julkistaneet ja joka heijastaa kunkin tällaisen noteerauksen voimassaoloajan mahdollisimman tarkoin tämän valuutan kaupallisissa liiketoimissa sovellettua käypää arvoa tuontimaan valuuttana ilmaistuna.

2. Muuntokursseina käytetään kurssia, joka on voimassa vienti- tai tuontiajankohtana, sen mukaan mitä kukin jäsen päättää.

Artikla 10

Asianomaiset viranomaiset käsittelevät ehdottoman luottamuksellisina kaikkia tietoja, jotka ovat luonteeltaan luottamuksellisia tai jotka on annettu luottamuksellisina tullausarvon määrittämiseksi, eivätkä he saa ilmaista niitä ilman tällaisia tietoja antaneen henkilön tai hallituksen erityislupaa, lukuun ottamatta sitä, mikä voidaan vaatia ilmaistavaksi oikeudenkäyntien yhteydessä.

Artikla 11

1. Kukin jäsen antaa lainsäädännössään maahantuojalle tai jokaiselle muulle tullien maksamisesta vastuussa olevalle henkilölle oikeuden valittaa tullausarvon määrittämisestä, ilman että tästä aiheutuu hänelle mitään rangaistusseuraamuksia.

2. Ensiasteen oikeus valittaa, ilman mitään valittamisesta aiheutuvia rangaistusseuraamuksia voi tulla tullihallintoviranomaiselle tai siitä riippumattomalle elimelle, mutta kukin jäsen antaa lainsäädännössään oikeuden valittaa tuomioistuimelle, samoin ilman mitään valittamisesta aiheutuvia rangaistusseuraamuksia.

3. Valittajalle annetaan kirjallisesti tieto valituspäätöksestä ja sen perusteluista. Samoin hänelle ilmoitetaan hänen mahdollisista jatkovalitusoikeuksistaan.

Artikla 12

GATT 1994 -sopimuksen X artiklan mukaisesti kysymyksessä oleva tuontimaa julkistaa tämän sopimuksen toimeenpanemiseksi annetut lait, asetukset, oikeuden päätökset ja yleiset hallinnolliset soveltamismääräykset.

Artikla 13

Jos maahantuodun tavaran arvonmäärittä-

value, the rate of exchange to be used shall be that duly published by the competent authorities of the country of importation concerned and shall reflect as effectively as possible, in respect of the period covered by each such document of publication, the current value of such currency in commercial transactions in terms of the currency of the country of importation.

2. The conversion rate to be used shall be that in effect at the time of exportation or the time of importation, as provided by each Member.

Article 10

All information which is by nature confidential or which is provided on a confidential basis for the purposes of customs valuation shall be treated as strictly confidential by the authorities concerned who shall not disclose it without the specific permission of the person or government providing such information, except to the extent that it may be required to be disclosed in the context of judicial proceedings.

Article 11

1. The legislation of each Member shall provide in regard to a determination of customs value for the right of appeal, without penalty, by the importer or any other person liable for the payment of the duty.

2. An initial right of appeal without penalty may be to an authority within the customs administration or to an independent body, but the legislation of each Member shall provide for the right of appeal without penalty to a judicial authority.

3. Notice of the decision on appeal shall be given to the appellant and the reasons for such decision shall be provided in writing. The appellant shall also be informed of any rights of further appeal.

Article 12

Laws, regulations, judicial decisions and administrative rulings of general application giving effect to this Agreement shall be published in conformity with Article X of GATT 1994 by the country of importation concerned.

Article 13

If, in the course of determining the customs

sen yhteydessä käy välttämättömäksi lykätä tullausarvon lopullista määrittystä, tulliviranomainen luovuttaa tästä huolimatta tavaran maahantuojalle, mikäli tämä pyydettyä antaa riittävän, tavarasta mahdollisesti perittävät lopulliset tullimaksut kattavan takuun joko vakuutena, talletuksena tai jollakin muulla sopivaksi katsotulla tavalla. Kukin jäsen sisällyttää lainsäädäntöönsä tällaisia tapauksia koskevia määräyksiä.

Artikla 14

Tämän sopimuksen I liitteen huomautukset ovat erottamaton osa tästä sopimuksesta. Tämän sopimuksen artikloja on luettava ja sovellettava yhdessä niihin kuhunkin liittyvien huomautusten kanssa. Myös II ja III liitteet ovat erottamaton osa tätä sopimusta.

Artikla 15

1. Tässä sopimuksessa

(a) ”maahantuodun tavaran tullausarvo” tarkoittaa tavaran arvoa, jonka perusteella maahantuodusta tavarasta kannetaan arvotulli;

(b) käsite ”tuontimaa” tarkoittaa maata tai tullialuetta, johon tavarat tuodaan;

(c) ”tuotettu” sisältää myös merkitykset viljely, valmistettu ja kaivettu esiin maaperästä.

2. (a) Tässä sopimuksessa sanonta ”samanlainen tavara” tarkoittaa tavaraa, joka on samanlainen kaikissa suhteissa, mukaan luettuna tavaran fyysiset ominaisuudet, laatu ja maine. Pienehköt ulkoiset erot eivät estä pitämästä samanlaisena tavaraa, joka muutoin on määritelmän mukainen.

(b) Tässä sopimuksessa sanonta ”vastaavanlainen tavara” tarkoittaa tavaraa, joka on samanlainen kaikissa suhteissa on ominaisuuksiltaan ja aineosiltaan niin samantapainen, että se voi täyttää samat tehtävät ja olla kaupallisesti vaihdettavissa. Tavaran laatu, maine ja tavaramerkki ovat tekijöitä, jotka on otettava huomioon ratkaistaessa onko tavara vastaavanlainen.

(c) Sanonnat ”samanlainen tavara” ja ”vastaavanlainen tavara” eivät tarkoita tavaraa, johon sisältyy tai josta heijastuu, aina tapauksesta riippuen, insinööryötä, kehittelyä, taiteilijan työtä, mallisuunnittelua sekä piirustuksia tai luonnoksia, joiden johdosta ei ole tehty

value of imported goods, it becomes necessary to delay the final determination of such customs value, the importer of the goods shall nevertheless be able to withdraw them from customs if, where so required, the importer provides sufficient guarantee in the form of a surety, a deposit or some other appropriate instrument, covering the ultimate payment of customs duties for which the goods may be liable. The legislation of each Member shall make provisions for such circumstances.

Article 14

The notes at Annex I to this Agreement form an integral part of this Agreement and the Articles of this Agreement are to be read and applied in conjunction with their respective notes. Annexes II and III also form an integral part of this Agreement.

Article 15

1. In this Agreement:

(a) ”customs value of imported goods” means the value of goods for the purposes of levying ad valorem duties of customs on imported goods;

(b) ”country of importation” means country or customs territory of importation; and

(c) ”produced” includes grown, manufactured and mined.

2. In this Agreement:

(a) ”identical goods” means goods which are the same in all respects, including physical characteristics, quality and reputation. Minor differences in appearance would not preclude goods otherwise conforming to the definition from being regarded as identical;

(b) ”similar goods” means goods which, although not alike in all respects, have like characteristics and like component materials which enable them to perform the same functions and to be commercially interchangeable. The quality of the goods, their reputation and the existence of a trademark are among the factors to be considered in determining whether goods are similar;

(c) the terms ”identical goods” and ”similar goods” do not include, as the case may be, goods which incorporate or reflect engineering, development, artwork, design work, and plans and sketches for which no adjustment has been made under paragraph 1(b)(iv) of Article 8

arvonoikaisua 8 artiklan 1 (b)(iv) kohdan mukaan sen vuoksi, että nämä työt oli tehty tuontimaassa.

(d) Tavaraa ei katsota ”samanlaisiksi tavaraksi” tai ”vastaavanlaisiksi tavaraksi”, ellei sitä ole tuotettu samassa maassa kuin arvonnäilyksen kohteena oleva tavara.

(e) Eri henkilöiden valmistama tavara otetaan huomioon vain, ellei ole samanlaista tai vastaavanlaista tavaraa, tapauksesta riippuen, jonka olisi valmistanut sama henkilö kuin arvonnäilyksen kohteena olevan tavarana.

3. Sanonta ”samaa tavaruokkaan tai -lajiin kuuluva tavara” tarkoittaa tässä sopimuksessa tavaraa, joka kuuluu jonkin erityisen teollisuushaaran tai -sektorin valmistamaan tavaryhmään tai -valikoimaan. Sanonta kattaa myös saman- tai vastaavanlaisen tavarana.

4. Tätä sopimusta sovellettaessa henkilöiden katsotaan olevan riippuvuussuhteessa ainoastaan jos

(a) he ovat toimihenkilöitä tai hallintoelinten jäseniä toistensa likeyrityksissä;

(b) heidän katsotaan juridisesti olevan liikekumppaneita;

(c) he ovat työnantaja ja työntekijä;

(d) joku välittömästi tai välillisesti omistaa, valvoo tai pitää hallussaan 5 prosenttia tai sitä enemmän molempien osapuolten liikkeeseen lasketuista äänioikeutetuista osakkeista tai osuuksista;

(e) toinen heistä valvoo toista joko välittömästi tai välillisesti;

(f) molempia heistä valvoo joko välittömästi tai välillisesti kolmas osapuoli;

(g) he yhdessä valvovat kolmatta osapuolta joko välittömästi tai välillisesti;

(h) he ovat saman perheen jäseniä.

5. Sellaisten henkilöiden, jotka ovat liiketoimissaan keskenään sidoksissa siten, että toinen toimii toisen yksinedustajana, yksinmyyjänä tai toimiluvan haltijana, käytettäköön mitä nimitystä tahansa, katsotaan olevan riippuvuussuhteisia ainoastaan, jos he tämän artiklan 4 kohdassa esitettyjen arviointiperiaatteiden mukaan kuuluvat siinä tarkoitettuihin henkilöihin.

Artikla 16

Esitettyään kirjallisen pyynnön maahantuojalla on oikeus saada tuontimaan tulliviranomaisilta kirjallinen selvitys siitä, miten hänen maahantuomansa tavarana tullausarvo on määritetty.

because such elements were undertaken in the country of importation;

(d) goods shall not be regarded as ”identical goods” or ”similar goods” unless they were produced in the same country as the goods being valued;

(e) goods produced by a different person shall be taken into account only when there are no identical goods or similar goods, as the case may be, produced by the same person as the goods being valued.

3. In this Agreement ”goods of the same class or kind” means goods which fall within a group or range of goods produced by a particular industry or industry sector, and includes identical or similar goods.

4. For the purposes of this Agreement, persons shall be deemed to be related only if:

(a) they are officers or directors of one another’s businesses;

(b) they are legally recognized partners in business;

(c) they are employer and employee;

(d) any person directly or indirectly owns, controls or holds 5 per cent or more of the outstanding voting stock or shares of both of them;

(e) one of them directly or indirectly controls the other;

(f) both of them are directly or indirectly controlled by a third person;

(g) together they directly or indirectly control a third person; or

(h) they are members of the same family.

5. Persons who are associated in business with one another in that one is the sole agent, sole distributor or sole concessionaire, however described, of the other shall be deemed to be related for the purposes of this Agreement if they fall within the criteria of paragraph 4.

Article 16

Upon written request, the importer shall have the right to an explanation in writing from the customs administration of the country of importation as to how the customs value of the importer’s goods was determined.

Artikla 17

Minkään tässä sopimuksessa ei saa tulkita rajoittavan tai asettavan kyseenalaiseksi tulliviranomaisten oikeuksia tarkistaa viranomaisia tyydyttävällä tavalla kaikkien arvomääritystä varten esitettyjen lausuntojen, asiakirjojen tai selvitysten oikeellisuus ja täsmällisyys.

OSA II

HALLINTO, NEUVOTTELUT JA
RIITOJEN RATKAISEMINEN

Artikla 18

Instituutiot

Tällä sopimuksella perustetaan

1. Tullausarvokomitea (tässä sopimuksessa ”komitea”), joka koostuu tämän sopimuksen jokaisen jäsenen edustajista. Komitea valitsee itselleen puheenjohtajan ja kokoontuu yleensä kerran vuodessa tai siten kuin tämän sopimuksen muut asiaa koskevat määräykset edellyttävät, suodakseen tämän sopimuksen jäsenille tilaisuuden neuvotella asioista, jotka koskevat tämän sopimuksen kunkin jäsenen tullausarvojärjestelmän hallintoa, sikäli kuin se voi vaikuttaa tämän sopimuksen soveltamiseen tai edistää sen tavoitteita, sekä suorittaakseen muut mahdolliset jäsenten sille osoittamat tehtävät. Komitean sihteeristönä toimii WTO:n sihteeristö.

2. Tekninen tullausarvokomitea (tässä sopimuksessa ”tekninen komitea”), joka huolehtii Tulliyhteistyöneuvoston (tässä sopimuksessa ”CCC”) alaisena II liitteessä selostetuista velvoitteistaan toimien mainitussa liitteessä esitettyjen menettelytapasäännösten mukaisesti.

Artikla 19

Neuvottelut ja riitojen ratkaiseminen

1. Ellei tässä sopimuksessa muuta määrätä, riitojen ratkaisemisesta koskevaa sopimusta sovelletaan tämän sopimuksen mukaisiin neuvotteluihin ja riitojen ratkaisemiseen.

2. Jos joku jäsen katsoo, että jokin sille välittömästi tai välillisesti tämän sopimuksen perusteella kuuluva etu mitätöityy tai vaaran-

Article 17

Nothing in this Agreement shall be construed as restricting or calling into question the rights of customs administrations to satisfy themselves as to the truth or accuracy of any statement, document or declaration presented for customs valuation purposes.

PART II

ADMINISTRATION, CONSULTATIONS
AND DISPUTE SETTLEMENT

Article 18

Institutions

1. There is hereby established a Committee on Customs Valuation (referred to in this Agreement as ”the Committee”) composed of representatives from each of the Members. The Committee shall elect its own Chairman and shall normally meet once a year, or as is otherwise envisaged by the relevant provisions of this Agreement, for the purpose of affording Members the opportunity to consult on matters relating to the administration of the customs valuation system by any Member as it might affect the operation of this Agreement or the furtherance of its objectives and carrying out such other responsibilities as may be assigned to it by the Members. The WTO Secretariat shall act as the secretariat to the Committee.

2. There shall be established a Technical Committee on Customs Valuation (referred to in this Agreement as ”the Technical Committee”) under the auspices of the Customs Co-operation Council (referred to in this Agreement as ”the CCC”), which shall carry out the responsibilities described in Annex II to this Agreement and shall operate in accordance with the rules of procedure contained therein.

Article 19

Consultations and Dispute Settlement

1. Except as otherwise provided herein, the Dispute Settlement Understanding is applicable to consultations and the settlement of disputes under this Agreement.

2. If any Member considers that any benefit accruing to it, directly or indirectly, under this Agreement is being nullified or impaired, or

tuu tai että tämän sopimuksen jonkin tavoitteen saavuttaminen estyy jonkun toisen jäsenen tai joidenkin toisten jäsenten toimenpiteiden takia, se voi, päästääkseen asiassa jäseniä keskinäisesti tyydyttävään ratkaisuun, pyytää neuvottelija kyseisen jäsenen tai kyseisten jäsenten kanssa. Kukin jäsen harkitsee myönteisesti toisen jäsenen esittämää neuvottelupyynn- töä.

3. Tekninen komitea antaa pyynnöstä neuvoja ja apua neuvottelujäsenille.

4. Paneeli, joka on asetettu tutkimaan tämän sopimuksen määräyksiä koskevaa riitaa voi riitaosapuolen pyynnöstä tai omasta aloitteestaan kehottaa teknistä komiteaa tutkimaan kaikkia teknistä harkintaa vaativia kysymyksiä. Paneeli päättää teknisen komitean erityistä riitaa koskevat perusehdot ja asettaa ajan teknisen komitean raportin saamiselle. Paneeli ottaa huomioon teknisen komitean raportin. Siinä tapauksessa, että tekninen komitea ei pääse yhteisymmärryksen tässä kohdassa mainitusta asiasta, paneelin tulisi suoda riitaosa- puolille mahdollisuus ilmaista kysymystä koskevia näkemyksiään paneelille.

5. Paneelin toimittamaa luottamuksellista tietoa ei tuoda ilmi ilman tietoa toimittavan henkilön, elimen tai viranomaisen muodollista valtuutusta. Mikäli tällaista tietoa paneelilta pyydetään, mutta paneeli ei salli tällaisen tiedon julkistamista, tehdään, tiedon toimittaneen henkilön, elimen tai viranomaisen valtuutuksella, julkinen yhteenveto.

that the achievement of any objective of this Agreement is being impeded, as a result of the actions of another Member or of other Members, it may, with a view to reaching a mutually satisfactory solution of this matter, request consultations with the Member or Members in question. Each Member shall afford sympathetic consideration to any request from another Member for consultations.

3. The Technical Committee shall provide, upon request, advice and assistance to Members engaged in consultations.

4. At the request of a party to the dispute, or on its own initiative, a panel established to examine a dispute relating to the provisions of this Agreement may request the Technical Committee to carry out an examination of any questions requiring technical consideration. The panel shall determine the terms of reference of the Technical Committee for the particular dispute and set a time period for receipt of the report of the Technical Committee. The panel shall take into consideration the report of the Technical Committee. In the event that the Technical Committee is unable to reach consensus on a matter referred to it pursuant to this paragraph, the panel should afford the parties to the dispute an opportunity to present their views on the matter to the panel.

5. Confidential information provided to the panel shall not be disclosed without formal authorization from the person, body or authority providing such information. Where such information is requested from the panel but release of such information by the panel is not authorized, a non-confidential summary of this information, authorized by the person, body or authority providing the information, shall be provided.

OSA III

ERITYIS- JA ERILLISKOHTELU

Artikla 20

1. Kehitysmaajäsenet, jotka eivät ole 12. huhtikuuta 1979 tehdyn tullitariffeja ja kauppaa koskevan yleissopimuksen VII artiklan soveltamissopimuksen osapuolia, voivat lykätä sopimuksen määräysten soveltamista enintään viisi vuotta siitä, kun WTO-sopimus on tullut

PART III

SPECIAL AND DIFFERENTIAL TREATMENT

Article 20

1. Developing country Members not party to the Agreement on Implementation of Article VII of the General Agreement on Tariffs and Trade done on 12 April 1979 may delay application of the provisions of this Agreement for a period not exceeding five years from the

voimaan tällaisten jäsenten alueella. Kehitysmaajäsenet, jotka päättävät lykätä tämän sopimuksen soveltamista, ilmoittavat siitä asianmukaisesti WTO:n pääjohtajalle.

2. Sen lisäksi mitä edellä olevassa 1 kohdassa on sanottu, kehitysmaajäsenet, jotka eivät ole tullitariffeja ja kauppaa koskevan yleissopimuksen VII artiklan soveltamissopimuksen osapuolia, voivat lykätä 1 artiklan 2 (b)(iii) kohdan ja 6 artiklan määräysten soveltamista enintään kolme vuotta siitä, jolloin ne ovat alkaneet soveltaa tämän sopimuksen kaikkia muita määräyksiä. Kehitysmaajäsenet, jotka päättävät lykätä tässä kohdassa mainittujen määräysten soveltamista, ilmoittavat siitä asianmukaisesti WTO:n pääjohtajalle.

3. Teollisuusmaajäsenet antavat pyynnöstä teknistä apua kehitysmaajäsenille keskinäisesti sovituin ehdoin. Tältä pohjalta teollisuusmaajäsenet laativat teknistä apua koskevia ohjelmia, jotka voivat sisältää *muun muassa* henkilökunnan koulutusta, apua käytännön soveltamistoimien valmistelussa, mahdollisuuksia tutustua arvonmäärittämenetelmiin sekä ohjausta tämän sopimuksen määräysten soveltamisessa.

date of entry into force of the WTO Agreement for such Members. Developing country Members who choose to delay application of this Agreement shall notify the Director-General of the WTO accordingly.

2. In addition to paragraph 1, developing country Members not party to the Agreement on Implementation of Article VII of the General Agreement on Tariffs and Trade done on 12 April 1979 may delay application of paragraph 2(b)(iii) of Article 1 and Article 6 for a period not exceeding three years following their application of all other provisions of this Agreement. Developing country Members that choose to delay application of the provisions specified in this paragraph shall notify the Director-General of the WTO accordingly.

3. Developed country Members shall furnish, on mutually agreed terms, technical assistance to developing country Members that so request. On this basis developed country Members shall draw up programmes of technical assistance which may include, *inter alia*, training of personnel, assistance in preparing implementation measures, access to sources of information regarding customs valuation methodology, and advice on the application of the provisions of this Agreement.

OSA IV

LOPPUMÄÄRÄYKSET

Artikla 21

Varaumat

Tämän sopimuksen mihinkään määräykseen ei voi tehdä varaumia ilman muiden jäsenten suostumusta.

Artikla 22

Kansallinen lainsäädäntö

1. Jokaisen jäsenen on varmistettava, että sen lait, säännökset ja hallinnolliset menettelyt ovat tämän sopimuksen määräysten mukaisia viimeistään siitä ajankohdasta lähtien kun kyseisen jäsenen tulee soveltaa tämän sopimuksen määräyksiä.

2. Jokainen jäsen tiedottaa komitealle kaikista sellaisista lakiensa ja säännöksiensä muutoksista, jotka liittyvät tähän sopimukseen sekä näiden lakien ja säännösten soveltamisessa tapahtuneista muutoksista.

PART IV

FINAL PROVISIONS

Article 21

Reservations

Reservations may not be entered in respect of any of the provisions of this Agreement without the consent of the other Members.

Article 22

National Legislation

1. Each Member shall ensure, not later than the date of application of the provisions of this Agreement for it, the conformity of its laws, regulations and administrative procedures with the provisions of this Agreement.

2. Each Member shall inform the Committee of any changes in its laws and regulations relevant to this Agreement and in the administration of such laws and regulations.

Artikla 23

Tarkastelu

Komitea tarkastelee vuosittain tämän sopimuksen soveltamista ja toimintaa ottaen huomioon sen tavoitteet. Komitea tiedottaa vuosittain tavarakauppaneuvostolle ajanjakson kuluessa tapahtuneesta kehityksestä, jota tämä tarkastelu koskee.

Artikla 24

Sihteeristö

Tämä sopimuksen sihteeristönä toimii WTO:n sihteeristö lukuun ottamatta tekniselle komitealle erityisesti määrättyjä tehtäviä, joiden osalta sihteeristönä toimii CCC:n sihteeristö.

Article 23

Review

The Committee shall review annually the implementation and operation of this Agreement taking into account the objectives thereof. The Committee shall annually inform the Council for Trade in Goods of developments during the period covered by such reviews.

Article 24

Secretariat

This Agreement shall be serviced by the WTO Secretariat except in regard to those responsibilities specifically assigned to the Technical Committee, which will be serviced by the CCC Secretariat.

LIITE I

TULKINTAAN LIITTYVÄT
HUOMAUTUKSET*Yleinen huomautus**Arvonmäärittämissuunnitelmien soveltamisjärjestys*

1. 1—7 artiklat, molemmat artiklat mukaan lukien, määrittelevät, millä tavoin maahan tuodun tavaran tullausarvo määritetään tämän sopimuksen määräysten mukaan. Arvonmäärittämissuunnitelmat on esitetty siinä järjestyksessä, jossa niitä sovelletaan. Ensimmäinen arvonmäärittämissuunnitelma on selostettu 1 artiklassa. Maahan tuodun tavaran arvo määritetään tämän artiklan määräysten mukaan aina, kun siinä selostetut edellytykset toteutuvat.

2. Mikäli tullausarvoa ei voida määrittää 1 artiklan määräysten mukaan, se määritetään käymällä läpi järjestyksessä seuraavat artiklat, kunnes tullaan ensimmäiseen sellaiseen artiklaan, jonka mukaan tullausarvo voidaan määrittää. Lukuun ottamatta 4 artiklan määräyksiä, soveltamisjärjestyksessä välittömästi seuraavan artiklan määräyksiä voidaan soveltaa ainoastaan, mikäli tullausarvoa ei voida määrittää jonkin tietyn artiklan määräysten mukaan.

3. Ellei maahantuojia pyydä 5 ja 6 artiklojen soveltamista päinvastaisessa järjestyksessä, noudatetaan normaalia soveltamisjärjestystä. Jos maahantuojia pyytää 5 ja 6 artiklojen soveltamista päinvastaisessa järjestyksessä, mutta tullausarvon määrittäminen 6 artiklan mukaan osoittautuu mahdottomaksi, tullausarvo määritetään 5 artiklan määräysten mukaan, mikäli se on mahdollista.

4. Mikäli tullausarvoa ei voida määrittää 1—6 artiklojen määräysten mukaan, molemmat mainitut artiklat mukaan lukien, arvo vahvistetaan soveltamalla 7 artiklan määräyksiä.

Yleisesti hyväksytyjen kirjanpitoperiaatteiden soveltaminen

1. ”Yleisesti hyväksytyt kirjanpitoperiaat-

ANNEX I

INTERPRETATIVE NOTES

*General Note**Sequential Application of Valuation Methods*

1. Articles 1 through 7 define how the customs value of imported goods is to be determined under the provisions of this Agreement. The methods of valuation are set out in a sequential order of application. The primary method for customs valuation is defined in Article 1 and imported goods are to be valued in accordance with the provisions of this Article whenever the conditions prescribed therein are fulfilled.

2. Where the customs value cannot be determined under the provisions of Article 1, it is to be determined by proceeding sequentially through the succeeding Articles to the first such Article under which the customs value can be determined. Except as provided in Article 4, it is only when the customs value cannot be determined under the provisions of a particular Article that the provisions of the next Article in the sequence can be used.

3. If the importer does not request that the order of Articles 5 and 6 be reversed, the normal order of the sequence is to be followed. If the importer does so request but it then proves impossible to determine the customs value under the provisions of Article 6, the customs value is to be determined under the provisions of Article 5, if it can be so determined.

4. Where the customs value cannot be determined under the provisions of Articles 1 through 6 it is to be determined under the provisions of Article 7.

Use of Generally Accepted Accounting Principles

1. ”Generally accepted accounting

teet” tarkoittavat sellaisia tunnettuja periaatteita, jotka on jossakin maassa tiettyinä ajankohdina yksimielisesti hyväksytty tai joita viranomaiset oleellisesti osin kannattavat ja jotka määrittävät, mitkä taloudelliset voimavarat ja velvoitteet tulisi kirjata varoiksi ja veloiksi, millaiset varoissa ja veloissa tapahtuneet muutokset tulisi kirjata, millä tavoin varat ja velat sekä niissä tapahtuneet muutokset tulisi laskea, mitä tietoja tulisi ilmaista ja millä tavoin sekä mitä laskelmia ja taseita tulisi laatia. Nämä normit voivat olla laaja-alaisia, yleisesti sovellettavia periaatteita yhtä hyvin kuin yksityiskohtaisia käytännön ohjeita ja menettelytapoja.

2. Tämä sopimuksen tarkoitusperiä ajatellen kukin jäsen käyttää hyväkseen tietoja, jotka on laadittu sen maan yleisesti hyväksytyjen kirjanpitoperiaatteiden mukaisesti, jota kulloinkin kysymyksessä oleva artikla edellyttää. Esimerkiksi 5 artiklan edellyttämät tavanomainen voitto ja yleiskulut määritettäisiin käyttämällä tuontimaassa yleisesti hyväksytyjen kirjanpitoperiaatteiden mukaan laadittuja tietoja. Toisaalta 6 artiklan edellyttämät tavanomainen voitto ja yleiskulut määritettäisiin tavaroiden tuotantomaassa yleisesti hyväksytyjen kirjanpitoperiaatteiden mukaan laadittujen tietojen perusteella. Lisäesimerkkinä voidaan mainita, että 8 artiklan 1 (b)(ii) kohdassa tarkoitettu, tuontimaassa syntynyt erä määritettäisiin käyttämällä hyväksi kyseisessä tuontimaassa yleisesti hyväksytyjen kirjanpitoperiaatteiden mukaan laadittuja tietoja.

principles” refers to the recognized consensus or substantial authoritative support within a country at a particular time as to which economic resources and obligations should be recorded as assets and liabilities, which changes in assets and liabilities should be recorded, how the assets and liabilities and changes in them should be measured, what information should be disclosed and how it should be disclosed, and which financial statements should be prepared. These standards may be broad guidelines of general application as well as detailed practices and procedures.

2. For the purposes of this Agreement, the customs administration of each Member shall utilize information prepared in a manner consistent with generally accepted accounting principles in the country which is appropriate for the Article in question. For example, the determination of usual profit and general expenses under the provisions of Article 5 would be carried out utilizing information prepared in a manner consistent with generally accepted accounting principles of the country of importation. On the other hand, the determination of usual profit and general expenses under the provisions of Article 6 would be carried out utilizing information prepared in a manner consistent with generally accepted accounting principles of the country of production. As a further example, the determination of an element provided for in paragraph 1(b)(ii) of Article 8 undertaken in the country of importation would be carried out utilizing information in a manner consistent with the generally accepted accounting principles of that country.

Huomautus artiklaan 1

Tosiasiassa maksettu tai maksettava hinta

Tosiasiassa maksettu tai maksettava hinta tarkoittaa kokonaismaksua, jonka ostaja on maksanut tai maksaa maahantuodusta tavarasta myyjälle tai myyjän hyväksi. Maksun ei välttämättä tarvitse tapahtua rahansiirtona. Maksu voidaan suorittaa remburssilla tai siirtokelepoisilla arvopapereilla. Maksu voi tapahtua välittömästi tai välillisesti. Esimerkkinä ostajan välillisestä maksusuorituksesta voidaan mainita, että ostaja maksaa myyjän velan tai osan siitä.

Note to Article 1

Price Actually Paid or Payable

1. The price actually paid or payable is the total payment made or to be made by the buyer to or for the benefit of the seller for the imported goods. The payment need not necessarily take the form of a transfer of money. Payment may be made by way of letters of credit or negotiable instruments. Payment may be made directly or indirectly. An example of an indirect payment would be the settlement by the buyer, whether in whole or in part, of a debt owed by the seller.

Ostajan omaan lukuunsa suorittamia toimia — lukuun ottamatta sellaisia, joiden johdosta tulee 8 artiklan mukaan tehdä oikaisu — ei katsota myyjälle suoritetuiksi välillisiksi maksuiksi, vaikka niiden voitaisiinkin katsoa hyödyttävän myyjää. Tullausarvoa määritettäessä tällaisten toimenpiteiden aiheuttamia kustannuksia ei näin ollen lisätä tosiasiasa maksettuun tai maksettavaan hintaa.

Seuraavat kulut ja kustannukset eivät kuulu tullausarvoon edellyttäen, että ne ovat erotettavissa hinnasta, joka maahantuodusta tavaran tosiasiasa on maksettu tai maksetaan:

(a) rakennus-, asennus-, kokoonpano- ja huoltokustannukset sekä tekninen apu, mikäli nämä palvelut on tehty maahantuonnin jälkeen ja mikäli ne kohdistuvat sellaisiin maahantuotuihin tavaroihin kuten teollisuuslaitoksiin, koneisiin tai laitteistoihin;

(b) tuonnin jälkeen syntyneet kuljetuskustannukset;

(c) tuontimaassa perittävät tullit ja verot.

Tosiasiasa maksettu tai maksettava hinta tarkoittaa maahantuodun tavarain hintaa. Näin ollen ostajan myyjälle suorittaneet osingot tai muut sellaiset maksut, jotka eivät koske maahantuotua tavaraa, eivät kuulu tullausarvoon.

Kohta 1(a)(iii)

Rajoituksia, jotka eivät aiheuta tosiasiasa maksetun tai maksettavan hinnan hylkäämistä tullausarvoa määritettäessä, ovat muun muassa sellaiset, jotka eivät oleellisesti vaikuta tavarain arvoon. Esimerkkinä tällaisista rajoituksista olisi tapaus, jolloin autojen myyjä vaatii, ettei ostaja saa jälleenmyydä autoja eikä asettaa niitä näytille ennen määrättyä päivää, jolloin mallivuosi alkaa.

Kohta 1(b)

Jos myynti tai hinta on riippuvainen ehdosta tai suorituksesta, jonka arvoa ei voida määrittää arvonmäärityksen kohteena olevan tavarain osalta, kauppa-arvoa ei hyväksytä tullausarvoa määritettäessä. Seuraavassa eräitä esimerkkejä tästä:

(a) myyjä määrää maahantuodulle tavaralle hinnan sillä edellytyksellä, että ostaja ostaa häneltä myös muita tuotteita määrätty paljoudet;

2. Activities undertaken by the buyer on the buyer's own account, other than those for which an adjustment is provided in Article 8, are not considered to be an indirect payment to the seller, even though they might be regarded as of benefit to the seller. The costs of such activities shall not, therefore, be added to the price actually paid or payable in determining the customs value.

3. The customs value shall not include the following charges or costs, provided that they are distinguished from the price actually paid or payable for the imported goods:

(a) charges for construction, erection, assembly, maintenance or technical assistance, undertaken after importation on imported goods such as industrial plant, machinery or equipment;

(b) the cost of transport after importation;

(c) duties and taxes of the country of importation.

4. The price actually paid or payable refers to the price for the imported goods. Thus the flow of dividends or other payments from the buyer to the seller that do not relate to the imported goods are not part of the customs value.

Paragraph 1(a)(iii)

Among restrictions which would not render a price actually paid or payable unacceptable are restrictions which do not substantially affect the value of the goods. An example of such restrictions would be the case where a seller requires a buyer of automobiles not to sell or exhibit them prior to a fixed date which represents the beginning of a model year.

Paragraph 1(b)

1. If the sale or price is subject to some condition or consideration for which a value cannot be determined with respect to the goods being valued, the transaction value shall not be acceptable for customs purposes. Some examples of this include:

(a) the seller establishes the price of the imported goods on condition that the buyer will also buy other goods in specified quantities;

(b) maahantuodun tavarahan hinta on riippuvainen siitä, millä hinnalla tai millä hinnoilla maahantuodun tavarahan ostaja myy muita tuotteita maahantuodun tavarahan myyjälle;

(c) hinta on määrätty käyttämällä maksumuotoa, joka ei liity maahantuotuun tavarahan. Näin on asianlaita esimerkiksi, jos maahantuotu tavara on puolivalmiste, jonka myyjä on toimittanut sillä ehdolla, että hän vastaanottaa tietyn määrän valmista tuotetta.

Maahantuodun tavarahan tuottamiseen tai markkinointiin liittyvät ehdot tai suoritukset eivät kuitenkaan aiheuta kauppaa-arvon hylkäämistä tullausarvoa määritettäessä. Esimerkiksi se seikka, että ostaja toimittaa myyjälle tuontimaassa tehtyä insinööriötä ja suunnitelmia, ei aiheuta kauppaa-arvon hylkäämistä 1 artiklaa sovellettaessa. Samoin jos ostaja suorittaa omaan lukuunsa, vaikkakin myyjän kanssa tekemänsä sopimuksen perusteella, maahantuodun tavarahan markkinointiin liittyviä toimia, näiden toimenpiteiden arvo ei kuulu tullausarvoon eikä kauppaa-arvoa niiden johdosta hylätä tullausarvoa määritettäessä.

Kohta 2

1. 1 artiklan 2(a) ja 2(b) kohdissa on erilaisia keinoja, joilla voidaan todeta kauppaa-arvon hyväksyttävyyttä.

2. 2(a) kohta edellyttää, että mikäli ostaja ja myyjä ovat keskenään riippuvuussuhteessa, tutkitaan millaisissa olosuhteissa myynti on tapahtunut ja hyväksytään kauppaa-arvo tullausarvoksi, jos riippuvuussuhde ei ole vaikuttanut hintaan. Tarkoituksena ei ole, että olosuhteet tutkintaan kaikissa tapauksissa, jolloin ostaja ja myyjä ovat keskenään riippuvuussuhteessa. Tällainen tutkimus on tarpeen ainoastaan silloin, kun epäillään voidaanko hinta hyväksyä. Mikäli tulliviranomaiset eivät epäile hinnan hyväksyttävyyttä, hinta olisi hyväksyttävä pyytämättä maahantuojalta lisätietoja. Tulliviranomaiset ovat esimerkiksi voineet jo aikaisemmin tutkia riippuvuussuhteen tai heillä saattaa olla jo ennestään yksityiskohtaiset tiedot ostajasta ja myyjästä. Tällaisen tutkimuksen tai tällaisten tietojen johdosta he saattavat jo olla vakuuttuneet siitä, että riippuvuussuhde ei ole vaikuttanut hintaan.

3. Mikäli tulliviranomainen ei voi hyväksyä kauppaa-arvoa tutkimatta asiaa tarkemmin,

(b) the price of the imported goods is dependent upon the price or prices at which the buyer of the imported goods sells other goods to the seller of the imported goods;

(c) the price is established on the basis of a form of payment extraneous to the imported goods, such as where the imported goods are semi-finished goods which have been provided by the seller on condition that the seller will receive a specified quantity of the finished goods.

2. However, conditions or considerations relating to the production or marketing of the imported goods shall not result in rejection of the transaction value. For example, the fact that the buyer furnishes the seller with engineering and plans undertaken in the country of importation shall not result in rejection of the transaction value for the purposes of Article 1. Likewise, if the buyer undertakes on the buyer's own account, even though by agreement with the seller, activities relating to the marketing of the imported goods, the value of these activities is not part of the customs value nor shall such activities result in rejection of the transaction value.

Paragraph 2

1. Paragraphs 2(a) and 2(b) provide different means of establishing the acceptability of a transaction value.

2. Paragraph 2(a) provides that where the buyer and the seller are related, the circumstances surrounding the sale shall be examined and the transaction value shall be accepted as the customs value provided that the relationship did not influence the price. It is not intended that there should be an examination of the circumstances in all cases where the buyer and the seller are related. Such examination will only be required where there are doubts about the acceptability of the price. Where the customs administration have no doubts about the acceptability of the price, it should be accepted without requesting further information from the importer. For example, the customs administration may have previously examined the relationship, or it may already have detailed information concerning the buyer and the seller, and may already be satisfied from such examination or information that the relationship did not influence the price.

3. Where the customs administration is unable to accept the transaction value without

maahantuojalle tulisi antaa tilaisuus toimittaa sellaiset yksityiskohtaiset tiedot, jotka ovat tarpeen, jotta tulliviranomainen voi tutkia, millaisissa olosuhteissa myynti on tapahtunut. Voidakseen ratkaista, onko riippuvuussuhde vaikuttanut hintaan, tulliviranomaisen tulisi tällaisessa tapauksessa olla valmis tutkimaan asiaan vaikuttavat seikat kyseisen liiketoimen osalta, muun muassa sen, millä tavoin ostaja ja myyjä ovat järjestäneet liikesuhteensa ja miten kyseiseen hintaan on päädytty. Mikäli voidaan todeta, että vaikka ostaja ja myyjä ovat riippuvuussuhteessa 15 artiklan määräysten perusteella, he ostavat toisiltaan ja myyvät toisilleen aivan kuin riippuvuussuhdetta ei olisi, tämä osoittaa, että riippuvuussuhde ei ole vaikuttanut hintaan. Esimerkkinä tästä seuraava: Jos hinta olisi määrätty kyseisen elinkeinoalan normaaleja hinnoitteluperiaatteita noudattaen tai samalla tavalla kuin myyjä määrää hinnat hänestä riippumattomille ostajille, tämä osoittaisi, että riippuvuussuhde ei ole vaikuttanut hintaan. Toisena esimerkkinä voi olla tapaus, jolloin osoitetaan, että hinta kattaa kaikki kustannukset sekä voiton, joka vastaa yrityksen sellaista yleisvoittoa, jonka se on saavuttanut edustavaksi katsottavan ajan kuluessa (esimerkiksi vuodessa) myydessään samaan tavaraluokkaan tai -lajiin kuuluvaa tavaraa. Tämä osoittaisi myös, että riippuvuussuhde ei ole vaikuttanut hintaan.

4. 2 (b) kohta edellyttää, että maahantuojaa saa tilaisuuden osoittaa, että kauppa-arvo on hyvin lähellä tulliviranomaisen aikaisemmin hyväksymää testiarvoa ja että kauppa-arvo sen johdosta on hyväksyttävissä 1 artiklan määräysten mukaisesti. Mikäli 2 (b) kohdan tarkoittama testitulokset on myönteinen, ei tarvitse tutkia 2 (a) kohdan tarkoittamaa hintavaikutusta. Jos tulliviranomaisella on ennestään riittävät ja sitä tyydyttävät tiedot, niin että se voi ilman yksityiskohtaisia lisätiedusteluja todeta, että jokin 2 (b) kohdassa tarkoitetuista testeistä on antanut myönteisen tuloksen, tulliviranomaisella ei ole syytä vaatia maahantuojaa osoittamaan, että vertailutulos pitää paikkansa. 2 (b) kohdan sanonta ”riippumattomat ostajat” tarkoittaa ostajia, jotka eivät ole riippuvuussuhteessa myyjään missään yksittäistapauksessa.

Kohta 2 (b)

Ratkaistaessa onko jokin arvo ”hyvin lähel-

further inquiry, it should give the importer an opportunity to supply such further detailed information as may be necessary to enable it to examine the circumstances surrounding the sale. In this context, the customs administration should be prepared to examine relevant aspects of the transaction, including the way in which the buyer and seller organize their commercial relations and the way in which the price in question was arrived at, in order to determine whether the relationship influenced the price. Where it can be shown that the buyer and seller, although related under the provisions of Article 15, buy from and sell to each other as if they were not related, this would demonstrate that the price had not been influenced by the relationship. As an example of this, if the price had been settled in a manner consistent with the normal pricing practices of the industry in question or with the way the seller settles prices for sales to buyers who are not related to the seller, this would demonstrate that the price had not been influenced by the relationship. As a further example, where it is shown that the price is adequate to ensure recovery of all costs plus a profit which is representative of the firm's overall profit realized over a representative period of time (e.g. on an annual basis) in sales of goods of the same class or kind, this would demonstrate that the price had not been influenced.

4. Paragraph 2(b) provides an opportunity for the importer to demonstrate that the transaction value closely approximates to a ”test” value previously accepted by the customs administration and is therefore acceptable under the provisions of Article 1. Where a test under paragraph 2(b) is met, it is not necessary to examine the question of influence under paragraph 2(a). If the customs administration has already sufficient information to be satisfied, without further detailed inquiries, that one of the tests provided in paragraph 2(b) has been met, there is no reason for it to require the importer to demonstrate that the test can be met. In paragraph 2(b) the term ”unrelated buyers” means buyers who are not related to the seller in any particular case.

Paragraph 2(b)

A number of factors must be taken into

lä" jotain toista arvoa, tulee ottaa huomioon useita tekijöitä. Tällaisia ovat maahantuodun tavaran luonne, itse kyseisen teollisuudenalan luonne, tavaran maahantuonnin ajankohta sekä se, onko arvojen ero kaupallisesti merkittävä. Koska nämä tekijät voivat vaihdella tapaus tapaukselta, olisi mahdotonta soveltaa kaikissa tapauksissa yhtenäistä normia esimerkiksi kiinteää prosenttilukua. Saattaa esimerkiksi olla mahdotonta hyväksyä pientä arvoeroa jossakin tapauksessa, kysymyksen ollessa jostakin tietystä tavaratyypistä, kun sen sijaan suurehko ero jonkin toisentyypisen tavaran kohdalla saattaisi olla hyväksyttävissä ratkaistaessa onko kauppaa-arvo "hyvin lähellä" 1 artiklan 2 (b) kohdassa tarkoitettuja testiarvoja.

Huomautus artiklaan 2

1. Sovellettaessa 2 artiklaa tulliviranomainen käyttää, mikäli mahdollista samanlaisen tavaran myyntiä samalla kauppaportaalla paljouksien ollessa oleellisesti samat kuin arvonmäärittäksen kohteena olevan tavaran myynnissä. Mikäli tällaista myyntiä ei löydy, voidaan käyttää samanlaisen tavaran myyntiä, joka täyttää minkä tahansa seuraavista kolmesta edellytyksestä:

(a) myynti samalla kauppaportaalla, mutta paljoudet erilaisia;

(b) myynti eri kauppaportaalla, mutta paljoudet oleellisesti samoja; tai

(c) myynti eri kauppaportaalla ja paljoudet erilaisia.

2. Kun on löydetty myynti, joka täyttää jonkin näistä edellytyksistä, tehdään kussakin tapauksessa tarvittavat oikaisut, eli:

(a) ainoastaan paljoustekijän aiheuttamat;

(b) ainoastaan kauppaporrastekijän aiheuttamat; tai

(c) sekä kauppaporrasta että paljoustekijän aiheuttamat oikaisut.

3. Ilmaus "ja/tai" tekee mahdolliseksi käyttää joustavasti mitä tahansa edellä mainituista kolmesta myyntitapauksesta ja tehdä niihin edellä selostetut oikaisut.

4. 2 artiklan mukaan samanlaisen maahantuodun tavaran kauppaa-arvo tarkoittaa tullausarvoa, joka oikaistuna tämän artiklan 1 (b) ja 2 kohtien edellyttämällä tavalla on jo hyväksytty 1 artiklan perusteella.

5. Edellytyksenä eri kauppaportaiden tai erilaisten paljouksien aiheuttamille oikaisuille,

consideration in determining whether one value "closely approximates" to another value. These factors include the nature of the imported goods, the nature of the industry itself, the season in which the goods are imported, and, whether the difference in values is commercially significant. Since these factors may vary from case to case, it would be impossible to apply a uniform standard such as a fixed percentage, in each case. For example, a small difference in value in a case involving one type of goods could be unacceptable while a large difference in a case involving another type of goods might be acceptable in determining whether the transaction value closely approximates to the "test" values set forth in paragraph 2(b) of Article 1.

Note to Article 2

1. In applying Article 2, the customs administration shall, wherever possible, use a sale of identical goods at the same commercial level and in substantially the same quantities as the goods being valued. Where no such sale is found, a sale of identical goods that takes place under any one of the following three conditions may be used:

(a) a sale at the same commercial level but in different quantities;

(b) a sale at a different commercial level but in substantially the same quantities; or

(c) a sale at a different commercial level and in different quantities.

2. Having found a sale under any one of these three conditions adjustments will then be made, as the case may be, for:

(a) quantity factors only;

(b) commercial level factors only; or

(c) both commercial level and quantity factors.

3. The expression "and/or" allows the flexibility to use the sales and make the necessary adjustments in any one of the three conditions described above.

4. For the purposes of Article 2, the transaction value of identical imported goods means a customs value, adjusted as provided for in paragraphs 1(b) and 2, which has already been accepted under Article 1.

5. A condition for adjustment because of different commercial levels or different quanti-

johtivatpa ne arvon kohoamiseen tai alenemiseen, on, että oikaisu tehdään esitetyn näytön perusteella, joka selvästi osoittaa oikaisun koh- tuulliseksi ja täsmälliseksi. Tällaisena näyttönä voivat esimerkiksi olla voimassa olevat hinta- luettelot, joista käyvät ilmi eri kauppaportailta tai eri paljousista perittävät hinnat. Esimerkinä seuraava tapaus: Maahantuotu, arvon- määrätyksen kohteena oleva tavara käsittää 10 yksikköä ja ainoa erä samanlaista maahantu- otua tavaraa, jonka kaupp-arvo on tiedossa, on 500 yksikköä. Lisäksi todetaan myyjän myön- tävän paljousalennuksia. Tarvittava oikaisu voidaan tehdä myyjän hintaluettelon nojalla ja käyttää sitä hintaa, mikä veloitetaan 10 yksi- kön paljousina tapahtuneita myyntejä, mikäli hintaluettelo on laadittu bona fide muiden myytyjen paljouksien osalta. Ellei tällaista ob- jektiivista arvosteluperustetta ole käytettävissä, tullausarvoa ei voida määrittää 2 artiklan määräysten mukaan.

Huomautus artiklaan 3

1. Sovellettaessa 3 artiklaa tulliviranomainen käyttää, mikäli mahdollista, vastaavanlaisen tavarän myyntiä samalla kauppaportaalla pal- jouksien ollessa oleellisesti samat kuin arvon- määrätyksen kohteena olevan tavarän myynnis- sä. Mikäli tällaista myyntiä ei löydy, voidaan käyttää vastaavanlaisen tavarän myyntiä, joka täyttää minkä tahansa seuraavista kolmesta edellytyksestä:

(a) myynti samalla kauppaportaalla, mutta paljoudet erilaisia;

(b) myynti eri kauppaportaalla, mutta pal- joudet oleellisesti samoja; tai

(c) myynti eri kauppaportaalla ja paljoudet erilaisia.

2. Kun on löydetty myynti, joka täyttää jonkin näistä edellytyksistä, tehdään kussankin tapauksessa tarvittavat oikaisut, eli

(a) ainoastaan paljoustekijän aiheuttamat;

(b) ainoastaan kauppaporrastekijän aiheutta- mat; tai

(c) sekä kauppaporras- että paljoustekijän aiheuttamat oikaisut.

3. Ilmaus "ja/tai" tekee mahdolliseksi käyt- tää joustavasti mitä tahansa edellä mainituista kolmesta myyntitapauksesta ja tehdä niihin edellä selostetut oikaisut.

4. 3 artiklan mukaan vastaavanlaisen maa- hantuodun tavarän kaupp-arvo tarkoittaa tul-

ties is that such adjustment, whether it leads to an increase or a decrease in the value, be made only on the basis of demonstrated evidence that clearly establishes the reasonableness and ac- curacy of the adjustments, e.g. valid price lists containing prices referring to different levels or different quantities. As an example of this, if the imported goods being valued consist of a shipment of 10 units and the only identical imported goods for which a transaction value exists involved a sale of 500 units, and it is recognized that the seller grants quantity dis- counts, the required adjustment may be accom- plished by resorting to the seller's price list and using that price applicable to a sale of 10 units. This does not require that a sale had to have been made in quantities of 10 as long as the price list has been established as being bona- fide through sales at other quantities. In the absence of such an objective measure, however, the determination of a customs value under the provisions of Article 2 is not appropriate.

Note to Article 3

1. In applying Article 3, the customs admin- istration shall, wherever possible, use a sale of similar goods at the same commercial level and in substantially the same quantities as the goods being valued. Where no such sale is found, a sale of similar goods that takes place under any one of the following three conditions may be used:

(a) a sale at the same commercial level but in different quantities;

(b) a sale at a different commercial level but in substantially the same quantities; or

(c) a sale at a different commercial level and in different quantities.

2. Having found a sale under any one of these three conditions adjustments will then be made, as the case may be, for:

(a) quantity factors only;

(b) commercial level factors only; or

(c) both commercial level and quantity fac- tors.

3. The expression "and/or" allows the flexi- bility to use the sales and make the necessary adjustments in any one of the three conditions described above.

4. For the purpose of Article 3, the transac- tion value of similar imported goods means a

lausarvoa, joka oikaistuna tämän artiklan 1b ja 2 kohtien edellyttämällä tavalla on jo hyväksytty 1 artiklan perusteella.

5. Edellytyksenä eri kauppaportaiden tai erilaisten paljouksien aiheuttamille oikaisuille, johtivatpa ne arvon kohoamiseen tai alenemiseen, on, että oikaisu tehdään esitetyn näytön perusteella, joka selvästi osoittaa oikaisun kohtuulliseksi ja täsmälliseksi. Tällaisena näyttönä voivat olla esimerkiksi voimassa olevat hintaluettelot, joista käy ilmi eri kauppaportailta tai eri paljouksista perittävät hinnat. Esimerkkinä seuraava tapaus: Maahantuotu, arvonmäärittäminen kohteena oleva tavara käsittää 10 yksikköä ja ainoa erä maahantuotua vastaavanlaista tavaraa, jonka kaupp-arvo on tiedossa, on 500 yksikköä. Lisäksi todetaan myyjän myöntävän paljousalennuksia. Tarvittava oikaisu voidaan tehdä myyjän hintaluettelon nojalla ja käyttää sitä hintaa, mikä luettelon mukaan veloitetaan 10 yksikön myynnissä. Tämä ei edellytä 10 yksikön paljouksina tapahtuneita myyntejä, mikäli hintaluettelo on laadittu hyvässä uskossa muiden myyjien paljouksien osalta. Ellei tällaista objektiivista arvosteluperustetta ole käytettävissä tullausarvoa ei voida määrittää 3 artiklan määräysten mukaan.

Huomautus artiklaan 5

1. Sanonta ”yksikköhinta, jolla suurin kokonaispaljous ... tavaroita myydään” tarkoittaa hintaa, jolla yksikkömäärältään suurin paljous myydään henkilöille, jotka eivät ole riippuvuussuhteessa niihin henkilöihin, joilta he ostavat nämä tavarat maahantuonnin jälkeen ensimmäiselle kauppaportaalla, jolla tällaiset myynnit tapahtuvat.

2. Esimerkkinä tästä seuraava. Tavaroita myydään hintaluettelon mukaan, jossa myönnetään edelliset yksikköhinnat suurilla paljouksilla ostettaessa.

Myyty paljous	Yksikköhinta	Myyntien lukumäärä	Kuhunkin hintaan myyty kokonaispaljous
1—10 yksikköä	100	10 myyntiä à 5 yksikköä 5 myyntiä à 3 yksikköä	65
11—25 yksikköä	95	5 myyntiä à 11 yksikköä	55
yli 25 yksikköä	90	1 myynti, à 30 yksikköä 1 myynti, à 50 yksikköä	80

customs value, adjusted as provided for in paragraphs 1(b) and 2, which has already been accepted under Article 1.

5. A condition for adjustment because of different commercial levels or different quantities is that such adjustment, whether it leads to an increase or a decrease in the value, be made only on the basis of demonstrated evidence that clearly establishes the reasonableness and accuracy of the adjustment, e.g. valid price lists containing prices referring to different levels or different quantities. As an example of this, if the imported goods being valued consist of a shipment of 10 units and the only similar imported goods for which a transaction value exists involved a sale of 500 units, and it is recognized that the seller grants quantity discounts, the required adjustment may be accomplished by resorting to the seller's price list and using that price applicable to a sale of 10 units. This does not require that a sale had to have been made in quantities of 10 as long as the price list has been established as being bona-fide through sales at other quantities. In the absence of such an objective measure, however, the determination of a customs value under the provisions of Article 3 is not appropriate.

Note to Article 5

1. The term ”unit price at which ... goods are sold in the greatest aggregate quantity” means the price at which the greatest number of units is sold in sales to persons who are not related to the persons from whom they buy such goods at the first commercial level after importation at which such sales take place.

2. As an example of this, goods are sold from a price list which grants favourable unit prices for purchases made in larger quantities.

Sale quantity	Unit price	Number of sales	Total quantity sold at each price
1—10 units	100	10 sales of 5 units 5 sales of 3 units	65
11—25 units	95	5 sales of 11 units	55
over 25 units	90	1 sale of 30 units 1 sale of 50 units	80

Suurin johonkin tiettyyn hintaan myyty yksikkömäärä on 80. Näin ollen suurimman kokonaispaljouden yksikköhinta on 90.

3. Toisena esimerkkinä tästä on tapaus, jossa on kaksi myyntiä. Ensimmäisessä tapauksessa myydään 500 yksikköä hintaan 95 rahayksikköä/yksikkö. Toisessa tapauksessa myydään 400 yksikköä 90 rahayksikön yksikköhinnalla. Tässä esimerkissä suurin jollakin tietyllä yksikköhinnalla myyty yksikkömäärä on 500 ja suurimman kokonaispaljouden yksikköhinta näin ollen 95 rahayksikköä.

4. Kolmantena esimerkkinä on seuraava tilanne, jossa eri paljouksia myydään eri hinnoilla.

(a) Myynnit

	Yksikkö- hinta
Myyty paljous	
40 yksikköä	100
30 yksikköä	90
15 yksikköä	100
50 yksikköä	95
25 yksikköä	105
35 yksikköä	90
5 yksikköä	100

(b) Kokonaispaljoudet

	Yksikkö- hinta
Myyty kokonaispaljous	
65	90
50	95
60	100
25	105

Tässä esimerkissä jollakin tietyllä yksikköhinnalla myyty suurin yksikkömäärä on 65 ja suurimman kokonaispaljouden yksikköhinta näin ollen 90.

5. Määritettäessä 5 artiklan tarkoittamaa yksikköhintaa ei edellä olevan 1 kohdan selostuksen perusteella mukaan saa ottaa mitään sellaista tuontimaassa tapahtuvaa myyntiä, jossa tavara myydään henkilölle, joka välittömästi tai välillisesti toimittaa ilmaiseksi tai alennettuun hintaan 8 artiklan 1(b) kohdassa eriteltyjä ainesosia käytettäväksi maahantuodun tavaran valmistuksessa ja myynnissä tuontimaahan viettäväksi.

6. Huomattakoon, että 5 artiklan 1 kohdassa mainitut "voitto ja yleiskulut" tulisi ottaa kokonaisuutena. Tämän erän johdosta tehtävä vähennys tulisi määrittää maahantuojan anta-

The greatest number of units sold at a price is 80; therefore, the unit price in the greatest aggregate quantity is 90.

3. As another example of this, two sales occur. In the first sale 500 units are sold at a price of 95 currency units each. In the second sale 400 units are sold at a price of 90 currency units each. In this example, the greatest number of units sold at a particular price is 500; therefore, the unit price in the greatest aggregate quantity is 95.

4. A third example would be the following situation where various quantities are sold at various prices.

(a) Sales

Sale quantity	Unit price
40 units	100
30 units	90
15 units	100
50 units	95
25 units	105
35 units	90
5 units	100

(b) Totals

Total quantity sold	Unit price
65	90
50	95
60	100
25	105

In this example, the greatest number of units sold at a particular price is 65; therefore, the unit price in the greatest aggregate quantity is 90.

5. Any sale in the importing country, as described in paragraph 1 above, to a person who supplies directly or indirectly free of charge or at reduced cost for use in connection with the production and sale for export of the imported goods any of the elements specified in paragraph 1(b) of Article 8, should not be taken into account in establishing the unit price for the purposes of Article 5.

6. It should be noted that "profit and general expenses" referred to in paragraph 1 of Article 5 should be taken as a whole. The figure for the purposes of this deduction should be

mien tai hänen puolestaan annettujen tietojen perusteella, elleivät hänen tietonsa ole ristiriidassa niiden numerotietojen kanssa, jotka saadaan myytäessä tuontimaassa samaan tavaraluokkaan tai -lajiin kuuluvaa maahantuotua tavaraa. Mikäli maahantuojan numerotiedot ovat ristiriidassa mainittujen tietojen kanssa, voittoa ja yleiskuluja vastaava erä voidaan määrittää muiden asiaankuuluvien tietojen kuin maahantuojan antamien tai hänen puolestaan annettujen tietojen perusteella.

7. Sanonta ”yleiskulut” sisältää myös kyseisen tavarannuoran suoran ja välillisen mainonnan aiheuttamat kustannukset.

8. Tavarannuorin myynnin johdosta maksettavat sisäiset verot, joita ei ole vähennetty 5 artiklan 1(a)(iv) kohdan määräysten perusteella, vähennetään 5 artiklan 1(a)(i) kohdan määräysten nojalla.

9. Määritettäessä joko provisiota tai tavannuorin voittoa ja yleiskuluja 5 artiklan 1 kohdan määräysten perusteella on kysymys siitä, kuuluuko jokin tietty tavara ”samaannuorin tavaraluokkaan tai -lajiin” kuin toinen tavara, ratkaistava kussakin tapauksessa erikseen kullonkin vallitsevien olosuhteiden mukaan. Tällöin olisi tutkittava sellaiset tuontimaassa tapahtuneet myynnit, jotka koskevat suppeinta mahdollista tavararyhmää tai -valikoimaa, johon arvonmäärityksen kohteena oleva tavara sisältyy ja josta voidaan saada tarvittavat tiedot. 5 artiklaa sovellettaessa sanonta ”samaannuorin tavaraluokkaan tai -lajiin” kuuluva tavara” kattaa sekä sen maahantuodun, joka tuodaan samasta maasta kuin arvonmäärityksen kohteena oleva tavara, että sellaisen, joka tuodaan muusta maasta.

10. 5 artiklan 1(b) kohdassa oleva sanonta ”ajankohta, joka on mahdollisimman pian” tarkoittaa päivää, johon mennessä maahantuotua tavaraa taikka saman- tai vastaavanlaista maahantuotua tavaraa on myyty riittävästi, jotta yksikköhinta voidaan määrittää.

11. Sovellettaessa 5 artiklan 2 kohtaa on jatkojalostuksen johdosta tehtävän lisävähennyksen perustuttava objektiivisiin ja tarkistettavissa oleviin tietoihin, jotka koskevat tällaisen työn aiheuttamia kustannuksia. Laskelmat perustuvat kyseisen teollisuudenalan kaavoihin, ohjeisiin, rakennusmenetelmiin ja muihin käytännön menetelytapoihin.

12. Selvää on, että 5 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua arvonmääritysmenetelmää ei yleensä voida soveltaa, jos maahantuotu tavara

determined on the basis of information supplied by or on behalf of the importer unless the importer's figures are inconsistent with those obtained in sales in the country of importation of imported goods of the same class or kind. Where the importer's figures are inconsistent with such figures, the amount for profit and general expenses may be based upon relevant information other than that supplied by or on behalf of the importer.

7. The "general expenses" include the direct and indirect costs of marketing the goods in question.

8. Local taxes payable by reason of the sale of the goods for which a deduction is not made under the provisions of paragraph 1(a)(iv) of Article 5 shall be deducted under the provisions of paragraph 1(a)(i) of Article 5.

9. In determining either the commissions or the usual profits and general expenses under the provisions of paragraph 1 of Article 5, the question whether certain goods are "of the same class or kind" as other goods must be determined on a case-by-case basis by reference to the circumstances involved. Sales in the country of importation of the narrowest group or range of imported goods of the same class or kind, which includes the goods being valued, for which the necessary information can be provided, should be examined. For the purposes of Article 5, "goods of the same class or kind" includes goods imported from the same country as the goods being valued as well as goods imported from other countries.

10. For the purposes of paragraph 1(b) of Article 5, the "earliest date" shall be the date by which sales of the imported goods or of identical or similar imported goods are made in sufficient quantity to establish the unit price.

11. Where the method in paragraph 2 of Article 5 is used, deductions made for the value added by further processing shall be based on objective and quantifiable data relating to the cost of such work. Accepted industry formulas, recipes, methods of construction, and other industry practices would form the basis of the calculations.

12. It is recognized that the method of valuation provided for in paragraph 2 of Article 5 would normally not be applicable when,

menettää lisäjalostuksessa tunnistettavuutensa. Kuitenkin saattaa esiintyä tapauksia, jolloin jalostustoiminnan aiheuttama arvonlisä voidaan ilman kohtuuttomia vaikeuksia määrittää täsmällisesti, vaikka tavara on jalostettaessa menettänyt tunnistettavuutensa. Toisaalta saattaa esiintyä myös sellaisia tapauksia, joissa maahantuotu tavara säilyttää tunnistettavuutensa, mutta niin vähäisenä osana tuontimaassa myydyssä tavarassa, että olisi perusteetonta soveltaa tätä arvonmääritysmenetelmää. Edellä olevan perusteella tulee jokaista tällaista tilannetta tarkastella kussakin tapauksessa erikseen.

Huomautus artiklaan 6

1. Yleensä tämän sopimuksen mukainen tullausarvo määritetään tuontimaasta helposti saatavissa olevien tietojen perusteella. Laskennallisen arvon määrittämiseksi saattaa olla välttämätöntä tutkia arvonmäärityksen kohteena olevan tavaran tuotantokustannuksia ja muita siihen liittyviä tietoja, jotka on hankittava tuontimaan ulkopuolelta. Useimmissa tapauksissa tavaran tuottaja on tuontimaan viranomaisten oikeudenkäytön ulkopuolella. Laskennallisen arvon soveltaminen rajoittuu yleensä tapauksiin, joissa ostaja ja myyjä ovat riippuvuussuhteessa ja joissa tuottaja on valmis toimittamaan tuontimaan viranomaisille tarvittavat tiedot kustannustekijöistä sekä sallimaan mahdollisuuden kaikkiin tarkistuksiin, jotka voivat myöhemmin olla tarpeen.

2. ”Kustannukset tai arvio”, joihin viitataan 6 artiklan 1(a) kohdassa, määritetään niiden tietojen perusteella, jotka tuottaja antaa tai jotka hänen puolestaan annetaan arvonmäärityksen kohteena olevan tavaran valmistuksesta. Tietojen tulee perustua tuottajan liikekirjanpitoon edellyttäen että tämä kirjanpito on tavaran valmistusmaassa sovellettavien, yleisesti hyväksytyjen kirjanpitoperiaatteiden mukainen.

3. ”Kustannukset tai arvio” sisältävät 8 artiklan 1(a)(ii) ja (iii) kohdissa eriteltyt kustannuserät. Niihin sisältyvät myös kaikki ne 8 artiklan 1(b) kohdassa eriteltyt ainesosat, jotka ostaja on välittömästi tai välillisesti toimittanut käytettäväksi maahantuodun tavaran valmistuksen yhteydessä ja joiden arvot on jaettu 8 artiklaan liittyvän, asiaa koskevan huomautuk-

as a result of the further processing, the imported goods lose their identity. However, there can be instances where, although the identity of the imported goods is lost, the value added by the processing can be determined accurately without unreasonable difficulty. On the other hand, there can also be instances where the imported goods maintain their identity but form such a minor element in the goods sold in the country of importation that the use of this valuation method would be unjustified. In view of the above, each situation of this type must be considered on a case-by-case basis.

Note to Article 6

1. As a general rule, customs value is determined under this Agreement on the basis of information readily available in the country of importation. In order to determine a computed value, however, it may be necessary to examine the costs of producing the goods being valued and other information which has to be obtained from outside the country of importation. Furthermore, in most cases the producer of the goods will be outside the jurisdiction of the authorities of the country of importation. The use of the computed value method will generally be limited to those cases where the buyer and seller are related, and the producer is prepared to supply to the authorities of the country of importation the necessary costings and to provide facilities for any subsequent verification which may be necessary.

2. The ”cost or value” referred to in paragraph 1(a) of Article 6 is to be determined on the basis of information relating to the production of the goods being valued supplied by or on behalf of the producer. It is to be based upon the commercial accounts of the producer, provided that such accounts are consistent with the generally accepted accounting principles applied in the country where the goods are produced.

3. The ”cost or value” shall include the cost of elements specified in paragraphs 1(a)(ii) and (iii) of Article 8. It shall also include the value, apportioned as appropriate under the provisions of the relevant note to Article 8, of any element specified in paragraph 1(b) of Article 8 which has been supplied directly or indirectly by the buyer for use in connection with the

sen mukaisesti. 8 artiklan 1(b)(iv) kohdassa eriteltyjen erien arvo, joka on syntynyt tuontimaassa, sisällytetään arvoon vain siinä määrin kuin näistä eristä laskutetaan tuottajaa. Selvä on, että laskennallista arvoa määritettäessä ei mitään tässä kohdassa mainittua kustannusta tai arvoa saa ottaa mukaan kahteen kertaan.

4. ”Voitto ja yleiskulut”, joihin viitataan 6 artiklan 1b kohdassa, määritetään tuottajan antamien tai hänen puolestaan annettujen tietojen perusteella, elleivät hänen numerotietonsa ole ristiriidassa niiden tietojen kanssa, jotka tavanomaisesti esiintyvät arvonmäärittämyksen kohteena olevan tavaran kanssa samaan tavaraluokkaan tai -lajiin kuuluvan tavaran myynneissä, edellyttäen että tämä tavara on vientimaan tuottajien valmistama ja tarkoitettu viettäväksi tuontimaahan.

5. Tässä yhteydessä huomautettakoon, että erä ”voitto ja yleiskulut” otetaan kokonaisuutena. Tästä seuraa, että mikäli tuottajan voitto on jossakin yksittäistapauksessa alhainen ja hänen yleiskulunsa korkeat, hänen voittonsa ja yleiskulujensa summa voi suuruudeltaan vastata sitä, mitä samaan tavaraluokkaan tai -lajiin kuuluvan tavaran myynnissä yleensä esiintyy. Tällainen tilanne saattaisi syntyä esimerkiksi silloin, jos tuontimaassa aloitettaisiin jonkin tuotteen markkinointi ja valmistaja luopuisi voitostaan tai tyytyisi vain pieneen voittoon korvatakseen korkeat yleiskulunsa, jotka liittyvät markkinoinnin aloittamiseen. Mikäli tuottaja pystyy osoittamaan, että alhainen voitto, jonka hän saa myydessään maahantuodun tavaran, johtuu kaupallisista erikoisolosuhteista, hänen tosiasiallinen voittonsa on otettava huomioon, edellyttäen, että hän perustelee sen pätevillä kaupallisilla syillä ja että hänen hinnoittelupolitiikkansa vastaa kyseisen teollisuudenalan tavanomaista hinnoittelupolitiikkaa. Tällainen tilanne voisi syntyä esimerkiksi silloin, jos tuottajien on ollut pakko väliaikaisesti alentaa hintojaan kysynnän laskettua odottamatta tai jos he myyvät tavaran täydentääkseen tuontimaassa valmistettavien tavaroiden valikoimaa ja tyytyvät alhaiseen voittoon säilyttääkseen kilpailukykynsä. Mikäli tuottajan omat voitto- ja yleiskulutiedot eivät vastaa niitä, jotka yleensä esiintyvät arvonmäärittämyksen kohteena olevan tavaran kanssa samaan tavaraluokkaan tai -lajiin kuuluvan tavaran myynneissä edellyttäen, että tämä tavara on vienti-

production of the imported goods. The value of the elements specified in paragraph 1(b)(iv) of Article 8 which are undertaken in the country of importation shall be included only to the extent that such elements are charged to the producer. It is to be understood that no cost or value of the elements referred to in this paragraph shall be counted twice in determining the computed value.

4. The ”amount for profit and general expenses” referred to in paragraph 1(b) of Article 6 is to be determined on the basis of information supplied by or on behalf of the producer unless the producer’s figures are inconsistent with those usually reflected in sales of goods of the same class or kind as the goods being valued which are made by producers in the country of exportation for export to the country of importation.

5. It should be noted in this context that the ”amount for profit and general expenses” has to be taken as a whole. It follows that if, in any particular case, the producer’s profit figure is low and the producer’s general expenses are high, the producer’s profit and general expenses taken together may nevertheless be consistent with that usually reflected in sales of goods of the same class or kind. Such a situation might occur, for example, if a product were being launched in the country of importation and the producer accepted a nil or low profit to offset high general expenses associated with the launch. Where the producer can demonstrate a low profit on sales of the imported goods because of particular commercial circumstances, the producer’s actual profit figures should be taken into account provided that the producer has valid commercial reasons to justify them and the producer’s pricing policy reflects usual pricing policies in the branch of industry concerned. Such a situation might occur, for example, where producers have been forced to lower prices temporarily because of an unforeseeable drop in demand, or where they sell goods to complement a range of goods being produced in the country of importation and accept a low profit to maintain competitiveness. Where the producer’s own figures for profit and general expenses are not consistent with those usually reflected in sales of goods of the same class or kind as the goods being valued which are made by producers in the country of exportation for export to the

maan tuottajien valmistama ja tarkoitettu vietäväksi tuontimaahan, voitto ja yleiskulut voidaan määrittää muiden asiaankuuluvien tietojen kuin tavaran tuottajan antamien tai hänen puolestaan annettujen tietojen nojalla.

6. Mikäli laskennallista arvoa määritettäessä käytetään perusteena muita tietoja kuin tuottajan antamia tai hänen puolestaan annettuja, tuontimaan viranomaiset ilmoittavat maahantuojalle, tämän sitä pyytäessä, tietolähteen, käytetyt tiedot ja niiden perusteella tehdyt laskelmat, ottaen kuitenkin huomioon 10 artiklan määräykset.

7. ”Yleiskulut”, joihin viitataan 6 artiklan 1(b) kohdassa, kattavat myös ne 6 artiklan 1(a) kohdan ulkopuolelle jäävät välittömät ja välilliset kustannukset, jotka aiheutuvat tavaran valmistuksesta ja myynnistä vientiin.

8. Se, kuuluuko jokin tavara ”samaa tavaruokkaan tai -lajiin” kuin toinen tavara, ratkaistaan tapaus tapaukselta kulloinkin valitsevien olosuhteiden mukaan. Määritettäessä tavanomaista voittoa ja yleiskuluja 6 artiklan määräyksiä perusteella tutkitaan tuontimaahan vietäväksi tapahtuneista myynneistä suppein mahdollinen tavararyhmä tai -valikoima, johon arvonmäärityksen kohteena oleva tavara kuuluu ja josta voidaan saada tarvittavat tiedot. 6 artiklaa sovellettaessa ”samaa tavaruokkaan tai -lajiin” kuuluvan tavaran tulee olla peräisin samasta maasta kuin arvonmäärityksen kohteena oleva tavara.

country of importation, the amount for profit and general expenses may be based upon relevant information other than that supplied by or on behalf of the producer of the goods.

6. Where information other than that supplied by or on behalf of the producer is used for the purposes of determining a computed value, the authorities of the importing country shall inform the importer, if the latter so requests, of the source of such information, the data used and the calculations based upon such data, subject to the provisions of Article 10.

7. The ”general expenses” referred to in paragraph 1(b) of Article 6 covers the direct and indirect costs of producing and selling the goods for export which are not included under paragraph 1(a) of Article 6.

8. Whether certain goods are ”of the same class or kind” as other goods must be determined on a case-by-case basis with reference to the circumstances involved. In determining the usual profits and general expenses under the provisions of Article 6, sales for export to the country of importation of the narrowest group or range of goods, which includes the goods being valued, for which the necessary information can be provided, should be examined. For the purposes of Article 6, ”goods of the same class or kind” must be from the same country as the goods being valued.

Huomautus artiklaan 7

1. 7 artiklan määräysten perusteella määritettyjen tullausarvojen tulisi mahdollisimman suuressa määrin perustua aikaisemmin määritettyihin tullausarvoihin.

2. 7 artiklan perusteella sovellettavien arvonmääritysmenetelmien tulisi olla 1—6 artikloissa määriteltyjä, molemmat mainitut artiklat mukaan luettuina, mutta kohtuullinen joustavuus niitä sovellettaessa on 7 artiklan tarkoituspärien ja määräysten mukaista.

3. Seuraavassa muutamia esimerkkejä kohtuullisesta joustavuudesta.

(a) *Samanlainen tavara* — vaatimusta, että samanlainen tavara viedään maasta samaan aikaan tai suunnilleen samoihin aikoihin kuin arvonmäärityksen kohteena oleva tavara, voidaan tulkita joustavasti; arvonmäärityksen perustana voi olla samanlainen maahantuotu

Note to Article 7

1. Customs values determined under the provisions of Article 7 should, to the greatest extent possible, be based on previously determined customs values.

2. The methods of valuation to be employed under Article 7 should be those laid down in Articles 1 through 6 but a reasonable flexibility in the application of such methods would be in conformity with the aims and provisions of Article 7.

3. Some examples of reasonable flexibility are as follows:

(a) *Identical goods* — the requirement that the identical goods should be exported at or about the same time as the goods being valued could be flexibly interpreted; identical imported goods produced in a country other than the country of exportation of the goods being

tavara, joka on tuotettu eri maassa kuin arvonmäärityksen kohteena olevan tavaran vientimaassa; arvon määrittämiseksi voidaan käyttää 5 ja 6 artiklojen määräysten mukaan aikaisemmin jo määritettyä samanlaisen maahantuodun tavaran tullausarvoa.

(b) *Vastaavanlainen tavara* — vaatimusta, että vastaavanlainen tavara viedään maasta samaan aikaan tai suunnilleen samoihin aikoihin kuin arvonmäärityksen kohteena oleva tavara voidaan tulkita joustavasti; arvonmäärityksen perustana voi olla vastaavanlainen maahantuotu tavara, joka on tuotettu eri maassa kuin arvonmäärityksen kohteena olevan tavaran vientimaassa; arvon määrittämiseksi voidaan käyttää 5 ja 6 artiklojen määräysten mukaan aikaisemmin jo määritettyä vastaavanlaisen maahantuodun tavaran tullausarvoa.

(c) *Vähennysmenetelmä* — 5 artiklan 1(a) kohdan määräystä, että tavara myydään ”selaista kuin se oli maahantuontihetkellä” voidaan tulkita joustavasti; ”90 päivän” aikavaatimusta voidaan soveltaa joustavasti.

valued could be the basis for customs valuation; customs values of identical imported goods already determined under the provisions of Articles 5 and 6 could be used.

(b) *Similar goods* — the requirement that the similar goods should be exported at or about the same time as the goods being valued could be flexibly interpreted; similar imported goods produced in a country other than the country of exportation of the goods being valued could be the basis for customs valuation; customs values of similar imported goods already determined under the provisions of Articles 5 and 6 could be used.

(c) *Deductive method* — the requirement that the goods shall have been sold in the ”condition as imported” in paragraph 1(a) of Article 5 could be flexibly interpreted; the ”90 days” requirement could be administered flexibly.

Huomautus artiklaan 8

Kohta 1(a)(i)

1. Sanonta ”ostoprovisiot” tarkoittaa palkkiota, jonka maahantuojia maksaa agentilleen siitä, että tämä on edustanut häntä ulkomailla arvonmäärityksen kohteena olevaa tavaraa ostettaessa.

Kohta 1(b)(ii)

1. Siihen, mikä osa 8 artiklan 1(b)(ii) kohdassa eritellyistä eristä kohdistuu maahantuotuun tavarahan, vaikuttaa kaksi tekijää, nimittäin itse ainesosan arvo ja tapa, miten tämä arvo jaetaan maahantuodun tavaran osalle. Nämä kustannuserät jaetaan kohtuullisella ja kussakin tilanteessa sopivalla tavalla sekä noudattaen yleisesti hyväksytyjä kirjanpitoperiaatteita.

2. Jos maahantuojia hankkii ainesosan tiettyyn hintaan myyjältä, joka ei ole häneen riippuvuussuhteessa, ainesosan arvona ovat sen aiheuttamat kustannukset. Jos ainesosan on valmistanut maahantuojia tai häneen riippuvuussuhteessa oleva henkilö, sen arvona ovat

Note to Article 8

Paragraph 1(a)(i)

The term ”buying commissions” means fees paid by an importer to the importer’s agent for the service of representing the importer abroad in the purchase of the goods being valued.

Paragraph 1(b)(ii)

1. There are two factors involved in the apportionment of the elements specified in paragraph 1(b)(ii) of Article 8 to the imported goods — the value of the element itself and the way in which that value is to be apportioned to the imported goods. The apportionment of these elements should be made in a reasonable manner appropriate to the circumstances and in accordance with generally accepted accounting principles.

2. Concerning the value of the element, if the importer acquires the element from a seller not related to the importer at a given cost, the value of the element is that cost. If the element was produced by the importer or by a person related to the importer, its value would be the

sen tuotantokustannukset. Jos maahantuojalla on käyttänyt toimittamaansa ainesosaa aikaisemmin, riippumatta siitä, oliko kyseinen maahantuojalla hankkinut tai valmistanut sen, alkuperäisiä hankinta- tai tuotantokustannuksia alennetaan käyttöä vastaavasti, jotta päästään ainesosan arvoon.

3. Kun ainesosan arvo on määritetty, arvo jaetaan maahantuodun tavarahan osalle. Tässä on erilaisia mahdollisuuksia. Arvo voidaan esimerkiksi kohdistaa ensimmäiseen lähetykseen, jos maahantuojalla haluaa maksaa tullin koko arvosta yhdellä kertaa. Toisena mahdollisuutena on, että maahantuojalla pyytää arvon jaettavaksi sen yksikkömäärän osalle, joka tuotetaan ensimmäiseen lähetykseen mennessä. Lisäksi hän voi pyytää, että arvo jaetaan koko arvioitun tuotannon osalle, mikäli tällaisesta tuotannosta on tehty sopimuksia tai kiinteitä sitoumuksia. Jakotapa riippuu siitä, mitä asiakirjoja maahantuojalla esittää.

4. Edellä selostetun havainnollistamiseksi voidaan esittää tapaus, jossa maahantuojalla toimittaa tuottajalle valumuotin käytettäväksi maahantuotavan taaran valmistuksessa ja sopii tuottajan kanssa 10 000 yksikön ostosta. Ensimmäisen 1000 yksikön erän lähettämiseen mennessä tuottajalla on valmistanut jo 4000 yksikköä. Maahantuojalla voi pyytää tulliviranomaista jakamaan muotin arvon joko 1000 yksikön, 4000 yksikön tai 10 000 yksikön osalle.

Kohta 1(b)(iv)

1. Lisäykset, jotka tehdään 8 artiklan 1(b)(iv) kohdassa eriteltyjen erien johdosta, perustuvat objektiivisiin ja tarkistettavissa oleviin tietoihin. Jotta saataisiin vähennetyksi sekä maahantuojan että tulliviranomaisen työ määrä mahdollisimman vähiin lisäysten arvoja määritettäessä, käytetään mahdollisimman paljon ostajan liikekirjanpidosta saatavia tietoja.

2. Niiden ostajan toimittamien erien osalta, jotka ostajalla on joko ostanut tai vuokrannut, on lisäyksenä oston tai vuokrauksen aiheuttamat kustannukset. Kun on kysymys yleisesti saatavasta tavarasta, ei lisätä muuta kuin materiaalin kopioinnista aiheutuvat kustannukset.

3. Se, kuinka helposti lisättävät arvot voi-

cost of producing it. If the element had been previously used by the importer, regardless of whether it had been acquired or produced by such importer, the original cost of acquisition or production would have to be adjusted downward to reflect its use in order to arrive at the value of the element.

3. Once a value has been determined for the element, it is necessary to apportion that value to the imported goods. Various possibilities exist. For example, the value might be apportioned to the first shipment if the importer wishes to pay duty on the entire value at one time. As another example, the importer may request that the value be apportioned over the number of units produced up to the time of the first shipment. As a further example, the importer may request that the value be apportioned over the entire anticipated production where contracts or firm commitments exist for that production. The method of apportionment used will depend upon the documentation provided by the importer.

4. As an illustration of the above, an importer provides the producer with a mould to be used in the production of the imported goods and contracts with the producer to buy 10,000 units. By the time of arrival of the first shipment of 1,000 units, the producer has already produced 4,000 units. The importer may request the customs administration to apportion the value of the mould over 1,000 units, 4,000 units or 10,000 units.

Paragraph 1(b)(iv)

1. Additions for the elements specified in paragraph 1(b)(iv) of Article 8 should be based on objective and quantifiable data. In order to minimize the burden for both the importer and customs administration in determining the values to be added, data readily available in the buyer's commercial record system should be used in so far as possible.

2. For those elements supplied by the buyer which were purchased or leased by the buyer, the addition would be the cost of the purchase or the lease. No addition shall be made for those elements available in the public domain, other than the cost of obtaining copies of them.

3. The ease with which it may be possible to

daan laskea, riippuu kulloinkin kysymyksessä olevan yrityksen organisaatiosta sekä sen liikkeenjohto- ja kirjanpito menetelmistä.

4. On esimerkiksi mahdollista, että yritys, joka tuo useita tuotteita monista eri maista, hoitaa tuontimaan ulkopuolella sijaitsevan suunnittelukeskuksen kirjanpidon siten, että siitä käyvät täsmällisesti ilmi tiettyyn tuotteen kohdistuvat kustannukset. Tällaisissa tapauksissa voidaan asianmukainen oikaisu tehdä välittömästi 8 artiklan määräyksiä soveltaen.

5. Toisessa tapauksessa yritys voi kirjata tuontimaan ulkopuolella sijaitsevan suunnittelukeskuksensa kustannukset yleiskuluiksi jakamalla niitä yksittäisten tuotteiden osalle. Tässä tapauksessa maahantuodun tavaran arvoon voidaan tehdä asianmukainen oikaisu 8 artiklan määräysten nojalla siten, että suunnittelukeskuksen kokonaiskustannukset jaetaan koko sen tuotannon osalle, joka käyttää suunnittelukeskusta hyväkseen, ja lisätään tällä tavoin jaetut kustannukset maahantuonteihin niiden yksikköluvun mukaan.

6. Päätettäessä kustannusten asianmukaisesta jakotavasta on eri tilanteissa luonnollisesti otettava huomioon erilaisia tekijöitä.

7. Sellaisissa tapauksissa, jolloin kyseisen ainesosan tuotanto on tapahtunut useissa maissa ja tietyn ajanjakson kuluessa, oikaisu rajoittuu siihen tuontimaan, joka tosiasiallisesti on lisätty tähän erään tuontimaan ulkopuolella.

Kohta 1(c)

1. 8 artiklan 1(c) kohdassa mainittuihin rojalteihin ja lisenssimaksuihin voi kuulua muun muassa patenttien, tavaramerkkien ja tekijänoikeuksien käytön johdosta suoritettavat maksut. Maksuja, jotka suoritetaan oikeudesta jäljentää maahantuotua tavaraa tuontimaassa, ei tullausarvoa määritettäessä kuitenkaan lisätä maahantuodusta tavarasta tosiasiallisesti maksettuun tai maksettavaan hintaan.

2. Maksuja, jotka ostaja suorittaa maahantuodun tavaran jakelu- tai jälleenmyyntioikeudesta, ei lisätä maahantuodusta tavarasta tosiasiallisesti maksettuun tai maksettavaan hintaan, elleivät nämä maksut ole ehtona myydessä maahantuotu tavara vietäväksi tuontimaan.

calculate the values to be added will depend on a particular firm's structure and management practice, as well as its accounting methods.

4. For example, it is possible that a firm which imports a variety of products from several countries maintains the records of its design centre outside the country of importation in such a way as to show accurately the costs attributable to a given product. In such cases, a direct adjustment may appropriately be made under the provisions of Article 8.

5. In another case, a firm may carry the cost of the design centre outside the country of importation as a general overhead expense without allocation to specific products. In this instance, an appropriate adjustment could be made under the provisions of Article 8 with respect to the imported goods by apportioning total design centre costs over total production benefiting from the design centre and adding such apportioned cost on a unit basis to imports.

6. Variations in the above circumstances will, of course, require different factors to be considered in determining the proper method of allocation.

7. In cases where the production of the element in question involves a number of countries and over a period of time, the adjustment should be limited to the value actually added to that element outside the country of importation.

Paragraph 1(c)

1. The royalties and licence fees referred to in paragraph 1(c) of Article 8 may include, among other things, payments in respect to patents, trade marks and copyrights. However, the charges for the right to reproduce the imported goods in the country of importation shall not be added to the price actually paid or payable for the imported goods in determining the customs value.

2. Payments made by the buyer for the right to distribute or resell the imported goods shall not be added to the price actually paid or payable for the imported goods if such payments are not a condition of the sale for export to the country of importation of the imported goods.

Kohta 3

Mikäli ei ole käytettävissä objektiivisia ja tarkistettavissa olevia tietoja 8 artiklan edellyttämistä lisäyksistä, kauppa-arvoa ei voida määrittää 1 artiklan määräysten perusteella. Asian havainnollistamiseksi seuraava esimerkitapaus: rojaltili maksetaan sen litrahinnan perusteella, joka saadaan myydessä tiettyä tuotetta tuontimaassa. Tuote tuotiin maahan kiloittain ja valmistettiin liuokseksi maahantuonnin jälkeen. Jos rojaltili perustuu osaksi muihin tekijöihin, jotka eivät mitenkään liity maahantuotuun tavarahan (esimerkiksi jos maahantuotu tavara sekoitetaan kotimaisiin ainesosiin, niin että maahantuotu tavara ei enää ole tunnistettavissa, tai jos rojaltilia ei voida erottaa ostajan ja myyjän välisistä erityisistä rahoitusjärjestelyistä) olisi perusteetonta yrittää tehdä lisäystä rojaltilin johdosta. Jos tällainen rojaltili kuitenkin perustuu vain maahantuotuun tavarahan, ja jos rojaltilisumma voidaan helposti määrittää, voidaan tarvittava lisäys tehdä tosiasiaissa maksettuun tai maksettavaan hintahan.

Huomautus artiklaan 9

9 artiklan määräyksiä sovellettaessa ”tuontijankokohta” voi olla myös tullausajankokohta.

Huomautus artiklaan 11

1. 11 artikla edellyttää, että maahantuojalla on oikeus valittaa tulliviranomaisen tekemästä arvonmäärityksen kohteena olevaa tavaraa koskevasta tullausarvopäätöksestä. Ensin voidaan valittaa tullihallinnon korkeammalle tasolle, mutta viime kädessä maahantuojalla on oikeus valittaa tuomioistuimeen.

2. Sanonta ”ilman rangaistusseuraamuksia” tarkoittaa, ettei maahantuojalle määrätä sakkoa tai häntä uhata sakolla ainoastaan sen vuoksi, että hän on päättänyt käyttää valitusoikeuttaan. Normaaleja oikeudenkäyntikuluja ja asianajajien palkkioita ei katsota sakoiksi.

3. Mikään 11 artiklan määräyksistä ei kuitenkaan estä jäsentä vaatimasta, että maksettavaksi määrättyt tullit suoritetaan täysimääräisinä ennen valitusta.

Paragraph 3

Where objective and quantifiable data do not exist with regard to the additions required to be made under the provisions of Article 8, the transaction value cannot be determined under the provisions of Article 1. As an illustration of this, a royalty is paid on the basis of the price in a sale in the importing country of a litre of a particular product that was imported by the kilogram and made up into a solution after importation. If the royalty is based partially on the imported goods and partially on other factors which have nothing to do with the imported goods (such as when the imported goods are mixed with domestic ingredients and are no longer separately identifiable, or when the royalty cannot be distinguished from special financial arrangements between the buyer and the seller), it would be inappropriate to attempt to make an addition for the royalty. However, if the amount of this royalty is based only on the imported goods and can be readily quantified, an addition to the price actually paid or payable can be made.

Note to Article 9

For the purposes of Article 9, ”time of importation” may include the time of entry for customs purposes.

Note to Article 11

1. Article 11 provides the importer with the right to appeal against a valuation determination made by the customs administration for the goods being valued. Appeal may first be to a higher level in the customs administration, but the importer shall have the right in the final instance to appeal to the judiciary.

2. ”Without penalty” means that the importer shall not be subject to a fine or threat of fine merely because the importer chose to exercise the right of appeal. Payment of normal court costs and lawyers’ fees shall not be considered to be a fine.

3. However, nothing in Article 11 shall prevent a Member from requiring full payment of assessed customs duties prior to an appeal.

*Huomautus artiklaan 15**Kohta 4*

Tätä artiklaa sovellettaessa sanonta ”henkilöt” kattaa tarvittaessa myös juridiset henkilöt.

Kohta 4(e)

Tätä sopimusta sovellettaessa jonkun henkilön katsotaan valvovan toista henkilöä, jos edellinen voi joko juridisesti tai käytännön toimissa asettaa jälkimmäiselle rajoituksia tai ohjailla häntä.

*Note to Article 15**Paragraph 4*

For the purposes of Article 15, the term ”persons” includes a legal person, where appropriate.

Paragraph 4(e)

For the purposes of this Agreement, one person shall be deemed to control another when the former is legally or operationally in a position to exercise restraint or direction over the latter.

LIITE II

TEKNINEN TULLAUSKOMITEA

1. Tämän sopimuksen 18 artiklan mukaisesti CCC:n yhteyteen perustetaan tekninen tullausarvokomitea, jonka tarkoituksena on taata tämän sopimuksen yhdenmukainen tulkinta ja soveltaminen teknisellä tasolla.

2. Teknisen komitean tehtävät ovat seuraavat:

(a) tutkia teknisiä erityisongelmia, joita esiintyy päivittäisessä käytännön työssä sovelletessa jäsenten arvonmääritysjärjestelmiä sekä antaa esitettyjen tosiasioiden perusteella ohjeellisia lausuntoja sopiviksi katsotuista ratkaisuisista;

(b) tutkia pyynnöstä tätä sopimusta koskevin osin arvonmääritykseen liittyviä lakeja, menettelytapoja ja käytäntöä sekä laatia selonteot näistä tutkimustuloksista;

(c) laatia ja lähettää vuosittain selontekoja tämän sopimuksen teknisestä toteutumisesta ja sopimuksen asemasta;

(d) antaa tietoja ja ohjeita kaikista niistä maahantuodun tavaran tullausarvon määrittämiseen liittyvistä kysymyksistä, joita jäsenet tai komitea siltä pyytävät. Nämä tiedot ja ohjeet voidaan antaa ohjeellisina lausuntoina, kommentteina tai selittävinä huomautuksina;

(e) järjestää pyydettyä tätä sopimuksen jäsenille teknistä apua ja pyrkiä näin edistämään tämän sopimuksen kansainvälistä hyväksymistä;

(f) tehdä tutkimus tämän sopimuksen 19 artiklassa perustetun paneelin mainitseman kysymyksen osalta; ja

(g) huolehtia muista komitean sille antamista tehtävistä.

Yleistä

3. Tekninen komitea pyrkii suorittamaan kohtuullisen lyhyessä ajassa erityiskysymyksiä

ANNEX II

TECHNICAL COMMITTEE
ON CUSTOMS VALUATION

1. In accordance with Article 18 of this Agreement, the Technical Committee shall be established under the auspices of the CCC with a view to ensuring, at the technical level, uniformity in interpretation and application of this Agreement.

2. The responsibilities of the Technical Committee shall include the following:

(a) to examine specific technical problems arising in the day-to-day administration of the customs valuation system of Members and to give advisory opinions on appropriate solutions based upon the facts presented;

(b) to study, as requested, valuation laws, procedures and practices as they relate to this Agreement and to prepare reports on the results of such studies;

(c) to prepare and circulate annual reports on the technical aspects of the operation and status of this Agreement;

(d) to furnish such information and advice on any matters concerning the valuation of imported goods for customs purposes as may be requested by any Member or the Committee. Such information and advice may take the form of advisory opinions, commentaries or explanatory notes;

(e) to facilitate, as requested, technical assistance to Members with a view to furthering the international acceptance of this Agreement;

(f) to carry out an examination of a matter referred to it by a panel under Article 19 of this Agreement; and

(g) to exercise such other responsibilities as the Committee may assign to it.

General

3. The Technical Committee shall attempt to conclude its work on specific matters, especially

koskevat tutkimuksensa, varsinkin jäsenten, komitean tai paneelin sille antamat tehtävät. 19 artiklan 4 kohdan mukaisesti paneeli asettaa erityisen aikarajan teknisen komitean raportin vastaanottamiselle ja tekninen komitea toimittaa raporttinsa tämän ajan kuluessa.

4. CCC:n sihteeristö avustaa asianmukaisesti teknisen komitean työskentelyä.

Edustus

5. Jokaisella jäsenellä on oikeus olla edustettuna teknisessä komiteassa. Kukin jäsen voi nimittää edustajakseen tekniseen komiteaan yhden varsinaisen edustajan sekä yhden tai useamman varaedustajan. Jäsenestä, joka on tällä tavoin edustettuna teknisessä komiteassa, käytetään nimitystä teknisen komitean jäsen. Teknisen komitean jäsenillä voi olla avustajinaan neuvonantajia. Myös WTO:n sihteeristö voi olla kokouksissa läsnä tarkkailijana.

6. CCC:n jäsenillä, jotka eivät ole WTO:n jäseniä, voi olla edustajanaan teknisen komitean kokouksissa yksi edustaja sekä yksi tai useampi varaedustaja. Nämä edustajat osallistuvat teknisen komitean kokouksiin tarkkailijoina.

7. Teknisen komitean puheenjohtajan suosituksella CCC:n pääsihteeri (tässä liitteessä ”pääsihteeri”) voi kutsua teknisen komitean kokoukseen tarkkailijoiksi sellaisten maiden edustajia, jotka eivät ole WTO:n jäseniä eivätkä CCC:n jäsenmaita, sekä edustajia hallitustenkeskisistä ja kansainvälisistä elinkeinoelämän järjestöistä.

8. Ilmoitus tekniseen komiteaan nimitetyistä edustajista, varaedustajista sekä neuvonantajista tehdään pääsihteerille.

Teknisen komitean kokoukset

9. Tekninen komitea kokoontuu tarvittaessa, mutta vähintään kaksi kertaa vuodessa. Tekninen komitea määrää kunkin kokouksen ajankohdan edellisessä istunnossaan. Kokouksen ajankohtaa voidaan muuttaa, mikäli teknisen komitean joku jäsen sitä pyytää ja teknisen

those referred to it by Members, the Committee or a panel, in a reasonably short period of time. As provided in paragraph 4 of Article 19, a panel shall set a specific time period for receipt of a report of the Technical Committee and the Technical Committee shall provide its report within that period.

4. The Technical Committee shall be assisted as appropriate in its activities by the CCC Secretariat.

Representation

5. Each Member shall have the right to be represented on the Technical Committee. Each Member may nominate one delegate and one or more alternates to be its representatives on the Technical Committee. Such a Member so represented on the Technical Committee is referred to in this Annex as a ”member of the Technical Committee”. Representatives of members of the Technical Committee may be assisted by advisers. The WTO Secretariat may also attend such meetings with observer status.

6. Members of the CCC which are not Members of the WTO may be represented at meetings of the Technical Committee by one delegate and one or more alternates. Such representatives shall attend meetings of the Technical Committee as observers.

7. Subject to the approval of the Chairman of the Technical Committee, the Secretary-General of the CCC (referred to in this Annex as ”the Secretary-General”) may invite representatives of governments which are neither Members of the WTO nor members of the CCC and representatives of international governmental and trade organizations to attend meetings of the Technical Committee as observers.

8. Nominations of delegates, alternates and advisers to meetings of the Technical Committee shall be made to the Secretary-General.

Technical Committee Meetings

9. The Technical Committee shall meet as necessary but at least two times a year. The date of each meeting shall be fixed by the Technical Committee at its preceding session. The date of the meeting may be varied either at the request of any member of the Technical

komitean jäsenten yksinkertainen enemmistö siihen suostuu taikka mikäli puheenjohtaja sitä pyytää kiireellisten asioiden vuoksi. Huolimatta tämän kohdan virkkeen 1 määräyksistä tekninen komitea kokoontuu tarvittaessa harkitsemaan tämän sopimuksen 19 artiklan määräysten mukaisen paneelin mainitsemaa kysymystä.

10. Teknisen komitean kokoukset pidetään CCC:n päätoimipaikalla, ellei toisin päätetä.

11. Erittäin kiireellisiä tapauksia lukuun ottamatta pääsihteeri ilmoittaa teknisen komitean kunkin istunnon alkamispäivän kaikille teknisen komitean jäsenille sekä 6 ja 7 kohdissa henkilöille ainakin kolmekymmentä päivää etukäteen.

Työjärjestys

12. Pääsihteeri laatii kutakin istuntoa varten alustavan työjärjestyksen ja lähettää sen teknisen komitean jäsenille sekä 6 ja 7 kohdissa tarkoitetuille henkilöille viimeistään 30 päivää ennen istuntoa, kiireellisiä tapauksia lukuun ottamatta. Tämä työjärjestys sisältää kaikki ne asiat, jotka tekninen komitea on edellisessä istunnonsa hyväksynyt siihen otettavaksi, kaikki puheenjohtajan omasta aloitteestaan siihen sisällyttämät asiat sekä kaikki kysymykset, jotka pääsihteeri, komitea tai teknisen komitean joku jäsen on pyytänyt siihen otettavaksi.

13. Tekninen komitea vahvistaa työjärjestyksensä kunkin istunnon alussa. Teknien komitea voi milloin tahansa istuntonsa aikana muuttaa työjärjestystään.

Kokousvirkaillijat ja työskentely

14. Tekninen komitea valitsee jäsentensä edustajista puheenjohtajan sekä yhden tai useamman varapuheenjohtajan. Puheenjohtajan tai varapuheenjohtajan toimikausi on yksi vuosi. Erovuorossa oleva puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja voidaan valita uudelleen. Puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja, joka lakkaa toimimasta teknisen komitean jonkin jäsenen edustajana, menettää automaattisesti paikkansa puheenjohtajistossa.

15. Jos puheenjohtaja on poissa jostakin

Committee concurred in by a simple majority of the members of the Technical Committee or, in cases requiring urgent attention, at the request of the Chairman. Notwithstanding the provisions in sentence 1 of this paragraph, the Technical Committee shall meet as necessary to consider matters referred to it by a panel under the provisions of Article 19 of this Agreement.

10. The meetings of the Technical Committee shall be held at the headquarters of the CCC unless otherwise decided.

11. The Secretary-General shall inform all members of the Technical Committee and those included under paragraphs 6 and 7 at least 30 days in advance, except in urgent cases, of the opening date of each session of the Technical Committee.

Agenda

12. A provisional agenda for each session shall be drawn up by the Secretary-General and circulated to the members of the Technical Committee and to those included under paragraphs 6 and 7 at least 30 days in advance of the session, except in urgent cases. This agenda shall comprise all items whose inclusion has been approved by the Technical Committee during its preceding session, all items included by the Chairman on the Chairman's own initiative, and all items whose inclusion has been requested by the Secretary-General, by the Committee or by any member of the Technical Committee.

13. The Technical Committee shall determine its agenda at the opening of each session. During the session the agenda may be altered at any time by the Technical Committee.

Officers and Conduct of Business

14. The Technical Committee shall elect from among the delegates of its members a Chairman and one or more Vice-Chairmen. The Chairman and Vice-Chairmen shall each hold office for a period of one year. The retiring Chairman and Vice-Chairmen are eligible for re-election. The mandate of a Chairman or Vice-Chairman who no longer represents a member of the Technical Committee shall terminate automatically.

15. If the Chairman is absent from any

kokouksesta tai osasta siitä, puheenjohtajana toimii joku varapuheenjohtajista. Tällaisissa tapauksissa varapuheenjohtajalla on samat oikeudet ja velvoitteet kuin puheenjohtajalla.

16. Kokouksen puheenjohtaja osallistuu teknisen komitean työskentelyyn puheenjohtajana eikä teknisen komitean minkään jäsenen edustajana.

17. Sen lisäksi, mitä puheenjohtajan velvoitteista on määrätty muualla näissä säännöissä, puheenjohtaja avaa ja päättää kunkin istunnon, johtaa keskustelua antaa puheenvuorot sekä seuraa näiden sääntöjen mukaisesti kokouksen kulkua. Puheenjohtaja voi myös palauttaa järjestykseen puhujan, jos tämän huomautukset eivät ole asiaankuuluvia.

18. Jokaisen kysymyksen käsittelyn aikana mikä valtuuskunta tahansa voi esittää työjärjestystä koskevan kysymyksen. Tässä tapauksessa puheenjohtaja ilmoittaa heti oman päätöksensä. Jos tätä päätöstä vastustetaan, puheenjohtajan tulee alistaa päätöksensä kokouksen ratkaistavaksi, ja se säilyy sellaisenaan, ellei kokous äänestä sitä kumoon.

19. Pääsihteeri tai hänen määräämänsä sihteeristön virkailijat hoitavat teknisen komitean kokousten vaatiman sihteerityön.

meeting or part thereof, a Vice-Chairman shall preside. In that event, the latter shall have the same powers and duties as the Chairman.

16. The Chairman of the meeting shall participate in the proceedings of the Technical Committee as such and not as the representative of a member of the Technical Committee.

17. In addition to exercising the other powers conferred upon the Chairman by these rules, the Chairman shall declare the opening and closing of each meeting, direct the discussion, accord the right to speak, and, pursuant to these rules, have control of the proceedings. The Chairman may also call a speaker to order if the speaker's remarks are not relevant.

18. During discussion of any matter a delegation may raise a point of order. In this event, the Chairman shall immediately state a ruling. If this ruling is challenged, the Chairman shall submit it to the meeting for decision and it shall stand unless overruled.

19. The Secretary-General, or officers of the CCC Secretariat designated by the Secretary-General, shall perform the secretarial work of meetings of the Technical Committee.

Kokouksen päätösvaltaisuus ja äänestykset

20. Tekninen komitean on päätösvaltainen, jos sen jäsenistön yksinkertainen enemmistö on läsnä.

21. Teknisen komitean kullakin jäsenellä on yksi ääni. Teknisen komitean päätös edellyttää, että vähintään kahden kolmasosan enemmistö läsnäolevista jäsenistä kannattaa sitä. Riippumatta jotakin erityiskysymystä koskeneen äänestyksen tuloksesta tekninen komitea voi laatia komitealle ja CCC:lle täydellisen raportin käsitellystä asiasta ja ilmaista keskustelussa esitetyt erilaiset mielipiteet. Huolimatta tämän kohdan edellämainituista määräyksistä, jotka koskevat paneelin mainitsemia kysymyksiä, tekninen komitea tekee päätökset yhteisesti. Mikäli tekninen komitea ei tee päätöstä paneelin esittämästä asiasta, tekninen komitea laatii yksityiskohtaisen raportin, joka ilmaisee jäsenien mielipiteet.

Quorum and Voting

20. Representatives of a simple majority of the members of the Technical Committee shall constitute a quorum.

21. Each member of the Technical Committee shall have one vote. A decision of the Technical Committee shall be taken by a majority comprising at least two thirds of the members present. Regardless of the outcome of the vote on a particular matter, the Technical Committee shall be free to make a full report to the Committee and to the CCC on that matter indicating the different views expressed in the relevant discussions. Notwithstanding the above provisions of this paragraph, on matters referred to it by a panel, the Technical Committee shall take decisions by consensus. Where no agreement is reached in the Technical Committee on the question referred to it by a panel, the Technical Committee shall provide a report detailing the facts of the matter and indicating the views of the members.

Kielet ja asiakirjat

22. Teknisen komitean virallisina kielinä ovat englanti, ranska ja espanja. Millä tahansa näistä kolmesta kielestä esitetyt puheenvuorot ja lausunnot käännetään välittömästi muille virallisille kielille, elleivät kaikki valtuuskunnat sovi, että kääntämisestä luovutaan. Millä muulla kielellä tahansa esitetyt puheenvuorot ja lausunnot käännetään englanniksi samoin varauksin kuin edellä, mutta tällaisissa tapauksissa kyseisen valtuuskunnan tulee toimittaa englannin-, ranskan- tai espanjankielinen käännös esityksestä. Teknisen komitean virallisissa asiakirjoissa käytetään vain englantia, ranskaa ja espanjaa. Teknisessä komiteassa käsiteltävissä muistioissa ja kirjeenvaihdossa käytetään jotakin virallisista kielistä.

23. Tekninen komitea laatii selonteon kaikista istunnoistaan, mikäli puheenjohtaja katsoo sen välttämättömäksi, sekä pöytäkirjan tai yhteenvedon kokouksistaan. Puheenjohtaja tai hänen määräämänsä raportoi teknisen komitean työstä jokaisessa komitean tai CCC:n kokouksessa.

Languages and Records

22. The official languages of the Technical Committee shall be English, French and Spanish. Speeches or statements made in any of these three languages shall be immediately translated into the other official languages unless all delegations agree to dispense with translation. Speeches or statements made in any other language shall be translated into English, French and Spanish, subject to the same conditions, but in that event the delegation concerned shall provide the translation into English, French or Spanish. Only English, French and Spanish shall be used for the official documents of the Technical Committee. Memoranda and correspondence for the consideration of the Technical Committee must be presented in one of the official languages.

23. The Technical Committee shall draw up a report of all its sessions and, if the Chairman considers it necessary, minutes or summary records of its meetings. The Chairman or a designee of the Chairman shall report on the work of the Technical Committee at each meeting of the Committee and at each meeting of the CCC.

LIITE III

1. 20 artiklan 1 kohdan mukainen kehitysmaita koskeva sopimuksen määräysten soveltamisen lykkäys viidellä vuodella voi käytännössä olla tietyille kehitysmaajäsenille riittämätön. Tällaisissa tapauksissa jäsen voi pyytää ennen 20 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua ajan päättymistä sen jatkamista, jolloin vallitsee yhteisymmärrys siitä, että jäsenet harkitsevat myönteisesti tällaista pyyntöä tapauksissa, joissa kyseinen kehitysmaajäsen voi esittää hyvät perustelut.

2. Kehitysmaat, jotka tällä hetkellä määräävät tavaroiden tullausarvon virallisesti asetettujen minimiarvojen perusteella, saattavat haluta tehdä varauman voidakseen säilyttää tällaiset arvot rajoitetun siirtymäkauden ajan ehdoilla, joista jäsenet voivat sopia.

3. Kehitysmaat, jotka katsovat, että 4 artiklan mukainen maahantuoja pyytämä käänteinen järjestys saattaa aiheuttaa todellisia vaikeuksia, saattavat haluta tehdä 4 artiklaan seuraavanlaisen varauman:

”.....n hallitus varaa oikeuden soveltaa sopimuksen artiklan 4 asianomaisia määräyksiä vain, milloin tulliviranomaiset suostuvat pyyntöön 5 ja 6 artiklojen järjestyksen vaihtamisesta.”

Jos kehitysmaat tekevät tällaisen varauman, jäsenet suostuvat siihen sopimuksen 21 artiklan mukaisesti.

4. Kehitysmaat saattavat haluta tehdä seuraavanlaisen varauman sopimuksen 5 artiklan 2 kohdan mukaisesti:

”.....n hallitus varaa oikeuden soveltaa sopimuksen 5 artiklan 2 kohtaa siihen liittyvän asianomaisen huomautuksen mukaisesti riippumatta siitä, pyytääkö maahantuoja sitä vai ei.”

ANNEX III

1. The five-year delay in the application of the provisions of the Agreement by developing country Members provided for in paragraph 1 of Article 20 may, in practice, be insufficient for certain developing country Members. In such cases a developing country Member may request before the end of the period referred to in paragraph 1 of Article 20 an extension of such period, it being understood that the Members will give sympathetic consideration to such a request in cases where the developing country Member in question can show good cause.

2. Developing countries which currently value goods on the basis of officially established minimum values may wish to make a reservation to enable them to retain such values on a limited and transitional basis under such terms and conditions as may be agreed to by the Members.

3. Developing countries which consider that the reversal of the sequential order at the request of the importer provided for in Article 4 of the Agreement may give rise to real difficulties for them may wish to make a reservation to Article 4 in the following terms:

”The Government of reserves the right to provide that the relevant provision of Article 4 of the Agreement shall apply only when the customs authorities agree to the request to reverse the order of Articles 5 and 6.”

If developing countries make such a reservation, the Members shall consent to it under Article 21 of the Agreement.

4. Developing countries may wish to make a reservation with respect to paragraph 2 of Article 5 of the Agreement in the following terms:

”The Government of reserves the right to provide that paragraph 2 of Article 5 of the Agreement shall be applied in accordance with the provisions of the relevant note thereto whether or not the importer so requests.”

Jos kehitysmaat tekevät tällaisen varauman, jäsenet suostuvat siihen sopimuksen 21 artiklan mukaisesti.

5. Tietyillä kehitysmailla saattaa olla vaikeuksia sopimuksen 1 artiklan soveltamisessa siltä osin kuin se liittyy maahantuontiin kehitysmaihin silloin, kun maahantuonnin suorittavat yksinmyyjät, yksinjakelijat ja konsession yksinhaltijat. Mikäli kehitysmaajäsenille aiheutuu käytännössä tällaisia ongelmia, tällaisten jäsenten pyynnöstä tehdään tästä kysymyksestä tutkimus sopivien ratkaisujen löytämiseksi.

6. 17 artikla tunnustaa, että tulliviranomaisilla saattaa sopimusta soveltaessaan olla tarve tehdä tiedusteluja, jotka koskevat niille tullausarvon määrittämistä varten annettujen lausuntojen, asiakirjojen tai selvitysten paikkansapitävyyttä tai tarkkuutta. Artiklassa täten tunnustetaan oikeus tehdä tutkimuksia, joilla pyritään esimerkiksi todentamaan, että tullausarvon määrityksen yhteydessä tullille esitetyt tai selvitetty arvotekijät ovat täydelliset ja oikeat. Jäsenillä on kansallisten lakien ja menettelytapojensa mukaisesti oikeus odottaa maahantuojilta kaikinpuolista yhteistyötä näissä tiedusteluissa.

7. Tosiasiallisesti maksettu tai maksettava hinta sisältää kaikki tosiasiasa suoritettut tai suoritettavat maksut, jotka ostaja suorittaa myyjälle tai kolmannelle osapuolelle tuontitaroiden myynnin ehtona tyydyttääkseen myyjän sitoumuksen.

If developing countries make such a reservation, the Members shall consent to it under Article 21 of the Agreement.

5. Certain developing countries may have problems in the implementation of Article 1 of the Agreement insofar as it relates to importations into their countries by sole agents, sole distributors and sole concessionaires. If such problems arise in practice in developing country Members applying the Agreement, a study of this question shall be made, at the request of such Members, with a view to finding appropriate solutions.

6. Article 17 recognizes that in applying the Agreement, customs administrations may need to make enquiries concerning the truth or accuracy of any statement, document or declaration presented to them for customs valuation purposes. The Article thus acknowledges that enquiries may be made which are, for example, aimed at verifying that the elements of value declared or presented to customs in connection with a determination of customs value are complete and correct. Members, subject to their national laws and procedures, have the right to expect the full cooperation of importers in these enquiries.

7. The price actually paid or payable includes all payments actually made or to be made as a condition of sale of the imported goods, by the buyer to the seller, or by the buyer to a third party to satisfy an obligation of the seller. such adjustment, whether it leads to

SOPIMUS VIENTITAVARAN ENNAKKOTARKASTUKSESTA

Jäsenet, jotka

toteavat, ministerien 20 päivänä syyskuuta 1986 sopineen, että Uruguayn kierroksen monenkeskisissä kauppaneuvotteluissa pyritään ”aikaansaamaan maailmankaupan edelleen vapautumista ja laajentumista”, ”vahvistamaan GATTin roolia”, ja ”parantamaan GATT-järjestelmän sopeutumiskykyä kehittyvään kansainväliseen talousympäristöön”;

toteavat, että monet kehitysmaajäsenet turvautuvat vientitavaran ennakkotarkastukseen;

tunnustavat kehitysmaiden tarpeen tähän niin kauan ja siinä laajuudessa kuin se on välttämätöntä tuontitavaroiden laadun, määrän ja hinnan toteamiseksi;

pitävät mielessä, että sellaiset ohjelmat on toteutettava aiheuttamatta tarpeettomia viivytyksiä tai eriarvoista kohtelua;

toteavat, että tämä tarkastus toimitetaan määritelmän mukaisesti viejämaiden alueella;

tunnustavat tarpeen yhteisesti luoda sekä käyttäjäsenten että viejääsenten oikeuksien ja velvoitteiden kansainvälinen verkko;

tunnustavat, että GATT 1994 -sopimuksen periaatteita ja velvoitteita sovelletaan niihin vientitavaran ennakkotarkastusyksikköihin, joilla on WTO:n jäseninä olevien hallitusten valtuutus;

tunnustavat, että on toivottavaa huolehtia vientitarkastusyksikköjen toiminnan ja vientitavaran ennakkotarkastukseen liittyvien lakien ja säännöksiä läpinäkyvyydestä;

haluavat huolehtia viejien ja ennakkotarkastusyksikköjen välisten, tämän sopimuksen puitteissa syntyvien riitojen nopeasta, tehokkaasta ja oikeudenmukaisesta ratkaisusta;

sopivat seuraavaa:

AGREEMENT ON PRESHIPMENT INSPECTION

Members,

Noting that Ministers on 20 September 1986 agreed that the Uruguay Round of Multilateral Trade Negotiations shall aim to ”bring about further liberalization and expansion of world trade”, ”strengthen the role of GATT” and ”increase the responsiveness of the GATT system to the evolving international economic environment”;

Noting that a number of developing country Members have recourse to preshipment inspection;

Recognizing the need of developing countries to do so for as long and in so far as it is necessary to verify the quality, quantity or price of imported goods;

Mindful that such programmes must be carried out without giving rise to unnecessary delays or unequal treatment;

Noting that this inspection is by definition carried out on the territory of exporter Members;

Recognizing the need to establish an agreed international framework of rights and obligations of both user Members and exporter Members;

Recognizing that the principles and obligations of GATT 1994 apply to those activities of preshipment inspection entities that are mandated by governments that are Members of the WTO;

Recognizing that it is desirable to provide transparency of the operation of preshipment inspection entities and of laws and regulations relating to preshipment inspection;

Desiring to provide for the speedy, effective and equitable resolution of disputes between exporters and preshipment inspection entities arising under this Agreement;

Hereby agree as follows:

Artikla 1

Soveltamisala — määritelmät

1. Tämä sopimus koskee kaikkea jäsenten alueella tapahtuvaa vientitavaran ennakkotarkastustoimintaa, joko sellaista toimintaa, joka perustuu jäsenen hallituksen tai minkä tahansa hallituksen alaisen elimen sopimukseen tai valtuutukseen.

2. Käsitteellä ”käyttäjäjäsen” tarkoitetaan jäsentä, jonka hallitus tai mikä hyvänsä hallituksenalainen elin on tehnyt sopimuksen vientitavaran ennakkotarkastuksen käytöstä tai valtuuttanut sen käytön.

3. Vientitavaran ennakkotarkastustoimintaa on kaikki laadun, määrän, hinnan, mukaan lukien valuutanvaihtokurssin ja finanssiehtojen vehvistukseen liittyvä toiminta ja/tai käyttäjäjäsenen alueelle viedyn tavaran tulliluokittelu.

4. Termi ”vientitavaran ennakkotarkastusyksikkö” on mikä tahansa yksikkö, joka on tehnyt jäsenen kanssa sopimuksen tai saanut jäseneltä valtuutuksen suorittaa vientitavaran ennakkotarkastustoimintaa.¹

Artikla 2

*Käyttäjäjäsenten velvoitteet**Syrjimättömyys*

1. Käyttäjäjäsenet varmistavat, että vientitavaran ennakkotarkastustoiminnassa ei syrjitä ketään, että tämän toiminnan hoitamisessa käytetyt menettelyt ja kriteerit ovat puolueettomia ja että niitä sovelletaan tasapuolisesti kaikkiin viejiin, joihin sellainen toiminta vaikuttaa. He varmistavat yhdenmukaisen tarkastuksen kaikilta vientitavaran ennakkotarkastusyksiköiden tarkastajilta, joiden kanssa heillä on sopimus tai joilta he ovat saaneet valtuutuksen.

Hallinnon vaatimukset

2. Käyttäjäjäsenet varmistavat, että heidän lakeihinsa, määräyksiinsä ja vaatimuksiinsa liittyvän vientitavaran ennakkotarkastustoiminnan aikana GATT 1994 -sopimuksen III artiklan 4 kohdan määräyksiä kunnioitetaan asianmukaisella tavalla.

¹ Näiden määräysten ei katsota velvoittavan jäseniä antamaan lupaa muiden jäsenten hallitusten yksiköille hoitaa vientitavaran ennakkotarkastustoimintaa alueellaan.

Article 1

Coverage — Definitions

1. This Agreement shall apply to all preshipment inspection activities carried out on the territory of Members, whether such activities are contracted or mandated by the government, or any government body, of a Member.

2. The term ”user Member” means a Member of which the government or any government body contracts for or mandates the use of preshipment inspection activities.

3. Preshipment inspection activities are all activities relating to the verification of the quality, the quantity, the price, including currency exchange rate and financial terms, and/or the customs classification of goods to be exported to the territory of the user Member.

4. The term ”preshipment inspection entity” is any entity contracted or mandated by a Member to carry out preshipment inspection activities.¹

Article 2

*Obligations of User Members**Non-discrimination*

1. User Members shall ensure that preshipment inspection activities are carried out in a non-discriminatory manner, and that the procedures and criteria employed in the conduct of these activities are objective and are applied on an equal basis to all exporters affected by such activities. They shall ensure uniform performance of inspection by all the inspectors of the preshipment inspection entities contracted or mandated by them.

Governmental Requirements

2. User Members shall ensure that in the course of preshipment inspection activities relating to their laws, regulations and requirements, the provisions of paragraph 4 of Article III of GATT 1994 are respected to the extent that these are relevant.

¹ It is understood that this provision does not obligate Members to allow government entities of other Members to conduct preshipment inspection activities on their territory.

Tarkastuksen paikka

3. Käyttäjäjäsenet varmistavat, että kaikki vientitavaran ennakkotarkastustoiminta, mukaan lukien tutkimusraportin julkaiseminen tai julkaisematta jättämisestä koskeva tiedonanto tehdään sillä tullialueella, josta tavarat viedään tai, jos tarkastusta ei voida suorittaa sillä tullialueella kyseisten tuotteiden monimutkaisuudesta johtuen tai jos molemmat osapuolet niin sopivat, ennakkotarkastus tehdään tullialueella, jossa tavarat on valmistettu.

Standardit

4. Käyttäjäjäsenet varmistavat, että määräraja laatutarkastukset tehdään myyjän ja ostajan ostosopimuksessa määriteltyjen standardien mukaisesti ja että, mikäli tällaisia standardeja ei ole, sovelletaan kansainvälisiä standardeja.²

Avoimuus

5. Käyttäjäjäsenet varmistavat, että vientitavaran ennakkotarkastustoiminta hoidetaan avoimesti.

6. Käyttäjäjäsenet varmistavat, että viejien otettua yhteyttä vientitavaran ennakkotarkastusyksiköt toimittavat viejille luettelon kaikesta sellaisesta tiedosta, joka on välttämätöntä, jotta viejät kykenevät noudattamaan tarkastusvaatimuksia. Vientitavaran ennakkotarkastusyksiköt toimittavat viejien pyynnöstä ajankohtaisen tiedon. Tämä tieto sisältää viittauksen käyttäjäjäsenten vientitavaran ennakkotarkastustoimintaan liittyvistä laeista ja määräyksistä, se sisältää myös tarkastukseen ja hinnansekä valuuttakurssin vahvistamiseen käytetyt menettelyt ja kriteerit viejien oikeudet suhteessa tarkastusyksikköihin ja 21 kohdassa esitetyt valitusmenettelyt. Ylimääräisiä menettelyvaatimuksia ja muutoksia nykyisissä menettelyissä ei sovelleta kuljetuksiin, ellei kyseiselle viejälle ilmoiteta näistä muutoksista samanaikaisesti kun tarkastusajasta sovitaan. GATT 1994 -sopimuksen XX ja XXI artikloissa tarkoitetuissa hätätilannetyypeissä sellaisia ylimääräisiä vaa-

² Kansainvälinen standardi on standardi, joka on sellaisen hallitusten välisen tai hallituksista riippumattoman elimen hyväksymä, jonka jäsenyys on avoin kaikille jäsenille ja jonka yksi tunnustetuista toiminnoista on standardisoinnin alalla.

Site of Inspection

3. User Members shall ensure that all pre-shipment inspection activities, including the issuance of a Clean Report of Findings or a note of non-issuance, are performed in the customs territory from which the goods are exported or, if the inspection cannot be carried out in that customs territory given the complex nature of the products involved, or if both parties agree, in the customs territory in which the goods are manufactured.

Standards

4. User Members shall ensure that quantity and quality inspections are performed in accordance with the standards defined by the seller and the buyer in the purchase agreement and that, in the absence of such standards, relevant international standards² apply.

Transparency

5. User Members shall ensure that pre-shipment inspection activities are conducted in a transparent manner.

6. User Members shall ensure that, when initially contacted by exporters, pre-shipment inspection entities provide to the exporters a list of all the information which is necessary for the exporters to comply with inspection requirements. The pre-shipment inspection entities shall provide the actual information when so requested by exporters. This information shall include a reference to the laws and regulations of user Members relating to pre-shipment inspection activities, and shall also include the procedures and criteria used for inspection and for price and currency exchange-rate verification purposes, the exporters' rights vis-à-vis the inspection entities, and the appeals procedures set up under paragraph 21. Additional procedural requirements or changes in existing procedures shall not be applied to a shipment unless the exporter concerned is informed of these changes at the time the inspection date is arranged. However, in emergency situations of

² An international standard is a standard adopted by a governmental or non-governmental body whose membership is open to all Members, one of whose recognized activities is in the field of standardization.

timuksia tai muutoksia voidaan kuitenkin soveltaa kuljetukseen ennen kuin viejälle on tiedotettu. Tämä apu ei kuitenkaan vapauta viejiä niiden velvoitteista noudattaa käyttäjäjäseneen tuontimääräyksiä.

7. Käyttäjäjäsenet varmistavat, että 6 kohdassa viitattu tieto on sopivalla tavalla viejien käytettävissä ja että vientitavaran ennakkotarkastusyksikköjen ylläpitämät vientitavaran ennakkotarkistustoimistot toimivat tietopisteinä, jossa kyseinen tieto on saatavilla.

8. Käyttäjäjäsenet julkaisevat viipymättä kaikki vientitavaran ennakkotarkistustoimintaa koskevat lait ja säännökset tavalla, joka mahdollistaa muiden hallitusten ja kaupanharjoittajien niihin tutustumisen.

Luottamuksellisen tiedon suojaaminen

9. Käyttäjäjäsenet varmistavat, että vientitavaran ennakkotarkastusyksiköt käsittelevät kaikkea vientitavaran ennakkotarkastuksen aikana saatua tietoa luottamuksellisenä siltä osin kuin mainittua tietoa ei jo ole julkaistu, se on yleisesti kolmansien osapuolien käytettävissä tai se on muutoin julkista. Käyttäjäjäsenet varmistavat, että vientitavaran ennakkotarkastusyksiköt ylläpitävät menettelyjä tätä tarkoitusta varten.

10. Käyttäjäjäsenet toimittavat jäsenten pyynnöstä tietoa toimenpiteistä, joihin ne ryhtyvät saattaakseen voimaan 9 kohdan. Tämän kohdan määräykset eivät vaadi ketään jäsentä paljastamaan luottamuksellista tietoa, jonka ilmitulo vaarantaisi vientitavaran ennakkotarkastusohjelmien tehokkuuden tai vaikuttaisi tiettyjen valtion tai yksityisten yritysten laillisiin kauppaintresseihin.

11. Käyttäjäjäsenet varmistavat, että vientitavaran ennakkotarkastusyksiköt eivät levitä liikesalaisuuksia millekään kolmannelle osapuolelle, lukuunottamatta sitä, että vientitavaran ennakkotarkastusyksiköt saattavat jakaa tämä tiedon hallituksen yksiköiden kanssa, joiden kanssa heillä on sopimus tai joilta heillä on valtuutus. Käyttäjäjäsenet varmistavat, että sellaisilta vientitavaran ennakkotarkastusyksiköiltä, joihin niillä on sopimussuhde tai jotka ovat niiden valtuuttamia, saatu luottamukselli-

the types addressed by Articles XX and XXI of GATT 1994, such additional requirements or changes may be applied to a shipment before the exporter has been informed. This assistance shall not, however, relieve exporters from their obligations in respect of compliance with the import regulations of the user Members.

7. User Members shall ensure that the information referred to in paragraph 6 is made available to exporters in a convenient manner, and that the preshipment inspection offices maintained by preshipment inspection entities serve as information points where this information is available.

8. User Members shall publish promptly all applicable laws and regulations relating to preshipment inspection activities in such a manner as to enable other governments and traders to become acquainted with them.

Protection of Confidential Business Information

9. User Members shall ensure that preshipment inspection entities treat all information received in the course of the preshipment inspection as business confidential to the extent that such information is not already published, generally available to third parties, or otherwise in the public domain. User Members shall ensure that preshipment inspection entities maintain procedures to this end.

10. User Members shall provide information to Members on request on the measures they are taking to give effect to paragraph 9. The provisions of this paragraph shall not require any Member to disclose confidential information the disclosure of which would jeopardize the effectiveness of the preshipment inspection programmes or would prejudice the legitimate commercial interest of particular enterprises, public or private.

11. User Members shall ensure that preshipment inspection entities do not divulge confidential business information to any third party, except that preshipment inspection entities may share this information with the government entities that have contracted or mandated them. User Members shall ensure that confidential business information which they receive from preshipment inspection entities contracted or mandated by them is adequately safeguarded. Preshipment inspection entities shall

nen tieto on riittävällä tavalla suojattua. Vientitavaran ennakkotarkastusyksiköt antavat niille hallituksille, joiden kanssa niillä on sopimusuhde tai joiden valtuuttamia ne ovat, tietoa liikesalaisuuksista ainoastaan siinä määrin kuin sellaista tietoa normaalisti tarvitaan luottokirjeisiin tai muihin maksumuotoihin, tulleihin, tuontilisensiointiin tai valuuttasäännöstelytarcoituksiin.

12. Käyttäjäjäsenet varmistavat, että vientitavaran ennakkotarkastusyksiköt ei pyydä viejiä toimittamaan tietoa, joka koskee

(a) patentoituja, lisensoituja tai julkistamattomia prosesseja koskevaa valmistumistietoa tai prosessien, joiden patentti on haussa;

(b) julkaisematonta teknistä tietoa muuta kuin tarpeellista tietoa osoittamaan mukautumista teknisiin määräyksiin tai normeihin;

(c) sisäistä hinnoittelua, mukaan lukien valmistuskustannukset

(d) voittotasoja

(e) sopimusehtoja viejien ja heidän hankkijoidensa välillä, ellei yksikön ole muuten mahdollista hoitaa kyseistä tarkastusta. Sellaisissa tapauksissa yksikkö pyytää vain tätä tarkoitusta varten tarvittavaa tietoa.

13. Tietyn tapauksen selvittämiseksi viejä voi vapaaehtoisesti julkistaa sellaisen tiedon, johon viitataan 12 kohdassa, jota vientitavaran ennakkotarkastusyksiköt eivät muutoin pyydä.

Eturistiriidat

14. Käyttäjäjäsenet varmistavat, että vientitavaran ennakkotarkastusyksiköt, pitäen mielessä myös 9—13 kohdissa esitettyjen liikesalaisuuksien suojaamista koskevat määräykset, ylläpitävät menettelyjä välttääkseen eturistiriidat

(a) vientitavaran ennakkotarkastusyksikköjen ja minkä tahansa kyseisten vientitavaran ennakkotarkastusyksikköön kuuluvien yksiköiden välillä, mukaan lukien yksiköt, joissa viimeksi mainitulla on rahapoliittinen tai kaupallinen intressi tai kaikki yksiköt, joilla on rahapoliittinen intressi kyseisessä vientitavaran ennakkotarkastusyksikössä ja joiden kuljetukset vientitavaran ennakkotarkastusyksikkö on määrä tarkistaa;

(b) vientitavaran ennakkotarkastusyksikköjen ja minkä tahansa muiden yksikköjen, mu-

share confidential business information with the governments contracting or mandating them only to the extent that such information is customarily required for letters of credit or other forms of payment or for customs, import licensing or exchange control purposes.

12. User Members shall ensure that preshipment inspection entities do not request exporters to provide information regarding:

(a) manufacturing data related to patented, licensed or undisclosed processes, or to processes for which a patent is pending;

(b) unpublished technical data other than data necessary to demonstrate compliance with technical regulations or standards;

(c) internal pricing, including manufacturing costs;

(d) profit levels;

(e) the terms of contracts between exporters and their suppliers unless it is not otherwise possible for the entity to conduct the inspection in question. In such cases, the entity shall only request the information necessary for this purpose.

13. The information referred to in paragraph 12, which preshipment inspection entities shall not otherwise request, may be released voluntarily by the exporter to illustrate a specific case.

Conflicts of Interest

14. User Members shall ensure that preshipment inspection entities, bearing in mind also the provisions on protection of confidential business information in paragraphs 9 through 13, maintain procedures to avoid conflicts of interest:

(a) between preshipment inspection entities and any related entities of the preshipment inspection entities in question, including any entities in which the latter have a financial or commercial interest or any entities which have a financial interest in the preshipment inspection entities in question, and whose shipments the preshipment inspection entities are to inspect;

(b) between preshipment inspection entities and any other entities, including other entities

kaan lukien yksiköt, jotka ovat vientitavaran ennakkotarkastuksen kohteena, välillä, lukuunottamatta kuitenkin hallituksen yksiköt, jotka ovat tehneet sopimuksen tarkastuksista tai joiden valtuuttamina tarkastukset tehdään.

(c) vientitavaran ennakkotarkastusyksikköjen osastojen kanssa, jotka harjoittavat muita kuin tarkastusprosessin suorittamiseen vaadittavia toimintoja.

Viivytykset

15. Käyttäjäjäsenet varmistavat, että vientitavaran ennakkotarkastusyksiköt välttävät kohtuuttomia viivytyksiä kuljetuksien tarkastuksessa. Käyttäjäjäsenet varmistavat, että kun vientitavaran ennakkotarkastusyksikkö ja viejä ovat sopineet tarkastuspäivästä, vientitavaran ennakkotarkastusyksikkö suorittaa tarkastuksen sinä päivänä, ellei uutta ajankohtaa ole keskinäisesti määrätty viejän ja vientitavaran ennakkotarkastusyksikön välillä, tai elleivät viejä tai *force majeure*³ estä vientitavaran ennakkotarkastusyksikköä suorittamasta tarkastusta.

16. Loppuasiakirjojen vastaanottamisen ja tarkastuksen loppuunsaattamisen jälkeen käyttäjäjäsenet varmistavat, että vientitavaran ennakkotarkastusyksiköt joko esittävät viiden työpäivän kuluessa tutkimusraportin tai laativat kirjallisena yksityiskohtaisen esityksen, jossa eritellään julkaisematta jättämistä koskevat syyt. Käyttäjäjäsenet varmistavat, että viimeksi mainitussa tapauksessa vientitavaran ennakkotarkastusyksiköt antavat viejille mahdollisuuden ilmaista näkemyksensä kirjallisesti ja järjestävät, viejiä niin vaatiessa, uusintatarkastuksen aikaisempaan molemmille sopivana ajankohtana.

17. Käyttäjäjäsenet varmistavat, että aina kun viejät niin pyytävät, vientitavaran ennakkotarkastusyksiköt ottavat, ennen varsinaisen tarkastuksen ajankohtaa, huolehtiaakseen, alustavasta hinnan vahvistuksesta ja, tarvittaessa, valuuttakurssista viejän ja tuojan tekemän sopimuksen pohjalta, *proformalaskusta* ja, tarvittaessa, tuontiluvan soveltamisesta. Käyttäjäjäsenet varmistavat, että vientitavaran en-

subject to preshipment inspection, with the exception of the government entities contracting or mandating the inspections;

(c) with divisions of preshipment inspection entities engaged in activities other than those required to carry out the inspection process.

Delays

15. User Members shall ensure that preshipment inspection entities avoid unreasonable delays in inspection of shipments. User Members shall ensure that, once a preshipment inspection entity and an exporter agree on an inspection date, the preshipment inspection entity conducts the inspection on that date unless it is rescheduled on a mutually agreed basis between the exporter and the preshipment inspection entity, or the preshipment inspection entity is prevented from doing so by the exporter or by *force majeure*.³

16. User Members shall ensure that, following receipt of the final documents and completion of the inspection, preshipment inspection entities, within five working days, either issue a Clean Report of Findings or provide a detailed written explanation specifying the reasons for non-issuance. User Members shall ensure that, in the latter case, preshipment inspection entities give exporters the opportunity to present their views in writing and, if exporters so request, arrange for re-inspection at the earliest mutually convenient date.

17. User Members shall ensure that, whenever so requested by the exporters, preshipment inspection entities undertake, prior to the date of physical inspection, a preliminary verification of price and, where applicable, of currency exchange rate, on the basis of the contract between exporter and importer, the *pro forma* invoice and, where applicable, the application for import authorization. User Members shall

³ Tässä sopimuksessa "force majeure" katsotaan tarkoittavan "ylivoimaista estettä tai pakkoa, tapahtumien odottamatonta kulkua, jotka vapauttavat noudattamasta sopimusta".

³ It is understood that, for the purposes of this Agreement, *force majeure* shall mean "irresistible compulsion or coercion, unforeseeable course of events excusing from fulfilment of contract".

nakkotarkastusyksikön tällaisen alustavan vahvistuksen pohjalta hyväksymää hintaa tai valuuttakurssia ei peruuteta edellyttäen, että tavarat vastaavat tuontiasiakirjoja ja/tai tuontilupaa. Ne varmistavat, että alustavan vahvistuksen jälkeen vientitavaran ennakkotarkastusyksiköt ilmoittavat kirjallisesti viejille välittömästi joko hyväksymisestään tai hinnan ja/tai valuuttakurssin hylkäämisen yksityiskohtaiset syyt.

18. Käyttäjäjäsenet varmistavat, että välttääkseen maksuviivytyksiä, vientitavaran ennakkotarkastusyksiköt lähettävät tutkimusraportin viejille tai viejien tehtävään nimeämille edustajille mahdollisimman pian.

19. Käyttäjäjäsenet varmistavat, että mikäli raportissa olisi kirjoitusvirhe, vientitavaran ennakkotarkastusyksiköt korjaavat virheen ja lähettävät korjatun tiedon asianomaisille osapuolille niin pian kuin mahdollista.

Hinnanvahvistus

20. Käyttäjäjäsenet varmistavat, että estääkseen liika- ja alilaskutuksen ja huijauksen, vientitavaran ennakkotarkastusyksiköt hoitavat hinnanhahvistuksen⁴ seuraavien ohjeiden mukaisesti.

(a) vientitavaran ennakkotarkastusyksiköt hylkäävät viejän ja tuojan välillä tehdyn sopimushinnan vain, jos he voivat näyttää toteen, että heidän tutkimustuloksensa epätydyttävästä hinnasta perustuvat vahvistusprosessiin, joka on sopusoinnussa (b)-(e) alakohdissa esitettyjen kriteerien kanssa;

(b) vientitavaran ennakkotarkastusyksikkö perustaa vientihinnan vahvistamista varten tekemänsä hintavertailun samasta vientimaasta samaan tai suurimpiin samaan aikaan vientiin tarkoitettujen, samanlaisten tai vastaavien vientitavaroitten hintaan (hintoihin), kilpailuihin ja vertailukelpoisiin myyntiehtoihin kaupallisen käytännön ja kaikkien sovellettävien vakioalennusten mukaisesti. Tällainen vertailu perustuu seuraavaan:

⁴ Käyttäjäjäsenten veloitteet ennakkotarkastusyksiköiden tuottamiin tullausarvoa koskeviin palveluihin ovat ne veloitteet, jotka ne ovat hyväksyneet GATT 1994-sopimuksessa ja monenkeskisissä kauppasopimuksissa, jotka sisältyvät WTO-sopimuksen 1A liitteeseen.

ensure that a price or currency exchange rate that has been accepted by a preshipment inspection entity on the basis of such preliminary verification is not withdrawn, providing the goods conform to the import documentation and/or import licence. They shall ensure that, after a preliminary verification has taken place, preshipment inspection entities immediately inform exporters in writing either of their acceptance or of their detailed reasons for non-acceptance of the price and/or currency exchange rate.

18. User Members shall ensure that, in order to avoid delays in payment, preshipment inspection entities send to exporters or to designated representatives of the exporters a Clean Report of Findings as expeditiously as possible.

19. User Members shall ensure that, in the event of a clerical error in the Clean Report of Findings, preshipment inspection entities correct the error and forward the corrected information to the appropriate parties as expeditiously as possible.

Price Verification

20. User Members shall ensure that, in order to prevent over- and under-invoicing and fraud, preshipment inspection entities conduct price verification⁴ according to the following guidelines:

(a) preshipment inspection entities shall only reject a contract price agreed between an exporter and an importer if they can demonstrate that their findings of an unsatisfactory price are based on a verification process which is in conformity with the criteria set out in subparagraphs (b) through (e);

(b) the preshipment inspection entity shall base its price comparison for the verification of the export price on the price(s) of identical or similar goods offered for export from the same country of exportation at or about the same time, under competitive and comparable conditions of sale, in conformity with customary commercial practices and net of any applicable standard discounts. Such comparison shall be based on the following:

⁴ The obligations of user Members with respect to the services of preshipment inspection entities in connection with customs valuation shall be the obligations which they have accepted in GATT 1994 and the other Multilateral Trade Agreements included in Annex 1A of the WTO Agreement.

(i) käytetään ainoastaan hintoja, jotka luovat perustellun vertailupohjan, ottaen huomioon tuontimaalle sekä hintavertailuun käytetyille maalle tai käytetyille muille ominaiset relevantit taloudelliset tekijät;

(ii) vientitavaran ennakkotarkastusyksikkö ei luota niiden tavaroiden hintoihin, joita viedään erilaisiin tuontimaihin kuljetushinnan alentamiseksi keinotekoisesti;

(iii) vientitavaran ennakkotarkastusyksikkö ottaa huomioon alakohdassa (c) luetellut erityisehdot;

(iv) edelläkuvatus prosessin kaikilla tasoilla vientitavaran ennakkotarkastusyksikkö antaa viejälle tilaisuuden perustella hintansa;

(c) tehdessään hintavahvistusta vientitavaran ennakkotarkastusyksiköt ottavat asianmukaisesti huomioon kauppahinnan ehdot ja liiketoimeen yleisesti sovellettavat määrittelytekijät. Nämä tekijät sisältävät, rajoittamatta niitä kauppaportaaseen ja myyntimäärään, toimitusajat ja olot, liukuhintalausekkeet, laadun määrittelyt, erityiset muotoilupiirteet, erityiset kuljetus- ja pakkausmäärittelyt, tilauksen koon, käteismyynnin, kausiluontoiset vaikutukset, lupa- tai muut henkisen omaisuuden maksut ja palvelut, jotka on maksettu sopimuksen osana, jos niitä ei ole, kuten tapana on, laskutettu erikseen; ne sisältävät myös tietyt viejän hintaan liittyvät elementit, kuten viejän ja tuojan välisen sopimussuhteen;

(d) kuljetusmaksujen vahvistus koskee ainoastaan sitä hintaa, joka vientimaan kuljetusmuodolle on sovittu, kuten kauppakirjaan on merkitty;

(e) seuraavia ei saa käyttää hinnanvahvistustarkoituksiin:

(i) tuontimaan niiden tavaroiden myyntihinnasta, jotka on tuotettu siinä maassa

(ii) muusta kuin vientimaasta vientiin tarkoitettujen tavaroiden hinta

(iii) tuotantokustannukset

(iv) mielivaltaiset tai tekaistut hinnat tai arvot

(i) only prices providing a valid basis of comparison shall be used, taking into account the relevant economic factors pertaining to the country of importation and a country or countries used for price comparison;

(ii) the preshipment inspection entity shall not rely upon the price of goods offered for export to different countries of importation to arbitrarily impose the lowest price upon the shipment;

(iii) the preshipment inspection entity shall take into account the specific elements listed in subparagraph (c);

(iv) at any stage in the process described above, the preshipment inspection entity shall provide the exporter with an opportunity to explain the price;

(c) when conducting price verification, preshipment inspection entities shall make appropriate allowances for the terms of the sales contract and generally applicable adjusting factors pertaining to the transaction; these factors shall include but not be limited to the commercial level and quantity of the sale, delivery periods and conditions, price escalation clauses, quality specifications, special design features, special shipping or packing specifications, order size, spot sales, seasonal influences, licence or other intellectual property fees, and services rendered as part of the contract if these are not customarily invoiced separately; they shall also include certain elements relating to the exporter's price, such as the contractual relationship between the exporter and importer;

(d) the verification of transportation charges shall relate only to the agreed price of the mode of transport in the country of exportation as indicated in the sales contract;

(e) the following shall not be used for price verification purposes:

(i) the selling price in the country of importation of goods produced in such country;

(ii) the price of goods for export from a country other than the country of exportation;

(iii) the cost of production;

(iv) arbitrary or fictitious prices or values.

Valitusmenettely

21. Käyttäjäjäsenet varmistavat, että vientitavaran ennakkotarkastusyksiköt kehittävät

Appeals Procedures

21. User Members shall ensure that preshipment inspection entities establish procedures to

menettelyjä vastaanottaa, harkita ja antaa päätöksiä, jotka koskevat viejien esille tuomia epäkohtia ja että sellaisia menettelyjä koskeva tieto on viejien käytettävissä 6—7 kohdissa esitettyjen määräysten mukaisesti. Käyttäjäjäsenet varmistavat, että menettelyjä kehitetään ja ylläpidetään seuraavien ohjeiden mukaisesti:

(a) vientitavaran ennakkotarkastusyksiköt nimittävät yhden tai usemman virkailijan, jotka ovat käytettävissä normaalina työaikana jokaisessa kaupungissa tai satamassa, jossa yksiköt ylläpitävät vientitavaran ennakkotarkastuksen hallinnollista toimistoa vastaanottamassa, harkitsemassa ja antamassa päätöksiä viejien valituksista tai epäkohdista;

(b) viejät toimittavat nimitetyille virkailijoille kirjallisesti kyseessä olevan erityistä liiketointa koskevat tosiasiat, epäkohdan luonteen ja ehdotetun ratkaisun;

(c) nimitetty(tyt) virkailija(virkailijat) harkitsevat myönteisesti viejien esittämiä epäkohtia ja antaa (antavat) päätöksen niin pian kuin mahdollista (b) alakohdassa viitattujen asiakirjojen vastaanottamisen jälkeen.

receive, consider and render decisions concerning grievances raised by exporters, and that information concerning such procedures is made available to exporters in accordance with the provisions of paragraphs 6 and 7. User Members shall ensure that the procedures are developed and maintained in accordance with the following guidelines:

(a) preshipment inspection entities shall designate one or more officials who shall be available during normal business hours in each city or port in which they maintain a preshipment inspection administrative office to receive, consider and render decisions on exporters' appeals or grievances;

(b) exporters shall provide in writing to the designated official(s) the facts concerning the specific transaction in question, the nature of the grievance and a suggested solution;

(c) the designated official(s) shall afford sympathetic consideration to exporters' grievances and shall render a decision as soon as possible after receipt of the documentation referred to in subparagraph (b).

Poikkeus

22. 2 artiklan määräyksistä poiketen, käyttäjäjäsenet määräävät, että, lukuunottamatta osakuljetuksia, kuljetuksia, joiden arvo on käyttäjäjäsenen määrittelemää, tällaisiin kuljetuksiin sovellettavaa minimiarvoa pienempi, ei tarkasteta muuta kuin poikkeustapauksissa. Tämä minimiarvo muodostaa osan siitä tiedosta, joka toimitetaan viejille kohdan 6 määräysten mukaisesti.

Derogation

22. By derogation to the provisions of Article 2, user Members shall provide that, with the exception of part shipments, shipments whose value is less than a minimum value applicable to such shipments as defined by the user Member shall not be inspected, except in exceptional circumstances. This minimum value shall form part of the information furnished to exporters under the provisions of paragraph 6.

Artikla 3

Viejäjäsenten velvoitteet

Syrjimättömyys

1. Viejäjäsenet varmistavat, että heidän vientitavaran ennakkotarkastustoimintaan liittyviä lakeja ja säännöksiä sovelletaan tasapuolisesti.

Avoimuus

2. Viejäjäsenet julkaisevat viipymättä kaikki vientitavaran ennakkotarkastustoimintaan so-

Article 3

Obligations of Exporter Members

Non-discrimination

1. Exporter Members shall ensure that their laws and regulations relating to preshipment inspection activities are applied in a non-discriminatory manner.

Transparency

2. Exporter Members shall publish promptly all applicable laws and regulations relating to

vellettävät lait ja säännökset siten, että muut hallitukset ja kaupanharjoittajat saavat tilaisuuden perehtyä niihin.

Tekninen apu

3. Viejämäajäsenet lupaavat pyynnöstä järjestää käyttäjäjäsenille teknistä apua, joka suunnataan tämän sopimuksen tavoitteiden saavuttamiseksi keskinäisesti sovittujen ehtojen pohjalta.⁵

Artikla 4

Itsenäiset tarkastelumenettelyt

Jäsenet kehottavat vientitavaran ennakkotarkastusyksiköitä ja viejiä ratkaisemaan riitansa keskinäisesti. Kuitenkin kahden työpäivän jälkeen siitä, kun epäkohta on 2 artiklan 21 kohdan mukaisesti jätetty tarkastettavaksi, jompikumpi osapuoli voi viedä riidan itsenäiseen tarkasteluun. Jäsenet ryhtyvät käytettävissään oleviin kohtuullisiin toimenpiteisiin varmistukseksi, että seuraavat menettelyt luodaan ja ylläpidetään tätä tarkoitusta varten:

(a) näitä menettelyjä hallinnoi itsenäinen yksikkö, jonka vientitavaran ennakkotarkastusyksiköitä edustava järjestö ja viejiä edustava järjestö yhteisesti nimittävät tämän sopimuksen tarkoituksia varten;

(b) itsenäinen yksikkö, johon viitataan (a) alakohdassa laatii asiantuntijalistan seuraavasti:

(i) ryhmä jäseniä, jonka vientitavaran ennakkotarkastusyksiköitä edustava järjestö nimittää;

(ii) ryhmä jäseniä, jonka viejiä edustava järjestö nimittää;

(iii) (a) alakohdassa viitattun itsenäisen yksikön nimittämä ryhmä itsenäisiä kaupan asiantuntijoita.

Tällä listalla asiantuntijoiden maantieteellisen jakauman tulee olla sellainen, että se antaa mahdollisuuden käsitellä näiden menettelyjen mukaisesti esiinotettavia riitoja nopeasti. Tämä lista laaditaan kahden kuukauden sisällä WTO-sopimuksen voimaantulosta ja saatetaan ajan tasalle vuosittain. Lista on julkisesti saatavilla. Se saatetaan sihteeristön tietoon ja jaetaan kaikille jäsenille;

preshipment inspection activities in such a manner as to enable other governments and traders to become acquainted with them.

Technical Assistance

3. Exporter Members shall offer to provide to user Members, if requested, technical assistance directed towards the achievement of the objectives of this Agreement on mutually agreed terms.⁵

Article 4

Independent Review Procedures

Members shall encourage preshipment inspection entities and exporters mutually to resolve their disputes. However, two working days after submission of the grievance in accordance with the provisions of paragraph 21 of Article 2, either party may refer the dispute to independent review. Members shall take such reasonable measures as may be available to them to ensure that the following procedures are established and maintained to this end:

(a) these procedures shall be administered by an independent entity constituted jointly by an organization representing preshipment inspection entities and an organization representing exporters for the purposes of this Agreement;

(b) the independent entity referred to in subparagraph (a) shall establish a list of experts as follows:

(i) a section of members nominated by an organization representing preshipment inspection entities;

(ii) a section of members nominated by an organization representing exporters;

(iii) a section of independent trade experts, nominated by the independent entity referred to in subparagraph (a).

The geographical distribution of the experts on this list shall be such as to enable any disputes raised under these procedures to be dealt with expeditiously. This list shall be drawn up within two months of the entry into force of the WTO Agreement and shall be updated annually. The list shall be publicly available. It shall be notified to the Secretariat and circulated to all Members;

⁵ Mainittua teknistä apua katsotaan voivan antaa kahden-, useamman- tai monenkeskisesti.

⁵ It is understood that such technical assistance may be given on a bilateral, plurilateral or multilateral basis.

(c) viejä tai vientitavaran ennakkotarkastusyksikkö, joka haluaa ottaa esille riidan, ottaa yhteyttä a alakohdassa viitattuun itsenäiseen yksikköön ja pyytää paneelin muodostamista. Itsenäinen yksikkö on vastuussa paneelin kokoamisesta. Tämä paneeli koostuu kolmesta jäsenestä. Paneelin jäsenet valitaan siten, että vältetään tarpeettomia kustannuksia ja viivytyksiä. Kyseisen vientitavaran ennakkotarkastusyksikkö valitsee ensimmäisen jäsenen edellä mainitun listan ryhmästä (i) edellyttäen, että tämä jäsen ei ole sidoksissa tuohon yksikköön. Kyseinen viejä valitsee toisen jäsenen edellä mainitun listan ryhmästä (ii) edellyttäen, että tämä jäsen ei ole sidoksissa tuohon viejään. (a) alakohdassa viitattu itsenäinen yksikkö valitsee kolmannen jäsenen edellä mainitun listan ryhmästä (iii). Ketään ryhmästä (iii) valittavaa itsenäistä kaupan asiantuntijaa kohtaan ei esitetä vastaväitteitä.

(d) Edellä mainitun listan ryhmästä (iii) valittu itsenäinen kaupan asiantuntija toimii paneelin puheenjohtajana. Hän tekee tarvittavat päätökset varmistaakseen, että paneeli ratkaisee riidan nopeasti, esimerkiksi päätökset siitä edellyttävätkö jutun tosiasiat panelistien tapaamista, ja mikäli näin on missä tällainen kokous tulisi pitää, ottaen huomioon, kyseisen tarkastuspaikan;

(e) mikäli riidan osapuolet niin sopivat, a alakohdassa viitattu itsenäinen yksikkö voi valita yhden itsenäisen kaupan asiantuntijan edellä mainitun listan ryhmästä (iii) tutkimaan kyseistä riitaa. Tämä asiantuntija tekee tarvittavat päätökset varmistaakseen, että riita ratkaistaan nopeasti, ottaen esimerkiksi huomioon kyseisen tarkastuspaikan;

(f) tarkastelun tavoitteena on osoittaa, noudattavatko riidan osapuolet tämän sopimuksen määräyksiä riidanalaisena olevan tarkastuksen aikana. Menettelyt ovat nopeita ja antavat molemmille osapuolille mahdollisuuden esittää näkemyksiään henkilökohtaisesti tai kirjallisesti;

(g) kolmejäsenisen paneelin päätökset tehdään enemmistöllä. Päätös riidasta annetaan kahdeksan työpäivän kuluessa itsenäisen tarkastelun pyytämisestä, ja siitä ilmoitetaan riidan osapuolille. Tätä aikarajaa voidaan riidan osapuolten sopimuksella pidentää. Paneeli tai

(c) an exporter or preshipment inspection entity wishing to raise a dispute shall contact the independent entity referred to in subparagraph (a) and request the formation of a panel. The independent entity shall be responsible for establishing a panel. This panel shall consist of three members. The members of the panel shall be chosen so as to avoid unnecessary costs and delays. The first member shall be chosen from section (i) of the above list by the preshipment inspection entity concerned, provided that this member is not affiliated to that entity. The second member shall be chosen from section (ii) of the above list by the exporter concerned, provided that this member is not affiliated to that exporter. The third member shall be chosen from section (iii) of the above list by the independent entity referred to in subparagraph (a). No objections shall be made to any independent trade expert drawn from section (iii) of the above list;

(d) the independent trade expert drawn from section (iii) of the above list shall serve as the chairman of the panel. The independent trade expert shall take the necessary decisions to ensure an expeditious settlement of the dispute by the panel, for instance, whether the facts of the case require the panelists to meet and, if so, where such a meeting shall take place, taking into account the site of the inspection in question;

(e) if the parties to the dispute so agree, one independent trade expert could be selected from section (iii) of the above list by the independent entity referred to in subparagraph (a) to review the dispute in question. This expert shall take the necessary decisions to ensure an expeditious settlement of the dispute, for instance taking into account the site of the inspection in question;

(f) the object of the review shall be to establish whether, in the course of the inspection in dispute, the parties to the dispute have complied with the provisions of this Agreement. The procedures shall be expeditious and provide the opportunity for both parties to present their views in person or in writing;

(g) decisions by a three-member panel shall be taken by majority vote. The decision on the dispute shall be rendered within eight working days of the request for independent review and be communicated to the parties to the dispute. This time-limit could be extended upon agree-

itsenäinen kaupan asiantuntija voivat jakaa kustannukset tapauksen tosiseikkoihin perustuen.

(h) paneelin päätös sitoo riidan osapuolina olevia vientitavaran ennakkotarkastusyksikköä ja viejää.

Artikla 5

Ilmoittaminen

Jäsenet toimittavat sihteeristölle kopiot laeista ja säännöksistä, joilla ne saattavat tämän sopimuksen voimaan sekä kopiot kaikista muista vientitavaran ennakkotarkastukseen liittyvistä laeista ja säännöksistä, kun WTO-sopimus tulee voimaan kyseisen jäsenen osalta. Vientitavaran ennakkotarkastukseen liittyvissä laeissa ja säännöksissä olevia muutoksia ei saateta voimaan ennen kuin muutokset on virallisesti julkaistu. Niistä ilmoitetaan sihteeristölle välittömästi julkaisemisen jälkeen. Sihteeristö ilmoittaa jäsenille tiedon saatavuudesta.

Artikla 6

Tarkastelu

Toisen vuoden lopussa WTO-sopimuksen voimaantulosta ja joka kolmas vuosi siitä lähtien ministerikokous tarkastaa tämän sopimuksen määräykset, täytäntönnäponon ja toiminnan, ottamalla huomioon sopimuksen tavoitteet ja sen toiminnan aikana saadun kokemuksen. Tarkastelun tuloksena ministerikokous voi tehdä muutoksia sopimuksen määräyksiin.

Artikla 7

Neuvottelut

Jäsenet neuvottelevat pyynnöstä muiden jäsenten kanssa mistä tahansa tämän sopimuksen toimintaan vaikuttavasta asiasta. Sellaisissa tilanteissa GATT 1994 -sopimuksen XXII artiklan määräyksiä, kuten riitojen ratkaisemisesta koskevassa sopimuksessa on laadittu ja sovellettu, sovelletaan tähän sopimukseen.

Artikla 8

Riitojen ratkaiseminen

Jäsenten väliset sopimuksen toimintaa koskevat riidat alistetaan GATT 1994 -sopimuksen

ment by the parties to the dispute. The panel or independent trade expert shall apportion the costs, based on the merits of the case;

(h) the decision of the panel shall be binding upon the preshipment inspection entity and the exporter which are parties to the dispute.

Article 5

Notification

Members shall submit to the Secretariat copies of the laws and regulations by which they put this Agreement into force, as well as copies of any other laws and regulations relating to preshipment inspection, when the WTO Agreement enters into force with respect to the Member concerned. No changes in the laws and regulations relating to preshipment inspection shall be enforced before such changes have been officially published. They shall be notified to the Secretariat immediately after their publication. The Secretariat shall inform the Members of the availability of this information.

Article 6

Review

At the end of the second year from the date of entry into force of the WTO Agreement and every three years thereafter, the Ministerial Conference shall review the provisions, implementation and operation of this Agreement, taking into account the objectives thereof and experience gained in its operation. As a result of such review, the Ministerial Conference may amend the provisions of the Agreement.

Article 7

Consultation

Members shall consult with other Members upon request with respect to any matter affecting the operation of this Agreement. In such cases, the provisions of Article XXII of GATT 1994, as elaborated and applied by the Dispute Settlement Understanding, are applicable to this Agreement.

Article 8

Dispute Settlement

Any disputes among Members regarding the operation of this Agreement shall be subject to

XXIII artiklan määräysten alaisuuteen, kuten riitojen ratkaisemista koskevassa sopimuksessa on laadittu ja sovellettu.

Artikla 9

Loppumääräykset

1. Jäsenet ryhtyvät tarvittaviin toimenpiteisiin tämän sopimuksen täytäntöönpanemiseksi.
2. Jäsenet varmistavat, että heidän lakinsa ja säännöksensä eivät ole vastoin tämän sopimuksen määräyksiä.

the provisions of Article XXIII of GATT 1994, as elaborated and applied by the Dispute Settlement Understanding.

Article 9

Final Provisions

1. Members shall take the necessary measures for the implementation of the present Agreement.
2. Members shall ensure that their laws and regulations shall not be contrary to the provisions of this Agreement.

SOPIMUS ALKUPERÄSÄÄNNÖISTÄ

AGREEMENT ON RULES OF ORIGIN

Jäsenet, jotka

toteavat ministerien 20. päivänä syyskuuta 1986 sopineen, että Uruguay'n kierroksen monenkeskisissä kauppaneuvotteluissa pyritään "aikaansaamaan maailmankaupan edelleen vauhtauttamista ja laajentumista", "vahvistamaan GATTin roolia", ja "parantamaan GATT-järjestelmän sopeutumiskykyä kehittyvään kansainväliseen talousympäristöön";

haluavat edistää GATT 1994 -sopimuksen tavoitteita;

tunnustavat, että selkeät ja ennakoitavat alkuperäsäännöt ja niiden soveltaminen helpottavat kansainvälistä kaupankäyntiä;

haluavat varmistaa, etteivät alkuperäsäännöt sellaisinaan muodosta tarpeettomia kaupan esteitä;

haluavat varmistaa, etteivät alkuperäsäännöt mitätöi tai vaaranna jäsenten GATT 1994 -sopimukseen perustuvia oikeuksia;

tunnustavat olevan toivottavaa huolehtia alkuperäsääntöjä koskevien lakien, säännösten ja menettelyjen läpinäkyvyydestä;

haluavat varmistaa, että alkuperäsääntöjä valmistellaan ja sovelletaan tasapuolisella, läpinäkyvällä, ennakoitavalla, yhdenmukaisella ja puolueettomalla tavalla;

tunnustavat, että tätä sopimusta sovellettaessa syntyvien riitojen nopeaa, tehokasta ja tasapuolista ratkaisemista varten on käytettävissä neuvottelujärjestelmä ja menettelytavat;

haluavat yhdenmukaistaa ja selkeyttää alkuperäsääntöjä;

sopivat seuraavaa:

OSA I

MÄÄRITELMÄT JA SOVELTAMISALA

Artikla 1

Alkuperäsäännöt

1. Tämän sopimuksen I—IV osissa alkuperäsäännöillä tarkoitetaan lakeja, säännöksiä ja

Members,

Noting that Ministers on 20 September 1986 agreed that the Uruguay Round of Multilateral Trade Negotiations shall aim to "bring about further liberalization and expansion of world trade", "strengthen the role of GATT" and "increase the responsiveness of the GATT system to the evolving international economic environment";

Desiring to further the objectives of GATT 1994;

Recognizing that clear and predictable rules of origin and their application facilitate the flow of international trade;

Desiring to ensure that rules of origin themselves do not create unnecessary obstacles to trade;

Desiring to ensure that rules of origin do not nullify or impair the rights of Members under GATT 1994;

Recognizing that it is desirable to provide transparency of laws, regulations, and practices regarding rules of origin;

Desiring to ensure that rules of origin are prepared and applied in an impartial, transparent, predictable, consistent and neutral manner;

Recognizing the availability of a consultation mechanism and procedures for the speedy, effective and equitable resolution of disputes arising under this Agreement;

Desiring to harmonize and clarify rules of origin;

Hereby agree as follows:

PART I

DEFINITIONS AND COVERAGE

Article 1

Rules of Origin

1. For the purposes of Parts I to IV of this Agreement, rules of origin shall be defined as

yleisesti sovellettavia hallinnollisia päätöksiä, joita kukin jäsen käyttää määrittääkseen tavaroiden alkuperämaan edellyttäen, etteivät kyseiset alkuperäsäännöt liity sopimuspohjaisiin tai autonomisiin kauppajärjestelmiin, jotka johtavat GATT 1994 -sopimuksen I artiklan 1 kohdan soveltamisen ylittävien tullietuuksien myöntämiseen.

2. 1 kohdassa mainittuihin alkuperäsääntöihin kuuluvat kaikki alkuperäsäännöt, jotka ovat käytössä muissa kuin kauppoliittisissa preferenssisopimuksissa, kuten sovellettaessa: suosituimmuuskohtelua GATT 1994 -sopimuksen I, II, III, XI ja XIII artiklojen perusteella, polkumyynti- ja tasoitustulleja GATT 1994 -sopimuksen VI artiklan perusteella, suojatointia GATT 1994 -sopimuksen XIX artiklan perusteella, alkuperämerkintävaatimuksia GATT 1994 -sopimuksen IX artiklan perusteella, ja kaikkia syrjiviä määrällisiä rajoituksia tai tullikiintiöitä. Niihin kuuluvat myös julkisissa hankinnoissa ja kauppatalastoissa käytettävät alkuperäsäännöt.¹

those laws, regulations and administrative determinations of general application applied by any Member to determine the country of origin of goods provided such rules of origin are not related to contractual or autonomous trade regimes leading to the granting of tariff preferences going beyond the application of paragraph 1 of Article I of GATT 1994.

2. Rules of origin referred to in paragraph 1 shall include all rules of origin used in non-preferential commercial policy instruments, such as in the application of: most-favoured-nation treatment under Articles I, II, III, XI and XIII of GATT 1994; anti-dumping and countervailing duties under Article VI of GATT 1994; safeguard measures under Article XIX of GATT 1994; origin marking requirements under Article IX of GATT 1994; and any discriminatory quantitative restrictions or tariff quotas. They shall also include rules of origin used for government procurement and trade statistics.¹

OSA II

ALKUPERÄSÄÄNTÖJEN SOVELTAMISTA KOSKEVAT PERIAATTEET

Artikla 2

Siirtymäkauden periaatteet

Siihen asti kun IV osassa oleva työohjelma alkuperäsääntöjen yhdenmukaistamiseksi on saatettu päätökseen, jäsenet varmistavat, että:

(a) niiden antaessa yleisesti sovellettavia hallinnollisia päätöksiä täytettävät vaatimukset määritellään selkeästi. Erityisesti

(i) tapauksissa, joissa sovelletaan nimikkeenmuutosperustetta, kyseisessä alkuperäsäännössä kaikkine poikkeuksineen on selkeästi eriteltävä tullitariffinimikkeistön alanimikkeet tai nimikkeet, joita sääntö koskee;

(ii) tapauksissa, joissa sovelletaan arvoprosenttiperustetta, alkuperäsäännöissä on ilmoi-

¹ Tämän määräyksen ei katsota vaikuttavan määräyksiin, joiden tarkoituksena on määritellä "kotimainen teollisuus" tai "vastaavat kotimaisen teollisuuden tuotteet tai vastaavia käsitteitä, missä tahansa yhteydessä niitä sovelletaan.

PART II

DISCIPLINES TO GOVERN THE APPLICATION OF RULES OF ORIGIN

Article 2

Disciplines During the Transition Period

Until the work programme for the harmonization of rules of origin set out in Part IV is completed, Members shall ensure that:

(a) when they issue administrative determinations of general application, the requirements to be fulfilled are clearly defined. In particular:

(i) in cases where the criterion of change of tariff classification is applied, such a rule of origin, and any exceptions to the rule, must clearly specify the subheadings or headings within the tariff nomenclature that are addressed by the rule;

(ii) in cases where the ad valorem percentage criterion is applied, the method for calculating

¹ It is understood that this provision is without prejudice to those determinations made for purposes of defining "domestic industry" or "like products of domestic industry" or similar terms wherever they apply.

tettava myös tämän prosenttiosuuden laskentamenettely;

(iii) tapauksissa, joissa perusteeksi määrätään valmistus- tai käsittelytoimenpide, kyseiselle tavarelle alkuperän antava toimenpide on eriteltävä tarkasti;

(b) riippumatta kauppapoliittisesta toimenpiteestä tai sopimuksesta, johon niiden alkuperäsäännöt liittyvät, alkuperäsääntöjä ei käytetä suoraan tai epäsuorasti kaupallisten tarkoitusten toteuttamisen välineinä;

(c) alkuperäsäännöillä sellaisinaan ei tule olla rajoittavia, vääristäviä tai häiriövaikutuksia kansainväliseen kauppaan. Niillä ei saa asettaa kohtuuttoman tiukkoja vaatimuksia tai vaatia edellytyksenä alkuperämaan määrittämiselle sellaisen erityisen ehdon täyttämistä, joka ei liity valmistukseen tai käsittelyyn. Kustannukset, jotka eivät suoranaisesti liity valmistukseen tai käsittelyyn, voidaan kuitenkin ottaa huomioon sovellettaessa arvoprosenttiperustetta (a) alakohdan mukaisesti;

(d) niiden tuonnissa ja viennissä soveltamat alkuperäsäännöt eivät ole tiukempia kuin alkuperäsäännöt, joita ne soveltavat määrittäessään, onko tavara kotimaista vai ei, eikä mainituilla säännöillä saa harjoittaa syrjintää toisten jäsenten välillä riippumatta kyseisen tavarantoimittajien sidonnaisuuksista;²

(e) niiden alkuperäsääntöjä hallinnoidaan yhtäpitävällä, yhdenmukaisella, tasapuolisella ja kohtuullisella tavalla;

(f) niiden alkuperäsäännöt perustuvat myönteiseen vaatimusperiaatteeseen. Alkuperäsäännöt, joissa sanotaan, mikä ei anna alkuperää (kielteinen vaatimusperiaate), ovat sallittuja myönteisen vaatimusperiaatteen selkeyttämiseksi tai yksittäisissä tapauksissa, joissa alkuperän myönteinen määrittäminen ei ole tarpeellista;

(g) niiden alkuperäsääntöihin liittyvät lait, säännökset sekä yleisesti sovellettavat oikeudelliset ja hallinnolliset päätökset julkaistaan, niin kuin ne olisivat GATT 1994 -sopimuksen X artiklan 1 kohdan määräysten alaisia, ja mainittujen määräysten mukaisesti;

(h) viejälle, tuojalle tai muulle henkilölle, jonka oikeutta asia koskee, annetaan pyynnös-

this percentage shall also be indicated in the rules of origin;

(iii) in cases where the criterion of manufacturing or processing operation is prescribed, the operation that confers origin on the good concerned shall be precisely specified;

(b) notwithstanding the measure or instrument of commercial policy to which they are linked, their rules of origin are not used as instruments to pursue trade objectives directly or indirectly;

(c) rules of origin shall not themselves create restrictive, distorting, or disruptive effects on international trade. They shall not pose unduly strict requirements or require the fulfilment of a certain condition not related to manufacturing or processing, as a prerequisite for the determination of the country of origin. However, costs not directly related to manufacturing or processing may be included for the purposes of the application of an ad valorem percentage criterion consistent with subparagraph (a);

(d) the rules of origin that they apply to imports and exports are not more stringent than the rules of origin they apply to determine whether or not a good is domestic and shall not discriminate between other Members, irrespective of the affiliation of the manufacturers of the good concerned²;

(e) their rules of origin are administered in a consistent, uniform, impartial and reasonable manner;

(f) their rules of origin are based on a positive standard. Rules of origin that state what does not confer origin (negative standard) are permissible as part of a clarification of a positive standard or in individual cases where a positive determination of origin is not necessary;

(g) their laws, regulations, judicial decisions and administrative rulings of general application relating to rules of origin are published as if they were subject to, and in accordance with, the provisions of paragraph 1 of Article X of GATT 1994;

(h) upon the request of an exporter, importer or any person with a justifiable cause, assess-

² Julkisissa hankinnoissa sovellettavien alkuperäsääntöjen osalta tällä määräyksellä ei saa luoda uusia velvoitteita jäsenten ennestään GATT 1994 -sopimuksen perusteella hyväksymien velvoitteiden lisäksi.

² With respect to rules of origin applied for the purposes of government procurement, this provision shall not create obligations additional to those already assumed by Members under GATT 1994.

tä päätös tavaralle annettavasta alkuperästä mahdollisimman pian, kuitenkin viimeistään 150 päivää³ päätöksen pyytämisestä edellyttäen, että kaikki tarpeelliset selvitykset on esitetty. Tällaisia päätöksiä koskevat pyynnöt on hyväksyttävä, ennen kuin kyseisen tavaran kauppa käynnistyy, ja voidaan hyväksyä minä tahansa myöhempanä ajankohtana. Kyseiset päätökset pysyvät voimassa kolme vuotta edellyttäen, että tosiasiat ja ehdot, mukaan lukien alkuperäsäännöt, joiden perusteella päätökset on tehty, pysyvät vastaavina. Edellyttäen, että asianosaisille osapuolille tiedotetaan asiasta ennakolta, kyseiset päätökset eivät ole enää voimassa, kun niistä poikkeava ratkaisu tehdään tarkistusmenettelyssä, johon viitataan (j) alakohdassa. Tällaiset päätökset on asetettava julkisesti saataville (k) alakohdassa olevien määräysten mukaisesti;

(i) muuttaessaan alkuperäsääntöjään tai ottaessaan käyttöön uusia alkuperäsääntöjä ne eivät sovelle kyseisiä muutoksia takautuvasti, kuten niiden laeissa tai säännöksissä määrätään, jollei toisin säädetä;

(j) jokainen hallinnollinen toimenpide, johon ne ryhtyvät alkuperän määrittämiseksi, voidaan pikaisesti tarkistuttaa oikeudellisissa, välitys- tai hallinnollisissa tuomioistuimissa tai menettelyillä, jotka ovat riippumattomia määrittämisestä suorittaneesta viranomaisesta, mikä voi johtaa määrittämisestä muuttamiseen tai kumoamiseen;

(k) asianomaiset viranomaiset käsittelevät ehdottoman luottamuksellisena kaikkea tietoa, joka on luonteeltaan luottamuksellista tai luovutettu luottamuksellisesti alkuperäsääntöjen soveltamistarkoituksessa, eivätkä viranomaiset saa paljastaa sitä ilman sellaisen henkilön tai hallituksen nimenomaista lupaa, joka on luovuttanut kyseisen tiedon, paitsi sikäli kuin on mahdollisesti tarpeellista paljastaa oikeudellisten menettelyjen yhteydessä.

Artikla 3

Siirtymäajan jälkeiset periaatteet

Ottaen huomioon kaikkien jäsenten pyrkimyksen saavuttaa IV osassa olevan yhdenmukaistamistyöohjelman tuloksena yhdenmukai-

³ Ensimmäisenä vuonna WTO-sopimuksen voimaantulopäivästä lukien esitettyjen pyyntöjen suhteen jäseniä vaaditaan ainoastaan esittämään nämä arviot mahdollisimman pian.

ments of the origin they would accord to a good are issued as soon as possible but no later than 150 days³ after a request for such an assessment provided that all necessary elements have been submitted. Requests for such assessments shall be accepted before trade in the good concerned begins and may be accepted at any later point in time. Such assessments shall remain valid for three years provided that the facts and conditions, including the rules of origin, under which they have been made remain comparable. Provided that the parties concerned are informed in advance, such assessments will no longer be valid when a decision contrary to the assessment is made in a review as referred to in subparagraph (j). Such assessments shall be made publicly available subject to the provisions of subparagraph (k);

(i) when introducing changes to their rules of origin or new rules of origin, they shall not apply such changes retroactively as defined in, and without prejudice to, their laws or regulations;

(j) any administrative action which they take in relation to the determination of origin is reviewable promptly by judicial, arbitral or administrative tribunals or procedures, independent of the authority issuing the determination, which can effect the modification or reversal of the determination;

(k) all information that is by nature confidential or that is provided on a confidential basis for the purpose of the application of rules of origin is treated as strictly confidential by the authorities concerned, which shall not disclose it without the specific permission of the person or government providing such information, except to the extent that it may be required to be disclosed in the context of judicial proceedings.

Article 3

Disciplines after the Transition Period

Taking into account the aim of all Members to achieve, as a result of the harmonization work programme set out in Part IV, the estab-

³ In respect of requests made during the first year from the date of entry into force of the WTO Agreement, Members shall only be required to issue these assessments as soon as possible.

set alkuperäsäännöt, jäsenet varmistavat toimeenpannessaan työohjelman tuloksia, että:

(a) ne soveltavat alkuperäsääntöjä yhtäläisesti kaikkiin 1 artiklasta ilmeneviin tarkoituksiin;

(b) niiden alkuperäsääntöjen mukaan maa, joka määritetään yksittäisen tavaran alkuperämaaksi, on joko se maa, jossa tavara on kokonaan tuotettu, tai milloin tavaran tuottamiseen on osallistunut useampia kuin yksi maa, se maa, jossa viimeinen merkittävä valmistus on suoritettu;

(c) niiden tuonnissa ja viennissä soveltamat alkuperäsäännöt eivät ole tiukempia kuin alkuperäsäännöt, joita ne soveltavat määrittäessään, onko tavara kotimaista vai ei, eikä mainituilla säännöillä saa harjoittaa syrjintää toisten jäsenten välillä riippumatta kyseisen tavaran valmistajien sidonnaisuuksista;

(d) alkuperäsääntöjä hallinnoidaan yhtäpitävällä, yhdenmukaisella, tasapuolisella ja kohtuullisella tavalla;

(e) niiden alkuperäsääntöihin liittyvät lait, säännökset sekä yleisesti sovellettavat oikeudelliset ja hallinnolliset päätökset julkaistaan, niin kuin ne olisivat GATT 1994 -sopimuksen X artiklan 1 kohdan määräysten alaisia, ja mainittujen määräysten mukaisesti;

(f) viejälle, tuojalle tai muulle henkilölle, jonka oikeutta asia koskee, annetaan pyynnöstä päätös tavaralle annettavasta alkuperästä mahdollisimman pian, kuitenkin viimeistään 150 päivää päätöksen pyytämisestä edellyttäen, että kaikki tarpeelliset selvitykset on esitetty. Tällaisia päätöksiä koskevat pyynnot on hyväksyttävä, ennen kuin kyseisen tavaran kauppa käynnistyy, ja voidaan hyväksyä minä tahansa myöhempanä ajankohtana. Kyseiset päätökset pysyvät voimassa kolme vuotta edellyttäen, että tosiasiat ja ehdot, mukaan lukien alkuperäsäännöt, joiden perusteella päätökset on tehty, pysyvät vastaavina. Edellyttäen, että asianosaisille osapuolille tiedotetaan asiasta ennakolta, kyseiset päätökset eivät ole enää voimassa, kun niistä poikkeava ratkaisu tehdään tarkistusmenettelyssä, johon viitataan (h) alakohdassa. Tällaiset päätökset on asetettava julkisesti saataville (i) alakohdan määräysten mukaisesti;

(g) muuttaessaan alkuperäsääntöjään tai ottaessaan käyttöön uusia alkuperäsääntöjä ne eivät sovelta kyseisiä muutoksia takautuvasti,

ishment of harmonized rules of origin, Members shall ensure, upon the implementation of the results of the harmonization work programme, that:

(a) they apply rules of origin equally for all purposes as set out in Article 1;

(b) under their rules of origin, the country to be determined as the origin of a particular good is either the country where the good has been wholly obtained or, when more than one country is concerned in the production of the good, the country where the last substantial transformation has been carried out;

(c) the rules of origin that they apply to imports and exports are not more stringent than the rules of origin they apply to determine whether or not a good is domestic and shall not discriminate between other Members, irrespective of the affiliation of the manufacturers of the good concerned;

(d) the rules of origin are administered in a consistent, uniform, impartial and reasonable manner;

(e) their laws, regulations, judicial decisions and administrative rulings of general application relating to rules of origin are published as if they were subject to, and in accordance with, the provisions of paragraph 1 of Article X of GATT 1994;

(f) upon the request of an exporter, importer or any person with a justifiable cause, assessments of the origin they would accord to a good are issued as soon as possible but no later than 150 days after a request for such an assessment provided that all necessary elements have been submitted. Requests for such assessments shall be accepted before trade in the good concerned begins and may be accepted at any later point in time. Such assessments shall remain valid for three years provided that the facts and conditions, including the rules of origin, under which they have been made remain comparable. Provided that the parties concerned are informed in advance, such assessments will no longer be valid when a decision contrary to the assessment is made in a review as referred to in subparagraph (h). Such assessments shall be made publicly available subject to the provisions of subparagraph (i);

(g) when introducing changes to their rules of origin or new rules of origin, they shall not apply such changes retroactively as defined in,

kuten niiden laeissa tai säännöksissä edellytetään, vaikutuksetta kyseisiin lakeihin tai säännöksiin;

(h) jokainen hallinnollinen toimenpide, johon ne ryhtyvät alkuperän määrittämiseksi, voidaan pikaisesti tarkistuttaa oikeudellisissa, välitys- tai hallinnollisissa tuomioistuimissa tai menettelyillä, jotka ovat riippumattomia määräyksen suorittaneesta viranomaisesta, mikä voi johtaa määräyksen muuttamiseen tai kumoamiseen;

(i) asianomaiset viranomaiset käsittelevät ehdottoman luottamuksellisena kaikkea tietoa, joka on luonteeltaan luottamuksellista tai luovutettu luottamuksellisesti alkuperäsääntöjen soveltamistarkoituksessa, eivätkä viranomaiset saa paljastaa sitä ilman sellaisen henkilön tai hallituksen nimenomaista lupaa, joka on luovuttanut kyseisen tiedon, paitsi sikäli kuin on mahdollisesti tarpeellista paljastaa oikeudellisten menettelyjen yhteydessä.

and without prejudice to, their laws or regulations;

(h) any administrative action which they take in relation to the determination of origin is reviewable promptly by judicial, arbitral or administrative tribunals or procedures, independent of the authority issuing the determination, which can effect the modification or reversal of the determination;

(i) all information which is by nature confidential or which is provided on a confidential basis for the purpose of the application of rules of origin is treated as strictly confidential by the authorities concerned, which shall not disclose it without the specific permission of the person or government providing such information, except to the extent that it may be required to be disclosed in the context of judicial proceedings.

OSA III

ILMOITTAMISTA, TARKASTELUA, NEUVOTTELUA JA RIITOJEN RATKAISEMISTA KOSKEVAT MENETTELYTAPAJÄRJESTELYT

Artikla 4

Instituutiot

1. Perustetaan alkuperäsääntökomitea (tässä sopimuksessa ”komitea”), joka koostuu kaikkien jäsenten edustajista. Komitea valitsee itselleen puheenjohtajan ja kokoontuu tarvittaessa, kuitenkin vähintään kerran vuodessa, tarjotakseen jäsenille mahdollisuuden neuvotella asioista, jotka liittyvät I, II, III ja IV osien toimintaan tai kyseisissä osissa määritettyjen tavoitteiden edistämiseen ja suorittaaksen sille tällä sopimuksella tai tavarakauppaneuvoston päätöksellä osoitettuja muita tehtäviä. Komitea pyytää tarvittaessa tekniseltä komitealta, johon viitataan 2 kohdassa, tietoja ja lausuntoja tähän sopimukseen liittyvistä asioista. Komitea voi myös pyytää tekniseltä komitealta sellaisia muita toimenpiteitä, jotka se katsoo asianmukaisiksi tämän sopimuksen yllämainittujen tavoitteiden edistämiseksi. WTO:n sihteeristö toimii komitean sihteeristönä.

PART III

PROCEDURAL ARRANGEMENTS ON NOTIFICATION, REVIEW, CONSULTATION AND DISPUTE SETTLEMENT

Article 4

Institutions

1. There is hereby established a Committee on Rules of Origin (referred to in this Agreement as ”the Committee”) composed of the representatives from each of the Members. The Committee shall elect its own Chairman and shall meet as necessary, but not less than once a year, for the purpose of affording Members the opportunity to consult on matters relating to the operation of Parts I, II, III and IV or the furtherance of the objectives set out in these Parts and to carry out such other responsibilities assigned to it under this Agreement or by the Council for Trade in Goods. Where appropriate, the Committee shall request information and advice from the Technical Committee referred to in paragraph 2 on matters related to this Agreement. The Committee may also request such other work from the Technical Committee as it considers appropriate for the furtherance of the above-mentioned objectives of this Agreement. The WTO Secretariat shall act as the secretariat to the Committee.

2. Perustetaan tekninen alkuperäsääntökomitea (tässä sopimuksessa ”tekninen komitea”) Tulliyhteistyöneuvoston (CCC) alaisuuteen I liitteen mukaisesti. Tekninen komitea suorittaa IV osassa edellytetyt tekniset tehtävät, jotka ilmenevät I liitteestä. Tekninen komitea pyytää tarvittaessa komitealta tietoja ja lausuntoja tähän sopimukseen liittyvistä asioista. Tekninen komitea voi myös pyytää komitealta sellaisia muita toimenpiteitä, jotka se katsoo asianmukaisiksi tämän sopimuksen yllämainittujen tavoitteiden edistämiseksi. CCC:n sihteeristö toimii teknisen komitean sihteeristönä.

2. There shall be established a Technical Committee on Rules of Origin (referred to in this Agreement as ”the Technical Committee”) under the auspices of the Customs Co-operation Council (CCC) as set out in Annex I. The Technical Committee shall carry out the technical work called for in Part IV and prescribed in Annex I. Where appropriate, the Technical Committee shall request information and advice from the Committee on matters related to this Agreement. The Technical Committee may also request such other work from the Committee as it considers appropriate for the furtherance of the above-mentioned objectives of the Agreement. The CCC Secretariat shall act as the secretariat to the Technical Committee.

Artikla 5

Alkuperäsääntöjen muuttamista ja uusien alkuperäsääntöjen käyttöönottamista koskevat menettelytavat ja tiedottaminen

1. Jokainen jäsen toimittaa sihteeristölle 90 päivän kuluessa päivästä, jona WTO-sopimus tulee voimaan jäsenen osalta, alkuperäsääntönsä ja alkuperäsääntöihin liittyvät oikeudelliset ja yleisesti sovellettavat hallinnolliset päätöksensä, jotka ovat voimassa mainittuna päivänä. Mikäli alkuperäsääntöä ei epähuomiossa ole toimitettu, asianomainen jäsen toimittaa sen välittömästi, kun asia käy ilmi. Sihteeristö jakaa jäsenille luettelot vastaanottamistaan ja sihteeristössä saatavissa olevista tiedoista.

2. 2 artiklassa mainitun ajanjakson aikana jäsenet, jotka tekevät muita kuin vähäisiä muutoksia alkuperäsääntöihinsä tai ottavat käyttöön uusia alkuperäsääntöjä siten, että se koskee tätä artiklaa sovellettaessa jotakin 1 kohdassa tarkoitettua alkuperäsääntöä, jota ei ole toimitettu sihteeristölle, julkaisevat asiaa koskevan ilmoituksen vähintään 60 päivää ennen muutetun tai uuden säännön voimaantuloa sellaisella tavalla, että asiasta kiinnostuneet osapuolet voivat perehtyä aiottuun alkuperäsääntömuutokseen tai uuteen alkuperäsääntöön, ellei ilmene tai uhkaa ilmetä jäsenen kannalta poikkeuksellisia seikkoja. Kyseisissä poikkeuksellisissa tapauksissa jäsen julkaisee muutetun tai uuden säännön mahdollisimman pian.

Article 5

Information and Procedures for Modification and Introduction of New Rules of Origin

1. Each Member shall provide to the Secretariat, within 90 days after the date of entry into force of the WTO Agreement for it, its rules of origin, judicial decisions, and administrative rulings of general application relating to rules of origin in effect on that date. If by inadvertence a rule of origin has not been provided, the Member concerned shall provide it immediately after this fact becomes known. Lists of information received and available with the Secretariat shall be circulated to the Members by the Secretariat.

2. During the period referred to in Article 2, Members introducing modifications, other than *de minimis* modifications, to their rules of origin or introducing new rules of origin, which, for the purpose of this Article, shall include any rule of origin referred to in paragraph 1 and not provided to the Secretariat, shall publish a notice to that effect at least 60 days before the entry into force of the modified or new rule in such a manner as to enable interested parties to become acquainted with the intention to modify a rule of origin or to introduce a new rule of origin, unless exceptional circumstances arise or threaten to arise for a Member. In these exceptional cases, the Member shall publish the modified or new rule as soon as possible.

Artikla 6

Tarkastelu

1. Komitea tarkastelee vuosittain tämän sopimuksen II ja III osien soveltamista ja toimintaa sopimuksen tavoitteiden kannalta. Komitea informoi vuosittain tavarakauppaneuvostoa kehityksestä tarkastelukautena.

2. Komitea tarkastelee I, II ja III osien määräyksiä ja ehdottaa muutoksia, jotka ovat tarpeellisia yhdenmukaistamistyön tulosten huomioon ottamiseksi.

3. Komitea perustaa yhteistyössä teknisen komitean kanssa järjestelmän muutosten harjoittamiseksi ja ehdottamiseksi yhdenmukaistamistyöohjelman tuloksiin ottaen huomioon 9 artiklassa esitetyt tavoitteet ja periaatteet. Tämä voi koskea tapauksia, joissa sääntöjen toimivuutta on parannettava tai sääntöjä on ajanmukaistettava ottamaan huomioon uusia tuotantomenetelmiä, joihin erilaiset teknologiset muutokset vaikuttavat.

Artikla 7

Neuvottelut

GATT 1994 -sopimuksen XXII artiklan määräyksiä, niin kuin niitä on muutettu ja sovellettu riitojen ratkaisemista koskevassa sopimuksessa, sovelletaan tähän sopimukseen.

Artikla 8

Riitojen ratkaiseminen

GATT 1994 -sopimuksen XXIII artiklan määräyksiä, niin kuin niitä on muutettu ja sovellettu riitojen ratkaisemista koskevassa sopimuksessa, sovelletaan tähän sopimukseen.

OSA IV

ALKUPERÄSÄÄNTÖJEN
YHDENMUKAISTAMINEN

Artikla 9

Tavoitteet ja periaatteet

1. Tavoitteina alkuperäsääntöjen yhdenmukaistaminen ja *muun muassa* maailmankaupan toimintavarmuuden parantaminen, ministeriko-

Article 6

Review

1. The Committee shall review annually the implementation and operation of Parts II and III of this Agreement having regard to its objectives. The Committee shall annually inform the Council for Trade in Goods of developments during the period covered by such reviews.

2. The Committee shall review the provisions of Parts I, II and III and propose amendments as necessary to reflect the results of the harmonization work programme.

3. The Committee, in cooperation with the Technical Committee, shall set up a mechanism to consider and propose amendments to the results of the harmonization work programme, taking into account the objectives and principles set out in Article 9. This may include instances where the rules need to be made more operational or need to be updated to take into account new production processes as affected by any technological change.

Article 7

Consultation

The provisions of Article XXII of GATT 1994, as elaborated and applied by the Dispute Settlement Understanding, are applicable to this Agreement.

Article 8

Dispute Settlement

The provisions of Article XXIII of GATT 1994, as elaborated and applied by the Dispute Settlement Understanding, are applicable to this Agreement.

PART IV

HARMONIZATION OF RULES
OF ORIGIN

Article 9

Objectives and Principles

1. With the objectives of harmonizing rules of origin and, *inter alia*, providing more certainty in the conduct of world trade, the

kous hyväksyy toteutettavaksi jäljempänä esitetyn työohjelman yhteistyössä CCC:n kanssa seuraavien periaatteiden pohjalta:

(a) alkuperäsääntöjä tulisi soveltaa yhtäläisesti kaikkiin 1 artiklasta ilmeneviin tarkoituksiin;

(b) alkuperäsääntöjen tulisi määrätä maaksi, joka määritetään yksittäisen tavaran alkuperämaaksi, joko se maa, jossa tavara on kokonaan tuotettu tai mikäli tavaran tuottamiseen on osallistunut useampia kuin yksi maa, se maa, jossa viimeinen merkittävä valmistus on suoritettu;

(c) alkuperäsääntöjen tulisi olla tasapuolisia, ymmärrettäviä ja ennakoitavia;

(d) riippumatta toimenpiteestä tai sopimuksesta, johon ne mahdollisesti liittyvät, alkuperäsääntöjä ei tulisi käyttää suoraan tai epäsuorasti kaupallisten tarkoituksien toteuttamisen välineinä. Niillä ei tulisi sellaisinaan olla rajoitavia, vääristäviä tai häiriövaikutuksia kansainväliseen kauppaan. Niillä ei tulisi asettaa kohtuuttoman tiukkoja vaatimuksia tai vaatia edellytyksenä alkuperämaan määrittämiselle sellaisen erityisen ehdon täyttämistä, joka ei liity valmistukseen tai käsittelyyn. Kustannukset, jotka eivät suoranaisesti liity valmistukseen tai käsittelyyn, voidaan kuitenkin ottaa huomioon arvoprosenttiperustetta sovellettaessa;

(e) alkuperäsääntöjä tulisi hallinnoida yhtäpitävällä, yhdenmukaisella, tasapuolisella ja kohtuullisella tavalla;

(f) alkuperäsääntöjen tulisi olla johdonmukaisia;

(g) alkuperäsääntöjen tulisi perustua myönteiseen vaatimusperiaatteeseen. Kielteisiä vaatimusperiaatteita voidaan käyttää myönteisen vaatimusperiaatteen selkeyttämiseksi.

Työohjelma

2. (a) Työohjelma on käynnistettävä mahdollisimman pian WTO-sopimuksen voimaantulosta ja on saatettava päätökseen kolmen vuoden kuluessa käynnistämisestä.

(b) Tämän sopimuksen 4 artiklan tarkoittamat komitea ja tekninen komitea ovat tämän työn suorittavat asianomaiset elimet.

(c) CCC:n yksityiskohtaisen panoksen var-

Ministerial Conference shall undertake the work programme set out below in conjunction with the CCC, on the basis of the following principles:

(a) rules of origin should be applied equally for all purposes as set out in Article 1;

(b) rules of origin should provide for the country to be determined as the origin of a particular good to be either the country where the good has been wholly obtained or, when more than one country is concerned in the production of the good, the country where the last substantial transformation has been carried out;

(c) rules of origin should be objective, understandable and predictable;

(d) notwithstanding the measure or instrument to which they may be linked, rules of origin should not be used as instruments to pursue trade objectives directly or indirectly. They should not themselves create restrictive, distorting or disruptive effects on international trade. They should not pose undue strict requirements or require the fulfilment of a certain condition not relating to manufacturing or processing as a prerequisite for the determination of the country of origin. However, costs not directly related to manufacturing or processing may be included for purposes of the application of an ad valorem percentage criterion;

(e) rules of origin should be administrable in a consistent, uniform, impartial and reasonable manner;

(f) rules of origin should be coherent;

(g) rules of origin should be based on a positive standard. Negative standards may be used to clarify a positive standard.

Work Programme

2. (a) The work programme shall be initiated as soon after the entry into force of the WTO Agreement as possible and will be completed within three years of initiation.

(b) The Committee and the Technical Committee provided for in Article 4 shall be the appropriate bodies to conduct this work.

(c) To provide for detailed input by the

mistamiseksi komitea pyytää tekniseltä komitealta sen tulkintoja ja lausuntoja, jotka ovat tulosta jäljempänä kuvatusta työstä, 1 kohdassa lueteltujen periaatteiden pohjalta. Yhdenmukaistamistyöohjelman ajoissa päätökseen saattamisen varmistamiseksi kyseistä työtä suoritetaan tuotesektoreittain harmonoidun järjestelmän (HS) nimikkeistön ryhmien tai osien mukaisesti.

(i) *Kokonaan tuotettu ja vähäinen valmistus tai käsittely*

Tekninen komitea kehittää yhdenmukaiset määritelmät:

— tavarosta, jotka on katsottava yhdessä maassa kokonaan tuotetuiksi. Tämän työn on oltava mahdollisimman yksityiskohtaista;

— vähäisestä valmistuksesta tai käsittelystä, joka ei sellaisenaan anna tavaralle alkuperäisyyttä.

Tämän työn tulokset on esitettävä komitealle kolmen kuukauden kuluessa komitean pyynnön vastaanottamisesta.

(ii) *Merkittävä valmistus — Tullitariffin nimikkeen muutos*

— Tekninen komitea harkitsee ja valmistelee merkittävän valmistuksen perusteen pohjalta tullitariffin alanimikkeen tai nimikkeen muutoksen käyttämistä kehittäessään tiettyjen tuotteiden tai tietyn tuotesektorin alkuperäsääntöjä, ja sikäli kuin on tarkoituksenmukaista, tämän perusteen mukaista vähimmäismuutosta nimikkeistön puitteissa.

— Tekninen komitea jakaa yllämainitun työn tuotekohtaisesti ottaen huomioon HS-nimikkeistön ryhmät tai osat esittäessään työssä tuloksia komitealle vähintään neljännesvuosittain. Tekninen komitea saattaa edellä mainitun työn päätökseen yhden vuoden ja kolmen kuukauden kuluessa komitean pyynnön vastaanottamisesta.

(iii) *Merkittävä valmistus — Lisäperusteet*

Saatettuaan päätökseen (ii) alakohdan mukaisen työn jokaisen sellaisen tuotesektorin tai yksittäisen tuoteryhmän osalta, jossa merkittävää valmistusta ei voida esittää yksinomaan HS-nimikkeistön avulla, tekninen komitea

— harkitsee ja valmistelee, merkittävän valmistuksen perusteen pohjalta muiden vaatimus-

CCC, the Committee shall request the Technical Committee to provide its interpretations and opinions resulting from the work described below on the basis of the principles listed in paragraph 1. To ensure timely completion of the work programme for harmonization, such work shall be conducted on a product sector basis, as represented by various chapters or sections of the Harmonized System (HS) nomenclature.

(i) *Wholly Obtained and Minimal Operations or Processes*

The Technical Committee shall develop harmonized definitions of:

— the goods that are to be considered as being wholly obtained in one country. This work shall be as detailed as possible;

— minimal operations or processes that do not by themselves confer origin to a good.

The results of this work shall be submitted to the Committee within three months of receipt of the request from the Committee.

(ii) *Substantial Transformation — Change in Tariff Classification*

— The Technical Committee shall consider and elaborate upon, on the basis of the criterion of substantial transformation, the use of change in tariff subheading or heading when developing rules of origin for particular products or a product sector and, if appropriate, the minimum change within the nomenclature that meets this criterion.

— The Technical Committee shall divide the above work on a product basis taking into account the chapters or sections of the HS nomenclature, so as to submit results of its work to the Committee at least on a quarterly basis. The Technical Committee shall complete the above work within one year and three months from receipt of the request of the Committee.

(iii) *Substantial Transformation — Supplementary Criteria*

Upon completion of the work under subparagraph (ii) for each product sector or individual product category where the exclusive use of the HS nomenclature does not allow for the expression of substantial transformation, the Technical Committee:

— shall consider and elaborate upon, on the basis of the criterion of substantial transforma-

ten täydentävää tai yksinomaista käyttämistä, kuten arvoprosenttiosuutta⁴ ja/tai valmistus- tai käsittelytoimenpiteitä⁵, kehittäessään alkuperäsääntöjä tiettyjä tuotteita tai tiettyä tuotesektoria varten;

— voi jättää ehdotuksiaan koskevia selvennyksiä;

— jakaa yllämainitun työn tuotekohtaisesti ottaen huomioon HS-nimikkeistön ryhmät tai osat esittäessään työnsä tuloksia komitealle vähintään neljännesvuosittain. Tekninen komitea saattaa edellä mainitun työn päätökseen kahden vuoden ja kolmen kuukauden kuluessa komitean pyynnön vastaanottamisesta.

Komitean tehtävät

3. 1 kohdassa lueteltujen periaatteiden pohjalta:

(a) Komitea käsittelee teknisen komitean tulkintoja ja lausuntoja ajanjaksoittain 2(c) kohdan (i), (ii) ja (iii) alakohdissa olevissa aikarajoissa kyseisten tulkintojen ja lausuntojen vahvistamiseksi. Komitea voi pyytää teknistä komiteaa selkeyttämään tai tarkentamaan työtään ja/tai kehittämään uusia lähestymistapoja. Avustaakseen teknistä komiteaa komitean tulisi esittää perustelunsa lisätyöpyynnöille ja, sikäli kuin on tarkoituksenmukaista, ehdottaa vaihtoehtoisia lähestymistapoja;

(b) 2(c) kohdan (i), (ii) ja (iii) alakohdissa tarkoitetun työn tultua kokonaan suoritetuksi komitea arvioi tuloksia kokonaisuutena niiden johdonmukaisuuden kannalta.

Yhdenmukaistamistyöohjelman tulokset ja jatkotyö

4. Ministerikokous vahvistaa yhdenmukaistamistyöohjelman tulokset liitteessä, joka on

⁴ Jos on määrätty arvoperuste, alkuperäsäännöissä on ilmoitettava myös kyseisen prosenttiosuuden laskentamenettely.

⁵ Jos perusteeksi on määrätty valmistus- ja käsittelytoimenpide, se toimenpide, joka antaa kyseiselle tuotteelle alkuperän, on eriteltävä tarkasti.

tion, the use, in a supplementary or exclusive manner, of other requirements, including ad valorem percentages⁴ and/or manufacturing or processing operations⁵, when developing rules of origin for particular products or a product sector;

— may provide explanations for its proposals;

— shall divide the above work on a product basis taking into account the chapters or sections of the HS nomenclature, so as to submit results of its work to the Committee at least on a quarterly basis. The Technical Committee shall complete the above work within two years and three months of receipt of the request from the Committee.

Role of the Committee

3. On the basis of the principles listed in paragraph 1:

(a) the Committee shall consider the interpretations and opinions of the Technical Committee periodically in accordance with the time-frames provided in subparagraphs (i), (ii) and (iii) of paragraph 2(c) with a view to endorsing such interpretations and opinions. The Committee may request the Technical Committee to refine or elaborate its work and/or to develop new approaches. To assist the Technical Committee, the Committee should provide its reasons for requests for additional work and, as appropriate, suggest alternative approaches;

(b) upon completion of all the work identified in subparagraphs (i), (ii) and (iii) of paragraph 2(c), the Committee shall consider the results in terms of their overall coherence.

Results of the Harmonization Work Programme and Subsequent Work

4. The Ministerial Conference shall establish the results of the harmonization work pro-

⁴ If the ad valorem criterion is prescribed, the method for calculating this percentage shall also be indicated in the rules of origin.

⁵ If the criterion of manufacturing or processing operation is prescribed, the operation that confers origin on the product concerned shall be precisely specified.

tämän sopimuksen erottamaton osa.⁶ Ministerikokous vahvistaa aikarajat tämän liitteen voimaantulolle.

gramme in an annex as an integral part of this Agreement.⁶ The Ministerial Conference shall establish a time-frame for the entry into force of this annex.

⁶ Samalla harkitaan järjestelyjä tullitariffinimikkeistön luokittelua koskevien riitojen ratkaisemiseksi.

⁶ At the same time, consideration shall be given to arrangements concerning the settlement of disputes relating to customs classification.

LIITE I

TEKNINEN ALKUPERÄSÄÄNTÖ-
KOMITEA*Tehtävät*

1. Teknisen komitean pysyviin tehtäviin kuuluu

(a) käsitellä teknisen komitean yksittäisen jäsenen pyynnöstä teknisiä erityisongelmia, joita ilmenee jäsenen päivittäisessä alkuperäsääntöjen hallinnoimisessa ja antaa neuvoa-antavia lausuntoja tarkoituksenmukaisiksi ratkaisuksi esitettyjen tosiasioiden perusteella;

(b) antaa tietoja ja neuvoja kaikista tavaroiden alkuperän määrittämiseen liittyvistä asioista yksittäisen jäsenen tai komitean mahdollisesti esittämästä pyynnöstä;

(c) valmistella ja jakaa määräaikaista raportteja tämän sopimuksen toiminnan teknisistä puolista ja sen tilasta; ja

(d) tarkastella vuosittain II ja III osien toimeenpanon ja toiminnan teknisiä puolia.

2. Tekninen komitea suorittaa sellaisia muita tehtäviä, joita komitea siltä mahdollisesti pyytää.

3. Tekninen komitea pyrkii saattamaan päätökseen erityiskysymyksiä, erityisesti jäsenen tai komitean sille osoittamia kysymyksiä, koskevan työnsä kohtuullisen lyhyessä ajassa.

Edustautuminen

4. Jokaisella jäsenellä on oikeus edustautua teknisessä komiteassa. Jokainen jäsen voi nimetä yhden valtuutetun ja yhden tai useamman varavaltuutetun edustajikseen teknisessä komiteassa. Teknisessä komiteassa edustautuvaa osapuolta kutsutaan myöhemmin teknisen komitean ”jäseneksi”. Neuvonantajat voivat avustaa teknisen komitean jäsenen edustajia teknisen komitean kokouksissa. WTO:n sihteeristö voi myös osallistua tällaisiin kokouksiin tarkkailijana.

ANNEX I

TECHNICAL COMMITTEE ON RULES
OF ORIGIN*Responsibilities*

1. The ongoing responsibilities of the Technical Committee shall include the following:

(a) at the request of any member of the Technical Committee, to examine specific technical problems arising in the day-to-day administration of the rules of origin of Members and to give advisory opinions on appropriate solutions based upon the facts presented;

(b) to furnish information and advice on any matters concerning the origin determination of goods as may be requested by any Member or the Committee;

(c) to prepare and circulate periodic reports on the technical aspects of the operation and status of this Agreement; and

(d) to review annually the technical aspects of the implementation and operation of Parts II and III.

2. The Technical Committee shall exercise such other responsibilities as the Committee may request of it.

3. The Technical Committee shall attempt to conclude its work on specific matters, especially those referred to it by Members or the Committee, in a reasonably short period of time.

Representation

4. Each Member shall have the right to be represented on the Technical Committee. Each Member may nominate one delegate and one or more alternates to be its representatives on the Technical Committee. Such a Member so represented on the Technical Committee is hereinafter referred to as a ”member” of the Technical Committee. Representatives of members of the Technical Committee may be assisted by advisers at meetings of the Technical Committee. The WTO Secretariat may also attend such meetings with observer status.

5. CCC:n jäsenet, jotka eivät ole WTO:n jäseniä, voivat edustautua teknisen komitean kokouksissa yhdellä valtuutetulla ja yhdellä tai useammalla varavaltuutetulla. Tällaiset edustajat osallistuvat teknisen komitean kokouksiin tarkkailijoina.

6. Teknisen komitean puheenjohtajan hyväksyessä CCC:n pääsihteeri (tässä liitteessä ”pääsihteeri”) voi kutsua sellaisten hallitusten edustajia, jotka eivät ole WTO:n jäseniä eivätkä myöskään CCC:n jäseniä ja kansainvälisten hallitustenvälisten ja kaupallisten järjestöjen edustajia osallistumaan teknisen komitean kokouksiin tarkkailijoina.

7. Valtuutettujen, varavaltuutettujen ja neuvonantajien nimeämiset teknisen komitean kokouksiin osoitetaan pääsihteerille.

Kokoukset

8. Tekninen komitea kokoontuu tarvittaessa, kuitenkin vähintään kerran vuodessa.

Menettelytavat

9. Tekninen komitea valitsee itselleen puheenjohtajan ja päättää menettelytavoistaan.

5. Members of the CCC which are not Members of the WTO may be represented at meetings of the Technical Committee by one delegate and one or more alternates. Such representatives shall attend meetings of the Technical Committee as observers.

6. Subject to the approval of the Chairman of the Technical Committee, the Secretary-General of the CCC (referred to in this Annex as ”the Secretary-General”) may invite representatives of governments which are neither Members of the WTO nor members of the CCC and representatives of international governmental and trade organizations to attend meetings of the Technical Committee as observers.

7. Nominations of delegates, alternates and advisers to meetings of the Technical Committee shall be made to the Secretary-General.

Meetings

8. The Technical Committee shall meet as necessary, but not less than once a year.

Procedures

9. The Technical Committee shall elect its own Chairman and shall establish its own procedures.

LIITE II

PREFERENSSIALKUPERÄSÄÄNTÖJÄ
KOSKEVA YHTEISJULISTUS

1. Tunnustaen, että eräät jäsenet soveltavat erillisiä preferenssialkuperäsääntöjä muiden alkuperäsääntöjen ohella, jäsenet *sopivat* täten seuraavaa:

2. Tässä yhteisjulistuksessa preferenssialkuperäsäännöillä tarkoitetaan lakeja, säännöksiä ja yleisesti sovellettavia hallinnollisia päätöksiä, joita kukin jäsen käyttää määrittääkseen, ovatko tavarat oikeutettuja etuuskohteluun sopimus pohjaisissa tai autonomisissa kauppajärjestelmissä, jotka johtavat GATT 1994 -sopimuksen I artiklan 1 kohdan soveltamisen ylittävien tullietuuksien myöntämiseen.

3. Jäsenet *sopivat* sen varmistamisesta, että (a) niiden antaessa yleisesti sovellettavia hallinnollisia päätöksiä täytettävät vaatimukset määritellään selkeästi. Erityisesti

(i) tapauksissa, joissa sovelletaan nimikkeenmuutosperustetta, kyseisessä preferenssialkuperäsäännössä kaikkine poikkeuksineen tulee selkeästi eritellä tullitariffinimikkeistön alanimikkeet tai nimikkeet, joita sääntö koskee;

(ii) tapauksissa, joissa sovelletaan arvoprosenttiperustetta, preferenssialkuperäsäännöissä on ilmoitettava myös tämän prosentiosuuden laskentamenettely;

(iii) tapauksissa, joissa perusteeksi määrätään valmistus- tai käsittelytoimenpide, on kyseiselle tavaralle preferenssialkuperän antava toimenpide eriteltävä tarkasti.

(b) niiden preferenssialkuperäsäännöt perustuvat myönteiseen vaatimusperiaatteeseen. Preferenssialkuperäsäännöt, joissa sanotaan, mikä ei anna preferenssialkuperää (kielteinen vaatimusperiaate), ovat sallittuja myönteisen vaatimusperiaatteen selkeyttämiseksi tai yksittäisissä tapauksissa, joissa preferenssialkuperän myöntäminen ei ole tarpeellista;

ANNEX II

COMMON DECLARATION WITH
REGARD TO PREFERENTIAL
RULES OF ORIGIN

1. Recognizing that some Members apply preferential rules of origin, distinct from non-preferential rules of origin, the Members hereby *agree* as follows.

2. For the purposes of this Common Declaration, preferential rules of origin shall be defined as those laws, regulations and administrative determinations of general application applied by any Member to determine whether goods qualify for preferential treatment under contractual or autonomous trade regimes leading to the granting of tariff preferences going beyond the application of paragraph 1 of Article I of GATT 1994.

3. The Members *agree* to ensure that:

(a) when they issue administrative determinations of general application, the requirements to be fulfilled are clearly defined. In particular:

(i) in cases where the criterion of change of tariff classification is applied, such a preferential rule of origin, and any exceptions to the rule, must clearly specify the subheadings or headings within the tariff nomenclature that are addressed by the rule;

(ii) in cases where the ad valorem percentage criterion is applied, the method for calculating this percentage shall also be indicated in the preferential rules of origin;

(iii) in cases where the criterion of manufacturing or processing operation is prescribed, the operation that confers preferential origin shall be precisely specified;

(b) their preferential rules of origin are based on a positive standard. Preferential rules of origin that state what does not confer preferential origin (negative standard) are permissible as part of a clarification of a positive standard or in individual cases where a positive determination of preferential origin is not necessary;

(c) niiden preferenssialkuperäsääntöihin liittyvät lait, säännökset sekä yleisesti sovellettavat oikeudelliset ja hallinnolliset päätökset julkaistaan, niin kuin ne olisivat GATT 1994-sopimuksen X artiklan 1 kohdan määräysten alaisia, ja mainittujen määräysten mukaisesti;

(d) viejälle, tuojalle tai muulle henkilölle, jonka oikeutta asia koskee, annetaan pyynnöstä päätös tavaramalle annettavasta preferenssialkuperästä mahdollisimman pian, kuitenkin viimeistään 150 päivää⁷ päätöksen pyytämisestä edellyttäen, että kaikki tarpeelliset selvitykset on esitetty. Tällaisia päätöksiä koskevat pyynnot on hyväksyttävä, ennen kuin kyseisen tavaran kauppa käynnistyy, ja voidaan hyväksyä minä tahansa myöhempänä ajankohtana. Kyseiset päätökset pysyvät voimassa kolme vuotta edellyttäen, että tosiasiat ja ehdot mukaan lukien preferenssialkuperäsäännöt, joiden perusteella päätökset on tehty, pysyvät vastavina. Edellyttäen, että asianosaisille osapuolille tiedotetaan asiasta ennakolta, kyseiset päätökset eivät ole enää voimassa, kun niistä poikkeava ratkaisu tehdään tarkistusmenettelyssä, johon viitataan (f) alakohdassa. Tällaiset päätökset on asetettava julkisesti saataville (g) alakohdassa olevien määräysten mukaisesti;

(e) muuttaessaan preferenssialkuperäsääntöjään tai ottaessaan käyttöön uusia preferenssialkuperäsääntöjä ne eivät sovelle kyseisiä muutoksia takautuvasti, kuten niiden laeissa tai säännöksissä edellytetään, vaikutuksetta kyseisiin lakeihin tai säännöksiin;

(f) jokainen hallinnollinen toimenpide, johon ne ryhtyvät preferenssialkuperän määrittämiseksi, voidaan pikaisesti tarkistuttaa oikeudellisissa, välitys- tai hallinnollisissa tuomioistuimissa tai menettelyillä, jotka ovat riippumattomia määrityksen suorittaneesta viranomaisesta, mikä voi johtaa määrityksen muuttamiseen tai kumoamiseen;

(g) asianomaiset viranomaiset käsittelevät ehdottoman luottamuksellisena kaikkea tietoa, joka on luonteeltaan luottamuksellista tai luovutettu luottamuksellisesti preferenssialkuperäsääntöjen soveltamistarkoituksessa, eivätkä viranomaiset saa paljastaa sitä ilman sellaisen henkilön tai hallituksen nimenomaista lupaa, joka on luovuttanut kyseisen tiedon, paitsi

(c) their laws, regulations, judicial decisions and administrative rulings of general application relating to preferential rules of origin are published as if they were subject to, and in accordance with, the provisions of paragraph 1 of Article X of GATT 1994;

(d) upon request of an exporter, importer or any person with a justifiable cause, assessments of the preferential origin they would accord to a good are issued as soon as possible but no later than 150 days⁷ after a request for such an assessment provided that all necessary elements have been submitted. Requests for such assessments shall be accepted before trade in the good concerned begins and may be accepted at any later point in time. Such assessments shall remain valid for three years provided that the facts and conditions, including the preferential rules of origin, under which they have been made remain comparable. Provided that the parties concerned are informed in advance, such assessments will no longer be valid when a decision contrary to the assessment is made in a review as referred to in subparagraph (f). Such assessments shall be made publicly available subject to the provisions of subparagraph (g);

(e) when introducing changes to their preferential rules of origin or new preferential rules of origin, they shall not apply such changes retroactively as defined in, and without prejudice to, their laws or regulations;

(f) any administrative action which they take in relation to the determination of preferential origin is reviewable promptly by judicial, arbitral or administrative tribunals or procedures, independent of the authority issuing the determination, which can effect the modification or reversal of the determination;

(g) all information that is by nature confidential or that is provided on a confidential basis for the purpose of the application of preferential rules of origin is treated as strictly confidential by the authorities concerned, which shall not disclose it without the specific permission of the person or government providing such information, except to the extent

⁷ Ensimmäisenä vuonna WTO-sopimuksen voimaantulopäivästä lukien esitettyjen pyyntöjen suhteen jäseniä vaaditaan ainoastaan esittämään nämä arviot mahdollisimman pian.

⁷ In respect of requests made during the first year from entry into force of the WTO Agreement, Members shall only be required to issue these assessments as soon as possible.

sikäli kuin on mahdollisesti tarpeellista oikeudellisten menettelyjen yhteydessä.

4. Jäsenet *sopivat* toimittavansa sihteeristölle viipymättä preferenssialkuperäsääntönsä ja luettelon preferenssijärjestelyistä, joissa niitä sovelletaan, sekä preferenssialkuperäsääntöihinsä liittyvät oikeudelliset ja yleisesti sovellettavat hallinnolliset päätöksensä, jotka ovat voimassa sinä päivänä, jolloin WTO-sopimus tulee voimaan kyseisen jäsenen osalta. Jäsenet sopivat lisäksi toimittavansa sihteeristölle kaikki preferenssialkuperäsääntöjensä muutokset tai uudet preferenssialkuperäsäännöt mahdollisimman pikaisesti. Sihteeristö jakaa jäsenille luettelot vastaanottamistaan ja sihteeristössä saatavissa olevista tiedoista.

that it may be required to be disclosed in the context of judicial proceedings.

4. Members *agree* to provide to the Secretariat promptly their preferential rules of origin, including a listing of the preferential arrangements to which they apply, judicial decisions, and administrative rulings of general application relating to their preferential rules of origin in effect on the date of entry into force of the WTO Agreement for the Member concerned. Furthermore, Members agree to provide any modifications to their preferential rules of origin or new preferential rules of origin as soon as possible to the Secretariat. Lists of information received and available with the Secretariat shall be circulated to the Members by the Secretariat.

SOPIMUS TUONTILISENSIOINNIN MENETTELYTAVOISTA

Jäsenet, jotka ottavat huomioon monenkeskiset kauppaneuvottelut;

haluavat edistää GATT 1994 -sopimuksen tavoitteita;

ottavat huomioon kehitysmaajäsenten erityiset kauppaan, kehitykseen ja rahoitukseen liittyvät tarpeet;

tunnustavat automaattisen tuontilisensioinnin hyödyllisyyden tiettyjä tarkoituksia varten ja sen, että tällaista lisensiointia ei käytettäisi kaupan rajoittamiseen;

tunnustavat, että tuontilisensiointia saatetaan käyttää sellaisten toimenpiteiden hallinnoimiseen, joita sovelletaan GATT 1994 -sopimuksen asianomaisten määräysten mukaisesti;

tunnustavat GATT 1994 -sopimuksen määräykset sikäli kuin ne soveltuvat tuontilisensiointimenettelytapoihin;

haluavat varmistaa, ettei tuontilisensiointimenettelytapoja hyväksikäytetä GATT 1994 -sopimuksen periaatteiden tai velvoitteiden vastaisella tavalla;

tunnustavat, että tuontilisensiointimenettelytapojen epäasiallinen käyttö saattaa vaikeuttaa kansainvälisen kaupan kulkua;

ovat vakuuttuneita, että tuontilisensiointia, erityisesti harkinnanvaraista tuontilisensiointia, tulisi saattaa voimaan läpinäkyvällä ja ennustettavalla tavalla;

tunnustavat, ettei harkinnanvaraisten lisensiointimenettelytapojen tulisi olla hallinnollisesti rasittavampia kuin on ehdottomasti tarpeen asianomaisen toimenpiteen hallinnoimiseksi;

haluavat yksinkertaistaa ja tehdä läpinäkyvämmiksi kansainvälisessä kaupassa käytettäviä hallintomenettelyjä ja käytäntöjä sekä varmistaa sellaisten menettelyjen ja käytäntöjen oikeudenmukaisen ja tasapuolisen soveltamisen ja hallinnoimisen;

haluavat luoda neuvottelujärjestelmän sekä huolehtia tässä sopimuksessa esille tulevien kiistojen pikaisesta, tehokkaasta ja tasapuolisesta ratkaisemisesta;

sopivat seuraavaa:

AGREEMENT ON IMPORT LICENSING PROCEDURES

Members, Having regard to the Multilateral Trade Negotiations;

Desiring to further the objectives of GATT 1994;

Taking into account the particular trade, development and financial needs of developing country Members;

Recognizing the usefulness of automatic import licensing for certain purposes and that such licensing should not be used to restrict trade;

Recognizing that import licensing may be employed to administer measures such as those adopted pursuant to the relevant provisions of GATT 1994;

Recognizing the provisions of GATT 1994 as they apply to import licensing procedures;

Desiring to ensure that import licensing procedures are not utilized in a manner contrary to the principles and obligations of GATT 1994;

Recognizing that the flow of international trade could be impeded by the inappropriate use of import licensing procedures;

Convinced that import licensing, particularly non-automatic import licensing, should be implemented in a transparent and predictable manner;

Recognizing that non-automatic licensing procedures should be no more administratively burdensome than absolutely necessary to administer the relevant measure;

Desiring to simplify, and bring transparency to, the administrative procedures and practices used in international trade, and to ensure the fair and equitable application and administration of such procedures and practices;

Desiring to provide for a consultative mechanism and the speedy, effective and equitable resolution of disputes arising under this Agreement;

Hereby agree as follows:

Artikla 1

Yleiset määräykset

1. Tässä sopimuksessa tuontilisensioinnilla tarkoitetaan hallinnollisia toimenpiteitä¹, joita käytetään sellaisten tuontilisensiointijärjestelmien toteuttamisessa, jotka edellyttävät hakemuksen tai muiden (kuin tullitarkoituksiin vaadittavien) asiakirjojen jättämistä asianomaiselle hallintoviranomaiselle tuojajäsenen tullialueelle tapahtuvan tuonnin ennakoedellytyksenä.

2. Jäsenet varmistavat, että tuontilisensiointijärjestelmien toimeenpanemiseksi käytettävät hallintomenettelyt ovat GATT 1994 -sopimuksen, mukaan lukien liitteet ja pöytäkirjat, asianomaisten määräysten mukaisia, siten kuin tätä sopimusta tulkitaan, jotta ehkäistäisiin näiden hallintomenettelyjen epäasiallisesta käyttämisestä mahdollisesti aiheutuvia kaupan vinoutumia, ottaen huomioon kehitysmaajäsenen taloudelliset kehittymispyrkimykset sekä rahoitukseen ja kauppaan liittyvät tarpeet.²

3. Tuontilisensiointimenettelytapojen sääntöjä on sovellettava puolueettomasti sekä hallinnoitava oikeudenmukaisella ja tasapuolisella tavalla.

4. (a) Hakemusmenettelyjä koskevat säännöt ja tiedot, joihin kuuluvat henkilöiden, yritysten ja laitosten kelpoisuutta lisenssihakemusten tekemiseen koskevat tiedot, samoin kuin lisensioinnin alaisen tuotteiden luettelot, on julkaistava lähteissä, jotka ilmoitetaan 4 artiklan nojalla perustetulle tuontilisensiointikomitealle (myöhemmin tässä sopimuksessa ”komitea”) sellaisella tavalla, että hallitukset³ ja elinkeinonharjoittajat voivat perehtyä niihin. Kyseisen julkaisemisen on tapahduttava, mikäli käytännössä mahdollista, 21 päivää ennen lisensiointimääräyksen täytäntöönpanopäivää, joka tapauksessa kuitenkin kyseiseen toimeenpanopäivään mennessä. Lisensiointimenettelytapoja koskevia sääntöjä tai tuontilisensioinnin alaisen tuotteiden luetteloa koskevat poikkeukset, vapautukset tai muutokset on myös julkaistava

¹ Lisensioinniksi kutsutut menettelytavat samoin kuin muut vastaavat hallintomenettelytavat.

² Minkään tässä sopimuksessa ei katsota merkitsevän, että tällä sopimuksella saatetaan kyseenalaiseksi lisensiointi-menettelytavalla täytäntöön pantavan toimenpiteen perustelua, katetta tai kestoaikaa.

³ Tässä sopimuksessa ”hallitusten” katsotaan tarkoittavan myös Euroopan yhteisön asianomaisia viranomaisia.

Article 1

General Provisions

1. For the purpose of this Agreement, import licensing is defined as administrative procedures¹ used for the operation of import licensing regimes requiring the submission of an application or other documentation (other than that required for customs purposes) to the relevant administrative body as a prior condition for importation into the customs territory of the importing Member.

2. Members shall ensure that the administrative procedures used to implement import licensing regimes are in conformity with the relevant provisions of GATT 1994 including its annexes and protocols, as interpreted by this Agreement, with a view to preventing trade distortions that may arise from an inappropriate operation of those procedures, taking into account the economic development purposes and financial and trade needs of developing country Members.²

3. The rules for import licensing procedures shall be neutral in application and administered in a fair and equitable manner.

4. (a) The rules and all information concerning procedures for the submission of applications, including the eligibility of persons, firms and institutions to make such applications, the administrative body(ies) to be approached, and the lists of products subject to the licensing requirement shall be published, in the sources notified to the Committee on Import Licensing provided for in Article 4 (referred to in this Agreement as ”the Committee”), in such a manner as to enable governments³ and traders to become acquainted with them. Such publication shall take place, whenever practicable, 21 days prior to the effective date of the requirement but in all events not later than such effective date. Any exception, derogations or changes in or from the rules concerning licensing procedures or the list of products

¹ Those procedures referred to as ”licensing” as well as other similar administrative procedures.

² Nothing in this Agreement shall be taken as implying that the basis, scope or duration of a measure being implemented by a licensing procedure is subject to question under this Agreement.

³ For the purpose of this Agreement, the term ”governments” is deemed to include the competent authorities of the European Communities.

samalla tavalla ja edellä mainittujen aikataulujen mukaan. Näistä julkaisuista on toimitettava jäljennökset myös sihteeristölle.

(b) Jäsenille, jotka haluavat esittää kirjallisesti näkökohtia, varataan pyynnöstä mahdollisuus keskustella kyseisistä näkökohdista. Jäsenen, jota asia koskee, tulee kiinnittää asianmukaista huomiota tällaisiin näkökohtiin ja keskustelun tuloksiin.

5. Hakemuslomakkeiden samoin kuin mahdollisten uusintalomakkeiden tulee olla mahdollisimman yksinkertaisia. Hakemusten lisäksi voidaan vaatia lisensiointijärjestelmän asianmukaisen toiminnan kannalta ehdottoman välttämättömiä asiakirjoja ja tietoja.

6. Hakemusmenettelyjen ja mahdollisesti tarvittavien uusintamenettelyjen tulee olla mahdollisimman yksinkertaisia. Hakijoille on varattava kohtuullisesti aikaa lisenssihakemusten jättämistä varten. Mikäli hakemuksen jättämiselle on asetettu määräaika, sen tulisi olla vähintään 21 päivää, minkä lisäksi tulisi voida myöntää jatkoaikaa, jos mainitussa määräajassa jätetyt hakemukset ovat puutteellisia. Hakijoiden on voitava hakemuksen jättämisessä kääntyä vain yhden hallintoviranomaisen puoleen. Mikäli on ehdottoman välttämätöntä kääntyä useamman kuin yhden hallintoviranomaisen puoleen, hakijoilta ei pidä edellyttää yhteydenottoa useampaan kuin kolmeen hallintoviranomaiseen.

7. Hakemusta ei saa hylätä sellaisten pienehköjen laadintavirheiden takia, jotka eivät oleellisesti muuta hakemuksessa olevia perustietoja. Asiakirjoissa tai hakemusmenettelyissä tehdyistä virheistä tai puutteellisuuksista, jotka ilmeisesti ovat syntyneet muuten kuin pettämistaroituksessa tai törkeän laiminlyönnin takia, ei tule rangaista enempää kuin mikä on varoitusehdossa välttämätöntä.

8. Lisensioitujen tuotteiden maahantuontia ei saa evätä sen vuoksi, että tuotavien tuotteiden arvo, määrä tai paino poikkeavat lisenssissä määrittelyistä, mikäli sanotut eroavaisuudet johtuvat kuljetuksen tai irtotavaralastauksen aikana tapahtuneista virheistä tai muista pienehköistä normaalissa kaupan käytännössä hyväksyttävistä virheistä.

9. Lisensioitujen tuonnin maksamiseen tarvittava ulkomaan valuutta annetaan lisenssinhal-

subject to import licensing shall also be published in the same manner and within the same time periods as specified above. Copies of these publications shall also be made available to the Secretariat.

(b) Members which wish to make comments in writing shall be provided the opportunity to discuss these comments upon request. The concerned Member shall give due consideration to these comments and results of discussion.

5. Application forms and, where applicable, renewal forms shall be as simple as possible. Such documents and information as are considered strictly necessary for the proper functioning of the licensing regime may be required on application.

6. Application procedures and, where applicable, renewal procedures shall be as simple as possible. Applicants shall be allowed a reasonable period for the submission of licence applications. Where there is a closing date, this period should be at least 21 days with provision for extension in circumstances where insufficient applications have been received within this period. Applicants shall have to approach only one administrative body in connection with an application. Where it is strictly indispensable to approach more than one administrative body, applicants shall not need to approach more than three administrative bodies.

7. No application shall be refused for minor documentation errors which do not alter basic data contained therein. No penalty greater than necessary to serve merely as a warning shall be imposed in respect of any omission or mistake in documentation or procedures which is obviously made without fraudulent intent or gross negligence.

8. Licensed imports shall not be refused for minor variations in value, quantity or weight from the amount designated on the licence due to differences occurring during shipment, differences incidental to bulk loading and other minor differences consistent with normal commercial practice.

9. The foreign exchange necessary to pay for licensed imports shall be made available to

tijoiden käyttöön samalla perusteella kuin sellaisten tavaroiden tuojille, joilta ei vaadita tuontilisenssiä.

10. Turvallisuutta koskeissa poikkeustapauksissa sovelletaan GATT 1994 -sopimuksen XXI artiklan määräyksiä.

11. Tämän sopimuksen määräykset eivät velvoita mitään jäsentä paljastamaan luottamuksellisia tietoja, jotka estäisivät lakien täytäntöönpanoa tai jotka muutoin olisivat vastoin yleistä etua tai loukkaisivat tiettyjen julkisten tai yksityisten yritysten oikeutettuja kaupallisia etuja.

Artikla 2

Automaattinen tuontilisensiointi⁴

1. Automaattisella tuontilisensioinnilla tarkoitetaan tuontilisensiointia, jossa hakemus hyväksytään kaikissa tapauksissa ja joka on 2 (a) kohdan määräysten mukaista.

2. 1 artiklan 1—11 kohdissa ja tämän artiklan 1 kohdassa mainittujen määräysten lisäksi sovelletaan automaattisiin tuontilisensiointimenettelytapoihin seuraavia määräyksiä⁵:

(a) Automaattisia tuontilisensiointimenettelytapoja ei saa käyttää automaattisen lisensioinnin alaiseen tuontiin rajoittavasti vaikuttavalla tavalla. Automaattisilla lisensiointimenettelytapoilla katsotaan olevan kauppaa rajoittavia vaikutuksia *muun muassa*

(i) jollei jokainen henkilö, yritys tai laitos, joka täyttää tuojajäsenen laissa sellaisen tuontitoiminnan harjoittamiselle asetetut edellytykset, joka käsittää automaattisen lisensioinnin alaisia tuotteita, ole samalla tavalla kelvollinen hakemaan ja saamaan tuontilisenssejä;

(ii) jollei lisenssihakemuksia voida jättää jonakin tavaroiden tullausta edeltävänä arkipäivänä;

licence holders on the same basis as to importers of goods not requiring import licences.

10. With regard to security exceptions, the provisions of Article XXI of GATT 1994 apply.

11. The provisions of this Agreement shall not require any Member to disclose confidential information which would impede law enforcement or otherwise be contrary to the public interest or would prejudice the legitimate commercial interests of particular enterprises, public or private.

Article 2

Automatic Import Licensing⁴

1. Automatic import licensing is defined as import licensing where approval of the application is granted in all cases, and which is in accordance with the requirements of paragraph 2(a).

2. The following provisions⁵, in addition to those in paragraphs 1 through 11 of Article 1 and paragraph 1 of this Article, shall apply to automatic import licensing procedures:

(a) automatic licensing procedures shall not be administered in such a manner as to have restricting effects on imports subject to automatic licensing. Automatic licensing procedures shall be deemed to have trade-restricting effects unless, *inter alia*:

(i) any person, firm or institution which fulfils the legal requirements of the importing Member for engaging in import operations involving products subject to automatic licensing is equally eligible to apply for and to obtain import licences;

(ii) applications for licences may be submitted on any working day prior to the customs clearance of the goods;

⁴ Turvallisuuden asettamista vaativat tuontilisensiointimenettelytavat, joilla ei ole tuontia rajoittavia vaikutuksia, katsotaan tämän artiklan 1 ja 2 kohtiin kuuluviksi.

⁵ Kehitysmaajäsen, lukuun ottamatta kehitysmaajäsentä, joka oli 12. huhtikuuta 1979 tuontilisensioinnin menettelytapoista tehdyn sopimuksen osapuoli ja jolla on erityisiä vaikeuksia (a)(ii) ja (a)(iii) alakohtien edellytysten osalta, voi ilmoittamalla siitä komitealle lykätä näiden alakohtien soveltamista enintään kahdella vuodella siitä, kun WTO-sopimus tuli voimaan asianomaisen jäsenen osalta.

⁴ Those import licensing procedures requiring a security which have no restrictive effects on imports are to be considered as falling within the scope of paragraphs 1 and 2.

⁵ A developing country Member, other than a developing country Member which was a Party to the Agreement on Import Licensing Procedures done on 12 April 1979, which has specific difficulties with the requirements of subparagraphs (a)(ii) and (a)(iii) may, upon notification to the Committee, delay the application of these subparagraphs by not more than two years from the date of entry into force of the WTO Agreement for such Member.

(iii) jollei, siinä määrin kuin se on hallinnollisesti mahdollista, muodoltaan asianmukaisia ja valmiita lisenssihakemuksia hyväksyttyä vastaanotettaessa välittömästi tai viimeistään 10 arkipäivän kuluessa.

(b) Jäsenet tunnustavat, että automaattinen tuontilisensiointi saattaa olla tarpeellista, milloin muita asianmukaisia menettelytapoja ei ole käytettävissä. Automaattista tuontilisensiointia voidaan soveltaa niin kauan kuin olosuhteet, jotka aiheuttivat sen käyttöönoton, vallitsevat ja kunnes sen hallinnolliset perustarkoitukset voidaan saavuttaa tarkoituksenmukaisemmalla tavalla.

Artikla 3

Harkinnanvarainen tuontilisensiointi

1. Harkinnanvaraisiin tuontilisensiointimenettelytapoihin sovelletaan 1 artiklan 1—11 kohdissa olevien määräysten lisäksi seuraavia määräyksiä. Harkinnanvaraisilla tuontilisensiointimenettelyillä tarkoitetaan tuontilisensiointia, joka ei vastaa 2 artiklan 1 kohdassa olevaa määritelmää.

2. Harkinnanvaraisella lisensoinnilla ei saa olla kauppaa rajoittavia tai vääristäviä vaikutuksia niiden lisäksi, jotka rajoituksen määrääminen sellaisenaan on aiheuttanut. Harkinnanvaraisten tuontilisensiointimenettelytapojen on katteeltaan ja kestoajaltaan vastattava toimenpidettä, jonka täytäntöönpanemiseen niitä käytetään, eivätkä ne saa olla hallinnollisesti rasittavampia kuin on ehdottomasti tarpeen toimenpiteen hallinnoimiseksi.

3. Tapauksissa, joissa lisensointivaatimuksia sovelletaan muissa tarkoituksissa kuin määrällisten rajoitusten toimeenpanemista varten, jäsenen on julkaistava muita jäseniä ja elinkeinonharjoittajia varten riittävät tiedot lisenssien hyväksymis- ja/tai jakamisperusteista.

4. Mikäli jäsen varaa henkilöille, yrityksille tai laitoksille mahdollisuuden hakea lisensointivaatimusta koskevia poikkeuksia tai vapauksia, asia on sisällytettävä tietoihin, jotka julkaistaan 1 artiklan 4 kohdan mukaisesti, samoin kuin tiedot hakemismenettelystä, ja sikäli kuin mahdollista, olosuhteista, joiden vallitessa hakemuksia käsiteltäisiin.

5. (a) Jäsenet antavat tietyn tuotteen kaupan intressin omaaville jäsenille niiden pyynnöstä kaikki asiaankuuluvat tiedot, jotka koskevat

(iii) applications for licences when submitted in appropriate and complete form are approved immediately on receipt, to the extent administratively feasible, but within a maximum of 10 working days;

(b) Members recognize that automatic import licensing may be necessary whenever other appropriate procedures are not available. Automatic import licensing may be maintained as long as the circumstances which gave rise to its introduction prevail and as long as its underlying administrative purposes cannot be achieved in a more appropriate way.

Article 3

Non-Automatic Import Licensing

1. The following provisions, in addition to those in paragraphs 1 through 11 of Article 1, shall apply to non-automatic import licensing procedures. Non-automatic import licensing procedures are defined as import licensing not falling within the definition contained in paragraph 1 of Article 2.

2. Non-automatic licensing shall not have trade-restrictive or -distortive effects on imports additional to those caused by the imposition of the restriction. Non-automatic licensing procedures shall correspond in scope and duration to the measure they are used to implement, and shall be no more administratively burdensome than absolutely necessary to administer the measure.

3. In the case of licensing requirements for purposes other than the implementation of quantitative restrictions, Members shall publish sufficient information for other Members and traders to know the basis for granting and/or allocating licences.

4. Where a Member provides the possibility for persons, firms or institutions to request exceptions or derogations from a licensing requirement, it shall include this fact in the information published under paragraph 4 of Article 1 as well as information on how to make such a request and, to the extent possible, an indication of the circumstances under which requests would be considered.

5. (a) Members shall provide, upon the request of any Member having an interest in the trade in the product concerned, all relevant information concerning:

(i) rajoitusten hallinnoimista;
 (ii) äskettäisenä rajoituskautena myönnettyjä tuontilisenssejä;

(iii) kyseisten lisenssien jakautumista toimittajamaiden kesken;

(iv) mikäli mahdollista, tuontitilastoja (se on arvoa ja/tai määrää) koskevia tietoja tuotteista, jotka ovat tuontilisensioinnin alaisia. Kehitysmaajäsenten ei odoteta tämän johdosta ottavan kantaakseen hallinnollisia tai rahallisia lisärasitteita;

(b) jäsenten, jotka hallinnoivat kiintiöitä lisensioinnin avulla, on julkaistava sovellettavien kiintiöiden kokonaismäärä määrinä ja/tai arvoina sekä kiintiöiden hakemiselle vahvistetut alkamis- ja päättymispäivät mahdollisine muutoksineen 1 artiklan 4 kohdassa täsmennettyinä aikoina ja sellaisella tavalla, että hallitukset ja elinkeinonharjoittajat voivat perehtyä tietoihin;

(c) milloin kiintiötä on jaettu toimittajamaiden kesken, rajoituksia soveltavan jäsenen on viipymättä ilmoitettava kaikille muille kyseisten tuotteiden toimittamiseen intressin omaaville jäsenille myönnettyjen kiintiöiden jakautumisesta määrittäin tai arvoperusteella eri toimittajamaiden kesken sekä julkaistava tiedot 1 artiklan 4 kohdassa mainittuna aikana ja sellaisella tavalla, että hallitukset ja elinkeinonharjoittajat voivat perehtyä tietoihin;

(d) tilanteissa, joissa on tarpeellista määrätä kiintiöille varhainen alkamispäivämäärä, 1 artiklan 4 kohdassa mainitut tiedot olisi julkaittava 1 artiklan 4 kohdassa mainittuna aikana, ja sellaisella tavalla, että hallitukset ja elinkeinonharjoittajat voivat perehtyä tietoihin;

(e) jokainen henkilö, yritys tai laitos, joka täyttää tuojajäsenen asettamat lailliset ja hallinnolliset vaatimukset, on samalla tavalla oikeutettu hakemaan lisenssiä ja tulemaan huomioon otetuksi. Mikäli lisenssihakemusta ei hyväksytä, hakijalle on pyynnöstä ilmoitettava hylkäämisen syy ja hänellä on oltava oikeus valittaa päätöksestä tai uusia hakemus tuojajäsenen sisäisen lainsäädännön tai hallintomenettelyjen mukaisesti;

(f) hakemusten käsittelyajan on, paitsi milloin se ei ole mahdollista jäsenestä riippumattomista syistä, oltava korkeintaan 30 päivää, jos hakemuksia käsitellään sitä mukaa kuin ne vastaanotetaan, se on saapumisjärjestyksessä,

(i) the administration of the restrictions;

(ii) the import licences granted over a recent period;

(iii) the distribution of such licences among supplying countries;

(iv) where practicable, import statistics (i.e. value and/or volume) with respect to the products subject to import licensing. Developing country Members would not be expected to take additional administrative or financial burdens on this account;

(b) Members administering quotas by means of licensing shall publish the overall amount of quotas to be applied by quantity and/or value, the opening and closing dates of quotas, and any change thereof, within the time periods specified in paragraph 4 of Article 1 and in such a manner as to enable governments and traders to become acquainted with them;

(c) in the case of quotas allocated among supplying countries, the Member applying the restrictions shall promptly inform all other Members having an interest in supplying the product concerned of the shares in the quota currently allocated, by quantity or value, to the various supplying countries and shall publish this information within the time periods specified in paragraph 4 of Article 1 and in such a manner as to enable governments and traders to become acquainted with them;

(d) where situations arise which make it necessary to provide for an early opening date of quotas, the information referred to in paragraph 4 of Article 1 should be published within the time-periods specified in paragraph 4 of Article 1 and in such a manner as to enable governments and traders to become acquainted with them;

(e) any person, firm or institution which fulfils the legal and administrative requirements of the importing Member shall be equally eligible to apply and to be considered for a licence. If the licence application is not approved, the applicant shall, on request, be given the reason therefor and shall have a right of appeal or review in accordance with the domestic legislation or procedures of the importing Member;

(f) the period for processing applications shall, except when not possible for reasons outside the control of the Member, not be longer than 30 days if applications are considered as and when received, i.e. on a first-come

ja korkeintaan 60 päivää, jos kaikki hakemukset käsitellään samanaikaisesti. Jälkimmäisessä tapauksessa hakemusten käsittelyajan katsotaan alkavan ilmoitetun hakemisajan päättymispäivää seuraavana päivänä;

(g) lisenssin voimassaoloajan on oltava kohtuullisen pituinen eikä niin lyhyt, että se estää tuonnin. Lisenssin voimassaolo ei saa estää tuontia kaukaisista lähtömaista, paitsi erityistapauksissa, joissa tuonti on välttämätöntä arvaamattomien lyhytaikaisten tarpeiden tyydyttämiseksi;

(h) kiintiöitä soveltaessaan jäsenet eivät saa estää myönnettyjen lisenssien mukaisesti tapahtuvaa tuontia eivätkä saa torjua kiintiöiden täysimääräistä hyväksikäyttöä;

(i) lisenksejä myöntäessään jäsenten on kiinnitettävä huomiota lisenssien myöntämistarpeeseen tuontimäärien taloudellisuuden kannalta;

(j) jakaessaan lisenksejä jäsenten tulisi ottaa huomioon hakijan aikaisempi tuontisuoritus. Tässä yhteydessä pitäisi ottaa huomioon, ovatko hakijalle aikaisemmin myönnetyt lisenssit täysin hyväksikäytetyt jonakin viimeaikaisena rajoituskautena. Tapauksissa, joissa lisenksejä ei ole täysin hyväksikäytetty, jäsenten on tutkittava syitä tapahtuneeseen ja otettava kyseiset syyt huomioon uusia lisenksejä jakaessaan. Harkinnan mukaisesti on myös varmistettava kohtuullinen osuus myönnettävistä lisenkseistä uusille tuojille, ottaen huomioon, että on toivottavaa myöntää lisenksejä taloudellisille määrille tuotteita. Tässä yhteydessä pitäisi kiinnittää erityistä huomiota tuojiin, jotka tuovat kehitysmaajäsenten ja erityisesti vähiten kehittyneiden kehitysmaajäsenten alueilta peräisin olevia tuotteita;

(k) milloin kiintiöiden hallinnoimiseksi myönnettyjä lisenksejä ei ole jaettu toimittajamaiden kesken, lisenssinhaltijat⁶ ovat vapaita valitsemaan tuontilähteensä. Mikäli kiintiöt on jaettu toimittajamaiden kesken, kyseisen maan tai kyseisten maiden on selvästi käytävä ilmi lisenssistä;

(l) sovellettaessa 1 artiklan 8 kohtaa voidaan tulevissa lisenssien jaoissa tehdä tasoitusjärjestelyjä silloin kun tuonti on ylittänyt aikaisemman lisenssitason.

first-served basis, and no longer than 60 days if all applications are considered simultaneously. In the latter case, the period for processing applications shall be considered to begin on the day following the closing date of the announced application period;

(g) the period of licence validity shall be of reasonable duration and not be so short as to preclude imports. The period of licence validity shall not preclude imports from distant sources, except in special cases where imports are necessary to meet unforeseen short-term requirements;

(h) when administering quotas, Members shall not prevent importation from being effected in accordance with the issued licences, and shall not discourage the full utilization of quotas;

(i) when issuing licences, Members shall take into account the desirability of issuing licences for products in economic quantities;

(j) in allocating licences, the Member should consider the import performance of the applicant. In this regard, consideration should be given as to whether licences issued to applicants in the past have been fully utilized during a recent representative period. In cases where licences have not been fully utilized, the Member shall examine the reasons for this and take these reasons into consideration when allocating new licences. Consideration shall also be given to ensuring a reasonable distribution of licences to new importers, taking into account the desirability of issuing licences for products in economic quantities. In this regard, special consideration should be given to those importers importing products originating in developing country Members and, in particular, the least-developed country Members;

(k) in the case of quotas administered through licences which are not allocated among supplying countries, licence holders⁶ shall be free to choose the sources of imports. In the case of quotas allocated among supplying countries, the licence shall clearly stipulate the country or countries;

(l) in applying paragraph 8 of Article 1, compensating adjustments may be made in future licence allocations where imports exceeded a previous licence level.

⁶ Toisinaan käytetään sanontaa ”kiintiönhaltija”.

⁶ Sometimes referred to as ”quota holders”.

Artikla 4
Instituutiot

Tämän sopimuksen nojalla perustetaan tuontilisensiointikomitea, joka koostuu kunkin jäsenen edustajista. Komitea valitsee puheenjohtajan ja kokoontuu tarvittaessa antaakseen jäsenille mahdollisuuden neuvotella kaikista tämän sopimuksen soveltamiseen taikka sen tavoitteiden edistämiseen liittyvistä asioista.

Artikla 5
Ilmoittaminen

1. Jäsenet, jotka ottavat käyttöön lisensiointimenettelytapoja tai muuttavat kyseisiä menettelyjä, ilmoittavat sellaiset toimenpiteet komitealle 60 päivän kuluessa niiden julkaisemisesta.

2. Tuontilisensiointimenettelytapojen käyttöönottamista koskeviin ilmoituksiin on sisällytettävä seuraavat tiedot:

(a) luettelo lisensiointimenettelytapojen alaisista tuotteista;

(b) yhteydenottoviranomainen hakijoiden kelpoisuutta koskevaa tiedonsaantia varten;

(c) yksi tai useampi hallinnollinen viranomainen, joille hakemukset jätetään;

(d) sen julkaisun nimi ja päivämäärä, jossa lisensiointi-menettelytavat julkaistaan;

(e) ilmoitus siitä, onko lisensiointimenettelytapa automaattinen vai harkinnanvarainen 2 ja 3 artikloissa olevien määritelmien mukainen;

(f) automaattisten tuontilisensiointimenettelytapojen osalta niiden hallinnollinen tarkoitus;

(g) harkinnanvaraisten tuontilisensiointimenettelytapojen osalta ilmoitus toimenpiteestä, jota lisensiointimenettelytavalla toimeenpannaan; sekä

(h) lisensiointimenettelytavan ennakoitu kesto-aika, sikäli kuin se on arvioitavissa jonkinlaisella todennäköisyydellä ja kielteisessä tapauksessa ilmoitus siitä, miksei kyseistä tietoa voida antaa.

3. Tuontilisensiointimenettelytapojen muutoksia koskevissa ilmoituksissa on ilmoitettava edellä mainitut asiat, sikäli kuin niissä ilmenee muutoksia.

4. Jäsenet ilmoittavat komitealle missä julkaisussa tai julkaisuissa 1 artiklan 4 kohdassa vaaditut tiedot julkaistaan.

Article 4
Institutions

There is hereby established a Committee on Import Licensing composed of representatives from each of the Members. The Committee shall elect its own Chairman and Vice-Chairman and shall meet as necessary for the purpose of affording Members the opportunity of consulting on any matters relating to the operation of this Agreement or the furtherance of its objectives.

Article 5
Notification

1. Members which institute licensing procedures or changes in these procedures shall notify the Committee of such within 60 days of publication.

2. Notifications of the institution of import licensing procedures shall include the following information:

(a) list of products subject to licensing procedures;

(b) contact point for information on eligibility;

(c) administrative body(ies) for submission of applications;

(d) date and name of publication where licensing procedures are published;

(e) indication of whether the licensing procedure is automatic or non-automatic according to definitions contained in Articles 2 and 3;

(f) in the case of automatic import licensing procedures, their administrative purpose;

(g) in the case of non-automatic import licensing procedures, indication of the measure being implemented through the licensing procedure; and

(h) expected duration of the licensing procedure if this can be estimated with some probability, and if not, reason why this information cannot be provided.

3. Notifications of changes in import licensing procedures shall indicate the elements mentioned above, if changes in such occur.

4. Members shall notify the Committee of the publication(s) in which the information required in paragraph 4 of Article 1 will be published.

5. Jokainen kiinnostunut jäsen, joka katsoo toisen jäsenen jättäneen ilmoittamatta instituutiolle tämän artiklan 1—3 kohtien mukaisesti lisensiointimenettelytavan käyttöönotosta tai menettelytavan muuttamisesta, voi kiinnittää asiaan kyseisen toisen jäsenen huomiota. Mikäli ilmoitusta ei ole sen jälkeen viipymättä suoritettu, jäsen voi itse ilmoittaa kyseisen lisensiointimenettelytavan tai sen muutokset, mukaan lukien kaikki asianmukaiset ja saatavissa olevat tiedot.

Artikla 6

Neuvottelut ja riitojen ratkaiseminen

Kaikissa tämän sopimuksen toimintaan vaikuttavissa asioissa neuvottelut ja riitojen ratkaiseminen tapahtuvat GATT 1994 -sopimuksen XX ja XXIII artiklojen määräysten mukaisesti, niin kuin niitä on muutettu ja sovellettu riitojen ratkaisemista koskevassa sopimuksessa.

Artikla 7

Tarkastelu

1. Komitea tarkastelee tarvittaessa, kuitenkin vähintään kerran kahdessa vuodessa, tämän sopimuksen käytäntöön soveltamista ja toimintaa, ottaen huomioon sen tavoitteet sekä siihen sisältyvät oikeudet ja velvoitteet.

2. Komitean tarkastelun pohjaksi sihteeristö valmistaa tosiasioihin perustuvan raportin tiedoista, jotka on annettu 5 artiklan perusteella vastauksina vuosittaiseen tuontilicensiointimenettelytapoja koskevaan kyselyyn⁷ sekä muista käytettävissään olevista asianmukaisista luotettavista tiedoista. Kyseisessä raportissa on yhteenveto edellä mainituista tiedoista, erityisesti tarkastelukautena tapahtuneista muutoksista ja kehityksestä sekä muista komitean hyväksymistä tiedoista.

3. Jäsenet sitoutuvat vastaamaan tuontilicensiointimenettelytapoja koskevaan vuosittaiseen kyselyyn viipymättä ja täydellisesti.

4. Komitea ilmoittaa tavarakauppaneuvostolle tapahtumista kyseisinä tarkastelukausin.

⁷ Jaettiin alun perin GATT 1947 -sopimuksen asiakirjana L/3515 maaliskuun 23. päivänä 1971.

5. Any interested Member which considers that another Member has not notified the institution of a licensing procedure or changes therein in accordance with the provisions of paragraphs 1 through 3 may bring the matter to the attention of such other Member. If notification is not made promptly thereafter, such Member may itself notify the licensing procedure or changes therein, including all relevant and available information.

Article 6

Consultation and Dispute Settlement

Consultations and the settlement of disputes with respect to any matter affecting the operation of this Agreement shall be subject to the provisions of Articles XXII and XXIII of GATT 1994, as elaborated and applied by the Dispute Settlement Understanding.

Article 7

Review

1. The Committee shall review as necessary, but at least once every two years, the implementation and operation of this Agreement, taking into account the objectives thereof, and the rights and obligations contained therein.

2. As a basis for the Committee review, the Secretariat shall prepare a factual report based on information provided under Article 5, responses to the annual questionnaire on import licensing procedures⁷ and other relevant reliable information which is available to it. This report shall provide a synopsis of the aforementioned information, in particular indicating any changes or developments during the period under review, and including any other information as agreed by the Committee.

3. Members undertake to complete the annual questionnaire on import licensing procedures promptly and in full.

4. The Committee shall inform the Council for Trade in Goods of developments during the period covered by such reviews.

⁷ Originally circulated as GATT 1947 document L/3515 of 23 March 1971.

Artikla 8

*Loppumääräykset**Varaumat*

1. Tämän sopimuksen määräysten suhteen ei voida tehdä varaumia ilman toisten jäsenten suostumusta.

Kansallinen lainsäädäntö

2. (a) Jokaisen jäsenen on varmistettava siihen päivään mennessä, jolloin WTO-sopimus tulee sen osalta voimaan, että sen säädökset, määräykset ja hallinnolliset menettelyt ovat tämän sopimuksen määräysten mukaisia.

(b) Jokaisen jäsenen on ilmoitettava komitealle kaikista kyseisten säädösten, määräysten ja niiden hallinnoinnin muutoksista, joilla on merkitystä tämän sopimuksen kannalta.

Article 8

*Final Provisions**Reservations*

1. Reservations may not be entered in respect of any of the provisions of this Agreement without the consent of the other Members.

Domestic Legislation

2. (a) Each Member shall ensure, not later than the date of entry into force of the WTO Agreement for it, the conformity of its laws, regulations and administrative procedures with the provisions of this Agreement.

(b) Each Member shall inform the Committee of any changes in its laws and regulations relevant to this Agreement and in the administration of such laws and regulations.

TUKIA JA TASOITUSTULLEJA KOSKEVA SOPIMUS

Jäsenet sopivat seuraavaa:

OSA I: YLEISET MÄÄRÄYKSET

Artikla 1

Tuen määritelmä

1.1. Tässä sopimuksessa tuen katsotaan olevan kyseessä, mikäli:

(a)(1) jäsenen alueella oleva hallitus tai mikä tahansa julkinen viranomainen (tässä sopimuksessa ”hallitus”) myötävaikuttaa taloudellisesti, toisin sanoen mikäli:

(i) hallituksen toimenpiteet käsittävät varojen (esimerkiksi avustukset, lainat ja pääomaisijoitukset) suoran siirron, mahdollisen varojen tai veloitteiden (esimerkiksi lainatakuiden) suoran siirron;

(ii) hallitukselle kuuluvasta tulosta, joka muuten olisi maksettava, luovutaan tai sitä ei kerätä (esimerkiksi verokannustimet, kuten veroluotot)¹;

(iii) hallitus antaa käyttöön muita kuin yleiseen infrastruktuuriin kuuluvia tavaroita tai palveluita tai ostaa tavaroita;

(iv) hallitus suorittaa maksuja rahoitusmekanismiin tai valtuuttaa tai ohjaa yksityisen tahon vastaamaan yhdestä tai useammasta edellä (i)-(iii) kohdassa tarkoitetuista toiminnoista, jotka normaalisti kuuluvat hallituksen tehtäviin, ja menettely ei missään todellisessa merkityksessä eroa hallituksen normaalisti harjoittamasta menettelystä;

tai

(a)(2) kyseessä on minkä tahansa tyyppinen

AGREEMENT ON SUBSIDIES AND COUNTERVAILING MEASURES

Members hereby agree as follows:

PART I: GENERAL PROVISIONS

Article 1

Definition of a Subsidy

1.1 For the purpose of this Agreement, a subsidy shall be deemed to exist if:

(a)(1) there is a financial contribution by a government or any public body within the territory of a Member (referred to in this Agreement as ”government”), i.e. where:

(i) a government practice involves a direct transfer of funds (e.g. grants, loans, and equity infusion), potential direct transfers of funds or liabilities (e.g. loan guarantees);

(ii) government revenue that is otherwise due is foregone or not collected (e.g. fiscal incentives such as tax credits)¹;

(iii) a government provides goods or services other than general infrastructure, or purchases goods;

(iv) a government makes payments to a funding mechanism, or entrusts or directs a private body to carry out one or more of the type of functions illustrated in (i) to (iii) above which would normally be vested in the government and the practice, in no real sense, differs from practices normally followed by governments;

or

(a)(2) there is any form of income or price

¹ GATT 1994 -sopimuksen XVI artiklan määräysten (XVI artiklan alaviite) ja tämän sopimuksen I-III liitteiden määräysten mukaisesti vientiin menevän tuotteen vapauttamista sellaisista veroista ja maksuista ei katsota tueksi, joita kannetaan vastaavalta, kotimaiseen kysyntään tarkoiteltua tuotteelta, ei myöskään sellaisien verojen ja maksujen palauttamista, jos palautettava määrä ei ylitä sitä, mitä niistä on kannettu.

¹ In accordance with the provisions of Article XVI of GATT 1994 (Note to Article XVI) and the provisions of Annexes I through III of this Agreement, the exemption of an exported product from duties or taxes borne by the like product when destined for domestic consumption, or the remission of such duties or taxes in amounts not in excess of those which have accrued, shall not be deemed to be a subsidy.

tulo- tai hintatuki GATT 1994 -sopimuksen XVI artiklan tarkoittamassa merkityksessä;

ja

(b) sitä kautta on annettu etu.

1.2. 1 kohdassa määriteltyn tukeen sovelletaan II osan määräyksiä tai siihen sovelletaan III ja V osien määräyksiä vain, mikäli sellainen tuki on erityinen 2 artiklan mukaisesti.

Artikla 2

Erityisyys

2.1. Sen arvioimiseksi, onko yritykselle tai teollisuudelle tai yritysten tai teollisuuden ryhmälle (tässä sopimuksessa ”tietyille yrityksille”) viranomaisen toimivallan piirissä myönnettävä, 1 artiklan 1 kohdassa määritelty tuki erityinen, sovelletaan seuraavia periaatteita:

(a) Mikäli viranomainen tai lainsäädäntö, jonka nojalla myöntävä viranomainen toimii, nimenomaisesti rajoittaa tuen saannin tiettyihin yrityksiin, sellainen tuki on erityinen.

(b) Mikäli myöntävä viranomainen tai lainsäädäntö, jonka nojalla myöntävä viranomainen toimii, määrittelee objektiiviset perusteet tai ehdot², jotka määrittävät tuen saatavuuden ja suuruuden, erityisyydestä ei ole kysymys edellyttäen, että tukea saa automaattisesti ja että sellaisia perusteita ja ehtoja ehdottomasti noudatetaan. Perusteet ja ehdot tulee selkeästi lausua julkisissa laissa, määräyksessä tai muussa virallisessa asiakirjassa, jotta todentaminen olisi mahdollista.

(c) Mikäli, huolimatta siitä, että a ja b kohdassa tarkoitettujen periaatteiden soveltaminen viittaa siihen, että kyseessä ei ole erityinen tuki, on syytä uskoa, että tuki käytännössä on erityinen, muita tekijöitä voidaan ottaa huomioon. Sellaiset tekijät ovat: rajoitettu määrä tiettyjä yrityksiä hyödyntää tuettua ohjelmaa, tietyt yritykset hyödyntävät pääasiassa, tukea myönnetään suhteettoman suuressa määrin tietyille yrityksille ja tapa, jolla myöntävä viranomainen käyttää harkintavaltaa päätet-

support in the sense of Article XVI of GATT 1994;

and

(b) a benefit is thereby conferred.

1.2 A subsidy as defined in paragraph 1 shall be subject to the provisions of Part II or shall be subject to the provisions of Part III or V only if such a subsidy is specific in accordance with the provisions of Article 2.

Article 2

Specificity

2.1 In order to determine whether a subsidy, as defined in paragraph 1 of Article 1, is specific to an enterprise or industry or group of enterprises or industries (referred to in this Agreement as ”certain enterprises”) within the jurisdiction of the granting authority, the following principles shall apply:

(a) Where the granting authority, or the legislation pursuant to which the granting authority operates, explicitly limits access to a subsidy to certain enterprises, such subsidy shall be specific.

(b) Where the granting authority, or the legislation pursuant to which the granting authority operates, establishes objective criteria or conditions² governing the eligibility for, and the amount of, a subsidy, specificity shall not exist, provided that the eligibility is automatic and that such criteria and conditions are strictly adhered to. The criteria or conditions must be clearly spelled out in law, regulation, or other official document, so as to be capable of verification.

(c) If, notwithstanding any appearance of non-specificity resulting from the application of the principles laid down in subparagraphs (a) and (b), there are reasons to believe that the subsidy may in fact be specific, other factors may be considered. Such factors are: use of a subsidy programme by a limited number of certain enterprises, predominant use by certain enterprises, the granting of disproportionately large amounts of subsidy to certain enterprises, and the manner in which discretion has been

² Tässä käytetyillä objektiivisilla perusteilla tai ehdoilla tarkoitetaan perusteita tai ehtoja, jotka ovat neutraaleja, jotka eivät suosi tiettyjä yrityksiä toisten kustannuksella ja jotka ovat luonteeltaan taloudellisia ja joita sovelletaan horisontaalisesti, kuten työntekijöiden lukumäärä tai yrityksen koko.

² Objective criteria or conditions, as used herein, mean criteria or conditions which are neutral, which do not favour certain enterprises over others, and which are economic in nature and horizontal in application, such as number of employees or size of enterprise.

täessä tuen myöntämisestä.³ Tätä alakohtaa sovellettaessa huomioon otetaan se, missä laajuudessa taloudellinen toiminta on hajautunut myöntävän viranomaisen toimialueella, samoin kuin se, kuinka pitkän ajan tukiohjelma on ollut toiminnassa.

2.2. Tuki, joka on rajattu tiettyihin, määrätyillä maantieteellisellä alueella myöntävän viranomaisen toimialueella sijaitseviin yrityksiin, katsotaan erityiseksi. Yleisesti sovellettavan veroasteen asettamista tai muuttamista minkä tahansa sellaisen hallinnon portaan päätöksellä, joka on oikeutettu sen tekemään, ei katsota tässä sopimuksessa tarkoitetuksi erityiseksi tueksi.

2.3. Mikä tahansa tuki, johon sovelletaan 3 artiklan määräyksiä, katsotaan erityiseksi.

2.4. Tässä artiklassa tarkoitettu erityisyydestä päättämisen tulee selkeästi perustua väitettä tukevaan näyttöön.

exercised by the granting authority in the decision to grant a subsidy.³ In applying this subparagraph, account shall be taken of the extent of diversification of economic activities within the jurisdiction of the granting authority, as well as of the length of time during which the subsidy programme has been in operation.

2.2 A subsidy which is limited to certain enterprises located within a designated geographical region within the jurisdiction of the granting authority shall be specific. It is understood that the setting or change of generally applicable tax rates by all levels of government entitled to do so shall not be deemed to be a specific subsidy for the purposes of this Agreement.

2.3 Any subsidy falling under the provisions of Article 3 shall be deemed to be specific.

2.4 Any determination of specificity under the provisions of this Article shall be clearly substantiated on the basis of positive evidence.

OSA II: KIELLETYT TUET

Artikla 3

Kielto

3.1. Ellei toisin ole säädetty maataloussopimuksessa, seuraavat 1 artiklassa tarkoitettut tuet ovat kiellettyjä:

(a) tuet, jotka joko lain mukaan tai tosiasiasa⁴ ovat riippuvaisia joko yksin tai yhdessä muiden ehtojen, mukaan lukien I liitteessä,⁵ tarkoitujen ehtojen, kanssa viennin harjoittamisesta;

(b) tuet, jotka ovat riippuvaisia joko yksin tai yhdessä muiden ehtojen kanssa kotimaisten tuotteiden käytöstä suhteessa maahantuotuihin tuotteisiin.

³ Tässä suhteessa erityisesti tiedot tukihakemusten hyväksymis- tai hylkäämisluvumäärästä ja sellaisten päätösten perusteluista otetaan huomioon.

⁴ Tämä vaatimus täyttyy, kun tosiasiat osoittavat, että tuen myöntäminen, ilman että sitä on tehty riippuvaksi vientitoiminnasta, on tosiasiasa kytkeytyä tosiasialliseen tai oletettuun vientiin tai vientituloihin. Pelkkää tosiasiaa, että tukea myönnetään sellaisille yrityksille, jotka harjoittavat vientiä, ei voi yksistään katsoa siitä syystä vientitueksi tämän määräyksen tarkoittamassa mielessä.

⁵ Sellaisia I liitteessä lueteltuja toimenpiteitä, jotka eivät ole vientitukia, ei kielletä minkään tämän sopimuksen määräyksen perusteella.

PART II: PROHIBITED SUBSIDIES

Article 3

Prohibition

3.1 Except as provided in the Agreement on Agriculture, the following subsidies, within the meaning of Article 1, shall be prohibited:

(a) subsidies contingent, in law or in fact⁴, whether solely or as one of several other conditions, upon export performance, including those illustrated in Annex I⁵;

(b) subsidies contingent, whether solely or as one of several other conditions, upon the use of domestic over imported goods.

³ In this regard, in particular, information on the frequency with which applications for a subsidy are refused or approved and the reasons for such decisions shall be considered.

⁴ This standard is met when the facts demonstrate that the granting of a subsidy, without having been made legally contingent upon export performance, is in fact tied to actual or anticipated exportation or export earnings. The mere fact that a subsidy is granted to enterprises which export shall not for that reason alone be considered to be an export subsidy within the meaning of this provision.

⁵ Measures referred to in Annex I as not constituting export subsidies shall not be prohibited under this or any other provision of this Agreement.

3.2. Jäsen ei saa myöntää eikä ylläpitää 1 kohdassa tarkoitettuja tukia.

3.2 A Member shall neither grant nor maintain subsidies referred to in paragraph 1.

Artikla 4

Oikeuskeinot

4.1. Milloin jäsenellä on syy uskoa, että toinen jäsen myöntää tai ylläpitää kiellettyä tukea, sellainen jäsen voi pyytää neuvotteluja tällaisen jäsenen kanssa.

4.2. 1 kohdassa tarkoitetun neuvottelupyynnön tulee sisältää saatavilla olevaan näyttöön perustuvan tuen olemassaoloa ja muotoa koskeva lausunto.

4.3. Jäsenen, jonka uskotaan myöntävän tai ylläpitävän kyseistä tukea, on 1 kohdassa tarkoitetun neuvottelupyynnön johdosta käytävä neuvotteluihin mahdollisimman pian. Neuvottelujen tarkoituksena on selvittää tilanteeseen liittyvät tosiasiat ja päätyä keskinäisesti hyväksyttävään lopputulokseen.

4.4. Mikäli keskinäisesti tyydyttävään lopputulokseen ei ole päästy 30 päivässä⁶ laskettuna neuvottelupyynnön esittämisestä, mikä tahansa näiden neuvottelujen osapuolista voi siirtää asian riitojen ratkaisuelimelle ("DSB") paneelin asettamiseksi välittömästi, ellei DSB yksimielisesti päättää olla asettamatta paneelia.

4.5. Paneelin perustamisvaiheessa se voi pyytää apua pysyvältä asiantuntijaryhmältä⁷ (tässä sopimuksessa "PGE") sen ratkaisemiseksi, onko kyseinen toimenpide kielletty tuki. Mikäli sitä pyydetään, PGE:n on välittömästi tutkittava kyseisen toimenpiteen olemassaoloon ja muotoon liittyvä todistusaineisto samoin kuin annettava jäsenelle, joka myöntää tukea tai ylläpitää toimenpidettä, tilaisuus osoittaa, ettei kyseinen toimenpide ole kielletty tuki. PGE:n tulee esittää johtopäätöksensä paneelille paneelin asettaman määräajan kuluessa. Paneelin on hyväksyttävä muutoksitta PGE:n johtopäätökset siitä, onko kyseinen toimenpide kielletty tuki vai ei.

4.6. Paneelin on annettava lopullinen raporttinsa riidan osapuolina oleville jäsenille. Raportti on jaettava kaikille jäsenille 90 päivän

Article 4

Remedies

4.1 Whenever a Member has reason to believe that a prohibited subsidy is being granted or maintained by another Member, such Member may request consultations with such other Member.

4.2 A request for consultations under paragraph 1 shall include a statement of available evidence with regard to the existence and nature of the subsidy in question.

4.3 Upon request for consultations under paragraph 1, the Member believed to be granting or maintaining the subsidy in question shall enter into such consultations as quickly as possible. The purpose of the consultations shall be to clarify the facts of the situation and to arrive at a mutually agreed solution.

4.4 If no mutually agreed solution has been reached within 30 days⁶ of the request for consultations, any Member party to such consultations may refer the matter to the Dispute Settlement Body ("DSB") for the immediate establishment of a panel, unless the DSB decides by consensus not to establish a panel.

4.5 Upon its establishment, the panel may request the assistance of the Permanent Group of Experts⁷ (referred to in this Agreement as the "PGE") with regard to whether the measure in question is a prohibited subsidy. If so requested, the PGE shall immediately review the evidence with regard to the existence and nature of the measure in question and shall provide an opportunity for the Member applying or maintaining the measure to demonstrate that the measure in question is not a prohibited subsidy. The PGE shall report its conclusions to the panel within a time-limit determined by the panel. The PGE's conclusions on the issue of whether or not the measure in question is a prohibited subsidy shall be accepted by the panel without modification.

4.6 The panel shall submit its final report to the parties to the dispute. The report shall be circulated to all Members within 90 days of the

⁶ Mitä tahansa tässä artiklassa tarkoitettua määräaikaa voidaan pidentää keskinäisellä sopimuksella.

⁷ Kuten 24 artiklassa on säädetty.

⁶ Any time-periods mentioned in this Article may be extended by mutual agreement.

⁷ As established in Article 24.

kuluessa siitä, kun paneelin kokoonpanosta ja toimivallan rajoista päätettiin.

4.7. Mikäli kyseisen toimenpiteen katsotaan olevan kielletty tuki, paneelin on suositeltava, että tukea myöntävä jäsen poistaa tuen viipymättä. Tässä suhteessa paneelin on annettava täsmälliset suositukset siitä, mihin mennessä tuki on poistettava.

4.8. 30 päivän kuluessa siitä, kun paneelin raportti annettiin tiedoksi kaikille jäsenille, DSB:n tulee hyväksyä raportti, ellei toinen riidan osapuolista muodollisesti ilmoita DSB:lle päätöksestään valittaa tai ellei DSB yksimielisesti päättää olla hyväksymättä raporttia.

4.9. Mikäli paneelin raportista on valitettu, valituselimen tulee antaa ratkaisunsa 30 päivän kuluessa siitä, kun riidan osapuoli muodollisesti ilmoittaa päätöksestään valittaa. Mikäli valituselimen arvioi, ettei se kykene antamaan raporttiaan 30 päivässä, on sen kirjallisesti ilmoitettava DSB:lle viivästymisen syy samoin kuin arvioitu aika, jonka kuluessa se tulee antamaan raporttinsa. Missään tapauksessa menettely ei saa kestää yli 60 päivää. DSB:n tulee hyväksyä valituselimen raportti ja riidan osapuolten on hyväksyttävä se ehdoitta, ellei DSB päättää yksimielisesti olla hyväksymättä valituselimen raporttia 20 päivän kuluessa siitä, kun se annettiin jäsenille.⁸

4.10. Mikäli DSB:n suosituksia ei ole noudatettu paneelin asettaman määräajan kuluessa, joka tulee alkaa paneelin raportin hyväksymisestä tai valituselimen raportista, DSB:n on oikeutettava valituksen tehnyt jäsen ryhtymään tarkoituksenmukaisiksi katsottuihin⁹ vastatoimenpiteisiin, ellei DSB yksimielisesti päättää hylätä pyyntöä.

4.11. Siinä tapauksessa, että riidan osapuoli pyytää riitojen ratkaisua koskevan sopimuksen ("DSU") 22 artiklan 6 kohdan mukaista väli-

date of the composition and the establishment of the panel's terms of reference.

4.7 If the measure in question is found to be a prohibited subsidy, the panel shall recommend that the subsidizing Member withdraw the subsidy without delay. In this regard, the panel shall specify in its recommendation the time-period within which the measure must be withdrawn.

4.8 Within 30 days of the issuance of the panel's report to all Members, the report shall be adopted by the DSB unless one of the parties to the dispute formally notifies the DSB of its decision to appeal or the DSB decides by consensus not to adopt the report.

4.9 Where a panel report is appealed, the Appellate Body shall issue its decision within 30 days from the date when the party to the dispute formally notifies its intention to appeal. When the Appellate Body considers that it cannot provide its report within 30 days, it shall inform the DSB in writing of the reasons for the delay together with an estimate of the period within which it will submit its report. In no case shall the proceedings exceed 60 days. The appellate report shall be adopted by the DSB and unconditionally accepted by the parties to the dispute unless the DSB decides by consensus not to adopt the appellate report within 20 days following its issuance to the Members.⁸

4.10 In the event the recommendation of the DSB is not followed within the time-period specified by the panel, which shall commence from the date of adoption of the panel's report or the Appellate Body's report, the DSB shall grant authorization to the complaining Member to take appropriate⁹ countermeasures, unless the DSB decides by consensus to reject the request.

4.11 In the event a party to the dispute requests arbitration under paragraph 6 of Article 22 of the Dispute Settlement Under-

⁸ Ellei DSB:n kokousta ole suunniteltu pidettäväksi tämän ajanjakson kuluessa, DSB:n on pidettävä sellainen kokous vain tätä tarkoitusta varten.

⁹ Tällä ilmaisulla ei tarkoiteta sallia vastatoimenpiteitä, jotka ovat epäsuhteessa sen tosiasian valossa, että näissä määräyksissä tarkoitettut tuet ovat kiellettyjä.

⁸ If a meeting of the DSB is not scheduled during this period, such a meeting shall be held for this purpose.

⁹ This expression is not meant to allow countermeasures that are disproportionate in light of the fact that the subsidies dealt with under these provisions are prohibited.

miesmenettelyä, välimiehen on ratkaistava, ovatko vastatoimenpiteet tarkoituksenmukaisia.¹⁰

4.12. Riidoissa joissa noudatetaan tätä artiklaa, sovelletaan, paitsi tässä artiklassa nimenomaisesti määrittyjen määräaikaosalta, määräaikoja, jotka ovat puolet DSU:ssa tarkoitetuista määräajoista.

standing ("DSU"), the arbitrator shall determine whether the countermeasures are appropriate.¹⁰

4.12 For purposes of disputes conducted pursuant to this Article, except for time-periods specifically prescribed in this Article, time-periods applicable under the DSU for the conduct of such disputes shall be half the time prescribed therein.

OSA III: RIITAUTETTAVAT TUET

Artikla 5

Haitalliset vaikutukset

5.1. Minkään jäsenen ei tulisi antamalla edellä 1 artiklan 1 ja 2 kohdissa tarkoitettua tukea aiheuttaa muiden jäsenten eduille haitallisia vaikutuksia, toisin sanoen

(a) vahinkoa toisen jäsenen kotimaiselle teollisuudelle¹¹;

(b) niiden suoraan tai epäsuorasti GATT 1994 -sopimuksesta muille jäsenille koituvien etujen mitätöiminen tai loukkaaminen, erityisesti GATT 1994 -sopimuksen II artiklan nojalla sidotuista myönnytyksistä koituvat edut¹²;

(c) toisen jäsenen eduille koituva vakava vahinko.¹³

Tätä artiklaa ei sovelleta maataloussopimuksen 13 artiklassa tarkoitettuihin tukiin, joita ylläpidetään maataloustuotteille.

Artikla 6

Vakava vahinko

6.1. Edellä 5c artiklassa tarkoitettua vakavaa vahingon katsotaan olevan kyseessä, kun:

¹⁰ Tällä ilmauksella ei tarkoiteta sallia vastatoimenpiteitä, jotka ovat epäsuhteessa siihen tosiasiaan nähden, että näissä määräyksissä tarkoitettua tukea ovat kiellettyjä.

¹¹ "Vahingolla kotimaiselle teollisuudelle" tarkoitetaan tässä samaa kuin sopimuksen V osassa.

¹² Tässä sopimuksessa "mitätöimisellä ja loukkaamisella" tarkoitetaan samaa kuin GATT 1994 -sopimuksen asiaan kuuluvissa määräyksissä, ja mitätöiminen ja loukkaaminen arvioidaan yhdenmukaisesti näiden määräysten soveltamista koskevan menettelyn kanssa.

¹³ Käsitteellä "toisen jäsenen eduille koituva vakava vahinko" tarkoitetaan tässä sopimuksessa samaa kuin GATT 1994 -sopimuksen XVI artiklan 1 kohdassa, ja se sisältää vakavaa vahingon uhan.

PART III: ACTIONABLE SUBSIDIES

Article 5

Adverse Effects

No Member should cause, through the use of any subsidy referred to in paragraphs 1 and 2 of Article 1, adverse effects to the interests of other Members, i.e.:

(a) injury to the domestic industry of another Member¹¹;

(b) nullification or impairment of benefits accruing directly or indirectly to other Members under GATT 1994 in particular the benefits of concessions bound under Article II of GATT 1994¹²;

(c) serious prejudice to the interests of another Member.¹³

This Article does not apply to subsidies maintained on agricultural products as provided in Article 13 of the Agreement on Agriculture.

Article 6

Serious Prejudice

6.1 Serious prejudice in the sense of paragraph (c) of Article 5 shall be deemed to exist in the case of:

¹⁰ This expression is not meant to allow countermeasures that are disproportionate in light of the fact that the subsidies dealt with under these provisions are prohibited.

¹¹ The term "injury to the domestic industry" is used here in the same sense as it is used in Part V.

¹² The term "nullification or impairment" is used in this Agreement in the same sense as it is used in the relevant provisions of GATT 1994, and the existence of such nullification or impairment shall be established in accordance with the practice of application of these provisions.

¹³ The term "serious prejudice to the interests of another Member" is used in this Agreement in the same sense as it is used in paragraph 1 of Article XVI of GATT 1994, and includes threat of serious prejudice.

(a) tuotteen arvoon perustuva kokonaistuki¹⁴ ylittää 5 prosenttia;¹⁵

(b) tuella peitetään teollisuuden toiminnasta aiheutuvia tappioita;

(c) tuella peitetään yrityksen toiminnasta aiheutuvia tappioita, ja kyseessä on muut kuin sellaiset kertaluonteiset toimenpiteet, jotka eivät toistu ja joita ei voida toistaa tuon yrityksen osalta ja jotka annetaan pelkästään ajan voittamiseksi pitkän tähtäimen ratkaisun löytämiseksi ja äkillisten sosiaalisten ongelmien välttämiseksi;

(d) kyseessä on velan anteeksianto, se on hallituksen myöntämän velan anteeksianto ja avustuksen myöntäminen velan takaisinmaksuun.¹⁶

6.2. Huolimatta 1 kohdan määräyksistä vakavan vahingon ei katsota olevan kyseessä, milloin tukea myöntävä jäsen osoittaa, että kyseinen tuki ei ole johtanut mihinkään 3 kohdassa lueteltuihin vaikutuksiin.

6.3. Vakava vahinko 5 artiklan (c) alakohdassa tarkoitamassa mielessä voi olla kyseessä, mikäli yksi tai useampi seuraavista ehdoista toteutuu:

(a) tuen seurauksena on samankaltaisten tuotteiden tukea myöntävään jäsenen alueelle tapahtuvan maahantuonnin syrjäytyminen tai estyminen;

(b) tuen seurauksena on toisen jäsenen samankaltaisten tuotteiden viennin syrjäytyminen tai estyminen kolmannen maan markkinoilla;

(c) tuen vaikutuksena tukea saavien tuotteiden hinnat alittavat huomattavasti toisen jäsenen samankaltaisten tuotteiden hinnat samalla markkina-alueella tai hintojen korottuminen estyy tai hinnat alentuvat taikka myyntiosuutta menetetään merkittävästi samalla markkina-alueella.

(d) tuen seurauksena tukea myöntävän jäsenen maailmanmarkkinaosuus kasvaa erityisessä

(a) the total ad valorem subsidization¹⁴ of a product exceeding 5 per cent¹⁵;

(b) subsidies to cover operating losses sustained by an industry;

(c) subsidies to cover operating losses sustained by an enterprise, other than one-time measures which are non-recurrent and cannot be repeated for that enterprise and which are given merely to provide time for the development of long-term solutions and to avoid acute social problems;

(d) direct forgiveness of debt, i.e. forgiveness of government-held debt, and grants to cover debt repayment.¹⁶

6.2 Notwithstanding the provisions of paragraph 1, serious prejudice shall not be found if the subsidizing Member demonstrates that the subsidy in question has not resulted in any of the effects enumerated in paragraph 3.

6.3 Serious prejudice in the sense of paragraph (c) of Article 5 may arise in any case where one or several of the following apply:

(a) the effect of the subsidy is to displace or impede the imports of a like product of another Member into the market of the subsidizing Member;

(b) the effect of the subsidy is to displace or impede the exports of a like product of another Member from a third country market;

(c) the effect of the subsidy is a significant price undercutting by the subsidized product as compared with the price of a like product of another Member in the same market or significant price suppression, price depression or lost sales in the same market;

(d) the effect of the subsidy is an increase in the world market share of the subsidizing

¹⁴ Tuotteen arvoon perustuva kokonaistuki tulee laskea yhdenmukaisesti liitteen IV määräysten kanssa.

¹⁵ Koska siviili-ilma-aluksista on tarkoitus määrätä erillisissä monenkeskisissä säännöissä, tässä alakohdassa tarkoitettua kynnystä ei sovelleta siviili-ilma-aluksiin.

¹⁶ Jäsenet ilmoittavat hyväksyvänsä, että mikäli siviili-ilma-alusohjelmaan liittyvää rojaltipohjaista rahoitusta ei ole kokonaan maksettu takaisin johtuen siitä, että myynnin määrä on jäänyt alle ennustetun myynnin, ei tämä itsessään merkitse tässä alakohdassa tarkoitettua vakavaa vahinkoa.

¹⁴ The total ad valorem subsidization shall be calculated in accordance with the provisions of Annex IV.

¹⁵ Since it is anticipated that civil aircraft will be subject to specific multilateral rules, the threshold in this subparagraph does not apply to civil aircraft.

¹⁶ Members recognize that where royalty-based financing for a civil aircraft programme is not being fully repaid due to the level of actual sales falling below the level of forecast sales, this does not in itself constitute serious prejudice for the purposes of this subparagraph.

tuetussa raaka-aineessa tai hyödykkeessä¹⁷ verrattuna keskimääräiseen osuuteen, joka sillä on ollut edeltävän kolmen vuoden aikana, ja kasvusuuntaus on ollut pysyvä sinä aikana, kun tukea on myönnetty.

6.4. Edellä 3 kohdan b alakohdassa tarkoitettu viennin syrjäytyminen tai estyminen käsittää minkä tahansa sellaisen tilanteen, jossa, ellei 7 kohdan määräyksistä muuta johdu, on osoitettu, että markkinoiden suhteelliset osuudet ovat muuttunut sellaisen samanlaisen tuotteen vahingoksi, joka ei saa tukea, (soveltuvan edustavan ajanjakson aikana, joka normaalioloissa on vähintään vuoden pituinen ollakseen riittävä osoittamaan selkeästi kyseisen tuotteen markkinoiden kehityssuunta). ”Markkinoiden suhteellisten osuuksien muuttuminen” käsittää minkä tahansa seuraavista tilanteista: (a) tukea saavan tuotteen markkinaosuus kasvaa; (b) tukea saavan tuotteen markkinaosuus pysyy vakaana olosuhteissa, joissa se ilman tukea olisi pienentynyt; (c) tukea saavan tuotteen markkinaosuus laskee mutta hitaammassa tahdissa kuin mitä se olisi laskenut ilman tukea.

6.5. Edellä 3 kohdan c alakohdassa tarkoitettu halvemmalla myyminen käsittää kaikki ne tilanteet, joissa tämä on osoitettu käyttämällä hyväksi hintavertailua tukea saavan ja samoilla markkinoilla olevan vastaavanlaisen tuotteen, joka ei saa tukea, välillä. Vertailu tehdään samassa kaupan portaassa ja vertailukelpoisina ajankohtina, ottaen asianmukaisesti huomioon muut tekijät, jotka vaikuttavat hintavertailuun. Mikäli sellainen suora hintavertailu ei kuitenkaan ole mahdollinen, hinnan alentuminen voidaan osoittaa viennin yksikköhintojen perusteella.

6.6. Jäsen, jonka markkinoilla vakavan vahingon epäillään ilmenevän, on, ellei V liitteen 3 kohdan määräyksistä muuta johdu, annettava 7 artiklan nojalla ajettavan riidan osapuolten käyttöön ja 7 artiklan 4 kohdan mukaisesti asetetulla paneelille kaikki asiaan liittyvät tiedot, jotka on saatavissa koskien sekä riidan osapuolten markkinaosuuksien muutoksia että kyseisten tuotteiden hintoja.

Member in a particular subsidized primary product or commodity¹⁷ as compared to the average share it had during the previous period of three years and this increase follows a consistent trend over a period when subsidies have been granted.

6.4 For the purpose of paragraph 3(b), the displacement or impeding of exports shall include any case in which, subject to the provisions of paragraph 7, it has been demonstrated that there has been a change in relative shares of the market to the disadvantage of the non-subsidized like product (over an appropriately representative period sufficient to demonstrate clear trends in the development of the market for the product concerned, which, in normal circumstances, shall be at least one year). ”Change in relative shares of the market” shall include any of the following situations: (a) there is an increase in the market share of the subsidized product; (b) the market share of the subsidized product remains constant in circumstances in which, in the absence of the subsidy, it would have declined; (c) the market share of the subsidized product declines, but at a slower rate than would have been the case in the absence of the subsidy.

6.5 For the purpose of paragraph 3(c), price undercutting shall include any case in which such price undercutting has been demonstrated through a comparison of prices of the subsidized product with prices of a non-subsidized like product supplied to the same market. The comparison shall be made at the same level of trade and at comparable times, due account being taken of any other factor affecting price comparability. However, if such a direct comparison is not possible, the existence of price undercutting may be demonstrated on the basis of export unit values.

6.6 Each Member in the market of which serious prejudice is alleged to have arisen shall, subject to the provisions of paragraph 3 of Annex V, make available to the parties to a dispute arising under Article 7, and to the panel established pursuant to paragraph 4 of Article 7, all relevant information that can be obtained as to the changes in market shares of the parties to the dispute as well as concerning prices of the products involved.

¹⁷ Ellei muita monenkeskisesti sovittuja erityismääräyksiä sovelletaan kyseiseen tuotteeseen tai hyödykkeeseen.

¹⁷ Unless other multilaterally agreed specific rules apply to the trade in the product or commodity in question.

6.7. Vakavaan vahinkoon johtava syrjäytyminen tai estyminen ei ole kyseessä 3 kohdassa tarkoitettulla tavalla, mikäli jokin seuraavista olosuhteista on olemassa¹⁸ asiaan kuuluvana ajankohtana:

(a) valituksen tehneestä jäsenestä peräisin olevan samanlaisen tuotteen viennin kieltäminen tai rajoittaminen tai sieltä peräisin olevan tuonnin kieltäminen tai rajoittaminen kyseisen kolmannen maan markkinoilla;

(b) maahantuojana toimivan hallituksen, jolla on monopoli tai joka harjoittaa valtionkauppaa kyseisessä tuotteessa, päätös vaihtaa muista kuin kaupallisista syistä valituksen tehneen jäsenen alueelta tapahtuvan tuonnin tapahtuvaksi muusta tai muista maista;

(c) luonnonmullistukset, lakot, kuljetushäiriöt tai muu *force majeure*, jolla on vakava vaikutus sellaisen tuotteen tuotantoon, laatuun, määrään tai hintoihin, jota on saatavissa vientiin valituksen tehneen jäsenen alueella;

(d) järjestelyjen olemassaolo, jotka rajoittavat vientiä valituksen tehneen jäsenen alueelta;

(e) vapaaehtoinen vientisaatavuuden vähentäminen tuotteen osalta, jota viedään valituksen tehneen jäsenen alueelta, (mukaan lukien muun muassa tilanne, jossa valituksen tehneen jäsenen yritykset ovat itsenäisesti suunnanneet uudelleen kyseisen tuotteen vientiä uusille markkina-alueille);

(f) epäonnistuminen maahantuovan maan standardeihin ja muihin säädosvaatimuksiin mukautumisessa.

6.8. Milloin 7 kohdassa tarkoitettujen olosuhteiden eivätkä ole olemassa, vakavan vahingon olemassaolo tulisi ratkaista paneelille toimitetun tai sen saaman tietoaineiston perusteella mukaan lukien V liitteen mukaisesti toimitettujen tietojen.

6.9. Tätä artiklaa ei sovelleta tukiin, joita ylläpidetään maataloustuotteiden osalta siten, kuin maataloussopimuksen 13 artiklassa säädetään.

Artikla 7 Oikeuskeinot

7.1. Paitsi niissä tilanteissa, joista säädetään maataloussopimuksen 13 artiklassa, milloin jä-

¹⁸ Tosiasia, että tiettyihin olosuhteisiin viitataan tässä kohdassa, ei itsessään anna niille mitään oikeudellista merkitystä GATT 1994 -sopimuksessa tai tässä sopimuksessa. Nämä olosuhteet eivät saa olla erillisiä, satunnaisia tai muutoin merkityksettä.

6.7 Displacement or impediment resulting in serious prejudice shall not arise under paragraph 3 where any of the following circumstances exist¹⁸ during the relevant period:

(a) prohibition or restriction on exports of the like product from the complaining Member or on imports from the complaining Member into the third country market concerned;

(b) decision by an importing government operating a monopoly of trade or state trading in the product concerned to shift, for non-commercial reasons, imports from the complaining Member to another country or countries;

(c) natural disasters, strikes, transport disruptions or other *force majeure* substantially affecting production, qualities, quantities or prices of the product available for export from the complaining Member;

(d) existence of arrangements limiting exports from the complaining Member;

(e) voluntary decrease in the availability for export of the product concerned from the complaining Member (including, *inter alia*, a situation where firms in the complaining Member have been autonomously reallocating exports of this product to new markets);

(f) failure to conform to standards and other regulatory requirements in the importing country.

6.8 In the absence of circumstances referred to in paragraph 7, the existence of serious prejudice should be determined on the basis of the information submitted to or obtained by the panel, including information submitted in accordance with the provisions of Annex V.

6.9 This Article does not apply to subsidies maintained on agricultural products as provided in Article 13 of the Agreement on Agriculture.

Article 7 Remedies

7.1 Except as provided in Article 13 of the Agreement on Agriculture, whenever a Mem-

¹⁸ The fact that certain circumstances are referred to in this paragraph does not, in itself, confer upon them any legal status in terms of either GATT 1994 or this Agreement. These circumstances must not be isolated, sporadic or otherwise insignificant.

senellä on syytä uskoa, että toisen jäsenen myöntämä tai ylläpitämä, 1 artiklassa tarkoitettu tuki aiheuttaa haittaa sen kotimaiselle teollisuudelle ja johtaa sen etujen mitätöitymiseen tai heikentymiseen tai vakavaan vahinkoon, sellainen jäsen voi pyytää neuvotteluja sellaisen toisen jäsenen kanssa.

7.2. 1 kohdassa tarkoitetun neuvottelupyynnön tulee sisältää lausunto saatavilla olevista todisteista, jotka liittyvät (a) kyseisen tuen olemassaoloon ja luonteeseen ja (b) kotimaiselle teollisuudelle aiheutettuun haittaan, neuvotteluja vaativan jäsenen etujen mitätöitymiseen tai heikentymiseen tai niille aiheutuvaan vakavaan haittaan.¹⁹

7.3. Jäsen, jonka uskotaan myöntävän tukea tai ylläpitävän kyseistä tukikäytäntöä, on 1 kohdassa tarkoitetusta neuvottelupyynnöstä ryhdyttävä sellaisiin neuvotteluihin mahdollisimman pian. Neuvottelujen tarkoituksena on selvittää tilannetta koskevat tosiasiat ja päätyä keskinäisesti hyväksyttävään lopputulokseen.

7.4. Mikäli neuvottelut eivät pääty keskinäisesti hyväksyttävään lopputulokseen 60 päivän kuluessa²⁰ sellaisten neuvottelujen osapuoli voi siirtää asian DSB:hen paneelin asettamiseksi, ellei DSB päättä yksimielisesti olla asettamatta paneelia. Paneelin kokoonpanosta samoin kuin sen toimivallan rajoista tulee päättää 15 päivän kuluessa sen asettamisesta.

7.5. Paneelin on tarkastettava asia ja annettava loppuraportti riidan osapuolina oleville jäsenille. Raportti on jaettava kaikille jäsenille 120 päivän kuluessa siitä päivästä, jolloin päätettiin paneelin kokoonpanosta ja sen toimivallan rajoista.

7.6. 30 päivän kuluessa siitä, kun paneelin raportti jaettiin kaikille jäsenille, DSB:n²¹ on hyväksyttävä raportti, ellei jokin riidan osapuolista muodollisesti ilmoita DSB:lle päätök-

ber has reason to believe that any subsidy referred to in Article 1, granted or maintained by another Member, results in injury to its domestic industry, nullification or impairment or serious prejudice, such Member may request consultations with such other Member.

7.2 A request for consultations under paragraph 1 shall include a statement of available evidence with regard to (a) the existence and nature of the subsidy in question, and (b) the injury caused to the domestic industry, or the nullification or impairment, or serious prejudice¹⁹ caused to the interests of the Member requesting consultations.

7.3 Upon request for consultations under paragraph 1, the Member believed to be granting or maintaining the subsidy practice in question shall enter into such consultations as quickly as possible. The purpose of the consultations shall be to clarify the facts of the situation and to arrive at a mutually agreed solution.

7.4 If consultations do not result in a mutually agreed solution within 60 days²⁰, any Member party to such consultations may refer the matter to the DSB for the establishment of a panel, unless the DSB decides by consensus not to establish a panel. The composition of the panel and its terms of reference shall be established within 15 days from the date when it is established.

7.5 The panel shall review the matter and shall submit its final report to the parties to the dispute. The report shall be circulated to all Members within 120 days of the date of the composition and establishment of the panel's terms of reference.

7.6 Within 30 days of the issuance of the panel's report to all Members, the report shall be adopted by the DSB²¹ unless one of the parties to the dispute formally notifies the DSB

¹⁹ Siinä tilanteessa, että vaatimus liittyy tukeen, jonka arvioidaan johtavan 6 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuun vakavaan haittaan, saatavilla oleva todistusaineisto vakavasta haitasta voidaan rajoittaa saatavilla olevaan todistusaineistoon siitä, täytyvätkö 6 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut ehdot vai ei.

²⁰ Mitä tahansa tässä artiklassa tarkoitettua määrää aikaa voidaan pidentää keskinäisesti sopimuksesta.

²¹ Mikäli DSB:n kokousta ei ole suunniteltu pidettäväksi tämän ajanjakson aikana, DSB:n on kokoonnuttava tätä tarkoitusta varten.

¹⁹ In the event that the request relates to a subsidy deemed to result in serious prejudice in terms of paragraph 1 of Article 6, the available evidence of serious prejudice may be limited to the available evidence as to whether the conditions of paragraph 1 of Article 6 have been met or not.

²⁰ Any time-periods mentioned in this Article may be extended by mutual agreement.

²¹ If a meeting of the DSB is not scheduled during this period, such a meeting shall be held for this purpose.

sestään valittaa, tai ellei DSB yksimielisesti päättä olla hyväksymättä raporttia.

7.7. Mikäli paneelin raportista on valitettu, valituselimen tulee antaa ratkaisunsa 60 päivän kuluessa siitä, kun riidan osapuoli muodollisesti ilmoitti aikomuksestaan valittaa. Milloin valituselimen katsoo, ettei se kykene antamaan raporttiaan 60 päivän kuluessa, on sen kirjallisesti ilmoitettava DSB:lle viivästymisen syyt samoin kuin arvioitu aika, jonka kuluessa se tulee antamaan raporttinsa. Missään tapauksessa menettely ei saa kestää yli 90 päivää. DSB:n tulee hyväksyä valituselimen raportti ja riidan osapuolten on hyväksyttävä se ehdotta, ellei DSB päättä yksimielisesti olla hyväksymättä valituselimen raporttia 20 päivän kuluessa siitä, kun se annettiin jäsenille.²²

7.8. Mikäli sellainen paneelin raportti tai valituselimen raportti hyväksytään, jossa katsotaan, että tuki on johtanut haitallisiin vaikutuksiin toisen jäsenen eduille tämän sopimuksen 5 artiklassa tarkoitettulla tavalla, jäsenen, joka myöntää tai ylläpitää sellaisia tukia, on ryhdyttävä tarkoituksenmukaisiin toimenpiteisiin poistakseen vahingolliset vaikutukset, tai sen tulee poistaa tuki käytöstä.

7.9. Siinä tapauksessa, että jäsen ei ole ryhtynyt tarkoituksenmukaisiin toimenpiteisiin poistaakseen tuen vahingolliset vaikutukset tai tuen poistamiseksi käytöstä kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun DSB hyväksyy paneelin raportin tai valituselimen raportin, ja mikäli korvauksesta ei ole sovittu, DSB:n on oikeutettava valituksen tehnyt jäsen ryhtymään vastatoimenpiteisiin, jotka ovat oikeassa suhteessa tuen vahingollisten vaikutusten laajuuteen ja olemukseen, joiden on katsottu olevan olemassa, ellei DSB yksimielisesti päättä hylätä pyyntöä.

7.10. Siinä tapauksessa, että riidan osapuoli pyytää DSU:n 22 artiklan 6 kohdan mukaista välimiesmenettelyä, välimiehen on ratkaistava, ovatko vastatoimenpiteet oikeassa suhteessa vahingollisten vaikutusten laajuuteen ja olemukseen, joiden on katsottu olevan olemassa.

of its decision to appeal or the DSB decides by consensus not to adopt the report.

7.7 Where a panel report is appealed, the Appellate Body shall issue its decision within 60 days from the date when the party to the dispute formally notifies its intention to appeal. When the Appellate Body considers that it cannot provide its report within 60 days, it shall inform the DSB in writing of the reasons for the delay together with an estimate of the period within which it will submit its report. In no case shall the proceedings exceed 90 days. The appellate report shall be adopted by the DSB and unconditionally accepted by the parties to the dispute unless the DSB decides by consensus not to adopt the appellate report within 20 days following its issuance to the Members.²²

7.8 Where a panel report or an Appellate Body report is adopted in which it is determined that any subsidy has resulted in adverse effects to the interests of another Member within the meaning of Article 5, the Member granting or maintaining such subsidy shall take appropriate steps to remove the adverse effects or shall withdraw the subsidy.

7.9 In the event the Member has not taken appropriate steps to remove the adverse effects of the subsidy or withdraw the subsidy within six months from the date when the DSB adopts the panel report or the Appellate Body report, and in the absence of agreement on compensation, the DSB shall grant authorization to the complaining Member to take countermeasures, commensurate with the degree and nature of the adverse effects determined to exist, unless the DSB decides by consensus to reject the request.

7.10 In the event that a party to the dispute requests arbitration under paragraph 6 of Article 22 of the DSU, the arbitrator shall determine whether the countermeasures are commensurate with the degree and nature of the adverse effects determined to exist.

²² Mikäli DSB:n kokousta ei ole suunniteltu pidettäväksi tänä aikana, sellainen kokous on järjestettävä tätä tarkoitusta varten.

²² If a meeting of the DSB is not scheduled during this period, such a meeting shall be held for this purpose.

OSA IV: RIITAUTTAMATTOMAT TUET

PART IV: NON-ACTIONABLE SUBSIDIES

Artikla 8

Article 8

*Riitauttamattomien tukien määrittäminen**Identification of Non-Actionable Subsidies*

8.1. Seuraavia tukia pidetään tukina, joita ei voida riitauttaa²³:

(a) tuet, jotka eivät ole erityisiä 2 artiklassa tarkoitettulla tavalla;

(b) tuet, jotka ovat erityisiä 2 artiklassa tarkoitettulla tavalla, mutta jotka täyttävät kaikki jäljempänä 2 kohdan a, b ja c alakohdissa tarkoitettut ehdot.

8.2. Huolimatta III ja V osien määräyksistä seuraavat tuet eivät ole riitauttavissa:

(a) yritysten tai korkeakoulujen taikka tutkimuslaitosten suorittaman tutkimustoiminnan sopimusperusteinen avustaminen, mikäli:^{24,25,26}

8.1 The following subsidies shall be considered as non-actionable²³;

(a) subsidies which are not specific within the meaning of Article 2;

(b) subsidies which are specific within the meaning of Article 2 but which meet all of the conditions provided for in paragraphs 2(a), 2(b) or 2(c) below.

8.2 Notwithstanding the provisions of Parts III and V, the following subsidies shall be non-actionable:

(a) assistance for research activities conducted by firms or by higher education or research establishments on a contract basis with firms if:^{24, 25, 26}

²³ Tunnustetaan, että jäsenet myöntävät suuressa määrin julkista tukea eri tarkoituksiin ja pelkästään sen, että sellaista apua ei mahdollisesti tämän sopimuksen määräyksissä määritellä menettelyksi, jota ei voi riitauttaa, ei itsessään katsota rajoittavan jäsenen mahdollisuutta antaa sellaista apua.

²⁴ Koska siviili-ilma-aluksista on tarkoitus määrätä erillisissä monenkeskisissä säännöissä, tämän alakohdan määräyksiä ei sovelleta kyseiseen tuotteeseen.

²⁵ Viimeistään 18 kuukauden kuluessa WTO-sopimuksen voimaantulosta 24 artiklan mukaisen valtiontukea ja tasoitustulleja käsittelevän komitean (tässä sopimuksessa "komitea") on arvioitava alakohdan 2(a) määräysten toiminta tarkoituksessa tehdä kaikki välttämättömät muutokset näiden määräysten toiminnan parantamiseksi. Harkittaessa mahdollisia muutoksia komitean on huolellisesti tarkastettava tässä alakohdassa määriteltyjen luokkien määritelmät jäsenten eri tutkimusohjelmien ja muiden asiaankuuluvien kansainvälisten laitosten toiminnasta saamiensa kokemusten valossa.

²⁶ Tämän sopimuksen määräyksiä ei sovelleta korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten itsenäisesti harjoittamaan perustutkimustoimintaan. Käsitteellä "perustutkimus" tarkoitetaan yleisen tieteellisen ja teknisen tiedon laajentamista, joka ei liity välittömiin teollisiin tai kaupallisiin päämääriin.

²³ It is recognized that government assistance for various purposes is widely provided by Members and that the mere fact that such assistance may not qualify for non-actionable treatment under the provisions of this Article does not in itself restrict the ability of Members to provide such assistance.

²⁴ Since it is anticipated that civil aircraft will be subject to specific multilateral rules, the provisions of this subparagraph do not apply to that product.

²⁵ Not later than 18 months after the date of entry into force of the WTO Agreement, the Committee on Subsidies and Countervailing Measures provided for in Article 24 (referred to in this Agreement as "the Committee") shall review the operation of the provisions of subparagraph 2(a) with a view to making all necessary modifications to improve the operation of these provisions. In its consideration of possible modifications, the Committee shall carefully review the definitions of the categories set forth in this subparagraph in the light of the experience of Members in the operation of research programmes and the work in other relevant international institutions.

²⁶ The provisions of this Agreement do not apply to fundamental research activities independently conducted by higher education or research establishments. The term "fundamental research" means an enlargement of general scientific and technical knowledge not linked to industrial or commercial objectives.

avustus ei kata yli 75%:ia teollisen tutkimuksen²⁷ kustannuksista tai yli 50%:ia kilpailua edeltävän vaiheen kehitystyön²⁸ kustannuksista,^{29, 30}

ja edellyttäen, että sellainen avustus rajoittuu yksinomaa:

(i) henkilökustannuksiin (tutkijat, teknikot ja muu tukihenkilökunta, jota käytetään yksinomaa tutkimustehtävissä);

(ii) instrumenttikustannuksiin, laitteisiin, maa-alueisiin ja rakennuksiin, joita käytetään yksinomaan ja pysyvästi tutkimustehtäviin (paitsi jos ne luovutetaan kaupallisiin perusteisiin);

(iii) konsultointikustannuksiin ja vastaaviin palveluksiin, joita käytetään yksinomaa tutkimustehtäviin, mukaan lukien alihankintatutkimukset, tekninen asiantuntemus, patentit, jne;

(iv) muihin suoranaisesti tutkimustoiminnasta aiheutuviin yleiskustannuksiin;

(v) muihin suoranaisesti tutkimustoiminnasta aiheutuviin toimintakustannuksiin (kuten materiaali- ja hankintakustannukset ja vastaavat).

²⁷ Sellaisen tässä alakohdassa tarkoitetun tuen sallitun taso, joka ei johda toimenpiteisiin, määritellään suhteessa yksittäisen hankkeen kestäessä syntyneisiin kaikkiin kelpuutettuihin kustannuksiin.

²⁸ Käsitteellä ”teollinen tutkimus” tarkoitetaan suunniteltua etsintää tai kriittistä tutkimusta, joka tähtää uuden tiedon löytämiseen ja jonka tavoitteena on, että sellainen tieto on hyödyllistä uusia tuotteita, menetelmiä tai palveluja kehitettäessä tai jotka merkitsevät huomattavia parannuksia olemassa oleviin tuotteisiin, menetelmiin tai palveluihin.

²⁹ Käsitteellä ”kilpailua edeltävän vaiheen kehitystyö” tarkoitetaan teollisen tutkimuksen löytöjen muuttamista kaavakuvaksi, suunnitelmaksi tai malliksi uusille, muutetuille tai parannetuille tuotteille, menetelmille tai palveluille riippumatta siitä, ovatko ne tarkoitettu myyntiin tai käyttöön, mukaan lukien sellaisen ensimmäisen prototyypin luominen, joka ei ole kaupallisesti käytettävissä. Se voi lisäksi sisältää tuotteiden, menetelmien tai palvelujen käsitteellisen uudelleen muotoilun ja hahmottamisen ja alustavan esiintuomisen tai pilottiprojektit edellyttäen, että näitä samoja projekteja ei voida muuttaa tai käyttää teollisiin sovellutuksiin tai kaupalliseen hyödyntämiseen. Se ei sisällä rutiininomaisia tai säännönmukaisesti toistuvia muutoksia olemassa oleviin tuotteisiin, tuotantolinjoihin, valmistusmenetelmiin, palveluihin ja muihin jatkuviin toimintoihin, ei vaikka nämä muutokset voivat merkitä parannuksia.

³⁰ Sellaisten ohjelmien ollessa kyseessä, jotka käsittelevät teollisen tutkimuksen ja kilpailuvaihetta edeltävän kehitystyön, sen tuen sallitun tason, joka ei ole riitautettavissa, ei tule ylittää riitauttamattoman tuen sallitun tason keskiarvoa, ja jota sovelletaan edellä oleviin kahteen ryhmään, jotka lasketaan kaikkien kelpuutettujen kustannusten perusteella siten, kuin on määrätty tämän alakohdan (i)-(v) kohdassa.

the assistance covers²⁷ not more than 75 per cent of the costs of industrial research²⁸ or 50 per cent of the costs of pre-competitive development activity^{29, 30}

and provided that such assistance is limited exclusively to:

(i) costs of personnel (researchers, technicians and other supporting staff employed exclusively in the research activity);

(ii) costs of instruments, equipment, land and buildings used exclusively and permanently (except when disposed of on a commercial basis) for the research activity;

(iii) costs of consultancy and equivalent services used exclusively for the research activity, including bought-in research, technical knowledge, patents, etc.;

(iv) additional overhead costs incurred directly as a result of the research activity;

(v) other running costs (such as those of materials, supplies and the like), incurred directly as a result of the research activity.

²⁷ The allowable levels of non-actionable assistance referred to in this subparagraph shall be established by reference to the total eligible costs incurred over the duration of an individual project.

²⁸ The term ”industrial research” means planned search or critical investigation aimed at discovery of new knowledge, with the objective that such knowledge may be useful in developing new products, processes or services, or in bringing about a significant improvement to existing products, processes or services.

²⁹ The term ”pre-competitive development activity” means the translation of industrial research findings into a plan, blueprint or design for new, modified or improved products, processes or services whether intended for sale or use, including the creation of a first prototype which would not be capable of commercial use. It may further include the conceptual formulation and design of products, processes or services alternatives and initial demonstration or pilot projects, provided that these same projects cannot be converted or used for industrial application or commercial exploitation. It does not include routine or periodic alterations to existing products, production lines, manufacturing processes, services, and other on-going operations even though those alterations may represent improvements.

³⁰ In the case of programmes which span industrial research and pre-competitive development activity, the allowable level of non-actionable assistance shall not exceed the simple average of the allowable levels of non-actionable assistance applicable to the above two categories, calculated on the basis of all eligible costs as set forth in items (i) to (v) of this subparagraph.

(b) sellainen avustus jäsenen epäsuotuisille alueille, joka annetaan alueellisen kehittämisen³¹ yleisissä puitteissa eikä ole luonteeltaan erityistä (edellä 2 artiklan tarkoittamassa merkityksessä) ja sitä annetaan tukeen oikeuttavalla alueella edellyttäen, että

(i) epäsuotuisan alueen on selkeästi oltava määritelty yhtenäinen maantieteellinen alue, jolla on tarkasti määriteltävissä oleva taloudellinen ja hallinnollinen identiteetti;

(ii) alue katsotaan epäsuotuisaksi sellaisten puolueettomien ja objektiivisten perusteiden³² perusteella, jotka osoittavat vaikeuksien olevan muista kuin tilapäisistä olosuhteista johtuvia; sellaiset perusteet tulee selkeästi määritellä laissa, säännöissä tai muussa virallisessa asiakirjassa, jotta ne voidaan tarkistaa;

(iii) perusteiden on sisällettävä talouden kehittyneisyyden mittari, jonka tulee perustua vähintään yhdelle seuraavista tekijöistä:

— joko pääluvun tai kotitalouden mukaan laskettu tulo taikka pääluvun mukaan laskettu BKT, joka ei saa ylittää 85 prosenttia kyseisen hallinnollisen kokonaisalueen keskiarvoa;

— työttömyysaste, jonka on oltava vähintään 110 prosenttia kyseisen hallinnollisen kokonaisalueen keskiarvosta;

laskettuna kolmen vuoden ajanjaksolta; sellainen mittaaminen voi kuitenkin perustua joko yhteen tai useampaan tekijään.

(c) avustus edistämään olemassa olevien lai-

(b) assistance to disadvantaged regions within the territory of a Member given pursuant to a general framework of regional development³¹ and non-specific (within the meaning of Article 2) within eligible regions provided that:

(i) each disadvantaged region must be a clearly designated contiguous geographical area with a definable economic and administrative identity;

(ii) the region is considered as disadvantaged on the basis of neutral and objective criteria³², indicating that the region's difficulties arise out of more than temporary circumstances; such criteria must be clearly spelled out in law, regulation, or other official document, so as to be capable of verification;

(iii) the criteria shall include a measurement of economic development which shall be based on at least one of the following factors:

— one of either income per capita or household income per capita, or GDP per capita, which must not be above 85 per cent of the average for the territory concerned;

— unemployment rate, which must be at least 110 per cent of the average for the territory concerned;

as measured over a three-year period; such measurement, however, may be a composite one and may include other factors.

(c) assistance to promote adaptation of

³¹ "Alueellisen kehittämisen yleisillä puitteilla" tarkoitetaan, että alueelliset tukiohjelmat ovat osa sisäisesti yhtenäistä ja yleisesti noudatettavaa aluepolitiikkaa ja että tukia alueelliseen kehitykseen ei myönnetä muista erillään oleviin maantieteellisiin kohteisiin, joilla ei ole tai ei juurikaan ole vaikutusta alueen kehitykseen.

³² "Puolueettomilla ja objektiivisilla perusteilla" tarkoitetaan perusteita, jotka eivät suosi tiettyjä alueita ylitse sen, mikä on tarkoituksenmukaista alueellisten eroavaisuuksien poistamiseksi tai vähentämiseksi aluepolitiikassa. Tämä huomioon ottaen alueellisten tukiohjelmien on sisällettävä avustusten enimmäismäärät, jotka voidaan myöntää jokaiseen tuettuun ohjelmaan. Tällaisten enimmäismäärien on vaihdeltava avustettujen alueiden kehityserojen mukaan, ja ne on ilmaistava investointikustannuksiin tai työpaikkojen perustamisesta aiheutuviin kustannuksiin liittyvinä määrinä. Sellaisen enimmäismäärien rajoissa avustuksen jaon on ulottuttava riittävän laajalle ja tasaisesti estämään se, että tietyt yritykset ottavat valtaosan tuesta tämän sopimuksen 2 artiklassa tarkoitettulla tavalla tai se, että suhteetoman suurina määrinä tukea myönnetään tietyille yrityksille.

³¹ A "general framework of regional development" means that regional subsidy programmes are part of an internally consistent and generally applicable regional development policy and that regional development subsidies are not granted in isolated geographical points having no, or virtually no, influence on the development of a region.

³² "Neutral and objective criteria" means criteria which do not favour certain regions beyond what is appropriate for the elimination or reduction of regional disparities within the framework of the regional development policy. In this regard, regional subsidy programmes shall include ceilings on the amount of assistance which can be granted to each subsidized project. Such ceilings must be differentiated according to the different levels of development of assisted regions and must be expressed in terms of investment costs or cost of job creation. Within such ceilings, the distribution of assistance shall be sufficiently broad and even to avoid the predominant use of a subsidy by, or the granting of disproportionately large amounts of subsidy to, certain enterprises as provided for in Article 2.

tosten³³ sopeutumista laissa ja/tai säännöissä annettuihin uusiin ympäristövaatimuksiin, jotka merkitsevät suurempia rajoituksia ja taloudellista rasitetta yrityksille, edellyttäen että avustus

(i) on kertaluonteinen toimenpide, joka ei toistu; ja

(ii) on rajoitettu 20 prosenttiin sopeutuskustannuksista; ja

(iii) ei kata avustetun investoinnin uusimistai toiminta-kustannuksia, jotka yritysten on kokonaisuudessaan katettava; ja

(iv) liittyy suoraan ja on kohtuullisessa suhteessa yrityksen haittojen ja saasteiden suunniteltuihin vähennyksiin eikä peitä mitään valmistuskustannusten säästöjä, joita ehkä saavutetaan; ja

(v) on kaikkien sellaisten yritysten saatavilla, jotka voivat ottaa käyttöön uusia laitteita ja/tai tuotantomenetelmiä.

8.3. Tukiohjelmasta, jota 2 kohdan määräykset koskevat, tulee tehdä ilmoitus komitealle ennen sen täytäntöönpanoa tämän sopimuksen VII osan määräysten mukaisesti. Sellaisen ilmoituksen on oltava riittävän yksityiskohtainen, jotta muut jäsenet voivat arvioida, täyttääkö ohjelma 2 kohdan asianomaisissa määräyksissä tarkoitettut ehdot ja perusteet. Jäsenien on myös annettava komitealle vuosittain ajantasalle saatettua tietoa sellaisista ilmoituksista, erityisesti antamalla tietoja kunkin ohjelman kokonaiskustannuksista ja edellisen ajan tasalle saattamisen jälkeen tapahtuneista muutoksista ohjelmaan. Muilla jäsenillä on oikeus pyytää tietoja ilmoitetun ohjelman puitteissa annetuissa yksittäisistä tukitapauksista.³⁴

8.4. Jäsenen vaatimuksesta sihteeristön on tarkasteltava 3 kohdan nojalla tehty ilmoitus ja, milloin se katsotaan välttämättömäksi, se voi vaatia lisätietoja tukea myöntävältä jäseneltä tarkastelun kohteena olevaan ilmoitettuun ohjelmaan liittyen. Sihteeristön on raportoitava komitealle johtopäätöksistään. Komitean on pyynnöstä välittömästi tarkasteltava sihteeristön johtopäätökset (tai mikäli sihteeristön suorittamaa tutkimusta ei ole pyydetty, itse

existing facilities³³ to new environmental requirements imposed by law and/or regulations which result in greater constraints and financial burden on firms, provided that the assistance:

(i) is a one-time non-recurring measure; and

(ii) is limited to 20 per cent of the cost of adaptation; and

(iii) does not cover the cost of replacing and operating the assisted investment, which must be fully borne by firms; and

(iv) is directly linked to and proportionate to a firm's planned reduction of nuisances and pollution, and does not cover any manufacturing cost savings which may be achieved; and

(v) is available to all firms which can adopt the new equipment and/or production processes.

8.3 A subsidy programme for which the provisions of paragraph 2 are invoked shall be notified in advance of its implementation to the Committee in accordance with the provisions of Part VII. Any such notification shall be sufficiently precise to enable other Members to evaluate the consistency of the programme with the conditions and criteria provided for in the relevant provisions of paragraph 2. Members shall also provide the Committee with yearly updates of such notifications, in particular by supplying information on global expenditure for each programme, and on any modification of the programme. Other Members shall have the right to request information about individual cases of subsidization under a notified programme.³⁴

8.4 Upon request of a Member, the Secretariat shall review a notification made pursuant to paragraph 3 and, where necessary, may require additional information from the subsidizing Member concerning the notified programme under review. The Secretariat shall report its findings to the Committee. The Committee shall, upon request, promptly review the findings of the Secretariat (or, if a review by the Secretariat has not been re-

³³ Käsitteellä "olemassa olevat laitokset" tarkoitetaan laitoksia, jotka ovat olleet toiminnassa vähintään kaksi vuotta sillä hetkellä, kun uudet ympäristövaatimukset tulivat voimaan.

³⁴ Mikään tässä ilmoitusmääräyksessä ei edellytä luottamuksellisen tiedon, mukaan lukien liiketoimintaan liittyvän luottamuksellisen tiedon, antamista.

³³ The term "existing facilities" means facilities which have been in operation for at least two years at the time when new environmental requirements are imposed.

³⁴ It is recognized that nothing in this notification provision requires the provision of confidential information, including confidential business information.

ilmoitus) sen ratkaisemiseksi, eivätkö 2 kohdassa tarkoitettujen ehdot ja perusteet ole täyttyneet. Tässä kohdassa tarkoitettu menettely tulee saattaa päätökseen viimeistään ensimmäisessä tukiohjelmalla koskevaa ilmoitusta seuraavassa komitean säännönmukaisessa kokouksessa edellyttäen, että sellaisen ilmoituksen ja komitean säännönmukaisen kokouksen välissä on vähintään kaksi kuukautta. Tässä kohdassa kuvattua tutkimusmenettelyä sovelletaan myös, pyynnöstä, 3 kohdassa tarkoitettuun vuosittain ajantasalle saatettuun luonnokseen sisältyvän ohjelman olennaisiin muutoksiin.

8.5. Jäsenen pyynnöstä 4 kohdassa tarkoitettua komitean ratkaisu tai komitean epäonnistuminen sellaisen ratkaisun tekemisessä, samoin kuin ilmoitetulle ohjelmalle asetettujen ehtojen rikkominen yksittäistapauksessa on saatettava sitovan välimiesmenettelyn ratkaistavaksi. Väilyselimen tulee esittää johtopäätöksensä 120 päivän kuluessa siitä, kun juttu saatettiin väilyselimen ratkaistavaksi. Ellei tässä kohdassa ole toisin määrätty, DSU:ta sovelletaan tämän kohdan nojalla toimeenpantuihin välimiesmenettelyihin.

Artikla 9

Neuvottelut ja sallitut oikeuskeinot

9.1. Mikäli 8 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua ohjelman täytäntöönpanon seurauksena ja huolimatta siitä tosiasiaista, että ohjelma on 8 artiklan 2 kohdassa asetettujen perusteiden mukainen, jäsenellä on perustellut syyt epäillä, että tämä ohjelma on johtanut jäsenen kotimarkkinateollisuuden kannalta vakaviin kielteisiin seurauksiin, kuten että se on aiheutunut vaikeasti korjattavaa vahinkoa, jäsen voi pyytää neuvottelujakin tukea myöntävän jäsenen kanssa.

9.2. 1 kohdassa tarkoitettua pyynnöstä kyseistä tukiohjelmalla ylläpitävän jäsenen on ryhdyttävä neuvotteluihin mahdollisimman pian. Neuvottelujen tarkoituksena tulee olla tilanteeseen liittyvien tosiasioiden selvittäminen ja pääsy keskinäisesti hyväksyttävään ratkaisuun.

9.3. Mikäli keskinäisesti hyväksyttävää ratkaisua ei ole saavutettu 2 kohdassa tarkoitetuissa neuvotteluissa 60 päivän kuluessa neuvottelupyyntöstä, pyynnön esittänyt jäsen voi siirtää asian komitean käsiteltäväksi.

requested, the notification itself), with a view to determining whether the conditions and criteria laid down in paragraph 2 have not been met. The procedure provided for in this paragraph shall be completed at the latest at the first regular meeting of the Committee following the notification of a subsidy programme, provided that at least two months have elapsed between such notification and the regular meeting of the Committee. The review procedure described in this paragraph shall also apply, upon request, to substantial modifications of a programme notified in the yearly updates referred to in paragraph 3.

8.5 Upon the request of a Member, the determination by the Committee referred to in paragraph 4, or a failure by the Committee to make such a determination, as well as the violation, in individual cases, of the conditions set out in a notified programme, shall be submitted to binding arbitration. The arbitration body shall present its conclusions to the Members within 120 days from the date when the matter was referred to the arbitration body. Except as otherwise provided in this paragraph, the DSU shall apply to arbitrations conducted under this paragraph.

Article 9

Consultations and Authorized Remedies

9.1 If, in the course of implementation of a programme referred to in paragraph 2 of Article 8, notwithstanding the fact that the programme is consistent with the criteria laid down in that paragraph, a Member has reasons to believe that this programme has resulted in serious adverse effects to the domestic industry of that Member, such as to cause damage which would be difficult to repair, such Member may request consultations with the Member granting or maintaining the subsidy.

9.2 Upon request for consultations under paragraph 1, the Member granting or maintaining the subsidy programme in question shall enter into such consultations as quickly as possible. The purpose of the consultations shall be to clarify the facts of the situation and to arrive at a mutually acceptable solution.

9.3 If no mutually acceptable solution has been reached in consultations under paragraph 2 within 60 days of the request for such consultations, the requesting Member may refer the matter to the Committee.

9.4. Mikäli asia on siirretty komitean käsiteltäväksi, komitean on välittömästi tutkittava asiaan liittyvät tosiasiat ja edellä 1 kohdassa tarkoitettuihin vaikutuksiin liittyvät todisteet. Mikäli komitea katsoo, että sellaiset vaikutukset ovat kyseessä, se voi suositella tukea myöntävälle jäsenelle, että tämä muuttaa ohjelmaa näiden vaikutusten poistamiseksi. Komitean on esiteltävä johtopäätöksensä 120 päivän kuluessa siitä päivästä, jolloin asia siirrettiin 3 kohdan nojalla sen käsiteltäväksi. Siinä tapauksessa, että suositus ei johda toimenpiteisiin 6 kuukauden kuluessa, komitean tulee oikeuttaa pyynnön esittänyt jäsen ryhtymään asianmukaisiin toimenpiteisiin, joiden on oltava oikeassa suhteessa niiden vaikutusten luonteeseen ja laajuuteen, joiden katsotaan ilmenevän.

9.4 Where a matter is referred to the Committee, the Committee shall immediately review the facts involved and the evidence of the effects referred to in paragraph 1. If the Committee determines that such effects exist, it may recommend to the subsidizing Member to modify this programme in such a way as to remove these effects. The Committee shall present its conclusions within 120 days from the date when the matter is referred to it under paragraph 3. In the event the recommendation is not followed within six months, the Committee shall authorize the requesting Member to take appropriate countermeasures commensurate with the nature and degree of the effects determined to exist.

OSA V: TASOITUSTULLITOIMENPITEET

Artikla 10

GATT 1994 -sopimuksen VI artiklan soveltaminen³⁵

Jäsenten on ryhdyttävä kaikkiin tarpeellisiin toimenpiteisiin sen varmistamiseksi, että tasoitustullin määrääminen³⁶ jäsenen alueelta toisen jäsenen alueelle tuotavalle tuotteelle on sopusoinnussa GATT 1994 -sopimuksen VI artiklan ja tämän sopimuksen määräysten kans-

PART V: COUNTERVAILING MEASURES

Article 10

Application of Article VI of GATT 1994³⁵

Members shall take all necessary steps to ensure that the imposition of a countervailing duty³⁶ on any product of the territory of any Member imported into the territory of another Member is in accordance with the provisions of Article VI of GATT 1994 and the terms of this

³⁵ II ja III osien määräyksiin voidaan vedota rinnan tämän sopimuksen V osan määräysten kanssa; ottaen kuitenkin huomioon tietyn tuen tuontimaan kotimarkkinoilla aiheuttamat vaikutukset, kulloinkin vain yhtä vaikutuksia lieventävää toimenpidettä (joko tasoitustulli, mikäli V osan muut edellytykset täyttyvät tai tämän sopimuksen 4 tai 7 artiklassa tarkoitettu vastatoimenpide) voidaan soveltaa. III ja V osien määräyksiin ei voida vedota liittyen toimenpiteisiin, joiden ei tämän sopimuksen IV osan määräysten mukaisesti katsota edellyttävän toimenpiteitä. Kuitenkin 8 artiklan 1 kohdan a alakohdassa viitatus toimenpiteet voidaan tutkia sen ratkaisemiseksi, ovatko ne vai eivät ole 2 artiklan tarkoittamalla tavalla erityisiä. Lisäksi 8 artiklan 2 kohdassa viitatus tuen tapauksessa, jossa tukiohjelmaa ei ole annettu tiedoksi 8 artiklan 3 kohdan mukaisesti, III ja V osien määräyksiin voidaan vedota, mutta sellaista tukea on pidettävä sellaisena, joka ei edellytä toimenpiteitä, mikäli sen katsotaan täyttävän 8 artiklan 2 kohdassa asetetut vaatimukset.

³⁶ Käsitteen "tasoitustulli" katsotaan merkitsevän erityistä tullia, joka kannetaan sellaisen tuen vaikutusten eliminoinniseksi, joka myönnetään suoraan tai epäsuorasti tuotteelle, valmistukseen tai minkä tahansa tuotteen vientiin siten, kuin GATT 1994 -sopimuksen VI artiklan 3 kohdassa määrätään.

³⁵ The provisions of Part II or III may be invoked in parallel with the provisions of Part V; however, with regard to the effects of a particular subsidy in the domestic market of the importing Member, only one form of relief (either a countervailing duty, if the requirements of Part V are met, or a countermeasure under Articles 4 or 7) shall be available. The provisions of Parts III and V shall not be invoked regarding measures considered non-actionable in accordance with the provisions of Part IV. However, measures referred to in paragraph 1(a) of Article 8 may be investigated in order to determine whether or not they are specific within the meaning of Article 2. In addition, in the case of a subsidy referred to in paragraph 2 of Article 8 conferred pursuant to a programme which has not been notified in accordance with paragraph 3 of Article 8, the provisions of Part III or V may be invoked, but such subsidy shall be treated as non-actionable if it is found to conform to the standards set forth in paragraph 2 of Article 8.

³⁶ The term "countervailing duty" shall be understood to mean a special duty levied for the purpose of offsetting any subsidy bestowed directly or indirectly upon the manufacture, production or export of any merchandise, as provided for in paragraph 3 of Article VI of GATT 1994.

sa. Tasoitustullit voidaan asettaa vain sellaisten tutkimusten perusteella, joihin on ryhdytty³⁷ ja jotka on suoritettu tämän sopimuksen ja maataloussopimuksen määräysten mukaisesti.

Artikla 11

Vireillepano ja myöhempi tutkimus

11.1. Muissa kuin 11 artiklan 6 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa tutkimus väitetyn tuen olemassaolosta, määrästä ja vaikutuksista on käynnistettävä kotimaisen teollisuuden tai sen puolesta tehdystä kirjallisesta hakemuksesta.

11.2. 1 kohdassa tarkoitettujen hakemuksen on sisällettävä riittävä todistusaineisto koskien (a) tuen olemassaoloa ja, mikäli mahdollista, sen määrää, (b) tässä sopimuksessa tarkoitettulla tavalla arvioitua vahinkoa GATT 1994 -sopimuksen VI artiklassa tarkoitettua merkityksessä, ja (c) syy-yhteyttä tukea saavan tuonnin ja väitetyn vahingon välillä. Pelkkä väite, jota ei ole perusteltu asiaankuuluvalla todistusaineistolla, ei riitä täyttämään tässä kohdassa tarkoitettuja vaatimuksia. Hakemuksen tulee sisältää sellaiset tiedot, jotka ovat hakijan helposti saatavissa koskien seuraavia:

(i) hakijan henkilöllisyys ja selvitys hakijan valmistaman vastaavankaltaisen tuotteen määrästä ja arvosta. Mikäli kotimaisen teollisuuden puolesta on tehty kirjallinen hakemus, siinä tulee määritellä teollisuus, jonka puolesta hakemus tehdään laatimalla lista vastaavankaltaisen tuotteen kaikista tunnetuista valmistajista (tai vastaavankaltaisen tuotteen kotimaisten valmistajien yhdistyksistä) ja, siinä määrin kuin on mahdollista, laatimalla kuvaus sellaisten valmistajien osalle tulevasta vastaavankaltaisen tuotteen kotimaisen tuotannon määrästä ja arvosta;

(ii) perusteellinen kuvaus väitetystä tukea saavasta tuotteesta, kyseiset alkuperä- tai vientimaa tai -maat, kunkin tunnetun viejän tai ulkomaisen valmistajan henkilöllisyys sekä lista henkilöistä, jotka tuovat maahan kyseistä tuotetta;

(iii) kyseisen tuen olemassaoloa, määrää ja luonnetta koskeva todistusaineisto tai näyttö;

Agreement. Countervailing duties may only be imposed pursuant to investigations initiated³⁷ and conducted in accordance with the provisions of this Agreement and the Agreement on Agriculture.

Article 11

Initiation and Subsequent Investigation

11.1 Except as provided in paragraph 6, an investigation to determine the existence, degree and effect of any alleged subsidy shall be initiated upon a written application by or on behalf of the domestic industry.

11.2 An application under paragraph 1 shall include sufficient evidence of the existence of (a) a subsidy and, if possible, its amount, (b) injury within the meaning of Article VI of GATT 1994 as interpreted by this Agreement, and (c) a causal link between the subsidized imports and the alleged injury. Simple assertion, unsubstantiated by relevant evidence, cannot be considered sufficient to meet the requirements of this paragraph. The application shall contain such information as is reasonably available to the applicant on the following:

(i) the identity of the applicant and a description of the volume and value of the domestic production of the like product by the applicant. Where a written application is made on behalf of the domestic industry, the application shall identify the industry on behalf of which the application is made by a list of all known domestic producers of the like product (or associations of domestic producers of the like product) and, to the extent possible, a description of the volume and value of domestic production of the like product accounted for by such producers;

(ii) a complete description of the allegedly subsidized product, the names of the country or countries of origin or export in question, the identity of each known exporter or foreign producer and a list of known persons importing the product in question;

(iii) evidence with regard to the existence, amount and nature of the subsidy in question;

³⁷ Käsitteellä "ryhdytty" kuten sitä tämän jälkeen käytetään, tarkoitetaan menetelmällisiä toimia, joilla jäsen käynnistää muodolliset 11 artiklan mukaiset tutkimukset.

³⁷ The term "initiated" as used hereinafter means procedural action by which a Member formally commences an investigation as provided in Article 11.

(iv) näyttö siitä, että tukea saava tuonti on tuen vaikutuksen seurauksena aiheuttanut väitetyn aineellisen vahingon kotimaiselle teollisuudelle; tämä näyttö käsittää tiedon koskien väitettyä tukea saavan tuonnin määrän kehityksestä, tämän tuonnin vaikutuksesta kotimarkkinoiden vastaavankaltaisten tuotteiden hintoihin samoin kuin tuonnin seurausvaikutuksista kotimaiselle teollisuudelle siten, kuin se osoitetaan sellaisilla asinmukaisilla tekijöillä ja indikaattoreilla, jotka antavat asianmukaisen kuvan kotimaisen teollisuuden tilasta, kuten esimerkiksi ne, jotka on lueteltu 15 artiklan 2 ja 4 kohdissa.

11.3. Viranomaisten on tutkittava hakemuksessa esitetyn todistusaineiston täsmällisyys ja riittävyys ratkaistaakseen, onko näyttö riittävä perustelevaan tutkimuksen käynnistäminen.

11.4. Tutkimusta ei saa käynnistää 1 kohdan nojalla, elleivät viranomaiset ole päättäneet sen perusteella, mitä vastaavankaltaisten tuotteiden kotimaisten valmistajien keskuudessa tehdyistä³⁸ tutkimuksista on pääteltävissä koskien hakemuksen nauttimaan tukea tai sen kohtaa vastustusta, että hakemus on tehty kotimaisen teollisuuden toimesta tai sen puolesta.³⁹ Hakemuksen katsotaan tulleen tehdyksi ”kotimaisen teollisuuden toimesta tai sen puolesta”, mikäli sillä on niiden kotimaisten valmistajien tuki, joiden yhteenlaskettu tuotanto edustaa yli 50 %:a vastaavankaltaisten tuotteiden niiden kotimaisten valmistajien yhteenlasketusta tuotannosta, jotka ilmaisevat tukensa hakemukselle tai sitä vastustavat. Kuitenkaan tutkimusta ei käynnistetä, milloin kotimaiset valmistajat, jotka nimenomaisesti tukevat hakemusta, edustavat vähempää kuin 25 %:a kotimaisen teollisuuden valmistamien vastaavankaltaisten tuotteiden kokonaistuotannosta.

11.5. Viranomaisten on vältettävä tutkimuksen käynnistämistä tarkoittavan hakemuksen julkaisemista ennen kuin päätös tutkimusten käynnistämisestä on tehty.

(iv) evidence that alleged injury to a domestic industry is caused by subsidized imports through the effects of the subsidies; this evidence includes information on the evolution of the volume of the allegedly subsidized imports, the effect of these imports on prices of the like product in the domestic market and the consequent impact of the imports on the domestic industry, as demonstrated by relevant factors and indices having a bearing on the state of the domestic industry, such as those listed in paragraphs 2 and 4 of Article 15.

11.3 The authorities shall review the accuracy and adequacy of the evidence provided in the application to determine whether the evidence is sufficient to justify the initiation of an investigation.

11.4 An investigation shall not be initiated pursuant to paragraph 1 unless the authorities have determined, on the basis of the examination of the degree of support for, or opposition to, the application expressed³⁸ by domestic producers of the like product, that the application has been made by or on behalf of the domestic industry.³⁹ The application shall be considered to have been made ”by or on behalf of the domestic industry” if it is supported by those domestic producers whose collective output constitutes more than 50 per cent of the total production of the like product produced by that portion of the domestic industry expressing either support for or opposition to the application. However, no investigation shall be initiated when domestic producers expressly supporting the application account for less than 25 per cent of total production of the like product produced by the domestic industry.

11.5 The authorities shall avoid, unless a decision has been made to initiate an investigation, any publicizing of the application for the initiation of an investigation.

³⁸ Siinä tapauksessa, että teollisuus on hajautunut poikkeuksellisen suureen määrään valmistajia, viranomaiset voivat arvioida tuen ja vastustuksen käyttämällä tilastollisesti pätevää otantamenetelmää.

³⁹ Jäsenet ovat tietoisia, että tiettyjen jäsenten alueella vastaavankaltaisten tuotteiden kotimaisten valmistajien työntekijät tai näiden työntekijöiden edustajat voivat tehdä 1 kohdassa tarkoitettua tutkimusta koskevan hakemuksen tai tukea sitä.

³⁸ In the case of fragmented industries involving an exceptionally large number of producers, authorities may determine support and opposition by using statistically valid sampling techniques.

³⁹ Members are aware that in the territory of certain Members employees of domestic producers of the like product or representatives of those employees may make or support an application for an investigation under paragraph 1.

11.6. Mikäli asianomaiset viranomaiset päättävät poikkeuksellisissa olosuhteissa käynnistää tutkimuksen ilman edeltävää, kotimaisen teollisuuden toimesta tai sen puolesta tehtyä kirjallista hakemusta sellaisen tutkimuksen käynnistämiseksi, niiden tulee edetä asiassa vain, mikäli heillä on riittävästi tietoa tuen olemassaolosta, vahingosta ja syy-yhteydestä, siten kuin on kuvattu 2 kohdassa, perustelemaan tutkimuksen käynnistäminen.

11.7. Sekä tukea että vahinkoa koskeva näyttö on arvioitava samanaikaisesti (a) päätöksessä, jossa ratkaistaan, käynnistetäänkö tutkimus ja (b) sen jälkeen tutkimuksen kestäessä alkaen ajankohdasta, joka ei ole myöhäisempi kuin aikaisin ajankohta, jolloin tämän sopimuksen määräysten mukaan väliaikaisia toimenpiteitä voidaan soveltaa.

11.8. Tapauksissa, joissa tuotteita ei ole tuotu maahan suoraan niiden alkuperämaasta, vaan joissa ne on viety tuontimaahan kolmannen maan kautta, tämän sopimuksen määräyksiä sovelletaan täysimääräisesti, ja toimituksen tai toimitusten katsotaan tapahtuneen tämän sopimuksen tarkoituksia varten alkuperämaan ja tuontimaan välillä.

11.9. 1 kohdassa tarkoitettu hakemus on hylättävä ja tutkimus on keskeytettävä viipymättä niin pian, kun asianomaiset viranomaiset ovat vakuuttuneita, ettei sellaista riittävää näyttöä tuen myöntämisestä eikä vahingosta, joka perustelisi jutun käsittelyn jatkamisen, ole saatu. Sellaiset jutut, joissa tuen määrä on vähäinen, tai joissa tosiasiallisen tai mahdollisen tuetun tuonnin määrä tai vahinko voidaan vähäisyytensä vuoksi jättää huomioon ottamatta, tulee välittömästi keskeyttää. Tämän kohdan tarkoituksia varten, tuen määrä on katsottava vähäiseksi, mikäli tuki on alle 1% sen arvosta.

11.10. Tutkimus ei saa olla esteenä tulliselvitysmenettelyille.

11.11. Tutkimukset on muissa kuin poikkeustapauksissa saatettava päätökseen vuoden kuluessa niiden käynnistymisestä eikä milloinkaan myöhemmin kuin 18 kuukautta niiden käynnistymisestä.

Artikla 12

Näyttö

12.1. Kaikille asianosaisille jäsenille ja muille asianosaisille osapuolille, jotka ovat kiinnostu-

11.6 If, in special circumstances, the authorities concerned decide to initiate an investigation without having received a written application by or on behalf of a domestic industry for the initiation of such investigation, they shall proceed only if they have sufficient evidence of the existence of a subsidy, injury and causal link, as described in paragraph 2, to justify the initiation of an investigation.

11.7 The evidence of both subsidy and injury shall be considered simultaneously (a) in the decision whether or not to initiate an investigation and (b) thereafter, during the course of the investigation, starting on a date not later than the earliest date on which in accordance with the provisions of this Agreement provisional measures may be applied.

11.8 In cases where products are not imported directly from the country of origin but are exported to the importing Member from an intermediate country, the provisions of this Agreement shall be fully applicable and the transaction or transactions shall, for the purposes of this Agreement, be regarded as having taken place between the country of origin and the importing Member.

11.9 An application under paragraph 1 shall be rejected and an investigation shall be terminated promptly as soon as the authorities concerned are satisfied that there is not sufficient evidence of either subsidization or of injury to justify proceeding with the case. There shall be immediate termination in cases where the amount of a subsidy is *de minimis*, or where the volume of subsidized imports, actual or potential, or the injury, is negligible. For the purpose of this paragraph, the amount of the subsidy shall be considered to be *de minimis* if the subsidy is less than 1 per cent ad valorem.

11.10 An investigation shall not hinder the procedures of customs clearance.

11.11 Investigations shall, except in special circumstances, be concluded within one year, and in no case more than 18 months, after their initiation.

Article 12

Evidence

12.1 Interested Members and all interested parties in a countervailing duty investigation

neita tasoitustullitutkimuksesta, on annettava ilmoitus siitä, mitä tietoja viranomaiset vaativat samoin kuin riittävä tilaisuus esittää kirjallisesti kaikki todistusaineisto, jonka ne katsovat merkittäväksi kyseisen tutkimuksen kannalta.

12.1.1. Viejille, ulkomaisille valmistajille tai asianosaisille jäsenille, jotka saavat tasoitustullitutkimuksessa käytetyn kyselylomakkeen, on annettava vähintään 30 päivää vastausta varten.⁴⁰ Hakemusta, jolla pyydetään pidennystä 30 päivän määräajan pidentämiseksi, on harkittava huolellisesti ja milloin se osoitetaan perustelluksi, sellainen pidennys tulisi myöntää milloin se on mahdollista;

12.1.2 Jollei luottamuksellisen tiedon suojaa koskevista vaatimuksista muuta johdu, asianosaisen jäsenen tai asianosaisen muun tahon kirjallisesti esittämä todistusaineisto on viipymättä saatettava tutkimukseen osallistuvien muiden jäsenten tai muiden asianosaisten tahojen käyttöön.

12.1.3 Niin pian kuin tutkimus on käynnistetty viranomaisten on annettava 11 artiklan 1 kohdan mukaisesti saatua kirjallista hakemusta koskeva teksti kokonaisuudessaan kaikille viejille⁴¹, joiden nimet ovat tiedossa, samoin kuin viejämään viranomaisille, ja antaa se pyynnöstä muiden asianosaisten tahojen käyttöön. Luottamuksellisen tiedon suojaan tulee kiinnittää riittävää huomiota, kuten määrätään 4 kohdassa.

12.2. Asianosaisilla jäsenillä ja asianosaisilla osapuolilla on myös oltava oikeus, mikäli siihen näytetään hyväksyttävä syy, esittää tiedot suullisesti. Mikäli sellaiset tiedot annetaan suullisesti, asianosaiset osapuolet voidaan vaatia myöhemmin esittämään sellaiset lausunnot kirjallisesti. Tutkivien viranomaisten päätös voidaan tehdä vain sellaisen tiedon ja väitteiden perusteella, jotka tällä viranomaisella on

shall be given notice of the information which the authorities require and ample opportunity to present in writing all evidence which they consider relevant in respect of the investigation in question.

12.1.1 Exporters, foreign producers or interested Members receiving questionnaires used in a countervailing duty investigation shall be given at least 30 days for reply.⁴⁰ Due consideration should be given to any request for an extension of the 30-day period and, upon cause shown, such an extension should be granted whenever practicable.

12.1.2 Subject to the requirement to protect confidential information, evidence presented in writing by one interested Member or interested party shall be made available promptly to other interested Members or interested parties participating in the investigation.

12.1.3 As soon as an investigation has been initiated, the authorities shall provide the full text of the written application received under paragraph 1 of Article 11 to the known exporters⁴¹ and to the authorities of the exporting Member and shall make it available, upon request, to other interested parties involved. Due regard shall be paid to the protection of confidential information, as provided for in paragraph 4.

12.2. Interested Members and interested parties also shall have the right, upon justification, to present information orally. Where such information is provided orally, the interested Members and interested parties subsequently shall be required to reduce such submissions to writing. Any decision of the investigating authorities can only be based on such information and arguments as were on the written record of

⁴⁰ Viejille annettu aikaraja lasketaan yleensä kyselylomakkeen vastaanottamisesta, minkä tätä tarkoitusta varten katsotaan tapahtuneen viikon kuluttua päivästä, jolloin se lähetettiin vastaanottajalle tai toimitettiin viejämään asianomaisille diplomaattisille edustajille, tai WTO:n erillisen tullialuejäsenen ollessa kyseessä, viejälleen viralliselle edustajalle.

⁴¹ Milloin mukaan laskettavien viejien määrän katsotaan olevan erityisen suuri, koko hakemusteksti tulisi sen sijaan antaa vain viejäjäsenen viranomaisille tai merkittävälle kauppayhdistykselle, joka tämän jälkeen voisi toimittaa kopiot edelleen asianosaisille viejille.

⁴⁰ As a general rule, the time-limit for exporters shall be counted from the date of receipt of the questionnaire, which for this purpose shall be deemed to have been received one week from the date on which it was sent to the respondent or transmitted to the appropriate diplomatic representatives of the exporting Member or, in the case of a separate customs territory Member of the WTO, an official representative of the exporting territory.

⁴¹ It being understood that where the number of exporters involved is particularly high, the full text of the application should instead be provided only to the authorities of the exporting Member or to the relevant trade association who then should forward copies to the exporters concerned.

kirjallisessa muodossa ja jotka olivat tutkimukseen osallistuvien asianosaisten jäsenten ja asianosaisten osapuolten käytettävissä, kiinnittään riittävää huomiota tarpeeseen suojata luottamuksellisia tietoja.

12.3. Viranomaisten on, milloin se on käytännössä mahdollista, annettava sopiva tilaisuus kaikille asianosaisille jäsenille ja asianosaisille osapuolille nähtäväksi kaikki tiedot, jotka ovat olennaisia niiden juttujen esittelemiseksi, jotka eivät ole luottamuksellisia 4 kohdassa määrättyllä tavalla ja joita viranomaiset käyttävät tasoitustullitutkimuksissa, samoin kuin antaa niille sopiva tilaisuus valmistella esittelyt näiden tietojen perusteella.

12.4. Tietoja, jotka ovat luonteeltaan luottamuksellisia, (esimerkiksi koska niiden paljastaminen antaisi merkittävän kilpailuedun kilpailijalle, tai koska niiden paljastamisella olisi merkittävä haitallinen vaikutus sille henkilölle, joka antaa tietoja, tai henkilöön, jolta tiedonantaja on hankkinut tiedot) tai jotka osapuolet antavat tutkimusta varten sillä perusteella, että ne ovat luottamuksellisia, viranomaisten on käsiteltävä ne sellaisina, mikäli siihen esitetään hyväksyttävät perustelut. Sellaisia tietoja ei tule paljastaa ilman tiedot antaneen osapuolen nimenomaista suostumusta.⁴²

12.4.1 Viranomaisten on vaadittava sellaisia asianosaisia jäseniä tai asianosaisia osapuolia, jotka antavat luottamuksellisia tietoja, toimitamaan niistä julkistettavissa olevat yhteenvedot. Näiden yhteenvedojen tulee olla riittävän yksityiskohtaiset, jotta luottamuksellisen tiedon sisällöstä olisi saatavissa riittävä käsitys. Poikkeuksellisissa olosuhteissa sellaiset jäsenet tai osapuolet voivat antaa ymmärtää, että sellaisista tiedoista ei ole laadittavissa yhteenvedoa. Sellaisissa poikkeuksellisissa olosuhteissa on annettava selvitys niistä seikoista, joiden vuoksi yhteenvedon laatiminen ei ole mahdollista.

12.4.2. Mikäli viranomaiset katsovat, että luottamuksellisena pitämistä koskeva pyyntö ei ole perusteltu ja mikäli tietojen toimittaja on joko haluton julkistamaan tiedot tai oikeuttamaan niiden julkistamisen joko yleisessä tai yhteenvedonomaaisessa muodossa, viranomaiset voivat jättää huomioon ottamatta sellaiset tie-

this authority and which were available to interested Members and interested parties participating in the investigation, due account having been given to the need to protect confidential information.

12.3 The authorities shall whenever practicable provide timely opportunities for all interested Members and interested parties to see all information that is relevant to the presentation of their cases, that is not confidential as defined in paragraph 4, and that is used by the authorities in a countervailing duty investigation, and to prepare presentations on the basis of this information.

12.4 Any information which is by nature confidential (for example, because its disclosure would be of significant competitive advantage to a competitor or because its disclosure would have a significantly adverse effect upon a person supplying the information or upon a person from whom the supplier acquired the information), or which is provided on a confidential basis by parties to an investigation shall, upon good cause shown, be treated as such by the authorities. Such information shall not be disclosed without specific permission of the party submitting it.⁴²

12.4.1 The authorities shall require interested Members or interested parties providing confidential information to furnish non-confidential summaries thereof. These summaries shall be in sufficient detail to permit a reasonable understanding of the substance of the information submitted in confidence. In exceptional circumstances, such Members or parties may indicate that such information is not susceptible of summary. In such exceptional circumstances, a statement of the reasons why summarization is not possible must be provided.

12.4.2 If the authorities find that a request for confidentiality is not warranted and if the supplier of the information is either unwilling to make the information public or to authorize its disclosure in generalized or summary form, the authorities may disregard such information unless it can be demonstrated to their satisfac-

⁴² Jäsenet ovat tietoisia siitä, että tiettyjen jäsenten alueella tietojen paljastamista voidaan vaatia tiettyjen yksityiskohtaisten määräysten perusteella.

⁴² Members are aware that in the territory of certain Members disclosure pursuant to a narrowly-drawn protective order may be required.

dot, jollei niitä tyydyttävällä tavalla asianomaisista lähteistä voida osoittaa, että tiedot ovat oikeita.⁴³

12.5. Lukuun ottamatta 7 kohdassa edellytetyjä olosuhteita viranomaisten on tutkimuksen kuluessa varmistuttava siitä, että asianosaisten osapuolten tai jäsenten antamat tiedot, joihin ne perustavat ratkaisunsa, ovat täsmällisiä.

12.6. Tutkimuksia suorittavat viranomaiset voivat suorittaa tutkimuksia muiden jäsenten alueella, sikäli kuin se on tarpeen, edellyttäen että ne ovat ilmoittaneet hyvissä ajoin kyseiselle jäsenelle, ja ellei se vastusta tutkimusta. Lisäksi tutkimuksia suorittavat viranomaiset voivat suorittaa tutkimuksia yrityksen toimitiloissa ja tutkia yrityksen kirjanpidon, mikäli (a) yritys sallii sen ja (b) kyseiselle jäsenelle on ilmoitettu asiasta, ja ellei se sitä vastusta. Tämän sopimuksen VI liitteessä esitettyjä menettelytapoja sovelletaan yrityksen toimitiloissa suoritettaviin tutkimuksiin. Viranomaisten on, ellei luottamuksellisen tiedon suoja koskevista vaatimuksista muuta johdu, annettava tutkimusten tulokset niille yrityksille, joita ne koskevat, tai julkistaa ne niille 8 kohdan tarkoittamalla tavalla, ja ne voivat antaa sellaiset tulokset hakijoille.

12.7. Tapauksissa, joissa asianosainen jäsen tai asianosainen osapuoli kieltää antamasta tarpeellista tietoa, tai ei anna niitä kohtuullisessa ajassa, taikka merkittävällä tavalla haittaa tutkimusten suorittamista, alustavat ja lopulliset päätökset, olivatpa ne vahvistavat tai hylkäävät, voidaan tehdä käytettävissä olevien tietojen perusteella.

12.8. Viranomaisten on ennen lopullisen päätöksen tekemistä annettava kaikille asianosaisille jäsenille ja asianosaisille osapuolille tiedot ratkaisuun vaikuttavista olennaisista tosiseikoista, jotka ovat perustana sille, ryhdytäänkö lopullisiin toimenpiteisiin. Tällaisen tietojenantamisen tulisi tapahtua riittävän ajoissa, jotta osapuolet voivat puolustaa etujaan.

12.9. Tässä sopimuksessa ”asianosaisiin osapuoliin” kuuluvat

(i) tutkimuksen kohteena olevan tuotteen viejä tai ulkomainen valmistaja tai maahan-

tion from appropriate sources that the information is correct.⁴³

12.5 Except in circumstances provided for in paragraph 7, the authorities shall during the course of an investigation satisfy themselves as to the accuracy of the information supplied by interested Members or interested parties upon which their findings are based.

12.6 The investigating authorities may carry out investigations in the territory of other Members as required, provided that they have notified in good time the Member in question and unless that Member objects to the investigation. Further, the investigating authorities may carry out investigations on the premises of a firm and may examine the records of a firm if (a) the firm so agrees and (b) the Member in question is notified and does not object. The procedures set forth in Annex VI shall apply to investigations on the premises of a firm. Subject to the requirement to protect confidential information, the authorities shall make the results of any such investigations available, or shall provide disclosure thereof pursuant to paragraph 8, to the firms to which they pertain and may make such results available to the applicants.

12.7 In cases in which any interested Member or interested party refuses access to, or otherwise does not provide, necessary information within a reasonable period or significantly impedes the investigation, preliminary and final determinations, affirmative or negative, may be made on the basis of the facts available.

12.8 The authorities shall, before a final determination is made, inform all interested Members and interested parties of the essential facts under consideration which form the basis for the decision whether to apply definitive measures. Such disclosure should take place in sufficient time for the parties to defend their interests.

12.9 For the purposes of this Agreement, ”interested parties” shall include:

(i) an exporter or foreign producer or the importer of a product subject to investigation,

⁴³ Jäsenet ovat yksimielisiä, että tietojen luottamuksellisuutta koskevaa pyyntöä ei tulisi sattumanvaraisesti hylätä. Jäsenet ovat lisäksi yksimielisiä siitä, että tutkimusta suorittava viranomaisella voi pyytää luottamuksellisuuden poistamista vain koskien prosessin kannalta merkittäviä tietoja.

⁴³ Members agree that requests for confidentiality should not be arbitrarily rejected. Members further agree that the investigating authority may request the waiving of confidentiality only regarding information relevant to the proceedings.

tuoja taikka kauppa- tai liikeyhdistys, jonka jäsenten enemmistön muodostavat sellaisen tuotteen valmistajat, viejät tai maahantuojat; ja

(ii) vastaavanlaisen tuotteen valmistaja tuontimaassa tai kauppa- ja liikeyhdistys, jonka jäsenten enemmistö valmistaa tuontimaassa vastaavankaltaisia tuotteita.

Tämä luettelo ei estä jäseniä sallimasta muita kuin edellä mainittuja kotimaisia tai ulkomaisia osapuolia tulemasta katsotuiksi asianosaisiksi tahoin.

12.10. Viranomaisten on annettava tutkimuksen kohteena olevan tuotteen teollisuuden piirissä oleville käyttäjille ja edustaville kuluttajajärjestöille niissä tapauksissa, joissa tuotetta myydään yleisesti vähittäismyynnissä, tilaisuus antaa tutkimuksen kannalta merkityksellisiä, tukeen, vahinkoon ja syy-yhteyteen liittyviä tietoja.

12.11. Viranomaisten on otettava riittävässä määrin huomioon asianosaisten tahojen, erityisesti pienten yritysten kokemat vaikeudet antaessaan pyydettyjä tietoja, ja niiden tulee antaa kaikki hyödyllinen apu.

12.12. Edellä määrättyillä menettelymuodoilla ei ole tarkoitettu estää jäsenen viranomaisia etenemästä ripeästi tutkimuksen käynnistämisessä, alustavien tai lopullisten arviointien esittämisessä, olivatpa ne vahvistavia tai hylkääviä, tai soveltamasta väliaikaisia tai lopullisia toimenpiteitä, yhdenmukaisesti tämän sopimuksen asianomaisten määräysten kanssa.

or a trade or business association a majority of the members of which are producers, exporters or importers of such product; and

(ii) a producer of the like product in the importing Member or a trade and business association a majority of the members of which produce the like product in the territory of the importing Member.

This list shall not preclude Members from allowing domestic or foreign parties other than those mentioned above to be included as interested parties.

12.10 The authorities shall provide opportunities for industrial users of the product under investigation, and for representative consumer organizations in cases where the product is commonly sold at the retail level, to provide information which is relevant to the investigation regarding subsidization, injury and causality.

12.11 The authorities shall take due account of any difficulties experienced by interested parties, in particular small companies, in supplying information requested, and shall provide any assistance practicable.

12.12 The procedures set out above are not intended to prevent the authorities of a Member from proceeding expeditiously with regard to initiating an investigation, reaching preliminary or final determinations, whether affirmative or negative, or from applying provisional or final measures, in accordance with relevant provisions of this Agreement.

Artikla 13

Neuvottelut

13.1. Mahdollisimman nopeasti sen jälkeen, kun 11 artiklan mukaisesti tehty hakemus on hyväksytty, ja milloin tahansa ennen tutkimuksen käynnistämistä, jäsenet, joiden tuotteet saattavat olla tutkimuksen kohteena, tulee kutsua neuvotteluihin edellä 11 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuihin tilanteeseen liittyvien seikkojen selvittämiseksi ja keskinäisesti hyväksyttävään lopputulokseen pääsemiseksi.

13.2. Tutkimusten kestäessä jäsenille, joiden tuotteet ovat tutkimuksen kohteena, tulee lisäksi tarjota kohtuullinen tilaisuus jatkaa neuvottelua tosiasiallisen tilanteen selvittämiseksi

Article 13

Consultations

13.1 As soon as possible after an application under Article 11 is accepted, and in any event before the initiation of any investigation, Members the products of which may be subject to such investigation shall be invited for consultations with the aim of clarifying the situation as to the matters referred to in paragraph 2 of Article 11 and arriving at a mutually agreed solution.

13.2 Furthermore, throughout the period of investigation, Members the products of which are the subject of the investigation shall be afforded a reasonable opportunity to continue

ja keskinäisesti hyväksyttävään lopputulokseen pääsemiseksi.⁴⁴

13.3. Ellei velvollisuudesta tarjota kohtuullinen tilaisuus neuvotteluja varten muuta johdu, näillä neuvotteluja koskevilla määräyksillä ei ole tarkoitettu estää jäsenen viranomaisia käynnistämästä ripeästi tutkimuksia, alustavien tai lopullisten päätösten esittämisestä, olivatpa ne vahvistavia tai hylkääviä, tai soveltamasta väliaikaisia tai lopullisia toimenpiteitä, tämän sopimuksen asianomaisten määräysten mukaisesti.

13.4. Jäsenen, joka aikoo käynnistää tutkimuksen tai joka paraikaa suorittaa sellaista tutkimusta, tulee pyynnöstä antaa jäsenelle tai jäsenille, jonka tai joiden tuotteet ovat sellaisen tutkimuksen kohteena, muu kuin luottamuksellinen todistusaineisto mukaan lukien ei-luottamuksellinen yhteenveto luottamuksellisista tiedoista, joita on käytetty tutkimuksen käynnistämiseen tai suorittamiseen.

Artikla 14

Tuen suuruuden laskeminen arvioimalla vastaanottajalle tuleva hyöty

Tämän sopimuksen V osan tarkoitusta varten tutkimuksia suorittavan viranomaisen, vastaanottajan saaman ja edellä 1 artiklan 1 kohdan perusteella myönnetyn hyödyn laske- miseksi käyttämästä menetelmästä tulee säätää kyseisen jäsenen kansallisessa lainsäädännössä tai täytäntöönpanosäännöissä, ja sen soveltamisen jokaisessa yksittäistapauksessa on oltava läpinäkyvää ja riitävällä tavalla selitetty. Lisäksi sellaisen menetelmän on oltava seuraavien periaatteiden mukaisesti:

(a) hallituksen pääomasijoitusta ei katsota edun myöntämiseksi, ellei investointipäätöksen voida katsoa olevan vastoin tuon jäsenen yksityisten investojien tavanomaisista investointikäytäntöä (mukaan lukien riskipääomasijoitukset);

(b) hallituksen myöntämää lainaa ei katsota edun myöntämiseksi, ellei yrityksen hallitukselta saamastaan lainasta maksaman koron mää-

consultations, with a view to clarifying the factual situation and to arriving at a mutually agreed solution.⁴⁴

13.3 Without prejudice to the obligation to afford reasonable opportunity for consultation, these provisions regarding consultations are not intended to prevent the authorities of a Member from proceeding expeditiously with regard to initiating the investigation, reaching preliminary or final determinations, whether affirmative or negative, or from applying provisional or final measures, in accordance with the provisions of this Agreement.

13.4 The Member which intends to initiate any investigation or is conducting such an investigation shall permit, upon request, the Member or Members the products of which are subject to such investigation access to non-confidential evidence, including the non-confidential summary of confidential data being used for initiating or conducting the investigation.

Article 14

Calculation of the Amount of a Subsidy in Terms of the Benefit to the Recipient

For the purpose of Part V, any method used by the investigating authority to calculate the benefit to the recipient conferred pursuant to paragraph 1 of Article 1 shall be provided for in the national legislation or implementing regulations of the Member concerned and its application to each particular case shall be transparent and adequately explained. Furthermore, any such method shall be consistent with the following guidelines:

(a) government provision of equity capital shall not be considered as conferring a benefit, unless the investment decision can be regarded as inconsistent with the usual investment practice (including for the provision of risk capital) of private investors in the territory of that Member;

(b) a loan by a government shall not be considered as conferring a benefit, unless there is a difference between the amount that the

⁴⁴ Tämän kohdan määräysten mukaisesti on erityisen tärkeää, että vahvistavaa päätöstä, olipa se alustava tai lopullinen, ei tehdä antamatta kohtuullista tilaisuutta neuvotteluja varten. Sellaiset neuvottelut tulee järjestää yhdenmukaisesti tämän sopimuksen II, II ja X osassa tarkoitettujen menettelyjen kanssa.

⁴⁴ It is particularly important, in accordance with the provisions of this paragraph, that no affirmative determination whether preliminary or final be made without reasonable opportunity for consultations having been given. Such consultations may establish the basis for proceeding under the provisions of Part II, III or X.

rä ja vastaavankaltaisesta kaupallisesta lainasta, jonka yritys voisi saada markkinoilta, maksaman koron määrän välillä ole eroa. Tässä tapauksessa eduksi katsotaan näiden kahden määrän välinen erotus.

(c) hallituksen myöntämää lainatakuuta ei katsota edun myöntämiseksi, ellei takuun saaneen yrityksen hallituksen takaamasta lainasta maksaman koron määrä ja vastaavankaltaisesta kaupallisesta lainasta, jonka yritys voisi saada markkinoilta ilman valtiontakausta, maksaman koron määrän välillä ole eroa. Tässä tapauksessa eduksi katsotaan näiden kahden määrän välinen erotus korjattuna maksuissa mahdollisesti olevilla eroilla.

(d) tavaroiden tai palvelujen antamista tai tavaroiden hankintaa hallituksen toimesta ei katsota edun myöntämiseksi, ellei tavaroita tai palveluksia anneta alle riittäväksi katsottavan vastikkeen, tai tavaroita hankitaan liian korkeaan hintaan. Vastikkeen riittävyys on arvioitava suhteessa kyseisten tavaroiden tai palvelusten vallitseviin markkinaolosuhteisiin siinä maassa, jossa antaminen tai hankinta tapahtuu (mukaan lukien hinta, laatu, saatavuus, markkinoitavuus, kuljetukset ja muut osto- tai myyntiolosuhteet).

Artikla 15

Vahingon suuruuden määrääminen⁴⁵

15.1. GATT 1994 -sopimuksen VI artiklassa tarkoitettu vahingon suuruuden määrääminen on perustuttava myönteiseen todistusaineistoon, ja siihen tulee sisältyä puolueeton selvitys sekä (a) tukea saavien tuontitavaroiden määrästä ja niiden vaikutuksesta kotimaisen teollisuuden vastaavankaltaisten tuotteiden⁴⁶ hintaan että (b) näistä tuontitavaroista aiheutuvista seurauksista sellaisten tuotteiden kotimaisille valmistajille.

⁴⁵ Tässä sopimuksessa käsitteellä ”vahinko” katsotaan tarkoitettavan, ellei toisin ole määrätty, aineellista vahinkoa kotimaiselle teollisuudelle, kotimaiselle teollisuudelle aiheutuvan aineellisen vahingon uhkaa tai sellaisen teollisuuden syntymisen todellista viivästymistä, ja sitä on tulkittava tämän artiklan määräysten mukaisesti.

⁴⁶ Kaikkialla tässä sopimuksessa käytettyä käsitettä ”vastaavanlainen tuote” on tulkittava tarkoitettavan tuotetta, joka on identtinen, toisin sanoen vastaavanlainen tarkasteltavana olevan tuotteen kaikkien ominaispiirteiden osalta, tai jollei sellaista tuotetta ole, jolla vaikkakaan ei ole samankaltainen kaikkien ominaispiirteiden osalta, on sitä tarkasteltavana olevaa tuotetta läheisesti muistuttavat ominaispiirteet.

firm receiving the loan pays on the government loan and the amount the firm would pay on a comparable commercial loan which the firm could actually obtain on the market. In this case the benefit shall be the difference between these two amounts;

(c) a loan guarantee by a government shall not be considered as conferring a benefit, unless there is a difference between the amount that the firm receiving the guarantee pays on a loan guaranteed by the government and the amount that the firm would pay on a comparable commercial loan absent the government guarantee. In this case the benefit shall be the difference between these two amounts adjusted for any differences in fees;

(d) the provision of goods or services or purchase of goods by a government shall not be considered as conferring a benefit unless the provision is made for less than adequate remuneration, or the purchase is made for more than adequate remuneration. The adequacy of remuneration shall be determined in relation to prevailing market conditions for the good or service in question in the country of provision or purchase (including price, quality, availability, marketability, transportation and other conditions of purchase or sale).

Article 15

Determination of Injury⁴⁵

15.1 A determination of injury for purposes of Article VI of GATT 1994 shall be based on positive evidence and involve an objective examination of both (a) the volume of the subsidized imports and the effect of the subsidized imports on prices in the domestic market for like products⁴⁶ and (b) the consequent impact of these imports on the domestic producers of such products.

⁴⁵ Under this Agreement the term ”injury” shall, unless otherwise specified, be taken to mean material injury to a domestic industry, threat of material injury to a domestic industry or material retardation of the establishment of such an industry and shall be interpreted in accordance with the provisions of this Article.

⁴⁶ Throughout this Agreement the term ”like product” (”produit similaire”) shall be interpreted to mean a product which is identical, i.e. alike in all respects to the product under consideration, or in the absence of such a product, another product which, although not alike in all respects, has characteristics closely resembling those of the product under consideration.

15.2. Tukea saavien tuontitavaroiden määrän osalta tutkimusta suorittavien viranomaisien on harkittava, onko tukea saavien tuontitavaroiden määrä merkittävästi kasvanut joko absoluuttisesti tai suhteutettuna tuojajäsenen tuotantoon tai kulutukseen. Tukea saavien tuotteiden hintavaikutuksen osalta tutkimusta suorittavien viranomaisten on harkittava, ovatko tukea saavat tuotteet merkittävästi alihinnoiteltu verrattuna tuontimaan vastaavanlaisten tuotteiden hintoihin, tai vaikuttaako sellaisten tavaroiden tuonti muutoin merkittävässä määrin hintoja laskevasti tai estääkö se merkittävässä määrin hintojen kohoamisen, joka muutoin toteutuisi. Yksi tai useampi näistä tekijöistä ei välttämättä anna ratkaisevaa ohjetta.

15.3. Mikäli tuotteen maahantuonti useammasta kuin yhdestä maasta on tasoitustullitutkimusten kohteena, tutkimusta suorittavat viranomaiset voivat kumulatiivisesti arvioida sellaisen tuonnin vaikutukset vain, mikäli he katsovat, että (a) tuen määrä jokaisesta maasta tapahtuvan tuonnin osalta ylittää 11 artiklan 9 kohdassa määritellyn vähäisen tuonnin määrän ja jokaisesta maasta tapahtuvan tuonnin määrä ei ole vailla merkitystä ja (b) jokaisesta maasta tapahtuvan tuonnin vaikutusten kumulatiivinen arviointi on tarkoituksenmukainen niiden olosuhteiden valossa, jotka koskevat maahantuotujen tuotteiden välistä kilpailua sekä maahantuotujen tuotteiden ja vastaavanlaisten kotimaisten tuotteiden välistä kilpailua.

15.4. Tutkimuksen, joka koskee tukea saavien maahantuotujen tuotteiden vaikutusta kotimaiseen teollisuuteen, on käsitettävä kaikkien olennaisten sellaisten taloudellisten tekijöiden ja indikaattoreiden arviointi, jotka koskevat teollisuuden tilaa, mukaan lukien tuotanto, myynti, markkinaosuus, kannattavuus, tuottavuus, investoinneille saatava tuotto tai käyttöaste; kotimaisiin hintoihin vaikuttavat tekijät; todelliset tai mahdolliset kassavirtaan, vaihtomaisuuteen, työllistämiseen, palkkoihin, kasvuun, pääoman tai investointien lisäämiskykyn kielteisesti vaikuttavat tekijät ja, maatalouden ollessa kyseessä, ovatko hallituksen tukiohjelmiin kohdistuneet rasitukset kasvataneet. Tämä luettelo ei ole tyhjentävä, eikä yksi tai useampi näistä tekijöistä välttämättä anna ratkaisevaa ohjetta.

15.5. On osoitettava, että tukea saavien

15.2 With regard to the volume of the subsidized imports, the investigating authorities shall consider whether there has been a significant increase in subsidized imports, either in absolute terms or relative to production or consumption in the importing Member. With regard to the effect of the subsidized imports on prices, the investigating authorities shall consider whether there has been a significant price undercutting by the subsidized imports as compared with the price of a like product of the importing Member, or whether the effect of such imports is otherwise to depress prices to a significant degree or to prevent price increases, which otherwise would have occurred, to a significant degree. No one or several of these factors can necessarily give decisive guidance.

15.3 Where imports of a product from more than one country are simultaneously subject to countervailing duty investigations, the investigating authorities may cumulatively assess the effects of such imports only if they determine that (a) the amount of subsidization established in relation to the imports from each country is more than *de minimis* as defined in paragraph 9 of Article 11 and the volume of imports from each country is not negligible and (b) a cumulative assessment of the effects of the imports is appropriate in light of the conditions of competition between the imported products and the conditions of competition between the imported products and the like domestic product.

15.4 The examination of the impact of the subsidized imports on the domestic industry shall include an evaluation of all relevant economic factors and indices having a bearing on the state of the industry, including actual and potential decline in output, sales, market share, profits, productivity, return on investments, or utilization of capacity; factors affecting domestic prices; actual and potential negative effects on cash flow, inventories, employment, wages, growth, ability to raise capital or investments and, in the case of agriculture, whether there has been an increased burden on government support programmes. This list is not exhaustive, nor can one or several of these factors necessarily give decisive guidance.

15.5 It must be demonstrated that the sub-

tuotteiden tuonti aiheuttaa tukivaikutusten⁴⁷ vuoksi vahinkoa tämän sopimuksen tarkoittamalla tavalla. Tukea saavien tuotteiden tuonin ja kotimaiselle teollisuudelle aiheutuvan vahingon välisen syy-yhteyden osoittaminen tulee perustua kaiken viranomaisten käytössä olevan olennaisen todistusaineiston tutkimiseen. Viranomaisten tulee myös tutkia kaikki muut tekijät kuin tukea saavat maahantuodut tuotteet, jotka samanaikaisesti vahingoittavat kotimaista teollisuutta, ja näiden muiden tekijöiden aiheuttamia vahinkoja ei tule lukea tukea saavien maahantuotujen tuotteiden syyksi. Tekijöihin, jotka voivat olla tässä suhteessa merkityksellisiä, on muun muassa luettava kyseisen tuotteen maahantuonnin määrä ja hinta siltä osin, kuin se ei saa tukea, kysynnän supistuminen tai muutokset kulutuskäyttäytymisessä, ulkomaisten ja kotimaisten valmistajien kauppaa rajoittavat toimenpiteet ja niiden välinen kilpailu, teknologinen kehitys sekä kotimaisen teollisuuden vientimenestys ja tuottavuus.

15.6. Tukea saavien maahantuotujen tuotteiden vaikutus on arvioitava suhteessa vastaavanlaisen tuotteen kotimaiseen tuotantoon, milloin käytettävissä olevat tiedot mahdollistavat tuon tuotannon erittelemisen sellaisten perusteiden perusteella kuten tuotantoprosessi, valmistajien myynnit ja kannattavuus. Mikäli tuon tuotannon sellainen eritteleminen ei ole mahdollista, tukea saavien maahantuotujen tuotteiden vaikutukset on arvioitava tutkimalla sellaisen kapeimman tuoteryhmän tai -valikoiman tuotanto, joka sisältää vastaavanlaisen tuotteen, jonka osalta tarpeellisia tietoja voidaan antaa.

15.7. Aineellisen vahingon uhkan määrittäminen on perustuttava tosiasioihin eikä pelkästään väitteeseen, arvailuun tai etäiseen mahdollisuuteen. Olosuhteiden muutos, joka muuttaisi tilanteen, jossa tuki aiheuttaisi vahinkoa, on oltava selvästi ennakoitavissa ja ilmeinen. Määrättäessä aineellisen vahingon uhan olemassaoloa, tutkimusta suorittavien viranomaisten tulisi ottaa huomioon muun ohella seuraavat seikat:

(i) kyseisen tuen tai tukien luonne ja niistä aiheutuvat todennäköiset vaikutukset kauppaan;

(ii) tukea saavien maahantuotujen tuotteiden osuuden huomattava kasvu kotimarkkinoilla,

subsidized imports are, through the effects⁴⁷ of subsidies, causing injury within the meaning of this Agreement. The demonstration of a causal relationship between the subsidized imports and the injury to the domestic industry shall be based on an examination of all relevant evidence before the authorities. The authorities shall also examine any known factors other than the subsidized imports which at the same time are injuring the domestic industry, and the injuries caused by these other factors must not be attributed to the subsidized imports. Factors which may be relevant in this respect include, *inter alia*, the volumes and prices of non-subsidized imports of the product in question, contraction in demand or changes in the patterns of consumption, trade restrictive practices of and competition between the foreign and domestic producers, developments in technology and the export performance and productivity of the domestic industry.

15.6 The effect of the subsidized imports shall be assessed in relation to the domestic production of the like product when available data permit the separate identification of that production on the basis of such criteria as the production process, producers' sales and profits. If such separate identification of that production is not possible, the effects of the subsidized imports shall be assessed by the examination of the production of the narrowest group or range of products, which includes the like product, for which the necessary information can be provided.

15.7 A determination of a threat of material injury shall be based on facts and not merely on allegation, conjecture or remote possibility. The change in circumstances which would create a situation in which the subsidy would cause injury must be clearly foreseen and imminent. In making a determination regarding the existence of a threat of material injury, the investigating authorities should consider, *inter alia*, such factors as:

(i) nature of the subsidy or subsidies in question and the trade effects likely to arise therefrom;

(ii) a significant rate of increase of subsidized imports into the domestic market indicating the

⁴⁷ Niin kuin on määrätty 2 ja 4 kohdissa.

⁴⁷ As set forth in paragraphs 2 and 4.

joka osoittaa maahantuonnin osuuden todennäköisesti kasvaneen olennaisesti;

(iii) riittävä, vapaasti käytössä oleva tai ilmeinen ja olennainen vientiä harjoittavien yritysten kapasiteetin kasvu, joka osoittaa tukea saavan viennin osuuden todennäköisesti kasvavan merkittävästi tuojajäsenen kotimarkkinoilla, ottaen huomioon muiden vientimarkkinoiden mahdollisuudet lisätä tuontia;

(iv) mikäli tuotteet tulevat maahan hintaan, jolla on huomattava laskeva tai korotusta estävä vaikutus kotimaisiin hintoihin, ja joka todennäköisesti kasvattaisi tuontiin kohdistuvaa kysyntää; sekä

(v) tutkittavasta tuotteesta tehdyt inventaarit.

Mikään näistä tekijöistä ei välttämättä itsessään voi antaa ratkaisevaa ohjausta, mutta kokonaisuudessaan huomioon otettavien tekijöiden tulee johtaa johtopäätökseen, että tukea saava lisätuonti on ilmeinen, ja että aineellista vahinkoa syntyy, ellei suojaaviin toimenpiteisiin ryhdytä.

15.8. Tapauksissa, joissa tukea saavien tuotteiden maahantuonti uhkaa aiheuttaa vahinkoa, tasoitustullitoimenpiteiden soveltamista on harkittava ja niistä on päätettävä erityistä varovaisuutta noudattaen.

Artikla 16

Kotimaisen teollisuuden määritelmä

16.1. Tässä sopimuksessa käsitteen ”kotimainen teollisuus” on, ellei 2 kohdassa toisin määrätä, tulkittava viittaavan vastaavanlaisen tuotteen kotimaisiin valmistajiin kokonaisuudessaan tai niihin näistä valmistajista, joiden tuotteiden yhteenlaskettu tuotanto edustaa yli puolta näiden tuotteiden kotimaisesta kokonaistuotannosta, paitsi milloin valmistajat ovat kytköksissä⁴⁸ vientiä tai tuontia harjoittaviin

⁴⁸ Tämän kohdan tarkoitusta varten valmistajien katsotaan olevan kytköksissä vientiä tai tuontia harjoittaviin yrityksiin vain, mikäli (a) toinen suoraan tai epäsuorasti käyttää määräysvaltaa toiseen; tai (b) kolmas osapuoli suoraan tai epäsuorasti käyttää määräysvaltaa molemmissa niistä; tai (c) nämä yhdessä suoraan tai epäsuorasti käyttävät määräysvaltaa kolmannessa osapuolella, edellyttäen että on syy uskoa tai epäillä, että suhteen vaikutus on sellainen, että se saa kyseessä olevan valmistajan toimimaan toisin kuin ei-kytköksissä olevat valmistajat. Tämän kohdan tarkoitusta varten yhden osapuolen katsotaan käyttävän määräysvaltaa toiseen osapuoleen, milloin edellinen on laillisesti tai toiminnallisesti sellaisessa asemassa, että se voi asettaa rajoituksia tai määräyksiä toisen osapuolen toiminnalle.

likelihood of substantially increased importation;

(iii) sufficient freely disposable, or an imminent, substantial increase in, capacity of the exporter indicating the likelihood of substantially increased subsidized exports to the importing Member's market, taking into account the availability of other export markets to absorb any additional exports;

(iv) whether imports are entering at prices that will have a significant depressing or suppressing effect on domestic prices, and would likely increase demand for further imports; and

(v) inventories of the product being investigated.

No one of these factors by itself can necessarily give decisive guidance but the totality of the factors considered must lead to the conclusion that further subsidized exports are imminent and that, unless protective action is taken, material injury would occur.

15.8 With respect to cases where injury is threatened by subsidized imports, the application of countervailing measures shall be considered and decided with special care.

Article 16

Definition of Domestic Industry

16.1 For the purposes of this Agreement, the term ”domestic industry” shall, except as provided in paragraph 2, be interpreted as referring to the domestic producers as a whole of the like products or to those of them whose collective output of the products constitutes a major proportion of the total domestic production of those products, except that when producers are related⁴⁸ to the exporters or

⁴⁸ For the purpose of this paragraph, producers shall be deemed to be related to exporters or importers only if (a) one of them directly or indirectly controls the other; or (b) both of them are directly or indirectly controlled by a third person; or (c) together they directly or indirectly control a third person, provided that there are grounds for believing or suspecting that the effect of the relationship is such as to cause the producer concerned to behave differently from non-related producers. For the purpose of this paragraph, one shall be deemed to control another when the former is legally or operationally in a position to exercise restraint or direction over the latter.

yrittäjiin, tai tuovat itse maahan tuen saamisesta epäiltyä tai vastaavanlaista tuotetta muista maista, jolloin käsitteen kotimainen teollisuus" voidaan tulkita viittavan muihin kuin näihin valmistajiin.

16.2. Poikkeuksellisissa olosuhteissa jäsenen alue voidaan kyseisen tuotteen osalta jakaa kahteen tai useampaan kilpailevaan markkina-alueeseen, ja valmistajat kullakin markkina-alueella voidaan katsoa osaksi eri teollisuutta, mikäli (a) sellaisen markkina-alueen valmistajat myyvät kaiken tai melkein kaiken kyseisen tuotteen tuotannon tuolla markkina-alueella, ja (b) tuolla markkina-alueella esiintyvää kysyntää ei merkittävässä määrin tyydytetä sellaisten kyseisen tuotteen valmistajien toimesta, jotka sijaitsevat muualla tuolla hallinnollisella kokonaisalueella. Sellaisissa olosuhteissa vahingon voidaan katsoa syntyvän myös silloin, kun suuremmalle osalle kotimaisesta teollisuudesta kokonaisuudessaan ei aiheudu vahinkoa edellyttäen että tukea saavien tuotteiden maahantuonti keskittyy sellaiselle eristetylle markkina-alueelle ja edellyttäen lisäksi, että tukea saavat maahantuotavat tuotteet aiheuttavat vahinkoa kaikelle tai lähes kaikelle tuotannolle tuolla markkina-alueella.

16.3. Milloin kotimaisen teollisuuden tulki-taan viittavan tietyn alueen, toisin sanoen kuten 2 kohdassa määritelty markkina-alue, valmistajiin, tasoitustulleja voidaan kantaa vain niistä kyseisistä tuotteista, jotka on tarkoitettu loppukulutukseen tuolla alueella. Milloin tuonjäsenen perustuslait eivät salli tasoitustullien kantamista tällaisella perusteella, tuontimaa voi kantaa tasoitustullit rajoituksetta vain, mikäli (a) viejille on annettu tilaisuus lopettaa vienti kyseessä olevalle alueelle tuetulla hinnalla, tai jos näille on muutoin annettu mahdollisuus antaa tämän sopimuksen 18 artiklassa tarkoitettut vakuudet, ja näin tarkoitettuja riittäviä vakuuksia ei viipymättä ole annettu, ja (b) sellaisia tulleja ei voida kantaa vain tiettyjen tuotteiden valmistajilta, jotka toimittavat tuotteita kyseiselle alueelle.

16.4. Milloin kaksi tai useampaa maata ovat GATT 1994 -sopimuksen XXIV artiklan 8 kohdan (a) alakohdan määräyksissä tarkoitettussa merkityksessä saavuttaneet sellaisen yhdentymisen asteen, että niillä on yhden yhdistyneen markkina-alueen erityispiirteet, koko yhdentymisalueen teollisuuden tulee katsoa olevan 1 ja 2 kohdassa viitattua kotimaista teollisuutta.

importers or are themselves importers of the allegedly subsidized product or a like product from other countries, the term "domestic industry" may be interpreted as referring to the rest of the producers.

16.2. In exceptional circumstances, the territory of a Member may, for the production in question, be divided into two or more competitive markets and the producers within each market may be regarded as a separate industry if (a) the producers within such market sell all or almost all of their production of the product in question in that market, and (b) the demand in that market is not to any substantial degree supplied by producers of the product in question located elsewhere in the territory. In such circumstances, injury may be found to exist even where a major portion of the total domestic industry is not injured, provided there is a concentration of subsidized imports into such an isolated market and provided further that the subsidized imports are causing injury to the producers of all or almost all of the production within such market.

16.3 When the domestic industry has been interpreted as referring to the producers in a certain area, i.e. a market as defined in paragraph 2, countervailing duties shall be levied only on the products in question consigned for final consumption to that area. When the constitutional law of the importing Member does not permit the levying of countervailing duties on such a basis, the importing Member may levy the countervailing duties without limitation only if (a) the exporters shall have been given an opportunity to cease exporting at subsidized prices to the area concerned or otherwise give assurances pursuant to Article 18, and adequate assurances in this regard have not been promptly given, and (b) such duties cannot be levied only on products of specific producers which supply the area in question.

16.4 Where two or more countries have reached under the provisions of paragraph 8(a) of Article XXIV of GATT 1994 such a level of integration that they have the characteristics of a single, unified market, the industry in the entire area of integration shall be taken to be the domestic industry referred to in paragraphs 1 and 2.

16.5. 15 artiklan 6 kohdan määräykset ovat sovellettavissa tähän artiklaan.

Artikla 17

Väliaikaiset toimenpiteet

17.1. Väliaikaisia toimenpiteitä voidaan soveltaa vain

(a) mikäli tutkimus on käynnistetty 11 artiklan määräysten mukaisesti, julkinen ilmoitus on annettu tuossa tarkoituksessa sekä asianosaisille jäsenille ja asianosaisille osapuolille on annettu riittävä tilaisuus saada tietoja ja esittää näkemyksensä;

(b) mikäli sellainen alustava vahvistus on tehty, että tuki on olemassa ja että kotimaiselle teollisuudelle on tukea saavien tuotteiden maa-hantuonnin seurauksena aiheutunut aineellinen vahinko tai sellaisen uhka on olemassa; ja

(c) mikäli kyseiset viranomaiset katsovat sellaisten toimenpiteiden olevan välttämättömiä, jotta estettäisiin vahinkojen aiheutuminea tutkimusten aikana.

17.2. Väliaikaisina toimenpiteinä voidaan käyttää väliaikaisia tasoitustullitoimenpiteitä, joille on annettu suuruudeltaan sellainen takuu käteistalletuksena tai joukkovelkakirjoina, joka vastaa alustavasti laskettua tuen määrää.

17.3. Väliaikaisia toimenpiteitä ei tule ottaa käyttöön ennen kuin 60 päivää on kulunut tutkimusten käynnistymisestä.

17.4. Väliaikaisten toimenpiteiden soveltaminen on rajoitettava niin lyhyeen määräaikaan kuin mahdollista, eikä se saa ylittää neljää kuukautta.

17.5. Olettaessa käyttöön väliaikaisia toimenpiteitä 19 artiklan asiaankuuluvia määräyksiä on noudatettava.

Artikla 18

Sitoumukset

18.1. Menettelyjä voidaan⁴⁹⁾ lykätä tai ne voidaan keskeyttää ottamatta käyttöön väliaikaisia toimenpiteitä tai tasoitustulleja, mikäli sellainen vapaaehtoinen sitoumus saadaan, jonka mukaan

(i) viejäjäsenen hallitus suostuu poistamaan

⁴⁹⁾ Sanan "voidaan" ei tule tulkita sallivan menettelyjen jatkamista samanaikaisesti sitoumuksen täytäntönnäpän kanssa, paitsi 4 kohdan edellyttämässä poikkeustapauksessa.

16.5 The provisions of paragraph 6 of Article 15 shall be applicable to this Article.

Article 17

Provisional Measures

17.1 Provisional measures may be applied only if:

(a) an investigation has been initiated in accordance with the provisions of Article 11, a public notice has been given to that effect and interested Members and interested parties have been given adequate opportunities to submit information and make comments;

(b) a preliminary affirmative determination has been made that a subsidy exists and that there is injury to a domestic industry caused by subsidized imports; and

(c) the authorities concerned judge such measures necessary to prevent injury being caused during the investigation.

17.2 Provisional measures may take the form of provisional countervailing duties guaranteed by cash deposits or bonds equal to the amount of the provisionally calculated amount of subsidization.

17.3 Provisional measures shall not be applied sooner than 60 days from the date of initiation of the investigation.

17.4 The application of provisional measures shall be limited to as short a period as possible, not exceeding four months.

17.5 The relevant provisions of Article 19 shall be followed in the application of provisional measures.

Article 18

Undertakings

18.1 Proceedings may⁴⁹⁾ be suspended or terminated without the imposition of provisional measures or countervailing duties upon receipt of satisfactory voluntary undertakings under which:

(a) the government of the exporting Member

⁴⁹⁾ The word "may" shall not be interpreted to allow the simultaneous continuation of proceedings with the implementation of undertakings, except as provided in paragraph 4.

tuen tai rajoittamaan sitä taikka ryhtymään muihin toimenpiteisiin koskien sen vaikutuksia; tai

(ii) viejä suostuu tarkistamaan hintojaan niin, että tutkimusta suorittavat viranomaiset ovat vakuuttuneita, että tuen haitalliset vaikutukset poistetaan. Tällaisiin sitoumuksiin perustuvien hinnannousujen ei tule olla suurempia kuin on välttämätöntä tuen määrän poistamiseksi. On toivottavaa, että hinnannousu olisi vähäisempi kuin tuen määrä, mikäli tällainen hinnannousu riittäisi poistamaan kotimaiselle teollisuudelle aiheutuvan vahingon.

18.2. Sitoumuksen saamiseen ei tule pyrkiä tai sitä ei tule hyväksyä, jolleivät tuojajäsenen viranomaiset ole tehneet alustavaa vahvistavaa arviota tuesta ja sellaisen tuen aiheuttamasta vahingosta, ja siinä tapauksessa että viejät ovat tehneet sitoumuksen, ole saaneet viejäjäsenen viranomaisten suostumusta.

18.3. Tarjottua sitoumusta ei tarvitse hyväksyä, mikäli tuontimaan viranomaiset katsovat sen hyväksymisen epätarkoituksenmukaiseksi, esimerkiksi mikäli tosiasiallisten tai kyseeseen tulevien viejien määrä on liian suuri, tai muusta syystä mukaan lukien yleiset politiikkaan liittyvät syyt. Mikäli näin olisi ja milloin se on tarkoituksenmukaista, viranomaisten on kerrottava viejille syyt, jotka ovat johtaneet siihen, että ne katsovat sitoumuksen hyväksymisen epätarkoituksenmukaiseksi, ja niiden tulee mahdollisuuksien mukaan antaa viejälle tilaisuuksia kommentoida sitä.

18.4. Mikäli sitoumus hyväksytään, tukea ja vahinkoa koskeva tutkimus tulee kuitenkin viedä päätökseen, mikäli viejäjäsen niin toivoo tai tuojajäsen niin päättää. Siinä tapauksessa, että katsotaan, ettei kysymys ole tuesta tai vahingosta tai sitä koskevasta uhasta, sitoumus lakkaa automaattisesti olemasta voimassa, paitsi niissä tapauksissa, joissa tällainen arvio on suuressa määrin perustunut annettuun sitoumukseen. Niissä tapauksissa asianomaiset viranomaiset voivat vaatia sitoumuksen voimaansäilyttämistä kohtuullisen pituisen ajanjakson, joka on yhdenmukainen tämän sopimuksen määräysten kanssa. Siinä tapauksessa, että tuen olemassaoloa tai vahinkoa koskeva arvio on vahvistava, sitoumus pysyy voimassa ehtojensa ja tämän sopimuksen määräysten mukaisesti.

18.5. Tuojajäsenen viranomaiset voivat ehdottaa hintasitoumusta, mutta viejää ei voida pakottaa suostumaan tällaiseen sitoumukseen.

agrees to eliminate or limit the subsidy or take other measures concerning its effects; or

(b) the exporter agrees to revise its prices so that the investigating authorities are satisfied that the injurious effect of the subsidy is eliminated. Price increases under such undertakings shall not be higher than necessary to eliminate the amount of the subsidy. It is desirable that the price increases be less than the amount of the subsidy if such increases would be adequate to remove the injury to the domestic industry.

18.2 Undertakings shall not be sought or accepted unless the authorities of the importing Member have made a preliminary affirmative determination of subsidization and injury caused by such subsidization and, in case of undertakings from exporters, have obtained the consent of the exporting Member.

18.3 Undertakings offered need not be accepted if the authorities of the importing Member consider their acceptance impractical, for example if the number of actual or potential exporters is too great, or for other reasons, including reasons of general policy. Should the case arise and where practicable, the authorities shall provide to the exporter the reasons which have led them to consider acceptance of an undertaking as inappropriate, and shall, to the extent possible, give the exporter an opportunity to make comments thereon.

18.4 If an undertaking is accepted, the investigation of subsidization and injury shall nevertheless be completed if the exporting Member so desires or the importing Member so decides. In such a case, if a negative determination of subsidization or injury is made, the undertaking shall automatically lapse, except in cases where such a determination is due in large part to the existence of an undertaking. In such cases, the authorities concerned may require that an undertaking be maintained for a reasonable period consistent with the provisions of this Agreement. In the event that an affirmative determination of subsidization and injury is made, the undertaking shall continue consistent with its terms and the provisions of this Agreement.

18.5 Price undertakings may be suggested by the authorities of the importing Member, but no exporter shall be forced to enter into such

Se, että hallitukset tai viejät eivät tarjoa tällaista sitoumusta tai eivät hyväksy tarjousta tehdä sellaista, ei saa millään tavoin vaikuttaa jutun harkintaan. Viranomaiset ovat kuitenkin vapaat toteamaan, että vahingon vaara toteutuu todennäköisemmin, mikäli tukea saavien tuotteiden maahantuonti jatkuu.

18.6. Tuojajäsenen viranomaiset voivat vaatia hallitusta tai viejää, jonka sitoumus on hyväksytty, antamaan säännönmukaisesti toimitettavia sellaisen sitoumuksen täytäntöönpanemiseksi tarpeellisia tietoja sekä sallimaan asiaankuuluvien tietojen oikeellisuuden tarkastamisen. Mikäli sitoumusta rikotaan, tuontimaan viranomaiset voivat ryhtyä tämän sopimuksen nojalla sen määräysten mukaisesti nopeisiin ja tehokkaisiin toimiin, joihin voi tulla kyseeseen väliaikaisten toimenpiteiden välitön käyttöönotto hyödyntäen parasta saatavilla olevaa tietoa. Niissä tapauksissa lopullisia tulreja voidaan kantaa tämän sopimuksen mukaisesti tavaroista, jotka on toimitettu kulutukseen aikaisintaan 90 päivää ennen väliaikaisten toimenpiteiden käyttöönottoa, kuitenkin niin että tuollaista taannehtivaa tullin määräämistä ei sovelleta maahantuotuihin tavaroihin, jotka ovat tulleet maahan ennen sitoumuksen rikkomista.

Artikla 19

Tasoitustullien määrääminen ja kerääminen

19.1. Mikäli kohtuullisten ponnistelujen jälkeen neuvottelujen saattamiseksi päätökseen jäsen tekee lopullisen arvion tuen olemassaolosta ja määrästä sekä siitä, että tuen vaikutuksesta tukea saavat maahantuodut tavarat aiheuttavat vahinkoa, se voi määrätä tasoitustullin tämän luvun määräysten mukaisesti, ellei tukea tai tukia poisteta.

19.2. Päätös määrätä tasoitustulli tai olla sitä määräämättä tapauksissa, joissa kaikki edellytykset sen määräämiseksi täyttyvät, ja päätös siitä, onko tasoitustullin määrä yhtä suuri kuin tuki tai sitä vähäisempi, ovat päätöksiä, jotka tuontimaan viranomaisen tekee. On toivottavaa, että tullin määrääminen sallittaisiin kaikkien jäsenten alueella, että tulli olisi vähemmän kuin tuen koko määrä, mikäli sellainen alhaisempi tulli riittäisi poistamaan kotimaiselle teollisuudelle aiheutuvan vahingon, ja että ryh-

undertakings. The fact that governments or exporters do not offer such undertakings, or do not accept an invitation to do so, shall in no way prejudice the consideration of the case. However, the authorities are free to determine that a threat of injury is more likely to be realized if the subsidized imports continue.

18.6 Authorities of an importing Member may require any government or exporter from whom an undertaking has been accepted to provide periodically information relevant to the fulfilment of such an undertaking, and to permit verification of pertinent data. In case of violation of an undertaking, the authorities of the importing Member may take, under this Agreement in conformity with its provisions, expeditious actions which may constitute immediate application of provisional measures using the best information available. In such cases, definitive duties may be levied in accordance with this Agreement on products entered for consumption not more than 90 days before the application of such provisional measures, except that any such retroactive assessment shall not apply to imports entered before the violation of the undertaking.

Article 19

Imposition and Collection of Countervailing Duties

19.1 If, after reasonable efforts have been made to complete consultations, a Member makes a final determination of the existence and amount of the subsidy and that, through the effects of the subsidy, the subsidized imports are causing injury, it may impose a countervailing duty in accordance with the provisions of this Article unless the subsidy or subsidies are withdrawn.

19.2 The decision whether or not to impose a countervailing duty in cases where all requirements for the imposition have been fulfilled, and the decision whether the amount of the countervailing duty to be imposed shall be the full amount of the subsidy or less, are decisions to be made by the authorities of the importing Member. It is desirable that the imposition should be permissive in the territory of all Members, that the duty should be less than the total amount of the subsidy if such lesser duty

dyttäisiin menettelyihin, jotka mahdollistaisivat asianomaiset viranomaiset ottamaan asianmukaisella tavalla huomioon sellaisten asianomaisten⁵⁰ kotimaisten osapuolten vetoomukset, joiden etuihin tasoitustullin määrääminen vaikuttaisi haitallisella tavalla.

19.3. Milloin tasoitustulli tietyn tuotteen osalta on määrätty, sitä tulee kantaa kaikissa tapauksissa syrjimättömällä tavalla asianmukainen määrä sellaisen tuotteen maahantuonnista, jonka valmistajan perusteella katsotaan kuuluvan niihin, joita tuetaan ja jotka aiheuttavat vahinkoa, paitsi jos niillä on sellainen valmistaja, joka on kieltäytynyt kaikesta kyseessä olevasta tuesta, tai jos niiden osalta on hyväksytty sopimuksen mukainen sitoumus. Tuotteen viejä, jonka vientituotteista on määrätty kannettavaksi lopullinen tasoitustulli, mutta jonka osalta tutkimuksia ei tosiasiasa ole suoritettu muista syistä kuin siitä, että tämä kieltäytyi yhteistyöstä, on oikeutettu kiireelliseen tarkasteluun siinä tarkoituksessa, että tutkimusta suorittavat viranomaiset viipymättä määräävät yrityskohtaisen tasoitustullin tuolle viejälle.

19.4. Tasoitustullia ei minkään maahantuodun tavarana osalta tule kantaa⁵¹ enempää kuin määrä, jonka suuruiseksi tuki on katsottu, ja joka on laskettu määriteltynä tuen suuruus kutakin tukea saavan ja maastaviedyn tuotteen tuoteyksikköä kohti.

Artikla 20

Taannehtivuuus

20.1. Väliaikaisia toimenpiteitä ja tasoitustulleja on sovellettava vain tuotteisiin, jotka tulevat kulutukseen sen jälkeen, kun 17 artiklan 1 kohdan tai 19 artiklan 1 kohdan mukainen päätös tulee voimaan, ellei jäljempänä tässä artiklassa määrättyistä poikkeuksista muuta johdu.

20.2. Mikäli lopullinen arvio vahingosta (mutta ei sen uhasta tai teollisuuden perustamisen todellisesta viivästyisestä) tehdään tai, jos on kysymys vahingonvaaran lopullisesta

would be adequate to remove the injury to the domestic industry, and that procedures should be established which would allow the authorities concerned to take due account of representations made by domestic interested parties⁵⁰ whose interests might be adversely affected by the imposition of a countervailing duty.

19.3 When a countervailing duty is imposed in respect of any product, such countervailing duty shall be levied, in the appropriate amounts in each case, on a non-discriminatory basis on imports of such product from all sources found to be subsidized and causing injury, except as to imports from those sources which have renounced any subsidies in question or from which undertakings under the terms of this Agreement have been accepted. Any exporter whose exports are subject to a definitive countervailing duty but who was not actually investigated for reasons other than a refusal to cooperate, shall be entitled to an expedited review in order that the investigating authorities promptly establish an individual countervailing duty rate for that exporter.

19.4 No countervailing duty shall be levied⁵¹ on any imported product in excess of the amount of the subsidy found to exist, calculated in terms of subsidization per unit of the subsidized and exported product.

Article 20

Retroactivity

20.1 Provisional measures and countervailing duties shall only be applied to products which enter for consumption after the time when the decision under paragraph 1 of Article 17 and paragraph 1 of Article 19, respectively, enters into force, subject to the exceptions set out in this Article.

20.2 Where a final determination of injury (but not of a threat thereof or of a material retardation of the establishment of an industry) is made or, in the case of a final determination

⁵⁰ Tässä kohdassa käsitteeseen "asianomaiset kotimaiset tahot" katsotaan kuuluvan myös kuluttajat ja tutkimusten kohteena olevan maahantuodun tuotteen teolliset käyttäjät.

⁵¹ Tässä sopimuksessa käytetyllä käsitteellä "kantaa" tarkoitetaan lopullista tai varsinaista lainmukaista tullin tai veron määräämistä tai keräämistä.

⁵⁰ For the purpose of this paragraph, the term "domestic interested parties" shall include consumers and industrial users of the imported product subject to investigation.

⁵¹ As used in this Agreement "levy" shall mean the definitive or final legal assessment or collection of a duty or tax.

arvioimisesta niissä tapauksissa, joissa tukea saavien tuotteiden maahantuonti saattaisi johtaa vahingon aiheutumisen toteavaan arvioon, koska väliaikaisia toimenpiteitä ei ole otettu käyttöön, tasoitustullit voidaan kantaa taannehtivasti siltä ajanjaksolta, jona väliaikaisia toimenpiteitä sovellettiin, jos niitä lainkaan sovellettiin.

20.3. Mikäli tasoitustulli on suurempi kuin kassatalletuksena tai velkasitoumuksella on taattu, näiden välistä eroa ei tule kerätä. Mikäli lopullinen tulli on pienempi kuin kassaan talletettu tai velkasitoumuksen mukainen määrä, yli menevä osa on maksettava takaisin tai velkasitoumus luovuttaa viipymättä.

20.4. Paitsi jos 2 kohdassa toisin määrätään, milloin vahingonvaaraa tai merkittävää viivästyistä koskeva määrääminen tehdään (mutta vahinkoa ei ole vielä ilmennyt), lopullinen tasoitustulli voidaan määrätä vasta siitä ajankohdasta lukien, jolloin vahingon tai merkittävän viivästyksen vaaran määrääminen on tapahtunut, ja kassatalletus, joka tehtiin, kun väliaikaiset toimenpiteet otettiin käyttöön, on maksettava takaisin tai velkasitoumus vapauttaa viivyttelämättä.

20.5. Mikäli lopullinen arvio on hylkäävä, kassatalletus, joka on tehty sinä aikana, kun väliaikaisia toimenpiteitä sovellettiin, on viivyttelämättä maksettava takaisin ja tulli pidätetty määrä vapauttaa.

20.6. Kriittisissä olosuhteissa, joissa viranomaiset katsovat kyseistä tukea saavan tuotteen osalta, että vahinko, jonka korjaaminen on vaikeaa, ja joka on sellaisen tuotteen suurimittaisen ja lyhyessä ajassa tapahtuneen maahantuonnin seurausta, jonka hyväksi on myönnetty tukea vastoin GATT 1994 -sopimusta ja tämän sopimuksen vastaisesti, ja milloin katsotaan tarpeelliseksi määrätä tasoitustullit taannehtivasti näille maahantuotaville tuotteille, jotta estettäisiin sellaisen vahingon aiheutuminen uudelleen, lopulliset tasoitustullit voidaan määrätä maahantuotaville tuotteille, jotka tulivat kulutukseen aikaisintaan 90 päivää ennen väliaikaisten toimenpiteiden käyttöönottoa.

Artikla 21

Tasoitustullien ja sitoumusten kesto ja tarkastelu

21.1. Tasoitustullin tulee olla voimassa vain niin kauan ja vain siinä laajuudessa, kuin on

of a threat of injury, where the effect of the subsidized imports would, in the absence of the provisional measures, have led to a determination of injury, countervailing duties may be levied retroactively for the period for which provisional measures, if any, have been applied.

20.3 If the definitive countervailing duty is higher than the amount guaranteed by the cash deposit or bond, the difference shall not be collected. If the definitive duty is less than the amount guaranteed by the cash deposit or bond, the excess amount shall be reimbursed or the bond released in an expeditious manner.

20.4 Except as provided in paragraph 2, where a determination of threat of injury or material retardation is made (but no injury has yet occurred) a definitive countervailing duty may be imposed only from the date of the determination of threat of injury or material retardation, and any cash deposit made during the period of the application of provisional measures shall be refunded and any bonds released in an expeditious manner.

20.5 Where a final determination is negative, any cash deposit made during the period of the application of provisional measures shall be refunded and any bonds released in an expeditious manner.

20.6 In critical circumstances where for the subsidized product in question the authorities find that injury which is difficult to repair is caused by massive imports in a relatively short period of a product benefiting from subsidies paid or bestowed inconsistently with the provisions of GATT 1994 and of this Agreement and where it is deemed necessary, in order to preclude the recurrence of such injury, to assess countervailing duties retroactively on those imports, the definitive countervailing duties may be assessed on imports which were entered for consumption not more than 90 days prior to the date of application of provisional measures.

Article 21

Duration and Review of Countervailing Duties and Undertakings

21.1 A countervailing duty shall remain in force only as long as and to the extent

välttämätöntä vahinkoa aiheuttavan tuen vaikutusten torjumiseksi.

21.2. Viranomaisten tulee tarkastaa tullin täytäntönnäpönan jatkamisen tarve omasta aloitteestaan, milloin ne ovat siihen oikeutettuja, tai, edellyttäen, että kohtuullinen ajanjakso on kulunut siitä, kun lopullinen tasoitustulli asetettiin, sellaisen asianosaistahon pyynnöstä, joka esittää sellaisia myönteisiä tietoja, jotka osoittavat tarkastuksen tarpeen olevan olemassa. Asianosaisilla tulee olla oikeus pyytää viranomaisia tutkimaan, onko tullin täytäntönnäpönan jatkaminen välttämätöntä tuen vaikutusten poistamiseksi, jatkuisiko tai ilmenisiko vahinko todennäköisesti uudestaan, mikäli tulli poistettaisiin tai muutettaisiin, tai molempia. Mikäli tässä kohdassa tarkoitettun tarkastuksen tuloksena viranomaiset päättävät, että tasoitustulli ei enää ole perusteltu, se tulee kumota välittömästi.

21.3. Ellei 1 ja 2 kohdissa toisin määrätä, lopullinen tasoitustulli on kumottava viimeistään viiden vuoden kuluttua sen asettamispäivästä (tai 2 kohdassa tarkoitettun viimeisimmän tarkastuksen päivästä, mikäli tämä tarkastus koski sekä tukea että vahinkoa, tai tämän kohdan nojalla), elleivät viranomaiset tarkastuksessa, johon on ryhdytty ennen tuota päivää niiden omasta aloitteesta tai kotimaisen teollisuuden tekemän tai sen puolesta kohtuullisessa ajassa ennen tuota päivää tehdyn huolellisesti perustellun hakemuksen nojalla, päättää, että tullin voimassaolon päätyminen todennäköisesti johtaisi siihen, että tukea ja vahinkoa edelleen esiintyisi tai ne ilmaantuisivat uudelleen.⁵² Tulli voi pysyä voimassa riippuen sellaisen tarkastuksen tuloksesta.

21.4. Näyttöä ja menettelyä koskevia 12 artiklan määräyksiä tulee soveltaa tämän artiklan nojalla suoritettavaan tarkastukseen. Sellainen tarkastus tulee suorittaa nopeasti ja tehokkaasti ja on normaalisti saatettava päätökseen kahdentoista kuukauden kuluessa siitä päivästä, jolloin tarkastus käynnistettiin.

21.5. Tämän artiklan määräyksiä tulee soveltuvin osin soveltaa 18 artiklan nojalla annettuihin sitoumuksiin.

⁵² Milloin tasoitustullin suuruus on määrätty käytämällä menneisyydessä ilmeneviä tosiasioita, viimeisimmässä tullinmääräämismenettelyssä tehty päätös, että mitään tullia ei kanneta, ei itsessään edellytä, että viranomaiset kumoavat lopullisen tullin.

necessary to counteract subsidization which is causing injury.

21.2 The authorities shall review the need for the continued imposition of the duty, where warranted, on their own initiative or, provided that a reasonable period of time has elapsed since the imposition of the definitive countervailing duty, upon request by any interested party which submits positive information substantiating the need for a review. Interested parties shall have the right to request the authorities to examine whether the continued imposition of the duty is necessary to offset subsidization, whether the injury would be likely to continue or recur if the duty were removed or varied, or both. If, as a result of the review under this paragraph, the authorities determine that the countervailing duty is no longer warranted, it shall be terminated immediately.

21.3 Notwithstanding the provisions of paragraphs 1 and 2, any definitive countervailing duty shall be terminated on a date not later than five years from its imposition (or from the date of the most recent review under paragraph 2 if that review has covered both subsidization and injury, or under this paragraph), unless the authorities determine, in a review initiated before that date on their own initiative or upon a duly substantiated request made by or on behalf of the domestic industry within a reasonable period of time prior to that date, that the expiry of the duty would be likely to lead to continuation or recurrence of subsidization and injury.⁵² The duty may remain in force pending the outcome of such a review.

21.4 The provisions of Article 12 regarding evidence and procedure shall apply to any review carried out under this Article. Any such review shall be carried out expeditiously and shall normally be concluded within 12 months of the date of initiation of the review.

21.5 The provisions of this Article shall apply *mutatis mutandis* to undertakings accepted under Article 18.

⁵² When the amount of the countervailing duty is assessed on a retrospective basis, a finding in the most recent assessment proceeding that no duty is to be levied shall not by itself require the authorities to terminate the definitive duty.

Artikla 22

Julkinen kuulutus ja päätöksiä koskevat perustelut

22.1. Mikäli viranomaiset katsovat, että näyttö riittää oikeuttamaan tutkimuksen käynnistämisen 11 artiklan nojalla, jäsenillä tai jäsenillä, jonka tai joiden tuotteet ovat sellaisen tutkimuksen kohteena, ja muille asianosaisille tahoille, joilla tutkimusta suorittavat viranomaiset tietävät olevan etuja puolusteltavana siinä, on ilmoitettava, sekä lisäksi niiden tulee antaa julkinen kuulutus.

22.2. Tutkimuksen käynnistämistä koskevan julkisen kuulutuksen on sisällettävä, tai muutoin erillistä raporttia⁵³ käyttämällä tulee saattaa tietoon seuraavia seikkoja koskevat tiedot:

- (i) vientimaan tai -maiden nimi ja kyseinen tuote,
- (ii) tutkimuksen aloittamispäivä,
- (iii) tutkimuksen kohteena olevaa tukikäytäntöä tai -käytäntöjä koskeva kuvaus,
- (iv) yhteenveto niistä tekijöistä, joihin epäily vahingosta perustuu,
- (v) osoite, johon asianosaisten jäsenten ja asianosaisten osapuolien edustajien tulisi osoittaa vetoomuksensa, ja
- (vi) määräajat, joiden kuluessa asianosaisten jäsenten ja asianosaisten osapuolien on esitettävä näkemyksensä.

22.3. Julkinen kuulutus on annettava jokaisesta väliaikaisesta ja lopullisesta päätöksestä, sekä vahvistavasta että hylkäävästä, jokaisesta päätöksestä, jolla hyväksytään 18 artiklan nojalla tehty sitomus, sellaisen sitomuksen päättymisen sekä lopullisen tasoitustullin kumoaminen. Jokaisessa sellaisessa kuulutuksessa on tuotava ilmi tai muulla tavoin tulee erillistä raporttia käyttämällä saattaa riittävän yksityiskohtaisesti tietoon havainnot ja johtopäätökset, jotka on tehty eri tosiseikkoihin ja oikeudellisiin näkökohtiin liittyvistä kysymyksistä, joilla tutkimusta suorittavat viranomaiset ovat katsoneet olleen merkitystä. Kaikki sellaiset kuulutukset ja raportit on toimitettava jäsenelle tai jäsenille, jonka tai joiden tuotteet ovat sellaisen arvioinnin tai sitomuksen kohteena, ja muille asianosaisille tahoille, joilla tiedetään olevan etuja puolustettavanaan asiassa.

Article 22

Public Notice and Explanation of Determinations

22.1 When the authorities are satisfied that there is sufficient evidence to justify the initiation of an investigation pursuant to Article 11, the Member or Members the products of which are subject to such investigation and other interested parties known to the investigating authorities to have an interest therein shall be notified and a public notice shall be given.

22.2 A public notice of the initiation of an investigation shall contain, or otherwise make available through a separate report⁵³, adequate information on the following:

- (i) the name of the exporting country or countries and the product involved;
- (ii) the date of initiation of the investigation;
- (iii) a description of the subsidy practice or practices to be investigated;
- (iv) a summary of the factors on which the allegation of injury is based;
- (v) the address to which representations by interested Members and interested parties should be directed; and
- (vi) the time-limits allowed to interested Members and interested parties for making their views known.

22.3 Public notice shall be given of any preliminary or final determination, whether affirmative or negative, of any decision to accept an undertaking pursuant to Article 18, of the termination of such an undertaking, and of the termination of a definitive countervailing duty. Each such notice shall set forth, or otherwise make available through a separate report, in sufficient detail the findings and conclusions reached on all issues of fact and law considered material by the investigating authorities. All such notices and reports shall be forwarded to the Member or Members the products of which are subject to such determination or undertaking and to other interested parties known to have an interest therein.

⁵³ Mikäli viranomaiset esittävät tietoja tai perusteluja tämän artiklan määräysten nojalla erillisessä raportissa, niiden on varmistettava, että raportti on yleisön saatavilla luettavassa muodossa.

⁵³ Where authorities provide information and explanations under the provisions of this Article in a separate report, they shall ensure that such report is readily available to the public.

22.4. Väliaikaisten toimenpiteiden käyttöönto-ottoa koskevassa julkisessa kuulutuksessa tulee tuoda ilmi, tai muutoin tulee erillistä raporttia käyttämällä saattaa tietoon tuen olemassaoloa ja vahinkoa koskeviin alustaviin määräämisiin liittyvät riittävän yksityiskohtaisesti perustelut, samoin kuin tulee viitata tosiseikkoihin ja oikeustositseikkoihin, jotka ovat johtaneet argumentteihin, jotka on joko hyväksytty tai hylätty. Sellaisen kuulutuksen tai raportin tulee, ottamalla kuitenkin huolellisesti huomioon luottamuksellisen tiedon suojaa koskevat vaatimukset, sisältää erityisesti:

(i) kyseisten tavarantoimittajien, tai milloin tämä ei ole käytännössä mahdollista, toimittajamaiden nimet,

(ii) tullin tarpeita varten riittävä kuvaus tuotteesta,

(iii) todetun tuen määrä ja peruste, jonka nojalla tuen olemassaolo on määrätty,

(iv) edellä 15 artiklassa tarkoitettujen vahingon määräämisen kannalta merkitykselliset seikat,

(v) pääasialliset tekijät, jotka johtivat määräämiseen.

22.5. Tutkimuksen päättämistä tai lykkäystä koskevan julkisen kuulutuksen tulee tilanteessa, jossa tehdään vahvistava päätös ja joka johtaa lopullisen tullin määräämiseen tai sitoumuksen hyväksymiseen, sisältää, tai muutoin erillistä raporttia käyttämällä tulee saattaa tietoon kaikki merkitykselliset tiedot koskien tosiseikkoihin ja oikeustositseikkoihin liittyviä asioita samoin kuin syyt, jotka johtivat lopullisiin toimenpiteisiin tai sitoumuksen antamiseen ottaen kuitenkin huolellisesti huomioon luottamuksellisen tiedon suojaa koskevat vaatimukset. Kuulutuksen tai raportin tulee erityisesti sisältää edellä 4 kohdassa kuvatut tiedot samoin kuin merkityksellisten argumenttien taikka viejien tai maahantuojien tekemien vaatimusten hyväksymistä tai hylkäämistä koskevat perusteet.

22.6. Tutkimuksen päättämistä tai lykkäämistä koskevan julkisen kuulutuksen, joka seuraa 18 artiklan nojalla tehtävää sopimuksen hyväksymistä, tulee sisältää, tai muutoin erillistä raporttia käyttämällä tulee saattaa tietoon tämän sitoumuksen ne kohdat, jotka eivät ole luottamuksellisia.

22.7. Tämän artiklan määräyksiä sovelletaan soveltuvin osin 21 artiklan nojalla tehtävien tarkastusten käynnistämiseen ja loppuunsaatta-

22.4 A public notice of the imposition of provisional measures shall set forth, or otherwise make available through a separate report, sufficiently detailed explanations for the preliminary determinations on the existence of a subsidy and injury and shall refer to the matters of fact and law which have led to arguments being accepted or rejected. Such a notice or report shall, due regard being paid to the requirement for the protection of confidential information, contain in particular:

(i) the names of the suppliers or, when this is impracticable, the supplying countries involved;

(ii) a description of the product which is sufficient for customs purposes;

(iii) the amount of subsidy established and the basis on which the existence of a subsidy has been determined;

(iv) considerations relevant to the injury determination as set out in Article 15;

(v) the main reasons leading to the determination.

22.5 A public notice of conclusion or suspension of an investigation in the case of an affirmative determination providing for the imposition of a definitive duty or the acceptance of an undertaking shall contain, or otherwise make available through a separate report, all relevant information on the matters of fact and law and reasons which have led to the imposition of final measures or the acceptance of an undertaking, due regard being paid to the requirement for the protection of confidential information. In particular, the notice or report shall contain the information described in paragraph 4, as well as the reasons for the acceptance or rejection of relevant arguments or claims made by interested Members and by the exporters and importers.

22.6 A public notice of the termination or suspension of an investigation following the acceptance of an undertaking pursuant to Article 18 shall include, or otherwise make available through a separate report, the non-confidential part of this undertaking.

22.7 The provisions of this Article shall apply *mutatis mutandis* to the initiation and completion of reviews pursuant to Article 21

miseen samoin kuin 20 artiklan nojalla tehtäviin päätöksiin tullien soveltamisesta taannehtivasti.

Artikla 23

Oikeudellinen tarkastelu

Jäsenen, jonka kansallinen lainsäädäntö sisältää tasoitustullitoimenpiteitä koskevia säännöksiä, on ylläpidettävä yleis-, välitys- tai hallinnollisia tuomioistuimia tai menettelyjä muun muassa sellaisten hallinnollisten toimien nopeaa tarkastamista varten, jotka koskevat lopullisia päätöksiä tai tämän sopimuksen 21 artiklassa tarkoitettujen päätöksien tarkastelua. Sellaisten tuomioistuinten tai menettelyjen on oltava riippumattomia viranomaisista, jotka vastaavat kyseessä olevasta määräämisestä tai tarkastelusta, ja niiden tulee tarjota mahdollisuus kaikille asianosaisille tahoille, jotka ovat osallisena hallinnollisessa menettelyssä ja joita hallinnolliset menettelyt välittömästi ja henkilökohtaisesti koskevat, saattaa asia tarkastettavaksi.

OSA VI: INSTITUUTIT

Artikla 24

Tuki- ja tasoitustullikomitea sekä muut avustavat toimielimet

24.1. Tällä sopimuksella perustetaan tuki- ja tasoitustullikomitea, jossa jokaisella jäsenellä on edustajansa. Komitea valitsee puheenjohtajansa ja kokoontuu vähintään kahdesti vuodessa sekä muulloinkin sopimuspuolen pyynnöstä sopimuksen asianmukaisten määräysten mukaisesti. Komitea suorittaa tämän sopimuksen perusteella sille kuuluvat tai jäsenten sille antamat tehtävät ja antaa jäsenille tilaisuuden neuvotteluihin kaikista tämän sopimuksen toimintaan tai sen tavoitteiden edistämiseen liittyvistä kysymyksistä. Komitean sihteeristönä toimii WTO:n sihteeristö.

24.2. Komitea voi perustaa tarvittaessa apu-toimielimiä.

24.3. Komitea perustaa pysyvien asiantuntijoiden ryhmän, joka koostuu viidestä riippumattomasta henkilöstä, joiden on oltava merkittävästi ansioituneita tukiin ja kauppasuhteisiin liittyvissä kysymyksissä. Komitea valitsee

and to decisions under Article 20 to apply duties retroactively.

Article 23

Judicial Review

Each Member whose national legislation contains provisions on countervailing duty measures shall maintain judicial, arbitral or administrative tribunals or procedures for the purpose, *inter alia*, of the prompt review of administrative actions relating to final determinations and reviews of determinations within the meaning of Article 21. Such tribunals or procedures shall be independent of the authorities responsible for the determination or review in question, and shall provide all interested parties who participated in the administrative proceeding and are directly and individually affected by the administrative actions with access to review.

PART VI: INSTITUTIONS

Article 24

Committee on Subsidies and Countervailing Measures and Subsidiary Bodies

24.1 There is hereby established a Committee on Subsidies and Countervailing Measures composed of representatives from each of the Members. The Committee shall elect its own Chairman and shall meet not less than twice a year and otherwise as envisaged by relevant provisions of this Agreement at the request of any Member. The Committee shall carry out responsibilities as assigned to it under this Agreement or by the Members and it shall afford Members the opportunity of consulting on any matter relating to the operation of the Agreement or the furtherance of its objectives. The WTO Secretariat shall act as the secretariat to the Committee.

24.2 The Committee may set up subsidiary bodies as appropriate.

24.3 The Committee shall establish a Permanent Group of Experts composed of five independent persons, highly qualified in the fields of subsidies and trade relations. The experts will be elected by the Committee and

asiantuntijat, ja vuorollaan yksi heistä vaihtuu vuosittain. Asiantuntijaryhmää voidaan pyytää olemaan läsnä paneelissa siten, kuin edellä 4 artiklan 5 kohdassa määrätään. Komitea voi myös pyytää neuvoa-antavaa mielipidettä min­kä tahansa tuen olemassaoloon ja muotoon liittyen.

24.4. Jäsen voi pyytää neuvoa asiantuntija­ryhmältä ja tämä voi antaa neuvoa-antavia mielipiteitä min­kä tahansa tuen luonteeseen liittyen, jonka tuo jäsen esittää käyttöön otet­tavaksi tai se sillä hetkellä ylläpitää. Neuvoa-antavien mielipiteiden tulee olla luottamuksel­lisia, ja niitä ei saa ottaa esiin sopimuksen 7 artiklan nojalla.

24.5. Suorittaessaan tehtäviään komitea ja mikä tahansa avustava elin voi neuvotella min­kä tahansa asianmukaiseksi katsomansa lähteen kanssa ja pyytää siltä tietoja. Ennen kuin komitea tai avustava elin pyytää tietoja jonkin jäsenen tuomiovallan alaisesta lähteestä, sen on tiedotettava asiasta tälle jäsenelle.

one of them will be replaced every year. The PGE may be requested to assist a panel, as provided for in paragraph 5 of Article 4. The Committee may also seek an advisory opinion on the existence and nature of any subsidy.

24.4 The PGE may be consulted by any Member and may give advisory opinions on the nature of any subsidy proposed to be introduced or currently maintained by that Member. Such advisory opinions will be confidential and may not be invoked in proceed­ings under Article 7.

24.5 In carrying out their functions, the Committee and any subsidiary bodies may consult with and seek information from any source they deem appropriate. However, before the Committee or a subsidiary body seeks such information from a source within the jurisdic­tion of a Member, it shall inform the Member involved.

OSA VII: ILMOITTAMINEN JA VALVONTA

Artikla 25

Ilmoitukset

25.1. Jäsenet ovat yksimielisiä, että, ellei GATT 1994 -sopimuksen XVI artiklan 1 kohdan määräyksistä muuta johdu, niiden tukia koskevat ilmoitukset tulee antaa viimeistään jokaisen vuoden 30. päivänä kesäkuuta ja niiden on oltava 2—6 kohdan määräysten mukaisia.

25.2. Jäsenten on tehtävä ilmoitus jokaisesta edellä 1 artiklan 1 kohdassa määritellystä tuesta, joka on erityinen 2 artiklassa tarkoite­ulla tavalla ja jota myönnetään tai jota yllä­pidetään niiden alueella.

25.3. Ilmoitusten sisällön tulisi olla riittävän yksityiskohtainen, jotta muut jäsenet voisivat arvioida ilmoitettujen tukiohjelmien vaikutuk­set kauppaan ja ymmärtää niiden toiminnan. Tässä suhteessa, ja jollei tukea⁵⁴ koskevien kyselylomakkeiden sisällöstä ja muodosta muu­ta johdu, jäsenten on varmistettava, että niiden ilmoitukset sisältävät seuraavat tiedot:

PART VII: NOTIFICATION AND SURVEILLANCE

Article 25

Notifications

25.1 Members agree that, without prejudice to the provisions of paragraph 1 of Article XVI of GATT 1994, their notifications of subsidies shall be submitted not later than 30 June of each year and shall conform to the provisions of paragraphs 2 through 6.

25.2 Members shall notify any subsidy as defined in paragraph 1 of Article 1, which is specific within the meaning of Article 2, granted or maintained within their territories.

25.3 The content of notifications should be sufficiently specific to enable other Members to evaluate the trade effects and to understand the operation of notified subsidy programmes. In this connection, and without prejudice to the contents and form of the questionnaire on subsidies⁵⁴, Members shall ensure that their notifications contain the following information:

⁵⁴ Komitean tulee perustaa työryhmä tarkastamaan kyselylomakkeiden sisältö ja muoto sellaisena, kuin se on määrätty BISD-julkaisusarjassa 9S/193—194.

⁵⁴ The Committee shall establish a Working Party to review the contents and form of the questionnaire as contained in BISD 9S/193—194.

(i) tuen muoto (toisin sanoen avustus, laina, verohelpotus, jne.),

(ii) tuen määrä yksikköä kohti tai, niissä tapauksissa, joissa se ei ole mahdollista, tukea varten budjetoitu vuotuinen määrä (joka osoittaa, mikäli mahdollista, keskimääräisen tuen määrän yksikköä kohden edeltävänä vuonna),

(iii) tukipolitiikan tavoitteet ja/tai tarkoitus,

(iv) tuen kesto ja/tai muut siihen liittyvät aikarajoitukset,

(v) tilastotiedot, jotka mahdollistavat tuen kauppavaikutusten arvioimisen.

25.4. Mikäli 3 kohdassa tarkoitettujen seikkojen osalta ei ole annettu vastausta ilmoituksessa, selitys on annettava itse ilmoituksessa.

25.5. Mikäli tukia annetaan tietyille tuotteille tai sektoreille, ilmoitukset tulee järjestää tuotteittain tai sektoreittain.

25.6. Jäsenten, jotka katsovat, että niillä ei ole toimia, jotka vaativat ilmoituksen GATT 1994 -sopimuksen XVI artiklan 1 kohdan ja tämän sopimuksen nojalla, tulee ilmoittaa siitä kirjallisesti sihteeristölle.

25.7. Jäsenet toteavat, että toimenpiteistä ilmoittaminen ei ennakoisi sen oikeudellista asemaa GATT 1994 -sopimuksen ja tämän sopimuksen kannalta tehtävään arvioon, ei sen vaikutuksia tämän sopimuksen kannalta tai itse toimenpiteen luonnetta.

25.8. Jäsen voi milloin tahansa esittää kirjallisen pyynnön saada tietoja toisen jäsenen myöntämän tai ylläpitämän tuen luonteesta tai laajuudesta (mukaan lukien mikä tahansa IV osassa viitattu tuki) tai selityksen niistä syistä, joiden vuoksi tietyn tuen ei ole katsottu edellyttävän ilmoitusta.

25.9. Jäsenten on niin pyydettyä annettava tiedot mahdollisimman pian ja kattavasti, ja niiden on oltava pyydettyä valmiita antamaan lisätietoja niitä pyytävälle jäsenelle. Erityisesti niiden tulee antaa riittävän yksityiskohtaiset tiedot, jotta toinen jäsen kykenisi arvioimaan niiden yhdenmukaisuuden tämän sopimuksen määräysten kanssa. Jäsen, joka katsoo, että sellaisia tietoja ei ole annettu, voi saattaa asian komitean huomioon.

25.10. Jäsen, joka katsoo, että toisen jäsenen menettelyllä on sellaisen tuen vaikutukset, josta ei ole tehty ilmoitusta GATT 1994 -sopimuksen XVI artiklan 1 kohdan ja tämän artiklan

(i) form of a subsidy (i.e. grant, loan, tax concession, etc.);

(ii) subsidy per unit or, in cases where this is not possible, the total amount or the annual amount budgeted for that subsidy (indicating, if possible, the average subsidy per unit in the previous year);

(iii) policy objective and/or purpose of a subsidy;

(iv) duration of a subsidy and/or any other time-limits attached to it;

(v) statistical data permitting an assessment of the trade effects of a subsidy.

25.4 Where specific points in paragraph 3 have not been addressed in a notification, an explanation shall be provided in the notification itself.

25.5 If subsidies are granted to specific products or sectors, the notifications should be organized by product or sector.

25.6 Members which consider that there are no measures in their territories requiring notification under paragraph 1 of Article XVI of GATT 1994 and this Agreement shall so inform the Secretariat in writing.

25.7 Members recognize that notification of a measure does not prejudice either its legal status under GATT 1994 and this Agreement, the effects under this Agreement, or the nature of the measure itself.

25.8 Any Member may, at any time, make a written request for information on the nature and extent of any subsidy granted or maintained by another Member (including any subsidy referred to in Part IV), or for an explanation of the reasons for which a specific measure has been considered as not subject to the requirement of notification.

25.9 Members so requested shall provide such information as quickly as possible and in a comprehensive manner, and shall be ready, upon request, to provide additional information to the requesting Member. In particular, they shall provide sufficient details to enable the other Member to assess their compliance with the terms of this Agreement. Any Member which considers that such information has not been provided may bring the matter to the attention of the Committee.

25.10 Any Member which considers that any measure of another Member having the effects of a subsidy has not been notified in accordance with the provisions of paragraph 1 of

määräysten mukaisesti, voi kiinnittää toisen jäsenen huomion asiaan. Mikäli epäilystä tuesta ei tämän jälkeen viipymättä tehdä ilmoitusta, sellainen jäsen voi itse tuoda kyseisen epäilyn tuen komitean tietoon.

25.11. Jäsenten on raportoitava viipymättä komitealle kaikki tasoitustulleja koskevat valmistelevat tai lopulliset toimet. Sellaisten raporttien tulee olla saatavilla sihteeristössä muiden jäsenten tarkastettavaksi. Jäsenten on myös toimitettava puolivuosisraportit kaikista tasoitustullitoimenpiteistä, joihin on ryhdytty edellisen kuuden kuukauden aikana. Puolivuotisraportit toimitetaan sovitun vakiokaavakkeen muodossa.

25.12. Jäsenen on tehtävä ilmoitus komitealle siitä, (a) mitkä sen viranomaisista ovat toimivaltaisia käynnistämään ja suorittamaan 11 artiklassa tarkoitettuja tutkimuksia, ja (b) sen kotimaiset menettelymuodot, jotka sääntelevät sellaisten tutkimusten käynnistämistä ja suorittamista.

Artikla 26

Valvonta

26.1. Komitean tulee tutkia joka kolmas vuosi pidettävissä erityisistunnoissa uudet ja täydelliset ilmoitukset, jotka sille on toimitettu GATT 1994 -sopimuksen XVI artiklan 1 kohdan ja tämän sopimuksen 25 artiklan 1 kohdan nojalla. Ilmoitukset, jotka sille on toimitettu väli vuosina (ajantasalle saattamista koskevat ilmoitukset), on tutkittava komitean jokaisessa säännönmukaisessa kokouksessa.

26.2. Komitean tulee tutkia raportit, jotka sille on toimitettu 25 artiklan 11 kohdan nojalla, komitean jokaisessa säännönmukaisessa kokouksessa.

Article XVI of GATT 1994 and this Article may bring the matter to the attention of such other Member. If the alleged subsidy is not thereafter notified promptly, such Member may itself bring the alleged subsidy in question to the notice of the Committee.

25.11 Members shall report without delay to the Committee all preliminary or final actions taken with respect to countervailing duties. Such reports shall be available in the Secretariat for inspection by other Members. Members shall also submit, on a semi-annual basis, reports on any countervailing duty actions taken within the preceding six months. The semi-annual reports shall be submitted on an agreed standard form.

25.12 Each Member shall notify the Committee (a) which of its authorities are competent to initiate and conduct investigations referred to in Article 11 and (b) its domestic procedures governing the initiation and conduct of such investigations.

Article 26

Surveillance

26.1 The Committee shall examine new and full notifications submitted under paragraph 1 of Article XVI of GATT 1994 and paragraph 1 of Article 25 of this Agreement at special sessions held every third year. Notifications submitted in the intervening years (updating notifications) shall be examined at each regular meeting of the Committee.

26.2 The Committee shall examine reports submitted under paragraph 11 of Article 25 at each regular meeting of the Committee.

OSA VIII: KEHITYSMAAJÄSENET

Artikla 27

Kehitysmaajäsenten erityis- ja erilliskohtelu

27.1. Jäsenet toteavat eri tukimuodoilla ole-

PART VIII: DEVELOPING COUNTRY MEMBERS

Article 27

Special and Differential Treatment of Developing Country Members

27.1 Members recognize that subsidies may

van tärkeän merkitys kehitysmaajäsenten taloudellisissa kehittämissuunnitelmissa.

27.2. 3 artiklan 1 kohdan a alakohdan kieltoa ei sovelleta

(a) VII liitteessä viitattuihin kehitysmaajäseniin.

(b) muihin kehitysmaajäseniin ensimmäisen kahdeksan vuoden aikana laskettuna WTO-sopimuksen voimaantulosta, ellei 4 kohdan määräyksistä muuta johdu.

27.3. 3 artiklan 1 kohdan b alakohdan kieltoa ei sovelleta kehitysmaihin viiden vuoden pituisena määräaikaana, eikä sitä sovelleta kaikkien vähiten kehittyneisiin maihin kahdeksan vuoden pituisena määräaikaana laskettuna WTO-sopimuksen voimaantulopäivästä.

27.4. 2 kohdan (b) alakohdassa tarkoitettua kehitysmaajäsenen tulee luopua vientituistaan kahdeksan vuoden määräajan kuluessa, mieluummin asteittain. Kehitysmaajäsen ei kuitenkaan saa lisätä vientitukiansa⁵⁵ määrää, ja sen tulee luopua niistä lyhyemmässä määräajassa, kuin mitä tässä määräyksessä tarkoitetaan, milloin sellaiset vientituet eivät ole yhdenmukaiset sen kehitykseen liittyvien tarpeiden kanssa. Mikäli kehitysmaajäsen arvioi tarpeelliseksi käyttää sellaisia tukia kahdeksan vuoden määräajan jälkeen, sen tulee aloittaa neuvottelut viimeistään vuotta ennen tämän määräajan päättymistä komitean kanssa, jonka on päätettävä, tutkittuaan kaikki kyseisen jäsenen talouteen, rahoitukseen ja kehitystarpeisiin liittyvät seikat, onko määräajan pidentäminen perusteltua. Mikäli komitea katsoo, että määräajan pidentäminen on perusteltua, kyseisen kehitysmaajäsenen on järjestettävä vuosittain neuvottelut komitean kanssa tukien säilyttämisen tarpeellisuuden arvioimiseksi. Mikäli komitea ei tee sellaista arviota, kehitysmaajäsenen tulee poistaa jäljellä olevat vientituet kahden vuoden kuluessa viimeisen hyväksytyin määräajan päättymisestä.

27.5. Kehitysmaajäsenen, jonka tietty tuote on saavuttanut vientikilpailukykyyn, on poistettava kyseiselle tuotteelle tai kyseisille tuotteille myönnettävät vientituet kahden vuoden määräajassa. Liitteessä VII tarkoitettua maan, jon-

play an important role in economic development programmes of developing country Members.

27.2 The prohibition of paragraph 1(a) of Article 3 shall not apply to:

(a) developing country Members referred to in Annex VII.

(b) other developing country Members for a period of eight years from the date of entry into force of the WTO Agreement, subject to compliance with the provisions in paragraph 4.

27.3 The prohibition of paragraph 1(b) of Article 3 shall not apply to developing country Members for a period of five years, and shall not apply to least developed country Members for a period of eight years, from the date of entry into force of the WTO Agreement.

27.4 Any developing country Member referred to in paragraph 2(b) shall phase out its export subsidies within the eight-year period, preferably in a progressive manner. However, a developing country Member shall not increase the level of its export subsidies⁵⁵, and shall eliminate them within a period shorter than that provided for in this paragraph when the use of such export subsidies is inconsistent with its development needs. If a developing country Member deems it necessary to apply such subsidies beyond the 8-year period, it shall not later than one year before the expiry of this period enter into consultation with the Committee, which will determine whether an extension of this period is justified, after examining all the relevant economic, financial and development needs of the developing country Member in question. If the Committee determines that the extension is justified, the developing country Member concerned shall hold annual consultations with the Committee to determine the necessity of maintaining the subsidies. If no such determination is made by the Committee, the developing country Member shall phase out the remaining export subsidies within two years from the end of the last authorized period.

27.5 A developing country Member which has reached export competitiveness in any given product shall phase out its export subsidies for such product(s) over a period of two years. However, for a developing country

⁵⁵ Niiden maiden osalta, jotka eivät myönnä vientitukia WTO-sopimuksen voimaantulopäivänä, tätä määrystä on sovellettava vuonna 1986 myönnettyjen vientitukien tason perusteella.

⁵⁵ For a developing country Member not granting export subsidies as of the date of entry into force of the WTO Agreement, this paragraph shall apply on the basis of the level of export subsidies granted in 1986.

ka yksi tai useampi tuote on saavuttanut vientikilpailukyvyyn, tulee kuitenkin poistaa vientituet sellaisten tuotteiden osalta asteittain 8 vuoden määräajan kuluessa.

27.6. Tietyn tuotteen vientikilpailukyvyyn katsotaan olevan olemassa, mikäli maan kyseisen tuotteen vienti on saavuttanut vähintään 3.25%:n maailmanmarkkinaosuuden kyseisen tuotteen kaupassa kahden perättäisen kalenterivuoden aikana. Vientikilpailukyvyyn tulee olla olemassa joko (a) perustuen vientikilpailukyvyyn saavuttaneen maan ilmoitukseen tai (b) perustuen sihteeristön jäsenen pyynnöstä tekemään laskelmaan. Tämän kohdan tarkoittamassa mielessä tuote määritellään harmonisoidun nimikkeistön jakson tasolla. Jäsenet sopivat, että komitean tulee tarkastaa tämän määräyksen soveltaminen viiden vuoden kuluessa WTO-sopimuksen voimaantulopäivästä.

27.7. 4 artiklan määräyksiä ei sovelleta kehitysmaajäsenen vientitukien osalta siinä tapauksessa, että vientituet ovat 2—5 kohtien määräysten mukaisia. Siinä tapauksessa kyseeseen tulevat 7 artiklan asianomaiset määräykset.

27.8. Kehitysmaajäsenten myöntämän tuen osalta sen ei oleteta johtavan 6 artiklan 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla tässä sopimuksessa määritelty vakavaan haittaan. Sellainen 9 kohdassa määritellyn mukainen vakava haitta on osoitettava myönteisellä näytöllä 6 artiklan 3—8 kohdan määräysten mukaisesti.

27.9. Kehitysmaajäsenen myöntämän tai ylläpitämän muun kuin 6 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen riitautettavissa olevien tukien osalta kannetta ei voi nostaa tämän sopimuksen 7 artiklan nojalla, ellei sellaisen tuen katsota johtavan GATT 1994 -sopimuksessa päätettyjen tariffimyönnytysten tai muiden siitä johtuvien velvoitteiden mitätöitymiseen tai heikkenemiseen tavalla, että toisen jäsenen vastaavanlaisen tuotteen maahantuonti tukea myöntävän kehitysmaajäsenen markkinoille syrjäytyy tai estyy, tai ellei kotimaiselle teollisuudelle aiheudu vahinkoa tuojajäsenen markkinoilla.

27.10. Kehitysmaajäsenen alueelta peräisin olevan tuotteen osalta suoritettava tasoitustulitutkimus tulee saattaa päätökseen heti, kun kyseiset viranomaiset katsovat, että

Member which is referred to in Annex VII and which has reached export competitiveness in one or more products, export subsidies on such products shall be gradually phased out over a period of eight years.

27.6 Export competitiveness in a product exists if a developing country Member's exports of that product have reached a share of at least 3.25 per cent in world trade of that product for two consecutive calendar years. Export competitiveness shall exist either (a) on the basis of notification by the developing country Member having reached export competitiveness, or (b) on the basis of a computation undertaken by the Secretariat at the request of any Member. For the purpose of this paragraph, a product is defined as a section heading of the Harmonized System Nomenclature. The Committee shall review the operation of this provision five years from the date of the entry into force of the WTO Agreement.

27.7 The provisions of Article 4 shall not apply to a developing country Member in the case of export subsidies which are in conformity with the provisions of paragraphs 2 through 5. The relevant provisions in such a case shall be those of Article 7.

27.8 There shall be no presumption in terms of paragraph 1 of Article 6 that a subsidy granted by a developing country Member results in serious prejudice, as defined in this Agreement. Such serious prejudice, where applicable under the terms of paragraph 9, shall be demonstrated by positive evidence, in accordance with the provisions of paragraphs 3 through 8 of Article 6.

27.9 Regarding actionable subsidies granted or maintained by a developing country Member other than those referred to in paragraph 1 of Article 6, action may not be authorized or taken under Article 7 unless nullification or impairment of tariff concessions or other obligations under GATT 1994 is found to exist as a result of such a subsidy, in such a way as to displace or impede imports of a like product of another Member into the market of the subsidizing developing country Member or unless injury to a domestic industry in the market of an importing Member occurs.

27.10 Any countervailing duty investigation of a product originating in a developing country Member shall be terminated as soon as the authorities concerned determine that:

(a) kyseiselle tuotteelle myönnettävän tuen kokonaismäärä ei ylitä 2 prosenttia sen arvosta laskettuna yksikköä kohden; tai

(b) tukea saavien maahantuotujen tuotteiden määrä vastaa alle 4 prosenttia vastaavanlaisten tuotteiden maahantuonnin kokonaismäärästä tuontimaassa, ellei niiden kehitysmaajäsenten alueilta, joiden maakohtaiset tuontiosuudet ovat alle 4%:ia, tapahtuva tuonti kokonaisuudessaan vastaa yli 9%:ia tuojajäsenen vastaavanlaisten tuotteiden kokonaistuonnista.

27.11. Niiden jäsenten osalta, joita tarkoitetaan 27 artiklan 2 kohdan (b) alakohdassa ja jotka ovat poistaneet vientituet ennen WTO-sopimuksen voimaantulopäivästä lasketun 8 vuoden määräajan päättymistä, samoin kuin liitteessä VII lueteltujen jäsenten osalta, 9 kohdan a alakohdassa tarkoitettu luku on 3%:ia 2%:n sijasta. Tätä määräystä sovelletaan siitä päivästä lukien, kun vientitukien poistamisesta on tehty ilmoitus komitealle ja niin pitkään, kun ilmoituksen tehnyt jäsen on myöntämättä vientitukia. Tämä määräys lakkaa olemasta voimassa 8 vuoden kuluttua WTO-sopimuksen voimaantulopäivästä.

27.12. Tämän sopimuksen 15 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua tuen vähäisyyttä arvioitaessa tulee noudattaa 10 ja 11 kohdan määräyksiä.

27.13. Tämän sopimuksen III osan määräyksiä ei sovelleta lainojen suoraan anteeksiantoon, sosiaalikulustannusten peittämiseen tarkoitettuihin tukiin, missä tahansa muodossa, mukaanlukien valtion tuloista luopuminen tai muut vastuiden siirrot, milloin sellaiset tuet myönnetään kehitysmaajäsenten yksityistämishojelman osana tai sellaiseen liittyvänä edellyttäen että sekä sellainen ohjelma että kyseiset tuet ovat voimassa rajoitetun ajan, ja ne ilmoitetaan komitealle, ja että ohjelma tähtää kyseessä olevan yrityksen mahdolliseen yksityistämiseen.

27.14. Komitean tulee asianosaisen jäsenen pyynnöstä tarkastaa kehitysmaajäsenen tietty vientitukikäytäntö sen selvittämiseksi, onko käytäntö sen kehitystarpeiden mukainen.

27.15. Komitean tulee asianosaisen kehitysmaajäsenen pyynnöstä tarkastaa tietty tasoitustullitoimenpide sen selvittämiseksi, onko sitä

(a) the overall level of subsidies granted upon the product in question does not exceed 2 per cent of its value calculated on a per unit basis; or

(b) the volume of the subsidized imports represents less than 4 per cent of the total imports of the like product in the importing Member, unless imports from developing country Members whose individual shares of total imports represent less than 4 per cent collectively account for more than 9 per cent of the total imports of the like product in the importing Member.

27.11 For those developing country Members within the scope of paragraph 2(b) which have eliminated export subsidies prior to the expiry of the period of eight years from the date of entry into force of the WTO Agreement, and for those developing country Members referred to in Annex VII, the number in paragraph 10(a) shall be 3 per cent rather than 2 per cent. This provision shall apply from the date that the elimination of export subsidies is notified to the Committee, and for so long as export subsidies are not granted by the notifying developing country Member. This provision shall expire eight years from the date of entry into force of the WTO Agreement.

27.12 The provisions of paragraphs 10 and 11 shall govern any determination of *de minimis* under paragraph 3 of Article 15.

27.13 The provisions of Part III shall not apply to direct forgiveness of debts, subsidies to cover social costs, in whatever form, including relinquishment of government revenue and other transfer of liabilities when such subsidies are granted within and directly linked to a privatization programme of a developing country Member, provided that both such programme and the subsidies involved are granted for a limited period and notified to the Committee and that the programme results in eventual privatization of the enterprise concerned.

27.14 The Committee shall, upon request by an interested Member, undertake a review of a specific export subsidy practice of a developing country Member to examine whether the practice is in conformity with its development needs.

27.15 The Committee shall, upon request by an interested developing country Member, undertake a review of a specific countervailing

sovellettu edellä 10 ja 11 kohdan määräysten mukaisesti kyseiseen kehitysmaajäseneseen.

measure to examine whether it is consistent with the provisions of paragraphs 10 and 11 as applicable to the developing country Member in question.

OSA IX: SIIRTYMÄKAUDEN JÄRJESTELYT

Artikla 28

Olemassaolevat ohjelmat

28.1. Tukiohjelmat, jotka on perustettu jäsenen alueella ennen kuin jäsen allekirjoitti WTO-sopimuksen ja jotka ovat yhteensopimattomia tämän sopimuksen määräysten kanssa, tulee

(a) ilmoittaa komitealle viimeistään 90 päivää ennen WTO-sopimuksen voimaantuloa tämän jäsenen osalta;

(b) saattaa tämän sopimuksen määräysten mukaiseksi kolmen vuoden kuluessa siitä, kun WTO-sopimus tulee voimaan tämän jäsenen osalta, ja siihen asti niihin ei sovelleta tämän sopimuksen II osan määräyksiä.

28.2. Jäsenen ei tule laajentaa sellaisen ohjelman soveltamisalaa, eikä ohjelmaa tule uusia sen voimassaolon päättyessä.

Artikla 29

Siirtyminen markkinatalouteen

29.1. Jäsenet, jotka ovat siirtymässä suunnitelmataloudesta vapaaseen yrittämiseen perustuvaan markkinatalousjärjestelmään, voivat ottaa käyttöön sellaisen siirtymävaiheen kannalta tarpeellisia ohjelmia ja toimenpiteitä.

29.2. Sellaisten jäsenten ollessa kyseessä 3 artiklan mukaiset tukiohjelmat, joista on tehty ilmoitus jäljempänä 3 kohdan mukaisesti, on poistettava tai saatettava ne 3 artiklan mukaisiksi 7 vuoden kuluessa WTO-sopimuksen voimaantulopäivästä. Sellaisessa tapauksessa 4 artiklaa ei sovelleta. Lisäksi samana ajanjaksona:

(a) edellä 6 artiklan 1 kohdan (d) alakohdan mukaisia tukiohjelmia ei voida riitauttaa 7 artiklan nojalla;

(b) muiden riitautettavissa olevien tukien osalta sovelletaan 27 artiklan 9 kohtaa.

29.3. 3 artiklan mukaisista tukiohjelmissa tulee tehdä ilmoitus komitealle aikaisimpana

PART IX: TRANSITIONAL ARRANGEMENTS

Article 28

Existing Programmes

28.1 Subsidy programmes which have been established within the territory of any Member before the date on which such a Member signed the WTO Agreement and which are inconsistent with the provisions of this Agreement shall be:

(a) notified to the Committee not later than 90 days after the date of entry into force of the WTO Agreement for such Member; and

(b) brought into conformity with the provisions of this Agreement within three years of the date of entry into force of the WTO Agreement for such Member and until then shall not be subject to Part II.

28.2 No Member shall extend the scope of any such programme, nor shall such a programme be renewed upon its expiry.

Article 29

Transformation into a Market Economy

29.1 Members in the process of transformation from a centrally-planned into a market, free-enterprise economy may apply programmes and measures necessary for such a transformation.

29.2 For such Members, subsidy programmes falling within the scope of Article 3, and notified according to paragraph 3, shall be phased out or brought into conformity with Article 3 within a period of seven years from the date of entry into force of the WTO Agreement. In such a case, Article 4 shall not apply. In addition during the same period:

(a) Subsidy programmes falling within the scope of paragraph 1(d) of Article 6 shall not be actionable under Article 7;

(b) With respect to other actionable subsidies, the provisions of paragraph 9 of Article 27 shall apply.

29.3 Subsidy programmes falling within the scope of Article 3 shall be notified to the

mahdollisena ajankohtana WTO-sopimuksen voimaantulon jälkeen. Sellaisia tukia koskevat täydentävät ilmoitukset voidaan tehdä kahden vuoden kuluessa WTO-sopimuksen voimaantulo-päivästä.

29.4. Poikkeuksellisissa olosuhteissa edellä 1 kohdassa tarkoitetuille jäsenille voidaan sallia poikkeamia niiden ilmoitetuista ohjelmista ja toimenpiteistä sekä komitean laatimasta aikataulusta, mikäli sellaiset poikkeamat katsotaan siirtymävaiheen kannalta tarpeellisiksi.

OSA X: RIITOJEN RATKAISEMINEN

Artikla 30

GATT 1994 -sopimuksen XXII ja XXIII artiklan määräyksiä, niin kuin niitä on kehitetty ja sovellettu riitojen ratkaisemista koskevassa sopimuksessa, on sovellettava tämän sopimuksen nojalla käytäviin neuvotteluihin ja riitojen ratkaisuun, ellei tässä sopimuksessa nimenomaisesti toisin määrätä.

OSA XI: LOPPUMÄÄRÄYKSET

Artikla 31

Väliaikainen soveltaminen

6 artiklan 1 kohdan määräyksiä ja 8 artiklan ja 9 artiklan määräyksiä tulee soveltaa 5 vuoden jakson aikana WTO-sopimuksen voimaantulosta lukien. Viimeistään 180 päivää ennen tämän määräajan päättymistä komitean tulee tarkastaa niiden määräysten soveltaminen sen päättämiseksi, jatketaanko niiden soveltamista joko nyt laaditussa tai korjatussa muodossa.

Artikla 32

Muut loppumääräykset

32.1. Toisen jäsenen myöntämän tuen vastaiseen erityiseen toimeen voidaan ryhtyä vain GATT 1994 -sopimuksen mukaisesti tässä sopimuksessa tulkitulla tavalla.⁵⁶

⁵⁶ Tämän kohdan määräyksellä ei tarkoiteta estää muuta GATT 1994 -sopimuksen muiden määräysten mukaista toimintaa silloin kuin se katsotaan tarkoituksenmukaiseksi.

Committee by the earliest practicable date after the date of entry into force of the WTO Agreement. Further notifications of such subsidies may be made up to two years after the date of entry into force of the WTO Agreement.

29.4 In exceptional circumstances Members referred to in paragraph 1 may be given departures from their notified programmes and measures and their time-frame by the Committee if such departures are deemed necessary for the process of transformation.

PART X: DISPUTE SETTLEMENT

Article 30

The provisions of Articles XXII and XXIII of GATT 1994 as elaborated and applied by the Dispute Settlement Understanding shall apply to consultations and the settlement of disputes under this Agreement, except as otherwise specifically provided herein.

PART XI: FINAL PROVISIONS

Article 31

Provisional Application

The provisions of paragraph 1 of Article 6 and the provisions of Article 8 and Article 9 shall apply for a period of five years, beginning with the date of entry into force of the WTO Agreement. Not later than 180 days before the end of this period, the Committee shall review the operation of those provisions, with a view to determining whether to extend their application, either as presently drafted or in a modified form, for a further period.

Article 32

Other Final Provisions

32.1 No specific action against a subsidy of another Member can be taken except in accordance with the provisions of GATT 1994, as interpreted by this Agreement.⁵⁶

⁵⁶ This paragraph is not intended to preclude action under other relevant provisions of GATT 1994, where appropriate.

32.2. Tämän sopimuksen määräysten osalta ei voida tehdä varauksia ilman muiden jäsenten suostumusta.

32.3. Ellei 4 kohdasta muuta johdu, tämän sopimuksen määräyksiä sovelletaan sellaisiin tutkimuksiin ja olemassa olevien toimenpiteiden tarkastamiseen, jotka on käynnistetty hakemusten perusteella, jotka on tehty WTO-sopimuksen voimaantulopäivänä tai sen jälkeen.

32.4. Olemassa olevien tasoitustullitoimenpiteiden ollessa kyseessä niiden katsotaan 21 artiklan 3 kohdan tarkoituksia varten tulleen otetun käyttöön viimeistään WTO-sopimuksen voimaantulopäivänä, paitsi niissä tapauksissa, joissa jäsenen tuolloin voimassaolevassa kansallisessa lainsäädännössä jo oli sanotussa kohdassa tarkoitettu määräys.

32.5. Jäsenen tulee ryhtyä kaikkiin tarpeellisiin luonteeltaan yleisiin tai erityisiin toimiin sen varmistamiseksi, että viimeistään WTO-sopimuksen tullessa voimaan sen lait, säännöt ja hallinnolliset menettelyt ovat tämän sopimuksen määräysten mukaisia siltä osin, kuin näitä määräyksiä sovelletaan kyseiseen jäseneseen.

32.6. Jäsenen on ilmoitettava komitealle kaikista muutoksista niissä laeissa ja säännöissä, joilla on merkitystä tämän sopimuksen kannalta, samoin kuin näiden lakien ja säännösten hallinnoinnissa.

32.7. Komitean on tarkastettava vuosittain tämän sopimuksen täytäntöönpano ja soveltaminen ottaen huomioon sille asetetut tavoitteet. Komitean tulee vuosittain antaa tietoja tavara-kauppakomitealle sellaisten tarkastusten yhteydessä esiin tulleesta kehityksestä kyseisenä tarkastelujaksona.

32.8. Sopimuksen liitteet ovat erottamaton osa sopimusta.

32.2 Reservations may not be entered in respect of any of the provisions of this Agreement without the consent of the other Members.

32.3 Subject to paragraph 4, the provisions of this Agreement shall apply to investigations, and reviews of existing measures, initiated pursuant to applications which have been made on or after the date of entry into force for a Member of the WTO Agreement.

32.4 For the purposes of paragraph 3 of Article 21, existing countervailing measures shall be deemed to be imposed on a date not later than the date of entry into force for a Member of the WTO Agreement, except in cases in which the domestic legislation of a Member in force at that date already included a clause of the type provided for in that paragraph.

32.5 Each Member shall take all necessary steps, of a general or particular character, to ensure, not later than the date of entry into force of the WTO Agreement for it, the conformity of its laws, regulations and administrative procedures with the provisions of this Agreement as they may apply to the Member in question.

32.6 Each Member shall inform the Committee of any changes in its laws and regulations relevant to this Agreement and in the administration of such laws and regulations.

32.7 The Committee shall review annually the implementation and operation of this Agreement, taking into account the objectives thereof. The Committee shall inform annually the Council for Trade in Goods of developments during the period covered by such reviews.

32.8 The Annexes to this Agreement constitute an integral part thereof.

LIITE I

ESIMERKKILISTA VIENTITUKI-
TOIMISTA

(a) Valtion välitön tuki yritykselle tai tuotannonalalle sen tosiasiallisen vientitoiminnan mukaan.

(b) Valuutanpito-oikeus ja muut samanlaiset järjestelmät, jotka merkitsevät lisäetua viennille.

(c) Valtion toimesta tai tuella määrättävät sisäiset rahtimaksut vientikuljetuksille ehdoin, jotka ovat kotimaankuljetuksia edullisempia.

(d) Valtion tai sen eri elinten toimesta suoraan tai välillisesti tapahtuvan maahan tuotavien tai kotimaisten tuotteiden tai palvelujen toimittaminen vientitavaran valmistuksessa käytettäväksi ehdoilla, jotka ovat edullisempia kuin vastaavien tai sen kanssa suoranaisesti kilpailevien, kotimaan markkinoita varten valmistettavien tuotteiden tai palvelujen tuottamiseen myönnetään, jos mainitut ehdot (tavaroille) ovat edullisempia kuin kaupallisesti maailmanmarkkinoilla niiden viejille saatavilla olevat⁵⁷ ehdot.

(e) Täysimääräinen tai osittainen vapautus, palautus tai nimenomaa viennille myönnettävä maksuajan lykkäys, kun kysymys on teollisten tai kaupallisten yritysten maksamista tai maksettaviksi kuuluvista välittömistä veroista⁵⁸ tai sosiaaliturvamaksuista.⁵⁹

⁵⁷ Käsitteellä "kaupallisesti saatavilla oleva" tarkoitetaan, että valintaa kotimaisten ja maahantuotujen tuotteiden välillä ei ole rajoitettu, ja valinta riippuu vain kaupallisesta harkinnasta.

⁵⁸ Tässä sopimuksessa: käsite "välittömät verot" tarkoittaa palkasta, voitosta, korkotuloista, vuokratuloista, rojalteista ja muita tuloista perittäviä veroja samoin kuin kiinteän omaisuuden omistuksesta perittäviä veroja;

käsite "tuontimaksut" tarkoittaa tariffeja, tulleja ja muita veronluonteisia maksuja, joita ei muualla tässä alaviitteessä ole mainittu, ja joita kannetaan tuontiin perustuen;

käsite "välilliset verot" tarkoittaa myynti-, valmistus-, liikevaihto-, arvonlisä-, toimilupa-, leima-, siirto-, inventaari-, ja laitteistoveroja, rajaveroja ja kaikkia muita veroja, jotka eivät ole välittömiä veroja ja tuontimaksuja;

ANNEX I

ILLUSTRATIVE LIST OF EXPORT
SUBSIDIES

(a) The provision by governments of direct subsidies to a firm or an industry contingent upon export performance.

(b) Currency retention schemes or any similar practices which involve a bonus on exports.

(c) Internal transport and freight charges on export shipments, provided or mandated by governments, on terms more favourable than for domestic shipments.

(d) The provision by governments or their agencies either directly or indirectly through government-mandated schemes, of imported or domestic products or services for use in the production of exported goods, on terms or conditions more favourable than for provision of like or directly competitive products or services for use in the production of goods for domestic consumption, if (in the case of products) such terms or conditions are more favourable than those commercially available⁵⁷ on world markets to their exporters.

(e) The full or partial exemption remission, or deferral specifically related to exports, of direct taxes⁵⁸ or social welfare charges paid or payable by industrial or commercial enterprises.⁵⁹

⁵⁷ The term "commercially available" means that the choice between domestic and imported products is unrestricted and depends only on commercial considerations.

⁵⁸ For the purpose of this Agreement: The term "direct taxes" shall mean taxes on wages, profits, interests, rents, royalties, and all other forms of income, and taxes on the ownership of real property;

The term "import charges" shall mean tariffs, duties, and other fiscal charges not elsewhere enumerated in this note that are levied on imports;

The term "indirect taxes" shall mean sales, excise, turnover, value added, franchise, stamp, transfer, inventory and equipment taxes, border taxes and all taxes other than direct taxes and import charges;

(f) Vientiin yleensä tai tiettyyn vientitapahintaan suorasti liittyvien erityisalennusten myöntäminen yli niiden alennusten, joita myönnetään kotimaiseen kulutukseen tapahtuvalle tuotannolle välittömien verojen laskentaperustetta määrättäessä.

(g) Vapautus tai palautus, joka myönnetään vientituotteiden tuotannon ja jakelun yhteydessä välillisistä veroista⁵⁸ siltä osin kuin nämä ylittävät vastaavien kotimaiseen kulutukseen valmistettujen tuotteiden tuotannon ja jakelun yhteydessä perittävät välilliset verot.

(h) Vapautus, palautus tai maksunlykkäys, joka myönnetään vientituotteiden tuottamiseen käytettävistä tavaroista tai palveluista aikaisemmassa vaiheessa perittäville, kumulatiivisille välillisille veroille⁵⁸ yli sen vastaavan edun, mikä myönnetään vastaavien kotimaan kulu-

(f) The allowance of special deductions directly related to exports or export performance, over and above those granted in respect to production for domestic consumption, in the calculation of the base on which direct taxes are charged.

(g) The exemption or remission, in respect of the production and distribution of exported products, of indirect taxes⁵⁸ in excess of those levied in respect of the production and distribution of like products when sold for domestic consumption.

(h) The exemption, remission or deferral of prior-stage cumulative indirect taxes⁵⁸ on goods or services used in the production of exported products in excess of the exemption, remission or deferral of like prior-stage cumulative indirect taxes on goods or services used

käsite "aikaisemmassa vaiheessa kannetut" välilliset verot tarkoittaa tuotteen valmistukseen suoraan tai epäsuorasti käytetyistä tavaroista tai palveluista perittäviä välillisiä veroja;

käsite "kumulatiiviset" välilliset verot tarkoittaa useassa eri vaiheessa perittyjä veroja, joita ei voida vähentää myöhemmin perittävistä veroista silloin kun yhdessä tuotantovaiheessa verotettuja tavaroita käytetään seuraavassa tuotantovaiheessa. sillä veroilla tarkoitetaan monivaiheisia veroja, jotka kannetaan ilman tiettyä myöhemmin hyödyttävää mekanismia, mikäli tietyssä vaiheessa veron kohteena olevia tavaroita tai palveluksia käytetään tuotannon mylhemmässä vaiheessa;

käsite verojen "palauttaminen" käsittää sekä verojen palauttamisen että alentamisen;

käsite "anteeksianto tai palauttaminen" käsittää myös tuontimaksujen täyden tai osittaisen anteeksiannon tai lykkäyksen.

⁵⁹ Jäsenet myöntävät, että lykkäys ei välttämättä tarkoita vientitukea, milloin esimerkiksi kerätään asianmukaiset korkomaksut. Jäsenet vahvistavat periaatteen, jonka mukaan maasta vievän myyjän ja ulkomaisen ostajan välisessä kaupankäynnissä ja niiden tai yhteisessä valvonnassa noudatettavien tavaroiden hintojen tulisi verotuksessa noudattaa hintoja, joita käytetään sellaisten itsenäisten yritysten välisessä kaupassa, jotka eivät ole toisiinsa kytköksissä. Jäsen voi kiinnittää toisen jäsenen huomion hallinnolliseen tai muuhun käytäntöön, joka on vastoin tätä periaatetta, ja jonka tuloksena on merkittäviä vientikauppoihin liittyviä välittömien verojen säästöjä. Näissä olosuhteissa jäsenen tulee normaalisti yrittää ratkaista erimielisyytensä käyttäen olemassa olevia kahdenvälisiä verosopimuksia tai muita erityisiä kansainvälisiä mekanismeja, jollei GATT 1994-sopimuksesta jäsenille johtuvista oikeuksista tai velvollisuuksista muuta johdu, mukaan lukien edellisessä lauseessa perustettu neuvottelu oikeus.

(e) kohdassa ei ole tarkoitettu rajoittava jäseniä ryhtymästä toimenpiteisiin ulkomaisesta lähteestä olevan, jäsenen tai toisen jäsenen yritykselle kuuluvan tulon kaksinkertaisen verotuksen estämiseen.

"Prior-stage" indirect taxes are those levied on goods or services used directly or indirectly in making the product;

"Cumulative" indirect taxes are multi-staged taxes levied where there is no mechanism for subsequent crediting of the tax if the goods or services subject to tax at one stage of production are used in a succeeding stage of production;

"Remission" of taxes includes the refund or rebate of taxes;

"Remission or drawback" includes the full or partial exemption or deferral of import charges.

⁵⁹ The Members recognize that deferral need not amount to an export subsidy where, for example, appropriate interest charges are collected. The Members reaffirm the principle that prices for goods in transactions between exporting enterprises and foreign buyers under their or under the same control should for tax purposes be the prices which would be charged between independent enterprises acting at arm's length. Any Member may draw the attention of another Member to administrative or other practices which may contravene this principle and which result in a significant saving of direct taxes in export transactions. In such circumstances the Members shall normally attempt to resolve their differences using the facilities of existing bilateral tax treaties or other specific international mechanisms, without prejudice to the rights and obligations of Members under GATT 1994, including the right of consultation created in the preceding sentence.

Paragraph (e) is not intended to limit a Member from taking measures to avoid the double taxation of foreign-source income earned by its enterprises or the enterprises of another Member.

tukseen myytävien tuotteiden tuottamiseen käytettävistä tavaroista tai palveluista, kuitenkin sillä edellytyksellä, että kyseinen verovapaus, veronpalautus tai veronmaksulykkäys voidaan myöntää vientitavaroiden aikaisemmassa vaiheessa kannetuille, kumulatiivisille välillisille veroille myös siinä tapauksessa, että vastaavaa etua ei myönnetä vastaaville kotimaan kulutukseen myytävälle tuotteille, mikäli aikaisemmassa vaiheessa kannetut, kumulatiiviset välilliset verot peritään vientituotteeseen tosiasiallisesti sisältyvästä tavarasta (josta on tehty normaali vähennys raaka-ainehukasta).⁶⁰ Tätä määräystä tulee tulkita tuotantoprosessissa käytettävien tuotantopanosten kulutusta koskevien liitteen II ohjeiden mukaisesti.

(i) Tuonnin yhteydessä perittävien verojen ja maksujen⁵⁸ täysimääräinen tai osittainen palauttaminen siltä osin kuin ne ylittävät vientituotteeseen tosiasiallisesti sisältyvästä tavarasta (josta on tehty normaali vähennys raaka-ainehukasta) perittävät vastaavat verot ja maksut, kuitenkin niin, että yritys voi tästä ehdosta osalliseksi päästäkseen erityistapauksissa käyttää tuontitavaran kanssa täysin samanarvoista ja sitä laadultaan ja ominaisuuksiltaan vastaavaa kotimarkkinatavaraa, jos tuonti- ja vientitapahtumat sijoittuvat molemmat suhteellisen lyhyelle, yleensä korkeintaan kahden vuoden ajanjaksolle. Tätä määräystä tulee tulkita tuotantoprosessissa käytettävien tuotantopanosten kulutusta koskevien, II liitteessä olevien ohjeiden ja tullinpalautusjärjestelmien toteamisesta vientituiksi substituutiotapauksissa koskevan, III liitteessä olevan ohjeen mukaisesti.

(j) Hallitusten (tai niiden valvomien erityiselinten) ylläpitämät vientiluottotakuu- tai vakuutusjärjestelyt, vakuutus- tai takuuohjelmat vientituotteiden kustannusten kohoamisen varalta tai järjestelyt vaihtokurssiriskien varalta tuensajalle edullisin ehdoin, jotka ovat selvästi riittämättömiä kattamaan järjestelyistä ajantittaan koituvat toimintakulut ja tappiot.

(k) Hallitusten (tai niiden valvomiensa ja/tai niiden valtuuttamina toimivien erityiselinten) myöntämät vientiluotot, joiden korko alittaa sen koron, joka myöntäjien on tosiasiallisesti

in the production of like products when sold for domestic consumption; provided, however, that prior-stage cumulative indirect taxes may be exempted, remitted or deferred on exported products even when not exempted, remitted or deferred on like products when sold for domestic consumption, if the prior-stage cumulative indirect taxes are levied on inputs that are consumed in the production of the exported product (making normal allowance for waste).⁶⁰ This item shall be interpreted in accordance with the guidelines on consumption of inputs in the production process contained in Annex II.

(i) The remission or drawback of import charges⁵⁸ in excess of those levied on imported inputs that are consumed in the production of the exported product (making normal allowance for waste); provided, however, that in particular cases a firm may use a quantity of home market inputs equal to, and having the same quality and characteristics as, the imported inputs as a substitute for them in order to benefit from this provision if the import and the corresponding export operations both occur within a reasonable time period, not to exceed two years. This item shall be interpreted in accordance with the guidelines on consumption of inputs in the production process contained in Annex II and the guidelines in the determination of substitution drawback systems as export subsidies contained in Annex III.

(j) The provision by governments (or special institutions controlled by governments) of export credit guarantee or insurance programmes, of insurance or guarantee programmes against increases in the cost of exported products or of exchange risk programmes, at premium rates which are inadequate to cover the long-term operating costs and losses of the programmes.

(k) The grant by governments (or special institutions controlled by and/or acting under the authority of governments) of export credits at rates below those which they actually have

⁶⁰ Kohtaa (h) ei sovelleta arvonlisäverojärjestelmiin eikä rajaverojärjestelyihin niiden sijasta; arvonlisäveroista vapauttamiseen liittyvä ongelma käsitellään kokonaisuudessaan (g) kohdassa.

⁶⁰ Paragraph (h) does not apply to value-added tax systems and border-tax adjustment in lieu thereof; the problem of the excessive remission of value-added taxes is exclusively covered by paragraph (g).

maksettava näin käytetyistä varoista (tai jonka ne joutuisivat kansainvälisiltä pääomamarkkinoilta lainatessaan maksamaan saadakseen varoja käyttöönsä yhtä pitkäksi laina-ajaksi samana valuuttana, jona vientiluotto on myönnetty), tai viejille tai rahalaitoksille luotonotoista aiheutuvien kustannusten maksaminen kokonaan tai osittain valtion varoista, sikäli kun luotot käytetään olennaisen edun varmistamiseen vientiluottoehdoissa.

Mikäli jäsen kuitenkin on virallisia vientiluottoja koskevan kansainvälisen sitoumuksen osapuoli, johon 1 päivänä tammikuuta 1979 kuului vähintään kaksitoista tämän sopimuksen alkuperäistä jäsenmaata (tai seuraajasitoumuksen jonka nuo alkuperäiset jäsenet ovat hyväksyneet), tai jos jokin jäsenmaa käytännössä soveltaa kyseisen sitoumuksen korkoprosentteja koskevia määräyksiä, mainittujen määräysten mukaista vientiluottomenettelyä ei pidetä tässä sopimuksessa kiellettyinä vientitukena.

(1) Mikä tahansa muu maksu julkisessa tilinpidossa, joka on GATT 1994 -sopimuksen XVI artiklan tarkoittama vientituki.

to pay for the funds so employed (or would have to pay if they borrowed on international capital markets in order to obtain funds of the same maturity and other credit terms and denominated in the same currency as the export credit), or the payment by them of all or part of the costs incurred by exporters or financial institutions in obtaining credits, in so far as they are used to secure a material advantage in the field of export credit terms.

Provided, however, that if a Member is a party to an international undertaking on official export credits to which at least twelve original Members to this Agreement are parties as of 1 January 1979 (or a successor undertaking which has been adopted by those original Members), or if in practice a Member applies the interest rates provisions of the relevant undertaking, an export credit practice which is in conformity with those provisions shall not be considered an export subsidy prohibited by this Agreement.

(1) Any other charge on the public account constituting an export subsidy in the sense of Article XVI of GATT 1994.

LIITE II

TUOTANTOPROSESSISSA⁶¹
KÄYTETTÄVIÄ TUOTANTOPANOKSIA
KOSKEVAT OHJEET

I

1. Välillisten verojen alentamista koskevat järjestelyt voivat sallia vientituotteiden valmistuksessa (josta on tehty normaali vähennys raaka-ainehukasta) käytettävistä tuotantopanoksista aikaisemmassa vaiheessa kannettujen kumulatiivisten välillisten verojen vapautuksen, palautuksen tai niitä koskevan maksujen lykkäyksen. Vastaavasti alennusohjelmissa voidaan sallia vientituotteiden valmistuksessa (josta on tehty normaali vähennys raaka-ainehukasta) käytettävistä tuotantopanoksista kannettujen tuontimaksujen palautus.

2. Tämän sopimuksen I liitteessä tarkoitettu esimerkkilista vientitukitoimista viittaa h ja i kohdissa käytettyyn käsitteeseen ”vientituotteen valmistuksessa käytetyt tavarat”. Kohdan h nojalla välillisten verojen alentamista koskevat järjestelyt voivat muodostua vientitueksi siinä määrin, kuin ne merkitsevät liiallista vapautusta aikaisemmassa vaiheessa kannetuista kumulatiivisista välillisistä veroista, niiden palauttamista tai niitä koskevaa maksujen lykkäystä sellaisten verojen osalta, jotka tosiasiasa kannetaan vientituotteiden valmistuksessa käytettyjen tavaroiden osalta. Kohdan i nojalla palautusohjelmat voivat muodostua vientitueksi siinä määrin, kuin ne merkitsevät liiallista vapautusta sellaisten tavaroiden osalta kannettavista tuontiveroista ja -maksuista, joita käytetään vientituotteiden valmistuksessa. Molemmissa kohdissa säädetään, että normaali raaka-ainehukasta tehty vähennys tulee tehdä vientituotteiden valmistuksessa käytettäviä tavaroita koskevien selvitysten perusteella. Edellä i kohdassa säädetään myös korvautumisesta, milloin se katsotaan tarkoituksenmukaiseksi.

⁶¹ Tuotantoprosessissa käytettyjä tavaroita ovat fyysisesti tuotantoprosessissa käytetyt tuotteet kuten energia, polttoaine ja öljy samoin kuin katalyyttejä, joita käytetään vientituotteen aikaansaamiseksi.

ANNEX II

GUIDELINES ON CONSUMPTION
OF INPUTS IN THE PRODUCTION
PROCESS⁶¹

I

1. Indirect tax rebate schemes can allow for exemption, remission or deferral of prior-stage cumulative indirect taxes levied on inputs that are consumed in the production of the exported product (making normal allowance for waste). Similarly, drawback schemes can allow for the remission or drawback of import charges levied on inputs that are consumed in the production of the exported product (making normal allowance for waste).

2. The Illustrative List of Export Subsidies in Annex I of this Agreement makes reference to the term ”inputs that are consumed in the production of the exported product” in paragraphs (h) and (i). Pursuant to paragraph (h), indirect tax rebate schemes can constitute an export subsidy to the extent that they result in exemption, remission or deferral of prior-stage cumulative indirect taxes in excess of the amount of such taxes actually levied on inputs that are consumed in the production of the exported product. Pursuant to paragraph (i), drawback schemes can constitute an export subsidy to the extent that they result in a remission or drawback of import charges in excess of those actually levied on inputs that are consumed in the production of the exported product. Both paragraphs stipulate that normal allowance for waste must be made in findings regarding consumption of inputs in the production of the exported product. Paragraph (i) also provides for substitution, where appropriate.

⁶¹ Inputs consumed in the production process are inputs physically incorporated, energy, fuels and oil used in the production process and catalysts which are consumed in the course of their use to obtain the exported product.

II

Tutkittaessa osana tämän sopimuksen nojalla suoritettavaa tasoitustullitutkimusta käytetäänkö tavarat vientituotteiden valmistuksessa, tutkivien viranomaisten tulisi edetä ottaen huomioon seuraavaa:

1. Mikäli väitetään, että välillisten verojen alentamista koskeva järjestely tai palautusohjelma merkitsee tukea sillä perusteella, että vientituotteen valmistuksessa käytettyjen tavaroiden osalta välillisiä verojen tai tuontimaksuja on palautettu liikaa, tutkimusta suorittavien viranomaisten tulisi ensiksi esittää arvio siitä, onko vientimaan hallituksella käytössään tarkitusjärjestelmä tai -menetelmä sen vahvistamiseksi, mitkä tavarat ja missä määrin käytetään vientituotteen valmistuksessa, ja käyttääkö se sitä. Milloin sellaisen järjestelmän tai menetelmän katsotaan olevan käytössä, tutkimusta suorittavien viranomaisten tulisi sen jälkeen tutkia tarkistusmenetelmät sen arvioimiseksi, ovatko ne tarkoituksenmukaisia, tarkoituserien kannalta tehokkaita, ja perustuvatko ne vientimaassa yleisesti hyväksytyihin kaupallisiin käytäntöihin. Tutkimusta suorittavat viranomaiset voivat katsoa tarpeelliseksi suorittaa, tämän sopimuksen 12 artiklan 6 kohdan mukaisesti, tiettyjä käytännön kokeita tietojen oikeellisuuden varmistamiseksi tai vakuuttuakseen siitä, että tarkistusmenettelyjä käytetään tehokkaasti.

2. Mikäli käytössä ei ole tarkitusjärjestelmää tai -menettelyjä, milloin se ei ole tarkoituksenmukainen, tai milloin sellainen tarkistusmenettely on luotu ja se katsotaan tarkoituksenmukaiseksi, mutta sitä ei katsota tosiasiasa sovellettavan tai sitä ei katsota sovellettavan tehokkaasti, vientimaan tarvitsisi suorittaa todellisuudessa käytettyihin tavaroihin perustuvia lisätutkimuksia sen arvioimiseksi, onko palautuksia suoritettu liikaa. Mikäli tutkivat viranomaiset arvioivat ne tarpeellisiksi, lisätutkimukset suoritettaisiin 1 kohdan mukaisesti.

3. Tutkimusta suorittavien viranomaisten tulisi pitää valmistuksessa käytettäviä tavaroita siihen fyysisesti kuuluvina, mikäli sellaisia valmistuksessa käytettäviä tavaroita käytetään tuotantoprosessissa, ja ne ovat fyysisenä osana vientituotetta. Jäsenet ottavat huomioon, ettei valmistuksessa käytettävän tavaran tarvitse olla lopputuotteessa samassa muodossa, kuin missä se tuli tuotantoprosessiin.

II

In examining whether inputs are consumed in the production of the exported product, as part of a countervailing duty investigation pursuant to this Agreement, investigating authorities should proceed on the following basis:

1. Where it is alleged that an indirect tax rebate scheme, or a drawback scheme, conveys a subsidy by reason of over-rebate or excess drawback of indirect taxes or import charges on inputs consumed in the production of the exported product, the investigating authorities should first determine whether the government of the exporting Member has in place and applies a system or procedure to confirm which inputs are consumed in the production of the exported product and in what amounts. Where such a system or procedure is determined to be applied, the investigating authorities should then examine the system or procedure to see whether it is reasonable, effective for the purpose intended, and based on generally accepted commercial practices in the country of export. The investigating authorities may deem it necessary to carry out, in accordance with paragraph 6 of Article 12, certain practical tests in order to verify information or to satisfy themselves that the system or procedure is being effectively applied.

2. Where there is no such system or procedure, where it is not reasonable, or where it is instituted and considered reasonable but is found not to be applied or not to be applied effectively, a further examination by the exporting Member based on the actual inputs involved would need to be carried out in the context of determining whether an excess payment occurred. If the investigating authorities deemed it necessary, a further examination would be carried out in accordance with paragraph 1.

3. Investigating authorities should treat inputs as physically incorporated if such inputs are used in the production process and are physically present in the product exported. The Members note that an input need not be present in the final product in the same form in which it entered the production process.

4. Arvioitaessa tietyn vientituotteen valmistuksessa käytetyn tavaran määrä, ”raaka-ainehukasta tehty normaali vähennys” tulisi ottaa huomioon, ja sellaista hukkaa tulisi pitää vientituotteen valmistuksessa aiheutuneena. Käsite ”hukka” viittaa siihen osuuteen tietystä valmistuksessa käytetystä tavarasta, jolla ei ole itsestä tehtävää valmistusprosessissa, joka aiheutuu vientituotteen valmistuksessa (sellaisista syistä kuten tehottomuuksista johtuen), ja jota valmistaja ei korvaa, käytä eikä myy.

5. Tutkimusta suorittavien viranomaisten arvioissa siitä, onko vaadittu vähennys raaka-ainehukasta ”normaali”, tulisi tuotantoprosessin luonne, vientimaan teollisuuden keskimääräinen kokemus ja muut tekniset näkökohdat ottaa huomioon siinä määrin, kuin se katsotaan perustelluksi. Tutkimusta suorittavien viranomaisten tulisi pitää mielessä, että tärkeä kysymys on, ovatko vientiä harjoittavan jäsenen viranomaiset laskeneet oikealla tavalla aiheutuneen hukan määrän, milloin tietty määrä on tarkoitus sisällyttää veron tai tullin alennukseen tai palautukseen.

4. In determining the amount of a particular input that is consumed in the production of the exported product, a ”normal allowance for waste” should be taken into account, and such waste should be treated as consumed in the production of the exported product. The term ”waste” refers to that portion of a given input which does not serve an independent function in the production process, is not consumed in the production of the exported product (for reasons such as inefficiencies) and is not recovered, used or sold by the same manufacturer.

5. The investigating authority’s determination of whether the claimed allowance for waste is ”normal” should take into account the production process, the average experience of the industry in the country of export, and other technical factors, as appropriate. The investigating authority should bear in mind that an important question is whether the authorities in the exporting Member have reasonably calculated the amount of waste, when such an amount is intended to be included in the tax or duty rebate or remission.

LIITE III

OHJESÄÄNNÖT TULLINPALAUTUS-
JÄRJESTELMIEN TOTEAMISESTA
VIENTITUIKSI SUBSTITUUTIO-
TAPAUKSISSA

I

Tullinpalautusjärjestelmissä voidaan varautua maksamaan takaisin tai peruuttamaan tuontiveroja ja -maksuja sellaisten tavaroiden osalta, joita käytetään muun tuotteen valmistukseen, ja kyseinen muu tuote maasta vietäessä sisältää kotimaisia tavaroita, jotka vastaavat laadultaan ja ominaisuuksiltaan maahan tuotuja tavaroita. Tämän sopimuksen I liitteessä olevan vientitukia koskevan esimerkkiluettelon i kohdan mukaan tällaisten tullinpalautusjärjestelmien voidaan katsoa sisältävän vientitukea siltä osin kuin tullinpalautusvaatimuksen kohteena olevista tarvikkeista alunperin perityistä tuontiveroista ja -maksuista maksetaan liian suuria palautuksia.

II

Tutkittaessa korvaavaa tullinpalautusjärjestelmää tämän sopimuksen nojalla suoritettavan tasoitustullitutkimuksen osana, tutkimusta suorittavien viranomaisten tulisi lähteä seuraavista seikoista:

1. Esimerkkilistan i kohdassa määrätään, että kotimarkkinoilla valmistettuja tavaroita voidaan käyttää maahan tuotavien tuotteen valmistukseen käytettävien tavaroiden sijasta vientiin tarkoitetun tuotteen valmistuksessa edellyttäen, että näitä tavaroita käytetään samassa määrin, ja että ne ovat laadultaan ja ominaisuuksiltaan verrattavissa maahan tuotuihin tavaroihin. Tarkistusjärjestelmän tai -menettelyn olemassaolo on tärkeää, koska se tekee vientiä harjoittavan jäsenen hallitukselle mahdolliseksi varmistaa ja osoittaa, että valmistukseen käytettävien tavaroiden määrä, joiden osalta tullinpalautusvaatimus esitetään, ei missään muodossa ylitä vastaavien vientiin menevien tuotteiden määrää, eikä tuontivero-

ANNEX III

GUIDELINES IN THE DETERMINATION
OF SUBSTITUTION DRAWBACK
SYSTEMS AS EXPORT SUBSIDIES

I

Drawback systems can allow for the refund or drawback of import charges on inputs which are consumed in the production process of another product and where the export of this latter product contains domestic inputs having the same quality and characteristics as those substituted for the imported inputs. Pursuant to paragraph (i) of the Illustrative List of Export Subsidies in Annex I, substitution drawback systems can constitute an export subsidy to the extent that they result in an excess drawback of the import charges levied initially on the imported inputs for which drawback is being claimed.

II

In examining any substitution drawback system as part of a countervailing duty investigation pursuant to this Agreement, investigating authorities should proceed on the following basis:

1. Paragraph (i) of the Illustrative List stipulates that home market inputs may be substituted for imported inputs in the production of a product for export provided such inputs are equal in quantity to, and have the same quality and characteristics as, the imported inputs being substituted. The existence of a verification system or procedure is important because it enables the government of the exporting Member to ensure and demonstrate that the quantity of inputs for which drawback is claimed does not exceed the quantity of similar products exported, in whatever form, and that there is not drawback of import charges in excess of those originally levied on the imported inputs in question.

jen tai -maksujen palautuksia siten makseta suuremmassa määrin takaisin kyseisille maahan tuoduille tavaroille, kuin alunperin kannettiin veroa.

2. Mikäli epäillään, että korvavaan tullinpalautusjärjestelmän kautta annetaan tukea, tutkimusta suorittavien viranomaisten tulisi ensiksi päätyä arvioon, onko vientiä harjoittavan jäsenen hallituksella käytössään tarkitusjärjestelmä tai -menetelmä, ja käyttäkö se sitä. Milloin sellaisen järjestelmän tai menetelmän katsotaan olevan käytössä, tutkimusta suorittavien viranomaisten tulisi sen jälkeen tutkia tarkitusmenetelmät sen arvioimiseksi, ovatko ne tarkoituksenmukaisia, tarkoitusprien kannalta tehokkaita ja perustuvatko ne vientimaassa yleisesti hyväksytyihin kaupallisiin käytäntöihin. Siinä määrin kuin menettelyjen katsotaan täyttävän nämä vaatimukset, ja niitä sovelletaan tehokkaasti, tuen ei lähtökohtaisesti oleteta olevan olemassa. Tutkimusta suorittavat viranomaiset voivat katsoa tarpeelliseksi suorittaa, tämän sopimuksen 12 artiklan 6 kohdan mukaisesti, tiettyjä käytännön kokeita tietojen oikeellisuuden varmistamiseksi tai vakuuttukseen siitä, että tarkitusmenettelyjä sovelletaan tehokkaasti.

3. Milloin käytössä ei ole tarkitusmenettelyjä, milloin ne eivät ole tarkoituksenmukaisia, tai milloin sellaiset tarkitusmenettelyt on luotu ja ne katsotaan tarkoituksenmukaisiksi, mutta niitä ei katsota tosiasiallisesti sovellettavan tai niitä ei katsota sovellettavan tehokkaasti, tuki saattaa olla kyseessä. Näissä tapauksissa vientiä harjoittavan jäsenen tarvitsisi suorittaa todellisuudessa tapahtuneisiin maksusuorituksiin perustuvia lisätutkimuksia sen arvioimiseksi, onko palautuksia suoritettu liikaa. Mikäli tutkimusta suorittavat viranomaiset arvioivat ne tarpeelliseksi, lisätutkimukset suoritetaan 2 kohdan mukaisesti.

4. Korvaavan tullinpalautusjärjestelmän olemassaoloa koskevan määräyksen, jonka nojalla viejät voivat valita tietyt tuontitoimitukset, joiden osalta tullinpalautusta vaaditaan, ei itsessään tulisi katsoa merkitsevän, että tukea myönnetään.

5. Tuontimaksujen liiallisen palauttamisen i kohdan tarkoittamassa merkityksessä tulisi katsoa olevan kyseessä, milloin hallitukset ovat maksaneet korkoa tullinpalautusjärjestelmän perusteella takaisin maksetuille rahoille, siinä määrin kuin korkoja tosiasiallisesti maksettiin tai piti maksaa.

2. Where it is alleged that a substitution drawback system conveys a subsidy, the investigating authorities should first proceed to determine whether the government of the exporting Member has in place and applies a verification system or procedure. Where such a system or procedure is determined to be applied, the investigating authorities should then examine the verification procedures to see whether they are reasonable, effective for the purpose intended, and based on generally accepted commercial practices in the country of export. To the extent that the procedures are determined to meet this test and are effectively applied, no subsidy should be presumed to exist. It may be deemed necessary by the investigating authorities to carry out, in accordance with paragraph 6 of Article 12, certain practical tests in order to verify information or to satisfy themselves that the verification procedures are being effectively applied.

3. Where there are no verification procedures, where they are not reasonable, or where such procedures are instituted and considered reasonable but are found not to be actually applied or not applied effectively, there may be a subsidy. In such cases a further examination by the exporting Member based on the actual transactions involved would need to be carried out to determine whether an excess payment occurred. If the investigating authorities deemed it necessary, a further examination would be carried out in accordance with paragraph 2.

4. The existence of a substitution drawback provision under which exporters are allowed to select particular import shipments on which drawback is claimed should not of itself be considered to convey a subsidy.

5. An excess drawback of import charges in the sense of paragraph (i) would be deemed to exist where governments paid interest on any monies refunded under their drawback schemes, to the extent of the interest actually paid or payable.

LIITE IV

KOKONAISARVOSTA LASKETTAVAN
TUEN SUURUUDEN MÄÄRITTELY
(6 ARTIKLAN 1 KOHDAN
(A) ALAKOHTA)⁶²

1. Edellä 6 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti tehtävä tuen suuruuden laskeminen tulee tehdä laskemalla tukea antavalle hallitukselle aiheutuvat kustannukset.

2. Paitsi jos 3—5 kohdassa toisin määrätään, arvioitaessa, ylittääkö kokonaistuen osuus 5%:ia tuotteen arvosta, tuotteen arvo tulee laskea vastaanottajayrityksen myynnin kokonaisarvosta siltä edeltävältä kahdentoista kuukauden ajanjaksolta, jolta myyntiä koskevat tiedot ovat saatavissa, ja joka edeltää ajanjaksoa, jona tukea on myönnetty.⁶⁴

3. Mikäli tuki kytketään tietyn tuotteen tuotantoon tai myyntiin, tuotteen arvo tulee laskea tuolle tuotteen osalle tulevasta vastaanottajayrityksen myynnin kokonaisarvosta siltä edeltävältä kahdentoista kuukauden ajanjaksolta, jolta myyntiä koskevat tiedot ovat saatavissa, ja joka edeltää ajanjaksoa, jona tukea on myönnetty.

4. Mikäli vastaanottajayritys on käynnistymisvaiheessa, vakavan vahingon katsotaan aiheutuvan, mikäli kokonaistuen osuus ylittää 15%:ia yritykseen sijoitetusta pääomasta. Tämän kohdan tarkoitusta varten käynnistymisvaihe kestää enintään ensimmäisen tuotantovuoden.⁶⁵

⁶² Jäsenten välinen yhteisymmärrys tulisi tarvittaessa löytää niiden kysymysten osalta, joita ei ole eritelty tässä liitteessä, tai jotka edellyttävät lisäselvitystä 6 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti.

⁶³ Vastaanottajayritys on yritys tukea myöntävän jäsenen alueella.

⁶⁴ Verotukien ollessa kyseessä tuotteen arvo tulee laskea vastaanottajayrityksen myynnin kokonaisarvosta sinä verovuonna, jona verotuki saatiin.

⁶⁵ Käynnistymisvaihetilanteilla tarkoitetaan tilanteita, joissa on tehty rahoituksellisia sitoumuksia sellaiseen tuotteen kehittämiseen tai tuotannollisten tilojen rakentamiseen, joihin on saatu tukea, vaikkakaan tuotanto ei ole käynnistynyt.

ANNEX IV

CALCULATION OF THE TOTAL
AD VALOREM SUBSIDIZATION
(PARAGRAPH 1(A) OF ARTICLE 6)⁶²

1. Any calculation of the amount of a subsidy for the purpose of paragraph 1(a) of Article 6 shall be done in terms of the cost to the granting government.

2. Except as provided in paragraphs 3 through 5, in determining whether the overall rate of subsidization exceeds 5 per cent of the value of the product, the value of the product shall be calculated as the total value of the recipient firm's⁶³ sales in the most recent 12-month period, for which sales data is available, preceding the period in which the subsidy is granted.⁶⁴

3. Where the subsidy is tied to the production or sale of a given product, the value of the product shall be calculated as the total value of the recipient firm's sales of that product in the most recent 12-month period, for which sales data is available, preceding the period in which the subsidy is granted.

4. Where the recipient firm is in a start-up situation, serious prejudice shall be deemed to exist if the overall rate of subsidization exceeds 15 per cent of the total funds invested. For purposes of this paragraph, a start-up period will not extend beyond the first year of production.⁶⁵

⁶² An understanding among Members should be developed, as necessary, on matters which are not specified in this Annex or which need further clarification for the purposes of paragraph 1(a) of Article 6.

⁶³ The recipient firm is a firm in the territory of the subsidizing Member.

⁶⁴ In the case of tax-related subsidies the value of the product shall be calculated as the total value of the recipient firm's sales in the fiscal year in which the tax-related measure was earned.

⁶⁵ Start-up situations include instances where financial commitments for product development or construction of facilities to manufacture products benefiting from the subsidy have been made, even though production has not begun.

5. Mikäli vastaanottajayritys sijaitsee maassa, joka kärsii voimakkaasta inflaatiosta, tuotteen arvo tulee laskea vastaanottajayrityksen kokonaisymyynnistä (tai tuotteen osalle tulevas-ta kokonaisymyynnistä, milloin tuki on kytketty) edeltävänä vuonna sitä kuukautta edeltävän kahdentoista kuukauden aikana toteutuneen inflaatiokehityksen vaikutus poistettuna, jona tuki myönnettiin.

6. Laskettaessa kokonaistuen taso tiettyinä vuosina, eri ohjelmien nojalla ja eri viranomais-ten toimesta jäsenen alueella annetut tuet tulee laskea yhteen.

7. Ennen WTO-sopimuksen voimaantuloa myönnetty tuet, joista saatava hyöty kohdistuu tulevaan tuotantoon, tulee ottaa huomioon kokonaistuen tasoa laskettaessa.

8. Tukia, joita ei voida riitauttaa tämän sopimuksen asianomaisten määräysten nojalla, ei tule ottaa huomioon laskettaessa tuen suuruutta edellä 6 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti.

5. Where the recipient firm is located in an inflationary economy country, the value of the product shall be calculated as the recipient firm's total sales (or sales of the relevant product, if the subsidy is tied) in the preceding calendar year indexed by the rate of inflation experienced in the 12 months preceding the month in which the subsidy is to be given.

6. In determining the overall rate of subsidization in a given year, subsidies given under different programmes and by different authorities in the territory of a Member shall be aggregated.

7. Subsidies granted prior to the date of entry into force of the WTO Agreement, the benefits of which are allocated to future production, shall be included in the overall rate of subsidization.

8. Subsidies which are non-actionable under relevant provisions of this Agreement shall not be included in the calculation of the amount of a subsidy for the purpose of paragraph 1(a) of Article 6.

LIITE V

VAKAVAA VAHINKOA
KOSKEVAN TODISTUSAINEISTON
TÄYDENTÄMISTÄ KOSKEVAT
MENETTELYT

1. Jokaisen jäsenen tulee työskennellä yhteistyössä paneelin tai sen alaisten toimielimien kanssa edellä 7 artiklan 4—6 kohdan mukaisessa menettelyssä tutkimaan todistusaineiston täydentämiseksi. Riidan osapuolten ja jokaisen asianosaisen kolmannen jäsenmaan tulee ilmoittaa DSB:lle niin pian kuin 7 artiklan 4 kohtaan on vedottu sen vastuullisen toimielimen nimi, joka hallinnoi tätä määräystä sen omalla alueella, ja menettelymuodot, joita käytetään tietoja koskevien vaatimusten tyydyttämiseksi.

2. Tapauksissa, joissa jutut siirretään DSB:lle 7 artiklan 4 kohdassa tarkoitettulla tavalla, DSB:n tulee pyynnöstä käynnistää menettely sellaisten tietojen saamiseksi tukea myöntävän jäsenen hallitukselta, jotka ovat välttämättömiä tukien olemassaolon ja määrän, tukea saavien yritysten kokonaismyynnin arvon määrittämiseksi samoin kuin niiden tietojen saamiseksi, jotka ovat välttämättömiä tukea saavan tuotteen aiheuttamien haitallisten vaikutusten arvioimiseksi.⁶⁶ Menettely voi käsittää, milloin se katsotaan tarkoituksenmukaiseksi, tukea myöntävälle jäsenelle ja valituksen tehneen jäsenelle esitettävien kysymysten esittelyn tietojen saamiseksi samoin kuin riidan osapuolten saatavilla olevien tietojen selventämiseksi ja yksityiskohtien saamiseksi edellä VII osassa tarkoitettua ilmoitusmenettelyä käyttämällä.⁶⁷

3. Siinä tapauksessa, että kolmannen maan markkinoilla esiintyy vaikutuksia, riidan osapuoli voi kerätä tietoja, mukaanlukien kolman-

⁶⁶ Niissä tapauksissa, joissa vakava vahinko tulee osoitettua.

⁶⁷ Komitean suorittamassa tietojenkeruumenettelyssä tulee ottaa huomioon tarve suojella tietoja, jotka ovat luonteeltaan luottamuksellisia tai jotka menettelyssä osapuolena oleva jäsenmaa toimittaa pitäen niitä luottamuksellisena.

ANNEX V

PROCEDURES FOR DEVELOPING
INFORMATION CONCERNING
SERIOUS PREJUDICE

1. Every Member shall cooperate in the development of evidence to be examined by a panel in procedures under paragraphs 4 through 6 of Article 7. The parties to the dispute and any third-country Member concerned shall notify to the DSB, as soon as the provisions of paragraph 4 of Article 7 have been invoked, the organization responsible for administration of this provision within its territory and the procedures to be used to comply with requests for information.

2. In cases where matters are referred to the DSB under paragraph 4 of Article 7, the DSB shall, upon request, initiate the procedure to obtain such information from the government of the subsidizing Member as necessary to establish the existence and amount of subsidization, the value of total sales of the subsidized firms, as well as information necessary to analyze the adverse effects caused by the subsidized product.⁶⁶ This process may include, where appropriate, presentation of questions to the government of the subsidizing Member and of the complaining Member to collect information, as well as to clarify and obtain elaboration of information available to the parties to a dispute through the notification procedures set forth in Part VII.⁶⁷

3. In the case of effects in third-country markets, a party to a dispute may collect information, including through the use of

⁶⁶ In cases where the existence of serious prejudice has to be demonstrated.

⁶⁷ The information-gathering process by the DSB shall take into account the need to protect information which is by nature confidential or which is provided on a confidential basis by any Member involved in this process.

nen maan hallitukselle esitettävät kysymykset, jotka ovat välttämättömiä haitallisten vaikutusten arvioimiseksi ja joita ei muutoin ole kohtuullisella tavalla saatavissa valituksen tehneeltä eikä tukea myöntävältä jäseneltä. Vaatimus tulisi esittää tavalla, että se ei aiheuta kolmantena osapuolena olevalle jäsenelle kohtuutonta rasitusta. Erityisesti sellaisen jäsenen ei edellytetä tekevän markkina- tai hinta-analyysia tuossa tarkoituksessa. Tietojen, joita tulee antaa, tulee olla sellaisia, jotka ovat jo saatavilla, tai jotka jäsenmaa voi hankkia valmiina (esimerkiksi uusimmat tilastot, jotka asianomaiset tilastoviranomaiset ovat jo keränneet, mutta joita ei vielä ole julkaistu, kyseessä olevan tuotteen tuontimääriä ja tullausarvoja koskevat tullitilastot, jne.). Jos riidan osapuolena oleva jäsen suorittaa kuitenkin yksityiskohtaisen markkina-analyysin omalla kustannuksellaan, kolmantena osapuolena olevan jäsenen viranomaisten tulee helpottaa sellaiseen ryhtyneen henkilön tai yrityksen tehtävää, ja sellaiselle henkilölle tai yritykselle tulee antaa kaikki sellaiset tiedot, joita hallitus ei normaalisti katso luottamuksellisiksi.

4. DSB:n tulee määrätä edustaja, jonka tehtävänä on helpottaa tietojenkeruumenettelyä. Edustajan yksinomaisena tehtävänä tulee olla niiden tietojen täydentäminen määräajassa, jotka katsotaan välttämättömiksi helpottamaan riidan nopeaa monenvälistä tarkastusta myöhemmässä vaiheessa. Edustaja voi erityisesti esittää keinoja hankkia tehokkaimmalla tavalla tarpeelliset tiedot samoin kuin rohkaisemaan osapuolten välistä yhteistyötä.

5. Edellä 2—4 kohdassa määritelty tietojenkeruumenettely tulee saattaa päätökseen 60 päivän kuluessa siitä päivästä, jolloin juttu siirrettiin DSB:n käsiteltäväksi edellä 7 artiklan 4 kohdan nojalla. Menettelyn aikana saadut tiedot tulee antaa DSB:n edellä X osan määräysten mukaisesti asettaman paneelin käyttöön. Näiden tietojen on sisällettävä muun muassa tiedot kyseisen tuen määrästä (ja milloin se katsotaan tarkoituksenmukaiseksi, tukea saavien yritysten kokonaismyynnin arvosta), tukea saavien tuotteiden hinnoista, niiden tuotteiden hinnoista, jotka eivät saa tukea, markkinoille toimittavien muiden yritysten hinnoista, kyseessä olevalle markkina-alueelle tapahtuviin toimituksiin liittyvistä muutoksista tukea saavan tuotteen osalta ja markkina-osuuksien muutoksista. Niiden tulisi myös si-

questions to the government of the third-country Member, necessary to analyse adverse effects, which is not otherwise reasonably available from the complaining Member or the subsidizing Member. This requirement should be administered in such a way as not to impose an unreasonable burden on the third-country Member. In particular, such a Member is not expected to make a market or price analysis specially for that purpose. The information to be supplied is that which is already available or can be readily obtained by this Member (e.g. most recent statistics which have already been gathered by relevant statistical services but which have not yet been published, customs data concerning imports and declared values of the products concerned, etc.). However, if a party to a dispute undertakes a detailed market analysis at its own expense, the task of the person or firm conducting such an analysis shall be facilitated by the authorities of the third-country Member and such a person or firm shall be given access to all information which is not normally maintained confidential by the government.

4. The DSB shall designate a representative to serve the function of facilitating the information-gathering process. The sole purpose of the representative shall be to ensure the timely development of the information necessary to facilitate expeditious subsequent multilateral review of the dispute. In particular, the representative may suggest ways to most efficiently solicit necessary information as well as encourage the cooperation of the parties.

5. The information-gathering process outlined in paragraphs 2 through 4 shall be completed within 60 days of the date on which the matter has been referred to the DSB under paragraph 4 of Article 7. The information obtained during this process shall be submitted to the panel established by the DSB in accordance with the provisions of Part X. This information should include, *inter alia*, data concerning the amount of the subsidy in question (and, where appropriate, the value of total sales of the subsidized firms), prices of the subsidized product, prices of the non-subsidized product, prices of other suppliers to the market, changes in the supply of the subsidized product to the market in question and changes in market shares. It should also include rebuttal evidence, as well as such supplemental information as the panel

sältää vastatodisteet samoin kuin sellaiset täydentävät tiedot, jotka paneeli katsoo merkityksellisiksi johtopäätösten tekemiseksi.

6. Mikäli tukea myöntävä ja/tai kolmantena osapuolena oleva jäsen ei suostu yhteistyöhön tietojenkeruumenettelyssä, valituksen tehnyt jäsen esittää vakavaa vahinkoa koskevan väittämän sen käytössä olevaan näyttöön perustuen yhdessä niiden tosiseikkojen ja olosuhteiden kanssa, jotka osoittavat tukea myöntävän ja/tai kolmantena osapuolena olevan jäsenen haluttomuuden tehdä yhteistyötä. Milloin tietoja ei ole saatavissa sen johdosta, että tukea myöntävä ja/tai kolmantena osapuolena oleva jäsen ei suostu yhteistyöhön, paneeli voi viimeistellä juttua koskevat asiakirjat tarpeellisella tavalla käyttäen hyväkseen luotettavimpia muutoin saatavilla olevia tietoja.

7. Tehdessään arvion paneelin tulisi ottaa vastaan puhuvana seikkana huomioon sellaisen osapuolen haluttomuus yhteistyöhön, joka oli mukana tietojenkeruumenettelyssä.

8. Tehdessään päätöksen käyttää joko luotettavimpia saatavilla olevia tietoja tai vastaan puhuvia seikkoja, paneelin tulee harkita DSB:n edellä 4 kohdassa tarkoitettulla tavalla nimeämän edustajan mielipidettä liittyen siihen, onko tietojen pyytämistä pidettävä kohtuullisena, samoin kuin missä määrin osapuolet ovat pyrkineet täyttämään nämä pyynnöt yhteistyöhaluisesti ja ajallaan.

9. Mikään tietojenkeruumenettelyssä ei rajoita paneelin oikeutta hankkia muita tietoja, jotka se katsoo olennaisiksi oikean ratkaisun löytymiselle kiistaan, ja joita ei ole riittävästi etsitty tai kehitelty prosessin aikana. Kuitenkaan paneelin ei normaalisti tulisi vaatia lisätietoja asiakirjojen viimeistelemiseksi, milloin tiedot tukisivat tietyn osapuolen asemaa, ja noiden tietojen puute asiakirjoissa johtuu tuon osapuolen perustelemattomasta haluttomuudesta yhteistyöhön tietojenkeruuprosessissa.

deems relevant in the course of reaching its conclusions.

6. If the subsidizing and/or third-country Member fail to cooperate in the information-gathering process, the complaining Member will present its case of serious prejudice, based on evidence available to it, together with facts and circumstances of the non-cooperation of the subsidizing and/or third-country Member. Where information is unavailable due to non-cooperation by the subsidizing and/or third-country Member, the panel may complete the record as necessary relying on best information otherwise available.

7. In making its determination, the panel should draw adverse inferences from instances of non-cooperation by any party involved in the information-gathering process.

8. In making a determination to use either best information available or adverse inferences, the panel shall consider the advice of the DSB representative nominated under paragraph 4 as to the reasonableness of any requests for information and the efforts made by parties to comply with these requests in a cooperative and timely manner.

9. Nothing in the information-gathering process shall limit the ability of the panel to seek such additional information it deems essential to a proper resolution to the dispute, and which was not adequately sought or developed during that process. However, ordinarily the panel should not request additional information to complete the record where the information would support a particular party's position and the absence of that information in the record is the result of unreasonable non-cooperation by that party in the information-gathering process.

LIITE VI

12 ARTIKLAN 6 KOHDAN NOJALLA
PAIKALLA TAPAHTUVAA
TUTKIMUSTA KOSKEVISTA
MENETTELYISTÄ

1. Tutkimuksen käynnistyessä vientiä harjoittavan jäsenen viranomaisille ja yrityksille, joita asian tiedetään koskevan, tulisi tiedottaa aikomuksesta suorittaa tutkimuksia paikalla.

2. Mikäli poikkeuksellisesti tutkimusryhmään aiotaan ottaa muita asiantuntijoita kuin viranomaisia, yrityksille ja vientiä harjoittavan jäsenen viranomaisille tulisi tiedottaa tästä. Tällaisiin muihin asiantuntijoihin, jotka eivät ole viranomaisia, tulisi voida kohdistaa tehokkaat seuraamukset siinä tapauksessa, että luotamuksellisuusvaatimuksia rikotaan.

3. Yleisen käytännön tulisi olla asianosaisten vientiä harjoittavan jäsenen yritysten nimenomaisen hyväksynnän hankkiminen ennen kuin vierailun ajankohta päätetään.

4. Niin pian kuin asianosaisten yritysten suostumus on saatu, tutkimuksesta vastaavien viranomaisten tulisi ilmoittaa vientiä harjoittavan jäsenen viranomaisille niiden yritysten nimet ja osoitteet, joissa on tarkoitus käydä, samoin kuin sovitut päivämäärät.

5. Kyseessä oleville yrityksille tulisi antaa riittävä edeltävä ilmoitus ennen vierailun suorittamista.

6. Kyselylomakkeen selittämistä koskevat vierailut tulisi tehdä vain viejäyrityksen pyynnöstä. Mikäli sellainen pyyntö esitetään, tutkimuksesta vastaavien viranomaisten tulisi olla yrityksen käytettävissä; sellainen vierailu voidaan tehdä vain, mikäli (a) tuontia harjoittavan jäsenen viranomaiset ilmoittavat kyseessä olevan jäsenen hallituksen edustajille, ja (b) nämä eivät vastusta vierailua.

7. Ottaen huomioon, että paikan päällä tapahtuvan tutkimuksen pääasiallisena tarkoituksena on tarkistaa annettujen tietojen oikeellisuus tai uusien tietojen hankkiminen, se tulisi suorittaa vasta, kun vastaus kysymyslomakkee-

ANNEX VI

PROCEDURES FOR ON-THE-SPOT
INVESTIGATIONS PURSUANT
TO PARAGRAPH 6 OF ARTICLE 12

1. Upon initiation of an investigation, the authorities of the exporting Member and the firms known to be concerned should be informed of the intention to carry out on-the-spot investigations.

2. If in exceptional circumstances it is intended to include non-governmental experts in the investigating team, the firms and the authorities of the exporting Member should be so informed. Such non-governmental experts should be subject to effective sanctions for breach of confidentiality requirements.

3. It should be standard practice to obtain explicit agreement of the firms concerned in the exporting Member before the visit is finally scheduled.

4. As soon as the agreement of the firms concerned has been obtained, the investigating authorities should notify the authorities of the exporting Member of the names and addresses of the firms to be visited and the dates agreed.

5. Sufficient advance notice should be given to the firms in question before the visit is made.

6. Visits to explain the questionnaire should only be made at the request of an exporting firm. In case of such a request the investigating authorities may place themselves at the disposal of the firm; such a visit may only be made if (a) the authorities of the importing Member notify the representatives of the government of the Member in question and (b) the latter do not object to the visit.

7. As the main purpose of the on-the-spot investigation is to verify information provided or to obtain further details, it should be carried out after the response to the questionnaire has been received unless the firm agrees to the

seen on saatu, ellei yritys hyväksy vastakkaista menettelyä, ja tutkimuksen suorittavat viranomaiset ilmoittavat vientiä harjoittavan jäsenen hallitukselle odotettavissa olevasta vierailusta, eikä tämä vastusta sitä; lisäksi yleisenä käytäntönä tulisi olla antaa yrityksille ennen vierailua neuvoja niistä tiedoista, jotka on tarkoitus tarkistaa, ja muista tiedoista, joita yrityksen tulee toimittaa, tämän estämättä paikan päällä esitettäviä pyyntöjä lisäyksityiskohdista, jotka yrityksen tulisi saadun tiedon valossa antaa.

8. Vientiä harjoittavan jäsenen yritysten ja viranomaisten esittämiin tiedusteluihin ja kysymyksiin, jotka ovat olennaisia paikan päällä tapahtuvan tutkimuksen onnistumiselle, tulisi vastata, mikäli mahdollista, ennen vierailua.

contrary and the government of the exporting Member is informed by the investigating authorities of the anticipated visit and does not object to it; further, it should be standard practice prior to the visit to advise the firms concerned of the general nature of the information to be verified and of any further information which needs to be provided, though this should not preclude requests to be made on the spot for further details to be provided in the light of information obtained.

8. Enquiries or questions put by the authorities or firms of the exporting Members and essential to a successful on-the-spot investigation should, whenever possible, be answered before the visit is made.

LIITE VII

27 ARTIKLAN 2 KOHDAN
(A) ALAKOHDASSA TARKOITETUT
KEHITYSMAAJÄSENET

Kehitysmaajäsenet, joihin ei sovelleta 3 artiklan 1 kohdan a alakohtaa siten, kuin määrätään 27 artiklan 2 kohdan a alakohdassa, ovat

(a) Yhdistyneiden Kansakuntien luokittelussa vähiten kehittyneiksi maiksi katsotut maat, jotka ovat WTO:n jäseniä.

(b) Seuraaviin kehitysmaihiin sovelletaan määräyksiä, joita sovelletaan 27 artiklan 2 kohdan b alakohdan mukaisesti muihin kehitysmaihiin henkilöä kohden lasketun BKT:n saavuttaessa \$ 1,000 vuodessa⁶⁸: Boliivia, Kamerun, Kongo, Norsunluurannikko, Dominikaaninen Tasavalta, Egypti, Ghana, Guatemala, Guyana, Intia, Indonesia, Kenia, Marokko, Nigaragua, Nigeria, Pakistan, Filippiinit, Senegali, Sri Lanka ja Zimbabwe.

ANNEX VII

DEVELOPING COUNTRY MEMBERS
REFERRED TO IN PARAGRAPH 2(A)
OF ARTICLE 27

The developing country Members not subject to the provisions of paragraph 1(a) of Article 3 under the terms of paragraph 2(a) of Article 27 are:

(a) Least-developed countries designated as such by the United Nations which are Members of the WTO.

(b) Each of the following developing countries which are Members of the WTO shall be subject to the provisions which are applicable to other developing country Members according to paragraph 2(b) of Article 27 when GNP per capita has reached \$1,000 per annum⁶⁸: Bolivia, Cameroon, Congo, Côte d'Ivoire, Dominican Republic, Egypt, Ghana, Guatemala, Guyana, India, Indonesia, Kenya, Morocco, Nicaragua, Nigeria, Pakistan, Philippines, Senegal, Sri Lanka and Zimbabwe.

⁶⁸ Maiden sisällyttäminen (b) kohdassa tarkoitettuun listaan perustuu viimeisimpään Maailmanpankista saatuun tilastoon koskien henkilöä kohden laskettua BKT:tta.

⁶⁸ The inclusion of developing country Members in the list in paragraph (b) is based on the most recent data from the World Bank on GNP per capita.

SOPIMUS SUOJALAUSEKKEISTA

Jäsenet, jotka

pitävät mielessä jäsenten yleisen tavoitteen kehittää ja vahvistaa GATT 1994 -sopimukseen perustuvaa kansainvälistä kauppajärjestelmää;

tunnustavat tarpeen selventää ja vahvistaa GATT 1994 -sopimuksen periaatteita, erityisesti sen XIX artiklan (Tiettyjä tuontituotteita koskeva poikkeustoimi) osalta, luoda uudelleen monenkeskinen suojatoimien valvonta ja poistaa toimet, joita tällainen valvonta ei koske;

tunnustavat teollisuuden rakennesopeutuksen tärkeyden sekä tarpeen edistää kilpailua sen rajoittamisen sijasta kansainvälisillä markkinoilla; ja

tunnustavat edelleen, että tämän vuoksi tarvitaan kattava kaikkiin jäseniin sovellettava sopimus, joka perustuu GATT 1994 -sopimuksen peruseriaatteisiin;

sopivat seuraavaa:

Artikla 1

Yleinen määräys

1. Tämä sopimus luo suojatoimien soveltamista koskevat säännöt, joiden voidaan katsoa tarkoittavan sellaisia suojatoimia, joista säädetään GATT 1994 -sopimuksen XIX artiklassa.

Artikla 2

Edellytykset

1. Jäsen¹ voi soveltaa suojatoimia tiettyyn

¹ Tulliliitto voi käyttää suojalausekkeitä yhtenä yksikkönä tai jäsenen puolesta. Kun tulliliitto käyttää suojalausekettä yhtenä yksikkönä, kaikki tämän sopimuksen mukaiseen vakavaan haittaan tai sen uhkan määrittämiseen liittyvät vaatimukset tulee perustaa tulliliiton vallitseviin kokonaisolosuhteisiin. Kun suojalausekettä käytetään jäsenen puolesta, kaikki vakavan haittan tai sen uhkan määrittämiseen liittyvät vaatimukset on perustettava tässä jäsenen vallitseviin olosuhteisiin ja toimi on ulotettava koskemaan vain tätä jäsentä. Mikään tässä sopimuksessa ei estä GATT 1994 -sopimuksen XXIV artiklan 8 kohdan välisen suhteen tulkitsemista.

AGREEMENT ON SAFEGUARDS

Members,

Having in mind the overall objective of the Members to improve and strengthen the international trading system based on GATT 1994;

Recognizing the need to clarify and reinforce the disciplines of GATT 1994, and specifically those of its Article XIX (Emergency Action on Imports of Particular Products), to re-establish multilateral control over safeguards and eliminate measures that escape such control;

Recognizing the importance of structural adjustment and the need to enhance rather than limit competition in international markets; and

Recognizing further that, for these purposes, a comprehensive agreement, applicable to all Members and based on the basic principles of GATT 1994, is called for;

Hereby agree as follows:

Article 1

General Provision

This Agreement establishes rules for the application of safeguard measures which shall be understood to mean those measures provided for in Article XIX of GATT 1994.

Article 2

Conditions

1. A Member¹ may apply a safeguard mea-

¹ A customs union may apply a safeguard measure as a single unit or on behalf of a member State. When a customs union applies a safeguard measure as a single unit, all the requirements for the determination of serious injury or threat thereof under this Agreement shall be based on the conditions existing in the customs union as a whole. When a safeguard measure is applied on behalf of a member State, all the requirements for the determination of serious injury or threat thereof shall be based on the conditions existing in that member State and the measure shall be limited to that member State. Nothing in this Agreement prejudices the interpretation of the relationship between Article XIX and paragraph 8 of Article XXIV of GATT 1994.

tuotteeseen vain, jos jäsen on jäljempänä mainittujen sääntöjen mukaisesti tehnyt päätöksen, jonka mukaan tuotetta tuodaan sen alueelle niin kasvavassa määrin, absoluuttisesti tai suhteessa kotimaiseen tuotantoon ja sellaisissa oloissa, että tämä aiheuttaa tai uhkaa aiheuttaa vakavaa haittaa samanlaisia tai suoraa kilpailuvia tuotteita valmistavalle kotimaiselle teollisuudelle.

2. Suojatoimia on sovellettava tuontituotteen sen lähdeesta riippumatta.

Artikla 3

Tutkinta

1. Jäsen voi soveltaa suojainta vain tämän jäsenen asianomaisten viranomaisten suorittaman aiemmin voimaan saatettujen menettelytapojen mukaisen tutkinnan ja GATT 1994-sopimuksen X artiklan mukaisen julkistamismenettelyn jälkeen. Tämän tutkinnan on sisällettävä kohtuullinen julkinen ilmoittaminen kaikille asianosaisille tahoille ja julkiset kuulemiset tai muut soveliaat keinot, joilla maahan tuojat, -viejät ja muut asianosaiset tahot voivat esittää näyttöä ja näkökantojaan, mukaan lukien mahdollisuus vastata toisten osapuolien esityksiin ja välittää näkökantansa *muun muassa* siitä, onko suojatoimen käyttö yleisen edun mukaista. Toimivaltaisten viranomaisten on julkaistava raportti, jossa selvitetään tutkinnan tulokset ja kaikkiin esillä olleisiin asiallisiin ja oikeudellisiin kysymyksiin liittyvät perustellut johtopäätökset.

2. Kun on aihetta, toimivaltaisten viranomaisten on kohdeltava kaikkea luonteeltaan luottamuksellista tai luottamuksellisesti saatua tietoa luottamuksellisenä. Tällaista tietoa ei tule edelleenluovuttaa ilman tiedonluovuttajan suostumusta. Luottamuksellista tietoa antavia osapuolia voidaan pyytää toimittamaan ei-luottamuksellisia yhteenvetoja annetuista tiedoista, ja jos osapuolet katsovat, ettei yhteenvetoa voi tehdä sen suhteen, perustelut, miksi yhteenvetoa ei voi tehdä. Mikäli toimivaltaiset viranomaiset katsovat, ettei luottamuksellisuutta koskeva pyyntö ole oikeutettu ja jos kyseinen osapuoli on joko haluton julkistamaan tietoa tai antamaan luvan sen luovuttamiseen yhteenvetona, viranomaiset voivat jättää tiedon huomiotta, ellei tiedon oikeellisuutta voida viranomaisia tyydyttävästi osoittaa asianomaisista lähteistä.

sure to a product only if that Member has determined, pursuant to the provisions set out below, that such product is being imported into its territory in such increased quantities, absolute or relative to domestic production, and under such conditions as to cause or threaten to cause serious injury to the domestic industry that produces like or directly competitive products.

2. Safeguard measures shall be applied to a product being imported irrespective of its source.

Article 3

Investigation

1. A Member may apply a safeguard measure only following an investigation by the competent authorities of that Member pursuant to procedures previously established and made public in consonance with Article X of GATT 1994. This investigation shall include reasonable public notice to all interested parties and public hearings or other appropriate means in which importers, exporters and other interested parties could present evidence and their views, including the opportunity to respond to the presentations of other parties and to submit their views, *inter alia*, as to whether or not the application of a safeguard measure would be in the public interest. The competent authorities shall publish a report setting forth their findings and reasoned conclusions reached on all pertinent issues of fact and law.

2. Any information which is by nature confidential or which is provided on a confidential basis shall, upon cause being shown, be treated as such by the competent authorities. Such information shall not be disclosed without permission of the party submitting it. Parties providing confidential information may be requested to furnish non-confidential summaries thereof or, if such parties indicate that such information cannot be summarized, the reasons why a summary cannot be provided. However, if the competent authorities find that a request for confidentiality is not warranted and if the party concerned is either unwilling to make the information public or to authorize its disclosure in generalized or summary form, the authorities may disregard such information unless it can be demonstrated to their satisfaction from appropriate sources that the information is correct.

Artikla 4

Vakavan haitan tai sen uhan määrittäminen

Tässä sopimuksessa

(a) ”vakavalla haitalla” tarkoitetaan merkittävää yleistä kotimaisen teollisuuden aseman heikentämistä

(b) ”vakavan haitan uhalla” tarkoitetaan vakavaa haittaa, joka on ilmeinen 2 kohdan mukaisesti. Vakavan haitan olemassaolon määrittäminen tulee perustua tosiasioihin eikä suinkaan todistamattomaan väitteeseen, arveluun tai vähäiseen mahdollisuuteen; ja

(c) määritettäessä haittaa tai sen uhkaa, ”kotimaisella teollisuudella” tarkoitetaan jäsenen alueella toimivia samanlaisten tai suoraan kilpailevien tuotteiden tuottajia kokonaisuudessaan tai niitä, joiden yhteinen samanlaisen tai vastaavan tuotteen tuotanto vastaa pääosaa kyseisten tuotteiden kansallisesta tuotannosta.

2. (a) Tutkinnassa, jossa päätetään onko tuonnin kasvu aiheuttanut tai uhkaako se aiheuttaa tämän sopimuksen mukaista vakavaa haittaa kotimaiselle tuotannolle, asianomaisten viranomaisten on arvioitava kaikki asian kannalta keskeiset asiallista ja mitattavaa laatua olevat tekijät, joilla on vaikutusta tutkinnan kohteena olevan teollisuuden asemaan, erityisesti kyseisen tuotteen tuonnin asteen ja määrän kasvuun absoluuttisesti ja suhteellisesti, lisääntyneen tuonnin kattamaan osuuteen kotimaan markkinoista, myynnin, tuotannon, tuottavuuden, kapasiteetin käyttöasteen, voittojen ja tappioiden sekä työllisyyden tason muutoksiin.

(b) Päätöstä, johon viitataan (a) alakohdassa, ei saa tehdä, ellei tutkinta puolueettoman näytön perusteella osoita kyseisen tuotteen lisääntyneen tuonnin ja vakavan haitan tai sen uhan välistä syy-yhteyttä. Kun muut kuin tuonnin kasvuun liittyvät tekijät samanaikaisesti aiheuttavat haittaa kotimaiselle tuotannolle, ei tätä haittaa tule pitää lisääntyneen tuonnin aiheuttamana.

(c) Asianomaisten viranomaisten tulee julkaista viipymättä, 3 artiklan määräysten mukaisesti, yksityiskohtainen analyysi tutkittavana olevasta tapauksesta sekä osoitettava tutkittujen tekijöiden merkitys asialle.

Article 4

Determination of Serious Injury or Threat Thereof

1. For the purposes of this Agreement:

(a) ”serious injury” shall be understood to mean a significant overall impairment in the position of a domestic industry;

(b) ”threat of serious injury” shall be understood to mean serious injury that is clearly imminent, in accordance with the provisions of paragraph 2. A determination of the existence of a threat of serious injury shall be based on facts and not merely on allegation, conjecture or remote possibility; and

(c) in determining injury or threat thereof, a ”domestic industry” shall be understood to mean the producers as a whole of the like or directly competitive products operating within the territory of a Member, or those whose collective output of the like or directly competitive products constitutes a major proportion of the total domestic production of those products.

2. (a) In the investigation to determine whether increased imports have caused or are threatening to cause serious injury to a domestic industry under the terms of this Agreement, the competent authorities shall evaluate all relevant factors of an objective and quantifiable nature having a bearing on the situation of that industry, in particular, the rate and amount of the increase in imports of the product concerned in absolute and relative terms, the share of the domestic market taken by increased imports, changes in the level of sales, production, productivity, capacity utilization, profits and losses, and employment.

(b) The determination referred to in subparagraph (a) shall not be made unless this investigation demonstrates, on the basis of objective evidence, the existence of the causal link between increased imports of the product concerned and serious injury or threat thereof. When factors other than increased imports are causing injury to the domestic industry at the same time, such injury shall not be attributed to increased imports.

(c) The competent authorities shall publish promptly, in accordance with the provisions of Article 3, a detailed analysis of the case under investigation as well as a demonstration of the relevance of the factors examined.

Artikla 5

Suojatoimien soveltaminen

1. Jäsenen on käytettävä suojatoimia vain siltä osin kuin on tarpeen estää tai korjata vakava haitta tai helpottaa sopeutumista. Jos käytetään määrällistä rajoitusta, ei toimenpide saa vähentää tuonnin määrää alle aikaisemman ajanjakson, joka on kolme viimeistä peräkkäistä vuotta, joilta on tilastotietoja, tuonnin keskiarvoa, ellei ole selviä perusteita sille, että muu taso on välttämätön estämään tai korjaamaan vakava haitta. Jäsenten tulisi valita näihin tavoitteisiin parhaiten soveltuvat keinot.

2. (a) Tapauksissa, joissa kiintiötä käytetään toimittajamaiden kesken, rajoituksia soveltava jäsen voi pyrkiä sopimukseen kiintiön osuukseen jakamisesta kaikkien muiden jäsenten kanssa, joilla on merkittävä intressi tarjota maahan kyseistä tuotetta. Tapauksissa, joissa tämä keino ei ole kohtuudella käytettävissä, kyseisen jäsenen tulee jakaa kiintiö-osuudet jäsenille, joilla on merkittävä intressi tarjota maahan kyseistä tuotetta ja perustaa osuudet tuotteen tuonnin koko määrästä tai arvosta laskettuihin edelliseltä ajanjaksolta oleviin kunkin jäsenen osuuksiin, ottaen huomioon mahdolliset erityis-tekijät, joilla on saattanut olla vaikutusta tai jotka saattavat vaikuttaa kyseisen tuotteen kauppaan.

(b) Jäsen voi poiketa (a) alakohdan määräyksistä edellyttäen, että 12 artiklan 3 kohdan mukaiset neuvottelut on käyty tämän sopimuksen 13 artiklan 1 kohdassa perustetun suoja-lausekekomitean alaisena ja että komitealle on annettu selkeä näyttö siitä, että (i) tuonti tiettyjen jäsenten alueelta on kasvanut kyseisen ajanjakson aikana suhteettomasti kyseisen tuotteen koko tuonnin kasvuun verrattuna, (ii) syyt määräyksistä poikkeamiseen (a) alakohdassa on perusteltu, ja että (iii) syyt poikkeamiseen pätevät kaikkiin tuotteen toimittajiin. Minkään tällaisen toimen kestoa ei saa jatkaa 7 artiklan 1 kohdassa mainittua ensimmäistä soveltamisaikaa pidemmälle. Edellä mainittu poikkeama ei ole sallittu tapauksissa, joissa kyse on vakavan haitan uhasta.

Article 5

Application of Safeguard Measures

1. A Member shall apply safeguard measures only to the extent necessary to prevent or remedy serious injury and to facilitate adjustment. If a quantitative restriction is used, such a measure shall not reduce the quantity of imports below the level of a recent period which shall be the average of imports in the last three representative years for which statistics are available, unless clear justification is given that a different level is necessary to prevent or remedy serious injury. Members should choose measures most suitable for the achievement of these objectives.

2. (a) In cases in which a quota is allocated among supplying countries, the Member applying the restrictions may seek agreement with respect to the allocation of shares in the quota with all other Members having a substantial interest in supplying the product concerned. In cases in which this method is not reasonably practicable, the Member concerned shall allot to Members having a substantial interest in supplying the product shares based upon the proportions, supplied by such Members during a previous representative period, of the total quantity or value of imports of the product, due account being taken of any special factors which may have affected or may be affecting the trade in the product.

(b) A Member may depart from the provisions in subparagraph (a) provided that consultations under paragraph 3 of Article 12 are conducted under the auspices of the Committee on Safeguards provided for in paragraph 1 of Article 13 and that clear demonstration is provided to the Committee that (i) imports from certain Members have increased in disproportionate percentage in relation to the total increase of imports of the product concerned in the representative period, (ii) the reasons for the departure from the provisions in subparagraph (a) are justified, and (iii) the conditions of such departure are equitable to all suppliers of the product concerned. The duration of any such measure shall not be extended beyond the initial period under paragraph 1 of Article 7. The departure referred to above shall not be permitted in the case of threat of serious injury.

Artikla 6

Väliaikaiset suojoimet

Kriittisissä tilanteissa, joissa viivytys voisi aiheuttaa vahinkoa, jota olisi vaikea korjata, jäsen voi ryhtyä väliaikaiseen suojoimeen sen perusteella, että alustavan selvityksen perusteella on saatu selvä näyttö siitä, että lisääntynyt tuonti on aiheuttanut tai uhkaa aiheuttaa vakavaa haittaa. Väliaikainen toimi ei saa kestää yli 200 päivää, jona aikana 2—7 ja 12 artikloissa määriteltyjen vaatimusten on täyttyvä. Toimien olisi oltava tyypiltään lisätulleja, ja ne tulisi pikaisesti maksaa takaisin, jos asianomainen 4 artiklan 2 kohdassa mainittu tutkinta ei määrittele, että lisääntynyt tuonti on aiheuttanut tai uhannut aiheuttaa vakavaa haittaa kotimaan teollisuudelle. Minkä tahansa väliaikaisen toimen kesto lasketaan osaksi ensimmäistä soveltamisaikaa tai jotakin 7 artiklan 1, 2 ja 3 kohdissa tarkoitettua jatkoaikaa.

Artikla 7

Suojoimien kesto ja tarkastelu

1. Jäsenen tulee käyttää suojoimia vain vakavan haitan estämiseksi tai korjaamiseksi tai sopeutumistoimien helpottamiseksi tarvittavana ajanjaksona. Tämä ei saa ylittää neljää vuotta, ellei sitä pidennetä 2 kohdan mukaisesti.

2. Aikaa, joka on mainittu 1 kohdassa, voidaan jatkaa edellyttäen, että tuojajäsenen asianomaiset viranomaiset ovat 2, 3, 4 ja 5 artikloissa määrättyjen menettelytapojen mukaisesti päättäneet, että suojoimi on edelleen välttämätön estämään tai korjaamaan vakavan haitan ja että on ilmeistä tuotannon olevan sopeutumassa ja edellyttäen, että 8 ja 12 artiklojen asiaankuuluvia määräyksiä on noudatettu.

3. Suojoimen kokonaiskesto, mukaan lukien minkä tahansa väliaikaisen toimen kesto, ensimmäinen soveltamisaika ja sen mikä tahansa pidennys, ei saa ylittää kahdeksaa vuotta.

4. Sopeutumisen helpottamiseksi tilanteessa, jossa arvioitu suojoimen kesto on 12 artiklan 1 kohdan mukaisten määräysten mukaisesti ilmoitettuna yli vuoden mittainen, tulee tointa lieventää asteittain säännöllisin välein soveltamisajanjaksona. Mikäli toimen kesto ylittää

Article 6

Provisional Safeguard Measures

In critical circumstances where delay would cause damage which it would be difficult to repair, a Member may take a provisional safeguard measure pursuant to a preliminary determination that there is clear evidence that increased imports have caused or are threatening to cause serious injury. The duration of the provisional measure shall not exceed 200 days, during which period the pertinent requirements of Articles 2 through 7 and 12 shall be met. Such measures should take the form of tariff increases to be promptly refunded if the subsequent investigation referred to in paragraph 2 of Article 4 does not determine that increased imports have caused or threatened to cause serious injury to a domestic industry. The duration of any such provisional measure shall be counted as a part of the initial period and any extension referred to in paragraphs 1, 2 and 3 of Article 7.

Article 7

Duration and Review of Safeguard Measures

1. A Member shall apply safeguard measures only for such period of time as may be necessary to prevent or remedy serious injury and to facilitate adjustment. The period shall not exceed four years, unless it is extended under paragraph 2.

2. The period mentioned in paragraph 1 may be extended provided that the competent authorities of the importing Member have determined, in conformity with the procedures set out in Articles 2, 3, 4 and 5, that the safeguard measure continues to be necessary to prevent or remedy serious injury and that there is evidence that the industry is adjusting, and provided that the pertinent provisions of Articles 8 and 12 are observed.

3. The total period of application of a safeguard measure including the period of application of any provisional measure, the period of initial application and any extension thereof, shall not exceed eight years.

4. In order to facilitate adjustment in a situation where the expected duration of a safeguard measure as notified under the provisions of paragraph 1 of Article 12 is over one year, the Member applying the measure shall progressively liberalize it at regular intervals

kolme vuotta, soveltavan jäsenen on tehtävä tilanneselvitys soveltamisajanjakson puoliväliin mennessä ja mikäli mahdollista poistaa toimi tai nopeuttaa toimen lieventämistä. Toimi, jota jatketaan 2 kohdan mukaisesti, ei saa olla rajoittavampi kuin ensimmäisen soveltamisjakson lopussa ja sen lieventämistä tulisi jatkaa.

5. Mitään suojatointia ei saa soveltaa uudestaan sellaisen tuotteen tuontiin, joka on ollut suojatoimen kohteena WTO-sopimuksen voimaantulon jälkeen, saman pituisena ajanjaksona kuin se aikaväli, jolloin toimi oli aiemmin käytössä edellyttäen, että vähintään kahden vuoden aikana toimi ei ole ollut käytössä.

6. Huolimatta 5 kohdan määräyksistä suojatointia, jonka kesto on enintään 180 päivää, voi soveltaa uudelleen tuotteen tuontiin jos

(a) vähintään vuosi on kulunut tuotteen tuontiin sovelletun suojatoimen käyttöönottopäivästä; ja

(b) vastaavaa suojatointia ei ole käytetty samaan tuotteeseen useammin kuin kahdesti välittömästi suojatoimen käyttöönottoa edeltävien viiden vuoden aikana.

Artikla 8

Myönnytysten ja muiden velvoitteiden taso

1. Suojatoimen soveltamista esittävän tai suojatoimen keston jatkamista hakevan jäsenen on pyrittävä ylläpitämään keskeisiltä kohdiltaan vastaava GATT 1994 -sopimuksen mukaisten myönnytysten ja muiden velvoitteiden taso itsensä ja vientiä harjoittavien jäsenten välillä, joihin tällaiset toimet kohdistuvat 12 artiklan 3 kohdan määräysten mukaisesti. Saatuttaakseen tämän tavoitteen kyseiset jäsenet voivat sopia mistä tahansa riittävästä kaupan korvausmuodoista heidän kauppaan vaikuttavan toimenpiteen haitallisten vaikutusten osalta.

2. Mikäli 12 artiklan 3 kohdan mukaisissa neuvotteluissa ei päästä sopimukseen 30 päivän aikana, kohteena olevat viejäjäsenet ovat vapaita, viimeistään 90 päivän kuluessa siitä, kun toimi on otettu käyttöön, 30 päivän kuluttua umpeen siitä, kun kirjallinen ilmoitus pidättäytymisestä on vastaanotettu tavarakauppaneuvostossa, pidättäytymään oleellisesti vastaavia tuotteita koskevista myönnytyksistä tai muista

during the period of application. If the duration of the measure exceeds three years, the Member applying such a measure shall review the situation not later than the mid-term of the measure and, if appropriate, withdraw it or increase the pace of liberalization. A measure extended under paragraph 2 shall not be more restrictive than it was at the end of the initial period, and should continue to be liberalized.

5. No safeguard measure shall be applied again to the import of a product which has been subject to such a measure, taken after the date of entry into force of the WTO Agreement, for a period of time equal to that during which such measure had been previously applied, provided that the period of non-application is at least two years.

6. Notwithstanding the provisions of paragraph 5, a safeguard measure with a duration of 180 days or less may be applied again to the import of a product if:

(a) at least one year has elapsed since the date of introduction of a safeguard measure on the import of that product; and

(b) such a safeguard measure has not been applied on the same product more than twice in the five-year period immediately preceding the date of introduction of the measure.

Article 8

Level of Concessions and Other Obligations

1. A Member proposing to apply a safeguard measure or seeking an extension of a safeguard measure shall endeavour to maintain a substantially equivalent level of concessions and other obligations to that existing under GATT 1994 between it and the exporting Members which would be affected by such a measure, in accordance with the provisions of paragraph 3 of Article 12. To achieve this objective, the Members concerned may agree on any adequate means of trade compensation for the adverse effects of the measure on their trade.

2. If no agreement is reached within 30 days in the consultations under paragraph 3 of Article 12, then the affected exporting Members shall be free, not later than 90 days after the measure is applied, to suspend, upon the expiration of 30 days from the day on which written notice of such suspension is received by the Council for Trade in Goods, the application of substantially equivalent concessions or

GATT 1994 -sopimuksen aiheuttamista velvoitteista siihen jäsenen nähdessä, joka soveltaa suojatointia, tavarakauppaneuvoston vastustamatta pidättäytymistä.

3. Oikeutta 2 kohdan mukaiseen pidättäytymiseen ei saa käyttää ensimmäisen kolmen vuoden aikana, jolloin suojatoimi on käytössä edellyttäen, että suojatoimi on otettu käyttöön absoluuttisen tuonnin määrän kasvun seurauksena ja että tällainen toimi noudattaa tämän sopimuksen määräyksiä.

Artikla 9

Kehitysmaajäsenet

1. Suojatoimia ei saa käyttää kehitysmaajäsenen alueelta peräisin olevia tuotteita vastaan niin kauan kun tuotteen osuus kyseisen tuotteen kokonaistuonnista tuojajäsenen alueella ei ylitä 3 prosenttia edellyttäen, että kehitysmaajäsenet, joiden tuontiosuus on alle 3 prosenttia, eivät yhdessä vastaa suuremmasta kuin 9 prosentista kyseisen tuotteen kokonaistuonnista.²

2. Kehitysmaajäsenellä on oikeus pidentää suojatoimen soveltamisaikaa kaksi vuotta pidemmälle kuin 7 artiklan 3 kohdassa määrätty enimmäisaika. Huolimatta 7 artiklan 5 kohdan määräyksistä kehitysmaajäsenellä on oikeus soveltaa suojatointia uudelleen sellaiseen tuotteeseen, joka on ollut tällaisen, WTO-sopimuksen voimaantulon jälkeen käyttöön otetun, toimen kohteena, sen jälkeen kun on kulunut edellisen soveltamisajanjakson puolikasta vastaava aika edellyttäen, että vähintään kahden vuoden aikana toimi ei ole ollut käytössä.

Artikla 10

Aiemmat XIX artiklan mukaiset toimet

WTO-sopimuksen voimaantullessa jäsenten tulee lopettaa kaikki voimassa olevat GATT 1947 -sopimuksen mukaiset suojatoimet viimeistään kahdeksan vuoden kuluessa niiden ensimmäisestä soveltamispäivästä tai viiden vuoden kuluessa WTO-sopimuksen voimaantuloa, noudattaen myöhempää ajankohtaa.

other obligations under GATT 1994, to the trade of the Member applying the safeguard measure, the suspension of which the Council for Trade in Goods does not disapprove.

3. The right of suspension referred to in paragraph 2 shall not be exercised for the first three years that a safeguard measure is in effect, provided that the safeguard measure has been taken as a result of an absolute increase in imports and that such a measure conforms to the provisions of this Agreement.

Article 9

Developing Country Members

1. Safeguard measures shall not be applied against a product originating in a developing country Member as long as its share of imports of the product concerned in the importing Member does not exceed 3 per cent, provided that developing country Members with less than 3 per cent import share collectively account for not more than 9 per cent of total imports of the product concerned.²

2. A developing country Member shall have the right to extend the period of application of a safeguard measure for a period of up to two years beyond the maximum period provided for in paragraph 3 of Article 7. Notwithstanding the provisions of paragraph 5 of Article 7, a developing country Member shall have the right to apply a safeguard measure again to the import of a product which has been subject to such a measure, taken after the date of entry into force of the WTO Agreement, after a period of time equal to half that during which such a measure has been previously applied, provided that the period of non-application is at least two years.

Article 10

Pre-existing Article XIX Measures

Members shall terminate all safeguard measures taken pursuant to Article XIX of GATT 1947 that were in existence on the date of entry into force of the WTO Agreement not later than eight years after the date on which they were first applied or five years after the date of entry into force of the WTO Agreement, whichever comes later.

² Jäsenen on viipymättä ilmoitettava 9 artiklan 1 kohdan mukainen toiminta suojalausekekomitealle.

² A Member shall immediately notify an action taken under paragraph 1 of Article 9 to the Committee on Safeguards.

Artikla 11

Tiettyjen toimien kielto ja poistaminen

1. (a) Jäsenen ei tule ottaa käyttöön tai yrittää tavoitella minkään poikkeustoimen käyttöä tiettyjen tuotteiden tuontia vastaan, kuten GATT 1994 -sopimuksen XIX artiklassa on säädetty, ellei toimenpide täytä edellä mainitun artiklan määräyksiä, joita sovelletaan tämän sopimuksen mukaisesti.

(b) Sen lisäksi jäsen ei saa yrittää tavoitella, ottaa käyttöön tai ylläpitää vapaaehtoisia vientirajoituksia, säännönmukaisia markkinointijärjestelyjä tai mitään muita vastaavia toimia tuonti- tai vientitoimintaan nähden^{3,4}. Näihin kuuluvat yhden jäsenen toimenpiteet sekä sopimusten, järjestelyjen ja tulkintasopimusten mukaiset toimet, joihin kaksi tai useampi jäsen on ryhtynyt. Mikä tahansa tällainen toimi, joka on voimassa WTO-sopimuksen voimaantullessa, on saatettava yhtäpitäväksi tämän sopimuksen kanssa tai lopetettava 2 kohdan mukaisesti.

(c) Tätä sopimusta ei sovelleta toimenpiteisiin, joita yritetään tavoitella, otetaan käyttöön tai ylläpidetään GATT 1994 -sopimuksen määräysten mukaisesti lukuun ottamatta XIX artiklaa, 1A liitteen mukaisten monenkeskisten kauppasopimusten, lukuun ottamatta tätä sopimusta mukaisesti tai GATT 1994 -sopimukseen sisältyvien pöytäkirjojen ja sopimusten tai järjestelyjen mukaisesti.

2. Luopuminen 1(b) kohdan mukaisista toimista on toteutettava niiden aikataulujen mukaan, jotka asianomaiset jäsenet esittävät suojalausekekomitealle viimeistään 180 päivää WTO-sopimuksen voimaantulon jälkeen. Näiden aikataulujen avulla on huolehdittava siitä, että kaikista 1 kohdassa viitatuista toimista luovutaan tai ne saatetaan tämän sopimuksen mukaisiksi aikavälillä, joka ei ylitä neljää vuotta WTO-sopimuksen voimaantulosta, poikkeuksena on tuontikauppaa harjoittavaa

Article 11

Prohibition and Elimination of Certain Measures

1. (a) A Member shall not take or seek any emergency action on imports of particular products as set forth in Article XIX of GATT 1994 unless such action conforms with the provisions of that Article applied in accordance with this Agreement.

(b) Furthermore, a Member shall not seek, take or maintain any voluntary export restraints, orderly marketing arrangements or any other similar measures on the export or the import side.^{3,4} These include actions taken by a single Member as well as actions under agreements, arrangements and understandings entered into by two or more Members. Any such measure in effect on the date of entry into force of the WTO Agreement shall be brought into conformity with this Agreement or phased out in accordance with paragraph 2.

(c) This Agreement does not apply to measures sought, taken or maintained by a Member pursuant to provisions of GATT 1994 other than Article XIX, and Multilateral Trade Agreements in Annex 1A other than this Agreement, or pursuant to protocols and agreements or arrangements concluded within the framework of GATT 1994.

2. The phasing out of measures referred to in paragraph 1(b) shall be carried out according to timetables to be presented to the Committee on Safeguards by the Members concerned not later than 180 days after the date of entry into force of the WTO Agreement. These timetables shall provide for all measures referred to in paragraph 1 to be phased out or brought into conformity with this Agreement within a period not exceeding four years after the date of entry into force of the WTO Agreement, sub-

³ Tuontikiintiön käyttöä GATT 1994 -sopimuksen asianomaisten määräysten ja tämän sopimuksen mukaisena suojatoimena voi yhteisestä sopimuksesta hallinnoida viejäjäsen.

⁴ Vastaavien toimien esimerkkeihin sisältyvät vientin rajoittaminen, vientihinnan seurantajärjestelmät, vienti- tai tuontitarkkailu, pakolliset tuontikartellit ja vapaaharkintaiset vienti- ja tuontilisensiointijärjestelmät, joista mikä tahansa merkitsee suojaa.

³ An import quota applied as a safeguard measure in conformity with the relevant provisions of GATT 1994 and this Agreement may, by mutual agreement, be administered by the exporting Member.

⁴ Examples of similar measures include export moderation, export-price or import-price monitoring systems, export or import surveillance, compulsory import cartels and discretionary export or import licensing schemes, any of which afford protection.

jäsentä⁵ kohden enintään yksi erityistoimi, jonka kesto ei saa jatkua 31. joulukuuta 1999 jälkeen. Tällaisesta toimesta on sovittava niiden jäsenten kesken, joihin asialla on suoraa vaikutusta ja ilmoitettava suojalausekekomitealle tutkintaa ja hyväksyntää varten 90 päivän kuluessa WTO-sopimuksen voimaantulon jälkeen. Tämän sopimuksen liitteessä on osoitettu yksi toimi, jonka osalta on sovittu sen täyttävän tämän poikkeuksen tunnusmerkit.

3. Jäsenten ei tule rohkaista tai tukea julkisten tai yksityisten yritysten sellaisten toimien käyttöönottoa tai ylläpitoa, jotka vastaavat 1 kohdassa viitattuja toimia.

Artikla 12

Ilmoittaminen ja neuvottelut

1. Jäsenen on viipymättä ilmoitettava suojalausekekomitealle

(a) vakavaan haittaan tai sen uhkaan liittyvän tutkintaprosessin aloittamisesta ja sen syistä;

(b) johtopäätöksen tekemisestä lisääntyneen tuonnin aiheuttamasta vakavasta haitasta tai sen uhasta; ja

(c) päätöksestä käyttää tai jatkaa suojatoimen käyttöä.

2. Tehdessään 1(b) ja 1(c) alakohdissa viitattun ilmoituksen jäsenen, joka esittää suojatoimen käyttöönottoa tai sen jatkamista on toimitettava suojalausekekomitealle kaikki asiakuuluva tieto, jonka tulee sisältää näyttö tuonnin aiheuttamasta vakavasta haitasta tai sen uhasta, täsmällinen kuvaus kyseisestä tuotteesta ja esitetystä toimenpiteestä, esitetty toimen käyttöönottopäivä, odotettu kestoaika ja toimenpiteen lievennystä koskeva aikataulu. Toimenpiteen käytön jatkamisen ollessa kyseessä, on lisäksi toimitettava osoitus siitä, että kyseinen tuotanto on sopeutumassa. Tavara-kauppaneuvosto tai suojalausekekomitea voi pyytää toimenpiteen käyttöä tai jatkamista pyytäneeltä jäseneltä tarvitsemiansa lisätietoja.

3. Jäsenen, joka esittää käyttävänsä tai jatkavansa suojatoimen käyttöä, on tarjottava

⁵ Ainoa tällainen poikkeus, johon Euroopan yhteisö on oikeutettu, on osoitettu tämän sopimuksen liitteessä.

ject to not more than one specific measure per importing Member⁵, the duration of which shall not extend beyond 31 December 1999. Any such exception must be mutually agreed between the Members directly concerned and notified to the Committee on Safeguards for its review and acceptance within 90 days of the entry into force of the WTO Agreement. The Annex to this Agreement indicates a measure which has been agreed as falling under this exception.

3. Members shall not encourage or support the adoption or maintenance by public and private enterprises of non-governmental measures equivalent to those referred to in paragraph 1.

Article 12

Notification and Consultation

1. A Member shall immediately notify the Committee on Safeguards upon:

(a) initiating an investigatory process relating to serious injury or threat thereof and the reasons for it;

(b) making a finding of serious injury or threat thereof caused by increased imports; and

(c) taking a decision to apply or extend a safeguard measure.

2. In making the notifications referred to in paragraphs 1(b) and 1(c), the Member proposing to apply or extend a safeguard measure shall provide the Committee on Safeguards with all pertinent information, which shall include evidence of serious injury or threat thereof caused by increased imports, precise description of the product involved and the proposed measure, proposed date of introduction, expected duration and timetable for progressive liberalization. In the case of an extension of a measure, evidence that the industry concerned is adjusting shall also be provided. The Council for Trade in Goods or the Committee on Safeguards may request such additional information as they may consider necessary from the Member proposing to apply or extend the measure.

3. A Member proposing to apply or extend a safeguard measure shall provide adequate op-

⁵ The only such exception to which the European Communities is entitled is indicated in the Annex to this Agreement.

niille jäsenille, joilla on merkittävä intressi kyseisen tuotteen viejinä, riittävä mahdollisuus ennakkoneuvotteluihin, joiden tarkoituksena on *muun muassa* tarkastella 2 kohdassa viitattuja tietoja ja keskustella toimesta ja päästä yhteisymmärrykseen tavasta saavuttaa 8 artiklan 1 kohdassa asetettu tavoite.

4. Jäsenen on tehtävä ilmoitus ennen kuin ottaa edellä 6 artiklassa viitattun väliaikaisen toimen käyttöön. Neuvottelut on aloitettava välittömästi toimenpiteen käyttöönoton jälkeen.

5. Kyseisten jäsenten on välittömästi ilmoitettava tavarakauppaneuvostolle tässä artiklassa viitattujen neuvottelujen tulokset sekä myös 7 artiklan 4 kohdassa viitattut puolivälin tarkastelut, 8 artiklan 1 kohdassa viitattut mitkä tahansa korvausmuodot ja 8 artiklan 2 kohdassa viitattut myönnytyksiä ja muita velvoitteita koskevat pidättäytymishdotukset.

6. Jäsenten on ilmoitettava viipymättä suojalausekekomitealle suojatoimiin liittyvästä lainsäädännöstään, määräyksistään ja hallintokäytännöistään sekä niihin kaikkiin tehdyistä muutoksista.

7. Jäsenten, jotka pitävät voimassa 10 artiklassa ja 11 artiklan 1 kohdassa kuvattuja toimia vielä WTO-sopimuksen voimaantulopäivänä, on ilmoitettava tällaiset toimet suojalausekekomitealle viimeistään 60 päivää WTO-sopimuksen voimaantulon jälkeen.

8. Jokainen jäsen voi ilmoittaa suojalausekekomitealle kaikesta lainsäädännöstä, säädöksistä ja hallintokäytännöistä ja mistä tahansa tässä sopimuksessa käsitellyistä toimista tai toimenpiteistä, joita muut tämän sopimuksen nojalla ilmoitusvelvolliset jäsenet eivät ole ilmoittaneet.

9. Jokainen jäsen voi ilmoittaa suojalausekekomitealle kaikista 11 artiklan 3 kohdassa viitatuista julkishallinnon ulkopuolisista toimita.

10. Kaikki tavarakauppaneuvoston tässä sopimuksessa viitattut ilmoitukset tulee tavanomaisissa tapauksissa tehdä suojalausekekomitean kautta.

11. Tämän sopimuksen ilmoittamista koskevat määräykset eivät vaadi minkään jäsenen luovuttavan luottamuksellisia tietoja, mikäli tiedon luovuttaminen vaikeuttaisi lainsäädännön voimaansaattamista tai olisi muutoin vas-

portunity for prior consultations with those Members having a substantial interest as exporters of the product concerned, with a view to, *inter alia*, reviewing the information provided under paragraph 2, exchanging views on the measure and reaching an understanding on ways to achieve the objective set out in paragraph 1 of Article 8.

4. A Member shall make a notification to the Committee on Safeguards before taking a provisional safeguard measure referred to in Article 6. Consultations shall be initiated immediately after the measure is taken.

5. The results of the consultations referred to in this Article, as well as the results of mid-term reviews referred to in paragraph 4 of Article 7, any form of compensation referred to in paragraph 1 of Article 8, and proposed suspensions of concessions and other obligations referred to in paragraph 2 of Article 8, shall be notified immediately to the Council for Trade in Goods by the Members concerned.

6. Members shall notify promptly the Committee on Safeguards of their laws, regulations and administrative procedures relating to safeguard measures as well as any modifications made to them.

7. Members maintaining measures described in Article 10 and paragraph 1 of Article 11 which exist on the date of entry into force of the WTO Agreement shall notify such measures to the Committee on Safeguards not later than 60 days after the date of entry into force of the WTO Agreement.

8. Any Member may notify the Committee on Safeguards of all laws, regulations, administrative procedures and any measures or actions dealt with in this Agreement that have not been notified by other Members that are required by this Agreement to make such notifications.

9. Any Member may notify the Committee on Safeguards of any non-governmental measures referred to in paragraph 3 of Article 11.

10. All notifications to the Council for Trade in Goods referred to in this Agreement shall normally be made through the Committee on Safeguards.

11. The provisions on notification in this Agreement shall not require any Member to disclose confidential information the disclosure of which would impede law enforcement or otherwise be contrary to the public interest or

toin yleistä etua tai voisi vaikeuttaa yksittäisten yksityisten tai valtion yritysten oikeutettuja kaupallisia etuja.

Artikla 13

Valvonta

1. Suojalausekekomitea, joka perustetaan tavarakauppaneuvoston alaisuuteen, on avoin kaikille jäsenille, jotka ilmaisevat halunsa olla komiteassa mukana. Komitealla on seuraavat tehtävät:

(a) tarkkailla ja raportoida vuosittain tavarakauppaneuvostolle tämän sopimuksen yleisestä täytäntöönpanosta ja tehdä ehdotuksia sen parantamiseksi;

(b) selvittää asiasta kärsineen jäsenen pyynnöstä, onko tämän sopimuksen menettelytapasääädöksiä noudatettu suoja-toimen yhteydessä ja raportoida tuloksista tavarakauppaneuvostolle;

(c) avustaa jäseniä näiden pyynnöstä heidän tämän sopimuksen määräysten mukaisissa neuvotteluissaan;

(d) selvittää 10 artiklan ja 11 artiklan 1 kohdan kattamia toimia, valvoa niiden poistamista käytöstä ja raportoida tarvittaessa tavarakauppaneuvostolle;

(e) käydä läpi suoja-tointa soveltavan jäsenen pyynnöstä, ovatko ehdotukset pidättäytyä myönnytyksistä tai muista velvoitteista ”oleellisesti vastaavia”, ja raportoida tarvittaessa tavarakauppaneuvostolle;

(f) vastaanottaa ja käydä läpi kaikki tämän sopimuksen edellyttämät ilmoitukset ja raportoida tarvittaessa tavarakauppaneuvostolle; ja

(g) suorittaa muut tähän sopimukseen liittyvät tehtävät, joita tavarakauppaneuvosto voi määrätä.

2. Avustukseen komiteaa sen valvontatehtävän suorittamisessa, sihteeristön tulee vuosittain saapuneiden ilmoitusten ja muun luotettavan saatavissa olevan informaation perusteella tehdä selvitysluonteinen raportti sopimuksen toiminnasta.

Artikla 14

Riitojen ratkaiseminen

GATT 1994 -sopimuksen XXII ja XXIII artikloja, niin kuin ne on muutettu ja sovellettu

would prejudice the legitimate commercial interests of particular enterprises, public or private.

Article 13

Surveillance

1. A Committee on Safeguards is hereby established, under the authority of the Council for Trade in Goods, which shall be open to the participation of any Member indicating its wish to serve on it. The Committee will have the following functions:

(a) to monitor, and report annually to the Council for Trade in Goods on, the general implementation of this Agreement and make recommendations towards its improvement;

(b) to find, upon request of an affected Member, whether or not the procedural requirements of this Agreement have been complied with in connection with a safeguard measure, and report its findings to the Council for Trade in Goods;

(c) to assist Members, if they so request, in their consultations under the provisions of this Agreement;

(d) to examine measures covered by Article 10 and paragraph 1 of Article 11, monitor the phase-out of such measures and report as appropriate to the Council for Trade in Goods;

(e) to review, at the request of the Member taking a safeguard measure, whether proposals to suspend concessions or other obligations are ”substantially equivalent”, and report as appropriate to the Council for Trade in Goods;

(f) to receive and review all notifications provided for in this Agreement and report as appropriate to the Council for Trade in Goods; and

(g) to perform any other function connected with this Agreement that the Council for Trade in Goods may determine.

2. To assist the Committee in carrying out its surveillance function, the Secretariat shall prepare annually a factual report on the operation of this Agreement based on notifications and other reliable information available to it.

Article 14

Dispute Settlement

The provisions of Articles XXII and XXIII of GATT 1994 as elaborated and applied by

riitojen ratkaisemista koskevassa sopimuksessa, sovelletaan tämän sopimuksen perusteella käytäviin neuvotteluihin ja riitojen ratkaisemiseen.

the Dispute Settlement Understanding shall apply to consultations and the settlement of disputes arising under this Agreement.

LIITE

11 ARTIKLAN 2 KOHDASSA
LUETELLUT POIKKEUKSET

ANNEX

EXCEPTION REFERRED TO IN
PARAGRAPH 2 OF ARTICLE 11

Asianomai- set jäsenet	Tuote	Päätyminen	Members concerned	Product	Termination
EY/Japani	henkilöautot, maasto- ajoneuvot, kevyet kaupalliset ajoneuvot, kevyet trukit (5 ton- niin asti), ja samat ajoneuvot osiin pure- tussa muodossa (CKD- paketit)	31. joulukuuta 1999	EC/Japan	Passenger cars, off- road vehicles, light commercial vehicles, light trucks (up to 5 tonnes), and the same vehicles in wholly knocked-down form (CKD sets).	31 December 1999

LIITE 1B

PALVELUKAUPAN YLEISSOPIMUS

OSA I	SOVELTAMISALA JA MÄÄRITELMÄ
Artikla I	Soveltamisala ja määritelmä
OSA II	YLEISET VELVOITTEET JA SÄÄNNÖT
Artikla II	Suosituimmuuskohtelu
Artikla III	Läpinäkyvyys
Artikla III bis	Luottamuksellisen tiedon paljastaminen
Artikla IV	Kehitysmaiden osallistumisen lisääminen
Artikla V	Taloudellinen yhdentymisen
Artikla V bis	Työmarkkinoiden yhdyntymissopimukset
Artikla VI	Kotimainen sääntely
Artikla VII	Tunnustaminen
Artikla VIII	Monopolit ja yksinomaiset palvelujen tarjoajat
Artikla IX	Liiketavat
Artikla X	Poikkeukselliset suoja-toimet
Artikla XI	Maksut ja varojensuorat
Artikla XII	Rajoitukset maksutaseen turvaamiseksi
Artikla XIII	Julkiset hankinnat
Artikla XIV	Yleiset poikkeukset
Artikla XIV bis	Turvallisuuspoikkeukset
Artikla XV	Valtiontuki
OSA III	ERITYISET SITOUKSET
Artikla XVI	Markkinoillepääsy
Artikla XVII	Kansallinen kohtelu
Artikla XVIII	Lisäsitoumukset
OSA IV	ASTEITTAINEN VAPAUTTAMINEN
Artikla XIX	Neuvottelu erityisistä sitoumuksista
Artikla XX	Erityisten sitoumusten listat
Artikla XXI	Listojen muuttaminen
OSA V	INSTITUTIONAALISET MÄÄRÄYKSET
Artikla XXII	Neuvottelut
Artikla XXIII	Riitojenratkaiseminen ja täytäntöönpano
Artikla XXIV	Palvelukauppaneuvosto
Artikla XXV	Tekninen yhteistyö
Artikla XXVI	Suhde muihin kansainvälisiin järjestöihin
OSA VI	LOPPUMÄÄRÄYKSET
Artikla XXVII	Etujen kieltäminen
Artikla XXVIII	Määritelmät
Artikla XXIX	Litteet

ANNEX 1B

GENERAL AGREEMENT ON TRADE IN SERVICES

PART I	SCOPE AND DEFINITION
Article I	Scope and Definition
PART II	GENERAL OBLIGATIONS AND DISCIPLINES
Article II	Most-Favoured-Nation Treatment
Article III	Transparency
Article III bis	Disclosure of Confidential Information
Article IV	Increasing Participation of Developing Countries
Article V	Economic Integration
Article V bis	Labour Markets Integration Agreements
Article VI	Domestic Regulation
Article VII	Recognition
Article VIII	Monopolies and Exclusive Service Suppliers
Article IX	Business Practices
Article X	Emergency Safeguard Measures
Article XI	Payments and Transfers
Article XII	Restrictions to Safeguard the Balance of Payments
Article XIII	Government Procurement
Article XIV	General Exceptions
Article XIV bis	Security Exceptions
Article XV	Subsidies
PART III	SPECIFIC COMMITMENTS
Article XVI	Market Access
Article XVII	National Treatment
Article XVIII	Additional Commitments
PART IV	PROGRESSIVE LIBERALIZATION
Article XIX	Negotiation of Specific Commitments
Article XX	Schedules of Specific Commitments
Article XXI	Modification of Schedules
PART V	INSTITUTIONAL PROVISIONS
Article XXII	Consultation
Article XXIII	Dispute Settlement and Enforcement
Article XXIV	Council for Trade in Services
Article XXV	Technical Cooperation
Article XXVI	Relationship with Other International Organizations
PART VI	FINAL PROVISIONS
Article XXVII	Denial of Benefits
Article XXVIII	Definitions
Article XXIX	Annexes

Liite II artiklan poikkeuksista	Annex on Article II Exemptions
Liite sopimuksen mukaisesti palveluja tarjoavien luonnollisten henkilöiden liikkuvuudesta	Annex on Movement of Natural Persons Supplying Services under the Agreement
Liite ilmakuljetuspalveluista	Annex on Air Transport Services
Liite rahoituspalveluista	Annex on Financial Services
Toinen liite rahoituspalveluista	Second Annex on Financial Services
Liite merikuljetuspalveluneuvotteluista	Annex on Negotiations on Maritime Transport Services
Liite televiestinnästä	Annex on Telecommunications
Liite perustelevisiointin neuvotteluista	Annex on Negotiations on Basic Telecommunications

PALVELUKAUPAN YLEISSOPIMUS

GENERAL AGREEMENT
ON TRADE IN SERVICES*Jäsenet, jotka*

tunnustavat palvelukaupan lisääntyvän merkityksen maailmantalouden kasvulle ja kehitykselle;

toivovat saavansa aikaan monenkeskisesti sovitut periaatteet ja säännöt palvelukaupalle tarkoituksena palvelukaupan laajentaminen läpinäkyvästi ja asteittain keinona edistää kaikkien kauppakumppanien taloudellista kasvua ja kehitysmaiden kehittymistä;

haluavat saavuttaa varhain asteittain aiempaa pidemmälle menevän palvelukaupan vapauttamisen monenkeskisten peräkkäisten neuvottelujen avulla pyrkimyksenä kaikkien osanottajien etujen edistäminen perustuen molemminpuoliseen hyötyyn ja turvaten oikeuksien ja velvoitteiden kokonaistasapaino, samalla kun kansalliset toimintatavoitteet otetaan huomioon riittävässä määrin;

tunnustavat jäsenten sääntelyoikeuden ja oikeuden ottaa käyttöön uusia säännöksiä, koskien palvelutarjontaa alueellaan kansallisten toimintatavoitteiden saavuttamiseksi ja ottaen huomioon eri maiden palvelusäännösten kehityksessä olevan epätasapainon, kehitysmaiden erityisen tarpeen käyttää tätä oikeutta;

haluavat edesauttaa kehitysmaiden lisääntyvää osallistumista palvelukauppaan ja niiden palveluiden viennin kasvua mukaanlukien, muun muassa niiden sisäisen palvelukapasiteetin ja sen tehokkuuden sekä kilpailukyyn vahvistaminen;

kiinnittävät erityistä huomiota vähiten kehittyneiden maiden suuriin vaikeuksiin, ottaen huomioon niiden erityisen taloudellisen tilanteen ja kehitys-, kauppa- sekä rahoitustarpeet; sopivat seuraavaa:

OSA I

SOVELTAMISALA JA MÄÄRITELMÄ

Artikla I

Soveltamisala ja määritelmä

1. Tätä sopimusta sovelletaan jäsenten toimenpiteisiin, jotka koskevat palvelukauppa.

Members,

Recognizing the growing importance of trade in services for the growth and development of the world economy;

Wishing to establish a multilateral framework of principles and rules for trade in services with a view to the expansion of such trade under conditions of transparency and progressive liberalization and as a means of promoting the economic growth of all trading partners and the development of developing countries;

Desiring the early achievement of progressively higher levels of liberalization of trade in services through successive rounds of multilateral negotiations aimed at promoting the interests of all participants on a mutually advantageous basis and at securing an overall balance of rights and obligations, while giving due respect to national policy objectives;

Recognizing the right of Members to regulate, and to introduce new regulations, on the supply of services within their territories in order to meet national policy objectives and, given asymmetries existing with respect to the degree of development of services regulations in different countries, the particular need of developing countries to exercise this right;

*Desiring to facilitate the increasing participation of developing countries in trade in services and the expansion of their service exports including, *inter alia*, through the strengthening of their domestic services capacity and its efficiency and competitiveness;*

Taking particular account of the serious difficulty of the least-developed countries in view of their special economic situation and their development, trade and financial needs; Hereby agree as follows:

PART I

SCOPE AND DEFINITION

Article I

Scope and Definition

1. This Agreement applies to measures by Members affecting trade in services.

2. Tämän sopimuksen tarkoitusta varten palvelukauppa on määritelty palvelun tarjoamiseksi

a) jäsenen alueelta toisen jäsenen alueelle;

b) jäsenen alueella toisen jäsenen palvelun kuluttajalle;

c) jäsenen palvelujen tarjoajan toimesta toisen jäsenen alueella tapahtuvan kaupallisen läsnäolon välityksellä;

d) jäsenen palvelujen tarjoajan toimesta toisen jäsenen alueella tapahtuvan jäsenen luonnollisten henkilöiden läsnäolon välityksellä.

3. Tämän yleissopimuksen tarkoitusta varten

a) ”jäsenen toimenpiteet” tarkoittavat toimenpiteitä, joihin ovat ryhtyneet

(i) keskus-, alueellisen tai paikallistason hallintoelimet ja viranomaiset; ja

(ii) julkishallinnon ulkopuoliset elimet käytössään keskus-, alueellisen tai paikallistason hallintoelinten tai viranomaisten niille delegoimia valtuuksia;

Täyttäessään sopimuksen velvoitteita ja sitoumuksia jäsenen on ryhdyttävä sellaisiin käytettävissään oleviin kohtuullisiin toimenpiteisiin, jotka takaavat velvoitteiden ja sitoumusten noudattamisen sen alueella alueellisen ja paikallistason hallintoelinten ja viranomaisten sekä julkishallinnon ulkopuolisten elinten toimesta.

(b) ”Palvelut” sisältävät kaikkien palvelulojen kaikki palvelut lukuun ottamatta julkista valtaa käytettäessä tarjottavia palveluja.

(c) ”Julkista valtaa käytettäessä tarjotuilla palveluilla” tarkoitetaan kaikkia palveluja, joita ei tarjota kaupallisesti eikä kilpailtaessa yhden tai useamman palvelujen tarjoajan kanssa.

2. For the purposes of this Agreement, trade in services is defined as the supply of a service:

(a) from the territory of one Member into the territory of any other Member;

(b) in the territory of one Member to the service consumer of any other Member;

(c) by a service supplier of one Member, through commercial presence in the territory of any other Member;

(d) by a service supplier of one Member, through presence of natural persons of a Member in the territory of any other Member.

3. For the purposes of this Agreement:

(a) ”measures by Members” means measures taken by:

(i) central, regional or local governments and authorities; and

(ii) non-governmental bodies in the exercise of powers delegated by central, regional or local governments or authorities;

In fulfilling its obligations and commitments under the Agreement, each Member shall take such reasonable measures as may be available to it to ensure their observance by regional and local governments and authorities and non-governmental bodies within its territory;

(b) ”services” includes any service in any sector except services supplied in the exercise of governmental authority;

(c) ”a service supplied in the exercise of governmental authority” means any service which is supplied neither on a commercial basis, nor in competition with one or more service suppliers.

OSA II

YLEISET VELVOITTEET JA SÄÄNNÖT

Artikla II

Suosituimmuuskohtelu

1. Kunkin jäsenen on välittömästi ja ehdoitta myönnettävä jokaisen tämän sopimuksen kattaman toimenpiteen osalta kaikille toisen jäsenen palveluille ja palvelujen tarjoajille yhtä hyvä kohtelu kuin jäsen myöntää minkä tahansa toisen maan vastaaville palveluille ja palvelujen tarjoajille.

PART II

GENERAL OBLIGATIONS AND DISCIPLINES

Article II

Most-Favoured-Nation Treatment

1. With respect to any measure covered by this Agreement, each Member shall accord immediately and unconditionally to services and service suppliers of any other Member treatment no less favourable than that it accords to like services and service suppliers of any other country.

2. Jäsen saa ylläpitää 1 kohdan kanssa ristiriidassa olevaa toimenpidettä edellyttäen, että toimenpide on listattu ja täyttää II artiklan myönnettäviä poikkeuksia koskevan liitteen ehdot.

3. Sopimuksen määräyksiä ei tule tulkita siten, että ne estäisivät jäsentä neuvottelemasta tai myöntämästä etuja rajanaapureina oleville maille helpottaakseen vierekkäisille raja-alueille rajoittuvaa paikallisesti tuotettujen ja kulutettujen palvelujen kaupankäyntiä.

Artikla III

Läpinäkyvyys

1. Kunkin jäsenen on julkaistava nopeasti ja hätätapauksia lukuun ottamatta viimeistään toimenpiteen voimaantullessa, tieto kaikista asiaankuuluvista yleisesti sovellettavista toimenpiteistä, jotka liittyvät tai vaikuttavat tämän sopimuksen toimintaan. Jäsenen allekirjoittamat kansainväliset sopimukset, jotka liittyvät tai vaikuttavat palvelukauppaan, tulee myös julkaista.

2. Mikäli 1 kohdassa tarkoitettu julkaiseminen ei ole mahdollista, tulee tieto saatava muutoin yleisesti saataville.

3. Kunkin jäsenen on tiedotettava nopeasti, vähintään vuosittain, tiedotettava palvelukauppaneuvostolle jokaisesta uudistuksesta tai muutoksesta voimassa oleviin lakeihin, määräyksiin tai hallinnollisiin ohjeisiin, joilla on huomattavaa vaikutusta palvelukauppaan, joka sisältyy tämän sopimuksen mukaisiin jäsenen erityisiin sitoumuksiin.

4. Kunkin jäsenen on vastattava nopeasti toisen jäsenen yksilöityihin tiedusteluihin koskien kaikkia yleisesti sovellettavia toimenpiteitä tai kansainvälisiä sopimuksia 1 kohdan merkityksessä. Jäsenen tulee myös perustaa yksi tai useampi tiedonantopiste pyydettyä annettavan yksilöidyn ja 3 kohdassa säädettyä tiedonantovelvollisuutta koskevan tiedon välittämiseksi toisille jäsenille. Tiedonantopisteet on perustettava kahden vuoden kuluessa WTO:n perustamissopimuksen (tässä sopimuksessa ”WTO-sopimus”) voimaantulosta. Yksittäisten kehitysmaajäsenten osalta voidaan sopia soveltuvasta joustavuudesta koskien määräaika, jonka kuluessa tiedonantopisteet on perustettava. Tiedonantopisteiden ei tarvitse olla lakien ja säännösten säilyttäjiä.

2. A Member may maintain a measure inconsistent with paragraph 1 provided that such a measure is listed in, and meets the conditions of, the Annex on Article II Exemptions.

3. The provisions of this Agreement shall not be so construed as to prevent any Member from conferring or according advantages to adjacent countries in order to facilitate exchanges limited to contiguous frontier zones of services that are both locally produced and consumed.

Article III

Transparency

1. Each Member shall publish promptly and, except in emergency situations, at the latest by the time of their entry into force, all relevant measures of general application which pertain to or affect the operation of this Agreement. International agreements pertaining to or affecting trade in services to which a Member is a signatory shall also be published.

2. Where publication as referred to in paragraph 1 is not practicable, such information shall be made otherwise publicly available.

3. Each Member shall promptly and at least annually inform the Council for Trade in Services of the introduction of any new, or any changes to existing, laws, regulations or administrative guidelines which significantly affect trade in services covered by its specific commitments under this Agreement.

4. Each Member shall respond promptly to all requests by any other Member for specific information on any of its measures of general application or international agreements within the meaning of paragraph 1. Each Member shall also establish one or more enquiry points to provide specific information to other Members, upon request, on all such matters as well as those subject to the notification requirement in paragraph 3. Such enquiry points shall be established within two years from the date of entry into force of the Agreement Establishing the WTO (referred to in this Agreement as the ”WTO Agreement”). Appropriate flexibility with respect to the time-limit within which such enquiry points are to be established may be agreed upon for individual developing country Members. Enquiry points need not be depositories of laws and regulations.

5. Jokainen jäsen voi ilmoittaa palvelukauppaneuvostolle jokaisesta toisen jäsenen toimenpiteestä, jonka se katsoo vaikuttavan tämän sopimuksen toimintaan.

Artikla III bis

Luottamuksellisen tiedon paljastaminen

Mikään tässä sopimuksessa ei velvoita jäsentä paljastamaan luottamuksellisia tietoja, joiden paljastaminen estäisi lain noudattamisen tai olisi muutoin yleisen edun vastaista tai joka vaarantaisi yksittäisen julkisen tai yksityisen yrityksen oikeutetut kaupalliset edut.

Artikla IV

Kehitysmaiden osallistumisen lisääminen

1. Kehitysmaajäsenten maailmankauppaan osallistumista tulee edesauttaa jäsenten tämän sopimuksen III ja IV osien mukaisesti neuvoteltujen erityisten sitoumusten avulla, jotka liittyvät:

(a) niiden palvelukaupan kapasiteetin, tehokkuuden ja kilpailukyvyn vahvistamiseen *muun muassa* kaupallisilla ehdoilla tapahtuvan teknologian hyväksikäytön avulla

(b) parantamalla niiden pääsyä jakelu- ja tietoliikennekanaviin; ja

(c) vapauttamalla markkinoille pääsyä niillä palvelualoilla ja niiden toimitusmuotojen osalta, joilla kehitysmailla on vienti-intressejä.

2. Jäseninä olevien teollisuusmaiden ja mahdollisuuksien mukaan muiden jäsenten tulee perustaa yhteystahoja kahden vuoden kuluessa WTO-sopimuksen voimaantulosta edesauttaakseen kehitysmaajäsenten palvelujen tarjoajien pääsyä käsiksi markkinoihin liittyvään tietoon, koskien

(a) palvelujen tarjoamisen kaupallisia ja teknillisiä näkökohtia;

(b) rekisteröintiä, ammatillisten vaatimusten tunnustamista ja täyttämistä; ja

(c) palveluteknologian saatavuutta.

3. Vähiten kehittyneille kehitysmaajäsenille on annettava erityinen etusija 1 ja 2 kohtien toimeenpanossa. Erityistä huomiota on kiinnitettävä vähiten kehittyneiden maiden suuriin vaikeuksiin hyväksyä neuvoteltuja erityisiä sitoumuksia, ottaen huomioon niiden erityisen taloudellisen tilanteen ja kehitys-, kauppa- ja rahoitustarpeet.

5. Any Member may notify to the Council for Trade in Services any measure, taken by any other Member, which it considers affects the operation of this Agreement.

Article III bis

Disclosure of Confidential Information

Nothing in this Agreement shall require any Member to provide confidential information, the disclosure of which would impede law enforcement, or otherwise be contrary to the public interest, or which would prejudice legitimate commercial interests of particular enterprises, public or private.

Article IV

Increasing Participation of Developing Countries

1. The increasing participation of developing country Members in world trade shall be facilitated through negotiated specific commitments, by different Members pursuant to Parts III and IV of this Agreement, relating to:

(a) the strengthening of their domestic services capacity and its efficiency and competitiveness, *inter alia* through access to technology on a commercial basis;

(b) the improvement of their access to distribution channels and information networks; and

(c) the liberalization of market access in sectors and modes of supply of export interest to them.

2. Developed country Members, and to the extent possible other Members, shall establish contact points within two years from the date of entry into force of the WTO Agreement to facilitate the access of developing country Members' service suppliers to information, related to their respective markets, concerning:

(a) commercial and technical aspects of the supply of services;

(b) registration, recognition and obtaining of professional qualifications; and

(c) the availability of services technology.

3. Special priority shall be given to the least-developed country Members in the implementation of paragraphs 1 and 2. Particular account shall be taken of the serious difficulty of the least-developed countries in accepting negotiated specific commitments in view of their special economic situation and their development, trade and financial needs.

Artikla V

Taloudellinen yhdyntyminen

1. Tämä sopimus ei estä jäsentä olemasta osallisena tai tekemästä sopimusta, joka vapauttaa palvelukauppaa sopimukseen osallisten välillä tai kesken edellyttäen, että sellainen sopimus:

(a) on palvelualakohtaisesti huomattavan kattava¹ ja

(b) poistaa syrjinnän tai kaiken olennaisen syrjinnän XVII artiklan merkityksessä sopimukseen osallisten välillä tai kesken a alakohdan kattamilla palvelualoilla seuraavalla tavalla:

(i) poistamalla olemassa olevat syrjivät toimenpiteet ja/tai

(ii) kieltämällä uudet tai nykyistä syrjivämmät toimenpiteet,

joko sellaisen sopimuksen voimaantullessa tai kohtuullisen ajan kuluessa, lukuun ottamatta XI, XII, XIV ja XIV bis artiklojen sallimia toimenpiteitä.

2. Arvioitaessa ovatko 1 b kohdan ehdot täyttyneet huomioon voidaan ottaa sopimuksen suhde laajempaan taloudelliseen yhdyntymisprosessiin tai kaupankäyntiin vapauttamiseen asianomaisten maiden kesken.

3. (a) Mikäli kehitysmaat ovat sellaisen sopimuksen osapuolia, johon viitataan 1 kohdassa, on 1 kohdassa asetettujen ehtojen täyttymistä harkittava joustavasti, erityisesti (b) alakohdassa, suhteessa asianomaisten maiden sekä yleiseen kehitystasoon että yksittäisten palvelualojen ja niiden osa-alueiden kehitystasoon.

(b) Jos, lukuun ottamatta 6 kohtaa, 1 kohdassa tarkoitettujen sopimuksen osapuolina on ainoastaan kehitysmaita, muita edullisempi kohtelu voidaan myöntää oikeushenkilöille, jotka ovat sellaiseen sopimukseen osallisten osapuolten luonnollisten henkilöiden omistamia tai hallitsemia.

4. Jokaisen 1 kohdassa mainitun sopimuksen on pyrittävä edesauttamaan kaupankäyntiä sopimukseen osapuolten välillä, eikä sen tule nostaa minkään sopimuksen ulkopuolisen jäsenen osalta palvelualojen tai niiden osa-alueiden

¹ Tämä ehto on ymmärrettävä suhteessa palvelualojen ja kohteena olevan kaupan määrään ja toimitusmuotoihin. Jotta edellä mainittu ehto täyttyisi, sopimusten ei tule ennakolta sulkea ulkopuolelle mitään toimitusmuotoa.

Article V

Economic Integration

1. This Agreement shall not prevent any of its Members from being a party to or entering into an agreement liberalizing trade in services between or among the parties to such an agreement, provided that such an agreement:

(a) has substantial sectoral coverage¹, and

(b) provides for the absence or elimination of substantially all discrimination, in the sense of Article XVII, between or among the parties, in the sectors covered under subparagraph (a), through:

(i) elimination of existing discriminatory measures, and/or

(ii) prohibition of new or more discriminatory measures,

either at the entry into force of that agreement or on the basis of a reasonable time-frame, except for measures permitted under Articles XI, XII, XIV and XIV bis.

2. In evaluating whether the conditions under paragraph 1(b) are met, consideration may be given to the relationship of the agreement to a wider process of economic integration or trade liberalization among the countries concerned.

3. (a) Where developing countries are parties to an agreement of the type referred to in paragraph 1, flexibility shall be provided for regarding the conditions set out in paragraph 1, particularly with reference to subparagraph (b) thereof, in accordance with the level of development of the countries concerned, both overall and in individual sectors and subsectors.

(b) Notwithstanding paragraph 6, in the case of an agreement of the type referred to in paragraph 1 involving only developing countries, more favourable treatment may be granted to juridical persons owned or controlled by natural persons of the parties to such an agreement.

4. Any agreement referred to in paragraph 1 shall be designed to facilitate trade between the parties to the agreement and shall not in respect of any Member outside the agreement raise the overall level of barriers to trade in

¹ This condition is understood in terms of number of sectors, volume of trade affected and modes of supply. In order to meet this condition, agreements should not provide for the *a priori* exclusion of any mode of supply.

yleistä palvelukaupan esteiden tasoa verrattuna ennen sopimusta sovellettuun tasoon.

5. Mikäli 1 kohdassa tarkoitettua sopimusta tehtäessä, laajennettaessa tai muutettaessa merkittävällä tavalla, jäsen aikoo peruuttaa tai muuttaa erityistä sitoumusta tavalla, joka on ristiriidassa sen listassa olevien ehtojen kanssa, jäsenen on annettava vähintään 90 päivää ennen muutosta tai sitoumuksen peruuttamista ennakoilmoitus ja XXI artiklan 2, 3 ja 4 kohdissa säädettyjä menettelytapoja on noudatettava.

6. Jäsenen palvelujen tarjoaja, joka on 1 kohdassa mainittuun sopimukseen osallisen lakien mukaan muodostettu oikeushenkilö, on oikeutettu sopimuksen myöntämään kohteluun edellyttäen, että sillä on merkittävää liiketoimintaa sellaiseen sopimukseen osallisten alueella.

7. (a) Jäsenet, jotka ovat osallisina sopimuksessa, jollaiseen 1 kohdassa viitataan, on nopeasti tehtävä ilmoitus palvelukauppaneuvostolle sellaisesta sopimuksesta ja sopimuksen laajentamisesta tai merkittävästä muuttamisesta. Niiden on myös toimitettava neuvostolle sellaista asiaankuuluvaa tietoa, jota neuvosto tiedustellee. Neuvosto voi perustaa työryhmän tutkimaan edellä mainittua sopimusta, sen laajentamista tai muuttamista ja raportoimaan neuvostolle sopimuksen tämän artiklan mukaisuudesta.

(b) Jäsenten, jotka ovat osallisina sopimuksessa, jollaiseen 1 kohdassa viitataan ja jonka toimeenpano tapahtuu tietyn ajanjakson kuluessa, on ajoittain raportoitava palvelukauppaneuvostolle sen toimeenpanosta. Neuvosto voi tarpeelliseksi katsoessaan perustaa työryhmän tutkimaan yllä mainittuja raportteja.

(c) a ja b kohdissa mainittujen työryhmien raportteihin perustuen neuvosto voi tehdä tarpeelliseksi katsomiaan suosituksia osapuolille.

8. Jäsen, joka on osallisena sopimuksessa, jollaiseen 1 kohdassa viitataan, ei voi hakea korvausta niistä kauppaeuista, joita toiselle jäsenelle saattaa koitua sellaisesta sopimuksesta.

services within the respective sectors or subsectors compared to the level applicable prior to such an agreement.

5. If, in the conclusion, enlargement or any significant modification of any agreement under paragraph 1, a Member intends to withdraw or modify a specific commitment inconsistently with the terms and conditions set out in its Schedule, it shall provide at least 90 days advance notice of such modification or withdrawal and the procedure set forth in paragraphs 2, 3 and 4 of Article XXI shall apply.

6. A service supplier of any other Member that is a juridical person constituted under the laws of a party to an agreement referred to in paragraph 1 shall be entitled to treatment granted under such agreement, provided that it engages in substantive business operations in the territory of the parties to such agreement.

7. (a) Members which are parties to any agreement referred to in paragraph 1 shall promptly notify any such agreement and any enlargement or any significant modification of that agreement to the Council for Trade in Services. They shall also make available to the Council such relevant information as may be requested by it. The Council may establish a working party to examine such an agreement or enlargement or modification of that agreement and to report to the Council on its consistency with this Article.

(b) Members which are parties to any agreement referred to in paragraph 1 which is implemented on the basis of a time-frame shall report periodically to the Council for Trade in Services on its implementation. The Council may establish a working party to examine such reports if it deems such a working party necessary.

(c) Based on the reports of the working parties referred to in subparagraphs (a) and (b), the Council may make recommendations to the parties as it deems appropriate.

8. A Member which is a party to any agreement referred to in paragraph 1 may not seek compensation for trade benefits that may accrue to any other Member from such agreement.

Artikla V bis

Työmarkkinoiden yhdentymissopimukset

Tämä sopimus ei estä jäsentä olemasta osa-

Article V bis

Labour Markets Integration Agreements

This Agreement shall not prevent any of its

puolena sopimuksessa, joka yhdentää² työmarkkinat kokonaisuudessaan sellaiseen sopimukseen osallisten kesken tai välillä edellyttäen, että edellä mainittu sopimus

(a) vapauttaa sopimukseen osallisten kansalliset oleskelu- ja työluovapalvelullisuudesta;

(b) ilmoitetaan palvelukauppaneuvostolle.

Artikla VI

Kotimainen sääntely

1. Jäsenen on huolehdittava, että palvelualoilla, joilla on tehty erityisiä sitoumuksia, kaikkia yleisesti sovellettavia palvelukauppaan kohdistuvia toimenpiteitä hallinnoidaan kohtuullisesti, objektiivisesti ja puolueettomasti.

2. (a) Jäsenen tulee ylläpitää tai perustaa niin pian kuin on käytännöllisesti katsoen mahdollista oikeudelliset tuomioistuimet, välimiesmenettely tai hallinnolliset tuomioistuimet tai menettelytavat, jotka mahdollistavat vahinkoa kärsineen palvelujen tarjoajan pyynnöstä asian nopean käsittelyn ja tarvittaessa asianmukaiset menettelytavat palvelukauppaa koskevia hallinnollisia päätöksiä varten. Siinä tapauksessa, että edellä mainitut menettelytavat eivät ole riippumattomia elimestä, jolle on uskottu asianomaisen hallinnollisen päätöksen tekeminen, jäsenen on taattava, että menettelytavat turvaavat asian objektiivisen ja puolueettoman tarkastelun.

(b) (a) alakohdan määräykset eivät velvoita jäsentä perustamaan edellä mainittuja tuomioistuimia tai menettelytapoja siinä tapauksessa, että perustaminen olisi ristiriidassa jäsenen perustuslaillisen järjestelmän tai sen oikeudellisen järjestelmän luonteen kanssa.

3. Siinä tapauksessa, että erityisen sitoumuksen kattaman palvelun tarjoamiseen vaaditaan oikeutus, jäsenen asianomaisten viranomaisten tulee kohtuullisen ajan kuluessa kotimaisten lakien ja säännösten mukaan täydellisen anomuksen jättämisen jälkeen, tiedottaa hakijalle anomusta koskevasta päätöksestä. Hakijan pyynnöstä jäsenen asianomaisten viranomais-

Members from being a party to an agreement establishing full integration² of the labour markets between or among the parties to such an agreement, provided that such an agreement:

(a) exempts citizens of parties to the agreement from requirements concerning residency and work permits;

(b) is notified to the Council for Trade in Services.

Article VI

Domestic Regulation

1. In sectors where specific commitments are undertaken, each Member shall ensure that all measures of general application affecting trade in services are administered in a reasonable, objective and impartial manner.

2. (a) Each Member shall maintain or institute as soon as practicable judicial, arbitral or administrative tribunals or procedures which provide, at the request of an affected service supplier, for the prompt review of, and where justified, appropriate remedies for, administrative decisions affecting trade in services. Where such procedures are not independent of the agency entrusted with the administrative decision concerned, the Member shall ensure that the procedures in fact provide for an objective and impartial review.

(b) The provisions of subparagraph (a) shall not be construed to require a Member to institute such tribunals or procedures where this would be inconsistent with its constitutional structure or the nature of its legal system.

3. Where authorization is required for the supply of a service on which a specific commitment has been made, the competent authorities of a Member shall, within a reasonable period of time after the submission of an application considered complete under domestic laws and regulations, inform the applicant of the decision concerning the application. At

² Tyypillisesti sellainen yhdentymisen tarjoaa osapuolten kansalaisille oikeuden vapaaseen pääsyyn osapuolten työmarkkinoille ja sisältää toimenpiteitä koskien palkkaehtoja, muita työehtoja ja sosiaalietuja.

² Typically, such integration provides citizens of the parties concerned with a right of free entry to the employment markets of the parties and includes measures concerning conditions of pay, other conditions of employment and social benefits.

ten on ilman kohtuutonta viivytystä annettava tieto hakemuksen käsittelyvaiheesta.

4. Sen takaamiseksi, etteivät pätevyysvaatimukset ja niihin liittyvät menettelytavat, tekniset standardit ja lupavaatimukset muodostu tarpeettomiksi palvelukaupan esteiksi, palvelukauppaneuvoston tulee mahdollisesti perustamiensa elinten avulla luoda tarpeelliset säännöt. Säännöillä tulee pyrkiä takaamaan, että edellä mainitut vaatimukset muun muassa

(a) perustuvat objektiivisiin ja läpinäkyviin arvosteluperusteisiin, kuten pätevyteen ja kykyyn tarjota palvelu;

(b) eivät ole enemmän rasittavia kuin on tarpeen palvelun laadun takaamiseksi;

(c) lupamenettelyjen ollessa kyseessä eivät itsessään ole palvelun tarjoamisen este.

5. (a) Palvelualoilla, joilla jäsen on velvoitautunut erityisin sitoumuksin ja 4 kohdassa tarkoitettujen sääntöjen voimaantuloa odottaessa, jäsen ei saa soveltaa lupa- ja pätevyysvaatimuksia tai teknisiä standardeja siten, että se tekisi tyhjäksi tai huonontaisi edellä mainituja erityisiä sitoumuksia tavalla

(i) joka ei ole sopusoinnussa 4(a), (b) tai (c) alakohdissa mainittujen arvosteluperusteiden kanssa, ja

(ii) jota jäsen ei olisi kohtuudella voinut odottaa sillä hetkellä, kun erityiset sitoumukset asianomaisilla palvelualoilla tehtiin.

(b) Arvioitaessa onko jäsenen toiminta sopusoinnussa 5(a) kohdan veloitteen kanssa, huomiota tulee kiinnittää jäsenen soveltamiin asianomaisten kansainvälisten järjestöjen³ kansainvälisiin standardeihin.

6. Palvelualoilla, joilla asiantuntijapalveluissa on annettu erityisiä sitoumuksia, jäsenen tulee taata riittävät menettelytavat toisen jäsenen asiantuntijoiden pätevyyden toteamiseksi.

Artikla VII

Tunnustaminen

1. Standardien tai arvosteluperusteiden aset-

the request of the applicant, the competent authorities of the Member shall provide, without undue delay, information concerning the status of the application.

4. With a view to ensuring that measures relating to qualification requirements and procedures, technical standards and licensing requirements do not constitute unnecessary barriers to trade in services, the Council for Trade in Services shall, through appropriate bodies it may establish, develop any necessary disciplines. Such disciplines shall aim to ensure that such requirements are, *inter alia*:

(a) based on objective and transparent criteria, such as competence and the ability to supply the service;

(b) not more burdensome than necessary to ensure the quality of the service;

(c) in the case of licensing procedures, not in themselves a restriction on the supply of the service.

5. (a) In sectors in which a Member has undertaken specific commitments, pending the entry into force of disciplines developed in these sectors pursuant to paragraph 4, the Member shall not apply licensing and qualification requirements and technical standards that nullify or impair such specific commitments in a manner which:

(i) does not comply with the criteria outlined in subparagraphs 4(a), (b) or (c); and

(ii) could not reasonably have been expected of that Member at the time the specific commitments in those sectors were made.

(b) In determining whether a Member is in conformity with the obligation under paragraph 5(a), account shall be taken of international standards of relevant international organizations³ applied by that Member.

6. In sectors where specific commitments regarding professional services are undertaken, each Member shall provide for adequate procedures to verify the competence of professionals of any other Member.

Article VII

Recognition

1. For the purposes of the fulfilment, in

³ Termi "asianomaiset kansainväliset järjestöt" viittaa kansainvälisiin elimiin, joiden jäsenyys on avoin vähintäänkin kaikkien WTO:n jäsenten asianomaisille elimille.

³ The term "relevant international organizations" refers to international bodies whose membership is open to the relevant bodies of at least all Members of the WTO.

tamien vaatimusten täydelliseksi tai osittaiseksi täyttämiseksi palvelujen tarjoajien oikeuttamiseksi, luvan tai tutkinnon myöntämiseksi, ja ottaen huomioon 3 kohdan asettamat velvoitteet, jäsen voi tunnustaa tietyssä maassa saavutetun koulutuksen tai kokemuksen, asetettujen vaatimusten täyttämisen, tai myönnetyn luvan tai tutkinnon. Edellä mainittu tunnustaminen, joka voidaan saavuttaa harmonisoimalla tai muutoin, voi perustua sopimukseen tai järjestelyyn asianomaisen maan kanssa tai voidaan myöntää itsenäisesti.

2. 1 kohdassa mainittuun joko olemassa olevaan tai tulevaan sopimukseen tai järjestelyyn osallisen jäsenen tulee varata muille kiinnostuneille jäsenille riittävä mahdollisuus neuvotella liittymisestä sellaiseen sopimukseen tai järjestelyyn tai neuvotella vastaava sopimus tai järjestely niiden kanssa. Mikäli jäsen tunnustaa itsenäisesti, sen tulee myöntää riittävä mahdollisuus mille tahansa toiselle jäsenelle osoittaa, että sen alueella saavutettu koulutus, kokemus, lupa tai tutkinto tai täytetyt vaatimukset tulisi tunnustaa.

3. Jäsenen ei tule suorittaa tunnustamista tavalla, joka aiheuttaisi syrjintää eri maiden välillä sen standardien tai arvosteluperusteiden soveltamisessa palvelutarjoajia oikeutettaessa, myönnettäessä lupaa tai tutkintoa, tai että se muodostaisi palvelukaupan pillosteen.

4. Jokaisen jäsenen tulee

(a) 12 kuukauden kuluessa WTO-sopimuksen voimaantulosta antaa tieto palvelukauppaneuvostolle olemassa olevista tunnustamistoimenpiteistä ja siitä, perustuvatko ne 1 kohdassa tarkoitettuihin sopimuksiin tai järjestelyihin;

(b) niin nopeasti etukäteen kuin mahdollista antaa tieto palvelukauppaneuvostolle 1 kohdassa tarkoitettuun sopimukseen tai järjestelyyn tähtäävien neuvottelujen aloittamisesta, jotta kaikilla jäsenillä olisi mahdollisuus ilmoittaa mielenkiinnostaan osallistua neuvotteluihin ennen sisältöä koskevien neuvottelujen aloittamista;

(c) nopeasti ilmoittaa palvelukauppaneuvostolle uusien tunnustamista koskevien toimenpiteiden hyväksymisestä tai olemassa olevien toimenpiteiden merkittävästä muuttamisesta sekä siitä, perustuvatko toimenpiteet 1 kohdassa tarkoitettuun sopimukseen tai järjestelyyn.

5. Soveltuvissa tapauksissa tunnustamisen

whole or in part, of its standards or criteria for the authorization, licensing or certification of services suppliers, and subject to the requirements of paragraph 3, a Member may recognize the education or experience obtained, requirements met, or licenses or certifications granted in a particular country. Such recognition, which may be achieved through harmonization or otherwise, may be based upon an agreement or arrangement with the country concerned or may be accorded autonomously.

2. A Member that is a party to an agreement or arrangement of the type referred to in paragraph 1, whether existing or future, shall afford adequate opportunity for other interested Members to negotiate their accession to such an agreement or arrangement or to negotiate comparable ones with it. Where a Member accords recognition autonomously, it shall afford adequate opportunity for any other Member to demonstrate that education, experience, licenses, or certifications obtained or requirements met in that other Member's territory should be recognized.

3. A Member shall not accord recognition in a manner which would constitute a means of discrimination between countries in the application of its standards or criteria for the authorization, licensing or certification of services suppliers, or a disguised restriction on trade in services.

4. Each Member shall:

(a) within 12 months from the date on which the WTO Agreement takes effect for it, inform the Council for Trade in Services of its existing recognition measures and state whether such measures are based on agreements or arrangements of the type referred to in paragraph 1;

(b) promptly inform the Council for Trade in Services as far in advance as possible of the opening of negotiations on an agreement or arrangement of the type referred to in paragraph 1 in order to provide adequate opportunity to any other Member to indicate their interest in participating in the negotiations before they enter a substantive phase;

(c) promptly inform the Council for Trade in Services when it adopts new recognition measures or significantly modifies existing ones and state whether the measures are based on an agreement or arrangement of the type referred to in paragraph 1.

5. Wherever appropriate, recognition should

tulee perustua monenkeskisesti hyväksytyihin arvosteluperusteisiin. Soveltuvissa tapauksissa jäsenten tulee työskennellä yhteistyössä asiaankuuluvien hallitustenvälisten ja niiden ulkopuolisten järjestöjen kanssa yhteisten tunnustamista koskevien kansainvälisten standardien ja arvosteluperusteiden aikaansaamiseksi ja hyväksymiseksi sekä yhteisten kansainvälisten standardien aikaansaamiseksi ja hyväksymiseksi kyseessä olevien palvelualojen ja ammattien menettelytapoja varten.

Artikla VIII

Monopolit ja yksinomaiset palvelujen tarjoajat

1. Jäsenen on pidettävä huoli siitä, ettei monopoliasemassa oleva palvelujen tarjoaja tarjotessaan monopoliasemaan perustuvaa palvelua sen alueella, toimi tavalla, joka on ristiriidassa asianomaisen jäsenen II artiklan ja erityisten sitoumusten asettamien velvoitteiden kanssa.

2. Mikäli jäsenen monopoliasemassa oleva palvelujen tarjoaja kilpailee joko suoraan tai tytäryhtiön välityksellä palvelun tarjoamisesta sen monopolioikeuksien ulkopuolisella, asianomaisen jäsenen erityisiin sitoumuksiin sisältyvällä alueella, jäsenen on pidettävä huoli siitä, ettei edellä mainittu palvelujen tarjoaja väärinkäytä sen alueella monopoliasemaa ja toimi tavalla, joka on ristiriidassa jäsenen sitoumusten kanssa.

3. Palvelukauppaneuvosto voi jäsenen pyynnöstä, jolla on syytä uskoa, että minkä tahansa toisen jäsenen monopoliasemassa oleva palvelujen tarjoaja toimii 1 ja 2 kohtien vastaisesti, pyytää jäsentä, joka on perustanut, ylläpitää tai oikeuttanut edellä mainitun palvelujen tarjoajan, antamaan yksilöityjä tietoja koskien asianomaisia toimia.

4. Jos WTO-sopimuksen voimaantulon jälkeen jäsen myöntää monopolioikeuksia koskien sen erityisten sitoumusten kattamia palveluja, jäsenen on tehtävä ilmoitus palvelukauppaneuvostolle viimeistään kolme kuukautta ennen myönnetyn monopolioikeuden voimaantuloa ja XXI artiklan 2, 3 ja 4 kohtien määräykset soveltuvat.

5. Tämän artiklan määräykset soveltuvat myös yksinomaisiin palvelujen tarjoajiin, kun jäsen muodollisesti tai käytännössä, (a) oikeuttaa tai perustaa pienen määrän palvelujen

be based on multilaterally agreed criteria. In appropriate cases, Members shall work in cooperation with relevant intergovernmental and non-governmental organizations towards the establishment and adoption of common international standards and criteria for recognition and common international standards for the practice of relevant services trades and professions.

Article VIII

Monopolies and Exclusive Service Suppliers

1. Each Member shall ensure that any monopoly supplier of a service in its territory does not, in the supply of the monopoly service in the relevant market, act in a manner inconsistent with that Member's obligations under Article II and specific commitments.

2. Where a Member's monopoly supplier competes, either directly or through an affiliated company, in the supply of a service outside the scope of its monopoly rights and which is subject to that Member's specific commitments, the Member shall ensure that such a supplier does not abuse its monopoly position to act in its territory in a manner inconsistent with such commitments.

3. The Council for Trade in Services may, at the request of a Member which has a reason to believe that a monopoly supplier of a service of any other Member is acting in a manner inconsistent with paragraph 1 or 2, request the Member establishing, maintaining or authorizing such supplier to provide specific information concerning the relevant operations.

4. If, after the date of entry into force of the WTO Agreement, a Member grants monopoly rights regarding the supply of a service covered by its specific commitments, that Member shall notify the Council for Trade in Services no later than three months before the intended implementation of the grant of monopoly rights and the provisions of paragraphs 2, 3 and 4 of Article XXI shall apply.

5. The provisions of this Article shall also apply to cases of exclusive service suppliers, where a Member, formally or in effect, (a) authorizes or establishes a small number of

tarjoajia ja (b) käytännössä estää alueellaan kilpailun niiden tarjoajien välillä.

Artikla IX

Liiketavat

1. Jäsenet tunnustavat, että tietyt muut kuin VIII artiklan tarkoittamat palvelujen tarjoajien liiketavat voivat rajoittaa kilpailua ja siten palvelukauppaa.

2. Kunkin jäsenen tulee toisen jäsenen pyynnöstä suostua neuvotteluihin 1 kohdassa tarkoitettujen liiketapojen poistamiseksi. Jäsenen tulee suhtautua vakavasti ja myötämielisesti edellä mainittuun pyyntöön ja olla yhteistyössä toimittamalla julkisesti saatavilla olevaa avointa tietoa, jolla on merkitystä kyseessä olevan asian kannalta. Jäsenen tulee toimittaa myös muunlaista saatavilla olevaa tietoa sitä pyytävälle jäsenelle kotimaisen lainsäädäntönsä puitteissa, edellyttäen tyydyttävää sopimusta tietoja pyytävän jäsenen kanssa toimitettavan tiedon luottamuksellisuuden takaamiseksi.

Artikla X

Poikkeukselliset suoja-toimet

1. Poikkeuksellisista suoja-toimista tullaan syrjimättömyyteen perustuen neuvottelemaan monenkeskisesti. Edellä tarkoitettujen neuvottelujen tulosten on tultava voimaan viimeistään kolmen vuoden kuluttua WTO-sopimuksen voimaantulosta.

2. Ennen 1 kohdassa tarkoitettujen neuvottelutulosten voimaantuloa jokainen jäsen voi, huolimatta XXI artiklan 1 kohdan määräyksistä, ilmoittaa palvelukauppaneuvostolle aikeestaan muuttaa tai peruuttaa erityinen sitoumus yhden vuoden kuluttua sitoumuksen voimaantulosta edellyttäen, että jäsen osoittaa neuvostolle, ettei muutos tai peruuttaminen voi odottaa XXI artiklan 1 kohdassa säädetyn kolmen vuoden ajanjakson kulumista.

3. 2 kohdan määräykset lakkaavat olemasta voimassa kolmen vuoden kuluttua WTO-sopimuksen voimaantulosta.

service suppliers and (b) substantially prevents competition among those suppliers in its territory.

Article IX

Business Practices

1. Members recognize that certain business practices of service suppliers, other than those falling under Article VIII, may restrain competition and thereby restrict trade in services.

2. Each Member shall, at the request of any other Member, enter into consultations with a view to eliminating practices referred to in paragraph 1. The Member addressed shall accord full and sympathetic consideration to such a request and shall cooperate through the supply of publicly available non-confidential information of relevance to the matter in question. The Member addressed shall also provide other information available to the requesting Member, subject to its domestic law and to the conclusion of satisfactory agreement concerning the safeguarding of its confidentiality by the requesting Member.

Article X

Emergency Safeguard Measures

1. There shall be multilateral negotiations on the question of emergency safeguard measures based on the principle of non-discrimination. The results of such negotiations shall enter into effect on a date not later than three years from the date of entry into force of the WTO Agreement.

2. In the period before the entry into effect of the results of the negotiations referred to in paragraph 1, any Member may, notwithstanding the provisions of paragraph 1 of Article XXI, notify the Council on Trade in Services of its intention to modify or withdraw a specific commitment after a period of one year from the date on which the commitment enters into force; provided that the Member shows cause to the Council that the modification or withdrawal cannot await the lapse of the three-year period provided for in paragraph 1 of Article XXI.

3. The provisions of paragraph 2 shall cease to apply three years after the date of entry into force of the WTO Agreement.

Artikla XI

Maksut ja varojen siirrot

1. Jäsenen ei tule soveltaa rajoituksia kansainvälisiin varojen siirtoihin ja juoksevista liiketoimista aiheutuviin maksuihin, jotka liittyvät sen erityisiin sitoumuksiin, paitsi niissä tilanteissa, joita tarkastellaan XII artiklassa.

2. Tämä sopimus ei vaikuta millään tavalla Kansainvälisen valuuttarahaston sopimusartikloissa rahaston jäsenille säädettyihin oikeuksiin ja velvollisuuksiin, mukaan lukien sopimusartikloiden mukaisten valuuttatoimenpiteiden käyttö edellyttäen, ettei jäsen määrää pääomansiirroille rajoituksia, jotka ovat siirtoja koskevien erityisten sitoumusten kanssa ristiriidassa, paitsi XII artiklan nojalla tai Kansainvälisen valuuttarahaston pyynnöstä.

Artikla XII

Rajoitukset maksutaseen turvaamiseksi

1. Mikäli jäsentä ovat kohdanneet tai sitä uhkaavat vakavat maksutasevaikeudet tai ulkoiset rahoitusvaikeudet, se voi ottaa käyttöönsä tai pitää voimassa rajoituksia palvelukaupassa, jossa se on tehnyt erityisiä sitoumuksia, mukaan lukien sitoumuksiin liittyvät tapahtumien maksut tai varojen siirrot. Se hyväksytään, että kehitys- tai siirtymävaiheessa olevan jäsenen maksutaseeseen kohdistuvat erityiset paineet saattavat vaatia rajoitusten käyttöä *muun muassa* maan taloudellisen kehitys- tai siirtymäohjelman toteuttamisen kannalta riittävän rahoitusvarojen tason ylläpitämiseksi.

2. 1 kohdassa mainittujen rajoitusten

(a) ei tule syrjiä tai suosia ketään jäsentä;

(b) tulee olla sopusoinnussa Kansainvälisen valuuttarahaston sopimusartiklojen kanssa;

(c) tulee välttää tarpeettoman vahingon aiheuttamista toisen jäsenen kaupallisille, taloudellisille ja rahoitukseen liittyville eduille;

(d) ei tule olla suurempia kuin 1 kohdassa kuvattujen olosuhteiden kannalta on välttämätöntä;

(e) tulee olla väliaikaisia ja ne tulee poistaa vaiheittain 1 kohdassa määritellyn tilanteen parantuessa.

3. Määritellessään rajoitusten kohdentumis-

Article XI

Payments and Transfers

1. Except under the circumstances envisaged in Article XII, a Member shall not apply restrictions on international transfers and payments for current transactions relating to its specific commitments.

2. Nothing in this Agreement shall affect the rights and obligations of the members of the International Monetary Fund under the Articles of Agreement of the Fund, including the use of exchange actions which are in conformity with the Articles of Agreement, provided that a Member shall not impose restrictions on any capital transactions inconsistently with its specific commitments regarding such transactions, except under Article XII or at the request of the Fund.

Article XII

Restrictions to Safeguard the Balance of Payments

1. In the event of serious balance-of-payments and external financial difficulties or threat thereof, a Member may adopt or maintain restrictions on trade in services on which it has undertaken specific commitments, including on payments or transfers for transactions related to such commitments. It is recognized that particular pressures on the balance of payments of a Member in the process of economic development or economic transition may necessitate the use of restrictions to ensure, *inter alia*, the maintenance of a level of financial reserves adequate for the implementation of its programme of economic development or economic transition.

2. The restrictions referred to in paragraph 1:

(a) shall not discriminate among Members;

(b) shall be consistent with the Articles of Agreement of the International Monetary Fund;

(c) shall avoid unnecessary damage to the commercial, economic and financial interests of any other Member;

(d) shall not exceed those necessary to deal with the circumstances described in paragraph 1;

(e) shall be temporary and be phased out progressively as the situation specified in paragraph 1 improves.

3. In determining the incidence of such

ta, jäsenet voivat asettaa etusijalle palvelut, jotka ovat erityisen tärkeitä niiden talous- tai kehitysohjelmille. Rajoituksia ei kuitenkaan tule ottaa käyttöön tai pitää voimassa minkään tietyn palvelualan suojelemiseksi.

4. Rajoituksista, jotka otetaan käyttöön tai joita pidetään voimassa 1 kohdan nojalla tai niihin tehtävistä muutoksista, on viipymättä ilmoitettava yleisneuvostolle.

5. (a) Jäsenien, jotka soveltavat tämän artiklan määräyksiä, tulee viipymättä neuvotella maksutaserajoituksia käsittelevän komitean kanssa tämän artiklan nojalla käyttöön otetuista rajoituksista.

(b) Ministerikokouksen tulee määritellä menettelytavat⁴ määräaikaishuoneistuksille, joiden tavoitteena on ministerikokouksen asianmukaiseksi katsomien suositusten antaminen kyseiselle jäsenelle.

(c) Neuvotteluissa tulee arvioida jäsenen maksutasetilannetta ja tämän artiklan nojalla käyttöön otettuja tai voimassa pidettyjä rajoituksia, ottaen huomioon muun muassa seuraavat tekijät:

(i) maksutasevaikeuksien ja ulkoisten rahoitusvaikeuksien luonne ja laajuus;

(ii) neuvottelevan jäsenen ulkoiset taloudelliset ja ulkomaankaupan olosuhteet;

(iii) vaihtoehtoiset korjaavat toimenpiteet, joita voitaisiin käyttää.

(d) Neuvotteluissa tulee tarkastella sitä, ovatko rajoitukset 2 kohdan mukaisia ja erityisesti rajoitusten vaiheittaista poistamista 2(e) kohdan mukaisesti.

(e) Neuvotteluissa hyväksytään kaikki Kansainvälisen valuuttarahaston esittämät valuuttaan, rahavarantoon ja maksutaseeseen liittyvät tilastolliset ja muut tiedot, ja johtopäätökset perustuvat valuuttarahaston arvioon neuvottelevan jäsenen maksutasetilanteesta ja ulkoisesta rahoitustilanteesta.

6. Mikäli sellainen jäsen, joka ei ole Kansainvälisen valuuttarahaston jäsen, haluaa soveltaa tämän artiklan määräyksiä, ministerikokous käynnistää tarkastelun ja muut tarpeelliset menettelyt.

⁴ 5 kohdassa tarkoitettujen menettelytapojen katsotaan olevan samat kuin vuoden GATT 1994 -sopimuksen menettelytavat.

restrictions, Members may give priority to the supply of services which are more essential to their economic or development programmes. However, such restrictions shall not be adopted or maintained for the purpose of protecting a particular service sector.

4. Any restrictions adopted or maintained under paragraph 1, or any changes therein, shall be promptly notified to the General Council.

5. (a) Members applying the provisions of this Article shall consult promptly with the Committee on Balance-of-Payments Restrictions on restrictions adopted under this Article.

(b) The Ministerial Conference shall establish procedures⁴ for periodic consultations with the objective of enabling such recommendations to be made to the Member concerned as it may deem appropriate.

(c) Such consultations shall assess the balance-of-payment situation of the Member concerned and the restrictions adopted or maintained under this Article, taking into account, *inter alia*, such factors as:

(i) the nature and extent of the balance-of-payments and the external financial difficulties;

(ii) the external economic and trading environment of the consulting Member;

(iii) alternative corrective measures which may be available.

(d) The consultations shall address the compliance of any restrictions with paragraph 2, in particular the progressive phaseout of restrictions in accordance with paragraph 2(e).

(e) In such consultations, all findings of statistical and other facts presented by the International Monetary Fund relating to foreign exchange, monetary reserves and balance of payments, shall be accepted and conclusions shall be based on the assessment by the Fund of the balance-of-payments and the external financial situation of the consulting Member.

6. If a Member which is not a member of the International Monetary Fund wishes to apply the provisions of this Article, the Ministerial Conference shall establish a review procedure and any other procedures necessary.

⁴ It is understood that the procedures under paragraph 5 shall be the same as the GATT 1994 procedures.

Artikla XIII

Julkiset hankinnat

1. II, XVI ja XVII artiklojen määräyksiä ei sovelleta lakeihin, määräyksiin ja vaatimuksiin, jotka koskevat hallituksen välityksellä sen käyttöön tehtyjä palveluhankintoja, joita ei ole tarkoitettu edelleen kaupallisesti myytäviksi tai palvelujen tarjoamiseksi kaupalliseen myyntiin.

2. Palvelujen julkisista hankinnoista neuvotellaan monenkeskisesti tämän yleissopimuksen puitteissa kahden vuoden kuluessa WTO-sopimuksen voimaantulosta.

Artikla XIV

Yleiset poikkeukset

Edellyttäen, ettei toimenpiteitä sovelleta tavalla, joka johtaisi mielivaltaiseen tai perustetomaan syrjintään niiden maiden välillä, joissa vallitsevat toisiinsa verrattavat olosuhteet tai palvelukaupan piiloesteeseen, sopimus ei estä jäsentä hyväksymästä tai toimeenpanemasta toimenpiteitä

(a) jotka ovat välttämättömiä julkisen moraalin suojelemiseksi tai yleisen järjestyksen ylläpitämiseksi⁵;

(b) jotka ovat välttämättömiä ihmisten, eläinten tai kasvien elämän tai terveyden suojelemiseksi;

(c) jotka ovat välttämättömiä lakien tai määräysten noudattamisen turvaamiseksi, jotka eivät ole ristiriidassa tämän sopimuksen määräysten kanssa, mukaan lukien

(i) harhaanjohtavien ja petollisten toimintatapojen estäminen ja puutteellisten palvelusopimusten vaikutuksista huolehtiminen;

(ii) henkilöiden yksityisyyden suojaaminen henkilökohtaisten tietojen käsittelyssä ja levittämisessä sekä henkilöä koskevien tiedostojen ja tilitietojen luottamuksellisuuden suoja;

(iii) turvallisuus;

d) jotka poikkeavat XVII artiklasta edellyttäen, että kohtelussa olevan eron tarkoituksena

Article XIII

Government Procurement

1. Articles II, XVI and XVII shall not apply to laws, regulations or requirements governing the procurement by governmental agencies of services purchased for governmental purposes and not with a view to commercial resale or with a view to use in the supply of services for commercial sale.

2. There shall be multilateral negotiations on government procurement in services under this Agreement within two years from the date of entry into force of the WTO Agreement.

Article XIV

General Exceptions

Subject to the requirement that such measures are not applied in a manner which would constitute a means of arbitrary or unjustifiable discrimination between countries where like conditions prevail, or a disguised restriction on trade in services, nothing in this Agreement shall be construed to prevent the adoption or enforcement by any Member of measures:

(a) necessary to protect public morals or to maintain public order;⁵

(b) necessary to protect human, animal or plant life or health;

(c) necessary to secure compliance with laws or regulations which are not inconsistent with the provisions of this Agreement including those relating to:

(i) the prevention of deceptive and fraudulent practices or to deal with the effects of a default on services contracts;

(ii) the protection of the privacy of individuals in relation to the processing and dissemination of personal data and the protection of confidentiality of individual records and accounts;

(iii) safety;

(d) inconsistent with Article XVII, provided that the difference in treatment is aimed at

⁵ Yleistä järjestystä koskevaan poikkeukseen voidaan vedota ainoastaan silloin, kun aito ja riittävän vakava uhka uhkaa jotakin yhteiskunnan oleellista etua.

⁵ The public order exception may be invoked only where a genuine and sufficiently serious threat is posed to one of the fundamental interests of society.

on turvata välittömien verojen määrääminen tai kantaminen oikein tai tehokkaasti⁶, muiden jäsenen palvelujen tai palvelujen tarjoajien osalta;

e) jotka poikkeavat II artiklasta, edellyttäen, että kohtelussa oleva ero johtuu kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi tehdystä sopimuksesta tai muuhun kansainväliseen sopimukseen tai järjestelyyn sisältyvästä kaksinkertaisen verotuksen välttämistä koskevasta määräyksestä, jonka noudattamiseen jäsen on suostunut.

Artikla XIV bis

Turvallisuuspoikkeukset

1. Mikään tässä sopimuksessa

(a) ei velvoita jäsentä paljastamaan tietoja, joiden paljastamista se pitää tärkeiden turvallisuusnäkökohtiensa vastaisina; tai

⁶ Toimenpiteisiin, joiden tarkoituksena on turvata välittömien verojen määrääminen tai kantaminen oikein tai tehokkaasti, kuuluvat jäsenen verojärjestelmänsä mukaisesti suorittamat toimenpiteet:

(i) joita sovelletaan sellaisiin palvelujen tarjoajiin, jotka eivät asu jäsenen alueella, tunnustaen, että sellaisten henkilöiden, jotka eivät asu jäsenen alueella, verotukselliset velvoitteet määritetään sellaisten erien perusteella, joiden lähde on tai jotka sijaitsevat jäsenen alueella;

(ii) joita sovelletaan sellaisiin henkilöihin, jotka eivät asu jäsenen alueella, verojen määräämisen tai kantamisen turvaamiseksi jäsenen alueella; tai

(iii) joita sovelletaan sellaisiin henkilöihin, jotka asuvat jäsenen alueella, tai sellaisiin henkilöihin, jotka eivät asu siellä, verojen välttämisen tai kiertämisen estämiseksi, niihin luettuina menettelyyn liittyvien määräysten noudattaminen; tai

(iv) joita sovelletaan toisen jäsenen alueella tai alueelta hankittujen palvelujen kuluttajiin tarkoituksena turvata jäsenen alueella olevista lähteistä olevien verojen määrääminen sellaisille kuluttajille tai kantaminen sellaisilta kuluttajilta; tai

(v) joilla erotetaan toisistaan maailmanlaajuisesti veronalaisista eristään verovelvolliset palvelujen tarjoajat ja muut palvelujen tarjoajat tunnustaen heidän veropohjansa välisen erilaisuuden; tai

(vi) joilla määrätään, kohdennetaan tai jaetaan jäsenen alueella asuvien henkilöiden tai sivukonttoreiden taikka etuyhteydessä keskenään olevien henkilöiden tai saman henkilön sivukonttoreiden välinen tulo, voitto, tappio, vähennys tai hyvitys tarkoituksena turvata jäsenen veropohja.

Sopimuksen XIV d artiklassa sekä tässä alaviitteessä olevat verotuksen sanonnat ja käsitteet määräytyvät toimenpiteen suorittavan jäsenen sisäisen lainsäädännön mukaisten verotuksen määritelmien ja käsitteiden tai vastaavien tai samankaltaisten määritelmien ja käsitteiden mukaisesti.

ensuring the equitable or effective⁶ imposition or collection of direct taxes in respect of services or service suppliers of other Members;

(e) inconsistent with Article II, provided that the difference in treatment is the result of an agreement on the avoidance of double taxation or provisions on the avoidance of double taxation in any other international agreement or arrangement by which the Member is bound.

Article XIV bis

Security Exceptions

1. Nothing in this Agreement shall be construed:

(a) to require any Member to furnish any information, the disclosure of which it considers contrary to its essential security interests; or

⁶ Measures that are aimed at ensuring the equitable or effective imposition or collection of direct taxes include measures taken by a Member under its taxation system which:

(i) apply to non-resident service suppliers in recognition of the fact that the tax obligation of non-residents is determined with respect to taxable items sourced or located in the Member's territory; or

(ii) apply to non-residents in order to ensure the imposition or collection of taxes in the Member's territory; or

(iii) apply to non-residents or residents in order to prevent the avoidance or evasion of taxes, including compliance measures; or

(iv) apply to consumers of services supplied in or from the territory of another Member in order to ensure the imposition or collection of taxes on such consumers derived from sources in the Member's territory; or

(v) distinguish service suppliers subject to tax on worldwide taxable items from other service suppliers, in recognition of the difference in the nature of the tax base between them; or

(vi) determine, allocate or apportion income, profit, gain, loss, deduction or credit of resident persons or branches, or between related persons or branches of the same person, in order to safeguard the Member's tax base.

Tax terms or concepts in paragraph (d) of Article XIV and in this footnote are determined according to tax definitions and concepts, or equivalent or similar definitions and concepts, under the domestic law of the Member taking the measure.

(b) ei estä jäsentä ryhtymästä toimenpiteisiin, joita se pitää välttämättöminä tärkeiden turvallisuusetujensa suojelemiseksi;

(i) liittyen palvelujen tarjoamiseen joka tahtuu suoranaisesti tai epäsuorasti sotilaallisen laitoksen varustamiseksi;

(ii) liittyen halkeavaan tai yhtyvään ydinmateriaaliin tai materiaaleihin, mistä edellä mainitut ovat peräisin;

(iii) joihin on ryhdytty sota-aikana tai muussa kansainvälisten suhteiden hätätilanteessa; tai

(c) ei estä jäsentä ryhtymästä toimenpiteisiin sen Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjan mukaisten veloitteidensa mukaisesti kansainvälisen rauhan ja turvallisuuden ylläpitämiseksi.

2. Palvelukauppaneuvostolle on toimitettava mahdollisimman tyhjentävät tiedot toimenpiteistä, joihin on ryhdytty 1(b) ja (c) kohtien mukaisesti, sekä niiden päättymisestä.

Artikla XV

Valtiontuki

1. Jäsenet tunnustavat, että joissakin olosuhteissa valtiontuella voi olla palvelukauppaa vääristävä vaikutus. Jäsenten tulee ryhtyä neuvottelemaan pyrkimyksenä tarpeellisten monenkeskisten sääntöjen kehittäminen edellä mainitun kauppaa vääristävän vaikutuksen välttämiseksi⁷. Neuvotteluissa tulee käsitellä myös tasoitustullitoimenpiteiden soveltuvuutta. Edellä mainituissa neuvotteluissa on tunnustettava valtiontuen rooli kehitysmaiden kehitysohjelmissa ja otettava huomioon jäsenten, erityisesti kehitysmaajäsenten, tarve joustavuuteen tällä alueella. Silmällä pitäen neuvotteluja jäsenten on vaihdettava kaikkea kotimaisille palvelutarjoajille annettavaa, palvelukauppaan liittyvää tukea koskevaa tietoa.

2. Jäsen, joka katsoo toisen jäsenen antaman tuen vaikuttavan etuihinsa haitallisesti, voi pyytää asiasta neuvotteluja viime-mainitun jäsenen kanssa. Edellä mainittuihin pyyntöihin on suhtauduttava myötämielisesti.

⁷ Tulevassa työohjelmassa päätetään, millä tavoin ja missä aikataulussa neuvottelut monenkeskisistä säännöistä toteutetaan.

(b) to prevent any Member from taking any action which it considers necessary for the protection of its essential security interests:

(i) relating to the supply of services as carried out directly or indirectly for the purpose of provisioning a military establishment;

(ii) relating to fissionable and fusionable materials or the materials from which they are derived;

(iii) taken in time of war or other emergency in international relations; or

(c) to prevent any Member from taking any action in pursuance of its obligations under the United Nations Charter for the maintenance of international peace and security.

2. The Council for Trade in Services shall be informed to the fullest extent possible of measures taken under paragraphs 1(b) and (c) and of their termination.

Article XV

Subsidies

1. Members recognize that, in certain circumstances, subsidies may have distortive effects on trade in services. Members shall enter into negotiations with a view to developing the necessary multilateral disciplines to avoid such trade-distortive effects.⁷ The negotiations shall also address the appropriateness of countervailing procedures. Such negotiations shall recognize the role of subsidies in relation to the development programmes of developing countries and take into account the needs of Members, particularly developing country Members, for flexibility in this area. For the purpose of such negotiations, Members shall exchange information concerning all subsidies related to trade in services that they provide to their domestic service suppliers.

2. Any Member which considers that it is adversely affected by a subsidy of another Member may request consultations with that Member on such matters. Such requests shall be accorded sympathetic consideration.

⁷ A future work programme shall determine how, and in what time-frame, negotiations on such multilateral disciplines will be conducted.

OSA III

ERITYISET SITOUKUKSET

Artikla XVI

Markkinoillepääsy

1. Jokaisen jäsenen tulee sallia markkinoillepääsy toisen jäsenen palveluille ja palvelujen tarjoajille I artiklassa mainituin toimitusmuodoin vähintäänkin sen erityisiä sitoumuksia koskevassa listassa sovituin ja eriteltyin ehdoin, rajoituksin ja edellytyksin⁸.

2. Palvelualoilla, joilla on tehty markkinoillepääsytoumuksia, ovat toimenpiteet, joita jäsen ei saa ylläpitää tai hyväksyä alueellisesti tai koko alueellaan, ellei toisin ole mainittu sen erityisiä sitoumuksia koskevassa listassa, määriteltä seuraavasti:

(a) palvelujen tarjoajia koskevat määrälliset rajoitukset, joko lukumääräisten kiintiöiden, monopolien, yksinomaisten palvelujen tarjoajien tai tarveharkinnan muodossa;

(b) rajoitukset koskien palveluliiketoimien tai varojen kokonaisarvoa lukumääräisten kiintiöiden tai tarveharkinnan muodossa;

(c) rajoitukset liittyen palveluliiketoimien kokonaisuutensa tai palvelutuotannon kokonaisuutensa määrättyjen lukumääräisten yksikköjen muodossa määrärajoituksina tai tarveharkintana⁹;

(d) rajoitukset lukumääräisen määrärajoituksen tai tarveharkinnan muodossa koskien luonnollisten henkilöiden kokonaisuutensa, jotka voidaan palkata tietyille palvelualalle tai jotka palvelujen tarjoaja saa palkata ja jotka ovat tarpeellisia ja liittyvät suoranaisesti määrätyn palvelun tarjontaan;

(e) toimenpiteet, jotka rajoittavat tai vaativat tietynlaista oikeushenkilön muotoa tai yhteis-

PART III

SPECIFIC COMMITMENTS

Article XVI

Market Access

1. With respect to market access through the modes of supply identified in Article I, each Member shall accord services and service suppliers of any other Member treatment no less favourable than that provided for under the terms, limitations and conditions agreed and specified in its Schedule.⁸

2. In sectors where market-access commitments are undertaken, the measures which a Member shall not maintain or adopt either on the basis of a regional subdivision or on the basis of its entire territory, unless otherwise specified in its Schedule, are defined as:

(a) limitations on the number of service suppliers whether in the form of numerical quotas, monopolies, exclusive service suppliers or the requirements of an economic needs test;

(b) limitations on the total value of service transactions or assets in the form of numerical quotas or the requirement of an economic needs test;

(c) limitations on the total number of service operations or on the total quantity of service output expressed in terms of designated numerical units in the form of quotas or the requirement of an economic needs test;⁹

(d) limitations on the total number of natural persons that may be employed in a particular service sector or that a service supplier may employ and who are necessary for, and directly related to, the supply of a specific service in the form of numerical quotas or the requirement of an economic needs test;

(e) measures which restrict or require specific types of legal entity or joint venture through

⁸ Mikäli jäsen sitoutuu markkinoillepääsyyn I artiklan 2a alakohdassa tarkoitettua toimitusmuotoa käyttäen ja mikäli rajanylity tapahtuva pääoman siirto on oleellinen osa itse palvelua, jäsen on täten sitoutunut myöntämään edellä mainitun pääoman siirtämisen. Mikäli jäsen sitoutuu markkinoillepääsyyn I artiklan 2c alakohdassa tarkoitettua toimitusmuotoa käyttäen, se on täten sitoutunut sallimaan siihen liittyvän pääomien siirron alueelleen.

⁹ 2c alakohta ei kata jäsenen toimenpiteitä, jotka rajoittavat palvelujen tarjoamiseen tarvittavia panoksia.

⁸ If a Member undertakes a market-access commitment in relation to the supply of a service through the mode of supply referred to in subparagraph 2(a) of Article I and if the cross-border movement of capital is an essential part of the service itself, that Member is thereby committed to allow such movement of capital. If a Member undertakes a market-access commitment in relation to the supply of a service through the mode of supply referred to in subparagraph 2(c) of Article I, it is thereby committed to allow related transfers of capital into its territory.

⁹ Subparagraph 2(c) does not cover measures of a Member which limit inputs for the supply of services.

yritystä, jotta palvelujen tarjoaja voi tarjota palvelun; ja

(f) rajoitukset koskien ulkomaisen pääoman määrää, joko prosentuaalisen ulkomaisen osakkeenomistuksen enimmäismäärän muodossa tai yksittäisen tai yhteenlasketun ulkomaisen investoinnin kokonaismäärän muodossa.

Artikla XVII

Kansallinen kohtelu

1. Palvelualoilla, jotka on kirjattu erityisten sitoumusten listaan, siinä mainituin edellytyksin ja rajoituksin, jokaisen jäsenen on myönnettävä toisen jäsenen palveluille ja palvelujen tarjoajille kaikkien palvelujen tarjoamiseen vaikuttavien toimenpiteiden osalta vähintään yhtä hyvä kohtelu kuin se myöntää omille vastaaville palveluille ja palvelujen tarjoajille.¹⁰

2. Jäsen voi täyttää 1 kohdan velvoitteen myöntämällä toisen jäsenen palveluille tai palvelujen tarjoajille joko muodollisesti samanlaisen tai erilaisen kohtelun kuin se myöntää omille vastaaville palveluille ja palvelujen tarjoajille.

3. Muodollisesti samanlaisen tai muodollisesti erilaisen kohtelun on katsottava olevan vähemmän edullista, jos se muuttaa kilpailuedellytyksiä sopimuspuolen palvelujen tai palvelujen tarjoajien eduksi verrattuna vastaaviin minkä tahansa toisen jäsenen palveluihin tai palvelujen tarjoajiin.

Artikla XVIII

Lisäsitoumukset

Jäsenet voivat neuvotella sitoumuksista koskien palvelukauppaan liittyviä toimenpiteitä, joita ei tarvitse kirjata XVI ja XVII artiklojen perusteella, mukaan lukien pätevyysvaatimukset, standardit tai lupa-asiat. Edellä mainitut sitoumukset tulee kirjata jäsenen erityisiä sitoumuksia koskevaan listaan.

¹⁰ Tämän artiklan perusteella vastattaviksi otetut erityiset sitoumukset eivät velvoita jäsentä korvaamaan mitään luontaista kilpailullista haittaa, joka johtuu asianomaisen palvelun tai palvelujen tarjoajan ulko-maalaisuudesta.

which a service supplier may supply a service; and

(f) limitations on the participation of foreign capital in terms of maximum percentage limit on foreign shareholding or the total value of individual or aggregate foreign investment.

Article XVII

National Treatment

1. In the sectors inscribed in its Schedule, and subject to any conditions and qualifications set out therein, each Member shall accord to services and service suppliers of any other Member, in respect of all measures affecting the supply of services, treatment no less favourable than that it accords to its own like services and service suppliers.¹⁰

2. A Member may meet the requirement of paragraph 1 by according to services and service suppliers of any other Member, either formally identical treatment or formally different treatment to that it accords to its own like services and service suppliers.

3. Formally identical or formally different treatment shall be considered to be less favourable if it modifies the conditions of competition in favour of services or service suppliers of the Member compared to like services or service suppliers of any other Member.

Article XVIII

Additional Commitments

Members may negotiate commitments with respect to measures affecting trade in services not subject to scheduling under Articles XVI or XVII, including those regarding qualifications, standards or licensing matters. Such commitments shall be inscribed in a Member's Schedule.

¹⁰ Specific commitments assumed under this Article shall not be construed to require any Member to compensate for any inherent competitive disadvantages which result from the foreign character of the relevant services or service suppliers.

OSA IV

ASTEITTAINEN VAPAUTTAMINEN

Artikla XIX

Neuvottelu erityisistä sitoumuksista

1. Tämän sopimuksen tavoitteiden mukaisesti jäsenten tulee aloittaa peräkkäiset neuvottelut, alkaen viimeistään viiden vuoden kuluttua WTO-sopimuksen voimaantulosta ja määräajoin sen jälkeen päämääränä asteittain suurempi palvelukaupan vapauttaminen. Edellä mainittujen neuvottelujen tarkoituksena on vähentää tai poistaa toimenpiteiden haitallisia seurauksia palvelukaupalle keinona tarjota tehokas markkinoillepääsy. Tämän menettelytavan on määrä edesauttaa kaikkien osanottajien etuja perustuen keskinäiseen etuun ja turvaten kokonaisetujen ja velvoitteiden tasapaino.

2. Vapauttamisen on tapahduttava ottaen asianmukaisesti huomioon yksittäisten jäsenten kansalliset toimintapäämäärät ja yleinen sekä yksittäisten palvelualojen kehitystaso. Yksittäisille kehitysmaajäsenille on suotava riittävä joustavuus avata harvempia palvelualoja, vapauttaa harvemmanlaisia liiketoimia, asteittain laajentaa markkinoillepääsyä sopusoinnussa niiden kehitysasteen kanssa ja avatessaan markkinoillepääsyn ulkomaalaisille palvelujen tarjoajille liittyy siihen ehtoja IV artiklassa mainittujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

3. Jokaista neuvottelukierrosta varten päätetään neuvotteluohjeista ja menettelytavoista. Edellä mainituista ohjeista päättämistä varten palvelukauppaneuvoston on suoritettava palvelukaupan yleinen ja palvelualakohtainen arviointi sopimuksen päämäärien näkökulmasta katsottuna, mukaan lukien IV artiklan 1 kohdassa asetetut päämäärät. Neuvotteluohjeissa on päätettävä siitä, millä tavoin jäsenten edellisten neuvottelujen jälkeen tapahtunut yksipuolinen vapauttaminen otetaan huomioon sekä IV artiklan 3 kohdan mukaisesti vähiten kehittyneiden maajäsenten erityiskohtelusta.

4. Asteittain tapahtuvaa vapauttamista on edistettävä jokaisen edellä mainitun kierroksen aikana kahden-, usean-, ja monenkeskinen neuvotteluihin pyrkimyksenä yleisesti kohottaa jä-

PART IV

PROGRESSIVE LIBERALIZATION

Article XIX

Negotiation of Specific Commitments

1. In pursuance of the objectives of this Agreement, Members shall enter into successive rounds of negotiations, beginning not later than five years from the date of entry into force of the WTO Agreement and periodically thereafter, with a view to achieving a progressively higher level of liberalization. Such negotiations shall be directed to the reduction or elimination of the adverse effects on trade in services of measures as a means of providing effective market access. This process shall take place with a view to promoting the interests of all participants on a mutually advantageous basis and to securing an overall balance of rights and obligations.

2. The process of liberalization shall take place with due respect for national policy objectives and the level of development of individual Members, both overall and in individual sectors. There shall be appropriate flexibility for individual developing country Members for opening fewer sectors, liberalizing fewer types of transactions, progressively extending market access in line with their development situation and, when making access to their markets available to foreign service suppliers, attaching to such access conditions aimed at achieving the objectives referred to in Article IV.

3. For each round, negotiating guidelines and procedures shall be established. For the purposes of establishing such guidelines, the Council for Trade in Services shall carry out an assessment of trade in services in overall terms and on a sectoral basis with reference to the objectives of this Agreement, including those set out in paragraph 1 of Article IV. Negotiating guidelines shall establish modalities for the treatment of liberalization undertaken autonomously by Members since previous negotiations, as well as for the special treatment for least-developed country Members under the provisions of paragraph 3 of Article IV.

4. The process of progressive liberalization shall be advanced in each such round through bilateral, plurilateral or multilateral negotiations directed towards increasing the general

senten tämän sopimuksen mukaisten erityisten sitoumusten tasoa.

Artikla XX

Erytisten sitoumusten listat

1. Jäsenen on kirjattava listaan erityiset sitoumuksensa, joihin se velvoittautuu tämän sopimuksen III osan mukaisesti. Niiden palvelualojen osalta, joissa edellä mainittuihin erityisiin sitoumuksiin on velvoitauduttu, jokaisen listan on eriteltävä

(a) markkinoillepääsyn ehdot, rajoitukset ja edellytykset;

(b) kansallisen kohtelun edellytykset ja ehdot;

(c) lisäsitoumuksiin velvoittautumiset;

(d) soveltuvin osin edellä mainittujen sitoumusten soveltamisen aikataulu; ja

(e) edellä mainittujen sitoumusten voimaantumispäivämäärä.

2. Sekä XVI että XVII artiklan kanssa ristiriidassa olevat toimenpiteet on kirjattava XVI artiklaan liittyvään sarakkeeseen. Tässä tapauksessa kirjauksen on katsottava sisältävän edellytyksen tai ehdon myös XVII artiklaan liittyen.

3. Erityisiä sitoumuksia koskevat listat tulee liittää tämän sopimuksen liitteiksi, ja ne ovat erottamaton osa yleissopimusta.

Artikla XXI

Listojen muuttaminen

1. (a) Jäsen (tässä artiklassa ”muuttava jäsen”) voi tämän artiklan määräysten mukaisesti milloin tahansa muuttaa tai peruuttaa minkä tahansa listassaan olevan sitoumuksensa sen jälkeen, kun kolme vuotta on kulunut siitä päivästä, kun asianomainen sitoumus astui voimaan.

(b) Muuttavan jäsenen on tämän artiklan mukaisesti ilmoitettava palvelukauppaneuvostolle aikeestaan muuttaa tai peruuttaa sitoumuksensa viimeistään kolme kuukautta ennen muutoksen tai peruuttamisen aiottua voimaansattamista.

2. (a) Minkä tahansa jäsenen pyynnöstä, jonka tämän sopimuksen mukaisiin etuihin I kohdan 1(b) alakohdan mukaisesti ilmoitettu ehdotettu muutos tai sitoumusten peruuttaminen saattaa vaikuttaa (tässä artiklassa ”kohteena oleva jäsen”), muuttavan jäsenen on aloi-

level of specific commitments undertaken by Members under this Agreement.

Article XX

Schedules of Specific Commitments

1. Each Member shall set out in a schedule the specific commitments it undertakes under Part III of this Agreement. With respect to sectors where such commitments are undertaken, each Schedule shall specify:

(a) terms, limitations and conditions on market access;

(b) conditions and qualifications on national treatment;

(c) undertakings relating to additional commitments;

(d) where appropriate the time-frame for implementation of such commitments; and

(e) the date of entry into force of such commitments.

2. Measures inconsistent with both Articles XVI and XVII shall be inscribed in the column relating to Article XVI. In this case the inscription will be considered to provide a condition or qualification to Article XVII as well.

3. Schedules of specific commitments shall be annexed to this Agreement and shall form an integral part thereof.

Article XXI

Modification of Schedules

1. (a) A Member (referred to in this Article as the ”modifying Member”) may modify or withdraw any commitment in its Schedule, at any time after three years have elapsed from the date on which that commitment entered into force, in accordance with the provisions of this Article.

(b) A modifying Member shall notify its intent to modify or withdraw a commitment pursuant to this Article to the Council for Trade in Services no later than three months before the intended date of implementation of the modification or withdrawal.

2. (a) At the request of any Member the benefits of which under this Agreement may be affected (referred to in this Article as an ”affected Member”) by a proposed modification or withdrawal notified under subparagraph 1(b), the modifying Member shall

tettava neuvottelut korvaavasta muutoksesta päämääränä sopimukseen pääseminen. Edellä mainituissa neuvotteluissa ja sopimuksessa asianomaisten jäsenten on pyrittävä kaupan kannalta säilyttämään molemminpuolisesti edullisten sitoumusten yleinen taso vähintään samalla tasolla kuin erityisten sitoumusten taso ennen neuvotteluja.

(b) Korvaavat muutokset on tehtävä suosi-
tuimmuuskohtelua noudattaen.

3. (a) Jos muuttava jäsen ja kohteena oleva jäsen eivät pääse sopimukseen neuvotteluja varten varatun ajan kuluessa, edellä mainittu kohteena oleva jäsen voi saattaa asian välimiesmenettelyyn ratkaistavaksi. Jokaisen kohteena olevan jäsenen, joka haluaa saattaa voimaan mahdollisen oikeutensa korvaukseen, tulee osallistua välimiesmenettelyyn.

(b) Jos mikään kohteena oleva jäsen ei ole pyytänyt välimiesmenettelyä, muuttavalla jäsenellä on oikeus saattaa voimaan ehdotettu sitoumuksen muutos tai peruuttaminen.

4. (a) Muuttava jäsen ei saa muuttaa tai peruuttaa sitoumustaan ennen kuin se on saat-
tanut voimaan korvaavat muutokset välimiesmenettelyn päätösten mukaisesti.

(b) Jos muuttava jäsen saattaa voimaan ehdottamansa muutokset tai sitoumuksen peruuttamisen ja ei noudata välimiesmenettelyn päätöksiä, jokainen välimiesmenettelyyn osallistunut kohteena oleva jäsen voi muuttaa tai peruuttaa sisällöllisesti vastaavat edut välimiesmenettelyn päätösten mukaisesti. Huolimatta II artiklan määräyksistä edellä mainittu muutos tai peruutus voidaan panna toimeen ainoastaan muuttavan jäsenen osalta.

5. Palvelukauppaneuvoston on luotava menettelytavat erityisiä sitoumuksia koskevien listojen oikaisemista tai muuttamista varten. Minkä tahansa jäsenen, joka on tämän artiklan mukaisesti muuttanut tai peruuttanut listattuja sitoumuksia, on muutettava listansa edellä mainittujen menettelytapojen mukaisesti.

enter into negotiations with a view to reaching agreement on any necessary compensatory adjustment. In such negotiations and agreement, the Members concerned shall endeavour to maintain a general level of mutually advantageous commitments not less favourable to trade than that provided for in Schedules of specific commitments prior to such negotiations.

(b) Compensatory adjustments shall be made on a most-favoured-nation basis.

3. (a) If agreement is not reached between the modifying Member and any affected Member before the end of the period provided for negotiations, such affected Member may refer the matter to arbitration. Any affected Member that wishes to enforce a right that it may have to compensation must participate in the arbitration.

(b) If no affected Member has requested arbitration, the modifying Member shall be free to implement the proposed modification or withdrawal.

4. (a) The modifying Member may not modify or withdraw its commitment until it has made compensatory adjustments in conformity with the findings of the arbitration.

(b) If the modifying Member implements its proposed modification or withdrawal and does not comply with the findings of the arbitration, any affected Member that participated in the arbitration may modify or withdraw substantially equivalent benefits in conformity with those findings. Notwithstanding Article II, such a modification or withdrawal may be implemented solely with respect to the modifying Member.

5. The Council for Trade in Services shall establish procedures for rectification or modification of Schedules. Any Member which has modified or withdrawn scheduled commitments under this Article shall modify its Schedule according to such procedures.

OSA V

INSTITUTIONAALISET MÄÄRÄYKSET

Artikla XXII

Neuvottelut

1. Jokaisen jäsenen on suhtauduttava myö-

PART V

INSTITUTIONAL PROVISIONS

Article XXII

Consultation

1. Each Member shall accord sympathetic

tämielisesti ja suotava riittävät mahdollisuudet neuvotteluille, liittyen esityksiin, joita mikä tahansa toinen jäsen saattaa tehdä koskien mitä tahansa asiaa sopimuksen toimintaan liittyen. Riitojen ratkaisemista koskevaa sopimusta (DSU) on sovellettava edellä mainittuihin neuvotteluihin.

2. Palvelukauppaneuvosto tai riitojenratkaisuelin (DSB) voi jäsenen pyynnöstä neuvotella minkä tahansa jäsenen tai jäsenien kanssa jokaisesta asiasta, johon ei ole ollut mahdollista löytää tyydyttävää ratkaisua 1 kohdassa tarkoitettujen neuvottelujen avulla.

3. Jäsen ei voi vedota XVII artiklaan, tämän tai XXIII artiklan perusteella, koskien toisen jäsenen toimenpidettä, joka sisältyy niiden väliseen kansainväliseen kaksinkertaisen verotuksen välttämistä koskevan sopimuksen soveltamisalaan. Erimielisyyden koskiessa sitä, kuuluuko toimenpide edellä mainitun niiden välisen sopimuksen soveltamisalaan, molemmat jäsenet voivat saattaa kysymyksen palvelukauppaneuvoston ratkaistavaksi.¹¹ Neuvoston tulee saattaa asia välimiesmenettelyn ratkaistavaksi. Väliittäjän ratkaisu on lopullinen ja jäseniä sitova.

Artikla XXIII

Riitojen ratkaiseminen ja täytäntöönpano

1. Minkä tahansa jäsenen katsoessa, ettei toinen jäsen noudata tästä sopimuksesta johtuvia velvoitteitaan tai erityisiä sitoumuksiaan, sillä on mahdollisuus asiassa molemminpuolisesti tyydyttävän ratkaisun saavuttamiseksi turvautua riitojen ratkaisemista koskevaan sopimukseen (DSU).

2. Jos DSB katsoo olosuhteiden olevan riittävän vakavat toiminnan oikeuttamiseksi, se voi oikeuttaa jäsenen tai jäseniä lykkäämään velvoitteiden ja erityisten sitoumusten soveltamista suhteessa mihin tahansa toiseen jäseneseen tai jäseniin riitojen ratkaisemisesta koskevan sopimuksen (DSU) 22 artiklan mukaisesti.

3. Jos mikä tahansa jäsen katsoo, että mikä tahansa etu, jonka se olisi voinut kohtuudella katsoa tulevan hyväkseen tämän sopimuksen III osan mukaisen toisen jäsenen erityisen

consideration to, and shall afford adequate opportunity for, consultation regarding such representations as may be made by any other Member with respect to any matter affecting the operation of this Agreement. The Dispute Settlement Understanding (DSU) shall apply to such consultations.

2. The Council for Trade in Services or the Dispute Settlement Body (DSB) may, at the request of a Member, consult with any Member or Members in respect of any matter for which it has not been possible to find a satisfactory solution through consultation under paragraph 1.

3. A Member may not invoke Article XVII, either under this Article or Article XXIII, with respect to a measure of another Member that falls within the scope of an international agreement between them relating to the avoidance of double taxation. In case of disagreement between Members as to whether a measure falls within the scope of such an agreement between them, it shall be open to either Member to bring this matter before the Council for Trade in Services.¹¹ The Council shall refer the matter to arbitration. The decision of the arbitrator shall be final and binding on the Members.

Article XXIII

Dispute Settlement and Enforcement

1. If any Member should consider that any other Member fails to carry out its obligations or specific commitments under this Agreement, it may with a view to reaching a mutually satisfactory resolution of the matter have recourse to the DSU.

2. If the DSB considers that the circumstances are serious enough to justify such action, it may authorize a Member or Members to suspend the application to any other Member or Members of obligations and specific commitments in accordance with Article 22 of the DSU.

3. If any Member considers that any benefit it could reasonably have expected to accrue to it under a specific commitment of another Member under Part III of this Agreement is

¹¹ Sellaisten kaksinkertaisen verotuksen välttämistä koskevien sopimusten osalta, jotka ovat olemassa WTO-sopimuksen voimaantullessa, asia voidaan saattaa palvelukauppaneuvoston käsiteltäväksi ainoastaan sopimuksen molempien osapuolten suostumuksella.

¹¹ With respect to agreements on the avoidance of double taxation which exist on the date of entry into force of the WTO Agreement, such a matter may be brought before the Council for Trade in Services only with the consent of both parties to such an agreement.

sitoumuksen kautta, on tehty tyhjäksi tai heikennetty minkä tahansa tämän sopimuksen määräysten kanssa sopusoinnussa olevan toimenpiteen soveltamisen seurauksena, sillä on oikeus käyttää hyväkseen riitojen ratkaisemista koskevaa sopimusta (DSU). Jos DSB katsoo toimenpiteen tehneen tyhjäksi tai heikentäneen edellä mainittua etua, vahinkoa kärsineellä osapuolella on oikeus keskinäisesti tyydyttävään myönnytysten korvaamiseen XXI artiklan 2 kohdan perusteella, joka voi sisältää toimenpiteen muuttamisen tai peruuttamisen. Siinä tapauksessa, ettei asianomaisten jäsenten välillä päästä sopimukseen, riitojen ratkaisemista koskevan sopimuksen (DSU) 22 artiklaa on sovellettava.

Artikla XXIV

Palvelukauppaneuvosto

1. Palvelukauppaneuvoston on huolehdittava sellaisista tehtävistä, jotka osoitetaan sille tämän sopimuksen toiminnan edesauttamiseksi ja tavoitteiden edistämiseksi. Neuvosto voi perustaa sellaisia apuelimiä, jotka se katsoo tarpeelliseksi sen tehtävien tehokkaaksi hoitamiseksi.

2. Neuvosto ja, ellei se toisin päätä, sen apuelimet ovat avoimia kaikkien jäsenten edustajien osallistumiselle.

3. Jäsenet valitsevat neuvoston puheenjohtajan.

Artikla XXV

Tekninen yhteistyö

1. Jäsenten palvelujen tarjoajilla, jotka ovat avun tarpeessa, on oikeus käyttää hyväkseen IV artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen kontaktipisteiden palveluja.

2. Kehitysmaille annettavaa teknistä apua on sihteeristön toimitettava monenkeskisesti ja siitä on palvelukauppaneuvoston päätettävä.

Artikla XXVI

Suhde muihin kansainvälisiin järjestöihin

Yleisneuvoston on huolehdittava neuvotteluja ja yhteistyötä varten tarvittavista järjestelyistä Yhdistyneiden kansakuntien ja sen erityis-

being nullified or impaired as a result of the application of any measure which does not conflict with the provisions of this Agreement, it may have recourse to the DSU. If the measure is determined by the DSB to have nullified or impaired such a benefit, the Member affected shall be entitled to a mutually satisfactory adjustment on the basis of paragraph 2 of Article XXI, which may include the modification or withdrawal of the measure. In the event an agreement cannot be reached between the Members concerned, Article 22 of the DSU shall apply.

Article XXIV

Council for Trade in Services

1. The Council for Trade in Services shall carry out such functions as may be assigned to it to facilitate the operation of this Agreement and further its objectives. The Council may establish such subsidiary bodies as it considers appropriate for the effective discharge of its functions.

2. The Council and, unless the Council decides otherwise, its subsidiary bodies shall be open to participation by representatives of all Members.

3. The Chairman of the Council shall be elected by the Members.

Article XXV

Technical Cooperation

1. Service suppliers of Members which are in need of such assistance shall have access to the services of contact points referred to in paragraph 2 of Article IV.

2. Technical assistance to developing countries shall be provided at the multilateral level by the Secretariat and shall be decided upon by the Council for Trade in Services.

Article XXVI

Relationship with Other International Organizations

The General Council shall make appropriate arrangements for consultation and cooperation with the United Nations and its specialized

järjestöjen kanssa, samoin kuin myös muiden hallitustenvälisten palveluita käsittelevien järjestöjen kanssa.

agencies as well as with other intergovernmental organizations concerned with services.

OSA VI

LOPPUMÄÄRÄYKSET

Artikla XXVII

Etujen kieltäminen

Jäsen voi kieltää myöntämästä tämän sopimuksen mukaisia etuja

(a) palvelun tarjoamiselle, jos se toteaa, että palvelu tarjotaan ei-jäsenen alueelta tai jäsenen alueella, johon kieltävä jäsen ei sovelle WTO-sopimusta;

(b) merenkulkupalvelulle, jos se toteaa, että palvelun tarjoaa

(i) alus, joka on rekisteröity ei-jäsenen lakien alaisuuteen tai sen on rekisteröinyt jäsen, johon kieltävä jäsen ei sovelle WTO-sopimusta, ja;

(ii) henkilö, joka on rahdannut ja/tai käyttää alusta kokonaisuudessaan tai osittain, mutta joka on peräisin ei-jäsenen alueelta tai jäsenen alueelta, johon kieltävä jäsen ei sovelle WTO-sopimusta;

(c) palvelun tarjoajalle, joka on oikeushenkilö, jos se toteaa, ettei se ole toisen jäsenen palvelujen tarjoaja, tai se on sellaisen jäsenen palvelujen tarjoaja, johon kieltävä jäsen ei sovelle WTO-sopimusta.

Artikla XXVIII

Määritelmät

Tässä yleissopimuksessa

(a) ”toimenpide” tarkoittaa mitä tahansa jäsenen toimenpidettä, joko lain, säännöksen, säännön, menettelytavan, päätöksen, hallinnollisen toimen muodossa, tai missä muussa muodossa tahansa;

(b) ”palvelujen tarjoaminen” sisältää palvelun tuottamisen, jakelun, markkinoinnin, myynnin ja toimittamisen;

(c) ”jäsenten palvelukauppaa koskevat toimenpiteet” sisältää toimenpiteet

(i) koskien palvelun ostoa, maksua tai käyttöä,

PART VI

FINAL PROVISIONS

Article XXVII

Denial of Benefits

A Member may deny the benefits of this Agreement:

(a) to the supply of a service, if it establishes that the service is supplied from or in the territory of a non-Member or of a Member to which the denying Member does not apply the WTO Agreement;

(b) in the case of the supply of a maritime transport service, if it establishes that the service is supplied:

(i) by a vessel registered under the laws of a non-Member or of a Member to which the denying Member does not apply the WTO Agreement, and

(ii) by a person which operates and/or uses the vessel in whole or in part but which is of a non-Member or of a Member to which the denying Member does not apply the WTO Agreement;

(c) to a service supplier that is a juridical person, if it establishes that it is not a service supplier of another Member, or that it is a service supplier of a Member to which the denying Member does not apply the WTO Agreement.

Article XXVIII

Definitions

For the purpose of this Agreement:

(a) ”measure” means any measure by a Member, whether in the form of a law, regulation, rule, procedure, decision, administrative action, or any other form;

(b) ”supply of a service” includes the production, distribution, marketing, sale and delivery of a service;

(c) ”measures by Members affecting trade in services” include measures in respect of

(i) the purchase, payment or use of a service;

(ii) koskien käsiksi pääsyä yleisesti saatavilla oleviin asianomaisten jäsenten tarvitsemiin palveluihin ja niiden käyttöä liittyen palvelujen tarjoamiseen;

(iii) koskien jäsenten henkilöiden, mukaanlukien kaupallista, läsnäoloa palvelun tarjoamiseksi toisen jäsenen alueella;

(d) ”kaupallinen läsnäolo” tarkoittaa millaista tahansa kaupallista tai ammatillista läsnäoloa mukaan lukien

(i) oikeushenkilön perustaminen, hankinta tai ylläpitäminen, tai

(ii) sivuliikkeen tai edustajiston perustaminen tai ylläpitäminen, jäsenen alueella palvelun tarjoamiseksi.

(e) ”palveluala” tarkoittaa

(i) liittyen erityiseen sitoumukseen, yhtä tai useampaa, tai kaikkia asianomaisen palvelualan alasektoreita siten kuin jäsenen listassa on tarkennettu,

(ii) muussa tapauksessa asianomaista palvelualaa kokonaisuudessaan mukaanlukien kaikki sen alasektorit;

(f) ”toisen jäsenen palvelu” tarkoittaa palvelua

(i) joka on tarjottu edellä mainitun toisen jäsenen alueelta tai alueella, tai jonka merikuljetuspalvelun ollessa kysessä tarjoaa alus, joka on rekisteröity edellä mainitun toisen jäsenen lakien alaisuuteen tai sen tarjoaa asianomaisen jäsenen henkilö rahtaamalla alus ja/tai sitä kokonaan tai osittain käyttäen, tai

(ii) jonka tarjoaa, siinä tapauksessa, että palvelun tarjoaminen tapahtuu kaupallisen läsnäolon tai henkilöiden läsnäolon avulla, edellä mainitun jäsenen palvelujen tarjoaja;

(g) ”palvelujen tarjoaja” tarkoittaa mitä tahansa henkilöä, joka tarjoaa palvelun;¹²

(h) ”monopoli asemassa oleva palvelujen tarjoaja” tarkoittaa mitä tahansa henkilöä, julkista tai yksityistä, jonka jäsen asianomaisilla jäsenen alueella olevilla markkinoilla on oi-

(ii) the access to and use of, in connection with the supply of a service, services which are required by those Members to be offered to the public generally;

(iii) the presence, including commercial presence, of persons of a Member for the supply of a service in the territory of another Member;

(d) ”commercial presence” means any type of business or professional establishment, including through

(i) the constitution, acquisition or maintenance of a juridical person, or

(ii) the creation or maintenance of a branch or a representative office, within the territory of a Member for the purpose of supplying a service;

(e) ”sector” of a service means,

(i) with reference to a specific commitment, one or more, or all, subsectors of that service, as specified in a Member’s Schedule,

(ii) otherwise, the whole of that service sector, including all of its subsectors;

(f) ”service of another Member” means a service which is supplied,

(i) from or in the territory of that other Member, or in the case of maritime transport, by a vessel registered under the laws of that other Member, or by a person of that other Member which supplies the service through the operation of a vessel and/or its use in whole or in part; or

(ii) in the case of the supply of a service through commercial presence or through the presence of natural persons, by a service supplier of that other Member;

(g) ”service supplier” means any person that supplies a service;¹²

(h) ”monopoly supplier of a service” means any person, public or private, which in the relevant market of the territory of a Member is authorized or established formally or in effect

¹² Siinä tapauksessa, että palvelua ei tarjota suoraan oikeushenkilö, vaan se tarjotaan muunlaisen kaupallisen läsnäolon, kuten haaraliikkeen tai edustajiston välityksellä, palvelujen tarjoajaa (so. oikeushenkilö) on siitä huolimatta kohdeltava sopimuksessa palvelujen tarjoajalle varatun kohtelun mukaisesti. Edellä mainittu kohtelu tulee ulottaa läsnäoloon, jonka avulla palvelu tarjotaan ja sitä ei tarvitse ulottaa mihinkään muihin tarjoajan osiin, jotka sijaitsevat sen alueen ulkopuolella, jossa palvelu tarjotaan.

¹² Where the service is not supplied directly by a juridical person but through other forms of commercial presence such as a branch or a representative office, the service supplier (i.e. the juridical person) shall, nonetheless, through such presence be accorded the treatment provided for service suppliers under the Agreement. Such treatment shall be extended to the presence through which the service is supplied and need not be extended to any other parts of the supplier located outside the territory where the service is supplied.

keuttanut tai perustanut muodollisesti tai tosiasiassa asianomaisten palvelujen yksinomaiseksi tarjoajaksi;

(i) ”palvelun kuluttaja” tarkoittaa mitä tahansa henkilöä, joka vastaanottaa tai käyttää palvelua;

(j) ”henkilö” tarkoittaa joko luonnollista tai oikeushenkilöä;

(k) ”toisen jäsenen luonnollinen henkilö” tarkoittaa luonnollista henkilöä, joka asuu edellä mainitun jäsenen alueella tai minkä tahansa toisen jäsenen alueella ja joka tuon toisen jäsenen lakien mukaan

(i) on tuon toisen jäsenen kansalainen, tai

(ii) on oikeutettu pysyvästi asumaan tuon toisen jäsenen alueella, siinä tapauksessa, että

1. jäsenellä ei ole kansalaisia, tai

2. jäsen myöntää oleellisesti saman kohtelun pysyvästi asuville kuin se myöntää omille kansalaisilleen koskien palvelukauppaan liittyviä toimenpiteitä, kuten on ilmoitettu sen hyväksytyessä tai liittyessä WTO-sopimukseen, edellyttäen, ettei kenenkään jäsenen tarvitse myöntää edellä mainituille pysyvästi asuville edullisempaa kohtelua kuin asianomainen jäsen itse näille myöntää. Edellä mainitun ilmoituksen tulee sisältää vakuutus ottaa kantaakseen, lakiansa ja määräystensä mukaisesti, edellä mainittujen pysyvästi asuvien osalta samat velvoitteet kuin jäsen kantaa omien kansalaistensa osalta.

(l) ”oikeushenkilö” tarkoittaa mitä tahansa sovellettavan lain mukaan asianmukaisesti perustettua tai muuten järjestettyä oikeudellista yhteisöä, joko voiton tuottamiseksi tai muuta tarkoitusta varten, joko yksityisesti tai julkisesti omistettua, mukaanlukien mitä tahansa yhtiötä, säätiötä, osakkuutta, yhteisyritystä, yksityistä elinkeinonharjoittajaa tai yhdistystä;

(m) ”toisen jäsenen oikeushenkilö” tarkoittaa oikeushenkilöä

(i) joka on joko perustettu tai muutoin järjestetty tuon toisen jäsenen lakien mukaan ja joka harjoittaa merkittävää liiketoimintaa tuon jäsenen tai minkä tahansa toisen jäsenen alueella; tai

(ii) jonka, siinä tapauksessa, että palvelujen tarjoaminen tapahtuu kaupallisen läsnäolon kautta, omistavat tai jota valvovat

1. tuon jäsenen luonnolliset henkilöt, tai

2. tuon, (i) alakohdassa mainitun, toisen jäsenen oikeushenkilöt;

(n) Oikeushenkilö

by that Member as the sole supplier of that service;

(i) ”service consumer” means any person that receives or uses a service;

(j) ”person” means either a natural person or a juridical person;

(k) ”natural person of another Member” means a natural person who resides in the territory of that other Member or any other Member, and who under the law of that other Member:

(i) is a national of that other Member; or

(ii) has the right of permanent residence in that other Member, in the case of a Member which:

1. does not have nationals; or

2. accords substantially the same treatment to its permanent residents as it does to its nationals in respect of measures affecting trade in services, as notified in its acceptance of or accession to the WTO Agreement, provided that no Member is obligated to accord to such permanent residents treatment more favourable than would be accorded by that other Member to such permanent residents. Such notification shall include the assurance to assume, with respect to those permanent residents, in accordance with its laws and regulations, the same responsibilities that other Member bears with respect to its nationals;

(l) ”juridical person” means any legal entity duly constituted or otherwise organized under applicable law, whether for profit or otherwise, and whether privately-owned or governmentally-owned, including any corporation, trust, partnership, joint venture, sole proprietorship or association;

(m) ”juridical person of another Member” means a juridical person which is either:

(i) constituted or otherwise organized under the law of that other Member, and is engaged in substantive business operations in the territory of that Member or any other Member; or

(ii) in the case of the supply of a service through commercial presence, owned or controlled by:

1. natural persons of that Member; or

2. juridical persons of that other Member identified under subparagraph (i);

(n) a juridical person is:

(i) oikeushenkilön ”omistavat” jäsenen henkilöt jos yli 50%:ia sen yhteisestä pääomasta omistavat sen jäsenen henkilöt;

(ii) oikeushenkilöä ”hallitsevat” jäsenen henkilöt, jos kyseisillä henkilöillä on valtuudet nimittää enemmistö sen johtajista tai muutoin oikeudellisesti johtaa sen toimintaa;

(iii) oikeushenkilö ”liittyy” toiseen henkilöön, kun se hallitsee kyseistä toista henkilöä, tai se on hallittu tuon toisen henkilön toimesta tai kun sitä ja toista henkilöä molempia hallitsee sama henkilö.

(o) ”välittömät verot” käsittävät kaikki kokonaistulon tai kokonaisvarallisuudesta taikka tulon tai varallisuuden osan perusteella suoritettavat verot, niihin luettuina omaisuuden luovutuksesta saadun voiton perusteella suoritettavat verot, jäämistön, perinnön ja lahjan perusteella suoritettavat verot sekä yrityksen maksamien palkkojen yhteenlasketun määrän perusteella suoritettavat verot samoin kuin arvonnousun perusteella suoritettavat verot.

Artikla XXIX

Liitteet

Tämän sopimuksen liitteet ovat erottamaton osa tätä sopimusta.

(i) ”owned” by persons of a Member if more than 50 per cent of the equity interest in it is beneficially owned by persons of that Member;

(ii) ”controlled” by persons of a Member if such persons have the power to name a majority of its directors or otherwise to legally direct its actions;

(iii) ”affiliated” with another person when it controls, or is controlled by, that other person; or when it and the other person are both controlled by the same person;

(o) ”direct taxes” comprise all taxes on total income, on total capital or on elements of income or of capital, including taxes on gains from the alienation of property, taxes on estates, inheritances and gifts, and taxes on the total amounts of wages or salaries paid by enterprises, as well as taxes on capital appreciation.

Article XXIX

Annexes

The Annexes to this Agreement are an integral part of this Agreement.

LIITE II:N ARTIKLA POIKKEUKSISTA

Soveltamisala

1. Tässä liitteessä yksilöidään ehdot, joiden mukaisesti jäsen tämän yleissopimuksen voimaantullessa on vapautettu II artiklan 1 kohdan asettamista velvoitteistaan.

2. Kaikkiin WTO-sopimuksen voimaantulon jälkeen pyydettyihin poikkeuksiin sovelletaan kyseisen sopimuksen IX artiklan 3 kohtaa.

Tarkastelu

3. Palvelukauppaneuvoston tulee tarkastella kaikkia yli viideksi vuodeksi myönnettyjä poikkeuksia. Ensimmäinen edellä mainittu tarkastelu on järjestettävä viimeistään viiden vuoden kuluttua WTO-sopimuksen voimaantulosta.

4. Palvelukauppaneuvoston tulee tarkastelusaan

(a) tutkia, ovatko poikkeuksen tarpeen luonneet olosuhteet edelleen olemassa ja

(b) päättää minkä tahansa tulevan tarkastelun ajankohdasta.

Päättyminen

5. Jäsenelle myönnetty poikkeus sopimuksen II artiklan 1 kohdan velvoitteista erityisen toimenpiteen osalta päättyy poikkeuksessa määrättyä ajankohtana.

6. Periaatteessa edellä mainittujen poikkeusten ei tulisi ylittää kestoaltaan 10 vuotta. Joka tapauksessa niiden tulee olla seuraavien kaupan vapauttamisneuvottelujen kohteena.

7. Jäsenen tulee ilmoittaa palvelukauppaneuvostolle poikkeukselle myönnetyn määräajan päättyessä, että ristiriitainen toimenpide on saatettu sopusointuun sopimuksen II artiklan 1 kohdan kanssa.

ANNEX ON ARTICLE II EXEMPTIONS

Scope

1. This Annex specifies the conditions under which a Member, at the entry into force of this Agreement, is exempted from its obligations under paragraph 1 of Article II.

2. Any new exemptions applied for after the date of entry into force of the WTO Agreement shall be dealt with under paragraph 3 of Article IX of that Agreement.

Review

3. The Council for Trade in Services shall review all exemptions granted for a period of more than 5 years. The first such review shall take place no more than 5 years after the entry into force of the WTO Agreement.

4. The Council for Trade in Services in a review shall:

(a) examine whether the conditions which created the need for the exemption still prevail; and

(b) determine the date of any further review.

Termination

5. The exemption of a Member from its obligations under paragraph 1 of Article II of the Agreement with respect to a particular measure terminates on the date provided for in the exemption.

6. In principle, such exemptions should not exceed a period of 10 years. In any event, they shall be subject to negotiation in subsequent trade liberalizing rounds.

7. A Member shall notify the Council for Trade in Services at the termination of the exemption period that the inconsistent measure has been brought into conformity with paragraph 1 of Article II of the Agreement.

Luettelo II artiklan poikkeuksista

[II artiklan kohdan mukainen hyväksytty poikkeusluettelo on liitetty WTO-sopimukseen.]

Lists of Article II Exemptions

[The agreed lists of exemptions under paragraph 2 of Article II will be annexed here in the treaty copy of the WTO Agreement.]

LIITE SOPIMUKSEN MUKAISESTI
PALVELUJA TARJOAVIEN
LUONNOLLISTEN HENKILÖIDEN
LIKKUVUUDESTA

1. Tätä liitettä sovelletaan palvelun tarjoamiseen liittyviin toimenpiteisiin, jotka koskevat jäsenen palvelujen tarjoajina toimivia luonnollisia henkilöitä ja jäsenen luonnollisia henkilöitä, jotka ovat jäsenen palvelujen tarjoajan palveluksessa.

2. Sopimusta ei sovelleta jäsenen työmarkkinoille pyrkiviä luonnollisia henkilöitä koskeviin toimenpiteisiin eikä myöskään vakituista kansalaisuutta, asumista tai työpaikkaa koskeviin toimenpiteisiin.

3. Sopimuksen III ja IV osan mukaisesti jäsenet voivat neuvotella kaikkiin luokkiin kuuluvien sopimuksen mukaisesti palveluja tarjoavien luonnollisten henkilöiden liikkuvuutta koskevista erityisistä sitoumuksista. Erityisen sitoumuksen piiriin kuuluvien luonnollisten henkilöiden tulee sallia palvelujen tarjonta kyseisen sitoumuksen ehtojen mukaisesti.

4. Sopimus ei estä jäsentä käyttämästä toimenpiteitä, joilla säädellään luonnollisten henkilöiden pääsyä sen alueelle tai heidän väliaikaista oleskeluaan sen alueella, mukaan lukien ne toimenpiteet, joita tarvitaan sen rajojen koskemattomuuden suojelemiseksi ja jotta varmistettaisiin luonnollisten henkilöiden järjestyksenmukainen liikkuvuus sen rajojen yli, edellyttäen että tällaisia toimenpiteitä ei sovelleta siten, että ne tekisivät tyhjäksi ne edut, joita jokin jäsen saa osakseen erityisen sitoumuksen ehtojen mukaisesti, tai heikentäisivät näitä etuja.¹³

¹³ Pelkästään sen seikan, että joidenkin jäsenten luonnollisilta henkilöiltä vaaditaan viisumi ja muiden jäsenten luonnollisilta henkilöiltä ei sitä vaadita, ei katsota tekevän tyhjäksi erityisen sitoumuksen mukaisia etuja tai heikentävän niitä.

ANNEX ON MOVEMENT OF NATURAL
PERSONS SUPPLYING SERVICES
UNDER THE AGREEMENT

1. This Annex applies to measures affecting natural persons who are service suppliers of a Member, and natural persons of a Member who are employed by a service supplier of a Member, in respect of the supply of a service.

2. The Agreement shall not apply to measures affecting natural persons seeking access to the employment market of a Member, nor shall it apply to measures regarding citizenship, residence or employment on a permanent basis.

3. In accordance with Parts III and IV of the Agreement, Members may negotiate specific commitments applying to the movement of all categories of natural persons supplying services under the Agreement. Natural persons covered by a specific commitment shall be allowed to supply the service in accordance with the terms of that commitment.

4. The Agreement shall not prevent a Member from applying measures to regulate the entry of natural persons into, or their temporary stay in, its territory, including those measures necessary to protect the integrity of, and to ensure the orderly movement of natural persons across, its borders, provided that such measures are not applied in such a manner as to nullify or impair the benefits accruing to any Member under the terms of a specific commitment.¹³

¹³ The sole fact of requiring a visa for natural persons of certain Members and not for those of others shall not be regarded as nullifying or impairing benefits under a specific commitment.

LIITE ILMAKULJETUSPALVELUISTA

ANNEX ON AIR TRANSPORT SERVICES

1. Tätä liitettä sovelletaan ilmakuljetuspalvelujen kauppaa koskeviin toimenpiteisiin, jotka vaikuttavat säännölliseen tai ei-säännölliseen lentoliikenteeseen taikka niihin liittyviin palveluihin. On vahvistettu, ettei mikään tämän sopimuksen nojalla tehty erityinen sitoumus tai sopimuksesta johtuva velvoite saa vähentää tai vaikuttaa niihin jäsenvaltion kahden- tai monenkeskisiin sopimusvelvoitteisiin, jotka ovat voimassa WTO-sopimuksen voimaantullessa.

2. Sopimusta, mukaan lukien sen riitojen ratkaisumenettelyjä, ei sovelleta toimenpiteisiin, jotka vaikuttavat:

(a) liikenneoikeuksiin, riippumatta siitä kuinka ne on annettu; tai

(b) liikenneoikeuksien käyttämiseen suoraan liittyviin palveluihin,

lukuunottamatta, sitä mitä tämän liitteen 3 kohdassa määrätään.

3. Sopimusta sovelletaan toimenpiteisiin, jotka vaikuttavat:

(a) ilma-aluksen korjaus- ja huoltopalveluihin;

(b) ilmakuljetuspalvelujen myymiseen ja markkinointiin;

(c) tietokonepohjaista paikanvarausjärjestelmää (TPJ) koskeviin palveluihin.

4. Sopimuksen riitojen ratkaisumenettelyihin voidaan turvautua vain jos kyseinen jäsen on omaksunut veloitteet tai sitoumukset ja jos kahdenvälisten ja muiden, monenkeskisten sopimusten tai järjestelyjen, sisältämät riitojen ratkaisumenettelyt on käytetty.

5. Palvelukauppaneuvoston tulee ajoittain, ainakin joka viides vuosi, ottaa tarkasteltavaksi ilmakuljetusalan kehitys ja tämän liitteen toimivuus tarkoituksin harkita sopimuksen mahdollisia lisäsovellutuksia tällä alalla.

6. Määritelmät:

(a) ”ilma-aluksen korjaus- ja huoltopalvelut” tarkoittaa sellaisia toimia, jotka on tehty ilma-

1. This Annex applies to measures affecting trade in air transport services, whether scheduled or non-scheduled, and ancillary services. It is confirmed that any specific commitment or obligation assumed under this Agreement shall not reduce or affect a Member's obligations under bilateral or multilateral agreements that are in effect on the date of entry into force of the WTO Agreement.

2. The Agreement, including its dispute settlement procedures, shall not apply to measures affecting:

(a) traffic rights, however granted; or

(b) services directly related to the exercise of traffic rights,

except as provided in paragraph 3 of this Annex.

3. The Agreement shall apply to measures affecting:

(a) aircraft repair and maintenance services;

(b) the selling and marketing of air transport services;

(c) computer reservation system (CRS) services.

4. The dispute settlement procedures of the Agreement may be invoked only where obligations or specific commitments have been assumed by the concerned Members and where dispute settlement procedures in bilateral and other multilateral agreements or arrangements have been exhausted.

5. The Council for Trade in Services shall review periodically, and at least every five years, developments in the air transport sector and the operation of this Annex with a view to considering the possible further application of the Agreement in this sector.

6. Definitions:

(a) ”Aircraft repair and maintenance services” mean such activities when undertaken

alukseen tai sen osaan sen ollessa poissa liikenteestä eikä se sisällä niin sanottua linjahuoltoa.

(b) ”ilmakuljetuspalvelujen myynti ja markkinointi” tarkoittaa kyseisen ilmakuljettajan mahdollisuuksia vapaasti myydä ja markkinoida ilmakuljetuspalvelujaan kaikki markkinoinnin näkökulmat, kuten markkinatutkimus, mainonta ja jakelu mukaan lukien. Nämä toimet eivät sisällä ilmakuljetuspalvelujen hinnoittelua eivätkä sovellettavia ehtoja.

(c) ”tietokonepohjaista paikanvarausjärjestelmää (TPJ) koskevat palvelut” tarkoittaa automaattisella tietojenkäsittelyjärjestelmällä tuotettuja palveluja, jotka sisältävät tietoja lentoyhtiöiden aikatauluista, tarjonnasta, hinnoista ja hintasäännöistä, ja jonka kautta voidaan tehdä varauksia tai myydä lippuja.

(d) ”liikenneoikeudet” tarkoittaa oikeutta harjoittaa säännöllistä tai ei-säännöllistä lento-liikennettä ja/tai siinä kuljettaa matkustajia, rahtia tai postia korvausta tai maksua vastaan jäsenvaltiosta, -valtioon, -valtiossa tai sen yli, ja sisältävät käytettävät liikennöimispaikat, reitit, kuljetettavan liikenteen lajit, kapasiteetin, hinnoittelun ja sen ehdot sekä lentoyhtiöiden nimeämisperusteet, lukumäärää, omistusta ja valvontaa koskevat säännöt mukaan lukien.

on an aircraft or a part thereof while it is withdrawn from service and do not include so-called line maintenance.

(b) ”Selling and marketing of air transport services” mean opportunities for the air carrier concerned to sell and market freely its air transport services including all aspects of marketing such as market research, advertising and distribution. These activities do not include the pricing of air transport services nor the applicable conditions.

(c) ”Computer reservation system (CRS) services” mean services provided by computerised systems that contain information about air carriers’ schedules, availability, fares and fare rules, through which reservations can be made or tickets may be issued.

(d) ”Traffic rights” mean the right for scheduled and non-scheduled services to operate and/or to carry passengers, cargo and mail for remuneration or hire from, to, within, or over the territory of a Member, including points to be served, routes to be operated, types of traffic to be carried, capacity to be provided, tariffs to be charged and their conditions, and criteria for designation of airlines, including such criteria as number, ownership, and control.

RAHOITUSPALVELULIITE

1. *Soveltaisala ja määritelmä*

(a) Tätä liitettä sovelletaan rahoituspalvelujen tarjoamiseen vaikuttaviin toimenpiteisiin. Liitteessä oleva viittaus rahoituspalvelun tarjoamiseen tarkoittaa palvelun tarjoamista sopimuksen I artiklan 2 kohdassa määritellyllä tavalla.

(b) Sopimuksen I artiklan 3(b) alakohdassa ”julkista valtaa käytettäessä tarjottavat palvelut” tarkoittaa seuraavaa:

(i) keskuspankin tai rahaviranomaisen tai muun julkisen elimen toiminta raha- tai valuuttaturssipolitiikan osana;

(ii) toiminta joka on lakisääteisen sosiaaliturvajärjestelmän tai yleisen eläkejärjestelmän osa;

(iii) muu julkisen elimen harjoittama toiminta hallituksen puolesta tai sen takaamana tai sen rahavaroja käyttäen.

(c) Sopimuksen I artiklan 3(b) alakohta: jos jäsen sallii että (b)(ii) tai (b)(iii) alakohdissa mainittua toimintaa harjoittaa sen rahoituspalvelujen tarjoajat kilpaillen julkisen elimen tai rahoituspalvelujen tarjoajan kanssa, ”palveluihin” luetaan myös tällainen toiminta.

(d) Sopimuksen I artiklan 3(c) alakohtaa ei sovelleta tämän liitteen tarkoittamiin palveluihin.

2. *Kansalliset määräykset*

(a) Sopimuksen muista määräyksistä huolimatta jäsentä ei saa estää ryhtymästä varotoimenpiteisiin, muun muassa suojellakseen sijoittajia, tallettajia, vakuutettuja tai sellaisia henkilöitä joita kohtaan rahoituspalvelujen tarjo-

ANNEX ON FINANCIAL SERVICES

1. *Scope and Definition*

(a) This Annex applies to measures affecting the supply of financial services. Reference to the supply of a financial service in this Annex shall mean the supply of a service as defined in paragraph 2 of Article I of the Agreement.

(b) For the purposes of subparagraph 3(b) of Article I of the Agreement, ”services supplied in the exercise of governmental authority” means the following:

(i) activities conducted by a central bank or monetary authority or by any other public entity in pursuit of monetary or exchange rate policies;

(ii) activities forming part of a statutory system of social security or public retirement plans; and

(iii) other activities conducted by a public entity for the account or with the guarantee or using the financial resources of the Government.

(c) For the purposes of subparagraph 3(b) of Article I of the Agreement, if a Member allows any of the activities referred to in subparagraphs (b)(ii) or (b)(iii) of this paragraph to be conducted by its financial service suppliers in competition with a public entity or a financial service supplier, ”services” shall include such activities.

(d) Subparagraph 3(c) of Article I of the Agreement shall not apply to services covered by this Annex.

2. *Domestic Regulation*

(a) Notwithstanding any other provisions of the Agreement, a Member shall not be prevented from taking measures for prudential reasons, including for the protection of investors, depositors, policy holders or persons to

ajalla on luottamusvelvollisuus, tai varmistaakseen rahoitusjärjestelmän loukkaamattomuuden ja vakauden. Jos nämä toimenpiteet ovat ristiriidassa sopimuksen määräysten kanssa, niitä ei saa käyttää jäsenmaan sopimuksen mukaisten sitoumusten tai velvollisuuksien välttämiseksi.

(b) Sopimuksen määräyksiä ei saa tulkita siten, että jäsen olisi velvoitettu paljastamaan yksittäisten asiakkaiden liiketoimia tai tilejä koskevia tietoja eikä julkisten elinten hallussa olevia luottamuksellisia tietoja tai tietoja, joihin niillä on yksinoikeus.

3. Tunnustaminen

(a) Jäsen voi tunnustaa mitkä tahansa toisen maan varotoimenpiteet, päättäessään miten sen rahoituspalveluihin liittyviä toimenpiteitä sovelletaan. Tämä tunnustaminen, joka voidaan toteuttaa yhtenäistämällä määräyksiä tai muutoin, voi perustua asianomaisten maan kanssa solmittavaan sopimukseen tai asianomaista maata koskevaan muuhun järjestelyyn tai se voi olla yksipuolinen.

(b) Jäsenen, joka on a alakohdassa tarkoitetun, tulevan tai voimassa olevan sopimuksen tai järjestelyn osapuoli, tulee tarjota riittävät mahdollisuudet muille kiinnostuneille jäsenille neuvotella liittymisestä sopimukseen tai järjestelyyn tai neuvotella vastaavista sopimuksista tai järjestelyistä olosuhteissa, joissa olisi vastaava sääntely, valvonta, sääntelyn toimeenpano ja, mikäli sopivaa, vastaavat menettelytavat sopimuksen tai järjestelyn osapuolten kesken tapahtuvaa tiedonjakoa varten. Jos jäsen yksipuolisesti myöntää tunnustamisen, sen on annettava kaikille muille jäsenille riittävät mahdollisuudet osoittaa näiden olosuhteiden olemassaolon.

(c) Mikäli jäsen harkitsee toisen maan varotoimenpiteiden tunnustamista, VII artiklan 4(b) kohtaa ei sovelleta.

4. Riitojenratkaisu

Varotoimenpiteitä ja muita rahoitusasioita koskevia riitoja käsittelevillä paneeleilla tulee olla riittävä asiantuntemus riidanalaisesta rahoituspalvelusta.

whom a fiduciary duty is owed by a financial service supplier, or to ensure the integrity and stability of the financial system. Where such measures do not conform with the provisions of the Agreement, they shall not be used as a means of avoiding the Member's commitments or obligations under the Agreement.

(b) Nothing in the Agreement shall be construed to require a Member to disclose information relating to the affairs and accounts of individual customers or any confidential or proprietary information in the possession of public entities.

3. Recognition

(a) A Member may recognize prudential measures of any other country in determining how the Member's measures relating to financial services shall be applied. Such recognition, which may be achieved through harmonization or otherwise, may be based upon an agreement or arrangement with the country concerned or may be accorded autonomously.

(b) A Member that is a party to such an agreement or arrangement referred to in subparagraph (a), whether future or existing, shall afford adequate opportunity for other interested Members to negotiate their accession to such agreements or arrangements, or to negotiate comparable ones with it, under circumstances in which there would be equivalent regulation, oversight, implementation of such regulation, and, if appropriate, procedures concerning the sharing of information between the parties to the agreement or arrangement. Where a Member accords recognition autonomously, it shall afford adequate opportunity for any other Member to demonstrate that such circumstances exist.

(c) Where a Member is contemplating according recognition to prudential measures of any other country, paragraph 4(b) of Article VII shall not apply.

4. Dispute Settlement

Panels for disputes on prudential issues and other financial matters shall have the necessary expertise relevant to the specific financial service under dispute.

5. Määritelmät

Tässä liitteessä

(a) Rahoituspalvelu on jokainen palvelumuoto, jonka luonteeseen kuuluu rahoitustoiminta ja jonka jäsenmaan rahoituspalvelujen tarjoaja tarjoaa. Rahoituspalveluihin kuuluvat kaikki vakuutus- ja vakuutuksiin liittyvät palvelut, sekä kaikki pankki- ja muut rahoituspalvelut (paitsi vakuutuspalvelut). Rahoituspalveluihin kuuluvat seuraavat toimintamuodot:

Vakuutus- ja vakuutuksiin liittyvät palvelut

- (i) ensivakuutus (ml. rinnakkaisvakuutus)
 - (A) henkivakuutus
 - (B) vahinkovakuutus
- (ii) jälleenvakuutus ja edelleenvakuutus;
- (iii) vakuutusedustajien toiminta, kuten vakuutusvälitys- ja vakuutusasiamiestoiminta
- (iv) vakuutuksen liitännäispalvelut, kuten konsultti-, aktuaari-, riskinarviointi- ja vahingonselvittelypalvelut.

Pankki- ja muut rahoituspalvelut (paitsi vakuutuspalvelut)

- (v) talletusten ja muiden takaisinmaksettavien varojen hankinta yleisöltä;
- (vi) kaiken tyyppinen luotonanto, mukaan lukien kulutusluotot, kiinnitykset, luotot, factoring-toiminta ja liiketoimien rahoitus;
- (vii) rahoitusleasing;
- (viii) kaikki maksu- ja rahansiirtopalvelut, mukaan lukien luotto-, tili- ja maksukortit, matkashekkit ja pankkivekselit;
- (ix) takaukset ja sitoumukset;
- (x) kaupanteko omaan tai asiakkaitten lukuun pörssissä, OTC-markkinoilla tai muuten seuraavilla välineillä:
 - (A) rahamarkkinavälineet (mukaan lukien shekit, setelit, talletustodistukset);
 - (B) valuutta;
 - (C) johdannaistuotteet, mukaan lukien mutta ei yksinomaan futuurit ja optiot;
 - (D) valuutta- ja korkovälineet, mukaan lukien swapit ja korkotermiinit;
 - (E) siirtokelpoiset arvopaperit;
 - (F) muut markkinakelpoiset välineet ja rahoitusvarat, mukaan lukien kultaharkot.
- (xi) osallistuminen agenttina (julkisesti tai

5. Definitions

For the purposes of this Annex:

(a) A financial service is any service of a financial nature offered by a financial service supplier of a Member. Financial services include all insurance and insurance-related services, and all banking and other financial services (excluding insurance). Financial services include the following activities:

Insurance and insurance-related services

- (i) Direct insurance (including co-insurance):
 - (A) life
 - (B) non-life
- (ii) Reinsurance and retrocession;
- (iii) Insurance intermediation, such as brokerage and agency;
- (iv) Services auxiliary to insurance, such as consultancy, actuarial, risk assessment and claim settlement services.

Banking and other financial services (excluding insurance)

- (v) Acceptance of deposits and other repayable funds from the public;
- (vi) Lending of all types, including consumer credit, mortgage credit, factoring and financing of commercial transaction;
- (vii) Financial leasing;
- (viii) All payment and money transmission services, including credit, charge and debit cards, travellers cheques and bankers drafts;
- (ix) Guarantees and commitments;
- (x) Trading for own account or for account of customers, whether on an exchange, in an over-the-counter market or otherwise, the following:
 - (A) money market instruments (including cheques, bills, certificates of deposits);
 - (B) foreign exchange;
 - (C) derivative products including, but not limited to, futures and options;
 - (D) exchange rate and interest rate instruments, including products such as swaps, forward rate agreements;
 - (E) transferable securities;
 - (F) other negotiable instruments and financial assets, including bullion.
- (xi) Participation in issues of all kinds of

yksityisesti) kaikenlaisien arvopapereiden liikkeellelaskuun, myös merkitsemiseen ja sijoitukseen, ja liikkeellelaskuun liittyvien palvelujen tarjoaminen;

(xii) rahanvälitys;

(xiii) varainhoito, kuten käteisvarojen tai arvopaperisalkun hoito, kaikenlaiset yhteissijoituksen hoito, eläkerahastojen hoito, holhous-, säilytys- ja rahastopalvelut;

(xiv) järjestely- ja selvittelypalvelut jotka liittyvät rahoitusvaroihin, muun muassa arvopapereihin, johdannaistuotteisiin ja muihin markkinakelpoisiin välineisiin;

(xv) rahoituspalveluihin liittyvän tiedon hankinta ja siirto, ja rahoituspalveluihin liittyvät atk-palvelut sekä vastaavien ohjelmistojen tuottaminen muiden rahoituspalvelujen tarjoajien toimesta;

(xvi) neuvonta, välitys ja muut liitännäiset rahoituspalvelut alakohdissa (V)—(XV) lueteltuihin toimintamuotoihin liittyen, mukaan lukien luottotietotoiminta ja luottotietoanalyysit, sijoituksiin ja arvopaperisalkkuihin liittyvä tutkimus ja neuvonta, yritysostoihin sekä yrityksen uudelleenorganisointiin ja toimialastrategiaan liittyvä neuvonta.

(b) Rahoituspalvelujen tarjoajalla tarkoitetaan jäsenen luonnollista tai oikeushenkilöä joka haluaa tarjota tai tarjoaa rahoituspalveluja, mutta termi ”rahoituspalvelujen tarjoaja” ei kata julkisia elimiä.

(c) ”Julkisella elimellä” tarkoitetaan

(i) jäsenen hallitusta, keskuspankkia tai rahaviranomaista, tai jäsenen omistuksessa tai valvonnassa olevaa elintä, jos sen pääasiallisena tehtävänä on hoitaa valtiota koskevia tehtäviä tai valtionhallinnon mukaisia toimintoja, ei kuitenkaan elintä joka pääasiallisesti tarjoaa rahoituspalveluja kaupallisin ehdoin; tai

(ii) näiden tehtävien osalta yksityistä elintä, joka hoitaa tehtäviä, joita yleensä hoitaa keskuspankki tai rahaviranomainen.

securities, including underwriting and placement as agent (whether publicly or privately) and provision of services related to such issues;

(xii) Money broking;

(xiii) Asset management, such as cash or portfolio management, all forms of collective investment management, pension fund management, custodial, depository and trust services;

(xiv) Settlement and clearing services for financial assets, including securities, derivative products, and other negotiable instruments;

(xv) Provision and transfer of financial information, and financial data processing and related software by suppliers of other financial services;

(xvi) Advisory, intermediation and other auxiliary financial services on all the activities listed in subparagraphs (v) through (xv), including credit reference and analysis, investment and portfolio research and advice, advice on acquisitions and on corporate restructuring and strategy.

(b) A financial service supplier means any natural or juridical person of a Member wishing to supply or supplying financial services but the term ”financial service supplier” does not include a public entity.

(c) ”Public entity” means:

(i) a government, a central bank or a monetary authority, of a Member, or an entity owned or controlled by a Member, that is principally engaged in carrying out governmental functions or activities for governmental purposes, not including an entity principally engaged in supplying financial services on commercial terms; or

(ii) a private entity, performing functions normally performed by a central bank or monetary authority, when exercising those functions.

TOINEN RAHOITUSPALVELULIITE

1. Sopimuksen II artiklasta ja II artiklasta tehtäviä poikkeuksia koskevan liitteen 1 ja 2 kohtien määräyksistä huolimatta, jäsen voi neljän kuukauden kuluttua WTO-sopimuksen voimaantulosta 60 päivän kuluessa luetella liitteessä ne rahoituspalveluihin liittyvät toimenpiteet jotka ovat ristiriidassa sopimuksen II artiklan 1 kohdan kanssa.

2. Sopimuksen XXI artiklan määräyksistä huolimatta, jäsen voi neljän kuukauden kuluttua WTO-sopimuksen voimaantulosta 60 päivän kuluessa kokonaan tai osittain parantaa, muuttaa tai peruuttaa sen erityisiä sitoumuksia koskevaan listaan sisältyviä rahoituspalvelusitoumuksia.

3. Palvelukauppaneuvosto vahvistaa 1 ja 2 kohtien soveltamiseksi tarvittavat menettelytavat.

SECOND ANNEX
ON FINANCIAL SERVICES

1. Notwithstanding Article II of the Agreement and paragraphs 1 and 2 of the Annex on Article II Exemptions, a Member may, during a period of 60 days beginning four months after the date of entry into force of the WTO Agreement, list in that Annex measures relating to financial services which are inconsistent with paragraph 1 of Article II of the Agreement.

2. Notwithstanding Article XXI of the Agreement, a Member may, during a period of 60 days beginning four months after the date of entry into force of the WTO Agreement, improve, modify or withdraw all or part of the specific commitments on financial services inscribed in its Schedule.

3. The Council for Trade in Services shall establish any procedures necessary for the application of paragraphs 1 and 2.

LIITE MERIKULJETUSPALVELU- NEUVOTTELUISTA

1. II artikla ja liite II artiklan poikkeuksista, mukaan lukien vaatimus sisällyttää liitteeseen kaikki sellaiset jäsenen toimenpiteet, jotka ovat ristiriidassa suosituimmuuskohtelun kanssa, tulevat voimaan kansainvälisten merikuljetusten, niitä koskevien oheispalvelujen sekä satamapalvelujen saannin ja käytön osalta vasta

(a) merikuljetuspalveluneuvottelujen ministeripäätöksen 4 kohdan mukaisesti päätettävänä toimeenpanopäivämääränä; tai

(b) mikäli neuvottelut eivät johda tulokseen, merikuljetuspalvelujen neuvotteluryhmän lopuraportin jättöpäivänä kuten päätöksessä määrätään.

2. 1 kohtaa ei sovelleta mihinkään merikuljetuspalveluja koskevaan erityiseen sitoumukseen, joka on kirjattu jäsenen erityisiä sitoumuksia koskevaan listaan.

3. 1 kohdassa tarkoitettujen neuvottelujen päättymisestä lukien, ja ennen toimeenpanopäivämäärää, jäsenelle on oikeus parantaa, muuttaa tai peruuttaa kaikki tai osa erityisistä sitoumuksistaan tällä palvelualalla tarjoamatta hyvitystä, huolimatta XXI artiklan määräyksistä.

ANNEX ON NEGOTIATIONS ON MARITIME TRANSPORT SERVICES

1. Article II and the Annex on Article II Exemptions, including the requirement to list in the Annex any measure inconsistent with most-favoured-nation treatment that a Member will maintain, shall enter into force for international shipping, auxiliary services and access to and use of port facilities only on:

(a) the implementation date to be determined under paragraph 4 of the Ministerial Decision on Negotiations on Maritime Transport Services; or,

(b) should the negotiations not succeed, the date of the final report of the Negotiating Group on Maritime Transport Services provided for in that Decision.

2. Paragraph 1 shall not apply to any specific commitment on maritime transport services which is inscribed in a Member's Schedule.

3. From the conclusion of the negotiations referred to in paragraph 1, and before the implementation date, a Member may improve, modify or withdraw all or part of its specific commitments in this sector without offering compensation, notwithstanding the provisions of Article XXI.

LIITE TELEVIESTINNÄSTÄ

1. Päämäärät

Tunnustaen televiestintäpalvelualan erityisominaisuudet ja erikoisesti sen kaksijakoisen roolin erityisenä taloudellisen toiminnan alana ja alana, joka toimii muun taloudellisen toiminnan perustana ja välineenä, ovat jäsenet sopineet seuraavasta liitteestä tavoitellen huolellisesti laadittuja sopimusmääräyksiä, ottaen huomioon toimenpiteet, jotka vaikuttavat pääsyyn yleisiin televerkkoihin ja -palveluihin sekä niiden käyttöön. Tämä liite tarjoaa sen mukaisesti selityksiä ja täydentäviä ehtoja sopimukseen.

2. Soveltamisala

(a) Tätä liitettä sovelletaan jäsenen kaikkiin toimenpiteisiin, jotka vaikuttavat pääsyyn yleisiin televerkkoihin ja -palveluihin sekä niiden käyttöön.¹

(b) Tätä liitettä ei sovelleta toimenpiteisiin, jotka vaikuttavat radio- tai televisio-ohjelmien kaapeli- ja yleisradiolähetyksiin.

(c) Tämän liitteen perusteella ei voida:

(i) vaatia jäseneltä jonkun toisen jäsenen palvelujen tarjoajalle valtuutusta perustaa, hankkia, vuokrata, harjoittaa tai toimittaa televerkkoja tai -palveluja, toisin kuin sen listassa on tarjottu; tai

(ii) vaatia jäsentä (tai vaatia jäsenen velvoittamaan sen toimivallassa olevia palvelujen tarjoajia) perustamaan, hankkimaan, vuokraamaan, harjoittamaan tai toimittamaan televerkkoja tai -palveluja, joita ei yleensä tarjota julkisesti.

¹ Tämä kohta tarkoittaa, että jokaisen jäsenen on huolehdittava siitä, että liitteen velvollisuuksia, mitä hyvänsä tarpeellisia toimenpiteitä käyttäen, sovelletaan yleisten televiestintäverkkojen ja -palvelujen tarjoajiin.

ANNEX ON TELECOMMUNICATIONS

1. Objectives

Recognizing the specificities of the telecommunications services sector and, in particular, its dual role as a distinct sector of economic activity and as the underlying transport means for other economic activities, the Members have agreed to the following Annex with the objective of elaborating upon the provisions of the Agreement with respect to measures affecting access to and use of public telecommunications transport networks and services. Accordingly, this Annex provides notes and supplementary provisions to the Agreement.

2. Scope

(a) This Annex shall apply to all measures of a Member that affect access to and use of public telecommunications transport networks and services.¹

(b) This Annex shall not apply to measures affecting the cable or broadcast distribution of radio or television programming.

(c) Nothing in this Annex shall be construed:

(i) to require a Member to authorize a service supplier of any other Member to establish, construct, acquire, lease, operate, or supply telecommunications transport networks or services, other than as provided for in its Schedule; or

(ii) to require a Member (or to require a Member to oblige service suppliers under its jurisdiction) to establish, construct, acquire, lease, operate or supply telecommunications transport networks or services not offered to the public generally.

¹ This paragraph is understood to mean that each Member shall ensure that the obligations of this Annex are applied with respect to suppliers of public telecommunications transport networks and services by whatever measures are necessary.

3. Määritelmät

Tässä liitteessä

(a) ”Televiestinnällä” tarkoitetaan signaalien lähettämistä ja vastaanottamista mitä tahansa elektromagneettista tapaa käyttäen.

(b) ”Yleisellä televiestintäpalvelulla” tarkoitetaan mitä tahansa televiestintäpalvelua, tiettyä tai toimitettua, jonka jäsen on vaatinut tarjottavaksi yleisesti. Tällaiseen palveluun voi sisältyä *muun muassa* lennätin, puhelin, teleksi ja datasiirto, johon tyypillisesti liittyy asiakkaan antamien tietojen siirto reaaliajassa kahden tai useamman pisteen välillä ilman mitään muutosta asiakkaan tietojen muotoon tai sisältöön.

(c) ”Yleisellä televerkolla” tarkoitetaan yleistä televiestintäinfrastruktuuria, joka mahdollistaa televiestinnän määrättyjen verkon liityntäpisteiden välillä ja parissa.

(d) ”Yrityksen sisäisellä viestinnällä” tarkoitetaan televiestintää, jonka avulla yritys kommunikoi yrityksen sisällä tai ”tytäryhtiön”, ”sivuliikkeen” kanssa ja jäsenen kansallisista laeista tai säädöksistä riippuen ”liitännäissuhteessa olevan yrityksen” kanssa. Näitä tarkoituksia varten ”tytäryhtiö”, ”sivuliike” ja soveltuvin osin ”liitännäissuhteessa oleva yritys” on jokaisen jäsenen määriteltävissä. Tässä liitteessä ”yrityksen sisäisestä viestinnästä” on suljettu pois kaupalliset tai ei-kaupalliset palvelut, joita tarjotaan yrityksille, jotka eivät ole tytäryhtiöitä, sivuliikkeitä tai liitännäissuhteessa olevia yrityksiä, tai palveluita, joita tarjotaan asiakkaille tai mahdollisille asiakkaille.

(e) Viitattaessa tämän liitteen mihin tahansa kohtaan tai alakohtaan, viittaukseen sisältyvät kaikki siihen liittyvät alajaottelut.

4. Läpinäkyvyys

Sopimuksen III artiklan sovellutuksessa, jokaisen jäsenen tulee varmistaa, että olennainen tieto ehdoista, jotka vaikuttavat pääsyyn yleisiin televerkkoihin ja -palveluihin ja niiden käyttöön on julkisesti saatavissa, sisältäen: hinnastot ja muut palveluehdot, määrittelyt sellaisten verkkojen ja palvelujen teknisistä liitännöistä, tietoa sellaiseen pääsyyn ja käyttöön vaikuttavista standardien valmistelusta ja hyväksymisestä vastuussa olevasta elimestä, eh-

3. Definitions

For the purposes of this Annex:

(a) ”Telecommunications” means the transmission and reception of signals by any electromagnetic means.

(b) ”Public telecommunications transport service” means any telecommunications transport service required, explicitly or in effect, by a Member to be offered to the public generally. Such services may include, *inter alia*, telegraph, telephone, telex, and data transmission typically involving the real-time transmission of customer-supplied information between two or more points without any end-to-end change in the form or content of the customer’s information.

(c) ”Public telecommunications transport network” means the public telecommunications infrastructure which permits telecommunications between and among defined network termination points.

(d) ”Intra-corporate communications” means telecommunications through which a company communicates within the company or with or among its subsidiaries, branches and, subject to a Member’s domestic laws and regulations, affiliates. For these purposes, ”subsidiaries”, ”branches” and, where applicable, ”affiliates” shall be as defined by each Member. ”Intra-corporate communications” in this Annex excludes commercial or non-commercial services that are supplied to companies that are not related subsidiaries, branches or affiliates, or that are offered to customers or potential customers.

(e) Any reference to a paragraph or subparagraph of this Annex includes all subdivisions thereof.

4. Transparency

In the application of Article III of the Agreement, each Member shall ensure that relevant information on conditions affecting access to and use of public telecommunications transport networks and services is publicly available, including: tariffs and other terms and conditions of service; specifications of technical interfaces with such networks and services; information on bodies responsible for the preparation and adoption of standards affect-

dot, jotka soveltuvat päätelaitteiden tai muiden laitteiden kiinnittämiseen, ja ilmoitus-, rekisteröinti- tai lupavaatimukset, jos niitä on.

5. Pääsy yleisiin televerkkoihin ja -palveluihin ja niiden käyttö

(a) Kunkin jäsenen on varmistettava palvelun tarjonnasta, joka sisältyy sen listaan, että minkä tahansa jäsenen palvelujen tarjoajalle myönnetään pääsy yleisiin televerkkoihin ja -palveluihin ja annetaan sen käyttää niitä kohtuullisin ja tasapuolisin ehdoin. Tätä velvoitetta sovelletaan muun muassa b alakohdasta f alakohtaan.¹

(b) Jokaisen jäsenen on varmistettava, että minkä tahansa jäsenen palvelujen tarjoajille myönnetään pääsy mihin tahansa yleisiin televerkkoihin ja -palveluihin, joita tarjotaan jäsenen rajojen sisällä tai yli ja edellä mainittujen palvelujen tarjoajien annetaan käyttää niitä, mukaan lukien yksityiset vuokraohdot, ja tämän tavoitteen saavuttamiseksi e ja f alakohdian mukaan sellaisille tarjoajille annetaan lupa

(i) hankkia, vuokrata ja kiinnittää päätelaitteita tai muu laite, joka liitetään verkkoon ja jonka tarjoamiseksi tarvitaan tarjoajan palveluja.

(ii) kytkeä yksityisiä vuokrajohtoja tai omistusjohtoja yleisiin televerkkoihin ja -palveluihin tai toisen palvelujen tarjoajan vuokrajohtoihin tai omistusjohtoihin; ja

(iii) käyttää palvelujen tarjoajan valinnan mukaisia muita televerkkojen ja -palvelujen toimivuuden kannalta välttämättömiä käyttöprotokollia palvelun tarjonnassa.

(c) Kunkin jäsenen on huolehdittava, että minkä tahansa jäsenen palvelujen tarjoajat voivat käyttää yleisiä televerkkoja ja -palveluja rajan sisällä ja yli tiedonsiirtoa varten, mukaan lukien ne tarjoajat, jotka tarjoavat yrityksen sisäisiä viestintäpalveluja, ja päästä minkä tahansa jäsenen alueella tietokannoissa pidettä-

¹⁵ Termillä ”syrjimättömyys” tarkoitetaan suosituisuus- ja kansallista kohtelua siten kuin sopimuksessa on määritelty, samoin kuin käsitteen palvelu-alkoista käyttöä tarkoittaen ”ehtoja, jotka eivät ole vähemmän suotuisia kuin mille tahansa samankaltaisten yleisten televerkkojen ja -palvelujen käyttäjälle on myönnetty samankaltaisissa olosuhteissa”.

ing such access and use; conditions applying to attachment of terminal or other equipment; and notifications, registration or licensing requirements, if any.

5. Access to and use of Public Telecommunications Transport Networks and Services

(a) Each Member shall ensure that any service supplier of any other Member is accorded access to and use of public telecommunications transport networks and services on reasonable and non-discriminatory terms and conditions, for the supply of a service included in its Schedule. This obligation shall be applied, *inter alia*, through paragraphs (b) through (f).²

(b) Each Member shall ensure that service suppliers of any other Member have access to and use of any public telecommunications transport network or service offered within or across the border of that Member, including private leased circuits, and to this end shall ensure, subject to paragraphs (e) and (f), that such suppliers are permitted:

(i) to purchase or lease and attach terminal or other equipment which interfaces with the network and which is necessary to supply a supplier's services;

(ii) to interconnect private leased or owned circuits with public telecommunications transport networks and services or with circuits leased or owned by another service supplier; and

(iii) to use operating protocols of the service supplier's choice in the supply of any service, other than as necessary to ensure the availability of telecommunications transport networks and services to the public generally.

(c) Each Member shall ensure that service suppliers of any other Member may use public telecommunications transport networks and services for the movement of information within and across borders, including for intra-corporate communications of such service suppliers, and for access to information contained

² The term ”non-discriminatory” is understood to refer to most-favoured-nation and national treatment as defined in the Agreement, as well as to reflect sector-specific usage of the term to mean ”terms and conditions no less favourable than those accorded to any other user of like public telecommunications transport networks or services under like circumstances”.

viin tai muulla tavalla säilytettyihin konekielellä luettaviin tietoihin. Jäsenen mistä tahansa uudesta tai muutetusta käytännöstä, joka oleellisesti vaikuttaa sellaiseen käyttöön, on ilmoitettava ja se on sopimuksen asiaankuuluvien ehtojen mukaan neuvottelun kohteena.

(d) Edellisestä kohdasta huolimatta jäsen voi ryhtyä sellaisiin toimenpiteisiin, jotka ovat välttämättömiä viestien turvallisuuden ja luottamuksellisuuden takaamiseksi ottaen huomioon vaatimuksen, ettei sellaisia toimenpiteitä sovelleta siten, että palveluiden kaupankäynnissä ne muodostaisivat keinon mielivaltaisuudelle tai epäoikeutetulle syrjinnälle tai peitetylle kaupan rajoittamiselle.

(e) Kunkin jäsenen on varmistettava, ettei pääsulle yleisiin televerkkoihin ja -palveluihin ja niiden käytölle määrätä muita kuin välttämättömiä ehtoja.

(i) turvatakseen tarjoajien julkisen palvelun velvollisuudet televerkoista ja -palveluista, erityisesti heidän kykynsä yleensä pitää verkkojaan ja palvelujaan suuren yleisön saatavilla;

(ii) suojatakseen yleisten televerkkojen ja -palvelujen teknistä yhtenäisyyttä; tai

(iii) varmistaakseen, että minkä tahansa jäsenen palvelujen tarjoajat eivät tarjoa palveluja, jollei jäsenen erityisiä sitoumuksia koskeva lista sitä salli.

(f) Edellyttäen, että ehdot täyttävät e kohdassa määrättyt kriteerit, yleisiin televerkkoihin ja -palveluihin pääsyä ja niiden käyttöä koskevat ehdot voivat sisältää:

(i) sellaisten palvelujen jälleenmyynnin tai jaetun käytön rajoituksia;

(ii) vaatimuksen käyttää määrättyjä teknisiä liitäntöjä, sisältäen sellaisten verkkojen ja palvelujen liitäntäprotokollat yhteenliittämistä varten;

(iii) vaatimuksia, silloin kuin ne nähdään tarpeelliseksi, sellaisten palvelujen yhteentoimivuuden ja 7a kohdassa asetettujen tavoitteiden saavuttamisen rohkaisemiseksi;

(iv) päätelaitteiden tai muiden verkkoon liitettävien laitteiden tyyppihyväksyntä ja tekniset vaatimukset, jotka koskevat sellaisten laitteiden verkkoihin kiinnittämistä;

(v) rajoituksia vuokra- tai omistusjohtojen yhteenliittämiseen sellaisiin verkkoihin ja pal-

in data bases or otherwise stored in machine-readable form in the territory of any Member. Any new or amended measures of a Member significantly affecting such use shall be notified and shall be subject to consultation, in accordance with relevant provisions of the Agreement.

(d) Notwithstanding the preceding paragraph, a Member may take such measures as are necessary to ensure the security and confidentiality of messages, subject to the requirement that such measures are not applied in a manner which would constitute a means of arbitrary or unjustifiable discrimination or a disguised restriction on trade in services.

(e) Each Member shall ensure that no condition is imposed on access to and use of public telecommunications transport networks and services other than as necessary:

(i) to safeguard the public service responsibilities of suppliers of public telecommunications transport networks and services, in particular their ability to make their networks or services available to the public generally;

(ii) to protect the technical integrity of public telecommunications transport networks or services; or

(iii) to ensure that service suppliers of any other Member do not supply services unless permitted pursuant to commitments in the Member's Schedule.

(f) Provided that they satisfy the criteria set out in paragraph (e), conditions for access to and use of public telecommunications transport networks and services may include:

(i) restrictions on resale or shared use of such services;

(ii) a requirement to use specified technical interfaces, including interface protocols, for inter-connection with such networks and services;

(iii) requirements, where necessary, for the inter-operability of such services and to encourage the achievement of the goals set out in paragraph 7(a);

(iv) type approval of terminal or other equipment which interfaces with the network and technical requirements relating to the attachment of such equipment to such networks;

(v) restrictions on inter-connection of private leased or owned circuits with such networks or

veluihin tai toisen palvelujen tarjoajan vuokrajohtoihin tai omistusjohtoihin; tai

(vi) ilmoittamis-, rekisteröinti- ja lupavaatimuksia.

(g) Tämän jakson edellisistä kappaleista huolimatta, kehitysmaajäsen voi kehitysasteensa mukaan asettaa televerkkoihin ja -palveluihin pääsyyn ja niiden käyttöön kohtuullisia ehtoja, jotka ovat välttämättömiä sen kansallisen televiestintäinfrastruktuurin ja palvelukapasiteetin vahvistamiseksi ja lisätäkseen sen osallistumista televiestintäpalvelujen kansainväliseen kauppaan. Sellaiset ehdot on eriteltävä jäsenen listassa.

6. Tekninen yhteistyö

(a) Jäsenet tunnustavat, että tehokas, kehittynyt televiestintäinfrastruktuuri maissa, erityisesti kehitysmaissa, on olennaista kaupan palvelujen laajentamiseksi. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi, jäsenet hyväksyvät ja rohkaisevat, niin paljon kuin käytännössä on mahdollista, teollisuusmaita ja kehitysmaita ja näiden yleisten televerkkojensa ja -palvelujensa tarjoajia ja muita yhteisöjä osallistumaan kansainvälisten ja alueellisten organisaatioiden kehitysohjelmiin, sisältäen Kansainvälisen telediiton, Yhdistyneiden kansakuntien kehitysohjelman ja Kansainvälisen jälleerakennuspankin.

(b) Jäsenten tulee rohkaista ja tukea kehitysmaiden yhteistyötä televiestinnässä kansainvälisellä, alueellisella ja tätä alemmalla tasolla.

(c) Jäsenten on yhteistyössä asiankuuluvien kansainvälisten organisaatioiden kanssa pidettävä saatavana mahdollisuuksiensa mukaan tietoa kehitysmailla televiestintäpalveluista ja televiestinnän ja tietotekniikan kehityksestä avustukseen heitä kansallisen televiestintäpalvelusektorinsa vahvistamisessa.

(d) Jäsenten on erityisesti harkittava mahdollisuuksia vähiten kehittyneille maille rohkaisakseen ulkomaalaisia telepalvelujen tarjoajia avustamaan teknologian vaihdossa, koulutuksessa ja muissa toiminnoissa, jotka tukevat heidän televiestintäinfrastruktuurinsa kehittymistä ja televiestintäpalveluiden kaupan kasvua.

services or with circuits leased or owned by another service supplier; or

(vi) notification, registration and licensing.

(g) Notwithstanding the preceding paragraphs of this section, a developing country Member may, consistent with its level of development, place reasonable conditions on access to and use of public telecommunications transport networks and services necessary to strengthen its domestic telecommunications infrastructure and service capacity and to increase its participation in international trade in telecommunications services. Such conditions shall be specified in the Member's Schedule.

6. Technical Cooperation

(a) Members recognize that an efficient, advanced telecommunications infrastructure in countries, particularly developing countries, is essential to the expansion of their trade in services. To this end, Members endorse and encourage the participation, to the fullest extent practicable, of developed and developing countries and their suppliers of public telecommunications transport networks and services and other entities in the development programmes of international and regional organizations, including the International Telecommunication Union, the United Nations Development Programme, and the International Bank for Reconstruction and Development.

(b) Members shall encourage and support telecommunications cooperation among developing countries at the international, regional and sub-regional levels.

(c) In cooperation with relevant international organizations, Members shall make available, where practicable, to developing countries information with respect to telecommunications services and developments in telecommunications and information technology to assist in strengthening their domestic telecommunications services sector.

(d) Members shall give special consideration to opportunities for the least-developed countries to encourage foreign suppliers of telecommunications services to assist in the transfer of technology, training and other activities that support the development of their telecommunications infrastructure and expansion of their telecommunications services trade.

7. *Suhde kansainvälisiin järjestöihin ja sopimuksiin*

(a) Jäsenet tunnustavat kansainvälisten standardien merkityksen telepalvelujen ja -verkkojen maailmanlaajuista yhteensopivuutta ja yhteentoimivuutta varten ja ottavat asiakseen sellaisten standardien edistämisen asiankuuluvissa elimissä, mukaanlukien Kansainvälisen teleliiton ja Kansainvälisen standardisointijärjestön.

(b) Jäsenet tunnustavat hallitustenvälisten, erityisesti Kansainvälisen teleliiton ja hallitusten ulkopuolisten järjestöjen ja sopimusten roolin kansallisten ja kansainvälisten telepalvelujen tehokkaan toiminnan varmistamisessa. Jäsenten tulee tehdä soveltuvat järjestelyt, milloin asianmukaista, keskusteluja varten sellaisten järjestöjen kanssa asioista, jotka nousevat esiin tämän liitteen toimeenpanon johdosta.

7. *Relation to International Organizations and Agreements*

(a) Members recognize the importance of international standards for global compatibility and inter-operability of telecommunication networks and services and undertake to promote such standards through the work of relevant international bodies, including the International Telecommunication Union and the International Organization for Standardization.

(b) Members recognize the role played by intergovernmental and non-governmental organizations and agreements in ensuring the efficient operation of domestic and global telecommunications services, in particular the International Telecommunication Union. Members shall make appropriate arrangements, where relevant, for consultation with such organizations on matters arising from the implementation of this Annex.

LIITE PERUSTELEVIESTINNÄN NEUVOTTELUISTA

1. II artikla ja liite II artiklan poikkeuksista, mukaan lukien vaatimus sisällyttää liitteeseen kaikki sellaiset jäsenen toimenpiteet, jotka ovat ristiriidassa suosituimmuskohtelun kanssa, tulevat voimaan perusteletoinnin osalta vasta

(a) perusteleviestintäneuvottelujen ministeripäätöksen 5 kohdan mukaisesti päätettävänä toimeenpanopäivämääränä; tai

(b) mikäli neuvottelut eivät johda tulokseen, perusteleviestinnän neuvotteluryhmän loppuraportin jättöpäivänä kuten päätöksessä määrätään.

2. 1 kohtaa ei sovelleta mihinkään tiettyyn perusteleviestintää koskevaan erityiseen sitoumukseen, joka on kirjattu jäsenen erityisiä sitoumuksia koskevaan listaan.

ANNEX ON NEGOTIATIONS ON BASIC TELECOMMUNICATIONS

1. Article II and the Annex on Article II Exemptions, including the requirement to list in the Annex any measure inconsistent with most-favoured-nation treatment that a Member will maintain, shall enter into force for basic telecommunications only on:

(a) the implementation date to be determined under paragraph 5 of the Ministerial Decision on Negotiations on Basic Telecommunications; or,

(b) should the negotiations not succeed, the date of the final report of the Negotiating Group on Basic Telecommunications provided for in that Decision.

2. Paragraph 1 shall not apply to any specific commitment on basic telecommunications which is inscribed in a Member's Schedule.

LIITE 1C

SOPIMUS TEOLLIS- JA TEKIJÄN-
OIKEUKSIEN KAUPPAAN LIITTYVISTÄ
NÄKÖKOHDISTA

- OSA I YLEISET MÄÄRÄYKSET JA PERUSPE-
RIAATTEET
- OSA II TEOLLIS- JA TEKIJÄNOIKEUKSIEN
SAATAVUUTTA, LAAJUUTTA JA
KÄYTTÖÄ KOSKEVAT VAATIMUKSET
1. Tekijänoikeus ja lähioikeudet
 2. Tavaramerkit
 3. Maantieteelliset merkinnät
 4. Teollismallit
 5. Patentit
 6. Integroitujen piirien piirimallit (topogra-
fiat)
 7. Julkistamattoman tiedon suoja
 8. Sopimusperusteisiin lisensseihin liittyvän
kilpailua rajoittavan käytännön valvonta
- OSA III TEOLLIS- JA TEKIJÄNOIKEUKSIEN
TÄYTÄNTÖÖNPANO
1. Yleiset velvoitteet
 2. Yksityisoikeudelliset ja hallinnolliset me-
nettelymuodot ja korvaukset
 3. Turvaamistoimenpiteet
 4. Rajoitustoimenpiteisiin liittyvät erityiset vaa-
timukset
 5. Rikosprosessit
- OSA IV TEOLLIS- JA TEKIJÄNOIKEUKSIEN
HANKINTA JA VOIMASSAPITO JA NII-
HIN LIITTYVÄT OSAPUOLTEN VÄLI-
SET MENETTELYMUODOT
- OSA V RIITOJEN EHKÄISY JA RATKAISEMI-
NEN
- OSA VI SIIRTYMÄKAUDEN JÄRJESTELYT
- OSA VII INSTITUTIONAALISET JÄRJESTELYT;
LOPPUMÄÄRÄYKSET

ANNEX 1C

AGREEMENT ON TRADE-RELATED
ASPECTS OF INTELLECTUAL
PROPERTY RIGHTS

- PART I GENERAL PROVISIONS AND BASIC
PRINCIPLES
- PART II STANDARDS CONCERNING THE
AVAILABILITY, SCOPE AND USE OF
INTELLECTUAL PROPERTY RIGHTS
1. Copyright and Related Rights
 2. Trademarks
 3. Geographical Indications
 4. Industrial Designs
 5. Patents
 6. Layout-Designs (Topographies) of Inte-
grated Circuits
 7. Protection of Undisclosed Information
 8. Control of Anti-Competitive Practices in
Contractual Licences
- PART III ENFORCEMENT OF INTELLECTUAL
PROPERTY RIGHTS
1. General Obligations
 2. Civil and Administrative Procedures and
Remedies
 3. Provisional Measures
 4. Special Requirements Related to Border
Measures
 5. Criminal Procedures
- PART IV ACQUISITION AND MAINTENANCE
OF INTELLECTUAL PROPERTY
RIGHTS AND RELATED *INTER-
PARTES* PROCEDURES
- PART V DISPUTE PREVENTION AND SET-
TLEMENT
- PART VI TRANSITIONAL ARRANGEMENTS
- PART VII INSTITUTIONAL ARRANGEMENTS;
FINAL PROVISIONS

**SOPIMUS TEOLLIS- JA TEKIJÄN-
OIKEUKSIEN KAUPPAAN LIITTYVISTÄ
NÄKÖKOHDISTA**

Jäsenet, jotka

haluavat vähentää kansainvälisen kaupan häiriöitä ja esteitä, ottaa huomioon tarpeen edistää teollis- ja tekijänoikeuksien tehokasta ja riittävää suojelua sekä varmistaa, että teollis- ja tekijänoikeuksien täytäntöönpanoa koskevat toimenpiteet ja menettelytavat eivät itsessään muodostu asianmukaisen kaupan esteiksi;

tunnustavat, edellä sanotun vuoksi, uusien sääntöjen ja käyttäytymissääntöjen tarpeen koskien

(a) GATT 1994-sopimuksen ja muiden asi-
aankuuluvien teollis- ja tekijänoikeuksia koske-
vien sopimusten ja yleissopimusten perusperia-
atteiden sovellettavuutta;

(b) kauppaan liittyvien teollis- ja tekijänoi-
keuksien saatavuutta, laajuutta ja käyttöä kos-
kevia riittäviä vaatimuksia ja periaatteita;

(c) kauppaan liittyvien teollis- ja tekijänoike-
uksien tehokasta ja tarkoituksenmukaista täy-
täntöönpanoa koskevia määräyksiä, ottaen
huomioon erot kansallisten oikeusjärjestysten
välillä;

(d) monenkeskisiä, hallitusten välisen riitojen
estoon ja ratkaisuun tähtäviä tehokkaita ja
joutuisia menettelymuotoja koskevia määräyk-
siä; ja

(e) siirtymäkauden järjestelyjä, jotka tähtää-
vät mahdollisimman laajaan osallistumiseen
neuvottelujen tuloksiin.

tunnustavat tuoteväärennösten kansainvälistä
kauppaa koskevan monenkeskisen periaattei-
den, sääntöjen ja käyttäytymissääntöjen järjes-
telmän tarpeen;

tunnustavat, että teollis- ja tekijänoikeudet
ovat yksityisoikeudellisia oikeuksia;

tunnustavat kansallisten teollis- ja tekijänoi-
keuksien suojajärjestelmien taustalla olevat yhe-
teiskuntapoliittiset tavoitteet, mukaan lukien
yhteiskunnan kehittämiseen ja teknologiaan
liittyvät tavoitteet;

tunnustavat myös vähiten kehittyneiden jä-
senten erityistarpeet mahdollisimman pitkälle

**AGREEMENT ON TRADE-RELATED
ASPECTS OF INTELLECTUAL
PROPERTY RIGHTS**

Members,

Desiring to reduce distortions and impedi-
ments to international trade, and taking into
account the need to promote effective and
adequate protection of intellectual property
rights, and to ensure that measures and proce-
dures to enforce intellectual property rights do
not themselves become barriers to legitimate
trade;

Recognizing, to this end, the need for new
rules and disciplines concerning:

(a) the applicability of the basic principles of
GATT 1994 and of relevant international
intellectual property agreements or conven-
tions;

(b) the provision of adequate standards and
principles concerning the availability, scope
and use of trade-related intellectual property
rights;

(c) the provision of effective and appropriate
means for the enforcement of trade-related
intellectual property rights, taking into account
differences in national legal systems;

(d) the provision of effective and expeditious
procedures for the multilateral prevention and
settlement of disputes between governments;
and

(e) transitional arrangements aiming at the
fullest participation in the results of the nego-
tiations;

Recognizing the need for a multilateral
framework of principles, rules and disciplines
dealing with international trade in counterfeit
goods;

Recognizing that intellectual property rights
are private rights;

Recognizing the underlying public policy
objectives of national systems for the protec-
tion of intellectual property, including develop-
mental and technological objectives;

Recognizing also the special needs of the
least-developed country Members in respect of

menevään joustavuuteen lakien ja määräysten kansallisessa toteuttamisessa tarkoituksena antaa niille mahdollisuus luoda kestävä ja elinvoimainen teknologinen perusta;

korostavat jännitteiden alentamisen tärkeyttä vahvistamalla sitoutumista ratkaista kauppaan liittyvät teollis- ja tekijänoikeuksia koskevat riidat noudattaen monenkeskisiä menettelymuotoja;

haluavat perustaa toisiaan tukevan suhteen WTO:n ja Maailman henkisen omaisuuden järjestön (tässä sopimuksessa ”WIPO”) samoin kuin muiden asiaankuuluvien kansainvälisten järjestöjen välille;

sopivat seuraavaa:

OSA I

YLEISET MÄÄRÄYKSET JA PERUSPERIAATTEET

Artikla 1

Velvoitteiden luonne ja soveltamisala

1. Jäsenten tulee huolehtia sopimuksen määräysten täytäntöönpanosta. Jäsenet voivat, ilman että niillä on tähän velvollisuutta, säätää kansallisessa lainsäädännössään sopimuksen edellyttämää laajemmasta suojasta edellyttäen, että sellainen suoja ei ole vastoin sopimuksen määräyksiä. Jäsenet voivat vapaasti valita tarkoituksenmukaiset keinot tämän sopimuksen määräysten sisällyttämiseksi niiden omiin oikeusjärjestyksiin ja -käytäntöön.

2. Tässä sopimuksessa käsitteellä ”teollis- ja tekijänoikeudet” tarkoitetaan kaiken tyyppisiä teollis- ja tekijänoikeuksia, joista on määräyksiä II osan 1—7 luvuissa.

3. Jäsenten tulee myöntää tässä sopimuksessa tarkoitettu kohtelu muiden jäsenten kansalaisille.¹ Kulloinkin kyseisen teollis- tai tekijänoikeuden osalta jäsenen kansalaisilla tarkoitetaan luonnollisia ja oikeushenkilöitä, jotka täyttäisivät Pariisin yleissopimuksen (1967), Bernin yleissopimuksen (1971), Rooman yleissopimuksen ja integroituihin piireihin liittyvää henkisestä omaisuudesta tehdyn sopimuksen mukaiset suojan saamisen edellytykset, jos

maximum flexibility in the domestic implementation of laws and regulations in order to enable them to create a sound and viable technological base;

Emphasizing the importance of reducing tensions by reaching strengthened commitments to resolve disputes on trade-related intellectual property issues through multilateral procedures;

Desiring to establish a mutually supportive relationship between the WTO and the World Intellectual Property Organization (referred to in this Agreement as ”WIPO”) as well as other relevant international organizations;

Hereby agree as follows:

PART I

GENERAL PROVISIONS AND BASIC PRINCIPLES

Article 1

Nature and Scope of Obligations

1. Members shall give effect to the provisions of this Agreement. Members may, but shall not be obliged to, implement in their law more extensive protection than is required by this Agreement, provided that such protection does not contravene the provisions of this Agreement. Members shall be free to determine the appropriate method of implementing the provisions of this Agreement within their own legal system and practice.

2. For the purposes of this Agreement, the term ”intellectual property” refers to all categories of intellectual property that are the subject of Sections 1 through 7 of Part II.

3. Members shall accord the treatment provided for in this Agreement to the nationals of other Members.¹ In respect of the relevant intellectual property right, the nationals of other Members shall be understood as those natural or legal persons that would meet the criteria for eligibility for protection provided for in the Paris Convention (1967), the Berne Convention (1971), the Rome Convention and the Treaty on Intellectual Property in Respect

¹ Tässä sopimuksessa ”kansalaisilla” tarkoitetaan, milloin kysymyksessä on WTO:n jäsen, joka muodostaa tullialueen, luonnollisia tai oikeushenkilöitä, joilla on kotipaikka tai todellinen ja käytössä oleva teollinen tai kaupallinen toimipaikka kyseisen tullialueen alueella.

¹ When ”nationals” are referred to in this Agreement, they shall be deemed, in the case of a separate customs territory Member of the WTO, to mean persons, natural or legal, who are domiciled or who have a real and effective industrial or commercial establishment in that customs territory.

kaikki WTO:n jäsenet olisivat mainittujen sopimusten jäseniä.² Jokaisen jäsenen, joka käyttää hyväkseen Rooman sopimuksen 5 artiklan 3 kohdassa tai 6 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua mahdollisuutta, tulee tehdä ilmoitus mainituissa määräyksissä tarkoitettulla tavalla teollis- ja tekijänoikeutta kauppaan liittyviä näkökohtia käsittelevälle neuvostolle ("TRIPS-neuvosto").

Artikla 2

Teollis- ja tekijänoikeuksia koskevat yleissopimukset

1. Tämän sopimuksen II, III ja IV osien osalta jäsenten tulee mukauttaa lainsäädäntönsä Pariisin yleissopimuksen (1967) 1—12 ja 19 artiklan mukaiseksi.

2. Mikään, mitä tämän sopimuksen I-IV osissa on määrätty, ei rajoita niitä velvoitteita, joita jäsenillä on toisiaan kohtaan Pariisin yleissopimuksen, Bernin yleissopimuksen, Rooman yleissopimuksen ja integroituihin piireihin liittyvästä henkisestä omaisuudesta tehdyn sopimuksen nojalla.

Artikla 3

Kansallinen kohtelu

1. Jokaisen jäsenen tulee myöntää teollis- ja tekijänoikeuksien suhteen muiden jäsenten kansalaisille kohtelu³, joka ei saa olla heikompi kuin minkä se myöntää omille kansalaisilleen

² Tässä sopimuksessa "Pariisin yleissopimuksella" tarkoitetaan teollisoikeuden suojelemista koskevaa Pariisin yleissopimusta; "Pariisin yleissopimuksella (1967)" tarkoitetaan tämän yleissopimuksen Tukholman asiakirjaa 14 päivältä heinäkuuta 1967; "Bernin yleissopimuksella" tarkoitetaan kirjallisten ja taiteellisten teosten suojaamisesta tehtyä yleissopimusta; "Bernin yleissopimuksella (1971)" tarkoitetaan tämän yleissopimuksen Pariisin asiakirjaa 24 päivältä heinäkuuta 1971; "Rooman yleissopimuksella" tarkoitetaan esittävien taiteilijoiden, äänitteiden valmistajien sekä radioyhteyden suojaamisesta Roomassa 26 päivänä lokakuuta 1961 tehtyä kansainvälistä yleissopimusta. "Integroituihin piireihin liittyvästä henkisestä omaisuudesta tehdyllä sopimuksella" (IPIC-sopimus) tarkoitetaan Washingtonissa 26 päivänä toukokuuta 1989 tehtyä sopimusta integroituihin piireihin liittyvästä henkisestä omaisuudesta.

³ Tämän sopimuksen 3 ja 4 artiklassa tarkoitetuissa tapauksissa suoja käsittää seikat, jotka vaikuttavat teollis- ja tekijänoikeuksien suojan saatavuuteen, hankintaan, laajuuteen, voimassapitoon ja täytäntöönpanoon, samoin kuin ne seikat, jotka vaikuttavat tässä sopimuksessa erityisesti mainittujen teollis- ja tekijänoikeuksien käyttöön.

of Integrated Circuits, were all Members of the WTO members of those conventions.² Any Member availing itself of the possibilities provided in paragraph 3 of Article 5 or paragraph 2 of Article 6 of the Rome Convention shall make a notification as foreseen in those provisions to the Council for Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights (the "Council for TRIPS").

Article 2

Intellectual Property Conventions

1. In respect of Parts II, III and IV of this Agreement, Members shall comply with Articles 1 through 12, and Article 19, of the Paris Convention (1967).

2. Nothing in Parts I to IV of this Agreement shall derogate from existing obligations that Members may have to each other under the Paris Convention, the Berne Convention, the Rome Convention and the Treaty on Intellectual Property in Respect of Integrated Circuits.

Article 3

National Treatment

1. Each Member shall accord to the nationals of other Members treatment no less favourable than that it accords to its own nationals with regard to the protection³ of intellectual

² In this Agreement, "Paris Convention" refers to the Paris Convention for the Protection of Industrial Property; "Paris Convention (1967)" refers to the Stockholm Act of this Convention of 14 July 1967. "Berne Convention" refers to the Berne Convention for the Protection of Literary and Artistic Works; "Berne Convention (1971)" refers to the Paris Act of this Convention of 24 July 1971. "Rome Convention" refers to the International Convention for the Protection of Performers, Producers of Phonograms and Broadcasting Organizations, adopted at Rome on 26 October 1961. "Treaty on Intellectual Property in Respect of Integrated Circuits" (IPIC Treaty) refers to the Treaty on Intellectual Property in Respect of Integrated Circuits, adopted at Washington on 26 May 1989. "WTO Agreement" refers to the Agreement Establishing the WTO.

³ For the purposes of Articles 3 and 4, "protection" shall include matters affecting the availability, acquisition, scope, maintenance and enforcement of intellectual property rights as well as those matters affecting the use of intellectual property rights specifically addressed in this Agreement.

lukuun ottamatta poikkeuksia, joista on jo määrätty Pariisin yleissopimuksessa (1967), Bernin yleissopimuksessa (1971), Rooman yleissopimuksessa tai integroituihin piireihin liittyvästä henkisestä omaisuudesta tehdystä sopimuksessa. Esittäjien, äänitteiden tuottajien ja yleisradio-organisaatioiden osalta tämä velvoite koskee vain tässä sopimuksessa myönnettyjä oikeuksia. Jäsen, joka käyttää hyväkseen Bernin yleissopimuksen 6 artiklan ja Rooman yleissopimuksen 16 artiklan 1 kohdan b alakohdan mahdollisuuksia, tulee tehdä ilmoitus näissä määräyksissä tarkoitettulla tavalla TRIPS-neuvostolle.

2. Jäsenet voivat omalta osaltaan käyttää hyväkseen edellä 1 kohdassa sallittuja poikkeuksia tuomioistuin- ja hallinnolliseen menettelyyn, mukaan lukien osoitteen määrittäminen palveluja varten tai jäsenen tuomiovallan piiriin kuuluvan asiamiehen nimeäminen, vain milloin sellaiset poikkeukset ovat välttämättömiä sellaisten lakien ja määräysten noudattamisen varmistamiseksi, jotka eivät ole yhteensopimattomia tämän sopimuksen määräysten kanssa ja edellyttäen, että sellainen menettely ei merkitse kaupan peiteltyä rajoittamista.

Artikla 4

Suosituimmuuskohtelu

Teollis- ja tekijänoikeuksien suojan osalta mikä tahansa jäsenen toisen jäsenen kansalaisille myöntämä etu, suosituimmuus, etuoikeus tai vapautus tulee myöntää välittömästi ja ehdoitta muiden jäsenen kansalaisille. Tästä velvoitteesta on vapautettu sellainen jäsenen myöntämä etu, suosituimmuus, etuoikeus tai vapautus,

(a) joka on johdettavissa sellaisista oikeusavusta ja lain täytäntöönpanosta tehdyistä yleisistä kansainvälisistä sopimuksista, joiden soveltamista ei ole erityisesti rajoitettu teollis- ja tekijänoikeuksien suojaan,

(b) joka on myönnetty sellaisten Bernin yleissopimuksen (1971) tai Rooman yleissopimuksen määräysten nojalla, jotka sallivat sellaisen kohtelun, joka ei perustu kansalliseen kohteluun vaan toisessa maassa myönnettyyn kohteluun,

(c) josta esittäjien, äänitteiden tuottajien ja yleisradio-organisaatioiden oikeuksien osalta ei ole määrätty tässä sopimuksessa,

property, subject to the exceptions already provided in, respectively, the Paris Convention (1967), the Berne Convention (1971), the Rome Convention or the Treaty on Intellectual Property in Respect of Integrated Circuits. In respect of performers, producers of phonograms and broadcasting organizations, this obligation only applies in respect of the rights provided under this Agreement. Any Member availing itself of the possibilities provided in Article 6 of the Berne Convention (1971) or paragraph 1(b) of Article 16 of the Rome Convention shall make a notification as foreseen in those provisions to the Council for TRIPS.

2. Members may avail themselves of the exceptions permitted under paragraph 1 in relation to judicial and administrative procedures, including the designation of an address for service or the appointment of an agent within the jurisdiction of a Member, only where such exceptions are necessary to secure compliance with laws and regulations which are not inconsistent with the provisions of this Agreement and where such practices are not applied in a manner which would constitute a disguised restriction on trade.

Article 4

Most-Favoured-Nation Treatment

With regard to the protection of intellectual property, any advantage, favour, privilege or immunity granted by a Member to the nationals of any other country shall be accorded immediately and unconditionally to the nationals of all other Members. Exempted from this obligation are any advantage, favour, privilege or immunity accorded by a Member:

(a) deriving from international agreements on judicial assistance or law enforcement of a general nature and not particularly confined to the protection of intellectual property;

(b) granted in accordance with the provisions of the Berne Convention (1971) or the Rome Convention authorizing that the treatment accorded be a function not of national treatment but of the treatment accorded in another country;

(c) in respect of the rights of performers, producers of phonograms and broadcasting organizations not provided under this Agreement;

(d) joka johtuu sellaisesta teollis- ja tekijänoikeuksien suojaa koskevasta kansainvälisestä sopimuksesta, joka tuli voimaan ennen WTO:n perustamissopimuksen voimaantuloa edellyttäen, että sellaisesta sopimuksesta on tehty ilmoitus TRIPS-neuvostolle, ja että se ei merkitse toisen jäsenen kansalaisten mielivaltaista tai epäoikeutettua syrjintää.

Artikla 5

Monenkeskiset suojan hankintaa tai voimassapitämistä koskevat sopimukset

Edellä 3 ja 4 artiklassa tarkoitettuja velvoitteita ei sovelleta Maailman henkisen omaisuuden järjestön piirissä tehdyissä teollis- ja tekijänoikeuksien hankintaa ja voimassapitämistä koskevissa sopimuksissa tarkoitettuihin menettelymuotoihin.

Artikla 6

Sammuminen

Tässä sopimuksessa tarkoitetun riitojen ratkaisun osalta minkään tässä sopimuksessa ei voida katsoa, ellei 3 ja 4 artiklan määräyksistä muuta johdu, liittyvän teollis- ja tekijänoikeuksien sammumiseen.

Artikla 7

Päämäärät

Teollis- ja tekijänoikeuksien suojelun ja täytäntönnäpön tulisi edistää teknologisten uudistusten tekemistä sekä teknologian siirtämistä ja levittämistä teknologiaa koskevaa tietoa tuottavien ja sitä kuluttavien yhteiseksi parhaaksi yhteiskunnallista ja taloudellista hyvinvointia edistävällä tavalla ottaen huomioon oikeuksien ja velvollisuuksien tasapaino.

Artikla 8

Periaatteet

1. Jäsenet voivat laatiessaan tai muuttaessaan omia kansallisia lakejaan ja määräyksiään ryhtyä tarpeellisiin toimenpiteisiin yleisen terveyden ja ravintohuollon suojelemiseksi samoin kuin yleisen edun edistämiseksi sellaisilla aloilla, jotka ovat elintärkeitä niiden yhteiskunnal-

(d) deriving from international agreements related to the protection of intellectual property which entered into force prior to the entry into force of the WTO Agreement, provided that such agreements are notified to the Council for TRIPS and do not constitute an arbitrary or unjustifiable discrimination against nationals of other Members.

Article 5

Multilateral Agreements on Acquisition or Maintenance of Protection

The obligations under Articles 3 and 4 do not apply to procedures provided in multilateral agreements concluded under the auspices of WIPO relating to the acquisition or maintenance of intellectual property rights.

Article 6

Exhaustion

For the purposes of dispute settlement under this Agreement, subject to the provisions of Articles 3 and 4 nothing in this Agreement shall be used to address the issue of the exhaustion of intellectual property rights.

Article 7

Objectives

The protection and enforcement of intellectual property rights should contribute to the promotion of technological innovation and to the transfer and dissemination of technology, to the mutual advantage of producers and users of technological knowledge and in a manner conducive to social and economic welfare, and to a balance of rights and obligations.

Article 8

Principles

1. Members may, in formulating or amending their laws and regulations, adopt measures necessary to protect public health and nutrition, and to promote the public interest in sectors of vital importance to their socio-economic and technological development, pro-

lis-taloudelliselle ja teknologiselle kehitykselle edellyttäen, että sellaiset toimenpiteet ovat yhdenmukaiset tämän sopimuksen määräysten kanssa.

2. Tarkoituksenmukaisia toimenpiteitä, edellyttäen että ne ovat yhdenmukaiset tämän sopimuksen määräysten kanssa, saatetaan tarvita oikeuksien haltijoiden toimesta tapahtuvan teollis- ja tekijänoikeuksien väärinkäytön estämiseksi samoin kuin sellaisen menettelyn estämiseksi, joka kohtuuttomasti rajoittaa kauppaa tai vaikuttaa haitallisesti kansainväliseen teknologian siirtoon.

vided that such measures are consistent with the provisions of this Agreement.

2. Appropriate measures, provided that they are consistent with the provisions of this Agreement, may be needed to prevent the abuse of intellectual property rights by right holders or the resort to practices which unreasonably restrain trade or adversely affect the international transfer of technology.

OSA II

TEOLLIS- JA TEKIJÄNOIKEUKSIEN SAATAVUUTTA, LAAJUUTTA JA KÄYTTÖÄ KOSKEVAT VAATIMUKSET

LUKU 1: TEKIJÄNOIKEUS JA LÄHIOIKEUDET

Artikla 9

Suhde Bernin yleissopimukseen

1. Jäsenten tulee saattaa lainsäädäntönsä Bernin yleissopimuksen (1971) 1—21 artiklojen ja sen liitteen mukaiseksi. Jäsenillä ei kuitenkaan ole tämän sopimuksen nojalla tuon yleissopimuksen 6 bis artiklassa tarkoitettuja tai siitä johdettuihin oikeuksiin perustuvia oikeuksia tai velvoitteita.

2. Tekijänoikeuden suojan tulee ulottua ilmaisuihin, mutta ei ideoihin, menettelyihin, toimintamenetelmiin tai matemaattisiin käsitteisiin sellaisenaan.

Artikla 10

Tietokoneohjelmat ja tietoa sisältävät kokoelmat

1. Tietokoneohjelmia tulee suojata Bernin yleissopimuksessa (1971) tarkoitettuina kirjallisina teoksina riippumatta siitä, ovatko ne lähde- tai konekielissä muodossa.

2. Tietoa tai muuta aineistoa sisältäviä koelmia, jotka sisältönsä valinnan ja järjestelyn perusteella ovat henkisen luomistyön tuotteita, tulee suojata sellaisinaan riippumatta siitä, ovatko ne koneellisesti luettavassa tai muussa muodossa. Tällainen suoja, joka ei ulotu itse tietoon tai aineistoon, ei vaikuta millään tavoin siihen tekijänoikeuteen, joka kohdistuu tietoon tai aineistoon itessään.

PART II

STANDARDS CONCERNING THE AVAILABILITY, SCOPE AND USE OF INTELLECTUAL PROPERTY RIGHTS

SECTION 1: COPYRIGHT AND RELATED RIGHTS

Article 9

Relation to the Berne Convention

1. Members shall comply with Articles 1 through 21 of the Berne Convention (1971) and the Appendix thereto. However, Members shall not have rights or obligations under this Agreement in respect of the rights conferred under Article 6bis of that Convention or of the rights derived therefrom.

2. Copyright protection shall extend to expressions and not to ideas, procedures, methods of operation or mathematical concepts as such.

Article 10

Computer Programs and Compilations of Data

1. Computer programs, whether in source or object code, shall be protected as literary works under the Berne Convention (1971).

2. Compilations of data or other material, whether in machine readable or other form, which by reason of the selection or arrangement of their contents constitute intellectual creations shall be protected as such. Such protection, which shall not extend to the data or material itself, shall be without prejudice to any copyright subsisting in the data or material itself.

Artikla 11

Vuokrausoikeudet

Ainakin tietokoneohjelmien ja elokuvateosten osalta jäsenen tulee antaa tekijöille ja näiden seuraajille oikeus sallia tai kieltää näiden tekijänoikeuden suojaamien töiden alkupe-
räisversioiden tai kopioiden kaupallinen vuokraus yleisölle. Jäsen vapautuu tästä veloitteesta elokuvateosten osalta, ellei sellainen vuokraus ole johtanut sellaisten teosten laaja-alaiseen kopiointiin, joka tosiasiallisesti tekee merkityksettömäksi tuon jäsenen alueella tekijöille ja heidän oikeudenhaltijoille myönnetyn yksinomaisten valmistusoikeuden. Tietokoneohjelmien osalta tätä veloitetta ei sovelleta vuokraukseen, milloin ohjelma itsessään ei ole vuokrauksen olennainen kohde.

Artikla 12

Suoja-aika

Milloin muun teoksen kuin valokuvateoksen tai taideteollisen teoksen suoja-aika lasketaan muun kuin luonnollisen henkilön elämän perusteella, sellaisen ajan tulee olla vähintään 50 vuotta sen kalenterivuoden päättymisestä, jolloin teos luvallisesti julkaistiin, tai milloin sitä ei ole luvallisesti julkaistu 50 kuluessa sen valmistumisesta, aikaisintaan 50 vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jolloin teos valmistui.

Artikla 13

Rajoitukset ja poikkeukset

Jäsenten tulee rajoittaa yksinoikeuksien rajoitukset ja poikkeukset tiettyihin erityistapauksiin, jotka eivät ole ristiriidassa teoksen normaalin hyväksikäytön kanssa eivätkä kohutuuttomasti vahingoita oikeudenhaltijan oikeutettuja etuja.

Artikla 14

Esittäjien, äänitteiden tuottajien (äänitallenteiden) ja yleisradio-organisaatioiden suoja

1. Esittäjien esitysten äänitteelle tallentamisen osalta esittäjillä tulee olla mahdollisuus estää seuraavat toimet, jos niihin ryhdytään ilman heidän lupaansa: heidän tallentamattoman esityksensä tallentaminen ja sellaisen tallennuksen kopiointi. Esittäjillä tulee olla myös

Article 11

Rental Rights

In respect of at least computer programs and cinematographic works, a Member shall provide authors and their successors in title the right to authorize or to prohibit the commercial rental to the public of originals or copies of their copyright works. A Member shall be excepted from this obligation in respect of cinematographic works unless such rental has led to widespread copying of such works which is materially impairing the exclusive right of reproduction conferred in that Member on authors and their successors in title. In respect of computer programs, this obligation does not apply to rentals where the program itself is not the essential object of the rental.

Article 12

Term of Protection

Whenever the term of protection of a work, other than a photographic work or a work of applied art, is calculated on a basis other than the life of a natural person, such term shall be no less than 50 years from the end of the calendar year of authorized publication, or, failing such authorized publication within 50 years from the making of the work, 50 years from the end of the calendar year of making.

Article 13

Limitations and Exceptions

Members shall confine limitations or exceptions to exclusive rights to certain special cases which do not conflict with a normal exploitation of the work and do not unreasonably prejudice the legitimate interests of the right holder.

Article 14

Protection of Performers, Producers of Phonograms (Sound Recordings) and Broadcasting Organizations

1. In respect of a fixation of their performance on a phonogram, performers shall have the possibility of preventing the following acts when undertaken without their authorization: the fixation of their unfixed performance and the reproduction of such fixation. Performers

mahdollisuus estää seuraavat toimet, joihin ryhdytään ilman heidän lupaansa: heidän elävän esityksensä yleisradiointi vapaasti etenevien radioaaltojen välityksellä ja välittäminen yleisölle.

2. Äänitteiden tuottajilla tulee olla oikeus sallia tai kieltää äänitteidensä suora tai välillinen kopiointi.

3. Yleisradio-organisaatioilla tulee olla oikeus kieltää seuraavat toimet, jos niihin ryhdytään ilman näiden lupaa: yleisradiolähetysten tallentaminen, tallenteiden kopiointi ja yleisradiointi edelleen vapaasti etenevien radioaaltojen välityksellä sekä tällaisten televisiolähetysten välittäminen yleisölle. Jos jäsenet eivät myönnä yleisradio-organisaatiolle näitä oikeuksia, niiden tulee säätää, että sillä, jolla on tekijänoikeus yleisradiolähetysten sisältöön, on oikeus estää edellä tarkoitettut toimet, ellei Bernin yleissopimuksen (1971) määräyksistä muuta johdu.

4. Tietokoneohjelmia koskevia 11 artiklan määräyksiä sovelletaan soveltuvin osin äänitteiden tuottajiin ja, sen mukaisesti kuin kansallisessa lainsäädännössä säädetään, muihin äänitteiden oikeudenhaltijoihin. Jos sinä päivänä, jolloin monenkeskisen Uruguayn neuvottelukierroksen päättävä ministerikokous pidetään, jäsenen alueella on voimassa järjestelmä, joka turvaa kohtuullisen korvauksen äänitteiden vuokrauksesta oikeudenhaltijoille, jäsen voi säilyttää sellaisen järjestelmän edellyttäen, että äänitteiden kaupallinen vuokraus ei tosiasiassa heikennä oikeudenhaltijoiden yksinoikeutta kopioimiseen.

5. Esittäjien ja äänitteiden tuottajien tämän sopimuksen nojalla nauttiman suojan tulee kestää vähintään 50 vuotta laskettuna sen kalenterivuoden päättymisestä, jona tallennus tehtiin tai esitys tapahtui. Edellä 3 kohdan nojalla myönnettävän suojan tulee kestää vähintään 20 vuotta sen kalenterivuoden päättymisestä, jona yleisradiointi tapahtui.

6. Jäsen voi edellä 1—3 kohdissa tarkoitettujen oikeuksien osalta säätää ehtoja, rajoituksia, poikkeuksia ja varauksia siinä laajuudessa, kuin se on sallittua Rooman yleissopimuksen nojalla. Kuitenkin Bernin yleissopimuksen (1971) 18 artiklan määräyksiä sovelletaan soveltuvin osin myös esittäjien ja äänitteiden tuottajien äänitteisiin liittyviin oikeuksiin.

shall also have the possibility of preventing the following acts when undertaken without their authorization: the broadcasting by wireless means and the communication to the public of their live performance.

2. Producers of phonograms shall enjoy the right to authorize or prohibit the direct or indirect reproduction of their phonograms.

3. Broadcasting organizations shall have the right to prohibit the following acts when undertaken without their authorization: the fixation, the reproduction of fixations, and the rebroadcasting by wireless means of broadcasts, as well as the communication to the public of television broadcasts of the same. Where Members do not grant such rights to broadcasting organizations, they shall provide owners of copyright in the subject matter of broadcasts with the possibility of preventing the above acts, subject to the provisions of the Berne Convention (1971).

4. The provisions of Article 11 in respect of computer programs shall apply *mutatis mutandis* to producers of phonograms and any other right holders in phonograms as determined in a Member's law. If on 15 April 1994 a Member has in force a system of equitable remuneration of right holders in respect of the rental of phonograms, it may maintain such system provided that the commercial rental of phonograms is not giving rise to the material impairment of the exclusive rights of reproduction of right holders.

5. The term of the protection available under this Agreement to performers and producers of phonograms shall last at least until the end of a period of 50 years computed from the end of the calendar year in which the fixation was made or the performance took place. The term of protection granted pursuant to paragraph 3 shall last for at least 20 years from the end of the calendar year in which the broadcast took place.

6. Any Member may, in relation to the rights conferred under paragraphs 1, 2 and 3, provide for conditions, limitations, exceptions and reservations to the extent permitted by the Rome Convention. However, the provisions of Article 18 of the Berne Convention (1971) shall also apply, *mutatis mutandis*, to the rights of performers and producers of phonograms in phonograms.

LUKU 2: TAVARAMERKIT

Artikla 15

Suojan kohde

1. Mikä tahansa merkki tai merkkien yhdistelmä, jolla tietyn yrityksen tavarat tai palvelut voidaan erottaa toisen yrityksen tavaroista tai palveluista, voi olla tavaramerkki. Sellaiset merkit, erityisesti nimiä sisältävät sanat, kirjaimet, numerot, kuvailevat elementit ja värien yhdistelmät samoin kuin sellaisten merkkien yhdistelmät tulee voida rekisteröidä. Milloin merkit eivät luonnostaan kykene erottamaan asianomaisia tavaroita tai palveluja, jäsen voi asettaa rekisteröinnin edellytykseksi, että erottamiskykyisyys on hankittu käytön avulla. Jäsen voi edellyttää rekisteröinnin edellytyksenä, että merkit ovat silmin havaittavissa.

2. Edellä olevaa 1 kohtaa ei tule tulkita siten, että se estäisi jäseniä kieltämästä rekisteröintiä muilla perusteilla edellyttäen, että ne eivät poikkea Pariisin yleissopimuksen (1967) määräyksistä.

3. Jäsenet voivat säätää rekisteröinnin riippuvaksi käytöstä. Kuitenkaan tavaramerkin tosiasiallinen käyttö ei saa olla rekisteröintihakemuksen jättämisen edellytyksenä. Hakemusta ei tule hylätä pelkästään sillä perusteella, että merkkiä ei aikomuksesta huolimatta ole ryhdytty käyttämään kolmen vuoden kuluessa hakemuspäivästä.

4. Tavaramerkin kohteena olevien tavaroiden tai palvelusten luonne ei missään tapauksessa saa muodostaa estettä tavaramerkin rekisteröinnille.

5. Jäsenten tulee julkaista jokainen tavaramerkki joko ennen sen rekisteröintiä tai viipymättä rekisteröinnin jälkeen samoin kuin varata kohtuullinen tilaisuus vaatimusten esittämiseen rekisteröimisen kumoamiseksi. Lisäksi jäsenten tulee antaa tilaisuus tehdä väite tavaramerkin rekisteröintiä vastaan.

Artikla 16

Myönnetyt oikeudet

1. Rekisteröidyn tavaramerkin omistajalla tulee olla yksinoikeus estää kolmansia osapuolia ilman hänen suostumustaan käyttämästä kaupankäynnissä identtisiä tai samanlaisia merkkejä tavaroille tai palveluille, jotka ovat identtisiä tai samankaltaisia niiden kanssa,

SECTION 2: TRADEMARKS

Article 15

Protectable Subject Matter

1. Any sign, or any combination of signs, capable of distinguishing the goods or services of one undertaking from those of other undertakings, shall be capable of constituting a trademark. Such signs, in particular words including personal names, letters, numerals, figurative elements and combinations of colours as well as any combination of such signs, shall be eligible for registration as trademarks. Where signs are not inherently capable of distinguishing the relevant goods or services, Members may make registrability depend on distinctiveness acquired through use. Members may require, as a condition of registration, that signs be visually perceptible.

2. Paragraph 1 shall not be understood to prevent a Member from denying registration of a trademark on other grounds, provided that they do not derogate from the provisions of the Paris Convention (1967).

3. Members may make registrability depend on use. However, actual use of a trademark shall not be a condition for filing an application for registration. An application shall not be refused solely on the ground that intended use has not taken place before the expiry of a period of three years from the date of application.

4. The nature of the goods or services to which a trademark is to be applied shall in no case form an obstacle to registration of the trademark.

5. Members shall publish each trademark either before it is registered or promptly after it is registered and shall afford a reasonable opportunity for petitions to cancel the registration. In addition, Members may afford an opportunity for the registration of a trademark to be opposed.

Article 16

Rights Conferred

1. The owner of a registered trademark shall have the exclusive right to prevent all third parties not having the owner's consent from using in the course of trade identical or similar signs for goods or services which are identical or similar to those in respect of which the

joiden osalta tavaramerkki on rekisteröity, milloin sellainen käyttö aiheuttaisi todennäköisesti sekaannusta. Sekaannus oletetaan todennäköiseksi, milloin identtisiä merkkejä käytetään identtisille tavaroille tai palveluille. Edellä tarkoitetut oikeudet eivät vaikuta olemassa oleviin aikaisempiin oikeuksiin, eivätkä ne vaikuta jäsenten mahdollisuuksiin saattaa oikeudet käytöstä riippuviksi.

2. Pariisin yleissopimuksen (1967) 6 bis artiklaa sovelletaan soveltuvin osin palveluihin. Ratkaistaessa, onko tavaramerkki hyvin tunnettu, tulee ottaa huomioon tavaramerkin tunnettavuus yleisön keskuudessa asianomaisella alalla, mukaan lukien sellainen tunnettavuus tuon jäsenen alueella, joka on aikaansaatu tavaramerkin myynninedistämisen tuloksena.

3. Pariisin yleissopimuksen (1967) 6 bis artiklaa sovelletaan soveltuvin osin tavaroihin ja palveluihin, jotka eivät ole samanlaisia niiden kanssa, joille tavaramerkki on rekisteröity, edellyttäen että tavaramerkin käyttö sanotuille tavaroille tai palveluille loisi vaikutelman yhteydestä noiden tavaroiden tai palvelujen ja tavaramerkin omistajan välillä, ja edellyttäen, että rekisteröidyn tavaramerkin omistajan etu todennäköisesti kärsisi sellaisesta käytöstä.

trademark is registered where such use would result in a likelihood of confusion. In case of the use of an identical sign for identical goods or services, a likelihood of confusion shall be presumed. The rights described above shall not prejudice any existing prior rights, nor shall they affect the possibility of Members making rights available on the basis of use.

2. Article 6bis of the Paris Convention (1967) shall apply, *mutatis mutandis*, to services. In determining whether a trademark is well-known, Members shall take account of the knowledge of the trademark in the relevant sector of the public, including knowledge in the Member concerned which has been obtained as a result of the promotion of the trademark.

3. Article 6bis of the Paris Convention (1967) shall apply, *mutatis mutandis*, to goods or services which are not similar to those in respect of which a trademark is registered, provided that use of that trademark in relation to those goods or services would indicate a connection between those goods or services and the owner of the registered trademark and provided that the interests of the owner of the registered trademark are likely to be damaged by such use.

Artikla 17

Poikkeukset

Jäsenet voivat säätää rajoitetuista poikkeuksista tavaramerkkiin liittyviin oikeuksiin, kuten kuvailevien käsitteiden käyttö lojalla tavalla edellyttäen, että sellaiset poikkeukset ottavat huomioon tavaramerkin omistajan ja kolmansien osapuolien oikeutetun edun.

Artikla 18

Suoja-aika

Tavaramerkin alkuperäisen rekisteröinnin ja jokaisen rekisteröinnin uudistamisen tulee olla voimassa vähintään seitsemän vuotta. Tavaramerkin rekisteröinti tulee olla uudistettavissa rajoituksetta.

Artikla 19

Käyttöä koskeva vaatimus

1. Mikäli rekisteröinnin voimassapitämiseksi edellytetään käyttöä, rekisteröinti voidaan kumota vasta vähintään kolmen vuoden pituisen

Article 17

Exceptions

Members may provide limited exceptions to the rights conferred by a trademark, such as fair use of descriptive terms, provided that such exceptions take account of the legitimate interests of the owner of the trademark and of third parties.

Article 18

Term of Protection

Initial registration, and each renewal of registration, of a trademark shall be for a term of no less than seven years. The registration of a trademark shall be renewable indefinitely.

Article 19

Requirement of Use

1. If use is required to maintain a registration, the registration may be cancelled only after an uninterrupted period of at least three

käyttämättömyyden jälkeen, ellei tavaramerkin omistaja voi osoittaa sellaisen käytön esteenä olleita päteviä syitä. Tavaramerkin omistajan tahdosta riippumattomat olosuhteet, jotka muodostavat tavaramerkin käytön esteen, kuten tavaramerkillä suojattujen tavaroiden tai palvelujen tuontirajoitukset tai muut viranomais määräykset, katsotaan hyväksyttäviksi perusteiksi käyttämättä jättämiselle.

2. Toisen henkilön toimesta tavaramerkin omistajan valvonnan alaisena tapahtuva tavaramerkin käyttö katsotaan rekisteröinnin voimassa pitäväksi tavaramerkin käytöksi.

Artikla 20

Muut vaatimukset

Tavaramerkin käyttöä kaupankäynnissä ei saa rajoittaa epäoikeudenmukaisesti erityisvaatimuksilla, kuten että merkkiä tulee käyttää toisen merkin kanssa, tietyssä muodossa tai tavalla, joka heikentää sen kykyä erottaa yrityksen tavarat tai palvelut toisen yrityksen tavaroista tai palveluista. Tämä ei estä vaatimusta, joka edellyttää, että tavaramerkkiä, joka yksilöi tavarat tai palvelut tuottavan yrityksen, ja tavaramerkkiä, joka pystyy erottamaan kyseisen yrityksen erityiset tavarat tai palvelut, käytetään yhdessä kytkemättä niitä toisiinsa.

Artikla 21

Lisensiointi ja luovuttaminen

Jäsenet voivat päättää tavaramerkin lisensiointia ja siirtämistä koskevista ehdoista kuitenkin niin, että tavaramerkkien pakkolisensiointia ei tule sallia ja että tavaramerkin omistajalla tulee olla oikeus luovuttaa tavaramerkki joko yhdessä sen liiketoiminnan kanssa, johon tavaramerkki kuuluu, tai erillään siitä.

LUKU 3: MAANTIETEELLISET MERKINNÄT

Artikla 22

Maantieteellisten merkintöjen suoja

1. Maantieteellisillä merkinnöillä tarkoitetaan tässä sopimuksessa merkintöjä, jotka

years of non-use, unless valid reasons based on the existence of obstacles to such use are shown by the trademark owner. Circumstances arising independently of the will of the owner of the trademark which constitute an obstacle to the use of the trademark, such as import restrictions on or other government requirements for goods or services protected by the trademark, shall be recognized as valid reasons for non-use.

2. When subject to the control of its owner, use of a trademark by another person shall be recognized as use of the trademark for the purpose of maintaining the registration.

Article 20

Other Requirements

The use of a trademark in the course of trade shall not be unjustifiably encumbered by special requirements, such as use with another trademark, use in a special form or use in a manner detrimental to its capability to distinguish the goods or services of one undertaking from those of other undertakings. This will not preclude a requirement prescribing the use of the trademark identifying the undertaking producing the goods or services along with, but without linking it to, the trademark distinguishing the specific goods or services in question of that undertaking.

Article 21

Licensing and Assignment

Members may determine conditions on the licensing and assignment of trademarks, it being understood that the compulsory licensing of trademarks shall not be permitted and that the owner of a registered trademark shall have the right to assign the trademark with or without the transfer of the business to which the trademark belongs.

SECTION 3: GEOGRAPHICAL INDICATIONS

Article 22

Protection of Geographical Indications

1. Geographical indications are, for the purposes of this Agreement, indications which

osoittavat tavaran olevan peräisin tietyn jäsenen alueelta tai tietyltä seudulta taikka paikakunnalta tuolla alueella, ja tavaran tunnettu laatu, maine tai muu luonteenpiirre liittyy olennaisella tavalla sen maantieteelliseen alkuperään.

2. Maantieteellisten merkintöjen osalta jäsenen tulee säätää oikeudellisista keinoista, joilla asianosaiset voivat estää

(a) minkä tahansa tavaran merkitä tai esittää tavara, joka osoittaa tai antaa ymmärtää, että kyseessä oleva tavara on peräisin muulta maantieteelliseltä alueelta kuin sen todelliselta lähtöpaikalta tavalla, joka johtaa yleisöä harhaan tavaran maantieteellisen alkuperän osalta;

(b) minkä tahansa sellaisen Pariisin yleissopimuksen (1967) 10 bis artiklan tarkoittaman epäreilun kilpailun.

3. Jäsenen tulee viran puolesta, mikäli sen lainsäädäntö niin sallii, tai asianosaisen osapuolen vaatimuksesta, kieltää tai mitätöidä sellaisen tavaramerkin rekisteröinti, joka sisältää maantieteellisen merkinnän tai muodostuu sellaisesta, sellaisiin tavaroihin liittyen, jotka eivät ole peräisin osoitetulta alueelta, tai joka muodostuu sellaisesta maantieteellisestä merkinnästä, mikäli merkinnän käyttö tavaramerkeissä sellaisissa tavaroissa tuon jäsenen alueella on luonteelta sellaista, että se johtaa yleisöä harhaan alkuperän osalta.

4. Tämän artiklan edellisten kohtien määräyksiä sovelletaan maantieteellisiin merkintöihin, jotka vaikkakin ovat kirjaimellisesti ottaen tosia mitä tulee alueeseen, seutuun tai paikkakuntaan, josta tavarat ovat peräisin, synnyttävät yleisössä virheellisesti käsityksen, että tavarat ovat peräisin toiselta alueelta.

Artikla 23

Viinejä ja väkeviä alkoholijuomia koskevien maantieteellisten merkintöjen lisäsuoja

1. Jäsenen tulee säätää asianosaisten käytössä olevista oikeudellisista keinoista estää sellaisten maantieteellisten merkintöjen käyttö viineille, jotka eivät ole kyseessä olevan alkuperämerkinnän osoittamasta paikasta, tai alkoholi-juomille, jotka eivät ole kyseisen maantieteellisen merkinnän osoittamasta paikasta, myös niissä tilanteissa, joissa todellinen tuotteiden alkuperä osoitetaan, tai kun maantieteellistä merkintää käytetään käännoksenä taikka sel-

identify a good as originating in the territory of a Member, or a region or locality in that territory, where a given quality, reputation or other characteristic of the good is essentially attributable to its geographical origin.

2. In respect of geographical indications, Members shall provide the legal means for interested parties to prevent:

(a) the use of any means in the designation or presentation of a good that indicates or suggests that the good in question originates in a geographical area other than the true place of origin in a manner which misleads the public as to the geographical origin of the good;

(b) any use which constitutes an act of unfair competition within the meaning of Article 10bis of the Paris Convention (1967).

3. A Member shall, *ex officio* if its legislation so permits or at the request of an interested party, refuse or invalidate the registration of a trademark which contains or consists of a geographical indication with respect to goods not originating in the territory indicated, if use of the indication in the trademark for such goods in that Member is of such a nature as to mislead the public as to the true place of origin.

4. The protection under paragraphs 1, 2 and 3 shall be applicable against a geographical indication which, although literally true as to the territory, region or locality in which the goods originate, falsely represents to the public that the goods originate in another territory.

Article 23

Additional Protection for Geographical Indications for Wines and Spirits

1. Each Member shall provide the legal means for interested parties to prevent use of a geographical indication identifying wines for wines not originating in the place indicated by the geographical indication in question or identifying spirits for spirits not originating in the place indicated by the geographical indication in question, even where the true origin of the goods is indicated or the geographical indication is used in translation or accompa-

laisen ilmaisun yhteydessä kuten ”laatuinen”, ”tyyppinen”, ”tyylinen” ”jäljitelmä” tai vastaa-va.⁴

2. Viinien osalta tapahtuva sellaisen tavaramerkin rekisteröinti, joka sisältää viinin osoittavan maantieteellisen merkinnän, tai väkevien alkoholijuomien osalta alkoholijuoman osoittavan alkuperämerkinnän, tai joka muodostuu sellaisesta maantieteellisestä merkinnästä, tulee evätä tai mitätöidä sellaisten viinien ja alkoholijuomien osalta, joilla ei ole tätä alkuperää, viran puolesta, mikäli jäsenen lainsäädäntö niin sallii, tai asianosaisen osapuolen vaatimuksensa.

3. Tilanteessa, jossa viineille on useita samannimisiä maantieteellisiä merkintöjä, jokaiselle merkinnälle annetaan suojaa, ellei edellä olevan 22 artiklan 4 kohdan määräyksistä muuta johdu. Jokaisen jäsenen tulee päättää niistä käytännön ehdoista, joiden perusteella kyseessä olevat samannimiset merkinnät erotetaan toisistaan, ottaen huomioon tarve varmistaa kyseisten tuottajien tasapuolinen kohtelu ja se, että kuluttajia ei johdeta harhaan.

4. Viinien maantieteellisten merkintöjen suojelun helpottamiseksi TRIPS-neuvoston on pantava alulle neuvottelut koskien järjestelmään osallistuvien jäsenten alueilla suojaa saaville viineille myönnettävien maantieteellisten merkintöjen ilmoittamista ja rekisteröimistä koskevan monenkeskisen järjestelmän perustamista.

Artikla 24

Kansainväliset neuvottelut; poikkeukset

1. Jäsenet ovat yksimielisiä sellaisten neuvottelujen aloittamisesta, jotka tähtäävät 23 artiklassa tarkoitettujen yksittäisten maantieteellisten merkintöjen suojan laajentamiseen. Jäsenen ei tule käyttää jäljempänä 4—8 kohdassa tarkoitettuja määräyksiä kieltäytyäkseen osallistumasta neuvotteluihin tai solmimasta kahden- tai monenvälisiä sopimuksia. Sellaisten neuvottelujen yhteydessä jäsenten tulee olla halukkaita harkitsemaan näiden määräysten jatkettua soveltamista yksittäisiin maantieteellisiin merkintöihin, joiden käyttö oli sellaisten neuvottelujen kohteena.

⁴ Poiketen siitä, mitä 42 artiklan ensimmäisessä lauseessa säädetään, jäsenmaat voivat, ottaen huomioon nämä velvoitteet, sen sijasta säätää hallinnollisin toimin tapahtuvasta täytäntöönpanosta.

nied by expressions such as ”kind”, ”type”, ”style”, ”imitation” or the like.⁴

2. The registration of a trademark for wines which contains or consists of a geographical indication identifying wines or for spirits which contains or consists of a geographical indication identifying spirits shall be refused or invalidated, *ex officio* if a Member’s legislation so permits or at the request of an interested party, with respect to such wines or spirits not having this origin.

3. In the case of homonymous geographical indications for wines, protection shall be accorded to each indication, subject to the provisions of paragraph 4 of Article 22. Each Member shall determine the practical conditions under which the homonymous indications in question will be differentiated from each other, taking into account the need to ensure equitable treatment of the producers concerned and that consumers are not misled.

4. In order to facilitate the protection of geographical indications for wines, negotiations shall be undertaken in the Council for TRIPS concerning the establishment of a multilateral system of notification and registration of geographical indications for wines eligible for protection in those Members participating in the system.

Article 24

International Negotiations; Exceptions

1. Members agree to enter into negotiations aimed at increasing the protection of individual geographical indications under Article 23. The provisions of paragraphs 4 through 8 below shall not be used by a Member to refuse to conduct negotiations or to conclude bilateral or multilateral agreements. In the context of such negotiations, Members shall be willing to consider the continued applicability of these provisions to individual geographical indications whose use was the subject of such negotiations.

⁴ Notwithstanding the first sentence of Article 42, Members may, with respect to these obligations, instead provide for enforcement by administrative action.

2. TRIPS-neuvoston tulee valvoa tämän jakson määräysten soveltamista; ensimmäinen sellainen tarkistus tapahtuu kahden vuoden kuluessa WTO-sopimuksen voimaantulosta. Minkä tahansa sellaisen seikan osalta, joka vaikuttaa lainsäädännön muuttamiseen näissä määräyksissä tarkoitettujen velvoitteiden mukaiseksi, voidaan kiinnittää neuvoston huomio, jonka tulee jäsenen vaatimuksesta neuvotella jäsenen tai jäsenten kanssa sellaisten asioiden osalta, joiden kohdalla ei ole ollut mahdollista löytää tyydyttävää ratkaisua kahden- tai monenvälisissä neuvotteluissa kyseisten jäsenten välillä. Neuvoston tulee ryhtyä toimiin, joista on mahdollisesti sovittu, helpottaakseen tämän luvun toimintaa ja edistääkseen sen tavoitteita.

3. Tämän luvun säännöksiä täytäntöönpan- taessa jäsen ei saa heikentää maantieteelliselle merkinnälle tuon jäsenen alueella välittömästi ennen WTO-sopimuksen voimaantulopäivää annettua suojaa.

4. Mikään tässä luvussa ei velvoita jäsentä estämään toisen jäsenen tietyn maantieteellisen merkinnän jatkuvaa ja samanlaista käyttöä, joka osoittaa viinin tai väkevän alkoholi- juoman sellaisten kansalaistensa tai maan alueella kotipaikkaa pitävien tavaroiden tai palvelusten osalta, jotka ovat käyttäneet maantieteellistä merkintää katkeamatta samojen tai niihin läheisesti liittyvien tavaroiden tai palvelusten yhteydessä tuon jäsenen alueella joko (a) vähintään kymmenen edeltävää vuotta lasket- tuna ministerikokouksen päivästä, jolloin monenkeskisten kauppaneuvottelujen Uruguayn kierros päättyi, tai (b) vilpittömässä mielessä ennen tuota päivää.

5. Milloin tavaramerkin rekisteröintiä on haettu tai se on rekisteröity vilpittömässä mie- lessä, taikka milloin oikeus tavaramerkkiin on saatu sen johdosta, että sitä on käytetty vilpit- tümässä mielessä joko

(a) ennen kuin näitä määräyksiä sovelletaan jäsenen alueella siten kuin jäljempänä IV osassa määrätään,

(b) ennen kuin maantieteellinen merkintä saa suojaa sen alkuperämaassa,

tämän luvun täytäntöönpanemiseksi tähtää- viä toimenpiteitä sovelletaan ottaen huomioon, mitä on voimassa tavaramerkin rekisteröitä- vyydestä tai pätevydestä taikka oikeudesta käyttää tavaramerkkiä sen perusteella, että sellainen tavaramerkki on identtinen tai saman- lainen maantieteellisen merkinnän kanssa.

6. Mikään tässä luvussa ei vaadi jäsentä

2. The Council for TRIPS shall keep under review the application of the provisions of this Section; the first such review shall take place within two years of the entry into force of the WTO Agreement. Any matter affecting the compliance with the obligations under these provisions may be drawn to the attention of the Council, which, at the request of a Member, shall consult with any Member or Members in respect of such matter in respect of which it has not been possible to find a satisfactory solution through bilateral or pluri- lateral consultations between the Members concerned. The Council shall take such action as may be agreed to facilitate the operation and further the objectives of this Section.

3. In implementing this Section, a Member shall not diminish the protection of geographical indications that existed in that Member immediately prior to the date of entry into force of the WTO Agreement.

4. Nothing in this Section shall require a Member to prevent continued and similar use of a particular geographical indication of another Member identifying wines or spirits in connection with goods or services by any of its nationals or domiciliaries who have used that geographical indication in a continuous manner with regard to the same or related goods or services in the territory of that Member either (a) for at least 10 years preceding 15 April 1994 or (b) in good faith preceding that date.

5. Where a trademark has been applied for or registered in good faith, or where rights to a trademark have been acquired through use in good faith either:

(a) before the date of application of these provisions in that Member as defined in Part VI; or

(b) before the geographical indication is protected in its country of origin;

measures adopted to implement this Section shall not prejudice eligibility for or the validity of the registration of a trademark, or the right to use a trademark, on the basis that such a trademark is identical with, or similar to, a geographical indication.

6. Nothing in this Section shall require a

soveltamaan siinä tarkoitettuja määräyksiä toisen jäsenen maantieteelliseen merkintään sellaisten tavaroiden ja palvelusten osalta, joihin liittyvä merkintä on identtinen sellaisen termin kanssa, joka on tavanomainen arkikielessä, kuten tavanomainen nimi sellaisille tavaroille tai palveluille asianomaisen jäsenen alueella. Mikään tässä luvussa ei vaadi jäsentä soveltamaan siinä tarkoitettuja määräyksiä sellaisten viinituotteiden osalta, joihin liittyvä merkintä on identtinen sellaisen termin kanssa, joka on arkikäytössä sellaisen viiniryöpylajikkeen nimenä, jota esiintyy tuon jäsenen alueella WTO-sopimuksen voimaantulopäivänä.

7. Jäsen voi säätää, että mikä tahansa tämän luvun määräysten nojalla tehty vaatimus, joka tehdään tavaramerkin käyttöön tai rekisteröintiin liittyen, tulee tehdä viiden vuoden kuluessa siitä, kun suojatun merkin vastainen käyttö on tullut yleisesti tunnetuksi tuon jäsenen alueella, tai rekisteröintipäivästä tuon jäsenen alueella, mikäli sanottu päivä edeltää päivää, jolloin vastainen käyttö tuli tunnetuksi tuon jäsenen alueella, ja edellyttäen, että tavaramerkki on julkaistu rekisteröintipäivään mennessä ja edellyttäen, että maantieteellistä merkintää ei ole käytetty tai rekisteröity vilpillisessä mielessä.

8. Tämän luvun säännökset eivät millään tavoin vaikuta kenenkään oikeuteen käyttää kaupankäynnissä omaa nimeään tai sen nimeä, joka harjoitti liikettä ennen häntä paitsi, milloin sellaista nimeä käytetään tavalla, joka johtaa yleisöä harhaan.

9. Mikään tässä sopimuksessa ei velvoita suojaamaan maantieteellisiä merkintöjä, joita ei suojata tai joiden suoja lakkaa niiden alkuperämaassa, tai joita on lakattu käyttämästä tuossa maassa.

Member to apply its provisions in respect of a geographical indication of any other Member with respect to goods or services for which the relevant indication is identical with the term customary in common language as the common name for such goods or services in the territory of that Member. Nothing in this Section shall require a Member to apply its provisions in respect of a geographical indication of any other Member with respect to products of the vine for which the relevant indication is identical with the customary name of a grape variety existing in the territory of that Member as of the date of entry into force of the WTO Agreement.

7. A Member may provide that any request made under this Section in connection with the use or registration of a trademark must be presented within five years after the adverse use of the protected indication has become generally known in that Member or after the date of registration of the trademark in that Member provided that the trademark has been published by that date, if such date is earlier than the date on which the adverse use became generally known in that Member, provided that the geographical indication is not used or registered in bad faith.

8. The provisions of this Section shall in no way prejudice the right of any person to use, in the course of trade, that person's name or the name of that person's predecessor in business, except where such name is used in such a manner as to mislead the public.

9. There shall be no obligation under this Agreement to protect geographical indications which are not or cease to be protected in their country of origin, or which have fallen into disuse in that country.

LUKU 4: TEOLLISMALLIT

Artikla 25

Suojan saamisen edellytykset

1. Jäsenten tulee säätää sellaisten itsenäisesti luotujen teollismallien suojasta, jotka ovat uusia tai omaperäisiä. Jäsenet voivat säätää, että mallit eivät ole uusia tai omaperäisiä, mikäli ne eivät merkittävästi eroa tunnetuista malleista tai tunnettujen mallien piirteiden yhdistelmistä. Jäsenet voivat säätää, että sellainen suoja ei

SECTION 4: INDUSTRIAL DESIGNS

Article 25

Requirements for Protection

1. Members shall provide for the protection of independently created industrial designs that are new or original. Members may provide that designs are not new or original if they do not significantly differ from known designs or combinations of known design features. Members may provide that such protection shall not

ulotu malleihin, jotka määräytyvät olennaisesti teknisten tai toiminnallisten seikkojen perusteella.

2. Jokaisen jäsenen tulee varmistaa, että tekstiilituotteiden malleille myönnettävää suojaa koskevilla, erityisesti kustannuksiin, tutkintaan tai julkaisemiseen liittyvillä vaatimuksilla ei heikennetä kohtuuttomasti mahdollisuutta hakea tai saada sellaista suojaa. Jäsenet voivat harkintansa mukaan täyttää tämän velvoitteen joko teollismallia tai tekijänoikeutta koskevalla lainsäädännöllä.

Artikla 26

Suoja

1. Suojatun teollismallin omistajalla tulee olla oikeus estää kolmansia osapuolia ilman hänen suostumustaan valmistamasta, myymästä tai maahantuomasta esineitä, joissa on tai jotka muodostavat mallin, joka on kokonaan tai olennaisilta osiltaan kopio suojatusta mallista, milloin sellaisiin toimiin ryhdytään kaupallisessa tarkoituksessa.

2. Jäsenet voivat säätää rajoitettuja poikkeuksia teollismallien suojaan edellyttäen, että sellaiset poikkeukset eivät ole kohtuuttomasti suojattujen teollismallien normaalin hyväksikäytön kanssa eivätkä kohtuuttomasti vahingoita teollismallin omistajan oikeutettuja etuja, ottaen huomioon kolmansien osapuolien oikeutetut edut.

3. Suoja-ajan pituuden tulee olla vähintään kymmenen vuotta.

LUKU 5: PATENTIT

Artikla 27

Patentin kohde

1. Jollei jäljempänä 2 ja 3 kohdan määräyksistä muuta johdu, miltä tekniikan alalta tahansa olevaa tuotetta tai menetelmää koskevan keksinnön tulee olla patentoitavissa edellyttäen, että se on uusi ja keksinnöllinen ja sitä voidaan käyttää teollisesti hyväksi.⁵ Jollei 65 artiklan 4 kohdasta, 70 artiklan 8 kohdasta ja tämän artiklan 3 kohdasta muuta johdu, patenttien saaminen ja patenttioikeuksista nautti-

⁵ Tätä artiklaa sovellettaessa jäsen voi katsoa ilmaisuille "keksinnöllinen" ja "voidaan käyttää teollisesti hyväksi" olevan synonyymeja ilmaisuille "ei-ilmeinen" ja "hyödyllinen".

extend to designs dictated essentially by technical or functional considerations.

2. Each Member shall ensure that requirements for securing protection for textile designs, in particular in regard to any cost, examination or publication, do not unreasonably impair the opportunity to seek and obtain such protection. Members shall be free to meet this obligation through industrial design law or through copyright law.

Article 26

Protection

1. The owner of a protected industrial design shall have the right to prevent third parties not having the owner's consent from making, selling or importing articles bearing or embodying a design which is a copy, or substantially a copy, of the protected design, when such acts are undertaken for commercial purposes.

2. Members may provide limited exceptions to the protection of industrial designs, provided that such exceptions do not unreasonably conflict with the normal exploitation of protected industrial designs and do not unreasonably prejudice the legitimate interests of the owner of the protected design, taking account of the legitimate interests of third parties.

3. The duration of protection available shall amount to at least 10 years.

SECTION 5: PATENTS

Article 27

Patentable Subject Matter

1. Subject to the provisions of paragraphs 2 and 3, patents shall be available for any inventions, whether products or processes, in all fields of technology, provided that they are new, involve an inventive step and are capable of industrial application.⁵ Subject to paragraph 4 of Article 65, paragraph 8 of Article 70 and paragraph 3 of this Article, patents shall be available and patent rights enjoyable without

⁵ For the purposes of this Article, the terms "inventive step" and "capable of industrial application" may be deemed by a Member to be synonymous with the terms "non-obvious" and "useful" respectively.

minen eivät saa olla riippuvaisia siitä, missä keksintö on tehty, mikä tekniikan ala on kyseessä eivätkä siitä, onko tuotteet tuotu maahan vai ovatko ne paikallisesti valmistettuja.

2. Jäsenet voivat sulkea patenttisuojan ulkopuolelle keksinnöt, joiden kaupallisen hyödyntämisen estäminen niiden alueella on välttämätöntä yleisen järjestyksen tai moraalien suojelemiseksi, mukaan lukien ihmisten, eläinten tai kasvien elämän tai terveyden suojeleminen tai ympäristölle aiheutuvan vakavan haitan välttäminen edellyttäen, että suojan ulkopuolelle sulkeminen ei perustu yksinomaan siihen, että kansallinen laki kieltää sellaisen hyödyntämisen.

3. Jäsenet voivat myös sulkea patenttisuojan ulkopuolelle

(a) diagnostiset, terapeuttiset tai kirurgiset menetelmät, joita käytetään ihmisiin tai eläimiin;

(b) kasvit ja eläimet, ei kuitenkaan mikro-organismeja, samoin kuin sellaiset olennaisesti biologiset menetelmät kasvien ja eläinten valmistamiseksi, jotka ovat muita kuin ei-biologisia tai mikrobiologisia. Jäsenen tulee kuitenkin säätää kasvilajikkeiden suojasta joko patenttien avulla tai tehokkaalla tätä varten luodulla erityisellä järjestelmällä taikka niiden yhdistelmällä. Tämän kohdan määräykset otetaan uudelleen tarkastettavaksi neljän vuoden kuluttua WTO-sopimuksen voimaantulosta.

Artikla 28

Myönnetyt oikeudet

1. Patentti antaa omistajalleen seuraavat yksinoikeudet:

(a) mikäli patentin kohteena on tuote, se estää kolmansia osapuolia ilman omistajan suostumusta valmistamasta, käyttämästä, tarjoamasta myytäväksi, myymästä tai tuomasta maahan⁶ tätä tuotetta näitä tarkoituksia varten;

(b) mikäli patentin kohteena on menetelmä, se estää kolmansia osapuolia ilman omistajan suostumusta käyttämästä menetelmää ja käyttämästä, tarjoamasta myytäväksi, myymästä tai tuomasta maahan näitä tarkoituksia varten

⁶ Tähän oikeuteen, kuten kaikkiin muihin tässä sopimuksessa myönnettyjen tavaroiden käyttöön, myyntiin, maahantuontiin ja muuhun jakeluun liittyviin oikeuksiin sovelletaan, mitä edellä 6 artiklassa määrätään.

discrimination as to the place of invention, the field of technology and whether products are imported or locally produced.

2. Members may exclude from patentability inventions, the prevention within their territory of the commercial exploitation of which is necessary to protect *ordre public* or morality, including to protect human, animal or plant life or health or to avoid serious prejudice to the environment, provided that such exclusion is not made merely because the exploitation is prohibited by their law.

3. Members may also exclude from patentability:

(a) diagnostic, therapeutic and surgical methods for the treatment of humans or animals;

(b) plants and animals other than micro-organisms, and essentially biological processes for the production of plants or animals other than non-biological and microbiological processes. However, Members shall provide for the protection of plant varieties either by patents or by an effective *sui generis* system or by any combination thereof. The provisions of this subparagraph shall be reviewed four years after the date of entry into force of the WTO Agreement.

Article 28

Rights Conferred

1. A patent shall confer on its owner the following exclusive rights:

(a) where the subject matter of a patent is a product, to prevent third parties not having the owner's consent from the acts of: making, using, offering for sale, selling, or importing⁶ for these purposes that product;

(b) where the subject matter of a patent is a process, to prevent third parties not having the owner's consent from the act of using the process, and from the acts of: using, offering for sale, selling, or importing for these pur-

⁶ This right, like all other rights conferred under this Agreement in respect of the use, sale, importation or other distribution of goods, is subject to the provisions of Article 6.

ainakaan tuotetta, joka on välittömästi saatu aikaan tällä menetelmällä.

2. Patentin omistajilla tulee myös olla oikeus luovuttaa tai muutoin siirtää patentti ja oikeus solmia lisenssisopimuksia.

Artikla 29

Patentin hakijalle asetettavat ehdot

1. Jäsenen tulee vaatia, että patentinhakijan on ilmaistava keksintö riittävän selkeästi ja täydellisesti, jotta ammattihenkilö kykenee käyttämään keksintöä, ja jäsenet voivat vaatia hakijaa osoittamaan parhaan hänen tiedossaan hakemuksen jättöpäivänä, tai milloin etuoikeutta on vaadittu, hakemuksen etuoikeuspäivänä olevan tavan toteuttaa keksintö.

2. Jäsenet voivat vaatia patentin hakijaa antamaan tietoja hänen samaan asiaan liittyvistä ulkomaisista hakemuksistaan ja vahvisteista oikeuksistaan.

Artikla 30

Myönnettyihin oikeuksiin liittyvät poikkeukset

Jäsenet voivat säätää rajoitettuja poikkeuksia patenttiin liittyviin yksinoikeuksiin edellyttäen, että sellaiset poikkeukset eivät kohtuuttomasti ole ristiriidassa patentin normaalin hyväksikäytön kanssa eivätkä kohtuuttomasti vahingoita patentinomistajan oikeutettuja etuja ottaen huomioon kolmansien osapuolien oikeutetut edut.

Artikla 31

Muu ilman oikeudenhaltijan suostumusta tapahtuva käyttö

Milloin jäsenen laki sallii ilman oikeudenhaltijan lupaa tapahtuvan patentin kohteen muun käytön⁷ mukaan lukien jäsenen hallituksen tai sen valtuuttamien kolmansien osapuolien toimesta tapahtuvan käytön, on noudatettava seuraavia määräyksiä:

(a) käytön salliminen on harkittava jokaisessa tapauksessa erikseen;

(b) käyttö voidaan sallia vain, mikäli ehdotettu käyttäjä on ennen sellaista käyttöä ryhtynyt toimenpiteisiin saadakseen valtuutuksen oikeudenhaltijalta kohtuullisin kaupallisin eh-

poses at least the product obtained directly by that process.

2. Patent owners shall also have the right to assign, or transfer by succession, the patent and to conclude licensing contracts.

Article 29

Conditions on Patent Applicants

1. Members shall require that an applicant for a patent shall disclose the invention in a manner sufficiently clear and complete for the invention to be carried out by a person skilled in the art and may require the applicant to indicate the best mode for carrying out the invention known to the inventor at the filing date or, where priority is claimed, at the priority date of the application.

2. Members may require an applicant for a patent to provide information concerning the applicant's corresponding foreign applications and grants.

Article 30

Exceptions to Rights Conferred

Members may provide limited exceptions to the exclusive rights conferred by a patent, provided that such exceptions do not unreasonably conflict with a normal exploitation of the patent and do not unreasonably prejudice the legitimate interests of the patent owner, taking account of the legitimate interests of third parties.

Article 31

Other Use Without Authorization of the Right Holder

Where the law of a Member allows for other use⁷ of the subject matter of a patent without the authorization of the right holder, including use by the government or third parties authorized by the government, the following provisions shall be respected:

(a) authorization of such use shall be considered on its individual merits;

(b) such use may only be permitted if, prior to such use, the proposed user has made efforts to obtain authorization from the right holder on reasonable commercial terms and conditions

⁷ "Muu käyttö" tarkoittaa muuta kuin 30 artiklan nojalla sallittua käyttöä.

⁷ "Other use" refers to use other than that allowed under Article 30.

doin, eivätkä sellaiset toimenpiteet ole johtaneet tulokseen kohtuullisessa ajassa. Tästä vaatimuksesta voidaan jäsenen päätöksellä poiketa kansallisessa hätätilanteesta ja muissa äärimmäisen kiireellisissä olosuhteissa sekä niissä tapauksissa, joissa on kysymys julkisesta, eikaupallisesta käytöstä. Kansallisessa hätätilanteesta ja muissa äärimmäisen kiireellisissä olosuhteissa oikeudenhaltijalle tulee kuitenkin ilmoittaa niin pian kuin se on käytännössä mahdollista. Kun on kysymys julkisesta, eikaupallista käyttöä koskevasta tapauksesta, jossa hallitus tai sopimusosapuoli, suorittamatta itse patenttitutkimusta, tietää tai on perusteltua olettaa sen tietävän, että voimassa olevaa patenttia käytetään tai tullaan käyttämään hallituksen toimesta tai sen tarpeita varten, asiasta on viipymättä ilmoitettava oikeudenhaltijalle.

(c) sellaisen käytön laajuus ja kesto tulee rajoittaa siihen tarkoitukseen, johon lupa käyttöön on annettu, ja puolijohdeteknologian ollessa kyseessä vain julkiseen, eikaupalliseen käyttöön tai korjaamaan käytäntö, joka oikeus- tai hallinnollisessa prosessissa on katsottu kilpailua rajoittavaksi;

(d) sellainen käyttö ei saa perustaa yksinoikeutta;

(e) sellainen käyttö ei ole luovutettavissa, paitsi milloin se on osa yritystä tai liikearvoa, johon käyttöoikeus kuuluu;

(f) sellainen käyttö sallitaan pääasiassa käytön sallivan jäsenen kotimarkkinoille suunnattavaa tarjontaa varten;

(g) valtuutus sellaiseen käyttöön, ellei sillä tavoin valtuutettujen henkilöiden oikeutetun edun riittävä turvaaminen muuta edellytä, tulee voida lakkauttaa, mikäli ja milloin olosuhteet, jotka johtivat siihen, lakkaavat eivätkä todennäköisesti ilmene uudelleen. Toimivaltaisella viranomaisella tulee olla oikeus tarkastaa, mikäli perusteltu pyyntö esitetään, ovatko nämä olosuhteet edelleen olemassa;

(h) oikeudenhaltijalle tulee suorittaa riittävä korvaus kulloistenkin olosuhteiden mukaan ottaen huomioon käytön sallimiseen liittyvät taloudelliset arvot;

(i) sellaisen käytön sallimiseen liittyvän päätöksen oikeudellinen pätevyys tulee voida saattaa oikeudelliseen tarkastukseen tai muuhun erillisen ylemmän viranomaisen riippumattomaan tarkasteluun kyseisen jäsenen alueella;

(j) sellaisesta käytöstä maksettavaan korva-

and that such efforts have not been successful within a reasonable period of time. This requirement may be waived by a Member in the case of a national emergency or other circumstances of extreme urgency or in cases of public non-commercial use. In situations of national emergency or other circumstances of extreme urgency, the right holder shall, nevertheless, be notified as soon as reasonably practicable. In the case of public non-commercial use, where the government or contractor, without making a patent search, knows or has demonstrable grounds to know that a valid patent is or will be used by or for the government, the right holder shall be informed promptly;

(c) the scope and duration of such use shall be limited to the purpose for which it was authorized, and in the case of semi-conductor technology shall only be for public non-commercial use or to remedy a practice determined after judicial or administrative process to be anti-competitive;

(d) such use shall be non-exclusive;

(e) such use shall be non-assignable, except with that part of the enterprise or goodwill which enjoys such use;

(f) any such use shall be authorized predominantly for the supply of the domestic market of the Member authorizing such use;

(g) authorization for such use shall be liable, subject to adequate protection of the legitimate interests of the persons so authorized, to be terminated if and when the circumstances which led to it cease to exist and are unlikely to recur. The competent authority shall have the authority to review, upon motivated request, the continued existence of these circumstances;

(h) the right holder shall be paid adequate remuneration in the circumstances of each case, taking into account the economic value of the authorization;

(i) the legal validity of any decision relating to the authorization of such use shall be subject to judicial review or other independent review by a distinct higher authority in that Member;

(j) any decision relating to the remuneration

ukseen liittyvä päätös tulee voida saattaa oikeudelliseen tarkasteluun tai muuhun erillisen ylempään viranomaisen riippumattomaan tarkastukseen kyseisen jäsenen alueella;

(k) jäsenet eivät ole velvollisia soveltamaan edellä b ja f alakohdissa tarkoitettuja ehtoja, milloin sellainen käyttö sallitaan korjaamaan käytäntö, joka oikeus- tai hallinnollisessa prosessissa on katsottu kilpailua rajoittavaksi. Tarve korjata kilpailua rajoittava käytäntö voidaan ottaa huomioon päätettäessä sellaisissa tapauksissa korvauksen suuruudesta. Toimivaltaisilla viranomaisilla tulee olla oikeus olla lakkauttamatta lupaa, jos ja kun on todennäköistä, että luvan myöntämiseen johtaneet olosuhteet ilmenevät uudelleen;

(l) mikäli sellainen käyttö sallitaan sellaisen patentin ("jälkimmäinen patentti") hyödyntämiseksi, jota ei voida käyttää hyväksi loukkamatta toiseen patenttiin ("ensimmäinen patentti") liittyviä oikeuksia, on noudatettava seuraavia lisäehtoja:

(i) jälkimmäisessä patentissa esitetyn keksinnön tulee sisältää huomattavaa taloudellista merkitystä omaava tärkeä tekninen edistysaskel ensimmäisessä patentissa esitettyyn keksintöön nähden;

(ii) ensimmäisen patentin omistajalla tulee olla oikeus ristiinlisensointiin kohtuullisilla ehdoilla jälkimmäisessä patentissa esitetyn keksinnön käyttämiseksi; ja

(iii) ensimmäisen patentin käyttöön annettu lupa on luovutettavissa vain jälkimmäisen patentin luovutuksen yhteydessä.

Artikla 32

Kumoaminen/Menettäminen

Jokainen päätös, jolla patentti mitätöidään tai jonka nojalla se menetetään, tulee voida saattaa oikeudelliseen tarkasteluun.

Artikla 33

Suoja-aika

Suoja-aika, joka on mahdollista saada, voi päättyä aikaisintaan, kun kaksikymmentä vuotta on kulunut hakemuksen jättöpäivästä.⁸

⁸ Niiden jäsenten alueilla, joissa ei ole välitöntä patentinmyöntämisjärjestelmää, voidaan säätää, että suoja-ajan pituus lasketaan hakemuksen jättöpäivästä alkuperäisessä patentinmyöntämisjärjestelmässä.

provided in respect of such use shall be subject to judicial review or other independent review by a distinct higher authority in that Member;

(k) Members are not obliged to apply the conditions set forth in subparagraphs (b) and (f) where such use is permitted to remedy a practice determined after judicial or administrative process to be anti-competitive. The need to correct anti-competitive practices may be taken into account in determining the amount of remuneration in such cases. Competent authorities shall have the authority to refuse termination of authorization if and when the conditions which led to such authorization are likely to recur;

(l) where such use is authorized to permit the exploitation of a patent ("the second patent") which cannot be exploited without infringing another patent ("the first patent"), the following additional conditions shall apply:

(i) the invention claimed in the second patent shall involve an important technical advance of considerable economic significance in relation to the invention claimed in the first patent;

(ii) the owner of the first patent shall be entitled to a cross-licence on reasonable terms to use the invention claimed in the second patent; and

(iii) the use authorized in respect of the first patent shall be non-assignable except with the assignment of the second patent.

Article 32

Revocation/Forfeiture

An opportunity for judicial review of any decision to revoke or forfeit a patent shall be available.

Article 33

Term of Protection

The term of protection available shall not end before the expiration of a period of twenty years counted from the filing date.⁸

⁸ It is understood that those Members which do not have a system of original grant may provide that the term of protection shall be computed from the filing date in the system of original grant.

Artikla 34

Menetelmäpatentit; Todistustaakka

1. Edellä 28 artiklan 1(b) alakohdassa tarkoitettuun oikeudenhaltijaan kohdistuvaan loukkaukseen liittyvässä siviiliprosessissa, mikäli patentin kohteena on menetelmä tuotteen valmistamiseksi, tulee oikeusviranomaisilla olla oikeus määrätä vastaaja osoittamaan, että menetelmä identtisen tuotteen valmistamiseksi eroaa patentoiduista menetelmistä. Sen vuoksi jäsenten tulee säätää, että mikäli vähintään toinen seuraavista ehdoista täyttyy, jokainen identtinen tuote, joka on valmistettu ilman patentin omistajan suostumusta, on katsottava valmistetuksi patentoidulla menetelmällä, jollei vastaista näyttöä ole

(a) mikäli patentoidulla menetelmällä valmistettu tuote on uusi;

(b) mikäli on huomattavan todennäköistä, että identtinen tuote on valmistettu menetelmää käyttäen, eikä patentin omistaja ole kyennyt kohtuullisista yrityksistä huolimatta määrittelemään, mitä menetelmää todellisuudessa on käytetty.

2. Mikä tahansa jäsen voi vapaasti säätää, että 1 kohdassa tarkoitettu todistustaakka on epäilyllä loukkaajalla vain, mikäli a alakohdassa tarkoitettu ehto täyttyy, tai vain mikäli b alakohdassa tarkoitettu ehto täyttyy.

3. Esitettäessä vastaanäyttöä tulee vastaajan oikeutettu etu hänen valmistus- ja liikesalaisuuksiensa suojelemiseksi ottaa huomioon.

LUKU 6: INTEGROITUIJEN PIIRIEN
PIIRIMALLIT
(TOPOGRAFIAT)

Artikla 35

Suhde IPIC-sopimukseen

Jäsenet ovat yksimielisiä siitä, että integroitujen piirien piirimalleille (topografiat, tässä sopimuksessa ”piirimallit”) annetaan suojaa integroituihin piireihin liittyvästä henkisestä omaisuudesta tehdyn sopimuksen 2—7 artiklan (muut kuin 6 artiklan 3 kohta), 12 artiklan ja 16 artiklan 3 kohdan mukaisesti, ja että lisäksi noudatetaan seuraavia määräyksiä.

Article 34

Process Patents: Burden of Proof

1. For the purposes of civil proceedings in respect of the infringement of the rights of the owner referred to in paragraph 1(b) of Article 28, if the subject matter of a patent is a process for obtaining a product, the judicial authorities shall have the authority to order the defendant to prove that the process to obtain an identical product is different from the patented process. Therefore, Members shall provide, in at least one of the following circumstances, that any identical product when produced without the consent of the patent owner shall, in the absence of proof to the contrary, be deemed to have been obtained by the patented process:

(a) if the product obtained by the patented process is new;

(b) if there is a substantial likelihood that the identical product was made by the process and the owner of the patent has been unable through reasonable efforts to determine the process actually used.

2. Any Member shall be free to provide that the burden of proof indicated in paragraph 1 shall be on the alleged infringer only if the condition referred to in subparagraph (a) is fulfilled or only if the condition referred to in subparagraph (b) is fulfilled.

3. In the adduction of proof to the contrary, the legitimate interests of defendants in protecting their manufacturing and business secrets shall be taken into account.

SECTION 6: LAYOUT-DESIGNS
(TOPOGRAPHIES) OF INTEGRATED
CIRCUITS

Article 35

Relation to the IPIC Treaty

Members agree to provide protection to the layout-designs (topographies) of integrated circuits (referred to in this Agreement as ”layout-designs”) in accordance with Articles 2 through 7 (other than paragraph 3 of Article 6), Article 12 and paragraph 3 of Article 16 of the Treaty on Intellectual Property in Respect of Integrated Circuits and, in addition, to comply with the following provisions.

Artikla 36

Suojan soveltamisala

Ellei 37 artiklan 1 kohdan määräyksistä muuta johdu, jäsenten on katsottava, että on laitonta harjoittaa seuraavia toimia, mikäli niihin on ryhdytty ilman oikeudenhaltijan⁹ suostumusta: tuoda maahan, myydä, tai levittää kaupallisiin tarkoituksiin suojattu piirimalli, integroitu piiri, johon suojattu piirimalli sisältyy, tai esine, johon sellainen integroitu piiri on sisällytetty, kuitenkin vain niin kauan kuin se sisältää laittomasti jäljennetyn piirimallin.

Artikla 37

Toimet, jotka eivät vaadi oikeudenhaltijan suostumusta

1. Sen estämättä mitä edellä 36 artiklassa säädetään, jäsen ei saa katsoa lainvastaiseksi kyseisessä artiklassa tarkoitettuja toimia, joihin on ryhdytty sellaisen integroidun piirin osalta, johon laittomasti jäljennetty piirimalli sisältyy tai sellaisen esineen osalta, johon sellainen integroitu piiri on sisällytetty, milloin henkilö, joka suoritti sellaisen toimen tai määräsi toimen suoritettavaksi, ei tiennyt eikä hänellä ollut riittäviä perusteita tietää silloin, kun hän hankki integroidun piirin tai esineen, johon integroitu piiri on sisällytetty, että se sisälsi laittomasti jäljennetyn piirimallin. Jäsenten tulee säätää, että sen jälkeen kun sellainen henkilö on saanut riittävän tiedon siitä, että piirimalli oli laittomasti jäljennetty, hän voi tehdä mitä tahansa hänen käytössään olevalla varastolla samoin kuin niillä, jotka tilattiin ennen kyseistä ajankohtaa, mutta hän on velvollinen maksamaan oikeudenhaltijalle summan, joka vastaa kohtuullista korvausta, joka maksettaisiin sellaiseen piirimalliin liittyvän, vapaasti neuvotellun lisenssin nojalla.

2. Edellä 31 artiklan a-k kohdissa tarkoitettuja ehtoja sovelletaan soveltuvin osin piirimallin muun kuin vapaaehtoisen lisensioinnin tapauksessa tai tapauksessa, jossa sitä käytetään viranomaisten toimesta tai niiden tarpeita varten ilman oikeudenhaltijan suostumusta.

⁹ Termillä ”oikeudenhaltija” tarkoitetaan samaa kuin termillä ”oikeudenhaltija” IPIC-sopimuksessa

Article 36

Scope of the Protection

Subject to the provisions of paragraph 1 of Article 37, Members shall consider unlawful the following acts if performed without the authorization of the right holder:⁹ importing, selling, or otherwise distributing for commercial purposes a protected layout-design, an integrated circuit in which a protected layout-design is incorporated, or an article incorporating such an integrated circuit only in so far as it continues to contain an unlawfully reproduced layout-design.

Article 37

Acts Not Requiring the Authorization of the Right Holder

1. Notwithstanding Article 36, no Member shall consider unlawful the performance of any of the acts referred to in that Article in respect of an integrated circuit incorporating an unlawfully reproduced layout-design or any article incorporating such an integrated circuit where the person performing or ordering such acts did not know and had no reasonable ground to know, when acquiring the integrated circuit or article incorporating such an integrated circuit, that it incorporated an unlawfully reproduced layout-design. Members shall provide that, after the time that such person has received sufficient notice that the layout-design was unlawfully reproduced, that person may perform any of the acts with respect to the stock on hand or ordered before such time, but shall be liable to pay to the right holder a sum equivalent to a reasonable royalty such as would be payable under a freely negotiated licence in respect of such a layout-design.

2. The conditions set out in subparagraphs (a) through (k) of Article 31 shall apply *mutatis mutandis* in the event of any non-voluntary licensing of a layout-design or of its use by or for the government without the authorization of the right holder.

⁹ The term ”right holder” in this Section shall be understood as having the same meaning as the term ”holder of the right” in the IPIC Treaty.

Artikla 38

Suoja-aika

1. Niiden jäsenten alueella, joissa suojan saaminen edellyttää rekisteröintiä, piirimallien suoja-ajan on oltava vähintään kymmenen vuotta laskettuna rekisteröintihakemuksen jättopäivästä tai sen missä tahansa tapahtuneesta ensimmäisestä kaupallisesta hyödyntämisestä.

2. Niiden jäsenten alueella, joissa suojan saaminen ei edellytä rekisteröintiä, piirimallien suoja-ajan on oltava vähintään kymmenen vuotta sen missä tahansa tapahtuneesta ensimmäisestä kaupallisesta hyödyntämisestä.

3. Edellä 1 ja 2 kohdan estämättä jäsen voi säätää, että suoja lakkaa olemasta voimassa 15 vuoden kuluttua piirimallin luomisesta.

LUKU 7: JULKISTAMATTOMAN TIEDON SUOJA

Artikla 39

1. Tehokkaan suojan varmistamiseksi epäreilua kilpailua vastaan siten kuin Pariisin yleis-sopimuksen (1967) 10 bis artiklassa säädetään, jäsenen tulee antaa suojaa julkistamattomalle tiedolle jäljempänä 2 kohdan mukaisesti ja hallituksen tai hallituksen viranomaisten käyttöön annetulle tiedolle jäljempänä 3 kohdan mukaisesti.

2. Luonnollisilla ja oikeushenkilöillä tulee olla mahdollisuus estää laillisesti heidän valvonnassaan olevan tiedon ilmaiseminen, hankkiminen tai käyttäminen ilman heidän lupaansa muiden toimesta tavalla, joka on vastoin rehellistä kaupallista käytäntöä¹⁰ niin kauan, kuin:

— sellainen tieto on salaista siinä merkityksessä, että se ei ole kokonaisuudessaan tai osiensa tarkan muodon ja kokoonpanon osalta yleisesti tunnettu sellaisten henkilöiden keskuudessa, jotka normaalisti käsittelevät kyseisen kaltaista tietoa;

¹⁰ Tässä sopimusmääräyksessä ”tavalla, joka on vastoin rehellistä kaupallista käytäntöä” tarkoitetaan ainakin sellaisia menettelyjä kuin sopimuksen rikkominen, luottamuksen rikkominen, ja yllyttäminen rikkomiseen, ja se käsittää sellaisten kolmansien osapuolien toimesta tapahtuvan tiedon hankinnan, jotka tiesivät tai jotka osoittivat huomattavaa piittaamattomuutta ollessaan tietämättömiä, että tiedon hankintaan liittyi sellaisia menettelyjä.

Article 38

Term of Protection

1. In Members requiring registration as a condition of protection, the term of protection of layout-designs shall not end before the expiration of a period of 10 years counted from the date of filing an application for registration or from the first commercial exploitation wherever in the world it occurs.

2. In Members not requiring registration as a condition for protection, layout-designs shall be protected for a term of no less than 10 years from the date of the first commercial exploitation wherever in the world it occurs.

3. Notwithstanding paragraphs 1 and 2, a Member may provide that protection shall lapse 15 years after the creation of the layout-design.

SECTION 7: PROTECTION OF UNDISCLOSED INFORMATION

Article 39

1. In the course of ensuring effective protection against unfair competition as provided in Article 10bis of the Paris Convention (1967), Members shall protect undisclosed information in accordance with paragraph 2 and data submitted to governments or governmental agencies in accordance with paragraph 3.

2. Natural and legal persons shall have the possibility of preventing information lawfully within their control from being disclosed to, acquired by, or used by others without their consent in a manner contrary to honest commercial practices¹⁰ so long as such information:

(a) is secret in the sense that it is not, as a body or in the precise configuration and assembly of its components, generally known among or readily accessible to persons within the circles that normally deal with the kind of information in question;

¹⁰ For the purpose of this provision, ”a manner contrary to honest commercial practices” shall mean at least practices such as breach of contract, breach of confidence and inducement to breach, and includes the acquisition of undisclosed information by third parties who knew, or were grossly negligent in failing to know, that such practices were involved in the acquisition.

— sellaisella tiedolla on kaupallista arvoa, koska se on salaista; ja

— henkilö, jolla on laillisesti sellainen tieto hallussaan, on ryhtynyt riittäväksi katsottaviin toimenpiteisiin pitääkseen tiedon salassa.

3. Vaatiessaan julkistamattomia testituloksia tai muita tietoja, joiden aikaansaaminen on edellyttänyt huomattavaa ponnistusta, edellytyksenä markkinointiluvan myöntämiselle sellaisille farmaseuttisille ja maatalouskemikaalituotteille, joissa käytetään uusia kemiallisia yhdisteitä, jäsenten tulee antaa sellaisille tiedoille suojaa epärehellistä kaupallista käytäntöä vastaan. Jäsenten tulee myös suojata sellaista tietoa paljastumiselta, paitsi milloin se on tarpeen yleisön suojelemiseksi, tai ellei toimenpiteisiin ole jo ryhdytty sen varmistamiseksi, että tieto on suojassa epärehelliseltä kaupalliselta käytännöltä.

LUKU 8: SOPIMUSPERUSTEISIIN LISENSSEIHIN LIITTYVÄN KILPAILUA RAJOITTAVAN KÄYTÄNNÖN VALVONTA

Artikla 40

1. Jäsenet ovat yksimielisiä siitä, että tietyillä sellaisilla teollis- ja tekijänoikeuksiin liittyvillä lisensiointikäytännöillä tai -ehdoilla, jotka rajoittavat kilpailua, voi olla kielteisiä vaikutuksia kaupankäyntiin ja ne voivat estää teknologian siirtoa ja leviytystä.

2. Mikään tässä sopimuksessa ei estä jäseniä täsmentämästä niiden kansallisessa lainsäädännössä lisensiointikäytäntöä tai -ehtoja, joiden katsotaan tietyissä nimenomaisissa tapauksissa merkitsevän sellaista teollis- tai tekijänoikeuksien väärinkäyttöä, jolla on kielteisiä vaikutuksia kilpailuun kulloinkin kysymyksessä olevalla osalla markkinoita. Siten kuin edellä säädetään, jäsen voi ottaa käyttöön, yhdenmukaisesti muiden tämän sopimuksen määräysten kanssa, sopivia keinoja sellaisten käytäntöjen estämiseksi tai valvomiseksi, joissa voi olla kysymys esimerkiksi yksinomaisista grantback-ehdoista, ehdoista, joilla rajoitetaan mahdollisuutta kiistää sopimuksen pätevyys, tai pakollista pakettilisensiointia sisältävistä ehdoista, jäsenen asianomaisten lakien ja määräysten valossa.

3. Jokaisen jäsenen on pyynnöstä neuvoteltava jokaisen sellaisen toisen jäsenen kanssa, jolla on syy epäillä, että sellainen teollis- tai

(b) has commercial value because it is secret; and

(c) has been subject to reasonable steps under the circumstances, by the person lawfully in control of the information, to keep it secret.

3. Members, when requiring, as a condition of approving the marketing of pharmaceutical or of agricultural chemical products which utilize new chemical entities, the submission of undisclosed test or other data, the origination of which involves a considerable effort, shall protect such data against unfair commercial use. In addition, Members shall protect such data against disclosure, except where necessary to protect the public, or unless steps are taken to ensure that the data are protected against unfair commercial use.

SECTION 8: CONTROL OF ANTI-COMPETITIVE PRACTICES IN CONTRACTUAL LICENCES

Article 40

1. Members agree that some licensing practices or conditions pertaining to intellectual property rights which restrain competition may have adverse effects on trade and may impede the transfer and dissemination of technology.

2. Nothing in this Agreement shall prevent Members from specifying in their legislation licensing practices or conditions that may in particular cases constitute an abuse of intellectual property rights having an adverse effect on competition in the relevant market. As provided above, a Member may adopt, consistently with the other provisions of this Agreement, appropriate measures to prevent or control such practices, which may include for example exclusive grantback conditions, conditions preventing challenges to validity and coercive package licensing, in the light of the relevant laws and regulations of that Member.

3. Each Member shall enter, upon request, into consultations with any other Member which has cause to believe that an intellectual

tekijänoikeuden omistaja, joka on sen maan kansalainen, jolle neuvottelupyynnöksi osoitettiin, tai jolla on siellä asuinpaikka, harjoittaa käytäntöä, joka on vastoin neuvottelupyynnön esittäneen maan lakeja ja määräyksiä tässä jaksossa tarkoitettussa asiassa, ja tämä jäsen tahtoo varmistaa, että sen lakeja noudatetaan. Tällä ei kuitenkaan rajoiteta mitään lain edellyttämiä toimia tai kummallekaan jäsenelle kuuluvaa vapautta antaa lopullinen päätös asiassa. Jäsenen, jolle neuvottelupyynnöksi esitettiin, tulee täysipainoisesti ja myönteisellä tavalla harkita neuvotteluja pyynnön esittäneen jäsenen kanssa ja varata niihin riittävä tilaisuus sekä tulee toimia yhteistyössä toimittamalla käsiteltäväksi julkisesti saatavilla oleva ei-luottamuksellinen, kyseiseen asiaan liittyvä samoin kuin muu jäsenen käytössä oleva informaatio ottaen kuitenkin huomioon se, mitä laki ja sellaiset yhteisesti hyväksytyt sopimukset edellyttävät, jotka koskevat tiedon luottamuksellisuuden säilyttämistä neuvottelupyynnön esittäneen jäsenvaltion toimesta.

4. Jäsenelle, jonka kansalaiset tai asukkaat ovat asianosaisina toisen jäsenen alueella prosesseissa, jotka koskevat epäiltyä toisen jäsenen lakien ja määräysten rikkomista tämän luvun tarkoittamassa asiassa, tulee pyynnöstä myöntää tilaisuus neuvotteluihin toisen jäsenen kanssa ottaen huomioon samat näkökohdat, joita tarkoitetaan edellä 3 kohdassa.

OSA III

TEOLLIS- JA TEKIJÄNOIKEUKSIEN TÄYTÄNTÖNPANO

LUKU 1: YLEISET VELVOITTEET

Artikla 41

1. Jäsenten tulee varmistaa, että tässä osassa määritellyt täytäntöönpanoon liittyvät menettelyt ovat käytettävissä niiden kansallisen lainsäädännön mukaisesti siten, että ne mahdollistavat tehokkaat toimet tässä sopimuksessa tarkoitettujen teollis- ja tekijänoikeuksien loukkausta vastaan, mukaan lukien joutuisat oikeuskeinot loukkausten torjumiseksi samoin kuin oikeuskeinot vastaisten loukkausten ehkäisemiseksi. Näitä menettelyjä tulee soveltaa siten, että vältetään esteiden syntyminen lailliselle kaupalle ja että luodaan takeet menettelyjen väärinkäyttöä vastaan.

2. Teollis- ja tekijänoikeuksien täytäntöön-

property right owner that is a national or domiciliary of the Member to which the request for consultations has been addressed is undertaking practices in violation of the requesting Member's laws and regulations on the subject matter of this Section, and which wishes to secure compliance with such legislation, without prejudice to any action under the law and to the full freedom of an ultimate decision of either Member. The Member addressed shall accord full and sympathetic consideration to, and shall afford adequate opportunity for, consultations with the requesting Member, and shall cooperate through supply of publicly available non-confidential information of relevance to the matter in question and of other information available to the Member, subject to domestic law and to the conclusion of mutually satisfactory agreements concerning the safeguarding of its confidentiality by the requesting Member.

4. A Member whose nationals or domiciliaries are subject to proceedings in another Member concerning alleged violation of that other Member's laws and regulations on the subject matter of this Section shall, upon request, be granted an opportunity for consultations by the other Member under the same conditions as those foreseen in paragraph 3.

PART III

ENFORCEMENT OF INTELLECTUAL PROPERTY RIGHTS

SECTION 1: GENERAL OBLIGATIONS

Article 41

1. Members shall ensure that enforcement procedures as specified in this Part are available under their law so as to permit effective action against any act of infringement of intellectual property rights covered by this Agreement, including expeditious remedies to prevent infringements and remedies which constitute a deterrent to further infringements. These procedures shall be applied in such a manner as to avoid the creation of barriers to legitimate trade and to provide for safeguards against their abuse.

2. Procedures concerning the enforcement of

panoa koskeva menettely tulee olla oikeudenmukainen ja tasapuolinen. Se ei saa olla liian monimutkainen tai kallis eikä sille saa asettaa kohtuuttomia määräaikoja tai aiheuttomia viiveitä.

3. On suotavaa, että päätökset tehdään kirjallisesti ja että ne perustellaan. Niiden tulee olla ainakin asianosaisten saatavilla ilman aiheutonta viivytystä. Päätösten tulee perustua vain sellaiseen näyttöön, josta asianosaisille on annettu mahdollisuus tulla kuulluiksi.

4. Asianosaisilla tulee olla oikeus saattaa lopullinen hallinnollinen päätös tuomioistuimen tutkittavaksi. Asianosaisilla tulee olla oikeus saattaa tuomioistuimen tutkittavaksi myös tuomioistuimen ensimmäisen asteen antama tuomio oikeuskysymyksen osalta ottaen kuitenkin huomioon kansalliset säännökset, joiden mukaan tuomioistuimen toimivalta voi määräytyä asian merkittävyyden mukaan. Velvollisuutta ei kuitenkaan ole tarjota mahdollisuutta saattaa tutkittavaksi vapauttavaa tuomiota rikosjutussa.

5. Tämän osan määräyksillä ei ole tarkoitettu synnyttää mitään velvoitetta perustaa lakien yleisestä täytäntöönpanojärjestelmästä erillistä järjestelmää teollis- ja tekijänoikeuksien täytäntöönpanoa varten, eivätkä ne myöskään vaikuta siihen, miten jäsenet yleensä voivat panna lakeja täytäntöön. Tämän osan määräykset eivät synnytä mitään velvoitetta, joka koskisi voimavarojen jakoa toisaalta teollis- ja tekijänoikeuksien täytäntöönpanomenettelyn ja toisaalta lakien yleisen täytäntöönpanomenettelyn kesken.

intellectual property rights shall be fair and equitable. They shall not be unnecessarily complicated or costly, or entail unreasonable time-limits or unwarranted delays.

3. Decisions on the merits of a case shall preferably be in writing and reasoned. They shall be made available at least to the parties to the proceeding without undue delay. Decisions on the merits of a case shall be based only on evidence in respect of which parties were offered the opportunity to be heard.

4. Parties to a proceeding shall have an opportunity for review by a judicial authority of final administrative decisions and, subject to jurisdictional provisions in a Member's law concerning the importance of a case, of at least the legal aspects of initial judicial decisions on the merits of a case. However, there shall be no obligation to provide an opportunity for review of acquittals in criminal cases.

5. It is understood that this Part does not create any obligation to put in place a judicial system for the enforcement of intellectual property rights distinct from that for the enforcement of law in general, nor does it affect the capacity of Members to enforce their law in general. Nothing in this Part creates any obligation with respect to the distribution of resources as between enforcement of intellectual property rights and the enforcement of law in general.

LUKU 2: SIVIILIOIKEUDELLISET JA HALLINNOLLISET MENETTELYT JA OIKEUSKEINOT

Artikla 42

Oikeudenmukainen ja tasapuolinen menettely

Jäsenten tulee antaa oikeudenhaltijoille¹¹ mahdollisuus turvautua siviilioikeudenkäyntiin tässä sopimuksessa tarkoitettujen teollis- ja tekijänoikeuksien täytäntöönpanemiseksi. Vastajalla tulee olla oikeus saada riittävän ajoissa kirjallinen haaste, jossa tiedot asiasta mukaan

¹¹ Tässä osassa termillä "oikeudenhaltija" tarkoitetaan myös liitoja ja yhdistyksiä, joilla on lakiin perustuva oikeus ottaa nimiinsä sellaisia oikeuksia.

SECTION 2: CIVIL AND ADMINISTRATIVE PROCEDURES AND REMEDIES

Article 42

Fair and Equitable Procedures

Members shall make available to right holders¹¹ civil judicial procedures concerning the enforcement of any intellectual property right covered by this Agreement. Defendants shall have the right to written notice which is timely and contains sufficient detail, including the

¹¹ For the purpose of this Part, the term "right holder" includes federations and associations having legal standing to assert such rights.

lukien vaatimuksen perusteet on riittävästi yksilöity. Asianosaisille tulee sallia, että riippumaton oikeudenkäyntiavustaja edustaa heitä, eikä menettely saa sisältää liian raskaita vaatimuksia pakollisesta henkilökohtaisesta läsnäolosta. Asianosaisilla tulee olla oikeus näyttää toteen vaatimuksensa ja esittää asiaan vaikuttavat todisteet. Menettelyssä tulee olla mahdollista yksilöidä ja suojella luottamuksellista tietoa, jollei se ole vastoin olemassa olevia perustuslaillisia vaatimuksia.

Artikla 43

Näytön esittäminen

1. Oikeusviranomaisilla tulee olla oikeus määrätä, milloin asianosainen on esittänyt kohtuullisella tavalla saatavissa olevan todistusaineiston, joka riittää tukemaan hänen vaatimuksiaan, ja on yksilöinyt sellaiset hänen vaatimuksiinsa tukevat todisteet, jotka ovat hänen vastapuolensa hallussa, että vastapuolen on esitettävä nämä todisteet. Oikeusviranomainen voi sisällyttää tarvittaessa määräykseensä sellaisia ehtoja, että luottamuksellisen tiedon suojele voidaan varmistaa.

2. Milloin asianosainen vapaaehtoisesti ja ilman perusteltua syytä estää välttämättömän tiedon saamisen tai muutoin jättää sen esittämättä kohtuullisessa ajassa taikka merkittävässä määrin vaikeuttaa täytäntöönpanomenettelyyn liittyvää toimintaa, jäsen voi antaa oikeusviranomaisille oikeuden tehdä sille esitetyn todistusaineiston perusteella valmistelevia tai lopullisia päätöksiä, jotka voivat olla joko vahvistavia tai hylkääviä. Todistusaineistoon luetaan myös, sen asianosaisen kanne tai väite, jota tiedon saamatta jääminen haittaa. Asianosaisilla tulee olla tilaisuus tulla kuulluksi väitteistä tai todisteista.

Artikla 44

Kieltotuomio

1. Oikeusviranomaisilla tulee olla oikeus määrätä osapuoli lopettamaan loukkaava toimi, muun ohella estääkseen teollis- tai tekijänoikeutta loukkaavia tavaroita siirtymästä toimialueellaan markkinoille välittömästi niiden tulliselvityksen jälkeen. Jäsenet eivät ole velvollisia antamaan sellaista oikeutta sellaisten tavaroitten osalta, jotka asianomainen on hankkinut tai tilannut ennen kuin hän tiesi tai hänellä oli perusteltua aihetta tietää, että ryh-

basis of the claims. Parties shall be allowed to be represented by independent legal counsel, and procedures shall not impose overly burdensome requirements concerning mandatory personal appearances. All parties to such procedures shall be duly entitled to substantiate their claims and to present all relevant evidence. The procedure shall provide a means to identify and protect confidential information, unless this would be contrary to existing constitutional requirements.

Article 43

Evidence

1. The judicial authorities shall have the authority, where a party has presented reasonably available evidence sufficient to support its claims and has specified evidence relevant to substantiation of its claims which lies in the control of the opposing party, to order that this evidence be produced by the opposing party, subject in appropriate cases to conditions which ensure the protection of confidential information.

2. In cases in which a party to a proceeding voluntarily and without good reason refuses access to, or otherwise does not provide necessary information within a reasonable period, or significantly impedes a procedure relating to an enforcement action, a Member may accord judicial authorities the authority to make preliminary and final determinations, affirmative or negative, on the basis of the information presented to them, including the complaint or the allegation presented by the party adversely affected by the denial of access to information, subject to providing the parties an opportunity to be heard on the allegations or evidence.

Article 44

Injunctions

1. The judicial authorities shall have the authority to order a party to desist from an infringement, *inter alia* to prevent the entry into the channels of commerce in their jurisdiction of imported goods that involve the infringement of an intellectual property right, immediately after customs clearance of such goods. Members are not obliged to accord such authority in respect of protected subject matter acquired or ordered by a person prior to

tyminen sellaiseen taparaan loukkaisi teollis- tai tekijänoikeutta.

2. Tämän osan muiden määräysten estämättä ja edellyttäen, että niitä II osan määräyksiä noudatetaan, jotka koskevat käyttöä, johon viranomainen tai kolmas osapuoli viranomaisen suostumuksella ja ilman oikeudenhaltijan suostumusta voi ryhtyä, jäsenet voivat rajoittaa oikeuskeinot sellaista käyttöä vastaan käsittämään vain 31 artiklan h alakohdan mukaisen korvauksen maksamisen. Muissa tapauksissa tässä osassa tarkoitettuja oikeuskeinoja tulee soveltaa tai, milloin nämä oikeuskeinot eivät ole yhdenmukaisia kansallisen lainsäädännön kanssa, tulee olla mahdollisuus vahvistustuomioon tai riittävään korvaukseen.

Artikla 45

Vahingot

1. Oikeusviranomaisilla tulee olla oikeus määrätä oikeudenloukkaaja maksamaan oikeudenhaltijalle korvaus, joka riittää hyvittämään oikeudenhaltijan kärsimän vahingon teollis- tai tekijänoikeuden loukkauksesta, jos loukkaaja tiesi tai hänellä oli riittävät perusteet tietää, että hän oli ryhtynyt loukkaavaan tekoon.

2. Oikeusviranomaisilla tulee myös olla oikeus määrätä loukkaaja maksamaan oikeudenhaltijalle kulut, joihin voi sisältyä kohtuullinen asianajajapalkkio. Jäsenet voivat oikeuttaa, milloin siihen katsotaan olevan aihetta, oikeusviranomaiset määräämään menetetyt tuoton palautuksen tai ennalta arvioidun vahingon korvauksen myös, milloin loukkaaja ei tiennyt eikä hänellä ollut riittävästi perusteita tietää, että hän oli ryhtynyt loukkaavaan tekoon.

Artikla 46

Muut oikeuskeinot

Tehokkaiden esteiden luomiseksi oikeudenloukkauksia vastaan oikeusviranomaisilla tulee olla oikeus määrätä, että tavarat, joiden he ovat katsoneet loukkaavan oikeuksia, tulee korvauksetta poistaa markkinoilta siten, että vältetään oikeudenhaltijalle aiheutuva haitta, tai että tavarat tulee tuhota, jollei tämä ole vastoin perustuslaillisia säännöksiä. Oikeusviranomaisilla tulee olla oikeus määrätä, että

knowing or having reasonable grounds to know that dealing in such subject matter would entail the infringement of an intellectual property right.

2. Notwithstanding the other provisions of this Part and provided that the provisions of Part II specifically addressing use by governments, or by third parties authorized by a government, without the authorization of the right holder are complied with, Members may limit the remedies available against such use to payment of remuneration in accordance with subparagraph (h) of Article 31. In other cases, the remedies under this Part shall apply or, where these remedies are inconsistent with a Member's law, declaratory judgments and adequate compensation shall be available.

Article 45

Damages

1. The judicial authorities shall have the authority to order the infringer to pay the right holder damages adequate to compensate for the injury the right holder has suffered because of an infringement of that person's intellectual property right by an infringer who knowingly, or with reasonable grounds to know, engaged in infringing activity.

2. The judicial authorities shall also have the authority to order the infringer to pay the right holder expenses, which may include appropriate attorney's fees. In appropriate cases, Members may authorize the judicial authorities to order recovery of profits and/or payment of pre-established damages even where the infringer did not knowingly, or with reasonable grounds to know, engage in infringing activity.

Article 46

Other Remedies

In order to create an effective deterrent to infringement, the judicial authorities shall have the authority to order that goods that they have found to be infringing be, without compensation of any sort, disposed of outside the channels of commerce in such a manner as to avoid any harm caused to the right holder, or, unless this would be contrary to existing constitutional requirements, destroyed. The ju-

materiaali ja välineet, joita pääasiassa käyttämällä oikeutta loukkaavat tavarat on valmistettu, tulee ilman minkäänlaista korvausta poistaa markkinoilta siten, että uudet loukkaukset estetään. Sellaista vaatimusta harkittaessa tulee ottaa huomioon toisaalta loukkauksen vakavuus ja toisaalta määrätyt oikeuskeinot sekä lisäksi kolmansien osapuolten etu. Tavaramerkkioikeutta loukkaavan tuoteväärännöksen osalta pelkkä laittomasti kiinnitetyn tavaramerkin irrottaminen riittää vain poikkeuksellisesti siihen, että tavara voidaan päästää markkinoille.

Artikla 47

Tiedonsaantioikeus

Jäsenet voivat säätää, että oikeusviranomaisilla on oikeus määrätä oikeudenloukkaaja antamaan oikeudenhaltijalle tietoja sellaisen kolmannen osapuolen henkilöllisyydestä, joka on osallistunut oikeutta loukkaavien tavaroiden tai palvelusten valmistukseen ja jakeluun, samoin kuin kaupankäyntikanavista, jolle tämä ole kohtuutonta loukkauksen vakavuuden aste huomioon ottaen.

Artikla 48

Vastaajan hyvittäminen

1. Oikeusviranomaisilla tulee olla oikeus määrätä osapuoli, jonka vaatimuksesta toimenpiteisiin ryhdyttiin ja joka on väärinkäyttänyt täytäntöönpanomenettelyä, suorittamaan riittävä korvaus sille osapuolelle hänen väärinkäytön vuoksi kärsimästään vahingosta, jolle kieltö tai määräys on virheellisesti asetettu. Oikeusviranomaisilla tulee olla oikeus määrätä hakija maksamaan vastaajan kulut, joihin saattaa sisältyä kohtuullinen asianajajapalkkio.

2. Teollis- ja tekijänoikeuksien suojaan tai täytäntöönpanoon liittyvän lain hallinnoinnin osalta jäsenet voivat vapauttaa julkisen viranomaisen ja virkamiehet vahingonkorvausvastuusta vain, mikäli näihin toimiin on ryhdytty tai niihin on päätetty ryhtyä hyvässä uskossa ja sellaisten lakien osalta noudatettavaa normaa hallintokäytäntöä noudattaen.

judicial authorities shall also have the authority to order that materials and implements the predominant use of which has been in the creation of the infringing goods be, without compensation of any sort, disposed of outside the channels of commerce in such a manner as to minimize the risks of further infringements. In considering such requests, the need for proportionality between the seriousness of the infringement and the remedies ordered as well as the interests of third parties shall be taken into account. In regard to counterfeit trademark goods, the simple removal of the trademark unlawfully affixed shall not be sufficient, other than in exceptional cases, to permit release of the goods into the channels of commerce.

Article 47

Right of Information

Members may provide that the judicial authorities shall have the authority, unless this would be out of proportion to the seriousness of the infringement, to order the infringer to inform the right holder of the identity of third persons involved in the production and distribution of the infringing goods or services and of their channels of distribution.

Article 48

Indemnification of the Defendant

1. The judicial authorities shall have the authority to order a party at whose request measures were taken and who has abused enforcement procedures to provide to a party wrongfully enjoined or restrained adequate compensation for the injury suffered because of such abuse. The judicial authorities shall also have the authority to order the applicant to pay the defendant expenses, which may include appropriate attorney's fees.

2. In respect of the administration of any law pertaining to the protection or enforcement of intellectual property rights, Members shall only exempt both public authorities and officials from liability to appropriate remedial measures where actions are taken or intended in good faith in the course of the administration of that law.

Artikla 49

Hallinnolliset menettelyt

Siinä laajuudessa kuin siviilioikeudellisia seuraamuksia voidaan määrätä hallinnollisessa menettelyssä, siinä noudatettavien periaatteiden tulee olennaisesti vastata tässä luvussa tarkoitettuja periaatteita.

LUKU 3: TURVAAMISTOIMENPITEET

Artikla 50

1. Oikeusviranomaisilla tulee olla oikeus määrätä nopeista ja tehokkaista turvaamistoimenpiteistä,

(a) joilla estetään niiden tuomiopiirissä teollis- tai tekijänoikeuden loukkaaminen ja erityisesti maahantuotujen tavaroiden pääsy markkinoille tulliselvityksen jälkeen;

(b) jotka tähtäävät olennaisen todistusaineiston turvaamiseen, milloin rikkomusta on aihetta epäillä.

2. Oikeusviranomaisilla tulee olla oikeus päättää turvaamistoimenpiteistä toista osapuolta kuulemattakin, milloin se katsotaan perustelluksi, erityisesti jos viivytys todennäköisesti aiheuttaisi korvaamatonta vahinkoa oikeudenhaltijalle, tai milloin on ilmeinen todistusaineiston hävittämisen vaara.

3. Oikeusviranomaisilla tulee olla oikeus vaatia hakijaa esittämään mitä tahansa kohtuullisella vaivalla saatavaa todistusaineistoa voidakseen riittävästi vakuuttua siitä, että hakija on oikeudenhaltija ja että hänen oikeutetaan loukata tai että sellainen loukkaus on toteutumaisillaan, ja määrätä hakija asettamaan riittävä vakuus, joka suojaa vastaajaa ja estää väärinkäytöksen.

4. Mikäli turvaamistoimiin on ryhdytty toista osapuolta kuulematta, tälle pitää ilmoittaa asiasta viipymättä ja viimeistään välittömästi toimenpiteisiin ryhtymisen jälkeen. Asian uudelleen käsittely, johon liittyy oikeus tulla kuulluksi, tulee järjestää vastaajan pyynnöstä kohtuullisessa ajassa toimenpiteistä ilmoittamisen jälkeen sen ratkaisemiseksi, onko turvaamistointa muutettava taikka onko se kumottava tai pidettävä voimassa.

5. Viranomainen, joka panee turvaamistoimenpiteen täytäntöön, voi vaatia hakijaa anta-

Article 49

Administrative Procedures

To the extent that any civil remedy can be ordered as a result of administrative procedures on the merits of a case, such procedures shall conform to principles equivalent in substance to those set forth in this Section.

SECTION 3: PROVISIONAL MEASURES

Article 50

1. The judicial authorities shall have the authority to order prompt and effective provisional measures:

(a) to prevent an infringement of any intellectual property right from occurring, and in particular to prevent the entry into the channels of commerce in their jurisdiction of goods, including imported goods immediately after customs clearance;

(b) to preserve relevant evidence in regard to the alleged infringement.

2. The judicial authorities shall have the authority to adopt provisional measures *inaudita altera parte* where appropriate, in particular where any delay is likely to cause irreparable harm to the right holder, or where there is a demonstrable risk of evidence being destroyed.

3. The judicial authorities shall have the authority to require the applicant to provide any reasonably available evidence in order to satisfy themselves with a sufficient degree of certainty that the applicant is the right holder and that the applicant's right is being infringed or that such infringement is imminent, and to order the applicant to provide a security or equivalent assurance sufficient to protect the defendant and to prevent abuse.

4. Where provisional measures have been adopted *inaudita altera parte*, the parties affected shall be given notice, without delay after the execution of the measures at the latest. A review, including a right to be heard, shall take place upon request of the defendant with a view to deciding, within a reasonable period after the notification of the measures, whether these measures shall be modified, revoked or confirmed.

5. The applicant may be required to supply other information necessary for the identifica-

maan muita tietoja, jotka ovat välttämättömiä toimenpiteen kohteena olevien tavaroiden tunnistamiseksi.

6. Jollei 4 kohdasta muuta johdu, tulee 1 ja 2 kohdassa tarkoitettut toimenpiteet vastaajan vaatimuksesta kumota tai niiden vaikutukset muuten poistaa, jos pääasiaa ei ole pantu vireille kohtuullisessa määräajassa, jonka pituuden toimenpiteestä määrävä oikeusviranomaisen päättää, jos jäsenen lainsäädäntö niin sallii tai, jos tuomioistuimella ei ole sellaista määräysvaltaa, määräaika ei saa yli 20 työpäivää tai 31 kalenteripäivää riippuen siitä, kumpi niistä on pidempi.

7. Jos väliaikainen toimenpide on kumottu tai se raukeaa hakijan toimenpiteen tai laiminlyönnin vuoksi tai myöhemmin todetaan, että mitään teollis- tai tekijänoikeuden loukkausta tai sellaisen uhkaa ei ole ollut, oikeusviranomaisilla tulee olla oikeus määrätä vastaajan vaatimuksesta hakija suorittamaan vastaajalle asianmukainen korvaus näiden toimenpiteiden aiheuttamasta vahingosta.

8. Siinä laajuudessa kuin turvaamistoimenpiteistä voidaan päättää hallinnollisessa menettelyssä siinä noudatettavien periaatteiden tulee olennaisesti vastata tässä luvussa tarkoitettuja periaatteita.

LUKU 4: RAJATOIMENPITEISIIN LIITTYVÄT ERITYISET VAATIMUKSET¹²

Artikla 51

Tulliviranomaisten valvonnasta päästämisen lykkääminen

Jäsenten tulee yhdenmukaisesti jäljempänä tarkoitettujen määräysten kanssa säätää menettelymuodoista¹³, joiden mukaisesti oikeudenhaltijalla, jolla on perusteltua syytä epäillä, että

¹² Milloin jäsen on olennaisilta osin poistanut kaiken tavaroiden vapaaseen liikkumiseen liittyvän valvonnan sen ja toisen sellaisen jäsenen väliseltä rajalta, jonka kanssa se muodostaa tulliliunionin, sen ei tarvitse soveltaa tämän luvun määräyksiä näiden maiden välisellä rajalla.

¹³ Tämä on ymmärrettävä siten, että mitään veloitetta soveltaa tällaisia menettelymuotoja ei ole koskien sellaisten tavaroiden maahantuontia, jotka on laitettu markkinoille toisessa maassa joko oikeudenhaltijan toimesta tai hänen suostuksellaan, tai milloin kyseessä on läpikulkuliikenteessä olevat tavarat.

tion of the goods concerned by the authority that will execute the provisional measures.

6. Without prejudice to paragraph 4, provisional measures taken on the basis of paragraphs 1 and 2 shall, upon request by the defendant, be revoked or otherwise cease to have effect, if proceedings leading to a decision on the merits of the case are not initiated within a reasonable period, to be determined by the judicial authority ordering the measures where a Member's law so permits or, in the absence of such a determination, not to exceed 20 working days or 31 calendar days, whichever is the longer.

7. Where the provisional measures are revoked or where they lapse due to any act or omission by the applicant, or where it is subsequently found that there has been no infringement or threat of infringement of an intellectual property right, the judicial authorities shall have the authority to order the applicant, upon request of the defendant, to provide the defendant appropriate compensation for any injury caused by these measures.

8. To the extent that any provisional measure can be ordered as a result of administrative procedures, such procedures shall conform to principles equivalent in substance to those set forth in this Section.

SECTION 4: SPECIAL REQUIREMENTS RELATED TO BORDER MEASURES¹²

Article 51

Suspension of Release by Customs Authorities

Members shall, in conformity with the provisions set out below, adopt procedures¹³ to enable a right holder, who has valid grounds for suspecting that the importation of counter-

¹² Where a Member has dismantled substantially all controls over movement of goods across its border with another Member with which it forms part of a customs union, it shall not be required to apply the provisions of this Section at that border.

¹³ It is understood that there shall be no obligation to apply such procedures to imports of goods put on the market in another country by or with the consent of the right holder, or to goods in transit.

tavaramerkkioikeutta loukkaava tuoteväärenös tai tekijänoikeutta loukkaava piraattituote¹⁴ aiotaan tuoda maahan, on oikeus tehdä kirjallinen hakemus toimivaltaiselle hallinnolliselle tai oikeusviranomaiselle, jotta tulliviranomaiset lykkäisivät sellaisten tavaroiden päästämistä vapaaseen kaupankäyntiin. Jäsenet voivat säätää myös siitä, että sellainen hakemus voidaan tehdä myös tavaroiden osalta, jotka loukkaavat muita teollis- ja tekijänoikeuksia edellyttäen, että tässä luvussa tarkoitetut edellytykset täyttyvät. Jäsenet voivat myös säätää vastaavista menettelymuodoista, jotka koskevat tulliviranomaisten toimesta tapahtuvaa, sellaisten teollis- tai tekijänoikeutta loukkaavien tavaroiden valvonnasta päästämisen lykkäämistä, jotka on tarkoitettu vientiin.

Artikla 52

Hakemus

Oikeudenhaltijalta, joka käynnistää 51 artiklassa tarkoitetun prosessin, tulee edellyttää riittäviä todisteita, jotta toimivaltaiset viranomaiset voivat varmistautua siitä, että tuontimaan lainsäädännön mukaan hänen teollis- tai tekijänoikeuttaan on todennäköisesti loukattu, samoin kuin riittävän yksityiskohtaisen kuvuksen tavaroista, jotta tulliviranomaiset voivat ne vaikeuksitta tunnistaa. Toimivaltaisten viranomaisten tulee ilmoittaa hakijalle kohtuullisessa ajassa, mikäli he ovat hyväksyneet hakemuksen, ja milloin toimivaltaiset viranomaiset niin päättävät, määräajan jonka kuluessa tulliviranomaiset ryhtyvät toimenpiteisiin.

¹⁴ Tässä sopimuksessa:

— ”tavaramerkkioikeutta loukkaavalla tuoteväärenöksellä” tarkoitetaan mitä tahansa tavaroita, pakkaus mukaan lukien, joihin on ilman asianmukaista oikeutta liitetty tavaramerkki, joka on identtinen sellaisen asianmukaisesti rekisteröidyn tavaramerkin kanssa, joka koskee samoja tavaroita, tai joita ei voida sen olennaisen piirteiden osalta erottaa sellaisesta tavaramerkistä, mikä siten tuontimaan lain mukaan loukkaa kyseessä olevan tavaramerkin oikeuden haltijan oikeutta;

— ”tekijänoikeutta loukkaavalla piraattitavaralla” tarkoitetaan mitä tahansa tavaroita, jotka on kopioitu ilman oikeudenhaltijan tai sellaisen henkilön suostumusta, joka on valmistusmaassa oikeudenhaltijan asianmukaisesti valtuuttama, ja jotka on tehty suoraan tai epäsuorasti artikkelista, jonka kopioiminen olisi täyttänyt tuontimaan lain mukaan tekijänoikeuden tai lähi-oikeuksien rikkomisen tunnusmerkistön.

feit trademark or pirated copyright goods¹⁴ may take place, to lodge an application in writing with competent authorities, administrative or judicial, for the suspension by the customs authorities of the release into free circulation of such goods. Members may enable such an application to be made in respect of goods which involve other infringements of intellectual property rights, provided that the requirements of this Section are met. Members may also provide for corresponding procedures concerning the suspension by the customs authorities of the release of infringing goods destined for exportation from their territories.

Article 52

Application

Any right holder initiating the procedures under Article 51 shall be required to provide adequate evidence to satisfy the competent authorities that, under the laws of the country of importation, there is *prima facie* an infringement of the right holder's intellectual property right and to supply a sufficiently detailed description of the goods to make them readily recognizable by the customs authorities. The competent authorities shall inform the applicant within a reasonable period whether they have accepted the application and, where determined by the competent authorities, the period for which the customs authorities will take action.

¹⁴ For the purposes of this Agreement:

(a) "counterfeit trademark goods" shall mean any goods, including packaging, bearing without authorization a trademark which is identical to the trademark validly registered in respect of such goods, or which cannot be distinguished in its essential aspects from such a trademark, and which thereby infringes the rights of the owner of the trademark in question under the law of the country of importation;

(b) "pirated copyright goods" shall mean any goods which are copies made without the consent of the right holder or person duly authorized by the right holder in the country of production and which are made directly or indirectly from an article where the making of that copy would have constituted an infringement of a copyright or a related right under the law of the country of importation.

Artikla 53

Takuu tai vastaava vakuus

1. Toimivaltaisella viranomaisella on oikeus vaatia hakijaa asettamaan takuu tai vastaava vakuus, joka riittää suojaamaan vastaajaa ja toimivaltaisia viranomaisia ja estämään väärinkäytökset. Sellainen takuu tai vastaava vakuus ei perusteettomasti saa estää turvautumasta tähän menettelyyn.

2. Mikäli tässä luvussa tarkoitettun hakemuksen vuoksi sellaisten tavaroiden päästämistä kaupankäyntiin, joihin liittyy mallioikeus, patentti, piirimalli tai julkistamatonta tietoa, on lykätty muun kuin tuomioistuimen tai muun riippumattoman viranomaisen päätöksen perusteella, ja 55 artiklassa tarkoitettu määräaika on kulunut umpeen ilman, että asianmukaisesti toimivaltainen viranomainen on myöntänyt väliaikaista määräajan pidennystä, sellaisen tavaranoimistaja, maahantuojaja tai vastaanottaja on oikeutettu, edellyttäen että muut maahantuonnin edellytykset ovat täytetty, niiden päästämiseen viranomaisen valvonnasta asettamalla vakuus, joka riittää suojaamaan oikeudenhaltijaa oikeudenloukkauksilta. Vakuuden asettaminen ei vaikuta oikeudenhaltijan käytössä oleviin muihin oikeuskeinoihin. Vakuus on palautettava takaisin, mikäli oikeudenhaltija ei kykene käyttämään toimintaoikeuttaan kohtuullisessa määräajassa.

Artikla 54

Lykkäamisilmoitus

Maahantuojalle ja hakijalle tulee viipymättä ilmoittaa edellä 51 artiklan mukaisesta tavaroiden tullin valvonnasta päästämisen lykkäämisestä.

Artikla 55

Lykkäämisen kesto

Mikäli määräajassa, joka ei saa ylittää kymmentä työpäivää laskettuna lykkäystä koskevan ilmoituksen antamisesta hakijalle, tulliviranomaisille ei ole toimitettu tietoa siitä, että muu osapuoli kuin vastaaja on pannut alulle jutun perusteita koskevan prosessin, tai siitä, että asianmukaisesti toimivaltainen viranomainen on ryhtynyt turvaamistoimenpiteisiin lykkäämällä tavaroiden päästämistä tullin valvonnasta, tavarat tulee päästää tullin valvonnasta edellyttäen, että kaikki muut maahantuonnin

Article 53

Security or Equivalent Assurance

1. The competent authorities shall have the authority to require an applicant to provide a security or equivalent assurance sufficient to protect the defendant and the competent authorities and to prevent abuse. Such security or equivalent assurance shall not unreasonably deter recourse to these procedures.

2. Where pursuant to an application under this Section the release of goods involving industrial designs, patents, layout-designs or undisclosed information into free circulation has been suspended by customs authorities on the basis of a decision other than by a judicial or other independent authority, and the period provided for in Article 55 has expired without the granting of provisional relief by the duly empowered authority, and provided that all other conditions for importation have been complied with, the owner, importer, or consignee of such goods shall be entitled to their release on the posting of a security in an amount sufficient to protect the right holder for any infringement. Payment of such security shall not prejudice any other remedy available to the right holder, it being understood that the security shall be released if the right holder fails to pursue the right of action within a reasonable period of time.

Article 54

Notice of Suspension

The importer and the applicant shall be promptly notified of the suspension of the release of goods according to Article 51.

Article 55

Duration of Suspension

If, within a period not exceeding 10 working days after the applicant has been served notice of the suspension, the customs authorities have not been informed that proceedings leading to a decision on the merits of the case have been initiated by a party other than the defendant, or that the duly empowered authority has taken provisional measures prolonging the suspension of the release of the goods, the goods shall be released, provided that all other conditions for importation or exportation have

tai viennin edellytykset on täytetty. Määräaikaa voidaan pidentää toiset kymmenen työpäivää, silloin kun se katsotaan tarkoituksenmukaiseksi. Mikäli jutun perusteita koskeva prosessi on pantu vireille, juttu otetaan käsiteltäväksi, mukaanlukien oikeus tulla kuulluksi, vastaajan hakemuksesta kohtuullisessa määräajassa sen ratkaisemiseksi, tuleeko edellä tarkoitettuja toimenpiteitä muuttaa, tuleeko ne keskeyttää tai vahvistaa. Edellä sanotun estämättä milloin tavaroiden tullin valvonnasta päästämisen lykkäykseen on ryhdytty, tai sitä on jatkettu oikeuden välipäätösten mukaisesti, sovelletaan edellä 50 artiklan 6 kohtaa.

Artikla 56

Korvauksen maksaminen maahantuojalle ja tavaran omistajalle

Asianmukaisilla viranomaisilla tulee olla oikeus määrätä hakija maksamaan tavaran maahantuojalle, vastaanottajalle ja omistajalle asianmukainen korvaus vahingosta, joka heille on aiheutunut tavaran väärástä pidättämisestä, tai sellaisen tavaran pidättämisestä, joka sittemmin on edellä 55 artiklan mukaisesti päästetty tullin valvonnasta.

Artikla 57

Oikeus tarkastukseen ja tiedonsaantiin

Jollei luottamuksellisen tiedon suojeleminen toisin edellytä, jäsenet voivat myöntää toimivaltaisille viranomaisille oikeuden antaa oikeudenhaltijalle riittävän tilaisuuden saada tarkastettavakseen tulliviranomaisten valvonnassaan pitämä tuote voidakseen tarkemmin perustella vaatimuksensa. Toimivaltaisella viranomaisella tulee myös olla oikeus antaa maahantuojalle vastaava oikeus saada mikä tahansa sellainen tuote tarkastettavakseen. Jäsenet voivat säätää toimivaltaisten viranomaisten oikeudesta siinä tilanteessa, että tapauksen osalta tunnusmerkistön täyttymisestä on varmistauduttu, antaa oikeudenhaltijalle tiedot tavaratoimittajan, maahantuojan ja vastaanottajan nimistä ja osoitteista samoin kuin kyseessä olevan tavaran määrästä.

Artikla 58

Toiminta viran puolesta

Mikäli jäsenet edellyttävät toimivaltaisten viranomaistensa ryhtyvän toimenpiteisiin viran

been complied with; in appropriate cases, this time-limit may be extended by another 10 working days. If proceedings leading to a decision on the merits of the case have been initiated, a review, including a right to be heard, shall take place upon request of the defendant with a view to deciding, within a reasonable period, whether these measures shall be modified, revoked or confirmed. Notwithstanding the above, where the suspension of the release of goods is carried out or continued in accordance with a provisional judicial measure, the provisions of paragraph 6 of Article 50 shall apply.

Article 56

Indemnification of the Importer and of the Owner of the Goods

Relevant authorities shall have the authority to order the applicant to pay the importer, the consignee and the owner of the goods appropriate compensation for any injury caused to them through the wrongful detention of goods or through the detention of goods released pursuant to Article 55.

Article 57

Right of Inspection and Information

Without prejudice to the protection of confidential information, Members shall provide the competent authorities the authority to give the right holder sufficient opportunity to have any goods detained by the customs authorities inspected in order to substantiate the right holder's claims. The competent authorities shall also have authority to give the importer an equivalent opportunity to have any such goods inspected. Where a positive determination has been made on the merits of a case, Members may provide the competent authorities the authority to inform the right holder of the names and addresses of the consignor, the importer and the consignee and of the quantity of the goods in question.

Article 58

Ex Officio Action

Where Members require competent authorities to act upon their own initiative and to

puolesta ja lykkäävän sellaisten tavaroiden päästämistä tullin valvonnasta, joiden osalta nämä ovat saaneet todisteita siitä, että teollisia tekijänoikeuksia todennäköisesti on loukattu.;

(a) toimivaltaiset viranomaiset voivat milloin tahansa vaatia oikeudenhaltijalta mitä tahansa tietoja, jotka voivat olla avuksi toimivallan käytössä;

(b) maahantuojalle ja oikeudenhaltijalle tulee viipymättä ilmoittaa lykkäyksestä. Milloin maahantuojalla on tehnyt valituksen lykkäyksestä toimivaltaisille viranomaisille, lykkäykseen sovelletaan soveltuvin osin edellä 55 artiklassa määrättyjä edellytyksiä;

(c) jäsenet voivat vapauttaa sekä julkiset viranomaiset, että virkamiehet niiden toimiin liittyvästä vastuusta korjata tarkoituksenmukaisella tavalla aiheutettu vahinko vain, milloin toiminta tai aikomus ryhtyä toimenpiteisiin on tapahtunut hyvässä uskossa.

Artikla 59

Oikeuskeinot

Sen estämättä mitä on voimassa muista oikeudenhaltijan oikeuskeinoista ja ottaen huomioon vastaajan oikeus saada asia oikeusviranomaisten tarkastettavaksi, toimivaltaisilla viranomaisilla tulee olla oikeus määrätä oikeutta loukkaava tavara tuhottavaksi tai muuten käytöstä poistettavaksi edellä 46 artiklassa tarkoitettulla tavalla. Tavaramerkkioikeutta loukkaavien tuoteväärännösten osalta viranomaiset eivät saa sallia oikeutta loukkaavien tavaroiden jälleenvientiä niiden ominaisuuksia muuttamatta eikä sallia niitä laitettavaksi muun tullimennettelyn kohteeksi muuta kuin poikkeuksellisissa olosuhteissa.

Artikla 60

Vähäinen maahantuonti

Jäsenet voivat olla soveltamatta edellä tarkoitettuja määräyksiä pieneen määrään tavaroita silloin, kun kysymys on muusta kuin kaupallisesta erästä, ja tavarat ovat matkustajan henkilökohtaisessa matkalaukussa, tai kun ne on lähetetty pienessä paketissa.

LUKU 5: RIKOSPROSESSIT

Artikla 61

Jäsenten tulee säätää rikosprosessista ja ran-

suspend the release of goods in respect of which they have acquired *prima facie* evidence that an intellectual property right is being infringed:

(a) the competent authorities may at any time seek from the right holder any information that may assist them to exercise these powers;

(b) the importer and the right holder shall be promptly notified of the suspension. Where the importer has lodged an appeal against the suspension with the competent authorities, the suspension shall be subject to the conditions, *mutatis mutandis*, set out at Article 55;

(c) Members shall only exempt both public authorities and officials from liability to appropriate remedial measures where actions are taken or intended in good faith.

Article 59

Remedies

Without prejudice to other rights of action open to the right holder and subject to the right of the defendant to seek review by a judicial authority, competent authorities shall have the authority to order the destruction or disposal of infringing goods in accordance with the principles set out in Article 46. In regard to counterfeit trademark goods, the authorities shall not allow the re-exportation of the infringing goods in an unaltered state or subject them to a different customs procedure, other than in exceptional circumstances.

Article 60

De Minimis Imports

Members may exclude from the application of the above provisions small quantities of goods of a non-commercial nature contained in travellers' personal luggage or sent in small consignments.

SECTION 5: CRIMINAL PROCEDURES

Article 61

Members shall provide for criminal proce-

gaistuksista sovellettavaksi ainakin niihin tapauksiin, joissa on kysymys kaupallisessa laajuudessa tapahtuvasta harkitusta tavaramerkki- tai väärennösten kaupasta tai tekijänoikeuspiratismista. Käytössä olevien oikeuskeinojen ja seuraamusten tulee käsittää vankeus- ja/tai sakko-rangaistus, joka on riittävän ankara vaikuttaakseen ehkäisevästi ja joka on samalla verrattavissa niihin rangaistuksiin, joita sovelletaan vakavuudeltaan samantasoisiiin rikoksiin. Käytettävissä olevien oikeuskeinojen tulee käsittää, silloin kun se katsotaan tarkoituksenmukaiseksi, kiinniotto, takavarikko ja kaiken sellaisen oikeutta loukkaavan materiaalin ja välineiden tuhoaminen, joiden käyttö liittyy ratkaisevasti lainvastaisen teon toteuttamiseen. Jäsenet voivat säätää rikosprosessuaalisesta menettelystä ja rangaistuksista, joita sovelletaan muun tyyppiseen teollis- ja tekijänoikeuksia loukkaavaan menettelyyn erityisesti silloin, kun menettely on tahallista ja tapahtuu kaupallisessa laajuudessa.

IV OSA

TEOLLIS- JA TEKIJÄNOIKEUKSIEN HANKINTA JA VOIMASSAPITO SEKÄ NIIHIN LIITTYVÄT OSAPUOLTEN VÄLISET PROSESSIT

Artikla 62

1. Jäsenet voivat vaatia tämän sopimuksen II osan 2—6 luvuissa tarkoitettujen teollis- ja tekijänoikeuksien hankinnan ja ylläpitämisen ehtona kohtuullisiksi katsottavien menettelymuotojen ja muodollisuuksien noudattamista. Sellaisten menettelymuotojen ja muodollisuuksien tulee olla yhdenmukaisia tämän sopimuksen määräysten kanssa.

2. Mikäli teollis- tai tekijänoikeuden saaminen edellyttää oikeuden myöntämistä tai rekisteröintiä, jäsenten tulee varmistaa, että myöntämis- tai rekisteröintimenettely, joka puolestaan edellyttää oikeuden saamisen varsinaisten edellytysten täyttymistä, tekee mahdolliseksi oikeuden myöntämisen tai rekisteröinnin kohtuullisessa ajassa, jotta vältettäisiin suoja-ajan perusteeton lyhentymisen.

3. Pariisin yleissopimuksen (1967) 4 artiklaa sovelletaan soveltuvin osin palvelumerkkeihin.

4. Teollis- ja tekijänoikeuksien hankintaa tai voimassapitoa koskeviin menettelymuotoihin

dures and penalties to be applied at least in cases of wilful trademark counterfeiting or copyright piracy on a commercial scale. Remedies available shall include imprisonment and/or monetary fines sufficient to provide a deterrent, consistently with the level of penalties applied for crimes of a corresponding gravity. In appropriate cases, remedies available shall also include the seizure, forfeiture and destruction of the infringing goods and of any materials and implements the predominant use of which has been in the commission of the offence. Members may provide for criminal procedures and penalties to be applied in other cases of infringement of intellectual property rights, in particular where they are committed wilfully and on a commercial scale.

PART IV

ACQUISITION AND MAINTENANCE OF INTELLECTUAL PROPERTY RIGHTS AND RELATED *INTER-PARTES* PROCEDURES

Article 62

1. Members may require, as a condition of the acquisition or maintenance of the intellectual property rights provided for under Sections 2 through 6 of Part II, compliance with reasonable procedures and formalities. Such procedures and formalities shall be consistent with the provisions of this Agreement.

2. Where the acquisition of an intellectual property right is subject to the right being granted or registered, Members shall ensure that the procedures for grant or registration, subject to compliance with the substantive conditions for acquisition of the right, permit the granting or registration of the right within a reasonable period of time so as to avoid unwarranted curtailment of the period of protection.

3. Article 4 of the Paris Convention (1967) shall apply *mutatis mutandis* to service marks.

4. Procedures concerning the acquisition or maintenance of intellectual property rights and,

ja, milloin kansallinen lainsäädäntö antaa selaista suojaa, hallinnolliseen kumoamiseen ja osapuolten välisiin prosesseihin kuten väitteen esittämiseen, kumoamiseen ja peruuttamiseen, sovelletaan 41 artiklan 2 ja 3 kohdassa tarkoitettuja yleisiä periaatteita.

5. Lopullisten hallinnollisten päätösten tulee kaikissa edellä 4 kohdassa tarkoitetuissa prosesseissa voida alistaa tuomioistuin- tai tuomioistuintyyppiselle tarkastukselle. Kuitenkaan tällaista velvoitetta antaa mahdollisuus päätösten tarkastukseen ei ole, mikäli kyseessä on menestymätön väiteprosessi tai hallinnollinen kumoaminen, edellyttäen että sellaisen prosessin perustana olevat seikat voivat olla pätemättömyysprosessin kohteena.

V OSA

RIITOJEN EHKÄISY JA RATKAISEMINEN

Artikla 63

Läpinäkyvyys

1. Sellaiset lait ja määräykset ja lopulliset oikeuden päätökset sekä yleisesti sovellettavat hallinnollisten viranomaisten päätökset, jotka on jäsenen toimesta saatettu voimaan ja jotka liittyvät tämän sopimuksen suojan kohteeseen (teollis- ja tekijänoikeuksien saatavuus, laajuus, hankinta, täytäntöönpano ja väärinkäytön estäminen), tulee julkaista tai saattaa julkisesti saataville, mikäli julkaiseminen ei ole kätevä tapa, maan virallisella kielellä ja sillä tavoin, että muut hallitukset ja oikeuksien haltijat pääsevät tutustumaan niihin. Sellaiset sopimukset, jotka koskevat tämän sopimuksen suojan kohdetta ja jotka ovat voimassa jäsenen hallituksen tai hallituksen alaisen viraston ja minkä tahansa toisen hallituksen tai hallituksen alaisen viraston välillä, tulee myös julkaista.

2. Jäsenten tulee ilmoittaa edellä 1 kohdassa tarkoitettut lait ja määräykset TRIPS-neuvostolle avustukseksi neuvostoa sen tehtävässä valvoa sopimuksen toimintaa. Neuvoston tulee pyrkiä vähentämään jäsenille tästä velvollisuudesta aiheutuvaa rasitetta, ja se voi myöntää poikkeuksen velvoitteesta ilmoittaa sellaiset lait ja määräykset suoraan neuvostolle, mikäli neuvottelut Maailman henkisen omaisuuden järjestön kanssa sellaisen yhteisen rekisterin perustamiseksi onnistuvat, joka sisältää nämä lait ja

where a Member's law provides for such procedures, administrative revocation and *inter partes* procedures such as opposition, revocation and cancellation, shall be governed by the general principles set out in paragraphs 2 and 3 of Article 41.

5. Final administrative decisions in any of the procedures referred to under paragraph 4 shall be subject to review by a judicial or quasi-judicial authority. However, there shall be no obligation to provide an opportunity for such review of decisions in cases of unsuccessful opposition or administrative revocation, provided that the grounds for such procedures can be the subject of invalidation procedures.

PART V

DISPUTE PREVENTION AND SETTLEMENT

Article 63

Transparency

1. Laws and regulations, and final judicial decisions and administrative rulings of general application, made effective by a Member pertaining to the subject matter of this Agreement (the availability, scope, acquisition, enforcement and prevention of the abuse of intellectual property rights) shall be published, or where such publication is not practicable made publicly available, in a national language, in such a manner as to enable governments and right holders to become acquainted with them. Agreements concerning the subject matter of this Agreement which are in force between the government or a governmental agency of a Member and the government or a governmental agency of another Member shall also be published.

2. Members shall notify the laws and regulations referred to in paragraph 1 to the Council for TRIPS in order to assist that Council in its review of the operation of this Agreement. The Council shall attempt to minimize the burden on Members in carrying out this obligation and may decide to waive the obligation to notify such laws and regulations directly to the Council if consultations with WIPO on the establishment of a common register containing these laws and regulations

määräykset. Neuvoston tulee ottaa tässä yhteydessä harkittavakseen sellaiseen toimenpiteeseen ryhtyminen, joita tästä sopimuksesta johduvat velvoitteet edellyttävät ilmoituksiin liittyen, ja jotka alunperin ovat peräisin Pariisin yleissopimuksen (1967) 6 ter artiklan määräyksestä.

3. Jokaisen jäsenen tulee valmistautua antamaan vastauksena toisen jäsenvaltion kirjalliseen pyyntöön, edellä 1 kohdassa tarkoitettuna kaltaisia tietoja. Jäsen, jolla on syy uskoa, että tietty henkisen omaisuuden alalla tehty oikeuden päätös tai hallinnollinen päätös taikka kahdenvälinen sopimus vaikuttaa sen tähän sopimukseen perustuviin oikeuksiin, voi myös kirjallisesti vaatia, että sille turvataan pääsy sellaista oikeuden päätöstä tai hallinnollista päätöstä taikka kahdenvälistä sopimusta koskeviin tietoihin, tai että sille on muuten tiedotettu siitä riittävän yksityiskohtaisesti.

4. Mikään edellä 1, 2 ja 3 kohdissa sanottu ei edellytä jäsentä paljastamaan sellaista luotamuksellista tietoa, joka estäisi lain täytäntöönpanon tai muulla tavoin olisi julkisen edun vastainen taikka vahingoittaisi yksittäisten julkisten tai yksityisten yritysten oikeutettuja kaupallisia etuja.

Artikla 64

Riitojen ratkaiseminen

1. Tullitariffeja ja kauppaa koskevan yleissopimuksen 1994 XXII ja XXIII artiklan määräyksiä, kuten niitä on muutettu ja sovellettu riitojen ratkaisemista koskevassa sopimuksessa, sovelletaan tässä sopimuksessa tarkoitettuihin riitoja koskeviin neuvotteluihin ja niiden ratkaisuun, ellei toisin ole nimenomaisesti määrätty.

2. Tullitariffeja ja kauppaa koskevan yleissopimuksen 1994 XXIII artiklan 1 (b) ja 1 (c) alakohtia ei sovelleta tässä sopimuksessa tarkoitettuun riitojen ratkaisuun Maailman kauppajärjestön perustamissopimuksen voimaantuloa alkavana viiden vuoden pituisena ajanjaksona.

3. Edellä 2 kohdassa tarkoitettuna ajanjakson aikana TRIPS-neuvoston tulee tutkia XXIII artiklan 1 (b) ja 1 (c) alakohtien tyyppisille, tämän sopimuksen nojalla tehdyille valituksille tarpeellinen soveltamisala ja muodollisuudet, ja esittää suosituksensa ministerikokouksen hyväksyttäväksi. Ministerikokouksen päätös, jolla hyväksytään sellainen suositus tai pidenne-

are successful. The Council shall also consider in this connection any action required regarding notifications pursuant to the obligations under this Agreement stemming from the provisions of Article 6ter of the Paris Convention (1967).

3. Each Member shall be prepared to supply, in response to a written request from another Member, information of the sort referred to in paragraph 1. A Member, having reason to believe that a specific judicial decision or administrative ruling or bilateral agreement in the area of intellectual property rights affects its rights under this Agreement, may also request in writing to be given access to or be informed in sufficient detail of such specific judicial decisions or administrative rulings or bilateral agreements.

4. Nothing in paragraphs 1, 2 and 3 shall require Members to disclose confidential information which would impede law enforcement or otherwise be contrary to the public interest or would prejudice the legitimate commercial interests of particular enterprises, public or private.

Article 64

Dispute Settlement

1. The provisions of Articles XXII and XXIII of GATT 1994 as elaborated and applied by the Dispute Settlement Understanding shall apply to consultations and the settlement of disputes under this Agreement except as otherwise specifically provided herein.

2. Subparagraphs 1(b) and 1(c) of Article XXIII of GATT 1994 shall not apply to the settlement of disputes under this Agreement for a period of five years from the date of entry into force of the WTO Agreement.

3. During the time period referred to in paragraph 2, the Council for TRIPS shall examine the scope and modalities for complaints of the type provided for under subparagraphs 1(b) and 1(c) of Article XXIII of GATT 1994 made pursuant to this Agreement, and submit its recommendations to the Ministerial Conference for approval. Any decision of

tään 2 kohdassa tarkoitettua määräaika, edellyttää yksimielisyyttä, ja näin hyväksytyt suositukset velvoittavat kaikkia jäseniä ilman muita muodollisia hyväksymismenettelyjä.

the Ministerial Conference to approve such recommendations or to extend the period in paragraph 2 shall be made only by consensus, and approved recommendations shall be effective for all Members without further formal acceptance process.

VI OSA

SIIRTYMÄKAUDEN JÄRJESTELYT

Artikla 65

Siirtymäkauden järjestelyt

1. Ellei 2, 3 ja 4 kohtien määräyksistä muuta johdu, jäsenet eivät ole velvollisia soveltamaan tämän sopimuksen määräyksiä ennen yhden vuoden pituisen määräajan päättymistä lasketuna WTO-sopimuksen voimaantulopäivästä.

2. Kehitysmaajäsen on oikeutettu siirtämään vielä neljällä vuodella edellä 1 kohdassa tarkoitettua, muiden kuin tämän sopimuksen 3, 4 ja 5 artiklojen määräysten soveltamispäivää.

3. Muu sellainen jäsen, joka on parhaillaan siirtymävaiheessa suunnitelmataloudesta markkina- ja vapaan yrittämisen talousjärjestelmään ja joka parhaillaan rakenteellisesti uudistaa henkisen omaisuuden järjestelmäänsä ja kohtaa erityisiä ongelmia teollis- ja tekijänoikeuslainsäädäntönsä valmistelussa ja sen täytäntöönpanossa, voi myös saada hyväkseen edellä 2 kohdassa tarkoitettua siirtymäkauden edun.

4. Mikäli kehitysmaaksi luokiteltava jäsen on sopimuksella velvoitettu ulottamaan tuotepatenttisuojan sellaisille teknologian aloille, jotka eivät kyseisen jäsenen osalta sovellettavana, sopimuksen yleisenä edellä 2 kohdassa tarkoitettuna voimaantuloajankohtana ole saaneet yhtä laajaa suojaa kyseisen jäsenen alueella, jäsen voi lykätä tämän sopimuksen II osan 5 luvussa tarkoitettujen tuotepatentteja koskevien määräysten soveltamista sellaisille teknologian aloille vielä lisäksi viidellä vuodella.

5. Jäsenen, joka käyttää hyväkseen edellä 1, 2, 3 ja 4 kohdissa tarkoitettua siirtymäkautta, tulee varmistaa, että sen kansallisessa lainsäädännössä, määräyksissä ja käytännössä tuona ajanjaksona tehtävät muutokset eivät vähennä yhdenmukaisuutta tämän sopimuksen määräysten kanssa.

PART VI

TRANSITIONAL ARRANGEMENTS

Article 65

Transitional Arrangements

1. Subject to the provisions of paragraphs 2, 3 and 4, no Member shall be obliged to apply the provisions of this Agreement before the expiry of a general period of one year following the date of entry into force of the WTO Agreement.

2. A developing country Member is entitled to delay for a further period of four years the date of application, as defined in paragraph 1, of the provisions of this Agreement other than Articles 3, 4 and 5.

3. Any other Member which is in the process of transformation from a centrally-planned into a market, free-enterprise economy and which is undertaking structural reform of its intellectual property system and facing special problems in the preparation and implementation of intellectual property laws and regulations, may also benefit from a period of delay as foreseen in paragraph 2.

4. To the extent that a developing country Member is obliged by this Agreement to extend product patent protection to areas of technology not so protectable in its territory on the general date of application of this Agreement for that Member, as defined in paragraph 2, it may delay the application of the provisions on product patents of Section 5 of Part II to such areas of technology for an additional period of five years.

5. A Member availing itself of a transitional period under paragraphs 1, 2, 3 or 4 shall ensure that any changes in its laws, regulations and practice made during that period do not result in a lesser degree of consistency with the provisions of this Agreement.

Artikla 66

Vähiten kehittyneet kehitysmaajäsenet

1. Ottaen huomioon vähiten kehittyneiden kehitysmaajäsenten tarpeet ja vaatimukset, niiden taloudelliset, rahoitukselliset ja hallinnolliset rajoitukset samoin kuin niiden tarve voida joustaa, jotta ne voisivat luoda kestävän teknologisen perustan, näiden maiden ei edellytetä soveltavan muita tämän sopimuksen määräyksiä kuin 3, 4 ja 5 artiklaa ensimmäisen kymmenen vuoden aikana edellä 65 artiklan 1 kohdassa tarkoitetusta sopimuksen soveltamispäivästä lukien. Neuvoston tulee myöntää vähiten kehittyneeksi kehitysmaajäseneksi luokiteltavan maan asianmukaisesti perustellusta pyynnöstä pidennystä tähän ajanjaksoon.

2. Teollisuusmaajäsenten tulee tarjota yllykkeitä niiden alueilla sijaitseville yrityksille ja instituutioille vähiten kehittyneisiin kehitysmaajäseniin suuntautuvan teknologiansiirron edistämiseksi ja kannustamiseksi, jotta nämä voisivat luoda kestävän ja elinvoimaisen teknologisen perustan.

Artikla 67

Tekninen yhteistyö

Tämän sopimuksen täytäntönnäpönnön helpottamiseksi teollisuusmaajäsenten tulee tarjota pyynnöstä ja yhteisesti sovituin ehdoin teknistä ja rahoitusyhteistyötä kehitysmaiden ja vähiten kehittyneiden kehitysmaajäsenten hyväksi. Sellaisen yhteistyön tulee käsittää avustaminen teollis- ja tekijänoikeuksille annettavaa suojaa ja täytäntönnäpönnä samoin kuin niiden väärinkäytösten estämistä koskevan kansallisen lainsäädännön valmistelussa, ja sen tulee käsittää näitä asioita varten tarvittavien kansallisten toimistojen ja virastojen perustaminen tai vahvistaminen sekä henkilökunnan koulutus.

VII OSA

INSTITUTIONAALISET JÄRJESTELYT;
LOPPUMÄÄRÄYKSET

Artikla 68

TRIPS-neuvosto

TRIPS-neuvoston tehtävänä on seurata tämän sopimuksen toimintaa ja erityisesti sitä,

Article 66

Least-Developed Country Members

1. In view of the special needs and requirements of least-developed country Members, their economic, financial and administrative constraints, and their need for flexibility to create a viable technological base, such Members shall not be required to apply the provisions of this Agreement, other than Articles 3, 4 and 5, for a period of 10 years from the date of application as defined under paragraph 1 of Article 65. The Council for TRIPS shall, upon duly motivated request by a least-developed country Member, accord extensions of this period.

2. Developed country Members shall provide incentives to enterprises and institutions in their territories for the purpose of promoting and encouraging technology transfer to least-developed country Members in order to enable them to create a sound and viable technological base.

Article 67

Technical Cooperation

In order to facilitate the implementation of this Agreement, developed country Members shall provide, on request and on mutually agreed terms and conditions, technical and financial cooperation in favour of developing and least-developed country Members. Such cooperation shall include assistance in the preparation of laws and regulations on the protection and enforcement of intellectual property rights as well as on the prevention of their abuse, and shall include support regarding the establishment or reinforcement of domestic offices and agencies relevant to these matters, including the training of personnel.

PART VII

INSTITUTIONAL ARRANGEMENTS;
FINAL PROVISIONS

Article 68

*Council for Trade-Related Aspects of
Intellectual Property Rights*

The Council for TRIPS shall monitor the operation of this Agreement and, in particular,

kuinka jäsenet täyttävät jäljempänä tarkoitetut velvoitteensa, minkä lisäksi sen tulee antaa jäsenille tilaisuus kysyä neuvoja teollis- ja tekijänoikeuksien kauppaan liittyviä näkökohtia koskevista kysymyksistä. Sen tulee ryhtyä muihinkin tehtäviin, joihin jäsenet sen määräävät, ja erityisesti sen tulee antaa kaikki jäsenten siltä pyytämä, riitojen ratkaisuun liittyvä apu. Tehtäviään suorittaessaan neuvosto voi antaa neuvoja ja etsiä tietoa kaikista lähteistä, mitkä se katsoo tarkoituksenmukaiseksi. Yhteistyössä Maailman henkisen omaisuuden järjestön eritoimielinten kanssa neuvoston tulee ryhtyä etsimään tarkoituksenmukaisia yhteistyön muotoja vuoden kuluessa sen ensimmäisestä kokouksesta.

Artikla 69

Kansainvälinen yhteistyö

Jäsenet sopivat toimivansa yhdessä sellaisten tavaroiden kansainvälisen kaupankäynnin lopettamiseksi, jotka loukkaavat teollis- ja tekijänoikeuksia. Tätä varten niiden tulee valita ja ilmoittaa ne hallintoviranomaiset, jotka toimivat yhteydenottopisteinä, ja olla valmiita oikeuksia rikkovien tavaroiden kauppaa koskevaan tietojenvaihtoon. Niiden tulee erityisesti edistää tietojenvaihtoa ja yhteistyötä tulliviranomaisten välillä tavaramerkkioikeutta loukkaavien tuotevääreännösten ja tekijänoikeutta loukkaavien piraattituotteiden kauppaa koskevista kysymyksistä.

Artikla 70

Olemassa olevan aineiston suoja

1. Tästä sopimuksesta ei seuraa velvoitteita sellaisten toimien suhteen, joihin on ryhdytty ennen kyseessä olevan jäsenen osalta noudatettavaa sopimuksen soveltamispäivää.

2. Jollei tässä sopimuksessa ole toisin määrätty, tästä sopimuksesta seuraavat velvollisuudet koskevat kaikkia suojan kohteita, jotka ovat olemassa kyseessä olevan jäsenen osalta noudatettavana sopimuksen soveltamispäivänä ja jotka ovat suojattuja tämän jäsenen alueella kyseisenä päivänä, tai jotka täyttävät tai tulevat myöhemmin täyttämään tämän sopimuksen ehtojen mukaiset suojan saamisen perusteet. Tämän ja jäljempänä olevan 3 ja 4 kohtien osalta olemassa oleviin teoksiin liittyvät tekijänoikeutta koskevat velvoitteet määräytyvät yksinomaaisesti Bernin yleissopimuksen (1971)

Members' compliance with their obligations hereunder, and shall afford Members the opportunity of consulting on matters relating to the trade-related aspects of intellectual property rights. It shall carry out such other responsibilities as assigned to it by the Members, and it shall, in particular, provide any assistance requested by them in the context of dispute settlement procedures. In carrying out its functions, the Council for TRIPS may consult with and seek information from any source it deems appropriate. In consultation with WIPO, the Council shall seek to establish, within one year of its first meeting, appropriate arrangements for cooperation with bodies of that Organization.

Article 69

International Cooperation

Members agree to cooperate with each other with a view to eliminating international trade in goods infringing intellectual property rights. For this purpose, they shall establish and notify contact points in their administrations and be ready to exchange information on trade in infringing goods. They shall, in particular, promote the exchange of information and cooperation between customs authorities with regard to trade in counterfeit trademark goods and pirated copyright goods.

Article 70

Protection of Existing Subject Matter

1. This Agreement does not give rise to obligations in respect of acts which occurred before the date of application of the Agreement for the Member in question.

2. Except as otherwise provided for in this Agreement, this Agreement gives rise to obligations in respect of all subject matter existing at the date of application of this Agreement for the Member in question, and which is protected in that Member on the said date, or which meets or comes subsequently to meet the criteria for protection under the terms of this Agreement. In respect of this paragraph and paragraphs 3 and 4, copyright obligations with respect to existing works shall be solely determined under Article 18 of the Berne Convention (1971), and obligations with respect to the

18 artiklan mukaan, samoin kuin olemassa oleviin äänitteisiin liittyvät äänitteiden tuottajien ja esiintyjien oikeuksista johtuvat velvollisuudet määräytyvät yksinomaisesti Bernin yleissopimuksen (1971) 18 artiklan mukaan siten kuin sitä sovelletaan tämän sopimuksen 14 artiklan 6 kohdan mukaan.

3. Sellaiselle suojan kohteelle, joka on siirtynyt julkiseen omistukseen kyseessä olevan jäsenen osalta noudatettavaan sopimuksen soveltamispäivään mennessä, ei tarvitse antaa uudelleen suojaa.

4. Sellaisten toimien osalta, jotka koskevat suojan kohdetta ilmentävää tiettyä esinettä ja joista tulee tämän sopimuksen kanssa yhdenmukaistetun lainsäädännön säännösten vastainen, ja joihin toimiin ryhdyttiin tai joihin liittyvä huomattava investointi toteutettiin ennen kuin kyseessä oleva jäsen hyväksyi WTO:n perustamissopimuksen, jäsenvaltio saa säätää rajoituksia oikeudenhaltijan oikeuskeinoihin sellaisten toimien jatkamisen suhteen tämän jäsenvaltion osalta sovellettavan sopimuksen soveltamispäivän jälkeen. Näissä tapauksissa jäsenen tulee kuitenkin säätää ainakin kohtuullisen korvauksen maksamisesta.

5. Jäsen ei ole velvollinen soveltamaan 11 artiklan ja 14 artiklan 4 kohtaa sellaisiin alkuperäiskappaleisiin tai kopioihin, jotka on ostettu ennen kyseisen jäsenen osalta noudatettavaa sopimuksen soveltamispäivää.

6. Jäseniä ei vaadita soveltamaan 31 artiklaa eikä 27 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua vaatimusta, jonka mukaan patenttioikeuksien saaminen ei saa olla riippuvainen siitä, mikä tekniikan ala on kyseessä, ilman oikeudenhaltijan suostumusta tapahtuvaan käyttöön silloin, kun sellaiseen käyttöön oli saatu hallituksen lupa ennen kuin tämän sopimuksen päivämäärä tuli tunnetuksi.

7. Niiden teollis- ja tekijänoikeuksien kohdalla, joiden osalta suojan saaminen edellyttää rekisteröintiä, suojan saamista tarkoittavia hakemuksia, jotka olivat vireillä kyseessä olevan jäsenen osalta noudatettavana sopimuksen soveltamispäivänä, tulee voida muuttaa sen mahdollisen lisäsuojan saamiseksi, joka on johdettavissa tämän sopimuksen määräyksistä. Sellaiset muutokset eivät saa sisältää uutta suojattavaa.

8. Mikäli jäsen ei WTO:n perustamissopimuksen voimaantulopäivästä lukien salli farmaseuttisten tuotteiden ja maatalouskemikaali-

rights of producers of phonograms and performers in existing phonograms shall be determined solely under Article 18 of the Berne Convention (1971) as made applicable under paragraph 6 of Article 14 of this Agreement.

3. There shall be no obligation to restore protection to subject matter which on the date of application of this Agreement for the Member in question has fallen into the public domain.

4. In respect of any acts in respect of specific objects embodying protected subject matter which become infringing under the terms of legislation in conformity with this Agreement, and which were commenced, or in respect of which a significant investment was made, before the date of acceptance of the WTO Agreement by that Member, any Member may provide for a limitation of the remedies available to the right holder as to the continued performance of such acts after the date of application of this Agreement for that Member. In such cases the Member shall, however, at least provide for the payment of equitable remuneration.

5. A Member is not obliged to apply the provisions of Article 11 and of paragraph 4 of Article 14 with respect to originals or copies purchased prior to the date of application of this Agreement for that Member.

6. Members shall not be required to apply Article 31, or the requirement in paragraph 1 of Article 27 that patent rights shall be enjoyable without discrimination as to the field of technology, to use without the authorization of the right holder where authorization for such use was granted by the government before the date this Agreement became known.

7. In the case of intellectual property rights for which protection is conditional upon registration, applications for protection which are pending on the date of application of this Agreement for the Member in question shall be permitted to be amended to claim any enhanced protection provided under the provisions of this Agreement. Such amendments shall not include new matter.

8. Where a Member does not make available as of the date of entry into force of the WTO Agreement patent protection for pharmaceuti-

tuotteiden patentoimista siinä laajuudessa kuin 27 artikla edellyttää, jäsenen tulee:

(a) edellä olevan VI osan määräysten estämättä turvata, että WTO-sopimuksen voimaantulopäivästä lukien on käytettävissä mahdollisuus jättää sellaisten keksintöjen patentoimista tarkoitettavia hakemuksia;

(b) soveltaa tämän sopimuksen soveltamis-päivästä lukien edellä tarkoitettuihin hakemuksiin tässä sopimuksessa patentoitavuuden edellytyksiksi määritellyt kriteerit siten kuin kriteereitä sovellettaisiin hakemuksen jättöpäivänä jäsenen alueella, tai milloin etuoikeus on saatavissa ja sitä haetaan, hakemuksen etuoikeuspäivänä;

(c) antaa patenttisuojaa tämän sopimuksen mukaisesti patentin myöntämisestä lukien ja jäljellä olevaksi voimassaoloajaksi, laskettuna tämän sopimuksen 33 artiklassa tarkoitettulla tavalla hakemuksen jättöpäivästä, niille näistä hakemuksista, jotka täyttävät (b) alakohdassa tarkoitettua suojan saamisen edellytykset.

9. Milloin tietty tuote on patenttihakemuksen kohteena jäsenen alueella edellä 8 (a) alakohdan mukaisesti, yksinoikeudet markkinointiin on myönnettävä edellä VI osassa tarkoitettujen säännösten estämättä viideksi vuodeksi siitä, kun markkinointiin saatiin lupa kyseisen jäsenen alueella tai kunnes tuotepatentti myönnetään tai evätään, riippuen siitä kumpi näistä tapahtuu aikaisemmin, edellyttäen että WTO:n perustamissopimuksen voimaantulon jälkeen patenttihakemus on tehty ja patentti myönnetty kyseiselle tuotteelle toisen jäsenen alueella ja lupa markkinointiin kyseisen toisen jäsenen alueella on saatu.

Artikla 71

Tarkastelu ja lisäykset

1. TRIPS-neuvoston tulee ottaa tarkasteltavakseen tämän sopimuksen täytäntöönpano edellä 65 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua siirtymäkauden päätyttyä. Neuvoston tulee ottaa se uudelleen tarkasteltavakseen kahden vuoden kuluttua sanotusta päivämäärästä ottaen huomioon sen täytäntöönpanossa saadut kokemukset ja sen jälkeen säännöllisin samantapuisin väliajoin. Neuvosto voi ryhtyä näihin tarkasteluihin myös minkä tahansa muiden esiintulevien seikkojen johdosta, jotka saattavat edellyttää tämän sopimuksen muuttamista tai täydentämistä.

cal and agricultural chemical products commensurate with its obligations under Article 27, that Member shall:

(a) notwithstanding the provisions of Part VI, provide as from the date of entry into force of the WTO Agreement a means by which applications for patents for such inventions can be filed;

(b) apply to these applications, as of the date of application of this Agreement, the criteria for patentability as laid down in this Agreement as if those criteria were being applied on the date of filing in that Member or, where priority is available and claimed, the priority date of the application; and

(c) provide patent protection in accordance with this Agreement as from the grant of the patent and for the remainder of the patent term, counted from the filing date in accordance with Article 33 of this Agreement, for those of these applications that meet the criteria for protection referred to in subparagraph (b).

9. Where a product is the subject of a patent application in a Member in accordance with paragraph 8(a), exclusive marketing rights shall be granted, notwithstanding the provisions of Part VI, for a period of five years after obtaining marketing approval in that Member or until a product patent is granted or rejected in that Member, whichever period is shorter, provided that, subsequent to the entry into force of the WTO Agreement, a patent application has been filed and a patent granted for that product in another Member and marketing approval obtained in such other Member.

Article 71

Review and Amendment

1. The Council for TRIPS shall review the implementation of this Agreement after the expiration of the transitional period referred to in paragraph 2 of Article 65. The Council shall, having regard to the experience gained in its implementation, review it two years after that date, and at identical intervals thereafter. The Council may also undertake reviews in the light of any relevant new developments which might warrant modification or amendment of this Agreement.

2. Sellaiset muutokset, jotka tähtäävät yksinomaan jo voimassa olevien teollis- ja tekijäin-oikeuksien suojan nostamiseksi tasolle, joka on saavutettu ja joka on voimassa muissa monenkeskisissä sopimuksissa, ja jonka WTO:n kaikki jäsenet ovat hyväksyneet noiden sopimusten piirissä, voidaan saattaa, mikäli TRIPS-neuvosto sitä yksimielisesti ehdottaa, WTO:n perustamissopimuksen X artiklan 6 kohdan tarkoittamalla tavalla ministerikokouksen käsiteltäväksi toimenpiteitä varten.

Artikla 72

Varaumat

Minkään tämän sopimuksen määräyksen osalta ei voida tehdä varaumaa ilman muiden jäsenten suostumusta.

Artikla 73

Turvallisuuteen perustuvat poikkeukset

Mikään tässä sopimuksessa ei oikeuta

(a) vaatimaan jäsentä toimittamaan sellaisia tietoja, joiden paljastaminen olisi vastoin sen olennaisia turvallisuusetuja; tai

(b) estämään jäsenvaltiota ryhtymästä toimenpiteisiin, jotka se katsoo välttämättömiksi olennaisten turvallisuusetujensa suojelemiseksi, ja;

(i) jotka liittyvät halkeavaan materiaaliin tai sen johdannaisaineisiin;

(ii) jotka liittyvät aseiden, ammusten tai muiden sotatarvikkeiden kauppaan tai muiden sellaisten tarvikkeiden ja sellaisen materiaalin kauppaan, jota käydään puolustuslaitosten tarpeita varten;

(iii) joihin ryhdytään sodan tai kansainväliin suhteisiin vaikuttavan konfliktin aikana; tai

(c) estämään jäsentä ryhtymästä toimenpiteisiin, joihin se ryhtyy Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjan velvoittamana kansainvälisen rauhan ja turvallisuuden ylläpitämiseksi.

2. Amendments merely serving the purpose of adjusting to higher levels of protection of intellectual property rights achieved, and in force, in other multilateral agreements and accepted under those agreements by all Members of the WTO may be referred to the Ministerial Conference for action in accordance with paragraph 6 of Article X of the WTO Agreement on the basis of a consensus proposal from the Council for TRIPS.

Article 72

Reservations

Reservations may not be entered in respect of any of the provisions of this Agreement without the consent of the other Members.

Article 73

Security Exceptions

Nothing in this Agreement shall be construed:

(a) to require a Member to furnish any information the disclosure of which it considers contrary to its essential security interests; or

(b) to prevent a Member from taking any action which it considers necessary for the protection of its essential security interests;

(i) relating to fissionable materials or the materials from which they are derived;

(ii) relating to the traffic in arms, ammunition and implements of war and to such traffic in other goods and materials as is carried on directly or indirectly for the purpose of supplying a military establishment;

(iii) taken in time of war or other emergency in international relations; or

(c) to prevent a Member from taking any action in pursuance of its obligations under the United Nations Charter for the maintenance of international peace and security.

LIITE 2

**RIIHOJEN RATKAISUSTA ANNETTUJA
SÄÄNTÖJÄ JA MENETTELYJÄ
KOSKEVA SOPIMUS**

Jäsenet sopivat seuraavaa:

Artikla 1

Sopimuskate ja soveltaminen

1. Tämän sopimuksen sääntöjä ja menettelyjä sovelletaan niihin riitoihin, jotka nostetaan tämän sopimuksen 1 alaliitteessä olevien sopimusten (myöhemmin tässä sopimuksessa ”liite-sopimukset”) neuvottelu- ja riitojenratkaisumääräysten perusteella. Tämän sopimuksen sääntöjä ja menettelyjä sovelletaan myös jäsen- ten välisiin neuvotteluihin ja riitojenratkaisuun, jotka koskevat Maailman kauppajärjestön perustamissopimuksen (myöhemmin tässä sopi- muksessa ”WTO-sopimus”) ja tämän sopimuk- sen määräyksiin perustuvia oikeuksia ja vel- voitteita joko erillisinä tai yhdessä jonkin liite- sopimuksen kanssa.

2. Tämän sopimuksen sääntöjä ja menettely- jä sovelletaan, ellei tämän sopimuksen 2 ala- liitteessä mainituissa liitesopimuksissa olevista erityis- tai lisäsäännöistä ja menettelyistä muu- ta johdu. Jos tämän sopimuksen sääntöjen ja menettelyjen sekä 2 alaliitteen erityis- tai lisä- sääntöjen ja menettelyjen välillä on ristiriitaa, ovat 2 alaliitteen erityis- tai lisäsäännöt ja menettelyt voimassa. Riidoissa, jotka koskevat useamman kuin yhden liitesopimuksen sääntö- jä ja määräyksiä, jos näiden tarkasteltavina olevien sopimusten erityis- tai lisäsääntöjen ja menettelyjen välillä on ristiriita, eivätkä riidan osapuolet pääse sopimukseen säännöistä ja menettelyistä 20 päivän kuluessa paneelin pe- rustamisesta, 2 artiklan 1 kohdan mukaisesti riitojenratkaisuelimen (myöhemmin tässä sopi- muksessa ”DSB”) puheenjohtajan tulee keskus-

ANNEX 2

**UNDERSTANDING ON RULES AND
PROCEDURES GOVERNING
THE SETTLEMENT OF DISPUTES**

Members hereby agree as follows:

Article 1

Coverage and Application

1. The rules and procedures of this Under- standing shall apply to disputes brought pur- suant to the consultation and dispute settle- ment provisions of the agreements listed in Appendix 1 to this Understanding (referred to in this Understanding as the ”covered agreements”). The rules and procedures of this Understanding shall also apply to consultations and the settlement of disputes between Mem- bers concerning their rights and obligations under the provisions of the Agreement Estab- lishing the World Trade Organization (referred to in this Understanding as the ”WTO Agreement”) and of this Understanding taken in isolation or in combination with any other covered agreement.

2. The rules and procedures of this Under- standing shall apply subject to such special or additional rules and procedures on dispute settlement contained in the covered agreements as are identified in Appendix 2 to this Under- standing. To the extent that there is a differ- ence between the rules and procedures of this Understanding and the special or additional rules and procedures set forth in Appendix 2, the special or additional rules and procedures in Appendix 2 shall prevail. In disputes involv- ing rules and procedures under more than one covered agreement, if there is a conflict be- tween special or additional rules and proce- dures of such agreements under review, and where the parties to the dispute cannot agree on rules and procedures within 20 days of the establishment of the panel, the Chairman of the

teltuaan riidan osapuolten kanssa päättää sovellettavista säännöistä ja menettelyistä 10 päivän kuluessa siitä, kun toinen jäsenistä on sitä pyytänyt. Puheenjohtajan tulee noudattaa periaatetta, että erityis- ja lisäsääntöjä ja menettelyjä tulisi käyttää silloin, kun se on mahdollista ja tämän sopimuksen sääntöjä ja menettelyjä siinä määrin kuin on välttämätöntä.

Artikla 2

Hallinto

1. Riitojen ratkaisuelin perustetaan hallinnoimaan näitä sääntöjä ja menettelyjä sekä liitesopimusten määräyksiä neuvottelusta ja riitojenratkaisusta, ellei liitesopimuksissa toisin määrätä. Sen mukaisesti DSB:llä on oikeus perustaa paneelit, hyväksyä paneelien ja valituselimen raportit, valvoa päätösten ja suositusten täytäntöönpanoa sekä oikeuttaa liitesopimusten mukaisten myönnytysten ja muiden velvoitteiden peruuttamiseen. Liitesopimuksissa olevan useammankeskisen kauppasopimuksen osalta käsitteellä ”jäsen” tarkoitetaan vain niitä jäseniä, jotka ovat asianomaisen useammankeskisen kauppasopimuksen osapuolia. Kun DSB hallinnoi useammankeskisen kauppasopimuksen riitojenratkaisumääräyksiä, vain ne jäsenet, jotka ovat sopimuksen jäseniä, voivat osallistua niihin päätöksiin ja toimenpiteisiin, joihin DSB ryhtyy riidan osalta.

2. DSB:n on ilmoitettava asianomaisille WTO:n neuvostoille ja komiteoille kullekin erikseen liitesopimusten määräyksiä koskevien riitojen kehittymisestä.

3. DSB:n on kokoonnuttava niin usein kuin se on tarpeellista tässä sopimuksessa olevien määräaikaisten noudattamisen osalta.

4. Tämän sopimuksen sääntöjen ja menettelyjen määrätessä DSB:n tekemään päätöksen asiassa, on päätös tehtävä konsensuksella.¹

¹ DSB:n katsotaan tehneen päätöksensä konsensuksella, jos yksikään kokouksessa läsnä oleva jäsen ei päätöstä tehtäessä virallisesti ilmoita vastustavansa päätöstä.

Dispute Settlement Body provided for in paragraph 1 of Article 2 (referred to in this Understanding as the ”DSB”), in consultation with the parties to the dispute, shall determine the rules and procedures to be followed within 10 days after a request by either Member. The Chairman shall be guided by the principle that special or additional rules and procedures should be used where possible, and the rules and procedures set out in this Understanding should be used to the extent necessary to avoid conflict.

Article 2

Administration

1. The Dispute Settlement Body is hereby established to administer these rules and procedures and, except as otherwise provided in a covered agreement, the consultation and dispute settlement provisions of the covered agreements. Accordingly, the DSB shall have the authority to establish panels, adopt panel and Appellate Body reports, maintain surveillance of implementation of rulings and recommendations, and authorize suspension of concessions and other obligations under the covered agreements. With respect to disputes arising under a covered agreement which is a Plurilateral Trade Agreement, the term ”Member” as used herein shall refer only to those Members that are parties to the relevant Plurilateral Trade Agreement. Where the DSB administers the dispute settlement provisions of a Plurilateral Trade Agreement, only those Members that are parties to that Agreement may participate in decisions or actions taken by the DSB with respect to that dispute.

2. The DSB shall inform the relevant WTO Councils and Committees of any developments in disputes related to provisions of the respective covered agreements.

3. The DSB shall meet as often as necessary to carry out its functions within the timeframes provided in this Understanding.

4. Where the rules and procedures of this Understanding provide for the DSB to take a decision, it shall do so by consensus.¹

¹ The DSB shall be deemed to have decided by consensus on a matter submitted for its consideration, if no Member, present at the meeting of the DSB when the decision is taken, formally objects to the proposed decision.

Artikla 3

Yleiset määräykset

1. Jäsenet sitoutuvat noudattamaan GATT 1947 -sopimuksen XXII ja XXIII artiklojen riitojenratkaisua koskevia periaatteita ja sääntöjä ja menettelyjä niin kuin niitä tässä on kehitetty ja muutettu.

2. WTO:n riitojenratkaisujärjestelmä on keskeinen osa monenkeskisen kauppajärjestelmän turvallisuutta ja ennakoitavuutta. Jäsenet tunnustavat, että se suojaa jäsenten liitesopimusten mukaisia oikeuksia ja velvoitteita sekä selvittää niiden sopimusten olemassa olevia määräyksiä kansainvälisen oikeuden tavanomaisten tulkintasääntöjen mukaisesti. DSB:n ratkaisuilta ja suosituksilla ei voida lisätä tai vähentää jäsenten liitesopimusten mukaisia oikeuksia ja velvoitteita.

3. Sellaisten tilanteiden pikainen ratkaiseminen, joissa jäsen katsoo, että toisen jäsenen toimenpiteellä on jotakin sen liitesopimuksen mukaista etuutta suoraan tai välillisesti loukattu, on välttämätöntä WTO:n tehokkaalle toiminnalle sekä jäsenten oikeuksien ja velvoitteiden välisen tasapainon säilyttämiselle.

4. DSB:n suosituksilla ja ratkaisuilla tulee pyrkiä saavuttamaan tyydyttävä ratkaisu asiaan tämän sopimuksen ja liitesopimusten oikeuksien ja velvoitteiden mukaisesti.

5. Kaikkien niiden ratkaisujen, jotka virallisesti tulevat esille liitesopimusten neuvotteluja ja riitojenratkaisua koskevien määräysten perusteella, mukaanlukien välimiestuomiot, tulee olla yhdenmukaisia näiden sopimusten kanssa, eivätkä ne saa mitätöidä tai loukata yhtenkään jäsenen noihin sopimuksiin perustuvia etuja tai vaikeuttaa näiden sopimusten tavoitteiden toteutumista.

6. Keskinäisesti hyväksytyt ratkaisut asioihin, jotka on virallisesti nostettu liitesopimusten neuvotteluja ja riitojenratkaisua koskevien määräysten mukaisesti, on ilmoitettava DSB:lle ja asianomaisille neuvostoille ja komiteoille, joissa jokainen jäsen voi ottaa esille asiaan liittyvän seikan.

7. Ennen kanteen nostamista jäsenen on harkittava sitä, olisiko toiminta näiden menettelyjen osalta tuloksekasta. Riitojenratkaisujärjestelmän tarkoituksena on pyrkiä turvaamaan

Article 3

General Provisions

1. Members affirm their adherence to the principles for the management of disputes heretofore applied under Articles XXII and XXIII of GATT 1947, and the rules and procedures as further elaborated and modified herein.

2. The dispute settlement system of the WTO is a central element in providing security and predictability to the multilateral trading system. The Members recognize that it serves to preserve the rights and obligations of Members under the covered agreements, and to clarify the existing provisions of those agreements in accordance with customary rules of interpretation of public international law. Recommendations and rulings of the DSB cannot add to or diminish the rights and obligations provided in the covered agreements.

3. The prompt settlement of situations in which a Member considers that any benefits accruing to it directly or indirectly under the covered agreements are being impaired by measures taken by another Member is essential to the effective functioning of the WTO and the maintenance of a proper balance between the rights and obligations of Members.

4. Recommendations or rulings made by the DSB shall be aimed at achieving a satisfactory settlement of the matter in accordance with the rights and obligations under this Understanding and under the covered agreements.

5. All solutions to matters formally raised under the consultation and dispute settlement provisions of the covered agreements, including arbitration awards, shall be consistent with those agreements and shall not nullify or impair benefits accruing to any Member under those agreements, nor impede the attainment of any objective of those agreements.

6. Mutually agreed solutions to matters formally raised under the consultation and dispute settlement provisions of the covered agreements shall be notified to the DSB and the relevant Councils and Committees, where any Member may raise any point relating thereto.

7. Before bringing a case, a Member shall exercise its judgement as to whether action under these procedures would be fruitful. The aim of the dispute settlement mechanism is to

myönteinen ratkaisu asiaan. Riidan osapuolten keskinäisesti hyväksymää ratkaisua, joka on liitesopimusten mukainen, on pidettävä suositeltavimpana. Keskinäisesti hyväksytyyn ratkaisuun puuttuessa, riitojenratkaisujärjestelmän ensimmäisenä tavoitteena on tavallisesti varmistaa niiden kyseisten toimenpiteiden poistaminen, joiden katsotaan olevan ristiriidassa min-kä tahansa liitesopimuksen määräysten kanssa. Vahingonkorvauksia koskeviin määräyksiin tulisi turvautua vain, jos toimenpidettä ei voida käytännössä heti peruuttaa tai väliaikaisena toimenpiteenä sen aikaa kunnes liitesopimuksen vastainen toimenpide on peruutettu. Viimeisenä mahdollisuutena sopimus tarjoaa jäsenelle, joka vetoaa riitojenratkaisumenettelyyn, mahdollisuuden peruuttaa liitesopimusten mukaiset myönnytykset tai muut velvoitteet syrjivästi toisen jäsenen osalta DSB:n näitä toimia koskevan oikeutuksen perusteella.

8. Tapauksissa, jotka koskevat liitesopimuksen veloitteen oletettua loukkausta, toimen katsotaan ensisijassa muodostavan mitätöimistä tai loukkaamistapauksen. Tämä tarkoittaa sitä, että tavallisesti oletetaan sääntöjen rikkomisen aiheuttavan kielteisen vaikutuksen liitesopimuksen muille jäsenille, jotka ovat sopimuksen osapuolia, ja sellaisissa tapauksissa vastaajajäsenen tehtävänä on kumota tällainen syyte.

9. Tämän sopimuksen määräyksistä huolimatta jäsenillä on aina oikeus pyytää virallista liitesopimuksen määräysten tulkintaa WTO-sopimuksen tai liitesopimuksena olevan useammankeskisen kauppasopimuksen päätöksenteon avulla.

10. On sovittu, että neuvottelu- ja riitojenratkaisupyynnöt eivät ole tarkoitettu tai katsottu vihamielisiksi toimiksi ja että jos riita syntyy, kaikki jäsenet osallistuvat toimintaan vilpittömin mielin pyrkimyksensä ratkaista riita. On myös sovittu, että eri asioita koskevia kanteita ja vastakanteita ei saa yhdistää.

11. Tätä sopimusta sovelletaan vain niihin uusiin neuvottelupyynnöihin, jotka on tehty liitesopimusten neuvottelumääräysten mukaisesti WTO-sopimuksen voimaantulopäivänä tai sen jälkeen. Niiden riitojen osalta, joiden osalta

secure a positive solution to a dispute. A solution mutually acceptable to the parties to a dispute and consistent with the covered agreements is clearly to be preferred. In the absence of a mutually agreed solution, the first objective of the dispute settlement mechanism is usually to secure the withdrawal of the measures concerned if these are found to be inconsistent with the provisions of any of the covered agreements. The provision of compensation should be resorted to only if the immediate withdrawal of the measure is impracticable and as a temporary measure pending the withdrawal of the measure which is inconsistent with a covered agreement. The last resort which this Understanding provides to the Member invoking the dispute settlement procedures is the possibility of suspending the application of concessions or other obligations under the covered agreements on a discriminatory basis vis-à-vis the other Member, subject to authorization by the DSB of such measures.

8. In cases where there is an infringement of the obligations assumed under a covered agreement, the action is considered *prima facie* to constitute a case of nullification or impairment. This means that there is normally a presumption that a breach of the rules has an adverse impact on other Members parties to that covered agreement, and in such cases, it shall be up to the Member against whom the complaint has been brought to rebut the charge.

9. The provisions of this Understanding are without prejudice to the rights of Members to seek authoritative interpretation of provisions of a covered agreement through decision-making under the WTO Agreement or a covered agreement which is a Plurilateral Trade Agreement.

10. It is understood that requests for conciliation and the use of the dispute settlement procedures should not be intended or considered as contentious acts and that, if a dispute arises, all Members will engage in these procedures in good faith in an effort to resolve the dispute. It is also understood that complaints and counter-complaints in regard to distinct matters should not be linked.

11. This Understanding shall be applied only with respect to new requests for consultations under the consultation provisions of the covered agreements made on or after the date of entry into force of the WTO Agreement. With

neuvottelupyynnöksi tehtiin GATT 47 -sopimuksen tai minkä tahansa liitesopimuksia edeltäneiden sopimusten mukaisesti ennen WTO-sopimuksen voimaantuloa, asianomaiset riitojen ratkaisua koskevat säännöt ja menettelyt, jotka ovat voimassa juuri ennen WTO-sopimuksen voimaantuloa, ovat edelleen voimassa.²

12. Huolimatta 11 kohdan määräyksistä, jos kehitysmaajäsen nostaa johonkin liitesopimukseen perustuvan kanteen teollisuusmaajäsentä vastaan, kantajaosapuolella on oikeus vedota, vaihtoehtona tämän sopimuksen 4, 5, 6 ja 12 artiklojen määräyksille, vastaavan 5. päivänä huhtikuuta 1966 tehdyn päätöksen määräyksiin (BISD-julkaisusarja 14S/18), paitsi jos paneeli katsoo, että tuon päätöksen 7 kohdassa mainittu määräaika ei ole riittävä paneeliraportin valmistumiseksi ja kantajaosapuolen suostumuksella, tuota aikarajaa voidaan pidentää. Niiltä osin kuin 4, 5, 6 ja 12 artiklojen säännöt ja menettelyt poikkeavat päätöksen vastaavista säännöistä ja menettelyistä, jälkimmäiset ovat voimassa.

Artikla 4

Neuvottelut

1. Jäsenet suhtautuvat myönteisesti päätökseensä vahvistaa ja parantaa jäsenten käyttämien neuvottelumenettelyjen tehostamista.

2. Kukin jäsen sitoutuu suhtautumaan myönteisesti neuvottelumenettelyyn ja varaukseen riittävät mahdollisuudet neuvotteluille toisen jäsenen pyytäessä neuvotteluja asianomaisen jäsenen alueella tapahtuneen toimenpiteen johdosta.³

3. Jos neuvottelupyynnöksi perustuu liitesopimukseen, on jäsenen, jolle pyyntö on esitetty, vastattava pyyntöön 10 päivän kuluessa pyynnön vastaanottamisesta, ellei pitemmästä ajasta

² Tätä kohtaa sovelletaan myös niihin riitoihin, joiden paneeliraporttia ei ole vielä hyväksytty tai kokonaan täytäntöön pantu.

³ Jos liitesopimuksen määräykset, jotka koskevat alueellisen tai paikallisen hallituksen tai viranomaisen toimenpiteitä jäsenen alueella, sisältävät tästä kohdasta poikkeavia määräyksiä, ovat tällaisen toisen liitesopimuksen määräykset voimassa.

respect to disputes for which the request for consultations was made under GATT 1947 or under any other predecessor agreement to the covered agreements before the date of entry into force of the WTO Agreement, the relevant dispute settlement rules and procedures in effect immediately prior to the date of entry into force of the WTO Agreement shall continue to apply.²

12. Notwithstanding paragraph 11, if a complaint based on any of the covered agreements is brought by a developing country Member against a developed country Member, the complaining party shall have the right to invoke, as an alternative to the provisions contained in Articles 4, 5, 6 and 12 of this Understanding, the corresponding provisions of the Decision of 5 April 1966 (BISD 14S/18), except that where the Panel considers that the time-frame provided for in paragraph 7 of that Decision is insufficient to provide its report and with the agreement of the complaining party, that time-frame may be extended. To the extent that there is a difference between the rules and procedures of Articles 4, 5, 6 and 12 and the corresponding rules and procedures of the Decision, the latter shall prevail.

Article 4

Consultations

1. Members affirm their resolve to strengthen and improve the effectiveness of the consultation procedures employed by Members.

2. Each Member undertakes to accord sympathetic consideration to and afford adequate opportunity for consultation regarding any representations made by another Member concerning measures affecting the operation of any covered agreement taken within the territory of the former.³

3. If a request for consultations is made pursuant to a covered agreement, the Member to which the request is made shall, unless otherwise mutually agreed, reply to the request

² This paragraph shall also be applied to disputes on which panel reports have not been adopted or fully implemented.

³ Where the provisions of any other covered agreement concerning measures taken by regional or local governments or authorities within the territory of a Member contain provisions different from the provisions of this paragraph, the provisions of such other covered agreement shall prevail.

keskinäisesti sovita, sekä aloitettava vilpittömässä mielessä neuvottelut viimeistään 30 päivän kuluessa pyynnön vastaanottamisesta pyrkimyksenään päästä keskinäisesti tyydyttävään ratkaisuun. Ellei jäsen vastaa neuvottelupyynnöön 10 päivän kuluessa pyynnön vastaanottamisesta tai ryhdy neuvotteluihin viimeistään 30 päivän kuluessa pyynnön vastaanottamisesta, voi neuvotteluja pyytänyt jäsen pyytää välittömästi paneelin perustamista.

4. Kaikista tällaisista neuvottelupyynnöistä on neuvotteluja pyytävän jäsenen ilmoitettava DSB:lle sekä asianomaiselle neuvostolle ja komitealle. Neuvottelupyynnö on tehtävä kirjallisesti ja sen on sisällettävä pyyntöä koskevat perustelut, mukaan lukien kyseessä olevien toimenpiteiden yksilöinnin sekä oikeudelliset perusteet kanteelle.

5. Liitesopimuksen määräysten mukaisten neuvottelujen kuluessa, ennen tämän sopimuksen mukaisiin toimiin ryhtymistä, jäsenten tulisi pyrkiä löytämään riittävä ratkaisu asiaan.

6. Neuvottelut ovat luottamuksellisia, eivätkä vaikuta minkään jäsenen oikeuteen ryhtyä muihin toimenpiteisiin.

7. Jos neuvotteluissa ei saavuteta ratkaisua 60 päivän kuluessa neuvottelupyynnön vastaanottamisesta, voi kantajaosapuoli pyytää paneelin perustamista. Kantajaosapuoli voi pyytää paneelin perustamista 60 päivän määräajan sisällä, jos neuvottelevat osapuolet yhdessä katsovat, että neuvotteluissa ei ratkaisua riitä ole saavutettavissa.

8. Kiireellisissä tapauksissa, erityisesti helposti pilaantuvien tuotteiden osalta, jäsenten on ryhdyttävä neuvotteluihin viimeistään 10 päivän kuluessa pyynnön vastaanottamisesta. Jos neuvotteluissa ei onnistuta löytämään ratkaisua 20 päivän kuluessa pyynnön vastaanottamisesta, kantajaosapuoli voi pyytää paneelin perustamista.

9. Kiireellisissä tapauksissa, mukaan lukien helposti pilaantuvia tuotteita käsittelevät tapaukset, riidan osapuolten, paneelien ja valituselimen on tehtävä kaikkensa nopeuttaakseen käsittelyä niin paljon kuin mahdollista.

10. Neuvottelujen aikana jäsenten tulisi kiinnittää erityistä huomiota kehitysmaajäsenten erityisongelmiin sekä etuihin.

within 10 days after the date of its receipt and shall enter into consultations in good faith within a period of no more than 30 days after the date of receipt of the request, with a view to reaching a mutually satisfactory solution. If the Member does not respond within 10 days after the date of receipt of the request, or does not enter into consultations within a period of no more than 30 days, or a period otherwise mutually agreed, after the date of receipt of the request, then the Member that requested the holding of consultations may proceed directly to request the establishment of a panel.

4. All such requests for consultations shall be notified to the DSB and the relevant Councils and Committees by the Member which requests consultations. Any request for consultations shall be submitted in writing and shall give the reasons for the request, including identification of the measures at issue and an indication of the legal basis for the complaint.

5. In the course of consultations in accordance with the provisions of a covered agreement, before resorting to further action under this Understanding, Members should attempt to obtain satisfactory adjustment of the matter.

6. Consultations shall be confidential, and without prejudice to the rights of any Member in any further proceedings.

7. If the consultations fail to settle a dispute within 60 days after the date of receipt of the request for consultations, the complaining party may request the establishment of a panel. The complaining party may request a panel during the 60-day period if the consulting parties jointly consider that consultations have failed to settle the dispute.

8. In cases of urgency, including those which concern perishable goods, Members shall enter into consultations within a period of no more than 10 days after the date of receipt of the request. If the consultations have failed to settle the dispute within a period of 20 days after the date of receipt of the request, the complaining party may request the establishment of a panel.

9. In cases of urgency, including those which concern perishable goods, the parties to the dispute, panels and the Appellate Body shall make every effort to accelerate the proceedings to the greatest extent possible.

10. During consultations Members should give special attention to the particular problems and interests of developing country Members.

11. Aina kun jäsen, joka ei ole neuvotteleva jäsen, katsoo, että sillä on huomattavaa kauppallista etua neuvotteluissa, joita käydään GATT 1994 -sopimuksen XXII artiklan 1 kohdan, GATS-sopimuksen XXII artiklan 1 kohdan tai vastaavien liitesopimusten määräysten perusteella,⁴ jäsen voi ilmoittaa kiinnostuksestaan osallistua neuvotteluihin DSB:lle ja neuvotteluja käyville jäsenille 10 päivän kuluessa siitä, kun asianomaisen artiklan mukainen neuvottelupyynnön on jaettu jäsenille. Tällainen jäsen voi osallistua neuvotteluihin edellyttäen, että neuvottelupyynnön saanut jäsen hyväksyy sen, että väite merkittävästä etuudesta on hyvin perusteltu. Tällaisessa tapauksessa ne ilmoittavat siitä DSB:lle. Jos pyyntöä osallistua neuvotteluihin ei hyväksytä, hakijajäsen voi pyytää neuvotteluja GATT 1994 -sopimuksen XXII artiklan 1 kohdan tai XXIII artiklan 1 kohdan tai GATS-sopimuksen XXII artiklan 1 kohdan tai XXIII artiklan 1 kohdan tai muiden liitesopimusten vastaavien määräysten perusteella.

Artikla 5

Hyvät palvelut, sovittelu ja välitys

1. Hyvät palvelut, sovittelu ja välitys ovat menettelyjä, joihin ryhdytään vapaaehtoisesti, jos riidan osapuolet niin sopivat.

2. Hyviä palveluja, sovittelua ja välitystä koskevat menettelyt sekä erityisesti riidan osapuolten menettelyjen aikana esittämät kannat ovat luottamuksellisia, eivätkä estä kumman-

⁴ Liitesopimusten vastaavat neuvottelumääräykset ovat seuraavat: sopimus maataloudesta 19 artikla; sopimus terveys- ja kasvinsuojelutoimista 11 artiklan 1 kohta; sopimus tekstiili- ja vaatetustuotteista 8 artiklan 4 kohta; sopimus kaupan teknisistä esteistä 14 artiklan 1 kohta; sopimus kauppaan liittyvistä investointitoimista 8 artikla; sopimus GATT 1994 -sopimuksen VI artiklan soveltamisesta 17 artiklan 2 kohta; sopimus GATT 1994 -sopimuksen VII artiklan soveltamisesta 19 artiklan 2 kohta; sopimus vientitavaran ennakkotarkastuksesta 7 artikla; sopimus alkuperäsäännöistä 7 artikla; sopimus tuontilisensioinnin menettelyistä 6 artikla; tukia ja tasoitustulleja koskeva sopimus 30 artikla; sopimus suojalausekkeista 14 artikla; sopimus tekijän- ja teollisoikeuksien kauppaan liittyvistä näkökohdista 64.1 artikla; sekä vastaavat useammankeskiisissä kauppasopimuksissa olevat neuvottelumääräykset siten kuin ne on jokaisen sopimuksen asianomainen elin määritellyt sekä siten kuin ne on ilmoitettu DSB:lle.

11. Whenever a Member other than the consulting Members considers that it has a substantial trade interest in consultations being held pursuant to paragraph 1 of Article XXII of GATT 1994, paragraph 1 of Article XXII of GATS, or the corresponding provisions in other covered agreements⁴, such Member may notify the consulting Members and the DSB, within 10 days after the date of the circulation of the request for consultations under said Article, of its desire to be joined in the consultations. Such Member shall be joined in the consultations, provided that the Member to which the request for consultations was addressed agrees that the claim of substantial interest is well-founded. In that event they shall so inform the DSB. If the request to be joined in the consultations is not accepted, the applicant Member shall be free to request consultations under paragraph 1 of Article XXII or paragraph 1 of Article XXIII of GATT 1994, paragraph 1 of Article XXII or paragraph 1 of Article XXIII of GATS, or the corresponding provisions in other covered agreements.

Article 5

Good Offices, Conciliation and Mediation

1. Good offices, conciliation and mediation are procedures that are undertaken voluntarily if the parties to the dispute so agree.

2. Proceedings involving good offices, conciliation and mediation, and in particular positions taken by the parties to the dispute during these proceedings, shall be confidential,

⁴ The corresponding consultation provisions in the covered agreements are listed hereunder: Agreement on Agriculture, Article 19; Agreement on the Application of Sanitary and Phytosanitary Measures, paragraph 1 of Article 11; Agreement on Textiles and Clothing, paragraph 4 of Article 8; Agreement on Technical Barriers to Trade, paragraph 1 of Article 14; Agreement on Trade-Related Investment Measures, Article 8; Agreement on Implementation of Article VI of GATT 1994, paragraph 2 of Article 17; Agreement on Implementation of Article VII of GATT 1994, paragraph 2 of Article 19; Agreement on Preshipment Inspection, Article 7; Agreement on Rules of Origin, Article 7; Agreement on Import Licensing Procedures, Article 6; Agreement on Subsidies and Countervailing Measures, Article 30; Agreement on Safeguards, Article 14; Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights, Article 64.1; and any corresponding consultation provisions in Plurilateral Trade Agreements as determined by the competent bodies of each Agreement and as notified to the DSB.

kaan osapuolen oikeutta ryhtyä muihin toimenpiteisiin näiden menettelyjen mukaisesti.

3. Kumpi tahansa riidan osapuolista voi pyytää hyviä palveluja, sovittelua tai välitystä milloin tahansa. Ne voidaan aloittaa ja päättää milloin tahansa. Heti, kun hyviä palveluja, sovittelua tai välitystä koskevat menettelyt ovat päättyneet, kantajaosapuoli voi ryhtyä pyytämään paneelin perustamista.

4. Kun hyviin palveluihin, sovitteluun tai välitykseen ryhdytään 60 päivän kuluessa neuvottelupyynnön vastaanottamisesta, kantajaosapuolen on odotettava 60 päivää neuvottelupyynnön vastaanottamisesta, ennen kuin se voi pyytää paneelin perustamista. Kantajaosapuoli voi pyytää paneelin perustamista 60 päivän määräajan aikana, jos riidan osapuolet yhdessä katsovat, että hyvillä palveluilla, sovittelulla tai välityksellä ei saavuteta ratkaisua riitaan.

5. Jos riidan osapuolet suostuvat hyviä palveluja, sovittelua tai välitystä koskevia menettelyjä voidaan jatkaa paneelikäsitteilyn aikana.

6. Pääjohtaja voi virkatehtävässä toimiessaan tarjota hyviä palveluja, sovittelua tai välitystä auttaakseen jäseniä riidan ratkaisemisessa.

Artikla 6

Paneelin perustaminen

1. Jos kantajaosapuoli pyytää, paneeli perustetaan viimeistään siinä DSB:n kokouksessa, joka pidetään sen jälkeen, kun ensimmäisen kerran pyyntö paneelin perustamisesta on DSB:n asialistalla, ellei DSB siinä kokouksessaan konsensusella päättä ollen perustamatta paneelia.⁵

2. Pyyntö paneelin perustamiseksi on tehtävä kirjallisesti. Sen tulee osoittaa, onko neuvottelut käyty, yksilöitävä kysymyksessä olevat erityistoimenpiteet sekä esitettävä lyhyt yhteenveto kanteen oikeudellisesta pohjasta, joka riittävän selvästi esittelee ongelman. Siinä tapauksessa, että hakija pyytää paneelin perusta-

and without prejudice to the rights of either party in any further proceedings under these procedures.

3. Good offices, conciliation or mediation may be requested at any time by any party to a dispute. They may begin at any time and be terminated at any time. Once procedures for good offices, conciliation or mediation are terminated, a complaining party may then proceed with a request for the establishment of a panel.

4. When good offices, conciliation or mediation are entered into within 60 days after the date of receipt of a request for consultations, the complaining party must allow a period of 60 days after the date of receipt of the request for consultations before requesting the establishment of a panel. The complaining party may request the establishment of a panel during the 60-day period if the parties to the dispute jointly consider that the good offices, conciliation or mediation process has failed to settle the dispute.

5. If the parties to a dispute agree, procedures for good offices, conciliation or mediation may continue while the panel process proceeds.

6. The Director-General may, acting in an *ex officio* capacity, offer good offices, conciliation or mediation with the view to assisting Members to settle a dispute.

Article 6

Establishment of Panels

1. If the complaining party so requests, a panel shall be established at the latest at the DSB meeting following that at which the request first appears as an item on the DSB's agenda, unless at that meeting the DSB decides by consensus not to establish a panel.⁵

2. The request for the establishment of a panel shall be made in writing. It shall indicate whether consultations were held, identify the specific measures at issue and provide a brief summary of the legal basis of the complaint sufficient to present the problem clearly. In case the applicant requests the establishment of

⁵ Jos kantajaosapuoli niin pyytää, DSB:n kokous on kutsuttava tätä tarkoitusta varten koolle 15 päivän kuluessa pyynnön esittämisestä edellyttäen, että vähintään 10 päivän etukäteisilmoitus kokouksesta on annettu.

⁵ If the complaining party so requests, a meeting of the DSB shall be convened for this purpose within 15 days of the request, provided that at least 10 days' advance notice of the meeting is given.

mista poiketen tavallisista toimivallan rajoista, kirjallisen pyynnön on sisällettävä ehdotus tällaiseksi erityiseksi toimivallaksi.

Artikla 7

Paneelien toimivallan rajat

1. Paneeleilla tulee olla seuraavat toimivallan rajat, elleivät riidan osapuolet toisin sovi 20 päivän kuluessa paneelin perustamisesta:

”Tutkia asianomaisten määräysten valossa (riidan osapuolten nimeämä liitesopimus tai -sopimukset), (osapuolen nimi) DSB:n käsiteltäväksi antama asia, joka ilmenee asiakirjasta . . . , sekä tehdä sellaiset johtopäätökset, jotka auttavat DSB:tä suositusten tai tuota sopimusta tai niitä sopimuksia koskevien päätösten tekemisessä.”

2. Paneelien tulee käsitellä riidan osapuolten nimeämän liitesopimuksen tai liitesopimusten asianomaisia määräyksiä.

3. Perustaessaan paneelin DSB voi oikeuttaa puheenjohtajansa laatimaan paneelin toimivallan rajat neuvoteltuaan riidan osapuolten kanssa, ellei 1 kohdan määräyksistä muuta johdu. Tällaiset toimivallan rajat on jaettava kaikille jäsenille. Jos sovitaan muista kuin tavallisista toimivallan rajoista, jokainen jäsen voi ottaa asianomaisen asian esille DSB:ssä.

Artikla 8

Paneelien kokoonpano

1. Paneelit on muodostettava kyvykkäistä julkisoikeudellisissa tai yksityisoikeudellisissa tehtävissä toimivista henkilöistä, mukaan lukien henkilöt, jotka ovat joko toimineet paneelisteina tai esiintyneet paneelissa, olleet GATT 1947 -sopimuksen sopimuspuolen tai WTO:n jäsenen edustajina tai liitesopimuksia koskevan neuvoston tai komitean edustajana tai sihteeristön palveluksessa, opettaneet tai julkaisseet kansainvälisen kauppaoikeuden tai politiikan alalla tai palvelleet jäsenen hallinnossa ylempänä kauppapoliittisena virkamiehenä.

2. Paneelin jäsenet olisi valittava siten, että jäsenten itsenäisyys turvataan, heillä on riittävän erilainen tausta sekä laaja kokemusten kirjo.

a panel with other than standard terms of reference, the written request shall include the proposed text of special terms of reference.

Article 7

Terms of Reference of Panels

1. Panels shall have the following terms of reference unless the parties to the dispute agree otherwise within 20 days from the establishment of the panel:

”To examine, in the light of the relevant provisions in (name of the covered agreement(s) cited by the parties to the dispute), the matter referred to the DSB by (name of party) in document . . . and to make such findings as will assist the DSB in making the recommendations or in giving the rulings provided for in that/those agreement(s).”

2. Panels shall address the relevant provisions in any covered agreement or agreements cited by the parties to the dispute.

3. In establishing a panel, the DSB may authorize its Chairman to draw up the terms of reference of the panel in consultation with the parties to the dispute, subject to the provisions of paragraph 1. The terms of reference thus drawn up shall be circulated to all Members. If other than standard terms of reference are agreed upon, any Member may raise any point relating thereto in the DSB.

Article 8

Composition of Panels

1. Panels shall be composed of well-qualified governmental and/or non-governmental individuals, including persons who have served on or presented a case to a panel, served as a representative of a Member or of a contracting party to GATT 1947 or as a representative to the Council or Committee of any covered agreement or its predecessor agreement, or in the Secretariat, taught or published on international trade law or policy, or served as a senior trade policy official of a Member.

2. Panel members should be selected with a view to ensuring the independence of the members, a sufficiently diverse background and a wide spectrum of experience.

3. Niiden jäsenten kansalaiset, joiden hallitukset⁶ ovat riidan osapuolina tai kolmansina osapuolina, siten kuin 10 artiklan 2 kohdassa määritellään, eivät saa toimia kyseisessä paneelissa tuon riidan osalta, elleivät riidan osapuolet asiasta toisin sovi.

4. Auttaakseen panelistien valinnassa sihteeristön tulee ylläpitää esimerkkiluetteloa julkisoikeudellisissa ja yksityisoikeudellisissa tehtävissä toimivista henkilöistä, jotka täyttävät 1 kohdassa mainitut edellytykset ja joista panelistit voidaan valita siten kuin se on tarkoituksenmukaista. Tämän luettelon tulee sisältää 30 marraskuuta 1984 perustettu luettelo (BISD-julkaisusarja 315/9) panelisteista sekä muut luettelot, jotka on perustettu liitesopimusten määräysten perusteella, sekä säilyttää nämä nimet WTO-sopimuksen voimaantulopäivään. Jäsenet voivat määräjoihin ehdottaa julkisoikeudellisissa ja yksityisoikeudellisissa tehtävissä toimivien henkilöitä sisällytettäväksi tähän luetteloon, antamalla tarvittavat tiedot näiden henkilöiden kansainvälisen kaupan tuntemuksesta ja liitesopimusten sektoreiden ja asioiden tuntemuksesta, ja nämä henkilöt lisätään listalle DSB:n hyväksynnällä. Jokaisen luettelossa olevan henkilön osalta luettelon tulee osoittaa erityiset alueet, joissa henkilöllä on kokemusta ja asiantuntemusta liitesopimusten sektoreista ja asioista.

5. Paneelin tulee muodostua kolmesta panelistista, elleivät osapuolet sovi toisin 10 päivän kuluessa paneelin perustamisesta, että paneeliin kuuluu viisi panelistia. Jäsenille on välittömästi ilmoitettava paneelin kokoonpanosta.

6. Sihteeristön on riidan osapuolille esitettävä ehdotus paneelin nimityksistä. Riidan osapuolet eivät saa vastustaa nimityksiä muusta kuin erittäin painavista syistä.

7. Jos paneelin kokoonpanosta ei päästä sopimukseen 20 päivän kuluessa paneelin perustamisesta, voi jompikumpi osapuolista pyytää, että pääjohtaja neuvoteltuaan DSB:n puheenjohtajan ja asianomaisen neuvoston tai komitean puheenjohtajan kanssa, määrää paneelin kokoonpanon nimittämällä ne panelistit, jotka pääjohtaja katsoo tarkoituksenmukaisimmaksi liitesopimuksen tai liitesopimusten eri-

3. Citizens of Members whose governments⁶ are parties to the dispute or third parties as defined in paragraph 2 of Article 10 shall not serve on a panel concerned with that dispute, unless the parties to the dispute agree otherwise.

4. To assist in the selection of panelists, the Secretariat shall maintain an indicative list of governmental and non-governmental individuals possessing the qualifications outlined in paragraph 1, from which panelists may be drawn as appropriate. That list shall include the roster of non-governmental panelists established on 30 November 1984 (BISD 31S/9), and other rosters and indicative lists established under any of the covered agreements, and shall retain the names of persons on those rosters and indicative lists at the time of entry into force of the WTO Agreement. Members may periodically suggest names of governmental and non-governmental individuals for inclusion on the indicative list, providing relevant information on their knowledge of international trade and of the sectors or subject matter of the covered agreements, and those names shall be added to the list upon approval by the DSB. For each of the individuals on the list, the list shall indicate specific areas of experience or expertise of the individuals in the sectors or subject matter of the covered agreements.

5. Panels shall be composed of three panelists unless the parties to the dispute agree, within 10 days from the establishment of the panel, to a panel composed of five panelists. Members shall be informed promptly of the composition of the panel.

6. The Secretariat shall propose nominations for the panel to the parties to the dispute. The parties to the dispute shall not oppose nominations except for compelling reasons.

7. If there is no agreement on the panelists within 20 days after the date of the establishment of a panel, at the request of either party, the Director-General, in consultation with the Chairman of the DSB and the Chairman of the relevant Council or Committee, shall determine the composition of the panel by appointing the panelists whom the Director-General considers most appropriate in accordance with any rele-

⁶ Siinä tapauksessa, että tulliunionit tai yhteismarkkina-alueet ovat riidan osapuolina, tämä määräys koskee kaikkien tulliunionin tai yhteismarkkina-alueen jäsenmaiden kansalaisia.

⁶ In the case where customs unions or common markets are parties to a dispute, this provision applies to citizens of all member countries of the customs unions or common markets.

tyis- tai lisäsääntöjen tai menettelyjen perusteella, neuvoteltuaan ensin riidan osapuolten kanssa. DSB:n puheenjohtaja ilmoittaa jäsenille tällä tavalla muodostetun paneelin kokoonpanosta viimeistään 10 päivän kuluttua siitä päivästä, kun puheenjohtaja sai tällaisen pyynnön.

8. Jäsenet sitoutuvat pääsääntöisesti antamaan luvan virkamiehilleen toimia panelisteina.

9. Panelistit toimivat henkilökohtaisessa ominaisuudessaan, eivätkä hallitusten tai järjestöjen edustajina. Jäsenet eivät sen vuoksi saa antaa heille ohjeita tai muutoin pyrkii vaikuttamaan heihin yksilöinä paneelin käsiteltävissä asioissa.

10. Kun riita on kehitysmaajäsenen ja teollisuusmaajäsenen välinen, tulee kehitysmaajäsenen pyynnöstä paneeliin kuulua vähintään yksi panelisti, joka tulee jonkin kehitysmaajäsenen alueelta.

11. Panelistien kulut mukaan lukien matka- ja toimeentulokulut katetaan WTO:n budjetista yleisneuvoston hyväksymien perusteiden mukaisesti, jotka perustuvat budjetti-, talous- ja hallintokomitean suosituksiin.

Artikla 9

Useampia kanteita koskevat menettelyt

1. Jos useampi kuin yksi jäsen pyytää paneelin perustamista käsittelemään samaa asiaa, yksi paneeli voidaan perustaa käsittelemään näitä kaikkia kanteita ottaen huomioon kaikkien asianomaisten jäsenten oikeudet. Yksi paneeli tulisi aina perustaa tutkimaan tällaisia kanteita, milloin se vain on mahdollista.

2. Tämän yhden paneelin tulee järjestää tutkimansa sekä esittää intresinssä DSB:lle sillä tavalla, että eri paneelisiin oikeutettujen riidan osapuolten oikeuksia ei loukata. Jos yksi riidan osapuolista vaatii, on paneelin annettava erilliset raportit kyseisestä riidasta. Jokaisen kantajan kirjalliset esitykset tulee olla toisten kantajien saatavissa ja jokaisella kantajalla tulee olla oikeus olla läsnä, kun joku toinen kantajista esittelee näkemyksiään paneelille.

vant special or additional rules or procedures of the covered agreement or covered agreements which are at issue in the dispute, after consulting with the parties to the dispute. The Chairman of the DSB shall inform the Members of the composition of the panel thus formed no later than 10 days after the date the Chairman receives such a request.

8. Members shall undertake, as a general rule, to permit their officials to serve as panelists.

9. Panelists shall serve in their individual capacities and not as government representatives, nor as representatives of any organization. Members shall therefore not give them instructions nor seek to influence them as individuals with regard to matters before a panel.

10. When a dispute is between a developing country Member and a developed country Member the panel shall, if the developing country Member so requests, include at least one panelist from a developing country Member.

11. Panelists' expenses, including travel and subsistence allowance, shall be met from the WTO budget in accordance with criteria to be adopted by the General Council, based on recommendations of the Committee on Budget, Finance and Administration.

Article 9

Procedures for Multiple Complainants

1. Where more than one Member requests the establishment of a panel related to the same matter, a single panel may be established to examine these complaints taking into account the rights of all Members concerned. A single panel should be established to examine such complaints whenever feasible.

2. The single panel shall organize its examination and present its findings to the DSB in such a manner that the rights which the parties to the dispute would have enjoyed had separate panels examined the complaints are in no way impaired. If one of the parties to the dispute so requests, the panel shall submit separate reports on the dispute concerned. The written submissions by each of the complainants shall be made available to the other complainants, and each complainant shall have the right to be present when any one of the other complainants presents its views to the panel.

3. Jos useampi kuin yksi paneeli perustetaan samaa asiaa käsittelemään, niin pitkälle kuin mahdollista samojen henkilöiden tulisi toimia paneelisteina näissä erillisissä paneeleissa ja tällaisten paneelimenettelyjen aikataulut täytyisi sovittaa yhteen.

Artikla 10

Kolmannet osapuolet

1. Riidan osapuolten ja muiden liitesopimusten jäsenten asiaa koskevat edut tulee ottaa täysin huomioon paneelikäsittelyn aikana.

2. Jokaisella jäsenellä, jolla on olemassa huomattava etu paneelin käsiteltävänä olevassa asiassa ja joka on ilmoittanut tästä edustaan DSB:lle (myöhemmin tässä sopimuksessa ”kolmas osapuoli”), on mahdollisuus tulla kuulluksi paneelissa sekä toimittaa kirjallisia esityksiä paneelille. Nämä esitykset on annettava riidan osapuolille sekä otettava huomioon paneeliraportissa.

3. Kolmansien osapuolien on saatava ne esitykset, jotka riidan osapuolet toimittavat paneelin ensimmäiseen istuntoon.

4. Jos kolmas osapuoli katsoo, että paneelikäsittelyn alainen toimenpide mitätöi tai vahingoittaa sen liitesopimuksen mukaisia etuja, voi asianomainen jäsen vaatia tavallista riitojenratkaisumenettelyä tämän sopimuksen mukaisesti. Tällainen riita tulee antaa alkuperäisen paneelin käsiteltäväksi aina, kun se on mahdollista.

Artikla 11

Paneelien tehtävät

Paneelien tehtävänä on auttaa DSB:tä täyttämään velvollisuutensa tämän sopimuksen sekä liitesopimusten nojalla. Sen mukaisesti paneelin tulisi tehdä puolueeton arvio sen käsiteltäväksi annetusta asiasta, mukaan lukien tapausta koskevien tosiasioiden puolueeton esittely sekä asianomaisten liitesopimusten noudattaminen tai yhdenmukaisuus niiden kanssa sekä tehdä muita sellaisia päätöksiä, jotka auttavat DSB:tä liitesopimusten mukaisten suositusten tai päätösten tekemisessä. Paneelin tulisi keskustella säännöllisesti riidan osapuolien kanssa sekä antaa niille riittävä mahdollisuus saada aikaan keskinäisesti tyydyttävä ratkaisu.

3. If more than one panel is established to examine the complaints related to the same matter, to the greatest extent possible the same persons shall serve as panelists on each of the separate panels and the timetable for the panel process in such disputes shall be harmonized.

Article 10

Third Parties

1. The interests of the parties to a dispute and those of other Members under a covered agreement at issue in the dispute shall be fully taken into account during the panel process.

2. Any Member having a substantial interest in a matter before a panel and having notified its interest to the DSB (referred to in this Understanding as a ”third party”) shall have an opportunity to be heard by the panel and to make written submissions to the panel. These submissions shall also be given to the parties to the dispute and shall be reflected in the panel report.

3. Third parties shall receive the submissions of the parties to the dispute to the first meeting of the panel.

4. If a third party considers that a measure already the subject of a panel proceeding nullifies or impairs benefits accruing to it under any covered agreement, that Member may have recourse to normal dispute settlement procedures under this Understanding. Such a dispute shall be referred to the original panel wherever possible.

Article 11

Function of Panels

The function of panels is to assist the DSB in discharging its responsibilities under this Understanding and the covered agreements. Accordingly, a panel should make an objective assessment of the matter before it, including an objective assessment of the facts of the case and the applicability of and conformity with the relevant covered agreements, and make such other findings as will assist the DSB in making the recommendations or in giving the rulings provided for in the covered agreements. Panels should consult regularly with the parties to the dispute and give them adequate opportunity to develop a mutually satisfactory solution.

Artikla 12

Paneelin menettelyt

1. Paneelien tulee noudattaa niitä toimintamenettelyjä, jotka esitetään 3 alaliitteessä, ellei paneeli päättää toisin keskusteltuaan riidan osapuolten kanssa.

2. Paneelimenettelyjen tulisi olla riittävän joustavia, jotta turvataisiin korkeatasoiset paneeliraportit, mutta ei samalla turhaan viivytettäisi paneelikäsitelyä.

3. Keskusteltuaan riidan osapuolten kanssa panelistien tulee, niin pian kuin on käytännöllistä sekä milloin mahdollista yhden viikon kuluessa siitä, kun paneelin kokoonpano ja toimivallan rajat on hyväksytty, sopia paneelimenettelyjen aikataulusta ottaen huomioon tarvittaessa 4 artiklan 9 kohdan määräykset.

4. Päättyessään paneelimenettelyjen aikataulusta paneelin on varattava riittävästi aikaa riidan osapuolille valmistaa esityksensä.

5. Paneelien olisi asetettava tarkat määräajat kirjallisten asiakirjojen jättämiselle ja osapuolten tulisi noudattaa näitä määräaikoja.

6. Jokaisen riidan osapuolen on toimitettava kirjalliset kirjelmänsä sihteeristölle paneelille ja riidan toiselle osapuolelle tai osapuolille jaettavaksi. Kantajaosapuolen tulee toimittaa ensimmäinen kirjelmänsä etukäteen ennen vastaajan kirjelmää, ellei paneeli päättää 3 kohdassa mainituista määräajoista sopiessaan ja keskusteltuaan osapuolten kanssa, että osapuolten tulisi toimittaa kirjelmänsä samanaikaisesti. Kun ensimmäiset kirjelmät toimitetaan jaksoittain paneelin tulee asettaa tarkka määräaika vastaajaosapuolen kirjelmän toimittamiselle. Mitkä tahansa seuraavat kirjelmät tulee toimittaa samanaikaisesti.

7. Kun riidan osapuolet eivät ole onnistuneet saavuttamaan yhteisesti tyydyttävää ratkaisua, paneelin tulee antaa päätöksistään kirjallinen raportti. Tällaisissa tapauksissa paneeliraportin tulee sisältää tosiasiatiedot, asianomaisten määräysten sovellettavuus sekä perustelut havainnoille ja suosituksille. Jos riidan osapuolet pääsevät keskenään sopimukseen, paneeliraportin tulee sisältää lyhyt selostus tapauksesta sekä toteamus siitä, että ratkaisuun on päästy.

Article 12

Panel Procedures

1. Panels shall follow the Working Procedures in Appendix 3 unless the panel decides otherwise after consulting the parties to the dispute.

2. Panel procedures should provide sufficient flexibility so as to ensure high-quality panel reports, while not unduly delaying the panel process.

3. After consulting the parties to the dispute, the panelists shall, as soon as practicable and whenever possible within one week after the composition and terms of reference of the panel have been agreed upon, fix the timetable for the panel process, taking into account the provisions of paragraph 9 of Article 4, if relevant.

4. In determining the timetable for the panel process, the panel shall provide sufficient time for the parties to the dispute to prepare their submissions.

5. Panels should set precise deadlines for written submissions by the parties and the parties should respect those deadlines.

6. Each party to the dispute shall deposit its written submissions with the Secretariat for immediate transmission to the panel and to the other party or parties to the dispute. The complaining party shall submit its first submission in advance of the responding party's first submission unless the panel decides, in fixing the timetable referred to in paragraph 3 and after consultations with the parties to the dispute, that the parties should submit their first submissions simultaneously. When there are sequential arrangements for the deposit of first submissions, the panel shall establish a firm time-period for receipt of the responding party's submission. Any subsequent written submissions shall be submitted simultaneously.

7. Where the parties to the dispute have failed to develop a mutually satisfactory solution, the panel shall submit its findings in the form of a written report to the DSB. In such cases, the report of a panel shall set out the findings of fact, the applicability of relevant provisions and the basic rationale behind any findings and recommendations that it makes. Where a settlement of the matter among the parties to the dispute has been found, the report of the panel shall be confined to a brief description of the case and to reporting that a solution has been reached.

8. Menettelyjen tehostamiseksi se aika, jonka kuluessa paneelin on suoritettava tutkimuksensa, paneelin muodostamisesta ja toimivallan rajauksesta siihen päivään saakka, jolloin lopullinen raportti toimitetaan riidan osapuolille, ei pääsääntöisesti saa ylittää kuutta kuukautta. Kiireellisissä tapauksissa, mukaan lukien helposti pilaantuvat tuotteet, paneelin tulee pyrkiä laatimaan raporttinsa kolmessa kuukaudessa.

9. Kun paneeli katsoo, että se ei ehdi laatia raporttiaan kuuden kuukauden kuluessa tai kolmessa kuukaudessa, kun on kiireellinen tapaus, on sen ilmoitettava kirjallisesti DSB:lle viivästyksen syyt sekä arvioitu aikataulu, jolloin se voi toimittaa raportin. Missään tapauksessa määräaika paneelin perustamisesta raportin jakamiseen jäsenille ei saa ylittää yhdeksää kuukautta.

10. Niiden neuvottelujen yhteydessä, jotka koskevat kehitysmaajäsenen toimenpidettä, osapuolet voivat sopia 4 artiklan 7 ja 8 kohdissa olevien määräaikojen jatkamisesta. Jos sen jälkeen, kun asianomainen määräaika on kulunut, neuvottelevat osapuolet eivät pääse sopimukseen neuvottelujen päättämisestä, DSB:n puheenjohtajan tulee päättää osapuolten kanssa käymiensä keskustelujen jälkeen, onko määräaikaa jatkettava ja kuinka pitkäksi aikaa. Lisäksi tutkiessaan kehitysmaajäsentä vastaan nostettua kannetta paneelin tulee varata kehitysmaajäsenelle riittävä aika valmistautua ja esittää perustelunsa. Tämän kohdan määräysten mukaiset toimenpiteet eivät vaikuta 20 artiklan 1 kohdan ja 21 artiklan 4 kohdan määräyksiin.

11. Kun yksi tai useampi osapuoli on kehitysmaajäsen, paneelin raportista on selvästi ilmeistä se, miten ne asianomaisten liitesopimusten kehitysmaajäsenten erityis- ja suosituimmuuskohtelua koskevat määräykset on huomioitu, jotka kehitysmaajäsen on ottanut esille riitojenratkaisumenettelyn aikana.

12. Paneeli voi keskeyttää työskentelynsä minä hetkenä tahansa kantajaosapuolen pyynnöstä enintään 12 kuukaudeksi. Tällaisen keskeytyksen aikana tämän artiklan 8 ja 9 kohtien, 20 artiklan 1 kohdan ja 21 artiklan 4 kohdan määräaikoja jatketaan keskeytyksen

8. In order to make the procedures more efficient, the period in which the panel shall conduct its examination, from the date that the composition and terms of reference of the panel have been agreed upon until the date the final report is issued to the parties to the dispute, shall, as a general rule, not exceed six months. In cases of urgency, including those relating to perishable goods, the panel shall aim to issue its report to the parties to the dispute within three months.

9. When the panel considers that it cannot issue its report within six months, or within three months in cases of urgency, it shall inform the DSB in writing of the reasons for the delay together with an estimate of the period within which it will issue its report. In no case should the period from the establishment of the panel to the circulation of the report to the Members exceed nine months.

10. In the context of consultations involving a measure taken by a developing country Member, the parties may agree to extend the periods established in paragraphs 7 and 8 of Article 4. If, after the relevant period has elapsed, the consulting parties cannot agree that the consultations have concluded, the Chairman of the DSB shall decide, after consultation with the parties, whether to extend the relevant period and, if so, for how long. In addition, in examining a complaint against a developing country Member, the panel shall accord sufficient time for the developing country Member to prepare and present its argumentation. The provisions of paragraph 1 of Article 20 and paragraph 4 of Article 21 are not affected by any action pursuant to this paragraph.

11. Where one or more of the parties is a developing country Member, the panel's report shall explicitly indicate the form in which account has been taken of relevant provisions on differential and more-favourable treatment for developing country Members that form part of the covered agreements which have been raised by the developing country Member in the course of the dispute settlement procedures.

12. The panel may suspend its work at any time at the request of the complaining party for a period not to exceed 12 months. In the event of such a suspension, the time-frames set out in paragraphs 8 and 9 of this Article, paragraph 1 of Article 20, and paragraph 4 of Article 21

keston määrällä. Jos paneelin työ keskeytetään pitemmäksi kuin 12 kuukaudeksi, on oikeus paneelin perustamiseen menetetty.

Artikla 13

Oikeus tietojen saantiin

1. Jokaisella paneelilla on oikeus pyytää tietoja ja teknistä apua sellaiselta yksityiseltä henkilöltä tai elimeltä, jonka se katsoo tarkoituksenmukaiseksi. Kuitenkin ennenkuin paneeli pyytää tietoja tai neuvoa henkilöltä tai elimeltä, joka on jäsenen tuomiovallan alueella, on sen ilmoitettava asiasta jäsenen viranomaisille. Jäsenen tulisi vastata viipymättä ja tyhjentävästi jokaiseen paneelin esittämään pyyntöön saada tietää, jota paneeli pitää tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Luottamuksellista tietoa ei saa paljastaa ilman tietoja antaneen henkilön, elimen tai jäsenen viranomaisen virallista oikeutusta.

2. Paneeli voi pyytää tietoja tarpeellisiksi katsomistaan lähteistä tai asiantuntijoilta saadakseen heidän kantansa asian tietyistä osista. Tosiasioiden osalta, jotka liittyvät tieteelliseen tai muuhun tekniseen asiaan, jonka riidan osapuoli on ottanut esille, paneeli voi pyytää neuvoa-antavaa kirjallista raporttia asiantuntijaryhmältä. Tällaisen ryhmän asettamista koskevat säännöt ja sen menettelytavat sisältyvät sopimuksen 4 alaliitteeseen.

Artikla 14

Luottamuksellisuus

1. Paneelin sisäiset neuvottelut ovat luottamuksellisia.

2. Paneelin raportit laaditaan ilman riidan osapuolten läsnäoloa saatujen tietojen ja puheenvuorojen perusteella.

3. Yksittäisen paneelin jäsenen esittämät kannat kirjataan nimettöminä.

Artikla 15

Alustava tutkintavaihe

1. Käsiteltyään vastatodisteena esitetyt kirjelmät ja suulliset esitykset paneeli laatii kuvainnoillisen (tosiasiat ja perustelut) osan raporttiluonnoksestaan ja toimittaa sen riidan osapuolille. Paneelin asettaman määräajan ku-

shall be extended by the amount of time that the work was suspended. If the work of the panel has been suspended for more than 12 months, the authority for establishment of the panel shall lapse.

Article 13

Right to Seek Information

1. Each panel shall have the right to seek information and technical advice from any individual or body which it deems appropriate. However, before a panel seeks such information or advice from any individual or body within the jurisdiction of a Member it shall inform the authorities of that Member. A Member should respond promptly and fully to any request by a panel for such information as the panel considers necessary and appropriate. Confidential information which is provided shall not be revealed without formal authorization from the individual, body, or authorities of the Member providing the information.

2. Panels may seek information from any relevant source and may consult experts to obtain their opinion on certain aspects of the matter. With respect to a factual issue concerning a scientific or other technical matter raised by a party to a dispute, a panel may request an advisory report in writing from an expert review group. Rules for the establishment of such a group and its procedures are set forth in Appendix 4.

Article 14

Confidentiality

1. Panel deliberations shall be confidential.

2. The reports of panels shall be drafted without the presence of the parties to the dispute in the light of the information provided and the statements made.

3. Opinions expressed in the panel report by individual panelists shall be anonymous.

Article 15

Interim Review Stage

1. Following the consideration of rebuttal submissions and oral arguments, the panel shall issue the descriptive (factual and argument) sections of its draft report to the parties to the dispute. Within a period of time set by

luessa osapuolten tulee antaa omat kirjalliset huomautuksensa.

2. Osapuolten huomioiden vastaanottamista koskevan määräajan päätyttyä paneeli laatii osapuolille alustavan raportin, joka sisältää sekä kuvainnoillisen osan että paneelin päätökset ja johtopäätökset. Paneelin asettaman määräajan kuluessa osapuoli voi toimittaa kirjallisen pyynnön paneelille tutkia alustavan raportin tiettyjä kohtia, ennenkuin jäsenille toimitetaan lopullinen raportti. Osapuolen pyynnöstä paneelin tulee pitää ylimääräinen kokous osapuolten kanssa käsitelläkseen kirjallisissa huomautuksissa yksilöityjä kysymyksiä. Ellei määräajan kuluessa yksikään osapuoli esitä huomautuksia, alustavaa raporttia pidetään lopullisena raporttina, ja se jaetaan viipymättä jäsenille.

3. Lopullisen paneeliraportin päätösten tulee sisältää selostus alustavassa tutkintavaiheessa esitetyistä perusteluista. Alustava tutkintavaihe on toteutettava 12 artiklan 8 kohdassa määritetyssä määräajassa.

Artikla 16

Paneeliraporttien hyväksyminen

1. Jotta jäsenille varattaisiin riittävästi aikaa tutkia paneeliraportteja, raportteja ei saa ottaa DSB:n hyväksyttäväksi ennen kuin 20 päivää on kulunut siitä, kun ne on jaettu jäsenille.

2. Jäsenten, jotka vastustavat paneeliraporttia, tulee antaa kirjalliset perustelunsa, joissa selittävät vastustuksensa syyt, vähintään 10 päivää ennen sitä DSB:n kokousta, jossa paneeliraportti käsitellään.

3. Riidan osapuolilla on täysi oikeus osallistua DSB:ssä paneeliraportin käsittelyyn ja niiden näkemykset kirjataan täysin.

4. Raportti on hyväksyttävä DSB:n kokouksessa⁷ 60 päivän kuluessa siitä, kun se on jaettu jäsenille, ellei riidan osapuoli virallisesti ilmoita päätöksestään valittaa asiassa tai jos DSB päättää konsensuksella olla hyväksymättä raporttia. Jos osapuoli on ilmoittanut päätöksestään valittaa, paneeliraporttia ei käsitellä

⁷ Jos DSB:n kokousta ei ole suunniteltu pidettäväksi tänä aikana, joka mahdollistaisi 16 artiklan 1 ja 4 kohtien vaatimusten toteuttamisen, on DSB:n kokous kutsuttava koolle tätä tarkoitusta varten.

the panel, the parties shall submit their comments in writing.

2. Following the expiration of the set period of time for receipt of comments from the parties to the dispute, the panel shall issue an interim report to the parties, including both the descriptive sections and the panel's findings and conclusions. Within a period of time set by the panel, a party may submit a written request for the panel to review precise aspects of the interim report prior to circulation of the final report to the Members. At the request of a party, the panel shall hold a further meeting with the parties on the issues identified in the written comments. If no comments are received from any party within the comment period, the interim report shall be considered the final panel report and circulated promptly to the Members.

3. The findings of the final panel report shall include a discussion of the arguments made at the interim review stage. The interim review stage shall be conducted within the time-period set out in paragraph 8 of Article 12.

Article 16

Adoption of Panel Reports

1. In order to provide sufficient time for the Members to consider panel reports, the reports shall not be considered for adoption by the DSB until 20 days after the date they have been circulated to the Members.

2. Members having objections to a panel report shall give written reasons to explain their objections for circulation at least 10 days prior to the DSB meeting at which the panel report will be considered.

3. The parties to a dispute shall have the right to participate fully in the consideration of the panel report by the DSB, and their views shall be fully recorded.

4. Within 60 days after the date of circulation of a panel report to the Members, the report shall be adopted at a DSB meeting⁷ unless a party to the dispute formally notifies the DSB of its decision to appeal or the DSB decides by consensus not to adopt the report. If a party has notified its decision to appeal, the

⁷ If a meeting of the DSB is not scheduled within this period at a time that enables the requirements of paragraphs 1 and 4 of Article 16 to be met, a meeting of the DSB shall be held for this purpose.

DSB:ssä, ennen kuin valituksen käsittely on päättynyt. Tämä menettely ei vaikuta jäsenten oikeuteen esittää mielipiteitään paneeliraportista.

Artikla 17

Valitusten tutkinta

Pysyvä valituselin

1. DSB perustaa pysyvän valituselimen. Valituselimen tehtävänä on kuulla valituksia paneelitapauksista. Siihen kuuluu seitsemän henkilöä, joista kolme käsittelee kutakin tapausta kerrallaan. Valituselimen henkilöt toimivat vuorotteluperiaatteella. Tällaisesta vuorottelusta sovitaan valituselimen toimintamenettelyissä.

2. DSB nimittää valituselimen henkilöt neljän vuoden toimikaudeksi ja jokainen henkilö voidaan nimittää vain kerran. Kuitenkin, kolmen henkilön toimikausi seitsemästä, jotka nimitetään välittömästi WTO-sopimuksen tultua voimaan, päättyy kahden vuoden kuluttua, jolloin asia ratkaistaan arvalla. Virat täytetään sitä mukaan kuin ne vapautuvat. Henkilö, joka nimitetään toisen henkilön tilalle kesken toimikauden, on virassaan vain edeltäjänsä toimikauden päättymiseen saakka.

3. Valituselin muodostuu sellaisista henkilöistä, joilla on tunnustettua vaikutusvaltaa, asiantuntemusta oikeustieteen, kansainvälisen kaupan alalla sekä yleisesti liitesopimusten soveltamisalalta. He eivät saa olla sidoksissa mihinkään hallitukseen. Valituselimen jäsenyyden tulee laajasti edustaa WTO:n jäsenkuntaa. Kaikkien valituselimen jäsenten on oltava käytävissä kaikkina aikoina ja lyhyellä varoitusajalla ja heidän tulee pysyä WTO:n riitojenratkaisutoimien ja muiden asiaan kuuluvien toimien tasalla. He eivät saa osallistua minkään riidan harkintaan, joka saattaisi aiheuttaa suoran tai epäsuoran eturistiriidan.

4. Vain riidan osapuolet, eivät kolmannet osapuolet, voivat valittaa paneeliraportista. Ne kolmannet osapuolet, jotka ovat ilmoittaneet DSB:lle 10 artiklan 2 kohdan mukaisesti huomattavasta edustaan kyseisessä asiassa, voivat antaa kirjalliset kirjelmänsä valituselimelle ja saada mahdollisuuden tulla kuulluksi.

5. Pääsääntönä on, että menettelyt eivät saa kestää pitempää aikaa kuin 60 päivää siitä, kun

report by the panel shall not be considered for adoption by the DSB until after completion of the appeal. This adoption procedure is without prejudice to the right of Members to express their views on a panel report.

Article 17

Appellate Review

Standing Appellate Body

1. A standing Appellate Body shall be established by the DSB. The Appellate Body shall hear appeals from panel cases. It shall be composed of seven persons, three of whom shall serve on any one case. Persons serving on the Appellate Body shall serve in rotation. Such rotation shall be determined in the working procedures of the Appellate Body.

2. The DSB shall appoint persons to serve on the Appellate Body for a four-year term, and each person may be reappointed once. However, the terms of three of the seven persons appointed immediately after the entry into force of the WTO Agreement shall expire at the end of two years, to be determined by lot. Vacancies shall be filled as they arise. A person appointed to replace a person whose term of office has not expired shall hold office for the remainder of the predecessor's term.

3. The Appellate Body shall comprise persons of recognized authority, with demonstrated expertise in law, international trade and the subject matter of the covered agreements generally. They shall be unaffiliated with any government. The Appellate Body membership shall be broadly representative of membership in the WTO. All persons serving on the Appellate Body shall be available at all times and on short notice, and shall stay abreast of dispute settlement activities and other relevant activities of the WTO. They shall not participate in the consideration of any disputes that would create a direct or indirect conflict of interest.

4. Only parties to the dispute, not third parties, may appeal a panel report. Third parties which have notified the DSB of a substantial interest in the matter pursuant to paragraph 2 of Article 10 may make written submissions to, and be given an opportunity to be heard by, the Appellate Body.

5. As a general rule, the proceedings shall not exceed 60 days from the date a party to the

riidan osapuoli on virallisesti ilmoittanut valitavansa siihen päivään, kun valituselin jakaa raporttinsa. Määrätessään aikataulustaan valituselimen tulisi ottaa huomioon 4 artiklan 9 kohdan määräykset, jos sitä pidetään asiaan kuuluvana. Kun valituselin katsoo, että se ei voi laatia raporttiaan 60 päivässä, on sen kirjallisesti ilmoitettava DSB:lle viivästyksen syyt sekä arvio siitä, minkä ajan kuluessa se saa raporttinsa valmiiksi. Missään tapauksessa menettelyt eivät saa ylittää 90 päivää.

6. Valitus on rajattava koskemaan vain oikeudellisia kysymyksiä, jotka ovat paneeliraportissa sekä paneelin muodostamia oikeudellisia tulkintoja.

7. Valituselimen on saatava riittävästi tarvitsemaansa hallinnollista ja oikeudellista tukea.

8. Valituselimen jäsenten kulut, mukaan lukien matka- ja toimeentulokulut katetaan WTO:n budjetista yleisneuvoston hyväksymien perusteiden mukaisesti, jotka perustuvat budjetti-, talous- ja hallintokomitean suosituksiin.

Valituselimen menettelyt

9. Valituselin laatii toimintamenettelynsä keskusteltuaan DSB:n puheenjohtajan ja pääjohtajan kanssa sekä toimittaa ne tiedoksi jäsenille.

10. Käsitteily valituselimestä on luottamuksellista. Valituselimen raportit laaditaan ilman, että riidan osapuolet ovat läsnä ja siinä valossa kuin tietoja on annettu ja puheenvuoroja pidetty.

11. Valituselimen yksittäisten jäsenten kannat ilmaistaan raportissa nimettöminä.

12. Valituselin käsittelee jokaista 6 kohdan mukaan esille nostettua kysymystä valitusmenettelyn kuluessa.

13. Valituselin voi ylläpitää, muuttaa tai kumota paneelin ratkaisut ja johtopäätökset.

Valituselimen raporttien hyväksyminen

14. DSB hyväksyy valituselimen raportin ja

dispute formally notifies its decision to appeal to the date the Appellate Body circulates its report. In fixing its timetable the Appellate Body shall take into account the provisions of paragraph 9 of Article 4, if relevant. When the Appellate Body considers that it cannot provide its report within 60 days, it shall inform the DSB in writing of the reasons for the delay together with an estimate of the period within which it will submit its report. In no case shall the proceedings exceed 90 days.

6. An appeal shall be limited to issues of law covered in the panel report and legal interpretations developed by the panel.

7. The Appellate Body shall be provided with appropriate administrative and legal support as it requires.

8. The expenses of persons serving on the Appellate Body, including travel and subsistence allowance, shall be met from the WTO budget in accordance with criteria to be adopted by the General Council, based on recommendations of the Committee on Budget, Finance and Administration.

Procedures for Appellate Review

9. Working procedures shall be drawn up by the Appellate Body in consultation with the Chairman of the DSB and the Director-General, and communicated to the Members for their information.

10. The proceedings of the Appellate Body shall be confidential. The reports of the Appellate Body shall be drafted without the presence of the parties to the dispute and in the light of the information provided and the statements made.

11. Opinions expressed in the Appellate Body report by individuals serving on the Appellate Body shall be anonymous.

12. The Appellate Body shall address each of the issues raised in accordance with paragraph 6 during the appellate proceeding.

13. The Appellate Body may uphold, modify or reverse the legal findings and conclusions of the panel.

Adoption of Appellate Body Reports

14. An Appellate Body report shall be

riidan osapuolet hyväksyvät sen ehdoitta, ellei DSB konsensuksella päättä ollen hyväksymättä valituselimen raporttia 30 päivän kuluessa siitä, kun raportti on jaettu jäsenille.⁸ Tämä hyväksymismenettely ei vaikuta jäsenen oikeuteen tuoda esille mielipiteensä valituselimen raportin käsittelyssä.

Artikla 18

Tiedonannot paneelille tai valituselimelle

1. Yksipuoliset tiedonannot paneelille tai valituselimelle paneelin tai valituselimen käsittelevän asian osalta eivät ole sallittuja.

2. Paneelille tai valituselimelle osoitetut kirjalliset kirjelmät ovat luottamuksellisia, mutta ne tulee olla riidan osapuolten saatavissa. Tämä sopimus ei estä riidan osapuolta antamasta omia puheenvuorokantojaan yleisölle. Jäsenen on pidettävä luottamuksellisena toisen jäsenen paneelille tai valituselimelle antama luottamuksellinen tieto, jos se on sellaiseksi merkitty. Riidan osapuolen tulee myös jäsenen pyynnöstä antaa sellainen julkinen yhteenveto kirjallisista kirjelmistään, joka voidaan jakaa yleisölle.

Artikla 19

Paneelin ja valituselimen suositukset

1. Kun paneeli tai valituselin päättää, että toimenpide on liitesopimuksen vastainen, sen tulee suositella, että asianomainen jäsen⁹ saattaa toimenpiteen yhdenmukaiseksi tämän sopimuksen kanssa.¹⁰ Suositusten lisäksi paneeli tai valituselin voi esittää menetelmiä, miten kyseinen jäsen voi täytäntöönpanna suositukset.

⁸ Jos DSB:n kokousta ei ole suunniteltu pidettäväksi tänä määräaikaana, on DSB:n kokous kutsuttava koolle tätä tarkoitusta varten.

⁹ "Asianomainen jäsen" on se riidan osapuolista, jolle paneelin tai valituselimen suositukset on osoitettu.

¹⁰ Niiden tapausten suositusten osalta, jotka eivät koske GATT 1994 -sopimuksen tai jonkin liitesopimuksen loukkaamista, katso 26 artiklan määräyksiä.

adopted by the DSB and unconditionally accepted by the parties to the dispute unless the DSB decides by consensus not to adopt the Appellate Body report within 30 days following its circulation to the Members.⁸ This adoption procedure is without prejudice to the right of Members to express their views on an Appellate Body report.

Article 18

Communications with the Panel or Appellate Body

1. There shall be no *ex parte* communications with the panel or Appellate Body concerning matters under consideration by the panel or Appellate Body.

2. Written submissions to the panel or the Appellate Body shall be treated as confidential, but shall be made available to the parties to the dispute. Nothing in this Understanding shall preclude a party to a dispute from disclosing statements of its own positions to the public. Members shall treat as confidential information submitted by another Member to the panel or the Appellate Body which that Member has designated as confidential. A party to a dispute shall also, upon request of a Member, provide a non-confidential summary of the information contained in its written submissions that could be disclosed to the public.

Article 19

Panel and Appellate Body Recommendations

1. Where a panel or the Appellate Body concludes that a measure is inconsistent with a covered agreement, it shall recommend that the Member concerned⁹ bring the measure into conformity with that agreement.¹⁰ In addition to its recommendations, the panel or Appellate Body may suggest ways in which the Member concerned could implement the recommendations.

⁸ If a meeting of the DSB is not scheduled during this period, such a meeting of the DSB shall be held for this purpose.

⁹ The "Member concerned" is the party to the dispute to which the panel or Appellate Body recommendations are directed.

¹⁰ With respect to recommendations in cases not involving a violation of GATT 1994 or any other covered agreement, see Article 26.

2. Paneeli ja valituselin eivät voi 3 artiklan 2 kohdan mukaan lisätä tai vähentää ratkaisuiltaan ja suosituksillaan liitesopimusten mukaisia oikeuksia ja velvoitteita.

Artikla 20

Määräaika DSB:n päätöksille

Elleivät riidan osapuolet toisin sovi, aika paneelin perustamisesta DSB:ssä tapahtuvaan paneelin tai valituselimen raportin hyväksymiseen ei pääsääntöisesti saa ylittää yhdeksää kuukautta, kun paneeliraportista ei ole valitettu, tai kahtatoista kuukautta, kun raportista on valitettu. Kun joko paneeli tai valituselin on toiminut 12 artiklan 9 kohdan tai 17 artiklan 5 kohdan mukaisesti ja jatkanut raportin antamisaikaa, lisäaika lisätään edellä mainittuihin määräaikoihin.

Artikla 21

Suosituksen ja päätösten täytäntöönpanon seuranta

1. DSB:n päätösten ja suositusten nopea täyttäminen on tärkeää, jotta varmistetaan riitojen tehokas ratkaiseminen kaikkien jäsenten etujen mukaisesti.

2. Erityistä huomiota tulisi kiinnittää asioihin, joilla on vaikutusta kehitysmaajäsenten etuihin niiden toimenpiteiden osalta, jotka ovat riitoratkaisumenettelyn kohteena.

3. DSB:n kokouksessa, joka pidetään 30 päivän¹¹ kuluessa paneelin tai valituselimen raportin hyväksymisestä, asianomaisen jäsenen tulee ilmoittaa DSB:lle tarkoituksistaan täytäntöönpanna DSB:n suositukset ja päätökset. Jos on epätarkoituksenmukaista noudattaa heti suosituksia tai päätöksiä, asianomaiselle jäsenelle annetaan kohtuullinen määräaika sen tekemiseen. Kohtuullinen määräaika on:

a) asianomaisen jäsenen ehdottama määräaika, edellyttäen että DSB on sen hyväksynyt; tai jos sitä ei ole hyväksytty,

¹¹ Jos DSB:n kokousta ei ole suunniteltu pidettäväksi tänä määräaikana, on DSB:n kokous kutsuttava koolle tätä tarkoitusta varten.

2. In accordance with paragraph 2 of Article 3, in their findings and recommendations, the panel and Appellate Body cannot add to or diminish the rights and obligations provided in the covered agreements.

Article 20

Time-frame for DSB Decisions

Unless otherwise agreed to by the parties to the dispute, the period from the date of establishment of the panel by the DSB until the date the DSB considers the panel or appellate report for adoption shall as a general rule not exceed nine months where the panel report is not appealed or 12 months where the report is appealed. Where either the panel or the Appellate Body has acted, pursuant to paragraph 9 of Article 12 or paragraph 5 of Article 17, to extend the time for providing its report, the additional time taken shall be added to the above periods.

Article 21

Surveillance of Implementation of Recommendations and Rulings

1. Prompt compliance with recommendations or rulings of the DSB is essential in order to ensure effective resolution of disputes to the benefit of all Members.

2. Particular attention should be paid to matters affecting the interests of developing country Members with respect to measures which have been subject to dispute settlement.

3. At a DSB meeting held within 30 days¹¹ after the date of adoption of the panel or Appellate Body report, the Member concerned shall inform the DSB of its intentions in respect of implementation of the recommendations and rulings of the DSB. If it is impracticable to comply immediately with the recommendations and rulings, the Member concerned shall have a reasonable period of time in which to do so. The reasonable period of time shall be:

(a) the period of time proposed by the Member concerned, provided that such period is approved by the DSB; or, in the absence of such approval,

¹¹ If a meeting of the DSB is not scheduled during this period, such a meeting of the DSB shall be held for this purpose.

b) riidan osapuolten yhteisesti sopima määräaika 45 päivän kuluessa suositusten ja päätösten hyväksymisestä; tai jos sellaista sopimusta ei ole,

c) sitovassa välimiesmenettelyssä sovittu määräaika, joka on tehty 90 päivän kuluessa suositusten ja päätösten hyväksymisestä.¹² Tällaisessa välimiesmenettelyssä välimiehen¹³ ohjeena tulisi olla kohtuullinen määräaika täytäntöönpanna paneelin tai valituselimen suositukset ei saisi ylittää 15 kuukautta paneelin tai valituselimen raportin hyväksymispäivämäärästä. Kuitenkin, tätä määräaikaa voidaan pidentää tai lyhentää erityisten olosuhteiden vuoksi.

4. Ellei paneeli tai valituselin ole pidentänyt 12 artiklan 9 kohdan tai 17 artiklan 5 kohdan mukaisesti raporttinsa valmistusaikaa, määräaika DSB:n perustaman paneelin asettamisesta kohtuullisen määräajan määrittämiseen ei saa ylittää 15 kuukautta, elleivät riidan osapuolet toisin sovi. Kun joko paneeli tai valituselin on pidentänyt paneelin valmistamisen määräaikaa, lisätään tämä lisäaika mukaan 15 kuukauden määräaikaan; edellyttäen että elleivät riidan osapuolet erityisten olosuhteiden perusteella toisin sovi, että kokonaisaika ei saa ylittää 18 kuukautta.

5. Kun on erimielisyyttä toimenpiteen olemassaolosta tai yhdenmukaisuudesta liitesopimusten kanssa, joilla pyritään täyttämään suositukset ja päätökset, tällaiset riidat ratkaistaan turvautumalla näihin riitojenratkaisumenettelyihin mukaan lukien milloin mahdollista alkuperäiseen paneeliin turvautuen. Paneelin on jaettava raporttinsa 90 päivän kuluessa sen saatua asian käsiteltäväkseen. Kun paneeli katsoo, että se ei voi antaa raporttiaan tämän ajan kuluessa, tulee sen ilmoittaa DSB:lle kirjallisesti viivästymisen syyt sekä arvio siitä, minkä ajan kuluessa se voi toimittaa raporttinsa.

6. DSB:n on valvottava hyväksytyjen suositusten ja päätösten täytäntöönpanoa. Jokainen jäsen voi nostaa esille kysymyksen suositusten ja päätösten täytäntöönpanosta milloin tahan-

(b) a period of time mutually agreed by the parties to the dispute within 45 days after the date of adoption of the recommendations and rulings; or, in the absence of such agreement,

(c) a period of time determined through binding arbitration within 90 days after the date of adoption of the recommendations and rulings.¹² In such arbitration, a guideline for the arbitrator¹³ should be that the reasonable period of time to implement panel or Appellate Body recommendations should not exceed 15 months from the date of adoption of a panel or Appellate Body report. However, that time may be shorter or longer, depending upon the particular circumstances.

4. Except where the panel or the Appellate Body has extended, pursuant to paragraph 9 of Article 12 or paragraph 5 of Article 17, the time of providing its report, the period from the date of establishment of the panel by the DSB until the date of determination of the reasonable period of time shall not exceed 15 months unless the parties to the dispute agree otherwise. Where either the panel or the Appellate Body has acted to extend the time of providing its report, the additional time taken shall be added to the 15-month period; provided that unless the parties to the dispute agree that there are exceptional circumstances, the total time shall not exceed 18 months.

5. Where there is disagreement as to the existence or consistency with a covered agreement of measures taken to comply with the recommendations and rulings such dispute shall be decided through recourse to these dispute settlement procedures, including wherever possible resort to the original panel. The panel shall circulate its report within 90 days after the date of referral of the matter to it. When the panel considers that it cannot provide its report within this time frame, it shall inform the DSB in writing of the reasons for the delay together with an estimate of the period within which it will submit its report.

6. The DSB shall keep under surveillance the implementation of adopted recommendations or rulings. The issue of implementation of the recommendations or rulings may be raised at

¹² Jos osapuolet eivät pääse sopimukseen välimiehestä 10 päivän kuluessa sen jälkeen, kun asia on siirretty välimieskäsittelyyn, nimittää välimiehen pääjohtaja 10 päivän kuluessa keskusteltuaan osapuolten kanssa.

¹³ Käsite "välimies" on tulkittava viittaavan joko yksityiseen henkilöön tai ryhmään.

¹² If the parties cannot agree on an arbitrator within ten days after referring the matter to arbitration, the arbitrator shall be appointed by the Director-General within ten days, after consulting the parties.

¹³ The expression "arbitrator" shall be interpreted as referring either to an individual or a group.

sa niiden hyväksymisen jälkeen. Ellei DSB toisin päättä suositusten tai päätösten täytäntöönpanoa koskeva kysymys on otettava DSB:n kokouksen asialistalle kuuden kuukauden kuluessa 3 kohdan kohtuullisen määräajan asettamisesta ja se pysyy DSB:n asialistalla kunnes kysymys on ratkaistu. Vähintään 10 päivää ennen jokaista tällaista DSB:n kokousta asianomaisen jäsenen on annettava DSB:lle kirjallinen tilanneraportti suositusten tai päätösten täytäntöönpanon edistymisestä.

7. Jos kysymyksessä on kehitysmaajäsenen esille nostama asia, DSB:n on harkittava mitkä muut toimet saattaisivat olla niissä olosuhteissa tarpeellisia.

8. Jo kysymyksessä on kehitysmaajäsenen esille ottama tapaus, harkitessaan mitkä soveltuvat toimet olisivat, DSB:n tulisi ottaa huomioon toimien kaupallisten vaikutusten lisäksi niiden vaikutus asianomaisen kehitysmaajäsenen talouteen.

Artikla 22

Vahingonkorvaus ja myönnytysten peruuttaminen

1. Vahingonkorvaus ja myönnytysten tai muiden velvoitteiden peruuttaminen ovat väliaikaisia toimenpiteitä, joihin voidaan ryhtyä, kun suosituksia ja päätöksiä ei täytetä kohtuullisen määräajan kuluessa. Kuitenkaan ei vahingonkorvausta tai myönnytysten tai muiden velvoitteiden peruuttamista ole pidettävä ensisijaisena vaan sitä on suosituksen täytäntöönpano täysin liitesopimuksen mukaisesti. Vahingonkorvaus on vapaaehtoista ja jos sitä myönnetään, tulee sen olla yhdenmukainen liitesopimusten kanssa.

2. Jos kyseinen jäsen ei saata liitesopimuksen vastaista toimenpidettä yhdenmukaiseksi sen kanssa tai muutoin täytetä suosituksia ja päätöksiä 21 artiklan 3 kohdan mukaisesti kohtuullisen määräajan kuluessa, tällaisen jäsenen on pyydyttävä ja viimeistään kohtuullisen määräajan kuluessa ryhdyttävä neuvotteluihin jokaisen riitojenratkaisumenettelyn aloittaneen kanssa pyrkimyksenään löytää keskinäisesti tyydyttävä hyvitys. Ellei tyydyttävästä hyvityksestä ole sovittu 20 päivän kuluessa kohtuullisen määräajan kuluttua, jokainen osapuoli,

the DSB by any Member at any time following their adoption. Unless the DSB decides otherwise, the issue of implementation of the recommendations or rulings shall be placed on the agenda of the DSB meeting after six months following the date of establishment of the reasonable period of time pursuant to paragraph 3 and shall remain on the DSB's agenda until the issue is resolved. At least 10 days prior to each such DSB meeting, the Member concerned shall provide the DSB with a status report in writing of its progress in the implementation of the recommendations or rulings.

7. If the matter is one which has been raised by a developing country Member, the DSB shall consider what further action it might take which would be appropriate to the circumstances.

8. If the case is one brought by a developing country Member, in considering what appropriate action might be taken, the DSB shall take into account not only the trade coverage of measures complained of, but also their impact on the economy of developing country Members concerned.

Article 22

Compensation and the Suspension of Concessions

1. Compensation and the suspension of concessions or other obligations are temporary measures available in the event that the recommendations and rulings are not implemented within a reasonable period of time. However, neither compensation nor the suspension of concessions or other obligations is preferred to full implementation of a recommendation to bring a measure into conformity with the covered agreements. Compensation is voluntary and, if granted, shall be consistent with the covered agreements.

2. If the Member concerned fails to bring the measure found to be inconsistent with a covered agreement into compliance therewith or otherwise comply with the recommendations and rulings within the reasonable period of time determined pursuant to paragraph 3 of Article 21, such Member shall, if so requested, and no later than the expiry of the reasonable period of time, enter into negotiations with any party having invoked the dispute settlement procedures, with a view to developing mutually acceptable compensation. If no satisfactory

joka on aloittanut riitojenratkaisumenettelyn voi pyytää DSB:ltä oikeutusta myönnytyksen tai muun velvoitteen peruuttamiseen kyseiseltä jäseneltä liitesopimusten osalta.

3. Harkitessaan myönnytysten tai muiden velvoitteiden peruuttamista kantajaosapuolen tulee noudattaa seuraavia periaatteita ja menettelyjä:

a) yleisperiaatteena on että kantajaosapuolen tulisi ensiksi pyrkiä peruuttamaan myönnytykset tai muut velvoitteet samalta alueelta tai alueilta kuin millä paneeli tai valituselin on todennut loukkauksen tai muun mitätöimisen tai vahingon;

b) jos asianomainen osapuoli katsoo että ei ole käytännöllistä tai tehokasta peruttaa myönnytyksiä tai muita velvoitteita samalta alueelta, se voi pyytää myönnytysten tai muiden velvoitteiden peruuttamista muilta saman sopimuksen aloilta;

c) jos asianomainen osapuoli katsoo, että ei ole käytännöllistä tai tehokasta peruttaa myönnytyksiä tai muita velvoitteita saman sopimuksen muilta aloilta ja että olosuhteet ovat riittävän vakavat, se voi pyytää myönnytysten tai muiden velvoitteiden peruuttamista muiden liitesopimusten osalta.

d) noudattaessaan yllä mainittuja periaatteita osapuolen tulee ottaa huomioon:

i) kauppa alueella tai sopimuksen alalla, jonka osalta paneeli tai valituselin on todennut loukkauksen tai muun mitätöinnin tai vahingon sekä tällaisen kaupan merkitys osapuolen kannalta;

ii) laajemmat taloudelliset vaikutukset, jotka liittyvät mitätöitymiseen tai vahinkoon sekä laajemmat taloudelliset seuraukset, jotka aiheutuisivat myönnytysten tai muiden velvoitteiden peruuttamisesta;

e) jos tuo osapuoli päättää pyytää oikeutusta myönnytysten tai muiden velvoitteiden peruuttamiselle b) tai c) alakohtien perusteella, tulee sen todeta tällaiset perusteet pyynnössään. Samalla kun pyyntö toimitetaan DSB:lle, tulee se toimittaa myös asianomaisille neuvostoille ja myös b) alakohdan mukaisen pyynnön osalta asianomaisille alue-elimille;

f) tämän kohdan mukaisesti ”alue” tarkoittaa:

compensation has been agreed within 20 days after the date of expiry of the reasonable period of time, any party having invoked the dispute settlement procedures may request authorization from the DSB to suspend the application to the Member concerned of concessions or other obligations under the covered agreements.

3. In considering what concessions or other obligations to suspend, the complaining party shall apply the following principles and procedures:

(a) the general principle is that the complaining party should first seek to suspend concessions or other obligations with respect to the same sector(s) as that in which the panel or Appellate Body has found a violation or other nullification or impairment;

(b) if that party considers that it is not practicable or effective to suspend concessions or other obligations with respect to the same sector(s), it may seek to suspend concessions or other obligations in other sectors under the same agreement;

(c) if that party considers that it is not practicable or effective to suspend concessions or other obligations with respect to other sectors under the same agreement, and that the circumstances are serious enough, it may seek to suspend concessions or other obligations under another covered agreement;

(d) in applying the above principles, that party shall take into account:

(i) the trade in the sector or under the agreement under which the panel or Appellate Body has found a violation or other nullification or impairment, and the importance of such trade to that party;

(ii) the broader economic elements related to the nullification or impairment and the broader economic consequences of the suspension of concessions or other obligations;

(e) if that party decides to request authorization to suspend concessions or other obligations pursuant to subparagraphs (b) or (c), it shall state the reasons therefor in its request. At the same time as the request is forwarded to the DSB, it also shall be forwarded to the relevant Councils and also, in the case of a request pursuant to subparagraph (b), the relevant sectoral bodies;

(f) for purposes of this paragraph, ”sector” means:

i) tavaroiden osalta kaikkia tavaroita;
 ii) palvelujen osalta sitä pääaluetta, joka yksilöidään palvelualaluokitusluettelossa;¹⁴

iii) teollisuus- ja tekijänoikeuksien osalta jokaista immateriaalioikeutta, johon sovelletaan TRIPS-sopimuksen 1 lukua tai 2 lukua tai 3 lukua tai 4 lukua tai 5 lukua tai 6 lukua tai II osan 7 lukua tai III tai IV osan velvoitteita;

g) tämän kohdan mukaisesti ”sopimus” tarkoittaa

i) tavaroiden osalta WTO-sopimuksen liitteessä IA lueteltuja sopimuksia kokonaisuudessaan sekä useammankeskeisiä kauppasopimuksia siltä osin, kuin asianomaiset riidan osapuolet ovat näiden sopimusten osapuolia;

ii) palvelujen osalta GATS-sopimusta;

iii) tekijän- ja teollisoikeuksien osalta TRIPS-sopimusta.

4. DSB:n oikeuttamien myönnytysten tai muiden velvoitteiden peruuttamisen tason tulee olla yhtäsuuri mitätöimisen tai loukkauksen tason kanssa.

5. DSB ei voi oikeuttaa myönnytysten tai muiden velvoitteiden peruuttamiseen, jos liitesopimus kieltää tällaiset peruutukset.

6. Kun 2 kohdan mukainen tilanne tapahtuu, DSB:n tulee pyynnöstä antaa oikeutus myönnytysten tai muiden velvoitteiden peruuttamiseen 30 päivän kuluessa kohtuullisen määräajan päättymisestä, ellei DSB konsensuksella hylkää tällaista pyyntöä. Kuitenkin jos kyseinen jäsen vastustaa ehdotettua myönnytysten peruuttamisen tasoa tai väittää, että kohdan 3 mukaisia periaatteita tai menettelyjä ei ole noudatettu, kun kantajaosapuoli on pyytänyt oikeutusta myönnytysten tai muiden velvoitteiden poistamiseen 3(b) kohdan tai 3(c) kohdan mukaisesti, on asia saatettava väl miesmenettelyyn. Tällainen väl miesmenettely on suoritettava alkuperäisen paneelin toimesta, jos jäsenet ovat saatavilla, tai pääjohtajan nimittämän väl miehen¹⁵ avulla ja se tulee saattaa päätökseen 60 päivän kuluessa kohtuullisen määräajan päättymisestä. Väl miesmenettelyn aikana

(i) with respect to goods, all goods;

(ii) with respect to services, a principal sector as identified in the current ”Services Sectoral Classification List” which identifies such sectors;¹⁴

(iii) with respect to trade-related intellectual property rights, each of the categories of intellectual property rights covered in Section 1, or Section 2, or Section 3, or Section 4, or Section 5, or Section 6, or Section 7 of Part II, or the obligations under Part III, or Part IV of the Agreement on TRIPS;

(g) for purposes of this paragraph, ”agreement” means:

(i) with respect to goods, the agreements listed in Annex 1A of the WTO Agreement, taken as a whole as well as the Plurilateral Trade Agreements in so far as the relevant parties to the dispute are parties to these agreements;

(ii) with respect to services, the GATS;

(iii) with respect to intellectual property rights, the Agreement on TRIPS.

4. The level of the suspension of concessions or other obligations authorized by the DSB shall be equivalent to the level of the nullification or impairment.

5. The DSB shall not authorize suspension of concessions or other obligations if a covered agreement prohibits such suspension.

6. When the situation described in paragraph 2 occurs, the DSB, upon request, shall grant authorization to suspend concessions or other obligations within 30 days of the expiry of the reasonable period of time unless the DSB decides by consensus to reject the request. However, if the Member concerned objects to the level of suspension proposed, or claims that the principles and procedures set forth in paragraph 3 have not been followed where a complaining party has requested authorization to suspend concessions or other obligations pursuant to paragraph 3(b) or (c), the matter shall be referred to arbitration. Such arbitration shall be carried out by the original panel, if members are available, or by an arbitrator¹⁵ appointed by the Director-General and shall be completed within 60 days after the date of expiry of the reasonable period of time. Con-

¹⁴ Asiakirjassa MTN.GNS/W/120 oleva luettelo yksilöi yksitoista sektoria.

¹⁵ Käsite ”väl mies” tulkitaan viittaavan joko yksityiseen henkilöön tai ryhmään.

¹⁴ The list in document MTN.GNS/W/120 identifies eleven sectors.

¹⁵ The expression ”arbitrator” shall be interpreted as referring either to an individual or a group.

ei saa peruuttaa myönnytyksiä tai muita velvoitteita.

7. Välimies¹⁶ toimiessaan 6 kohdan mukaisesti ei saa tutkia peruutettavien myönnytysten tai muiden velvoitteiden laatua, vaan hänen tulee päättää siitä, onko peruutuksen taso riittävä vastaamaan mitätöimisen tai loukkauksen tasoa. Välimies voi myös määrittellä, onko ehdotettu myönnytyksen tai muiden velvoitteiden peruuttaminen liitesopimuksen sallima. Kuitenkin, jos välimiehen menettelyyn viety asia sisältää väitteen siitä, että 3 kohdan periaatteita ja menettelyjä ei ole noudatettu, tulee välimiehen tutkia väite. Jos välimies päättää, että tällaisia periaatteita ja menettelyjä ei ole noudatettu, kantajaosapuolen tulee noudattaa niitä 3 kohdan mukaisesti. Osapuolten tulee hyväksyä välimiehen ratkaisu lopullisena, eivätkä kyseiset osapuolet saa pyytää toista välimiesmenettelyä. DSB:lle on ilmoitettava heti välimiehen päätöksestä ja pyynnöstä sen tulee myöntää oikeutus myönnytysten tai muiden velvoitteiden peruuttamiseen, ellei DSB konsensuksella päättä hylätä pyyntöä.

8. Myönnytysten tai muiden velvoitteiden peruuttamisten tulee olla väliaikaisia ja ne ovat voimassa vain niin kauan kunnes liitesopimuksen kanssa ristiriidassa oleva toimenpide on poistettu tai kunnes jäsen, jonka on täytäntöönpantava suositukset ja päätökset, tarjoaa ratkaisun etujen mitätöimiselle tai loukkaukselle tai kunnes keskinäisesti tyydyttävä ratkaisu on saavutettu. DSB:n tulee 21 artiklan 6 kohdan mukaisesti jatkuvasti valvoa hyväksytyjen suositusten tai päätösten täytäntöönpanoa, mukaanlukien ne tapaukset, joissa vahingonkorvausta on tarjottu tai myönnytyksiä tai muita velvoitteita peruutettu, mutta joissa suosituksia liitesopimusten mukaisten toimenpiteiden saamiseksi ei ole täytäntöönpanu.

9. Liitesopimusten riitojenratkaisumääräyksiin voidaan vedota niiden toimenpiteiden osalta, jotka koskevat alueellisia tai paikallisia

¹⁶ Käsite "välimies" tulkitaan viittaavan joko yksityiseen henkilöön tai ryhmään tai alkuperäisen paneelin jäseniin, jotka toimivat välimiehen ominaisuudessa.

cessions or other obligations shall not be suspended during the course of the arbitration.

7. The arbitrator¹⁶ acting pursuant to paragraph 6 shall not examine the nature of the concessions or other obligations to be suspended but shall determine whether the level of such suspension is equivalent to the level of nullification or impairment. The arbitrator may also determine if the proposed suspension of concessions or other obligations is allowed under the covered agreement. However, if the matter referred to arbitration includes a claim that the principles and procedures set forth in paragraph 3 have not been followed, the arbitrator shall examine that claim. In the event the arbitrator determines that those principles and procedures have not been followed, the complaining party shall apply them consistent with paragraph 3. The parties shall accept the arbitrator's decision as final and the parties concerned shall not seek a second arbitration. The DSB shall be informed promptly of the decision of the arbitrator and shall upon request, grant authorization to suspend concessions or other obligations where the request is consistent with the decision of the arbitrator, unless the DSB decides by consensus to reject the request.

8. The suspension of concessions or other obligations shall be temporary and shall only be applied until such time as the measure found to be inconsistent with a covered agreement has been removed, or the Member that must implement recommendations or rulings provides a solution to the nullification or impairment of benefits, or a mutually satisfactory solution is reached. In accordance with paragraph 6 of Article 21, the DSB shall continue to keep under surveillance the implementation of adopted recommendations or rulings, including those cases where compensation has been provided or concessions or other obligations have been suspended but the recommendations to bring a measure into conformity with the covered agreements have not been implemented.

9. The dispute settlement provisions of the covered agreements may be invoked in respect of measures affecting their observance taken by

¹⁶ The expression "arbitrator" shall be interpreted as referring either to an individual or a group or to the members of the original panel when serving in the capacity of arbitrator.

hallituksia tai viranomaisia jäsenen alueella. Kun DSB on päättänyt, että liitesopimuksen määräystä ei ole noudatettu, vastuullisen jäsenen on ryhdyttävä sellaisiin kohtuullisiin toimenpiteisiin, joihin sillä on mahdollisuus varmistaa noudattamisen. Liitesopimusten ja tämän sopimuksen vahingonkorvausta ja myönnytysten tai muiden velvoitteiden peruuttamista koskevat määräykset soveltuvat niihin tapauksiin, joissa ei ole ollut mahdollista varmistaa tällaista noudattamista.¹⁷

Artikla 23

Monenkeskisen järjestelmän vahvistaminen

1. Kun jäsenet hakevat hyvitystä liitesopimuksissa olevien velvoitteiden loukkaukseen tai etujen muunlaiseen mitätöimiseen tai vahingoittamiseen tai liitesopimusten jonkin tavoitteen noudattamiseen, niiden tulee noudattaa ja sitoutua tämän sopimuksen sääntöihin ja menettelyihin.

2. Tällaisissa tapauksissa:

a) jäsenet eivät saa päättää loukkauksen tapahtumisesta, etujen mitätöimisestä tai vahingoittamisesta tai että liitesopimusten tavoitteita on loukattu muutoin kuin hakemalla hyvitystä riitojenratkaisusta tämän sopimuksen sääntöjen ja menettelyjen mukaisesti ja niiden tulee tehdä sellaiset päätökset yhdenmukaisesti paneelin tai valituselimen raportin mukaisesti, jonka DSB on hyväksynyt tai tähän sopimukseen perustuvan välimiestuomion perusteella;

b) jäsenten tulee noudattaa 21 artiklan mukaisia menettelyjä määritellään kohtuullisen määräajan, jonka kuluessa kyseisen jäsenen on täytännöllisesti suositukset ja päätökset; ja

c) jäsenten tulee noudattaa 22 artiklan menettelyjä määritellään myönnytysten tai muiden velvoitteiden peruutuksen tason ja saadaksesen DSB:n oikeutuksen noiden menettelyjen perusteella ennen kuin myönnytys tai muut liitesopimusten velvoitteet peruutetaan vastauksena kyseisen jäsenen laiminlyönnille täytännöllisesti suositukset ja päätökset kohtuullisen määräajan kuluessa.

regional or local governments or authorities within the territory of a Member. When the DSB has ruled that a provision of a covered agreement has not been observed, the responsible Member shall take such reasonable measures as may be available to it to ensure its observance. The provisions of the covered agreements and this Understanding relating to compensation and suspension of concessions or other obligations apply in cases where it has not been possible to secure such observance.¹⁷

Article 23

Strengthening of the Multilateral System

1. When Members seek the redress of a violation of obligations or other nullification or impairment of benefits under the covered agreements or an impediment to the attainment of any objective of the covered agreements, they shall have recourse to, and abide by, the rules and procedures of this Understanding.

2. In such cases, Members shall:

(a) not make a determination to the effect that a violation has occurred, that benefits have been nullified or impaired or that the attainment of any objective of the covered agreements has been impeded, except through recourse to dispute settlement in accordance with the rules and procedures of this Understanding, and shall make any such determination consistent with the findings contained in the panel or Appellate Body report adopted by the DSB or an arbitration award rendered under this Understanding;

(b) follow the procedures set forth in Article 21 to determine the reasonable period of time for the Member concerned to implement the recommendations and rulings; and

(c) follow the procedures set forth in Article 22 to determine the level of suspension of concessions or other obligations and obtain DSB authorization in accordance with those procedures before suspending concessions or other obligations under the covered agreements in response to the failure of the Member concerned to implement the recommendations and rulings within that reasonable period of time.

¹⁷ Milloin liitesopimuksen määräykset koskevat alueellisen tai paikallisen hallituksen tai viranomaisten toimenpiteitä jäsenen alueella, jotka poikkeavat tämän kohdan määräyksistä, ovat tällaiset liitesopimusten määräykset voimassa.

¹⁷ Where the provisions of any covered agreement concerning measures taken by regional or local governments or authorities within the territory of a Member contain provisions different from the provisions of this paragraph, the provisions of such covered agreement shall prevail.

Artikla 24

Vähiten kehittyneitä kehitysmaajäseniä koskevat erityismääräykset

1. Kaikissa niissä riitojen syiden tai riitojenratkaisumenettelyjen määritysvaiheissa, jotka koskevat vähiten kehittyneitä kehitysmaajäseniä, erityistä huomiota on kiinnitettävä vähiten kehittyneiden kehitysmaajäsenten erityistilanteeseen. Tässä yhteydessä jäsenten tulee noudattaa pidättyvyyttä vedotessaan asiassa näiden menettelyjen osalta, jotka koskevat vähiten kehittyneitä kehitysmaajäseniä. Jos mitätöinnin tai loukkauksen katsotaan aiheutuneen vähiten kehittyneen kehitysmaajäsenen toimesta, kantajaosapuolen tulee harjoittaa pidättyvyyttä vahingonkorvauksen vaatimisessa tai pyytäänsään oikeutusta peruuttaa myönnytykset tai muut velvoitteet näiden menettelyjen mukaisesti.

2. Vähiten kehittyneitä kehitysmaajäseniä koskevissa riitojenratkaisutapauksissa, joissa tyydyttävää ratkaisua ei ole saavutettu neuvotteluissa, pääjohtaja tai DSB:n puheenjohtaja voi vähiten kehittyneen kehitysmaajäsenen pyynnöstä tarjota hyviä palvelujaan, sovittelua tai välitystä pyrkimyksenään auttaa riidan osapuolia ennenkuin paneelin perustamista koskeva pyyntö on tehty. Pääjohtaja tai DSB:n puheenjohtaja tarjotessaan yllä mainittua apua voi neuvotella minkä tahansa lähteen kanssa, jota hän pitää tarkoituksenmukaisena.

Artikla 25

Välimesmenettely

1. WTO:n puitteissa tapahtuva nopeutettu välimesmenettely vaihtoehtoisena riitojenratkaisutapana voi helpottaa tiettyjen riitojen ratkaisua, jotka molemmat osapuolet ovat selvästi määritelleet.

2. Ellei muualla tässä sopimuksessa toisin säädetä, välimesmenettelyyn siirtyminen on perustuttava molempien osapuolien suostumukseen, jotka samalla sopivat menettelyistä. Sopimukset välimesmenettelyyn siirtymisestä on ilmoitettava kaikille jäsenille riittävän ajoissa ennen tosiasiallisen välimesmenettelyn aloittamista.

3. Toiset jäsenet voivat tulla osallisiksi välimesmenettelyyn vain niiden osapuolten suostumuksella, jotka ovat sopineet välimesmenettelyyn siirtymisestä. Menettelyn osapuolet so-

Article 24

Special Procedures Involving Least-Developed Country Members

1. At all stages of the determination of the causes of a dispute and of dispute settlement procedures involving a least-developed country Member, particular consideration shall be given to the special situation of least-developed country Members. In this regard, Members shall exercise due restraint in raising matters under these procedures involving a least-developed country Member. If nullification or impairment is found to result from a measure taken by a least-developed country Member, complaining parties shall exercise due restraint in asking for compensation or seeking authorization to suspend the application of concessions or other obligations pursuant to these procedures.

2. In dispute settlement cases involving a least-developed country Member, where a satisfactory solution has not been found in the course of consultations the Director-General or the Chairman of the DSB shall, upon request by a least-developed country Member offer their good offices, conciliation and mediation with a view to assisting the parties to settle the dispute, before a request for a panel is made. The Director-General or the Chairman of the DSB, in providing the above assistance, may consult any source which either deems appropriate.

Article 25

Arbitration

1. Expeditious arbitration within the WTO as an alternative means of dispute settlement can facilitate the solution of certain disputes that concern issues that are clearly defined by both parties.

2. Except as otherwise provided in this Understanding, resort to arbitration shall be subject to mutual agreement of the parties which shall agree on the procedures to be followed. Agreements to resort to arbitration shall be notified to all Members sufficiently in advance of the actual commencement of the arbitration process.

3. Other Members may become party to an arbitration proceeding only upon the agreement of the parties which have agreed to have recourse to arbitration. The parties to the

pivat sitoutuvansa välimiestuomioon. Välimiestuomiot ilmoitetaan DSB:lle ja kyseisten sopimusten neuvostoille tai komitealla, joissa jokainen jäsen voi ottaa esille minkä tahansa kohdan.

4. Tämän sopimuksen 21 ja 22 artikloja sovelletaan *soveltuvin osin* välimiestuomioihin.

Artikla 26

1. *GATT 1994 -sopimuksen XXIII artiklan 1(b) kohdan mukaiset kanteet*

Kun GATT 1994 -sopimuksen XXIII artiklan 1b) kohdan määräyksiä voidaan soveltaa liitesopimukseen, paneeli tai valituselin voi ainoastaan antaa päätöksiä tai suosituksia, jos riidan osapuoli katsoo, että jotakin sen liitesopimuksen mukaista etuutta suoraan tai epäsuorasti on mitätöity tai loukattu tai kyseisen sopimuksen tavoitetta on loukattu jäsenen minkä tahansa toimenpiteen soveltumisen seurauksena, riippumatta siitä onko toimenpide ristiriidassa kyseisen sopimuksen kanssa. Jos ja siinä määrin kuin sellainen osapuoli katsoo ja paneeli tai valituselin määrittää, että tapaus koskee toimenpidettä, joka ei ole ristiriidassa liitesopimuksen määräyksen kanssa, johon GATT 1994 -sopimuksen XXIII artiklan 1(b) kohdan määräyksiä sovelletaan, tämän sopimuksen menettelyjä sovelletaan seuraavin täsmennyksin:

a) kantajaosapuolen on esitettävä yksityiskohtaiset perustelut kanteensa tueksi, jotka liittyvät toimenpiteeseen, joka ei ole ristiriidassa asianomaisen liitesopimuksen kanssa;

b) Jos toimenpiteen on todettu mitätöivän tai loukkaavan etuja tai estävän tavoitteiden toteutumisen asianomaisen liitesopimuksen osalta ilman siihen kohdistuvaa loukkausta, ei ole olemassa velvoitetta peruuttaa tällaista toimenpidettä. Kuitenkin tällaisessa tapauksessa paneeli tai valituselin voi suositella että kyseinen jäsen tekee keskinäisesti tyydyttävän oikaisun;

c) riippumatta 21 artiklan määräyksistä 21 artiklan 3 kohdan mukainen välimiesmenettely voi toisen osapuolen pyynnöstä sisällyttää mitätöidyn tai loukatun etuuden tasoa koskevan määrittämisen ja voi myös ehdottaa menettelytapoja keskinäisesti tyydyttävän oikaisun saavut-

proceeding shall agree to abide by the arbitration award. Arbitration awards shall be notified to the DSB and the Council or Committee of any relevant agreement where any Member may raise any point relating thereto.

4. Articles 21 and 22 of this Understanding shall apply *mutatis mutandis* to arbitration awards.

Article 26

1. *Non-Violation Complaints of the Type Described in Paragraph 1(b) of Article XXIII of GATT 1994*

Where the provisions of paragraph 1(b) of Article XXIII of GATT 1994 are applicable to a covered agreement, a panel or the Appellate Body may only make rulings and recommendations where a party to the dispute considers that any benefit accruing to it directly or indirectly under the relevant covered agreement is being nullified or impaired or the attainment of any objective of that Agreement is being impeded as a result of the application by a Member of any measure, whether or not it conflicts with the provisions of that Agreement. Where and to the extent that such party considers and a panel or the Appellate Body determines that a case concerns a measure that does not conflict with the provisions of a covered agreement to which the provisions of paragraph 1(b) of Article XXIII of GATT 1994 are applicable, the procedures in this Understanding shall apply, subject to the following:

(a) the complaining party shall present a detailed justification in support of any complaint relating to a measure which does not conflict with the relevant covered agreement;

(b) where a measure has been found to nullify or impair benefits under, or impede the attainment of objectives, of the relevant covered agreement without violation thereof, there is no obligation to withdraw the measure. However, in such cases, the panel or the Appellate Body shall recommend that the Member concerned make a mutually satisfactory adjustment;

(c) notwithstanding the provisions of Article 21, the arbitration provided for in paragraph 3 of Article 21, upon request of either party, may include a determination of the level of benefits which have been nullified or impaired, and may also suggest ways and means of reaching a

tamiseksi; tällaiset suositukset eivät sido riidan osapuolia;

d) riippumatta 22 artiklan 1 kohdasta vahingonkorvaus voi olla osa keskinäisesti tyydyttävää oikaisua riidan lopullisessa ratkaisussa.

2. GATT 1994 -sopimuksen XXIII artiklan 1c) kohdan mukaiset kanteet

Milloin liitesopimukseen sovelletaan GATT 1994 -sopimuksen XXIII artiklan 1(c) kohdan määräyksiä, paneeli voi antaa päätöksensä ja suosituksensa ainoastaan, milloin osapuoli katsoo, että sen liitesopimuksen mukaista etua suoraan tai epäsuorasti on mitätöity tai loukattu tai tuon sopimuksen tavoitteiden totuttamista estetty muulla tavoin kuin niillä, joihin sovelletaan GATT 1994 -sopimuksen XXIII artiklan 1(a) ja 1(b) kohtia. Jos ja siinä määrin kuin sellainen osapuoli katsoo ja paneeli päättää, että asiaa käsitellään tämän kohdan mukaisesti, tämän sopimuksen menettelyjä sovelletaan ainoastaan niin pitkälle ja sen menettelypaikan sisältäen jolloin paneelin raportti on jaettu jäsenille. Riitojenratkaisua koskevat säännöt ja menettelyt, jotka sisältyvät 12. päivänä huhtikuuta 1989 tehtyyn päätökseen (BISD-julkaisusarja 36S/61—67) sovelletaan hyväksymishankintaan, sekä suositusten ja päätösten valintaan ja täytäntöönpanoon. Lisäksi sovelletaan seuraavaa:

a) kantajaosapuolen tulee esittää yksityiskohtaiset perustelut niiden väitteidensä tueksi, jotka koskevat tämän kohdan alaisia kysymyksiä;

b) niissä tapauksissa, joihin sovelletaan tätä kohtaa, jos paneeli katsoo, että tapaukset myös koskevat muita riitojenratkaisuasioita kuin tämän kohdan mukaisia, paneelin tulee jakaa raporttinsa DSB:lle huomauttaen tällaisesta asiasta ja antaa erillinen raportti tämän kohdan alaisista asioista.

Artikla 27

Sihteeristön velvollisuudet

1. Sihteeristön tulee avustaa paneeleja, erityisesti oikeudellisissa, historiallisissa ja menet-

mutually satisfactory adjustment; such suggestions shall not be binding upon the parties to the dispute;

(d) notwithstanding the provisions of paragraph 1 of Article 22, compensation may be part of a mutually satisfactory adjustment as final settlement of the dispute.

2. Complaints of the Type Described in Paragraph 1(c) of Article XXIII of GATT 1994

Where the provisions of paragraph 1(c) of Article XXIII of GATT 1994 are applicable to a covered agreement, a panel may only make rulings and recommendations where a party considers that any benefit accruing to it directly or indirectly under the relevant covered agreement is being nullified or impaired or the attainment of any objective of that Agreement is being impeded as a result of the existence of any situation other than those to which the provisions of paragraphs 1(a) and 1(b) of Article XXIII of GATT 1994 are applicable. Where and to the extent that such party considers and a panel determines that the matter is covered by this paragraph, the procedures of this Understanding shall apply only up to and including the point in the proceedings where the panel report has been circulated to the Members. The dispute settlement rules and procedures contained in the Decision of 12 April 1989 (BISD 36S/61—67) shall apply to consideration for adoption, and surveillance and implementation of recommendations and rulings. The following shall also apply:

(a) the complaining party shall present a detailed justification in support of any argument made with respect to issues covered under this paragraph;

(b) in cases involving matters covered by this paragraph, if a panel finds that cases also involve dispute settlement matters other than those covered by this paragraph, the panel shall circulate a report to the DSB addressing any such matters and a separate report on matters falling under this paragraph.

Article 27

Responsibilities of the Secretariat

1. The Secretariat shall have the responsibility of assisting panels, especially on the legal,

telytapakysymyksissä sekä antaa sihteerijä muuta teknistä apua.

2. Samalla kun sihteeristö avustaa jäseniä niiden pyynnöstä riitojenratkaisussa, saattaa olla tarvetta antaa tämän lisäksi riitojenratkaisua koskevaa oikeudellista neuvontaa ja apua kehitysmaajäsenille. Tämän toteuttamiseksi sihteeristö tulee asettaa saataville kyvykäs oikeudellinen asiantuntija WTO:n teknisen avun yksiköstä jokaiselle kehitysmaajäsenelle, joka sitä pyytää. Tämän asiantuntijan on avustettava kehitysmaajäsentä siten, että sihteeristön puolueettomuus säilyy.

3. Sihteeristön on järjestettävä erityisiä koulutuskursseja kiinnostuneille jäsenille koskien riitojenratkaisumenettelyjä ja menetelmiä siten, jäsenten asiantuntijat ovat paremmin perillä näistä.

historical and procedural aspects of the matters dealt with, and of providing secretarial and technical support.

2. While the Secretariat assists Members in respect of dispute settlement at their request, there may also be a need to provide additional legal advice and assistance in respect of dispute settlement to developing country Members. To this end, the Secretariat shall make available a qualified legal expert from the WTO technical cooperation services to any developing country Member which so requests. This expert shall assist the developing country Member in a manner ensuring the continued impartiality of the Secretariat.

3. The Secretariat shall conduct special training courses for interested Members concerning these dispute settlement procedures and practices so as to enable Members' experts to be better informed in this regard.

ALALIITE 1

TÄMÄN SOPIMUKSEN SOPIMUS-
KATTEESEEN KUULUVAT
SOPIMUKSET

- A) Maailman kauppajärjestön perustamisso-
pimus
- B) Monenkeskiset kauppasopimukset
- Liite 1A: Tavarakauppaa koskevat monen-
keskiset sopimukset
- Liite 1B: Palvelukauppaa koskeva yleissopi-
mus
- Liite 1C: Sopimus tekijän- ja teollisoikeuk-
sien kauppaan liittyvistä näkökoh-
dista
- Liite 2: Riitojen ratkaisemisesta annettuja
sääntöjä ja menettelyjä koskeva
sopimus
- C) Useammankeskiset sopimukset
- Liite 4: Siviili-ilma-aluksien kauppaa kos-
keva sopimus
- Julkisia hankintoja koskeva sopi-
mus
- Kansainvälinen maitotuotesopi-
mus
- Kansainvälinen naudanlihasopi-
mus

Tämän sopimuksen soveltaminen useam-
mankeskisiin kauppasopimuksiin edellyttää si-
tä, että jokaisen sopimuksen osapuolet hyväk-
syvät päätöksen sopimuksen sovellettavuudesta
yksittäiseen sopimukseen, mukaanlukien eri-
tyis- tai lisäsäännöt tai menettelyt sisällytettä-
viksi 2 alaliitteeseen siten kuin ne on ilmoitettu
DSB:lle.

APPENDIX 1

AGREEMENTS COVERED BY
THE UNDERSTANDING

- (A) Agreement Establishing the World Trade
Organization
- (B) Multilateral Trade Agreements
- Annex 1A: Multilateral Agreements on
Trade in Goods
- Annex 1B: General Agreement on Trade in
Services
- Annex 1C: Agreement on Trade-Related
Aspects of Intellectual Property
Rights
- Annex 2: Understanding on Rules and
Procedures Governing the Set-
tlement of Disputes
- (C) Plurilateral Trade Agreements
- Annex 4: Agreement on Trade in Civil
Aircraft
- Agreement on Government Pro-
curement
- International Dairy Agreement
- International Bovine Meat
Agreement

The applicability of this Understanding to
the Plurilateral Trade Agreements shall be
subject to the adoption of a decision by the
parties to each agreement setting out the terms
for the application of the Understanding to the
individual agreement, including any special or
additional rules or procedures for inclusion in
Appendix 2, as notified to the DSB.

ALALIITE 2

ERITYIS- TAI LISÄSÄÄNNÖT JA MENETTELYT, JOTKA SISÄLTYVÄT
LIITESOPIMUKSIIN

Sopimus	Säännöt ja menettelyt
Sopimus terveys- ja kasvinsuojelutoimista	11.2
Sopimus tekstiili- ja vaatetustuotteista	2.14, 2.21, 4.4, 5.2, 5.4, 5.6, 6.9, 6.10, 6.11, 8.1—8.12
Sopimus kaupan teknisistä esteistä	14.2—14.4, Liite 2
Sopimus GATT 1994 -sopimuksen VI artiklan soveltamisesta	17.4—17.7
Sopimus GATT 1994 -sopimuksen VII artiklan soveltamisesta	19.3—19.5, Liite II.2.f), 3, 9, 21
Tukia ja tasoitustulleja koskeva sopimus	4.2—4.12, 6.6, 7.2—7.10, 8.5, alaviite 35, 24.4, 27.7, Liite V
Palvelukauppaa koskeva yleissopimus	XXII:3, XXIII:3
Liite rahoituspalveluista	4
Liite lentoliikennepalveluista	4
Päätös GATS-sopimuksen tietyistä riitojen ratkaisua koskevista menettelyistä	1—5

Tämän liitteen sääntöjä ja menettelyjä koskeva luettelo sisältää määräyksiä, joista vain osalla määräyksistä saattaa olla merkitystä tässä yhteydessä.

Jokainen erityis- tai lisäsääntö tai menettely useammankeskeisissä kauppasopimuksissa siten kuin jokaisen sopimuksen vastuullinen elin on ne määritellyt ja siten kuin ne on ilmoitettu DSB:lle.

APPENDIX 2
SPECIAL OR ADDITIONAL RULES AND PROCEDURES CONTAINED
IN THE COVERED AGREEMENTS

Agreement	Rules and Procedures
Agreement on the Application of Sanitary and Phytosanitary Measures	11.2
Agreement on Textiles and Clothing	2.14, 2.21, 4.4, 5.2, 5.4, 5.6, 6.9, 6.10, 6.11, 8.1 through 8.12
Agreement on Technical Barriers to Trade	14.2 through 14.4, Annex 2
Agreement on Implementation of Article VI of GATT 1994	17.4 through 17.7
Agreement on Implementation of Article VII of GATT 1994	19.3 through 19.5, Annex II.2(f), 3, 9, 21
Agreement on Subsidies and Countervailing Measures	4.2 through 4.12, 6.6, 7.2 through 7.10, 8.5, footnote 35, 24.4, 27.7, Annex V
General Agreement on Trade in Services	XXII:3, XXIII:3
Annex on Financial Services	4
Annex on Air Transport Services	4
Decision on Certain Dispute Settlement Procedures for the GATS	1 through 5

The list of rules and procedures in this Appendix includes provisions where only a part of the provision may be relevant in this context.

Any special or additional rules or procedures in the Plurilateral Trade Agreements as determined by the competent bodies of each agreement and as notified to the DSB.

ALALIITE 3 TOIMINTAMENETTELYT

1. Käsittelynsä aikana paneelin tulee noudattaa tämän sopimuksen asianomaisia määräyksiä. Lisäksi seuraavat toimintamenettelyt ovat voimassa.

2. Paneelin tulee kokoontua suljetuissa istunnoissa. Riidan osapuolet sekä etuosapuolet saavat olla läsnä kokouksissa vain silloin, kun paneeli on kutsunut ne kuultavaksi.

3. Paneelin harkinta ja sille toimitetut asiakirjat on pidettävä luottamuksellisina. Mikään tämän sopimuksen määräyksistä ei estä riidan osapuolta paljastamasta julkisuudessa omia kantojaan. Jäsenen tulee pitää toisen jäsenen luottamuksellisesti paneelille antama tieto luottamuksellisena, jos jäsen on sen luokitellut luottamukselliseksi. Kun riidan osapuoli toimittaa luottamuksellisen kirjallisen esityksen paneelille, sen tulee jäsenen pyynnöstä toimittaa julkinen yhteenveto esityksen sisältämistä tiedoista, jotka voidaan julkistaa.

4. Ennen ensimmäistä varsinaista paneelikokousta osapuolten kanssa riidan osapuolten tulee toimittaa paneelille kirjalliset esitykset, joissa ne esittävät tapauksen tosiasiat sekä perustelunsa.

5. Ensimmäisessä osapuolten varsinaisessa kokouksessa paneelin tulee pyytää sitä osapuolta, joka on kantajana esittelemään tapaus. Sen jälkeen samassa kokouksessa vastaajaosapuolta pyydetään esittelemään oma näkemysensä tapauksesta.

6. Kaikki kolmannet osapuolet, jotka ovat ilmoittaneet riitaa koskevasta kiinnostuksestaan DSB:lle, on kutsuttava kirjallisesti esittämään näkökantansa paneelin ensimmäisen varsinaisen kokouksen aikana, joka asetetaan tätä tarkoitusta varten. Kaikki tällaiset kolmannet osapuolet voivat olla läsnä koko tämän istunnon ajan.

7. Viralliset vastineet on esitettävä paneelin

APPENDIX 3 WORKING PROCEDURES

1. In its proceedings the panel shall follow the relevant provisions of this Understanding. In addition, the following working procedures shall apply.

2. The panel shall meet in closed session. The parties to the dispute, and interested parties, shall be present at the meetings only when invited by the panel to appear before it.

3. The deliberations of the panel and the documents submitted to it shall be kept confidential. Nothing in this Understanding shall preclude a party to a dispute from disclosing statements of its own positions to the public. Members shall treat as confidential information submitted by another Member to the panel which that Member has designated as confidential. Where a party to a dispute submits a confidential version of its written submissions to the panel, it shall also, upon request of a Member, provide a non-confidential summary of the information contained in its submissions that could be disclosed to the public.

4. Before the first substantive meeting of the panel with the parties, the parties to the dispute shall transmit to the panel written submissions in which they present the facts of the case and their arguments.

5. At its first substantive meeting with the parties, the panel shall ask the party which has brought the complaint to present its case. Subsequently, and still at the same meeting, the party against which the complaint has been brought shall be asked to present its point of view.

6. All third parties which have notified their interest in the dispute to the DSB shall be invited in writing to present their views during a session of the first substantive meeting of the panel set aside for that purpose. All such third parties may be present during the entirety of this session.

7. Formal rebuttals shall be made at a

toisessa varsinaisessa kokouksessa. Vastaja-osapuolella on oikeus käyttää ensimmäisenä puheenvuoro, jonka jälkeen kantajaosapuolen vuoro. Osapuolten on toimitettava paneelille ennen kokousta kirjalliset vastineensa.

8. Paneeli voi milloin tahansa esittää osapuolille kysymyksiä ja pyytää niiltä selvityksiä joko osapuolten ollessa läsnä kokouksessa tai kirjallisesti.

9. Riidan osapuolten ja jokaisen 10 artiklan mukaisesti läsnä olleeksi kutsutun kolmannen osapuolen on annettava paneelille kirjalliset esitykset suullisista lausunnoistaan.

10. Läpinäkyvyyden toteuttamiseksi esitykset, vastineet sekä lausunnot, joihin viitataan 5—9 kohdissa on tehtävä osapuolten ollessa läsnä. Lisäksi jokaisen osapuolen kirjalliset esitykset mukaan lukien huomautukset raportin kuvainnolliseen osaan ja vastaukset paneelin esittämiin kysymyksiin on oltava toisen osapuolen tai osapuolten saatavilla.

11. Muut mahdolliset paneelia koskevat erityismenettelyt.

12. Ehdotettu aikataulu paneelin työskentelylle:

second substantive meeting of the panel. The party complained against shall have the right to take the floor first to be followed by the complaining party. The parties shall submit, prior to that meeting, written rebuttals to the panel.

8. The panel may at any time put questions to the parties and ask them for explanations either in the course of a meeting with the parties or in writing.

9. The parties to the dispute and any third party invited to present its views in accordance with Article 10 shall make available to the panel a written version of their oral statements.

10. In the interest of full transparency, the presentations, rebuttals and statements referred to in paragraphs 5 to 9 shall be made in the presence of the parties. Moreover, each party's written submissions, including any comments on the descriptive part of the report and responses to questions put by the panel, shall be made available to the other party or parties.

11. Any additional procedures specific to the panel.

12. Proposed timetable for panel work:

a) Osapuolten ensimmäisten kirjallisten esitysten vastaanottaminen:	
1. kantajaosapuoli	_____ 3—6 viikkoa
2. vastaajaosapuoli	_____ 2—3 viikkoa
b) Ensimmäisen osapuolten kanssa pidettävän varsinaisen kokouksen päivämäärä, aika ja paikka; kolmannen osapuolen istunto:	_____ 1—2 viikkoa
c) Osapuolten toimittamat kirjalliset vastineet:	_____ 2—3 viikkoa
d) Toisen osapuolten kanssa pidettävän kokouksen päivämäärä, aika ja paikka:	_____ 1—2 viikkoa
e) Paneeliraportin kuvainnollisen osan toimittaminen osapuolille:	_____ 2—4 viikkoa
f) Paneeliraportin kuvainnollista osaa koskevien osapuolten toimitamien huomioiden vastaanottaminen:	_____ 2 viikkoa
g) Alustavan raportin toimittaminen osapuolille, mukaanlukien päätökset ja johtopäätökset:	_____ 2—4 viikkoa
h) Osapuolta koskeva määräaika raportin osan tai osien tarkastelua varten:	_____ 1 viikko
i) Määräaika paneelin tarkastelulle, mukaanlukien mahdollinen lisäkokous osapuolten kanssa:	_____ 2 viikkoa
j) Lopullisen raportin toimittaminen riidan osapuolille:	_____ 2 viikkoa
k) Lopullisen raportin jakaminen jäsenille:	_____ 3 viikkoa

Yllä mainittua aikataulua voidaan muuttaa ennakoimattomien olosuhteiden perusteella. Pyydettyä on järjestettävä lisäkokouksia osapuolten kanssa.

(a) Receipt of first written submissions of the parties:	
(1) complaining Party:	_____ 3—6 weeks
(2) Party complained against:	_____ 2—3 weeks
(b) Date, time and place of first substantive meeting with the parties; third party session:	_____ 1—2 weeks
(c) Receipt of written rebuttals of the parties:	_____ 2—3 weeks
(d) Date, time and place of second substantive meeting with the parties:	_____ 1—2 weeks
(e) Issuance of descriptive part of the report to the parties:	_____ 2—4 weeks
(f) Receipt of comments by the parties on the descriptive part of the report:	_____ 2 weeks
(g) Issuance of the interim report, including the findings and conclusions, to the parties:	_____ 2—4 weeks
(h) Deadline for party to request review of part(s) of report:	_____ 1 week
(i) Period of review by panel, including possible additional meeting with parties:	_____ 2 weeks
(j) Issuance of final report to parties to dispute:	_____ 2 weeks
(k) Circulation of the final report to the Members:	_____ 3 weeks

The above calendar may be changed in the light of unforeseen developments. Additional meetings with the parties shall be scheduled if required.

ALALIITE 4 ASIAANTUNTIJARYHMÄT

Seuraavat säännöt ja menettelyt koskevat asiantuntijaryhmiä, jotka on perustettu 13 artiklan 2 kohdan määräysten mukaisesti.

1. Asiantuntijaryhmät toimivat paneelin alaisuudessa. Paneeli asettaa niille toimivallan rajat sekä yksityiskohtaiset työskentelymenetelmät ja niiden on raportoitava paneelille.

2. Osallistuminen asiantuntijaryhmiin rajataan vain niihin henkilöihin, joilla on ammattillista asemaa ja kokemusta kysymystä koskevalla alalla.

3. Riidan osapuolten kansalaiset eivät saa toimia asiantuntijaryhmässä ilman riidan osapuolten yhteistä suostumusta, elleivät erityisistä olosuhteista muuta johdu, jolloin paneeli toteaa, että erityistä tieteellistä asiantuntemusta ei muutoin saada täytetyksi. Riidan osapuolten virkamiehet eivät saa toimia asiantuntijaryhmässä. Asiantuntijaryhmän jäsenet toimivat henkilökohtaisessa ominaisuudessaan, eivätkä hallitusten tai järjestöjen edustajina. Hallitukset tai järjestöt eivät siten saa antaa heille ohjeita asiantuntijaryhmässä käsiteltävissä asioissa.

4. Asiantuntijaryhmät voivat neuvotella ja pyytää tietoja sekä teknisiä neuvoja sopivaksi katsomastaan lähteestä. Ennenkuin asiantuntijaryhmä pyytää tällaista tietoa tai neuvoa jäsenen oikeuspiiriin kuuluvasta lähteestä, on sen tiedotettava asiasta jäsenen hallitukselle. Jokaisen jäsenen on vastattava pikaisesti sekä täydellisesti jokaiseen asiantuntijaryhmän pyyntöön saada sellaista tietoa, jonka asiantuntijaryhmä katsoo tarpeelliseksi ja tarkoituksenmukaiseksi.

5. Riidan osapuolilla on oikeus saada tietoja kaikista asioista koskevista tiedoista, jotka on annettu asiantuntijaryhmälle, ellei niitä katsota luottamukselliseksi. Asiantuntijaryhmälle annettua luottamuksellista tietoa ei saa paljastaa

APPENDIX 4 EXPERT REVIEW GROUPS

The following rules and procedures shall apply to expert review groups established in accordance with the provisions of paragraph 2 of Article 13.

1. Expert review groups are under the panel's authority. Their terms of reference and detailed working procedures shall be decided by the panel, and they shall report to the panel.

2. Participation in expert review groups shall be restricted to persons of professional standing and experience in the field in question.

3. Citizens of parties to the dispute shall not serve on an expert review group without the joint agreement of the parties to the dispute, except in exceptional circumstances when the panel considers that the need for specialized scientific expertise cannot be fulfilled otherwise. Government officials of parties to the dispute shall not serve on an expert review group. Members of expert review groups shall serve in their individual capacities and not as government representatives, nor as representatives of any organization. Governments or organizations shall therefore not give them instructions with regard to matters before an expert review group.

4. Expert review groups may consult and seek information and technical advice from any source they deem appropriate. Before an expert review group seeks such information or advice from a source within the jurisdiction of a Member, it shall inform the government of that Member. Any Member shall respond promptly and fully to any request by an expert review group for such information as the expert review group considers necessary and appropriate.

5. The parties to a dispute shall have access to all relevant information provided to an expert review group, unless it is of a confidential nature. Confidential information provided to the expert review group shall not be released

ilman tiedon antaneen hallituksen, järjestön tai henkilön virallista valtuutusta. Milloin tällaista tietoa pyydetään asiantuntijaryhmältä, mutta asiantuntijaryhmän ei anneta paljastaa tällaista tietoa, tiedon antanut hallitus, järjestö tai henkilö antaa julkisen yhteenvedon tiedoista.

6. Asiantuntijaryhmä antaa raporttiluonnoksen riidan osapuolille saadakseen niiden huomiot sekä ottaakseen ne huomioon tarkoituksenmukaisella tavalla lopullisessa raportissaan, joka myös toimitetaan riidan osapuolille samalla, kun se annetaan paneelille. Asiantuntijaryhmän lopullinen raportti on ainoastaan neuvoo-antava.

without formal authorization from the government, organization or person providing the information. Where such information is requested from the expert review group but release of such information by the expert review group is not authorized, a non-confidential summary of the information will be provided by the government, organization or person supplying the information.

6. The expert review group shall submit a draft report to the parties to the dispute with a view to obtaining their comments, and taking them into account, as appropriate, in the final report, which shall also be issued to the parties to the dispute when it is submitted to the panel. The final report of the expert review group shall be advisory only.

LIITE 3

KAUPPAPOLIITTINEN MAATUTKINTA

Jäsenet sopivat seuraavaa:

A. *Tavoitteet*

(i) Kauppapoliittisen maatumkinnan ("TPRM") tarkoituksena on edistää sitä, että kaikki jäsenet noudattavat paremmin monenkeskisten kauppasopimusten ja soveltuvin osin usemmankeskisten kauppasopimusten sääntöjä, periaatteita ja sitoumuksia, ja siten edistää monenkeskisen kauppajärjestelmän joustavam-paa toimivuutta, aikaansaamalla suurempaa läpinäkyvyyttä ja ymmärtämystä jäsenten kauppapolitiikkaa ja -tapoja kohtaan. Maatumkinta mahdollistaa näin ollen jäsenten kauppapolitiikan ja -tapojen säännöllisen yhteisen arvioinnin sekä arvioinnin näiden vaikutuksesta monenkeskisen kauppajärjestelmän toimintaan. Sen tarkoituksena ei ole kuitenkaan toimia pohjana tämän sopimuksen erityisvelvoitteiden täytäntöönpanolle, riitojen ratkaisumenettelylle tai asettaa jäsenille uusia sitoumuksia.

(ii) Maatumkinnan puitteissa tehtävä arviointi tehdään, siinä määrin kuin on tarpeen, ottaen huomioon kyseisen jäsenen laajemmat talous- ja kehitystarpeet, politiikka ja tavoitteet, kuten myös jäsenen ulkoinen ympäristö. Maatumkinnan tarkoituksena on kuitenkin tutkia jäsenen kauppapolitiikan ja käytäntöjen vaikutus monenkeskiseen kauppajärjestelmään.

B. *Kansallinen läpinäkyvyys*

Jäsenet tunnustavat hallituksen kauppapoliittisen päätöksenteon kansallisen läpinäkyvyyden tärkeyden sekä jäsenten talouksille että monenkeskiselle kauppajärjestelmälle, ja suostuvat rohkaisemaan ja edistämään suurempaa läpinäkyvyyttä omissa järjestelmissään, myön-

ANNEX 3

TRADE POLICY REVIEW MECHANISM

Members hereby agree as follows:

A. *Objectives*

(i) The purpose of the Trade Policy Review Mechanism ("TPRM") is to contribute to improved adherence by all Members to rules, disciplines and commitments made under the Multilateral Trade Agreements and, where applicable, the Plurilateral Trade Agreements, and hence to the smoother functioning of the multilateral trading system, by achieving greater transparency in, and understanding of, the trade policies and practices of Members. Accordingly, the review mechanism enables the regular collective appreciation and evaluation of the full range of individual Members' trade policies and practices and their impact on the functioning of the multilateral trading system. It is not, however, intended to serve as a basis for the enforcement of specific obligations under the Agreements or for dispute settlement procedures, or to impose new policy commitments on Members.

(ii) The assessment carried out under the review mechanism takes place, to the extent relevant, against the background of the wider economic and developmental needs, policies and objectives of the Member concerned, as well as of its external environment. However, the function of the review mechanism is to examine the impact of a Member's trade policies and practices on the multilateral trading system.

B. *Domestic transparency*

Members recognize the inherent value of domestic transparency of government decision-making on trade policy matters for both Members' economies and the multilateral trading system, and agree to encourage and promote greater transparency within their own

täen, että kotimaisen läpinäkyvyyden täytäntöönpano on tapahduttava vapaaehtoisesti ottamalla huomioon jokaisen jäsenen oikeudellinen ja poliittinen järjestelmä.

C. Tutkinnan menettelytavat

(i) Kauppapoliittinen maatumkintaelin (myöhemmin "TPRB") perustetaan täten hoitamaan kauppapoliittisia maatumkintoja.

(ii) Kaikkien jäsenten kauppapolitiikka ja -tavat alistetaan toistuvalla tutkinnalle. Yksittäisten jäsenten vaikutus monenkeskisen kaupparjestelmän toimintaan, määriteltynä niiden osuutena maailmankaupasta tuoreen edustavan jakson aikana, on määräävä tekijä päätettäessä tutkintojen tiheydestä. Neljä ensimmäistä kauppayksikköä (Euroopan yhteisö lasketaan yhdeksi) tutkitaan joka toinen vuosi. Seuraavat kuusitoista tutkitaan joka neljäs vuosi. Muut jäsenet tutkitaan joka kuudes vuosi poikkeuksena kuitenkin vähiten kehittyneet kehitysmaajäsenet, joiden koskeva tutkintaväli voidaan sopia pidemmäksi. Yksikköjen, joilla on yhteinen ulkoinen kauppapolitiikka, joka kattaa useamman kuin yhden jäsenen, katsotaan kattavan kaikki ne osatekijät, jotka vaikuttavat kauppaan, mukaan lukien yksittäisten jäsenten politiikka ja tavat niiltä osin kuin niillä on tässä yhteydessä merkitystä. Mikäli jäsenen kauppapolitiikassa tai -tavoissa tapahtuu sellaisia muutoksia, joiden vaikutus sen kauppakumppaneihin saattaa olla merkittävä, TPRB voi poikkeuksellisesti, neuvoteltuaan asiasta, pyytää kyseistä jäsentä esittämään maatumkintansa.

(iii) TPRB:n kokouksissa keskusteluja ohjaavat A kohdassa esitetyt tavoitteet. Näissä keskusteluissa keskitytään jäsenen maatumkinnan aikana arvioinnin kohteena oleviin kauppapolitiikkaan ja -tapoihin.

(iv) TPRB laatii perussuunnitelman tutkintojen suorittamiseksi. Se voi myös keskustella jäsenten ajantasalle saatetuista raporteista sekä ottaa ne huomioon. TPRB luo jokaiselle vuodelle maatumkintaohjelman yhteistyössä niiden jäsenten kanssa, joita tutkinta suoranaisesti koskee. Neuvotellen sen jäsenten tai niiden jäsenten kanssa, jotka ovat tutkinnan kohteena, puheenjohtaja voi valita keskustelijat, jotka henkilökohtaisessa ominaisuudessaan esittelevät keskustelut TPRB:ssä.

systems, acknowledging that the implementation of domestic transparency must be on a voluntary basis and take account of each Member's legal and political systems.

C. Procedures for review

(i) The Trade Policy Review Body (referred to herein as the "TPRB") is hereby established to carry out trade policy reviews.

(ii) The trade policies and practices of all Members shall be subject to periodic review. The impact of individual Members on the functioning of the multilateral trading system, defined in terms of their share of world trade in a recent representative period, will be the determining factor in deciding on the frequency of reviews. The first four trading entities so identified (counting the European Communities as one) shall be subject to review every two years. The next 16 shall be reviewed every four years. Other Members shall be reviewed every six years, except that a longer period may be fixed for least-developed country Members. It is understood that the review of entities having a common external policy covering more than one Member shall cover all components of policy affecting trade including relevant policies and practices of the individual Members. Exceptionally, in the event of changes in a Member's trade policies or practices that may have a significant impact on its trading partners, the Member concerned may be requested by the TPRB, after consultation, to bring forward its next review.

(iii) Discussions in the meetings of the TPRB shall be governed by the objectives set forth in paragraph A. The focus of these discussions shall be on the Member's trade policies and practices, which are the subject of the assessment under the review mechanism.

(iv) The TPRB shall establish a basic plan for the conduct of the reviews. It may also discuss and take note of update reports from Members. The TPRB shall establish a programme of reviews for each year in consultation with the Members directly concerned. In consultation with the Member or Members under review, the Chairman may choose discussants who, acting in their personal capacity, shall introduce the discussions in the TPRB.

(v) TPRB perustaa työnsä seuraaviin asiakirjoihin:

(a) Tutkinnan kohteena olevan jäsenen tai olevien jäsenten toimittama täydellinen raportti, johon viitataan D kohdassa;

(b) Raportti, jonka sihteeristö omalla vastuullaan laatii, saatavilla olevaan ja kyseisen jäsenen tai kyseisten jäsenten toimittamaan tietoon perustuen. Sihteeristön tulisi pyytää selvitystä kyseiseltä jäseneltä tai kyseisiltä jäseniltä heidän kauppapolitiikastaan ja -tavoistaan.

(vi) Tutkinnan kohteena olevan jäsenen ja sihteeristön laatimat raportit, yhdessä TPRB:n niitä koskevien kokousten pöytäkirjojen kanssa, julkaistaan viipymättä tutkinnan jälkeen.

(vii) Nämä asiakirjat lähetetään edelleen ministerikokoukselle, joka ottaa ne huomioon.

(v) The TPRB shall base its work on the following documentation:

(a) a full report, referred to in paragraph D, supplied by the Member or Members under review;

(b) a report, to be drawn up by the Secretariat on its own responsibility, based on the information available to it and that provided by the Member or Members concerned. The Secretariat should seek clarification from the Member or Members concerned of their trade policies and practices.

(vi) The reports by the Member under review and by the Secretariat, together with the minutes of the respective meeting of the TPRB, shall be published promptly after the review.

(vii) These documents will be forwarded to the Ministerial Conference, which shall take note of them.

D. Raportointi

(i) Jotta saavutettaisiin mahdollisimman täydellinen läpinäkyvyyden taso, jokainen jäsen raportoi säännöllisesti TPRB:lle. Täydelliset raportit kuvaavat kyseisen jäsenen tai kyseisten jäsenten harjoittamaa kauppapolitiikkaa ja -tapoja. Raportit perustuvat sovittuun malliin, josta päättää TPRB. Aluksi tämän mallin pohjaksi otetaan maaraportteja varten luotu malliluonnos, josta tehtiin päätös 19. heinäkuuta 1989 (BISD-julkaisusarja 36S/406—409), siten muutettuna kuin on välttämätöntä raporttien ulottamiseksi kattamaan liitteen I monenkeskisten kauppasopimusten ja soveltuvin osin useammankeskisten kauppasopimusten kattamat kauppapolitiikan kaikki aspektit. TPRB voi kokemuksen valossa tarkastaa ja korjata tätä mallia. Tutkintojen välissä jäsenet toimittavat lyhyet raportit silloin, kun kauppapolitiikassa tapahtuu merkittäviä muutoksia. Vuositainen raportti tilastotiedoista toimitetaan sovittuun mallin mukaan. Erityisesti otetaan huomioon ne vaikeudet joita vähiten kehittyneille kehitysmaajäsenillä voi olla niiden laatiessa raporttejaan. Sihteeristö tarjoaa pyynnöstä teknistä apua kehitysmaajäsenille ja erityisesti vähiten kehittyneille kehitysmaajäsenille. Raportteihin sisältyvän informaation tulisi mahdollisimman suuressa määrin yhteensovittaa niiden notifiikaatioiden kanssa, jotka on tehty monenkeskisten kauppasopimusten ja soveltuvin osin useammankeskisten kauppasopimusten määräyksien mukaisesti.

D. Reporting

In order to achieve the fullest possible degree of transparency, each Member shall report regularly to the TPRB. Full reports shall describe the trade policies and practices pursued by the Member or Members concerned, based on an agreed format to be decided upon by the TPRB. This format shall initially be based on the Outline Format for Country Reports established by the Decision of 19 July 1989 (BISD 36S/406—409), amended as necessary to extend the coverage of reports to all aspects of trade policies covered by the Multilateral Trade Agreements in Annex I and, where applicable, the Plurilateral Trade Agreements. This format may be revised by the TPRB in the light of experience. Between reviews, Members shall provide brief reports when there are any significant changes in their trade policies; an annual update of statistical information will be provided according to the agreed format. Particular account shall be taken of difficulties presented to least-developed country Members in compiling their reports. The Secretariat shall make available technical assistance on request to developing country Members, and in particular to the least-developed country Members. Information contained in reports should to the greatest extent possible be coordinated with notifications made under provisions of the Multilateral Trade Agreements and, where applicable, the Plurilateral Trade Agreements.

E. Suhde GATT 1994-sopimuksen ja GATS-sopimuksen maksutasemääräyksiin

Jäsenet tunnustavat tarpeen minimoida niiden hallitusten taakan, jotka ovat GATT 1994- ja GATS-sopimuksen maksutasemääräysten mukaisten täydellisten neuvottelujen kohteena. Tätä tarkoitusta varten TPRB:n puheenjohtaja suunnittelee yhteistyössä kyseisen jäsenen tai kyseisten jäsenten ja maksutasekomitean puheenjohtajan kanssa hallinnolliset järjestelyt, jotka yhteensovittavat kauppapoliittisten maatutkintojen normaalin aikataulun maksutase-neuvotteluiden aikatauluun mutta jotka eivät lykkää kauppapoliittista maatutkintaa enempää kuin kaksitoista kuukautta.

F. Tutkinnan arviointi

Viimeistään viisi vuotta WTO-sopimuksen voimaantulon jälkeen TPRB tekee kauppapoliittisia maatutkintoja koskevan arvioinnin. Arvioinnin tulokset esitetään ministerikokoukselle. Se voi myöhemmin tehdä TPRM:ää koskevia arviointeja sen itsensä määrittelemien aikaväleihin tai ministerikokouksen pyynnön mukaisesti.

G. Kehityssuuntien seuranta kansainvälisessä kauppaympäristössä

TPRB laatii myös vuosittaisen katsauksen kansainvälisessä kauppaympäristössä vallitsevista, monenkeskiseen kauppajärjestelmään vaikuttavista kehityssuunnista. Katsauksen tulee tukeutua pääjohtajan vuosittaiseen raporttiin, jossa kuvataan WTO:n merkittävimmät toiminnot sekä tuodaan esiin kauppajärjestelmään vaikuttavat merkittävät kysymykset.

E. Relationship with the balance-of-payments provisions of GATT 1994 and GATS

Members recognize the need to minimize the burden for governments also subject to full consultations under the balance-of-payments provisions of GATT 1994 or GATS. To this end, the Chairman of the TPRB shall, in consultation with the Member or Members concerned, and with the Chairman of the Committee on Balance-of-Payments Restrictions, devise administrative arrangements that harmonize the normal rhythm of the trade policy reviews with the timetable for balance-of-payments consultations but do not postpone the trade policy review by more than 12 months.

F. Appraisal of the Mechanism

The TPRB shall undertake an appraisal of the operation of the TPRM not more than five years after the entry into force of the Agreement Establishing the WTO. The results of the appraisal will be presented to the Ministerial Conference. It may subsequently undertake appraisals of the TPRM at intervals to be determined by it or as requested by the Ministerial Conference.

G. Overview of Developments in the International Trading Environment

An annual overview of developments in the international trading environment which are having an impact on the multilateral trading system shall also be undertaken by the TPRB. The overview is to be assisted by an annual report by the Director-General setting out major activities of the WTO and highlighting significant policy issues affecting the trading system.

LIITE 4

USEAMMANKESKISET KAUPPA-
SOPIMUKSETJULKISIA HANKINTOJA KOSKEVA
SOPIMUS

Tämän sopimuksen osapuolet (myöhemmin "osapuolet"), jotka

tunnustavat tarpeen saada aikaan julkisia hankintoja koskevien lakien, asetusten, menettelyjen ja käytäntöjen tehokas monenkeskisten oikeuksien ja velvoitteiden puitteisto maailmankaupan suuremman vapauden ja laajuuden saavuttamiseksi ja maailmankauppaa säätelevien kansainvälisesti sovittujen puitteiden kehittämiseksi,

tunnustavat sen, että julkisia hankintoja koskevia lakeja, asetuksia, menettelyjä ja käytäntöjä ei pidä valmistella, saattaa voimaan tai soveltaa ulkomaisia tai kotimaisia tavaroita tai palveluja eikä ulkomaisia tai kotimaisia tavarain tai palvelujen toimittajia kohtaan kotimaisten tavaroiden tai palvelujen tai kotimaisten tavarain tai palvelujen toimittajien suojaamiseksi eikä ulkomaisten tavaroiden tai palvelujen taikka ulkomaisten tavarain tai palvelujen toimittajien syrjimiseksi toisiinsa nähden,

tunnustavat, että on toivottavaa noudattaa julkisia hankintoja koskevien lakien, asetusten, menettelyjen ja käytäntöjen avoimuutta,

tunnustavat tarpeen luoda kansainväliset ilmoitus-, keskustelu-, valvonta- ja riitojen ratkaisumenettelyt julkisia hankintoja koskevien kansainvälisten määräysten tasapuolisen, nopean ja tehokkaan täytäntöönpanon varmistamiseksi sekä oikeuksien ja velvoitteiden välisen tasapainon säilyttämiseksi mahdollisimman vakaana,

tunnustavat tarpeen ottaa huomioon kehitysmaiden, erityisesti vähiten kehittyneiden maiden kehitykselliset, rahoitukselliset ja kaupalliset tarpeet,

ANNEX 4

PLURILATERAL TRADE
AGREEMENTSAGREEMENT ON GOVERNMENT
PROCUREMENT

Parties to this Agreement (hereinafter referred to as "Parties"),

Recognizing the need for an effective multi-lateral framework of rights and obligations with respect to laws, regulations, procedures and practices regarding government procurement with a view to achieving greater liberalization and expansion of world trade and improving the international framework for the conduct of world trade;

Recognizing that laws, regulations, procedures and practices regarding government procurement should not be prepared, adopted or applied to foreign or domestic products and services and to foreign or domestic suppliers so as to afford protection to domestic products or services or domestic suppliers and should not discriminate among foreign products or services or among foreign suppliers;

Recognizing that it is desirable to provide transparency of laws, regulations, procedures and practices regarding government procurement;

Recognizing the need to establish international procedures on notification, consultation, surveillance and dispute settlement with a view to ensuring a fair, prompt and effective enforcement of the international provisions on government procurement and to maintain the balance of rights and obligations at the highest possible level;

Recognizing the need to take into account the development, financial and trade needs of developing countries, in particular the least-developed countries;

haluavat 12 päivänä huhtikuuta 1979 tehdyn julkisia hankintoja koskevan sopimuksen, sellaisena kuin se on muutettuna 2 päivänä helmikuuta 1987, IX artiklan 6(b) kohdan mukaisesti laajentaa ja parantaa kyseistä sopimusta keskinäisen vastavuoroisuuden pohjalta ja ulottaa se koskemaan palveluhankintoja.

haluavat rohkaista muita kuin osapuolivaltioita hyväksymään tämän sopimuksen ja liittymään siihen,

sitoutuvat edelleen näiden tavoitteiden toteuttamiseen;

sopivat seuraavaa:

Artikla I

Toimialue ja soveltamisala

1. Tätä sopimusta sovelletaan kaikkiin lakeihin, asetuksiin, menettelyihin ja käytäntöihin, jotka koskevat tässä sopimuksessa tarkoitettujen, I liiteosassa määriteltyjen hankintayksiköiden kaikkia hankintoja.¹

2. Tätä sopimusta sovelletaan mihin tahansa sopimusperusteiseen hankintaan, mukaan lukien osto- ja leasing-sopimukset, vuokrauksen, osamaksulla hankkimisen osto-optioin tai ilman niitä sekä kaikki tavara- ja palveluhankintojen yhdistelmät.

3. Jos hankintayksiköt edellyttävät, että I liiteosaan kuulumattomat yritykset tekevät tämän sopimuksen kattamiin hankintoihin liittyviä sopimuksiaan erityisten vaatimusten mukaisesti, kyseisiin vaatimuksiin sovelletaan III artiklan määräyksiä *soveltuvin osin*.

4. Tätä sopimusta sovelletaan kaikkiin hankintasopimuksiin, joiden arvo on vähintään liiteosassa I määritelty asianomainen kynnsarvo.

Desiring, in accordance with paragraph 6(b) of Article IX of the Agreement on Government Procurement done on 12 April 1979, as amended on 2 February 1987, to broaden and improve the Agreement on the basis of mutual reciprocity and to expand the coverage of the Agreement to include service contracts;

Desiring to encourage acceptance of and accession to this Agreement by governments not party to it;

Having undertaken further negotiations in pursuance of these objectives;

Hereby agree as follows:

Article I

Scope and Coverage

1. This Agreement applies to any law, regulation, procedure or practice regarding any procurement by entities covered by this Agreement, as specified in Appendix I.¹

2. This Agreement applies to procurement by any contractual means, including through such methods as purchase or as lease, rental or hire purchase, with or without an option to buy, including any combination of products and services.

3. Where entities, in the context of procurement covered under this Agreement, require enterprises not included in Appendix I to award contracts in accordance with particular requirements, Article III shall apply *mutatis mutandis* to such requirements.

4. This Agreement applies to any procurement contract of a value of not less than the relevant threshold specified in Appendix I.

¹ Liiteosa I on jaettu jokaisen osapuolen osalta viiteen liitteeseen:

— Liite 1 sisältää valtionhallintoon kuuluvat hankintayksiköt.

— Liite 2 sisältää valtionhallintoon välillisesti kuuluvat hankintayksiköt.

— Liite 3 sisältää kaikki muut yksiköt, jotka tekevät hankintoja tämän sopimuksen määräysten mukaisesti.

— Liite 4 määrittelee sisällyttävän tai pois sulkevan luettelon avulla tämä sopimuksen piiriin kuuluvat palvelut.

— Liite 5 määrittelee sopimuksen piiriin kuuluvat rakentamispalvelut.

Jokaisen osapuolen liitteissä on määritelty vastaavat kynnsarvot.

¹ For each Party, Appendix I is divided into five Annexes:

— Annex 1 contains central government entities.

— Annex 2 contains sub-central government entities.

— Annex 3 contains all other entities that procure in accordance with the provisions of this Agreement.

— Annex 4 specifies services, whether listed positively or negatively, covered by this Agreement.

— Annex 5 specifies covered construction services.

Relevant thresholds are specified in each Party's Annexes

Artikla II

Arvon määrittely

1. Seuraavat määräykset ovat voimassa määriteltäessä hankintasopimusten arvoa² tämän sopimuksen soveltamista varten.

2. Arvoa määriteltäessä otetaan huomioon kaikenlaiset hyvitykset, mukaan lukien kaikki saatavat palkkiot, maksut, komissiot ja korot.

3. Hankintayksikkö ei saa valita arvon määrittelytapaa eikä jakaa hankintakokonaisuutta osiin tämän sopimuksen soveltamisen kiertämiseksi.

4. Jos yksi hankintakokonaisuus johtaa useamman kuin yhden sopimuksen tekemiseen tai sopimuksen osittamiseen, sopimuksen arvon laskentaperusteena on:

(a) viimeksi kuluneen tilikauden tai 12 kuukauden aikana tehtyjen samanlaisten uudistettavien sopimusten todellinen arvo mahdollisuuksien mukaan korjattuna seuraavien 12 kuukauden aikana odotettavissa olevien määrään tai arvoon vaikuttavien muutosten mukaisesti; tai

(b) ensimmäisen sopimuksen tekopäivää seuraavan tilikauden tai 12 kuukauden aikana tehtävien uudistettavien sopimusten arvioitu kokonaisarvo.

5. Jos sopimuksen kohteena on tavarain tai palvelujen hankkiminen leasingmenettelyllä, vuokraamalla tai osamaksulla, tai jos sopimuksessa ei määritellä kokonaishintaa, arvon laskentaperusteena on

(a) määräaikaisten, enintään 12 kuukauden pituisten sopimusten kestoaikainen kokonaisarvo tai yli 12 kuukauden pituisten sopimusten kokonaisarvo, johon sisältyy ennakoitu jäännösarvo;

(b) määräämättömäksi ajaksi tehtyjen sopimusten kuukautta kohti erääntyvien maksuerien arvo 48-kertaisena.

Epäselvissä tapauksissa noudatetaan toista, (b) kohdassa määriteltyä laskentaperustetta.

6. Kun aiottuun hankintaan on ollut tarpeellista sisällyttää optioehtoja, arvon laskentaperusteena on sopimuksen suurin sallittu kokonaisarvo optioehdot mukaan luettuina.

² Tätä sopimusta sovelletaan kaikkiin hankintasopimuksiin, joiden arvo IX artiklassa tarkoitettun ilmoituksen julkaisuhetkellä arvioidaan vähintään kynnysarvon suuruiseksi.

Article II

Valuation of Contracts

1. The following provisions shall apply in determining the value of contracts² for purposes of implementing this Agreement.

2. Valuation shall take into account all forms of remuneration, including any premiums, fees, commissions and interest receivable.

3. The selection of the valuation method by the entity shall not be used, nor shall any procurement requirement be divided, with the intention of avoiding the application of this Agreement.

4. If an individual requirement for a procurement results in the award of more than one contract, or in contracts being awarded in separate parts, the basis for valuation shall be either:

(a) the actual value of similar recurring contracts concluded over the previous fiscal year or 12 months adjusted, where possible, for anticipated changes in quantity and value over the subsequent 12 months; or

(b) the estimated value of recurring contracts in the fiscal year or 12 months subsequent to the initial contract.

5. In cases of contracts for the lease, rental or hire purchase of products or services, or in the case of contracts which do not specify a total price, the basis for valuation shall be:

(a) in the case of fixed-term contracts, where their term is 12 months or less, the total contract value for their duration, or, where their term exceeds 12 months, their total value including the estimated residual value;

(b) in the case of contracts for an indefinite period, the monthly instalment multiplied by 48.

If there is any doubt, the second basis for valuation, namely (b), is to be used.

6. In cases where an intended procurement specifies the need for option clauses, the basis for valuation shall be the total value of the maximum permissible procurement, inclusive of optional purchases.

² This Agreement shall apply to any procurement contract for which the contract value is estimated to equal or exceed the threshold at the time of publication of the notice in accordance with Article IX.

Artikla III

Kansallinen kohtelu ja syrjimättömyys

1. Tässä sopimuksessa tarkoitettuja julkisia hankintoja koskevien kaikkien lakien, asetusten, menettelyjen ja käytäntöjen puitteissa osapuolet antavat välittömästi ja ehdoitta toisten osapuolten tavaroille ja palveluille sekä toisten osapuolten tavaroita ja palveluja tarjoaville toimittajille kohtelun, joka on vähintään yhtä edullinen kuin:

(a) kotimaisia tavaroita, palveluja tai tavarain tai palvelujen toimittajia koskeva kohtelu; ja

(b) minkä tahansa muun osapuolen tavarain, palveluja tai tavarain tai palvelujen toimittajia koskeva kohtelu.

2. Tässä sopimuksessa tarkoitettuja julkisia hankintoja koskevien kaikkien lakien, asetusten, menettelyjen ja käytäntöjen puitteissa osapuolet huolehtivat siitä, että:

(a) niiden hankintayksiköt eivät kohtele maassa olevaa tavarain tai palvelujen toimittajaa epäedullisemmin kuin toista maassa olevaa tavarain tai palvelujen toimittajaa sen ulkomaisen yhteyksien tai omistuksen perusteella; ja että

(b) niiden hankintayksiköt eivät syrji maassa olevia tavarain tai palvelujen toimittajia niiden tarjoamien tavarain tai palvelujen tuotantomaan perusteella edellyttäen, että tuotantomaa on IV artiklan mukainen osapuoli.

3. Tämän artiklan 1 ja 2 kohdan määräyksiä ei sovelleta tulleeihin eikä mihinkään tuonnin yhteydessä kannettaviin tai tuontiin liittyviin maksuihin, tullien tai maksujen kantamismenettelyyn eikä muihin tuontisäännöksiin ja -muodollisuuksiin tai palvelujen kauppaa koskeviin toimiin lukuun ottamatta tässä sopimuksessa tarkoitettuja julkisia hankintoja koskevia lakeja, asetuksia, menettelyjä ja käytäntöjä.

Artikla IV

Alkuperäsäännöt

1. Osapuolet eivät sovelle tavaroihin tai palveluihin, jotka tuodaan tämän sopimuksen kattamien julkisten hankintojen yhteydessä toisten osapuolien alueelta, muunlaisia alkuperäsäännöksiä kuin niitä, mitä sovelletaan samaan aikaan normaalissa kaupankäynnissä samojen tavarain tai palvelujen tuonnissa samoilta osapuolilta.

Article III

National Treatment and Non-discrimination

1. With respect to all laws, regulations, procedures and practices regarding government procurement covered by this Agreement, each Party shall provide immediately and unconditionally to the products, services and suppliers of other Parties offering products or services of the Parties, treatment no less favourable than:

(a) that accorded to domestic products, services and suppliers; and

(b) that accorded to products, services and suppliers of any other Party.

2. With respect to all laws, regulations, procedures and practices regarding government procurement covered by this Agreement, each Party shall ensure:

(a) that its entities shall not treat a locally-established supplier less favourably than another locally-established supplier on the basis of degree of foreign affiliation or ownership; and

(b) that its entities shall not discriminate against locally-established suppliers on the basis of the country of production of the good or service being supplied, provided that the country of production is a Party to the Agreement in accordance with the provisions of Article IV.

3. The provisions of paragraphs 1 and 2 shall not apply to customs duties and charges of any kind imposed on or in connection with importation, the method of levying such duties and charges, other import regulations and formalities, and measures affecting trade in services other than laws, regulations, procedures and practices regarding government procurement covered by this Agreement.

Article IV

Rules of Origin

1. A Party shall not apply rules of origin to products or services imported or supplied for purposes of government procurement covered by this Agreement from other Parties, which are different from the rules of origin applied in the normal course of trade and at the time of the transaction in question to imports or supplies of the same products or services from the same Parties.

2. Maailman kauppajärjestön perustamis sopimuksen (myöhemmin ”WTO-sopimus”) liitteessä 1A olevan alkuperäsäännöksiä koskevan sopimuksen mukaisesti tavaroiden alkuperäsäännöksiä yhdenmukaistamiseksi toteutettavan toimenpideohjelman sekä palvelujen kauppaa koskevien neuvottelujen loppuunsaattamisen jälkeen sopimuspuolet ottavat tämän toimenpideohjelman ja näiden neuvottelujen tulokset huomioon muuttaessaan 1 kohdan säännöksiä soveltuvilta osin.

Artikla V

Kehitysmaiden erityis- ja erilliskohtelu

Tavoitteet

1. Osapuolet ottavat tätä sopimusta soveltaessaan ja täytäntöön pannessaan tässä artiklassa säädetyllä tavalla asiaankuuluvalla tavalla huomioon kehitysmaiden, erityisesti vähiten kehittyneiden maiden, kehitykselliset, rahoituskelliset ja kaupalliset tarpeet, joiden mukaisesti niiden on

(a) suojattava maksutaseasemansa ja varmistettava taloudellisten kehitysohjelmien toteuttamiseen tarvittava valuuttavarantonsa;

(b) edistettävä kotimaisen teollisuuden perustamista tai kehittämistä mukaan lukien pien- ja kotiteollisuuden kehittäminen maaseudulla ja alikehittyneillä alueilla sekä taloudellista kehitystä kansantalouden muilla lohkoilla;

(c) tuettava teollisuusyksiköjä niin pitkään kuin ne ovat kokonaan tai olennaisesti riippuvaisia julkisista hankinnoista; ja

(d) kannustettava taloudellista kehittymistään alueellisten tai maailmanlaajuisten kehitysmaiden välisten järjestelyjen avulla, jotka on esitetty Maailman kauppajärjestön (myöhemmin ”WTO”) ministerikokoukselle ja joita se ei ole hylännyt.

2. Tämän sopimuksen määräysten mukaisesti sopimuspuolet toimivat julkisia hankintoja koskevia lakeja, asetuksia ja menettelyjä valmistellessaan ja soveltaessaan niin, että tuonnin lisääntyminen kehitysmaista helpottuu, pitäen mielessään vähiten kehittyneiden kehitysmaajäsenten ja taloudellisen kehityksensä alkuvaiheissa olevien maiden erityisongelmat.

2. Following the conclusion of the work programme for the harmonization of rules of origin for goods to be undertaken under the Agreement on Rules of Origin in Annex 1A of the Agreement Establishing the World Trade Organization (hereinafter referred to as ”WTO Agreement”) and negotiations regarding trade in services, Parties shall take the results of that work programme and those negotiations into account in amending paragraph 1 as appropriate.

Article V

Special and Differential Treatment for Developing Countries

Objectives

1. Parties shall, in the implementation and administration of this Agreement, through the provisions set out in this Article, duly take into account the development, financial and trade needs of developing countries, in particular least-developed countries, in their need to:

(a) safeguard their balance-of-payments position and ensure a level of reserves adequate for the implementation of programmes of economic development;

(b) promote the establishment or development of domestic industries including the development of small-scale and cottage industries in rural or backward areas; and economic development of other sectors of the economy;

(c) support industrial units so long as they are wholly or substantially dependent on government procurement; and

(d) encourage their economic development through regional or global arrangements among developing countries presented to the Ministerial Conference of the World Trade Organization (hereinafter referred to as the ”WTO”) and not disapproved by it.

2. Consistently with the provisions of this Agreement, each Party shall, in the preparation and application of laws, regulations and procedures affecting government procurement, facilitate increased imports from developing countries, bearing in mind the special problems of least-developed countries and of those countries at low stages of economic development.

Soveltamisala

3. Sen varmistamiseksi, että kehitysmaat voivat liittyä tähän sopimukseen niiden kehityksellisiä, rahoituksellisia ja kaupallisia tarpeita vastaavin ehdoin, 1 kohdassa luetellut asiat on otettava asianmukaisesti huomioon neuvoteltaessa siitä, mitkä kehitysmaiden hankinnat tulevat kuulumaan tämän sopimuksen määräysten piiriin. Kehittyneet maat pyrkivät valmistellessaan tämän sopimuksen määräysten piiriin tulevien hankintayksiköiden luetteloita sisällyttämään niihin sellaisia hankintayksiköitä, joiden hankkimat tavarat tai palvelut ovat kehitysmaiden viennin kannalta kiinnostavia.

Sovitut soveltamattomuusehdot

4. Kukin kehitysmaa voi tästä sopimuksesta muiden sopimuspuolten kanssa neuvotellessaan sopia vastavuoroisesti hyväksyttävistä kansallisen kohtelun soveltamattomuusehdoista tiettyjen luetteloihinsa sisällytetyjen hankintayksiköiden, tavaroiden tai palvelujen osalta ottaen huomioon tapauskohtaiset erityisolosuhteet. Edellä 1(a)—(c) kohdassa olevat seikat on otettava näissä neuvotteluissa asianmukaisesti huomioon. Kehitysmaa, joka osallistuu 1(d) kohdassa mainittuihin kehitysmaiden välisiin alueellisiin tai maailmanlaajuisiin järjestelyihin, voi myös neuvotella luetteloihinsa tapauskohtaisia soveltamattomuusehtoja, ottaen huomioon muun muassa kyseisiin alueellisiin tai maailmalaajuisiin järjestelyihin liittyvät julkisia hankintoja koskevat määräykset ja erityisesti tuotteet tai palvelut, jotka voivat kuulua yhteisiin teollisuuden kehittämisohjelmiin.

5. Tämän sopimuksen tultua voimaan kehitysmaihin kuuluva osapuoli voi muuttaa hankintayksikköluetteloitaan kyseisten luetteloiden muutoksia koskevien tämän sopimuksen XXIV artiklan 6 kohdassa olevien määräysten mukaisesti kehityksellisten, rahoituksellisten ja kaupallisten tarpeittensa perusteella, tai se voi pyytää julkisia hankintoja käsittelevää komiteaa (myöhemmin ”komitea”) hyväksymään kansallisen kohtelun soveltamattomuusehtoja hankintayksikköluetteloihinsa kuuluvien tiettyjen hankintayksiköiden, tavaroiden tai palvelu-

Coverage

3. With a view to ensuring that developing countries are able to adhere to this Agreement on terms consistent with their development, financial and trade needs, the objectives listed in paragraph 1 shall be duly taken into account in the course of negotiations with respect to the procurement of developing countries to be covered by the provisions of this Agreement. Developed countries, in the preparation of their coverage lists under the provisions of this Agreement, shall endeavour to include entities procuring products and services of export interest to developing countries.

Agreed Exclusions

4. A developing country may negotiate with other participants in negotiations under this Agreement mutually acceptable exclusions from the rules on national treatment with respect to certain entities, products or services that are included in its coverage lists, having regard to the particular circumstances of each case. In such negotiations, the considerations mentioned in subparagraphs 1(a) through 1(c) shall be duly taken into account. A developing country participating in regional or global arrangements among developing countries referred to in subparagraph 1(d) may also negotiate exclusions to its lists, having regard to the particular circumstances of each case, taking into account, *inter alia*, the provisions on government procurement provided for in the regional or global arrangements concerned and, in particular, products or services which may be subject to common industrial development programmes.

5. After entry into force of this Agreement, a developing country Party may modify its coverage lists in accordance with the provisions for modification of such lists contained in paragraph 6 of Article XXIV, having regard to its development, financial and trade needs, or may request the Committee on Government Procurement (hereinafter referred to as ”the Committee”) to grant exclusions from the rules on national treatment for certain entities, products or services that are included in its coverage lists, having regard to the particular circum-

jen osalta tapauskohtaisten erityisolosuhteiden perusteella ottaen asianmukaisesti huomioon la-c kohdan määräykset. Tämän sopimuksen voimaantulon jälkeen kehitysmaihin kuuluva osapuoli voi myös pyytää komiteaa hyväksymään soveltamattomuusehtoja hankintayksiköluetteloihinsa kuuluvien tiettyjen hankintayksiköiden, tavaroiden tai palvelujen osalta sillä perusteella, että ne ne ovat osallisia alueellisissa tai maailmanlaajuisissa kehitysmaiden välisissä järjestelyissä, ottaen asianmukaisesti huomioon tapauskohtaiset erityisolosuhteet ja 1(d) kohdan määräykset. Kehitysmaihin kuuluvan osapuolen jokaiseen komitealle esitettävään luettelon muuttamista koskevaan pyyntöön on liitettävä pyynnön kannalta oleelliset asiakirjat tai sellaiset tiedot, jotka voivat olla tarpeen asiaa harkittaessa.

6. Edellä olevaa 4 ja 5 kohtaa sovelletaan *tarpeellisin muutoksin* niihin kehitysmaihin, jotka liittyvät tähän sopimukseen sen voimaantulon jälkeen.

7. Edellä 4, 5 ja 6 kohdassa tarkoitettuja hyväksytyjä soveltamattomuusehtoja tarkastellaan tämän artiklan 14 kohdan määräysten mukaisesti.

Tekninen apu kehitysmaaosapuolille

8. Kukin kehittyneisiin maihin kuuluva osapuoli antaa pyynnöstä kaikkea asianmukaiseksi katsomaansa teknistä apua kehitysmaihin kuuluville osapuolille niiden julkisiin hankintoihin liittyvien ongelmien ratkaisemiseksi.

9. Tämä kehitysmaihin kuuluvien osapuolten välisen syrjimättömyyden pohjalta annettava apu koskee *muun muassa*:

— tietyn sopimuksen tekemiseen liittyvien teknisten ongelmien ratkaisemista, ja

— mitä tahansa muuta ongelmaa, jota pyynnön esittävä osapuoli ja toinen osapuoli yhdessä päättävät käsitellä tämän avun puitteissa.

10. Edellä 8 ja 9 kohdassa tarkoitettuun tekniseen apuun kuuluu kehitysmaaosapuolten tavaran tai palvelujen toimittajien pätevyyttä osoittavien asiakirjojen ja tarjousten kääntäminen hankintayksikön määräämälle WTO:n viralliselle kielelle, elleivät teollisuusmaaosapuol-

stances of each case and taking duly into account the provisions of subparagraphs 1(a) through 1(c). After entry into force of this Agreement, a developing country Party may also request the Committee to grant exclusions for certain entities, products or services that are included in its coverage lists in the light of its participation in regional or global arrangements among developing countries, having regard to the particular circumstances of each case and taking duly into account the provisions of subparagraph 1(d). Each request to the Committee by a developing country Party relating to modification of a list shall be accompanied by documentation relevant to the request or by such information as may be necessary for consideration of the matter.

6. Paragraphs 4 and 5 shall apply *mutatis mutandis* to developing countries acceding to this Agreement after its entry into force.

7. Such agreed exclusions as mentioned in paragraphs 4, 5 and 6 shall be subject to review in accordance with the provisions of paragraph 14 below.

Technical Assistance for Developing Country Parties

8. Each developed country Party shall, upon request, provide all technical assistance which it may deem appropriate to developing country Parties in resolving their problems in the field of government procurement.

9. This assistance, which shall be provided on the basis of non-discrimination among developing country Parties, shall relate, *inter alia*, to:

— the solution of particular technical problems relating to the award of a specific contract; and

— any other problem which the Party making the request and another Party agree to deal with in the context of this assistance.

10. Technical assistance referred to in paragraphs 8 and 9 would include translation of qualification documentation and tenders made by suppliers of developing country Parties into an official language of the WTO designated by the entity, unless developed country Parties

let pidä kääntämistä erityisen työläänä, missä tapauksessa kehitysmaaosapuolille on annettava asiasta selvitys niiden pyydettyä sitä joko teollisuusmaaosapuolilta tai niiden hankintayksiköiltä.

Tietokeskukset

Teollisuusmaaosapuolet perustavat erikseen tai yhdessä tietokeskuksia vastaamaan kehitysmaaosapuolten kohtuullisiin tietopyyntöihin, jotka liittyvät *muun muassa* julkisia hankintoja koskeviin lakeihin, asetuksiin, menettelyihin ja käytäntöihin, julkaistuihin aiottua hankintaa koskeviin ilmoituksiin, tämän sopimuksen kattamien hankintayksiköiden osoitteisiin ja hankittujen tai hankittavien tavaroiden tai palvelujen luonteeseen ja määrään, mukaan lukien käytettävissä olevat tulevia tarjouspyyntöjä koskevat tiedot. Komitea voi myös perustaa tietokeskuksen.

Vähiten kehittyneiden maiden erityiskohtelu

12. GATT 1947 -sopimuksen SOPIMUSPUOLTEN 28 marraskuuta 1979 päivätyn erityis- ja suosituimmuuskohtelua, vastavuoroisuutta ja kehitysmaiden täydellisempää osallistumista koskevan päätöksen (BISD-julkaisusarja 26S/203—205) mukaisesti vähiten kehittyneisiin maihin kuuluville osapuolille ja näistä maista oleville tavarain tai palvelujen toimittajille on annettava erityiskohtelu näistä maista peräisin olevien tavarain tai palvelujen osalta, kun toteutetaan yleisiä tai erillisiä toimia kehitysmaaosapuolten hyväksi. Kukin osapuoli voi antaa tämän sopimuksen mukaiset edut myös vähiten kehittyneistä maista oleville tavarain tai palvelujen toimittajille kyseisistä maista peräisin olevien tuotteiden osalta, vaikka nämä maat eivät ole osapuolia.

13. Kukin teollisuusmaaosapuoli antaa pyynnöstä vähiten kehittyneistä maista oleville mahdollisille tarjoajille asianmukaiseksi katsomaansa apua tarjousten jättämisessä ja niin hankintayksiköitään kuin kyseisiä tavarain tai palvelujen toimittajia todennäköisesti kiinnostavien tavarain tai palvelujen valinnassa, ja samoin auttaa niitä täyttämään hankittavaksi aiottuja

deem translation to be burdensome, and in that case explanation shall be given to developing country Parties upon their request addressed either to the developed country Parties or to their entities.

Information Centres

11. Developed country Parties shall establish, individually or jointly, information centres to respond to reasonable requests from developing country Parties for information relating to, *inter alia*, laws, regulations, procedures and practices regarding government procurement, notices about intended procurements which have been published, addresses of the entities covered by this Agreement, and the nature and volume of products or services procured or to be procured, including available information about future tenders. The Committee may also set up an information centre.

Special Treatment for Least-Developed Countries

12. Having regard to paragraph 6 of the Decision of the CONTRACTING PARTIES to GATT 1947 of 28 November 1979 on Differential and More Favourable Treatment, Reciprocity and Fuller Participation of Developing Countries (BISD 26S/203—205), special treatment shall be granted to least-developed country Parties and to the suppliers in those Parties with respect to products or services originating in those Parties, in the context of any general or specific measures in favour of developing country Parties. A Party may also grant the benefits of this Agreement to suppliers in least-developed countries which are not Parties, with respect to products or services originating in those countries.

13. Each developed country Party shall, upon request, provide assistance which it may deem appropriate to potential tenderers in least-developed countries in submitting their tenders and selecting the products or services which are likely to be of interest to its entities as well as to suppliers in least-developed countries, and likewise assist them to comply

tavaroita tai palveluja koskevat tekniset määräykset ja eritelvät.

with technical regulations and standards relating to products or services which are the subject of the intended procurement.

Tarkastelu

14. Komitea tarkastelee vuosittain tämän artiklan toimivuutta ja tehokkuutta ja toteuttaa laajemmän tarkastelun sen joka kolmannen toimintavuoden jälkeen osapuolten antamien kertomusten pohjalta artiklan vaikutusten arvioimiseksi. Osana kolmivuotistarkasteluja, tämän sopimuksen määräysten sekä erityisesti sen III artiklan soveltamiseksi tehokkaimmalla mahdollisella tavalla, ottaen samalla huomioon kyseisten kehitysmaiden kehityksellisen, rahoituksellisen ja kaupallisen tilanteen, komitea arvioi tarvetta muuttaa tai laajentaa tämän artiklan 4—6 kohtien määräysten mukaisesti sovittuja soveltamattomuusehtoja.

15. XXIV artiklan 7 kohdan mukaisesti käytävien jatkoneuvottelukierrosten aikana kehitysmaihin kuuluvat sopimuspuolet harkitsevat mahdollisuuksia laajentaa hankintayksiköidensä luetteloita taloudellisen, rahoituksellisen ja kaupallisen tilanteensa puitteissa.

Review

14. The Committee shall review annually the operation and effectiveness of this Article and, after each three years of its operation on the basis of reports to be submitted by Parties, shall carry out a major review in order to evaluate its effects. As part of the three-yearly reviews and with a view to achieving the maximum implementation of the provisions of this Agreement, including in particular Article III, and having regard to the development, financial and trade situation of the developing countries concerned, the Committee shall examine whether exclusions provided for in accordance with the provisions of paragraphs 4 through 6 of this Article shall be modified or extended.

15. In the course of further rounds of negotiations in accordance with the provisions of paragraph 7 of Article XXIV, each developing country Party shall give consideration to the possibility of enlarging its coverage lists, having regard to its economic, financial and trade situation.

Artikla VI

Tekniset eritelvät

1. Teknisiä eritelmiä, joissa määrätään hankittavien tavaroiden tai palvelujen ominaisuudet kuten laatu, käyttöominaisuudet, turvallisuus ja mitat, tunnukset, termistö, pakkaus, merkitseminen tai etiketöinti, taikka tavaroiden tai palvelujen tuotanto- tai valmistusmenetelmä tai hankintayksikön määräämä vaatimusten mukaisuuden toteamistapa, ei saa valmistella, ottaa käyttöön tai soveltaa siten, että niillä aiheutetaan tarkoituksellisesti tai tahattomasti kansainvälisen kaupan turhia esteitä.

2. Hankintayksiköiden määräämien teknisten eritelmien on, mikäli se on tarkoituksenmukaista:

(a) kuvattava pikemminkin käyttöominaisuuksia kuin mallia tai rakennetta; ja

(b) perustuttava kansainvälisiin standardeihin, mikäli niitä on, ja muussa tapauksessa

Article VI

Technical Specifications

1. Technical specifications laying down the characteristics of the products or services to be procured, such as quality, performance, safety and dimensions, symbols, terminology, packaging, marking and labelling, or the processes and methods for their production and requirements relating to conformity assessment procedures prescribed by procuring entities, shall not be prepared, adopted or applied with a view to, or with the effect of, creating unnecessary obstacles to international trade.

2. Technical specifications prescribed by procuring entities shall, where appropriate:

(a) be in terms of performance rather than design or descriptive characteristics; and

(b) be based on international standards, where such exist; otherwise, on national tech-

kansallisiin teknisiin säännöksiin³, tunnustettuihin kansallisiin standardeihin⁴ tai rakentamismääräyksiin.

3. Tietyn tavaramerkin tai kaupanimen, patentin, mallin tai tyyppin, tietyn alkuperän, valmistajan tai tavarantoimittajan tai palvelujen toimittajan sisältävät vaatimukset tai viittaukset eivät ole sallittuja, paitsi milloin tarpeeksi tarkkaa tai selvää tapaa kuvata hankintatarvetta muulla tavoin ei ole, ja sillä edellytyksellä, että tarjousasiakirjoissa mainitaan sanat ”tai vastaava”.

4. Hankintayksiköt eivät saa pyytää eivätkä ottaa vastaan kilpailua rajoittavalla tavalla vaikuttavaa neuvontaa, jota voidaan käyttää tietyssä hankinnassa käytettävien eritelmien valmistelussa, sellaiselta yritykseltä, jolla voi olla kaupallista mielenkiintoa tätä hankintaa kohtaan.

Artikla VII

Tarjouspyyntömenettelyt

1. Kukin osapuoli huolehtii siitä, että sen hankintayksiköiden tarjouspyyntömenettelyjä sovelletaan syrjimättömästi ja että ne ovat VII—XVI artiklan määräysten mukaisia.

2. Hankintayksiköt eivät anna yhdellekään tavarantoimittajalle tiettyä hankintaa koskevia tietoja tavalla, joka voisi vaikuttaa kilpailua rajoittavasti.

3. Tässä sopimuksessa

(a) avoimilla tarjouspyyntömenettelyillä tarkoitetaan menettelyjä, joissa kaikki halukkaat tavarantoimittajat tai palvelujen toimittajat voivat jättää tarjouksen.

³ Tässä sopimuksessa tekninen säännös on asiakirja, jossa määrätään tavarantoimittajan tai palvelun ominaisuudet tai niihin liittyvät tuotanto- tai valmistusmenetelmät, mukaan lukien asiaan kuuluvat hallinnolliset määräykset, joiden noudattaminen on pakollista. Siihen voi myös sisältyä tai se voi yksinomaan käsitellä termistöön, tunnuksiin, pakkaukseen, merkitsemiseen tai etiketöintiin liittyviä vaatimuksia, jotka koskevat tavaraa, palvelua tai tuotanto- tai valmistusmenetelmää.

⁴ Tässä sopimuksessa standardilla tarkoitetaan virallisen elimen hyväksymää asiakirjaa, joka sisältää yleistä ja toistuvaa käyttöä varten tavaroihin tai palveluihin taikka niiden tuotanto- tai valmistusmenetelmiin liittyviä sääntöjä, ohjeita tai ominaisuuksia, ja jonka noudattaminen ei ole pakollista. Siihen voi myös sisältyä tai se voi yksinomaan käsitellä termistöön, tunnuksiin, pakkaukseen, merkitsemiseen tai etiketöintiin liittyviä vaatimuksia, jotka koskevat tavaraa, palvelua tai tuotanto- tai valmistusmenetelmää.

nical regulations³ recognized national standards⁴, or building codes.

3. There shall be no requirement or reference to a particular trademark or trade name, patent, design or type, specific origin, producer or supplier, unless there is no sufficiently precise or intelligible way of describing the procurement requirements and provided that words such as ”or equivalent” are included in the tender documentation.

4. Entities shall not seek or accept, in a manner which would have the effect of precluding competition, advice which may be used in the preparation of specifications for a specific procurement from a firm that may have a commercial interest in the procurement.

Article VII

Tendering Procedures

1. Each Party shall ensure that the tendering procedures of its entities are applied in a non-discriminatory manner and are consistent with the provisions contained in Articles VII through XVI.

2. Entities shall not provide to any supplier information with regard to a specific procurement in a manner which would have the effect of precluding competition.

3. For the purposes of this Agreement:

(a) Open tendering procedures are those procedures under which all interested suppliers may submit a tender.

³ For the purpose of this Agreement, a technical regulation is a document which lays down characteristics of a product or a service or their related processes and production methods, including the applicable administrative provisions, with which compliance is mandatory. It may also include or deal exclusively with terminology, symbols, packaging, marking or labelling requirements as they apply to a product, service, process or production method.

⁴ For the purpose of this Agreement, a standard is a document approved by a recognized body, that provides, for common and repeated use, rules, guidelines or characteristics for products or services or related processes and production methods, with which compliance is not mandatory. It may also include or deal exclusively with terminology, symbols, packaging, marking or labelling requirements as they apply to a product, service, process or production method.

(b) valikoivilla tarjouspyyntömenettelyillä tarkoitetaan menettelyjä, joissa X artiklan 3 kohdan ja muiden tämän sopimuksen asiaan kuuluvien määräysten mukaisesti vain hankintayksikön kutumat tavarat tai palvelujen toimittajat voivat jättää tarjouksen.

(c) suljetuilla tarjouspyyntömenettelyillä tarkoitetaan tässä sopimuksessa menettelyjä, joissa hankintayksikkö ottaa yhteyden tavarat tai palvelujen toimittajiin yksitellen, ja vain XV artiklan ehtojen mukaisesti.

Artikla VIII

Tavarat tai palvelujen toimittajien kelpuuttaminen

Hankintayksiköt eivät tavarat tai palvelujen toimittajia kelpuuttaessaan syrji ulkomaisia toimittajia keskenään tai kotimaisiin toimittajiin nähden. Kelpuuttamismenettelyjen on oltava seuraavien määräysten mukaisia:

(a) kaikki tarjouspyyntömenettelyihin osallistumiselle asetetut ehdot on julkaistava riittävän ajoissa, jotta halukkaat tavarat tai palvelujen toimittajat pystyvät aloittamaan kelpuuttamismenettelyt ja, sikäli kuin hankinnan tehokas kulku sen sallii, saattamaan ne päätökseen;

(b) kaikkien tarjouspyyntömenettelyihin osallistumiselle asetettujen ehtojen on rajoitettava sellaisiin, jotka ovat olennaisia varmistettaessa yrityksen kyky täyttää kyseinen sopimusvelvoite. Kaikkien tavarat tai palvelujen toimittajille asetettujen osallistumisehtojen, mukaan lukien rahoitukselliset vakuudet, tekniset pätevyysvaatimukset ja tiedot, jotka ovat tarpeen tavarat tai palvelujen toimittajien rahoituksellisen, kaupallisen ja teknisen suorituskyvyn toteamiseksi, samoin kuin kelpoisuusiensa varmistamisen, on oltava sellaisia, että ne eivät aseta ulkomaisia tavarat tai palvelujen toimittajia kotimaisia epäedullisempaan asemaan tai syrji ulkomaisia toimittajia keskenään. Tavarat tai palvelujen toimittajien rahoituksellinen, kaupallinen ja tekninen suorituskyky arvioidaan sekä sen yleisesti että hankintayksikön alueella harjoitetun liiketoiminnan perusteella ottamalla asianmukaisesti huomioon toimittajan eri yksiköiden väliset oikeussuhteet;

(c) tavarat tai palvelujen toimittajien kelpuuttamismenettelyä ja siihen kuluva aikaa ei saa käyttää hyväksi toisista osapuolimaista olevien tavarat tai palvelujen toimittajien pitämiseksi toimittajaluettelon ulkopuolella tai nii-

(b) Selective tendering procedures are those procedures under which, consistent with paragraph 3 of Article X and other relevant provisions of this Agreement, those suppliers invited to do so by the entity may submit a tender.

(c) Limited tendering procedures are those procedures where the entity contacts suppliers individually, only under the conditions specified in Article XV.

Article VIII

Qualification of Suppliers

In the process of qualifying suppliers, entities shall not discriminate among suppliers of other Parties or between domestic suppliers and suppliers of other Parties. Qualification procedures shall be consistent with the following:

(a) any conditions for participation in tendering procedures shall be published in adequate time to enable interested suppliers to initiate and, to the extent that it is compatible with efficient operation of the procurement process, complete the qualification procedures;

(b) any conditions for participation in tendering procedures shall be limited to those which are essential to ensure the firm's capability to fulfil the contract in question. Any conditions for participation required from suppliers, including financial guarantees, technical qualifications and information necessary for establishing the financial, commercial and technical capacity of suppliers, as well as the verification of qualifications, shall be no less favourable to suppliers of other Parties than to domestic suppliers and shall not discriminate among suppliers of other Parties. The financial, commercial and technical capacity of a supplier shall be judged on the basis both of that supplier's global business activity as well as of its activity in the territory of the procuring entity, taking due account of the legal relationship between the supply organizations;

(c) the process of, and the time required for, qualifying suppliers shall not be used in order to keep suppliers of other Parties off a suppliers' list or from being considered for a particular intended procurement. Entities shall rec-

den huomioonottamisen estämiseksi tietyn aiottun hankinnan yhteydessä. Hankintayksiköiden on kelpuutettava päteviksi tavaran tai palvelujen toimittajiksi sellaiset kotimaiset tai muista osapuolimaista olevat toimittajat, jotka täyttävät tiettyyn aiottuun hankintaan osallistumista varten asetetut ehdot. Tavarain tai palvelujen toimittajat, jotka pyytävät saada osallistua tiettyyn aiottuun hankintaan ja joita ei vielä ole kelpuutettu, on myös otettava huomioon, mikäli kelpuuttamismenettelyn päätökseen saattamiseksi on riittävästi aikaa;

(d) pysyviä kelpuutettujen tavaran tai palvelujen toimittajien luetteloita pitävien hankintayksiköiden on huolehdittava siitä, että tavaran tai palvelujen toimittajat voivat hakea kelpuutusta milloin tahansa, ja että kaikki kelpuutetut tavaran tai palvelujen toimittajat merkitään luetteloihin kohtuullisen lyhyessä ajassa;

(e) jos tavaran tai palvelujen toimittaja, jota ei ole vielä kelpuutettu, pyytää saada osallistua tiettyyn tarjouspyyntömenettelyyn IX artiklan 1 kohdan mukaisesti julkaistun ilmoituksen ilmestyttyä, hankintayksikön on viipymättä aloitettava kelpuuttamismenettely;

(f) hankintayksiköiden, joilta joku tavaran tai palvelujen toimittaja on hakenut kelpuutusta päteväksi tavaran tai palvelujen toimittajaksi, on ilmoitettava tälle asiassa tekemästään päätöksestä. Kelpuutetuille tavaran tai palvelujen toimittajille, jotka ovat hankintayksiköiden pitämässä pysyvissä tavaran tai palvelujen toimittajien luetteloissa, on myös ilmoitettava kyseisten luetteloiden lakkauttamisesta tai kyseisen toimittajan poistamisesta niistä.

(g) kukin osapuoli huolehtii siitä, että

(i) kukin hankintayksikkö ja siihen kuuluvat osat noudattavat yhtenäistä kelpuuttamismenettelyä, paitsi milloin on olemassa asianmukaisesti perusteltu tarve menetellä toisin; ja että

(ii) eri hankintayksiköiden välillä pyritään mahdollisimman yhtenäisiin kelpuuttamismenettelyihin.

(h) mikään edellä (a)–(g) alakohdissa sanottu ei estä sulkemasta pois mitään tavaran tai palvelujen toimittajaa vararikon, valheellisten tietojen antamisen tai muun sellaisen seikan perusteella, mikäli kyseinen toimi on tämän sopimuksen kansallista kohtelua ja syrjimättömyyttä koskevien määräysten mukainen.

ognize as qualified suppliers such domestic suppliers or suppliers of other Parties who meet the conditions for participation in a particular intended procurement. Suppliers requesting to participate in a particular intended procurement who may not yet be qualified shall also be considered, provided there is sufficient time to complete the qualification procedure;

(d) entities maintaining permanent lists of qualified suppliers shall ensure that suppliers may apply for qualification at any time; and that all qualified suppliers so requesting are included in the lists within a reasonably short time;

(e) if, after publication of the notice under paragraph 1 of Article IX, a supplier not yet qualified requests to participate in an intended procurement, the entity shall promptly start procedures for qualification;

(f) any supplier having requested to become a qualified supplier shall be advised by the entities concerned of the decision in this regard. Qualified suppliers included on permanent lists by entities shall also be notified of the termination of any such lists or of their removal from them;

(g) each Party shall ensure that:

(i) each entity and its constituent parts follow a single qualification procedure, except in cases of duly substantiated need for a different procedure; and

(ii) efforts be made to minimize differences in qualification procedures between entities.

(h) nothing in subparagraphs (a) through (g) shall preclude the exclusion of any supplier on grounds such as bankruptcy or false declarations, provided that such an action is consistent with the national treatment and non-discrimination provisions of this Agreement.

Artikla IX

Kutsu osallistua aiottua hankintaa koskevaan menettelyyn

1. Hankintayksiköt julkaisevat tämän artiklan 2 ja 3 kohtien mukaisen osallistumiskutsun kaikkiin aiottua hankintaa koskeviin menettelyihin, mikäli XV artiklassa (suljettu tarjouspyyntömenettely) ei ole toisin säädetty. Ilmoitus julkaistaan asianmukaisessa julkaisussa, joiden luettelo on tämän sopimuksen II liitteessä.

2. Osallistumiskutsu voi olla 6 kohdan mukaisesti aiotusta hankinnasta julkaistun ilmoituksen muotoinen.

3. Liitteissä 2 ja 3 mainitut hankintayksiköt voivat käyttää osallistumiskutsuna 7 kohdan mukaista suunniteltua hankintaa koskevaa ilmoitusta tai 9 kohdan mukaista ilmoitusta kelpuuttamismenettelystä.

4. Suunniteltua hankintaa koskevaa ilmoitusta osallistumiskutsuna käyttävien hankintayksiköiden on myöhemmin pyydettävä kaikkia kiinnostuksensa ilmoittaneita tavarain tai palvelujen toimittajia vahvistamaan kiinnostuksensa vähintään 6 kohdassa mainittujen tietojen pohjalta.

5. Kelpuuttamismenettelyä koskevaa ilmoitusta osallistumiskutsuna käyttävien yksiköiden on annettava XVIII artiklan 4 kohdassa mainitun harkinnan mukaan ja tarpeeksi ajoissa tiedot, jotka mahdollistavat kaikille kiinnostuksensa ilmoittaneille todellisen mahdollisuuden harkita kiinnostustaan osallistua hankintamenettelyyn. Näihin tietoihin on kuuluttava 6 ja 8 kohdassa mainittujen ilmoitusten sisältämät tiedot, mikäli ne ovat saatavissa. Jollekin kiinnostuneelle tavarain tai palvelujen toimittajalle annetut tiedot on annettava muille kiinnostuneille toimittajille noudattamalla syrjimättömyyden periaatetta.

6. Jokaisen tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettua aiottua hankintaa koskevan ilmoituksen on sisällettävä seuraavat tiedot:

(a) hankittavien tavarain tai palvelujen laatu ja määrä, mukaan lukien kaikki lisähankinnoissa käytettäväksi tarkoitettu optiot ja, mikäli mahdollista, näiden optioiden arvioitu käyttämisäika; kun kysymyksessä ovat uudistettavat sopimukset, hankittavien tavarain tai palvelujen laatu ja, mikäli mahdollista, arvio seuraavien niitä koskevien tarjouspyyntöilmoitusten julkaisemisajasta;

Article IX

Invitation to Participate Regarding Intended Procurement

1. In accordance with paragraphs 2 and 3, entities shall publish an invitation to participate for all cases of intended procurement, except as otherwise provided for in Article XV (limited tendering). The notice shall be published in the appropriate publication listed in Appendix II.

2. The invitation to participate may take the form of a notice of proposed procurement, as provided for in paragraph 6.

3. Entities in Annexes 2 and 3 may use a notice of planned procurement, as provided for in paragraph 7, or a notice regarding a qualification system, as provided for in paragraph 9, as an invitation to participate.

4. Entities which use a notice of planned procurement as an invitation to participate shall subsequently invite all suppliers who have expressed an interest to confirm their interest on the basis of information which shall include at least the information referred to in paragraph 6.

5. Entities which use a notice regarding a qualification system as an invitation to participate shall provide, subject to the considerations referred to in paragraph 4 of Article XVIII and in a timely manner, information which allows all those who have expressed an interest to have a meaningful opportunity to assess their interest in participating in the procurement. This information shall include the information contained in the notices referred to in paragraphs 6 and 8, to the extent such information is available. Information provided to one interested supplier shall be provided in a non-discriminatory manner to the other interested suppliers.

6. Each notice of proposed procurement, referred to in paragraph 2, shall contain the following information:

(a) the nature and quantity, including any options for further procurement and, if possible, an estimate of the timing when such options may be exercised; in the case of recurring contracts the nature and quantity and, if possible, an estimate of the timing of the subsequent tender notices for the products or services to be procured;

(b) tieto siitä, onko menettely avoin vai valikoiva vai kuuluuko siihen neuvotteluja;

(c) mahdolliset tavaroiden tai palvelujen toimitusten aloittamis- tai loppuunsaattamispäivämäärät;

(d) tarjouskilpailukutsun saantia koskevan pyynnön, tavarain tai palvelujen toimittajien luetteloon kelpuuttamishakemuksen tai tarjousten jättämisoikeus ja määräaika sekä kieli tai kielet, joilla ne on laadittava;

(e) sopimuksen tekemisen ja eritelmien ja muiden asiakirjojen saamiseksi tarpeelliset tiedot antavan hankintayksikön osoite;

(f) kaikki tavarain tai palvelujen toimittajilta edellytetyt taloudelliset ja tekniset vaatimukset, rahoitukselliset vakuudet ja tiedot;

(g) tarjouspyyntöasiakirjoista mahdollisesti veloitettava summa ja sen maksuehdot; sekä

(h) tieto siitä, pyytääkö hankintayksikkö tarjouksia ostoa, leasingtoimintaa, vuokrausta, osamaksulla hankkimista vai näistä joidenkin yhdistelmää varten.

7. Tämän artiklan 3 kohdassa tarkoitetun suunniteltua hankintaa koskevan ilmoituksen on aina sisällettävä 6 kohdassa mainituista tiedoista niin monta kuin niitä on saatavissa. Joka tapauksessa siinä on oltava 8 kohdassa mainitut tiedot sekä:

(a) maininta siitä, että kiinnostuneiden tavarain tai palvelujen toimittajien on ilmaistava hankintayksikölle kiinnostuksensa hankintaa kohtaan;

(b) hankintayksikön yhteydenottoaika, josta voi saada lisätietoja.

8. Jokaisesta aiotusta hankinnasta hankintayksikön on julkaistava lyhennelmän muodossa oleva ilmoitus jollakin WTO:n virallisella kielellä. Ilmoituksen on sisällettävä ainakin seuraavat tiedot:

(a) sopimuksen kohde;

(b) tarjousten tai tarjouskilpailukutsua koskevan pyynnön jättämiseksi asetetut määräajat; ja

(c) osoitteet, joista sopimukseen liittyviä asiakirjoja voi pyytää.

9. Noudatettaessa valikoivaa tarjouspyyntömenettelyä kelpuutettujen tavarain tai palvelujen toimittajien pysyviä luetteloita pitävien hankintayksiköiden on julkaistava vuosittain jossakin tämän sopimuksen liitteessä III luetuista julkaisuista ilmoitus, jossa on:

(a) pidettyjen, hankintoja tehtäessä käytettävien tavara- tai palvelukohtaisten taikka tava-

(b) whether the procedure is open or selective or will involve negotiation;

(c) any date for starting delivery or completion of delivery of goods or services;

(d) the address and final date for submitting an application to be invited to tender or for qualifying for the suppliers' lists, or for receiving tenders, as well as the language or languages in which they must be submitted;

(e) the address of the entity awarding the contract and providing any information necessary for obtaining specifications and other documents;

(f) any economic and technical requirements, financial guarantees and information required from suppliers;

(g) the amount and terms of payment of any sum payable for the tender documentation; and

(h) whether the entity is inviting offers for purchase, lease, rental or hire purchase, or more than one of these methods.

7. Each notice of planned procurement referred to in paragraph 3 shall contain as much of the information referred to in paragraph 6 as is available. It shall in any case include the information referred to in paragraph 8 and:

(a) a statement that interested suppliers should express their interest in the procurement to the entity;

(b) a contact point with the entity from which further information may be obtained.

8. For each case of intended procurement, the entity shall publish a summary notice in one of the official languages of the WTO. The notice shall contain at least the following information:

(a) the subject matter of the contract;

(b) the time-limits set for the submission of tenders or an application to be invited to tender; and

(c) the addresses from which documents relating to the contracts may be requested.

9. In the case of selective tendering procedures, entities maintaining permanent lists of qualified suppliers shall publish annually in one of the publications listed in Appendix III a notice of the following:

(a) the enumeration of the lists maintained, including their headings, in relation to the

ra- tai palveluryhmäkohtaisten luetteloiden yhdistelmä otsikoineen;

(b) tavaran tai palvelujen toimittajille asetetut ehdot tullaan luetteloihin merkityiksi sekä menetelmät, joilla kyseinen hankintayksikkö varmistaa kunkin ehdon täyttymisen; ja

(c) luetteloiden voimassaoloaika ja niitä uudistettaessa käytettävät muodollisuudet.

Jos tällaista ilmoitusta käytetään tämän artiklan 3 kohdan mukaisena osallistumiskutsuna, ilmoituksessa on oltava seuraavat tiedot:

(d) kyseisten tavaroiden tai palvelujen laatu;

(e) maininta siitä, että ilmoitus on luonteeltaan osallistumiskutsu.

Mikäli kelpuuttamisjärjestelmän soveltamisaika on kuitenkin enintään kolme vuotta ja järjestelmän soveltamisaika käy ilmoituksesta selville kuin myös se, että uusia ilmoituksia ei julkaista, ilmoituksen julkaiseminen kerran järjestelmän alussa riittää. Kyseistä järjestelmää ei saa käyttää tämän sopimuksen määräyksiä kiertävästi.

10. Jos jotakin aiottua hankintaa varten julkaistun osallistumiskutsun jälkeen mutta ennen tarjousten avaamiselle tai jättämiselle ilmoituksissa tai tarjouspyyntöasiakirjoissa asetettua määräaikaa tulee tarpeelliseksi muuttaa ilmoitusta tai julkaista se uudelleen, muutetun tai uudelleen julkaistun ilmoituksen jakelun on oltava sama kuin muutoksen perustana olevan alkuperäisen asiakirjan jakelu. Kaikki tiettyä aiottua hankintaa koskevat merkitykselliset tiedot, jotka annetaan yhdelle tavaran tai palvelujen toimittajalle, on annettava kaikille muille asianosaisille toimittajille samanaikaisesti ja tarpeeksi ajoissa, jotta ne voivat ottaa annetut tiedot huomioon ja ryhtyä vastaaviin toimiin.

11. Hankintayksikköiden on huolehdittava siitä, että tässä artiklassa tarkoitetuista ilmoituksista tai niitä julkaisevista julkaisuista käy ilmi, että hankinta kuuluu tämän sopimuksen piiriin.

Artikla X

Valikointimenettelyt

1. Mahdollisimman aidon kansainvälisen kilpailun toteuttamiseksi valikoivissa tarjouspyyntömenettelyissä hankintayksikköiden on pyydetävä tarjoukset jokaista aiottua hankintaa var-

products or services or categories of products or services to be procured through the lists;

(b) the conditions to be fulfilled by suppliers with a view to their inscription on those lists and the methods according to which each of those conditions will be verified by the entity concerned; and

(c) the period of validity of the lists, and the formalities for their renewal.

When such a notice is used as an invitation to participate in accordance with paragraph 3, the notice shall, in addition, include the following information:

(d) the nature of the products or services concerned;

(e) a statement that the notice constitutes an invitation to participate.

However, when the duration of the qualification system is three years or less, and if the duration of the system is made clear in the notice and it is also made clear that further notices will not be published, it shall be sufficient to publish the notice once only, at the beginning of the system. Such a system shall not be used in a manner which circumvents the provisions of this Agreement.

10. If, after publication of an invitation to participate in any case of intended procurement, but before the time set for opening or receipt of tenders as specified in the notices or the tender documentation, it becomes necessary to amend or re-issue the notice, the amendment or the re-issued notice shall be given the same circulation as the original documents upon which the amendment is based. Any significant information given to one supplier with respect to a particular intended procurement shall be given simultaneously to all other suppliers concerned in adequate time to permit the suppliers to consider such information and to respond to it.

11. Entities shall make clear, in the notices referred to in this Article or in the publication in which the notices appear, that the procurement is covered by the Agreement.

Article X

Selection Procedures

1. To ensure optimum effective international competition under selective tendering procedures, entities shall, for each intended procurement, invite tenders from the maximum num-

ten mahdollisimman suurelta määrältä kotimaisia ja toisista osapuolimaista olevia tavaran tai palvelujen toimittajia tehokkaasti toimivan hankintajärjestelmän mukaisesti. Hankintayksiköiden on valikoitava menettelyyn osallistuvat tavaran tai palvelujen toimittajat oikeudenmukaisella ja syrjimättömällä tavalla.

2. Kelpuutettujen tavaran tai palvelujen toimittajien pysyviä luetteloita pitävät hankintayksiköt saavat valikoida tarjouskilpailuun kutsuttavat tavaran tai palvelujen toimittajat luetteloissa olevien joukosta. Valikointi on tehtävä aina antaen kaikille luetteloissa oleville tavaran tai palvelujen toimittajille tasavertaiset mahdollisuudet.

3. Tavaran tai palvelujen toimittajien, jotka pyytävät lupaa saada osallistua tiettyyn aiotuun hankintaan, on sallittava jättää tarjous ja ne on otettava huomioon, mikäli kelpuuttamattomien toimittajien osalta VIII ja IX artiklan mukaisen kelpuuttamismenettelyn päätökseen saattamiseksi on tarpeeksi aikaa. Uusien tavaran tai palvelujen toimittajien osallistumista saa rajoittaa vain hankintajärjestelmän tehokkaan toimivuuden perusteella.

4. Valikoivaan tarjouskilpailumenettelyyn osallistumispyynnöt voidaan jättää teleksillä, sähköitse tai telekopiona.

Artikla XI

Tarjousten ja toimitusten määräajat

Yleistä

1. (a) Kaikkien ennalta määriteltyjen määräaikojen on oltava riittävän pitkiä, jotta niistä muista osapuolimaista olevat kuin kotimaisetkin tavaran tai palvelujen toimittajat voivat laatia ja jättää tarjouksensa ennen tarjouspyyntömenettelyn päättymistä. Näitä määräaikoja määriteltessään hankintayksiköiden on aina otettava huomioon omien kohtuullisten tarpeitensa mukaisesti muun muassa aiotun hankinnan monimutkaisuus, odotettavissa olevien alihankintojen laajuus ja normaali tarjousten lähettämisaika postin välityksellä niin ulkomailta kuin kotimaasta.

(b) Kukin osapuoli huolehtii siitä, että sen hankintayksiköt ottavat asianmukaisesti huomioon ilmoitusten julkaisemisviiveet asettaessaan määräaikoja tarjousten tai tarjouspyynnön saamista koskevien hakemusten jättämiselle.

ber of domestic suppliers and suppliers of other Parties, consistent with the efficient operation of the procurement system. They shall select the suppliers to participate in the procedure in a fair and non-discriminatory manner.

2. Entities maintaining permanent lists of qualified suppliers may select suppliers to be invited to tender from among those listed. Any selection shall allow for equitable opportunities for suppliers on the lists.

3. Suppliers requesting to participate in a particular intended procurement shall be permitted to submit a tender and be considered, provided, in the case of those not yet qualified, there is sufficient time to complete the qualification procedure under Articles VIII and IX. The number of additional suppliers permitted to participate shall be limited only by the efficient operation of the procurement system.

4. Requests to participate in selective tendering procedures may be submitted by telex, telegram or facsimile.

Article XI

Time-limits for Tendering and Delivery

General

1. (a) Any prescribed time-limit shall be adequate to allow suppliers of other Parties as well as domestic suppliers to prepare and submit tenders before the closing of the tendering procedures. In determining any such time-limit, entities shall, consistent with their own reasonable needs, take into account such factors as the complexity of the intended procurement, the extent of subcontracting anticipated and the normal time for transmitting tenders by mail from foreign as well as domestic points.

(b) Each Party shall ensure that its entities shall take due account of publication delays when setting the final date for receipt of tenders or of applications to be invited to tender.

Määräajat

2. Mikäli tämän artiklan 3 kohdassa ei ole toisin määrätty,

(a) avoimissa menettelyissä tarjousten vastaanottamiselle asetun määräajan on oltava vähintään 40 päivää IX artiklan 1 kohdassa tarkoitettua julkaisemispäivästä;

(b) valikoivissa menettelyissä, joissa ei käytetä kelpuutettujen tavarain tai palvelujen toimittajien pysyvää luetteloa, tarjouspyynnön saamista koskevan hakemuksen jättöajan on oltava vähintään 25 päivää IX artiklan 1 kohdassa tarkoitettua julkaisemispäivästä; tarjousten vastaanottamiselle asetun määräajan on joka tapauksessa oltava vähintään 40 päivää tarjouspyynnön tekemispäivästä;

(c) valikoivissa menettelyissä, joissa käytetään kelpuutettujen tavarain tai palvelujen toimittajien pysyvää luetteloa, tarjousten vastaanottamiselle asetun määräajan on oltava vähintään 40 päivää ensimmäisestä tarjouspyyntöjen tekemispäivästä riippumatta siitä, onko ensimmäisten tarjouspyyntöjen tekemispäivä sama kuin IX artiklan 1 kohdassa tarkoitettu julkaisemispäivä.

3. Edellä 2 kohdassa tarkoitettuja määräaikoja voidaan lyhentää seuraavissa tapauksissa:

(a) jos erillinen ilmoitus on julkaistu 40 päivää ja enintään 12 kuukautta aikaisemmin ja sisältää ainakin:

(i) kaikki saatavissa olevat IX artiklan 6 kohdassa tarkoitettut tiedot;

(ii) IX artiklan 8 kohdassa tarkoitettut tiedot;

(iii) maininnan siitä, että kiinnostuneiden tavarain tai palvelujen toimittajien on ilmaistava hankintayksikölle kiinnostuksensa hankintaan; ja

(iv) hankintayksikön yhteydenottoaikaan, josta voi saada lisätietoja,

niin 2 kohdassa tarkoitettu tarjousten vastaanottamiselle asetettu 40 päivän määräaika voidaan korvata määräajalla, joka on tarpeeksi pitkä hyväksyttävien tarjousten jättämiseksi ja joka ei pääsääntöisesti saa olla lyhyempi kuin 24 päivää eikä missään tapauksessa lyhyempi kuin 10 päivää;

(b) mikäli kysymyksessä on IX artiklan 6 kohdassa tarkoitettu uudistettavista sopimuksista julkaistava toinen tai sitä myöhempi ilmoitus, 2 kohdassa tarkoitettu tarjousten vas-

Deadlines

2. Except in so far as provided in paragraph 3,

(a) in open procedures, the period for the receipt of tenders shall not be less than 40 days from the date of publication referred to in paragraph 1 of Article IX;

(b) in selective procedures not involving the use of a permanent list of qualified suppliers, the period for submitting an application to be invited to tender shall not be less than 25 days from the date of publication referred to in paragraph 1 of Article IX; the period for receipt of tenders shall in no case be less than 40 days from the date of issuance of the invitation to tender;

(c) in selective procedures involving the use of a permanent list of qualified suppliers, the period for receipt of tenders shall not be less than 40 days from the date of the initial issuance of invitations to tender, whether or not the date of initial issuance of invitations to tender coincides with the date of the publication referred to in paragraph 1 of Article IX.

3. The periods referred to in paragraph 2 may be reduced in the circumstances set out below:

(a) if a separate notice has been published 40 days and not more than 12 months in advance and the notice contains at least:

(i) as much of the information referred to in paragraph 6 of Article IX as is available;

(ii) the information referred to in paragraph 8 of Article IX;

(iii) a statement that interested suppliers should express their interest in the procurement to the entity; and

(iv) a contact point with the entity from which further information may be obtained,

the 40-day limit for receipt of tenders may be replaced by a period sufficiently long to enable responsive tendering, which, as a general rule, shall not be less than 24 days, but in any case not less than 10 days;

(b) in the case of the second or subsequent publications dealing with contracts of a recurring nature within the meaning of paragraph 6 of Article IX, the 40-day limit for receipt of

taantamiselle asetettu 40 päivän määräaika voidaan lyhentää vähintään 24 päivän pituiseksi;

(c) mikäli hankintayksikön asianmukaisesti perusteleva äärimmäinen kiire tekee kyseisten määräaikojen noudattamisen mahdottomaksi, 2 kohdassa tarkoitettua määräaikaa voidaan lyhentää, mutta sen on joka tapauksessa oltava vähintään 10 päivää IX artiklan 1 kohdassa tarkoitettua julkaisemispäivästä; tai

(d) edellä 2c kohdassa tarkoitettu määräaika voidaan asettaa liitteissä 2 ja 3 mainittujen hankintayksiköiden hankintojen osalta hankintayksikön ja valikoitujen tavarain tai palvelujen toimittajien keskinäisellä sopimuksella. Mikäli sopimusta ei ole, hankintayksikkö voi asettaa määräajat, jotka ovat tarpeeksi pitkät hyväksyttävien tarjousten jättämiseksi ja jotka eivät missään tapauksessa saa olla lyhempiä kuin 10 päivää.

4. Hankintayksikön omien kohtuullisten tarpeitten mukaisesti kaikissa toimitusajoissa on otettava huomioon aiotun hankinnan monimutkaisuus, odotettavissa olevien alihankintojen laajuus ja tuotannon, varastosta oton ja tavaroiden kuljetuksen lähtöpaikasta taikka palvelun toimittamisen vaatima todellinen aika.

Artikla XII

Tarjouspyyntöasiakirjat

1. Jos hankintayksikkö sallii tarjouspyyntömenettelyssä tarjousten jättämisen useammalla kielellä, yhden kyseisistä kielistä on oltava joku WTO:n virallisista kielistä.

2. Tavarain tai palvelujen toimittajille annetuissa tarjouspyyntöasiakirjoissa on oltava kaikki tarpeelliset tiedot, joiden pohjalta ne voivat antaa hyväksyttävän tarjouksen, mukaan lukien tiedot, jotka on julkaistava aiottua hankintaa koskevassa ilmoituksessa IX artiklan 6(g) kohtaa lukuun ottamatta, sekä seuraavat tiedot:

(a) hankintayksikön osoite, johon tarjoukset on lähetettävä;

(b) osoite, johon lisätietopyynnöt on lähetettävä;

(c) kieli tai kielet, joilla tarjoukset ja niihin liittyvät asiakirjat on laadittava;

(d) tarjousten jättämiselle asetettu määräpäivä ja -aika sekä aika, jonka tarjousten on oltava voimassa hyväksymistä varten;

tenders may be reduced to not less than 24 days;

(c) where a state of urgency duly substantiated by the entity renders impracticable the periods in question, the periods specified in paragraph 2 may be reduced but shall in no case be less than 10 days from the date of the publication referred to in paragraph 1 of Article IX; or

(d) the period referred to in paragraph 2(c) may, for procurements by entities listed in Annexes 2 and 3, be fixed by mutual agreement between the entity and the selected suppliers. In the absence of agreement, the entity may fix periods which shall be sufficiently long to enable responsive tendering and shall in any case not be less than 10 days.

4. Consistent with the entity's own reasonable needs, any delivery date shall take into account such factors as the complexity of the intended procurement, the extent of subcontracting anticipated and the realistic time required for production, de-stocking and transport of goods from the points of supply or for supply of services.

Article XII

Tender Documentation

1. If, in tendering procedures, an entity allows tenders to be submitted in several languages, one of those languages shall be one of the official languages of the WTO.

2. Tender documentation provided to suppliers shall contain all information necessary to permit them to submit responsive tenders, including information required to be published in the notice of intended procurement, except for paragraph 6(g) of Article IX, and the following:

(a) the address of the entity to which tenders should be sent;

(b) the address where requests for supplementary information should be sent;

(c) the language or languages in which tenders and tendering documents must be submitted;

(d) the closing date and time for receipt of tenders and the length of time during which any tender should be open for acceptance;

(e) henkilöt, jotka saavat olla läsnä tarjousten avaustilaisuudessa ja tilaisuuden pitämisen päivämäärä, aika ja paikka;

(f) kaikki tavaran tai palvelujen toimittajille asetetut taloudelliset ja tekniset vaatimukset sekä niiltä vaadittavat rahoitukselliset vakuudet, tiedot tai asiakirjat;

(g) täydellinen kuvaus hankittavista tavaroista tai palveluista taikka niihin liittyvistä vaatimuksista, mukaan lukien tekniset eritelmät, vaaditut yhdenmukaisuuden todistavat asiakirjat, tarvittavat kaaviot, piirustukset ja ohjeaineistot;

(h) sopimuksen tekopäätöksen perusteet, mukaan lukien hinnan lisäksi kaikki tekijät, jotka otetaan huomioon tarjouksia arvioitaessa sekä tarjoushintoja arvioitaessa mukaan otettavat kustannustekijät kuten kuljetus-, vakuutus- ja tarkastuskulut sekä muista osapuolimaista peräisin olevien tuotteiden tai palvelujen osalta tullit ja muut tuontimaksut, verot ja maksuvaluutta;

(i) maksuehdot;

(j) muut mahdolliset ehdot;

(k) mahdolliset XVII artiklan mukaiset ehdot, joilla tarjoukset kyseisen artiklan mukaisia menettelyjä noudattavista muista kuin tämän sopimuksen osapuolimaista jätetyt tarjoukset otetaan huomioon.

(e) the persons authorized to be present at the opening of tenders and the date, time and place of this opening;

(f) any economic and technical requirement, financial guarantees and information or documents required from suppliers;

(g) a complete description of the products or services required or of any requirements including technical specifications, conformity certification to be fulfilled, necessary plans, drawings and instructional materials;

(h) the criteria for awarding the contract, including any factors other than price that are to be considered in the evaluation of tenders and the cost elements to be included in evaluating tender prices, such as transport, insurance and inspection costs, and in the case of products or services of other Parties, customs duties and other import charges, taxes and currency of payment;

(i) the terms of payment;

(j) any other terms or conditions;

(k) in accordance with Article XVII the terms and conditions, if any, under which tenders from countries not Parties to this Agreement, but which apply the procedures of that Article, will be entertained.

Hankintayksiköiden noudattama tarjouspyyntöasiakirjojen antamismenettely

3. (a) Avoimissa menettelyissä hankintayksiköt antavat tarjouspyyntöasiakirjat kaikkien menettelyyn osallistuvien tavaran tai palvelujen toimittajien pyynnöstä ja vastaavat viipymättä kaikkiin niihin liittyviin kohtuullisiin selvityspyyntöihin.

(b) Valikoivissa menettelyissä hankintayksiköt antavat tarjouspyyntöasiakirjat kaikille osallistumispyynnön esittäville tavaran tai palvelujen toimittajille ja vastaavat viipymättä kaikkiin niihin liittyviin kohtuullisiin selvityspyyntöihin.

(c) Hankintayksiköt vastaavat viipymättä kaikkiin menettelyyn osallistuvan tavaran tai palvelujen toimittajan tekemiin kohtuullisiin olennaisten tietojen saamista koskeviin pyyntöihin, mikäli kyseiset tiedot eivät aseta tietoja pyytävää tavaran tai palvelujen toimittajaa sopimuksen tekopäätökseen johtavassa menettelyssä kilpailijoitaan edullisempaan asemaan.

Forwarding of Tender Documentation by the Entities

3. (a) In open procedures, entities shall forward the tender documentation at the request of any supplier participating in the procedure, and shall reply promptly to any reasonable request for explanations relating thereto.

(b) In selective procedures, entities shall forward the tender documentation at the request of any supplier requesting to participate, and shall reply promptly to any reasonable request for explanations relating thereto.

(c) Entities shall reply promptly to any reasonable request for relevant information submitted by a supplier participating in the tendering procedure, on condition that such information does not give that supplier an advantage over its competitors in the procedure for the award of the contract.

Artikla XIII

Tarjousten jättäminen, vastaanottaminen ja avaaminen sekä sopimusten tekemisestä päättäminen

1. Tarjousten jättämisessä, vastaanottamisessa ja avaamisessa sekä sopimusten tekopäätöksissä on noudatettava seuraavaa:

(a) tarjoukset on yleensä jätettävä kirjallisina joko suoraan tai postin välityksellä. Jos teleksillä, sähköisellä tai telekopiona jätetyt tarjoukset ovat sallittuja, kyseisellä tavalla jätetyssä tarjouksessa on oltava kaikki tarjouksen arvioinnissa tarvittavat tiedot, erityisesti lopullinen tarjoushinta ja maininta siitä, että tarjoaja hyväksyy kaikki tarjouspyynnössä olleet ehdot ja määräykset. Tarjous on viipymättä vahvistettava lähettämällä kirje tai teleksin, sähköisen tai telekopion allekirjoitettu kappale. Puhelimitse jätetyt tarjoukset eivät ole sallittuja. Teleksin, sähköisen tai telekopion sisältö on pätevä, jos se on poikkeava tai ristiriidassa määräajan jälkeen vastaanotettuihin asiakirjoihin verrattuna; ja

(b) tarjoajille mahdollisesti annetut mahdollisuudet korjata tahattomia muotovirheitä tarjousten avaamisen ja sopimuksen tekopäätöksen väliaikana eivät saa johtaa minkäänlaisen syrjivän käytännön soveltamiseen.

Tarjousten vastaanottaminen

2. Tavarain tai palvelujen toimittajaa ei saa rangaista, jos tarjouspyyntöasiakirjoissa määrätty toimisto vastaanottaa tarjouksen määräajan jälkeen, ja viivästys johtuu yksinomaan hankintayksikön virheellisestä toiminnasta. Tarjoukset voidaan myös ottaa huomioon muissa poikkeuksellisissa olosuhteissa, jos se on kyseisen hankintayksikön noudattamien menettelyjen mukaista.

Tarjousten avaaminen

3. Kaikki hankintayksiköiden avoimissa tai valikoivissa menettelyissä pyytämät tarjoukset on otettava vastaan ja avattava sellaisia menettelyjä noudattaen ja sellaisissa olosuhteissa, jotka takaavat avausten säännönmukaisuuden. Tarjousten vastaanotto- ja avausmenettelyn on myös oltava tämän sopimuksen kansallista

Article XIII

Submission, Receipt and Opening of Tenders and Awarding of Contracts

1. The submission, receipt and opening of tenders and awarding of contracts shall be consistent with the following:

(a) tenders shall normally be submitted in writing directly or by mail. If tenders by telex, telegram or facsimile are permitted, the tender made thereby must include all the information necessary for the evaluation of the tender, in particular the definitive price proposed by the tenderer and a statement that the tenderer agrees to all the terms, conditions and provisions of the invitation to tender. The tender must be confirmed promptly by letter or by the despatch of a signed copy of the telex, telegram or facsimile. Tenders presented by telephone shall not be permitted. The content of the telex, telegram or facsimile shall prevail where there is a difference or conflict between that content and any documentation received after the time-limit; and

(b) the opportunities that may be given to tenderers to correct unintentional errors of form between the opening of tenders and the awarding of the contract shall not be permitted to give rise to any discriminatory practice.

Receipt of Tenders

2. A supplier shall not be penalized if a tender is received in the office designated in the tender documentation after the time specified because of delay due solely to mishandling on the part of the entity. Tenders may also be considered in other exceptional circumstances if the procedures of the entity concerned so provide.

Opening of Tenders

3. All tenders solicited under open or selective procedures by entities shall be received and opened under procedures and conditions guaranteeing the regularity of the openings. The receipt and opening of tenders shall also be consistent with the national treatment and non-discrimination provisions of this Agree-

kohtelua ja syrjimättömyyttä koskevien säännösten mukainen. Asianomaisten hankintayksiköiden on säilytettävä tarjousten avaamista koskevat tiedot hankintayksiköstä vastuussa olevien valtion viranomaisten käytettäväksi tämän sopimuksen XVIII, XIX, XX ja XXII artiklan mukaisten menettelyjen niin vaatiessa.

Sopimusten tekemisestä päättäminen

4. (a) Jotta tarjous voidaan ottaa huomioon sopimus päätöstä tehtäessä, sen on tarjouksia avattaessa oltava julkaistujen ilmoitusten ja tarjouspyyntöasiakirjojen olennaisten vaatimusten mukainen ja sellaisen tavaran tai palvelujen toimittajan jättämä, joka täyttää osallistujille asetetut ehdot. Jos hankintayksikön vastaanotettava tarjous on muita jätettyjä tarjouksia epätavallisen paljon alhaisempi, se voi ottaa tarjoajaan yhteyden varmistuakseen, että tämä voi olla osallistumisehtojen mukainen tarjoaja ja pystyy täyttämään sopimuksen ehdot.

(b) Ellei hankintayksikkö yleisen edun vuoksi päättä ollen tekemättä sopimusta, sen on tehtävä päätös sopimuksesta sen tarjoajan kanssa, jonka on todettu olevan täysin kykenevä ottamaan vastatakseen sopimusvelvoitteista ja jonka kotimaisia tai muista osapuolimaista peräisin olevia tavaroita tai palveluja sisältävä tarjous on joko alin tai sellainen, joka on arvioitu ilmoituksissa tai tarjouspyyntöasiakirjoissa olevien nimenomaisten arviointiperusteiden mukaisesti edullisimmaksi.

(c) Sopimuksen tekopäätökset on tehtävä tarjouspyyntöasiakirjoissa määriteltyjen arviointiperusteiden ja olleellisten vaatimusten mukaisesti.

Optioehdot

5. Optioehtoja ei saa käyttää tämän sopimuksen määräyksiä kiertävällä tavalla.

Artikla XIV

Neuvottelut

1. Osapuoli voi sallia hankintayksiköiden käydä neuvotteluja:

(a) hankintojen yhteydessä, joissa neuvotteluaikomis on osoitettu IX artiklan 2 kohdan mukaisessa ilmoituksessa (tavaran tai palvelu-

ment. Information on the opening of tenders shall remain with the entity concerned at the disposal of the government authorities responsible for the entity in order that it may be used if required under the procedures of Articles XVIII, XIX, XX and XXII.

Award of Contracts

4. (a) To be considered for award, a tender must, at the time of opening, conform to the essential requirements of the notices or tender documentation and be from a supplier which complies with the conditions for participation. If an entity has received a tender abnormally lower than other tenders submitted, it may enquire with the tenderer to ensure that it can comply with the conditions of participation and be capable of fulfilling the terms of the contract.

(b) Unless in the public interest an entity decides not to issue the contract, the entity shall make the award to the tenderer who has been determined to be fully capable of undertaking the contract and whose tender, whether for domestic products or services, or products or services of other Parties, is either the lowest tender or the tender which in terms of the specific evaluation criteria set forth in the notices or tender documentation is determined to be the most advantageous.

(c) Awards shall be made in accordance with the criteria and essential requirements specified in the tender documentation.

Option Clauses

5. Option clauses shall not be used in a manner which circumvents the provisions of the Agreement.

Article XIV

Negotiation

1. A Party may provide for entities to conduct negotiations:

(a) in the context of procurements in which they have indicated such intent, namely in the notice referred to in paragraph 2 of Article IX

jen toimittajille esitetty kutsu osallistua aiottua hankintaa koskevaan menettelyyn); tai

(b) jos arvioinnissa käy ilmi, ettei yksikään tarjouksista ole ilmoituksissa tai tarjouspyyntöasiakirjoissa mainittujen nimenomaisten arviointiperusteiden mukaan selvästi edullisin.

2. Neuvotteluja on käytettävä ensi sijassa tarjousten vahvojen ja heikkojen puolien selvittämiseen.

3. Hankintayksiköiden on kohdeltava tarjouksia luottamuksellisesti. Ne eivät erityisesti saa antaa tietoja tiettyjen osallistujien auttamiseksi tarjoustensa saattamisessa muiden osallistujien kanssa samalle tasolle.

4. Hankintayksiköt eivät saa neuvottelujen kuluessa syrjiä tavarain tai palvelujen toimittajia keskenään. Niiden on erityisesti huolehdittava siitä, että:

(a) kaikki osallistujien hylkäämiset tehdään ilmoituksissa ja tarjouspyyntöasiakirjoissa mainittujen arviointiperusteiden mukaisesti;

(b) kaikki arviointiperusteiden ja teknisten vaatimusten muutokset annetaan kirjallisina kaikille neuvotteluihin vielä osallistuville;

(c) kaikille neuvotteluihin vielä osallistuville annetaan mahdollisuus jättää uusia tai muunnettuja, uusittuihin asiakirjoihin perustuvia ehdotuksia; ja

(d) neuvottelujen päätyttyä kaikkien vielä neuvotteluissa mukana olevien sallitaan jättää yhteisen määräajan puitteissa lopulliset tarjoukset.

Artikla XV

Suljettu tarjouspyyntömenettely

1. Avointa ja valikoivaa tarjouspyyntömenettelyä koskevia VII-XIV artiklan määräyksiä ei tarvitse soveltaa seuraavissa tapauksissa, edellyttäen että suljettua tarjouspyyntömenettelyä ei käytetä mahdollisimman tehokkaan kilpailun välttämiseksi tai tavalla, joka aiheuttaisi syrjintää muista osapuolimaista olevien tavarain tai palvelujen toimittajien kesken tai kotimaisten valmistajien tai tavarain tai palvelujen toimittajien suojelua:

(a) jos avoimessa tai valikoivassa menettelyssä ei ole saatu tarjouksia tai jos jätetyt tarjoukset ovat olleet joko vilpillisiä tai eivät ole olleet tarjouspyynnön keskeisten vaatimusten mukaisia taikka ne on saatu tavarain tai palvelujen toimittajilta, jotka eivät täytä tämän sopimuksen mukaisesti määriteltyjä osallistu-

(the invitation to suppliers to participate in the procedure for the proposed procurement); or

(b) when it appears from evaluation that no one tender is obviously the most advantageous in terms of the specific evaluation criteria set forth in the notices or tender documentation.

2. Negotiations shall primarily be used to identify the strengths and weaknesses in tenders.

3. Entities shall treat tenders in confidence. In particular, they shall not provide information intended to assist particular participants to bring their tenders up to the level of other participants.

4. Entities shall not, in the course of negotiations, discriminate between different suppliers. In particular, they shall ensure that:

(a) any elimination of participants is carried out in accordance with the criteria set forth in the notices and tender documentation;

(b) all modifications to the criteria and to the technical requirements are transmitted in writing to all remaining participants in the negotiations;

(c) all remaining participants are afforded an opportunity to submit new or amended submissions on the basis of the revised requirements; and

(d) when negotiations are concluded, all participants remaining in the negotiations shall be permitted to submit final tenders in accordance with a common deadline.

Article XV

Limited Tendering

1. The provisions of Articles VII through XIV governing open and selective tendering procedures need not apply in the following conditions, provided that limited tendering is not used with a view to avoiding maximum possible competition or in a manner which would constitute a means of discrimination among suppliers of other Parties or protection to domestic producers or suppliers:

(a) in the absence of tenders in response to an open or selective tender, or when the tenders submitted have been collusive, or not in conformity with the essential requirements in the tender, or from suppliers who do not comply with the conditions for participation provided for in accordance with this Agreement, on

misehtoja, edellyttäen kuitenkin, että tehtävän sopimuksen ehdot eivät olennaisesti poikkea alkuperäisessä tarjouspyynnössä esitetyistä vaatimuksista;

(b) taideteoksien osalta tai yksinoikeuden kuten patenti- tai tekijänoikeuden suojelemiseen liittyvistä syistä tai kun kilpailun puuttumisen vuoksi teknisistä syistä vain tietty tavaran tai palvelujen toimittaja voi tulla kysymykseen, eikä hyväksyttävää vaihtoehtoa tai korvaavaa toimittajaa ole;

(c) mikäli sopimuksen tekeminen on ehdottoman välttämätöntä, eikä tavaroita tai palveluja hankintayksikölle ennalta arvaamattomista syistä aiheutuneen äärimmäisen kiireen vuoksi ole voitu hankkia tarpeeksi ajoissa avointa tai valikoivaa tarjouspyyntömenettelyä noudattaen;

(d) kun kysymyksessä ovat lisätoimitukset alkuperäiseltä tavaran tai palvelujen toimittajalta joko olemassa olevien tavaroiden tai laitteistojen osittaiseksi korvaamiseksi tai tavaroiden, palvelujen tai laitteistojen täydentämiseksi silloin, kun hankintayksikkö joutuisi tavaran tai palvelujen toimittajan vaihtamisen vuoksi hankkimaan tavaroita tai palveluja, jotka eivät täytä yhteensopivuuden vaatimuksia olemassa olevien tavaroiden tai palvelujen kanssa⁵;

(e) kun hankintayksikkö hankkii prototyypin tai tavaran ensikappaleen tai palvelun, jotka on sen pyynnöstä kehitetty tietyn tutkimus- tai kokeilusopimuksen taikka tieteellistä laatua olevan tai alkuperäiskehittelyn yhteydessä ja vain niitä varten. Kyseisten sopimusten loppuun saattamisen jälkeen tehtävissä tavaran tai palvelujen hankinnoissa sovelletaan VII—XIV artiklan määräyksiä⁶;

(f) kun alkuperäiseen sopimukseen sisällyttämät lisärakennuspalvelut, jotka ovat olleet mukana alkuperäisissä tarjouspyyntöasiakirjoissa, ovat tulleet ennalta arvaamattomien syiden vuoksi alkuperäiseen sopimukseen sisältyvien rakennuspalvelujen loppuunsaattamista

condition, however, that the requirements of the initial tender are not substantially modified in the contract as awarded;

(b) when, for works of art or for reasons connected with protection of exclusive rights, such as patents or copyrights, or in the absence of competition for technical reasons, the products or services can be supplied only by a particular supplier and no reasonable alternative or substitute exists;

(c) in so far as is strictly necessary when, for reasons of extreme urgency brought about by events unforeseeable by the entity, the products or services could not be obtained in time by means of open or selective tendering procedures;

(d) for additional deliveries by the original supplier which are intended either as parts replacement for existing supplies, or installations, or as the extension of existing supplies, services, or installations where a change of supplier would compel the entity to procure equipment or services not meeting requirements of interchangeability with already existing equipment or services⁵;

(e) when an entity procures prototypes or a first product or service which are developed at its request in the course of, and for, a particular contract for research, experiment, study or original development. When such contracts have been fulfilled, subsequent procurements of products or services shall be subject to Articles VII through⁶;

(f) when additional construction services which were not included in the initial contract but which were within the objectives of the original tender documentation have, through unforeseeable circumstances, become necessary to complete the construction services described

⁵ "Olemassa oleviin laitteisiin" katsotaan kuuluvan tietokoneohjelmit, mikäli tietokoneohjelmistojen alkuperäinen hankinta on kuulunut sopimuksen piiriin.

⁶ Tavaran tai palvelun ensikappaleen alkuperäiseen kehittelyyn voi kuulua rajoitettua tuotantoa kenttäkokeiden tulosten saamiseksi ja sen osoittamiseksi, että tavara tai palvelu soveltuu joukkotuotantoon täyttäen hyväksyttävät laatustandardit. Siihen ei kuulu joukkotuotannon harjoittaminen kaupallisen kannattavuuden saavuttamiseksi tai tutkimus- ja kehittäilykulujen kattamiseksi.

⁵ It is the understanding that "existing equipment" includes software to the extent that the initial procurement of the software was covered by the Agreement.

⁶ Original development of a first product or service may include limited production or supply in order to incorporate the results of field testing and to demonstrate that the product or service is suitable for production or supply in quantity to acceptable quality standards. It does not extend to quantity production or supply to establish commercial viability or to recover research and development costs.

varten tarpeellisiksi, ja kun hankintayksikön on tarpeellista tehdä lisärakennuspalveluja koskevat sopimukset alkuperäistä sopimusta suorittavan rakennusurakoitsijan kanssa siksi, että lisärakennuspalvelujen erottaminen alkuperäisestä sopimuksesta olisi teknisesti tai taloudellisesti vaikeaa ja aiheuttaisi hankintayksikölle huomattavia hankaluuksia. Lisärakennuspalveluista tehtyjen sopimusten yhteenlaskettu arvo ei kuitenkaan saa olla suurempi kuin 50 prosenttia pääsopimuksen arvosta;

(g) kun uudet rakennuspalvelut ovat alkuperäisen, VII—XIV artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti tehdyn sopimuksen sisältämän perushankkeen mukaisia ja toisinto siihen kuuluvista samankaltaisista rakennuspalveluista, ja kun hankintayksikkö on aiottua hankintaa koskevassa ilmoituksessa maininnut, että suljettua tarjouspyyntömenettelyä voidaan käyttää tehtäessä sopimuksia kyseisistä uusista rakennuspalveluista;

(h) kun tavarat hankitaan raaka-ainemarkkinoilta;

(i) kun hankinnat tehdään poikkeuksellisen edullisin ehdoin, jotka ovat voimassa vain hyvin lyhyen ajan. Tämä määräys on tarkoitettu koskemaan epätavallisia myyntitapahtumia sellaisilta yrityksiltä, jotka eivät tavallisesti ole tavarain tai palvelujen toimittajia, tai kun omaisuuden myyjä on konkurssissa oleva yritys tai konkurssipesän hallinto. Sitä ei ole tarkoitettu koskemaan tavanomaisia hankintoja vakinaisilta tavarain tai palvelujen toimittajilta.

(j) kun sopimus tehdään suunnittelukilpailun voittajan kanssa, mikäli kilpailu on järjestetty tämän sopimuksen periaatteiden mukaisella tavalla, erityisesti IX artiklan mukaisesti julkaistun kilpailukutsun osalta riittävän pätevien tavarain tai palvelujen toimittajien kutsumiseksi kyseiseen kilpailuun, jonka ratkaisee riippumaton tuomaristo suunnittelusopimusten tekemiseksi voittajien kanssa.

2. Hankintayksiköiden on laadittava kirjallinen kertomus jokaisesta 1 kohdan määräysten nojalla tehdystä sopimuksesta. Tällaisessa kertomuksessa on oltava hankintayksikön nimi, hankittujen tavarain tai palvelujen arvo ja laatu, niiden alkuperämaa sekä maininta siitä, mitä tässä artiklassa mainittuja ehtoja on käytetty menettelyn perusteena. Kyseisten hankintayksiköiden on säilytettävä kertomus niistä vastuussa olevien valtion viranomaisten käytet-

therein, and the entity needs to award contracts for the additional construction services to the contractor carrying out the construction services concerned since the separation of the additional construction services from the initial contract would be difficult for technical or economic reasons and cause significant inconvenience to the entity. However, the total value of contracts awarded for the additional construction services may not exceed 50 per cent of the amount of the main contract;

(g) for new construction services consisting of the repetition of similar construction services which conform to a basic project for which an initial contract was awarded in accordance with Articles VII through XIV and for which the entity has indicated in the notice of intended procurement concerning the initial construction service, that limited tendering procedures might be used in awarding contracts for such new construction services;

(h) for products purchased on a commodity market;

(i) for purchases made under exceptionally advantageous conditions which only arise in the very short term. This provision is intended to cover unusual disposals by firms which are not normally suppliers, or disposal of assets of businesses in liquidation or receivership. It is not intended to cover routine purchases from regular suppliers;

(j) in the case of contracts awarded to the winner of a design contest provided that the contest has been organized in a manner which is consistent with the principles of this Agreement, notably as regards the publication, in the sense of Article IX, of an invitation to suitably qualified suppliers, to participate in such a contest which shall be judged by an independent jury with a view to design contracts being awarded to the winners.

2. Entities shall prepare a report in writing on each contract awarded under the provisions of paragraph 1. Each report shall contain the name of the procuring entity, value and kind of goods or services procured, country of origin, and a statement of the conditions in this Article which prevailed. This report shall remain with the entities concerned at the disposal of the government authorities responsible for the entity in order that it may be used if required

täväksi XVIII, XIX, XX ja XXII artiklan mukaisten menettelyjen niin vaatiessa.

under the procedures of Articles XVIII, XIX, XX and XXII.

Artikla XVI

Vastikkeet

1. Hankintayksiköt eivät saa tavaran tai palvelujen toimittajia, tavaroita tai palveluja kelpuuttaessaan tai valikoidessaan taikka tarjouksia arvioidessaan tai sopimuksia tehdessään vaatia, pyrkiä saamaan tai ottaa huomioon vastikkeita.⁷

2. Ottaen kuitenkin huomioon yleiset toimintaperiaatteet, myös kehitykseen liittyvät, kehitysmaat voivat tähän sopimukseen liittyessään neuvotella ehtoja vastikkeiden, esimerkiksi kotimaisen osuuden sisällyttämiskaavimusten, käytön sallimiseksi. Kyseisiä vaatimuksia saa käyttää vain hankintamenettelyyn osallistuvien kelpuuttamisessa, mutta ei arviointiperusteena sopimuksetekopäätöksissä. Ehtojen on oltava tasapuolisia, selkeästi määriteltyjä ja syrjimättömiä. Ne on lueteltava tämän sopimuksen maakohtaisessa I alaliitteessä ja niihin voi sisältyä vastikkeiden käytön tarkkoja rajoituksia sovellettavaksi minkä tahansa tämän sopimuksen kattaman sopimuksen yhteydessä. Kyseisten ehtojen olemassaolosta on ilmoitettava komitealle ja niistä on mainittava aiottua hankintaa koskevassa ilmoituksessa sekä muissa siihen liittyvissä asiakirjoissa.

Artikla XVII

Avoimuus

1. Kukin osapuoli kehottaa hankintayksiköitä ilmaisemaan ehdot koskien muun muassa tarjouskilpailumenettelyjen poikkeuksia tai muistutusmenettelyjen käyttöä, joiden mukaan ne ottavat huomioon tarjoukset tavaran tai palvelujen toimittajilta maista, jotka eivät ole osapuolia, mutta jotka kuitenkin avoimuuden aikaansaamiseksi omissa sopimusmenettelyissään:

(a) määrittelevät sopimusehtonsa tämän sopimuksen VI artiklan (tekniset eritelvät) mukaisesti;

(b) julkaisevat IX artiklassa tarkoitetut hankintailmoitukset mukaan lukien IX artiklan

⁷ Julkisten hankintojen yhteydessä vastikkeet ovat toimia paikallisen kehityksen edistämiseksi tai maksutaseen parantamiseksi kotimaisen osuuden, teknologian lisensoinnin, sijoitusten, vastakauppojen tai muiden vastaavanlaisten vaatimusten avulla.

Article XVI

Offsets

1. Entities shall not, in the qualification and selection of suppliers, products or services, or in the evaluation of tenders and award of contracts, impose, seek or consider offsets⁷.

2. Nevertheless, having regard to general policy considerations, including those relating to development, a developing country may at the time of accession negotiate conditions for the use of offsets, such as requirements for the incorporation of domestic content. Such requirements shall be used only for qualification to participate in the procurement process and not as criteria for awarding contracts. Conditions shall be objective, clearly defined and non-discriminatory. They shall be set forth in the country's Appendix I and may include precise limitations on the imposition of offsets in any contract subject to this Agreement. The existence of such conditions shall be notified to the Committee and included in the notice of intended procurement and other documentation.

Article XVII

Transparency

1. Each Party shall encourage entities to indicate the terms and conditions, including any deviations from competitive tendering procedures or access to challenge procedures, under which tenders will be entertained from suppliers situated in countries not Parties to this Agreement but which, with a view to creating transparency in their own contract awards, nevertheless:

(a) specify their contracts in accordance with Article VI (technical specifications);

(b) publish the procurement notices referred to in Article IX, including, in the version of the

⁷ Offsets in government procurement are measures used to encourage local development or improve the balance-of-payments accounts by means of domestic content, licensing of technology, investment requirements, counter-trade or similar requirements.

8 kohdassa tarkoitettuun, WTO:n virallisella kielellä julkaistuu ilmoitukseen (lyhennelmän muodossa oleva ilmoitus aiotusta hankinnasta) sisältyvän maininnan ehdoista, joilla tarjoukset osapuolimaista olevilta tavarain tai palvelujen toimittajilta otetaan huomioon;

(c) haluavat huolehtia siitä, että niiden hankintasäännökset eivät tavallisesti hankinnan kestäessä muutu, ja mikäli kyseinen muutos osoittautuu välttämättömäksi, että käytettävissä on tyydyttävä vetoituksen esittämiskeino.

2. Sellaisten maiden hallituksilla, jotka eivät ole osapuolia ja jotka noudattavat 1(a)—(c) kohdassa tarkoitettua menettelyä, on oikeus osapuolille asiasta ilmoitettuaan osallistua komitean istuntoihin tarkkailijoina.

Artikla XVIII

Hankintayksiköiden velvoitteisiin liittyvä tiedottaminen ja niiden tarkastelu

1. Hankintayksiköiden on julkaistava ilmoitus tämän sopimuksen liiteosassa II mainitussa asianmukaisessa julkaisussa viimeistään 72 päivää jokaisen XIII—XV artiklan mukaisen hankintasopimuksen tekemisestä. Ilmoituksessa on oltava:

(a) hankintasopimuksen sisältämien tavarain tai palvelujen laji ja määrä;

(b) hankintasopimuksen tehneen hankintayksikön nimi ja osoite;

(c) sopimus päätöksen tekopäivä;

(d) voittaneen tarjoajan nimi ja osoite;

(e) voittaneen tarjoksen arvo tai hankintasopimuksen tekemisessä huomioon otettujen tarjousten korkein ja alin arvo;

(f) asianmukaisissa tapauksissa IX artiklan 1 kohdan mukaisesti julkaistun ilmoituksen tunnistetiedot tai XV artiklan mukaisen menettelyn käyttämisen syy; ja

(g) käytetty hankintamenettely.

2. Osapuolimaista olevien tavarain tai palvelujen toimittajien pyynnöstä kunkin hankintayksikön on viipymättä annettava:

(a) selvitys hankintakäytännöistään ja menettelyistään;

(b) asiaan kuuluvat tiedot syistä, joiden nojalla toimittajan kelpuuttamishakemus on hylätty, kelpoisuus on peruutettu tai sitä ei ole valikoitu tarjoajaksi, ja

(c) tarjouskilpailun hävinneiden tarjoajien

notice referred to in paragraph 8 of Article IX (summary of the notice of intended procurement) which is published in an official language of the WTO, an indication of the terms and conditions under which tenders shall be entertained from suppliers situated in countries Parties to this Agreement;

(c) are willing to ensure that their procurement regulations shall not normally change during a procurement and, in the event that such change proves unavoidable, to ensure the availability of a satisfactory means of redress.

2. Governments not Parties to the Agreement which comply with the conditions specified in paragraphs 1(a) through 1(c), shall be entitled if they so inform the Parties to participate in the Committee as observers.

Article XVIII

Information and Review as Regards Obligations of Entities

1. Entities shall publish a notice in the appropriate publication listed in Appendix II not later than 72 days after the award of each contract under Articles XIII through XV. These notices shall contain:

(a) the nature and quantity of products or services in the contract award;

(b) the name and address of the entity awarding the contract;

(c) the date of award;

(d) the name and address of winning tenderer;

(e) the value of the winning award or the highest and lowest offer taken into account in the award of the contract;

(f) where appropriate, means of identifying the notice issued under paragraph 1 of Article IX or justification according to Article XV for the use of such procedure; and

(g) the type of procedure used.

2. Each entity shall, on request from a supplier of a Party, promptly provide:

(a) an explanation of its procurement practices and procedures;

(b) pertinent information concerning the reasons why the supplier's application to qualify was rejected, why its existing qualification was brought to an end and why it was not selected; and

(c) to an unsuccessful tenderer, pertinent

osalta asiaan kuuluvia tietoja syistä, joiden vuoksi niiden tarjousta ei valittu, valitun tarjouksen sisällöstä ja eduista hävinneeseen tarjoukseen nähden sekä voittaneen tarjoajan nimi.

3. Hankintayksiköiden on viipymättä ilmoitettava menettelyyn osallistuneille tavarain tai palvelujen toimittajille sopimuspäätöksistään, ja pyynnöstä kirjallisesti.

4. Hankintayksiköt voivat kuitenkin päättää, että tietyt sopimuksen tekemispäätöstä koskevat edellä 1 ja 2(c) kohdassa olevat tiedot pidetään salassa, jos kyseisten tietojen antaminen estäisi lakien toimeenpanoa tai olisi muuten yleisen edun vastaista taikka vaarantaisi tiettyjen julkisten tai yksityisten yritysten oikeutettuja kaupallisia etuja taikka saattaisi vaarantaa tavarain tai palvelujen toimittajien välistä rehellistä kilpailua.

Artikla XIX

Osapuolten velvoitteisiin liittyvä tiedottaminen ja niiden tarkastelu

1. Osapuolten on viipymättä julkistettava kaikki tässä sopimuksessa tarkoitettuja julkisia hankintoja koskevat lait, asetukset, oikeuden päätökset, yleisesti sovellettavaksi tarkoitetut hallinnolliset säännökset ja kaikki menettelyt (mukaan lukien sopimusten malliehdot) tämän sopimuksen liiteosassa IV mainituissa asianmukaisissa julkaisuissa sillä tavalla, että muut sopimuspuolet ja tavarain tai palvelujen toimittajat voivat tutustua niihin. Kunkin sopimuspuolen on oltava valmis antamaan pyynnöstä selvitys julkisissa hankinnoissa noudattamistään menettelyistä mille tahansa toiselle sopimuspuolelle.

2. Jollei XXII artiklan määräyksistä muuta johdu, sen osapuolimaan hallitus, josta tarjouskilpailun hävinnyt tarjoaja on, voi pyytää sopimuskäytöstä sellaisia lisätietoja, jotka voivat olla tarpeellisia hankintamenettelyn oikeudenmukaisuuden ja puolueettomuuden varmistamiseksi. Tätä tarkoitusta varten hankinnan tehneen valtion on annettava tietoja sekä voittaneen tarjouksen sisällöstä että olennaisista eduista ja ilmoitettava sopimushinta. Viimeksi mainitun tiedon sen pyytäjään hallitus voi tavallisesti ilmaista, mikäli se käyttää tätä oikeutta harkiten. Tapauksissa, joissa kyseisen tiedon ilmaiseminen vaarantaisi kilpailua tulevien tarjouspyyntöjen yhteydessä, sitä ei saa ilmaista muuten kuin neuvottelujen jälkeen

information concerning the reasons why its tender was not selected and on the characteristics and relative advantages of the tender selected as well as the name of the winning tenderer.

3. Entities shall promptly inform participating suppliers of decisions on contract awards and, upon request, in writing.

4. However, entities may decide that certain information on the contract award, contained in paragraphs 1 and 2(c), be withheld where release of such information would impede law enforcement or otherwise be contrary to the public interest or would prejudice the legitimate commercial interest of particular enterprises, public or private, or might prejudice fair competition between suppliers.

Article XIX

Information and Review as Regards Obligations of Parties

1. Each Party shall promptly publish any law, regulation, judicial decision, administrative ruling of general application, and any procedure (including standard contract clauses) regarding government procurement covered by this Agreement, in the appropriate publications listed in Appendix IV and in such a manner as to enable other Parties and suppliers to become acquainted with them. Each Party shall be prepared, upon request, to explain to any other Party its government procurement procedures.

2. The government of an unsuccessful tenderer which is a Party to this Agreement may seek, without prejudice to the provisions under Article XXII, such additional information on the contract award as may be necessary to ensure that the procurement was made fairly and impartially. To this end, the procuring government shall provide information on both the characteristics and relative advantages of the winning tender and the contract price. Normally this latter information may be disclosed by the government of the unsuccessful tenderer provided it exercises this right with discretion. In cases where release of this information would prejudice competition in future tenders, this information shall not be disclosed

tiedon antaneen sopimuspuolen kanssa ja sen suostumuksella.

3. Sopimuksen piiriin kuuluvien hankintayksiköiden hankintatoimintaa ja niiden tekemiä yksittäisiä sopimuksia koskevia saatavissa olevia tietoja on annettava pyynnöstä mille tahansa toiselle sopimuspuolelle.

4. Mille tahansa osapuolelle annettuja tietoja, jotka voisivat estää lakien toimeenpanoa tai olla muuten yleisen edun vastaisia tai vaarantaa tiettyjen julkisten tai yksityisten yritysten oikeutettuja kaupallisia etuja taikka saattaisivat vaarantaa tavarain tai palvelujen toimittajien välistä rehellistä kilpailua, ei saa paljastaa muuten kuin tiedon antaneen osapuolen muodollisesti valtuuttamana.

5. Kukin osapuoli kokoaa ja antaa komitalle vuosittain tilastotiedot tämän sopimuksen alaisista hankinnoistaan. Näissä kertomuksissa on oltava seuraavat tiedot kaikkien tämän sopimuksen piiriin kuuluvien hankintayksiköiden tekemistä sopimuksista:

(a) liitteessä 1 lueteltujen hankintayksiköiden osalta tilastot, jotka sisältävät tehtyjen sopimusten arvioidun arvon, sisältäen sekä kynnysarvon ylittävät että sen alle jäävät sopimukset sekä yhteensä että hankintayksiköittäin eriteltynä; 2 ja 3 liitteissä lueteltujen hankintayksiköiden osalta tilastot, jotka sisältävät tehtyjen kynnysarvon ylittävien sopimusten arvioidun arvon sekä yhteensä että hankintayksiköluokittain eriteltynä;

(b) 1 liitteessä lueteltujen hankintayksiköiden osalta tilastot, jotka sisältävät tehtyjen kynnysarvon ylittävien sopimusten lukumäärän ja kokonaisarvon, eriteltynä sekä hankintayksiköittäin että tavara- ja palveluluokittain yhteensä luokittelujärjestelmien mukaisesti; 2 ja 3 liitteissä lueteltujen hankintayksiköiden osalta tilastot, jotka sisältävät tehtyjen kynnysarvon ylittävien sopimusten arvioidun arvon eriteltynä sekä hankintayksiköluokittain että tuote- ja palveluluokittain;

(c) 1 liitteessä lueteltujen hankintayksiköiden osalta tilastot, jotka sisältävät XV artiklan kunkin kohdan mukaisesti tehtyjen sopimusten lukumäärän ja kokonaisarvon eriteltynä sekä hankintayksiköittäin että tuote- ja palveluluokittain; 2 ja 3 liitteissä lueteltujen hankintayksiköluokkien osalta tilastot, jotka sisältävät XV artiklan kunkin kohdan mukaisesti tehtyjen kynnysarvon ylittävien sopimusten kokonaisarvon; ja

except after consultation with and agreement of the Party which gave the information to the government of the unsuccessful tenderer.

3. Available information concerning procurement by covered entities and their individual contract awards shall be provided, upon request, to any other Party.

4. Confidential information provided to any Party which would impede law enforcement or otherwise be contrary to the public interest or would prejudice the legitimate commercial interest of particular enterprises, public or private, or might prejudice fair competition between suppliers shall not be revealed without formal authorization from the party providing the information.

5. Each Party shall collect and provide to the Committee on an annual basis statistics on its procurements covered by this Agreement. Such reports shall contain the following information with respect to contracts awarded by all procurement entities covered under this Agreement:

(a) for entities in Annex 1, statistics on the estimated value of contracts awarded, both above and below the threshold value, on a global basis and broken down by entities; for entities in Annexes 2 and 3, statistics on the estimated value of contracts awarded above the threshold value on a global basis and broken down by categories of entities;

(b) for entities in Annex 1, statistics on the number and total value of contracts awarded above the threshold value, broken down by entities and categories of products and services according to uniform classification systems; for entities in Annexes 2 and 3, statistics on the estimated value of contracts awarded above the threshold value broken down by categories of entities and categories of products and services;

(c) for entities in Annex 1, statistics, broken down by entity and by categories of products and services, on the number and total value of contracts awarded under each of the cases of Article XV; for categories of entities in Annexes 2 and 3, statistics on the total value of contracts awarded above the threshold value under each of the cases of Article XV; and

(d) 1 liitteessä lueteltujen hankintayksiköiden osalta tilastot, jotka sisältävät tämän sopimuksen asianmukaisissa liitteissä mainittujen poikkeusmääräysten nojalla tehtyjen sopimusten lukumäärän ja kokonaisarvon eriteltyinä hankintayksiköittäin; 2 ja 3 liitteissä lueteltujen hankintayksikköluokkien osalta tilastot, jotka sisältävät tämän sopimuksen asianmukaisissa liitteissä mainittujen poikkeusmääräysten nojalla tehtyjen sopimusten kokonaisarvon.

Käytettävissä olevien tietojen mukaisesti osapuolet antavat hankintayksiköidensä hankkimien tavaroiden ja palvelujen alkuperämaata koskevat tilastot. Tilastojen vertailukelpoisuuden varmistamiseksi komitea antaa sovellettavia menettelytapoja koskevia ohjeita. Tässä sopimuksessa tarkoitettujen hankintojen tehokkaan tarkastelun varmistamiseksi komitea voi yksimielisellä päätöksellään muuttaa edellä olevia (a)-(d) kohdan vaatimuksia sekä annettavien tilastotietojen laadun ja laajuuden että käytettävien erittelyjen ja luokittelujen osalta.

Artikla XX

Valitusmenettelyt

Neuvottelut

1. Mikäli tavarahan tai palvelujen toimittaja valittaa, että tätä sopimusta on jonkin hankinnan yhteydessä rikottu, jokainen osapuoli kehottaa tavarahan tai palvelujen toimittajaa pyrkimään valitusasiassaan ratkaisuun hankintayksikön kanssa käytävien keskustelujen avulla. Kyseisissä tapauksissa hankintayksikön on kiinnitettävä jokaiseen valitukseen puolueetonta ja riittävää huomiota tavalla, joka ei saa vaikeuttaa valitusjärjestelmän puitteissa haettava korjaustoimia.

Valitus

2. Kunkin osapuolen on järjestettävä syrjimättömät, nopeat, julkiset ja tehokkaat menettelyt, joiden mukaisesti tavarahan ja palvelujen toimittajat voivat tehdä valituksia epäillyistä tämän sopimuksen rikkomuksista niiden etua koskevissa tai koskeneissa hankintamenettelyissä.

3. Kunkin osapuolen on annettava valitus-

(d) for entities in Annex 1, statistics, broken down by entities, on the number and total value of contracts awarded under derogations to the Agreement contained in the relevant Annexes; for categories of entities in Annexes 2 and 3, statistics on the total value of contracts awarded under derogations to the Agreement contained in the relevant Annexes.

To the extent that such information is available, each Party shall provide statistics on the country of origin of products and services purchased by its entities. With a view to ensuring that such statistics are comparable, the Committee shall provide guidance on methods to be used. With a view to ensuring effective monitoring of procurement covered by this Agreement, the Committee may decide unanimously to modify the requirements of subparagraphs (a) through (d) as regards the nature and the extent of statistical information to be provided and the breakdowns and classifications to be used.

Article XX

Challenge Procedures

Consultations

1. In the event of a complaint by a supplier that there has been a breach of this Agreement in the context of a procurement, each Party shall encourage the supplier to seek resolution of its complaint in consultation with the procuring entity. In such instances the procuring entity shall accord impartial and timely consideration to any such complaint, in a manner that is not prejudicial to obtaining corrective measures under the challenge system.

Challenge

2. Each Party shall provide non-discriminatory, timely, transparent and effective procedures enabling suppliers to challenge alleged breaches of the Agreement arising in the context of procurements in which they have, or have had, an interest.

3. Each Party shall provide its challenge

menettelyohjeensa kirjallisina ja asetettava ne yleisesti saataville.

4. Kunkin osapuolen on huolehdittava siitä, että tässä sopimuksessa tarkoitettujen hankintojen kaikkiin menettelyvaiheisiin koskevia asiakirjoja säilytetään kolmen vuoden ajan.

5. Kiinnostuneen tavaran tai palvelujen toimittajan voidaan edellyttää aloittavan valitusmenettely ja ilmoittavan siitä hankintayksikölle tiettyjen määräaikaisten puitteissa laskettuna siitä hetkestä, jolloin valituksen aihe on tiedossa tai olisi kohtuudella pitänyt olla tiedossa, mutta määräajan on kuitenkin oltava aina vähintään 10 päivää.

6. Valitukset käsitellään oikeusistuimessa tai puolueettomassa ja riippumattomassa tarkastuselimessä, jolla ei ole etua hankinnan lopputulokseen nähden ja jonka jäsenet ovat tehtävänsä kestäessä suojattuja ulkopuoliselta vaikutukselta. Tarkastuselimen, joka ei ole oikeusistuin, on oltava joko oikeudellisen tarkastuksen alainen tai sen menettelytapoihin on kuuluttava, että:

(a) asianosaisia voidaan kuulla ennen kuin kanta esitetään tai päätös tehdään;

(b) asianosaisilla voi olla edustaja tai avustaja;

(c) asianosaisilla on oltava pääsy kaikkiin käsittelyihin;

(d) käsittelyt voivat tapahtua julkisina;

(e) kannat tai päätökset annetaan kirjallisina ja niihin sisällytetään lausunto, josta ilmenee niiden perustelut;

(f) todistajia voidaan kuulla;

(g) asiakirjat ovat tarkastuselimen käytettävissä.

7. Valitusmenettelyjen on mahdollistettava:

(a) kiireelliset väliaikaiset toimet sopimussenvastaisten menettelyjen korjaamiseksi ja kaupallisten mahdollisuuksien säilyttämiseksi. Kyseiset toimet voivat johtaa hankintamenettelyn keskeyttämiseen. Menettelysäännökset voivat kuitenkin sallia sen, että kyseiselle edulle, yleinen etu mukaan lukien, aiheutuvat myönteisiä suuremmat kielteiset seuraukset voidaan ottaa huomioon päätettäessä toimien toteuttamisesta. Tällaisessa tapauksessa toimien toteuttamatta jättämisen oikeuttavat syyt on esitettävä kirjallisina;

(b) valituksen arviointi ja mahdollisuus päättää sen oikeutuksesta;

(c) sopimussenvastaisen menettelyn korjaaminen tai korvaus menetyksestä tai kärsitystä

procedures in writing and make them generally available.

4. Each Party shall ensure that documentation relating to all aspects of the process concerning procurements covered by this Agreement shall be retained for three years.

5. The interested supplier may be required to initiate a challenge procedure and notify the procuring entity within specified time-limits from the time when the basis of the complaint is known or reasonably should have been known, but in no case within a period of less than 10 days.

6. Challenges shall be heard by a court or by an impartial and independent review body with no interest in the outcome of the procurement and the members of which are secure from external influence during the term of appointment. A review body which is not a court shall either be subject to judicial review or shall have procedures which provide that:

(a) participants can be heard before an opinion is given or a decision is reached;

(b) participants can be represented and accompanied;

(c) participants shall have access to all proceedings;

(d) proceedings can take place in public;

(e) opinions or decisions are given in writing with a statement describing the basis for the opinions or decisions;

(f) witnesses can be presented;

(g) documents are disclosed to the review body.

7. Challenge procedures shall provide for:

(a) rapid interim measures to correct breaches of the Agreement and to preserve commercial opportunities. Such action may result in suspension of the procurement process. However, procedures may provide that overriding adverse consequences for the interests concerned, including the public interest, may be taken into account in deciding whether such measures should be applied. In such circumstances, just cause for not acting shall be provided in writing;

(b) an assessment and a possibility for a decision on the justification of the challenge;

(c) correction of the breach of the Agreement or compensation for the loss or damages

vahingosta, joka voi olla rajattu tarjouksen tekemisestä tai valituksesta aiheutuneisiin kuluihin.

8. Kaupallisten ja muiden tapaukseen liittyvien etujen turvaamiseksi valitusmenettely on yleensä saatettava päätökseen viivyttämättä.

Artikla XXI

Instituutiot

1. Osapuolet perustavat julkisten hankintojen komitean, joka koostuu jokaisen osapuolen edustajista. Tämä komitea valitsee puheenjohtajansa ja varapuheenjohtajansa ja kokoontuu tarpeen mukaan mutta vähintään kerran vuodessa antaakseen osapuolille mahdollisuuden keskustella kaikista tämän sopimuksen toteuttamiseen tai sen päämäärien edistämiseen liittyvistä asioista sekä täyttääkseen muut tehtävät, joita osapuolet ovat voineet sille antaa.

2. Komitea voi perustaa työryhmiä tai muita sille alistettuja elimiä, jotka suorittavat komitean niille antamia tehtäviä.

Artikla XXII

Neuvottelut ja riitojen ratkaiseminen

1. WTO-sopimuksen mukaisen riitojen ratkaisusta annettuja sääntöjä ja menettelyjä koskevan sopimuksen (myöhemmin ”riitojen ratkaisemista koskeva sopimus”) sisältämiä määräyksiä sovelletaan, ellei seuraavasta erityisesti johdu muuta.

2. Jos joku osapuolista katsoo, että sille tämän sopimuksen perusteella välittömästi tai välillisesti kuuluva etu on syrjäytetty tai sitä on huononnettu, tai että tämän sopimuksen jonkun tavoitteen saavuttaminen estyy siksi, että joku toinen osapuoli tai jotkut toiset osapuolet jättää tai jättävät täyttämättä sopimusvelvoitensa taikka siksi, että joku toinen osapuoli tai jotkut toiset osapuolet toteuttaa tai toteuttavat toimen, joka on tai ei ole tämän sopimuksen määräysten vastainen, se voi asiassa molempia puolia tyydyttävän ratkaisun saavuttamiseksi tehdä kirjallisia esityksiä tai ehdotuksia toiselle osapuolelle tai toisille osapuolille, jota tai joita se katsoo asian koskevan. Kyseisestä toimesta on viipymättä ilmoitettava riitojen ratkaisusuojien mukaisesti asetetulle riitojen ratkaisuelimelle (myöhemmin ”DSB”) jäljempänä maini-

suffered, which may be limited to costs for tender preparation or protest.

8. With a view to the preservation of the commercial and other interests involved, the challenge procedure shall normally be completed in a timely fashion.

Article XXI

Institutions

1. A Committee on Government Procurement composed of representatives from each of the Parties shall be established. This Committee shall elect its own Chairman and Vice-Chairman and shall meet as necessary but not less than once a year for the purpose of affording Parties the opportunity to consult on any matters relating to the operation of this Agreement or the furtherance of its objectives, and to carry out such other responsibilities as may be assigned to it by the Parties.

2. The Committee may establish working parties or other subsidiary bodies which shall carry out such functions as may be given to them by the Committee.

Article XXII

Consultations and Dispute Settlement

1. The provisions of the Understanding on Rules and Procedures Governing the Settlement of Disputes under the WTO Agreement (hereinafter referred to as the ”Dispute Settlement Understanding”) shall be applicable except as otherwise specifically provided below.

2. If any Party considers that any benefit accruing to it, directly or indirectly, under this Agreement is being nullified or impaired, or that the attainment of any objective of this Agreement is being impeded as the result of the failure of another Party or Parties to carry out its obligations under this Agreement, or the application by another Party or Parties of any measure, whether or not it conflicts with the provisions of this Agreement, it may with a view to reaching a mutually satisfactory resolution of the matter, make written representations or proposals to the other Party or Parties which it considers to be concerned. Such action shall be promptly notified to the Dispute Settlement Body established under the Dispute Settlement Understanding (hereinafter referred to as ”DSB”), as specified below. Any Party

tulla tavalla. Jokaisen sopimuspuolen, jolle kyseinen vetoamus tai ehdotus on tehty, on tarkasteltava sitä myönteisesti.

3. DSB:llä on oikeus perustaa paneeleja, hyväksyä paneelin ja valituselimen raportteja, antaa asiassa suosituksia tai tehdä ratkaisuja, seurata ratkaisujen ja suositusten täytäntöönpanoa ja oikeuttaa peruuttamaan myönnytyksiä ja muita sopimuksen mukaisia velvoitteita tai neuvottelemaan korvauksista silloin, kun sopimuksen kanssa ristiriitaisiksi todettujen toimien peruuttaminen ei ole mahdollista, kuitenkin niin, että vain tämän sopimuksen osapuolina olevat WTO:n jäsenet osallistuvat DSB:n tämän sopimuksen soveltamista koskeissa riidoissa tekemiin päätöksiin tai toimiin.

4. Paneelin toimivallan rajat ovat seuraavat, mikäli riidan osapuolet eivät sovi toisin 20 päivän kuluessa keskusteluryhmän perustamisesta:

”Tutkia tämän sopimuksen asianmukaisten kohtien ja (mahdollinen muu sopimus, johon riidan osapuolet vetoavat) valossa (osapuolen nimi) DSB:lle ... asiakirjalla alistettua tapausta ja tehdä johtopäätöksiä, jotka auttavat DSB:tä antamaan asiassa suosituksia tai tekemään siinä ratkaisuja.”

Mikäli riita, jossa joku sopimuspuoli on vedonnut sekä tämän sopimuksen että yhden tai useamman riitojen ratkaisua koskevaan 1 liitteessä mainitun sopimuksen määräyksiin, tämän artiklan 3 kohtaa sovelletaan vain niihin paneelin raportin kohtiin, jotka koskevat tämän sopimuksen tulkintaa ja soveltamista.

5. DSB:n perustamiin tätä sopimusta koskevia riitoja käsitteleviin paneelisiin on kuuluttava julkisen hankintatoimen alalla pätevyityneitä henkilöitä.

6. Menettelyjä on kaikin keinoin pyrittävä nopeuttamaan mahdollisimman paljon. Ellei riitojen ratkaisua koskevan sopimuksen 12 artiklan 8 ja 9 kohdan määräyksistä johdu muuta, paneelin on pyrittävä antamaan lopullinen raporttinsa riidan osapuolille viimeistään neljän kuukauden, ja viivästytapauksessa viimeistään seitsemän kuukauden kuluessa päivästä, jona paneelin kokoonpano ja toimivallan rajat on sovittu. Samoin on kaikin keinoin pyrittävä myös lyhentämään riitojen ratkaisua koskevan sopimuksen 20 artiklan 1 kohdassa ja

thus approached shall give sympathetic consideration to the representations or proposals made to it.

3. The DSB shall have the authority to establish panels, adopt panel and Appellate Body reports, make recommendations or give rulings on the matter, maintain surveillance of implementation of rulings and recommendations, and authorize suspension of concessions and other obligations under this Agreement or consultations regarding remedies when withdrawal of measures found to be in contravention of the Agreement is not possible, provided that only Members of the WTO Party to this Agreement shall participate in decisions or actions taken by the DSB with respect to disputes under this Agreement.

4. Panels shall have the following terms of reference unless the parties to the dispute agree otherwise within 20 days of the establishment of the panel:

”To examine, in the light of the relevant provisions of this Agreement and of (name of any other covered Agreement cited by the parties to the dispute), the matter referred to the DSB by (name of party) in document ... and to make such findings as will assist the DSB in making the recommendations or in giving the rulings provided for in this Agreement.”

In the case of a dispute in which provisions both of this Agreement and of one or more other Agreements listed in Appendix 1 of the Dispute Settlement Understanding are invoked by one of the parties to the dispute, paragraph 3 shall apply only to those parts of the panel report concerning the interpretation and application of this Agreement.

5. Panels established by the DSB to examine disputes under this Agreement shall include persons qualified in the area of government procurement.

6. Every effort shall be made to accelerate the proceedings to the greatest extent possible. Notwithstanding the provisions of paragraphs 8 and 9 of Article 12 of the Dispute Settlement Understanding, the panel shall attempt to provide its final report to the parties to the dispute not later than four months, and in case of delay not later than seven months, after the date on which the composition and terms of reference of the panel are agreed. Consequently, every effort shall be made to reduce also the periods foreseen in paragraph 1 of

21 artiklan 4 kohdassa määrättyjä määräaikoja kahdella kuukaudella. Lisäksi, ellei riitojen ratkaisua koskevan sopimuksen 21 artiklan 5 kohdan määräyksistä johdu muuta, paneelin on pyrittävä antamaan 60 päivän kuluessa päätöksensä riidassa suositusten ja ratkaisujen noudattamiseksi toteutettujen toimien olemassaolosta tai niiden vastaavuudesta liitesopimuksen määräyksien kanssa.

7. Ellei riitojen ratkaisua koskevan sopimuksen 22 artiklan 2 kohdan määräyksistä johdu muuta, minkään sen 1 liitteessä mainittu minkään muun kuin tämän sopimuksen perusteella syntynyt riita ei saa johtaa minkään tämän sopimuksen mukaisesti myönnettyjen myönnytysten tai muiden velvoitteiden peruuttamiseen, eikä mikään tämän sopimuksen perusteella syntynyt riita saa johtaa minkään mainitussa 1 liitteessä mainitun sopimuksen mukaisesti myönnettyjen myönnytysten tai muiden velvoitteiden peruuttamiseen.

Artikla XXIII

Sopimuksen poikkeukset

1. Minkään tähän sopimukseen sisältyvän ei saa katsoa estävän mitään osapuolta ryhtymästä sellaiseen toimeen tai pitämästä salassa sellaista tietoa, joita se pitää keskeisten turvallisuusetujensa suojelemisen kannalta välttämättöminä, ja jotka liittyvät aseiden, ampumatarvikkeiden tai sotatarvikkeiden hankkimiseen taikka kansallisen turvallisuuden tai kansallisen puolustuksen tarpeiden vuoksi välttämättömiin hankintoihin.

2. Edellyttäen, että kyseisiä toimia ei käytetä tavalla, joka merkitsisi mielivaltaista tai epäoikeudenmukaista syrjintää samanlaisissa olosuhteissa olevien maiden välillä tai verhoutua kansainvälisen kaupan rajoittamista, minkään tähän sopimukseen sisältyvän ei saa katsoa estävän mitään sopimuspuolta määräämästä tai toteuttamasta toimia, jotka ovat tarpeen yleisen moraalien, järjestyksen tai turvallisuuden, ihmisten, eläinten tai kasvien elämän tai terveyden taikka henkisen omaisuuden suojaamiseksi tai jotka liittyvät vammaisten henkilöiden, hyväntekeväisyysjärjestöjen tai vankityövoiman valmistamiin tuotteisiin.

Article 20 and paragraph 4 of Article 21 of the Dispute Settlement Understanding by two months. Moreover, notwithstanding the provisions of paragraph 5 of Article 21 of the Dispute Settlement Understanding, the panel shall attempt to issue its decision, in case of a disagreement as to the existence or consistency with a covered Agreement of measures taken to comply with the recommendations and rulings, within 60 days.

7. Notwithstanding paragraph 2 of Article 22 of the Dispute Settlement Understanding, any dispute arising under any Agreement listed in Appendix 1 to the Dispute Settlement Understanding other than this Agreement shall not result in the suspension of concessions or other obligations under this Agreement, and any dispute arising under this Agreement shall not result in the suspension of concessions or other obligations under any other Agreement listed in the said Appendix 1.

Article XXIII

Exceptions to the Agreement

1. Nothing in this Agreement shall be construed to prevent any Party from taking any action or not disclosing any information which it considers necessary for the protection of its essential security interests relating to the procurement of arms, ammunition or war materials, or to procurement indispensable for national security or for national defence purposes.

2. Subject to the requirement that such measures are not applied in a manner which would constitute a means of arbitrary or unjustifiable discrimination between countries where the same conditions prevail or a disguised restriction on international trade, nothing in this Agreement shall be construed to prevent any Party from imposing or enforcing measures: necessary to protect public morals, order or safety, human, animal or plant life or health or intellectual property; or relating to the products or services of handicapped persons, of philanthropic institutions or of prison labour.

Artikla XXIV

Loppumääräykset

Article XXIV

*Final Provisions*1. *Hyväksyminen ja voimaantulo*

Tämä sopimus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1996 niiden hallitusten⁸ osalta, joiden kohdalta sen soveltamisala on sovitun mukaisena tämän sopimuksen I liiteosan 1—5 liitteissä ja jotka ovat allekirjoituksellaan hyväksyneet sopimuksen 15 päivänä huhtikuuta 1994 tai ovat kyseiseen päivään mennessä allekirjoittaneet sopimuksen ratifioitavaksi ja sen jälkeen ratifioineet sopimuksen ennen tammikuun 1. päivää 1996.

2. *Liittyminen*

Jokainen WTO:n jäsen, tai ennen WTO:n voimaantuloa GATT 1947 -sopimuksen osapuoli, joka ei kuitenkaan ole tämän sopimuksen osapuoli, voi liittyä tähän sopimukseen kyseisen valtion ja osapuolten välillä sovittavin ehdoin. Liittymisen on tapahduttava tallettamalla WTO:n pääjohtajan haltuun näin sovitut ehdot sisältävä liittymisasiakirja. Sopimus astuu voimaan siihen liittyvän valtion osalta 30. päivänä sen sopimukseen liittymispäivästä lukien.

3. *Siirtymäkauden järjestelyt*

(a) Hongkong ja Korea voivat myöhentää tämän sopimuksen määräysten soveltamista lukuun ottamatta XXI ja XXII artiklan määräyksiä enintään 1 päivään tammikuuta 1997. Soveltamisen alkamispäivästä on ilmoitettava WTO:n pääjohtajalle kolmeakymmentä päivää aikaisemmin.

(b) Tämän sopimuksen voimaantulon ja sen soveltamisen Hongkongin osalta alkamisen välisenä aikana Hongkongin ja kaikkien muiden osapuolten, jotka olivat 15 päivänä huhtikuuta 1994 Genevessä 12. päivänä huhtikuuta 1979 solmitun julkisia hankintoja koskevan sopimuksen, sellaisena kuin se on muutettuna 2.

⁸ Tässä sopimuksessa käsitteeseen "hallitus" katsotaan kuuluvan myös Euroopan yhteisön toimivaltaiset viranomaiset.

1. *Acceptance and Entry into Force*

This Agreement shall enter into force on 1 January 1996 for those governments⁸ whose agreed coverage is contained in Annexes 1 through 5 of Appendix I of this Agreement and which have, by signature, accepted the Agreement on 15 April 1994 or have, by that date, signed the Agreement subject to ratification and subsequently ratified the Agreement before 1 January 1996.

2. *Accession*

Any government which is a Member of the WTO, or prior to the date of entry into force of the WTO Agreement which is a contracting party to GATT 1947, and which is not a Party to this Agreement may accede to this Agreement on terms to be agreed between that government and the Parties. Accession shall take place by deposit with the Director-General of the WTO of an instrument of accession which states the terms so agreed. The Agreement shall enter into force for an acceding government on the 30th day following the date of its accession to the Agreement.

3. *Transitional Arrangements*

(a) Hong Kong and Korea may delay application of the provisions of this Agreement, except Articles XXI and XXII, to a date not later than 1 January 1997. The commencement date of their application of the provisions, if prior to 1 January 1997, shall be notified to the Director-General of the WTO 30 days in advance.

(b) During the period between the date of entry into force of this Agreement and the date of its application by Hong Kong, the rights and obligations between Hong Kong and all other Parties to this Agreement which were on 15 April 1994 Parties to the Agreement on Government Procurement done at Geneva on

⁸ For the purpose of this Agreement, the term "government" is deemed to include the competent authorities of the European Communities.

päivänä helmikuuta 1987 ("vuoden 1988 sopimus"), osapuolia, väliset oikeudet ja velvoitteet määräytyvät vuoden 1988 sopimuksen ja sen muutettujen tai korjattujen liitteiden merkittävien määräysten⁹ mukaisesti, jotka tämän viittauksen kautta muodostavat kyseistä tarkoitusta varten osan tätä sopimusta ja ovat voimassa 31. päivään joulukuuta 1996.

(c) Tämän sopimuksen osapuolten välillä, jotka ovat myös vuoden 1988 sopimuksen osapuolia, tämän sopimuksen oikeudet ja velvoitteet syrjäyttävät vuoden 1988 sopimuksen oikeudet ja velvoitteet.

(d) Tämän sopimuksen XXII artikla ei tule voimaan ennen WTO-sopimuksen voimaantuloa. Siihen saakka vuoden 1988 sopimuksen VII artiklan säännökset ovat voimassa tätä sopimusta koskevilla neuvotteluissa ja riitojen ratkaisuisa, mitkä säännökset muodostavat tämän viittauksen kautta kyseistä tarkoitusta varten osan tätä sopimusta. Näitä säännöksiä sovelletaan tämän sopimuksen mukaisesti perustetun komitean valvonnassa.

(e) Ennen WTO-sopimuksen voimaantuloa viittausten WTO:n elimiin tulkitaan tarkoittavan vastaavaa GATTin elintä ja viittausten WTO:n pääjohtajaan ja WTO:n sihteeristöön tulkitaan tarkoittavan vastaavasti viittauksia GATT 1947 -sopimuksen SOPIMUSPUOLTEN pääjohtajaan ja GATTin sihteeristöön.

12 April 1979 as amended on 2 February 1987 (the "1988 Agreement") shall be governed by the substantive⁹ provisions of the 1988 Agreement, including its Annexes as modified or rectified, which provisions are incorporated herein by reference for that purpose and shall remain in force until 31 December 1996.

(c) Between Parties to this Agreement which are also Parties to the 1988 Agreement, the rights and obligations of this Agreement shall supersede those under the 1988 Agreement.

(d) Article XXII shall not enter into force until the date of entry into force of the WTO Agreement. Until such time, the provisions of Article VII of the 1988 Agreement shall apply to consultations and dispute settlement under this Agreement, which provisions are hereby incorporated in the Agreement by reference for that purpose. These provisions shall be applied under the auspices of the Committee under this Agreement.

(e) Prior to the date of entry into force of the WTO Agreement, references to WTO bodies shall be construed as referring to the corresponding GATT body and references to the Director-General of the WTO and to the WTO Secretariat shall be construed as references to, respectively, the Director-General to the CONTRACTING PARTIES to GATT 1947 and to the GATT Secretariat.

4. *Varaumat*

Varaumia ei saa tehdä mihinkään tämän sopimuksen määräyksiin.

4. *Reservations*

Reservations may not be entered in respect of any of the provisions of this Agreement.

5. *Kansallinen lainsäädäntö*

(a) Jokaisen tämän sopimuksen hyväksyvän tai siihen liittyvän valtion on viimeistään tämän sopimuksen astuessa sen osalta voimaan huolehdittava, että sen lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset sekä tämän sopimuksen sitä koskevilla liitteissä lueteltujen hankintayksiköiden soveltamat säännöt, menettelyt ja käytännöt ovat tämän sopimuksen määräysten kanssa yhdenmukaisia.

5. *National Legislation*

(a) Each government accepting or acceding to this Agreement shall ensure, not later than the date of entry into force of this Agreement for it, the conformity of its laws, regulations and administrative procedures, and the rules, procedures and practices applied by the entities contained in its lists annexed hereto, with the provisions of this Agreement.

⁹ Kaikki vuoden 1988 sopimuksen määräykset paitsi johdanto, VII artikla ja IX artiklaa lukuun ottamatta 5a ja b kohtia ja 10 kohtaa.

⁹ All provisions of the 1988 Agreement except the Preamble, Article VII and Article IX other than paragraphs 5(a) and (b) and paragraph 10.

(b) Kukin osapuoli ilmoittaa komitealle kai kista tämän sopimuksen kannalta olennaisten lakiansa ja asetustensa muutoksista sekä muutoksista kyseisten lakien ja asetusten soveltamisessa.

6. Korjaukset ja muutokset

(a) Korjaukset, hankintayksikön siirrot liitteestä toiseen tai, poikkeustapauksissa, muut tämän sopimuksen I-IV liiteosien muutokset on ilmoitettava komitealle samoin kuin tiedot muutoksen todennäköistä vaikutuksista tämän sopimuksen yhdessä sovittuun soveltamisalueeseen. Jos korjaukset, siirrot tai muut muutokset ovat luonteeltaan puhtaasti muodollisia tai vähäisiä, ne tulevat voimaan, ellei vastalauseita ole 30 päivän kuluessa esitetty. Muissa tapauksissa komitean puheenjohtaja kutsuu komitean viipymättä koolle. Komitea harkitsee esitystä ja mahdollista korvaavien järjestelyjen vaatimusta, tarkoituksenaan säilyttää oikeuksien ja velvoitteiden tasapaino ja tämän sopimuksen osalta ennen kyseistä ilmoitusta valinnut yhteisesti sovittu soveltamisalueen suhteellinen laajuus. Mikäli sopimukseen ei päästä, tapaukseen voidaan soveltaa XXII artiklan määräyksiä.

(b) Jos osapuoli haluaa oikeuksiensa mukaisesti poistaa hankintayksikön tämän sopimuksen alaliitteestä sillä perusteella, että valtion valvonta tai vaikutus kyseisen yksikön kohdalla on käytännössä lakannut, osapuolen on ilmoitettava asiasta komitealle. Kyseinen muutos tulee voimaan komitean seuraavan kokouksen päättämispäivää seuraavana päivänä, mikäli kokousta ei pidetä alle 30 päivää ilmoituksen jättämispäivän jälkeen ja vastalauseita ei ole esitetty. Mikäli vastalause on esitetty, tapaukseen voidaan soveltaa XXII artiklan neuvotteluista ja riitojen ratkaisemisesta säädettyjä menettelyjä. Harkittaessa I liiteosan ehdotettua muutosta ja siihen mahdollisesti liittyvää korvaavaa järjestelyä on otettava huomioon valtion valvonnan tai vaikutuksen poistumisen aiheuttama markkinoita avaava vaikutus.

7. Tarkastelut, neuvottelut ja vastainen toiminta

(a) Komitea tarkastelee vuosittain tämän

(b) Each Party shall inform the Committee of any changes in its laws and regulations relevant to this Agreement and in the administration of such laws and regulations.

6. Rectifications or Modifications

(a) Rectifications, transfers of an entity from one Annex to another or, in exceptional cases, other modifications relating to Appendices I through IV shall be notified to the Committee, along with information as to the likely consequences of the change for the mutually agreed coverage provided in this Agreement. If the rectifications, transfers or other modifications are of a purely formal or minor nature, they shall become effective provided there is no objection within 30 days. In other cases, the Chairman of the Committee shall promptly convene a meeting of the Committee. The Committee shall consider the proposal and any claim for compensatory adjustments, with a view to maintaining a balance of rights and obligations and a comparable level of mutually agreed coverage provided in this Agreement prior to such notification. In the event of agreement not being reached, the matter may be pursued in accordance with the provisions contained in Article XXII.

(b) Where a Party wishes, in exercise of its rights, to withdraw an entity from Appendix I on the grounds that government control or influence over it has been effectively eliminated, that Party shall notify the Committee. Such modification shall become effective the day after the end of the following meeting of the Committee, provided that the meeting is no sooner than 30 days from the date of notification and no objection has been made. In the event of an objection, the matter may be pursued in accordance with the procedures on consultations and dispute settlement contained in Article XXII. In considering the proposed modification to Appendix I and any consequential compensatory adjustment, allowance shall be made for the market-opening effects of the removal of government control or influence.

7. Reviews, Negotiations and Future Work

(a) The Committee shall review annually the

sopimuksen soveltamista ja toimivuutta sen tavoitteiden valossa. Komitea tiedottaa vuosittain WTO:n yleiskokoukselle kyseisinä tarkastelukaupina tapahtuneesta kehityksestä.

(b) Viimeistään kolmannen vuoden lopussa tämän sopimuksen voimaantulosta ja määräajoin sen jälkeen sopimuspuolet käyvät jatko-neuvotteluja parantaakseen sopimusta ja saavuttaakseen laajimman mahdollisen kattavuuden kaikkien osapuolten välillä keskinäisen vastavuoroisuuden pohjalta, ottaen samalla huomioon V artiklan kehitysmaita koskevat määräykset.

(c) Osapuolet pyrkivät välttämään avointa hankintamenettelyä vääristävien syrjivien toimien ja käytäntöjen aloittamista tai jatkamista, ja pyrkivät (b) alakohdassa tarkoitettujen neuvottelujen yhteydessä poistamaan sellaiset tämän sopimuksen voimaan tullessa vielä olemassaolevat toimet ja käytännöt.

8. Tietotekniikka

Varmistaakseen, että tämä sopimus ei muodosta tarpeetonta teknisen kehityksen estettä, osapuolet keskustelevat säännöllisesti komiteassa, mukaan lukien tarpeelliset neuvottelut sopimuksen muutoksista, tietotekniikan käytön kehityksestä julkisissa hankintamenettelyissä. Näiden keskustelujen tarkoituksena on erityisesti huolehtia siitä, että tietotekniikan käyttö edistää avoimen, syrjimättömän ja tehokkaan julkisen hankintatoiminnan tavoitteita julkisten menettelyjen avulla, että tämän sopimuksen piiriin kuuluvat sopimukset ovat selvästi yksilöitävissä ja että kaikki saatavissa olevat tiettyyn sopimukseen liittyvät tiedot voidaan yksilöidä. Kun joku osapuoli aikoo kehittää uusia menettelyjä, sen on mahdollisuuksien mukaan pyrittävä ottamaan huomioon muiden sopimuspuolten esittämät mahdollisiin ongelmiin liittyvät näkemykset.

9. Muutokset

Osapuolet voivat muuttaa tätä sopimusta kiinnittäen huomiota *muun muassa* sen soveltamisessa saatuihin kokemuksiin. Tällainen muutos, josta osapuolet ovat saavuttaneet yksimielisyyden komitean säätämien menettelyjen

implementation and operation of this Agreement taking into account the objectives thereof. The Committee shall annually inform the General Council of the WTO of developments during the periods covered by such reviews.

(b) Not later than the end of the third year from the date of entry into force of this Agreement and periodically thereafter, the Parties thereto shall undertake further negotiations, with a view to improving this Agreement and achieving the greatest possible extension of its coverage among all Parties on the basis of mutual reciprocity, having regard to the provisions of Article V relating to developing countries.

(c) Parties shall seek to avoid introducing or prolonging discriminatory measures and practices which distort open procurement and shall, in the context of negotiations under subparagraph (b), seek to eliminate those which remain on the date of entry into force of this Agreement.

8. Information Technology

With a view to ensuring that the Agreement does not constitute an unnecessary obstacle to technical progress, Parties shall consult regularly in the Committee regarding developments in the use of information technology in government procurement and shall, if necessary, negotiate modifications to the Agreement. These consultations shall in particular aim to ensure that the use of information technology promotes the aims of open, non-discriminatory and efficient government procurement through transparent procedures, that contracts covered under the Agreement are clearly identified and that all available information relating to a particular contract can be identified. When a Party intends to innovate, it shall endeavour to take into account the views expressed by other Parties regarding any potential problems.

9. Amendments

Parties may amend this Agreement having regard, *inter alia*, to the experience gained in its implementation. Such an amendment, once the Parties have concurred in accordance with the procedures established by the Committee, shall

mukaisesti, ei tule voimaan minkään osapuolen osalta ennen kuin kyseinen osapuoli on sen hyväksynyt.

not enter into force for any Party until it has been accepted by such Party.

10. *Irtisanominen*

(a) Mikä tahansa osapuoli voi sanoutua irti tästä sopimuksesta. Irtisanominen tulee voimaan 60 päivän kuluttua siitä päivästä, jona WTO:n pääjohtaja vastaanottaa kirjallisen irtisanomisilmoituksen. Mikä tahansa osapuoli voi sellaisen ilmoituksen jälkeen pyytää komitean välitöntä koollekutsumista.

(b) Jos tämän sopimuksen osapuoli ei tule WTO:n jäseneksi yhden vuoden kuluessa WTO:n voimaantulosta tai lakkaa olemasta WTO:n jäsen, sen osallisuus tässä sopimuksessa lakkaa samana päivänä.

10. *Withdrawal*

(a) Any Party may withdraw from this Agreement. The withdrawal shall take effect upon the expiration of 60 days from the date on which written notice of withdrawal is received by the Director-General of the WTO. Any Party may upon such notification request an immediate meeting of the Committee.

(b) If a Party to this Agreement does not become a Member of the WTO within one year of the date of entry into force of the WTO Agreement or ceases to be a Member of the WTO, it shall cease to be a Party to this Agreement with effect from the same date.

11. *Tämän sopimuksen soveltamatta jättäminen tiettyjen sopimuspuolten välillä*

Tämä sopimus ei ole voimassa minkään kahden osapuolen välillä, jos jompi kumpi osapuolista jomman kumman joko hyväksyessä sopimuksen tai siihen liittyessä ei suostu sopimuksen tällaiseen soveltamiseen.

11. *Non-application of this Agreement between Particular Parties*

This Agreement shall not apply as between any two Parties if either of the Parties, at the time either accepts or accedes to this Agreement, does not consent to such application.

12. *Huomautukset, liiteosat ja liitteet*

Tämän sopimuksen huomautukset, liiteosat ja liitteet ovat erottamaton osa tätä sopimusta.

12. *Notes, Appendices and Annexes*

The Notes, Appendices and Annexes to this Agreement constitute an integral part thereof.

13. *Sihteeristö*

Tämän sopimuksen sihteeristönä toimii WTO:n sihteeristö.

13. *Secretariat*

This Agreement shall be serviced by the WTO Secretariat.

14. *Tallettaminen*

Tämä sopimus talletetaan WTO:n pääjohtajan haltuun, joka antaa viipymättä jokaiselle sopimuspuolelle oikeaksi todistetun jäljennöksen tästä sopimuksesta, sen jokaisesta tämän artiklan 6 kohdan mukaisesti tehdystä korjauksesta tai muutoksesta ja sen jokaisesta 9 kohdan mukaisesti tehdystä muutoksesta, sekä ilmoituksen jokaisesta sen 1 ja 2 kohdan mukaisesti tehdystä hyväksymisestä tai siihen

14. *Deposit*

This Agreement shall be deposited with the Director-General of the WTO, who shall promptly furnish to each Party a certified true copy of this Agreement, of each rectification or modification thereto pursuant to paragraph 6 and of each amendment thereto pursuant to paragraph 9, and a notification of each acceptance thereof or accession thereto pursuant to paragraphs 1 and 2 and of each withdrawal

liittymisestä ja jokaisesta sen 10 kohdan mukaisesti tehdystä irtisanomisesta.

therefrom pursuant to paragraph 10 of this Article.

15. *Rekisteröinti*

Tämä sopimus rekisteröidään Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjan 102 artiklan määräysten mukaisesti.

Tehty Marrakeshissa tänä viidentenätoista päivänä huhtikuuta tuhat yhdeksänsataayhdeksänkymmentäneljä yhtenä englannin-, ranskan- ja espanjankielisenä kappaleena jokaisen tekstin ollessa todistusvoimainen, ellei liiteosien osalta ole toisin säädetty.

15. *Registration*

This Agreement shall be registered in accordance with the provisions of Article 102 of the Charter of the United Nations.

Done at Marrakesh this fifteenth day of April one thousand nine hundred and ninety-four in a single copy, in the English, French and Spanish languages, each text being authentic, except as otherwise specified with respect to the Appendices hereto.

HUOMAUTUKSET

Käsitteisiin ”maa” tai ”maat” katsotaan tässä sopimuksessa ja sen liiteosissa sisältyvän kaikki tämän sopimuksen osapuolina olevat erilliset tullialueet.

Kun tämän sopimuksen sopimuspuolena olevan erillisen tullialueen osalta käytetään käsitettä ”kansallinen”, kyseinen ilmaus ymmärretään kyseistä tullialuetta tarkoittavaksi, ellei sitä ole toisin määritetty.

1 artiklan 1 kappale

Ottaen huomioon sidottuun apuun liittyvät yleispoliittiset näkökohdat, mukaan lukien kehitysmaiden tavoite saada tällainen apu sitomattomaksi, tätä sopimusta ei sovelleta hankintoihin, jotka tehdään kehitysmaille annettavan sidotun avun puitteissa niin kauan kuin sopimuspuolet sitä harjoittavat.

NOTES

The terms ”country” or ”countries” as used in this Agreement, including the Appendices, are to be understood to include any separate customs territory Party to this Agreement.

In the case of a separate customs territory Party to this Agreement, where an expression in this Agreement is qualified by the term ”national”, such expression shall be read as pertaining to that customs territory, unless otherwise specified.

Article 1, paragraph 1

Having regard to general policy considerations relating to tied aid, including the objective of developing countries with respect to the untying of such aid, this Agreement does not apply to procurement made in furtherance of tied aid to developing countries so long as it is practised by Parties.

SUOMI

(Todistusvoimainen vain englanninkielisenä.)

ALALIITE I

LIITE 1

Hankintayksiköt, jotka tekevät hankintansa tämän sopimuksen määräysten mukaisesti

<i>Tavarat</i>	<i>Palvelut</i> (yksilöity liitteessä 4)
<i>Kynnysarvo:</i> SDR 130.000	<i>Kynnysarvo:</i> SDR 130.000

Rakennusurakat
(yksilöity liitteessä 5)
Kynnysarvo:
SDR 5.000.000

LUETTELO HANKINTAYKSIKÖISTÄ:

Seuraavat sopimuksia tekevät valtion viranomaiset:

OIKEUSKANSLERIN VIRASTO

KAUPPA- JA TEOLLISUUSMINISTERIÖ

Kuluttajavirasto
Elintarvikevirasto
Kilpailuvirasto
Kilpailuneuvosto
Kuluttaja-asiamiehen toimisto
Kuluttajavalituslautakunta
Patentti- ja rekisterihallitus

LIIKENNEMINISTERIÖ

Telehallintokeskus

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖ

Maanmittauslaitos

OIKEUSMINISTERIÖ

Tietosuojavaltuutetun toimisto
Tuomioistuinlaitos
— Korkein oikeus
— Korkein hallinto-oikeus
— Hovioikeudet

FINLAND

(Authentic in the English language only)

APPENDIX I

ANNEX 1

Entities which Procure in Accordance With the Provisions of this Agreement

<i>Supplies</i>	<i>Services</i> (as specified in Annex 4)
<i>Threshold:</i> SDR 130.000	<i>Threshold:</i> SDR 130.000

Works
(as specified in Annex 5)
Threshold:
SDR 5.000.000

LIST OF ENTITIES:

The following contracting authorities of State:

OFFICE OF THE CHANCELLOR OF JUSTICE

MINISTRY OF TRADE AND INDUSTRY
National Consumer Administration
National Food Administration
Office of Free Competition
Council of Free Competition
Office of the Consumer Ombudsman
Consumer Complaint Board
National Board of Patents and Registration

MINISTRY OF TRANSPORT AND COMMUNICATIONS

Telecommunications Administration Centre

MINISTRY OF AGRICULTURE AND FORESTRY

National Land Survey of Finland

MINISTRY OF JUSTICE

The Office of the Data Protection Ombudsman
Courts of Law
— Korkein oikeus
— Korkein hallinto-oikeus
— Hovioikeudet

— Käräjäoikeudet	— Käräjäoikeudet
— Lääninoikeudet	— Lääninoikeudet
— Markkinatuomioistuिन	— Markkinatuomioistuिन
— Työtuomioistuिन	— Työtuomioistuिन
— Vakuutusoikeus	— Vakuutusoikeus
— Vesioikeudet	— Vesioikeudet
Vankeinhoitolaitos	Prison Administration
OPETUSMINISTERIÖ	MINISTRY OF EDUCATION
Opetushallitus	National Board of Education
Valtion elokuvataarkastamo	National Office of Film Censorship
PUOLUSTUSMINISTERIÖ	MINISTRY OF DEFENCE
Puolustusvoimat*	Defence forces*
SISÄASIAINMINISTERIÖ	MINISTRY OF THE INTERIOR
Väestörekisterikeskus	Population Register Centre
Keskusrikospoliisi	Central Criminal Police
Liikkuva poliisi	Mobile Police
Rajavartiolaitos*	Frontier Guard*
SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ	MINISTRY OF SOCIAL AFFAIRS AND HEALTH
Työttömyysturvalautakunta	Unemployment Appeal Board
Tarkastuslautakunta	Appeal Tribunal
Lääkelaitos	National Agency for Medicines
Terveystuollon oikeusturvakeskus	National Board of Medicolegal Affairs
Tapaturmavirasto	State Accident Office
Säteilyturvakeskus	Finnish Centre for Radiation and Nuclear Safety
Valtion turvapaikan hakijoiden vastaanotto-keskukset	Reception Centres for Asylum Seekers
TYÖMINISTERIÖ	MINISTRY OF LABOUR
Valtakunnansovittelijain toimisto	National Conciliators' Office
Työneuvosto	Labour Council
ULKOASIAINMINISTERIÖ	MINISTRY FOR FOREIGN AFFAIRS
VALTIOVARAINMINISTERIÖ	MINISTRY OF FINANCE
Valtiontalouden tarkastusvirasto	State Economy Controller's Office
Valtiokonttori	State Treasury Office
Valtion työmarkkinalaitos	Valtion työmarkkinalaitos
Verohallinto	Verohallinto
Tullihallinto	Tullihallinto
Valtion vakuusrahasto	Valtion vakuusrahasto
YMPÄRISTÖMINISTERIÖ	MINISTRY OF ENVIRONMENT
Vesi- ja ympäristöhallitus	National Board of Waters and Environment
Huomautus liitteeseen 1	Note to Annex 1
Puolustusvoimien hankintayksikköjen hankinnat (*:illä merkityt) kattavat ne tuotteet, jotka on yksilöity yleisissä huomautuksissa.	Procurement by defence entities (marked with an *) covers products specified in general notes.

LIITE 2

Hankintayksiköt, jotka tekevät hankintansa tämän sopimuksen määräysten mukaisesti

<i>Tavarat</i>	<i>Palvelut (yksilöity liitteessä 4)</i>
<i>Kynnysarvo:</i>	<i>Kynnysarvo:</i>
SDR 200.000	SDR 200.000

Rakennusurakat (yksilöity liitteessä 5)
Kynnysarvo:
 SDR 5.000.000

LUETTELO HANKINTAYKSIKÖISTÄ:

1. Sopimuksia tekevät alueelliset ja paikalliset viranomaiset, mukaan lukien kaikki (455) kunnat ja

- Lääninhallitukset
- Hämeen lääni
- Keski-Suomen lääni
- Kuopion lääni
- Kymen lääni
- Lapin lääni
- Mikkelin lääni
- Oulun lääni
- Pohjois-Karjalan lääni
- Turun ja Porin lääni
- Uudenmaan lääni
- Vaasan lääni

2. Julkisen lain säätelämät elimet, jotka eivät ole julkisista hankinnoista annetun lain (1505/92) 2 § mukaisesti luonteeltaan kaupallisia tai teollisia, mukaan lukien:

- Kuluttajatutkimuskeskus
- Matkailun edistämiskeskus
- Teknillinen tarkastuskeskus
- Mittatekniikan keskus
- Geologian tutkimuskeskus
- Valtion teknillinen tutkimuskeskus
- Teknologian kehittämiskeskus
- Valtiontakuukeskus
- Tielaitos
- Merenkululaitos
- Merentutkimuslaitos
- Ilmatieteen laitos
- Karttakeskus
- Geodeettinen laitos
- Valtion viljavarasto

ANNEX 2

Entities which Procure in Accordance With the provisions of this Agreement

<i>Supplies</i>	<i>Services (as specified in Annex 4)</i>
<i>Threshold:</i>	<i>Threshold:</i>
SDR 200.000	SDR 200.000

Works (as specified in Annex 5)
Threshold:
 SDR 5.000.000

LIST OF ENTITIES:

1. Contracting authorities of the regional and local public authorities, including all (455) municipalities and

- Provincial Governments
- Hämeen lääni
- Keski-Suomen lääni
- Kuopion lääni
- Kymen lääni
- Lapin lääni
- Mikkelin lääni
- Oulun lääni
- Pohjois-Karjalan lääni
- Turun ja Porin lääni
- Uudenmaan lääni
- Vaasan lääni

2. Bodies governed by public law, not having a commercial or industrial character, pursuant to Article 2 of "Laki julkisista hankinnoista (1505/92)" (Public Procurement Act), including:

- National Consumer Research Centre
- Finnish Tourist Board
- Technical Inspection Centre
- Centre for Metrology and Accreditation
- Geological Survey of Finland
- Technical Research Centre of Finland
- Technology Development Centre
- Guarantee Board
- Road Administration
- Navigation Administration
- Marine Research Institute
- Meteorological Institute
- Map Centre
- Finnish Geodetic Institute
- Finnish Grain Board

Maatalouden taloudellinen tutkimuslaitos	Agricultural Economics Research Institute
Maatalouden tutkimuskeskus	Agricultural Research Centre
Kasvintuotannon tarkastuskeskus	Plant Production Inspection Centre
Metsähallitus	Forest and Park Service
Metsätutkimuslaitos	Forest Research Institute
Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos	Finnish Game and Fisheries Research Institute
Eläinlääkintä- ja elintarvikelaitos	National Veterinary and Food Research Institute
Oikeuspoliittinen tutkimuslaitos	National Research Institute of Legal Policy
Helsingin kriminaalipoliittinen instituutti	Helsinki Institute for Crime Prevention and Control
Valtion audiovisuaalinen keskus	State Audiovisual Centre
Ylioppilastutkintolautakunta	Matriculation Examination Board
Yliopistot, korkeakoulut ja kuvataideakademiat	Institutions of higher education and the Academy of Fine Arts
Suomen Akatemia	Academy of Finland
Rauhan- ja konfliktitutkimuslaitos	Peace Research Institute
Kotimaisten kielten tutkimuskeskus	Research Centre for Domestic Languages
Kansallisarkisto ja maakunta-arkistot	National Archives and provincial archives
Taiteen keskustoimikunta	Arts Council of Finland
Valtion taidetoimikunnat	National Art Committees
Läänien taidetoimikunnat	Regional Art Councils
Näkövammaisten kirjasto	Library of the Visually Handicapped
Museovirasto	National Board of Antiquities and Historical Monuments
— Rakennustaiteen museo	— Museum of Architecture
— Kansallismuseo	— National Museum
Valtion taidemuseo	National Gallery
Suomenlinnan hoitokunta	Administration of Suomenlinna
Suomen elokuva-arkisto	Finnish Film Archives
Valtion liikuntaneuvosto	National Sports Council
Valtion nuorisoneuvosto	National Youth Council
Valtion opintotukikeskus	National Centre for Student Aid
Kansainvälisen henkilövaihdon keskus (CI-MO)	Finnish Centre for International Mobility and Exchange Programmes (CIMO)
Poliisiopisto	Police Academy
Poliisikoulu	Police School
Poliisikoiralaivos	Police Dog Training Center
Poliisivarikko	Police Material Depot
Valtion pelastusopisto	State Rescue Institute
Valtion pelastuskoulu	State Rescue School
Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskus	National Research and Development Centre for Welfare and Health
Kansanterveyslaitos	National Public Health Institute
Merimiespalvelutoimisto	Seamen's Service
Työvoimaopisto	Labour Institute
Valtion taloudellinen tutkimuskeskus	State's Economic Research Centre
SITRA	SITRA
Valtionhallinnon kehittämiskeskus	Valtionhallinnon kehittämiskeskus
Tilastokeskus	Central Statistical Office
Suomen pankki	Bank of Finland
Valtion hankintakeskus	Government Purchasing Centre

LIITE 3

Muut hankintayksiköt, jotka tekevät hankintansa tämän sopimuksen määräysten mukaisesti

<i>Tavarat</i>	<i>Palvelut (yksilöity liitteessä 4)</i>
<i>Kynnysarvo:</i> SDR 400.000	<i>Kynnysarvo:</i> SDR 400.000

Rakennusurakat (yksilöity liitteessä 5)
Kynnysarvo:
SDR 5.000.000

LUETTELO HANKINTAYKSIKÖISTÄ:

Julkiset hankintayksiköt ja toiminnot siten kuin ne on yksilöity julkisista hankinnoista annetun lain (1505/92) 2 §:ssä ja Euroopan talousalueesta tehdyssä sopimuksessa tarkoitettuja vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja teletoiminnan alalla toimivien yksiköiden hankinnoista annetun asetuksen (1351/93) 1—4 §:ssä EY:n julkisia hankintoja koskevan direktiivin (90/531/ETY) ehtojen mukaisesti seuraavilla sektoreilla:

1. Kaupunkiliikenne:

Luvanvaraisesta henkilöliikenteestä tiellä annetun lain (343/91) mukaiset julkiset yksiköt, jotka huolehtivat yleisölle tarkoitettua palveluverkoston toiminnasta raitiotie-, metro- tai linja-autoliikenteen alalla sekä Helsingin kaupungin liikennelaitos, joka huolehtii yleisölle tarkoitettua metro- ja raitiotiepalveluista.

2. Lentokentät:

Ilmailulain (595/64) määräyksen mukaisesti ilmailulaitoksen alaiset lentokentät ja muut kuljetuksia koskevat pääteasematoiminnot, muun muassa

- Helsinki-Vantaan lentokenttä
- Ivalon lentokenttä
- Joensuun lentokenttä
- Jyväskylän lentokenttä
- Kemin lentokenttä
- Kittilän lentokenttä
- Kuopion lentokenttä

ANNEX 3

Other Entities which Procure in Accordance With the Provisions of this Agreement

<i>Supplies</i>	<i>Services (as specified in Annex 4)</i>
<i>Threshold:</i> SDR 400.000	<i>Threshold:</i> SDR 400.000

Works (as specified in Annex 5)
Threshold:
SDR 5.000.000

LIST OF ENTITIES:

Public entities and activities as specified in Article 2 of "Laki julkisista hankinnoista (1505/92)" (Public Procurement Act) and in Articles 1—4 of "Asetus Euroopan talousalueesta tehdyssä sopimuksessa tarkoitettuja vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja teletoiminnan alalla toimivien yksiköiden hankinnoista" (1351/93) (Decree concerning utilities) under the conditions provided for in Directive 90/531/EEC in the sectors of:

1. Urban Transport:

The operation of networks providing a service to the public in the field of transport by tramway, metro or bus by public entities according to "Laki (343/91) luvanvaraisesta henkilöliikenteestä tiellä" and Helsingin kaupungin liikennelaitos (Helsinki Transport Board), which provides metro and tramway services to the public.

2. Airports:

The provision of airport or other terminal facilities to carriers operated by "Ilmailulaitos" (National Aviation Agency) pursuant to "Ilmailulaki (595/64)", inter alia

- Helsinki-Vantaa Airport
- Ivalo Airport
- Joensuu Airport
- Jyväskylä Airport
- Kemi Airport
- Kittilä Airport
- Kuopio Airport

- Lappeenrannan lentokenttä
- Oulun lentokenttä
- Rovaniemin lentokenttä
- Vaasan lentokenttä

3. Satamat:

Kunnallisista satamajärjestyksistä ja liikennemaksuista annetun lain (955/76) määräyksen mukaisesti kunnallisten viranomaisten ylläpitämät meri- tai sisävesisatamat tai muut meri- tai sisävesikuljetuksia koskevat pääteasematoiminnot, muun muassa

- Haminan satama
- Hangon satama
- Helsingin satama
- Kotkan satama
- Naantalın satama
- Turun satama
- Vaasan satama.

4. Vesi:

Yleisistä vesi- ja viemärlaitoksista joulukuussa vuonna 1977 annetun lain (982/77) 1 §:n mukaisesti julkinen yksikkö, joka huolehtii tai ylläpitää kiinteitä verkostoja, joiden tarkoituksena on tarjota yleisölle palvelua juomaveden tuotannossa, kuljetuksessa tai jakelussa tai juomaveden toimittamisessa tällaiseen verkostoon, muun muassa

- Helsingin kaupungin vesilaitos
- Turun kaupungin vesilaitos
- Tampereen kaupungin vesilaitos.

5. Sähkö:

Kiinteiden verkostojen huolehtiminen tai ylläpitäminen, joiden tarkoituksena on tarjota yleisölle palvelua sähkön tuotannossa, kuljetuksessa tai jakelussa tai sähkön toimittamisessa tällaiseen verkostoon, joissa kunnalliset viranomaiset toimivat erityisoikeudella tai yksinomaisella oikeudella tai myönnytyksen perusteella 16. päivänä maaliskuuta 1979 annetun sähkölain (319/79) 27 §:n mukaisesti, muun muassa

- Helsingin kaupungin energialaitos
- Tampereen kaupungin sähkölaitos
- Turun kaupungin sähkölaitos.

- Lappeenranta Airport
- Oulu Airport
- Rovaniemi Airport
- Vaasa Airport

3. Ports:

The provision of maritime or inland ports or other terminal facilities to carriers by sea or inland waterways by municipal authorities pursuant to "Laki kunnallisista satamajärjestyksistä ja liikennemaksuista (955/76)", inter alia

- Port of Hamina
- Port of Hanko
- Port of Helsinki
- Port of Kotka
- Port of Naantali
- Port of Turku
- Port of Vaasa

4. Water:

The provision or operation of fixed networks intended to provide a service to the public in connection with the production, transport or distribution of drinking water or the supply of drinking water to such network by public entities pursuant to Article 1 of "Laki yleisistä vesi- ja viemärlaitoksista (982/77)" of December 1977, inter alia

- Helsinki Water Board
- Turku Water Board
- Tampere Water Board.

5. Electricity:

The provision or operation of fixed networks intended to provide a service to the public in connection with the production, transport or distribution of electricity or the supply of electricity to such networks where municipal entities operate on the basis of a special or an exclusive right or on the basis of a concession pursuant to Article 27 of "Sähkölaki (319/79)" of 16 March 1979, inter alia

- Helsinki Energy Board
- Tampere Energy Board
- Turku Energy Board.

LIITE 4

Palvelut

Palvelujen yleisluettelosta, joka sisältyy asiakirjaan MTN.GNS/W/120, seuraavat palvelut on sisällytetty:*

<i>Asia</i>	<i>CPC-viitenumero</i>
Huolto- ja korjauspalvelut	6112, 6122, 633, 886
Maaliikennepalvelut, mukaan lukien panssariautopalvelut sekä kuljetuspalvelut, lukuun ottamatta postin kuljetusta	712 (ei 71235) 7512, 87304
Matkustajien ja rahdin lento-, liikennepalvelut, lukuun ottamatta postin kuljetusta	73 (ei 7321)
Postin kuljetus maassa, lukuun ottamatta rautateitä, ja ilmassa	71235, 7321
Telekommunikaatiopalvelut	752** (ei 7524, 7525, 7526)
Rahoituspalvelut a) vakuutuspalvelut b) pankki- ja sijoitus-toimintapalvelut***	ex 81 812, 814
Tietokonepalvelut ja lähipalvelut	84
Laskenta-, tilintarkastus- ja kirjanpito-palvelut	862
Markkinatutkimus- ja mielikyselypalvelut	864
Johtamistaitoa koskevat neuvontapalvelut sekä lähipalvelut	865, 866****

ANNEX 4

Services

Of the Universal List of Services, as contained in document MTN.GNS/W/120, the following services are included:*

<i>Subject</i>	<i>CPC Ref No</i>
Maintenance and repair services	6112, 6122, 633, 886
Land transport services, including armoured car services, and courier services, except transport of mail	712 (except 71235) 7512, 87304
Air transport services of passengers and freight, except transport of mail	73 (except 7321)
Transport of mail by land, except rail, and by air	71235, 7321
Telecommunications services	752** (except 7524, 7525, 7526)
Financial services a) insurance services b) banking and investments services***	ex 81 812, 814
Computer and related services	84
Accounting, auditing and book-keeping services	862
Market research and public opinion polling services	864
Management consulting services and related services	865, 866****

<i>Asia</i>	<i>CPC-viitenumero</i>	<i>Subject</i>	<i>CPC Ref No</i>
Arkkitehtipalvelut, insinööripalvelut ja yhdistetyt insinööripalvelut, kaupunkisuunnittelu- ja maisema-arkkitehtipalvelut, asiaan-kuuluvat tieteelliset ja tekniset neuvontapalvelut tekninen testaus-toiminta ja analyysipalvelut	867	Architectural services, engineering services and integrated engineering services, urban planning and landscape architectural services, related scientific and technical consulting services, technical testing and analysis services	867
Mainospalvelut	871	Advertising services	871
Rakennusten siivouspalvelut omaisuudeisännöitsijäpalvelut	874, 82201—82206	Building-cleaning services and property management services	874, 82201—82206
Maksu- tai sopimuspusteiset julkaisu- ja painopalvelut	88442	Publishing and printing services on a fee or contract basis	88442
Viemäröinti ja jäteiden käsittely, puhtaanapito ja vastaavat palvelut	94	Sewage and refuse disposal, sanitation and similar services	94

Huomautukset liitteeseen 4

- * Palveluja koskeva sopimuskate on riippuvainen eduskunnan ETA-sopimusta koskevasta hyväksynnästä.
- ** Lukuun ottamatta äänipuhelinta, telexiä, radiopuhelinta, hakulaite- ja satelliittipalveluja.
- *** Lukuun ottamatta rahoituspalveluja koskevia sopimuksia, jotka koskevat arvopapereiden liikkeellelaskemista, myyntiä, ostamista tai välittämistä tai muita rahoitusvälineitä ja keskuspankkipalveluja. Valtion yksiköiden maksuliikenne (kulut) hoidetaan tietyn rahoituslaitoksen (Postipankki Ltd) tai Suomen postisiirtolaitoksen kautta.
- **** Lukuun ottamatta välimies- ja sovittelupalveluja.

Notes to Annex 4

- * Coverage of services is subject to Parliamentary approval in the context of the EEA-agreement.
- ** Except voice telephony, telex, radiotelephony, paging and satellite services.
- *** Except contracts for financing services in connection with the issue, sale, purchase or transfer of securities or other financial instruments, and central bank services. Payments from governmental entities (expenses) shall be transacted through a certain credit institution (Postipankki Ltd) or through the Finnish Postal Giro System.
- **** Except arbitration and conciliation services.

LIITE 5

*Rakennuspalvelut**Määritelmä:*

Rakennuspalvelusopimus on sopimus, jonka tarkoituksena on toteuttaa keinolla millä tahansa yhteiskunnallinen tai rakennustyö Keskeisen tuoteluokitteluluettelon 51. jakson mukaisesti.

Luettelo CPC:n 51. jaksosta:

Kaikki 51. jakson julkiset työ/rakennuspalvelut.

Kynnysarvo: SDR 5.000.000

ANNEX 5

*Construction Services**Definition:*

A construction services contract is a contract which has as its objective the realization by whatever means of civil or building works, in the sense of Division 51 of the Central Product Classification.

List of division 51, CPC:

All Public works/construction services of Division 51

Threshold: SDR 5.000.000

YLEISET HUOMAUTUKSET

1. Muiden sopimusviranomaisten sisällyttäminen liitteeseen 1 ja sopimusyksiköt liitteisiin 2 ja 3 ovat Suomen osalta ehdollisia edellyttäen kaikkien muiden osapuolien sisällyttävän vastaavat yksiköt tähän sopimukseen. Liitteissä 4 ja 5 yksilöityjen palvelujen sisällyttäminen on riippuvainen siitä, että kaikki muut osapuolet sisällyttävät samat palvelut tähän sopimukseen.

2. Mikäli erityinen hankintapäätös voi vahingoittaa tärkeitä kansallisen politiikan tavoitteita, Suomen hallitus voi katsoa välttämättömäksi poiketa yksittäisissä hankintatapauksissa tämän sopimuksen kansallista kohtelua koskevasta periaatteesta. Tätä tarkoitettava päätös tehdään Suomen hallitustasolla.

3. Suomi varaa kantansa koskien tämän sopimuksen soveltuvuutta Ahvenanmaahan.

4. Tätä sopimusta ei sovelleta julkisista hankinnoista annetun lain (1505/92) 1 §:n mukaisiin sopimuksiin, eikä sopimuksiin, jotka koskevat:

— kansainvälistä sopimusta ja joka on tarkoitettu allekirjoittajavaltioiden yhteisesti täytäntöön pantavaksi tai projektin toteuttamiseksi;

— kansainvälinen sopimus liittyen sotilasjoukkojen sijoittamiseen;

— kansainvälisen järjestön tiettyä menettelytapaa;

— maataloustuotteiden hankinnat, jotka on tehty maatalouden tukiohjelmien ja ihmisille tarkoitettujen ruokaohjelmien edistämiseen.

5. Puolustusvoimien hankintayksikköjen hankinnat kattavat seuraavat tuotteet:

Moottoriajoneuvot

— pakettiautot

— kevyet kuorma-autot

— moottoripyörät

— linja-autot

— ambulanssit

Varaosat

Elintarvikkeet

— kahvi, tee

GENERAL NOTES

Note 1 The inclusion by Finland of further contracting authorities under Annex 1, and of the contracting entities in Annexes 2 and 3 is conditional on the inclusion under this Agreement of the corresponding entities by all other Parties. The inclusion of the Services specified in Annexes 4 and 5 is subject to the inclusion in this Agreement of the same services by all other Parties.

Note 2 When a specific procurement may impair important national policy objectives the Finnish Government may consider it necessary in singular procurement cases to deviate from the principle of national treatment in the Agreement. A decision to this effect will be taken at the Finnish Cabinet level.

Note 3 Finland reserves its position with regard to the application of this Agreement to the Åland Islands (Ahvenanmaa).

Note 4 The Agreement shall not apply to contracts pursuant to Article 1 "Laki julkisista hankinnoista (1505/92)" (Public Procurement Act) and contracts awarded under:

— an international agreement and intended for the joint implementation or exploitation of a project by the signatory States;

— an international agreement relating to the stationing of troops;

— the particular procedure of an international organisation.

— procurement of agricultural products made in furtherance of agricultural support programmes and human feeding programmes.

Note 5 Procurement by defence entities covers following products:

Motor vehicles

— delivery cars

— light trucks

— motorcycles

— buses

— ambulances

Spare parts

Foodstuffs

— coffee, tea

- riisi
- pakastekala
- kuivatut hedelmät
- mausteet

Koneet

- toimistokoneet
- pesulakoneet

Sekalaiset tavarat

6. Liitteen 4 osalta palvelujen alalla tätä sopimusta ei sovelleta seuraaviin sopimuksiin:

- maan, olemassa olevien rakennusten tai muun kiinteän omaisuuden tai niitä koskevien oikeuksien hankintaan tai vuokraukseen millä tahansa varoin;

- ohjelmantekijöiden ohjelmamateriaalia koskeva hankinta-, kehitys-, tuotanto- tai yhteistuotantosopimukset sekä lähetyksia koskevat sopimukset;

- sopimus, joka on lain säännöksen tai hallinnollisen määräyksen perusteella olevan yksinoikeuden nojalla, annetaan yksikölle, joka itse on julkisista hankinnoista annetun lain (1505/92) tarkoittama sopimusviranomainen;

- työsopimuksiin.

7. Suomi ei ulota tämän sopimuksen mukaisia etuja:

- liitteessä 2 lueteltujen hankintayksikköjen sopimusten osalta Kanadan ja Yhdysvaltojen tavarantoimittajiin ja palvelutarjoajiin;

- liitteessä 3 lueteltujen hankintayksikköjen sopimusten osalta seuraavilla sektoreilla:

- (a) (vesi), Kanadan ja Yhdysvaltojen tavarantoimittajiin ja palvelutarjoajiin;

- (b) (sähkö), Kanadan, Japanin, Hongkongin ja Yhdysvaltojen tavarantoimittajiin ja palvelutarjoajiin;

- (c) (lentokentät), Kanadan, Etelä-Korean ja Yhdysvaltojen tavarantoimittajiin ja palvelutarjoajiin;

- (d) (satamat), Kanadan ja Yhdysvaltojen tavarantoimittajiin ja palvelutarjoajiin;

- (e) (kaupunkiliikenne), Kanadan, Israelin, Japanin, Etelä-Korean ja Yhdysvaltojen tavarantoimittajiin ja palvelutarjoajiin

siihen saakka, kunnes Suomi on hyväksynyt, että kyseiset osapuolet antavat vastaavat ja tehokkaan markkinoillepääsyn Suomen yrityksille asianomaisille markkinoille;

- liitteessä 2 lueteltujen kuntien sopimusten valitusten osalta Sveitsin tavarantoimittajiin sekä palvelutarjoajiin, ennen kuin kahdenvälisissä neuvotteluissa on päästy tulokseen;

- rice
- frozen fish
- dried fruits
- spices

Machines

- office machines
- laundry machines

Miscellaneous

Note 6 With regard to Annex 4, in the field of services, this agreement shall not apply to the contracts:

- for the acquisition or rental, by whatever financial means, of land, existing buildings, or other immovable property or concerning rights thereon.

- for the acquisition, development, production or co-production of programme material by broadcasters and contracts for broadcasting time.

- awarded to an entity which is itself a contracting authority within the meaning of the Public Procurement Act: ("Laki julkisista hankinnoista (1505/92)") on the basis of an exclusive right which it enjoys pursuant to a law, regulation or administrative provision.

- of employment.

Note 7 Finland will not extend the benefits of this Agreement:

- as regards the award of contracts by entities listed in Annex 2 to the suppliers and service providers of Canada and the USA;

- as regards the award of contracts by entities listed in Annex 3 sectors

- (a) (water), to the suppliers and service providers of Canada and the USA;

- (b) (electricity), to the suppliers and service providers of Canada, Japan, HongKong and the USA;

- (c) (airports), to the suppliers and service providers of Canada, Korea and the USA;

- (d) (ports), to the suppliers and service providers of Canada and the USA;

- (e) (urban transport), to the suppliers and service providers of Canada, Israel, Japan, Korea and the USA

until such time as Finland has accepted that the Parties concerned give comparable and effective access for Finland's undertakings to the relevant markets;

- as regards contesting the award of contracts by municipalities listed in Annex 2 to the suppliers and service providers of Switzerland, pending the outcome of the bilateral negotiations;

— niiden osapuolten palvelutarjoajille, jotka eivät sisällytä palvelusopimuksia liitteissä 1—3 oleviin asianomaisiin hankintayksikköihin, eivätkä asianomaisia palvelualoja oman sopimuskatteensa liitteisiin 4 ja 5.

8. Artiklan XX määräyksiä ei sovelleta seuraavien maiden tavarantoimittajiin ja palvelutarjoajiin:

— Israelin, Japanin ja Etelä-Korean valittaessa liitteen 2 kohdassa 2 lueteltujen hankintayksikköjen sopimuksista siihen saakka, kunnes Suomi hyväksyy, että ne ovat täydentäneet alue- ja paikallishallintoyksikköjä koskevaa sopimuskatetta;

— Japanin, Etelä-Korean ja Yhdysvaltojen valittaessa sopimuksen antamisesta muista kuin mainituista osapuolista peräisin olevalle tavarantoimittajalle tai palvelutarjoajalle jotka ovat pieniä tai keskisuuria yrityksiä Suomen asianomaisten säännösten perusteella siihen saakka, kunnes Suomi hyväksyy, että ne eivät enää käytä syrjiviä toimenpiteitä tietyn kotimaisen pien- ja vähemmistöliiketoiminnan eduksi;

— Israelin, Japanin ja Etelä-Korean valittaessa sellaisista suomalaisten hankintayksikköjen sopimuksista, joiden arvo on vähemmän kuin näiden osapuolten samassa kategoriassa soveltama kynnysarvo.

9. Siihen saakka kunnes Suomi on hyväksynyt, että kyseiset osapuolet tarjoavat markkinoille pääsyä suomalaisille tavarantoimittajille ja palvelutarjoajille niiden omilla markkinoilla, Suomi ei ulota tämän sopimuksen etuja seuraavien maiden tavarantoimittajille ja palvelutarjoajille:

— Kanadan FSC 36, 70 ja 74 hankintojen osalta (erityistä teollisuuskoneistoa; yleiseen tarkoitukseen soveltuvat automaattiset tietojenkäsittelylaitteet, software, tarvikkeet ja tukilaitteet (ei 7010 ADPE muodot); toimistokoneet, näkyvät äänityslaitteet ja ADP laitteet);

— Kanadan FSG 58 hankintojen osalta (tietoliikenne, suojelu- ja säteilylaitteet) ja Yhdysvaltojen ilmaliikenteen valvontalaitteiden osalta;

— Etelä-Korean ja Israelin liitteen 3 hankintayksikköjen, 5 kohdan hankintojen osalta HS-nimikkeet 8504, 8535, 8537 ja 8544 (sähkömuuntajat, pistotulpat, katkaisijat ja eristyskaapelit) ja Israelin osalta HS-nimikkeet 8501, 8536 ja 902830;

— Kanadan ja Yhdysvaltojen koskien sellaisia tavarasopimuksia tai sopimusten palveluja

— to service providers of Parties which do not include service contracts for the relevant entities in Annexes 1 to 3 and the relevant service category under Annexes 4 and 5 in their own coverage.

Note 8 The provisions of Article XX shall not apply to suppliers and service providers of:

— Israel, Japan and Korea in contesting the award of contracts by entities listed in Annex 2 para 2, until such time as Finland accepts that they have completed coverage of sub-central entities;

— Japan, Korea and the USA in contesting the award of contracts to a supplier or service provider of parties other than those mentioned, which are small or medium sized enterprises under the relevant provisions in Finland, until such time as Finland accepts that they no longer operate discriminatory measures in favour of certain domestic small and minority businesses;

— Israel, Japan and Korea in contesting the award of contracts by Finnish entities, whose value is less than threshold applied for the same category of contracts awarded by these Parties.

Note 9 Until such time as Finland has accepted that the Parties concerned provide access for Finnish suppliers and service providers to their own markets, Finland will not extend the benefits of this Agreement to suppliers and service providers of:

— Canada as regards procurement of FSC 36, 70 and 74 (special industry machinery; general purpose automatic data processing equipment, software, supplies and support equipment (except 7010 ADPE configurations); office machines, visible record equipment and ADP equipment);

— Canada as regards procurement of FSG 58 (communications, protection and coherent radiation equipment) and the USA as regards air traffic control equipment;

— Korea and Israel as regards procurement by entities listed in Annex 3 heading 5, as regards procurement of HS Nos 8504, 8535, 8537 and 8544 (electrical transformers, plugs, switches and insulated cables) and for Israel HS Nos 8501, 8536 and 902830;

— Canada and the USA as regards contracts for good or service components of

koskevaa osaa, jonka on tehnyt tämän sopimuksen katteeseen kuuluva hankintayksikkö, mutta jotka itse eivät ole tämän sopimuksen alaisia.

10. Liitteitä koskevia kynnysarvoja sovelletaan siten, että ne ovat yhdenmukaisia ETA-sopimuksen julkisia hankintoja koskevien kynnysarvojen kanssa siten kuin on yksilöity asetuksissa 1571/92 (Asetus Euroopan talousalueesta tehdyssä sopimuksessa tarkoitetuista rakennusurakoista), 1350/93 (Asetus Euroopan talousalueesta tehdyssä sopimuksessa tarkoitetuista tavarahankinnoista), 1351/93 (Asetus Euroopan talousalueesta tehdyssä sopimuksessa tarkoitetuista vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja teletoiminnan alalla toimivien yksiköiden hankinnoista) ja palveluasetuksessa.

contracts which, although awarded by an entity covered by this Agreement, are not themselves subject to this Agreement.

Note 10 The thresholds in the Annexes will be applied as to conform with the public procurement thresholds of the EEA-agreement, as specified in Decrees 1571/92 (Asetus Euroopan talousalueesta tehdyssä sopimuksessa tarkoitetuista rakennusurakoista), 1350/93 (Asetus Euroopan talousalueesta tehdyssä sopimuksessa tarkoitetuista tavarahankinnoista), 1351/93 (Asetus Euroopan talousalueesta tehdyssä sopimuksessa tarkoitetuista vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja teletoiminnan alalla toimivien yksiköiden hankinnoista) and Decree on Services.

ALALIITE II

Osapuolten käyttämät julkaisut suunniteltuja hankintoja koskevien ilmoitusten julkaisemiseksi -IX artiklan 1 kohta- ja sopimuksen jälki-ilmoitukset -XVIII artiklan 1 kohta

SUOMI

— Julkiset hankinnat Suomessa ja ETA-alueella, Virallisen lehden liite

— Official Journal of the European Communities (niin kauan kuin julkaiseminen on maksutonta)

ALALIITE III

Osapuolten käyttämät julkaisut tietojen julkaisemiseksi vuosittain myyjien pysyvistä luetteloista valikoivaa hankintamenettelyä käytetäessä -IX artiklan 9 kohta

SUOMI

— Official Journal of the European Communities
(tällä hetkellä ei ole luetteloa)

ALALIITE IV

Osapuolten käyttämät julkaisut lakien, säännösten, oikeudenpäätösten, yleisten hallinnollisten soveltmismääräysten ja kaikista tämän sopimuksen piiriin kuuluvia julkisia hankintoja koskevien menettelytapojen julkaisemiseksi -XIX artiklan 1 kohta

SUOMI

— Suomen Säädöskokoelma

APPENDIX II

Publications utilized by Parties for the publication of notices of intended procurements -paragraph 1 of Article IX, and of post-award notices- paragraph 1 of Article XVIII

FINLAND

— Public Procurement in Finland and at the EEA area, Supplement to the Official Gazette of Finland

— Official Journal of the European Communities (as long as the cost of the publication is free of charge)

APPENDIX III

Publications utilized by Parties for the publication annually of information on permanent lists of qualified suppliers in the case of selective tendering procedures -paragraph 9 of Article IX

FINLAND

— Official Journal of the European Communities
(currently no list exists)

APPENDIX IV

Publications utilized by Parties for the publication of laws, regulations, judicial decisions, administrative rulings of general application and any procedure regarding government procurement covered by this Agreement -paragraph 1 of Article XIX

FINLAND

— The Collection of the Statutes of Finland

KANSAINVÄLINEN MAITOTUOTESOPIMUS

Tämän sopimuksen *osapuolet, jotka tunnustavat* maidon ja maitotuotteiden tuotannon, kaupan ja kulutuksen tärkeyden useiden maiden¹ kansantaloudelle;

tunnustavat tuottajien ja kuluttajien sekä viejien ja tuojien yhteisen edun olevan yli- ja alituotannon välttäminen sekä hintojen pitäminen oikeudenmukaisella tasolla;

panevat merkille maitotuotteiden moninaisuuden ja keskinäisen riippuvuuden;

panevat merkille maitotuotteiden markkina-tilanteen, jolle on luonteenomaista erittäin suuret vaihtelut ja vientiin ja tuontiin kohdistuneiden toimenpiteiden yleistyminen;

katsovat, että parantunut yhteistyö maitotuotesektorilla edistää maailmankaupan laajenemiseen ja vapautumiseen tähtäävien tavoitteiden saavuttamista ja niiden kehitysmaita koskevien periaatteiden ja tavoitteiden käytäntöön soveltamista, joista sovittiin Tokion ministerikokouksen julistuksessa 14. syyskuuta 1973;

päyttävät kunnioittaa tullitariffeja ja kauppaa koskevan yleissopimuksen 1994² sekä tämän sopimuksen tavoitteita toteuttaessaan tehokkaasti käytäntöön niitä periaatteita ja tavoitteita, joista sovittiin sanotussa 14. syyskuuta 1973 päivättyssä Tokion julistuksessa;

sopivat seuraavaa:

Artikla I

Tavoitteet

Tämän sopimuksen tavoitteina on niiden periaatteiden ja tavoitteiden mukaisesti, joista sovittiin Tokion ministerikokouksen julistuksessa 14. syyskuuta 1974,

— saavuttaa maitotuotteiden maailmankau-

INTERNATIONAL DAIRY AGREEMENT

The Parties to this Agreement, Recognizing the importance of milk and dairy products to the economy of many countries¹ in terms of production, trade and consumption;

Recognizing the need, in the mutual interests of producers and consumers, and of exporters and importers, to avoid surpluses and shortages, and to maintain prices at an equitable level;

Noting the diversity and interdependence of dairy products;

Noting the situation in the dairy products market, which is characterized by very wide fluctuations and the proliferation of export and import measures;

Considering that improved cooperation in the dairy products sector contributes to the attainment of the objectives of expansion and liberalization of world trade, and the implementation of the principles and objectives concerning developing countries agreed upon in the Tokyo Declaration of Ministers dated 14 September 1973;

Determined to respect the principles and objectives of the General Agreement on Tariffs and Trade 1994² and, in carrying out the aims of this Agreement, effectively to implement the principles and objectives agreed upon in the said Tokyo Declaration Ministers dated 14 September 1973;

Hereby agree as follows:

Article I

Objectives

The objectives of this Agreement shall be, in accordance with the principles and objectives agreed upon in the Tokyo Declaration of Ministers dated 14 September 1973,

— to achieve the expansion and ever greater

¹ Tässä sopimuksessa ja sen liitteessä käsitteen "maa" katsotaan sisältävän Euroopan yhteisön yhtä hyvin kuin minkä tahansa Maailman kauppajärjestön erillisen tullialuejäsenen.

² Tätä määräystä sovelletaan ainoastaan niihin osapuoliin, jotka ovat Maailman kauppajärjestön jäseniä.

¹ In this Agreement and in the Annex thereto, the term "country" is deemed to include the European Communities as well as any separate customs territory Member of the World Trade Organization.

² This provision shall apply only among Parties that are Members of the World Trade Organization.

pan laajentuminen ja yhä suurempi vapautuminen vienti- ja tuontimaiden yhteisen edun pohjalta niin vakaisissa markkinaoloissa kuin mahdollista;

— edistää kehitysmaiden taloudellista ja sosiaalista kehitystä.

Artikla II

Tuotekate

1. Tätä sopimusta sovelletaan maitotuotesektoriin. Termillä ”maitotuotteet” tarkoitetaan tässä sopimuksessa seuraavia Tulli yhteistyöneuvoston³ perustamassa harmonisoidussa tuotekuvaus- ja koodausjärjestelmässä (”harmonisoitu järjestelmä”) määritellyjä tuotteita:

HS-koodi:

04.01.10—30	maito ja kerma, tiivistämätön ja lisättyä sokeria tai muuta makeutusainetta sisältämätön
04.02.10—99	maito ja kerma, tiivistetty ja lisätty sokeria tai muuta makeutusainetta sisältävä
04.03.10—90	kirnupiimä, viili ja kerma, jogurtti, kefiiri ja muu käynyt tai hapatettu maito, myös tiivistetty tai maustettu tai lisättyä sokeria tai muuta makeutusainetta, hedelmää, pähkinää tai kaakaota sisältävä
04.04.10—90	hera, myös tiivistetty tai lisättyä sokeria tai muuta makeutusainetta sisältävä; muualle kuulumattomat maidon luonnollisista ainesosista koostuvat tuotteet, myös sokeria tai muuta makeutusainetta sisältävät
04.05.00	voi ja muut maidosta johdetut rasvat tai öljyt
04.06.10.90	juusto ja rahka
35.01.10	kaseiini

³ Niille osapuolille, jotka eivät vielä ole panneet täytäntöön harmonisointia järjestelmää, seuraavaa Tulli yhteistyöneuvoston nimikkeistöä sovelletaan tämän sopimuksen II artiklan ja liitteen I artiklan osalta:

	CCCN
maito ja kerma, säilömätön, tiivistämätön tai makeuttamaton	04.01
maito ja kerma, säilötty, tiivistetty tai makeutettu	04.02
voi	04.03
juusto ja juustoaine	04.04
kaseiini	ex 35.01

liberalization of world trade in dairy products under market conditions as stable as possible, on the basis of mutual benefit to exporting and importing countries;

— to further the economic and social development of developing countries.

Article II

Product Coverage

1. This Agreement applies to the dairy products sector. For the purpose of this Agreement, the term ”dairy products” is deemed to include the following products, as defined in the Harmonized Commodity Description and Coding System (”Harmonized System”) established by the Customs Co-operation Council³:

HS Code

04.01.10—30	Milk and cream, not concentrated nor containing added sugar or other sweetening matter
04.02.10—99	Milk and cream, concentrated or containing added sugar or other sweetening matter
04.03.10—90	Buttermilk, curdled milk and cream, yogurt, kefir and other fermented or acidified milk and cream, whether or not concentrated or containing added sugar or other sweetening matter or flavoured or containing added fruit or cocoa
04.04.10—90	Whey, whether or not concentrated or containing added sugar or other sweetening matter; products consisting of natural milk constituents, whether or not containing added sugar or other sweetening matter, not elsewhere specified or included
04.05.00	Butter and other fats and oils derived from milk
04.06.10—90	Cheese and curd
35.01.10	Casein

³ For those Parties which have not yet implemented the Harmonized System, the following Customs Co-operation Council Nomenclature applies with respect to Article II of this Agreement and Article I of the Annex:

	CCCN
Milk and cream, fresh, not concentrated or sweetened	04.01
Milk and cream, preserved, concentrated or sweetened	04.02
Butter	04.03
Cheese and curd	04.04
Casein	ex 35.01

2. Kansainvälinen maitoneuvosto (myöhemmin ”neuvosto”), joka perustetaan VII artiklan kohdan 1(a) mukaisesti, voi päättää, että tätä sopimusta sovelletaan muihin tuotteisiin, joihin on käytetty 1 kohdassa mainittuja tuotteita, jos se pitää niiden sisällyttämistä tarpeellisena tämän sopimuksen tavoitteiden ja määräysten soveltamiseksi käytäntöön.

Artikla III

Informaatio ja markkinoiden seuranta

1. Jokainen osapuoli toimittaa neuvostolle säännöllisesti ja viipymättä tarvittavat tiedot, jotka antavat sille mahdollisuuden maitotuotteiden maailmanmarkkinoiden yleistilanteen sekä kunkin eri maitotuotteen maailmanmarkkinatilanteen seuraamiseen ja arviointiin.

2. Osapuolina olevat kehitysmaat toimittavat niiden käytettävissä olevat tiedot. Näiden osapuolten aineiston hankintajärjestelmän parantamiseksi teollisuusosapuolten ja mintä tahansa osapuolina olevat kehitysmaat, jotka ovat tähän kykeneviä, on suhtauduttava myönteisesti jokaiseen heille kohdistuvaan pyyntöön teknisestä avusta.

3. tietoihin, jotka osapuolet sitoutuvat toimittamaan 1 kohdan ja neuvoston vahvistamisen menettelytapojen mukaisesti, sisältää tilastotietoja menneestä ja senhetkisestä tilanteesta ja tilannekatsauksen, joka koskee tuotantoa, kulutusta, hintoja, varastoja sekä kauppaa, mukaan lukien ne II artiklassa mainittujen tuotteiden toimitukset, jotka eivät ole normaaleja kaupallisia toimituksia, ja mitä tahansa neuvoston tärkeänä pitämää tietoa. Osapuolet toimittavat myös tietoja kansallisesta politiikastaan ja kauppaa koskevista toimenpiteistään sekä kahden-, useamman ja monenkeskisistä sitoumuksistaan maitotuotesektorilla, ja ne ilmoittavat mahdollisimman varhaisessa vaiheessa kaikista sellaisista politiikkaa ja toimenpiteitä koskevista muutoksista, jotka todennäköisesti vaikuttavat maitotuotteiden kansainväliseen kauppaan. Tämän kohdan määräykset eivät vaadi osapuolta paljastamaan luottamuksellisia tietoja, jotka ehkäisivät lain täytäntöönpanoa tai muutoin olisivat ristiriidassa yleisen edun kanssa tai haittaisivat yritysten, julkisten tai yksityisten lainmukaisia kaupallisia etuja.

4. Maailman kauppajärjestön sihteeristö (myöhemmin ”sihteeristö”) laatii ja ylläpitää

2. The International Dairy Council, established under paragraph 1(a) of Article VII (hereinafter referred to as ”the Council”), may decide that the Agreement is to apply to other products in which dairy products referred to in paragraph 1 have been incorporated, if it deems their inclusion necessary for the implementation of the objectives and provisions of this Agreement.

Article III

Information and Market Monitoring

1. Each Party shall provide regularly and promptly to the Council the information required to permit the Council to monitor and assess the overall situation of the world market for dairy products and the world market situation for each individual dairy product.

2. Developing country Parties shall furnish the information available to them. In order that these Parties may improve their data collection mechanisms, developed Parties, and any developing Parties able to do so, shall consider sympathetically any request to them for technical assistance.

3. The information that the Parties undertake to provide pursuant to paragraph 1, according to the modalities that the Council shall establish, shall include data on past performance, current situation and outlook regarding production, consumption, prices, stocks and trade, including transactions other than normal commercial transactions, in respect of the products referred to in Article II, and any other information deemed necessary by the Council. Parties shall also provide information on their domestic policies and trade measures, and on their bilateral, plurilateral or multilateral commitments, in the dairy sector and shall make known, as early as possible, any changes in such policies and measures that are likely to affect international trade in dairy products. The provisions of this paragraph shall not require any Party to disclose confidential information which would impede law enforcement or otherwise be contrary to the public interest or would prejudice the legitimate commercial interests of particular enterprises, public or private.

4. The Secretariat of the World Trade Organization (hereinafter referred to as ”the

luetteloa kaikista maitotuotteiden kauppiaan vaikuttavista toimenpiteistä mukaan lukien kahden-, useamman- ja monenkeskisten neuvottelujen tuloksina syntyneet sitoumukset.

Artikla IV

Kansainvälisen maitotuoteneuvoston tehtävät ja osapuolten välinen yhteistyö

1. Neuvosto kokoontuu

(a) arvioidakseen maitotuotteiden maailmanmarkkinoiden tilannetta ja kehitysnäkymiä sihteeristön valmistaman tilanneselvityksen pohjalta, jonka laatimiseen on käytetty osapuolten III artiklan mukaisesti toimittamia asiakirjoja tämän sopimuksen eräitä maitotuotteita koskevan liitteen (myöhemmin ”liite”) mukaisesta toiminnasta saatavaa tietoa ja mitä tahansa muuta sihteeristön käytettävissä olevaa tietoa;

(b) tarkastellaakseen tämän sopimuksen toimivuutta.

2. Mikäli neuvosto huomaa 1a kohdassa mainitun maailmanmarkkinoiden tilanteen ja kehitysnäkymien arvioinnin jälkeen, että vakava markkinoiden tasapainottomuus tai sen uhka, joka vaikuttaa kansainväliseen kauppaan, on kehittymässä yleensä maitotuotteiden tai yhden tai usean tuotteen osalta, neuvosto ryhtyy toimenpiteisiin, ottaen erityisesti huomioon tilanteen kehityksessä, löytääkseen hallitusten harkittavaksi mahdollisia ratkaisuja.

3. Riippuen siitä, pitääkö neuvosto 2 kohdassa määritellyä tilannetta tilapäisenä tai pysyvänä, voi 2 kohdassa mainittuihin toimenpiteisiin kuulua lyhyen, keskipitkän tai pitkän aikavälin toimenpiteitä maailmanmarkkinoiden yleistilanteen parantumisen edistämiseksi.

4. Harkittaessa toimenpiteitä, joihin voidaan ryhtyä 2 ja 3 kohtien mukaan, asiaankuuluvaa huomiota on kiinnitettävä siihen erityis- ja muita edullisempaan kohteluun, jota annetaan kehitysmaille, milloin tämä on toteutettavissa ja tarkoituksenmukaista.

5. Jokainen osapuoli voi esittää neuvoston käsiteltäväksi minkä tahansa tähän sopimukseen vaikuttavan asian⁴, *muun muassa* samassa

⁴ On vahvistettu, että tässä kohdassa ”asia” sisältää kaikki asiat, jotka kuuluvat WTO:n perustamissopimuksen liitteenä oleviin monenkeskisiin kauppasopimuksiin, erityisesti vienti- ja tuontitoimenpiteistä.

Secretariat”), shall draw up, and keep up to date, an inventory of all measures affecting trade in dairy products, including commitments resulting from bilateral, plurilateral and multilateral negotiations.

Article IV

Functions of the International Dairy Council and Cooperation between the Parties

1. The Council shall meet in order to:

(a) make an evaluation of the situation in and outlook for the world market for dairy products, on the basis of a status report prepared by the Secretariat with the documentation furnished by Parties in accordance with Article III, information arising from the operation of the Annex to this Agreement on Certain Milk Products (hereinafter referred to as ”the Annex”) and any other information available to the Secretariat;

(b) review the functioning of this Agreement.

2. If after an evaluation of the world market situation and outlook, referred to in paragraph 1(a), the Council finds that a serious market disequilibrium, or threat of such a disequilibrium, which affects or may affect international trade, is developing for dairy products in general or for one or more products, the Council will proceed to identify, taking particular account of the situation of developing countries, possible solutions for consideration by governments.

3. Depending on whether the Council considers that the situation defined in paragraph 2 is temporary or more durable, the measures referred to in paragraph 2 could include short-, medium- or long-term measures to contribute to improve the overall situation of the world market.

4. When considering measures that could be taken pursuant to paragraphs 2 and 3, due account shall be taken of the special and more favourable treatment to be provided for developing countries, where this is feasible and appropriate.

5. Any Party may raise before the Council any matter⁴ affecting this Agreement, *inter alia*, for the same purposes provided for in para-

⁴ It is confirmed that the term ”matter” in this paragraph includes any matter which is covered by Multilateral Trade Agreements annexed to the Agreement Establishing the World Trade Organization, in particular those bearing on export and import measures.

tarkoituksessa, johon viitataan 2 kohdassa. Jokaisen osapuolen on viipymättä annettava riittävästi tilaisuuksia neuvotella tällaisesta sopimukseen vaikuttavasta asiasta.

6. Jos asia vaikuttaa liitteen erityismääräysten soveltamiseen, jokainen osapuoli, joka katsoo, että sen kauppaetuja uhataan vakavasti ja joka ei pysty saamaan aikaan molempia tyydyttävää ratkaisua asianomaisen toisen tai toisten osapuolten kanssa, voi pyytää VII artiklan 2a kohdan mukaan komitean puheenjohtajaa kutsumaan kiireellisesti koolle komitean erityiskokouksen, jotta voitaisiin mahdollisimman nopeasti ja neljän työpäivän kuluessa, jos niin pyydetään, päättää toimenpiteistä, jotka voidaan tarvita tilanteen korjaamiseksi. Jos tyydyttävää ratkaisua ei voida saavuttaa, neuvoston on komitean puheenjohtajan pyynnöstä kokoonnuttava viidentoista päivän kuluessa harkitsemaan asiaa helpottaakseen tyydyttävän ratkaisun saavuttamista.

Artikla V

Elintarvikeapu ja muut kuin normaalit kaupalliset toimenpiteet

1. Osapuolet sopivat

(a) edistävänsä yhteistyössä FAO:n ja muiden asiasta kiinnostuneiden järjestöjen kanssa maitotuotteiden arvon tunnustamista parannettaessa ravitsemustasoa sekä edistää sellaisten tapojen ja keinojen tuntemusta, joiden avulla ne voidaan saada käytettäväksi kehitysmaiden hyväksi.

(b) antavansa tämän sopimuksen tavoitteiden mukaisesti, mahdollisuuksien rajoissa, maitotaloustuotteita elintarvikeapuna. Osapuolten olisi ilmoitettava neuvostolle etukäteen joka vuosi, siinä määrin kuin mahdollista, suunnittelemansa elintarvikeavun laajuus, määrät ja kohteet. Osapuolten olisi, mikäli mahdollista, annettava ennakkoilmoitus neuvostolle jokaisesta suunnitellusta muutoksesta ilmoitettuun ohjelmaan. Tarkoitus on, että lahjoitukset voitaisiin tehdä kahdenvälisinä tai yhteisprojektien tai monenkeskisten ohjelmien, ennen kaikkea maailman elintarvikeohjelman kautta.

(c) tunnustavansa, että on toivottavaa saattaa sopusointuun pyrkimykset tällä alalla sekä tarpeen välttää haitallista puuttumista normaaleihin tuotannon, kulutuksen ja kansainvälisen kaupan muotoihin, vaihtavansa neuvostossa

graph 2. Each Party shall promptly afford adequate opportunity for consultation regarding such matter affecting this Agreement.

6. If the matter affects the application of the specific provisions of the Annex, any Party which considers that its trade interests are being seriously threatened and which is unable to reach a mutually satisfactory solution with the other Party or Parties concerned may request the Chairman of the Committee established under paragraph 2(a) of Article VII, to convene a special meeting of the Committee on an urgent basis so as to determine as rapidly as possible, and within four working days if requested, any measures which may be required to meet the situation. If a satisfactory solution cannot be reached, the Council shall, at the request of the Chairman of the Committee, meet within a period of not more than fifteen days to consider the matter with a view to facilitating a satisfactory solution.

Article V

Food Aid and Transactions other than Normal Commercial Transactions

1. The Parties agree:

(a) In cooperation with FAO and other interested organizations, to foster recognition of the value of dairy products in improving nutritional levels and of ways and means through which they may be made available for the benefit of developing countries.

(b) In accordance with the objectives of this Agreement, to furnish, within the limits of their possibilities, dairy products by way of food aid. Parties should notify the Council in advance each year, as far as practicable, of the scale, quantities and destinations of their proposed contributions of such food aid. Parties should also give, if possible, prior notification to the Council of any proposed amendments to the notified food-aid contributions. It is understood that contributions could be made bilaterally or through joint projects or through multilateral programmes, particularly the World Food Programme.

(c) Recognizing the desirability of harmonizing their efforts in this field, as well as the need to avoid harmful interference with normal patterns of production, consumption and international trade, to exchange views in the Coun-

mielipiteitä järjestelyistään maitotuotteiden tarjoamisesta elintarvikeapuna tai ei-kaupallisin ehdoin ja sen tarpeesta.

2. Lahja-apu, katastrofi- tai sosiaaliapuun tarkoitettu vienti ja muut toimitukset, jotka eivät ole normaaleja kaupallisia liiketoimia, on pantava toimeen maataloussopimuksen 10 artiklan mukaisesti. Neuvoston on työskenneltävä läheisesti yhteistyössä FAO:n neuvoo-antavan ylituotannon sijoittelua käsittelevän alakomitean kanssa.

3. Neuvosto keskustelee ja neuvottelee niiden ehtojen ja menettelytapojen mukaisesti, jotka se vahvistaapyynnöstä kaikista toimituksista, jotka eivät ole kaupallisia liiketoimia sekä kaikista muista toimituksista kuin niistä, jotka sisältyvät sopimukseen, joka koskee valtiontuki- ja tasoitustullitoimenpiteitä koskevaa sopimusta.

Artikla VI

Liite

1. Vaikuttamatta mitenkään I—V artiklojen määräyksiin liitteen määräykset koskevat seuraavia tuotteita:

maitojauhe, kermajauhe, poislukien herajauhe
maitorasva
eräät juustot

Artikla VII

Sopimuksen hallinto

1. Kansainvälinen maitoneuvosto

(a) Kansainvälinen maitoneuvosto perustetaan Maailman kauppajärjestön (myöhemmin "WTO") puitteisiin. Neuvosto koostuu sopimuksen kaikkien osapuolten edustajista ja se suorittaa kaikki tehtävät, jotka ovat tarpeellisia sopimuksen määräysten täytäntöönpanossa. Neuvoston sihteeristönä toimii sihteeristö. Neuvosto vahvistaa omat menettelytapasääntönsä. Neuvosto voi tarvittaessa perustaa alatyöryhmiä tai muita elimiä.

(b) *Säännölliset ja erityiskokoukset*

Neuvosto kokoontuu normaalisti tarvittaessa, mutta vähintään kahdesti vuodessa. Puheenjohtaja voi kutsua koolle neuvoston erityiskokouksen joko omasta aloitteestaan, 2(a)

cil on their arrangements for the supply and requirements of dairy products as food aid or on concessional terms.

2. Donated exports, exports destined for relief purposes or welfare purposes, and other transactions which are not normal commercial transactions shall be effected in accordance with Article 10 of the Agreement on Agriculture. The Council shall cooperate closely with the FAO Consultative Sub-Committee on Surplus Disposal.

3. The Council shall, in accordance with conditions and modalities that it will establish, upon request, discuss and consult on all transactions other than normal commercial transactions and other than those covered by the Agreement on Subsidies and Countervailing Measures.

Article VI

Annex

Without prejudice to the provisions of Articles I to V, the products listed below shall be subject to the provisions of the Annex:

Milk powder and cream powder, excluding whey powder
Milk fat
Certain cheeses

Article VII

Administration

1. *International Dairy Council*

(a) An International Dairy Council shall be established within the framework of the World Trade Organization (hereinafter referred to as the "WTO"). The Council shall comprise representatives of all Parties to the Agreement and shall carry out all the functions which are necessary to implement the provisions of the Agreement. The Council shall be serviced by the Secretariat. The Council shall establish its own rules of procedure. The Council may, as appropriate, establish subsidiary working groups or other bodies.

(b) *Regular and special meetings*

The Council shall normally meet as appropriate, but not less than twice each year. The Chairman may call a special meeting of the Council either on his own initiative, at the

kohdan mukaan perustettavan komitean tai tämän sopimuksen osapuolten pyynnöstä.

(c) *Päätöksenteko*

Neuvosto tekee päätöksensä konsensusella. Neuvoston katsotaan tehneen päätöksen sen harkittavaksi annettusta asiasta, ellei yksikään neuvoston jäsenistä muodollisesti vastusta tehdyn ehdotuksen hyväksymistä.

(d) *Yhteistyö muiden järjestöjen kanssa*

Neuvosto ryhtyy kaikkiin asianmukaisiin järjestelyihin hallitusten välisten ja muiden järjestöjen kanssa neuvottelemiseksi tai yhteistyön harjoittamiseksi niiden kanssa.

(e) *Huomioitsijoiden hyväksyminen*

(i) Neuvosto voi kutsua hallituksen, joka ei ole sopimuksen osapuoli, olemaan huomioitsijana kaikissa kokouksissa, ja se voi päättää huomioitsijoita koskevien oikeuksien ja velvoitteiden säännöistä erityisesti tiedonantoa koskevan määräyksen osalta.

(ii) Neuvosto voi myös kutsua minkä tahansa 1d kohdassa mainitun järjestön osallistumaan huomioitsijana kokouksiin.

2. *Eräitä maitotuotteita koskeva komitea*

(a) Neuvosto perustaa eräitä maitotuotteita koskevan komitean (myöhemmin ”komitea”) suorittamaan kaikki tehtävät, jotka ovat välttämättömiä liitteen määräysten täytäntöönpanossa. Tämä komitea koostuu kaikkien osapuolten edustajista. Komitean sihteeristönä toimii sihteeristö. Se raportoi neuvostolle tehtäviensä hoitamisesta.

(b) *Markkinatilanteen tutkiminen*

Neuvosto suorittaa, määrittäen menettelyt III artiklan mukaisen tiedon toimittamiseksi, tarpeelliset järjestelyt jotta komitea voi jatkuvasti seurata liitteen sisältämien tuotteiden kansainvälisten markkinoiden tilannetta ja kehitystä sekä olosuhteita, joissa osapuolet soveltavat liitteen määräyksiä ottaen huomioon kaikkien niiden muiden maitotuotteiden kansainvälisen kaupan hintakehityksen, joilla on vaikutusta liitteen piiriin kuuluvien tuotteiden kauppaan.

(c) *Säännölliset ja erityiskokoukset*

Komitea kokoontuu normaalisti vähintään

request of the Committee established under paragraph 2(a), or at the request of a Party to this Agreement.

(c) *Decisions*

The Council shall reach its decisions by consensus. The Council shall be deemed to have decided on a matter submitted for its consideration if no member of the Council formally objects to the acceptance of a proposal.

(d) *Cooperation with other organizations*

The Council shall make whatever arrangements are appropriate for consultation or cooperation with intergovernmental and non-governmental organizations.

(e) *Admission of observers*

(i) The Council may invite any non-Party government to be represented at any meeting as an observer and may determine rules on the rights and obligations of observers, in particular with respect to the provision of information.

(ii) The Council may also invite any of the organizations referred to in paragraph 1(d) to attend any meeting as an observer.

2. *Committee on Certain Milk Products*

(a) The Council shall establish a Committee on Certain Milk Products (hereinafter referred to as ”the Committee”) to carry out all the functions which are necessary to implement the provisions of the Annex. This Committee shall comprise representatives of all Parties. The Committee shall be serviced by the Secretariat. It shall report to the Council on the exercise of its functions.

(b) *Examination of the market situation*

The Council shall make the necessary arrangements, determining the modalities for the information to be furnished under Article III, so that the Committee may keep under constant review the situation in and the evolution of the international market for the products covered by the Annex, and the conditions under which the provisions of the Annex are applied by Parties, taking into account the evolution of prices in international trade in each of the other dairy products having implications for the trade in products covered by the Annex.

(c) *Regular and special meetings*

The Committee shall normally meet once

kerran neljännesvuodessa. Komitean puheenjohtaja voi kuitenkin kutsua koolle komitean erityiskokouksen omasta aloitteestaan tai minä tahansa osapuolen pyynnöstä.

(d) *Päätöksenteko*

Komitea tekee päätöksensä konsensuksella. Komitean katsotaan tehneen päätöksensä sen harkittavaksi annetussa asiassa, ellei yksikään komitean jäsen muodollisesti vastusta tehdyn ehdotuksen hyväksymistä.

Artikla VIII

Loppumääräykset

1. *Hyväksyminen*

(a) Tämä sopimus on avoin allekirjoittamalla tai muutoin tapahtuvaa hyväksymistä varten mille tahansa valtiolle tai erilliselle tullialueelle jolla on täydellinen itsehallinto ulkomaankaupan suhteidensa ja muiden WTO:n perustamis-sopimuksessa (myöhemmin WTO-sopimus) edellytettyjen kysymysten hoidossa ja Euroopan yhteisölle.

(b) Jokainen tämän sopimuksen hyväksyvä hallitus⁵ voi hyväksymisajankohtana tehdä varauksen liitteen soveltamisen osalta jokaiseen tässä sopimuksessa yksilöityyn mihin tahansa tuotteeseen. Varaumia ei voida hyväksyä liitteen määräysten osalta ilman muiden osapuolten lupaa.

(c) Tämän sopimuksen hyväksyminen irtisano kansainvälisen maitotuotesopimuksen, joka tehtiin Genevessä 12. huhtikuuta 1979 ja joka astui voimaan 1. tammikuuta 1980 niiden osapuolten osalta, jotka ovat hyväksyneet sopimuksen. Osapuolille irtisanominen astuu voimaan tämän sopimuksen tultua voimaan.

2. *Voimaantulo*

(a) Tämä sopimus tulee voimaan WTO-sopimuksen voimaantulopäivänä niiden osapuolten osalta, jotka ovat sen hyväksyneet. Niiden osapuolten osalta, jotka hyväksyvät sopimuksen mainitun ajankohdan jälkeen, sopimus tulee voimaan hyväksymispäivästä.

⁵ Tässä sopimuksessa käsitteen ”hallitus” katsotaan sisältävän Euroopan yhteisön asianomaiset viranomaiset.

each quarter. However, the Chairman of the Committee may call a special meeting of the Committee on his own initiative or at the request of any Party.

(d) *Decisions*

The Committee shall reach its decisions by consensus. The Committee shall be deemed to have decided on a matter submitted for its consideration if no member of the Committee formally objects to the acceptance of a proposal.

Article VIII

Final Provisions

1. *Acceptance*

(a) This Agreement is open for acceptance, by signature or otherwise, by any State or separate customs territory possessing full autonomy in the conduct of its external commercial relations and of the other matters provided for in the Agreement Establishing the WTO (hereinafter referred to as the ”WTO Agreement”), and by the European Communities.

(b) Any government⁵ accepting this Agreement may at the time of its acceptance make a reservation with regard to the application of the Annex with respect to any product(s) specified therein. Reservations may not be entered in respect of any of the provisions of the Annex without the consent of the other Parties.

(c) Acceptance of this Agreement shall carry denunciation of the International Dairy Arrangement done at Geneva on 12 April 1979, which entered into force on 1 January 1980, for Parties having accepted that Arrangement. Such denunciation shall take effect on the date of entry into force of this Agreement for that Party.

2. *Entry into force*

(a) This Agreement shall enter into force, for those Parties having accepted it, on the date of entry into force of the WTO Agreement. For Parties accepting this Agreement after that date, it shall be effective from the date of their acceptance.

⁵ For the purpose of this Agreement, the term ”government” is deemed to include the competent authorities of the European Communities.

(b) Tämä sopimus ei vaikuta mitenkään ennen tämän sopimuksen voimaantuloa tehtyjen kauppajen voimassaoloon.

3. Voimassaoloaika

Tämä sopimus on voimassa kolme vuotta. Tämän sopimuksen voimassaoloaikaa jatketaan edelleen kolmeksi vuodeksi kerrallaan, ellei neuvosto vähintään kahdeksankymmentä päivää ennen kunkin voimassaolokauden päättymistä toisin päättä.

5. Muutokset

Paitsi milloin muutosmahdollisuus on annettu muualla tässä sopimuksessa, neuvosto voi suositella muutoksen tekemistä tämän sopimuksen määräyksiin. Suunniteltu muutos tulee voimaan kaikkien osapuolten hyväksytyä sen.

6. Sopimuksen ja liitteen ja alaliitteiden välinen suhde

Seuraavat kohdat ovat erottamaton osa tätä sopimusta ottaen huomioon 1(b) kohdan määräykset:

- VI artiklassa mainittu liite;
- liitteen 2 artiklassa mainitut ja A alaliitteeseen sisältyvät referenssipisteiden luettelot;
- liitteen 3 artiklan 4 kohdassa mainitut ja B alaliitteeseen sisältyvät maitorasvapitoisuuden mukaisten hinnanerojen luettelot;
- liitteen 3 artiklan 5 kohdassa viitatus ja C alaliitteeseen sisältyvät valmistusmenetelmiä ja tarkastustoimenpiteitä koskeva rekisteri.

6. Sopimuksen ja muiden sopimusten välinen suhde

Mikään tässä sopimuksessa ei vaikuta osapuolten tullitariffeja ja kauppaa koskevan yleis-sopimuksen ja WTO-sopimuksen mukaisiin oikeuksiin ja velvoitteisiin.⁶

⁶ Tätä määräystä sovelletaan vain niihin osapuoliin, jotka ovat WTO:n tai GATTin jäseniä.

(b) The validity of contracts entered into before the date of entry into force of this Agreement shall not be affected by this Agreement.

3. Validity

This Agreement shall remain in force for three years. The duration of this Agreement shall be extended for further periods of three years at a time, unless the Council, at least eighty days prior to each date of expiry, decides otherwise.

4. Amendment

Except where provision for modification is made elsewhere in this Agreement, the Council may recommend an amendment to the provisions of this Agreement. The proposed amendment shall enter into force upon acceptance by all Parties.

5. Relationship between the Agreement and the Annex and Attachments

The following shall be deemed to be an integral part of this Agreement, subject to the provisions of paragraph 1(b):

- the Annex mentioned in Article VI;
- the lists of reference points mentioned in Article 2 of the Annex and contained in Attachment A;
- the schedules of price differentials according to milk fat content mentioned in paragraph 4 of Article 3 of the Annex and contained in Attachment B;
- the register of processes and control measures referred to in paragraph 5 of Article 3 of the Annex and contained in Attachment C.

6. Relationship between the Agreement and Other Agreements

Nothing in this Agreement shall affect the rights and obligations of Parties under the General Agreement on Tariffs and Trade and the WTO Agreement.⁶

⁶ This provision shall apply only among Parties that are Members of the WTO or GATT.

7. *Irtisanominen*

(a) Jokainen osapuoli voi irtisanoa tämän sopimuksen. Irtisanominen tulee voimaan 60 päivän kuluttua siitä, kun WTO:n pääjohtaja on vastaanottanut kirjallisen irtisanomisilmoituksen.

(b) Osapuolten kesken sovittavin ehdoin jokainen osapuoli voi peruuttaa liitteen määräysten soveltamista koskevan hyväksymisen tässä sopimuksessa yksilöityjen tuotteiden osalta. Irtisanominen tulee voimaan 60 päivän kuluttua siitä, kun WTO:n puheenjohtaja on vastaanottanut kirjallisen irtisanomisilmoituksen.

8. *Talletus*

WTO-sopimuksen voimaantuloon saakka tämän sopimuksen teksti talletetaan GATTin SOPIMUSPUOLTEN pääjohtajan haltuun, joka toimittaa viipymättä jokaiselle osapuolelle oikeaksi todistetun jäljennöksen siitä ja jokaisesta sen hyväksymistä koskevasta ilmoituksesta. Tämän sopimuksen englannin-, ranskan- ja espanjankieliset tekstit ovat kaikki todistusvoimaisia. Tämä sopimus ja kaikki siihen tehdyt muutokset talletetaan WTO-sopimuksen tultua voimaan WTO:n pääjohtajan haltuun.

9. *Rekisteröinti*

Tämä sopimus rekisteröidään Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjan 102 artiklan määräysten mukaisesti.

Tehty Marrakeshissa 15 huhtikuuta tuhat yhdeksänsataa yhdeksänkymmentäneljä.

7. *Withdrawal*

(a) Any Party may withdraw from this Agreement. Such withdrawal shall take effect upon the expiration of 60 days from the date on which written notice of withdrawal is received by the Director-General of the WTO.

(b) Subject to such conditions as may be agreed upon by the Parties, any Party may withdraw its acceptance of the application of the provisions of the Annex with respect to any product(s) specified therein. Such withdrawal shall take effect upon the expiration of 60 days from the date on which written notice of withdrawal is received by the Director-General of the WTO.

8. *Deposit*

Until the entry into force of the WTO Agreement, the text of this Agreement shall be deposited with the Director-General to the CONTRACTING PARTIES to GATT who shall promptly furnish a certified copy thereof and a notification of each acceptance thereof to each Party. The texts of this Agreement in the English, French and Spanish languages shall all be equally authentic. This Agreement, and any amendments thereto, shall, upon the entry into force of the WTO Agreement, be deposited with the Director-General of the WTO.

9. *Registration*

This Agreement shall be registered in accordance with the provisions of Article 102 of the Charter of the United Nations.

Done at Marrakesh this fifteenth day of April nineteen hundred and ninety-four.

ERÄITÄ MAITOTUOTTEITA
KOSKEVA LIITE

Artikla 1

Tuotekate

1. Tätä liitettä sovelletaan

(a) maitojauheeseen ja kermajauheeseen, jotka kuuluvat HS:n nimikkeisiin nro:t 04.02.10—99 ja 04.03.10—90.

(b) maitorasvaan, joka kuuluu HS:n nimikkeeseen nro 04.05.00, jonka maitorasvapitoisuus on vähintään 50 prosenttia painosta; ja

(c) juustoihin, jotka kuuluvat HS:n nimikkeeseen nro 04.06.10—90, joiden rasvapitoisuus on vähintään 45 prosenttia painosta ja kuiva-ainepitoisuus vähintään 50 prosenttia painosta.

Soveltamisala

2. Jokaisen osapuolen osalta tämä liite soveltuu 1 kohdassa yksilöityihin vientituotteisiin, jotka valmistetaan tai pakataan uudelleen oman tullialueen sisällä.

Artikla 2

Perustuotteet

Vähimmäisvientihinnat, jotka määritellään 3 artiklassa, vahvistetaan seuraavien määrittämien mukaisille perustuotteille:

(a) Nimike: *Rasvaton maitojauhe*. Maitorasvapitoisuus: korkeintaan 1,5 prosenttia painosta. Vesipitoisuus: korkeintaan 5 prosenttia painosta.

(b) Nimike: *Rasvainen maitojauhe*. Maitorasvapitoisuus: 26 prosenttia painosta. Vesipitoisuus: korkeintaan 5 prosenttia painosta.

(c) Nimike: *Kirrupiimäjauhe*¹. Maitorasvapitoisuus: korkeintaan 11 prosenttia painosta. Vesipitoisuus: korkeintaan 5 prosenttia painosta.

¹ Syntyy voin ja vedettömän maitorasvan valmistuksessa.

ANNEX ON CERTAIN
MILK PRODUCTS

Article 1

Product Coverage

1. This Annex applies to:

(a) milk powder and cream powder falling under HS heading Nos. 04.02.10—99 and 04.03.10—90;

(b) milk fat falling under HS heading No. 04.05.00, having a milk fat content equal to or greater than 50 per cent by weight; and

(c) cheeses falling under HS heading No. 04.06.10—90, having a fat content in dry matter, by weight, equal to or more than 45 per cent and a dry matter content, by weight, equal to or more than 50 per cent.

Field of application

2. For each Party, this Annex is applicable to exports of the products specified in paragraph 1 manufactured or repacked inside its own customs territory.

Article 2

Pilot Products

The minimum export prices established under Article 3 shall be established with respect to the pilot products of the following specifications:

(a) Designation: *Skimmed milk powder*. Milk fat content: less than or equal to 1.5 per cent by weight. Water content: less than or equal to 5 per cent by weight.

(b) Designation: *Whole milk powder*. Milk fat content: 26 per cent by weight. Water content: less than or equal to 5 per cent by weight.

(c) Designation: *Buttermilk powder*¹. Milk fat content: less than or equal to 11 per cent by weight. Water content: less than or equal to 5 per cent by weight.

¹ Derived from the manufacture of butter and anhydrous milk fat.

(d) Nimike: *Vedetön maitorasva*. Maitorasvapitoisuus: 99,5 prosenttia painosta.

(e) Nimike: *Voi*. Maitorasvapitoisuus: 80 prosenttia painosta.

(f) Nimike: *Juusto*

Pakkaus: Normaalisti kaupassa käytetyt pakkaukset, joiden nettopaino on vähintään 25 kg tai 50 paunaa, paitsi juustoille vastaavasti 20 kg tai 40 paunaa.

Kaupan ehdot: F.o.b. viejäpuolen satama tai vapaasti viejäosapuolen rajalla.

Tästä määräyksestä poiketen A alaliitteessä mainittujen osapuolten osalta voivat raferenssipisteinä olla siinä mainitut.

Käteismaksu asiakirjoja vastaan.

Artikla 3

Vähimmäishinnat

Vähimmäishintojen taso ja noudattaminen

1. Jokainen osapuoli sitoutuu ryhtyvänsä tarpeellisiin toimenpiteisiin taatakseen, että 2 artiklassa määriteltyjen tuotteiden vientihinnat ovat vähintään tässä liitteessä sovellettavien vähimmäishintojen suuruisia. Jos kyseisiä tuotteita viedään muihin tuotteisiin sekoitettuna, osapuolet ryhtyvät tarpeellisiin toimenpiteisiin välttääkseen tämän liitteen hintmääräysten kiertämistä.

2. (a) Tässä artiklassa asetetuissa vähimmäishintatasoissa on otettava erityisesti huomioon senhetkinen markkinatilanne, maitotaloustuotteiden hinnat osapuolina olevissa tuottajamaisissa, tarve taata oikea hintasuhde liitteessä asetettujen vähimmäishintojen välillä, tarve taata oikeudenmukaiset kuluttajahinnat sekä halu ylläpitää vähimmäistulotaso tehokkaimmille tuottajille, jotta taattaisiin tasainen tarjonta pitkällä aikavälillä.

(b) 1 kohdassa tarkoitetut vähimmäishinnat, jotka ovat voimassa tämän sopimuksen voimaantulopäivästä lähtien, määrätään seuraaviksi:

(i) 1,200 Yhdysvaltain dollaria tonnilta 2(a) artiklassa määritellylle rasvattomalle maitojauheelle;

(ii) 1,250 Yhdysvaltain dollaria tonnilta 2(b) artiklassa määritellylle rasvaiselle maitojauheelle;

(iii) 1,200 Yhdysvaltain dollaria tonnilta 2(c) artiklassa määritellylle kirnupiimäjauheelle;

(d) Designation: *Anhydrous milk fat*. Milk fat content: 99.5 per cent by weight.

(e) Designation: *Butter*. Milk fat content: 80 per cent by weight.

(f) Designation: *Cheese*

Packaging: In packages normally used in the trade, of a net content by weight of not less than 25 kgs. or 50 lbs., except for cheese, of 20 kgs. or 40 lbs., respectively, as appropriate.

Terms of sale: F.o.b. from the exporting Party or free-at-frontier exporting Party.

By derogation from this provision, reference points for the Parties listed in Attachment A may be as provided therein.

Prompt payment against documents.

Article 3

Minimum Prices

Level and observance of minimum prices

1. Each Party shall take the steps necessary to ensure that the export prices of the products defined in Article 2 shall not be less than the minimum prices applicable under this Annex. If the products are exported in the form of goods in which they have been incorporated, Parties shall take the steps necessary to avoid circumvention of the price provisions of this Annex.

2. (a) The minimum price levels set out in this Article take account, in particular, of the current market situation, dairy prices in producing Parties, the need to ensure an appropriate relationship between the minimum prices established in the Annex, the need to ensure equitable prices to consumers, and the desirability of maintaining a minimum return to the most efficient producers in order to ensure stability of supply over the longer term.

(b) The minimum prices provided for in paragraph 1 applicable at the date of entry into force of this Agreement are fixed at:

(i) US\$1,200 per metric ton for the skimmed milk powder defined in Article 2(a);

(ii) US\$1,250 per metric ton for the whole milk powder defined in Article 2(b);

(iii) US\$1,200 per metric ton for the butter-milk powder defined in Article 2(c);

(iv) 1,625 Yhdysvaltain dollaria tonnilta 2(d) artiklassa määritellylle vedettömälle maitorasvalle;

(v) 1,350 Yhdysvaltain dollaria tonnilta 2(e) artiklassa määritellylle voille;

(vi) 1,500 Yhdysvaltain dollaria tonnilta 2(f) artiklassa määritellylle juustolle.

3. (a) Komitea voi muuttaa tässä artiklassa määrättyjä vähimmäishintatasoja ottaen huomioon toisaalta liitteen mukaisen toiminnan tulokset ja toisaalta maailmanmarkkintilanteen kehityksen.

(b) Komitea tarkastelee tässä artiklassa määrättyjä vähimmäishintatasoja vähintään kerran vuodessa. Komitean on tätä tarkastelua tehdessään otettava erityisesti huomioon, siinä määrin kuin on asianmukaista ja välttämätöntä, tuotantokustannukset, muut asiaankuuluvat taloudelliset tekijät maailmanmarkkinoilla, tarve ylläpitää pitkä aikavälin vähimmäistulotasa tehokkaimmille tuottajille, tarve ylläpitää tasaista tarjontaa ja taata hyväksyttävät kuluttajahinnat sekä vallitseva markkinatilanne ja komitean on kiinnitettävä huomiota haluun parantaa 2(b) kohdassa asetettujen vähimmäishintatasojen ja osapuolina olevien päätuottajajosapuolten maitotaloustuotteiden tukitasojen välistä suhdetta.

(iv) US\$1,625 per metric ton for the anhydrous milk fat defined in Article 2(d);

(v) US\$1,350 per metric ton for the butter defined in Article 2(e);

(vi) US\$1,500 per metric ton for the cheese defined in Article 2(f).

3. (a) The levels of the minimum prices specified in this Article may be modified by the Committee, taking into account, on the one hand, the results of the operation of the Annex and, on the other hand, the evolution of the situation of the international market.

(b) The levels of the minimum prices specified in this Article shall be subject to review at least once a year by the Committee. In undertaking this review the Committee shall take account in particular, to the extent relevant and necessary, of costs faced by producers, other relevant economic factors of the world market, the need to maintain a long-term minimum return to the most economic producers, the need to maintain stability of supply and to ensure acceptable prices to consumers, and the current market situation and shall have regard to the desirability of improving the relationship between the levels of the minimum prices set out in paragraph 2(b) and the dairy support levels in the major producing Parties.

Vähimmäishintojen tarkistaminen

4. Mikäli maasta vietävät tuotteet poikkeavat perustuotteista rasvaisuuden, pakkauksen tai myyntiehtojen puolesta, vähimmäishintoja on tarkistettava siten, että tämän liitteen 2 artiklassa määritellyille tuotteille tässä liitteessä asetetut vähimmäishinnat turvataan seuraavien määräysten mukaisesti:

Maitorasvapitoisuus

Maitojauheet. Mikäli 1(a) artiklaan kuuluvien maitojauheiden, lukuun ottamatta kurnupijämsäjäuhetta², rasvapitoisuus eroaa 2 artiklan 1(a) ja 1 b kohdissa yksilöityjen perustuotteiden maitorasvapitoisuudesta, on vähimmäishintaa nostettava jokaista täyttä maitorasvaprosenttiyksikköä kohti, alkaen kahden prosentin maitorasvapitoisuudesta 2 artiklan kohdissa 1(a) ja 1(b) yksilöityjen perustuotteiden vähimmäishintojen eroja vastaavasti.³

Adjustment of minimum prices

4. If the products actually exported differ from the pilot products in respect of the fat content, packaging or terms of sale, the minimum prices shall be adjusted so as to protect the minimum prices established in this Annex for the products specified in Article 2 of this Annex, according to the following provisions:

Milk fat content:

Milk powders. If the milk fat content of the milk powders falling under Article 1(a), excluding buttermilk powder², differs from the milk fat content of the pilot products as specified in Article 2(a) and Article 2(b), then for each full percentage point of milk fat as from 2 per cent, the minimum price shall be adjusted in proportion to the difference between the minimum prices in force for the pilot products as specified in Article 2(a) and Article 2(b).³

² Tämän liitteen 2c artiklassa esitetyn määritelmän mukaisesti.

³ Katso B alaliite, "Maitorasvapitoisuuden mukainen hinnojen luettelo".

² As defined in Article 2(c) of this Annex.

³ See Attachment B, "Schedule of Price Differentials According to Milk Fat Content".

Maitorasvat. Mikäli 1(b) artiklaan kuuluvien maitorasvojen rasvapitoisuus eroaa 2 artiklan 1(d) ja 1(e) kohdissa yksilöityjen perustuotteiden maitorasvapitoisuudesta ja jos maitorasvapitoisuus on vähintään 82 prosenttia tai vähemmän kuin 80 prosenttia tämän tuotteen vähimmäishintaa nostetaan tai vastavasti jokaista täyttä prosenttiyksikköä kohti, jonka verran maitorasvapitoisuus on enemmän tai vähemmän kuin 80 prosenttia 2 artiklan 1(d) tai 1(e) kohdissa yksilöityjen perustuotteiden voimassa olevien vähimmäishintojen erojen suhteessa.

Pakkaus: Mikäli tuotteita tarjotaan muunlaisissa kuin kaupassa normaalisti käytetyissä pakkauksissa, joiden nettosisältö on painoltaan vähintään 25 kg tai 50 paunaa tai vastaavasti juuston osalta vähintään 20 kg tai 40 paunaa, vähimmäishintoja on korjattava siten, että niissä otetaan huomioon edellämainitusta pakkauksesta poikkeavan pakkauksen aiheuttama vastaava kustannusero.

Kauppaehdot: Mikäli myydään muilla ehdoilla kuin f.o.b. viejäosapuolen satama tai vapaasti viejäosapuolen rajalla⁴, vähimmäishinnat lasketaan 2(b) kohdassa määrättyjen f.o.b.-vähimmäishintojen perusteella, joihin lisätään todelliset ja oikeutetut palveluksista aiheutuvat kustannukset; mikäli kauppaehtoihin sisältyy luotto, sille on laskettava kyseisen viejäosapuolella vallitsevien kaupallisten ehtojen mukainen korko.

Rasvattoman maitojauheen ja kirnupiimäjauheen vienti ja tuonti eläinten rehuksi

5. Osapuoli voi, poiketen 1—4 kohtien määräyksistä, viedä ja tuoda jäljempänä määriteltyin ehdoin rasvatonta maitojauhetta ja kirnupiimäjauhetta eläinten rehuksi hinnoin, jotka ovat tämän liitteen näille tuotteille määräämiä vähimmäishintoja alhaisempia. Osapuolet voivat käyttää hyväkseen tätä mahdollisuutta vain siltä osin kuin ne alistavat vienti- tai tuonti-tuotteet sellaisten valmistusmenetelmien tai tarkastustoimenpiteiden kohteeksi, joita sovelletaan vienti- tai tuontimaissa, jotta taattaisiin näin viedyn tai tuodun rasvattoman maitojauheen tai kirnupiimäjauheen käyttäminen yksinomaan eläinten rehuksi. Komitean on hyväk-

⁴ Katso tämän liitteen 2 artikla.

Milk fats. If the milk fat content of the milk fat falling under Article 1(b) differs from the milk fat content of the pilot products as specified in Article 2(d) or Article 2(e) then, if the milk fat content is equal to or greater than 82 per cent or less than 80 per cent, the minimum price of this product shall be, for each full percentage point by which the milk fat content is more than or less than 80 per cent, increased or reduced in proportion to the difference between the minimum prices in force for the pilot products as specified in Article 2(d) or Article 2(e), respectively.

Packaging: If the products are offered otherwise than in packages normally used in the trade, of a net content by weight of not less than 25 kgs. or 50 lbs., or for cheese, of not less than 20 kgs. or 40 lbs., respectively, as appropriate, the minimum prices shall be adjusted so as to reflect the difference in the cost of packaging relative to the cost of the type of package specified above.

Terms of sale: If sold on terms other than f.o.b. from the exporting Party or free-at-frontier exporting Party⁴, the minimum prices shall be calculated on the basis of the minimum f.o.b. prices specified in paragraph 2(b), plus the real and justified costs of the services provided; if the terms of the sale include credit, this shall be charged for at the prevailing commercial rates in the exporting Party concerned.

Exports and imports of skimmed milk powder and buttermilk powder for purposes of animal feed

5. By derogation from the provisions of paragraphs 1 to 4, a Party may, under the conditions defined below, export or import, as the case may be, skimmed milk powder and buttermilk powder for purposes of animal feed at prices below the minimum prices provided for in this Annex for these products. A Party may make use of this possibility only to the extent that it ensures that the products exported or imported are subjected to the processes and control measures which will be applied in the country of export or destination so as to ensure that the skimmed milk powder and buttermilk powder thus exported or im-

⁴ See Article 2 of this Annex.

syttävä nämä valmistusmenetelmät ja tarkastustoimenpiteet ja merkittävä ne perustamaan rekisteriin.⁵ Osapuolen, joka haluaa käyttää hyväkseen tämän kohdan määräyksiä, on ilmoitettava tällaisesta aikomuksestaan etukäteen komitealle, joka kokoontuu jokaisen osapuolen pyynnöstä tutkimaan markkinatilannetta. Osapuolet toimittavat tarpeellisen informaation eläinten rehuksi tarkoitettua rasvaista maitojauhetta ja kirnupiimäjauhetta koskevista liiketoimistaan, jotta komitea voi seurata kehitystä tällä alalla ja ajoittain tehdä tämän kaupan kehitystä koskevia ennusteita.

Myyntien erityisehdot

6. Osapuolet sitoutuvat lainsäädäntönsä suomissa rajoissa takaamaan, että 4 artiklassa mainituilla toimenpiteillä ei välittömästi tai välillisesti saateta vähimmäishintamääräysten alaisten tuotteiden vientihintoja alle sovittujen vähimmäishintojen.

Muut kuin normaalit kaupalliset liiketoimet

7. 1—6 kohtien määräysten ei katsota soveltuvan lahja-apuun eikä vientiin, joka on tarkoitettu katastrofiavuksi tai elintarvikkeita koskeviin kehitystarkoituksiin tai sosiaalivuksi sillä edellytyksellä, että komitealle on ilmoitettu sopimuksen V artiklan mukaisesti.

Artikla 4

Informaatiomääräykset

Mikäli 1 artiklan piiriin kuuluvien tuotteiden hinnat kansainvälisessä kaupassa lähestyvät 3 artiklan 2(b) kohdassa mainittuja vähimmäishintoja, osapuolet ilmoittavat komitealle, sen vaikuttamatta mitenkään sopimuksen III artik-

⁵ Katso C alaliite, ”Valmistusmenetelmien ja tarkastustoimenpiteiden rekisteri”. Viejien katsotaan saavan viedä rasvatonta maitojauhetta ja kirnupiimäjauhetta eläinten rehuksi muuttumattomassa muodossa tuojille, jotka ovat ilmoittaneet valmistusmenetelmänsä ja tarkastustoimenpiteensä rekisteriin. Viejien on tässä tapauksessa ilmoitettava siitä komitealle.

ported are used exclusively for animal feed. These processes and control measures shall have been approved by the Committee and recorded in a register established by it.⁵ A Party wishing to make use of the provisions of this paragraph shall give advance notification of its intention to do so to the Committee which shall meet, at the request of any Party, to examine the market situation. The Parties shall furnish the necessary information concerning their transactions in respect of skimmed milk powder and buttermilk powder for purposes of animal feed, so that the Committee may follow developments in this sector and periodically make forecasts concerning the evolution of this trade.

Special conditions of sales

6. Parties undertake, within the limit of their institutional possibilities, to ensure that practices such as those referred to in Article 4 do not have the effect of directly or indirectly bringing the export prices of the products subject to the minimum price provisions below the agreed minimum prices.

Transactions other than normal commercial transactions

7. The provisions of paragraphs 1 to 6 shall not be regarded as applying to donated exports or to exports destined for relief purposes or food-related development purposes or welfare purposes, provided these have been notified to the Council as provided for in Article V of the Agreement.

Article 4

Provision of Information

In cases where prices in international trade of the products covered by Article 1 are approaching the minimum prices mentioned in paragraph 2(b) of Article 3, and without prejudice to the provisions of Article III of the

⁵ See Attachment C, ”Register of Processes and Control Measures”. It is understood that exporters would be permitted to ship skimmed milk powder and buttermilk powder for animal feed purposes in an unaltered state to importers which have had their processes and control measures inserted in the Register. In this case, exporters shall so inform the Committee.

lan mää räykisiin, kaikki asiaankuuluvat tiedot oman markkinatilanteensa arvioimista varten, erityisesti luotto- ja lainakäytäntönsä, sidonnaisuutta muista tuotteista, vaihtokauppaa ja kolmenkeskisiä liiketoimia, takaisinmaksuja tai alennuksia, yksinoikeussopimuksia, pakkaus-kustannuksia ja pakkausten yksityiskohtia koskevat tiedot, jotta komitea voi varmistaa asian.

Artikla 5

Viejäosapuolten veloitteet

Viejäosapuolet sopivat tekevänsä parhaansa lainsäädäntönsä suomissa puitteissa täyttääkseen ensi sijassa kehittyvien tuojamaiden normaalit kaupalliset tarpeet, varsinkin ne, jotka liittyvät elintarvikkeita koskeviin kehitys- tai sosiaalisiin tarkoituksiin.

Artikla 6

Tuojaosapuolten välinen yhteistyö

1. Osapuolet, jotka tuovat 1 artiklassa mainittuja tuotteita, sitoutuvat erityisesti

(a) työskentelemään yhdessä tämän liitteen vähimmäistavoitteiden soveltamiseksi käytäntöön ja takaamaan siinä määrin kuin mahdollista, että 1 artiklan piiriin kuuluvien tuotteita ei tuoda määrättyjä vähimmäishintoja vastavia tullausarvoja alempaan hintaan;

(b) aiheuttamatta haittaa sopimuksen III artiklan ja tämän liitteen 4 artiklan määräyksille toimittamaan informaatiota 1 artiklan piiriin kuuluvien tuotteiden tuonnista sopimuksen ulkopuolisista osapuolista.

(c) harkitsemaan myönteisesti tarkoituksenmukaisia parannustoimenpide-ehdotuksia, jos tuonti vähimmäishintojen kanssa ristiriidassa olevilla hinnoilla uhkaa tämän liitteen toimintaa.

2. 1 kohtaa ei sovelleta rasvattoman maitojauheen ja kirnupiimä jauheen tuontiin eläinten rehuksi edellyttäen, että tällainen tuonti kuuluu niiden toimenpiteiden ja menettelytapojen piiriin, jotka on mainittu 3 artiklan 5 kohdassa.

Artikla 7

Poikkeukset

1. Osapuolen pyynnöstä komitealla on oikeus myöntää poikkeuksia 3 artiklan 1—5 kohtien määräyksistä vähentääkseen niitä vai-

Agreement, Parties shall notify to the Committee all the relevant elements for evaluating their own market situation and, in particular, credit or loan practices, twinning with other products, barter or three-sided transactions, refunds or rebates, exclusivity contracts, packaging costs and details of the packaging, so that the Committee can make a verification.

Article 5

Obligations of Exporting Parties

Exporting Parties agree to use their best endeavours, in accordance with their institutional possibilities, to supply on a priority basis the normal commercial requirements of developing importing Parties, especially those used for food-related development purposes and welfare purposes.

Article 6

Cooperation of Importing Parties

1. Parties which import products covered by Article 1 undertake in particular:

(a) to cooperate in implementing the minimum price objective of this Annex and to ensure, as far as possible, that the products covered by Article 1 are not imported at less than the appropriate customs valuation equivalent to the prescribed minimum prices;

(b) without prejudice to the provisions of Article III of the Agreement and Article 4 of this Annex, to supply information concerning imports of products covered by Article 1 from non-Parties;

(c) to consider sympathetically proposals for appropriate remedial action if imports at prices inconsistent with the minimum prices threaten the operation of this Annex.

2. Paragraph 1 shall not apply to imports of skimmed milk powder and buttermilk powder for purposes of animal feed, provided that such imports are subject to the measures and procedures provided for in paragraph 5 of Article 3.

Article 7

Derogations

1. Upon request by a Party, the Committee shall have the authority to grant derogations from the provisions of paragraphs 1 to 5 of

keuksia, joita vähimmäishintojen noudattaminen saattaa aiheuttaa joillekin osapuolille. Komitea päättää kantansa tällaisesta pyynnöstä kolmen kuukauden kuluessa pyynnön esittämispäivästä.

2. 3 artiklan 1—4 kohtien määräyksiä ei erityisolosuhteissa sovelleta pieniin luonnonjuustotuotteiden vientieriin, jotka ovat normaalin vientilaadun alapuolella huonomisen tai tuotantovirheiden tuloksena. Tällaista juustoa vievien osapuolten tulee ilmoittaa sihteeristölle etukäteen aikeistaan tehdä niin. Osapuolet ilmoittavat komitealle neljännesvuosittain kaikesta tämän määräyksen nojalla täytäntöönpannusta juuston myynnistä, yksilöiden jokaisen kuljetuksen osalta määrät, hinnat ja määränpää.

Artikla 8

Kiireellinen toiminta

Jokainen osapuoli, joka katsoo, että jokin tämän liitteen ulkopuolinen maa vaarantaa vakavasti sen etuja, voi pyytää komitean puheenjohtajaa kutsumaan koolle komitean hätäkokouksen kahden työpäivän kuluessa määrittämään ja päättämään, tarvitaanko toimenpiteitä tilanteen korjaamiseksi. Mikäli tällaista kokousta ei voida järjestää kahden työpäivän kuluessa ja mikäli asianomaisen osapuolen kaupalliselle edulle todennäköisesti aiheutuu vakavaa haittaa, kyseinen osapuoli voi ryhtyä yksipuoliseen toimintaan asemansa suojaamiseksi ehdolla, että jokaiselle osapuolelle, joihin toimenpiteet voivat vaikuttaa, ilmoitetaan asiasta välittömästi. Komitean puheenjohtajalle on myös muodollisesti ilmoitettava heti kaikista asiaan liittyvistä seikoista ja häntä on pyydetävä kutsumaan koolle komitean erityiskokous mahdollisimman pian.

Article 3 in order to remedy difficulties which observance of minimum prices could cause certain Parties. The Committee shall take a decision on such a request within three months from the date of the request.

2. The provisions of paragraphs 1 to 4 of Article 3 shall not apply to exports, in exceptional circumstances, of small quantities of natural unprocessed cheese which would be below normal export quality as a result of deterioration or production faults. Parties exporting such cheese shall notify the Secretariat in advance of their intention to do so. Parties shall also notify the Committee quarterly of all sales of cheese effected under this provision, specifying in respect of each transaction the quantities, prices and destinations involved.

Article 8

Emergency Action

Any Party which considers that its interests are seriously endangered by a country not bound by this Annex can request the Chairman of the Committee to convene an emergency meeting of the Committee within two working days to determine and decide whether measures would be required to meet the situation. If such a meeting cannot be arranged within the two working days and the commercial interests of the Party concerned are likely to be materially prejudiced, that Party may take unilateral action to safeguard its position, on the condition that any other Parties likely to be affected are immediately notified. The Chairman of the Committee shall also be formally advised immediately of the full circumstances of the case and shall call a special meeting of the Committee at the earliest possible moment.

ALALIITE A

Referenssipisteiden luettelo

Tämän liitteen 2 artiklan määräysten mukaisesti osoitetaan allaoleville maille seuraavat referenssipisteet. Tämän sopimuksen VII artiklan 2(a) kohdassa perustettu komitea voi muuttaa tarvittaessa tämän alaliitteen sisältöä:

Suomi: Antwerpen, Hampuri, Rotterdam
 Basel: voin vientiä varten Sveitsiin

Norja: Antwerpen, Hampuri, Rotterdam
 Ruotsi: Antwerpen, Hampuri, Rotterdam
 Basel: voin vientiä varten Sveitsiin

Puola: Antwerpen, Hampuri, Rotterdam

ATTACHMENT A

List of Reference Points

In accordance with the provisions of Article 2 of this Annex, the following reference points are designated for the countries listed below. The Committee established in paragraph 2(a) of Article VII of this Agreement may modify the contents of this Attachment as appropriate.

Finland: Antwerp, Hamburg, Rotterdam
 Basle: for butter exports to Switzerland

Norway: Antwerp, Hamburg, Rotterdam
 Sweden: Antwerp, Hamburg, Rotterdam
 Basle: for butter exports to Switzerland

Poland: Antwerp, Hamburg, Rotterdam

ALALIITE B

Maitorasvapitoisuuden mukainen hinnanerojen luettelo

Maitorasvapitoisuus %		Vähimmäishinta Yhdysvaltain dollaria tonnilta
Vähemmän kuin 2		1,200 rasvaton maitojauhe
Vähintään 2	vähemmän kuin 3	1,202
” 3	” 4	1,204
” 4	” 5	1,206
” 5	” 6	1,208
” 6	” 7	1,210
” 7	” 8	1,212
” 8	” 9	1,214
” 9	” 10	1,216
” 10	” 11	1,218
” 11	” 12	1,220
” 12	” 13	1,222
” 13	” 14	1,224
” 14	” 15	1,226
” 15	” 16	1,228
” 16	” 17	1,230
” 17	” 18	1,232
” 18	” 19	1,234
” 19	” 20	1,236
” 20	” 21	1,238
” 21	” 22	1,240
” 22	” 23	1,242
” 23	” 24	1,244
” 24	” 25	1,246
” 25	” 26	1,248
” 26	” 27	1,250 rasvainen maitojauhe
” 27	” 28	1,252
” 79	” 80	1,336.25
” 80	” 82	1,350.00 voi
” 82	” 83	1,377.50
” 83	” 84	1,391.25

ATTACHMENT B

Schedule of Price Differentials According to Milk Fat Content

Milk Fat Content (per cent)					Minimum Price US\$ per metric ton
Less than 2					1,200 Skimmed milk powder
Equal to or more than	2,	less than	3		1,202
"	"	3	"	4	1,204
"	"	4	"	5	1,206
"	"	5	"	6	1,208
"	"	6	"	7	1,210
"	"	7	"	8	1,212
"	"	8	"	9	1,214
"	"	9	"	10	1,216
"	"	10	"	11	1,218
"	"	11	"	12	1,220
"	"	12	"	13	1,222
"	"	13	"	14	1,224
"	"	14	"	15	1,226
"	"	15	"	16	1,228
"	"	16	"	17	1,230
"	"	17	"	18	1,232
"	"	18	"	19	1,234
"	"	19	"	20	1,236
"	"	20	"	21	1,238
"	"	21	"	22	1,240
"	"	22	"	23	1,242
"	"	23	"	24	1,244
"	"	24	"	25	1,246
"	"	25	"	26	1,248
"	"	26	"	27	1,250 Whole milk powder
"	"	27	"	28	1,252
"	"	79	"	80	1,336.25
"	"	80	"	82	1,350.00 Butter
"	"	82	"	83	1,377.50
"	"	83	"	84	1,391.25

Maitorasvapitoisuus %		Vähimmäishinta Yhdysvaltain dollaria tonnilta
Vähintään 84	vähemmän kuin 85	1,405.00
” 85	” 86	1,418.75
” 86	” 87	1,432.50
” 87	” 88	1,446.25
” 88	” 89	1,460.00
” 89	” 90	1,473.75
” 90	” 91	1,487.50
” 91	” 92	1,501.25
” 92	” 93	1,515.00
” 93	” 94	1,528.75
” 94	” 95	1,542.50
” 95	” 96	1,556.25
” 96	” 97	1,570.00
” 97	” 98	1,583.75
” 98	” 99	1,597.50
” 99	” 99.5	1,611.25
” 99.5		1,625.00 vedetön maitorasva

Milk Fat Content (per cent)				Minimum Price US\$ per metric ton
Equal to or more than	84,	less than	85	1,405.00
”	”	85	” 86	1,418.75
”	”	86	” 87	1,432.50
”	”	87	” 88	1,446.25
”	”	88	” 89	1,460.00
”	”	89	” 90	1,473.75
”	”	90	” 91	1,487.50
”	”	91	” 92	1,501.25
”	”	92	” 93	1,515.00
”	”	93	” 94	1,528.75
”	”	94	” 95	1,542.50
”	”	95	” 96	1,556.25
”	”	96	” 97	1,570.00
”	”	97	” 98	1,583.75
”	”	98	” 99	1,597.50
”	”	99	” 99.5	1,611.25
”	”	99.5		1,625.00 Anhydrous milk fat

ALALIITE C

Valmistusmenetelmien ja tarkastustoimenpiteiden rekisteri — maitojauheet

Tämän liitteen 3 artiklan 5 kohdan määräysten mukaisesti on hyväksytty seuraavat allaolevia maita koskevat valmistusmenetelmät ja tarkastustoimenpiteet. Sopimuksen VII artiklan 2a kohdassa perustettu komitea voi tarvittaessa muuttaa tämän alaliitteen sisältöä.

Australia
Kanada
Euroopan yhteisö
Suo
Unkari
Japani
Uusi-Seelanti
Norja
Puola
Sveitsi

ATTACHMENT C

Register of Processes and Control Measures — Milk Powders

In accordance with the provisions of paragraph 5 Article 3 of this Annex, the following processes and control measures are approved for the Parties listed below. The Committee established in paragraph 2(a) of Article VII of the Agreement may modify the contents of this Attachment as appropriate.

Australia
Canada
European Communities
Finland
Hungary
Japan
New Zealand
Norway
Poland
Switzerland

AUSTRALIA

Rasvatonta maitojauhetta¹ saa viedä Australian tullialueelta kolmansiin maihin

A. Joko sen jälkeen kun toimivaltaiset Australian viranomaiset ovat vakuuttuneet, että rasvaton maitojauhe on denaturoitu jonkin seuraavan menetelmän mukaan:

1. Lisäämällä 100 kg:aan rasvatonta maitojauhetta 2.5 kg sinimailas- tai viherjuuretta, jotka sisältävät vähintään 70 prosenttia hiukasia, joiden koko ei ylitä 300 mikronia ja jotka ovat tasaisesti jakautuneena seokseen.

2. Lisäämällä hienoksi jauhettua sinimailasjauhetta (98 prosenttia seulan no. 60, USA:n standardin mukaan seulan no 50 läpäisevää), 2—4 prosenttia ja fenolftaleiinia suhteessa 1:20 000 (1 g 20 kg:aan maitoa).

3. Lisäämällä 20 prosenttia käsitellyn tuotteen painosta (80 prosenttia maitojauhetta ja 20 prosenttia denaturoivaa ainetta) seosta, joka muodostuu 80 prosenttia:sta lesettä ja 20 prosenttia:sta perunajauhoa, riisijauhoa tai muuta tavallista tärkkelystä (vähintään 10 prosenttia seulan no 60, USA:n standardin mukaan seulan no. 50 läpäisevää), ja fenolftaleiinia suhteessa 1:20 000.

4. Lisäämällä kuhunkin 100 kg:aan rasvatonta maitojauhetta vähintään 35 kg kalajauhoa, jota ei ole tehty hajuttomaksi ja 200 g rautakarbonaattia tai rautasulfaattia ja:

(a) 1.5 kg aktiivihiiltä

(b) tai 100 g sekoitusta, jossa on 4/5 keltaista tartratsiiniä (E 102) ja 1/5 patenttisiniä V (E 131);

(c) tai 20 g koshinellipunaista A (E 124)

(d) tai 40 g patenttisiniä V (E 131)

5. Lisäämällä kuhunkin 100 kg:aan rasvatonta maitojauhetta vähintään 40 kg kalajauhoa, jota ei ole tehty hajuttomaksi ja 300 g rautakarbonaattia tai rautasulfaattia.

6. Lisäämällä kuhunkin 100 kg:aan rasvatonta

AUSTRALIA

Skimmed milk powder¹ may be exported from the customs territory of Australia to third countries:

A. Either, after the competent Australian authorities have ensured that the skimmed milk powder has been denatured according to any one of the following processes:

1. By the addition, per 100 kgs. of skimmed milk powder, of 2.5 kgs. of lucerne meal or grass meal, containing not less than 70 per cent of particles not exceeding 300 microns, uniformly distributed throughout the mixture.

2. By the addition of finely milled alfalfa flour (98 per cent to pass mesh 60, equivalent to 50 United States standard), in a proportion of 2 to 4 parts per 100 and of phenolphthalein in a proportion of 1:20,000 (1 gr. per 20 kgs. of milk).

3. By the addition, in the proportion of 20 per 100 by weight of the product treated (80 per 100 by weight of milk powder and 20 per cent of the denaturing agent) of a mixture composed of 80 per cent bran and 20 per cent potato flour, rice flour or other common starch (at least 10 per cent to pass mesh 60, equivalent to 50 United States standard), with phenolphthalein in the proportion of 1:20,000.

4. By the addition of, for each 100 kgs. of skimmed milk powder, a minimum of 35 kgs. of undeodorized fish meal and 200 grs. of carbonate of iron or sulphate of iron and

(a) 1.5 kgs. of activated carbon;

(b) or 100 grs. of mixture composed of four fifths of yellow tartrazine (E 102) and one fifth of patent blue V (E 131);

(c) or 20 grs. of cochineal red A (E 124);

(d) or 40 grs. of patent blue V (E 131).

5. By the addition of, for each 100 kgs. of skimmed milk powder, a minimum of 40 kgs. of undeodorized fish meal and 300 grs. of carbonate of iron or sulphate of iron.

6. By the addition of, for each 100 kgs. of

¹ Näitä valmistusmenetelmiä ja tarkastustoimenpiteitä sovelletaan kurnupiimäjauheeseen sekä rasvattomaan maitojauheeseen, joka on tarkoitettu eläinten rehuksi.

¹ These processes and control measures apply to buttermilk powder as well as to skimmed milk powder intended for animal feed.

ta maitojauhetta vähintään 4.5 kg kalaöljyä tai kalanmaksaöljyä ja 300 g rautakarbonaattia tai rautasulfaattia.

Menetelmissä 4 ja 5 mainitun kalajauhon täytyy sisältää vähintään 25 prosenttia hiukkasia, joiden koko on alle 80 mikronia. Menetelmissä 4, 5 ja 6 on rautasuolojen sisällettävä vähintään 30 prosenttia hiukkasia, jotka ovat kooltaan pienempiä kuin 80 mikronia. Väriaineiden tulee sisältää seuraavat prosenttimäärät puhdasta tuotetta:

— vähintään 30 prosenttia koshinellipunaista A (E 124);

— vähintään 25 prosenttia muita värjäysaineita: värjäysaineiden tulee sisältää vähintään 30 prosenttia hiukkasia, joiden koko on pienempi kuin 80 mikronia; kalaöljyn happamuuden öljyhappona laskettuna on oltava vähintään 10 prosenttia.

Menetelmien 4, 5 ja 6 mukaan rasvattomaan maitojauheeseen lisättyjen tuotteiden on oltava tasaisesti jakautuneena, erityisesti mitä tulee aktiivihilleen, rautasuoloihin ja väriaineisiin; kahden 50 g näytteen, jotka on otettu satunnaisesti 25 kg erästä, tulee kummankin antaa kemiallisessa määrittelyssä samat tulokset niissä virherajoissa, jotka liittyvät käytettyyn analyysimenetelmään.

7. Lisäämällä väriainetta nestemäiseen rasvattomaan maitoon ennen kuivaamista suhteessa 2—3 unssia 100 gallonaan maitoa (12.5—18.7 g hehtolitran). Väriaineen tulee olla jokin seuraavista väreistä:

	Englantilaisen standardin indeksin no.			English Standard Index Nos		
Lissaminevihreä	44.090,	42.095,	44.025	Lissamine green	44.090,	42.095, 44.025
Tartrasiini yhdessä		19.140		Tartrazine		19.140
(a) briljanttisuisen F.C.F. tai		42.090		Combined with (a) Brilliant blue F.C.F. or		42.090
(b) vihreän B.S:n kanssa		44.090		(b) Green B.S.		44.090
Koshinelli		77.289		Cochineal		77.289
Briljanttisuisinen/F.C.F.		42.090		Brilliant blue/F.C.F.		42.090

8. Lisäämällä liha- ja luujauhoa suhteessa 2:4 rasvattomaan maitojauheeseen.

Pakkaukset tai säiliöt, joihin denaturoitu jauhe on pakattu, varustetaan merkinnällä "Vain eläinten rehuksi".

B. Tai sen jälkeen kun se on sekoitettu karjanrehuseokseen, joka kuuluu harmonisoidun järjestelmän nimikkeeseen 23.09.

skimmed milk powder, a minimum of 4.5 kgs. of fish oil or fish liver oil and 300 grs. of carbonate of iron or sulphate of iron.

The fish meal noted in processes 4 and 5 must contain at least 25 per cent of particles with dimension below 80 microns. In processes 4, 5 and 6, the iron salts have to contain at least 30 per cent of particles of a size lower than 80 microns. The colouring matters have to contain the following percentages of the pure product:

— at least 30 per cent for cochineal red A (E 124);

— at least 25 per cent for the other colouring matters: colouring matters have to contain at least 30 per cent of particles having a size lower than 80 microns; the acidity of fish oil calculated in oleic acid has to be equal to at least 10 per cent.

The products added to skimmed milk powder, according to processes 4, 5 and 6 have to be uniformly distributed as regards in particular the activated carbon, the iron salts and the colouring matters; two samples of 50 grs. each, taken at random in a lot of 25 kgs., must give by chemical determination the same results within the limits of errors admitted by the analysis method used.

7. Dye to be added to liquid skimmed milk before drying at the rate of 2 to 3 ozs. per 100 gallons of milk (12.5 to 18.7 grs. per hectolitre). The dye to be one of the following colours:

8. By the addition of meat and bone meal in a proportion of 2 to 4 parts of skimmed milk powder.

The bags or containers in which the denatured powder is packed will be labelled "For Animal Feed Only".

B. Or, after its incorporation in compound or mixed stockfoods of a kind falling within item 23.09 of the Harmonized System.

KANADA

1. Lisäämällä hienoksi jauhettua sinimailasjauhetta (98 prosenttia seulan no. 60, USA:n standardin mukaan seulan no. 50 läpäisevää) 2—4 prosenttia ja fenolftaleiinia suhteessa 1:20 000 (1 g 20 kg:aan maitoa).

2. Lisäämällä 20 prosenttia käsitellyn tuotteen painosta (80 prosenttia maitojauhetta ja 20 prosenttia denaturoivaa ainetta) seosta, joka muodostuu 80 prosenttia:sta lesettä ja 20 prosenttia:sta perunajauhoa, riisijauhoa tai muuta tavallista tärkkelystä (vähintään 10 prosenttia seulan no. 60, USA:n standardin mukaan seulan no. 50 läpäisevää), ja fenolftaleiinia suhteessa 1:20 000.

3. Lisäämällä kuhunkin 100 kg:aan rasvatonta maitojauhetta vähintään 35 kg kalajauhoa, jota ei ole tehty hajuttomaksi ja 200 g rautakarbonaattia tai rautasulfaattia ja:

(a) 1.5 kg aktiivihiihtä;

(b) tai 100 g sekoitusta, jossa on 4/5 keltaista tartratsiiniä (E 102) ja 1/5 patenttisinisistä V (E 131);

(c) tai 20 g koshinellipunaista A (E 124)

(d) tai 40 g patenttisinisistä V (E 131)

4. Lisäämällä kuhunkin 100 kg:aan rasvatonta maitojauhetta vähintään 40 kg kalajauhoa, jota ei ole tety hajuttomaksi ja 300 g rautakarbonaattia tai rautasulfaattia.

5. Lisäämällä kuhunkin 100 kg:aan rasvatonta maitojauhetta vähintään 4.5 kg kalaöljyä tai kalanmaksaöljyä ja 300 g rautakarbonaattia tai rautasulfaattia.

Menetelmissä 3 ja 4 mainitun kalajauhon täytyy sisältää vähintään 25 prosenttia hiukkasia, joiden koko on alle 80 mikronia. Menetelmissä 3, 4 ja 5 on rautasuolojen sisällettävä vähintään 30 prosenttia hiukkasia, jotka ovat kooltaan pienempiä kuin 80 mikronia. Väriaineiden tulee sisältää seuraavat prosenttimäärät puhdasta tuotetta:

— vähintään 30 prosenttia koshinellipunaista A (E 124)

— vähintään 25 prosenttia muita värjäysai-

CANADA

1. By the addition of finely milled alfalfa flour (98 per cent to pass mesh 60, equivalent to 50 United States standard), in a proportion of 2 to 4 parts per 100 and of phenolphthalein in a proportion of 1:20,000 (1 gr. per 20 kgs. of milk).

2. By the addition, in the proportion of 20 per 100 by weight of the product treated (80 per 100 by weight of milk powder and 20 per 100 of the denaturing agent) of a mixture composed of 80 per cent bran and 20 per cent potato flour, rice flour or other common starch (at least 10 per cent to pass mesh 60, equivalent to 50 United States standard) with phenolphthalein in the proportion of 1:20,000.

3. By the addition of, for each 100 kgs. of skimmed milk powder, a minimum of 35 kgs. of undeodorized fish meal and 200 grs. of carbonate of iron or sulphate of iron and

(a) 1.5 kgs. of activated carbon;

(b) or 100 grs. of mixture composed of four fifths of yellow tartrazine (E 102) and one fifth of patent blue V (E 131);

(c) or 20 grs. of cochineal red A (E 124);

(d) or 40 grs. of patent blue V (E 131).

4. By the addition of, for each 100 kgs. of skimmed milk powder a minimum of 40 kgs. of undeodorized fish meal and 300 grs. of carbonate of iron or sulphate of iron.

5. By the addition of, for each 100 kgs. of skimmed milk powder, a minimum of 4.5 kgs. of fish oil or fish liver oil and 300 grs. of carbonate of iron or sulphate of iron.

The fish meal noted in processes 3 and 4 must contain at least 25 per cent of particles with dimension below 80 microns. In processes 3, 4 and 5, the iron salts have to contain at least 30 per cent of particles of a size lower than 80 microns. The colouring matters have to contain the following percentages of the pure product:

— at least 30 per cent for cochineal red A (E 124);

— at least 25 per cent for the other colour-

neita: värjäysaineiden tulee sisältää vähintään 30 prosenttia hiukkasia, joiden koko on pienempi kuin 80 mikronia; kalaöljyn happamuuden öljyhappona laskettuna on oltava vähintään 10 prosenttia.

Menetelmien 3, 4 ja 5 mukaan rasvattomaan maitojauheeseen lisättyjen tuotteiden on oltava tasaisesti jakaantuneena, erityisesti mitä tulee aktiivihiiileen, rautasuoloihin ja väriaineisiin; kahden 50 g näytteen, joka on otettu satunnaisesti 25 kg erästä, tulee kummankin antaa kemiallisessa määrittäyksessä samat tulokset niissä virherajoissa, jotka liittyvät käytettyyn analyysimenetelmään.

6. Lisäämällä väriainetta nestemäiseen rasvattomaan maitoon ennen kuivaamista suhteessa 2—3 unssia 100 gallonaan maitoa (12.5—18.7 g hehtolittraan).

Väriaineen tulee olla jokin seuraavista väreistä:

	Englantilaisen standardin indeksin no.		
Lissaminevihreä	44.090,	42.095,	44.025
Tartrasiini yhdessä		19.140	
(a) briljanttisinisen F.C.F. tai		42.090	
(b) vihreän B.S:n kanssa		44.090	
Koshinelli		77.289	
Briljanttisininen/F.C.F.		42.090	

7. Lisäämällä liha- luujauhoa suhteessa 2: 4 rasvattomaan maitojauheeseen.

8. Lisäämällä 100 kg:aan rasvatonta maitojauhetta 2.5 kg sinimailas- tai viherjauhetta, jotka sisältävät vähintään 70 prosenttia hiukkasia, joiden koko ei ylitä 300 mikronia ja jotka ovat tasaisesti jakautuneena seokseen.

Pakkaukset tai säiliöt, joihin denaturoitu jauhe on pakattu, varustetaan merkkinnällä "Vain eläinten rehuksi".

9. Sekoittamalla rasvatonta maitojauhetta karjanrehuseokseen, joka kuuluu harmonisoidun järjestelmän nimikkeeseen 23.09.

ing matters: colouring matters have to contain at least 30 per cent of particles having a size lower than 80 microns; the acidity of fish oil calculated in oleic acid has to be equal to at least 10 per cent.

The products added to skimmed milk powder, according to processes 3, 4 and 5, have to be uniformly distributed as regards in particular the activated carbon, the iron salts and the colouring matters; two samples of 50 grs. each, taken at random in a lot of 25 kgs., must give by chemical determination the same results within the limits of errors admitted by the analysis method used.

6. By the addition of dye to liquid skimmed milk before drying at the rate of 2 to 3 ounces per 100 gallons of milk (12.5 to 18.7 grs. per hectolitre).

Dye to be one of the following colours:

	English Standard Index Nos		
Lissamine green	44.090,	42.095,	44.025
Tartrazine Combined with		19.140	
(a) Brilliant blue F.C.F. or		42.090	
(b) Green B.S.		44.090	
Cochineal		77.289	
Brilliant blue/F.C.F.		42.090	

7. By the addition of meat and bone meal in a proportion of 2:4 parts of skimmed milk powder.

8. By the addition, per 100 kgs. of skimmed milk powder, of 2.5 kgs. of lucerne meal or grass meal, containing not less than 70 per cent of particles not exceeding 300 microns, uniformly distributed throughout the mixture.

The bags or containers in which the denatured powder is packed will be labelled "For Animal Feed Only".

9. Incorporation of skimmed milk powder in compound or mixed stockfoods of a kind falling within item 23.09 of the Harmonized System.

EUROOPAN YHTEISÖ

Eläinten rehuksi tarkoitettua rasvatonta maitojauhetta¹ saa viedä kolmansiin maihin

(a) joko sen jälkeen, kun se on denaturoitu yhteisön tullialueella EEC:n asetuksen no. 1725/79² 2:1 artiklan, jota myöhemmin on täydennetty EEC:n asetuksella no. 3411/93³ mukaan:

”Rasvaton maitojauhe denaturoidaan lisäämällä 100 kg:aan rasvatonta maitojauhetta joko

metodi A:

(i) 9 kiloa sinimailasjauhetta tai viherjauhetta, jotka sisältävät vähintään 50 prosenttia (m/m) hiukkasia, jotka eivät ylitä 300 mikronia; ja

(ii) 2 kiloa tärkkelystä tai turvonnutta/puffed tärkkelystä,

jotka ovat tasaisesti jakautuneena seokseen; tai:

metodi B:

(i) 5 kg sinimailasjauhetta tai viherjauhetta vähintään 50 prosenttia (m/m) hiukkasia, jotka eivät ylitä 300 mikronia; ja

(ii) 12 kg kalajauhoa, jota ei ole tehty hajuttomaksi tai joka on vahvahajuinen, sisältää vähintään 30% (m/m) hiukkasia, jotka eivät ylitä 300 mikronia; ja

(iii) 2 kg tärkkelystä tai turvonnutta/puffed tärkkelystä

jotka ovat tasaisesti jakautuneena seokseen;

(b) tai sen jälkeen kun sitä on sekoitettu ”muihin valmisteesiin, jollaisia käytetään eläinten ruokinnassa”, joka kuuluu yhteisön tullitariffin alanimikkeeseen ex 23.09.10 ja ex 23.09.90 mukaan lukien rasvattoman maitojauheen;

(c) tai sen jälkeen kun se on värjätty seuraavilla värjäysmenetelmillä:

Värjäyksen on tapahduttava värjäysaineilla, jotka on luokiteltu värjäysindeksin numeroilla

¹ Näitä valmistusmenetelmiä ja tarkastustoimenpiteitä sovelletaan kirnupiimäjauheeseen sekä rasvattomaan maitojauheeseen, joka on tarkoitettu eläinten rehuksi (katso asetus no. 804/68, 10:1).

² O.J. no. L 199, 7. elokuuta 1979, sivu 1.

³ O.J. no. L 310, 14. joulukuuta 1993, sivu 28.

EUROPEAN COMMUNITIES

Skimmed milk powder¹ for use as animal feed may be exported to third countries:

(a) either after being denatured in the customs territory of the Community in accordance with Article 2:1 of Regulation (EEC) No. 1725/79², as last amended by Regulation (EEC) No. 3411/93³:

”Skimmed milk powder shall be denatured by the addition, per 100 kgs. of skimmed milk powder, of either:

method A:

(i) 9 kgs. of lucerne meal or grass meal containing at least 50 per cent (m/m) of particles not exceeding 300 microns; and

(ii) 2 kgs. of starch or puffed starch,

uniformly distributed in the mixture;

or:

method B:

(i) 5 kgs. of lucerne meal or grass meal containing at least 50 per cent (m/m) of particles not exceeding 300 microns; and

(ii) 12 kgs. of fish meal, non-deodorized or with a strong smell, containing at least 30 per cent (m/m) of particles not exceeding 300 microns; and

(iii) 2 kgs. of starch or puffed starch,

uniformly distributed in the mixture;

(b) or after being incorporated in ”preparations of a kind used for animal feeding”, falling within sub-heading ex 23.09.10 and ex 23.09.90 of the common customs tariff, containing skimmed milk powder;

(c) or after being dyed by the following dyeing process:

The dyeing is to be by means of the colouring matters identified by the Colour

¹ These processes and control measures apply to buttermilk powder as well as to skimmed milk powder intended for animal feed. (See Regulation (EEC) No. 804/68, Article 10:1.)

² OJ No. L 199 of 7 August 1979, page 1.

³ OJ No. L 310 of 14 December 1993, page 28.

— viimeisin painos — ja joiden nimikkeet on lueteltu seuraavassa.

Näitä väriaineita

— on käytettävä yksin tai yhdisteissä erittäin hienon jauheen muodossa

ja

— niiden on oltava tasaisesti jakautuneena rasvattomassa maitojauheessa

— minimimäärän ollessa 200 g/100 kg.

Väriaineiden nimikkeet

C.I. No.	Nimike
19140	Tartrasiini ⁴
42090	Briljantinsininen F.C.F.
42095	Lissaminevihreä
44090 E 142	Vihreä B.S., Lissaminevihreä
74260	Pigmenttinvihreä 7
77289	Koshinelli

Index numbers — most recent edition — and the designations indicated hereunder.

These colouring matters:

— are to be used alone or in combination, in the form of very fine impalpable powder and

— are to be uniformly distributed in the skimmed milk powder

— in minimum quantities of 200 grs./100 kgs.

Designation of colouring matters:

C.I. No.	Designation
19140	Tartrazine ⁴
42090	Brilliant blue F.C.F.
42095	Lissamine green
44090 E 142	Green B.S., Lissamine green
74260	Pigment green 7
77289	Cochineal

⁴ Tätä väriainetta saa käyttää ainoastaan yhden tai useamman edellä mainittuun luetteloon kuuluvan aineen kanssa.

⁴ This colouring matter to be used only in combination with one or more of the others included in the above list.

SUOMI

Rasvatonta maitojauhetta¹ saa viedä Suomen tullialueelta kolmansiin maihin

A. Joko sen jälkeen kun toimivaltaiset Suomen viranomaiset ovat vakuuttaneet, että rasvaton maitojauhe on denaturoitu jonkin seuraavan menetelmän mukaan:

1. Lisäämällä 100 kg:aan rasvatonta maitojauhetta 2.5 kg sinimailas- tai viherjauhetta, jotka sisältävät vähintään 70 prosenttia hiukasia ja jotka ovat tasaisesti jakautuneena seokseen.

2. Lisäämällä hienoksi jauhettua sinimailasjauhetta (98 prosenttia seulan no. 60, USA:n standardin mukaan seulan no. 50 läpäisevää) 2—4 prosenttia ja fenolftaleiinia suhteessa 1: 20 000 (1 g 20 kg:aan maitoa).

3. Lisäämällä 20 prosenttia käsitellyn tuotteen painosta (80 prosenttia maitojauhetta ja 20 prosenttia denaturoivaa ainetta) seosta, joka muodostuu 80 prosenttia:sta lesettä ja 20 prosenttia:sat perunajauhoa, riisijauhoa tai muuta tavallista tärkkelystä (vähintään 10 prosenttia seulan no. 60, USA:n standardin mukaan seulan no. 50 läpäisevää) ja fenolftaleiinia suhteessa 1: 20 000.

4. Lisäämällä kuhunkin 100 kg:aan rasvatonta maitojauhetta vähintään 35 kg kalajauhoa, jota ei ole tehty hajuttomaksi ja 200 g rautakarbonaattia tai rautasulfaattia ja:

(a) 1.5 kg aktiivihiiltä;

(b) tai 100 g sekoitusta, jossa on 4/5 keltaista tartrasiiniä (E 102) ja 1/5 patenttisinistä V (E 131);

(c) tai 20 g koshinellipunaista A (E 124);

(d) tai 40 g patenttisinistä V (E 131).

5. Lisäämällä kuhunkin 100 kg:aan rasvatonta maitojauhetta vähintään 40 kg kalajauhoa, jota ei ole tehty hajuttomaksi ja 300 g rautakarbonaattia tai rautasulfaattia.

6. Lisäämällä kuhunkin 100 kg:aan rasvatonta maitojauhetta vähintään 4.5 kg kalaöljyä tai

FINLAND

Skimmed milk powder¹ may be exported from the customs territory of Finland to third countries:

A. Either, after the competent Finnish authorities have ensured that the skimmed milk powder has been denatured according to any one of the following processes:

1. By the addition, per 100 kgs. of skimmed milk powder, of 2.5 kgs. of lucerne meal or grass meal, containing not less than 70 per cent of particles not exceeding 300 microns, uniformly distributed throughout the mixture.

2. By the addition of finely milled alfalfa flour (98 per cent to pass mesh 60, equivalent to 50 United States standard), in a proportion of 2 to 4 parts per 100 and of phenolphthalein in proportion of 1:20,000 (1 gr. per 20 kgs. of milk).

3. By the addition, in the proportion of 20 per 100 by weight of the product treated (80 per 100 by weight of milk powder and 20 per cent of the denaturing agent) of a mixture composed of 80 per cent bran and 20 per cent potato flour, rice flour or other common starch (at least 10 per cent to pass mesh 60, equivalent to 50 United States standard), with phenolphthalein in the proportion of 1:20,000.

4. By the addition of, for each 100 kgs. of skimmed milk powder, a minimum of 35 kgs. of undeodorized fish meal and 200 grs. of carbonate of iron or sulphate of iron and:

(a) 1.5 kgs. of activated carbon;

(b) or 100 grs. of mixture composed of four fifths of yellow tartrazine (E 102) and one fifth of patent blue V (E 131);

(c) or 20 grs. of cochineal red A (E 124);

(d) or 40 grs. of patent blue V (E 131).

5. By the addition of, for each 100 kgs. of skimmed milk powder, a minimum of 40 kgs. of undeodorized fish meal and 300 grs. of carbonate of iron or sulphate of iron.

6. By the addition of, for each 100 kgs. of skimmed milk powder, a minimum of 4.5 kgs.

¹ Näitä valmistusmenetelmiä ja tarkastustoimenpiteitä sovelletaan kirnupiimäjauheeseen sekä rasvattomaan maitojauheeseen, joka on tarkoitettu eläinten rehuksi.

¹ These processes and control measures apply to buttermilk powder as well as to skimmed milk powder intended for animal feed.

kalanmaksajälyä ja 300 g rautakarbonaattia tai rautasulfaattia.

Menetelmissä 4 ja 5 mainitun kalajauhon täytyy sisältää vähintään 25 prosenttia hiukkasia, joiden koko on alle 80 mikronia. Menetelmissä 4, 5 ja 6 on rautasuolojen sisällettävä vähintään 30 prosenttia hiukkasia, jotka ovat kooltaan pienempiä kuin 80 mikronia. Väriaineiden tulee sisältää seuraavat prosenttimäärät puhdasta tuotetta:

— vähintään 30 prosenttia koshinellipunaista A (E 124)

— vähintään 25 prosenttia muita värjäysaineita: värjäysaineiden tulee sisältää vähintään 30 prosenttia hiukkasia, joiden koko on pienempi kuin 80 mikronia; kalaöljyn happamuuden öljyhappona laskettuna on oltava vähintään 10 prosenttia.

Menetelmien 4, 5 ja 6 mukaan rasvattomaan maitojauheeseen lisättyjen tuotteiden on oltava tasaisesti jakaantuneena, erityisesti mitä tulee aktiivihiileen, rautasuoloihin ja väriaineisiin; kahden 50 g näyteen, jotka on otettu satunnaisesti 25 kg:n erästä, tulee kummanin antaa kemiallisessa määrityksessä samat tulokset niissä virherajoissa, jotka liittyvät käytettyyn analyysimenetelmään.

7. Lisäämällä väriainetta nestemäiseen rasvattomaan maitoon ennen kuivaamista suhteessa 2—3 unssia 100 gallonaan maitoa (12.5—18.7 g hehtolitraan). Väriaineen tulee olla jokin seuraavista väreistä:

	Englantilaisen standardin indeksin no.			English Standard Index Nos			
Lissaminevihreä	44.090,	42.095,	44.025	Lissamine green	44.090,	42.095,	44.025
Tartrasiini yhdessä		19.140		Tartrazine		19.140	
(a) briljanttisinisen F.C.F. tai	42.090			(a) Brilliant blue F.C.F. or	42.090		
(b) vihreän B.S:n kanssa	44.090			(b) Green B.S.	44.090		
Koshinelli		77.289		Cochineal		77.289	
Briljanttisininen/F.C.F.		42.090		Brilliant blue/F.C.F.		42.090	

8. Lisäämällä liha- ja luujauhoa suhteessa 2:4 rasvattomaan maitojauheeseen.

Pakkaukset tai säiliöt, joihin denaturoitu jauhe on pakattu, varustetaan merkinnällä "Vain eläinten rehuksi".

B. Tai sen jälkeen kun se on sekoitettu karjanrehuseokseen, joka kuuluu harmonisoidun järjestelmän nimikkeeseen 23.09.

of fish oil or fish liver oil and 300 grs. of carbonate of iron or sulphate of iron.

The fish meal noted in processes 4 and 5 must contain at least 25 per cent of particles with dimension below 80 microns. In processes 4, 5 and 6, the iron salts have to contain at least 30 per cent of particles of a size lower than 80 microns. The colouring matters have to contain the following percentages of the pure product:

— at least 30 per cent for cochineal red A (E 124);

— at least 25 per cent for the other colouring matters: colouring matters have to contain at least 30 per cent of particles having a size lower than 80 microns; the acidity of fish oil calculated in oleic acid has to be equal to at least 10 per cent.

The products added to skimmed milk powder, according to processes 4, 5 and 6 have to be uniformly distributed as regards in particular the activated carbon, the iron salts and the colouring matters; two samples of 50 grs. each, taken at random in a lot of 25 kgs., must give by chemical determination the same results within the limits of errors admitted by the analysis method used.

7. Dye to be added to liquid skimmed milk before drying at the rate of 2 to 3 ozs. per 100 gallons of milk (12.5 to 18.7 grs. per hectolitre). The dye to be one of the following colours:

8. By the addition of meat and bone meal in a proportion of 2 to 4 parts of skimmed milk powder.

The bags or containers in which the denatured powder is packed will be labelled "For Animal Feed Only".

B. Or, after its incorporation in compound or mixed stockfoods of a kind falling within item 23.09 of the Harmonized System.

UNKARI

Ulkomaankauppaministerin antama direktiivi
no. 14/1981/Kke 14/KKM

Tehty Genevessä huhtikuun 12. päivänä 1979 kansainvälisen maitotuotesopimuksen voimaantuloa ja päätöksen no. 36/1980./3.IX./MT täytäntöönpanoa koskien.

Viranomaisten puolesta, jotka neuvottelivat kansainvälisen maitotuotesopimuksen (myöhemmin sopimus) voimaantuloa koskevan päätöksen no. 36/1980./3.IX./MT 3 jakson määräyksistä — määrätään seuraavaa:

Luku 1

Tuodessaan tai viedessään sopimuksen I—III liitteissä lueteltuja tuotteita ja päättäessään ulkomaankauppasopimuksen sisällöstä ulkomaankauppaa harjoittamaan valtuutetun yhtiön pitäisi soveltaa liitteisiin sisältyviä vähimmäishintojen määräyksiä.

Luku 2

Ulkomaankauppaa hoitamaan valtuutettu yhtiölle ilmoitetaan vähimmäishintoihin vaikuttavista muutoksista sopimuksen I liitteen 3 artiklan 3(a) kohdan mukaisesti.

Luku 3

Rasvatonta maitojauhetta tai kirnupiimäjauhe, jotka on denaturoitu tai muuten ihmiskäyttöön sopimattomia, eläinten rehuksi tarkoitettuja, voidaan tuoda myös alle minimihintojen.

Luku 4

1. Rasvatonta maitojauhetta ja kirnupiimäjauhetta, joita ei ole denaturoitu tai jotka muuten ovat ihmiskäyttöön sopimattomat, voidaan tuoda maahan alle minimihintojen vain eläinten rehuksi. Rasvaton maitojauhe, jota tuodaan maahan alle minimihintojen, on denaturoitava tai muuten tehtävä ihmiskäyttöön

HUNGARY

Directive
No. 14/1981/Kke 14/KKM of the Minister
of Foreign Trade

On the implementation of Decree No. 36/1980./3.IX./MT on the promulgation of the International Dairy Arrangement, done at Geneva on 12 April 1979.

By virtue of powers conferred by the provisions of Section 3 of Decree No. 36/1980./3.IX./MT on the promulgation of the International Dairy Arrangement (hereinafter: the Arrangement) — the following are decreed:

Section 1

When importing or exporting products enumerated in Annexes I—III of the Arrangement, the provisions for minimum prices contained in the Annexes should be applied by the company authorized to carry on foreign trade activity, in determining the contents of the foreign trade contract.

Section 2

The company authorized to carry on foreign trade activity will be directly informed of modifications effected in the minimum prices according to paragraph 3(a) of Article 3 of Annex I of the Arrangement.

Section 3

Skimmed milk powder and buttermilk powder, denatured or otherwise made unfit for human consumption, for purposes of animal feed, may be imported also at prices below the minimum price.

Section 4

1. Skimmed milk powder and buttermilk powder, not denatured or otherwise made unfit for human consumption, can be imported at prices below the minimum price for purposes of animal feed only. Skimmed milk powder imported at prices below the minimum price must be denatured or otherwise made unfit for

sopimattomaksi tulliselvityksen jälkeen ennen käyttöä.

2. Denaturointi tai muuten ihmiskäyttöön sopimattomaksi tekeminen voidaan tehdä lisäämällä liha-, luu-, veri-, kala-, sinimailas- (alfalfa), soija- tai muuta rehujauhoa tai eläin ja kasvisrasvoja tai muita menettelyitä, joiden seurauksena on rehua, joka kuuluu kauppatullitariffiin no. 23.09.

3. Tulliselvitys kotikäyttöön tarkoitettujen 1 kohdassa yksilöityjen tullattavien tavaroiden osalta voidaan suorittaa vain tullissa, joka on alueellisesti pätevä niiden eläinten rehuksi denaturoinnista, sekoituksesta tai valmistamisesta huolehtivan yhtiön edellytysten mukaisesti. Tulliluettelon esittävän henkilön tulisi osoittaa, että osto on tapahtunut alle minimihinnan ja osto tulisi ilmoittaa siten, että tullattavat tavarat käytetään vain eläinten rehuksi.

4. Edellä olevan 3 kohdan mukaan tullauksessa tullattavat tavarat luokitellaan tullissa kauppatullitariffin nimikkeeseen no. 04.02—03 ("maitojauhe ja kerma, ihmiskäyttöön sopimaton, myös denaturoimaton tai lisättyä sokeria sisältämätön"); ja tulli edellyttää tulliselvityslomakkeeseen sisällytetyssä lausunnossa että tämän direktiivin määräysten mukaisesti, on kiellettyä käyttää tavaroiden ennen denaturointia tai muuten tavaroiden tekemistä sopimattomaksi ihmiskäyttöön.

5. 1 kohdassa yksilöityjen maitotuotteiden denaturoinnista tai muuten n ihmiskäyttöön sopimattomaksi tekemisestä tulee raportoida alueellisesti vastuussa olevalle tullille vähintään kymmenen päivää ennen menettelyn aloittamista, ilmoittaen samaan aikaan käytettävien aineiden suhteen, tavan, paikan ja toimenpiteen ajankohdan. Tämän ilmoituksen pohjalta tulli tarkistaa denaturoinnin yhtiön toimitiloissa.

6. Jos maitojauhetta, joka on tullattu velvoitteella denaturoida se tai tehdä se muuten ihmiskäyttöön sopimattomaksi, on käytetty täyttämättä tätä velvoitetta, joutuu kyseinen henkilö vastuuseen vähäisiä rikkomuksia koskevan lain, tai rikoslain nojalla, kyseessä olevasta tapauksesta riippuen.

Luku 5

Tämä direktiivi tulee voimaan sen voimaantulopäivänä.

human consumption after customs clearance, before consumption.

2. Denaturing or otherwise making unfit for human consumption can be effected by adding meat, bone, blood, fish, lucerne (alfalfa), soya or other fodder meals, or fats of animal and vegetable origin, or any other procedure which results in the forage falling under Tariff No. 23.09 of the Trade Customs Tariff.

3. Customs clearance for home use of the dutiable goods specified in paragraph 1 above can be initiated only at the customs office regionally competent according to the premises of the company which carries out denaturing, mixing, or preparation for purposes of animal feed. The person presenting the customs declaration should indicate that the purchase was effected below the minimum price, and should declare that the dutiable goods will be used for purposes of animal feed only.

4. In the case of a declaration according to paragraph 3 above, the dutiable goods will be classified by the customs office in heading No. 04.02—03 of the Trade Customs Tariff ("Powdered milk and cream, unfit for human consumption, whether or not denatured, not containing added sugar"); and in a clause inserted on the declaration form, the customs office stipulates that in accordance with the provisions of the present Directive, it is prohibited to use the goods before carrying out denaturing or otherwise making the goods unfit for human consumption.

5. Denaturing or otherwise making the dairy products specified in paragraph 1 unfit for human consumption must be reported to the regionally competent customs office not after than 10 days before starting the procedure, indicating at the same time the proportion of materials to be used, the way, place and time of the procedure. On the basis of this notification, denaturing is checked by the customs office on the premises of the company.

6. If milk powder cleared at the customs with the obligation of denaturing or otherwise making it unfit for human consumption is used without fulfilling this obligation, the person concerned will be held responsible under the law on minor offences, or the criminal law, according to the specific case.

Section 5

This Directive comes into force on the day of its promulgation.

Unkarin ilmoitusta koskeva alaliite

Unkarissa eläinten ruokaan käytettyä rasvaista maitojauhetta ei käytännön syistä denaturoida tai tehdä ihmiskäyttöön sopimattomaksi kaksi- vaan yksiasteisesti. Denaturointi tapahtuu suoraan eläinrehua sekoitettaessa tai valmistettaessa oheisten standardien ja menetelmien mukaisesti.

Unkarissa seuraavia metodeja tulisi soveltaa eläinrehun valmistuksessa käytettäessä rasvatonta maitojauhetta.

Rasvattomasta maitojauheesta sikojen rehun valmistukseen käytetyt menetelmät:

1. No. 21-I-101—24

Maissi	21%
Ohra	15%
Vehnä	10%
Soija (48%)	20%
Kalajauho	5.3%
Vehnän silmu	4%
Rasvaton maitojauhe	12.2%
Sekoitus, jossa teollisuusrasvan sisältö on noin 50 %	8%
MCP ¹	1.1%
CaCO ₃	1.3%
Suola	0.4%
Fermium-6	1.2%
Premix	0.5%

2. No. 21-II-106—24

Maissi	21%
Ohra	15%
Vehnä	10%
Soija (40%)	20%
Kalajauho (70%)	5.3%
Vehnän silmu	4%
Rasvaton maitojauhe	12.2%
sekoitus, jossa teollisuusrasvan sisältö on 50%	8%
MCP	1.1%
CaCO ₃	1.3%
Suola	0.4%
Ferminium-6	1.2%
Premix	0.5%

⁴ MCP = kalsiumin ja fosfaatin sekoitus.

Appendix to the Hungarian Notification

In Hungary, skimmed milk powder used for animal feeding is denatured or made unfit for human consumption not in two, but only in one step because of practical reasons. The denaturing takes place right when mixing or preparing the animal feedstuff, according to the standards and methods here attached.

In Hungary the following methods should be applied to prepare animal feedstuff with the use of skimmed milk powder.

Methods to prepare feedstuff for pigs with skimmed milk powder:

1. No. 21 — I — 101 — 24

Maize	21%
Barley	15%
Wheat	10%
Soya (48%)	20%
Fish meal	5.3%
Wheat bud	4%
Skimmed milk powder	12.2%
Mixture with 50% of industrial fat content	8%
MCP ¹	1.1%
CaCO ₃	1.3%
Salt	0.4%
Fermin-6	1.2%
Premix	0.5%

2. No. 21 — II — 106 — 24

Maize	21%
Barley	15%
Wheat	10%
Soya (40%)	20%
Fish meal (70%)	5.3%
Wheat bud	4%
Skimmed milk powder	12.2%
Mixture with 50% of industrial fat content	8%
MCP	1.1%
CaCO ₃	1.3%
Salt	0.4%
Fermin-6	1.2%
Premix	0.5%

¹ MCP = mixture with calcium and phosphate content.

3. No. 28-I-105—24

Maissi	28%
Ohra	15%
Vehnä	10%
Pellavansiemen	2%
Soija (40%)	20.3%
Kalajauho (70%)	5%
Vehnän silmu	2%
Rasvaton maitojauhe	6.7%
sekoitus, jossa teollisuusrasvan	
sisältö on 50%	8%
MCP	0.9%
CaCO ₃	1.2%
Suola	0.4%
Premix	0.5%

3. No. 28 — I — 105 — 24

Maize	28%
Barley	15%
Wheat	10%
Linseed	2%
Soya (40%)	20.3%
Fish meal (70%)	5%
Wheat bud	2%
Skimmed milk powder	6.7%
Mixture with 50% of	
industrial fat content	8%
MCP	0.9%
CaCO ₃	1.2%
Salt	0.4%
Premix	0.5%

4. No. 28-II-107—24

Maissi	28%
Ohra	15%
Vehnä	10%
Pellavansiemen	2%
Soija (40%)	20.3%
Kalajauho (70%)	5%
Vehnän silmu	2%
Rasvaton maitojauhe	6.7%
sekoitus, jossa teollisuusrasvan	
sisältö on 50%	8%
MCP	0.9%
CaCO ₃	1.2%
Suola	0.4%
Premix	0.5%

4. No. 28 — II — 107 — 24

Maize	28%
Barley	15%
Wheat	10%
Linseed	2%
Soya (40%)	20.3%
Fish meal (70%)	5%
Wheat bud	2%
Skimmed milk powder	6.7%
Mixture with 50% of	
industrial fat content	8%
MCP	0.9%
CaCO ₃	1.2%
Salt	0.4%
Premix	0.5%

5. No. 21-I-103—26

Maissi	29%
Vehnä	15%
Ohra	25%
Pellavansiemen	4.7%
Soija (48%)	18%
Lihajauhoa (54%)	2.4%
Rasvaton maitojauhe	3%
MCP	1%
CaCO ₃	1.1%
Suola	0.3%
Premix	0.5%

5. No. 21 — I — 103 — 26

Maize	29%
Wheat	15%
Barley	25%
Linseed	4.7%
Soya (48%)	18%
Meat-meal (54%)	2.4%
Skimmed milk powder	3%
MCP	1%
CaCO ₃	1.1%
Salt	0.3%
Premix	0.5%

6. No. 21-II-109—26

Maissi	29%
Vehnä	15%
Ohra	25%
Pellavansiemen	4.7%
Soija	18%
Lihajauho (54%)	2.4%
Rasvaton maitojauhe	3%

6. No. 21 — II — 109 — 26

Maize	29%
Wheat	15%
Barley	25%
Linseed	4.7%
Soya	18%
Meat-meal (54%)	2.4%
Skimmed milk powder	3%

MCP	1%	MCP	1%
CaCO ₃	1.1%	CaCO ₃	1.1%
Suola	0.3%	Salt	0.3%
Premix	0.5%	Premix	0.5%
7. No. I-102—22		7. No. I — 102 — 22	
Soija (47%)	60.4%	Soya (47%)	60.4%
Lihajauho (62%)	18%	Meat-meal (62%)	18%
Rasvaton maitojauhe	16%	Skimmed milk powder	16%
MCP	1%	MCP	1%
CaCO ₃	0.6%	CaCO ₃	0.6%
Suola	1.6%	Salt	1.6%
Premix	1.6%	Premix	1.6%
Esiseos sisältäen	0.8%	Premixture with methonian content	0.8%
8. No. II-104—22		8. No. II — 104 — 22	
Soija (47%)	60.4%	Soya (47%)	60.4%
Lihajauho (62%)	18%	Meat-meal (62%)	18%
Rasvaton maitojauhe	16%	Skimmed milk powder	16%
MCP	1%	MCP	1%
CaCO ₃	0.6%	CaCO ₃	0.6%
Suola	1.6%	Salt	1.6%
Premix	1.6%	Premix	1.6%
Esiseos sisältäen	0.8%	Premixture with methonian content	0.8%
Rasvattomasta maitojauheesta vasikoiden rehun valmistukseen käytetyt menetelmät:		Methods to prepare feedstuff for calves with skimmed milk powder:	
9. No. 11—102—22		9. No. 11 — 102 — 22	
Maissi	57%	Maize	57%
Soija (48%)	14.5%	Soya (48%)	14.5%
Auringonkukkasiemenet	5%	Sunflower-groats	5%
Sinimailasjauhe	6%	Alfalfa-meal	6%
Rasvaton maitojauhe	7%	Skimmed milk powder	7%
Hiiva	2%	Yeast	2%
Pellavansiemenet	4.4%	Linseed	4.4%
MCP	1.2%	MCP	1.2%
CaCO ₃	1.3%	CaCO ₃	1.3%
Suola	0.5%	Salt	0.5%
Premix	0.5%	Premix	0.5%
10. No. 11—502—22		10. No. 11 — 502 — 22	
Soija (48%)	33.7%	Soya (48%)	33.7%
Pellavansiemenet	10.7%	Linseed	10.7%
Rasvaton maitojauhe	12.5%	Skimmed milk powder	12.5%
Sinimailasjauhe	15.3%	Alfalfa-meal	15.3%
MCP	2.8%	MCP	2.8%
CaCO ₃	3%	CaCO ₃	3%
Suola	1.2%	Salt	1.2%
Premix	1.2%	Premix	1.2%

Rasvattomasta maitojauheesta lampaiden rehun valmistukseen käytetyt menetelmät:

11. No. 102—22

Maissi	20%
Ohra	20%
Vehnä	32%
Soija (47%)	9%
Sinimailasjauhe	9.9%
Rasvaton maitojauhe	3.5%
Pellavansiemen	3%
MCP	0.8%
CaCO ₃	0.8%
Suola	0.5%
Premix	0.5%

12. No. 41—502—22

Soija (47%)	32.1%
Pellavansiemen	10.7%
Rasvaton maitojauhe	12.5%
Sinimailasjauhe	35.3%
MCP	2.9%
CaCO ₃	2.9%
Suola	1.8%
Premix	1.8%

Methods to prepare feedstuff for sheep with skimmed milk powder:

11. No. 102 — 22

Maize	20%
Barley	20%
Wheat	32%
Soya (47%)	9%
Alfalfa-meal	9.9%
Skimmed milk powder	3.5%
Linseed	3%
MCP	0.8%
CaCO ₃	0.8%
Salt	0.5%
Premix	0.5%

12. No. 41 — 502 — 22

Soya (47%)	32.1%
Linseed	10.7%
Skimmed milk powder	12.5%
Alfalfa-meal	35.3%
MCP	2.9%
CaCO ₃	2.9%
Salt	1.8%
Premix	1.8%

JAPANI

Tullitariffilain 13. artiklan määräysten mukaan sen, joka haluaa tuoda tullitta rasvatonta maitojauhetta muiden aineiden kanssa, on ryhdyttävä seuraaviin toimenpiteisiin, jottei kyseistä jauhetta käytetä muuhun tarkoitukseen kuin eläinten rehuksi:

1. Hänen on etukäteen tehtävä anomus tullilaitoksen johtajalle, jotta hänen tehtaansa oikeutettaisiin valmistamaan rehuaseosta tullivapaasta rasvattomasta maitojauheesta.

2. Kun hän (hän itse tai hänen edustajansa) tuo rasvatonta maitojauhetta eläinten rehuksi, hänen on käytävä läpi tarpeelliset tuontimoduollisuudet ja tulliviranomaisten on tuontipäikällä pidettävä kirjaa täten tuoduista rasvattoman maitojauheen määristä.

3. Hänen on toimitettava rasvaton maitojauhe tehtaaseensa, joka on tähän oikeutettu 1 kohdan mukaan ja sekoitettava se kalajauhon, chrysalisjauheen tai erityisen kalauutejauheen kanssa.

4. Valmistettuaan rehuseoksen hänen on toimitettava tullilaitoksen tarkastettavaksi selvitys, joka sisältää muun muassa tiedot tuotantoon käytetyn rasvattoman maitojauheen määristä ja muista siihen sekoitetuista aineista. Tulliviranomaisten on tarkastettava, kuinka paljon tuontihetkellä ilmoitetusta määrästä on käytetty tuotantoon ja tarkastettava kyseinen tuote ennen kuin se toimitetaan tehtaasta.

Siinä tapauksessa, että hän rikkoo yllämainittuja valvontatoimenpiteitä, 1 kohdan mukainen valtuutus peruutetaan ja poistettu tulli peritään takaisin tullitariffilain määräysten mukaisesti. Sen lisäksi häntä on sakotettava tai hänet on vangittava, mikäli tapaus sitä edellyttää, tullimaksun kiertämisestä, kuten tullilaki määrää.

JAPAN

Based on the provisions of Article 13 of the Customs Tariff Law, he who wants to import, with customs duty exempted, skimmed milk powder so as to produce animal feed through mixing the powder concerned with other materials shall take the following steps so that the powder concerned will not be diverted to uses other than animal feed:

1. He shall in advance make an application to the Director of Customs Office so that his factory be authorized to produce mixed feed with the duty-exempted skimmed milk powder.

2. When he (himself or through his agent) imports skimmed milk powder for purposes of animal feed, he shall go through necessary importation formalities and customs officers at a port of entry shall keep a record on the quantity of the skimmed milk powder thus imported.

3. He shall deliver the skimmed milk powder to his factory authorized under paragraph 1 above and mix it with fish meal, chrysalis meal or fish soluble.

4. After producing mixed feed, he shall submit, for inspection by the Customs Office, a report which contains, among others, information on the quantities of the skimmed milk powder used in the production and of other materials mixed therewith. The customs officers shall check how much of the quantity recorded at the time of entry has been used in the production and inspect the product concerned before its delivery from the factory.

In cases where he violates the control measures mentioned above, the authorization under paragraph 1 above shall be cancelled and the exempted customs duty shall be collected according to the provisions of the Customs Tariff Law. In addition to the above, he shall be fined or imprisoned, as the case may be, on the ground of the evasion of customs duty as provided for by the Customs Law.

UUSI-SEELANTI¹

1. Lisäämällä hienoksi jauhattua sinimailasjauhetta (98 prosenttia seulan no. 60, USA:n standardin mukaan seulan no. 50 läpäisevää) 2—4 prosenttia ja fenoltaleiinia suhteessa 1: 20 000 (1 g 20 kg:aan maitoa).

2. Lisäämällä 20 prosenttia käsitellyn tuotteen painosta (80 prosenttia maitojauhetta ja 20 prosenttia denaturoivaa ainetta) seosta, joka muodostuu 80 prosenttia:sta lesettä ja 20 prosenttia:sta perunajauhoa, riisijauhoa tai muuta tavallista tärkkelystä (vähintään 10 prosenttia seulan no. 60, USA:n standardin mukaan seulan no. 50 läpäisevää) ja fenoltaleiinia suhteessa 1: 20 000.

3. Lisäämällä kuhunkin 100 kg:aan rasvatonta maitojauhetta vähintään 35 kg kalajauhoa, jota ei ole tehty hajuttomaksi ja 200 g rautakarbonaattia tai rautasulfaattia ja:

(a) 1.5 kg aktiivihiihtä;

(b) tai 100 g sekoitusta, jossa on 4/5 keltaista tartrasiiniä (E 102) ja 1/5 patenttisiniä V (E 131);

(c) tai 20 g koshinellipunaista A (E 124);

(d) tai 40 g patenttisiniä V (E 131);

(e) tai 29 g edicol-kalkkia.

4. Lisäämällä kuhunkin 100 kg:aan rasvatonta maitojauhetta vähintään 40 kg kalajauhoa, jota ei ole tehty hajuttomaksi ja 300 g rautakarbonaattia tai rautasulfaattia.

5. Lisäämällä kuhunkin 100 kg:aan rasvatonta maitojauhetta vähintään 4.5 kg kalaöljyä tai kalanmaksaöljyä ja 300 g rautakarbonaattia tai rautasulfaattia.

Menetelmissä 3 ja 4 mainitun kalajauhon täytyy sisältää vähintään 25% hiukkasia, joiden koko on alle 80 mikronia. Menetelmissä 3, 4 ja 5 on rautasuolojen sisällettävä vähintään 30% hiukkasia, jotka ovat kooltaan pienempiä kuin 80 mikronia. Väriaineiden tulee sisältää seuraavat prosenttimäärät puhdasta tuotetta:

NEW ZEALAND¹

1. By the addition of finely milled alfalfa flour (98 per cent to pass mesh 60, equivalent to 50 United States standard), in a proportion of 2 to 4 parts per 100 and of phenolphthalein in a proportion of 1:20,000 (1 gr. per 20 kgs. of milk).

2. By the addition, in the proportion of 20 per 100 by weight of the product treated (80 per 100 by weight of milk powder and 20 per 100 of the denaturing agent) of a mixture composed of 80 per cent bran and 20 per cent potato flour, rice flour or other common starch (at least 10 per cent to pass mesh 60, equivalent to 50 United States standard), with phenolphthalein in the proportion of 1:20,000.

3. By the addition of, for each 100 kgs. of skimmed milk powder, a minimum of 35 kgs. of undeodorized fish meal and 200 grs. of carbonate of iron or sulphate of iron and

(a) 1.5 kgs. of activated carbon;

(b) or 100 grs. of mixture composed of four fifths of yellow tartrazine (E 102) and one fifth of patent blue V (E 131);

(c) or 20 grs. of cochineal red A (E 124);

(d) or 40 grs. of patent blue V (E 131);

(e) or 20 grs. of edicol lime.

4. By the addition of, for each 100 kgs. of skimmed milk powder, a minimum of 40 kgs. of undeodorized fish meal and 300 grs. of carbonate of iron or sulphate of iron.

5. By the addition of, for each 100 kgs. of skimmed milk powder, a minimum of 4.5 kgs. of fish oil or fish liver oil and 300 grs. of carbonate of iron or sulphate of iron.

The fish meal noted in processes 3 and 4 must contain at least 25 per cent of particles with dimension below 80 microns. In processes 3, 4 and 5, the iron salts have to contain at least 30 per cent of particles of a size lower than 80 microns. The colouring matters have to contain the following percentages of the pure product:

¹ Näitä valmistusmenetelmiä ja tarkastustoimenpiteitä sovelletaan kurnupiiimäjauheeseen sekä rasvattomaan maitojauheeseen, joka on tarkoitettu eläinten rehuksi.

¹ These processes and control measures apply to buttermilk powder as well as to skimmed milk powder intended for animal feed.

— vähintään 30 prosenttia koshinellipunaista A (E 124);

— vähintään 25 prosenttia muita värjäysaineita: värjäysaineiden tulee sisältää vähintään 30 prosenttia hiukkasia, joiden koko on pienempi kuin 80 mikronia; kalaöljyn happamuuden öljyhappona laskettuna on oltava vähintään 10 prosenttia.

Menetelmien 3, 4 ja 5 mukaan rasvattomaan maitojauheeseen lisättyjen tuotteiden on oltava tasaisesti jakaantuneena, erityisesti mitä tulee aktiivihiiileen, rautasuoloihin ja väriaineisiin; kahden 50 g näytteen, jotka on otettu satunnaisesti 25 kg:n erästä, tulee kummankin antaa kemiallisessa määrittelyssä samat tulokset niissä virherajoissa, jotka liittyvät käytettyyn analyysimenetelmään.

6. Lisäämällä väriainetta nestemäiseen rasvattomaan maitoon ennen kuivaamista suhteessa 2—3 unssia 100 gallonaan maitoa (12.5—18.7 g hehtolitraan).

Väriaineen tulee olla jokin seuraavista väreistä:

	Englantilaisen standardin indeksin no.		
Lissaminevihreä	44.090,	42.095,	44.025
Tartrasiini		19.140	
yhdessä			
(a) briljanttisäsinen F.C.F.		42.090	
tai			
(b) vihreän B.S:n kanssa		44.090	
Koshinelli		77.289	
Briljanttisäsinen/F.C.F.		42.090	

7. Lisäämällä liha- ja luujauhoa suhteessa 2:4 rasvattomaan maitojauheeseen.

8. Lisäämällä 100 kg:aan rasvatonta maitojauhetta 2.5 kg sinimailas- tai viherjauhetta, jotka sisältävät vähintään 70 prosenttia hiukkasia, joiden koko ei ylitä 300 mikronia ja jotka ovat tasaisesti jakaantuneena seokseen.

Pakkaukset tai säiliöt, joihin denaturoitu jauhe on pakattu, varustetaan merkinnällä "Vain eläinten rehuksi".

9. Lisäämällä rasvatonta maitojauhetta karjanrehuseokseen, joka kuuluu harmonisoidun järjestelmän nimikkeeseen 23.09.

— at least 30 per cent for cochineal red A (E 124);

— at least 25 per cent for the other colouring matters: colouring matters have to contain at least 30 per cent of particles having a size lower than 80 microns; the acidity of fish oil calculated in oleic acid has to be equal to at least 10 per cent.

The products added to skimmed milk powder, according to processes 3, 4 and 5, have to be uniformly distributed as regards in particular the activated carbon, the iron salts and the colouring matters; two samples of 50 grs. each, taken at random in a lot of 25 kgs., must give by chemical determination the same results within the limits of errors admitted by the analysis method used.

6. By the addition of dye to liquid skimmed milk before drying at the rate of 2 to 3 ounces per 100 gallons of milk (12.5 to 18.7 grs. per hectolitre).

Dye to be one of the following colours:

	English Standard Index Nos		
Lissamine green	44.090,	42.095,	44.025
Tartrazine		19.140	
Combined with			
(a) Brilliant blue F.C.F.		42.090	
or			
(b) Green B.S.		44.090	
Cochineal		77.289	
Brilliant blue/F.C.F.		42.090	

7. By the addition of meat and bone meal in a proportion of 2:4 parts of skimmed milk powder.

8. By the addition, per 100 kgs. of skimmed milk powder, of 2.5 kgs. of lucerne meal or grass meal, containing not less than 70 per cent of particles not exceeding 300 microns, uniformly distributed throughout the mixture.

The bags or containers in which the denatured powder is packed will be labelled "For Animal Feed only".

9. Incorporation of skimmed milk powder in compound or mixed stockfoods of a kind falling within item 23.09 of the Harmonized System.

NORJA

Rasvatonta maitojauhetta¹ saa viedä Norjan tullialueelta kolmansiin maihin

A. Joko sen jälkeen kun toimivaltaiset Norjan viranomaiset ovat vakuuttuneet, että rasvaton maitojauhe on denaturoitu jonkin seuraavan menetelmän mukaan:

1. Lisäämällä 100 kg:aan rasvatonta maitojauhetta 2.5 kg sinimailas- tai viherjauhetta, jotka sisältävät vähintään 70 prosenttia hiukkasia, joiden koko ei ylitä 300 mikronia ja jotka ovat tasaisesti jakautuneena seokseen.

2. Lisäämällä hienoksi jauhettua sinimailasjauhetta (98 prosenttia seulan no. 60, USA:n standardin mukaan seulan no. 50 läpäisevää) 2—4 prosenttia ja fenolftaleiinia suhteessa 1: 20 000 (1 g 20 kg:aan maitoa).

3. Lisäämällä 20 prosenttia käsitellyn tuotteen painosta (80 prosenttia maitojauhetta ja 20 prosenttia denaturoivaa ainetta) seosta, joka muodostuu 80 prosenttia:sta lesettä ja 20 prosenttia:sta perunajauhoa, riisijauhoa tai muuta tavallista tärkkelystä (vähintään 10 prosenttia seulan no. 50 läpäisevää) ja fenolftaleiinia suhteessa 1: 20 000.

4. Lisäämällä kuhunkin 100 kg:aan rasvatonta maitojauhetta vähintään 35 kg kalajauhoa, jota ei ole tehty hajuttomaksi ja 200 g rautakarbonaattia tai rautasulfaattia ja:

(a) 1.5 kg aktiivihiiltä;

(b) tai 100 g sekoitusta, jossa on 4/5 keltaista tartrasiiniä (E 102) ja 1/5 patenttisinistä V (E 131);

(c) tai 20 g koshenellipunaista A (E 124);

(d) tai 40 g patenttisinistä V (E 131).

5. Lisäämällä kuhunkin 100 kg:aan rasvatonta maitojauhetta vähintään 40 kg kalajauhoa, jota ei ole tehty hajuttomaksi ja 300 g rautakarbonaattia tai rautasulfaattia.

6. Lisäämällä kuhunkin 100 kg:aan rasvatonta maitojauhetta vähintään 4.5 kg kalaöljyä tai

NORWAY

Skimmed milk powder¹ may be exported from the customs territory of Norway to third countries:

A. Either, after the competent Norwegian authorities have ensured that the skimmed milk powder has been denatured according to any one of the following processes:

1. By the addition, per 100 kgs. of skimmed milk powder, of 2.5 kgs. of lucerne meal or grass meal, containing not less than 70 per cent of particles not exceeding 300 microns, uniformly distributed throughout the mixture.

2. By the addition of finely milled alfalfa flour (98 per cent to pass mesh 60, equivalent to 50 United States standard), in a proportion of 2 to 4 parts per 100 and of phenolphthalein in a proportion of 1:20,000 (1 gr. per 20 kgs. of milk).

3. By the addition, in the proportion of 20 per 100 by weight of the product treated (80 per 100 by weight of milk powder and 20 per cent of the denaturing agent) of a mixture composed of 80 per cent bran and 20 per cent potato flour, rice flour or other common starch (at least 10 per cent to pass mesh 60, equivalent to 50 United States standard), with phenolphthalein in the proportion of 1:20,000.

4. By the addition of, for each 100 kgs. of skimmed milk powder, a minimum of 35 kgs. of undeodorized fish meal and 200 grs. of carbonate of iron or sulphate of iron and:

(a) 1.5 kgs. of activated carbon;

(b) or 100 grs. of mixture composed of four fifths of yellow tartrazine (E 102) and one fifth of patent blue V (E 131);

(c) or 20 grs. of cochineal red A (E 124);

(d) or 40 grs. of patent blue V (E 131).

5. By the addition of, for each 100 kgs. of skimmed milk powder, a minimum of 40 kgs. of undeodorized fish meal and 300 grs. of carbonate of iron or sulphate of iron.

6. By the addition of, for each 100 kgs. of skimmed milk powder, a minimum of 4.5 kgs.

¹ Näitä valmistusmenetelmiä ja tarkastustoimenpiteitä sovelletaan kirnupiimäjauheeseen sekä rasvattomaan maitojauheeseen, joka on tarkoitettu eläinten rehuksi.

¹ These processes and control measures apply to buttermilk powder as well as to skimmed milk powder intended for animal feed.

kalanmaksaöljyä ja 300 g rautakarbonaattia tai rautasulfaattia.

Menetelmissä 4 ja 5 mainitun kalajauhon täytyy sisältää vähintään 25 prosenttia hiukkasia, joiden koko on alle 80 mikronia. Menetelmissä 4, 5 ja 6 on rautasuolojen sisällettävä vähintään 30 prosenttia hiukkasia, jotka ovat kooltaan pienempiä kuin 80 mikronia. Väriaineiden tulee sisältää seuraavat prosenttimäärät puhdasta tuotetta:

— vähintään 30 prosenttia koshinellipunaista A (E 124);

— vähintään 25 prosenttia muita värjäysaineita: värjäysaineiden tulee sisältää vähintään 305 hiukkasia, joiden koko on pienempi kuin 80 mikronia; kalaöljyn happamuuden öljyhapon laskettuna on oltava vähintään 10 prosenttia.

Menetelmien 4, 5 ja 6 mukaan rasvattomaan maitojauheeseen lisättyjen tuotteiden on oltava tasaisesti jakaantuneena, erityisesti mitä tulee aktiivihilleen, rautasuoloihin ja väriaineisiin; kahden 50 g näytteen, jotka on otettu satunnaisesti 25 kg:n erästä, tulee kummankin antaa kemiallisessa määrityksessä samat tulokset niissä virherajoissa, jotka liittyvät käytettyyn analyysimenetelmään.

7. Lisäämällä väriainetta nestemäiseen rasvattomaan maitoon ennen kuivaamista suhteessa 2—3 unssia 100 gallonaan maitoa (12.5—18.7 g hehtolitran). Väriaineen tulee olla jokin seuraavista väreistä:

	Englantilaisen standardin indeksin no.			English Standard Index Nos		
Lissaminevihreä	44.090,	42.095,	44.025	Lissamine green	44.090,	42.095, 44.025
Tartrasiini yhdessä		19.140		Tartrazine		19.140
(a) briljanttisininen tai		42.090		Combined with (a) Brilliant blue F.C.F.		42.090
(b) vihreän B.S:n kanssa		44.090		or (b) Green B.S.		44.090
Koshinelli		77.289		Cochineal		77.289
Briljanttisininen/F.C.F.		42.090		Brilliant blue/F.C.F.		42.090

8. Lisäämällä liha- ja luujauhoa suhteessa 2:4 rasvattomaan maitojauheeseen.

Pakkaukset tai säiliöt, joihin denaturoitu jauhe on pakattu, varustetaan merkinnällä "Vain eläinten rehuksi".

B. Tai sen jälkeen kun se on sekoitettu karjanrehuseokseen, joka kuuluu harmonisoidun järjestelmän nimikkeeseen 23.09.

of fish oil or fish liver oil and 300 grs. of carbonate of iron or sulphate of iron.

The fish meal noted in processes 4 and 5 must contain at least 25 per cent of particles with dimension below 80 microns. In processes 4, 5 and 6, the iron salts have to contain at least 30 per cent of particles of a size lower than 80 microns. The colouring matters have to contain the following percentages of the pure product:

— at least 30 per cent for cochineal red A (E 124);

— at least 25 per cent for the other colouring matters: colouring matters have to contain at least 30 per cent of particles having a size lower than 80 microns; the acidity of fish oil calculated in oleic acid has to be equal to at least 10 per cent.

The products added to skimmed milk powder, according to processes 4, 5 and 6 have to be uniformly distributed as regards in particular the activated carbon, the iron salts and the colouring matters; two samples of 50 grs. each, taken at random in a lot of 25 kgs., must give by chemical determination the same results within the limits of errors admitted by the analysis method used.

7. Dye to be added to liquid skimmed milk before drying at the rate of 2 to 3 ozs. per 100 gallons of milk (12.5 to 18.7 grs. per hectolitre). The dye to be one of the following colours:

8. By the addition of meat and bone meal in a proportion of 2 to 4 parts of skimmed milk powder.

The bags or containers in which the denatured powder is packed will be labelled "For Animal Feed Only".

B. Or, after its incorporation in compound or mixed stockfoods of a kind falling within item 23.09 of the Harmonized System.

PUOLA

Rasvatonta maitojauhetta saa viedä Puolan tullialueelta kolmansiin maihin

A. Joko sen jälkeen kun toimivaltaiset Puolan viranomaiset ovat varmistaneet, että rasvaton maitojauhe on denaturoitu jonkin seuraavan menetelmän mukaan:

1. Lisäämällä 100 kg:aan rasvatonta maitojauhetta 2.5 kg sinimailas- tai viherjauhetta, jotka sisältävät vähintään 70 prosenttia hiukasia, joiden koko ei ylitä 300 mikronia ja jotka ovat tasaisesti jakautuneena seokseen.

2. Lisäämällä hienoksi jauhettua sinimailasjauhetta (98 prosenttia seulan no. 60, USA:n standardin mukaan seulan no. 50 läpäisevää) 2—4 prosenttia ja fenolftaleiinia suhteessa 1:20 000 (1 g 20 kg:aan maitoa).

3. Lisäämällä 20 prosenttia käsitellyn tuotteen painosta (80 prosenttia maitojauhetta ja 20 prosenttia denaturoivaa ainetta) seosta, joka muodostuu 80 prosenttia:sta lesettä ja 20 prosenttia:sta perunajauhoa, riisijauhoa tai muuta tavallista tärkkelystä (vähintään 10 prosenttia seulan no. 60, USA:n standardin mukaan seulan no. 50 läpäisevää) ja fenolftaleiinia suhteessa 1: 20 000.

4. Valmistamalla rehumaitokorviketta MS-93:

POLAND

Skimmed milk powder may be exported from the customs territory of Poland to third countries:

A. Either, after the competent Polish authorities have ensured that the skimmed milk powder has been denatured according to any one of the following processes:

1. By the addition, per 100 kgs. of skimmed milk powder, of 2.5 kgs. of lucerne meal or grass meal, containing not less than 70 per cent of particles not exceeding 300 microns, uniformly distributed throughout the mixture.

2. By the addition of finely milled alfalfa flour (98 per cent to pass mesh 60, equivalent to 50 United States standard), in a proportion of 2 to 4 parts per 100 and of phenolphthalein in a proportion of 1:20,000 (1 gr. per 20 kgs. of milk).

3. By the addition, in the proportion of 20 per 100 by weight of the product treated (80 per 100 by weight of milk powder and 20 per cent of the denaturing agent) of a mixture composed of 80 per cent bran and 20 per cent potato flour, rice flour or other common starch (at least 10 per cent to pass mesh 60, equivalent to 50 United States standard), with phenolphthalein in the proportion of 1:20,000.

4. By the production of feed milk surrogate MS-93:

REHUMAITOKORVIKKEEN MS-93 VALMISTAMISTA KOSKEVA TIETO

(a) Valmistusmenetelmä

Rehumaitokorviketta MS-93 valmistetaan rasvattomasta maitojauheesta ja herasta suhteessa 1+1, kirnupiimäjauheesta, eläinrasvasta tai rehumaitokorvikkeeseen käytetystä rasvasta, rapsista, soijapavun lesitiinistä, vitamiineista, mineraalisuoloista ja Polfamix 1C -nimisistä antibiooteista. Rasvaton maitojauhe voidaan 20%:iin asti korvata kirnupiimällä.

INFORMATION ON THE PRODUCTION OF FEED MILK SURROGATE MS-93

(a) Product description:

Feed milk surrogate MS-93 is produced from skimmed milk and whey in the proportion 1+1, buttermilk powder, animal fat or fat used for feed milk surrogates, rape-seed or soybean lecithin, vitamins, mineral salts and antibiotics in the form of Polfamix 1C. Skimmed milk can be substituted by buttermilk up to 20 per cent.

(b) Valmiin tuotteen määräkoostumus:

- rasvatonta kuiva-ainetta — 82.0%
- vettä enintään — 5.0%
- rasvaa vähintään — 12.0%
- Polfamix 1C — 1.0%
- rapsia tai soijapavun lesitiiniä n. 0.5%

(c) Valmiin tuotteen laatukoostumus:

- happoa enintään 9 SH
- kolibakteereita ei saa esiintyä 0.01 g
- mikro-organismien kokonaismäärä 1 grammassa enintään 250,000

(d) Tekniset toiminnot:

”MS-93” -tuotteen valmistus sisältää seuraavia toimintoja:

- rasvattoman maitojauheen, heran ja kirnupiimän yhdistäminen 45—48%:iin kuiva-aineesta.

- lesitiinin ja Polfamixin hajottaminen 40 asteen lämmössä,

- sekoituksen yhdistäminen rasvaisiin aineisiin ja Polfamixiin 70—75 asteen lämmössä tehokkaasti sekoittaen ,

- kuivaaminen ja pakkaaminen.

B. Tai sen jälkeen kun se on sekoitettu karjanrehuseokseen, joka kuuluu harmonisoidun järjestelmän nimikkeeseen 23.09.

(b) Quantity composition of ready product:

- dry fatless matter — 82.0 %
- water not more than — 5.0 %
- fat not less than — 12.0 %
- Polfamix 1C — 1.0 %
- rape-seed or soybean lecithin — ca 0.5 %

(c) Quality composition of ready product:

- acidity not more than 9° SH
- Coli group bacteria absent in 0.01 gr.
- total number of microorganisms in 1 gr. not more than 250,000

(d) Technological operations:

Production of ”MS-93” preparation includes following operations:

- consolidation of skimmed milk, whey and buttermilk up to 45—48 per cent of dry matter,

- dissolution of lecithin and Polfamix at the temperature of ca 40° C,

- binding of the mixture with fat components and Polfamix at the temperature of 70—75° C by intensive mixing in flow,

- drying and packaging.

B. Or, after its incorporation in compound or mixed stockfoods of a kind falling within item 23.09 of the Harmonized System.

SVEITSI

Rasvatonta maitojauhetta saa viedä Sveitsin tullialueelta kolmansiin maihin

A. Joko sen jälkeen kun toimivaltaiset Sveitsin viranomaiset ovat varmistaneet, että rasvaton maitojauhe on denaturoitu jonkin seuraavan menetelmän mukaan:

1. Lisäämällä 100 kg:aan rasvatonta maitojauhetta 2.5 kg sinimailas- tai viherjauhetta, jotka sisältävät vähintään 70 prosenttia hiukasia, joiden koko ei ylitä 300 mikronia ja jotka ovat tasaisesti jakautuneena seokseen.

2. Lisäämällä hienoksi jauhettua sinimailasjauhetta (98 prosenttia seulan no. 60, USA:n standardin mukaan seulan no. 50 läpäisevää) 2—4 prosenttia ja fenolftaleiinia suhteessa 1:20 000 (1 g 20 kg:aan maitoa).

3. Lisäämällä 20 prosenttia käsitellyn tuotteen painosta (80 prosenttia maitojauhetta ja 20 prosenttia denaturoivaa ainetta) seosta, joka muodostuu 80 prosenttia:sta lesettä ja 20 prosenttia:sta perunajauhoa, riisijauhoa tai muuta tavallista tärkkelystä (vähintään 10 prosenttia seulan no. 60, USA:n standardin mukaan seulan no. 50 läpäisevää) ja fenolftaleiinia suhteessa 1:20 000.

4. Lisäämällä kuhunkin 100 kg:aan rasvatonta maitojauhetta vähintään 35 kg kalajauhoa, jota ei ole tehty hajuttomaksi ja 200 g rautakarbonaattia tai rautasulfaattia ja:

(a) 1.5. kg aktiivihiiltä;

(b) tai 100 g sekoitusta, jossa on 4/5 keltaista tartrasiiniä (E 102) ja 1/5 patenttisiniä V (E 131);

(c) tai 20 g koshinellipunaista A (E 124);

(d) tai 40 g patenttisiniä V (E 131).

5. Lisäämällä kuhunkin 100 kg:aan rasvatonta maitojauhetta vähintään 40 kg kalajauhoa, jota ei ole tehty hajuttomaksi ja 300 g rautakarbonaattia tai rautasulfaattia.

6. Lisäämällä kuhunkin 100 kg:aan rasvatonta maitojauhetta vähintään 4.5 kg kalaöljyä tai kalanmaksäöljyä ja 300 g rautakarbonaattia tai rautasulfaattia.

SWITZERLAND

Skimmed milk powder may be exported from the customs territory of Switzerland to third countries:

A. Either, after the competent Swiss authorities have ensured that the skimmed milk powder has been denatured according to any one of the following processes:

1. By the addition, per 100 kgs. of skimmed milk powder, of 2.5 kgs. of lucerne meal or grass meal, containing not less than 70 per cent of particles not exceeding 300 microns, uniformly distributed throughout the mixture.

2. By the addition of finely milled alfalfa flour (98 per cent to pass mesh 60, equivalent to 50 United States standard), in a proportion of 2 to 4 parts per 100 and of phenolphthalein in a proportion of 1:20,000 (1 gr. per 20 kgs. of milk).

3. By the addition, in the proportion of 20 per 100 by weight of the product treated (80 per 100 by weight of milk powder and 20 per cent of the denaturing agent) of a mixture composed of 80 per cent bran and 20 per cent potato flour, rice flour or other common starch (at least 10 per cent to pass mesh 60, equivalent to 50 United States standard), with phenolphthalein in the proportion of 1:20,000.

4. By the addition of, for each 100 kgs. of skimmed milk powder, a minimum of 35 kgs. of undeodorized fish meal and 200 grs. of carbonate of iron or sulphate of iron and:

(a) 1.5 kgs. of activated carbon;

(b) or 100 grs. of mixture composed of four fifths of yellow tartrazine (E 102) and one fifth of patent blue V (E 131);

(c) or 20 grs. of cochineal red A (E 124);

(d) or 40 grs. of patent blue V (E 131).

5. By the addition of, for each 100 kgs. of skimmed milk powder, a minimum of 40 kgs. of undeodorized fish meal and 300 grs. of carbonate of iron or sulphate of iron.

6. By the addition of, for each 100 kgs. of skimmed milk powder, a minimum of 4.5 kgs. of fish oil or fish liver oil and 300 grs. of carbonate of iron or sulphate of iron.

Menetelmissä 4 ja 5 mainitun kalajauhon täytyy sisältää vähintään 25 prosenttia hiukkasia, joiden koko on alle 80 mikronia. Menetelmissä 4, 5 ja 6 on rautasuolojen sisällettävä vähintään 30 prosenttia hiukkasia, jotka ovat kooltaan pienempiä kuin 80 mikronia. Väriainneiden tulee sisältää seuraavat prosenttimäärät puhdasta tuotetta:

— vähintään 30 prosenttia koshinellipunaista A (E 124)

— vähintään 25 prosenttia muita värjäysaineita: värjäysaineiden tulee sisältää vähintään 30 prosenttia hiukkasia, joiden koko on pienempi kuin 80 mikronia; kalaöljyn happamuuden öljyhappona laskettuna on oltava vähintään 10 prosenttia.

Menetelmien 4, 5 ja 6 mukaan rasvattomaan maitojauheeseen lisättyjen tuotteiden on oltava tasaisesti jakaantuneena, erityisesti mitä tulee aktiivihiiileen, rautasuoloihin ja väriaineisiin; kahden 50 g näyteen, jotka on otettu satunnaisesti 25 kg:n erästä, tulee kummankin antaa kemiallisessa määrityksessä samat tulokset niissä virherajoissa, jotka liittyvät käytettyyn analyysimenetelmään.

7. Lisäämällä väriainetta nestemäiseen rasvattomaan maitoon ennen kuivaamista suhteessa 2—3 unssia 100 gallonaan maitoa (12.5—18.7 g hehtolitraan). Väriaineen tulee olla jokin seuraavista väreistä:

	Englantilaisen standardin indeksin no.		
Lissaminevihreä	44.090,	42.095,	44.025
Tartrasiini yhdessä		19.140	
(a) briljanttisinisestä F.C.F. tai	42.090		
(b) vihreän B.S:n kanssa	44.090		
Koshinelli	77.289		
Briljanttisinen/F.C.F.	42.090		

8. Lisäämällä liha- ja luujauhoa suhteessa 2:4 rasvattomaan maitojauheeseen.

Pakkaukset tai säiliöt, joihin denaturoitu jauhe on pakattu, varustetaan merkinnällä "Vain eläinten rehuksi".

B. Tai sen jälkeen kun se on sekoitettu karjanrehuseokseen, joka kuuluu harmonisoidun järjestelmän nimikkeeseen 23.09.

The fish meal noted in processes 4 and 5 must contain at least 25 per cent of particles with dimension below 80 microns. In processes 4, 5 and 6, the iron salts have to contain at least 30 per cent of particles of a size lower than 80 microns. The colouring matters have to contain the following percentages of the pure product:

— at least 30 per cent for cochineal red A (E 124);

— at least 25 per cent for the other colouring matters: colouring matters have to contain at least 30 per cent of particles having a size lower than 80 microns; the acidity of fish oil calculated in oleic acid has to be equal to at least 10 per cent.

The products added to skimmed milk powder, according to processes 4, 5 and 6 have to be uniformly distributed as regards in particular the activated carbon, the iron salts and the colouring matters; two samples of 50 grs. each, taken at random in a lot of 25 kgs., must give by chemical determination the same results within the limits of errors admitted by the analysis method used.

7. Dye to be added to liquid skimmed milk before drying at the rate of 2 to 3 ozs. per 100 gallons of milk (12.5 to 18.7 grs. per hectolitre). The dye to be one of the following colours:

	English Standard Index Nos.		
Lissamine green	44.090,	42.095,	44.025
Tartrazine Combined with		19.140	
(a) Brilliant blue F.C.F. or	42.090		
(b) Green B.S.	44.090		
Cochineal	77.289		
Brilliant blue/F.C.F.	42.090		

8. By the addition of meat and bone meal in a proportion of 2 to 4 parts of skimmed milk powder.

The bags or containers in which the denatured powder is packed will be labelled "For Animal Feed Only".

B. Or, after its incorporation in compound or mixed stockfoods of a kind falling within item 23.09 of the Harmonized System.

ALALIITE

Tulkintaa koskevat julkilausumat

Japani sitoutuu täysin soveltamaan käytäntöön tämän sopimuksen määräykset sen lainsäädännön suomissa rajoissa.

Japani on hyväksynyt liitteen 3 artiklan 5 kohdan sillä ehdolla, että ennakkoilmoitus sen aikomuksesta käyttää hyväkseen kyseisen kohdan määräyksiä voidaan tehdä maailmanlaajuisena tiettyä aikaväliä varten eikä erikseen jokaista liiketointa varten.

Pohjoismaat ovat hyväksyneet sopimuksen V artiklan 3 kohdan sillä ehdolla, että se ei millään tavalla etukäteen sido niiden kantaa muiden kuin normaalien kaupallisten liiketointien määrittelyyn nähden.

Sveitsi on ilmoittanut, että se varaa oikeuden pyytää myöhemmin kahden tai kolmen Euroopan sataman osoittamista sen referenssipisteeseen liitteen 2 artiklan mukaisesti siinä tapauksessa, että sen vienti tekee tämän välttämättömäksi.

Uusi-Seelanti on ilmoittanut, että sen liitteen 7 artiklan 2 kohdan mukaiset vuosittaiset vientimäärät ovat normaalisti noin 1000 tonnia ja voivat poikkeuksellisissa olosuhteissa nousta noin 2000 tonniin.

APPENDIX

Interpretative Statements

Japan undertakes to implement the provisions of this Agreement fully within the limit of its institutional possibilities.

Japan has accepted paragraph 5 of Article 3 of the Annex on the understanding that advance notification of its intention to make use of the provisions of that paragraph may be made globally for a given period and not separately for each transaction.

The Nordic countries have accepted paragraph 3 of Article V of the Agreement with the understanding that it does not in any way prejudice their position with regard to the definition of (other than) normal commercial transactions.

Switzerland has indicated that it is reserving the right to request at a later date the designation of two or three European ports as reference points under Article 2 of the Annex in the event that its exports made this necessary.

New Zealand has indicated that the annual quantities of its exports under paragraph 2 of Article 7 of the Annex should normally be of the order of 1 thousand metric tons and could, in exceptional circumstances, amount to some 2 thousand metric tons.

KANSAINVÄLINEN NAUDANLIHA-SOPIMUS

Tämän sopimuksen *osapuolet, jotka ovat vakuuttuneita* siitä, että lisääntyvää kansainvälistä yhteistyötä olisi harjoitettava tavalla, joka edistää lihan ja elävien eläinten kansainvälisen kaupan entistä laajempaa vapautumista, vakauttamista ja laajentumista;

ottavat huomioon tarpeen välttää vakavia häiriöitä naudanlihan ja elävien eläinten kansainvälisessä kaupassa;

tunnustavat naudanlihan ja elävien eläinten tuotannon ja kaupan tärkeyden useiden maiden kansantaloudelle, varsinkin tietyille teollisuusmaille ja kehitysmaille;

pitävät mielessä veloitteensa tullitariffeja ja kauppaa koskevan yleissopimuksen (myöhemmin GATT 1994 -sopimus) periaatteita ja tavoitteita kohtaan;¹

päyttävät tämän sopimuksen tavoitteita toteuttaessaan soveltaa käytäntöön niitä periaatteita ja tavoitteita, joista sovittiin Tokion ministerikokouksen julistuksessa 14. päivänä syyskuuta 1973, varsinkin mitä tulee kehitysmaiden erityis- ja muita edullisempaan kohteluun;

sopivat seuraavaa:

Artikla I

Tavoitteet

Tämän sopimuksen tavoitteet ovat

1. edistää lihan ja nautaeläinten kansainvälisten markkinoiden laajentumista, entistä laajempaa vapautumista ja vakauttamista helpottamalla naudanlihan ja elävien eläinten maailmankaupan esteiden ja rajoitusten asteittaista purkamista mukaan lukien tätä kauppaa erillisiin markkinoihin jakavat tekijät ja parantamalla maailmankaupan kansainvälisiä puitteita niin kuluttajien ja tuottajien kuin tuojien ja viejienkin hyödyksi.

¹ Tätä määräystä sovelletaan vain osapuoliin, jotka ovat Maailman kauppajärjestön jäseniä.

INTERNATIONAL BOVINE MEAT AGREEMENT

The *Parties* to this Agreement,

Convinced that increased international cooperation should be carried out in such a way as to contribute to the achievement of greater liberalization, stability and expansion in international trade in meat and live animals;

Taking into account the need to avoid serious disturbances in international trade in bovine meat and live animals;

Recognizing the importance of production and trade in bovine meat and live animals for the economies of many countries, especially for certain developed and developing countries;

Mindful of their obligations to the principles and objectives of the General Agreement on Tariffs and Trade 1994 (hereinafter referred to as "GATT 1994");¹

Determined, in carrying out the aims of this Agreement to implement the principles and objectives agreed upon in the Tokyo Declaration of Ministers dated 14 September 1973, in particular as concerns special and more favourable treatment for developing countries;

Hereby *agree* as follows:

Article I

Objectives

The objectives of this Agreement shall be:

1. to promote the expansion, ever greater liberalization and stability of the international meat and livestock market by facilitating the progressive dismantling of obstacles and restrictions to world trade in bovine meat and live animals, including those which compartmentalize this trade, and by improving the international framework of world trade to the benefit of both consumer and producer, importer and exporter;

¹ This provision shall apply only among Parties that are Members of the World Trade Organization.

2. rohkaista laajempaa kansainvälistä yhteistyötä kaikissa naudanlihan ja elävien eläinten kauppaan vaikuttavissa seikoissa, erityisesti tarkoituksena entistä suurempi järkipäristäminen ja voimavarojen tehokkaampi jakautuminen kansainvälisessä lihataloudessa.

3. turvata lisäetuja kehitysmaiden käymälle naudanlihan ja elävien eläinten kansainväliselle kaupalle parantamalla näiden maiden mahdollisuuksia osallistua mainittujen tuotteiden maailmankaupan laajentamiseen, *muun muassa* seuraavien keinoin:

(a) edistämällä hintojen pysymistä vakaina pitkällä aikavälillä naudanlihan ja elävien eläinten maailmanmarkkinoiden laajetessa; ja

(b) edistämällä naudanlihaa ja eläviä eläimiä vievien kehitysmaiden tulojen säilymistä ja lisääntymistä;

edellä olevan tarkoituksena on lisätulojen saaminen kehitysmaalle turvaamalla naudanlihan ja elävien eläinten markkinoiden vakavuus pitkällä aikavälillä;

4. laajentaa edelleen kauppaa kilpailupohjalta ottaen huomioon tehokkaiden tuottajien perinteisen aseman.

2. to encourage greater international cooperation in all aspects affecting the trade in bovine meat and live animals with a view in particular to greater rationalization and more efficient distribution of resources in the international meat economy;

3. to secure additional benefits for the international trade of developing countries in bovine meat and live animals through an improvement in the possibilities for these countries to participate in the expansion of world trade in these products by means of *inter alia*:

(a) promoting long-term stability of prices in the context of an expanding world market for bovine meat and live animals; and

(b) promoting the maintenance and improvement of the earnings of developing countries that are exporters of bovine meat and live animals;

the above with a view thus to deriving additional earnings, by means of securing long-term stability of markets for bovine meat and live animals;

4. to further expand trade on a competitive basis taking into account the traditional position of efficient producers.

Artikla II

Tuotekate

Tätä sopimusta sovelletaan liitteessä lueteltuihin tuotteisiin ja kaikkiin muihin tuotteisiin, jotka V artiklan ehtojen mukaan perustettu kansainvälinen lihaneuvosto (myöhemmin "neuvosto") voi lisätä toteuttaakseen tämän sopimuksen tavoitteita ja määräyksiä.

Article II

Product Coverage

This Agreement applies to the products listed in the Annex and to any other product that may be added by the International Meat Council (hereinafter also referred to as "the Council"), as established under the terms of Article V, in order to accomplish the objectives and provisions of this Agreement.

Artikla III

Informaatio ja markkinoiden seuranta

1. Kukin osapuoli toimittaa neuvostolle säännöllisesti ja viipymättä tiedot, jotka antavat neuvostolle mahdollisuuden lihan maailmanmarkkinoiden yleistilanteen sekä kunkin eri lihalajin maailmanmarkkinatilanteen seuraamiseen ja arviointiin.

2. Osapuolina olevat kehitysmaat toimittavat niiden käytettävissä olevat tiedot. Näiden osapuolten aineiston hankintajärjestelmän paran-

Article III

Information and Market Monitoring

1. Each Party shall provide regularly and promptly to the Council the information which will permit the Council to monitor and assess the overall situation of the world market for meat and the situation of the world market for each specific meat.

2. Developing country Parties shall furnish the information available to them. In order that these Parties may improve their data

tamiseksi teollisuusmaaosapuolten² ja mitkä tahansa osapuolena olevat kehitysmaat, jotka ovat tähän kykeneviä, on suhtauduttava myötämielisesti jokaisen heille kohdistuvaan pyyntöön teknisestä avusta.

3. Tietoihin, jotka osapuolet sitoutuvat toimittamaan 1 kohdan ja neuvoston vahvistamisen menettelytapojen mukaisesti, sisältää tilastotietoja menneestä ja senhetkisestä tilanteesta sekä tilannekatsauksen, joka koskee II artiklassa mainittujen tuotteiden tuotantoa (mukaan lukien karjakannan rakenteen kehitys), kulutusta, hintoja, varastoja sekä kauppaa ja mitä tahansa neuvoston tärkeänä pitämää tietoa, varsinkin kilpailevista tuotteista. Osapuolet toimittavat myös tietoa kansallisesta politiikastaan ja kauppaa koskevista toimenpiteistään naudanlihasektorilla mukaan lukien kahden- ja useammankeskiset sitoumukset, ja ne ilmoittavat mahdollisimman varhaisessa vaiheessa kaikista sellaista politiikkaa ja toimenpiteitä koskevista muutoksista, jotka todennäköisesti vaikuttavat elävien nautaeläinten ja lihan kansainväliseen kauppaan. Tämän kohdan määräykset eivät vaadi osapuolta paljastamaan luottamuksellisia tietoja, jotka ehkäisisivät lain täytäntöönpanoa tai muutoin olisivat ristiriidassa yleisen edun kanssa tai haittaisivat yritysten, julkisten tai yksityisten oikeutettuja kaupallisia etuja.

4. Maailman kauppajärjestön sihteeristö (myöhemmin ”Sihteeristö”) seuraa markkinoilla tapahtuvia muutoksia, erityisesti karjakokoa, varastoja, teurastuksia sekä kansallisia ja kansainvälisiä hintoja mahdollistaakseen siten tarjonta- ja kysyntätilanteen vakavaan epätasapainoon viittaavien oireiden havaitsemisen varhaisessa vaiheessa. Sihteeristö pitää neuvoston ajan tasalla merkittävistä maailmanmarkkinoiden kehityspiirteistä yhtä hyvin kuin tuotanto-, kulutus-, vienti- ja tuontinäkymistä. Sihteeristö laatii ja ylläpitää luetteloa kaikista naudanlihan ja elävien eläinten kauppaan vaikuttavista toimenpiteistä, mukaan lukien kahden-, useamman- ja monenkeskisistä neuvottelujen tuloksina syntyneet sitoumukset.

collection mechanism, developed country² Parties, and any developing country Parties able to do so, shall consider sympathetically any request to them for technical assistance.

3. The information that the Parties undertake to provide pursuant to paragraph 1, according to the modalities that the Council shall establish, shall include data on past performance and current situation and an assessment of the outlook regarding production (including the evolution of the composition of herds), consumption, prices, stocks of and trade in the products referred to in Article II, and any other information deemed necessary by the Council, in particular on competing products. Parties shall also provide information on their domestic policies and trade measures including bilateral and plurilateral commitments in the bovine sector, and shall notify as early as possible any changes in such policies and measures that are likely to affect international trade in bovine meat and live animals. The provisions of this paragraph shall not require any Party to disclose confidential information which would impede law enforcement or otherwise be contrary to the public interest or would prejudice the legitimate commercial interests of particular enterprises, public or private.

4. The Secretariat of the World Trade Organization (hereinafter referred to as ”Secretariat”) shall monitor variations in market data, in particular herd sizes, stocks, slaughtering and domestic and international prices, so as to permit early detection of the symptoms of any serious imbalance in the supply and demand situation. The Secretariat shall keep the Council apprized of significant developments on world markets, as well as prospects for production, consumption, exports and imports. The Secretariat shall draw up and keep up to date an inventory of all measures affecting trade in bovine meat and live animals, including commitments resulting from bilateral, plurilateral and multilateral negotiations.

² Tässä sopimuksessa käsitteen ”maa” katsotaan sisältävän Euroopan yhteisön yhtä hyvin kuin minkä tahansa Maailman kauppajärjestöön kuuluvan erillisen tullialuejäsenen.

² In this Agreement the term ”country” is deemed to include the European Communities as well as any separate customs territory Member of the World Trade Organization.

Artikla IV

Article IV

*Kansainvälisen lihan neuvoston tehtävät ja osapuolten välinen yhteistyö**Functions of the International Meat Council and Cooperation between the Parties*

1. Neuvosto kokoontuu

(a) arvioidakseen maailman tarjonta- ja kysyntätilannetta ja kehitysnäkymiä, senhetkistä tilannetta ja todennäköistä kehitystä selvittävän analyysin pohjalta, jonka sihteeristö laatii III artiklan mukaisesti toimitetun asiakirja-aineiston perusteella, mukaan lukien maiden sisäiseen ja kauppapoliittiseen toimintaan liittyvä aineisto ja mikä tahansa muu sihteeristön käytettävissä oleva informaatio;

(b) ryhtyäkseen tutkimaan laajasti tämän sopimuksen toimivuutta;

(c) tarjotakseen mahdollisuuden säännöllisiin neuvotteluihin kaikista naudanlihan kansainvälisen kaupan vaikuttavista asioista.

2. Mikäli neuvosto huomaa 1(a) kohdassa mainitun maailman tarjonta- ja kysyntätilanteen arvioinnin tai kaiken asiaankuuluvan III artiklan 3 kohdan mukaisen informaation tutkimisen jälkeen todisteita vakavasta tasapainottomuudesta tai sen uhkasta kansainvälisillä lihamarkkinoilla, neuvosto ryhtyy konsensuksella toimenpiteisiin, ottaen erityisesti huomioon tilanteen kehityksessä, löytääkseen hallitusten³ harkittavaksi mahdollisia ratkaisuja tilanteen korjaamiseksi GATT 1994 -sopimuksen periaatteiden ja sääntöjen mukaisesti.

3. Riippuen siitä, pitääkö neuvosto 2 kohdassa määritellyä tilannetta tilapäisenä tai pysyvänä, voi 2 kohdassa mainittuihin toimenpiteisiin kuulua tuojien sekä viejien suorittamia lyhyen, keskipitkän tai pitkän aikavälin toimenpiteitä maailmanmarkkinoiden yleistilanteen parantumisen edistämiseksi sopimuksen tavoitteiden ja pyrkimysten, erityisesti kansainvälisten liha- ja nautaeläinmarkkinoiden laajentumisen, entistä suuremman vapautumisen ja tasapainon mukaisesti.

4. Harkittaessa ehdotettuja, 2 ja 3 kohtien mukaisia toimenpiteitä, asiaankuuluvaa huomiota on kiinnitettävä kehitysmaiden erityis- ja muita edullisempaan kohteluun, milloin tämä on toteutettavissa ja tarkoituksenmukaista.

5. Osapuolet sitoutuvat edistämään mahdollisimman suuressa määrin tämän sopimuksen I artiklassa asetettujen tavoitteiden täytäntöön-

1. The Council shall meet in order to:

(a) evaluate the world supply and demand situation and outlook on the basis of an interpretative analysis of the present situation and of probable developments drawn up by the Secretariat, on the basis of documentation provided in conformity with Article III, including that relating to the operation of domestic and trade policies and of any other information available to the Secretariat;

(b) proceed to a comprehensive examination of the functioning of this Agreement;

(c) provide an opportunity for regular consultation on all matters affecting international trade in bovine meat.

2. If after evaluation of the world supply and demand situation referred to in paragraph 1 (a), or after examination of all relevant information pursuant to paragraph 3 of Article III, the Council finds evidence of a serious imbalance or a threat thereof in the international meat market, the Council will proceed by consensus, taking particular account of the situation in developing countries, to identify for consideration by governments³ possible solutions to remedy the situation consistent with the principles and rules of GATT 1994.

3. Depending on whether the Council considers that the situation defined in paragraph 2 is temporary or more durable, the measures referred to in paragraph 2 could include short-, medium-, or long-term measures taken by importers as well as exporters to contribute to improve the overall situation of the world market consistent with the objectives and aims of this Agreement, in particular the expansion, ever greater liberalization, and stability of the international meat and livestock markets.

4. When considering the suggested measures pursuant to paragraphs 2 and 3, due consideration shall be given to special and more favourable treatment to developing countries, where this is feasible and appropriate.

5. The Parties undertake to contribute to the fullest possible extent to the implementation of the objectives of this Agreement set forth in

³ Tässä sopimuksessa käsitteen ”hallitus” katsotaan sisältävän Euroopan yhteisön asianomaiset viranomaiset.

³ For the purpose of this Agreement, the term ”government” is deemed to include the competent authorities of the European Communities.

panonsa. Tässä tarkoituksessa ja GATT 1994-sopimuksen periaatteiden ja sääntöjen mukaisesti, osapuolet osallistuvat säännöllisesti 1c kohdan mukaisiin keskusteluihin tarkoitukseen tutkia mahdollisuuksia tämän sopimuksen tavoitteiden saavuttamiseksi, erityisesti naudanlihan ja elävien eläinten maailmankaupassa vallitsevien esteiden purkamiseksi edelleen. Tällaisilla keskusteluilla olisi valmistettava tietä sellaisten mahdollisten ratkaisujen harkitsemiseksi kauppaoongelmiin GATT 1994-sopimuksen sääntöjen ja periaatteiden mukaisesti, että kaikki asianomaiset osapuolet voisivat hyväksyä ne yhdessä keskinäisten etujen tasapainon pohjalta.

6. Jokainen osapuoli voi esittää neuvoston käsiteltäväksi minkä tahansa tähän sopimukseen vaikuttavan asian⁴, muun muassa samassa tarkoituksessa, johon viitataan 2 kohdassa. Neuvoston on kokoonnuttava osapuolen pyynnöstä enintään 15 päivän kuluessa harkitsemaan mitä tahansa tähän sopimukseen vaikuttavaa asiaa.

Artikla V

Hallinto

1. Kansainvälinen lihaneuvosto

Kansainvälinen lihaneuvosto perustetaan Maailman kauppajärjestön (myöhemmin "WTO") puitteisiin. Neuvosto koostuu sopimuksen kaikkien osapuolten edustajista, ja se suorittaa kaikki tehtävät, jotka ovat tarpeellisia sopimuksen määräysten täytäntöönpanossa. Neuvoston sihteeristönä toimii sihteeristö. Neuvosto vahvistaa omat menettelytapasääntönsä. Neuvosto voi tarvittaessa perustaa alatyöryhmiä tai muita elimiä.

2. Säännölliset ja erityiskokoukset

Neuvosto kokoontuu tarvittaessa vähintään kahdesti vuodessa. Puheenjohtaja voi kuitenkin kutsua koolle erityiskokouksen joko omasta aloitteestaan tai tämän sopimuksen osapuolen pyynnöstä.

⁴ On vahvistettu, että tässä kohdassa "asia" sisältää kaikki asiat, jotka kuuluvat WTO:n perustamissopimuksen liitteinä oleviin monenkeskisiin kauppasopimuksiin, erityisesti vienti- ja tuontitoimenpiteitä koskevat asiat.

Article I. To this end, and consistent with the principles and rules of the GATT 1994, Parties shall, on a regular basis, enter into the discussions provided in paragraph 1 (c) with a view to exploring the possibilities of achieving the objectives of this Agreement, in particular the further dismantling of obstacles to world trade in bovine meat and live animals. Such discussions should prepare the way for subsequent consideration of possible solutions of trade problems consistent with the rules and principles of the GATT 1994, which could be jointly accepted by all the Parties concerned, in a balanced context of mutual advantages.

6. Any Party may raise before the Council any matter⁴ affecting this Agreement, *inter alia*, for the same purposes provided for in paragraph 2. The Council shall, at the request of a Party, meet within a period of not more than fifteen days to consider any matter affecting this Agreement.

Article V

Administration

1. International Meat Council

An International Meat Council shall be established within the framework of the World Trade Organization (hereinafter referred to as "the WTO"). The Council shall comprise representatives of all Parties to the Agreement and shall carry out all the functions which are necessary to implement the provisions of the Agreement. The Council shall be serviced by the Secretariat. The Council shall establish its own rules of procedure. The Council may, as appropriate, establish subsidiary working groups or other bodies.

2. Regular and special meetings

The Council shall normally meet as appropriate, but not less than twice each year. The Chairman may call a special meeting of the Council either on his own initiative or at the request of a Party to this Agreement.

⁴ It is confirmed that the term "matter" in this paragraph includes any matter which is covered by Multilateral Trade Agreements annexed to the Agreement Establishing the WTO, in particular those bearing on export and import measures.

3. Päätöksenteko

Neuvosto tekee päätöksensä konsensusella. Neuvoston katsotaan tehneen päätöksen sen harkittavaksi annetusta asiasta, ellei yksikään neuvoston jäsenistä muodollisesti vastusta ehdotuksen hyväksymistä.

4. Yhteistyö muiden järjestöjen kanssa

Neuvosto ryhtyy tarvittaviin järjestelyihin hallitusten välisten ja muiden järjestöjen kanssa neuvottelemiseksi tai yhteistyön harjoittamiseksi niiden kanssa.

5. Huomioitsijoiden hyväksyminen

(a) Neuvosto voi kutsua minkä tahansa maan, joka ei ole osapuoli, olemaan huomioitsijana kaikissa kokouksissa ja voi päättää huomioitsijoiden oikeuksia ja velvollisuuksia koskevista säännöistä, erityisesti tietojenantoa koskevan määräyksen osalta.

(b) Neuvosto voi myös kutsua minkä tahansa 4 kohdassa mainitun järjestön osallistumaan huomioitsijana kokouksiin.

Artikla VI

Loppumääräykset

1. Hyväksyminen

(a) Tämä sopimus on avoin allekirjoittamalla tai muutoin tapahtuvaa hyväksymistä varten kaikille valtioille tai erilliselle tullialueelle, jolla on täydellinen itsehallinto ulkomaankaupan suhteidensa ja muiden WTO:n perustamissopimuksessa (myöhemmin WTO-sopimus) edellytettyjen kysymysten hoidossa ja Euroopan yhteisölle.

(b) Varaukset eivät voi tulla voimaan ilman muiden osapuolten suostumusta.

(c) Tämän sopimuksen hyväksyminen irtisanoon naudanlihaa koskevan sopimuksen, joka on tehty Genevessä 12 huhtikuuta 1979 ja joka astui voimaan 1 tammikuuta 1980 niiden osapuolten osalta, jotka ovat hyväksyneet sopimuksen. Osapuolille irtisanominen astuu voimaan tämän sopimuksen tultua voimaan.

3. Decisions

The Council shall reach its decisions by consensus. The Council shall be deemed to have decided on a matter submitted for its consideration if no member of the Council formally objects to the acceptance of a proposal.

4. Cooperation with other organizations

The Council shall make arrangements as appropriate for consultation or cooperation with intergovernmental and non-governmental organizations.

5. Admission of observers

(a) The Council may invite any non-Party government to be represented at any of its meetings as an observer and may determine rules on the rights and obligations of observers, in particular with respect to the provision of information.

(b) The Council may also invite any of the organizations referred to in paragraph 4 to attend any meeting as an observer.

Article VI

Final provisions

1. Acceptance

(a) This Agreement is open for acceptance, by signature or otherwise, by any State or separate customs territory possessing full autonomy in the conduct of its external commercial relations and of the other matters provided for in the Agreement Establishing the WTO (hereinafter referred to as "WTO Agreement"), and by the European Communities.

(b) Reservations may not be entered without the consent of the other Parties.

(c) Acceptance of this Agreement shall carry denunciation of the Arrangement Regarding Bovine Meat, done at Geneva on 12 April 1979, which entered into force on 1 January 1980, for Parties having accepted that Arrangement. Such denunciation shall take effect on the date of entry into force of this Agreement for that Party.

2. Voimaantulo

Tämä sopimus tulee voimaan WTO-sopimuksen voimaantulopäivänä niiden osapuolten osalta, jotka ovat sen hyväksyneet. Niiden osapuolten osalta, jotka hyväksyvät sopimuksen mainitun ajankohdan jälkeen, sopimus tulee voimaan hyväksymispäivästä.

3. Voimassaoloaika

Tämä sopimus on voimassa kolme vuotta. Tämän sopimuksen voimassaoloaikaa jatketaan edelleen kolmeksi vuodeksi kerrallaan, ellei neuvosto vähintään kahdeksankymmentä päivää ennen kunkin voimassaolokauden päätymistä toisin päättä.

4. Muutokset

Paitsi milloin muutosmahdollisuus on annettu muualla tässä sopimuksessa, neuvosto voi suositella muutoksen tekemistä tämän sopimuksen määräyksiin. Suunniteltu muutos tulee voimaan kaikkien osapuolten hyväksytyä sen.

5. Sopimuksen ja muiden sopimusten suhde

Mikään tässä sopimuksessa ei vaikuta osapuolten tullitariffeja ja kauppaa koskevan yleis-sopimuksen tai WTO-sopimuksen mukaisiin oikeuksiin tai velvoitteisiin.⁵

6. Irtisanominen

Jokainen osapuoli voi irtisanoa tämän sopimuksen. Irtisanominen tulee voimaan 60 päivän kuluttua siitä, kun WTO:n pääjohtaja on vastaanottanut kirjallisen irtisanomisilmoituksen.

⁵ Tätä määräystä sovelletaan vain osapuoliin, jotka ovat WTO:n tai GATTin jäseniä.

2. Entry into force

This Agreement shall enter into force for those Parties having accepted it, on the date of entry into force of the WTO Agreement. For Parties accepting this Agreement after that date, it shall be effective from the date of their acceptance.

3. Validity

This Agreement shall remain in force for three years. The duration of this Agreement shall be extended for further periods of three years at a time, unless the Council, at least eighty days prior to each date of expiry, decides otherwise.

4. Amendment

Except where provision for modification is made elsewhere in this Agreement, the Council may recommend an amendment to the provisions of this Agreement. The proposed amendment shall enter into force upon acceptance by all Parties.

5. Relationship between the Agreement and other Agreements

Nothing in this Agreement shall affect the rights and obligations of Parties under the General Agreement on Tariffs and Trade or the WTO Agreement.⁵

6. Withdrawal

Any Party may withdraw from this Agreement. Such withdrawal shall take effect upon the expiration of sixty days from the date on which written notice of withdrawal is received by the Director-General of the WTO.

⁵ This provision shall apply only among Parties that are Members of the WTO or the GATT.

7. Talletus

WTO-sopimuksen voimaantuloon saakka tämän sopimuksen teksti talletetaan GATTin SOPIMUSPUOLTEN pääjohtajan haltuun, joka toimittaa viipymättä jokaiselle osapuolelle oikeaksi todistetun jäljennöksen siitä ja jokaisesta sen hyväksymistä koskevasta ilmoituksesta. Tämän sopimuksen englannin-, ranskan- ja espanjankieliset tekstit ovat kaikki yhtä todistusvoimaisia. Tämä sopimus ja kaikki siihen tehdyt muutokset talletetaan WTO-sopimuksen tultua voimaan WTO:n pääjohtajan haltuun .

7. Deposit

Until the entry into force of the WTO Agreement, the text of this Agreement shall be deposited with the Director-General to the CONTRACTING Parties to GATT who shall promptly furnish a certified copy thereof and a notification of each acceptance thereof to each Party. The texts of this Agreement in the English, French and Spanish languages shall all be equally authentic. This Agreement, and any amendments thereto, shall, upon the entry into force of the WTO Agreement, be deposited with the Director-General of the WTO.

8. Rekisteröinti

Tämä sopimus rekisteröidään Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjan 102 artiklan määräysten mukaisesti.

Tehty Marrakeshissa huhtikuun 15 päivänä 1994.

8. Registration

This Agreement shall be registered in accordance with the provisions of Article 102 of the Charter of the United Nations.

Done at Marrakesh on this fifteenth day of April nineteen hundred and ninety four.

LIITE
TUOTEKATE

Tätä sopimusta sovelletaan naudanlihaan. Käsitteellä ”naudanliha” tarkoitetaan tässä sopimuksessa seuraavia, Tulliyhteistyöneuvoston⁶ perustamassa harmonisoidussa tuotekuvaus- ja koodausjärjestelmässä (”harmonisoitu järjestelmä”) määriteltyjä tuotteita:

HS-koodi:

- 01.02 — elävät nautaeläimet:
 0102.10 — puhdasrotuiset siitoseläimet
 0102.90 — muut
- 02.01 — naudanliha, tuore tai jäähdytetty:
 0201.10 — ruhot tai puoliruhot
 0201.20 — muut palat luineen
 0201.30 — luuton liha
- 02.02 — naudanliha, jäädytetty:
 0202.10 — ruhot tai puoliruhot
 0202.20 — muut palat luineen
 0202.30 — luuton liha
- 02.06 — muut syötävät osat, tuoreet, jäähdytetyt tai jäädytetyt
 — nautaa, jäädytetyt:

⁶ Niille osapuolille, jotka eivät vielä ole panneet täytäntöön harmonisoitua järjestelmää, seuraavaa Tulliyhteistyöneuvoston nimikkeistöä sovelletaan II artiklan osalta:

	CCCN
(a) elävät nautaeläimet	01.02
(b) liha ja muut syötävät eläinten osat, tuoreet, jäähdytetyt tai jäädytetyt ...	ex 02.01
(c) liha ja muut syötävät eläinten osat, suolatut, suolavedessä, kuivatut tai savustetut	ex 02.06
(d) nautaeläimistä tehtyt liha- tai muut valmisteet	ex 16.02

ANNEX
PRODUCT COVERAGE

This Agreement applies to bovine meat. For the purpose of this Agreement, the term ”bovine meat” is considered to include the following products, as defined by the Harmonized Commodity Description and Coding System (”Harmonized System”) established by the Customs Co-operation Council⁶:

HS code

- 01.02 — Live bovine animals:
 0102.10 — Pure-bred breeding animals
 0102.90 — Other
- 02.01 — Meat of bovine animals, fresh or chilled:
 0201.10 — Carcasses and half-car-casses
 0201.20 — Other cuts with bone-in
 0201.30 — Boneless
- 02.02 — Meat of bovine animals, frozen:
 0202.10 — Carcasses and half-car-casses
 0202.20 — Other cuts with bone-in
 0202.30 — Boneless
- 02.06 — Edible offal of bovine animals, fresh, chilled or frozen:
 0206.10 — Of bovine animals, fresh or chilled
 — Of bovine animals, frozen:

⁶ For those Parties which have not yet implemented the Harmonized System, the following Customs Co-operation Council Nomenclature applies with respect to Article II:

	CCCN
(a) Live bovine animals	01.02
(b) Meat and edible offals of bovine animals, fresh, chilled or frozen ...	ex 02.01
(c) Meat and edible offals of bovine animals, salted, in brine, dried or smoked	ex 02.06
(d) Other prepared or preserved meat or offal of bovine animals	ex 16.02

0206.21 — kieli	0206.21 — Tongues
0206.22 — maksa	0206.22 — Livers
0206.29 — muut	0206.29 — Other
02.10 — liha tai muut syötävät eläinten osat, suolatut, suolavedessä, kuivatut tai savustetut; lihasta tai muista eläimenoista valmistettu syötävä jauho tai jauhe:	02.10 — Meat and edible meat offal, salted, in brine, dried or smoked; edible flours and meals of meat or meat offal:
0210.20 — naudanliha	0210.20 — Meat of bovine animals
ex 0210.90 — nautaeläinten syötävät osat	ex 0210.90 — Edible offal of bovine animals
16.02 — muut lihasta, muista eläinten osista tai verestä tehdyt valmisteet:	16.02 — Other prepared or preserved meat, meat offal or blood:
1602.50 — naudanlihasta	1602.50 — Of bovine animals

**URUGUAYN KIERROKSEN MONEN-
KESKISTEN KAUPPANEUVOTTELUIJEN
TULOKSIA KOSKEVA
PÄÄTÖSASIAKIRJA**

**FINAL ACT EMBODYING THE RESULTS
OF THE URUGUAY ROUND
OF MULTILATERAL TRADE
NEGOTIATIONS**

1. Kokoonnuttuaan päättääkseen Uruguayn kierroksen monenkeskiset kauppaneuvottelut hallitusten ja Euroopan yhteisön edustajat, kauppaneuvottelukomitean jäsenet *sopivat*, että Maailman kauppajärjestön perustamissopimus (tässä päätösasiakirjassa "WTO-sopimus"), ministerikokouksen julkilausumat ja päätökset ja sopimus rahoituspalvelusitoumuksista, jotka ovat oheisina liitteinä, ovat heidän neuvottelujensa tulokset ja muodostavat erottamattoman osan tätä päätösasiakirjaa.

2. Allekirjoittamalla tämän päätösasiakirjan edustajat *sopivat*

a) toimittavansa tarkoituksenmukaisella tavalla WTO-sopimuksen asianomaisten viranomaistensa harkittavaksi pyrkimyksensä pyytää sopimuksen hyväksymistä heidän menettelytapojensa mukaisesti; ja

b) hyväksyvänsä ministerikokouksen julkilausumat ja päätökset.

3. Edustajat *sopivat* siitä, että kaikkien Uruguayn kierroksen monenkeskisten kauppaneuvotteluihin osallistuneiden olisi suositeltavaa hyväksyä WTO-sopimus tarkoituksenaan saattaa voimaan 1. tammikuuta 1995 tai sen jälkeen niin pian kuin mahdollista. Ministerit tapaavat viimeistään loppuvuodesta 1995 Punta del Esten julkilausuman viimeisen kappaleen mukaisesti päättääkseen tulosten kansainvälisestä täytäntöönpanosta, mukaan lukien voimaantuloajankohta.

4. Edustajat *sopivat*, että WTO-sopimus on avoinna hyväksyttäväksi kokonaisuudessaan joko allekirjoittamalla tai muutoin kaikille osanottajille XIV artiklan mukaisesti. WTO-sopimuksen 4 liitteeseen sisältyvän useammankeskisen kauppasopimuksen hyväksyminen ja voimaantulo määräytyvät useammankeskisen kauppasopimuksen määräysten perusteella.

1. Having met in order to conclude the Uruguay Round of Multilateral Trade Negotiations, representatives of the governments and of the European Communities, members of the Trade Negotiations Committee, *agree* that the Agreement Establishing the World Trade Organization (referred to in this Final Act as the "WTO Agreement"), the Ministerial Declarations and Decisions, and the Understanding on Commitments in Financial Services, as annexed hereto, embody the results of their negotiations and form an integral part of this Final Act.

2. By signing the present Final Act, the representatives *agree*

(a) to submit, as appropriate, the WTO Agreement for the consideration of their respective competent authorities with a view to seeking approval of the Agreement in accordance with their procedures; and

(b) to adopt the Ministerial Declarations and Decisions.

3. The representatives *agree* on the desirability of acceptance of the WTO Agreement by all participants in the Uruguay Round of Multilateral Trade Negotiations (hereinafter referred to as "participants") with a view to its entry into force by 1 January 1995, or as early as possible thereafter. Not later than late 1994, Ministers will meet, in accordance with the final paragraph of the Punta del Este Ministerial Declaration, to decide on the international implementation of the results, including the timing of their entry into force.

4. The representatives *agree* that the WTO Agreement shall be open for acceptance as a whole, by signature or otherwise, by all participants pursuant to Article XIV thereof. The acceptance and entry into force of a Plurilateral Trade Agreement included in Annex 4 of the WTO Agreement shall be governed by the provisions of that Plurilateral Trade Agreement.

5. Ennen WTO-sopimuksen hyväksymistä osanottajien, jotka eivät ole Tullitariffeja ja kauppaa koskevan yleissopimuksen sopimuspuolia, täytyy ensin päättää liittymisneuvottelunsa yleissopimukseen ja tulla siten sopimuspuoliksi. Niiden osanottajien, jotka eivät ole yleissopimuksen sopimuspuolia päätösasiakirjan hyväksymispäivä-määränä, myönnytysluettelot eivät ole lopullisia, ja niitä voidaan myöhemmin täydentää yleissopimukseen liittymisen ja WTO-sopimuksen hyväksymisen yhteydessä.

6. Tämä päätösasiakirja ja siihen liitetyt asiakirjat talletetaan tullitariffeja ja kauppaa koskevan yleissopimuksen SOPIMUSPUOLTEN pääjohtajan huostaan, joka viipymättä toimittaa oikeaksi todistetun jäljennöksen jokaiselle osanottajalle.

TEHTY Marrakeshissa huhtikuun viidentenätoista päivänä tuhat yhdeksänsataa yhdeksänkymmentä neljä yhtenä englannin-, ranskan- ja espanjankielisenä kappaleena, jokaisen tekstin ollessa todistusvoimainen.

(Allekirjoitukset)

5. Before accepting the WTO Agreement, participants which are not contracting parties to the General Agreement on Tariffs and Trade must first have concluded negotiations for their accession to the General Agreement and become contracting parties thereto. For participants which are not contracting parties to the General Agreement as of the date of the Final Act, the Schedules are not definitive and shall be subsequently completed for the purpose of their accession to the General Agreement and acceptance of the WTO Agreement.

6. This Final Act and the texts annexed hereto shall be deposited with the Director-General to the CONTRACTING PARTIES to the General Agreement on Tariffs and Trade who shall promptly furnish to each participant a certified copy thereof.

DONE at Marrakesh this fifteenth day of April one thousand nine hundred and ninety-four, in a single copy, in the English, French and Spanish languages, each text being authentic.

(Signatures)

PÄÄTÖS TOIMENPITEISTÄ VÄHITEN KEHITTYNEIDEN MAIDEN EDUKSI

Ministerit, jotka tunnustavat vähiten kehittyneiden maiden ahdingon ja tarpeen varmistaa heidän täysipainoinen osallistuminen maailman kauppajärjestelmään sekä tarpeen ryhtyä toimenpiteisiin heidän mahdollisuuksiensa parantamiseksi kaupassa;

tunnustavat vähiten kehittyneiden maiden erityistarpeet markkinoillapääsyssä. Etuoikeutettu asema markkinoillepääsyssä on tärkeä keino parantaa heidän mahdollisuuksia kaupassa;

vakuuttavat sitoutuvansa toteuttamaan vähiten kehittyneitä maita koskevat määräykset, jotka sisältyvät 28, marraskuuta 1979 tehdyn päätöksen 2(d), 6 ja 8 kohtiin kehitysmaiden erityis- ja suosituimmuuskohtelusta, vastavuoroisuudesta sekä kehitysmaiden täysimääräisemmästä osallistumisesta;

ottavat huomioon osanottajien sitoutumisen, joka on tuotu julki Punta del Esten ministerijulistuksen I osan B(vii) jaksossa;

1. *päättävät*, että, mikäli Uruguay'n kierroksen aikana neuvotteluissa sopimuksissa ei ole ryhdytty toimenpiteisiin siitäkkin huolimatta, että sopimukset on hyväksytty, vähiten kehittyneitä maita tarvitaan niin kauan kuin ne pysyvät siinä kategoriassa huolehtimaan vain niistä sitoumuksista ja myönnytyksistä, jotka vastaavat heidän yksilöllistä kehitystään, raha- ja kauppapoliittisia tarpeitaan tai hallinnollisia ja institutionaalisia mahdollisuuksia. Vähiten kehittyneille maille annetaan yhden vuoden lisäaika 15 huhtikuuta 1994 lähtien jättää Maailman kauppajärjestön perustamissopimuksen XI artiklassa vaadittavat myönnytykselliset.

2. *sopivat*, että

(i) kaikkein vähiten kehittyneiden maiden eduksi tapahtuvien, mukaan lukien Uruguay'n kierroksen neuvotteluiden piiriin kuuluvien, kaikkien erityis- ja erillistoimenpiteiden nopea voimaansaattaminen varmistetaan *muun muassa* säännöllisten tutkintojen avulla.

DECISION ON MEASURES IN FAVOUR OF LEAST-DEVELOPED COUNTRIES

Ministers,

Recognizing the plight of the least-developed countries and the need to ensure their effective participation in the world trading system, and to take further measures to improve their trading opportunities;

Recognizing the specific needs of the least-developed countries in the area of market access where continued preferential access remains an essential means for improving their trading opportunities;

Reaffirming their commitment to implement fully the provisions concerning the least-developed countries contained in paragraphs 2(d), 6 and 8 of the Decision of 28 November 1979 on Differential and More Favourable Treatment, Reciprocity and Fuller Participation of Developing Countries;

Having regard to the commitment of the participants as set out in Section B (vii) of Part I of the Punta del Este Ministerial Declaration;

1. *Decide* that, if not already provided for in the instruments negotiated in the course of the Uruguay Round, notwithstanding their acceptance of these instruments, the least-developed countries, and for so long as they remain in that category, while complying with the general rules set out in the aforesaid instruments, will only be required to undertake commitments and concessions to the extent consistent with their individual development, financial and trade needs, or their administrative and institutional capabilities. The least-developed countries shall be given additional time of one year from 15 April 1994 to submit their schedules as required in Article XI of the Agreement Establishing the World Trade Organization.

2. *Agree* that:

(i) Expedient implementation of all special and differential measures taken in favour of least-developed countries including those taken within the context of the Uruguay Round shall be ensured through, *inter alia*, regular reviews.

(ii) Uruguayn kieroilla sovitut MFN-pohjaiset tullimyönnytys- ja tullien ulkopuoliset myönnytysluettelot, jotka koskevat vähiten kehittyneiden maiden kannalta kiinnostavia vientituotteita, voidaan niin paljon kuin mahdollista saattaa voimaan automaattisesti joko etukäteen tai suoraan. GSP-järjestelmän ja vähiten kehittyneiden maiden kannalta kiinnostavia erityisille vientituotteille suunnitellun järjestelmän kehittämistä harkitaan.

(iii) Uruguayn kieroituksen eri sopimuksissa ja siirtymäajan määräyksissä asetettuja sääntöjä pitäisi soveltaa tavalla, joka tukee vähiten kehittyneitä maita ja on niitä kohtaan joustava. Tämän seurauksena vähiten kehittyneiden maiden esille ottamia erityisiä ja perusteltuja huolenaiheita harkitaan myönteisesti asianomaisissa neuvostoissa ja komiteoissa.

(iv) GATT 1947 -sopimuksen XXXVII artiklan 3c kohdassa ja vastaavat määräykset GATT 1994 -sopimuksessa, mainittua tuontia helpottavien toimenpiteiden ja muiden toimenpiteiden soveltamisessa kiinnitetään erityistä huomiota vähiten kehittyneitä maita kiinnostavaan vientiin.

(v) Vähiten kehittyneille maille annettavaa teknistä apua lisätään olennaisesti tuotannon, vientiteollisuuden, mukaan lukien palvelutuotannon, kehittämiseksi, vahvistamiseksi ja monipuolistamiseksi. Lisäksi apua annetaan kaupan edistämiseen vapaasta markkinoillepääsystä saatavien etujen maksimoimiseksi.

3. *sopivat* tarkastelevansa vähiten kehittyneiden maiden erityistarpeita ja jatkavansa positiivisten toimenpiteiden etsimistä, jotka helpottavat kaupan mahdollisuuksien laajenemista näiden maiden eduksi.

(ii) To the extent possible, MFN concessions on tariff and non-tariff measures agreed in the Uruguay Round on products of export interest to the least-developed countries may be implemented autonomously, in advance and without staging. Consideration shall be given to further improve GSP and other schemes for products of particular export interest to least-developed countries.

(iii) The rules set out in the various agreements and instruments and the transitional provisions in the Uruguay Round should be applied in a flexible and supportive manner for the least-developed countries. To this effect, sympathetic consideration shall be given to specific and motivated concerns raised by the least-developed countries in the appropriate Councils and Committees.

(iv) In the application of import relief measures and other measures referred to in paragraph 3(c) of Article XXXVII of GATT 1947 and the corresponding provision of GATT 1994, special consideration shall be given to the export interests of least-developed countries.

(v) Least-developed countries shall be accorded substantially increased technical assistance in the development, strengthening and diversification of their production and export bases including those of services, as well as in trade promotion, to enable them to maximize the benefits from liberalized access to markets.

3. *Agree* to keep under review the specific needs of the least-developed countries and to continue to seek the adoption of positive measures which facilitate the expansion of trading opportunities in favour of these countries.

**JULKILAUSUMA MAAILMAN KAUPPA-
JÄRJESTÖN OSUUDESTA SUUREMMAN
YHTENÄISYYDEN SAAVUTTAMISESSA
MAAILMANLAAJUISESSA TALOUS-
POLITIIKASSA**

1. *Ministerit tunnustavat*, että maailmantalouden kansainvälistyminen on johtanut jatkuvasti kasvavaan talouspoliittiseen vuorovaikutukseen yksittäisten valtioiden välillä, mukaan lukien vuorovaikutukseen talouspolitiikan rakenteeseen, makrotalouteen, kauppaan, rahaan ja kehitykseen liittyvien näkökohtien välillä. Sopusoinnun aikaansaaminen näiden näkökohtien välillä on pääasiassa kansallisten hallitusten tehtävä, mutta niiden kansainvälinen yhtenäisyytensä on tärkeätä ja arvokasta, parannettaessa näiden näkökohtien tehokkuutta kansallisesti. Uruguyan kierroksella neuvotellut sopimukset osoittavat, että kaikki osallistuvat hallitukset tunnustavat sen osuuden, jonka liberalistinen kauppapolitiikka voi tehdä heidän oman taloutensa ja yleensä maailmantalouden terveille kasvulle ja kehitykselle.

2. Menestyksellinen yhteistyö talouspolitiikassa edistää kehitystä muilla alueilla. Vakaampiin talous- ja rahapolitiisiin oloihin perustuvan vakaamman valuuttakurssikehityksen pitäisi edistää kaupan laajenemista, pysyvää kasvua ja kehitystä sekä ulkoisten tasapainotomuuksien korjaamista. On olemassa myös tarve kehitykselle tarkoitetuille riittäville ja oikein ajoitetuille pehmeä- ja normaaliehtoosille rahoitus- ja sijoituspääomavirroille ja sen lisäksi tarve kohdistaa velkaongelmat, jotta pystyttäisiin varmistamaan taloudellinen kasvu ja kehitys. Kaupan vapauttaminen muodostaa yhä suuremman määrän tärkeän osatekijän sopeuttamisohjelmien onnistumisessa. Monet maat ovat läpikäymässä näitä ohjelmia, joihin sisältyy huomattavia siirtymäajan sosiaalisia kustannuksia. Tässä yhteydessä ministerit toteavat Maailmanpankin ja IMF:n roolin, jotka tukevat kaupan vapautumiseen sopeutumista, mukaan lukien elintarvikkeiden nettomääräisesti maahantuontia harjoittavien kehitysmaiden tukemista, joilla on maatalouden kaupan liittyvistä uudistuksista johtuvia lyhytaikaisia kustannuksia.

**DECLARATION ON THE
CONTRIBUTION OF THE WORLD
TRADE ORGANIZATION TO ACHIEVING
GREATER COHERENCE IN GLOBAL
ECONOMIC POLICYMAKING**

1. *Ministers recognize* that the globalization of the world economy has led to ever-growing interactions between the economic policies pursued by individual countries, including interactions between the structural, macroeconomic, trade, financial and development aspects of economic policymaking. The task of achieving harmony between these policies falls primarily on governments at the national level, but their coherence internationally is an important and valuable element in increasing the effectiveness of these policies at national level. The Agreements reached in the Uruguay Round show that all the participating governments recognize the contribution that liberal trading policies can make to the healthy growth and development of their own economies and of the world economy as a whole.

2. Successful cooperation in each area of economic policy contributes to progress in other areas. Greater exchange rate stability, based on more orderly underlying economic and financial conditions, should contribute towards the expansion of trade, sustainable growth and development, and the correction of external imbalances. There is also a need for an adequate and timely flow of concessional and non-concessional financial and real investment resources to developing countries and for further efforts to address debt problems, to help ensure economic growth and development. Trade liberalization forms an increasingly important component in the success of the adjustment programmes that many countries are undertaking, often involving significant transitional social costs. In this connection, Ministers note the role of the World Bank and the IMF in supporting adjustment to trade liberalization, including support to net food-importing developing countries facing short-term costs arising from agricultural trade reforms.

3. Uruguayn kierroksen positiivinen tulos on osaltaan myötävaikuttanut yhtenäisemmän ja valmiimman kansainvälisen talouspolitiikan kehittymiseen. Uruguayn kierroksen tulokset varmistavat markkinoillepääsyn laajentumisen hyödyttävän kaikkia maita sekä vahvaa kaupan monenkeskisten periaatteiden rakennetta. Ne takaavat myös sen, että kauppapolitiikkaa johdetaan läpinäkyvämmiin ja tietoisempaan avoimen kauppaympäristön kotimaisen kilpailukyyn eduihin. Kierroksen seurauksena syntynyt vahva monenkeskinen kauppajärjestelmä pystyy luomaan paremman lähtökohdan liberalisoinnille, edistämään tehokkaampaa valvontaa ja varmistamaan monenkeskisesti sovitujen sääntöjen ja periaatteiden tiukan noudattamisen. Nämä parannukset merkitsevät sitä, että kauppapolitiikka voi tulevaisuudessa näyttellä merkittävämpää roolia vahvistaessaan maailmanlaajuisen talouspolitiikan yhtenäisyyttä.

4. *Ministerit tunnustavat* kuitenkin, että kaupan ulkopuolelta lähtöisin olevia vaikeuksia ei voi poistaa yksistään kaupanalalla toteutettujen toimenpiteiden avulla. Tämä korostaa ponnistelujen tärkeyttä kansainvälisen taloudellisen päätöksenteon muiden edellytysten parantamiseksi ja Uruguayn kierroksella saavutettujen tulosten voimaansaattamisen loppuunviemiseksi.

5. Yhteydet talouspolitiikan eri aspektien välillä vaativat, että näistä alueista vastuussa olevat kansainväliset instituutiot harjoittavat yhdenmukaista ja vastavuoroista politiikkaa. Maailman kauppajärjestön tulisi sen tähden pyrkiä kehittämään yhteistyötä monetaari- ja rahoituskysymyksistä vastuussa olevien kansainvälisten järjestöjen kanssa, samalla kun se kunnioittaa neuvotteluvaltuutusta, luottamuksellisuusvaatimusta ja eri instituutioiden päätöksenteon riittävää itsenäisyyttä ja välttää ristikkäis- ja lisäehtojen määräämistä hallituksille. Silmälläpitäen suuremman yhtenäisyyden saavuttamista kansainvälisessä talouspoliittisessa päätöksenteossa ministerit kutsuvat myös WTO:n pääjohtajan tarkastelemaan yhdessä Kansainvälisen valuuttarahaston pääjohtajan ja Maailmanpankin presidentin kanssa WTO:n ja Bretton Woods -instituutioiden välisen yhteistyön seurauksia ja yhteistyön muotoja.

3. The positive outcome of the Uruguay Round is a major contribution towards more coherent and complementary international economic policies. The results of the Uruguay Round ensure an expansion of market access to the benefit of all countries, as well as a framework of strengthened multilateral disciplines for trade. They also guarantee that trade policy will be conducted in a more transparent manner and with greater awareness of the benefits for domestic competitiveness of an open trading environment. The strengthened multilateral trading system emerging from the Uruguay Round has the capacity to provide an improved forum for liberalization, to contribute to more effective surveillance, and to ensure strict observance of multilaterally agreed rules and disciplines. These improvements mean that trade policy can in the future play a more substantial role in ensuring the coherence of global economic policymaking.

4. *Ministers recognize*, however, that difficulties the origins of which lie outside the trade field cannot be redressed through measures taken in the trade field alone. This underscores the importance of efforts to improve other elements of global economic policymaking to complement the effective implementation of the results achieved in the Uruguay Round.

5. The interlinkages between the different aspects of economic policy require that the international institutions with responsibilities in each of these areas follow consistent and mutually supportive policies. The World Trade Organization should therefore pursue and develop cooperation with the international organizations responsible for monetary and financial matters, while respecting the mandate, the confidentiality requirements and the necessary autonomy in decision-making procedures of each institution, and avoiding the imposition on governments of cross-conditionality or additional conditions. Ministers further invite the Director-General of the WTO to review with the Managing Director of the International Monetary Fund and the President of the World Bank, the implications of the WTO's responsibilities for its cooperation with the Bretton Woods institutions, as well as the forms such cooperation might take, with a view to achieving greater coherence in global economic policymaking.

PÄÄTÖS ILMOITTAMIS- MENETTELYISTÄ

Ministerit päättävät suositella jäljempänä mainittujen ilmoittamismenettelyjen kehittämistä ja tarkastusta ministerikokouksen hyväksyttäväksi.

Jäsenet, jotka

haluavat parantaa Maailman kauppajärjestön perustamissopimuksen (myöhemmin WTO-sopimus) mukaisten ilmoittamismenettelyjen toimivuutta ja siten edistää jäsenten kauppapolitiikan läpinäkyvyyttä ja tässä tarkoituksessa perustettujen valvontajärjestelyjen tehokkuutta;

muistavat WTO-sopimuksen mukaisen julkaisemis- ja ilmoittamisvelvollisuuden, mukaan lukien erityisten liittymispöytäkirjojen ehtojen perusteella hyväksytyt velvollisuudet, poikkeusluvut ja jäsenet solmimat muut sopimukset, *sopivat* seuraavaa:

I. Yleinen ilmoittamisvelvollisuus

Jäsenet vahvistavat sitoumuksensa monenkeskisten kauppasopimusten ja soveltuvin osin useammankeskisten kauppasopimusten julkaisemista ja ilmoittamista koskeviin velvoitteisiin.

Jäsenet muistavat ilmoittamista, neuvottelemista, riitojen ratkaisemista ja valvontaa koskevasta sopimuksessa mainitut sitoumuksensa, jotka hyväksyttiin 28. marraskuuta 1979 (BISD-julkaisusarja 26S/210). Mitä tulee heidän sitoumuksensa ilmoittaa mahdollisimman suuressa laajuudessa hyväksymistään kauppatoimenpiteistä, jotka vaikuttavat GATT 1994-sopimuksen toimintaan, tällaisen ilmoituksen itsessään estämättä käsityksiä toimenpiteiden yhtäpitävyydestä tai merkityksellisyydestä monenkeskisten kauppasopimusten ja soveltuvin osin useammankeskisten kauppasopimusten mukaisiin oikeuksiin ja velvollisuuksiin nähden, jäsenet sopivat noudattavansa asianmukaisesti liitteenä olevaa toimenpideluetteloa.

DECISION ON NOTIFICATION PROCEDURES

Ministers decide to recommend adoption by the Ministerial Conference of the decision on improvement and review of notification procedures set out below.

Members,

Desiring to improve the operation of notification procedures under the Agreement Establishing the World Trade Organization (hereinafter referred to as the "WTO Agreement"), and thereby to contribute to the transparency of Members' trade policies and to the effectiveness of surveillance arrangements established to that end;

Recalling obligations under the WTO Agreement to publish and notify, including obligations assumed under the terms of specific protocols of accession, waivers, and other agreements entered into by Members;

Agree as follows:

I. General obligation to notify

Members affirm their commitment to obligations under the Multilateral Trade Agreements and, where applicable, the Plurilateral Trade Agreements, regarding publication and notification.

Members recall their undertakings set out in the Understanding Regarding Notification, Consultation, Dispute Settlement and Surveillance adopted on 28 November 1979 (BISD 26S/210). With regard to their undertaking therein to notify, to the maximum extent possible, their adoption of trade measures affecting the operation of GATT 1994, such notification itself being without prejudice to views on the consistency of measures with or their relevance to rights and obligations under the Multilateral Trade Agreements and, where applicable, the Plurilateral Trade Agreements, Members agree to be guided, as appropriate, by the annexed list of measures. Members therefore agree that the introduction or modi-

Sen tähden jäsenet sopivat, että tällaisten toimenpiteiden käyttöönottamista tai niiden muuttamista koskee vuoden 1979 sopimuksen ilmoittamisvaatimukset.

fication of such measures is subject to the notification requirements of the 1979 Understanding.

II. Ilmoitusten keskusrekisteri

Sihteeristön alaisuuteen perustetaan ilmoitusten keskusrekisteri. Samalla kun jäsenet jatkavat voimassa olevien ilmoittamismenettelyjen noudattamista, sihteeristön on varmistettava, että rekisteri tallentaa sille toimitetun jäsenen toimenpiteitä koskevasta tiedosta sellaiset osat, kuten toimenpiteen tarkoitus, sen soveltamisalan kaupassa ja vaatimukset, joiden täyttämiseksi se on ilmoitettu. Keskusrekisteri tekee jäsen- ja velvoitekohtaisia ristiviittauksia ilmoituksia koskeviin asiakirjoihin.

II. Central registry of notifications

A central registry of notifications shall be established under the responsibility of the Secretariat. While Members will continue to follow existing notification procedures, the Secretariat shall ensure that the central registry records such elements of the information provided on the measure by the Member concerned as its purpose, its trade coverage, and the requirement under which it has been notified. The central registry shall cross-reference its records of notifications by Member and obligation.

Keskusrekisteri ilmoittaa vuosittain jokaiselle jäsenelle säännönmukaisista ilmoittamisvelvollisuuksista, joihin tämän oletetaan vastaaavan seuraavan vuoden kuluessa.

The central registry shall inform each Member annually of the regular notification obligations to which that Member will be expected to respond in the course of the following year.

Keskusrekisteri kiinnittää yksittäisten jäsenten huomion täyttämättä jääviin säännönmukaisiin ilmoittamisvaatimuksiin.

The central registry shall draw the attention of individual Members to regular notification requirements which remain unfulfilled.

Keskusrekisterin yksittäisiä ilmoituksia koskeva tieto on pyynnöstä annettava jokaiselle jäsenelle, joka on oikeutettu saamaan kyseistä tietoa.

Information in the central registry regarding individual notifications shall be made available on request to any Member entitled to receive the notification concerned.

III. Ilmoitusvelvollisuuksien ja -menettelyjen tarkastus

Tavarakauppaneuvosto tarkistaa WTO-sopimuksen 1A liitteessä mainittujen sopimusten mukaiset ilmoittamisvelvollisuudet ja -menettelyt. Tarkastuksen toteuttaa työryhmä, jonka jäsenyys on kaikille jäsenille avoin. Ryhmä perustetaan välittömästi WTO-sopimuksen tultua voimaan.

III. Review of notification obligations and procedures

The Council for Trade in Goods will undertake a review of notification obligations and procedures under the Agreements in Annex 1A of the WTO Agreement. The review will be carried out by a working group, membership in which will be open to all Members. The group will be established immediately after the date of entry into force of the WTO Agreement.

Työryhmän tehtäväkenttään kuuluu

The terms of reference of the working group will be:

— tarkistaa huolellisesti kaikki jäsenten WTO-sopimuksen 1A liitteessä mainittujen sopimusten mukaiset voimassa olevat ilmoitusvelvollisuudet tarkoituksena yksinkertaistaa, normittaa ja yhdistää velvollisuudet mahdollisimman laajasti sekä tehostaa näiden velvoitteiden noudattamista, pitäen mielessä yleisen tavoitteen lisätä jäsenten kauppapolitiikan läpinäky-

— to undertake a thorough review of all existing notification obligations of Members established under the Agreements in Annex 1A of the WTO Agreement, with a view to simplifying, standardizing and consolidating these obligations to the greatest extent practicable, as well as to improving compliance with these obligations, bearing in mind the overall

vyyttä ja tässä tarkoituksessa perustettujen valvontajärjestelmien tehokkuutta ja pitäen mielessä myös joidenkin kehitysmaajäsenten mahdollisen tarpeen saada apua ilmoittamisvelvollisuuksien täyttämiseksi;

— tehdä tavarakauppaneuvostolle suosituksia viimeistään kahden vuoden kuluttua WTO-sopimuksen voimaantulon jälkeen.

objective of improving the transparency of the trade policies of Members and the effectiveness of surveillance arrangements established to this end, and also bearing in mind the possible need of some developing country Members for assistance in meeting their notification obligations;

— to make recommendations to the Council for Trade in Goods not later than two years after the entry into force of the WTO Agreement.

LIITE

OHJEELLINEN LUETTELO¹
ILMOITETTAVISTA TOIMENPITEISTÄ

Tariffit (käsittäen sitoumusten valikoiman ja katteen, GSP-kehityksmaapreferenssejä koskevat määräykset, vapaakauppa-alueiden/tulliliittojen jäseniin sovellettavat tullit, muut etuudet)

Tariffikiintiöt ja lisätullit

Määrälliset rajoitukset, mukaan lukien vapaaehtoiset viennin rajoitukset ja tuontiin vaikuttavat säännönmukaiset markkinajärjestelyt

Ei-tariffiäiset toimenpiteet, kuten lisensiointi ja koostumusvaatimukset, muuttuvat maksut

Tullausarvo

Alkuperäsäännöt

Julkiset hankinnat

Tekniset esteet

Suojatoimenpiteet

Polkumyynnitoimenpiteet

Vastatoimenpiteet

Vientiverot

Vientituet, verovapautukset, luvanvarainen vientirahoitus

Vapaakauppavyöhykkeet, mukaan lukien tullivalvonnassa

Vientirajoitukset, mukaan lukien vapaaehtoiset vienninrajoitukset ja säännönmukaiset markkinajärjestelyt

Muu valtionapu, mukana lukien valtiontuet ja verovapautukset

Valtion kaupallisten yritysten rooli

Tuontiin ja vientiin liittyvä valuuttavaltvonta

Valtion hyväksymä vastakauppa

Muut WTO-sopimuksen 1A liitteessä olevien monenkeskisten kauppasopimusten kattamat toimenpiteet

ANNEX

INDICATIVE LIST¹ OF NOTIFIABLE
MEASURES

Tariffs (including range and scope of bindings, GSP provisions, rates applied to members of free-trade areas/customs unions, other preferences)

Tariff quotas and surcharges

Quantitative restrictions, including voluntary export restraints and orderly marketing arrangements affecting imports

Other non-tariff measures such as licensing and mixing requirements; variable levies

Customs valuation

Rules of origin

Government procurement

Technical barriers

Safeguard actions

Anti-dumping actions

Countervailing actions

Export taxes

Export subsidies, tax exemptions and concessionary export financing

Free-trade zones, including in-bond manufacturing

Export restrictions, including voluntary export restraints and orderly marketing arrangements

Other government assistance, including subsidies, tax exemptions

Role of state-trading enterprises

Foreign exchange controls related to imports and exports

Government-mandated countertrade

Any other measure covered by the Multilateral Trade Agreements in Annex 1A to the WTO Agreement

¹ Tämä luettelo ei muuta WTO-sopimuksen 1A liitteessä olevien monenkeskisten kauppasopimusten tai soveltuvien osin WTO-sopimuksen 4 liitteessä olevien useammankeskisten kauppasopimusten voimassa olevia ilmoittamisvaatimuksia.

¹ This list does not alter existing notification requirements in the Multilateral Trade Agreements in Annex 1A to the WTO Agreement or, where applicable, the Plurilateral Trade Agreements in Annex 4 of the WTO Agreement.

**JULISTUS KANSAINVÄLISEN
VALUUTTARAHASTON JA MAAILMAN
KAUPPAJÄRJESTÖN VÄLISESTÄ
SUHTEESTA**

Ministerit, jotka

toteavat GATT 1947 -sopimuksen SOPIMUSPUOLTEN ja Kansainvälisen valuuttarahaston läheisen suhteen ja GATT 1947 -sopimuksen määräysten, erityisesti GATT 1947 -sopimuksen XV artiklan, hallinnoivan kyseistä suhdetta;

tunnustavat osanottajien halun perustaa Maailman kauppajärjestön ja Kansainvälisen valuuttarahaston välisen suhteen WTO-sopimuksen 1A liitteen monenkeskisten kauppasopimusten kattamien alueiden osalta määräyksiin, jotka ovat hallinnoineet GATT 1947 -sopimuksen SOPIMUSPUOLTEN ja Kansainvälisen valuuttarahaston välistä suhdetta;

vahvistavat täten, että ellei toisin edellytetä loppuasiakirjassa, WTO:n ja Kansainvälisen valuuttarahaston välinen suhde perustuu WTO-sopimuksen 1A liitteen monenkeskisten kauppasopimusten kattamien alueiden osalta määräyksiin, jotka ovat hallinnoineet GATT 1947 -sopimuksen SOPIMUSPUOLTEN ja Kansainvälisen valuuttarahaston välistä suhdetta.

**DECLARATION ON THE RELATIONSHIP
OF THE WORLD TRADE
ORGANIZATION WITH THE INTER-
NATIONAL MONETARY FUND**

Ministers,

Noting the close relationship between the CONTRACTING PARTIES to the GATT 1947 and the International Monetary Fund, and the provisions of the GATT 1947 governing that relationship, in particular Article XV of the GATT 1947;

Recognizing the desire of participants to base the relationship of the World Trade Organization with the International Monetary Fund, with regard to the areas covered by the Multilateral Trade Agreements in Annex 1A of the WTO Agreement, on the provisions that have governed the relationship of the CONTRACTING PARTIES to the GATT 1947 with the International Monetary Fund;

Hereby *reaffirm* that, unless otherwise provided for in the Final Act, the relationship of the WTO with the International Monetary Fund, with regard to the areas covered by the Multilateral Trade Agreements in Annex 1A of the WTO Agreement, will be based on the provisions that have governed the relationship of the CONTRACTING PARTIES to the GATT 1947 with the International Monetary Fund.

**PÄÄTÖS TOIMENPITEISTÄ, JOTKA
KOSKEVAT UUDISTUSOHJELMAN
MAHDOLLISIA KIELTEISIÄ VAIKU-
TUKSIA VÄHITEN KEHITTYNEISIIN JA
NETTOMÄÄRÄISESTI ELIN-
TARVIKKEITA MAAHANTUOVIIN
KEHITYSMAIHIN**

1. *Ministerit tunnustavat*, että Uruguayn kierroksen tulosten asteittainen voimaansaattaminen saa aikaan kokonaisuudessaan lisääntyviä kaupan laajenemiseen ja talouskasvuun liittyviä mahdollisuuksia kaikkien osanottajien eduksi.

2. *Ministerit tunnustavat*, että maataloudessa tapahtuvan kaupan vapauttamiseen johtavan uudistusohjelman aikana vähiten kehittyneet ja nettomääräisesti ruokaa maahantuovat kehitysmaat voivat kokea negatiivisiä vaikutuksia ulkomaisista varoista kohtuuehdoin saatavien peruselintarvikkeiden riittävien toimitusten saatavuuden muodossa, mukaan lukien lyhyen aikavälin vaikeudet peruselintarvikkeiden normaalin tuonnin rahoituksessa.

3. *Ministerit sopivat* sen tähden luovansa asianmukaiset järjestelyt varmistaakseen, että Uruguayn kierroksen maatalouden kauppaa koskevien tulosten täytäntöönpano ei vaikuta haitallisesti sentasaisen ruoka-avun saatavuuteen, joka riittää auttamaan kohtaamaan kehitysmaiden, erityisesti vähiten kehittyneiden ja nettomääräisesti ruokaa maahantuovien kehitysmaiden ruokatarpeita. Tätä tarkoitusta varten *ministerit sopivat*

(i) tarkastelevansa vuoden 1986 ruoka-apusopimuksen mukaisen ruoka-apukomitean perustaman ruoka-avun tasoa ja aloittavansa neuvottelut asianmukaisessa paikassa perustaakseen sellaisen ruoka-apua koskevien sitoumusten tason, joka riittää kohtaamaan kehitysmaiden oikeutetut tarpeet uudistusohjelman aikana;

(ii) hyväksyvänsä ohjesäännöt varmistaakseen, että entistä huomattavampi osuus elintarvikkeista toimitetaan vähiten kehittyneille ja nettomääräisesti ruokaa maahantuoville kehi-

**DECISION ON MEASURES
CONCERNING THE POSSIBLE
NEGATIVE EFFECTS OF THE REFORM
PROGRAMME ON LEAST-DEVELOPED
AND NET FOOD-IMPORTING
DEVELOPING COUNTRIES**

1. *Ministers recognize* that the progressive implementation of the results of the Uruguay Round as a whole will generate increasing opportunities for trade expansion and economic growth to the benefit of all participants.

2. *Ministers recognize* that during the reform programme leading to greater liberalization of trade in agriculture least-developed and net food-importing developing countries may experience negative effects in terms of the availability of adequate supplies of basic foodstuffs from external sources on reasonable terms and conditions, including short-term difficulties in financing normal levels of commercial imports of basic foodstuffs.

3. *Ministers accordingly agree* to establish appropriate mechanisms to ensure that the implementation of the results of the Uruguay Round on trade in agriculture does not adversely affect the availability of food aid at a level which is sufficient to continue to provide assistance in meeting the food needs of developing countries, especially least-developed and net food-importing developing countries. To this end *Ministers agree*:

(i) to review the level of food aid established periodically by the Committee on Food Aid under the Food Aid Convention 1986 and to initiate negotiations in the appropriate forum to establish a level of food aid commitments sufficient to meet the legitimate needs of developing countries during the reform programme;

(ii) to adopt guidelines to ensure that an increasing proportion of basic foodstuffs is provided to least-developed and net food-importing developing countries in fully grant

tysmaille täyden avustuksen muodossa ja/tai sopivin lyhytehtoisin lainoin vuoden 1986 ruoka-apusopimuksen IV artiklan mukaisesti;

(iii) harkitaakseen apuohjelmien yhteydessä teknistä ja rahallista apua koskevia pyyntöjä vähiten kehittyneille ja nettomääräisesti ruokaa maahantuoville kehitysmaille parantaakseen heidän maataloudensa tuottavuutta ja infrastruktuuria.

4. *Ministerit sopivat* edelleen varmistavansa, että missä tahansa maatalouden vientiluottoihin liittyvässä sopimuksessa on erityiskohtelua koskeva määräys vähiten kehittyneiden ja ruokaa maahantuovien kehitysmaiden eduksi.

5. *Ministerit tunnustavat*, että tietyt kehitysmaat voivat Uruguayn kierroksen tuloksena käydä läpi lyhyen aikavälin vaikeuksia tuotteiden normaalin tuonnin rahoituksessa ja että nämä maat voivat olla kelpoisia turvautumaan kansainvälisten rahalaitosten varoihin nykyisten edellytysten vallitessa tai mainitut edellytykset voidaan sopeuttamisohjelmien yhteydessä luoda kohdistumaan mainittuihin rahoitusongelmiin. Tässä suhteessa ministerit ottavat huomioon GATT 1947 -sopimuksen SOPI-MUSPUOLTEN pääjohtajan raportin 37 kohdan neuvotteluista Kansainvälisen valuuttarahaston pääjohtajan ja Maailman pankin presidentin kanssa (MTN.GNG/NG14/W/35).

6. Ministerikokous tutkii säännöllisesti tämän päätöksen määräykset, ja maatalouskomitea valvoo tarvittaessa tämän päätöksen jälkikäsitteilyä.

form and/or on appropriate concessional terms in line with Article IV of the Food Aid Convention 1986;

(iii) to give full consideration in the context of their aid programmes to requests for the provision of technical and financial assistance to least-developed and net food-importing developing countries to improve their agricultural productivity and infrastructure.

4. *Ministers further agree* to ensure that any agreement relating to agricultural export credits makes appropriate provision for differential treatment in favour of least-developed and net food-importing developing countries.

5. *Ministers recognize* that as a result of the Uruguay Round certain developing countries may experience short-term difficulties in financing normal levels of commercial imports and that these countries may be eligible to draw on the resources of international financial institutions under existing facilities, or such facilities as may be established, in the context of adjustment programmes, in order to address such financing difficulties. In this regard Ministers take note of paragraph 37 of the report of the Director-General to the CONTRACTING PARTIES to GATT 1947 on his consultations with the Managing Director of the International Monetary Fund and the President of the World Bank (MTN.GNG/NG14/W/35).

6. The provisions of this Decision will be subject to regular review by the Ministerial Conference, and the follow-up to this Decision shall be monitored, as appropriate, by the Committee on Agriculture.

**PÄÄTÖS SOPIMUKSEN TEKSTILI- JA
VAATETUSTUOTTEISTA 2.6 ARTIKLAN
MUKAISESTA ENSIMMÄISESTÄ
ILMOITUKSESTA**

Ministerit sopivat, että osanottajat, jotka huolehtivat sopimuksen teksteistä ja vaatetustuotteista 2 artiklan 1 kohtaan kuuluvien rajoituksista, ilmoittavat viimeistään 1. loka-kuuta 1994 GATT-sihteeristölle yksityiskohdat niistä toimenpiteistä, joihin he ryhtyvät mainitun sopimuksen 2 artiklan 6 kohdan mukaan. GATT-sihteeristö jakaa viipymättä kyseiset ilmoitukset tiedoksi muille osanottajille. Nämä ilmoitukset tehdään tekstiilitarkkailuelimelle, sitten kun se on perustettu, niitä tarkoituksia varten, jotka mainitaan sopimuksen teksteistä ja vaatetustuotteista 2 artiklan 21 kohdassa.

**DECISION ON NOTIFICATION OF FIRST
INTEGRATION UNDER ARTICLE 2.6
OF THE AGREEMENT ON TEXTILES
AND CLOTHING**

Ministers agree that the participants maintaining restrictions falling under paragraph 1 of Article 2 of the Agreement on Textiles and Clothing shall notify full details of the actions to be taken pursuant to paragraph 6 of Article 2 of that Agreement to the GATT Secretariat not later than 1 October 1994. The GATT Secretariat shall promptly circulate these notifications to the other participants for information. These notifications will be made available to the Textiles Monitoring Body, when established, for the purposes of paragraph 21 of Article 2 of the Agreement on Textiles and Clothing.

SOPIMUSEHDOTUS WTO:N JA ISON VÄLISESTÄ STANDARDIEN TIETOJEN- VAIHTOJÄRJESTELMÄSTÄ

Ministerit päättävät suosittelevansa, että Maailman kauppajärjestön sihteeristö tekee sopimuksen Kansainvälisen standardisoimisjärjestön (ISO) kanssa sellaisen tietojenvaihtojärjestelmän luomisesta, jonka pohjalta

1. ISONETin jäsenten tulee toimittaa ISO/IEC:n informaatiokeskukseen Geneveen ne ilmoitukset, joihin viitataan kaupan teknisten esteiden sopimuksen liitteen 3 standardien valmistelua, hyväksymistä ja soveltamista koskevien menettelyohjeiden kohdissa C ja J, niissä esitetyllä tavalla;

2. Työohjelmissa, joihin viitataan kohdassa J, tulee käyttää seuraavanlaista (aakkos-)numeerista luokitusjärjestelmää:

(a) *standardien luokitusjärjestelmä*, joka mahdollistaisi standardisoivat elimet antamaan kullekin työohjelmassa mainitulle standardille sällönmukaisen (aakkos-)numeerisen tunnuksen;

(b) *käsittelyvaiheen koodijärjestelmä*, joka mahdollistaisi standardisoivat elimet antamaan kullekin työohjelmassa mainitulle standardille käsittelyvaiheen osoittavan (aakkos-)numeerisen tunnuksen; tätä varten tulisi erottaa vähintään viisi kehitysvaihetta: (1) vaihe, jossa päätös standardin laatimisesta on tehty, mutta tekninen työ ei ole vielä alkanut; (2) vaihe, jossa tekninen työ on alkanut, mutta kommentointiaika ei ole vielä alkanut; (3) vaihe, jossa kommentointiaika on alkanut, mutta se ei ole vielä päättynyt; (4) vaihe, jossa kommentointiaika on päättynyt, mutta standardia ei vielä ole hyväksytty; ja (5) vaihe, jossa standardi on hyväksytty;

(c) *tunnistamisjärjestelmä*, joka kattaa kaikki kansainväliset standardit ja joka mahdollistaisi standardisoivat elimet antamaan kullekin työ-

DECISION ON PROPOSED UNDER- STANDING ON WTO-ISO STANDARDS INFORMATION SYSTEM

Ministers decide to recommend that the Secretariat of the World Trade Organization reach an understanding with the International Organization for Standardization ("ISO") to establish an information system under which:

1. ISONET members shall transmit to the ISO/IEC Information Centre in Geneva the notifications referred to in paragraphs C and J of the Code of Good Practice for the Preparation, Adoption and Application of Standards in Annex 3 to the Agreement on Technical Barriers to Trade, in the manner indicated there;

2. the following (alpha)numeric classification systems shall be used in the work programmes referred to in paragraph J:

(a) *a standards classification system* which would allow standardizing bodies to give for each standard mentioned in the work programme an (alpha)numeric indication of the subject matter;

(b) *a stage code system* which would allow standardizing bodies to give for each standard mentioned in the work programme an (alpha)numeric indication of the stage of development of the standard; for this purpose, at least five stages of development should be distinguished: (1) the stage at which the decision to develop a standard has been taken, but technical work has not yet begun; (2) the stage at which technical work has begun, but the period for the submission of comments has not yet started; (3) the stage at which the period for the submission of comments has started, but has not yet been completed; (4) the stage at which the period for the submission of comments has been completed, but the standard has not yet been adopted; and (5) the stage at which the standard has been adopted;

(c) *an identification system* covering all international standards which would allow standardizing bodies to give for each standard

ohjelmassa mainitulle standardille (aakkos-)numeerisen tunnuksen, joka ilmaisee sen pohjana käytetyn kansainvälisen standardin (käytetyt kansainväliset standardit);

3. ISO/IEC:n informaatiokeskuksen tulee viivytyksettä toimittaa WTO-sihteeristölle kopiot ilmoituksista, joihin on viitattu menettelyohjeiden kohdassa C;

4. ISO/IEC:n informaatiokeskuksen tulee säännöllisesti julkaista tietoja ilmoituksista, jotka on vastaanotettu menettelyohjeiden kohtien C ja J mukaisesti; tämän julkaisun, josta voidaan periä kohtuullinen korvaus, tulee olla ISONETin jäsenten ja WTO-sihteeristön välityksellä WTO:n jäsenten saatavilla.

mentioned in the work programme an (alpha-)numeric indication of the international standard(s) used as a basis;

3. the ISO/IEC Information Centre shall promptly convey to the Secretariat copies of any notifications referred to in paragraph C of the Code of Good Practice;

4. the ISO/IEC Information Centre shall regularly publish the information received in the notifications made to it under paragraphs C and J of the Code of Good Practice; this publication, for which a reasonable fee may be charged, shall be available to ISONET members and through the Secretariat to the Members of the WTO.

**PÄÄTÖS ISO/IEC:N
INFORMAATIOKESKUKSEN JULKAISUN
TARKASTELUSTA**

Ministerit päättävät, että Maailman kauppajärjestön perustamissopimuksen 1A liitteeseen sisältyvän kaupan teknisiä esteitä koskevan sopimuksen 13 artiklan 1 kohdan mukaisesti kaupan teknisten esteiden komitean tulee sanottu vaikuttamatta neuvottelua ja riitojenratkaisua koskeviin määräyksiin, vähintään kerran vuodessa tarkastella ISO/IEC informaatiokeskuksen tuottama julkaisu, tiedoista, jotka on saatu sopimuksen liitteen 3 standardien laatimista, hyväksymistä ja soveltamista koskevien menettelyohjeiden mukaisesti, jotta jäsenille annetaan mahdollisuus keskustella mistä tahansa näiden menettelyohjeiden toimintaan liittyvistä asioista.

Tämän keskustelun helpottamiseksi WTO-sihteeristön tulee toimittaa jäsenittäin luettelo kaikista standardisoivista elimistä, jotka ovat hyväksyneet menettelyohjeet, sekä myös luettelon niistä standardisoivista elimistä, jotka ovat hyväksyneet tai sanoutuneet irti menettelyohjeista edellisen tarkastelun jälkeen.

WTO-sihteeristön tulee myös viivytyksettä jakaa jäsenille ISO/IEC:n informaatiokeskuksesta saamiensa ilmoitusten kopiot.

**DECISION ON REVIEW OF THE ISO/IEC
INFORMATION CENTRE PUBLICATION**

Ministers decide that in conformity with paragraph 1 of Article 13 of the Agreement on Technical Barriers to Trade in Annex 1A of the Agreement Establishing the World Trade Organization, the Committee on Technical Barriers to Trade established thereunder shall, without prejudice to provisions on consultation and dispute settlement, at least once a year review the publication provided by the ISO/IEC Information Centre on information received according to the Code of Good Practice for the Preparation, Adoption and Application of Standards in Annex 3 of the Agreement, for the purpose of affording Members opportunity of discussing any matters relating to the operation of that Code.

In order to facilitate this discussion, the Secretariat shall provide a list by Member of all standardizing bodies that have accepted the Code, as well as a list of those standardizing bodies that have accepted or withdrawn from the Code since the previous review.

The Secretariat shall also distribute promptly to the Members copies of the notifications it receives from the ISO/IEC Information Centre.

**PÄÄTÖS TOIMENPITEIDEN
KIERTÄMISEN EHKÄISEMISESTÄ**

Ministerit, jotka

toteavat, että sillä aikaa kun GATT 1994 -sopimuksen VI artiklan täytäntöönpanoa koskevaa sopimusta edeltäneissä neuvotteluissa käsiteltiin polkumyynnitullien kiertämistä koskevaa ongelmaa, neuvottelijat eivät päässeet yksimielisyyteen nimenomaisesta tekstistä;

pitävät mielessä, että on suotavaa, että tällä alueella niin pian kuin mahdollista sovelletaan yhdenmukaisia määräyksiä;

päättävät siirtää tämän asian mainitun sopimuksen mukaisesti perustetun polkumyöntikomitean ratkaistavaksi.

DECISION ON ANTI-CIRCUMVENTION

Ministers,

Noting that while the problem of circumvention of anti-dumping duty measures formed part of the negotiations which preceded the Agreement on Implementation of Article VI of GATT 1994, negotiators were unable to agree on specific text,

Mindful of the desirability of the applicability of uniform rules in this area as soon as possible,

Decide to refer this matter to the Committee on Anti-Dumping Practices established under that Agreement for resolution.

**PÄÄTÖS SOPIMUKSEN TULLI-
TARIFFEJA JA KAUPPAA KOSKEVAN
YLEISSOPIMUKSEN 1994 VI ARTIKLAN
SOVELTAMISESTA 17.6 ARTIKLAN
TARKASTELUSTA**

Ministerit päättävät seuraavaa:

GATT 1994 -sopimuksen VI artiklan täytäntöönpanoa koskevan sopimuksen 17 artiklan 6 kohdassa mainitun tarkistuksen taso tarkastetaan kolmen vuoden kuluttua sen tutkimiseksi, onko se yleisesti soveltuva.

**DECISION ON REVIEW OF
ARTICLE 17.6 OF THE AGREEMENT ON
IMPLEMENTATION OF ARTICLE VI
OF THE GENERAL AGREEMENT
ON TARIFFS AND TRADE 1994**

Ministers decide as follows:

The standard of review in paragraph 6 of Article 17 of the Agreement on Implementation of Article VI of GATT 1994 shall be reviewed after a period of three years with a view to considering the question of whether it is capable of general application.

**JULKILAUSUMA RIITOJEN
RATKAISEMISESTA TULLITARIFFEJA
JA KAUPPAA KOSKEVAN YLEIS-
SOPIMUKSEN 1994 VI ARTIKLAN
SOVELTAMISTA KOSKEVAN
SOPIMUKSEN TAI TUKIA
JA TASOITUSTULLEJA KOSKEVAN
SOPIMUKSEN V OSAN MUKAISESTI**

Ministerit tunnustavat, mitä tulee riitojen ratkaisuun GATT 1994:n VI artiklan soveltamista koskevan sopimuksen tai tukia ja tasoitustulleja koskevan sopimuksen V osan mukaisesti, että on tarve ratkaista polkumyynnistä ja tasoitustullitoimenpiteistä johtuvat riidat johdonmukaisesti

**DECLARATION ON DISPUTE
SETTLEMENT PURSUANT TO THE
AGREEMENT ON IMPLEMENTATION
OF ARTICLE VI OF THE GENERAL
AGREEMENT ON TARIFFS AND TRADE
1994 OR PART V OF THE AGREEMENT
ON SUBSIDIES AND COUNTERVAILING
MEASURES**

Ministers recognize, with respect to dispute settlement pursuant to the Agreement on Implementation of Article VI of GATT 1994 or Part V of the Agreement on Subsidies and Countervailing Measures, the need for the consistent resolution of disputes arising from anti-dumping and countervailing duty measures.

PÄÄTÖS TAPAUKSISSA, JOISSA TULLIHALLINNOILLA ON SYYTÄ EPÄILLÄ ILMOITETUN ARVON TODENPERÄISYYTTÄ TAI TÄSMÄLLISYYTTÄ

Ministerit kehottavat GATT 1994 -sopimuksen VII artiklan täytäntöönpanoa koskevassa sopimuksessa perustettua tullausarvokomiteaa päättämään seuraavasti:

tullausarvokomitea, joka

vahvistaa, että kauppaa-arvo on GATT 1994 -sopimuksen VII artiklan soveltamista koskevan sopimuksen (myöhemmin ”sopimus”) mukaan ensisijainen arvonmääritysmenetelmä;

tunnustaa, että tullihallinto voi joutua kohtaamaan tapauksia, joissa sillä on syytä epäillä niiden tietojen tai asiakirjojen oikeellisuutta tai täsmällisyyttä, jotka kaupanharjoittajat esittävät ilmoitetun arvon tueksi;

korostaa, että näin tehdessään tullihallinnon ei tulisi saattaa kyseenalaiseksi kaupanharjoittajien lainmukaisia etuja;

ottaa huomioon sopimuksen 17 artiklan, sopimuksen III liitteen 6 kohdan ja teknisen tullausarvokomitean asiaan liittyvät päätökset

päätää seuraavaa:

1. Kun tullausarvoilmoitus on annettu ja kun tulliviranomaisella on syytä epäillä siinä esitettyjen tietojen tai tämän ilmoituksen tueksi esitettyjen asiakirjojen oikeellisuutta tai täsmällisyyttä, tulliviranomainen voi pyytää maahantuojaa esittämään lisäselvitystä, mukaan lukien asiakirjat ja muuta näyttöä siitä, että ilmoitettu arvo on maahantuoduista tavaroista tosiasiallisesti maksettu tai maksettava kokonaishinta, jota on oikaistu 8 artiklan määräysten mukaisesti. Mikäli tulliviranomaisella on vielä lisätiedot saatuaan kohtuullisin perustein epäilyjä ilmoitetun arvon oikeellisuudesta tai täsmällisyydestä tai mikäli vastausta ei lainkaan saada, voidaan, 11 artiklan määräykset huomioon ottaen, katsoa, että maahantuotujen tavaroiden tullausarvoa ei voida määrittää 1 artiklan mukaisesti. Ennen lopullisen päätöksen tekemistä tullihallinnon

DECISION REGARDING CASES WHERE CUSTOMS ADMINISTRATIONS HAVE REASONS TO DOUBT THE TRUTH OR ACCURACY OF THE DECLARED VALUE

Ministers invite the Committee on Customs Valuation established under the Agreement on Implementation of Article VII of GATT 1994 to take the following decision:

The Committee on Customs Valuation,

Reaffirming that the transaction value is the primary basis of valuation under the Agreement on Implementation of Article VII of GATT 1994 (hereinafter referred to as the ”Agreement”);

Recognizing that the customs administration may have to address cases where it has reason to doubt the truth or accuracy of the particulars or of documents produced by traders in support of a declared value;

Emphasizing that in so doing the customs administration should not prejudice the legitimate commercial interests of traders;

Taking into account Article 17 of the Agreement, paragraph 6 of Annex III to the Agreement, and the relevant decisions of the Technical Committee on Customs Valuation;

Decides as follows:

1. When a declaration has been presented and where the customs administration has reason to doubt the truth or accuracy of the particulars or of documents produced in support of this declaration, the customs administration may ask the importer to provide further explanation, including documents or other evidence, that the declared value represents the total amount actually paid or payable for the imported goods, adjusted in accordance with the provisions of Article 8. If, after receiving further information, or in the absence of a response, the customs administration still has reasonable doubts about the truth or accuracy of the declared value, it may, bearing in mind the provisions of Article 11, be deemed that the customs value of the imported goods cannot be determined under the provisions of Article 1.

tulee pyydettyäessä ilmoittaa kirjallisesti maahantuojalle, millä perusteella se epäilee tietojen tai esitettyjen asiakirjojen oikeellisuutta tai täsmällisyyttä, ja maahantuojalle tulee antaa mahdollisuus esittää vastine. Kun lopullinen päätös on tehty, tullihallinnon tulee ilmoittaa maahantuojalle päätöksensä sekä sen perustelut.

2. On täysin asianmukaista, että sopimusta sovellettaessa jäsen avustaa toista keskenään sovittujen ehtojen mukaan.

Before taking a final decision, the customs administration shall communicate to the importer, in writing if requested, its grounds for doubting the truth or accuracy of the particulars or documents produced and the importer shall be given a reasonable opportunity to respond. When a final decision is made, the customs administration shall communicate to the importer in writing its decision and the grounds therefor.

2. It is entirely appropriate in applying the Agreement for one Member to assist another Member on mutually agreed terms.

**PÄÄTÖS TEKSTEISTÄ, JOTKA
KOSKEVAT VÄHIMMÄISARVOJA JA
YKSINEDUSTAJIEN, YKSINMYYYJIEN JA
TOIMILUVAN YKSINHALTIJOIDEN
MAAHANTUONTEJA**

Ministerit päättävät siirtää seuraavat tekstit GATT 1994 -sopimuksen VII artiklan täytäntöönpanoa koskevassa sopimuksessa perustetun tullausarvokomitean hyväksyttäväksi:

I

Mikäli kehitysmaa tekee varauman virallisesti vahvistettujen vähimmäisarvojen säilyttämisestä III liitteen 2 kohdan ehtojen mukaisesti ja osoittaa siihen olevat hyvät syyt, komitean tulee suhtautua ymmärtäväisesti varaumapyyntöön.

Mikäli varaumaan suostutaan, III liitteen 2 kohdassa mainituissa ehdoissa tulee ottaa täysipainoisesti huomioon kyseisen jäsenen kehitykseen, rahoitukseen ja kauppaan liittyvät tarpeet.

II

Joukko sopimukseen liittymistä harkitsevia kehitysmaita on ilmaissut huolensa siitä, että yksinedustajien, yksinmyyjien ja toimiluvan yksinhaltijoiden maahantuomien tavaroiden arvonmäärittämisessä voi olla ongelmia. Kehitysmaajäsenet voivat sopimuksen 20 artiklan 2 kohdan perusteella lykätä sopimuksen soveltamista viidellä vuodella. Jäsenet, jotka käyttävät hyväkseen tätä säädöstä, voivat hyödyntää tämän ajan suorittamalla asian vaatimia tutkimuksia ja ryhtymällä muihin toimiin, jotka ovat välttämättömiä sopimuksen soveltamisen helpottamiseksi.

Ottaen tämän huomioon komitea suosittaa, että Tulliyhteistyö-neuvosto avustaa kehitysmaajäseniä II liitteen säännösten mukaisesti suunnittelemaan ja tekemään tutkimuksia aloilla, jotka on yksilöity mahdollisiksi ongelma-alueiksi, mukaan lukien yksinedustajien, yksinmyyjien ja toimiluvan yksinhaltijoiden tuonnit.

**DECISION ON TEXTS RELATING TO
MINIMUM VALUES AND IMPORTS BY
SOLE AGENTS, SOLE DISTRIBUTORS
AND SOLE CONCESSIONAIRES**

Ministers decide to refer the following texts to the Committee on Customs Valuation established under the Agreement on Implementation of Article VII of GATT 1994, for adoption.

I

Where a developing country makes a reservation to retain officially established minimum values within the terms of paragraph 2 of Annex III and shows good cause, the Committee shall give the request for the reservation sympathetic consideration.

Where a reservation is consented to, the terms and conditions referred to in paragraph 2 of Annex III shall take full account of the development, financial and trade needs of the developing country concerned.

II

1. A number of developing countries have a concern that problems may exist in the valuation of imports by sole agents, sole distributors and sole concessionaires. Under paragraph 1 of Article 20, developing country Members have a period of delay of up to five years prior to the application of the Agreement. In this context, developing country Members availing themselves of this provision could use the period to conduct appropriate studies and to take such other actions as are necessary to facilitate application.

2. In consideration of this, the Committee recommends that the Customs Co-operation Council assist developing country Members, in accordance with the provisions of Annex II, to formulate and conduct studies in areas identified as being of potential concern, including those relating to importations by sole agents, sole distributors and sole concessionaires.

**PÄÄTÖS PALVELUKAUPAN YLEIS-
SOPIMUKSEN RAKENTEELLISISTA
JÄRJESTELYISTÄ**

Ministerit päättävät suositella, että palvelukauppaneuvosto hyväksyy ensimmäisessä kokouksessaan seuraavan päätöksen apuelimistä.

Palvelukauppaneuvosto, toimien artiklan XXIV mukaisesti, tarkoituksenaan helpottaa palvelukaupan yleissopimuksen soveltamista ja tavoitteiden edistämistä,

päättää seuraavaa

1. Kaikki apuelimet, jotka neuvosto voi perustaa, raportoivat vuosittain tai tarpeen vaatiessa useammin neuvostolle. Jokainen elin laatii omat menettelysäännöt ja voi tarvittaessa perustaa omia apuelimiä.

2. Jokainen palvelualakomitea toteuttaa neuvoston sille määräämiä velvoitteita ja antaa jäsenille mahdollisuuden neuvotella kaikista kyseisen alan palvelukauppaan liittyvistä asioista ja palvelualan liitteeseen mahdollisesti kuuluvasta toiminnasta. Sellaiset velvoitteet sisältävät:

(a) tarkastella ja valvoa jatkuvasti sopimuksen soveltamista kyseisen alan osalta;

(b) laatia neuvoston harkittavaksi ehdotuksia tai suosituksia minkä tahansa kyseisen alan kauppaan liittyvän asian yhteydessä;

(c) jos on olemassa palvelualaa koskeva liite, harkita muutosehdotuksia tähän palvelualan liitteeseen ja tehdä tarvittavia suosituksia neuvostolle;

(d) järjestää paikka teknisille keskusteluille, johtaa tutkimuksia jäsenten toimenpiteistä ja johtaa kyseisen alan palvelukauppaan vaikuttavien muiden teknisten kysymysten tutkimuksia;

(e) antaa teknistä apua kehitysmaajäsenille ja WTO:n perustamissopimuksen jäsenyydestä neuvotteleville kehitysmailla kyseisen alan pal-

**DECISION ON INSTITUTIONAL
ARRANGEMENTS FOR THE GENERAL
AGREEMENT ON TRADE IN SERVICES**

Ministers decide to recommend that the Council for Trade in Services at its first meeting adopt the decision on subsidiary bodies set out below.

The Council for Trade in Services,

Acting pursuant to Article XXIV with a view to facilitating the operation and furthering the objectives of the General Agreement on Trade in Services,

Decides as follows:

1. Any subsidiary bodies that the Council may establish shall report to the Council annually or more often as necessary. Each such body shall establish its own rules of procedure, and may set up its own subsidiary bodies as appropriate.

2. Any sectoral committee shall carry out responsibilities as assigned to it by the Council, and shall afford Members the opportunity to consult on any matters relating to trade in services in the sector concerned and the operation of the sectoral annex to which it may pertain. Such responsibilities shall include:

(a) to keep under continuous review and surveillance the application of the Agreement with respect to the sector concerned;

(b) to formulate proposals or recommendations for consideration by the Council in connection with any matter relating to trade in the sector concerned;

(c) if there is an annex pertaining to the sector, to consider proposals for amendment of that sectoral annex, and to make appropriate recommendations to the Council;

(d) to provide a forum for technical discussions, to conduct studies on measures of Members and to conduct examinations of any other technical matters affecting trade in services in the sector concerned;

(e) to provide technical assistance to developing country Members and developing countries negotiating accession to the Agreement

velukauppaan vaikuttavien velvoitteiden ja muiden kysymysten soveltamisen suhteen; ja

(f) tehdä yhteistyötä minkä tahansa muiden palvelukaupan yleissopimuksen nojalla perustettujen apuelinten ja minkä tahansa muiden millä tahansa kyseisistä alueista toimivien kansainvälisten järjestöjen kanssa.

3. Täten perustetaan rahoituspalvelukomitea, jonka vastuulla ovat 2 kohdassa luetellut asiat.

Establishing the World Trade Organization in respect of the application of obligations or other matters affecting trade in services in the sector concerned; and

(f) to cooperate with any other subsidiary bodies established under the General Agreement on Trade in Services or any international organizations active in any sector concerned.

3. There is hereby established a Committee on Trade in Financial Services which will have the responsibilities listed in paragraph 2.

**PÄÄTÖS PALVELUKAUPAN YLEIS-
SOPIMUKSEN TIETYISTÄ RIITOJEN
RATKAISUMENETTELYISTÄ**

**DECISION ON CERTAIN DISPUTE
SETTLEMENT PROCEDURES FOR
THE GENERAL AGREEMENT ON
TRADE IN SERVICES**

Ministerit päättävät suositella, että palvelukauppaneuvosto hyväksyy ensimmäisessä kokouksessaan seuraavan päätöksen.

Palvelukauppaneuvosto, joka ottaa huomioon sopimusta ja palveluja koskevien veloitteiden ja erityisten sitoumusten erityisluonteen XXII ja XXIII artikloissa esitetyn riitojen ratkaisun osalta,

päättää seuraavaa:

1. Panelistien luettelo laaditaan auttamaan panelisten valinnassa.

2. Tätä tarkoitusta varten jäsenet voivat ehdottaa allaolevassa 3 kohdassa mainitut pätevyysvaatimukset täyttäviä henkilöitä sisällytettäväksi luetteloon, ja oheistavat ansioluettelon heidän pätevyystään, mukaan lukien mikäli mahdollista viittauksen sopivasta palvelualakohtaisesta asiantuntemuksesta.

3. Paneelit tulee koota hyvin pätevistä hallituksen ja/tai hallituksen ulkopuolisista henkilöistä, joilla on kokemusta palvelukauppasopimukseen ja/tai palvelukauppaan liittyvistä kysymyksistä, mukaan lukien liitännäiset sääntelykysymykset. Panelistit palvelevat henkilökohtaisessa ominaisuudessaan, eivät minkään valtion tai järjestön edustajina.

4. Palvelualakohtaisia kysymyksiä hoitavilla riitapaneeleilla tulee olla riittävä asiantuntemus, joka on tarpeen asianomaisilla palvelualoilla, joita riita koskee.

5. Sihteeristö säilyttää luetteloa ja kehittää hallintomenettelyjä yhdessä neuvoston puheenjohtajan kanssa neuvotellen.

Ministers decide to recommend that the Council for Trade in Services at its first meeting adopt the decision set out below.

The Council for Trade in Services,

Taking into account the specific nature of the obligations and specific commitments of the Agreement, and of trade in services, with respect to dispute settlement under Articles XXII and XXIII,

Decides as follows:

1. A roster of panelists shall be established to assist in the selection of panelists.

2. To this end, Members may suggest names of individuals possessing the qualifications referred to in paragraph 3 for inclusion on the roster, and shall provide a curriculum vitae of their qualifications including, if applicable, indication of sector-specific expertise.

3. Panels shall be composed of well-qualified governmental and/or non-governmental individuals who have experience in issues related to the General Agreement on Trade in Services and/or trade in services, including associated regulatory matters. Panelists shall serve in their individual capacities and not as representatives of any government or organisation.

4. Panels for disputes regarding sectoral matters shall have the necessary expertise relevant to the specific services sectors which the dispute concerns.

5. The Secretariat shall maintain the roster and shall develop procedures for its administration in consultation with the Chairman of the Council.

PÄÄTÖS PALVELUKAUPASTA JA YMPÄRISTÖSTÄ

Ministerit päättävät suositella, että palvelukauppaneuvosto ensimmäisessä kokouksessaan hyväksyy seuraavan päätöksen.

Palvelukauppaneuvosto, joka tunnustaa, että ympäristön suojelemiseksi tarpeelliset toimenpiteet voivat olla ristiriidassa tämän sopimuksen määräysten kanssa ja

toteaa, että kun ympäristön suojelemiseksi tarpeellisten määräysten tarkoituksena on tyyppillisesti inhimillisen, eläinten tai kasvien elämän tai terveyden suojeleminen, ei ole selvää, että on tarpeen määrätä enemmän kuin XIV artiklan (b) kohta sisältää.

päättää seuraavaa:

1. Määritelläkseen onko yleissopimuksen XIV artiklan muuttaminen tarpeen edellä mainittujen toimenpiteiden huomioon ottamiseksi pyytää kauppaja- ja ympäristökomiteaa tutkimaan ja raportoimaan sekä tekemään mahdolliset suositukset palvelukaupan ja ympäristön välisestä suhteesta, mukaanlukien kestävä kehitys. Komitean tulee myöskin tutkia hallitusten välisen ympäristösopimusten merkitys ja niiden suhde tähän sopimukseen.

2. Komitean tulee raportoida työnsä tuloksista ensimmäiselle joka toinen vuosi kokoukselle ministerikokoukselle WTO:n perustamisopimuksen voimaantulon jälkeen.

DECISION ON TRADE IN SERVICES AND THE ENVIRONMENT

Ministers decide to recommend that the Council for Trade in Services at its first meeting adopt the decision set out below.

The Council for Trade in Services,

Acknowledging that measures necessary to protect the environment may conflict with the provisions of the Agreement; and

Noting that since measures necessary to protect the environment typically have as their objective the protection of human, animal or plant life or health, it is not clear that there is a need to provide for more than is contained in paragraph (b) of Article XIV;

Decides as follows:

1. In order to determine whether any modification of Article XIV of the Agreement is required to take account of such measures, to request the Committee on Trade and Environment to examine and report, with recommendations if any, on the relationship between services trade and the environment including the issue of sustainable development. The Committee shall also examine the relevance of inter-governmental agreements on the environment and their relationship to the Agreement.

2. The Committee shall report the results of its work to the first biennial meeting of the Ministerial Conference after the entry into force of the Agreement Establishing the World Trade Organization.

**PÄÄTÖS LUONNOLLISTEN
HENKILÖIDEN LIKKUVUUTTA
KOSKEVISTA NEUVOTTELUISTA**

Ministerit, jotka

ottavat huomioon Uruguayn kierroksen neuvottelujen seurauksena olevat sitoumukset, jotka koskevat luonnollisten henkilöiden liikkuvuutta palvelujen tarjoamista varten,

ovat tietoisia palvelukaupan yleissopimuksen tavoitteista, joihin kuuluu muun muassa kehitysmaiden kasvava osallistuminen palvelujen kauppaan ja niiden palvelujen viennin laajeneminen,

tunnustavat luonnollisten henkilöiden liikkuvuutta koskevien laajempien sitoumusten aikaansaamisen tärkeyden, jotta saavutettaisiin palvelukaupan yleissopimuksen mukainen etujen tasapaino,

päättävät seuraavaa:

1. Neuvottelut luonnollisten henkilöiden liikkuvuuden laajemmasta vapauttamisesta palvelujen tarjoamista varten jatkuvat Uruguayn kierroksen päättämisen jälkeen, ja niiden tarkoituksena on se, että osanottajat voivat saada aikaan laajempia sitoumuksia palvelukaupan yleissopimuksen mukaisesti.

2. Neuvotteluja toteuttamaan perustetaan luonnollisten henkilöiden liikkuvuutta käsittelevä neuvotteluryhmä. Ryhmä luo omat menettelytapansa ja raportoi määräajoin palvelukauppaneuvostolle.

3. Neuvotteluryhmä pitää ensimmäisen neuvottelutilaisuutensa viimeistään 16. toukokuuta 1994. Sen on saatettava nämä neuvottelut päätökseen ja tehtävä loppuraportti viimeistään kuuden kuukauden kuluttua WTO:n perustamissopimuksen voimaantulosta.

4. Näistä neuvotteluista seurauksena olevat sitoumukset merkitään jäsenten erityisiä sitoumuksia koskeviin listoihin.

**DECISION ON NEGOTIATIONS ON
MOVEMENT OF NATURAL PERSONS**

Ministers,

Noting the commitments resulting from the Uruguay Round negotiations on the movement of natural persons for the purpose of supplying services;

Mindful of the objectives of the General Agreement on Trade in Services, including the increasing participation of developing countries in trade in services and the expansion of their service exports;

Recognizing the importance of achieving higher levels of commitments on the movement of natural persons, in order to provide for a balance of benefits under the General Agreement on Trade in Services;

Decide as follows:

1. Negotiations on further liberalization of movement of natural persons for the purpose of supplying services shall continue beyond the conclusion of the Uruguay Round, with a view to allowing the achievement of higher levels of commitments by participants under the General Agreement on Trade in Services.

2. A Negotiating Group on Movement of Natural Persons is established to carry out the negotiations. The group shall establish its own procedures and shall report periodically to the Council on Trade in Services.

3. The negotiating group shall hold its first negotiating session no later than 16 May 1994. It shall conclude these negotiations and produce a final report no later than six months after the entry into force of the Agreement Establishing the World Trade Organization.

4. Commitments resulting from these negotiations shall be inscribed in Members' Schedules of specific commitments.

PÄÄTÖS RAHOITUSPALVELUISTA

Ministerit, jotka

ottavat huomioon että osanottajien Uruguayn kierroksen lopuksi listaamat rahoituspalvelusitoumukset tulevat voimaan suosituimmuuskohtelun (MFN) mukaisesti samanaikaisesti WTO:n perustamissopimuksen (myöhemmin ”WTO-sopimus”) kanssa,

päättävät seuraavaa:

1. Viimeistään kuusi kuukautta WTO-sopimuksen voimaantulon jälkeen päättyvän kauden lopussa, jäsenet voivat vapaasti kokonaan tai osittain parantaa, muuttaa tai peruuttaa tämän palvelualan sitoumuksensa tarjoamatta hyvitystä, palvelukaupan yleissopimuksen XXI artiklan määräyksistä huolimatta. Samalla jäsenen tulee esittää lopullinen kantansa koskien poikkeuksia suosituimmuuskohtelusta (MFN) näillä sektoreilla, II artiklasta tehtäviä poikkeuksia koskevan liitteen määräyksistä huolimatta. WTO-sopimuksen voimaantulopäivästä yllä mainitun kauden loppuun saakka ei sovelleta II artiklasta tehtäviä poikkeuksia koskevassa liitteessä lueteltuja poikkeuksia, jotka ovat riippuvaisia muiden osanottajien sitoumustasosta tai muiden osanottajien tekemistä poikkeuksista.

2. Rahoituspalvelukomitean tulee valvoa kaikkia tämän sopimuksen mukaisten neuvottelujen edistymistä ja raportoida siitä palvelukauppaneuvostolle viimeistään neljä kuukautta WTO-sopimuksen voimaantulon jälkeen.

DECISION ON FINANCIAL SERVICES

Ministers,

Noting that commitments scheduled by participants on financial services at the conclusion of the Uruguay Round shall enter into force on an MFN basis at the same time as the Agreement Establishing the World Trade Organization (hereinafter referred to as the ”WTO Agreement”),

Decide as follows:

1. At the conclusion of a period ending no later than six months after the date of entry into force of the WTO Agreement, Members shall be free to improve, modify or withdraw all or part of their commitments in this sector without offering compensation, notwithstanding the provisions of Article XXI of the General Agreement on Trade in Services. At the same time Members shall finalize their positions relating to MFN exemptions in this sector, notwithstanding the provisions of the Annex on Article II Exemptions. From the date of entry into force of the WTO Agreement and until the end of the period referred to above, exemptions listed in the Annex on Article II Exemptions which are conditional upon the level of commitments undertaken by other participants or upon exemptions by other participants will not be applied.

2. The Committee on Trade in Financial Services shall monitor the progress of any negotiations undertaken under the terms of this Decision and shall report thereon to the Council for Trade in Services no later than four months after the date of entry into force of the WTO Agreement.

PÄÄTÖS MERIKULJETUSPALVELU- NEUVOTTELUISTA

Ministerit, jotka

ottavat huomioon, että merikuljetuspalveluja koskevat osanottajien tekemät sitoumukset Uruguayn kierroksen päättyessä tulevat voimaan MFN:n pohjalta samanaikaisesti WTO:n perustamissopimuksen kanssa (myöhemmin "WTO-sopimus"),

päyttävät seuraavaa:

1. Neuvottelut merikuljetuspalvelualalla aloitetaan palvelukaupan yleissopimuksen puitteis-
sa vapaaehtoiselta pohjalta. Neuvottelujen tulee olla laaja-alaisia ja niiden tavoitteena on saada aikaan sitoumuksia kansainvälisissä merikuljetuksissa, niihin liittyvissä oheispalveluis-
sa ja satamapalvelujen saannissa ja käytössä, jotta rajoitukset voidaan poistaa määräajan puitteissa.

2. Merikuljetuspalvelujen neuvotteluryhmä (myöhemmin "NGMTS") on perustettu tämän toimeksiannon toteuttamiseksi. Ryhmän tulee raportoida määräajoin neuvottelujen edistymisestä.

3. NGMTS-neuvottelut ovat avoinna kaikille hallituksille ja Euroopan yhteisöille, jotka ilmoittavat aikomuksestaan osallistua neuvotteluihin. Tähän päivämäärään mennessä ovat ilmoittaneet aikomuksestaan osallistua neuvotteluihin:

Argentiina, Kanada, Euroopan yhteisö ja niiden jäsenmaat, Suomi, Hongkong, Islanti, Indonesia, Korea, Malesia, Meksiko, Puola, Uusi Seelanti, Norja, Filippiinit, Romania, Singapore, Ruotsi, Sveitsi, Thaimaa, Turkki, Yhdysvallat.

Lisäilmoitukset aikomuksesta osallistua neuvotteluihin osoitetaan WTO-sopimuksen säilyt-
täjälle.

4. Ryhmä tulee pitämään ensimmäisen neuvottelustuntonsa viimeistään 16. toukokuuta 1994. Sen tulee päättää neuvottelut ja laatia lopullinen raportti kesäkuuhun 1996 mennessä. Lopullisen raportin tulee sisältää näiden neuvottelutulosten toimeenpanopäivämäärä.

DECISION ON NEGOTIATIONS ON MARITIME TRANSPORT SERVICES

Ministers,

Noting that commitments scheduled by participants on maritime transport services at the conclusion of the Uruguay Round shall enter into force on an MFN basis at the same time as the Agreement Establishing the World Trade Organization (hereinafter referred to as the "WTO Agreement"),

Decide as follows:

1. Negotiations shall be entered into on a voluntary basis in the sector of maritime transport services within the framework of the General Agreement on Trade in Services. The negotiations shall be comprehensive in scope, aiming at commitments in international shipping, auxiliary services and access to and use of port facilities, leading to the elimination of restrictions within a fixed time scale.

2. A Negotiating Group on Maritime Transport Services (hereinafter referred to as the "NGMTS") is established to carry out this mandate. The NGMTS shall report periodically on the progress of these negotiations.

3. The negotiations in the NGMTS shall be open to all governments and the European Communities which announce their intention to participate. To date, the following have announced their intention to take part in the negotiations:

Argentina, Canada, European Communities and their member States, Finland, Hong Kong, Iceland, Indonesia, Korea, Malaysia, Mexico, New Zealand, Norway, Philippines, Poland, Romania, Singapore, Sweden, Switzerland, Thailand, Turkey, United States.

Further notifications of intention to participate shall be addressed to the depositary of the WTO Agreement.

4. The NGMTS shall hold its first negotiating session no later than 16 May 1994. It shall conclude these negotiations and make a final report no later than June 1996. The final report of the NGMTS shall include a date for the implementation of results of these negotiations.

5. Ennen neuvottelujen loppuun saattamista II artiklaa ja II artiklan poikkeustapauksia koskevan liitteen 1 ja 2 kohtaa ei sovelleta merikuljetusalalla eikä MFN-poikkeuksia tarvitse listata. Neuvottelujen päättymisen yhteydessä jäsenillä on oikeus parantaa, muuttaa tai peruuttaa kaikkia tällä palvelualalla Uruguayn kierroksen aikana tehtyjä sitoumuksia tarjoamatta hyvitystä, sopimuksen XXI artiklan määräyksistä huolimatta. Samalla jäsenten tulee esittää lopullinen kantansa koskien poikkeuksia suosituimmuskohtelusta (MFN) tällä sektorilla, II artiklasta tehtäviä poikkeuksia koskevan liitteen määräyksistä huolimatta. Mikäli neuvottelut eivät onnistu, palvelukauppaneuvosto päättää, jatketaanko neuvotteluja annetun valtuutuksen mukaisesti.

6. Neuvottelujen tuloksena syntyneet sitoumukset, mukaan lukien niiden voimaantulon päivämäärä, kirjataan palvelukaupan yleis-sopimukseen liitettyihin erityisiä sitoumuksia koskeviin listoihin ja ne ovat sopimuksen kaikkien määräysten alaisia.

7. Tästä hetkestä aina 4 kohdan mukaisesti päätettävään toimeenpanopäivämäärään asti on sovittu, että osanottajat eivät sovelle mitään kansainvälisten merikuljetuspalvelujen kaupan vaikuttavia toimenpiteitä lukuun ottamatta muiden maiden soveltamien toimenpiteiden vastineeksi tarkoitettuja toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on ylläpitää tai lisätä merikuljetuspalvelujen vapautta, ei myöskään siten, että niiden neuvotteluasema parantuisi ja vahvistuisi.

8. 7 kohdan täytäntöönpanon valvonta on alistettu merikuljetuspalvelujen neuvotteluryhmälle. Kuka tahansa osanottajista voi saattaa NGMTS:n tietoon minkä tahansa toimenpiteen tai laiminlyönnin, minkä se uskoo olennaisesti liittyvän 7 kohdan täytäntöönpanoon. Tällaiset tiedonannot katsotaan annetuiksi NGMTS:lle silloin, kun sihteeristö on ne vastaanottanut.

5. Until the conclusion of the negotiations Article II and paragraphs 1 and 2 of the Annex on Article II Exemptions are suspended in their application to this sector, and it is not necessary to list MFN exemptions. At the conclusion of the negotiations, Members shall be free to improve, modify or withdraw any commitments made in this sector during the Uruguay-Round without offering compensation, notwithstanding the provisions of Article XXI of the Agreement. At the same time Members shall finalize their positions relating to MFN exemptions in this sector, notwithstanding the provisions of the Annex on Article II Exemptions. Should negotiations not succeed, the Council for Trade in Services shall decide whether to continue the negotiations in accordance with this mandate.

6. Any commitments resulting from the negotiations, including the date of their entry into force, shall be inscribed in the Schedules annexed to the General Agreement on Trade in Services and be subject to all the provisions of the Agreement.

7. Commencing immediately and continuing until the implementation date to be determined under paragraph 4, it is understood that participants shall not apply any measure affecting trade in maritime transport services except in response to measures applied by other countries and with a view to maintaining or improving the freedom of provision of maritime transport services, nor in such a manner as would improve their negotiating position and leverage.

8. The implementation of paragraph 7 shall be subject to surveillance in the NGMTS. Any participant may bring to the attention of the NGMTS any action or omission which it believes to be relevant to the fulfilment of paragraph 7. Such notifications shall be deemed to have been submitted to the NGMTS upon their receipt by the Secretariat.

PÄÄTÖS PERUSTELEVIESTINTÄ- NEUVOTTELUISTA

Ministerit päättävät seuraavaa:

1. Neuvottelut aloitetaan vapaaehtoiselta pohjalta silmällä pitäen televerkkojen ja -palvelujen (myöhemmin ”perusteleviestintä”) kaupan asteittaista vapauttamista palvelukaupan yleissopimuksen (GATS) puitteissa.

2. Mitenkään neuvottelutulokseen vaikuttamatta neuvottelujen on oltava laaja-alaisia sulkematta etukäteen mitään perusteleviestintäpalvelua niiden ulkopuolelle.

3. Perusteleviestinnän neuvotteluryhmä (”NGBT”) perustetaan tämän toimeksiannon toteuttamiseksi. NGBT:n tulee raportoida määräajoin neuvottelujen etenemisestä.

4. NGBT:n neuvottelut ovat avoinna kaikille hallituksille ja Euroopan yhteisölle, jotka ovat ilmoittavat aikeistaan osallistua neuvotteluihin. Tähän päivämäärään mennessä ovat ilmoittaneet aikomuksestaan osallistua neuvotteluihin:

Australia, Itävalta, Kanada, Chile, Kypros, Euroopan yhteisö ja sen jäsenvaltiot, Suomi, Hongkong, Unkari, Japani, Korea, Meksiko, Uusi Seelanti, Norja, Slovakian Tasavalta, Ruotsi, Sveitsi, Turkki, Yhdysvallat.

Lisäilmoitukset aikomuksesta osallistua tulee osoittaa WTO:n perustamissopimuksen säilyttäjälle.

5. NGBT tulee pitämään ensimmäisen neuvottelustuntonsa viimeistään kuukauden kulluttua tämän päätöksen päivämäärästä. Se tulee päättämään nämä neuvottelut ja laatimaan loppuraporttinsa viimeistään 30. päivänä huhtikuuta 1996. NGBT:n loppuraportin tulee sisältää näiden neuvottelutulosten toimeenpanopäivämäärä.

6. Kaikki neuvottelujen tuloksena syntyneet sitoumukset, mukaan lukien niiden voimaantuu-

DECISION ON NEGOTIATIONS ON BASIC TELECOMMUNICATIONS

Ministers decide as follows:

1. Negotiations shall be entered into on a voluntary basis with a view to the progressive liberalization of trade in telecommunications transport networks and services (hereinafter referred to as ”basic telecommunications”) within the framework of the General Agreement on Trade in Services.

2. Without prejudice to their outcome, the negotiations shall be comprehensive in scope, with no basic telecommunications excluded *a priori*.

3. A Negotiating Group on Basic Telecommunications (hereinafter referred to as the ”NGBT”) is established to carry out this mandate. The NGBT shall report periodically on the progress of these negotiations.

4. The negotiations in the NGBT shall be open to all governments and the European Communities which announce their intention to participate. To date, the following have announced their intention to take part in the negotiations:

Australia, Austria, Canada, Chile, Cyprus, European Communities and their member States, Finland, Hong Kong, Hungary, Japan, Korea, Mexico, New Zealand, Norway, Slovak Republic, Sweden, Switzerland, Turkey, United States.

Further notifications of intention to participate shall be addressed to the depositary of the Agreement Establishing the World Trade Organization.

5. The NGBT shall hold its first negotiating session no later than 16 May 1994. It shall conclude these negotiations and make a final report no later than 30 April 1996. The final report of the NGBT shall include a date for the implementation of results of these negotiations.

6. Any commitments resulting from the negotiations, including the date of their entry

lon päivämäärä, kirjataan palvelukaupan yleis-sopimukseen liitettyihin erityisiä sitoumuksia koskeviin listoihin, ja ne ovat sopimuksen kaikkien määräysten alaisia.

7. Tästä hetkestä aina neuvottelutulosten toimeenpanon 5 kohdassa viitattuun ajankohtaan asti on sovittu, että osanottajat eivät sovelle perusteleviestinnän kaupassa mitään toimenpidettä, niin että sen neuvotteluasema parantuisi ja vahvistuisi. On sovittu, että tämä ehto ei saa estää perustelepalvelujen tarjontaa koskevien kaupallisten ja valtiollisten järjestelyjen pyrkimyksiä.

8. 7 kohdan täytäntöönpanon valvonta on alistettu NGBT:lle. Kuka tahansa osanottajista voi saattaa NGBT:n tietoon minkä tahansa toimenpiteen tai laiminlyönnin, minkä se uskoo olennaisesti liittyvän 7 kohdan täytäntöönpanoon. Tällaiset tiedonannot katsotaan annetuiksi NGBT:lle silloin kun sihteeristö on ne vastaanottanut.

into force, shall be inscribed in the Schedules annexed to the General Agreement on Trade in Services and shall be subject to all the provisions of the Agreement.

7. Commencing immediately and continuing until the implementation date to be determined under paragraph 5, it is understood that no participant shall apply any measure affecting trade in basic telecommunications in such a manner as would improve its negotiating position and leverage. It is understood that this provision shall not prevent the pursuit of commercial and governmental arrangements regarding the provision of basic telecommunications services.

8. The implementation of paragraph 7 shall be subject to surveillance in the NGBT. Any participant may bring to the attention of the NGBT any action or omission which it believes to be relevant to the fulfilment of paragraph 7. Such notifications shall be deemed to have been submitted to the NGBT upon their receipt by the Secretariat.

PÄÄTÖS KOSKIEN ASIAANTUNTIJA- PALVELUJA

Ministerit päättävät suositella, että palvelukauppaneuvosto hyväksyy ensimmäisessä kokouksessaan seuraavan päätöksen

Palvelukauppaneuvosto, joka tunnustaa sääntelytoimenpiteiden vaikutuksen asiantuntijapalvelujen kaupan laajenemiseen, kun nämä toimenpiteet liittyvät ammattipätevyyteen, teknisiin standardeihin ja lupamenettelyyn,

haluaa luoda monenkeskiset säännöt, joilla varmistetaan, että erityisiä sitoumuksia tehtäessä, kyseiset sääntelytoimenpiteet eivät muodosta tarpeettomia esteitä asiantuntijapalvelujen tarjonnalle.

päättää seuraavaa:

1. VI artiklan 4 kohdassa esitetty kotimaisia säännöksiä koskeva työohjelma tulisi toteuttaa välittömästi. Tätä tarkoitusta varten perustetaan asiantuntijapalveluja käsittelevä työryhmä tutkimaan ja raportoimaan suosituksin niistä säännöistä, joilla varmistetaan, että pätevyysvaatimuksiin ja pätevytymiseen, teknisiin standardeihin ja lupavaatimuksiin asiantuntijapalveluiden alalla liittyvät toimenpiteet eivät muodosta tarpeettomia kaupan esteitä.

2. Ensisijaisesti työryhmän tulee antaa suositukset monenkeskisten sääntöjen laatimiseksi kirjanpito- ja tilintarkastuspalveluille, antaakseen toiminnallisen merkityksen erityisille sitoumuksille. Antaessaan suosituksensa työryhmän tulee keskittyä:

(a) markkinoille pääsyyn liittyvien monenkeskisten sääntöjen kehittämiseen, jotta varmistetaan, että kotimaiset sääntelyvaatimukset: (i) perustuvat objektiivisiin ja läpinäkyviin kriteereihin, kuten pätevyyteen ja kykyyn toimittaa kyseinen palvelu; (ii) eivät ole vaativampia kuin on tarpeen palvelun laadun takaamiseksi ja siten helpottaa kirjanpito- ja tilintarkastuspalvelujen tehokasta vapautumista.

(b) kansainvälisten standardien käyttöön ja näin tehden edistää yhteistyötä asiaankuulivi-

DECISION ON PROFESSIONAL SERVICES

Ministers decide to recommend that the Council for Trade in Services at its first meeting adopt the decision set out below.

The Council for Trade in Services,

Recognizing the impact of regulatory measures relating to professional qualifications, technical standards and licensing on the expansion of trade in professional services;

Desiring to establish multilateral disciplines with a view to ensuring that, when specific commitments are undertaken, such regulatory measures do not constitute unnecessary barriers to the supply of professional services;

Decides as follows:

1. The work programme foreseen in paragraph 4 of Article VI on Domestic Regulation should be put into effect immediately. To this end, a Working Party on Professional Services shall be established to examine and report, with recommendations, on the disciplines necessary to ensure that measures relating to qualification requirements and procedures, technical standards and licensing requirements in the field of professional services do not constitute unnecessary barriers to trade.

2. As a matter of priority, the Working Party shall make recommendations for the elaboration of multilateral disciplines in the accountancy sector, so as to give operational effect to specific commitments. In making these recommendations, the Working Party shall concentrate on:

(a) developing multilateral disciplines relating to market access so as to ensure that domestic regulatory requirements are: (i) based on objective and transparent criteria, such as competence and the ability to supply the service; (ii) not more burdensome than necessary to ensure the quality of the service, thereby facilitating the effective liberalization of accountancy services;

(b) the use of international standards and, in doing so, it shall encourage the cooperation

en kansainvälisten järjestöjen kanssa, jotka on määritelty VI artiklan 5b kohdassa, saattaakseen täysin voimaan VII artiklan 5 kohdan;

(c) helpottamaan sopimuksen VI artiklan 6 kohdan tehokasta soveltamista luomalla ohjeet pätevyysvaatimusten tunnustamiselle.

Edellä tarkoitettuja sääntöjä laatiessaan työryhmän tulee ottaa huomioon asiantuntijapalveluita sääntelevien hallituksen ja hallituksen ulkopuolisten elinten tärkeys.

with the relevant international organizations as defined under paragraph 5(b) of Article VI, so as to give full effect to paragraph 5 of Article VII;

(c) facilitating the effective application of paragraph 6 of Article VI of the Agreement by establishing guidelines for the recognition of qualifications.

In elaborating these disciplines, the Working Party shall take account of the importance of the governmental and non-governmental bodies regulating professional services.

PÄÄTÖS LIITTYMISESTÄ JULKISIA HANKINTOJA KOSKEVAAN SOPIMUKSEEN

1. *Ministerit kutsuvat* Maailman kauppajärjestön perustamissopimuksen 4(b) liitteessä olevan julkisia hankintoja koskevan sopimuksen mukaisesti perustetun julkisten hankintojen komitean selvittämään, että

(a) jäsen, joka on kiinnostunut julkisia hankintoja koskevan sopimuksen XXIV artiklan 2 kohdan mukaisesta liittymisestä, tulisi ilmoittaa kiinnostuksestaan WTO:n pääjohtajalle ja antaa asiaankuuluvat tiedot, mukaanlukien alaviitteeseen I sisällytettäväksi tarkoitettu sopimuskatetarjous, ottaen huomioon sopimuksen asianomaiset määräykset, erityisesti I artiklan ja tarvittaessa V artiklan;

(b) ilmoitus tulisi jakaa sopimuksen osapuolille;

(c) liittymisestä kiinnostuneen jäsenen tulisi neuvotella osapuolten kanssa sopimuksen liittymishdoista;

(d) helpottaakseen liittymistä komitean tulisi kyseisen jäsenen tai sopimuksen osapuolten pyynnöstä perustaa työryhmä. Työryhmän tulisi tutkia (i) jäseneksi hakevan sopimuskatetarjous ja (ii) sellainen tieto, joka on ominaista vientimahdollisuuksille osapuolten markkinoilla, ottaen huomioon jäseneksi hakevan olemassaolevat ja mahdolliset vientimahdollisuudet ja muiden osapuolten vientimahdollisuudet jäseneksi hakevan markkinoilla;

(e) liittymisen ehdoista, mukaan lukien jäseneksi liittyvän sopimuskateluetteloista sopivan komitean päätöksestä, jäseneksi liittyvän tulisi tallettaa sovitut ehdot sisältävä liittymisasiakirja WTO:n pääjohtajan haltuun. Jäseneksi liittyvän englannin-, ranskan- ja espanjankieliset sopimuskateluettelot liitetään sopimukseen;

(f) ennen WTO-sopimuksen voimaantuloa edellä mainittuja menettelyjä tulisi *tarvittavin*

DECISION ON ACCESSION TO THE AGREEMENT ON GOVERNMENT PROCUREMENT

1. *Ministers invite* the Committee on Government Procurement established under the Agreement on Government Procurement in Annex 4(b) of the Agreement Establishing the World Trade Organization to clarify that:

(a) a Member interested in accession according to paragraph 2 of Article XXIV of the Agreement on Government Procurement would communicate its interest to the Director-General of the WTO, submitting relevant information, including a coverage offer for incorporation in Appendix I having regard to the relevant provisions of the Agreement, in particular Article I and, where appropriate, Article V;

(b) the communication would be circulated to Parties to the Agreement;

(c) the Member interested in accession would hold consultations with the Parties on the terms for its accession to the Agreement;

(d) with a view to facilitating accession, the Committee would establish a working party if the Member in question, or any of the Parties to the Agreement, so requests. The working party should examine: (i) the coverage offer made by the applicant Member; and (ii) relevant information pertaining to export opportunities in the markets of the Parties, taking into account the existing and potential export capabilities of the applicant Member and export opportunities for the Parties in the market of the applicant Member;

(e) upon a decision by the Committee agreeing to the terms of accession including the coverage lists of the acceding Member, the acceding Member would deposit with the Director-General of the WTO an instrument of accession which states the terms so agreed. The acceding Member's coverage lists in English, French and Spanish would be appended to the Agreement;

(f) prior to the date of entry into force of the WTO Agreement, the above procedures would

mutatoxin soveltaa niihin GATT 1947 -sopimuksen sopimuspuoliin, jotka ovat kiinnostuneita liittymisestä, ja GATT 1947 -sopimuksen SOPIMUSPUOLTEN pääjohtajan olisi toimeenpantava WTO:n pääjohtajalle annetut tehtävät.

2. Todetaan, että komitean päätökset tehdään konsensuksella. Todetaan myös, että XXIV artiklan 11 kohdassa mainittu soveltumattomuusklausuuli on jokaisen osapuolen käytettävissä.

apply *mutatis mutandis* to contracting parties to the GATT 1947 interested in accession, and the tasks assigned to the Director-General of the WTO would be carried out by the Director-General to the CONTRACTING PARTIES to the GATT 1947.

2. It is noted that Committee decisions are arrived at on the basis of consensus. It is also noted that the non-application clause of paragraph 11 of Article XXIV is available to any Party.

**PÄÄTÖS RIITOJEN RATKAISUSTA
ANNETTUJA SÄÄNTÖJÄ JA
-MENETTELYJÄ KOSKEVAN
SOPIMUKSEN SOVELTAMISESTA JA
TARKASTELUSTA**

Ministerit, jotka

muistuttavat mieliin 22. helmikuuta 1994 tehdyn päätöksen, jossa GATT 1947 -sopimuksen riitojen ratkaisusäännöt ja -menettelyt pysyvät voimassa Maailman kauppajärjestön perustamissopimuksen voimaantulopäivään saakka,

kehottavat asianomaiset neuvostot ja komiteat päättämään, että he jatkavat niiden riitojen sovittelua, joiden suhteen neuvottelupyyntö tehtiin ennen voimaantulopäivää;

kutsuvat ministerikokousta saattamaan loppuun Maailman kauppajärjestön riitojen ratkaisemisesta annettujen sääntöjen ja menettelyjen tarkastelu neljän vuoden kuluessa Maailman kauppajärjestön perustamissopimuksen voimaantulon jälkeen ja päättämään riitojen ratkaisemisesta annettujen sääntöjen ja menettelyjen jatkamisesta, muuttamisesta tai lopettamisesta ensimmäisessä tarkastelun jälkeen pidettävässä tilaisuudessa.

**DECISION ON THE APPLICATION AND
REVIEW OF THE UNDERSTANDING ON
RULES AND PROCEDURES GOVERNING
THE SETTLEMENT OF DISPUTES**

Ministers,

Recalling the Decision of 22 February 1994 that existing rules and procedures of GATT 1947 in the field of dispute settlement shall remain in effect until the date of entry into force of the Agreement Establishing the World Trade Organization,

Invite the relevant Councils and Committees to decide that they shall remain in operation for the purpose of dealing with any dispute for which the request for consultation was made before that date;

Invite the Ministerial Conference to complete a full review of dispute settlement rules and procedures under the World Trade Organization within four years after the entry into force of the Agreement Establishing the World Trade Organization, and to take a decision on the occasion of its first meeting after the completion of the review, whether to continue, modify or terminate such dispute settlement rules and procedures.

SOPIMUS RAHOITUSPALVELU- SITOUUKSISTA

Uruguayn kierrokselle osallistujat ovat voineet tehdä erityisiä rahoituspalveluja koskevia sitoumuksia palvelukaupan yleissopimuksen (myöhemmin ”sopimus”) mukaan, vaihtoehtona sopimuksen III osan määräysten mukaiselle lähestymistavalle. Sovittiin, että tätä lähestymistapaa voidaan soveltaa seuraavan sopimuksen mukaisesti:

(i) se ei ole ristiriidassa sopimuksen määräysten kanssa;

(ii) se ei vähennä minkään jäsenen oikeutta luetella omat sitoumuksensa sopimuksen III osan mukaisesti;

(iii) sen tuloksena syntyviä erityisiä sitoumuksia sovelletaan suosituimmuuskohtelun mukaisesti,

(iv) jäsenen ei sopimuksen mukaan oleteta sitoutuvan tiettyyn vapauttamisen asteeseen.

Kiinnostuneet jäsenet ovat neuvottelujen pohjalta ja mahdollisin mainituin ehdoin ja varauksin sisällyttäneet erityisiä sitoumuksia koskevaan listaan erityisiä sitoumuksia allaolevan lähestymistavan mukaisesti.

A. Uusien rajoitusten asettamiskielto

Kaikkien alla mainittuihin sitoumuksiin liittyvien ehtojen, rajoitusten ja varausten soveltamista on rajoitettava vain voimassa oleviin toimenpiteisiin.

B. Markkinoillepääsy Monopolioikeudet

1. Sopimuksen VIII artiklan lisäksi sovelletaan seuraavaa:

Jokainen jäsen esittää rahoituspalveluja koskevassa erityisten sitoumusten listassaan voi-

UNDERSTANDING ON COMMITMENTS IN FINANCIAL SERVICES

Participants in the Uruguay Round have been enabled to take on specific commitments with respect to financial services under the General Agreement on Trade in Services (hereinafter referred to as the ”Agreement”) on the basis of an alternative approach to that covered by the provisions of Part III of the Agreement. It was agreed that this approach could be applied subject to the following understanding:

(i) it does not conflict with the provisions of the Agreement;

(ii) it does not prejudice the right of any Member to schedule its specific commitments in accordance with the approach under Part III of the Agreement;

(iii) resulting specific commitments shall apply on a most-favoured-nation basis;

(iv) no presumption has been created as to the degree of liberalization to which a Member is committing itself under the Agreement.

Interested Members, on the basis of negotiations, and subject to conditions and qualifications where specified, have inscribed in their schedule specific commitments conforming to the approach set out below.

A. Standstill

Any conditions, limitations and qualifications to the commitments noted below shall be limited to existing non-conforming measures.

B. Market Access Monopoly Rights

1. In addition to Article VIII of the Agreement, the following shall apply:

Each Member shall list in its schedule pertaining to financial services existing monopoly

massa olevat monopolioikeudet ja pyrkii niiden poistamiseen tai soveltamisalan vähentämiseen. Rahoituspalveluja koskevan liitteen 1b alakohdan määräyksistä huolimatta tätä kohtaa sovelletaan liitteen 1b(iii) alakohdassa tarkoitettuihin toimintamuotoihin.

Julkisten elinten ostamat rahoituspalvelut

2. Sopimuksen XIII artiklan määräyksistä huolimatta jokainen jäsen varmistaa, että sen alueella toimiville muiden jäsenten rahoituspalvelujen tarjoajille myönnetään suosituimmuuskohtelu ja kansallinen kohtelu sen julkisten elinten ostaessa tai hankkiessa rahoituspalveluja sen alueella.

Rajan ylittävä kauppa

3. Jokaisen jäsenen tulee sallia ulkomaisten rahoituspalvelujen tarjoajien tarjota seuraavia palveluja päämiehenä, välittäjän kautta tai välittäjänä kansallista kohtelun takaavien ehtojen mukaisesti:

a) seuraavia riskejä koskevat vakuutukset:
(i) merenkulku ja kaupallinen lentoliikenne sekä avaruusalusten laukaisu ja kuljetukset (mukaan lukien satelliitit), jossa vakuutus kokonaan tai osittain kattaa kuljetettavan tavaran, kulkuvälineen sekä siitä mahdollisesti syntyvät vastuut; sekä

(ii) kansainvälinen kauttakulkuvara;
b) jälleenvakuutus ja vakuutukseen liittyvät palvelut liitteen 5(a)(iv) alakohdan mukaisesti;

c) rahoitustiedon hankinta ja siirto sekä rahoituspalveluihin liittyvät atk-palvelut liitteen 5(a)(xv) alakohdan mukaisesti, sekä neuvonta ja muut liitännäispalvelut, ei kuitenkaan pankkitoimintaan ja muihin rahoituspalveluihin liittyvä välitystoiminta liitteen 5(a)(xvi) alakohdan mukaisesti.

4. Jokaisen jäsenen tulee sallia maassa asuvien henkilöiden ostaa alla luetelluissa alakohdissa mainitut rahoituspalvelut minkä tahansa muun jäsenen alueelta:

- a) 3(a) alakohta;
- b) 3(b) alakohta; sekä
- c) liitteen 5(a)(v)—(xvi) alakohdat.

rights and shall endeavour to eliminate them or reduce their scope. Notwithstanding subparagraph 1(b) of the Annex on Financial Services, this paragraph applies to the activities referred to in subparagraph 1(b)(iii) of the Annex.

Financial Services purchased by Public Entities

2. Notwithstanding Article XIII of the Agreement, each Member shall ensure that financial service suppliers of any other Member established in its territory are accorded most-favoured-nation treatment and national treatment as regards the purchase or acquisition of financial services by public entities of the Member in its territory.

Cross-border Trade

3. Each Member shall permit non-resident suppliers of financial services to supply, as a principal, through an intermediary or as an intermediary, and under terms and conditions that accord national treatment, the following services:

(a) insurance of risks relating to:
(i) maritime shipping and commercial aviation and space launching and freight (including satellites), with such insurance to cover any or all of the following: the goods being transported, the vehicle transporting the goods and any liability arising therefrom; and

(ii) goods in international transit;
(b) reinsurance and retrocession and the services auxiliary to insurance as referred to in subparagraph 5(a)(iv) of the Annex;

(c) provision and transfer of financial information and financial data processing as referred to in subparagraph 5(a)(xv) of the Annex and advisory and other auxiliary services, excluding intermediation, relating to banking and other financial services as referred to in subparagraph 5(a)(xvi) of the Annex.

4. Each Member shall permit its residents to purchase in the territory of any other Member the financial services indicated in:

- (a) subparagraph 3(a);
- (b) subparagraph 3(b); and
- (c) subparagraphs 5(a)(v) to (xvi) of the Annex.

Liiketoiminta

5. Jokaisen jäsenen tulee myöntää toisen jäsenen rahoituspalvelujen tarjoajille oikeus sijoittua tai laajentaa liiketoimintansa sen alueella, myös ostamalla toimivia yrityksiä.

6. Jäsen voi asettaa ehtoja ja vaatia menettelyjä liiketoiminnan perustamisen tai laajentamisen vahvistamiseksi niin kauan kuin näiden tarkoituksena ei ole kiertää jäsenen 5 kohdan mukaisia velvollisuuksia eivätkä ne ole ristiriidassa tämän sopimuksen muiden velvoitteiden kanssa.

Uudet rahoituspalvelut

7. Jäsenen tulee sallia sen alueelle sijoittuneiden muiden jäsenten rahoituspalvelujen tarjoajien tarjota alueellaan uusia rahoituspalveluja niiden luonteesta riippumatta.

Tietojen siirto ja tietojenkäsittely

8. Mikään jäsen ei saa ryhtyä toimenpiteisiin jotka estävät tietojen siirron tai rahoitustietojen käsittelyn, mukaan lukien elektronisen tietojen siirron, tai jotka ottaen huomioon kansainvälisten sopimusten mukaiset tuontimääräykset estävät laitteiden siirrot, jos tällainen tiedonsiirto, rahoitustietojen käsittely tai laitteiden siirto on tarpeen rahoituspalvelujen tarjoajan tavanomaisessa liiketoiminnassa. Mikään tässä kohdassa ei rajoita jäsenen oikeutta suojata henkilötietoja, yksityisyyttä ja yksittäisten tiedostojen ja tilien luottamuksellisuutta, niin kauan kuin tätä oikeutta ei käytetä sopimuksen määräysten kiertämiseen.

Henkilöstön väliaikainen maahantulo

9. a) Jokaisen jäsenen tulee sallia tilapäinen maahantulo toisen jäsenen rahoituspalvelujen tarjoajaa seuraaville henkilöstöryhmille, jos rahoituspalvelujen tarjoaja on sijoittautunut tai on sijoittautumassa tämän jäsenen alueelle:

(i) ylemmät johtohenkilöt joilla on omistusta koskevia tietoja jotka ovat oleellisia rahoitus-

Commercial Presence

5. Each Member shall grant financial service suppliers of any other Member the right to establish or expand within its territory, including through the acquisition of existing enterprises, a commercial presence.

6. A Member may impose terms, conditions and procedures for authorization of the establishment and expansion of a commercial presence in so far as they do not circumvent the Member's obligation under paragraph 5 and they are consistent with the other obligations of the Agreement.

New Financial Services

7. A Member shall permit financial service suppliers of any other Member established in its territory to offer in its territory any new financial service.

Transfers of Information and Processing of Information

8. No Member shall take measures that prevent transfers of information or the processing of financial information, including transfers of data by electronic means, or that, subject to importation rules consistent with international agreements, prevent transfers of equipment, where such transfers of information, processing of financial information or transfers of equipment are necessary for the conduct of the ordinary business of a financial service supplier. Nothing in this paragraph restricts the right of a Member to protect personal data, personal privacy and the confidentiality of individual records and accounts so long as such right is not used to circumvent the provisions of the Agreement.

Temporary Entry of Personnel

9. (a) Each Member shall permit temporary entry into its territory of the following personnel of a financial service supplier of any other Member that is establishing or has established a commercial presence in the territory of the Member:

(i) senior managerial personnel possessing proprietary information essential to the estab-

palvelujen tarjoajalle tämän käynnistäessä, valvoessa ja hoitaessa palvelutarjontaa; sekä

(ii) rahoituspalvelujen tarjoajan liiketoiminnan asiantuntijat.

b) Jokaisen jäsenen tulee, ottaen huomioon alueellaan vallitseva ammattitaitoisen henkilöstön tarjonta, sallia tilapäinen maahantulo seuraaville toisen jäsenen rahoituspalvelujen tarjoajan liiketoimintaan liittyville henkilöstökategorioille:

(i) tietokonepalvelujen, tietoliikenteen ja tilinpidon asiantuntijat; sekä

(ii) vakuutusmatematiikan ja lainopilliset asiantuntijat.

Syrjimättömät toimenpiteet

10. Jokaisen jäsenen tulee pyrkiä poistamaan tai rajoittamaan kaikki seuraavista toimista syntyvät merkittävät haittavaikutukset toisen jäsenen rahoituspalvelujen tarjoajalle:

a) syrjimättömistä toimenpiteistä, jotka estävät rahoituspalvelujen tarjoajia tarjoamasta jäsenen alueella, jäsenen määräämässä muodossa, kaikkia jäsenen sallimia rahoituspalveluja;

b) syrjimättömistä toimenpiteistä, jotka rajoittavat rahoituspalvelujen tarjoajien mahdollisuuksia laajentaa toimintaansa jäsenen koko alueelle;

c) jäsenen toimenpiteistä jos tämä jäsen soveltaa samoja toimenpiteitä sekä pankki- että arvopaperipalvelujen tarjontaan, ja toisen jäsenen rahoituspalvelujen tarjoaja keskittää toimintansa arvopaperipalvelujen tuottamiseen; sekä

d) muista toimenpiteistä, jotka tämän sopimuksen määräykset huomioonottaenkin haittaavat toisen jäsenen rahoituspalvelujen tarjoajan mahdollisuuksia toimia tai kilpailla jäsenen markkinoilla tai sijoittua niille;

edellyttäen, ettei mikään tämän kohdan mukainen toimenpide epäoikeudenmukaisesti syrjisi niihin ryhtyvän jäsenen rahoituspalvelujen tarjoajia.

11. 10(a) ja (b) alakohdissa tarkoitettujen syrjimättömien toimenpiteiden osalta, jäsenen tulee pyrkiä siihen, ettei se rajoita tai vähennä nykyisiä markkinatilaisuuksia tai niitä etuja, joista jo ryhmänä nauttivat kaikkien muiden jäsenten rahoituspalvelujen tarjoajat sen alueella, edellyttäen että tämä sitoumus ei johda

lishment, control and operation of the services of the financial service supplier; and

(ii) specialists in the operation of the financial service supplier.

(b) Each Member shall permit, subject to the availability of qualified personnel in its territory, temporary entry into its territory of the following personnel associated with a commercial presence of a financial service supplier of any other Member:

(i) specialists in computer services, telecommunication services and accounts of the financial service supplier; and

(ii) actuarial and legal specialists.

Non-discriminatory Measures

10. Each Member shall endeavour to remove or to limit any significant adverse effects on financial service suppliers of any other Member of:

(a) non-discriminatory measures that prevent financial service suppliers from offering in the Member's territory, in the form determined by the Member, all the financial services permitted by the Member;

(b) non-discriminatory measures that limit the expansion of the activities of financial service suppliers into the entire territory of the Member;

(c) measures of a Member, when such a Member applies the same measures to the supply of both banking and securities services, and a financial service supplier of any other Member concentrates its activities in the provision of securities services; and

(d) other measures that, although respecting the provisions of the Agreement, affect adversely the ability of financial service suppliers of any other Member to operate, compete or enter the Member's market;

provided that any action taken under this paragraph would not unfairly discriminate against financial service suppliers of the Member taking such action.

11. With respect to the non-discriminatory measures referred to in subparagraphs 10(a) and (b), a Member shall endeavour not to limit or restrict the present degree of market opportunities nor the benefits already enjoyed by financial service suppliers of all other Members as a class in the territory of the Member,

epäoikeudenmukaiseen syrjintään niitä rahoituspalvelujen tarjoajia kohtaan jotka tulevat näitä toimenpiteitä soveltavan jäsenen alueelta.

C. Kansallinen kohtelu

1. Niillä ehdoilla, joilla myönnetään kansallinen kohtelu, jokaisen jäsenen tulee sallia alueelleen sijoittuneiden muiden jäsenten rahoituspalvelujen tarjoajien päästä osallisiksi julkisten elinten ylläpitämiin maksu- ja siirtojärjestelmiin sekä sellaisiin virallisiin rahoitus- ja jälleerahoitusmahdollisuuksiin jotka yleensä ovat käytettävissä tavanomaisen liiketoiminnan yhteydessä. Tällä kappaleella ei ole tarkoitus päästää näitä rahoituspalvelujen tarjoajia osallisiksi jäsenten 'lender of last resort'-mahdollisuuksiin.

2. Jos jäsen vaatii jäsenyyttä tai osallistumista tai pääsyä johonkin itsesäätelevään elimen, arvopaperi- tai futuuripörssiin tai markkinoihin, siirtotoimistoon tai muuhun järjestöön tai yhdistykseen, jotta toisen jäsenen rahoituspalvelujen tarjoaja saisi tarjota rahoituspalveluja samoista lähtökohdista kuin jäsenen omat rahoituspalvelujen tarjoajat, tai jos jäsen välittömästi tai välillisesti asettaa sellaisia elimiä, oikeuksia tai etuja käyttöön rahoituspalvelutarjonnassa, jäsenen on varmistuttava siitä että nämä elimet myöntävät kansallisen kohtelun kaikille sen alueelle sijoittuneille muiden jäsenten rahoituspalvelujen tarjoajille.

D. Määritelmät

Tässä lähestymistavassa

1. Ulkomaalainen rahoituspalvelujen tarjoaja on minkä tahansa jäsenen rahoituspalvelujen tarjoaja, joka tarjoaa rahoituspalvelua toisen jäsenen alueelle toisen jäsenen alueella sijaitsevasta laitoksesta, huolimatta siitä onko tällä rahoituspalvelujen tarjoajalla liiketoimintaa sen jäsenen alueella, jossa rahoituspalvelu tarjotaan.

2. "Liiketoiminnalla" tarkoitetaan jonkun jäsenen alueella olevaa rahoituspalveluja tuottavaa yritystä, mukaan lukien kokonaan tai osittain omistettut tytäryhtiöt, yhteisyritykset, avoimet yhtiöt, toiminimet, franchising-järjes-

provided that this commitment does not result in unfair discrimination against financial service suppliers of the Member applying such measures.

C. National Treatment

1. Under terms and conditions that accord national treatment, each Member shall grant to financial service suppliers of any other Member established in its territory access to payment and clearing systems operated by public entities, and to official funding and refinancing facilities available in the normal course of ordinary business. This paragraph is not intended to confer access to the Member's lender of last resort facilities.

2. When membership or participation in, or access to, any self-regulatory body, securities or futures exchange or market, clearing agency, or any other organization or association, is required by a Member in order for financial service suppliers of any other Member to supply financial services on an equal basis with financial service suppliers of the Member, or when the Member provides directly or indirectly such entities, privileges or advantages in supplying financial services, the Member shall ensure that such entities accord national treatment to financial service suppliers of any other Member resident in the territory of the Member.

D. Definitions

For the purposes of this approach:

1. A non-resident supplier of financial services is a financial service supplier of a Member which supplies a financial service into the territory of another Member from an establishment located in the territory of another Member, regardless of whether such a financial service supplier has or has not a commercial presence in the territory of the Member in which the financial service is supplied.

2. "Commercial presence" means an enterprise within a Member's territory for the supply of financial services and includes wholly- or partly-owned subsidiaries, joint ventures, partnerships, sole proprietorships, fran-

telyt, sivukonttorit, agentuurit, edustustot tai muut toimipaikat.

3. Uusi rahoituspalvelu on palvelu, jonka luonteeseen kuuluu rahoitustoiminta, mukaan lukien olemassaoleviin tai uusiin tuotteisiin tai tuotteen toimitustapaan liittyvät palvelut, jota ei kukaan rahoituspalvelujen tarjoaja tarjoa tietyn jäsenen alueella, mutta jota tarjotaan toisen jäsenen alueella.

chising operations, branches, agencies, representative offices or other organizations.

3. A new financial service is a service of a financial nature, including services related to existing and new products or the manner in which a product is delivered, that is not supplied by any financial service supplier in the territory of a particular Member but which is supplied in the territory of another Member.

SISÄLLYSLUETTELO

TABLE OF CONTENTS

	Sivu		Page
MAAILMAN KAUPPAJÄRJESTÖN PE- RUSTAMISSOPIMUS	143	AGREEMENT ESTABLISHING THE WORLD TRADE ORGANIZATION	143
LIITE 1	158	ANNEX 1	158
LIITE 1A: MONENKESKISET TAVA- RAKAUPPASOPIMUKSET .	159	ANNEX 1A: Multilateral Agreements on Trade in Goods	159
Tullitariffeja ja kauppaa koskevan yleis- sopimus 1994	160	General Agreement on Tariffs and Trade 1994	160
Sopimus tullitariffeja ja kauppaa kos- kevan yleissopimuksen 1994 II:1b ar- tiklan tulkinnasta	163	Understanding on the Interpretation of Article II:1(b) of the General Agree- ment on Tariffs and Trade 1994	163
Sopimus tullitariffeja ja kauppaa kos- kevan yleissopimuksen 1994 XVII ar- tiklan tulkinnasta	165	Understanding on the Interpretation of Article XVII of the General Agree- ment on Tariffs and Trade 1994	165
Sopimus tullitariffeja ja kauppaa kos- kevan yleissopimuksen 1994 maksu- tasetta koskevista määräyksistä	167	Understanding on Balance-of-Pay- ments Provisions of the General Agreement on Tariffs and Trade 1994	167
Sopimus tullitariffeja ja kauppaa kos- kevan yleissopimuksen 1994 XXIV ar- tiklan tulkinnasta	173	Understanding on the Interpretation of Article XXIV of the General Agree- ment on Tariffs and Trade 1994	173
Tullitariffeja ja kauppaa koskevan yleissopimuksen 1994 mukaisia poik- keuksia velvoitteista koskeva sopimus .	178	Understanding in Respect of Waivers of Obligations under the General Agreement on Tariffs and Trade 1994	178
Sopimus tullitariffeja ja kauppaa kos- kevan yleissopimuksen 1994 XXVIII artiklan tulkinnasta	179	Understanding on the Interpretation of Article XXVIII of the General Agreement on Tariffs and Trade 1994	179
Marrakeshin pöytäkirja tullitariffeja ja kauppaa koskevan yleissopimukseen 1994	182	Marrakesh Protocol to the General Agreement on Tariffs and Trade 1994	182
Sopimus maataloudesta	185	Agreement on Agriculture	185
Sopimus terveys- ja kasvinuojelutoimista	221	Agreement on the Application of Sani- tary and Phytosanitary Measures	221
Sopimus tekstiili- ja vaatetustuotteista .	241	Agreement on Textiles and Clothing ...	241
Sopimus kaupan teknisistä esteistä	316	Agreement on Technical Barriers to Trade	316
Sopimus kaupan liittyvistä investointi- toimista	347	Agreement on Trade-Related Investment Measures	347
Sopimus tullitariffeja ja kauppaa koske- van yleissopimuksen 1994 VI artiklan soveltamisesta	353	Agreement on Implementation of Article VI of the General Agreement on Tariffs and Trade 1994	353
Sopimus tullitariffeja ja kauppaa koske- van yleissopimuksen 1994 VII artiklan soveltamisesta	389	Agreement on Implementation of Article VII of the General Agreement on Tariffs and Trade 1994	389
Sopimus vientitavaran ennakkotarkas- tuksesta	430	Agreement on Preshipment Inspection	430
Sopimus alkuperäsäännöistä	443	Agreement on Rules of Origin	443
Sopimus tuontilisensioinnin menettelyta- voista	460	Agreement on Import Licensing Proce- dures	460

	Sivu		Page
Tukia ja tasoitustulleja koskeva sopimus	470	Agreement on Subsidies and Countervailing Measures	470
Sopimus suojalausekkeista	535	Agreement on Safeguards	535
LIITE 1B: Palvelukaupan yleissopimus ..	548	ANNEX 1B: General Agreement on Trade in Services	548
LIITE 1C: Sopimus teollis- ja tekijänoikeuksien kauppaan liittyvistä näkökohdista	595	ANNEX 1C: Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights	595
LIITE 2: Riitojen ratkaisemisesta annettuja sääntöjä ja menettelyjä koskeva sopimus	640	ANNEX 2: Understanding on Rules and Procedures Governing the Settlement of Disputes	640
LIITE 3: Kauppapoliittinen maatutkinta ...	679	ANNEX 3: Trade Policy Review Mechanism	679
LIITE 4: Useammankeskkiset sopimukset ...	683	ANNEX 4: Plurilateral Trade Agreements .	683
Julkisia hankintoja koskeva sopimus ..	683	Agreement on Government Procurement	683
Kansainvälinen maitotuotesopimus	737	International Dairy Agreement	737
Kansainvälinen naudanlihasopimus	784	International Bovine Meat Agreement .	784
MINISTERIPÄÄTÖKSET JA JULISTUKSET	794	MINISTERIAL DECISIONS AND DECLARATIONS	794
Päätösasiakirja	794	Final Act	794
Päätös toimenpiteistä vähiten kehittyneiden maiden eduksi	796	Decision on Measures in Favour of Least-Developed Countries	796
Julkilausuma Maailman kauppajärjestön osuudesta suuremman yhtenäisyyden saavuttamisessa maailmanlaajuisessa talouspolitiikassa	798	Declaration on the Contribution of the World Trade Organization to Achieving Greater Coherence in Global Economic Policymaking	798
Päätös ilmoittamismenettelyistä	800	Decision on Notification Procedures ...	800
Julistus kansainvälisen valuuttarahaston ja Maailman kauppajärjestön välisestä suhteesta	804	Declaration on the Relationship of the World Trade Organization with the International Monetary Fund	804
Päätös toimenpiteistä, jotka koskevat uudistusohjelman mahdollisia kielteisiä vaikutuksia vähiten kehittyneisiin ja nettomääräisesti elintarvikkeita maahantuoviin kehitysmaihin	805	Decision on Measures Concerning the Possible Negative Effects of the Reform Programme on Least-Developed and Net Food-Importing Developing Countries	805
Päätös sopimuksen tekstiili- ja vaatetus-tuotteista 2.6. artiklan mukaisesta ensimmäisestä ilmoituksesta	807	Decision on Notification of First Integration under Article 2.6 of the Agreement on Textiles and Clothing	807
Päätökset liittyen sopimukseen kaupan teknisistä esteistä:	808	Decisions Relating to the Agreement on Technical Barriers to Trade	808
Sopimusehdotus WTO:n ja ISON välisestä standardien tietojenvaihtojärjestelmästä	808	Decision on Proposed Understanding on WTO-ISO Standards Information System	808
Päätös ISO/IEC:n informaatiokeskuk-sen julkaisun tarkastelusta	810	Decision on Review of the ISO/IEC Information Centre Publication	810
Päätökset ja julkilausuma liittyen sopi-mukseen tullitariffeja ja kauppaa koske- van yleissopimuksen 1994 VI artiklan soveltamisesta:	811	Decisions and Declaration Relating to the Agreement on Implementation of Article VI of the General Agreement on Tariffs and Trade 1994	811
Päätös toimenpiteiden kiertämisen eh-käisemisestä	811	Decision on Anti-Circumvention	811

	Sivu		Page
Päätös sopimuksen tullitariffeja ja kauppaa koskevan yleissopimuksen 1994 VI artiklan soveltamisesta 17.6. artiklan tarkastelusta	812	Decision on Review of Article 17.6 of the Agreement on Implementation of Article VI of the General Agreement on Tariffs and Trade 1994	812
Julkialusuma riitojen ratkaisemisesta tullitariffeja ja kauppaa koskevan yleissopimuksen 1994 VI artiklan soveltamisesta koskevan sopimuksen tai tulevia ja tasoitustulleja koskevan sopimuksen V sen mukaisesti	813	Declaration on Dispute Settlement Pursuant to the Agreement on Implementation of Article VI of the General Agreement on Tariffs and Trade 1994 or Part V of the Agreement on Subsidies and Countervailing Measures ...	813
Päätökset liittyen sopimukseen tullitariffeja ja kauppaa koskevan yleissopimuksen 1994 VII artiklan soveltamisesta:	814	Decisions Relating to the Agreement on Implementation of Article VII of the General Agreement on Tariffs and Trade 1994	814
Päätös tapauksissa, joissa tullihallinnolla on syytä epäillä ilmoitetun arvon todenperäisyyttä tai täsmällisyyttä ...	814	Decision Regarding Cases where Customs Administrations Have Reasons to Doubt the Truth or Accuracy of the Declared Value	814
Päätös teksteistä, jotka koskevat vähimmäisarvoja ja yksinedustajien, yksinmyyjien ja toimiluvan yksinhaltijoiden maahantuonteja	816	Decision on Texts Relating to Minimum Values and Imports by Sole Agents, Sole Distributors and Sole Concessionaires	816
Päätökset liittyen palvelukaupan yleissopimukseen:	817	Decisions Relating to the General Agreement on Trade in Services	817
Päätös palvelukaupan yleissopimuksen rakenteellisista järjestelyistä	817	Decision on Institutional Arrangements for the General Agreement on Trade in Services	817
Päätös palvelukaupan yleissopimuksen tietyistä riitojen ratkaisumenettelyistä ..	819	Decision on Certain Dispute Settlement Procedures for the General Agreement on Trade in Services	819
Päätös palvelukaupasta ja ympäristöstä	820	Decision on Trade in Services and the Environment	820
Päätös luonnollisten henkilöiden liikkuvuutta koskevista neuvotteluista ..	821	Decision on Negotiations on Movement of Natural Persons	821
Päätös rahoituspalveluista	822	Decision on Financial Services	822
Päätös merikuljetuspalveluneuvotteluista	823	Decision on Negotiations on Maritime Transport Services	823
Päätös perustelevisiointineuvotteluista ..	825	Decision on Negotiations on Basic Telecommunications	825
Päätös koskien asiantuntijapalveluita ..	827	Decision on Professional Services ...	827
Päätös liittymisestä julkisia hankintoja koskevaan sopimukseen	829	Decision on Accession to the Agreement on Government Procurement	829
Päätös riitojen ratkaisusta annettuja sääntöjä ja -menettelyjä koskevan sopimuksen soveltamisesta ja tarkastelusta ..	831	Decision on the Application and Review of the Understanding on Rules and Procedures Governing the Settlement of Disputes	831
SOPIMUS RAHOITUSPALVELUSITOU- MUKSISTA	832	UNDERSTANDING ON COMMITMENTS IN FINANCIAL SERVICES	832

SISÄLLYSLUETTELO

Hallituksen esitys 296

296 Maailman kauppajärjestön perustamissopimuksen ja sen liitesopimusten eräiden määräysten hyväksymisestä

Nide II

— Suomen myönnytysluettelot ja sidontalistat

Nide III

— Finland's schedules of concessions and specific commitments

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Tämä myönnytysluettelo on todistusvoimainen ainoastaan englanninkielisenä

OSA I SUOSITUIMMUUSTULLIT

OSASTO I Maataloustuotteet

OSASTO I - A Tullit

Tullien alennukset ja kaikki tullikiintiöiden suurentamiset, jotka I osan I osastossa toteutetaan yhtäsuurina vuosittaisina erinä alkaen vuonna 1995 ja päättyen vuonna 2000, mikäli myönnytysluettelon IA tai IB osastojen sarakkeessa 5 ei ole toisin mainittu

Myönnytysluettelon I osan IA osastossa mainitut maataloustuotteet, on, siltä osin kuin niihin voidaan soveltaa maataloussopimuksen 5 artiklan määräyksiä, merkitty tunnuksella "SSG" sarakkeessa 6 kyseisen nimikkeen kohdalla

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

2

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Erityis- suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
1. Ryhmä									
Elävät eläimet									
0101	Elävät hevoset, aasit, muulit ja muuliaasit:								
	- hevoset:								
0101 11	-- puhdasrotuiset siitoseläimet	11,57	394	7,40	252		SSG		
0101 19	-- muut	11,57	394	7,40	252		SSG		
0101 20	- aasit, muulit ja muuliaasit	11,57	394	7,40	252		SSG		
0102	Elävät nautaeläimet:								
0102 10	- puhdasrotuiset siitoseläimet	11,57	394	7,40	252		SSG		
0102 90	- muut	11,57	394	7,40	252		SSG		
0103	Elävät siat:								
0103 10	- puhdasrotuiset siitoseläimet	9,43	320	6,04	205		SSG		
	- muut:								
0103 91	-- paino alle 50 kg	9,43	320	6,04	205		SSG		
0103 92	-- paino vähintään 50 kg	9,43	320	6,04	205		SSG		
0104	Elävät lampaat ja vuohet:								
0104 10	- lampaat	12,45	342	7,97	219		SSG		
0104 20	- vuohet	12,45	342	7,97	219		SSG		
0105	Elävä siipikarja, eli Gallus domesticus-lajiin kuuluvat kanat sekä ankat, hanhet, kalkkunat ja helmikanat:								
	- paino enintään 185 g:								
0105 11	-- Gallus domesticus-lajiin kuuluvat kanat	6,36	185	4,07	118		SSG		
0105 19	-- muut	6,36	185	4,07	118		SSG		
	- muut:								
0105 91	-- Gallus domesticus-lajiin kuuluvat kanat	6,36	185	4,07	118		SSG		
0105 99	-- muut	6,36	185	4,07	118		SSG		
0106	Muut elävät eläimet:								
	- turkiseläimet								
	- muut	11,57	394	7,40	252		SSG		
	- muut	11,57	394	7,40	252		SSG		

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Erityis- suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
2. Ryhmä									
Liha ja muut syötävät eläimenosat									
0201	Naudanliha, tuore tai jäähdytetty:								
0201 10	- ruhot ja puoliruhot	23,13	394	19,66	335		SSG		
0201 20	- muut palat luineen	30,07	394	25,56	335		SSG		
0201 30	- luuton liha	39,78	394	33,81	335		SSG		
0202	Naudanliha, jäädytetty:								
0202 10	- ruhot ja puoliruhot	23,13	394	19,66	335		SSG		
0202 20	- muut palat luineen	30,07	394	25,56	335		SSG		
0202 30	- luuton liha	39,78	394	33,81	335		SSG		
0203	Sianliha, tuore, jäähdytetty tai jäädytetty:								
	- tuore tai jäähdytetty:								
0203 11	-- ruhot ja puoliruhot	15,72	320	13,36	272		SSG		
0203 12	-- kinkku, lapa ja niiden palat, luineen	22,79	320	19,37	272		SSG		
0203 19	-- muu	25,47	320	21,65	272		SSG		
	- jäädytetty:								
0203 21	-- ruhot ja puoliruhot	15,72	320	13,36	272		SSG		
0203 22	-- kinkku, lapa ja niiden palat, luineen	22,79	320	19,37	272		SSG		
0203 29	-- muu	25,47	320	21,65	272		SSG		
0204	Lampaan- ja vuohenliha, tuore, jäähdytetty tai jäädytetty:								
0204 10	- karitsanliha, ruhoina ja puoliruhoina, tuore tai jäähdytetty	19,15	342	16,28	291		SSG		
	- muu lampaanliha, tuore tai jäähdytetty:								
0204 21	-- ruhot ja puoliruhot	19,15	342	16,28	291		SSG		
0204 22	-- muut palat luineen	24,90	342	21,17	291		SSG		
0204 23	-- luuton liha	34,85	342	29,62	291		SSG		
0204 30	- karitsanliha, ruhoina ja puoliruhoina, jäädytetty	19,15	342	16,28	291		SSG		
	- muu lampaanliha, jäädytetty:								

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Erityis- suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
0204 41	-- ruhot ja puoliruhot	19,15	342	16,28	291		SSG		
0204 42	-- muut palat luineen	24,90	342	21,17	291		SSG		
0204 43	-- luuton liha	34,85	342	29,62	291		SSG		
0204 50	- vuohenliha	19,15	342	16,28	291		SSG		
0205	Hevosien-, aasin-, muulin- ja muuliaasinliha, tuore, jähdytetty tai jäädytetty:								
	- luuton	23,13	394	19,66	335		SSG		
	- muu	23,13	394	19,66	335		SSG		
0206	Naudan, sian, lampaan, vuohen, hevosen, aasin, muulin ja muuliaasin muut syötävät osat, tuoreet, jähdytetty tai jäädytetty:								
0206 10	- nautaa, tuoreet tai jähdytettyt:								
	-- pallealiha ja kuveliha	17,35	394	14,75	335		SSG		
	-- muut	17,35	394	6,94	158		SSG		
	- nautaa, jäädytettyt:								
0206 21	-- kieli	17,35	394	6,94	158		SSG		
0206 22	-- maksa	17,35	394	6,94	158		SSG		
0206 29	-- muut:								
	--- pallealiha ja kuveliha	17,35	394	14,75	335		SSG		
	--- muut	17,35	394	6,94	158		SSG		
0206 30	- sikaa, tuoreet tai jähdytettyt								
	- sikaa, jäädytettyt:								
0206 41	-- maksa	17,35	394	6,94	158		SSG		
0206 49	-- muut	17,35	394	6,94	158		SSG		
0206 80	- muut, tuoreet tai jähdytettyt	17,35	394	6,94	158		SSG		
0206 90	- muut, jäädytettyt	17,35	394	6,94	158		SSG		
0207	Nimikkeen 01.05 siipikarjan liha ja muut syötävät osat, tuoreet, jähdytetty tai jäädytetty:								
0207 10	- paloittelematon siipikarjan liha, tuore tai jähdytetty	12,95	264	11,01	224		SSG		
	- paloittelematon siipikarjan liha, jäädytetty:								

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Erityis- suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
0207 21	-- Gallus domesticus-lajiin kuuluvaa kanaa	12,95	264	11,01	224		SSG		
0207 22	-- kalkkunaa	12,95	264	11,01	224		SSG		
0207 23	-- ankkaa, hanhea tai helmikanaa	12,95	264	11,01	224		SSG		
	- paloiteltu siipikarjan liha ja muut syötävät osat (myös maksa), tuoreet tai jäädytetyt:								
0207 31	-- hanhen tai ankan rasvainen maksa	27,20	264	23,12	224		SSG		
0207 39	-- muut	27,20	264	23,12	224		SSG		
	- paloiteltu siipikarjan liha ja muut syötävät osat kuin maksa, jäädytetyt:								
0207 41	-- Gallus domesticus-lajiin kuuluvaa kanaa	27,20	264	23,12	224		SSG		
0207 42	-- kalkkunaa	27,20	264	23,12	224		SSG		
0207 43	-- ankkaa, hanhea tai helmikanaa	27,20	264	23,12	224		SSG		
0207 50	- siipikarjan maksa, jäädytetty	27,20	264	23,12	224		SSG		
0208	Muu liha ja muut syötävät eläimenosat, tuoreet, jäädytetyt tai jäädytetyt:								
0208 10	- kania tai jänistä	15,72	320	10,06	205		SSG		
0208 20	- sammakonreidit	15,72	320	10,06	205		SSG		
0208 90	- muut:								
	-- valaanliha (tuontikiellon alainen)	-	8	-	6,8				
	-- poronliha:								
	--- luuton	39,78	394	33,81	335		SSG		
	--- muut	23,13	394	19,66	335		SSG		
	-- riistalinnun liha	9,08	185	7,72	157		SSG		
	-- muu liha ja muut syötävät eläimenosat:								
	--- luuton liha	39,78	394	25,46	252		SSG		
	--- muut	23,13	394	14,80	252		SSG		
0209	Sianrasva vailla lihaskudosta sekä siipikarjanrasva (sulattamattomat), tuoreet, jäädytetyt, jäädytetyt, suolatut, suolavedessä, kuivatut tai savustetut:								
	- sianrasva	14,15	320	12,03	272		SSG		

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

9

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Erityis- suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
0210	- siipikarjanrasva Liha ja muut syötävät eläimenosat, suolatut, suolavedessä, kuivatut tai savustetut; lihasta ja muista eläimenosista valmistettu syötävä jauho ja jauhe:	8,17	185	6,94	157		SSG		
	- sianliha:								
0210 11	-- kinkku, lapa ja niiden palat, luineen	24,84	320	21,11	272		SSG		
0210 12	-- kylki (juovikas) ja sen palat	24,84	320	21,11	272		SSG		
0210 19	-- muu	24,84	320	21,11	272		SSG		
0210 20	- naudanliha	34,70	394	29,50	335		SSG		
0210 90	- muut, myös lihasta ja muista eläimenososta valmistettu syötävä jauho ja jauhe	28,73	342	24,42	291		SSG		

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Erityis- suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
	4. Ryhmä								
	Meijerituotteet; linnunmunat; luonnonhunaja; muualla kuulumattomat eläinalkuperää olevat syötävät tuotteet								
0401	Maito ja kerma, tiivistämätön ja lisättyä sokeria tai muuta makeutusainetta sisältämätön:								
0401 10	- rasvapitoisuus enintään 1 painoprosentti	2,76	144	2,35	122		SSG		
0401 20	- rasvapitoisuus yli 1, mutta enintään 6 painoprosenttia	2,76	144	2,35	122		SSG		
0401 30	- rasvapitoisuus yli 6 painoprosenttia	11,31	454	9,61	386		SSG		
0402	Maito ja kerma, tiivistetty tai lisättyä sokeria tai muuta makeutusainetta sisältävä:								
0402 10	- jauheena, rakeina tai muussa kiinteässä muodossa, rasvapitoisuus enintään 1,5 painoprosenttia	11,70	245	9,95	208		SSG		
	- jauheena, rakeina tai muussa kiinteässä muodossa, rasvapitoisuus yli 1,5 painoprosenttia:								
0402 21	-- lisättyä sokeria tai muuta makeutusainetta sisältämätön	17,89	289	15,21	246		SSG		
0402 29	-- muu	17,89	289	15,21	246		SSG		
	- muu:								
0402 91	-- lisättyä sokeria tai muuta makeutusainetta sisältämätön	48,75	279	41,44	237		SSG		
0402 99	-- muu	48,75	279	41,44	237		SSG		
0403	Kirnapuimä, viili, jogurtti, kefiiri ja muu käynyt tai hapatettu maito tai kerma, myös tiivistetty tai maustettu tai lisättyä sokeria tai muuta makeutusainetta, hedelmää, pähkinää tai kaakaota sisältävä:								
0403 10	- jogurtti:								

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

∞

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Erityis- suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
	- - maustettu tai lisättyä hedelmää, pähkinää tai kaakaota sisältävä	7,67	191	6,52	162		SSG		
	- - muu	7,67	191	4,91	122		SSG		
0403 90	- muu: - - maustettu tai lisättyä hedelmää, pähkinää tai kaakaota sisältävä	48,75	279	31,20	179		SSG		
	- - muu	48,75	279	31,20	179		SSG		
0404	Hera, myös tiivistetty tai lisättyä sokeria tai muuta makeutusainetta sisältävä; muualle kuulumattomat maidon luonnollisista ainesosista koostuvat tuotteet, myös lisättyä sokeria tai muuta makeutusainetta sisältävät:								
0404 10	- hera ja modifioitu hera, myös tiivistetty tai lisättyä sokeria tai muuta makeutusainetta sisältävä	4,64	125	2,97	80		SSG		
0404 90	- muut	48,75	279	31,20	179		SSG		
0405	Voi ja muut maidosta saadut rasvat ja öljyt	32,89	566	27,96	481		SSG		
0406	Juusto ja juustoaine:								
0406 10	- tuorejuusto (kypsyttämätön), myös herajuusto ja juustoaine	24,79	305	21,07	259		SSG		
0406 20	- juustoraaste ja juustojauhe, juustolaadusta riippumatta	24,79	305	21,07	259		SSG		
0406 30	- sulatejuusto, ei kuitenkaan raaste eikä jauhe	24,79	305	21,07	259		SSG		
0406 40	- sinihomejuusto	24,79	305	21,07	259		SSG		
0406 90	- muu juusto	24,79	305	21,07	259		SSG		
0407	Kuorelliset linnunmunat, tuoreet, säilötyt tai keitetyt	8,18	401	6,95	341		SSG		
0408	Kuorettomat linnunmunat ja munankeltuainen, tuoreet, kuivatut, höyryssä tai vedessä keitetyt, muotoillut, jäädytetyt tai muulla tavalla säilötyt, myös lisättyä sokeria tai muuta makeutusainetta sisältävät:								

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Erityis- suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
	- munankeltuainen:								
0408 11	-- kuivattu	34,54	625	22,11	400		SSG		
0408 19	-- muu	15,02	624	9,61	399		SSG		
	- muut:								
0408 91	-- kuivatut	39,59	401	25,34	257		SSG		
0408 99	-- muut	9,65	401	6,18	257		SSG		
0409	Luonnonhunaja	17,87	270	15,19	230		SSG		
0410	Eläinalkuperää olevat syötävät tuotteet, muualle kuulumattomat	8,18	401	5,24	257		SSG		

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Erityis- suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
5. Ryhmä									
Eläinalkuperää olevat tuotteet, muualle kuulumattomat									
0501	Hiukset, valmistamattomat, myös pestyt tai rasvattomat; hiusjätteet	-	0	-	0				
0502	Sian ja villisian harjakset ja muut karvat; mäyränkarvat ja muut harjantekoon käytettävät karvat; tällaisten harjaksien ja karvojen jätteet:								
0502 10	- sian ja villisian harjakset ja muut karvat sekä niiden jätteet	-	0	-	0				
0502 90	- muut	-	0	-	0				
0503	Jouhet ja jouhenjätteet, myös kerrostettuna tukiaineeseen yhdistettynäkin	-	0	-	0				
0504	Eläinten (muiden kuin kalan) suolet, rakot ja vatsat, kokonaisina tai paloina	-	0	-	0				
0505	Höyhen- tai untuvapeitteiset linnun nahat ja muut osat, höyhenet ja höyhenen osat (myös leikatuin reunoin) ja untuvat, joita ei ole enempää valmistettu kuin puhdistettu, desinfioitu tai käsitelty säilytystä varten; höyhenistä tai höyhenen osista saatu jauhe ja jäte:								
0505 10	- pehmustehöyhenet; untuvat	-	0	-	0				
0505 90	- muut	-	0	-	0				
0506	Luut ja sarvitohtot, valmistamattomat, rasvattomiksi tehdyt, yksinkertaisesti valmistetut (mutta ei määrämuotoisiksi leikatut), hapolla käsitellyt tai degelatinoitut; näistä tuotteista saatu jauhe ja jäte:								

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Erityis- suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
0506 10	- osseini ja hapolla käsitellyt luut	-	0	-	0				
0506 90	- muut	-	0	-	0				
0507	Norsunluu, kilpikonnankuori, valaanhetulat ja hetulaharjat, sarvet, kaviot, sorkat, kynnet ja nokat, valmistamattomat tai yksinkertaisesti valmistetut, mutta ei määrämuotoisiksi leikatut; näistä tuotteista saatu jauhe ja jäte:								
0507 10	- norsunluu; norsunluusta saatu jauhe ja jäte	-	0	-	0				
0507 90	- muut	-	0	-	0				
0508	Koralli ja sen kaltaiset aineet, valmistamattomat tai yksinkertaisesti valmistetut, mutta muutoin työstämättömät; nilviäisten, äyriäisten ja piikkihahkaisten kuoret sekä mustekalan selkäkilvet, valmistamattomat tai yksinkertaisesti valmistetut, mutta ei määrämuotoisiksi leikatut, näistä tuotteista saatu jauhe ja jäte								
0509	Pesusienet, eläinalkuperää	-	0	-	0				
0510	Ambra, majavanhausta, sivetti ja myski; espanjankärpänen; sappi, myös kuivattu; tuoret, jäähdetyt, jäädytetyt tai muuten väliaikaisesti säilötyt rauhaset ja muut eläintuotteet, joita käytetään farmaseuttisten tuotteiden valmistukseen								
0511	Muualle kuulumattomat eläintuotteet; ihmisravinnoksi kelpaamattomat kuolleet 1. tai 3. ryhmän eläimet:	-	0	-	0				
0511 10	- naudan siemenneste - muut:	-	0	-	0				

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Erityis- suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
0511 91	-- kalasta, äyriäisistä, nilviäisistä tai muista vedessä elävistä selkärangattomista saadut tuotteet; kuolleet 3. ryhmän eläimet	-	0	-	0				
0511 99	-- muut	-	0	-	0				

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Erityis- suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
6. Ryhmä									
Elävät puut ja muut elävät kasvit; sipulit, juuret ja niiden kaltaiset tuotteet; leikkokukat ja leikkovihreä									
0601	Sipulit, juuri- ja varsimukulat sekä juurakot, lepotilassa olevat, kasvavat tai kukkivat; sikurikasvit ja -juuret, ei kuitenkaan nimikkeen 12.12 juuret:								
0601 10	- sipulit, juuri- ja varsimukulat sekä juurakot, lepotilassa:								
	-- kielonjuurakot	-	20	-	8				
	-- kukkasipulit	0,31	-	-	0				
	-- begonian, gloksinian, gladioluksen ja daalian mukulat	-	0	-	0				
	-- muut	0,53	-	-	0				
0601 20	- sipulit, juuri- ja varsimukulat sekä juurakot, kasvavat tai kukkivat; sikurikasvit ja -juuret:								
	-- joissa on kukannuppuja tai kukkia:								
	--- kielonjuurakot	1,31	-	-	0				
	--- muut	22,40	50	14,34	32				
	-- muut:								
	--- kielonjuurakot	-	20	-	8				
	--- kukkasipulit	0,31	-	0,12	-				
	--- begonian, gloksinian, gladioluksen tai daalian mukulat	-	0	-	0				
	--- sikurijuuret	0,53	-	0,21	-				
	--- muut	0,53	-	-	0				
0602	Muut elävät kasvit (myös niiden juuret), pistokkaat ja varrennusoksat; sienirihmasto:								

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Ertysis- suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
0602 10	- juurruttamattomat pistokkaat ja varrennusoksat: -- neilikan, krysanteemin, begonian tai hortensian pistokkaat	0,25	-	-	0				
	-- muut	-	0	-	0				
0602 20	- puut ja pensaat, myös oksastetut, joiden hedelmät tai päihinät ovat syötäviä	0,25	-	-	0				
0602 30	- rhododendronit ja atsaleat, myös oksastetut: -- rhododendronin ja atsalean taimet	-	0	-	0				
	-- ruukkukasveina, ruukun tai multapaakun suurin läpimitta yli 6 cm	1,50	15	0,96	9,6				
	-- muut	-	0	-	0				
0602 40	- ruusut, myös oksastetut: -- ruusuntaimet	-	0	-	0				
	-- ruukkukasveina, ruukun tai multapaakun suurin läpimitta yli 6 cm	1,50	15	0,96	9,6				
	-- muut	-	0	-	0				
	- muut:								
0602 91	-- sienirihmasto	0,25	-	0,10	-				
0602 99	-- muut:								
	--- muut:								
	---- muut (kuin alanimikkeen 06.02.20) puut; puiden, pensaiden ja ruohomaisten monivuotisten koristekasvien (perennojen) taimet	0,25	-	-	0				
	---- kamelian taimet; muut taimet ilman kukannuppuja tai kukkia, ruukun tai multapaakun suurin läpimitta enintään 6 cm	-	0	-	0				
	---- kellokanervat (Ericas graciles), myös niiden hybridit, ruukkukasveina, ruukun tai multapaakun suurin läpimitta yli 6 cm, tullattaessa aikana 1.9.-30.11.	0,25	-	-	0				

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Erityis- suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
	---- kellokanervat (Ericas graciles), myös niiden hybridit, ruukkukasveina, ruukun tai multapaakun suurin läpimitta yli 6 cm, tullattaessa aikana 1.12.-31.8.	1,50	15	0,60	6				
	---- muut koristekasveina käytettävät ruukkukasvit, ruukun tai multapaakun suurin läpimitta yli 6 cm	1,50	15	0,96	9,6				
	---- muut koristekasvit	-	0	-	0				
	---- muut elävät kasvit	0,25	-	0,20	-				
	---- juuret	-	0	-	0				
0603	Leikkokukat ja kukannuput, jollaiset soveltuvat kukkakimppuihin tai koristetarkoituksiin, tuoreet, kuivatut, värjätyt, valkaistut, kylästetyt tai muulla tavalla valmistetut:								
0603 10	- tuoreet:								
	-- gladiolus:								
	--- tullattaessa aikana 1.11.-30.11.	90,00	188	57,60	120		SSG		
	--- tullattaessa aikana 1.12.-29.2.	15,00	20	9,60	12,8				
	--- tullattaessa aikana 1.3.-31.3.	110,00	208	70,40	133		SSG		
	--- tullattaessa aikana 1.4.-31.5.	110,00	208	70,40	133		SSG		
	--- tullattaessa aikana 1.6.-30.10.	90,00	188	57,60	120		SSG		
	-- neilikat:								
	--- tullattaessa aikana 1.3.-30.6.	135,30	329	115,01	280		SSG		
	--- tullattaessa aikana 1.7.-30.11.	109,41	266	93,00	226		SSG		
	--- tullattaessa aikana 1.12.-29.2.	45,99	50	39,09	43				
	-- ruusut:								
	--- tullattaessa aikana 1.12.-29.2.	38,25	25	32,51	21				
	--- tullattaessa aikana 1.3.-31.5.	114,78	221	97,56	188		SSG		
	--- tullattaessa aikana 1.6.-30.11.	73,84	172	62,76	146		SSG		
	-- orkideat:								
	--- tullattaessa aikana 1.12.-29.2.	38,25	25	15,30	10				
	--- tullattaessa aikana 1.3.-31.5.	110,00	208	44,00	83		SSG		
	--- tullattaessa aikana 1.6.-30.11.	90,00	188	36,00	75		SSG		

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Erityis- suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
	-- muut leikkokukat:								
	--- tullattaessa aikana 1.12.-29.2.	38,25	25	32,51	21				
	--- tullattaessa aikana 1.3.-31.5.	110,00	208	93,50	177		SSG		
	--- tullattaessa aikana 1.6-30.11.	90,00	188	76,50	160		SSG		
0603 90	- muut	-	6	-	4,3				
0604	Kasvien lehdät, lehdet, oksat ja muut osat, joissa ei ole kukkia tai kukannuppuja, sekä ruoho, sammal ja jäkälä, jollaiset soveltuvat kukkakimppuihin tai korstetarkoituksiin, tuoreet, kuivatut, värjätyt, valkaistut, kyllästetyt tai muulla tavalla valmistetut:								
	- sammal ja jäkälä:								
0604 10	-- poronjäkälä	-	0	-	0				
	-- muut	4,59	26	1,84	10,4				
	- muut:								
	-- tuoreet:								
	--- asparagus, adiantum nephrolepis ja muut saniaisten lehdet eli leikkovihreä	22,40	25	14,34	16				
	--- muut	4,59	26	2,94	16,6				
0604 99	-- muut:								
	--- asparagus, adiantum nephrolepis ja muut saniaisten lehdet eli leikkovihreä	22,40	25	8,96	10				
	--- muut	4,59	26	1,93	10,9				

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Erityis- suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
7. Ryhmä									
Kasvikset sekä eräät syötävät juuret ja mukulat									
0701	Tuoreet tai jäädytetyt perunat:								
0701 10	- siemenperunat	2,85	248	1,82	159		SSG		
0701 90	- muut:								
	-- perunat:								
	--- tullattaessa aikana 16.5.-30.6.	13,33	798	8,53	511		SSG		
	--- tullattaessa aikana 1.7.-15.8.	2,58	154	1,65	99		SSG		
	--- tullattaessa aikana 16.8.-15.5.	1,09	182	0,93	155		SSG		
0702	Tuoreet tai jäädytetyt tomaatit:								
	- tullattaessa aikana 1.4.-15.5.	15,05	217	12,79	184		SSG		
	- tullattaessa aikana 16.5.-30.6.	6,87	149	5,84	127		SSG		
	- tullattaessa aikana 1.7.-31.7.	4,32	118	3,67	100		SSG		
	- tullattaessa aikana 1.8.-14.10	4,32	118	3,67	100		SSG		
	- tullattaessa aikana 15.10.-31.3.	4,32	118	2,76	76				
0703	Tuoreet tai jäädytetyt kepa-, salotti-, valko- ja purjosipulit sekä muut Allium-sukuiset kasvikset:								
0703 10	- kepasipuli ja salottisipuli:								
	-- istukassipulit	3,20	194	1,28	78		SSG		
	-- muut	3,20	194	2,72	165		SSG		
0703 20	- valkosipuli	-	5	-	0				
0703 90	- purjosipuli ja muut Allium-sukuiset kasvikset:								
	-- purjosipuli:								
	--- tullattaessa aikana 1.6.-31.8.	6,22	137	3,98	88		SSG		
	--- tullattaessa aikana 1.9.-31.5.	5,71	140	3,65	90		SSG		
	-- muut	1,45	32	0,93	20		SSG		

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Erityis- suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
0704	Tuore tai jäähdytetty keräkaali, kukkakaali, kyssäkaali ja lehtikaali sekä niiden kaltainen Brassica-sukuinen syötävä kaali:								
0704 10	- kukkakaali:								
	-- tullattaessa aikana 1.6.-31.10.	2,50	69	2,13	59		SSG		
	-- tullattaessa aikana 1.11.-31.5.	-	12	-	7,7				
0704 20	- ruusukaali:								
	-- tullattaessa aikana 1.6.-31.10.	11,29	268	7,23	172		SSG		
	-- tullattaessa aikana 1.11.-31.5.	-	12	-	10,2				
0704 90	- muu:								
	-- kiinankaali								
	--- tullattaessa aikana 10.5.-30.6.	7,20		6,12			SSG		
	--- tullattaessa aikana 1.12.-20.2.	5,49		4,67			SSG		
	-- muu	1,89	99	1,61	84		SSG		
0705	Tuoreet tai jäähdytetyt salaattit (Lactuca sativa) ja sikurisalaattit (Cichorium-lajit):								
	- salaattit (Lactuca sativa):								
0705 11	-- keräsalaatti:								
	--- tullattaessa aikana 1.4.-15.5.	13,43	257	11,42	218		SSG		
	--- tullattaessa aikana 16.5.-30.6.	6,46	172	5,49	146		SSG		
	--- tullattaessa aikana 1.7.-14.11.	6,46	172	5,49	146		SSG		
	--- tullattaessa aikana 15.11.-29.2.	-	10	-	8,5				
	--- tullattaessa aikana 1.3.-31.3.	13,43	257	11,42	218		SSG		
0705 19	-- muut:								
	--- tullattaessa aikana 1.4.-15.5.	13,43	257	11,42	218		SSG		
	--- tullattaessa aikana 16.5.-30.6.	6,46	172	5,49	146		SSG		
	--- tullattaessa aikana 1.7.-14.11.	6,46	172	5,49	146		SSG		
	--- tullattaessa aikana 15.11.-29.2.	-	10	-	8,5				
	--- tullattaessa aikana 1.3.-31.3.	13,43	257	11,42	218		SSG		
	- sikurisalaatti (Cichorium-lajit):								

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Erityis- suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
0705 21	-- salaattisikuri eli suppusikuri (Cichorium intybus var. foliosum):								
	--- tullattaessa aikana 1.4.-30.6.	12,55	168	5,02	67		SSG		
	--- tullattaessa aikana 1.7.-14.11.	12,55	168	5,02	67		SSG		
	--- tullattaessa aikana 15.11.-29.2.	-	10	-	0				
	--- tullattaessa aikana 1.3.-31.3.	12,55	168	5,02	67		SSG		
0705 29	-- muut:								
	--- tullattaessa aikana 1.4.-15.5.	13,43	257	11,42	218		SSG		
	--- tullattaessa aikana 16.5.-30.6.	6,46	172	5,49	146		SSG		
	--- tullattaessa aikana 1.7.-14.11.	6,46	172	5,49	146		SSG		
	--- tullattaessa aikana 15.11.-29.2.	-	10	-	8,5				
	--- tullattaessa aikana 1.3.-31.3.	13,43	257	11,42	218		SSG		
0706	Tuoreet tai jäädytetyt porkkanat, nauriit, punajuuret, salsifit eli kaurajuuret, mukulasellerit, retiisit ja retikat sekä niiden kaltaiset syötävät juuret:								
0706 10	- porkkanat ja nauriit:								
	-- porkkanat:								
	--- tullattaessa aikana 1.4.-31.7.	1,41	69	1,20	59		SSG		
	--- tullattaessa aikana 1.8.-31.8.	1,41	69	1,20	59		SSG		
	--- tullattaessa aikana 1.9.-30.11.	0,62	30	0,53	26		SSG		
	--- tullattaessa aikana 1.12.-31.3.	1,41	69	1,20	59		SSG		
	-- nauriit:								
	--- tullattaessa aikana 1.4.-31.7.	0,36	30	0,23	19,2				
	--- tullattaessa aikana 1.8.-31.3.	0,11	11	0,07	7				
0706 90	- muut:								
	-- piparjuuret ja mustajuuri	0,59	25	0,38	16				
	-- mukulasellerit	1,66	50	1,06	32		SSG		
	-- punajuuret:								
	--- tullattaessa aikana 1.4.-31.7.	0,38	37	0,24	24		SSG		
	--- tullattaessa aikana 1.8.-31.3.	0,38	37	0,24	24		SSG		

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Erityis- suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
	-- muut:								
	--- tullattaessa aikana 1.4.-31.7.	0,36	30	0,23	19,2				
	--- tullattaessa aikana 1.8.-31.3.	0,11	11	0,09	9,4				
0707	Tuoreet tai jäädytetyt kurkut:								
	- tullattaessa aikana 1.3.-15.4.	13,09	255	11,13	217		SSG		
	- tullattaessa aikana 16.4.-31.5.	4,59	143	3,90	122		SSG		
	- tullattaessa aikana 1.6.-14.10.	4,59	143	3,90	122		SSG		
	- tullattaessa aikana 15.10.-29.2.	0,65	-	0,55	-				
0708	Tuoreet tai jäädytetyt palkokasvit, myös silvityt:								
0708 10	- herneet (Pisum sativum)	1,23	57	0,79	36		SSG		
0708 20	- pavut (Vigna-lajit, Paseolus-lajit)	1,23	55	0,79	35		SSG		
0708 90	- muut palkokasvit	1,23	55	0,79	35		SSG		
0709	Muut tuoreet tai jäädytetyt kasvikset:								
0709 10	- latva-artisokka	-	5	-	2				
0709 20	- parsia	-	16	-	13,6				
0709 30	- munakoiso (aubergiini)	-	5	-	4,3				
0709 40	- lehtiselleri	0,48	10	0,41	8,5		SSG		
	- sienet ja multasienet (tryffelit):								
0709 51	-- sienet:								
	--- herkkusienet (viljelyherkkusienet)	2,36	20	1,51	12,8				
	--- muut	2,36	20	0,80	6,8				
0709 52	-- multasienet (tryffelit)	2,36	20	0,94	8				
0709 60	- Capsicum- tai Pimenta-sukuiset hedelmät:								
	-- tullattaessa aikana 1.11.-30.6.	-	5	-	4,3				
	-- tullattaessa aikana 1.7.-31.10.	0,72	15	0,29	6				
0709 70	- pinaatti, uudenseelanninpinaatti ja tarhamaltsa	-	5	-	0				
0709 90	- muut:								
	-- persilja	20,00	40	12,80	26				
	-- tilli:								
	--- tullattaessa aikana 1.11.-31.3.	-	5	-	0				

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Erityis suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
	- - - tullattaessa aikana 1.4.-31.10.	18,00	40	15,30	34				
	- - muut	-	5	-	0				
0710	Jäädetyt kasvikset (myös höyryssä tai vedessä keitetyt):								
0710 10	- perunat	2,36	50	2,01	43				
	- palkokasvit, myös silvytyt:								
0710 21	- - herneet (Pisum sativum)	2,36	50	1,51	32				
0710 22	- - pavut (Vigna-lajit, Phaseolus-lajit)	2,36	50	1,51	32				
0710 29	- - muut	2,36	50	1,51	32				
0710 30	- pinaatti, uudenseelanninpinaatti ja tarhamaltsa	2,36	50	0,94	20				
0710 40	- makea- eli sokerimaissi	-	29	-	9				
0710 80	- muut kasvikset:								
	- - tomaatit	-	10	-	8,5				
	- - muut	2,36	50	1,51	32				
0710 90	- kasvissekoitukset	2,36	50	1,51	32				
0711	Kasvikset, väliaikaisesti (esim. rikkidioksidikaasulla tai suolavedessä, rikkihapoke- tai muussa säilöntäliuoksessa) säilöttyinä, mutta siinä tilassa välittömään kulutukseen soveltumattomina:								
0711 10	- kepasipulit:								
	- - väliaikaisesti rikkidioksidikaasulla säilöttyinä	3,20	194	2,05	124		SSG		
	- - muulla tavalla väliaikaisesti säilöttyinä	-	6	-	5,1				
0711 20	- oliivit	-	6	-	0				
0711 30	- kapris	-	6	-	0				
0711 40	- kurkut	4,59	143	3,90	122		SSG		
0711 90	- muut kasvikset; kasvissekoitukset:								
	- - makea- eli sokerimaissi	-	6	-	0				
	- - kuoritut tomaatit, väliaikaisesti rikkidioksidikaasulla säilöttyinä	4,32	118	2,76	76		SSG		
	- - parsat	-	6	-	0				

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Eritys- suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
	- - muut kasvikset:								
	- - - väliaikaisesti rikkidioksidikaasulla säilöttyinä	1,09	182	0,70	116		SSG		
	- - - muut	-	6	-	5,1				
0712	Kuivatut kasvikset, kokonaiset, paloitetut, viipaloidut, rouhitut tai jauhetut, mutta ei enempää valmistetut:								
0712 10	- perunat, myös paloitetut tai viipaloidut, mutta ei enempää valmistetut	0,95	10	0,61	6,4				
0712 20	- kepasipulit	0,95	10	0,81	8,5				
0712 30	- sienet ja multasienet (tryffelit)	0,95	10	0,81	8,5				
0712 90	- muut kasvikset, kasvissekoitukset:								
	- - valkosipuli	-	7	-	6				
	- - muut	0,95	10	0,81	8,5				
0713	Kuivattu, sivitty palkovilja, myös kalvoton tai halkaistu:								
0713 10	- herneet (Pisum sativum):								
	- - rehuherneet	0,90	-	0,77	-				
	- - muut	3,22	195	2,74	166		SSG		
0713 20	- kahviherneet (garbanzot)	-	3,8	-	0				
	- pavut (Vigna-lajit, Phaseolus-lajit):								
0713 31	- - Vigna mungo (L.) Hepper- tai Vigna radiata (L.) Wilczek-sukuiset pavut	1,23	55	1,05	47		SSG		
0713 32	- - adsukipavut (Phaseolus tai Vigna angularis)	1,23	55	1,05	47		SSG		
0713 33	- - tarhapavut (Phaseolus vulgaris)	1,23	55	1,05	47		SSG		
0713 39	- - muut	1,23	55	1,05	47		SSG		
0713 40	- linssit eli kylvövirvilät	-	3,8	-	3,2				
0713 50	- härkäpavut (Vicia faba var. major, Vicia faba var. equina ja Vicia faba var. minor)	-	3,8	-	3,2				
0713 90	- muut	-	3,8	-	3,2				

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Erityis- suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli**)	yksikkötulli*)	arvotulli**)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
0714	Maniokki-, arrow- ja salepjuuret, maa-artisokat, bataatit ja niiden kaltaiset tärkkelys- tai inuliinirikkaat juuret ja mukulat, tuoreet tai kuivatut, myös paloitellut tai rakeistetut (pellets); saagoydin:								
0714 10	- maniokkijuuret (kassava)	1,20	-	1,02	-				
0714 20	- bataatit	-	8	-	6,8				
0714 90	- muut:								
	-- arrowjuuret	-	0	-	0				
	-- maa-artisokat	-	18	-	11,5				
	-- muut	-	8	-	5,1				

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Erityis- suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
8. Ryhmä									
Syötävät hedelmät ja pähkinät; sitrushedelmien ja melonin kuoret									
0801	Tuoreet tai kuivatut kookos-, para- ja cashewpähkinät, myös kuorettomat:								
0801 10	- kookospähkinät	-	0	-	0				
0801 20	- parapähkinät	-	0	-	0				
0801 30	- cashewpähkinät	-	0	-	0				
0802	Muut tuoreet tai kuivatut pähkinät, myös kuorettomat:								
- mantelit:									
0802 11	-- kuorelliset	-	3	-	2,6				
0802 12	-- kuorettomat	-	3	-	2,6				
- hasselpähkinät, myös filberts-pähkinät, (Corylus-lajit):									
0802 21	-- kuorelliset	-	3	-	0				
0802 22	-- kuorettomat	-	6	-	3,8				
- saksanpähkinät:									
0802 31	-- kuorelliset	-	3	-	0				
0802 32	-- kuorettomat	-	6	-	0				
0802 40	- kastanjat (Castanea-lajit)	-	3	-	0				
0802 50	- pistaasimantelit	-	3	-	0				
- muut:									
0802 90	-- kuorelliset	-	3	-	0				
	-- muut	-	6	-	0				
0803	Tuoreet tai kuivatut banaanit, myös jauhobanaanit:								
- tuoreet runkoineen:									
	-- tullattaessa aikana 1.1.-31.5.	-	13	-	7				
	-- tullattaessa aikana 1.7.-31.12.	-	20	-	8,6				

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Erityis- suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
	- tuoreet, muut:								
	-- tullattaessa aikana 1.1.-31.5.	-	24	-	9,1				
	-- tullattaessa aikana 1.7.-31.12.	-	40	-	10,8				
	- kuivatut	-	6	-	4,3				
0804	Tuoreet tai kuivatut taatelit, viikunat, ananakset, avokadot, guavat, mangot ja mangostanit:								
0804 10	- taatelit	-	4	-	3,2				
0804 20	- viikunat	-	4	-	3,4				
0804 30	- ananakset	-	0	-	0				
0804 40	- avokadot	-	0	-	0				
0804 50	- guavat, mangot ja mangostanit	-	0	-	0				
0805	Tuoreet tai kuivatut sitrushedelmät:								
0805 10	- appelsiinit:								
	-- tullattaessa aikana 1.1.-30.6.	-	7,7	-	6,5				
	-- tullattaessa aikana 1.7.-30.11.	-	40	-	26				
	-- tullattaessa aikana 1.12.-31.12.	-	40	-	26				
0805 20	- mandariinit (myös tangeriinit ja satsumat); klementiinit, wilkingit ja muut niiden kaltaiset sitrushybridit:								
	-- tullattaessa aikana 1.1.-30.6.	-	5,1	-	4,3				
	-- tullattaessa aikana 1.7.-31.12.	-	12	-	10,2				
0805 30	- sitruunat (Citrus limon, Citrus limonum) ja limetit (Citrus aurantifolia)	-	4	-	3,4				
0805 40	- greipit	-	0	-	0				
0805 90	- muut	-	2	-	1,7				
0806	Tuoreet tai kuivatut viinirypäleet:								
0806 10	- tuoreet	-	2	-	1,7				
0806 20	- kuivatut	-	4	-	2,6				
0807	Tuoreet melonit (myös vesimelonit) ja papaijat:								

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Erityis- suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
0807 10	- melonit (myös vesimelonit):								
	-- vesimelonit	-	10	-	8,5				
	-- honeydew- ja ogenmelonit	-	25	-	8,5				
	-- muut	-	41	-	16,4				
0807 20	- papaijat	-	0	-	0				
0808	Tuoreet omenat, päärynät ja kvittenit:								
0808 10	- omenat:								
	-- surve	-	15	-	6				
	-- muut:								
	--- tullattaessa aikana 1.12.-29.2.	-	6	-	5,1				
	--- tullattaessa aikana 1.3.-31.3.	-	10	-	6,4				
	--- tullattaessa aikana 1.4.-30.6.	-	10	-	5,1				
	--- tullattaessa aikana 1.7.-30.11.	3,00	50	2,55	43				
0808 20	- päärynät ja kvittenit:								
	-- päärynät:								
	--- tullattaessa aikana 1.12.-31.7.	-	3,2	-	2,7				
	--- tullattaessa aikana 1.8.-30.11.	-	40	-	34				
	-- kvittenit	-	14	-	5,6				
0809	Tuoreet aprikoosit, kirsikat, persikat (myös nektariinit), luumut ja oratuomenmarjat:								
0809 10	- aprikoosit:								
	-- tullattaessa aikana 1.1.-31.5.	-	25	-	21				
	-- tullattaessa aikana 1.6.-31.12.	-	36	-	21				
0809 20	- kirsikat:								
	-- tullattaessa aikana 1.1.-31.5.	-	5	-	4,3				
	-- tullattaessa aikana 1.6.-31.12.	-	21	-	17,9				
0809 30	- persikat, myös nektariinit:								
	-- tullattaessa aikana 1.1.-31.5.	-	10	-	8,5				
	-- tullattaessa aikana 1.6.-31.12.	-		-					
	--- nektariinit	-	14,4	-	12,2				
	--- muut persikat	-	36	-	14,4				

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Erityis- suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
0809 40	- luumut ja oratuomenmarjat:								
	-- luumut:								
	-- tullattaessa aikana 1.1.-31.5.	-	10	-	8,5				
	-- tullattaessa aikana 1.6.-31.12.	-	36	-	31				
	-- oratuomenmarjat:								
	-- tullattaessa aikana 1.1.-31.5.	-	5	-	0				
	-- tullattaessa aikana 1.6.-31.12.	-	36	-	14,4				
0810	Muut tuoreet hedelmät:								
0810 10	- mansikat:								
	-- tullattaessa aikana 1.5.-30.6.	34,00	378	21,76	242		SSG		
	-- tullattaessa aikana 1.7.-30.4.	3,75	41	3,19	35		SSG		
0810 20	- vadelmat, karhunvatukat, mulperinmarjat ja loganinmarjat:								
	-- vadelmat	45,24	623	18,10	249		SSG		
	-- karhunvatukat, mulperinmarjat ja loganinmarjat	22,62	623	9,05	249		SSG		
0810 30	- musta-, valko- ja punaherukat sekä karviaiset:								
	-- musta-, valko- ja punaherukat	7,03	162	5,98	138		SSG		
	-- karviaiset	8,49	235	5,43	150		SSG		
0810 40	- karpalot, puolukat, mustikat ja muut Vaccinium-sukuiset hedelmät:								
	-- puolukat	2,20	39	1,41	25		SSG		
	-- karpalot	6,59	94	4,22	60		SSG		
	-- muut	2,07	23	1,32	14,7		SSG		
0810 90	- muut:								
	-- marjat:								
	--- trooppiset marjat	1,06	28	0,42	11,2				
	--- muuraimet	9,13	28	5,84	17,9		SSG		
	--- muut	7,03	162	4,50	104		SSG		
	-- muut	-	0	-	0				

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Erityis- suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
0811	Jäädetyt hedelmät ja pähkinät, keittämättömät tai vedessä tai höyryssä keitetyt, myös lisättyä sokeria tai muuta makeutusainetta sisältävät:								
0811 10	- mansikat:								
	-- lisättyä sokeria tai muuta makeutusainetta sisältävät:	7,05	143	4,51	92		SSG		
	-- muut	7,05	143	5,99	122		SSG		
0811 20	- vadelmat, karhunvatukat, mulperinmarjat, loganinmarjat, musta-, valko- ja punaherukat sekä karviaiset:								
	-- lisättyä sokeria tai muuta makeutusainetta sisältävät:								
	--- vadelmat	45,24	623	18,10	249		SSG		
	--- musta-, valko- ja punaherukat sekä karviaiset	7,03	162	4,50	104		SSG		
	--- karhunvatukat, mulperinmarjat ja loganinmarjat	22,62	623	9,05	249		SSG		
	-- muut:								
	--- vadelmat	-	25	-	21				
	--- muperinmarjat ja loganinmarjat	-	7,2	-	6,1				
	--- karhunvatukat	-	25	-	10,5				
	--- mustaherukat	3,83	70	3,26	60		SSG		
	--- punaherukat	6,23	193	5,30	164		SSG		
	--- valkoherukat	6,23	193	5,30	164		SSG		
	--- karviaiset	8,49	235	5,43	150		SSG		
0811 90	- muut:								
	-- lisättyä sokeria tai muuta makeutusainetta sisältävät:								
	--- marjat	7,03	162	4,50	104		SSG		
	--- muut	7,03	162	2,81	65		SSG		
	-- muut:								
	--- puolukat ja mustikat	-	25	-	16				
	--- muut	-	7,2	-	0				

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytöntöön- pano- kausi	Erityis- suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
0812	Hedelmät ja pähkinät, väliaikaisesti (esim. rikkidioksidikaasulla tai suolavedessä, rikkihapoke- tai muussa säilöntäliuoksessa) säilöttyinä, mutta siinä tilassa välittömään kulutukseen soveltumattomina:								
0812 10	- kirsikat	-	9	-	0				
0812 20	- mansikat	7,05	143	2,82	57		SSG		
0812 90	- muut:								
	-- omenat	-	15	-	8,9				
	-- mustaherukat	7,03	162	2,81	65		SSG		
	-- vademat	45,24	623	18,10	249		SSG		
	-- karvaiset, valko- tai punaherukat	7,03	162	2,81	65		SSG		
	-- muut	-	9	-	0				
0813	Kuivatut hedelmät, nimikkeisiin 08.01-08.06 kuulumattomat; tämän ryhmän pähkinöiden ja/tai kuivattujen hedelmien sekoitukset:								
0813 10	- aprikoosit	-	5	-	4,3				
0813 20	- luumut	-	4	-	3,4				
0813 30	- omenat	-	5	-	0				
0813 40	- muut hedelmät:								
	-- mustikat	-	7	-	0				
	-- muut	-	5	-	3,7				
0813 50	- tämän ryhmän pähkinöiden ja/tai kuivattujen hedelmien sekoitukset	-	4	-	3,4				
0814	Sitrushedelmien ja melonin (myös vesimelonin) kuoret, tuoreet, jäädytetyt, kuivatut tai väliaikaisesti suolavedessä, rikkihapoke- tai muussa säilöntäliuoksessa säilöttyinä:								
	- väliaikaisesti säilöntäliuoksessa säilöttyinä	0,16	-	-	0				
	- muut	-	5	-	0				

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Erytis- suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
9. Ryhmä									
Kahvi, tee, matee ja mausteet									
0901	Kahvi, myös paahdettu tai kofeiiniton; kahvinkuoret ja -kalvot; kahvinkorvikkeet, joissa on kahvia, sen määrästä riippumatta:								
	- paahdamaton kahvi:								
0901 11	-- kofeiinipitoinen	-	3,8	-	0				
0901 12	-- kofeiiniton	-	3,8	-	3,2				
	- paahdettu kahvi:								
0901 21	-- kofeiinipitoinen	-	16	-	7,7				
0901 22	-- kofeiiniton	-	16	-	7,7				
0901 30	- kahvinkuoret ja -kalvot	-	11	-	0				
0901 40	- kahvia sisältävät kahvinkorvikkeet	-	16	-	0				
0902	Tee, myös maustettu								
0902 10	- vihreä (fermentoimaton) tee, yksittäisen pakkauksen nettopaino enintään 3 kg	-	0	-	0				
0902 20	- muu vihreä (fermentoimaton) tee	-	0	-	0				
0902 30	- musta (fermentoitu) tee ja osittain fermentoitu tee, yksittäisen pakkauksen nettopaino enintään 3 kg	-	0	-	0				
0902 40	- muu musta (fermentoitu) tee ja muu osittain fermentoitu tee	-	0	-	0				
0903	Matee	-	0	-	0				
0904	Piper-sukuinen pippuri; kuivatut, murskatut tai jauhetut Capsicum- tai Pimenta-sukuiset hedelmät:								
	- Piper-sukuinen pippuri:								
0904 11	-- murskaamaton ja jauhamaton	-	0	-	0				
0904 12	-- murskattu tai jauhattu	-	0	-	0				

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Eriyis- suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
0904 20	- kuivatut, murskatut tai jauhetut Capsicum- tai Pimenta- sukuiset hedelmät	-	0	-	0				
0905	Vanilja	-	0	-	0				
0906	Kaneli ja kanelinnuput	-	0	-	0				
0906 10	- murskaamattomat ja jauhamattomat								
0906 20	- murskatut tai jauhetut								
0907	Mausteneilikka (hedelmät, silmut ja varret)	-	0	-	0				
0908	Muskottipähkinä, muskottikukka ja kardemumma:	-	0	-	0				
0908 10	- muskottipähkinä								
0908 20	- muskottikukka								
0908 30	- kardemumma								
0909	Aniksen, tähtianiksen, fenkolin (saksankumina), korianterin, roomankuminan tai kuminan hedelmät ja siemenet; katajanmarjat:								
0909 10	- anis ja tähtianis	0,25	-	-	0				
0909 20	- korianteri	0,25	-	-	0				
0909 30	- roomankumina (Cuminum cyminum)	0,25	-	-	0				
0909 40	- kumina (Carum carvi)	-	43	-	0				
0909 50	- saksankumina eli fenkolin siemenet; katajanmarjat	0,25	-	-	0				
0910	Inkivääri, sahrami, kurkuma, tinjami, laakerinlehdet, karri ja muut mausteet:								
0910 10	- inkivääri	-	0	-	0				
0910 20	- sahrami	-	0	-	0				
0910 30	- kurkuma	-	0	-	0				
0910 40	- tinjami; laakerinlehdet	-	0	-	0				
0910 50	- karri	-	0	-	0				
	- muut mausteet:								
0910 91	-- tämän ryhmän 1 b) huomautuksessa tarkoitetut sekoitukset	-	0	-	0				

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Erytis suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötullii*)	arvotulli*)	yksikkötullii*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
0910 99	-- muut	-	0	-	0				

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Erityis- suoja- lauseke	Aikuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
10. Ryhmä									
Vilja									
1001	Vehnä sekä vehnän ja rukiin sekavilja:								
1001 10	- makaroni- eli durum-vehnä	2,22	352	1,89	299		SSG		
1001 90	- muu	2,22	352	1,89	299		SSG		
1002	Ruis								
1003	Ohra								
1004	Kaura								
1005	Maissi:								
1005 10	- siemenvilja	1,44	236	1,22	201		SSG		
1005 90	- muu	1,44	236	1,22	201		SSG		
1006	Riisi:								
1006 10	- kuorimaton riisi (paddy- eli raakariisi)	-	5	-	4,3				
1006 20	- esikuorittu riisi (cargo- eli ruskeariisi)	-	5	-	4,3				
1006 30	- osittain tai kokonaan hiottu riisi, myös kiillotettu tai lasitettu	-	15	-	12,8				
1006 40	- murtorriisi	1,20	-	1,02	-				
1007	Sorghum								
1008	Tattari, hirssi ja kanariansiemenet; muu vilja:								
1008 10	- tattari:								
	-- eläinten ruokintaan	1,20	-	1,02	-				
	-- muu	-	5	-	0				
1008 20	- hirssi:								
	-- eläinten ruokintaan	1,20	-	1,02	-				
	-- muu	-	5	-	0				
1008 30	- kanariansiemenet:								
	-- eläinten ruokintaan	1,20	-	1,02	-				
	-- muu	-	5	-	0				
1008 90	- muu vilja:								

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Erityis- suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tulit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
	-- eläinten ruokintaan	1,20	-	1,02	-				
	-- muu	-	5	-	0				

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Erityis- suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
11. Ryhmä									
Myllyteollisuustuotteet; maltaat; tärkkelys; inuliini; vehnägluteeni									
1101	Hienot vehnä jauhot ja sekajauhot vehnästä	3,39	413	2,71	330		SSG		
1102	Muut hienot viljajauhot kuin vehnä jauhot tai sekajauhot vehnästä ja rukiista:								
1102 10	- ruisjauho	3,79	551	3,03	441		SSG		
1102 20	- maissijauho	3,29	158	2,63	126		SSG		
1102 30	- riisijauho	3,39	413	2,71	330		SSG		
1102 90	- muut	3,29	158	2,63	126		SSG		
1103	Viljarouheet, karkeat viljajauhot ja rakeistettu vilja (pellets):								
	- rouheet ja karkeat jauhot:								
1103 11	-- vehnää	2,54	391	2,03	313		SSG		
1103 12	-- kauraa	3,27	250	2,62	200		SSG		
1103 13	-- maissia	3,29	158	2,63	126		SSG		
1103 14	-- riisiä	3,39	413	2,71	330		SSG		
1103 19	-- muuta viljaa	3,39	413	2,71	330		SSG		
	- rakeistettu vilja (pellets):								
1103 21	-- vehnää	3,39	413	2,71	330		SSG		
1103 29	-- muuta viljaa	3,39	413	2,71	330		SSG		
1104	Muulla tavoin käsitellyt viljanjyvät (esim. kuoritut, valssatut, hiutaleiksi valmistetut, pyöristettyt, leikatut tai karkeasti rouhitut), ei kuitenkaan nimikkeen 10.06 riisi; viljanjyvien alkiot, kokonaiset, valssatut, hiutaleiksi valmistetut tai jauhetut:								
	- valssatut tai hiutaleiksi valmistetut viljanjyvät:								
1104 11	-- ohraa	2,27	265	1,82	212		SSG		

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Erityis- suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
1104 12	-- kauraa	3,64	236	2,91	189		SSG		
1104 19	-- muuta viljaa	3,39	413	2,71	330		SSG		
	- muut käsitellyt viljanjyvät (esim. kuoritut, pyöristetyt, leikatut tai karkeasti rouhitut):								
1104 21	-- ohraa	3,02	236	2,42	189		SSG		
1104 22	-- kauraa	3,29	158	2,63	126		SSG		
1104 23	-- maissia	3,29	158	2,63	126		SSG		
1104 29	-- muuta viljaa	3,39	413	2,71	330		SSG		
1104 30	- viljanjyvien alkiot, kokonaiset, valssatut, hiutaleiksi valmistetut tai jauhetut	1,55	352	1,24	282		SSG		
1105	Perunasta valmistetut hienot ja karkeat jauhot sekä hiutaleet, jyväset ja rakeet (pellets):								
1105 10	- jauhot	7,00	117	5,60	94		SSG		
1105 20	- hiutaleet, jyväset ja rakeet (pellets)	7,00	175	5,60	140		SSG		
1106	Nimikkeen 07.13 kuivatusta palkoviljasta, saagosta tai nimikkeen 07.14 juurista ja mukuloista valmistetut hienot ja karkeat jauhot; 8. ryhmän tuotteista valmistetut hienot ja karkeat jauhot sekä jauhe:								
1106 10	- nimikkeen 07.13 kuivatusta palkoviljasta	3,22	195	2,58	156		SSG		
1106 20	- saagosta tai nimikkeen 07.14 juurista ja mukuloista	1,23	55	0,98	44		SSG		
1106 30	- 8. ryhmän tuotteista valmistetut	-	1	-	0				
1107	Maltaat, myös paahdetut:								
1107 10	- paahattomat	2,77	292	2,22	234		SSG		
1107 20	- paahdetut	2,96	312	2,37	250		SSG		
1108	Tärkkelys; inuliini:								
	- tärkkelys:								
1108 11	-- vehnätärkkelys	3,66	352	2,93	282		SSG		
1108 12	-- maissitärkkelys	3,66	352	2,93	282		SSG		
1108 13	-- perunitärkkelys	3,66	352	2,93	282		SSG		
1108 14	-- maniokki- (kassava-) tärkkelys	3,66	352	2,93	282		SSG		

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Erityis- suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
1108 19	- - muu tärkeys	3,66	352	2,93	282		SSG		
1108 20	- inuliini	3,66	352	2,93	282		SSG		
1109	Vehnägluteeni, myös kuivattu	5,10	112	4,08	90		SSG		

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Erityis- suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötullit*)	arvotulli*)	yksikkötullit*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
12. Ryhmä									
Öljysiemenet ja -hedelmät; erinäiset siemenet ja hedelmät; teollisuus- ja lääkekasvit; oljet ja kasvirehu									
1201	Soijapavut, myös murskatut	3,31	247	2,12	158		SSG		
1202	Paahtamattomat tai muulla tavoin kypsentämättömät maapähkinät, myös kuoritut tai murskatut:								
1202 10	- kuorelliset	4,26	410	2,73	262		SSG		
1202 20	- kuoritut, myös murskatut	4,26	410	2,73	262		SSG		
1203	Kopra	4,26	410	2,73	262		SSG		
1204	Pellavansiemenet, myös murskatut	4,26	410	2,73	262		SSG		
1205	Rapsin- ja rypsinisiemenet, myös murskatut	3,36	311	2,15	199		SSG		
1206	Auringonkukansiemenet, myös murskatut	4,26	410	2,73	262		SSG		
1207	Muut öljysiemenet ja -hedelmät, myös murskatut:								
1207 10	- palmunpähkinät ja -ytimet	4,26	410	2,73	262		SSG		
1207 20	- puuvillansiemenet	4,26	410	2,73	262		SSG		
1207 30	- riisinsiemenet	4,26	410	2,73	262		SSG		
1207 40	- seesaminsienet	4,26	410	2,73	262		SSG		
1207 50	- sinapinsiemenet	-	0	-	0				
1207 60	- saflorinsiemenet	4,26	410	2,73	262		SSG		
	- muut:	4,26	410	2,73	262		SSG		
1207 91	-- unikonsiemenet	4,26	410	2,73	262		SSG		
1207 92	-- sheapähkinät (karitepähkinät)	4,26	410	2,73	262		SSG		
1207 99	-- muut	4,26	410	2,73	262		SSG		
1208	Öljysiemen- ja öljyhedelmäjauhot, ei kuitenkaan sinappijauho:								

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Erytys suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tulit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
1208 10	- soijapavuista valmistetut	4,26	410	2,73	262		SSG		
1208 90	- muut	4,26	410	2,73	262		SSG		
1209	Siemenet, hedelmät ja itiöt, jollaisia käytetään kylvämiseen:								
	- juurikkaansiemenet:								
1209 11	-- sokerijuurikkaansiemenet	-	0	-	0				
1209 19	-- muut:								
	--- lantun-, nauriin- ja turnipsinsiemenet	0,39	-	-	0				
	--- muut	-	0	-	0				
	- muut rehukasvien siemenet kuin juurikkaansiemenet:								
1209 21	-- sini- eli rehumailasen (alfalfa) siemenet	-	0	-	0				
1209 22	-- apilan (Trifolium-lajien) siemenet:								
	--- valkoapilansiemenet	0,19	-	-	0				
	--- muut	-	0	-	0				
1209 23	-- nadansiemenet	-	0	-	0				
1209 24	-- niittynurmikan (Poa pratensis L.) siemenet	-	0	-	0				
1209 25	-- raiheinän (Lolium multiflorum Lam., Lolium perenne L.) siemenet	-	0	-	0				
1209 26	-- timoteinsiemenet	0,22	-	-	0				
1209 29	-- muut:								
	--- lupiinsiemenet, jollaisia käytetään ruokintataroituksiin	1,50	-	1,28	-				
	--- muut	-	0	-	0				
1209 30	- pääasiassa kukkiensa vuoksi viljeltyjen ruohokasvien siemenet	-	0	-	0				
	- muut:								
1209 91	-- kasvisten siemenet	-	0	-	0				
1209 99	-- muut	-	0	-	0				
1210	Tuore tai kuivattu humala, myös murskattu, jauhettu tai rakeistettu (pellets); lupuliini:								
1210 10	- murskaamaton, jauhamaton ja rakeistamaton humala	-	0	-	0				

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Erytis- suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
1210 20	- murskattu, jauhettu tai rakeistettu humala; lupuliini	-	0	-	0				
1211	Kasvit ja kasvinosat (myös siemenet ja hedelmät), jollaisia käytetään pääasiassa hajusteisiin, farmaseuttisiin tuotteisiin, hyönteishävitteisiin, sienihävitteisiin tai niiden kaltaisiin tuotteisiin, tuoreet tai kuivatut, myös paloitetut, murskatut tai jauhetut:								
1211 10	- lakritsijuuri	-	0	-	0				
1211 20	- ginsengjuuri	-	0	-	0				
1211 90	- muut	-	0	-	0				
1212	Johanneksenleipä, merilevät ja muut levät, sokerijuurikas ja sokeriruoko, tuoreet tai kuivatut, myös jauhetut; hedelmänkivet ja -sydämet sekä muut kasvituotteet (myös paahtamattomat Cichorium intybus sativum -alalajiin kuuluvat sikurijuuret), jollaisia käytetään pääasiassa ihmisravinnoksi, muualle kuulumattomat:								
1212 10	- johanneksenleipä, myös johanneksenleivän siemenet	↑	↑	↑	↑				
		-	0	-	0				
1212 20	- merilevät ja muut levät	-	0	-	0				
1212 30	- aprikoosin-, persikan- ja luumunkivet ja -sydämet	-	2	-	0				
	- muut:								
1212 91	-- sokerijuurikas	0,44	338	0,37	287		SSG		
1212 92	-- sokeriruoko	0,44	338	0,30	230		SSG		
1212 99	-- muut	-	0	-	0				
1213	Valmistamattomat oljet ja akanat, myös silputut, jauhetut, puristetut tai rakeistetut (pellets)								
		0,43	236	0,37	201		SSG		

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Erityis- suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
1214	Lantut, rehujuurikkaat ja muut rehujuuret, heinä, sini- eli rehumailanen (alfalfa), apila, esparsetti, rehukaali, lupiini, virna ja niiden kaltaiset rehuaineet, myös rakeistetut (pellets):								
1214 10	- sini- eli rehumailasjauho ja -rakeet (pellets)	0,89	236	0,76	201		SSG		
1214 90	- muut:								
	- - heinä	-	0	-	0				
	- - lantut, rehujuurikkaat, apila, lupiini ja niiden kaltaiset rehuaineet	0,89	236	0,76	201		SSG		

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Erityis- suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
	13. Ryhmä								
	Kumilakat; kumit, hartsit ja muut kasvimehut ja -uutteet								
1301	Kumilakat; luonnonkumit ja -hartsit, luonnonkumihartsit ja -palsamit:								
1301 10	- kumilakat	-	0	-	0				
1301 20	- arabikumi	-	0	-	0				
1301 90	- muut	-	0	-	0				
1302	Kasvimehut ja -uutteet; pektiiniaineet, pektinaatit ja pektaatit; agar-agar ja muut kasviaineista saadut kasvilimat ja paksunnosaineet, myös modifioidut:								
	- kasvimehut ja -uutteet:								
1302 11	-- oopiumi	-	0	-	0				
1302 12	-- lakritsista saadut	-	0	-	0				
1302 13	-- humalasta saadut	-	0	-	0				
1302 14	-- pyrethrumista tai rotenonipitoisten kasvien juurista saadut	-	0	-	0				
1302 19	-- muut	-	0	-	0				
1302 20	- pektiiniaineet, pektinaatit ja pektaatit	-	0	-	0				
	- kasviaineista saadut kasvilimat ja paksunnosaineet, myös modifioidut:								
1302 31	-- agar-agar	-	0	-	0				
1302 32	-- johanneksenleipäpuun paloista tai palkojen siemenistä tai guar-siemenistä saadut kasvilimat ja paksunnosaineet, myös modifioidut	-	0	-	0				
1302 39	-- muut	-	0	-	0				

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Erityis- suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
14. Ryhmä									
Palmikointi- ja punonta-aineet, kasvialkuperää; muualle kuulumattomat kasvituotteet									
1401	Kasviaineet, jollaisia käytetään pääasiassa palmikointiin tai punontaan (esim. bambu, rottinki, ruoko, kaisla, koripaju, raffia, puhdistettu, valkaistu tai värjätty olki sekä niini):								
1401 10	- bambu	-	0	-	0				
1401 20	- rottinki	-	0	-	0				
1401 90	- muut	-	0	-	0				
1402	Kasviaineet, jollaisia käytetään pääasiassa täyteenä tai pehmusteena (esim. kapokki, täpeheinä ja meriheinä), myös kerrostettuna tukiaineeseen yhdistettynäkin:								
1402 10	- kapokki	-	0	-	0				
	- muut:								
1402 91	- - täpeheinä	-	0	-	0				
1402 99	- - muut	-	0	-	0				
1403	Kasviaineet, jollaisia käytetään pääasiassa luudan- tai harjantekoon (esim. luutadurra, piassava, riisinjuuri ja istlekuitu), myös kimppuina tai sykkyröinä:								
1403 10	- luutadurra (Sorghum vulgare var. technicum)	-	0	-	0				
1403 90	- muut	-	0	-	0				
1404	Muualle kuulumattomat kasvituotteet:								
1404 10	- raa'at kasviaineet, jollaisia käytetään pääasiassa värjäykseen tai parkitukseen	-	0	-	0				

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Erityis- suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
1404 20	- puuvillalintterit	-	0	-	0				
1404 90	- muut	-	0	-	0				

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Erityis- suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
	15. Ryhmä								
	Eläin- ja kasvirasvat ja -öljyt sekä niiden hajottamistuotteet; valmistetut ravintorasvat; eläin- ja kasvivahat								
1501	Sianihra (laardi); muu sianrasva ja siipikarjan rasva, sulatettu, myös puristettu tai liuottimilla uutettu	↑ 3,00	↑ 200	↑ 1,92	↑ 128		↑ SSG		
1502	Nautaeläinten, lampaan tai vuohen rasva, raaka tai sulatettu, myös puristettu tai liuottimilla uutettu:								
	- luu- ja jäterasva; raa'at rasvat	3,00	200	1,92	128		SSG		
	- muut	3,00	200	1,92	128		SSG		
1503	Laardisteariini, laardiöljy, oleosteariini, oleomargariini ja taliöljy, emulgoimattomat, sekoittamattomat ja muutoin valmistamattomat:								
	- laardiöljy ja oleomargariini	3,00	200	1,92	128		SSG		
	- muut:								
	-- sellaisenaan ihmisravinnoksi soveltumattomat	3,00	200	1,92	128		SSG		
	-- muut	3,00	200	1,92	128		SSG		
1504	Kala- ja merinisäkäsrasvat ja -öljyt sekä niiden jakeet, myös puhdistetut, mutta kemiallisesti muuntamattomat:								
1504 10	- kalanmaksäöljyt ja niiden jakeet	-	0	-	0				
1504 20	- kalarasvat ja -öljyt (muut kuin kalanmaksäöljyt) sekä niiden jakeet:								
	-- kalasteariini	-	25	-	16				
	-- muut:								
	--- raa'at	-	5	-	0				
	--- muut	6,67	290	4,27	186		SSG		

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Erityis- suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
1504 30	- merinisäkäsrasvat ja -öljyt sekä niiden jakeet: -- raa'at -- muut	- 6,67	5 290	- 4,27	0 186		SSG		
1505	Villarasva ja siitä saadut rasva-aineet (myös lanoliini): - villarasva, raaka - muut	- -	0 0	- -	0 0				
1506	Muut eläinrasvat ja -öljyt sekä niiden jakeet, myös puhdistetut, mutta kemiallisesti muuntamattomat: - raa'at: -- teknisiin tarkoituksiin käytettävä sorkkaöljy -- muut - muut	- 3,00 3,00	10 200 200	- 1,92 1,92	0 128 128		SSG SSG		
1507	Soijaöljy ja sen jakeet, myös puhdistetut, mutta kemiallisesti muuntamattomat:								
1507 10	- raaka öljy, myös sellainen, josta kasvilima on poistettu	6,30	307	4,03	196		SSG		
1507 90	- muut	7,09	292	4,54	187		SSG		
1508	Maapähkinäöljy ja sen jakeet, myös puhdistetut, mutta kemiallisesti muuntamattomat:								
1508 10	- raaka öljy	6,30	307	4,03	196		SSG		
1508 90	- muut	7,09	292	4,54	187		SSG		
1509	Oliiviöljy ja sen jakeet, myös puhdistetut, mutta kemiallisesti muuntamattomat:								
1509 10	- neitsytöljy	6,30	307	4,03	196		SSG		
1509 90	- muut: -- raa'at -- muut	6,30 7,09	307 292	4,03 4,54	196 187		SSG SSG		

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Erityis- suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tulit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
1510	Muut yksinomaan oliiveista saadut öljyt ja niiden jakeet, myös puhdistetut, mutta kemiallisesti muuntamattomat, myös näiden öljyjen tai jakeiden ja nimikkeen 15.09 öljyjen tai jakeiden sekoitukset:								
	- oliivinjätteistä kemikaalien avulla uutettu öljy	-	0	-	0				
	- muut:								
	-- raa'at	-	10	-	6,4				
	-- muut	7,09	292	4,54	187		SSG		
1511	Palmuöljy ja sen jakeet, myös puhdistetut, mutta kemiallisesti muuntamattomat:								
1511 10	- raaka öljy	6,30	307	4,03	196		SSG		
1511 90	- muut	7,09	292	4,54	187		SSG		
1512	Auringonkukka-, saflori- ja puuvillansiemenöljy sekä niiden jakeet, myös puhdistetut, mutta kemiallisesti muuntamattomat:								
	- auringonkukka- ja safloriöljy sekä niiden jakeet:								
1512 11	-- raaka öljy	6,30	307	4,03	196		SSG		
1512 19	-- muut	7,09	292	4,54	187		SSG		
	- puuvillansiemenöljy ja sen jakeet:								
1512 21	-- raaka öljy, myös sellainen, josta gossypoli on poistettu	6,30	307	4,03	196		SSG		
1512 29	-- muut	7,09	292	4,54	187		SSG		
1513	Kookos- (kopra-), palmuydin- ja babassuöljy sekä niiden jakeet, myös puhdistetut, mutta kemiallisesti muuntamattomat:								
	- kookosöljy (kopraöljy) ja sen jakeet:								
1513 11	-- raaka öljy	6,30	307	4,03	196		SSG		
1513 19	-- muut	7,09	292	4,54	187		SSG		
	- palmuydin- ja babassuöljy sekä niiden jakeet:								
1513 21	-- raaka öljy	6,30	307	4,03	196		SSG		

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Erityis- suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
1513 29	- - muut	7,09	292	4,54	187		SSG		
1514	Rapsi-, rypsi-, nauris- ja sinappiöljy sekä niiden jakeet, myös puhdistetut, mutta kemiallisesti muuntamattomat:								
1514 10	- raaka öljy	5,92	307	3,79	196		SSG		
1514 90	- muut	6,67	290	4,27	186		SSG		
1515	Muut kasvirasvat ja rasvaiset kasviöljyt (myös jojobaöljy) sekä niiden jakeet, myös puhdistetut, mutta kemiallisesti muuntamattomat:								
	- pellavaöljy ja sen jakeet:								
1515 11	-- raaka öljy:								
	--- sellaisenaan ihmisravinnoksi soveltumaton	5,92	307	3,79	196		SSG		
	--- muu	5,92	307	3,79	196		SSG		
1515 19	-- muut:								
	--- sellaisenaan ihmisravinnoksi soveltumattomat	6,67	290	4,27	186		SSG		
	--- muut	6,67	290	4,27	186		SSG		
	- maissiöljy ja sen jakeet:								
1515 21	-- raaka öljy	5,92	307	3,79	196		SSG		
1515 29	-- muut	6,67	290	4,27	186		SSG		
1515 30	- risiiniöljy ja sen jakeet	-	0	-	0				
1515 40	- kiinanpuuöljy (tung-öljy) ja sen jakeet	-	0	-	0				
1515 50	- seesamiöljy ja sen jakeet:								
	-- raa'at	-	10	-	6,4				
	-- muut	6,67	290	4,27	186		SSG		
1515 60	- jojobaöljy ja sen jakeet	-	0	-	0				

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Erityis- suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
1515 90	- muut: -- oiticicaöljy ja sen jakeet	-	0	-	0				
	- - muut: --- raa'at	5,92	307	3,79	196		SSG		
	- - - muut	6,67	290	4,27	186		SSG		
1516	Eläin- ja kasvirasvat ja -öljyt sekä niiden jakeet, osittain tai kokonaan hydratut, vaihtoesteröidyt, uudelleen esteröidyt tai elaidinoidut, myös puhdistetut, mutta ei enempää valmistetut:								
1516 10	- eläinrasvat ja -öljyt sekä niiden jakeet: -- kokonaan kalasta tai merinisäkkäistä saadut	6,67	290	4,27	186		SSG		
	- - muut	6,67	290	4,27	186		SSG		
1516 20	- kasvirasvat ja -öljyt sekä niiden jakeet: -- hydrattu risiiniöljy (opaalivaha)	-	0	-	0				
	- - muut	6,67	290	4,27	186		SSG		
1517	Margariini; syötävät seokset ja valmisteet eläin- tai kasvirasvoista tai -öljyistä tai tämän ryhmän eri rasvojen ja öljyjen jakeista, muut kuin nimikkeen 15.16 syötävät rasvat ja öljyt sekä niiden jakeet:								
1517 10	- margariini, ei kuitenkaan nestemäinen margariini	11,29	181	7,23	116		SSG		
1517 90	- muut: -- nestemäinen margariini	14,06	195	9,00	125		SSG		
	- - muotiniirrotusvalmisteina käytettävät seokset ja valmisteet	6,67	290	4,27	186		SSG		
	- - muut	15,77	255	10,09	163		SSG		

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Erityis- suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
1518	Eläin- ja kasvirasvat ja -öljyt sekä niiden jakeet, keitetyt, hapetetut, dedytratoit, rikitetyt, puhalletut, tyhjiössä tai tehottomassa kaasussa kuumentamalla polymeroidut tai muutoin kemiallisesti muunnetut, muut kuin nimikkeen 15.16 eläin- ja kasvirasvat ja -öljyt sekä niiden jakeet; muualle kuulumattomat syötäväksi kelpaamattomat seokset ja valmistet eläin- tai kasvirasvoista tai -öljyistä tai tämän ryhmän eri rasvojen ja öljyjen jakeista:								
	- pellavaöljyvernissa	-	2	-	0				
	- muut	-	0	-	0				
1519	Teolliset monokarbonsyylirasvahapot; puhdistuksessa saadut happamat öljyt; teolliset rasva-alkoholit:								
	- teolliset monokarbonsyylirasvahapot; puhdistuksessa saadut happamat öljyt:								
1519 11	-- steariinihappo	-	0	-	0				
1519 12	-- öljyhappo	-	0	-	0				
1519 13	-- mäntyöljyrasvahapot	-	5	-	3,2				
1519 19	-- muut	-	5	-	3,2				
1519 20	- teolliset rasva-alkoholit	-	0	-	0				
1520	Glyseroli (glyseriini), myös puhdas; glyserolivesi ja -lipeä:								
1520 10	- raaka glyseroli (glyseriini); glyserolivesi ja -lipeä	0,10	-	-	0				
1520 90	- muu, myös synteettinen glyseroli	0,10	-	-	0				
1521	Kasvivahat (ei kuitenkaan triglyseridit), mehiläisvaha ja muut hyönteisvahat sekä spermaseetti, myös puhdistetut tai värjätyt:								
1521 10	- kasvivahat	-	0	-	0				

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Erityis- suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
1521 90	- muut	-	0	-	0				
1522	Degras; rasva-aineiden tai eläin- ja kasvivahtojen käsittelyssä syntyneet jätteet	-	0	-	0				

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Erytis suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
	16. Ryhmä								
	Lihasta, kalasta, äyriäisistä, nilviäisistä tai muista vedessä elävistä selkärangattomista valmistetut tuotteet								
1601	Makkarat ja niiden kaltaiset tuotteet lihasta, muista eläimenosista tai verestä; näihin tuotteisiin perustuvat ravintovalmisteet:								
	- kestromakkarat	38,08	334	31,99	281		SSG		
	- muut	25,93	334	21,78	281		SSG		
1602	Muut valmisteet ja säilykkeet, lihasta, muista eläimenosista tai verestä:								
1602 10	- homogenoitunut valmisteet	18,96	349	15,74	290		SSG		
1602 20	- eläimenmaksasta valmistetut	21,07	334	13,48	214		SSG		
	- nimikkeeseen 01.05 siipikarjasta valmistetut:								
1602 31	- - - kalkkunasta valmistetut:								
	- - - kalkkunarullat	18,55	189	11,87	121		SSG		
	- - - muut	19,14	195	12,25	125		SSG		
1602 39	- - muut	19,14	195	12,25	125		SSG		
	- siasta valmistetut:								
1602 41	- - kinkku, myös paloina	39,70	334	33,35	281		SSG		
1602 42	- - lapa, myös paloina	39,70	334	33,35	281		SSG		
1602 49	- - muut, myös sekavalmisteet	39,70	334	33,35	281		SSG		
1602 50	- naudasta valmistetut	40,87	377	34,33	317		SSG		
1602 90	- muut, myös eläimenverestä tehdyt valmisteet	40,87	377	34,33	317		SSG		
1603	Lihasta, kalasta, äyriäisistä, nilviäisistä tai muista vedessä elävistä selkärangattomista saadut uutteen ja mehut:								
	- pakkauksen nettopaino enintään 1 kg	-	15	-	12,8				
	- muut	-	15	-	0				

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Erityis- suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
17. Ryhmä									
Sokeri ja sokerivalmisteet									
1701	Ruoko- ja juurikassokeri sekä kemiallisesti puhdas sakkaroosi, jähmeät:								
	- lisättyä maku- tai väriainetta sisältämätön raakasokeri:								
1701 11	-- ruokosokeri	5,61	493	3,59	316		SSG		
1701 12	-- juurikassokeri	5,61	493	3,59	316		SSG		
	- muut:								
1701 91	-- lisättyä maku- tai väriainetta sisältävät:								
	--- vanilja- ja vanilliinisokeri	5,72	493	3,66	316		SSG		
	--- muu puhdistettu sokeri	5,72	493	3,66	316		SSG		
1701 99	-- muut	5,72	493	3,66	316		SSG		
1702	Muut sokerit, myös kemiallisesti puhdas laktoosi, maltoosi, glukoosi ja fruktoosi, jähmeät; lisättyä maku- tai väriainetta sisältämättömät sokerisiirapit; keinotekoinen hunaja, myös luonnonhunajan kanssa sekoitettuna; sokeriväri:								
1702 10	- laktoosi ja laktoosisiirappi	3,28	245	2,10	157		SSG		
1702 20	- vaahterasokeri ja vaahterasiirappi	5,72	493	3,66	316		SSG		
1702 30	- glukoosi ja glukosisiirappi, joissa ei ole lainkaan fruktoosia tai joissa sitä on alle 20 % kuivapainosta:								
	-- glukoosi	11,44	493	7,32	316		SSG		
	-- glukosisiirappi	7,15	493	4,58	316		SSG		
1702 40	- glukoosi ja glukosisiirappi, joissa on vähintään 20, mutta alle 50 % fruktoosia kuivapainosta								
		5,72	493	3,66	316		SSG		
1702 50	- kemiallisesti puhdas fruktoosi	12,01	493	7,69	316		SSG		

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Erityis- suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
1702 60	- muu fruktoosi ja fruktoosisiirappi, joissa on yli 50 % fruktoosia kuivapainosta	12,01	493	7,69	316		SSG		
1702 90	- muut, myös inverttisokeri:								
	- - kemiallisesti puhdas maltoosi	-	0	-	0				
	- - keinotekoinen hunaja	5,72	493	3,66	316		SSG		
	- - muut	5,72	493	3,66	316		SSG		
1703	Sokerin erottamisessa ja puhdistamisessa syntyvä melassi:								
1703 10	- ruokosokerimelassi:								
	- - ihmisravinnoksi soveltuva	5,72	493	3,66	316		SSG		
	- - muu	1,18	236	0,76	151		SSG		
1703 90	- muu:								
	- - ihmisravinnoksi soveltuva	5,72	493	3,66	316		SSG		
	- - muu	1,18	236	0,76	151		SSG		
1704	Kaakaota sisältämättömät sokerivalmisteet (myös valkosuklaa):								
1704 10	- purukumi, myös sokerilla kuorutettu	11,24	64	7,19	41		SSG		
1704 90	- muut:								
	- - lakritsivalmisteet	6,37	52	4,08	33		SSG		
	- - hedelmähytelö ja -marmelaati kuvioina paloina tai tankoina	8,69	71	5,56	45		SSG		
	- - pastillit	10,58	60	6,77	38		SSG		
	- - karamellit	8,97	69	5,74	44		SSG		
	- - toffeet (ja kolat)	9,13	68	5,84	44		SSG		
	- - valkosuklaa	12,38	54	7,92	35		SSG		
	- - fondantmassat, mantelimassat, tahnat ja niiden kaltaiset puolivalmisteet, muissa kuin vähittäismyyntipakkauksissa	9,18	67	5,88	43		SSG		
	- - muut	8,56	72	5,48	46		SSG		

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytöntöön- pano- kausi	Erityis- suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
	18. Ryhmä								
	Kaakao ja kaakaovalmisteet								
1801	Kaakaopavut, kokonaiset tai rouhitut, raa'at tai paahdetut:								
	- raa'at, myös rouhitut	-	0	-	0				
	- muut	-	5	-	0				
1802	Kaakaonkuoret ja -kalvot sekä muut kaakaonjätteet	-	0	-	0				
1803	Kaakaomassa, myös sellainen, josta rasva on poistettu:								
1803 10	- josta rasvaa ei ole poistettu	-	3,8	-	3,2				
1803 20	- josta rasva on joko kokonaan tai osittain poistettu	-	3,8	-	3,2				
1804	Kaakaovoi, -rasva ja -öljy	-	2	-	1,7				
1805	Kaakaojauhe, lisättyä sokeria tai muuta makeutusainetta sisältämätön	-	10	-	8				
1806	Suklaa ja muut kaakaota sisältävät ravintovalmisteet:								
1806 10	- kaakaojauhe, lisättyä sokeria tai muuta makeutusainetta sisältävä	5,65	53	3,62	34		SSG		
1806 20	- muut valmisteet yli 2 kg painavina levyinä tai tankoina, nesteenä, tahnana, jauheena, jyväsinä tai muuna paljoustavarana, astian tai muun yksittäisen pakkauksen nettopaino yli 2 kg	6,16	51	4,31	36		SSG		
	- muut, levyinä tai tankoina:								
1806 31	-- täytetyt	6,94	35	4,79	24		SSG		
1806 32	-- täyttämättömät	7,43	30	5,13	21		SSG		
1806 90	- muut:								
	-- konvehdit ja muut makeiset	7,39	30	5,10	21		SSG		
	-- muut	16,09	87	13,03	70		SSG		

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Erityis- suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
	19. Ryhmä								
	Viljasta, jauhoista, tärkkelyksestä tai maidosta valmistetut tuotteet; leipomatuotteet								
1901	Mallasuute; muualle kuulumattomat hienoista tai karkeista jauhoista, tärkkelyksestä tai mallasuutteesta tehdyt ravintovalmisteet, joissa ei ole lainkaan kaakaojauhetta tai joissa sitä on alle 50 % painosta; muualle kuulumattomat nimikkeiden 04.01 - 04.04 tuotteista tehdyt ravintovalmisteet, joissa ei ole lainkaan kaakaojauhetta tai joissa sitä on alle 10 % painosta:								
1901 10	- pikkulapsille tarkoitetut valmisteet vähittäismyyntipakkauksissa	20,59	63	15,44	47		SSG		
1901 20	- seokset ja taikinat nimikkeeseen 19.05 leipomatuotteiden valmistukseen	10,22	109	7,46	80		SSG		
1901 90	- muut:								
	-- mallasuute	6,64	81	5,25	64		SSG		
	-- nimikkeiden 04.01-04.04 tuotteista tehdyt ravintovalmisteet	20,87	144	16,90	117		SSG		
	-- muut	6,76	63	4,66	43		SSG		
1902	Makaronivalmisteet, kuten spagetti, makaroni, nuudelit, lasagne, gnocchi, ravioli ja cannelloni, myös kypsennetyt tai (lihalla tai muulla aineella) täytetyt tai muulla tavalla valmistetut; couscous, myös valmistettu:								
	- kypsentämättömät makaronivalmisteet, joita ei ole täytetty eikä muullakaan tavalla valmistettu:								
1902 11	-- munaa sisältävät	7,15	57	5,43	43		SSG		

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Erityis suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
1902 19	-- muut	4,57	77	3,47	59		SSG		
1902 20	- täytetyt makaronivalmisteet, myös kypsennetyt tai muulla tavalla valmistetut	8,73	79	6,37	58		SSG		
1902 30	- muut makaronivalmisteet	7,34	58	5,28	42		SSG		
1902 40	- couscous	6,63	65	4,84	47		SSG		
1903	Tapioka ja tärkkelyksestä valmistetut tapiokankorvikkeet, hiutaleina, jyvänä, helmisuurimoina, seulomisjäminä tai niiden kaltaisessa muodossa	1,20	-	1,02	-				
1904	Viljasta tai viljatuotteista paisuttamalla tai paahtamalla tehdyt ravintovalmisteet (esim. maissihiutaleet); esikypsennetty tai muulla tavalla valmistettu vilja (ei kuitenkaan maissi) jyvänä tai jyväsiniä:								
1904 10	- viljasta tai viljatuotteista paisuttamalla tai paahtamalla tehdyt ravintovalmisteet:								
	-- riisistä tehdyt	4,34	32	3,34	25		SSG		
	-- muut	4,34	32	2,91	21		SSG		
1904 90	- muut	7,20	53	5,18	38		SSG		
1905	Ruokaleipä, kakut ja leivokset, keksit ja pikkuleivät (biscuits) sekä muut leipomatuotteet, myös jos niissä on kaakaota; ehtoollisleipä, tyhjät oblaattikapselit, jollaiset soveltuvat farmaseuttiseen käyttöön, sinettiöylätit, riisipaperi ja niiden kaltaiset tuotteet:								
1905 10	- näkkileipä	7,39	103	5,69	79		SSG		
1905 20	- maustekakut	13,63	89	10,63	69		SSG		
1905 30	- makeat keksit ja pikkuleivät (sweet biscuits); vohvelit ja vohvelikeksit:								
	-- kokonaan suklaalla päällystetyt tai peitetyt	12,19	64	9,02	47		SSG		

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Erityis- suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
	-- muut	10,96	96	8,22	72		SSG		
1905 40	- korput, paahdettu leipä ja niiden kaltaiset paahdetut tuotteet	10,61	154	8,49	123		SSG		
1905 90	- muut:								
	-- kakut ja wienerleivät	11,98	110	9,46	87		SSG		
	-- ehtoolleipä, tyhjät oblaattikapselit, jollaiset soveltuvat farmaseuttiseen käyttöön, sinettiöylätit, riisipaperi ja niiden kaltaiset tuotteet	-	1	-	0				
	-- keksit, muut kuin alanimikkeissä 19.05.30.10 ja 19.05.30.90 tarkoitetut makeat keksit	10,56	80	7,29	55		SSG		
	-- ruokaleipä, jossa ei ole lisättyä hunajaa, munaa, juustoa tai hedelmää ja jossa on sokeria enintään 5 % ja/tai rasvaa enintään 5 % kuivapainosta	6,52	85	4,76	62		SSG		
	-- muut	11,94	100	8,60	72		SSG		

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Erytys- suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
	20. Ryhmä								
	Kasviksista, hedelmistä, pähkinöistä tai muista kasvinosista valmistetut tuotteet								
2001	Etikan tai etikkahapon avulla valmistetut tai säilötyt kasvikset, hedelmät, pähkinät ja muut syötävät kasvinosat:								
2001 10	- kurkut:								
	-- ilmanpitävissä astioissa	6,27	87	4,20	58		SSG		
	-- muut	3,11	106	2,18	74		SSG		
2001 20	- kepasipulit	1,62	21	1,23	16		SSG		
2001 90	- muut:								
	-- tomaatit ilmanpitävissä astioissa	4,06	56	2,60	36		SSG		
	-- sienet	3,48	37	2,23	24		SSG		
	-- oliivit	0,91	12	0,58	7,7		SSG		
	-- pikkelsi	4,51	77	2,89	49		SSG		
	-- Capsicum-sukuiset hedelmät	0,81	23	0,52	14,7		SSG		
	-- kapris	3,41	17	2,90	14,5		SSG		
	-- makea- eli sokerimaissi	3,41	17	2,18	10,9		SSG		
	-- 'mango chutney'	3,41	17	0,00	0		SSG		
	-- muut:								
	--- punajuuret	2,17	36	1,39	23		SSG		
	--- muut	2,37	29	1,52	18,6		SSG		
2002	Muulla tavalla kuin etikan tai etikkahapon avulla valmistetut tai säilötyt tomaatit:								
2002 10	- kokonaiset tai paloitellut tomaatit	-	50	-	32				
2002 90	- muut	0,40	-	0,34	-				
2003	Muulla tavalla kuin etikan tai etikkahapon avulla valmistetut tai säilötyt sienet ja multasienet (tryffelit):								

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Erytis- suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
2003 10	- sienet	-	25	-	21				
2003 20	- multasienet (tryffelit)	-	25	-	21				
2004	Muulla tavalla kuin etikan tai etikkahapon avulla valmistetut tai säilötyt muut kasvikset, jäädytetyt:								
2004 10	- perunat:								
	-- esikypsytyt ranskanperunat	5,00	50	3,20	32				
	-- hienoina tai karkeina jauhoina tai hiutaleina	8,82	223	6,70	169		SSG		
	-- muut	7,37	186	5,82	147		SSG		
2004 90	- muut kasvikset sekä kasvissekoitukset:								
	-- herneet	1,23	57	0,79	36		SSG		
	-- parsaa ja kapris	-	15	-	9,6				
	-- oliivit	-	4	-	0				
	-- makea- eli sokerimaissi	-	11,6	-	7,4				
	- muut	9,40	157	7,05	118		SSG		
2005	Muulla tavalla kuin etikan tai etikkahapon avulla valmistetut tai säilötyt muut kasvikset, jäädyttämättömät:								
2005 10	- homogenoitunut kasvikset	3,86	77	3,01	60		SSG		
2005 20	- perunat:								
	-- hienoina tai karkeina jauhoina tai hiutaleina	8,82	223	6,70	169		SSG		
	-- muut	12,36	93	8,65	65		SSG		
2005 30	- hapankaali	-	50	-	32				
2005 40	- herneet (Pisum sativum)	1,23	57	0,97	45		SSG		
	- pavut (Vigna-lajit, Phaseolus-lajit):								
2005 51	-- silvityt pavut	-	50	-	32				
2005 59	-- muut	-	50	-	32				
2005 60	- parsaa	-	15	-	12,8				
2005 70	- oliivit	-	4	-	0				
2005 80	- makea- eli sokerimaissi (Zea mays var. saccharata)	-	11,6	-	9,9				
2005 90	- muut kasvikset sekä kasvissekoitukset:								

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytöntöön- pano- kausi	Erityis- suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
	-- kapis	-	15	-	9,6				
	-- kurkut	4,12	142	2,84	98		SSG		
	-- muut	-	50	-	32				
2006	Sokerilla säilötyt (valellut, lasitetut tai kandeeratut) hedelmät, pähkinät, hedelmänkuoret ja muut kasvinosat:								
	- inkivääri	-	18	-	0				
	- muut	-	18	-	15,3				
2007	Keittämällä valmistetut hillot, hedelmähyttelöt, marmelaatit, hedelmä- ja pähkinäseoseet sekä hedelmä- ja pähkinäpastat, myös lisättyä sokeria tai muuta makeutusainetta sisältävät:								
2007 10	- homogenoitunut valmisteet	6,09	69	4,08	46		SSG		
	- muut:								
2007 91	-- sitruhedelmistä valmistetut:								
	--- hillot, hedelmähyttelöt ja marmelaatit	4,58	53	2,93	34		SSG		
	--- muut	7,88	71	5,04	45		SSG		
2007 99	-- muut:								
	--- hillot, hedelmähyttelöt ja marmelaatit	4,43	56	2,84	36		SSG		
	--- lisättyä sokeria tai muuta makeutusainetta sisältämätön omenasose	-	15	-	9,6				
	--- lisättyä sokeria tai muuta makeutusainetta sisältävä omenasose; kastanjasose	4,35	73	2,78	47		SSG		
	--- muut	5,64	91	3,61	58		SSG		
2008	Muulla tavalla valmistetut tai säilötyt hedelmät, pähkinät ja muut syötävät kasvinosat, myös lisättyä sokeria, muuta makeutusainetta tai alkoholia sisältävät, muualle kuulumattomat:								
	- pähkinät, maapähkinät ja muut siemenet, myös näiden sekoitukset:								
2008 11	-- maapähkinät:								

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Erityis- suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
	--- paahdetut	-	0	-	0				
	--- maapähkinävoi	-	6	-	0				
	--- muut	-	6	-	4,3				
2008 19	-- muut, myös sekoitukset:								
	--- maissi	-	6	-	5,1				
	--- pähkinöiden, maapähkinöiden ja muiden siementen sekoitukset	-	9	-	5,6				
	--- muut	-	6	-	4,3				
2008 20	- ananakset	-	22,5	-	9				
2008 30	- sitrushedelmät	7,28	100	4,66	64		SSG		
2008 40	- päärynät	5,98	136	3,83	87		SSG		
2008 50	- aprikoosit	5,03	110	3,22	70		SSG		
2008 60	- kirsikat	5,10	28	3,26	17,9		SSG		
2008 70	- persikat	4,32	122	2,76	78		SSG		
2008 80	- mansikat	4,53	52	2,90	33		SSG		
	- muut, myös muut sekoitukset kuin alanimikkeeseen 20.08.19 kuuluvat:								
2008 91	-- palmunsydämet	-	29	-	9,9				
2008 92	-- sekoitukset	-	9	-	5,6				
2008 99	-- muut:								
	--- lisättyä sokeria tai muuta makeutusainetta sisältämätön omenasurve	-	7,5	-	0				
	--- lisättyä sokeria tai muuta makeutusainetta sisältävä omenasurve	6,23	70	3,99	45		SSG		
	--- muut	4,46	59	2,85	38		SSG		
2009	Käymättömät ja lisättyä alkoholia sisältämättömät hedelmämehut (myös viinirypälemehu) ja kasvismehut, myös lisättyä sokeria tai muuta makeutusainetta sisältävät:								
	- appelsiinimehu:								
2009 11	-- jäädytetty	4,75	55	4,04	47		SSG		

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Erytis- suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
2009 19	-- muu	6,91	87	4,42	56		SSG		
2009 20	- greippimehu:								
	-- jäädytetty	5,37	39	4,56	33		SSG		
	-- muu	7,57	79	4,84	51		SSG		
2009 30	- muun sitrushedelmän mehu:								
	-- jäädytetty	4,58	64	2,93	41		SSG		
	-- muu	8,01	75	5,13	48		SSG		
2009 40	- ananasmehu	-	40	-	10,8				
2009 50	- tomaattimehu	-	15	-	12,8				
2009 60	- viinirypälemehu (mukaan lukien rypälemehu)	5,66	117	4,81	99		SSG		
2009 70	- omenamehu:								
	-- tiivistetty	4,64	101	2,97	65		SSG		
	-- muu	4,29	300	2,75	192		SSG		
2009 80	- muun hedelmän tai kasviksen mehu:								
	-- muun hedelmän mehu	7,40	80	4,74	51		SSG		
	-- muun kasviksen mehu	4,20	52	3,57	44		SSG		
2009 90	- sekamehut:								
	-- sitrushedelmistä:								
	--- jäädytetyt	4,70	57	4,00	48		SSG		
	--- muut	7,42	80	4,75	51		SSG		
	-- muista hedelmistä	7,24	82	4,63	52		SSG		
	-- kasviksista	3,99	89	2,55	57		SSG		

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

64

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Erytys- suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
21. Ryhmä									
Erinäiset syötävät valmisteet									
2101	Kahvi-, tee- ja mateeuutteet, -esanssit ja -tiivisteet sekä näihin tuotteisiin tai kahviin, teehen tai mateehen perustuvat valmisteet; paahdettu sikurijuuri ja muut paahdetut kahvinkorvikkeet sekä niiden uutteet, esanssit ja tiivisteet:								
2101 10	- kahviuutteet, -esanssit ja -tiivisteet sekä näihin uutteisiin, esansseihin tai tiivisteisiin tai kahviin perustuvat valmisteet:								
	- - kahviuutteet, -esanssit ja -tiivisteet	-	9	-	5,6				
	- - kahviuutteisiin, -esansseihin tai -tiivisteisiin tai kahviin perustuvat valmisteet	-	9	-	5,8				
2101 20	- tee- ja mateeuutteet, -esanssit ja -tiivisteet sekä näihin uutteisiin, esansseihin ja tiivisteisiin tai teehen tai mateehen perustuvat valmisteet								
	-	-	0	-	0				
2101 30	- paahdettu sikurijuuri ja muut paahdetut kahvinkorvikkeet sekä niiden uutteet, esanssit ja tiivisteet								
	-	-	2	-	0				
2102	Hiiva (elävä eli aktiivinen tai kuollut eli inaktiivinen); muut kuolleet yksisoluiset mikro-organismit (ei kuitenkaan nimikkeen 30.02 rokotteet); valmistetut leivinjauheet:								
2102 10	- elävä eli aktiivinen hiiva:								
	- - painohiiva (tuore leivinhiiwa)	3,66	114	2,34	73		SSG		
	- - muu	9,65	90	6,18	58		SSG		
2102 20	- kuollut eli inaktiivinen hiiva; muut kuolleet yksisoluiset mikro-organismit								
	-	1,74	56	1,11	36		SSG		

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Eriyis- suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
2102 30	- valmistetut leivinjauheet	-	2	-	1,7				
2103	Kastikkeet ja valmisteet niitä varten; maustamisvalmisteita olevat sekoitukset; sinappijauho ja valmistettu sinappi:								
2103 10	- soijakastike	4,47	25	2,86	16		SSG		
2103 20	- tomaattiketsuppi ja muut tomaattikastikkeet	2,28	35	1,46	22		SSG		
2103 30	- sinappijauho ja valmistettu sinappi	1,83	23	1,17	14,7		SSG		
2103 90	- muut:								
	-- nestemäinen 'mango chutney'	3,58	41	2,29	26		SSG		
	-- muut	6,37	36	4,08	23		SSG		
2104	Keitot ja liemet sekä valmisteet niitä varten; homogenoidut ravintovalmisteseokset:								
2104 10	- keitot ja liemet sekä valmisteet niitä varten:								
	-- lihaa tai muita eläimenosia sisältävät	10,12	29	8,20	23		SSG		
	-- muut	5,90	22	4,25	15,8		SSG		
2104 20	- homogenoidut ravintovalmisteseokset	8,18	65	6,22	49		SSG		
2105	Jäätelö, mehujää ja niiden kaltaiset jäädytetyt valmisteet, myös kaakaota sisältävät	10,81	80	8,22	61		SSG		
2106	Muualle kuulumattomat ravintovalmisteet:								
2106 10	- proteiiniitivistet ja teksturoidut proteiiniaineet	5,04	71	3,23	45		SSG		
2106 90	- muut:								
	-- alkoholia sisältämättömät tai enintään 0,5 tilavuusprosenttia alkoholia sisältävät tuotteet, jollaisia käytetään juomien valmistukseen	10,22	40	6,54	26		SSG		
	-- kemikaalien ja ravintoaineiden tai muiden ravintoarvoa omaavien aineiden seokset, tarkoitetut sekoitettaviksi ravintovalmisteisiin joko aineksina tai määrätyn ominaisuuden parantamiseksi	6,79	74	4,35	47		SSG		
	-- maitorasvaa yli 15 % painosta sisältävät rasvaemulsiot ja niiden kaltaiset valmisteet	31,36	533	26,03	442		SSG		
	-- muut ravintovalmisteet	10,96	52	8,00	38		SSG		

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Erityis- suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
	22. Ryhmä								
	Juomat, etyylialkoholi ja etikka								
2201	Vesi, myös luonnon tai keinotekoinen kivennäisvesi ja hiilihapotettu vesi, lisättyä sokeria tai muuta makeutusainetta sisältämätön ja maustamaton; jää ja lumi:								
2201 10	- kivennäisvesi ja hiilihapotettu vesi	-	20	-	8				
2201 90	- muut	-	0	-	0				
2202	Vesi, myös kivennäisvesi ja hiilihapotettu vesi, lisättyä sokeria tai muuta makeutusainetta sisältävä tai maustettu, ja muut alkoholiittomat juomat, ei kuitenkaan nimikkeen 20.09 hedelmä- ja kasvismehut:								
2202 10	- vesi, myös kivennäisvesi ja hiilihapotettu vesi, lisättyä sokeria tai muuta makeutusainetta sisältävä tai maustettu:								
	- - lisättyä sokeria (sakkarosia tai inverttisokeria) sisältävät kivennäisvedet ja hiilihapotetut vedet	0,68	25	0,44	16		SSG		
	- - muut	-	6	-	0				
2202 90	- muut:								
	- - sokeria (sakkarosia tai inverttisokeria) sisältävät ja/tai maitoa tai maitorasvaa sisältävät	2,18	51	1,70	40		SSG		
	- - muut	-	6	-	0				
2203	Mallasjuomat:								
	- pulloissa tai tölkeissä	2,28	58	1,55	39		SSG		
	- muissa astioissa	1,19	36	0,86	26		SSG		
2204	Tuoreista rypäleistä valmistettu viini, myös väkevyitä viini; rypälemehu, muu kuin nimikkeeseen 20.09 kuuluva:								

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Erytys suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
2204 10	- kuohuviini:								
	-- jolla on erikoistodistus	2,09	-	1,78	-				
	-- muu	5,12	33	2,05	13,2		SSG		
2204 21	- muu viini; rypälemehu, jonka käyminen on estetty tai pysäytetty alkoholia lisäämällä:								
	-- enintään 2 l vetävissä astioissa:								
	--- alkoholipitoisuus enintään 14 tilavuusprosenttia:								
	---- viinit, joilla on erikoistodistus	1,87	-	0,75	-				
	---- muut	5,13	52	2,05	21		SSG		
	--- alkoholipitoisuus yli 14 tilavuusprosenttia	2,94	-	1,88	-				
2204 29	- muu:								
	--- alkoholipitoisuus enintään 14 tilavuusprosenttia	3,72	116	1,49	46		SSG		
	--- alkoholipitoisuus yli 14 tilavuusprosenttia	1,95	-	1,25	-				
2204 30	- muu rypälemehu:								
	-- enintään 2 l vetävissä astioissa	1,77	-	1,13	-				
	-- muu	1,04	-	0,67	-				
2205	Vermutti ja muu tuoreista rypäleistä valmistettu viini, joka on maustettu kasveilla tai aromaattisilla aineilla:								
2205 10	- enintään 2 l vetävissä astioissa	2,35	-	1,50	-				
2205 90	- muu:								
	-- alkoholipitoisuus enintään 14 tilavuusprosenttia	0,91	-	-	0				
	-- alkoholipitoisuus yli 14 tilavuusprosenttia	1,75	-	1,12	-				
2206	Muut käymistietä valmistetut juomat (esim. siideri, päärynäviini ja sima); käymistietä valmistettujen juomien sekoitukset sekä käymistietä valmistettujen juomien ja alkoholittomien juomien sekoitukset, muualle kuulumattomat:								
	- kuohuvat	5,09	65	3,51	45		SSG		
	- muut:								

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Erytis suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
	-- enintään 2 l vetävissä astioissa:								
	--- alkoholipitoisuus enintään 14 tilavuusprosenttia	4,25	91	2,98	64		SSG		
	--- alkoholipitoisuus yli 14 tilavuusprosenttia	5,59	49	3,75	33		SSG		
	-- muut:								
	--- alkoholipitoisuus enintään 14 tilavuusprosenttia	3,82	147	2,67	103		SSG		
	--- alkoholipitoisuus yli 14 tilavuusprosenttia	4,11	131	2,79	89		SSG		
2207	Denaturoimaton etyylialkoholi, alkoholipitoisuus vähintään 80 tilavuusprosenttia; denaturoitu etyylialkoholi ja muu denaturoitu väkiviina, väkevyydestä riippumatta:								
2207 10	- denaturoimaton etyylialkoholi, alkoholipitoisuus vähintään 80 tilavuusprosenttia	2,50	-	1,60	-		SSG		
2207 20	- denaturoitu etyylialkoholi ja muu denaturoitu väkiviina, väkevyydestä riippumatta	2,50	-	1,60	-		SSG		
2208	Denaturoimaton etyylialkoholi, alkoholipitoisuus alle 80 tilavuusprosenttia; väkevät alkoholijuomat, liköörit ja muut alkoholipitoiset juomat; alkoholipitoiset valmisteet, jollaisia käytetään juomien valmistukseen:								
2208 10	- alkoholipitoiset valmisteet, jollaisia käytetään juomien valmistukseen	12,67	40	8,11	26		SSG		
2208 20	- alkoholijuomat, rypäleviinistä tai viininvalmistuksen puristusjätteistä tislaamalla valmistetut:								
	-- enintään 2 l vetävissä astioissa	5,46	-	3,49	-				
	-- muut	3,20	-	2,05	-				
2208 30	- viskit:								
	-- enintään 2 l vetävissä astioissa								
	--- bourbon- ja sour mash-viskit sekä niiden sekoitukset	1,50	-	0,96	-				

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Erityis- suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
	--- muut	5,46	-	3,49	-				
	-- muut	3,20	-	2,05	-				
2208 40	- rommi ja taffia:								
	-- enintään 2 l vetävissä astioissa	5,46	-	3,49	-				
	-- muut	3,20	-	2,05	-				
2208 50	- gini ja genever:								
	-- gini:								
	--- enintään 2 l vetävissä astioissa	5,46	-	3,49	-				
	--- muut	3,20	-	2,05	-				
	-- genever:								
	--- enintään 2 l vetävissä astioissa	5,00	-	3,20	-				
	--- muut	1,78	-	1,14	-				
2208 90	- muut:								
	-- etyylialkoholi	2,95	-	1,89	-				
	-- liköörit, katkerot, punssi ja niiden kaltaiset juomat:								
	--- enintään 2 l vetävissä astioissa								
	---- munaa tai munankeltuaista ja/tai sokeria (sakkaroosia tai inverttisokeria) sisältävät	8,74	45	5,59	29		SSG		
	---- muut	6,86	27	4,60	18,1		SSG		
	---- muut:								
	---- yli 2 l vetävissä astioissa, munaa tai munankeltuaista ja/tai sokeria (sakkaroosia tai inverttisokeria) sisältävät	9,62	104	6,16	67		SSG		
	---- muut	7,74	90	5,19	60		SSG		
	-- paloviina, maustamaton tai maustettu; vodka:								
	--- enintään 2 l vetävissä astioissa	5,46	-	3,49	-				
	--- muut	3,20	-	2,05	-				
	-- muut:								
	--- enintään 2 l vetävissä astioissa	5,46	-	3,49	-				
	--- muut	3,20	-	2,05	-				

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Erytis suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
2209	Etikka ja etikkahaposta valmistetut etikankorvikkeet:								
	- enintään 2 l vetävissä astioissa	-	37	-	24				
	- muut	-	23	-	14,7				

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Erityis- suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
23. Ryhmä									
Elintarviketeollisuuden jätetuotteet ja jätteet;									
valmistettu rehu									
2301	Lihasta, muista eläimenosista, kalasta, äyriäisistä, nilviäisistä tai muista vedessä elävistä selkärangattomista valmistetut ihmisravinnoksi kelpaamattomat jauhot, jauheet ja rakeet (pellets); eläinrasvan sulatusjätteet:								
2301 10	- lihasta tai muista eläimenosista valmistetut jauhot, jauheet ja rakeet (pellets); eläinrasvan sulatusjätteet	-	0	-	0				
2301 20	- kalasta, äyriäisistä, nilviäisistä tai muista vedessä elävistä selkärangattomista valmistetut jauhot, jauheet ja rakeet (pellets)	-	0	-	0				
2302	Leseet, lesejauhot ja muut viljan tai palkoviljan seulomisessa, jauhamisessa tai muussa käsittelyssä syntyneet jätetuotteet, myös rakeistetut (pellets):								
2302 10	- maissista	0,94	-	0,80	-		SSG		
2302 20	- riisistä	0,94	-	0,80	-		SSG		
2302 30	- vehnästä	0,94	-	0,80	-		SSG		
2302 40	- muusta viljasta	0,94	-	0,80	-		SSG		
2302 50	- palkoviljasta	0,94	-	0,80	-		SSG		
2303	Täkkelyksenvalmistuksen jätetuotteet ja niiden kaltaiset jäteaineet, sokerijuurikasjättemassa, sokeriruokojäte ja muut sokerinvalmistuksen jätteet, rankki ja muut panimo- ja polttimejätteet, myös rakeistetut (pellets):								

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Erityis- suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
2303 10	- tärkkelyksenvalmistuksen jätetuotteet ja niiden kaltaiset jäteaineet	1,94	-	1,65	-		SSG		
2303 20	- sokerijuurikasjätemassa, sokeriruokojäte ja muut sokerinvalmistuksen jätteet	1,12	-	0,95	-		SSG		
2303 30	- rankki ja muut panimo- ja polttimejätteet	0,84	-	0,71	-		SSG		
2304	Öljyakat ja muut soijaöljyn erottamisessa syntyneet kiinteät jätetuotteet, myös jauhetut tai rakeistetut (pellets)	3,75	-	3,19	-		SSG		
2305	Öljyakat ja muut maapähkinäöljyn erottamisessa syntyneet kiinteät jätetuotteet, myös jauhetut tai rakeistetut (pellets)	4,26	-	3,62	-		SSG		
2306	Öljyakat ja muut kasvirasvojen tai -öljyjen erottamisessa syntyneet kiinteät jätetuotteet, myös jauhetut tai rakeistetut (pellets), muut kuin nimikkeisiin 23.04 ja 23.05 kuuluvat:								
2306 10	- puuvillansiemenistä	4,26	-	3,62	-		SSG		
2306 20	- pellavansiemenistä	4,26	-	3,62	-		SSG		
2306 30	- auringonkukansiemenistä	4,26	-	3,62	-		SSG		
2306 40	- rapsin- tai rypsinsiemenistä	3,29	-	2,80	-		SSG		
2306 50	- kookospähkinöistä tai koprasta	4,26	-	3,62	-		SSG		
2306 60	- palmunpähkinöistä tai -ytimistä	4,26	-	3,62	-		SSG		
2306 90	- muut	4,26	-	3,62	-		SSG		
2307	Viinisakka; raaka viinikivi	-	0	-	0				
2308	Muualle kuulumattomat kasviaineet ja kasvialkuperää olevat jätteet sekä kasvialkuperää olevat jätetuotteet ja sivutuotteet, jollaisia käytetään eläinten ruokinnassa, myös rakeistetut (pellets):								
2308 10	- tammenterhot ja hevoskastanjat	3,29	-	2,80	-		SSG		
2308 90	- muut	3,29	-	2,80	-		SSG		

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Erityis- suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
2309	Valmisteet, jollaisia käytetään eläinten ruokinnassa:								
2309 10	- koiran- tai kissanruoka vähittäismyyntipakkauksissa:								
	-- ilmanpitävissä astioissa	4,33	36	3,68	31		SSG		
	-- muut:								
	--- joiden kosteuspitoisuus on alle 40 %	2,87	36	2,44	31		SSG		
	--- muut	4,06	43	3,45	37		SSG		
2309 90	- muut:								
	-- koiran- tai kissanruoka:								
	--- joiden kosteuspitoisuus on alle 40 %	2,71	43	2,30	37		SSG		
	--- muut	3,74	60	3,18	51		SSG		
	-- muut:								
	--- raakaproteiinia yli 20 painoprosenttia sisältävät	3,95	-	3,36	-		SSG		
	--- muut	1,71	-	1,45	-		SSG		

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Erityis- suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
24. Ryhmä									
Tupakka ja valmistetut tupakanvastikkeet									
2401	Valmistamaton tupakka; tupakanjätteet:								
2401 10	- riipimätön tupakka	-	0	-	0				
2401 20	- osittain tai kokonaan riivitty tupakka	-	0	-	0				
2401 30	- tupakanjätteet	-	0	-	0				
2402	Tupakasta tai tupakanvastikkeesta valmistetut sikarit, pikkusikarit ja savukkeet:								
2402 10	- tupakkaa sisältävät sikarit ja pikkusikarit	24,56	-	20,88	-				
2402 20	- tupakkaa sisältävät savukkeet	24,56	-	20,88	-				
2402 90	- muut	24,56	-	20,88	-				
2403	Muu valmistettu tupakka sekä muut valmistetut tupakanvastikkeet; "homogenoitu" tai "rekonstruoitu" tupakka; tupakkauutteet ja -esanssit								
2403 10	- piippu- ja savuketupakka, myös jos siinä on tupakanvastiketta, sen määrästä riippumatta	18,99	-	16,14	-				
	- muut:								
2403 91	-- 'homogenoitu' tai 'rekonstruoitu' tupakka	0,28	-	-	0				
2403 99	-- muut:								
	--- tupakkajauhe	0,28	-	-	0				
	--- muut	18,99	-	16,14	-				

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Erityis- suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8

29. Ryhmä
Orgaaniset kemialliset yhdisteet

2905	Asykliset alkoholit ja niiden halogeeni-, sulfo-, nitro- ja nitrosojohdannaiset:								
	- muut moniarvoiset alkoholit:								
2905 43	- - mannitoli	8,58	64	5,49	41		SSG		
2905 44	- - D-glusitoli (sorbitoli)	6,86	151	4,39	97		SSG		

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Erityis- suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8

33. Ryhmä

Haihtuvat öljyt ja resinoidit; hajuste-, kosmeettiset ja toalettiainemisteet

3301

Haihtuvat öljyt (terpeenittömät tai terpeenipitoiset), myös jähmeät (concretes) ja vahaa poistamalla saadut nesteet (absolutes); resinoidit; haihtuvien öljyjen väkevöidyt rasva-, rasvaöljy- ja vahaliuokset tai niiden kaltaiset liuokset, kylmänä uuttamalla (enfleurage) tai maseroimalla saadut; terpeenipitoiset sivutuotteet, joita saadaan poistettaessa terpeenejä haihtuvista öljyistä; haihtuvien öljyjen vesitisleet ja -liuokset:

- sitrushedelmistä saadut haihtuvat öljyt:

3301 11	-- bergamottiöljy	-	4,7	-	4				
3301 12	-- appelsiiniöljy	-	4,7	-	4				
3301 13	-- sitruunaöljy	-	4,7	-	4				
3301 14	-- limettiöljy	-	4,7	-	4				
3301 19	-- muut	-	4,7	-	4				
	- muut kuin sitrushedelmistä saadut haihtuvat öljyt:								
3301 21	-- pelargoniöljy (geraniumöljy)	-	4,7	-	2,4				
3301 22	-- jasmiiniöljy	-	4,7	-	2,4				
3301 23	-- laventeliöljy ja lavandiiniöljy	-	4,7	-	2,4				
3301 24	-- piparminttuöljy (Mentha piperita)	-	4,7	-	2,4				
3301 25	-- muut minttuöljyt	-	4,7	-	2,4				
3301 26	-- vetiveriaöljy	-	4,7	-	2,4				
3301 29	-- muut	-	4,7	-	2,4				
3301 30	- resinoidit	-	4,7	-	2,4				

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Erityis- suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
3301 90	- muut	-	4,7	-	2,4				

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Erityis- suoja- lausuke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
	35. Ryhmä								
	Valkuaisaineet; modifioidut tärkkelykset; liimat ja liisterit; entsyymit								
3501	Kaseiini, kaseinaatit ja muut kaseiinijohdannaiset; kaseiiniliimat:								
3501 10	- kaseiini	37,44	208	31,82	177		SSG		
3501 90	- muut								
	- - kaseinaatit ja muut kaseiinijohdannaiset	37,44	136	31,82	116		SSG		
	- - kaseiiniliimat	-	5	-	4,3		SSG		
3502	Albumiinit (myös kahden tai useamman heraproteiinin tiivisteet, joiden heraproteiinipitoisuus on yli 80 % kuiva-aineen painosta), albuminaatit ja muut albumiinijohdannaiset:								
3502 10	- muna-albumiini	-	0	-	0				
3502 90	- muut	-	0	-	0				
3503	Gelatiini (myös suorakaiteen tai neliön muotoisina lehtisinä, myös pintakäsiteltyinä (tai värjättyinä) ja gelatiinijohdannaiset; kalanrakkoselvikkeet; muut eläinalkuperää olevat liimat, ei kuitenkaan nimikkeen 35.01 kaseiiniliimat:								
	- gelatiini ja gelatiinijohdannaiset, kalanrakkoselvikkeet; kalaliima	-	2,2	-	1,9				
	- muut eläinalkuperää olevat liimat	-	8,2	-	7				
3504	Peptonit ja niiden johdannaiset; muut proteiiniaineet ja niiden johdannaiset, muualle kuulumattomat; vuotajauhe, myös kromikäsitelty								
		-	0	-	0				

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Erityis- suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
3505	Dekstriini ja muu modifioitu tärkkelys (esim. esihyytelöity tai esteröity tärkkelys); tärkkelykseen, dekstriiniin tai muuhun modifioituun tärkkelykseen perustuvat liimat ja liisterit:								
3505 10	- dekstriini ja muu modifioitu tärkkelys	-	16,5	-	14				
3505 20	- liimat ja liisterit	-	16,5	-	14				

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Erytis- suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
	38. Ryhmä								
	Erinäiset kemialliset tuotteet								
3809	Viimeistelyvalmisteet, valmisteet, jotka nopeuttavat värjäytymistä tai väriaineiden kiinnittymistä, sekä muut tuotteet ja valmisteet (esim. liistausaineet ja peittäusaineet); jollaisia käytetään tekstiili-, paperi-, nahka- tai niiden kaltaisessa teollisuudessa, muualle kuulumattomat:								
3809 10	- tarkkelyspitoisiin aineisiin perustuvat	-	6	-	5,1				
3823	Valmistetut sitomisaineet valumuotteja ja -sydämiä varten; kemialliset tuotteet ja kemian ja siihen liittyvän teollisuuden valmisteet (myös jos ne ovat luonnontuotteiden seoksia), muualle kuulumattomat; kemian ja siihen liittyvän teollisuuden jätetuotteet, muualle kuulumattomat:								
3823 60	- sorbitoli, muu kuin alanimikkeeseen 29.05.44 kuuluva	6,86	244	4,39	156		SSG		

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Erityis- suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
	41. Ryhmä								
	Raakavuodat ja -nahat (muut kuin turkisnahat) sekä muokattu nahka								
4101	Nauta- ja hevoseläinten raakavuodat ja -nahat (tuoreet tai suolatut, kuivatut, kalkitut, piklatut tai muulla tavalla säilötyt, mutta eivät parkitut, pergamenttinahaksi valmistetut tai enempää valmistetut), myös karvapeitteettömät tai halkaistut:								
4101 10	- kokonaiset nautaeläinten vuodat ja nahat, paino nahkaa kohden enintään 8 kg, jos nahka on pelkästään kuivattu, enintään 10 kg, jos nahka on kuivasuolattu ja enintään 14 kg, jos nahka on tuore, märkäsuolattu tai muulla tavalla säilötyt	-	0	-	0				
	- muut nautaeläinten vuodat ja nahat, tuoreet tai märkäsuolatut:								
4101 21	-- kokonaiset	-	0	-	0				
4101 22	-- selkämät ja puoliselkämät	-	0	-	0				
4101 29	-- muut	-	0	-	0				
4101 30	- muut nautaeläinten vuodat ja nahat, muulla tavalla säilötyt	-	0	-	0				
4101 40	- hevoseläinten vuodat ja nahat	-	0	-	0				
4102	Lampaan ja karitsan raakanahat (tuoreet tai suolatut, kuivatut, kalkitut, piklatut tai muulla tavalla säilötyt, mutta eivät parkitut, pergamenttinahaksi valmistetut tai enempää valmistetut), myös villapeitteettömät tai halkaistut, muut kuin tämän ryhmän 1.c) huomautuksen perusteella tähän ryhmään kuulumattomat:								

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Erityis- suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
4102 10	- villapeitteiset:								
	-- piklatut	-	0	-	0				
	-- muut	-	0	-	0				
	- villapeitteettömät:								
4102 21	-- piklatut	-	0	-	0				
4102 29	-- muut	-	0	-	0				
4103	Muut raakavuodat ja -nahat (tuoreet tai suolatut, kuivatut, kalkitut, piklatut tai muulla tavalla säilötyt, mutta eivät parkitut, pergamenttinahaksi valmistetut tai enempää valmistetut), myös karvapeitteettömät tai halkaistut, muut kuin tämän ryhmän 1.b) tai 1.c) huomautuksen perusteella tähän ryhmään kuulumattomat:								
4103 10	- vuohen tai vohlan	-	0	-	0				
4103 20	- matelijoiden	-	0	-	0				
4103 90	- muut:								
	-- hirven	-	0	-	0				
	-- peuran	-	0	-	0				
	-- muut	-	0	-	0				

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Erityis- suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
43. Ryhmä									
Turkisinahat ja tekoturkikset; niistä valmistetut tavarat									
4301	Raa'at turkisinahat (myös päät, hännät, koivet ja muut osat tai leikkeet, jotka sopivat turkkurien käyttöön), muut kuin nimikkeiden 41.01, 41.02 ja 41.03 raa'at vuodat ja nahat:								
4301 10	- minkinnahat, kokonaiset, myös jos niistä puuttuvat päät, hännät tai koivet	-	0	-	0				
4301 20	- kanin ja jäniksen nahat, kokonaiset, myös jos niistä puuttuvat päät, hännät tai koivet	-	0	-	0				
4301 30	- karitsannahoista seuraavat: astrakaani-, breitschwanz-, karakul-, persiaani- ja niiden kaltaisten karitsojen sekä intialaisen, kiinalaisen, mongolilaisen ja tiibetiläisen karitsan nahat, kokonaiset, myös jos niistä puuttuvat päät, hännät tai koivet	-	0	-	0				
4301 40	- majavannahat, kokonaiset, myös jos niistä puuttuvat päät, hännät tai koivet	-	0	-	0				
4301 50	- piisaminnahat, kokonaiset, myös jos niistä puuttuvat päät, hännät tai koivet	-	0	-	0				
4301 60	- ketunnahat, kokonaiset, myös jos niistä puuttuvat päät, hännät tai koivet	-	0	-	0				
4301 70	- hylkeennahat, kokonaiset, myös jos niistä puuttuvat päät, hännät tai evät	-	0	-	0				
4301 80	- muut turkisinahat, kokonaiset, myös jos niistä puuttuvat päät, hännät tai koivet:								
	- - hillerinnahat	-	0	-	0				
	- - näädännahat	-	0	-	0				
	- - muut	-	0	-	0				

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Erityis- suoja- lauseke	Aikuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
4301 90	- pääät, hännät, koivet ja muut osat tai leikkeet, jotka sopivat turkkurien käyttöön	-	0	-	0				

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Erityis- suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tulit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8

**50. Ryhmä
Silkki**

5001	Kelaamiseen soveltuvat silkkikongit	-	2,5	-	0				
5002	Raakasilkki (kiertämätön)	-	2,5	-	0				
5003	Silkkijätteet (myös kelauskelvottomat kokongit, lankajätteet ja garnetoidut jätteet ja lumput):								
5003 10	- karstaamattomat ja kampaamattomat	-	2,5	-	0				
5003 90	- muut	-	2,5	-	0				

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Erityis- suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
51. Ryhmä									
Villa sekä hieno ja karkea eläimenkarva; jouhilanka ja jouhesta kudotut kankaat									
5101	Karstaamaton ja kampaamaton villa:								
	- pesemätön villa (rasvavilla), myös elo- tai vuotavillana pesty villa:								
5101 11	-- keritty villa	-	0	-	0				
5101 19	-- muu	-	0	-	0				
	- rasvaton, karbonoimaton villa:								
5101 21	-- keritty villa	-	0	-	0				
5101 29	-- muu	-	0	-	0				
5101 30	- karbonoitu villa	-	0	-	0				
5102	Karstaamaton ja kampaamaton hieno tai karkea eläimenkarva:								
5102 10	- hieno eläimenkarva	-	0	-	0				
5102 20	- karkea eläimenkarva	-	0	-	0				
5103	Villajätteet ja hienon tai karkean eläimenkarvan jätteet, myös langanjätteet, ei kuitenkaan garnetoidut jätteet ja lumput:								
5103 10	- villan ja hienon eläimenkarvan kampaajajätteet	-	0	-	0				
5103 20	- muut villan ja hienon eläimenkarvan jätteet	-	0	-	0				
5103 30	- karkean eläimenkarvan jätteet	-	0	-	0				

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Erityis- suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
	52. Ryhmä Puuvilla								
5201	Karstaamaton ja kampaamaton puuvilla	-	0	-	0				
5202	Puuvillajätteet (myös lankajätteet ja garnetoidut jätteet ja lumput):								
5202 10	- lankajätteet	-	0	-	0				
	- muut:								
5202 91	-- garnetoidut jätteet ja lumput	-	0	-	0				
5202 99	-- muut	-	0	-	0				
5203	Karstattu tai kammattu puuvilla	-	2,2	-	0				

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

∞

Nimike	Tavara	Perustulli		Sidottu tulli		Täytäntöön- pano- kausi	Erityis- suoja- lauseke	Alkuperäinen neuvottelu- oikeus	Muut tullit ja maksut
		yksikkötulli*)	arvotulli*)	yksikkötulli*)	arvotulli*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
53. Ryhmä									
Muut kasviteksiilikuidut; paperilanka ja kudotut paperilankakankaat									
5301	Pellava, raaka tai käsitelty, ei kuitenkaan kehrätty; pellavarohtimet ja -jätteet (myös lankajätteet ja garnetoidut jätteet ja lumput):								
5301 10	- raaka tai liotettu pellava	-	2	-	0				
	- loukutettu, lihdattu, häkilöity tai muulla tavalla käsitelty pellava, ei kuitenkaan kehrätty:								
5301 21	-- loukutettu tai lihdattu	-	2	-	0				
5301 29	-- muu	-	2	-	0				
5301 30	- pellavarohtimet ja -jätteet	-	2	-	0				
5302	Hamppu (Cannabis sativa L.), raaka tai käsitelty, ei kuitenkaan kehrätty; hampपुरohtimet ja -jätteet (myös lankajätteet ja garnetoidut jätteet ja lumput):								
5302 10	- raaka tai liotettu hamppu	-	1,5	-	0				
5302 90	- muut	-	1,5	-	0				

*) Sovellettu tulli on joko yksikkö- tai arvotulli riippuen siitä kumpi on korkeampi

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

OSA I (jatkuu)

OSASTO I - B Tullikiintiöt

Siinä tapauksessa, että myöntytysluettelon luvussa I-B ilmoitettu tullikiintiö ei tule täysin käytetyksi esitetyllä tullitasolla, Suomi sitoutuu muuttamaan tätä tullitasoa sellaiselle tasolle, joka pitää yhtä sen nykyisen markkinoillepääsyn mahdollisuuksien säilyttämistä ja minimimarkkinoillepääsyä koskevien sitoumuksien kanssa

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Tavara	Nimike	Alkuperäinen kiintiö ja kiintiön sisäinen tulli		Lopullinen kiintiö ja kiintiön sisäinen tulli		Täytäntöön pano	Alkuperäinen neuvottelu oikeus	Muut ehdot
		Määrä 3a	Tulli 3b	Määrä 4a	Tulli 4b			
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7
Naudanliha, sianliha ja lampaanliha	02.01-02.04 02.10 16.01-16.02)))	6005*)	11455*)		1) Kiintiöiden sisäinen tulli on 50 % vastaavan tuotteen tulleista, jotka on mainittu luvun I A taulukon sarakkeissa 4a ja 4b *Määrästä 300 tn lampaanlihaa
Muu liha	02.05 02.07-02.08))	996)	1 820)		
Maitojauheet	04.02)	648)	1 080)		
Voi	04.05)	1 191)	1 985)		
Juusto	04.06)	200)	200)		
Munat **	04.07-04.08)	1 719)	2 865)		** Kuorelliseksi ruuaksi laskettuna
Luonnonhunaja	04.09.00.00)	362	26%	362	26%		
Neilikat, 10.3.-4.11.	ex 06.03.10.20)	21	50%/45,99	21	50%/45,99		
Ruusut, 10.3.-4.11.	ex 06.03.10.32)	12	50%/45,99	12	50%/45,99		
Muut leikkokukat, 20.3.-22.10.	ex 06.03.10.11 ex 06.03.10.12 ex 06.03.10.42 ex 06.03.10.94))))	40	20%/15,00 50%/30,66 50%/45,99 50%/45,99	40	20%/15,00 50%/30,66 50%/45,99 50%/45,99		

Suomi pidättää itsellään oikeuden jakaa kiintiöt eri tullinimikkeiden kesken GATT-sopimuksen XIII artiklan mukaisesti

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Tavara	Nimike	Alkuperäinen kiintiö ja kiintiön sisäinen tulli		Lopullinen kiintiö ja kiintiön sisäinen tulli		Täytäntöön pano	Alkuperäinen neuvottelu oikeus	Muut ehdot
		Määrä	Tulli	Määrä	Tulli			
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7
Perunat, 16.8.-15.5.	ex 07.01.10.00-90.00	14 676	25%/0,60	14 676	25%/0,60			
Tomaatit, 1.4. - 14.10.	07.02.00.10)	615	1,83	615	1,83			
	ex 07.02.00.20)		0,90		0,90			
Tomaatit, 15.10.-31.3.	ex07.02.00.20	19 199	0,77	19 199	0,77			
Kepa-, salotti- ja purjosipulit sekä muut Allium-sukuiset kasvikset	07.03.10.10-10.90)	6 015	35%/0,61	6 015	35%/0,61			
	07.03.90.11)		25%/0,72		25%/0,72			
	07.03.90.12)		9%/0,23		9%/0,23			
	07.03.90.90)		35%/0,61		35%/0,61			
Kukkakaali ja ruusukaali, 1.6.-31.10; muu Brassica- sukuinen syötävä kaali	07.04.10.10)	13 397	13%/0,47	13 397	13%/0,47			
	07.04.20.10)		13%/0,47		13%/0,47			
	07.04.90.10-90.90)		17%/0,23		17%/0,23			
Keräsalaatti ja sikurisalaatti, 1.3.-14.11.	07.05.11.10)	835	35%	835	35%			
	ex 07.05.11.20)		10%		10%			
	07.05.19.10)		35%		35%			
	ex 07.05.19.20)		10%		10%			
	07.05.21.10)		35%		35%			
	ex 07.05.21.20)		10%		10%			
	07.05.29.10)		35%		35%			
	ex 07.05.29.20)		10%		10%			

Suomi pidättää itsellään oikeuden jakaa kiintiöt eri tulinimikkeiden kesken GATT-sopimuksen XIII artiklan mukaisesti

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Tavara	Nimike	Alkuperäinen kiintiö ja kiintiön sisäinen tulli		Lopullinen kiintiö ja kiintiön sisäinen tulli		Täytäntöön pano	Alkuperäinen neuvottelu oikeus	Muut ehdot
		Määrä	Tulli	Määrä	Tulli			
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7
Porkkanat, mukulasellerit, punajuuret ja lantut	07.06.10.11)	8 352	16%/0,23	8 352	16%/0,23		
	07.06.10.12)		7%/0,11		7%/0,11		
	ex 07.06.90.10)		25%/0,59		25%/0,59		
	ex 07.06.90.21)		30%/0,36		30%/0,36		
	ex 07.06.90.22)		11%/0,11		11%/0,11		
	ex 12.14.90.90)		10%		10%		
Kurkut, 1.3.-14.10.	ex 07.07.00.10)	298	39%/1,41	298	39%/1,41		
	ex 07.07.00.20)		0,65		0,65		
Kurkut, 1.3.-14.10.	ex 07.07.00.10)	1 250	39%/1,41	1 250	39%/1,41		
	ex 07.07.00.20)		0,65		0,65		
Tuoreet tai jäädytetyt herneet ja pavut	07.08.10.00-90.00		114	9	114	9		
Kuivatut herneet	07.13.10.90		395	3,30	395	3,30		
Kuivatut pavut	07.13.31.00-39.00		188	5%/0,37	188	5%/0,37		
Lehtiselleri	07.09.40.00		597	5%	597	5%		
Väliaikaisesti säilötyt kurkut	07.11.40.00		300	6%	300	6%		

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Tavara	Nimike	Alkuperäinen kiintiö ja kiintiön sisäinen tulli		Lopullinen kiintiö ja kiintiön sisäinen tulli		Täytäntöön pano	Alkuperäinen neuvottelu oikeus	Muut ehdot
		Määrä	Tulli	Määrä	Tulli			
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7
Muut väliaikaisesti säilötyt kasvikset	07.11.90.90	125	6%	125	6%			
Tuoreet mansikat:								
- 1.5.-30.6.	ex 08.10.10.00) 50	28%/1,06	50	28%/1,06			
- 1.7.-30.4.	ex 08.10.10.00) 89	28%/1,06	89	28%/1,06			
Jäädetyt mansikat	08.11.10.10 08.11.10.90) 1 063	50% 25%	1 063	50% 25%			
Muut tuoreet marjat	08.10.20.00-30.00 08.10.40.10-90.10) 362	28%/1,06	362	28%/1,06			
Muut jäädetyt marjat	08.11.20.10 08.11.20.93-20.99 08.11.90.11 08.11.90.19) 1 193	50% 25% 50% 25%	1 193	50% 25% 50% 25%			
Vehnä ja ruis	10.01.10.00-90.00 10.02.00.00) 171 972	1,89 1,94	171 972	1,89 1,94			
Vilja (muu kuin vehnä ja ruis)	10.03-10.05 10.07-10.08) 70 950	1)	118 250	1)			1) Kiintiöiden sisäinen tulli on 50 % vastaavan tuotteen tulleista, jotka on mainittu luvun I A taulukon sarakeissa 4a ja 4b

Suomi pidättää itsellään oikeuden jakaa kiintiöt eri tullinimikkeiden kesken GATT-sopimuksen XIII artiklan mukaisesti

MYÖNNYTSUETTELO XXIV - SUOMI

Tavara	Nimike	Alkuperäinen kiintiö ja kiintiön sisäinen tulli		Lopullinen kiintiö ja kiintiön sisäinen tulli		Täytöntön pano	Alkuperäinen neuvottelu oikeus	Muut ehdot
		Määrä 3a	Tulli 3b	Määrä 4a	Tulli 4b			
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7
Maapähkinät, kopra ja pellavansiemenet	12.02.10.00-20.00)	3 140	10%	3 140	10%		
	12.03.00.00)		19%		19%	
	12.04.00.00)		19%		19%	
Soijapavut, rapsin- ja rypsin- siemenet, auringonkukansiemenet ja muut öljysiemenet ja -hedelmät (ei kuitenkaan sinapin siemenet)	12.01.00.00)	172 483	19%	172 483	19%		
	12.05.00.00)		19%	19%	
	12.06.00.00)		19%	19%	
	12.07.10.00-40.00)		19%	19%	
	12.07.60.00-99.00)		19%	19%	
12.08.10.00-90.00)	20%	20%					
Sokerijuurikas ja sokeriruoko	12.12.91.00 - 92.00)	22	10%	22	10%		
Oljet; sini- eli rehmailasjauho (alfalfajauho) ja -pelletit; rehujuurik- kaat, apila, lupiini ja niiden kaltai- set rehuaineet	12.13.00.00)	90	0%	90	0%		
	12.14.10.00)		10%	10%	
	12.14.90.90)		10%	10%	
Eläinrasvat	15.01.00.00)	954	0%	954	0%		
	15.02.00.10)		0%	0%	
	15.02.00.90)		6%	6%	
	15.03.00.10)		0%	0%	
	15.03.00.91)		10%	10%	
	15.03.00.99)		16%	16%	
	15.06.00.19)		10%	10%	
	15.06.00.90)		16%	16%	
	15.16.10.90)		20%	20%	

Suomi pidättää itsellään oikeuden jakaa kiintiöt eri tullinimikkeiden kesken GATT-sopimuksen XIII artiklan mukaisesti

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Tavara	Nimike	Alkuperäinen kiintiö ja kiintiön sisäinen tulli		Lopullinen kiintiö ja kiintiön sisäinen tulli		Täytäntöön pano	Alkuperäinen neuvottelu oikeus	Muut ehdot
		Määrä	Tulli	Määrä	Tulli			
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7
Kasvirasvat ja -öljyt	15.07.10.00)	21 262	10%	21 262	10%		
	15.07.90.00		16%	16%				
	15.08.10.00		10%	10%				
	15.08.90.00		16%	16%				
	15.09.10.00		16%	16%				
	15.09.90.90		16%	16%				
	15.10.00.99		16%	16%				
	15.11.10.00		10%	10%				
	15.11.90.00		16%	16%				
	15.12.11.00		10%	10%				
	15.12.19.00		16%	16%				
	15.12.21.00		10%	10%				
	15.12.29.00		16%	16%				
	15.13.11.00		10%	10%				
	15.13.19.00		16%	16%				
	15.13.21.00		10%	10%				
	15.13.29.00		16%	16%				
	15.14.10.00		10%	10%				
	15.14.90.00		16%	16%				
	15.15.11.10		2%	2%				
	15.15.11.90		16%	16%				
	15.15.19.10		2%	2%				
	15.15.19.90		16%	16%				
15.15.21.00	10%	10%						
15.15.29.00	16%	16%						
15.15.90.21	10%	10%						
15.15.90.29	16%	16%						
15.16.20.90	20%	20%						

Suomi pidättää itsellään oikeuden jakaa kiintiöt eri tullinimikkeiden kesken GATT-sopimuksen XIII artiklan mukaisesti

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Tavara	Nimike	Alkuperäinen kiintiö ja kiintiön sisäinen tulli		Lopullinen kiintiö ja kiintiön sisäinen tulli		Täytäntöön pano	Alkuperäinen neuvottelu oikeus	Muut ehdot
		Määrä	Tulli	Määrä	Tulli			
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7
Raakasokeri	17.01.11	85 463	0,57	85 463	0,57			
Glukoosi	17.02.30.10	3 705	4,53	3 705	4,53			
Muut sokerit	17.01.91.10	343	50%/3,15	343	50%/3,15			
	17.01.91.90-99.00		3,66		3,66			
	17.02.10.00-20.00		2,10		2,10			
	17.02.30.20		4,58		4,58			
	17.02.40.00		3,66		3,66			
	17.02.60.00		4,53		4,53			
	17.02.90.20		7%		7%			
	17.02.90.90		3,66		3,66			
Melassi	17.03.10.10	28 103	3,66	28 103	3,66			
	17.03.10.90		0,76		0,76			
	17.03.90.10		3,66		3,66			
	17.03.90.90		0,76		0,76			
Kasviksista valmistetut tuotteet	20.01.10.10	576	50%	576	50%			*** Muuttuva osuus peritään ainoastaan tuotteita, jotka sisältävät lisättyä sokeria **** Muuttuva osuus peritään ainoastaan kasvispihveitä, jotka sisältävät maitorasvaa vähintään 5% painosta
	20.01.90.40		30% + 0,80 ***		30% + 0,80 ***			
	20.01.90.91		15% + 0,32 ***		15% + 0,32 ***			
	20.04.10.20		50% + 6,46		50% + 6,46			
	20.04.10.90		50%		50%			
	20.04.90.10		22%		22%			
	20.04.90.90		50% + 3,96****		50% + 3,96****			
	20.05.10.00		25%		25%			
	20.05.20.90		50%		50%			
	20.05.90.20		50%		50%			

Suomi pidättää itsellään oikeuden jakaa kiintiöt eri tullinimikkeiden kesken GATT-sopimuksen XIII artiklan mukaisesti

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Tavara	Nimike	Alkuperäinen kiintiö ja kiintiön sisäinen tulli		Lopullinen kiintiö ja kiintiön sisäinen tulli		Täytäntöön pano	Alkuperäinen neuvottelu oikeus	Muut ehdot
1	2	Määrä 3a	Tulli 3b	Määrä 4a	Tulli 4b	5	6	7
Hedelmistä valmistetut tuotteet	20.07.10.00 20.07.99.10 20.07.99.90	73	25% + 1,92 *** 20% + 2,20 *** 45% + 1,92 ***	73	25% + 1,92 *** 20% + 2,20 *** 45% + 1,92 ***			*** Muuttuva osuus peritään ainoastaan tuotteita, jotka sisältävät lisättyä sokeria
Mansikka-, vadelma-, herukka- ja karviaismehut: - sokeripitoisuus yli 20, mutta alle 60 painoprosenttia - sokeripitoisuus vähintään 60 painoprosenttia - muut	ex 20.09.80.10 ex 20.09.80.10 ex 20.09.80.10	165	40% + 2,00 40% + 2,59 40%	165	40% + 2,00 40% + 2,59 40%			
Kuolleet yksisoluiset mikro-organismit	21.02.20.20) 21.02.20.90)	500	2% 2%	500	2% 2%			
Elintarviketeollisuuden jätetuotteet ja jätteet	23.03.10.00-30.00) 23.04.00.00) 23.05.00.00) 23.06.10.00-90.00) 23.08.10.00-90.00)	11 838	6% 10% 10% 10% 3,2%	11 838	6% 10% 10% 10% 3,2%			
Valmisteet, jollaisia käytetään eläinten ruokintaan	23.09.90.90	16 508	0%	16 508	0%			

* Mikäli tariffirivillä on mainittu sekä arvo- että yksikkötulli (esim. 26%/15,00 [mk/kg]), sovelletaan yksikkötullia, mikäli tuotteisiin, joiden katsotaan olevan samaa lähetystä, sovellettava arvo-tulli on alhaisempi kuin yksikkötulli. Mikäli yhdellä ilmoituksella tullattaviksi ilmoitetut tavarat ovat laadultaan ja arvoltaan samanlaisia, niitä voidaan pitää samana lähetyksenä.

Suomi pidättää itsellään oikeuden jakaa kiintiöt eri tullinimikkeiden kesken GATT-sopimuksen XIII artiklan mukaisesti

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Tavara	Nimike	Alkuperäinen kiintiö ja kiintiön sisäinen tulli		Lopullinen kiintiö ja kiintiön sisäinen tulli		Täytäntöön pano	Alkuperäinen neuvottelu oikeus	Muut ehdot
		Määrä	Tulli	Määrä	Tulli			
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7

Muutamien kasvis- ja hedelmä- ja mehuvalmisteiden osalta (ryhmät 20.01 - 20.09) peritään arvotullin lisäksi yksikkötulli, joka vastaa muuttuvaa komponenttia, jonka tarkoitus on tasata kotimarkkinahinnan ja maailmanmarkkinahinnan välinen hinnanero niiden maataloustuotteiden osalta, joita on käytetty kyseisten tuotteiden valmistukseen.

Alennettu tulli tai vapautus tullista on mahdollinen tiettyjen sarakkeessa 1 mainittujen tuotteiden osalta, jotka on tarkoitettu teollisuuden käyttöön. Nämä teollisuusetuudet myönnetään autonomisella pohjalla sillä edellytyksellä, että tullitariffilain (660/87) teollisuustulleja koskevan liitteen asettamat ehdot täyttyvät.

Myönnytysluettelo XXIV - Suomi

**Tämä luettelo on todistusvoimainen ainoastaan
englanninkielisenä**

OSA I - Suosituimmuustullit

OSASTO II - Muut tuotteet

Huomautuksia

(1) PERUSTULLIT

Myönnytysluettelon englanninkielisessä perusversiossa GATTissa sidotut perustullit on merkitty tunnuksella B ja GATTissa sitomattomat perustullit tunnuksella U. Myönnytysluettelon suomen- ja ruotsinkielisissä versioissa ainoastaan GATT-sitomattomat perustullit on merkitty esiin (tunnuksella U)

(2) MYÖNNYTYSTEN TOTEUTTAMINEN

a) Yleisiä määräyksiä

Ellei jäljempänä tai myönnytysluettelossa ole toisin mainittu, myönnytykset toteutetaan viitenä yhtä suurena alennuseränä. Ensimmäinen osalennus toteutetaan samanaikaisesti Maailman kauppajärjestön (WTO) perustamisen voimaantulopäivänä ja jokainen seuraava osa-alennus kunkin seuraavan kalenterivuoden ensimmäisenä päivänä.

b) Lääkeaineet

– Lääkeaineiden tullit, sellaisena kuin ne on määritelty GATTin asiakirjassa L/7430, poistetaan soveltamalla tässä asiakirjassa mainittuja ehtoja ja menettelyitä.

c) Kemian tuotteet – Ryhmät 28–39

- Huomautus VI-osaan (sivu 122) ja huomautus ryhmään 39 (sivu 173)
- Katso soveltamista koskevia yksityiskohtia

d) Ryhmä 44

- Trooppista puuta koskevia myönnytyksiä lykätään siihen asti kunnes Malesian ja Indonesian tämän ryhmän puutuotteisiin kohdistamia vientikieltoja tai vientiveroja ei enää sovelleta.
- Tätä ehtoa sovelletaan seuraaviin nimikkeisiin: 4407 23, 4412 11, 4412 29 ja 4412 99

e) Ryhmät 48–49

- Katso soveltamisen yksityiskohtia 48-ryhmän (sivu 201) ja 49-ryhmän huomautuksista (sivu 209)

f) **Ryhmät 50–63**

- Katso soveltamista koskevia yksityiskohtia osaan XI liittyvästä huomautuksesta (sivu 212)

g) **Ryhmät 72–73**

- Katso soveltamista koskevia yksityiskohtia 72-ryhmään (sivu 297) ja 73-ryhmään (sivu 310) liittyvistä huomautuksista

h) **Ryhmä 95**

- Katso soveltamista koskevia yksityiskohtia 95-ryhmään (sivu 419) liittyvästä huomautuksesta

Seuraavat lyhenteet liittyvät allamainittuihin sektorikohtaisiin tullien harmonointia tai poistamista koskeviin sopimuksiin:

PHARMA	Lääkkeet
CHEM	Kemian tuotteet
PAPER	Paperituotteet
PRM	Painotuotteet
SC	Tieteelliset laitteet
MED	Lääketieteelliset välineet
CONSTR	Rakennuskoneet/laitteet
MSA	Terästuotteet
NFM	Ei-rautapitoiset metallit
FUR	Turkikset
TOY	Huonekalut
AGRE	Maanviljelyskoneet

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimikkeen n:o	Tavara	Lähtötulli	Tarjoustulli	Alkuperäinen neuvottelu oikeus	Muut tullit ja maksut	Huomautuksia
I OSA						
ELÄVÄT ELÄIMET; ELÄINTUOTTEET						
3. Ryhmä						
Kalat sekä äyriäiset, nilviäiset ja muut vedessä elävät selkärangattomat						
03.01	Elävä kala:					
0301.10	- akvaariokalat	vapaa	vapaa			
	- muu elävä kala:					
0301.91	-- taimen (<i>Salmo trutta</i> , <i>Salmo gilae</i>), kirjolohi (<i>Salmo gairdneri</i>), punakurkkulohi (<i>Salmo clarki</i>), kultataimen (<i>Salmo aguabonita</i>):					
	--- kalanviljelyyn	vapaa	vapaa			
	--- muu	5 % U	5 %			
0301.92	-- ankerias (<i>Anguilla</i> -lajit):					
	--- kalanviljelyyn	vapaa	vapaa			
	--- muu	5 % U	vapaa			
0301.93	-- karppi:					
	--- kalanviljelyyn	vapaa	vapaa			
	--- muu	5 % U	5 %			
0301.99	-- muu:					
	--- kalanviljelyyn	vapaa	vapaa			
	--- muu	5 % U	5 %			
03.02	Tuore tai jäähdytetty kala, ei kuitenkaan kalafileet eikä muu nimikkeen 03.04 kalanliha:					
	- lohikalat, ei kuitenkaan maksa, mäti tai maiti:					
0302.11	-- taimen (<i>Salmo trutta</i> , <i>Salmo gilae</i>), kirjolohi (<i>Salmo gairdneri</i>), punakurkkulohi (<i>Salmo clarki</i>), kultataimen (<i>Salmo aguabonita</i>)	5 % U	5 %			

0302.12	-- Tyynenmeren lohi (<i>Oncorhynchus</i> -lajit), merilohi (<i>Salmo salar</i>) ja tonavanjokinieriä (<i>Hucho hucho</i>)	5 %	U	5 %
0302.19	-- muut	5 %	U	5 %
	- kampelakalat (<i>Pleuronectidae</i> , <i>Bothidae</i> , <i>Cynoglossidae</i> , <i>Soleidae</i> , <i>Scophthalmidae</i> ja <i>Citharidae</i>), ei kuitenkaan maksa, mäti tai maiti:			
0302.21	-- pallaskampelat (<i>Reinhardtius hippoglossoides</i> , <i>Hippoglossus hippoglossus</i> , <i>Hippoglossus stenolepis</i>):			
	--- Ruijan pallas (<i>Hippoglossus hippoglossus</i>) ja Grönlannin pallas (<i>Reinhardtius hippoglossoides</i>)	1 %		1 %
	--- muut	1 %		1 %
0302.22	-- punakampela (<i>Pleuronectes platessa</i>)	1 %		1 %
0302.23	-- kielikampela (<i>Solea</i> -lajit)	1 %		1 %
0302.29	-- muut	1 %		1 %
	- tonnikalat (<i>Thunnus</i> -sukuiset) ja boniitti (<i>Euthynnus</i> (<i>Katsuwonus</i>) pelamis), ei kuitenkaan maksa, mäti tai maiti:			
0302.31	-- albakori eli valkotonnikala (<i>Thunnus alalunga</i>)	5 %	U	5 %
0302.32	-- keltaevätonnikala (<i>Thunnus albacares</i>)	5 %	U	5 %
0302.33	-- boniitti	5 %	U	5 %
0302.39	-- muu	5 %	U	5 %
0302.40	- silli ja silakka (<i>Clupea harengus</i> , <i>Clupea pallasii</i>), ei kuitenkaan maksa, mäti tai maiti:			
	-- silli	5 %	U	5 %
	-- silakka	20 %	U	20 %
0302.50	- turska (<i>Gadus morhua</i> , <i>Gadus ogac</i> , <i>Gadus</i> <i>macrocephalus</i>), ei kuitenkaan maksa, mäti tai maiti:			
	-- turska (<i>Gadus morhua</i>)	1 %		1 %
	-- muut	1 %		1 %
	- muu kala, ei kuitenkaan maksa, mäti tai maiti:			
0302.61	-- sardiini (<i>Sardina pilchardus</i> , <i>Sardinops</i> -lajit), sardinella (<i>Sardinella</i> -lajit), kilohaili (<i>Sprattus sprattus</i>):			
	--- sardiini ja sardinella	5 %	U	5 %
	--- kilohaili	2,5 %		2,5 %
0302.62	-- kolja (<i>Melanogrammus aeglefinus</i>)	1 %		1 %
0302.63	-- seiti (<i>Pollachius virens</i>)	1 %		1 %
0302.64	-- makrilli (<i>Scomber scombrus</i> , <i>Scomber australasicus</i> , <i>Scomber japonicus</i>)	5 %	U	5 %
0302.65	-- koirahai ja muut hait	5 %	U	5 %
0302.66	-- ankerias (<i>Anguilla</i> -lajit)	5 %	U	vapaa
0302.69	-- muu:			
	--- muut (kuin alanimikkeiden 0302.50, 03.02.50, 0302.62 ja 0302.63)turskakalat	1 %		1 %

	--- muu:			
	---- puna-ahven (<i>Sebastes spp.</i>)	5 %	U	5 %
	---- muut	5 %	U	5 %
0302.70	- maksa, mäti ja maiti:			
	-- turskakalojen	15 %		15 %
	-- muut	15 %		15 %
03.03	Jäädetytty kala, ei kuitenkaan kalafileet eikä muu nimikkeeseen 03.04 kalanliha:			
0303.10	- Tyynenmeren lohi (<i>Oncorhynchus</i> -lajit), ei kuitenkaan maksa, mäti tai maiti	5 %	U	5 %
	- muut lohikalat, ei kuitenkaan maksa, mäti tai maiti:			
0303.21	-- taimen (<i>Salmo trutta</i> , <i>Salmo gilae</i>), kirjolohi (<i>Salmo gairdneri</i>), punakurkkulohi (<i>Salmo clarki</i>), kultataimen (<i>Salmo aguabonita</i>)	5 %	U	5 %
0303.22	-- merilohi (<i>Salmo salar</i>) ja tonavanjokinieriä (<i>Hucho hucho</i>)	5 %	U	5 %
0330.29	-- muut:			
	--- siiat	5 %	U	5 %
	--- muut	5 %	U	5 %
	- kampelakalat (<i>Pleuronectidae</i> , <i>Bothidae</i> , <i>Cynoglossidae</i> , <i>Soleidae</i> , <i>Scophthalmidae</i> ja <i>Citharidae</i>), ei kuitenkaan maksa, mäti tai maiti:			
0303.31	-- pallaskampelat (<i>Reinhardtius hippoglossoides</i> , <i>Hippoglossus hippoglossus</i> , <i>Hippoglossus stenolepis</i>):			
	--- Ruijan pallas (<i>Hippoglossus hippoglossus</i>) ja Grönlannin pallas (<i>Reinhardtius hippoglossoides</i>)	1 %		1 %
	--- muu	1 %		1 %
0303.32	-- punakampela (<i>Pleuronectes platessa</i>)	1 %		1 %
0303.33	-- kielikampela (<i>Solea</i> -lajit)	1 %		1 %
0303.39	-- muut	1 %		1 %
	- tonnikalat (<i>Thunnus</i> -sukuiset) ja boniitti (<i>Euthynnus</i> (<i>Katsuwonus</i>) <i>pelamis</i>), ei kuitenkaan maksa, mäti tai maiti:			
0303.41	-- albakori eli valkotonnikala (<i>Thunnus alalunga</i>)	5 %	U	5 %
0303.42	-- keltaevätonnikala (<i>Thunnus albacares</i>)	5 %	U	5 %
0303.43	-- boniitti	5 %	U	5 %
0303.49	-- muut	5 %	U	5 %
0303.50	- silli ja silakka (<i>Clupea harengus</i> , <i>Clupea pallasii</i>), ei kuitenkaan maksa, mäti tai maiti:			
	-- silli	5 %	U	5 %
	-- silakka	20 %	U	20 %

0303.60	- turska (<i>Gadus morhua</i> , <i>Gadus ogac</i> , <i>Gadus macrocephalus</i>), ei kuitenkaan maksa, mäti tai maiti:		
	-- turska (<i>Gadus morhua</i>)	1 %	1 %
	-- muu	1 %	1 %
0303.71	- muu kala, ei kuitenkaan maksa, mäti tai maiti: -- sardiini (<i>Sardina pilchardus</i> , <i>Sardinops</i> -lajit), sardinella (<i>Sardinella</i> -lajit), kilohaili (<i>Sprattus sprattus</i>):		
	--- sardiini ja sardinella	5 % U	5 %
	--- kilohaili	2,5 %	2,5 %
0303.72	-- kolja (<i>Melanogrammus aeglefinus</i>)	1 %	1 %
0303.73	-- seiti (<i>Pollachius virens</i>)	1 %	1 %
0303.74	-- makrilli (<i>Scomber scombrus</i> , <i>Scomber australasicus</i> , <i>Scomber japonicus</i>)	5 % U	5 %
0303.75	-- koirahai ja muut hait	5 % U	5 %
0303.76	-- ankerias (<i>Anguilla</i> -lajit)	5 % U	vapaa
0303.77	-- meribassi (<i>Dicentrarchus labrax</i>), täpläbassi (<i>Dicentrarchus punctatus</i>)	5 % U	5 %
0303.78	-- kummeliturska (<i>Merluccius</i> -lajit, <i>Urophycis</i> -lajit) -- muu:	1 %	1 %
0303.79	--- muut (kuin alanimikkeiden 0303.60, 0303.72, 0303.73. ja 0303.78) turskakalat --- muu:	1 %	1 %
	---- puna-ahven (<i>Sebastes</i> spp.)	5 % U	5 %
	---- muut	5 % U	5 %
0303.80	- maksa, mäti ja maiti: -- turskakalojen -- muut	15 % 15 %	15 % 15 %
03.04	Kalafileet ja muu kalanliha (myös hakattu tai jauhettu), tuoreet, jäähdytetyt tai jäädytetyt:		
	- tuoreet tai jäähdytetyt:		
0304.10	-- kampelakalaa (<i>Pleuronectidae</i> , <i>Bothidae</i> , <i>Cynoglossidae</i> , <i>Soleidae</i> , <i>Scophthalmidae</i> ja <i>Citharidae</i>) tai turskakalaa: --- Ruijan pallas (<i>Hippoglossus hippoglossus</i>) ja Grönlannin pallas (<i>Reinhardtius hippoglossoides</i>); turska (<i>Gadus morhua</i>), kolja (<i>Melanogrammus aeglefinus</i>) ja seiti (<i>Pollachius virens</i>)	1 % 1 %	1 % 1 %
	--- muut	1 %	1 %
	-- muuta kalaa: --- makrilli (<i>Scomber</i> spp.) ja puna-ahven (<i>Sebastes</i> spp.)	5 % U 5 % U	5 % 5 %
	--- muut	5 % U	5 %

0304.20	- jäädytetyt kalafileet:		
	-- Tyynenmeren lohi (<i>Oncorhynchus</i> -lajit), merilohi (<i>Salmo salar</i>) ja tonavanjokinieriä (<i>Hucho hucho</i>)	2,5 %	2,5 %
	-- muut lohikalat	2,5 %	2,5 %
	-- kampelakalat (<i>Pleuronectidae</i> , <i>Bothidae</i> , <i>Cynoglossidae</i> , <i>Soleidae</i> , <i>Scophthalmidae</i> ja <i>Citharidae</i>)	2,5 %	2,5 %
	-- turskakalat	2,5 %	2,5 %
	-- muut	2,5 %	2,5 %
0304.90	- muut:		
	-- kampelakalaa (<i>Pleuronectidae</i> , <i>Bothidae</i> , <i>Cynoglossidae</i> , <i>Soleidae</i> , <i>Scophthalmidae</i> ja <i>Citharidae</i>) tai turskakalaa:		
	--- Ruijan pallas (<i>Hippoglossus hippoglossus</i>) ja Grönlannin pallas (<i>Reinhardtius hippoglossoides</i>); turska (<i>Gadus morhua</i>), kolja (<i>Melanogrammus aeglefinus</i>) ja seiti (<i>Pollachius virens</i>)	1 %	1 %
	--- muut	1 %	1 %
	-- muuta kalaa:		
	--- makrilli (<i>Scomber</i> spp.) ja puna-ahven (<i>Sebastes</i> spp.)	5 % U	5 %
	--- muut	5 % U	5 %
03.05	Kuivattu, suolattu tai suolavedessä oleva kala; savustettu kala, myös ennen savustamista tai sen aikana kuumakäsitelty; ihmisravinnoksi kelpaavat kalasta valmistetut jauhot, jauheet ja rakeet (pellets):		
0305.10	- ihmisravinnoksi kelpaavat kalasta valmistetut jauhot, jauheet ja rakeet (pellets)	10 % U	10 %
0305.20	- maksa, mäti ja maiti, kuivatut, savustetut, suolatut tai suolavedessä:		
	-- turskakalojen, tynnyreissä	vapaa	vapaa
	-- muu	15 %	15 %
	- kalafileet, kuivatut, suolatut tai suolavedessä, ei kuitenkaan savustetut:		
0305.30	-- turskakalaa:		
	--- turska (<i>Gadus morhua</i>) ja seiti (<i>Pollachius virens</i>)	3 %	3 %
	--- muu	3 %	3 %
	-- muuta kalaa:		
	--- silli ja silakka (<i>Clupea harengus</i> , <i>Clupea pallasii</i>)	10 %	10 %
	--- muuta kalaa	10 % U	10 %
	- savustettu kala, myös fileinä:		
0305.41	-- Tyynenmeren lohi (<i>Oncorhynchus</i> -lajit), merilohi (<i>Salmo salar</i>) ja tonavanjokinieriä (<i>Hucho hucho</i>)	10 % U	10 %

0305.42	-- silli ja silakka (<i>Clupea harengus</i> , <i>Clupea pallasii</i>)	10 %	10 %
0305.49	-- muu	10 % U	10 %
	- kuivattu kala, myös suolattu, mutta ei savustettu:		
0305.51	-- turska (<i>Gadus morhua</i> , <i>Gadus ogac</i> , <i>Gadus macrocephalus</i>):		
	--- turska (<i>Gadus morhua</i>)	3 %	3 %
	--- muut	3 %	3 %
	-- muu:		
0305.59	--- muut (kuin alanimikkeiden 0305.51) turskakalat:		
	---- seiti (<i>Pollachius virens</i>)	3 %	3 %
	---- muut	3 %	3 %
	--- muuta kalaa:		
	---- silli ja silakka (<i>Clupea harengus</i> , <i>Clupea pallasii</i>)	10 %	10 %
	---- muu	10 % U	10 %
	- suolattu, muu kuin kuivattu tai savustettu kala, sekä suolavedessä oleva kala:		
0305.61	-- silli ja silakka (<i>Clupea harengus</i> , <i>Clupea pallasii</i>)	10 %	10 %
0305.62	-- turska (<i>Gadus morhua</i> , <i>Gadus ogac</i> , <i>Gadus macrocephalus</i>):		
	--- turska (<i>Gadus morhua</i>)	3 %	3 %
	--- muut	3 %	3 %
0305.63	-- sardelli (<i>Engraulis</i> -lajit)	10 % U	10 %
	-- muu:		
0305.69	--- muut (kuin alanimikkeiden 0305.62) turskakalat:		
	---- seiti (<i>Pollachius virens</i>)	3 %	3 %
	---- muut	3 %	3 %
	--- muu	10 % U	10 %
03.06	Äyriäiset, kuorineen tai ilman kuorta, elävät, tuoreet, jäähdytetyt, jäädytetyt, kuivatut, suolatut tai suolavedessä; äyriäiset kuorineen, höyryssä tai vedessä keitetyt, myös jäähdytetyt, jäädytetyt, kuivatut, suolatut tai suolavedessä; ihmisravinnoksi kelpaavat äyriäisistä valmistetut jauhot, jauheet ja rakeet (pellets):		
	- jäädytetyt:		
0306.11	-- langustit (<i>Palinurus</i> -lajit, <i>Panulirus</i> -lajit, <i>Jasus</i> -lajit)	P. 1 kg	4,20 4,20
0306.12	-- hummerit (<i>Homarus</i> -lajit)	P. 1 kg	4,20 4,20
0306.13	-- katkaravut	P. 1 kg	4,20 4,20
0306.14	-- taskuravut	P. 1 kg	4,20 4,20
0306.19	-- muut, myös ihmisravinnoksi kelpaavat äyriäisistä		

	valmistetut jauhot, jauheet ja rakeet (pellets)	P. 1 kg	4,20	4,20
	- jäädyttämättömät:			
0306.21	-- langustit (Palinurus-lajit, Panulirus-lajit, Jasus-lajit)	P. 1 kg	4,20	4,20
0306.22	-- hummerit (Homarus-lajit)	P. 1 kg	4,20	4,20
0306.23	-- katkaravut	P. 1 kg	4,20	4,20
0306.24	-- taskuravut	P. 1 kg	4,20	4,20
0306.29	-- muut, myös ihmisravinnoksi kelpaavat äyriäisistä valmistetut jauhot, jauheet ja rakeet (pellets)	P. 1 kg	4,20	4,20
03.07	Nilviäiset, kuorineen tai ilman kuorta, elävät, tuoreet, jäähdytetyt, jäädytetyt, kuivatut, suolatut tai suolavedessä; vedessä elävät muut selkärangattomat (kuin äyriäiset ja nilviäiset), elävät, tuoreet, jäähdytetyt, jäädytetyt, kuivatut, suolatut tai suolavedessä; ihmisravinnoksi kelpaavat vedessä elävistä selkärangattomista (muista kuin äyriäisistä) valmistetut jauhot, jauheet ja rakeet (pellets):			
0307.10	- osterit	P. 1 kg	4,20	4,20
	- kampsimpukat, Pecten-, Chlamys- tai Placopecten-sukuiset:			
0307.21	-- elävät, tuoreet tai jäähdytetyt	P. 1 kg	4,20	4,20
0307.29	-- muut	P. 1 kg	4,20	4,20
	- sinisimpukat (Mytilus-lajit, Perna-lajit):			
0307.31	-- elävät, tuoreet tai jäähdytetyt	P. 1 kg	4,20	4,20
0307.39	-- muut	P. 1 kg	4,20	4,20
	- seepiat (Sepia officinalis, Rossia macrosoma, Sepiola-lajit) ja kalmarit (Ommastrephes-lajit, Loligo-lajit, Nototodarus-lajit, Sepioteuthis-lajit):			
0307.41	-- elävät, tuoreet tai jäähdytetyt	P. 1 kg	4,20	4,20
0307.49	-- muut	P. 1 kg	4,20	4,20
	- meritursaat (Octopus-lajit):			
0307.51	-- elävät, tuoreet tai jäähdytetyt	P. 1 kg	4,20	4,20
0307.59	-- muut	P. 1 kg	4,20	4,20
0307.60	- etanat, ei kuitenkaan rantakotilot	P. 1 kg	4,20	4,20
	- muut, myös ihmisravinnoksi kelpaavat vedessä elävistä selkärangattomista (muista kuin äyriäisistä) valmistetut jauhot, jauheet ja rakeet (pellets):			
0307.91	-- elävät, tuoreet tai jäähdytetyt	P. 1 kg	4,20	4,20
0307.99	-- muut	P. 1 kg	4,20	4,20

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimik- keen n:o	Tavara	Lähtö- tulli	Tarjous- tulli	Alku- peräinen neuvot- telu oikeus	Muut tullit ja maksut	Huomau- tuksia
-----------------------	--------	-----------------	-------------------	--	--------------------------------	-------------------

IV OSA

ELINTARVIKETEOLLISUUDEN TUOTTEET; JUOMAT, ETYYLIALKOHOLI JA ETIKKA; TUPAKKA JA VALMISTETUT TUPAKANVASTIKKEET

16. Ryhmä

**Lihasta, kalasta, äyriäisistä, nilviäisistä tai muista
vedessäelävistä selkärangattomista valmistetut
tuotteet**

16.04	Kalavalmisteet ja -säilykkeet; kaviaari ja kalanmädistä valmistetut kaviaarinkorvikkeet: - kokonainen tai paloitettu kala, ei kuitenkaan hakattu tai jauhettu:					
1604.11	-- lohi: --- ilmanpitävissä astioissa --- muut			15 % 2 %	15 % 2 %	
1604.12	-- silli ja silakka: --- ilmanpitävissä astioissa --- muut			15 % 2 %	15 % 2 %	
1604.13	-- sardiini, sardinella ja kilohaili: --- ilmanpitävissä astioissa --- muut			15 % 2 %	12,5 % 2 %	
1604.14	-- tonnikala, boniitti ja sarda (Sarda-lajit): --- ilmanpitävissä astioissa: ---- tonnikala ---- boniitti ja sarda --- muut			7,5 % 15 % 2 %	7,5 % 15 % 2 %	
1604.15	-- makrilli: --- ilmanpitävissä astioissa			7,5 %	7,5 %	

	--- muut	2 %	2 %
1604.16	-- sardelli (aito anjovis):		
	--- ilmanpitävissä astioissa	15 %	15 %
	--- muut	2 %	2 %
	-- muu:		
1604.19	--- ilmanpitävissä astioissa:		
	---- orcynopsis unicolor -lajin kala (juovaton sarda)	15 %	12,5 %
	---- muut	15 %	15 %
	--- muut	2 %	2 %
	- muut kalavalmisteet ja -säilykkeet:		
1604.20	-- ilmanpitävissä astioissa:		
	--- tonnikala ja makrilli	7,5 %	7,5 %
	--- muut	15 %	15 %
	-- muut	1,4 %	1,4 %
1604.30	- kaviaari ja kaviaarinkorvikkeet:		
	-- kaviaari	4 %	4 %
	-- kaviaarinkorvikkeet	29 %	20 %
16.05	Äyriäiset, nilviäiset tai muut vedessä elävät		
	selkärangattomat, valmistetut tai säilötyt:		
1605.10	- taskuravut:		
	-- ilmanpitävissä astioissa	6 %	6 %
	-- muut	15 %	15 %
	- katkaravut	15 %	15 %
	- hummerit	15 %	10 %
	- muut äyriäiset	15 %	15 %
	- muut	15 %	15 %

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Nimik- keen n:o	Tavara	Lähtö- tulli	Tarjous- tulli	Alku- peräinen neuvot- telu oikeus	Muut tullit ja maksut	Huomau- tuksia
V OSA						
KIVENNÄISTUOTTEET						
25. Ryhmä						
Suola; rikki; maa- ja kivilajit; kipsi, kalkki ja sementti						
25.01	Suola (myös pöytäsuola ja denaturoitu suola) ja puhdas natriumkloridi, myös vesiliuksena tai lisättyä paakuuntumisenestoainetta tai valuvuutta parantavaa ainetta sisältävänä; merivesi	vapaa	vapaa			
25.02	Pasuttamattomat rautapyriitit	vapaa	vapaa			
25.03	Kaikenlainen rikki, ei kuitenkaan sublimoitu, saostettu eikä kolloidinen rikki:					
2503.10	- raaka rikki ja puhdistamaton rikki	vapaa	vapaa			
2503.90	- muu	vapaa	vapaa			
25.04	Luonnongrafiitti:					
2504.10	- jauheena tai suomina	vapaa	vapaa			
2504.90	- muu	vapaa	vapaa			
25.05	Kaikenlainen luonnonhiekkä, myös värjätty, ei kuitenkaan 26. ryhmän metallipitoinen hiekkä:					
2505.10	- kvartsihiekkä	vapaa	vapaa			
2505.90	- muu	vapaa	vapaa			

25.06	Kvartsi (muu kuin luonnonhiekkä); kvartsiitti, myös karkeasti lohkottu tai pelkästään sahaamalla tai muulla tavalla leikattu suorakaiteen tai neliön muotoisiksi kappaleiksi tai laatoiksi:		
2506.10	- kvartsi - kvartsiitti:	vapaa	vapaa
2506.21	-- raaka tai karkeasti lohkottu	vapaa	vapaa
2506.29	-- muu	vapaa	vapaa
25.07	Kaoliini ja muut kaoliinipitoiset savet, myös kalsinoidut	vapaa	vapaa
25.08	Muut savet (ei kuitenkaan nimikkeen 68.06 paisutettu savi), andalusiitti, kyaniitti ja sillimaniitti, myös kalsinoidut; mulliitti; samotti ja dinasmaa		
2508.10	- bentoniitti	vapaa	vapaa
2508.20	- valkaisumaa ja kuohusavi (fullermaa, valkea bolus)	vapaa	vapaa
2508.30	- tulenkestävä savi (fire clay)	vapaa	vapaa
2508.40	- muut savet	vapaa	vapaa
2508.50	- andalusiitti, kyaniitti ja sillimaniitti	vapaa	vapaa
2508.60	- mulliitti	vapaa	vapaa
2508.70	- samotti ja dinasmaa	vapaa	vapaa
25.09	Liitu	vapaa	vapaa
25.10	Luonnon kalsiumfosfaatit, luonnon alumiinikalsiumfosfaatit ja fosfaattiliitu:		
2510.10	- jauhamattomat	vapaa	vapaa
2510.20	- jauhetut	vapaa	vapaa
25.11	Luonnon bariumsulfaatti (raskassälpä); luonnon bariumkarbonaatti (viteriitti), myös kalsinoitu, ei kuitenkaan nimikkeen 28.16 bariumoksidi:		
2511.10	- luonnon bariumsulfaatti (raskassälpä)	vapaa	vapaa
2511.20	- luonnon bariumkarbonaatti (viteriitti)	vapaa	vapaa

25.12	Piipitoiset fossiilijauheet (esim. piimaa, trippeli ja diatomiitti) ja niiden kaltaiset piipitoiset maalajit, joiden näennäinen ominaispaino on enintään 1, myös kalsinoidut	vapaa	vapaa
25.13	Hohkakivi; smirgeli; luonnonkorundi, luonnongranaatti ja muut luonnon hioma-aineet, myös lämpökäsitellyt:		
	- hohkakivi:		
2513.11	-- raaka tai epäsäännöllisinä kappaleina, myös murskattu hohkakivi	vapaa	vapaa
2513.19	-- muu	vapaa	vapaa
	- smirgeli, luonnonkorundi, luonnongranaatti ja muut luonnon hioma-aineet:		
2513.21	-- raa'at tai epäsäännöllisinä kappaleina	vapaa	vapaa
2513.29	-- muu	vapaa	vapaa
25.14	Liuskekivi, myös karkeasti lohkottu tai pelkästään sahaamalla tai muulla tavalla leikattu suorakaiteen tai neliön muotoisiksi kappaleiksi tai laatoiksi	vapaa	vapaa
25.15	Marmori, travertiini, Belgian marmori (eli Belgian graniitti) ja muu muistomerkki- ja rakennuskalkkikivi, jonka näennäinen ominaispaino on vähintään 2,5, sekä alabasteri, myös karkeasti lohkottu tai pelkästään sahaamalla tai muulla tavalla leikattu suorakaiteen tai neliön muotoisiksi kappaleiksi tai laatoiksi:		
	- marmori ja travertiini:		
2515.11	-- raaka tai karkeasti lohkottu	vapaa	vapaa
2515.12	-- pelkästään sahaamalla tai muulla tavalla leikattu suorakaiteen tai neliön muotoisiksi kappaleiksi tai laatoiksi	vapaa	vapaa
2515.20	- Belgian marmori (eli Belgian graniitti) ja muu muistomerkki- ja rakennuskalkkikivi; alabasteri	vapaa	vapaa

25.16	Graniitti, porfyryri, basaltti, hiekkakivi ja muu muistomerkki- ja rakennuskivi, myös karkeasti lohkottu tai pelkästään sahaamalla tai muulla tavalla leikattu suorakaiteen tai neliön muotoisiksi kappaleiksi tai laatoiksi:		
	- graniitti:		
2516.11	-- raaka tai karkeasti lohkottu	vapaa	vapaa
2516.12	-- pelkästään sahaamalla tai muulla tavalla leikattu suorakaiteen tai neliön muotoisiksi kappaleiksi tai laatoiksi	vapaa	vapaa
	- hiekkakivi:		
2516.21	-- raaka tai karkeasti lohkottu	vapaa	vapaa
2516.22	-- pelkästään sahaamalla tai muulla tavalla leikattu suorakaiteen tai neliön muotoisiksi kappaleiksi tai laatoiksi	vapaa	vapaa
2516.90	- muu muistomerkki- ja rakennuskivi	vapaa	vapaa
25.17	Pikkukivi, sora, murskattu tai rouhittu kivi, jollaisia tavallisesti käytetään betonin täytekivenä, maantien kiveämiseen, rautatien rakentamiseen tai muuten täytekivenä, mukulakivi ja piikivi, myös lämpökäsitelty; kuonasta tai sen kaltaisesta teollisuusjätteestä valmistettu sepeli, myös jos siinä on nimikkeen ensimmäisessä osassa mainittuja aineita; tervasepeli; nimikkeiden 25.15 ja 25.16 kivilajeista saadut rouheet, sirut ja jauheet, myös lämpökäsitelty:		
2517.10	- pikkukivi, sora, murskattu tai rouhittu kivi, jollaisia tavallisesti käytetään betonin täytekivenä, maantien kiveämiseen, rautatien rakentamiseen tai muuten täytekivenä, mukulakivi ja piikivi, myös lämpökäsitelty	vapaa	vapaa
2517.20	- kuonasta tai sen kaltaisesta teollisuusjätteestä valmistettu sepeli, myös jos siinä on alanimikkeessä 2517.10 mainittuja aineita	vapaa	vapaa
2517.30	- tervasepeli - nimikkeiden 25.15 ja 25.16 kivilajeista saadut rouheet, sirut ja jauheet, myös lämpökäsitelty:	vapaa	vapaa
2517.41	-- marmorista	vapaa	vapaa
2517.49	-- muista kivilajeista	vapaa	vapaa

25.18	Dolomiitti, myös kalsinoitu; karkeasti lohkottu tai pelkästään sahaamalla tai muulla tavalla suorakaiteen tai neliön muotoisiksi kappaleiksi tai laatoiksi leikattu dolomiitti; dolomiittisullomassa (myös tervadolomiitti):		
2518.10	- kalsinoimaton dolomiitti	vapaa	vapaa
2518.20	- kalsinoitu dolomiitti	6,2 %	4,4 %
2518.30	- dolomiittisullomassa (myös tervadolomiitti)	6,2 %	4,4 %
25.19	Luonnon magnesiumkarbonaatti (magnesiitti); sulatettu magnesiumoksidi (magnesia); perkipoltettu (sintrattu) magnesiumoksidi, myös jos siinä on vähäisiä määriä muita ennen sintrausta lisättyjä oksideja; muu magnesiumoksidi, myös puhdas:		
2519.10	- luonnon magnesiumkarbonaatti (magnesiitti)	vapaa	vapaa
2519.90	- muut	vapaa	vapaa
25.20	Kipsikivi; anhydriitti; kalsinoitu kipsi (kipsikiveä tai kalsiumsulfaattia), värjäämätön tai värjätty, myös vähäisiä kiihdytin- tai hidastinmääriä sisältävä:		
2520.10	- kipsikivi; anhydriitti	vapaa	vapaa
2520.20	- kipsi	vapaa	vapaa
25.21	Sulatuskalkkikivi; kalkkikivet, jollaisia tavallisesti käytetään kalkin tai sementin valmistukseen		
		vapaa	vapaa
25.22	Kalkki, sammuttamaton tai sammutettu, ja hydraulinen kalkki, ei kuitenkaan nimikkeen 28.25 kalsiumoksidi ja -hydroksidi:		
2522.10	- sammuttamaton kalkki	vapaa	vapaa
2522.20	- sammutettu kalkki	vapaa	vapaa
2522.30	- hydraulinen kalkki	vapaa	vapaa
25.23	Portlandsementti, aluminaattisementti ja kuonasementti sekä niiden kaltainen hydraulinen sementti, myös värjätty tai klinkkereinä:		
2523.10	- sementtiklinkkerit:		

	-- portlandsementti klinkkereinä	10 %	9 %
	-- muut	7,5 %	5,5 %
	- portlandsementti:		
2523.21	-- valkosementti, myös keinotekoisesti värjätty	10 %	7 %
2523.29	-- muu	10 %	9 %
2523.30	- aluminaattisementti	7,5 %	5,5 %
2523.90	- muu hydraulinen sementti	7,5 %	6,8 %
25.24	Asbesti	vapaa	vapaa
25.25	Kiille, myös lehtisinä; kiillejätteet:		
2525.10	- raaka kiille ja levyiksi tai lehtisiksi lohkottukiille	vapaa	vapaa
2525.20	- kiillejauhe	vapaa	vapaa
2525.30	- kiillejätteet	vapaa	vapaa
25.26	Luonnonsteatiitti, myös karkeasti lohkottu tai pelkästään sahaamalla tai muulla tavalla leikattu suorakaiteen tai neliön muotoisiksi kappaleiksi tai laatoiksi; talkki:		
2526.10	- murskaamattomat ja jauhamattomat	vapaa	vapaa
2526.20	- murskatut tai jauhetut	vapaa	vapaa
25.27	Luonnonkryoliitti; luonnonkioliitti	vapaa	vapaa
25.28	Luonnonboraatit ja niiden rikasteet (myös kalsinoidut), ei kuitenkaan luonnonsuolaliuoksista erotetut; luonnonboorihappo, jossa on boorihappoa (H₃BO₃) enintään 85 painoprosenttia kuiva-aineesta:		
2528.10	- luonnon natriumboraatit ja niiden rikasteet (myös kalsinoidut)	vapaa	vapaa
2528.90	- muut	vapaa	vapaa
25.29	Maasälpä; leusiitti; nefeliini ja nefeliinisyeniitti; fluorisälpä:		
2529.10	- maasälpä	vapaa	vapaa
	- fluorisälpä:		
2529.21	-- jossa on enintään 97 painoprosenttia kalsiumfluoridia	vapaa	vapaa
2529.22	-- jossa on yli 97 painoprosenttia kalsiumfluoridia	vapaa	vapaa

2529.30	- leusiitti; nefeliini ja nefeliinisyeniitti	vapaa	vapaa
25.30	Muualle kuulumattomat kivennäisaineet:		
2530.10	- vermikuliitti, perliitti ja kloriitit, paisuttamattomat	vapaa	vapaa
2530.20	- kieseriitti, epsomiitti (luonnon magnesiumsulfaatit)	vapaa	vapaa
2530.30	- maavärit	vapaa	vapaa
2530.40	- kiillepitoiset luonnon rautaoksidit	vapaa	vapaa
2530.90	- muut	vapaa	vapaa
26. Ryhmä			
Malmit, kuona ja tuhka			
26.01	Rautamalmit ja -rikasteet, myös pasutetut rautapyriitit:		
	- rautamalmit ja -rikasteet, ei kuitenkaan pasutetut rautapyriitit:		
2601.11	-- agglomeroidittomat	vapaa	vapaa
2601.12	-- agglomeroidit	vapaa	vapaa
2601.20	- pasutetut rautapyriitit	vapaa	vapaa
26.02	Mangaanimalmit ja -rikasteet, myös mangaanipitoiset rautamalmit ja -rikasteet, joissa on mangaania vähintään 20 % kuivapainosta	vapaa	vapaa
26.03	Kuparimalmit ja -rikasteet	vapaa	vapaa
26.04	Nikkelimalmit ja -rikasteet	vapaa	vapaa
26.05	Kobolttimalmit ja -rikasteet	vapaa	vapaa
26.06	Alumiinimalmit ja -rikasteet	vapaa	vapaa
26.07	Lyijymalmit ja -rikasteet	vapaa	vapaa

26.08	Sinkkimalmi ja -rikasteet	vapaa	vapaa
26.09	Tinamalmi ja -rikasteet	vapaa	vapaa
26.10	Kromimalmi ja -rikasteet	vapaa	vapaa
26.11	Volframimalmi ja -rikasteet	vapaa	vapaa
26.12	Uraani- ja toriummalmi ja -rikasteet:		
2612.10	- uranimalmi ja -rikasteet	vapaa	vapaa
2612.20	- toriummalmi ja -rikasteet	vapaa	vapaa
26.13	Molybdeenimalmi ja -rikasteet:		
2613.10	- pasutetut	vapaa	vapaa
2613.90	- muut	vapaa	vapaa
26.14	Titaanimalmi ja -rikasteet	vapaa	vapaa
26.15	Niobium-, tantaali-, vanadiini- ja zirkoniummalmi ja -rikasteet:		
2615.10	- zirkoniummalmi ja -rikasteet	vapaa	vapaa
2615.90	- muut	vapaa	vapaa
26.16	Jalometallimalmi ja -rikasteet:		
2616.10	- hopeamalmi ja -rikasteet	vapaa	vapaa
2616.90	- muut	vapaa	vapaa
26.17	Muut malmi ja rikasteet:		
2617.10	- antimonimalmi ja -rikasteet	vapaa	vapaa
2617.90	- muut	vapaa	vapaa
26.18	Raudan tai teräksen valmistuksessa syntyvä		

	jyvästetty kuona (kuonahiekka)	vapaa	vapaa
26.19	Kuona (muu kuin jyvästetty kuona), hehkuhilse ja muut raudan tai teräksen valmistuksessa syntyvät jätteet	vapaa	vapaa
26.20	Tuhka ja jätteet (muut kuin raudan tai teräksen valmistuksessa syntyvät), joissa on metalleja tai metalliyhdisteitä:		
	- joissa on pääasiallisesti sinkkiä:		
2620.11	-- kovasinkki	vapaa	vapaa
2620.19	-- muut	vapaa	vapaa
2620.20	- joissa on pääasiallisesti lyijyä	vapaa	vapaa
2620.30	- joissa on pääasiallisesti kuparia	vapaa	vapaa
2620.40	- joissa on pääasiallisesti alumiinia	vapaa	vapaa
2620.50	- joissa on pääasiallisesti vanadiinia	vapaa	vapaa
2620.90	- muut	vapaa	vapaa
26.21	Muu kuona ja tuhka, myös merilevântuhka	vapaa	vapaa
27. Ryhmä			
Kivennäispolttoaineet, kivennäisöljyt ja niiden tislauustuotteet; bitumiset aineet; kivennäisvahat			
27.01	Kivihiili; kivihiilibriketit ja niiden kaltaiset kivihiilestä valmistetut kiinteät polttoaineet:		
	- kivihiili, myös jauhettu, mutta ei agglomeroitu:		
2701.11	-- antrasiitti	vapaa	vapaa
2701.12	-- bituminen hiili	vapaa	vapaa
2701.19	-- muu kivihiili	vapaa	vapaa
2701.20	- kivihiilibriketit ja niiden kaltaiset kivihiilestä valmistetut kiinteät polttoaineet	vapaa	vapaa
27.02	Ruskohiili, myös agglomeroitu, ei kuitenkaan gagaatti (jet):		
2702.10	- ruskohiili, myös jauhettu, mutta ei agglomeroitu	vapaa	vapaa

2702.20	- agglomeroitu ruskohiili	vapaa	vapaa
27.03	Turve (myös turvepehku), myös agglomeroitu	vapaa	vapaa
27.04	Koksi ja puolikoksi kivihilestä, ruskohilestä tai turpeesta, myös agglomeroitu; retorttahiili	vapaa	vapaa
27.05	Kivihiliikaasu, vesikaasu, generaattorikaasu ja niiden kaltaiset kaasut, ei kuitenkaan maaöljykaasut ja muut kaasumaiset hiilivedyt	vapaa	vapaa
27.06	Kivihili-, ruskohiili- ja turveterva sekä muu kivennäisterva, myös vedetön tai osittain tislattu, myös ns. preparoitu terva	vapaa	vapaa
27.07	Öljyt ja muut korkean lämpötilan kivihilitervan tislauustuotteet; niiden kaltaiset tuotteet, joissa aromaattisten aineosien paino ylittää ei-aromaattisten aineosien painon:		
2707.10	- bentsoli	vapaa	vapaa
2707.20	- toluoli	vapaa	vapaa
2707.30	- ksykoli	vapaa	vapaa
2707.40	- naftaleeni	vapaa	vapaa
2707.50	- muut aromaattiset hiilivetyseokset, joista ASTM D 86 -menetelmän mukaisesti 250 °C:n lämpötilassa tislattaessa tislautuu vähintään 65 tilavuusprosenttia (häviöt mukaan luettuna)	vapaa	vapaa
2707.60	- fenolit	vapaa	vapaa
	- muut:		
2707.91	-- kreosoottiöljyt	vapaa	vapaa
2707.99	-- muut	vapaa	vapaa
27.08	Piki ja pikikoksi, kivihilitervasta tai muusta kivennäistervasta saatu:		
2708.10	- piki	vapaa	vapaa
2708.20	- pikikoksi	vapaa	vapaa

27.09	Maaöljyt ja bitumisista kivennäisistä saadut öljyt, raa'at	vapaa	vapaa
27.10	Maaöljyt ja bitumisista kivennäisistä saadut öljyt, muut kuin raa'at; muualle kuulumattomat valmisteet, joissa on luonteenantavana perusaineosana maaöljyjä tai bitumisista kivennäisistä saatuja öljyjä vähintään 70 % painosta:		
	- esitislattu raakaöljy	vapaa	vapaa
	- moottoribensiini	0,06	0,06
	1 litra + 15°C		
	- teollisuusbenssiini; raskasbenssiini ja muut kevytöljyt, myös kevytöljyvalmisteet; petroli ja muut keskiraskaat öljyt, myös valmisteet keskiraskaista öljyistä; dieselöljyt ja polttoöljyt	vapaa	vapaa
	- voiteluöljyt, voitelurasvat ja muut raskasöljyt, myös raskasöljyvalmisteet	3,8 %	3,8 %
27.11	Maaöljykaasut ja muut kaasumaiset hiilivedyt:		
	- nesteytetyt:		
2711.11	-- luonnonkaasu eli maakaasu	vapaa	vapaa
2711.12	-- propaani	vapaa	vapaa
2711.13	-- butaani	vapaa	vapaa
2711.14	-- eteeni, propeeni, buteeni ja butadieeni	vapaa	vapaa
2711.19	-- muut	vapaa	vapaa
	- kaasumaisessa tilassa:		
2711.21	-- luonnonkaasu eli maakaasu	vapaa	vapaa
2711.29	-- muut	vapaa	vapaa
27.12	Vaseliini; parafiini, mikrokiteinen maaöljyvaha, puristettu parafiini (slack wax), otsokeriitti, ruskohiilivaha, turvevaha ja muut kivennäisvahat sekä niiden kaltaiset synteettisesti tai muulla menetelmällä saadut tuotteet, myös värjättyt:		
2712.10	- vaseliini	3,2 %	3,2 %
2712.20	- alle 0,75 painoprosenttia öljyä sisältävä parafiini	vapaa	vapaa
2712.90	- muut	vapaa	vapaa

27.13	Maaöljykoksi, maaöljybitumi ja muut maaöljyjen tai bitumisista kivennäisistä saatujen öljyjen jätetuotteet:		
	- maaöljykoksi:		
2713.11	- - kalsinoimaton	vapaa	vapaa
2713.12	- - kalsinoitu	vapaa	vapaa
2713.20	- maaöljybitumi	vapaa	vapaa
2713.90	- muut maaöljyjen tai bitumisista kivennäisistä saatujen öljyjen jätetuotteet	vapaa	vapaa
27.14	Luonnonbitumi ja -asfaltti; bitumi- tai öljyliuske ja bitumipitoinen hiekka; asfalttiitit ja asfalttikivi:		
2714.10	- bitumi- tai öljyliuske ja bitumipitoinen hiekka	vapaa	vapaa
2714.90	- muut	vapaa	vapaa
27.15	Luonnonasfalttiin, luonnonbitumiin, maaöljybitumiin, kivennäistervaain tai kivennäistervapikkeen perustuvat bitumiset seokset (esim. bitumimastiksi ja "cut-backs")	vapaa	vapaa
27.16	Sähköenergia	vapaa	vapaa

VI OSA

HUOMAUTUS OSAAN VI:

Kemian tuotteiden (HS ryhmät 29–39) tullien harmonointia koskevan sopimuksen mukaisesti alennukset jaksotetaan seuraavasti:

Perustullitaso Aikajakso

enintään 10 %	5 vuotta (koodi 5 sarakkeessa "Huomautuksia")
10,1–25 %	10 vuotta (koodi 10 sarakkeessa "Huomautuksia")
yli 25 %	15 vuotta (koodi 15 sarakkeessa "Huomautuksia")

**KEMIAN TEOLLISUUDEN JA SIIHEN LIITTYVÄN
TEOLLISUUDEN TUOTTEET**

28. Ryhmä

**Kemialliset alkuaineet ja epäorgaaniset yhdisteet;
jalometallien, harvinaisten maametallien,
radioaktiivisten alkuaineiden ja isotooppien
orgaaniset ja epäorgaaniset yhdisteet**

I. KEMIALLISET ALKUAINHEET

28.01	Fluori, kloori, bromi ja jodi:		
2801.10	- kloori	vapaa	vapaa
2801.20	- jodi	vapaa	vapaa
2801.30	- fluori; bromi	vapaa	vapaa
28.02	Sublimoitu tai saostettu rikki; kolloidinen rikki	vapaa	vapaa
28.03	Hiili ("carbon blacks" ja muut, muualle kuulumattomat hiilen muodot)	vapaa	vapaa

28.04 Vety, jalokaasut ja muut epämetallit:

2804.10	- vety	vapaa	vapaa
	- jalokaasut:		
2804.21	- - argon	vapaa	vapaa
2804.29	- - muut	vapaa	vapaa
2804.30	- typpi	vapaa	vapaa
2804.40	- happi	vapaa	vapaa
2804.50	- boori; telluuri	vapaa	vapaa
	- pii:		
2804.61	- - jossa on vähintään 99,99 painoprosenttia piitä	vapaa	vapaa
2804.69	- - muu	vapaa	vapaa
2804.70	- fosfori	vapaa	vapaa
2804.80	- arseeni	vapaa	vapaa
2804.90	- seleeni	vapaa	vapaa

28.05 Alkali- ja maa-alkalimetallit; harvinaiset maametallit, skandium ja yttrium, myös näiden aineiden keskinäiset seokset ja lejeeringit; elohopea:

	- alkalimetallit:		
2805.11	- - natrium	vapaa	vapaa
2805.19	- - muut	vapaa	vapaa
	- maa-alkalimetallit:		
2805.21	- - kalsium	vapaa	vapaa
2805.22	- - strontium ja barium	vapaa	vapaa
2805.30	- harvinaiset maametallit, skandium ja yttrium, myös näiden aineiden keskinäiset seokset ja lejeeringit	vapaa	vapaa
2805.40	- elohopea	vapaa	vapaa

**II. EPÄORGAANISET HAPOT JA
EPÄORGAANISET EPÄMETALLIEN
HAPPIYHDISTEET**

28.06	Kloorivety (kloorivetyhappo eli suolahappo); klooririkkihappo:			
2806.10	- kloorivety (kloorivetyhappo)	vapaa	vapaa	
2806.20	- fosforihappo ja polyfosforihapot	vapaa	vapaa	
28.07	Rikkihappo; savuava rikkihappo (oleum)	3,8 %	3 %	CHEM (5)
28.08	Typpihappo; typpi-rikkihappo (nitraushappo)	vapaa	vapaa	
28.09	Difosforipentoksidi; fosforihappo ja polyfosforihapot:			
2809.10	- difosforipentoksidi	vapaa	vapaa	
2809.20	- fosforihappo ja polyfosforihapot	vapaa	vapaa	
28.10	Boorioksidit; boorihapot	vapaa	vapaa	
28.11	Muut epäorgaaniset hapot ja muut epäorgaaniset epämetallien happiyhdisteet:			
	- muut epäorgaaniset hapot:			
2811.11	-- fluorivety (fluorivetyhappo)	vapaa	vapaa	
2811.19	-- muut	vapaa	vapaa	
	- muut epäorgaaniset epämetallien happiyhdisteet:			
2811.21	-- hiilidioksidi	vapaa	vapaa	
2811.22	-- piidioksidi	vapaa	vapaa	
2811.23	-- rikkidioksidi	vapaa	vapaa	
2811.29	-- muut	vapaa	vapaa	

III. EPÄMETALLIEN HALOGEENI- JA RIKKIYHDISTEET

28.12	Epämetallien halogenidit ja halogenidioksidit:		
2812.10	- kloridit ja kloridioksidit	vapaa	vapaa
2812.90	- muut	vapaa	vapaa
28.13	Epämetallien sulfidit; kaupallinen fosforitrisulfidi:		
2813.10	- hiilidisulfidi (rikkihiili)	vapaa	vapaa
2813.90	- muut:		
	- - seleenisulfidi	3,8 %	3,8 %
	- - muut	vapaa	vapaa

IV. EPÄORGAANISET EMÄKSET JA METALLIOKSIDIT, -HYDROKSIDIT JA -PEROKSIDIT

28.14	Ammoniakki, vedetön tai vesiliuksena:		
2814.10	- vedetön ammoniakki	vapaa	vapaa
2814.20	- ammoniakkin vesiliuos	vapaa	vapaa
28.15	Natriumhydroksidi (kaustinen sooda); kaliumhydroksidi (kaustinen kali); natrium- ja kaliumperoksidit:		
	- natriumhydroksidi (kaustinen sooda):		
2815.11	- - kiinteä	4,4 %	4,4 %
2815.12	- - vesiliuksena (natronlipeä)	4,4 %	4,4 %
2815.20	- kaliumhydroksidi (kaustinen kali)	vapaa	vapaa
2815.30	- natrium- ja kaliumperoksidit:		
	- - natriumperoksidit	4,4 %	4,4 %
	- - kaliumperoksidit	vapaa	vapaa

28.16	Magnesiumhydroksidi ja -peroksidi; strontium- ja bariumoksidit, -hydroksidit ja -peroksidit:			
2816.10	- magnesiumhydroksidi ja -peroksidi	vapaa	vapaa	
2816.20	- strontiumoksidi, -hydroksidi ja -peroksidi	vapaa	vapaa	
2816.30	- bariumoksidi, -hydroksidi ja -peroksidi	vapaa	vapaa	
28.17	Sinkkioksidi; sinkkiperoksidi:			
	- sinkkioksidi	16 %	5,5 %	CHEM (10)
	- sinkkiperoksidi	vapaa	vapaa	
28.18	Keinotekoinen korundi, myös kemiallisesti määrittelemätön; alumiinioksidi; alumiinihydroksidi:			
2818.10	- keinotekoinen korundi, myös kemiallisesti määrittelemätön	vapaa	vapaa	
2818.20	- alumiinioksidi, muu kuin keinotekoinen korundi	vapaa	vapaa	
2818.30	- alumiinihydroksidi	vapaa	vapaa	
28.19	Kromioksidit ja -hydroksidit:			
2819.10	- kromitrioksidi	vapaa	vapaa	
2819.90	- muut	vapaa	vapaa	
28.20	Mangaanioksidit:			
2820.10	- mangaanidioksidi	vapaa	vapaa	
2820.90	- muut	vapaa	vapaa	
28.21	Rautaoksidit ja -hydroksidit; maavärit, joissa on vähintään 70 % painosta sidottua rautaa laskettuna Fe₂O₃:ksi:			
2821.10	- rautaoksidit ja -hydroksidit	vapaa	vapaa	
2821.20	- maavärit	vapaa	vapaa	
28.22	Kobolttioksidit ja -hydroksidit; kaupalliset kobolttioksidit			
		vapaa	vapaa	

28.23	Titaanioksidit	4 %	4 %
28.24	Lyijyoksidit; punainen ja oranssi lyijymönjä:		
2824.10	- lyijymonoksidi (lyijyhilse, massikotti)	3,8 %	3,8 %
2824.20	- punainen ja oranssi lyijymönjä	3,8 %	3,8 %
2824.90	- muut	3,8 %	3,8 %
28.25	Hydratsiini ja hydroksyyliamiini sekä niiden epäorgaaniset suolat; muut epäorgaaniset emäkset; muut metallioksidit, -hydroksidit ja -peroksidit:		
2825.10	- hydratsiini ja hydroksyyliamiini sekä niiden epäorgaaniset suolat	vapaa	vapaa
2825.20	- litiumoksidi ja -hydroksidi	vapaa	vapaa
2825.30	- vanadiinioksidit ja -hydroksidit	vapaa	vapaa
2825.40	- nikkelioksidit ja -hydroksidit	vapaa	vapaa
2825.50	- kuparioksidit ja -hydroksidit	vapaa	vapaa
2825.60	- germaniumoksidit ja zirkoniumdioksidi	vapaa	vapaa
2825.70	- molybdeenioksidit ja -hydroksidit	vapaa	vapaa
2825.80	- antimonioksidit	vapaa	vapaa
2825.90	- muut	vapaa	vapaa
V. EPÄORGAANISTEN HAPPOJEN JA METALLIEN SUOLAT JA PEROKSISUOLAT			
28.26	Fluoridit; fluorosilikaatit, fluoroaluminaatit ja muut kompleksifluorisuolat:		
	- fluoridit:		
2826.11	-- ammonium tai natrium	vapaa	vapaa
2826.12	-- alumiini	vapaa	vapaa
2826.19	-- muut	vapaa	vapaa
2826.20	- natrium- tai kaliumfluorosilikaatit	vapaa	vapaa
2826.30	- natriumheksafluoroaluminaatti (synteettinen kryoliitti)	vapaa	vapaa
2826.90	- muut	vapaa	vapaa
28.27	Kloridit, kloridioksidit ja kloridihydroksidit; bromidit ja bromidioksidit; jodidit ja jodidioksidit:		
2827.10	- ammoniumkloridi	vapaa	vapaa
2827.20	- kalsiumkloridi	vapaa	vapaa

	- muut kloridit:		
2827.31	-- magnesium	vapaa	vapaa
2827.32	-- alumiini	vapaa	vapaa
2827.33	-- rauta	vapaa	vapaa
2827.34	-- koboltti	vapaa	vapaa
2827.35	-- nikkeli	vapaa	vapaa
2827.36	-- sinkki	vapaa	vapaa
2827.37	-- tina	vapaa	vapaa
2827.38	-- barium	vapaa	vapaa
2827.39	-- muut	vapaa	vapaa
	- kloridioksidit ja kloridihydroksidit:		
2827.41	-- kupari	vapaa	vapaa
2827.49	-- muut	vapaa	vapaa
	- bromidit ja bromidioksidit:		
2827.51	-- natrium- ja kaliumbromidit	vapaa	vapaa
2827.59	-- muut	vapaa	vapaa
2827.60	- jodidit ja jodidioksidit	vapaa	vapaa
28.28	Hypokloriitit; kaupallinen kalsiumhypokloriitti; kloriitit; hypobromiitit:		
2828.10	- kaupallinen kalsiumhypokloriitti ja muut kalsiumhypokloriitit	vapaa	vapaa
2828.90	- muut	vapaa	vapaa
28.29	Kloraatit ja perkloraatit; bromaatit ja perbromaatit; jodaatit ja perjodaatit:		
	- kloraatit:		
2829.11	-- natrium	vapaa	vapaa
2829.19	-- muut	vapaa	vapaa
2829.90	- muut	vapaa	vapaa
28.30	Sulfidit; polysulfidit:		
2830.10	- natriumsulfidit	vapaa	vapaa
2830.20	- sinkkisulfidi	vapaa	vapaa
2830.30	- kadmiumsulfidi	vapaa	vapaa
2830.90	- muut	vapaa	vapaa
28.31	Ditioniitit (hydrosulfiitit) ja sulfoksylaatit:		
2831.10	- natrium	vapaa	vapaa

2831.90	- muut	vapaa	vapaa
28.32	Sulfiitit; tiosulfaatit:		
2832.10	- natriumsulfiitit	vapaa	vapaa
2832.20	- muut sulfiitit	vapaa	vapaa
2832.30	- tiosulfaatit	vapaa	vapaa
28.33	Sulfaatit; alunat; perokso-sulfaatit (persulfaatit):		
	- natriumsulfaatit:		
2833.11	-- dinatriumsulfaatti	vapaa	vapaa
2833.19	-- muut	vapaa	vapaa
	- muut sulfaatit:		
2833.21	-- magnesiumium	vapaa	vapaa
2833.22	-- alumiini	vapaa	vapaa
2833.23	-- kromi	vapaa	vapaa
2833.24	-- nikkeli	vapaa	vapaa
2833.25	-- kupari	vapaa	vapaa
2833.26	-- sinkki	vapaa	vapaa
2833.27	-- barium	vapaa	vapaa
2833.29	-- muut	vapaa	vapaa
2833.30	- alunat	vapaa	vapaa
2833.40	- perokso-sulfaatit (persulfaatit)	vapaa	vapaa
28.34	Nitriitit; nitraatit:		
2834.10	- nitriitit	vapaa	vapaa
	- nitraatit:		
2834.21	-- kalium	vapaa	vapaa
2834.22	-- vismutti	vapaa	vapaa
2834.29	-- muut	vapaa	vapaa
28.35	Fosfinaatit (hypofosfiitit), fosfonaatit (fosfiitit), fosfaatit ja polyfosfaatit:		
2835.10	- fosfinaatit (hypofosfiitit) ja fosfonaatit (fosfiitit)	vapaa	vapaa
	- fosfaatit:		
2835.21	-- triammonium	vapaa	vapaa
2835.22	-- mono- tai dinatrium	vapaa	vapaa
2835.23	-- trinatrium	vapaa	vapaa
2835.24	-- kalium	vapaa	vapaa
2835.25	-- kalsiumvetyortofosfaatti (dikalsiumfosfaatti)	vapaa	vapaa

2835.26	-- muut kalsiumfosfaatit	vapaa	vapaa
2835.29	-- muut - polyfosfaatit:	vapaa	vapaa
2835.31	-- natriumtrifosfaatti (natriumtripolyfosfaatti)	vapaa	vapaa
2835.39	-- muut	vapaa	vapaa

28.36 Karbonaatit; peroksokarbonaatit (perkarbonaatit); kaupallinen ammoniumkarbonaatti, jossa on ammoniumkarbamaattia:

2836.10	- kaupallinen ammoniumkarbonaatti ja muut ammoniumkarbonaatit	1 %	1 %
2836.20	- dinatriumkarbonaatit	1 %	1 %
2836.30	- natriumvetykarbonaatti (natriumbikarbonaatti)	1 %	1 %
2836.40	- kaliumkarbonaatit	1 %	1 %
2836.50	- kalsiumkarbonaatti	1 %	1 %
2836.60	- bariumkarbonaatti	1 %	1 %
2836.70	- lyijykarbonaatti - muut:	1 %	1 %
2836.91	-- litiumkarbonaatit	1 %	1 %
2836.92	-- strontiumkarbonaatti	1 %	1 %
2836.93	-- vismuttikarbonaatti	1 %	1 %
2836.99	-- muut	1 %	1 %

28.37 Syanidit, syanidioksidit ja kompleksisyfanidit:
- syanidit ja syanidioksidit:

2837.11	-- natrium	vapaa	vapaa
2837.19	-- muut	vapaa	vapaa
2837.20	- kompleksisyfanidit	vapaa	vapaa

28.38 Fulminaattit, syanaattit ja tiosyanaattit

vapaa vapaa

28.39 Silikaatit; kaupalliset alkalimetallisilikaatit:

- natrium:			
2839.11	-- natriummetasilikaatit:		
	--- vesiliuksena	12 %	5,5 %
	--- muut	3 %	3 %
2839.19	-- muut:		
	--- vesiliuksena	12 %	5,5 %
	--- muut	3 %	3 %

CHEM (10)

CHEM (10)

2839.20	- kalium: -- vesiliuoksena	12 %	5,5 %	CHEM (10)
	-- muut	3 %	3 %	
2839.90	- muut	3 %	3 %	

28.40 Boraatit; peroksoboraatit (perboraatit):
- dinatriumtetraboraatti (puhdistettu boraksi):

2840.11	-- vedetön	vapaa	vapaa
2840.19	-- muu	vapaa	vapaa
2840.20	- muut boraatit	vapaa	vapaa
2840.30	- peroksoboraatit (perboraatit)	vapaa	vapaa

28.41 Oksometallihappojen ja peroksometallihappojen suolat:

2841.10	- aluminaatit	vapaa	vapaa
2841.20	- sinkki- ja lyijykromaatit	vapaa	vapaa
2841.30	- natriumdikromaatti	vapaa	vapaa
2841.40	- kaliumdikromaatti	vapaa	vapaa
2841.50	- muut kromaatit ja dikromaatit; peroksokromaatit	vapaa	vapaa
2841.60	- manganiitit, manganaatit ja permanganaatit	vapaa	vapaa
2841.70	- molybdaatit	vapaa	vapaa
2841.80	- volframaatit	vapaa	vapaa
2841.90	- muut	vapaa	vapaa

28.42 Epäorgaanisten happojen tai peroksohappojen muut suolat, ei kuitenkaan atsidit:

2842.10	- kaksois- ja kompleksisilikaatit	vapaa	vapaa
2842.90	- muut	vapaa	vapaa

VI. SEKALAISTA

28.43 Kolloidiset jalometallit; jalometallien epäorgaaniset tai orgaaniset yhdisteet, myös kemiallisesti määrittelemättömät; jalometallien amalgaamat:

2843.10	- kolloidiset jalometallit	vapaa	vapaa
	- hopeayhdisteet:		
2843.21	-- hopeanitraatti	vapaa	vapaa
2843.29	-- muut	vapaa	vapaa
2843.30	- kultayhdisteet	vapaa	vapaa

2843.90	- muut yhdisteet; amalgaamat	vapaa	vapaa
28.44	Radioaktiiviset kemialliset alkuaineet ja radioaktiiviset isotoopit (myös fissiokelpoiset ja hyötöaineena käytettävät kemialliset alkuaineet ja isotoopit) sekä niiden yhdisteet; näitä tuotteita sisältävät seokset ja jätteet:		
2844.10	- luonnonuraani ja sen yhdisteet; seosmetallit, dispersiot (myös kermetit), keraamiset tuotteet ja seokset, joissa on luonnonuraania tai luonnonuraaniyhdisteitä	vapaa	vapaa
2844.20	- U-235-rikasteinen uraani ja sen yhdisteet; plutonium ja sen yhdisteet; seosmetallit, dispersiot (myös kermetit), keraamiset tuotteet ja seokset, joissa on U-235-rikasteista uraania, plutoniumia tai näiden tuotteiden yhdisteitä	vapaa	vapaa
2844.30	- uraani, josta on erotettu U-235:tä, ja sen yhdisteet; torium ja sen yhdisteet; seosmetallit, dispersiot (myös kermetit), keraamiset tuotteet ja seokset, joissa on uraania, josta on erotettu U-235, toriumia tai näiden tuotteiden yhdisteitä	vapaa	vapaa
2844.40	- radioaktiiviset alkuaineet, isotoopit ja yhdisteet, muut kuin alanimikkeisiin 2844.10, 2844.20 ja 2844.30 kuuluvat; seosmetallit, dispersiot (myös kermetit), keraamiset tuotteet ja seokset, joissa on näitä alkuaineita, isotooppeja tai yhdisteitä; radioaktiiviset jätteet	vapaa	vapaa
2844.50	- ydinreaktorien käytetyt (säteilytetyt) polttoaine-elementit	vapaa	vapaa
28.45	Muut kuin nimikkeen 28.44 isotoopit; tällaisten isotooppien epäorgaaniset ja orgaaniset yhdisteet, myös kemiallisesti määrittelemättömät:		
2845.10	- raskas vesi (deuteriumoksidi)	vapaa	vapaa
2845.90	- muut	vapaa	vapaa
28.46	Harvinaisten maametallien, yttriumin, skandiumin tai näiden metallien seosten epäorgaaniset ja orgaaniset yhdisteet:		
2846.10	- ceriumyhdisteet	vapaa	vapaa
2846.90	- muut	vapaa	vapaa

28.47	Vetyperoksidi, myös kiinteytettynä virtsa-aineella	7,5 %	5,5 %	CHEM (5)
28.48	Fosfidit, myös kemiallisesti määrittelemättömät, ei kuitenkaan ferrofosfidi:			
2848.10	- kuparia (fosforikupari), jossa on yli 15 painoprosenttia fosforia	vapaa	vapaa	
2848.90	- muuta metallia tai epämetallia	vapaa	vapaa	
28.49	Karbidit, myös kemiallisesti määrittelemättömät:			
2849.10	- kalsiumin	7,7 %	5,5 %	CHEM (5)
2849.20	- piin	vapaa	vapaa	
2849.90	- muiden aineiden	vapaa	vapaa	
28.50	Hydridit, nitridit, atsidit, silisidit ja boridit, myös kemiallisesti määrittelemättömät, muut kuinyhdisteet, jotka ovat myös nimikkeen 28.49 karbideja	vapaa	vapaa	
28.51	Muut epäorgaaniset yhdisteet (myös tislattu vesi sekä vesi sähkön- tai lämmönjohtokyvyn mittaamista varten ja puhtaudeltaan sitä vastaava vesi); nestemäinen ilma (myös jos jalokaasut on poistettu); puristettu ilma; amalgaamat, ei kuitenkaan jalometalliamalgaamat	vapaa	vapaa	
29. Ryhmä				
Orgaaniset kemialliset yhdisteet				
I. HIILIVEDYT JA NIIDEN HALOGEENI-, SULFO-, NITRO- JA NITROSOJOHDANNAISET				
29.01	Asykliset hiilivedyt:			
2901.10	- tyydyttyt	vapaa	vapaa	
	- tyydyttymättömät:			
2901.21	-- eteeni (etyleeni)	vapaa	vapaa	
2901.22	-- propeenii (propyleeni)	vapaa	vapaa	

2901.23	-- buteeni (butyleeni) ja sen isomeerit	vapaa	vapaa
2901.24	-- buta-1,3-dieeni ja isopreeni	vapaa	vapaa
2901.29	-- muut	vapaa	vapaa

29.02 Sykliset hiilivedyt:

	- syklaanit, sykleenit ja sykloterpeenit:		
2902.11	-- sykloheksaani	vapaa	vapaa
2902.19	-- muut	vapaa	vapaa
2902.20	- bentseeni	vapaa	vapaa
2902.30	- tolueni	vapaa	vapaa
	- ksyleenit:		
2902.41	-- <u>o</u> -ksyleeni	vapaa	vapaa
2902.42	-- <u>m</u> -ksyleeni	vapaa	vapaa
2902.43	-- <u>p</u> -ksyleeni	vapaa	vapaa
2902.44	-- ksyleeni-isomeerien seokset	vapaa	vapaa
2902.50	- styreeni	vapaa	vapaa
2902.60	- etyylibentseeni	vapaa	vapaa
2902.70	- kumeeni	vapaa	vapaa
2902.90	- muut	vapaa	vapaa

29.03 Hiilivetyjen halogeenijohdannaiset:

	- asyklisten hiilivetyjen tyydytetyt kloorijohdannaiset:		
2903.11	-- kloorimetaani (metyylikloridi) ja kloorietaani (etyylikloridi)	vapaa	vapaa
2903.12	-- dikloorimetaani (metyleenikloridi)	vapaa	vapaa
2903.13	-- kloroformi (trikloorimetaani)	vapaa	vapaa
2903.14	-- hiilitetrakloridi	vapaa	vapaa
2903.15	-- 1,2-dikloorietaani (etyleenidikloridi)	vapaa	vapaa
2903.16	-- 1,2-diklooripropaani (propyleenidikloridi) ja diklooributaanit	vapaa	vapaa
2903.19	-- muut	vapaa	vapaa
	- asyklisten hiilivetyjen tyydyttymättömät kloorijohdannaiset:		
2903.21	-- vinyylikloridi (kloorietyleeni)	vapaa	vapaa
2903.22	-- trikloorietyleeni	15 %	5,5 %
2903.23	-- tetrakloorietyleeni (perkloorietyleeni)	15 %	5,5 %
2903.29	-- muut	vapaa	vapaa
2903.30	- asyklisten hiilivetyjen fluori-, bromi- ja jodijohdannaiset	vapaa	vapaa
2903.40	- asyklisten hiilivetyjen halogeenijohdannaiset, jotka sisältävät vähintään kaksi erilaista halogeenia	vapaa	vapaa

CHEM (10)
CHEM (10)

	- syklaani-, sykleeni- ja sykloterpeenihiiivetyjen halogeenijohdannaiset:			
2903.51	-- 1,2,3,4,5,6-heksakloorisykloheksaani	vapaa	vapaa	
2903.59	-- muut	vapaa	vapaa	
	- aromaattisten hiiivetyjen halogeenijohdannaiset:			
2903.61	-- klooribentseeni, <i>o</i> -diklooribentseeni ja <i>p</i> -diklooribentseeni	vapaa	vapaa	
2903.62	-- heksaklooribentseeni ja DDT (1,1,1-trikloori-2,2-bis(<i>p</i> -kloorifenyyl)etaani)	vapaa	vapaa	
2903.69	-- muut	vapaa	vapaa	
29.04	Hiiivetyjen sulfo-, nitro- ja nitrosojohdannaiset, myös halogenoidut:			
2904.10	- johdannaiset, jotka sisältävät ainoastaan sulforyhmiä, niiden suolat ja etyyliesterit	vapaa	vapaa	
2904.20	- johdannaiset, jotka sisältävät ainoastaan nitro- tai nitrosoryhmiä:			
	-- trinitrotolueeni	25 %	5,5 %	
	-- muut	vapaa	vapaa	
2904.90	- muut	vapaa	vapaa	

CHEM (10)

II. ALKOHOLIT JA NIIDEN HALOGEENI-, SULFO-, NITRO- JA NITROSOJHDANNAISET

29.05	Asykliset alkoholit ja niiden halogeeni-, sulfo-, nitro- ja nitrosojohdannaiset:			
	- tyydytetyt yksiarvoiset alkoholit:			
2905.11	-- metanoli (metyylialkoholi)	vapaa	vapaa	
2905.12	-- propan-1-oli (propyylialkoholi) ja propan-2-oli (isopropyylialkoholi)	vapaa	vapaa	
2905.13	-- butan-1-oli (<i>n</i> -butyylialkoholi)	vapaa	vapaa	
2905.14	-- muut butanolit	vapaa	vapaa	
2905.15	-- pentanoli (amyylialkoholi) ja sen isomeerit	vapaa	vapaa	
2905.16	-- oktanoli (oktyylialkoholi) ja sen isomeerit	vapaa	vapaa	
2905.17	-- dodekan-1-oli (lauryylialkoholi), heksadekan-1-oli (setyylialkoholi) ja oktadekan-1-oli (stearyylialkoholi)	vapaa	vapaa	
2905.19	-- muut	vapaa	vapaa	
	- tyydyttymättömät yksiarvoiset alkoholit:			
2905.21	-- allyylialkoholi	vapaa	vapaa	
2905.22	-- asykliset terpeenialkoholit	vapaa	vapaa	
2905.29	-- muut	vapaa	vapaa	

	- diolit:		
2905.31	-- etyleeniglykoli (etaanidioli)	vapaa	vapaa
2905.32	-- propyleeniglykoli (propaani-1,2-dioli)	vapaa	vapaa
2905.39	-- muut	vapaa	vapaa
	- muut moniarvoiset alkoholit:		
2905.41	-- 2-etyyli-2-(hydroksimetyyli)propaani-1,3-dioli (trimetylolipropaani)	vapaa	vapaa
2905.42	-- pentaerytritoli	vapaa	vapaa
2905.43	-- mannitoli	maataloustuote	
2905.44	-- D-glusitoli (sorbitoli)	maataloustuote	
2905.49	-- muut	vapaa	vapaa
2905.50	- asyklisten alkoholien halogeeni-, sulfo-, nitro ja nitrosojohdannaiset	vapaa	vapaa

29.06 Sykliset alkoholit ja niiden halogeeni-, sulfo-, nitro- ja nitrosojohdannaiset:

	- syklaaniset, sykleeniset ja sykloterpeeniset:		
2906.11	-- mentoli	vapaa	vapaa
2906.12	-- sykloheksanoli, metyyli- ja dimetyylisykloheksanolit ja dimetyylisykloheksanolit	vapaa	vapaa
2906.13	-- sterolit ja inositolit	vapaa	vapaa
2906.14	-- terpineolit	vapaa	vapaa
2906.19	-- muut	vapaa	vapaa
	- aromaattiset:		
2906.21	-- bentsyylialkoholi	vapaa	vapaa
2906.29	-- muut	vapaa	vapaa

III. FENOLIT, FENOLIALKOHOLIT JA NIIDEN HALOGEENI-, SULFO-, NITRO- JA NITROSOJHDANNAISET

29.07 Fenolit; fenoli-alkoholit:

	- monofenolit:		
2907.11	-- fenoli (hydroksibentseeni) ja sen suolat	vapaa	vapaa
2907.12	-- kresolit ja niiden suolat	vapaa	vapaa
2907.13	-- oktyylifenoli, nonyyli- ja niiden isomeerit; niiden suolat	vapaa	vapaa
2907.14	-- ksyylenolit ja niiden suolat	vapaa	vapaa
2907.15	-- naftolit ja niiden suolat	vapaa	vapaa
2907.19	-- muut	vapaa	vapaa
	- polyfenolit:		

2907.21	-- resorsinoli ja sen suolat	vapaa	vapaa	
2907.22	-- hydrokinoni (kinoli) ja sen suolat	vapaa	vapaa	
2907.23	-- 4,4'-isopropylideenidifenoli (bisfenoli A, difenylolipropaani) ja sen suolat	vapaa	vapaa	
2907.29	-- muut	vapaa	vapaa	
2907.30	- fenoliaalkoholit	vapaa	vapaa	

29.08 Fenolien ja fenoliaalkoholien halogeeni-, sulfo-, nitro- ja nitrosojohdannaiset:

2908.10	- johdannaiset, jotka sisältävät ainoastaan halogeenisubstituentteja, ja niiden suolat: -- pentakloorifenoli ja pentakloorifenolaatti	15 % vapaa	5,5 % vapaa	CHEM (10)
2908.20	- johdannaiset, jotka sisältävät ainoastaan sulfonyyhmiä, niiden suolat ja esterit	vapaa	vapaa	
2908.90	- muut	vapaa	vapaa	

IV. EETTERIT, ALKOHOLIPEROKSIDIT, EETTERIPEROKSIDIT, KETONIPEROKSIDIT, EPOKSIDIT 3-ATOMISIN RENKAIN, ASETAALIT JA PUOLIASETAALIT SEKÄ NIIDEN HALOGEENI-, SULFO-, NITRO- JA NITROSOJHDANNAISET

29.09	Eetterit, eetterialkoholit, eetterifenolit, eetterialkoholifenolit, alkoholiperoksidit, eetteriperoksidit, ketoniperoksidit (myös kemiallisesti määrittelemättömät) sekä niiden halogeeni-, sulfo-, nitro- ja nitrosojohdannaiset: - asykliset eetterit sekä niiden halogeeni-, sulfo-, nitro- ja nitrosojohdannaiset:			
2909.11	-- dietyylieetteri	7 %	5,5 %	CHEM (5)
2909.19	-- muut	vapaa	vapaa	
2909.20	- syklaani-, sykleeeni- ja sykloterpeenieetterit sekä niiden halogeeni-, sulfo-, nitro- ja nitrosojohdannaiset	vapaa	vapaa	
2909.30	- aromaattiset eetterit sekä niiden halogeeni-, sulfo-, nitro- ja nitrosojohdannaiset - eetterialkoholit sekä niiden halogeeni-, sulfo-, nitro- ja nitrosojohdannaiset:	vapaa	vapaa	
2909.41	-- 2,2'-oksidietanoli (dietyleeniglykoli, digoli)	vapaa	vapaa	
2909.42	-- etyleeniglykolin ja dietyleeniglykolin			

	monometyylieetterit	vapaa	vapaa
2909.43	-- etyleeniglykolin ja dietyleeniglykolin monobutyylieetterit	vapaa	vapaa
2909.44	-- etyleeniglykolin ja dietyleeniglykolin muut monoalkyylietterit	vapaa	vapaa
2909.49	-- muut	vapaa	vapaa
2909.50	- eetterifenolit, eetterialkoholifenolit sekä niiden halogeeni-, sulfo-, nitro- ja nitrosojohdannaiset	vapaa	vapaa
2909.60	- alkoholiperoksidit, eetteriperoksidit, ketoniperoksidit sekä niiden halogeeni-, sulfo-, nitro- ja nitrosojohdannaiset	vapaa	vapaa
29.10	Epoksidit, epoksialkoholit, epoksifenolit ja epoksieetterit, 3-atomisin renkain, sekä niiden halogeeni-, sulfo-, nitro- ja nitrosojohdannaiset:		
2910.10	- oksiraani (etyleenioksidi)	vapaa	vapaa
2910.20	- metyylioksiraani (propyleenioksidi)	vapaa	vapaa
2910.30	- 1-kloori-2,3-epoksipropaani (epikloorihydriini)	vapaa	vapaa
2910.90	- muut	vapaa	vapaa
29.11	Asetaalit ja puoliasetaalit, myös muita happifunktioita sisältävät, sekä niiden halogeeni-, sulfo-, nitro- ja nitrosojohdannaiset	vapaa	vapaa

V. ALDEHYDIFUNKTIOISET YHDISTEET

29.12	Aldehydit, myös muita happifunktioita sisältävät; aldehydien sykliiset polymeerit; paraformaldehydi:		
	- asykliset aldehydit, jotka eivät sisällä muita happifunktioita:		
2912.11	-- metanaali (formaldehydi)	vapaa	vapaa
2912.12	-- etanaali (asetaldehydi)	vapaa	vapaa
2912.13	-- butanaali (butyyrialdehydi, normaali isomeeri)	vapaa	vapaa
2912.19	-- muut	vapaa	vapaa
	- sykliiset aldehydit, jotka eivät sisällä muita happifunktioita:		
2912.21	-- bentsaldehydi	vapaa	vapaa
2912.29	-- muut	vapaa	vapaa
2912.30	- aldehydialkoholit	vapaa	vapaa
	- aldehydieetterit, aldehydifenolit sekä muita happifunktioita sisältävät aldehydit:		

2912.41	-- vanilliini (4-hydroksi-3-metoksibentsaldehydi)	vapaa	vapaa
2912.42	-- etyyliivanilliini (3-etoksi-4-hydroksibentsaldehydi)	vapaa	vapaa
2912.49	-- muut	vapaa	vapaa
2912.50	- aldehydien syklistet polymeerit	vapaa	vapaa
2912.60	- paraformaldehydi	vapaa	vapaa

29.13	Nimikkeen 29.12 tuotteiden halogeeni-, sulfo-, nitro- ja nitrosojohdannaiset	vapaa	vapaa
--------------	---	-------	-------

VI. KETONI- JA KINONIFUNKTIOISET YHDISTEET

29.14	Ketonit ja kinonit, myös muita happifunktioita sisältävät, sekä niiden halogeeni-, sulfo-, nitro- ja nitrosojohdannaiset:		
	- asykliset ketonit, jotka eivät sisällä muita happifunktioita:		
2914.11	-- asetoni	vapaa	vapaa
2914.12	-- butanoni (metyylietyyliketoni)	vapaa	vapaa
2914.13	-- 4-metyylipentan-2-oni (metyyli-isobutyylketoni)	vapaa	vapaa
2914.19	-- muut	vapaa	vapaa
	- syklaani-, sykleeni- ja sykloterpeeniketonit, jotka eivät sisällä muita happifunktioita:		
2914.21	-- kamferi	vapaa	vapaa
2914.22	-- sykloheksanoni ja metyyliisykloheksanoni	vapaa	vapaa
2914.23	-- jononit ja metyylijononit	vapaa	vapaa
2914.29	-- muut	vapaa	vapaa
2914.30	- aromaattiset ketonit, jotka eivät sisällä muita happifunktioita	vapaa	vapaa
	- ketonialkoholit ja ketonialdehydit:		
2914.41	-- 4-hydroksi-4-metyylipentan-2-oni (diasetonialkoholi)	vapaa	vapaa
2914.49	-- muut	vapaa	vapaa
2914.50	- ketonifenolit ja muita happifunktioita sisältävät ketonit	vapaa	vapaa
	- kinonit:		
2914.61	-- antrakiniini	vapaa	vapaa
2914.69	-- muut	vapaa	vapaa
2914.70	- halogeeni-, sulfo-, nitro- ja nitrosojohdannaiset	vapaa	vapaa

VII. KARBOKSYyliHAPOT JA NIIDEN ANHYDRIDIT, HALOGENIDIT, PEROKSIDIT JA PEROKSIHAPOT SEKÄ NIIDEN HALOGEENI-, SULFO-, NITRO- JA NITROSOJHDANNAISET

29.15	Tyydytetyt asykliset monokarboksyylihapot sekä niiden anhydritit, halogenidit, peroksidit ja peroksihapot; niiden halogeeni-, sulfo-, nitro- ja nitrosojhdannaiset:			
	- muurahaishappo, sen suolat ja esterit:			
2915.11	-- muurahaishappo	vapaa	vapaa	
2915.12	-- muurahaishapon suolat	vapaa	vapaa	
2915.13	-- muurahaishapon esterit	vapaa	vapaa	
	- etikkahappo ja sen suolat; etikkahappoanhydridi:			
2915.21	-- etikkahappo	20 %	5,5 %	CHEM (10)
2915.22	-- natriumasettaatti	vapaa	vapaa	
2915.23	-- kobolttiasetaatti	vapaa	vapaa	
2915.24	-- etikkahappoanhydridi	20 %	5,5 %	CHEM (10)
2915.29	-- muut	vapaa	vapaa	
	- etikkahapon esterit:			
2915.31	-- etyyliasettaatti	20 %	5,5 %	CHEM (10)
2915.32	-- vinyliasettaatti	vapaa	vapaa	
2915.33	-- n-butyliasettaatti	20 %	5,5 %	CHEM (10)
2915.34	-- isobutyliasettaatti	20 %	5,5 %	CHEM (10)
2915.35	-- 2-etoksietyliasettaatti	vapaa	vapaa	
2915.39	-- muut	vapaa	vapaa	
2915.40	- mono-, di- ja trikloorietikkahapot, niiden suolat ja esterit:			
	-- hapot	20 %	5,5 %	CHEM (10)
	-- suolat ja esterit	vapaa	vapaa	
2915.50	- propionihappo, sen suolat ja esterit	vapaa	vapaa	
2915.60	- voihapot, valerianahapot, niiden suolat ja esterit	vapaa	vapaa	
2915.70	- palmitiinihappo, steariinihappo, niiden suolat ja esterit	vapaa	vapaa	
2915.90	- muut	vapaa	vapaa	
29.16	Tyydyttymättömät asykliset monokarboksyylihapot, sykkliset monokarboksyylihapot, niiden anhydritit, halogenidit, peroksidit ja peroksihapot; niiden halogeeni-, sulfo-, nitro- ja nitrosojhdannaiset:			
	- tyydyttymättömät asykliset monokarboksyylihapot, niiden anhydritit, halogenidit, peroksidit ja peroksihapot sekä niiden johdannaiset:			

2916.11	-- akryylihapo ja sen suolat	vapaa	vapaa
2916.12	-- akryylihapon esterit	vapaa	vapaa
2916.13	-- metakryylihapo ja sen suolat	vapaa	vapaa
2916.14	-- metakryylihapon esterit	vapaa	vapaa
2916.15	-- öljy-, linoli- ja linoleenihapot, niiden suolat ja esterit	vapaa	vapaa
2916.19	-- muut	vapaa	vapaa
2919.20	- syklaani-, sykleeni- ja sykloterpeenimonokarboksylihapot, niiden anhydritit, halogenidit, peroksidit ja peroksihapot sekä niiden johdannaiset	vapaa	vapaa
	- aromaattiset monokarboksylihapot, niiden anhydritit, halogenidit, peroksidit ja peroksihapot sekä niiden johdannaiset:		
2916.31	-- bentsoehapto, sen suolat ja esterit	vapaa	vapaa
2916.32	-- bentsoyyliperoksidi ja bentsoyylikloridi	vapaa	vapaa
2916.33	-- fenyylietikkahapto, sen suolat ja esterit	vapaa	vapaa
2916.39	-- muut	vapaa	vapaa
29.17	Polykarboksylihapot, niiden anhydritit, halogenidit, peroksidit ja peroksihapot; niiden halogeeni-, sulfo-, nitro- ja nitrosojohdannaiset:		
	- asykliset polykarboksylihapot, niiden anhydritit, halogenidit, peroksidit ja peroksihapot sekä niiden johdannaiset:		
2917.11	-- oksaalihapto, sen suolat ja esterit	vapaa	vapaa
2917.12	-- adipiinihapto, sen suolat ja esterit	vapaa	vapaa
2917.13	-- atselaiinihapto, sebasiinihapto, niiden suolat ja esterit	vapaa	vapaa
2917.14	-- maleiinihaptoanhydridi	vapaa	vapaa
2917.19	-- muut	vapaa	vapaa
2917.20	- syklaani-, sykleeni- ja sykloterpeenipolykarboksylihapot, niiden anhydritit, halogenidit, peroksidit ja peroksihapot sekä niiden johdannaiset	vapaa	vapaa
	- aromaattiset polykarboksylihapot, niiden anhydritit, halogenidit, peroksidit ja peroksihapot sekä niiden johdannaiset:		
2917.31	-- dibutyylortoftalaatit	vapaa	vapaa
2917.32	-- dioktyylortoftalaatit	vapaa	vapaa
2917.33	-- dinonyyli- ja didesyylortoftalaatit	vapaa	vapaa
2917.34	-- ortoftaalihapon muut esterit	vapaa	vapaa
2917.35	-- ftaalihaptoanhydridi	vapaa	vapaa

2917.36	-- tereftaalihappo ja sen suolat	vapaa	vapaa
2917.37	-- dimetyylitereftalaatti	vapaa	vapaa
2917.39	-- muut	vapaa	vapaa

29.18 Muita happifunktioita sisältävät karboksyylihapot sekä niiden anhydritit, halogenidit, peroksidit ja peroksihapot; niiden halogeeni-, sulfo-, nitro- ja nitrosojohdannaiset:

- karboksyylihapot, jotka sisältävät alkoholifunktion, mutta eivät muita happifunktioita, niiden anhydritit, halogenidit, peroksidit ja peroksihapot sekä niiden johdannaiset:

2918.11	-- maitohappo, sen suolat ja esterit	vapaa	vapaa
2918.12	-- viinihappo	vapaa	vapaa
2918.13	-- viinihapon suolat ja esterit	vapaa	vapaa
2918.14	-- sitruunahappo	vapaa	vapaa
2918.15	-- sitruunahapon suolat ja esterit	vapaa	vapaa
2918.16	-- glukonihappo, sen suolat ja esterit	vapaa	vapaa
2918.17	-- fenyyliglykolinahappo (mantelihappo), sen suolat ja esterit	vapaa	vapaa
2918.19	-- muut - karboksyylihapot, jotka sisältävät fenolifunktion, mutta eivät muita happifunktioita, niiden anhydritit, halogenidit, peroksidit ja peroksihapot sekä niiden johdannaiset:	vapaa	vapaa
2918.21	-- salisyylihappo ja sen suolat	vapaa	vapaa
2918.22	-- o-asetyyლისalisyylihappo, sen suolat ja esterit	vapaa	vapaa
2918.23	-- muut salisyylihapon esterit ja niiden suolat	vapaa	vapaa
2918.29	-- muut	vapaa	vapaa
2918.30	- karboksyylihapot, jotka sisältävät aldehydi- tai ketonifunktion, mutta eivät muita happifunktioita, niiden anhydritit, halogenidit, peroksidit ja peroksihapot sekä niiden johdannaiset	vapaa	vapaa
2918.90	- muut	vapaa	vapaa

VIII. EPÄORGAANISTEN HAPPOJEN ESTERIT JA NIIDEN SUOLAT SEKÄ NIIDEN HALOGEENI-, SULFO-, NITRO- JA NITROSOJOHDANNAISET

29.19 Fosforihappoesterit ja niiden suolat, myös laktosfaatit; niiden halogeeni-, sulfo-, nitro- ja

	nitrosojohdannaiset	vapaa	vapaa
29.20	Muiden epäorgaanisten happojen esterit (ei kuitenkaan halogeenivetyjen esterit) ja niiden suolat; niiden halogeeni-, sulfo-, nitro- ja nitrosojohdannaiset:		
2920.10	- tiofosforiesterit (fosforitioaatit) ja niiden suolat; niiden halogeeni-, sulfo-, nitro- ja nitrosojohdannaiset	vapaa	vapaa
2920.90	- muut	vapaa	vapaa

IX. TYPPIFUNKTIOISET YHDISTEET

29.21	Amiinifunktioniset yhdisteet:		
	- asykliset monoamiinit ja niiden johdannaiset; niiden suolat:		
2921.11	-- metyyliamiini, dimetyyliamiini ja trimetyyliamiini sekä niiden suolat	vapaa	vapaa
2921.12	-- dietyyliamiini ja sen suolat	vapaa	vapaa
2921.19	-- muut	vapaa	vapaa
	- asykliset polyamiinit ja niiden johdannaiset; niiden suolat:		
2921.21	-- etyleenidiamiini ja sen suolat	vapaa	vapaa
2921.22	-- heksametyleenidiamiini ja sen suolat	vapaa	vapaa
2921.29	-- muut	vapaa	vapaa
2921.30	- syklaaniset, sykleeniset ja sykloterpeeniset mono- ja polyamiinit sekä niiden johdannaiset; niiden suolat	vapaa	vapaa
	- aromaattiset monoamiinit ja niiden johdannaiset; niiden suolat:		
2921.41	-- aniliini ja sen suolat	vapaa	vapaa
2921.42	-- aniliinijohdannaiset ja niiden suolat	vapaa	vapaa
2921.43	-- toluidiinit ja niiden johdannaiset; niiden suolat	vapaa	vapaa
2921.44	-- difenyyliamiini ja sen johdannaiset; niiden suolat	vapaa	vapaa
2921.45	-- 1-naftyyliamiini (alfa-naftyyliamiini), 2-naftyyliamiini (beeta-naftyyliamiini) ja niiden johdannaiset; niiden suolat	vapaa	vapaa
2921.49	-- muut	vapaa	vapaa
	- aromaattiset polyamiinit ja niiden johdannaiset; niiden suolat:		
2921.51	-- <u>o</u> -, <u>m</u> -, <u>p</u> -fenyleenidiamiini, diaminotolueenit ja niiden johdannaiset; niiden suolat	vapaa	vapaa
2921.59	-- muut	vapaa	vapaa

29.22	Happifunktioniset aminoyhdisteet: - aminoalkoholit, niiden eetterit ja esterit, muut kuin sellaiset, jotka sisältävät useamman kuin yhdenlaisen happifunktion; niiden suolat:		
2922.11	-- monoetanoliamiini ja sen suolat	2 %	2 %
2922.12	-- dietanoliamiini ja sen suolat	2 %	2 %
2922.13	-- trietanoliamiini ja sen suolat	2 %	2 %
2922.19	-- muut - aminonafitolit ja muut aminofenolit, niiden eetterit ja esterit, muut kuin sellaiset, jotka sisältävät useamman kuin yhdenlaisen happifunktion; niiden suolat:	2 %	2 %
2922.21	-- aminohydroksinaftaleenisulfonihapot ja niiden suolat	2 %	2 %
2922.22	-- anisidiinit, dianisidiinit, fenetidiinit ja niiden suolat ja niiden suolat	2 %	2 %
2922.29	-- muut	2 %	2 %
2922.30	- aminoaldehydit, aminoketonit ja aminokinonit, muut kuin sellaiset, jotka sisältävät useamman kuin yhdenlaisen happifunktion; niiden suolat - aminohapot ja niiden esterit, muut kuin sellaiset, jotka sisältävät useamman kuin yhdenlaisen happifunktion; niiden suolat:	2 %	2 %
2922.41	-- lysiini ja sen esterit; niiden suolat	2 %	2 %
2922.42	-- glutamiinihappo ja sen suolat	2 %	2 %
2922.49	-- muut	2 %	2 %
2922.50	- aminoalkoholifenolit, aminohappofenolit ja muut happifunktioniset aminoyhdisteet	2 %	2 %
29.23	Kvaternääriset ammoniumsuolat ja -hydroksidit; lesitiinit ja muut fosforiaminolipidit:		
2923.10	- koliini ja sen suolat	vapaa	vapaa
2923.20	- lesitiinit ja muut fosforiaminolipidit	4,4 %	4,4 %
2923.90	- muut	vapaa	vapaa
29.24	Karboksiamidifunktioniset yhdisteet; hiilihapon amidifunktioniset yhdisteet:		
2924.10	- asykliset amidit (myös asykliset karbamaatit) ja niiden johdannaiset; niiden suolat - sykliset amidit (myös sykliset karbamaatit) ja niiden johdannaiset; niiden suolat:	vapaa	vapaa

2924.21	-- ureiinit ja niiden johdannaiset; niiden suolat	vapaa	vapaa
2924.29	-- muut	vapaa	vapaa
29.25	Karboksi-imidifunktioiset yhdisteet (myös sakkariini ja sen suolat) ja imiinifunktioiset yhdisteet:		
	- imidit ja niiden johdannaiset; niiden suolat:		
2925.11	-- sakkariini ja sen suolat	vapaa	vapaa
2925.19	-- muut	vapaa	vapaa
2925.20	- imiinit ja niiden johdannaiset; niiden suolat	vapaa	vapaa
29.26	Nitriilifunktioiset yhdisteet:		
2926.10	- akrylonitriili	vapaa	vapaa
2926.20	- 1-syaaniguanidiini (disyaanidiamidi)	vapaa	vapaa
2926.90	- muut	vapaa	vapaa
29.27	Diatso-, atso- ja atsoksiyhdisteet	vapaa	vapaa
29.28	Hydratsiinin ja hydroksyyliamiinin orgaaniset johdannaiset	vapaa	vapaa
29.29	Muita typpifunktioita sisältävät yhdisteet:		
2929.10	- isosyanaatit	vapaa	vapaa
2929.90	- muut	vapaa	vapaa
	X. ORGAANISET METALLI- JA EPÄMETALLIYHDISTEET, HETEROSYKLISET YHDISTEET, NUKLEIINIhapot ja niiden suolat sekä sulfonamidit		
29.30	Orgaaniset rikkiyhdisteet:		
2930.10	- ditiokarbonaatit (ksantaatit)	vapaa	vapaa
2930.20	- tiokarbamaatit ja ditiokarbamaatit	vapaa	vapaa
2930.30	- tiurammono-, tiuramdi- ja tiuramtetrasulfidit	vapaa	vapaa
2930.40	- metioniini	vapaa	vapaa
2930.90	- muut	vapaa	vapaa
29.31	Muut orgaaniset metalli- ja epämetalliyhdisteet	vapaa	vapaa

29.32	Heterosykliset yhdisteet, jotka sisältävät ainoastaan happiheteroatomin tai -atomeja:		
	- yhdisteet, joiden rakenne sisältää fuusioimattoman furaanirenkaan (myös hydratun):		
2932.11	-- tetrahydrofuraani	vapaa	vapaa
2932.12	-- 2-furaldehydi (furfuraldehydi)	vapaa	vapaa
2932.13	-- furfuryylialkoholi ja tetrahydrofurfuryylialkoholi	vapaa	vapaa
2932.19	-- muut	vapaa	vapaa
	- laktonit:		
2932.21	-- kumariini, metyylikumariinit ja etyylikumariinit	vapaa	vapaa
2932.29	-- muut laktonit	vapaa	vapaa
2932.90	- muut	vapaa	vapaa
29.33	Heterosykliset yhdisteet, jotka sisältävät ainoastaan tyypiheteroatomin tai -atomeja; nukleiinihapot ja niiden suolat:		
	- yhdisteet, joiden rakenne sisältää fuusioimattoman pyratsolirenkaan (myös hydratun):		
2933.11	-- fenatsoni (antipyriini) ja sen johdannaiset	vapaa	vapaa
2933.19	-- muut	vapaa	vapaa
	- yhdisteet, joiden rakenne sisältää fuusioimattoman imidatsolirenkaan (myös hydratun):		
2933.21	-- hydantoiini ja sen johdannaiset	vapaa	vapaa
2933.29	-- muut	vapaa	vapaa
	- yhdisteet, joiden rakenne sisältää fuusioimattoman pyridiinirenkaan (myös hydratun):		
2933.31	-- piperidiini ja sen suolat	vapaa	vapaa
2933.39	-- muut	vapaa	vapaa
2933.40	- yhdisteet, jotka sisältävät kinoliini- tai iso-kinoliinirengasrakenteen (myös hydratun), ei enempää fuusioituneita	vapaa	vapaa
	- yhdisteet, joiden rakenne sisältää pyrimidiinirenkaan (myös hydratun) tai piperatsiinirenkaan; nukleiinihapot ja niiden suolat:		
2933.51	-- malonyylikarbamidi (barbituurihappo) ja sen johdannaiset; niiden suolat	vapaa	vapaa
2933.59	-- muut	vapaa	vapaa
	- yhdisteet, joiden rakenne sisältää fuusioimattoman triatsiinirenkaan (myös hydratun):		
2933.61	-- melamiini	vapaa	vapaa

2933.69	-- muut - laktaamit:	vapaa	vapaa
2933.71	-- 6-heksaanilaktaami (epsilon-kaprolaktaami)	vapaa	vapaa
2933.79	-- muut laktaamit	vapaa	vapaa
2933.90	- muut	vapaa	vapaa

29.34 Muut heterosykliset yhdisteet:

2934.10	- yhdisteet, joiden rakenne sisältää fuusioimattoman tiatsolirenkaan (myös hydratun)	vapaa	vapaa
2934.20	- yhdisteet, jotka sisältävät bentsotiatsolirengasrakenteen (myös hydratun), ei enempää fuusioituneita	vapaa	vapaa
2934.30	- yhdisteet, jotka sisältävät fenotiatsiinirengasrakenteen (myös hydratun), ei enempää fuusioituneita	vapaa	vapaa
2934.90	- muut	vapaa	vapaa

29.35	Sulfonamidit	vapaa	vapaa
--------------	---------------------	-------	-------

XI. PROVITAMIINIT, VITAMIINIT JA HORMONIT

29.36 Provitamiinit ja vitamiinit, luonnolliset tai synteettisesti reprodusoidut (myös luonnon konsentraatit), näiden pääasiallisesti vitamiineina käytettävät johdannaiset sekä näiden aineiden keskinäiset seokset, myös missä tahansa liuottimessa:

2936.10	- sekoittamattomat provitamiinit	vapaa	vapaa
	- sekoittamattomat vitamiinit ja niiden johdannaiset:		
2936.21	-- A-vitamiinit ja niiden johdannaiset	vapaa	vapaa
2936.22	-- B ₁ -vitamiini ja sen johdannaiset	vapaa	vapaa
2936.23	-- B ₂ -vitamiini ja sen johdannaiset	vapaa	vapaa
2936.24	-- D- tai DL-pantoteenihappo (B ₃ - tai B ₅ -vitamiini) ja sen johdannaiset	vapaa	vapaa
2936.25	-- B ₆ -vitamiini ja sen johdannaiset	vapaa	vapaa
2936.26	-- B ₁₂ -vitamiini ja sen johdannaiset	vapaa	vapaa
2936.27	-- C-vitamiini ja sen johdannaiset	vapaa	vapaa
2936.28	-- E-vitamiini ja sen johdannaiset	vapaa	vapaa
2936.29	-- muut vitamiinit ja niiden johdannaiset	vapaa	vapaa
2936.90	- muut, myös luonnon konsentraatit	vapaa	vapaa

29.37	Hormonit, luonnolliset tai synteettisesti reprodusoidut; niiden pääasiallisesti hormoneina käytettävät johdannaiset; muut pääasiallisesti hormoneina käytettävät steroidit:		
2937.10	- aivolisäkkeen etulohkon hormonit ja niiden kaltaiset hormonit sekä näiden hormonien johdannaiset	vapaa	vapaa
2937.21	- lisämunuaisen kuorihormonit ja niiden johdannaiset: -- kortisoni, hydrokortisoni, prednisoni (dehydrokortisoni) ja prednisoloni (dehydrohydrokortisoni)	vapaa	vapaa
2937.22	-- lisämunuaisen kuorihormonien halogeenijohdannaiset	vapaa	vapaa
2937.29	-- muut	vapaa	vapaa
	- muut hormonit ja niiden johdannaiset; muut pääasiallisesti hormoneina käytettävät steroidit:		
2937.91	-- insuliini ja sen suolat	vapaa	vapaa
2937.92	-- estrogeenit ja progestogeenit	vapaa	vapaa
2937.99	-- muut	vapaa	vapaa

XII. GLYKOSIDIT JA KASVIALKALOIDIT, LUONNOLLISET TAI SYNTEETTISESTI REPRODUSOIDUT, SEKÄ NIIDEN SUOLAT, EETTERIT, ESTERIT JA MUUT JOHDANNAISET

29.38	Glykosidit, luonnolliset tai synteettisesti reprodusoidut, sekä niiden suolat, eetterit, esterit ja muut johdannaiset:		
2938.10	- rutosiidi (rutiini) ja sen johdannaiset	vapaa	vapaa
2938.90	- muut	vapaa	vapaa
29.39	Kasvialkaloidit, luonnolliset tai synteettisesti reprodusoidut, sekä niiden suolat, eetterit, esterit ja muut johdannaiset:		
2939.10	- oopiumalkaloidit ja niiden johdannaiset; niiden suolat - kiina-alkaloidit ja niiden johdannaiset; niiden suolat:	vapaa	vapaa
2939.21	-- kiniini ja sen suolat	vapaa	vapaa
2939.29	-- muut	vapaa	vapaa
2939.30	- kofeiini ja sen suolat	vapaa	vapaa
2939.40	- efedriinit ja niiden suolat	vapaa	vapaa
2939.50	- teofylliini ja aminofylliini (teofylliinietyleenidiamiini) sekä niiden johdannaiset; niiden suolat	vapaa	vapaa
2939.60	- rukiintorajyväalkaloidit ja niiden johdannaiset; niiden suolat	vapaa	vapaa

2939.70	- nikotiini ja sen suolat	vapaa	vapaa
2939.90	- muut	vapaa	vapaa

XIII. MUUT ORGAANISET YHDISTEET

29.40	Kemiallisesti puhtaat sokerit, muut kuin sakkaroosi, laktoosi, maltoosi, glukoosi ja fruktoosi; sokerieetterit ja sokeriesterit sekä niiden suolat, ei kuitenkaan nimikkeiden 29.37, 29.38 ja 29.39 tuotteet	vapaa	vapaa
29.41	Antibiootit:		
2941.10	- penisilliinit ja niiden penisillaanihapporakenteiset johdannaiset; niiden suolat	vapaa	vapaa
2941.20	- streptomysiinit ja niiden johdannaiset; niiden suolat	vapaa	vapaa
2941.30	- tetrasykliinit ja niiden johdannaiset; niiden suolat	vapaa	vapaa
2941.40	- klooriamfenikoli ja sen johdannaiset; niiden suolat	vapaa	vapaa
2941.50	- erytromysiini ja sen johdannaiset; niiden suolat	vapaa	vapaa
2941.90	- muut	vapaa	vapaa
29.42	Muut orgaaniset yhdisteet	vapaa	vapaa

30. Ryhmä

Farmaseuttiset tuotteet

30.01	Organoterapeuttiseen käyttöön tarkoitettut kuivatut rauhaset ja muut elimet, myös jauhetut; organoterapeuttiseen käyttöön tarkoitettut rauhasien tai muiden elimien tai niiden eritteiden uutteen; hepariini ja sen suolat; muut terapeuttista tai ennakkolta ehkäisevää käyttöä varten valmistettut ihmis- ja eläinaineet, muualle kuulumattomat:		
3001.10	- kuivatut rauhaset ja muut elimet, myös jauhetut	vapaa	vapaa
3001.20	- rauhasien tai muiden elimien tai niiden eritteiden uutteen	vapaa	vapaa
3001.90	- muut	vapaa	vapaa

30.02	Ihmisveri; terapeutista, ennakolta ehkäisevää tai taudinmäärityskäyttöä varten valmistettu eläimenveri; antiseerumit ja muut verifraktiot; rokotusaineet, toksiinit, mikrobiviljelmät (ei kuitenkaan hiiva) ja niiden kaltaiset tuotteet:		
3002.10	- antiseerumit ja muut verifraktiot	vapaa	vapaa
3002.20	- rokotteet ihmisiä varten	vapaa	vapaa
	- rokotteet eläimiä varten:		
3002.31	- - suu- ja sorkkatautirokotteet	vapaa	vapaa
3002.39	- - muut	vapaa	vapaa
3002.90	- muut	vapaa	vapaa
30.03	Lääkkeet (ei kuitenkaan nimikkeiden 30.02, 30.05 ja 30.06 tuotteet), joissa on terapeutisessa tai ennakolta ehkäisevässä tarkoituksessa keskenään sekoitettuina kaksi tai useampia aineosia, muut kuin annostetut tai vähittäismyyntimuodoissa tai -pakkauksissa olevat:		
3003.10	- joissa on penisilliinejä tai niiden penisillaanihapporakenteisia johdannaisia tai streptomysiinejä tai niiden johdannaisia	vapaa	vapaa
3003.20	- joissa on muita antibiootteja	vapaa	vapaa
	- joissa on hormoneja tai muita nimikkeen 29.37 tuotteita, mutta ei antibiootteja:		
3003.31	- - joissa on insuliinia	vapaa	vapaa
3003.39	- - muut	vapaa	vapaa
3003.40	- joissa on alkaloideja tai niiden johdannaisia, mutta ei hormoneja tai muita nimikkeen 29.37 tuotteita eikä antibiootteja	vapaa	vapaa
3003.90	- muut	vapaa	vapaa

30.04	Lääkkeet (ei kuitenkaan nimikkeiden 30.02, 30.05 ja 30.06 tuotteet), joissa on sekoitettuja tai sekoittamattomia tuotteita terapeuttista tai ennakolta ehkäisevää käyttöä varten, annostettuina tai vähittäismyyntimuodoissa tai -pakkauksissa olevat:			
3004.10	- joissa on penisilliinejä tai niiden penisillaanihapporakenteisia johdannaisia tai streptomysiinejä tai niiden johdannaisia	vapaa	vapaa	
3004.20	- joissa on muita antibiootteja	vapaa	vapaa	
	- joissa on hormoneja tai muita nimikkeen 29.37 tuotteita, mutta ei antibiootteja:			
3004.31	-- joissa on insuliinia	vapaa	vapaa	
3004.32	-- joissa on lisämunuaisen kuorihormoneja	vapaa	vapaa	
3004.39	-- muut	vapaa	vapaa	
3004.40	- joissa on alkaloideja tai niiden johdannaisia, mutta ei hormoneja tai muita nimikkeen 29.37 tuotteita eikä antibiootteja	vapaa	vapaa	
3004.50	- muut lääkkeet, joissa on vitamiineja tai nimikkeen 29.36 muita tuotteita	vapaa	vapaa	
3004.90	- muut	vapaa	vapaa	
30.05	Vanu, sideharso, kääreet ja niiden kaltaiset tavarat (esim. valmiit haavasiteet, kiinnelaastarit ja hauteet), kyllästetyt tai päällystetyt farmaseuttisilla aineilla tai kirurgiseen tai lääkintä-, myös eläinlääkintä- ja hammaslääkintäkäyttöön tarkoitetuissa vähittäismyyntimuodoissa tai -pakkauksissa:			
3005.10	- haavalaastarit ja muut tavarat, joissa on takertuvaa ainetta oleva kerros:			
	-- kiinnelaastarit ja haavalaastarit	12 %	vapaa	PHARMA
	-- muut	vapaa	vapaa	
3005.90	- muut:			
	-- kyllästämätön ja päällystämätön vanu	12 %	vapaa	PHARMA
	-- kyllästämätön ja päällystämätön sideharso	7,7 %	vapaa	PHARMA
	-- muut	vapaa	vapaa	
30.06	Tämän ryhmän 3. huomautuksessa mainitut farmaseuttiset tavarat:			
3006.10	- steriili kirurginen katgut, sen kaltaiset steriilit haavanompeluaineet ja steriilit kudosliimat kirurgiseen			

	haavansulkemiseen; steriili laminaria ja steriilit laminariapuikot; steriilit absorboituvat verenvuodon tyrehtyttimet kirurgiseen tai hammaslääkintäkäyttöön	vapaa	vapaa
3006.20	- veriryhmän määritysreagenssit	vapaa	vapaa
3006.30	- varjoainevalmisteet röntgentutkimuksia varten; sisäisesti tai ulkonaisesti käytettävät taudinmääritysreagenssit	vapaa	vapaa
3006.40	- hammassementit ja muut hampaantäytteet; luusementit	vapaa	vapaa
3006.50	- ensiapulaatikot ja -pakkaukset	vapaa	vapaa
3006.60	- hormoneihin tai spermisideihin perustuvat kemialliset ehkäisyvalmisteet	vapaa	vapaa

31. Ryhmä

Lannoitteet

31.01	Eläin- tai kasviainelannoitteet, myös keskenään sekoitetut tai kemiallisesti käsitellyt; lannoitteet, jotka on tehty sekoittamalla tai kemiallisesti käsittelemällä eläin- tai kasviaineista	vapaa	vapaa
31.02	Typpilannoitteet, kivennäiset tai kemialliset:		
3102.10	- virtsa-aine (urea), myös vesiliuoksena	vapaa	vapaa
	- ammoniumsulfaatti; ammoniumsulfaatin ja ammoniumnitraatin kaksoissuolat ja seokset:		
3102.21	- - ammoniumsulfaatti	vapaa	vapaa
3102.29	- - muut	vapaa	vapaa
3102.30	- ammoniumnitraatti, myös vesiliuoksena	vapaa	vapaa
3102.40	- ammoniumnitraatti sekoitettuna kalsiumkarbonaatin tai muiden epäorgaanisten ei-lannoiteaineiden kanssa	vapaa	vapaa
3102.50	- natriumnitraatti	vapaa	vapaa
3102.60	- kalsiumnitraatin ja ammoniumnitraatin kaksoissuolat ja seokset	vapaa	vapaa
3102.70	- kalsiumsyanamidi	vapaa	vapaa
3102.80	- virtsa-aineen (urean) ja ammoniumnitraatinseokset vesi- tai ammoniakkiliuoksena	vapaa	vapaa
3102.90	- muut, myös edellisissä alanimikkeissä mainitsemattomat seokset	vapaa	vapaa

31.03	Fosfaattilannoitteet, kivennäiset tai kemialliset:		
3103.10	- superfosfaatit	vapaa	vapaa
3103.20	- tuomaskuona	vapaa	vapaa
3103.90	- muut	vapaa	vapaa
31.04	Kalilannoitteet, kivennäiset tai kemialliset:		
3104.10	- Karnalliitti, sylviini ja muut raa'at luonnon kaliumsuolat	vapaa	vapaa
3104.20	- kaliumkloridi	vapaa	vapaa
3104.30	- kaliumsulfaatti	vapaa	vapaa
3104.90	- muut	vapaa	vapaa
31.05	Kivennäis- tai kemialliset lannoitteet, joissa on kahta tai kolmea seuraavista lannoittavista aineista: typpeä, fosforia tai kaliumia; muut lannoitteet; tämän ryhmän lannoitteet tabletteina tai niiden kaltaisessa muodossa tai enintään 10 kg brutto painavissa pakkauksissa:		
3105.10	- tämän ryhmän lannoitteet tabletteina tai niiden kaltaisessa muodossa tai enintään 10 kg brutto painavissa pakkauksissa	vapaa	vapaa
3105.20	- kivennäis- tai kemialliset lannoitteet, joissa on kolmea lannoittavaa ainetta: typpeä, fosforia ja kaliumia	vapaa	vapaa
3105.30	- diammoniumvetyortofosfaatti (diammoniumfosfaatti)	vapaa	vapaa
3105.40	- ammoniumdivetyortofosfaatti (monoammoniumfosfaatti) sekä sen ja diammoniumvetyortofosfaatin (diammoniumfosfaatin) seokset	vapaa	vapaa
	- muut kivennäis- tai kemialliset lannoitteet, joissa on kahta lannoittavaa ainetta: typpeä ja fosforia:		
3105.51	- - joissa on nitraatteja ja fosfaatteja	vapaa	vapaa
3105.59	- - muut	vapaa	vapaa
3105.60	- kivennäis- tai kemialliset lannoitteet, joissa on kahta lannoittavaa ainetta: fosforia ja kaliumia	vapaa	vapaa
3105.90	- muut	vapaa	vapaa

32. Ryhmä

Parkitus- ja väriutteet; tanniinit ja niiden johdannaiset; värit, pigmentit ja muut väriaineet; maalit ja lakat; kitti sekä muut täyte- ja tiivistystahnat; painovärit, musteja tussi

32.01 Kasvialkuperää olevat parkitusutteet; tanniinit sekä niiden suolat, eetterit, estrit ja muut johdannaiset:

3201.10	- kebratšouute	vapaa	vapaa
3201.20	- mimoosan- eli wattlekuoriuute	vapaa	vapaa
3201.30	- tammi- ja kastanjauute	vapaa	vapaa
3201.90	- muut	vapaa	vapaa

32.02 Synteettiset orgaaniset parkitusaineet; epäorgaaniset parkitusaineet; parkitusvalmisteet, myös luonnon parkitusaineita sisältävät; entsymaattiset valmisteet esiparkitusta varten:

3201.10	- synteettiset orgaaniset parkitusaineet	vapaa	vapaa
3201.90	- muut	vapaa	vapaa

32.03 Kasvi- tai eläinalkuperää olevat väriaineet (myös väriutteet, mutta ei "eläinmusta"), myös kemiallisesti määritellyt; tämän ryhmän 3. huomautuksessa tarkoitettut kasvi- tai eläinalkuperää oleviin väriaineisiin perustuvat valmisteet

vapaa vapaa

32.04 Synteettiset orgaaniset väriaineet, myös kemiallisesti määritellyt; tämän ryhmän 3. huomautuksessa tarkoitettut synteettisiin orgaanisiin väriaineisiin perustuvat valmisteet; synteettiset orgaaniset tuotteet, jollaisia käytetään fluoresoivina kirkasteina tai luminoforeina, myös kemiallisesti määritellyt:

3204.11	- - dispersiovärit ja niihin perustuvat valmisteet	1,4 %	1,4 %
3204.12	- - happovärit, myös esimetalloidut, ja niihin perustuvat valmisteet; peittävärit ja niihin perustuvat valmisteet	1,4 %	1,4 %
3204.13	- - emäksiset värit ja niihin perustuvat valmisteet	1,4 %	1,4 %

3204.14	-- suorat värit ja niihin perustuvat valmisteet	1,4 %	1,4 %	
3204.15	-- kyyppivärit (myös ne, joita sellaisenaan voidaan käyttää pigmentteinä) ja niihin perustuvat valmisteet	1,4 %	1,4 %	
3204.16	-- reaktiovärit ja niihin perustuvat valmisteet	1,4 %	1,4 %	
3204.17	-- pigmentit ja niihin perustuvat valmisteet	1,4 %	1,4 %	
3204.19	-- muut, myös kahden tai useamman alanimikkeisiin 3204.11 – 3204.19 kuuluvan väriaineen seokset	1,4 %	1,4 %	
3204.20	- synteettiset orgaaniset tuotteet, jollaisia käytetään fluoresoivina kirkasteina	1,4 %	1,4 %	
3204.90	- muut	1,4 %	1,4 %	
32.05	Substraattipigmentit; tämän ryhmän 3. huomautuksessa tarkoitetut substraattipigmentteihin perustuvat valmisteet	2,2 %	2,2 %	
32.06	Muut väriaineet; tämän ryhmän 3. huomautuksessa tarkoitetut valmisteet, muut kuin nimikkeisiin 32.03, 32.04 ja 32.05 kuuluvat; epäorgaaniset tuotteet, jollaisia käytetään luminoforeina, myös kemiallisesti määritellyt:			
3206.10	- titaanidioksidiin perustuvat pigmentit ja valmisteet	8 %	6,5 %	CHEM(5)
3206.20	- kromiyhdisteisiin perustuvat pigmentit ja valmisteet	vapaa	vapaa	
3206.30	- kadmiumyhdisteisiin perustuvat pigmentit ja valmisteet	vapaa	vapaa	
	- muut väriaineet ja muut valmisteet:			
3206.41	-- ultramariini ja siihen perustuvat valmisteet	vapaa	vapaa	
3206.42	-- litoponi ja muut sinkkisulfidiin perustuvat pigmentit ja valmisteet	3,5 %	3,5 %	
3206.43	-- heksasyaaniferraatteihin (ferrosyanideihin ja ferrisyanideihin) perustuvat pigmentit ja valmisteet	vapaa	vapaa	
3206.49	-- muut:			
	--- valkoiset pigmentit (muut kuin alanimikkeiden 3206.10 ja 3206.42)	8 %	6,5 %	CHEM(5)
	--- muut	vapaa	vapaa	
3206.50	- epäorgaaniset tuotteet, jollaisia käytetään luminoforeina	vapaa	vapaa	
32.07	Valmistetut pigmentit, valmistetut samennusaineet ja valmistetut värit, lasiintuvat emalit ja lasitteet, enkopit, nestemäiset lysterit ja niiden kaltaiset			

	valmisteet, jollaisia käytetään keraamisessa, emaloimis- ja lasiteollisuudessa; lasisulate (fritti) ja muu lasi jauheena, rakeina, suomuina tai hiutaleina:			
3207.10	- valmistetut pigmentit, valmistetut samennusaineet, valmistetut värit ja niiden kaltaiset valmisteet	vapaa	vapaa	
3207.20	- lasiintuvat emalit ja lasitteet, enkopit ja niiden kaltaiset valmisteet	vapaa	vapaa	
3207.30	- nestemäiset lysterit ja niiden kaltaiset valmisteet	vapaa	vapaa	
3207.40	- lasisulate (fritti) ja muu lasi jauheena, rakeina, suomuina tai hiutaleina	vapaa	vapaa	
32.08	Maalit ja lakat, jotka perustuvat muuhun kuin vettä sisältävään väliaineeseen dispergoituihin tai liuotettuihin synteettisiin polymeereihin tai kemiallisesti muunnettuihin luonnonpolymeereihin; tämän ryhmän 4. huomautuksessa määritellyt luokset:			
3208.10	- polyestereihin perustuvat	20 %	6,5 %	CHEM (10)
3208.20	- akryyli- tai vinyylipolymeereihin perustuvat	20 %	6,5 %	CHEM (10)
3208.90	muut	20 %	6,5 %	CHEM (10)
32.09	Maalit ja lakat, jotka perustuvat vettä sisältävään väliaineeseen dispergoituihin tai liuotettuihin synteettisiin polymeereihin tai kemiallisesti muunnettuihin luonnonpolymeereihin:			
3209.10	- akryyli- tai vinyylipolymeereihin perustuvat	20 %	6,5 %	CHEM (10)
3209.90	- muut	20 %	6,5 %	CHEM (10)
32.10	Muut maalit (myös liimamaalit) ja lakat; valmistetut vesipigmenttivärit, jollaisia käytetään nahan viimeistelyyn:			
	- laivanpohjamaalit, eliöstöä torjuvat (antifouling)	4 %	4 %	
	- muut	20 %	6,5 %	CHEM (10)
32.11	Valmistetut kuivikkeet (sikkatiivit)	vapaa	vapaa	
32.12	Nestemäiset tai tahnamaiset, muuhun kuin vettä sisältävään väliaineeseen dispergoidut pigmentit			

	(myös metallijauheet ja -hiutaleet), jollaisia käytetään maalien valmistuksessa; pronssi- ja värilehtiset; vähittäismyyntimuodoissa tai -pakkauksissa olevat värit ja väriaineet:			
3212.10	- pronssi- ja värilehtiset		vapaa	vapaa
3212.90	- muut:			
	- - alumiinitahna		vapaa	vapaa
	- - muut		20 %	6,5 %
				CHEM (10)
32.13	Taiteilijan-, koulu- ja julistevärit, sävytysvärit, harrastevärit ja niiden kaltaiset värit, tabletteina, putkiloissa, tölkeissä, pulloissa tai niiden kaltaisissa muodoissa tai pakkauksissa:			
3213.10	- värit lajitelmina		4,4 %	4,4 %
3213.90	- muut		4,4 %	4,4 %
32.14	Ikkunakitti, oksastusvaha, hartsisementit sekä muut täyte- ja tiivistystahnat; silotteet; ei-tulenkestävät julkisivujen, sisäseinien, lattioiden, sisäkattojen ja niiden kaltaisten pintojen peittämiseen tarkoitettut valmisteet:			
3214.10	- ikkunakitti, oksastusvaha, hartsisementit sekä muut täyte- ja tiivistystahnat; silotteet		12 %	6,5 %
3214.90	- muut		12 %	6,5 %
				CHEM (10) CHEM (10)
32.15	Painovärit, kirjoitus- ja piirustusmusteet, myös tussi, sekä muut musteet, myös tiivistetyt ja kiinteät:			
	- painovärit:			
3215.11	- - mustat		3,8 %	3,8 %
3215.19	- - muut		3,8 %	3,8 %
3215.90	- muut		3,8 %	3,8 %

33. Ryhmä

Haihtuvat öljyt ja resinoidit; hajuste-, kosmeettiset ja toalettiainemisteet

33.01	Haihtuvat öljyt (terpeenittömät tai terpeenipitoiset), myös jähmeät (concretes) ja vahaa poistamalla saadut nesteet (absolutes); resinoidit; haihtuvien öljyjen väkevöidyt rasva-, rasvaöljy- ja vahaliuokset tai niiden kaltaiset liuokset, kylmänä uuttamalla (enfleurage) tai maseroimalla saadut; terpeenipitoiset sivutuotteet, joita saadaan poistettaessa terpeenejä haihtuvista öljyistä; haihtuvien öljyjen vesitislit ja -liuokset:				
	- sitrushedelmistä saadut haihtuvat öljyt:				
3301.11	-- bergamottiöljy			maataloustuote	
3301.12	-- appelsiiniöljy			maataloustuote	
3301.13	-- sitruunaöljy			maataloustuote	
3301.14	-- limettiöljy			maataloustuote	
3301.19	-- muut			maataloustuote	
	- muut kuin sitrushedelmistä saadut haihtuvat öljyt:				
3301.21	-- pelargoniöljy (geraniumöljy)			maataloustuote	
3301.22	-- jasmiiniöljy			maataloustuote	
3301.23	-- laventeliöljy ja lavandiiniöljy			maataloustuote	
3301.24	-- piparminttuöljy (Mentha piperita)			maataloustuote	
3301.25	-- muut minttuöljyt			maataloustuote	
3301.26	-- vetiveriaöljy			maataloustuote	
3301.29	-- muut			maataloustuote	
3301.30	- resinoidit			maataloustuote	
3301.90	- muut			maataloustuote	
33.02	Hyvänhajuisten aineiden seokset sekä yhteen tai useampaan tällaiseen aineeseen perustuvat seokset (myös alkoholiliuokset), jollaisia käytetään raaka-aineena teollisuudessa:				
3302.10	- jollaisia käytetään elintarvike- tai juomateollisuudessa	7 %	vapaa		CHEM (5)
3302.90	- muut	7 %	vapaa		CHEM (5)
33.03	Hajuvedet ja toalettiainemisteet:				
	- hajuvedet, myös kiinteät		25 %	vapaa	CHEM (10)
		vähin tullia p.1 kg			
	- toalettiainemisteet		40 %	vapaa	CHEM (15)
		vähin tullia p.1 kg			

33.04	Kauneudenhoito- ja meikkivalmisteet sekä ihonhoitovalmisteet (muut kuin lääkkeet), myös aurinkosuoja- ja rusketusvalmisteet; manikyyri- ja pedikyyrivalmisteet:			
3304.10	- huulimeikkivalmisteet	20 %	vapaa	CHEM (10)
3304.20	- silmämeikkivalmisteet	20 %	vapaa	CHEM (10)
3304.30	- manikyyri- ja pedikyyrivalmisteet	20 %	vapaa	CHEM (10)
	- muut:			
3304.91	-- puuterit, myös puristepuuterit	20 %	vapaa	CHEM (10)
3304.99	-- muut	20 %	vapaa	CHEM (10)
33.05	Hiuksiin käytettävät valmisteet:			
3305.10	- shampoot	20 %	vapaa	CHEM (10)
3305.20	- permanenttivalmisteet hiusten kihartamista tai suoristamista varten	20 %	vapaa	CHEM (10)
3305.30	- hiuskiinteet	20 %	vapaa	CHEM (10)
3305.90	- muut:			
	-- hiusvedet, -rasvat, -voiteet ja öljyt	40 %	vapaa	CHEM (15)
		14,41		
	vähin tulli p.1 kg			
	-- muut	20 %	vapaa	CHEM (10)
33.06	Suun- ja hampaidenhoitovalmisteet, myös hammasproteesin kiinnitystahnat ja -jauheet:			
3306.10	- hampaiden puhdistusaineet	20 %	vapaa	CHEM (10)
	vähin tulli p.1 kg	7,20		
3306.90	- muut	26 %	vapaa	CHEM (15)
33.07	Parranajovalmisteet, myös ns. pre-shave- ja after-shave-valmisteet, henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitetut deodorantit, kylpyvalmisteet, karvanpoistoaineet ja muut muualle kuulumattomat hajuste-, kosmeettiset ja toalettivalmisteet; huoneilman raikasteet, myös hajustetut ja desinfioivat:			
3307.10	- parranajovalmisteet, myös ns. pre-shave- ja after-shave-valmisteet	26 %	6,5 %	CHEM (15)
3307.20	- henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitetut deodorantit ja antiperspirantit	26 %	6,5 %	CHEM (15)
3307.30	- hajustetut kylpysuolat ja muut kylpyvalmisteet	26 %	6,5 %	CHEM (15)

	- huoneilman hajustamiseen tai raikastamiseen tarkoitettavat valmisteet, myös uskonnollisten rituaalien yhteydessä käytettävät hyvänhajuiset valmisteet:			
3307.41	-- "agarbatti" ja muut hyvänhajuiset valmisteet, jotka vaikuttavat palaessaan	26 %	6,5 %	CHEM (15)
3307.49	-- muut	26 %	6,5 %	CHEM (15)
3307.90	- muut	26 %	6,5 %	CHEM (15)

34. Ryhmä

Saippua ja suopa, orgaaniset pinta-aktiiviset aineet, pesuvalmisteet, voiteluvalmisteet, tekovahat, valmistetut vahat, kiillotus-, hankaus- ja tuotteet, puhdistusvalmisteet, kynttilät ja niiden kaltaiset muovailumassat, "hammasvahat" ja kipsiin perustuvat hammaslääkinnässä käytettävät valmisteet

34.01	Saippua ja suopa; saippuana käytettävät orgaaniset pinta-aktiiviset tuotteet ja valmisteet tankoina, paloina tai valettuina kappaleina, myös jos niissä on saippuaa; saippualla tai puhdistusaineella kyllästetty, päällystetty tai peitetty paperi, vanu, huopa tai kuitukangas:			
	- saippua, suopa ja orgaaniset pinta-aktiiviset tuotteet ja valmisteet tankoina, paloina tai valettuina kappaleina sekä saippualla tai puhdistusaineella kyllästetty, päällystetty tai peitetty paperi, vanu, huopa tai kuitukangas:			
3401.11	-- toalettikäyttöön tarkoitettavat (myös tuotteet, joihin on lisätty lääkeainetta)	20 %	vapaa	CHEM (10)
3401.19	-- muut	8 %	vapaa	CHEM(5)
3401.20	- saippua ja suopa muissa muodoissa	8 %	vapaa	CHEM(5)
34.02	Orgaaniset pinta-aktiiviset aineet (muut kuin saippua ja suopa); pinta-aktiiviset valmisteet, pesuvalmisteet (myös pesuapuvalmisteet) ja puhdistusvalmisteet, myös jos niissä on saippuaa tai suopaa, muut kuin nimikkeen 34.01 valmisteet:			

	- orgaaniset pinta-aktiiviset aineet, myös vähittäismyyntipakkauksissa:			
3402.11	-- anioniaktiiviset	vapaa	vapaa	
3402.12	-- kationiaktiiviset	vapaa	vapaa	
3402.13	-- ionittomat	vapaa	vapaa	
3402.19	-- muut	vapaa	vapaa	
3402.20	- vähittäismyyntipakkauksissa olevat valmisteet	20 %	vapaa	CHEM(10)
3402.90	- muut	20 %	vapaa	CHEM(10)
34.03	Voiteluvalmisteet (myös leikkuuöljyvalmisteet, pulttien ja muttereiden irrottamista helpottavat valmisteet, ruosteen- ja korroosionestoaineet sekä muotinirrotusvalmisteet, voiteluaineisiin perustuvat) ja valmisteet, jollaisia käytetään tekstiiliaineiden, nahan, turkisinahan tai muiden aineiden öljy- tai rasvakäsittelyyn, ei kuitenkaan valmisteet, joissa on perusaineosana maaöljyjä tai bitumisista kivennäisistä saatuja öljyjä vähintään 70 % painosta:			
	- maaöljyjä tai bitumisista kivennäisistä saatuja öljyjä sisältävät:			
3403.11	-- valmisteet tekstiiliaineiden, nahan, turkisinahan tai muiden aineiden käsittelyyn	3,8 %	3,8 %	
3403.19	-- muut	3,8 %	3,8 %	
	- muut:			
3403.91	-- valmisteet tekstiiliaineiden, nahan, turkisinahan tai muiden aineiden käsittelyyn	3,8 %	3,8 %	
3403.99	-- muut	3,8 %	3,8 %	
34.04	Tekovahat ja valmistetut vahat:			
3404.10	- kemiallisesti modifioitua ruskohiili- eli ligniittivahaa	vapaa	vapaa	
3404.20	- polyeteeniglykolia	vapaa	vapaa	
3404.90	- muut	vapaa	vapaa	
34.05	Kiillotusaineet ja voiteet jalkineita, huonekaluja, lattioita, vaununkoreja, lasia tai metallia varten, hankauspastat ja -jauheet sekä niiden kaltaiset valmisteet (myös paperi, vanu, huopa, kuitukangas, huokoinen muovi ja huokoinen kumi, jotka on kyllästetty, päällystetty tai peitetty tällaisella valmisteella), ei kuitenkaan nimikkeen 34.04 vahat:			

3405.10	- kiillotusaineet, voiteet ja niiden kaltaiset valmisteet jalkineita ja nahkaa varten	7 %	vapaa	CHEM (5)
3405.20	- kiillotusaineet, voiteet ja niiden kaltaiset valmisteet puuhuonekalujen, -lattioiden ja muiden puupintojen hoitoa varten	7 %	vapaa	CHEM (5)
3405.30	- kiillotusaineet ja niiden kaltaiset valmisteet vaununkoreja varten, muut kuin metallikiillotteet	7 %	vapaa	CHEM (5)
3405.40	- hankauspastat ja -jauheet sekä muut hankausvalmisteet	7 %	vapaa	CHEM (5)
3405.90	- muut	7 %	vapaa	CHEM (5)

34.06 Steariini-, parafiini- ja vahakynntilät sekä niiden kaltaiset tavarat 12 % 6,5 % CHEM (10)

34.07 Muovailumassat, myös lasten ajanvietteeksi tarkoitettut; valmisteet, jollaiset tunnetaan "hammasvahana" tai "hammasmallimassana", sarjoina, vähittäismyyntipakkauksissa, levyinä, hevosenkengän muotoisina kappaleina, tankoina tai niiden kaltaisessa muodossa; muut hammaslääkintäkäyttöön tarkoitettut valmisteet, jotka perustuvat kipsiin (kalsinoituun kipsikiveen tai kalsiumsulfaattiin) 2,2 % vapaa CHEM (5)

35. Ryhmä

Valkuaisaineet; modifioidut tärkkelykset; liimat ja liisterit; entsyymit

35.01 Kaseiini, kaseinaatit ja muut kaseiinijohdannaiset; kaseiiniliimat:

3501.10	- kaseiini	maataloustuote
3501.90	- muut:	
	-- kaseinaatit ja muut kaseiinijohdannaiset	maataloustuote
	-- kaseiiniliimat	maataloustuote

35.02 Albumiinit (myös kahden tai useamman heraproteiinin tiivisteet, joiden heraproteiini-

	pitoisuus on yli 80 % kuiva-aineen painosta), albuminaatit ja muut albumiinijohdannaiset:			
3502.10	- muna-albumiini			maataloustuote
3502.90	- muut			maataloustuote
35.03	Gelatiini (myös suorakaiteen tai neliön muotoisina lehtisinä, myös pintakäsiteltynä tai värjättyinä) ja gelatiinijohdannaiset; kalanrakkoselvikkeet; muut eläinalkuperää olevat liimat, ei kuitenkaan nimikkeen 35.01 kaseiiniliimat:			
3503.10	- gelatiini ja gelatiinijohdannaiset; kalaliima; kalanrakkoselvikkeet			maataloustuote
3503.90	- muut			maataloustuote
35.04	Peptonit ja niiden johdannaiset; muut proteiiniaineet ja niiden johdannaiset, muualle kuulumattomat; vuotajauhe, myös kromikäsitelty			maataloustuote
35.05	Dekstriini ja muu modifioitu tärkkelys (esim. esihyytelöity tai esteröity tärkkelys); tärkkelykseen, dekstriiniin tai muuhun modifioituun tärkkelykseen perustuvat liimat ja liisterit:			
3505.10	- dekstriini ja muu modifioitu tärkkelys			maataloustuote
3505.20	- liimat ja liisterit			maataloustuote
35.06	Valmistetut liimat ja liisterit, muualle kuulumattomat; liimana tai liisterinä käytettäväksi soveltuvat tuotteet, liimana tai liisterinä myytävissä, enintään 1 kg netto painavissa vähittäismyyntipakkauksissa:			
3506.10	- liimana tai liisterinä käytettäväksi soveltuvat tuotteet, liimana tai liisterinä myytävissä, enintään 1 kg netto painavissa vähittäismyyntipakkauksissa:			
	-- kumiliimat	6,5 %	6,5 %	
	-- muut	20 %	6,5 %	CHEM (10)
	- muut:			
3506.91	-- kumiin tai muoviin (myös tekohartseihin) perustuvat liimat ja liisterit:			
	--- kumiliimat	6,5 %	6,5 %	
	--- muut	20 %	6,5 %	CHEM (10)

3506.99	-- muut	20 %	6,5 %	CHEM (10)
35.07	Entsyymit; muualle kuulumattomat entsyymivalmisteet:			
3507.10	- juoksutin ja juoksutintivisteet	vapaa	vapaa	
3507.90	- muut	vapaa	vapaa	
36. Ryhmä				
Räjähdysaineet; pyrotekniset tuotteet; tulitikut; pyroforiset seokset; eräät helposti syttyvät valmisteet				
36.01	Ruuti:			
	- mustaruuti	vapaa	vapaa	
	- muu	7,7 %	5,7 %	CHEM (5)
36.02	Valmistetut räjähdysaineet, muut kuin ruuti:			
	- dynamiitti; ammoniumnitraattiin, trotyyliin tai klooraattiin perustuvat räjähdysaineet	10 %	6,5 %	CHEM (5)
	- muut	3,8 %	3,8 %	
36.03	Tulilanka; räjähtävä tulilanka; sytytysnallit ja räjähdysnallit; sytyttimet; sähköräjähdysnallit:			
	- tulilanka; sähkösytyttimet	5,1 %	5,1 %	
	- räjähtävä tulilanka; muut sytyttimet	vapaa	vapaa	
	- sytytysnallit ja räjähdysnallit; sähköräjähdysnallit	25 %	6,5 %	CHEM (10)
36.04	Ilotulitusvälineet, merkinantoraketit, saderaketit, paukkuopasteet ja muut pyrotekniset tavarat:			
3604.10	- ilotulitusvälineet	19 %	6,5 %	CHEM (10)
3604.90	- muut:			
	-- yksinomaan pelastustyössä tai hätämerkinantoon käytettäväksi tarkoitetut pyrotekniset tavarat; puristusytytteisten moottoreiden käynnistyspanokset	3,2 %	3,2 %	
	-- muut	19 %	6,5 %	CHEM (10)

36.05	Tulitikut, muut kuin nimikkeen 36.04 pyrotekniset tavarat	p. 1 kg	0,21	0,21	
36.06	Ferrocium ja muut pyroforiset seokset kaikissa muodoissa; tämän ryhmän 2. huomautuksessa tarkoitettut tavarat helposti syttyvistä aineista:				
3606.10	- polttonesteet ja nesteytetyt kaasut enintään 300 cm ³ vetävissä astioissa, jollaisia käytetään savukkeensyöttimien ja niiden kaltaisten syöttimien täyttämiseen		7,7 %	6,5 %	CHEM (5)
3606.90	- muut:				
	-- ferrocium ja muut pyroforiset seokset		2,2 %	2,2 %	
	-- muut		7,7 %	6,5 %	CHEM (5)
37. Ryhmä					
Valokuvaus- ja elokuvausvalmisteet					
37.01	Valokuvauslevyt ja -laakafilmit, säteilyherkät, valottamattomat, muuta ainetta kuin paperia, kartonkia, pahvia tai tekstiiliä; pikakuvafilmit, laa'at, säteilyherkät, valottamattomat, myös pakkafilmeinä:				
3701.10	- röntgenkäyttöön		vapaa	vapaa	
3701.20	- pikakuvafilmit		2,2 %	2,2 %	
3701.30	- muut levyt ja filmit, joissa vähintään yksi sivu on yli 255 mm		2,2 %	2,2 %	
	- muut:				
3701.91	-- värivalokuvausta (monivärikuvausta) varten		2,2 %	2,2 %	
3701.99	-- muut		2,2 %	2,2 %	
37.02	Valokuvausfilmit rullissa, säteilyherkät, valottamattomat, muuta ainetta kuin paperia, kartonkia, pahvia tai tekstiiliä; pikakuvafilmit rullissa, säteilyherkät, valottamattomat:				
3702.10	- röntgenkäyttöön		vapaa	vapaa	
3702.20	- pikakuvafilmit		vapaa	vapaa	
	- muut filmit, rei'ittämättömät, leveys enintään 105 mm:				

3702.31	-- värivalokuvausta (monivärikuvausta) varten	vapaa	vapaa
3702.32	-- muut, joissa on hopeahalidiemulsio	vapaa	vapaa
3702.39	-- muut	vapaa	vapaa
	- muut filmit, rei'ittämättömät, leveys yli 105 mm:		
3702.41	-- leveys yli 610 mm ja pituus yli 200 m, värivalokuvausta (monivärikuvausta) varten	vapaa	vapaa
3702.42	-- leveys yli 610 mm ja pituus yli 200 m, muuhun kuin värivalokuvaukseen tarkoitetut	vapaa	vapaa
3702.43	-- leveys yli 610 mm ja pituus enintään 200 m	vapaa	vapaa
3702.44	-- leveys yli 105 mm, mutta enintään 610 mm	vapaa	vapaa
	- muut filmit, värivalokuvausta (monivärikuvausta) varten:		
3702.51	-- leveys enintään 16 mm ja pituus enintään 14 m	vapaa	vapaa
3702.52	-- leveys enintään 16 mm ja pituus yli 14 m	vapaa	vapaa
3702.53	-- leveys yli 16 mm, mutta enintään 35 mm ja pituus enintään 30 m, dioja varten	vapaa	vapaa
3702.54	-- leveys yli 16 mm, mutta enintään 35 mm ja pituus enintään 30 m, muut kuin dioja varten	vapaa	vapaa
3702.55	-- leveys yli 16 mm, mutta enintään 35 mm ja pituus yli 30 m	vapaa	vapaa
3702.56	-- leveys yli 35 mm	vapaa	vapaa
	- muut:		
3702.91	-- leveys enintään 16 mm ja pituus enintään 14 m	vapaa	vapaa
3702.92	-- leveys enintään 16 mm ja pituus yli 14 m	vapaa	vapaa
3702.93	-- leveys yli 16 mm, mutta enintään 35 mm ja pituus enintään 30 m	vapaa	vapaa
3702.94	-- leveys yli 16 mm, mutta enintään 35 mm ja pituus yli 30 m	vapaa	vapaa
3702.95	-- leveys yli 35 mm	vapaa	vapaa
37.03	Valokuvauspaperi, -kartonki, -pahvi ja -tekstiilit, säteilyherkät, valottamattomat:		
3703.10	- rullissa, joiden leveys on yli 610 mm	3 %	3 %
3703.20	- muut, värivalokuvausta (monivärikuvausta) varten	3 %	3 %
3703.90	- muut	3 %	3 %
37.04	Valokuvauslaatat, -filmit, -paperi, -kartonki, -pahvi ja -tekstiilit, valotetut, mutta kehittämättömät:		
	- valokuvauspaperi, -kartonki, -pahvi ja -tekstiilit	2,2 %	1,6 %
	- muut	3 %	3 %

CHEM (5)

37.05	Valokuvauslaatat ja -filmit, valotetut ja kehitetyt, muut kuin elokuvafilmit:		
3705.10	- offsetpainatusta ja -monistusta varten	vapaa	vapaa
3705.20	- mikrofilmit	vapaa	vapaa
3705.90	- muut	vapaa	vapaa
37.06	Elokuvafilmit, valotetut ja kehitetyt, myös yhdistettyinä ääniraitaan tai sisältäen vain ääniraidan:		
3706.10	- leveys vähintään 35 mm	vapaa	vapaa
3706.90	- muut	vapaa	vapaa
37.07	Kemialliset valokuvaukseen (muut kuin lakat, liimat, liisterit ja niiden kaltaiset valmisteet); sekoittamattomat tuotteet valokuvaukseen, annostettuina tai vähittäismyyntipakkauksissa, käyttövalmiissa muodoissa:		
3707.10	- säteilylle herkistävät emulsiot	2 %	2 %
3707.90	- muut	2 %	2 %
38. Ryhmä			
Erinäiset kemialliset tuotteet			
38.01	Keinotekoinen grafiitti; kolloidinen tai puolikolloidinen grafiitti; grafiittiin tai muuhun hiileen perustuvat valmisteet, massana, möhkäleinä, levyinä tai muina puolivalmisteina:		
3801.10	- keinotekoinen grafiitti	vapaa	vapaa
3801.20	- kolloidinen tai puolikolloidinen grafiitti	vapaa	vapaa
3801.30	- hiilipitoiset elektrodimassat ja niiden kaltaiset massat uunien vuoraamiseen	vapaa	vapaa
3801.90	- muut	vapaa	vapaa
38.02	Aktiivihiihi; aktivoitunut luonnon kivennäistuotteet; eläinhiihi, myös käytetty:		
3802.10	- aktiivihiihi	vapaa	vapaa

3802.90	- muut	vapaa	vapaa
38.03	Mäntyöljy, myös puhdistettu	vapaa	vapaa
38.04	Puumassan valmistuksessa syntyvät jäteliemet, myös jos ne on väkevöity tai niistä on sokerit poistettu tai niitä on käsitelty kemiallisesti, myös ligniinisulfonaatit, mutta ei nimikkeen 38.03 mäntyöljy	vapaa	vapaa
38.05	Pihka-, puu- ja sulfaattitärpätti sekä muut havupuun tislauksessa tai muussa käsittelyssä saadut terpeenipitoiset öljyt; raaka dipenteeni; sulfiittitärpätti ja muu raaka parasymeeni; "pine oil", jonka pääasiallisena aineosana on alfa-terpineoli:		
3805.10	- pihka-, puu- ja sulfaattitärpättiöljyt	4,4 %	4 %
3805.20	- "pine oil"	4,4 %	3,7 %
3805.90	- muut	4,4 %	3,4 %
38.06	Kolofoni ja hartsihapot sekä niiden johdannaiset; hartsisprüi ja hartsioöljyt; sulatuksella muunnetut luonnonhartsit (run gums):		
3806.10	- kolofoni ja hartsihapot	vapaa	vapaa
3806.20	- kolofonin ja hartsihappojen suolat	vapaa	vapaa
3806.30	- hartsiesterit	vapaa	vapaa
3806.90	- muut	vapaa	vapaa
38.07	Puuterva; puutervaöljyt; puukreosootti; raaka metanoli; kasvipiki; panimopiki ja sen kaltaiset kolofoniin, hartsihappoihin tai kasvipikeen perustuvat valmisteet	vapaa	vapaa
38.08	Hyönteishävitteet, rotanmyrkyt, sieni- ja rikkakasvihävitteet, itämistä estävät aineet, kasvien kasvua säättävät aineet, desinfioimisaineet ja niiden kaltaiset tuotteet, vähittäismyyntimuodoissa tai -pakkauksissa tai valmisteina tai tavaroina (esim.		

	rikketitetyt nauhat, sydämet ja kynttilät sekä karpäspaperi):		
3808.10	- hyönteishävitteet	3 %	3 %
3808.20	- sienihävitteet	3 %	3 %
3808.30	- rikkakasvihävitteet, itämistä estävät aineet ja kasvien kasvua säättävät aineet	3 %	3 %
3808.40	- desinfiomisaineet	3 %	3 %
3808.90	- muut	3 %	3 %
38.09	Viiimeistelyvalmisteet, valmisteet, jotka nopeuttavat värjäytymistä tai väriaineiden kiinnittymistä, sekä muut tuotteet ja valmisteet (esim. liistausaineet ja peittausaineet), jollaisia käytetään tekstiili-, paperi-, nahka- tai niiden kaltaisessa teollisuudessa, muualle kuulumattomat:		
3809.10	- tärkeilyspitoisiin aineisiin perustuvat		maataloustuote
	- muut:		
3809.91	- jollaisia käytetään tekstiili- tai sen kaltaisessa teollisuudessa	vapaa	vapaa
3809.92	- jollaisia käytetään paperi- tai sen kaltaisessa teollisuudessa	vapaa	vapaa
3809.93	- jollaisia käytetään nahka- tai sen kaltaisessa teollisuudessa	vapaa	vapaa
38.10	Metallipintojen peittausvalmisteet; sulamista edistävät aineet ja muut apuvalmisteet metallien juottamista tai hitsausta varten; juotos- tai hitsausjauheet ja -tahnat, joissa on metallia ja muita aineita; valmisteet, jollaisia käytetään hitsauselektrodien ja -puikkojen täytteenä tai päällysteenä:		
3810.10	- metallipintojen peittausvalmisteet; juotos- tai hitsausjauheet ja -tahnat, joissa on metallia ja muita aineita	vapaa	vapaa
3810.90	- muut	vapaa	vapaa
38.11	Nakutusta, hapettumista, hartsiutumista tai syöpymistä estävät valmisteet, viskositeettia parantavat valmisteet ja muut kivennäisöljyjen (myös bensiiin) ja muiden nesteiden, joita käytetään		

	samaan tarkoitukseen kuin kivennäisöljyjä, lisäainevalmisteet:			
	- nakutusta estävät valmisteet:			
3811.11	-- lyijy-yhdisteisiin perustuvat	vapaa	vapaa	
3811.19	-- muut	vapaa	vapaa	
	- voiteluöljyjen lisäaineet:			
3811.21	-- maaöljyjä tai bitumisista kivennäisistä saatuja öljyjä sisältävät	vapaa	vapaa	
3811.29	-- muut	vapaa	vapaa	
3811.90	- muut	vapaa	vapaa	
38.12	Valmistetut vulkanoinnin kiihdyttimet; muualle kuulumattomat kumin tai muovin pehmitinseokset; hapettumisen estoaineet ja muut kumin tai muovin stabilaattoriseokset:			
3812.10	- valmistetut vulkanoinnin kiihdyttimet	vapaa	vapaa	
3812.20	- kumin tai muovin pehmitinseokset	vapaa	vapaa	
3812.30	- hapettumisen estoaineet ja muut kumin tai muovin stabilaattoriseokset	vapaa	vapaa	
38.13	Valmisteet ja panokset tulensammuttimia varten; tulensammutuskranaatit ja -pommit	7 %	6,5 %	CHEM (5)
38.14	Orgaaniset liuotin- ja ohennusaineseokset, muualle kuulumattomat; valmistetut maalin- ja lakanpoistoaineet	6,2 %	6,2 %	
38.15	Reaktion käynnistäjät (initiaattorit), reaktion kiihdyttimet (akseleraattorit) ja katalyyttiset valmisteet, muualle kuulumattomat:			
	- kantajakatalyysaattorit:			
3815.11	-- joissa aktiivisena aineosana on nikkeliä tai nikkeliyhdisteet	vapaa	vapaa	
3815.12	-- joissa aktiivisena aineosana on jalometalli tai jalometalliyhdisteet	vapaa	vapaa	
3815.19	-- muut	vapaa	vapaa	
3815.90	- muut	vapaa	vapaa	

38.16	Sementti, laasti, betoni ja niiden kaltaiset seokset, tulenkestävät, muut kuin nimikkeen 38.01 tuotteet	vapaa	vapaa
38.17	Seostetut alkyylibentseenit ja seostetut alkyylinaftaleenit, muut kuin nimikkeisiin 27.07 ja 29.02 kuuluvat:		
3817.10	- seostetut alkyylibentseenit	vapaa	vapaa
3817.20	- seostetut alkyylinaftaleenit	vapaa	vapaa
38.18	Kemialliset alkuaineet, joihin on lisätty epäpuhtausatomeja (doped) elektroniikassa käyttöä varten, levyinä, laattoina tai niiden kaltaisissa muodoissa; kemialliset yhdisteet, joihin on lisätty epäpuhtausatomeja (doped) elektroniikassa käyttöä varten	vapaa	vapaa
38.19	Hydrauliset jarrunesteet ja muut hydraulisessa voimansiirrossa käytettävät nestemäiset valmisteet, joissa ei ole lainkaan tai on alle 70 % painosta maaöljyä tai bitumisista kivennäisistä saatuja öljyjä	3,8 %	3,8 %
38.20	Jäätymistä estävät valmisteet sekä valmistetut huurteen- ja jäänpoistonesteet	3,8 %	3,8 %
38.21	Valmistetut elatusaineet mikro-organismien viljelyä varten	vapaa	vapaa
38.22	Yhdistetyt taudinmääritysreagenssit ja yhdistetyt laboratorioreagenssit, muut kuin nimikkeisiin 30.02 ja 30.06 kuuluvat	vapaa	vapaa
38.23	Valmistetut sitomisaineet valumuotteja ja -sydämiä varten; kemialliset tuotteet ja kemian ja siihen liittyvän teollisuuden valmisteet (myös jos ne ovat		

	luonnontuotteiden seoksia), muualle kuulumattomat; kemian ja siihen liittyvän teollisuuden jätetuotteet, muualle kuulumattomat:		
3823.10	- valmistetut sitomisaineet valumuotteja ja -sydämiä varten	vapaa	vapaa
3823.20	- nafteenihapot, niiden veteen liukenemattomat suolat ja niiden esterit	vapaa	vapaa
3823.30	- sintraamattomat metallikarbidit sekoitettuina keskenään tai metallisten sideaineiden kanssa	vapaa	vapaa
3823.40	- valmistetut lisäaineet sementtiä, laastia tai betonia varten	vapaa	vapaa
3823.50	- muu kuin tulenkestävä laasti tai betoni	vapaa	vapaa
3823.60	- sorbitoli, muu kuin alanimikkeeseen 29.05.44 kuuluva	maataloustuote	
3823.90	- muut	vapaa	vapaa

VII OSA

MUOVIT JA MUOVITAVARAT; KUMI JA KUMITAVARAT

39. Ryhmä

HUOMAUTUS RYHMÄÄN 39:

Kemian tuotteiden (HS ryhmät 29–39) tullien harmonointia koskevan sopimuksen mukaisesti alennukset jaksotetaan seuraavasti:

Perustullitaso Aikajakso

enintään 10 %	5 vuotta (koodi 5 sarakkeessa "Huomautuksia")
10,1–25 %	10 vuotta (koodi 10 sarakkeessa "Huomautuksia")
yli 25 %	15 vuotta (koodi 15 sarakkeessa "Huomautuksia")

Muovit ja muovitavarat

I. ALKUMUODOT

39.01	Eteenipolymeerit alkumuodossa:		
3901.10	- polyeteeni, jonka ominaispaino on alle 0,94	vapaa	vapaa

3901.20	- polyeteeni, jonka ominaispaino on vähintään 0,94	vapaa	vapaa
3901.30	- eteeni-vinyyliaasetattisekapolymeerit	vapaa	vapaa
3901.90	- muut	vapaa	vapaa
39.02	Propeeni- ja muut olefiinipolymeerit alkumuodossa:		
3902.10	- polypropeeni	vapaa	vapaa
3902.20	- polyisobuteeni	vapaa	vapaa
3902.30	- propeenisekapolymeerit	vapaa	vapaa
3902.90	- muut	vapaa	vapaa
39.03	Styreenipolymeerit alkumuodossa:		
	- polystyreeni:		
3903.11	-- soluuntuva	vapaa	vapaa
3903.19	-- muu	vapaa	vapaa
3903.20	- styreeni-akrylinitriili-(SAN) sekapolymeerit	vapaa	vapaa
3903.30	- akrylinitriili-butadieeni-styreeni-(ABS) sekapolymeerit	vapaa	vapaa
3903.90	- muut	vapaa	vapaa
39.04	Vinyylikloridi- ja muut halogeeniolefiinipolymeerit alkumuodossa:		
3904.10	- polyvinyylikloridi, jota ei ole sekoitettu muiden aineiden kanssa	vapaa	vapaa
	- muu polyvinyylikloridi:		
3904.21	-- pehmittämätön	vapaa	vapaa
3904.22	-- pehmitetty	vapaa	vapaa
3904.30	- vinyylikloridi-vinyyliaasetattisekapolymeerit	vapaa	vapaa
3904.40	- muut vinyylikloridisekapolymeerit	vapaa	vapaa
3904.50	- vinylideenikloridipolymeerit	vapaa	vapaa
	- fluoripolymeerit:		
3904.61	-- polytetrafluorieteeni	vapaa	vapaa
3904.69	-- muut	vapaa	vapaa
3904.90	- muut	vapaa	vapaa
39.05	Vinyyliaasetatti- ja muut vinyyliesteripolymeerit alkumuodossa; muut vinyylipolymeerit alkumuodossa:		
	- vinyyliaasetattipolymeerit:		
3905.11	-- vesidispersioina	vapaa	vapaa

3905.19	- - muut	vapaa	vapaa
3905.20	- polyvinyylialkoholit, myös jos ne sisältävät hydrolysoimattomia asetaattiryhmiä	vapaa	vapaa
3905.90	- muut	vapaa	vapaa
39.06	Akryylipolymeerit alkumuodossa:		
3906.10	- polymetyylimetakrylaatti	vapaa	vapaa
3906.90	- muut	vapaa	vapaa
39.07	Polyasetaalit, muut polyeetterit ja epoksihartsit, alkumuodossa; polykarbonaatit, alkydihartsit, polyallyyliesterit ja muut polyesterit, alkumuodossa:		
3907.10	- polyasetaalit	vapaa	vapaa
3907.20	- muut polyeetterit	vapaa	vapaa
3907.30	- epoksihartsit	vapaa	vapaa
3907.40	- polykarbonaatit	vapaa	vapaa
3907.50	- alkydihartsit	vapaa	vapaa
3907.60	- polyeteenitereftalaatti	vapaa	vapaa
	- muut polyesterit:		
3907.91	- - tyydyttymättömät	vapaa	vapaa
3907.99	- - muut	vapaa	vapaa
39.08	Polyamidit alkumuodossa:		
3908.10	- polyamidi-6, -11, -12, -6,6, -6,9, -6,10 tai -6,12	vapaa	vapaa
3908.90	- muut	vapaa	vapaa
39.09	Aminohartsit, fenolihartsit ja polyuretaanit, alkumuodossa:		
3909.10	- ureahartsit; tioureahartsit	vapaa	vapaa
3909.20	- melamiinihartsit	vapaa	vapaa
3909.30	- muut aminohartsit	vapaa	vapaa
3909.40	- fenolihartsit	vapaa	vapaa
3909.50	- polyuretaanit	vapaa	vapaa
39.10	Silikonit alkumuodossa	vapaa	vapaa

39.11	Maaöljyhartsit, kumaroni-indeeni-hartsit, polyterpeenit, polysulfidit, polysulfonit ja muut tämän ryhmän huomautuksessa 3 mainitut tuotteet, muualle kuulumattomat, alkumuodossa:			
3911.10	- maaöljyhartsit, kumaroni-, indeeni- tai kumaroni-indeeni-hartsit ja polyterpeenit	vapaa	vapaa	
3911.90	- muut	vapaa	vapaa	
39.12	Selluloosa ja sen kemialliset johdannaiset, muualle kuulumattomat, alkumuodossa:			
	- selluloosa-asetaatit:			
3912.11	-- pehmittämättömät:			
	--- liuokset	7 %	6,5 %	CHEM (5)
	--- muut	vapaa	vapaa	
3912.12	-- pehmitetyt:			
	--- liuokset	7 %	6,5 %	CHEM(5)
	--- muut	vapaa	vapaa	
3912.20	- selluloosanitraatit (myös kollodiumit):			
	-- kollodiumvilla ja puuvillaruuti	8,9 %	6,5 %	CHEM(5)
	-- liuokset	7 %	6,5 %	CHEM(5)
	-- muut	vapaa	vapaa	
3912.31	- selluloosaeetterit:			
	-- karboksimeetyliselluloosa ja sen suolat:			
	--- puhtaina	vapaa	vapaa	
	--- muut	8,9 %	6,5 %	CHEM(5)
3912.39	-- muut:			
	--- vesiliukoiset:			
	---- puhtaina	vapaa	vapaa	
	---- muut	8,9 %	6,5 %	CHEM(5)
	--- muut:			
	---- liuokset	7 %	6,5 %	CHEM(5)
	---- muut	vapaa	vapaa	
3912.90	- muut:			
	-- liuokset	7 %	6,5 %	CHEM(5)
	-- muut	vapaa	vapaa	
39.13	Luonnonpolymeerit (esim. algiinihappo) ja muunnetut luonnonpolymeerit (esim. kovetetut valkuaisaineet ja luonnonkumin kemialliset johdannaiset), muualle kuulumattomat, alkumuodossa:			

3913.10	- algiinihappo, sen suolat ja esterit	vapaa	vapaa
3913.90	- muut	vapaa	vapaa
39.14	Nimikkeiden 39.01 – 39.13 polymeereihin perustuvat ioninvaihtimet alkumuodossa	vapaa	vapaa

II. JÄTTEET, LEIKKEET JA ROMU; PUOLIVALMISTEET; TAVARAT

39.15 Muovijätteet, -leikkeet ja -romu:

3915.10	- eteenipolymeereistä	vapaa	vapaa
3915.20	- styreenipolymeereistä	vapaa	vapaa
3915.30	- vinyylidikloridipolymeereistä	vapaa	vapaa
3915.90	- muusta muovista	vapaa	vapaa

39.16 Monofilamenttilanka, jonka poikkileikkauksen suurin mitta on yli 1 mm, sauvat, tangot ja profiilit, myös pintakäsitellyt, mutta ei muulla tavalla työstetyt, muovia:

3916.10	- eteenipolymeereistä	6,5 %	6,5 %
3916.20	- vinyylidikloridipolymeereistä	6,5 %	6,5 %
3916.90	- muusta muovista	6,5 %	6,5 %

39.17 Putket ja letkut sekä niiden liitos- ja muut osat (esim. liitoscappaleet, kulmakappaleet ja laipat), muovia:

3917.10	- tekosuoli (makkarankuoret) kovetettua valkuaisainetta tai selluloosamuovia	5,6 %	5,6 %	
	- jäykät putket:			
3917.21	-- eteenipolymeereistä	7 %	6,5 %	CHEM (5)
3917.22	-- propeenipolymeereistä	7 %	6,5 %	CHEM (5)
3917.23	-- vinyylidikloridipolymeereistä	7 %	6,5 %	CHEM (5)
3917.29	-- muusta muovista	7 %	6,5 %	CHEM (5)
	- muut putket ja letkut:			
3917.31	-- taipuisat putket ja letkut, joiden paineen vähimmäiskestävyys on 27,6 MPa	7 %	6,5 %	CHEM (5)
3917.32	-- muut, vahvistamattomat ja muihin aineisiin muuten yhdistämättömät, joissa ei ole liitos- tai muita osia	7 %	6,5 %	CHEM (5)
3917.33	-- muut, vahvistamattomat ja muihin aineisiin muuten yhdistämättömät, joissa on liitos- ja muita osia	7 %	6,5 %	CHEM (5)

3917.39	-- muut	7 %	6,5 %	CHEM (5)
3917.40	- liitos- ja muut osat	24 %	6,5 %	CHEM (10)
	vähin tulli 1 kg	4,71		
39.18	Lattianpäällysteet muovia, myös itsekiinnittyvät, rullissa tai laattoina; tämän ryhmän huomautuksessa 9 määritellyt seinän- ja katonpäällysteet, muovia:			
3918.10	- vinyylidikloridipolymeereistä	9 %	6,5 %	CHEM (5)
3918.90	- muusta muovista	9 %	6,5 %	CHEM (5)
39.19	Itsekiinnittyvät laatat, levyt, kalvot, teippi, kaistaleet ja muut litteät tuotteet, muovia, myös rullissa:			
3919.10	- enintään 20 cm levyisissä rullissa:			
	-- selluloosaa tai sen kemiallista johdannaista:			
	--- kaistaleet, joissa on tekstiilikudelman tukiaineena, leveys enintään 5 cm	15 % U	6,5 %	CHEM (10)
	--- muut	20 % U	6,5 %	CHEM (10)
	-- muusta muovista	9 %	6,5 %	CHEM (5)
3919.90	- muut:			
	-- selluloosaa tai sen kemiallista johdannaista	20 % U	6,5 %	CHEM (10)
	-- muusta muovista	9 %	6,5 %	CHEM (5)
39.20	Muut laatat, levyt, kalvot ja kaistaleet, muovia, ei kuitenkaan huokoista muovia, muihin aineisiin vahvistamalla, kerrostamalla, tukemalla tai vastaavalla tavalla yhdistämättömät:			
3920.10	- eteenipolymeereistä	9 %	6,5 %	CHEM (5)
3920.20	- propeenipolymeereistä	9 %	6,5 %	CHEM (5)
3920.30	- styreenipolymeereistä	9 %	6,5 %	CHEM (5)
	- vinyylidikloridipolymeereistä:			
3920.41	-- jäykät	9 %	6,5 %	CHEM (5)
3920.42	-- taipuisat	9 %	6,5 %	CHEM (5)
	- akryylipolymeereistä:			
3920.51	-- polymetyylimetakrylaatista	3,8 %	3,8 %	
3920.59	-- muut	3,8 %	3,8 %	
	- polykarbonaateista, alkydihartseista, polyallyyliestereistä tai muista polyestereistä:			
3920.61	-- polykarbonaateista	9 %	6,5 %	CHEM (5)
3920.62	-- polyeteenitereftalaatista	9 %	6,5 %	CHEM (5)
3920.63	-- tyydyttymättömistä polyestereistä	9 %	6,5 %	CHEM (5)

3920.69	-- muista polyestereistä - selluloosasta tai sen kemiallisista johdannaisista:	9 %	6,5 %	CHEM (5)
3920.71	-- regeneroidusta selluloosasta	5 %	5 %	
3920.72	-- vulkaanikuidusta	2,2 %	2,2 %	
3920.73	-- selluloosa-asetaatista	5 %	5 %	
3920.79	-- muista selluloosajohdannaisista: --- pehmitetystä selluloosanitraatista --- muista selluloosajohdannaisista - muusta muovista:	vapaa 5 %	vapaa 5 %	
3920.91	-- polyvinylibutyraalista	9 %	6,5 %	CHEM (5)
3920.92	-- polyamideista	9 %	6,5 %	CHEM (5)
3920.93	-- aminohartseista	9 %	6,5 %	CHEM (5)
3920.94	-- fenolihartseista	9 %	6,5 %	CHEM (5)
3920.99	-- muusta muovista	9 %	6,5 %	CHEM (5)
39.21	Muut laatat, levyt, kalvot ja kaistaleet, muovia: - huokoiset:			
3921.11	-- styreenipolymeereistä	9 %	6,5 %	CHEM (5)
3921.12	-- vinylikloridipolymeereistä	9 %	6,5 %	CHEM (5)
3921.13	-- polyuretaaneista	9 %	6,5 %	CHEM (5)
3921.14	-- regeneroidusta selluloosasta	9 %	6,5 %	CHEM (5)
3921.19	-- muusta muovista	9 %	6,5 %	CHEM (5)
3921.90	- muut	9 %	6,5 %	CHEM (5)
39.22	Kylpyammeet, suihkualtaat, pesualtaat, pesuistuimet, wc-altaat, -istuinrenkaat ja -kannet, huuhtelusäiliöt ja niiden kaltaiset saniteettitavarat, muovia:			
3922.10	- kylpyammeet, suihkualtaat ja pesualtaat vähin tulli 1 kg	24 % 4,71	6,5 %	CHEM (10)
3922.20	- wc-istuinrenkaat ja -kannet vähin tulli 1 kg	24 % 4,71	6,5 %	CHEM (10)
3922.90	- muut vähin tulli 1 kg	24 % 4,71	6,5 %	CHEM (10)
39.23	Tavaroiden kuljetukseen tai pakkaukseen käytettävät tavarat, muovia; tulpat, kannet, kapselit, korkit ja muut sulkimet, muovia:			
3923.10	- rasiat, laatikot (myös sälelaatikot), kotelot ja niiden kaltaiset tavarat vähin tulli 1 kg	24 % 4,71	6,5 %	CHEM (10)

3923.21	- säkit, kassit ja pussit (myös tötteröt): -- eteenipolymeereistä	24 % 4,71	6,5 %	CHEM (10)
	vähin tulli 1 kg			
3923.29	-- muusta muovista	24 % 4,71	6,5 %	CHEM (10)
	vähin tulli 1 kg			
3923.30	- pullot, myös koripullot, ja niiden kaltaiset tavarat	24 % 4,71	6,5 %	CHEM (10)
	vähin tulli 1 kg			
3923.40	- puolat, koopit, pupiinat (bobiinit) ja niiden kaltaiset pohjalliset	3,8 %	3,8 %	CHEM (10)
3923.50	- tulpat, kannet, kapselit, korkit ja muut sulkimet	24 % 4,71	6,5 %	CHEM (10)
	vähin tulli 1 kg			
3923.90	- muut	24 % 4,71	6,5 %	CHEM (10)
	vähin tulli 1 kg			
39.24	Pöytä- ja keittiöesineet, muut talousesineet ja toalettiesineet, muovia:			
3924.10	- pöytä- ja keittiöesineet	24 % 4,71	6,5 %	CHEM (10)
	vähin tulli 1 kg			
3924.90	- muut	24 % 4,71	6,5 %	CHEM (10)
	vähin tulli 1 kg			
39.25	Rakennustarvikkeet muovia, muualla kuulumattomat:			
3925.10	- säiliöt, altaat, sammiot ja niiden kaltaiset astiat, yli 300 l vetävät	24 % 4,71	6,5 %	CHEM (10)
	vähin tulli 1 kg			
3925.20	- ovet, ikkunat, oven- ja ikkunankarmit sekä kynnykset	24 % 4,71	6,5 %	CHEM (10)
	vähin tulli 1 kg			
3925.30	- ikkunaluukut, kaihtimet (myös sälekaihtimet) ja niiden kaltaiset tavarat sekä niiden osat	24 % 4,71	6,5 %	CHEM (10)
	vähin tulli 1 kg			
3925.90	- muut	24 % 4,71	6,5 %	CHEM (10)
	vähin tulli 1 kg			
39.26	Muut muovitavarat ja tavarat muista nimikkeiden 39.01 – 39.14 aineista:			
3926.10	- toimisto- ja koulutarvikkeet	24 % 4,71	6,5 %	CHEM (10)
	vähin tulli 1 kg			
3926.20	- vaatteet ja vaatetustarvikkeet (myös käsineet)	24 % 4,71	6,5 %	CHEM (10)
	vähin tulli 1 kg			

3926.30	- kalusteiden, vaununkorien ja niiden kaltaisten tuotteiden helat ja varusteet	24 %	6,5 %	CHEM (10)
	vähin tulli 1 kg	4,71		
3926.40	- pienoispatsaat ja muut koriste-esineet	24 %	6,5 %	CHEM (10)
	vähin tulli 1 kg	4,71		
3926.90	- muut:			
	-- käyttö- ja kuljetushihnat	24 %	6,5 %	CHEM (10)
	vähin tulli 1 kg	4,71		
	-- staattiset konetiivisteet	3,8 %	3,8 %	
	-- muut	24 %	6,5 %	CHEM (10)
	vähin tulli 1 kg	4,71		

40. Ryhmä

Kumi ja kumitavarat

40.01	Luonnonkumi, balata, guttaperkka, guayulekumi, chicle-kumi ja niiden kaltaiset luonnosta saadut kumit, alkumuodossa tai laattoina, levyinä tai kaistaleina:			
4001.10	- luonnonkumilateksi, myös esivulkanoitu	vapaa	vapaa	
	- luonnonkumi muussa muodossa:			
4001.21	-- savustetut levyt	vapaa	vapaa	
4001.22	-- teknisesti määritelty luonnonkumi (TSNR)	vapaa	vapaa	
4001.29	-- muu	vapaa	vapaa	
4001.30	- balata, guttaperkka, guayule-kumi, chicle-kumi ja muut luonnosta saadut kumit	vapaa	vapaa	
40.02	Synteettinen kumi ja öljystä valmistettu faktis, alkumuodossa tai laattoina, levyinä tai kaistaleina; nimikkeen 40.01 tuotteiden ja tämän nimikkeen tuotteiden seokset, alkumuodossa tai laattoina, levyinä tai kaistaleina:			
	- styreenibutadieenikumi (SBR); karboksyloitu styreenibutadieenikumi (XSBR):			
4002.11	-- lateksi	vapaa	vapaa	
4002.19	-- muu	vapaa	vapaa	
4002.20	- butadieenikumi (BR)	vapaa	vapaa	
	- isobuteeni-isopreeni- (butyyli-)kumi (IIR); haloisobuteeni-isopreenikumi (CIIR ja BIIR):			

4002.31	-- isobuteeni-isopreeni- (butyyli-)kumi (IIR)	vapaa	vapaa
4002.39	-- muu	vapaa	vapaa
	- kloropreeni- (klorobutadieeni-)kumi (CR):		
4002.41	-- lateksi	vapaa	vapaa
4002.49	-- muu	vapaa	vapaa
	- akryylinitriilibutadieenikumi (NBR):		
4002.51	-- lateksi	vapaa	vapaa
4002.59	-- muu	vapaa	vapaa
4002.60	- isopreenikumi (IR)	vapaa	vapaa
4002.70	- eteenipropeeniterpolymeerikumi (EPDM)	vapaa	vapaa
4002.80	- nimikkeen 40.01 tuotteiden ja tämän nimikkeen tuotteiden seokset	vapaa	vapaa
	- muut:		
4002.91	-- lateksi	vapaa	vapaa
4002.99	-- muu	vapaa	vapaa
40.03	Regeneroitu kumi alkumuodossa tai laattoina, levyinä tai kaistaleina	vapaa	vapaa
40.04	Kumijätteet, -leikkeet ja -romu (muuta kuin kovakumia) sekä niistä saadut jauheet ja rakeet	vapaa	vapaa
40.05	Seostettu kumi, vulkanoimaton, alkumuodossa tai laattoina, levyinä tai kaistaleina:		
4005.10	- johon on sekoitettu nokea tai piidioksidia	2,9 %	vapaa
4005.20	- liuokset; muut dispersiot kuin alanimikkeeseen 4005.10 kuuluvat	5 %	vapaa
	- muut:		
4005.91	-- laatat, levyt ja kaistaleet	2,9 %	vapaa
4005.99	-- muut	2,9 %	2,3 %
40.06	Vulkanoimaton kumi muissa muodoissa (esim. tankoina, putkina ja profiileina) sekä tavarat vulkanoimattomasta kumista (esim. pyörylät ja renkaat):		
4006.10	- kulutuspinnoitteet renkaiden uudelleenpinnoittamista varten	5 %	3,8 %
4006.90	- muut	5 %	vapaa

40.07	Vulkanoitu kumilanka, myös kerrattu	3,2 %	3 %
40.08	Laatat, levyt, kaistaleet, tangot ja profiilit, vulkanoidusta kumista, ei kuitenkaan kovakumista: - huokoisesta kumista:		
4008.11	- - laatat, levyt ja kaistaleet	4 %	3 %
4008.19	-- muut	3,2 %	2,9 %
	- muusta kuin huokoisesta kumista:		
4008.21	- - laatat, levyt ja kaistaleet	4 %	3 %
4008.29	-- muut	3,2 %	3,2 %
40.09	Putket ja letkut, vulkanoidusta kumista, ei kuitenkaan kovakumista, myös jos niissä on liitososia (esim. liitokappaleita, kulmakappaleita ja laippoja):		
4009.10	- vahvistamattomat ja muuten muihin aineisiin yhdistämättömät, ilman liitososia	12,5 %	10 %
4009.20	- vahvistetut pelkästään metallilla tai siihen muuten yhdistetyt, ilman liitososia	12,5 %	3 %
4009.30	- vahvistetut pelkästään tekstiiliaineella tai siihen muuten yhdistetyt, ilman liitososia	12,5 %	11,3 %
4009.40	- vahvistetut muilla aineilla tai niihin muuten yhdistetyt, ilman liitososia	12,5 %	11,3 %
4009.50	- sellaiset, joissa on liitososia	12,5 %	11,3 %
40.10	Kuljetus- ja käyttöhihnat, vulkanoidusta kumista:		
4010.10	- poikkileikkaukseltaan puolisuunnikkaan muotoiset (kiilahihnat)	25 %	6,5 %
	- muut:		
4010.91	-- leveys yli 20 cm:		
	--- joissa ei ole tekstiiliainetta	7,5 %	7 %
	--- joissa on tekstiiliainetta	15 %	13,5 %
4010.99	-- muut:		
	--- joissa ei ole tekstiiliainetta	7,5 %	7 %
	--- joissa on tekstiiliainetta	15 %	13,5 %
40.11	Uudet pneumaattiset ulkorenkaiden kumista:		
4011.10	- jollaisia käytetään henkilöautoissa		

	(myös farmariautoissa ja kilpa-autoissa)	25 %	18 %
4011.20	- jollaisia käytetään linja-autoissa ja kuorma-autoissa	25 %	13,8 %
4011.30	- jollaisia käytetään ilma-aluksissa	25 %	4 %
4011.40	- jollaisia käytetään moottoripyörissä	30 %	15 %
4011.50	- jollaisia käytetään polkupyörissä	25 %	22,5 %
	- muut:		
4011.91	-- joissa on vinoripakuviainen tai sen kaltainen kulutuspinna:		
	--- vyörenkaat:		
	---- joiden koko on vähintään 8.3 – 24, mutta enintään 45/65 – 45	25 %	13,8 %
	---- muut	25 %	13,8 %
	--- ristikudosrenkaat	25 %	22,5 %
4011.99	- - muut	25 %	22,5 %
40.12	Uudelleen pinnoitetut tai käytetyt pneumaattiset ulkorenkaat kumista; umpikumirenkaat, joustorenkaat, vaihdettavat ulkorenaan kulutuspinnat sekä vannenauhat, kumista:		
4012.10	- uudelleen pinnoitetut ulkorenkaat:		
	-- jollaisia käytetään moottoripyörissä	30 %	4 %
	-- muut	25 %	4 %
4012.20	- käytetyt pneumaattiset ulkorenkaat:		
	-- jollaisia käytetään moottoripyörissä	30 %	4 %
	-- muut	25 %	4 %
4012.90	- muut	30 %	15 %
40.13	Sisärenkaat kumista:		
4013.10	- jollaisia käytetään henkilöautoissa (myös farmariautoissa ja kilpa-autoissa), linja-autoissa ja kuorma-autoissa	30 %	27 %
4013.20	- jollaisia käytetään polkupyörissä	20 %	18 %
4013.90	- muut	25 %	22,5 %
40.14	Hygieeniset ja farmaseuttiset tavarat (myös tutit), vulkanoidusta kumista, ei kuitenkaan kovakumista, myös kovakumiosin:		
4014.10	- kondomit	2 %	vapaa
4014.90	- muut:		
	-- muut ehkäisyvälineet kuin		

	alanimikkeen 4014.10	2 %	vapaa
	-- muut	7 %	vapaa
40.15	Vaatteet ja vaatetustarvikkeet (myös käsineet), kaikkiin tarkoituksiin, vulkanoidusta kumista, ei kuitenkaan kovakumista:		
	- käsineet:		
4015.11	-- kirurgiseen käyttöön	7 %	2,7 %
4015.19	-- muut	7 %	2,7 %
4015.90	- muut	7 %	5 %
40.16	Muut tavarat vulkanoidusta kumista, ei kuitenkaan kovakumista:		
4016.10	- huokoisesta kumista	12,5 %	8,5 %
	- muut:		
4016.91	-- lattianpäällysteet ja matot	12,5 %	8,5 %
4016.92	-- pyyhekumit	12,5 %	2,5 %
4016.93	-- tiivisteet, aluslaatat ja niiden kaltaiset tavarat	12,5 %	8,5 %
4016.94	-- laivojen ja laitureiden törmyrit (fenders), myös ilmatäytteiset	12,5 %	8,5 %
4016.95	-- muut ilmatäytteiset tavarat	12,5 %	8,5 %
4016.99	-- muut	12,5 %	8,5 %
40.17	Kovakumi (esim. eboniitti) kaikissa muodoissa, myös jätteet ja romu; kovakumitavarat:		
	- jauhe, romu ja jätteet	vapaa	vapaa
	- muut	6,5 %	vapaa

VIII OSA

**RAAKAVUODAT JA -NAHAT, MUOKATTU
NAHKA, TURKISNAHAT JA NIISTÄ
VALMISTETUT TAVARAT; SATULA- JA
VALJASTEOKSET; MATKATARVIKKEET,
KÄSILAUKUT JA NIIDEN KALTAISET
SÄILYTYSESINEET; SUOLESTA VALMISTETUT
TAVARAT**

41. Ryhmä

**Raakavuodat ja -nahat (muut kuin turkisnahat) sekä
muokattu nahka**

41.01	Nauta- ja hevoseläinten raakavuodat ja -nahat (tuoreet tai suolatut, kuivatut, kalkitut, piklatut tai muulla tavalla säilötyt, mutta eivät parkitut, pergamenttinahaksi valmistetut tai enempää valmistetut), myös karvapeitteettömät tai halkaistut:		
4101.10	- kokonaiset nautaeläinten vuodat ja nahat, paino nahkaa kohden enintään 8 kg, jos nahka on pelkästään kuivattu, enintään 10 kg, jos nahka on kuivasuolattu ja enintään 14 kg, jos nahka on tuore, märkäsuolattu tai muulla tavalla säilötty	vapaa	maataloustuote
	- muut nautaeläinten vuodat ja nahat, tuoreet tai märkäsuolatut:		
4101.21	-- kokonaiset	vapaa	maataloustuote
4101.22	-- selkämät ja puoliselkämät	vapaa	maataloustuote
4101.29	-- muut	vapaa	maataloustuote
4101.30	- muut nautaeläinten vuodat ja nahat, muulla tavalla säilötyt	vapaa	maataloustuote
4101.40	- hevoseläinten vuodat ja nahat	vapaa	maataloustuote
41.02	Lampaan ja karitsan raakanahat (tuoreet tai suolatut, kuivatut, kalkitut, piklatut tai muulla tavalla säilötyt, mutta eivät parkitut, pergamenttinahaksi valmistetut tai enempää valmistetut), myös villapeitteettömät tai halkaistut, muut kuin tämän ryhmän 1.c) huomautuksen perusteella tähän ryhmään kuulumattomat:		

4102.10	- villapeitteiset	vapaa	maataloustuote
	- villapeitteettömät:		
4102.21	-- piklatut	vapaa	maataloustuote
4102.29	-- muut	vapaa	maataloustuote
41.03	Muut raakavuodat ja -nahat (tuoreet tai suolatut, kuivatut, kalkitut, piklatut tai muulla tavalla säilötyt, mutta eivät parkitut, pergamenttinahaksi valmistetut tai enempää valmistetut), myös karvapeitteettömät tai halkaistut, muut kuin tämän ryhmän 1.b) tai 1.c) huomautuksen perusteella tähän ryhmään kuulumattomat:		
4103.10	- vuohen tai vohlan	vapaa	maataloustuote
4103.20	- matelijoiden	vapaa	maataloustuote
4103.90	- muut	vapaa	maataloustuote
41.04	Nauta- ja hevoseläinten nahka, muokattu, karvapeitteetön, muu kuin nimikkeiden 41.08 ja 41.09 nahka:		
4104.10	- kokonaiset naudannahat, yhden nahan pinta-ala enintään 28 neliöjalkaa (2,6 m ²)	16 %	10,2 %
	- muu naudan- ja hevoseläinten nahka, parkittu tai jälkiparkittu, mutta ei enempää valmistettu, myös halkaistu:		
4104.21	-- naudannahka, kasviesiparkittu	vapaa	vapaa
4104.22	-- naudannahka, muulla tavalla esiparkittu	vapaa	vapaa
4104.29	-- muu:		
	--- esiparkittu hevoseläinten nahka	vapaa	vapaa
	--- pohja- ja sisäpohjanahka, nauta- tai hevoseläinten nahkaa	12 %	7 %
	--- muu	16 %	10,2 %
	- muu naudan- tai hevoseläinten nahka, pergamenttinahaksi valmistettu tai parkituksen jälkeen valmistettu:		
4104.31	-- halkaisematon, ohentamaton nahka ja halkaistu, ohennettu nahka, jossa martio on jäljellä	16 %	10,2 %
4104.39	-- muu	16 %	10,2 %

41.05	Lampaan- ja karitsannahka, muokattu, villapeitteetön, muu kuin nimikkeiden 41.08 ja 41.09 nahka:		
	- parkittu tai jälkiparkittu, mutta ei enempää valmistettu, myös halkaistu:		
4105.11	-- kasviesiparkittu	vapaa	vapaa
4105.12	-- muulla tavalla esiparkittu	vapaa	vapaa
4105.19	-- muu	16 %	10,2 %
4105.20	- pergamenttinahaksi valmistettu tai parkituksen jälkeen valmistettu	16 %	10,2 %
41.06	Vuohen- ja vohlannahka, muokattu, karvapeitteetön, muu kuin nimikkeiden 41.08 ja 41.09 nahka:		
	- parkittu tai jälkiparkittu, mutta ei enempää valmistettu, myös halkaistu:		
4106.11	-- kasviesiparkittu	vapaa	vapaa
4106.12	-- muulla tavalla esiparkittu	vapaa	vapaa
4106.19	-- muu	9 %	6,4 %
4106.20	- pergamenttinahaksi valmistettu tai parkituksen jälkeen valmistettu	9 %	6,4 %
41.07	Muiden eläinten nahka, muokattu, karvapeitteetön, muu kuin nimikkeiden 41.08 ja 41.09 nahka:		
4107.10	- sian:		
	-- pohja- ja sisäpohjanahka	4,9 %	3,8 %
	-- muu	5,8 %	4,4 %
	- matelijoiden:		
4107.21	-- kasviesiparkittu	5,8 %	4,4 %
4107.29	-- muu	5,8 %	4,4 %
4107.90	- muiden eläinten:		
	-- pohja- ja sisäpohjanahka	4,9 %	3,8 %
	-- muu	5,8 %	4,4 %
41.08	Säämiskänahka (myös yhdistelmäparkittu säämiskänahka)	6,2 %	3,7 %
41.09	Kiiltonahka ja laminoitu kiiltonahka; metallipinnoitettu nahka	9 %	6,4 %

41.10	Leikkuu- ja muut jätteet nahasta tai tekonahasta, nahkatavaroiden valmistukseen soveltumattomat; nahkapöly ja -jauhe	vapaa	vapaa
41.11	Nahkaan, myös nahkakuituihin, perustuva tekonahka, laattoina, levyinä tai kaistaleina, myös rullina	7,7 %	5,5 %

42. Ryhmä

Nahkatavarat; satula- ja valjasteokset; matkatarvikkeet, käsilaukut ja niiden kaltaiset säilytysesineet; suolesta valmistetut tavarat

42.01	Satula- ja valjasteokset kaikkia eläimiä varten (myös vetohihnat, taluttimet, polvensuojukset, kuonokopat, satulahuovat, satulalaukut, koirien takit ja niiden kaltaiset tavarat), kaikista aineista	7 %	5,1 %
42.02	Matka-arkut, matkalaukut, toalettilaukut (vanity-cases), attasealaukut, salkut, koululaukut, silmälasikotelot, kiikarikotelot, kameralaukut, soittimien kotelot ja laukut, asekotelot sekä niiden kaltaiset säilytysesineet; matkakassit ja -pussit, meikkilaukut ja -pussit (toilet bags), selkäreput, käsilaukut, ostoslaukut ja -kassit, lompakot, rahakukkarot, karttakotelot, savukekotelot, tupakkapussit, työkalulaukut ja -salkut, urheiluvälinelaukut, pullokotelot, korulippaat ja -rasiat, puuterirasiat, kotelot ruokailuvälineitä varten ja niiden kaltaiset säilytysesineet, jotka on valmistettu nahasta, tekonahasta, muovilevystä, tekstiiliaineesta, vulkaanikuidusta, kartongista tai pahvista tai kokonaan tai suurimmaksi osaksi päällystetty näillä aineilla tai paperilla:		

	- matka-arkut, matkalaukut, toalettilaukut (vanity-cases), attasealaukut, salkut, koululaukut ja niiden kaltaiset säilytysesineet:		
4202.11	-- joiden ulkopinta on nahkaa, tekonahkaa tai kiiltonahkaa	13 %	11,7 %
4202.12	-- joiden ulkopinta on muovia tai tekstiiliainetta	15 %	13,5 %
4202.19	-- muut	15 %	13,5 %
	- käsilaukut, myös jos niissä on olkahihna, myös käsilaukut, joissa ei ole kädensijaa:		
4202.21	-- joiden ulkopinta on nahkaa, tekonahkaa tai kiiltonahkaa	13 %	11,7 %
4202.22	-- joiden ulkopinta on muovilevyä tai tekstiiliainetta	15 %	13,5 %
4202.29	-- muut	15 %	13,5 %
	- tavarat, jollaisia tavallisesti pidetään taskussa tai käsilaukussa:		
4202.31	-- joiden ulkopinta on nahkaa, tekonahkaa tai kiiltonahkaa	13 %	11,7 %
4202.32	-- joiden ulkopinta on muovilevyä tai tekstiiliainetta	15 %	13,5 %
4202.39	-- muut	15 %	13,5 %
	- muut:		
4202.91	-- joiden ulkopinta on nahkaa, tekonahkaa tai kiiltonahkaa	13 %	11,7 %
4202.92	-- joiden ulkopinta on muovilevyä tai tekstiiliainetta	15 %	13,5 %
4202.99	-- muut	15 %	13,5 %
42.03	Vaatteet ja vaateustarvikkeet nahasta tai tekonahasta:		
4203.10	- vaatteet	15 %	12 %
	- käsineet:		
4203.21	-- erityisesti urheilukäyttöön suunnitellut	8 %	8 %
4203.29	-- muut	8 %	8 %
4203.30	- vyöt, myös olkavyöt	12,5 %	8,5 %
4203.40	- muut vaateustarvikkeet	12,5 %	8,5 %
42.04	Nahasta tai tekonahasta valmistetut tavarat, jollaisia käytetään koneissa tai mekaanisissa laitteissa tai muihin teknisiin tarkoituksiin	6,2 %	4,4 %
42.05	Muut nahasta tai tekonahasta valmistetut tavarat	7 %	5,1 %

42.06	Suolesta, kullantaontanahasta, rakoista tai jänteistä valmistetut tavarat:		
4206.10	- katgut	vapaa	vapaa
4206.90	- muut	vapaa	vapaa

43. Ryhmä

Turkisnahat ja tekoturkikset; niistä valmistetut tavarat

43.01	Raa'at turkisnahat (myös päät, hännät, koivet ja muut osat tai leikkeet, jotka sopivat turkkurien käyttöön), muut kuin nimikkeiden 41.01, 41.02 ja 41.03 raa'at vuodat ja nahat:		
4301.10	- minkinnahat, kokonaiset, myös jos niistä puuttuvat päät, hännät tai koivet	vapaa	maataloustuote
4301.20	- kanin ja jäniksen nahat, kokonaiset, myös jos niistä puuttuvat päät, hännät tai koivet	vapaa	maataloustuote
4301.30	- karitsannahoista seuraavat: astrakaani-, breitschwanz-, karakul-, persiaani- ja niiden kaltaisten karitsojen sekä intialaisen, kiinalaisen, mongolilaisen ja tiibetiläisen karitsan nahat, kokonaiset, myös jos niistä puuttuvat päät, hännät tai koivet	vapaa	maataloustuote
4301.40	- majavannahat, kokonaiset, myös jos niistä puuttuvat päät, hännät tai koivet	vapaa	maataloustuote
4301.50	- piisaminnahat, kokonaiset, myös jos niistä puuttuvat päät, hännät tai koivet	vapaa	maataloustuote
4301.60	- ketunnahat, kokonaiset, myös jos niistä puuttuvat päät, hännät tai koivet	vapaa	maataloustuote
4301.70	- hylkeennahat, kokonaiset, myös jos niistä puuttuvat päät, hännät tai evät	vapaa	maataloustuote
4301.80	- muut turkisnahat, kokonaiset, myös jos niistä puuttuvat päät, hännät tai koivet	vapaa	maataloustuote
4301.90	- päät, hännät, koivet ja muut osat tai leikkeet, jotka sopivat turkkurien käyttöön	vapaa	maataloustuote
43.02	Parkitut tai muokatut turkisnahat (myös päät, hännät, koivet ja muut osat tai leikkeet), irralliset tai		

	(muuta aineita lisäämättä) yhdistetyt, muut kuin nimikkeeseen 43.03 kuuluvat:		
	- kokonaiset nahat, myös jos niistä puuttuvat päät, hännät tai koivet, irralliset:		
4302.11	-- minkinnahat	8,1 %	7,3 %
4302.12	-- kanin ja jäniksen nahat	8,1 %	7,3 %
4302.13	-- karitsan nahoista seuraavat: astrakaani-, breitschwanz-, karakul-, persiaani- ja niiden kaltaisten karitsojen sekä intialaisen, kiinalaisen, mongolilaisen ja tiibetiläisen karitsan nahat	8,1 %	7,3 %
4302.19	-- muut	8,1 %	7,3 %
4302.20	- päät, hännät, koivet ja muut osat tai leikkeet, irralliset	8,1 %	7,3 %
4302.30	- kokonaiset nahat sekä nahan osat tai leikkeet, yhdistetyt:		
	-- rykätyt turkisinahat	20 %	18 %
	-- muut	8,1 %	7,3 %
43.03	Vaatteet, vaateustarvikkeet ja muut tavarat turkisinahasta:		
4303.10	- vaatteet ja vaateustarvikkeet	20 %	18 %
4303.90	- muut	20 %	18 %
43.04	Tekoturkikset ja niistä valmistetut tavarat:		
	- tekoturkikset	7 %	6,3 %
	- muut	13 %	11,7 %

IX OSA

**PUU JA PUUSTA VALMISTETUT TAVARAT;
PUUHIILI; KORKKI JA KORKKITAVARAT;
OLJESTA, ESPARTOSTA TAI MUISTA PUNONTA-
TAI PALMIKOINTIAINEISTA VALMISTETUT
TAVARAT; KORI- JA PUNONTATEOKSET**

44. Ryhmä

Puu ja puusta valmistetut tavarat; puuhiili

44.01	Polttopuu, rankoina, pölkkyinä, halkoina, oksina, risukimppuina tai niiden kaltaisissa muodoissa; puu lastuina ja hakkeena; sahanpuru ja puujäte, myös pölkkyiksi, briketeiksi, rakeiksi tai niiden kaltaiseen muotoon agglomeroitu:		
4401.10	- polttopuu rankoina, pölkkyinä, halkoina, oksina, risukimppuina tai niiden kaltaisissa muodoissa - puu lastuina ja hakkeena:	vapaa	vapaa
4401.21	-- havupuuta	vapaa	vapaa
4401.22	-- lehtipuuta	vapaa	vapaa
4401.30	- sahanpuru ja puujäte, myös pölkkyiksi, briketeiksi, rakeiksi tai niiden kaltaiseen muotoon agglomeroitu	vapaa	vapaa
44.02	Puuhiili (myös kuori- ja pähkinähiili), myös agglomeroitu	vapaa	vapaa
44.03	Raakapuu, myös jos siitä on poistettu kuori tai pintapuu, tai karkeasti syrjäyty puu:		
4403.10	- maalilla, petsillä, kreosootilla tai muilla suoja-aineilla käsitelty	vapaa	vapaa
4403.20	- muu, havupuuta - muu, seuraavia trooppisia puulajeja:	vapaa	vapaa
4403.31	-- Dark Red Meranti, Light Red Meranti Bakau	vapaa	vapaa
4403.32	-- White Lauan, White Meranti, White ja Meranti Seraya, Yellow Meranti ja Alan	vapaa	vapaa
4403.33	-- Keruing, Ramin, Kapur, Teak, Jongkong, Merbau, Jelutong ja Kempas	vapaa	vapaa
4403.34	-- Okoumé, Obeche, Sapelli, Sipo, Acajou d'Afrique, Makoré ja Iroko	vapaa	vapaa
4403.35	-- Tiama, Mansonia, Ilomba, Dibétou, Limba ja Azobé - muu:	vapaa	vapaa
4403.91	-- tammea (Quercus-lajia)	vapaa	vapaa
4403.92	-- pyökkiä (Fagus-lajia)	vapaa	vapaa
4403.99	-- muuta puulajia	vapaa	vapaa
44.04	Vannepuu; halkaistut pylväät; teroitettut, mutta pituussuunnassa sahaamattomat puupaalut, -seipäät ja -kepit; puukepit, karkeasti muotoillut, mutta ei sorvatut, taivutettut eikä muulla tavalla valmistettut, kävelykeppien, sateenvarjojen, työkalujen varsien tai		

	niiden kaltaisten tavaroiden valmistukseen soveltuvat; puusäleet ja niiden kaltaiset tavarat:		
4404.10	- havupuuta	vapaa	vapaa
4404.20	- lehtipuuta	vapaa	vapaa
44.05	Lastuvilla; puujauho	2,2 %	vapaa
44.06	Puiset rata- ja raitiotiepölkkyt:		
4406.10	- kyllästämättömät	vapaa	vapaa
4406.90	- muut	vapaa	vapaa
44.07	Puu, sahattu tai veistetty (chipped) pituussuunnassa, tasoleikattu tai viiluksi sorvattu, myös höylätty, hiottu tai sormijatkettu, paksuus yli 6 mm:		
4407.10	- havupuuta	vapaa	vapaa
	- seuraavia trooppisia puulajeja:		
4407.21	- - Dark Red Meranti, Light Red Meranti, Meranti Bakau, White Lauan, White Meranti, White Seraya, Yellow Meranti, Alan, Keru-ing, Ramin, Kapur, Teak, Jongkong, Merbau, Jelutong ja Kempas	vapaa	vapaa
4407.22	- - Okoumé, Obeche, Sapelli, Sipo, Acajou d'Afrique, Makoré, Iroko, Tiama, Mansonia, Ilomba, Dibétou, Limba ja Azobé	vapaa	vapaa
4407.23	- - Baboen, Mahogany (Swietenia-lajit), Imbuia ja Balsa	vapaa	vapaa
	- muu:		
4407.91	- - tammea (Quercus-lajia)	vapaa	vapaa
4407.92	- - pyökkiä (Fagus-lajia)	vapaa	vapaa
4407.99	- - muuta puulajia	vapaa	vapaa
44.08	Vaneriviilu (myös saumaamalla tehty) ja muu puu, sahattu pituussuunnassa, tasoleikattu tai viiluksi sorvattu, myös höylätty, hiottu tai sormijatkettu, paksuus enintään 6 mm:		
4408.10	- havupuuta	vapaa	vapaa
4408.20	- seuraavia trooppisia puulajeja: Dark Red Meranti, Light Red Meranti, White Lauan, Sipo, Limba, Okoumé, Obeche, Acajou d'Afrique, Sapelli, Baboen, Mahogany (Swietenia-lajit), Palissandre du Brésil ja Bois de Rose femelle	vapaa	vapaa
4408.90	- muut	vapaa	vapaa

44.09	Puu (myös yhdistämättömät rimat parkettilattioita varten), yhdeltä tai useammalta syrjältä tai pinnalta koko pituudelta muotoiltu (pontattu, puolipontattu, viistottu, pontattu viistotuun syrjin, helmipontattu, tehty muotolistoiksi tai -laudoiksi, pyöristetty tai vastaavilla tavoilla työstetty), myös höylätty, hiottu tai sormijatkettu:		
4409.10	- havupuuta: -- laatat ja rimat parketti- tai rimalattioita varten; reuna- ja kehyslista puusta, myös muotoiltu jalkalista ja niidenkaltainen muotolauta	3,8 % vapaa	vapaa vapaa
4409.20	- lehtipuuta: -- laatat ja rimat parketti- tai rimalattioita varten; reuna- ja kehyslista puusta, myös muotoiltu jalkalista ja niidenkaltainen muotolauta	3,8 % vapaa	vapaa vapaa
44.10	Lastulevy ja sen kaltainen levy puusta tai muusta puumaisesta aineesta, myös hartsin tai muun orgaanisen sideaineen avulla agglomeroitu:		
4410.10	- puuta	2,2 %	2,2 %
4410.90	- muuta puumaista ainetta	2,2 %	2,2 %
44.11	Kuitulevy puusta tai muusta puumaisesta aineesta, myös hartsilla tai muulla orgaanisella aineella yhteenliitetty:		
	- kuitulevy, tiheys yli 0,8 g/cm ³ :		
4411.11	-- mekaanisesti työstämätön ja pintapeitteetön	3,8 %	3,8 %
4411.19	-- muu	3,8 %	3,8 %
	- kuitulevy, tiheys yli 0,5 g/cm ³ , mutta enintään 0,8 g/cm ³ :		
4411.21	-- mekaanisesti työstämätön ja pintapeitteetön	3,8 %	3,8 %
4411.29	-- muu	3,8 %	3,8 %
	- kuitulevy, tiheys yli 0,35 g/cm ³ , mutta enintään 0,5 g/cm ³ :		
4411.31	-- mekaanisesti työstämätön ja pintapeitteetön	3,8 %	3,8 %
4411.39	-- muu	3,8 %	3,8 %
	- muu:		
4411.91	-- mekaanisesti työstämätön ja pintapeitteetön	3,8 %	3,8 %

4411.99	-- muu	3,8 %	3,8 %
44.12	Ristiinliimattu vaneri, vaneroidut puulevyt ja niiden kaltainen kerrostettu puu:		
	- yksinomaan enintään 6 mm paksuisista puuviiluista koostuva ristiinliimattu vaneri:		
4412.11	-- jossa ainakin yksi pintaviiluista on seuraavia trooppisia puulajeja: Dark Red Meranti, Light Red Meranti, White Lauan, Sipo, Limba, Okoumé, Obeche, Acajou d'Afrique, Sapelli, Baboen, Mahogany (Swietenia-lajit), Palissandre du Brésil tai Bois de Rose femelle	1,7 %	1,7 %
4412.12	-- muu, jossa ainakin yksi pintaviiluista on lehtipuuta	1,7 %	1,7 %
4412.19	-- muu	1,7 %	1,7 %
	- muut, joissa ainakin yksi pintaviiluista on lehtipuuta:		
4412.21	-- joissa on ainakin yksi kerros lastulevyä	3,5 %	3,5 %
4412.29	-- muu	3,5 %	3,5 %
	- muut:		
4412.91	-- joissa on ainakin yksi kerros lastulevyä	3,5 %	3,5 %
4412.99	-- muut	3,5 %	3,5 %
44.13	Tiivistetty puu, möhkäleinä, levyinä, rimoina tai profileina	2,2 %	vapaa
44.14	Puiset maalausten, valokuvien, peilien ja niiden kaltaisten tavaroiden kehykset	3,8 %	vapaa
44.15	Puiset pakkauslaatikot, -rasiat, -häkit, -pytyt ja niiden kaltaiset päällykset; puiset kaapeli- ja johdinkelat; kuormalavat, laatikkokuormalavat ja muut puiset lastauslavat:		
4415.10	- laatikot, rasiat, häkit, pytyt ja niiden kaltaiset päällykset; johdinkelat:		
	-- laatikon teelmät (kokoamattomat laatikkolaudat) täydellisinä sarjoina	vapaa	vapaa
	-- muut	5,1 %	4 %
4415.20	- kuormalavat, laatikkokuormalavat ja muut lastauslavat	5,1 %	4 %

44.16	Drittelit, tynnyrit, sammiot, saavit ja muut tynnyriteokset puusta sekä niiden puuosat, myös kimmetyt	3,8 %	vapaa
44.17	Puiset työkalut ja -välineet, työkalujen ja -välineiden rungot, varret ja kädensijat, luudan-, harjan- ja siveltimenrungot, -varret ja -kädensijat; puiset jalkineiden lestit ja pakotuspuut: - jalkineiden lestien ja pakotuspuiden karkeasti muotoillut teelmät - muut	vapaa 3,8 %	vapaa vapaa
44.18	Rakennuspuusepän ja kirvesmiehen tuotteet, myös puiset solulevyt, yhdistetyt parkettilaatat, kattopäreet ja -paanut:		
4418.10	- ikkunat, ranskalaiset ikkunat ja niiden kehykset	3,8 %	3 %
4418.20	- ovet sekä niiden kehykset ja kynnykset	3,8 %	vapaa
4418.30	- parkettilaatat	3,8 %	3 %
4418.40	- betonivalumuotit	3,8 %	vapaa
4418.50	- kattopäreet ja -paanut	3,8 %	vapaa
4418.90	- muut	3,8 %	vapaa
44.19	Puiset pöytä- ja keittiöesineet	5 %	vapaa
44.20	Puumosaiikki ja upotekoristeinen puu; puiset korutai ruokailuvälinelippaat ja -kotelot sekä niiden kaltaiset tavarat; puiset pienoisteistokset ja muut koriste-esineet; puiset 94. ryhmään kuulumattomat kalusteet:		
4420.10	- puiset pienoisteistokset ja muut koriste-esineet	5 %	vapaa
4420.90	- muut	5 %	4 %
44.21	Muut puusta valmistetut tavarat:		
4421.10	- vaatepuut	5 %	vapaa
4421.90	- muut:		
	-- puolat (bobiinit), lankarullat ja niiden kaltaiset tavarat	2,2 %	vapaa
	-- muut	5 %	4 %

45. Ryhmä

Korkki ja korkkitavarat

45.01	Luonnonkorkki, raaka tai yksinkertaisesti valmistettu; korkkijätteet; rouhittu, rakeistettu tai jauhettu korkki:		
4501.10	- luonnonkorkki, raaka tai yksinkertaisesti valmistettu	vapaa	vapaa
4501.90	- muut	vapaa	vapaa
45.02	Luonnonkorkki, kuorittu tai leikattu karkeasti suorakulmaisiksi kappaleiksi tai suorakaiteen tai neliön muotoisina paloina, laattoina, levyinä tai kaistaleina (myös teräväsärmäiset teelmät pullontulppia ja muita tulppia varten)	3,8 %	vapaa
45.03	Luonnonkorkkitavarat:		
4503.10	- pullontulpat ja muut tulpat	3,8 %	3,8 %
4503.90	- muut	3,8 %	3,8 %
45.04	Puristekorkki (myös jos siinä on sideainetta) sekä puristekorkkitavarat:		
4504.10	- palat, laatat, levyt ja kaistaleet; lattia- ja seinälaatat, muodosta riippumatta; täyteiset lieriöt, myös pyörylät	4 %	4 %
4504.90	- muut	4 %	4 %

46. Ryhmä

Oljesta, espartosta tai muista punonta- tai palmikointiaineista valmistetut tavarat; kori- ja punontateokset

46.01	Palmikot ja niiden kaltaiset tuotteet punonta- tai palmikointiaineista, myös nauhoiksi yhdistetyt; punonta- tai palmikointiaineet, palmikot ja niiden		
--------------	--	--	--

kaltaiset tavarat näistä aineista, yhdensuuntaisista säikeistä sidottuina tai kudottuina levyinä, myös jos ne ovat valmiita tavaroita (esim. mattoja tai säleikköjä):

4601.10	- palmikot ja niiden kaltaiset punonta- tai palmikointiainetuotteet, myös nauhoiksi yhdistetyt	5,1 %	1,7 %
4601.20	- kasviaineista valmistetut matot ja säleiköt	7 %	3,7 %
	- muut:		
4601.91	-- kasviainetta	7 %	3,7 %
4601.99	-- muut	7 %	4,7 %
46.02	Kori- ja punontateokset ja muut tavarat, jotka on valmistettu välittömästi määrämuotoisiksi punonta- tai palmikointiaineista tai tehty nimikkeen 46.01 tavaroista; luffasta valmistetut tavarat:		
4602.10	- kasviainetta	7 %	1,7 %
4602.90	- muut	7 %	4,7 %

X OSA

PUUSTA TAI MUUSTA KUITUISESTA SELLULOOSA-AINEESTA VALMISTETTU MASSA; PAPERI-, KARTONKI- JA PAHVIJÄTE; PAPERI, KARTONKI JA PAHVI SEKÄ NIISTÄ VALMISTETUT TAVARAT

47. Ryhmä

Puusta tai muusta kuituisesta selluloosa-aineesta valmistettu massa; paperi-, kartonki- ja pahvijäte

47.01	Mekaaninen puumassa	vapaa	vapaa
47.02	Liukosellu	vapaa	vapaa

47.03	Puusta valmistettu sooda- tai sulfaattisella, muu kuin liukosella:		
	- valkaisuaton:		
4703.11	-- havupuusta	vapaa	vapaa
4703.19	-- lehtipuusta	vapaa	vapaa
	- puolivalkaistu tai valkaistu:		
4703.21	-- havupuusta	vapaa	vapaa
4703.29	-- lehtipuusta	vapaa	vapaa
47.04	Puusta valmistettu sulfiittisella, muu kuin liukosella:		
	- valkaisuaton:		
4704.11	-- havupuusta	vapaa	vapaa
4704.19	-- lehtipuusta	vapaa	vapaa
	- puolivalkaistu tai valkaistu:		
4704.21	-- havupuusta	vapaa	vapaa
4704.29	-- lehtipuusta	vapaa	vapaa
47.05	Puolikemiallinen puumassa	vapaa	vapaa
47.06	Muusta kuituisesta selluloosa-aineesta valmistettu massa:		
4706.10	- puuvillalintterimassa	vapaa	vapaa
	- muu:		
4706.91	-- mekaaninen	vapaa	vapaa
4706.92	-- kemiallinen	vapaa	vapaa
4706.93	-- puolikemiallinen	vapaa	vapaa
47.07	Paperi-, kartonki- ja pahvijäte:		
4707.10	- valkaisuattomasta voimapaperista, -kartongista tai -pahvista tai aaltopaperista, -kartongista tai -pahvista	vapaa	vapaa
4707.20	- muusta, pääasiassa valkaistusta kemiallisesta massasta valmistetusta paperista, kartongista tai pahvista, ei kuitenkaan massavärijätystä	vapaa	vapaa
4707.30	- pääasiassa mekaanisesta massasta valmistetusta paperista, kartongista tai pahvista (esim. sanomalehdet, aikakauslehdet ja niiden kaltaiset painotuotteet)	vapaa	vapaa
4707.90	- muu, myös lajittelematon jäte	vapaa	vapaa

48. Ryhmä

HUOMAUTUS RYHMÄÄN 48:

Kaikki sarakkeessa 4 ilmoitetut "tulli-vapaa"-
tarjoukset toteutetaan 10 vuoden sisällä

**Paperi, kartonki ja pahvi; paperimassa-, paperi-,
kartonki- ja pahvitavarat**

48.01	Sanomalehtipaperi, rullina tai arkkeina		vapaa	vapaa	
48.02	Päällystämätön paperi, kartonki ja pahvi, jollaisia käytetään kirjoitus-, painatus- tai muuhun graafiseen tarkoitukseen, sekä reikäkorttipaperi ja -kartonki ja reikänauhapaperi, rullina tai arkkeina, muu kuin nimikkeen 48.01 tai 48.03 paperi; käsintehty paperi, kartonki ja pahvi:				
4802.10	- käsintehty paperi, kartonki ja pahvi	3,8 %	vapaa		PAPER
4802.20	- paperi, kartonki ja pahvi, jollaisia käytetään valonherkän, lämpöherkän tai sähköherkän paperin, kartongin ja pahvin pohjana	2 %	vapaa		PAPER
4802.30	- hiilipaperin pohjapaperi	3,8 %	vapaa		PAPER
4802.40	- tapettipaperi	3,8 %	vapaa		PAPER
	- muu paperi, kartonki ja pahvi, jossa ei ole mekaanista massaa tai jossa sitä on enintään 10 % kokonaiskuitusisällön painosta:				
4802.51	-- paino alle 40 g/m ²	3,8 %	vapaa		PAPER
4802.52	-- paino vähintään 40, mutta enintään 150 g/m ²	3,8 %	vapaa		PAPER
4802.53	-- paino yli 150 g/m ²	3,8 %	vapaa		PAPER
4802.60	- muu paperi, kartonki ja pahvi, jossa kokonaiskuitusisällön painosta yli 10 % on mekaanista massaa	3,8 %	vapaa		PAPER
48.03	Toaletti- ja kasvopyyhepehmopaperi, käsipyyhe- ja lautasliinapaperi sekä niiden kaltainen paperi, jollaista käytetään kotitalous- tai saniteettitarkoituksiin, selluloosavanu ja selluloosakuituharso, myös krepattu, poimutettu, kohokuvioitu, rei'itetty, pintavärjätty, pintakoristeltu				

	tai painettu, yli 36 cm levyisinä rullina tai suorakaiteen tai neliön muotoisina arkkeina, joissa ainakin yksi sivu on yli 36 cm aukilevitetystä arkista mitattuna:			
	- pintavärjätty, pintakoristeltu tai painettu	6,2 %	vapaa	PAPER
	- muut	3 %	vapaa	PAPER
48.04	Päällystämätön voimapaperi, -kartonki ja -pahvi, rullina tai arkkeina, muu kuin nimikkeeseen 48.02 tai 48.03 kuuluva:			
	- kraftlaineri:			
4804.11	-- valkaise maton	3,8 %	vapaa	PAPER
4804.19	-- muu	3,8 %	vapaa	PAPER
	- säkkipaperi:			
4804.21	-- valkaise maton	3,8 %	vapaa	PAPER
4804.29	-- muu	3,8 %	vapaa	PAPER
	- muu voimapaperi, -kartonki ja -pahvi, paino enintään 150 g/m ² :			
4804.31	-- valkaise maton	3,8 %	vapaa	PAPER
4804.39	-- muu	3,8 %	vapaa	PAPER
	- muu voimapaperi, -kartonki ja -pahvi, paino yli 150, mutta alle 225 g/m ² :			
4804.41	-- valkaise maton	3,8 %	vapaa	PAPER
4804.42	-- valkaistu tasaisesti kauttaaltaan massana, kokonaiskuitusisällön painosta yli 95 % kemiallista puumassaa	3,8 %	vapaa	PAPER
4804.49	-- muu	3,8 %	vapaa	PAPER
	- muu voimapaperi, -kartonki ja -pahvi, paino vähintään 225 g/m ² :			
4804.51	-- valkaise maton	3,8 %	vapaa	PAPER
4804.52	-- valkaistu tasaisesti kauttaaltaan massana, kokonaiskuitusisällön painosta yli 95 % kemiallista puumassaa	3,8 %	vapaa	PAPER
4804.59	-- muu	3,8 %	vapaa	PAPER
48.05	Muu päällystämätön paperi, kartonki ja pahvi, rullina tai arkkeina:			
4805.10	- puolikemiallinen aallotuspaperi (fluting)	2 %	vapaa	PAPER
	- monikerrospaperi, -kartonki ja -pahvi:			
4805.21	-- kaikki kerrokset valkaistu	2 %	vapaa	PAPER
4805.22	-- ainoastaan yksi uloimmista kerroksista valkaistu	2 %	vapaa	PAPER

4805.23	-- kolmi- tai useampikerroksinen, jossa ainoastaan kaksi ulointa kerrosta on valkaistu	2 %	vapaa	PAPER
4805.29	-- muu	2 %	vapaa	PAPER
4805.30	- sulfiittikäärepaperi	2 %	vapaa	PAPER
4805.40	- suodatinpaperi, -kartonki ja -pahvi	2 %	vapaa	PAPER
4805.50	- huopapaperi, -kartonki ja -pahvi	2 %	vapaa	PAPER
4805.60	- muu paperi, kartonki ja pahvi, paino enintään 150 g/m ²	2 %	vapaa	PAPER
4805.70	- muu paperi, kartonki ja pahvi, paino yli 150, mutta alle 225 g/m ²	2 %	vapaa	PAPER
4805.80	- muu paperi, kartonki ja pahvi, paino vähintään 225 g/m ²	2 %	vapaa	PAPER
48.06	Pergamenttipaperi, rasvanpitävät paperit (voipaperit), kuultopaperit ja glassiinipaperi sekä muut kiillotetut läpinäkyvät tai läpikuultavat paperit, rullina tai arkkeina:			
4806.10	- pergamenttipaperi	3,8 %	vapaa	PAPER
4806.20	- rasvanpitävät paperit (voipaperit)	3,8 %	vapaa	PAPER
4806.30	- kuultopaperit	3,8 %	vapaa	PAPER
4806.40	- glassiinipaperi sekä muut kiillotetut läpinäkyvät tai läpikuultavat paperit	3,8 %	vapaa	PAPER
48.07	Kerrostettu paperi, kartonki ja pahvi (valmistettu yhdistämällä liimalla tasaisia paperi-, kartonki- tai pahvikerroksia), päällystämätön ja kyllästämätön, myös sisältä vahvistettu, rullina tai arkkeina:			
4807.10	- paperi, kartonki ja pahvi, bitumilla, tervalla tai asfaltilla laminoitu	5,1 %	vapaa	PAPER
	- muut:			
4807.91	-- olkipaperi, -kartonki ja -pahvi, myös muulla paperilla kuin olkipaperilla peitetty	5,1 %	vapaa	PAPER
4807.99	-- muut	5,1 %	vapaa	PAPER
48.08	Paperi, kartonki ja pahvi, aallotettu (myös liimatuin tasaisin pintalevyin), krepattu, poimutettu, kuin kohokuvioitu tai rei'itetty, rullina tai arkkeina, muut nimikkeeseen 48.03 tai 48.18 kuuluvat:			
4808.10	- aaltopaperi, -kartonki ja -pahvi, myös rei'itetty	3,8 %	vapaa	PAPER
4808.20	- säkkipaperi, krepattu tai poimutettu, myös kohokuvioitu tai rei'itetty	3,8 %	vapaa	PAPER
4808.30	- muu voimapaperi, krepattu tai poimutettu, myös			

4808.90	kohokuvioitu tai rei'itetty - muu	3,8 % 3,8 %	vapaa vapaa	PAPER PAPER
48.09	Hiilipaperi, itsejäljentävä paperi ja muut jäljentävät tai siirtopaperit (myös päällystetty tai kyllästetty paperi vahaksia tai offsetlevyjä varten), myös painetut, yli 36 cm levyisinä rullina tai suorakaiteen tai neliön muotoisina arkkeina, joissa ainakin yksi sivu on yli 36 cm aukilevitetystä arkista mitattuna:			
4809.10	- hiilipaperi ja sen kaltaiset jäljentävät paperit	6,2 %	vapaa	PAPER
4809.20	- itsejäljentävä paperi	6,2 %	vapaa	PAPER
4809.90	- muut	6,2 %	vapaa	PAPER
48.10	Paperi, kartonki ja pahvi, jotka on yhdeltä tai molemmilta puolilta sideainetta käyttäen tai ilman sitä päällystetty kaoliinilla tai muulla epäorgaanisella aineella, ilman mitään muuta päällystystä, myös pintavärjätty, pintakoristeltu tai painettu, rullina tai arkkeina:			
	- paperi, kartonki ja pahvi, jollaisia käytetään kirjoitus-, painatus- tai muuhun graafiseen tarkoitukseen, mekaanista massaa sisältämätön tai tällaista massaa enintään 10 % kokonaiskuitusisällön painosta sisältävä:			
4810.11	-- paino enintään 150 g/m ²	5,1 %	vapaa	PAPER
4810.12	-- paino yli 150 g/m ²	5,1 %	vapaa	PAPER
	- paperi, kartonki ja pahvi, jollaisia käytetään kirjoitus-, painatus- tai muuhun graafiseen tarkoitukseen, kokonaiskuitusisällön painosta yli 10 % mekaanista massaa sisältävä:			
4810.21	-- päällystetty ohkopaperi (LWC-paperi)	5,1 %	vapaa	PAPER
4810.29	-- muu	5,1 %	vapaa	PAPER
	- voimapaperi, -kartonki ja -pahvi, muu kuin kirjoitus-, painatus- tai muuhun graafiseen tarkoitukseen käytettävä:			
4810.31	-- valkaistu tasaisesti kauttaaltaan massana, yli 95 % kokonaiskuitusisällön painosta kemiallista puumassaa sisältävä, paino enintään 150 g/m ²	5,1 %	vapaa	PAPER
4810.32	-- valkaistu tasaisesti kauttaaltaan massana, yli 95 % kokonaiskuitusisällön painosta kemiallista puumassaa sisältävä, paino yli 150 g/m ²	5,1 %	vapaa	PAPER
4810.39	-- muu	5,1 %	vapaa	PAPER

	- muu paperi, kartonki ja pahvi:			
4810.91	-- monikerroksinen	5,1 %	vapaa	PAPER
4810.99	-- muu	5,1 %	vapaa	PAPER
48.11	Paperi, kartonki, pahvi, selluloosavanu ja selluloosakuituharso, päällystetty, kyllästetty, peitetty, pintavärjätty, pintakoristeltu tai painettu, rullina tai arkkeina, muut kuin nimikkeiden 48.03, 48.09, 48.10 ja 48.18 tavarat:			
4811.10	- terva-, bitumi- ja asfalttipaperi, -kartonki ja -pahvi - liimapaperi, -kartonki ja -pahvi, myös itseliimautuva:	6,2 %	vapaa	PAPER
4811.21	-- itseliimautuva	6,2 %	vapaa	PAPER
4811.29	-- muu	6,2 %	vapaa	PAPER
	- paperi, kartonki ja pahvi, päällystetty, kyllästetty tai peitetty muovilla (ei kuitenkaan liimalla):			
4811.31	-- valkaistu, paino yli 150 g/m ²	3,8 %	vapaa	PAPER
4811.39	-- muu	3,8 %	vapaa	PAPER
4811.40	- paperi, kartonki ja pahvi, päällystetty, kyllästetty tai peitetty vahalla, parafiinilla, steariinilla, öljyllä tai glyserolilla	6,2 %	vapaa	PAPER
4811.90	- muu paperi, kartonki, pahvi, selluloosavanu ja selluloosakuituharso	6,2 %	vapaa	PAPER
48.12	Suodatinkappaleet, -laatat ja -levyt paperimassasta			
		3,8 %	vapaa	PAPER
48.13	Savukepaperi, myös määräkokoon leikattu tai lehtiöinä tai hylsyinä:			
4813.10	- lehtiöinä tai hylsyinä	5 %	vapaa	PAPER
4813.20	- enintään 5 cm levyisinä rullina	5 %	vapaa	PAPER
4813.90	- muu:			
	-- rullina, leveys yli 15 cm	2 %	vapaa	PAPER
	-- muu	5 %	vapaa	PAPER
48.14	Paperitapetit ja niiden kaltaiset seinänpäällysteet; ikkunakuultopaperi:			
4814.10	- purutapetti ("ingrain" paper)	7 %	vapaa	PAPER

4814.20	- tapetit ja niiden kaltaiset seinänpäällysteet, paperia, joka on pintapuolelta päällystetty tai peitetty martioidulla, kohokuvioidulla, värjätyllä, kuviopainetulla tai muutoin koristellulla muovikerroksella	7 %	vapaa	PAPER
4814.30	- tapetit ja niiden kaltaiset seinänpäällysteet, paperia, joka on pintapuolelta peitetty punonta- tai palmikointiaineilla, myös jos nämä aineet on liitetty yhteen yhdensuuntaisina säikeinä tai kudottu	7 %	vapaa	PAPER
4814.90	- muu	7 %	vapaa	PAPER
48.15	Paperi-, kartonki- tai pahvipohjaiset lattianpäällysteet, myös määräkokoontu leikatut	4,4 %	vapaa	PAPER
48.16	Hiilipaperi, itsejäljentävä paperi ja muut jäljentävät tai siirtopaperit (muut kuin nimikkeeseen 48.09 kuuluvat), paperiset vahakset ja offsetlevyt, myös rasioissa:			
4816.10	- hiilipaperi ja sen kaltaiset jäljentävät paperit	7,7 %	vapaa	PAPER
4816.20	- itsejäljentävä paperi	3,8 %	vapaa	PAPER
4816.30	- vahakset	6,2 %	vapaa	PAPER
4816.90	- muut	3,8 %	vapaa	PAPER
48.17	Kirjekuoret, kirjekortit, kuvattomat postikortit ja kirjeenvaihtokortit, paperia, kartonkia tai pahvia; paperiset, kartonkiset tai pahviset rasiat, kotelot, kansiot, salkut yms., joissa on lajitelma kirjepaperia, kirjekuoria jne.:			
4817.10	- kirjekuoret	7 %	vapaa	PAPER
4817.20	- kirjekortit, kuvattomat postikortit ja kirjeenvaihtokortit	7 %	vapaa	PAPER
4817.30	- paperiset, kartonkiset tai pahviset rasiat, kotelot, kansiot, salkut yms., joissa on lajitelma kirjepaperia, kirjekuoria jne.	7 %	vapaa	PAPER
48.18	Toalettipaperi, nenäliinat, kasvo-, käsi- ja muut pyyhkeet, pöytäliinat, lautasliinat, vauvanvaipat, terveysseiteet ja -tamponit, lakanat ja niiden kaltaiset talous-, hygienia- ja sairaalatavarat, vaatteet ja vaatetustarvikkeet, paperimassaa, paperia, selluloosavanua tai selluloosakuituharsoa:			

4818.10	- toalettipaperi	7 %	vapaa	PAPER
4818.20	- nenäliinat sekä kasvo-, käsi- ja muut pyyhkeet	7 %	vapaa	PAPER
4818.30	- pöytäliinat ja lautasliinat	7 %	vapaa	PAPER
4818.40	- terveystiteet ja -tamponit, vauvanvaipat ja niiden kaltaiset hygieniatavarat	2,2 %	vapaa	PAPER
4818.50	- vaatteet ja vaateustarvikkeet	7 %	vapaa	PAPER
4818.90	- muut	7 %	vapaa	PAPER
48.19	Kotelot, rasiat, laatikot, pussit ja muut pakkauspäällykset, paperia, kartonkia, pahvia, selluloosavanua tai selluloosakuituharsoa; lokerolaatikot, kirjekaukalot ja niiden kaltaiset paperi-, kartonki- tai pahvitavarat, jollaisia käytetään esim. toimistoissa tai myymälöissä:			
4819.10	- kotelot, rasiat ja laatikot aaltopaperista, -kartongista tai -pahvista	7 %	vapaa	PAPER
4819.20	- taivekotelot, -rasiat ja -laatikot aallottomasta paperista, kartongista tai pahvista	7 %	vapaa	PAPER
4819.30	- pussit ja säkit, joiden pohjan leveys on vähintään 40 cm	7 %	vapaa	PAPER
4819.40	- muut pussit ja säkit, myös tötteröt	7 %	vapaa	PAPER
4819.50	- muut pakkauspäällykset, myös äänilevynsuojukset	7 %	vapaa	PAPER
4819.60	- lokerolaatikot, kirjekaukalot, säilytyslaatikot ja niiden kaltaiset tavarat, jollaisia käytetään esim. toimistoissa tai myymälöissä	7 %	vapaa	PAPER
48.20	Konttorikirjat, tilikirjat, muistikirjat, tilauskirjat, kuittilomakekirjat, kirjepaperilehtiöt, muistilehtiöt, päiväkirjat ja niiden kaltaiset tavarat, harjoitusvihot, kirjoitusalusat, keräilykannet (sekä irtolehtiä varten että muut), pahvikannet, asiakirjakannet, lomake- ja niiden kaltaiset sarjat, myös hiilipaperivälilehdin, ja muut koulu-, toimisto- ym. tarvikkeet paperista, kartongista tai pahvista; näyte- ja keräilykansiot sekä kirjankannet ja -päällykset, paperista, kartongista tai pahvista:			
4820.10	- konttorikirjat, tilikirjat, muistikirjat, tilauskirjat, kuittilomakekirjat, kirjepaperilehtiöt, muistilehtiöt, päiväkirjat ja niiden kaltaiset tavarat	7 %	vapaa	PAPER
4820.20	- harjoitusvihot	7 %	vapaa	PAPER
4820.30	- keräilykannet (muut kuin kirjankannet), pahvikannet			

4820.40	ja asiakirjakannet - lomake- ja niiden kaltaiset sarjat, myös hiilipaperivälilehdin	7 %	vapaa	PAPER
4820.50	- näyte- ja keräilykansiot	7 %	vapaa	PAPER
4820.90	- muut	7 %	vapaa	PAPER
48.21	Kaikenlaiset paperiset, kartonkiset tai pahviset nimi- ja osoitelaput, myös painetut:			
4821.10	- painetut	3,8 %	vapaa	PAPER
4821.90	- muut	3,8 %	vapaa	PAPER
48.22	Pupiinat (bobiinit), puolat, koopit ja niiden kaltaiset pohjalliset, paperimassasta, paperista, kartongista tai pahvista (myös rei'itetyt tai kovetetut):			
4821.10	- jollaisia käytetään tekstiililangan puolaamiseen	2,2 %	vapaa	PAPER
4822.90	- muut	2,2 %	vapaa	PAPER
48.23	Muu paperi, kartonki, pahvi, selluloosavanu ja selluloosakuituharso, määräkokoon tai -muotoon leikattu; muut tavarat paperimassasta, paperista, kartongista, pahvista, selluloosavanusta tai selluloosakuituharsosta:			
	- liimapaperi, myös itseliimautuva, kaistaleina tai rullina:			
4823.11	-- itseliimautuva	5 %	vapaa	PAPER
4823.19	-- muu	5 %	vapaa	PAPER
4823.20	- suodatinpaperi, -kartonki ja -pahvi	6 %	vapaa	PAPER
4823.30	- reikäkorttikoneiden lävistämättömät kortit, myös toisistaan irrottamattomat	3,8 %	vapaa	PAPER
4823.40	- painettu piirturipaperi rullina, arkkeina tai kiekkoina - muu paperi, kartonki tai pahvi, jollaista käytetään kirjoitus-, painatus- tai muuhun graafiseen tarkoitukseen:	3,8 %	vapaa	PAPER
4823.51	-- painettu, kohokuvioitu tai rei'itetty	6 %	vapaa	PAPER
4823.59	-- muu	6 %	vapaa	PAPER
4823.60	- tarjottimet, kulhot, vadit, lautaset, kupit, pikarit ja niiden kaltaiset tavarat, paperista, kartongista tai pahvista	6 %	vapaa	PAPER
4823.70	- muotoonpuristetut tavarat paperimassasta: -- kananmunien pakkauskennot	vapaa	vapaa	
	-- muut	6 %	vapaa	PAPER
4823.90	- muut:			

-- muut (kuin alanimikkeiden 48.23.30 – 40.00) tavarat tekniisiin tarkoituksiin	3,8 %	vapaa	PAPER
-- muut	6 %	vapaa	PAPER

49. Ryhmä

HUOMAUTUS RYHMÄÄN 49:

**Kaikki sarakkeessa 4 ilmoitetut "tulli-vapaa"-
tarjoukset toteutetaan 10 vuoden sisällä**

**Kirjat, sanomalehdet, kuvat ja muut painotuotteet;
käsikirjoitukset, konekirjoitukset ja työpiirustukset**

49.01	Kirjat, esittelylehtiset, lentolehtiset ja niiden kaltaiset painotuotteet, myös irrallisina lehtinä:		
4901.10	- irrallisina lehtinä, myös taitetut - muut:	vapaa	vapaa
4901.91	-- sanakirjat, tietosanakirjat ja niiden jaksottain ilmestyvät osat	vapaa	vapaa
4901.99	-- muut	vapaa	vapaa
49.02	Sanomalehdet ja aikakauslehdet, myös jos ne ovat kuvitetut tai sisältävät mainosaineistoa:		
4902.10	- vähintään neljä kertaa viikossa ilmestyvät	vapaa	vapaa
4902.90	- muut	vapaa	vapaa
49.03	Lasten kuva-, piirustus- ja värityskirjat	vapaa	vapaa
49.04	Painetut tai käsinkirjoitetut nuotit, myös sidotut, nidotut tai kuvitetut	vapaa	vapaa
49.05	Kaikenlaiset painetut kartat, merikortit ja niiden kaltaiset kortit, myös kartastot, seinäkartat, topografiset kartat ja karttapallot:		
4905.10	- karttapallot - muut:	vapaa	vapaa

4905.91	-- kirjoina	vapaa	vapaa	
4905.99	-- muut	vapaa	vapaa	
49.06	Arkkitehtoniseen, tekniseen, teolliseen, kaupalliseen, topografiseen tai niiden kaltaiseen käyttöön tarkoitetut kartta-, asemakaava- ja kaavapiirustukset, käsin tehtyinä alkuperäiskappaleina; käsin kirjoitetut tekstit; edellä mainittujen tavaroiden säteilyherkälle paperille otetut valojäljennökset ja hiilipaperikopiot	vapaa	vapaa	
49.07	Mitätoimättömät posti-, vero- ja niiden kaltaiset merkit, jotka ovat voimassa tai tulevat voimaan määräraamaassa; leimapainettu paperi; setelit; shekkilomakkeet; osake- ja osuuskirjat, obligaatiot ja niiden kaltaiset arvopaperit	vapaa	vapaa	
49.08	Siirtokuvat (dekalkomaniat):			
4908.10	- siirtokuvat (dekalkomaniat), joissa on lasiintuvia seoksia	3,8 %	vapaa	PRM
4908.90	- muut	3,8 %	vapaa	PRM
49.09	Painetut postikortit ja kuvapostikortit; painetut kortit, joissa on henkilökohtainen tervehdys, onnittelu, viesti tai tiedonanto, kuvalliset tai kuvattomat, myös kirjekuorineen tai koristeineen	7 %	vapaa	PRM
49.10	Kaikenlaiset painetut kalenterit, myös irtolehtikalenterit	7 %	vapaa	PRM
49.11	Muut painotuotteet, myös painetut kuvat ja valokuvat:			
4911.10	- kaupallinen mainosaineisto, kaupalliset luettelot ja niiden kaltaiset tuotteet:			
	-- kuvat, kuvapiirroksiset ja valokuvat	7 %	vapaa	PRM
	-- muut	vapaa	vapaa	
	- muut:			

4911.91 -- kuvat, kuvapiirroksiset ja valokuvat:
--- opetustarkoituksiin käytettävät
--- muut
4911.99 -- muut

vapaa vapaa
7% vapaa
vapaa vapaa

PRM

XI OSA

TEKSTIILIAINEET JA TEKSTIILITAVARAT

HUOMAUTUS OSAAN XI:

Kaikki sarakkeessa 4. ilmoitetut tullinalennukset toteutetaan 10 vuoden aikana

50. Ryhmä

Silkki

50.01	Kelaamiseen soveltuvat silkkikokongit	maataloustuote	
50.02	Raakasilkki (kiertämätön)	maataloustuote	
50.03	Silkkijätteet (myös kelauskelvottomat kokongit, lankajätteet ja garnetoidut jätteet ja lumput):		
5003.10	- karstaamattomat ja kampaamattomat	maataloustuote	
5003.90	- muut	maataloustuote	
50.04	Silkkilanka (muu kuin silkkijätteistä kehrätty), ei kuitenkaan vähittäismyyntimuodoissa	2,2 %	2,2 %
50.05	Silkkijätteistä kehrätty lanka, ei kuitenkaan vähittäismyyntimuodoissa	2,2 %	2,2 %
50.06	Silkkilanka ja silkkijätteistä kehrätty lanka, vähittäismyyntimuodoissa; silkkitoukan gut	5,8 %	5 %
50.07	Kudotut silkki- ja silkkijättekankaat:		
5007.10	- bourettesilkkikankaat	7,5 %	3 %
5007.20	- muut kankaat, joissa on vähintään 85 % painosta silkkiä tai muuta silkkijätettä kuin bourettesilkkiä	7,5 %	7,5 %
5007.90	- muut kankaat	7,5 %	6,9 %

51. Ryhmä

Villa sekä hieno ja karkea eläimenkarva; jouhilanka ja jouhesta kudotut kankaat

51.01	Karstaamaton ja kampaamaton villa:		
	- pesemätön villa (rasvavilla), myös elo- tai vuotavillana pesty villa:		
5101.11	-- keritty villa	vapaa	maataloustuote
5101.19	-- muu	vapaa	maataloustuote
	- rasvaton, karbonoimaton villa:		
5101.21	-- keritty villa	vapaa	maataloustuote
5101.29	-- muu	vapaa	maataloustuote
5101.30	-- karbonoitu villa	vapaa	maataloustuote
51.02	Karstaamaton ja kampaamaton hieno tai karkea eläimenkarva:		
5102.10	- hieno eläimenkarva	vapaa	maataloustuote
5102.20	- karkea eläimenkarva	vapaa	maataloustuote
51.03	Villajätteet ja hienon tai karkean eläimenkarvan jätteet, myös langanjätteet, ei kuitenkaan garnetoidut jätteet ja lumput:		
5103.10	- villan ja hienon eläimenkarvan kampaajajätteet	vapaa	maataloustuote
5103.20	- muut villan ja hienon eläimenkarvan jätteet	vapaa	maataloustuote
5103.30	- karkean eläimenkarvan jätteet	vapaa	maataloustuote
51.04	Garnetoimalla jätteistä tai lumpuista saatu villa tai hieno tai karkea eläimenkarva	vapaa	vapaa
51.05	Karstattu tai kammattu villa ja hieno tai karkea eläimenkarva (myös kammattu fragmentoitu villa):		
5105.10	- karstattu villa	vapaa	vapaa
	- villatopsit ja muu kammattu villa:		
5105.21	-- kammattu fragmentoitu villa	vapaa	vapaa
5105.29	-- muut	vapaa	vapaa

5105.30	- karstattu tai kammattu hieno eläimenkarva	vapaa	vapaa
5105.40	- karkean eläimenkarvan jätteet	vapaa	vapaa
51.06	Karstavillalanka, ei kuitenkaan vähittäismyyntimuodoissa:		
5106.10	- jossa on vähintään 85 painoprosenttia villaa	6 %	3,8 %
5106.20	- jossa on alle 85 painoprosenttia villaa	6 %	4 %
51.07	Kampavillalanka, ei kuitenkaan vähittäismyyntimuodoissa:		
5107.10	- jossa on vähintään 85 painoprosenttia villaa	6 %	3,8 %
5107.20	- jossa on alle 85 painoprosenttia villaa	6 %	4 %
51.08	Lanka hienosta (karstatusta tai kammattusta) eläimenkarvasta, ei kuitenkaan vähittäismyyntimuodoissa:		
5108.10	- karstalanka	6 %	3,2 %
5108.20	- kampalanka	6 %	3,2 %
51.09	Lanka villasta tai hienosta eläimenkarvasta, vähittäismyyntimuodoissa:		
5109.10	- jossa on vähintään 85 painoprosenttia villaa tai hienoa eläimenkarvaa	12 %	8 %
5109.90	- muut	12 %	8 %
51.10	Lanka karkeasta eläimenkarvasta tai jouhesta (myös kierrepäälystetty jouhilanka), myös vähittäismyyntimuodoissa	12 %	3,5 %
51.11	Kudotut kankaat karstavillasta tai karstatusta hienosta eläimenkarvasta:		
	- joissa on vähintään 85 painoprosenttia villaa tai hienoa eläimenkarvaa:		
5111.11	-- paino enintään 300 g/m ²	28 %	8 %
	vähin tulli 1 kg	6,15	
5111.19	-- muut	28 %	8 %
	vähin tulli 1 kg	6,15	

5111.20	- joissa on alle 85 painoprosenttia villaa tai hienoa eläimenkarvaa sekoitettuna pääasiassa tai yksinomaan tekokuitufilamenttien kanssa	vähin tulli 1 kg	28 % 6,15	8 %
5111.30	- joissa on alle 85 painoprosenttia villaa tai hienoa eläimenkarvaa sekoitettuna pääasiassa tai yksinomaan katkottujen tekokuitujen kanssa	vähin tulli 1 kg	28 % 6,15	8 %
5111.90	- muut	vähin tulli 1 kg	28 % 6,15	8 %
51.12	Kudotut kankaat kampavillasta tai kammatusta hienosta eläimenkarvasta:			
	- joissa on vähintään 85 painoprosenttia villaa tai hienoa eläimenkarvaa:			
5112.11	-- paino enintään 200 g/m ²	vähin tulli 1 kg	28 % 6,15	8 %
5112.19	-- muut	vähin tulli 1 kg	28 % 6,15	8 %
5112.20	- joissa on alle 85 painoprosenttia villaa tai hienoa eläimenkarvaa sekoitettuna pääasiassa tai yksinomaan tekokuitufilamenttien kanssa	vähin tulli 1 kg	28 % 6,15	8 %
5112.30	- joissa on alle 85 painoprosenttia villaa tai hienoa eläimenkarvaa sekoitettuna pääasiassa tai yksinomaan katkottujen tekokuitujen kanssa	vähin tulli 1 kg	28 % 6,15	8 %
5112.90	- muut	vähin tulli 1 kg	28 % 6,15	8 %
51.13	Kudotut kankaat karkeasta eläimenkarvasta tai jouhesta		30 %	5,3 %

52. Ryhmä

Puuvilla

52.01	Karstaamaton ja kampaamaton puuvilla	maataloustuote
--------------	---	----------------

52.02	Puuvillajätteet (myös lankajätteet ja garnetoidut jätteet ja lumput):			
5202.10	- lankajätteet		maataloustuote	
	- muut:			
5202.91	-- garnetoidut jätteet ja lumput		maataloustuote	
5202.99	-- muut		maataloustuote	
52.03	Karstattu tai kammattu puuvilla		maataloustuote	
52.04	Puuvillaompelulanka, myös vähittäismyyntimuodoissa:			
	- ei vähittäismyyntimuodoissa:			
5204.11	-- jossa on vähintään 85 painoprosenttia puuvillaa		12 %	4 %
		vähin tulli 1 kg	1,88	
5204.19	-- muu		12 %	4 %
		vähin tulli 1 kg	1,88	
5204.20	- vähittäismyyntimuodoissa		13 %	5 %
		vähin tulli p. 1 kg	2,17	
52.05	Puuvillalanka (muu kuin ompelulanka), jossa on vähintään 85 painoprosenttia puuvillaa, ei kuitenkaan vähittäismyyntimuodoissa:			
	- yksinkertainen lanka kampaamattomista kuiduista:			
5205.11	-- vähintään 714,29 desitexiä (metrinen numero enintään 14)		7 %	4 %
		vähin tulli 1 kg	0,52	
5205.12	-- alle 714,29 desitexiä, mutta vähintään 232,56 desitexiä (metrinen numero yli 14, mutta enintään 43)		7 %	4 %
		vähin tulli 1 kg	0,52	
5205.13	-- alle 232,56 desitexiä, mutta vähintään 192,31 desitexiä (metrinen numero yli 43, mutta enintään 52)		7 %	4 %
		vähin tulli 1 kg	0,52	
5205.14	-- alle 192,31 desitexiä, mutta vähintään 125 desitexiä (metrinen numero yli 52, mutta enintään 80)		7 %	4 %
		vähin tulli 1 kg	0,52	
5205.15	-- alle 125 desitexiä (metrinen numero yli 80)		7 %	4,4 %
		vähin tulli 1 kg	0,52	

5205.21	- yksinkertainen lanka kammatuista kuiduista: -- vähintään 714,29 desitexiä (metrinen numero enintään 14)		
		vähin tulli 1 kg	0,52
5205.22	-- alle 714,29 desitexiä, mutta vähintään 232,56 desitexiä (metrinen numero yli 14, mutta enintään 43)		
		vähin tulli 1 kg	0,52
5205.23	-- alle 232,56 desitexiä, mutta vähintään 192,31 desitexiä (metrinen numero yli 43, mutta enintään 52)		
		vähin tulli 1 kg	0,52
5205.24	-- alle 192,31 desitexiä, mutta vähintään 125 desitexiä (metrinen numero yli 52, mutta enintään 80)		
		vähin tulli 1 kg	0,52
5205.25	-- alle 125 desitexiä (metrinen numero yli 80)		
		vähin tulli 1 kg	0,52
	- kerrattu tai kertokerrattu lanka kampaamattomista kuiduista:		
5205.31	-- jossa jokainen yksinkertainen lanka vähintään 714,29 desitexiä (yksinkertaisen langan metrinen numero enintään 14)		
		vähin tulli 1 kg	0,52
5205.32	-- jossa jokainen yksinkertainen lanka alle 714,29 desitexiä, mutta vähintään 232,56 desitexiä (yksinkertaisen langan metrinen numero yli 14, mutta enintään 43)		
		vähin tulli 1 kg	0,52
5205.33	-- jossa jokainen yksinkertainen lanka alle 232,56 desitexiä, mutta vähintään 192,31 desitexiä (yksinkertaisen langan metrinen numero yli 43, mutta enintään 52)		
		vähin tulli 1 kg	0,52
5205.34	-- jossa jokainen yksinkertainen lanka alle 192,31 desitexiä, mutta vähintään 125 desitexiä (yksinkertaisen langan metrinen numero yli 52, mutta enintään 80)		
		vähin tulli 1 kg	0,52
5205.35	-- jossa jokainen yksinkertainen lanka alle 125 desitexiä, (yksinkertaisen langan metrinen numero yli 80)		
		vähin tulli 1 kg	0,52
	- kerrattu tai kertokerrattu lanka kammatuista kuiduista:		
5205.41	-- jossa jokainen yksinkertainen lanka vähintään 714,29 desitexiä (yksinkertaisen langan metrinen numero enintään 14)		
		vähin tulli 1 kg	0,52

5205.42	-- jossa jokainen yksinkertainen lanka alle 714,29 desitexiä, mutta vähintään 232,56 desitexiä (yksinkertaisen langan metrinen numero yli 14, mutta enintään 43)		7 %	4 %
		vähin tulli 1 kg	0,52	
5205.43	-- jossa jokainen yksinkertainen lanka alle 232,56 desitexiä, mutta vähintään 192,31 desitexiä (yksinkertaisen langan metrinen numero yli 43, mutta enintään 52)		7 %	4 %
		vähin tulli 1 kg	0,52	
5205.44	-- jossa jokainen yksinkertainen lanka alle 192,31 desitexiä, mutta vähintään 125 desitexiä (yksinkertaisen langan metrinen numero yli 52, mutta enintään 80)		7 %	4 %
		vähin tulli 1 kg	0,52	
5205.45	-- jossa jokainen yksinkertainen lanka alle 125 desitexiä, (yksinkertaisen langan metrinen numero yli 80)		7 %	4 %
		vähin tulli 1 kg	0,52	
52.06	Puuvillalanka (muu kuin ompelulanka), jossa on alle 85 painoprosenttia puuvillaa, ei kuitenkaan vähittäismyyntimuodoissa:			
	- yksinkertainen lanka kampaamattomista kuiduista:			
5206.11	-- vähintään 714,29 desitexiä (metrinen numero enintään 14)		7 %	4 %
		vähin tulli 1 kg	0,52	
5206.12	-- alle 714,29 desitexiä, mutta vähintään 232,56 desitexiä (metrinen numero yli 14, mutta enintään 43)		7 %	4 %
		vähin tulli 1 kg	0,52	
5206.13	-- alle 232,56 desitexiä, mutta vähintään 192,31 desitexiä (metrinen numero yli 43, mutta enintään 52)		7 %	4 %
		vähin tulli 1 kg	0,52	
5206.14	-- alle 192,31 desitexiä, mutta vähintään 125 desitexiä (metrinen numero yli 52, mutta enintään 80)		7 %	4 %
		vähin tulli 1 kg	0,52	
5206.15	-- alle 125 desitexiä (metrinen numero yli 80)		7 %	4 %
		vähin tulli 1 kg	0,52	
	- yksinkertainen lanka kammatuista kuiduista:			
5206.21	-- vähintään 714,29 desitexiä (metrinen numero enintään 14)		7 %	4 %
		vähin tulli 1 kg	0,52	
5206.22	-- alle 714,29 desitexiä, mutta vähintään 232,56 desitexiä (metrinen numero yli 14, mutta enintään 43)		7 %	4 %

		vähin tulli 1 kg	0,52	
5206.23	-- alle 232,56 desitexiä, mutta vähintään 192,31 desitexiä (metrinen numero yli 43, mutta enintään 52)		7 %	4 %
		vähin tulli 1 kg	0,52	
5206.24	-- alle 192,31 desitexiä, mutta vähintään 125 desitexiä (metrinen numero yli 52, mutta enintään 80)		7 %	4 %
		vähin tulli 1 kg	0,52	
5206.25	-- alle 192,31 desitexiä, mutta vähintään 125 desitexiä (metrinen numero yli 52, mutta enintään 80)		7 %	4 %
		vähin tulli 1 kg	0,52	
	- kerrattu tai kertokerrattu lanka kampaamattomista kuiduista:			
5206.31	-- jossa jokainen yksinkertainen lanka vähintään 714,29 desitexiä (yksinkertaisen langan metrinen numero enintään 14)		7 %	4 %
		vähin tulli 1 kg	0,52	
5206.32	-- jossa jokainen yksinkertainen lanka alle 714,29 desitexiä, mutta vähintään 232,56 desitexiä (yksinkertaisen langan metrinen numero yli 14, mutta enintään 43)		7 %	4 %
		vähin tulli 1 kg	0,52	
5206.33	-- jossa jokainen yksinkertainen lanka alle 232,56 desitexiä, mutta vähintään 192,31 desitexiä (yksinkertaisen langan metrinen numero yli 43, mutta enintään 52)		7 %	4 %
		vähin tulli 1 kg	0,52	
5206.34	-- jossa jokainen yksinkertainen lanka alle 192,31 desitexiä, mutta vähintään 125 desitexiä (yksinkertaisen langan metrinen numero yli 52, mutta enintään 80)		7 %	4 %
		vähin tulli 1 kg	0,52	
5206.35	-- jossa jokainen yksinkertainen lanka alle 125 desitexiä, (yksinkertaisen langan metrinen numero yli 80)		7 %	4 %
		vähin tulli 1 kg	0,52	
	- kerrattu tai kertokerrattu lanka kammatuista kuiduista:			
5206.41	-- jossa jokainen yksinkertainen lanka vähintään 714,29 desitexiä (yksinkertaisen langan metrinen numero enintään 14)		7 %	4 %
		vähin tulli 1 kg	0,52	
5206.42	-- jossa jokainen yksinkertainen lanka alle 714,29 desitexiä, mutta vähintään 232,56 desitexiä (yksinkertaisen langan metrinen numero yli 14, mutta enintään 43)		7 %	4 %
		vähin tulli 1 kg	0,52	

5206.43	-- jossa jokainen yksinkertainen lanka alle 232,56 desitexiä, mutta vähintään 192,31 desitexiä (yksinkertaisen langan metrinen numero yli 43, mutta enintään 52)		
		vähin tulli 1 kg	7 % 4 %
			0,52
5206.44	-- jossa jokainen yksinkertainen lanka alle 192,31 desitexiä, mutta vähintään 125 desitexiä (yksinkertaisen langan metrinen numero yli 52, mutta enintään 80)		
		vähin tulli 1 kg	7 % 4 %
			0,52
5206.45	-- jossa jokainen yksinkertainen lanka alle 125 desitexiä, (yksinkertaisen langan metrinen numero yli 80)		
		vähin tulli 1 kg	7 % 4 %
			0,52
52.07	Puuvillalanka (muu kuin ompelulanka), vähittäismyyntimuodoissa:		
5207.10	-- jossa on vähintään 85 painoprosenttia puuvillaa		
		vähin tulli p. 1 kg	13 % 8,7 %
			2,17
5207.90	-- muu		
		vähin tulli p. 1 kg	13 % 5 %
			2,17
52.08	Kudotut puuvillakankaat, joissa on vähintään 85 painoprosenttia puuvillaa, paino enintään 200 g/m²:		
	- valkaisuherättämättömät:		
5208.11	-- palttina, paino enintään 100 g/m ²		
		vähin tulli p. 1 kg	29 % 8 %
			4,00
5208.12	-- palttina, paino yli 100 g/m ²		
		vähin tulli p. 1 kg	29 % 8 %
			4,00
5208.13	-- 3- tai 4-vartiset toimikkaat, myös ristitoimikkaat		
		vähin tulli p. 1 kg	29 % 8 %
			4,00
5208.19	-- muut kankaat		
		vähin tulli p. 1 kg	29 % 8 %
			4,00
	- valkaistut:		
5208.21	-- palttina, paino enintään 100 g/m ²		
		vähin tulli p. 1 kg	29 % 17 %
			4,00
5208.22	-- palttina, paino yli 100 g/m ²		
		vähin tulli p. 1 kg	29 % 17 %
			4,00
5208.23	-- 3- tai 4-vartiset toimikkaat, myös ristitoimikkaat		
		vähin tulli p. 1 kg	29 % 17 %
			4,00
5208.29	-- muut kankaat		
		vähin tulli p. 1 kg	29 % 17 %
			4,00
	- värjätyt:		

5208.31	-- palttina, paino enintään 100 g/m ²		29 %	17 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,00	
5208.32	-- palttina, paino yli 100 g/m ²		29 %	17 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,00	
5208.33	-- 3- tai 4-vartiset toimikkaat, myös ristitoimikkaat		29 %	17 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,00	
5208.39	-- muut kankaat		29 %	17 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,00	
	- erivärisistä langoista kudotut:			
5208.41	-- palttina, paino enintään 100 g/m ²		29 %	8 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,00	
5208.42	-- palttina, paino yli 100 g/m ²		29 %	8 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,00	
5208.43	-- 3- tai 4-vartiset toimikkaat, myös ristitoimikkaat		29 %	8 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,00	
5208.49	-- muut kankaat		29 %	8 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,00	
	- painetut:			
5208.51	-- palttina, paino enintään 100 g/m ²		29 %	17 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,00	
5208.52	-- palttina, paino yli 100 g/m ²		29 %	17 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,00	
5208.53	-- 3- tai 4-vartiset toimikkaat, myös ristitoimikkaat		29 %	17 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,00	
5208.59	-- muut kankaat		29 %	17 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,00	
52.09	Kudotut puuvillakankaat, joissa on vähintään 85 painoprosenttia puuvillaa, paino yli 200 g/m²:			
	- valkaisuomattomat:			
5209.11	-- palttina		29 %	8 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,00	
5209.12	-- 3- tai 4-vartiset toimikkaat, myös ristitoimikkaat		29 %	8 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,00	
5209.19	-- muut kankaat		29 %	8 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,00	
	- valkaistut:			
5209.21	-- palttina		29 %	17 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,00	
5209.22	-- 3- tai 4-vartiset toimikkaat, myös ristitoimikkaat		29 %	17 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,00	
5209.29	-- muut kankaat		29 %	17 %

		vähin tulli p. 1 kg	4,00	
5209.31	- värjätyt: -- palttina		29 %	17 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,00	
5209.32	-- 3- tai 4-vartiset toimikkaat, myös ristitoimikkaat		29 %	17 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,00	
5209.39	-- muut kankaat		29 %	17 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,00	
5209.41	- erivärisistä langoista kudotut: -- palttina		29 %	8 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,00	
5209.42	-- denim		29 %	8 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,00	
5209.43	-- muut 3- tai 4-vartiset toimikkaat, myös ristitoimikkaat		29 %	8 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,00	
5209.49	-- muut kankaat		29 %	8 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,00	
5209.51	- painetut: -- palttina		29 %	17 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,00	
5209.52	-- 3- tai 4-vartiset toimikkaat, myös ristitoimikkaat		29 %	17 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,00	
5209.59	-- muut kankaat		29 %	17 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,00	
52.10	Kudotut puuvillakankaat, joissa on alle 85 painoprosenttia puuvillaa, sekoitettuna pääasiassa tai yksinomaan tekokuittujen kanssa, paino enintään 200 g/m²:			
	- valkaisemattomat:			
5210.11	-- palttina		29 %	8 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,00	
5210.12	-- 3- tai 4-vartiset toimikkaat, myös ristitoimikkaat		29 %	8 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,00	
5210.19	-- muut kankaat		29 %	8 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,00	
5210.21	- valkaistut: -- palttina		29 %	8 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,00	
5210.22	-- 3- tai 4-vartiset toimikkaat, myös ristitoimikkaat		29 %	8 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,00	
5210.29	-- muut kankaat		29 %	8 %

		vähin tulli p. 1 kg	4,00	
	- värjätyt:			
5210.31	-- palttina		29 %	17 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,00	
5210.32	-- 3- tai 4-vartiset toimikkaat, myös ristitoimikkaat		29 %	17 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,00	
5210.39	-- muut kankaat		29 %	17 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,00	
	- erivärisistä langoista kudotut:			
5210.41	-- palttina		29 %	8 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,00	
5210.42	-- 3- tai 4-vartiset toimikkaat, myös ristitoimikkaat		29 %	8 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,00	
5210.49	-- muut kankaat		29 %	8 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,00	
	- painetut:			
5210.51	-- palttina		29 %	17 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,00	
5210.52	-- 3- tai 4-vartiset toimikkaat, myös ristitoimikkaat		29 %	17 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,00	
5210.59	-- muut kankaat		29 %	17 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,00	
52.11	Kudotut puuvillakankaat, joissa on alle 85 painoprosenttia puuvillaa, sekoitettuna pääasiassa tai yksinomaan tekokuitujen kanssa, paino yli 200 g/m²:			
	- valkaisemattomat:			
5211.11	-- palttina		29 %	8 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,00	
5211.12	-- 3- tai 4-vartiset toimikkaat, myös ristitoimikkaat		29 %	8 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,00	
5211.19	-- muut kankaat		29 %	8 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,00	
	- valkaistut:			
5211.21	-- palttina		29 %	8 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,00	
5211.22	-- 3- tai 4-vartiset toimikkaat, myös ristitoimikkaat		29 %	8 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,00	
5211.29	-- muut kankaat		29 %	17 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,00	
	- värjätyt:			

5211.31	-- palttina		29 %	17 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,00	
5211.32	-- 3- tai 4-vartiset toimikkaat, myös ristitoimikkaat		29 %	17 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,00	
5211.39	-- muut kankaat		29 %	17 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,00	
	- erivärisistä langoista kudotut:			
5211.41	-- palttina		29 %	8 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,00	
5211.42	-- denim		29 %	8 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,00	
5211.43	-- muut 3- tai 4-vartiset toimikkaat, myös ristitoimikkaat		29 %	8 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,00	
5211.49	-- muut kankaat		29 %	8 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,00	
	- painetut:			
5211.51	-- palttina		29 %	17 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,00	
5211.52	-- 3- tai 4-vartiset toimikkaat, myös ristitoimikkaat		29 %	17 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,00	
5211.59	-- muut kankaat		29 %	17 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,00	
52.12	Muut kudotut puuvillakankaat:			
	- paino enintään 200 g/m ² :			
5212.11	-- valkaisuamattomat		29 %	8 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,00	
5212.12	-- valkaistut		29 %	8 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,00	
5212.13	-- värjätyt		29 %	8 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,00	
5212.14	-- erivärisistä langoista kudotut		29 %	8 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,00	
5212.15	-- painetut		29 %	17 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,00	
	- paino yli 200 g/m ² :			
5212.21	-- valkaisuamattomat		29 %	8 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,00	
5212.22	-- valkaistut		29 %	8 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,00	
5212.23	-- värjätyt		29 %	17 %

5212.24	-- erivärisistä langoista kudotut	vähin tulli p. 1 kg	4,00	29 %	8 %
5212.25	-- painetut	vähin tulli p. 1 kg	4,00	29 %	8 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,00		

53. Ryhmä

Muut kasviteksiilikuidut; paperilanka ja kudotut paperilankakankaat:

53.01	Pellava, raaka tai käsitelty, ei kuitenkaan kehrätty; pellavarohditimet ja -jätteet (myös lankajätteet ja garnetoidut jätteet ja lumput):				
5301.10	- raaka tai liotettu pellava			maataloustuote	
	- loukutettu, lihdattu, häkilöity tai muulla tavalla käsitelty pellava, ei kuitenkaan kehrätty:				
5301.21	-- loukutettu tai lihdattu			maataloustuote	
5301.29	-- muu			maataloustuote	
5301.30	- pellavarohditimet ja -jätteet			maataloustuote	
53.02	Hamppu (Cannabis sativa L.), raaka tai käsitelty, ei kuitenkaan kehrätty; hamppurohditimet ja -jätteet (myös lankajätteet ja garnetoidut jätteet ja lumput):				
5302.10	- raaka tai liotettu hamppu			maataloustuote	
5302.90	- muut			maataloustuote	
53.03	Juti ja muut niinitekstiilikuidut (paitsi pellava, hamppu ja rami), raa'at tai käsitellyt, ei kuitenkaan kehrätyt; näiden kuitujen rohditimet ja jätteet (myös lankajätteet ja garnetoidut jätteet ja lumput):				
5303.10	- juti ja muut niinitekstiilikuidut, raa'at tai liotetut		1,5 %	vapaa	
5303.90	- muut		1,5 %	vapaa	
53.04	Sisali ja muut Agave-sukuisista kasveista saadut tekstiilikuidut, raa'at tai käsitellyt, ei kuitenkaan kehrätyt; näiden kuitujen rohditimet ja jätteet (myös lankajätteet ja garnetoidut jätteet ja lumput):				

5304.10	- sisäli ja muut Agave-sukuisista kasveista saadut tekstiilikuidut, raa'at	1,5 %	vapaa
5304.90	- muut	1,5 %	vapaa
53.05	Kookoskuidut, manilla (abaca tai Musa textilis Nee), rami ja muut kasvitekstiilikuidut, muualle kuulumattomat, raa'at tai käsitellyt, ei kuitenkaan kehrätyt; näiden kuitujen rohtimet, kampaajätteet ja muut jätteet (myös lankajätteet ja garnetoidut jätteet ja lumput):		
	- kookoskuidut:		
5305.11	-- raa'at	1,5 %	vapaa
5305.19	-- muut	1,5 %	vapaa
	- manilla (abaca):		
5305.21	-- raaka	1,5 %	vapaa
5305.29	-- muu	1,5 %	vapaa
	- muut:		
5305.91	-- raa'at	1,5 %	vapaa
5305.99	-- muut	1,5 %	vapaa
53.06	Pellavalanka:		
5306.10	- yksinkertainen	11 %	5 %
5306.20	- kerrattu tai kertokerrattu	6 %	5 %
53.07	Jutilanka ja lanka muista nimikkeen 53.03 niinitekstiilikuiduista:		
5307.10	- yksinkertainen	6 %	vapaa
5307.20	- kerrattu tai kertokerrattu	6 %	vapaa
53.08	Lanka muista kasvitekstiilikuiduista; paperilanka:		
5308.10	- kookoskuitulanka	vapaa	vapaa
5308.20	- hampulanka	vapaa	vapaa
5308.30	- paperilanka	10 %	6,7 %
5308.90	- muu	8 %	4 %
53.09	Kudotut pellavakankaat:		
	- joissa on vähintään 85 painoprosenttia pellavaa:		
5309.11	-- valkaisemattomat tai valkaistut	28 %	8 %

5309.19	-- muut	vähin tulli 1 kg	3,30	
			28 %	8 %
		vähin tulli 1 kg	3,30	
5309.21	- joissa on alle 85 painoprosenttia pellavaa: -- valkaisuamattomat tai valkaistut		28 %	8 %
5309.29	-- muut	vähin tulli 1 kg	3,30	
			28 %	8 %
		vähin tulli 1 kg	3,30	
53.10	Kudotut kankaat jutista tai muista nimikkeen 53.03 niinitekstiilikuiduista:			
5310.10	- valkaisuamattomat		20 %	4 %
5310.90	- muut		20 %	4 %
53.11	Kudotut kankaat muista kasvitekstiilikuiduista; kudotut paperilankakankaat:			
	- kudotut kankaat muista kasvitekstiilikuiduista		14 %	8 %
	- kudotut paperilankakankaat		20 %	8 %
54. Ryhmä				
Tekokuitufilamentit				
54.01	Ompelulanka tekokuitufilamenteista, myös vähittäismyyntimuodoissa:			
5401.10	- synteettikuitufilamenteista: -- ei vähittäismyyntimuodoissa		12 %	8 %
	-- vähittäismyyntimuodoissa		12 %	vapaa
5401.20	- muuntokuitufilamenteista		20 %	5 %
54.02	Lanka synteettikuitufilamenteista (muu kuin ompeulanka), ei kuitenkaan vähittäismyyntimuodoissa, myös alle 67 desitexin monofilamenttilanka synteettikuituaineesta:			
5402.10	- erikoisluja lanka nailonista tai muista polyamideista		vapaa	vapaa
5402.20	- erikoisluja lanka polyestereistä - teksturoitu lanka:		vapaa	vapaa
5402.31	-- nailonista tai muista polyamideista, yksinkertainen			

	lanka enintään 50 tex	12,5 %	4 %
5402.32	-- nailonista tai muista polyamideista, yksinkertainen lanka yli 50 tex	12,5 %	vapaa
5402.33	-- polyesteriestä	12,5 %	4 %
5402.39	-- muu	12,5 %	4 %
	- muu lanka, yksinkertainen, kiertämätön tai kierretty, jossa on enintään 50 kierrettä metrillä:		
5402.41	-- nailonista tai muista polyamideista	vapaa	vapaa
5402.42	-- polyesteriestä, osittain orientoitu	vapaa	vapaa
5402.43	-- polyesteriestä, muu	vapaa	vapaa
5402.49	-- muu	vapaa	vapaa
	- muu lanka, yksinkertainen, kierretty, jossa on yli 50 kierrettä metrillä:		
5402.51	-- nailonista tai muista polyamideista	vapaa	vapaa
5402.52	-- polyesteriestä	vapaa	vapaa
5402.59	-- muu	vapaa	vapaa
	- muu lanka, kerrattu tai kertokerrattu:		
5402.61	-- nailonista tai muista polyamideista	vapaa	vapaa
5402.62	-- polyesteriestä	vapaa	vapaa
5402.69	-- muu	vapaa	vapaa
54.03	Lanka muuntokuitufilamenteista (muu kuin ompelulanka), ei kuitenkaan vähittäismyyntimuodoissa, myös alle 67 desitexin monofilamenttilanka muuntokuituaineesta:		
5403.10	- erikoisluja lanka viskoosista	22 %	vapaa
5403.20	- teksturoitu lanka	22 %	vapaa
	- muu lanka, yksinkertainen:		
5403.31	-- viskoosista, kiertämätön tai kierretty, jossa on enintään 120 kierrettä metrillä	22 %	vapaa
5403.32	-- viskoosista, kierretty, jossa on yli 120 kierrettä metrillä	22 %	vapaa
5403.33	-- asetaatista	22 %	vapaa
5403.39	-- muu	22 %	vapaa
	- muu lanka, kerrattu tai kertokerrattu:		
5403.41	-- viskoosista	22 %	vapaa
5403.42	-- asetaatista	22 %	vapaa
5403.49	-- muu	22 %	vapaa
54.04	Vähintään 67 desitexin monofilamenttilanka synteetikuituaineesta, poikkileikkauksen suurin		

	mitta enintään 1 mm; kaistaleet ja niiden kaltaiset tuotteet (esim. tekoniini) synteetikuituaineesta, näennäisleveys enintään 5 mm:		
5404.10	- monofilamenttilanka	1,8 %	1,8 %
5404.90	- muut	1,8 %	1,8 %
54.05	Vähintään 67 desitexin monofilamenttilanka muuntokuituaineesta, poikkileikkauksen suurin mitta enintään 1 mm; kaistaleet ja niiden kaltaiset tuotteet (esim. tekoniini) muuntokuituaineesta, näennäisleveys enintään 5 mm	1,8 %	1,8 %
54.06	Tekokuitufilamenttilanka (muu kuin ompelulanka), vähittäismyyntimuodoissa:		
5406.10	- synteetikuitufilamenttilanka	12 %	vapaa
5406.20	- muuntokuitufilamenttilanka	20 %	vapaa
54.07	Kudotut kankaat synteetikuitufilamenttilangasta, myös nimikkeen 54.04 aineista kudotut kankaat:		
5407.10	- kudotut kankaat, jotka on tehty erikoislujasta nailonia tai muuta polyamidia tai polyesteriä olevasta langasta vähin tulli 1 kg	32 % 6,41	8 %
5407.20	- kudotut kankaat, jotka on tehty kaistaleistatai niiden kaltaisista tuotteista vähin tulli 1 kg	32 % 6,41	8 %
5407.30	- XI osan huomautuksessa 9 mainitut kankaat vähin tulli 1 kg	32 % 6,41	8 %
	- muut kudotut kankaat, joissa on vähintään 85 painoprocenttia nailon- tai muita polyamidifilamentteja:		
5407.41	-- valkaisuamattomat tai valkaistut vähin tulli 1 kg	32 % 6,41	17 %
5407.42	-- värjätyt vähin tulli 1 kg	32 % 6,41	17 %
5407.43	-- erivärisistä langoista kudotut vähin tulli 1 kg	32 % 6,41	8 %
5407.44	-- painetut vähin tulli 1 kg	32 % 6,41	17 %
	- muut kudotut kankaat, joissa on vähintään 85 painoprocenttia teksturoituja polyesterifilamentteja:		
5407.51	-- valkaisuamattomat tai valkaistut	32 %	17 %

5407.52	-- värjätyt	vähin tulli 1 kg	6,41	32 %	17 %
5407.53	-- erivärisistä langoista kudotut	vähin tulli 1 kg	6,41	32 %	8 %
5407.54	-- painetut	vähin tulli 1 kg	6,41	32 %	17 %
5407.60	- muut kudotut kankaat, joissa on vähintään 85 painoprosenttia teksturoimattomia polyesterifilamentteja	vähin tulli 1 kg	6,41	32 %	8 %
5407.71	-- valkaisemattomat tai valkaistut	vähin tulli 1 kg	6,41	32 %	17 %
5407.72	-- värjätyt	vähin tulli 1 kg	6,41	32 %	17 %
5407.73	-- erivärisistä langoista kudotut	vähin tulli 1 kg	6,41	32 %	8 %
5407.74	-- painetut	vähin tulli 1 kg	6,41	32 %	17 %
5407.81	- muut kudotut kankaat, joissa on alle 85 painoprosenttia synteettikuitufilamentteja sekoitettuna pääasiassa tai yksinomaan puuvillan kanssa: -- valkaisemattomat tai valkaistut	vähin tulli 1 kg	6,41	32 %	17 %
5407.82	-- värjätyt	vähin tulli 1 kg	6,41	32 %	17 %
5407.83	-- erivärisistä langoista kudotut	vähin tulli 1 kg	6,41	32 %	8 %
5407.84	-- painetut	vähin tulli 1 kg	6,41	32 %	8 %
5407.91	- muut kudotut kankaat, joissa on alle 85 painoprosenttia synteettikuitufilamentteja: -- valkaisemattomat tai valkaistut	vähin tulli 1 kg	6,41	32 %	8 %
5407.92	-- värjätyt	vähin tulli 1 kg	6,41	32 %	8 %
5407.93	-- erivärisistä langoista kudotut	vähin tulli 1 kg	6,41	32 %	8 %
5407.94	-- painetut	vähin tulli 1 kg	6,41	32 %	8 %

54.08	Kudotut kankaat muuntokuitufilamenttilangasta, myös nimikkeen 54.05 aineista kudotut kankaat:		
5408.10	- kudotut kankaat, jotka on tehty erikoisslujasta viskoosilangasta	vähin tulli 1 kg 32 % 6,41	8 %
	- muut kudotut kankaat, joissa on vähintään 85 painoprosenttia muuntokuitufilamentteja, kaistaleita tai niiden kaltaisia tuotteita:		
5408.21	-- valkaisuamattomat tai valkaistut	vähin tulli 1 kg 32 % 6,41	17 %
5408.22	-- värjätyt:		
	--- paino enintään 150 g/m ²	vähin tulli 1 kg 32 % 6,41	17 %
	--- muut	vähin tulli 1 kg 32 % 6,41	17 %
5408.23	-- erivärisistä langoista kudotut	vähin tulli 1 kg 32 % 6,41	8 %
5408.24	-- painetut	vähin tulli 1 kg 32 % 6,41	8 %
	- muut kudotut kankaat, joissa on alle 85 painoprosenttia muuntokuitufilamentteja, -kaistaleita tai niiden kaltaisia tuotteita:		
5408.31	-- valkaisuamattomat tai valkaistut	vähin tulli 1 kg 32 % 6,41	8 %
5408.32	-- värjätyt	vähin tulli 1 kg 32 % 6,41	8 %
5408.33	-- erivärisistä langoista kudotut	vähin tulli 1 kg 32 % 6,41	8 %
5408.34	-- painetut	vähin tulli 1 kg 32 % 6,41	8 %

55. Ryhmä

Katkotut tekokuidut

55.01	Synteettikuitufilamenttitouvi:		
5501.10	- nailonista tai muista polyamideista	vapaa	vapaa
5501.20	- polyesteristä	vapaa	vapaa
5501.30	- polyakryylista tai modakryylista	vapaa	vapaa
5501.90	- muu	vapaa	vapaa

55.02	Muuntokuitufilamenttitouvi:		
	- viskoosista	4 %	4 %
	- muu	vapaa	vapaa
55.03	Synteetikatkokuidut, karstaamattomat, kampaamattomat tai muuten kehruuta varten käsittelemättömät:		
5503.10	- nailonista tai muista polyamideista	vapaa	vapaa
5503.20	- polyestereistä	vapaa	vapaa
5503.30	- polyakryylista tai modakryylista	vapaa	vapaa
5503.40	- polypropeenista	vapaa	vapaa
5503.90	- muut	vapaa	vapaa
55.04	Muuntokatkokuidut, karstaamattomat, kampaamattomat tai muuten kehruuta varten käsittelemättömät:		
5504.10	- viskoosista	4 %	4 %
5504.90	- muut	vapaa	vapaa
55.05	Tekokuitujätteet (myös kampaajätteet, lankajätteet ja garnetoidut jätteet ja lumput):		
5505.10	- synteetikuidusta	vapaa	vapaa
5505.20	- muuntokuidusta	vapaa	vapaa
55.06	Synteetikatkokuidut, karstatut, kammatut tai muuten kehruuta varten käsitellyt:		
5506.10	- nailonista tai muista polyamideista	vapaa	vapaa
5506.20	- polyestereistä	vapaa	vapaa
5506.30	- polyakryylista tai modakryylista	vapaa	vapaa
5506.90	- muut	vapaa	vapaa
55.07	Muuntokatkokuidut, karstatut, kammatut tai muuten kehruuta varten käsitellyt:		
	- viskoosista	4 %	4 %
	- muut	vapaa	vapaa

55.08	Ompelulanka katkotuista tekokuiduista, myös vähittäismyyntimuodoissa:			
5508.10	- synteettikatkokuiduista:			
	-- ei vähittäismyyntimuodoissa	vähin tulli 1 kg	12 %	8 %
			2,17	
	-- vähittäismyyntimuodoissa	vähin tulli 1 kg	12 %	5 %
			2,17	
5508.20	- muuntokatkokuiduista	vähin tulli 1 kg	12 %	5 %
			2,17	
55.09	Lanka (muu kuin ompelulanka) synteettikatkokuiduista, ei kuitenkaan vähittäismyyntimuodoissa:			
	- jossa on vähintään 85 painoprosenttia nailon- tai muita polyamidikatkokuituja:			
5509.11	-- yksinkertainen lanka	vähin tulli 1 kg	7 %	4 %
			0,58	
5509.12	-- kerrattu tai kertokerrattu lanka	vähin tulli 1 kg	7 %	4 %
			0,58	
	- jossa on vähintään 85 painoprosenttia polyesterikatkokuituja:			
5509.21	-- yksinkertainen lanka	vähin tulli 1 kg	7 %	4 %
			0,58	
5509.22	-- kerrattu tai kertokerrattu lanka	vähin tulli 1 kg	7 %	4 %
			0,58	
	- jossa on vähintään 85 painoprosenttia polyakryyli- tai modakrylikatkokuituja:			
5509.31	-- yksinkertainen lanka	vähin tulli 1 kg	7 %	4 %
			0,58	
5509.32	-- kerrattu tai kertokerrattu lanka	vähin tulli 1 kg	7 %	4 %
			0,58	
	- jossa on vähintään 85 painoprosenttia muita synteettikatkokuituja:			
5509.41	-- yksinkertainen lanka	vähin tulli 1 kg	7 %	4 %
			0,58	
5509.42	-- kerrattu tai kertokerrattu lanka	vähin tulli 1 kg	7 %	4 %
			0,58	
	- jossa on alle 85 painoprosenttia polyesterikatkokuituja:			
5509.51	-- sekoitettuna pääasiassa tai yksinomaan muuntokatkokuitujen kanssa	vähin tulli 1 kg	7 %	4 %
			0,58	

5509.52	-- sekoitettuna pääasiassa tai yksinomaan villan tai hienon eläimenkarvan kanssa		7 %	4 %
		vähin tulli 1 kg	0,58	
5509.53	-- sekoitettuna pääasiassa tai yksinomaan puuvillan kanssa		7 %	4 %
		vähin tulli 1 kg	0,58	
5509.59	-- muu lanka		7 %	4 %
		vähin tulli 1 kg	0,58	
	- jossa on alle 85 painoprosenttia polyakryyli- tai modakryylikatkokuituja:			
5509.61	-- sekoitettuna pääasiassa tai yksinomaan villan tai hienon eläimenkarvan kanssa		7 %	4 %
		vähin tulli 1 kg	0,58	
5509.62	-- sekoitettuna pääasiassa tai yksinomaan puuvillan kanssa		7 %	4 %
		vähin tulli 1 kg	0,58	
5509.69	-- muu lanka		7 %	4 %
		vähin tulli 1 kg	0,58	
	- jossa on alle 85 painoprosenttia muuta synteetikatkokuitua:			
5509.91	-- sekoitettuna pääasiassa tai yksinomaan villan tai hienon eläimenkarvan kanssa		7 %	4 %
		vähin tulli 1 kg	0,58	
5509.92	-- sekoitettuna pääasiassa tai yksinomaan puuvillan kanssa		7 %	4 %
		vähin tulli 1 kg	0,58	
5509.99	-- muu lanka		7 %	4 %
		vähin tulli 1 kg	0,58	
55.10	Lanka (muu kuin ompelulanka) muuntokatkokuiduista, ei kuitenkaan vähittäismyyntimuodoissa:			
	- jossa on vähintään 85 painoprosenttia muuntokatkokuituja:			
5510.11	-- yksinkertainen lanka		7 %	4,7 %
		vähin tulli 1 kg	0,58	
5510.12	-- kerrattu tai kertokerrattu lanka		7 %	4,7 %
		vähin tulli 1 kg	0,58	
5510.20	- jossa on alle 85 painoprosenttia muuntokatkokuituja sekoitettuna pääasiassa tai yksin omaan villan tai hienon eläimenkarvan kanssa		7 %	4 %
		vähin tulli 1 kg	0,58	

5510.30	- jossa on alle 85 painoprosenttia muuntokatkokuituja sekoitettuna pääasiassa tai yksinomaan puuvillan kanssa		7 %	4,7 %
		vähin tulli 1 kg	0,58	
5510.90	- muu		7 %	4,7 %
		vähin tulli 1 kg	0,58	
55.11	Lanka (muu kuin ompelulanka) katkotuista tekokuiduista, vähittäismyyntimuodoissa:			
5511.10	- synteetikatkokuiduista, vähintään 85 painoprosenttia tällaisia kuituja sisältävä		13 %	8,7 %
		vähin tulli p. 1 kg	2,17	
5511.20	- synteetikatkokuiduista, alle 85 painoprosenttia tällaisia kuituja sisältävä		13 %	5 %
		vähin tulli p. 1 kg	2,17	
5511.30	- muuntokatkokuiduista		13 %	5 %
		vähin tulli p. 1 kg	2,17	
55.12	Kudotut synteetikatkokuitukankaat, joissa on vähintään 85 painoprosenttia synteetikatkokuituja:			
	- joissa on vähintään 85 painoprosenttia polyesterikatkokuituja:			
5512.11	-- valkaisuamattomat tai valkaistut		29 %	8 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,80	
5512.19	-- muut		29 %	17 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,80	
	- joissa on vähintään 85 painoprosenttia polyakryyli- tai modakryylikatkokuituja:			
5512.21	-- valkaisuamattomat tai valkaistut		29 %	8 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,80	
5512.29	-- muut		29 %	17 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,80	
	- muut:			
5512.91	-- valkaisuamattomat tai valkaistut		29 %	8 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,80	
5512.99	-- muut		29 %	17 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,80	
55.13	Kudotut synteetikatkokuitukankaat, joissa on alle 85 painoprosenttia synteetikatkokuituja sekoitettuna			

pääasiassa tai yksinomaan puuvillan kanssa, paino enintään 170 g/m²:			
- valkaisemattomat tai valkaistut:			
5513.11	-- palttina, polyesterikatkokuiduista	vähin tulli p. 1 kg	29 % 8 %
			4,80
5513.12	-- 3- tai 4-vartiset toimikkaat, myös ristitoimikkaat, polyesterikatkokuiduista	vähin tulli p. 1 kg	29 % 8 %
			4,80
5513.13	-- muut kudotut kankaat polyesterikatkokuiduista	vähin tulli p. 1 kg	29 % 8 %
			4,80
5513.19	-- muut kudotut kankaat	vähin tulli p. 1 kg	29 % 8 %
			4,80
- värjätyt:			
5513.21	-- palttina, polyesterikatkokuiduista	vähin tulli p. 1 kg	29 % 17 %
			4,80
5513.22	-- 3- tai 4-vartiset toimikkaat, myös ristitoimikkaat, polyesterikatkokuiduista	vähin tulli p. 1 kg	29 % 17 %
			4,80
5513.23	-- muut kudotut kankaat polyesterikatkokuiduista	vähin tulli p. 1 kg	29 % 17 %
			4,80
5513.29	-- muut kudotut kankaat	vähin tulli p. 1 kg	29 % 17 %
			4,80
- erivärisistä langoista kudotut:			
5513.31	-- palttina, polyesterikatkokuiduista	vähin tulli p. 1 kg	29 % 8 %
			4,80
5513.32	-- 3- tai 4-vartiset toimikkaat, myös ristitoimikkaat, polyesterikatkokuiduista	vähin tulli p. 1 kg	29 % 8 %
			4,80
5513.33	-- muut kudotut kankaat polyesterikatkokuiduista	vähin tulli p. 1 kg	29 % 8 %
			4,80
5513.39	-- muut kudotut kankaat	vähin tulli p. 1 kg	29 % 8 %
			4,80
- painetut:			
5513.41	-- palttina, polyesterikatkokuiduista	vähin tulli p. 1 kg	29 % 17 %
			4,80
5513.42	-- 3- tai 4-vartiset toimikkaat, myös ristitoimikkaat, polyesterikatkokuiduista	vähin tulli p. 1 kg	29 % 17 %
			4,80
5513.43	-- muut kudotut kankaat polyesterikatkokuiduista	vähin tulli p. 1 kg	29 % 17 %
			4,80

5513.49	-- muut kudotut kankaat		29 %	17 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,80	
55.14	Kudotut synteettikatkokuitukankaat, joissa on alle 85 painoprosenttia synteettikatkoituja sekoitettuna pääasiassa tai yksinomaan puuvillan kanssa, paino yli 170 g/m²:			
	- valkaisuamattomat tai valkaistut:			
5514.11	-- palttina, polyesterikatkokuiduista		29 %	8 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,80	
5514.12	-- 3- tai 4-vartiset toimikkaat, myös ristitoimikkaat, polyesterikatkokuiduista		29 %	8 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,80	
5514.13	-- muut kudotut kankaat polyesterikatkokuiduista		29 %	8 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,80	
5514.19	-- muut kudotut kankaat		29 %	8 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,80	
	- värjätyt:			
5514.21	-- palttina, polyesterikatkokuiduista		29 %	17 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,80	
5514.22	-- 3- tai 4-vartiset toimikkaat, myös ristitoimikkaat, polyesterikatkokuiduista		29 %	17 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,80	
5514.23	-- muut kudotut kankaat polyesterikatkokuiduista		29 %	17 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,80	
5514.29	-- muut kudotut kankaat		29 %	17 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,80	
	- erivärisistä langoista kudotut:			
5514.31	-- palttina, polyesterikatkokuiduista		29 %	8 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,80	
5514.32	-- 3- tai 4-vartiset toimikkaat, myös ristitoimikkaat, polyesterikatkokuiduista		29 %	8 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,80	
5514.33	-- muut kudotut kankaat polyesterikatkokuiduista		29 %	8 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,80	
5514.39	-- muut kudotut kankaat		29 %	8 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,80	
	- painetut:			
5514.41	-- palttina, polyesterikatkokuiduista		29 %	17 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,80	
5514.42	-- 3- tai 4-vartiset toimikkaat, myös ristitoimikkaat, polyesterikatkokuiduista		29 %	17 %

5514.43	-- muut kudotut kankaat polyesterikatkokuiduista	vähin tulli p. 1 kg	4,80	
			29 %	17 %
5514.49	-- muut kudotut kankaat	vähin tulli p. 1 kg	4,80	
			29 %	17 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,80	
55.15	Muut kudotut synteettikatkokuitukankaat:			
	- polyesterikatkokuiduista:			
5515.11	-- sekoitettuna pääasiassa tai yksinomaan viskoosikatkokuitujen kanssa		29 %	17 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,80	
5515.12	-- sekoitettuna pääasiassa tai yksinomaan tekokuitufilamenttien kanssa		29 %	8 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,80	
5515.13	-- sekoitettuna pääasiassa tai yksinomaan villan tai hienon eläimenkarvan kanssa		29 %	17 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,80	
5515.19	-- muut		29 %	17 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,80	
	- polyakryyli- tai modakryylikatkokuiduista:			
5515.21	-- sekoitettuna pääasiassa tai yksinomaan tekokuitufilamenttien kanssa		29 %	8 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,80	
5515.22	-- sekoitettuna pääasiassa tai yksinomaan villan tai hienon eläimenkarvan kanssa		29 %	17 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,80	
5515.29	-- muut		29 %	8 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,80	
	- muut kudotut kankaat:			
5515.91	-- sekoitettuna pääasiassa tai yksinomaan tekokuitufilamenttien kanssa		29 %	8 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,80	
5515.92	-- sekoitettuna pääasiassa tai yksinomaan villan tai hienon eläimenkarvan kanssa		29 %	17 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,80	
5515.99	-- muut		29 %	8 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,80	
55.16	Kudotut muuntokatkokuitukankaat:			
	- joissa on vähintään 85 painoprosenttia muuntokatkokuituja:			

5516.11	-- valkaisuamattomat tai valkaistut		29 %	8 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,80	
5516.12	-- värjätyt		29 %	17 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,80	
5516.13	-- erivärisistä langoista kudotut		29 %	8 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,80	
5516.14	-- painetut		29 %	17 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,80	
	- joissa on alle 85 painoprosenttia muuntokatkokuituja sekoitettuna pääasiassa tai yksinomaan villan tai hienon eläimenkarvan kanssa:			
5516.21	-- valkaisuamattomat tai valkaistut		29 %	17 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,80	
5516.22	-- värjätyt		29 %	17 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,80	
5516.23	-- erivärisistä langoista kudotut		29 %	8 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,80	
5516.24	-- painetut		29 %	17 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,80	
	- joissa on alle 85 painoprosenttia muuntokatkokuituja sekoitettuna pääasiassa tai yksinomaan villan tai hienon eläimenkarvan kanssa:			
5516.31	-- valkaisuamattomat tai valkaistut		29 %	8 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,80	
5516.32	-- värjätyt		29 %	17 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,80	
5516.33	-- erivärisistä langoista kudotut		29 %	8 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,80	
5516.34	-- painetut		29 %	8 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,80	
	- joissa on alle 85 painoprosenttia muuntokatkokuituja sekoitettuna pääasiassa tai yksinomaan puuvillan kanssa:			
5516.41	-- valkaisuamattomat tai valkaistut		29 %	8 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,80	
5516.42	-- värjätyt		29 %	8 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,80	
5516.43	-- erivärisistä langoista kudotut		29 %	8 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,80	
5516.44	-- painetut		29 %	8 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,80	
	- muut:			
5516.91	-- valkaisuamattomat tai valkaistut		29 %	8 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,80	

5516.92	-- värjätyt		29 %	17 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,80	
5516.93	-- erivärisistä langoista kudotut		29 %	8 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,80	
5516.94	-- painetut		29 %	8 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,80	

56. Ryhmä

Vanu, huopa ja kuitukangas; erikoislangat; side- ja purjelanka, nuora ja köysi sekä niistä valmistetut tavarat

56.01	Vanu tekstiiliaineista ja siitä valmistetut tavarat; tekstiilikuidut, joiden pituus on enintään 5 mm (flokki), tekstiilinöyhtä ja -nypyt:			
5601.10	- terveyssiteet ja -tamponit, vauvanvaipat ja niiden kaltaiset hygieniatavarat, vanua		10 %	5 %
	- vanu; muut vanusta valmistetut tavarat:			
5601.21	-- puuvillaa		10 %	3,8%
5601.22	-- tekokuitua		10 %	3,8%
5601.29	-- muut		10 %	3,8%
5601.30	- tekstiiliflokki, -nöyhtä ja -nypyt		vapaa	vapaa
56.02	Huopa, myös kyllästetty, päällystetty, peitetty tai kerrostettu:			
5602.10	- neulahuopa ja kuitusilmukkasidottu kangas:			
	-- asfaltilla, tervalla tai niiden kaltaisella aineella kyllästetty, päällystetty, peitetty tai kerrostettu huopa		5 %	5 %
	-- muu huopa		30 %	6,7 %
	- muu huopa, kyllästämätön, päällystämätön, peittämätön ja kerrostamaton:			
5602.21	-- villaa tai hienoa eläimenkarvaa		30 %	6,7 %
5602.29	-- muuta tekstiiliainetta		30 %	6,7 %
5602.90	- muu:			
	-- asfaltilla, tervalla tai niiden kaltaisella aineella kyllästetty, päällystetty, peitetty tai kerrostettu huopa		5 %	5 %
	-- muu huopa		30 %	6,7 %

56.03	Kuitukangas, myös kyllästetty, päällystetty, peitetty tai kerrostettu:		
	- asfaltilla, tervalla tai niiden kaltaisella aineella kyllästetty tai päällystetty	5 %	5 %
	- muut	30 %	20 %
	vähin tulli 1 kg	3,93	
56.04	Yksinkertainen tai kerrattu kumilanka, tekstiilillä päällystetty; tekstiililangat ja nimikkeen 54.04 tai 54.05 kaistaleet ja niiden kaltaiset tuotteet, muovilla tai kumilla kyllästetyt, päällystetyt tai peitettyt tai kumi- tai muovivaippaiset:		
5604.10	- yksinkertainen tai kerrattu kumilanka, tekstiilillä päällystetty	3,2 %	3,2 %
5604.20	- kyllästetty tai päällystetty erikoisluja lanka polyestereistä, nailonista tai muista polyamideista tai viskoosista	1,8 %	1,8 %
5604.90	- muut	3,2 %	3,2 %
56.05	Metalloitu lanka, myös kierrepäällystetty, eli tekstiililanka tai nimikkeen 54.04 tai 54.05 kaistaleet ja niiden kaltaiset tuotteet, jotka on yhdistetty langan, kaistaleen tai jauheen muodossa olevaan metalliin tai päällystetty metallilla	19 %	4 %
56.06	Kierrepäällystetty lanka sekä kierrepäällystetyt nimikkeen 54.04 tai 54.05 kaistaleet ja niiden kaltaiset tuotteet (muut kuin nimikkeen 56.05 tuotteet ja kierrepäällystetty jouhilanka); chenillelanka (myös flokki-chenillelanka); chainettelanka:		
	- chenillelanka	5 %	5 %
	- muut	15 %	8 %
56.07	Side- ja purjelanka, nuora ja köysi, myös palmikoidut tai punotut ja myös kyllästetyt, päällystetyt tai peitettyt muovilla tai kumilla tai muovi- tai kumivaippaiset:		
5607.10	- jutia tai muuta nimikkeen 53.03 niinitekstiilikuitua	32 %	6 %

	- sisalia tai muuta Agave-sukuisista kasveista saatua tekstiiliainetta:		
5607.21	-- lyhdelanka ja paalinaru	4 %	4 %
5607.29	-- muut:		
	--- yksisäikeinen palmikoimaton lanka	4 %	4 %
	--- muut	32 %	21,3 %
5607.30	- manillaa (abaca tai Musa textilis Nee) tai muuta kovaa kuitua (lehtikuitua)	32 %	21,3 %
	- polyeteeniä tai polypropeenaa:		
5607.41	-- lyhdelanka ja paalinaru	32 %	21,3 %
5607.49	-- muut	32 %	21,3 %
5607.50	- muuta synteettikuitua	32 %	21,3 %
5607.90	- muut	32 %	21,3 %
56.08	Solmittu verkkokangas side- tai purjelangasta tai nuorasta; sovitetut kalaverkot ja muut sovitetut verkot, tekstiiliaineista:		
	- tekstiilitekokuituainetta:		
5608.11	-- sovitetut kalaverkot	20 %	13,3 %
	vähin tulli 1 kg	3,54	
5608.19	-- muut:		
	--- solmittu kalaverkkokangas side- tai purjelangasta tai nuorasta	20 %	8 %
	vähin tulli 1 kg	3,54	
	--- muut	35 %	23,3 %
5608.90	- muut:		
	-- sovitetut kalaverkot, solmittu kalaverkkokangas side- tai purjelangasta tai nuorasta	20 %	8 %
	vähin tulli 1 kg	3,54	
	-- muut	35 %	8 %
56.09	Muualle kuulumattomat tavarat langasta, nimikkeen 54.04 tai 54.05 kaistaleista tai niiden kaltaisista tuotteista, side- tai purjelangasta, nuorasta tai köydestä	20 %	5,8 %

57. Ryhmä

Matot ja muut lattianpäällysteet tekstiiliaineesta

57.01	Matot ja muut lattianpäällysteet tekstiiliaineesta, solmitut, sovitetut tai sovittamattomat:		
5701.10	- villaa tai hienoa eläimenkarvaa:		
	-- käsin solmitut aidot itämaiset matot	8,4 %	vapaa
	-- muut	35 %	23,3 %
5701.90	- muuta tekstiiliainetta:		
	-- käsin solmitut aidot itämaiset matot	8,4 %	8 %
	-- muut	35 %	23,3 %
57.02	Matot ja muut lattianpäällysteet tekstiiliaineesta, kudotut, tuftaamattomat ja flokkaamattomat, sovitetut tai sovittamattomat, myös kelim-, sumak-, karamanie- ja niiden kaltaiset käsinkudotut matot:		
5702.10	- kelim-, sumak-, karamanie- ja niiden kaltaiset käsinkudotut matot	35 %	3 %
	vähin tulli 1 kg	5,63	
5702.20	- lattianpäällysteet kookoskuitua	6,2 %	4 %
	vähin tulli 1 kg	0,52	
	- muut, nukalliset, sovittamattomat:		
5702.31	-- villaa tai hienoa eläimenkarvaa	35 %	8 %
	vähin tulli 1 kg	5,63	
5702.32	-- tekstiilitekokuituainetta	35 %	8 %
	vähin tulli 1 kg	5,63	
5702.39	-- muuta tekstiiliainetta	35 %	8 %
	vähin tulli 1 kg	3,00	
	- muut, nukalliset, sovitetut:		
5702.41	-- villaa tai hienoa eläimenkarvaa	35 %	23,3 %
	vähin tulli 1 kg	5,63	
5702.42	-- tekstiilitekokuituainetta	35 %	23,3 %
	vähin tulli 1 kg	5,63	
5702.49	-- muuta tekstiiliainetta	35 %	23,3 %
	vähin tulli 1 kg	3,00	
	- muut, nukattomat, sovittamattomat:		
5702.51	-- villaa tai hienoa eläimenkarvaa	35 %	8 %
	vähin tulli 1 kg	5,63	
5702.52	-- tekstiilitekokuituainetta	35 %	23,3 %
	vähin tulli 1 kg	5,63	
5702.59	-- muuta tekstiiliainetta	35 %	8 %
	vähin tulli 1 kg	3,00	
	- muut, nukattomat, sovitetut:		
5702.91	-- villaa tai hienoa eläimenkarvaa	35 %	23,3 %

5702.92	-- tekstiilitekokuaituainetta	vähin tulli 1 kg	5,63 35 %	23,3 %
5702.99	-- muuta tekstiiliainetta	vähin tulli 1 kg	5,63 35 %	24 %
		vähin tulli 1 kg	3,00	
57.03	Matot ja muut lattianpäällysteet tekstiiliaineesta, tuftatut, sovitettut tai sovitettamattomat:			
5703.10	- villaa tai hienoa eläimenkarvaa	vähin tulli 1 kg	35 % 5,63	8 %
5703.20	- nailonia tai muuta polyamidia:			
	-- urheiluhalleissa ja -kentillä käytettävä tekonurmi	vähin tulli 1 kg	35 % 5,63	8 %
	-- muut		35 %	8 %
5703.30	- muuta tekstiilitekokuaituainetta	vähin tulli 1 kg	5,63 35 %	8 %
5703.90	- muuta tekstiiliainetta	vähin tulli 1 kg	5,63 35 %	8 %
		vähin tulli 1 kg	3,00	
57.04	Matot ja muut lattianpäällysteet tekstiiliaineesta, huopaa, tuftaamattomat ja flokkaamattomat, sovitettut tai sovitettamattomat:			
5704.10	- laatat, pinta-ala enintään 0,3 m ²		30 %	6,7 %
5704.90	- muut		30 %	6,7 %
57.05	Muut matot ja muut lattianpäällysteet tekstiiliaineesta, sovitettut tai sovitettamattomat:			
	- urheiluhalleissa ja -kentillä käytettävä tekonurmi tekstiilitekokuaituainetta		35 %	8 %
	- muut:			
	-- kookoskuitua	vähin tulli 1 kg	6,2 % 0,52	6,2 %
	-- muut		35 %	24 %

58. Ryhmä

**Kudotut erikoiskankaat; tuftatut tekstiilikankaat;
pitsit; kuvakudokset; koristepunokset;
koruompelukset**

58.01 Kudotut nukka- ja chenillelankakankaat, muut kuin nimikkeiden 58.02 ja 58.06 kankaat:

5801.10	- villaa tai hienoa eläimenkarvaa	vähin tulli 1 kg	29 %	8 %
			5,76	
	- puuvillaa:			
5801.21	-- leikkaamattomat kudenukkakankaat	vähin tulli 1 kg	29 %	8 %
			5,76	
5801.22	-- leikattu vakosametti	vähin tulli 1 kg	29 %	8 %
			5,76	
5801.23	-- muut kudenukkakankaat	vähin tulli 1 kg	29 %	8 %
			5,76	
5801.24	-- leikkaamattomat loiminukkakankaat (épinglé)	vähin tulli 1 kg	29 %	8 %
			5,76	
5801.25	-- leikatut loiminukkakankaat	vähin tulli 1 kg	29 %	8 %
			5,76	
5801.26	-- chenillelankakankaat	vähin tulli 1 kg	29 %	8 %
			5,76	
	- tekokuitua:			
5801.31	-- leikkaamattomat kudenukkakankaat	vähin tulli 1 kg	29 %	8 %
			5,76	
5801.32	-- leikattu vakosametti	vähin tulli 1 kg	29 %	8 %
			5,76	
5801.33	-- muut kudenukkakankaat	vähin tulli 1 kg	29 %	8 %
			5,76	
5801.34	-- leikkaamattomat loiminukkakankaat (épinglé)	vähin tulli 1 kg	29 %	8 %
			5,76	
5801.35	-- leikatut loiminukkakankaat	vähin tulli 1 kg	29 %	8 %
			5,76	
5801.36	-- chenillelankakankaat	vähin tulli 1 kg	29 %	8 %
			5,76	
5801.90	- muuta tekstiiliainetta	vähin tulli 1 kg	29 %	8 %
			5,76	

58.02	Pyyheliinafrotee- ja sen kaltaiset kudotut froteekankaat, muut kuin nimikkeen 58.06 nauhat; tuftatut tekstiilikankaat, muut kuin nimikkeen 57.03 tuotteet:		
	- pyyheliinafrotee- ja sen kaltaiset kudotut froteekankaat, puuvillaa:		
5802.11	-- valkaisuamattomat	vähin tulli 1 kg	29 % 24 % 5,90
5802.19	-- muut	vähin tulli 1 kg	29 % 24 % 5,90
5802.20	- pyyheliinafrotee- ja sen kaltaiset kudotut froteekankaat, muuta tekstiiliainetta	vähin tulli 1 kg	29 % 19,3 % 5,90
5802.30	- muuta tekstiiliainetta	vähin tulli 1 kg	29 % 8 % 5,90
58.03	Lintuniisikankaat, muut kuin nimikkeen 58.06 nauhat:		
5803.10	- puuvillaa	vähin tulli 1 kg	25 % 5,8 % 5,63
5803.90	- muuta tekstiiliainetta	vähin tulli 1 kg	25 % 8 % 5,63
58.04	Tylli, lankauudinkangas ja solmitut verkkokankaat; pitsit ja pitsikankaat, metritavarana, kaistaleina tai koristekuviaina:		
5804.10	- tylli, lankauudinkangas ja solmitut verkkokankaat:		
	-- solmitut kalaverkot metritavarana	vähin tulli 1 kg	20 % 13,3 % 3,54
	-- muut		25 % 8 %
	- koneella tehdyt pitsit ja pitsikankaat:		
5804.21	-- tekokuitua		25 % 8 %
5804.29	-- muuta tekstiiliainetta		25 % 8 %
5804.30	- käsin tehdyt pitsit ja pitsikankaat		25 % 8 %

58.05	Käsin kudotut kuvakudokset kuten gobeliinit, flander-, aubusson-, beauvais- ja niiden kaltaiset kudokset ja käsin neulatyönä (esim. petit point- tai ristipistoilla) kirjoitetut kuvakudokset, myös sovitettut	35 %	5,6 %
58.06	Kudotut nauhat, muut kuin nimikkeen 58.07 tavarat; yhteenliimattujen, yhdensuuntaisten lankojen tai kuitujen muodostamat kuteettomat nauhat (bolducs):		
5806.10	- kudotut nukkanauhat (myös pyyheliinafrotee- ja sen kaltaiset froteenauhat) ja chenillelankanauhat	35 %	23,3 %
5806.20	- muut kudotut nauhat, joissa on vähintään 5 painoprosenttia elastomeerilankaa tai kumilankaa	35 %	23,3 %
	- muut kudotut nauhat:		
5806.31	-- puuvillaa	35 %	23,3 %
5806.32	-- tekokuitua	35 %	23,3 %
5806.39	-- muuta tekstiiliainetta	35 %	23,3 %
5806.40	- yhteenliimattujen, yhdensuuntaisten lankojen tai kuitujen muodostamat kuteettomat nauhat (bolducs)	35 %	23,3 %
58.07	Nimilaput, merkit ja niiden kaltaiset tavarat tekstiiliaineista, metritavarana, kaistaleina tai määrämuotoon tai määräkokoan leikattuina, koruompelemattomat:		
5807.10	- kudotut: -- sähkökaapeliin, putkien ja niiden kaltaisten tavaroiden merkitsemiseen tarkoitetut, kudotut, liimautuvat merkit, joihin on painettu kirjain-, numero- tai sen kaltaisia tunnuksia	38 %	6,2 %
	-- muut	38 %	24 %
5807.90	- muut	38 %	24 %
58.08	Punokset ja palmikoidut nauhat, metritavarana; koristepunokset metritavarana, koruompelemattomat, muut kuin neulokset; tupsut, pompulat ja niiden kaltaiset tavarat:		
5808.10	- punokset ja palmikoidut nauhat metritavarana: -- verkkopaulat kohoineen tai painoineen	35 %	5 %
	-- muut	35 %	23,3 %
5808.90	- muut	35 %	5,3 %

58.09	Metallilangasta tai nimikkeen 56.05 metalloidusta langasta kudotut kankaat, jollaisia käytetään vaatteisiin, sisustuskankaina tai niiden kaltaisiin tarkoituksiin, muualle kuulumattomat	20 %	5,6 %
58.10	Koruompelukset metritavarana, kaistaleina tai koristekuvioina:		
5810.10	- koruompelukset, joissa ei ole näkyvää pohjaa - muut koruompelukset:	20%	8 %
5810.91	-- puuvillaa	20%	7,2 %
5810.92	-- tekokuitua	20%	7,2 %
5810.99	-- muuta tekstiiliainetta	20%	7,2 %
58.11	Tikatut tekstiilituotteet, joissa yksi tai useampia tekstiiliainekerroksia on yhdistetty pehmusteeseen ompelemalla tai muulla tavalla, metritavarana, muut kuin nimikkeen 58.10 koruompelukset	27 %	18 %

59. Ryhmä

Kyllästetyt, päällystetyt, peitetyt tai kerrostetut tekstiilikankaat; tekstiilitavarat, jollaiset soveltuvat teknisiin tarkoituksiin

59.01	Liimalla tai tärkkelyspitoisella aineella päällystetyt tekstiilikankaat, jollaisia käytetään kirjankansien päällystämiseen tai sen kaltaiseen tarkoitukseen; kuultokangas; maalausta varten käsitellyt kankaat; jäykistekangas (buckram) ja sen kaltaiset jäykistetyt tekstiilikankaat, jollaisia käytetään hatunrunkoihin:		
5901.10	- liimalla tai tärkkelyspitoisella aineella päällystetyt tekstiilikankaat, jollaisia käytetään kirjankansien päällystämiseen tai sen kaltaiseen tarkoitukseen	30 %	6,5 %
5901.90	- muut	30 %	6,5 %
59.02	Kordikangas ulkorenkaita varten, nailonia tai muuta polyamidia, polyesteriä tai viskoosia olevasta erikoislujasta langasta:		
5902.10	- nailonia tai muuta polyamidia	10 %	8 %
5902.20	- polyesteriä	10 %	8 %
5902.90	- muu	10 %	8 %
59.03	Muovilla kyllästetyt, päällystetyt, peitetyt tai kerrostetut tekstiilikankaat, muut kuin nimikkeeseen 59.02 kuuluvat:		
5903.10	- polyvinyylidikloridilla käsitellyt	22,5 %	22,5 %
5903.20	- polyuretaanilla käsitellyt	22,5 %	22,5 %
5903.90	- muut	22,5 %	15 %
59.04	Linoleumi, myös määrämuotoiseksi leikattu; lattianpäällysteet, joissa on tekstiiliain pohjalla muu päällyste- tai peitekerros, myös määrämuotoisiksi leikatut:		
5904.10	- linoleumi	6 %	5,3 %
	- muut:		
5904.91	-- joiden pohja on neulahuopaa tai kuitukangasta:		
	--- muoviaineilla päällystetyt	22 %	14,7 %
	--- muut	6 %	5,3 %

5904.92	-- joiden pohja on muuta tekstiiliainetta: --- muoviaiineilla päällystetyt --- muut	22 % 6 %	14,7 % 5,3 %
59.05	Seinänpäällysteet tekstiiliaineesta	27 %	18 %
59.06	Kumilla käsitellyt tekstiilikankaat, muut kuin nimikkeeseen 59.02 kuuluvat:		
5906.10	- liimanauha, jonka leveys on enintään 20 cm - muut:	24 %	4,6 %
5906.91	-- neulosta	24 %	6,5 %
5906.99	-- muut	24 %	8 %
59.07	Muulla tavalla kyllästetyt, päällystetyt tai peitettyt tekstiilikankaat; teatterikulissiksi, studion taustakankaaksi tai sen kaltaista tarkoitusta varten maalattu kangas:		
	- jutikankaat, kyllästetyt tai päällystetyt asfaltilla, tervalla tai niiden kaltaisella aineella	5 %	4,9 %
	- muut	24 %	16 %
59.08	Lampun-, kamiinan-, sytyttimen-, kynttilän- ja niiden kaltaisten tavaroiden sydämet, tekstiiliaineesta kudotut, palmikoidut, punotut tai neulotut; hehkusukat ja pyöröneulottu hehkusukkakangas, myös kyllästetyt:		
	- sydämet	8,4 %	5,6 %
	- hehkusukat ja pyöröneulottu hehkusukkakangas	3,8 %	3,8 %
59.09	Paloletkut ja niiden kaltaiset letkut, tekstiiliainetta, myös vuoratut, vahvistetut tai muuta ainetta olevin varustein:		
	- kasvitekstiiliainetta, ei kuitenkaan kumilla tai muovilla vuoratut	15 %	6,5 %
		vähin tulli 1 kg	1,96
	- muut	30 %	20 %
		vähin tulli 1 kg	2,62

59.10	Käyttö- ja kuljetushinnat, tekstiiliainetta, myös metallilla tai muulla aineella vahvistetut	11 %	5,1 %
	vähin tulli 1 kg	1,31	
59.11	Tekstiilituotteet ja -tavarat teknisiin tarkoituksiin, tämän ryhmän huomautuksessa 7 mainitut:		
5911.10	- tekstiilikankaat, huopa ja huovalla vuoratut kudotut kankaat, jotka on päällystetty, peitetty tai kerrostettu kumilla, nahalla tai muulla aineella ja jollaisia käytetään karstakankaan valmistukseen, sekä niiden kaltaiset kankaat, jollaisia käytetään muihin teknisiin tarkoituksiin	5 %	5 %
5911.20	- seulakangas, myös sovitettu:		
	- - nimikkeeseen 54.02, 54.03, 54.04 tai 54.05 kuuluvaa tekokuitua	1 %	1 %
	- - muuta tekstiiliainetta	12,5 %	12 %
	- päättömät tai liittimin varustetut tekstiilikankaat ja huovat, jollaisia käytetään paperikoneissa tai niiden kaltaisissa koneissa (esim. massa- tai asbestisementtikoneissa):		
5911.31	- - paino alle 650 g/m ²	5 %	5 %
5911.32	- - paino vähintään 650 g/m ²	5 %	5 %
5911.40	- suodatuskangas, jollaista käytetään öljynpuristimissa tai niiden kaltaisissa laitteissa, myös hiuksista valmistettu	7,5 %	7,5 %
5911.90	- muut	5 %	5 %

60. Ryhmä

Neulokset

60.01	Nukkaneulokset, myös "pitkänukkaiset" neulokset ja silmukanukkaneulokset:		
6001.10	- "pitkänukkaiset" neulokset	32 %	21,3 %
	vähin tulli 1 kg	13,10	
	- silmukanukkaneulokset:		
6001.21	- - puuvillaa	32 %	21,3 %
	vähin tulli 1 kg	13,10	
6001.22	- - tekokuitua	32 %	21,3 %
	vähin tulli 1 kg	13,10	
6001.29	- - muuta tekstiiliainetta	32 %	21,3 %

		vähin tulli 1 kg	13,10	
6001.91	- muut: -- puuvillaa		32 %	21,3 %
		vähin tulli 1 kg	13,10	
6001.92	-- tekokuitua		32 %	21,3 %
		vähin tulli 1 kg	13,10	
6001.99	-- muuta tekstiiliainetta		32 %	21,3 %
		vähin tulli 1 kg	13,10	
60.02	Muut neulokset:			
6002.10	- leveys enintään 30 cm, vähintään 5 painoprosenttia elastomeerilankaa tai kumilankaa sisältävät		32 %	21,3 %
		vähin tulli 1 kg	13,10	
6002.20	- muut, leveys enintään 30 cm		32 %	21,3 %
		vähin tulli 1 kg	13,10	
6002.30	- leveys yli 30 cm, vähintään 5 painoprosenttia elastomeerilankaa tai kumilankaa sisältävät		32 %	21,3 %
		vähin tulli 1 kg	13,10	
	- muut, loimineulosta olevat (myös virkkuuneulekoneella neulotut):			
6002.41	-- villaa tai hienoa eläimenkarvaa		32 %	21,3 %
		vähin tulli 1 kg	13,10	
6002.42	-- puuvillaa		32 %	21,3 %
		vähin tulli 1 kg	13,10	
6002.43	-- tekokuitua		32 %	21,3 %
		vähin tulli 1 kg	13,10	
6002.49	-- muut		32 %	21,3 %
		vähin tulli 1 kg	13,10	
	- muut:			
6002.91	-- villaa tai hienoa eläimenkarvaa		32 %	21,3 %
		vähin tulli 1 kg	13,10	
6002.92	-- puuvillaa		32 %	21,3 %
		vähin tulli 1 kg	13,10	
6002.93	-- tekokuitua		32 %	21,3 %
		vähin tulli 1 kg	13,10	
6002.99	-- muut		32 %	21,3 %
		vähin tulli 1 kg	13,10	

61. Ryhmä

Vaatteet ja vaateustarvikkeet, neulosta

61.01	Miesten ja poikien päällystakit, autoilutakit, viitat, kaavut, anorakit (myös hiihtotakit ja -puserot), tuulipuserot, tuulitakit ja niiden kaltaiset tavarat, neulosta, muut kuin nimikkeeseen 61.03 kuuluvat:			
6101.10	- villaa tai hienoa eläimenkarvaa		27 %	24 %
		vähin tulli p. 1 kg	11,79	
6101.20	- puuvillaa		35 % U	24 %
		vähin tulli 1 kg	15,38 U	
6101.30	- tekokuitua:			
	- - katkottua tekokuitua		35 % U	24 %
		vähin tulli 1 kg	15,38 U	
	- - nimikkeen 54.02 tai 54.03 tekokuitufilamenttia		35 %	24 %
		vähin tulli p. 1 kg	30,00	
6101.90	- muuta tekstiiliainetta		35 % U	23,3 %
		vähin tulli 1 kg	22,27 U	
61.02	Naisten ja tyttöjen päällystakit, autoilutakit, viitat, kaavut, anorakit (myös hiihtotakit ja -puserot), tuulipuserot, tuulitakit ja niiden kaltaiset tavarat, neulosta, muut kuin nimikkeeseen 61.04 kuuluvat:			
6102.10	- villaa tai hienoa eläimenkarvaa		27 %	24 %
		vähin tulli p. 1 kg	11,79	
6102.20	- puuvillaa		35 % U	24 %
		vähin tulli 1 kg	15,38 U	
6102.30	- tekokuitua:			
	- - katkottua tekokuitua		35 % U	24 %
		vähin tulli 1 kg	15,38 U	
	- - nimikkeen 54.02 tai 54.03 tekokuitufilamenttia		35 %	24 %
		vähin tulli p. 1 kg	30,00	
6102.90	- muuta tekstiiliainetta		35 % U	23,3 %
		vähin tulli 1 kg	22,27 U	
61.03	Miesten ja poikien puvut, yhdistelmäasut, takit, bleiserit, pitkät housut, lappuhaalarit, polvihousut ja shortsit (muut kuin uimahousut), neulosta:			
	- puvut:			
6103.11	- - villaa tai hienoa eläimenkarvaa		27 %	18 %
		vähin tulli p. 1 kg	11,79	
6103.12	- - synteettikuitua:			
	- - - nimikkeen 54.02 synteettikuitua		35 %	24 %

		vähin tulli p. 1 kg	30,00	
	--- muuta synteettikuitua		35 %	U 24 %
		vähin tulli 1 kg	22,27	U
6103.19	- muuta tekstiiliainetta:			
	--- puuvillaa		35 %	U 24 %
		vähin tulli 1 kg	15,38	U
	--- muuntokatkokuitua		35 %	U 24 %
		vähin tulli 1 kg	15,38	U
	--- nimikkeen 54.03 synteettikuitua		35 %	24 %
		vähin tulli p. 1 kg	30,00	
	--- muuta tekstiiliainetta		35 %	U 24 %
		vähin tulli 1 kg	22,27	U
	- yhdistelmäasut:			
6103.21	-- villaa tai hienoa eläimenkarvaa		27 %	18 %
		vähin tulli p. 1 kg	11,79	
6103.22	-- puuvillaa		35 %	U 24 %
		vähin tulli 1 kg	15,38	U
6103.23	-- synteettikuitua:			
	--- nimikkeen 54.02 synteettikuitua		35 %	23,3 %
		vähin tulli p. 1 kg	30,00	
	--- muuta synteettikuitua		35 %	U 23,3 %
		vähin tulli 1 kg	22,27	U
6103.29	-- muuta tekstiiliainetta:			
	--- nimikkeen 54.03 synteettikuitua		35 %	23,3 %
		vähin tulli p. 1 kg	30,00	
	--- muuta tekstiiliainetta		35 %	U 23,3 %
		vähin tulli 1 kg	22,27	U
	- takit ja bleiserit:			
6103.31	-- villaa tai hienoa eläimenkarvaa		27 %	18 %
		vähin tulli p. 1 kg	11,79	
6103.32	-- puuvillaa		35 %	U 24 %
		vähin tulli 1 kg	15,38	U
6103.33	-- synteettikuitua:			
	--- synteettikatkokuitua		35 %	U 23,3 %
		vähin tulli 1 kg	15,38	U
	--- nimikkeen 54.02 synteettikuitua		35 %	23,3 %
		vähin tulli p. 1 kg	30,00	
6103.39	-- muuta tekstiiliainetta:			
	--- muuntokatkokuitua		35 %	U 23,3 %
		vähin tulli 1 kg	15,38	U
	--- nimikkeen 54.03 synteettikuitua		35 %	23,3 %
		vähin tulli p. 1 kg	30,00	
	--- muuta tekstiiliainetta		35 %	U 23,3 %

		vähin tulli 1 kg	22,27 U	
6103.41	- pitkät housut, lappuhaalarit, polvihousut ja shortsit: -- villaa tai hienoa eläimenkarvaa		27 %	18 %
		vähin tulli p. 1 kg	11,79	
6103.42	-- puuvillaa		35 % U	24 %
		vähin tulli 1 kg	15,38 U	
6103.43	-- synteettikuitua: --- muuntokatkokuitua		35 % U	24 %
		vähin tulli 1 kg	15,38 U	
	--- nimikkeen 54.02 synteettikuitua		35 %	24 %
		vähin tulli p. 1 kg	30,00	
6103.49	- muuta tekstiiliainetta: --- muuntokatkokuitua		35 % U	23,3 %
		vähin tulli 1 kg	15,38 U	
	--- nimikkeen 54.03 synteettikuitua		35 %	23,3 %
		vähin tulli p. 1 kg	30,00	
	--- muuta tekstiiliainetta		35 % U	23,3 %
		vähin tulli 1 kg	22,27 U	
61.04	Naisten ja tyttöjen puvut, yhdistelmäasut, jakut, takit ja bleiserit, leningit, hameet, housuhameet, pitkät housut, lappuhaalarit, polvihousut ja shortsit (ei kuitenkaan uimapuvut), neulosta:			
	- puvut: -- villaa tai hienoa eläimenkarvaa		27 %	18 %
6104.11		vähin tulli p. 1 kg	11,79	
6104.12	-- puuvillaa		35 % U	24 %
		vähin tulli 1 kg	22,27 U	
6104.13	-- synteettikuitua: --- muuntokatkokuitua		35 % U	24 %
		vähin tulli 1 kg	15,38 U	
	--- nimikkeen 54.02 synteettikuitua		35 %	24 %
		vähin tulli p. 1 kg	30,00	
6104.19	-- muuta tekstiiliainetta: --- nimikkeen 54.03 synteettikuitua		35 %	24 %
		vähin tulli p. 1 kg	30,00	
	--- muuta tekstiiliainetta		35 % U	24 %
		vähin tulli 1 kg	22,27 U	
	- yhdistelmäasut: -- villaa tai hienoa eläimenkarvaa		27 %	18 %
6104.21		vähin tulli p. 1 kg	11,79	
6104.22	-- puuvillaa		35 % U	24 %

		vähin tulli 1 kg	22,27 U	
6104.23	-- synteettikuitua:			
	--- nimikkeen 54.02 synteettikuitua		35 %	24 %
		vähin tulli p. 1 kg	30,00	
	--- synteettikuitua		35 % U	24 %
		vähin tulli 1 kg	22,27 U	
6104.29	- muuta tekstiiliainetta:			
	--- nimikkeen 54.03 synteettikuitua		35 %	23,3 %
		vähin tulli p. 1 kg	30,00	
	--- muuta tekstiiliainetta		35 % U	23,3 %
		vähin tulli 1 kg	22,27 U	
	- jakut, takit ja bleiserit:			
6104.31	-- villaa tai hienoa eläimenkarvaa		27 %	24 %
		vähin tulli p. 1 kg	11,79	
6104.32	-- puuvillaa		35 % U	24 %
		vähin tulli 1 kg	15,38 U	
6104.33	-- synteettikuitua:			
	--- muuntokatkokuitua		35 % U	24 %
		vähin tulli 1 kg	15,38 U	
	--- nimikkeen 54.02 synteettikuitua		35 %	24 %
		vähin tulli p. 1 kg	30,00	
6104.39	- muuta tekstiiliainetta:			
	--- muuntokatkokuitua		35 % U	24 %
		vähin tulli 1 kg	15,38 U	
	--- nimikkeen 54.03 synteettikuitua		35 %	24 %
		vähin tulli p. 1 kg	30,00	
	--- muuta tekstiiliainetta		35 % U	24 %
		vähin tulli 1 kg	22,27 U	
	- leningit:			
6104.41	-- villaa tai hienoa eläimenkarvaa		27 %	24 %
		vähin tulli p. 1 kg	11,79	
6104.42	-- puuvillaa		35 % U	24 %
		vähin tulli 1 kg	22,27 U	
6104.43	-- synteettikuitua:			
	--- nimikkeen 54.02 synteettikuitua		35 %	24 %
		vähin tulli p. 1 kg	30,00	
	--- synteettikuitua		35 % U	24 %
		vähin tulli 1 kg	22,27 U	
6104.44	-- muuntokuitua:			
	--- nimikkeen 54.03 synteettikuitua		35 %	24 %
		vähin tulli p. 1 kg	30,00	
	--- synteettikuitua		35 % U	24 %
		vähin tulli 1 kg	22,27 U	

6104.49	--- muuta tekstiiliainetta		35 % U 24 %
		vähin tulli 1 kg	22,27 U
	- hameet ja housuhameet:		
6104.51	-- villaa tai hienoa eläimenkarvaa		27 % 24 %
		vähin tulli p. 1 kg	11,79
6104.52	-- puuvillaa		35 % U 24 %
		vähin tulli 1 kg	22,27 U
6104.53	-- synteettikuitua:		
	--- nimikkeen 54.02 synteettikuitua		35 % 24 %
		vähin tulli p. 1 kg	30,00
	--- synteettikuitua		35 % U 24 %
		vähin tulli 1 kg	22,27 U
6104.59	-- muuta tekstiiliainetta:		
	--- nimikkeen 54.03 synteettikuitua		35 % 24 %
		vähin tulli p. 1 kg	30,00
	--- muuta tekstiiliainetta		35 % U 24 %
		vähin tulli 1 kg	22,27 U
	- hameet ja housuhameet:		
6104.61	-- villaa tai hienoa eläimenkarvaa		27 % 24 %
		vähin tulli p. 1 kg	11,79
6104.62	-- puuvillaa		35 % U 24 %
		vähin tulli 1 kg	15,38 U
6104.63	-- synteettikuitua:		
	--- synteettikatkokuitua		35 % U 24 %
		vähin tulli 1 kg	15,38 U
	--- nimikkeen 54.02 synteettikuitua		35 % U 24 %
		vähin tulli p. 1 kg	30,00
6104.69	-- muuta tekstiiliainetta:		
	--- muuntokatkokuitua		35 % U 23,3 %
		vähin tulli 1 kg	15,38 U
	--- nimikkeen 54.03 synteettikuitua		35 % 23,3 %
		vähin tulli p. 1 kg	30,00
	--- muuta tekstiiliainetta		35 % U 23,3 %
		vähin tulli 1 kg	22,27 U
61.05	Miesten ja poikien paidat, neulosta:		
6105.10	-- puuvillaa		35 % U 24 %
		vähin tulli 1 kg	15,38 U
6105.20	- tekokuitua:		
	-- nimikkeen 54.02 tai 54.03 tekokuitufilamenttia		35 % 23,3 %
		vähin tulli p. 1 kg	30,00
	-- tekokuitua		35 % U 23,3 %

		vähin tulli 1 kg	22,27 U	
6105.90	-- muuta tekstiiliainetta:			
	-- villaa tai hienoa eläimenkarvaa		27 %	12 %
		vähin tulli p. 1 kg	10,48	
	-- muuta tekstiiliainetta		35 % U	12 %
		vähin tulli 1 kg	22,27 U	
61.06	Naisten ja tyttöjen puserot, myös paitapuserot neulosta:			
6106.10	-- puuvillaa		35 % U	24 %
		vähin tulli 1 kg	15,38 U	
6106.20	- tekokuitua:			
	-- nimikkeen 54.02 tai 54.03 tekokuitufilamenttia		35 %	24 %
		vähin tulli p. 1 kg	30,00	
	-- tekokuitua		35 % U	24 %
		vähin tulli 1 kg	22,27 U	
6106.90	-- muuta tekstiiliainetta:			
	-- villaa tai hienoa eläimenkarvaa		27 %	18 %
		vähin tulli p. 1 kg	11,79	
	-- muuta tekstiiliainetta		35 % U	23,3 %
		vähin tulli 1 kg	22,27 U	
61.07	Miesten ja poikien alushousut, yöpaidat, pyjamat, kylpytakit, aamutakit ja niiden kaltaiset tavarat, neulosta:			
	- alushousut:			
6107.11	-- puuvillaa		35 % U	24 %
		vähin tulli 1 kg	15,38 U	
6107.12	-- tekokuitua:			
	--- nimikkeen 54.02 tai 54.03 tekokuitufilamenttia		35 %	24 %
		vähin tulli p. 1 kg	30,00	
	--- tekokuitua		35 % U	24 %
		vähin tulli 1 kg	22,27 U	
6107.19	-- muuta tekstiiliainetta:			
	--- villaa tai hienoa eläimenkarvaa		27 %	18 %
		vähin tulli p. 1 kg	10,48	
	--- muuta tekstiiliainetta		35 % U	12 %
		vähin tulli 1 kg	22,27 U	
	- yöpaidat ja pyjamat:			
6107.21	-- puuvillaa		35 % U	24 %
		vähin tulli 1 kg	15,38 U	

6107.22	-- tekokuitua: --- nimikkeen 54.02 tai 54.03 tekokuitufilamenttia		35 %	24 %
		vähin tulli p. 1 kg	30,00	
	--- tekokuitua	vähin tulli 1 kg	35 % U	24 %
			22,27 U	
6107.29	-- muuta tekstiiliainetta: --- villaa tai hienoa eläimenkarvaa		27 %	12 %
		vähin tulli p. 1 kg	10,48	
	--- muuta tekstiiliainetta	vähin tulli 1 kg	35 % U	23,3 %
			22,27 U	
	- muut:			
6107.91	-- puuvillaa	vähin tulli 1 kg	35 % U	24 %
			15,38 U	
6107.92	-- tekokuitua: --- katkottua tekokuitua		35 % U	24 %
		vähin tulli 1 kg	15,38 U	
	--- nimikkeen 54.02 tai 54.03 tekokuitufilamenttia		35 %	24 %
		vähin tulli p. 1 kg	30,00	
6107.99	-- muuta tekstiiliainetta: --- villaa tai hienoa eläimenkarvaa		27 %	12 %
		vähin tulli p. 1 kg	11,79	
	--- muuta tekstiiliainetta	vähin tulli 1 kg	35 % U	12 %
			22,27 U	
61.08	Naisten ja tyttöjen alushameet, pikkuhousut ja muut alushousut, yöpaidat, pyjamat, aamupuvut (negligés), kylpytakit, aamutakit ja niiden kaltaiset tavarat, neulosta:			
	- alushameet:			
6108.11	-- tekokuitua: --- nimikkeen 54.02 tai 54.03 tekokuitufilamenttia		35 %	23,3 %
		vähin tulli p. 1 kg	30,00	
	--- tekokuitua	vähin tulli 1 kg	35 % U	23,3 %
			22,27 U	
6108.19	-- muuta tekstiiliainetta: --- villaa tai hienoa eläimenkarvaa		27 %	12 %
		vähin tulli p. 1 kg	10,48	
	--- muuta tekstiiliainetta	vähin tulli 1 kg	35 % U	12 %
			22,27 U	

6108.21	- pikkuhousut ja muut alushousut: -- puuvillaa		35 % U 24 % 22,27 U
		vähin tulli 1 kg	
6108.22	-- tekokuitua: --- villaa tai hienoa eläimenkarvaa	vähin tulli p. 1 kg	35 % 24 % 30,00
	--- tekokuitua	vähin tulli 1 kg	35 % U 24 % 22,27 U
6108.29	-- muuta tekstiiliainetta: --- villaa tai hienoa eläimenkarvaa	vähin tulli p. 1 kg	27 % 18 % 10,48
	--- muuta tekstiiliainetta	vähin tulli 1 kg	35 % U 12 % 22,27 U
6108.31	- yöpaidat ja pyjamat: -- puuvillaa		35 % U 24 % 15,38 U
		vähin tulli 1 kg	
6108.32	-- tekokuitua: --- villaa tai hienoa eläimenkarvaa	vähin tulli p. 1 kg	35 % 24 % 30,00
	--- tekokuitua	vähin tulli 1 kg	35 % U 24 % 22,27 U
6108.39	-- muuta tekstiiliainetta: --- villaa tai hienoa eläimenkarvaa	vähin tulli p. 1 kg	27 % 12 % 10,48
	--- muuta tekstiiliainetta	vähin tulli 1 kg	35 % U 12 % 22,27 U
6108.91	- muut: -- puuvillaa		35 % U 24 % 15,38 U
		vähin tulli 1 kg	
6108.92	-- tekokuitua: --- katkottua tekokuitua	vähin tulli 1 kg	35 % U 24 % 15,38 U
	--- nimikkeen 54.02 tai 54.03 tekokuitufilamenttia	vähin tulli p. 1 kg	35 % 24 % 30,00
6108.99	-- muuta tekstiiliainetta: --- villaa tai hienoa eläimenkarvaa	vähin tulli p. 1 kg	27 % 12 % 10,48
	--- muuta tekstiiliainetta	vähin tulli 1 kg	35 % U 12 % 22,27 U
61.09	T-paidat sekä aluspaidat ja niiden kaltaiset paidat, neulosta:		

6109.10	- puuvillaa:		35 % U	24 %
	-- T-paidat	vähin tulli 1 kg	15,38 U	
	-- aluspaidat	vähin tulli 1 kg	35 % U	23,3 %
	-- muut	vähin tulli 1 kg	15,38 U	
			35 % U	24 %
			22,27 U	
6109.90	-- muuta tekstiiliainetta:		27 %	24 %
	--- villaa tai hienoa eläimenkarvaa	vähin tulli p. 1 kg	10,48	
	-- katkottua tekokuitua:		35 % U	24 %
	--- T-paidat	vähin tulli 1 kg	15,38 U	
	--- aluspaidat	vähin tulli 1 kg	35 % U	23,3 %
	--- muut	vähin tulli 1 kg	22,27 U	
			35 % U	24 %
			22,27 U	
	-- tekokuitufilamenttia:		35 %	12 %
	--- T-paidat	vähin tulli p. 1 kg	30,00	
	--- aluspaidat	vähin tulli p. 1 kg	35 %	23,3 %
	--- muut	vähin tulli p. 1 kg	30,00	
			35 %	12 %
	-- muuta tekstiiliainetta	vähin tulli p. 1 kg	30,00	
		vähin tulli 1 kg	35 % U	23,3 %
			22,27 U	
61.10	Neulepuserot, pujopaidat, neuletakit, liivit ja niiden kaltaiset tavarat, neulosta:			
6110.10	- villaa tai hienoa eläimenkarvaa	vähin tulli p. 1 kg	27 %	24 %
			11,79	
6110.20	- puuvillaa	vähin tulli 1 kg	35 % U	24 %
			15,38 U	
6110.30	- tekokuitua:		35 % U	24 %
	-- katkottua tekokuitua	vähin tulli 1 kg	15,38 U	
	-- nimikkeen 54.02 tai 54.03 tekokuitufilamenttia	vähin tulli p. 1 kg	35 %	24 %
			30,00	
6110.90	- muuta tekstiiliainetta	vähin tulli 1 kg	35 % U	23,3 %
			22,27 U	

61.11	Vauvanvaatteet ja -vaatetustarvikkeet, neulosta:			
6111.10	- villaa tai hienoa eläimenkarvaa		27 %	18 %
		vähin tulli p. 1 kg	10,48	
6111.20	- puuvillaa		35 % U	24 %
		vähin tulli 1 kg	15,38 U	
6111.30	- synteettikuitua:			
	-- synteettikatkokuitua		35 % U	23,3 %
		vähin tulli 1 kg	15,38 U	
	-- nimikkeen 54.02 synteettikuitufilamenttia		35 %	23,3 %
		vähin tulli p. 1 kg	30,00	
6111.90	- muuta tekstiiliainetta:			
	-- muuntokatkokuitua		35 % U	23,3 %
		vähin tulli 1 kg	15,38 U	
	-- nimikkeen 54.03 muuntokuitufilamenttia		35 %	23,3 %
		vähin tulli p. 1 kg	30,00	
	-- muuta tekstiiliainetta		35 % U	23,3 %
		vähin tulli 1 kg	22,27 U	
61.12	Verryttelypuvut, hiihtopuvut sekä uimapuvut ja uimahousut, neulosta:			
	- verryttelypuvut:			
6112.11	-- puuvillaa		35 % U	24 %
		vähin tulli 1 kg	15,38 U	
6112.12	-- synteettikuitua:			
	--- synteettikatkokuitua		35 % U	24 %
		vähin tulli 1 kg	15,38 U	
	--- nimikkeen 54.02 synteettikuitufilamenttia		35 %	24 %
		vähin tulli p. 1 kg	30,00	
6112.19	-- muuta tekstiiliainetta:			
	--- villaa tai hienoa eläimenkarvaa		27 %	12 %
		vähin tulli p. 1 kg	11,79	
	--- nimikkeen 54.03 muuntokuitufilamenttia		35 %	12 %
		vähin tulli p. 1 kg	30,00	
	--- muuta tekstiiliainetta		35 % U	12 %
		vähin tulli 1 kg	22,27 U	
6112.20	- hiihtopuvut:			
	-- villaa tai hienoa eläimenkarvaa		27 %	12 %
		vähin tulli p. 1 kg	11,79	
	-- nimikkeen 54.02 tai 54.03 tekokuitufilamenttia		35 %	24 %
		vähin tulli p. 1 kg	30,00	
	-- muuta tekstiiliainetta		35 % U	24 %
		vähin tulli 1 kg	22,27 U	

	- miesten ja poikien uimahousut:		
6112.31	-- synteettikuitua:		
	--- nimikkeen 54.02 synteettikuitufilamenttia	35 %	24 %
	vähin tulli p. 1 kg	30,00	
	--- synteettikuitua	35 % U	24 %
	vähin tulli 1 kg	22,27 U	
6112.39	-- muuta tekstiiliainetta:		
	--- villaa tai hienoa eläimenkarvaa	27%	12 %
	vähin tulli p. 1 kg	11,79	
	--- nimikkeen 54.03 muuntokuitufilamenttia	35 %	12 %
	vähin tulli p. 1 kg	30,00	
	-- muuta tekstiiliainetta	35 % U	12 %
	vähin tulli 1 kg	22,27 U	
6112.41	- naisten ja tyttöjen uimapuvut:		
	-- synteettikuitua:		
	--- nimikkeen 54.02 synteettikuitufilamenttia	35 %	24 %
	vähin tulli p. 1 kg	30,00	
	--- synteettikuitua	35 % U	24 %
	vähin tulli 1 kg	22,27 U	
6112.49	-- muuta tekstiiliainetta:		
	--- villaa tai hienoa eläimenkarvaa	27 %	12 %
	vähin tulli p. 1 kg	11,79	
	--- nimikkeen 54.03 muuntokuitufilamenttia	35 %	24 %
	vähin tulli p. 1 kg	30,00	
	--- muuta tekstiiliainetta	35 % U	24 %
	vähin tulli 1 kg	22,27 U	
61.13	Nimikkeiden 59.03, 59.06 ja 59.07 neuloksista valmistetut vaatteet:		
	- villaa tai hienoa eläimenkarvaa	27 %	12 %
	vähin tulli p. 1 kg	11,79	
	- muuta tekstiiliainetta	35 %	12 %
61.14	Muut vaatteet, neulosta:		
6114.10	- villaa tai hienoa eläimenkarvaa	27 %	12 %
	vähin tulli p. 1 kg	11,79	
6114.20	- puuvillaa	35 % U	24 %
	vähin tulli 1 kg	15,38 U	
6114.30	- kokokuitua:		
	-- katkottua kokokuitua	35 % U	24 %
	vähin tulli 1 kg	15,38 U	

	-- nimikkeen 54.02 tai 54.03 tekokuitufilamenttia	35 %	24 %
	vähin tulli p. 1 kg	30,00	
6114.90	- muuta tekstiiliainetta	35 % U	12 %
	vähin tulli 1 kg	22,27 U	
61.15	Sukkahousut, myös terättömät, sukat, puolisukat ja niiden kaltaiset neuletuotteet, myös suonikohjusukat ja jalkineet, joissa ei ole kiinnitettyä anturaa, neulosta:		
	- sukkahousut, myös terättömät:		
6115.11	-- synteettikuitua, jokainen yksinkertainen lanka alle 67 desitexiä:		
	--- nimikkeen 54.02 synteettikuitufilamenttia	35 %	24 %
	vähin tulli p. 1 kg	30,00	
	--- synteettikuitua	35 % U	24 %
	vähin tulli 1 kg	22,27 U	
6115.12	-- synteettikuitua, jokainen yksinkertainen lanka vähintään 67 desitexiä:		
	--- nimikkeen 54.02 synteettikuitufilamenttia	35 %	24 %
	vähin tulli p. 1 kg	30,00	
	--- synteettikuitua	35 % U	24 %
	vähin tulli 1 kg	22,27 U	
6115.19	-- muuta tekstiiliainetta:		
	--- villaa tai hienoa eläimenkarvaa	27 %	24 %
	vähin tulli p. 1 kg	10,48	
	--- nimikkeen 54.03 muuntokuitufilamenttia	35 %	24 %
	vähin tulli p. 1 kg	30,00	
	--- muuta tekstiiliainetta	35 % U	24 %
	vähin tulli 1 kg	22,27 U	
6115.20	- naisten pitkät sukat ja polvisukat, jokainen yksinkertainen lanka alle 67 desitexiä:		
	-- tekstiiliainetta, johon on yhdistetty kumilankoja	10 %	10 %
	-- muut:		
	--- villaa tai hienoa eläimenkarvaa	27 %	12 %
	vähin tulli p. 1 kg	10,48	
	--- muuta tekstiiliainetta	32 %	24 %
	vähin tulli p. 1 kg	11,57	
	- muut:		
6115.91	-- villaa tai hienoa eläimenkarvaa	27 %	18 %
	vähin tulli p. 1 kg	10,48	
6115.92	-- puuvillaa:		
	--- nilkkasukat	32 %	24 %

		vähin tulli p. 1 kg	11,57	
	--- muut:			
	---- miesten sukut		32 %	24 %
		vähin tulli p. 1 kg	11,57	
	---- lasten sukut		32 %	24 %
		vähin tulli p. 1 kg	11,57	
	---- muut		32 %	21,3 %
6115.93	-- synteettikuitua	vähin tulli p. 1 kg	11,57	
			32 %	24 %
6115.99	-- muuta tekstiiliainetta	vähin tulli p. 1 kg	11,57	
			32 %	12 %
		vähin tulli p. 1 kg	11,57	
61.16	Kintaat ja muut käsineet, neulosta:			
6116.10	- muovilla tai kumilla kyllästetyt, päällystetyt tai peitetyt sormikkaat		14 %	8,9 %
	- muut:			
6116.91	-- villaa tai hienoa eläimenkarvaa		10,8 %	8,9 %
		vähin tulli p. 1 kg	10,48	
6116.92	-- puuvillaa		14 %	9,3 %
6116.93	-- synteettikuitua		14 %	8,9 %
6116.99	-- muuta tekstiiliainetta		14 %	8,9 %
61.17	Muut sovitetut vaateustarvikkeet, neulosta;			
	vaatteiden tai vaateustarvikkeiden neulotut osat:			
6117.10	- hartiahuivit, kaulaliinat ja muut huivit, mantiljat, hunnut ja niiden kaltaiset tavarat		35 %	12 %
6117.20	- solmiot, solmukkeet ja solmiohuivit		35 %	12 %
6117.80	- muut tarvikkeet		35 %	12 %
6117.90	- osat		35 %	12 %

62. Ryhmä

Vaatteet ja vaateustarvikkeet, muuta kuin neulosta

62.01	Miesten ja poikien päällystakit, autoilutakit, viitat, kaavut, anorakit (myös hiihtotakit ja -puserot), tuulipuserot, tuulitakit ja niiden kaltaiset tavarat, muut kuin nimikkeeseen 62.03 kuuluvat:
--------------	---

	- päällystakit, sadetakit, autoilutakit, viitat, kaavut ja niiden kaltaiset tavarat:		
6201.11	-- villaa tai hienoa eläimenkarvaa	38 %	24 %
6201.12	-- puuvillaa	38 %	24 %
6201.13	-- tekokuitua	38 %	24 %
6201.19	-- muuta tekstiiliainetta	38 %	24 %
	- muut:		
6201.91	-- villaa tai hienoa eläimenkarvaa	38 %	24 %
6201.92	-- puuvillaa	38 %	24 %
6201.93	-- tekokuitua	38 %	24 %
6201.99	-- muuta tekstiiliainetta	38 %	24 %
62.02	Naisten ja tyttöjen päällystakit, autoilutakit, viitat, kaavut, anorakit (myös hiihtotakit ja -puserot), tuulipuserot, tuulitakit ja niiden kaltaiset tavarat, muut kuin nimikkeeseen 62.04 kuuluvat:		
	- päällystakit, sadetakit, autoilutakit, viitat, kaavut ja niiden kaltaiset tavarat:		
6202.11	-- villaa tai hienoa eläimenkarvaa	38 %	24 %
6202.12	-- puuvillaa	38 %	24 %
6202.13	-- tekokuitua	38 %	24 %
6202.19	-- muuta tekstiiliainetta	38 %	24 %
	- muut:		
6202.91	-- villaa tai hienoa eläimenkarvaa	38 %	24 %
6202.92	-- puuvillaa	38 %	24 %
6202.93	-- tekokuitua	38 %	24 %
6202.99	-- muuta tekstiiliainetta	38 %	24 %
62.03	Miesten ja poikien puvut, yhdistelmäasut, takit, bleiserit, pitkät housut, lappuhaalarit, polvihousut ja shortsit (muut kuin uimahousut):		
	- puvut:		
6203.11	-- villaa tai hienoa eläimenkarvaa	38 %	24 %
6203.12	-- synteetikuitua	38 %	24 %
6203.19	-- muuta tekstiiliainetta	38 %	24 %
	- yhdistelmäasut:		
6203.21	-- villaa tai hienoa eläimenkarvaa	38 %	24 %
6203.22	-- puuvillaa	38 %	24 %
6203.23	-- synteetikuitua	38 %	24 %
6203.29	-- muuta tekstiiliainetta	38 %	24 %
	- takit ja bleiserit:		

6203.31	-- villaa tai hienoa eläimenkarvaa	38 %	24 %
6203.32	-- puuvillaa	38 %	24 %
6203.33	-- synteettikuitua	38 %	24 %
6203.39	-- muuta tekstiiliainetta	38 %	24 %
	- pitkät housut, lappuhaalarit, polvihousut ja shortsit:		
6203.41	-- villaa tai hienoa eläimenkarvaa	38 %	24 %
6203.42	-- puuvillaa:		
	--- pitkät housut	38 %	24 %
	--- muut	38 %	24 %
6203.43	-- synteettikuitua	38 %	24 %
6203.49	-- muuta tekstiiliainetta	38 %	24 %
62.04	Naisten ja tyttöjen puvut, yhdistelmäasut, jakut, takit ja bleiserit, leningit, hameet, housuhameet, pitkät housut, lappuhaalarit, polvihousut ja shortsit (ei kuitenkaan uimapuvut):		
	- puvut:		
6204.11	-- villaa tai hienoa eläimenkarvaa	38 %	24 %
6204.12	-- puuvillaa	38 %	24 %
6204.13	-- synteettikuitua	38 %	24 %
6204.19	-- muuta tekstiiliainetta	38 %	24 %
	- yhdistelmäasut:		
6204.21	-- villaa tai hienoa eläimenkarvaa	38 %	24 %
6204.22	-- puuvillaa	38 %	24 %
6204.23	-- synteettikuitua	38 %	24 %
6204.29	-- muuta tekstiiliainetta	38 %	24 %
	- jakut, takit ja bleiserit:		
6204.31	-- villaa tai hienoa eläimenkarvaa	38 %	24 %
6204.32	-- puuvillaa	38 %	24 %
6204.33	-- synteettikuitua	38 %	24 %
6204.39	-- muuta tekstiiliainetta	38 %	24 %
	- leningit:		
6204.41	-- villaa tai hienoa eläimenkarvaa	38 %	24 %
6204.42	-- puuvillaa	38 %	24 %
6204.43	-- synteettikuitua	38 %	24 %
6204.43	-- muuntokuitua	38 %	24 %
6204.49	-- muuta tekstiiliainetta	38 %	24 %
	- hameet ja housuhameet:		
6204.51	-- villaa tai hienoa eläimenkarvaa	38 %	24 %
6204.52	-- puuvillaa	38 %	24 %
6204.53	-- synteettikuitua	38 %	24 %
6204.59	-- muuta tekstiiliainetta	38 %	24 %

6204.61	- pitkät housut, lappuhaalarit, polvihousut ja shortsit:		
6204.62	-- villaa tai hienoa eläimenkarvaa	38 %	24 %
	--- puuvillaa:		
	--- pitkät housut	38 %	24 %
	--- muut	38 %	24 %
6204.63	-- synteettikuitua	38 %	24 %
6204.69	-- muuta tekstiiliainetta	38 %	24 %
62.05	Miesten ja poikien paidat:		
6205.10	- villaa tai hienoa eläimenkarvaa	40%	12 %
6205.20	- puuvillaa	40%	24 %
6205.30	- tekokuitua	40%	24 %
6205.90	- muuta tekstiiliainetta	40%	12 %
62.06	Naisten ja tyttöjen puserot, myös paitapuserot:		
6206.10	- silkkiä tai jätésilkkiä	38 %	24 %
6206.20	- villaa tai hienoa eläimenkarvaa	38 %	24 %
6206.30	- puuvillaa	38 %	24 %
6206.40	- tekokuitua	38 %	24 %
6206.90	- muuta tekstiiliainetta	38 %	24 %
62.07	Miesten ja poikien aluspaidat, alushousut, yöpaidat, pyjamat, kylpytakit, aamutakit ja niiden kaltaiset tavarat:		
	- alushousut:		
6207.11	-- puuvillaa	40 %	12 %
6207.19	-- muuta tekstiiliainetta	40 %	12 %
	- yöpaidat ja pyjamat:		
6207.21	-- puuvillaa	40 %	24 %
6207.22	-- tekokuitua	40 %	24 %
6207.29	-- muuta tekstiiliainetta	40 %	12 %
	- muut:		
6207.91	-- puuvillaa	40 %	24 %
6207.92	-- tekokuitua	40 %	24 %
6207.99	-- muuta tekstiiliainetta	40 %	12 %
62.08	Naisten ja tyttöjen aluspaidat, alushameet, pikkuhousut ja muut alushousut, yöpaidat, pyjamat,		

	aamupuvut (negligés), kylpytakit, aamutakit ja niiden kaltaiset tavarat:		
	- alushameet:		
6208.11	-- tekokuitua		40 % 24 %
		vähin tulli p. 1 kg	13,10
6208.19	-- muuta tekstiiliainetta		40 % 12 %
		vähin tulli p. 1 kg	13,10
	- yöpaidat ja pyjamat:		
6208.21	-- puuvillaa		40 % 24 %
		vähin tulli p. 1 kg	13,10
6208.22	-- tekokuitua		40 % 24 %
		vähin tulli p. 1 kg	13,10
6208.29	-- muuta tekstiiliainetta		40 % 12 %
		vähin tulli p. 1 kg	13,10
	- muut:		
6208.91	-- puuvillaa		40 % 24 %
		vähin tulli p. 1 kg	13,10
6208.92	-- tekokuitua		40 % 24 %
		vähin tulli p. 1 kg	13,10
6208.99	-- muuta tekstiiliainetta		40 % 12 %
		vähin tulli p. 1 kg	13,10
62.09	Vauvanvaatteet ja -vaatetustarvikkeet:		
6209.10	- villaa tai hienoa eläimenkarvaa		40 % 10,5 %
		vähin tulli p. 1 kg	13,10
6209.20	- puuvillaa		40 % 24 %
		vähin tulli p. 1 kg	13,10
6209.30	- synteettikuitua		40 % 24 %
		vähin tulli p. 1 kg	13,10
6209.90	- muuta tekstiiliainetta		40 % 10,5 %
		vähin tulli p. 1 kg	13,10
62.10	Nimikkeiden 56.02, 56.03, 59.03, 59.06 ja 59.07 kankaista valmistetut vaatteet:		
6210.10	- nimikkeen 56.02 tai 56.03 kankaista valmistetut		38 % 24 %
6210.20	- muut vaatteet, alanimikkeissä 6201.11 – 6201.19 selostettua tyyppiä olevat		38 % 24 %
6210.30	- muut vaatteet, alanimikkeissä 6202.11 – 6202.19 selostettua tyyppiä olevat		38 % 24 %
6210.40	- muut miesten ja poikien vaatteet		38 % 24 %
6210.50	- muut naisten ja tyttöjen vaatteet		38 % 24 %

62.11	Verryttelypuvut, hiihtopuvut sekä uimapuvut ja uimahousut; muut vaatteet:		
	- uimahousut ja uimapuvut:		
6211.11	- - miesten ja poikien	38 %	24 %
6211.12	- - naisten ja tyttöjen	38 %	24 %
6211.20	- hiihtopuvut	38 %	24 %
	- muut vaatteet, miesten ja poikien:		
6211.31	- - villaa tai hienoa eläimenkarvaa	38 %	12 %
6211.32	- - puuvillaa	38 %	24 %
6211.33	- - tekokuitua	38 %	24 %
6211.39	- - muuta tekstiiliainetta	38 %	24 %
	- muut vaatteet, naisten ja tyttöjen:		
6211.41	- - villaa tai hienoa eläimenkarvaa	38 %	12 %
6211.42	- - puuvillaa	38 %	24 %
6211.43	- - tekokuitua	38 %	24 %
6211.49	- - muuta tekstiiliainetta	38 %	12 %
62.12	Rintaliivit, lantioliivit, korsetit, housunkannattimet, sukanpitimet, sukkanauhat ja niiden kaltaiset tavarat sekä niiden osat, myös neulosta:		
6212.10	- rintaliivit	38 %	24 %
6212.20	- lantioliivit ja housuliivit	38 %	24 %
6212.30	- korseletit	38 %	24 %
6212.90	- muut	38 %	24 %
62.13	Nenäliinat:		
6213.10	- silkkiä tai jätésilkkiä	35 %	10 %
6213.20	- puuvillaa	35 %	10 %
6213.90	- muuta tekstiiliainetta	35 %	10 %
62.14	Hartiahuivit, kaulaliinat ja muut huivit, mantiljat, hunnut ja niiden kaltaiset tavarat:		
6214.10	- silkkiä tai jätésilkkiä	35 %	8 %
6214.20	- villaa tai hienoa eläimenkarvaa	35 %	8 %
6214.30	- synteettikuitua	35 %	8 %
6214.40	- muuntokuitua	35 %	8 %
6214.90	- muuta tekstiiliainetta	35 %	8 %

62.15	Solmiot, solmukkeet ja solmiohuivit:		
6215.10	- silkkiä tai jätésilkkiä	40 %	24 %
6215.20	- tekokuitua	40 %	24 %
6215.90	- muuta tekstiilainetta	40 %	6,3 %
62.16	Kintaat ja muut käsineet	14 %	7,6 %
62.17	Muut sovitetut vaateustarvikkeet; vaatteiden ja vaateustarvikkeiden osat, muut kuin nimikkeeseen 62.12 kuuluvat:		
6217.10	- tarvikkeet	11,3 %	6,3 %
6217.90	- osat	11,3 %	11,3 %

63. Ryhmä

Muut sovitetut tekstiilitavarat; käsityösarjat; käytetyt vaatteet ja muut käytetyt tekstiilitavarat; lumput

I MUUT SOVITETUT TEKSTIILITAVARAT

63.01	Vuode- ja matkahuovat:		
6301.10	- sähköhuovat	30 %	6,9 %
	vähin tulli p. 1 kg	4,19	
6301.20	- vuodehuovat (muut kuin sähköhuovat) ja matkahuovat, villaa tai hienoa eläimenkarvaa	30 %	20 %
	vähin tulli p. 1 kg	4,19	
6301.30	- vuodehuovat (muut kuin sähköhuovat) ja matkahuovat, puuvillaa	30 %	12 %
	vähin tulli p. 1 kg	4,19	
6301.40	- vuodehuovat (muut kuin sähköhuovat) ja matkahuovat, synteettikuitua	30 %	12 %
	vähin tulli p. 1 kg	4,19	
6301.90	- muut vuode- ja matkahuovat	30 %	12 %
	vähin tulli p. 1 kg	4,19	
63.02	Vuodeliinavaatteet, pöytäliinat ja niiden kaltaiset tavarat sekä pyyheliinat:		

6302.10	- vuodeliinavaatteet, neulosta		35 %	12 %
		vähin tulli p. 1 kg	5,63	
	- muut vuodeliinavaatteet, painetut:			
6302.21	-- puuvillaa		35 %	24 %
		vähin tulli p. 1 kg	5,63	
6302.22	-- tekokuitua		35 %	24 %
		vähin tulli p. 1 kg	5,63	
6302.29	-- muuta tekstiiliainetta		35 %	12 %
		vähin tulli p. 1 kg	5,63	
	- muut vuodeliinavaatteet:			
6302.31	-- puuvillaa		35 %	23,3 %
		vähin tulli p. 1 kg	5,63	
6302.32	-- tekokuitua		35 %	23,3 %
		vähin tulli p. 1 kg	5,63	
6302.39	-- muuta tekstiiliainetta		35 %	12 %
		vähin tulli p. 1 kg	5,63	
6302.40	- pöytäliinat ja niiden kaltaiset tavarat, neulosta		35 %	12 %
		vähin tulli p. 1 kg	5,63	
	- muut pöytäliinat ja niiden kaltaiset tavarat:			
6302.51	-- puuvillaa		35 %	23,3 %
		vähin tulli p. 1 kg	5,63	
6302.52	-- pellavaa		35 %	23,3 %
		vähin tulli p. 1 kg	5,63	
6302.53	-- tekokuitua		35 %	23,3 %
		vähin tulli p. 1 kg	5,63	
6302.59	-- muuta tekstiiliainetta		35 %	12 %
		vähin tulli p. 1 kg	5,63	
6302.60	- pyyheliinat, pyyheliinafrotee- tai sen kaltaisesta froteekankaasta, puuvillaa		35 %	24 %
		vähin tulli p. 1 kg	5,63	
	- muut:			
6302.91	-- puuvillaa		35 %	23,3 %
		vähin tulli p. 1 kg	5,63	
6302.92	-- pellavaa		35 %	23,3 %
		vähin tulli p. 1 kg	5,63	
6302.93	-- tekokuitua		35 %	12 %
		vähin tulli p. 1 kg	5,63	
6302.99	-- muuta tekstiiliainetta		35 %	12 %
		vähin tulli p. 1 kg	5,63	
63.03	Verhot ja sisätilojen kaihtimet; kapat ja reunusverhot:			

6303.11	- neulosta: -- puuvillaa		35 %	23,3 %
		vähin tulli p. 1 kg	5,63	
6303.12	-- synteettikuitua		35 %	23,3 %
		vähin tulli p. 1 kg	5,63	
6303.19	-- muuta tekstiiliainetta		35 %	12 %
		vähin tulli p. 1 kg	5,63	
	- muut:			
6303.91	-- puuvillaa		35 %	23,3 %
		vähin tulli p. 1 kg	5,63	
6303.92	-- synteettikuitua		35 %	23,3 %
		vähin tulli p. 1 kg	5,63	
6303.99	-- muuta tekstiiliainetta		35 %	12 %
		vähin tulli p. 1 kg	5,63	
63.04	Muut sisustustavarat, ei kuitenkaan nimikkeeseen 94.04 kuuluvat:			
	- päiväpeitteet:			
6304.11	-- neulosta		35 %	12 %
		vähin tulli p. 1 kg	5,63	
6304.19	-- muut		35 %	23,3 %
		vähin tulli p. 1 kg	5,63	
	- muut:			
6304.91	-- neulosta		35 %	15 %
		vähin tulli p. 1 kg	5,63	
6304.92	-- muuta kuin neulosta, puuvillaa		35 %	15 %
		vähin tulli p. 1 kg	5,63	
6304.93	-- muuta kuin neulosta, synteettikuitua		35 %	15 %
		vähin tulli p. 1 kg	5,63	
6304.99	-- muuta kuin neulosta, muuta tekstiiliainetta		35 %	12 %
		vähin tulli p. 1 kg	5,63	
63.05	Säkit ja pussit, jollaisia käytetään tavaroiden pakkaamiseen:			
6305.10	- juttia tai muuta nimikkeen 53.03 niinitekstiilikuitua: -- ilmeisesti käytetyt		vapaa	vapaa
	-- muut		30 %	4 %
6305.20	- puuvillaa		30 %	7,2 %
	- tekokuituainetta:			
6305.31	-- polyeteeni- tai polypropeenikaistaletta tai sen kaltaista tuotetta		30 %	20 %

6305.39	-- muut	30 %	7,2 %
6305.90	- muuta tekstiiliainetta	30 %	6,2 %

63.06 Tavarapeitteet, ulkokaihtimet ja aurinkokatokset; teltat; purjeet veneitä, purjelautoja tai maakulkuneuvoja varten; leirintävarusteet:

	- tavarapeitteet, ulkokaihtimet ja aurinkokatokset:		
6306.11	-- puuvillaa	37 %	12 %
6306.12	-- synteettikuitua	37 %	24 %
6306.19	-- muuta tekstiiliainetta	37 %	12 %
	- teltat:		
6306.21	-- puuvillaa	37 %	18 %
6306.22	-- synteettikuitua	37 %	18 %
6306.29	-- muuta tekstiiliainetta	37 %	18 %
	- purjeet:		
6306.31	-- synteettikuitua	37 %	12 %
6306.39	-- muuta tekstiiliainetta	37 %	12 %
	- ilmapatjat:		
6306.41	-- puuvillaa	37 %	12 %
6306.49	-- muuta tekstiiliainetta	37 %	12 %
	- muut:		
6306.91	-- puuvillaa	37 %	12 %
6306.99	-- muuta tekstiiliainetta	37 %	12 %

63.07 Muut sovitetut tavarat, myös vaatteiden leikkuukaaviot:

6307.10	- lattiarievut, tiskirievut, pölyrievut ja niiden kaltaiset puhdistusliinat	35 %	12 %
6307.20	- pelastusliivit ja -vyöt	35 %	24 %
6307.90	- muut	35 %	24 %

II. KÄSITYÖSARJAT

63.08	Sarjat, joissa on kudottua kangasta ja lankaa ja joissa voi olla myös tarvikkeita, mattojen, kuvakudosten, koruommitujen pöytäliinojen tai lautasliinojen tai niiden kaltaisten tekstiilitavaroiden valmistusta varten, vähittäismyyntipakkauksissa	20 %	12 %
--------------	--	-------------	-------------

III. KÄYTETYT VAATTEET JA MUUT KÄYTETYT TEKSTIILITAVARAT; LUMPUT

63.09	Käytetyt vaatteet ja muut käytetyt tavarat	5,1 %	5,1 %
63.10	Lumput ja leikkeet, side- ja purjelangan, nuoran ja köyden jätteet sekä loppuunkuluneet side- ja purjelangasta, nuorasta tai köydestä tehdyt tavarat, tekstiiliainetta:		
6310.10	- lajitellut	vapaa	vapaa
6310.90	- muut	vapaa	vapaa

XII OSA

**JALKINEET, PÄÄHINEET, SATEENVARJOT JA
PÄIVÄNVARJOT, KÄVELYKEPIT, ISTUINKEPIT,
RUOSKAT, RATSUPIISKAT JA NIIDEN OSAT;
VALMISTETUT HÖYHENET JA NIISTÄ
VALMISTETUT TAVARAT; TEKOKUKAT;
HIUKSISTA VALMISTETUT TAVARAT**

64. Ryhmä

**Jalkineet, nilkkaimet ja niiden kaltaiset tavarat;
niiden osat**

64.01	Vedenpitävät jalkineet, joiden pohjat ja päälliset ovat kumia tai muovia ja joiden päällisiä ei ole kiinnitetty pohjaan eikä koottu ompelemalla, niittaamalla, naulaamalla, ruuvaamalla, tapittamalla tai niiden kaltaisella menetelmällä:		
6401.10	- kengät, joissa on suojaava metallinen kärjys - muut jalkineet:	12,5 %	12,5 %
6401.91	-- jotka peittävät polven	12,5 %	12,5 %
6401.92	-- jotka peittävät nilkan, mutta eivät polvea: --- kalossit --- muut	12,5 % 12,5 %	12,5 % 12,5 %
6401.99	-- muut	12,5 %	12,5 %
64.02	Muut jalkineet, joiden pohjat ja päälliset ovat kumia tai muovia:		
	- urheilujalkineet:		
6402.11	-- laskettelu-, pujottelu- ja muut hiihtokengät	12,5 %	12,5 %
6402.19	-- muut	12,5 %	12,5 %
6402.20	- jalkineet, joissa päällishihnat on kiinnitetty pohjaan tapeilla	12,5 %	12,5 %
6402.30	- muut jalkineet, joissa on suojaava metallinen kärjys - muut jalkineet:	12,5 %	12,5 %
6402.91	-- jotka peittävät nilkan	12,5 %	12,5 %
6402.99	-- muut	12,5 %	12,5 %
64.03	Jalkineet, joiden pohjat ovat kumia, muovia, nahkaa tai tekonahkaa ja päälliset nahkaa:		

	- urheilujalkineet:			
6403.11	-- laskettelu-, pujottelu- ja muut hiihtokengät		11,5 %	10,4 %
6403.19	-- muut		11,5 %	7,9 %
6403.20	- jalkineet, joiden pohjat ovat nahkaa ja päälliset koostuvat jalkapöydän yli ja isovarpaan ympäri menevistä nahkahihnoista		20 %	12 %
		vähin tulli p. 1 kg	6,22	
6403.30	- jalkineet, jotka on tehty puupohjalle ja joissa ei ole sisäpohjaa tai suojaavaa metallista kärjystä		20 %	12 %
6403.40	- muut jalkineet, joissa on suojaava metallinen kärjys		11,5 %	10,4 %
	- muut jalkineet, joiden pohjat ovat nahkaa:			
6403.51	-- jotka peittävät nilkan		11,5 %	8 %
6403.59	-- muut:			
	--- tohvelit		11,5 %	8 %
	--- muut:			
	---- miesten		20 %	12 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,58	
	---- naisten		20 %	12 %
		vähin tulli p. 1 kg	7,86	
	---- lasten		20 %	12 %
	- muut jalkineet:			
6403.91	-- jotka peittävät nilkan:			
	--- tohvelit		11,5 %	7,9 %
	--- muut:			
	---- miesten		11,5 %	7,9 %
	---- naisten		11,5 %	7,9 %
	---- lasten		11,5 %	7,9 %
6403.99	-- muut:			
	--- tohvelit		11,5 %	7,9 %
	--- sandaalit:			
	---- miesten		20 %	7,9 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,58	
	---- naisten		20 %	7,9 %
		vähin tulli p. 1 kg	7,86	
	---- lasten		20 %	7,9 %
	--- puolikengät:			
	---- miesten		20 %	7,9 %
		vähin tulli p. 1 kg	4,58	
	---- naisten		20 %	7,9 %
		vähin tulli p. 1 kg	7,86	
	---- lasten		20 %	7,9 %

64.04	Jalkineet, joiden pohjat ovat kumia, muovia, nahkaa tai tekonahkaa ja päälliset tekstiiliainetta:		
	- jalkineet, joiden pohjat ovat kumia tai muovia:		
6404.11	-- urheilujalkineet; tennis-, koripallo-, voimistelu- ja harjoittelukengät sekä niiden kaltaiset kengät	15 %	10 %
6404.19	-- muut	15 %	10 %
6404.20	- jalkineet, joiden pohjat ovat nahkaa tai tekonahkaa	10 %	10 %
64.05	Muut jalkineet:		
6405.10	- päälliset nahkaa tai tekonahkaa	6,2 %	4 %
6405.20	- päälliset tekstiiliainetta	6,2 %	4 %
6405.90	- muut	6,2 %	6,2 %
64.06	Jalkineiden osat (mukaan lukien päälliset, myös jos ne on kiinnitetty pohjiin, muihin kuin ulkopohjiin); irtopohjat, kantapäätynyt ja niiden kaltaiset tavarat; nilkkaimet, säärystimet ja niiden kaltaiset tavarat sekä niiden osat:		
6406.10	- päälliset ja niiden osat, muut kuin kovikkeet	15,7 %	10,1 %
6406.20	- ulkopohjat ja korot, kumia tai muovia	18 %	16,2 %
	- muut:		
6406.91	-- puuta	13 %	8,7 %
6406.99	-- muuta ainetta	13 %	8,7 %
65. Ryhmä			
	Päähineet ja niiden osat		
65.01	Hatunteelmät huovasta, muotoon puristamattomat ja lierittömät; litteät ja lieriömäiset (myös aukileikatut) hatunteelmät huovasta	2,2 %	2,2 %
65.02	Hatunteelmät, palmikoidut tai valmistetut kokoamalla kaistaleista, aineeseen katsomatta, muotoon puristamattomat, lierittömät, vuoraamattomat ja somistamattomat	5,1 %	3,1 %

65.03	Huopahatut ja muut huopapäähineet, nimikkeen 65.01 teelmistä (ei kuitenkaan lieriömäisistä) valmistetut, myös vuoratut ja somistetut	7 %	7 %
65.04	Hatut ja muut päähineet, palmikoidut tai valmistetut kokoamalla kaistaleista, aineeseen katsomatta, myös vuoratut ja somistetut	7,7 %	5,5 %
65.05	Hatut ja muut päähineet, neulotut tai virkatut tai neuloksesta, pitsistä, pitsikankaasta, huovasta tai muusta tekstiilimetritavarasta (ei kuitenkaan kaistaleista) tehdyt, myös vuoratut ja somistetut; hiusverkot, aineeseen katsomatta, myös vuoratut ja somistetut:		
6505.10	- hiusverkot	16 %	7 %
6505.90	- muut	16 %	14 %
65.06	Muut päähineet, myös vuoratut ja somistetut:		
6506.10	- turvapäähineet	8,4 %	6,1 %
	- muut:		
6506.91	-- kumia tai muovia	8,4 %	6,1 %
6506.92	-- turkisnahkaa	20 %	15 %
6506.99	-- muut ainetta	8,4 %	6,1 %
65.07	Hikinauhut, vuorit, suojapäällykset, hatunrungot ja -kehykset, lakinlipat ja leukanauhut päähineitä varten	6,5 %	4,8 %

66. Ryhmä

Sateenvarjot, päivänvarjot, kävelykepit, istuinkepit, ruoskat, ratsupiiskat sekä niiden osat

66.01	Sateenvarjot ja päivänvarjot (myös kävelykeppisateenvarjot, puutarhavarjot ja niiden kaltaiset päivänvarjot):		
6601.10	- puutarhavarjot ja niiden kaltaiset päivänvarjot	20 %	4,7 %

		vähin tulli 1 kpl	2,62	
6601.91	- muut: - - joissa on teleskooppivarsi		20 %	4,7 %
		vähin tulli 1 kpl	2,62	
6601.99	- - muut		20 %	4,7 %
		vähin tulli 1 kpl	2,62	
66.02	Kävelykepit, istuinkepit, ruoskat, ratsupiiskat ja niiden kaltaiset tavarat		7 %	5,1 %
66.03	Nimikkeeseen 66.01 tai 66.02 kuuluvien tavaroiden osat ja tarvikkeet:			
6603.10	- kädensijat ja nupit		3,8 %	3,5 %
6603.20	- sateenvarjonkehikot, myös varsiin asennetut (sticks)		3,8 %	3,8 %
6603.90	- muut		3,8 %	3,8 %
	67. Ryhmä			
	Valmistetut höyhenet ja untuvat sekä höyhenistä tai untuvista valmistetut tavarat; tekokukat; hiuksista valmistetut tavarat			
67.01	Höyhen- ja untuvapeitteiset linnun nahat ja muut osat, höyhenet, höyhenen osat ja untuvat sekä niistä valmistetut tavarat (muut kuin nimikkeen 05.05 tavarat sekä valmistetut sulkakynät ja ruodit)		10 %	4 %
67.02	Tekokukat, -lehdet ja -hedelmät sekä niiden osat; tekokukista, -lehdistä ja -hedelmistä valmistetut tavarat:			
6702.10	- muovia		10 %	7 %
6702.90	- muuta ainetta		10 %	7 %
67.03	Hiukset, muokatut, ohennetut, valkaistut tai muulla tavalla valmistetut; villa, muu eläimenkarva ja muut tekstiiliaineet, jotka on käsitelty peruukkien tai			

	niiden kaltaisten tavaroiden valmistusta varten	3,8 %	3 %
67.04	Peruukit ja tekoparrat, irtokulmakarvat ja -ripset, irtopalmikot ja niiden kaltaiset tavarat hiuksista, eläimenkarvasta tai tekstiiliaineesta; muualle kuulumattomat hiuksista valmistetut tavarat:		
	- synteettisestä tekstiiliaineesta:		
6704.11	-- kokoperuukit	3,8 %	3,5 %
6704.19	-- muut	3,8 %	3,5 %
6704.20	- hiuksista	3,8 %	3,5 %
6704.90	- muusta aineesta	3,8 %	3,5 %

XIII OSA

TAVARAT KIVESTÄ, KIPSISTÄ, SEMENTISTÄ, ASBESTISTA, KIILTEESTÄ TAI NIIDEN KALTAISESTA AINEESTA; KERAAMISET TUOTTEET; LASI JA LASITAVARAT

68. Ryhmä

Tavarat kivistä, kipsistä, sementistä, asbestista, kiilteestä tai niiden kaltaisesta aineesta

68.01	Katukivi, reunakivi ja käytävänpäällyskivi, luonnonkiveä (ei kuitenkaan liuskekiveä)	1,4 %	vapaa
68.02	Työstetty muistomerkki- ja rakennuskivi (ei kuitenkaan liuskekivi) ja siitä tehdyt tavarat, muut kuin nimikkeen 68.01 tavarat; mosaiikki- ja niiden kaltaiset kivet, luonnonkiveä (myös liuskekiveä), myös alustalle kiinnitetyt; keinotekoisesti värjätyt rouheet, sirut ja jauheet, luonnonkiveä (myös liuskekiveä):		
6802.10	- laatat, kuutiot ja niiden kaltaiset tavarat, myös suorakaiteen tai neliön muotoiset, joiden suurin pinta-ala mahtuu neliöön, jonka sivu on alle 7 cm; keinotekoisesti värjätyt rouheet, sirut ja jauheet	vapaa	vapaa

6802.10	- muut muistomerkki- ja rakennuskivet ja niistä tehdyt tavarat, yksinkertaisesti leikatut tai sahatut ja tasa- tai sileäpintaaiset:		
6802.21	-- marmoria, travertiinia ja alabasteria	4 %	4 %
6802.22	-- muuta kalkkikiveä	4 %	4 %
6802.23	-- graniittia	4 %	2,5 %
6802.29	-- muuta kiveä	4 %	2,5 %
	- muut:		
6802.91	-- marmoria, travertiinia ja alabasteria	4 %	3,5 %
6802.92	-- muuta kalkkikiveä	4 %	3,5 %
6802.93	-- graniittia	4 %	3,5 %
6802.99	-- muuta kiveä	4 %	3,5 %
68.03	Työstetty liuskekivi ja liuskekivitavarat, myös agglomeroidusta liuskekivistä	1,5 %	1,5 %
68.04	Myllynkivet, hiomakivet, hiomalaikat ja niiden kaltaiset tavarat, ilman telinettä, hiomiseen, teroittamiseen, kiillottamiseen, tarkistushiomiseen tai leikkaamiseen, kovasimet, käsikiillotuskivet ja niiden osat, luonnonkiveä, agglomeroitua luonnon tai keinotekoista hioma-ainetta tai keraamista ainetta, myös jos niissä on muuta ainetta olevia osia:		
6804.10	- myllynkivet ja hiomakivet jauhatukseen, hiertämiseen tai muuhun hajoittamiseen	vapaa	vapaa
	- muut hiomakivet, hiomalaikat ja niiden kaltaiset tavarat:		
6804.21	-- agglomeroitua luonnon- tai synteettistä timanttia	vapaa	vapaa
6804.22	-- muuta agglomeroitua hioma-ainetta tai keraamista ainetta	vapaa	vapaa
6804.23	-- luonnonkiveä	vapaa	vapaa
6804.30	- kovasimet ja käsikiillotuskivet	vapaa	vapaa
68.05	Luonnon tai keinotekoinen hioma-ainejauhe tai -rouhe tekstiiliaine-, paperi-, kartonki-, pahvi- tai muulla alustalla, myös määrämuotoiseksi leikattuna tai ommeltuna tai muulla tavalla sovitettuna:		
6805.10	- pelkästään kudottua tekstiilikangasta olevalla alustalla	2,5 %	2,5 %
6805.20	- pelkästään paperi-, kartonki- tai pahvialustalla	3,8 %	2,5 %

6805.30	- muulla alustalla	3,8 %	2,5 %
68.06	Kuonavilla, kivivilla ja niiden kaltainen kivennäisvilla; paisutettu vermikuliitti, paisutettu savi, vaahdotettu kuona ja niiden kaltaiset paisutetut kivennäisaineet; sekoitukset ja tavarat lämpöä tai ääntä eristävästä tai ääntä imevästä kivennäisaineista, nimikkeeseen 68.11 tai 68.12 tai 69. ryhmään kuulumattomat:		
6806.10	- kuonavilla, kivivilla ja niiden kaltainen kivennäisvilla (myös näiden keskinäiset sekoitukset), massatavarana, levyinä tai rullina	5,1 %	3,8 %
6806.20	- paisutettu vermikuliitti, paisutettu savi, vaahdotettu kuona ja niiden kaltaiset paisutetut kivennäisaineet (myös näiden keskinäiset sekoitukset)	5,1 %	3,8 %
6806.30	- muut	2,2 %	1,6 %
68.07	Tavarat asfaltista tai sen kaltaisesta aineesta (esim. maaöljybitumista tai kivihiilitervapiestä):		
6807.10	- rullina	3,8 %	3,4 %
6807.90	- muut	3,8 %	3,4 %
68.08	Laatat, levyt ja niiden kaltaiset tavarat kasvikuidusta, oljesta tai puulastuista, sahanpurusta tai muista puujätteistä, sementtiä, kipsiä tai muuta kivennäissideainetta käyttäen agglomeroitu	5,1 %	3,8 %
68.09	Tavarat kipsistä tai kipsiin perustuvista aineista:		
6809.11	- laatat, levyt ja niiden kaltaiset tavarat, koristamattomat: -- pelkästään paperilla, kartongilla tai pahvilla päällystetyt tai vahvistetut	5,1 %	3,8 %
6809.19	-- muut	5,1 %	3,8 %
6809.90	- muut tavarat	5,1 %	3,8 %
68.10	Tavarat sementistä, betonista tai tekokivestä, myös vahvistetut:		
6810.11	- laatat, tiilet ja niiden kaltaiset tavarat: -- rakennusharkot ja -tiilet	3,8 %	3 %

6810.19	-- muut	3,8 %	3 %
6810.20	- putket	3,8 %	3 %
	- muut tavarat:		
6810.91	-- tehdasvalmisteiset rakenne-elementit rakentamiseen tai tie- ja vesirakennukseen	3,8 %	3 %
6810.99	-- muut	3,8 %	3 %
68.11	Tavarat asbestisementistä, selluloosakuitusementistä tai niiden kaltaisesta aineesta:		
6811.10	- aaltolevyt	10 %	7 %
6811.20	- muut levyt, laatat ja niiden kaltaiset tavarat	10 %	7 %
6811.30	- putket sekä putkien liitos- ja muut osat	10 %	7 %
6811.90	- muut tavarat	6,2 %	4,4 %
68.12	Muokatut asbestikuidut; asbestiin tai asbestiin ja magnesiumkarbonaattiin perustuvat sekoitukset; tavarat tällaisista sekoituksista tai asbestista (esim. lanka, kudottu kangas, vaatteet, päähineet, jalkineet, tiivisteet), myös vahvistetut, nimikkeeseen 68.11 tai 68.13 kuulumattomat:		
6812.10	- muokatut asbestikuidut; asbestiin tai asbestiin ja magnesiumkarbonaattiin perustuvat sekoitukset	1 %	1 %
6812.20	- lanka	1 %	1 %
6812.30	- punokset ja nuora, myös palmikoidut	3,7 %	3,7 %
6812.40	- kudottu tai neulottu kangas	1 %	1 %
6812.50	- vaatteet, vaatetustarvikkeet, jalkineet ja päähineet	3,7 %	3,7 %
6812.60	- paperi, kartonki (millboard) ja huopa	3,7 %	3,7 %
6812.70	- puristettu asbestikuitutiiviste, levyinä tai rullina	1 %	1 %
6812.90	- muut	3,7 %	3,7 %
68.13	Kitkamateriaali ja siitä valmistetut tavarat (esim. levyt, rullat, kaistaleet, segmentit, kiekot, renkaat), asentamattomat, jarruja, kytkimiä tai niiden kaltaisia tavaroita varten, asbestiin, muihin kivennäisaineisiin tai selluloosaan perustuvat, myös jos ne on yhdistetty tekstiili- tai muuhun aineeseen:		
6813.10	- jarruhihnat ja -palat	3,2 %	3 %
6813.90	- muut	3,2 %	3 %

68.14	Työstetty kiille ja kiilletavarat, myös agglomeroitu tai rekonstruoitu kiille, myös paperi-, kartonki-, pahvi- tai muulla alustalla:		
6814.10	- levyt ja kaistaleet, agglomeroitua tai rekonstruoitua kiillettä, myös alustalla	vapaa	vapaa
6814.90	- muut	vapaa	vapaa
68.15	Kivestä tai muista kivennäisistä tehdyt tavarat (myös turpeesta tehdyt tavarat), muualle kuulumattomat:		
6815.10	- ei-sähköiset tavarat grafiitista tai muusta hiilestä	vapaa	vapaa
6815.20	- turpeesta tehdyt tavarat	vapaa	vapaa
	- muut tavarat:		
6815.91	-- magnesiittia, dolomiittia tai kromiittia sisältävät	vapaa	vapaa
6815.99	-- muut	vapaa	vapaa

69. Ryhmä

Keraamiset tuotteet

I. TAVARAT PIIPITOISISTA FOSSIILIJAUHEISTA TAI NIIDEN KALTAISISTA PIIPITOISISTA MAALAJEISTA JA TULENKESTÄVÄT TAVARAT

69.01	Tiilet, laatat ja muut keraamiset tavarat piipitoisista fossiilijauheista (esim. piimaasta, trippelistä tai diatomiittista) tai niiden kaltaisista piipitoisista maalajeista		
		5,1 %	3,8 %
69.02	Tulenkestävät tiilet, laatat ja niiden kaltaiset tulenkestävät keraamiset rakennustarvikkeet, muut kuin tavarat piipitoisista fossiilijauheista tai niiden kaltaisista piipitoisista maalajeista:		
6902.10	- joissa on erikseen tai yhteensä yli 50 painoprosenttia alkuaineita Mg, Ca tai Cr, ilmaistuna MgO:na, CaO:na tai Cr ₂ O ₃ :na	vapaa	vapaa
6902.20	- joissa on yli 50 painoprosenttia alumiinioksidia (Al ₂ O ₃), piidioksidia (SiO ₂) tai näiden tuotteiden seosta tai yhdistettä:		

	-- joissa on yli 50 painoprosenttia alumiinioksidia (Al_2O_3), muut kuin sähkövaletut, kappaleen paino enintään 100 kg	4,4 %	2,9 %
	-- muut	vapaa	vapaa
6902.90	- muut:		
	-- samottituotteet, kappaleen paino enintään 100 kg	2,5 %	2,5 %
	-- muut	vapaa	vapaa
69.03	Muut tulenkestävät keraamiset tavarat (esim. retortit, upokkaat, muhvelit, suuttimet, tulpat, tuet, putket, vaipat ja tangot), muut kuin tavarat piipitoisista fossiilijauheista tai niiden kaltaisista piipitoisista maalajeista:		
6903.10	- joissa on yli 50 painoprosenttia grafiittia tai muuta hiilen olomuotoa tai näiden tuotteiden seosta	4,4 %	4,4 %
6903.20	- joissa on yli 50 painoprosenttia alumiinioksidia (Al_2O_3) tai alumiinioksidin ja piidioksidin (SiO_2) seosta tai yhdistettä	4,4 %	4,4 %
6903.90	- muut	4,4 %	4,4 %

II. MUUT KERAAMISET TUOTTEET

69.04	Keraamiset rakennustiilet, lattiapalkit, tuki- tai täytetiilet ja niiden kaltaiset tuotteet:		
6904.10	- rakennustiilet	5,1 %	3,8 %
6904.90	- muut	5,1 %	3,8 %
69.05	Kattotiilet, savupiipun jatkokset, savuhatut, savupiipun sisävuoraukset, arkkitehtoniset koristeet ja muut keraamiset rakennustarvikkeet:		
6905.10	- kattotiilet	5,1 %	3,8 %
6905.90	- muut	5,1 %	3,8 %
69.06	Keraamiset putket, kourut sekä putkien liitos- ja muut osat		
		5,1 %	3,8 %
69.07	Lasittamattomat keraamiset katulaatat ja -kivet, lattialaatat ja seinälaatat; lasittamattomat keraamiset mosaiikkikuutiot ja niiden kaltaiset tavarat, myös alustalla:		

6907.10	- laatat, kuutiot ja niiden kaltaiset, myös muun muotoiset kuin suorakulmaiset tavarat, joiden suurin pinta-ala mahtuu neliöön, jonka sivu on alle 7 cm	12,5 %	8,5 %
6907.90	- muut	12,5 %	8,5 %
69.08	Lasitetut keraamiset katulaatat ja -kivet, lattialaatat ja seinälaatat; lasitetut keraamiset mosaiikkikuutiot ja niiden kaltaiset tuotteet, myös alustalla:		
6908.10	- laatat, kuutiot ja niiden kaltaiset, myös muun muotoiset kuin suorakulmaiset tavarat, joiden suurin pinta-ala mahtuu neliöön, jonka sivu on alle 7 cm	17 %	10,7 %
6908.90	- muut	17 %	10,7 %
69.09	Keraamiset tavarat laboratorio-, kemialliseen tai muuhun tekniseen käyttöön; keraamiset kaukalot, sammiot ja niiden kaltaiset astiat, jollaisia käytetään maataloudessa; keraamiset ruukut, tölkit ja niiden kaltaiset astiat, jollaisia käytetään tavaroiden kuljettamiseen tai pakkaamiseen:		
	- keraamiset tavarat laboratorio-, kemialliseen tai muuhun tekniseen käyttöön:		
6909.11	-- posliinia	4,4 %	4,4 %
6909.19	-- muut	4,4 %	4,4 %
6909.90	- muut	4,4 %	4,4 %
69.10	Keraamiset huuhtelualtaat, pesualtaat, pesuallaan jalustat, kylpyammeet, pesuistuimet, wc-altaat, huuhtelusäiliöt, urinaalit ja niiden kaltaiset saniteettikalusteet:		
6910.10	- posliinia	7,7 %	7,7 %
6910.90	- muut	7,7 %	7,7 %
69.11	Posliiniset pöytä-, keittiö- ja muut talouksesineet sekä toalettiesineet:		
6911.10	- pöytä- ja keittiöesineet: -- valkoiset tai yksivärisestä massasta valmistetut, ei kuitenkaan massan väristä poikkeavalla värilasitteella lasitetut	15 %	12 %
	vähin tulli 1 kg	0,55	

	--muut		22,5 %	13,1 %
		vähin tulli 1 kg	1,96	
6911.90	- muut:			
	-- valkoiset tai yksivärisestä massasta valmistetut, ei kuitenkaan massan väristä poikkeavalla värilasitteella lasitetut		15 %	12 %
		vähin tulli 1 kg	0,55	
	-- muut		22,5 %	13,1 %
		vähin tulli 1 kg	1,96	
69.12	Keraamiset pöytä-, keittiö- ja muut taloukseen sekä toalettiesineet, muut kuin posliiniset		19 %	11,6 %
69.13	Pienoispatsoit ja muut keraamiset koriste-esineet:			
6913.10	- posliinia		10 %	6,5 %
6913.90	- muut		10 %	7 %
69.14	Muut keraamiset tavarat:			
6914.10	- posliinia		10 %	7 %
6914.90	- muut		10 %	7 %
	70. Ryhmä			
	Lasi ja lasitavarat			
70.01	Lasimurska ja muut lasijätteet ja -romu; lasimassa		vapaa	vapaa
70.02	Valmistamattomat lasikuulat (muut kuin nimikkeen 70.18 lasijyvät (microspheres)), -tangot ja -putket:			
7002.10	- kuulat		vapaa	vapaa
7002.20	- tangot		vapaa	vapaa
	- putket:			
7002.31	-- sulatettua kvartssia tai muuta sulatettua piidioksidia		vapaa	vapaa
7002.32	-- muuta lasia, jonka lämpölaajenemiskerroin on enintään 5×10^{-6} kelviniä kohden 0–300 °C:n lämpötila-alueella		vapaa	vapaa
7002.39	-- muut		vapaa	vapaa

70.03	Valettu tai valssattu tasolasi ja valetut tai valssatut lasiprofiilit, myös sellaiset, joissa on absorboiva tai heijastava kerros, mutta joita ei ole muulla tavalla valmistettu:		
	- tasolasi ilman lankavahvistusta:		
7003.11	-- massana kauttaaltaan värjätty, samennettu, verholasiksi tehty tai jossa on absorboiva tai heijastava kerros	10 %	7 %
7003.19	-- muut	10 %	7 %
7003.20	- lankavahvisteinen tasolasi (lankalasi)	10 %	7 %
7003.30	- lasiprofiilit	10 %	7 %
70.04	Vedetty tai puhallettu tasolasi, myös sellainen, jossa on absorboiva tai heijastava kerros, mutta jota ei ole muulla tavalla valmistettu:		
7004.10	- massana kauttaaltaan värjätty, samennettu, verholasiksi tehty tai jossa on absorboiva tai heijastava kerros	25 %	13,8 %
7004.90	- muu lasi	25 %	13,8 %
70.05	Float-lasi ja pinnalta hiottu tai kiillotettu muu tasolasi, myös sellaiset, joissa on absorboiva tai heijastava kerros, mutta joita ei ole muulla tavalla valmistettu:		
7005.10	- ilman lankavahvistusta oleva lasi, jossa on absorboiva tai heijastava kerros	29 %	14,8 %
	- muu lasi ilman lankavahvistusta:		
7005.21	-- massana kauttaaltaan värjätty, samennettu, verholasiksi tehty tai pelkästään pinnalta hiottu	29 %	14,8 %
7005.29	-- muu	29 %	14,8 %
7005.30	- lankavahvisteinen lasi (lankalasi)	29 %	14,8 %
70.06	Nimikkeen 70.03, 70.04 tai 70.05 lasi, taivutettu, reunoista työstetty, kaiverrettu, porattu, emaloitu tai muulla tavalla työstetty, mutta ei kehystetty eikä yhdistetty muihin aineisiin	12 %	8,2 %
70.07	Karkaistu tai laminoitu varmuuslasi:		
	- karkaistu varmuuslasi:		

7007.11	-- kooltaan ja muodoltaan sopiva asennettavaksi ajoneuvoihin, ilma-aluksiin, avaruusaluksiin tai aluksiin	5,1 %	4,6 %
7007.19	-- muu	12 %	10,8%
7007.21	- laminoitu varmuuslasi: -- kooltaan ja muodoltaan sopiva asennettavaksi ajoneuvoihin, ilma-aluksiin, avaruusaluksiin tai aluksiin	5,1 %	4,6 %
7007.29	-- muu	12 %	10,8%
70.08	Monikerrokksiset eristyslaselementit	14 %	9,2 %
70.09	Lasipeilit, kehystetyt tai kehystämättömät, myös peruutuspeilit:		
7009.10	- ajoneuvojen peilit	14 %	9,2 %
	- muut:		
7009.91	-- kehystämättömät	14 %	9,2 %
7009.92	-- kehystetyt	14 %	9,2 %
70.10	Lasiset pullot, myös koripullot, tölkit, ruukut, ampullit ja muut astiat, jollaisia käytetään tavaroiden kuljetukseen tai pakkaamiseen; lasiset säilöntätölkit; lasiset tulpat, kannet ja muut sulkimet:		
7010.10	- ampullit	2,5 %	2,5 %
7010.90	- muut	8,4 %	6 %
70.11	Sähkölamppujen, katodisädeputkien ja niiden kaltaisten tavaroiden avonaiset lasikuvut (esim. pallomaiset ja putkimaiset) ja niiden lasiosat, ilman asennuksia:		
7011.10	- sähkövalaistusta varten	4,5 %	4,5 %
7011.20	- katodisädeputkia varten	4,5 %	4,5 %
7011.90	- muut	4,5 %	4,5 %
70.12	Termospullojen ja muiden termosastioiden lasisäiliöt	8,9 %	8,5 %

70.13	Lasiesineet, jollaisia käytetään pöytä-, keittiö-, toaletti- tai toimistoesineinä, sisäkoristeluun tai sen kaltaiseen tarkoitukseen (muut kuin nimikkeisiin 70.10 ja 70.18 kuuluvat tavarat):		
7013.10	- lasikeramiikka	26,2 %	14 %
	- juomalasit muuta kuin lasikeramiikkaa:		
7013.21	-- lyijykristallia	26,2 %	14 %
7013.29	-- muut	26,2 %	14 %
	- lasiesineet, jollaisia käytetään pöytäesineinä (muut kuin juomalasit) tai keittiöesineinä, muuta kuin lasikeramiikkaa:		
7013.31	-- lyijykristallia	26,2 %	14 %
7013.32	-- lasia, jonka lämpölaajenemiskerroin on enintään 5 x 10 ⁻⁶ kelviniä kohden 0–300 °C:n lämpötila-alueella	26,2 %	14 %
7013.39	-- muut	26,2 %	14 %
	- muut lasiesineet:		
7013.91	-- lyijykristallia	26,2 %	14 %
7013.99	-- muut	26,2 %	14 %
70.14	Lasiesineet merkinantoa varten ja optiset lasielementit (muut kuin nimikkeen 70.15 tavarat), optisesti työstämättömät	vapaa	vapaa
70.15	Kellonlasit ja niiden kaltaiset lasit, lasit näköä korjaamattomiin tai korjaaviin silmälaseihin, kuperat, taivutetut, koverretut tai vastaavalla tavalla muotoillut, optisesti työstämättömät; ontot lasipallot ja niiden segmentit, tällaisten lasien valmistukseen käytettävät:		
7015.10	- lasit näköä korjaaviin silmälaseihin	vapaa	vapaa
7015.90	- muut	vapaa	vapaa
70.16	Laatat, tiilet ja muut puristetut tai valetut lasitavarat, myös lankavahvisteiset, jollaisia käytetään rakennuksiin ja muihin rakenteisiin; lasikuutiot ja lasinpalaset, myös alustalla, mosaiikkityöhön tai sen kaltaiseen koristetarkoitukseen; lyijykehysteiset ikkunat ja niiden kaltaiset tavarat; solu- tai vaahtolasi laattoina, levyinä, eristysvaippoina tai niiden kaltaisessa muodossa:		

7016.10	- lasikuutiot ja lasinpalaset, myös alustalla, mosaikkityöhön tai sen kaltaiseen koristetarkoitukseen	8,4 %	8,4 %
7016.90	- muut	8,4 %	8,4 %
70.17	Lasiset laboratorioesineet sekä hygieeniset ja farmaseuttiset lasiesineet, myös asteikolla varustetut tai täsmätyt:		
7017.10	- sulatettua kvartssia tai muuta sulatettua piidioksidia	vapaa	vapaa
7017.20	- muuta lasia, jonka lämpölaajenemiskerroin on enintään 5 x 10 ⁻⁶ kelviniä kohden 0–300 °C:n lämpötila-alueella	vapaa	vapaa
7017.90	- muut	vapaa	vapaa
70.18	Lasihelmet, luonnonhelmien sekä jalo- ja puolijalokivien jäljitelmät ja niiden kaltaiset pienet lasitavarat ja niistä valmistetut esineet, muut kuin epäaidot korut; lasisilmät, muut kuin proteesit; pienoispatsaat ja muut koriste-esineet, lasista ns. lampputyönä tehdyt, muut kuin epäaidot korut; lasijyvässet (microspheres), läpimitta enintään 1 mm:		
7018.10	- lasihelmet, luonnonhelmien sekä jalo- ja puolijalokivien jäljitelmät ja niiden kaltaiset pienet lasitavarat	8,4 %	7 %
7018.20	- lasijyvässet (microspheres), läpimitta enintään 1 mm	8,4 %	6,1 %
7018.90	- muut	8,4 %	7 %
70.19	Lasikuidut (myös lasivilla) ja niistä valmistetut tavarat (esim. lanka, kudotut kankaat):		
7019.10	- raakalanka (slivers), jatkuvakuituinen kiertämätön lanka (rovings), lanka ja silputut säikeet	vapaa	vapaa
7019.20	- kudotut kankaat, myös kudotut nauhat - ohutlevy (voiles), matot, levyt ja niiden kaltaiset kutomattomat tuotteet:	vapaa	vapaa
7019.31	-- matot	7,5 %	7 %
7019.32	-- ohutlevyt (voiles)	7,5 %	7 %
7019.39	-- muut	7,5 %	7 %
7019.90	- muut: -- tavarat langasta tai kudelmasta -- muut	vapaa 7,5 %	vapaa 7 %
70.20	Muut lasitavarat:		

- koneet ja laitteet sekä niiden osat
- muut

vapaa vapaa
10 % 7 %

XIV OSA

LUONNONHELMET JA VILJELLYT HELMET, JALO- JA PUOLIJALOKIVET, JALOMETALLIT, JALOMETALLILLA PLETEROIDUT METALLIT JA NÄISTÄ VALMISTETUT TAVARAT; EPÄAIDOT KORUT; METALLIRAHA

71. Ryhmä

Luonnonhelmet ja viljellyt helmet, jalo- ja puolijalokivet, jalometallit, jalometallilla pleteroidut metallit ja näistä valmistetut tavarat; epäaidot korut; metalliraha

I. LUONNONHELMET JA VILJELLYT HELMET SEKÄ JALO- JA PUOLIJALOKIVET

71.01	Luonnonhelmet ja viljellyt helmet, myös valmistetut tai lajitellut, mutta eivät asennetut, kiinnitetyt tai lankaan pujotetut; lajittelemattomat luonnonhelmet tai viljellyt helmet, kuljetuksen helpottamiseksi väliaikaisesti lankaan pujotetut:		
7101.10	- luonnonhelmet	vapaa	vapaa
	- viljellyt helmet:		
7101.21	-- valmistamattomat	vapaa	vapaa
7101.22	-- valmistetut	vapaa	vapaa
71.02	Timantit, myös valmistetut, mutta eivät asennetut tai kiinnitetyt:		
7102.10	- lajittelemattomat	vapaa	vapaa
	- teollisuustimantit:		
7102.21	-- valmistamattomat tai yksinkertaisesti sahatut, halkaistut tai raakahiotut	vapaa	vapaa
7102.29	-- muut	vapaa	vapaa
	- muut kuin teollisuustimantit:		
7102.31	-- valmistamattomat tai yksinkertaisesti sahatut, halkaistut tai raakahiotut	vapaa	vapaa

7102.39	-- muut	vapaa	vapaa
71.03	Jalokivet (muut kuin timantit) ja puolijalokivet, myös valmistetut tai lajitellut, mutta eivät asennetut, kiinnitettyt tai lankaan pujotetut; lajittelemattomat jalokivet (muut kuin timantit) ja puolijalokivet, kuljetuksen helpottamiseksi väliaikaisesti lankaan pujotetut:		
7103.10	- valmistamattomat tai yksinkertaisesti sahatut tai karkeasti muotoillut	vapaa	vapaa
	- muulla tavalla valmistetut:		
7103.91	-- rubiinit, safiirit ja smaragdit	vapaa	vapaa
7103.99	-- muut	vapaa	vapaa
71.04	Synteettiset tai rekonstruoidut jalo- ja puolijalokivet, myös valmistetut tai lajitellut, mutta eivät asennetut, kiinnitettyt tai lankaan pujotetut; lajittelemattomat synteettiset tai rekonstruoidut jalo- ja puolijalokivet, kuljetuksen helpottamiseksi väliaikaisesti lankaan pujotetut:		
7104.10	- pietsosähköinen kvartsi	vapaa	vapaa
7104.20	- muut, valmistamattomat tai yksinkertaisesti sahatut tai karkeasti muotoillut	vapaa	vapaa
7104.90	- muut	vapaa	vapaa
71.05	Luonnon- tai synteettisistä jalo- ja puolijalokivistä saatu pöly ja jauhe:		
7105.10	- timanteista saatu	vapaa	vapaa
7105.90	- muut	vapaa	vapaa
II. JALOMETALLIT JA JALOMETALLILLA PLETEROIDUT METALLIT			
71.06	Hopea (myös kullattu tai platinoitu hopea), muokkaamattomana, puolivalmisteena tai jauheena:		
7106.10	- jauhe	2,2 %	1,3 %
	- muu:		
7106.91	-- muokkaamaton	vapaa	vapaa
7106.92	-- puolivalmisteet	2,2 %	2,2 %

71.07	Hopealla pleteroitu epäjalo metalli, myös puolivalmisteena	2,9 %	2,9 %
71.08	Kulta (myös platinoitu kulta), muokkaamattomana, puolivalmisteena tai jauheena:		
	- ei-monetaarinen:		
7108.11	-- jauhe	1,4 %	vapaa
7108.12	-- muu muokkaamaton	vapaa	vapaa
7108.13	-- muut puolivalmisteet	1,4 %	1,4 %
7108.20	- monetaarinen	vapaa	vapaa
71.09	Kullalla pleteroitu epäjalo metalli tai hopea, myös puolivalmisteena	1,8 %	1,8 %
71.10	Platina, muokkaamattomana, puolivalmisteena tai jauheena:		
	- platina:		
7110.11	-- muokkaamaton ja jauhe	vapaa	vapaa
7110.19	-- muu	vapaa	vapaa
	- palladium:		
7110.21	-- muokkaamaton ja jauhe	vapaa	vapaa
7110.29	-- muu	vapaa	vapaa
	- rodium:		
7110.31	-- muokkaamaton ja jauhe	vapaa	vapaa
7110.39	-- muu	vapaa	vapaa
	- iridium, osmium ja rutenium:		
7110.41	-- muokkaamaton ja jauhe	vapaa	vapaa
7110.49	-- muu	vapaa	vapaa
71.11	Platinalla pleteroitu epäjalo metalli, hopea tai kulta, myös puolivalmisteena	vapaa	vapaa
71.12	Jalometallien tai jalometallilla pleteroitujen metallien jätteet ja romu:		
7112.10	- kultaa, myös kullalla pleteroitua metallia, ei kuitenkaan muita jalometalleja sisältävät lakaisut	vapaa	vapaa
7112.20	- platinaa, myös platinalla pleteroitua metallia, ei kuitenkaan muita jalometalleja sisältävät lakaisut	vapaa	vapaa

7112.90	- muut	vapaa	vapaa
III. KORUT SEKÄ KULTA- JA HOPEASEPÄNTEOKSET JA MUUT TAVARAT			
71.13	Korut ja niiden osat, jalometallia tai jalometallilla pleteroitua metallia:		
	- jalometallia, myös jalometallilla pleteroituna tai pinnoitettuna:		
7113.11	- - hopeaa, myös muulla jalometallilla pleteroituna tai muulla tavalla pinnoitettuna	6,2 %	3,5 %
7113.19	- - muuta jalometallia, myös jalometallilla pleteroituna tai muulla tavalla pinnoitettuna	3,8 %	3 %
7113.20	- jalometallilla pleteroitua epäjaloa metallia	9,5 %	6,7 %
71.14	Kulta- ja hopeasepänteokset ja niiden osat, jalometallia tai jalometallilla pleteroitua metallia:		
	- jalometallia, myös jalometallilla pleteroituna tai muulla tavalla pinnoitettuna:		
7114.11	- - hopeaa, myös muulla jalometallilla pleteroituna tai muulla tavalla pinnoitettuna	6,2 %	4,4 %
7114.19	- - muuta jalometallia, myös jalometallilla pleteroituna tai muulla tavalla pinnoitettuna	3,8 %	3 %
7114.20	- jalometallilla pleteroitua epäjaloa metallia	5,1 %	3,8 %
71.15	Muut tavarat jalometallia tai jalometallilla pleteroitua metallia:		
7115.10	- katalyytit, kankaana tai ristikkoina, platinasta	vapaa	vapaa
7115.90	- muut:		
	- - tekniseen käyttöön tarkoitetut tavarat	vapaa	vapaa
	- - muut	4 %	4 %
71.16	Tavarat luonnonhelmistä tai viljellyistä helmistä tai luonnon-, synteettisistä tai rekonstruoiduista jalo- ja puolijalokivistä:		
7116.10	- luonnonhelmistä tai viljellyistä helmistä	4 %	3 %
7116.20	- luonnon-, synteettisistä tai rekonstruoiduista jalo- ja puolijalokivistä	4 %	3,5 %

71.17	Epäaidot korut:		
	- epäjalosta metallista, myös jalometallilla pinnoitettuna (ei pleteroituna):		
7117.11	-- kalvosinnapit ja rintanapit	10 %	7 %
7117.19	-- muut	10 %	7 %
7117.90	- muut	10 %	7 %
71.18	Metallirahat:		
7118.10	- metallirahat (muut kuin kultarahat), jotka eivät ole laillisia maksuvälineitä	vapaa	vapaa
7118.90	- muut	vapaa	vapaa

XV OSA

EPÄJALOT METALLIT JA EPÄJALOSTA METALLISTA VALMISTETUT TAVARAT

72. Ryhmä

HUOMAUTUS 72 RYHMÄÄN:

Kaikki MSA-koodilla merkityt "tullivapaa"-tarjoukset toteutetaan 10 vuoden aikana

Rauta ja teräs

I. RAAKA-AINEET; RAKEINA TAI JAUHEENA OLEVAT TUOTTEET

72.01	Harkkorauta ja peilirauta, harkkoina, möhkäleinä tai muussa alkumuodossa:		
7201.10	- seostamaton harkkorauta, jossa on enintään 0,5 % painosta fosforia:		
	-- mangaanipitoisuus alle 0,2 %	5,3 %	1,7 %
	-- muut	5,3 %	1,7 %
7201.20	- seostamaton harkkorauta, jossa on yli 0,5 % fosforia	5,3 %	2,2 %
7201.30	- seostettu harkkorauta	5,3 %	1,7 %
7201.40	- peilirauta	5,3 %	1,7 %
72.02	Ferroseokset:		
	- ferromangaani (mangaanirauta):		

7202.11	-- jossa on yli 2 % painosta hiiltä	vapaa	vapaa
7202.19	-- muu	vapaa	vapaa
	- ferropii (piirauta):		
7202.21	-- jossa on yli 55 % painosta piitä	vapaa	vapaa
7202.29	-- muu	vapaa	vapaa
7202.30	- ferropiimangaani (piimanganirauta)	vapaa	vapaa
	- ferrokromi (kromirauta):		
7202.41	-- jossa on yli 4 % painosta hiiltä	vapaa	vapaa
7202.49	-- muu	vapaa	vapaa
7202.50	- ferropiikromi	vapaa	vapaa
7202.60	- ferronikkeli	vapaa	vapaa
7202.70	- ferromolybdeeni (molybdeenirauta)	vapaa	vapaa
7202.80	- ferrovolfraami (volframirauta) ja ferropiivolfraami	vapaa	vapaa
	- muut:		
7202.91	-- ferrotitaani ja ferropiititaani	vapaa	vapaa
7202.92	-- ferrovanadiini (vanadiinirauta)	vapaa	vapaa
7202.93	-- ferroniobi	vapaa	vapaa
7202.99	-- muut	vapaa	vapaa
72.03	Rautamalmista suoraan pelkistämällä saadut rautapohjaiset tuotteet sekä muut huokoiset rautapohjaiset tuotteet, epäsäännöllisinä kappaleina, pelletteinä tai niiden kaltaisessa muodossa; rauta, jonka puhtaus on vähintään 99,94 % painosta, epäsäännöllisinä kappaleina, pelletteinä tai niiden kaltaisessa muodossa:		
7203.10	- rautamalmista suoraan pelkistämällä saadut rautapohjaiset tuotteet	vapaa	vapaa
7203.90	- muut	vapaa	vapaa
72.04	Rautapohjaiset jätteet ja romu; romusta sulatetut harkot, rautaa tai terästä:		
7204.10	- jätteet ja romu, valurautaa	vapaa	vapaa
	- jätteet ja romu, seosterästä:		
7204.21	-- ruostumatonta terästä	vapaa	vapaa
7204.29	-- muut	vapaa	vapaa
7204.30	- jätteet ja romu, tinattua rautaa tai terästä	vapaa	vapaa
	- muut jätteet ja romu:		
7204.41	-- sorvaus- ja muut lastut, kaavinta- ja kuorimisjätteet, hiomajätteet, sahausjätteet, viilajauho, purseet ja jäysteet sekä leikkausjätteet, myös paaleina	vapaa	vapaa
7204.49	-- muut	vapaa	vapaa

7204.50	- romusta sulatetut harkot	vapaa	vapaa
72.05	Rakeet ja jauheet, harkkorautaa, peilirautaa, rautaa tai terästä:		
7205.10	- rakeet	2,5 %	vapaa
	- jauheet:		
7205.21	-- seosterästä	vapaa	vapaa
7205.29	-- muut	vapaa	vapaa

II. RAUTA JA SEOSTAMATON TERÄS

72.06	Rauta ja seostamaton teräs, valanteina tai muussa alkumuodossa (ei kuitenkaan nimikkeen 72.03 rauta):			
7206.10	- valanteet	1,4 %	vapaa	MSA
7206.90	- muut	1,4 %	1,4 %	
72.07	Välituotteet rautaa tai seostamatonta terästä:			
	- joissa on alle 0,25 % painosta hiiltä:			
7207.11	-- poikkileikkaukseltaan suorakaiteen tai neliön muotoiset, leveys vähemmän kuin kaksi kertaa paksuus	vapaa	vapaa	
7207.12	-- muut poikkileikkaukseltaan suorakulmaiset (ei kuitenkaan neliön muotoiset)	vapaa	vapaa	
7207.19	-- muut	vapaa	vapaa	
7207.20	- joissa on vähintään 0,25 % painosta hiiltä	vapaa	vapaa	
72.08	Levyvalmisteet rautaa tai seostamatonta terästä, leveys vähintään 600 mm, kuumavalssatut, pleteroitamattomat ja muulla tavalla metallilla tai muulla aineella pinnoittamattomat:			
	- kelatut, ei enempää valmistetut kuin kuumavalssatut, paksuus alle 3 mm ja myötöraja vähintään 275 MPa tai paksuus vähintään 3 mm ja myötöraja vähintään 355 MPa:			
7208.11	-- paksuus yli 10 mm:			
	--- paksuus enintään 15 mm ja leveys alle 1 800 mm	3,5 %	vapaa	MSA
	--- muut	3,5 %	vapaa	MSA
7208.12	-- paksuus vähintään 4,75 mm, mutta enintään 10 mm:			
	--- leveys alle 1 800 mm	6 %	vapaa	MSA
	--- muut	6 %	vapaa	MSA
7208.13	-- paksuus vähintään 3 mm, mutta alle 4,75 mm	vapaa	vapaa	

7208.14	-- paksuus alle 3 mm - muut, kelatut, ei enempää valmistetut kuin kuumavalssatut:	vapaa	vapaa	
7208.21	-- paksuus yli 10 mm: --- paksuus enintään 15 mm ja leveys alle 1 800 mm --- muut	3,5 % 3,5 %	vapaa vapaa	MSA MSA
7208.22	-- paksuus vähintään 4,75 mm, mutta enintään 10 mm: --- leveys alle 1 800 mm --- muut	6 % 6 %	vapaa vapaa	MSA MSA
7208.23	-- paksuus vähintään 3 mm, mutta alle 4,75 mm	vapaa	vapaa	
7208.24	-- paksuus alle 3 mm - kelaamattomat, ei enempää valmistetut kuin kuumavalssatut, paksuus alle 3 mm ja myötöraja vähintään 275 MPa tai paksuus vähintään 3 mm ja myötöraja vähintään 355 MPa:	vapaa	vapaa	
7208.31	-- neljältä sivulta tai suljetussa laatikkourassa valssatut, leveys enintään 1 250 mm ja paksuus vähintään 4 mm, ilman kuviointia	2,2 %	vapaa	MSA
7208.32	-- muut, paksuus yli 10 mm: --- nuorrutetut --- muut, leveys yli 3 250 mm --- muut, leveys enintään 3 250 mm, laivanrakennukseen soveltuvat levyt: ---- paksuus yli 150 mm ---- muut --- muut, leveys enintään 3 250 mm, muut levyt: ---- paksuus yli 150 mm ---- muut	3,5 % 3,5 % 3,5 % 3,5 % 3,5 % 3,5 %	vapaa vapaa vapaa vapaa vapaa	MSA MSA MSA MSA MSA
7208.33	-- muut, paksuus vähintään 4,75 mm, mutta enintään 10 mm: --- nuorrutetut --- muut, leveys yli 3 250 mm --- muut	6 % 6 % 6 %	vapaa vapaa vapaa	MSA MSA MSA
7208.34	-- muut, paksuus vähintään 3 mm, mutta alle 4,75 mm	vapaa	vapaa	
7208.35	-- muut, paksuus alle 3 mm - muut, kelaamattomat, ei enempää valmistetut kuin kuumavalssatut:	vapaa	vapaa	
7208.41	-- neljältä sivulta tai suljetussa laatikkourassa valssatut, leveys enintään 1 250 mm ja paksuus vähintään 4 mm, ilman kuviointia	2,2 %	vapaa	MSA
7208.42	-- muut, paksuus yli 10 mm: --- leveys yli 3 250 mm	3,5 %	vapaa	MSA

	--- muut, laivanrakennukseen soveltuvat levyt:			
	---- paksuus yli 150 mm	3,5 %	vapaa	MSA
	---- muut	3,5 %	vapaa	MSA
	--- muut, muuta levyä:			
	---- paksuus yli 150 mm	3,5 %	vapaa	MSA
	---- muut	3,5 %	vapaa	MSA
7208.43	-- muut, paksuus vähintään 4,75 mm, mutta enintään 10 mm:			
	--- muut, leveys yli 3 250 mm	6 %	vapaa	MSA
	--- muut	6 %	vapaa	MSA
7208.44	-- muut, paksuus vähintään 3 mm, mutta alle 4,75 mm			
7208.45	-- muut, paksuus alle 3 mm	vapaa	vapaa	
7208.90	- muut	vapaa	vapaa U	MSA
72.09	Levyvalmisteet rautaa tai seostamatonta terästä, leveys vähintään 600 mm, kylmävalssatut, pleteroitamattomat ja muulla tavalla metallilla tai muulla aineella pinnoittamattomat:			
	- kelatut, ei enempää valmistetut kuin kylmävalssatut, paksuus alle 3 mm ja myötöraja vähintään 275 MPa tai paksuus vähintään 3 mm ja myötöraja vähintään 355 MPa:			
7209.11	-- paksuus vähintään 3 mm:			
	--- paksuus yli 3 mm	1,4 %	vapaa	MSA
	--- paksuus 3 mm	1,4 %	vapaa	MSA
7209.12	-- paksuus yli 1 mm, mutta alle 3 mm	vapaa	vapaa	
7209.13	-- paksuus vähintään 0,5 mm, mutta enintään 1 mm	vapaa	vapaa	
7209.14	-- paksuus alle 0,5 mm	vapaa	vapaa	
	- muut, kelatut, ei enempää valmistetut kuin kylmävalssatut:			
7209.21	-- paksuus vähintään 3 mm:			
	--- paksuus yli 3 mm	1,4 %	vapaa	MSA
	--- paksuus 3 mm	1,4 %	vapaa	MSA
7209.22	-- paksuus yli 1 mm, mutta alle 3 mm	vapaa	vapaa	
7209.23	-- paksuus vähintään 0,5 mm, mutta enintään 1 mm	vapaa	vapaa	
7209.24	-- paksuus alle 0,5 mm	vapaa	vapaa	
	- kelaamattomat, ei enempää valmistetut kuin kylmävalssatut, paksuus alle 3 mm ja myötöraja vähintään 275 MPa tai paksuus vähintään 3 mm ja myötöraja vähintään 355 MPa:			
7209.31	-- paksuus vähintään 3 mm:			
	--- paksuus yli 3 mm	1,4 %	vapaa	MSA

	--- paksuus 3 mm	1,4 %	vapaa	MSA
7209.32	-- paksuus yli 1 mm, mutta alle 3 mm	vapaa	vapaa	
7209.33	-- paksuus vähintään 0,5 mm, mutta enintään 1 mm	vapaa	vapaa	
7209.34	-- paksuus alle 0,5 mm	vapaa	vapaa	
	- muut, kelaamattomat, ei enempää valmistetut kuin kylmävalssatut:			
7209.41	-- paksuus vähintään 3 mm:			
	--- paksuus yli 3 mm	1,4 %	vapaa	MSA
	--- paksuus 3 mm	1,4 %	vapaa	MSA
7209.42	-- paksuus yli 1 mm, mutta alle 3 mm	vapaa	vapaa	
7209.43	-- paksuus vähintään 0,5 mm, mutta enintään 1 mm	vapaa	vapaa	
7209.44	-- paksuus alle 0,5 mm	vapaa	vapaa	
7209.90	- muut	vapaa U	vapaa	MSA
72.10	Levyvalmisteet rautaa tai seostamatonta terästä, leveys vähintään 600 mm, pleteroidut tai muulla tavalla metallilla tai muulla aineella pinnoitetut:			
	- tinalla pinnoitetut (ei pleteroidut):			
7210.11	-- paksuus vähintään 0,5 mm	vapaa	vapaa	
7210.12	-- paksuus alle 0,5 mm	vapaa	vapaa	
7210.20	- lyijyllä pinnoitetut, myös lyijytinapinnoitetut (ternelevyt), (ei pleteroidut)	vapaa	vapaa	
	- sähkösinkityt:			
7210.31	-- terästä, paksuus alle 3 mm ja myötöraja vähintään 275 MPa tai paksuus vähintään 3 mm ja myötöraja vähintään 355 MPa	vapaa	vapaa	
7210.39	-- muut	vapaa	vapaa	
	- muulla tavalla sinkillä pinnoitetut (ei pleteroidut):			
7210.41	-- aallotetut	vapaa	vapaa	
7210.49	-- muut	vapaa	vapaa	
7210.50	- kromioksidoilla tai kromilla ja kromioksidoilla pinnoitetut (ei pleteroidut)	vapaa	vapaa	
7210.60	- alumiinilla pinnoitetut (ei pleteroidut)	vapaa	vapaa	
7210.70	- maalatut, lakatut tai muovipinnoitetut	vapaa	vapaa	
7210.90	- muut	vapaa	vapaa	
72.11	Levyvalmisteet rautaa tai seostamatonta terästä, leveys alle 600 mm, pleteroitamattomat ja muulla tavalla metallilla tai muulla aineella pinnoittamattomat:			

	- ei enempää valmistetut kuin kuumavalssatut, paksuus alle 3 mm ja myötöraja vähintään 275 MPa tai paksuus vähintään 3 mm ja myötöraja vähintään 355 MPa:			
7211.11	-- neljältä sivulta tai suljetussa laatikkourassa valssatut, leveys yli 150 mm ja paksuus vähintään 4 mm, kelaamattomat, ilman kuviointia	2 %	vapaa	MSA
7211.12	-- muut, paksuus vähintään 4,75 mm	2 %	vapaa	MSA
7211.19	-- muut	2 %	vapaa	MSA
7211.21	- muut, ei enempää valmistetut kuin kuumavalssatut: -- neljältä sivulta tai suljetussa laatikkourassa valssatut, leveys yli 150 mm ja paksuus vähintään 4 mm, kelaamattomat, ilman kuviointia	2 %	vapaa	MSA
7211.22	-- muut, paksuus vähintään 4,75 mm	2 %	vapaa	MSA
7211.29	-- muut	2 %	vapaa	MSA
7211.30	- ei enempää valmistetut kuin kylmävalssatut, paksuus alle 3 mm ja myötöraja vähintään 275 MPa tai paksuus vähintään 3 mm ja myötöraja vähintään 355 MPa	2 %	vapaa	MSA
	- muut, ei enempää valmistetut kuin kylmävalssatut:			
7211.41	-- joissa on alle 0,25 % painosta hiiltä	2 %	vapaa	MSA
7211.49	-- muut	2 %	vapaa	MSA
7211.90	- muut	2 %	vapaa	MSA

72.12	Levyvalmisteet rautaa tai seostamatonta terästä, leveys alle 600 mm, pleteroidut tai muulla tavalla metallilla tai muulla aineella pinnoitetut:			
7212.10	- tinalla pinnoitetut (ei pleteroidut)	2 %	vapaa	MSA
	- sähkösinkityt:			
7212.21	-- terästä, paksuus alle 3 mm ja myötöraja vähintään 275 MPa tai paksuus vähintään 3 mm ja myötöraja vähintään 355 MPa	2 %	vapaa	MSA
7212.29	-- muut	2 %	vapaa	MSA
7212.30	- muulla tavalla sinkillä pinnoitetut, (ei pleteroidut)	2 %	vapaa	MSA
7212.40	- maalatut, lakatut tai muovipinnoitetut	2 %	vapaa	MSA
7212.50	- muulla tavalla pinnoitetut (ei pleteroidut)	2 %	vapaa	MSA
7212.60	- pleteroidut	2 %	vapaa	MSA
72.13	Tangot, kuumavalssatut, säännötmästä kiepityt, rautaa tai seostamatonta terästä:			
7213.10	- joissa on valssauksessa syntyneitä syvennyksiä, harjoja, uria tai muita muotopoikkeamia	12 %	vapaa	MSA
7213.20	- automaattiterästä	12 %	vapaa	MSA
	- muut, joissa on alle 0,25 % painosta hiiltä:			
7213.31	-- joiden poikkileikkaus on ympyrän muotoinen ja läpimitta alle 14 mm	12 %	vapaa	MSA
7213.39	-- muut:			
	--- pyörötangot	12 %	vapaa	MSA
	--- muut	12 %	vapaa	MSA
	- muut, joissa on vähintään 0,25 %, mutta alle 0,6 % painosta hiiltä:			
7213.41	-- joiden poikkileikkaus on ympyrän muotoinen ja läpimitta alle 14 mm	12 %	vapaa	MSA
7213.49	-- muut	12 %	vapaa	MSA
7213.50	- muut, joissa on vähintään 0,6 % painosta hiiltä	12 %	vapaa	MSA
72.14	Muut tangot rautaa tai seostamatonta terästä, ei enempää valmistetut kuin taotut, kuumavalssatut, kuumavedetyt tai kuumapursotetut, kuitenkin myös tangot, joita on valssauksen jälkeen kierretty:			
7214.10	- taotut	10 %	vapaa	MSA
7214.20	- joissa on valssauksessa syntyneitä syvennyksiä, harjoja, uria tai muita muotopoikkeamia tai joita on valssauksen jälkeen kierretty	10 %	vapaa	MSA
7214.30	- automaattiterästä	10 %	vapaa	MSA

7214.40	- muut, joissa on alle 0,25 % painosta hiiltä:			
	- - pyörötangot:			
	- - - joiden läpimitta on alle 20 mm	10 %	vapaa	MSA
	- - - joiden läpimitta on vähintään 20 mm, mutta alle 90 mm	10 %	vapaa	MSA
	- - - joiden läpimitta on vähintään 90 mm, mutta enintään 250 mm	10 %	vapaa	MSA
	- - - joiden läpimitta on yli 250 mm	10 %	vapaa	MSA
	- - lattatangot	10 %	vapaa	MSA
	- - neliötangot	10 %	vapaa	MSA
	- - muut	10 %	vapaa	MSA
7214.50	- muut, joissa on vähintään 0,25 %, mutta alle 0,6 % painosta hiiltä	10 %	vapaa	MSA
7214.60	- muut, joissa on vähintään 0,6 % painosta hiiltä	10 %	vapaa	MSA
72.15	Muut tangot rautaa tai seostamatonta terästä:			
7215.10	- automaattiterästä, ei enempää valmistetut kuin kylmänä muokatut tai kylmänä viimeistellyt	7,5 %	vapaa	MSA
7215.20	- muut, joissa on alle 0,25 % painosta hiiltä, ei enempää valmistetut kuin kylmänä muokatut tai kylmänä viimeistellyt:			
	- - pyörötangot	7,5 %	vapaa	MSA
	- - muut	7,5 %	vapaa	MSA
7215.30	- muut, joissa on vähintään 0,25 %, mutta alle 0,6 % painosta hiiltä, ei enempää valmistetut kuin kylmänä muokatut tai kylmänä viimeistellyt:			
	- - pyörötangot	7,5 %	vapaa	MSA
	- - muut	7,5 %	vapaa	MSA
7215.40	- muut, joissa on vähintään 0,6 % painosta hiiltä, ei enempää valmistetut kuin kylmänä muokatut tai kylmänä viimeistellyt:			
	- - pyörötangot	7,5 %	vapaa	MSA
	- - muut	7,5 %	vapaa	MSA
7215.90	- muut	7,5 %	vapaa	MSA
72.16	Profiilit rautaa tai seostamatonta terästä:			
7216.10	- U-, I- ja H-profiilit, ei enempää valmistetut kuin kuumavalssatut, kuumavedetyt tai kuumapursotetut, korkeus alle 80 mm	7,5 %	vapaa	MSA

	- L- ja T-profiilit, ei enempää valmistetut kuin kuumavalssatut, kuumavedetyt tai kuumapursotetut, korkeus alle 80 mm:			
7216.21	-- L-profiili	7,5 %	vapaa	MSA
7216.22	-- T-profiili	7,5 %	vapaa	MSA
	- U-, I- ja H-profiilit, ei enempää valmistetut kuin kuumavalssatut, kuumavedetyt tai kuumapursotetut, korkeus vähintään 80 mm:			
7216.31	-- U-profiili	7,5 %	vapaa	MSA
7216.32	-- I-profiili	7,5 %	vapaa	MSA
7216.33	-- H-profiili	7,5 %	vapaa	MSA
7216.40	- L- ja T-profiilit, ei enempää valmistetut kuin kuumavalssatut, kuumavedetyt tai kuumapursotetut, korkeus vähintään 80 mm	7,5 %	vapaa	MSA
7216.50	- muut profiilit, ei enempää valmistetut kuin kuumavalssatut, kuumavedetyt tai kuumapursotetut	7,5 %	vapaa	MSA
7216.60	- profiilit, ei enempää valmistetut kuin kylmänä muokatut tai kylmänä viimeistellyt:			
	-- paksuus alle 0,5 mm	7,5 %	vapaa	MSA
	-- muut	7,5 %	vapaa	MSA
7216.90	- muut:			
	-- kuumavalssatut, kuumavedetyt tai kuumapursotetut, ei enempää valmistetut kuin pleteroidut	7,5 %	vapaa	MSA
	-- muut:			
	--- sinkillä pinnoitetut, ei pleteroidut:			
	---- paksuus alle 0,5 mm	7,5 %	vapaa	MSA
	---- muut	7,5 %	vapaa	MSA
	--- muulla metallilla pinnoitetut, ei pleteroidut	7,5 %	vapaa	MSA
	--- muovikalvolla laminoidut:			
	---- paksuus alle 0,5 mm	7,5 %	vapaa	MSA
	---- muut	7,5 %	vapaa	MSA
	--- maalatut, lakatut ja muuten muovipinnoitetut:			
	---- paksuus alle 0,5 mm	7,5 %	vapaa	MSA
	---- muut	7,5 %	vapaa	MSA
	--- muut profiilit	7,5 %	vapaa	MSA
72.17	Lankarautaa tai seostamatonta terästä:			
	- jossa on alle 0,25 % painosta hiiltä:			
7217.11	-- pinnoittamaton, myös kiillotettu	17 %	vapaa	MSA
7217.12	-- sinkillä pinnoitettu (ei pleteroitu)	17 %	vapaa	MSA
7217.13	-- muulla epäjalolla metallilla pinnoitettu (ei pleteroitu):			
	--- kuparilla pinnoitettu (ei pleteroitu)	vapaa	vapaa	

	--- muut:			
	---- hitsauslangat	17 %	vapaa	MSA
	---- muut	17 %	vapaa	MSA
7217.19	-- muu	17 %	vapaa	MSA
	- jossa on vähintään 0,25 %, mutta alle 0,6 % painosta hiiltä:			
7217.21	-- pinnoittamaton, myös kiillotettu	17 %	vapaa	MSA
7217.22	-- sinkillä pinnoitettu (ei pleteroitu)	17 %	vapaa	MSA
7217.23	-- kuparilla pinnoitettu (ei pleteroitu):			
	--- kuparilla pinnoitettu (ei pleteroitu)	vapaa	vapaa	
	--- muut	17 %	vapaa	MSA
7217.29	-- muu	17 %	vapaa	MSA
	- jossa on vähintään 0,6 % painosta hiiltä:			
7217.31	-- pinnoittamaton, myös kiillotettu	17 %	vapaa	MSA
7217.32	-- sinkillä pinnoitettu (ei pleteroitu)	17 %	vapaa	MSA
7217.33	-- muulla epäjalolla metallilla pinnoitettu (ei pleteroitu):			
	--- kuparilla pinnoitettu (ei pleteroitu)	vapaa	vapaa	
	--- muu	17 %	vapaa	MSA
7217.39	-- muu	17 %	vapaa	MSA

III. RUOSTUMATON TERÄS

72.18	Ruostumaton teräs valanteina tai muussa alkumuodossa; välituotteet ruostumatonta terästä:			
7218.10	- valanteet ja muut alkumuodot	vapaa	vapaa	
7218.90	- muut	vapaa	vapaa	
72.19	Levyvalmisteet ruostumatonta terästä, leveys vähintään 600 mm:			
	- ei enempää valmistetut kuin kuumavalssatut, kelatut:			
7219.11	-- paksuus yli 10 mm	vapaa	vapaa	
7219.12	-- paksuus vähintään 4,75 mm, mutta enintään 10 mm	vapaa	vapaa	
7219.13	-- paksuus vähintään 3 mm, mutta alle 4,75 mm	vapaa	vapaa	
7219.14	-- paksuus alle 3 mm	vapaa	vapaa	
	- ei enempää valmistetut kuin kuumavalssatut, kelaamattomat:			
7219.21	-- paksuus yli 10 mm	vapaa	vapaa	
7219.22	-- paksuus vähintään 4,75 mm, mutta enintään 10 mm	vapaa	vapaa	
7219.23	-- paksuus vähintään 3 mm, mutta alle 4,75 mm	vapaa	vapaa	
7219.24	-- paksuus alle 3 mm	vapaa	vapaa	
	- ei enempää valmistetut kuin kylmävalssatut:			

7219.31	-- paksuus vähintään 4,75 mm	vapaa	vapaa	
7219.32	-- paksuus vähintään 3 mm, mutta alle 4,75 mm	vapaa	vapaa	
7219.33	-- paksuus yli 1 mm, mutta alle 3 mm	vapaa	vapaa	
7219.34	-- paksuus vähintään 0,5 mm, mutta enintään 1 mm	vapaa	vapaa	
7219.35	-- paksuus alle 0,5 mm	vapaa	vapaa	
7219.90	- muut	vapaa	vapaa	
72.20	Levyvalmisteet ruostumatonta terästä, leveys alle 600 mm:			
	- ei enempää valmistetut kuin kuumavalssatut:			
7220.11	-- paksuus vähintään 4,75 mm	vapaa	vapaa	
7220.12	-- paksuus alle 4,75 mm	vapaa	vapaa	
7220.20	- ei enempää valmistetut kuin kylmävalssatut	vapaa	vapaa	
7220.90	- muut	vapaa	vapaa	
72.21	Tangot, kuumavalssatut, säännöttömästi kiepitettyt, ruostumatonta terästä	5 %	vapaa	MSA
72.22	Muut tangot ruostumatonta terästä; profiilit ruostumatonta terästä:			
7222.10	- tangot, ei enempää valmistetut kuin kuumavalssatut, kuumavedetyt tai kuumapursotetut	5,4 %	vapaa	MSA
7222.20	- tangot, ei enempää valmistetut kuin kylmänä muokatut tai kylmänä viimeistellyt	5,4 %	vapaa	MSA
7222.30	- muut tangot	5,4 %	vapaa	MSA
7222.40	- profiilit	5,4 %	vapaa	MSA
72.23	Lanka ruostumatonta terästä	vapaa	vapaa	
	IV. MUU SEOSTERÄS; ONTOT PORATANGOT SEOSTERÄSTÄ TAI SEOSTAMATONTA TERÄSTÄ			
72.24	Muu seosteräs valanteina tai muussa alkumuodossa; välituotteet muuta seosterästä:			
7224.10	- valanteet ja muut alkumuodot	vapaa	vapaa	
7224.90	- muut	vapaa	vapaa	

72.25	Levyvalmisteet muuta seosterästä, leveys vähintään 600 mm:			
7225.10	- piiseosteista sähköteknistä terästä	0,8 %	vapaa	MSA
7225.20	- pikaterästä	0,8 %	vapaa	MSA
7225.30	- muut, ei enempää valmistetut kuin kuumavalssatut, kelatut	0,8 %	vapaa	MSA
7225.40	- muut, ei enempää valmistetut kuin kuumavalssatut, kelaamattomat:			
	- - nuorrutetut	0,8 %	vapaa	MSA
	- - muut	0,8 %	vapaa	MSA
7225.50	- muut, ei enempää valmistetut kuin kylmävalssatut	0,8 %	vapaa	MSA
7225.90	- muut	0,8 %	vapaa	MSA
72.26	Levyvalmisteet muuta seosterästä, leveys alle 600 mm:			
7226.10	- piiseosteista sähköteknistä terästä	vapaa	vapaa	
7226.20	- pikaterästä	vapaa	vapaa	
	- muut:			
7226.91	- - ei enempää valmistetut kuin kuumavalssatut	vapaa	vapaa	
7226.92	- - ei enempää valmistetut kuin kylmävalssatut	vapaa	vapaa	
7226.99	- muut	vapaa	vapaa	
72.27	Tangot, kuumavalssatut, säännöttömästi kiepityt, muuta seosterästä:			
7227.10	- pikaterästä	vapaa	vapaa	
7227.20	- piimangaaniterästä	5 %	vapaa	MSA
7227.90	- muut	5 %	vapaa	MSA
72.28	Muut tangot muuta seosterästä; profiilit muuta seosterästä; ontot poratangot seosterästä tai seostamatonta terästä:			
7228.10	- tangot pikaterästä	vapaa	vapaa	MSA
7228.20	- tangot piimangaaniterästä:			
	- - ei enempää valmistetut kuin kuumavalssatut, kuumavedetyt tai kuumapursotetut, ei myöskään enempää valmistetut kuin pleteroidut:			
	--- pyörötangot	4,5 %	vapaa	MSA
	--- lattatangot	4,5 %	vapaa	MSA
	--- muut	4,5 %	vapaa	MSA
	-- muut	4,5 %	vapaa	MSA
7228.30	- muut tangot, ei enempää valmistetut kuin kuumavalssatut, kuumavedetyt tai kuumapursotetut:			

	-- työkaluterästä	4,5 %	vapaa	MSA
	-- muuta seosterästä	4,5 %	vapaa	MSA
7228.40	- muut tangot, ei enempää valmistetut kuin taotut	4,5 %	vapaa	MSA
7228.50	- muut tangot, ei enempää valmistetut kuin kylmänä muokatut tai kylmänä viimeistellyt:			
	-- pyörötangot	4,5 %	vapaa	MSA
	-- muut	4,5 %	vapaa	MSA
7228.60	- muut tangot	4,5 %	vapaa	MSA
7228.70	- profiilit	4,5 %	vapaa	MSA
7228.80	- ontot poratangot	3,8 %	vapaa	MSA
72.29	Lanka muuta seosterästä:			
7229.10	- pikaterästä	8,8 %	vapaa	MSA
7229.20	- piimanganiterästä	8,8 %	vapaa	MSA
7229.90	- muu	8,8 %	vapaa	MSA

73. Ryhmä

HUOMAUTUS RYHMÄÄN 73:

Kaikki MSA-koodilla merkityt "tullivapaa"-tarjoukset toteutetaan 10 vuoden aikana

Rauta- ja terästavarat

73.01	Ponttirauta ja -teräs, myös porattu, rei'itetty tai osista koottu; hitsatut profiilit rautaa tai terästä:			
7301.10	- ponttirauta ja -teräs	vapaa	vapaa	
7301.20	- profiilit	5,1 %	vapaa	MSA
73.02	Rautatie- tai raitiotieradan rakennusosat, rautaa tai terästä, kuten kiskot, johtokiskot, hammaskiskot, vaihteenkielet, risteyskappaleet, vaihdetangot ja muut raideristeyksien tai -vaihteiden osat, ratapölkkyt, sidekiskot, kiskontuolit ja niiden kiilat, aluslaatat, puristuslaatat, liukulaatat, sideraudat ja muut kiskojen liittämiseen käytettävät erityistavarat:			
7302.10	- kiskot:			
	-- paino vähintään 15 kg/m	7,2 %	vapaa	MSA

	-- paino alle 15 kg/m	e vapaa 4,6 %	vapaa	MSA
7302.20	- ratapölkkyt	e vapaa 7,7 %	vapaa	MSA
7302.30	- vaihteenkielet, risteyskappaleet, vaihdetangot ja muut raideristeyksien tai -vaihteiden osat	7,7 %	5,5 %	
7302.40	- sidekiskot ja aluslaatat	7,7 %	5,5 %	
7302.90	- muut	7,7 %	5,5 %	
73.03	Putket ja profiiliputket, valurautaa	5,8 %	4,4 %	
73.04	Putket ja profiiliputket, saumattomat, rautaa (muuta kuin valurautaa) tai terästä:			
7304.10	- putket, jollaisia käytetään öljy- tai kaasuputkijohdoissa	3,8 %	vapaa	MSA
7304.20	- vaippa-, pumppaus- tai poraputket, jollaisia käytetään öljyn tai kaasun porauksessa	3,8 %	vapaa	MSA
	- muut, poikkileikkaukseltaan ympyrän muotoiset, rautaa tai seostamatonta terästä:			
7304.31	-- kylmävedetyt tai kylmävalssatut (cold-reduced)	3,8 %	vapaa	MSA
7304.39	-- muut	3,8 %	vapaa	MSA
	- muut, poikkileikkaukseltaan ympyrän muotoiset, ruostumatonta terästä:			
7304.41	-- kylmävedetyt tai kylmävalssatut (cold-reduced)	3,8 %	vapaa	MSA
7304.49	-- muut	3,8 %	vapaa	MSA
	- muut, poikkileikkaukseltaan ympyrän muotoiset, muuta seosterästä:			
7304.51	-- kylmävedetyt tai kylmävalssatut (cold-reduced)	3,8 %	vapaa	MSA
7304.59	-- muut	3,8 %	vapaa	MSA
7304.90	- muut	3,8 %	vapaa	MSA
73.05	Muut putket (esim. hitsaamalla, niittaamalla tai vastaavalla tavalla saumatut), joiden sisä- ja ulkokehän poikkileikkaus on ympyrän muotoinen ja ulkoläpimitta yli 406,4 mm, rautaa tai terästä:			
	- putket, jollaisia käytetään öljy- tai kaasuputkijohdoissa:			
7305.11	-- jauhekaarihitsauksella pituussaumahitsatut	5 %	vapaa	MSA
7305.12	-- muut pituussaumahitsatut	5 %	vapaa	MSA
7305.19	-- muut	5 %	vapaa	MSA
7305.20	- vaippaputket, jollaisia käytetään öljyn tai kaasun porauksessa	5 %	vapaa	MSA
	- muut, hitsatut:			

7305.31	-- pituussaumahitsatut	5 %	vapaa	MSA
7305.39	-- muut:			
	--- virtausputket seostamatonta terästä tai rautaa (line pipes, pressure tested)	5 %	vapaa	MSA
	--- virtausputket seostettua terästä	5 %	vapaa	MSA
	--- muut	5 %	vapaa	MSA
7305.90	- muut	5 %	vapaa	MSA
73.06	Muut putket ja profiiliputket (esim. avosaumaiset tai hitsaamalla, niittaamalla tai vastaavalla tavalla saumatut), rautaa tai terästä:			
7306.10	- putket, jollaisia käytetään öljy- tai kaasuputkijohdoissa:			
	-- rautaa tai seostamatonta terästä	5 %	vapaa	MSA
	-- seostettua terästä	5 %	vapaa	MSA
7306.20	- vaippa- tai pumppausputket, jollaisia käytetään öljyn tai kaasun porauksessa (Casing ja Tubing)	5 %	vapaa	MSA
7306.30	- muut, hitsatut, poikkileikkaukseltaan ympyrän muotoiset, rautaa tai seostamatonta terästä:			
	-- pituussaumahitsatut:			
	--- virtausputket (line pipes, pressure tested)	5 %	vapaa	MSA
	--- muut:			
	---- kartioputket (conical tubes, tapered tubes and pipes)	5 %	vapaa	MSA
	---- muut, seinämäpaksuus yli 2,5 mm:			
	----- metallilla pinnoitetut	5 %	vapaa	MSA
	----- muulla aineella pinnoitetut	5 %	vapaa	MSA
	----- muut, ulkoläpimitta yli 324 mm	5 %	vapaa	MSA
	----- muut, ulkoläpimitta enintään 324 mm, mutta vähintään 168 mm	5 %	vapaa	MSA
	----- muut, ulkoläpimitta alle 168 mm, mutta yli 89 mm	5 %	vapaa	MSA
	----- muut, ulkoläpimitta enintään 89 mm, mutta vähintään 27 mm	5 %	vapaa	MSA
	----- ulkoläpimitta alle 27 mm	5 %	vapaa	MSA
	--- muut, seinämäpaksuus enintään 2,5 mm:			
	----- metallilla pinnoitetut	5 %	vapaa	MSA
	----- muulla aineella pinnoitetut	5 %	vapaa	MSA
	----- muut, ulkoläpimitta yli 51 mm	5 %	vapaa	MSA
	----- muut, ulkoläpimitta yli 32 mm, mutta enintään 51 mm	5 %	vapaa	MSA
	----- muut, ulkoläpimitta vähintään 15 mm, mutta enintään 32 mm	5 %	vapaa	MSA
	----- muut, ulkoläpimitta alle 15 mm:			

	----- seinämäpaksuus enintään 2 mm	5 %	vapaa	MSA
	----- muut	5 %	vapaa	MSA
	-- muut hitsatut:			
	--- ulkoläpimitta yli 300 mm	5 %	vapaa	MSA
	--- muut	5 %	vapaa	MSA
7306.40	- muut, hitsatut, poikkileikkaukseltaan ympyrän muotoiset, ruostumatonta terästä	5 %	vapaa	MSA
7306.50	- muut, hitsatut, poikkileikkaukseltaan ympyrän muotoiset, muuta seosterästä	5 %	vapaa	MSA
7306.60	- muut, hitsatut, poikkileikkaukseltaan muun kuin ympyrän muotoiset:			
	-- rautaa tai seostamatonta terästä:			
	--- neliön tai suorakaiteen muotoiset:			
	---- metallilla pinnoitetut	5 %	vapaa	MSA
	---- muulla aineella pinnoitetut	5 %	vapaa	MSA
	---- muut:			
	----- ulkopuolinen ympärysmitta yli 1 200 mm	5 %	vapaa	MSA
	----- ulkopuolinen ympärysmitta yli 500 mm, mutta enintään 1 200 mm, seinämäpaksuus enintään 12,5 mm	5 %	vapaa	MSA
	----- ulkopuolinen ympärysmitta yli 300 mm, mutta enintään 500 mm, seinämäpaksuus enintään 8 mm	5 %	vapaa	MSA
	----- ulkopuolinen ympärysmitta yli 100 mm, mutta enintään 300 mm	5 %	vapaa	MSA
	----- ulkopuolinen ympärysmitta vähintään 60 mm, mutta enintään 100 mm, seinämäpaksuus enintään 2 mm	5 %	vapaa	MSA
	----- ulkopuolinen ympärysmitta alle 60 mm	5 %	vapaa	MSA
	----- muut	5 %	vapaa	MSA
	--- muun muotoiset	5 %	vapaa	MSA
	-- seostettua terästä	5 %	vapaa	MSA
7306.90	- muut	5 %	vapaa	MSA
73.07	Putkien liitos- ja muut osat (esim. liitoskappaleet, kulmakappaleet ja muhvit), rautaa tai terästä:			
	- valetut osat:			
7307.11	-- taottavaksi soveltumatonta valurautaa	3,8 %	3,8 %	
7307.19	-- muut	3,8 %	3,8 %	
	- muut, ruostumatonta terästä:			
7307.21	-- laipat	3,8 %	3,8 %	
7307.22	-- kierteitetetyt kulmakappaleet, taieet ja muhvit	3,8 %	3,8 %	
7307.23	-- putkenosat tyssähitsausta varten	3,8 %	3,8 %	

7307.29	-- muut	3,8 %	3,8 %	
	- muut:			
7307.91	-- laipat	3,8 %	3,8 %	
7307.92	-- kierteitetyt kulmakappaleet, taipeet ja muhvit	3,8 %	3,8 %	
7307.93	-- putkenosat tyssähitsausta varten	3,8 %	3,8 %	
7307.99	-- muut	3,8 %	3,8 %	
73.08	Rakenteet (ei kuitenkaan nimikkeeseen 94.06 tehdasvalmisteiset rakennukset) ja rakenteiden osat (esim. sillat ja siltaelementit, sulkuportit, tornit, ristikkomastot, katot, katonkehysrakenteet, ovet, ikkunat, oven- ja ikkunankarmit, kynnykset, ikkunaluukut, portit, kaiteet ja pylväät), rautaa tai terästä; levyt, tangot, profiilit, putket ja niiden kaltaiset tavarat, rakenteissa käytettäväksi valmistetut, rautaa tai terästä:			
7308.10	- sillat ja siltaelementit	5,1 %	vapaa	MSA
7308.20	- tornit ja ristikkomastot	5,1 %	3,8 %	
7308.30	- ovet, ikkunat, oven- ja ikkunankarmit sekä kynnykset	5,1 %	3,8 %	
7308.40	- rakennustelineissä, kaivoksissa tai vastaaviin tarkoituksiin käytettävät varusteet	5,1 %	3,8 %	
7308.90	- muut	5,1 %	vapaa	MSA
73.09	Säiliöt, altaat, sammiot ja niiden kaltaiset astiat, kaikkia aineita (ei kuitenkaan tiivistettyjä tai nesteytettyjä kaasuja) varten, rautaa tai terästä, yli 300 litraa vetävät, myös vuoratut tai lämpöeristetyt, mutta ilman mekaanisia tai lämmitys- tai jäähdytys varusteita			
		6,2 %	4,4 %	
73.10	Altaat, astiat, tynnyrit, tölkit, laatikot, rasiat ja niiden kaltaiset säilytyspölykset, kaikkia aineita (ei kuitenkaan tiivistettyjä tai nesteytettyjä kaasuja) varten, rautaa tai terästä, enintään 300 l vetävät, myös vuoratut tai lämpöeristetyt, mutta ilman mekaanisia tai lämmitys- tai jäähdytysvarusteita:			
7310.10	- vähintään 50 litraa vetävät	5,1 %	3,8 %	
	- alle 50 litraa vetävät:			
7310.21	-- tölkit, jotka on tarkoitettu suljettaviksi juottamalla tai taivesaumaamalla	5,1 %	3,8 %	

7310.29	-- muut	5,1 %	3,8 %	
73.11	Säiliöt tiivistettyjä tai nesteytettyjä kaasuja varten, rautaa tai terästä	5 %	3,8 %	
73.12	Kerrattu lanka, köysi, kaapeli, palmikoitu nauha, silmukat ja niiden kaltaiset tavarat, rautaa tai terästä, ilman sähköeristystä:			
7312.10	- kerrattu lanka, köysi ja kaapeli	20 %	vapaa	MSA
7312.90	- muut	20 %	vapaa	MSA
73.13	Piikkilanka rautaa tai terästä; kierretty vanne tai kierretty yksinkertainen lattalanka, myös piikein, sekä löyhästi kierretty kaksisäikeinen lanka, jollaisia käytetään aitauslankana, rautaa tai terästä	20 %	vapaa	MSA
73.14	Metallikangas (myös päätön), ristikko sekä aitaus- ja muu verkko, rauta- tai teräslangasta; leikkoverkko, rautaa tai terästä:			
	- kudotut tuotteet:			
7314.11	-- ruostumatonta terästä	3,8 %	3,8 %	
7314.19	-- muut	6,2 %	4,6 %	
7314.20	- ristikko sekä aitaus- ja muu verkko, leikkauspisteistään yhteenhitsatuista langoista, joiden poikkileikkauksen suurin läpimitta on vähintään 3 mm, silmäkoko vähintään 100 cm ²	6,2 %	4,6 %	
7314.30	- muu ristikko sekä aitaus- ja muu verkko, leikkauspisteistään yhteenhitsatuista langoista	6,2 %	4,6 %	
	- muu ristikko sekä aitaus- ja muu verkko:			
7314.41	-- sinkillä pinnoitettu (ei pleteroitu)	6,2 %	vapaa	MSA
7314.42	-- muovipinnoitettu	6,2 %	vapaa	MSA
7314.49	-- muu	6,2 %	vapaa	
7314.50	- leikkoverkko	3,8 %	3,5 %	
73.15	Ketjut ja niiden osat, rautaa tai terästä:			
	- nivelpulttiketjut ja niiden osat:			
7315.11	-- rullaketjut	8,3 %	6,1 %	
7315.12	-- muut ketjut	8,3 %	6,1 %	

7315.19	-- osat	8,3 %	6,1 %	
7315.20	- lumi- ja muut liukuesteketjut	8,3 %	6,1 %	
	- muut ketjut:			
7315.81	-- pylkkärengasketjut	8,3 %	6,1 %	
7315.82	-- muut, hitsatuin renkain	8,3 %	6,1 %	
7315.89	-- muut	8,3 %	6,1 %	
7315.90	- muut osat	8,3 %	6,1 %	
73.16	Ankkurit ja naarat sekä niiden osat, rautaa tai terästä	4,4 %	4,4 %	
73.17	Naulat, piirustus- ja muut nastat, aaltonaulat, sinkkilät (ei kuitenkaan nimikkeen 83.05 nitomanastat) ja niiden kaltaiset tavarat, rautaa tai terästä, myös jos niiden kanta on muuta ainetta, ei kuitenkaan kuparia:			
	- aaltonaulat sekä koukku- ja silmukkanaulat, sinkkilät	7,5 %	vapaa	MSA
	- naulat ja nastat, joita käytetään patruunan avulla toimivissa työkaluissa	25 %	vapaa	MSA
	- naulat, mekaanisesti levystä valmistetut	25 %	vapaa	MSA
	- muut	25 %	vapaa	MSA
73.18	Pultit, mutterit, ruuvit, myös kansiruuvit ja koukkuruuvit, niitit, sokat ja sokkanaulat, aluslaatat (myös jousilaatat) ja niiden kaltaiset tavarat, rautaa tai terästä:			
	- kierteitettyt tavarat:			
7318.11	-- kansiruuvit	15 %	9,8 %	
7318.12	-- muut puuruuvit	15 %	9,8 %	
7318.13	-- koukku- ja silmukkaruuvit	15 %	9,8 %	
7318.14	-- itsekierteittävät ruuvit	15 %	9,8 %	
7318.15	-- muut ruuvit ja pultit, myös niihin kuuluvine muttereineen ja aluslaattoineen:			
	--- kuusiokantaruuvit	15 %	7,1 %	
	--- uraruuvit (myös ristiuraruuvit)	15 %	7,1 %	
	--- lukkokantaruuvit	15 %	7,1 %	
	--- kuusiokoloruuvit	15 %	7,1 %	
	--- muut	15 %	9,8 %	
7318.16	-- mutterit	15 %	7,1 %	
7318.19	-- muut	15 %	9,8 %	
	- kierteettömät tavarat:			

7318.21	-- jousilaatat ja muut varmistuslaatat	15 %	7,1 %
7318.22	-- muut aluslaatat	15 %	7,1 %
7318.23	-- niitit	15 %	7,1 %
7318.24	-- sokat ja sokkanaulat	15 %	9,8 %
7318.29	-- muut	15 %	9,8 %
73.19	Ompeluneulat, neulepuikot, pujotusneulat, virkkuukoukut, koruompelulävistimet ja niiden kaltaiset käsityöhön käytettävät tavarat, rautaa tai terästä; hakaneulat ja muut kiinnitysneulat, rautaa tai terästä, muualla kuulumattomat:		
7319.10	- ompeluneulat, myös parsinneulat ja koruompeluneulat	vapaa	vapaa
7319.20	-hakaneulat	3,8 %	3,5 %
7319.30	- muut kiinnitysneulat (kuten nuppi-, hyönteis- ja merkkineulat)	3,8 %	3,5 %
7319.90	- muut	vapaa	vapaa
73.20	Jouset ja jousenlehdet, rautaa tai terästä:		
7320.10	- lehtijouset ja niiden lehdet	8,2 %	5,8 %
7320.20	- kierrejouset	8,2 %	5,8 %
7320.90	- muut	5,6 %	4,1 %
73.21	Uunit, kamiinat, liedet (myös jos niissä on lisäkattila keskuslämmitystä varten), grillit, hiilipannut, kaasukeittimet, lautasenlämmittimet ja niiden kaltaiset talouslaitteet, muut kuin sähköllä toimivat sekä niiden osat, rautaa tai terästä:		
	- keittolaitteet ja lautasenlämmittimet:		
7321.11	-- kaasulla tai sekä kaasulla että muulla polttoaineella toimivat	5,1 %	3,5 %
7321.12	-- nestemäisellä polttoaineella toimivat	5,1 %	3,5 %
7321.13	-- kiinteällä polttoaineella toimivat	5,1 %	3,5 %
	- muut laitteet:		
7321.81	-- kaasulla tai sekä kaasulla että muulla polttoaineella toimivat	5,1 %	3,5 %
7321.82	-- nestemäisellä polttoaineella toimivat	5,1 %	3,5 %
7321.83	-- kiinteällä polttoaineella toimivat	5,1 %	3,5 %
7321.90	- osat	5,1 %	3,5 %

73.22	Lämmönsäteilijät keskukslämmitystä varten, ei kuitenkaan sähköllä kuumennettavat, sekä niiden osat, rautaa tai terästä; ilmankuumentimet ja kuuman ilman jakelulaitteet (myös raittiin tai ilmastoidun ilman jakeluun soveltuvat), ei kuitenkaan sähköllä kuumennettavat, yhteenrakennetuina moottorituulettimin tai -puhaltimin, sekä niiden osat, rautaa tai terästä:		
	- lämmönsäteilijät ja niiden osat:		
7322.11	-- valurautaa	6,2 %	4 %
7322.19	-- muut	6,2 %	4 %
7322.90	- muut	6,2 %	4 %
73.23	Pöytä-, keittiö- ja muut talouksetineet sekä niiden osat, rautaa tai terästä; rauta- ja teräsvilla; padanpuhdistimet sekä puhdistus- ja kiillotussienet ja -käsineet ja niiden kaltaiset tavarat, rautaa tai terästä:		
7323.10	- rauta- ja teräsvilla; padanpuhdistimet sekä puhdistus- ja kiillotussienet, -käsineet ja niiden kaltaiset tavarat	3,2 %	3,2 %
	- muut:		
7323.91	-- valurautaa, emaloimattomat	7,5 %	6,8 %
7323.92	-- valurautaa, emaloidut	7,5 %	6,8 %
7323.93	-- ruostumatonta terästä	15 %	13,5 %
7323.94	-- rautaa (muuta kuin valurautaa) tai terästä, emaloidut	15 %	13,5 %
7323.99	-- muut	7,5 %	6,8 %
73.24	Saniteettitavarat ja niiden osat, rautaa tai terästä:		
7324.10	- astianpesupöydät ja pesualtaat, ruostumatonta terästä	7,5 %	5,5 %
	- kylpyammeet:		
7324.21	-- valurautaa, myös emaloidut	7,5 %	4,5 %
7324.29	-- muut	7,5 %	5,5 %
7324.90	- muut, myös osat	7,5 %	5,5 %
73.25	Muut valetut tavarat, rautaa tai terästä:		
7325.10	- taottavaksi soveltumatonta valurautaa	15 %	9,8 %
	- muut:		
7325.91	-- kuulat ja niiden kaltaiset tavarat myllyjä varten	15 %	7,1 %
7325.99	-- muut	15 %	9,8 %

73.26	Muut tavarat, rautaa tai terästä:		
	- taotut (vapaa- tai muottitaotut), mutta ei enempää valmistetut:		
7326.11	-- kuulat ja niiden kaltaiset tavarat myllyjä varten	15 %	7,1 %
7326.19	-- muut	15 %	9,8 %
7326.20	- tavarat rauta- tai teräslangasta	15 %	2,7 %
7326.90	- muut	15 %	2,7 %

74. Ryhmä

Kupari ja kuparitavarat

74.01	Kuparikivi; sementoitu kupari (saostettu kupari):		
7401.10	- kuparikivi	vapaa	vapaa
7401.20	- sementoitu kupari (saostettu kupari)	vapaa	vapaa
74.02	Puhdistamaton kupari; kuparianodit elektrolyyttistä puhdistusta varten		
		vapaa	vapaa
74.03	Puhdistettu kupari ja kupariseokset, muokkaamattomat:		
	- puhdistettu kupari:		
7403.11	-- katodit ja katodilohkot	vapaa	vapaa
7403.12	-- lankaharkot	vapaa	vapaa
7403.13	-- billettit	vapaa	vapaa
7403.19	-- muut	vapaa	vapaa
	- kupariseokset:		
7403.21	-- kupari-sinkkiseokset (messinki)	vapaa	vapaa
7403.22	-- kupari-tinaseokset (pronssi)	vapaa	vapaa
7403.23	-- kupari-nikkeliseokset (nikkelikupari) ja kupari-nikkeli-sinkkiseokset (uushopea)	vapaa	vapaa
7403.29	-- muut kupariseokset (ei kuitenkaan nimikkeen 74.05 esiseokset)	vapaa	vapaa
74.04	Kuparijätteet ja -romu	vapaa	vapaa

74.05	Kupariesiseokset	vapaa	vapaa	
74.06	Kuparijauheet ja -suomut:			
7406.10	- ei-suomumaiset jauheet	vapaa	vapaa	
7406.20	- suomumaiset jauheet; suomut	vapaa	vapaa	
74.07	Kuparitangot ja -profiilit:			
7407.10	- puhdistettua kuparia	1,8 %	1,8 %	
	- kupariseosta:			
7407.21	-- kupari-sinkkiseosta (messinkiä)	1,8 %	1,8 %	
7407.22	-- kupari-nikkeliseosta (nikkelikuparia) tai kupari-nikkeli-sinkkiseosta (uushopeaa)	1,8 %	1,8 %	
7407.29	-- muut	1,8 %	1,8 %	
74.08	Kuparilanka:			
	- puhdistettua kuparia:			
7408.11	-- suurin läpimitta yli 6 mm	1,8 %	1,8 %	
7408.19	-- muu	1,8 %	1,8 %	
	- kupariseosta:			
7408.21	-- kupari-sinkkiseosta (messinkiä)	1,8 %	1,8 %	
7408.22	-- kupari-nikkeliseosta (nikkelikuparia) tai kupari-nikkeli-sinkkiseosta (uushopeaa)	1,8 %	1,8 %	
7408.29	-- muut	1,8 %	1,8 %	
74.09	Kuparilevyt ja -nauhat, paksuus yli 0,15 mm:			
	- puhdistettua kuparia:			
7409.11	-- kelattuina	3,5 %	3,0 %	NFM
7409.19	-- muut	3,5 %	3,0 %	NFM
	- kupari-sinkkiseosta (messinkiä):			
7409.21	-- kelattuina	3,5 %	3,0 %	NFM
7409.29	-- muut	3,5 %	3,0 %	NFM
	- kupari-tinaseosta (pronssia):			
7409.31	-- kelattuina	3,5 %	3,0 %	NFM
7409.39	-- muut	3,5 %	3,0 %	NFM
7409.40	-- kupari-nikkeliseosta (nikkelikuparia) tai kupari-nikkeli-sinkkiseosta (uushopeaa)	3,5 %	3,0 %	NFM
7409.90	- muuta kupariseosta	3,5 %	3,0 %	NFM

74.10	Kuparifolio (myös painettu tai vahvistettu paperilla, kartongilla, pahvilla, muovilla tai niiden kaltaisella tukiaineella), paksuus (tukiainetta huomioon ottamatta) enintään 0,15 mm:			
	- vahvistamaton:			
7410.11	-- puhdistettua kuparia	5,1 %	3,0 %	NFM
7410.12	-- kupariseosta	5,1 %	3,0 %	NFM
	- vahvistettu:			
7410.11	-- puhdistettua kuparia	5,1 %	3,0 %	NFM
7410.12	-- kupariseosta	5,1 %	3,0 %	NFM
74.11	Kupariputket:			
7411.10	- puhdistettua kuparia	3,8 %	3,0 %	NFM
	- kupariseosta:			
7411.21	-- kupari-sinkkiseosta	3,8 %	3,0 %	NFM
7411.22	-- kupari-nikkeliseosta (nikkelikuparia) tai kupari-nikkeli-sinkkiseosta (uushopeaa)	3,8 %	3,0 %	NFM
7411.29	-- muut	3,8 %	3,0 %	NFM
74.12	Putkien liitos- ja muut osat (esim. liitoskappaleet, kulmakappaleet ja muhvit), kuparia:			
7412.10	- puhdistettua kuparia	4,4 %	3,0 %	NFM
7412.20	- kupariseosta	4,4 %	3,0 %	NFM
74.13	Kerrattu lanka, kaapeli, palmikoitu nauha ja niiden kaltaiset tavarat, kuparia, ilman sähköeristystä	3,8 %	3,0 %	NFM
74.14	Metallikangas (myös päätön), ristikko ja verkko, kuparilangasta; kuparileikkoverkko:			
7414.10	- päätön kangas koneita ja laitteita varten	2,2 %	2,2 %	
7414.90	- muut	2,2 %	2,2 %	
74.15	Naulat, piirustus- ja muut nastat, sinkilät (ei kuitenkaan nimikkeen 83.05 nitomanastat) ja niiden kaltaiset tavarat kuparia, tai kuparikantaiset rautatai teräsvarsin; pultit, mutterit, ruuvit, myös koukkuruuvit, niitit, sokat ja sokkanaulat, aluslaatat (myös jousilaatat) ja niiden kaltaiset tavarat, kuparia:			

7415.10	- naulat, piirustus- ja muut nastat, sinkkilät (ei kuitenkaan nitomanastat) ja niiden kaltaiset tavarat	5,1 %	3 %	NFM
	- muut kierteettömät tavarat:			
7415.21	-- aluslaatat (myös jousilaatat)	5,1 %	3 %	NFM
7415.29	-- muut	5,1 %	3 %	NFM
	- muut kierteitetyt tavarat:			
7415.31	-- puuruuvit	5,1 %	3 %	NFM
7415.32	-- muut ruuvit; pultit ja mutterit	5,1 %	3 %	NFM
7415.39	-- muut	5,1 %	3 %	NFM
74.16	Kuparijouset	3,8 %	3 %	NFM
74.17	Keitto- ja lämmityslaitteet, jollaisia käytetään taloustarkoituksiin, muut kuin sähköllä toimivat, ja niiden osat, kuparia	3,6 %	3 %	NFM
74.18	Pöytä-, keittiö- ja muut talouksesineet sekä niiden osat, kuparia; padanpuhdistimet sekä puhdistus- ja kiillotussienet ja -käsineet ja niiden kaltaiset tavarat, kuparia; saniteettitavarat ja niiden osat, kuparia:			
7418.10	- pöytä-, keittiö- ja muut talouksesineet sekä niiden osat; padanpuhdistimet sekä puhdistus- ja kiillotussienet ja -käsineet ja niiden kaltaiset tavarat	5,1 %	3 %	NFM
7418.20	- saniteettitavarat ja niiden osat	5,1 %	3 %	NFM
74.19	Muut kuparitavarat:			
7419.10	- ketjut ja niiden osat	5,1 %	3 %	NFM
	- muut:			
7419.91	-- valetut, muotti- tai vapaataotut, mutta ei enempää valmistetut	5,1 %	3 %	NFM
7419.99	-- muut	5,1 %	3 %	NFM

75. Ryhmä

Nikkeli ja nikkelitavarat

75.01	Nikkelikivi, nikkelioksidisinterit ja muut nikkelin valmistuksen välituotteet:			
7501.10	- nikkelikivi	vapaa	vapaa	
7501.20	- nikkelioksidisinterit ja muut nikkelin valmistuksen välituotteet	vapaa	vapaa	
75.02	Muokkaamaton nikkeli:			
7502.10	- seostamaton nikkeli	vapaa	vapaa	
7502.20	- nikkelseokset	vapaa	vapaa	
75.03	Nikkelijätteet ja -romu	vapaa	vapaa	
75.04	Nikkelijauheet ja -suomut	vapaa	vapaa	
75.05	Nikkelitangot, -profiilit ja -lanka:			
	- tangot ja profiilit:			
7505.11	-- seostamatonta nikkeliä	1,8 %	1,8 %	
7505.12	-- nikkelseosta	1,8 %	1,8 %	
	- lanka:			
7505.21	-- seostamatonta nikkeliä	1,8 %	1,8 %	
7505.22	-- nikkelseosta	1,8 %	1,8 %	
75.06	Nikkelilevyt, -nauhat ja -folio:			
7506.10	-- seostamatonta nikkeliä	vapaa	vapaa	
7506.20	-- nikkelseosta	vapaa	vapaa	
75.07	Putket sekä putkien liitos- ja muut osat (esim. liitoskappaleet, kulmakappaleet ja muhvit), nikkeliä:			
	- putket:			
7507.11	-- seostamatonta nikkeliä	1,8 %	1,8 %	
7507.12	-- nikkelseosta	1,8 %	1,8 %	
7507.20	- putkenosat	1,8 %	1,8 %	
75.08	Muut nikkelitavarat	5 %	3 %	NFM

76. Ryhmä**Alumiini ja alumiinitavarat**

76.01	Muokkaamaton alumiini:		
7601.10	- seostamaton alumiini	vapaa	vapaa
7601.20	- alumiiniseokset	vapaa	vapaa
76.02	Alumiinijätteet ja -romu	vapaa	vapaa
76.03	Alumiinijauheet ja -suomut:		
7603.10	- ei-suomumaiset jauheet	vapaa	vapaa
7603.20	- suomumaiset jauheet; suomut	vapaa	vapaa
76.04	Alumiinitangot ja -profiilit:		
7604.10	- seostamatonta alumiinia	1,4 %	1,4 %
	- alumiiniseosta:		
7604.21	-- profiiliputket	1,4 %	1,4 %
7604.29	-- muut	1,4 %	1,4 %
76.05	Alumiinilanka:		
	- seostamatonta alumiinia:		
7605.11	-- suurin poikkileikkausmitta yli 7 mm	1,4 %	1,4 %
7605.19	-- muu	1,4 %	1,4 %
	- alumiiniseosta:		
7605.21	-- suurin poikkileikkausmitta yli 7 mm	1,4 %	1,4 %
7605.29	-- muu	1,4 %	1,4 %
76.06	Alumiinilevyt ja -nauhat, paksuus yli 0,2 mm:		
	- suorakaiteen tai neliön muotoiset:		
7606.11	-- seostamatonta alumiinia	1,7 %	1,7 %
7606.12	-- alumiiniseosta	1,7 %	1,7 %
	- muut:		
7606.91	-- seostamatonta alumiinia	1,7 %	1,7 %
7606.92	-- alumiiniseosta	1,7 %	1,7 %

76.07	Alumiinifolio (myös painettu tai vahvistettu paperilla, kartongilla, pahvilla, muovilla tai niiden kaltaisella tukiaineella), paksuus (tukiainetta huomioon ottamatta) enintään 0,2 mm:			
	- vahvistamaton:			
7607.11	-- valssattu, mutta ei enempää valmistettu	6,2 %	3 %	NFM
7607.19	-- muu	6,2 %	3 %	NFM
7607.20	- vahvistettu	6,2 %	3 %	NFM
76.08	Alumiiniputket:			
7608.10	- seostamatonta alumiinia	1,4 %	1,4 %	
7608.20	- alumiiniseosta	1,4 %	1,4 %	
76.09	Putkien liitos- ja muut osat (esim. liitoskappaleet, kulmakappaleet ja muhvit), alumiinia			
		1,4 %	1,4 %	
76.10	Alumiiniset rakenteet (ei kuitenkaan nimikkeen 94.06 tehdasvalmisteiset rakennukset) ja rakenteiden osat (esim. sillat ja siltaelementit, tornit, ristikkomastot, katon, katonkehysrakenteet, ovet, ikkunat, oven- ja ikkunankarmit, kynnykset, kaiteet ja pylväät); alumiinilevyt, -tangot, -profiilit, -putket ja niiden kaltaiset tavarat, rakenteissa käytettäviksi valmistetut:			
7610.10	- ovet, ikkunat, oven- ja ikkunankarmit sekä kynnykset	4,4 %	3 %	NFM
7610.90	- muut	4,4 %	3 %	NFM
76.11	Alumiiniset säiliöt, altaat, sammiot ja niiden kaltaiset astiat, kaikkia aineita (ei kuitenkaan tiivistettyjä tai nesteytettyjä kaasuja) varten, yli 300 litraa vetävät, myös vuoratut tai lämpöeristetyt, mutta ilman mekaanisia tai lämmitys- tai jäähdytysvarusteita			
		4,4 %	3 %	NFM
76.12	Alumiiniset altaat, astiat, tynnyrit, tölkit, laatikot, rasiat ja niiden kaltaiset säilytyspäälykset (myös pursot ja muut putkilot), kaikkia aineita (ei kuitenkaan tiivistettyjä tai nesteytettyjä kaasuja) varten, enintään 300 litraa vetävät, myös vuoratut tai			

	lämpöeristetyt, mutta ilman mekaanisia tai lämmitys- tai jäähdytysvarusteita:			
7612.10	- pursot	3,8 %	3 %	NFM
7612.90	- muut	3,8 %	3 %	NFM
76.13	Alumiinisäiliöt tiivistettyjä tai nesteytettyjä kaasuja varten	4,4 %	3 %	NFM
76.14	Kerrattu lanka, kaapeli, palmikoitu nauha ja niiden kaltaiset tavarat, alumiinia, ilman sähköeristystä:			
7614.10	- joissa on terässydän	3,8 %	3 %	NFM
7614.90	- muut	3,8 %	3 %	NFM
76.15	Pöytä-, keittiö- ja muut talouksesineet sekä niiden osat, alumiinia; padanpuhdistimet sekä puhdistus- ja kiillotussienet ja -käsi-neet ja niiden kaltaiset tavarat, alumiinia; saniteettitavarat ja niiden osat, alumiinia:			
7615.10	- pöytä-, keittiö- ja muut talouksesineet ja niiden osat, padanpuhdistimet sekä puhdistus- ja kiillotussienet ja -käsineet ja niiden kaltaiset tavarat	7,5 %	3 %	NFM
7615.20	- saniteettitavarat ja niiden osat	7,5 %	3 %	NFM
76.16	Muut alumiinitavarat:			
7616.10	- naulat, nastat, sinkkilät (ei kuitenkaan nimikkeen 83.05 nitomanastat), pultit, mutterit, ruuvit, myös koukkuruuvit, niitit, sokat ja sokkanaulat, aluslaatat ja niiden kaltaiset tavarat	4,1 %	3 %	NFM
7616.90	- muut	4,1 %	3 %	NFM
	78. Ryhmä			
	Lyijy ja lyijytavarat			
78.01	Muokkaamaton lyijy:			
7801.10	- puhdistettu lyijy	vapaa	vapaa	
	- muu:			
7801.91	-- jossa on painosta antimonia pääasiallisena muuna			

7801.99	aineena -- muu	vapaa vapaa	vapaa vapaa	
78.02	Lyijyjätteet ja -romu	vapaa	vapaa	
78.03	Lyijytangot, -profilit ja -lanka	vapaa	vapaa	
78.04	Lyijylevyt, -nauhat ja -folio; lyijyjauheet ja -suomut			
	- levyt, nauhat ja folio:			
7804.11	-- levyt, nauhat ja folio, paksuus (tukiainetta huomioon ottamatta) enintään 0,2 mm	vapaa	vapaa	
7804.19	-- muut	vapaa	vapaa	
7804.20	- jauheet ja suomut	vapaa	vapaa	
78.05	Putket sekä putkien liitos- ja muut osat (esim. liitoskappaleet, kulmakappaleet ja muhvit), lyijyä	vapaa	vapaa	
78.06	Muut lyijytavarat	5,1 %	3 %	NFM
	79. Ryhmä			
	Sinkki ja sinkkitavarat			
79.01	Muokkaamaton sinkki:			
	- seostamaton sinkki:			
7901.11	-- jossa on vähintään 99,99 % painosta sinkkiä	vapaa	vapaa	
7901.12	-- jossa on alle 99,99 % painosta sinkkiä	vapaa	vapaa	
7901.20	- sinkkiseokset	vapaa	vapaa	
79.02	Sinkkijätteet ja -romu	vapaa	vapaa	
79.03	Sinkkipöly, -jauheet ja -suomut:			
7903.10	- sinkkipöly	vapaa	vapaa	
7903.90	- muut	vapaa	vapaa	

79.04	Sinkkitangot, -profiilit ja -lanka	vapaa	vapaa	
79.05	Sinkkilevyt, -nauhat ja -folio	vapaa	vapaa	
79.06	Putket sekä putkien liitos- ja muut osat (esim. liitoskappaleet, kulmakappaleet ja muhvit), sinkkiä	vapaa	vapaa	
79.07	Muut sinkkitavarat:			
7907.10	- räystäskourut, katonharjalevyt, kattoikkunankehukset ja muut valmiit rakennusosat	5,1 %	3 %	NFM
7907.90	- muut	5,1 %	3 %	NFM
80. Ryhmä				
Tina ja tinatavarat				
80.01	Muokkaamaton tina:			
8001.10	- seostamaton tina	vapaa	vapaa	
8001.20	- tinaseokset	vapaa	vapaa	
80.02	Tinajätteet ja -romu	vapaa	vapaa	
80.03	Tinatangot, -profiilit ja -lanka	vapaa	vapaa	
80.04	Tinalevyt ja -nauhat, paksuus yli 0,2 mm	vapaa	vapaa	
80.05	Tinafolio (myös painettu tai vahvistettu paperilla, kartongilla, pahvilla, muovilla tai niiden kaltaisella tukiaineella), paksuus (tukiainetta huomioon ottamatta) enintään 0,2 mm; tinajauheet ja -suomut:			
8005.10	- folio	vapaa	vapaa	

8005.20	- jauheet ja suomet	vapaa	vapaa	
80.06	Putket sekä putkien liitos- ja muut osat (esim. liitoskappaleet, kulmakappaleet ja muhvit), tinaa	vapaa	vapaa	
80.07	Muut tinatavarat	5,1 %	3 %	NFM
81. Ryhmä				
Muut epäjalot metallit; kermetit; niistä valmistetut tavarat				
81.01	Volframi ja siitä valmistetut tavarat, myös jätteet ja romu:			
8101.10	- jauheet	vapaa	vapaa	
	- muut:			
8101.91	-- muokkaamaton volframi, myös pelkästään sintratut tangot; jätteet ja romu	vapaa	vapaa	
8101.92	-- tangot, muut kuin pelkästään sintratut, profiilit, levyt, nauhat ja folio	vapaa	vapaa	
8101.93	-- lanka	2,2 %	2,2 %	
8101.99	-- muut	vapaa	vapaa	
81.02	Molybdeeni ja siitä valmistetut tavarat, myös jätteet ja romu:			
8102.10	- jauheet	vapaa	vapaa	
	- muut:			
8102.91	-- muokkaamaton molybdeeni, myös pelkästään sintratut tangot; jätteet ja romu	vapaa	vapaa	
8102.92	-- tangot, muut kuin pelkästään sintratut, profiilit, levyt, nauhat ja folio	vapaa	vapaa	
8102.93	-- lanka	vapaa	vapaa	
8102.99	-- muut	vapaa	vapaa	
81.03	Tantaali ja siitä valmistetut tavarat, myös jätteet ja romu:			

8103.10	- muokkaamaton tantaali, myös pelkästään sintratut tangot; jätteet ja romu; jauheet	vapaa	vapaa
8103.90	- muut	vapaa	vapaa
81.04	Magnesium ja siitä valmistetut tavarat, myös jätteet ja romu:		
	- muokkaamaton magnesium:		
8104.11	- - jossa on vähintään 99,8 % painosta magnesiumia	vapaa	vapaa
8104.19	- - muut	vapaa	vapaa
8104.20	- jätteet ja romu	vapaa	vapaa
8104.30	- lastut ja rakeet, koon mukaan lajitellut; jauheet	vapaa	vapaa
8104.90	- muut	vapaa	vapaa
81.05	Kobolttikivi ja muut koboltin valmistuksen välituotteet; koboltti ja siitä valmistetut tavarat, myös jätteet ja romu:		
8105.10	- kobolttikivi ja muut koboltin valmistuksen välituotteet; muokkaamaton koboltti; jätteet ja romu; jauheet	vapaa	vapaa
8105.90	- muut	vapaa	vapaa
81.06	Vismutti ja siitä valmistetut tavarat, myös jätteet ja romu	vapaa	vapaa
81.07	Kadmium ja siitä valmistetut tavarat, myös jätteet ja romu:		
8107.10	- muokkaamaton kadmium; jätteet ja romu; jauheet	vapaa	vapaa
8107.90	- muut	vapaa	vapaa
81.08	Titaani ja siitä valmistetut tavarat, myös jätteet ja romu:		
8108.10	- muokkaamaton titaani; jätteet ja romu; jauheet	vapaa	vapaa
8108.90	- muut	vapaa	vapaa
81.09	Zirkonium ja siitä valmistetut tavarat, myös jätteet ja romu:		
8109.10	- muokkaamaton zirkonium; jätteet ja romu; jauheet	vapaa	vapaa
8109.90	- muut	vapaa	vapaa

81.10	Antimoni ja siitä valmistetut tavarat, myös jätteet ja romu	vapaa	vapaa
81.11	Mangaani ja siitä valmistetut tavarat, myös jätteet ja romu	vapaa	vapaa
81.12	Beryllium, kromi, germanium, vanadiini, gallium, hafnium, indium, niobium (kolumbium), renium ja tallium sekä niistä valmistetut tavarat, myös jätteet ja romu:		
	- beryllium:		
8112.11	-- muokkaamaton; jätteet ja romu; jauheet	vapaa	vapaa
8112.19	-- muut	vapaa	vapaa
8112.20	- kromi	vapaa	vapaa
8112.30	- germanium	vapaa	vapaa
8112.40	- vanadiini	vapaa	vapaa
	- muut:		
8112.91	-- muokkaamattomat; jätteet ja romu; jauheet	vapaa	vapaa
8112.99	-- muut	vapaa	vapaa
81.13	Kermit ja niistä valmistetut tavarat, myös jätteet ja romu	vapaa	vapaa

82. Ryhmä

Työkalut ja välineet sekä veitset, lusikat ja haarukat, epäjaloa metallia; niiden epäjaloimetalliset osat

82.01	Seuraavat käsityökalut: lapiot, kihvelit, kuokat, hakut, heinähangot, talikot ja haravat; kirveet, piilut, vesurit ja niiden kaltaiset hakkuutyökalut; kaikenlaiset sekatoorit ja oksasakset; viikatteen, sirpit, heinäveitset, pensasaitasakset, kaato- ja halkaisukiilat sekä muut maanviljelyksessä,		
-------	--	--	--

	puutarhanhoidossa tai metsänhoidossa käytettävät työkalut:		
8201.10	- lapiot ja kihvelit	4,4 %	3,4 %
8201.20	- heinähangot ja talikot	4,4 %	3,4 %
8201.30	- kuokat, hakut ja haravat	4,4 %	3,4 %
8201.40	- kirveet, piilut, vesurit ja niiden kaltaiset hakkuutyökalut	4,4 %	3,4 %
8201.50	- sekatoorit ja niiden kaltaiset yhden käden oksasakset ja puutarhasakset (myös siipikarjasakset)	4,4 %	4 %
8201.60	- pensasaitasakset, kahden käden oksasakset ja niiden kaltaiset kahden käden sakset	4,4 %	3,4 %
8201.90	- muut maanviljelyksessä, puutarhanhoidossa tai metsänhoidossa käytettävät käsityökalut	4,4 %	3,4 %
82.02	Käsisahat; kaikenlaisten sahojen terät (myös rako- ja urasahanterät sekä hammastamattomat sahanterät):		
8202.10	- käsisahat	4,4 %	4 %
8202.20	- vannesahanterät	4,4 %	4 %
	- pyörösahanterät (myös rako- ja urasahanterät):		
8202.31	-- joissa työtä suorittava osa terästä	4,4 %	4,4 %
8202.32	-- joissa työtä suorittava osa muuta ainetta	4,4 %	4,4 %
8202.40	- ketjusahanterät	2 %	2 %
	- muut sahanterät:		
8202.91	-- suorat sahanterät metallintyöstöä varten	4,4 %	4,4 %
8202.99	-- muut	4,4 %	4,4 %
82.03	Viilat, raspit, pihdit (myös katkaisupihdit), atulat, metallisakset, putkenkattaisimet, pultinleikkaimet, reikämeistit ja -pihdit sekä niiden kaltaiset käsityökalut:		
8203.10	- viilat, raspit ja niiden kaltaiset työkalut	5,1 %	4,6 %
8203.20	- pihdit (myös katkaisupihdit), atulat ja niiden kaltaiset työkalut	3,8 %	3,5 %
8203.30	- metallisakset ja niiden kaltaiset työkalut	4,4 %	3,5 %
8203.40	- putkenkattaisimet, pultinleikkaimet, reikämeistit ja pihdit sekä niiden kaltaiset työkalut	4,4 %	3,5 %
82.04	Käsiikäyttöiset kiintoavaimet ja jakoavaimet (myös momenttiavaimet); vaihdettavat hylsyavaimet, myös varsineen:		
	- käsiikäyttöiset kiintoavaimet ja jakoavaimet:		

8204.11	-- kiintoavaimet	2,2 %	2,2 %
8204.12	-- jakoavaimet	2,2 %	2,2 %
8204.20	- vaihdettavat hylsyavaimet, myös varsineen	2,2 %	2,2 %
82.05	Muualle kuulumattomat käsityökalut (myös lasinleikkuutimantit); puhalluslamput; ruuvipenkit ja -puristimet sekä niiden kaltaiset tavarat, muut kuin työstökoneiden tarvikkeet ja osat; alasimet; kenttäahjot; käsi- tai jalkakäyttöiset hiomalaitteet:		
8205.10	- poraustyökalut ja kierteitystyökalut	7,5 %	5,5 %
8205.20	- vasarat ja moukarit	4,4 %	4,4 %
8205.30	- höylät, taltat, kaivertimet ja niiden kaltaiset puunleikkuutyökalut	3,2 %	3,2 %
8205.40	- ruuvitaltat	4,4 %	4,4 %
	- muut käsityökalut (myös lasinleikkuutimantit):		
8205.51	-- taloustyökalut	4,4 %	4,4 %
8205.59	-- muut	4,4 %	4,4 %
8205.60	- puhalluslamput	4,4 %	3,5 %
8205.70	- ruuvipenkit ja -puristimet sekä niiden kaltaiset tavarat	4,4 %	4,4 %
8205.80	- alasimet; kenttäahjot; käsi- tai jalkakäyttöiset hiomalaitteet	4,4 %	3,5 %
8205.90	- sarjat, joissa on kahteen tai useampaan edellisistä alanimikkeistä kuuluvaa tavaraa	4,4 %	4,4 %
82.06	Sarjoiksi vähittäismyyntiä varten pakatut, kahteen tai useampaan nimikkeistä 82.02 – 82.05 kuuluvat työkalut	4,4 %	4,4 %
82.07	Vaihdettavat työkalut käsityökaluja myös mekaanisia tai työstökoneita varten (esim. puristusta, meistausta, kierteittämistä, porausta, avartamista, aventamista, jyrsimistä, sorvaamista tai ruuvinkiertämistä varten), myös metallinvetolevyt, metallipuristussuulakkeet sekä työkalut kallionporausta tai maankairausta varten:		
	- työkalut kallionporausta tai maankairausta varten:		
8207.11	-- joissa työtä suorittava osa sintrattua metallikarbidia tai kermettä	3,8 %	3,5 %
8207.12	-- joissa työtä suorittava osa muuta ainetta	3,8 %	3,5 %

8207.20	- metallinvetolevyt ja metallipuristussuulakkeet	3,8 %	3,5 %
8207.30	- työkalut puristusta tai meistausta varten	3,8 %	3,5 %
8207.40	- työkalut kierteittämistä varten	3,8 %	3,5 %
8207.50	- työkalut porausta varten, ei kuitenkaan kallionporausta varten	3,8 %	3,5 %
8207.60	- työkalut avartamista tai aventamista varten	3,8 %	3,5 %
8207.70	- työkalut jyrsimistä varten	3,8 %	3,5 %
8207.80	- työkalut sorvaamista varten	3,8 %	3,5 %
8207.90	- muut vaihdettavat työkalut	3,8 %	3,5 %
82.08	Koneiden ja mekaanisten laitteiden veitset ja leikkuuterät:		
8208.10	- metallintyöstöä varten	3,5 %	2,5 %
8208.20	- puuntyöstöä varten	3,5 %	2,5 %
8208.30	- keittiökoneita ja -laitteita tai elintarviketeollisuudessa käytettäviä koneita varten	3,5 %	2,5 %
8208.40	- maanviljelys-, puutarhanhoito- tai metsänhoitokoneita varten	3,5 %	2,5 %
8208.90	- muut	3,5 %	2,5 %
82.09	Laatat, sauvat, kärjet ja niiden kaltaiset asentamattomat kappaleet työkaluja varten, sintrattua metallikarbidia tai kermettä	5,1 %	3,8 %
82.10	Enintään 10 kg painavat käsikäyttöiset mekaaniset välineet, joita käytetään ruoan tai juoman valmistukseen tai tarjoiluun	5,1 %	3,5 %
82.11	Veitset, leikkaavin, hammastetuinkin terin (myös puutarhaveitset), nimikkeeseen 82.08 kuulumattomat, ja niiden terät:		
8211.10	- erilaisten tavaroiden sarjat - muut:	6,8 %	6,8 %
8211.91	-- pöytäveitset	7,5 %	7,5 %
8211.92	-- muut kiinteäteräiset veitset	6 %	6 %
8211.93	-- muut kuin kiinteäteräiset veitset	6 %	6 %
8211.94	-- terät	7,5 %	7,5 %

82.12	Partaveitset ja partakoneet sekä niiden terät (myös partaterien teelmät nauhoina):		
8212.10	- partaveitset ja partakoneet	4,4 %	3,5 %
8212.20	- partakoneiden terät, myös partaterien teelmät nauhoina	4,4 %	3,5 %
8212.90	- muut osat	4,4 %	3,5 %
82.13	Sakset ja niiden terät	6 %	5,5 %
82.14	Muut leikkaamisvälineet (esim. tukan- ja karvanleikkuukoneet, teurastajien ja talouskäyttöön tarkoitettut liha- ja muut hakkurit sekä paperiveitset); manikyyri- ja pedikyyrivälinesarjat ja -välineet (myös kynsiviilat):		
8214.10	- paperiveitset, kirjeenavaajat, raapeveitset, kynänteroittimet ja niiden terät	4,4 %	4 %
8214.20	- manikyyri- ja pedikyyrivälinesarjat ja -välineet (myös kynsiviilat)	4,4 %	4 %
8214.90	- muut	4,4 %	4 %
82.15	Lusikat, haarukat, liemikauhat, reikäkauhat, kakkulapiot, kalaveitset, voiveitset, sokeripihdit ja niiden kaltaiset keittiö- ja ruokailuvälineet:		
8215.10	- erilaisten tavaroiden sarjat, joissa vähintään yksi esine on pinnoitettu (ei pleteroitu) jalometallilla	7,5 %	7,5 %
8215.20	- muut erilaisten tavaroiden sarjat	7,5 %	7,5 %
	- muut:		
8215.91	- jalometallilla pinnoitetut (ei pleteroidut)	7,5 %	6,8 %
8215.99	- muut	7,5 %	7,5 %

83. Ryhmä

Erinäiset epäjalosta metallista valmistetut tavarat

83.01	Riippulukot ja muut lukot (avaimella, yhdistelmällä tai sähköllä toimivat), epäjaloa metallia; näppäinsalvat ja näppäinsalvoin varustetut kehykset,
--------------	--

	lukolliset, epäjaloa metallia; edellä mainittujen tavaroiden avaimet, epäjaloa metallia:		
8301.10	- riippulukot	7,5 %	5,5 %
8301.20	- lukot, jollaisia käytetään moottoriajoneuvoissa	7,5 %	5,5 %
8301.30	- lukot, jollaisia käytetään huonekaluissa	7,5 %	5,5 %
8301.40	- muut lukot	7,5 %	5,5 %
8301.50	- näppäinsalvat ja näppäinsalvoin varustetut kehykset, lukolliset	7,5 %	5,5 %
8301.60	- osat	7,5 %	5,5 %
8301.70	- avaimet, jotka esitetään tullattavaksi erikseen	7,5 %	5,5 %
83.02	Helat, varusteet ja niiden kaltaiset tavarat, jotka soveltuvat huonekaluihin, oviin, portaisiin, ikkunoihin, kaihtimiin, vaununkoreihin, valjasteoksiin, matka-arkkuihin, kirstuihin, lippaisiin ja niiden kaltaisiin tavaroihin, epäjaloa metallia; hattuhyllyt ja -naulat, konsolit sekä niiden kaltaiset kiinteät kalusteet, epäjaloa metallia; kääntöpyörät ja niiden kaltaiset pyörät ja rullat (castors), joiden kiinnitysrunko on epäjaloa metallia; itsetoimivat ovensulkimet, epäjaloa metallia:		
8302.10	- saranat	15 %	9,8 %
8302.20	- kääntöpyörät ja niiden kaltaiset pyörät ja rullat (castors)	15 %	9,8 %
8302.30	- muut helat, varusteet ja niiden kaltaiset tavarat, jotka soveltuvat moottoriajoneuvoihin	15 %	9,8 %
	- muut helat, varusteet ja niiden kaltaiset tavarat:		
8302.41	- - rakennuksiin soveltuvat	15 %	9,8 %
8302.42	- - muut, huonekaluihin soveltuvat	15 %	9,8 %
8302.49	- - muut	15 %	9,8 %
8302.50	- hattuhyllyt ja -naulat, konsolit sekä niiden kaltaiset kiinteät kalusteet	15 %	9,8 %
8302.60	- itsetoimivat ovensulkimet	15 %	9,8 %
83.03	Panssaroidut tai vahvistetut kassakaapit, kassa-arkut, kassaholvien ovet ja tallelokerot, kassa- ja asiakirjalippaat ja niiden kaltaiset tavarat, epäjaloa metallia	5,1 %	4 %
83.04	Asiakirjakaapit, kortistokaapit, lomakelaatikot, käsikirjoitustuet, kynäkaukalot, leimasintelineet ja		

	niiden kaltaiset toimisto- ja kirjoituspöytätarvikkeet, epäjaloa metallia, muut kuin nimikkeen 94.03 toimistohuonekalut	5,1 %	4 %
83.05	Irtolehti- tai keräilykansioiden mekanismit, kirjeenpitimet, kulmaliittimet, paperipuristimet ja -liittimet, korttiratsastajat ja niiden kaltaiset toimistotarvikkeet, epäjaloa metallia; nitomanastat kaistaleina (esim. toimistoihin, verhoiluun tai pakkaukseen), epäjaloa metallia:		
8305.10	- irtolehti- tai keräilykansioiden mekanismit	5,1 %	3,5 %
8305.20	- nitomanastat kaistaleina	5,1 %	3,5 %
8305.90	- muut, myös osat	5,1 %	3,5 %
83.06	Soittokellot, kulkuset, kumistimet ja niiden kaltaiset tavarat, muut kuin sähköllä toimivat, epäjaloa metallia; pienoispatsaat ja muut koriste-esineet, epäjaloa metallia; valokuvakehykset, taulunkehykset ja niiden kaltaiset kehykset, epäjaloa metallia; peilit, epäjaloa metallia:		
8306.10	- soittokellot, kulkuset, kumistimet ja niiden kaltaiset tavarat	5,1 %	3,8 %
	- pienoispatsaat ja muut koriste-esineet:		
8306.21	- - jalometallilla pinnoitetut (ei pleteroidut)	7 %	5,1 %
8306.29	- - muut	7 %	5,1 %
8306.30	- valokuvakehykset, taulunkehykset ja niiden kaltaiset kehykset; peilit	8,7 %	6,1 %
83.07	Taipuisat putket ja letkut, epäjaloa metallia, myös jos niissä on liitososia:		
8307.10	- rautaa tai terästä	5,1 %	3,8 %
8307.90	- muuta epäjaloa metallia	5,1 %	3,8 %
83.08	Näppäinsalvat, näppäinsalvoin varustetut kehykset, soljet, näppäinsoljet, hakaset, silmukat, kengänsirkat, vahvikerankaat ja niiden kaltaiset tavarat, jollaisia käytetään esim. vaatteisiin, jalkineisiin, ulkokaihtimiin, käsilaukkuihin tai matkatarvikkeisiin, epäjaloa metallia; putkiniitit ja		

	haaraniitit, epäjaloa metallia; helmet ja paljetit, epäjaloa metallia:		
8308.10	- hakaset, silmukat, kengänsirkat ja vahvikerenkaat	4,4 %	3,5 %
8308.20	- putkiniitit ja haaraniitit	4,4 %	3,5 %
8308.90	- muut, myös osat	4,4 %	3,5 %
83.09	Tulpat, korkit ja kannet (myös kruunutulpat, kierrekorkit ja -kannet ja kaatotulpat), pullonkapselit, kierretulpat, tulpansuojukset, sinetit ja muut pakkaustarvikkeet, epäjaloa metallia:		
8309.10	- kruunutulpat	5,1 %	3,8 %
8309.90	- muut	5,1 %	4,5 %
83.10	Kyltit, nimikilvet, osoitekilvet ja niiden kaltaiset kilvet, numerot, kirjaimet ja muut merkit, epäjaloa metallia, ei kuitenkaan nimikkeeseen 94.05 kuuluvat		
		5,1 %	3,8 %
83.11	Lanka, puikot, putket, levyt, elektrodit ja niiden kaltaiset tavarat, epäjaloa metallia tai metallikarbida, juotos- tai hitsausainepäällyksin tai -täyttein, jollaisia käytetään metallin tai metallikarbidien juottamiseen tai hitsaamiseen; lanka ja puikot, agglomeroitua epäjaloa metallijauhetta, metallin ruiskuttamiseen käytettävät:		
8311.10	- päällystetyt epäjaloa metallielektrodit kaarihitsaukseen	3,2 %	3,2 %
8311.20	- täytelanka, epäjaloa metallia, kaarihitsaukseen	3,2 %	3,2 %
8311.30	- päällystetyt puikot ja täytelanka, epäjaloa metallia, liekkijuottamiseen tai -hitsaamiseen	3,2 %	3,2 %
8311.90	- muut, myös osat	3,2 %	3,2 %

XVI OSA

KONEET JA MEKAANISET LAITTEET; SÄHKÖLAITTEET; NIIDEN OSAT; ÄÄNEN TALLENNUS- TAI TOISTOLAITTEET, TELEVISIOKUVAN TAI -ÄÄNEN TALLENNUS- TAI TOISTOLAITTEET SEKÄ TÄLLAISTEN TAVAROIDEN OSAT JA TARVIKKEET

84. Ryhmä

Ydinreaktorit, höyrykattilat, koneet ja mekaaniset laitteet; niiden osat

84.01	Ydinreaktorit; ydinreaktorien säteilyttämättömät polttoaine-elementit; koneet ja laitteet isotooppien erottamiseen:		
8401.10	- ydinreaktorit	5,1 % e vapaa	5,1 % e vapaa
8401.20	- koneet ja laitteet isotooppien erottamiseen sekä niiden osat: -- koneet ja laitteet	5,1 % e vapaa	4 % e vapaa
	-- osat	5,1 %	4 %
8401.30	- säteilyttämättömät polttoaine-elementit	5,1 %	4,5 %
8401.40	- ydinreaktoreiden osat	5,1 %	4,5 %
84.02	Höyrykattilat ja muut höyrykehittimet (muut kuin keskuslämmityskattilat, joilla voidaan kehittää myös matalapaineista höyryä); kuumavesikattilat:		
	- höyrykattilat ja muut höyrykehittimet:		
8402.11	-- vesiputkikattilat, joiden höyrykehitysteho on yli 45 t/h	5,3 %	4 %
8402.12	-- vesiputkikattilat, joiden höyrykehitysteho on enintään 45 t/h	5,3 %	4 %
8402.19	-- muut höyrykattilat ja höyrykehittimet, myös hybridikattilat	5,3 %	4 %
8402.20	- kuumavesikattilat	5,3 %	4 %
8402.90	- osat	5,3 %	4 %
84.03	Keskuslämmityskattilat, muut kuin nimikkeeseen 84.02 kuuluvat:		

8403.10	- kattilat	4,4 %	4 %
8403.90	- osat	4,4 %	4 %
84.04	Nimikkeisiin 84.02 ja 84.03 kuuluvien höyrykehittimien ja kattiloiden apulaitteet (esim. esilämmittimet, tulistimet, noenpoistolaitteet ja savukaasun palautuslaitteet); höyrykoneiden lauhduttimet:		
8404.10	- nimikkeisiin 84.02 ja 84.03 kuuluvien höyrykehittimien ja kattiloiden apulaitteet:		
	-- kierrelämmönvaihtajat	5,1 %	4 %
		e vapaa	e vapaa
	-- muut esilämmittimet	6,9 %	5,1 %
	-- muut	4,4 %	4 %
8404.20	- höyrykoneiden lauhduttimet	4,4 %	4 %
8404.90	- osat	4,4 %	4 %
84.05	Generaattorikaasu- tai vesikaasugeneraattorit, myös puhdistimiseen; asetyleenikaasugeneraattorit ja niiden kaltaiset vesimenetelmällä toimivat kaasugeneraattorit, myös puhdistimiseen:		
8405.10	- generaattorikaasu- tai vesikaasugeneraattorit, myös puhdistimiseen; asetyleenikaasugeneraattorit ja niiden kaltaiset vesimenetelmällä toimivat kaasugeneraattorit, myös puhdistimiseen	5,1 %	3 %
		e vapaa	e vapaa
8405.90	- osat	5,1 %	3 %
84.06	Höyryturbiinit:		
	- turbiinit:		
8406.11	-- alusten kuljettamiseen	vapaa	vapaa
8406.19	-- muut	vapaa	vapaa
8406.90	- osat	4,4 %	3,5 %
84.07	Kipinäsytytteiset iskumäntä- tai kiertomäntämoottorit:		
8407.10	- ilma-alusten moottorit	vapaa	vapaa
	- moottorit alusten kuljettamiseen:		
8407.21	-- perämoottorit	8,4 %	7 %

8407.29	-- muut - iskumäntämoottorit, jollaisia käytetään 87. ryhmän ajoneuvojen käyttömoottoreina:	4,4 %	4,4 %
8407.31	-- iskutilavuus enintään 50 cm ³	4,4 %	4 %
8407.32	-- iskutilavuus yli 50, mutta enintään 250 cm ³	4,4 %	4 %
8407.33	-- iskutilavuus yli 250, mutta enintään 1 000 cm ³	4,4 %	3,5 %
8407.34	-- iskutilavuus yli 1 000 cm ³	4,4 %	4,4 %
8407.90	- muut moottorit	4,4 %	4,4 %
84.08	Puristusytytteiset mäntämoottorit (diesel- tai puolidieselmootorit):		
8408.10	- moottorit alusten kuljettamiseen: -- perämoottorit	8,4 %	6,1 %
	-- muut	4,4 %	4,4 %
8408.20	- moottorit, jollaisia käytetään 87. ryhmän ajoneuvojen käyttömoottoreina	4,4 %	4,4 %
8408.90	- muut moottorit: -- ilma-alusten moottorit	vapaa	vapaa
	-- muut	4,4 %	4,4 %
84.09	Osat, jotka soveltuvat käytettäväksi yksinomaan tai pääasiallisesti nimikkeen 84.07 tai 84.08 moottoreissa:		
8409.10	- ilma-alusten moottoreiden osat	vapaa	vapaa
	- muut:		
8409.91	-- jotka soveltuvat käytettäväksi yksinomaan tai pääasiallisesti kipinäsytytteisissä mäntämoottoreissa	4,4 %	3,5 %
8409.99	-- muut	4,4 %	3,5 %
84.10	Hydrauliset turbiinit ja vesipyörät sekä niiden säätimet:		
	- hydrauliset turbiinit ja vesipyörät:		
8410.11	-- teho enintään 1 000 kW	7,7 %	6 %
8410.12	-- teho yli 1 000, mutta enintään 10 000 kW	7,7 %	6 %
8410.13	-- teho yli 10 000 kW	7,7 %	6 %
8410.90	- osat, myös säätimet: -- säätimet	vapaa	vapaa
	-- muut	7,7 %	6 %

84.11	Suihkuturbiinimoottorit, potkuriturbiinimoottorit ja muut kaasuturbiinit:		
	- suihkuturbiinimoottorit:		
8411.11	-- työntövoima enintään 25 kN	vapaa	vapaa
8411.12	-- työntövoima yli 25 kN	vapaa	vapaa
	- potkuriturbiinimoottorit:		
8411.21	-- teho enintään 1 100 kW	vapaa	vapaa
8411.22	-- teho yli 1 100 kW	vapaa	vapaa
	- muut kaasuturbiinit:		
8411.81	-- teho enintään 5 000 kW	4,4 %	4,4 %
		e vapaa	e vapaa
8411.82	-- teho yli 5 000 kW	4,4 %	4,4 %
		e vapaa	e vapaa
	- osat:		
8411.91	-- suihkuturbiinimoottorien tai potkuriturbiinimoottorien	vapaa	vapaa
8411.99	-- muut	4,4 %	4,4 %
84.12	Muut voimakoneet ja moottorit:		
8412.10	- reaktiomoottorit, muut kuin suihkuturbiinimoottorit	vapaa	vapaa
	- hydrauliset voimakoneet ja moottorit:		
8412.21	-- lineaarisesti toimivat (sylinterit)	7,7 %	5,5 %
8412.29	-- muut	7,7 %	5,5 %
	- pneumaattiset voimakoneet ja moottorit:		
8412.31	-- lineaarisesti toimivat (sylinterit)	4,4 %	4,4 %
		e vapaa	e vapaa
8412.39	-- muut	4,4 %	4,4 %
		e vapaa	e vapaa
8412.80	- muut	4,4 %	4,4 %
		e vapaa	e vapaa
8412.90	- osat	5,7 %	4 %
84.13	Nestepumput, myös mittauslaittein; neste-elevaattorit:		
	- pumput, joissa on tai joihin on tarkoitettu asennettavaksi mittauslaitteet:		
8413.11	-- poltto- tai voiteluaineen jakelupumput, jollaisia käytetään huoltoasemilla ja autokorjaamoissa	5,1 %	3,8 %
8413.19	-- muut	5,1 %	3,8 %
8413.20	- käsipumput, muut kuin alanimikkeeseen 8413.11 tai 8413.19 kuuluvat	5,1 %	3,8 %
8413.30	- polttoaine-, voiteluaine- tai jäähdytysnestepumput		

	mäntäpolttomoottoreita varten	5,1 %	3 %
8413.40	- betonipumput	5,1 %	3,8 %
8413.50	- muut jaksottain työskentelevät syrjäytyspumput	5,1 %	3,8 %
8413.60	- muut pyörivät syrjäytyspumput:		
	-- hammaspyöräpumput	5,1 %	3,8 %
	-- siipipumput	5,1 %	3 %
	-- ruuvipumput	5,1 %	3 %
	-- lohkoroottoripumput	5,1 %	3 %
	-- letkupumput (peristalttiset pumput)	5,1 %	3 %
	-- epäkeskokierukka-pumput	5,1 %	3 %
	-- muut	5,1 %	3,8 %
8413.70	- muut keskipakopumput	5,1 %	3,8 %
	- muut pumput; neste-elevaattorit:		
8413.81	-- pumput	5,1 %	3,8 %
8413.82	-- neste-elevaattorit	5,1 %	3,8 %
	- osat:		
8413.91	-- pumppujen	5,1 %	3,8 %
8413.92	-- neste-elevaattorien	5,1 %	3,8 %
84.14	Ilma- tai tyhjäpumput, ilma- ja muut kaasukompressorit sekä tuulettimet; tuuletus- tai ilmankiertokuvut sisäänrakennetuin tuulettimin, myös jos niissä on suodattimet:		
8414.10	- tyhjäpumput	5,1 %	3 %
		e vapaa	e vapaa
8414.20	- käsi- tai jalkakäyttöiset ilmapumput	5,1 %	3,8 %
		e vapaa	e vapaa
8414.30	- kompressorit, jollaisia käytetään jäähdytyslaitteissa	5,1 %	3 %
		e vapaa	e vapaa
8414.40	- pyöräalustalle asennetut vedettävät ilmakompressorit	5,1 %	3,8 %
		e vapaa	e vapaa
	- tuulettimet:		
8414.51	-- pöytä-, lattia-, seinä-, ikkuna- tai kattotuulettimet, joissa on teholtaan enintään 125 W:n sisäänrakennettu sähkömoottori	5,1 %	5 %
8414.59	-- muut	5,1 %	3,8 %
		e vapaa	e vapaa
8414.60	- kuvut, joiden vaakatasossa olevan sivun pituus on enintään 120 cm	5,1 %	3,8 %
		e vapaa	e vapaa

8414.80	- muut	5,1 %	3,8 %
		e vapaa	e vapaa
8414.90	- osat	5,1 %	3,8 %
84.15	Ilmastointilaitteet, joissa on moottorituuletin ja laitteet lämpötilan ja kosteuden muuttamista varten, myös ilmastointilaitteet, joissa kosteutta ei voida säätää erikseen:		
8415.10	- ikkuna- tai seinätyyppiset laitteet, yhdeksi kokonaisuudeksi rakennetut	5,1 %	3,8 %
	- muut:		
8415.81	-- joissa on jäähdytysyksikkö ja venttiili jäähdytys/lämmityskierron kääntämiseksi päinvastaiseksi	5,1 %	4 %
8415.82	-- muut, joissa on jäähdytysyksikkö	5,1 %	4 %
8415.83	-- joissa ei ole jäähdytysyksikköä	5,1 %	4 %
8415.90	- osat	5,1 %	4 %
84.16	Tulipesänpolttimet nestemäistä polttoainetta, jauhemaista kiinteää polttoainetta tai kaasua varten; mekaaniset polttoaineen syöttölaitteet, myös niiden mekaaniset arinat ja mekaaniset tuhkanpoistolaitteet sekä niiden kaltaiset laitteet:		
8416.10	- tulipesän polttimet nestemäistä polttoainetta varten	5,1 %	3,8 %
8416.20	- muut tulipesänpolttimet, myös yhdistelmäpolttimet	5,1 %	3,8 %
8416.30	- mekaaniset polttoaineen syöttölaitteet, myös niiden mekaaniset arinat ja mekaaniset tuhkanpoistolaitteet sekä niiden kaltaiset laitteet	5,1 %	3,8 %
8416.90	- osat	5,1 %	3,8 %
84.17	Teollisuus- tai laboratoriuunit, myös polttouunit (insineraattorit), muut kuin sähköllä toimivat:		
8417.10	- uunit malmien, pyriittien tai metallien pasuttamista, sulatusta tai muuta lämpökäsittelyä varten	5,1 %	3,8 %
		e vapaa	e vapaa
8417.20	- leivinuunit, myös keksiuunit	5,1 %	3,8 %
		e vapaa	e vapaa
8417.80	- muut	5,1 %	3,8 %
		e vapaa	e vapaa
8417.90	- osat	5,1 %	3,8 %

84.18	Jääkaapit, pakastimet ja muut jäähdytys- tai jäädytyslaitteet ja -laitteistot, sähköllä toimivat ja muut; lämpöpumput, muut kuin nimikkeen 84.15 ilmastointilaitteet:		
8418.10	- jääkaappi-pakastin-yhdistelmät, joissa on erilliset ovet - taloustyyppiset jääkaapit:	5,5 %	4,1 %
8418.21	-- kompressorijääkaapit	5,5 %	4,1 %
8418.22	-- absorptiojääkaapit, sähköllä toimivat	5,5 %	4,1 %
8418.29	-- muut	5,5 %	4,1 %
8418.30	- säiliöpakastimet, vetoisuus enintään 800 l	5,5 %	4,1 %
8418.40	- kaappipakastimet, vetoisuus enintään 900 l	5,5 %	4,1 %
8418.50	- muut jäähdytys- tai jäädytys säiliöt, -kaapit, -tiskit, -altaat, -lasikot ja niiden kaltaiset jäähdytys- tai jäädytys huonekalut	5,5 %	4,1 %
	- muut jäähdytys- tai jäädytyslaitteet ja -laitteistot; lämpöpumput:		
8418.61	-- kompressorityyppiset yksiköt, joiden lauhduttimet ovat lämmönvaihtimia	5,5 %	4,1 %
8418.69	-- muut	5,5 %	4,1 %
	- osat:		
8418.91	-- huonekalut, jotka ovat tarkoitettut jäähdytys- tai jäädytyslaitteita varten	5,5 %	4,1 %
8418.99	-- muut	5,5 %	4,1 %
84.19	Koneet ja laitteet, myös sähköllä kuumennettavat, aineiden käsittelyä varten lämpötilan muutoksen käsittävällä menettelyllä, kuten kuumentamalla, keittämällä, paahtamalla, tislaamalla, rektifioimalla, sterilioimalla, pastöroimalla, höyryttämällä, kuivaamalla, haihduttamalla, höyryttämällä, tiivistämällä tai jäähdyttämällä, muut kuin koneet ja laitteet, jollaisia käytetään taloustarkoituksiin; vedenkuumennuslaitteet ja kuumanvedenvaraajat, muut kuin sähköllä toimivat:		
	- vedenkuumennuslaitteet ja kuumanvedenvaraajat, muut kuin sähköllä toimivat:		
8419.11	-- kaasulla toimivat vedenkuumennuslaitteet	5,1 %	3,8 %
		e vapaa	e vapaa
8419.19	-- muut	5,1 %	3,8 %

8419.20	- sterilointilaitteet lääkinälliseen, kirurgiseen tai laboratorioskäyttöön	e vapaa	e vapaa	
		5,1 %	vapaa	MED
		e vapaa	e vapaa	
8419.31	- kuivauskoneet ja -laitteet: -- maataloustuotteita varten	5,1 %	3,8 %	
8419.32	-- puuta, paperimassaa, paperia, kartonkia tai pahvia varten	e vapaa	e vapaa	
		5,1 %	3,8 %	
8419.39	-- muut	e vapaa	e vapaa	
		5,1 %	3,8 %	
8419.40	- tislauk- tai rektifioimislaitteet	e vapaa	e vapaa	
		5,1 %	3,8 %	
8419.50	- lämmönvaihtimet	e vapaa	e vapaa	
		5,1 %	3,8 %	
8419.60	- ilman tai muun kaasun nesteytyslaitteet	e vapaa	e vapaa	
		5,1 %	3,8 %	
8419.81	- muut koneet ja laitteet: -- kuumien juomien valmistukseen tai ruoan valmistukseen tai lämmittämiseen	e vapaa	e vapaa	
		5,1 %	4 %	
8419.89	-- muut	e vapaa	e vapaa	
		5,1 %	3,8 %	
8419.90	- osat: -- osat nimikkeen 8419.20 tuotteita varten -- muut	e vapaa	e vapaa	
		5,1 %	vapaa	MED
		5,1 %	3,8 %	
84.20	Kalanterikoneet ja muut valssauskoneet, muut kuin metallin tai lasin valssaukseen tarkoitettut, sekä niiden telat:			
8420.10	- kalanterikoneet ja muut valssauskoneet	4,4 %	3,4 %	
	- osat:			
8420.91	-- telat	3,8 %	3 %	
8420.99	-- muut	3,8 %	3 %	
84.21	Sentrifugit, myös kuivaussentrifugit; nesteiden tai kaasujen suodatus- tai puhdistuskoneet ja -laitteet:			
	- sentrifugit, myös kuivaussentrifugit:			
8421.11	-- kermaseparaattorit	5,1 %	3,1 %	
8421.12	-- pyykinkuivauslingot	7,7 %	5,5 %	

8421.19	-- muut	5,1 %	vapaa	SC
	- nesteiden suodatus- tai puhdistuskoneet ja -laitteet:			
8421.21	-- veden suodatukseen tai puhdistukseen	5,1 %	1,7 %	
8421.22	-- muiden juomien kuin veden suodatukseen tai puhdistukseen	5,1 %	1,7 %	
8421.23	-- öljyn- tai bensiinin suodattimet polttomoottoreita varten	5,1 %	1,7 %	
8421.29	-- muut	5,1 %	1,7 %	
	- kaasujen suodatus- tai puhdistuskoneet ja -laitteet:			
8421.31	-- imuilman suodattimet polttomoottoreita varten	5,1 %	1,7 %	
8421.39	-- muut	5,1 %	1,7 %	
	- osat:			
8421.91	-- sentrifugien, myös kuivaussentrifugien	5,1 %	1,7 %	
8421.99	-- muut	5,1 %	1,7 %	
84.22	Astianpesukoneet; koneet ja laitteet pullojen tai muiden pakkausastioiden puhdistamista tai kuivaamista varten; koneet ja laitteet pullojen, tölkkien, laatikoiden, pussien, säkkien tai muiden tavaranpäällyksien täyttämistä, sulkemista, kapseloimista tai nimilipulla varustamista varten; muut pakkaus- tai käärimiskoneet ja -laitteet; juomien hiilihapottamiskoneet ja -laitteet:			
	- astianpesukoneet:			
8422.11	-- taloustyyppiset	5,1 %	3,8 %	
		e vapaa	e vapaa	
8422.19	-- muut	5,1 %	3,8 %	
		e vapaa	e vapaa	
8422.20	- koneet ja laitteet pullojen tai muiden astioiden puhdistamista tai kuivaamista varten	5,1 %	3,8 %	
		e vapaa	e vapaa	
8422.30	- koneet ja laitteet pullojen, tölkkien, laatikoiden, pussien, säkkien tai muiden tavaranpäällyksien täyttämistä, sulkemista, kapseloimista tai nimilipulla varustamista varten; juomien hiilihapottamiskoneet ja -laitteet	5,1 %	3,8 %	
		e vapaa	e vapaa	
8422.40	- muut pakkaus- tai käärimiskoneet ja -laitteet	5,1 %	3,8 %	
		e vapaa	e vapaa	
8422.90	- osat	5,1 %	3,8 %	
84.23	Punnituslaitteet (ei kuitenkaan vaa'at, joiden herkkyys on vähintään 0,05 g), myös painon			

	perusteella toimivat lasku- tai tarkkailulaitteet; punnituslaitteiden kaikenlaiset punnukset:		
8423.10	- henkilövaa'at, myös vauvanvaa'at; talousvaa'at	5,1 %	3,8%
8423.20	- vaa'at kuljettimilla liikkuvan tavaran jatkuvaa punnitusta varten	5,1 %	3,8%
8423.30	- vakiopainovaa'at ja vaa'at, jotka punnitsevat ennalta määrätyn määrän tavaraa säkkeihin tai säiliöihin, myös astiavaa'at	5,1 %	3,8%
	- muut punnituslaitteet:		
8423.81	-- kuormitusraja enintään 30 kg	5,1 %	3,8%
8423.82	-- kuormitusraja yli 30, mutta enintään 5 000 kg	5,1 %	3,8%
8423.89	-- muut	5,1 %	3,8 %
8423.90	- punnituslaitteiden kaikenlaiset punnukset; punnituslaitteiden osat	5,1 %	3,8 %
84.24	Mekaaniset nesteen tai jauheen ruiskutus-, hajotus- tai sumutuslaitteet (myös käsikäyttöiset); tulensammuttimet, myös panostetut; ruiskupistoolit ja niiden kaltaiset laitteet; höyryn- tai hiekanpuhalluskoneet sekä niiden kaltaiset suihkutuskoneet:		
8424.10	- tulensammuttimet, myös panostetut	5,1 %	3,8 %
8424.20	- ruiskupistoolit ja niiden kaltaiset laitteet	5,1 %	3,1 %
8424.30	- höyryn- tai hiekanpuhalluskoneet sekä niiden kaltaiset suihkutuskoneet	5,1 %	3,8 %
	- muut laitteet:		
8424.81	-- maataloudessa tai puutarhanhoidossa käytettävät	5,1 %	3,8 %
8424.89	-- muut	5,1 %	3,8 %
8424.90	- osat	5,1 %	3,8 %
84.25	Taljat ja muut väkipyörästöt; vintturit, muut kuin kippekavintturit; nostoruuvit ja väkivivut:		
	- taljat ja muut väkipyörästöt:		
8425.11	-- sähkömoottorikäyttöiset	15 %	U vapaa e vapaa U
8425.19	-- muut	15 %	U vapaa e vapaa U
8425.20	- kaivosvintturit, vintturit, jotka on erityisesti suunniteltu käytettäväksi maan alla	15 %	U vapaa e vapaa U
	- muut vintturit:		
			CONSTR
			CONSTR
			CONSTR

8425.31	-- sähkömoottorikäyttöiset	15 % U vapaa e vapaa U	CONSTR
8425.39	-- muut	15 % U vapaa e vapaa U	CONSTR
8425.41	- nostoruuvit ja väkivivut; ajoneuvojen nostolaitteet: -- kiinteät nostolavat, jollaisia käytetään autokorjaamoissa	15 % U vapaa e vapaa U	CONSTR
8425.42	-- muut nostoruuvit ja väkivivut, hydrauliset	15 % U vapaa e vapaa U	CONSTR
8425.49	-- muut	15 % U vapaa e vapaa U	CONSTR
84.26	Laivojen nostopuomit; nostokurjet, myös kaapelinosturit; liikkuvat portaalinosturit, haaratrukit ja nosturitrukit:		
	- traverssinosturit, siirtonosturit, telinenosturit, siltanosturit, liikkuvat portaalinosturit ja haaratrukit:		
8426.11	-- traverssinosturit	10 % vapaa	CONSTR
8426.12	-- haaratrukit ja kumipyörillä liikkuvat portaalinosturit: --- kumipyörillä liikkuvat portaalinosturit --- haaratrukit	10 % vapaa 7 % vapaa	CONSTR CONSTR
8426.19	-- muut	10 % vapaa	CONSTR
8426.20	- torninosturit	10 % vapaa	CONSTR
8426.30	- portaalikääntönosturit - muut koneet, itseliikkuvat:	10 % vapaa	CONSTR
8426.41	-- kumipyöräiset: --- nosturitrukit --- muut	7 % vapaa 10 % vapaa	CONSTR CONSTR
8426.49	-- muut	10 % vapaa	CONSTR
8426.91	- muut koneet: -- jotka on suunniteltu asennettaviksi maantiekulkuneuvoihin	10 % vapaa	CONSTR
8426.99	-- muut	10 % vapaa	CONSTR
84.27	Haarukkatrukit; muut trukkit, joissa on nosto- tai käsittelylaitteet:		
8427.10	- sähkömoottorikäyttöiset itseliikkuvat trukkit	5 % 4,5 %	
8427.20	- muut itseliikkuvat trukkit	9 % 6,4 %	
8427.90	- muut trukkit	15 % 9,8 % e vapaa e vapaa	

84.28	Muut nosto-, käsittely-, lastaus- tai purkauskoneet ja -laitteet (esim. hissit, liukuportaat, kuljettimet ja ilmaköysiradat):		
8428.10	- hissit ja kippikauhavintturit	15 % U vapaa e vapaa U	CONSTR
8428.20	- pneumaattiset elevaattorit ja kuljettimet	15 % U vapaa e vapaa U	CONSTR
	- muut jatkuvatoimiset elevaattorit ja kuljettimet, tavaroita tai aineita varten:		
8428.31	-- erityisesti maan alla käytettäväksi suunnitellut	15 % U vapaa e vapaa U	CONSTR
8428.32	-- muut, kauhatyypiset	15 % U vapaa e vapaa U	CONSTR
8428.33	-- muut, hihnatyypiset	15 % U vapaa e vapaa U	CONSTR
8428.39	-- muut	15 % U vapaa e vapaa U	CONSTR
8428.40	- liukuportaat ja liukukäytävät	15 % U vapaa e vapaa U	CONSTR
8428.50	- kaivosvaunujentyöntäjät, veturien tai vaunujen siirtolavat, vaunujen kippauslaitteet ja niiden kaltaiset rautatievaunujen käsittelylaitteet	15 % U vapaa e vapaa U	CONSTR
8428.60	- ilmaköysiradat ja hiihtohissit; kiskoköysiradan vetomekanismit	15 % U vapaa e vapaa U	CONSTR
8428.90	- muut koneet ja laitteet	15 % U vapaa e vapaa U	CONSTR
84.29	Itseliikkuvat puskutraktorit (bulldozerit ja angledozerit), tiehöylät, raappauskoneet, kaivinkoneet, kauhakuormaajat, maantiivistyskoneet ja tiejyrät:		
	- puskutraktorit (bulldozerit ja angledozerit):		
8429.11	-- tela-alustaiset	4,2 % vapaa	CONSTR
8429.19	-- muut	4,2 % vapaa	CONSTR
8429.20	- tiehöylät	7,7 % vapaa e vapaa	CONSTR
8429.30	- raappauskoneet	7,7 % vapaa e vapaa	CONSTR
8429.40	- maantiivistyskoneet ja tiejyrät	7,7 % vapaa	CONSTR

	- kaivinkoneet ja kauhakuormaajat:	e vapaa		
8429.51	-- etukuormaajat	4,2 %	vapaa	CONSTR
8429.52	-- koneet, joiden ylärakenne kääntyy 360 °	7,7 %	vapaa	CONSTR
		e vapaa		
8429.59	-- muut	7,7 %	vapaa	CONSTR
		e vapaa		
84.30	Muut maan, kivennäisten tai malmien siirto-, höyläys-, tasoitus-, raappaus-, kaivin-, tiivistys-, juntaus-, louhinta- tai porauskoneet ja -laitteet; paalujuntat ja paalunylösvetäjät; lumiaurat ja lumilingot:			
8430.10	- paalujuntat ja paalunylösvetäjät	4,5 %	vapaa	CONSTR
		e vapaa		
8430.20	- lumiaurat ja lumilingot	4,5 %	vapaa	CONSTR
		e vapaa		
	- hiilen-, kallion- tai tunnelinlouhintakoneet ja -laitteet:			
8430.31	-- itseliikkuvat	4,5 %	vapaa	CONSTR
		e vapaa		
8430.39	-- muut	4,5 %	vapaa	CONSTR
		e vapaa		
	- muut porauskoneet ja -laitteet, myös syväporausta varten:			
8430.41	-- itseliikkuvat	4,5 %	vapaa	CONSTR
		e vapaa		
8430.49	-- muut	4,5 %	vapaa	CONSTR
		e vapaa		
8430.50	- muut koneet ja laitteet, itseliikkuvat	4,5 %	vapaa	CONSTR
		e vapaa		
	- muut koneet ja laitteet, muut kuin itseliikkuvat:			
8430.61	-- juntaus- tai tiivistyskoneet ja -laitteet	4,5 %	vapaa	CONSTR
		e vapaa		
8430.62	-- raappauskoneet	4,5 %	vapaa	CONSTR
		e vapaa		
8430.69	-- muut	4,5 %	vapaa	CONSTR
		e vapaa		
84.31	Osat, jotka soveltuvat käytettäviksi yksinomaan tai pääasiallisesti nimikkeiden 84.25 – 84.30 koneissa ja laitteissa:			

8431.10	- nimikkeeseen 84.25 kuuluvien koneiden ja laitteiden osat	7 %	vapaa	CONSTR
8431.20	- nimikkeeseen 84.27 kuuluvien koneiden ja laitteiden osat	7 %	4,2 %	
	- nimikkeeseen 84.28 kuuluvien koneiden ja laitteiden osat:			
8431.31	-- hissien, kippikauhavintturien ja liukuportaiden osat	7 %	vapaa	CONSTR
8431.39	-- muut	7 %	vapaa	CONSTR
	- nimikkeisiin 84.26, 84.29 ja 84.30 kuuluvien koneiden ja laitteiden osat:			
8431.41	-- kauhat, myös kahmaisukauhat, ja tarttuimet	7 %	vapaa	CONSTR
8431.42	-- puskuotraktorien puskulevyt	7 %	vapaa	CONSTR
8431.43	-- alanimikkeisiin 84.30.41 ja 84.30.49 kuuluvien porauskoneiden ja -laitteiden osat	7 %	vapaa	CONSTR
8430.49	-- muut	7 %	vapaa	CONSTR
84.32	Maanviljelys-, puutarhanhoito- tai metsänhoitokoneet ja -laitteet maan muokkaamista tai viljelyä varten; nurmikko- tai urheilukenttäjyrät:			
8432.10	- aurat	3,8 %	vapaa	AGRE
	- äkeet, myös juuriäkeet, kultivaattorit, rikkaruohoharat ja kuokat:	e vapaa		
8432.21	-- lautasäkeet	6,2 %	vapaa	AGRE
8432.29	-- muut	6,2 %	vapaa	AGRE
8432.30	- kylvökoneet, istutus- ja siirtoistutuskoneet	6,2 %	vapaa	AGRE
8432.40	- lannan- tai lannoitteenlevittimet	6,2 %	vapaa	AGRE
8432.80	- muut koneet ja laitteet	6,2 %	vapaa	AGRE
8432.90	- osat	5,4 %	vapaa	AGRE
84.33	Sadonkorjuu- tai puimakoneet ja -laitteet, myös olki- tai rehupaalaimet; ruohonleikkuu- tai niittokoneet; munien, hedelmien tai muiden maataloustuotteiden puhdistus- tai lajittelukoneet, muut kuin nimikkeen 84.37 koneet ja laitteet:			
	- ruohonleikkuukoneet:			
8433.11	-- moottorikäyttöiset, joissa leikkuulaite pyörii vaakatasossa	4,4 %	vapaa	AGRE
8433.19	-- muut	4,4 %	vapaa	AGRE
8433.20	- niittokoneet, myös traktoreihin asennettaviksi tarkoitetut	6,7 %	vapaa	AGRE
8433.30	- muut heinäntekokoneet ja -laitteet	6,7 %	vapaa	AGRE
8433.40	- olki- tai rehupaalaimet, myös kokoojapaalaimet	6,7 %	vapaa	AGRE

	- muut sadonkorjuukoneet ja -laitteet; puimakoneet ja -laitteet:			
8433.51	-- leikkuupuimurit	6,7 %	vapaa	AGRE
8433.52	-- muut puimakoneet ja -laitteet	6,7 %	vapaa	AGRE
8433.53	-- perunan- tai muiden juurikasvien nostokoneet	6,7 %	vapaa	AGRE
8433.59	-- muut	6,7 %	vapaa	AGRE
8433.60	- munien, hedelmien tai muiden maataloustuotteiden puhdistus tai lajittelukoneet	4,4 %	vapaa	AGRE
8433.90	- osat:			
	-- ruohonleikkuukoneiden osat	4,4 %	vapaa	AGRE
	-- muut	6,9 %	vapaa	AGRE
84.34	Lypsykoneet sekä meijerikoneet ja -laitteet:			
8434.10	- lypsykoneet	4,4 %	vapaa	AGRE
8434.20	- meijerikoneet ja -laitteet	4,4 %	vapaa	AGRE
8434.90	- osat	4,4 %	vapaa	AGRE
84.35	Puristimet, murskaimet ja niiden kaltaiset koneet ja laitteet, joita käytetään viinin, siiderin, hedelmämehun tai niiden kaltaisten juomien valmistuksessa:			
8435.10	- koneet ja laitteet	5,1 %	3,1 %	
8435.90	- osat	5,1 %	3,1 %	
84.36	Muut maanviljelys-, puutarhanhoito-, metsänhoito-, siipikarjanhoito- tai mehiläistenhoitokoneet ja -laitteet, myös mekaanisin tai lämpölaittein varustetut idätyslaitteet; hautomalaitteet ja lämpökaapit siipikarjanhoitoa varten:			
8436.10	- rehunvalmistuskoneet ja -laitteet	4,4 %	3,4 %	
	- siipikarjanhoitokoneet ja -laitteet; hautomalaitteet ja lämpökaapit siipikarjanhoitoa varten:			
8436.21	-- hautomalaitteet ja lämpökaapit siipikarjanhoitoa varten	4,4 %	3,4 %	
8436.29	-- muut	4,4 %	3,4 %	
8436.80	- muut koneet ja laitteet	4,4 %	3,4 %	
	- osat:			
8436.91	-- siipikarjanhoitokoneiden ja -laitteiden tai hautomalaitteiden ja lämpökaappien osat	4,4 %	3,4 %	
8436.99	-- muut	4,4 %	3,4 %	

84.37	Siementen, viljan tai kuivan palkoviljan puhdistus- tai lajittelukoneet ja -laitteet; koneet ja laitteet, joita käytetään myllyteollisuudessa tai viljan tai kuivan palkoviljan jalostuksessa, muut kuin maataloudessa käytettävät:		
8437.10	- siementen, viljan tai kuivan palkoviljan puhdistus- tai lajittelukoneet ja -laitteet	6,9 %	5,1 %
8437.80	- muut koneet ja laitteet	4,4 %	3,4 %
8437.90	- osat:		
	-- alanimikkeen 8437.10 koneiden osat	6,9 %	5,1 %
	-- muut	4,4 %	3,4 %
84.38	Muualle tähän ryhmään kuulumattomat koneet ja laitteet ruokien tai juomien teollista valmistusta varten, muut kuin koneet ja laitteet eläinrasvojen ja -öljyjen tai kasvirasvojen ja rasvaisten kasviöljyjen erottamista tai valmistusta varten:		
8438.10	- leipomokoneet ja -laitteet sekä koneet ja laitteet makaronin, spagetin tai niiden kaltaisten tuotteiden valmistusta varten	5,1 %	3,8 %
		e vapaa	e vapaa
8438.20	- koneet ja laitteet makeisten, kaakaon tai suklaan valmistusta varten	5,1 %	3,1 %
		e vapaa	e vapaa
8438.30	- sokerinvalmistuskoneet ja -laitteet	5,1 %	3,1 %
		e vapaa	e vapaa
8438.40	- panimokoneet ja -laitteet	5,1 %	3,1 %
		e vapaa	e vapaa
8438.50	- koneet ja laitteet lihan tai siipikarjan valmistamista varten	5,1 %	3,8 %
		e vapaa	e vapaa
8438.60	- koneet ja laitteet hedelmien, pähkinöiden tai kasvisten valmistamista varten	5,1 %	3,8 %
		e vapaa	e vapaa
8438.80	- muut koneet ja laitteet	5,1 %	3,8 %
		e vapaa	e vapaa
8438.90	- osat	5,1 %	3,8 %

84.39	Koneet ja laitteet, joilla valmistetaan massaa kuituisesta selluloosa-aineesta tai valmistetaan tai jälkikäsitellään paperia, kartonkia tai pahvia:		
8439.10	- koneet ja laitteet, joilla valmistetaan massaa kuituisesta selluloosa-aineesta (Huom.)	5,1 %	3,8 %
8439.20	- paperin-, kartongin- tai pahvinvalmistuskoneet ja -laitteet (Huom.)	5,1 %	3,8 %
8439.30	- paperin-, kartongin- tai pahvinjälkikäsitteilykoneet ja -laitteet (Huom.)	5,1 %	3,8 %
	- osat:		
8439.91	- - koneisiin ja laitteisiin, joilla valmistetaan massaa kuituisesta selluloosa-aineesta (Huom.)	5,1 %	3,8 %
8439.99	- - muut (Huom.)	5,1 %	3,8 %

H u o m a u t u s alanimikkeisiin 8439.10–99. Näihin alanimikkeisiin kuuluviin koneisiin tai laitteisiin tai koneen osana tähän nimikkeeseen tarjottaviin osiin tai osayhdistelmiin sovelletaan e-vapautta, jos tullattavan koneen, laitteen, osan tai osayhdistelmän tullausarvo on yli 5 000 markkaa.

84.40	Kirjansitomakoneet ja -laitteet, myös kirjannitmakoneet:		
8440.10	- koneet ja laitteet	5,1 %	3,1 %
8440.90	- osat	5,1 %	3,1 %
		e vapaa	e vapaa
84.41	Muut koneet ja laitteet paperimassan, paperin, kartongin tai pahvin edelleen käsitteilyä varten, myös kaikenlaiset leikkuukoneet:		
8441.10	- leikkuukoneet	5,1 %	3,8 %
		e vapaa	e vapaa
8441.20	- koneet ja laitteet pussien, säkkien tai kirjekuorien valmistamista varten	5,1 %	3,8 %
		e vapaa	e vapaa
8441.30	- koneet ja laitteet koteloiden, rasioiden, laatikoiden, putkien, tynnyreiden ja niiden kaltaisten pakkausten muulla tavalla kuin muotoonpuristamalla tapahtuvaa valmistamista varten	5,1 %	3,8 %
		e vapaa	e vapaa
8441.40	- koneet ja laitteet esineitten muotoonpuristamiseksi		

	paperimassasta, paperista, kartongista tai pahvista	5,1 %	1,7 %
8441.80	- muut koneet ja laitteet	e vapaa	e vapaa
		5,1 %	3,8 %
8441.90	- osat	e vapaa	e vapaa
		5,1 %	3,8 %
84.42	Koneet ja laitteet (muut kuin nimikkeiden 84.56 – 84.65 työstökoneet) kirjakkeiden valamista tai latomista varten tai kuva- tai painolaattojen tai -sylinterien tai muiden painokomponenttien valmistamista varten; kirjakkeet, kuva- ja painolaatat ja -sylinterit sekä muut painokomponentit; laatat, levyt, sylinterit ja litografiakivet, painatusta varten valmistetut (esim. tasoitetut, karhennetut tai kiillotetut:		
8442.10	- valolatomakoneet	vapaa	vapaa
8442.20	- koneet ja laitteet muulla menetelmällä tapahtuvaa latomista varten, myös valulaittein	vapaa	vapaa
8442.30	- muut koneet ja laitteet	vapaa	vapaa
8442.40	- edellä mainittujen koneiden ja laitteiden osat	vapaa	vapaa
8442.50	- kirjakkeet, kuva- ja painolaatat ja sylinterit sekä muut painokomponentit; laatat, levyt, sylinterit ja litografiakivet, painatusta varten valmistetut (esim. tasoitetut, karhennetut tai kiillotetut	vapaa	vapaa
84.43	Painokoneet ja -laitteet; painatuksen apulaitteet:		
	- offsetpainokoneet ja -laitteet:		
8443.11	-- rullalta painavat koneet ja -laitteet	vapaa	vapaa
8443.12	-- arkkipainokoneet ja -laitteet, toimistotyypiset (arkin koko enintään 22 x 36 cm)	vapaa	vapaa
8443.19	-- muut	vapaa	vapaa
	- kohopainokoneet ja -laitteet, ei kuitenkaan fleksopainokoneet ja -laitteet:		
8443.21	-- rullalta painavat koneet ja -laitteet	vapaa	vapaa
8443.29	-- muut	vapaa	vapaa
8443.30	- fleksopainokoneet ja -laitteet	vapaa	vapaa
8443.40	- syväpainokoneet ja -laitteet	vapaa	vapaa
8443.50	- muut painokoneet ja -laitteet	vapaa	vapaa
8443.60	- painatuksen apulaitteet	vapaa	vapaa
8443.90	- osat	vapaa	vapaa

84.44	Koneet tekstiilitekokuitujen valmistusta, venytystä, teksturoimista tai katkomista varten	5,1 %	3,1 %
84.45	Tekstiilikuitujen käsittelykoneet; kehruu-, kertaus- tai kiertämiskoneet sekä muut tekstiililankojen valmistuskoneet ja -laitteet; tekstiililankojen vyyhteämis-, kelaus- tai puolauskoneet (myös kuteenpuolaajat) sekä koneet tekstiililangan käsittelemiseksi nimikkeiden 84.46 ja 84.47 koneita varten:		
	- tekstiilikuitujen käsittelykoneet:		
8445.11	- - karstauskoneet	5,1 %	3,1 %
8445.12	- - kampauskoneet	5,1 %	3,1 %
8445.13	- - esikehruukoneet	5,1 %	3,1 %
8445.19	- - muut	5,1 %	3,1 %
8445.20	- kehruukoneet	5,1 %	3,1 %
8445.30	- kertaus- tai kiertämiskoneet	5,1 %	3,1 %
8445.40	- tekstiililankojen vyyhteämis-, kelaus- tai puolauskoneet (myös kuteenpuolaajat)	5,1 %	3,1 %
8445.90	- muut	5,1 %	3,1 %
84.46	Kutomakoneet (myös kangaspuut):		
8446.10	- enintään 30 cm:n levyisten kankaiden kutomiseen - yli 30 cm:n levyisten kankaiden kutomiseen, syöstävälliset:	5,1 %	3,1 %
8446.21	- - kutomakoneet, muut kuin kangaspuut	5,1 %	3,1 %
8446.29	- - muut	5,1 %	3,1 %
8446.30	- yli 30 cm:n levyisten kankaiden kutomiseen, syöstävättömät	5,1 %	3,1 %
84.47	Neulekoneet, ommelkangaskoneet ja koneet kierrepäälystetyn langan, tyllin, pitsin, koruompeleiden, nauhojen, punosten tai verkon valmistusta varten sekä tuftauskoneet:		
	- pyöröneulekoneet:		
8447.11	- - sylinterin läpimitta enintään 165 mm	5,1 %	3,1 %
8447.12	- - sylinterin läpimitta yli 165 mm	5,1 %	3,1 %
8447.20	- tasoneulekoneet; ommelkangaskoneet	5,1 %	3,1 %
8447.90	- muut	5,1 %	3,1 %

84.48	Nimikkeeseen 84.44, 84.45, 84.46 tai 84.47 kuuluvien koneiden apukoneet ja -laitteet (esim. varsi- ja jacquardlaitteet, automaattiset langanvartijalaitteet ja syöstävänvaihtolaitteet); osat ja tarvikkeet, jotka soveltuvat käytettäväksi yksinomaan tai pääasiallisesti tämän nimikkeen tai nimikkeen 84.44, 84.45, 84.46 tai 84.47 koneissa ja laitteissa (esim. värttinät ja siipivärttinät, karstakangas, kammot, puristussuulakkeet, syöstävät, niidet, niisikehykset ja neulekoneenneulat):		
	- nimikkeeseen 84.44, 84.45, 84.46 tai 84.47 kuuluvien koneiden apukoneet ja -laitteet:		
8448.11	-- varsi- ja jacquardlaitteet; näissä käytettävien korttien vähentämis-, kopiointi-, lävitys- tai yhteensitomiskoneet	5,1 %	3,1 %
8448.19	- muut	5,1 %	3,1 %
8448.20	- nimikkeeseen 84.44 kuuluvien koneiden tai niiden apukoneiden ja -laitteiden osat ja tarvikkeet	5,1 %	3,1 %
	- nimikkeeseen 84.45 kuuluvien koneiden tai niiden apukoneiden ja -laitteiden osat ja tarvikkeet:		
8448.31	-- karstakangas	5,1 %	3,1 %
8448.32	-- tekstiilikuitujen käsittelykoneiden osat ja tarvikkeet, ei kuitenkaan karstakangas	5,1 %	3,1 %
8448.33	-- värttinät, siipivärttinät, kehruurenkaat ja noukat	5,1 %	3,1 %
8448.39	-- muut	5,1 %	3,1 %
	- kutomakoneiden (myös kangaspuiden) tai niiden apukoneiden ja -laitteiden osat ja tarvikkeet:		
8448.41	-- syöstävät	5,1 %	3,1 %
8448.42	-- kutomakoneiden (myös kangaspuiden) kaiteet, niidet ja niisikehykset	5,1 %	3,8 %
8448.49	-- muut	5,1 %	3,1 %
	- nimikkeeseen 84.47 kuuluvien koneiden tai niiden apukoneiden ja -laitteiden osat ja tarvikkeet:		
8448.51	-- platinat, neulat ja muut silmukan muodostamiseen käytettävät tavarat:		
	--- neulekoneenneulat	vapaa	vapaa
	--- muut	5,1 %	3,8 %
8448.59	-- muut	5,1 %	3,8 %
84.49	Koneet ja laitteet huovan tai kuitukankaan (metritavaran tai muotoiltujen kappaleiden) valmistusta tai viimeistystä varten, myös		

	huopahattukoneet ja -laitteet; hattumuotit	5,1 %	3,1 %
84.50	Pyykinpesukoneet talouksia tai pesuloita varten, myös koneet, jotka sekä pesevät että kuivaavat:		
	- koneet, joiden pesuteho on enintään 10 kg kuivapyykkiä:		
8450.11	-- täysautomaattiset koneet	7,5 %	2,6 %
8450.12	-- muut koneet, joissa on sisäänrakennettu kuivauslinko	7,5 %	5,5 %
8450.19	-- muut	7,5 %	5,5 %
8450.20	- koneet, joiden pesuteho on yli 10 kg kuivapyykkiä	7,5 %	5,5 %
8450.90	- osat	5,1 %	3,8 %
84.51	Koneet ja laitteet (muut kuin nimikkeen 84.50 koneet) tekstiililankojen, -kankaiden tai valmiiden tekstiilitavaroiden pesemistä, muuta puhdistamista, vääntämistä, kuivaamista, silittämistä, prässäämistä (myös liimaliinaprässit), valkaisemista, värjäämistä, viimeistystä, päällystämistä tai kyllästämistä varten sekä koneet, joita käytetään lattianpäällysteiden, kuten linoleumin, valmistuksessa kangas- tai muun pohjan päällystämiseen massalla; koneet tekstiilikankaiden käärimistä, aukikäärimistä, laskostusta, leikkaamista tai pykäreunan tekemistä varten:		
8451.10	- koneet kemiallista pesua varten	5,1 %	3,8 %
	- kuivauskoneet:	e vapaa	e vapaa
8451.21	-- kuivausteho enintään 10 kg kuivapyykkiä	5,1 %	3,8 %
8451.29	-- muut	5,1 %	3,8 %
8451.30	- sähköllä lämmitettävät, teho alle 2 500 wattia	7 %	4,2 %
8451.40	- pesukoneet (muut kuin kemiallista pesua varten), valkaisukoneet ja värjäyskoneet	5,1 %	3,8 %
8451.50	- koneet tekstiilikankaiden käärimistä, aukikäärimistä, laskostusta, leikkaamista tai pykäreunan tekemistä varten	5,1 %	3,8 %
8451.80	- muut koneet ja laitteet	5,1 %	3,8 %
8451.90	- osat	5,1 %	3,8 %
84.52	Ompelukoneet, muut kuin nimikkeen 84.40 kirjannitmakoneet; erityisesti ompelukoneita varten		

	suunnitellut huonekalut, alustat, kotelot ja suojuukset; ompelukoneenneulat:		
8452.10	- taloustyyppiset ompelukoneet	3,8 % e vapaa	3,8 % e vapaa
	- muut ompelukoneet:		
8452.21	-- automaattiset	3,8 % e vapaa	3,8 % e vapaa
8452.29	-- muut	3,8 % e vapaa	3,8 % e vapaa
8452.30	- ompelukoneenneulat	vapaa	vapaa
8452.40	- huonekalut, alustat, kotelot ja suojuukset ompelukoneita varten sekä niiden osat	3,8 %	3,8 %
8452.90	- muut ompelukoneiden osat	3,8 %	3,8 %
84.53	Koneet ja laitteet vuodan tai nahan muokkausta, parkitusta tai muuta käsittelyä varten tai jalkineiden tai muiden vuota- tai nahkatavaroiden valmistusta tai korjaamista varten, muut kuin ompelukoneet:		
8453.10	- koneet ja laitteet vuodan tai nahan muokkausta, parkitusta tai muuta käsittelyä varten	5,1 %	3,1 %
8453.20	- koneet ja laitteet jalkineiden valmistusta tai korjaamista varten	5,1 %	3,1 %
8453.80	- muut koneet ja laitteet	5,1 %	3,1 %
8453.90	- osat	5,1 %	3,1 %
84.54	Konvertterit, valusangot, valukokillit ja valukoneet, jollaisia käytetään metallurgiassa tai metallivalimoissa:		
8454.10	- konvertterit	5 %	3,1 %
8454.20	- valukokillit ja valusangot	5 %	3,8 %
8454.30	- valukoneet	5 %	3,1 %
8454.90	- osat	5 %	3,1 %
84.55	Metallinvalssaimet ja niiden telat:		
8455.10	- putkivalssaimet	5,1 %	3,5 %
	- muut valssaimet:		
8455.21	-- kuumavalssaimet tai yhdistetyt kuuma- ja kylmävalssaimet	5,1 %	3,5 %
8455.22	-- kylmävalssaimet	5,1 %	3,5 %
8455.30	- valssaimien telat	3,8 %	3,5 %

8455.90	- muut osat	5,1 %	3,5 %
84.56	Kaikkia aineita työstävät koneet, jotka irrottavat ainetta laser- tai muulla valo- tai fotonisäteellä, ultraäänellä, sähköpurkauksella, sähkökemiallisella prosessilla, elektronisuihkulla, ionisäteellä tai plasmakaarella:		
8456.10	- laser- tai muulla valo- tai fotonisäteellä toimivat	4,5 %	4,5 %
		e vapaa	e vapaa
8456.20	- ultraäänellä toimivat	4,5 %	3,5 %
		e vapaa	e vapaa
8456.30	- sähköpurkauksella toimivat	4,5 %	3,5 %
		e vapaa	e vapaa
8456.90	- muut	4,5 %	3,5 %
		e vapaa	e vapaa
84.57	Työstökeskukset, työstöyksiköt (yksiasemaiset) ja transferkoneet, metallin työstöön:		
8457.10	- työstökeskukset	3,8 %	3,5 %
		e vapaa	e vapaa
8457.20	- työstöyksiköt (yksiasemaiset)	3,8 %	3,5 %
		e vapaa	e vapaa
8457.30	- transferkoneet	3,8 %	3,5 %
		e vapaa	e vapaa
84.58	Lastuavat sorvit metallin työstöön:		
	- vaakakaraiset sorvit:		
8458.11	-- numeerisesti ohjatut	3,8 %	3,5 %
		e vapaa	e vapaa
8458.19	-- muut	3,8 %	3,5 %
		e vapaa	e vapaa
	- muut sorvit:		
8458.91	-- numeerisesti ohjatut	3,8 %	3,5 %
		e vapaa	e vapaa
8458.99	-- muut	3,8 %	3,5 %
		e vapaa	e vapaa
84.59	Lastuavat työstökoneet (myös koneet, joissa karapää liikkuu johteilla (way-type unit head machines))		

	metallin poraukseen, avarrukseen, jyrsintään tai kierteitykseen, muut kuin nimikkeen 84.58 sorvit:		
8459.10	- koneet, joissa karapää liikkuu johteilla (way-type unit head machines)	3,8 %	3,5 %
		e vapaa	e vapaa
	- muut porakoneet:		
8459.21	-- numeerisesti ohjatut	3,8 %	3,5 %
		e vapaa	e vapaa
8459.29	-- muut	3,8 %	3,5 %
		e vapaa	e vapaa
	- muut avarrus-jyrsinkoneet:		
8459.31	-- numeerisesti ohjatut	3,8 %	3,5 %
		e vapaa	e vapaa
8459.39	-- muut	3,8 %	3,5 %
		e vapaa	e vapaa
8459.40	- muut avarruskoneet	3,8 %	3,5 %
		e vapaa	e vapaa
	- polvityyppiset jyrsinkoneet:		
8459.51	-- numeerisesti ohjatut	3,8 %	3,5 %
		e vapaa	e vapaa
8459.59	-- muut	3,8 %	3,5 %
		e vapaa	e vapaa
	- muut jyrsinkoneet:		
8459.61	-- numeerisesti ohjatut	3,8 %	3,5 %
		e vapaa	e vapaa
8459.69	-- muut	3,8 %	3,5 %
		e vapaa	e vapaa
8459.70	- muut kierteityskoneet	3,8 %	3,5 %
		e vapaa	e vapaa
84.60	Työstökoneet metallin, sintrattujen metallikarbidien tai kermettien purseenpoistoon, teroitukseen, hiontaan, laahintaan, hiertämiseen, kiillotukseen tai muuhun viimeistelyyn hiomakivien tai muiden hioma- tai kiillotusaineiden avulla, muut kuin nimikkeen 84.61 hampaanleikkuu-, hampaanhioma- tai hampaanviimeistelykoneet:		
	- tasohiomakoneet, joissa yhden akselin asemointitarkkuus on vähintään 0,01 mm:		
8460.11	-- numeerisesti ohjatut	3,8 %	3,5 %
		e vapaa	e vapaa
8460.19	-- muut	3,8 %	3,5 %

		e vapaa	e vapaa
	- muut hiomakoneet, joissa yhden akselin asemointitarkkuus on vähintään 0,01 mm:		
8460.21	-- numeerisesti ohjatut	3,8 %	3,5 %
		e vapaa	e vapaa
8460.29	-- muut	3,8 %	3,5 %
		e vapaa	e vapaa
	- teroituskoneet:		
8460.31	-- numeerisesti ohjatut	3,8 %	3 %
		e vapaa	e vapaa
8460.39	-- muut	3,8 %	3 %
		e vapaa	e vapaa
8460.40	- laahinta- tai hiertämiskoneet	3,8 %	3,5 %
		e vapaa	e vapaa
8460.90	- muut	3,8 %	3,5 %
		e vapaa	e vapaa
84.61	Työstökoneet höyläykseen, poikittaishöyläykseen, pistoon, avennukseen, hampaanleikkuuseen, -hiontaan tai -viimeistelyyn, sahaukseen tai katkaisuun sekä muut lastuavat työstökoneet metallia, sintrattuja metallikarbideja tai kermettejä varten, muualle kuulumattomat:		
8461.10	- höyläkoneet (muut kuin poikittaishöyläkoneet)	3,8 %	3,5 %
		e vapaa	e vapaa
8461.20	- poikittaishöylä- tai pistokoneet	3,8 %	2,6 %
		e vapaa	e vapaa
8461.30	- avennuskoneet	3,8 %	2,6 %
		e vapaa	e vapaa
8461.40	- hampaanleikkuu-, hampaanhioma- tai hampaanviimeistelykoneet	3,8 %	3,5 %
		e vapaa	e vapaa
8461.50	- sahaus- tai katkaisukoneet	3,8 %	2,6 %
		e vapaa	e vapaa
8461.90	- muut	3,8 %	3,5 %
		e vapaa	e vapaa
84.62	Koneet (myös puristimet) metallin työstämiseen takomalla; koneet (myös puristimet) metallin työstämiseen taivuttamalla, särmäämällä, oikaisemalla, leikkaamalla, meistäällä tai		

loveamalla; edellä mainitsemattomat metallin tai metallikarbidien työstöpuristimet:			
8462.10	- takomakoneet (myös puristimet)	3,8 % e vapaa	3 % e vapaa
8462.21	- taivutus-, särmäys- tai oikaisukoneet (myös puristimet): -- numeerisesti ohjatut	3,8 % e vapaa	3 % e vapaa
8462.29	-- muut	3,8 % e vapaa	3 % e vapaa
8462.31	- leikkurit (myös puristimet), muut kuin yhdistetyt meistaus-leikkauskoneet: -- numeerisesti ohjatut	3,8 % e vapaa	3 % e vapaa
8462.39	-- muut	3,8 % e vapaa	3 % e vapaa
8462.41	- meistauskoneet ja loveamiskoneet (myös puristimet), myös yhdistetyt meistaus-leikkauskoneet: -- numeerisesti ohjatut	3,8 % e vapaa	3 % e vapaa
8462.49	-- muut	3,8 % e vapaa	3 % e vapaa
8462.91	- muut: -- hydrauliset puristimet	3,8 % e vapaa	3,5 % e vapaa
8462.99	-- muut	3,8 % e vapaa	3,5 % e vapaa
84.63 Muut lastuamattomat metallin, sintrattujen metallikarbidien tai kermettien työstökoneet:			
8463.10	- vetopenkit tankojen, putkien, profiilien, langan tai niiden kaltaisten tavaroiden vetämistä varten	3,8 % e vapaa	3,5 % e vapaa
8463.20	- kierteenvalssauskoneet	3,8 % e vapaa	3,5 % e vapaa
8463.30	- langantyyöstökoneet	3,8 % e vapaa	3,5 % e vapaa
8463.90	- muut	3,8 % e vapaa	3,5 % e vapaa
84.64 Koneet kiven, keraamisten tuotteiden, betonin, asbestisementin tai niiden kaltaisten			

	kivennäisaineiden työstöön tai lasin kylmänä työstöön:		
8464.10	- sahakoneet	5,1 %	3,1 %
		e vapaa	e vapaa
8464.20	- hiomakoneet ja kiillotuskoneet	5,1 %	3,1 %
		e vapaa	e vapaa
8464.90	- muut	5,1 %	3,1 %
		e vapaa	e vapaa
84.65	Koneet (myös koneet naulaamista, sinkilöimistä, liimaamista tai muuta kokoonpanoa varten) puun, korkin, luun, kovakumin, kovamuovin tai niiden kaltaisten kovien aineiden työstöön:		
8465.10	- koneet, jotka pystyvät suorittamaan erityyppisiä työstötoimintoja ilman työkalun vaihtoa toimintojen välillä	5,1 %	4,6 %
	- muut:		
8465.91	-- sahakoneet	5,1 %	4,6 %
8465.92	-- höylä- tai jyrsinkoneet, myös profiloitinkoneet	5,1 %	4,6 %
8465.93	-- hioma- tai kiillotuskoneet	5,1 %	4,6 %
8465.94	-- taivutus- tai kokoonpanokoneet	5,1 %	4,6 %
8465.95	-- porakoneet ja konetaltat	5,1 %	4,6 %
8465.96	-- halkaisukoneet sekä viiluleikkurit tai -sorvit	5,1 %	4,6 %
8465.99	-- muut	5,1 %	4,6 %
84.66	Osat ja tarvikkeet, jotka soveltuvat käytettäväksi yksinomaan tai pääasiallisesti nimikkeiden 84.56 – 84.65 koneissa, myös työkappaleen- tai työkalunpitimet, itseaukeavat kierteityspäät, jakopäät ja muut työstökoneiden lisälaitteet; kaikenlaisten käsityökalujen aukeavat pitimet:		
8466.10	- työkalunpitimet ja itseaukeavat kierteityspäät	5,1 %	3,8 %
8466.20	- työkappaleenpitimet	5,1 %	3,8 %
8466.30	- jakopäät ja muut työstökoneiden lisälaitteet	5,1 %	3,8 %
	- muut:		
8466.91	-- nimikkeeseen 84.64 kuuluvissa koneissa käytettävät	5,1 %	3,8 %
8466.92	-- nimikkeeseen 84.65 kuuluvissa koneissa käytettävät	5,1 %	3,8 %
8466.93	-- nimikkeisiin 84.56 – 84.61 kuuluvissa koneissa käytettävät	5,1 %	3,8 %
8466.94	-- nimikkeeseen 84.62 tai 84.63 kuuluvissa koneissa käytettävä	5,1 %	3,8 %

84.67	Pneumaattiset tai muun moottorin kuin sähkömoottorin kanssa yhteenrakennetut käsityövälineet:		
	- pneumaattiset:		
8467.11	-- pyörivät (myös pyörivät-iskevät)	5,1 %	3,8 %
8467.19	-- muut	5,1 %	3,8 %
	- muut työvälineet:		
8467.81	-- ketjusahat	3 %	2 %
8467.89	-- muut	5,1 %	3,1 %
	- osat:		
8467.91	-- ketjusahojen	5,1 %	3,1 %
8467.92	-- pneumaattisten työvälineiden	5,1 %	3,1 %
8467.99	-- muut	5,1 %	3,1 %
84.68	Juotto- tai hitsauskoneet ja -laitteet, myös leikkaavat, muut kuin nimikkeeseen 85.15 kuuluvat; kaasukäyttöiset pintakarkaisukoneet ja -laitteet:		
8468.10	- kädessä pidettävät hitsauspolttimet	5,1 %	3,8 %
8468.20	- muut kaasukäyttöiset koneet ja laitteet	5,1 %	3,8 %
8468.80	- muut koneet ja laitteet	5,1 %	3,8 %
8468.90	- osat	5,1 %	3,8 %
84.69	Kirjoituskoneet ja tekstinkäsittelykoneet:		
8469.10	- automaattiset kirjoituskoneet ja tekstinkäsittelykoneet	2,2 %	2,2 %
	- muut kirjoituskoneet, sähköllä toimivat:		
8469.21	-- paino enintään 12 kg ilman koteloa	2,2 %	2,2 %
8469.29	-- muut	2,2 %	2,2 %
	- muut kirjoituskoneet, muut kuin sähköllä toimivat:		
8469.31	-- paino enintään 12 kg ilman koteloa	2,2 %	2,2 %
8469.39	-- muut	2,2 %	2,2 %
84.70	Laskukoneet; kirjanpitokoneet, postituskoneet, matka- tai pääsylippukoneet sekä niiden kaltaiset koneet, jotka sisältävät laskulaitteen; rekisteröivät kassakoneet:		
8470.10	- elektroniset laskimet, jotka pystyvät toimimaan ilman ulkoista voimanlähdettä	vapaa	vapaa
	- muut elektroniset laskukoneet:		

8470.21	-- joissa on painolaite	vapaa	vapaa
8470.29	-- muut	vapaa	vapaa
8470.30	- muut laskukoneet	vapaa	vapaa
8470.40	- kirjanpitokoneet	vapaa	vapaa
8470.50	- rekisteröivät kassakoneet	vapaa	vapaa
8470.90	- muut	vapaa	vapaa

84.71 Automaattiset tietojenkäsittelykoneet ja niiden yksiköt; magneettimerkkien lukijat ja optiset lukijat, koneet tietojen siirtämistä varten tietovälineelle koodimuodossa ja koneet tällaisten tietojen käsittelemistä varten, muualle kuulumattomat:

8471.10	- analogia- tai hybridityyppiset automaattiset tietojenkäsittelykoneet	0,9 %	0,9 %
8471.20	- digitaalityyppiset automaattiset tietojenkäsittelykoneet, jotka sisältävät samassa ulkokuoressa ainakin keskusyksikön sekä yhdistettyinä tai erillisinä syöttöyksikön ja tulostusyksikön	0,9 %	0,9 %
	- muut:		
8471.91	-- digitaaliset keskusyksiköt, myös jos ne esitetään tullattavaksi kokonaisen järjestelmän osana ja myös jos ne sisältävät samassa ulkokuoressa yhden tai kaksi seuraavista yksiköistä: muistiyksiköt, syöttöyksiköt ja tulostusyksiköt	0,9 %	0,9 %
8471.92	-- syöttöyksiköt ja tulostusyksiköt, myös jos ne esitetään tullattavaksi kokonaisen järjestelmän osana ja myös jos ne sisältävät samassa ulkokuoressa muistiyksiköt	0,9 %	0,9 %
8471.93	-- muistiyksiköt, myös jos ne esitetään tullattavaksi kokonaisen järjestelmän osana	0,9 %	0,9 %
8471.99	-- muut	0,9 %	0,9 %

84.72 Muut toimistokoneet ja -laitteet (esim. hektografit ja vahasmonistuskoneet, osoitekoneet, setelinantoautomaatit, rahanlajittelu-, rahanlaskemis- tai rahankäärimiskoneet, kynänteroituslaitteet, lävistys- tai nitomalaitteet):

8472.10	- monistuskoneet	0,9 %	0,9 %
8472.20	- osoitekoneet ja osoitelevyjen pakotuskoneet	0,9 %	0,9 %
8472.30	- koneet postin lajittelua, taittamista, kuoreenpanoa, leimasiteellä varustamista, avaamista, sulkemista tai sinetöimistä varten sekä koneet postimerkkien		

8472.90	kiinnittämistä tai mitätöimistä varten - muut	0,9 % 0,9 %	0,9 % 0,9 %	
84.73	Osat ja tarvikkeet (muut kuin suojuspeitteet, kantolaukut ja niiden kaltaiset tavarat), jotka soveltuvat käytettäviksi yksinomaan tai pääasiallisesti nimikkeiden 84.69 – 84.72 koneissa:			
8473.10	- nimikkeeseen 84.69 kuuluvien koneiden osat ja tarvikkeet	0,9 %	0,9 %	
	- nimikkeeseen 84.70 kuuluvien koneiden osat ja tarvikkeet:			
8473.21	- - alanimikkeeseen 84.70.10, 84.70.21 tai 84.70.29 kuuluvien elektronisten laskukoneiden osat ja tarvikkeet	0,9 %	0,9 %	
8473.29	- - muut	0,9 %	0,9 %	
8473.30	- nimikkeeseen 84.71 kuuluvien koneiden osat ja tarvikkeet	0,9 %	0,9 %	
8473.40	- nimikkeeseen 84.72 kuuluvien koneiden ja laitteiden osat ja tarvikkeet	0,9 %	0,9 %	
84.74	Koneet ja laitteet maalajien, kiven, malmien tai muun jähmeän (myös jauhe- tai tahnamaisen) kivennäisaineen lajittelua, seulomista, erottamista, pesemistä, murskaamista, jauhamista, sekoittamista tai vaivaamista varten; koneet ja laitteet jähmeiden kivennäispolttoaineiden, keraamisten massojen, kovettumattoman sementin, kipsin tai muun jauhe- tai tahnamaisen kivennäistuotteen agglomerointia, muotoilua tai valua varten; koneet hiekkavalumuottien valmistamista varten:			
8474.10	- koneet lajittelua, seulomista, erottamista tai pesemistä varten	5,1 %	vapaa	CONSTR
8474.20	- koneet murskaamista tai jauhamista varten	5,1 %	vapaa	CONSTR
	- koneet sekoittamista tai vaivaamista varten:			
8474.31	- - betonin- tai laastinsekoittimet	5,1 %	vapaa	CONSTR
8474.32	- - koneet kivennäisainneiden sekoittamiseksi bitumiin	5,1 %	vapaa	CONSTR
8474.39	- - muut	5,1 %	vapaa	CONSTR

8474.80	- muut koneet ja laitteet	5,1 %	vapaa	CONSTR
8474.90	- osat	e vapaa	5,8 % vapaa	CONSTR
84.75	Koneet lasisuojauslaitteiden sähkö- tai elektronilamppujen, -putkien tai salamalamppujen kokoamiseksi; koneet lasin tai lasitavaroiden valmistukseen tai kuumana työstöön:			
8475.10	- koneet lasisuojauslaitteiden sähkö- tai elektronilamppujen, -putkien tai salamalamppujen kokoamiseksi	5,1 %	3,8 % e vapaa e vapaa	
8475.20	- koneet lasin tai lasitavaroiden valmistukseen tai kuumana työstöön	5,1 %	3,8 % e vapaa e vapaa	
8475.90	- osat	5,1 %	3,8 %	
84.76	Tavarankäyttöautomaatit (esim. postimerkki-, savuke-, elintarvike- tai juoma-automaatit), myös rahankäyttöautomaatit:			
8476.11	- - joissa on kuumennus- tai jäädytyslaitteet	5,1 %	3,8 % e vapaa e vapaa	
8476.19	- - muut	5,1 %	3,8 % e vapaa e vapaa	
8476.90	- - osat	5,1 %	3,8 %	

84.77	Koneet ja laitteet kumin tai muovin työstöä varten tai kumi- tai muovitarvikkeiden valmistusta varten, muualle tähän ryhmään kuulumattomat:			
8477.10	- ruiskupuristuskoneet	5,1 %	3,1 %	
		e vapaa	e vapaa	
8477.20	- suulakepuristimet	5,1 %	3,8 %	
		e vapaa	e vapaa	
8477.30	- puhallusmuovauskoneet	5,1 %	3,8 %	
		e vapaa	e vapaa	
8477.40	- tyhjömuovauskoneet ja muut lämpömuovauskoneet	5,1 %	3,8 %	
		e vapaa	e vapaa	
	- muut koneet ja laitteet muottivalua tai muuta muotoilua varten:			
8477.51	- - pneumaattisten ulkorenkaiden muotoilua tai uudelleen pinnoitusta varten tai sisärenkaiden muottivalua tai muuta muotoilua varten	5,1 %	3,1 %	
		e vapaa	e vapaa	
8477.59	- - muut	5,1 %	3,1 %	
		e vapaa	e vapaa	
8477.80	- muut koneet ja laitteet	5,1 %	1,7 %	
		e vapaa	e vapaa	
8477.90	- osat	5,1 %	1,7 %	
84.78	Koneet ja laitteet tupakan käsittelyä tai valmistusta varten, muualle tähän ryhmään kuulumattomat:			
8478.10	- koneet ja laitteet	5,1 %	3,8 %	
		e vapaa	e vapaa	
8478.90	- osat	5,1 %	3,8 %	
84.79	Koneet ja mekaaniset laitteet, joilla on itsenäinen tehtävä, muualle tähän ryhmään kuulumattomat:			
8479.10	- koneet ja laitteet katu- tai tietöitä, rakennustöitä tai niiden kaltaisia töitä varten	5,1 %	vapaa	CONSTR
		e vapaa		
8479.20	- koneet ja laitteet eläinrasvojen ja -öljyjen tai kasvirasvojen ja rasvaisten kasviöljyjen erottamista tai valmistusta varten	5,1 %	3,1 %	
		e vapaa	e vapaa	
8479.30	- puristimet lastulevyn tai kuitulevyn valmistamiseksi puusta tai muusta puumaisesta aineesta sekä muut koneet ja laitteet puun tai korkin käsittelyä varten	5,1 %	3,8 %	

8479.40	- köyden- tai kaapelinvalmistuskoneet	e vapaa	e vapaa
		5,1 %	1,7 %
		e vapaa	e vapaa
	- muut koneet ja mekaaniset laitteet:		
8479.81	-- metallin käsittelyä varten, myös sähköjohdon käämityskoneet	5,1 %	1,7 %
		e vapaa	e vapaa
8479.82	-- koneet sekoittamista, vaivaamista, murskaamista, jauhamista, seulomista, homogenoimista, emulgoimista tai hämmentämistä varten	5,1 %	1,7 %
		e vapaa	e vapaa
8479.89	-- muut:		
	--- keskuspölynimurijärjestelmät	5,1 %	1,7 %
		e vapaa	e vapaa
	--- muut siivouskoneet	5,1 %	1,7 %
		e vapaa	e vapaa
	--- yleiskäyttöiset teollisuusrobotit	5,1 %	1,7 %
		e vapaa	e vapaa
	--- muut	5,1 %	1,7 %
		e vapaa	e vapaa
8479.90	- osat	5,1 %	1,7 %
84.80	Kaavauskehykset metallinvalua varten; mallipohjat; valumallit; muotit metallia (muut kuin valukokillit), metallikarbideja, lasia, kivennäisaineita, kumia tai muovia varten:		
8480.10	- kaavauskehykset metallinvalua varten	3,8	3 %
8480.20	- mallipohjat	3,8 %	3 %
8480.30	- valumallit	3,8 %	3 %
	- muotit metallia tai metallikarbideja varten:		
8480.41	-- ruiskupuristusta tai painevalua varten	3,8 %	3 %
8480.49	-- muut	3,8 %	3 %
8480.50	- muotit lasia varten	3,8 %	3 %
8480.60	- muotit kivennäisaineita varten	3,8 %	3 %
	- muotit kumia tai muovia varten:		
8480.71	-- ruiskupuristusta tai ahtopuristusta varten	3,8 %	3 %
8480.79	-- muut	3,8 %	3 %
84.81	Hanat, venttiilit ja niiden kaltaiset laitteet putkijohtoja, höyrykattiloita, säiliöitä, astioita tai niiden kaltaisia tavaroita varten, myös		

	paineenalennusventtiilit ja termostaatin ohjaamat venttiilit:		
8481.10	- paineenalennusventtiilit	7,4 %	3,3 %
8481.20	- venttiilit öljyhydraulista tai pneumaattista siirtoa varten	7,4 %	3,3 %
8481.30	- takaiskuventtiilit	7,4 %	3,3 %
8481.40	- varoventtiilit ja lipaiventtiilit	7,4 %	3,3 %
8481.80	- muut laitteet:		
	- - ajoneuvojen sisärenkaiden ilmaventtiilit; aerosoliventtiilit	vapaa	vapaa
	- - muut	7,4 %	3,3 %
8481.90	- osat:		
	- - sisärenkaiden ilmaventtiilien tai aerosoliventtiilien	vapaa	vapaa
	- - muut	7,4 %	3,3 %
84.82	Kuulalaakerit ja rullalaakerit:		
8482.10	- kuulalaakerit	3,8 %	3,8 %
8482.20	- kartiorullalaakerit, myös ilman ulkorengasta	3,8 %	3,8 %
8482.30	- pallomaiset rullalaakerit	3,8 %	3,8 %
8482.40	- neulalaakerit	3,8 %	3,8 %
8482.50	- muut lieriörullalaakerit	3,8 %	3,8 %
8482.80	- muut, myös yhdistetyt kuula- ja rullalaakerit	3,8 %	3,8 %
	- osat:		
8482.91	- - kuulat, neulat ja rullat	3,8 %	3,8 %
8482.99	- - muut	3,8 %	3,8 %
84.83	Voimansiirtoakselit (myös nokka-akselit ja kampiakselit); laakeripesät ja liukulaakerit; hammas- tai kitkapyörästöt; kuularuuvit; vaihdelaatikot ja muut vaihteistot, myös momentinmuuntimet; vauhtipyörät sekä hihna-, köysi- tai väkipyörät; akselikytkimet (myös ristinivelet):		
8483.10	- voimansiirtoakselit (myös nokka-akselit ja kampiakselit):		
	- - nivelakselit, myös laukaisijoiheen ja kytkimiseen	3,8 %	3,8 %
	- - muut	3,8 %	3,8 %
8483.20	- laakeripesät, joissa on kuula- tai rullalaakerit	3,8 %	3,8 %
8483.30	- laakeripesät ilman kuula- tai rullalaakereita; liukulaakerit	3,8 %	3,8 %
8483.40	- hammas- tai kitkapyörästöt, ei kuitenkaan erikseen tullattavaksi esitettävät hammaspyörät, ketjupyörät ja muut voimansiirtoelimet; kuularuuvit; vaihdelaatikot ja		

	muut vaihteistot, myös momentinmuuntimet	3,8 %	3,8 %
8483.50	- vauhtipyörät sekä hihna-, köysi- tai väkipyörät	3,8 %	3,7 %
8483.60	- akselikytkimet (myös ristinivelet)	3,8 %	3,7 %
8483.90	- osat	3,8 %	3,8 %

84.84 Tiivisteet, jotka on valmistettu metallilevystä ja muusta aineesta tai kahdesta tai useammasta metallikerroksesta; erilaisten tiivisteiden sarjat ja lajitelmat, pusseissa, rasioissa tai niiden kaltaisissa pakkauksissa:

8484.10	- tiivisteet, jotka on valmistettu metallilevystä ja muusta aineesta tai kahdesta tai useammasta metallikerroksesta	3,8 %	3 %
8484.90	- muut	3,8 %	3,1 %

84.85 Koneiden ja laitteiden osat, joissa ei ole sähkökytkinosa, -eristimiä, -käämejä tai -koskettimia eikä muita sähköteknisiä osia, muualle tähän ryhmään kuulumattomat:

8485.10	- alusten potkurit ja niiden siivet	5,1 %	3,8 %
8485.90	- muut	5,1 %	3,8 %

85. Ryhmä

Sähkökoneet ja -laitteet sekä niiden osat; äänen tallennus- tai toistolaitteet, televisiokuvan tai -äänen tallennus- tai toistolaitteet sekä tällaisten tavaroiden osat ja tarvikkeet

85.01 Sähkömoottorit ja -generaattorit (ei kuitenkaan sähkögeneraattoriyhdistelmät):

8501.10	- moottorit, joiden antoteho on enintään 37,5 W	16,5 % e 5,5 %	7,6 % e 3,4 %
8501.20	- yleisvirtamoottorit, joiden antoteho on yli 37,5 W	16,5 % e 5,5 %	7,6 % e 3,4 %
	- muut tasavirtamoottorit; tasavirtageneraattorit:		
8501.31	-- antoteho enintään 750 W	16,5 % e 5,5 %	7,6 % e 3,4 %
8501.32	-- antoteho yli 750 W, mutta enintään 75 kW	16,5 % e 5,5 %	7,6 % e 3,4 %
8501.33	-- antoteho yli 75 kW, mutta enintään 375 kW	16,5 %	7,6 %

8501.34	-- antoteho yli 375 kW	e 5,5 % 16,5 %	e 3,4 % 7,6 %
8501.40	- muut vaihtovirtamoottorit, yksivaiheiset	e 5,5 % 16,5 %	e 3,4 % 10,6 %
	- muut vaihtovirtamoottorit, kolmivaiheiset:	e 5,5 %	e 4,1 %
8501.51	-- antoteho enintään 750 W	16,5 % e 5,5 %	14,9 % e 5 %
8501.52	-- antoteho yli 7,5 kW, enintään 75 kW	16,5 % e 5,5 %	14,9 % e 5 %
8501.53	-- antoteho yli 75 kW	16,5 % e 5,5 %	14,9 % e 5 %
	- vaihtovirtageneraattorit:		
8501.61	-- nimellisteho enintään 75 kVA	16,5 % e 5,5 %	10,6 % e 4,1 %
8501.62	-- nimellisteho yli 75 kVA, mutta enintään 375 kVA	16,5 % e 5,5 %	10,6 % e 4,1 %
8501.63	-- nimellisteho yli 375 kVA, mutta enintään 750 kVA	16,5 % e 5,5 %	10,6 % e 4,1 %
8501.64	-- nimellisteho yli 750 kVA	16,5 % e 5,5 %	10,6 % e 4,1 %
85.02	Sähkögeneraattoriyhdistelmät ja pyörivät sähkömuuttajat:		
	- generaattoriyhdistelmät, joissa on puristussytytteinen mäntämoottori (diesel- tai puolidieselmoottori):		
8502.11	-- nimellisteho enintään 75 kVA	15 % e 5 %	9,8 % e 3,8 %
8502.12	-- nimellisteho yli 75 kVA, mutta enintään 375 kVA	15 % e 5 %	9,8 % e 3,8 %
8502.13	-- nimellisteho yli 375 kVA	15 % e 5 %	9,8 % e 3,8 %
8502.20	- generaattoriyhdistelmät, joissa on kipinäsytytteinen mäntämoottori	15 % e 5 %	9,8 % e 3,8 %
8502.30	- muut generaattoriyhdistelmät	15 % e 5 %	9,8 % e 3,8 %
8502.40	- pyörivät sähkömuuttajat	15 % e 5 %	9,8 % e 3,8 %
85.03	Osat, jotka soveltuvat käytettäväksi yksinomaan tai		

	pääasiallisesti nimikkeen 85.01 tai 85.02 koneissa	15 %	9,8 %
85.04	Sähkömuuntajat, staattiset sähkömuuttajat (esim. tasasuuntaajat) ja induktorit:		
8504.10	- purkauslampujen kuristimet	15,6 % e 4,4 %	10,1 % e 3,4 %
	- neste-eristeiset muuntajat:		
8504.21	-- nimellisteho enintään 650 kVA	15,6 % e 4,4 %	10,1 % e 3,4 %
8504.22	-- nimellisteho yli 650 kVA, mutta enintään 10 000 kVA	15,6 % e 4,4 %	10,1 % e 3,4 %
8504.23	-- nimellisteho yli 10 000 kVA	15,6 % e 4,4 %	10,1 % e 3,4 %
	- muut muuntajat:		
8504.31	-- nimellisteho enintään 1 kVA	15,6 % e 4,4 %	10,1 % e 3,4 %
8504.32	-- nimellisteho yli 1 kVA, mutta enintään 16 kVA	15,6 % e 4,4 %	10,1 % e 3,4 %
8504.33	-- nimellisteho yli 16 kVA, mutta enintään 500 kVA	15,6 % e 4,4 %	10,1 % e 3,4 %
8504.34	-- nimellisteho yli 500 kVA	15,6 % e 4,4 %	10,1 % e 3,4 %
8504.40	- staattiset muuttajat	9,5 %	3,3 %
8504.50	- muut induktorit	15,6 % e 4,4 %	10,1 % e 3,4 %
8504.90	- osat	7,5 %	5,5 %
85.05	Sähkömagneetit; kestopagneetit ja tavarat, jotka magnetoinnin jälkeen on tarkoitettu käytettäväksi kestopagneetteina; sähkö-magneetti- tai kestopagneetti-istukat ja niiden kaltaiset pitimet; sähkömagneettiset kytkimet ja jarrut; sähkömagneettiset nostopäät:		
	- kestopagneetit ja tavarat, jotka magnetoinnin jälkeen on tarkoitettu käytettäväksi kestopagneetteina:		
8505.11	-- metallia	5,1 %	3,1 %
8505.19	-- muut	5,1 %	3,8 %
8505.20	- sähkömagneettiset kytkimet ja jarrut	5,1 %	3,8 %
8505.30	- sähkömagneettiset nostopäät	5,1 %	3,8 %
8505.90	- muut, myös osat	5,1 %	vapaa

SC

85.06	Galvaaniset parit ja paristot:		
	- ulkotilavuus enintään 300 cm ³ :		
8506.11	-- mangaanidioksidiparit ja -paristot	5 %	5 %
8506.12	-- elohopeaoksidiparit ja -paristot	5 %	5 %
8506.13	-- hopeaoksidiparit ja -paristot	5 %	5 %
8506.19	-- muut	5 %	5 %
8506.20	- ulkotilavuus yli 300 cm ³	5 %	5 %
8506.90	- osat	5 %	5 %
85.07	Sähköakut sekä niihin kuuluvat erottimet, myös suorakaiteen tai neliön muotoiset:		
8507.10	- lyijyakut, jollaisia käytetään mäntämoottoreiden käynnistämiseen	7,5 %	6,8 %
8507.20	- muut lyijyakut	7,5 %	6,8 %
8507.30	- nikkeli-kadmiumakut	2,5 %	2,5 %
8507.40	- nikkeli-rauta-akut	2,5 %	2,5 %
8507.80	- muut akut	7,5 %	5,5 %
8507.90	- osat:		
	-- nikkeli-kadmium- tai nikkeli-rauta-akkujen osat	2,5 %	2,5 %
	-- muut	7,5 %	5,5 %
85.08	Sähkömekaaniset käsityövälineet sisäänrakennetuin sähkömoottorein:		
8508.10	- kaikenlaiset porakoneet	5,1 %	3,8 %
8508.20	- sahat	5,1 %	3,8 %
8508.80	- muut käsityövälineet	5,1 %	3,8 %
8508.90	- osat	5,1 %	3,8 %
85.09	Sähkömekaaniset talouskoneet ja -laitteet sisäänrakennetuin sähkömoottorein:		
8509.10	- pölynimurit	5 %	3,8 %
8509.20	- lattiankiillottimet	5 %	3,8 %
8509.30	- jätemyllyt	5 %	3,8 %
8509.40	- elintarvikkeiden jauhamis- tai sekoituskoneet; hedelmä- tai kasvismehulingot ja -puristimet	5 %	3,8 %
8509.80	- muut koneet ja laitteet	5 %	3,8 %
8509.90	- osat	5 %	3,8 %

85.10	Partakoneet sekä tukan- tai karvanleikkuukoneet, sisäänrakennettuina sähkömoottorein:		
8510.10	- partakoneet	5,1 %	3,8 %
8510.20	- tukan- tai karvanleikkuukoneet	5,1 %	3,8 %
8510.90	- osat	5,1 %	3,8 %
85.11	Sähkösytytys- tai -käynnistyslaitteet, jollaisia käytetään kipinäsytytteisissä tai puristussytytteisissä moottoreissa (esim. sytytysmagneetit, laturimagneetit, sytytyskelat, sytytys- ja hehkutulpat sekä käynnistinmoottorit); generaattorit (esim. tasavirta- tai vaihtovirtageneraattorit) sekä lataus- ja takavirtareleet, jollaisia käytetään polttomoottoreiden yhteydessä:		
8511.10	- sytytystulpat	3,2 %	3,2 %
8511.20	- sytytysmagneetit; laturimagneetit; vauhtipyörämagneetit	5,1 %	3,8 %
8511.30	- virranjakajat; sytytyskelat	5,1 %	4 %
8511.40	- käynnistinmoottorit, myös jos ne toimivat generaattorina	5,1 %	4 %
8511.50	- muut generaattorit	5,1 %	4 %
8511.80	- muut laitteet:		
	- - hehkutulpat	3,2 %	3,2 %
	- - muut	5,1 %	4 %
8511.90	- osat	5,1 %	4 %
85.12	Sähköllä toimivat valaistus- tai merkinantolaitteet (muut kuin nimikkeen 85.39 tavarat), sähköllä toimivat tuulilasinpyyhkimet sekä sähköllä toimivat jään- tai usvanpoistolaitteet, jollaisia käytetään polkupyörissä tai moottoriajoneuvoissa:		
8512.10	- valaistus- tai visuaaliset merkinantolaitteet, jollaisia käytetään polkupyörissä	5,8 %	4,4 %
8512.20	- muut valaistus- tai visuaaliset merkinantolaitteet	4,4 %	3,5 %
8512.30	- äänimerkinantolaitteet	4,4 %	3,5 %
8512.40	- tuulilasinpyyhkimet sekä jään- tai usvanpoistolaitteet	4,4 %	3,5 %
8512.90	- osat	5,1 %	3,8 %

85.13	Kannettavat sähkövalaisimet, jotka saavat virran omasta energialähteestä (esim. kuivaparistoista, akuista tai magneetoista), muut kuin nimikkeen 85.12 valaistuslaitteet:		
8513.10	- valaisimet	5,8 %	5,8 %
8513.90	- osat	5,8 %	5,8 %
85.14	Teollisuudessa tai laboratorioissa käytettävät sähköuunit (myös induktio- tai dielektriset uunit); muut teollisuudessa tai laboratorioissa käytettävät induktio- tai dielektriset kuumennuslaitteet:		
8514.10	- vastuslämpöuunit	3,5 %	3 %
8514.20	- induktio- tai dielektriset uunit	3,5 %	3 %
8514.30	- muut uunit	3,5 %	3 %
8514.40	- muut induktio- tai dielektriset kuumennuslaitteet	3,5 %	3 %
8514.90	- osat	3,5 %	3 %
85.15	Juotto- tai hitsauskoneet ja -laitteet, jotka toimivat sähköllä (myös sähköllä kuumennettavalla kaasulla), laserilla tai muulla valo- tai fotonisäteellä, ultraäänellä, elektronisuihkulla, magneettisykkeellä tai plasmakaarella, myös leikkaavat; sähkökoneet ja -laitteet metallien tai sintrattujen metallikarbidien kuumaruiskutusta varten:		
	- juottokoneet ja -laitteet:		
8515.11	-- juottokolvit ja -pistoolit	5,1 %	3,5 %
8515.19	-- muut	5,1 %	3,5 %
	- koneet ja laitteet metallin vastushitsausta varten:		
8515.21	-- täys- tai puoliautomaattiset	7,5 %	5,5 %
8515.29	-- muut	7,5 %	5,5 %
	- koneet ja laitteet metallin kaari- (myös plasmakaari-) hitsausta varten:		
8515.31	-- täys- tai puoliautomaattiset	7,5 %	5,5 %
8515.39	-- muut	7,5 %	5,5 %
8515.80	- muut koneet ja laitteet	6,5 %	4,8 %
8515.90	- osat	6,5 %	4,8 %
85.16	Vedenkuumennuslaitteet ja kuumanveden varaajat sekä uppokuumentimet, sähköllä toimivat; huoneiden tai vastaavien tilojen sähkölämmityslaitteet sekä		

	maan sähkölämmityslaitteet; sähkölämpölaitteet hiusten käsittelyä varten (esim. hiustenkuivaajat, kihartimet ja kiharruspihtien kuumentimet) tai käsien kuivaamista varten; sähkösilitysraudat; muut sähkölämpölaitteet, jollaisia käytetään taloudessa; sähkökuumennusvastukset, muut kuin nimikkeeseen 85.45 kuuluvat:		
8516.10	- vedenkuumennuslaitteet ja kuumanvedenvaraajat sekä uppokuumentimet, sähköllä toimivat	7,7 %	6,9 %
	- huoneiden tai vastaavien tilojen sähkölämmityslaitteet sekä maan sähkölämmityslaitteet:		
8516.21	-- varaavat lämmittimet	7,7 %	6,9 %
8516.29	-- muut:		
	--- sähkökiukaat	7,7 %	6,9 %
	--- lämpöpuhaltimet	7,7 %	5,5 %
	--- tasolämmittimet	7,7 %	6,9 %
	--- muut	7,7 %	5,5 %
	- sähkölämpölaitteet hiusten käsittelyä tai käsien kuivaamista varten:		
8516.31	-- hiustenkuivaajat	5,1 %	4 %
8516.32	-- muut hiusten käsittelylaitteet	5,1 %	4 %
8516.33	-- käsienkuivaamislaitteet	7,7 %	5,5 %
8516.40	- sähkösilitysraudat	5,1 %	5 %
8516.50	- mikroaaltouunit	7,2 %	5 %
8516.60	- muut uunit; liedet, keittolevyt, kuumennusrenkaat, grillit ja paahtimet (muut kuin leivänpaahtimet)	7,2 %	5,1 %
	- muut sähkölämpölaitteet:		
8516.71	-- kahvin- tai teenkeitin	7,7 %	5,5 %
8516.72	-- leivänpaahtimet	7,7 %	5,5 %
8516.79	-- muut	7,7 %	5,5 %
8516.80	- sähkökuumennusvastukset	3,8 %	3,5 %
8516.90	- osat:		
	-- asennettavat keittolevyt	7,2 %	5,1 %
	-- sähkökuumennusvastuksien osat	2,2 %	2,2 %
	-- muut	5,8 %	4,4 %
85.17	Sähkölaitteet langallista puhelua tai langallista sähkötystä varten, myös niiden kaltaiset kantoaaltajärjestelmissä käytettävät laitteet:		
8517.10	- puhelimet	4,6 %	4,6 %
8517.20	- kaukokirjoittimet	4,6 %	4,6 %
8517.30	- puhelin- tai lennätinkytkentälaitteet	4,6 %	4,6 %

8517.40	- muut laitteet, kantoaaltojärjestelmissä käytettävät - muut laitteet:	4,6 %	4,6 %
8517.81	-- puhelua varten	4,6 %	4,6 %
8517.82	-- sähkötystä varten	4,6 %	4,6 %
8517.90	-- osat	4,6 %	4,6 %
85.18	Mikrofonit ja niiden jalustat; kaiuttimet, myös koteloidut; kuulokkeet, myös kuulokemikrofoniyhdistelmät; äänitaajuusvahvistimet; sähköllä toimivat äänenvahvistinyhdistelmät:		
8518.10	- mikrofonit ja niiden jalustat - kaiuttimet, myös koteloidut:	2,2 %	2,2 %
8518.21	-- yksittäiset kaiuttimet, koteloidut	5,8 %	4,5 %
8518.22	-- kaksi tai useampi kaiutin yhteiseen koteloon asennettuna	5,8 %	4,5 %
8518.29	-- muut	5,8 %	4,4 %
8518.30	- kuulokkeet, myös kuuloke-mikrofoniyhdistelmät	3,8 %	3,8 %
8518.40	- äänitaajuusvahvistimet	5,1 %	4,5 %
8518.50	- sähköllä toimivat äänenvahvistinyhdistelmät	5,1 %	4,9 %
8518.90	- osat	5,8 %	4,4 %
85.19	Levysoittimet (joko sähkövahvistimella tai ilman), kasettisoittimet ja muut äänen toistolaitteet, joissa ei ole äänen tallennuslaitetta:		
8519.10	- rahalla tai rahakkeella toimivat levysoittimet - muut levysoittimet, joissa on sähkövahvistin (record-players):	5,5 %	5,5 %
8519.21	-- ilman kaiutinta	5,5 %	5,5 %
8519.29	-- muut - muut levysoittimet, ilman sähkövahvistinta (turn- tables):	5,5 %	5,5 %
8519.31	-- joissa on automaattinen levynvaihdin	5,5 %	5,5 %
8519.39	-- muut	5,5 %	5,5 %
8519.40	- sanelunpurkukoneet - muut äänen toistolaitteet:	5,5 %	5,5 %
8519.91	-- kasettityypiset	5,5 %	5,5 %
8519.99	-- muut	5,5 %	5,5 %

85.20	Magneettinauhurit ja muut äänen tallennuslaitteet, myös jos niissä on äänen toistolaitte:		
8520.10	- sanelukoneet, jotka eivät toimi ilman ulkoista voimanlähdettä	5,5 %	5 %
8520.20	- puhelinvastaajat	5,5 %	5 %
	- muut magneettinauhurit, joissa on äänen toistolaitte:		
8520.31	- - kasettityypiset	5,5 %	5,5 %
8520.39	- - muut	5,5 %	5,5 %
8520.90	- muut	5,5 %	5,1 %
85.21	Videosignaalien tallennus- tai toistolaitteet, myös samaan ulkokuoreen yhdistetyin videovirittimin:		
8521.10	- magneettinauhatyypiset	5,5 %	5,5 %
8521.90	- muut	5,5 %	5,5 %
85.22	Nimikkeisiin 85.19 – 85.21 kuuluvien laitteiden osat ja tarvikkeet:		
8522.10	- äänirasiat	5,5 %	4,5 %
8522.90	- muut	5,5 %	5,5 %
85.23	Valmistettu tallentamaton materiaali äänen tallennukseen tai muiden ilmiöiden vastaavalla tavalla tapahtuvaan tallennukseen, ei kuitenkaan 37. ryhmän tuotteet:		
	- magneettinauhat:		
8523.11	- - leveys enintään 4 mm	vapaa	vapaa
8523.12	- - leveys yli 4 mm, mutta enintään 6,5 mm	vapaa	vapaa
8523.13	- - leveys yli 6,5 mm	vapaa	vapaa
8523.20	- magneettilevyt	vapaa	vapaa
8523.90	- muut	vapaa	vapaa
85.24	Levyt, nauhat ja muu materiaali, jotka sisältävät äänitallenteita tai muita vastaavalla tavalla tallennettuja ilmiöitä, myös matriisit ja isiöt äänilevyjen valmistusta varten, ei kuitenkaan 37. ryhmän tuotteet:		
8524.10	- äänilevyt, muut kuin laserlevyt	3,9 %	3,5 %
	- magneettinauhat:		
8524.21	- - leveys enintään 4 mm	3,9 %	3,5 %

8524.22	-- leveys yli 4 mm, mutta enintään 6,5 mm	3,9 %	3,5 %
8524.23	-- leveys yli 6,5 mm	3,9 %	3,5 %
8524.90	- muut	3,9 %	3,5 %
85.25	Radiopuhelin-, radiolennätin-, radio- tai televisiolähettimet, myös yhteenrakennetuin vastaanottimin tai äänen tallennus- tai toistolaittein; televisiokamerat:		
8525.10	- lähettimet:		
	-- radiopuhelin- tai radiolennätinlähettimet	21 %	12,4 %
	-- radio- tai televisiolähettimet	7 %	5,1 %
		e 4,2 %	e 3 %
8525.20	- lähettimet, yhteenrakennetuin vastaanottimin:		
	-- radiopuhelin- tai radiolennätinlähettimet:		
	--- radiopuhelinlinkit	17 %	10,7 %
		e 5 %	e 3,8 %
	--- muut	21 %	3,3 %
	-- radio- tai televisiolähettimet	7 %	3,3 %
		e 4,2 %	e vapaa
8525.30	- televisiokamerat	7 %	5,1 %
		e 4,2 %	e 3 %
85.26	Tutkalaitteet, radionavigointilaitteet ja radiokauko-ohjauslaitteet:		
8526.10	- tutkalaitteet	11 %	7,6 %
	- muut:		
8526.91	-- radionavigointilaitteet	11 %	7,6 %
8526.92	-- radiokauko-ohjauslaitteet	11 %	7,6 %
85.27	Radiopuhelin-, radiolennätin- tai radiovastaanottimet, myös samaan ulkokuoreen yhdistetyin äänen tallennus- tai toistolaittein tai kelloin:		
	- radiovastaanottimet, jotka pystyvät toimimaan ilman ulkoista voimanlähdettä, mukaan lukien laitteet, jotka myös voivat toimia radiopuhelin- tai radiolennätinvastaanottimina:		
8527.11	-- joihin on yhdistetty äänen tallennus- tai toistolaitteet	21 %	14 %
8527.19	-- muut	21 %	12,4 %

	- radiovastaanottimet, jotka eivät pysty toimimaan ilman ulkoista voimanlähdettä ja jollaisia käytetään moottoriajoneuvoissa, mukaan lukien laitteet, jotka myös voivat toimia radio-puhelin- tai radiolennätinvastaanottimina:		
8527.21	-- joihin on yhdistetty äänen tallennus- tai toistolaitteet	21 %	14 %
8527.29	-- muut	21 %	14 %
	- muut radiovastaanottimet, mukaan lukien laitteet, jotka myös voivat toimia radiopuhelin- tai radiolennätinvastaanottimina:		
8527.31	-- joihin on yhdistetty äänen tallennus- tai toistolaitteet	21 %	14 %
8527.32	-- joihin on yhdistetty kello, mutta ei äänen tallennus- tai toistolaitteita	21 %	12,4 %
8527.39	-- muut	21 %	14 %
8527.90	- muut laitteet	21 %	12,4 %
85.28	Televisiovastaanottimet (myös videomonitorit ja videoprojektorit), myös samaan ulkokuoreen yhdistetyin radiovastaanottimin tai äänen tai kuvan tallennus- tai toistolaittein:		
8528.10	- väri vastaanottimet	21 %	14 %
8528.20	- mustavalkovastaanottimet tai muut yksiväri vastaanottimet	21 %	14 %
85.29	Osat, jotka soveltuvat käytettäväksi yksinomaan tai pääasiallisesti nimikkeiden 85.25 – 85.28 laitteissa:		
8529.10	- kaikenlaiset antennit ja antenniheijastimet; osat, jotka soveltuvat käytettäväksi niiden kanssa	15,4 %	10,1 %
8529.90	- muut	15,4 %	10,1 %
85.30	Sähköllä toimivat merkinanto-, turva- tai liikenteenvalvonta- tai -ohjauslaitteet rautateitä, raitioteitä, katuja, teitä, sisävesiväyliä, paikoitustiloja, satamia tai lentokenttiä varten (muut kuin nimikkeeseen 86.08 kuuluvat):		
8530.10	- laitteet rauta- tai raitioteitä varten	3,8 %	3 %
8530.80	- muut laitteet	3,8 %	3 %
8530.90	- muut	3,8 %	3 %

85.31	Akustiset tai visuaaliset sähkömerkinantolaitteet (esim. soittokellot, sireenit, ilmaisintaulut sekä murto- tai palohälyttimet), muut kuin nimikkeeseen 85.12 tai 85.30 kuuluvat:		
8531.10	- murto- tai palohälyttimet sekä niiden kaltaiset laitteet	7,2 %	2,2 %
8531.20	- ilmaisintaulut, joissa on nestekiteitä (LCD) tai valodiodeja (LED)	7,2 %	5,1 %
8531.80	- muut laitteet	7,2 %	2,2 %
8531.90	- muut	5,1 %	2,2 %
85.32	Sähkökondensaattorit, kiinteät tai säädettävät (myös esiaseteltavat):		
8532.10	- kiinteät kondensaattorit, jotka on suunniteltu käytettäväksi 50/60 Hz:n piireissä ja joiden loistehon varastoimiskyky on vähintään 0,5 kvar (vaihesiirtokondensaattorit)	6,5 % e 5 %	5,9% e 4,5 %
	- muut kiinteät kondensaattorit:		
8532.21	-- tantaalikondensaattorit	6,5 % e 5 %	5 % e 3,1 %
8532.22	-- alumiinielektrolyyttikondensaattorit	6,5 % e 5 %	5 % e 3,1 %
8532.23	-- keraamisesti eristetyt, yksikerroksiset kondensaattorit	6,5 % e 5 %	4 % e 3,1 %
8532.24	-- keraamisesti eristetyt, monikerroksiset kondensaattorit	6,5 % e 5 %	4 % e 3,1 %
8532.25	-- paperi- tai muovieristeiset kondensaattorit	6,5 % e 5 %	5,9 % e 4,5 %
8532.29	-- muut	6,5 % e 5 %	4 % e 3,1 %
8532.30	- säädettävät (myös esiaseteltavat) kondensaattorit	6,5 % e 5 %	5 % e 3,1 %
8532.90	- osat	8,5 %	4,5 %
85.33	Sähkövastukset (myös reostaatit ja potentiometrit), muut kuin kuumenusvastukset:		
8533.10	- kiinteät hiilivastukset, massa- tai kalvotyypiset	5 %	4 %
	- muut kiinteät vastukset:		
8533.21	-- tehonkesto enintään 20 W	5 %	4 %
8533.29	-- muut	5 %	4 %

	- säädettävät lankavastukset, myös reostaatit ja potentiometrit:		
8533.31	-- tehonkesto enintään 20 W	5 %	4 %
8533.39	-- muut	5 %	4 %
8533.40	- muut säädettävät vastukset, myös reostaatit ja potentiometrit	5 %	4 %
8533.90	- osat	5 %	4 %
85.34	Painetut piirit	5 %	4,5 %
85.35	Sähkölaitteet sähkövirtapiirin kytkemistä, katkaisemista tai suojaamista varten tai siihen liittämistä varten (esim. kytkimet, varokkeet, ylijännitesuojat, jännitteen rajoittimet, syöksyaaltosuojat, pistotulpat ja liitännärsiat), yli 1 000 voltin nimellisjännitettä varten:		
8535.10	- varokkeet	18,2 %	11,2 %
	- automaattiset virrankatkaisimet:		
8535.21	-- alle 72,5 kV:n nimellisjännitettä varten	18,2 %	11,2 %
8535.29	-- muut	18,2 %	11,2 %
8535.30	- erottimet ja kytkinlaitteet	18,2 %	11,2 %
8535.40	- ylijännitesuojat, jännitteen rajoittimet ja syöksyaaltosuojat	18,2 %	11,2 %
8535.90	- muut	18,2 %	11,2 %
85.36	Sähkölaitteet sähkövirtapiirin kytkemistä, katkaisemista tai suojaamista varten tai siihen liittämistä varten (esim. kytkimet, releet, varokkeet, syöksyaaltosuojat, pistotulpat, pistorasiat, lampunpitimet ja liitännärsiat), enintään 1 000 voltin nimellisjännitettä varten:		
8536.10	- varokkeet	18,2 %	2,3 %
8536.20	- automaattiset virrankatkaisimet	18,2 %	2,3 %
		e 5 %	e vapaa
8536.30	- muut laitteet sähkövirtapiirin suojaamista varten	18,2 %	2,3 %
		e 5 %	e vapaa
	- releet:		
8536.41	-- enintään 60 V:n nimellisjännitettä varten	5 %	3,8 %
8536.49	-- muut	5 %	3,8 %
8536.50	- muut kytkimet	18,2 %	2,3 %

8536.61	- lampunpitiimet, pistotulpat ja pistorasiat: -- lampunpitiimet	18,2 % e 5 %	2,3 % e vapaa
8536.69	-- muut	18,2 % e 5 %	2,3 % e vapaa
8536.90	- muut laitteet	18,2 %	2,3 %
85.37	Taulut, paneelit (myös numeeriset ohjauspaneelit), konsolit, pöydät, kaapit ja muut alustat, joissa on vähintään kaksi nimikkeen 85.35 tai 85.36 laitetta, sähköistä ohjausta tai sähkönjakelua varten, myös sellaiset, joissa on 90. ryhmän kojeita tai laitteita, muut kuin nimikkeen 85.17 kytkentälaitteet:		
8537.10	- enintään 1 000 V:n nimellisjännitettä varten	15 %	2,1 %
8537.20	- yli 1 000 V:n nimellisjännitettä varten	15 %	2,1 %
85.38	Osat, jotka soveltuvat käytettäväksi yksinomaan tai pääasiallisesti nimikkeen 85.35, 85.36 tai 85.37 laitteissa:		
8538.10	- taulut, paneelit, konsolit, pöydät, kaapit ja muut nimikkeen 85.37 tavaroiden alustat, ilman niihin kuuluvia laitteita	20 %	12 %
8538.90	- muut	20 %	12 %
85.39	Sähköhehkulamput tai sähköpurkauslamput ja -putket, myös umpiovalonheittimet (sealed beam lamp units) sekä ultravioletti- tai infrapunalamput; kaarilamput:		
8539.10	- umpiovalonheittimet (sealed beam lamp units) - muut hehkulamput, ei kuitenkaan ultravioletti- tai infrapunalamput:	4,4 %	4 %
8539.21	-- volframihalogeenilamput: --- moottoriajoneuvoihin --- muut	8,3 % 8,3 %	4,9 % 6,1 %
8539.22	-- muut, teho enintään 200 W ja yli 100 V:n nimellisjännitettä varten	8,3 %	7,5 %
8539.29	-- muut: --- moottoriajoneuvoihin --- muut	8,3 % 8,3 %	4,9 % 6,1 %

	- purkauslamput ja -putket, muut kuin ultraviolettiamput:		
8539.31	-- loistelamput ja -putket	8,3 %	6,1 %
8539.39	-- muut	8,3 %	6,1 %
8539.40	- ultravioletti- tai infrapunalamput; kaarilamput	8,3 %	6,1 %
8539.90	- osat:		
	-- hehkulamputkannat	vapaa	vapaa
	-- muut	3,8 %	3,5 %
85.40	Elektroniputket (kuumakatodi-, kylmäkatodi- tai valokatodiputket), esim. tyhjöputket, höyry- tai kaasutäytteiset putket, elohopeatasasuuntausputket, katodisädeputket ja televisiokameraputket:		
	- televisiovastaanottimien katodisädekuvaputket, myös videomonitorien katodisädeputket:		
8540.11	-- värivastaanottimien	2 %	2 %
8540.12	-- mustavalkovastaanottimien tai muiden yksiväriovastaanottimien	2 %	2 %
8540.20	- televisiokameraputket; kuvanmuuttopotket ja kuvanvahvistinpotket; muut valokatodiputket	2 %	2 %
8540.30	- muut katodisädeputket	2 %	2 %
	- mikroaaltopotket (esim. magnetronit, klystronit, kulkuaaltopotket ja karsinotronit), ei kuitenkaan hilaohjatut putket:		
8540.41	-- magnetronit	2 %	2 %
8540.42	-- klystronit	2 %	2 %
8540.49	-- muut	2 %	2 %
	- muut putket:		
8540.81	-- vastaanottopotket ja vahvistinpotket	2 %	2 %
8540.89	-- muut	2 %	2 %
	- osat:		
8540.91	-- katodisädeputkien	2 %	2 %
8540.99	-- muut	2 %	2 %
85.41	Diodit, transistorit ja niiden kaltaiset puolijohdekomponentit; valonherkät puolijohdekomponentit, mukaan lukien tai fotojännitekennot, myös jos ne on koottu moduuleiksi paneeleiksi; valodiodit; asennetut pietsosähköiset kiteet:		
8541.10	- diodit, muut kuin valonherkät diodit ja valodiodit	2,2 %	2,2 %

	- transistorit, muut kuin valonherkät transistorit:			
8541.21	- - joiden tehohäviö on alle 1 W	2,2 %	2,2 %	
8541.29	- - muut	2,2 %	2,2 %	
8541.30	- tyristorit, diakit ja triakit, muut kuin valonherkät	2,2 %	2,2 %	
8541.40	- valonherkät puolijohdekomponentit, mukaan lukien fotojännitekennot, myös jos ne on koottu moduuleiksi tai paneeleiksi; valodiodit	2,2 %	2,2 %	
8541.50	- muut puolijohdekomponentit	2,2 %	2,2 %	
8541.60	- asennetut pietsosähköiset kiteet	2,2 %	2,2 %	
8541.90	- osat	2,2 %	2,2 %	
85.42	Elektroniset integroidut piirit ja mikropiirit:			
	- integroidut monoliittipiirit:			
8542.11	- - digitaaliset	vapaa	vapaa	
8542.19	- - muut	vapaa	vapaa	
8542.20	- integroidut hybridipiirit	vapaa	vapaa	
8542.80	- muut	vapaa	vapaa	
8542.90	- osat	vapaa	vapaa	
85.43	Sähkökoneet ja -laitteet, joilla on itsenäinen tehtävä, muualle tähän ryhmään kuulumattomat:			
8543.10	- hiukkaskiihdyttimet	2,2 %	2,2 %	
8543.20	- signaaligeneraattorit	3,8 %	3,8 %	
8543.30	- koneet ja laitteet elektrolyyttistä metallilla pinnoittamista, elektrolyysiä tai elektroforeesia varten	3,8 %	3,8 %	
8543.80	- muut koneet ja laitteet:			
	- - hermostimulaattori (T.E.N.S.)	3,8 %	vapaa	MED
	- - muut	3,8 %	3,8 %	
8543.90	- osat	3,8 %	3,8 %	
85.44	Eristetty (myös emaloitu tai anodisoitu) lanka ja kaapeli (myös koaksiaalikaapeli) sekä muut eristetyt sähköjohtimet, myös jos niissä on liittimiä; optiset kuitukaapelit, joissa kullakin kuidulla on oma kuorensa, myös jos niihin on yhdistetty sähköjohtimia tai jos niissä on liittimiä:			
	- käämilanka:			
8544.11	- - kuparia	5,1 %	4,5 %	
8544.19	- - muut	5,1 %	4,5 %	
8544.20	- koaksiaalikaapeli ja muut koaksiaaliset sähköjohtimet	5,1 %	4,5 %	

8544.30	- sytytyskaapelisarjat ja muut kaapelisarjat, jollaisia käytetään ajoneuvoissa, ilma-aluksissa tai aluksissa - muut sähköjohtimet, enintään 80 V:n nimellisjännitettä varten:	5,1 %	4,5 %
8544.41	-- joissa on liittimiä	5,1 %	4,5 %
8544.49	-- muut - muut sähköjohtimet, yli 80 V:n, mutta enintään 1 000 V:n nimellisjännitettä varten:	5,1 %	4,5 %
8544.51	-- muovieristeisin johtimin	5,1 %	4,5 %
8544.59	-- muut	5,1 %	4,5 %
8544.60	- muut sähköjohtimet, yli 1 000 V:n nimellisjännitettä varten	5,1 %	4,5 %
8544.70	- optiset kuitukaapelit	5,1 %	5,1 %
85.45	Hiilielektrodit, hiiliharjat, lampunhiilet, paristohiilet ja muut grafiitista tai muusta hiilestä valmistetut tavarat, jollaisia käytetään sähkötarkoituksiin, myös jos niissä on metallia: - elektrodit:		
8545.11	-- jollaisia käytetään uuneissa	vapaa	vapaa
8545.19	-- muut	vapaa	vapaa
8545.20	- harjat	vapaa	vapaa
8545.90	- muut	vapaa	vapaa
85.46	Sähköeristimet, aineesta riippumatta:		
8546.10	- lasia	7,7 %	5,5 %
8546.20	- keraamista ainetta	7,7 %	7 %
8546.90	- muut	7,7 %	5,5 %
85.47	Sähkökoneiden tai -laitteiden eristystarvikkeet, joitakin vähäisiä valettaessa tai puristettaessa pelkästään yhteenliittämistarkoituksessa kiinnitettyjä metalliosia (esim. kiertetettyjä hylsyjä) lukuun ottamatta kokonaan eristysaineesta, muut kuin nimikkeen 85.46 eristimet; sähköjohdinputket ja niiden liitoskappaleet, epäjaloa metallia, eristysaineella vuoratut:		
8547.10	- keraamista ainetta olevat eristystarvikkeet	6,9 %	6,9 %
8547.20	- muovia olevat eristystarvikkeet	6,9 %	5 %
8547.90	- muut	4,4 %	4 %

85.48	Koneiden ja laitteiden sähköosat, muualle tähän ryhmään kuulumattomat	7,2 %	5,1 %
-------	--	-------	-------

XVII OSA

KULKUNEUVOT, ILMA-ALUKSET JA ALUKSET SEKÄ NIIHIN RINNASTETTAVAT KULJETUSVARUSTEET

86. Ryhmä

Rautatieveturit, raitiomootorivaunut ja muu liikkuva kalusto sekä niiden osat; rautatie- ja raitiotieradan varusteet ja kiinteät laitteet sekä niiden osat; kaikenlaiset mekaaniset (myös sähkömekaaniset) liikennemerkinantolaitteet

86.01	Veturit, jotka toimivat ulkoisella virtalähteellä tai sähköakuilla:		
8601.10	- ulkoisella virtalähteellä toimivat	7,7 %	5,5 %
8601.20	- sähköakuilla toimivat	7,7 %	5,5 %
86.02	Muut veturit; tenderit:		
8602.10	- dieselsähköveturit	8,5 %	6,1 %
8602.90	- muut	4,4 %	3,4 %
86.03	Itseliikkuvat rautatie- tai raitiotievaunut, muut kuin nimikkeeseen 86.04 kuuluvat:		
8603.10	- ulkoisella virtalähteellä toimivat	7,2 %	5,1 %
8603.90	- muut	7,2 %	5,1 %
86.04	Rautatien tai raitiotien kunnossapito- tai huoltovaunut, myös itseliikkuvat (esim. työpajavaunut, nosturivaunut, raiteenalanustan sulloimet, raiteenoikaisukoneet, koestusvaunut ja resiinat	4,4%	3,4 %

86.05	Rautatien tai raitiotien matkustajavaunut, itseliikkumattomat; matkatavara-, posti- ja muut rautatien tai raitiotien erikoisvaunut, itseliikkumattomat (ei kuitenkaan nimikkeeseen 86.04 kuuluvat)	4,4%	3,5%
86.06	Rautatien tai raitiotien tavaravaunut, itseliikkumattomat:		
8606.10	- säiliö- ja niiden kaltaiset vaunut	4,4%	3,5%
8606.20	- lämpöeristetyt vaunut ja jäähdytysvaunut, muut kuin alanimikkeeseen 86.06.10 kuuluvat	4,4%	3,5%
8606.30	- itsetyhjentävät vaunut, muut kuin alanimikkeeseen 8606.10 tai 8606.20 kuuluvat	4,4%	3,5%
	- muut:		
8606.91	-- umpivaunut	4,4%	3,5%
8606.92	-- avovaunut, joissa on kiinteät, yli 60 cm korkeat sivut	4,4%	3,5%
8606.99	-- muut	4,4%	3,5%
86.07	Rautatien tai raitiotien veturien tai muun liikkuvan kaluston osat:		
	- telit, bissel-telit, akselit ja pyörät sekä niiden osat:		
8607.11	-- moottoritelit ja bissel-moottoritelit	6,2%	4,4%
8607.12	-- muut telit ja bissel-telit	6,2%	4,4%
8607.19	-- muut, myös osat	6,2%	4,4%
	- jarrut ja niiden osat:		
8607.21	-- ilmajarrut ja niiden osat	6,2%	3,7%
8607.29	-- muut	6,2%	3,7%
8607.30	- koukut ja muut kytkinlaitteet, puskurit sekä niiden osat	6,2%	3,7%
	- muut:		
8607.91	-- veturien	6,2%	5%
8607.99	-- muut	6,2%	5%
86.08	Rautatie- tai raitiotieradan varusteet ja kiinteät laitteet; mekaaniset (myös sähkömekaaniset) merkinanto-, turva- tai liikenteenvalvonta- tai ohjauslaitteet rautateitä, raitioiteitä, katuja, teitä, sisävesiväyliä, paikoitustiloja, satamia tai lentokenttiä varten; edellä mainittujen tavaroiden osat	5,1%	3,8%

86.09	Kontit (myös nesteenkuljetuskontit), jotka on erityisesti suunniteltu ja varustettu yhtä tai useampaa kuljetustapaa varten	5,8 %	4,4 %	
87. Ryhmä				
Kuljetusvälineet ja kulkuneuvot, muut kuin rautatien tai raitiotien liikkuvaan kalustoon kuuluvat, sekä niiden osat ja tarvikkeet				
87.01	Traktorit, muut kuin nimikkeeseen 87.09 kuuluvat:			
8701.10	- yksiakseliset puutarhatraktorit ("pedestrian controlled tractors")	3,2 %	3 %	
8701.20	- maantiekuljetuksiin tarkoitettut puoliperävaunujen vetovaunut	3,2 %	3,2 %	
8701.30	- telaketjutraktorit	3,2 %	vapaa	CONSTR
8701.90	- muut:			
	- - maataloustraktorit	3,2 %	vapaa	AGRE
	- - muut	3,2 %	3,2 %	
87.02	Moottoriajoneuvot vähintään 10 henkilön (kuljettaja mukaan lukien) kuljettamiseen:			
8702.10	- joissa on puristussytytteinen mäntämoottori (diesel- tai puolidieselmoottori)	14 %	14 %	
8702.90	- muut	5,3 %	5,3 %	
87.03	Autot ja muut moottoriajoneuvot, pääasiallisesti henkilökuljetukseen suunnitellut (muut kuin nimikkeeseen 87.02 kuuluvat), myös farmariautot ja kilpa-autot:			
8703.10	- erityisesti lumessa liikkumista varten suunnitellut ajoneuvot; golfvaunut ja niiden kaltaiset ajoneuvot	5,3 %	5,3 %	
	- muut ajoneuvot, joissa on kipinäsytytteinen iskumäntämoottori:			
8703.21	- - iskutilavuus enintään 1 000 cm ³	5,3 %	5,3 %	
8703.22	- - iskutilavuus yli 1 000 cm ³ , mutta enintään 1 500 cm ³	5,3 %	5,3 %	
8703.23	- - iskutilavuus yli 1 500 cm ³ , mutta enintään 3 000 cm ³	5,3 %	5,3 %	

8703.24	-- iskuilavuus yli 3 000 cm ³ - muut ajoneuvot, joissa on puristusytytteinen määntämoottori (diesel- tai puolidieselmoottori):	5,3 %	5,3 %	
8703.31	-- iskuilavuus enintään 1 500 cm ³	5,3 %	5,3 %	
8703.32	-- iskuilavuus yli 1 500 cm ³ , mutta enintään 2 500 cm ³	5,3 %	5,3 %	
8703.33	-- iskuilavuus yli 2 500 cm ³	5,3 %	5,3 %	
8703.90	- muut	5,3 %	5,3 %	
87.04	Tavarankuljetukseen tarkoitettut moottoriajoneuvot:			
8704.10	- dumpperit, muut kuin teillä käytettävät - muut, joissa on puristusytytteinen määntämoottori (diesel- tai puolidieselmoottori):	5,3 %	vapaa	CONSTR
8704.21	-- kokonaispaino enintään 5 tonnia	5,3 %	5,3 %	
8704.22	-- kokonaispaino yli 5 tonnia, mutta enintään 20 tonnia	14 %	14 %	
8704.23	-- kokonaispaino yli 20 tonnia - muut, joissa on kipinäytytteinen määntämoottori:	14 %	14 %	
8704.31	-- kokonaispaino enintään 5 tonnia	5,3 %	5,3 %	
8704.32	-- kokonaispaino yli 5 tonnia	5,3 %	5,3 %	
8704.90	- muut	5,3 %	5,3 %	
87.05	Erikoismoottoriajoneuvot, muut kuin pääasiallisesti henkilö- tai tavarankuljetukseen suunnitellut (esim. hinausautot, nosturiautot, paloautot, betoninsekoitinautot, kadunlakaisuaatot, ruiskuautot, työpaja-autot ja röntgenautot):			
8705.10	- nosturiautot	4 %	4 %	
8705.20	- porausautot	4 %	4 %	
8705.30	- paloautot	4 %	4 %	
8705.40	- betoninsekoitinautot	4 %	4 %	
8705.90	- muut	4 %	4 %	
87.06	Alustat, moottorein varustetut, nimikkeiden 87.01 – 87.05 moottoriajoneuvoja varten:			
	- nimikkeen 87.02 ajoneuvoja tai kuorma-autoja varten	14 %	14 %	
	- muut	4,9 %	4,9 %	
87.07	Korit (myös ohjaamot), nimikkeiden 87.01 – 87.05 moottoriajoneuvoja varten:			

8707.10	- nimikkeen 87.03 ajoneuvoja varten	4,9 %	4,9 %
8707.90	- muut	4,9 %	4,9 %
87.08	Nimikkeisiin 87.01 – 87.05 kuuluvien moottoriajoneuvojen osat ja tarvikkeet:		
8708.10	- puskurit ja niiden osat	4 %	4 %
	- korien (myös ohjaamoiden) muut osat ja tarvikkeet:		
8708.21	-- turvavyöt	4 %	4 %
8708.29	-- muut	4 %	4 %
	- jarrut ja servojarrut sekä niiden osat:		
8708.31	-- asennetut jarruhihnat	4 %	4 %
8708.39	-- muut	4 %	4 %
8708.40	- vaihdelaatikat	4 %	4 %
8708.50	- vetoakselit tasauspyörästöineen, myös jos niissä on muita voimansiirto-osia	4 %	4 %
8708.60	- akselit, muut kuin vetoakselit, ja niiden osat	4 %	4 %
8708.70	- pyörät sekä niiden osat ja tarvikkeet	7 %	5 %
8708.80	- iskunvaimentimet	4 %	4 %
	- muut osat ja tarvikkeet:		
8708.91	-- jäähdyttimet	4 %	4 %
8708.92	-- äänenvaimentimet ja pakoputket	4 %	4 %
8708.93	-- kytkimet ja niiden osat	4 %	4 %
8708.94	-- ohjauspyörät, ohjauspylväät ja ohjausvaihteet	4 %	4 %
8708.99	-- muut	4 %	4 %
87.09	Itseliikkuvat trukit, joissa ei ole nosto- eikä käsittelylaitteita ja jollaisia käytetään tehtaissa, varastoissa, satama-alueilla tai lentokentillä tavarantojen lyhytmatkaiseen kuljetukseen; traktorit, jollaisia käytetään rautatieasemilla; edellä mainittujen ajoneuvojen osat:		
	- ajoneuvot:		
8709.11	-- sähköllä toimivat	5 %	4,5 %
8709.19	-- muut	9 %	6,4 %
8709.90	- osat:		
	-- kumirenkaiset pyörät	12,5 %	8,5 %
	-- muut	7 %	5,1 %

87.10	Panssarivaunut ja muut panssaroidut taisteluaajoneuvot, moottoroidut, myös aseistetut, sekä tällaisten ajoneuvojen osat	vapaa	vapaa
87.11	Moottoripyörät (myös mopot) ja apumoottorilla varustetut polkupyörät, myös sivuvaunuineen; sivuvaunut:		
8711.10	- joissa on iskumäntäpolttomoottori, iskutilavuus enintään 50 cm ³	7,5 %	7,5 %
8711.20	- joissa on iskumäntäpolttomoottori, iskutilavuus yli 50 cm ³ , mutta enintään 250 cm ³	5,1 %	5,1 %
8711.30	- joissa on iskumäntäpolttomoottori, iskutilavuus yli 250 cm ³ , mutta enintään 500 cm ³	5,1 %	5,1 %
8711.40	- joissa on iskumäntäpolttomoottori, iskutilavuus yli 500 cm ³ , mutta enintään 800 cm ³	5,1 %	5,1 %
8711.50	- joissa on iskumäntäpolttomoottori, iskutilavuus yli 800 cm ³	5,1 %	5,1 %
8711.90	- muut	5,1 %	5,1 %
87.12	Polkupyörät (myös kolmipyöräiset tavarankuljetuspolkupyörät), moottorittomat	12,5 %	12,5 %
87.13	Invalidivaunut, myös moottoroidut tai muuten mekaanisella kuljetuskoneistolla toimivat:		
8713.10	- joissa ei ole mekaanista kuljetuskoneistoa	vapaa	vapaa
8713.90	- muut	vapaa	vapaa
87.14	Nimikkeisiin 87.11 – 87.13 kuuluvien kulkuneuvojen osat ja tarvikkeet:		
	- moottoripyörien (myös mopojen):		
8714.11	-- satulat ja istuimet	5,1 %	4 %
8714.19	-- muut	5,1 %	4 %
8714.20	- invalidivaunujen	vapaa	vapaa
	- muut:		
8714.91	-- rungot ja haarukat sekä niiden osat	5,1 %	5,1 %
8714.92	-- pyöränvanteet ja puolat	5,1 %	5,1 %
8714.93	-- navat, muut kuin jarrunavat, ja vapaarattaiden ketjupyörät	5,1 %	5,1 %
8714.94	-- jarrut, myös jarrunavat, sekä niiden osat	5,1 %	5,1 %

8714.95	-- satulat ja istuimet	5,1 %	5,1 %
8714.96	-- polkimet ja kampilaitteet sekä niiden osat	5,1 %	5,1 %
8714.99	-- muut	5,1 %	5,1 %
87.15	Lastenvaunut ja niiden osat	7,7 %	5,5 %
87.16	Perävaunut ja puoliperävaunut; muut kuljetusvälineet, ilman mekaanista kuljetuskoneistoa; niiden osat:		
8716.10	- asuntoperävaunut ja -puoliperävaunut asumista tai retkeilyä varten	3,8 %	3,8 %
8716.20	- maataloudessa käytettävät itselastaavat tai itsepurkavat perävaunut ja puoliperävaunut	3,8 %	3,8 %
	- muut perävaunut ja puoliperävaunut tavarankuljetukseen:		
8716.31	-- säiliöperävaunut ja -puoliperävaunut	3,8 %	3,8 %
8716.39	-- muut	3,8 %	3,8 %
8716.40	- muut perävaunut ja puoliperävaunut	3,8 %	3,8 %
8716.80	- muut kuljetusvälineet	3,8 %	3 %
8716.90	- osat:		
	-- kumirenkaiset pyörät	7 %	5,1 %
	-- muut	3,8 %	3 %
88. Ryhmä			
	Ilma-alukset, avaruusalukset sekä niiden osat		
88.01	Ilmapallot ja -laivat; purje- ja liitolentokoneet ja riippuliitimet sekä muut moottorittomat ilma-alukset:		
8801.10	- purje- ja liitolentokoneet sekä riippuliitimet	vapaa	vapaa
8801.90	- muut	vapaa	vapaa
88.02	Muut ilma-alukset (esim. helikopterit ja lentokoneet); avaruusalukset (myös satelliitit) ja niiden kantoraketit:		
	- helikopterit:		
8802.11	-- tyhjäpaino enintään 2 000 kg	vapaa	vapaa
8802.12	-- tyhjäpaino yli 2 000 kg	vapaa	vapaa

8802.20	- lentokoneet ja muut ilma-alukset, tyhjäpaino enintään 2 000 kg	vapaa	vapaa
8802.30	- lentokoneet ja muut ilma-alukset, tyhjäpaino yli 2 000 kg mutta enintään 15 000 kg	vapaa	vapaa
8802.40	- lentokoneet ja muut ilma-alukset, tyhjäpaino yli 15 000 kg	vapaa	vapaa
8802.50	- avaruusaluukset (myös satelliitit) ja niiden kantoraketit	vapaa	vapaa
88.03	Nimikkeeseen 88.01 tai 88.02 kuuluvien tavaroiden osat:		
8803.10	- potkurit ja roottorit sekä niiden osat	vapaa	vapaa
8803.20	- laskutelineet ja niiden osat	vapaa	vapaa
8803.30	- lentokoneiden tai helikoptereiden muut osat	vapaa	vapaa
8803.90	- muut	vapaa	vapaa
88.04	Laskuvarjot (myös ohjattavat laskuvarjot) ja siipilaskuvarjot (rotochutes); niiden osat ja tarvikkeet	vapaa	vapaa
88.05	Ilma-alusten lähetyslaitteet; lentotukialusten kannella käytettävät jarrutuslaitteet ja niiden kaltaiset laitteet; laitteet maassa tapahtuvaa lentokoulutusta varten; edellä mainittujen tavaroiden osat:		
8805.10	- ilma-alusten lähetyslaitteet ja niiden osat; lentotukialusten kannella käytettävät jarrutuslaitteet ja niiden kaltaiset laitteet sekä niiden osat	vapaa	vapaa
8805.20	- laitteet maassa tapahtuvaa lentokoulutusta varten ja niiden osat	vapaa	vapaa

89. Ryhmä

Alukset ja uivat rakenteet

89.01 Risteilyaluukset, kiertoajelualuukset, lautta-alukset, lastialukset, proomut ja niiden kaltaiset alukset henkilö- tai tavarankuljetukseen:

8901.10	- risteilyalukset, kiertoajelualukset ja niiden kaltaiset alukset, jotka on suunniteltu pääasiallisesti henkilökuljetukseen; kaikenlaiset lautta-alukset	vapaa	vapaa
8901.20	- säiliöalukset	vapaa	vapaa
8901.30	- jäädytysalukset, muut kuin alanimikkeeseen 89.01.20 kuuluvat	vapaa	vapaa
8901.90	- muut tavarankuljetukseen tarkoitettut alukset ja muut sekä henkilö- että tavarankuljetukseen tarkoitettut alukset	vapaa	vapaa
89.02	Kalastusalukset; tehdas- ja muut alukset kalastustuotteiden jalostusta tai säilöntää varten:		
	- joiden rungon suurin pituus on vähintään 10 m	vapaa	vapaa
	- muut	3,8 %	3 %
89.03	Huvi- tai urheilukäyttöön tarkoitettut alukset; soutuveneet ja kanootit:		
8903.10	- ilmatäytteiset	6,2 %	4,4 %
	- muut:		
8903.91	-- purjeveneet, myös jos niissä on apumoottori	6,2 %	4,4 %
8903.92	-- moottoriveneet, muut kuin perämoottoriveneet	6,2 %	4,4 %
8903.99	-- muut	6,2 %	4,4 %
89.04	Hinaajat ja työntöalukset	vapaa	vapaa
89.05	Majakkalaivat, ruiskualukset, ruoppaus-alukset, uivat nosturit ja muut alukset, joiden merikelpoisuus on toissijainen niiden pääkäyttöön verrattuna; uivat telakat; uivat tai upotettavat poraus- tai tuotantolautat:		
8905.10	- ruoppausalukset	vapaa	vapaa
8905.20	- uivat tai upotettavat poraus- tai tuotantolautat	vapaa	vapaa
8905.90	- muut	vapaa	vapaa
89.06	Muut alukset, myös sota-alukset ja pelastusveneet, muut kuin soutuveneet:		
	- sota-alukset ja niiden rungot; muut alukset, joiden rungon suurin pituus on vähintään 10 m	vapaa	vapaa
	- muut	6,2 %	4,4 %

89.07	Muut uivat rakenteet (esim. lautat, säiliöt, kasuunit, laiturit, poijut ja merimerkit):		
8907.10	- ilmatäytteiset lautat	3,8 %	3,5 %
8907.90	- muut	3,8 %	3,5 %
89.08	Romutettavaksi tarkoitetut alukset ja muut uivat rakenteet	vapaa	vapaa

XVIII OSA

OPTISET, VALOKUVAUS-, ELOKUVA-, MITTAUS-, TARKISTUS-, TARKKUUS-, LÄÄKETIETEELLISET TAI KIRURGISET KOJEET JA LAITTEET; KELLOT; SOITTIMET; NIIDEN OSAT JA TARVIKKEET

90. Ryhmä

Optiset, valokuvaus-, elokuva-, mittaus-, tarkistus-, tarkkuus-, lääketieteelliset tai kirurgiset kojeet ja laitteet; niiden osat ja tarvikkeet

90.01	Optiset kuidut ja optiset kuitukimput; optiset kuitukaapelit, muut kuin nimikkeeseen 85.44 kuuluvat; laatat ja levyt polarisoivasta aineesta; kehystämättömät linssit (myös piilolasit), prismat, peilit ja muut optiset elementit, aineeseen katsomatta, muut kuin tällaiset elementit optisesti työstämättömästä lasista:		
9001.10	- optiset uidut, optiset kuitukimput ja optiset kuitukaapelit	vapaa	vapaa
9001.20	- laatat ja levyt polarisoivasta aineesta	vapaa	vapaa
9001.30	- piilolasit	vapaa	vapaa
9001.40	- silmälasilinssit lasia	vapaa	vapaa
9001.50	- silmälasilinssit muuta ainetta	vapaa	vapaa
9001.90	- muut	vapaa	vapaa

90.02	Kehystetyt linssit, prismat, peilit ja muut optiset elementit, aineeseen katsomatta, kun ne ovat kojeiden tai laitteiden osia tai tarvikkeita, muut kuin tällaiset elementit optisesti työstämättömästä lasista:		
	- objektiivit:		
9002.10	-- kameroita, projektoreita tai valokuvan suurennus- tai pienennyslaitteita varten	2,5 %	2,5 %
9002.19	-- muut	2,5 %	2,5 %
9002.20	- suodattimet	2,5 %	2,5 %
9002.90	- muut	2,5 %	2,5 %
90.03	Silmälasien tai niiden kaltaisten esineiden kehykset ja niiden osat:		
	- kehykset:		
9003.11	-- muovia	3,8 %	3,5 %
9003.19	-- muuta ainetta	3,8 %	3,5 %
9003.90	- osat	3,8 %	3,5 %
90.04	Silmälasit ja niiden kaltaiset esineet, näön korjaamiseen, silmien suojaamiseen tai muuhun tarkoitukseen:		
9004.10	- aurinkolasit	3,8 %	3,8 %
9004.90	- muut	3,8 %	3,8 %
90.05	Kiikarit ja kaukoputket, sekä niiden jalustat; muut tähtitieteelliset kojeet ja niiden jalustat, ei kuitenkaan radiotähtitieteelliset kojeet:		
9005.10	- kaksioksulaariset kiikarit	6,2 %	5 %
9005.80	- muut kojeet	vapaa	vapaa
9005.90	- osat ja tarvikkeet (myös jalustat):		
	-- kaksioksulaaristen kiikarien	6,2 %	5 %
	-- muut	vapaa	vapaa
90.06	Valokuvauskamerat; valokuvaussalamalaitteet ja valokuvaussalamalamput, muut kuin nimikkeen 85.39 sähköpurkauslamput:		
9006.10	- kamerat, jollaisia käytetään painolaattojen tai painosylinterien valmistamiseen	2,5 %	2,5 %
9006.20	- kamerat, jollaisia käytetään asiakirjojen tallentamiseen		

9006.30	mikrofilmille, mikrokortille tai muille mikrolomakkeille - kamerat, jotka on erityisesti suunniteltu vedenalaiseen käyttöön, ilmavalokuvaukseen tai sisäelinten lääkinnälliseen tai kirurgiseen tutkimukseen; oikeuslääketieteessä ja rikostutkimuksessa vertailevaan valokuvaukseen käytettävät kamerat	2,5 %	2,5 %
9006.40	- pikakuvakamerat	2,5 %	2,5 %
9006.51	- muut kamerat: -- yksisilmäiset peilikamerat enintään 35 mm:n levyistä rullafilmiä varten	2,5 %	2,5 %
9006.52	-- muut, alle 35 mm:n levyistä rullafilmiä varten	2,5 %	2,5 %
9006.53	-- muut, 35 mm:n levyistä rullafilmiä varten	2,5 %	2,5 %
9006.59	-- muut	2,5 %	2,5 %
9006.61	- valokuvaussalamalaitteet ja valokuvaussalamalamput: -- sähköpurkauslampulla toimivat ("elektroniset") valokuvaussalamalaitteet	3,8 %	3,8 %
9006.62	-- salamalamput, salamakuutiot ja niiden kaltaiset tavarat	3,8 %	3,8 %
9006.69	-- muut	3,8 %	3,8 %
9006.91	- osat ja tarvikkeet: -- kameroiden	2,5 %	2,5 %
9006.99	-- muut	2,5 %	2,5 %
90.07	Elokuvakamerat ja -projektorit, myös jos niissä on äänen tallennus- tai toistolaitteet:		
	- kamerat:		
9007.11	-- alle 16 mm:n levyistä filmiä tai 2 x 8 mm:n filmiä varten	3,5 %	3,5 %
9007.19	-- muut	3,5 %	3,5 %
	- projektorit:		
9007.21	-- alle 16 mm:n levyistä filmiä varten	3,5 %	3,5 %
9007.29	-- muut	3,5 %	3,5 %
	- osat ja tarvikkeet:		
9007.91	-- kameroiden	3,5 %	3,5 %
9007.92	-- projektoreiden	3,5 %	3,5 %
90.08	Projektorit, muut kuin elokuvaprojektorit ja profiiliprojektorit; valokuvan (ei kuitenkaan elokuvan) suurennus- tai pienennyslaitteet:		
9008.10	- diaprojektorit	3,8 %	3,8 %
9008.20	- mikrofilmien, mikrokorttien tai muiden		

	mikrolomakkeiden lukulaitteet, myös kopioivat	3,8 %	3,8 %
9008.30	- muut projektorit	3,8 %	3,8 %
9008.40	- valokuvan (ei kuitenkaan elokuvan) suurennus- tai pienennyslaitteet	3,8 %	3,8 %
9008.90	- osat ja tarvikkeet	3,8 %	3,8 %
90.09	Valokopiolaitteet, joissa on optinen järjestelmä tai jotka perustuvat kontaktimenetelmään, sekä lämpökopiolaitteet:		
	- laitteet sähköstaattista valokopiointia varten:		
9009.11	- - jotka jäljentävät alkuperäiskuvan suoraan kopiolle (suora menetelmä)	3,8 %	3,8 %
9009.12	- - jotka jäljentävät alkuperäiskuvan kopiolle välimateriaalin kautta (epäsuora menetelmä)	3,8 %	3,8 %
	- muut valokopiolaitteet:		
9009.21	- - joissa on optinen järjestelmä	3,8 %	3,8 %
9009.22	- - jotka perustuvat kontaktimenetelmään	3,8 %	3 %
9009.30	- lämpökopiolaitteet	3,8 %	3 %
9009.90	- osat ja tarvikkeet	3,8 %	3,8 %
90.10	Laitteet ja varusteet valokuva- ja elokuva-laboratorioita varten (myös laitteet piirikuvioiden projisointiin säteilyherkälle puolijohdeaineelle), muualle tähän ryhmään kuulumattomat; negatiivientarkastuslaitteet; valkokankaat:		
9010.10	- laitteet ja varusteet, jotka automaattisesti kehittävät valokuva- (myös elokuva-) filmin tai rullilla olevan valokuvapaperin, tai jotka automaattisesti valottavat kehitetyn filmin rullilla olevalle valokuvauspaperille	3,8 %	3,5 %
9010.20	- muut laitteet ja varusteet valokuva- ja elokuva-laboratorioita varten; negatiivientarkastuslaitteet	3,8 %	3,5 %
9010.30	- valkokankaat	3,8 %	3,5 %
9010.90	- osat ja tarvikkeet	3,8 %	3,5 %

90.11	Optiset mikroskoopit, myös mikrovalokuvausta, mikroelokuvausta tai mikroprojisointia varten:		
9011.10	- stereomikroskoopit	1,4 %	1,4 %
9011.20	- muut mikroskoopit mikrovalokuvausta, mikroelokuvausta tai mikroprojisointia varten	1,4 %	1,4 %
9011.80	- muut mikroskoopit	1,4 %	1,4 %
9011.90	- osat ja tarvikkeet	1,4 %	1,4 %
90.12	Mikroskoopit, muut kuin optiset; difraktiolaitteet:		
9012.10	- mikroskoopit, muut kuin optiset, sekä difraktiolaitteet	vapaa	vapaa
9012.90	- osat ja tarvikkeet	vapaa	vapaa
90.13	Nestekidelaitteet, jotka eivät ole muissa nimikkeissä yksityiskohtaisemmin kuvattuja tavaroita; laserit, muut kuin laseriodit; muut optiset laitteet ja kojeet, muualle tähän ryhmään kuulumattomat:		
9013.10	- aseisiin kiinnitettävät kiikarit, tähtäimet; periskoopit; kiikarit ja kaukoputket, jotka on suunniteltu tämän ryhmän tai XVI osan koneiden, laitteiden tai kojeiden osiksi	3,8 %	3,8 %
9013.20	- laserit, muut kuin laseriodit	3,8 %	3,8 %
9013.80	- muut laitteet ja kojeet	3,8 %	3,8 %
9013.90	- osat ja tarvikkeet	3,8 %	3,8 %
90.14	Kompassit; muut navigointikojeet ja -laitteet:		
9014.10	- kompassit	4,5 %	3,5 %
9014.20	- lento- tai avaruusnavigointikojeet ja -laitteet (muut kuin kompassit)	4,5 %	4,5 %
9014.80	- muut kojeet ja laitteet	4,5 %	4 %
9014.90	- osat ja tarvikkeet	4,5 %	4 %
90.15	Geodeettiset (myös fotogrammetriset), hydrografiset, oseanografiset, hydrologiset, meteorologiset tai geofysikaaliset kojeet ja laitteet, ei kuitenkaan kompassit; etäisyysmittarit:		
9015.10	- etäisyysmittarit	4,5 %	4,5 %
9015.20	- teodoliitit ja takymetrit	4,5 %	4,5 %
9015.30	- vaaituskojeet	4,5 %	4,5 %

9015.40	- fotogrammetriset kojeet ja laitteet	4,5 %	4,5 %	
9015.80	- muut kojeet ja laitteet	4,5 %	4,5 %	
9015.90	- osat ja tarvikkeet	4,5 %	4 %	
90.16	Vaa'at, joiden herkkyys on vähintään 0,05 g, myös punnuksineen	5 % e 3,8 %	5 % e 3,8 %	
90.17	Piirustus- tai merkintäkojeet ja matemaattiset laskukojeet (esim. piirustuskoneet, pantografit, astelevyt, harpikot, laskutikut ja laskulevyt); kädessä pidettävät pituuksien mittaukseen käytettävät kojeet (esim. mittatangot ja -nauhat sekä mikrometrit ja työntömitat), muualle tähän ryhmään kuulumattomat:			
9017.10	- piirustuspöydät tai -koneet, myös automaattiset	3,8 %	3,8 %	
9017.20	- muut piirustus- tai merkintäkojeet ja matemaattiset laskukojeet	3,8 %	3,8 %	
9017.30	- mikrometrit, työntömitat ja tulkit	3,8 %	3,8 %	
9017.80	- muut kojeet	3,8 %	3 %	
9017.90	- osat ja tarvikkeet	3,8 %	3 %	
90.18	Lääketieteessä, myös hammas- tai eläinlääketieteessä tai kirurgiassa käytettävät kojeet ja laitteet, mukaan lukien skintigrafiset laitteet, muut sähkölääkintälaitteet ja näöntarkastuskojeet:			
	- sähködiagnosilaitteet (myös laitteet toimintojen tutkimista tai fysiologisten parametrien tarkkailua varten):			
9018.11	-- elektrokardiografit	5,1 % e vapaa	vapaa	MED
9018.19	-- muut	5,1 % e vapaa	vapaa	MED
9018.20	- ultravioletti- tai infrapunasäteilylaitteet	5,1 % e vapaa	vapaa	MED
	- injektioruiskut, neulat, katetrit, kanyylit ja niiden kaltaiset tavarat:			
9018.31	-- injektioruiskut, myös jos niissä on neula	5,1 % e vapaa	vapaa	MED
9018.32	-- putkimaiset metallineulat ja haavanompeluneulat	5,1 %	vapaa	MED

9018.39	- - muut	e vapaa 5,1 % e vapaa	vapaa	MED
	- muut kojeet ja laitteet, joita käytetään hammaslääketieteessä:			
9018.41	- - hammaslääkärinporakoneet, myös jos ne on yhdistetty jalustaan, jossa on muita hammaslääkintävarusteita	5,1 % e vapaa	vapaa	MED
9018.49	- - muut	5,1 % e vapaa	vapaa	MED
9018.50	- muut oftalmologiset kojeet ja laitteet	5,1 % e vapaa	vapaa	MED
9018.90	- muut kojeet ja laitteet	5,1 % e vapaa	vapaa	MED
90.19	Mekanoterapeuttiset laitteet; hierontalaitteet; laitteet psykologisia soveltuvuustestejä varten; otsoni-, happi- tai aerosolihoitolaitteet, tekohengityslaitteet ja muut terapeuttiset hengityslaitteet:			
9019.10	- mekanoterapeuttiset laitteet; hierontalaitteet; laitteet psykologisia soveltuvuustestejä varten	5,1 %	vapaa	MED
9019.20	- otsoni-, happi- tai aerosolihoitolaitteet, tekohengityslaitteet ja muut terapeuttiset hengityslaitteet	5,1 %	vapaa	MED
90.20	Muut hengityslaitteet ja kaasunaamarit (ei kuitenkaan suojanaamarit, joissa ei ole mekaanisia osia eikä vaihdettavia suodatimia)	5,1 %	vapaa	MED
90.21	Ortopediset välineet, myös kainalosauvat, kirurgiset vyöt ja kohjuvyöt; lastat ja muut murtumanhoitovälineet; proteesit; kuulolaitteet sekä muut vamman tai vajavuuden kompensoimiseksi mukana pidettävät tai kannettavat tai kehoon istutettavat välineet:			
	- nivelproteesit, muut ortopediset välineet ja murtumanhoitovälineet:			
9021.11	- - nivelproteesit	vapaa	vapaa	
9021.19	- - muut	vapaa	vapaa	
	- tekohampaat ja hammasproteesivarusteet:			
9021.21	- - tekohampaat	vapaa	vapaa	

9021.29	-- muut	vapaa	vapaa
9021.30	- muut proteesit	vapaa	vapaa
9021.40	- kuulolaitteet, ei kuitenkaan osat ja tarvikkeet	vapaa	vapaa
9021.50	- tahdistimet, jotka kiihottavat sydänlihaksia, ei kuitenkaan osat ja tarvikkeet	vapaa	vapaa
9021.90	- muut	vapaa	vapaa
90.22	Röntgensäteiden tai alfa-, beta- tai gammasäteilyn käyttöön perustuvat laitteet, lääkintä-, myös hammas- tai eläinlääkintä- tai kirurgiseen käyttöön tai muuhun käyttöön, mukaan lukien radiografia- tai radioterapialaitteet, röntgenputket ja muut röntgengeneraattorit, suurjännitegeneraattorit, valvontapaneelit ja -pöydät, varjostimet, tutkimus- tai käsittelypöydät, tuolit sekä niiden kaltaiset tavarat: - röntgensäteiden käyttöön perustuvat laitteet, lääkintä-, myös hammas- tai eläinlääkintä- tai kirurgiseen käyttöön tai muuhun käyttöön, mukaan lukien radiografia- tai radioterapialaitteet:		
9022.11	-- lääkintä-, myös hammas- tai eläinlääkintä- tai kirurgiseen käyttöön	vapaa	vapaa
9022.19	-- muuhun käyttöön	vapaa	vapaa
	- alfa-, beta- tai gammasäteilyn käyttöön perustuvat laitteet, lääkintä-, myös hammas- tai eläinlääkintä- tai kirurgiseen käyttöön tai muuhun käyttöön, mukaan lukien radiografia- tai radioterapialaitteet:		
9022.21	-- lääkintä-, myös hammas- tai eläinlääkintä- tai kirurgiseen käyttöön	vapaa	vapaa
9022.29	-- muuhun käyttöön	vapaa	vapaa
9022.30	- röntgenputket	vapaa	vapaa
9022.90	- muut, myös osat ja tarvikkeet	vapaa	vapaa
90.23	Kojeet, laitteet ja mallit, jotka on tarkoitettu esittelyä (esim. opetusta tai näyttelyä) varten, muuhun käyttöön soveltumattomat	vapaa	vapaa
90.24	Koneet ja laitteet aineiden (esim. metallin, puun, tekstiilitavaroiden, paperin tai muovin) kovuuden, lujuuden, kokoonpuristuvuuden, kimmoisuuden tai		

	muiden mekaanisten ominaisuuksien testausta varten:			
9024.10	- metallin testaukseen käytettävät koneet ja laitteet	5,1 %	vapaa	SC
		e 3,8 %		
9024.80	- muut koneet ja laitteet	5,1 %	vapaa	SC
		e 3,8 %		
9024.90	- osat ja tarvikkeet	5,1 %	vapaa	SC
		e 3,8 %		
90.25	Densimetrit, areometrit ja niiden kaltaiset uppomittarit, lämpömittarit, pyrometrit, ilmapuntarit, hygrometrit ja psykrometrit, myös rekisteröivät, sekä näiden kojeiden yhdistelmät:			
	- lämpömittarit ja pyrometrit, muihin kojeisiin yhdistämättömät:			
9025.11	- - nestetäyttöiset, suoranäyttöiset	6 %	vapaa	SC
		e 3,8 %		
9025.19	- - muut	6 %	vapaa	SC
		e 3,8 %		
9025.20	- ilmapuntarit, muihin kojeisiin yhdistämättömät	6 %	vapaa	SC
		e 3,8 %		
9025.80	- muut kojeet	6 %	vapaa	SC
		e 3,8 %		
9025.90	- osat ja tarvikkeet	6 %	vapaa	SC
		e 3,8 %		
90.26	Kojeet ja laitteet nesteiden tai kaasujen virtauksen, pinnan korkeuden, paineen tai muiden vaihtelevien ominaisuuksien mittaamista tai tarkkailua varten (esim. virtausmittarit, pinnan korkeuden osoittimet, painemittarit ja lämmönkulutusmittarit), ei kuitenkaan nimikkeen 90.14, 90.15, 90.28 tai 90.32 kojeet ja laitteet:			
9026.10	- nesteiden virtauksen tai pinnankorkeuden mittaamista tai tarkkailua varten	6 %	vapaa	SC
		e 3,8 %		
9026.20	- paineen mittaamista tai tarkkailua varten	6 %	vapaa	SC
		e 3,8 %		
9026.80	- muut kojeet ja laitteet	6 %	vapaa	SC
		e 3,8 %		
9026.90	- osat ja tarvikkeet	6 %	vapaa	SC
		e 3,8 %		

90.27	Kojeet ja laitteet fysikaalista tai kemiallista analyysiä varten (esim. polarimetrit, refraktometrit, spektrometrit sekä kaasu- tai savuanalysilaitteet); kojeet ja laitteet viskositeetin, huokoisuuden, laajenemisen, pintajännityksen tai niiden kaltaisten ominaisuuksien mittaamista tai tarkkailua varten; kojeet ja laitteet lämpö määrän, äänitason tai valon voimakkuuden mittaamista tai tarkkailua varten (myös valotusmittarit); mikrotomit:			
9027.10	- kaasu- tai savuanalysilaitteet	6 % e 3,8 %	vapaa	SC
9027.20	- kromatografit ja elektroforeesilaitteet	6 % e 3,8 %	vapaa	SC
9027.30	- spektrometrit, spektrofotometrit ja optista säteilyä (ultravioletti, näkyvä, infrapuna) käyttävät spektrografit	6 % e 3,8 %	vapaa	SC
9027.40	- valotusmittarit	6 % e 3,8 %	vapaa	SC
9027.50	- muut optista säteilyä (ultravioletti, näkyvä, infrapuna) käyttävät kojeet ja laitteet	6 % e 3,8 %	vapaa	SC
9027.80	- muut kojeet ja laitteet	6 % e 3,8 %	vapaa	SC
9027.90	- mikrotomit; osat ja tarvikkeet	6 % e 3,8 %	vapaa	SC
90.28	Kaasun, nesteen tai sähkön kulutus- tai tuotantomittarit, myös niiden tarkistusmittarit:			
9028.10	- kaasumittarit	6,2 % e 3,8 %	vapaa	SC
9028.20	- nestemittarit	6,2 % e 3,8 %	vapaa	SC
9028.30	- sähkömittarit: -- taloudessa käytettävät sähkönkulutusmittarit	18 % e 5 %	vapaa	SC
	-- muut	6,2 % e 3,8 %	vapaa	SC
9028.90	- osat ja tarvikkeet	6,2 % e 3,8 %	vapaa	SC

90.29	Kierroslaskurit, tuotannonlaskurit, taksamittarit, matkamittarit, askelmittarit ja niiden kaltaiset kojeet; nopeusmittarit ja takometrit, muut kuin nimikkeeseen 90.14 tai 90.15 kuuluvat; stroboskoopit:			
9029.10	- kierroslaskurit, tuotannonlaskurit, taksamittarit, matkamittarit, askelmittarit ja niiden kaltaiset kojeet	6,2 %	4,4 %	
9029.20	- nopeusmittarit ja takometrit; stroboskoopit	6,2 %	4,4 %	
9029.90	- osat ja tarvikkeet	6,2 %	4,4 %	
90.30	Oskilloskoopit, spektrianalysaattorit ja muut sähkösuureiden mittaus- tai tarkkailukojeet ja -laitteet, ei kuitenkaan nimikkeeseen 90.28 mittarit; alfa-, beta-, gamma-, röntgen-, kosmisen tai muun ionisoivan säteilyn mittaus- tai toteamiskojeet ja -laitteet:			
9030.10	- ionisoivan säteilyn mittaus- tai toteamiskojeet ja -laitteet	6 % e 3,8 %	vapaa	SC
9030.20	- katodisädeoskilloskoopit ja katodisädeoskillografit	6 % e 3,8 %	vapaa	SC
	- muut kojeet ja laitteet jännitteen, virranvoimakkuuden, resistanssin tai tehon mittaamista tai tarkkailua varten, ilman rekisteröintilaitetta:			
9030.31	-- yleismittarit	6 % e 3,8 %	vapaa	SC
9030.39	-- muut	6 % e 3,8 %	vapaa	SC
9030.40	- muut kojeet ja laitteet, jotka on erityisesti suunniteltu tietoliikennettä varten (esim. ylikuulumismittarit, vahvistusmittarit, särökerroinmittarit ja häiriöjännitemittarit)	6 % e 3,8 %	vapaa	SC
	- muut kojeet ja laitteet:			
9030.81	-- joissa on rekisteröintilaitte	6 % e 3,8 %	vapaa	SC
9030.89	-- muut	6 % e 3,8 %	vapaa	SC
9030.90	- osat ja tarvikkeet	6 % e 3,8 %	vapaa	SC

90.31	Mittaus- tai tarkkailukojeet, -laitteet ja -koneet, muualle tähän ryhmään kuulumattomat; profiiliprojektorit:			
9031.10	- mekaanisten osien tasapainotuskoneet	4,5 %	vapaa	SC
9031.20	- koestuspenkit	4,5 %	vapaa	SC
9031.30	- profiiliprojektorit	4,5 %	vapaa	SC
9031.40	- muut optiset kojeet ja laitteet	4,5 %	vapaa	SC
9031.80	- muut kojeet, laitteet ja koneet	4,5 %	vapaa	SC
9031.90	- osat ja tarvikkeet	4,5 %	vapaa	SC
90.32	Automaattiset säätö- tai valvontakojeet ja -laitteet:			
9032.10	- termostaatit	2,2 %	vapaa	SC
9032.20	- paineensäätimet (pressostaatit)	6 %	vapaa	SC
		e 3,8 %		
	- muut kojeet ja laitteet:			
9032.81	-- hydrauliset tai pneumaattiset	6 %	vapaa	SC
		e 3,8 %		
9032.89	-- muut	6 %	vapaa	SC
		e 3,8 %		
9032.90	- osat ja tarvikkeet	6 %	vapaa	SC
		e 3,8 %		
90.33	90. ryhmään kuuluvien koneiden, laitteiden ja kojeiden osat ja tarvikkeet (muualle tähän ryhmään kuulumattomat)	6,2 %	4,4 %	
	91. Ryhmä			
	Kellot ja niiden osat			
91.01	Rannekellot, taskukellot ja niiden kaltaiset kellot, myös ajanottokellot, joiden kuori on jalometallia tai jalometallilla pleteroitua metallia:			
	- rannekellot, paristo- tai akkukäyttöiset, myös jos niissä on ajanottotoiminto:			
9101.11	-- joissa on ainoastaan mekaaninen näyttö	4 %	3,8 %	
9101.12	-- joissa on ainoastaan optoelektroninen näyttö	4 %	3,8 %	
9101.19	-- muut	4 %	3,8 %	
	- muut rannekellot, myös jos niissä on ajanottotoiminto:			

9101.21	-- automaattivetoiset	4 %	3,8 %
9101.29	-- muut	4 %	3,8 %
	- muut:		
9101.91	-- paristo- tai akkukäyttöiset	4 %	3,8 %
9101.99	-- muut	4 %	3,8 %
91.02	Rannekellot, taskukellot ja niiden kaltaiset kellot, myös ajanottokellot, muut kuin nimikkeeseen 91.01 kuuluvat:		
	- rannekellot, paristo- tai akkukäyttöiset, myös jos niissä on ajanottotoiminto:		
9102.11	-- joissa on ainoastaan mekaaninen näyttö	4 %	3,8 %
9102.12	-- joissa on ainoastaan optoelektroninen näyttö	4 %	3,8 %
9102.19	-- muut	4 %	3,8 %
	- muut rannekellot, myös jos niissä on ajanottotoiminto:		
9102.21	-- automaattivetoiset	4 %	3,8 %
9102.29	-- muut	4 %	3,8 %
	- muut:		
9102.91	-- paristo- tai akkukäyttöiset	4 %	3,8 %
9102.99	-- muut	4 %	3,8 %
91.03	Muut kellot, joissa on ranne-, tasku- tai niiden kaltaisten kellojen koneisto, ei kuitenkaan nimikkeen 91.04 kellot:		
9103.10	- paristo- tai akkukäyttöiset	4 %	4 %
9103.90	- muut	4 %	4 %
91.04	Kojelautakellot ja niiden kaltaiset kellot ajoneuvoja, ilma-aluksia, avaruusaluksia tai aluksia varten	4 %	4 %
91.05	Muut kellot:		
	- herätyskellot:		
9105.11	-- paristo-, akku- tai verkkokäyttöiset	4 %	4 %
9105.19	-- muut	4 %	4 %
	- seinäkellot:		
9105.21	-- paristo-, akku- tai verkkokäyttöiset	4 %	4 %
9105.29	-- muut	4 %	4 %
	- muut:		

9105.91	-- paristo-, akku- tai verkkokäyttöiset	4 %	4 %
9105.99	-- muut	4 %	4 %
91.06	Kellonajanmerkitsemislaitteet ja aikavälien mittaamiseen, merkitsemiseen tai muulla tavalla ilmaiseamiseen tarkoitetut laitteet, joissa on kellokoneisto tai synkronimoottori (esim. ajantarkkailukellot ja ajanmerkitsemislaitteet):		
9106.10	- ajantarkkailukellot; ajanmerkitsemislaitteet	4 %	4 %
9106.20	- pysäköintimittarit	4 %	4 %
9106.90	- muut	4 %	4 %
91.07	Aikakytkimet, joissa on kellokoneisto tai synkronimoottori	6,2 %	5 %
91.08	Täydelliset ranne-, tasku- tai niiden kaltaisten kellojen koneistot, kootut:		
	- paristo- tai akkukäyttöiset:		
9108.11	-- joissa on ainoastaan mekaaninen näyttö tai laite, johon voidaan yhdistää mekaaninen näyttö	4 %	4 %
9108.12	-- joissa on ainoastaan optoelektroninen näyttö	4 %	4 %
9108.19	-- muut	4 %	4 %
9108.20	- automaattivetoiset	4 %	4 %
	- muut:		
9108.91	-- enimmäismitoiltaan 33,8 mm	4 %	4 %
9108.99	-- muut	4 %	4 %
91.09	Muut täydelliset kellokoneistot, kootut:		
	- paristo-, akku- tai verkkokäyttöiset:		
9109.11	-- herätyskellojen	4 %	4 %
9109.19	-- muut	4 %	4 %
9109.90	- muut	4 %	4 %
91.10	Täydelliset kellokoneistot, kokoamattomat tai osittain kootut (kellokoneistosarjat); epätäydelliset kellokoneistot, kootut; kellojen raakakoneistot:		
	- ranne-, tasku- tai niiden kaltaisten kellojen:		
9110.11	-- täydelliset koneistot, kokoamattomat tai osittain kootut		

	(kellokoneistosarjat)	vapaa	vapaa
9110.12	-- epätäydelliset koneistot, kootut	vapaa	vapaa
9110.19	-- raakakoneistot	vapaa	vapaa
9110.90	- muut	vapaa	vapaa
91.11	Ranne-, tasku- tai niiden kaltaisten kellojen kuoret ja niiden osat:		
9111.11	- kuoret jalometallia tai jalometallilla pleteroitua metallia	4 %	3,5 %
9111.20	- kuoret epäjaloa metallia, myös kullattua tai hopeoitua epäjaloa metallia	4 %	3,5 %
9111.80	- muut kuoret	4 %	3,5 %
9111.90	- osat	4 %	3,5 %
91.12	Muut kellonkuoret, kellonkotelot ja niiden kaltaiset, muiden tähän ryhmään kuuluvien tavaroiden kuoret tai kotelot sekä niiden osat:		
9112.10	- metalliset kuoret tai kotelot	4 %	4 %
9112.80	- muut kuoret tai kotelot	4 %	4 %
9112.90	- osat	4 %	4 %
91.13	Kellonhihnat ja -rannekkeet sekä niiden osat:		
9113.10	- jalometallia tai jalometallilla pleteroitua metallia	10 %	7 %
9113.20	- epäjaloa metallia, myös kullattua tai hopeoitua epäjaloa metallia	10 %	7 %
9113.90	- muut	10 %	8 %
91.14	Muut kellonosat:		
9114.10	- jouset, myös spiraalit	vapaa	vapaa
9114.20	- kivet	vapaa	vapaa
9114.30	- kellotaulut	vapaa	vapaa
9114.40	- pohjat ja sillat	vapaa	vapaa
9114.00	- muut	vapaa	vapaa

92. Ryhmä

Soittimet; niiden osat ja tarvikkeet

92.01	Pianot, myös automaattipianot; cembalot ja muut koskettimistolla varustetut kielisoittimet:		
9201.10	- pystypianot	7 %	5,1 %
9201.20	- flyygelit	7 %	5,1 %
9201.90	- muut	7 %	5,1 %
92.02	Muut kielisoittimet (esim. kitarat, viulut ja harput):		
9202.10	- jousisoittimet	7 %	5,1 %
9202.90	- muut	7 %	5,1 %
92.03	Koskettimistolla varustetut pilliurut; urkuharmonit ja niiden kaltaiset kosketinsoittimet, joissa on vapaasti värähtelevät metallilehdykät:		
	- koskettimistolla varustetut pilliurut	5 %	4 %
	- muut	7 %	5,1 %
92.04	Hanurit ja niiden kaltaiset soittimet; huuliharput:		
9204.10	- hanurit ja niiden kaltaiset soittimet	7 %	5 %
9204.20	- huuliharput	7 %	5 %
92.05	Muut puhallussoittimet (esim. klarinetit, trumpetit ja säkkipillit):		
9205.10	- vaskipuhaltimet	7 %	4,2 %
9205.90	- muut	7 %	4,2 %
92.06	Lyömäsoittimet (esim. rummut, ksylofonit, symbaalit, kastanjetit ja marakasit)	7 %	4,5 %
92.07	Soittimet, joiden ääni saadaan aikaan tai joudutaan vahvistamaan sähköisesti (esim. urut, kitarat ja hanurit):		
9207.10	- kosketinsoittimet, muut kuin hanurit	7 %	5,1 %
9207.90	- muut	7 %	5,1 %
92.08	Soittorasiat, orkestrionit, posetiivit, mekaaniset laululinnut, soitinsahat ja muut soittimet, tämän		

	ryhmän muihin nimikkeisiin kuulumattomat; kaikenlaiset houkutuspillit ja muut eläinten ääniä matkivat houkutusvälineet; vihellyspillit, kutsutorvet ja muut suulla puhallettavat äänimerkinantovälineet:		
9208.10	- soittorasiat	7 %	4,2 %
9208.90	- muut	7 %	4,2 %
92.09	Soittimien osat (esim. soittorasioiden mekanismit) ja tarvikkeet (esim. mekaanisten soittimien kortit, kiekot ja rullat); kaikenlaiset metronomit, ääniraudat ja virityspillit:		
9209.10	- metronomit, ääniraudat ja virityspillit	vapaa	vapaa
9209.20	- soittorasioiden mekanismit	vapaa	vapaa
9209.30	- soittimien kielet - muut:	vapaa	vapaa
9209.91	-- pianojen osat ja tarvikkeet	vapaa	vapaa
9209.92	-- nimikkeeseen 92.02 kuuluvien soittimien osat ja tarvikkeet	vapaa	vapaa
9209.93	-- nimikkeeseen 92.03 kuuluvien soittimien osat ja tarvikkeet	vapaa	vapaa
9209.94	-- nimikkeeseen 92.07 kuuluvien soittimien osat ja tarvikkeet	vapaa	vapaa
9209.99	-- muut	vapaa	vapaa

XIX OSA

ASEET JA AMPUMATARVIKKEET; NIIDEN OSAT JA TARVIKKEET

93. Ryhmä

Aseet ja ampumatarvikkeet; niiden osat ja tarvikkeet

93.01	Sota-aseet, muut kuin revolverit, pistoolit ja nimikkeen 93.07 aseet	vapaa	vapaa
93.02	Revolverit ja pistoolit, muut kuin nimikkeeseen 93.03 tai 93.04 kuuluvat	4,2 %	4 %

93.03	Muut tuliaseet ja niiden kaltaiset tavarat, joiden toiminta perustuu räjähtävän panoksen palamiseen (esim. metsästys- ja urheiluhaukikot ja -kiväärit, suustaladattavat tuliaseet, valopistoolit ja muut ainoastaan merkinantoraketteja ampuvat välineet, paukkupanospistoolit ja -revolverit, kiinteäpulttiset teurastuspistoolit sekä köydenheittolaitteet):		
9303.10	- suustaladattavat tuliaseet	4,5 %	4,5 %
9303.20	- muut metsästys- tai urheiluhaukikot, myös haulikkorihlat	4,5 %	4,5 %
9303.30	- muut metsästys- tai urheilukiväärit	4,5 %	4,5 %
9303.90	- muut	4,5 %	4 %
93.04	Muut aseet (esim. jousi-, ilma- tai kaasukiväärit ja -pistoolit sekä patukat), ei kuitenkaan nimikkeeseen 93.07 kuuluvat	6,2 %	4,5 %
93.05	Nimikkeisiin 93.01 – 93.04 kuuluvien tavaroiden osat ja tarvikkeet:		
9305.10	- revolverien ja pistoolien	6,2 %	4,4 %
9305.21	- nimikkeen 93.03 haulikoiden ja kiväärien:		
9305.21	- haulikonpiiput	6,2 %	4,4 %
9305.29	-- muut:		
	--- karkeasti sahatut kiväärintukiteelmät, puusta	vapaa	vapaa
	--- muut	6,2 %	4,4 %
9305.90	-- muut:		
	-- nimikkeen 93.01 sota-aseiden	vapaa	vapaa
	-- muut	6,2 %	4,4 %
93.06	Pommit, kranaatit, torpedot, miinat, ohjukset ja niiden kaltaiset sota-ammukset sekä niiden osat; patruunat ja muut projektiilit ja ampumatarvikkeet sekä niiden osat, myös haulit ja etupanokset:		
9306.10	- patruunat niittaus- tai niiden kaltaisia työkalu- ja tai kiinteäpulttisia teurastuspistooleja varten sekä niiden osat	6 %	4,4 %
	- haulikonpatruunat ja niiden osat; ilmakiväärinluodit:		
9306.21	-- patruunat	6 %	4,4 %
9306.29	-- muut	6 %	4,4 %

9306.30	- muut patruunat ja niiden osat	6 %	4,4 %	
9306.90	- muut:			
	- - pommit, kranaatit, torpedot, miinat, ohjukset ja niiden kaltaiset sota-ammukset sekä niiden osat	vapaa	vapaa	
	- - muut	6 %	4,4 %	
93.07	Miekat, sapelit, pistimet ja niiden kaltaiset aseet sekä niiden osat, tupet ja kotelot	3,8 %	3 %	

XX OSA

ERINÄISET TAVARAT

94. Ryhmä

Huonekalut; vuoteiden joustin pohjat ja vuodevarusteet, kuten patjat ja tyynyt, sekä niiden kaltaiset pehmustetut sisustustavarat; valaisimet ja valaistusvarusteet, muualle kuulumattomat; valokilvet ja niiden kaltaiset tavarat; tehdasvalmisteiset rakennukset

94.01	Istuimet (muut kuin nimikkeeseen 94.02 kuuluvat), myös vuoteiksi muutettavat, sekä niiden osat:			
9401.10	- istuimet, jollaisia käytetään ilma-aluksissa	6,1 %	vapaa	FUR
9401.20	- istuimet, jollaisia käytetään moottoriajoneuvoissa	6,1 %	4,4 %	FUR
9401.30	- pyörivät istuimet, joiden korkeutta voi säätää	6,1 %	vapaa	FUR
9401.40	- vuoteiksi muutettavat istuimet, muut kuin puutarhatuolit ja retkeilyvarusteet	6,1 %	vapaa	FUR
9401.50	- istuimet rottingista, koripajusta, bambusta tai niiden kaltaisista aineista	6,1 %	vapaa	FUR
	- muut istuimet, puurunkoiset:			
9401.61	- - pehmustetut	6,1 %	vapaa	FUR
9401.69	- - muut	6,1 %	vapaa	FUR
	- muut istuimet, metallirunkoiset:			
9401.71	- - pehmustetut	6,1 %	vapaa	FUR
9401.79	- - muut	6,1 %	vapaa	FUR
9401.80	- muut istuimet	6,1 %	vapaa	FUR
9401.90	- osat	6,1 %	3 %	FUR

94.02	Lääkintä-, myös hammas- tai eläinlääkintä- tai kirurgiset huonekalut (esim. leikkauspöydät, tutkimuspöydät, sairaalavuoteet mekaanisin varustein ja hammaslääkärintuolit); parturintuolit ja niiden kaltaiset tuolit, joissa on sekä pyöritys- että kallistus- ja nostomekanismit; edellä mainittujen tavaroiden osat:			
9402.10	- hammaslääkäri-, parturin- ja niiden kaltaiset tuolit sekä niiden osat:			
	- - metallia	5,1 %	vapaa	MED
	- - muuta ainetta	5,1 %	vapaa	MED
9402.90	- muut	5,1 %	vapaa	MED
94.03	Muut huonekalut ja niiden osat:			
9403.10	- metallihuonekalut, jollaisia käytetään toimistoissa	5,1 %	vapaa	FUR
9403.20	- muut metallihuonekalut	5,1 %	vapaa	FUR
9403.30	- puuhuonekalut, jollaisia käytetään toimistoissa	5,1 %	vapaa	FUR
9403.40	- puuhuonekalut, jollaisia käytetään keittiöissä	5,1 %	4 %	FUR
9403.50	- puuhuonekalut, jollaisia käytetään makuuhuoneissa	5,1 %	vapaa	FUR
9403.60	- muut puuhuonekalut	5,1 %	vapaa	FUR
9403.70	- muovihuonekalut	5,1 %	vapaa	FUR
9403.80	- huonekalut muista aineista, myös rottingista, koripajusta, bambusta tai niiden kaltaisista aineista	5,1 %	vapaa	FUR
9403.90	- osat:			
	- - alanimikkeessä 94.03.80.00 mainittujen huonekalujen osat	5,1 %	4 %	
	- - muut	5,1 %	4 %	
94.04	Vuoteiden joustin pohjat; vuodevarusteet ja niiden kaltaiset sisustustavarat (esim. patjat, täytetyt vuodepeitteet, tyynyt ja pielukset), jousitetut tai millä aineella tahansa täytetyt tai pehmustetut tai huokoisesta kumista tai huokoisesta muovista tehdyt, myös verhoamattomat:			
9404.10	- vuoteiden joustin pohjat	7 %	5,1 %	
	- patjat:			
9404.21	- - huokoista kumia tai huokoista muovia, myös verhoamattomat	7 %	5,1 %	
9404.29	- - muuta ainetta	7 %	5 %	
9404.30	- makuupussit	7 %	5 %	

9404.90	- muut	7 %	5,1 %
94.05	Valaisimet ja valaistusvarusteet, myös hakuvalot ja valonheittimet, sekä niiden osat, muualla kuulumattomat; valokilvet, kuten valaistut merkit ja valaistut nimikilvet, joissa on pysyvästi asennettu valonlähde, sekä niiden osat, muualla kuulumattomat:		
9405.10	- kattokruunut ja muut katto- tai seinävalaisimet, sähköllä toimivat, ei kuitenkaan valaistusvarusteet, jollaisia käytetään yleisten aukoiden tai liikenneväylien valaisemiseen	9,1 %	6,4 %
9405.20	- pöytä-, kirjoituspöytä-, vuode- tai jalkalamput, sähköllä toimivat	9,1 %	6,4 %
9405.30	- joulukuusen valaisinsarjat	9,1 %	6,4 %
9405.40	- muut sähkövalaisimet ja -valaistusvarusteet	9,1 %	6,4 %
9405.50	- muut kuin sähköllä toimivat valaisimet ja valaistusvarusteet	9,1 %	6,4 %
9405.60	- valokilvet, kuten valaistut merkit ja valaistut nimikilvet	9,1 %	6,4 %
	- osat:		
9405.91	-- lasia	9,1 %	6,4 %
9405.92	-- muovia	9,1 %	6,4 %
9405.99	-- muut	9,1 %	6,4 %
94.06	Tehdasvalmisteiset rakennukset:		
	- muovia	24 %	13,4 %
	- puuta	vapaa	vapaa
	- muuta ainetta	4,4 %	4 %

95. Ryhmä

Lelut, pelit ja urheiluvälineet; niiden osat ja tarvikkeet

Huomautus HS-nimikkeisiin 95.01–95.05:
Sarakkeessa 4 ilmoitetut ”tulli-vapaa”-tarjoukset toteutetaan 10 vuoden aikana

95.01	Lasten ajettaviksi tarkoitettut lelut, joissa on pyörät (esim. kolmipyöräiset polkupyörät, potkulaudat ja poljinautot); nukenvaunut	7,7 %	vapaa	TOY
95.02	Ihmistä esittävät nuket:			
9502.10	- nuket, myös puettut vähin tulli p. 1 kg	7,7 % 1,20	vapaa	TOY
9502.91	- osat ja tarvikkeet: - - vaatteet ja vaateustarvikkeet sekä jalkineet ja päähineet vähin tulli p. 1 kg	7,7 % 1,20	vapaa	TOY
9502.99	- - muut vähin tulli p. 1 kg	7,7 % 1,20	vapaa	TOY
95.03	Muut lelut; pienoismallit ja niiden kaltaiset mallit ajanvietetarkoituksiin, myös mekaaniset; kaikenlaiset palapelit:			
9503.10	- sähköjunat, myös niiden raiteet, opasteet ja muut tarvikkeet	7,1 %	vapaa	TOY
9503.20	- pienoismallien, myös mekaanisten, rakennussarjat, ei kuitenkaan alanimikkeeseen 95.03.10 kuuluvat	7,1 %	vapaa	TOY
9503.30	- muut rakennussarjat ja koottavat lelut - eläimiä tai muita hahmoja kuin ihmistä esittävät lelut:	7,1 %	vapaa	TOY
9503.41	- - täytetyt	7,1 %	vapaa	TOY
9503.49	- - muut	7,1 %	vapaa	TOY
9503.50	- lelusoittimet tai -soitinlaitteet	7,1 %	vapaa	TOY
9503.60	- palapelit	7,1 %	vapaa	TOY
9503.70	- muut lelut, sarjoina tai täydellisinä varusteina	7,1 %	vapaa	TOY
9503.80	- muut lelut ja mallit, joissa on moottori	7,1 %	vapaa	TOY
9503.90	- muut	7,1 %	vapaa	TOY
95.04	Seurapelivälineet ja pelilaitteet sisätiloja varten, biljardipelit, kasinoiden pelipyödyt ja automaattiset keilapelivarusteet:			
9504.10	- videopelit, jollaisia käytetään televisiovastaanottimen kanssa	4,5 %	vapaa	TOY
9504.20	- biljardivälineet ja -tarvikkeet	4,5 %	vapaa	TOY
9504.30	- muut pelilaitteet, rahalla tai rahakkeella toimivat, muut kuin keilapelivarusteet	4,5 %	vapaa	TOY
9504.40	- pelikortit	4,5 %	vapaa	TOY

9504.90	- muut	4,5 %	vapaa	TOY
95.05	Juhla-, karnevaali- ja muut huvitusesineet, myös taikomisvälineet ja pilailuesineet:			
9505.10	- joulunviettoesineet	15 %	vapaa	TOY
9505.90	- muut	15 %	vapaa	TOY
95.06	Välineet ja varusteet liikuntaa, voimistelua, voimailua, muuta urheilua (myös pöytätennistä) tai ulkoilmapelejä tai -leikkejä varten, muualle tähän ryhmään kuulumattomat; uima-altaat ja kahluualtaat:			
	- sukset ja muut varusteet lumella hiihtoa varten:			
9506.11	-- sukset	6,2 %	4,4 %	
9506.12	-- suksisiteet	6,2 %	4,4 %	
9506.19	-- muut	6,2 %	4,4 %	
	- vesisukset, lainelaudat, purjelaudat ja muut vesiuurheiluvälineet:			
9506.21	-- purjelaudat	4 %	2,7 %	
9506.29	-- muut	4 %	4 %	
	- golfmailat ja muut golfvarusteet:			
9506.31	-- täydelliset mailat	4 %	4 %	
9506.32	-- pallot	4 %	4 %	
9506.39	-- muut	4 %	4 %	
9506.40	- pöytätennisvälineet ja -varusteet	4 %	4 %	
	- tennis-, sulkapallo- tai niiden kaltaiset mailat, jäntheineen tai ilman:			
9506.51	-- tennismailat, jäntheineen tai ilman	4 %	4 %	
9506.59	-- muut	4 %	4 %	
	- pallot, muut kuin golfpallot ja pöytätennispallot:			
9506.61	-- tennispallot	4 %	4 %	
9506.62	-- ilmatäytteiset pallot	4 %	4 %	
9506.69	-- muut	4 %	4 %	
9506.70	- luistimet ja rullaluistimet, myös luistin- tai rullaluistinjalokineet kiinnitetyin luistimin	6,2 %	2,7 %	
	- muut:			
9506.91	-- välineet ja varusteet liikuntaa, voimistelua ja voimailua varten	4 %	2,7 %	
9506.99	-- muut:			
	--- jääkiekkomailat	6,2 %	4,4 %	
	--- muut	4 %	4 %	

95.07	Vavat, kalakoukut ja muut siimakalastustarvikkeet; kalahaavit, perhosaavit ja niiden kaltaiset haavit; houkutuslinnut (muut kuin nimikkeeseen 92.08 tai 97.05 kuuluvat) ja niiden kaltaiset metsästystarvikkeet:		
9507.10	- vavat	6,9 %	5,1 %
9507.20	- kalakoukut, myös perukkeineen	vapaa	vapaa
9507.30	- uistin- tai perhokelat	6,9 %	5,1 %
9507.90	- muut	6,9 %	5,1 %
95.08	Karusellit, keinut, ampumaratavarusteet ja muut huvipuistovälineet; kiertävät sirkukset, kiertävät eläinnäyttelyt ja kiertävät teatterit	5,1 %	3,8 %
	96. Ryhmä		
	Erinäiset tavarat		
96.01	Norsunluu, luu, kilpikonnankuori, sarvi, koralli, helmiäinen ja muut eläinkunnasta saadut veistoaineet, valmistetut, sekä näistä aineista tehdyt tavarat (myös muotoonpuristetut):		
9601.10	- valmistettu norsunluu ja norsunluusta tehdyt tavarat	2,2 %	2,2 %
9601.90	- muut	2,2 %	1,6 %
96.02	Kasvi- tai kivennäisveistoaineet, valmistetut, ja näistä aineista tehdyt tavarat; vahasta, steariinista, luonnosta saaduista kumeista, luonnonhartsista tai muovailumassasta valetut, muotoonpuristetut tai veistetyt tavarat sekä muut muualle kuulumattomat valetut, muotoonpuristetut tai veistetyt tavarat; valmistettu kovettamaton gelatiini (ei kuitenkaan nimikkeeseen 35.03 gelatiini) sekä kovettamattomasta gelatiinista tehdyt tavarat	2,2 %	2,2 %

9606.22	-- epäjaloa metallia, tekstiilaineella vähin tulli p. 1 kg	1,78	5 %
	päällystämättömät	6,2 %	
	vähin tulli p. 1 kg	1,78	
9606.29	-- muut	6,2 %	5 %
	vähin tulli p. 1 kg	1,78	
9606.30	-- napinsydämet ja muut napinosat; napinteelmät	6,2 %	4,4 %
	vähin tulli p. 1 kg	1,78	
96.07	Vetoketjut ja niiden osat:		
	- vetoketjut:		
9607.11	-- joiden hakaset ovat epäjaloa metallia	7 %	7 %
9607.19	-- muut	7 %	7 %
9607.20	- osat	7 %	7 %
96.08	Kuulakärkikynät; huopa-, kuitu- tai muulla huokoisella kärjellä varustetut kynät; täyttekynät ja niiden kaltaiset kynät; monistuskynät; irtolyijykynät; kynänvarret, kynänpitimet ja niiden kaltaiset pitimet; edellä mainittujen tavaroiden osat (myös hylsyt ja pidikkeet), muut kuin nimikkeeseen 96.09 kuuluvat:		
9608.10	- kuulakärkikynät	3,8 %	3,8 %
9608.20	- huopa-, kuitu- tai muulla huokoisella kärjellä varustetut kynät	3,8 %	3,8 %
	- täyttekynät ja niiden kaltaiset kynät:		
9608.31	-- tussikynät	3,8 %	3,8 %
9608.39	-- muut	3,8 %	3,8 %
9608.40	- irtolyijykynät	3,8 %	3,8 %
9608.50	- kahden tai useamman edellä mainitun alanimikkeen tavaroista koostuvat sarjat	3,8 %	3,8 %
9608.60	- kuulakärkikynien patruunat, jotka koostuvat kuulakärjestä ja mustesäiliöstä	3,8 %	3,5 %
	- muut:		
9608.91	-- kynänterät ja niiden kärjet	3,8 %	3,5 %
9608.99	-- muut	3,8 %	3,5 %
96.09	Lyijy-, aniliini- tai värikynät (muut kuin nimikkeeseen 96.08 kuuluvat), kivikynät, irtolyijyt, myös värilliset, pastelli- ja muut väriliidut, piirustus- tai piirustusliitu sekä vaatturinliitu:		
9609.10	- kynät, joissa lyijyä ympäröi jäykkä tuppi	3,6 %	3,5 %

96.03	Luudat, harjat (myös jos ne ovat koneiden, laitteiden tai kulkuneuvojen osia), siveltimet, käsikäyttöiset mekaaniset lattianlakaisimet, moottorittomat, sekä mopit ja höyhenhuiskut; luudan- tai harjantekoon tarkoitetut valmiit harjaskimput ja -tupsut; maalaustyyny ja -telat; kumi- ja muut kuivauspyyhkimet (ei kuitenkaan kuivaustelat):		
9603.10	- yhteensidotuista varvuista tai muista kasviaineista koostuvat luudat ja harjat, myös jos niissä on varsi - hammasharjat, partasudit, hiusharjat, kynsiharjat, silmäripsiharjat ja muut toalettiharjat henkilökohtaiseen käyttöön, myös tällaiset harjat, jotka ovat laitteiden osia:	15 % U	9,8 %
9603.21	-- hammasharjat, myös hammasproteeseja varten	15 % U	9,8 %
9603.29	-- muut	15 % U	9,8 %
9603.30	- taiteilijansiveltimet, kirjoitussiveltimet ja niiden kaltaiset siveltimet kosmeettisia valmisteita varten	15 % U	7,1 %
9603.40	- maali- tai lakkaharjat ja -siveltimet (muut kuin alanimikkeen 96.03.30 siveltimet); maalaustyyny ja -telat	15 % U	9,8 %
9603.50	- muut harjat, jotka ovat koneiden, laitteiden tai kulkuneuvojen osia	15 % U	9,8 %
9603.90	- muut: -- luudan- tai harjantekoon tarkoitetut valmiit harjaskimput ja -tupsut	vapaa	vapaa
	-- muut	15 % U	9,8 %
96.04	Käsiseulat ja -sihdit	3,8 %	3,8 %
96.05	Toaletti-, ompelu- tai kengänkiillotustarvikkeita tai vaatteiden puhdistukseen käytettäviä tarvikkeita sisältävät matkapakkaukset:		
	- joiden ulkopinta on nahkaa, tekonahkaa tai kiiltonahkaa	13 %	8,7 %
	- muut	15 %	9,8 %
96.06	Napit, myös painonapit, napinsydämet ja muut näiden tavaroiden osat; napinteelmät:		
9606.10	- painonapit ja niiden osat	6,2 %	5 %
	vähin tulli p. 1 kg	1,78	
	- muut napit:		
9606.21	-- muovia, tekstiiliaineella päällystämättömät	6,2 %	5 %

9609.20	- irtolyijyt, myös värilliset	3,6 %	3,5 %
9609.90	- muut	3,6 %	3,5 %
96.10	Kivitaulut ja muut kirjoitus- tai piirustustaulut, myös kehystetyt	3,8 %	3,5 %
96.11	Päiväys-, sinetöimis-, numeroimis- ja niiden kaltaiset leimasimet (myös nimilippujen painamislaitteet ja kohokirjoittimet), käsikäyttöiset; käsikäyttöiset latomahaat sekä käsinpainantasarjat, joissa on tällaiset latomahaat	3,8 %	3,5 %
96.12	Kirjoituskoneiden värinauhut ja niiden kaltaiset värinauhut, joihin on imeytetty väri tai joita on muuten valmistettu jättämään painantajälkeä, myös keloilla tai kaseteissa; värityynyt, myös jos niihin on imeytetty väri, koteloinen tai ilman:		
9612.10	- värinauhut	6,2 %	4,4 %
9612.20	- värityynyt	6,2 %	4,4 %
96.13	Savukkeensytyttimet ja muut sytyttimet, myös mekaaniset tai sähköllä toimivat, sekä niiden osat, ei kuitenkaan sytyttimenkivet ja -sydämet:		
9613.10	- kaasukäyttöiset taskusytyttimet, kertatäytöiset	5,1 %	4,5 %
9613.20	- kaasukäyttöiset taskusytyttimet, uudelleentäytettävät	5,1 %	4,5 %
9613.30	- pöytäsytyttimet	5,1 %	4,5 %
9613.80	- muut sytyttimet	5,1 %	4,5 %
9613.90	- osat	5,1 %	4,5 %
96.14	Tupakkapiiput (myös piipunpesät), sikari- tai savukeimukkeet sekä niiden osat:		
9614.10	- karkeasti muotoillut puu- tai juuriteelmät piippujen valmistusta varten	vapaa	vapaa
9614.20	- piiput ja piipunpesät	3,8 %	3,8 %
9614.90	- muut	3,8 %	3,8 %

96.15	Kammat, hiussoljet ja niiden kaltaiset esineet; hiusneulat, hiuspinteet, papiljotit ja niiden kaltaiset esineet, muut kuin nimikeeseen 85.16 kuuluvat, sekä niiden osat:		
	- kammat, hiussoljet ja niiden kaltaiset esineet:		
9615.11	-- kovakumia tai muovia	6,2 %	4,4 %
9615.19	-- muut	6,2 %	4,4 %
9615.20	- muut	6,2 %	4,4 %
96.16	Hajuvesisuihkupullot ja niiden kaltaiset toalettisuihkupullot sekä niiden helat ja suihkutuspäät; puuterihuiskut ja tyynyt kosmeettisia tai toalettivalmisteita varten:		
9616.10	- hajuvesisuihkupullot ja niiden kaltaiset toalettisuihkupullot sekä niiden helat ja suihkutuspäät	6 %	4,4 %
9616.20	- puuterihuiskut ja tyynyt kosmeettisia tai toalettivalmisteita varten	6 %	4,4 %
96.17	Termospullot ja muut termosastiat, täydelliset koteloineen; niiden osat, muut kuin lasisäiliöt vähin tulli p. 1 kg	8,9 % 2,50	8 %
96.18	Sovitus- ja mallinuket; automaattiset ja muut liikkuvat esittelyvälineet, joita käytetään näyteikkunoiden somistamiseen	3,8 %	3 %

XXI OSA

TAIDETEOKSET, KOKOELMAESINEET JA ANTIKKIESINEET

97. Ryhmä

Taideteokset, kokoelmaesineet ja antiikkiesineet

97.01	Maalaukset, piirustukset ja pastellit, kokonaan käsin tehdyt, muut kuin nimikkeen 49.06 piirustukset ja		
--------------	--	--	--

	muut kuin käsinmaalatut tai -koristetut tavarat; kollaasit ja niiden kaltaiset koristetaulut:		
9701.10	- maalaukset, piirustukset ja pastellit	vapaa	vapaa
9701.90	- muut	vapaa	vapaa
97.02	Alkuperäiskaiverrukset, -painokset ja -litografiat	vapaa	vapaa
97.03	Alkuperäisveistokset ja -patsaat, aineeseen katsomatta	vapaa	vapaa
97.04	Postimerkit, veromerkit, arvoleimat, ensipäiväkuoret, ehiöt ja niiden kaltaiset tavarat, mitätöidyt tai mitätöimättömät, edellyttäen että ne eivät ole voimassa eivätkä tule voimaan määrämaassa	vapaa	vapaa
97.05	Eläintieteelliset, kasvitieteelliset, mineralogiset, anatomiset, historialliset, arkeologiset, paleontologiset, etnografiset ja numismaattiset kokoelmat ja kokoelmaesineet	vapaa	vapaa
97.06	Yli 100 vuotta vanhat antiikkiesineet	vapaa	vapaa

Myönnytysluettelo XXIV - Suomi

OSA II - Preferenssitullit

(Ei ole)

Myönnytysluettelo XXIV - Suomi

OSA III - Tullien ulkopuoliset myönnytykset

(Ei ole)

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

Tämä myönnytysluettelo on alkuperäinen vain englannin kielellä

OSA IV: MAATALOUSTUOTTEET: SITOUMUKSET TUKITOIMENPITEIDEN RAJOITTAMISEKSI

(Maataloussopimuksen 3 artikla)

OSASTO I Sisäiset tukitoimenpiteet: Kokonaistukisitoumukset

PERUSVUOSIEN KOKONAIAMS	Vuositainen ja lopullinen tukitaso 1995-2000						Asiaan liittyvät liitetaulukot ja muut asiakirjaviitteet
1	2a	2b	2c	2d	2e	2f	3
1986-88	1995	1996	1997	1998	1999	2000	
milj.mk							
16468	15919	15370	14821	14272	13723	13174	AGST/FIN

HUOM.

Perusvuosien kokonais-AMS-laskelmassa on käytetty markkinahintatuen laskemisen perusteena olevana hallinnollisena hintana tavoitehintoja. Nykyisen kokonais-AMS:n laskennassa käytetään markkinahintatuen laskennan pohjana minimihintoja. Tämä johtuu muutoksista kotimaisessa maatalouden hintajärjestelmää koskevassa lainsäädännössä jotka astuvat voimaan vuonna 1994.

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

OSA IV (jatkuu)

OSASTO II: Vientituet: Budjettimenoja ja määrien vähentämistä koskevat sitoumukset

Tavara ja HS-tullinimikkeet kuuden numeron tarkkuudella		Peruskau- den bud- jettimeno milj.mk	Kalenteri- vuosi/sato- vuosi	Vuotuiset ja lopulliset budjettineuvoja koskevat sitoumukset vuosina 1995-2000						Peruskau- den vien- timäärä milj.kg	Kalenteri- vuosi/sato- vuosi	Vuotuiset ja lopulliset määrälliset sitoumukset						Asiaan liittyvät liitetaulukot ja asiakirjalitteet
1a	1b	2	3	4a	4b	4c	4d	4e	4f	5	6	7a	7b	7c	7d	7e	7f	8
				1995	1996	1997	1998	1999	2000			1995	1996	1997	1998	1999	2000	
Voi ja voiöljy		687,3		646,1	604,8	563,6	522,3	481,1	439,9	21,3		20,6	19,8	19,1	18,3	17,6	16,8	AGST/FIN
Juusto		579,6		544,8	510,0	475,3	440,5	405,7	370,9	32,1		31,0	29,9	28,7	27,6	26,5	25,4	AGST/FIN
Maitojauheet		353,3		332,1	310,9	289,7	268,5	247,3	226,1	23,3		22,5	21,7	20,9	20,0	19,2	18,4	AGST/FIN
Munat		187,5		176,3	165,0	153,8	142,5	131,3	120,0	21,0		20,3	19,5	18,8	18,1	17,3	16,6	AGST/FIN
Sianliha		132,2		252,8	219,1	185,5	151,9	118,2	84,6	8,1		11,3	10,3	9,3	8,4	7,4	6,4	AGST/FIN
Naudanliha		73,5		220,8	186,1	151,3	116,6	81,8	47,0	3,2		9,8	8,4	6,9	5,5	4,0	2,5	AGST/FIN
Vehnä ja rehuvilja		605,3		1481,6	1262,7	1043,9	825,1	606,2	387,4	367,9		791,7	691,5	591,3	491,1	390,9	290,6	AGST/FIN
Valmisteisiin sisältyvät maatalous- tuotteet		747,9		703	658,2	613,3	568,4	523,5	478,7									

MYÖNNYTYSLUETTELO XXIV - SUOMI

OSA IV (jatkuu)

OSASTO III: Vientituen kattavuutta rajoittavat sitoumukset

432

Tavara	Sitoumuksien kuvaus
1	2

(ei ole)

Liite

Sarake 1: Tavara ja HS-tullinimike
kuuden numeron tarkkuudella - Osa IV, Osasto II: Vientituki

1. Voi ja voiöljy

0405 Voi ja muut maidosta saadut rasvat ja öljyt

2. Juusto

0406 **Juusto ja juustoaaine**
 0406 10 - tuorejuusto (kypsytämätön), myös herajuusto ja juustoaaine
 0406 20 - juustoraaste ja juustojauhe, juustolaadusta riippumatta
 0406 30 - sulatejuusto, ei kuitenkaan raaste eikä jauhe
 0406 40 - sinihomejuusto
 0406 90 - muu juusto

3. Maitojauheet

0402 **Maito ja kerma, tiivistetty tai lisättyä sokeria tai muuta makeutusainetta sisältävä:**
 0402 10 - jauheena, rakeina tai muussa kiinteässä muodossa, rasvapitoisuus enintään 1,5 painoprosenttia
 - jauheena, rakeina tai muussa kiinteässä muodossa, rasvapitoisuus yli 1,5 painoprosenttia:
 0402 21 - - lisättyä sokeria tai muuta makeutusainetta sisältämätön
 0402 29 - - muu
 - muu:
 0402 91 - - lisättyä sokeria tai muuta makeutusainetta sisältämätön
 0402 99 - - muu

0404 **Hera, myös tiivistetty tai lisättyä sokeria tai muuta makeutusainetta sisältävä; muualle kuulumattomat maidon luonnollisista ainesosista koostuvat tuotteet, myös lisättyä sokeria tai muuta makeutusainetta sisältävät:**
 0404 10 - hera ja modifioitu hera, myös tiivistetty tai lisättyä sokeria tai muuta makeutusainetta sisältävä
 0404 90 - muut

4. Munat

- 0407 Kuorelliset linnunmunat, tuoreet, säilötyt tai keitetyt**
- 0408 Kuorettomat linnunmunat ja munankeltuainen, tuoreet, kuivatut, höyryssä tai vedessä keitetyt, muotoillut, jäädytetyt tai muulla tavalla säilötyt, myös lisättyä sokeria tai muuta makeutusainetta sisältävät:**
- munankeltuainen:
 - 0408 11 - - kuivattu
 - 0408 19 - - muu
 - muut:
 - 0408 91 - - kuivatut
 - 0408 99 - - muut

5. Sianliha

- 0203 Sianliha, tuore, jäähdytetty tai jäädytetty:**
- tuore tai jäähdytetty:
 - 0203 11 - - ruhot ja puoliruhot
 - 0203 12 - - kinkku, lapa ja niiden palat, luineen
 - 0203 19 - - muu
 - jäädytetty:
 - 0203 21 - - ruhot ja puoliruhot
 - 0203 22 - - kinkku, lapa ja niiden palat, luineen
 - 0203 29 - - muu

6. Naudanliha

- 0201 Naudanliha, tuore tai jäähdytetty:**
- 0201 10 - ruhot ja puoliruhot
 - 0201 20 - muut palat luineen
 - 0201 30 - luuton liha
- 0202 Naudanliha, jäädytetty**
- 0202 10 - ruhot ja puoliruhot
 - 0202 20 - muut palat luineen
 - 0202 30 - luuton liha

7. Vehnä ja rehuvilja

- 1001 Vehnä sekä vehnän ja rukiin sekavilja**
- 1001 10 - makaroni- eli durum-vehnä
 - 1001 90 - muu
- 1002 Ruis**
- 1003 Ohra**
- 1004 Kaura**

8. Valmisteisiin sisältyvät maataloustuotteet

- 1704 Kaakaota sisältämättömät sokerivalmisteet (myös valkosuklaa):**
- 1704 10 - purukumi, myös sokerilla kuorrutettu
- 1704 90 - muut:
- lakritsivalmisteet
 - hedelmähytytelö ja -marmelaati kuviaina, paloina tai tankoina
 - pastillit
 - karamellit
 - toffeeet ja kolat
 - valkosuklaa
 - fondantmassat, mantelimassat, tahnat ja niiden kaltaiset puolivalmisteet, muissa kuin vähittäismyyntipakkauksissa
 - muut
- 1806 Suklaa ja muut kaakaota sisältävät ravintovalmisteet:**
- 1806 10 - kaakaojauhe, lisättyä sokeria tai muuta makeutusainetta sisältävä
- 1806 20 - muut valmisteet yli 2 kg painavina levyinä tai tankoina, nesteinä, tahnana, jauheena, jyväsiniä tai muuna paljoustavarana, astian tai muun yksittäisen pakkauksen nettopaino yli 2 kg
- muut, levyinä tai tankoina:
 - täytetyt
 - täyttämättömät
- 1806 31 - muut:
- 1806 32 -- konvehdit ja muut makeiset
- 1806 90 -- muut
- 1901 Mallasuute; muualle kuulumattomat hienoista tai karkeista jauhoista, tärkkelyksestä tai mallasuutteesta tehdyt ravintovalmisteet, joissa ei ole lainkaan kaakaojauhetta tai joissa sitä on alle 50 % painosta; muualle kuulumattomat nimikkeiden 04.01-04.04 tuotteista tehdyt ravintovalmisteet, joissa ei ole lainkaan kaakaojauhetta tai joissa sitä on alle 10 % painosta:**
- 1901 10 - pikkulapsille tarkoitetut valmisteet vähittäismyyntipakkauksissa
- 1901 20 - seokset ja taikinat nimikkeen 19.05 leipomatuotteiden valmistukseen
- 1901 90 - muut:
- mallasuute
 - nimikkeiden 04.01-04.04 tuotteista tehdyt ravintovalmisteet

- - muut
- 1902 Makaronivalmisteet, kuten spagetti, makaroni, nuudelit, lasagne, gnocchi, ravioli ja cannelloni, myös kypsennetyt tai (lihalla tai muulla aineella) täytetyt tai muulla tavalla valmistetut; couscous, myös valmistettu:**
 - kypsentämättömät makaronivalmisteet, joita ei ole täytetty eikä muullakaan tavalla valmistettu:
- 1902 11 - - munaa sisältävät
- 1902 19 - - muut
- 1902 20 - täytetyt makaronivalmisteet, myös kypsennetyt tai muulla tavalla valmistetut
- 1902 30 - muut makaronivalmisteet
- 1902 40 - couscous
- 1903 Tapioka ja tärkkelyksestä valmistetut tapiokankorvikkeet, hiutaleina, jyvinä, helmisuurimoina, seulomisjääminä tai niiden kaltaisessa muodossa**
- 1904 Viljasta tai viljatuotteista paisuttamalla tai paahtamalla tehdyt ravintovalmisteet (esim. maissihiutaleet); esikypsennetty tai muulla tavalla valmistetu vilja (ei kuitenkaan maissi) jyvänä tai jyväsinä:**
 - viljasta tai viljatuotteista paisuttamalla tai paahtamalla tehdyt ravintovalmisteet:
 - - riisistä tehdyt
 - - muut
- 1904 90 - muut
- 1905 Ruokaleipä, kakut ja leivokset, keksit ja pikkuleivät (biscuits) sekä muut leipomatuotteet, myös jos niissä on kaakaota; ehtoollisleipä, tyhjät oblaattikapselit, jollaiset soveltuvat farmaseuttiseen käyttöön, sinettiöylätit, riisipaperi ja niiden kaltaiset tuotteet:**
 - näkkileipä
 - maustekakut
- 1905 10 - makeat keksit ja pikkuleivät (sweet biscuits); vohvelit ja vohvelikeksit:
- 1905 20 - kokonaan suklaalla päällystetyt tai peitetyt
- 1905 30 - - muut
- 1905 40 - korput, paahdettu leipä ja niiden kaltaiset paahdetut tuotteet
- 1905 90 - muut
 - - kakut ja wienerleivät
 - - ehtoollisleipä, tyhjät oblaattikapselit, jollaiset soveltuvat farmaseuttiseen käyttöön, sinettiöylätit, riisipaperi ja niiden kaltaiset tuotteet
 - - keksit, muut kuin alanimikkeissä 19.05.30.11 ja 19.05.30.90 tarkoitetut makeat keksit

- ruokaleipä, jossa ei ole lisättyä hunajaa, munaa, juustoa tai hedelmää ja jossa on sokeria enintään 5 % ja/tai rasvaa enintään 5 % kuivapainosta
- muut

2001 Etikan tai etikkahapon avulla valmistetut tai säilötyt kasvikset, hedelmät, pähkinät ja muut syötävät kasvinosat:

- 2001 10 - kurkut:
 -- ilmanpitävissä astioissa
 -- muut
- 2001 20 - kepasipulit
- 2001 90 - muut:
 -- tomaatit ilmanpitävissä astioissa
 -- sienet
 -- oliivit
 -- pikkelsi
 -- Capsicum-sukuiset hedelmät
 -- kapris
 -- makea- eli sokerimaissi
 -- 'mango chutney'
 -- muut:
 --- punajuuret
 --- muut

2002 Muulla tavalla kuin etikan tai etikkahapon avulla valmistetut tai säilötyt tomaatit:

- 2002 10 - kokonaiset tai paloittelut tomaatit
- 2002 90 - muut

2003 Muulla tavalla kuin etikan tai etikkahapon avulla valmistetut tai säilötyt sienet ja multasieret (tryffelit):

- 2003 10 - sienet
- 2003 20 - multasieret (tryffelit)

2004 Muulla tavalla kuin etikan tai etikkahapon avulla valmistetut tai säilötyt muut kasvikset, jäädytetyt:

- 2004 10 - perunat:
 -- esikypsytetyt ranskanperunat
 -- hienoina tai karkeina jauhoina tai hiutaleina
 -- muut
- 2004 90 - muut kasvikset sekä kasvissekoitukset:
 -- herneet
 -- parsat ja kapris
 -- oliivit
 -- makea- eli sokerimaissi
 -- muut

2005 Muulla tavalla kuin etikan tai etikkahapon avulla valmistetut tai säilötyt muut kasvikset, jäädyttämättömät:

- 2005 10 - homogenoidut kasvikset
- 2005 20 - perunat:
 -- hienoina tai karkeina jauhoina tai hiutaleina

- - muut
- 2005 30 - hapankaali
- 2005 40 - herneet (Pisum sativum)
- pavut (Vigna-lajit, Phaseolus-lajit):
- 2005 51 - - silvityt pavut
- 2005 59 - - muut
- 2005 60 - parsa
- 2005 70 - oliivit
- 2005 80 - makea- eli sokerimaissi (Zea mays var. saccharata)

- 2005 90 - muut kasvikset sekä kasvissekoitukset:
 - - kapris
 - - kurkut
 - - muut
- 2006 Sokerilla säilötyt (valellut, lasitetut tai kandeeratut) hedelmät, pähkinät, hedelmäkuoret ja muut kasvinosat:**
 - inkivääri
 - muut
- 2007 Keittämällä valmistetut hillot, hedelmähytyelöt, marmelaatit, hedelmä- ja pähkinäsoseet sekä hedelmä- ja pähkinäpastat, myös lisättyä sokeria tai muuta makeutusainetta sisältävät:**
- 2007 10 - homogenoituidut valmisteet
- muut:
- 2007 91 - - sitrushedelmistä valmistetut:
 - - - hillot, hedelmähytyelöt ja marmelaatit
 - - - muut
- 2007 99 - - muut:
 - - - hillot, hedelmähytyelöt ja marmelaatit
 - - - lisättyä sokeria tai muuta makeutusainetta sisältämätön omenasose
 - - - lisättyä sokeria tai muuta makeutusainetta sisältävä omenasose; kastanjasose
 - - - muut
- 2008 Muulla tavalla valmistetut tai säilötyt hedelmät, pähkinät ja muut syötävät kasvinosat, myös lisättyä sokeria, muuta makeutusainetta tai alkoholia sisältävät, muualle kuulumattomat:**
 - pähkinät, maapähkinät ja muut siemenet, myös näiden sekoitukset:
 - 2008 11 - - maapähkinät:
 - - - paahdetut
 - - - maapähkinävoi
 - - - muut
 - 2008 19 - - muut, myös sekoitukset:
 - - - maissi
 - - - pähkinöiden, maapähkinöiden ja muiden siementen sekoitukset
 - - - muut
 - 2008 20 - ananakset

- 2008 30 - sitrushedelmät
 2008 40 - päärynät
 2008 50 - aprikoosit
 2008 60 - kirsikat
 2008 70 - persikat
 2008 80 - mansikat
 - muut, myös muut sekoitukset kuin alanimikkeeseen
 20.08.19 kuuluvat:
 2008 91 -- palmunsydämet
 2008 92 -- sekoitukset
 2008 99 -- muut:
 --- lisättyä sokeria tai muuta makeutusainetta
 sisältämätön omenasurve
 --- lisättyä sokeria tai muuta makeutusainetta sisältävä
 omenasurve
 --- muut
- 2009 Käymättömät ja lisättyä alkoholia sisältämättömät
 hedelmämehut (myös viinirypälemehu) ja
 kasvismehut, myös lisättyä sokeria tai muuta
 makeutusainetta sisältävät:**
- appelsiinimehu:
 2009 11 -- jäädyltetty
 2009 19 -- muu
 2009 20 - greippimehu:
 -- jäädyltetty
 -- muu
- 2009 30 - muun sitrushedelmän mehu:
 -- jäädyltetty
 -- muu
- 2009 40 - ananasmehu
 2009 50 - tomaattimehu
 2009 60 - viinirypälemehu (mukaan lukien rypälemehu)
 2009 70 - omenamehu:
 -- tiivistetty
 -- muu
- 2009 80 - muun hedelmän tai kasviksen mehu:
 -- muun hedelmän mehu
 -- muun kasviksen mehu
- 2009 90 - sekamehut:
 -- sitrushedelmistä:
 --- jäädyltetyt
 --- muut
 -- muista hedelmistä
 -- kasviksista
- 2103 Kastikkeet ja valmisteet niitä varten;
 maustamisvalmisteita olevat sekoitukset;
 sinappijauho ja valmistettu sinappi:**
- 2103 10 - soijakastike
 2103 20 - tomaattiketsuppi ja muut tomaattikastikkeet
 2103 30 - sinappijauho ja valmistettu sinappi

- 2103 90 - muut:
 -- nestemäinen 'mango chutney'
 -- muut
- 2104 Keitot liemet sekä valmisteet niitä varten; homogenoidut ravintovalmisteseokset:**
- 2104 10 - keitot ja liemet sekä valmisteet niitä varten:
 -- lihaa tai muita eläimenosia sisältävät
 -- muut
- 2104 20 - homogenoidut ravintovalmisteseokset
- 2105 Jäätelö, mehujää ja niiden kaltaiset jäädytetyt valmisteet, myös kaakaota sisältävät**
- 2106 Muualle kuulumattomat ravintovalmisteet:**
- 2106 10 - proteiiniitivistet ja teksturoidut proteiiniaineet
- 2106 90 - muut:
 -- alkoholia sisältämättömät tai enintään 0,5 tilavuusprosenttia alkoholia sisältävät tuotteet, jollaisia käytetään juomien valmistukseen
 -- kemikaalien ja ravintoaineiden tai muiden ravintoarvoa omaavien aineiden seokset, tarkoitetut sekoitettaviksi ravintovalmisteisiin joko aineksina tai määrätyn ominaisuuden parantamiseksi
 -- maitorasvaa yli 15 % painosta sisältävät rasvaemulsiot ja niiden kaltaiset valmisteet
 -- muut ravintovalmisteet
- 2201 Vesi, myös luonnon tai keinotekoinen kivennäisvesi ja hiilihapotettu vesi, lisättyä sokeria tai muuta makeutusainetta sisältämätön ja maustamaton; jää ja lumi:**
- 2201 10 - kivennäisvesi ja hiilihapotettu vesi
- 2201 90 - muut
- 2202 Vesi, myös kivennäisvesi ja hiilihapotettu vesi, lisättyä sokeria tai muuta makeutusainetta sisältävä tai maustettu, ja muut alkoholittomat juomat, ei kuitenkaan nimikkeen 20.09 hedelmä- ja kasvismehut:**
- 2202 10 - vesi, myös kivennäisvesi ja hiilihapotettu vesi, lisättyä sokeria tai muuta makeutusainetta sisältävä tai maustettu:
 -- lisättyä sokeria (sakkaroosia tai inverttisokeria) sisältävät kivennäisvedet ja hiilihapotetut vedet
 -- muut
- 2202 90 - muut:
 -- sokeria (sakkaroosia tai inverttisokeria) sisältävät ja/tai maitoa tai maitorasvaa sisältävät
 -- muut
- 2203 Mallasjuomat:**
- pulloissa tai tölkeissä
 - muissa astioissa
- 2204 Tuoreista rypäleistä valmistettu viini, myös väkevöity viini; rypälemehu, muu kuin nimikkeeseen 20.09 kuuluva:**

- 2204 10 - kuohuviini:
 -- jolla on erikoistodistus
 -- muu
- 2204 21 - muu viini; rypälemehu, jonka käyminen on estetty tai pysäytetty alkoholia lisäämällä:
 -- enintään 2 l vetävissä astioissa:
 --- alkoholipitoisuus enintään 14 tilavuusprosenttia:
 ---- viinit, joilla on erikoistodistus
 ---- muut
 --- alkoholipitoisuus yli 14 tilavuusprosenttia
 -- muu:
 --- alkoholipitoisuus enintään 14 tilavuusprosenttia
 --- alkoholipitoisuus yli 14 tilavuusprosenttia
- 2204 29 - muu rypälemehu:
 -- enintään 2 l vetävissä astioissa
 -- muu
- 2204 30 - muu rypälemehu:
 -- enintään 2 l vetävissä astioissa
 -- muu
- 2205 Vermutti ja muu tuoreista rypäleistä valmistettu viini, joka on maustettu kasveilla tai aromaattisilla aineilla:**
- 2205 10 - enintään 2 l vetävissä astioissa
 2205 90 - muu:
 -- alkoholipitoisuus enintään 14 tilavuusprosenttia
 -- alkoholipitoisuus yli 14 tilavuusprosenttia
- 2206 Muut käymistietä valmistetut juomat (esim. siideri, päärynäviini ja sima); käymistietä valmistettujen juomien sekoitukset sekä käymistietä valmistettujen juomien ja alkoholittomien juomien sekoitukset, muualle kuulumattomat:**
- kuohuvat
 - muut:
 -- enintään 2 l vetävissä astioissa:
 --- alkoholipitoisuus enintään 14 tilavuusprosenttia
 --- alkoholipitoisuus yli 14 tilavuusprosenttia
 -- muut:
 --- alkoholipitoisuus enintään 14 tilavuusprosenttia
 --- alkoholipitoisuus yli 14 tilavuusprosenttia
- 2207 Denaturoimaton etyylialkoholi, alkoholipitoisuus vähintään 80 tilavuusprosenttia; denaturoitu etyylialkoholi ja muu denaturoitu väkiviina, väkevydestä riippumatta:**
- 2207 10 - denaturoimaton etyylialkoholi, alkoholipitoisuus vähintään 80 tilavuusprosenttia
 2207 20 - denaturoitu etyylialkoholi ja muu denaturoitu väkiviina, väkevydestä riippumatta
- 2208 Denaturoimaton etyylialkoholi, alkoholipitoisuus alle 80 tilavuusprosenttia; väkevät alkoholijuomat, liköörit ja muut alkoholipitoiset juomat; alkoholipitoiset valmisteet, jollaisia käytetään juomien valmistukseen:**

- 2208 10 - alkoholipitoiset valmisteet, jollaisia käytetään juomien valmistukseen
- 2208 20 - alkoholijuomat, rypäleviinistä tai viinivalmistuksen puristusjätteistä tislamalla valmistetut:
 -- enintään 2 l vetävissä astioissa
 -- muut
- 2208 30 - viskit:
 -- enintään 2 l vetävissä astioissa:
 --- bourbon- ja sour mash-viskit sekä niiden sekoitukset
 --- muut
 -- muut
- 2208 40 - rommi ja taffia:
 -- enintään 2 l vetävissä astioissa
 -- muut
- 2208 50 - gini ja genever:
 -- gini:
 --- enintään 2 l vetävissä astioissa
 --- muut
 -- genever:
 --- enintään 2 l vetävissä astioissa
 --- muut
- 2208 90 - muut:
 -- etyylialkoholi
 -- liköörit, katkerot, punssi ja niiden kaltaiset juomat:
 --- enintään 2 l vetävissä astioissa:
 ---- munaa tai munankeltuaista ja/tai sokeria (sakkaroosia tai inverttisokeria) sisältävät
 ---- muut
 --- muut:
 ---- enintään 2 l vetävissä astioissa, munaa tai munankeltuaista ja/tai sokeria (sakkaroosia tai inverttisokeria) sisältävät
 ---- muut
 -- paloviina, maustamaton tai maustettu; vodka:
 -- enintään 2 l vetävissä astioissa
 --- muut
 -- muut:
 --- enintään 2 l vetävissä astioissa
 --- muut

2309 Valmisteet, jollaisia käytetään eläinten ruokinnassa:

- 2309 10 - koiran- tai kissanruoka vähittäismyyntipakkauksissa:
 -- ilmanpitävissä astioissa
 -- muut:
 --- joiden kosteuspitoisuus on alle 40 %
 --- muut
- 2309 90 - muut:
 -- koiran- tai kissanruoka:
 --- joiden kosteuspitoisuus on alle 40 %

- - - muut
- - muut:
- - - raakaproteiinia yli 20 painoprosenttia sisältävät
- - - muut

- 2905 Asykliset alkoholit ja niiden halogeeni-, sulfo-, nitro- ja nitrosojohdannaiset:**
- muut moniarvoiset alkoholit:
- 2905 43 - - mannitoli
- 2905 44 - - D-glusitoli (sorbitoli)
-
- 3823 Valmistetut sitomisaineet valumuotteja ja -sydämiä varten; kemialliset tuotteet ja kemian ja siihen liittyvän teollisuuden valmisteet (myös jos ne ovat luonnontuotteiden seoksia), muualle kuulumattomat; kemian ja siihen liittyvän teollisuuden jätetuotteet, muualle kuulumattomat:**
- 3823 60 - sorbitoli, muu kuin alanimikkeeseen 29.05.44 kuuluva

Suomi

Lista erityisistä sitoumuksista

Palvelut

TOIMITUSMUODOT: 1) Rajan yli tarjoaminen 2) Kulutus ulkomailla 3) Kaupallinen läsnäolo 4) Luonnollisten henkilöiden läsnäolo

Palveluala tai sen osa	Markkinoillepääsyn rajoitukset	Kansallisen kohtelun rajoitukset	Lisä-sitoumukset
I. HORIZONTAAISET SITOUMUKSET KAIKKI TÄMÄN LISTAN PALVELUALAT	<p><i>Oikeushenkilöt</i></p> <p>3) Ulkomaalaisten osakehankintoihin, jotka tuottavat yli 1/3 äänistä huomattavassa suomalaisessa osakeyhtiössä tai huomattavassa liikeyrityksessä (työntekijöitä yli 1000 tai liikevaihto yli 1 mrd mk tai taseen loppusumma yli 1 mrd mk), on saatava Suomen viranomaisten vahvistus; vahvistus voidaan evätä vain jos tärkeä kansallinen etu vaarantuisi hankinnan kautta.</p> <p>Hallituksen jäsenistä ja heidän varamiehistään on vähintään 1/2 oltava Suomessa asuvia Suomen kansalaisia. Myös osakeyhtiön toimitusjohtajan on oltava Suomessa asuva Suomen kansalainen. Yrityskohtaisia poikkeuksia voidaan myöntää.</p>	<p><i>Oikeushenkilöt</i></p> <p>3) Ulkomaalainen elinkeinonharjoittaja samoin kuin suomalaisen kommandiitti- tai avoimen yhtiön yhtiömies tarvitsee elinkeinoluvan ja hänen on asuttava Suomessa. Ulkomaalainen yhteisö, joka aikoo perustaa sivuliikkeen Suomeen ryhtyäkseen harjoittamaan täällä elinkeinoa, tarvitsee samoin elinkeinoluvan.</p> <p>Osakeyhtiön saa perustaa ulkomainen yhteisö tai luonnollinen muun maan kuin Suomen kansalainen saatuaan perustamiseen luvan.</p> <p>Kolmannessa maassa rekisteröitynä olevien yhtiöiden tytäryhtiöille suotavaa kohtelua ei saa ulottaa kolmasmaalaisen yhtiön ETAn jäsenvaltioon perustamiin sivu- tai kauppaedustajaliikkeisiin, jos tytäryhtiö on perustettu ETA-valtion kansallisen lainsäädännön mukaisesti ja jos sen sääntömääräinen kotipaikka, keskushallinto tai päätoimipaikka on ETAn alueella.</p> <p>Kolmannessa maassa rekisteröitynä olevan yhtiön tytäryhtiölle, joka on perustettu jonkin ETA-jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti ja jolla on vain sääntömääräinen kotipaikka jonkin ETA-jäsenvaltion alueella, voidaan myöntää ainoastaan vähemmän suosiva kohtelu, paitsi jos se osoittaa omaavansa toimivan, jatkuvan yhteyden jonkin ETA-jäsenvaltion talouselämään.</p>	

TOIMITUSMUODOT: 1) Rajan yli tarjoaminen 2) Kulutus ulkomailla 3) Kaupallinen läsnäolo 4) Luonnollisten henkilöiden läsnäolo

Palveluala tai sen osa	Markkinoillepääsyn rajoitukset	Kansallisen kohtelun rajoitukset	Lisä-sitoumukset
	<p><i>Kiinteän omaisuuden omistaminen ja hallinta</i></p> <p>3), 4) Ei rajoituksia</p> <p><i>Ahvenanmaa</i></p> <p>3), 4) Ei rajoituksia</p> <p><i>Tuet*</i></p> <p>3) Ei rajoituksia</p> <p>4) Ei rajoituksia</p>	<p><i>Kiinteän omaisuuden omistaminen ja hallinta</i></p> <p>3), 4) Ulkomailla asuvan, joka haluaa hankkia omistukseensa kiinteistön taikka yli 2 vuoden ajaksi vuokrata kiinteistön vapaa-ajan asumiseen tai virkistykseen, on saatava siihen lupa.</p> <p><i>Ahvenanmaa</i></p> <p>3), 4) Laissa on rajoituksia sellaisten luonnollisten henkilöiden, joilla ei ole Ahvenanmaan kotiseutuoikeutta, sekä oikeushenkilöiden oikeuteen hankkia omistukseensa tai hallita kiinteää omaisuutta Ahvenanmaalla ilman Ahvenanmaan viranomaisten lupaa.</p> <p>Laissa on rajoituksia sellaisten luonnollisten henkilöiden, joilla ei ole Ahvenanmaan kotiseutuoikeutta, sekä oikeushenkilöiden oikeuteen sijoittautua tai tarjota palveluja Ahvenanmaalla ilman Ahvenanmaan viranomaisten lupaa.</p> <p><i>Tuet*</i></p> <p>3) Oikeus tukien saamiseen voidaan rajoittaa Suomen alueelle asettautuneisiin oikeushenkilöihin. Tukien myöntäminen tutkimukseen ja kehitykseen on sitoumuksista vapaata.</p> <p>4) Tuet, joihin vain luonnolliset henkilöt ovat oikeutettuja, voidaan rajoittaa myönnettäviksi yksinomaan Suomen kansalaisille.</p>	

* Tukien määrittelystä päätetään GATSin XV artiklan nojalla käytävien neuvottelujen yhteydessä.

Palveluala tai sen osa	Markkinoillepääsyn rajoitukset	Kansallisen kohtelun rajoitukset	Lisä-sitoumukset
	<p><i>Palvelun tarjoajien maahantulo ja tilapäinen oleskelu</i></p> <p>4) Ei sitoumuksia, paitsi seuraavien palvelujen tarjoajien henkilöstöryhmien maahantulo ja tilapäinen oleskelu yhtiön puitteissa siirrettyinä henkilöinä edellyttäen, että tällaiset henkilöt ovat olleet kyseisen yhtiön palveluksessa tai palvelleet yhtiön lähetettyinä työntekijöinä vähintään vuoden välitömästi ennen maahantuloa.</p> <p>Johtajat — ilman että vaaditaan työvoimapolitiittisen harkinnan noudattamista sellaisten henkilöiden kohdalla, jotka ensisijaisesti johtavat organisaation hallintoa, asettavat organisaatiolle päämääriä ja joilla yleensä on suuri päätäntävalta. Johtajat eivät välttämättä suorita varsinaiseen palvelujen tarjontaan liittyviä tehtäviä.</p> <p>Päälliköt — ilman että vaaditaan työvoimapolitiittisen harkinnan noudattamista sellaisten henkilöiden kohdalla, jotka johtavat organisaatiota tai sen osastoa ja jotka johtotasolla valvoen ja tarkkaillen ovat vastuussa organisaation palvelujen tarjontatoiminnoista ja joilla myös on valtuudet palkata ja irtisanoa henkilökuntaa tai suositella sellaisten sekä muita henkilökuntaa koskevia toimintoja.</p> <p>Asiantuntijat — työmarkkinoita varten tarjotun työvoimapolitiittisen harkinnan mukaisesti sellaisten organisaatiossa olevien henkilöiden kohdalla, joilla on korkeamman tason asiantuntemusta tai muuta tietoa, joka on organisaation palvelukseen, tutkimuslaitteisiin, tekniikkaan ja johtamiseen nähden olennaista ja tarkoituksenmukaista.</p>	<p><i>Palvelun tarjoajien maahantulo ja tilapäinen oleskelu</i></p> <p>4) Ei rajoituksia niiden ryhmien osalla, joiden markkinoillepääsy sallitaan.</p>	

TOIMITUSMUODOT: 1) Rajan yli tarjoaminen 2) Kulutus ulkomailla 3) Kaupallinen läsnäolo 4) Luonnollisten henkilöiden läsnäolo

Palveluala tai sen osa	Markkinoillepääsyn rajoitukset	Kansallisen kohtelun rajoitukset	Lisä-sitoumukset
<p>II. SEKTORIKOHTAISET SITOUKSET</p> <p>1. YRITYKSILLE TARJOTTAVAT PALVELUT</p> <p><i>A. Ammatilliset palvelut</i></p> <p>a) Lakiasiain palvelut (CPC 861) — kansainvälinen ja oman maan lainsäädäntö</p> <p>b) Kirjanpito- ja tilintarkastuspalvelut (osittain CPC 862)</p> <p>b) Tilintarkastuspalvelut (osittain CPC 862)</p>	<p>Ei sitoumuksia, paitsi liikealan vierailijat, jotka saavat tulla maahan ilman että heiltä vaaditaan työlupaa, ellei heidän oleskeluikansa ylitä 90 päivää.</p> <p>Liikealan vierailijat määritellään palvelujen tarjoajan edustajina, jotka hakevat tilapäistä maahantulolupaa voidakseen neuvotella palvelujen myynnistä tai sopimussuhteiden tekemisestä, joka sallisi palvelujen myynnin kyseisen palvelujen tarjoajan puolesta, mikäli tämä myyntitoiminta ei kohdistu suureen yleisöön.</p> <p>1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3), 4) Suomen Asianajajaliiton jäsenenä palveluja tarjoavan on oltava Suomessa asuva Suomen kansalainen 4) Ei sitoumuksia lukuunottamatta horisontaalisia sitoumuksia</p> <p>1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei sitoumuksia lukuunottamatta horisontaalisia sitoumuksia</p> <p>1) Ei sitoumuksia 2) Ei rajoituksia 3), 4) Suomalaisessa osakeyhtiössä vähintään yhden tilintarkastajan on oltava Suomessa asuva Suomen kansalainen 4) Ei sitoumuksia lukuunottamatta horisontaalisia sitoumuksia</p>	<p>1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei rajoituksia</p> <p>1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei rajoituksia</p> <p>1) Ei sitoumuksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei rajoituksia</p>	

TOIMITUSMUODOT: 1) Rajan yli tarjoaminen 2) Kulutus ulkomailla 3) Kaupallinen läsnäolo 4) Luonnollisten henkilöiden läsnäolo

Palveluala tai sen osa	Markkinoillepääsyn rajoitukset	Kansallisen kohtelun rajoitukset	Lisä-sitoumukset
c) Veroneuvonta (CPC 863)	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei sitoumuksia lukuunottamatta ho- risontaalisia sitoumuksia	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei rajoituksia	
d) Arkkitehtipalvelut (CPC 8671)	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei sitoumuksia lukuunottamatta ho- risontaalisia sitoumuksia	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei rajoituksia	
e) Tekniset palvelut (CPC 8672)	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei sitoumuksia lukuunottamatta ho- risontaalisia sitoumuksia	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei rajoituksia	
f) Rakennushankkeiden johto, suunnittelu ja valvonta (CPC 8673)	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei sitoumuksia lukuunottamatta ho- risontaalisia sitoumuksia	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei rajoituksia	
g) Yhdyskunta- ja maisemasuunnittelu- pal- velut (CPC 8674)	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei sitoumuksia lukuunottamatta ho- risontaalisia sitoumuksia	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei rajoituksia	
i) Eläinlääkintäpalvelut (CPC 932)	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei sitoumuksia lukuunottamatta ho- risontaalisia sitoumuksia	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei rajoituksia	
j) Sairaanhoidtajapalvelut (osittain CPC 93191)	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei sitoumuksia lukuunottamatta ho- risontaalisia sitoumuksia	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei rajoituksia	

TOIMITUSMUODOT: 1) Rajan yli tarjoaminen 2) Kulutus ulkomailla 3) Kaupallinen läsnäolo 4) Luonnollisten henkilöiden läsnäolo

Palveluala tai sen osa	Markkinoillepääsyn rajoitukset	Kansallisen kohtelun rajoitukset	Lisä-sitoumukset
B. ATK- yms. palvelut			
a) Tietokoneiden asennusneuvonta (CPC 841)	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei sitoumuksia lukuunottamatta horisontaalisia sitoumuksia	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei rajoituksia	
b) ATK-järjestelmien ja -ohjelmien konsultointi, suunnittelu ja ohjelmointi (CPC 842)	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei sitoumuksia lukuunottamatta horisontaalisia sitoumuksia	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei rajoituksia	
c) Tietojenkäsittelypalvelut (CPC 843)	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei sitoumuksia lukuunottamatta horisontaalisia sitoumuksia	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei rajoituksia	
d) Tietokantapalvelut (CPC 844)	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei sitoumuksia lukuunottamatta horisontaalisia sitoumuksia	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei rajoituksia	
e) Konttorikoneiden (ml. tietokoneet) korjaus ja huolto sekä muu tietokone- palvelu (CPC 845 + CPC 849)	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei sitoumuksia lukuunottamatta horisontaalisia sitoumuksia	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei rajoituksia	
C. Tutkimus- ja kehityspalvelut			
b) Yhteiskunta- ja humanististen tieteiden tutkimus- ja kehittämistoiminta (CPC 852)	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei sitoumuksia lukuunottamatta horisontaalisia sitoumuksia	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei rajoituksia	

Palveluala tai sen osa	Markkinoillepääsyn rajoitukset	Kansallisen kohtelun rajoitukset	Lisä-sitoumukset
D. Kiinteistöpalvelut			
a) Oman tai vuokratun asunto-omaisuuden kiinteistöpalvelut (CPC 821)	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Hallituksen puheenjohtajan ja jäsenten sekä toimitusjohtajan on oltava Suomen kansalaisia 4) Ei sitoumuksia lukuunottamatta horisontaalisia sitoumuksia	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei rajoituksia	
b) Sopimus- tai palkkioperusteiset kiinteistöpalvelut (CPC 822)	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Hallituksen puheenjohtajan ja jäsenten sekä toimitusjohtajan on oltava Suomen kansalaisia 4) Ei sitoumuksia lukuunottamatta horisontaalisia sitoumuksia	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei rajoituksia	
E. Ilman välittäjän apua tarjottavat vuokrauspalvelut			
<i>Liikenne</i>			
a) Laivojen leasing tai vuokraus ilman miehistöä (CPC 83103)	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei sitoumuksia lukuunottamatta horisontaalisia sitoumuksia	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei rajoituksia	
b) Lentokoneiden leasing tai vuokraus ilman miehistöä (CPC 83104)	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Merkitseminen Suomessa pidettävään ilma-alusrekisteriin edellyttää, että ilma-aluksen omistajat ovat tietyt kansallisuustai kotipaikkakriteerit täyttäviä oikeus- tai luonnollisia henkilöitä ja että samoja kriteerejä sovelletaan myös hallituksen jäseniin 4) Ei sitoumuksia lukuunottamatta horisontaalisia sitoumuksia	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei rajoituksia	

TOIMITUSMUODOT: 1) Rajan yli tarjoaminen 2) Kulutus ulkomailla 3) Kaupallinen läsnäolo 4) Luonnollisten henkilöiden läsnäolo

Palveluala tai sen osa	Markkinoillepääsyn rajoitukset	Kansallisen kohtelun rajoitukset	Lisä-sitoumukset
c) Henkilöautojen, tavarankuljetusvälineiden ja muiden maankuljetusvälineiden leasing tai vuokraus ilman käyttäjää (CPC 83101 + CPC 83102 + CPC 83105) <i>Muut kuin liikennepalvelut</i>	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei sitoumuksia lukuunottamatta horisontaalisia sitoumuksia	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei rajoituksia	
d) Muut kone- ja laitteistopalvelut (CPC 83106 - CPC 83109)	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei sitoumuksia lukuunottamatta horisontaalisia sitoumuksia	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei rajoituksia	
<i>F. Muut yrityksille tarjottavat palvelut</i>			
a) Mainospalvelut (CPC 871)	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei sitoumuksia lukuunottamatta horisontaalisia sitoumuksia	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei rajoituksia	
b) Markkinatutkimuksiin ja mielipidemittauksiin liittyvät palvelut (CPC 864)	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei sitoumuksia lukuunottamatta horisontaalisia sitoumuksia	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei rajoituksia	
c) Liikkeenjohdon konsultointi (CPC 865)	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei sitoumuksia lukuunottamatta horisontaalisia sitoumuksia	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei rajoituksia	
d) Liikkeenjohdon konsultoinnin oheispalvelut (CPC 866)	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei sitoumuksia lukuunottamatta horisontaalisia sitoumuksia	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei rajoituksia	

Palveluala tai sen osa	Markkinoillepääsyn rajoitukset	Kansallisen kohtelun rajoitukset	Lisä-sitoumukset
e) Tekniset testaus- ja analysointipalvelut (CPC 8676)	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei sitoumuksia lukuunottamatta horisontaalisia sitoumuksia	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei rajoituksia	
f), g) Maa-, metsä- ja kalatalouteen liittyvät palvelut (CPC 88:n ao. osat, jotka koskevat vain erityisosaamista edellyttäviä konsulttipalveluja)	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei sitoumuksia lukuunottamatta horisontaalisia sitoumuksia	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei rajoituksia	
h) Kaivosteollisuuteen liittyvät palvelut (CPC 88:n ao. osat, jotka koskevat vain erityisosaamista edellyttäviä konsulttipalveluja)	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei sitoumuksia lukuunottamatta horisontaalisia sitoumuksia	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei rajoituksia	
l) Turvallisuuspalvelut (osittain CPC 873)	1) Läsnäolovaatimus 2) Ei rajoituksia 3) Läsnäolevana toimiminen edellyttää lääninhallituksen lupaa. Lupa voidaan myöntää vain Suomen kansalaisille ja Suomessa rekisteröityneinä oleville yhteisöille 4) Ei sitoumuksia lukuunottamatta horisontaalisia sitoumuksia	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei rajoituksia	
m) Muu tieteellis-tekninen konsultointi (CPC 8675)	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei sitoumuksia lukuunottamatta horisontaalisia sitoumuksia	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei rajoituksia	
n) Laitteiden ylläpito- ja korjauspalvelut (CPC 633 + CPC 8861 - CPC 8866, lukuunottamatta merialuksia, ilma-aluksia ym. kuljetuskalustoa)	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei sitoumuksia lukuunottamatta horisontaalisia sitoumuksia	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei rajoituksia	

TOIMITUSMUODOT: 1) Rajan yli tarjoaminen 2) Kulutus ulkomailla 3) Kaupallinen läsnäolo 4) Luonnollisten henkilöiden läsnäolo

Palveluala tai sen osa	Markkinoillepääsyn rajoitukset	Kansallisen kohtelun rajoitukset	Lisä-sitoumukset
o) Rakennusten puhtaanapalvelut (CPC 874)	1) Ei sitoumuksia* 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei sitoumuksia lukuunottamatta horisontaalisia sitoumuksia	1) Ei sitoumuksia* 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei rajoituksia	
p) Valokuvauspalvelut (CPC 875)	1) Ei sitoumuksia*, poikkeuksena ilmakuvaukset: niiden osalta ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei sitoumuksia lukuunottamatta horisontaalisia sitoumuksia	1) Ei sitoumuksia*, poikkeuksena ilmakuvaukset: niiden osalta ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei rajoituksia	
r) Julkaisutoiminta ja painaminen sopimus- ja palkkioperusteella (CPC 88442)	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei sitoumuksia lukuunottamatta horisontaalisia sitoumuksia	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Kirjapainotyöstä vastaavan henkilön on asuttava Suomessa 4) Kirjapainotyöstä vastaavan henkilön on asuttava Suomessa	
s) Suhdetoimintapalvelut (CPC 87909)	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei sitoumuksia lukuunottamatta horisontaalisia sitoumuksia	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei rajoituksia	
t) Muut palvelut Hyväksytyt kielenkääntäjät ja tulkit (CPC 87905)	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei sitoumuksia lukuunottamatta horisontaalisia sitoumuksia	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Hyväksytyt kielenkääntäjät on asuttava Suomessa	
Muut kielenkääntäjät ja tulkit (CPC 87905)	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei rajoituksia	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei rajoituksia	

* Sitoumus tässä toimitusmuodossa ei ole teknisesti mahdollista.

Palveluala tai sen osa	Markkinoillepääsyn rajoitukset	Kansallisen kohtelun rajoitukset	Lisä-sitoumukset
Näyttelyjen järjestämiseen liittyvät palvelut (CPC 87909)	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei sitoumuksia lukuunottamatta horisontaalisia sitoumuksia	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei rajoituksia	
2. VIESTINTÄPALVELUT			
<i>C. Televiestintäpalvelut</i>			
Lisäarvopalvelut ¹ , sähköposti, puheposti, tietokantapalvelut, EDI (organisaatioiden välinen tiedonsiirto, OTV) sekä koodi- ja protokollamuunnokset	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei sitoumuksia lukuunottamatta horisontaalisia sitoumuksia	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei rajoituksia	
3. RAKENTAMINEN JA SIIHEN LIITTYVÄT INSINÖÖRIPALVELUT			
<i>A. Talonrakentaminen (CPC 512)</i>			
	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei sitoumuksia lukuunottamatta horisontaalisia sitoumuksia	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei rajoituksia	
<i>B. Maa- ja vesirakentaminen (CPC 513)</i>			
	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei sitoumuksia lukuunottamatta horisontaalisia sitoumuksia	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei rajoituksia	
<i>C. Valmiiden rakenteiden kokoaminen ja asennus sekä rakennusasennus (CPC 514 + CPC 516)</i>			
	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei sitoumuksia lukuunottamatta horisontaalisia sitoumuksia	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei rajoituksia	

¹ Poislukien puhelinliikenne, lennätin, telex, paketti- tai piirikytkentäiseen datasiirtoon liittyvät palvelut, matkaviestintä, kaukohakupalvelut ja satelliittipalvelut.

TOIMITUSMUODOT: 1) Rajan yli tarjoaminen 2) Kulutus ulkomailla 3) Kaupallinen läsnäolo 4) Luonnollisten henkilöiden läsnäolo

Palvelualue tai sen osa	Markkinoillepääsyn rajoitukset	Kansallisen kohtelun rajoitukset	Lisä-sitoumukset
4. JAKELUPALVELUT (lukuunottamatta aseiden, alkoholijuomien ja farmaseuttisten tuotteiden jakelua)			
A. Agentuuripalvelut (CPC 621)	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei sitoumuksia lukuunottamatta ho- risontaalisia sitoumuksia	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei rajoituksia	
B. Tukkukauppapalvelut (CPC 622)	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei sitoumuksia lukuunottamatta ho- risontaalisia sitoumuksia	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei rajoituksia	
C. Vähittäiskauppapalvelut (CPC 631 + CPC 632 + CPC 6111 + CPC 6113 + CPC 6121)	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei sitoumuksia lukuunottamatta ho- risontaalisia sitoumuksia	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei rajoituksia	
D. Franchising (luvakepalvelut) (CPC 8929)	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei sitoumuksia lukuunottamatta ho- risontaalisia sitoumuksia	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei rajoituksia	
6. YMPÄRISTÖPALVELUT			
B. Jätehuoltopalvelut (CPC 9402)	1) Ei sitoumuksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei sitoumuksia lukuunottamatta ho- risontaalisia sitoumuksia	1) Ei sitoumuksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei rajoituksia	
D. Muut ympäristöpalvelut (CPC 9404, CPC 9405, CPC 9406, CPC 9409)	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei sitoumuksia lukuunottamatta ho- risontaalisia sitoumuksia	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei rajoituksia	

Palveluala tai sen osa	Markkinoillepääsyn rajoitukset	Kansallisen kohtelun rajoitukset	Lisä-sitoumukset
------------------------	--------------------------------	----------------------------------	------------------

7. RAHOITUSPALVELUT

Rahoituspalveluja koskevat sitoumukset on tehty rahoituspalvelusitoumuksista tehdyn sopimuksen mukaisesti (Sopimus)

<p><i>Vakuutuspalvelut</i> (vakuutuksen liitännäispalvelut mukaanlukien)</p> <p>Ensivakuutus ja jälleenvakuutus</p>	<p>1) Ulkomaiset vakuutuksenantajat saavat rajan yli tapahtuvassa kaupassa ilman toimilupaa tarjota Suomessa vain jälleenvakuutuksia ja edelleenvakuutuksia</p> <p>2) Pakolliset vakuutukset (lakisääteinen työeläkevakuutus, lakisääteinen tapaturmavakuutus, liikennevakuutus ja potilasvakuutus) on otettava Suomesta</p> <p>3) Vakuutusyhtiön perustajaa, toimitusjohtajaa, tilintarkastajia sekä hallituksen ja hallintoneuvoston jäseniä koskee kansalaisuus- ja asuinpaikkavaatimus, josta voidaan eräissä tapauksissa myöntää poikkeus</p> <p>Ulkomaisten vakuutusyhtiöiden sivuliikkeet eivät voi Suomessa saada toimilupaa lakisääteisten vakuutuslajien (lakisääteinen työeläkevakuutus, lakisääteinen tapaturmavakuutus, liikennevakuutus ja potilasvakuutus) harjoittamiseen</p> <p>4) Ei sitoumuksia lukuunottamatta horisontaalisia sitoumuksia</p>	<p>1) Ei rajoituksia</p> <p>2) Ei rajoituksia</p> <p>3) Ulkomaisen vakuutusyhtiön pääasiamiehen on asuttava Suomessa. Pääasiamiehen hyväksyy sosiaali- ja terveysministeriö</p> <p>4) Ei rajoituksia</p>	
---	--	--	--

TOIMITUSMUODOT: 1) Rajan yli tarjoaminen 2) Kulutus ulkomailla 3) Kaupallinen läsnäolo 4) Luonnollisten henkilöiden läsnäolo

Palveluala tai sen osa	Markkinoillepääsyn rajoitukset	Kansallisen kohtelun rajoitukset	Lisä-sitoumukset
Vakuutusdustajien toiminta sekä vakuutus- sen liitännäispalvelut	1) Vakuutuksenvälityspalvelujen tarjoami- nen vaatii kiinteän toimipaikan Suomessa 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei sitoumuksia lukuunottamatta ho- risontaalisia sitoumuksia	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei rajoituksia	
<i>Pankki- ja muut rahoituspalvelut</i> (lukuunottamatta vakuutuspalveluja)	1) Ei rajoituksia 2) Valtion maksuliike (menot) on hoidetta- va suomalaisen postisiirron tai määrätyn luottolaitoksen (Postipankki Oy) välityksel- lä	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia	
Luottolaitokset, mukaanlukien pankit	3) Ulkomaalaisten osakehankintoihin, jot- ka tuottavat yli 1/3 äänistä huomattavassa suomalaisessa osakeyhtiössä tai huomatta- vassa liikeyrityksessä (työntekijöitä yli 1000 tai liikevaihto yli 1 mrd mk tai taseen loppusumma yli 1 mrd mk), on saatava Suomen viranomaisten vahvistus; vahvistus voidaan evätä vain jos tärkeä kansallinen etu vaarantuisi hankinnan kautta	3) Ei rajoituksia	
Palveluala tai sen osa	Markkinoillepääsyn rajoitukset Kansalaisuus- ja asuinpaikkavaatimukset, joista voidaan antaa poikkeuslupa, koske- vat perustajaa, hallintoneuvostoa ja johto- kuntaa kuin myös toimitusjohtajaa ja tilin- tarkastajia	Kansallisen kohtelun rajoitukset	Lisä- sitoumukset
Sijoitusrahastot	Ulkomaisten rahastoyhtiöiden sivukontto- rit eivät saa hallinnoida suomalaisia sijo- tusrahastoja		

TOIMITUSMUODOT: 1) Rajan yli tarjoaminen 2) Kulutus ulkomailla 3) Kaupallinen läsnäolo 4) Luonnollisten henkilöiden läsnäolo

Palveluala tai sen osa	Markkinoillepääsyn rajoitukset	Kansallisen kohtelun rajoitukset	Lisä-sitoumukset
Arvopapereiden ja johdannaissopimusten välitys	Arvopapereiden ja johdannaissopimusten ammattimainen välitys (optiot ja termiinit) edellyttää kiinteää toimipaikkaa joko osakeyhtiönä, talletuspankkina tai muuna luottolaitoksena taikka ulkomaisen luottolaitoksen sivukonttorina		
Pörssivälittäjät ja pörssimeklarit	Kansalaisuus- ja asuinpaikkavaatimukset koskevat pörssivälittäjien hallituksen jäseniä ja toimitusjohtajaa sekä pörssimeklareita		
Johdannaissopimusten markkinatakaajat ja meklarit	Kansalaisuus- ja asuinpaikkavaatimukset, joista voidaan antaa poikkeuslupa Valtion maksuliike (menot) on hoidettava suomalaisen postisiirron tai määrätyn luottolaitoksen (Postipankki Oy) välityksellä 4) Ei sitoumuksia lukuunottamatta horisontaalisia sitoumuksia	4) Ei rajoituksia	
9. MATKAILU JA MATKAILUUN LIITTYVÄT PALVELUT			
A. Hotelli- ja ravintolapalvelut (myös suurkeittiöpalvelut) (CPC 641 - CPC 643)	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei sitoumuksia lukuunottamatta horisontaalisia sitoumuksia	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei rajoituksia	

TOIMITUSMUODOT: 1) Rajan yli tarjoaminen 2) Kulutus ulkomailla 3) Kaupallinen läsnäolo 4) Luonnollisten henkilöiden läsnäolo

Palveluala tai sen osa	Markkinoillepääsyn rajoitukset	Kansallisen kohtelun rajoitukset	Lisä-sitoumukset
B. Matkatoimisto- ja matkanjärjestäjäpalvelut (CPC 7471)	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3), 4) Edellyttää kuluttajaviraston lupaa. Lupa voidaan myöntää vain Suomen kansalaisille ja Suomessa rekisteröidyille yhteisöille. 4) Ei sitoumuksia lukuunottamatta horisontaalisia sitoumuksia	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei rajoituksia	
C. Matkaospalvelut (CPC 7472)	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei sitoumuksia lukuunottamatta horisontaalisia sitoumuksia	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei rajoituksia	
10. VIRKISTYS-, KULTTUURI- JA LIIKUNTAPALVELUT			
B. Utistoimistopalvelut (CPC 962)	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei sitoumuksia lukuunottamatta horisontaalisia sitoumuksia	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei rajoituksia	
D. Urheilu- ym. virkistyspalvelut (CPC 964, lukuunottamatta raha- ja auto- maattipeleihin yms. liittyviä palveluita)	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei sitoumuksia lukuunottamatta horisontaalisia sitoumuksia	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei rajoituksia	
11. LIIKENNEPALVELUT			
C. Lentoliikennepalvelut — Myynti ja markkinointi	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia	1) Tietokonepohjaista paikanvarausjärjestelmää (CRS) soveltavan liikennöitsijän lentoliikenteelle tarjoamien jakelupalvelujen osalta ei sitoumuksia 2) Ei rajoituksia	

Palveluala tai sen osa	Markkinoillepääsyn rajoitukset	Kansallisen kohtelun rajoitukset	Lisä-sitoumukset
— Tietokonevarauspohjaiset paikanvarausjärjestelmät	3) Ei rajoituksia 4) Ei sitoumuksia lukuunottamatta horisontaalisia sitoumuksia	3) Tietokonepohjaista paikanvarausjärjestelmää (CRS) soveltavan liikennöitsijän lentoliikenteelle tarjoamien jakelupalvelujen osalta ei sitoumuksia 4) Ei rajoituksia	
— Ilma-alusten kunnossapito ja korjaus	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei sitoumuksia lukuunottamatta horisontaalisia sitoumuksia	1) Kolmasmaalaisten lentoliikennöitsijöiden soveltamasta CRS:stä emo- tai osakkuusyhtiöille aiheutuvien velvoitteiden osalta ei sitoumuksia 2) Ei rajoituksia 3) Kolmasmaalaisten lentoliikennöitsijöiden soveltamasta CRS:stä emo- tai osakkuusyhtiöille aiheutuvien velvoitteiden osalta ei sitoumuksia 4) Ei rajoituksia	
E. Rautatieliikennepalvelut			
d. Rautatiekaluston kunnossapito ja korjaus (osittain CPC 88)	1) Ei sitoumuksia* 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei sitoumuksia lukuunottamatta horisontaalisia sitoumuksia	1) Ei sitoumuksia* 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei rajoituksia	
F. Maantiekuljetuspalvelut			
a), b) Matkustaja- ja tavaraliikenteen palvelut (CPC 71213, CPC 71222, CPC 71223, CPC 7123)	1) Ei sitoumuksia 2) Ei rajoituksia 3) Lupavaatimus; lupaa ei myönnetä ulkomailla rekisteröitynä oleville ajoneuvoille 4) Ei sitoumuksia lukuunottamatta horisontaalisia sitoumuksia	1) Ei sitoumuksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei rajoituksia	

TOIMITUSMUODOT: 1) Rajan yli tarjoaminen 2) Kulutus ulkomailla 3) Kaupallinen läsnäolo 4) Luonnollisten henkilöiden läsnäolo

Palveluala tai sen osa	Markkinoillepääsyn rajoitukset	Kansallisen kohtelun rajoitukset	Lisä-sitoumukset
d) Maantiekuljetuskaluston kunnossapito ja korjaus (CPC 6112, osittain CPC 88)	1) Ei sitoumuksia* 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei sitoumuksia lukuunottamatta horisontaalisia sitoumuksia	1) Ei sitoumuksia* 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei rajoituksia	
Yhdistetyt kuljetuspalvelut	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei sitoumuksia lukuunottamatta horisontaalisia sitoumuksia	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei rajoituksia	
Tilausliikennepalvelut (alusten vuokraus miehistöineen; meri- ja maantieliikenne) (CPC 7213 + CPC 7124)	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei sitoumuksia lukuunottamatta horisontaalisia sitoumuksia	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei rajoituksia	
<i>H. Eri liikennemuotoja avustavat palvelut (merikuljetuksia lukuunottamatta)</i>			
b) Varastointipalvelut (CPC 742)	1) Ei sitoumuksia* 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei sitoumuksia lukuunottamatta horisontaalisia sitoumuksia	1) Ei sitoumuksia* 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei rajoituksia	
c) Tavarankuljetuksen välitys (CPC 748)	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei sitoumuksia lukuunottamatta horisontaalisia sitoumuksia	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei rajoituksia	
d) Muut kuljetuksia tukevat ja avustavat palvelut (CPC 7490)	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei sitoumuksia lukuunottamatta horisontaalisia sitoumuksia	1) Ei rajoituksia 2) Ei rajoituksia 3) Ei rajoituksia 4) Ei rajoituksia	

* Sitoumus tässä toimitusmuodossa ei ole teknisesti mahdollista.

SUOMI -MFN-POIKKEUKSET

Palveluala tai sen osa	Toimenpiteen kuvaus osoittaen sen yhteen-sopimattomuuden artiklan II kanssa	Maat, joihin toimenpidettä sovelletaan	Aiottu kesto	Erivapauden syy
Tieliikenne; henkilö- ja tavaraliikenne	Voimassaolevat ja myöhemmin solmittavat kahdenkeskiset ja monenkeskiset kansainväliset tieliikennesopimukset (mukaanlukien yhdistetyt kuljetukset, tie/rautatie), jotka oikeuttavat harjoittamaan liikennettä sopimuspuolten välillä tai sopimuspuolen alueen läpi, sekä kabotaasiliikenne	Kaikki maat, joiden kanssa tehdyt kahden- ja monenkeskiset sopimukset ovat voimassa	Määrittelemätön	Tieliikennepalvelujen alueellinen erityisyys
Merikuljetukset; kabotaasi	Asetuksella voidaan toisen valtion kanssa tehdyn sopimuksen johdosta ja vastavuoroisuuden perusteella sopia, että kyseisen valtion alukset ovat oikeutettuja kabotaasiliikenteen harjoittamiseen Suomessa joko kokonaisuudessaan tai joiltakin sopimuksessa määräytyiltä osin	Kaikki maat	Määrittelemätön	Merikabotaasiliikenteen alueellinen erityisyys
Audiovisuaaliset palvelut; audiovisuaalisten ohjelmien lähettämisen yleisölle	EU:n televisiodirektiivin (no 89/552) ja sitä vastaavien säännösten, jotka määrittelevät ohjelmien eurooppalaisen alkupe- rän, voimaansaattamisen edellyttämät toimenpiteet, jotta audiovisuaalisten tuotteiden kansallinen kohtelu voidaan laajentaa koskemaan tietyt alkuperävaatimukset täyttäviä ohjelmia.	Euroopan neuvoston televisioyleissopimuksen osapuolet ja muut Euroopan maat, joiden kanssa asiasta voidaan sopia	Määrittelemätön	Eurooppalaisen kulttuuri-identiteetin edistäminen sekä tiettyjen kielipoliittisten tavoitteiden saavuttaminen

Palveluala tai sen osa	Toimenpiteen kuvaus osoittaen sen yhteen-sopimattomuuden artiklan II kanssa	Maat, joihin toimenpidettä sovelletaan	Aiottu kesto	Erivapauden syy
Audiovisuaaliset palvelut; elokuvien ja televisio-ohjelmien tuotanto ja jakelu	Toimenpiteet, joilla hyödynnetään Median ja Eurimages-rahaston tapaisten tukiohjelmien suomat edut sellaisille audiovisuaalisille ohjelmille ja näiden ohjelmien hankkijoille, jotka täyttävät erityiset eurooppalaisen tuotannon kriteerit	Euroopan maat	Määrittelemätön	Asianomaisten maiden alueellisen identiteetin säilyttäminen ja edistäminen
Audiovisuaaliset palvelut; elokuvien ja televisio-ohjelmien tuotanto ja jakelu Pohjoismaissa	Toimenpiteet, joilla hyödynnetään pohjoismaisen elokuva- ja TV-rahaston tapaisten tukiohjelmien suomat edut Pohjoismaissa tuotettujen audiovisuaalisten ohjelmien tuotannon ja jakelun edistämiseksi	Pohjoismaat	Määrittelemätön	Asianomaisten maiden alueellisen identiteetin säilyttäminen ja edistäminen
Kaikki palvelualat	Toimenpiteet, joiden tarkoituksena on pohjoismaisen yhteistyön edistäminen, kuten: — investointihankkeille ja vientiä varten annetut takuut ja lainat (Pohjoismaiden investointipankki) — tutkimus- ja kehityshankkeille annettava rahallinen tuki (Pohjoismainen teollisuusrahasto) — kansainvälisten hankkeiden kannattavuuslaskelmien rahoittaminen (Pohjoismainen projektivientirahasto) — ympäristöteknologiaa hyväksikäyttävillä yhtiöillä *) annettava rahallinen tuki (Pohjoismaiden ympäristörahoitusyhtiö)	Tanska, Suomi, Islanti, Norja ja Ruotsi	Määrittelemätön	Pohjoismaisen yhteistyön ylläpitäminen ja kehittäminen

*) Sovelletaan itäeurooppalaisiin yhtiöihin, jotka ovat yhteistyössä pohjoismaisen yhtiön kanssa

Palveluala tai sen osa	Toimenpiteen kuvaus osoittaen sen yhteen-sopimattomuuden artiklan II kanssa	Maat, joihin toimenpidettä sovelletaan	Aiottu kesto	Erivapauden syy
TPJ ja ilmajetuspalvelujen myynti ja markkinointi	Asetuksen (ETY) N:o 2299/89 artiklan 7. säännös sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (ETY) N:o 3089/93, jonka mukaan TPJ:n haltijoita tai emoyhtiöitä ja osallistuvia lentoyhtiöitä koskevia velvoitteita ei sovelleta silloin kun asetukseen nähden yhdenmukaista kohtelua ei anneta toisen emoyhtiön tai järjestelmän haltijan kotimaassa.	Kaikki maat, joissa on TPJ:n haltija tai emoyhtiö	Määrittelemätön	Poikkeuksen tarve johtuu siitä, ettei TPJ:n toimintaa koskevia monenkeskisesti sovittuja sääntöjä ole riittävässä määrin kehitetty

SCHEDULE XXIV – FINLAND

This schedule is authentic only in the English language

PART I MOST-FAVOURED-NATION TARIFF

SECTION I Agricultural products

SECTION I – A Tariffs

The reduction in tariffs and any expansion of tariff quotas provided for in Section I of Part I of this Schedule shall be implemented in equal annual instalments beginning on 1995 and ending on 2000 unless otherwise specified in Column 5 of Sections IA or IB of this Schedule.

The agricultural products in Section IA of Part I of this Schedule in respect of which the provisions of Article 5 of the Agreement on Agriculture may be invoked, if any, are those designated by the symbol SSG in Column 6 thereof.

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe- guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
Chapter 1									
Live animals									
0101	Live horses, asses, mules and hinnies:								
	- Horses:								
0101 11	-- Pure-bred breeding animals	11,57	394	7,40	252		SSG		
0101 19	-- Other	11,57	394	7,40	252		SSG		
0101 20	- Asses, mules and hinnies	11,57	394	7,40	252		SSG		
0102	Live bovine animals:								
0102 10	- Pure-bred breeding animals	11,57	394	7,40	252		SSG		
0102 90	- Other	11,57	394	7,40	252		SSG		
0103	Live swine:								
0103 10	- Pure-bred breeding animals	9,43	320	6,04	205		SSG		
	- Other:								
0103 91	-- Weighing less than 50 kg	9,43	320	6,04	205		SSG		
0103 92	-- Weighing 50 kg or more	9,43	320	6,04	205		SSG		
0104	Live sheep and goats:								
0104 10	- Sheep	12,45	342	7,97	219		SSG		
0104 20	- Goats	12,45	342	7,97	219		SSG		
0105	Live poultry, that is to say, fowls of the species Gallus domesticus, ducks, geese, turkeys and guinea fowls:								
	- Weighing not more than 185 g:								
0105 11	-- Fowls of species Gallus domesticus	6,36	185	4,07	118		SSG		
0105 19	-- Other	6,36	185	4,07	118		SSG		
	- Other								
0105 91	-- Fowls of the species Gallus domesticus	6,36	185	4,07	118		SSG		
0102 90	-- Other	6,36	185	4,07	118		SSG		
0106	Other live animals								
	- Fur-bearing animals	11,57	394	7,40	252		SSG		
	- Other	11,57	394	7,40	252		SSG		

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe- guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
Chapter 2									
Meat and edible meat offal									
0201	Meat of bovine animals, fresh or chilled:								
0201 10	- Carcasses and half-carcasses	23,13	394	19,66	335		SSG		
0201 20	- Other cuts with bone in	30,07	394	25,56	335		SSG		
0201 30	- Boneless	39,78	394	33,81	335		SSG		
0202	Meat of bovine animals, frozen:								
0202 10	- Carcasses and half-carcasses	23,13	394	19,66	335		SSG		
0202 20	- Other cuts with bone in, frozen	30,07	394	25,56	335		SSG		
0202 30	- Boneless	39,78	394	33,81	335		SSG		
0203	Meat of swine, fresh, chilled or frozen:								
	- Fresh or chilled:								
0203 11	-- Carcasses and half-carcasses	15,72	320	13,36	272		SSG		
0203 12	-- Hams, shoulders and cuts thereof, with bone in	22,79	320	19,37	272		SSG		
0203 19	-- Other	25,47	320	21,65	272		SSG		
	- Frozen:								
0203 21	-- Carcasses and half-carcasses	15,72	320	13,36	272		SSG		
0203 22	-- Hams, shoulders and cuts thereof, with bone in	22,79	320	19,37	272		SSG		
0203 29	-- Other	25,47	320	21,65	272		SSG		
0204	Meat of sheep or goats, fresh, chilled or frozen:								
0204 10	- Carcasses and half-carcasses of lamb, fresh or chilled	19,15	342	16,28	291		SSG		
	- Other meat of sheep, fresh or chilled:								
0204 21	-- Carcasses and half-carcasses	19,15	342	16,28	291		SSG		
0204 22	-- Other cuts with bone in	24,90	342	21,17	291		SSG		
0204 23	-- Boneless	34,85	342	29,62	291		SSG		
0204 30	- Carcasses and half-carcasses of lamb, frozen	19,15	342	16,28	291		SSG		
	- Other meat of sheep, frozen:								

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe- guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
0204 41	- - Carcasses and half-carcasses	19,15	342	16,28	291		SSG		
0204 42	- - Other cuts with bone in	24,90	342	21,17	291		SSG		
0204 43	- - Boneless	34,85	342	29,62	291		SSG		
0204 50	- Meat of goats	19,15	342	16,28	291		SSG		
0205	Meat of horses, asses, mules or hinnies, fresh, chilled or frozen:								
	- Boneless	23,13	394	19,66	335		SSG		
	- Other	23,13	394	19,66	335		SSG		
0206	Edible offal of bovine animals, swine, sheep, goats, horses, asses, mules or hinnies, fresh, chilled or frozen:								
0206 10	- Of bovine animals, fresh or chilled:								
	- - Thick skirt and thin skirt	17,35	394	14,75	335		SSG		
	- - Other	17,35	394	6,94	158		SSG		
	- Of bovine animals, frozen:								
0206 21	- - Tongues	17,35	394	6,94	158		SSG		
0206 22	- - Livers	17,35	394	6,94	158		SSG		
0206 29	- - Other:								
	- - - Thick skirt and thin skirt	17,35	394	14,75	335		SSG		
	- - - Other	17,35	394	6,94	158		SSG		
0206 30	- Of swine, fresh or chilled								
	- Of swine, frozen:								
0206 41	- - Livers	17,35	394	6,94	158		SSG		
0206 49	- - Other	17,35	394	6,94	158		SSG		
0206 80	- Other, fresh or chilled	17,35	394	6,94	158		SSG		
0206 90	- Other, frozen	17,35	394	6,94	158		SSG		
0207	Meat and edible offal, of the poultry of heading No 0105, fresh, chilled or frozen:								
0207 10	- Poultry not cut in pieces, fresh or chilled	12,95	264	11,01	224		SSG		
	- Poultry not cut in pieces, frozen:								
0207 21	- - Fowls of the species Gallus domesticus	12,95	264	11,01	224		SSG		

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe- guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
0207 22	-- Turkeys	12,95	264	11,01	224		SSG		
0207 23	-- Ducks, geese and guinea fowls - Poultry cuts and offal (including livers), fresh or chilled:	12,95	264	11,01	224		SSG		
0207 31	-- Fatty livers of geese or ducks	27,20	264	23,12	224		SSG		
0207 39	-- Other - Poultry cuts and offal other than livers, frozen:	27,20	264	23,12	224		SSG		
0207 41	-- Of fowls of the species Gallus domesticus	27,20	264	23,12	224		SSG		
0207 42	-- Of turkeys	27,20	264	23,12	224		SSG		
0207 43	-- Of ducks, geese and guinea fowls	27,20	264	23,12	224		SSG		
0207 50	- Poultry livers, frozen	27,20	264	23,12	224		SSG		
0208	Other meat and edible offal, fresh, chilled or frozen:								
0208 10	- Of rabbits or hares	15,72	320	10,06	205		SSG		
0208 20	- Frogs' legs	15,72	320	10,06	205		SSG		
0208 90	- Other:								
	-- Whale meat (under import embargo)	-	8	-	6,8				
	-- Reindeer meat								
	--- Boneless	39,78	394	33,81	335		SSG		
	--- Other	23,13	394	19,66	335		SSG		
	-- Meat of feathered game	9,08	185	7,72	157		SSG		
	-- Other meat and edible offal								
	--- Boneless meat	39,78	394	25,46	252		SSG		
	--- Other	23,13	394	14,80	252		SSG		
0209	Pig fat free from lean meat and poultry fat (not rendered), fresh chilled, frozen, salted, in brine, dried or smoked:								
	- Pig fat	14,15	320	12,03	272		SSG		
	- Poultry fat	8,17	185	6,94	157		SSG		

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV - FINLAND

9

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe- guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
0210	Meat and edible meat offal, salted, in brine, dried or smoked; edible flours and meals of meat or meat offal:								
	- Meat of swine:								
0210 11	- - Hams, shoulders and cuts thereof, with bone in	24,84	320	21,11	272				SSG
0210 12	- - Bellies (streaky) and cuts thereof	24,84	320	21,11	272				SSG
0210 19	- - Other	24,84	320	21,11	272				SSG
0210 20	- Meat of bovine animals	34,70	394	29,50	335				SSG
0210 90	- Other, including edible flours and meals of meat or meat offal	28,73	342	24,42	291				SSG

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe-guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
Chapter 4									
Dairy produce; birds eggs; natural honey; edible products of animal origin, not elsewhere specified or included									
0401	Milk and cream, not concentrated nor containing added sugar or other sweetening matter:								
0401 10	- Of a fat content, by weight, not exceeding 1 %	2,76	144	2,35	122		SSG		
0401 20	- Of a fat content, by weight, exceeding 1 % but not exceeding 6 %	2,76	144	2,35	122		SSG		
0401 30	- Of a fat content, by weight, exceeding 6 %	11,31	454	9,61	386		SSG		
0402	Milk and cream, concentrated or containing added sugar or other sweetening matter:								
0402 10	- In powder, granules or other solid forms, of a fat content, by weight, not exceeding 1.5 %	11,70	245	9,95	208		SSG		
	- In powder, granules or other solid forms, of a fat content, by weight, exceeding 1.5 %:								
0402 21	-- Not containing added sugar or other sweetening matter	17,89	289	15,21	246		SSG		
0402 29	-- Other	17,89	289	15,21	246		SSG		
	- Other:								
0402 91	-- Not containing added sugar or other sweetening matter	48,75	279	41,44	237		SSG		
0402 99	-- Other	48,75	279	41,44	237		SSG		

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe-guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
0403	Buttermilk, curdled milk and cream, yogurt, kephir and other fermented or acidified milk and cream, whether or not concentrated or containing added sugar or other sweetening matter or flavoured or containing added fruit, nuts or cocoa:								
0403 10	- Yogurt:								
	- - Yogurt, flavoured or containing added fruit, nuts or cocoa	7,67	191	6,52	162		SSG		
	- - Other yogurt	7,67	191	4,91	122		SSG		
0403 90	- Other:								
	- - Flavoured	48,75	279	31,20	179		SSG		
	- - Other	48,75	279	31,20	179		SSG		
0404	Whey, whether or not concentrated or containing added sugar of other sweetening matter; products consisting of natural milk constituents, whether or not containing addedf sugar or other sweetening matter, not elsewhere specified or included:								
0404 10	- Whey and modified whey, whether or not concentrated or containing added sugar or other sweetening matter	4,64	125	2,97	80		SSG		
0404 90	- Other	48,75	279	31,20	179		SSG		
0405	Butter and other fats and oils derived from milk	32,89	566	27,96	481		SSG		
0406	Cheese and curd:								
0406 10	- Fresh (unripened or uncured) cheese, including whey cheese, and curd	24,79	305	21,07	259		SSG		
0406 20	- Grated or powdered cheese, of all kinds	24,79	305	21,07	259		SSG		
0406 30	- Processed cheese, not grated or powdered	24,79	305	21,07	259		SSG		
0406 40	- Blue-veined cheese	24,79	305	21,07	259		SSG		

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe- guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
0406 90	- Other cheese	24,79	305	21,07	259		SSG		
0407	Birds' eggs, in shell, fresh, preserved or cooked	8,18	401	6,95	341		SSG		
0408	Birds' eggs, not in shell, and egg yolks, fresh, dried, cooked by steaming or by boiling in water, moulded, frozen or otherwise preserved, whether or not containing added sugar or other sweetening matter:								
	- Egg yolks:								
0408 11	-- Dried	34,54	625	22,11	400		SSG		
0408 19	-- Other	15,02	624	9,61	399		SSG		
	- Other:								
0408 91	-- Dried	39,59	401	25,34	257		SSG		
0408 99	-- Other	9,65	401	6,18	257		SSG		
0409	Natural honey	17,87	270	15,19	230		SSG		
0410	Edible products of animal origin, not elsewhere specified or included	8,18	401	5,24	257		SSG		

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe- guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
	Chapter 5								
	Products of animal origin, not elsewhere specified or included								
0501	Human hair, unworked, whether or not washed or scoured; waste of human hair.	-	0	-	0				
0502	Pigs', hogs' or boars' bristles and hair; badger hair and other brush making hair; waste of such bristles or hair:								
0502 10	- Pigs', hogs' or boars' bristles and hair and waste thereof	-	0	-	0				
0502 90	- Other	-	0	-	0				
0503	Horsehair and horsehair waste, whether or not put up as a layer with or without supporting material.	-	0	-	0				
0504	Guts, bladders and stomachs of animals (other than fish), whole and pieces thereof.	-	0	-	0				
0505	Skins and other parts of birds, with their feathers or down, feathers and parts of feathers (whether or not with trimmed edges) and down, not further worked than cleaned, disinfected or treated for preservation; powder and waste of feathers								
	or parts of feathers:								
0505 10	- Feathers of a kind used for stuffing; down	-	0	-	0				
0505 90	- Other	-	0	-	0				
0506	Bones and horn-cores, unworked, defatted, simply prepared (but not cut to shape), treated with acid or degelatinised; powder and waste of these products:								

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe- guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
0506 10	- Ossein and bones treated with acid	-	0	-	0				
0506 90	- Other	-	0	-	0				
0507	Ivory, tortoise-shell, whalebone and whalebone hair, horns, antlers, hooves, nails, claws and beaks, unworked or simply prepared but not cut or shape; powder and waste of these products:								
0507 10	- Ivory; ivory powder and waste	-	0	-	0				
0507 90	- Other	-	0	-	0				
0508	Coral and similar materials, unworked or simply prepared but not otherwise worked; shells of molluscs, crustaceans or exhinoderms and cuttlebone, unworked or simply prepared but not cut to shape, powder and waste thereof:								
0509	Natural sponges of animal origins:	-	0	-	0				
0510	Ambergris, castoreum, civet and musk; cantharides; bile, whether or not dried; glands and other animal products used in the preparation of pharmaceutical products, fresh, chilled, frozen or otherwise provisionally preserved:	-	0	-	0				
0511	Animal products not elsewhere specified or included; dead animals of Chapter 1 or 3, unfit for human consumption:	-	0	-	0				
0511 10	- Bovine semen	-	0	-	0				
0511 91	- - Products of fish or crustaceans, molluscs or other aquatic invertebrates; dead animals of Chapter 3	-	0	-	0				
0511 99	- - Other	-	0	-	0				

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe- guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
	Chapter 6								
	Live trees and other plants; bulbs, roots and the like; cut flowers and ornamental foliage								
0601	Bulbs, tubers, tuberous roots, corms, crowns and rhizomes, dormant, in growth or in flower; chicory plants and roots other than roots of heading No 1212:								
0601 10	- Bulbs, tubers, tuberous roots, corms, crowns and rhizomes, dormant:								
	- - Lily of the valley rhizomes	-	20	-	8				
	- - Flower bulbs	0,31	-	-	0				
	- - Bulbs and tubers of begonias, gloxinias, gladiolae or dahlias	-	0	-	0				
	- - Other	0,53	-	-	0				
0601 20	- Bulbs, tubers, tuberous roots, corms, crowns and rhizomes, in growth or in flower; chicory plants and roots:								
	- - In bud or in flower:								
	- - - Lily of the valley rhizomes	1,31	-	-	0				
	- - - Other	22,40	50	14,34	32				
	- - Other:								
	- - - Lily of the valley rhizomes	-	20	-	8				
	- - - Flower bulbs	0,31	-	0,12	-				
	- - - Bulbs and tubers of begonias, gloxinias, gladiolae or dahlias	-	0	-	0				
	- - - Chicory roots	0,53	-	0,21	-				
	- - - Other	0,53	-	-	0				
0602	Other live plants (including their roots), cuttings and slips; mushroom spawn:								

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe- guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
0602 10	- Unrooted cuttings and slips: - - Cuttings of carnations, chrysanthemums, begonias and hortensias	0,25	-	-	0				
	- - Other	-	0	-	0				
0602 20	- Trees, shrubs and bushes, grafted or not, of kinds which bear edible fruit and nuts	0,25	-	-	0				
0602 30	- Rhododendrons and azaleas, grafted or not: - - Plants of rhododendrons and azaleas (for transplantation)	-	0	-	0				
	- - Rhododendrons and azaleas in pots, the greatest cross-sectional dimension of the pots or earth-balls of which exceeds 6 cm	1,50	15	0,96	9,6				
	- - Other rhododendrons and azaleas	-	0	-	0				
0602 40	- Roses, grafted or not: - - Rose plants (for transplantation)	-	0	-	0				
	- - Roses in pots, the greatest cross-sectional dimension of the pots or earth-balls of which exceeds 6 cm	1,50	15	0,96	9,6				
	- - Other roses	-	0	-	0				
	- Other								
0602 91	- - Mushroom spawn	0,25	-	0,10	-				
0602 99	- - Other: - - - Other: - - - - Trees (other than those of subheading No. 06.02.20); plants of trees, bushes, shrubby trees and of perennial plants of the gramineous kind	0,25	-	-	0				
	- - - - Plants of camellia (for transplantation); other plants without flower buds or flowers (for transplantation), the greatest cross-sectional dimension of the pots or earth-balls of which does not exceed 6 cm	-	0	-	0				

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe-guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
	----- Heather (Ericas graciles), whether or not hybrid, in pots, the greatest cross-sectional dimension of the pots or earth-balls of which exceeds 6 cm, 1.9.-30.11.	0,25	-	-	0				
	----- Heather (Ericas graciles), whether or not hybrid, in pots, the greatest cross-sectional dimension of the pots or earth-balls of which exceeds 6 cm, 1.12.-31.8.	1,50	15	0,60	6				
	----- Other ornamental plants in pots, the greatest cross-sectional dimension of which exceeds 6 cm	1,50	15	0,96	9,6				
	----- Other ornamental plants	-	0	-	0				
	----- Other live plants	0,25	-	0,20	-				
	----- Roots	-	0	-	0				
0603	Cut flowers and flower buds of a kind suitable for bouquets or for ornamental purposes, fresh, dried, dyed, bleached, impregnated or otherwise prepared:								
0603 10	- Fresh:								
	-- Gladioli:								
	--- From November 1 to November 30	90,00	188	57,60	120		SSG		
	--- From December 1 to February 29	15,00	20	9,60	12,8				
	--- From March 1 to March 31	110,00	208	70,40	133		SSG		
	--- From April 1 to May 31	110,00	208	70,40	133		SSG		
	--- From June 1 to October 30	90,00	188	57,60	120		SSG		
	-- Carnations:								
	--- From March 1 to June 30	135,30	329	115,01	280		SSG		
	--- From July 1 to November 30	109,41	266	93,00	226		SSG		
	--- From December 1 to February 29	45,99	50	39,09	43				
	-- Roses:								
	--- From December 1 to February 29	38,25	25	32,51	21				
	--- From March 1 to May 31	114,78	221	97,56	188		SSG		
	--- From June 1 to November 30	73,84	172	62,76	146		SSG		
	-- Orchids:								

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe- guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
	--- From December 1 to February 29	38,25	25	15,30	10				
	--- From March 1 to May 31	110,00	208	44,00	83		SSG		
	--- From June 1 to November 30	90,00	188	36,00	75		SSG		
	- - Other cut flowers:								
	--- From December 1 to February 29	38,25	25	32,51	21				
	--- From March 1 to May 31	110,00	208	93,50	177		SSG		
	--- From June 1 to November 30	90,00	188	76,50	160		SSG		
0603 90	- Other	-	6	-	4,3				
0604	Foliage, branches and other parts of plants, without flowers or flower buds, and grasses, mosses and lichens, being goods of a kind suitable for bouquets or for ornamental purposes, fresh, dried, dyed, bleached, impregnated or otherwise prepared:								
0604 10	- Mosses and lichens:								
	-- Reindeer moss	-	0	-	0				
	-- Other	4,59	26	1,84	10,4				
	- Other:								
	-- Fresh:								
	--- Leaves of asparagus and adiantum nephrolepis and other ferns (ornamental foliage), fresh	22,40	25	14,34	16				
	--- Other	4,59	26	2,94	16,6				
0604 99	-- Other:								
	--- Leaves of asparagus and adiantum nephrolepis and other ferns (ornamental foliage)	22,40	25	8,96	10				
	--- Other	4,59	26	1,93	10,9				

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe- guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8

Chapter 7

Edible vegetables and certain roots and tubers

0701	Potatoes, fresh or chilled:								
0701 10	- Seed	2,85	248	1,82	159		SSG		
0701 90	- Other:								
	- - Potatoes:								
	- - - From May 16 to June 30	13,33	798	8,53	511		SSG		
	- - - From July 1 to August 15	2,58	154	1,65	99		SSG		
	- - - From August 16 to May 15	1,09	182	0,93	155		SSG		
0702	Tomatoes, fresh or chilled:								
	- From April 1 to May 15	15,05	217	12,79	184		SSG		
	- From May 16 to June 30	6,87	149	5,84	127		SSG		
	- From July 1 to July 31	4,32	118	3,67	100		SSG		
	- From August 1 to October 14	4,32	118	3,67	100		SSG		
	- From October 15 to March 31	4,32	118	2,76	76				
0703	Onions, shallots, garlic, leeks and other alliaceous vegetables, fresh or chilled:								
0703 10	- Onions and shallots:								
	- - Onion set	3,20	194	1,28	78		SSG		
	- - Other onions and shallots	3,20	194	2,72	165		SSG		
0703 20	- Garlic	-	5	-	0				
0703 90	- Leeks and other alliaceous vegetables:								
	- - Leeks:								
	- - - From June 1 to August 31	6,22	137	3,98	88		SSG		
	- - - From September 1 to May 31	5,71	140	3,65	90		SSG		
	- - Other alliaceous vegetables	1,45	32	0,93	20		SSG		
0704	Cabbages, cauliflowers, kohlrabi, kale and similar edible brassicas, fresh or chilled:								

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe- guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
0704 10	- Cauliflowers and headed broccoli:								
	-- From June 1 to October 31	2,50	69	2,13	59		SSG		
	-- From November 1 to May 31	-	12	-	7,7				
0704 20	- Brussels sprouts:								
	-- From June 1 to October 31	11,29	268	7,23	172		SSG		
	-- From November 1 to May 31	-	12	-	10,2				
0704 90	- Other:								
	-- Chinese leaves (cabbage)								
	--- From May 10 to June 30	7,20		6,12			SSG		
	--- From December 1 to February 20	5,49		4,67			SSG		
	-- Other	1,89	99	1,61	84		SSG		
0705	Lettuce (<i>Lactuca sativa</i>) and chicory (<i>Cichorium spp.</i>), fresh or chilled:								
	- Lettuce:								
0705 11	-- Cabbage lettuce (head lettuce):								
	--- From April 1 to May 15	13,43	257	11,42	218		SSG		
	--- From May 16 to June 30	6,46	172	5,49	146		SSG		
	--- From July 1 to November 14	6,46	172	5,49	146		SSG		
	--- From November 15 to February 29	-	10	-	8,5				
	--- From March 1 to March 31	13,43	257	11,42	218		SSG		
0705 19	-- Other:								
	--- From April 1 to May 15	13,43	257	11,42	218		SSG		
	--- From May 16 to June 30	6,46	172	5,49	146		SSG		
	--- From July 1 to November 14	6,46	172	5,49	146		SSG		
	--- From November 15 to February 29	-	10	-	8,5				
	--- From March 1 to March 31	13,43	257	11,42	218		SSG		
	- Chicory:								
0705 21	-- Witloof chicory (<i>Cichorium intybus</i> var. <i>foliosum</i>):								
	--- From April 1 to June 30	12,55	168	5,02	67		SSG		
	--- From July 1 to November 14	12,55	168	5,02	67		SSG		
	--- From November 15 to February 29	-	10	-	0				

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe-guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
0705 29	--- From March 1 to March 31	12,55	168	5,02	67		SSG		
	--- Other:								
	--- From April 1 to May 15	13,43	257	11,42	218		SSG		
	--- From May 16 to June 30	6,46	172	5,49	146		SSG		
	--- From July 1 to November 14	6,46	172	5,49	146		SSG		
	--- From November 15 to February 29	-	10	-	8,5				
0706	Carrots, turnips, salad beetroot, salsify, celeriac, radishes and similar edible roots, fresh or chilled:	13,43	257	11,42	218		SSG		
0706 10	- Carrots and turnips:								
	--- Carrots:								
	--- From April 1 to July 31	1,41	69	1,20	59		SSG		
	--- From August 1 to August 31	1,41	69	1,20	59		SSG		
	--- From September 1 to November 30	0,62	30	0,53	26		SSG		
	--- From December 1 to March 31	1,41	69	1,20	59		SSG		
	--- Turnips:								
	--- From April 1 to July 31	0,36	30	0,23	19,2				
	--- From August 1 to March 31	0,11	11	0,07	7				
	0706 90	- Other:							
--- Horseradishes and scorzonera		0,59	25	0,38	16				
--- Celeriac		1,66	50	1,06	32		SSG		
--- Salad beetroot:									
--- From April 1 to July 31		0,38	37	0,24	24		SSG		
--- From August 1 to March 31		0,38	37	0,24	24		SSG		
--- Other edible roots:									
--- From April 1 to July 31		0,36	30	0,23	19,2				
--- From August 1 to March 31		0,11	11	0,09	9,4				
0707		Cucumbers and gherkins, fresh or chilled:							
	- From March 1 to April 15	13,09	255	11,13	217		SSG		
	- From April 16 to May 31	4,59	143	3,90	122		SSG		

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe-guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
	- From June 1 to October 14	4,59	143	3,90	122		SSG		
	- From October 15 to February 29	0,65	-	0,55	-				
0708	Leguminous vegetables, shelled or unshelled, fresh or chilled:								
0708 10	- Peas	1,23	57	0,79	36		SSG		
0708 20	- Beans	1,23	55	0,79	35		SSG		
0708 90	- Other leguminous vegetables	1,23	55	0,79	35		SSG		
0709	Other vegetables, fresh or chilled:								
0709 10	- Globe artichokes	-	5	-	2				
0709 20	- Asparagus	-	16	-	13,6				
0709 30	- Aubergines, (egg-plants)	-	5	-	4,3				
0709 40	- Celery other than celeriac	0,48	10	0,41	8,5		SSG		
	- Mushrooms and truffles:								
0709 51	-- Mushrooms:								
	--- Cultivated	2,36	20	1,51	12,8				
	--- Other	2,36	20	0,80	6,8				
0709 52	-- Truffles	2,36	20	0,94	8				
0709 60	- Fruits of the genus Capsicum or of the genus Pimenta:								
	-- From November 1 to June 30	-	5	-	4,3				
	-- From July 1 to October 31	0,72	15	0,29	6				
0709 70	- Spinach, New Zealand spinach and orache spinach (garden spinach)	-	5	-	0				
0709 90	- Other:								
	-- Parsley	20,00	40	12,80	26				
	-- Dill:								
	--- From November 1 to March 31	-	5	-	0				
	--- From April 1 to October 31	18,00	40	15,30	34				
	-- Other	-	5	-	0				
0710	Vegetables (uncooked or cooked by steaming or boiling in water), frozen:								

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe-guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
0710 10	- Potatoes	2,36	50	2,01	43				
	- Leguminous vegetables, shelled or unshelled:								
0710 21	- - Peas (Pisum sativum)	2,36	50	1,51	32				
0710 22	- - Beans (Vigna spp., Phaseolus spp.)	2,36	50	1,51	32				
0710 29	- - Other	2,36	50	1,51	32				
0710 30	- Spinach, New Zealand spinach and orache spinach (garden spinach)	2,36	50	0,94	20				
0710 40	- Sweet corn	-	29	-	9				
0710 80	- Other vegetables:								
	- - Tomatoes	-	10	-	8,5				
	- - Other	2,36	50	1,51	32				
0710 90	- Mixtures of frozen vegetables	2,36	50	1,51	32				
0711	Vegetables provisionally preserved (for example, by sulphur dioxide gas, in brine, in sulphur water or in other preservative solutions), but unsuitable in that state for immediate consumption:								
0711 10	- Onions:								
	- - Provisionally preserved by sulphur dioxide gas	3,20	194	2,05	124		SSG		
	- - Otherwise provisionally preserved	-	6	-	5,1				
0711 20	- Olives	-	6	-	0				
0711 30	- Capers	-	6	-	0				
0711 40	- Cucumbers and gherkins	4,59	143	3,90	122		SSG		
0711 90	- Other vegetables; mixtures of vegetables:								
	- - Sweet corn	-	6	-	0				
	- - Peeled tomatoes, provisionally preserved by sulphur dioxide gas	4,32	118	2,76	76		SSG		
	- - Asparagus	-	6	-	0				
	- - Other vegetables:								
	- - - Provisionally preserved by sulphur dioxide gas	1,09	182	0,70	116		SSG		
	- - - Other	-	6	-	5,1				

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe-guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
0712	Dried vegetables, whole, cut, sliced, broken or in powder, but not further prepared:								
0712 10	- Potatoes, whether or not cut or sliced but not further prepared	0,95	10	0,61	6,4				
0712 20	- Onions	0,95	10	0,81	8,5				
0712 30	- Mushrooms and truffles	0,95	10	0,81	8,5				
0712 90	- Other vegetables; mixtures of vegetables:								
	-- Garlic	-	7	-	6				
	-- Other	0,95	10	0,81	8,5				
0713	Dried leguminous vegetables, shelled, whether or not skinned or split:								
0713 10	- Peas (<i>Pisum sativum</i>):								
	-- Forage peas	0,90	-	0,77	-				
	-- Other	3,22	195	2,74	166		SSG		
0713 20	- Chickpeas (<i>garbanzos</i>)	-	3,8	-	0				
0713 31	- Beans (<i>Vigna</i> spp., <i>Phaseolus</i> spp.):								
	-- Beans of the species <i>Vigna mungo</i> (L.) Hepper or <i>Vigna radiata</i> (L.) Wilczek	1,23	55	1,05	47		SSG		
0713 32	-- Small red (<i>Adzuki</i>) beans (<i>Phaseolus</i> or <i>Vigna angularis</i>)	1,23	55	1,05	47		SSG		
0713 33	-- Kidney beans, including white pea beans (<i>Phaseolus vulgaris</i>)	1,23	55	1,05	47		SSG		
0713 39	-- Other	1,23	55	1,05	47		SSG		
0713 40	- Lentils	-	3,8	-	3,2				
0713 50	- Broad beans (<i>Vicia faba</i> var. <i>major</i>) and horse beans (<i>Vicia faba</i> var. <i>equina</i> , <i>Vicia faba</i> var. <i>minor</i>)	-	3,8	-	3,2				
0713 90	- Other	-	3,8	-	3,2				

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe-guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
0714	Manioc, arrowroot, salep, Jerusalem artichokes, sweet potatoes and similar roots and tubers with high starch or inulin content, fresh or dried, whether or not sliced or in the form of pellets; sago pith:								
0714 10	- Manioc (cassava)	1,20	-	1,02	-				
0714 20	- Sweet potatoes	-	8	-	6,8				
0714 90	- Other:								
	- - Arrowroot	-	0	-	0				
	- - Jerusalem artichokes	-	18	-	11,5				
	- - Other	-	8	-	5,1				

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe- guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8

Chapter 8

Edible fruit and nuts; peel of citrus fruit or melons

0801	Coconuts, Brazil nuts and cashew nuts, fresh or dried, whether or not shelled or peeled:								
0801 10	- Coconuts	-	0	-	0				
0801 20	- Brazil nuts	-	0	-	0				
0801 30	- Cashew nuts	-	0	-	0				
0802	Other nuts, fresh or dried, whether or not shelled or peeled:								
	- Almonds:								
0802 11	-- In shell	-	3	-	2,6				
0802 12	-- Shelled	-	3	-	2,6				
	- Hazelnuts or filberts (Corylus spp.):								
0802 21	-- In shell	-	3	-	0				
0802 22	-- Shelled	-	6	-	3,8				
	- Walnuts:								
0802 31	-- In shell	-	3	-	0				
0802 32	-- Shelled	-	6	-	0				
0802 40	- Chestnuts (Castanea spp.)	-	3	-	0				
0802 50	- Pistachios	-	3	-	0				
0802 90	- Other:								
	-- Other nuts, in shell	-	3	-	0				
	-- Other	-	6	-	0				
0803	Bananas, including plantains, fresh or dried								
	-- Fresh, in bunches								
	--- From January 1 to May 31	-	13	-	7				
	--- From July 1 to December 31	-	20	-	8,6				
	-- Fresh, other:								

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe-guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
	--- From January 1 to May 31	-	24	-	9,1				
	--- From July 1 to December 31	-	40	-	10,8				
	-- Dried	-	6	-	4,3				
0804	Dates, figs, pineapples, avocados, guavas, mangoes and mangosteens, fresh or dried:								
0804 10	- Dates	-	4	-	3,2				
0804 20	- Figs	-	4	-	3,4				
0804 30	- Pineapples	-	0	-	0				
0804 40	- Avocados	-	0	-	0				
0804 50	- Guavas, mangoes and mangosteens	-	0	-	0				
0805	Citrus fruit, fresh or dried:								
0805 10	- Oranges:								
	-- From January 1 to June 30	-	7,7	-	6,5				
	-- From July 1 to November 30	-	40	-	26				
	-- From December 1 to December 31	-	40	-	26				
0805 20	- Mandarins (including tangerines and satsumas); clementines, wilkings and similar citrus hybrids:								
	-- From January 1 to June 30	-	5,1	-	4,3				
	-- From July 1 to December 31	-	12	-	10,2				
0805 30	- Lemons (Citrus limon, Citrus limonum) and limes (Citrus aurantifolia)	-	4	-	3,4				
0805 40	- Grapefruit	-	0	-	0				
0805 90	- Other	-	2	-	1,7				
0806	Grapes, fresh or dried:								
0806 10	- Fresh	-	2	-	1,7				
0806 20	- Dried	-	4	-	2,6				
0807	Melons (including watermelons) and papaws (papayas), fresh:								
0807 10	- Melons (including watermelons):								
	-- Watermelons	-	10	-	8,5				
	-- Honeydew and Ogen melons	-	25	-	8,5				

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe- guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
	-- Other	-	41	-	16,4				
0807 20	- Papaws (papayas)	-	0	-	0				
0808	Apples, pears and quinces, fresh:								
0808 10	- Apples:								
	-- Apple pulp	-	15	-	6				
	-- Other:								
	--- From December 1 to February 29	-	6	-	5,1				
	--- From March 1 to March 31	-	10	-	6,4				
	--- From April 1 to June 30	-	10	-	5,1				
	--- From July 1 to November 30	3,00	50	2,55	43				
0808 20	- Pears and quinces:								
	-- Pears:								
	--- From December 1 to July 31	-	3,2	-	2,7				
	--- From August 1 to November 30	-	40	-	34				
	-- Quinces	-	14	-	5,6				
0809	Apricots, cherries, peaches (including nectarines), plums and sloes, fresh:								
0809 10	- Apricots:								
	-- From January 1 to May 31	-	25	-	21				
	-- From June 1 to December 31	-	36	-	21				
0809 20	- Cherries								
	-- From January 1 to May 31	-	5	-	4,3				
	-- From June 1 to December 31	-	21	-	17,9				
0809 30	- Peaches, including nectarines:								
	-- From January 1 to May 31	-	10	-	8,5				
	-- From June 1 to December 31	-		-					
	--- Nectarines	-	14,4	-	12,2				
	--- Other peaches	-	36	-	14,4				
0809 40	- Plums and sloes:								
	-- Plums:								
	--- From January 1 to May 31	-	10	-	8,5				

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe-guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
	--- From June 1 to December 31	-	36	-	31				
	-- Sloes:								
	--- From January 1 to May 31	-	5	-	0				
	--- From June 1 to December 31	-	36	-	14,4				
0810	Other fruit, fresh:								
0810 10	- Strawberries:								
	-- From May 1 to June 30	34,00	378	21,76	242		SSG		
	-- From July 1 to April 30	3,75	41	3,19	35		SSG		
0810 20	- Raspberries, blackberries, mulberries and loganberries:								
	-- Raspberries	45,24	623	18,10	249		SSG		
	-- Blackberries, mulberries and loganberries	22,62	623	9,05	249		SSG		
0810 30	- Black, white or red currants and gooseberries:								
	-- Black, white or red currants	7,03	162	5,98	138		SSG		
	-- Gooseberries	8,49	235	5,43	150		SSG		
0810 40	- Cranberries, bilberries and other fruits of the genus Vaccinium:								
	-- Cowberries	2,20	39	1,41	25		SSG		
	-- Cranberries	6,59	94	4,22	60		SSG		
	-- Other	2,07	23	1,32	14,7		SSG		
0810 90	- Other:								
	-- Berries:								
	--- Tropical berries	1,06	28	0,42	11,2				
	--- Cloudbberries	9,13	28	5,84	17,9		SSG		
	--- Other	7,03	162	4,50	104		SSG		
	-- Other	-	0	-	0				
0811	Fruit and nuts, uncooked or cooked by steaming or boiling in water, frozen, wheter or not containing added sugar or other sweetening matter:								
0811 10	- Strawberries:								

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe-guard	Initial negotiating right	Other duties and charges	
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)					
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8	
0811 20	-- Containing added sugar or other sweetening matter	7,05	143	4,51	92		SSG			
	-- Other	7,05	143	5,99	122		SSG			
	- Raspberries, blackberries, mulberries, loganberries, black, white or red currants and gooseberries:									
	-- Containing added sugar or other sweetening matter:									
	--- Raspberries									
			45,24	623	18,10	249		SSG		
	--- Black, white or red currants and gooseberries									
			7,03	162	4,50	104		SSG		
	--- Blackberries, mulberries and loganberries									
			22,62	623	9,05	249		SSG		
-- Other:										
--- Raspberries										
		-	25	-	21					
--- Mulberries and loganberries										
		-	7,2	-	6,1					
--- Blackberries										
		-	25	-	10,5					
--- Black currants										
		3,83	70	3,26	60		SSG			
--- Red currants										
		6,23	193	5,30	164		SSG			
--- White currants										
		6,23	193	5,30	164		SSG			
--- Gooseberries										
		8,49	235	5,43	150		SSG			
0811 90	- Other:									
'-- Containing added sugar or other sweetening matter:										
--- Berries										
		7,03	162	4,50	104		SSG			
--- Other										
		7,03	162	2,81	65		SSG			
-- Other:										
--- Cowberries and bilberries										
		-	25	-	16					
--- Other										
		-	7,2	-	0					
0812	Fruit and nuts, provisionally preserved (for example, by sulphur dioxide gas, in brine, in sulphur water or in other preservative solutions) but unsuitable in that state for immediate consumption:									

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe-guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
0812 10	- Cherries	-	9	-	0				
0812 20	- Strawberries	7,05	143	2,82	57		SSG		
0812 90	- Other:								
	- - Apples	-	15	-	8,9				
	- - Black currants	7,03	162	2,81	65		SSG		
	- - Raspberries	45,24	623	18,10	249		SSG		
	- - Gooseberries, white or red currants	7,03	162	2,81	65		SSG		
	- - Other	-	9	-	0				
0813	Fruit, dried, other than that of headings Nos. 0801 to 0806; mixtures of nuts or dried fruits of this Chapter:								
0813 10	- Apricots	-	5	-	4,3				
0813 20	- Prunes	-	4	-	3,4				
0813 30	- Apples	-	5	-	0				
0813 40	- Other fruit:								
	- - Bilberries	-	7	-	0				
	- - Other	-	5	-	3,7				
0813 50	- Mixtures of nuts or dried fruits of this Chapter	-	4	-	3,4				
0814	Peel of citrus fruit or melons (including watermelons), fresh, frozen, dried or provisionally preserved in brine, in sulphur water or in other preservative solutions								
	- Provisionally preserved	0,16	-	-	0				
	- Other	-	5	-	0				

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe-guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
	Chapter 9								
	Coffee, tea, mate and spices								
0901	Coffee, whether or not roasted or decaffeinated; coffee husks and skins; coffee substitutes containing coffee in any proportion:								
	- Coffee, not roasted:								
0901 11	-- Not decaffeinated	-	3,8	-	0				
0901 12	-- Decaffeinated	-	3,8	-	3,2				
	- Coffee, roasted:								
0901 21	-- Not decaffeinated	-	16	-	7,7				
0901 22	-- Decaffeinated	-	16	-	7,7				
0901 30	- Coffee husks and skins	-	11	-	0				
0901 40	- Coffee substitutes containing coffee	-	16	-	0				
0902	Tea, wheter or not flavoured:								
0902 10	- Green tea (not fermented) in immediate packings of a content not exceeding 3 kg	-	0	-	0				
0902 20	- Other green tea (not fermented)	-	0	-	0				
0902 30	- Black tea (fermented) and partly fermented tea, in immediate packings of a content not exceeding 3 kg	-	0	-	0				
0902 40	- Other black tea (fermented) and other partly fermented tea	-	0	-	0				
0903	Maté	-	0	-	0				
0904	Pepper of the genus Piper; dried or crushed or ground fruits of the genus Capsicum or of the genus Pimenta:								
	- Pepper:								
0904 11	-- Neither crushed nor ground	-	0	-	0				
0904 12	-- Crusher or ground	-	0	-	0				

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe- guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
0904 20	- Fruits of the genus Capsicum or of the genus Pimenta, dried or crushed or ground	-	0	-	0				
0905	Vanilla	-	0	-	0				
0906	Cinnamon and cinnamon-tree flowers:	-	0	-	0				
0906 10	- Neither crushed nor ground								
0906 20	- Crushed or ground								
0907	Cloves (whole fruit, cloves and stems)	-	0	-	0				
0908	Nutmeg, mace and cardamoms:	-	0	-	0				
0908 10	- Nutmeg								
0908 20	- Mace								
0908 30	- Cardamoms								
0909	Seeds of anise, badian, fennel, coriander, cumin or caraway; juniper berries:								
0909 10	- Seeds of anise or badian	0,25	-	-	0				
0909 20	- Seeds of coriander	0,25	-	-	0				
0909 30	- Seeds of cumin	0,25	-	-	0				
0909 40	- Seeds of caraway	-	43	-	0				
0909 50	- Seeds of fennel; juniper berries	0,25	-	-	0				
0910	Ginger, saffron, turmeric (curcuma), thyme, bay leaves, curry and other spices:								
0910 10	- Ginger	-	0	-	0				
0910 20	- Saffron	-	0	-	0				
0910 30	- Turmeric (curcuma)	-	0	-	0				
0910 40	- Thyme; bay leaves	-	0	-	0				
0910 50	- Curry	-	0	-	0				
	- Other spices:								
0910 91	-- Mixtures referred to in Note 1 (b) to this Chapter	-	0	-	0				
0910 99	-- Other	-	0	-	0				

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe- guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
	Chapter 10								
	Cereals								
1001	Wheat and meslin:								
1001 10	- Durum wheat	2,22	352	1,89	299		SSG		
1001 90	- Other	2,22	352	1,89	299		SSG		
1002	Rye	2,83	515	2,41	438		SSG		
1003	Barley	1,44	236	1,22	201		SSG		
1004	Oats	1,22	158	1,04	134		SSG		
1005	Maize (corn):								
1005 10	- Seed	1,44	236	1,22	201		SSG		
1005 90	- Other	1,44	236	1,22	201		SSG		
1006	Rice:								
1006 10	- Rice in the husk (paddy or rough)	-	5	-	4,3				
1006 20	- Husked (brown) rice	-	5	-	4,3				
1006 30	- Semi-milled or wholly milled rice, whether or not polished or glazed	-	15	-	12,8				
1006 40	- Broken rice	1,20	-	1,02	-				
1007	Grain sorghum	1,20	-	1,02	-				
1008	Buckwheat, millet and canary seed; other cereals:								
1008 10	- Buckwheat								
	- - Used in animal feeding	1,20	-	1,02	-				
	- - Other	-	5	-	0				
1008 20	- Millet								
	- - Used in animal feeding	1,20	-	1,02	-				
	- - Other	-	5	-	0				
1008 30	- Canary seed:								
	- - Used in animal feeding	1,20	-	1,02	-				
	- - Other	-	5	-	0				

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe-guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
1008 90	- Other cereals								
	- - Used in animal feeding	1,20	-	1,02	-				
	- - Other	-	5	-	0				

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe- guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
Chapter 11									
Products of the milling industry; malt; starches; inulin; wheat gluten									
1101	Wheat or meslin flour.	3,39	413	2,71	330		SSG		
1102	Cereal flours other than of wheat or meslin:								
1102 10	- Rye flour	3,79	551	3,03	441		SSG		
1102 20	- Maize (corn) flour	3,29	158	2,63	126		SSG		
1102 30	- Rice flour	3,39	413	2,71	330		SSG		
1102 90	- Other	3,29	158	2,63	126		SSG		
1103	Cereal groats, meal and pellets:								
	- Groats and meal:								
1103 11	-- Of wheat	2,54	391	2,03	313		SSG		
1103 12	-- Of oats	3,27	250	2,62	200		SSG		
1103 13	-- Of maize (corn)	3,29	158	2,63	126		SSG		
1103 14	-- Of rice	3,39	413	2,71	330		SSG		
1103 19	-- Of other cereals	3,39	413	2,71	330		SSG		
	- Pellets:								
1103 21	-- Of wheat	3,39	413	2,71	330		SSG		
1103 29	-- Of other cereals	3,39	413	2,71	330		SSG		
1104	Cereal grains otherwise worked (for example, hulled, rolled, flaked, pearled, sliced or kibbled), except rice of heading No. 1006; germ of cereals, whole, rolled, flaked or ground:								
	- Rolled or flaked grains:								
1104 11	-- Of barley	2,27	265	1,82	212		SSG		
1104 12	-- Of oats	3,64	236	2,91	189		SSG		
1104 19	-- Of other cereals	3,39	413	2,71	330		SSG		

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Tariff Item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe- guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
	- Other worked grains (for example, hulled, pearled, sliced or kibbled):								
1104 21	-- Of barley	3,02	236	2,42	189		SSG		
1104 22	-- Of oats	3,29	158	2,63	126		SSG		
1104 23	-- Of maize (corn)	3,29	158	2,63	126		SSG		
1104 29	-- Of other cereals	3,39	413	2,71	330		SSG		
1104 30	- Germ of cereals, whole, rolled, flaked or ground	1,55	352	1,24	282		SSG		
1105	Flour, meal, flakes, granules and pellets of potatoes:								
1105 10	- Flour and meal	7,00	117	5,60	94		SSG		
1105 20	- Flakes, granules and pellets	7,00	175	5,60	140		SSG		
1106	Flour and meal of the dried leguminous vegetables of heading No. 0713, of sago or of roots or tubers of heading No. 0714; flour, meal and powder of the products of Chapter 8:								
1106 10	- Flour and meal of the dried leguminous vegetables of heading No. 0713	3,22	195	2,58	156		SSG		
1106 20	- Flour and meal of sago, roots or tubers of heading No. 0714	1,23	55	0,98	44		SSG		
1106 30	- Flour, meal and powder of the products of Chapter 8	-	1	-	0				
1107	Malt, whether or not roasted:								
1107 10	- Not roasted	2,77	292	2,22	234		SSG		
1107 20	- Roasted	2,96	312	2,37	250		SSG		
1108	Starches; inulin:								
	- Starches:								
1108 11	-- Wheat starch	3,66	352	2,93	282		SSG		
1108 12	-- Maize (corn) starch	3,66	352	2,93	282		SSG		
1108 13	-- Potato starch	3,66	352	2,93	282		SSG		
1108 14	-- Manioc (cassava) starch	3,66	352	2,93	282		SSG		
1108 19	-- Other starches	3,66	352	2,93	282		SSG		
1108 20	- Inulin	3,66	352	2,93	282		SSG		

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe- guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
		3a	3b	4a	4b				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
1109	Wheat gluten, whether or not dried.	5,10	112	4,08	90		SSG		

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe- guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
Chapter 12									
Oil seeds and oleaginous fruits; miscellaneous grains, seeds and fruit; industrial or medicinal plants; straw and fodder									
1201	Soya beans, whether or not broken.	3,31	247	2,12	158		SSG		
1202	Ground-nuts, not roasted or otherwise cooked, whether or not shelled or broken:								
1202 10	- In shell	4,26	410	2,73	262		SSG		
1202 20	- Shelled, whether or not broken	4,26	410	2,73	262		SSG		
1203	Copra.	4,26	410	2,73	262		SSG		
1204	Linseed, whether or not broken.	4,26	410	2,73	262		SSG		
1205	Rape or colza seeds, whether or not broken.	3,36	311	2,15	199		SSG		
1206	Sunflower seeds, whether or not broken.	4,26	410	2,73	262		SSG		
1207	Other oil seeds and oleaginous fruits, whether or not broken:								
1207 10	- Palm nuts and kernels	4,26	410	2,73	262		SSG		
1207 20	- Cotton seeds	4,26	410	2,73	262		SSG		
1207 30	- Castor oil seeds	4,26	410	2,73	262		SSG		
1207 40	- Sesamum seeds	4,26	410	2,73	262		SSG		
1207 50	- Mustard seeds	-	0	-	0				
1207 60	- Safflower seeds	4,26	410	2,73	262		SSG		
	- Other:	4,26	410	2,73	262		SSG		
1207 91	-- Poppy seeds	4,26	410	2,73	262		SSG		
1207 92	-- Shea nuts (karite nuts)	4,26	410	2,73	262		SSG		
1207 99	-- Other	4,26	410	2,73	262		SSG		
1208	Flours and meals of oil seeds or oleaginous fruits, other than those of mustard:								

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe- guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
1208 10	- Of soya beans	4,26	410	2,73	262		SSG		
1208 90	- Other	4,26	410	2,73	262		SSG		
1209	Seeds, fruit and spores, of a kind used for sowing:								
	- Beet seed:								
1209 11	-- Sugar beet seed	-	0	-	0				
1209 19	-- Other:								
	--- Beet seed, swede seed and turnip seed	0,39	-	-	0				
	--- Other	-	0	-	0				
1209 21	-- Lucerne (alfalfa) seed	-	0	-	0				
1209 22	-- Clover (Trifolium spp.) seed:								
	--- White clover seed	0,19	-	-	0				
	--- Other	-	0	-	0				
1209 23	-- Fescue seed	-	0	-	0				
1209 24	-- Kentucky blue grass (<i>Poa pratensis</i> L.) seed	-	0	-	0				
1209 25	-- Rye grass (<i>Lolium multiflorum</i> Lam., <i>Lolium perenne</i> L.) seed	-	0	-	0				
1209 26	-- Timothy grass seed	0,22	-	-	0				
1209 29	-- Other:								
	--- Lupine seed used for animal fodder	1,50	-	1,28	-				
	--- Other	-	0	-	0				
1209 30	- Seeds of herbaceous plants cultivated principally for their flowers	-	0	-	0				
	- Other:								
1209 91	-- Vegetable seeds	-	0	-	0				
1209 99	-- Other	-	0	-	0				
1210	Hop cones, fresh or dried, whether or not ground, powdered or in the form of pellets; lupulin:								
1210 10	- Hop cones, neither ground nor powdered nor in the form of pellets	-	0	-	0				

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe-guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
1210 20	- Hop cones, ground, powdered or in the form of pellets; lupulin	-	0	-	0				
1211	Plants and parts of plants (including seeds and fruits), of a kind used primarily in perfumery, in pharmacy or for insecticidal, fungicidal or similar purposes, fresh or dried, whether or not cut, crushed or powdered:								
1211 10	- Liquorice roots	-	0	-	0				
1211 20	- Ginseng roots	-	0	-	0				
1211 90	- Other	-	0	-	0				
1212	Locust beans, seaweeds and other algae, sugar beet and sugar cane, fresh or dried, whether or not ground; fruit stones and kernels and other vegetable products (including unroasted chicory roots of the variety "Cichorium intybus sativum") of a kind used primarily for human consumption, not elsewhere specified or included								
1212 10	- Locust beans, including locust bean seeds	-	0	-	0				
1212 20	- Seaweeds and other algae	-	0	-	0				
1212 30	- Apricot, peach or plum stones and kernels	-	2	-	0				
	- Other:								
1212 91	-- Sugar beet	0,44	338	0,37	287		SSG		
1212 92	-- Sugar cane	0,44	338	0,30	230		SSG		
1212 99	-- Other	-	0	-	0				
1213	Cereal straw and husks, unprepared, whether or not chopped, ground, pressed or in the form of pellets.								
		0,43	236	0,37	201		SSG		

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe- guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
1214	Swedes, mangolds, fodder roots, hay, lucerne (alfalfa), clover, sainfoin, forage kale, lupines, vetches and similar forage products, whether or not in the form of pellets:								
1214 10	- Lucerne (alfalfa) meal and pellets	0,89	236	0,76	201		SSG		
1214 90	- Other:								
	- - Hay	-	0	-	0				
	- - Swedes, mangolds, clover, lupines and similar forage products	0,89	236	0,76	201		SSG		

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe- guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8

Chapter 13

Lac; gums, resins and other vegetable saps and extracts

1301 Lac; natural gums, resins, gum- resins and balsams:

1301 10	- Lac	-	0	-	0				
1301 20	- Gum Arabic	-	0	-	0				
1301 90	- Other	-	0	-	0				

1302 Vegetable saps and extracts; pectic substances, pectinates and pectates; agar-agar and other mucilages and thickeners, whether or not modified, derived from vegetable products:

	- Vegetable saps and extracts:								
1302 11	-- Opium	-	0	-	0				
1302 12	-- Of liquorice	-	0	-	0				
1302 13	-- Of hops	-	0	-	0				
1302 14	-- Of pyrethrum or of the roots of plants containing rotenone								
1302 19	-- Other	-	0	-	0				
1302 20	- Pectic substances, pectinates and pectates	-	0	-	0				
	- Mucilages and thickeners, whether or not modified, derived from vegetable products:								
1302 31	-- Agar-agar	-	0	-	0				
1302 32	-- Mucilages and thickeners, whether or not modified, derived from locust beans, locust bean seeds or guar seeds	-	0	-	0				
1302 39	-- Other	-	0	-	0				

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe- guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
	Chapter 14								
	Vegetable plaiting materials; vegetable products not elsewhere specified or included								
1401	Vegetable materials of a kind used primarily for plaiting (for example, bamboos, rattans, reeds, rushes, osier, raffia, cleaned, bleached or dyed cereal straw, and lime bark):								
1401 10	- Bamboos	-	0	-	0				
1401 20	- Rattans	-	0	-	0				
1401 90	- Other	-	0	-	0				
1402	Vegetable materials of a kind used primarily as stuffing or as padding (for example, kapok, vegetable hair and eel-grass), whether or not put up as a layer with or without supporting material:								
1402 10	- Kapok	-	0	-	0				
	- Other	-		-					
1402 91	- - Vegetable hair	-	0	-	0				
1402 99	- - Other	-	0	-	0				
1403	Vegetable materials of a kind used primarily in brooms or in brushes (for example, broom-corn, piassava, couch-grass and istle), whether or not in hanks or bundles:								
1403 10	- Broomcorn (Sorghum vulgare var. technicum)	-	0	-	0				
1403 90	- Other	-	0	-	0				
1404	Vegetable products not elsewhere specified or included:								
1404 10	- Raw vegetable materials of a kind used primarily in dyeing or tanning	-	0	-	0				

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe- guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	<i>ad valorem</i> *)	specific*)	<i>ad valorem</i> *)				
		3a	3b	4a	4b				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
1404 20	- Cotton linters	-	0	-	0				
1404 90	- Other	-	0	-	0				

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe-guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
	Chapter 15								
	Animal or vegetable fats and oils and their cleavage products; prepared edible fats; animal or vegetable waxes								
1501	Lard; other pig fat and poultry fat, rendered, whether or not pressed or solvent-extracted	3,00	200	1,92	128		SSG		
1502	Fats of bovine animals, sheep or goats, raw or rendered, wheter or not pressed or solvent-extracted								
	- Bone fats and waste fats; raw fats	3,00	200	1,92	128		SSG		
	- Other fats of bovine animals, sheep or goats	3,00	200	1,92	128		SSG		
1503	Lard stearin, lard oil, oleostearin, oleo-oil and tallow oil, not emulsified or mixed or otherwise prepared								
	- Lard oil and oleo-oil	3,00	200	1,92	128		SSG		
	- Other:								
	- - Not fit for human consumption	3,00	200	1,92	128		SSG		
	- - Other	3,00	200	1,92	128		SSG		
1504	Fats and oils and their fractions, of fish or marine mammals, whether or not refined, but not chemically modified:								
1504 10	- Fish-liver oils and their fractions	-	0	-	0				
1504 20	- Fats and oils and their fractions, of fish, other than liver oils								
	- - Fish stearin	-	25	-	16				
	- - Other:								
	- - - Crude	-	5	-	0				
	- - - Other	6,67	290	4,27	186		SSG		

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe-guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
1504 30	- Fats and oils and their fractions, of marine mammals:								
	- - Crude	-	5	-	0				
	- - Other	6,67	290	4,27	186		SSG		
1505	Wool grease and fatty substances derived therefrom (including lanolin):								
	- Wool grease, crude	-	0	-	0				
	- Other	-	0	-	0				
1506	Other animal fats and oils and their fractions, whether or not refined, but not chemically modified								
	- Crude:								
	- - Neat's foot oil for technical uses	-	10	-	0				
	- - Other crude animal fats and oils	3,00	200	1,92	128		SSG		
	- Other	3,00	200	1,92	128		SSG		
1507	Soya-bean oil and its fractions, whether or not refined, but not chemically modified:								
	- Crude oil, whether or not degummed	6,30	307	4,03	196		SSG		
	- Other	7,09	292	4,54	187		SSG		
1508	Ground-nut oil and its fractions, whether or not refined, but not chemically modified:								
1508 10	- Crude oil	6,30	307	4,03	196		SSG		
1508 90	- Other	7,09	292	4,54	187		SSG		
1509	Olive oil and its fractions, whether or not refined, but not chemically modified:								
1509 10	- Virgin	6,30	307	4,03	196		SSG		
1509 90	- Other:								
	- - Crude	6,30	307	4,03	196		SSG		
	- - Other	7,09	292	4,54	187		SSG		

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe- guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
1510	Other oils and their fractions, obtained solely from olives, whether or no refined, but not chemically modified, including blends of these oils or fractions with oils or fractions of heading No. 1509								
	- Oil obtained from the chemical extraction of olive residues	-	0	-	0				
	- Other:								
	- - Crude	-	10	-	6,4				
	- - Other	7,09	292	4,54	187		SSG		
1511	Palm oil and its fractions, whether or not refined, but not chemically modified:								
1511 10	- Crude oil	6,30	307	4,03	196		SSG		
1511 90	- Other	7,09	292	4,54	187		SSG		
1512	Sunflower-seed, safflower or cotton-seed oil and fractions thereof, whether or not refined, but not chemically modified:								
	- Sunflower-seed or safflower oil and fractions thereof:								
1512 11	- - Crude oil	6,30	307	4,03	196		SSG		
1512 19	- - Other	7,09	292	4,54	187		SSG		
	- Cotton-seed oil and its fractions:								
1512 21	- - Crude oil, whether or not gossypol has been removed	6,30	307	4,03	196		SSG		
1512 29	- - Other	7,09	292	4,54	187		SSG		
1513	Coconut (copra), palm kernel or babassu oil and fractions thereof, whether or not refined, but not chemically modified:								
	- Coconut (copra) oil and its fractions:								
1513 11	- - Crude oil	6,30	307	4,03	196		SSG		
1513 19	- - Other	7,09	292	4,54	187		SSG		
	- Palm kernel or babassu oil and fractions thereof:								

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe-guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
1513 21	-- Crude oil	6,30	307	4,03	196		SSG		
1513 29	-- Other	7,09	292	4,54	187		SSG		
1514	Rape, colza or mustard oil and fractions thereof, whether or not refined, but not chemically modified:								
1514 10	- Crude oil	5,92	307	3,79	196		SSG		
1514 90	- Other	6,67	290	4,27	186		SSG		
1515	Other fixed vegetable fats and oils (including jojoba oil) and their fractions, whether or not refined, but not chemically modified:								
	- Linseed oil and its fractions:								
1515 11	-- Crude oil:								
	--- Not fit for human consumption	5,92	307	3,79	196		SSG		
	--- Other	5,92	307	3,79	196		SSG		
1515 19	-- Other:								
	--- Not fit for human consumption	6,67	290	4,27	186		SSG		
	--- Other	6,67	290	4,27	186		SSG		
	- Maize (corn) oil and its fractions:								
1515 21	-- Crude oil	5,92	307	3,79	196		SSG		
1515 29	-- Other	6,67	290	4,27	186		SSG		
1515 30	- Castor oil and its fractions	-	0	-	0				
1515 40	- Tung oil and its fractions	-	0	-	0				
1515 50	- Sesame oil and its fractions:								
	-- Crude	-	10	-	6,4				
	-- Other	6,67	290	4,27	186		SSG		
1515 60	- Jojoba oil and its fractions	-	0	-	0				

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe- guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
1515 90	- Other:								
	- - Oiticica oil and its fractions	-	0	-	0				
	- - Other:								
	- - - Crude	5,92	307	3,79	196		SSG		
	- - - Other	6,67	290	4,27	186		SSG		
1516	Animal or vegetable fats and oils and their fractions, partly or wholly hydrogenated, inter-esterified, re-esterified or elaidinised, whether or not refined, but not further prepared:								
1516 10	- Animal fats and oils and their fractions:								
	- - Obtained entirely from fish or marine mammals	6,67	290	4,27	186		SSG		
	- - Other	6,67	290	4,27	186		SSG		
1516 20	- Vegetable fats and oils and their fractions:								
	- - Hydrogenated castor oil (opal wax)	-	0	-	0				
	- - Other	6,67	290	4,27	186		SSG		
1517	Margarine; edible mixtures or preparations of animal or vegetable fats or oils or of fractions of different fats or oils of this Chapter, other than edible fats or oils or their fractions of heading No. 1516:								
1517 10	- Margarine (excluding liquid)	11,29	181	7,23	116		SSG		
1517 90	- Other:								
	- - Liquid margarine	14,06	195	9,00	125		SSG		
	- - Mould release preparations	6,67	290	4,27	186		SSG		
	- - Other	15,77	255	10,09	163		SSG		
1518	Animal or vegetable fats and oils and their fractions, boiled, oxidised, dehydrated, sulphurised, blown, polymerised by heat in vacuum or in inert gas or otherwise chemically modified, excluding those of heading No. 1516;								

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe-guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
	inedible mixtures or preparations of animal or vegetable fats or oils or of fractions of different fats or oils of this Chapter, not elsewhere specified or included:								
	- Linseed oil used in the preparation of varnish	-	2	-	0				
	- Other	-	0	-	0				
1519	Industrial monocarboxylic fatty acids; acid oils from refining; industrial fatty alcohols:								
	- Industrial monocarboxylic fatty acids; acid oils from refining:								
1519 11	-- Stearic acid	-	0	-	0				
1519 12	-- Oleic acid	-	0	-	0				
1519 13	-- Tall oil fatty acids	-	5	-	3,2				
1519 19	-- Other	-	5	-	3,2				
1519 20	- Industrial fatty alcohols	-	0	-	0				
1520	Glycerol (glycerine), whether or not pure; glycerol waters and glycerol lyes:								
1520 10	- Glycerol (glycerine), crude; glycerol waters and glycerol lyes	0,10	-	-	0				
1520 90	- Other, including synthetic glycerol	0,10	-	-	0				
1521	Vegetable waxes (other than triglycerides), beeswax, other insect waxes and spermaceti, whether or not refined or coloured:								
1521 10	- Vegetable waxes	-	0	-	0				
1521 90	- Other	-	0	-	0				
1522	Degras; residues resulting from the treatment of fatty substances or animal or vegetable waxes.								
		-	0	-	0				

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe- guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
	Chapter 16								
	Preparations of meat, of fish, or of crustaceans, molluscs or other aquatic invertebrates								
1601	Sausages and similar products, of meat, meat offal or blood; food preparations based on these products.								
	- Preserved sausages	38,08	334	31,99	281		SSG		
	- Other sausages and similar products	25,93	334	21,78	281		SSG		
1602	Other prepared or preserved meat, meat offal or blood:								
1602 10	- Homogenised preparations	18,96	349	15,74	290		SSG		
1602 20	- Of liver of any animal	21,07	334	13,48	214		SSG		
	- Of poultry of heading No. 0105:								
1602 31	- - Of turkeys								
	- - - Turkey rolls	18,55	189	11,87	121		SSG		
	- - - Other	19,14	195	12,25	125		SSG		
1602 39	- - Other	19,14	195	12,25	125		SSG		
	- Of swine:								
1602 41	- - Hams and cuts thereof	39,70	334	33,35	281		SSG		
1602 42	- - Shoulders and cuts thereof	39,70	334	33,35	281		SSG		
1602 49	- - Other, including mixtures	39,70	334	33,35	281		SSG		
1602 50	- Of bovine animals	40,87	377	34,33	317		SSG		
1602 90	- Other, including preparations of blood of any animal	40,87	377	34,33	317		SSG		
1603	Extracts and juices of meat, fish or crustaceans, molluscs or other aquatic invertebrates.								
	- In immediate packings of a net capacity of 1 kg or less	-	15	-	12,8				

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe- guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
		3a	3b	4a	4b				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
	- Other	-	15	-	0				

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe-guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
Chapter 17									
Sugars and sugar confectionery									
1701	Cane or beet sugar and chemically pure sucrose, in solid form.								
	- Raw sugar not containing added flavouring or colouring matter:								
1701 11	-- Cane sugar	5,61	493	3,59	316		SSG		
1701 12	-- Beet sugar	5,61	493	3,59	316		SSG		
	- Other:								
1701 91	-- Containing added flavouring or colouring matter:								
	--- Vanilla sugar and vanillin sugar	5,72	493	3,66	316		SSG		
	--- Other refined sugar, containing added flavouring or colouring matter	5,72	493	3,66	316		SSG		
1701 99	-- Other	5,72	493	3,66	316		SSG		
1702	Other sugars, including chemically pure lactose, maltose, glucose and fructose, in solid form; sugar syrups not containing added flavouring or colouring matter; artificial honey, whether or not mixed with natural honey; caramel.								
1702 10	- Lactose and lactose syrup	3,28	245	2,10	157		SSG		
1702 20	- Maple sugar and maple syrup	5,72	493	3,66	316		SSG		
1702 30	- Glucose and glucose syrup, not containing fructose or containing in the dry state less than 20 % by weight of fructose:								
	-- Glucose	11,44	493	7,32	316		SSG		
	-- Glucose syrup	7,15	493	4,58	316		SSG		

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe-guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
1702 40	- Glucose and glucose syrup, containing in the dry state at least 20 % but less than 50 % by weight of fructose	5,72	493	3,66	316		SSG		
1702 50	- Chemically pure fructose	12,01	493	7,69	316		SSG		
1702 60	- Other fructose and fructose syrup, containing in the dry state more than 50 % by weight of fructose	12,01	493	7,69	316		SSG		
1702 90	- Other, including invert sugar:								
	- - Chemically pure maltose	-	0	-	0				
	- - Artificial honey	5,72	493	3,66	316		SSG		
	- - Other	5,72	493	3,66	316		SSG		
1703	Molasses resulting from the extraction or refining of sugar:								
1703 10	- Cane molasses:								
	- - Cane molasses, for use as human food	5,72	493	3,66	316		SSG		
	- - Other	1,18	236	0,76	151		SSG		
1703 90	- Other:								
	- - For use as human food	5,72	493	3,66	316		SSG		
	- - Other	1,18	236	0,76	151		SSG		
1704	Sugar confectionery (including white chocolate), not containing cocoa:								
1704 10	- Chewing gum, whether or not sugar-coated	11,24	64	7,19	41		SSG		
1704 90	- Other:								
	- - Liquorice confectionery	6,37	52	4,08	33		SSG		
	- - Fruit jellies and fruit pastes	8,69	71	5,56	45		SSG		
	- - Lozenges	10,58	60	6,77	38		SSG		
	- - Caramels	8,97	69	5,74	44		SSG		
	- - Toffees	9,13	68	5,84	44		SSG		
	- - White chocolate	12,38	54	7,92	35		SSG		
	- - Fondant pastes, almond pastes, other pastes and similar semi-finished products, in bulk	9,18	67	5,88	43		SSG		
	- - Other	8,56	72	5,48	46		SSG		

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe- guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
	Chapter 18								
	Cocoa and cocoa preparations								
1801	Cocoa beans, whole or broken, raw or roasted.								
	- Raw, whether or not broken	-	0	-	0				
	- Other	-	5	-	0				
1802	Cocoa shells, husks, skins and other cocoa waste.	-	0	-	0				
1803	Cocoa paste, whether or not defatted:								
1803 10	- Not defatted	-	3,8	-	3,2				
1803 20	- Wholly or partly defatted	-	3,8	-	3,2				
1804	Cocoa butter, fat and oil.	-	2	-	1,7				
1805	Cocoa powder, not containing added sugar or other sweetening matter.	-	10	-	8				
1806	Chocolate and other food preparations containing cocoa:								
1806 10	- Cocoa powder, containing added sugar or other sweetening matter	5,65	53	3,62	34		SSG		
1806 20	- Other preparations in blocks, slabs or bars weighing more than 2 kg or in liquid, paste, powder, granular or other bulk form in containers or immediate packings, of a content exceeding 2 kg	6,16	51	4,31	36		SSG		
	- Other, in blocks, slabs or bars:								
1806 31	- - Filled	6,94	35	4,79	24		SSG		
1806 32	- - Not filled	7,43	30	5,13	21		SSG		
1806 90	- Other:								
	- - Assorted chocolates and other confectionery	7,39	30	5,10	21		SSG		
	- - Other	16,09	87	13,03	70		SSG		

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe-guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
Chapter 19									
Preparations of cereals, flour, starch or milk; pastrycooks' products									
1901	Malt extract; food preparations of flour, meal, strach or malt extract, not containing cocoa powder or containing cocoa powder in a proportion by weight of less than 50 %, not elsewhere specified or included; food preparations of goods of headings Nos. 0401 to 0404, not containing cocoa powder or containing cocoa powder in a proportion by weight of less than 10 %, not elsewhere specified or included:								
1901 10	- Preparations for infant use, put up for retail sale	20,59	63	15,44	47		SSG		
1901 20	- Mixes and doughs for the preparation of bakers' wares of heading No. 1905	10,22	109	7,46	80		SSG		
1901 90	- Other:								
	- - Malt extract	6,64	81	5,25	64		SSG		
	- - Food preparations of goods of headings Nos. 04.01 to 04.04	20,87	144	16,90	117		SSG		
	- - Other	6,76	63	4,66	43		SSG		
1902	Pasta, whether or not cooked or stuffed (with meat or other substances) or otherwise prepared, such as spaghetti, macaroni, noodles, lasagne, gnocchi, ravioli, cannelloni; couscous, whether or not prepared:								
	- Uncooked pasta, not stuffed or otherwise prepared:								
1902 11	- - Containing eggs	7,15	57	5,43	43		SSG		
1902 19	- - Other	4,57	77	3,47	59		SSG		

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe-guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
1902 20	- Stuffed pasta, whether or not cooked or otherwise prepared	8,73	79	6,37	58		SSG		
1902 30	- Other pasta	7,34	58	5,28	42		SSG		
1902 40	- Couscous	6,63	65	4,84	47		SSG		
1903	Taploca and substitutes therefor prepared from starch, in the form of flakes, grains, pearls, siftings or in similar forms.	1,20	-	1,02	-				
1904	Prepared foods obtained by the swelling or roasting of cereals or cereal products (for example, corn flakes); cereals, other than maize (corn), in grain form, pre-cooked or otherwise prepared:								
1904 10	- Prepared foods obtained by the swelling or roasting of cereals or cereal products:								
	- - Prepared foods obtained by the swelling or roasting of cereals, obtained from rice	4,34	32	3,34	25		SSG		
	- - Prepared foods obtained by the swelling or roasting of cereals, other	4,34	32	2,91	21		SSG		
1904 90	- Other	7,20	53	5,18	38		SSG		
1905	Bread, pastry, cakes, biscuits and other bakers' wares, whether or not containing cocoa; communion wafers, empty cachets of a kind suitable for pharmaceutical use, sealing wafers, rice paper and similar products.								
1905 10	- Crispbread	7,39	103	5,69	79		SSG		
1905 20	- Gingerbread and the like	13,63	89	10,63	69		SSG		
1905 30	- Sweet biscuits; waffles and wafers:								
	- - Sweet biscuits, waffles and wafers, wholly chocolate-covered	12,19	64	9,02	47		SSG		
	- - Other sweet biscuits, waffles and wafers	10,96	96	8,22	72		SSG		
1905 40	- Rusks, toasted bread and similar toasted products	10,61	154	8,49	123		SSG		

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe-guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
1905 90	- Other:								
	- - Vienna cakes and bread	11,98	110	9,46	87		SSG		
	- - Communion wafers; empty cachets; sealing wafers, rice papers and similars products	-	1	-	0				
	- - Biscuits, other than sweet biscuits falling in subheading No. 19.05.30.10 or 19.05.30.90	10,56	80	7,29	55		SSG		
	- - Bread, not containing added honey, eggs, cheese or fruit, and containing by weight in the dry matter state not more than 5% of sugar and not more than 5% of fat	6,52	85	4,76	62		SSG		
	- - Other	11,94	100	8,60	72		SSG		

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe- guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
	Chapter 20								
	Preparations of vegetables, fruit, nuts or other parts of plants								
2001	Vegetables, fruit, nuts and other edible parts of plants, prepared or preserved by vinegar or acetic acid:								
2001 10	- Cucumbers and gherkins:								
	-- In airtight containers	6,27	87	4,20	58		SSG		
	-- Other	3,11	106	2,18	74		SSG		
2001 20	- Onions	1,62	21	1,23	16		SSG		
2001 90	- Other								
	-- Tomatoes in airtight containers	4,06	56	2,60	36		SSG		
	-- Mushrooms	3,48	37	2,23	24		SSG		
	-- Olives	0,91	12	0,58	7,7		SSG		
	-- Pickles	4,51	77	2,89	49		SSG		
	-- Fruits of the genus 'Capsicum'	0,81	23	0,52	14,7		SSG		
	-- Capers	3,41	17	2,90	14,5		SSG		
	-- Sweet corn	3,41	17	2,18	10,9		SSG		
	-- Mango chutney	3,41	17	0,00	0		SSG		
	-- Other:								
	--- Salad beetroot	2,17	36	1,39	23		SSG		
	--- Other	2,37	29	1,52	18,6		SSG		
2002	Tomatoes prepared or preserved otherwise than by vinegar or acetic acid:								
2002 10	- Tomatoes, whole or in pieces	-	50	-	32				
2002 90	- Other	0,40	-	0,34	-				
2003	Mushrooms and truffles, prepared or preserved otherwise than by vinegar or acetic acid:								

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe-guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
2003 10	- Mushrooms	-	25	-	21				
2003 20	- Truffles	-	25	-	21				
2004	Other vegetables prepared or preserved otherwise than by vinegar or acetic acid, frozen:								
2004 10	- Potatoes:								
	-- Pre-cooked potatoes (chips or 'French fries')	5,00	50	3,20	32				
	-- Potatoes, in the form of flour, meal or flakes	8,82	223	6,70	169		SSG		
	-- Other	7,37	186	5,82	147		SSG		
2004 90	- Other vegetables and mixtures of vegetables:								
	-- Peas	1,23	57	0,79	36		SSG		
	-- Asparagus and capers	-	15	-	9,6				
	-- Olives	-	4	-	0				
	-- Sweet corn	-	11,6	-	7,4				
	- Other	9,40	157	7,05	118		SSG		
2005	Other vegetables prepared or preserved otherwise than by vinegar or acetic acid, not frozen.								
2005 10	- Homogenised vegetables	3,86	77	3,01	60		SSG		
2005 20	- Potatoes:								
	-- Potatoes, in the form of flour, meal or flakes	8,82	223	6,70	169		SSG		
	-- Other	12,36	93	8,65	65		SSG		
2005 30	- Sauerkraut	-	50	-	32				
2005 40	- Peas (Pisum sativum)	1,23	57	0,97	45		SSG		
	- Beans (Vigna spp., Phaseolus spp.):								
2005 51	-- Beans, shelled	-	50	-	32				
2005 59	-- Other	-	50	-	32				
2005 60	- Asparagus	-	15	-	12,8				
2005 70	- Olives	-	4	-	0				
2005 80	- Sweet corn (Zea mays var. saccharata)	-	11,6	-	9,9				
2005 90	- Other vegetables and mixtures of vegetables:								

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe-guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
	-- Capers	-	15	-	9,6				
	-- Cucumbers and gherkins	4,12	142	2,84	98		SSG		
	-- Other	-	50	-	32				
2006	Fruit, nuts, fruit-peel and other parts of plants, preserved by sugar (drained, glacé or crystallised).								
	- Fruit, nuts, fruit-peel and other parts of plants, preserved by sugar, ginger	-	18	-	0				
	- Fruit, nuts, fruit-peel and other parts of plants, preserved by sugar, other	-	18	-	15,3				
2007	Jams, fruit jellies, marmalades, fruit or nut purée and fruit or nut pastes, being cooked preparations, whether or not containing added sugar or other sweetening matter:								
2007 10	- Homogenised preparations	6,09	69	4,08	46		SSG		
	- Other:								
2007 91	-- Citrus fruit:								
	--- Jams, fruits jellies and marmalades, of citrus fruit	4,58	53	2,93	34		SSG		
	--- Other	7,88	71	5,04	45		SSG		
2007 99	-- Other:								
	--- Other jams, fruit jellies and marmalades	4,43	56	2,84	36		SSG		
	--- Apple puree, not containing added sugar or other sweetening matter	-	15	-	9,6				
	--- Apple puree, containing added sugar or other sweetening matter; chestnut puree	4,35	73	2,78	47		SSG		
	--- Other	5,64	91	3,61	58		SSG		
2008	Fruit, nuts and other edible parts of plants, otherwise prepared or preserved, whether or not containing added sugar or other sweetening matter or spirit, not elsewhere specified or included:								

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe-guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
	- Nuts, ground-nuts and other seeds, whether or not mixed together:								
2008 11	-- Ground-nuts:								
	--- Roasted ground-nuts	-	0	-	0				
	--- Peanut butter	-	6	-	0				
	--- Other	-	6	-	4,3				
2008 19	-- Other, including mixtures:								
	--- Maize	-	6	-	5,1				
	--- Nuts, ground-nuts and other seeds, mixed together	-	9	-	5,6				
	--- Other	-	6	-	4,3				
2008 20	- Pineapples	-	22,5	-	9				
2008 30	- Citrus fruit	7,28	100	4,66	64		SSG		
2008 40	- Pears	5,98	136	3,83	87		SSG		
2008 50	- Apricots	5,03	110	3,22	70		SSG		
2008 60	- Cherries	5,10	28	3,26	17,9		SSG		
2008 70	- Peaches	4,32	122	2,76	78		SSG		
2008 80	- Strawberries	4,53	52	2,90	33		SSG		
	- Other, including mixtures other than those of subheading No. 2008 19:								
2008 91	-- Palm hearts	-	29	-	9,9				
2008 92	-- Mixtures	-	9	-	5,6				
2008 99	-- Other:								
	--- Apple pulp, not containing added sugar or other sweetening matter	-	7,5	-	0				
	--- Apple pulp, containing added sugar or other sweetening matter	6,23	70	3,99	45		SSG		
	--- Other	4,46	59	2,85	38		SSG		

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe-guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
2009	Fruit juices (including grape must) and vegetable juices, unfermented and not containing added spirit, whether or not containing added sugar or other sweetening matter:								
	- Orange juice:								
2009 11	- - Frozen	4,75	55	4,04	47		SSG		
2009 19	- - Other	6,91	87	4,42	56		SSG		
2009 20	- Grapefruit juice:								
	- - Frozen	5,37	39	4,56	33		SSG		
	- - Other	7,57	79	4,84	51		SSG		
2009 30	- Juice of any other single citrus fruit:								
	- - Frozen	4,58	64	2,93	41		SSG		
	- - Other	8,01	75	5,13	48		SSG		
2009 40	- Pineapple juice	-	40	-	10,8				
2009 50	- Tomato juice	-	15	-	12,8				
2009 60	- Grape juice (including grape must)	5,66	117	4,81	99		SSG		
2009 70	- Apple juice:								
	- - Concentrated	4,64	101	2,97	65		SSG		
	- - Other	4,29	300	2,75	192		SSG		
2009 80	- Juice of any other single fruit or vegetable:								
	- - Juice of any other single fruit	7,40	80	4,74	51		SSG		
	- - Juice of any other single vegetable	4,20	52	3,57	44		SSG		
2009 90	- Mixtures of juices:								
	- - Of citrus fruit:								
	- - - Frozen	4,70	57	4,00	48		SSG		
	- - - Other	7,42	80	4,75	51		SSG		
	- - Of other fruit	7,24	82	4,63	52		SSG		
	- - Of vegetables	3,99	89	2,55	57		SSG		

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe-guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
	Chapter 21								
	Miscellaneous edible preparations								
2101	Extracts, essences and concentrates, of coffee, tea or maté and preparations with a basis of these products or with a basis of coffee, tea or maté; roasted chicory and other roasted coffee substitutes, and extracts, essences and concentrates thereof:								
2101 10	- Extracts, essences and concentrates, of coffee, and preparations with a basis of these extracts, essences or concentrates or with a basis of coffee:								
	- - Extracts, essences and concentrates of coffee	-	9	-	5,6				
	- - Preparations with a basis of extracts, essences or concentrates of coffee or with a basis of coffee	-	9	-	5,8				
2101 20	- Extracts, essences and concentrates, of tea or maté, and preparations with a basis of these extracts, essences or concentrates or with a basis of tea or maté								
2101 30	- Roasted chicory and other roasted coffee substitutes, and extracts, essences and concentrates thereof	-	0	-	0				
2102	Yeasts (active or inactive); other single-cell micro-organisms, dead (but not including vaccines of heading No. 3002; prepared baking powders:								
2102 10	- Active yeasts								
	- - Pressed yeasts	3,66	114	2,34	73		SSG		
	- - Other	9,65	90	6,18	58		SSG		

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe- guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
2102 20	- Inactive yeasts; other single-cell micro-organisms, dead	1,74	56	1,11	36		SSG		
2102 30	- Prepared baking powders	-	2	-	1,7				
2103	Sauces and preparations therefor; mixed condiments and mixed seasonings; mustard flour and meal and prepared mustard:								
2103 10	- Soya sauce	4,47	25	2,86	16		SSG		
2103 20	- Tomato ketchup and other tomato sauces	2,28	35	1,46	22		SSG		
2103 30	- Mustard flour and meal and prepared mustard	1,83	23	1,17	14,7		SSG		
2103 90	- Other:								
	- - Liquid mango chutney	3,58	41	2,29	26		SSG		
	- - Other	6,37	36	4,08	23		SSG		
2104	Soups and broths and preparations therefor; homogenised composite food preparations:								
2104 10	- Soups and broths and preparations therefor								
	- - Soups and broths, containing meat or offal	10,12	29	8,20	23		SSG		
	- - Other	5,90	22	4,25	15,8		SSG		
2104 20	- Homogenised composite food preparations	8,18	65	6,22	49		SSG		
2105	Ice cream and other edible ice, whether or not containing cocoa.	10,81	80	8,22	61		SSG		
2106	Food preparations not elsewhere specified or included:								
2106 10	- Protein concentrates and textured protein substances	5,04	71	3,23	45		SSG		
2106 90	- Other:								
	- - Preparations not containing alcohol or of which the alcohol content by volume does not exceed 0.5% vol, of a kind used for the manufacture of beverages	10,22	40	6,54	26		SSG		

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe- guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
	-- Mixtures of chemical products and foodstuffs intended for the use in food preparations either as ingredients of such preparations or for the improvement of certain of their characteristics	6,79	74	4,35	47		SSG		
	-- Fat emulsions and similar preparations containing more than 15% by weight of milkfat	31,36	533	26,03	442		SSG		
	-- Other food preparations	10,96	52	8,00	38		SSG		

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe-guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
Chapter 22									
Beverages, spirits and vinegar									
2201	Waters, including natural or artificial mineral waters and aerated waters, not containing added sugar or other sweetening matter nor flavoured; ice and snow:								
2201 10	- Mineral waters and aerated waters	-	20	-	8				
2201 90	- Other	-	0	-	0				
2202	Waters, including mineral waters and aerated waters, containing added sugar or other sweetening matter or flavoured, and other non-alcoholic beverages, not including fruit or vegetable juices of heading No. 2009:								
2202 10	- Waters, including mineral waters and aerated waters, containing added sugar or other sweetening matter or flavoured:								
	- - Mineral waters and aerated waters, containing added sugar	0,68	25	0,44	16		SSG		
	- - Other	-	6	-	0				
2202 90	- Other:								
	- - Containing sugar (sucrose or invert sugar) and/or milk or milk fat	2,18	51	1,70	40		SSG		
	- - Other	-	6	-	0				
2203	Beer made from malt.								
	- In bottles or in cans	2,28	58	1,55	39		SSG		
	- In other containers	1,19	36	0,86	26		SSG		
2204	Wine of fresh grapes, including fortified wines; grape must other than that of heading No. 2009:								

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe-guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
2204 10	- Sparkling wine:								
	- - Accompanied by a special certificate of origin	2,09	-	1,78	-				
	- - Other	5,12	33	2,05	13,2		SSG		
2204 21	- Other wine; grape must with fermentation prevented or arrested by the addition of alcohol:								
	- - In containers holding 2 l or less								
	- - - Of an alcoholic strength by volume not exceeding 14% vol:								
	- - - - Accompanied by a special certificate of origin	1,87	-	0,75	-				
	- - - - Other	5,13	52	2,05	21		SSG		
	- - - Of an alcoholic strength by volume exceeding 14% vol	2,94	-	1,88	-				
2204 29	- - Other:								
	- - - Of an alcoholic strength by volume not exceeding 14% vol	3,72	116	1,49	46		SSG		
	- - - Of an alcoholic strength by volume exceeding 14% vol	1,95	-	1,25	-				
2204 30	- Other grape must:								
	- - In containers holding 2 l or less	1,77	-	1,13	-				
	- - Other	1,04	-	0,67	-				
2205	Vermouth and other wine of fresh grapes flavoured with plants or aromatic substances:								
2205 10	- In containers holding 2 l or less	2,35	-	1,50	-				
2205 90	- Other:								
	- - Of an alcoholic strength by volume not exceeding 14% vol	0,91	-	-	0				
	- - Of an alcoholic strength by volume exceeding 14% vol	1,75	-	1,12	-				

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe-guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
2206	Other fermented beverages (for example, cider, perry, mead); mixtures of fermented beverages and mixtures of fermented beverages and non-alcoholic beverages not, elsewhere specified or included.								
	- Sparkling	5,09	65	3,51	45		SSG		
	- Other:								
	- - In containers holding 2 litres or less:								
	- - - Of an alcoholic strength by volume not exceeding 14% vol	4,25	91	2,98	64		SSG		
	- - - Of an alcoholic strength by volume exceeding 14% vol	5,59	49	3,75	33		SSG		
	- - Other:								
	- - - Of an alcoholic strength by volume not exceeding 14% vol	3,82	147	2,67	103		SSG		
	- - - Of an alcoholic strength by volume exceeding 14% vol	4,11	131	2,79	89		SSG		
2207	Undenatured ethyl alcohol of an alcoholic strength by volume of 80 % vol or higher; ethyl alcohol and other spirits, denatured, of any strength:								
2207 10	- Undenatured ethyl alcohol of an alcoholic strength by volume of 80 % vol or higher	2,50	-	1,60	-		SSG		
2207 20	- Ethyl alcohol and other spirits, denatured, of any strength	2,50	-	1,60	-		SSG		
2208	Undenatured ethyl alcohol of an alcoholic strength by volume of less than 80 % vol; spirits, liqueurs and other spirituous beverages; compound alcoholic preparations of a kind used for the manufacture of beverages:								

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe- guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
2208 10	- Compound alcoholic preparations of a kind used for the manufacture of beverages	12,67	40	8,11	26		SSG		
2208 20	- Spirits obtained by distilling grape wine of grape marc:								
	- - In containers holding 2 l or less	5,46	-	3,49	-				
	- - Other	3,20	-	2,05	-				
2208 30	- Whiskies:								
	- - In containers holding 2 litres or less:								
	- - - Bourbon and whiskies obtained from sour mash; mixtures thereof	1,50	-	0,96	-				
	- - - Other	5,46	-	3,49	-				
	- - Other	3,20	-	2,05	-				
2208 40	- Rum and tafia:								
	- - In containers holding 2 l or less	5,46	-	3,49	-				
	- - Other	3,20	-	2,05	-				
2208 50	- Gin and Geneva:								
	- - Gin:								
	- - - In containers holding 2 l or less	5,46	-	3,49	-				
	- - - Other	3,20	-	2,05	-				
	- - Geneva:								
	- - - In containers holding 2 l or less	5,00	-	3,20	-				
	- - - Other	1,78	-	1,14	-				
2208 90	- Other:								
	- - Ethyl alcohol	2,95	-	1,89	-				
	- - Liqueurs, bitters, punch and similar beverages:								
	- - - In containers holding 2 l or less:								
	- - - - Containing eggs or egg yolks and/or sugar (sucrose or invert sugar)	8,74	45	5,59	29		SSG		
	- - - - Other	6,86	27	4,60	18,1		SSG		
	- - - Other:								

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe- guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
	- - - Containers holding more than 2 l, containing eggs or egg yolks and/or sugar (sucrose or invert sugar)	9,62	104	6,16	67		SSG		
	- - - Other	7,74	90	5,19	60		SSG		
	- - Spirituous beverages, whether or not flavoured; vodka:								
	- - - In containers holding 2 l or less	5,46	-	3,49	-				
	- - - Other	3,20	-	2,05	-				
	- - Other:								
	- - - In containers holding 2 l or less	5,46	-	3,49	-				
	- - - Other	3,20	-	2,05	-				
2209	Vinegar and substitutes for vinegar obtained from acetic acid.								
	- In containers holding 2 l or less	-	37	-	24				
	- Other	-	23	-	14,7				

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe-guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
	Chapter 23								
	Residues and waste from the food industries; prepared animal fodder								
2301	Flours, meals and pellets, of meat or meat offal, of fish or of crustaceans, molluscs or other aquatic invertebrates, unfit for human consumption; greaves:								
2301 10	- Flours, meals and pellets, of meat or meat offal; greaves	-	0	-	0				
2301 20	- Flours, meals and pellets, of fish or of crustaceans, molluscs or other aquatic invertebrates	-	0	-	0				
2302	Bran, sharps and other residues, derived from sifting or milling of cereals or of leguminous plants								
2302 10	- Of maize/corn	0,94	-	0,80	-		SSG		
2302 20	- Of rice	0,94	-	0,80	-		SSG		
2302 30	- Of wheat	0,94	-	0,80	-		SSG		
2302 40	- Of other cereals	0,94	-	0,80	-		SSG		
2302 50	- Of leguminous plants	0,94	-	0,80	-		SSG		
2303	Residues of starch manufacture and similar residues, beet-pulp, bagasse and other waste of sugar manufacture, brewing or distilling dregs and waste, whether or not in the form of pellets.								
2303 10	- Residues of starch manufacture and similar residues	1,94	-	1,65	-		SSG		
2303 20	- Beet-pulp, bagasse and other waste of sugar manufacture	1,12	-	0,95	-		SSG		
2303 30	- Brewing or distilling dregs and waste	0,84	-	0,71	-		SSG		

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe- guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
2304	Oil-cake and other solid residues, whether or not ground or in the form of pellets, resulting from the extraction of soya-bean oil	3,75	-	3,19	-		SSG		
2305	Oil-cake and other solid residues, whether or not ground or in the form of pellets, resulting from the extraction of ground-nut oil	4,26	-	3,62	-		SSG		
2306	Oil-cake and other solid residues, whether or not ground or in the form of pellets, resulting from the extraction of vegetable fats or oils, other than those of heading No. 23.04 or 23.05								
2306 10	- Of cotton seeds	4,26	-	3,62	-		SSG		
2306 20	- Of linseed	4,26	-	3,62	-		SSG		
2306 30	- Of sunflower seeds	4,26	-	3,62	-		SSG		
2306 40	- Of rape or colza seeds	3,29	-	2,80	-		SSG		
2306 50	- Of coconut or copra	4,26	-	3,62	-		SSG		
2306 60	- Of palm nuts or kernels	4,26	-	3,62	-		SSG		
2306 90	- Other	4,26	-	3,62	-		SSG		
2307	Wine lees; argol.	-	0	-	0				
2308	Vegetable materials and vegetable waste, vegetable residues and by-products, whether or not in the form of pellets, of a kind used in animal feeding, not elsewhere specified or included								
2308 10	- Acorns and horse-chestnuts	3,29	-	2,80	-		SSG		
2308 90	- Other	3,29	-	2,80	-		SSG		
2309	Preparations of a kind used in animal feeding:								
2309 10	- Dog or cat food, put up for retail sale:								
	- - In airtight containers	4,33	36	3,68	31		SSG		
	- - Other:								
	- - - Of a moisture content of less than 40 %	2,87	36	2,44	31		SSG		
	- - - Other	4,06	43	3,45	37		SSG		

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe- guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
2309 90	- Other:								
	- - Dog and cat food:								
	- - - Of a moisture content of less than 40%	2,71	43	2,30	37		SSG		
	- - - Other	3,74	60	3,18	51		SSG		
	- - Other:								
	- - - Containing more than 20% by weight of crude proteins	3,95	-	3,36	-		SSG		
	- - - Other	1,71	-	1,45	-		SSG		

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe- guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8

Chapter 24

Tobacco and manufactured tobacco substitutes

2401	Unmanufactured tobacco; tobacco refuse:								
2401 10	- Tobacco, not stemmed/stripped	-	0	-	0				
2401 20	- Tobacco, partly or wholly stemmed/stripped	-	0	-	0				
2401 30	- Tobacco refuse	-	0	-	0				
2402	Cigars, cheroots, cigarillos and cigarettes, of tobacco or of tobacco substitutes.								
2402 10	- Cigars, cheroots and cigarillos, containing tobacco	24,56	-	20,88	-				
2402 20	- Cigarettes containing tobacco	24,56	-	20,88	-				
2402 90	- Other	24,56	-	20,88	-				
2403	Other manufactured tobacco and manufactured tobacco substitutes; 'homogenised' or 'reconstituted' tobacco; tobacco extracts and essences:								
2403 10	- Smoking tobacco, whether or not containing tobacco substitutes in any proportion	18,99	-	16,14	-				
	- Other:								
2403 91	-- 'Homogenised' or 'reconstituted' tobacco	0,28	-	-	0				
2403 99	-- Other:								
	--- Tobacco powder	0,28	-	-	0				
	--- Other	18,99	-	16,14	-				

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe- guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
		3a	3b	4a	4b				
1	2					5	6	7	8

**Chapter 29
Organic chemicals**

**2905 Acyclic alcohols and their halogenated,
sulphonated, nitrated or nitrosated derivatives**

	- Other polyhydric alcohols:								
2905 43	- - Mannitol	8,58	64	5,49	41		SSG		
2905 44	- - D-glucitol (sorbitol)	6,86	151	4,39	97		SSG		

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe- guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8

Chapter 33

**Essential oils and resinoids; perfumery, cosmetic or
toilet preparations**

3301

**Essential oils (terpeneless or not), including
concretes and absolutes; resinoids; concentrates of
essential oils in fats, in fixed oils, in waxes or the like,
obtained by enfleurage or maceration; terpenic by-
products**

**of the deterpenation of essential oils; aqueous
distillates and aqueous solutions of essential oils**

	- Essential oils of citrus fruit:								
3301 11	-- Of bergamot	-	4,7	-	4				
3301 12	-- Of orange	-	4,7	-	4				
3301 13	-- Of lemon	-	4,7	-	4				
3301 14	-- Of lime	-	4,7	-	4				
3301 19	-- Other	-	4,7	-	4				
	- Essential oils other than those of citrus fruit:								
3301 21	-- Of geranium	-	4,7	-	2,4				
3301 22	-- Of jasmin	-	4,7	-	2,4				
3301 23	-- Of lavender or of lavandin	-	4,7	-	2,4				
3301 24	-- Of peppermint (<i>Mentha piperita</i>)	-	4,7	-	2,4				
3301 25	-- Of other mints	-	4,7	-	2,4				
3301 26	-- Of vetiver	-	4,7	-	2,4				
3301 29	-- Other	-	4,7	-	2,4				
3301 30	- Resinoids	-	4,7	-	2,4				
3301 90	- Other	-	4,7	-	2,4				

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe- guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
	Chapter 35								
	Albuminoidal substances; modified starches; glues; enzymes								
3501	Casein, saccinates and other casein derivatives; casein glues:								
3501 10	- Casein	37,44	208	31,82	177		SSG		
3501 90	- Other								
	- - Caseinates and other casein derivatives	37,44	136	31,82	116		SSG		
	- - Casein glues	-	5	-	4,3		SSG		
3502	Albumins(including concentrates of two or more whey proteins, containing by weight more than 80 % whey proteins, calculated on the dry matter), albuminates and other albumin derivatives								
3502 10	- Egg albumin	-	0	-	0				
3502 90	- Other	-	0	-	0				
3503	Gelatin (including gelatin in rectangular (including square) sheets, whether or not surface-worked or coloured) and gelatin derivatives; isinglass; other glues of animal origin, excluding casein glues of heading No. 35.01:								
	- Gelatin and gelatin derivatives, isinglass; fish glues	-	2,2	-	1,9				
	- Other glues of animal origin	-	8,2	-	7				
3504	Peptones and their derivatives; other protein substances and their derivatives, not elsewhere specified or included; hide powder, whether or not chromed								
		-	0	-	0				

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe- guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
		3a	3b	4a	4b				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
3505	Dextrins and other modified starches (for example, pregelatinised or esterified starches); glues based on starches, or on dextrins or other modified starches								
3505 10	- Dextrin and other modified starches	-	16,5	-	14				
3505 20	- Glues	-	16,5	-	14				

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe-guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
Chapter 38									
Miscellaneous chemical products									
3809	Finishing agents, dye carriers to accelerate the dyeing or fixing of dyestuffs and other products and preparations (for example, dressings and mordants), of a kind used in the textile, paper, leather or like industries, not elsewhere specified or included:								
3809 10	- With a basis of amylaceous substances	-	6	-	5,1				
3823	Prepared binders for foundry moulds or cores; chemical products and preparations of the chemical or allied industries (including those consisting of mixtures of natural products), not elsewhere specified or included;								
	residual products of the chemical or allied industries, not elsewhere specified or included								
3823 60	- Sorbitol other than that of subheading No. 29.05.44	6,86	244	4,39	156		SSG		

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe- guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
Chapter 41									
Raw hides and skins (other than furskins) and leather									
4101	Raw hides and skins of bovine or equine animals (fresh or salted, dried, limed, pickled or otherwise preserved, but not tanned, parchment-dressed or further prepared), whether or not dehaired or split								
4101 10	- Whole hides and skins of bovine animals, of a weight per skin not exceeding 8 kg when simply dried, 10 kg when drysalted, or 14 kg when fresh, wet-salted or otherwise preserved	-	0	-	0				
	- Other hides and skins of bovine animals, fresh or wet-salted								
4101 21	- - Whole	-	0	-	0				
4101 22	- - Butts and bends	-	0	-	0				
4101 29	- - Other	-	0	-	0				
4101 30	- Other hides and skins of bovine animals, otherwise preserved	-	0	-	0				
4101 40	- Hides and skins of equine animals	-	0	-	0				
4102	Raw skins of sheep or lambs (fresh, or salted, dried, limed, pickled or otherwise preserved, but not tanned, parchmentdressed or further prepared), whether or not with wool on or split, other than those excluded by Note 1 c) to this Chapter								
4102 10	- With wool on:								
	- - Pickled	-	0	-	0				
	- - Other	-	0	-	0				

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe- guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
	- Without wool on:								
4102 21	- - Pickled	-	0	-	0				
4102 29	- - Other	-	0	-	0				
4103	Other raw hides and skins (fresh, or salted, dried, limed, pickled or otherwise preserved, but not tanned parchmentdressed or further prepared), whether or not dehaired or split, other than those excluded by Note 1 b) or 1 c) to this Chapter								
4103 10	- Of goats or kids	-	0	-	0				
4103 20	- Of reptiles	-	0	-	0				
4103 90	- Other:								
	- - Of elk	-	0	-	0				
	- - Of roedeer	-	0	-	0				
	- - Other	-	0	-	0				

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe-guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8

Chapter 43
Furskins and artificial fur; manufactures thereof

4301	Raw furskins (including heads, tails, paws and other pieces or cuttings, suitable for furriers' use), other than raw hides and skins of heading No. 41.01, 41.02 or 41.03								
4301 10	- Of mink, whole, with or without head, tail or paws	-	0	-	0				
4301 20	- Of rabbit or hare, whole, with or without head, tail or paws	-	0	-	0				
4301 30	- Of lamb, the following: Astrakhan, Broadtail, Caracul, Persian and similar lamb, Indian, Chinese, Mongolian or Tibetan lamb, whole, with or without head, tail or paws	-	0	-	0				
4301 40	- Of beaver, whole, with or without head, tail or paws	-	0	-	0				
4301 50	- Of musk-rat, whole, with or without head, tail or paws	-	0	-	0				
4301 60	- Of fox, whole, with or without head, tail or paws	-	0	-	0				
4301 70	- Of seal, whole, with or without head, tail or paws	-	0	-	0				
4301 80	- Other furskins, whole, with or without head, tail or paws:								
	- - Of polecat	-	0	-	0				
	- - Of marten	-	0	-	0				
	- - Other	-	0	-	0				
4301 90	- Heads, tails, paws and other pieces or cuttings, suitable for furriers' use	-	0	-	0				

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe- guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8

Chapter 50

Silk

5001	Silk-worm cocoons suitable for reeling	-	2,5	-	0				
5002	Raw silk (not thrown)	-	2,5	-	0				
5003	Silk waste (including cocoons unsuitable for feeling, yarn waste and garnetted stock)								
5003 10	- Not carded or combed	-	2,5	-	0				
5003 90	- Other	-	2,5	-	0				

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe- guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
Chapter 51									
Wool, fine or coarse animal hair; horsehair yarn and woven fabric									
5101	Wool, not carded or combed								
	- Greasy, including fleece-washed wool:								
5101 11	- - Shorn wool	-	0	-	0				
5101 19	- - Other	-	0	-	0				
	- Degreased, no carbonised:								
5101 21	- - Shorn wool	-	0	-	0				
5101 29	- - Other	-	0	-	0				
5101 30	- Carbonised	-	0	-	0				
5102	Fine or coarse animal hair, not carded or combed								
5102 10	- Fine animal Hair	-	0	-	0				
5102 20	- Coarse animal hair	-	0	-	0				
5103	Waste of wool or fine or coarse animal hair, including yarn waste but excluding garnetted stock								
5103 10	- Noils of wool or of fine animal hair	-	0	-	0				
5103 20	- Other waste of wool or of fine animal hair	-	0	-	0				
5103 30	- Waste of coarse animal hair	-	0	-	0				

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe- guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
	Chapter 52								
	Cotton								
5201	Cotton, not carded or combed	-	0	-	0				
5202	Cotton waste (including yarn waste and garnetted stock)								
5202 10	- Yarn waste (including thread waste)	-	0	-	0				
	- Other:								
5202 91	-- Garnetted stock	-	0	-	0				
5202 99	-- Other	-	0	-	0				
5203	Cotton, carded or combed	-	2,2	-	0				

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate of duty		Bound rate of duty		Implementation period from/to	Special safe- guard	Initial negotiating right	Other duties and charges
		specific*)	ad valorem*)	specific*)	ad valorem*)				
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8
	Chapter 53								
	Other vegetable textile fibres; paper yarn and woven fabrics of paper yarn								
5301	Flax, raw or processed but not spun; flax tow and waste (including yarn waste and garnetted stock)								
5301 10	- Flax, raw or retted	-	2	-	0				
	- Flax, broken, scutched, hackled or otherwise processed, but not spun:								
5301 21	- - Broken or scutched	-	2	-	0				
5301 29	- - Other	-	2	-	0				
5301 30	- Flax tow and waste	-	2	-	0				
5302	True hemp (Cannabis sativa L.), raw or processed but not spun; tow and waste of true hemp (including yarn waste and garnetted stock)								
5302 10	- True hemp, raw or retted	-	1,5	-	0				
5302 90	- Other	-	1,5	-	0				

*) Applied rate will be either specific or ad valorem, whichever is higher

SCHEDULE XXIV - FINLAND*PART I (continued)**SECTION I - B Tariff Quotas*

In the event that a tariff-rate quota listed in Section I - B of this schedule is not filled at the in-quota duty listed, Finland agrees to adjust appropriately that in-quota duty to a level commensurate with her commitments concerning current access opportunities and minimum access obligations.

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Description of products	Tariff item number(s)	Initial quota quantity and in-quota tariff rate		Final quota quantity and in-quota tariff rate		Implementation period from/t	Initial negotiating right	Other terms and conditions
		Quantity	Rate	Quantity	Rate			
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7
Meat of bovine animals, meat of swine and meat of sheep	02.01-02.04)	6005*	1))	11455*	1))		1) In-quota tariff rates are 50 % of the bound rates of duty of the corresponding subheadings mentioned in columns 4 a and 4 b in Table I A * Out of which 300 tn sheep
	02.10							
	16.01-16.02							
Other meat	02.05 02.07-02.08)	996	1))	1 820	1))		
Milk powders	04.02)	648	1))	1 080	1))		
Butter	04.05)	1 191	1))	1 985	1))		
Cheese	04.06)	200	1))	200	1))		
Eggs **	04.07-04.08)	1 719	1))	2 865	1))		** Shell egg equivalent
Natural honey	04.09.00.00)	362	26%	362	26%		
Carnations, 10.3.-4.11.	ex 06.03.10.20)	21	50%/45,99	21	50%/45,99		
Roses, 10.3.-4.11.	ex 06.03.10.32)	12	50%/45,99	12	50%/45,99		
Other cut flowers, 20.3.-22.10.	ex 06.03.10.11)	40	20%/15,00	40	20%/15,00		
	ex 06.03.10.12)		50%/30,66		50%/30,66		
	ex 06.03.10.42)		50%/45,99		50%/45,99		
	ex 06.03.10.94)		50%/45,99		50%/45,99		

Note: Finland reserves the right to allocate the given quotas between different tariff lines subject to the Article XIII of the GATT

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Description of products	Tariff item number(s)	Initial quota quantity and in-quota tariff rate		Final quota quantity and in-quota tariff rate		Implementation period from/t	Initial negotiating right	Other terms and conditions
		Quantity	Rate	Quantity	Rate			
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7
Potatoes, 16.8.-15.5.	ex 07.01.10.00-90.00	14 676	25%/0,60	14 676	25%/0,60			
Tomatoes, 1.4. - 14.10.	07.02.00.10 ex 07.02.00.20	615	1,83 0,90	615	1,83 0,90			
Tomatoes, 15.10.-31.3.	ex 07.02.00.20	19 199	0,77	19 199	0,77			
Onions, shallots, leeks and other alliaceous vegetables	07.03.10.10-10.90 07.03.90.11 07.03.90.12 07.03.90.90	6 015	35%/0,61 25%/0,72 9%/0,23 35%/0,61	6 015	35%/0,61 25%/0,72 9%/0,23 35%/0,61			
Cauliflowers, headed broccoli and Brussels sprouts, 1.6.-31.10.; other edible brassicas	07.04.10.10 07.04.20.10 07.04.90.10-90.90	13 397	13%/0,47 13%/0,47 17%/0,23	13 397	13%/0,47 13%/0,47 17%/0,23			
Lettuce and chicory, 1.3.-14.11.	07.05.11.10 ex 07.05.11.20 07.05.19.10 ex 07.05.19.20 07.05.21.10 ex 07.05.21.20 07.05.29.10 ex 07.05.29.20	835	35% 10% 35% 10% 35% 10% 35% 10%	835	35% 10% 35% 10% 35% 10% 35% 10%			

Note: Finland reserves the right to allocate the given quotas between different tariff lines subject to the Article XIII of the GATT

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Description of products	Tariff item number(s)	Initial quota quantity and in-quota tariff rate		Final quota quantity and in-quota tariff rate		Implemen- tation period from/t	Initial negotiating right	Other terms and conditions
		Quantity	Rate	Quantity	Rate			
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7
Carrots, celeriac, salad beetroot, and swedes	07.06.10.11)	8 352	16%/0,23	8 352	16%/0,23			
	07.06.10.12)		7%/0,11		7%/0,11			
	ex 07.06.90.10)		25%/0,59		25%/0,59			
	ex 07.06.90.21)		30%/0,36		30%/0,36			
	ex 07.06.90.22)		11%/0,11		11%/0,11			
	ex 12.14.90.90)		10%		10%			
Cucumbers, 1.3.-14.10.	ex 07.07.00.10)	298	39%/1,41	298	39%/1,41			
	ex 07.07.00.20)		0,65		0,65			
Gherkins, 1.3.-14.10.	ex 07.07.00.10)	1 250	39%/1,41	1 250	39%/1,41			
	ex 07.07.00.20)		0,65		0,65			
Fresh or chilled peas and beans	07.08.10.00-90.00	114	9	114	9			
Dried peas	07.13.10.90	395	3,30	395	3,30			
Dried beans	07.13.31.00-39.00	188	5%/0,37	188	5%/0,37			
Celery other than celeriac	07.09.40.00	597	5%	597	5%			
Provisionally preserved cucumbers and gherkins	07.11.40.00	300	6%	300	6%			

Note: Finland reserves the right to allocate the given quotas between different tariff lines subject to the Article XIII of the GATT

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Description of products	Tariff item number(s)	Initial quota quantity and in-quota tariff rate		Final quota quantity and in-quota tariff rate		Implementation period from/t	Initial negotiating right	Other terms and conditions
		Quantity	Rate	Quantity	Rate			
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7
Other provisionally preserved vegetables	07.11.90.90	125	6%	125	6%			
Fresh strawberries:								
- 1.5.-30.6.	ex 08.10.10.00) 50	28%/1,06	50	28%/1,06			
- 1.7.-30.4.	ex 08.10.10.00) 89	28%/1,06	89	28%/1,06			
Frozen strawberries	08.11.10.10 08.11.10.90) 1 063)	50% 25%	1 063	50% 25%			
Other fresh berries	08.10.20.00-30.00 08.10.40.10-90.10) 362)	28%/1,06	362	28%/1,06			
Other frozen berries	08.11.20.10 08.11.20.93-20.99 08.11.90.11 08.11.90.19) 1 193)))	50% 25% 50% 25%	1 193	50% 25% 50% 25%			
Wheat and rye	10.01.10.00-90.00 10.02.00.00) 171 972)	1,89 1,94	171 972	1,89 1,94			
Cereals (other than wheat and rye)	10.03-10.05 10.07-10.08) 70 950)	1)	118 250	1)			1) In-quota tariff rates are 50 % of the bound rates of duty of the corresponding subheadings mentioned in columns 4a and 4 b in Table I A

Note: Finland reserves the right to allocate the given quotas between different tariff lines subject to the Article XIII of the GATT

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Description of products	Tariff item number(s)	Initial quota quantity and in-quota tariff rate		Final quota quantity and in-quota tariff rate		Implementation period from/t	Initial negotiating right	Other terms and conditions
		Quantity	Rate	Quantity	Rate			
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7
Ground-nuts, copra and linseed	12.02.10.00-20.00	3 140	10%	3 140	10%			
	12.03.00.00		19%		19%			
	12.04.00.00		19%		19%			
Soya-beans, rape and colza seeds, sunflower seeds and other oil seeds and oleaginous fruits (excl. mustard seeds)	12.01.00.00	172 483	19%	172 483	19%			
	12.05.00.00		19%		19%			
	12.06.00.00		19%		19%			
	12.07.10.00-40.00		19%		19%			
	12.07.60.00-99.00		19%		19%			
12.08.10.00-90.00	20%	20%						
Sugar beet and sugar cane	12.12.91.00 - 92.00	22	10%	22	10%			
Cereal straw; lucerne (alfalfa) meal and pellets; mangolds, clover, lupines and similar forage products	12.13.00.00	90	0%	90	0%			
	12.14.10.00		10%		10%			
	12.14.90.90		10%		10%			
Animal fats	15.01.00.00	954	0%	954	0%			
	15.02.00.10		0%		0%			
	15.02.00.90		6%		6%			
	15.03.00.10		0%		0%			
	15.03.00.91		10%		10%			
	15.03.00.99		16%		16%			
	15.06.00.19		10%		10%			
	15.06.00.90		16%		16%			
15.16.10.90	20%	20%						

Note: Finland reserves the right to allocate the given quotas between different tariff lines subject to the Article XIII of the GATT

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Description of products	Tariff item number(s)	Initial quota quantity and in-quota tariff rate		Final quota quantity and in-quota tariff rate		Implementation period from/t	Initial negotiating right	Other terms and conditions
		Quantity	Rate	Quantity	Rate			
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7
Vegetable fats and oils	15.07.10.00) 21 262	10%	21 262	10%			
	15.07.90.00		16%		16%			
	15.08.10.00		10%		10%			
	15.08.90.00		16%		16%			
	15.09.10.00		16%		16%			
	15.09.90.90		16%		16%			
	15.10.00.99		16%		16%			
	15.11.10.00		10%		10%			
	15.11.90.00		16%		16%			
	15.12.11.00		10%		10%			
	15.12.19.00		16%		16%			
	15.12.21.00		10%		10%			
	15.12.29.00		16%		16%			
	15.13.11.00		10%		10%			
	15.13.19.00		16%		16%			
	15.13.21.00		10%		10%			
	15.13.29.00		16%		16%			
	15.14.10.00		10%		10%			
	15.14.90.00		16%		16%			
	15.15.11.10		2%		2%			
	15.15.11.90		16%		16%			
	15.15.19.10		2%		2%			
	15.15.19.90		16%		16%			
15.15.21.00	10%	10%						
15.15.29.00	16%	16%						
15.15.90.21	10%	10%						
15.15.90.29	16%	16%						
15.16.20.90	20%	20%						

Note: Finland reserves the right to allocate the given quotas between different tariff lines subject to the Article XIII of the GATT

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Description of products	Tariff item number(s)	Initial quota quantity and in-quota tariff rate		Final quota quantity and in-quota tariff rate		Implementation period from/t	Initial negotiating right	Other terms and conditions
		Quantity	Rate	Quantity	Rate			
		3a	3b	4a	4b			
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7
Raw sugar	17.01.11	85 463	0,57	85 463	0,57			
Glucose	17.02.30.10	3 705	4,53	3 705	4,53			
Other sugars	17.01.91.10	343	50%/3,15	343	50%/3,15			
	17.01.91.90-99.00		3,66		3,66			
	17.02.10.00-20.00		2,10		2,10			
	17.02.30.20		4,58		4,58			
	17.02.40.00		3,66		3,66			
	17.02.60.00		4,53		4,53			
	17.02.90.20		7%		7%			
	17.02.90.90		3,66		3,66			
Molasses	17.03.10.10	28 103	3,66	28 103	3,66			
	17.03.10.90		0,76		0,76			
	17.03.90.10		3,66		3,66			
	17.03.90.90		0,76		0,76			
Preparations of vegetables	20.01.10.10	576	50%	576	50%			*** Variable component shall be charged only on the preparations containing added sugar **** Variable component shall be charged only on vegetable cutlets, containing 5% by weight or more of milkfats
	20.01.90.40		30% + 0,80 ***		30% + 0,80 ***			
	20.01.90.91		15% + 0,32 ***		15% + 0,32 ***			
	20.04.10.20		50% + 6,46		50% + 6,46			
	20.04.10.90		50%		50%			
	20.04.90.10		22%		22%			
	20.04.90.90		50% + 3,96****		50% + 3,96****			
	20.05.10.00		25%		25%			
	20.05.20.90		50%		50%			
20.05.90.20	50%	50%						

Note: Finland reserves the right to allocate the given quotas between different tariff lines subject to the Article XIII of the GATT

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Description of products	Tariff item number(s)	Initial quota quantity and in-quota tariff rate		Final quota quantity and in-quota tariff rate		Implementation period from/t	Initial negotiating right	Other terms and conditions
		Quantity	Rate	Quantity	Rate			
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7
Preparations of fruit	20.07.10.00 20.07.99.10 20.07.99.90	73	25% + 1,92 ***** 20% + 2,20 ***** 45% + 1,92 *****	73	25% + 1,92 ***** 20% + 2,20 ***** 45% + 1,92 *****			***** Variable component shall be charged only on the preparations containing added sugar
Juices of strawberries, raspberries, currants and gooseberries: - with a sugar content more than 20% by weight but less than 60% by weight - with a sugar content 60% by weight or more - other	ex 20.09.80.10 ex 20.09.80.10 ex 20.09.80.10	165	40% + 2,00 40% + 2,59 40%	165	40% + 2,00 40% + 2,59 40%			
Dead single-cell micro-organisms	21.02.20.20) 21.02.20.90)	500	2% 2%	500	2% 2%			
Residues and waste from food industries	23.03.10.00-30.00) 23.04.00.00) 23.05.00.00) 23.06.10.00-90.00) 23.08.10.00-90.00)	11 838	6% 10% 10% 10% 3,2%	11 838	6% 10% 10% 10% 3,2%			
Preparations of a kind used in animal feeding	23.09.90.90	16 508	0%	16 508	0%			

* Where a tariff line provides for an ad valorem rate of duty and a specific rate of duty (e.g. 26%/15,00 [FIM/kg]), the specific rate of duty shall be applied if the ad valorem rate of duty applicable on goods considered as a single consignment is lower than the specific rate of duty. When goods entered for clearance on a single declaration are equivalent in kind and value, they can be regarded as a single consignment.

Note: Finland reserves the right to allocate the given quotas between different tariff lines subject to the Article XIII of the GATT

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Description of products	Tariff item number(s)	Initial quota		Final quota		Implemen- tation period from/t	Initial negotiating right	Other terms and conditions
		quantity and in- quota tariff rate		quantity and in- quota tariff rate				
		Quantity	Rate	Quantity	Rate			
1	2	3a	3b	4a	4b	5	6	7

An specific amount in addition to the ad valorem rate of duty shall be charged on some preparations of vegetables and fruit and of juices (headings Nos. 20.01 to 20.09) which represents the variable component to equalize the difference between home market and world market prices of agricultural raw materials incorporated in products in question.

A reduced rate of duty or exemption from duty is available for some products mentioned in column 1 for particular industrial uses. These industrial preferences are granted on an autonomous basis subject to compliance with the conditons laid down in the list of industrial duties annexed to the Finland's Tariff act of June 1987 (660/87).

Note: Finland reserves the right to allocate the given quotas between different tariff lines subject to the Article XIII of the GATT

FINLAND

**This Schedule is authentic only
in the English language**

PART I - MOST-FAVOURED-NATION TARIFF**SECTION II - Other Products**

FINAL SCHEDULE FINLAND

INDUSTRIAL PRODUCTS

Notes

(1) **BASE RATES OF DUTY**

Base rates are indicated by B when bound and U when unbound

(2) **IMPLEMENTATION OF CONCESSIONS**

a) **General provisions**

- Unless otherwise stated below or in the schedule, all concessions indicated will be implemented in 5 equal rate reductions. The first such reduction will be made on the date of entry into force of the Agreement establishing the WTO, and each successive reduction will be made on the 1 January of each of the following years.

b) **Pharmaceutical products**

- The customs duties on pharmaceutical products, as defined in GATT document L/7430, will be eliminated in accordance with the provisions of that record of discussion and the procedures set forth therein.

c) **Chemical products – Chapters 28–39**

- Note to Section VI (page 24) and Note to Chapter 39 (page 80)
- See for details of implementation

d) **Chapter 44**

- The implementation of the concessions relating to tropical wood will be delayed until such time as no export bans or export taxes are imposed by Malaysia and Indonesia on wood products of this Chapter.
- This condition applies to the following headings: 4407 23, 4412 11, 4412 29 and 4412 99

e) **Chapters 48–49**

- See Note to Chapter 48 (page 111) and Note to Chapter 49 (page 120) for details of implementation

f) **Chapters 50–63**

- See Note to Section XI (page 123) for details of implementation

g) **Chapters 72–73**

- See Note to Chapter 72 (page 217) and Chapter 73 (page 232) for details of implementation

h) **Chapters 95**

- See Note to Chapter 95 (page 355) for details of implementation

The following abbreviations relate to the indicated sectoral harmonization or zero-for-zero agreements:

PHARMA	Pharmaceuticals
CHEM	Chemical products
PAPER	Paper products
PRM	Printed matters
SC	Scientific equipment
MED	Medical equipment
CONSTR	Construction equipment
MSA	Steel products
NFM	Non-ferrous metals
FUR	Furniture
TOY	Toys
AGRE	Agricultural equipment

Finland's Schedule also indicates elimination of minimum specific duties in a number of HS Chapters.

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
03.02	Fish, fresh or chilled, excluding fish fillets and other fish meat of heading No. 03.04:					
	- Salmonidae, excluding livers and roes:					
0302.11	-- Trout (<i>Salmo trutta</i> , <i>Salmo gairdneri</i> , <i>Salmo clarki</i> , <i>Salmo aguilabonita</i> , <i>Salmo gillae</i>)	5%	U	5%		
0302.12	-- Pacific salmon (<i>Oncorhynchus</i> spp.), Atlantic salmon (<i>Salmo salar</i>) and Danube salmon (<i>Hucho hucho</i>)	5%	U	5%		
0302.19	-- Other	5%	U	5%		
	- Flat fish (<i>Pleuronectidae</i> , <i>Bothidae</i> , <i>Cynoglossidae</i> , <i>Soleidae</i> , <i>Scophthalmidae</i> and <i>Citharidae</i>), excluding livers and roes:					
0302.21	-- Halibut (<i>Reinhardtius hippoglossoides</i> , <i>Hippoglossus hippoglossus</i> , <i>Hippoglossus stenolepis</i>):					
	--- Halibut (<i>Hippoglossus hippoglossus</i>) and Greenland halibut (<i>Reinhardtius hippoglossoides</i>)	1%	B	1%		
	--- Other	1%	B	1%		
0302.22	-- Plaice (<i>Pleuronectes platessa</i>)	1%	B	1%		
0302.23	-- Sole (<i>Solea</i> spp.)	1%	B	1%		
0302.29	-- Other	1%	B	1%		
	- Tunas (of the genus <i>Thunnus</i>), skipjack or stripe-bellied bonito (<i>Euthynnus (Katsuwonus) pelamis</i>), excluding livers and roes:					
0302.31	-- Albacore or longfinned tunas (<i>Thunnus alalunga</i>)	5%	U	5%		
0302.32	-- Yellowfin tunas (<i>Thunnus albacares</i>)	5%	U	5%		
0302.33	-- Skipjack or stripe-bellied bonito	5%	U	5%		
0302.39	-- Other	5%	U	5%		
0302.40	- Herrings (<i>Clupea harengus</i> , <i>Clupea pallasii</i>), excluding livers and roes:					
	-- Herring, other than Baltic herring	5%	U	5%		
	-- Baltic herring	20%	U	20%		
0302.50	- Cod (<i>Gadus morhua</i> , <i>Gadus ogac</i> , <i>Gadus macrocephalus</i>), excluding livers and roes:					
	-- God (<i>Gadus morhua</i>)	1%	B	1%		
	-- Other	1%	B	1%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND
This schedule is authentic only in the English language.

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
SECTION I						
LIVE ANIMALS; ANIMAL PRODUCTS						
Chapter 3						
Fish and crustaceans, molluscs and other aquatic invertebrates						
03.01	Live fish:					
0301.10	- Ornamental fish	Free	B	Free		
	- Other live fish:					
0301.91	- - Trout (<i>Salmo trutta</i> , <i>Salmo gairdneri</i> , <i>Salmo clarki</i> , <i>Salmo aguabonita</i> , <i>Salmo gilae</i>):					
	- - - For spawning	Free	B	Free		
	- - - Other	5%	U	5%		
0301.92	- - Eels (<i>Anguilla</i> spp.):					
	- - - For spawning	Free	B	Free		
	- - - Other	5%	U	Free		
0301.93	- - Carp:					
	- - - For spawning	Free	B	Free		
	- - - Other	5%	U	5%		
0301.99	- - Other:					
	- - - For spawning	Free	B	Free		
	- - - Other	5%	U	5%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
	- Other fish, excluding livers and roes:					
0302.61	-- Sardines (<i>Sardina pilchardus</i> , <i>Sardinops</i> spp.), sardinella (<i>Sardinella</i> spp.), brisling or sprats (<i>Sprattus sprattus</i>):					
	--- Sardines and sardinella	5%	U	5%		
	--- Brisling or sprats (<i>Sprattus sprattus</i>)	2,5%	B	2,5%		
0302.62	-- Haddock (<i>Melanogrammus aeglefinus</i>)	1%	B	1%		
0302.63	-- Coalfish (<i>Pollachius virens</i>)	1%	B	1%		
0302.64	-- Mackerel (<i>Scomber scombrus</i> , <i>Scomber australasicus</i> , <i>Scomber japonicus</i>)	5%	U	5%		
0302.65	-- Dogfish and other sharks	5%	U	5%		
0302.66	-- Eels (<i>Anguilla</i> spp.)	5%	U	Free		
0302.69	-- Other:					
	--- Gadidae (other than those of subheading No. 0302.50, 0302.62 or 0302.63)	1%	B	1%		
	--- Other:					
	---- Red fish (<i>Sebastes</i> spp.)	5%	U	5%		
	---- Other	5%	U	5%		
0302.70	- Livers and roes:					
	-- Of gadidae	15%	B	15%		
	-- Other	15%	B	15%		
03.03	Fish, frozen, excluding fish fillets and other fish meat of heading No. 03.04:					
0303.10	- Pacific salmon (<i>Oncorhynchus</i> spp.), excluding livers and roes ..	5%	U	5%		
	- Other salmonidae, excluding livers and roes:					
0303.21	-- Trout (<i>Salmo trutta</i> , <i>Salmo gairdneri</i> , <i>Salmo clarki</i> , <i>Salmo aguilbonita</i> , <i>Salmo gilae</i>)	5%	U	5%		
0303.22	-- Atlantic salmon (<i>Salmo salar</i>) and Danube salmon (<i>Hucho hucho</i>)	5%	U	5%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate		Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
0303.29	-- Other:						
	-- Whitefish	5%	U	5%			
	-- Other	5%	U	5%			
	- Flat fish (Pleuronectidae, Bothidae, Cynoglossidae, Soleidae, Scopthalmidae and Citharidae), excluding livers and roes:						
0303.31	-- Halibut (Reinhardtius hippoglossoides, Hippoglossus hippoglossus, Hippoglossus stenolepis):						
	-- Halibut (Hippoglossus hippoglossus) and Greenland halibut Reinhardtius hippoglossoides)	1%	B	1%			
	-- Other	1%	B	1%			
0303.32	-- Plaice (Pleuronectes platessa)	1%	B	1%			
0303.33	-- Sole (Solea spp.)	1%	B	1%			
0303.39	-- Other	1%	B	1%			
	- Tunas (of the genus Thunnus), skipjack or stripe-bellied bonito (Euthynnus (Katsuwonus) pelamis), excluding livers and roes:						
0303.41	-- Albacore or longfinned tunas (Thunnus alalunga)	5%	U	5%			
0303.42	-- Yellowfin tunas (Thunnus albacares)	5%	U	5%			
0303.43	-- Skipjack or stripe-bellied bonito	5%	U	5%			
0303.49	-- Other	5%	U	5%			
0303.50	- Herrings (Clupea harengus, Clupea pallasii), excluding livers and roes:						
	-- Herrings, other than Baltic herring	5%	U	5%			
	-- Baltic herring	20%	U	20%			
0303.60	- Cod (Gadus morhua, Gadus ogac, Gadus macrocephalus), excluding livers and roes:						
	-- Cod (Gadus morhua)	1%	B	1%			
	-- Other	1%	B	1%			

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate		Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
	- Other fish, excluding livers and roes:						
0303.71	-- Sardines (<i>Sardina pilchardus</i> , <i>Sardinops</i> spp.), sardinella (<i>Sardinella</i> spp.), brisling or sprats (<i>Sprattus sprattus</i>):						
	--- Sardines and sardinella	5%	U	5%			
	--- Brisling or sprats (<i>Sprattus sprattus</i>)	2,5	B	2,5%			
0303.72	-- Haddock (<i>Melanogrammus aeglefinus</i>)	1%	B	1%			
0303.73	-- Coalfish (<i>Pollachius virens</i>)	1%	B	1%			
0303.74	-- Mackerel (<i>Scomber scombrus</i> , <i>Scomber australasicus</i> , <i>Scomber japonicus</i>)	5%	U	5%			
0303.75	-- Dogfish and other sharks	5%	U	5%			
0303.76	-- Eels (<i>Anguilla</i> spp.)	5%	U	Free			
0303.77	-- Sea bass (<i>Dicentrarchus labrax</i> , <i>Dicentrarchus punctatus</i>)	5%	U	5%			
0303.78	-- Hake (<i>Merluccius</i> spp., <i>Urophycis</i> spp.)	1%	B	1%			
	-- Other:						
0303.79	--- Gadidae (other than those of subheading No. 0303.60, 0303.72, 0303.73 or 0303.78)	1%	B	1%			
	--- Other:						
	--- Redfish (<i>Sebastes</i> spp.)	5%	U	5%			
	--- Other	5%	U	5%			
0303.80	- Livers and roes:						
	-- Of gadidae	15%	B	15%			
	-- Other	15%	B	15%			
03.04	Fish fillets and other fish meat (whether or not minced), fresh, chilled or frozen:						
	- Fresh or chilled:						
0304.10	-- Of flat fish (<i>Pleuronectidae</i> , <i>Bothidae</i> , <i>Cynoglossidae</i> , <i>Soleidae</i> , <i>Scophthalmidae</i> and <i>Citharidae</i>) or <i>Gadidae</i> :						
	--- Of halibut (<i>Hippoglossus hippoglossus</i>) of Greenland halibut (<i>Reinhardtius hippoglossoides</i>); of cod (<i>Gadus morhua</i>), haddock (<i>Melanogrammus aeglefinus</i>) or coalfish (<i>Pollachius virens</i>)	1%	B	1%			

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
	- - - Other flat fish	1%	B	1%		
	- - Of other fish:					
	- - - Of mackerel (Scomber spp.) or redfish (Sebastes spp.)	5%	U	5%		
	- - - Other	5%	U	5%		
0304.20	- Frozen fillets:					
	- - Of Pacific salmon (Oncorhynchus spp.), Atlantic salmon (Salmo salar) and Danube salmon (Hucho hucho)	2,5%	B	2,5%		
	- - Of other salmonidae	2,5%	B	2,5%		
	- - Of flat fish (Pleuronectidae, Bothidae, Cynoglossidae, Soleidae, Scophthalmidae and Citharidae)	2,5%	B	2,5%		
	- - Of Gadidae	2,5%	B	2,5%		
	- - Other	2,5%	B	2,5%		
	- Other:					
0304.90	- - Of flat fish (Pleuronectidae, Bothidae, Cynoglossidae, Soleidae, Scophthalmidae and Citharidae) or of Gadidae:					
	- - - Of halibut (Hippoglossus hippoglossus) or Greenland halibut (Reinhardtius hippoglossoides); of cod (Gadus morhua), haddock (Melanogrammus aeglefinus) or coalfish (Pollachius virens)	1%	B	1%		
	- - - Other	1%	B	1%		
	- - Of other fish:					
	- - - Of mackerel (Scomber spp.) or redfish (Sebastes spp.)	5%	U	5%		
	- - - Other	5%	U	5%		
03.05	Fish, dried, salted or in brine; smoked fish, whether or not cooked before or during the smoking process; flours, meals and pellets of fish, fit for human consumption:					
0305.10	- Flours, meals and pellets of fish, fit for human consumption	10%	U	10%		
0305.20	- Livers and roes, dried, smoked, salted or in brine:					
	- - Of Gadidae, in barrels	Free	B	Free		
	- - Other	15%	B	15%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
	- Fish fillets, dried, salted or in brine, but not smoked:					
0305.30	-- Of Gadidae:					
	--- Of cod (<i>Gadus morhua</i>) or coalfish (<i>Pollachius virens</i>)	3%	B	3%		
	--- Other	3%	B	3%		
	-- Of other fish:					
	--- Of herrings (<i>Clupea harengus</i> , <i>Clupea pallasii</i>)	10%	B	10%		
	--- Of other fish	10%	U	10%		
	- Smoked fish, including filets:					
0305.41	-- Pacific salmon (<i>Oncorhynchus</i> spp.), Atlantic salmon (<i>Salmo salar</i>) and Danube salmon (<i>Hucho hucho</i>)	10%	U	10%		
0305.42	-- Herrings (<i>Clupea harengus</i> , <i>Clupea pallasii</i>)	10%	B	10%		
0305.49	-- Other	10%	U	10%		
	- Dried fish, whether or not salted but not smoked:					
0305.51	-- Cod (<i>Gadus morhua</i> , <i>Gadus ogac</i> , <i>Gadus macrocephalus</i>):					
	--- Cod (<i>Gadus morhua</i>)	3%	B	3%		
	--- Other	3%	B	3%		
	-- Other:					
0305.59	-- Gadidae (excluding cod of subheading No. 0305.51):					
	--- Coalfish (<i>Pollachius virens</i>)	3%	B	3%		
	--- Other	3%	B	3%		
	-- Other fish:					
	--- Herrings (<i>Clupea harengus</i> , <i>Clupea pallasii</i>)	10%	B	10%		
	--- Other	10%	U	10%		
	- Fish, salted but not dried or smoked and fish in brine:					
0305.61	-- Herrings (<i>Clupea harengus</i> , <i>Clupea pallasii</i>)	10%	B	10%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate		Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
0305.62	-- Cod (<i>Gadus morhua</i> , <i>Gadus ogac</i> , <i>Gadus macrocephalus</i>):						
	--- Cod (<i>Gadus morhua</i>)	3%	B	3%			
	--- Other	3%	B	3%			
0305.63	-- Anchovies (<i>Engraulis</i> spp.)	10%	U	10%			
	-- Other:						
0305.69	-- Gadidae (excluding cod of subheading No. 0305.62):						
	--- Coalfish (<i>Pollachius virens</i>)	3%	B	3%			
	--- Other	3%	B	3%			
	--- Other	10%	U	10%			
03.06	Crustaceans, whether in shell or not, live, fresh, chilled, frozen, dried, salted or in brine; crustaceans, in shell, cooked by steaming or by boiling in water, whether or not chilled, frozen, dried, salted or in brine; flours, meals and pellets of crustaceans, fit for human consumption						
	- Frozen:						
0306.11	-- Rock lobster and other sea crawfish (<i>Palinurus</i> spp., <i>Panulirus</i> spp., <i>Jasus</i> spp.) P. 1 kg	4,20	B	4,20			
0306.12	-- Lobsters (<i>Homarus</i> spp.) P. 1 kg	4,20	B	4,20			
0306.13	-- Shrimps and prawns P. 1 kg	4,20	B	4,20			
0306.14	-- Crabs P. 1 kg	4,20	B	4,20			
0306.19	-- Other, including flours, meals and pellets of crustaceans, fit for human consumption P. 1 kg	4,20	B	4,20			
	- Not frozen:						
0306.21	-- Rock lobster and other sea crawfish (<i>Palinurus</i> spp., <i>Panulirus</i> spp., <i>Jasus</i> spp.) P. 1 kg	4,20	B	4,20			
0306.22	-- Lobsters (<i>Homarus</i> spp.) P. 1 kg	4,20	B	4,20			
0306.23	-- Shrimps and prawns P. 1 kg	4,20	B	4,20			
0306.24	-- Crabs P. 1 kg	4,20	B	4,20			
0306.29	-- Other, including flours, meals and pellets of crustaceans, fit for human consumption P. 1 kg	4,20	B	4,20			

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
03.07	Molluscs, whether in shell or not, live, fresh, chilled, frozen, dried, salted or in brine; aquatic invertebrates other than crustaceans and molluscs, live, fresh, chilled, frozen, dried, salted or in brine; flours, meals and pellets of aquatic invertebrates other than crustaceans, fit for human consumption:					
0307.10	- Oysters P. 1 kg	4,20	B	4,20		
	- Scallops, including queen scallops, of the genera Pecten, Chlamys or Placopecten:					
0307.21	-- Live, fresh or chilled P. 1 kg	4,20	B	4,20		
0307.29	-- Other P. 1 kg	4,20	B	4,20		
	- Mussels (Mytilus spp., Perna spp.):					
0307.31	-- Live, fresh or chilled P. 1 kg	4,20	B	4,20		
0307.39	-- Other P. 1 kg	4,20	B	4,20		
	- Cuttle fish (Sepia officinalis, Rossia macrosoma, Sepiola spp.) and squid (Ommastrephes spp., Loligo spp., Nototodarus spp., Sepioteuthis spp.):					
0307.41	-- Live, fresh or chilled P. 1 kg	4,20	B	4,20		
0307.49	-- Other P. 1 kg	4,20	B	4,20		
	- Octopus (Octopus spp.):					
0307.51	-- Live, fresh or chilled P. 1 kg	4,20	B	4,20		
0307.59	-- Other P. 1 kg	4,20	B	4,20		
0307.60	- Snails, other than sea snails P. 1 kg	4,20	B	4,20		
	- Other; including flours, meals and pellets of aquatic invertebrates other than crustaceans, fit for human consumption:					
0307.91	-- Live, fresh or chilled P. 1 kg	4,20	B	4,20		
0307.99	-- Other P. 1 kg	4,20	B	4,20		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
SECTION IV PREPARED FOODSTUFFS; BEVERAGES, SPIRITS AND VINEGAR; TOBACCO AND MANUFACTURED TO- BACCO SUBSTITUTES						
Chapter 16 Preparations of meat, of fish or of crustaceans, molluscs or other aquatic invertebrates						
16.04	Prepared or preserved fish; caviar and caviar substitutes prepared from fish eggs:					
	- Fish, whole or in pieces, but not minced:					
1604.11	-- Salmon:					
	--- In airtight containers	15%	15%			
	--- Other	2%	2%			
1604.12	-- Herrings:					
	--- In airtight containers	15%	15%			
	--- Other	2%	2%			
1604.13	-- Sardines, sardinella and brisling or sprats:					
	--- In airtight containers	15%	12,5%			
	--- Other	2%	2%			
1604.14	-- Tunas, skipjack and bonito (Sarda spp.):					
	--- In airtight containers:					
	---- Tunas	7,5%	7,5%			
	---- Skipjack and Atlantic bonito	15%	15%			
	--- Other	2%	2%			
1604.15	-- Mackerel:					
	--- In airtight containers	7,5%	7,5%			
	--- Other	2%	2%			

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
1604.16	-- Anchovies:					
	--- In airtight containers	15%	15%			
	--- Other	2%	2%			
	-- Other:					
1604.19	--- In airtight containers:					
	---- Of the species <i>orcynopsis unicolor</i>	15%	12,5%			
	---- Other	15%	15%			
	--- Other	2%	2%			
	- Other prepared or preserved fish:					
1604.20	-- In airtight containers:					
	--- Tunas or mackerel	7,5%	7,5%			
	--- Other	15%	15%			
	-- Other	1,4%	1,4%			
1604.30	- Caviar and caviar substitutes:					
	-- Caviar	4%	4%			
	-- Caviar substitutes	29%	20%			
16.05	Crustaceans, molluscs and other aquatic invertebrates, prepared or preserved:					
1605.10	- Crab:					
	--- In airtight containers	6%	6%			
	--- Other	15%	15%			
1605.20	- Shrimps and prawns	15%	15%			
1605.30	- Lobster	15%	10%			
1605.40	- Other crustaceans	15%	15%			
1605.90	- Other	15%	15%			

SCHEDULE XXIV – FINLAND
This schedule is authentic only in the English language.

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
SECTION V						
MINERAL PRODUCTS						
Chapter 25						
Salt; sulphur; earths and stone; plastering materials, lime and cement						
<u>25.01</u>	Salt (including table salt and denatured salt) and pure sodium chloride, whether or not in aqueous solution; sea water	Free	B	Free		
<u>25.02</u>	Unroasted iron pyrites	Free	B	Free		
<u>25.03</u>	Sulphur of all kinds, other than sublimed sulphur, precipitated sulphur and colloidal sulphur:					
2503.10	- Crude or unrefined sulphur	Free	B	Free		
2503.90	- Other	Free	B	Free		
<u>25.04</u>	Natural graphite:					
2504.10	- In powder or in flakes	Free	B	Free		
2504.90	- Other	Free	B	Free		
<u>25.05</u>	Natural sands of all kinds, whether or not coloured, other than metal-bearing sands of Chapter 26:					
2505.10	- Silica sands and quartz sands	Free	B	Free		
2505.90	- Other	Free	B	Free		

¹To indicate HS-nomenclature n.o used.

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
25.06	Quartz (other than natural sands); quartzite, whether or not roughly trimmed or merely cut, by sawing or otherwise, into blocks or slabs of a rectangular (including square) shape:					
2506.10	- Quartz	Free	B	Free		
	- Quartzite:					
2506.21	-- Crude or roughly trimmed	Free	B	Free		
2506.29	-- Other	Free	B	Free		
25.07	Kaolin and other kaolinic clays, whether or not calcined	Free	B	Free		
25.08	Other clays (not including expanded clays of heading No. 68.06), andalusite, kyanite and sillimanite, whether or not calcined; mullite; chamotte or dinas earths:					
2508.10	- Bentonite	Free	B	Free		
2508.20	- Decolourising earths and fuller's earth	Free	B	Free		
2508.30	- Fire-clay	Free	B	Free		
2508.40	- Other clays	Free	B	Free		
2508.50	- Andalusite, kyanite and sillimanite	Free	B	Free		
2508.60	- Mullite	Free	B	Free		
2508.70	- Chamotte or dinas earths	Free	B	Free		
25.09	Chalk	Free	B	Free		
25.10	Natural calcium phosphates, natural aluminium calcium phosphates and phosphatic chalk:					
2510.10	- Unground	Free	B	Free		
2510.20	- Ground	Free	B	Free		
25.11	Natural barium sulphate (barytes); natural barium carbonate (witherite), whether or not calcined, other than barium oxide of heading No. 28.16:					
2511.10	- Natural barium sulphate (barytes)	Free	B	Free		
2511.20	- Natural barium carbonate (witherite)	Free	B	Free		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
25.12	Siliceous fossil meals (for example, kieselguhr, tripolite and diatomite) and similar siliceous earths, whether or not calcined, of an apparent specific gravity of 1 or less	Free	B	Free		
25.13	Pumice stone; emery; natural corundum, natural garnet and other natural abrasives, whether or not heat-treated:					
	- Pumice stone:					
2513.11	-- Crude or in irregular pieces, including crushed pumice ("bimskies")	Free	B	Free		
2513.19	-- Other	Free	B	Free		
	- Emery, natural corundum, natural garnet and other natural abrasives:					
2513.21	-- Crude or in irregular pieces	Free	B	Free		
2513.29	-- Other	Free	B	Free		
25.14	Slate, whether or not roughly trimmed or merely cut, by sawing or otherwise, into blocks or slabs of a rectangular (including square) shape	Free	B	Free		
25.15	Marble, travertine, ecaussine and other calcareous monumental or building stone of an apparent specific gravity of 2.5 or more, and alabaster, whether or not roughly trimmed or merely cut, by sawing or otherwise, into blocks or slabs of a rectangular (including square) shape:					
	- Marble and travertine:					
2515.11	-- Crude or roughly trimmed	Free	B	Free		
2515.12	-- Merely cut, by sawing or otherwise, into blocks or slabs of a rectangular (including square) shape	Free	B	Free		
2515.20	- Ecaussine and other calcareous monumental or building stone; alabaster	Free	B	Free		
25.16	Granite, porphyry, basalt, sandstone and other monumental or building stone, whether or not roughly trimmed or merely cut, by sawing or otherwise, into blocks or slabs of a rectangular (including square) shape:					
	- Granite:					
2516.11	-- Crude or roughly trimmed	Free	B	Free		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
2516.12	-- Merely cut, by sawing or otherwise, into blocks or slabs of a rectangular (including square) shape	Free	B	Free		
	- Sandstone:					
2516.21	-- Crude or roughly trimmed	Free	B	Free		
2516.22	-- Merely cut, by sawing or otherwise, into blocks or slabs of a rectangular (including square) shape	Free	B	Free		
2516.90	- Other monumental or building stone	Free	B	Free		
25.17	Pebbles, gravel, broken or crushed stone, of a kind commonly used for concrete aggregates, for road metalling or for railway or other ballast, shingle and flint, whether or not heat-treated; macadam of slag, dross or similar industrial waste, whether or not incorporating the materials cited in the first part of the heading; tarred macadam; granules, chippings and powder, of stones of heading No. 25.15 or 25.16, whether or not heat treated:					
2517.10	- Pebbles, gravel, broken or crushed stone, of a kind commonly used for concrete aggregates, for road metalling or for railway or other ballast, shingle and flint, whether or not heat-treated	Free	B	Free		
2517.20	- Macadam of slag, dross or similar industrial waste, whether or not incorporating the materials cited in subheading No. 2517.10	Free	B	Free		
2517.30	- Tarred macadam	Free	B	Free		
	- Granules, chippings and powder, of stones of heading No. 25.15 or 25.16, whether or not heat-treated:					
2517.41	-- Of marble	Free	B	Free		
2517.49	-- Other	Free	B	Free		
25.18	Dolomite, whether or not calcined; dolomite roughly trimmed or merely cut, by sawing or otherwise, into blocks or slabs of a rectangular (including square) shape; agglomerated dolomite (including tarred dolomite):					
2518.10	- Dolomite not calcined	Free	B	Free		
2518.20	- Calcined dolomite	6,2%	B	4,4%		
2518.30	- Agglomerated dolomite (including tarred dolomite)	6,2%	B	4,4%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
25.19	Natural magnesium carbonate (magnesite); fused magnesia; dead-burned (sintered) magnesia, whether or not containing small quantities of other oxides added before sintering; other magnesium oxide, whether or not pure:					
2519.10	- Natural magnesium carbonate (magnesite)	Free	B	Free		
2519.90	- Other	Free	B	Free		
25.20	Gypsum; anhydrite; plasters (consisting of calcined gypsum or calcium sulphate) whether or not coloured, with or without small quantities of accelerators or retarders:					
2520.10	- Gypsum; anhydrite	Free	B	Free		
2520.20	- Plasters	Free	B	Free		
25.21	Limestone flux; limestone and other calcareous stone, of a kind used for the manufacture of lime or cement	Free	B	Free		
25.22	Quicklime, slaked lime and hydraulic lime, other than calcium oxide and hydroxide of heading No. 28.25:					
2522.10	- Quicklime	Free	B	Free		
2522.20	- Slaked lime	Free	B	Free		
2522.30	- Hydraulic lime	Free	B	Free		
25.23	Portland cement, aluminous cement, slag cement, super-sulphate cement and similar hydraulic cements, whether or not coloured or in the form of clinkers:					
2523.10	- Cement clinkers:					
	- - Portland cement in the form of clinkers	10%	B	9%		
	- - Other cement clinkers	7,5%	B	5,5%		
	- Portland cement:					
2523.21	- - White cement, whether or not artificially coloured	10%	B	7%		
2523.29	- - Other	10%	B	9%		
2523.30	- Aluminous cement	7,5%	B	5,5%		
2523.90	- Other hydraulic cements	7,5%	B	6,8%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
25.24	Asbestos	Free	B	Free		
25.25	Mica, including splittings; mica waste:					
2525.10	- Crude mica and mica rifted into sheets or splittings	Free	B	Free		
2525.20	- Mica powder	Free	B	Free		
2525.30	- Mica waste	Free	B	Free		
25.26	Natural steatite, whether or not roughly trimmed or merely cut, by sawing or otherwise, into blocks or slabs of a rectangular (including square) shape; talc:					
2526.10	- Not crushed, not powdered	Free	B	Free		
2526.20	- Crushed or powdered	Free	B	Free		
25.27	Natural cryolite; natural chiolite	Free	B	Free		
25.28	Natural borates and concentrates thereof (whether or not calcined), but not including borates separated from natural brine; natural boric acid containing not more than 85 % of H₃BO₃ calculated on the dry weight:					
2528.10	- Natural sodium borates and concentrates thereof (whether or not calcined)	Free	B	Free		
2528.90	- Other	Free	B	Free		
25.29	Felspar; leucite; nepheline and nepheline syenite; fluorspar:					
2529.10	- Felspar	Free	B	Free		
	- Fluorspar:					
2529.21	-- Containing by weight 97 % or less of calcium fluoride	Free	B	Free		
2529.22	-- Containing by weight more than 97 % of calcium fluoride	Free	B	Free		
2529.30	- Leucite; nepheline and nepheline syenite	Free	B	Free		
25.30	Mineral substances not elsewhere specified or included:					
2530.10	- Vermiculite, perlite and chlorites, unexpanded	Free	B	Free		
2530.20	- Kieserite, epsomite (natural magnesium sulphates)	Free	B	Free		

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
2530.30	- Earth colours	Free	B	Free		
2530.40	- Natural micaceous iron oxides	Free	B	Free		
2530.90	- Other	Free	B	Free		
Chapter 26						
Ores, slag and ash						
<u>26.01</u>	Iron ores and concentrates, including roasted iron pyrites:					
	- Iron ores and concentrates, other than roasted iron pyrites:					
2601.11	-- Non-agglomerated	Free	B	Free		
2601.12	-- Agglomerated	Free	B	Free		
2601.20	- Roasted iron pyrites	Free	B	Free		
<u>26.02</u>	Manganese ores and concentrates, including manganiferous iron ores and concentrates with a manganese content of 20 % or more, calculated on the dry weight	Free	B	Free		
<u>26.03</u>	Copper ores and concentrates	Free	B	Free		
<u>26.04</u>	Nickel ores and concentrates	Free	B	Free		
<u>26.05</u>	Cobalt ores and concentrates	Free	B	Free		
<u>26.06</u>	Aluminium ores and concentrates	Free	B	Free		
<u>26.07</u>	Lead ores and concentrates	Free	B	Free		
<u>26.08</u>	Zinc ores and concentrates	Free	B	Free		
<u>26.09</u>	Tin ores and concentrates	Free	B	Free		
<u>26.10</u>	Chromium ores and concentrates	Free	B	Free		
<u>26.11</u>	Tungsten ores and concentrates	Free	B	Free		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
26.12	Uranium or thorium ores and concentrates:					
2612.10	- Uranium ores and concentrates	Free	B	Free		
2612.20	- Thorium ores and concentrates	Free	B	Free		
26.13	Molybdenum ores and concentrates:					
2613.10	- Roasted	Free	B	Free		
2613.90	- Other	Free	B	Free		
26.14	Titanium ores and concentrates	Free	B	Free		
26.15	Niobium, tantalum, vanadium or zirconium ores and concentrates:					
2615.10	- Zirconium ores and concentrates	Free	B	Free		
2615.90	- Other	Free	B	Free		
26.16	Precious metal ores and concentrates:					
2616.10	- Silver ores and concentrates	Free	B	Free		
2616.90	- Other	Free	B	Free		
26.17	Other ores and concentrates:					
2617.10	- Antimony ores and concentrates	Free	B	Free		
2617.90	- Other	Free	B	Free		
26.18	Granulated slag (slag sand) from the manufacture of iron or steel	Free	B	Free		
26.19	Slag, dross (other than granulated slag), scalings and other waste from the manufacture of iron or steel	Free	B	Free		
26.20	Ash and residues (other than from the manufacture of iron or steel), containing metals or metal compounds:					
	- Containing mainly zinc:					
2620.11	-- Hard zinc spelter	Free	B	Free		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
2620.19	-- Other	Free	B	Free		
2620.20	- Containing mainly lead	Free	B	Free		
2620.30	- Containing mainly copper	Free	B	Free		
2620.40	- Containing mainly aluminium	Free	B	Free		
2620.50	- Containing mainly vanadium	Free	B	Free		
2620.90	- Other	Free	B	Free		
26.21	Other slag and ash, including seaweed ash (kelp)	Free	B	Free		
Chapter 27						
Mineral fuels, mineral oils and products of their distillation; bituminous substances; mineral waxes						
27.01	Coal; briquettes, ovoids and similar solid fuels manufactured from coal:					
	- Coal, whether or not pulverised, but not agglomerated:					
2701.11	-- Anthracite	Free	B	Free		
2701.12	-- Bituminous coal	Free	B	Free		
2701.19	-- Other coal	Free	B	Free		
2701.20	- Briquettes, ovoids and similar solid fuels manufactured from coal .	Free	B	Free		
27.02	Lignite, whether or not agglomerated, excluding jet:					
2702.10	- Lignite, whether or not pulverised, but not agglomerated	Free	B	Free		
2702.20	- Agglomerated lignite	Free	B	Free		
27.03	Peat (including peat litter), whether or not agglomerated . .	Free	B	Free		
27.04	Coke and semi-coke of coal, of lignite or of peat, whether or not agglomerated; retort carbon	Free	B	Free		
27.05	Coal gas, water gas, producer gas and similar gases, other than petroleum gases and other gaseous hydrocarbons	Free	B	Free		

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
27.06	Tar distilled from coal, from lignite or from peat, and other mineral tars, whether or not dehydrated or partially distilled, including reconstituted tars	Free	B	Free		
27.07	Oils and other products of the distillation of high temperature coal tar; similar products in which the weight of the aromatic constituents exceeds that of the non-aromatic constituents:					
2707.10	- Benzole	Free	B	Free		
2707.20	- Toluole	Free	B	Free		
2707.30	- Xylole	Free	B	Free		
2707.40	- Naphthalene	Free	B	Free		
2707.50	- Other aromatic hydrocarbon mixtures of which 65 % or more by volume (including losses) distils at 250°C by the ASTM D 86 method	Free	B	Free		
2707.60	- Phenols	Free	B	Free		
	- Other:					
2707.91	-- Creosote oils	Free	B	Free		
2707.99	-- Other	Free	B	Free		
27.08	Pitch and pitch coke, obtained from coal tar or from other mineral tars:					
2708.10	- Pitch	Free	B	Free		
2708.20	- Pitch coke	Free	B	Free		
27.09	Petroleum oils and oils obtained from bituminous minerals, crude	Free	B	Free		
27.10	Petroleum oils and oils obtained from bituminous minerals, other than crude; preparations not elsewhere specified or included, containing by weight 70 % or more of petroleum oils or of oils obtained from bituminous minerals, these oils being the basic constituents of the preparations:					
	- Topped crudes	Free	B	Free		
	- Motor spirit 1 litre at + 15°C	0,06	B	0,06		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
	- Petroleum spirit for industrial uses; heavy petroleum spirit and other light oils, including products based on light oils; kerosene and other medium oils, including products based on medium oils; diesel oils and fuel oils	Free	B	Free		
	- Lubricating oils and greases, and other heavy oils, including products based on heavy oils	3,8%	B	3,8		
27.11	Petroleum gases and other gaseous hydrocarbons:					
	- Liquefied:					
2711.11	-- Natural gas	Free	B	Free		
2711.12	-- Propane	Free	B	Free		
2711.13	-- Butanes	Free	B	Free		
2711.14	-- Ethylene, propylene, butylene and butadiene	Free	B	Free		
2711.19	-- Other	Free	B	Free		
	- In gaseous state:					
2711.21	-- Natural gas	Free	B	Free		
2711.29	-- Other	Free	B	Free		
27.12	Petroleum jelly; paraffin wax, microcrystalline petroleum wax, slack wax, ozokerite, lignite wax, peat wax, other mineral waxes, and similar products obtained by synthesis or by other processes, whether or not coloured:					
2712.10	- Petroleum jelly	3,2%	B	3,2%		
2712.20	- Paraffin wax containing by weight less than 0,75 % of oil	Free	B	Free		
2712.90	- Other	Free	B	Free		
27.13	Petroleum coke, petroleum bitumen and other residues of petroleum oils or of oils obtained from bituminous minerals:					
	- Petroleum coke:					
2713.11	-- Not calcined	Free	B	Free		
2713.12	-- Calcined	Free	B	Free		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
2713.20	- Petroleum bitumen	Free	B	Free		
2713.90	- Other residues of petroleum oils or of oils obtained from bituminous minerals	Free	B	Free		
<u>27.14</u>	Bitumen and asphalt, natural; bituminous or oil shale and tar sands; asphaltites and asphaltic rocks:					
2714.10	- Bituminous or oil shale and tar sands	Free	B	Free		
2714.90	- Other	Free	B	Free		
<u>27.15</u>	Bituminous mixtures based on natural asphalt, on natural bitumen, on petroleum bitumen, on mineral tar or on mineral tar pitch (for example, bituminous mastics, cut-backs)	Free	B	Free		
<u>27.16</u>	Electrical energy	Free	B	Free		

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
SECTION VI						
NOTE TO SECTION VI:						
According to the Agreement on tariff harmonization for Chemicals (HS Chapters 29-39) the reductions will be phased as follows:						
	Base rate level	Time frame				
	10 % or less	5 years (Code 5 in column "Remarks")				
	10,1-25 %	10 years (Code 10 in column "Remarks")				
	above 25 %	15 years (Code 15 in column "Remarks")				
PRODUCTS OF THE CHEMICAL OR ALLIED INDUSTRIES						
Chapter 28						
Inorganic chemicals; organic or inorganic compounds of precious metals, of rare-earth metals, of radioactive elements or of isotopes						
I. - CHEMICAL ELEMENTS						
28.01	Fluorine, chlorine, bromine and iodine:					
2801.10	- Chlorine	Free	B	Free		
2801.20	- Iodine	Free	B	Free		
2801.30	- Fluorine; bromine	Free	B	Free		
28.02	Sulphur, sublimed or precipitated; colloidal sulphur	Free	B	Free		
28.03	Carbon (carbon blacks and other forms of carbon not elsewhere specified or included)	Free	B	Free		
28.04	Hydrogen, rare gases and other non-metals:					
2804.10	- Hydrogen	Free	B	Free		
	- Rare gases:					
2804.21	-- Argon	Free	B	Free		
2804.29	-- Other	Free	B	Free		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
2804.30	- Nitrogen	Free	B	Free		
2804.40	- Oxygen	Free	B	Free		
2804.50	- Boron; tellurium	Free	B	Free		
	- Silicon:					
2804.61	-- Containing by weight not less than 99,99 % of silicon	Free	B	Free		
2804.69	-- Other	Free	B	Free		
2804.70	- Phosphorus	Free	B	Free		
2804.80	- Arsenic	Free	B	Free		
2804.90	- Selenium	Free	B	Free		
28.05	Alkali or alkaline-earth metals; rare-earth metals, scandium and yttrium, whether or not intermixed or interalloyed; mercury:					
	- Alkali metals:					
2805.11	-- Sodium	Free	B	Free		
2805.19	-- Other	Free	B	Free		
	- Alkaline-earth metals:					
2805.21	-- Calcium	Free	B	Free		
2805.22	-- Strontium and barium	Free	B	Free		
2805.30	- Rare-earth metals, scandium and yttrium, whether or not intermixed or interalloyed	Free	B	Free		
2805.40	- Mercury	Free	B	Free		
	II. - INORGANIC ACIDS AND INORGANIC OXYGEN COMPOUNDS OF NON-METALS					
28.06	Hydrogen chloride (hydrochloric acid); chlorosulphuric acid:					
2806.10	- Hydrogen chloride (hydrochloric acid)	Free	B	Free		
2806.20	- Chlorosulphuric acid	Free	B	Free		
28.07	Sulphuric acid; oleum	3,8%	B	3%		CHEM (5)

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
28.08	Nitric acid; sulphonitric acids	Free	B	Free		
28.09	Diphosphorus pentaoxide; phosphoric acid and polyphosphoric acids:					
2809.10	- Diphosphorus pentaoxide	Free	B	Free		
2809.20	- Phosphoric acid and polyphosphoric acids	Free	B	Free		
28.10	Oxides of boron; boric acids	Free	B	Free		
28.11	Other inorganic acids and other inorganic oxygen compounds of non-metals:					
	- Other inorganic acids:					
2811.11	-- Hydrogen fluoride (hydrofluoric acid)	Free	B	Free		
2811.19	-- Other	Free	B	Free		
	- Other inorganic oxygen compounds of non-metals:					
2811.21	-- Carbon dioxide	Free	B	Free		
2811.22	-- Silicon dioxide	Free	B	Free		
2811.23	-- Sulphur dioxide	Free	B	Free		
2811.29	-- Other	Free	B	Free		
	III. - HALOGEN OR SULPHUR COMPOUNDS OF NON-METALS					
28.12	Halides and halide oxides of non-metals:					
2812.10	- Chlorides and chloride oxides	Free	B	Free		
2812.90	- Other	Free	B	Free		
28.13	Sulphides of non-metals; commercial phosphorus trisulphide:					
2813.10	- Carbon disulphide	Free	B	Free		
2813.90	- Other:					
	-- Selenium sulphide	3,8%	B	3,8%		
	-- Other	Free	B	Free		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
	IV. - INORGANIC BASES AND OXIDES; HYDROXIDES AND PEROXIDES OF METALS					
28.14	Ammonia, anhydrous or in aqueous solution:					
2814.10	- Anhydrous ammonia	Free	B	Free		
2814.20	- Ammonia in aqueous solution	Free	B	Free		
28.15	Sodium hydroxide (caustic soda); potassium hydroxide (caustic potash); peroxides of sodium or potassium:					
	- Sodium hydroxide (caustic soda):					
2815.11	-- Solid	4,4%	B	4,4%		
2815.12	-- In aqueous solution (soda lye or liquid soda)	4,4%	B	4,4%		
2815.20	- Potassium hydroxide (caustic potash)	Free	B	Free		
2815.30	- Peroxides of sodium or potassium:					
	-- Sodium peroxides	4,4%	B	4,4%		
	-- Potassium peroxides	Free	B	Free		
28.16	Hydroxide and peroxide of magnesium; oxides, hydroxides and peroxides, of strontium or barium:					
2816.10	- Hydroxide and peroxide of magnesium	Free	B	Free		
2816.20	- Oxide, hydroxide and peroxide of strontium	Free	B	Free		
2816.30	- Oxide, hydroxide and peroxide of barium	Free	B	Free		
28.17	Zinc oxide; zinc peroxide:					
	- Zinc oxide	16%	B	5,5%		CHEM (10)
	- Zinc peroxide	Free	B	Free		
28.18	Artificial corundum, whether or not chemically defined; aluminium oxide; aluminium hydroxide:					
2818.10	- Artificial corundum, whether or not chemically defined	Free	B	Free		
2818.20	- Aluminium oxide, other than artificial corundum	Free	B	Free		
2818.30	- Aluminium hydroxide	Free	B	Free		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
<u>28.19</u>	Chromium oxides and hydroxides:					
2819.10	- Chromium trioxide	Free	B	Free		
2819.90	- Other	Free	B	Free		
<u>28.20</u>	Manganese oxides:					
2820.10	- Manganese dioxide	Free	B	Free		
2820.90	- Other	Free	B	Free		
<u>28.21</u>	Iron oxides and hydroxides; earth colours containing 70 % or more by weight of combined iron evaluated as Fe₂O₃:					
2821.10	- Iron oxides and hydroxides	Free	B	Free		
2821.20	- Earth colours	Free	B	Free		
<u>28.22</u>	Cobalt oxides and hydroxides; commercial cobalt oxides ...	Free	B	Free		
<u>28.23</u>	Titanium oxides	4%	B	4%		
<u>28.24</u>	Lead oxides; red lead and orange lead:					
2824.10	- Lead monoxide (litharge, massicot)	3,8%	B	3,8%		
2824.20	- Red lead and orange lead	3,8%	B	3,8%		
2824.90	- Other	3,8%	B	3,8%		
<u>28.25</u>	Hydrazine and hydroxylamine and their inorganic salts; other inorganic bases; other metal oxides, hydroxides and peroxides:					
2825.10	- Hydrazine and hydroxylamine and their inorganic salts	Free	B	Free		
2825.20	- Lithium oxide and hydroxide	Free	B	Free		
2825.30	- Vanadium oxides and hydroxides	Free	B	Free		
2825.40	- Nickel oxides and hydroxides	Free	B	Free		
2825.50	- Copper oxides and hydroxides	Free	B	Free		
2825.60	- Germanium oxides and zirconium dioxide	Free	B	Free		

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
2825.70	- Molybdenum oxides and hydroxides	Free	B	Free		
2825.80	- Antimony oxides	Free	B	Free		
2825.90	- Other	Free	B	Free		
V. - SALTS AND PEROXYSALTS, OF INORGANIC ACIDS AND METALS						
28.26	Fluorides; fluorosilicates, fluoroaluminates and other complex fluorine salts:					
	- Fluorides:					
2826.11	-- Of ammonium or of sodium	Free	B	Free		
2826.12	-- Of aluminium	Free	B	Free		
2826.19	-- Other	Free	B	Free		
2826.20	- Fluorosilicates of sodium or of potassium	Free	B	Free		
2826.30	- Sodium hexafluoroaluminate (synthetic cryolite)	Free	B	Free		
2826.90	- Other	Free	B	Free		
28.27	Chlorides, chloride oxides and chloride hydroxides; bromides and bromide oxides; iodides and iodide oxides:					
2827.10	- Ammonium chloride	Free	B	Free		
2827.20	- Calcium chloride	Free	B	Free		
	- Other chlorides:					
2827.31	-- Of magnesium	Free	B	Free		
2827.32	-- Of aluminium	Free	B	Free		
2827.33	-- Of iron	Free	B	Free		
2827.34	-- Of cobalt	Free	B	Free		
2827.35	-- Of nickel	Free	B	Free		
2827.36	-- Of zinc	Free	B	Free		
2827.37	-- Of tin	Free	B	Free		
2827.38	-- Of barium	Free	B	Free		
2827.39	-- Other	Free	B	Free		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
	- Chloride oxides and chloride hydroxides:					
2827.41	-- Of copper	Free	B	Free		
2827.49	-- Other	Free	B	Free		
	- Bromides and bromide oxides:					
2827.51	-- Bromides of sodium or of potassium	Free	B	Free		
2827.59	-- Other	Free	B	Free		
2827.60	- Iodides and iodide oxides	Free	B	Free		
<u>28.28</u>	Hypochlorites; commercial calcium hypochlorite; chlorites; hypobromites:					
2828.10	- Commercial calcium hypochlorite and other calcium hypo- chlorites	Free	B	Free		
2828.90	- Other	Free	B	Free		
<u>28.29</u>	Chlorates and perchlorates; bromates and perbromates; iodates and periodates:					
	- Chlorates:					
2829.11	-- Of sodium	Free	B	Free		
2829.19	-- Other	Free	B	Free		
2829.90	- Other	Free	B	Free		
<u>28.30</u>	Sulphides; polysulphides:					
2830.10	- Sodium sulphides	Free	B	Free		
2830.20	- Zinc sulphide	Free	B	Free		
2830.30	- Cadmium sulphide	Free	B	Free		
2830.90	- Other	Free	B	Free		
<u>28.31</u>	Dithionites and sulphonylates:					
2831.10	- Of sodium	Free	B	Free		
2831.90	- Other	Free	B	Free		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
<u>28.32</u>	Sulphites; thiosulphates:					
2832.10	- Sodium sulphites	Free	B	Free		
2832.20	- Other sulphites	Free	B	Free		
2832.30	- Thiosulphates	Free	B	Free		
<u>28.33</u>	Sulphates; alums; peroxosulphates (persulphates):					
	- Sodium sulphates:					
2833.11	-- Disodium sulphate	Free	B	Free		
2833.19	-- other	Free	B	Free		
	- Other sulphates:					
2833.21	-- Of magnesium	Free	B	Free		
2833.22	-- Of aluminium	Free	B	Free		
2833.23	-- Of chromium	Free	B	Free		
2833.24	-- Of nickel	Free	B	Free		
2833.25	-- Of copper	Free	B	Free		
2833.26	-- Of zinc	Free	B	Free		
2833.27	-- Of barium	Free	B	Free		
2833.29	-- Other	Free	B	Free		
2833.30	- Alums	Free	B	Free		
2833.40	- Peroxosulphates (persulphates)	Free	B	Free		
<u>28.34</u>	Nitrites; nitrates:					
2834.10	- Nitrites	Free	B	Free		
	- Nitrates:					
2834.21	-- Of potassium	Free	B	Free		
2834.22	-- Of bismuth	Free	B	Free		
2834.29	-- Other	Free	B	Free		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate		Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
28.35	Phosphinates (hypophosphites); phosphonates (phosphites), phosphates and polyphosphates:						
2835.10	- Phosphinates (hypophosphites) and phosphonates (phosphites) . . . - Phosphates:	Free	B	Free			
2835.21	-- Of triammonium	Free	B	Free			
2835.22	-- Of mono- or disodium	Free	B	Free			
2835.23	-- Of trisodium	Free	B	Free			
2835.24	-- Of potassium	Free	B	Free			
2835.25	-- Calcium hydrogenorthophosphate ("dicalcium phosphate")	Free	B	Free			
2835.26	-- Other phosphates of calcium	Free	B	Free			
2835.29	-- Other	Free	B	Free			
	- Polyphosphates:						
2835.31	-- Sodium triphosphate (sodium tripolyphosphate)	Free	B	Free			
2835.39	-- Other	Free	B	Free			
28.36	Carbonates; peroxocarbonates (percarbonates); commercial ammonium carbonate containing ammonium carbamate:						
2836.10	- Commercial ammonium carbonate and other ammonium carbonates	1%	B	1%			
2836.20	- Disodium carbonate	1%	B	1%			
2836.30	- Sodium hydrogencarbonate (sodium bicarbonate)	1%	B	1%			
2836.40	- Potassium carbonates	1%	B	1%			
2836.50	- Calcium carbonate	1%	B	1%			
2836.60	- Barium carbonate	1%	B	1%			
2836.70	- Lead carbonate	1%	B	1%			
	- Other:						
2836.91	-- Lithium carbonates	1%	B	1%			
2836.92	-- Strontium carbonate	1%	B	1%			

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate		Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
2836.93	-- Bismuth carbonate	1%	B	1%			
2836.99	-- Other	1%	B	1%			
28.37	Cyanides, cyanide oxides and complex cyanides:						
	- Cyanides and cyanide oxides:						
2837.11	-- Of sodium	Free	B	Free			
2837.19	-- Other	Free	B	Free			
2837.20	- Complex cyanides	Free	B	Free			
28.38	Fulminates, cyanates and thiocyanates	Free	B	Free			
28.39	Silicates; commercial alkali metal silicates:						
	- Of sodium:						
2839.11	-- Sodium metasilicates:						
	--- In aqueous solution	12%	B	5,5%			CHEM (10)
	--- Other	3%	B	3%			
2839.19	-- Other:						
	--- In aqueous solution	12%	B	5,5%			CHEM (10)
	--- Other	3%	B	3%			
2839.20	- Of potassium:						
	-- In aqueous solution	12%	B	5,5%			CHEM (10)
	-- Other	3%	B	3%			
2839.90	- Other	3%	B	3%			
28.40	Borates; peroxoborates (perborates):						
	- Disodium tetraborate (refined borax):						
2840.11	-- Anhydrous	Free	B	Free			
2840.19	-- Other	Free	B	Free			

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
2840.20	- Other borates	Free	B	Free		
2840.30	- Peroxoborates (perborates)	Free	B	Free		
28.41	Salts of oxometallic or peroxometallic acids:					
2841.10	- Aluminates	Free	B	Free		
2841.20	- Chromates of zinc or of lead	Free	B	Free		
2841.30	- Sodium dichromate	Free	B	Free		
2841.40	- Potassium dichromate	Free	B	Free		
2841.50	- Other chromates and dichromates; peroxochromates	Free	B	Free		
2841.60	- Manganites, manganates and permanganates	Free	B	Free		
2841.70	- Molybdates	Free	B	Free		
2841.80	- Tungstates (wolframates)	Free	B	Free		
2841.90	- Other	Free	B	Free		
28.42	Other salts of inorganic acids or peroxyacids, excluding azides:					
2842.10	- Double or complex silicates	Free	B	Free		
2842.90	- Other	Free	B	Free		
	VI. - MISCELLANEOUS					
28.43	Colloidal precious metals; inorganic or organic compounds of precious metals, whether or not chemically defined; amalgams of precious metals:					
2843.10	- Colloidal precious metals	Free	B	Free		
	- Silver compounds:					
2843.21	-- Silver nitrate	Free	B	Free		
2843.29	-- Other	Free	B	Free		
2843.30	- Gold compounds	Free	B	Free		
2843.90	- Other compounds; amalgams	Free	B	Free		

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
28.44	Radioactive chemical elements and radioactive isotopes (including the fissile or fertile chemical elements and isotopes) and their compounds; mixtures and residues containing these products:					
2844.10	- Natural uranium and its compounds; alloys, dispersions (including cermet), ceramic products and mixtures containing natural uranium or natural uranium compounds	Free	B	Free		
2844.20	- Uranium enriched in U 235 and its compounds; plutonium and its compounds; alloys, dispersions (including cermet), ceramic products and mixtures containing uranium enriched in U 235, plutonium or compounds of these products	Free	B	Free		
2844.30	- Uranium depleted in U 235 and its compounds; thorium and its compounds; alloys, dispersions (including cermet), ceramic products and mixtures containing uranium depleted in U 235, thorium or compounds of these products	Free	B	Free		
2844.40	- Radioactive elements and isotopes and compounds other than those of subheading No. 2844.10, 2844.20 or 2844.30; alloys, dispersions (including cermet), ceramic products and mixtures containing these elements, isotopes or compounds; radioactive residues	Free	B	Free		
2844.50	- Spent (irradiated) fuel elements (cartridges) of nuclear reactors ...	Free	B	Free		
28.45	Isotopes other than those of heading No. 28.44; compounds, inorganic or organic, of such isotopes, whether or not chemically defined:					
2845.10	- Heavy water (deuterium oxide)	Free	B	Free		
2845.90	- Other	Free	B	Free		
28.46	Compounds, inorganic or organic, of rare-earth metals, of yttrium or of scandium or of mixtures of these metals:					
2846.10	- Cerium compounds	Free	B	Free		
2846.90	- Other	Free	B	Free		
28.47	Hydrogen peroxide, whether or not solidified with urea	7,5%	B	5,5%		CHEM (5)

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
28.48	Phosphides, whether or not chemically defined, excluding ferrophosphorus:					
2848.10	- Of copper (phosphor copper), containing more than 15 % by weight of phosphorus	Free	B	Free		
2848.90	- Of other metals or of non-metals	Free	B	Free		
28.49	Carbides, whether or not chemically defined:					
2849.10	- Of calcium	7,7%	B	5,5%		CHEM (5)
2849.20	- Of silicon	Free	B	Free		
2849.90	- Other	Free	B	Free		
28.50	Hydrides, nitrides, azides, silicides and borides, whether or not chemically defined, other than compounds which are also carbides of heading No. 28.49	Free	B	Free		
28.51	Other inorganic compounds (including distilled or conductivity water and water of similar purity); liquid air (whether or not rare gases have been removed); compressed air; amalgams, other than amalgams of precious metals	Free	B	Free		
Chapter 29						
Organic chemicals						
I. - HYDROCARBONS AND THEIR HALOGENATED, SULPHONATED, NITRATED OR NITROSATED DERIVATIVES						
29.01	Acyclic hydrocarbons:					
2901.10	- Saturated	Free	B	Free		
	- Unsaturated:					
2901.21	- - Ethylene	Free	B	Free		
2901.22	- - Propene (propylene)	Free	B	Free		
2901.23	- - Butene (butylene) and isomers thereof	Free	B	Free		
2901.24	- - Buta-1,3-diene and isoprene	Free	B	Free		
2901.29	- - Other	Free	B	Free		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
29.02	Cyclic hydrocarbons:					
	- Cyclanes, cyclenes and cycloterpenes:					
2902.11	-- Cyclohexane	Free	B	Free		
2902.19	-- Other	Free	B	Free		
2902.20	- Benzene	Free	B	Free		
2902.30	- Toluene	Free	B	Free		
	- Xylenes:					
2902.41	-- o-Xylene	Free	B	Free		
2902.42	-- m-Xylene	Free	B	Free		
2902.43	-- p-Xylene	Free	B	Free		
2902.44	-- Mixed xylene isomers	Free	B	Free		
2902.50	- Styrene	Free	B	Free		
2902.60	- Ethylbenzene	Free	B	Free		
2902.70	- Cumene	Free	B	Free		
2902.90	- Other	Free	B	Free		
29.03	Halogenated derivatives of hydrocarbons:					
	- Saturated chlorinated derivatives of acyclic hydrocarbons:					
2903.11	-- Chloromethane (methyl chloride) and chloroethane (ethyl chloride)	Free	B	Free		
2903.12	-- Dichloromethane (methylene chloride)	Free	B	Free		
2903.13	-- Chloroform (trichloromethane)	Free	B	Free		
2903.14	-- Carbon tetrachloride	Free	B	Free		
2903.15	-- 1,2-Dichloroethane (ethylene dichloride)	Free	B	Free		
2903.16	-- 1,2-Dichloropropane (propylene dichloride) and dichlorobutanes	Free	B	Free		
2903.19	-- Other	Free	B	Free		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
	- Unsaturated chlorinated derivatives of acyclic hydrocarbons:					
2903.21	-- Vinyl chloride (chloroethylene)	Free	B	Free		
2903.22	-- Trichloroethylene	15%	B	5,5%		CHEM (10)
2903.23	-- Tetrachloroethylene (perchloroethylene)	15%	B	5,5%		CHEM (10)
2903.29	-- Other	Free	B	Free		
2903.30	- Fluorinated, brominated or iodinated derivatives of acyclic hydrocarbons	Free	B	Free		
2903.40	- Halogenated derivatives of acyclic hydrocarbons containing two or more different halogens	Free	B	Free		
	- Halogenated derivatives of cyclanic, cyclenic or cycloterpenic hydrocarbons:					
2903.51	-- 1,2,3,4,5,6-Hexachlorocyclohexane	Free	B	Free		
2903.59	-- Other	Free	B	Free		
	- Halogenated derivatives of aromatic hydrocarbons:					
2903.61	-- Chlorobenzene, o-dichlorobenzene and p-dichlorobenzene	Free	B	Free		
2903.62	-- Hexachlorobenzene and DDT (1,1,1-trichloro-2,2-bis(p-chlorophenyl)ethane)	Free	B	Free		
2903.69	-- Other	Free	B	Free		
29.04	Sulphonated, nitrated or nitrosated derivatives of hydrocarbons, whether or not halogenated:					
2904.10	- Derivatives containing only sulpho groups, their salts and ethyl esters	Free	B	Free		
2904.20	- Derivatives containing only nitro or only nitroso groups:					
	-- Trinitrotoluene	25%	B	5,5%		CHEM (10)
	-- Other	Free	B	Free		
2904.90	- Other	Free	B	Free		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
	II. - ALCOHOLS AND THEIR HALOGENATED, SULPHONATED, NITRATED OR NITROSATED DERIVATIVES					
29.05	Acyclic alcohols and their halogenated, sulphonated, nitrated or nitrosated derivatives:					
	- Saturated monohydric alcohols:					
2905.11	-- Methanol (methyl alcohol)	Free	B	Free		
2905.12	-- Propan-1-ol (propyl alcohol) and propan-2-ol (isopropyl alcohol)	Free	B	Free		
2905.13	-- Butan-1-ol (n-butyl alcohol)	Free	B	Free		
2905.14	-- Other butanols	Free	B	Free		
2905.15	-- Pentanol (amyl alcohol) and isomers thereof	Free	B	Free		
2905.16	-- Octanol (octyl alcohol) and isomers thereof	Free	B	Free		
2905.17	-- Dodecan-1-ol (lauryl alcohol), hexadecan-1-ol (cetyl alcohol) and octadecan-1-ol (stearyl alcohol)	Free	B	Free		
2905.19	-- Other	Free	B	Free		
	- Unsaturated monohydric alcohols:					
2905.21	-- Allyl alcohol	Free	B	Free		
2905.22	-- Acyclic terpene alcohols	Free	B	Free		
2905.29	-- Other	Free	B	Free		
	- Diols:					
2905.31	-- Ethylene glycol (ethanediol)	Free	B	Free		
2905.32	-- Propylene glycol (propane-1,2-diol)	Free	B	Free		
2905.39	-- Other	Free	B	Free		
	- Other polyhydric alcohols:					
2905.41	-- 2-Ethyl-2-(hydroxymethyl)propane-1,3-diol (trimethylolpropane)	Free	B	Free		
2905.42	-- Pentaerythritol	Free	B	Free		
2905.43	-- Mannitol					Agricultural product
2905.44	-- D-glucitol (sorbitol)					Agricultural product
2905.49	-- Other	Free	B	Free		
2905.50	-- Halogenated, sulphonated, nitrated or nitrosated derivatives of acyclic alcohols	Free	B	Free		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
29.06	Cyclic alcohols and their halogenated, sulphonated, nitrated or nitrosated derivatives:					
	- Cyclanic, cyclenic or cycloterpenic:					
2906.11	-- Menthol	Free	B	Free		
2906.12	-- Cyclohexanol, methylcyclohexanols and dimethylcyclohexanols	Free	B	Free		
2906.13	-- Sterols and inositols	Free	B	Free		
2906.14	-- Terpineols	Free	B	Free		
2906.19	-- Other	Free	B	Free		
	- Aromatic:					
2906.21	-- Benzyl alcohol	Free	B	Free		
2906.29	-- Other	Free	B	Free		
	III. - PHENOLS, PHENOL-ALCOHOLS, AND THEIR HALOGENATED, SULPHONATED, NITRATED OR NITROSATED DERIVATIVES					
29.07	Phenols; phenol-alcohols:					
	- Monophenols:					
2907.11	-- Phenol (hydroxybenzene) and its salts	Free	B	Free		
2907.12	-- Cresols and their salts	Free	B	Free		
2907.13	-- Octylphenol, nonylphenol and their isomers; salts thereof	Free	B	Free		
2907.14	-- Xylenols and their salt	Free	B	Free		
2907.15	-- Naphthols and their salts	Free	B	Free		
2907.19	-- Other	Free	B	Free		
	- Polyphenols:					
2907.21	-- Resorcinol and its salts	Free	B	Free		
2907.22	-- Hydroquinone (quinol) and its salts	Free	B	Free		
2907.23	-- 4,4'-Isopropylidenediphenol (bisphenol A, diphenylolpropane) and its salt	Free	B	Free		
2907.29	-- Other	Free	B	Free		
2907.30	- Phenol-alcohols	Free	B	Free		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
29.08	Halogenated, sulphonated, nitrated or nitrosated derivatives of phenols or phenol-alcohols:					
2908.10	- Derivatives containing only halogen substituents and their salts:					
	- - Pentachlorophenol and pentachlorophenolate	15%	B	5,5%		CHEM (10)
	- - Other	Free	B	Free		
2908.20	- Derivatives containing only sulpo groups, their salts and esters	Free	B	Free		
2908.90	- Other	Free	B	Free		
	IV. - ETHERS, ALCOHOL PEROXIDES, ETHER PEROXIDES, KETONE PEROXIDES, EPOXIDES WITH A THREE-MEMBERED RING, ACETALS AND HEMIACETALS, AND THEIR HALOGENATED, SULPHONATED, NITRATED OR NITROSATED-DERIVATIVES					
29.09	Ethers, ether-alcohols, ether-phenols, ether-alcohol-phenols, alcohol peroxides, ether peroxides, ketone peroxides (whether or not chemically defined), and their halogenated, sulphonated, nitrated or nitrosated derivatives:					
	- Acyclic ethers and their halogenated, sulphonated, nitrated or nitrosated derivatives:					
2909.11	- - Diethyl ether	7%	B	5,5%		CHEM (5)
2909.19	- - Other	Free	B	Free		
2909.20	- Cyclanic, cyclenic or cycloterpenic ethers and their halogenated, sulphonated, nitrated or nitrosated derivatives	Free	B	Free		
2909.30	- Aromatic ethers and their halogenated, sulphonated, nitrated or nitrosated derivatives	Free	B	Free		
	- Ether-alcohols and their halogenated, sulphonated, nitrated or nitrosated derivatives:					
2909.41	- - 2,2'-Oxydiethanol (diethylene glycol, digol)	Free	B	Free		
2909.42	- - Monomethyl ethers of ethylene glycol or of diethylene glycol	Free	B	Free		
2909.43	- - Monobutyl ethers of ethylene glycol or of diethylene glycol	Free	B	Free		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
2909.44	-- Other monoalkylethers of ethylene glycol or of diethylene glycol	Free	B	Free		
2909.49	-- Other	Free	B	Free		
2909.50	- Ether-phenols, ether-alcohol-phenols and their halogenated, sulphonated, nitrated or nitrosated derivatives	Free	B	Free		
2909.60	- Alcohol peroxides, ether peroxides, ketone peroxides and their halogenated, sulphonated, nitrated or nitrosated derivatives	Free	B	Free		
29.10	Epoxides, epoxyalcohols, epoxyphenols and epoxyethers, with a three-membered ring, and their halogenated, sulphonated, nitrated or nitrosated derivatives:					
2910.10	- Oxirane (ethylene oxide)	Free	B	Free		
2910.20	- Methyloxirane (propylene oxide)	Free	B	Free		
2910.30	- 1-Chloro-2,3-epoxypropane (epichlorohydrin)	Free	B	Free		
2910.90	- Other	Free	B	Free		
29.11	Acetals and hemiacetals, whether or not with other oxygen function, and their halogenated, sulphonated, nitrated or nitrosated derivatives	Free	B	Free		
	V. - ALDEHYDE-FUNCTION COMPOUNDS					
29.12	Aldehydes, whether or not with other oxygen function; cyclic polymers of aldehydes; paraformaldehyde:					
	- Acyclic aldehydes without other oxygen function:					
2912.11	-- Methanal (formaldehyde)	Free	B	Free		
2912.12	-- Ethanal (acetaldehyde)	Free	B	Free		
2912.13	-- Butanal (butyraldehyde, normal isomer)	Free	B	Free		
2912.19	-- Other	Free	B	Free		
	- Cyclic aldehydes without other oxygen function:					
2912.21	-- Benzaldehyde	Free	B	Free		
2912.29	-- Other	Free	B	Free		
2912.30	- Aldehyde-alcohols	Free	B	Free		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
	- Aldehyde-ethers, aldehyde-phenols and aldehydes with other oxygen function:					
2912.41	-- Vanillin (4-hydroxy-3-methoxybenzaldehyde)	Free	B	Free		
2912.42	-- Ethylvanillin (3-ethoxy-4-hydroxybenzaldehyde)	Free	B	Free		
2912.49	-- Other	Free	B	Free		
2912.50	- Cyclic polymers of aldehydes	Free	B	Free		
2912.60	- Paraformaldehyde	Free	B	Free		
29.13	Halogenated, sulphonated, nitrated or nitrosated derivatives of products of heading No. 29.12	Free	B	Free		
	VI. - KETONE-FUNCTION COMPOUNDS AND QUINONE-FUNCTION COMPOUNDS					
29.14	Ketones and quinones, whether or not with other oxygen function, and their halogenated, sulphonated, nitrated or nitrosated derivatives:					
	- Acyclic ketones without other oxygen function:					
2914.11	-- Acetone	Free	B	Free		
2914.12	-- Butanone (methyl ethyl ketone)	Free	B	Free		
2914.13	-- 4-Methylpentan-2-one (methyl isobutyl ketone)	Free	B	Free		
2914.19	-- Other	Free	B	Free		
	- Cyclanic, cyclenic or cycloterpenic ketones without other oxygen function:					
2914.21	-- Camphor	Free	B	Free		
2914.22	-- Cyclohexanone and methylcyclohexanones	Free	B	Free		
2914.23	-- Ionones and methylinones	Free	B	Free		
2914.29	-- Other	Free	B	Free		
2914.30	- Aromatic ketones without other oxygen function	Free	B	Free		
	- Ketone-alcohols and ketone-aldehydes:					
2914.41	-- 4-Hydroxy-4-methylpentan-2-one (diacetone alcohol)	Free	B	Free		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
2914.49	-- Other	Free	B	Free		
2914.50	- Ketone-phenols and ketones with other oxygen function	Free	B	Free		
	- Quinones:					
2914.61	-- Anthraquinone	Free	B	Free		
2914.69	-- Other	Free	B	Free		
2914.70	- Halogenated, sulphonated, nitrated or nitrosated derivatives	Free	B	Free		
	VII. - CARBOXYLIC ACIDS AND THEIR ANHYDRIDES, HALIDES, PEROXIDES AND PEROXYACIDS AND THEIR HALOGENATED, SULPHONATED, NITRATED OR NITROSATED DERIVATIVES					
29.15	Saturated acyclic monocarboxylic acids and their anhydrides, halides, peroxides and peroxyacids; their halogenated, sulphonated, nitrated or nitrosated derivatives:					
	- Formic acid, its salts and esters:					
2915.11	-- Formic acid	Free	B	Free		
2915.12	-- Salts of formic acid	Free	B	Free		
2915.13	-- Esters of formic acid	Free	B	Free		
	- Acetic acid and its salts; acetic anhydride:					
2915.21	-- Acetic acid	20%	B	5,5%		CHEM (10)
2915.22	-- Sodium acetate	Free	B	Free		
2915.23	-- Cobalt acetates	Free	B	Free		
2915.24	-- Acetic anhydride	20%	B	5,5%		CHEM (10)
2915.29	-- Other	Free	B	Free		
	- Esters of acetic acid:					
2915.31	-- Ethyl acetate	20%	B	5,5%		CHEM (10)
2915.32	-- Vinyl acetate	Free	B	Free		
2915.33	-- n-Butyl acetate	20 %	B	5,5%		CHEM (10)
2915.34	-- Isobutyl acetate	20 %	B	5,5%		CHEM (10)
2915.35	-- 2-Ethoxyethyl acetate	Free	B	Free		
2915.39	-- Other	Free	B	Free		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
2915.40	- Mono-, di- or trichloroacetic acids, their salts and esters:					
	- - Acids	20%	B	5,5%		CHEM (10)
	- - Salts and esters	Free	B	Free		
2915.50	- Propionic acid, its salts and esters	Free	B	Free		
2915.60	- Butyric acids, valeric acids, their salts and esters	Free	B	Free		
2915.70	- Palmitic acid, stearic acid, their salts and esters	Free	B	Free		
2915.90	- Other	Free	B	Free		
29.16	Unsaturated acyclic monocarboxylic acids, cyclic monocarboxylic acids, their anhydrides, halides, peroxides and peroxyacids; their halogenated, sulphonated, nitrated or nitrosated derivatives:					
	- Unsaturated acyclic monocarboxylic acids, their anhydrides, halides, peroxides, peroxyacids and their derivatives:					
2916.11	- - Acrylic acid and its salts	Free	B	Free		
2916.12	- - Esters of acrylic acid	Free	B	Free		
2916.13	- - Methacrylic acid and its salts	Free	B	Free		
2916.14	- - Esters of methacrylic acid	Free	B	Free		
2916.15	- - Oleic, linoleic or linolenic acids, their salts and esters	Free	B	Free		
2916.19	- - Other	Free	B	Free		
2916.20	- Cyclanic, cyclenic or cycloterpenic monocarboxylic acids, their anhydrides, halides, peroxides, peroxyacids and their derivatives ...	Free	B	Free		
	- Aromatic monocarboxylic acids, their anhydrides, halides, peroxides, peroxyacids and their derivatives:					
2916.31	- - Benzoic acid, its salts and esters	Free	B	Free		
2916.32	- - Benzoyl peroxide and benzoyl chloride	Free	B	Free		
2916.33	- - Phenylacetic acid, its salts and esters	Free	B	Free		
2916.39	- - Other	Free	B	Free		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
29.17	Polycarboxylic acids, their anhydrides, halides, peroxides and peroxyacids; their halogenated, sulphonated, nitrated or nitrosated derivatives:					
	- Acyclic polycarboxylic acids, their anhydrides, halides, peroxides, peroxyacids and their derivatives:					
2917.11	-- Oxalic acid, its salts and esters	Free B	Free			
2917.12	-- Adipic acid, its salts and esters	Free B	Free			
2917.13	-- Azelaic acid, sebacic acid, their salts and esters	Free B	Free			
2917.14	-- Maleic anhydride	Free B	Free			
2917.19	-- Other	Free B	Free			
2917.20	- Cyclanic, cyclenic or cycloterpenic polycarboxylic acids, their anhydrides, halides, peroxides, peroxyacids and their derivatives ...	Free B	Free			
	- Aromatic polycarboxylic acids, their anhydrides, halides, peroxides, peroxyacids and their derivatives:					
2917.31	-- Dibutyl orthophthalates	Free B	Free			
2917.32	-- Dioctyl orthophthalates	Free B	Free			
2917.33	-- Dinonyl or didecyl orthophthalates	Free B	Free			
2917.34	-- Other esters of orthophthalic acid	Free B	Free			
2917.35	-- Phthalic anhydride	Free B	Free			
2917.36	-- Terephthalic acid and its salts	Free B	Free			
2917.37	-- Dimethyl terephthalate	Free B	Free			
2917.39	-- Other	Free B	Free			
29.18	Carboxylic acids with additional oxygen function and their anhydrides, halides, peroxides and peroxyacids; their halogenated, sulphonated, nitrated or nitrosated derivatives:					
	- Carboxylic acids with alcohol function but without other oxygen function, their anhydrides, halides, peroxides, peroxyacids and their derivatives:					
2918.11	-- Lactic acid, its salts and esters	Free B	Free			
2918.12	-- Tartaric acid	Free B	Free			

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
2918.13	-- Salts and esters of tartaric acid	Free	B	Free		
2918.14	-- Citric acid	Free	B	Free		
2918.15	-- Salts and esters of citric acid	Free	B	Free		
2918.16	-- Gluconic acid, its salts and esters	Free	B	Free		
2918.17	-- Phenylglycolic acid (mandelic acid), its salts and esters	Free	B	Free		
2918.19	-- Other	Free	B	Free		
	- Carboxylic acids with phenol function but without other oxygen function, their anhydrides, halides, peroxides, peroxyacids and their derivatives:					
2918.21	-- Salicylic acid and its salts	Free	B	Free		
2918.22	-- O-Acetylsalicylic acid, its salts and esters	Free	B	Free		
2918.23	-- Other esters of salicylic acid and their salts	Free	B	Free		
2918.29	-- Other	Free	B	Free		
2918.30	- Carboxylic acids with aldehyde or ketone function but without other oxygen function, their anhydrides, halides, peroxides, peroxyacids and their derivatives	Free	B	Free		
2918.90	- Other	Free	B	Free		
	VIII. - ESTERS OF INORGANIC ACIDS AND THEIR SALTS, AND THEIR HALOGENATED, SULPHONATED, NITRATED OR NITROSATED DERIVATIVES					
<u>29.19</u>	Phosphoric esters and their salts, including lactophosphates; their halogenated, sulphonated, nitrated or nitrosated derivatives	Free	B	Free		
<u>29.20</u>	Esters of other inorganic acids (excluding esters of hydrogen halides) and their salts; their halogenated, sulphonated nitrated or nitrosated derivatives:					
2920.10	- Thiophosphoric esters (phosphorothioates) and their salts; their halogenated, sulphonated, nitrated or nitrosated derivatives	Free	B	Free		
2920.90	- Other	Free	B	Free		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
IX. - NITROGEN-FUNCTION COMPOUNDS						
29.21	Amine-function compounds:					
	- Acyclic monoamines and their derivatives; salts thereof:					
2921.11	-- Methylamine, di- or trimethylamine and their salts	Free	B	Free		
2921.12	-- Diethylamine and its salts	Free	B	Free		
2921.19	-- Other	Free	B	Free		
	- Acyclic polyamines and their derivatives; salts thereof:					
2921.21	-- Ethylenediamine and its salts	Free	B	Free		
2921.22	-- Hexamethylenediamine and its salts	Free	B	Free		
2921.29	-- Other	Free	B	Free		
2921.30	- Cyclanic, cyclenic or cycloterpenic mono- or polyamines, and their derivatives; salts thereof	Free	B	Free		
	- Aromatic monoamines and their derivatives; salts thereof:					
2921.41	-- Aniline and its salts	Free	B	Free		
2921.42	-- Aniline derivatives and their salts	Free	B	Free		
2921.43	-- Tolidines and their derivatives; salts thereof	Free	B	Free		
2921.44	-- Diphenylamine and its derivatives; salts thereof	Free	B	Free		
2921.45	-- 1-Naphthylamine (alphanaphthylamine), 2-naphthylamine (betanaphthylamine) and their derivatives; salts thereof	Free	B	Free		
2921.49	-- Other	Free	B	Free		
	- Aromatic polyamines and their derivatives; salts thereof:					
2921.51	-- o-, m-, p-Phenylenediamine, diaminotoluenes, and their derivatives; salts thereof	Free	B	Free		
2921.59	-- Other	Free	B	Free		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate		Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
29.22	Oxygen-function amino-compounds:						
	- Amino-alcohols, their ethers and esters, other than those containing more than one kind of oxygen function; salts thereof:						
2922.11	- - Monoethanolamine and its salts	2%	B	2%			
2922.12	- - Diethanolamine and its salts	2%	B	2%			
2922.13	- - Triethanolamine and its salts	2%	B	2%			
2922.19	- - Other	2%	B	2%			
	- Amino-naphthols and other amino-phenols, their ethers and esters, other than those containing more than one kind of oxygen function; salts thereof:						
2922.21	- - Aminohydroxynaphthalenesulphonic acids and their salts	2%	B	2%			
2922.22	- - Anisidines, dianisidines, phenetidines, and their salts	2%	B	2%			
2922.29	- - Other	2%	B	2%			
2922.30	- Amino-aldehydes, amino-ketones and amino-quinones, other than those containing more than one kind of oxygen function; salts thereof	2%	B	2%			
	- Amino-acids and their esters, other than those containing more than one kind of oxygen function; salts thereof:						
2922.41	- - Lysine and its esters; salts thereof	2%	B	2%			
2922.42	- - Glutamic acid and its salts	2%	B	2%			
2922.49	- - Other	2%	B	2%			
2922.50	- Amino-alcohol-phenols, amino-acidphenols and other amino-compounds with oxygen function	2%	B	2%			
29.23	Quaternary ammonium salts and hydroxides; lecithins and other phosphoaminolipids:						
2923.10	- Choline and its salts	Free	B	Free			
2923.20	- Lecithins and other phosphoaminolipids	4,4%	B	4,4%			
2923.90	- Other	Free	B	Free			

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
<u>29.24</u>	Carboxamide-function compounds; amide-function compounds of carbonic acid:					
2924.10	- Acyclic amides (including acyclic carbamates) and their derivatives; salts thereof	Free	B	Free		
	- Cyclic amides (including cyclic carbamates) and their derivatives; salts thereof:					
2924.21	-- Ureines and their derivatives; salts thereof	Free	B	Free		
2924.29	-- Other	Free	B	Free		
<u>29.25</u>	Carboxylimide-function compounds (including saccharin and its salts) and imine-function compounds:					
	- Imides and their derivatives; salts thereof:					
2925.11	-- Saccharin and its salts	Free	B	Free		
2925.19	-- Other	Free	B	Free		
2925.20	- Imines and their derivatives; salts thereof	Free	B	Free		
<u>29.26</u>	Nitrile-function compounds:					
2926.10	- Acrylonitrile	Free	B	Free		
2926.20	- 1-Cyanoquinidine (dicyandiamide)	Free	B	Free		
2926.90	- Other	Free	B	Free		
<u>29.27</u>	Diazo-, azo- or azoxy-compounds	Free	B	Free		
<u>29.28</u>	Organic derivatives of hydrazine or of hydroxylamine	Free	B	Free		
<u>29.29</u>	Compounds with other nitrogen function:					
2929.10	- Isocyanates	Free	B	Free		
2929.90	- Other	Free	B	Free		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
	X. - ORGANO-INORGANIC COMPOUNDS, HETEROCYCLIC COMPOUNDS, NUCLEIC ACIDS AND THEIR SALTS, AND SULPHONAMIDES					
29.30	Organo-sulphur compounds:					
2930.10	- Dithiocarbonates (xanthates)	Free	B	Free		
2930.20	- Thiocarbamates and dithiocarbamates	Free	B	Free		
2930.30	- Thiuram mono-, di- or tetrasulphides	Free	B	Free		
2930.40	- Methionine	Free	B	Free		
2930.90	- Other	Free	B	Free		
29.31	Other organo-Inorganic compounds	Free	B	Free		
29.32	Heterocyclic compounds with oxygen hetero-atom(s) only:					
	- Compounds containing an unfused furan ring (whether or not hydrogenated) in the structure:					
2932.11	-- Tetrahydrofuran	Free	B	Free		
2932.12	-- 2-Furaldehyde (furfuraldehyde)	Free	B	Free		
2932.13	-- Furfuryl alcohol and tetrahydrofurfuryl alcohol	Free	B	Free		
2932.19	-- Other	Free	B	Free		
	- Lactones:					
2932.21	-- Coumarin, methylcoumarins and ethylcoumarins	Free	B	Free		
2932.29	-- Other lactones	Free	B	Free		
2932.90	- Other	Free	B	Free		
29.33	Heterocyclic compounds with nitrogen hetero-atom(s) only; nucleic acids and their salts:					
	- Compounds containing an unfused pyrazole ring (whether or not hydrogenated) in the structure:					
2933.11	-- Phenazone (antipyrin) and its derivatives	Free	B	Free		
2933.19	-- Other	Free	B	Free		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
	- Compounds containing an unfused imidazole ring (whether or not hydrogenated) in the structure:					
2933.21	- - Hydantoin and its derivatives	Free	B	Free		
2933.29	- - Other	Free	B	Free		
	- Compounds containing an unfused pyridine ring (whether or not hydrogenated) in the structure:					
2933.31	- - Pyridine and its salts	Free	B	Free		
2933.39	- - Other	Free	B	Free		
2933.40	- Compounds containing a quinoline or isoquinoline ring-system (whether or not hydrogenated), not further fused	Free	B	Free		
	- Compounds containing a pyrimidine ring (whether or not hydrogenated) or piperazine ring in the structure; nucleic acids and their salts:					
2933.51	- - Malonylurea (barbituric acid) and its derivatives; salts thereof ..	Free	B	Free		
2933.59	- - Other	Free	B	Free		
	- Compounds containing an unfused triazine ring (whether or not hydrogenated) in the structure:					
2933.61	- - Melamine	Free	B	Free		
2933.69	- - Other	Free	B	Free		
	- Lactams:					
2933.71	- - 6-Hexanelactam (epsilon-caprolactam)	Free	B	Free		
2933.79	- - Other lactams	Free	B	Free		
2933.90	- Other	Free	B	Free		
29.34	Other heterocyclic compounds:					
2934.10	- Compounds containing an unfused thiazole ring (whether or not hydrogenated) in the structure	Free	B	Free		
2934.20	- Compounds containing a benzothiazole ring-system (whether or not hydrogenated), not further fused	Free	B	Free		
2934.30	- Compounds containing a phenothiazine ring-system (whether or not hydrogenated), not further fused	Free	B	Free		
2934.90	- Other	Free	B	Free		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
29.35	Sulphonamides	Free	B	Free		
	XI. - PROVITAMINS, VITAMINS AND HORMONES					
29.36	Provitamins and vitamins, natural or reproduced by synthesis (Including natural concentrates), derivatives thereof used primarily as vitamins, and intermixtures of the foregoing, whether or not in any solvent:					
2936.10	- Provitamins, unmixed	Free	B	Free		
	- Vitamins and their derivatives, unmixed:					
2936.21	-- Vitamins A and their derivatives	Free	B	Free		
2936.22	-- Vitamin B ₁ and its derivatives	Free	B	Free		
2936.23	-- Vitamin B ₂ and its derivatives	Free	B	Free		
2936.24	-- D- or DL-Pantothenic acid (Vitamin B ₃ or Vitamin B ₅) and its derivatives	Free	B	Free		
2936.25	-- Vitamin B ₆ and its derivatives	Free	B	Free		
2936.26	-- Vitamin B ₁₂ and its derivatives	Free	B	Free		
2936.27	-- Vitamin C and its derivatives	Free	B	Free		
2936.28	-- Vitamin E and its derivatives	Free	B	Free		
2936.29	-- Other vitamins and their derivatives	Free	B	Free		
2936.90	- Other, including natural concentrates	Free	B	Free		
29.37	Hormones, natural or reproduced by synthesis; derivatives thereof, used primarily as hormones; other steroids used primarily as hormones:					
2937.10	- Pituitary (anterior) or similar hormones, and their derivatives	Free	B	Free		
	- Adrenal cortical hormones and their derivatives:					
2937.21	-- Cortisone, hydrocortisone, prednisone (dehydrocortisone) and prednisolone (dehydrohydrocortisone)	Free	B	Free		
2937.22	-- Halogenated derivatives of adrenal cortical hormones	Free	B	Free		
2937.29	-- Other	Free	B	Free		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
	- Other hormones and their derivatives; other steroids used primarily as hormones:					
2937.91	-- Insulin and its salts	Free	B	Free		
2937.92	-- Oestrogens and progestogens	Free	B	Free		
2937.99	-- Other	Free	B	Free		
	XII - GLYCOSIDES AND VEGETABLE ALKALOIDS, NATURAL OR REPRODUCED BY SYNTHESIS, AND THEIR SALTS, ETHERS, ESTERS AND OTHER DERIVATIVES					
29.38	Glycosides, natural or reproduced by synthesis, and their salts, ethers, esters and other derivatives:					
2938.10	- Rutoside (rutin) and its derivatives	Free	B	Free		
2938.90	- Other	Free	B	Free		
29.39	Vegetable alkaloids, natural or reproduced by synthesis, and their salts, ethers, esters and other derivatives:					
2939.10	- Alkaloids of opium and their derivatives; salts thereof	Free	B	Free		
	- Alkaloids of cinchona and their derivatives; salts thereof:					
2939.21	-- Quinine and its salts	Free	B	Free		
2939.29	-- Other	Free	B	Free		
2939.30	- Caffeine and its salts	Free	B	Free		
2939.40	- Ephedrine and its salts	Free	B	Free		
2939.50	- Theophylline and aminophylline (theophylline-ethylenediamine) and their derivatives; salts thereof	Free	B	Free		
2939.60	- Alkaloids of rye ergot and their derivatives; salts thereof	Free	B	Free		
2939.70	- Nicotine and its salts	Free	B	Free		
2939.90	- Other	Free	B	Free		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
XIII. - OTHER ORGANIC COMPOUNDS						
29.40	Sugars, chemically pure, other than sucrose, lactose, maltose, glucose and fructose; sugar ethers and sugar esters, and their salts, other than products of heading No. 29.37, 29.38 or 29.39	Free	B	Free		
29.41	Antibiotics:					
2941.10	- Penicillins and their derivatives with a penicillanic acid structure; salts thereof	Free	B	Free		
2941.20	- Streptomycins and their derivatives; salts thereof	Free	B	Free		
2941.30	- Tetracyclines and their derivatives; salts thereof	Free	B	Free		
2941.40	- Chloramphenicol and its derivatives; salts thereof	Free	B	Free		
2941.50	- Erythromycin and its derivatives; salts thereof	Free	B	Free		
2941.90	- Other	Free	B	Free		
29.42	Other organic compounds	Free	B	Free		
Chapter 30						
Pharmaceutical products						
30.01	Glands and other organs for organotherapeutic uses, dried, whether or not powdered; extracts of glands or other organs or of their secretions for organotherapeutic uses; heparin and its salts; other human or animal substances prepared for therapeutic or prophylactic uses, not elsewhere specified or included:					
3001.10	- Glands and other organs, dried, whether or not powdered	Free	B	Free		
3001.20	- Extracts of glands or other organs or of their secretions	Free	B	Free		
3001.90	- Other	Free	B	Free		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
30.02	Human blood; animal blood prepared for therapeutic, prophylactic or diagnostic uses; antisera and other blood fractions; vaccines, toxins, cultures of micro-organisms (excluding yeasts) and similar products:					
3002.10	- Antisera and other blood fractions	Free	B	Free		
3002.20	- Vaccines for human medicine	Free	B	Free		
	- Vaccines for veterinary medicine:					
3002.31	-- Vaccines against foot and mouth disease	Free	B	Free		
3002.39	-- Other	Free	B	Free		
3002.90	- Other	Free	B	Free		
30.03	Medicaments (excluding goods of heading No. 30.02, 30.05 or 30.06) consisting of two or more constituents which have been mixed together for therapeutic or prophylactic uses, not put up in measured doses or in forms or packings for retail sale:					
3003.10	- Containing penicillins or derivatives thereof, with a penicillanic acid structure, or streptomycins or their derivatives	Free	B	Free		
3003.20	- Containing other antibiotics	Free	B	Free		
	- Containing hormones or other products of heading No. 29.37 but not containing antibiotics:					
3003.31	-- Containing insulin	Free	B	Free		
3003.39	-- Other	Free	B	Free		
3003.40	- Containing alkaloids or derivatives thereof but not containing hormones or other products of heading No. 29.37 or antibiotics	Free	B	Free		
3003.90	- Other	Free	B	Free		
30.04	Medicaments (excluding goods of heading No. 30.02, 30.05 or 30.06) consisting of mixed or unmixed products for therapeutic or prophylactic uses, put up in measured doses or in forms or packings for retail sale:					
3004.10	- Containing penicillins or derivatives thereof, with a penicillanic acid structure, or streptomycins or their derivatives	Free	B	Free		
3004.20	- Containing other antibiotics	Free	B	Free		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
	- Containing hormones or other products of heading No. 29.37 but not containing antibiotics:					
3004.31	- - Containing insulin	Free	B	Free		
3004.32	- - Containing adrenal cortical hormones	Free	B	Free		
3004.39	- - Other	Free	B	Free		
3004.40	- Containing alkaloids or derivatives thereof but not containing hormones, other products of heading No. 29.37 or antibiotics	Free	B	Free		
3004.50	- Other medicaments containing vitamins or other products of heading No. 29.36	Free	B	Free		
3004.90	- Other	Free	B	Free		
30.05	Wadding, gauze, bandages and similar articles (for example, dressings, adhesive plasters, poultices), impregnated or coated with pharmaceutical substances or put up in forms or packings for retail sale for medical, surgical, dental or veterinary purposes:					
3005.10	- Adhesive dressings and other articles having an adhesive layer:					
	- - Adhesive and other plasters	12%	B	Free		PHARMA
	- - Other	Free	B	Free		
3005.90	- Other:					
	- - Wadding, neither impregnated nor coated	12%	B	Free		PHARMA
	- - Gauze, neither impregnated nor coated	7,7%	B	Free		PHARMA
	- - Other	Free	B	Free		
30.06	Pharmaceutical goods specified in Note 3 to this Chapter:					
3006.10	- Sterile surgical catgut, similar sterile suture materials and sterile tissue adhesives for surgical wound closure; sterile laminaria and sterile laminaria tents; sterile absorbable surgical or dental haemostatics	Free	B	Free		
3006.20	- Blood-grouping reagents	Free	B	Free		
3006.30	- Opacifying preparations for X-ray examinations; diagnostic reagents designed to be administered to the patient	Free	B	Free		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
3006.40	- Dental cements and other dental fillings; bone reconstruction cements	Free	B	Free		
3006.50	- First-aid boxes and kits	Free	B	Free		
3006.60	- Chemical contraceptive preparations based on hormones or spermicides	Free	B	Free		
Chapter 31						
Fertilisers						
31.01	Animal or vegetable fertilisers, whether or not mixed together or chemically treated; fertilisers produced by the mixing or chemical treatment of animal or vegetable products	Free	B	Free		
31.02	Mineral or chemical fertilisers, nitrogenous:					
3102.10	- Urea, whether or not in aqueous solution	Free	B	Free		
	- Ammonium sulphate; double salts and mixtures of ammonium sulphate and ammonium nitrate:					
3102.21	-- Ammonium sulphate	Free	B	Free		
3102.29	-- Other	Free	B	Free		
3102.30	- Ammonium nitrate, whether or not in aqueous solution	Free	B	Free		
3102.40	- Mixtures of ammonium nitrate with calcium carbonate or other inorganic non-fertilising substances	Free	B	Free		
3102.50	- Sodium nitrate	Free	B	Free		
3102.60	- Double salts and mixtures of calcium nitrate and ammonium nitrate	Free	B	Free		
3102.70	- Calcium cyanamide	Free	B	Free		
3102.80	- Mixtures of urea and ammonium nitrate in aqueous or ammoniacal solution	Free	B	Free		
3102.90	- Other, including mixtures not specified in the foregoing sub-headings	Free	B	Free		

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
31.03	Mineral or chemical fertilisers, phosphatic:					
3103.10	- Superphosphates	Free	B	Free		
3103.20	- Basic slag	Free	B	Free		
3103.90	- Other	Free	B	Free		
31.04	Mineral or chemical fertilisers, potassic:					
3104.10	- Carnallite, sylvite and other crude natural potassium salts	Free	B	Free		
3104.20	- Potassium chloride	Free	B	Free		
3104.30	- Potassium sulphate	Free	B	Free		
3104.90	- Other	Free	B	Free		
31.05	Mineral or chemical fertilisers containing two or three of the fertilising elements nitrogen, phosphorus and potassium; other fertilisers; goods of this Chapter in tablets or similar forms or in packages of a gross weight not exceeding 10 kg:					
3105.10	- Goods of this Chapter in tablets or similar forms or in packages of a gross weight not exceeding 10 kg	Free	B	Free		
3105.20	- Mineral or chemical fertilisers containing the three fertilising elements nitrogen, phosphorus and potassium	Free	B	Free		
3105.30	- Diammonium hydrogenorthophosphate (diammonium phosphate) .	Free	B	Free		
3105.40	- Ammonium dihydrogenorthophosphate (monoammonium phos- phate) and mixtures thereof with diammonium hydrogen- orthophosphate (diammonium phosphate)	Free	B	Free		
	- Other mineral or chemical fertilisers containing the two fertilising elements nitrogen and phosphorus:					
3105.51	- - Containing nitrates and phosphates	Free	B	Free		
3105.59	- - Other	Free	B	Free		
3105.60	- Mineral or chemical fertilisers containing the two fertilising ele- ments phosphorus and potassium	Free	B	Free		
3105.90	- Other	Free	B	Free		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
Chapter 32						
Tanning or dyeing extracts; tannins and their derivatives; dyes, pigments and other colouring matter; paints and varnishes; putty and other mastics; inks						
<u>32.01</u>	Tanning extracts of vegetable origin; tannins and their salts, ethers, esters and other derivatives:					
3201.10	- Quebracho extract	Free	B	Free		
3201.20	- Wattle extract	Free	B	Free		
3201.30	- Oak or chestnut extract	Free	B	Free		
3201.90	- Other	Free	B	Free		
<u>32.02</u>	Synthetic organic tanning substances; inorganic tanning substances; tanning preparations, whether or not containing natural tanning substances; enzymatic preparations for pre-tanning:					
3202.10	- Synthetic organic tanning substances	Free	B	Free		
3202.90	- Other	Free	B	Free		
<u>32.03</u>	Colouring matter of vegetable or animal origin (including dyeing extracts but excluding animal black), whether or not chemically defined; preparations as specified in Note 3 to this Chapter based on colouring matter of vegetable or animal origin	Free	B	Free		
<u>32.04</u>	Synthetic organic colouring matter, whether or not chemically defined; preparations as specified in Note 3 to this Chapter based on synthetic organic colouring matter; synthetic organic products of a kind used as fluorescent brightening agents or as luminophores, whether or not chemically defined:					
	- Synthetic organic colouring matter and preparations based thereon as specified in Note 3 to this Chapter:					
3204.11	-- Disperse dyes and preparations based thereon	1,4%	B	1,4%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
3204.12	-- Acid dyes, whether or not premetallised, and preparations based thereon; mordant dyes and preparations based thereon ..	1,4%	B	1,4%		
3204.13	-- Basic dyes and preparations based thereon	1,4%	B	1,4%		
3204.14	-- Direct dyes and preparations based thereon	1,4%	B	1,4%		
3204.15	-- Vat dyes (including those usable in that state as pigments) and preparations based thereon	1,4%	B	1,4%		
3204.16	-- Reactive dyes and preparations based thereon	1,4%	B	1,4%		
3204.17	-- Pigments and preparations based thereon	1,4%	B	1,4%		
3204.19	-- Other, including mixtures of colouring matter of two or more of the subheadings Nos. 3204.11 to 3204.19	1,4%	B	1,4%		
3204.20	- Synthetic organic products of a kind used as fluorescent brightening agents	1,4%	B	1,4%		
3204.90	- Other	1,4%	B	1,4%		
32.05	Colour lakes; preparations as specified in Note 3 to this Chapter based on colour lakes	2,2%	B	2,2%		
32.06	Other colouring matter; preparations as specified in Note 3 to this Chapter, other than those of heading No. 32.03, 32.04 or 32.05; Inorganic products of a kind used as luminophores whether or not chemically defined:					
3206.10	- Pigments and preparations based on titanium dioxide	8%	B	6,5%		CHEM (5)
3206.20	- Pigments and preparations based on chromium compounds	Free	B	Free		
3206.30	- Pigments and preparations based on cadmium compounds	Free	B	Free		
	- Other colouring matter and other preparations:					
3206.41	-- Ultramarine and preparations based thereon	Free	B	Free		
3206.42	-- Lithopone and other pigments and preparations based on zinc sulphide	3,5%	B	3,5%		
3206.43	-- Pigments and preparations based on hexacyanoferrates (ferrocyanides and ferricyanides)	Free	B	Free		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
3206.49	-- Other:					
	-- - White pigments (other than those of subheading No. 3206.10 or 3206.42)	8%	B	6,5%		CHEM (5)
	-- - Other	Free	B	Free		
3206.50	- Inorganic products of a kind used as luminophores	Free	B	Free		
32.07	Prepared pigments, prepared opacifiers and prepared colours, vitrifiable enamels and glazes, engobes (slips), liquid lustres and similar preparations, of a kind used in the ceramic, enamelling or glass industry; glass frit and other glass, in the form of powder, granules or flakes:					
3207.10	- Prepared pigments, prepared opacifiers, prepared colours and similar preparations	Free	B	Free		
3207.20	- Vitrifiable enamels and glazes, engobes (slips) and similar preparations	Free	B	Free		
3207.30	- Liquid lustres and similar preparations	Free	B	Free		
3207.40	- Glass frit and other glass, in the form of powder, granules or flakes	Free	B	Free		
32.08	Paints and varnishes (including enamels and lacquers) based on synthetic polymers or chemically modified natural polymers, dispersed or dissolved in a non-aqueous medium; solutions as defined in Note 4 to this Chapter					
3208.10	- Based on polyesters	20%	B	6,5%		CHEM (10)
3208.20	- Based on acrylic or vinyl polymers	20%	B	6,5%		CHEM (10)
3208.90	- Other	20%	B	6,5%		CHEM (10)
32.09	Paints and varnishes (including enamels and lacquers) based on synthetic polymers or chemically modified natural polymers, dispersed or dissolved in an aqueous medium:					
3209.10	- Based on acrylic or vinyl polymers	20%	B	6,5%		CHEM (10)
3209.90	- Other	20%	B	6,5%		CHEM (10)

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
32.10	Other paints and varnishes (including enamels, lacquers and distempers); prepared water pigments of a kind used for finishing leather:					
	- Anti-fouling paints	4%	B	4%		
	- Other	20%	B	6,5%		CHEM (10)
32.11	Prepared driers	Free	B	Free		
32.12	Pigments (including metallic powders and flakes) dispersed in non-aqueous media, in liquid or paste form, of a kind used in the manufacture of paints (including enamels); stamping foils; dyes and other colouring matter put up in forms or packings for retail sale:					
3212.10	- Stamping foils	Free	B	Free		
3212.90	- Other:					
	-- Aluminium paste	Free	B	Free		
	-- Other	20%	B	6,5%		CHEM (10)
32.13	Artists', students' or signboard painters' colours, modifying tints, amusement colours and the like, in tablets, tubes, jars, bottles, pans or in similar forms or packings:					
3213.10	- Colours in sets	4,4%	B	4,4%		
3213.90	- Other	4,4%	B	4,4%		
32.14	Glaziers' putty, grafting putty, resin cements, caulking compounds and other mastics; painters' fillings; non-refractory surfacing preparations for facades, indoor walls, floors, ceilings or the like:					
3214.10	- Mastics; painters' fillings	12%	B	6,5%		CHEM (10)
3214.90	- Other	12%	B	6,5%		CHEM (10)

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
32.15	Printing ink, writing or drawing ink and other inks, whether or not concentrated or solid:					
	- Printing ink:					
3215.11	-- Black	3,8% B	3,8%			
3215.19	-- Other	3,8% B	3,8%			
3215.90	- Other	3,8% B	3,8%			
	Chapter 33					
	Essential oils and resinoids; perfumery, cosmetic or toilet preparations					
33.01	Essential oils terpeneless or not including concretes and absolutes; resinoids; concentrates of essential oils in fats, in fixed oils, in waxes or the like, obtained by enfleurage or maceration; terpenic by-products of the deterpenation of essential oils; aqueous distillates and aqueous solutions of essential :					
	- Essential oils of citrus fruit:					
3301.11	-- Of bergamot			Agricultural Product		
3301.12	-- Of orange			Agricultural Product		
3301.13	-- Of lemon			Agricultural Product		
3301.14	-- Of lime			Agricultural Product		
3301.19	-- Other			Agricultural Product		
	- Essential oils other than those of citrus fruit:					
3301.21	-- Of geranium			Agricultural Product		
3301.22	-- Of jasmin			Agricultural Product		
3301.23	-- Of lavender or of lavandin			Agricultural Product		
3301.24	-- Of peppermint (Mentha piperita)			Agricultural Product		
3301.25	-- Of other mints			Agricultural Product		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate		Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
3301.26	- - Of vetiver					Agricultural Product	
3301.29	- - Other					Agricultural Product	
3301.30	- Resinoids					Agricultural Product	
3301.90	- Other					Agricultural Product	
33.02	Mixtures of odoriferous substances and mixtures (Including alcoholic solutions) with a basis of one or more of these substances, of a kind used as raw materials in industry:						
3302.10	- Of a kind used in the food or drink industries	7%	B	Free			CHEM (5)
3302.90	- Other	7%	B	Free			CHEM (5)
33.03	Perfumes and toilet waters:						
	- Perfumes	25%	B	Free			CHEM (10)
	min. duty p.1 kg						
	- Toilet waters	40%	B	Free			CHEM (15)
	min. duty p.1 kg						
33.04	Beauty or make-up preparations and preparations for the care of the skin (other than medicaments), including sunscreen or sun tan preparations; manicure or pedicure preparations:						
3304.10	- Lip make-up preparations	20%	B	Free			CHEM (10)
3304.20	- Eye make-up preparations	20%	B	Free			CHEM (10)
3304.30	- Manicure or pedicure preparations	20%	B	Free			CHEM (10)
	- Other:						
3304.91	- - Powders, whether or not compressed	20%	B	Free			CHEM (10)
3304.99	- - Other	20%	B	Free			CHEM (10)
33.05	Preparations for use on the hair:						
3305.10	- Shampoos	20%	B	Free			CHEM (10)
3305.20	- Preparations for permanent waving or straightening	20%	B	Free			CHEM (10)
3305.30	- Hair lacquers	20%	B	Free			CHEM (10)

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
3305.90	- Other:					
	- - Hair tonics, pomades and oils	40%	B	Free		CHEM (15)
	min. duty p.1 kg	14,41	B			
	- - Other	20%	B	Free		CHEM (10)
33.06	Preparations for oral or dental hygiene, including denture fixative pastes and powders:					
3306.10	- Dentifrices	20%	B	Free		CHEM (10)
	min. duty p.1 kg	7,20	B			
3306.90	- Other	26%	B	Free		CHEM (15)
33.07	Pre-shave, shaving or after-shave preparations, personal deodorants, bath preparations, depilatories and other perfumery, cosmetic or toilet preparations, not elsewhere specified or included; prepared room deodorisers, whether or not perfumed or having disinfectant properties:					
3307.10	- Pre-shave, shaving or after-shave preparations	26%	B	6,5%		CHEM (15)
3307.20	- Personal deodorants and antiperspirants	26%	B	6,5%		CHEM (15)
3307.30	- Perfumed bath salts and other bath preparations	26%	B	6,5%		CHEM (15)
	- Preparations for perfuming or deodorizing rooms, including odoriferous preparations used during religious rites:					
3307.41	- - "Agarbatti" and other odoriferous preparations which operate by burning	26%	B	6,5%		CHEM (15)
3307.49	- - Other	26%	B	6,5%		CHEM (15)
3307.90	- Other	26%	B	6,5%		CHEM (15)

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
Chapter 34						
Soap, organic surface-active agents, washing preparations, lubricating preparations, artificial waxes, prepared waxes, polishing or scouring preparations, candles and similar articles, modelling pastes, "dental waxes" and dental preparations with a basis of plaster						
34.01	Soap; organic surface-active products and preparations for use as soap, in the form of bars, cakes, moulded pieces or shapes whether or not containing soap; paper, wadding, felt and nonwovens, impregnated, coated or covered with soap or detergent:					
	- Soap and organic surface-active products and preparations, in the form of bars, cakes, moulded pieces or shapes, and paper, wadding, felt and nonwovens, impregnated, coated or covered with soap or detergent:					
3401.11	-- For toilet use (including medicated products)	20%	B	Free		CHEM (10)
3401.19	-- Other	8%	B	Free		CHEM (5)
3401.20	- Soap in other forms	8%	B	Free		CHEM (5)
34.02	Organic surface-active agents (other than soap); surface-active preparations, washing preparations (including auxiliary washing preparations) and cleaning preparations, whether or not containing soap, other than those of heading No. 34.01:					
	- Organic surface-active agents, whether or not put up for retail sale:					
3402.11	-- Anionic	Free	B	Free		
3402.12	-- Cationic	Free	B	Free		
3402.13	-- Non-ionic	Free	B	Free		
3402.19	-- Other	Free	B	Free		
3402.20	- Preparations put up for retail sale	20%	B	Free		CHEM (10)
3402.90	- Other	20%	B	Free		CHEM (10)

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
34.03	Lubricating preparations (including cutting-oil preparations, bolt or nut release preparations, anti-rust or anti-corrosion preparations and mould release preparations, based on lubricants) and preparations of a kind used for the oil or grease treatment of textile materials, leather, furskins or other materials, but excluding preparations containing, as basic constituents, 70 % or more by weight of petroleum oils or of oils obtained from bituminous minerals:					
	- Containing petroleum oils or oils obtained from bituminous minerals:					
3403.11	- Preparations for the treatment of textile materials, leather, furskins or other materials	3,8%	B	3,8%		
3403.19	- Other	3,8%	B	3,8%		
	- Other:					
3403.91	- Preparations for the treatment of textile materials, leather, furskins or other materials	3,8%	B	3,8%		
3403.99	- Other	3,8%	B	3,8%		
34.04	Artificial waxes and prepared waxes:					
3404.10	- Of chemically modified lignite	Free	B	Free		
3404.20	- Of polyethylene glycol	Free	B	Free		
3404.90	- Other	Free	B	Free		
34.05	Polishes and creams, for footwear, furniture, floors, coachwork, glass or metal, scouring pastes and powders and similar preparations (whether or not in the form of paper, wadding, felt, nonwovens, cellular plastics or cellular rubber, impregnated, coated or covered with such preparations), excluding waxes of heading No. 34.04:					
3405.10	- Polishes, creams and similar preparations for footwear or leather	7%	B	Free		CHEM (5)
3405.20	- Polishes, creams and similar preparations for the maintenance of wooden furniture, floors or other woodwork	7%	B	Free		CHEM (5)
3405.30	- Polishes and similar preparations for coachwork, other than metal polishes	7%	B	Free		CHEM (5)
3405.40	- Scouring pastes and powders and other scouring preparations .	7%	B	Free		CHEM (5)
3405.90	- Other	7%	B	Free		CHEM (5)

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
<u>34.06</u>	Candles, tapers and the like	12%	B	6,5		CHEM (10)
<u>34.07</u>	Modelling pastes, including those put up for children's amusement; preparations known as "dental wax" or as "dental impression compounds", put up in sets, in packings for retail sale or in plates, horseshoe shapes, sticks or similar forms; other preparations for use in dentistry, with a basis of plaster (of calcined gypsum or calcium sulphate)	2,2%	B	Free		CHEM (5)
	Chapter 35 Albuminoidal substances; modified starches; glues; enzymes					
<u>35.01</u>	Casein caseinates and other casein derivatives; casein glues:					
3501.10	- Casein				Agricultural Product	
3501.90	- Other:					
	-- Caseinates and other casein derivatives				Agricultural Product	
	-- Casein glues				Agricultural Product	
<u>35.02</u>	Albumins (including concentrates of two or more whey proteins, containing by weight more than 80 % whey proteins, calculated on the dry matter), albuminates and other albumin derivatives:					
3502.10	- Egg albumin				Agricultural Product	
3502.90	- Other				Agricultural Product	
<u>35.03</u>	Gelatin (including gelatin in rectangular (including square) sheets, whether or not surface-worked or coloured) and gelatin derivatives; isinglass; other glues of animal origin, excluding casein glues of heading No. 35.01:					
3503.10	- Gelatin and gelatin derivatives; isinglass; other fish glues				Agricultural Product	
3503.90	- Other glues of animal origin				Agricultural Product	
<u>35.04</u>	Peptones and their derivatives; other protein substances and their derivatives, not elsewhere specified or included; hide powder, whether or not chromed				Agricultural Product	

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
35.05	Dextrins and other modified starches (for example, pre-gelatinised or esterified starches); glues based on starches, or on dextrins or other modified starches:					
3505.10	- Dextrins and other modified starches			Agricultural Product		
3505.20	- Glues			Agricultural Product		
35.06	Prepared glues and other prepared adhesives, not elsewhere specified or included; products suitable for use as glues or adhesives, put up for retail sale as glues or adhesives, not exceeding a net weight of 1 kg:					
3506.10	- Products suitable for use as glues or adhesives, put up for retail sale as glues or adhesives, not exceeding a net weight of 1 kg:					
	- - Based on rubber	6,5%	B	6,5%		
	- - Other	20%	B	6,5%		CHEM (10)
	- Other:					
3506.91	- - Adhesives based on rubber or plastics (including artificial resins):					
	- - - Based on rubber	6,5%	B	6,5%		
	- - - Other	20%	B	6,5%		CHEM (10)
3506.99	- - Other	20%	B	6,5%		CHEM (10)
35.07	Enzymes; prepared enzymes not elsewhere specified or included:					
3507.10	- Rennet and concentrates thereof	Free	B	Free		
3507.90	- Other	Free	B	Free		
	Chapter 36					
	Explosives; pyrotechnic products; matches; pyrophoric alloys; certain combustible preparations					
36.01	Propellent powders:					
	- Black powder (gunpowder)	Free	B	Free		
	- Other	7,7%	B	5,7%		CHEM (5)

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Sound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
36.02	Prepared explosives, other than propellant powders:					
	- Dynamite; explosives based on ammonium nitrate, trotyl or chlorate	10%	B	6,5%		CHEM (5)
	- Other	3,8%	B	3,8%		
36.03	Safety fuses; detonating fuses; percussion or detonating caps; igniters; electric detonators:					
	- Safety fuses; electric igniters	5,1%	B	5,1%		
	- Detonating fuses; other igniters	Free	B	Free		
	- Percussion or detonating caps; electric detonators	25%	B	6,5%		CHEM (10)
36.04	Fireworks, signalling flares, rain rockets, fog signals and other pyrotechnic articles:					
3604.10	- Fireworks	19%	B	6,5%		CHEM (10)
3604.90	- Other:					
	- - Pyrotechnic articles intended exclusively for use in rescue work or for making distress signals; starter cartridges for compression-ignition engines	3,2%	B	3,2%		
	- - Other	19%	B	6,5%		CHEM (10)
36.05	Matches, other than pyrotechnic articles of heading No. 36.04	0,21	B	0,21		
	36.06					
	Ferro-cerium and other pyrophoric alloys in all forms; articles of combustible materials as specified in Note 2 to this Chapter:					
3606.10	- Liquid or liquefied-gas fuels in containers of a kind used for filling or refilling cigarette or similar lighters and of a capacity not exceeding 300 cm ³	7,7%	B	6,5%		CHEM (5)
3606.90	- Other:					
	- - Ferro-cerium and other pyrotechnic alloys	2,2%	B	2,2%		
	- - Other	7,7%	B	6,5%		CHEM (5)

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
Chapter 37						
Photographic or cinematographic goods						
37.01	Photographic plates and film in the flat, sensitised, unexposed, of any material other than paper, paperboard or textiles; instant print film in the flat, sensitised, unexposed, whether or not in packs:					
3701.10	- For X-ray	Free	B	Free		
3701.20	- Instant print film	2,2%	B	2,2%		
3701.30	- Other plates and film, with any side exceeding 255 mm	2,2%	B	2,2%		
	- Other:					
3701.91	-- For colour photography (polychrome)	2,2%	B	2,2%		
3701.99	-- Other	2,2%	B	2,2%		
37.02	Photographic film in rolls, sensitised, unexposed, of any material other than paper, paperboard or textiles; instant print film in rolls, sensitised, unexposed:					
3702.10	- For X-ray	Free	B	Free		
3702.20	- Instant print film	Free	B	Free		
	- Other film, without sprocket holes, of a width not exceeding 105 mm:					
3702.31	-- For colour photography (polychrome)	Free	B	Free		
3702.32	-- Other, with silver halide emulsion	Free	B	Free		
3702.39	-- Other	Free	B	Free		
	- Other film, without sprocket holes, of a width exceeding 105 mm:					
3702.41	-- Of a width exceeding 610 mm and of a length exceeding 200 m, for colour photography (polychrome)	Free	B	Free		
3702.42	-- Of a width exceeding 610 mm and of a length exceeding 200 m, other than for colour photography	Free	B	Free		
3702.43	-- Of a width exceeding 610 mm and of a length not exceeding 200 m	Free	B	Free		
3702.44	-- Of a width exceeding 105 mm but not exceeding 610 mm	Free	B	Free		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
	- Other film, for colour photography (polychrome):					
3702.51	-- Of a width not exceeding 16 mm and of a length not exceeding 14 m	Free	B	Free		
3702.52	-- Of a width not exceeding 16 mm and of a length exceeding 14 m	Free	B	Free		
3702.53	-- Of a width exceeding 16 mm but not exceeding 35 mm and of a length not exceeding 30 m, for slides	Free	B	Free		
3702.54	-- Of a width exceeding 16 mm but not exceeding 35 mm and of a length not exceeding 30 m, other than for slides	Free	B	Free		
3702.55	-- Of a width exceeding 16 mm but not exceeding 35 mm and of a length exceeding 30 m	Free	B	Free		
3702.56	-- Of a width exceeding 35 mm	Free	B	Free		
	- Other:					
3702.91	-- Of a width not exceeding 16 mm and of a length not exceeding 14 mm	Free	B	Free		
3702.92	-- Of a width not exceeding 16 mm and of a length exceeding 14 m	Free	B	Free		
3702.93	-- Of a width exceeding 16 mm but not exceeding 35 mm and of a length not exceeding 30 m	Free	B	Free		
3702.94	-- Of a width exceeding 16 mm but not exceeding 35 mm and of a length exceeding 30 m	Free	B	Free		
3702.95	-- Of a width exceeding 35 mm	Free	B	Free		
37.03	Photographic paper, paperboard and textiles, sensitised, unexposed:					
3703.10	- In rolls of a width exceeding 610 mm	3%	B	3%		
3703.20	- Other, for colour photography (polychrome)	3%	B	3%		
3703.90	- Other	3%	B	3%		
37.04	Photographic plates, film, paper, paperboard and textiles, exposed but not developed:					
	- Photographic plates and film	2,2%	B	1,6%		CHEM (5)
	- Other	3%	B	3%		

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
37.05	Photographic plates and film, exposed and developed, other than cinematographic film:					
3705.10	- For offset reproduction	Free	B	Free		
3705.20	- Microfilms	Free	B	Free		
3705.90	- Other	Free	B	Free		
37.06	Cinematographic film, exposed and developed, whether or not incorporating sound track or consisting only of sound track:					
3706.10	- Of a width of 35 mm or more	Free	B	Free		
3706.90	- Other	Free	B	Free		
37.07	Chemical preparations for photographic uses (other than varnishes, glues, adhesives and similar preparations); unmixed products for photographic uses, put up in measured portions or put up for retail sale in a form ready for use:					
3707.10	- Sensitising emulsions	2%	B	2%		
3707.90	- Other	2%	B	2%		
Chapter 38						
Miscellaneous chemical products						
38.01	Artificial graphite; colloidal or semi-colloidal graphite; preparations based on graphite or other carbon in the form of pastes, blocks, plates or other semi-manufactures:					
3801.10	- Artificial graphite	Free	B	Free		
3801.20	- Colloidal or semi-colloidal graphite	Free	B	Free		
3801.30	- Carbonaceous pastes for electrodes and similar pastes for furnace linings	Free	B	Free		
3801.90	- Other	Free	B	Free		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
38.02	Activated carbon; activated natural mineral products; animal black, including spent animal black:					
3802.10	- Activated carbon	Free	B	Free		
3802.90	- Other	Free	B	Free		
38.03	Tall oil, whether or not refined	Free	B	Free		
38.04	Residual lyes from the manufacture of wood pulp, whether or not concentrated, desugared or chemically treated, including lignin sulphonates, but excluding tall oil of heading No. 38.03	Free	B	Free		
38.05	Gum, wood or sulphate turpentine and other terpenic oils produced by the distillation or other treatment of coniferous woods; crude dipentene; sulphite turpentine and other crude paracymene; pine oil containing alpherpineol as the main constituent:					
3805.10	- Gum, wood or sulphate turpentine oils	4,4%	B	4%		
3805.20	- Pine oil	4,4%	B	3,7%		
3805.90	- Other	4,4%	B	3,4%		
38.06	Rosin and resin acids, and derivatives thereof; rosin spirit and rosin oils; run gums:					
3806.10	- Rosin and resin acids	Free	B	Free		
3806.20	- Salts of rosin or of resin acids	Free	B	Free		
3806.30	- Ester gums	Free	B	Free		
3806.90	- Other	Free	B	Free		
38.07	Wood tar; wood tar oils; wood creosote; wood naphtha; vegetable pitch; brewers' pitch and similar preparations based on rosin, resin acids or on vegetable pitch	Free	B	Free		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
<u>38.08</u>	Insecticides, rodenticides, fungicides, herbicides, anti-sprouting products and plant-growth regulators, disinfectants and similar products, put up in forms or packings for retail sale or as preparations or articles (for example, sulphur-treated bands wicks and candles, and fly-papers):					
3808.10	- Insecticides	3%	B	3%		
3808.20	- Fungicides	3%	B	3%		
3808.30	- Herbicides, anti-sprouting products and plant-growth regulators ..	3%	B	3%		
3808.40	- Disinfectants	3%	B	3%		
3808.90	- Other	3%	B	3%		
<u>38.09</u>	Finishing agents, dye carriers to accelerate the dyeing or fixing of dyestuffs and other products and preparations (for example, dressings and mordants), of a kind used in the textile, paper, leather or like industries, not elsewhere specified or included:					
3809.10	- With a basis of amylaceous substances				Agricultural Product	
	- Other:					
3809.91	- - Of a kind used in the textile or like industries	Free	B	Free		
3809.92	- - Of a kind used in the paper or like industries	Free	B	Free		
3809.93	- - Other	Free	B	Free		
<u>38.10</u>	Pickling preparations for metal surfaces; fluxes and other auxiliary preparations for soldering brazing or welding; soldering, brazing or welding powders and pastes consisting of metal and other materials; preparations of a kind used as cores or coatings for welding electrodes or rods:					
3810.10	- Pickling preparations for metal surfaces; soldering, brazing or welding powders and pastes consisting of metal and other materials	Free	B	Free		
3810.90	- Other	Free	B	Free		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
38.11	Anti-knock preparations, oxidation inhibitors, gum inhibitors, viscosity improvers, anti-corrosive preparations and other prepared additives, for mineral oils (including gasoline) or for other liquids used for the same purposes as mineral oils:					
	- Anti-knock preparations:					
3811.11	-- Based on lead compounds	Free	B	Free		
3811.19	-- Other	Free	B	Free		
	- Additives for lubricating oils:					
3811.21	-- Containing petroleum oils or oils obtained from bituminous minerals	Free	B	Free		
3811.29	-- Other	Free	B	Free		
3811.90	- Other	Free	B	Free		
38.12	Prepared rubber accelerators; compound plasticisers for rubber or plastics, not elsewhere specified or included; anti-oxidising preparations and other compound stabilisers for rubber or plastics:					
3812.10	- Prepared rubber accelerators	Free	B	Free		
3812.20	- Compound plasticisers for rubber or plastics	Free	B	Free		
3812.30	- Anti-oxidising preparations and other compound stabilisers for rubber or plastics	Free	B	Free		
38.13	Preparations and charges for fire-extinguishers; charged fire-extinguishing grenades	7%	B	6,5%		CHEM (5)
38.14	Organic composite solvents and thinners, not elsewhere specified or included; prepared paint or varnish removers ..	6,2%	B	6,2%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
<u>38.15</u>	Reaction initiators, reaction accelerators and catalytic preparations, not elsewhere specified or included:					
	- Supported catalysts:					
3815.11	- - With nickel or nickel compounds as the active substance	Free	B	Free		
3815.12	- - With precious metal or precious metal compounds as the active substance	Free	B	Free		
3815.19	- - Other	Free	B	Free		
3815.90	- Other	Free	B	Free		
<u>38.16</u>	Refractory cements, mortars, concretes and similar compositions, other than products of heading No. 38.01	Free	B	Free		
<u>38.17</u>	Mixed alkylbenzenes and mixed alkylnaphthalenes, other than those of heading No. 27.07 or 29.02:					
3817.10	- Mixed alkylbenzenes	Free	B	Free		
3817.20	- Mixed alkylnaphthalenes	Free	B	Free		
<u>38.18</u>	Chemical elements doped for use in electronics, in the form of discs, wafers or similar forms; chemical compounds doped for use in electronics	Free	B	Free		
<u>38.19</u>	Hydraulic brake fluids and other prepared liquids for hydraulic transmission, not containing or containing less than 70 % by weight of petroleum oils or oils obtained from bituminous minerals	3,8%	B	3,8%		
<u>38.20</u>	Anti-freezing preparations and prepared deicing fluids	3,8%	B	3,8%		
<u>38.21</u>	Prepared culture media for development of micro-organisms	Free	B	Free		
<u>38.22</u>	Composite diagnostic or laboratory reagents, other than those of heading No. 30.02 or 30.06	Free	B	Free		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
38.23	Prepared binders for foundry moulds or cores; chemical products and preparations of the chemical or allied industries (including those consisting of mixtures of natural products), not elsewhere specified or included; residual products of the chemical or allied industries, not elsewhere specified or included:					
3823.10	- Prepared binders for foundry moulds or cores	Free	B	Free		
3823.20	- Naphthenic acids, their water-insoluble salts and their esters	Free	B	Free		
3823.30	- Non-agglomerated metal carbides mixed together or with metallic binders	Free	B	Free		
3823.40	- Prepared additives for cements, mortars or concretes	Free	B	Free		
3823.50	- Non-refractory mortars and concretes	Free	B	Free		
3823.60	- Sorbitol other than that of subheading No. 29.05.44			Agricultural Product		
3823.90	- Other	Free	B	Free		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
SECTION VII						
PLASTICS AND ARTICLES THEREOF; RUBBER AND ARTICLES THEREOF						
Chapter 39						
NOTE TO CHAPTER 39:						
According to the Agreement on tariff harmonization for Chemicals (HS Chapters 29–39) the reductions will be phased as follows:						
Base rate level	Time frame					
10 % or less	5 years (Code 5 in column "Remarks")					
10,1–25 %	10 years (Code 10 in column "Remarks")					
above 25 %	15 years (Code 15 in column "Remarks")					
Plastics and articles thereof						
I. - PRIMARY FORMS						
<u>39.01</u>	Polymers of ethylene, in primary forms:					
3901.10	- Polyethylene having a specific gravity of less than 0,94	Free	B	Free		
3901.20	- Polyethylene having a specific gravity of 0,94 or more	Free	B	Free		
3901.30	- Ethylene-vinyl acetate copolymers	Free	B	Free		
3901.90	- Other	Free	B	Free		
<u>39.02</u>	Polymers of propylene or of other olefins, in primary forms:					
3902.10	- Polypropylene	Free	B	Free		
3902.20	- Polyisobutylene	Free	B	Free		
3902.30	- Propylene copolymers	Free	B	Free		
3902.90	- Other	Free	B	Free		
<u>39.03</u>	Polymers of styrene, in primary forms:					
	- Polystyrene:					
3903.11	-- Expansible	Free	B	Free		
3903.19	-- Other	Free	B	Free		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
3903.20	- Styrene-acrylonitrile (SAN) copolymers	Free	B	Free		
3903.30	- Acrylonitrile-butadiene-styrene (ABS) copolymers	Free	B	Free		
3903.90	- Other	Free	B	Free		
39.04	Polymers of vinyl chloride or of other halogenated olefins, in primary forms:					
3904.10	- Polyvinyl chloride, not mixed with any other substances	Free	B	Free		
	- Other polyvinyl chloride:					
3904.21	-- Non-plasticised	Free	B	Free		
3904.22	-- Plasticised	Free	B	Free		
3904.30	- Vinyl chloride-vinyl acetate copolymers	Free	B	Free		
3904.40	- Other vinyl chloride copolymers	Free	B	Free		
3904.50	- Vinylidene chloride polymers	Free	B	Free		
	- Fluoro-polymers:					
3904.61	-- Polytetrafluoroethylene	Free	B	Free		
3904.69	-- Other	Free	B	Free		
3904.90	- Other	Free	B	Free		
39.05	Polymers of vinyl acetate or of other vinyl esters, in primary forms; other vinyl polymers in primary forms:					
	- Polymers of vinyl acetate:					
3905.11	-- In aqueous dispersion	Free	B	Free		
3905.19	-- Other	Free	B	Free		
3905.20	- Polyvinyl alcohols, whether or not containing unhydrolysed ace- tate groups	Free	B	Free		
3905.90	- Other	Free	B	Free		
39.06	Acrylic polymers in primary forms:					
3906.10	- Polymethyl methacrylate	Free	B	Free		
3906.90	- Other	Free	B	Free		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
39.07	Polyacetals, other polyethers and epoxide resins, in primary forms; polycarbonates, alkyd resins, polyallyl esters and other polyesters, in primary forms:					
3907.10	- Polyacetals	Free	B	Free		
3907.20	- Other polyethers	Free	B	Free		
3907.30	- Epoxide resins	Free	B	Free		
3907.40	- Polycarbonates	Free	B	Free		
3907.50	- Alkyd resins	Free	B	Free		
3907.60	- Polyethylene terephthalate	Free	B	Free		
	- Other polyesters:					
3907.91	- - Unsaturated	Free	B	Free		
3907.99	- - Other	Free	B	Free		
39.08	Polyamides in primary forms:					
3908.10	- Polyamide-6, -11, -12, -6,6, -6,9, -6,10 or -6,12	Free	B	Free		
3908.90	- Other	Free	B	Free		
39.09	Amino-resins, phenolic resins and polyurethanes, in primary forms:					
3909.10	- Urea resins; thiourea resins	Free	B	Free		
3909.20	- Melamine resins	Free	B	Free		
3909.30	- Other amino-resins	Free	B	Free		
3909.40	- Phenolic resins	Free	B	Free		
3909.50	- Polyurethanes	Free	B	Free		
39.10	Silicones in primary forms	Free	B	Free		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
39.11	Petroleum resins, coumarone-indene resins, polyterpenes, polysulphides, polysulphones and other products specified in Note 3 to this Chapter, not elsewhere specified or included, in primary forms:					
3911.10	- Petroleum resins, coumarone, indene or coumarone-indene resins and polyterpenes	Free	B	Free		
3911.90	- Other	Free	B	Free		
39.12	Cellulose and its chemical derivatives, not elsewhere specified or included, in primary forms:					
	- Cellulose acetates:					
3912.11	- - Non-plasticised:					
	--- Solutions	7%	B	6,5%		CHEM (5)
	--- Other	Free	B	Free		
3912.12	- - Plasticised:					
	--- Solutions	7%	B	6,5%		CHEM (5)
	--- Other	Free	B	Free		
3912.20	- Cellulose nitrates (including collodions):					
	-- Collodion cotton and gun-cotton	8,9%	B	6,5%		CHEM (5)
	-- Solutions	7%	B	6,5%		CHEM (5)
	-- Other	Free	B	Free		
	- Cellulose ethers:					
3912.31	- - Carboxymethylcellulose and its salts:					
	--- Pure	Free	B	Free		
	--- Other	8,9%	B	6,5%		CHEM (5)
3912.39	- - Other:					
	--- Water-soluble:					
	---- Pure	Free	B	Free		
	---- Other	8,9%	B	6,5%		CHEM (5)

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
	- - - Other:					
	- - - Solutions	7%	B	6,5%		CHEM (5)
	- - - Other	Free	B	Free		
3912.90	- Other:					
	- Solutions	7%	B	6,5%		CHEM (5)
	- Other	Free	B	Free		
<u>39.13</u>	Natural polymers (for example, alginic acid) and modified natural polymers (for example, hardened proteins, chemical derivatives of natural rubber), not elsewhere specified or included, in primary forms:					
3913.10	- Alginic acid, its salts and esters	Free	B	Free		
3913.90	- Other	Free	B	Free		
<u>39.14</u>	Ion-exchangers based on polymers of headings Nos. 39.01 to 39.13, in primary forms	Free	B	Free		
	II. - WASTE, PARINGS AND SCRAP; SEMI-MANUFACTURES; ARTICLES					
<u>39.15</u>	Waste, parings and scrap, of plastics:					
3915.10	- Of polymers of ethylene	Free	B	Free		
3915.20	- Of polymers of styrene	Free	B	Free		
3915.30	- Of polymers of vinyl chloride	Free	B	Free		
3915.90	- Of other plastics	Free	B	Free		
<u>39.16</u>	Monofilament of which any cross-sectional dimension exceeds 1 mm, rods, sticks and profile shapes; whether or not surfaceworked but not otherwise worked, of plastics:					
3916.10	- Of polymers of ethylene	6,5%	B	6,5%		
3916.20	- Of polymers of vinyl chloride	6,5%	B	6,5%		
3916.90	- Of other plastics	6,5%	B	6,5%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
39.17	Tubes, pipes and hoses, and fittings therefor (for example, joints, elbows, flanges), of plastics:					
3917.10	- Artificial guts (sausage casings) of hardened protein or of cellulosic materials	5,6%	B	5,6%		
	- Tubes, pipes and hoses, rigid:					
3917.21	-- Of polymers of ethylene	7%	B	6,5%		CHEM (5)
3917.22	-- Of polymers of propylene	7%	B	6,5%		CHEM (5)
3917.23	-- Of polymers of vinyl chloride	7%	B	6,5%		CHEM (5)
3917.29	-- Of other plastics	7%	B	6,5%		CHEM (5)
	- Other tubes, pipes and hoses:					
3917.31	-- Flexible tubes, pipes and hoses, having a minimum burst pressure of 27,6 MPa	7%	B	6,5%		CHEM (5)
3917.32	-- Other, not reinforced or otherwise combined with other materials, without fittings	7%	B	6,5%		CHEM (5)
3917.33	-- Other, not reinforced or otherwise combined with other materials, with fittings	7%	B	6,5%		CHEM (5)
3917.39	-- Other	7%	B	6,5%		CHEM (5)
3917.40	- Fittings	24%	B	6,5%		CHEM (10)
	min. duty 1 kg	4,71	B			
39.18	Floor coverings of plastics, whether or not self-adhesive, in rolls or in the form of tiles; wall or ceiling coverings of plastics, as defined in Note 9 to this Chapter:					
3918.10	- Of polymers of vinyl chloride	9%	B	6,5%		CHEM (5)
3918.90	- Of other plastics	9%	B	6,5%		CHEM (5)
39.19	Self-adhesive plates, sheets, film, foil, tape, strip and other flat shapes, of plastics, whether or not in rolls:					
3919.10	- In rolls of a width not exceeding 20 cm:					
	- - Of cellulose or its derivatives:					
	- - - Tape and strip on a backing of textile fabric, of a width not exceeding 5 cm	15%	U	6,5%		CHEM (10)

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate		Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
	- - Other	20%	U	6,5%			CHEM (10)
	- - Of other plastics	9%	B	6,5%			CHEM (5)
3919.90	- Other:						
	- - Of cellulose or its derivatives	20%	U	6,5%			CHEM (10)
	- - Of other plastics	9%	B	6,5%			CHEM (5)
39.20	Other plates, sheets, film, foil and strip, of plastics, non-cellular and not reinforced, laminated, supported or similarly combined with other materials:						
3920.10	- - Of polymers of ethylene	9%	B	6,5%			CHEM (5)
3920.20	- - Of polymers of propylene	9%	B	6,5%			CHEM (5)
3920.30	- - Of polymers of styrene	9%	B	6,5%			CHEM (5)
	- - Of polymers of vinyl chloride:						
3920.41	- - Rigid	9%	B	6,5%			CHEM (5)
3920.42	- - Flexible	9%	B	6,5%			CHEM (5)
	- - Of acrylic polymers:						
3920.51	- - Of polymethyl methacrylate	3,8%	B	3,8%			
3920.59	- - Other	3,8%	B	3,8%			
	- - Of polycarbonates, alkyd resins, polyallyl esters or other polyesters:						
3920.61	- - Of polycarbonates	9%	B	6,5%			CHEM (5)
3920.62	- - Of polyethylene terephthalate	9%	B	6,5%			CHEM (5)
3920.63	- - Of unsaturated polyesters	9%	B	6,5%			CHEM (5)
3920.69	- - Of other polyesters	9%	B	6,5%			CHEM (5)
	- - Of cellulose or its chemical derivatives:						
3920.71	- - Of regenerated cellulose	5%	B	5%			
3920.72	- - Of vulcanised fibre	2,2%	B	2,2%			
3920.73	- - Of cellulose acetate	5%	B	5%			

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
3920.79	-- Of other cellulose derivatives:					
	--- Of plasticised cellulose nitrate	Free	B	Free		
	--- Of other cellulose derivatives	5%	B	5%		
	- Of other plastics:					
3920.91	-- Of polyvinyl butyral	9%	B	6,5%		CHEM (5)
3920.92	-- Of polyamides	9%	B	6,5%		CHEM (5)
3920.93	-- Of amino-resins	9%	B	6,5%		CHEM (5)
3920.94	-- Of phenolic resins	9%	B	6,5%		CHEM (5)
3920.99	-- Of other plastics	9%	B	6,5%		CHEM (5)
39.21	Other plates, sheets, film, foil and strip, of plastics:					
	- Cellular:					
3921.11	-- Of polymers of styrene	9%	B	6,5%		CHEM (5)
3921.12	-- Of polymers of vinyl chloride	9%	B	6,5%		CHEM (5)
3921.13	-- Of polyurethanes	9%	B	6,5%		CHEM (5)
3921.14	-- Of regenerated cellulose	9%	B	6,5%		CHEM (5)
3921.19	-- Of other plastics	9%	B	6,5%		CHEM (5)
3921.90	- Other	9%	B	6,5%		CHEM (5)
39.22	Baths, shower-baths, wash-basins, bidets, lavatory pans, seats and covers, flushing cisterns and similar sanitary ware, of plastics:					
3922.10	- Baths, shower-baths and wash-basins	24%	B	6,5%		CHEM (10)
	min. duty 1 kg	4,71	B			
3922.20	- Lavatory seats and covers	24%	B	6,5%		CHEM (10)
	min. duty 1 kg	4,71	B			
3922.90	- Other	24%	B	6,5%		CHEM (10)
	min. duty 1 kg	4,71	B			

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
39.23	Articles for the conveyance or packing of goods, of plastics; stoppers, lids, caps and other closures, of plastics:					
3923.10	- Boxes, cases, crates and similar articles min. duty 1 kg	24% 4,71	B B	6,5%		CHEM (10)
	- Sacks and bags (including cones):					
3923.21	- - Of polymers of ethylene min. duty 1 kg	24% 4,71	B B	6,5%		CHEM (10)
3923.29	- - Of other plastics min. duty 1 kg	24% 4,71	B B	6,5%		CHEM (10)
3923.30	- Carboys, bottles, flasks and similar articles min. duty 1 kg	24% 4,71	B B	6,5%		CHEM (10)
3923.40	- Spools, cops, bobbins and similar supports	3,8%	B	3,8%		CHEM (10)
3923.50	- Stoppers, lids, caps and other closures min. duty 1 kg	24% 4,71	B B	6,5%		CHEM (10)
3923.90	- Other min. duty 1 kg	24% 4,71	B B	6,5%		CHEM (10)
39.24	Tableware, kitchenware, other household and toilet articles, of plastics:					
3924.10	- Tableware and kitchenware min. duty 1 kg	24% 4,71	B B	6,5%		CHEM (10)
3924.90	- Other min. duty 1 kg	24% 4,71	B B	6,5%		CHEM (10)
39.25	Builders' ware of plastics, not elsewhere specified or included:					
3925.10	- Reservoirs, tanks, vats and similar containers, of a capacity exceeding 300 l min. duty 1 kg	24% 4,71	B B	6,5%		CHEM (10)
3925.20	- Doors, windows and their frames and thresholds for doors min. duty 1 kg	24% 4,71	B B	6,5%		CHEM (10)
3925.30	- Shutters, blinds (including Venetian blinds) and similar articles and parts thereof min. duty 1 kg	24% 4,71	B B	6,5%		CHEM (10)
3925.90	- Other min. duty 1 kg	24% 4,71	B B	6,5%		CHEM (10)

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate		Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
39.26	Other articles of plastics and articles of other materials of headings Nos. 39.01 to 39.14:						
3926.10	- Office or school supplies min. duty 1 kg	24% 4,71	B B	6,5%			CHEM (10)
3926.20	- Articles of apparel and clothing accessories (including gloves) . . . min. duty 1 kg	24% 4,71	B B	6,5%			CHEM (10)
2926.30	- Fittings for furniture, coachwork or the like min. duty 1 kg	24% 4,71	B B	6,5%			CHEM (10)
3926.40	- Statuettes and other ornamental articles min. duty 1 kg	24% 4,71	B B	6,5%			CHEM (10)
3926.90	- Other:						
	- - Conveyor, elevator and transmission belts or belting min. duty 1 kg	24% 4,71	B B	6,5%			CHEM (10)
	- - Static machine joints	3,8%	B	3,8%			
	- - Other min. duty 1 kg	24% 4,71	B B	6,5%			CHEM (10)
Chapter 40							
Rubber and articles thereof							
40.01	Natural rubber, balata, gutta-percha, guayule, chicle and similar natural gums, in primary forms or in plates, sheets or strip:						
4001.10	- Natural rubber latex, whether or not pre-vulcanised	Free	B	Free			
	- Natural rubber in other forms:						
4001.21	- - Smoked sheets	Free	B	Free			
4001.22	- - Technically specified natural rubber (TSNR)	Free	B	Free			
4001.29	- - Other	Free	B	Free			
4001.30	- Balata, gutta-percha, guayule, chicle and similar natural gums . . .	Free	B	Free			

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
40.02	Synthetic rubber and factice derived from oils, in primary forms or in plates, sheets or strip; mixtures of any product of heading No. 40.01 with any product of this heading, in primary forms or in plates, sheets or strip:					
	- Styrene-butadiene rubber (SBR); carboxylated styrene-butadiene rubber (XSBR):					
4002.11	-- Latex	Free	B	Free		
4002.19	-- Other	Free	B	Free		
4002.20	- Butadiene rubber (BR)	Free	B	Free		
	- Isobutene-isoprene (butyl) rubber (IIR); halo-isobutene-isoprene rubber (CIIR or BIIR):					
4002.31	-- Isobutene-isoprene (butyl) rubber (IIR)	Free	B	Free		
4002.39	-- Other	Free	B	Free		
	- Chloroprene (chlorobutadiene) rubber (CR):					
4002.41	-- Latex	Free	B	Free		
4002.49	-- Other	Free	B	Free		
	- Acrylonitrile-butadiene rubber (NBR):					
4002.51	-- Latex	Free	B	Free		
4002.59	-- Other	Free	B	Free		
4002.60	- Isoprene rubber (IR)	Free	B	Free		
4002.70	- Ethylene-propylene-non-conjugated diene rubber (EPDM)	Free	B	Free		
4002.80	- Mixtures of any product of heading No. 40.01 with any product of this heading	Free	B	Free		
	- Other:					
4002.91	-- Latex	Free	B	Free		
4002.99	-- Other	Free	B	Free		
40.03	Reclaimed rubber in primary forms or in plates, sheets or strip	Free	B	Free		
40.04	Waste, parings and scrap of rubber (other than hard rubber) and powders and granules obtained therefrom	Free	B	Free		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
40.05	Compounded rubber, unvulcanised, in primary forms or in plates, sheets or strip:					
4005.10	- Compounded with carbon black or silica	2,9%	B	Free		
4005.20	- Solutions; dispersions other than those of subheading No. 4005.10	5%	B	Free		
	- Other:					
4005.91	-- Plates, sheets and strip	2,9%	B	Free		
4005.99	-- Other	2,9%	B	2,3%		
40.06	Other forms (for example, rods, tubes and profile shapes) and articles (for example, discs and rings), of unvulcanised rubber:					
4006.10	- "Camel-back" strips for retreading rubber tyres	5%	B	3,8%		
4006.90	- Other	5%	B	Free		
40.07	Vulcanised rubber thread and cord	3,2%	B	3%		
40.08	Plates, sheets, strip, rods and profile shapes, of vulcanised rubber other than hard rubber:					
	- Of cellular rubber:					
4008.11	-- Plates, sheets and strip	4%	B	3%		
4008.19	-- Other	3,2%	B	2,9%		
	- Of non-cellular rubber:					
4008.21	-- Plates, sheets and strip	4%	B	3%		
4008.29	-- Other	3,2%	B	3,2%		
40.09	Tubes, pipes and hoses, of vulcanised rubber other than hard rubber, with or without their fittings (for example, joints, elbows, flanges):					
4009.10	- Not reinforced or otherwise combined with other materials, without fittings	12,5%	B	10%		
4009.20	- Reinforced or otherwise combined only with metal, without fittings	12,5%	B	3%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
4009.30	- Reinforced or otherwise combined only with textile materials, without fittings	12,5%	B	11,3%		
4009.40	- Reinforced or otherwise combined with other materials, without fittings	12,5%	B	11,3%		
4009.50	- With fittings	12,5%	B	11,3%		
40.10	Conveyor or transmission belts or belting, of vulcanised rubber:					
4010.10	- Of trapezoidal cross-section (V-belts and V-belling)	25%	B	6,5%		
	- Other:					
4010.91	-- Of a width exceeding 20 cm:					
	--- Not combined with textile materials	7,5%	B	7%		
	--- Combined with textile materials	15%	B	13,5%		
4010.99	-- Other:					
	--- Not combined with textile materials	7,5%	B	7%		
	--- Combined with textile materials	15%	B	13,5%		
40.11	New pneumatic tyres, of rubber:					
4011.10	- Of a kind used on motor cars (including station wagons and racing cars)	25%	B	18%		
4011.20	- Of a kind used on buses or lorries	25%	B	13,8%		
4011.30	- Of a kind used on aircraft	25%	B	4%		
4011.40	- Of a kind used on motorcycles	30%	B	15%		
4011.50	- Of a kind used on bicycles	25%	B	22,5%		
	- Other:					
4011.91	-- Having a "herring-bone" or similar tread:					
	--- Radial:					
	---- Of a size of 8.3 – 24 or more but not exceeding 45/65 – 45	25%	B	13,8%		
	---- Other	25%	B	13,8%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate		Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
	- - Cross-ply	25%	B	22,5%			
4011.99	- - Other	25%	B	22,5%			
40.12	Retreaded or used pneumatic tyres of rubber; solid or cushion tyres, interchangeable tyre treads and tyre flaps, of rubber:						
4012.10	- Retreaded tyres:						
	- - Of a kind used on motorcycles	30%	B	4%			
	- - Other	25%	B	4%			
4012.20	- Used pneumatic tyres:						
	- - Of a kind used on motorcycles	30%	B	4%			
	- - Other	25%	B	4%			
4012.90	- Other	30%	B	15%			
40.13	Inner tubes, of rubber:						
4013.10	- Of a kind used on motor cars (including station wagons and racing cars), buses or lorries	30%	B	27%			
4013.20	- Of a kind used on bicycles	20%	B	18%			
4013.90	- Other	25%	B	22,5%			
40.14	Hygienic or pharmaceutical articles (including teats), of vulcanised rubber other than hard rubber, with or without fittings of hard rubber:						
4014.10	- Sheath contraceptives	2%	B	Free			
4014.90	- Other:						
	- - Other contraceptives than those of subheading No. 4014.10 ...	2%	B	Free			
	- - Other	7%	B	Free			

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
40.15	Articles of apparel and clothing accessories (including gloves), for all purposes, of vulcanised rubber other than hard rubber:					
	- Gloves:					
4015.11	- - Surgical	7%	B		2,7%	
4015.19	- - Other	7%	B		2,7%	
4015.90	- Other	7%	B		5%	
40.16	Other articles of vulcanised rubber other than hard rubber:					
4016.10	- Of cellular rubber	12,5%	B		8,5%	
	- Other:					
4016.91	- - Floor coverings and mats	12,5%	B		8,5%	
4016.92	- - Erasers	12,5%	B		2,5%	
4016.93	- - Gaskets, washers and other seals	12,5%	B		8,5%	
4016.94	- - Boat or dock fenders, whether or not inflatable	12,5%	B		8,5%	
4016.95	- - Other inflatable articles	12,5%	B		8,5%	
4016.99	- - Other	12,5%	B		8,5%	
40.17	Hard rubber (for example, ebonite) in all forms, including waste and scrap; articles of hard rubber:					
	- Powder, waste and scrap	Free	B		Free	
	- Other	6,5%	B		Free	

SCHEDULE XXIV – FINLAND

7 340915T/Nide III/Band III

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
SECTION VIII						
RAW HIDES AND SKINS, LEATHER, FURSKINS AND ARTICLES THEREOF; SADDLERY AND HARNESS; TRAVEL GOODS; HAND-BAGS AND SIMILAR CONTAINERS; ARTICLES OF ANIMAL GUT (OTHER THAN SILK-WORM GUT)						
Chapter 41						
Raw hides and skins (other than furskins) and leather						
<u>41.01</u>	Raw hides and skins of bovine or equine animals (fresh, or salted, dried, limed, pickled or otherwise preserved, but not tanned, parchment-dressed or further prepared), whether or not dehaired or split:					
4101.10	- Whole hides and skins of bovine animals, of a weight per skin not exceeding 8 kg when simply dried, 10 kg when dry-salted, or 14 kg when fresh, wet-salted or otherwise preserved	Free		Agricultural Product		
	- Other hides and skins of bovine animals, fresh or wet-salted:					
4101.21	-- Whole	Free		Agricultural Product		
4101.22	-- Butts and bends	Free		Agricultural Product		
4101.29	-- Other	Free		Agricultural Product		
4101.30	- Other hides and skins of bovine animals, otherwise preserved	Free		Agricultural Product		
4101.40	- Hides and skins of equine animals	Free		Agricultural Product		
<u>41.02</u>	Raw skins of sheep or lambs (fresh, or salted, dried, limed, pickled or otherwise preserved, but not tanned, parchment-dressed or further prepared), whether or not with wool on or split, other than those excluded by Note 1 (c) to this Chapter:					
4102.10	- With wool on	Free		Agricultural Product		
	- Without wool on:					
4102.21	-- Pickled	Free		Agricultural Product		
4102.29	-- Other	Free		Agricultural Product		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
41.03	Other raw hides and skins (fresh, or salted, dried, limed, pickled or otherwise preserved, but not tanned, parchment-dressed or further prepared), whether or not dehaired or split, other than those excluded by Note 1 (b) or 1 (c) to this Chapter:					
4103.10	- Of goats or kids	Free			Agricultural Product	
4103.20	- Of reptiles	Free			Agricultural Product	
4103.90	- Other	Free			Agricultural Product	
41.04	Leather of bovine or equine animals, without hair on, other than leather of heading No. 41.08 or 41.09:					
4104.10	- Whole bovine skin leather, of a unit surface area not exceeding 28 square feet (2,6 m ²)	16%	B		10,2%	
	- Other bovine leather and equine leather, tanned or retanned but not further prepared, whether or not split:					
4104.21	-- Bovine leather, vegetable pre-tanned	Free	B		Free	
4104.22	-- Bovine leather, otherwise pre-tanned	Free	B		Free	
4104.29	-- Other:					
	--- Pre-tanned equine leather	Free	B		Free	
	--- Bovine leather and equine leather for outer soles and inner soles	12%	B		7%	
	--- Other	16%	B		10,2%	
	- Other bovine leather and equine leather, parchment-dressed or prepared after tanning:					
4104.31	-- Full grains and grain splits	16%	B		10,2%	
4104.39	-- Other	16%	B		10,2%	

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
41.05	Sheep or lamb skin leather, without wool on, other than leather of heading No. 41.08 or 41.09:					
	- Tanned or retanned but not further prepared, whether or not split:					
4105.11	-- Vegetable pre-tanned	Free	B	Free		
4105.12	-- Otherwise pre-tanned	Free	B	Free		
4105.19	-- Other	16%	B	10,2%		
4105.20	- Parchment-dressed or prepared after tanning	16%	B	10,2%		
41.06	Goat or kid skin leather, without hair on, other than leather of heading No. 41.08 or 41.09:					
	- Tanned or retanned but not further prepared, whether or not split:					
4106.11	-- Vegetable pre-tanned	Free	B	Free		
4106.12	-- Otherwise pre-tanned	Free	B	Free		
4106.19	-- Other	9%	B	6,4%		
4106.20	- Parchment-dressed or prepared after tanning	9%	B	6,4%		
41.07	Leather of other animals, without hair on, other than leather of heading No. 41.08 or 41.09:					
4107.10	- Of swine:					
	-- For outer soles and inner soles	4,9%	B	3,8%		
	-- Other	5,8%	B	4,4%		
	- Of reptiles:					
4107.21	-- Vegetable pre-tanned	5,8%	B	4,4%		
4107.29	-- Other	5,8%	B	4,4%		
4107.90	- Of other animals:					
	-- For outer soles and inner soles	4,9%	B	3,8%		
	-- Other	5,8%	B	4,4%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
<u>41.08</u>	Chamols (including combination chamols) leather	6,2%	B	3,7%		
<u>41.09</u>	Patent leather and patent laminated leather; metallised leather	9%	B	6,4%		
<u>41.10</u>	Parings and other waste of leather or of composition leather, not suitable for the manufacture of leather articles; leather dust, powder and flour	Free	B	Free		
<u>41.11</u>	Composition leather with a basis of leather or leather fibre, in slabs, sheets or strip, whether or not in rolls	7,7%	B	5,5%		
Chapter 42						
Articles of leather, saddlery and harness; travel goods, handbags and similar containers; articles of animal gut (other than silk-worm gut)						
<u>42.01</u>	Saddlery and harness for any animal (including traces, leads, knee pads, muzzles, saddle cloths, saddle bags, dog coats and the like), of any material	7%	B	5,1%		
<u>42.02</u>	Trunks, suit-cases, vanity-cases, executive-cases, brief-cases, school satchels, spectacle cases, binocular cases, camera cases, musical instrument cases, gun cases, holsters and similar containers; travelling-bags, toilet bags, rucksacks, handbags, shopping-bags, wallets, purses, map-cases, cigarette-cases, tobacco-pouches, tool bags, sports bags, bottle-cases, jewellery boxes, powder-boxes, cutlery cases and similar containers, of leather or of composition leather, of sheeting of plastics, of textile materials, of vulcanised fibre or of paperboard, or wholly or mainly covered with such materials or with paper: - Trunks, suit-cases, vanity-cases, executive-cases, brief-cases, school satchels and similar containers:					
4202.11	- - With outer surface of leather, of composition leather or of patent leather	13%	B	11,7%		
4202.12	- - With outer surface of plastics or of textile materials	15%	B	13,5%		
4202.19	- - Other	15%	B	13,5%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
	- Handbags, whether or not with shoulder strap, including those without handle:					
4202.21	-- With outer surface of leather of composition leather or of patent leather	13%	B	11,7%		
4202.22	-- With outer surface of plastic sheeting or of textile materials ...	15%	B	13,5%		
4202.29	-- Other	15%	B	13,5%		
	- Articles of a kind normally carried in the pocket or in the handbag:					
4202.31	-- With outer surface of leather, of composition leather or of patent leather	13%	B	11,7%		
4202.32	-- With outer surface of plastic sheeting or of textile materials	15%	B	13,5%		
4202.39	-- Other	15%	B	13,5%		
	- Other:					
4202.91	-- With outer surface of leather, of composition leather or of patent leather	13%	B	11,7%		
4202.92	-- With outer surface of plastic sheeting or of textile materials	15%	B	13,5%		
4202.99	-- Other	15%	B	13,5%		
42.03	Articles of apparel and clothing accessories, of leather or of composition leather:					
4203.10	- Articles of apparel	15%	B	12%		
	- Gloves, mittens and mitts:					
4203.21	-- Specially designed for use in sports	8%	B	8%		
4203.29	-- Other	8%	B	8%		
4203.30	- Belts and bandoliers	12,5%	B	8,5%		
4203.40	- Other clothing accessories	12,5%	B	8,5%		
42.04	Articles of leather or of composition leather, of a kind used in machinery or mechanical appliances or for other technical uses	6,2%	B	4,4%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
42.05	Other articles of leather or of composition leather	7%	B	5,1%		
42.06	Articles of gut (other than silk-worm gut), of goldbeater's skin, of bladders or of tendons:					
4206.10	- Catgut	Free	B	Free		
4206.90	- Other	Free	B	Free		
Chapter 43						
Furskins and artificial fur; manufactures thereof						
43.01	Raw furskins (including heads, tails, paws and other pieces or cuttings, suitable for furriers' use), other than raw hides and skins of heading No. 41.01, 41.02 or 41.03:					
4301.10	- Of mink, whole with or without head, tail or paws	Free			Agricultural Product	
4301.20	- Of rabbit or hare, whole, with or without head, tail or paws	Free			Agricultural Product	
4301.30	- Of lamb, the following: Astrakhan, Broadtail, Caracul, Persian and similar lamb, Indian, Chinese, Mongolian or Tibetan lamb, whole, with or without head, tail or paws	Free			Agricultural Product	
4301.40	- Of beaver, whole, with or without head, tail or paws	Free			Agricultural Product	
4301.50	- Of musk-rat, whole, with or without head, tail or paws	Free			Agricultural Product	
4301.60	- Of fox, whole, with or without head, tail or paws	Free			Agricultural Product	
4301.70	- Of seal, whole, with or without head, tail or paws	Free			Agricultural Product	
4301.80	- Other furskins, whole, with or without head, tail or paws	Free			Agricultural Product	
4301.90	- Heads, tails, paws and other pieces or cuttings, suitable for furriers' use	Free			Agricultural Product	

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
43.02	Tanned or dressed furskins (including heads, tails, paws and other pieces or cuttings), unassembled, or assembled (without the addition of other materials) other than those of heading No. 43.03:					
	- Whole skins, with or without head, tail or paws, not assembled:					
4302.11	-- Of mink	8,1%	B		7,3%	
4302.12	-- Of rabbit or hare	8,1%	B		7,3%	
4302.13	-- Of lamb, the following: Astrakhan, Broadtail, Caracul, Persian and similar lamb, Indian, Chinese, Mongolian or Tibetan lamb ..	8,1%	B		7,3%	
4302.19	-- Other	8,1%	B		7,3%	
4302.20	- Heads, tails, paws and other pieces or cuttings, not assembled ..	8,1%	B		7,3%	
4302.30	- Whole skins and pieces or cuttings thereof, assembled:					
	-- "Dropped furskins"	20%	B		18%	
	-- Other	8,1%	B		7,3%	
43.03	Articles of apparel, clothing accessories and other articles of furskin:					
4303.10	- Articles of apparel and clothing accessories	20%	B		18%	
4303.90	- Other	20%	B		18%	
43.04	Artificial fur and articles thereof:					
	- Artificial fur	7%	B		6,3%	
	- Other	13%	B		11,7%	

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
SECTION IX						
WOOD AND ARTICLES OF WOOD; WOOD CHARCOAL; CORK AND ARTICLES OF CORK; MANUFACTURES OF STRAW, OF ESPARTO OR OF OTHER PLAITING MATE- RIALS; BASKETWARE AND WICKERWORK						
Chapter 44						
Wood and articles of wood; wood charcoal						
<u>44.01</u>	Fuel wood, in logs, in billets, in twigs, in faggots or in similar forms; wood in chips or particles; sawdust and wood waste and scrap, whether or not agglomerated in logs, briquettes, pellets or similar forms:					
4401.10	- Fuel wood, in logs, in billets, in twigs, in faggots or in similar forms - Wood in chips or particles:	Free	B	Free		
4401.21	- - Coniferous	Free	B	Free		
4401.22	- - Non-coniferous	Free	B	Free		
4401.30	- Sawdust and wood waste and scrap, whether or not agglomerated in logs, briquettes, pellets or similar forms	Free	B	Free		
<u>44.02</u>	Wood charcoal (including shell or nut charcoal), whether or not agglomerated	Free	B	Free		
<u>44.03</u>	Wood in the rough, whether or not stripped of bark or sapwood, or roughly squared:					
4403.10	- Treated with paint, stains, creosote or other preservatives	Free	B	Free		
4403.20	- Other, coniferous	Free	B	Free		
	- Other, of the following tropical woods:					
4403.31	- - Dark Red Meranti, Light Red Meranti and Meranti Bakau	Free	B	Free		
4403.32	- - White Lauan, White Meranti, White Seraya, Yellow Meranti and Alan	Free	B	Free		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
4403.33	-- Keruing, Ramin, Kapur, Teak, Jongkong, Merbau, Jelutong and Kempas	Free	B	Free		
4403.34	-- Okoumé, Obeche, Sapelli, Sipo, Acajou d'Afrique, Makoré and Iroko	Free	B	Free		
4403.35	-- Tiama, Mansonia, Ilomba, Dibétou, Limba and Azobé	Free	B	Free		
	- Other:					
4403.91	-- Of oak (Quercus spp.)	Free	B	Free		
4403.92	-- Of beech (Fagus spp.)	Free	B	Free		
4403.99	-- Other	Free	B	Free		
44.04	Hoopwood; split poles; piles, pickets and stakes of wood, pointed but not sawn lengthwise; wooden sticks, roughly trimmed but not turned, bent or otherwise worked, suitable for the manufacture of walking-sticks, umbrellas, tool handles or the like; chipwood and the like:					
4404.10	- Coniferous	Free	B	Free		
4404.20	- Non-coniferous	Free	B	Free		
44.05	Wood wool; wood flour	2,2%	B	Free		
44.06	Railway or tramway sleepers (cross-ties) of wood:					
4406.10	- Not impregnated	Free	B	Free		
4406.90	- Other	Free	B	Free		
44.07	Wood sawn or chipped lengthwise, sliced or peeled, whether or not planed, sanded or finger-jointed, of a thickness exceeding 6 mm:					
4407.10	- Coniferous	Free	B	Free		
	- Of the following tropical woods:					
4407.21	-- Dark Red Meranti, Light Red Meranti, Meranti Bakau, White Lauan, White Meranti, White Seraya, Yellow Meranti, Alan, Keruing, Ramin, Kapur, Teak, Jongkong, Merbau, Jelutong and Kempas	Free	B	Free		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
4407.22	-- Okoumé, Obeche, Sapelli, Sipo, Acajou d'Afrique, Makoré, Iroko, Tiama, Mansonia, Ilomba, Dibétou, Limba and Azobé . . .	Free	B	Free		
4407.23	-- Baboen, Mahogany (Swietenia spp.), Imbuia and Balsa	Free	B	Free		
	- Other:					
4407.91	-- Of oak (Quercus spp.)	Free	B	Free		
4407.92	-- Of beech (Fagus spp.)	Free	B	Free		
4407.99	-- Other	Free	B	Free		
44.08	Veneer sheets and sheets for plywood (whether or not spliced) and other wood sawn lengthwise, sliced or peeled, whether or not planed, sanded or finger-jointed, of a thickness not exceeding 6 mm:					
4408.10	- Coniferous	Free	B	Free		
4408.20	- Of the following tropical woods: Dark Red Meranti, Light Red Meranti, White Lauan, Sipo, Limba, Okoumé, Obeche, Acajou d'Afrique, Sapelli, Baboen, Mahogany (Swietenia spp.), Palissandre du Brésil and Bois de Rose femelle	Free	B	Free		
4408.90	- Other	Free	B	Free		
44.09	Wood (including strips and friezes for parquet flooring, not assembled) continuously shaped (tongued, grooved, rebated, chamfered, V-jointed, beaded, moulded, rounded or the like) along any of its edges or faces, whether or not planed, sanded or finger-jointed:					
4409.10	- Coniferous:					
	-- Blocks, strips and friezes for parquet or wood block flooring; beadings and mouldings, including moulded skirting and other moulded boards	3,8%	B	Free		
	-- Other	Free	B	Free		
4409.20	- Non-coniferous:					
	-- Blocks, strips and friezes for parquet or wood block flooring; beadings and mouldings, including moulded skirting and other moulded boards	3,8%	B	Free		
	-- Other	Free	B	Free		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
44.10	Particle board and similar board of wood or other ligneous materials, whether or not agglomerated with resins or other organic binding substances:					
4410.10	- Of Wood	2,2%	B	2,2%		
4410.90	- Of other ligneous materials	2,2%	B	2,2%		
44.11	Fibreboard of wood or other ligneous materials, whether or not bonded with resins or other organic substances:					
	- Fibreboard of a density exceeding 0,8 g/cm ³ :					
4411.11	-- Not mechanically worked or surface covered	3,8%	B	3,8%		
4411.19	-- Other	3,8%	B	3,8%		
	- Fibreboard of a density exceeding 0,5 g/cm ³ but not exceeding 0,8 g/cm ³ :					
4411.21	-- Not mechanically worked or surface covered	3,8%	B	3,8%		
4411.29	-- Other	3,8%	B	3,8%		
	- Fibreboard of a density exceeding 0,35 g/cm ³ but not exceeding 0,5 g/cm ³ :					
4411.31	-- Not mechanically worked or surface covered	3,8%	B	3,8%		
4411.39	-- Other	3,8%	B	3,8%		
	- Other:					
4411.91	-- Not mechanically worked or surface covered	3,8%	B	3,8%		
4411.99	-- Other	3,8%	B	3,8%		
44.12	Plywood, veneered panels and similar laminated wood:					
	- Plywood consisting solely of sheets of wood, each ply not exceeding 6 mm thickness:					
4412.11	- - With at least one outer ply of the following tropical woods: Dark Red Meranti, Light Red Meranti, White Lauan, Sipo, Limba, Okoumé, Obeche, Acajou d'Afrique, Sapelli, Bavoen, Mahogany (Swietenia spp.), Palissandre du Brésil or Bois de Rose Femelle	1,7%	B	1,7%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate		Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
4412.12	-- Other, with at least one outer ply of non-coniferous wood	1,7%	B	1,7%			
4412.19	-- Other	1,7%	B	1,7%			
	- Other, with at least one outer ply of non-coniferous wood:						
4412.21	-- Containing at least one layer of particle board	3,5%	B	3,5%			
4412.29	-- Other	3,5%	B	3,5%			
	- Other:						
4412.91	-- Containing at least one layer of particle board	3,5%	B	3,5%			
4412.99	-- Other	3,5%	B	3,5%			
44.13	Densified wood, in blocks, plates, strips or profile shapes	2,2%	B	Free			
44.14	Wooden frames for paintings, photographs, mirrors or similar objects	3,8%	B	Free			
44.15	Packing cases, boxes, crates, drums and similar packings, of wood; cable-drums of wood; pallets, box pallets and other load boards, of wood:						
4415.10	- Cases, boxes, crates, drums and similar packings; cable drums:						
	-- Boards for cases, in shooks	Free	B	Free			
	-- Other	5,1%	B	4%			
4415.20	- Pallets, box pallets and other load boards	5,1%	B	4%			
44.16	Casks, barrels, vats, tubs and other coopers' products and parts thereof, of wood, including staves	3,8%	B	Free			
44.17	Tools, tool bodies, tool handles, broom or brush bodies and handles, of wood; boot or shoe lasts and trees, of wood:						
	- Roughly shaped blanks for boot or shoe lasts and trees	Free	B	Free			
	- Other	3,8%	B	Free			

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
44.18	Builders' joinery and carpentry of wood, including cellular wood panels, assembled parquet panels, shingles and shakes:					
4418.10	- Windows, French-windows and their frames	3,8%	B	3%		
4418.20	- Doors and their frames and thresholds	3,8%	B	Free		
4418.30	- Parquet panels	3,8%	B	3%		
4418.40	- Shuttering for concrete constructional work	3,8%	B	Free		
4418.50	- Shingles and shakes	3,8%	B	Free		
4418.90	- Other	3,8%	B	Free		
44.19	Tableware and kitchenware, of wood	5%	B	Free		
44.20	Wood marquetry and inlaid wood; caskets and cases for jewellery or cutlery, and similar articles, of wood; statuettes and other ornaments, of wood; wooden articles of furniture not falling in Chapter 94:					
4420.10	- Statuettes and other ornaments, of wood	5%	B	Free		
4420.90	- Other	5%	B	4%		
44.21	Other articles of wood:					
4421.10	- Clothes hangers	5%	B	Free		
4421.90	- Other:					
	-- Spools, cops, bobbins, sewing thread reels and the like	2,2%	B	Free		
	-- Other	5%	B	4%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
Chapter 45						
Cork and articles of cork						
45.01	Natural cork, raw or simply prepared; waste cork; crushed, granulated or ground cork:					
4501.10	- Natural cork, raw or simply prepared	Free	B	Free		
4501.90	- Other	Free	B	Free		
45.02	Natural cork, debacked or roughly squared, or in rectangular (including square) blocks, plates, sheets or strip, (including sharp-edged blanks for corks or stoppers)	3,8%	B	Free		
45.03	Articles of natural cork:					
4503.10	- Corks and stoppers	3,8%	B	3,8%		
4503.90	- Other	3,8%	B	3,8%		
45.04	Agglomerated cork (with or without a binding substance) and articles of agglomerated cork:					
4504.10	- Blocks, plates, sheets and strip; tiles of any shape; solid cylinders, including discs	4%	B	4%		
4505.90	- Other	4%	B	4%		
Chapter 46						
Manufactures of straw, of esparto or of other plaiting materials; basketware and wickerwork						
46.01	Plaits and similar products of plaiting materials, whether or not assembled into strips; plaiting materials, plaits and similar products of plaiting materials, bound together in parallel strands or woven, in sheet form, whether or not being finished articles (for example, mats, matting, screens):					
4601.10	- Plaits and similar products of plaiting materials, whether or not assembled into strips	5,1%	B	1,7%		
4601.20	- Mats, matting and screens of vegetable materials	7%	B	3,7%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
	- Other:					
4601.91	-- Of vegetable materials	7%	B	3,7%		
4601.99	-- Other	7%	B	4,7%		
46.02	Basketwork, wickerwork and other articles, made directly to shape from plaiting materials or made up from goods of heading No. 46.01; articles of loofah:					
4602.10	- Of vegetable materials	7%	B	1,7%		
4602.90	- Other	7%	B	4,7%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
SECTION X PULP OF WOOD OR OF OTHER FIBROUS CELLULOSIC MATERIAL; WASTE AND SCRAP OF PAPER OR PAPER- BOARD; PAPER AND PAPERBOARD AND ARTICLES THEREOF						
Chapter 47 Pulp of wood or of other fibrous cellulosic material; waste and scrap of paper or paperboard						
<u>47.01</u>	Mechanical wood pulp	Free B	Free			
<u>47.02</u>	Chemical wood pulp, dissolving grades	Free B	Free			
<u>47.03</u>	Chemical wood pulp, soda or sulphate, other than dissolving grades:					
	- Unbleached:					
4703.11	- - Coniferous	Free B	Free			
4703.19	- - Non-coniferous	Free B	Free			
	- Semi-bleached or bleached:					
4703.21	- - Coniferous	Free B	Free			
4703.29	- - Non-coniferous	Free B	Free			
<u>47.04</u>	Chemical wood pulp, sulphite, other than dissolving grades:					
	- Unbleached:					
4704.11	- - Coniferous	Free B	Free			
4704.19	- - Non-coniferous	Free B	Free			
	- Semi-bleached or bleached:					
4704.21	- - Coniferous	Free B	Free			
4704.29	- - Non-coniferous	Free B	Free			
<u>47.05</u>	Semi-chemical wood pulp	Free B	Free			

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
47.06	Pulps of other fibrous cellulosic material:					
4706.10	- Cotton linters pulp	Free	B	Free		
	- Other:					
4706.91	-- Mechanical	Free	B	Free		
4706.92	-- Chemical	Free	B	Free		
4706.93	-- Semi-chemical	Free	B	Free		
47.07	Waste and scrap of paper or paperboard:					
4707.10	- Of unbleached kraft paper or paperboard or of corrugated paper or paperboard	Free	B	Free		
4707.20	- Of other paper or paperboard made mainly of bleached chemical pulp, not coloured in the mass	Free	B	Free		
4707.30	- Of paper or paperboard made mainly of mechanical pulp (for example, newspapers, journals and similar printed matter)	Free	B	Free		
4707.90	- Other, including unsorted waste and scrap	Free	B	Free		
	Chapter 48					
	NOTE TO CHAPTER 48:					
	All zero offers indicated in column 4 will be implemented over 10 years					
	Paper and paperboard; articles of paper pulp, of paper or of paperboard					
48.01	Newsprint, in rolls or sheets	Free	B	Free		
48.02	Uncoated paper and paperboard, of a kind used for writing, printing or other graphic purposes, and punch card stock and punch tape paper, in rolls or sheets, other than paper of heading No. 48.01 or 48.03; hand-made paper and paperboard:					
4802.10	- Hand-made paper and paperboard	3,8%	B	Free		PAPER
4802.20	- Paper and paperboard of a kind used as a base for photo-sensitive, heat-sensitive or electro-sensitive paper or paperboard	2%	B	Free		PAPER

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
4802.30	- Carbonising base paper	3,8% B	Free			PAPER
4802.40	- Wallpaper base	3,8% B	Free			PAPER
	- Other paper and paperboard, not containing fibres obtained by a mechanical process or of which not more than 10% by weight of the total fibre content consists of such fibres:					
4802.51	-- Weighing less than 40 g/m ²	3,8% B	Free			PAPER
4802.52	-- Weighing 40 g/m ² or more but not more than 150 g/m ² ..	3,8% B	Free			PAPER
4802.53	-- Weighing more than 150 g/m ²	3,8% B	Free			PAPER
4802.60	- Other paper and paperboard, of which more than 10% by weight of the total fibre content consists of fibres obtained by mechanical process	3,8% B	Free			PAPER
48.03	Toilet or facial tissue stock, towel or napkin stock and similar paper of a kind used for household or sanitary purposes, cellulose wadding and webs of cellulose fibres, whether or not creped, crinkled, embossed, perforated, surface-coloured, surface-decorated or printed, in rolls of a width exceeding 36 cm or in rectangular (including square) sheets with at least one side exceeding 36 cm in unfolded state:					
	- Surface-coloured, surface-decorated or printed	6,2% B	Free			PAPER
	- Other	3% B	Free			PAPER
48.04	Uncoated kraft paper and paperboard, in rolls or sheets, other than that of heading No.48.02 or 48.03:					
	- Kraftliner:					
4804.11	-- Unbleached	3,8% B	Free			PAPER
4804.19	-- Other	3,8% B	Free			PAPER
	- Sack kraft paper:					
4804.21	-- Unbleached	3,8% B	Free			PAPER
4804.29	-- Other	3,8% B	Free			PAPER

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
	- Other kraft paper and paperboard weighing 150 g/m ² or less:					
4804.31	-- Unbleached	3,8%	B	Free		PAPER
4804.39	-- Other	3,8%	B	Free		PAPER
	- Other kraft paper and paperboard weighing more than 150 g/m ² but less than 225 g/m ² :					
4804.41	-- Unbleached	3,8%	B	Free		PAPER
4804.42	-- Bleached uniformly throughout the mass and of which more than 95 % by weight of the total fibre content consists of wood fibres obtained by a chemical process	3,8%	B	Free		PAPER
4804.49	-- Other	3,8%	B	Free		PAPER
	- Other kraft paper and paperboard weighing 225 g/m ² or more:					
4804.51	-- Unbleached	3,8%	B	Free		PAPER
4804.52	-- Bleached uniformly throughout the mass and of which more than 95 % by weight of total fibre content consists of wood fibres obtained by a chemical process	3,8%	B	Free		PAPER
4804.59	-- Other	3,8%	B	Free		PAPER
48.05	Other uncoated paper and paperboard, in rolls or sheets:					
4805.10	- Semi-chemical fluting paper (corrugating medium)	2%	B	Free		PAPER
	- Multi-ply paper and paperboard:					
4805.21	-- Each layer bleached	2%	B	Free		PAPER
4805.22	-- With only one outer layer bleached	2%	B	Free		PAPER
4805.23	-- Having three or more layers, of which only the two outer layers are bleached	2%	B	Free		PAPER
4805.29	-- Other	2%	B	Free		PAPER
4805.30	- Sulphite wrapping paper	2%	B	Free		PAPER
4805.40	- Filter paper and paperboard	2%	B	Free		PAPER
4805.50	- Felt paper and paperboard	2%	B	Free		PAPER

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
4805.60	- Other paper and paperboard, weighing 150 g/m ² or less	2%	B	Free		PAPER
4805.70	- Other paper and paperboard, weighing more than 150 g/m ² but less than 225 g/m ²	2%	B	Free		PAPER
4805.80	- Other paper and paperboard, weighing 225 g/m ² or more	2%	B	Free		PAPER
48.06	Vegetable parchment, greasproof papers, tracing papers and glassine and other glazed transparent or translucent papers, in rolls or sheets:					
4806.10	- Vegetable parchment	3,8%	B	Free		PAPER
4806.20	- Greasproof papers	3,8%	B	Free		PAPER
4806.30	- Tracing papers	3,8%	B	Free		PAPER
4806.40	- Glassine and other glazed transparent or translucent papers	3,8%	B	Free		PAPER
48.07	Composite paper and paperboard (made by sticking flat layers of paper or paperboard together with an adhesive), not surface-coated or impregnated, whether or not internally reinforced, in rolls or sheets:					
4807.10	- Paper and paperboard, laminated internally with bitumen, tar or asphalt	5,1%	B	Free		PAPER
	- Other:					
4807.91	- Straw paper and paperboard, whether or not covered with paper other than straw paper	5,1%	B	Free		PAPER
4807.99	- Other	5,1%	B	Free		PAPER
48.08	Paper and paperboard, corrugated (with or without glued flat surface sheets), creped, crinkled, embossed or perforated, in rolls or sheets, other than that of heading No. 48.03 or 48.18:					
4808.10	- Corrugated paper and paperboard, whether or not perforated	3,8%	B	Free		PAPER
4808.20	- Sack kraft paper, creped or crinkled, whether or not embossed or perforated	3,8%	B	Free		PAPER
4808.30	- Other kraft paper, creped or crinkled, whether or not embossed or perforated	3,8%	B	Free		PAPER
4808.90	- Other	3,8%	B	Free		PAPER

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
48.09	Carbon paper, self-copy paper and other copying or transfer papers (including coated or impregnated paper for duplicator stencils or offset plates), whether or not printed, in rolls of a width exceeding 36 cm or in rectangular (including square) sheets with at least one side exceeding 36 cm in unfolded state:					
4809.10	- Carbon or similar copying papers	6,2%	B	Free		PAPER
4809.20	- Self-copy paper	6,2%	B	Free		PAPER
4809.90	- Other	6,2%	B	Free		PAPER
48.10	Paper and paperboard, coated on one or both sides with kaolin (China clay) or other inorganic substances, with or without a binder, and with no other coating, whether or not surface-coloured, surface-decorated or printed, in rolls or sheets:					
	- Paper and paperboard of a kind used for writing, printing or other graphic purposes, not containing fibres obtained by a mechanical process or of which not more than 10% by weight of the total fibre content consists of such fibres:					
4810.11	-- Weighing not more than 150 g/m ²	5,1%	B	Free		PAPER
4810.12	-- Weighing more than 150 g/m ²	5,1%	B	Free		PAPER
	- Paper and paperboard of a kind used for writing, printing or other graphic purposes, of which more than 10 % by weight of the total fibre content consists of fibres obtained by a mechanical process:					
4810.21	-- Light-weight coated paper	5,1%	B	Free		PAPER
4810.29	-- Other	5,1%	B	Free		PAPER
	- Kraft paper and paperboard, other than that of a kind used for writing, printing or other graphic purposes:					
4810.31	-- Bleached uniformly throughout the mass and of which more than 95 % by weight of the total fibre content consists of wood fibres obtained by a chemical process, and weighing 150 g/m ² or less	5,1%	B	Free		PAPER
4810.32	-- Bleached uniformly throughout the mass and of which more than 95 % by weight of the total fibre content consists of wood fibres obtained by a chemical process, and weighing more than 150 g/m ²	5,1%	B	Free		PAPER

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
4810.39	-- Other	5,1%	B	Free		PAPER
	- Other paper and paperboard	5,1%	B	Free		PAPER
4810.91	-- Multi-ply	5,1%	B	Free		PAPER
4810.99	-- Other	5,1%	B	Free		PAPER
48.11	Paper, paperboard, cellulose wadding and webs of cellulose fibres, coated, impregnated, covered, surface-coloured, surface-decorated or printed, in rolls or sheets, other than goods of heading No. 48.03, 48.09, 48.10 or 48.18:					
4811.10	- Tarred, bituminised or asphalted paper and paperboard	6,2%	B	Free		PAPER
	- Gummed or adhesive paper and paperboard:					
4811.21	-- Self-adhesive	6,2%	B	Free		PAPER
4811.29	-- Other	6,2%	B	Free		PAPER
	- Paper and paperboard coated, impregnated or covered with plastics (excluding adhesives):					
4811.31	-- Bleached, weighing more than 150 g/m ²	3,8%	B	Free		PAPER
4811.39	-- Other	3,8%	B	Free		PAPER
4811.40	- Paper and paperboard, coated, impregnated or covered with wax, paraffin wax, stearin, oil or glycerol	6,2%	B	Free		PAPER
4811.90	- Other paper, paperboard, cellulose wadding and webs of cellulose fibres	6,2%	B	Free		PAPER
48.12	Filter blocks, slabs and plates, of paper pulp	3,8%	B	Free		PAPER
48.13	Cigarette paper, whether or not cut to size or in the form of booklets or tubes:					
4813.10	- In the form of booklets or tubes	5%	B	Free		PAPER
3813.20	- In rolls of a width not exceeding 5 cm	5%	B	Free		PAPER
4813.90	- Other:					
	-- In rolls of a width exceeding 15 cm	2%	B	Free		PAPER
	-- Other	5%	B	Free		PAPER

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate		Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
48.14	Wallpaper and similar wall coverings; window transparencies of paper:						
4814.10	- "Ingrain" paper	7%	B	Free			PAPER
4814.20	- Wallpaper and similar wall coverings, consisting of paper coated or covered, on the face side, with a grained, embossed, coloured, design-printed or otherwise decorated layer of plastics	7%	B	Free			PAPER
4814.30	- Wallpaper and similar wall coverings, consisting of paper covered, on the face side, with plaiting material, whether or not bound together in parallel strands or woven	7%	B	Free			PAPER
4814.90	- Other	7%	B	Free			PAPER
48.15	Floor coverings on a base of paper or of paperboard, whether or not cut to size	4,4%	B	Free			PAPER
48.16	Carbon paper, self-copy paper and other copying or transfer papers (other than those of heading No. 48.09), duplicator stencils and offset plates, of paper, whether or not put up in boxes:						
4816.10	- Carbon or similar copying papers	7,7%	B	Free			PAPER
4816.20	- Self-copy paper	3,8%	B	Free			PAPER
4816.30	- Duplicator stencils	6,2%	B	Free			PAPER
4816.90	- Other	3,8%	B	Free			PAPER
48.17	Envelopes, letter cards, plain postcards and correspondence cards, of paper or paperboard; boxes, pouches, wallets and writing compendiums, of paper or paperboard, containing an assortment of paper stationery:						
4817.10	- Envelopes	7%	B	Free			PAPER
4817.20	- Letter cards, plain postcards and correspondence cards	7%	B	Free			PAPER
4817.30	- Boxes, pouches, wallets and writing compendiums, of paper or paperboard, containing an assortment of paper stationery	7%	B	Free			PAPER

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
48.18	Toilet paper, handkerchiefs, cleansing tissues, towels, tablecloths, serviettes, napkins for babies, tampons, bed sheets and similar household, sanitary or hospital articles, articles of apparel and clothing accessories, of paper pulp, paper, cellulose wadding or webs of cellulose fibres:					
4818.10	- Toilet paper	7%	B	Free		PAPER
4818.20	- Handkerchiefs, cleansing or facial tissues and towels	7%	B	Free		PAPER
4818.30	- Tablecloths and serviettes	7%	B	Free		PAPER
4818.40	- Sanitary towels and tampons, napkins and napkin liners for babies and similar sanitary articles	2,2%	B	Free		PAPER
4818.50	- Articles of apparel and clothing accessories	7%	B	Free		PAPER
4818.90	- Other	7%	B	Free		PAPER
48.19	Cartons, boxes, cases, bags and other packing containers, of paper, paperboard, cellulose wadding or webs of cellulose fibres; box files, letter trays, and similar articles, of paper or paperboard of a kind used in offices, shops or the like:					
4819.10	- Cartons, boxes and cases, of corrugated paper or paperboard	7%	B	Free		PAPER
4819.20	- Folding cartons, boxes and cases, of non-corrugated paper or paperboard	7%	B	Free		PAPER
4819.30	- Sacks and bags, having a base of a width of 40 cm or more	7%	B	Free		PAPER
4819.40	- Other sacks and bags, including cones	7%	B	Free		PAPER
4819.50	- Other packing containers, including record sleeves	7%	B	Free		PAPER
4819.60	- Box files, letter trays, storage boxes and similar articles, of a kind used in offices, shops or the like	7%	B	Free		PAPER
48.20	Registers, account books, note books, order books, receipt books, letter pads, memorandum pads, diaries and similar articles, exercise books, blotting-pads, binders (loose-leaf or other), folders, file covers, manifold business forms, interleaved carbon sets and other articles of stationery, of paper or paperboard; albums for samples or for collections and book covers, of paper or paperboard:					
4820.10	- Registers, account books, note books order books, receipt books, letter pads, memorandum pads, diaries and similar articles	7%	B	Free		PAPER
4820.20	- Exercise books	7%	B	Free		PAPER

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate		Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
4820.30	- Binders (other than book covers), folders and file covers	7%	B	Free			PAPER
4820.40	- Manifold business forms and interleaved carbon sets	7%	B	Free			PAPER
4820.50	- Albums for samples or for collections	7%	B	Free			PAPER
4820.90	- Other	7%	B	Free			PAPER
48.21	Paper or paperboard labels of all kinds, whether or not printed:						
4821.10	- Printed	3,8%	B	Free			PAPER
4821.90	- Other	3,8%	B	Free			PAPER
48.22	Bobbins, spools, cops and similar supports of paper pulp, paper or paperboard (whether or not perforated or hardened):						
4822.10	- Of a kind used for winding textile yarn	2,2%	B	Free			PAPER
4822.90	- Other	2,2%	B	Free			PAPER
48.23	Other paper, paperboard, cellulose wadding and webs of cellulose fibres, cut to size or shape; other articles of paper pulp, paper, paperboard, cellulose wadding or webs of cellulose fibres:						
	- Gummed or adhesive paper, in strips or rolls:						
4823.11	-- Self-adhesive	5%	B	Free			PAPER
4823.19	-- Other	5%	B	Free			PAPER
4823.20	- Filter paper and paperboard	6%	B	Free			PAPER
4823.30	- Cards, not punched, for punch card machines, whether or not in strips	3,8%	B	Free			PAPER
4823.40	- Rolls, sheets and dials, printed for self-recording apparatus	3,8%	B	Free			PAPER
	- Other paper and paperboard, of a kind used for writing, printing or other graphic purposes:						
4823.51	-- Printed, embossed or perforated	6%	B	Free			PAPER
4823.59	-- Other	6%	B	Free			PAPER
4823.60	- Trays, dishes, plates, cups and the like, of paper or paperboard	6%	B	Free			PAPER

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
4823.70	- Moulded or pressed articles of paper pulp:					
	- - Moulded or pressed sheets for packing eggs	Free	B	Free		
	- - Other	6%	B	Free		PAPER
4823.90	- Other:					
	- - Articles of a kind used for technical purposes (other than those of subheadings Nos. 4823.30-40)	3,8%	B	Free		PAPER
	- - Other	6%	B	Free		PAPER
Chapter 49						
NOTE TO CHAPTER 49:						
All zero offers indicated in column 4 will be implemented over 10 years						
Printed books, newspapers, pictures and other products of the printing industry; manuscripts, type-scripts and plans						
49.01	Printed books, brochures, leaflets and similar printed matter, whether or not in single sheets:					
4901.10	- In single sheets, whether or not folded	Free	B	Free		
	- Other:					
4901.91	- - Dictionaries and encyclopaedias, and serial instalments thereof .	Free	B	Free		
4901.99	- - Other	Free	B	Free		
49.02	Newspapers, journals and periodicals, whether or not illustrated or containing advertising material:					
4902.10	- Appearing at least four times a week	Free	B	Free		
4902.90	- Other	Free	B	Free		
49.03	Children's picture, drawing or colouring books	Free	B	Free		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
49.04	Music, printed or in manuscript, whether or not bound or illustrated	Free	B	Free		
49.05	Maps and hydrographic or similar charts of all kinds, including atlases, wall maps, topographical plans and globes, printed:					
4905.10	- Globes	Free	B	Free		
	- Other:					
4905.91	- - In book form	Free	B	Free		
4905.99	- - Other	Free	B	Free		
49.06	Plans and drawings for architectural, engineering, industrial, commercial, topographical or similar purposes, being originals drawn by hand; hand-written texts; photographic reproductions on sensitised paper and carbon copies of the foregoing	Free	B	Free		
49.07	Unused postage, revenue or similar stamps of current or new issue in the country to which they are destined; stamp-impressed paper; banknotes; cheque forms; stock, share or bond certificates and similar documents of title	Free	B	Free		
49.08	Transfers (decalcomanias):					
4908.10	- Transfers (decalcomanias), vitrifiable	3,8%	B	Free		PRM
4908.90	- Other	3,8%	B	Free		PRM
49.09	Printed or illustrated postcards; printed cards bearing personal greetings, messages or announcements, whether or not illustrated, with or without envelopes or trimmings	7%	B	Free		PRM
49.10	Calendars of any kind, printed, including calendar blocks ...	7%	B	Free		PRM

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
49.11	Other printed matter, including printed pictures and photographs:					
4911.10	- Trade advertising material, commercial catalogues and the like:					
	-- Pictures, designs and photographs	7%	B	Free		PRM
	-- Other	Free	B	Free		
	- Other:					
4911.91	-- Pictures, designs and photographs:					
	--- For educational purposes	Free	B	Free		
	--- Other	7%	B	Free		PRM
4911.99	-- Other	Free	B	Free		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
SECTION XI						
TEXTILES AND TEXTILE ARTICLES						
NOTE TO SECTION XI:						
All duty reductions indicated in column 4 will be implemented over 10 years						
Chapter 50						
Silk						
50.01	Silk-worm cocoons suitable for reeling				Agricultural Product	
50.02	Raw silk (not thrown)				Agricultural Product	
50.03	Silk waste (including cocoons unsuitable for reeling, yarn waste and garnetted stock)					
5003.10	- Not carded or combed				Agricultural Product	
5003.90	- Other				Agricultural Product	
<u>50.04</u>	Silk yarn (other than yarn spun from silk waste) not put up for retail sale	2,2%	B		2,2%	
<u>50.05</u>	Yarn spun from silk waste, not put up for retail sale	2,2%	B		2,2%	
<u>50.06</u>	Silk yarn and yarn spun from silk waste, put up for retail sale; silk-worm gut	5,8%	B		5%	
<u>50.07</u>	Woven fabrics of silk or of silk waste:					
5007.10	- Fabrics of noil silk	7,5%	B		3%	
5007.20	- Other fabrics, containing 85 % or more by weight of silk or of silk waste other than noil silk	7,5%	B		7,5%	
5007.90	- Other fabric	7,5%	B		6,9%	

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
Chapter 51						
Wool, fine or coarse animal hair; horsehair yarn and woven fabric						
51.01 Wool, not carded or combed:						
- Greasy, including fleece-washed wool:						
5101.11	-- Shorn wool	Free	B		Agricultural Product	
5101.19	-- Other	Free	B		Agricultural Product	
- Degreased, not carbonised:						
5101.21	-- Shorn wool	Free	B		Agricultural Product	
5101.29	-- Other	Free	B		Agricultural Product	
5101.30	- Carbonised	Free	B		Agricultural Product	
51.02 Fine or coarse animal hair, not carded or combed:						
5102.10	- Fine animal hair	Free	B		Agricultural Product	
5102.20	- Coarse animal hair	Free	B		Agricultural Product	
51.03 Waste of wool or of fine or coarse animal hair, including yarn waste but excluding garnetted stock:						
5103.10	- Noils of wool or of fine animal hair	Free	B		Agricultural Product	
5103.20	- Other waste of wool or of fine animal hair	Free	B		Agricultural Product	
5103.30	- Waste of coarse animal hair	Free	B		Agricultural Product	
51.04	Garnetted stock of wool or of fine or coarse animal hair ...	Free	B		Free	
51.05 Wool and fine or coarse animal hair, carded or combed (including combed wool in fragments):						
5105.10	- Carded wool	Free	B		Free	
- Wool tops and other combed wool:						
5105.21	-- Combed wool in fragments	Free	B		Free	
5105.29	-- Other	Free	B		Free	

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
5105.30	- Fine animal hair, carded or combed	Free	B	Free		
5105.40	- Coarse animal hair, carded or combed	Free	B	Free		
51.06	Yarn of carded wool, not put up for retail sale:					
5106.10	- Containing 85 % or more by weight of wool	6%	B	3,8%		
5106.20	- Containing less than 85 % by weight of wool	6%	B	4%		
51.07	Yarn of combed wool, not put up for retail sale:					
5107.10	- Containing 85 % or more by weight of wool	6%	B	3,8%		
5107.20	- Containing less than 85 % by weight of wool	6%	B	4%		
51.08	Yarn of fine animal hair (carded or combed), not put up for retail sale:					
5108.10	- Carded	6%	B	3,2%		
5108.20	- Combed	6%	B	3,2%		
51.09	Yarn of wool or of fine animal hair, put up for retail sale:					
5109.10	- Containing 85 % or more by weight of wool or of fine animal hair	12%	B	8%		
5109.90	- Other	12%	B	8%		
51.10	Yarn of coarse animal hair or of horsehair (Including gimped horsehair yarn), whether or not put up for retail sale	12%	B	3,5%		
51.11	Woven fabrics of carded wool or of carded fine animal hair:					
	- Containing 85 % or more by weight of wool or of fine animal hair:					
5111.11	-- Of a weight not exceeding 300 g/m ² min. duty p. 1 kg	28% 6,15	B B	8%		
5111.19	-- Other min. duty p. 1 kg	28% 6,15	B B	8%		
5111.20	- Other, mixed mainly or solely with man-made filaments min. duty p. 1 kg	28% 6,15	B B	8%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
5111.30	- Other, mixed mainly or solely with man-made staple fibres min. duty p. 1 kg	28% 6,15	B B		8%	
5111.90	- Other min. duty p. 1 kg	28% 6,15	B B		8%	
51.12	Woven fabrics of combed wool or of combed fine animal hair:					
	- Containing 85 % or more by weight of wool or of fine animal hair:					
5112.11	-- Of a weight not exceeding 200 g/m2 min. duty p. 1 kg	28% 6,15	B B		8%	
5112.19	-- Other min. duty p. 1 kg	28% 6,15	B B		8%	
5112.20	- Other, mixed mainly or solely with man-made filaments min. duty p. 1 kg	28% 6,15	B B		8%	
5112.30	- Other, mixed mainly or solely with man-made staple fibres min. duty p. 1 kg	28% 6,15	B B		8%	
5112.90	- Other min. duty p. 1 kg	28% 6,15	B B		8%	
51.13	Woven fabrics of coarse animal hair or of horsehair	30%	B		5,3%	
	Chapter 52					
	Cotton					
52.01	Cotton, not carded or combed					Agricultural Product
52.02	Cotton waste (including yarn waste and garnetted stock):					
5202.10	- Yarn waste (including thread waste)					Agricultural Product
	- Other:					
5202.91	-- Garnetted stock					Agricultural Product
5202.99	-- Other					Agricultural Product
52.03	Cotton, carded or combed					Agricultural Product

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
52.04	Cotton sewing thread, whether or not put up for retail sale:					
	- Not put up for retail sale:					
5204.11	-- Containing 85 % or more by weight of cotton min. duty. 1 kg	12% 1,88	B B		4%	
5204.19	-- Other min. duty. 1 kg	12% 1,88	B B		4%	
5204.20	- Put up for retail sale min. duty p. 1 kg	13% 2,17	B B		5%	
52.05	Cotton yarn (other than sewing thread), containing 85 % or more by weight of cotton, not put up for retail sale:					
	- Single yarn, of uncombed fibres:					
5205.11	-- Measuring 714.29 decitex or more (not exceeding 14 metric number) min. duty. 1 kg	7% 0,52	B B		4%	
5205.12	-- Measuring less than 714.29 decitex but not less than 232.56 decitex (exceeding 14 metric number but not exceeding 43 metric number) min. duty. 1 kg	7% 0,52	B B		4%	
5205.13	-- Measuring less than 232.56 decitex but not less than 192.31 decitex (exceeding 43 metric number but not exceeding 52 metric number) min. duty. 1 kg	7% 0,52	B B		4%	
5205.14	-- Measuring less than 192.31 decitex but not less than 125 decitex (exceeding 52 metric number but not exceeding 80 metric number) min. duty. 1 kg	7% 0,52	B B		4%	
5205.15	-- Measuring less than 125 decitex (exceeding 80 metric number) . min. duty. 1 kg	7% 0,52	B B		4,4%	
	- Single yarn, of combed fibres:					
5205.21	-- Measuring 714.29 decitex or more (not exceeding 14 metric number) min. duty. 1 kg	7% 0,52	B B		4%	
5205.22	-- Measuring less than 714.29 decitex but not less than 232.56 decitex (exceeding 14 metric number but not exceeding 43 metric number) min. duty. 1 kg	7% 0,52	B B		4%	

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
5205.23	-- Measuring less than 232.56 decitex but not less than 192.31 (exceeding 43 metric number but not exceeding 52 metric number) min. duty. 1 kg	7% 0,52	B B		4%	
5205.24	-- Measuring less than 192.31 decitex but not less than 125 decitex (exceeding 52 metric number but not exceeding 80 metric number) min. duty. 1 kg	7% 0,52	B B		4%	
5205.25	-- Measuring less than 125 decitex (exceeding 80 metric number) min. duty. 1 kg - Multiple (folded) or cabled yarn, of uncombed fibres:	7% 0,52	B B		4%	
5205.31	-- Measuring per single yarn 714.29 decitex or more (not exceeding 14 metric number per single yarn) min. duty. 1 kg	7% 0,52	B B		4%	
5205.32	-- Measuring per single yarn less than 714.29 decitex but not less than 232.56 decitex (exceeding 14 metric number but not exceeding 43 metric number per single yarn) min. duty 1 kg	7% 0,52	B B		4%	
5205.33	-- Measuring per single yarn less than 232.56 decitex but not less than 192.31 decitex (exceeding 43 metric number but not exceeding 52 metric number per single yarn) min. duty 1 kg	7% 0,52	B B		4%	
5205.34	-- Measuring per single yarn less than 192.31 decitex but not less than 125 decitex (exceeding 52 metric number but not exceeding 80 metric number per single yarn) min. duty 1 kg	7% 0,52	B B		4%	
5205.35	-- Measuring per single yarn less than 125 decitex (exceeding 80 metric number per single yarn) min. duty 1 kg - Multiple (folded) or cabled yarn, of combed fibres:	7% 0,52	B B		4%	
5205.41	-- Measuring per single yarn 714.29 decitex or more (not exceeding 14 metric number per single yarn) min. duty 1 kg	7% 0,52	B B		4%	
5205.42	-- Measuring per single yarn less than 714.29 decitex but not less than 232.56 decitex (exceeding 14 metric number but not exceeding 43 metric number per single yarn) min. duty 1 kg	7% 0,52	B B		4%	
5205.43	-- Measuring per single yarn less than 232.56 decitex but not less than 192.31 decitex (exceeding 43 metric number but not exceeding 52 metric number per single yarn) min. duty 1 kg	7% 0,52	B B		4%	

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
5205.44	-- Measuring per single yarn less than 192.31 decitex but not less than 125 decitex (exceeding 52 metric number but not exceeding 80 metric number per single yarn) min. duty 1 kg	7% 0,52	B B		4%	
5205.45	-- Measuring per single yarn less than 125 decitex (exceeding 80 metric number per single yarn) min. duty 1 kg	7% 0,52	B B		4%	
52.06	Cotton yarn (other than sewing thread), containing less than 85 % by weight of cotton, not put up for retail sale:					
	- Single yarn, of uncombed fibres:					
5206.11	-- Measuring 714.29 decitex or more (not exceeding 14 metric number) min. duty 1 kg	7% 0,52	B B		4%	
5206.12	-- Measuring less than 714.29 decitex but not less than 232.56 decitex (exceeding 14 metric number but not exceeding 43 metric number) min. duty 1 kg	7% 0,52	B B		4%	
5206.13	-- Measuring less than 232.56 decitex but not less than 192.31 decitex (exceeding 43 metric number but not exceeding 52 metric number) min. duty 1 kg	7% 0,52	B B		4%	
5206.14	-- Measuring less than 192.31 decitex but not less than 125 decitex (exceeding 52 metric number but not exceeding 80 metric number) min. duty 1 kg	7% 0,52	B B		4%	
5206.15	-- Measuring less than 125 decitex (exceeding 80 metric number) . min. duty 1 kg	7% 0,52	B B		4%	
	- Single yarn, of combed fibres:					
5206.21	-- Measuring 714.29 decitex or more (not exceeding 14 metric number) min. duty 1 kg	7% 0,52	B B		4%	
5206.22	-- Measuring less than 714.29 decitex but not less than 232.56 decitex (exceeding 14 metric number but not exceeding 43 metric number) min. duty 1 kg	7% 0,52	B B		4%	
5206.23	-- Measuring less than 232.56 decitex but not less than 192.31 decitex (exceeding 43 metric number but not exceeding 52 metric number) min. duty 1 kg	7% 0,52	B B		4%	

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate		Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
5206.24	- - Measuring less than 192.31 decitex but not less than 125 decitex (exceeding 52 metric number but not exceeding 80 metric number) min. duty 1 kg	7%	B	4%			
		0,52	B				
5206.25	- - Measuring less than 125 decitex (exceeding 80 metric number) . min. duty 1 kg	7%	B	4%			
		0,52	B				
	- Multiple (folded) or cabled yarn, of uncombed fibres:						
5206.31	- - Measuring per single yarn 714.29 decitex or more (not exceeding 14 metric number per single yarn) min. duty 1 kg	7%	B	4%			
		0,52	B				
5206.32	- - Measuring per single yarn less than 714.29 decitex but not less than 232.56 decitex (exceeding 14 metric number but not exceeding 43 metric number per single yarn) min. duty 1 kg	7%	B	4%			
		0,52	B				
5206.33	- - Measuring per single yarn less than 232.56 decitex but not less than 192.31 decitex (exceeding 43 metric number but not exceeding 52 metric number per single yarn) min. duty 1 kg	7%	B	4%			
		0,52	B				
5206.34	- - Measuring per single yarn less than 192.31 decitex but not less than 125 decitex (exceeding 52 metric number but not exceeding 80 metric number per single yarn) min. duty 1 kg	7%	B	4%			
		0,52	B				
5206.35	- - Measuring per single yarn less than 125 decitex (exceeding 80 metric number per single yarn) min. duty 1 kg	7%	B	4%			
		0,52	B				
	- Multiple (folded) or cabled yarn, of combed fibres:						
5206.41	- - Measuring per single yarn 714.29 decitex or more (not exceeding 14 metric number per single yarn) min. duty 1 kg	7%	B	4%			
		0,52	B				
5206.42	- - Measuring per single yarn less than 714.29 decitex but not less than 232.56 decitex (exceeding 14 metric number but not exceeding 43 metric number per single yarn) min. duty 1 kg	7%	B	4%			
		0,52	B				
5206.43	- - Measuring per single yarn less than 232.56 decitex but not less than 192.31 decitex (exceeding 43 metric number but not exceeding 52 metric number per single yarn) min. duty 1 kg	7%	B	4%			
		0,52	B				
5206.44	- - Measuring per single yarn less than 192.31 decitex but not less than 125 decitex (exceeding 52 metric number but not exceeding 80 metric number per single yarn) min. duty 1 kg	7%	B	4%			
		0,52	B				

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
5206.45	-- Measuring per single yarn less than 125 decitex (exceeding 80 metric number per single yarn) min. duty 1 kg	7% 0,52	B B		4%	
52.07	Cotton yarn (other than sewing thread) put up for retail sale:					
5207.10	- Containing 85% or more by weight of cotton min. duty p. 1 kg	13% 2,17	B B		8,7%	
5207.90	- Other min. duty p. 1 kg	13% 2,17	B B		5%	
52.08	Woven fabrics of cotton, containing 85 % or more by weight of cotton, weighing not more than 200 g/m²:					
	- Unbleached:					
5208.11	-- Plain weave, weighing not more than 100 g/m ² min. duty p. 1 kg	29% 4,00	B B		8%	
5208.12	-- Plain weave, weighing more than 100 g/m ² min. duty p. 1 kg	29% 4,00	B B		8%	
5208.13	-- 3-theard or 4-theard twill, including cross twill min. duty p. 1 kg	29% 4,00	B B		8%	
5208.19	-- Other fabrics min. duty p. 1 kg	29% 4,00	B B		8%	
	- Bleached:					
5208.21	-- Plain weave, weighing not more than 100 g/m ² min. duty p. 1 kg	29% 4,00	B B		17%	
5208.22	-- Plain weave, weighing more than 100 g/m ² min. duty p. 1 kg	29% 4,00	B B		17%	
5208.23	-- 3-thread or 4-thread twill, including cross twill min. duty p. 1 kg	29% 4,00	B B		17%	
5208.29	-- Other fabrics min. duty p. 1 kg	29% 4,00	B B		17%	
	- Dyed:					
5208.31	-- Plain weave, weighing not more than 100 g/m ² min. duty p. 1 kg	29% 4,00	B B		17%	
5208.32	-- Plain weave, weighing more than 100 g/m ² min. duty p. 1 kg	29% 4,00	B B		17%	
5208.33	-- 3-thread or 4-thread twill, including cross twill min. duty p. 1 kg	29% 4,00	B B		17%	

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
5208.39	-- Other fabrics min. duty p. 1 kg	29% 4,00	B B		17%	
	- Of yarns of different colours:					
5208.41	-- Plain weave, weighing not more than 100 g/m ² min. duty p. 1 kg	29% 4,00	B B		8%	
5208.42	-- Plain weave, weighing more than 100 g/m ² min. duty p. 1 kg	29% 4,00	B B		8%	
5208.43	-- 3-thread or 4-thread twill, including cross twill min. duty p. 1 kg	29% 4,00	B B		8%	
5208.49	-- Other fabrics min. duty p. 1 kg	29% 4,00	B B		8%	
	- Printed:					
5208.51	-- Plain weave, weighing not more than 100 g/m ² min. duty p. 1 kg	29% 4,00	B B		17%	
5208.52	-- Plain weave, weighing more than 100 g/m ² min. duty p. 1 kg	29% 4,00	B B		17%	
5208.53	-- 3-thread or 4-thread twill, including cross twill min. duty p. 1 kg	29% 4,00	B B		17%	
5208.59	-- Other fabrics min. duty p. 1 kg	29% 4,00	B B		17%	
52.09	Woven fabrics of cotton, containing 85 % or more by weight of cotton, weighing more than 200 g/m²:					
	- Unbleached:					
5209.11	-- Plain weave min. duty p. 1 kg	29% 4,00	B B		8%	
5209.12	-- 3-thread or 4-thread twill, including cross twill min. duty p. 1 kg	29% 4,00	B B		8%	
5209.19	-- Other fabrics min. duty p. 1 kg	29% 4,00	B B		8%	
	- Bleached:					
5209.21	-- Plain weave min. duty p. 1 kg	29% 4,00	B B		17%	
5209.22	-- 3-thread or 4-thread twill, including cross twill min. duty p. 1 kg	29% 4,00	B B		17%	
5209.29	-- Other fabrics min. duty p. 1 kg	29% 4,00	B B		17%	

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
	- Dyed:					
5209.31	-- Plain weave min. duty p. 1 kg	29% 4,00	B B		17%	
5209.32	-- 3-thread or 4-thread twill, including cross twill min. duty p. 1 kg	29% 4,00	B B		17%	
5209.39	-- Other fabrics min. duty p. 1 kg	29% 4,00	B B		17%	
	- Of yarns of different colours:					
5209.41	-- Plain weave min. duty p. 1 kg	29% 4,00	B B		8%	
5209.42	-- Denim min. duty p. 1 kg	29% 4,00	B B		8%	
5209.43	-- Other fabrics of 3-thread or 4-thread twill, including cross twill . . . min. duty p. 1 kg	29% 4,00	B B		8%	
5209.49	-- Other fabrics min. duty p. 1 kg	29% 4,00	B B		8%	
	- Printed:					
5209.51	-- Plain weave min. duty p. 1 kg	29% 4,00	B B		17%	
5209.52	-- 3-thread or 4-thread twill, including cross twill min. duty p. 1 kg	29% 4,00	B B		17%	
5209.59	-- Other fabrics min. duty p. 1 kg	29% 4,00	B B		17%	
52.10	Woven fabrics of cotton, containing less than 85 % by weight of cotton, mixed mainly or solely with man-made fibres, weighing not more than 200 g/m²:					
	- Unbleached:					
5210.11	-- Plain weave min. duty p. 1 kg	29% 4,00	B B		8%	
5210.12	-- 3-thread or 4-thread twill, including cross twill min. duty p. 1 kg	29% 4,00	B B		8%	
5210.19	-- Other fabrics min. duty p. 1 kg	29% 4,00	B B		8%	
	- Bleached:					
5210.21	-- Plain weave min. duty p. 1 kg	29% 4,00	B B		8%	

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
5210.22	-- 3-thread or 4-thread twill, including cross twill min. duty p. 1 kg	29% 4,00	B B		8%	
5210.29	-- Other fabrics min. duty p. 1 kg	29% 4,00	B B		8%	
	- Dyed:					
5210.31	-- Plain weave min. duty p. 1 kg	29% 4,00	B B		17%	
5210.32	-- 3-thread or 4-thread twill, including cross twill min. duty p. 1 kg	29% 4,00	B B		17%	
5210.39	-- Other fabrics min. duty p. 1 kg	29% 4,00	B B		17%	
	- Of yarns of different colours:					
5210.41	-- Plain weave min. duty p. 1 kg	29% 4,00	B B		8%	
5210.42	-- 3-thread or 4-thread twill, including cross twill min. duty p. 1 kg	29% 4,00	B B		8%	
5210.49	-- Other fabrics min. duty p. 1 kg	29% 4,00	B B		8%	
	- Printed:					
5210.51	-- Plain weave min. duty p. 1 kg	29% 4,00	B B		17%	
5210.52	-- 3-thread or 4-thread twill, including cross twill min. duty p. 1 kg	29% 4,00	B B		17%	
5210.59	-- Other fabrics min. duty p. 1 kg	29% 4,00	B B		17%	
52.11	Woven fabrics of cotton, containing less than 85 % by weight of cotton, mixed mainly or solely with man-made fibres, weighing more than 200 g/m²:					
	- Unbleached:					
5211.11	-- Plain weave min. duty p. 1 kg	29% 4,00	B B		8%	
5211.12	-- 3-thread or 4-thread twill, including cross twill min. duty p. 1 kg	29% 4,00	B B		8%	
5211.19	-- Other fabrics min. duty p. 1 kg	29% 4,00	B B		8%	

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
	- Bleached:					
5211.21	-- Plain weave min. duty p. 1 kg	29% 4,00	B B		8%	
5211.22	-- 3-thread or 4-thread twill, including cross twill min. duty p. 1 kg	29% 4,00	B B		8%	
5211.29	-- Other fabrics min. duty p. 1 kg	29% 4,00	B B		17%	
	- Dyed:					
5211.31	-- Plain weave min. duty p. 1 kg	29% 4,00	B B		17%	
5211.32	-- 3-thread or 4-thread twill, including cross twill min. duty p. 1 kg	29% 4,00	B B		17%	
5211.39	-- Other fabrics min. duty p. 1 kg	29% 4,00	B B		17%	
	- Of yarns of different colours:					
5211.41	-- Plain weave min. duty p. 1 kg	29% 4,00	B B		8%	
5211.42	-- Denim min. duty p. 1 kg	29% 4,00	B B		8%	
5211.43	-- Other fabrics of 3-thread or 4-thread twill, including cross twill min. duty p. 1 kg	29% 4,00	B B		8%	
5211.49	-- Other fabrics min. duty p. 1 kg	29% 4,00	B B		8%	
	- Printed:					
5211.51	-- Plain weave min. duty p. 1 kg	29% 4,00	B B		17%	
5211.52	-- 3-thread or 4-thread twill, including cross twill min. duty p. 1 kg	29% 4,00	B B		17%	
5211.59	-- Other fabrics min. duty p. 1 kg	29% 4,00	B B		17%	
52.12	Other woven fabrics of cotton:					
	- Weighing not more than 200g/m ² :					
5212.11	-- Unbleached min. duty p. 1 kg	29% 4,00	B B		8%	

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
5212.12	-- Bleached min. duty p. 1 kg	29% 4,00	B B	8%		
5212.13	-- Dyed min. duty p. 1 kg	29% 4,00	B B	8%		
5212.14	-- Of yarns of different colours min. duty p. 1 kg	29% 4,00	B B	8%		
5212.15	-- Printed min. duty p. 1 kg	29% 4,00	B B	17%		
	- Weighing more than 200 g/m ² :					
5212.21	-- Unbleached min. duty p. 1 kg	29% 4,00	B B	8%		
5212.22	-- Bleached min. duty p. 1 kg	29% 4,00	B B	8%		
5212.23	-- Dyed min. duty p. 1 kg	29% 4,00	B B	17%		
5212.24	-- Of yarns of different colours min. duty p. 1 kg	29% 4,00	B B	8%		
5212.25	-- Printed min. duty p. 1 kg	29% 4,00	B B	8%		

Chapter 53

Other vegetable textile fibres; paper yarn and woven fabrics of paper yarn

53.01	Flax, raw or processed but not spun; flax tow and waste (including yarn waste and garnetted stock):					
5301.10	- Flax, raw or retted			Agricultural Product		
	- Flax, broken, scutched, hackled or otherwise processed, but not spun:					
5301.21	-- Broken or scutched			Agricultural Product		
5301.29	-- Other			Agricultural Product		
5301.30	- Flax tow and waste			Agricultural Product		

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
53.02	True hemp (<i>Cannabis sativa</i> L.), raw or processed but not spun; tow and waste of true hemp (including yarn waste and garnetted stock):					
5302.10	- True hemp, raw or retted				Agricultural Product	
5302.90	- Other				Agricultural Product	
53.03	Jute and other textile bast fibres (excluding flax, true hemp and ramie), raw or processed but not spun; tow and waste of these fibres (including yarn waste and garnetted stock):					
5303.10	- Jute and other textile bast fibres, raw or retted	1,5%	B	Free		
5303.90	- Other	1,5%	B	Free		
53.04	Sisal and other textile fibres of the genus <i>Agave</i>, raw or processed but not spun; tow and waste of these fibres (including yarn waste and garnetted stock):					
5304.10	- Sisal and other textile fibres of the genus <i>Agave</i> , raw	1,5%	B	Free		
5304.90	- Other	1,5%	B	Free		
53.05	Coconut, abaca (<i>Manila hemp</i> or <i>Musa textilis</i> Nee), ramie and other vegetable textile fibres, not elsewhere specified or included, raw or processed but not spun; tow, nolls and waste of these fibres (including yarn waste and garnetted stock):					
	- Of coconut (coir):					
5305.11	-- Raw	1,5%	B	Free		
5305.19	-- Other	1,5%	B	Free		
	- Of abaca:					
5305.21	-- Raw	1,5%	B	Free		
5305.29	-- Other	1,5%	B	Free		
	- Other:					
5305.91	-- Raw	1,5%	B	Free		
5305.99	-- Other	1,5%	B	Free		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
53.06	Flax yarn:					
5306.10	- Single	11%	B	5%		
5306.20	- Multiple (folded) or cabled	6%	B	5%		
53.07	Yarn of jute or of other textile bast fibres of heading No. 53.03:					
5307.10	- Single	6%	B	Free		
5307.20	- Multiple (folded) or cabled	6%	B	Free		
53.08	Yarn of other vegetable textile fibres; paper yarn:					
5308.10	- Coir yarn	Free	B	Free		
5308.20	- True hemp yarn	Free	B	Free		
5308.30	- Paper yarn	10%	B	6,7%		
5308.90	- Other	8%	B	4%		
53.09	Woven fabrics of flax:					
	- Containing 85 % or more by weight of flax:					
5309.11	-- Unbleached or bleached	28%	B	8%		
	min. duty 1 kg	3,30	B			
5309.19	-- Other	28%	B	8%		
	min. duty 1 kg	3,30	B			
	- Containing less than 85 % by weight of flax:					
5309.21	-- Unbleached or bleached	28%	B	8%		
	min. duty 1 kg	3,30	B			
5309.29	-- Other	28%	B	8%		
	min. duty 1 kg	3,30	B			
53.10	Woven fabrics of jute or of other textile bast fibres of heading No. 53.03:					
5310.10	- Unbleached	20%	B	4%		
5310.90	- Other	20%	B	4%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
53.11	Woven fabrics of other vegetable textile fibres; woven fabrics of paper yarn:					
	- Woven fabrics of other vegetable textile fibres	14%	B		8%	
	- Woven fabrics of paper yarn	20%	B		8%	
	Chapter 54					
	Man-made filaments					
54.01	Sewing thread of man-made filaments, whether or not put up for retail sale:					
5401.10	- Of synthetic filaments:					
	-- Not put up for retail sale	12%	B		8%	
	-- Put up for retail sale	12%	B		Free	
5401.20	- Of artificial filaments	20%	B		5%	
54.02	Synthetic filament yarn (other than sewing thread) not put up for retail sale, including synthetic monofilament of less than 67 decitex:					
5402.10	- High tenacity yarn of nylon or other polyamides	Free	B		Free	
5402.20	- High tenacity yarn of polyesters	Free	B		Free	
	- Textured yarn:					
5402.31	-- Of nylon or other polyamides, measuring per single yarn not more than 50 tex	12,5%	B		4%	
5402.32	-- Of nylon or other polyamides, measuring per single yarn more than 50 tex	12,5%	B		Free	
5402.33	-- Of polyesters	12,5%	B		4%	
5402.39	-- Other	12,5%	B		4%	
	- Other yarn, single untwisted or with a twist not exceeding 50 turns per metre:					
5402.41	-- Of nylon or other polyamides	Free	B		Free	
5402.42	-- Of polyesters, partially oriented	Free	B		Free	

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
5402.43	-- Of polyesters, other	Free	B	Free		
5402.49	-- Other	Free	B	Free		
	- Other yarn, single, with a twist exceeding 50 turns per metre:					
5402.51	-- Of nylon or other polyamides	Free	B	Free		
5402.52	-- Of polyesters	Free	B	Free		
5402.59	-- Other	Free	B	Free		
	- Other yarn, multiple (folded) or cabled:					
5402.61	-- Of nylon or other polyamides	Free	B	Free		
5402.62	-- Of polyesters	Free	B	Free		
5402.69	-- Other	Free	B	Free		
54.03	Artificial filament yarn (other than sewing thread), not put up for retail sale, including artificial monofilament of less than 67 decitex:					
5403.10	- High tenacity yarn of viscose rayon	22%	B	Free		
5403.20	- Textured yarn	22%	B	Free		
	- Other yarn, single:					
5403.31	-- Of viscose rayon, untwisted or with a twist not exceeding 120 turns per metre	22%	B	Free		
5403.32	-- Of viscose rayon, with a twist exceeding 120 turns per metre ..	22%	B	Free		
5403.33	-- Of cellulose acetate	22%	B	Free		
5403.39	-- Other	22%	B	Free		
	- Other yarn, multiple (folded) or cabled:					
5403.41	-- Of viscose rayon	22%	B	Free		
5403.42	-- Of cellulose acetate	22%	B	Free		
5403.49	-- Other	22%	B	Free		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
54.04	Synthetic monofilament of 67 decitex or more and of which no cross-sectional dimension exceeds 1 mm; strip and the like (for example, artificial straw) of synthetic textile materials of an apparent width not exceeding 5 mm:					
5404.10	- Monofilament	1,8%	B		1,8%	
5404.90	- Other	1,8%	B		1,8%	
54.05	Artificial monofilament of 67 decitex or more and of which no cross-sectional dimension exceeds 1 mm; strip and the like (for example, artificial straw) of artificial textile materials of an apparent width not exceeding 5 mm	1,8%	B		1,8%	
54.06	Man-made filament yarn (other than sewing thread), put up for retail sale:					
5406.10	- Synthetic filament yarn	12%	B		Free	
5406.20	- Artificial filament yarn	20%	B		Free	
54.07	Woven fabrics of synthetic filament yarn, including woven fabrics obtained from materials of heading No. 54.04:					
5407.10	- Woven fabrics obtained from high tenacity yarn of nylon or other polyamides or of polyesters	32%	B		8%	
	min. duty 1 kg	6,41	B			
5407.20	- Woven fabrics obtained from strip or the like	32%	B		8%	
	min. duty 1 kg	6,41	B			
5407.30	- Fabrics specified in Note 9 to Section XI	32%	B		8%	
	min. duty 1 kg	6,41	B			
	- Other woven fabrics, containing 85 % or more by weight of filaments of nylon or other polyamides:					
5407.41	-- Unbleached or bleached	32%	B		17%	
	min. duty 1 kg	6,41	B			
5407.42	-- Dyed	32%	B		17%	
	min. duty 1 kg	6,41	B			
5407.43	-- Of yarns of different colours	32%	B		8%	
	min. duty 1 kg	6,41	B			
5407.44	-- Printed	32%	B		17%	
	min. duty 1 kg	6,41	B			

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate		Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
	- Other woven fabrics, containing 85 % or more by weight of textured polyester filaments:						
5407.51	-- Unbleached or bleached min. duty 1 kg	32% 6,41	B B	17%			
5407.52	-- Dyed min. duty 1 kg	32% 6,41	B B	17%			
5407.53	-- Of yarns of different colours min. duty 1 kg	32% 6,41	B B	8%			
5407.54	-- Printed min. duty 1 kg	32% 6,41	B B	17%			
5407.60	- Other woven fabrics, containing 85 % or more by weight of non-textured polyester filaments min. duty 1 kg	32% 6,41	B B	8%			
	- Other woven fabrics, containing 85 % or more by weight of synthetic filaments:						
5407.71	-- Unbleached or bleached min. duty 1 kg	32% 6,41	B B	17%			
5407.72	-- Dyed min. duty 1 kg	32% 6,41	B B	17%			
5407.73	-- Of yarns of different colours min. duty 1 kg	32% 6,41	B B	8%			
5407.74	-- Printed min. duty 1 kg	32% 6,41	B B	17%			
	- Other woven fabrics, containing less than 85 % by weight of synthetic filaments, mixed mainly or solely with cotton:						
5407.81	-- Unbleached or bleached min. duty 1 kg	32% 6,41	B B	17%			
5407.82	-- Dyed min. duty 1 kg	32% 6,41	B B	17%			
5407.83	-- Of yarns of different colours min. duty 1 kg	32% 6,41	B B	8%			
5407.84	-- Printed min. duty 1 kg	32% 6,41	B B	8%			
	- Other woven fabrics:						
5407.91	-- Unbleached or bleached min. duty 1 kg	32% 6,41	B B	8%			

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
5407.92	-- Dyed min. duty 1 kg	32% 6,41	B B		8%	
5407.93	-- Of yarns of different colours min. duty 1 kg	32% 6,41	B B		8%	
5407.94	-- Printed min. duty 1 kg	32% 6,41	B B		8%	
54.08	Woven fabrics of artificial filament yarn, including woven fabrics obtained from materials of heading No. 54.05:					
5408.10	- Woven fabrics obtained from high tenacity yarn, of viscose rayon min. duty 1 kg	32% 6,41	B B		8%	
	- Other woven fabrics, containing 85 % or more by weight of artificial filament or strip or the like:					
5408.21	-- Unbleached or bleached min. duty 1 kg	32% 6,41	B B		17%	
5408.22	-- Dyed:					
	--- Weighing not more than 150 g/m ² min. duty 1 kg	32% 6,41	B B		17%	
	--- Other min. duty 1 kg	32% 6,41	B B		17%	
5408.23	-- Of yarns of different colours min. duty 1 kg	32% 6,41	B B		8%	
5408.24	-- Printed min. duty 1 kg	32% 6,41	B B		8%	
	- Other woven fabrics:					
5408.31	-- Unbleached or bleached min. duty 1 kg	32% 6,41	B B		8%	
5408.32	-- Dyed min. duty 1 kg	32% 6,41	B B		8%	
5408.33	-- Of yarns of different colours min. duty 1 kg	32% 6,41	B B		8%	
5408.34	-- Printed min. duty 1 kg	32% 6,41	B B		8%	

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
Chapter 55						
Man-made staple fibres						
55.01	Synthetic filament tow:					
5501.10	- Of nylon or other polyamides	Free	B	Free		
5501.20	- Of polyesters	Free	B	Free		
5501.30	- Acrylic or modacrylic	Free	B	Free		
5501.90	- Other	Free	B	Free		
55.02	Artificial filament tow:					
	- Viscose filament tow	4%	B	4%		
	- Other	Free	B	Free		
55.03	Synthetic staple fibres, not carded, combed or otherwise processed for spinning:					
5503.10	- Of nylon or other polyamides	Free	B	Free		
5503.20	- Of polyesters	Free	B	Free		
5503.30	- Acrylic or modacrylic	Free	B	Free		
5503.40	- Of polypropylene	Free	B	Free		
5503.90	- Other	Free	B	Free		
55.04	Artificial staple fibres, not carded, combed or otherwise processed for spinning:					
5504.10	- Of viscose rayon	4%	B	4%		
5504.90	- Other	Free	B	Free		
55.05	Waste (including noils, yarn waste and garnetted stock) of man-made fibres:					
5505.10	- Of synthetic fibres	Free	B	Free		
5505.20	- Of artificial fibres	Free	B	Free		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
55.06	Synthetic staple fibres, carded, combed or otherwise processed for spinning:					
5506.10	- Of nylon or other polyamides	Free	B	Free		
5506.20	- Of polyesters	Free	B	Free		
5506.30	- Acrylic or modacrylic	Free	B	Free		
5506.90	- Other	Free	B	Free		
55.07	Artificial staple fibres, carded, combed or otherwise processed for spinning:					
	- Of viscose	4%	B	4%		
	- Other	Free	B	Free		
55.08	Sewing thread of man-made staple fibres, whether or not put up for retail sale:					
5508.10	- Of synthetic staple fibres:					
	- - Not put up for retail sale	12%	B	8%		
	min. duty 1 kg	2,17	B			
	- - Put up for retail sale	12%	B	5%		
	min. duty 1 kg	2,17	B			
5508.20	- Of artificial staple fibres	12%	B	5%		
	min. duty 1 kg	2,17	B			
55.09	Yarn (other than sewing thread) of synthetic staple fibres, not put up for retail sale:					
	- Containing 85 % or more by weight of staple fibres of nylon or other polyamides:					
5509.11	- - Single yarn	7%	B	4%		
	min. duty 1 kg	0,58	B			
5509.12	- - Multiple (folded) or cabled yarn	7%	B	4%		
	min. duty 1 kg	0,58	B			
	- Containing 85% or more by weight of polyester staple fibres:					
5509.21	- - Single yarn	7%	B	4%		
	min. duty 1 kg	0,58	B			
5509.22	- - Multiple (folded) or cabled yarn	7%	B	4%		
	min. duty 1 kg	0,58	B			

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
	- Containing 85 % or more by weight of acrylic or modacrylic staple fibres:					
5509.31	-- Single yarn min. duty 1 kg	7% 0,58	B B		4%	
5509.32	-- Multiple (folded) or cabled yarn min. duty 1 kg	7% 0,58	B B		4%	
	- Other yarn, containing 85 % or more by weight of synthetic staple fibres:					
5509.41	-- Single yarn min. duty 1 kg	7% 0,58	B B		4%	
5509.42	-- Multiple (folded) or cabled yarn min. duty 1 kg	7% 0,58	B B		4%	
	- Other yarn, of polyester staple fibres:					
5509.51	-- Mixed mainly or solely with artificial staple fibres min. duty 1 kg	7% 0,58	B B		4%	
5509.52	-- Mixed mainly or solely with wool or fine animal hair min. duty 1 kg	7% 0,58	B B		4%	
5509.53	-- Mixed mainly or solely with cotton min. duty 1 kg	7% 0,58	B B		4%	
5509.59	-- Other min. duty 1 kg	7% 0,58	B B		4%	
	- Other yarn, of acrylic or modacrylic staple fibres:					
5509.61	-- Mixed mainly or solely with wool or fine animal hair min. duty 1 kg	7% 0,58	B B		4%	
5509.62	-- Mixed mainly or solely with cotton min. duty 1 kg	7% 0,58	B B		4%	
5509.69	-- Other min. duty 1 kg	7% 0,58	B B		4%	
	- Other yarn:					
5509.91	-- Mixed mainly or solely with wool or fine animal hair min. duty 1 kg	7% 0,58	B B		4%	
5509.92	-- Mixed mainly or solely with cotton min. duty 1 kg	7% 0,58	B B		4%	
5509.99	-- Other min. duty 1 kg	7% 0,58	B B		4%	

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate		Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
55.10	Yarn (other than sewing thread) of artificial staple fibres, not put up for retail sale:						
	- Containing 85% or more by weight of artificial staple fibres:						
5510.11	-- Single yarn min. duty 1 kg	7% 0,58	B B	4,7%			
5510.12	-- Multiple (folded) or cabled yarn min. duty 1 kg	7% 0,58	B B	4,7%			
5510.20	- Other yarn, mixed mainly or solely with wool or fine animal hair min. duty 1 kg	7% 0,58	B B	4%			
5510.30	- Other yarn, mixed mainly or solely with cotton min. duty 1 kg	7% 0,58	B B	4,7%			
5510.90	- Other yarn min. duty 1 kg	7% 0,58	B B	4,7%			
55.11	Yarn (other than sewing thread) of man-made staple fibres, put up for retail sale:						
5511.10	- Of synthetic staple fibres, containing 85 % or more by weight of such fibres min. duty p. 1 kg	13% 2,17	B B	8,7%			
5511.20	- Of synthetic staple fibres, containing less than 85 % by weight of such fibres min. duty p. 1 kg	13% 2,17	B B	5%			
5511.30	- Of artificial staple fibres min. duty p. 1 kg	13% 2,17	B B	5%			
55.12	Woven fabrics of synthetic staple fibres, containing 85 % or more by weight of synthetic staple fibres:						
	- Containing 85% or more by weight of polyester staple fibres:						
5512.11	-- Unbleached or bleached min. duty p. 1 kg	29% 4,80	B B	8%			
5512.19	-- Other min. duty p. 1 kg	29% 4,80	B B	17%			
	- Containing 85 % or more by weight of acrylic or modacrylic staple fibres:						
5512.21	-- Unbleached or bleached min. duty p. 1 kg	29% 4,80	B B	8%			

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate		Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
5512.29	-- Other min. duty p. 1 kg	29% 4,80	B B		17%		
	- Other:						
5512.91	-- Unbleached or bleached min. duty p. 1 kg	29% 4,80	B B		8%		
5512.99	-- Other min. duty p. 1 kg	29% 4,80	B B		17%		
55.13	Woven fabrics of synthetic staple fibres, containing less than 85 % by weight of such fibres, mixed mainly or solely with cotton, of a weight not exceeding 170 g/m²:						
	- Unbleached or bleached:						
5513.11	-- Of polyester staple fibres, plain weave min. duty p. 1 kg	29% 4,80	B B		8%		
5513.12	-- 3-thread or 4-thread twill, including cross twill, of polyester staple fibres min. duty p. 1 kg	29% 4,80	B B		8%		
5513.13	-- Other woven fabrics of polyester staple fibres min. duty p. 1 kg	29% 4,80	B B		8%		
5513.19	-- Other woven fabrics min. duty p. 1 kg	29% 4,80	B B		8%		
	- Dyed:						
5513.21	-- Of polyester staple fibres, plain weave min. duty p. 1 kg	29% 4,80	B B		17%		
5513.22	-- 3-thread or 4-thread twill, including cross twill, of polyester staple fibres min. duty p. 1 kg	29% 4,80	B B		17%		
5513.23	-- Other woven fabrics of polyester staple fibres min. duty p. 1 kg	29% 4,80	B B		17%		
5513.29	-- Other woven fabrics min. duty p. 1 kg	29% 4,80	B B		17%		
	- Of yarns of different colours:						
5513.31	-- Of polyester staple fibres, plain weave min. duty p. 1 kg	29% 4,80	B B		8%		
5513.32	-- 3-thread or 4-thread twill, including cross twill, of polyester staple fibres min. duty p. 1 kg	29% 4,80	B B		8%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
5513.33	-- Other woven fabrics of polyester staple fibres min. duty p. 1 kg	29% 4,80	B B	8%		
5513.39	-- Other woven fabrics min. duty p. 1 kg	29% 4,80	B B	8%		
	- Printed:					
5513.41	-- Of polyester staple fibres, plain weave min. duty p. 1 kg	29% 4,80	B B	17%		
5513.42	-- 3-thread or 4-thread twill, including cross twill, of polyester staple fibres min. duty p. 1 kg	29% 4,80	B B	17%		
5513.43	-- Other woven fabrics or polyester staple fibres min. duty p. 1 kg	29% 4,80	B B	17%		
5513.49	-- Other woven fabrics min. duty p. 1 kg	29% 4,80	B B	17%		
55.14	Woven fabrics of synthetic staple fibres, containing less than 85 % by weight of such fibres, mixed mainly or solely with cotton, of a weight exceeding 170 g/m²:					
	- Unbleached or bleached:					
5514.11	-- Of polyester staple fibres, plain weave min. duty p. 1 kg	29% 4,80	B B	8%		
5514.12	-- 3-thread or 4-thread twill, including cross twill, of polyester staple fibres min. duty p. 1 kg	29% 4,80	B B	8%		
5514.13	-- Other woven fabrics of polyester staple fibres min. duty p. 1 kg	29% 4,80	B B	8%		
5514.19	-- Other woven fabrics min. duty p. 1 kg	29% 4,80	B B	8%		
	- Dyed:					
5514.21	-- Of polyester staple fibres, plain weave min. duty p. 1 kg	29% 4,80	B B	17%		
5514.22	-- 3-thread or 4-thread twill, including cross twill, of polyester staple fibres min. duty p. 1 kg	29% 4,80	B B	17%		
5514.23	-- Other woven fabrics of polyester staple fibres min. duty p. 1 kg	29% 4,80	B B	17%		
5514.29	-- Other woven fabrics min. duty p. 1 kg	29% 4,80	B B	17%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
	- Of yarns of different colours:					
5514.31	-- Of polyester staple fibres, plain weave min. duty p. 1 kg	29% 4,80	B B		8%	
5514.32	-- 3-thread or 4-thread twill, including cross twill, of polyester staple fibres min. duty p. 1 kg	29% 4,80	B B		8%	
5514.33	-- Other woven fabrics of polyester staple fibres min. duty p. 1 kg	29% 4,80	B B		8%	
5514.39	-- Other woven fabrics min. duty p. 1 kg	29% 4,80	B B		8%	
	- Printed:					
5514.41	-- Of polyester staple fibres, plain weave min. duty p. 1 kg	29% 4,80	B B		17%	
5514.42	-- 3-thread or 4-thread twill, including cross twill, of polyester staple fibres min. duty p. 1 kg	29% 4,80	B B		17%	
5514.43	-- Other woven fabrics of polyester staple fibres min. duty p. 1 kg	29% 4,80	B B		17%	
5514.49	-- Other woven fabrics min. duty p. 1 kg	29% 4,80	B B		17%	
55.15	Other woven fabrics of synthetic staple fibres:					
	- Of polyester staple fibres:					
5515.11	-- Mixed mainly or solely with viscose rayon staple fibres min. duty p. 1 kg	29% 4,80	B B		17%	
5515.12	-- Mixed mainly or solely with man-made filaments min. duty p. 1 kg	29% 4,80	B B		8%	
5515.13	-- Mixed mainly or solely with wool or fine animal hair min. duty p. 1 kg	29% 4,80	B B		17%	
5515.19	-- Other min. duty p. 1 kg	29% 4,80	B B		17%	
	- Of acrylic or modacrylic staple fibres:					
5515.21	-- Mixed mainly or solely with man-made filaments min. duty p. 1 kg	29% 4,80	B B		8%	
5515.22	-- Mixed mainly or solely with wool or fine animal hair min. duty p. 1 kg	29% 4,80	B B		17%	

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
5515.29	-- Other min. duty p. 1 kg	29% 4,80	B B	8%		
	- Other woven fabrics:					
5515.91	-- Mixed mainly or solely with man-made filaments min. duty p. 1 kg	29% 4,80	B B	8%		
5515.92	-- Mixed mainly or solely with wool or fine animal hair min. duty p. 1 kg	29% 4,80	B B	17%		
5515.99	-- Other min. duty p. 1 kg	29% 4,80	B B	8%		
55.16	Woven fabrics of artificial staple fibres:					
	- Containing 85% or more by weight of artificial staple fibres:					
5516.11	-- Unbleached or bleached min. duty p. 1 kg	29% 4,80	B B	8%		
5516.12	-- Dyed min. duty p. 1 kg	29% 4,80	B B	17%		
5516.13	-- Of yarns of different colours min. duty p. 1 kg	29% 4,80	B B	8%		
5516.14	-- Printed min. duty p. 1 kg	29% 4,80	B B	17%		
	- Containing less than 85 % by weight of artificial staple fibres, mixed mainly or solely with man-made filaments:					
5516.21	-- Unbleached or bleached min. duty p. 1 kg	29% 4,80	B B	17%		
5516.22	-- Dyed min. duty p. 1 kg	29% 4,80	B B	17%		
5516.23	-- Of yarns of different colours min. duty p. 1 kg	29% 4,80	B B	8%		
5516.24	-- Printed min. duty p. 1 kg	29% 4,80	B B	17%		
	- Containing less than 85 % by weight of artificial staple fibres, mixed mainly or solely with wool or fine animal hair:					
5516.31	-- Unbleached or bleached min. duty p. 1 kg	29% 4,80	B B	8%		
5516.32	-- Dyed min. duty p. 1 kg	29% 4,80	B B	17%		

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
5516.33	-- Of yarns of different colours min. duty p. 1 kg	29% 4,80	B B		8%	
5516.34	-- Printed min. duty p. 1 kg	29% 4,80	B B		8%	
	- Containing less than 85 % by weight of artificial staple fibres, mixed mainly or solely with cotton:					
5516.41	-- Unbleached or bleached min. duty p. 1 kg	29% 4,80	B B		8%	
5516.42	-- Dyed min. duty p. 1 kg	29% 4,80	B B		8%	
5516.43	-- Of yarns of different colours min. duty p. 1 kg	29% 4,80	B B		8%	
5516.44	-- Printed min. duty p. 1 kg	29% 4,80	B B		8%	
	- Other:					
5516.91	-- Unbleached or bleached min. duty p. 1 kg	29% 4,80	B B		8%	
5516.92	-- Dyed min. duty p. 1 kg	29% 4,80	B B		17%	
5516.93	-- Of yarns of different colours min. duty p. 1 kg	29% 4,80	B B		8%	
5516.94	-- Printed min. duty p. 1 kg	29% 4,80	B B		8%	
Chapter 56						
Wadding, felt and nonwovens; special yarns; twine, cordage, ropes and cables and articles thereof						
<u>56.01</u>	Wadding of textile materials and articles thereof; textile fibres, not exceeding 5 mm in length (flock), textile dust and mill neps:					
5601.10	- Sanitary towels and tampons, napkins and napkin liners for babies and similar sanitary articles, of wadding	10%	B		5%	

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
	- Wadding; other articles of wadding:					
5601.21	-- Of cotton	10%	B	3,8%		
5601.22	-- Of man-made fibres	10%	B	3,8%		
5601.29	-- Other	10%	B	3,8%		
5601.30	- Textile flock and dust and mill neps	Free	B	Free		
56.02	Felt, whether or not impregnated, coated, covered or laminated:					
5602.10	- Needleloom felt and stitch-bonded fibre fabrics:					
	-- Impregnated or coated with asphalt, tar or similar substances ..	5%	B	5%		
	-- Other	30%	B	6,7%		
	- Other felt, not impregnated, coated, covered or laminated:					
5602.21	-- Of wool or fine animal hair	30%	B	6,7%		
5602.29	-- Of other textile materials	30%	B	6,7%		
5602.90	- Other:					
	-- Impregnated or coated with asphalt, tar or similar substances ..	5%	B	5%		
	-- Other	30%	B	6,7%		
56.03	Nonwovens, whether or not impregnated, coated, covered or laminated:					
	- Impregnated or coated with asphalt, tar or similar substances ...	5%	B	5%		
	- Other	30%	B	20%		
	min. duty 1 kg	3,93	B			
56.04	Rubber thread and cord, textile covered; textile yarn, and strip and the like of heading No. 54.04 or 54.05, impregnated, coated, covered or sheathed with rubber or plastics:					
5604.10	- Rubber thread and cord, textile covered	3,2%	B	3,2%		
5604.20	- High tenacity yarn of polyesters, of nylon or other polyamides or of viscose rayon, impregnated or coated	1,8%	B	1,8%		
5604.90	- Other	3,2%	B	3,2%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
56.05	Metallised yarn, whether or not gimped, being textile yarn, or strip or the like of heading No. 54.04 or 54.05, combined with metal in the form of thread, strip or powder or covered with metal	19%	B	4%		
56.06	Gimped yarn, and strip and the like of heading No. 54.04 or 54.05, gimped (other than those of heading No. 56.05 and gimped horsehair yarn); chenille yarn (including flock chenille yarn); loop wale-yarn:					
	- Chenille yarn	5%	B	5%		
	- Other	15%	B	8%		
56.07	Twine, cordage, ropes and cables, whether or not plaited or braided and whether or not impregnated, coated, covered or sheathed with rubber or plastics:					
5607.10	- Of jute or other textile bast fibres of heading No. 53.03	32%	B	6%		
	- Of sisal or other textile fibres of the genus Agave:					
5607.21	-- Binder or baler twine	4%	B	4%		
5607.29	-- Other:					
	--- Single, not plaited	4%	B	4%		
	--- Other	32%	B	21,3%		
5607.30	- Of abaca (Manila hemp or <i>Musa textilis</i> Nee) or other hard (leaf) fibres	32%	B	21,3%		
	- Of polyethylene or polypropylene:					
5607.41	-- Binder or baler twine	32%	B	21,3%		
5607.49	-- Other	32%	B	21,3%		
5607.50	- Of other synthetic fibres	32%	B	21,3%		
5607.90	- Other	32%	B	21,3%		
56.08	Knotted netting of twine, cordage or rope; made up fishing nets and other made up nets, of textile materials:					
	- Of man-made textile materials:					
5608.11	-- Made up fishing nets min. duty 1 kg	20% 3,54	B B	13,3%		

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate		Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
5608.19	-- Other:						
	--- Knotted fishing netting	20%	B	8%			
	min. duty 1 kg	3,54	B				
	--- Other	35%	B	23,3%			
5608.90	- Other:						
	-- Knotted fishing netting; made up fishing nets	20%	B	8%			
	min. duty 1 kg	3,54	B				
	-- Other	35%	B	8%			
<u>56.09</u>	Articles of yarn, strip or the like of heading No. 54.04 or 54.05, twine, cordage, rope or cables, not elsewhere specified or included	20%	B	5,8%			
Chapter 57							
Carpets and other textile floor coverings							
<u>57.01</u>	Carpets and other textile floor coverings, knotted, whether or not made up:						
5701.10	- Of wool or fine animal hair:						
	-- Genuine hand-made Oriental carpets	8,4%	B	Free			
	-- Other	35%	B	23,3%			
5701.90	- Of other textile materials:						
	-- Genuine hand-made Oriental carpets	8,4%	B	8%			
	-- Other	35%	B	23,3%			
<u>57.02</u>	Carpets and other textile floor coverings, woven, not tufted or flocked, whether or not made up, including "Kelem", "Schumacks", "Karamanie" and similar hand-woven rugs:						
5702.10	- "Kelem", "Schumacks", "Karamanie" and similar hand-woven rugs	35%	B	3%			
	min. duty 1 kg	5,63	B				
5702.20	- Floor coverings of coconut fibres (coir)	6,2%	B	4%			
	min. duty 1 kg	0,52	B				

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
	- Other, of pile construction, not made up:					
5702.31	-- Of wool or fine animal hair min. duty 1 kg	35% 5,63	B B	8%		
5702.32	-- Of man-made textile materials min. duty 1 kg	35% 5,63	B B	8%		
5702.39	-- Of other textile materials min. duty 1 kg	35% 3,00	B B	8%		
	- Other, of pile construction, made up:					
5702.41	-- Of wool or fine animal hair min. duty 1 kg	35% 5,63	B B	23,3%		
5702.42	-- Of man-made textile materials min. duty 1 kg	35% 5,63	B B	23,3%		
5702.49	-- Of other textile materials min. duty 1 kg	35% 3,00	B B	23,3%		
	- Other, not of pile construction, not made up:					
5702.51	-- Of wool or fine animal hair min. duty 1 kg	35% 5,63	B B	8%		
5702.52	-- Of man-made textile materials min. duty 1 kg	35% 5,63	B B	23,3%		
5702.59	-- Of other textile materials min. duty 1 kg	35% 3,00	B B	8%		
	- Other, not of pile construction, made up:					
5702.91	-- Of wool or fine animal hair min. duty 1 kg	35% 5,63	B B	23,3%		
5702.92	-- Of man-made textile materials min. duty 1 kg	35% 5,63	B B	23,3%		
5702.99	-- Of other textile materials min. duty 1 kg	35% 3,00	B B	24%		
57.03	Carpets and other textile floor coverings, tufted, whether or not made up:					
5703.10	- Of wool or fine animal hair min. duty 1 kg	35% 5,63	B B	8%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate		Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
5703.20	- Of nylon or other polyamides:						
	- - Synthetic lawns for sports halls and sports grounds	35%	B	8%			
	min. duty 1 kg	5,63	B				
	- - Other	35%	B	8%			
	min. duty 1 kg	5,63	B				
5703.30	- Of other man-made textile materials	35%	B	8%			
	min. duty 1 kg	5,63	B				
5703.90	- Of other textile materials	35%	B	8%			
	min. duty 1 kg	3,00	B				
57.04	Carpets and other textile floor coverings, of felt, not tufted or flocced, whether or not made up:						
5704.10	- Tiles having a maximum surface area of 0,3 m ²	30%	B	6,7%			
5704.90	- Other	30%	B	6,7%			
57.05	Other carpets and other textile floor coverings, whether or not made up:						
	- Synthetic lawns for sports halls and sports grounds	35%	B	8%			
	- Other:						
	- - Of coconut fibres (coir)	6,2%	B	6,2%			
	min. duty 1 kg	0,52	B				
	- - Other	35%	B	24%			
	Chapter 58						
	Special woven fabrics; tufted textile fabrics; lace; tapestries; trimmings; embroidery						
58.01	Woven pile fabrics and chenille fabrics, other than fabrics of heading No. 58.02 or 58.06:						
5801.10	- Of wool or fine animal hair	29%	B	8%			
	min. duty 1 kg	5,76	B				
	- Of cotton:						
5801.21	- - Uncut weft pile fabrics	29%	B	8%			
	min. duty 1 kg	5,76	B				

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
5801.22	-- Cut corduroy min. duty 1 kg	29% 5,76	B B		8%	
5801.23	-- Other weft pile fabrics min. duty 1 kg	29% 5,76	B B		8%	
5801.24	-- Warp pile fabrics, épinglé (uncut) min. duty 1 kg	29% 5,76	B B		8%	
5801.25	-- Warp pile fabrics, cut min. duty 1 kg	29% 5,76	B B		8%	
5801.26	-- Chenille fabrics min. duty 1 kg	29% 5,76	B B		8%	
	- Of man-made fibres:					
5801.31	-- Uncut weft pile fabric min. duty 1 kg	29% 5,76	B B		8%	
5801.32	-- Cut corduroy min. duty 1 kg	29% 5,76	B B		8%	
5801.33	-- Other weft pile fabrics min. duty 1 kg	29% 5,76	B B		8%	
5801.34	-- Warp pile fabrics, épinglé (uncut) min. duty 1 kg	29% 5,76	B B		8%	
5801.35	-- Warp pile fabrics, cut min. duty 1 kg	29% 5,76	B B		8%	
5801.36	-- Chenille fabrics min. duty 1 kg	29% 5,76	B B		8%	
5801.90	- Of other textile materials min. duty 1 kg	29% 5,76	B B		8%	
58.02	Terry towelling and similar woven terry fabrics, other than narrow fabrics of heading No. 58.06; tufted textile fabrics, other than products of heading No. 57.03:					
	- Terry towelling and similar woven terry fabrics, of cotton:					
5802.11	-- Unbleached min. duty 1 kg	29% 5,90	B B		24%	
5802.19	-- Other min. duty 1 kg	29% 5,90	B B		24%	
5802.20	- Terry towelling and similar woven terry fabrics, of other textile materials min. duty 1 kg	29% 5,90	B B		19,3%	

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
5802.30	- Tufted textile fabrics min. duty 1 kg	29% 5,90	B B		8%	
58.03	Gauze, other than narrow fabrics of heading No. 58.06:					
5803.10	- Of cotton min. duty 1 kg	25% 5,63	B B		5,8%	
5803.90	- Of other textile materials min. duty 1 kg	25% 5,63	B B		8%	
58.04	Tulles and other net fabrics, not including woven, knitted or crocheted fabrics; lace in the piece, in strips or in motifs:					
5804.10	- Tulles and other net fabrics: -- Knotted fishing nets, in the length min. duty 1 kg	20% 3,54	B B		13,3%	
	- Other	25%	B		8%	
	- Mechanically made lace:					
5804.21	- - Of man-made fibres	25%	B		8%	
5804.29	- - Of other textile materials	25%	B		8%	
5804.30	- Hand-made lace	25%	B		8%	
58.05	Hand-woven tapestries of the type Gobelins, Flanders, Au- busson, Beauvais and the like, and needle-worked tapestries (for example, petit point, cross stitch), whether or not made up	35%	B		5,6%	
58.06	Narrow woven fabrics, other than goods of heading No. 58.07; narrow fabrics consisting of warp without weft assem- bled by means of an adhesive (bolducs):					
5806.10	- Woven pile fabrics (including terry towelling and similar terry fabrics) and chenille fabrics	35%	B		23,3%	
5806.20	- Other woven fabrics, containing by weight 5 % or more of elasto- meric yarn or rubber thread	35%	B		23,3%	
	- Other woven fabrics:					
5806.31	- - Of cotton	35%	B		23,3%	
5806.32	- - Of man-made fibres	35%	B		23,3%	

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
5806.39	- - Of other textile materials	35%	B	23,3%		
5806.40	- Fabrics consisting of warp without weft assembled by means of an adhesive (bolducs)	35%	B	23,3%		
58.07	Labels, badges and similar articles of textile materials, in the piece, in strips or cut to shape or size, not embroidered:					
5807.10	- Woven:					
	- - Adhesive tags, printed with letters, numbers or designs, for marking cables, tubes and similar articles for electric installations	38%	B	6,2%		
	- - Other	38%	B	24%		
5807.90	- Other	38%	B	24%		
58.08	Braids in the piece; ornamental trimmings in the piece, without embroidery, other than knitted or crocheted; tassels, pompons and similar articles:					
5808.10	- Braids in the piece:					
	- - Floating cords and leaded cords for fishing nets	35%	B	5%		
	- - Other	35%	B	23,3%		
5808.90	- Other	35%	B	5,3%		
58.09	Woven fabrics of metal thread and woven fabrics of metalised yarn of heading No. 56.05, of a kind used in apparel, as furnishing fabrics or for similar purposes, not elsewhere specified or included	20%	B	5,6%		
58.10	Embroidery in the piece, in strips or in motifs:					
5810.10	- Embroidery without visible ground	20%	B	8%		
	- Other embroidery:					
5810.91	- - Of cotton	20%	B	7,2%		
5810.92	- - Of man-made fibres	20%	B	7,2%		
5810.99	- - Of other textile materials	20%	B	7,2%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
58.11	Quilted textile products in the piece, composed of one or more layers of textile materials assembled with padding by stitching or otherwise, other than embroidery of heading No. 58.10	27%	B	18%		
Chapter 59						
Impregnated, coated, covered or laminated textile fabrics; textile articles of a kind suitable for industrial use						
59.01	Textile fabrics coated with gum or amylaceous substances, of a kind used for the outer covers of books or the like; tracing cloth; prepared painting canvas; buckram and similar stiffened textile fabrics of a kind used for hat foundations:					
5901.10	- Textile fabrics coated with gum or amylaceous substances, of a kind used for the outer covers of books or the like	30%	B	6,5%		
5901.90	- Other	30%	B	6,5%		
59.02	Tyre cord fabric of high tenacity yarn of nylon or other polyamides, polyesters or viscose rayon:					
5902.10	- Of nylon or other polyamides	10%	B	8%		
5902.20	- Of polyesters	10%	B	8%		
5902.90	- Other	10%	B	8%		
59.03	Textile fabrics impregnated, coated, covered or laminated with plastics, other than those of heading No. 59.02:					
5903.10	- With polyvinyl chloride	22,5%	B	22,5%		
5903.20	- With polyurethane	22,5%	B	22,5%		
5903.90	- Other	22,5%	B	15%		
59.04	Linoleum, whether or not cut to shape; floor coverings consisting of a coating or covering applied on a textile backing, whether or not cut to shape:					
5904.10	- Linoleum	6%	B	5,3%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
	- Other:					
5904.91	- - With a base consisting of needleloom felt or nonwovens:					
	--- Floor coverings consisting of a plastic coating or covering	22%	B		14,7%	
	--- Other	6%	B		5,3%	
5904.92	- - With other textile base:					
	--- Floor coverings consisting of a plastic coating or covering	22%	B		14,7%	
	--- Other	6%	B		5,3%	
<u>59.05</u>	Textile wall coverings	27%	B		18%	
<u>59.06</u>	Rubberised textile fabrics, other than those of heading No. 59.02:					
5906.10	- Adhesive tape of a width not exceeding 20 cm	24%	B		4,6%	
	- Other:					
5906.91	- - Knitted or crocheted	24%	B		6,5%	
5906.99	- - Other	24%	B		8%	
<u>59.07</u>	Textile fabrics otherwise impregnated, coated or covered; painted canvas being theatrical scenery, studio back-cloths or the like:					
	- Jute fabrics impregnated, coated or covered with asphalt, tar or similar substances	5%	B		4,9%	
	- Other	24%	B		16%	
<u>59.08</u>	Textile wicks, woven, platted or knitted, for lamps, stoves, lighters, candles or the like; incandescent gas mantles and tubular knitted gas mantle fabric therefor, whether or not impregnated:					
	- Wicks	8,4%	B		5,6%	
	- Incandescent gas mantles and tubular knitted gas mantle fabric therefor	3,8%	B		3,8%	

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
59.09	Textile hosepiping and similar textile tubing, with or without lining, armour or accessories of other materials:					
	- Of vegetable textile materials, not lined with rubber or plastics min. duty 1 kg	15% 1,96	B B		6,5%	
	- Other	30% 2,62	B B		20%	
59.10	Transmission or conveyor belts or belting, of textile material, whether or not reinforced with metal or other material					
	min. duty 1 kg	11% 1,31	B B		5,1%	
59.11	Textile products and articles, for technical uses, specified in Note 7 to this Chapter:					
5911.10	- Textile fabrics, felt and felt-lined woven fabrics, coated, covered or laminated with rubber, leather or other material, of a kind used for card clothing, and similar fabrics of a kind used for other technical purposes	5%	B		5%	
5911.20	- Bolting cloth, whether or not made up:					
	- - Of man-made filaments of heading No. 54.02, 54.03, 54.04 or 54.05	1%	B		1%	
	- - Of other textile materials	12,5%	B		12%	
	- Textile fabrics and felts, endless or fitted with linking devices, of a kind used in paper-making or similar machines (for example, for pulp or asbestos-cement):					
5911.31	- - Weighing less than 650 g/m2	5%	B		5%	
5911.32	- - Weighing 650 g/m2 or more	5%	B		5%	
5911.40	- Straining cloth of a kind used in oil presses or the like, including that of human hair	7,5%	B		7,5%	
5911.90	- Other	5%	B		5%	

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
Chapter 60						
Knitted or crocheted fabrics						
60.01	Pile fabrics, including "long pile" fabrics and terry fabrics, knitted or crocheted:					
6001.10	- "Long pile" fabrics min. duty 1 kg	32% 13,10	B B		21,3%	
	- Looped pile fabrics:					
6001.21	-- Of cotton min. duty 1 kg	32% 13,10	B B		21,3%	
6001.22	-- Of man-made fibres min. duty 1 kg	32% 13,10	B B		21,3%	
6001.29	-- Of other textile materials min. duty 1 kg	32% 13,10	B B		21,3%	
	- Other:					
6001.91	-- Of cotton min. duty 1 kg	32% 13,10	B B		21,3%	
6001.92	-- Of man-made fibres min. duty 1 kg	32% 13,10	B B		21,3%	
6001.99	-- Of other textile materials min. duty 1 kg	32% 13,10	B B		21,3%	
60.02	Other knitted or crocheted fabrics:					
6002.10	- Of a width not exceeding 30 cm, containing by weight 5 % or more of elastomeric yarn or rubber thread min. duty 1 kg	32% 13,10	B B		21,3%	
6002.20	- Other, of a width not exceeding 30 cm min. duty 1 kg	32% 13,10	B B		21,3%	
6002.30	- Of a width exceeding 30 cm, containing by weight 5 % or more of elastomeric yarn or rubber thread min. duty 1 kg	32% 13,10	B B		21,3%	
	- Other fabrics, warp knit (including those made on galloon knitting machines):					
6002.41	-- Of wool or fine animal hair min. duty 1 kg	32% 13,10	B B		21,3%	
6002.42	-- Of cotton min. duty 1 kg	32% 13,10	B B		21,3%	

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
6002.43	-- Of man-made fibres min. duty 1 kg	32% 13,10	B B		21,3%	
6002.49	-- Other min. duty 1 kg	32% 13,10	B B		21,3%	
	- Other:					
6002.91	-- Of wool or fine animal hair min. duty 1 kg	32% 13,10	B B		21,3%	
6002.92	-- Of cotton min. duty 1 kg	32% 13,10	B B		21,3%	
6002.93	-- Of man-made fibres min. duty 1 kg	32% 13,10	B B		21,3%	
6002.99	-- Other min. duty 1 kg	32% 13,10	B B		21,3%	
Chapter 61						
Articles of apparel and clothing accessories, knitted or crocheted						
61.01	Men's or boys' overcoats, car-coats, capes, cloaks, anoraks (including ski-jackets), wind-cheaters, wind-jackets and similar articles, knitted or crocheted, other than those of heading No. 61.03:					
6101.10	- Of wool or fine animal hair min. duty p. 1 kg	27% 11,79	B B		24%	
6101.20	- Of cotton min. duty 1 kg	35% 15,38	U U		24%	
6101.30	- Of man-made fibres:					
	-- Of man-made staple fibres min. duty 1 kg	35% 15,38	U U		24%	
	-- Of man-made filaments of heading No. 54.02 or 54.03 min. duty 1 p. kg	35% 30,00	B B		24%	
6101.90	- Of other textile materials min. duty 1 kg	35% 22,27	U U		23,3%	

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
61.02	Women's or girls' overcoats, car-coats, capes, cloaks, anoraks (including ski-jackets), wind-cheaters, wind-jackets and similar articles, knitted or crocheted, other than those of heading No. 61.04:					
6102.10	- Of wool or fine animal hair min. duty p. 1 kg	27% 11,79	B B		24%	
6102.20	- Of cotton min. duty 1 kg	35% 15,38	U U		24%	
6102.30	- Of man-made fibres:					
	-- Of man-made staple fibres min. duty 1 kg	35% 15,38	U U		24%	
	-- Of man-made filaments of heading No. 54.02 or 54.03 min. duty p. 1 kg	35% 30,00	B B		24%	
6102.90	- Of other textile materials min. duty 1 kg	35% 22,27	U U		23,3%	
61.03	Men's or boys' suits, ensembles jackets, blazers, trousers, bib and brace overalls, breeches and shorts (other than swimwear), knitted or crocheted:					
	- Suits:					
6103.11	-- Of wool or fine animal hair min. duty p. 1 kg	27% 11,79	B B		18%	
6103.12	-- Of synthetic fibres:					
	--- Of synthetic filaments of heading No. 54.02 min. duty p. 1 kg	35% 30,00	B B		24%	
	--- Of other synthetic fibres min. duty 1 kg	35% 22,27	U U		24%	
6103.19	-- Of other textile materials:					
	--- Of cotton min. duty 1 kg	35% 15,38	U U		24%	
	--- Of artificial staple fibres min. duty 1 kg	35% 15,38	U U		24%	
	--- Of artificial filaments of heading No. 54.03 min. duty p. 1 kg	35% 30,00	B B		24%	
	--- Of other textile materials min. duty 1 kg	35% 22,27	U U		24%	

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
	- Ensembles:					
6103.21	-- Of wool or fine animal hair min. duty p. 1 kg	27% 11,79	B B		18%	
6103.22	-- Of cotton min. duty 1 kg	35% 15,38	U U		24%	
6103.23	-- Of synthetic fibres:					
	--- Of synthetic filaments of heading No. 54.02 min. duty p. 1 kg	35% 30,00	B B		23,3%	
	--- Of other synthetic fibres min. duty 1 kg	35% 22,27	U U		23,3%	
6103.29	-- Of other textile materials:					
	--- Of artificial filaments of heading No. 54.03 min. duty p. 1 kg	35% 30,00	B B		23,3%	
	--- Of other textile materials min. duty 1 kg	35% 22,27	U U		23,3%	
	- Jackets and blazers:					
6103.31	-- Of wool or fine animal hair min. duty p. 1 kg	27% 11,79	B B		18%	
6103.32	-- Of cotton min. duty 1 kg	35% 15,38	U U		24%	
6103.33	-- Of synthetic fibres:					
	--- Of synthetic staple fibres min. duty 1 kg	35% 15,38	U U		23,3%	
	--- Of synthetic filaments of heading No. 54.02 min. duty p. 1 kg	35% 30,00	B B		23,3%	
6103.39	-- Of other textile materials:					
	--- Of artificial staple fibres min. duty 1 kg	35% 15,38	U U		23,3%	
	--- Of artificial filaments of heading No. 54.03 min. duty p. 1 kg	35% 30,00	B B		23,3%	
	--- Of other textile materials min. duty 1 kg	35% 22,27	U U		23,3%	
	- Trousers, bib and brace overalls, breeches and shorts:					
6103.41	-- Of wool or fine animal hair min. duty p. 1 kg	27% 11,79	B B		18%	

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
6103.42	-- Of cotton min. duty 1 kg	35% 15,38	U U		24%	
6103.43	-- Of synthetic fibres:					
	--- Of synthetic staple fibres min. duty 1 kg	35% 15,38	U U		24%	
	--- Of synthetic filaments of heading No. 54.02 min. duty p. 1 kg	35% 30,00	B B		24%	
6103.49	-- Of other textile materials:					
	--- Of artificial staple fibres min. duty 1 kg	35% 15,38	U U		23,3%	
	--- Of artificial filaments of heading No. 54.03 min. duty p. 1 kg	35% 30,00	B B		23,3%	
	--- Of other textile materials min. duty 1 kg	35% 22,27	U U		23,3%	
<u>61.04</u>	Women's or girls' suits, ensembles, jackets, blazers, dresses, skirts, divided skirts, trousers, bib and brace overalls, breeches and shorts (other than swimwear), knitted or crocheted:					
	- Suits:					
6104.11	-- Of wool or fine animal hair min. duty p. 1 kg	27% 11,79	B B		18%	
6104.12	-- Of cotton min. duty 1 kg	35% 22,27	U U		24%	
6104.13	-- Of synthetic fibres:					
	--- Of synthetic staple fibres min. duty 1 kg	35% 15,38	U U		24%	
	--- Of synthetic filaments of heading No. 54.02 min. duty p. 1 kg	35% 30,00	B B		24%	
6104.19	-- Of other textile materials:					
	--- Of artificial filaments of heading No. 54.03 min. duty p. 1 kg	35% 30,00	B B		24%	
	--- Of other textile materials min. duty 1 kg	35% 22,27	U U		24%	

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
	- Ensembles:					
6104.21	-- Of wool or fine animal hair min. duty p. 1 kg	27% 11,79	B B		18%	
6104.22	-- Of cotton min. duty 1 kg	35% 22,27	U U		24%	
6104.23	-- Of synthetic fibres:					
	--- Of synthetic filaments of heading No. 54.02 min. duty p. 1 kg	35% 30,00	B B		24%	
	--- Of other synthetic fibres min. duty 1 kg	35% 22,27	U U		24%	
6104.29	-- Of other textile materials:					
	--- Of artificial filaments of heading No. 54.03 min. duty p. 1 kg	35% 30,00	B B		23,3%	
	--- Of other textile materials min. duty 1 kg	35% 22,27	U U		23,3%	
	- Jackets and blazers:					
6104.31	-- Of wool or fine animal hair min. duty p. 1 kg	27% 11,79	B B		24%	
6104.32	-- Of cotton min. duty 1 kg	35% 15,38	U U		24%	
6104.33	-- Of synthetic fibres:					
	--- Of synthetic staple fibres min. duty 1 kg	35% 15,38	U U		24%	
	--- Of synthetic filaments of heading No. 54.02 min. duty p. 1 kg	35% 30,00	B B		24%	
6104.39	-- Of other textile materials:					
	--- Of artificial staple fibres min. duty 1 kg	35% 15,38	U U		24%	
	--- Of artificial filaments of heading No. 54.03 min. duty p. 1 kg	35% 30,00	B B		24%	
	--- Of other textile materials min. duty 1 kg	35% 22,27	U U		24%	

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
	- Dresses:					
6104.41	-- Of wool or fine animal hair min. duty p. 1 kg	27% 11,79	B B		24%	
6104.42	-- Of cotton min. duty 1 kg	35% 22,27	U U		24%	
6104.43	-- Of synthetic fibres:					
	--- Of synthetic filaments of heading No. 54.02 min. duty p. 1 kg	35% 30,00	B B		24%	
	--- Of other synthetic fibres min. duty 1 kg	35% 22,27	U U		24%	
6104.44	-- Of artificial fibres:					
	--- Of artificial filaments of heading No. 54.03 min. duty p. 1 kg	35% 30,00	B B		24%	
	--- Of other artificial fibres min. duty 1 kg	35% 22,27	U U		24%	
6104.49	-- Of other textile materials min. duty 1 kg	35% 22,27	U U		24%	
	- Skirts and divided skirts:					
6104.51	-- Of wool or fine animal hair min. duty p. 1 kg	27% 11,79	B B		24%	
6104.52	-- Of cotton min. duty 1 kg	35% 22,27	U U		24%	
6104.53	-- Of synthetic fibres:					
	--- Of synthetic filaments of heading No. 54.02 min. duty p. 1 kg	35% 30,00	B B		24%	
	--- Of other synthetic fibres min. duty 1 kg	35% 22,27	U U		24%	
6104.59	-- Of other textile materials:					
	--- Of artificial filaments of heading No. 54.03 min. duty p. 1 kg	35% 30,00	B B		24%	
	--- Of other textile materials min. duty kg	35% 22,27	U U		24%	

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
	- Trousers, bib and brace overalls, breeches and shorts:					
6104.61	-- Of wool or fine animal hair min. duty p. 1 kg	27% 11,79	B B		24%	
6104.62	-- Of cotton min. duty 1 kg	35% 15,38	U U		24%	
6104.63	-- Of synthetic fibres:					
	--- Of synthetic staple fibres min. duty 1 kg	35% 15,38	U U		24%	
	--- Of synthetic filaments of heading No. 54.02 min. duty p. 1 kg	35% 30,00	B B		24%	
6104.69	-- Of other textile materials:					
	--- Of artificial staple fibres min. duty 1 kg	35% 15,38	U U		23,3%	
	--- Of artificial filaments of heading No. 54.03 min. duty p. 1 kg	35% 30,00	B B		23,3%	
	--- Of other textile materials min. duty 1 kg	35% 22,27	U U		23,3%	
61.05	Men's or boys' shirts knitted or crocheted:					
6105.10	- Of cotton min. duty 1 kg	35% 15,38	U U		24%	
6105.20	- Of man-made fibres:					
	-- Of man-made filaments of heading No. 54.02 or 54.03 min. duty p. 1 kg	35% 30,00	B B		23,3%	
	-- Of other man-made fibres min. duty 1 kg	35% 22,27	U U		23,3%	
6105.90	- Of other textile materials:					
	-- Of wool or fine animal hair min. duty p. 1 kg	27% 10,48	B B		12%	
	-- Of other textile materials min. duty 1 kg	35% 22,27	U U		12%	

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
61.06	Women's or girls' blouses, shirts and shirt-blouses, knitted or crocheted:					
6106.10	- Of cotton	35% U	24%			
	min. duty 1 kg	15,38 U				
6106.20	- Of man-made fibres:					
	- - Of man-made filaments of heading No. 54.02 or 54.03	35% B	24%			
	min. duty p. 1 kg	30,00 B				
	- - Of other man-made fibres	35% U	24%			
	min. duty 1 kg	22,27 U				
6106.90	- Of other textile materials:					
	- - Of wool or fine animal hair	27% B	18%			
	min. duty p. 1 kg	11,79 B				
	- - Of other textile materials	35% U	23,3%			
	min. duty 1 kg	22,27 U				
61.07	Men's or boys' underpants, briefs, nightshirts, pyjamas, bath- robes, dressing gowns and similar articles, knitted or cro- cheted:					
	- Underpants and briefs:					
6107.11	- - Of cotton	35% U	24%			
	min. duty 1 kg	15,38 U				
6107.12	- - Of man-made fibres:					
	- - - Of man-made filaments of heading No. 54.02 or 54.03	35% B	24%			
	min. duty p. 1 kg	30,00 B				
	- - - Of other man-made fibres	35% U	24%			
	min. duty 1 kg	22,27 U				
6107.19	- - Of other textile materials:					
	- - - Of wool or fine animal hair	27% B	18%			
	min. duty p. 1 kg	10,48 B				
	- - - Of other textile materials	35% U	12%			
	min. duty 1 kg	22,27 U				
	- Nightshirts and pyjamas:					
6107.21	- - Of cotton	35% U	24%			
	min. duty 1 kg	15,38 U				

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
6107.22	-- Of man-made fibres:					
	--- Of man-made filaments of heading No. 54.02 or 54.03 min. duty p. 1 kg	35% 30,00	B B		24%	
	--- Of other man-made fibres min. duty 1 kg	35% 22,27	U U		24%	
6107.29	-- Of other textile materials:					
	--- Of wool or fine animal hair min. duty p. 1 kg	27% 10,48	B B		12%	
	--- Of other textile materials min. duty 1 kg	35% 22,27	U U		23,3%	
	- Other:					
6107.91	-- Of cotton min. duty 1 kg	35% 15,38	U U		24%	
6107.92	-- Of man-made fibres:					
	--- Of man-made staple fibres min. duty 1 kg	35% 15,38	U U		24%	
	--- Of man-made filaments of heading No. 54.02 or 54.03 min. duty p. 1 kg	35% 30,00	B B		24%	
6107.99	-- Of other textile materials:					
	--- Of wool or fine animal hair min. duty p. 1 kg	27% 11,79	B B		12%	
	--- Of other textile materials min. duty 1 kg	35% 22,27	U U		12%	
61.08	Women's or girls' slips, petticoats, briefs, panties, night-dresses, pyjamas, négligés, bathrobes, dressing gowns and similar articles, knitted or crocheted:					
	- Slips and petticoats:					
6108.11	-- Of man-made fibres:					
	--- Of man-made filaments of heading No. 54.02 or 54.03 min. duty p. 1 kg	35% 30,00	B B		23,3%	
	--- Of other man-made fibres min. duty 1 kg	35% 22,27	U U		23,3%	

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
6108.19	-- Of other textile materials:					
	--- Of wool or fine animal hair	27%	B	12%		
	min. duty p. 1 kg	10,48	B			
	--- Of other textile materials	35%	U	12%		
	min. duty 1 kg	22,27	U			
	- Briefs and panties:					
6108.21	-- Of cotton	35%	U	24%		
	min. duty 1 kg	22,27	U			
6108.22	-- Of man-made fibres:					
	--- Of man-made filaments of heading No. 54.02 or 54.03	35%	B	24%		
	min. duty p. 1 kg	30,00	B			
	--- Of other man-made fibres	35%	U	24%		
	min. duty kg	22,27	U			
6108.29	-- Of other textile materials:					
	--- Of wool or fine animal hair	27%	B	18%		
	min. duty p. 1 kg	10,48	B			
	--- Of other textile materials	35%	U	12%		
	min. duty 1 kg	22,27	U			
	- Nightdresses and pyjamas:					
6108.31	-- Of cotton	35%	U	24%		
	min. duty 1 kg	15,38	U			
6108.32	-- Of man-made fibres:					
	--- Of man-made filaments of heading No. 54.02 or 54.03	35%	B	24%		
	min. duty p. 1 kg	30,00	B			
	--- Of other man-made fibres	35%	U	24%		
	min. duty 1 kg	22,27	U			
6108.39	-- Of other textile materials:					
	--- Of wool or fine animal hair	27%	B	12%		
	min. duty p. 1 kg	10,48	B			
	--- Of other textile materials	35%	U	12%		
	min. duty 1 kg	22,27	U			
	- Other:					
6108.91	-- Of cotton	35%	U	24%		
	min. duty 1 kg	15,38	U			

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
6108.92	-- Of man-made fibres:					
	--- Of man-made staple fibres	35% U	24%			
	min. duty 1 kg	15,38 U				
	--- Of man-made filaments of heading No. 54.02 or 54.03	35% B	24%			
	min. duty p. 1 kg	30,00 B				
6108.99	-- Of other textile materials:					
	--- Of wool or fine animal hair	27% B	12%			
	min. duty p. 1 kg	10,48 B				
	--- Of other textile materials	35% U	12%			
	min. duty 1 kg	22,27 U				
61.09	T-shirts, singlets and other vests, knitted or crocheted:					
6109.10	- Of cotton:					
	-- T-shirts	35% U	24%			
	min. duty 1 kg	15,38 U				
	-- Singlets	35% U	23,3%			
	min. duty 1 kg	15,38 U				
	-- Other	35% U	24%			
	min. duty 1 kg	22,27 U				
6109.90	- Of other textile materials:					
	-- Of wool or fine animal hair	27% B	24%			
	min. duty p. 1 kg	10,48 B				
	-- Of man-made staple fibres:					
	--- T-shirts	35% U	24%			
	min. duty 1 kg	15,38 U				
	--- Singlets	35% U	23,3%			
	min. duty 1 kg	22,27 U				
	--- Other	35% U	24%			
	min. duty 1 kg	22,27 U				
	-- Of man-made filaments:					
	--- T-shirts	35% B	12%			
	min. duty p. 1 kg	30,00 B				
	--- Singlets	35% B	23,3%			
	min. duty p. 1 kg	30,00 B				

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate		Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
	--- Other	35%	B	12%			
	min. duty p. 1 kg	30,00	B				
	-- Of other textile materials	35%	U	23,3%			
	min. duty 1 kg	22,27	U				
61.10	Jerseys, pullovers, cardigans, waistcoats and similar articles, knitted or crocheted:						
6110.10	- Of wool or fine animal hair	27%	B	24%			
	min. duty p. 1 kg	11,79	B				
6110.20	- Of cotton	35%	U	24%			
	min. duty 1 kg	15,38	U				
6110.30	- Of man-made fibres:						
	-- Of man-made staple fibres	35%	U	24%			
	min. duty 1 kg	15,38	U				
	-- Of man-made filaments of heading No. 54.02 or 54.03	35%	B	24%			
	min. duty p. 1 kg	30,00	B				
6110.90	- Of other textile materials	35%	U	23,3%			
	min. duty 1 kg	22,27	U				
61.11	Babies' garments and clothing accessories, knitted or crocheted:						
6111.10	- Of wool or fine animal hair	27%	B	18%			
	min. duty p. 1 kg	10,48	B				
6111.20	- Of cotton	35%	U	24%			
	min. duty 1 kg	15,38	U				
6111.30	- Of synthetic fibres:						
	-- Of synthetic staple fibres	35%	U	23,3%			
	min. duty 1 kg	15,38	U				
	-- Of synthetic filaments of heading No. 54.02	35%	B	23,3%			
	min. duty p. 1 kg	30,00	B				
6111.90	- Of other textile materials:						
	-- Of artificial staple fibres	35%	U	23,3%			
	min. duty 1 kg	15,38	U				
	-- Of artificial filaments of heading No. 54.03	35%	B	23,3%			
	min. duty p. 1 kg	30,00	B				
	-- Of other textile materials	35%	U	23,3%			
	min. duty 1 kg	22,27	U				

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
61.12	Track suits, ski suits and swimwear, knitted or crocheted:					
	- Track suits:					
6112.11	-- Of cotton	35% U	24%			
	min. duty 1 kg	15,38 U				
6112.12	-- Of synthetic fibres:					
	--- Of synthetic staple fibres	35% U	24%			
	min. duty 1 kg	15,38 U				
	--- Of synthetic filaments of heading No. 54.02	35% B	24%			
	min. duty p. 1 kg	30,00 B				
6112.19	-- Of other textile materials:					
	--- Of wool or fine animal hair	27% B	12%			
	min. duty p. 1 kg	11,79 B				
	--- Of artificial filaments of heading No. 54.03	35% B	12%			
	min. duty p. 1 kg	30,00 B				
	--- Of other textile materials	35% U	12%			
	min. duty 1 kg	22,27 U				
6112.20	- Ski suits:					
	-- Of wool or fine animal hair	27% B	12%			
	min. duty p. 1 kg	11,79 B				
	-- Of man-made filaments of heading No. 54.02 or 54.03	35% B	24%			
	min. duty p. 1 kg	30,00 B				
	-- Of other textile materials	35% U	24%			
	min. duty 1 kg	22,27 U				
	- Men's or boys' swimwear:					
6112.31	-- Of synthetic fibres:					
	--- Of synthetic filaments of heading No. 54.02	35% B	24%			
	min. duty p. 1 kg	30,0 B				
	--- Of other synthetic fibres	35% U	24%			
	min. duty 1 kg	22,27 U				
6112.39	-- Of other textile materials:					
	--- Of wool or fine animal hair	27% B	12%			
	min. duty p. 1 kg	11,79 B				

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
	--- Of artificial filaments of heading No. 54.03 min. duty p. 1 kg	35% 30,00	B B		12%	
	--- Of other textile materials min. duty kg	35% 22,27	U U		12%	
	- Women's or girls' swimwear:					
6112.41	-- Of synthetic fibres:					
	--- Of synthetic filaments of heading No. 54.02 min. duty p. 1 kg	35% 30,00	B B		24%	
	--- Of other synthetic fibres min. duty 1 kg	35% 22,27	U U		24%	
6112.49	-- Of other textile materials:					
	--- Of wool or fine animal hair min. duty p. 1 kg	27% 11,79	B B		12%	
	--- Of artificial filaments of heading No. 54.03 min. duty p. 1 kg	35% 30,00	B B		24%	
	--- Of other textile materials min. duty 1 kg	35% 22,27	U U		24%	
61.13	Garments, made up of knitted or crocheted fabrics of heading No. 59.03, 59.06 or 59.07:					
	- Of wool or fine animal hair min. duty p. 1 kg	27% 11,79	B B		12%	
	- Of other textile materials	35%	B		12%	
61.14	Other garments, knitted or crocheted:					
6114.10	- Of wool or fine animal hair min. duty p. 1 kg	27% 11,79	B B		12%	
6114.20	- Of cotton min. duty 1 kg	35% 15,38	U U		24%	
6114.30	- Of man-made fibres:					
	-- Of man-made staple fibres min. duty 1 kg	35% 15,38	U U		24%	
	-- Of man-made filaments of heading No. 54.02 or 54.03 min. duty p. 1 kg	35% 30,00	B B		24%	
6114.90	- Of other textile materials min. duty 1 kg	35% 22,27	U U		12%	

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
61.15	Panty hose, tights, stockings, socks and other hosiery, including stockings for varicose veins and footwear without applied soles, knitted or crocheted:					
	- Panty hose and tights:					
6115.11	-- Of synthetic fibres, measuring per single yarn less than 67 decitex:					
	--- Of synthetic filaments of heading No. 54.02 min. duty p. 1 kg	35% 30,00	B B	24%		
	--- Of other synthetic fibres min. duty 1 kg	35% 22,27	U U	24%		
6115.12	-- Of synthetic fibres, measuring per single yarn 67 decitex or more:					
	--- Of synthetic filaments of heading No. 54.02 min. duty p. 1 kg	35% 30,00	B B	24%		
	--- Of other synthetic fibres min. duty 1 kg	35% 22,27	U U	24%		
6115.19	-- Of other textile materials:					
	--- Of wool or fine animal hair min. duty p. 1 kg	27% 10,48	B B	24%		
	--- Of artificial filaments of heading No. 54.03 min. duty p. 1 kg	35% 30,00	B B	24%		
	--- Of other textile materials min. duty 1 kg	35% 22,27	U U	24%		
6115.20	- Women's full-length or knee-length hosiery, measuring per single yarn less than 67 decitex:					
	-- Consisting of textile materials combined with rubber threads . . .	10%	B	10%		
	- Other:					
	--- Of wool or fine animal hair min. duty p. 1 kg	27% 10,48	B B	12%		
	--- Of other textile materials min. duty p. 1 kg	32% 11,57	B B	24%		
	- Other:					
6115.91	-- Of wool or fine animal hair min. duty p. 1 kg	27% 10,48	B B	18%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
6115.92	-- Of cotton:					
	--- Ankle-socks and sockets	32%	B	24%		
	min. duty p. 1 kg	11,57	B			
	--- Other:					
	--- Men's socks	32%	B	24%		
	min. duty p. 1 kg	11,57	B			
	--- Children's socks	32%	B	24%		
	min. duty p. 1 kg	11,57	B			
	--- Other	32%	B	21,3%		
	min. duty p. 1 kg	11,57	B			
6115.93	-- Of synthetic fibres	32%	B	24%		
	min. duty p. 1 kg	11,57	B			
6115.99	-- Of other textile materials	32%	B	12%		
	min. duty p. 1 kg	11,57	B			
81.16	Gloves, mittens and mitts, knitted or crocheted:					
6116.10	- Gloves impregnated, coated or covered with plastics or rubber ..	14%	B	8,9%		
	- Other:					
6116.91	-- Of wool or fine animal hair	10,8%	B	8,9%		
	min. duty p. 1 kg	10,48	B			
6116.92	-- Of cotton	14%	B	9,3%		
6116.93	-- Of synthetic fibres	14%	B	8,9%		
6116.99	-- Of other textile materials	14%	B	8,9%		
81.17	Other made up clothing accessories, knitted or crocheted; knitted or crocheted parts of garments or of clothing acces- sories:					
6117.10	- Shawls, scarves, mufflers, mantillas, veils and the like	35%	B	12%		
6117.20	- Ties, bow ties and cravats	35%	B	12%		
6117.80	- Other accessories	35%	B	12%		
6117.90	- Parts	35%	B	12%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
Chapter 62						
Articles of apparel and clothing accessories, not knitted or crocheted						
62.01	Men's or boys' overcoats, car-coats, capes, cloaks, anoraks (Including ski-jackets), wind-cheaters, wind-jackets and similar articles, other than those of heading No. 62.03:					
	- Overcoats, raincoats, car-coats, capes, cloaks and similar articles:					
6201.11	-- Of wool or fine animal hair	38%	B	24%		
6201.12	-- Of cotton	38%	B	24%		
6201.13	-- Of man-made fibres	38%	B	24%		
6201.19	-- Of other textile materials	38%	B	24%		
	- Other:					
6201.91	-- Of wool or fine animal hair	38%	B	24%		
6201.92	-- Of cotton	38%	B	24%		
6201.93	-- Of man-made fibres	38%	B	24%		
6201.99	-- Of other textile materials	38%	B	24%		
62.02	Women's or girls' overcoats, car-coats, capes, cloaks, anoraks (Including ski-jackets), wind-cheaters, wind-jackets and similar articles, other than those of heading No. 62.04:					
	- Overcoats, raincoats, car-coats, capes, cloaks and similar articles:					
6202.11	-- Of wool or fine animal hair	38%	B	24%		
6202.12	-- Of cotton	38%	B	24%		
6202.13	-- Of man-made fibres	38%	B	24%		
6202.19	-- Of other textile materials	38%	B	24%		
	- Other:					
6202.91	-- Of wool or fine animal hair	38%	B	24%		
6202.92	-- Of cotton	38%	B	24%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate		Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
6202.93	- - Of man-made fibres	38%	B	24%			
6202.99	- - Of other textile materials	38%	B	24%			
62.03	Men's or boys' suits, ensembles, jackets, blazers, trousers, bib and brace overalls, breeches and shorts (other than swimwear):						
	- Suits:						
6203.11	- - Of wool or fine animal hair	38%	B	24%			
6203.12	- - Of synthetic fibres	38%	B	24%			
6203.19	- - Of other textile materials	38%	B	24%			
	- Ensembles:						
6203.21	- - Of wool or fine animal hair	38%	B	24%			
6203.22	- - Of cotton	38%	B	24%			
6203.23	- - Of synthetic fibres	38%	B	24%			
6203.29	- - Of other textile materials	38%	B	24%			
	- Jackets and blazers:						
6203.31	- - Of wool or fine animal hair	38%	B	24%			
6203.32	- - Of cotton	38%	B	24%			
6203.33	- - Of synthetic fibres	38%	B	24%			
6203.39	- - Of other textile materials	38%	B	24%			
	- Trousers, bib and brace overalls, breeches and shorts:						
6203.41	- - Of wool or fine animal hair	38%	B	24%			
6203.42	- - Of cotton:						
	- - - Trousers	38%	B	24%			
	- - - Other	38%	B	24%			
6203.43	- - Of synthetic fibres	38%	B	24%			
6203.49	- - Of other textile materials	38%	B	24%			

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
62.04	Women's or girls' suits, ensembles, jackets, blazers, dresses, skirts, divided skirts, trousers, bib and brace overalls, breeches and shorts (other than swimwear):					
	- Suits:					
6204.11	-- Of wool or fine animal hair	38%	B	24%		
6204.12	-- Of cotton	38%	B	24%		
6204.13	-- Of synthetic fibres	38%	B	24%		
6204.19	-- Of other textile materials	38%	B	24%		
	- Ensembles:					
6204.21	-- Of wool or fine animal hair	38%	B	24%		
6204.22	-- Of cotton	38%	B	24%		
6204.23	-- Of synthetic fibres	38%	B	24%		
6204.29	-- Of other textile materials	38%	B	24%		
	- Jackets and blazers:					
6204.31	-- Of wool or fine animal hair	38%	B	24%		
6204.32	-- Of cotton	38%	B	24%		
6204.33	-- Of synthetic fibres	38%	B	24%		
6204.39	-- Of other textile materials	38%	B	24%		
	- Dresses:					
6204.41	-- Of wool or fine animal hair	38%	B	24%		
6204.42	-- Of cotton	38%	B	24%		
6204.43	-- Of synthetic fibres	38%	B	24%		
6204.44	-- Of artificial fibres	38%	B	24%		
6204.49	-- Of other textile materials	38%	B	24%		
	- Skirts and divided skirts:					
6204.51	-- Of wool or fine animal hair	38%	B	24%		
6204.52	-- Of cotton	38%	B	24%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
6204.53	-- Of synthetic fibres	38%	B	24%		
6204.59	-- Of other textile materials	38%	B	24%		
	- Trousers, bib and brace overalls, breeches and shorts:					
6204.61	-- Of wool or fine animal hair	38%	B	24%		
6204.62	-- Of cotton:					
	--- Trousers	38%	B	24%		
	--- Other	38%	B	24%		
6204.63	-- Of synthetic fibres	38%	B	24%		
6204.69	-- Of other textile materials	38%	B	24%		
62.05	Men's or boys' shirts:					
6205.10	- Of wool or fine animal hair	40%	B	12%		
6205.20	- Of cotton	40%	B	24%		
6205.30	- Of man-made fibres	40%	B	24%		
6205.90	- Of other textile materials	40%	B	12%		
62.06	Women's or girls' blouses, shirts and shirt-blouses:					
6206.10	- Of silk or silk waste	38%	B	24%		
6206.20	- Of wool or fine animal hair	38%	B	24%		
6206.30	- Of cotton	38%	B	24%		
6206.40	- Of man-made fibres	38%	B	24%		
6206.90	- Of other textile materials	38%	B	24%		
62.07	Men's or boys' singlets and other vests, underpants, briefs, nightshirts, pyjamas, bathrobes, dressing gowns and similar articles:					
	- Underpants and briefs:					
6207.11	-- Of cotton	40%	B	12%		
6207.19	-- Of other textile materials	40%	B	12%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
	- Nightshirts and pyjamas:					
6207.21	-- Of cotton	40%	B	24%		
6207.22	-- Of man-made fibres	40%	B	24%		
6207.29	-- Of other textile materials	40%	B	12%		
	- Other:					
6207.91	-- Of cotton	40%	B	24%		
6207.92	-- Of man-made fibres	40%	B	24%		
6207.99	-- Of other textile materials	40%	B	12%		
62.08	Women's or girls' singlets and other vests, slips, petticoats, briefs, panties, nightdresses, pyjamas, négligés, bathrobes, dressing gowns and similar articles:					
	- Slips and petticoats:					
6208.11	-- Of man-made fibres	40%	B	24%		
	min. duty p. 1 kg	13,10	B			
6208.19	-- Of other textile materials	40%	B	12%		
	min. duty p. 1 kg	13,10	B			
	- Nightdresses and pyjamas:					
6208.21	-- Of cotton	40%	B	24%		
	min. duty p. 1 kg	13,10	B			
6208.22	-- Of man-made fibres	40%	B	24%		
	min. duty p. 1 kg	13,10	B			
6208.29	-- Of other textile materials	40%	B	12%		
	min. duty p. 1 kg	13,10	B			
	- Other:					
6208.91	-- Of cotton	40%	B	24%		
	min. duty p. 1 kg	13,10	B			
6208.92	-- Of man-made fibres	40%	B	24%		
	min. duty p. 1 kg	13,10	B			
6208.99	-- Of other textile materials	40%	B	12%		
	min. duty p. 1 kg	13,10	B			

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
62.09	Babies' garments and clothing accessories:					
6209.10	- Of wool or fine animal hair min. duty p. 1 kg	40% 13,10	B B		10,5%	
6209.20	- Of cotton min. duty p. 1 kg	40% 13,10	B B		24%	
6209.30	- Of synthetic fibres min. duty p. 1 kg	40% 13,10	B B		24%	
6209.90	- Of other textile materials min. duty p. 1 kg	40% 13,10	B B		10,5%	
62.10	Garments, made up of fabrics of heading No. 56.02, 56.03, 59.03, 59.06 or 59.07:					
6210.10	- Of fabrics of heading No. 56.02 or 56.03	38%	B		24%	
6210.20	- Other garments, of the type described in subheadings 6201.11 to 6201.19	38%	B		24%	
6210.30	- Other garments, of the type described in subheadings 6202.11 to 6202.19	38%	B		24%	
6210.40	- Other men's or boys' garments	38%	B		24%	
6210.50	- Other women's or girls' garments	38%	B		24%	
62.11	Track suits, ski suits and swimwear; other garments:					
	- Swimwear:					
6211.11	-- Men's or boys'	38%	B		24%	
6211.12	-- Women's or girls'	38%	B		24%	
6211.20	- Ski suits	38%	B		24%	
	- Other garments, men's or boys':					
6211.31	-- Of wool or fine animal hair	38%	B		12%	
6211.32	-- Of cotton	38%	B		24%	
6211.33	-- Of man-made fibres	38%	B		24%	
6211.39	-- Of other textile materials	38%	B		24%	

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
	- Other garments, women's or girls':					
6211.41	- - Of wool or fine animal hair	38%	B	12%		
6211.42	- - Of cotton	38%	B	24%		
6211.43	- - Of man-made fibres	38%	B	24%		
6211.49	- - Of other textile materials	38%	B	12%		
62.12	Brassières, girdles, corsets, braces, suspenders, garters and similar articles and parts thereof, whether or not knitted or crocheted:					
6212.10	- Brassières	38%	B	24%		
6212.20	- Girdles and panty-girdles	38%	B	24%		
6212.30	- Corselettes	38%	B	24%		
6212.90	- Other	38%	B	24%		
62.13	Handkerchiefs:					
6213.10	- Of silk or silk waste	35%	B	10%		
6213.20	- Of cotton	35%	B	10%		
6213.90	- Of other textile materials	35%	B	10%		
62.14	Shawls, scarves, mufflers, mantillas, veils and the like:					
6214.10	- Of silk or silk waste	35%	B	8%		
6214.20	- Of wool or fine animal hair	35%	B	8%		
6214.30	- Of synthetic fibres	35%	B	8%		
6214.40	- Of artificial fibres	35%	B	8%		
6214.90	- Of other textile materials	35%	B	8%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
62.15	Ties, bow ties and cravats:					
6215.10	- Of silk or silk waste	40%	B	24%		
6215.20	- Of man-made fibres	40%	B	24%		
6215.90	- Of other textile materials	40%	B	6,3%		
62.16	Gloves, mittens and mitte	14%	B	7,6%		
62.17	Other made up clothing accessories; parts of garments or of clothing accessories, other than those of heading No. 62.12:					
6217.10	- Accessories	11,3%	B	6,3		
6217.90	- Parts	11,3%	B	11,3		
Chapter 63						
Other made up textile articles; sets; worn clothing and worn textile articles; rags						
I. - OTHER MADE UP TEXTILE ARTICLES						
63.01	Blankets and travelling rugs:					
6301.10	- Electric blankets	30%	B	6,9%		
	min. duty p. 1 kg	4,19	B			
6301.20	- Blankets (other than electric blankets) and travelling rugs, of wool or of fine animal hair	30%	B	20%		
	min. duty p. 1 kg	4,19	B			
6301.30	- Blankets (other than electric blankets) and travelling rugs, of cotton	30%	B	12%		
	min. duty p. 1 kg	4,19	B			
6301.40	- Blankets (other than electric blankets) and travelling rugs, of synthetic fibres	30%	B	12%		
	min. duty p. 1 kg	4,19	B			
6301.90	- Other blankets and travelling rugs	30%	B	12%		
	min. duty p. 1 kg	4,19	B			

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
63.02	Bed linen, table linen, toilet linen and kitchen linen:					
6302.10	- Bed linen, knitted or crocheted min. duty p. 1 kg	35% 5,63	B B		12%	
	- Other bed linen, printed:					
6302.21	-- Of cotton min. duty p. 1 kg	35% 5,63	B B		24%	
6302.22	-- Of man-made fibres min. duty p. 1 kg	35% 5,63	B B		24%	
6302.29	-- Of other textile materials min. duty p. 1 kg	35% 5,63	B B		12%	
	- Other bed linen:					
6302.31	-- Of cotton min. duty p. 1 kg	35% 5,63	B B		23,3%	
6302.32	-- Of man-made fibres min. duty p. 1 kg	35% 5,63	B B		23,3%	
6302.39	-- Of other textile materials min. duty p. 1 kg	35% 5,63	B B		12%	
6302.40	- Table linen, knitted or crocheted min. duty p. 1 kg	35% 5,63	B B		12%	
	- Other table linen:					
6302.51	-- Of cotton min. duty p. 1 kg	35% 5,63	B B		23,3%	
6302.52	-- Of flax min. duty p. 1 kg	35% 5,63	B B		23,3%	
6302.53	-- Of man-made fibres min. duty p. 1 kg	35% 5,63	B B		23,3%	
6302.59	-- Of other textile materials min. duty p. 1 kg	35% 5,63	B B		12%	
6302.60	- Toilet linen and kitchen linen, of terry towelling or similar terry fabrics, of cotton min. duty p. 1 kg	35% 5,63	B B		24%	
	- Other:					
6302.91	-- Of cotton min. duty p. 1 kg	35% 5,63	B B		23,3%	

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
6302.92	-- Of flax min. duty p. 1 kg	35% 5,63	B B		23,3%	
6302.93	-- Of man-made fibres min. duty p. 1 kg	35% 5,63	B B		12%	
6302.99	-- Of other textile materials min. duty p. 1 kg	35% 5,63	B B		12%	
63.03	Curtains (including drapes) and interior blinds; curtain or bed valances:					
	- Knitted or crocheted:					
6303.11	-- Of cotton min. duty p. 1 kg	35% 5,63	B B		23,3%	
6303.12	-- Of synthetic fibres min. duty p. 1 kg	35% 5,63	B B		23,3%	
6303.19	-- Of other textile materials min. duty p. 1 kg	35% 5,63	B B		12%	
	- Other:					
6303.91	-- Of cotton min. duty p. 1 kg	35% 5,63	B B		23,3%	
6303.92	-- Of synthetic fibres min. duty p. 1 kg	35% 5,63	B B		23,3%	
6303.99	-- Of other textile materials min. duty p. 1 kg	35% 5,63	B B		12%	
63.04	Other furnishing articles, excluding those of heading No. 94.04:					
	- Bedspreads:					
6304.11	-- Knitted or crocheted min. duty p. 1 kg	35% 5,63	B B		12%	
6304.19	-- Other min. duty p. 1 kg	35% 5,63	B B		23,3%	
	- Other:					
6304.91	-- Knitted or crocheted min. duty p. 1 kg	35% 5,63	B B		15%	
6304.92	-- Not knitted or crocheted, of cotton min. duty p. 1 kg	35% 5,63	B B		15%	

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
6304.93	-- Not knitted or crocheted, of synthetic fibres min. duty p. 1 kg	35% 5,63	B B		15%	
6304.99	-- Not knitted or crocheted, of other textile materials min. duty p. 1 kg	35% 5,63	B B		12%	
63.05	Sacks and bags, of a kind used for the packing of goods:					
6305.10	- Of jute or of other textile bast fibres of heading No. 53.03:					
	-- Showing signs of appreciable use	Free	B		Free	
	-- Other	30%	B		4%	
6305.20	- Of cotton	30%	B		7,2%	
	- Of man-made textile materials:					
6305.31	-- Of polyethylene or polypropylene strip or the like	30%	B		20%	
6305.39	-- Other	30%	B		7,2%	
6305.90	- Of other textile materials	30%	B		6,2%	
63.06	Tarpaulins, awnings and sunblinds; tents; sails for boats, sailboards or landcraft; camping goods:					
	- Tarpaulins, awnings and sunblinds:					
6306.11	-- Of cotton	37%	B		12%	
6306.12	-- Of synthetic fibres	37%	B		24%	
6306.19	-- Of other textile materials	37%	B		12%	
	- Tents:					
6306.21	-- Of cotton	37%	B		18%	
6306.22	-- Of synthetic fibres	37%	B		18%	
6306.29	-- Of other textile materials	37%	B		18%	
	- Sails:					
6306.31	-- Of synthetic fibres	37%	B		12%	
6306.39	-- Of other textile materials	37%	B		12%	

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
	- Pneumatic mattresses:					
6306.41	-- Of cotton	37%	B	12%		
6306.49	-- Of other textile materials	37%	B	12%		
	- Other:					
6306.91	-- Of cotton	37%	B	12%		
6306.99	-- Of other textile materials	37%	B	12%		
63.07	Other made up articles, including dress patterns:					
6307.10	- Floor-cloths, dish-cloths, dusters and similar cleaning cloths ..	35%	B	12%		
6307.20	- Life-jackets and life-belts	35%	B	24%		
6307.90	- Other	35%	B	24%		
	II. - SETS					
63.08	Sets consisting of woven fabric and yarn, whether or not with accessories, for making up into rugs, tapestries, embroidered table cloths or serviettes, or similar textile articles, put up in packing for retail sale	20%	B	12%		
	III. - WORN CLOTHING AND WORN TEXTILE ARTICLES; RAGS					
63.09	Worn clothing and other worn articles	5,1%	B	5,1%		
63.10	Used or new rags, scrap twine, cordage, rope and cables and worn out articles of twine, cordage, rope or cables, of textile materials:					
6310.10	- Sorted	Free	B	Free		
6310.90	- Other	Free	B	Free		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
SECTION XII						
FOOTWEAR, HEADGEAR, UMBRELLAS, SUN UMBRELLAS, WALKING-STICKS, SEAT-STICKS, WHIPS, RIDING-CROPS AND PARTS THEREOF; PREPARED FEATHERS AND ARTICLES MADE THEREWITH; ARTIFICIAL FLOWERS; ARTICLES OF HUMAN HAIR						
Chapter 64						
Footwear, gaiters and the like; parts of such articles						
64.01	Waterproof footwear with outer soles and uppers of rubber or of plastics, the uppers of which are neither fixed to the sole nor assembled by stitching, riveting, nailing, screwing, plugging or similar processes:					
6401.10	- Footwear incorporating a protective metal toe-cap - Other footwear:	12,5%	B		12,5%	
6401.91	-- Covering the knee	12,5%	B		12,5%	
6401.92	-- Covering the ankle but not covering the knee: -- - Galoshes -- - Other	12,5%	B		12,5%	
6401.99	-- Other	12,5%	B		12,5%	
64.02	Other footwear with outer soles and uppers of rubber or plastics:					
	- Sports footwear:					
6402.11	-- Ski-boots and cross-country ski footwear	12,5%	B		12,5%	
6402.19	-- Other	12,5%	B		12,5%	
6402.20	- Footwear with upper straps or thongs assembled to the sole by means of plugs	12,5%	B		12,5%	
6402.30	- Other footwear, incorporating a protective metal toe-cap	12,5%	B		12,5%	

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
	- Other footwear:					
6402.91	-- Covering the ankle	12,5%	B	12,5%		
6402.99	-- Other	12,5%	B	12,5%		
64.03	Footwear with outer soles of rubber, plastics, leather or composition leather and uppers of leather:					
	- Sports footwear:					
6403.11	-- Ski-boots and cross-country ski footwear	11,5%	B	10,4%		
6403.19	-- Other	11,5%	B	7,9%		
6403.20	- Footwear with outer soles of leather, and uppers which consist of leather straps across the instep and around the big toe	20%	B	12%		
	min. duty p. 1 kg	5,22	B			
6403.30	- Footwear made on a base or platform of wood, not having an inner sole or a protective metal toe-cap	20%	B	12%		
6403.40	- Other footwear, incorporating a protective metal toe-cap	11,5%	B	10,4%		
	- Other footwear with outer soles of leather:					
6403.51	-- Covering the ankle	11,5%	B	8%		
6403.59	-- Other:					
	--- Slippers	11,5%	B	8%		
	--- Other:					
	---- Men's footwear	20%	B	12%		
	min. duty p. 1 kg	4,58	B			
	---- Women's footwear	20%	B	12%		
	min. duty p. 1 kg	7,86	B			
	---- Children's footwear	20%	B	12%		
	- Other footwear:					
6403.91	-- Covering the ankle:					
	--- Slippers	11,5%	B	7,9%		
	--- Other:					
	---- Men's	11,5%	B	7,9%		

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
	--- Women's	11,5%	B	7,9%		
	--- Children's	11,5%	B	7,9%		
6403.99	-- Other:					
	--- Slippers	11,5%	B	7,9%		
	--- Sandals:					
	---- Men's	20%	B	7,9%		
	min. duty p. 1 kg	4,58	B			
	---- Women's	20%	B	7,9%		
	min. duty p. 1 kg	7,86	B			
	---- Children's	20%	B	7,9%		
	--- Low shoes:					
	---- Men's	20%	B	7,9%		
	min. duty p. 1 kg	4,58	B			
	---- Women's	20%	B	7,9%		
	min. duty p. 1 kg	7,86	B			
	---- Children's	20%	B	7,9%		
<u>64.04</u>	Footwear with outer soles of rubber, plastics, leather or composition leather and uppers of textile materials:					
	- Footwear with outer soles of rubber or plastics:					
6404.11	-- Sports footwear; tennis shoes, basketball shoes, gym shoes, training shoes and the like	15%	B	10%		
6404.19	-- Other	15%	B	10%		
6404.20	- Footwear with outer soles of leather or composition leather	10%	B	10%		
<u>64.05</u>	Other footwear:					
6405.10	- With uppers of leather or composition leather	6,2%	B	4%		
6405.20	- With uppers of textile materials	6,2%	B	4%		
6405.90	- Other	6,2%	B	6,2%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number, ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
64.06	Parts of footwear (including uppers whether or not attached to soles other than outer soles); removable in-soles, heel cushions and similar articles; gaiters, leggings and similar articles, and parts thereof:					
6406.10	- Uppers and parts thereof, other than stiffeners	15,7%	B		10,1%	
6406.20	- Outer soles and heels, of rubber or plastics	18%	B		16,2%	
	- Other:					
6406.91	-- Of wood	13%	B		8,7%	
6406.99	-- Of other materials	13%	B		8,7%	
	Chapter 65					
	Headgear and parts thereof					
65.01	Hat-forms, hat bodies and hoods of felt, neither blocked to shape nor with made brims; plateaux and manchons (including slit manchons), of felt	2,2%	B		2,2%	
65.02	Hat-shapes, plaited or made by assembling strips of any material, neither blocked to shape, nor with made brims, nor lined, nor trimmed	5,1%	B		3,1%	
65.03	Felt hats and other felt headgear, made from the hat bodies, hoods or plateaux of heading No. 65.01, whether or not lined or trimmed	7%	B		7%	
65.04	Hats and other headgear, plaited or made by assembling strips of any material, whether or not lined or trimmed	7,7%	B		5,5%	
65.05	Hats and other headgear, knitted or crocheted, or made up from lace, felt or other textile fabric, in the piece (but not in strips), whether or not lined or trimmed; hair-nets of any material, whether or not lined or trimmed:					
6505.10	- Hair-nets	16%	B		7%	
6505.90	- Other	16%	B		14%	

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
65.06	Other headgear, whether or not lined or trimmed:					
6506.10	- Safety headgear	8,4%	B		6,1%	
	- Other:					
6506.91	-- Of rubber or of plastics	8,4%	B		6,1%	
6506.92	-- Of furskin	20%	B		15%	
6506.99	-- Of other materials	8,4%	B		6,1%	
65.07	Head-bands, linings, covers, hat foundations, hat frames, peaks and chinstraps, for headgear	6,5%	B		4,8%	
	Chapter 66					
	Umbrellas, sun umbrellas, walking-sticks, seat-sticks, whips, riding-crops and parts thereof					
66.01	Umbrellas and sun umbrellas (including walking-stick umbrellas, garden umbrellas and similar umbrellas):					
6601.10	- Garden or similar umbrellas	20%	B		4,7%	
	min. duty each	2,62	B			
	- Other:					
6601.91	-- Having a telescopic shaft	20%	B		4,7%	
	min. duty each	2,62	B			
6601.99	-- Other	20%	B		4,7%	
	min. duty each	2,62	B			
66.02	Walking-sticks, seat-sticks, whips, riding-crops and the like	7%	B		5,1%	
66.03	Parts, trimmings and accessories of articles of heading No. 66.01 or 66.02):					
6603.10	- Handles and knobs	3,8%	B		3,5%	
6603.20	- Umbrella frames, including frames mounted on shafts (sticks) ...	3,8%	B		3,8%	
6603.90	- Other	3,8%	B		3,8%	

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
Chapter 67						
Prepared feathers and down and articles made of feathers or of down; artificial flowers; articles of human hair						
67.01	Skins and other parts of birds with their feathers or down, feathers, parts of feathers, down and articles thereof (other than goods of heading No. 05.05 and worked quills and scapes)	10%	B	4%		
67.02	Artificial flowers, foliage and fruit and parts thereof; articles made of artificial flowers, foliage or fruit:					
6702.10	- Of plastics	10%	B	7%		
6702.90	- Of other materials	10%	B	7%		
67.03	Human hair, dressed, thinned, bleached or otherwise worked; wool or other animal hair or other textile materials, prepared for use in making wigs or the like	3,8%	B	3%		
67.04	Wigs, false beards, eyebrows and eyelashes, switches and the like, of human or animal hair or of textile materials; articles of human hair not elsewhere specified or included:					
- Of synthetic textile materials:						
6704.11	-- Complete wigs	3,8%	B	3,5%		
6704.19	-- Other	3,8%	B	3,5%		
6704.20	- Of human hair	3,8%	B	3,5%		
6704.90	- Of other materials	3,8%	B	3,5%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
SECTION XIII						
ARTICLES OF STONE, PLASTER, CEMENT, ASBESTOS, MICA OR SIMILAR MATERIALS; CERAMIC PRODUCTS; GLASS AND GLASSWARE						
Chapter 68						
Articles of stone, plaster, cement, asbestos, mica or similar materials						
68.01	Setts, curbstones and flagstones, of natural stone (except slate)	1,4%	B	Free		
68.02	Worked monumental or building stone (except slate) and articles thereof, other than goods of heading No. 68.01; mosaic cubes and the like, of natural stone (including slate), whether or not on a backing; artificially coloured granules, chippings and powder, of natural stone (including slate):					
6802.10	- Tiles, cubes and similar articles, whether or not rectangular (including square), the largest surface area of which is capable of being enclosed in a square the side of which is less than 7 cm; artificially coloured granules, chippings and powder	Free	B	Free		
	- Other monumental or building stone and articles thereof, simply cut or sawn, with a flat or even surface:					
6802.21	-- Marble, travertine and alabaster	4%	B	4%		
6802.22	-- Other calcareous stone	4%	B	4%		
6802.23	-- Granite	4%	B	2,5%		
6802.29	-- Other stone	4%	B	2,5%		
	- Other:					
6802.91	-- Marble, travertine and alabaster	4%	B	3,5%		
6802.92	-- Other calcareous stone	4%	B	3,5%		
6802.93	-- Granite	4%	B	3,5%		
6802.99	-- Other stone	4%	B	3,5%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate		Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
68.03	Worked slate and articles of slate or of agglomerated slate	1,5%	B	1,5%			
68.04	Millstones, grindstones, grinding wheels and the like, without frameworks, for grinding, sharpening, polishing, truing or cutting, hand sharpening or polishing stones, and parts thereof, of natural stone, of agglomerated natural or artificial abrasives, or of ceramics, with or without parts of other materials:						
6804.10	- Millstones and grindstones for milling, grinding or pulping	Free	B	Free			
	- Other millstones, grindstones, grinding wheels and the like:						
6804.21	-- Of agglomerated synthetic or natural diamond	Free	B	Free			
6804.22	-- Of other agglomerated abrasives or of ceramics	Free	B	Free			
6804.23	-- Of natural stone	Free	B	Free			
6804.30	- Hand sharpening or polishing stones	Free	B	Free			
68.05	Natural or artificial abrasive powder or grain, on a base of textile material, of paper, of paperboard or of other materials, whether or not cut to shape or sewn or otherwise made up:						
6805.10	- On a base of woven textile fabric only	2,5%	B	2,5%			
6805.20	- On a base of paper or paperboard only	3,8%	B	2,5%			
6805.30	- On a base of other materials	3,8%	B	2,5%			
68.06	Slag wool, rock wool and similar mineral wools; exfoliated vermiculite, expanded clays, foamed slag and similar expanded mineral materials; mixtures and articles of heat-insulating, sound-insulating or sound-absorbing mineral materials, other than those of heading No. 68.11 or 68.12 or of Chapter 69:						
6806.10	- Slag wool, rock wool and similar mineral wools (including intermixtures thereof), in bulk, sheets or rolls	5,1%	B	3,8%			
6806.20	- Exfoliated vermiculite, expanded clays, foamed slag and similar expanded mineral materials (including intermixtures thereof)	5,1%	B	3,8%			
6806.90	- Other	2,2%	B	1,6%			

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
68.07	Articles of asphalt or of similar material (for example, petroleum bitumen or coal tar pitch):					
6807.10	- In rolls	3,8%	B		3,4%	
6807.90	- Other	3,8%	B		3,4%	
68.08	Panels, boards, tiles, blocks and similar articles of vegetable fibre, of straw or of shavings, chips, particles, sawdust or other waste, of wood, agglomerated with cement, plaster or other mineral binders	5,1%	B		3,8%	
68.09	Articles of plaster or of compositions based on plaster:					
	- Boards, sheets, panels, tiles and similar articles, not ornamented:					
6809.11	- - Faced or reinforced with paper or paperboard only	5,1%	B		3,8%	
6809.19	- - Other	5,1%	B		3,8%	
6809.90	- Other articles	5,1%	B		3,8%	
68.10	Articles of cement, of concrete or of artificial stone, whether or not reinforced:					
	- Tiles, flagstones, bricks and similar articles:					
6810.11	- - Building blocks and bricks	3,8%	B		3%	
6810.19	- - Other	3,8%	B		3%	
6810.20	- Pipes	3,8%	B		3%	
	- Other articles:					
6810.91	- - Prefabricated structural components for building or civil engineering	3,8%	B		3%	
6810.99	- - Other	3,8%	B		3%	
68.11	Articles of asbestos-cement, of cellulose fibre-cement or the like:					
6811.10	- Corrugated sheets	10%	B		7%	
6811.20	- Other sheets, panels, tiles and similar articles	10%	B		7%	
6811.30	- Tubes, pipes and tube or pipe fittings	10%	B		7%	
6811.90	- Other articles	6,2%	B		4,4%	

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
68.12	Fabricated asbestos fibres; mixtures with a basis of asbestos or with a basis of asbestos and magnesium carbonate; articles of such mixtures or of asbestos (for example, thread, woven fabric, clothing, headgear, footwear, gaskets), whether or not reinforced, other than goods of heading No. 68.11 or 68.13:					
6812.10	- Fabricated asbestos fibres; mixtures with a basis of asbestos or with a basis of asbestos and magnesium carbonate	1%	B	1%		
6812.20	- Yarn and thread	1%	B	1%		
6812.30	- Cords and string, whether or not plaited	3,7%	B	3,7%		
6812.40	- Woven or knitted fabric	1%	B	1%		
6812.50	- Clothing, clothing accessories, footwear and headgear	3,7%	B	3,7%		
6812.60	- Paper, millboard and felt	3,7%	B	3,7%		
6812.70	- Compressed asbestos fibre jointing, in sheets or rolls	1%	B	1%		
6812.90	- Other	3,7%	B	3,7%		
68.13	Friction material and articles thereof (for example, sheets, rolls, strips, segments, discs, washers, pads), not mounted, for brakes, for clutches or the like, with a basis of asbestos, of other mineral substances or of cellulose, whether or not combined with textile or other materials:					
6813.10	- Brake linings and pads	3,2%	B	3%		
6813.90	- Other	3,2%	B	3%		
68.14	Worked mica and articles of mica, including agglomerated or reconstituted mica, whether or not on a support of paper, paperboard or other materials:					
6814.10	- Plates, sheets and strips of agglomerated or reconstituted mica, whether or not on a support	Free	B	Free		
6814.90	- Other	Free	B	Free		
68.15	Articles of stone or of other mineral substances (including articles of peat), not elsewhere specified or included:					
6815.10	- Non-electrical articles of graphite or other carbon	Free	B	Free		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
6815.20	- Articles of peat	Free	B	Free		
	- Other articles:					
6815.91	-- Containing magnesite, dolomite or chromite	Free	B	Free		
6815.99	-- Other	Free	B	Free		
Chapter 69						
Ceramic products						
I. - GOODS OF SILICEOUS FOSSIL MEALS OR OF SIMILAR SILICEOUS EARTHS, AND REFRACTORY GOODS						
<u>69.01</u>	Bricks, blocks, tiles and other ceramic goods of siliceous fossil meals (for example, kieselguhr, tripolite or diatomite) or of similar siliceous earths	5,1%	B	3,8%		
<u>69.02</u>	Refractory bricks, blocks, tiles and similar refractory ceramic constructional goods, other than those of siliceous fossil meals or similar siliceous earths:					
6902.10	- Containing by weight, singly or together, more than 50 % of the elements Mg, Ca or Cr, expressed as MgO, CaO or Cr ₂ O ₃	Free	B	Free		
6902.20	- Containing by weight more than 50 % of alumina (Al ₂ O ₃), of silica (SiO ₂) or of a mixture or compound of these products:					
	- - Containing by weight more than 50 % of alumina (Al ₂ O ₃), other than electrically moulded, weighing each not more than 100 kg	4,4%	B	2,9%		
	- - Other	Free	B	Free		
6902.90	- Other:					
	- - Of chamotte earth, weighing each not more than 100 kg	2,5%	B	2,5%		
	- - Other	Free	B	Free		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
69.03	Other refractory ceramic goods (for example, retorts, crucibles, muffles, nozzles, plugs, supports, cupels, tubes, pipes, sheaths and rods), other than those of siliceous fossil meals or of similar siliceous earths:					
6903.10	- Containing by weight more than 50 % of graphite or other forms of carbon or of a mixture of these products	4,4%	B		4,4%	
6903.20	- Containing by weight more than 50 % of alumina (Al ₂ O ₃) or of a mixture or compound of alumina and of silica (SiO ₂)	4,4%	B		4,4%	
6903.90	- Other	4,4%	B		4,4%	
	II. - OTHER CERAMIC PRODUCTS					
69.04	Ceramic building bricks, flooring blocks, support or filler tiles and the like:					
6904.10	- Building bricks	5,1%	B		3,8%	
6904.90	- Other	5,1%	B		3,8%	
69.05	Roofing tiles, chimney-pots, cowls, chimney liners, architectural ornaments and other ceramic constructional goods:					
6905.10	- Roofing tiles	5,1%	B		3,8%	
6905.90	- Other	5,1%	B		3,8%	
69.06	Ceramic pipes, conduits, guttering and pipe fittings	5,1%	B		3,8%	
69.07	Unglazed ceramic flags and paving, hearth or wall tiles: unglazed ceramic mosaic cubes and the like, whether or not on a backing:					
6907.10	- Tiles, cubes and similar articles, whether or not rectangular, the largest surface area of which is capable of being enclosed in a square the side of which is less than 7 cm	12,5%	B		8,5%	
6907.90	- Other	12,5%	B		8,5%	

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
69.08	Glazed ceramic flags and paving, hearth or wall tiles; glazed ceramic mosaic cubes and the like, whether or not on a backing:					
6908.10	- Tiles, cubes and similar articles, whether or not rectangular, the largest surface area of which is capable of being enclosed in a square the side of which is less than 7 cm	17%	B		10,7%	
6908.90	- Other	17%	B		10,7%	
69.09	Ceramic wares for laboratory, chemical or other technical uses; ceramic troughs, tubs and similar receptacles of a kind used in agriculture; ceramic pots, jars and similar articles of a kind used for the conveyance or packing of goods:					
	- Ceramic wares for laboratory, chemical or other technical uses:					
6909.11	-- Of porcelain or china	4,4%	B		4,4%	
6909.19	-- Other	4,4%	B		4,4%	
6909.90	- Other	4,4%	B		4,4%	
69.10	Ceramic sinks, wash basins, wash basin pedestals, baths, bidets, water closet pans, flushing cisterns, urinals and similar sanitary fixtures:					
6910.10	- Of porcelain or china	7,7%	B		7,7%	
6910.90	- Other	7,7%	B		7,7%	
69.11	Tableware, kitchenware, other household articles and toilet articles, of porcelain or china:					
6911.10	- Tableware and kitchenware:					
	-- White or made from one-coloured paste, excluding articles glazed with a coloured glaze differing from the colour of the body	15%	B		12%	
	min. duty 1 kg	0,55	B			
	-- Other	22,5%	B		13,1%	
	min. duty 1 kg	1,96	B			

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
6911.90	- Other:					
	- - White or made from one-coloured paste, excluding articles glazed with a coloured glaze differing from the colour of the body min. duty 1 kg	15% 0,55	B B		12%	
	- - Other min. duty 1 kg	22,5% 1,96	B B		13,1%	
69.12	Ceramic tableware, kitchenware, other household articles and toilet articles, other than of porcelain or china	19%	B		11,6%	
69.13	Statuettes and other ornamental ceramic articles:					
6913.10	- Of porcelain or china	10%	B		6,5%	
6913.90	- Other	10%	B		7%	
69.14	Other ceramic articles:					
6914.10	- Of porcelain or china	10%	B		7%	
6914.90	- Other	10%	B		7%	
	Chapter 70					
	Glass and glassware					
70.01	Cullet and other waste and scrap of glass; glass in the mass	Free	B		Free	
70.02	Glass in balls (other than microspheres of heading No. 70.18), rods or tubes, unworked:					
7002.10	- Balls	Free	B		Free	
7002.20	- Rods	Free	B		Free	
	- Tubes:					
7002.31	- - Of fused quartz or other fused silica	Free	B		Free	

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
7002.32	-- Of other glass having a linear coefficient of expansion not exceeding 5×10^{-6} per Kelvin within a temperature range of 0 °C to 300 °C	Free	B	Free		
7002.39	-- Other	Free	B	Free		
70.03	Cast glass and rolled glass, in sheets or profiles, whether or not having an absorbent or reflecting layer, but not otherwise worked:					
	- Non-wired sheets:					
7003.11	-- Coloured throughout the mass (body tinted), opacified, flashed or having an absorbent or reflecting layer	10%	B	7%		
7003.19	-- Other	10%	B	7%		
7003.20	- Wired sheets	10%	B	7%		
7003.30	- Profiles	10%	B	7%		
70.04	Drawn glass and blown glass, in sheets, whether or not having an absorbent or reflecting layer, but not otherwise worked:					
7004.10	- Glass, coloured throughout the mass (body tinted), opacified, flashed or having an absorbent or reflecting layer	25%	B	13,8%		
7004.90	- Other glass	25%	B	13,8%		
70.05	Float glass and surface ground or polished glass, in sheets, whether or not having an absorbent or reflecting layer, but not otherwise worked:					
7005.10	- Non-wired glass, having an absorbent or reflecting layer	29%	B	14,8%		
	- Other non-wired glass:					
7005.21	-- Coloured throughout the mass (body tinted), opacified, flashed or merely surface ground	29%	B	14,8%		
7005.29	-- Other	29%	B	14,8%		
7005.30	- Wired glass	29%	B	14,8%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate		Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
70.06	Glass of heading No. 70.03, 70.04 or 70.05, bent, edge-worked, engraved, drilled, enamelled or otherwise worked, but not framed or fitted with other materials	12%	B	8,2%			
70.07	Safety glass, consisting of toughened (tempered) or laminated glass:						
	- Toughened (tempered) safety glass:						
7007.11	- - Of size and shape suitable for incorporation in vehicles, aircraft, spacecraft or vessels	5,1%	B	4,6%			
7007.19	- - Other	12%	B	10,8%			
	- Laminated safety glass:						
7007.21	- - Of size and shape suitable for incorporation in vehicles, aircraft, spacecraft or vessels	5,1%	B	4,6%			
7007.29	- - Other	12%	B	10,8%			
70.08	Multiple-walled insulating units of glass	14%	B	9,2%			
70.09	Glass mirrors, whether or not framed, including rearview mirrors:						
7009.10	- Rear-view mirrors for vehicles	14%	B	9,2%			
	- Other:						
7009.91	- - Unframed	14%	B	9,2%			
7009.92	- - Framed	14%	B	9,2%			
70.10	Carboys, bottles, flasks, jars, pots, phials, ampoules and other containers, of glass, of a kind used for the conveyance or packing of goods; preserving jars of glass; stoppers, lids and other closures, of glass:						
7010.10	- Ampoules	2,5%	B	2,5%			
7010.90	- Other	8,4%	B	6%			

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
70.11	Glass envelopes (including bulbs and tubes), open, and glass parts thereof, without fittings, for electric lamps, cathode-ray tubes or the like:					
7011.10	- For electric lighting	4,5%	B	4,5%		
7011.20	- For cathode-ray tubes	4,5%	B	4,5%		
7011.90	- Other	4,5%	B	4,5%		
70.12	Glass inners for vacuum flasks or for other vacuum vessels	8,9%	B	8,5%		
70.13	Glassware of a kind used for table, kitchen, toilet, office, indoor decoration or similar purposes (other than that of heading No. 70.10 or 70.18):					
7013.10	- Of glass-ceramics	26,2%	B	14%		
	- Drinking glasses other than of glass-ceramics:					
7013.21	-- Of lead crystal	26,2%	B	14%		
7013.29	-- Other	26,2%	B	14%		
	- Glassware of a kind used for table (other than drinking glasses) or kitchen purposes other than of glass-ceramics:					
7013.31	-- Of lead crystal	26,2%	B	14%		
7013.32	-- Of glass having a linear coefficient of expansion not exceeding 5×10^{-6} per Kelvin within a temperature range of 0 °C to 300 °C	26,2%	B	14%		
7013.39	-- Other	26,2%	B	14%		
	- Other of the same:					
7013.91	-- Of lead crystal	26,2%	B	14%		
7013.99	-- Other	26,2%	B	14%		
70.14	Signalling glassware and optical elements of glass (other than those of heading No. 70.15), not optically worked	Free	B	Free		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
70.15	Clock or watch glasses and similar glasses, glasses for non-corrective or corrective spectacles, curved, bent, hollowed or the like, not optically worked; hollow glass spheres and their segments, for the manufacture of such glasses:					
7015.10	- Glasses for corrective spectacles	Free	B	Free		
7015.90	- Other	Free	B	Free		
70.16	Paving blocks, slabs, bricks, squares, tiles and other articles of pressed or moulded glass, whether or not wired, of a kind used for building or construction purposes; glass cubes and other glass smallwares, whether or not on a backing, for mosaics or similar decorative purposes; leaded lights and the like; multicellular or foam glass in blocks, panels, plates, shells or similar forms:					
7016.10	- Glass cubes and other glass smallwares, whether or not on a backing, for mosaics or similar decorative purposes	8,4%	B	8,4%		
7016.90	- Other	8,4%	B	8,4%		
70.17	Laboratory, hygienic or pharmaceutical glassware, whether or not graduated or calibrated:					
7017.10	- Of fused quartz or other fused silica	Free	B	Free		
7017.20	- Of other glass having a linear coefficient of expansion not exceeding 5×10^{-6} per Kelvin within a temperature range of 0 °C to 300 °C	Free	B	Free		
7017.90	- Other	Free	B	Free		
70.18	Glass beads, imitation pearls, imitation precious or semi-precious stones and similar glass smallwares, and articles thereof other than imitation jewellery; glass eyes other than prosthetic articles; statuettes and other ornaments of lamp-worked glass, other than imitation jewellery; glass microspheres not exceeding 1 mm in diameter:					
7018.10	- Glass beads, imitation pearls, imitation precious or semi-precious stones and similar glass smallwares	8,4%	B	7%		
7018.20	- Glass microspheres not exceeding 1 mm in diameter	8,4%	B	6,1%		
7018.90	- Other	8,4%	B	7%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
70.19	Glass fibres (including glass wool) and articles thereof (for example, yarn, woven fabrics):					
7019.10	- Slivers, rovings, yarn and chopped strands	Free	B	Free		
7019.20	- Woven fabrics, including narrow fabrics	Free	B	Free		
	- Thin sheets (voiles), webs, mats, mattresses, boards and similar nonwoven products:					
7019.31	- - Mats	7,5%	B	7%		
7019.32	- - Thin sheets (voiles)	7,5%	B	7%		
7019.39	- - Other	7,5%	B	7%		
7019.90	- Other:					
	- - Articles of yarn or of woven fabrics	Free	B	Free		
	- - Other	7,5%	B	7%		
70.20	Other articles of glass:					
	- Machinery and appliances, and their parts	Free	B	Free		
	- Other	10%	B	7%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
SECTION XIV						
NATURAL OR CULTURED PEARLS, PRECIOUS OR SEMI-PRECIOUS STONES, PRECIOUS METALS, METALS CLAD WITH PRECIOUS METAL, AND ARTICLES THEREOF; IMITATION JEWELLERY; COIN						
Chapter 71						
Natural or cultured pearls, precious or semi-precious stones, precious metals, metals clad with precious metal, and articles thereof; imitation jewellery; coin						
I. - NATURAL OR CULTURED PEARLS AND PRECIOUS OR SEMI-PRECIOUS STONES						
<u>71.01</u>	Pearls, natural or cultured, whether or not worked or graded but not strung, mounted or set; ungraded pearls, natural or cultured, temporarily strung for convenience of transport:					
7101.10	- Natural pearls	Free	B	Free		
	- Cultured pearls:					
7101.21	-- Unworked	Free	B	Free		
7101.22	-- Worked	Free	B	Free		
<u>71.02</u>	Diamonds, whether or not worked, but not mounted or set:					
7102.10	- Unsorted	Free	B	Free		
	- Industrial:					
7102.21	-- Unworked or simply sawn, cleaved or bruted	Free	B	Free		
7102.29	-- Other	Free	B	Free		
	- Non-industrial:					
7102.31	-- Unworked or simply sawn, cleaved or bruted	Free	B	Free		
7102.39	-- Other	Free	B	Free		

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
71.03	Precious stones (other than diamonds) and semi-precious stones, whether or not worked or graded but not strung, mounted or set; ungraded precious stones (other than diamonds) and semi-precious stones, temporarily strung for convenience of transport:					
7103.10	- Unworked or simply sawn or roughly shaped	Free	B	Free		
	- Otherwise worked:					
7103.91	-- Rubies, sapphires and emeralds	Free	B	Free		
7103.99	-- Other	Free	B	Free		
71.04	Synthetic or reconstructed precious or semi-precious stones, whether or not worked or graded but not strung, mounted or set; ungraded synthetic or reconstructed precious or semi-precious stones, temporarily strung for convenience of transport:					
7104.10	- Piezo-electric quartz	Free	B	Free		
7104.20	- Other, unworked or simply sawn or roughly shaped	Free	B	Free		
7104.90	- Other	Free	B	Free		
71.05	Dust and powder of natural or synthetic precious or semi-precious stones:					
7105.10	- Of diamonds	Free	B	Free		
7105.90	- Other	Free	B	Free		
	II. - PRECIOUS METALS AND METALS CLAD WITH PRECIOUS METAL					
71.06	Silver (including silver plated with gold or platinum), unwrought or in semi-manufactured forms, or in powder form:					
7106.10	- Powder	2,2%	B	1,3%		
	- Other:					
7106.91	-- Unwrought	Free	B	Free		
7106.92	-- Semi-manufactured	2,2%	B	2,2%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
71.07	Base metals clad with silver, not further worked than semi-manufactured	2,9%	B	2,9%		
71.08	Gold (including gold plated with platinum) unwrought or in semi-manufactured forms, or in powder form:					
	- Non-monetary:					
7108.11	-- Powder	1,4%	B	Free		
7108.12	-- Other unwrought forms	Free	B	Free		
7108.13	-- Other semi-manufactured forms	1,4%	B	1,4%		
7108.20	- Monetary	Free	B	Free		
71.09	Base metals or silver, clad with gold, not further worked than semi-manufactured	1,8%	B	1,8%		
71.10	Platinum, unwrought or in semi-manufactured forms, or in powder form:					
	- Platinum:					
7110.11	-- Unwrought or in powder form	Free	B	Free		
7110.19	-- Other	Free	B	Free		
	- Palladium:					
7110.21	-- Unwrought or in powder form	Free	B	Free		
7110.29	-- Other	Free	B	Free		
	- Rhodium:					
7110.31	-- Unwrought or in powder form	Free	B	Free		
7110.39	-- Other	Free	B	Free		
	- Iridium, osmium and ruthenium:					
7110.41	-- Unwrought or in powder form	Free	B	Free		
7110.49	-- Other	Free	B	Free		
71.11	Base metals, silver or gold, clad with platinum, not further worked than semi-manufactured	Free	B	Free		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
71.12	Waste and scrap of precious metal or of metal clad with precious metal:					
7112.10	- Of gold, including metal clad with gold but excluding sweepings containing other precious metals	Free	B	Free		
7112.20	- Of platinum, including metal clad with platinum but excluding sweepings containing other precious metals	Free	B	Free		
7112.90	- Other	Free	B	Free		
	III. - JEWELLERY, GOLDSMITHS' AND SILVERSMITHS' WARES AND OTHER ARTICLES					
71.13	Articles of jewellery and parts thereof, of precious metal or of metal clad with precious metal:					
	- Of precious metal whether or not plated or clad with precious metal:					
7113.11	- - Of silver, whether or not plated or clad with precious metal	6,2%	B	3,5%		
7113.19	- - Of other precious metal, whether or not plated or clad with precious metal	3,8%	B	3%		
7113.20	- Of base metal clad with precious metal	9,5%	B	6,7%		
71.14	Articles of goldsmiths' or silversmiths' wares and parts thereof, of precious metal or of metal clad with precious metal:					
	- Of precious metal whether or not plated or clad with precious metal:					
7114.11	- - Of silver, whether or not plated or clad with other precious metal	6,2%	B	4,4%		
7114.19	- - Of other precious metal, whether or not plated or clad with precious metal	3,8%	B	3%		
7114.20	- Of base metal clad with precious metal	5,1%	B	3,8%		
71.15	Other articles of precious metal or of metal clad with precious metal:					
7115.10	- Catalysts in the form of wire cloth or grill, of platinum	Free	B	Free		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
7115.90	- Other:					
	- - For technical uses	Free	B	Free		
	- - Other	4%	B	4%		
71.16	Articles of natural or cultured pearls, precious or semi-precious stones (natural, synthetic or reconstructed):					
7116.10	- Of natural or cultured pearls	4%	B	3%		
7116.20	- Of precious or semi-precious stones (natural, synthetic or reconstructed)	4%	B	3,5%		
71.17	Imitation jewellery:					
	- Of base metal, whether or not plated with precious metal:					
7117.11	- - Cuff-links and studs	10%	B	7%		
7117.19	- - Other	10%	B	7%		
7117.90	- Other	10%	B	7%		
71.18	Coin:					
7118.10	- Coin (other than gold coin), not being legal tender	Free	B	Free		
7118.90	- Other	Free	B	Free		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
SECTION XV						
BASE METALS AND ARTICLES OF BASE METAL						
Chapter 72						
NOTE TO CHAPTER 72:						
All zero offers marked by code "MSA" will be implemented over 10 years						
Iron and steel						
I. - PRIMARY MATERIALS; PRODUCTS IN GRANULAR OR POWDER FORM						
<u>72.01</u>	Pig iron and spiegeleisen in pigs, blocks or other primary forms:					
7201.10	- Non-alloy pig iron containing by weight 0,5 % or less of phosphorus:					
	- - Containing by weight less than 0,2% of manganese	5,3%	B		1,7%	
	- - Other	5,3%	B		1,7%	
7201.20	- Non-alloy pig iron containing by weight more than 0,5 % of phosphorus	5,3%	B		2,2%	
7201.30	- Alloy pig iron	5,3%	B		1,7%	
7201.40	- Spiegeleisen	5,3%	B		1,7%	
<u>72.02</u>	Ferro-alloys:					
	- Ferro-manganese:					
7202.11	- - Containing by weight more than 2 % of carbon	Free	B		Free	
7202.19	- - Other	Free	B		Free	
	- Ferro-silicon:					
7202.21	- - Containing by weight more than 55 % of silicon	Free	B		Free	
7202.29	- - Other	Free	B		Free	
7202.30	- Ferro-silico-manganese	Free	B		Free	

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
	- Ferro-chromium:					
7202.41	-- Containing by weight more than 4% of carbon	Free	B	Free		
7202.49	-- Other	Free	B	Free		
7202.50	- Ferro-silico-chromium	Free	B	Free		
7202.60	- Ferro-nickel	Free	B	Free		
7202.70	- Ferro-molybdenum	Free	B	Free		
7202.80	- Ferro-tungsten and ferro-silico-tungsten	Free	B	Free		
	- Other:					
7202.91	-- Ferro-titanium and ferro-silico-titanium	Free	B	Free		
7202.92	-- Ferro-vanadium	Free	B	Free		
7202.93	-- Ferro-niobium	Free	B	Free		
7202.99	-- Other	Free	B	Free		
72.03	Ferrous products obtained by direct reduction of iron ore and other spongy ferrous products, in lumps, pellets or similar forms; iron having a minimum purity by weight of 99.94 %, in lumps, pellets or similar forms:					
7203.10	- Ferrous products obtained by direct reduction of iron ore	Free	B	Free		
7203.90	- Other	Free	B	Free		
72.04	Ferrous waste and scrap; remelting scrap ingots of iron or steel:					
7204.10	- Waste and scrap of cast iron	Free	B	Free		
	- Waste and scrap of alloy steel:					
7204.21	-- Of stainless steel	Free	B	Free		
7204.29	-- Other	Free	B	Free		
7204.30	- Waste and scrap of tinned iron or steel	Free	B	Free		
	- Other waste and scrap:					
7204.41	-- Turnings, shavings, chips, milling waste, sawdust, filings, trimmings and stampings, whether or not in bundles	Free	B	Free		
7204.49	-- Other	Free	B	Free		
7204.50	- Remelting scrap ingots	Free	B	Free		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
72.05	Granules and powders, of pig iron, spiegeleisen, iron or steel:					
7205.10	- Granules	2,5%	B	Free		
	- Powders:					
7205.21	-- Of alloy steel	Free	B	Free		
7205.29	-- Other	Free	B	Free		
	II. - IRON AND NON-ALLOY STEEL					
72.06	Iron and non-alloy steel in ingots or other primary forms (excluding iron of heading No. 72.03):					
7206.10	- Ingots	1,4%	B	Free		MSA
7206.90	- Other	1,4%	B	1,4%		
72.07	Semi-finished products of iron or non-alloy steel:					
	- Containing by weight less than 0,25 % of carbon:					
7207.11	-- Of rectangular (including square) cross-section, the width measuring less than twice the thickness	Free	B	Free		
7207.12	-- Other, of rectangular (other than square) cross-section	Free	B	Free		
7207.19	-- Other	Free	B	Free		
7207.20	- Containing by weight 0,25 % or more of carbon	Free	B	Free		
72.08	Flat-rolled products of iron or non-alloy steel, of a width of 600 mm or more, hot-rolled, not clad, plated or coated:					
	- In coils, not further worked than hot-rolled, of a thickness of less than 3 mm and having a minimum yield point of 275 MPa or of a thickness of 3 mm or more and having a minimum yield point of 355 MPa:					
7208.11	-- Of a thickness exceeding 10 mm:					
	--- Of a thickness not exceeding 15 mm and a width of less than 1 800 mm	3,5%	B	Free		MSA
	--- Other	3,5%	B	Free		MSA

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
7208.12	- - Of a thickness of 4,75 mm or more but not exceeding 10 mm:					
	- - - Of a width of less than 1 800 mm	6%	B	Free		MSA
	- - - Other	6%	B	Free		MSA
7208.13	- - Of a thickness of 3 mm or more but less than 4,75 mm	Free	B	Free		
7208.14	- - Of a thickness of less than 3 mm	Free	B	Free		
	- Other, in coils, not further worked than hot-rolled:					
7208.21	- - Of a thickness exceeding 10 mm:					
	- - - Of a thickness not exceeding 15 mm and a width of less than 1 800 mm	3,5%	B	Free		MSA
	- - - Other	3,5%	B	Free		MSA
7208.22	- - Of a thickness of 4,75 mm or more but not exceeding 10 mm:					
	- - - Of a width of less than 1 800 mm	6%	B	Free		MSA
	- - - Other	6%	B	Free		MSA
7208.23	- - Of a thickness of 3 mm or more but less than 4,75 mm	Free	B	Free		
7208.24	- - Of a thickness of less than 3 mm	Free	B	Free		
	- Not in coils, not further worked than hot-rolled, of a thickness of less than 3 mm and having a minimum yield point of 275 MPa or of a thickness of 3 mm or more and having a minimum yield point of 355 MPa:					
7208.31	- - Rolled on four faces or in a closed box pass, of a width not exceeding 1,250 mm and of a thickness of not less than 4 mm, without patterns in relief	2,2%	B	Free		MSA
7208.32	- - Other, of a thickness exceeding 10 mm:					
	- - - Tempered	3,5%	B	Free		MSA
	- - - Other, of a width exceeding 3 250 mm	3,5%	B	Free		MSA
	- - - Other, of a width not exceeding 3 250 mm, suitable for use in shipbuilding:					
	- - - - Of a thickness exceeding 150 mm	3,5 %	B	Free		MSA
	- - - - Other	3,5%	B	Free		MSA

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
	- - - Other, of a width not exceeding 3 250 mm, other sheet or plate:					
	- - - Of a thickness exceeding 150 mm	3,5 %	B	Free		MSA
	- - - Other	3,5%	B	Free		MSA
7208.33	- - Other, of a thickness of 4,75 mm or more but not exceeding 10 mm:					
	- - - Tempered	6%	B	Free		MSA
	- - - Other, of a width exceeding 3 250 mm	6%	B	Free		MSA
	- - - Other	6%	B	Free		MSA
7208.34	- - Other, of a thickness of 3 mm or more but less than 4,75 mm ..	Free	B	Free		
7208.35	- - Other, of a thickness of less than 3 mm	Free	B	Free		
	- Other, not in coils, not further worked than hot-rolled:					
7208.41	- - Rolled on four faces or in a closed box pass, of a width not exceeding 1,250 mm and of a thickness of not less than 4 mm, without patterns in relief	2,2%	B	Free		MSA
7208.42	- - Other, of a thickness exceeding 10 mm:					
	- - - Of a width exceeding 3 250 mm	3,5%	B	Free		MSA
	- - - Other, suitable for use in shipbuilding:					
	- - - - Of a thickness exceeding 150 mm	3,5%	B	Free		MSA
	- - - - Other	3,5%	B	Free		MSA
	- - - Other, other sheet or plate:					
	- - - - Of a thickness exceeding 150 mm	3,5%	B	Free		MSA
	- - - - Other	3,5%	B	Free		MSA
7208.43	- - Other, of a thickness of 4,75 mm or more but not exceeding 10 mm:					
	- - - Of a width of more than 3 250 mm	6%	B	Free		MSA
	- - - Other	6%	B	Free		MSA
7208.44	- - Other, of a thickness of 3 mm or more but less than 4,75 mm ..	Free	B	Free		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
7208.45	- - Other, of a thickness of less than 3 mm	Free	B	Free		
7208.90	- Other	Free	U	Free		MSA
72.09	Flat-rolled products of iron or non-alloy steel, of a width of 600 mm or more, cold-rolled (cold-reduced), not clad, plated or coated:					
	- In coils, not further worked than cold-rolled (cold-reduced), of a thickness of less than 3 mm and having a minimum yield point of 275 MPa or of a thickness of 3 mm or more and having a minimum yield point of 355 MPa:					
7209.11	- - Of a thickness of 3 mm or more:					
	- - - Of a thickness exceeding 3 mm	1,4%	B	Free		MSA
	- - - Of a thickness of 3 mm	1,4%	B	Free		MSA
7209.12	- - Of a thickness exceeding 1 mm but less than 3 mm	Free	B	Free		
7209.13	- - Of a thickness of 0,5 mm or more but not exceeding 1 mm	Free	B	Free		
7209.14	- - Of a thickness of less than 0,5 mm	Free	B	Free		
	- Other, in coils, not further worked than cold-rolled (cold-reduced):					
7209.21	- - Of a thickness of 3 mm or more:					
	- - - Of a thickness exceeding 3 mm	1,4%	B	Free		MSA
	- - - Of a thickness of 3 mm	1,4%	B	Free		MSA
7209.22	- - Of a thickness exceeding 1 mm but less than 3 mm	Free	B	Free		
7209.23	- - Of a thickness of 0,5 mm or more but not exceeding 1 mm	Free	B	Free		
7209.24	- - Of a thickness of less than 0,5 mm	Free	B	Free		
	- Not in coils, not further worked than cold-rolled (cold-reduced), of a thickness of less than 3 mm and having a minimum yield point of 275 MPa or of a thickness of 3 mm or more and having a minimum yield point of 355 MPa:					
7209.31	- - Of a thickness of 3 mm or more:					
	- - - Of a thickness exceeding 3 mm	1,4%	B	Free		MSA
	- - - Of a thickness of 3 mm	1,4%	B	Free		MSA

SCHEDULE XXIV – FINLAND

11 340915T/Nide III/Band III

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
7209.32	-- Of a thickness exceeding 1 mm but less than 3 mm	Free	B	Free		
7209.33	-- Of a thickness of 0,5 mm or more but not exceeding 1 mm ..	Free	B	Free		
7209.34	-- Of a thickness of less than 0,5 mm	Free	B	Free		
	- Other, not in coils, not further worked than cold-rolled (cold-reduced):					
7209.41	-- Of a thickness of 3 mm or more:					
	--- Of a thickness exceeding 3 mm	1,4%	B	Free		MSA
	--- Of a thickness of 3 mm	1,4%	B	Free		MSA
7209.42	-- Of a thickness exceeding 1 mm but less than 3 mm	Free	B	Free		
7209.43	-- Of a thickness of 0,5 mm or more but not exceeding 1 mm ..	Free	B	Free		
7209.44	-- Of a thickness of less than 0,5 mm	Free	B	Free		
7209.90	- Other	Free	U	Free		MSA
72.10	Flat-rolled products of iron or non-alloy steel, of a width of 600 mm or more, clad, plated or coated:					
	- Plated or coated with tin:					
7210.11	-- Of a thickness of 0,5 mm or more	Free	B	Free		
7210.12	-- Of a thickness of less than 0,5 mm	Free	B	Free		
7210.20	- Plated or coated with lead, including terne-plate	Free	B	Free		
	- Electrolytically plated or coated with zinc:					
7210.31	-- Of steel of a thickness of less than 3 mm and having a minimum yield point of 275 MPa or of a thickness of 3 mm or more and having a minimum yield point of 355 MPa	Free	B	Free		
7210.39	-- Other	Free	B	Free		
	- Otherwise plated or coated with zinc:					
7210.41	-- Corrugated	Free	B	Free		
7210.49	-- Other	Free	B	Free		
7210.50	- Plated or coated with chromium oxides or with chromium and chromium oxides	Free	B	Free		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
7210.60	- Plated or coated with aluminium	Free	B	Free		
7210.70	- Painted, varnished or coated with plastics	Free	B	Free		
7210.90	- Other	Free	B	Free		
72.11	Flat-rolled products of iron or non-alloy steel, of a width of less than 600 mm, not clad, plated or coated:					
	- Not further worked than hot-rolled, of a thickness of less than 3 mm and having a minimum yield point of 275 MPa or of a thickness of 3 mm or more and having a minimum yield point of 355 MPa:					
7211.11	-- Rolled on four faces or in a closed box pass, of a width exceeding 150 mm and a thickness of not less than 4 mm, not in coils and without patterns in relief	2%	B	Free		MSA
7211.12	-- Other, of a thickness of 4,75 mm or more	2%	B	Free		MSA
7211.19	-- Other	2%	B	Free		MSA
	- Other, not further worked than hot-rolled:					
7211.21	-- Rolled on four faces or in a closed box pass, of a width exceeding 150 mm and a thickness of not less than 4 mm, not in coils and without patterns in relief	2%	B	Free		MSA
7211.22	-- Other, of a thickness of 4,75 mm or more	2%	B	Free		MSA
7211.29	-- Other	2%	B	Free		MSA
7211.30	- Not further worked than cold-rolled (cold-reduced), of a thickness of less than 3 mm and having a minimum yield point of 275 MPa or of a thickness of 3 mm or more and having a minimum yield point of 355 MPa	2%	B	Free		MSA
	- Other, not further worked than cold-rolled (cold-reduced):					
7211.41	-- Containing by weight less than 0,25 % of carbon	2%	B	Free		MSA
7211.49	-- Other	2%	B	Free		MSA
7211.90	- Other	2%	B	Free		MSA
72.12	Flat-rolled products of iron or non-alloy steel, of a width of less than 600 mm, clad, plated or coated:					
7212.10	- Plated or coated with tin	2%	B	Free		MSA

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
	- Electrolytically plated or coated with zinc:					
7212.21	- - Of steel of a thickness of less than 3 mm and having a minimum yield point of 275 MPa or of a thickness of 3 mm or more and having a minimum yield point of 355 MPa	2%	B	Free		MSA
7212.29	- - Other	2%	B	Free		MSA
7212.30	- Otherwise plated or coated with zinc	2%	B	Free		MSA
7212.40	- Painted, varnished or coated with plastics	2%	B	Free		MSA
7212.50	- Otherwise plated or coated	2%	B	Free		MSA
7212.60	- Clad	2%	B	Free		MSA
72.13	Bars and rods, hot-rolled, in irregularly wound coils, of iron or non-alloy steel:					
7213.10	- Containing indentations, ribs, grooves or other deformations produced during the rolling process	12%	B	Free		MSA
7213.20	- Of free-cutting steel	12%	B	Free		MSA
	- Other, containing by weight less than 0,25 % of carbon:					
7213.31	- - Of circular cross-section measuring less than 14 mm in diameter	12%	B	Free		MSA
7213.39	- - Other:					
	- - - Round bars	12%	B	Free		MSA
	- - - Other	12%	B	Free		MSA
	- Other, containing by weight 0,25 % or more but less than 0,6 % of carbon:					
7213.41	- - Of circular cross-section measuring less than 14 mm in diameter	12%	B	Free		MSA
7213.49	- - Other	12%	B	Free		MSA
7213.50	- Other, containing by weight 0,6 % or more of carbon	12%	B	Free		MSA
72.14	Other bars and rods of iron or non-alloy steel, not further worked than forged, hot-rolled, hot-drawn or hot-extruded, but including those twisted after rolling:					
7214.10	- Forged	10%	B	Free		MSA

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate		Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
7214.20	- Containing indentations, ribs, grooves or other deformations produced during the rolling process or twisted after rolling	10%	B	Free			MSA
7214.30	- Of free-cutting steel	10%	B	Free			MSA
7214.40	- Other, containing by weight less than 0,25 % of carbon:						
	- - Round bars:						
	- - - Of a diameter of less than 20 mm	10%	B	Free			MSA
	- - - Of a diameter of 20 mm or more but less than 90 mm	10%	B	Free			MSA
	- - - Of a diameter of 90 mm or more but not exceeding 250 mm	10%	B	Free			MSA
	- - - Of a diameter exceeding 250 mm	10%	B	Free			MSA
	- - Flat bars	10%	B	Free			MSA
	- - Square bars	10%	B	Free			MSA
	- - Other	10%	B	Free			MSA
7214.50	- Other, containing by weight 0,25 % or more but less than 0,6 % of carbon	10%	B	Free			MSA
7214.60	- Other, containing by weight 0,6 % or more of carbon	10%	B	Free			MSA
72.15	Other bars and rods of iron or non-alloy steel:						
7215.10	- Of free-cutting steel, not further worked than cold-formed or cold-finished	7,5%	B	Free			MSA
7215.20	- Other, not further worked than cold-formed or cold-finished, containing by weight less than 0,25 % of carbon:						
	- - Round bars	7,5%	B	Free			MSA
	- - Other	7,5%	B	Free			MSA
7215.30	- Other, not further worked than cold-formed or cold-finished, containing by weight 0,25 % or more but less than 0,6 % of carbon:						
	- - Round bars	7,5%	B	Free			MSA
	- - Other	7,5%	B	Free			MSA
7215.40	- Other, not further worked than cold-formed or cold-finished, containing by weight 0,6 % or more of carbon:						
	- - Round bars	7,5%	B	Free			MSA

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
	-- Other	7,5%	B	Free		MSA
7215.90	- Other	7,5%	B	Free		MSA
72.16	Angles, shapes and sections of iron or non-alloy steel:					
7216.10	- U, I or H sections, not further worked than hot-rolled, hot-drawn or extruded, of a height of less than 80 mm	7,5%	B	Free		MSA
	- L or T sections, not further worked than hot-rolled, hot-drawn or extruded, of a height of less than 80 mm:					
7216.21	-- L sections	7,5%	B	Free		MSA
7216.22	-- T sections	7,5%	B	Free		MSA
	- U, I or H sections, not further worked than hot-rolled, hot-drawn or extruded, of a height of 80 mm or more:					
7216.31	-- U sections	7,5%	B	Free		MSA
7216.32	-- I sections	7,5%	B	Free		MSA
7216.33	-- H sections	7,5%	B	Free		MSA
7216.40	- L or T sections, not further worked than hot-rolled, hot-drawn or extruded, of a height of 80 mm or more	7,5%	B	Free		MSA
7216.50	- Other angles, shapes and sections, not further worked than hot-rolled, hot-drawn or extruded	7,5%	B	Free		MSA
7216.60	- Angles, shapes and sections, not further worked than cold-formed or cold-finished:					
	-- Of a thickness of less than 0,5 mm	7,5%	B	Free		MSA
	-- Other	7,5%	B	Free		MSA
7216.90	- Other:					
	-- Hot-rolled, hot drawn or extruded, not further worked than clad	7,5%	B	Free		MSA
	-- Other:					
	--- Zink-coated, not clad:					
	---- Of a thickness of less than 0,5 mm	7,5%	B	Free		MSA
	---- Other	7,5%	B	Free		MSA
	--- Plated or coated with another metal, not clad	7,5%	B	Free		MSA

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
	- - - Laminated with plastics:					
	- - - - Of a thickness of less than 0,5 mm	7,5%	B	Free		MSA
	- - - - Other	7,5%	B	Free		MSA
	- - - Painted, varnished or coated with plastics:					
	- - - - Of a thickness of less than 0,5 mm	7,5%	B	Free		MSA
	- - - - Other	7,5%	B	Free		MSA
	- - - Other profile shapes	7,5%	B	Free		MSA
72.17	Wire of iron or non-alloy steel:					
	- Containing by weight less than 0,25 % of carbon:					
7217.11	- - Not plated or coated, whether or not polished	17%	B	Free		MSA
7217.12	- - Plated or coated with zinc	17%	B	Free		MSA
7217.13	- - Plated or coated with other base metals:					
	- - - Plated or coated with copper	Free	B	Free		
	- - - Other:					
	- - - - Welding rod	17%	B	Free		MSA
	- - - - Other	17%	B	Free		MSA
7217.19	- - Other	17%	B	Free		MSA
	- Containing by weight 0,25 % or more but less than 0,6 % of carbon:					
7217.21	- - Not plated or coated, whether or not polished	17%	B	Free		MSA
7217.22	- - Plated or coated with zinc	17%	B	Free		MSA
7217.23	- - Plated or coated with other base metals:					
	- - - Plated or coated with copper	Free	B	Free		
	- - - Other	17%	B	Free		MSA
7217.29	- - Other	17%	B	Free		MSA
	- Containing by weight 0,6 % or more of carbon:					
7217.31	- - Not plated or coated, whether or not polished	17%	B	Free		MSA
7217.32	- - Plated or coated with zinc	17%	B	Free		MSA

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
7217.33	-- Plated or coated with other base metals:					
	--- Plated or coated with copper	Free	B	Free		
	--- Other	17%	B	Free		MSA
7217.39	-- Other	17%	B	Free		MSA
	III. - STAINLESS STEEL					
72.18	Stainless steel in ingots or other primary forms; semi-finished products of stainless steel:					
7218.10	- Ingots and other primary forms	Free	B	Free		
7218.90	- Other	Free	B	Free		
72.19	Flat-rolled products of stainless steel, of a width of 600 mm or more:					
	- Not further worked than hot-rolled, in coils:					
7219.11	-- Of a thickness exceeding 10 mm	Free	B	Free		
7219.12	-- Of a thickness of 4,75 mm or more but not exceeding 10 mm ..	Free	B	Free		
7219.13	-- Of a thickness of 3 mm or more but less than 4,75 mm	Free	B	Free		
7219.14	-- Of a thickness of less than 3 mm	Free	B	Free		
	- Not further worked than hot-rolled, not in coils:					
7219.21	-- Of a thickness exceeding 10 mm	Free	B	Free		
7219.22	-- Of a thickness of 4,75 mm or more but not exceeding 10 mm ..	Free	B	Free		
7219.23	-- Of a thickness of 3 mm or more but less than 4,75 mm	Free	B	Free		
7219.24	-- Of a thickness of less than 3 mm	Free	B	Free		
	- Not further worked than cold-rolled (cold-reduced):					
7219.31	-- Of a thickness of 4,75 mm or more	Free	B	Free		
7219.32	-- Of a thickness of 3 mm or more but less than 4,75 mm	Free	B	Free		
7219.33	-- Of a thickness exceeding 1 mm but less than 3 mm	Free	B	Free		
7219.34	-- Of a thickness of 0,5 mm or more but not exceeding 1 mm	Free	B	Free		
7219.35	-- Of a thickness of less than 0,5 mm	Free	B	Free		
7219.90	- Other	Free	B	Free		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
<u>72.20</u>	Flat-rolled products of stainless steel, of a width of less than 600 mm:					
	- Not further worked than hot-rolled:					
7220.11	- - Of a thickness of 4,75 mm or more	Free	B	Free		
7220.12	- - Of a thickness of less than 4,75 mm	Free	B	Free		
7220.20	- Not further worked than cold-rolled (cold-reduced)	Free	B	Free		
7220.90	- Other	Free	B	Free		
<u>72.21</u>	Bars and rods, hot-rolled, in irregularly wound coils, of stainless steel	5%	B	Free		MSA
<u>72.22</u>	Other bars and rods of stainless steel; angles, shapes and sections of stainless steel:					
7222.10	- Bars and rods, not further worked than hot-rolled, hot-drawn or extruded	5,4%	B	Free		MSA
7222.20	- Bars and rods, not further worked than cold-formed or cold-finished	5,4%	B	Free		MSA
7222.30	- Other bars and rods	5,4%	B	Free		MSA
7222.40	- Angles, shapes and sections	5,4%	B	Free		MSA
<u>72.23</u>	Wire of stainless steel	Free	B	Free		
	IV. - OTHER ALLOY STEEL; HOLLOW DRILL BARS AND RODS, OF ALLOY OR NON-ALLOY STEEL					
<u>72.24</u>	Other alloy steel in ingots or other primary forms; semi-finished products of other alloy steel:					
7224.10	- Ingots and other primary forms	Free	B	Free		
7224.90	- Other	Free	B	Free		
<u>72.25</u>	Flat-rolled products of other alloy steel, of a width of 600 mm or more:					
7225.10	- Of silicon-electrical steel	0,8%	B	Free		MSA

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
7225.20	- Of high speed steel	0,8% B	Free			MSA
7225.30	- Other, not further worked than hot-rolled, in coils	0,8% B	Free			MSA
7225.40	- Other, not further worked than hot-rolled, not in coils:					
	- - Tempered	0,8% B	Free			MSA
	- - Other	0,8% B	Free			MSA
7225.50	- Other, not further worked than cold-rolled (cold-reduced)	0,8% B	Free			MSA
7225.90	- Other	0,8% B	Free			MSA
72.26	Flat-rolled products of other alloy steel, of a width of less than 600 mm:					
7226.10	- Of silicon-electrical steel	Free B	Free			
7226.20	- Of high speed steel	Free B	Free			
	- Other:					
7226.91	- - Not further worked than hot-rolled	Free B	Free			
7226.92	- - Not further worked than cold-rolled (cold-reduced)	Free B	Free			
7226.99	- - Other	Free B	Free			
72.27	Bars and rods, hot-rolled, in irregularly wound coils, of other alloy steel:					
7227.10	- Of high speed steel	Free B	Free			
7227.20	- Of silico-manganese steel	5% B	Free			MSA
7227.90	- Other	5% B	Free			MSA
72.28	Other bars and rods of other alloy steel; angles, shapes and sections, of other alloy steel; hollow drill bars and rods, of alloy or non-alloy steel:					
7228.10	- Bars and rods, of high speed steel	Free B	Free			
7228.20	- Bars and rods, of silico-manganese steel:					
	- - Not further worked than hot-rolled or hot-drawn, whether or not further worked than clad:					
	- - - Round bars	4,5% B	Free			MSA

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate		Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
	- - - Flat bars	4,5%	B	Free			MSA
	- - - Other	4,5%	B	Free			MSA
	- - Other	4,5%	B	Free			MSA
7228.30	- Other bars and rods, not further worked than hot-rolled, hot-drawn or extruded:						
	- - Of toolsteel	4,5%	B	Free			MSA
	- - Other, of alloy steel	4,5%	B	Free			MSA
7228.40	- Other bars and rods, not further worked than forged	4,5%	B	Free			MSA
7228.50	- Other bars and rods, not further worked than cold-formed or cold-finished:						
	- - Round bars	4,5%	B	Free			MSA
	- - Other	4,5%	B	Free			MSA
7228.60	- Other bars and rods	4,5%	B	Free			MSA
7228.70	- Angles, shapes and sections	4,5%	B	Free			MSA
7228.80	- Hollow drill bars and rods	3,8%	B	Free			MSA
72.29	Wire of other alloy steel:						
7229.10	- Of high speed steel	8,8%	B	Free			MSA
7229.20	- Of silico-manganese steel	8,8%	B	Free			MSA
7229.90	- Other	8,8%	B	Free			MSA
Chapter 73							
NOTE TO CHAPTER 73:							
All zero offers marked by code "MSA" will be implemented over 10 years							
Articles of Iron or steel							
73.01	Sheet piling of iron or steel, whether or not drilled, punched or made from assembled elements; welded angles, shapes and sections, of iron or steel:						
7301.10	- Sheet piling	Free	B	Free			
7301.20	- Angles, shapes and sections	5,1%	B	Free			MSA

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
73.02	Railway or tramway track construction material of iron or steel, the following: rails, check-rails and rack rails, switch blades, crossing frogs, point rods and other crossing pieces, sleepers (cross-ties), fish-plates, chairs, chair wedges, sole plates (base plates), rail clips, bedplates, ties and other material specialized for jointing or fixing rails:					
7302.10	- Rails:					
	-- Weighing not less than 15 kg/m	7,2% e Free	B	Free		MSA
	-- Weighing less than 15 kg/m	4,6% e Free	B	Free		MSA
7302.20	- Sleepers (cross-ties)	7,7%	B	Free		MSA
7302.30	- Switch blades, crossing frogs, point rods and other crossing pieces	7,7%	B	5,5%		
7302.40	- Fish-plates and sole plates	7,7%	B	5,5%		
7302.90	- Other	7,7%	B	5,5%		
73.03	Tubes, pipes and hollow profiles, of cast iron	5,8%	B	4,4%		
73.04	Tubes, pipes and hollow profiles, seamless, of iron (other than cast iron) or steel:					
7304.10	- Line pipe of a kind used for oil or gas pipelines	3,8%	B	Free		MSA
7304.20	- Casing, tubing and drill pipe, of a kind used in drilling for oil or gas	3,8%	B	Free		MSA
	- Other, of circular cross-section, of iron or non-alloy steel:					
7304.31	-- Cold-drawn or cold-rolled (cold-reduced)	3,8%	B	Free		MSA
7304.39	-- Other	3,8%	B	Free		MSA
	- Other, of circular cross-section, of stainless steel:					
7304.41	-- Cold-drawn or cold-rolled (cold-reduced)	3,8%	B	Free		MSA
7304.49	-- Other	3,8%	B	Free		MSA

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
	- Other, of circular cross-section, of other alloy steel:					
7304.51	-- Cold-drawn or cold-rolled (cold-reduced)	3,8%	B	Free		MSA
7304.59	-- Other	3,8%	B	Free		MSA
7304.90	- Other	3,8%	B	Free		MSA
73.05	Other tubes and pipes (for example, welded, riveted or similarly closed), having internal and external circular cross-sections, the external diameter of which exceeds 406.4 mm, of iron or steel:					
	- Line pipe of a kind used for oil or gas pipelines:					
7305.11	-- Longitudinally submerged arc welded	5%	B	Free		MSA
7305.12	-- Other, longitudinally welded	5%	B	Free		MSA
7305.19	-- Other	5%	B	Free		MSA
7305.20	- Casing of a kind used in drilling for oil or gas	5%	B	Free		MSA
	- Other, welded:					
7305.31	-- Longitudinally welded	5%	B	Free		MSA
7305.39	-- Other:					
	--- Tubes and pipes for use as conduits, of non-alloy steel (line pipe, pressure tested)	5%	B	Free		MSA
	--- Tubes and pipes for use as conduits, of alloy steel	5%	B	Free		MSA
	--- Other	5%	B	Free		MSA
7305.90	- Other	5%	B	Free		MSA
73.06	Other tubes, pipes and hollow profiles (for example, open seam or welded, riveted or similarly closed), of iron or steel:					
	- Line pipe of a kind used for oil or gas pipelines:					
7306.10	-- Of iron or non-alloy steel	5%	B	Free		MSA
	-- Of alloy steel	5%	B	Free		MSA
7306.20	- Casing and tubing of a kind used in drilling for oil or gas	5%	B	Free		MSA

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
7306.30	- Other, welded, of circular cross-section, of iron or non-alloy steel:					
	- - Longitudinally welded:					
	- - - Tubes and pipes for use as conduits (line pipes, pressure tested)	5%	B	Free		MSA
	- - - Other:					
	- - - - Conical tubes and pipes	5%	B	Free		MSA
	- - - - Other, of a wall-thickness exceeding 2,5 mm:					
	- - - - - Plated or coated with metal	5%	B	Free		MSA
	- - - - - Plated or coated with other materials	5%	B	Free		MSA
	- - - - - Other, of an external diameter of more than 324 mm	5%	B	Free		MSA
	- - - - - Other, of an external diameter of not more than 324 mm but not less than 168 mm	5%	B	Free		MSA
	- - - - - Other, of an external diameter of less than 168 mm but more than 89 mm	5%	B	Free		MSA
	- - - - - Other, of an external diameter of not more than 89 mm but not less than 27 mm	5%	B	Free		MSA
	- - - - - Of an external diameter of less than 27 mm	5%	B	Free		MSA
	- - - - Other, of a wall-thickness of not more than 2,5 mm:					
	- - - - - Plated or coated with metal	5%	B	Free		MSA
	- - - - - Plated or coated with other materials	5%	B	Free		MSA
	- - - - - Other, of an external diameter of more than 51 mm	5%	B	Free		MSA
	- - - - - Other, of an external diameter of more than 32 mm but not more than 51 mm	5%	B	Free		MSA
	- - - - - Other, of an external diameter of more than 15 mm but not more than 32 mm	5%	B	Free		MSA
	- - - - - Other, of an external diameter of less than 15 mm:					
	- - - - - - Of a wall-thickness of not more than 2 mm	5%	B	Free		MSA
	- - - - - - Other	5%	B	Free		MSA
	- - - Other, welded:					
	- - - - Of an external diameter exceeding 300 mm	5%	B	Free		MSA

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
	--- Other	5%	B	Free		MSA
7306.40	- Other, welded, of circular cross-section, of stainless steel	5%	B	Free		MSA
7306.50	- Other, welded, of circular cross-section, of other alloy steel	5%	B	Free		MSA
7306.60	- Other, welded, of non-circular cross-section: -- Of iron or non-alloy steel: --- Tubes and pipes of square or rectangular cross-section: ---- Plated or coated with metal	5%	B	Free		MSA
	---- Plated or coated with other materials	5%	B	Free		MSA
	---- Other: ----- Of an external circumference exceeding 1 200 mm	5%	B	Free		MSA
	----- Of an external circumference exceeding 500 mm but not exceeding 1 200 mm and of a wall thickness not exceeding 12,5 mm	5%	B	Free		MSA
	----- Of an external circumference exceeding 300 mm but not exceeding 500 mm and of a wall thickness not exceeding 8 mm	5%	B	Free		MSA
	----- Of an external circumference exceeding 100 mm but not exceeding 300 mm	5%	B	Free		MSA
	----- Of an external circumference of 60 mm or more but not exceeding 100 mm and of a wall thickness not exceeding 2 mm	5%	B	Free		MSA
	----- Of an external circumference of less than 60 mm	5%	B	Free		MSA
	----- Other	5%	B	Free		MSA
	--- Tubes and pipes of other cross-section	5%	B	Free		MSA
	-- Of alloy steel	5%	B	Free		MSA
7306.90	- Other	5%	B	Free		MSA
73.07	Tube or pipe fittings (for example, couplings, elbows, sleeves), of iron or steel:					
	- Cast fittings:					
7307.11	-- Of non-malleable cast iron	3,8%	B	3,8%		
7307.19	-- Other	3,8%	B	3,8%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
	- Other, of stainless steel:					
7307.21	-- Flanges	3,8%	B	3,8%		
7307.22	-- Threaded elbows, bends and sleeves	3,8%	B	3,8%		
7307.23	-- Butt welding fittings	3,8%	B	3,8%		
7307.29	-- Other	3,8%	B	3,8%		
	- Other:					
7307.91	-- Flanges	3,8%	B	3,8%		
7307.92	-- Threaded elbows, bends and sleeves	3,8%	B	3,8%		
7307.93	-- Butt welding fittings	3,8%	B	3,8%		
7307.99	-- Other	3,8%	B	3,8%		
73.08	Structures (excluding prefabricated buildings of heading No. 94.06) and parts of structures (for example, bridges and bridge-sections, lock-gates, towers, lattice masts, roofs, roofing frameworks, doors and windows and their frames and thresholds for doors, shutters, balustrades, pillars and columns), of iron or steel; plates, rods, angles, shapes, sections, tubes and the like, prepared for use in structures, of iron or steel:					
7308.10	- Bridges and bridge-sections	5,1%	B	Free		MSA
7308.20	- Towers and lattice masts	5,1%	B	3,8%		
7308.30	- Doors, windows and their frames and thresholds for doors	5,1%	B	3,8%		
7308.40	- Equipment for scaffolding, shuttering, propping or pit-propping	5,1%	B	3,8%		
7308.90	- Other	5,1%	B	Free		MSA
73.09	Reservoirs, tanks, vats and similar containers for any material (other than compressed or liquefied gas), of iron or steel, of a capacity exceeding 300 l, whether or not lined or heat-insulated, but not fitted with mechanical or thermal equipment					
		6,2%	B	4,4%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate		Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
73.10	Tanks, casks, drums, cans, boxes and similar containers, for any material (other than compressed or liquefied gas), of iron or steel, of a capacity not exceeding 300 l, whether or not lined or heat-insulated, but not fitted with mechanical or thermal equipment:						
7310.10	- Of a capacity of 50 l or more	5,1%	B	3,8%			
	- Of a capacity of less than 50 l:						
7310.21	-- Cans which are to be closed by soldering or crimping	5,1%	B	3,8%			
7310.29	-- Other	5,1%	B	3,8%			
73.11	Containers for compressed or liquefied gas, of iron or steel	5%	B	3,8%			
73.12	Stranded wire, ropes, cables, plaited bands, slings and the like, of iron or steel, not electrically insulated:						
7312.10	- Stranded wire, ropes and cables	20%	B	Free			MSA
7312.90	- Other	20%	B	Free			MSA
73.13	Barbed wire of iron or steel; twisted hoop or single flat wire, barbed or not, and loosely twisted double wire, of a kind used for fencing, of iron or steel	20%	B	Free			MSA
73.14	Cloth (including endless bands), grill, netting and fencing, of iron or steel wire; expanded metal of iron or steel:						
	- Woven products:						
7314.11	-- Of stainless steel	3,8%	B	3,8%			
7314.19	-- Other	6,2%	B	4,6%			
7314.20	- Grill, netting and fencing, welded at the intersection, of wire with a maximum cross-sectional dimension of 3 mm or more and having a mesh size of 100 cm ² or more	6,2%	B	4,6%			
7314.30	- Other grill, netting and fencing, welded at the intersection	6,2%	B	4,6%			
	- Other grill, netting and fencing:						
7314.41	-- Plated or coated with zinc	6,2%	B	Free			MSA
7314.42	-- Coated with plastics	6,2%	B	Free			MSA

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate		Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
7314.49	-- Other	6,2%	B	Free			MSA
7314.50	- Expanded metal	3,8%	B	3,5%			
73.15	Chain and parts thereof, of iron or steel:						
	- Articulated link chain and parts thereof:						
7315.11	-- Rolled chain	8,3%	B	6,1%			
7315.12	-- Other chain	8,3%	B	6,1%			
7315.19	-- Parts	8,3%	B	6,1%			
7315.20	- Skid chain	8,3%	B	6,1%			
	- Other chain:						
7315.81	-- Stud-link	8,3%	B	6,1%			
7315.82	-- Other, welded link	8,3%	B	6,1%			
7315.89	-- Other	8,3%	B	6,1%			
7315.90	- Other parts	8,3%	B	6,1%			
73.16	Anchors, grapnels and parts thereof, of iron or steel	4,4%	B	4,4%			
73.17	Nails, tacks, drawing pins, corrugated nails, staples (other than those of heading No. 83.05) and similar articles, of iron or steel, whether or not with heads of other material, but excluding such articles with heads of copper:						
	- Corrugated nails, staples, hook nails and ring nails	7,5%	B	Free			MSA
	- Nails and tacks for use with cartridge tools	25%	B	Free			MSA
	- Nails obtained mechanically from plate or sheet	25%	B	Free			MSA
	- Other	25%	B	Free			MSA
73.18	Screws, bolts, nuts, coach screws, screw hooks, rivets, cotters, cotter-pins, washers (including spring washers) and similar articles, of iron or steel:						
	- Threaded articles:						
7318.11	-- Coach screws	15%	B	9,8%			
7318.12	-- Other wood screws	15%	B	9,8%			

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate		Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
7318.13	-- Screw hooks and screw rings	15%	B	9,8%			
7318.14	-- Self-tapping screws	15%	B	9,8%			
7318.15	-- Other screws and bolts, whether or not with their nuts or washers:						
	--- Screws with hexagonal heads	15%	B	7,1%			
	--- Slotted head screws (including Phillips screws)	15%	B	7,1%			
	--- Square neck bolts and nib bolts	15%	B	7,1%			
	--- Hex recess set screws	15%	B	7,1%			
	--- Other	15%	B	9,8%			
7318.16	-- Nuts	15%	B	7,1%			
7318.19	-- Other	15%	B	9,8%			
	- Non-threaded articles:						
7318.21	-- Spring washers and other lock washers	15%	B	7,1%			
7318.22	-- Other washers	15%	B	7,1%			
7318.23	-- Rivets	15%	B	7,1%			
7318.24	-- Cotter-pins and cotter-pins	15%	B	9,8%			
7318.29	-- Other	15%	B	9,8%			
73.19	Sewing needles, knitting needles, bodkins, crochet hooks, embroidery stilettes and similar articles, for use in the hand, of iron or steel; safety pins and other pins of iron or steel, not elsewhere specified or included:						
7319.10	- Sewing, darning or embroidery needles	Free	B	Free			
7319.20	- Safety pins	3,8%	B	3,5%			
7319.30	- Other pins	3,8%	B	3,5%			
7319.90	- Other	Free	B	Free			

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number)	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
73.20	Springs and leaves for springs, of iron or steel:					
7320.10	- Leaf-springs and leaves therefor	8,2%	B	5,8%		
7320.20	- Helical springs	8,2%	B	5,8%		
7320.90	- Other	5,6%	B	4,1%		
73.21	Stoves, ranges, grates, cookers (including those with subsidiary boilers for central heating), barbecues, braziers, gas-rings, plate warmers and similar non-electric domestic appliances, and parts thereof, of iron or steel:					
	- Cooking appliances and plate warmers:					
7321.11	-- For gas fuel or for both gas and other fuels	5,1%	B	3,5%		
7321.12	-- For liquid fuel	5,1%	B	3,5%		
7321.13	-- For solid fuel	5,1%	B	3,5%		
	- Other appliances:					
7321.81	-- For gas fuel or for both gas and other fuels	5,1%	B	3,5%		
7321.82	-- For liquid fuel	5,1%	B	3,5%		
7321.83	-- For solid fuel	5,1%	B	3,5%		
7321.90	- Parts	5,1%	B	3,5%		
73.22	Radiators for central heating, not electrically heated, and parts thereof, of iron or steel; air heaters and hot air distributors (including distributors which can also distribute fresh or conditioned air), not electrically heated, incorporating a motor-driven fan or blower, and parts thereof, of iron or steel:					
	- Radiators and parts thereof:					
7322.11	-- Of cast iron	6,2%	B	4%		
7322.19	-- Other	6,2%	B	4%		
7322.90	- Other	6,2%	B	4%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
73.23	Table, kitchen or other household articles and parts thereof, of iron or steel; iron or steel wool; pot scourers and scouring or polishing pads, gloves and the like, of iron or steel:					
7323.10	- Iron or steel wool; pot scourers and scouring or polishing pads, gloves and the like	3,2%	B		3,2%	
	- Other:					
7323.91	-- Of cast iron, not enamelled	7,5%	B		6,8%	
7323.92	-- Of cast iron, enamelled	7,5%	B		6,8%	
7323.93	-- Of stainless steel	15%	B		13,5%	
7323.94	-- Of iron (other than cast iron) or steel, enamelled	15%	B		13,5%	
7323.99	-- Other	7,5%	B		6,8%	
73.24	Sanitary ware and parts thereof, of iron or steel:					
7324.10	- Sinks and wash basins, of stainless steel	7,5%	B		5,5%	
	- Baths:					
7324.21	-- Of cast iron, whether or not enamelled	7,5%	B		4,5%	
7324.29	-- Other	7,5%	B		5,5%	
7324.90	- Other, including parts	7,5%	B		5,5%	
73.25	Other cast articles of iron or steel:					
7325.10	- Of non-malleable cast iron	15%	B		9,8%	
	- Other:					
7325.91	-- Grinding balls and similar articles for mills	15%	B		7,1%	
7325.99	-- Other	15%	B		9,8%	
73.26	Other articles of iron or steel:					
	- Forged or stamped, but not further worked:					
7326.11	-- Grinding balls and similar articles for mills	15%	B		7,1%	
7326.19	-- Other	15%	B		9,8%	
7326.20	- Articles of iron or steel wire	15%	B		2,7%	
7326.90	- Other	15%	B		2,7%	

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
Chapter 74						
Copper and articles thereof						
74.01	Copper mattes; cement copper (precipitated copper):					
7401.10	- Copper mattes	Free	B	Free		
7401.20	- Cement copper (precipitated copper)	Free	B	Free		
74.02	Unrefined copper; copper anodes for electrolytic refining ..	Free	B	Free		
74.03	Refined copper and copper alloys, unwrought:					
	- Refined copper:					
7403.11	-- Cathodes and sections of cathodes	Free	B	Free		
7403.12	-- Wire-bars	Free	B	Free		
7403.13	-- Billets	Free	B	Free		
7403.19	-- Other	Free	B	Free		
	- Copper alloys:					
7403.21	-- Copper-zinc base alloys (brass)	Free	B	Free		
7403.22	-- Copper-tin base alloys (bronze)	Free	B	Free		
7403.23	-- Copper-nickel base alloys (cupro-nickel) or copper-nickel-zinc base alloys (nickel silver)	Free	B	Free		
7403.29	-- Other copper alloys (other than master alloys of heading No. 74.05)	Free	B	Free		
74.04	Copper waste and scrap	Free	B	Free		
74.05	Master alloys of copper	Free	B	Free		
74.06	Copper powders and flakes:					
7406.10	- Powders of non-lamellar structure	Free	B	Free		
7406.20	- Powders of lamellar structure; flakes	Free	B	Free		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
74.07	Copper bars, rods and profiles:					
7407.10	- Of refined copper	1,8%	B	1,8%		
	- Of copper alloys:					
7407.21	-- Of copper-zinc base alloys (brass)	1,8%	B	1,8%		
7407.22	-- Of copper-nickel base alloys (cupro-nickel) or copper-nickel-zinc base alloys (nickel silver)	1,8%	B	1,8%		
7407.29	-- Other	1,8%	B	1,8%		
74.08	Copper wire:					
	- Of refined copper:					
7408.11	-- Of which the maximum cross-sectional dimension exceeds 6 mm	1,8%	B	1,8%		
7408.19	-- Other	1,8%	B	1,8%		
	- Of copper alloys:					
7408.21	-- Of copper-zinc base alloys (brass)	1,8%	B	1,8%		
7408.22	-- Of copper-nickel base alloys (cupro-nickel) or copper-nickel-zinc base alloys (nickel silver)	1,8%	B	1,8%		
7408.29	-- Other	1,8%	B	1,8%		
74.09	Copper plates, sheets and strip, of a thickness exceeding 0.15 mm:					
	- Of refined copper:					
7409.11	-- In coils	3,5%	B	3,0%		NFM
7409.19	-- Other	3,5%	B	3,0%		NFM
	- Of copper-zinc base alloys (brass):					
7409.21	-- In coils	3,5%	B	3,0%		NFM
7409.29	-- Other	3,5%	B	3,0%		NFM
	- Of copper-tin base alloys (bronze):					
7409.31	-- In coils	3,5%	B	3,0%		NFM
7409.39	-- Other	3,5%	B	3,0%		NFM

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
7409.40	-- Of copper-nickel base alloys (cupronickel) or copper-nickel-zinc base alloys (nickel silver)	3,5%	B	3,0%		NFM
7409.90	- Of other copper alloys	3,5%	B	3,0%		NFM
74.10	Copper foil (whether or not printed or backed with paper, paperboard, plastics or similar backing materials) of a thickness (excluding any backing) not exceeding 0.15 mm:					
	- Not backed:					
7410.11	-- Of refined copper	5,1%	B	3,0%		NFM
7410.12	-- Of copper alloys	5,1%	B	3,0%		NFM
	- Backed:					
7410.21	-- Of refined copper	5,1%	B	3,0%		NFM
7410.22	-- Of copper alloys	5,1%	B	3,0%		NFM
74.11	Copper tubes and pipes:					
7411.10	- Of refined copper	3,8%	B	3,0%		NFM
	- Of copper alloys:					
7411.21	-- Of copper-zinc base alloys (brass)	3,8%	B	3,0%		NFM
7411.22	-- Of copper-nickel base alloys (cupro-nickel) or copper-nickel-zinc base alloys (nickel silver)	3,8%	B	3,0%		NFM
7411.29	-- Other	3,8%	B	3,0%		NFM
74.12	Copper tube or pipe fittings (for example, couplings, elbows, sleeves):					
7412.10	- Of refined copper	4,4%	B	3,0%		NFM
7412.20	- Of copper alloys	4,4%	B	3,0%		NFM
74.13	Stranded wire, cables, plaited bands and the like, of copper, not electrically insulated	3,8%	B	3,0%		NFM

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate		Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
74.14	Cloth (including endless bands), grill and netting, of copper wire; expanded metal of copper:						
7414.10	- Endless bands, for machinery	2,2%	B	2,2%			
7414.90	- Other	2,2%	B	2,2%			
74.15	Nails, tacks, drawing pins, staples (other than those of heading No. 83.05) and similar articles, of copper or of iron or steel with heads of copper; screws, bolts, nuts, screw hooks, rivets, cotters, cotter-pins, washers (including spring washers) and similar articles, of copper:						
7415.10	- Nails and tacks, drawing pins, staples and similar articles	5,1%	B	3%			NFM
	- Other articles, not threaded:						
7415.21	-- Washers (including spring washers)	5,1%	B	3%			NFM
7415.29	-- Other	5,1%	B	3%			NFM
	- Other threaded articles:						
7415.31	-- Screws for wood	5,1%	B	3%			NFM
7415.32	-- Other screws; bolts and nuts	5,1%	B	3%			NFM
7415.39	-- Other	5,1%	B	3%			NFM
74.16	Copper springs	3,8%	B	3%			NFM
74.17	Cooking or heating apparatus of a kind used for domestic purposes, non-electric, and parts thereof, of copper	3,6%	B	3%			NFM
74.18	Table, kitchen or other household articles and parts thereof, of copper; pot scourers and scouring or polishing pads, gloves and the like, of copper; sanitary ware and parts thereof, of copper:						
7418.10	- Table, kitchen or other household articles and parts thereof; pot scourers and scouring or polishing pads, gloves and the like	5,1%	B	3%			NFM
7418.20	- Sanitary ware and parts thereof	5,1%	B	3%			NFM

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate		Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
74.19	Other articles of copper:						
7419.10	- Chain and parts thereof	5,1%	B	3%			NFM
	- Other:						
7419.91	-- Cast, moulded, stamped or forged, but not further worked	5,1%	B	3%			NFM
7419.99	-- Other	5,1%	B	3%			NFM
	Chapter 75						
	Nickel and articles thereof						
75.01	Nickel mattes, nickel oxide sinters and other intermediate products of nickel metallurgy:						
7501.10	- Nickel mattes	Free	B	Free			
7501.20	- Nickel oxide sinters and other intermediate products of nickel metallurgy	Free	B	Free			
75.02	Unwrought nickel:						
7502.10	- Nickel, not alloyed	Free	B	Free			
7502.20	- Nickel alloys	Free	B	Free			
75.03	Nickel waste and scrap	Free	B	Free			
75.04	Nickel powders and flakes	Free	B	Free			
75.05	Nickel bars, rods, profiles and wire:						
	- Bars, rods and profiles:						
7505.11	-- Of nickel, not alloyed	1,8%	B	1,8%			
7505.12	-- Of nickel alloys	1,8%	B	1,8%			
	- Wire:						
7505.21	-- Of nickel, not alloyed	1,8%	B	1,8%			
7505.22	-- Of nickel alloys	1,8%	B	1,8%			

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
75.06	Nickel plates, sheets, strip and foil:					
7506.10	- Of nickel, not alloyed	Free	B	Free		
7506.20	- Of nickel alloys	Free	B	Free		
75.07	Nickel tubes, pipes and tube or pipe fittings (for example, couplings, elbows, sleeves):					
	- Tubes and pipes:					
7507.11	-- Of nickel, not alloyed	1,8%	B	1,8%		
7507.12	-- Of nickel alloys	1,8%	B	1,8%		
7507.20	- Tube or pipe fittings	1,8%	B	1,8%		
75.08	Other articles of nickel	5%	B	3%		NFM
	Chapter 76					
	Aluminium and articles thereof					
76.01	Unwrought aluminium:					
7601.10	- Aluminium, not alloyed	Free	B	Free		
7601.20	- Aluminium alloys	Free	B	Free		
76.02	Aluminium waste and scrap	Free	B	Free		
76.03	Aluminium powders and flakes:					
7603.10	- Powders of non-lamellar structure	Free	B	Free		
7603.20	- Powders of lamellar structure; flakes	Free	B	Free		
76.04	Aluminium bars, rods and profiles:					
7604.10	- Of aluminium, not alloyed	1,4%	B	1,4%		
	- Of aluminium alloys:					
7604.21	-- Hollow profiles	1,4%	B	1,4%		
7604.29	-- Other	1,4%	B	1,4%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
76.05	Aluminium wire:					
	- Of aluminium, not alloyed:					
7605.11	-- Of which the maximum cross-sectional dimension exceeds 7 mm	1,4%	B	1,4%		
7605.19	-- Other	1,4%	B	1,4%		
	- Of aluminium alloys:					
7605.21	-- Of which the maximum cross-sectional dimension exceeds 7 mm	1,4%	B	1,4%		
7605.29	-- Other	1,4%	B	1,4%		
76.06	Aluminium plates, sheets and strip, of a thickness exceeding 0.2 mm:					
	- Rectangular (including square):					
7606.11	-- Of aluminium, not alloyed	1,7%	B	1,7%		
7606.12	-- Of aluminium alloys	1,7%	B	1,7%		
	- Other:					
7606.91	-- Of aluminium, not alloyed	1,7%	B	1,7%		
7606.92	-- Of aluminium alloys	1,7%	B	1,7%		
76.07	Aluminium foil (whether or not printed or backed with paper, paperboard, plastics or similar backing materials) of a thickness (excluding any backing) not exceeding 0.2 mm:					
	- Not packed:					
7607.11	-- Rolled but not further worked	6,2%	B	3%		NFM
7607.19	-- Other	6,2%	B	3%		NFM
7607.20	- Backed	6,2%	B	3%		NFM
76.08	Aluminium tubes and pipes:					
7608.10	- Of aluminium, not alloyed	1,4%	B	1,4%		
7608.20	- Of aluminium alloys	1,4%	B	1,4%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate		Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
<u>76.09</u>	Aluminium tube or pipe fittings (for example, couplings, elbows, sleeves)	1,4%	B	1,4%			
<u>76.10</u>	Aluminium structures (excluding prefabricated buildings of heading No. 94.06) and parts of structures (for example, bridges and bridge-sections, towers, lattice masts, roofs, roofing frameworks, doors and windows and their frames and thresholds for doors, balustrades, pillars and columns); aluminium plates, rods, profiles, tubes and the like, prepared for use in structures:						
7610.10	- Doors, windows and their frames and thresholds for doors	4,4%	B	3%			NFM
7610.90	- Other	4,4%	B	3%			NFM
<u>76.11</u>	Aluminium reservoirs, tanks, vats and similar containers, for any material (other than compressed or liquefied gas), of a capacity exceeding 300 l, whether or not lined or insulated, but not fitted with mechanical or thermal equipment	4,4%	B	3%			NFM
<u>76.12</u>	Aluminium casks, drums, cans, boxes and similar containers (including rigid or collapsible tubular containers), for any material (other than compressed or liquefied gas), of a capacity not exceeding 300 l, whether or not lined or heat-insulated, but not fitted with mechanical or thermal equipment:						
7612.10	- Collapsible tubular containers	3,8%	B	3%			NFM
7612.90	- Other	3,8%	B	3%			NFM
<u>76.13</u>	Aluminium containers for compressed or liquefied gas	4,4%	B	3%			NFM
<u>76.14</u>	Stranded wire, cables, plated bands and the like, of aluminium, not electrically insulated:						
7614.10	- With steel core	3,8%	B	3%			NFM
7614.90	- Other	3,8%	B	3%			NFM

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
76.15	Table, kitchen or other household articles and parts thereof, of aluminium; pot scourers and scouring or polishing pads, gloves and the like, of aluminium; sanitary ware and parts thereof, of aluminium:					
7615.10	- Table, kitchen or other household articles and parts thereof; pot scourers and scouring or polishing pads, gloves and the like	7,5%	B	3%		NFM
7615.20	- Sanitary ware and parts thereof	7,5%	B	3%		NFM
76.16	Other articles of aluminium:					
7616.10	- Nails, tacks, staples (other than those of heading No. 83.05), screws, bolts, nuts, screw hooks, rivets, cotters, cotter-pins, washers and similar articles	4,1%	B	3%		NFM
7616.90	- Other	4,1%	B	3%		NFM
Chapter 78						
Lead and articles thereof						
78.01	Unwrought lead:					
7801.10	- Refined lead	Free	B	Free		
	- Other:					
7801.91	-- Containing by weight antimony as the principal other element . .	Free	B	Free		
7801.99	-- Other	Free	B	Free		
78.02	Lead waste and scrap	Free	B	Free		
78.03	Lead bars, rods, profiles and wire	Free	B	Free		
78.04	Lead plates, sheets, strip and foil; lead powders and flakes:					
	- Plates, sheets, strip and foil:					
7804.11	-- Sheets, strip and foil of a thickness (excluding any backing) not exceeding 0,2 mm	Free	B	Free		
7804.19	-- Other	Free	B	Free		
7804.20	- Powders and flakes	Free	B	Free		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
<u>78.05</u>	Lead tubes, pipes and tube or pipe fittings (for example, couplings, elbows, sleeves)	Free	B	Free		
<u>78.06</u>	Other articles of lead	5,1%	B	3%		NFM
Chapter 79						
Zinc and articles thereof						
<u>79.01</u>	Unwrought zinc:					
	- Zinc, not alloyed:					
7901.11	- - Containing by weight 99,99 % or more of zinc	Free	B	Free		
7901.12	- - Containing by weight less than 99,99 % of zinc	Free	B	Free		
7901.20	- Zinc alloys	Free	B	Free		
<u>79.02</u>	Zinc waste and scrap	Free	B	Free		
<u>79.03</u>	Zinc dust, powders and flakes:					
7903.10	- Zinc dust	Free	B	Free		
7903.90	- Other	Free	B	Free		
<u>79.04</u>	Zinc bars, rods, profiles and wire	Free	B	Free		
<u>79.05</u>	Zinc plates, sheets, strip and foil	Free	B	Free		
<u>79.06</u>	Zinc tubes, pipes and tube or pipe fittings (for example, couplings, elbows, sleeves)	Free	B	Free		
<u>79.07</u>	Other articles of zinc:					
7907.10	- Gutters, roof capping, skylight frames and other fabricated building components	5,1%	B	3%		NFM
7907.90	- Other	5,1%	B	3%		NFM

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
Chapter 80						
Tin and articles thereof						
80.01	Unwrought tin:					
8001.10	- Tin, not alloyed	Free	B	Free		
8001.20	- Tin alloys	Free	B	Free		
80.02	Tin waste and scrap	Free	B	Free		
80.03	Tin bars, rods, profiles and wire	Free	B	Free		
80.04	Tin plates, sheets and strip, of a thickness exceeding 0.2 mm	Free	B	Free		
80.05	Tin foil (whether or not printed or backed with paper, paper-board, plastics or similar backing materials), of a thickness (excluding any backing) not exceeding 0.2 mm; tin powders and flakes:					
8005.10	- Foil	Free	B	Free		
8005.20	- Powders and flakes	Free	B	Free		
80.06	Tin tubes, pipes and tube or pipe fittings (for example, couplings, elbows, sleeves)	Free	B	Free		
80.07	Other articles of tin	5,1%	B	3%		NFM
Chapter 81						
Other base metals; cermets; articles thereof						
81.01	Tungsten (wolfram) and articles thereof, including waste and scrap:					
8101.10	- Powders	Free	B	Free		
	- Other:					
8101.91	- - Unwrought tungsten, including bars and rods obtained simply by sintering; waste and scrap	Free	B	Free		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
8101.92	-- Bars and rods, other than those obtained simply by sintering, profiles, plates, sheets, strip and foil	Free	B	Free		
8101.93	-- Wire	2,2%	B	2,2%		
8101.99	-- Other	Free	B	Free		
81.02	Molybdenum and articles thereof, including waste and scrap:					
8102.10	- Powders	Free	B	Free		
	- Other:					
8102.91	-- Unwrought molybdenum, including bars and rods obtained simply by sintering; waste and scrap	Free	B	Free		
8102.92	-- Bars and rods, other than those obtained simply by sintering, profiles, plates, sheets, strip and foil	Free	B	Free		
8102.93	-- Wire	Free	B	Free		
8102.99	-- Other	Free	B	Free		
81.03	Tantalum and articles thereof, including waste and scrap:					
8103.10	- Unwrought tantalum, including bars and rods obtained simply by sintering; waste and scrap; powders	Free	B	Free		
8103.90	- Other	Free	B	Free		
81.04	Magnesium and articles thereof, including waste and scrap:					
	- Unwrought magnesium:					
8104.11	-- Containing at least 99,8 % by weight of magnesium	Free	B	Free		
8104.19	-- Other	Free	B	Free		
8104.20	- Waste and scrap	Free	B	Free		
8104.30	- Raspings, turnings and granules, graded according to size; powders	Free	B	Free		
8104.90	- Other	Free	B	Free		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
81.05	Cobalt mattes and other intermediate products of cobalt metallurgy; cobalt and articles thereof, including waste and scrap:					
8105.10	- Cobalt mattes and other intermediate products of cobalt metallurgy; unwrought cobalt; waste and scrap; powders	Free	B	Free		
8105.90	- Other	Free	B	Free		
81.06	Bismuth and articles thereof, including waste and scrap ...	Free	B	Free		
81.07	Cadmium and articles thereof, including waste and scrap:					
8107.10	- Unwrought cadmium; waste and scrap; powders	Free	B	Free		
8107.90	- Other	Free	B	Free		
81.08	Titanium and articles thereof, including waste and scrap:					
8108.10	- Unwrought titanium; waste and scrap	Free	B	Free		
8108.90	- Other	Free	B	Free		
81.09	Zirconium and articles thereof, including waste and scrap:					
8109.10	- Unwrought zirconium; waste and scrap; powders	Free	B	Free		
8109.90	- Other	Free	B	Free		
81.10	Antimony and articles thereof, including waste and scrap ...	Free	B	Free		
81.11	Manganese and articles thereof, including waste and scrap	Free	B	Free		
81.12	Beryllium, chromium, germanium, vanadium, gallium, hafnium, indium, niobium (columbium), rhenium and thallium, and articles of these metals, including waste and scrap:					
	- Beryllium:					
8112.11	-- Unwrought; waste and scrap; powders	Free	B	Free		
8112.19	-- Other	Free	B	Free		
8112.20	- Chromium	Free	B	Free		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
8112.30	- Germanium	Free	B	Free		
8112.40	- Vanadium	Free	B	Free		
	- Other:					
8112.91	-- Unwrought; waste and scrap; powders	Free	B	Free		
8112.99	-- Other	Free	B	Free		
81.13	Cermets and articles thereof, including waste and scrap ...	Free	B	Free		
 Chapter 82						
Tools, implements, cutlery, spoons and forks, of base metal; parts thereof of base metal						
82.01	Hand tools, the following: spades, shovels, mattocks, picks, hoes, forks and rakes; axes, bill hooks and similar hewing tools; secateurs and pruners of any kind; scythes, sickles, hay knives, hedge shears, timber wedges and other tools of a kind used in agriculture, horticulture or forestry:					
8201.10	- Spades and shovels	4,4%	B	3,4%		
8201.20	- Forks	4,4%	B	3,4%		
8201.30	- Mattocks, picks, hoes and rakes	4,4%	B	3,4%		
8201.40	- Axes, bill hooks and similar hewing tools	4,4%	B	3,4%		
8201.50	- Secateurs and similar one-handed pruners and shears (including poultry shears)	4,4%	B	4%		
8201.60	- Hedge shears, two-handed pruning shears and similar two-handed shears	4,4%	B	3,4%		
8201.90	- Other hand tools of a kind used in agriculture, horticulture or forestry	4,4%	B	3,4%		
82.02	Hand saws; blades for saws of all kinds (including slitting, slotting or toothless saw blades):					
8202.10	- Hand saws	4,4%	B	4%		
8202.20	- Band saw blades	4,4%	B	4%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate		Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
	- Circular saw blades (including slitting or slotting saw blades):						
8202.31	-- With working part of steel	4,4%	B	4,4%			
8202.32	-- With working part of other materials	4,4%	B	4,4%			
8202.40	- Chain saw blades	2%	B	2%			
	- Other saw blades:						
8202.91	-- Straight saw blades, for working metal	4,4%	B	4,4%			
8202.99	-- Other	4,4%	B	4,4%			
82.03	Files, rasps, pliers (including cutting pliers), pincers, tweezers, metal cutting shears, pipe-cutters, bolt croppers, perforating punches and similar hand tools:						
8203.10	- Files, rasps and similar tools	5,1%	B	4,6%			
8203.20	- Pliers (including cutting pliers), pincers, tweezers and similar tools	3,8%	B	3,5%			
8203.30	- Metal cutting shears and similar tools	4,4%	B	3,5%			
8203.40	- Pipe-cutters, bolt croppers, perforating punches and similar tools .	4,4%	B	3,5%			
82.04	Hand-operated spanners and wrenches (including torque meter wrenches but not including tap wrenches); interchangeable spanner sockets, with or without handles:						
	- Hand-operated spanners and wrenches:						
8204.11	-- Non-adjustable	2,2%	B	2,2%			
8204.12	-- Adjustable	2,2%	B	2,2%			
8204.20	- Interchangeable spanner sockets, with or without handles	2,2%	B	2,2%			
82.05	Hand tools (including glaziers' diamonds), not elsewhere specified or included; blow lamps; vices, clamps and the like, other than accessories for and parts of, machine tools; anvils; portable forges; hand- or pedal-operated grinding wheels with frameworks:						
8205.10	- Drilling, threading or tapping tools	7,5%	B	5,5%			
8205.20	- Hammers and sledge hammers	4,4%	B	4,4%			

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate		Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
8205.30	- Planes, chisels, gouges and similar cutting tools for working wood	3,2%	B	3,2%			
8205.40	- Screwdrivers	4,4%	B	4,4%			
	- Other hand tools (including glaziers' diamonds):						
8205.51	-- Household tools	4,4%	B	4,4%			
8205.59	-- Other	4,4%	B	4,4%			
8205.60	- Blow lamps	4,4%	B	3,5%			
8205.70	- Vices, clamps and the like	4,4%	B	4,4%			
8205.80	- Anvils; portable forges; hand- or pedal-operated grinding wheels with frameworks	4,4%	B	3,5%			
8205.90	- Sets of articles of two or more of the foregoing subheadings	4,4%	B	4,4%			
82.06	Tools of two or more of the headings Nos. 82.02 to 82.05, put up in sets for retail sale	4,4%	B	4,4%			
82.07	Interchangeable tools for hand tools, whether or not power-operated, or for machine-tools (for example, for pressing, stamping, punching, tapping, threading, drilling, boring, broaching, milling, turning or screw driving), including dies for drawing or extruding metal, and rock drilling or earth boring tools:						
	- Rock drilling or earth boring tools:						
8207.11	-- With working part of sintered metal carbide or cermets	3,8%	B	3,5%			
8207.12	-- With working part of other material	3,8%	B	3,5%			
8207.20	- Dies for drawing or extruding metal	3,8%	B	3,5%			
8207.30	- Tools for pressing, stamping or punching	3,8%	B	3,5%			
8207.40	- Tools for tapping or threading	3,8%	B	3,5%			
8207.50	- Tools for drilling, other than for rock drilling	3,8%	B	3,5%			
8207.60	- Tools for boring or broaching	3,8%	B	3,5%			
8207.70	- Tools for milling	3,8%	B	3,5%			
8207.80	- Tools for turning	3,8%	B	3,5%			
8207.90	- Other interchangeable tools	3,8%	B	3,5%			

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate		Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
82.08	Knives and cutting blades, for machines or for mechanical appliances:						
8208.10	- For metal working	3,5%	B	2,5%			
8208.20	- For wood working	3,5%	B	2,5%			
8208.30	- For kitchen appliances or for machines used by the food industry	3,5%	B	2,5%			
8208.40	- For agricultural, horticultural or forestry machines	3,5%	B	2,5%			
8208.90	- Other	3,5%	B	2,5%			
82.09	Plates, sticks, tips and the like for tools, unmounted, of sintered metal carbides or cermets	5,1%	B	3,8%			
82.10	Hand-operated mechanical appliances, weighing 10 kg or less, used in the preparation, conditioning or serving of food or drink	5,1%	B	3,5%			
82.11	Knives with cutting blades, serrated or not (including pruning knives), other than knives of heading No. 82.08, and blades therefor:						
8211.10	- Sets of assorted articles	6,8%	B	6,8%			
	- Other:						
8211.91	-- Table knives having fixed blades	7,5%	B	7,5%			
8211.92	-- Other knives having fixed blades	6%	B	6%			
8211.93	-- Knives having other than fixed blades	6%	B	6%			
8211.94	-- Blades	7,5%	B	7,5%			
82.12	Razors and razor blades (including razor blade blanks in strips):						
8212.10	- Razors	4,4%	B	3,5%			
8212.20	- Safety razor blades, including razor blade blanks in strips ..	4,4%	B	3,5%			
8212.90	- Other parts	4,4%	B	3,5%			
82.13	Scissors, tailors' shears and similar shears, and blades therefor	6%	B	5,5%			

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
82.14	Other articles of cutlery (for example, hair clippers, butchers' or kitchen cleavers, choppers and mincing knives, paper knives); manicure or pedicure sets and instruments (including nail files):					
8214.10	- Paper knives, letter openers, erasing knives, pencil sharpeners and blades therefor	4,4%	B	4%		
8214.20	- Manicure or pedicure sets and instruments (including nail files) . .	4,4%	B	4%		
8214.90	- Other	4,4%	B	4%		
82.15	Spoons, forks, ladles, skimmers, cake-servers, fish-knives, butter-knives, sugar tongs and similar kitchen or tableware:					
8215.10	- Sets of assorted articles containing at least one article plated with precious metal	7,5%	B	7,5%		
8215.20	- Other sets of assorted articles	7,5%	B	7,5%		
	- Other:					
8215.91	- - Plated with precious metal	7,5%	B	6,8%		
8215.99	- - Other	7,5%	B	7,5%		
Chapter 83						
Miscellaneous articles of base metal						
83.01	Padlocks and locks (key, combination or electrically operated), of base metal; clasps and frames with clasps, incorporating locks, of base metal; keys for any of the foregoing articles, of base metal:					
8301.10	- Padlocks	7,5%	B	5,5%		
8301.20	- Locks of a kind used for motor vehicles	7,5%	B	5,5%		
8301.30	- Locks of a kind used for furniture	7,5%	B	5,5%		
8301.40	- Other locks	7,5%	B	5,5%		
8301.50	- Clasps and frames with clasps, incorporating locks	7,5%	B	5,5%		
8301.60	- Parts	7,5%	B	5,5%		
8301.70	- Keys presented separately	7,5%	B	5,5%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
83.02	Base metal mountings, fittings and similar articles suitable for furniture, doors, staircases, windows, blinds, coach-work, saddlery, trunks, chests, caskets or the like; base metal hat-racks, hat-pegs, brackets and similar fixtures; castors with mountings of base metal; automatic door closers of base metal:					
8302.10	- Hinges	15%	B		9,8%	
8302.20	- Castors	15%	B		9,8%	
8302.30	- Other mountings, fittings and similar articles suitable for motor vehicles	15%	B		9,8%	
	- Other mountings, fittings and similar articles:					
8302.41	-- Suitable for buildings	15%	B		9,8%	
8302.42	-- Other, suitable for furniture	15%	B		9,8%	
8302.49	-- Other	15%	B		9,8%	
8302.50	- Hat-racks, hat-pegs, brackets and similar fixtures	15%	B		9,8%	
8302.60	- Automatic door closers	15%	B		9,8%	
83.03	Armoured or reinforced safes, strong-boxes and doors and safe deposit lockers for strong-rooms, cash or deed boxes and the like, of base metal	5,1%	B		4%	
83.04	Filing cabinets, card-index cabinets, paper trays, paper rests, pen trays, office-stamp stands and similar office or desk equipment, of base metal, other than office furniture of heading No. 94.03	5,1%	B		4%	
83.05	Fittings for loose-leaf binders or files, letter clips, letter corners, paper clips, indexing tags and similar office articles, of base metal; staples in strips (for example, for offices, upholstery, packaging), of base metal:					
8305.10	- Fittings for loose-leaf binders or files	5,1%	B		3,5%	
8305.20	- Staples in strips	5,1%	B		3,5%	
8305.90	- Other, including parts	5,1%	B		3,5%	

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
83.06	Bells, gongs and the like, non-electric, of base metal; statuettes and other ornaments, of base metal; photograph, picture or similar frames, of base metal; mirrors of base metal:					
8306.10	- Bells, gongs and the like	5,1%	B		3,8%	
	- Statuettes and other ornaments:					
8306.21	-- Plated with precious metal	7%	B		5,1%	
8306.29	-- Other	7%	B		5,1%	
8306.30	- Photograph, picture or similar frames; mirrors	8,7%	B		6,1%	
83.07	Flexible tubing of base metal, with or without fittings:					
8307.10	- Of iron or steel	5,1%	B		3,8%	
8307.90	- Of other base metal	5,1%	B		3,8%	
83.08	Clasps, frames with clasps, buckles, buckle-clasps, hooks, eyes, eyelets and the like, of base metal, of a kind used for clothing, footwear, awnings, handbags, travel goods or other made up articles; tubular or bifurcated rivets, of base metal; beads and spangles, of base metal:					
8308.10	- Hooks, eyes and eyelets	4,4%	B		3,5%	
8308.20	- Tubular or bifurcated rivets	4,4%	B		3,5%	
8308.90	- Other, including parts	4,4%	B		3,5%	
83.09	Stoppers, caps and lids (including crown corks, screw caps and pouring stoppers), capsules for bottles, threaded bungs, bung covers, seals and other packing accessories, of base metal:					
8309.10	- Crown corks	5,1%	B		3,8%	
8309.90	- Other	5,1%	B		4,5%	
83.10	Sign-plates, name-plates, address-plates and similar plates, numbers, letters and other symbols, of base metal, excluding those of heading No. 94.05	5,1%	B		3,8%	

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
83.11	Wire, rods, tubes, plates, electrodes and similar products, of base metal or of metal carbides, coated or cored with flux material, of a kind used for soldering, brazing, welding or deposition of metal or of metal carbides; wire and rods, of agglomerated base metal powder, used for metal spraying:					
8311.10	- Coated electrodes of base metal, for electric arc-welding	3,2%	B	3,2%		
8311.20	- Cored wire of base metal, for electric arc-welding	3,2%	B	3,2%		
8311.30	- Coated rods and cored wire, of base metal, for soldering, brazing or welding by flame	3,2%	B	3,2%		
8311.90	- Other, including parts	3,2%	B	3,2%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Sound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
SECTION XVI						
MACHINERY AND MECHANICAL APPLIANCES; ELECTRICAL EQUIPMENT; PARTS THEREOF; SOUND RECORDERS AND REPRODUCERS, TELEVISION IMAGE AND SOUND RECORDERS AND REPRODUCERS, AND PARTS AND ACCESSORIES OF SUCH ARTICLES						
Chapter 84						
Nuclear reactors, boilers, machinery and mechanical appliances; parts thereof						
84.01	Nuclear reactors; fuel elements (cartridges), non-irradiated, for nuclear reactors; machinery and apparatus for isotopic separation:					
8401.10	- Nuclear reactors	5,1% e Free	B B		5,1% e Free	
8401.20	- Machinery and apparatus for isotopic separation, and parts thereof:					
	-- Machinery and apparatus	5,1% e Free	B B		4% e Free	
	-- Parts	5,1%	B		4%	
8401.30	- Fuel elements (cartridges), non-irradiated	5,1%	B		4,5%	
8401.40	- Parts of nuclear reactors	5,1%	B		4,5%	
84.02	Steam or other vapour generating boilers (other than central heating hot water boilers capable also of producing low pressure steam); super-heated water boilers:					
	- Steam or other vapour generating boilers:					
8402.11	-- Watertube boilers with a steam production exceeding 45 tonnes per hour	5,3%	B		4%	
8402.12	-- Watertube boilers with a steam production not exceeding 45 tonnes per hour	5,3%	B		4%	

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
8402.19	- - Other vapour generating boilers, including hybrid boilers	5,3%	B	4%		
8402.20	- Super-heated water boilers	5,3%	B	4%		
8402.90	- Parts	5,3%	B	4%		
84.03	Central heating boilers other than those of heading No. 84.02:					
8403.10	- Boilers	4,4%	B	4%		
8403.90	- Parts	4,4%	B	4%		
84.04	Auxiliary plant for use with boilers of heading No. 84.02 or 84.03 (for example, economisers, super-heaters, soot removers, gas recoverers); condensers for steam or other vapour power units:					
8404.10	- Auxiliary plant for use with boilers of heading No. 84.02 or 84.03:					
	- - Spiral heat exchangers	5,1% e Free	B B	4% e Free		
	- - Other economisers	6,9%	B	5,1%		
	- - Other	4,4%	B	4%		
8404.20	- Condensers for steam or other vapour power units	4,4%	B	4%		
8404.90	- Parts	4,4%	B	4%		
84.05	Producer gas or water gas generators, with or without their purifiers; acetylene gas generators and similar water process gas generators, with or without their purifiers:					
8405.10	- Producer gas or water gas generators, with or without their purifiers; acetylene gas generators and similar water process gas generators, with or without their purifiers	5,1% e Free	B B	3% e Free		
8405.90	- Parts	5,1%	B	3%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
84.06	Steam turbines and other vapour turbines:					
	- Turbines:					
8406.11	-- For marine propulsion	Free	B	Free		
8406.19	-- Other	Free	B	Free		
8406.90	- Parts	4,4%	B	3,5%		
84.07	Spark-ignition reciprocating or rotary internal combustion piston engines:					
8407.10	- Aircraft engines	Free	B	Free		
	- Marine propulsion engines:					
8407.21	-- Outboard motors	8,4%	B	7%		
8407.29	-- Other	4,4%	B	4,4%		
	- Reciprocating piston engines of a kind used for the propulsion of vehicles of Chapter 87:					
8407.31	-- Of a cylinder capacity not exceeding 50 cc	4,4%	B	4%		
8407.32	-- Of a cylinder capacity exceeding 50 cc but not exceeding 250 cc	4,4%	B	4%		
8407.33	-- Of a cylinder capacity exceeding 250 cc but not exceeding 1 000 cc	4,4%	B	3,5%		
8407.34	-- Of a cylinder capacity exceeding 1 000 cc	4,4%	B	4,4%		
8407.90	- Other engines	4,4%	B	4,4%		
84.08	Compression-ignition internal combustion piston engines (diesel or semi-diesel engines):					
8408.10	- Marine propulsion engines:					
	-- Outboard motors	8,4%	B	6,1%		
	-- Other	4,4%	B	4,4%		
8408.20	- Engines of a kind used for the propulsion of vehicles of Chapter 87	4,4%	B	4,4%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
8408.90	- Other engines:					
	-- Aircraft engines	Free	B	Free		
	-- Other	4,4%	B	4,4%		
84.09	Parts suitable for use solely or principally with the engines of heading No. 84.07 or 84.08:					
8409.10	- For aircraft engines	Free	B	Free		
	- Other:					
8409.91	-- Suitable for use solely or principally with spark-ignition internal combustion piston engines	4,4%	B	3,5%		
8409.99	-- Other	4,4%	B	3,5%		
84.10	Hydraulic turbines, water wheels, and regulators therefor:					
	- Hydraulic turbines and water wheels:					
8410.11	-- Of a power not exceeding 1 000 kW	7,7%	B	6%		
8410.12	-- Of a power exceeding 1 000 kW but not exceeding 10 000 kW	7,7%	B	6%		
8410.13	-- Of a power exceeding 10 000 kW	7,7%	B	6%		
8410.90	- Parts, including regulators:					
	-- Regulators	Free	B	Free		
	-- Other	7,7%	B	6%		
84.11	Turbo-jets, turbo-propellers and other gas turbines:					
	- Turbo-jets:					
8411.11	-- Of a thrust not exceeding 25 kN	Free	B	Free		
8411.12	-- Of a thrust exceeding 25 kN	Free	B	Free		
	- Turbo-propellers:					
8411.21	-- Of a power not exceeding 1 100 kW	Free	B	Free		
8411.22	-- Of a power exceeding 1 100 kW	Free	B	Free		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
	- Other gas turbines:					
8411.81	-- Of a power not exceeding 5 000 kW	4,4% e Free	B B	4,4% e Free		
8411.82	-- Of a power exceeding 5 000 kW	4,4% e Free	B B	4,4% e Free		
	- Parts:					
8411.91	-- Of turbo-jets or turbo-propellers	Free	B	Free		
8411.99	-- Other	4,4%	B	4,4%		
84.12	Other engines and motors:					
8412.10	- Reaction engines other than turbo-jets	Free	B	Free		
	- Hydraulic power engines and motors:					
8412.21	-- Linear acting (cylinders)	7,7%	B	5,5%		
8412.29	-- Other	7,7%	B	5,5%		
	- Pneumatic power engines and motors:					
8412.31	-- Linear acting (cylinders)	4,4% e Free	B B	4,4% e Free		
8412.39	-- Other	4,4% e Free	B B	4,4% e Free		
8412.80	- Other	4,4% e Free	B B	4,4% e Free		
8412.90	- Parts	5,7%	B	4%		
84.13	Pumps for liquids, whether or not fitted with a measuring device; liquid elevators:					
	- Pumps fitted or designed to be fitted with a measuring device:					
8413.11	-- Pumps for dispensing fuel or lubricants, of the type used in filling stations or in garages	5,1%	B	3,8%		
8413.19	-- Other	5,1%	B	3,8%		
8413.20	- Hand pumps, other than those of subheading No. 8413.11 or 8413.19	5,1%	B	3,8%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
8413.30	- Fuel, lubricating or cooling medium pumps for internal combustion piston engines	5,1%	B	3%		
8413.40	- Concrete pumps	5,1%	B	3,8%		
8413.50	- Other reciprocating positive displacement pumps	5,1%	B	3,8%		
8413.60	- Other rotary positive displacement pumps:					
	-- Gear pumps	5,1%	B	3,8%		
	-- Semirotary hand pumps	5,1%	B	3%		
	-- Helicoidal pumps	5,1%	B	3%		
	-- Lobe type rotary pumps	5,1%	B	3%		
	-- Peristaltic pumps	5,1%	B	3%		
	-- Eccentric screw pumps	5,1%	B	3%		
	-- Other	5,1%	B	3,8%		
8413.70	- Other centrifugal pumps	5,1%	B	3,8%		
	- Other pumps; liquid elevators:					
8413.81	-- Pumps	5,1%	B	3,8%		
8413.82	-- Liquid elevators	5,1%	B	3,8%		
	- Parts:					
8413.91	-- Of pumps	5,1%	B	3,8%		
8413.92	-- Of liquid elevators	5,1%	B	3,8%		
8414	Air or vacuum pumps, air or other gas compressors and fans; ventilating or recycling hoods incorporating a fan, whether or not fitted with filters:					
8414.10	- Vacuum pumps	5,1%	B	3%		
		e Free	B	e Free		
8414.20	- Hand- or foot-operated air pumps	5,1%	B	3,8%		
		e Free	B	e Free		
8414.30	- Compressors of a kind used in refrigerating equipment	5,1%	B	3%		
		e Free	B	e Free		
8414.40	- Air compressors mounted on a wheeled chassis for towing	5,1%	B	3,8%		
		e Free	B	e Free		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
	- Fans:					
8414.51	-- Table, floor, wall, window, ceiling or roof fans, with a self-contained electric motor of an output not exceeding 125 W	5,1%	B		5%	
8414.59	-- Other	5,1% e Free	B B		3,8% e Free	
8414.60	- Hoods having a maximum horizontal side not exceeding 120 cm	5,1% e Free	B B		3,8% e Free	
8414.80	- Other	5,1% e Free	B B		3,8% e Free	
8414.90	- Parts	5,1%	B		3,8%	
<u>84.15</u>	Air conditioning machines, comprising a motor-driven fan and elements for changing the temperature and humidity, including those machines in which the humidity cannot be separately regulated:					
8415.10	- Window or wall types, self-contained	5,1%	B		3,8%	
	- Other:					
8415.81	-- Incorporating a refrigerating unit and a valve for reversal of the cooling/heat cycle	5,1%	B		4%	
8415.82	-- Other, incorporating a refrigerating unit	5,1%	B		4%	
8415.83	-- Not incorporating a refrigerating unit	5,1%	B		4%	
8415.90	- Parts	5,1%	B		4%	
<u>84.16</u>	Furnace burners for liquid fuel, for pulverised solid fuel or for gas; mechanical stokers, including their mechanical grates, mechanical ash discharges and similar appliances:					
8416.10	- Furnace burners for liquid fuel	5,1%	B		3,8%	
8416.20	- Other furnace burners, including combination burners	5,1%	B		3,8%	
8416.30	- Mechanical stokers, including their mechanical grates, mechanical ash dischargers and similar appliances	5,1%	B		3,8%	
8416.90	- Parts	5,1%	B		3,8%	

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
84.17	Industrial or laboratory furnaces and ovens, including incinerators, non-electric:					
8417.10	- Furnaces and ovens for the roasting, melting or other heat-treatment of ores, pyrites or of metals	5,1% e Free	B B	3,8% e Free		
8417.20	- Bakery ovens, including biscuit ovens	5,1% e Free	B B	3,8% e Free		
8417.80	- Other	5,1% e Free	B B	3,8% e Free		
8417.90	- Parts	5,1%	B	3,8%		
84.18	Refrigerators, freezers and other refrigerating or freezing equipment, electric or other, heat pumps other than air conditioning machines of heading No. 84.15:					
8418.10	- Combined refrigerator-freezers, fitted with separate external doors - Refrigerators, household type:	5,5%	B	4,1%		
8418.21	-- Compression-type	5,5%	B	4,1%		
8418.22	-- Absorption-type, electrical	5,5%	B	4,1%		
8418.29	-- Other	5,5%	B	4,1%		
8418.30	- Freezers of the chest type, not exceeding 800 l capacity	5,5%	B	4,1%		
8418.40	- Freezers of the upright type, not exceeding 900 l capacity	5,5%	B	4,1%		
8418.50	- Other refrigerating or freezing chests, cabinets, display counters, show-cases and similar refrigerating or freezing furniture	5,5%	B	4,1%		
	- Other refrigerating or freezing equipment; heat pumps:					
8418.61	-- Compression type units whose condensers are heat exchangers	5,5%	B	4,1%		
8418.69	-- Other	5,5%	B	4,1%		
	- Parts:					
8418.91	-- Furniture designed to receive refrigerating or freezing equipment	5,5%	B	4,1%		
8418.99	-- Other	5,5%	B	4,1%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
84.19	Machinery, plant or laboratory equipment, whether or not electrically heated, for the treatment of materials by a process involving a change of temperature such as heating, cooking, roasting, distilling, rectifying, sterilising, pasteurising, steaming, drying, evaporating, vaporising, condensing or cooling, other than machinery or plant of a kind used for domestic purposes; instantaneous or storage water heaters, non-electric:					
	- Instantaneous or storage water heaters, non-electric:					
8419.11	-- Instantaneous gas water heaters	5,1% e Free	B B		3,8% e Free	
8419.19	-- Other	5,1% e Free	B B		3,8% e Free	
8419.20	- Medical, surgical or laboratory sterilisers	5,1% e Free	B B		Free e Free	MED
	- Dryers:					
8419.31	-- For agricultural products	5,1% e Free	B B		3,8% e Free	
8419.32	-- For wood, paper pulp, paper or paperboard	5,1% e Free	B B		3,8% e Free	
8419.39	-- Other	5,1% e Free	B B		3,8% e Free	
8419.40	- Distilling or rectifying plant	5,1% e Free	B B		3,8% e Free	
8419.50	- Heat exchange units	5,1% e Free	B B		3,8% e Free	
8419.60	- Machinery for liquefying air or other gases	5,1% e Free	B B		3,8% e Free	
	- Other machinery, plant and equipment:					
8419.81	-- For making hot drinks or for cooking or heating food	5,1% e Free	B B		4% e Free	
8419.89	-- Other	5,1% e Free	B B		3,8% e Free	
8419.90	- Parts:					
	-- Parts for 8419.20	5,1%	B		Free	MED
	-- Other	5,1%	B		3,8%	

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
84.20	Calendering or other rolling machines, other than for metals or glass, and cylinders therefor:					
8420.10	- Calendering or other rolling machines	4,4%	B	3,4%		
	- Parts:					
8420.91	-- Cylinders	3,8%	B	3%		
8420.99	-- Other	3,8%	B	3%		
84.21	Centrifuges, including centrifugal dryers; filtering or purifying machinery and apparatus, for liquids or gases:					
	- Centrifuges, including centrifugal dryers:					
8421.11	-- Cream separators	5,1%	B	3,1%		
8421.12	-- Clothes-dryers	7,7%	B	5,5%		
8421.19	-- Other	5,1%	B	Free		SC
	- Filtering or purifying machinery and apparatus for liquids:					
8421.21	-- For filtering or purifying water	5,1%	B	1,7%		
8421.22	-- For filtering or purifying beverages other than water	5,1%	B	1,7%		
8421.23	-- Oil or petrol-filters for internal combustion engines	5,1%	B	1,7%		
8421.29	-- Other	5,1%	B	1,7%		
	- Filtering or purifying machinery and apparatus for gases:					
8421.31	-- Intake air filters for internal combustion engines	5,1%	B	1,7%		
8421.39	-- Other	5,1%	B	1,7%		
	- Parts:					
8421.91	-- Of centrifuges, including centrifugal dryers	5,1%	B	1,7%		
8421.99	-- Other	5,1%	B	1,7%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number, ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
84.22	Dish washing machines; machinery for cleaning or drying bottles or other containers; machinery for filling, closing, sealing, capsuling or labelling bottles, cans, boxes, bags or other containers; other packing or wrapping machinery; machinery for aerating beverages:					
	- Dish washing machines:					
8422.11	-- Of the household type	5,1% e Free	B B		3,8% e Free	
8422.19	-- Other	5,1% e Free	B B		3,8% e Free	
8422.20	- Machinery for cleaning or drying bottles or other containers	5,1% e Free	B B		3,8% e Free	
8422.30	- Machinery for filling, closing, sealing, capsuling or labelling bottles, cans, boxes, bags or other containers; machinery for aerating beverages	5,1% e Free	B B		3,8% e Free	
8422.40	- Other packing or wrapping machinery	5,1% e Free	B B		3,8% e Free	
8422.90	- Parts	5,1%	B		3,8%	
84.23	Weighing machinery (excluding balances of a sensitivity of 5 cg or better), including weight operated counting or checking machines; weighing machine weights of all kinds:					
8423.10	- Personal weighing machines, including baby scales; household scales	5,1%	B		3,8%	
8423.20	- Scales for continuous weighing of goods on conveyors	5,1%	B		3,8%	
8423.30	- Constant weight scales and scales for discharging a predetermined weight of material into a bag or container, including hopper scales	5,1%	B		3,8%	
	- Other weighing machinery:					
8423.81	-- Having a maximum weighing capacity not exceeding 30 kg	5,1%	B		3,8%	
8423.82	-- Having a maximum weighing capacity exceeding 30 kg but not exceeding 5 000 kg	5,1%	B		3,8%	

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
8423.89	-- Other	5,1%	B		3,8%	
8423.90	- Weighing machine weights of all kinds; parts of weighing machinery	5,1%	B		3,8%	
84.24	Mechanical appliances (whether or not hand-operated) for projecting, dispersing or spraying liquids or powders; fire extinguishers, whether or not charged; spray guns and similar appliances; steam or sand blasting machines and similar jet projecting machines:					
8424.10	- Fire extinguishers, whether or not charged	5,1%	B		3,8%	
8424.20	- Spray guns and similar appliances	5,1%	B		3,1%	
8424.30	- Steam or sand blasting machines and similar jet projecting machines	5,1%	B		3,8%	
	- Other appliances:					
8424.81	-- Agricultural or horticultural	5,1%	B		3,8%	
8424.89	-- Other	5,1%	B		3,8%	
8424.90	- Parts	5,1%	B		3,8%	
84.25	Pulley tackle and hoists other than skip hoists; winches and capstans; jacks:					
	- Pulley tackle and hoists other than skip hoists or hoists of a kind used for raising vehicles:					
8425.11	-- Powered by electric motor	15% e Free	U U		Free	CONSTR
8425.19	-- Other	15% e Free	U U		Free	CONSTR
8425.20	- Pit-head winding gear; winches specially designed for use underground	15% e Free	U U		Free	CONSTR
	- Other winches; capstans:					
8425.31	-- Powered by electric motor	15% e Free	U U		Free	CONSTR
8425.39	-- Other	15% e Free	U U		Free	CONSTR

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
	- Jacks; hoists of a kind used for raising vehicles:					
8425.41	-- Built-in jacking systems of a type used in garages	15% e Free	U U		Free	CONSTR
8425.42	-- Other jacks and hoists, hydraulic	15% e Free	U U		Free	CONSTR
8425.49	-- Other	15% e Free	U U		Free	CONSTR
84.26	Ships' derricks; cranes, including cable cranes; mobile lifting frames, straddle carriers and works trucks fitted with a crane:					
	- Overhead travelling cranes, transporter cranes, gantry cranes, bridge cranes, mobile lifting frames and straddle carriers:					
8426.11	-- Overhead travelling cranes on fixed support	10%	B		Free	CONSTR
8426.12	-- Mobile lifting frames on tyres and straddle carriers:					
	--- Mobile lifting frames on tyres	10%	B		Free	CONSTR
	--- Straddle carriers	7%	B		Free	CONSTR
8426.19	-- Other	10%	B		Free	CONSTR
8426.20	- Tower cranes	10%	B		Free	CONSTR
8426.30	- Portal or pedestal jib cranes	10%	B		Free	CONSTR
	- Other machinery, self-propelled:					
8426.41	-- On tyres:					
	--- Works trucks fitted with a crane	7%	B		Free	CONSTR
	--- Other	10%	B		Free	CONSTR
8426.49	-- Other	10%	B		Free	CONSTR
	- Other machinery:					
8426.91	-- Designed for mounting on road vehicles	10%	B		Free	CONSTR
8426.99	-- Other	10%	B		Free	CONSTR

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
84.27	Fork-lift trucks; other works trucks fitted with lifting or handling equipment:					
8427.10	- Self-propelled trucks powered by an electric motor	5%	B	4,5%		
8427.20	- Other self-propelled trucks	9%	B	6,4%		
8427.90	- Other trucks	15%	U	9,8%		
		e Free	U	e Free		
84.28	Other lifting, handling, loading or unloading machinery (for example, lifts, escalators, conveyors, teleferics):					
8428.10	- Lifts and skip hoists	15%	U	Free		CONSTR
		e Free	U			
8428.20	- Pneumatic elevators and conveyors	15%	U	Free		CONSTR
		e Free	U			
	- Other continuous-action elevators and conveyors, for goods or materials:					
8428.31	-- Specially designed for underground use	15%	U	Free		CONSTR
		e Free	U			
8428.32	-- Other, bucket type	15%	U	Free		CONSTR
		e Free	U			
8428.33	-- Other, belt type	15%	U	Free		CONSTR
		e Free	U			
8428.39	-- Other	15%	U	Free		CONSTR
		e Free	U			
8428.40	- Escalators and moving walkways	15%	U	Free		CONSTR
		e Free	U			
8428.50	- Mine wagon pushers, locomotive or wagon tracers, wagon tippers and similar railway wagon handling equipment	15%	U	Free		CONSTR
		e Free	U			
8428.60	- Teleferics, chair-lifts, ski-draglines; traction mechanisms for funiculars	15%	U	Free		CONSTR
		e Free	U			
8428.90	- Other machinery	15%	U	Free		CONSTR
		e Free	U			

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
84.29	Self-propelled bulldozers, angledozers, graders, levellers, scrapers, mechanical shovels, excavators, shovel loaders, tamping machines and road rollers:					
	- Bulldozers and angledozers:					
8429.11	-- Track laying	4,2%	B	Free		CONSTR
8429.19	-- Other	4,2%	B	Free		CONSTR
8429.20	- Graders and levellers	7,7%	B	Free		CONSTR
		e Free	B			
8429.30	- Scrapers	7,7%	B	Free		CONSTR
		e Free	B			
8429.40	- Tamping machines and road rollers	7,7%	B	Free		CONSTR
		e Free	B			
	- Mechanical shovels, excavators and shovel loaders:					
8429.51	-- Front-end shovel loaders	4,2%	B	Free		CONSTR
8429.52	-- Machinery with a 360° revolving superstructure	7,7%	B	Free		CONSTR
		e Free	B			
8429.59	-- Other	7,7%	B	Free		CONSTR
		e Free	B			
84.30	Other moving, grading, levelling, scraping, excavating, tamping, compacting, extracting or boring machinery, for earth, minerals or ores; pile-drivers and pile-extractors; snow-ploughs and snow-blowers:					
8430.10	- Pile-drivers and pile-extractors	4,5%	B	Free		CONSTR
		e Free	B			
8430.20	- Snow-ploughs and snow-blowers	4,5%	B	Free		CONSTR
		e Free	B			
	- Coal or rock cutters and tunnelling machinery:					
8430.31	-- Self-propelled	4,5%	B	Free		CONSTR
		e Free	B			
8430.39	-- Other	4,5%	B	Free		CONSTR
		e Free	B			
	- Other boring or sinking machinery:					
8430.41	-- Self-propelled	4,5%	B	Free		CONSTR
		e Free	B			

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
8430.49	-- Other	4,5% e Free	B B	Free		CONSTR
8430.50	- Other machinery, self-propelled	4,5% e Free	B B	Free		CONSTR
	- Other machinery, not self-propelled:					
8430.61	-- Tamping or compacting machinery	4,5% e Free	B B	Free		CONSTR
8430.62	-- Scrapers	4,5% e Free	B B	Free		CONSTR
8430.69	-- Other	4,5% e Free	B B	Free		CONSTR
84.31	Parts suitable for use solely or principally with the machinery of headings Nos. 84.25 to 84.30:					
8431.10	- Of machinery of heading No. 84.25	7%	B	Free		CONSTR
8431.20	- Of machinery of heading No. 84.27	7%	B	4,2%		
	- Of machinery of heading No. 84.28:					
8431.31	-- Of lifts, skip hoists or escalators	7%	B	Free		CONSTR
8431.39	-- Other	7%	B	Free		CONSTR
	- Of machinery of heading No. 84.26, 84.29 or 84.30:					
8431.41	-- Buckets, shovels, grabs and grips	7%	B	Free		CONSTR
8431.42	-- Bulldozer or angledozer blades	7%	B	Free		CONSTR
8431.43	-- Parts of boring or sinking machinery of subheading No. 8430.41 or 8430.49	7%	B	Free		CONSTR
8431.49	-- Other	7%	B	Free		CONSTR
84.32	Agricultural, horticultural or forestry machinery for soil preparation or cultivation; lawn or sports-ground rollers:					
8432.10	- Ploughs	3,8% e Free	B B	Free		AGRE
	- Harrows, scarifiers, cultivators, weeders and hoes:					
8432.21	-- Disc harrows	6,2%	B	Free		AGRE
8432.29	-- Other	6,2%	B	Free		AGRE

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
8432.30	- Seeders, planters and transplanters	6,2%	B	Free		AGRE
8432.40	- Manure spreaders and fertiliser distributors	6,2%	B	Free		AGRE
8432.80	- Other machinery	6,2%	B	Free		AGRE
8432.90	- Parts	5,4%	B	Free		AGRE
84.33	Harvesting or threshing machinery, including straw or fodder balers; grass or hay mowers; machines for cleaning, sorting or grading eggs, fruit or other agricultural produce, other than machinery of heading No. 84.37:					
	- Mowers for lawns, parks or sports-grounds:					
8433.11	- - Powered, with the cutting device rotating in a horizontal plane ..	4,4%	B	Free		AGRE
8433.19	- - Other	4,4%	B	Free		AGRE
8433.20	- Other mowers, including cutter bars for tractor mounting	6,7%	B	Free		AGRE
8433.30	- Other haymaking machinery	6,7%	B	Free		AGRE
8433.40	- Straw or fodder balers, including pick-up balers	6,7%	B	Free		AGRE
	- Other harvesting machinery; threshing machinery:					
8433.51	- - Combine harvester-threshers	6,7%	B	Free		AGRE
8433.52	- - Other threshing machinery	6,7%	B	Free		AGRE
8433.53	- - Root or tuber harvesting machines	6,7%	B	Free		AGRE
8433.59	- - Other	6,7%	B	Free		AGRE
8433.60	- Machines for cleaning, sorting or grading eggs, fruit or other agricultural produce	4,4%	B	Free		AGRE
8433.90	- Parts:					
	- - Of mowers for lawns, parks or sports-grounds	4,4%	B	Free		AGRE
	- - Other	6,9%	B	Free		AGRE
84.34	Milking machines and dairy machinery:					
8434.10	- Milking machines	4,4%	B	Free		AGRE
8434.20	- Dairy machinery	4,4%	B	Free		AGRE
8434.90	- Parts	4,4%	B	Free		AGRE

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
84.35	Presses, crushers and similar machinery used in the manufacture of wine, cider, fruit juices or similar beverages:					
8435.10	- Machinery	5,1%	B	3,1%		
8435.90	- Parts	5,1%	B	3,1%		
84.36	Other agricultural, horticultural, forestry, poultry-keeping or bee-keeping machinery, including germination plant fitted with mechanical or thermal equipment; poultry incubators and brooders:					
8436.10	- Machinery for preparing animal feeding stuffs	4,4%	B	3,4%		
	- Poultry-keeping machinery; poultry incubators and brooders:					
8436.21	-- Poultry incubators and brooders	4,4%	B	3,4%		
8436.29	-- Other	4,4%	B	3,4%		
8436.80	- Other machinery	4,4%	B	3,4%		
	- Parts:					
8436.91	-- Of poultry-keeping machinery or poultry incubators and brooders	4,4%	B	3,4%		
8436.99	-- Other	4,4%	B	3,4%		
84.37	Machines for cleaning, sorting or grading seed, grain or dried leguminous vegetables; machinery used in the milling industry or for the working of cereals or dried leguminous vegetables, other than farm-type machinery:					
8437.10	- Machines for cleaning, sorting or grading seed, grain or dried leguminous vegetables	6,9%	B	5,1%		
8437.80	- Other machinery	4,4%	B	3,4%		
8437.90	- Parts:					
	-- Of machines of subheading No. 8437.10	6,9%	B	5,1%		
	-- Other	4,4%	B	3,4%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
84.38	Machinery, not specified or included elsewhere in this Chapter, for the industrial preparation or manufacture of food or drink, other than machinery for the extraction or preparation of animal or fixed vegetable fats or oils:					
8438.10	- Bakery machinery and machinery for the manufacture of macaroni, spaghetti or similar products	5,1% e Free	B B		3,8% e Free	
8438.20	- Machinery for the manufacture of confectionery, cocoa or chocolate	5,1% e Free	B B		3,1% e Free	
8438.30	- Machinery for sugar manufacture	5,1% e Free	B B		3,1% e Free	
8438.40	- Brewery machinery	5,1% e Free	B B		3,1% e Free	
8438.50	- Machinery for the preparation of meat or poultry	5,1% e Free	B B		3,8% e Free	
8438.60	- Machinery for the preparation of fruits, nuts or vegetables	5,1% e Free	B B		3,8% e Free	
8438.80	- Other machinery	5,1% e Free	B B		3,8% e Free	
8438.90	- Parts	5,1%	B		3,8%	
84.39	Machinery for making pulp of fibrous cellulosic material or for making or finishing paper or paperboard:					
8439.10	- Machinery for making pulp of fibrous cellulosic material					(Note)
8439.20	- Machinery for making paper or paperboard	5,1%	B		3,8%	(Note)
8439.30	- Machinery for finishing paper or paperboard	5,1%	B		3,8%	(Note)
	- Parts:					
8439.91	-- Of machinery for making pulp of fibrous cellulosic material	5,1%	B		3,8%	(Note)
8439.99	-- Other	5,1%	B		3,8%	(Note)
	Note to subheadings Nos. 8439.10 to 8439.99. Machinery falling within this heading and combinations of parts dutiable as parts of such machinery at the rates set out in respect of this heading shall qualify for the "e" exemption provided that the dutiable value of such machinery, parts or combinations of parts exceeds FIM 5 000.					

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
84.40	Book-binding machinery, including book-sewing machines:					
8440.10	- Machinery	5,1% e Free	B B	3,1% e Free		
8440.90	- Parts	5,1%	B	3,1%		
84.41	Other machinery for making up paper pulp, paper or paper-board, including cutting machines of all kinds:					
8441.10	- Cutting machines	5,1% e Free	B B	3,8% e Free		
8441.20	- Machines for making bags, sacks or envelopes	5,1% e Free	B B	3,8% e Free		
8441.30	- Machines for making cartons, boxes, cases, tubes, drums or similar containers, other than by moulding	5,1% e Free	B B	3,8% e Free		
8441.40	- Machines for moulding articles in paper pulp, paper or paper-board	5,1% e Free	B B	1,7% e Free		
8441.80	- Other machinery	5,1% e Free	B B	3,8% e Free		
8441.90	- Parts	5,1%	B	3,8%		
84.42	Machinery, apparatus and equipment (other than the machine-tools of headings Nos. 84.56 to 84.65), for type-founding or type-setting, for preparing or making printing blocks, plates, cylinders or other printing components; printing type, blocks, plates, cylinders and other printing components; blocks, plates, cylinders and lithographic stones, prepared for printing purposes (for example, planed, grained or polished):					
8442.10	- Phototype-setting and composing machines	Free	B	Free		
8442.20	- Machinery, apparatus and equipment for type-setting or composing by other processes, with or without founding device	Free	B	Free		
8442.30	- Other machinery, apparatus and equipment	Free	B	Free		
8442.40	- Parts of the foregoing machinery, apparatus or equipment	Free	B	Free		
8442.50	- Printing type, blocks, plates, cylinders and other printing components; blocks, plates, cylinders and lithographic stones, prepared for printing purposes (for example, planed, grained or polished) ..	Free	B	Free		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
84.43	Printing machinery; machines for uses ancillary to printing:					
	- Offset printing machinery:					
8443.11	-- Reel fed	Free	B	Free		
8443.12	-- Sheet fed, office type (sheet size not exceeding 22 x 36 cm) ...	Free	B	Free		
8443.19	-- Other	Free	B	Free		
	- Letterpress printing machinery, excluding flexographic printing:					
8443.21	-- Reel fed	Free	B	Free		
8443.29	-- Other	Free	B	Free		
8443.30	- Flexographic printing machinery	Free	B	Free		
8443.40	- Gravure printing machinery	Free	B	Free		
8443.50	- Other printing machinery	Free	B	Free		
8443.60	- Machines for uses ancillary to printing	Free	B	Free		
8443.90	- Parts	Free	B	Free		
84.44	Machines for extruding, drawing, texturing or cutting man-made textile materials	5,1%	B	3,1%		
84.45	Machines for preparing textile fibres; spinning, doubling or twisting machines and other machinery for producing textile yarns; textile reeling or winding (including weft-winding) machines and machines for preparing textile yarns for use on the machines of heading No. 84.46 or 84.47:					
	- Machines for preparing textile fibres:					
8445.11	-- Carding machines	5,1%	B	3,1%		
8445.12	-- Combing machines	5,1%	B	3,1%		
8445.13	-- Drawing or roving machines	5,1%	B	3,1%		
8445.19	-- Other	5,1%	B	3,1%		
8445.20	- Textile spinning machines	5,1%	B	3,1%		
8445.30	- Textile doubling or twisting machines	5,1%	B	3,1%		
8445.40	- Textile winding (including weft-winding) or reeling machines	5,1%	B	3,1%		
8445.90	- Other	5,1%	B	3,1%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
84.46	Weaving machines (looms):					
8446.10	- For weaving fabrics of a width not exceeding 30 cm	5,1%	B		3,1%	
	- For weaving fabrics of a width exceeding 30 cm, shuttle type:					
8446.21	-- Power looms	5,1%	B		3,1%	
8446.29	-- Other	5,1%	B		3,1%	
8446.30	- For weaving fabrics of a width exceeding 30 cm, shuttleless type	5,1%	B		3,1%	
84.47	Knitting machines, stitch-bonding machines and machines for making gimped yarn, tulle, lace, embroidery, trimmings, braid or net and machines for tufting:					
	- Circular knitting machines:					
8447.11	-- With cylinder diameter not exceeding 165 mm	5,1%	B		3,1%	
8447.12	-- With cylinder diameter exceeding 165 mm	5,1%	B		3,1%	
8447.20	- Flat knitting machines; stitch-bonding machines	5,1%	B		3,1%	
8447.90	- Other	5,1%	B		3,1%	
84.48	Auxiliary machinery for use with machines of heading No. 84.44, 84.45, 84.46 or 84.47 (for example, dobbies, Jacquards, automatic stop motions, shuttle changing mechanisms); parts and accessories suitable for use solely or principally with the machines of this heading or of heading No. 84.44, 84.45, 84.46 or 84.47 (for example, spindles and spindle flyers, card clothing, combs, extruding nipples, shuttles, healds and heald-frames, hosiery needles):					
	- Auxiliary machinery for machines of heading No. 84.44, 84.45, 84.46 or 84.47:					
8448.11	-- Dobbies and Jacquards; card reducing copying, punching or assembling machines for use therewith	5,1%	B		3,1%	
8448.19	-- Other	5,1%	B		3,1%	
8448.20	- Parts and accessories of machines of heading No. 84.44 or of their auxiliary machinery	5,1%	B		3,1%	

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
	- Parts and accessories of machines of heading No. 84.45 or of their auxiliary machinery:					
8448.31	-- Card clothing	5,1%	B		3,1%	
8448.32	-- Of machines for preparing textile fibres, other than card clothing	5,1%	B		3,1%	
8448.33	-- Spindles, spindle flyers, spinning rings and ring travellers	5,1%	B		3,1%	
8448.39	-- Other	5,1%	B		3,1%	
	- Parts and accessories of weaving machines (looms) or of their auxiliary machinery:					
8448.41	-- Shuttles	5,1%	B		3,1%	
8448.42	-- Reeds for looms, healds and healdframes	5,1%	B		3,8%	
8448.49	-- Other	5,1%	B		3,1%	
	- Parts and accessories of machines of heading No. 84.47 or of their auxiliary machinery:					
8448.51	-- Sinkers, needles and other articles used in forming stitches:					
	--- Needles for knitting machines	Free	B		Free	
	--- Other	5,1%	B		3,8%	
8448.59	-- Other	5,1%	B		3,8%	
<u>84.49</u>	Machinery for the manufacture or finishing of felt or non-wovens in the piece or in shapes, including machinery for making felt hats; blocks for making hats	5,1%	B		3,1%	
<u>84.50</u>	Household or laundry-type washing machines, including machines which both wash and dry:					
	- Machines, each of a dry linen capacity not exceeding 10 kg:					
8450.11	-- Fully-automatic machines	7,5%	B		2,6%	
8450.12	-- Other machines, with built-in centrifugal drier	7,5%	B		5,5%	
8450.19	-- Other	7,5%	B		5,5%	
8450.20	- Machines, each of a dry linen capacity exceeding 10 kg	7,5%	B		5,5%	
8450.90	- Parts	5,1%	B		3,8%	

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
84.51	Machinery (other than machines of heading No. 84.50) for washing, cleaning, wringing, drying, ironing, pressing (including fusing presses), bleaching, dyeing, dressing, finishing, coating or impregnating textile yarns, fabrics or made up textile articles and machines for applying the paste to the base fabric or other support used in the manufacture of floor coverings such as linoleum; machines for reeling, unreeling, folding, cutting or pinking textile fabrics:					
8451.10	- Dry-cleaning machines	5,1% e Free	B B		3,8% e Free	
	- Drying machines:					
8451.21	-- Each of a dry linen capacity not exceeding 10 kg	5,1%	B		3,8%	
8451.29	-- Other	5,1%	B		3,8%	
8451.30	- Ironing machines and presses (including fusing presses)	7%	B		4,2%	
8451.40	- Washing, bleaching or dyeing machines	5,1%	B		3,8%	
8451.50	- Machines for reeling, unreeling, folding, cutting or pinking textile fabrics	5,1%	B		3,8%	
8451.80	- Other machinery	5,1%	B		3,8%	
8451.90	- Parts	5,1%	B		3,8%	
84.52	Sewing machines, other than book-sewing machines of heading No. 84.40; furniture, bases and covers specially designed for sewing machines; sewing machine needles:					
8452.10	- Sewing machines of the household type	3,8% e Free	B B		3,8% e Free	
	- Other sewing machines:					
8452.21	-- Automatic units	3,8% e Free	B B		3,8% e Free	
8452.29	-- Other	3,8% e Free	B B		3,8% e Free	
8452.30	- Sewing machine needles	Free	B		Free	
8452.40	- Furniture, bases and covers for sewing machines and parts thereof	3,8%	B		3,8%	
8452.90	- Other parts of sewing machines	3,8%	B		3,8%	

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
84.53	Machinery for preparing, tanning or working hides, skins or leather or for making or repairing footwear or other articles of hides, skins or leather, other than sewing machines:					
8453.10	- Machinery for preparing, tanning or working hides, skins or leather	5,1%	B	3,1%		
8453.20	- Machinery for making or repairing footwear	5,1%	B	3,1%		
8453.80	- Other machinery	5,1%	B	3,1%		
8453.90	- Parts	5,1%	B	3,1%		
84.54	Converters, ladles, ingot moulds and casting machines, of a kind used in metallurgy or in metal foundries:					
8454.10	- Converters	5%	B	3,1%		
8454.20	- Ingot moulds and ladles	5%	B	3,8%		
8454.30	- Casting machines	5%	B	3,1%		
8454.90	- Parts	5%	B	3,1%		
84.55	Metal-rolling mills and rolls therefor:					
8455.10	- Tube mills - Other rolling mills:	5,1%	B	3,5%		
8455.21	- - Hot or combination hot and cold	5,1%	B	3,5%		
8455.22	- - Cold	5,1%	B	3,5%		
8455.30	- Rolls for rolling mills	3,8%	B	3,5%		
8455.90	- Other parts	5,1%	B	3,5%		
84.56	Machine-tools for working any material by removal of material, by laser or other light or photon beam, ultrasonic, electro-discharge, electro-chemical, electron beam, ionic-beam or plasma arc processes:					
8456.10	- Operated by laser or other light or photon beam processes	4,5%	B	4,5%	e Free	
8456.20	- Operated by ultrasonic processes	4,5%	B	3,5%	e Free	

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
8456.30	- Operated by electro-discharge processes	4,5% e Free	B B		3,5% e Free	
8456.90	- Other	4,5% e Free	B B		3,5% e Free	
84.57	Machining centres, unit construction machines (single station) and multistation transfer machines, for working metal:					
8457.10	- Machining centres	3,8% e Free	B B		3,5% e Free	
8457.20	- Unit construction machines (single station)	3,8% e Free	B B		3,5% e Free	
8457.30	- Multi-station transfer machines	3,8% e Free	B B		3,5% e Free	
84.58	Lathers for removing metal:					
	- Horizontal lathes:					
8458.11	-- Numerically controlled	3,8% e Free	B B		3,5% e Free	
8458.19	-- Other	3,8% e Free	B B		3,5% e Free	
	- Other lathes:					
8458.91	-- Numerically controlled	3,8% e Free	B B		3,5% e Free	
8458.99	-- Other	3,8% e Free	B B		3,5% e Free	
84.59	Machine-tools (including way-type unit head machines) for drilling, boring, milling, threading or tapping by removing metal, other than lathes of heading No. 84.58:					
8459.10	- Way-type unit head machines	3,8% e Free	B B		3,5% e Free	
	- Other drilling machines:					
8459.21	-- Numerically controlled	3,8% e Free	B B		3,5% e Free	
8459.29	-- Other	3,8% e Free	B B		3,5% e Free	

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
	- Other boring-milling machines:					
8459.31	-- Numerically controlled	3,8% e Free	B B	3,5% e Free		
8459.39	-- Other	3,8% e Free	B B	3,5% e Free		
8459.40	- Other boring machines	3,8% e Free	B B	3,5% e Free		
	- Milling machines, knee-type:					
8459.51	-- Numerically controlled	3,8% e Free	B B	3,5% e Free		
8459.59	-- Other	3,8% e Free	B B	3,5% e Free		
	- Other milling machines:					
8459.61	-- Numerically controlled	3,8% e Free	B B	3,5% e Free		
8459.69	-- Other	3,8% e Free	B B	3,5% e Free		
8459.70	- Other threading or tapping machines	3,8% e Free	B B	3,5% e Free		
84.60	Machine-tools for deburring, sharpening, grinding, honing, lapping, polishing or otherwise finishing metal, slintered metal carbides or cermets by means of grinding stones, abrasives or polishing products, other than gear cutting, gear grinding or gear finishing machines of heading No. 84.61:					
	- Flat-surface grinding machines, in which the positioning in any one axis can be set up to an accuracy of at least 0,01 mm:					
8460.11	-- Numerically controlled	3,8% e Free	B B	3,5% e Free		
8460.19	-- Other	3,8% e Free	B B	3,5% e Free		
	- Other grinding machines, in which the positioning in any one axis can be set up to an accuracy of at least 0,01 mm:					
8460.21	-- Numerically controlled	3,8% e Free	B B	3,5% e Free		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
8460.29	-- Other	3,8% e Free	B B		3,5% e Free	
	- Sharpening (tool or cutter grinding) machines:					
8460.31	-- Numerically controlled	3,8% e Free	B B		3% e Free	
8460.39	-- Other	3,8% e Free	B B		3% e Free	
8460.40	- Honing or lapping machines	3,8% e Free	B B		3,5% e Free	
8460.90	- Other	3,8% e Free	B B		3,5% e Free	
84.61	Machine-tools for planing, shaping, slotting, broaching, gear cutting, gear grinding or gear finishing, sawing, cutting-off and other machine-tools working by removing metal, sintered metal carbides or cermets, not elsewhere specified or included:					
8461.10	- Planing machines	3,8% e Free	B B		3,5% e Free	
8461.20	- Shaping or slotting machines	3,8% e Free	B B		2,6% e Free	
8461.30	- Broaching machines	3,8% e Free	B B		2,6% e Free	
8461.40	- Gear cutting, gear grinding or gear finishing machines	3,8% e Free	B B		3,5% e Free	
8461.50	- Sawing or cutting-off machines	3,8% e Free	B B		2,6% e Free	
8461.90	- Other	3,8% e Free	B B		3,5% e Free	
84.62	Machine-tools (including presses) for working metal by forging, hammering or die-stamping; machine-tools (including presses) for working metal by bending, folding, straightening, flattening, shearing, punching or notching; presses for working metal or metal carbides, not specified above:					
8462.10	- Forging or die-stamping machines (including presses) and hammers	3,8% e Free	B B		3% e Free	

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
	- Bending, folding, straightening or flattening machines (including presses):					
8462.21	- - Numerically controlled	3,8% e Free	B B		3% e Free	
8462.29	- - Other	3,8% e Free	B B		3% e Free	
	- Shearing machines (including presses), other than combined punching and shearing machines:					
8462.31	- - Numerically controlled	3,8% e Free	B B		3% e Free	
8462.39	- - Other	3,8% e Free	B B		3% e Free	
	- Punching or notching machines (including presses), including combined punching and shearing machines:					
8462.41	- - Numerically controlled	3,8% e Free	B B		3% e Free	
8462.49	- - Other	3,8% e Free	B B		3% e Free	
	- Other:					
8462.91	- - Hydraulic presses	3,8% e Free	B B		3,5% e Free	
8462.99	- - Other	3,8% e Free	B B		3,5% e Free	
84.63	Other machine-tools for working metal, sintered metal carbides or cermets, without removing material:					
8463.10	- Draw-benches for bars, tubes, profiles, wire or the like	3,8% e Free	B B		3,5% e Free	
8463.20	- Thread rolling machines	3,8% e Free	B B		3,5% e Free	
8463.30	- Machines for working wire	3,8% e Free	B B		3,5% e Free	
8463.90	- Other	3,8% e Free	B B		3,5% e Free	

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number,1	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
84.64	Machine-tools for working stone, ceramics, concrete, asbestos-cement or like mineral materials or for cold working glass:					
8464.10	- Sawing machines	5,1% e Free	B B	3,1% e Free		
8464.20	- Grinding or polishing machines	5,1% e Free	B B	3,1% e Free		
8464.90	- Other	5,1% e Free	B B	3,1% e Free		
84.65	Machine-tools (including machines for nailing, stapling, gluing or otherwise assembling) for working wood, cork, bone, hard rubber, hard plastics or similar hard materials:					
8465.10	- Machines which can carry out different types of machining operations without tool change between such operations	5,1%	B	4,6%		
	- Other:					
8465.91	-- Sawing machines	5,1%	B	4,6%		
8465.92	-- Planing, milling or moulding (by cutting) machines	5,1%	B	4,6%		
8465.93	-- Grinding, sanding or polishing machines	5,1%	B	4,6%		
8465.94	-- Bending or assembling machines	5,1%	B	4,6%		
8465.95	-- Drilling or morticing machines	5,1%	B	4,6%		
8465.96	-- Splitting, slicing or paring machines	5,1%	B	4,6%		
8465.99	-- Other	5,1%	B	4,6%		
84.66	Parts and accessories suitable for use solely or principally with the machines of headings Nos. 84.56 to 84.65, including work or tool holders, self-opening dieheads, dividing heads and other special attachments for machine-tools; tool holders for any type of tool for working in the hand:					
8466.10	- Tool holders and self-opening dieheads	5,1%	B	3,8%		
8466.20	- Work holders	5,1%	B	3,8%		
8466.30	- Dividing heads and other special attachments for machinetools ..	5,1%	B	3,8%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
	- Other:					
8466.91	-- For machines of heading No. 84.64	5,1%	B		3,8%	
8466.92	-- For machines of heading No. 84.65	5,1%	B		3,8%	
8466.93	-- For machines of headings Nos. 84.56 to 84.61	5,1%	B		3,8%	
8466.94	-- For machines of heading No. 84.62 or 84.63	5,1%	B		3,8%	
84.67	Tools for working in the hand, pneumatic or with self-contained non-electric motor:					
	- Pneumatic:					
8467.11	-- Rotary type (including combined rotary-percussion)	5,1%	B		3,8%	
8467.19	-- Other	5,1%	B		3,8%	
	- Other tools:					
8467.81	-- Chain saws	3%	B		2%	
8467.89	-- Other	5,1%	B		3,1%	
	- Parts:					
8467.91	-- Of chain saws	5,1%	B		3,1%	
8467.92	-- Of pneumatic tools	5,1%	B		3,1%	
8467.99	-- Other	5,1%	B		3,1%	
84.68	Machinery and apparatus for soldering, brazing or welding, whether or not capable of cutting, other than those of heading No. 85.15; gas-operated surface tempering machines and appliances:					
8468.10	- Hand-held blow pipes	5,1%	B		3,8%	
8468.20	- Other gas-operated machinery and apparatus	5,1%	B		3,8%	
8468.80	- Other machinery and apparatus	5,1%	B		3,8%	
8468.90	- Parts	5,1%	B		3,8%	

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
84.69	Typewriters and word-processing machines:					
8469.10	- Automatic typewriters and word-processing machines	2,2%	B	2,2%		
	- Other typewriters, electric:					
8469.21	-- Weighing not more than 12 kg, excluding case	2,2%	B	2,2%		
8469.29	-- Other	2,2%	B	2,2%		
	- Other typewriters, non-electric:					
8469.31	-- Weighing not more than 12 kg, excluding case	2,2%	B	2,2%		
8469.39	-- Other	2,2%	B	2,2%		
84.70	Calculating machines; accounting machines, postage-franking machines, ticket-issuing machines and similar machines, incorporating a calculating device; cash registers:					
8470.10	- Electronic calculators capable of operation without an external source of power	Free	B	Free		
	- Other electronic calculating machines:					
8470.21	-- Incorporating a printing device	Free	B	Free		
8470.29	-- Other	Free	B	Free		
8470.30	- Other calculating machines	Free	B	Free		
8470.40	- Accounting machines	Free	B	Free		
8470.50	- Cash registers	Free	B	Free		
8470.90	- Other	Free	B	Free		
84.71	Automatic data processing machines and units thereof; magnetic or optical readers, machines for transcribing data onto data media in coded form and machines for processing such data, not elsewhere specified or included:					
8471.10	- Analogue or hybrid automatic data processing machines	0,9%	B	0,9%		
8471.20	- Digital automatic data processing machines, containing in the same housing at least a central processing unit and an input and output unit, whether or not combined	0,9%	B	0,9%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
	- Other:					
8471.91	-- Digital processing units, whether or not presented with the rest of a system, which may contain in the same housing one or two of the following types of unit: storage units, input units, output units .	0,9%	B		0,9%	
8471.92	-- Input or output units, whether or not presented with the rest of a system and whether or not containing storage units in the same housing	0,9%	B		0,9%	
8471.93	-- Storage units, whether or not presented with the rest of a system	0,9%	B		0,9%	
8471.99	-- Other	0,9%	B		0,9%	
84.72	Other office machines (for example, hectograph or stencil duplicating machines, addressing machines, automatic bank-note dispensers, coin-sorting machines, coin-counting or wrapping machines, pencil-sharpening machines, perforating or stapling machines):					
8472.10	- Duplicating machines	0,9%	B		0,9%	
8472.20	- Addressing machines and address plate embossing machines . . .	0,9%	B		0,9%	
8472.30	- Machines for sorting or folding mail or for inserting mail in envelopes or bands, machines for opening, closing or sealing mail and machines for affixing or cancelling postage stamps	0,9%	B		0,9%	
8472.90	- Other	0,9%	B		0,9%	
84.73	Parts and accessories (other than covers, carrying cases and the like) suitable for use solely or principally with machines of headings Nos. 84.69 to 84.72:					
8473.10	- Parts and accessories of the machines of heading No. 84.69 . . . - Parts and accessories of the machines of heading No. 84.70:	0,9%	B		0,9%	
8473.21	-- Of the electronic calculating machines of subheading No. 8470.10, 8470.21 or 8470.29	0,9%	B		0,9%	
8473.29	-- Other	0,9%	B		0,9%	
8473.30	- Parts and accessories of the machines of heading No. 84.71 . . .	0,9%	B		0,9%	
8473.40	- Parts and accessories of the machines of heading No. 84.72 . . .	0,9%	B		0,9%	

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
84.74	Machinery for sorting, screening, separating, washing, crushing, grinding, mixing or kneading earth, stone, ores or other mineral substances, in solid (including powder or paste) form; machinery for agglomerating, shaping or moulding solid mineral fuels, ceramic paste, unhardened cements, plastering materials or other mineral products in powder or paste form; machines for forming foundry moulds of sand:					
8474.10	- Sorting, screening, separating or washing machines	5,1% e Free	B B	Free		CONSTR
8474.20	- Crushing or grinding machines	5,1% e Free	B B	Free		CONSTR
	- Mixing or kneading machines:					
8474.31	-- Concrete or mortar mixers	5,1% e Free	B B	Free		CONSTR
8474.32	-- Machines for mixing mineral substances with bitumen	5,1% e Free	B B	Free		CONSTR
8474.39	-- Other	5,1% e Free	B B	Free		CONSTR
8474.80	- Other machinery	5,1% e Free	B B	Free		CONSTR
8474.90	- Parts	5,8%	B	Free		CONSTR
84.75	Machines for assembling electric or electronic lamps, tubes or valves or flash-bulbs, in glass envelopes; machines for manufacturing or hot working glass or glassware:					
8475.10	- Machines for assembling electric or electronic lamps, tubes or valves or flashbulbs, in glass envelopes	5,1% e Free	B B	3,8% e Free		
8475.20	- Machines for manufacturing or hot working glass or glassware	5,1% e Free	B B	3,8% e Free		
8475.90	- Parts	5,1%	B	3,8%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
84.76	Automatic goods-vending machines (for example, postage stamp, cigarette, food or beverage machines), including money-changing machines:					
	- Machines:					
8476.11	- - Incorporating heating or refrigerating devices	5,1% e Free	B B		3,8% e Free	
8476.19	- - Other	5,1% e Free	B B		3,8% e Free	
8476.90	- Parts	5,1%	B		3,8%	
84.77	Machinery for working rubber or plastics or for the manufacture of products from these materials, not specified or included elsewhere in this Chapter:					
8477.10	- Injection-moulding machines	5,1% e Free	B B		3,1% e Free	
8477.20	- Extruders	5,1% e Free	B B		3,8% e Free	
8477.30	- Blow moulding machines	5,1% e Free	B B		3,8% e Free	
8477.40	- Vacuum moulding machines and other thermoforming machines	5,1% e Free	B B		3,8% e Free	
	- Other machinery for moulding or otherwise forming:					
8477.51	- - For moulding or retreading pneumatic tyres or for moulding or otherwise forming inner tubes	5,1% e Free	B B		3,1% e Free	
8477.59	- - Other	5,1% e Free	B B		3,1% e Free	
8477.80	- Other machinery	5,1% e Free	B B		1,7% e Free	
8477.90	- Parts	5,1%	B		1,7%	

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
84.78	Machinery for preparing or making up tobacco, not specified or included elsewhere in this Chapter:					
8478.10	- Machinery	5,1% e Free	B B		3,8% e Free	
8478.90	- Parts	5,1%	B		3,8%	
84.79	Machines and mechanical appliances having individual functions, not specified or included elsewhere in this Chapter:					
8479.10	- Machinery for public works, building or the like	5,1% e Free	B B		Free	CONSTR
8479.20	- Machinery for the extraction or preparation of animal or fixed vegetable fats or oils	5,1% e Free	B B		3,1% e Free	
8479.30	- Presses for the manufacture of particle board or fibre building board of wood or other ligneous materials and other machinery for treating wood or cork	5,1% e Free	B B		3,8% e Free	
8479.40	- Rope or cable-making machines	5,1% e Free	B B		1,7% e Free	
	- Other machines and mechanical appliances:					
8479.81	-- For treating metal, including electric wire coil-winders	5,1% e Free	B B		1,7% e Free	
8479.82	-- Mixing, kneading, crushing, grinding, screening, siting, homogenising, emulsifying or stirring machines	5,1% e Free	B B		1,7% e Free	
8479.89	-- Other:					
	--- Dust extraction plant	5,1% e Free	B B		1,7% e Free	
	--- Other cleaning machinery	5,1% e Free	B B		1,7% e Free	
	--- Industrial robots for general use	5,1% e Free	B B		1,7% e Free	
	--- Other	5,1% e Free	B B		1,7% e Free	
8479.90	- Parts	5,1%	B		1,7%	

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
84.80	Moulding boxes for metal foundry; mould bases; moulding patterns; moulds for metal (other than ingot moulds), metal carbides, glass, mineral materials, rubber or plastics:					
8480.10	- Moulding boxes for metal foundry	3,8%	B	3%		
8480.20	- Mould bases	3,8%	B	3%		
8480.30	- Moulding patterns	3,8%	B	3%		
	- Moulds for metal or metal carbides:					
8480.41	- - Injection or compression types	3,8%	B	3%		
8480.49	- - Other	3,8%	B	3%		
8480.50	- Moulds for glass	3,8%	B	3%		
8480.60	- Moulds for mineral materials	3,8%	B	3%		
	- Moulds for rubber or plastics:					
8480.71	- - Injection or compression types	3,8%	B	3%		
8480.79	- - Other	3,8%	B	3%		
84.81	Taps, cocks, valves and similar appliances for pipes, boiler shells, tanks, vats or the like, including pressure-reducing valves and thermostatically controlled valves:					
8481.10	- Pressure-reducing valves	7,4%	B	3,3%		
8481.20	- Valves for oleohydraulic or pneumatic transmissions	7,4%	B	3,3%		
8481.30	- Check valves	7,4%	B	3,3%		
8481.40	- Safety or relief valves	7,4%	B	3,3%		
8481.80	- Other appliances:					
	- - Inner tube valves; aerosol valves	Free	B	Free		
	- - Other	7,4%	B	3,3%		
8481.90	- Parts:					
	- - Of inner tube valves or of aerosol valves	Free	B	Free		
	- - Other	7,4%	B	3,3%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
84.82	Ball or roller bearings:					
8482.10	- Ball bearings	3,8%	B		3,8%	
8482.20	- Tapered roller bearings, including cone and tapered roller assemblies	3,8%	B		3,8%	
8482.30	- Spherical roller bearings	3,8%	B		3,8%	
8482.40	- Needle roller bearings	3,8%	B		3,8%	
8482.50	- Other cylindrical roller bearings	3,8%	B		3,8%	
8482.80	- Other, including combined ball/roller bearings	3,8%	B		3,8%	
	- Parts:					
8482.91	- - Balls, needles and rollers	3,8%	B		3,8%	
8482.99	- - Other	3,8%	B		3,8%	
84.83	Transmission shafts (including cam shafts and crank shafts) and cranks; bearing housings and plain shaft bearings; gears and gearing; ball screws; gear boxes and other speed changers, including torque converters; flywheels and pulleys, including pulley blocks; clutches and shaft couplings (including universal joints):					
8483.10	- Transmission shafts (including cam shafts and crank shafts) and cranks:					
	- - Articulated shafts, whether or not fitted with safety disengaging devices or coupling devices	3,8%	B		3,8%	
	- - Other	3,8%	B		3,8%	
8483.20	- Bearing housings, incorporating ball or roller bearings	3,8%	B		3,8%	
8483.30	- Bearing housings, not incorporating ball or roller bearings; plain shaft bearings	3,8%	B		3,8%	
8483.40	- Gears and gearing, other than toothed wheels, chain sprockets and other transmission elements presented separately; ball screws; gear boxes and other speed changers, including torque converters	3,8%	B		3,8%	
8483.50	- Flywheels and pulleys, including pulley blocks	3,8%	B		3,7%	
8483.60	- Clutches and shaft couplings (including universal joints)	3,8%	B		3,7%	
8483.90	- Parts	3,8%	B		3,8%	

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Sound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
84.84	Gaskets and similar joints of metal sheeting combined with other material or of two or more layers of metal; sets or assortments of gaskets and similar joints, dissimilar in composition, put up in pouches, envelopes or similar packings:					
8484.10	- Gaskets and similar joints of metal sheeting combined with other material or of two or more layers of metal	3,8%	B	3%		
8484.90	- Other	3,8%	B	3,1%		
84.85	Machinery parts, not containing electrical connectors, insulators, coils, contacts or other electrical features, not specified or included elsewhere in this Chapter:					
8485.10	- Ships' or boats' propellers and blades therefor	5,1%	B	3,8%		
8485.90	- Other	5,1%	B	3,8%		
Chapter 85						
Electrical machinery and equipment and parts thereof; sound recorders and reproducers, television image and sound recorders and reproducers, and parts and accessories of such articles						
85.01	Electric motors and generators (excluding generating sets):					
8501.10	- Motors of an output not exceeding 37,5 W	16,5%	B	7,6%		
		e 5,5%	B	e 3,4%		
8501.20	- Universal AC/DC motors of an output exceeding 37,5 W	16,5%	B	7,6%		
		e 5,5%	B	e 3,4%		
	- Other DC motors; DC generators:					
8501.31	-- Of an output not exceeding 750 W	16,5%	B	7,6%		
		e 5,5%	B	e 3,4%		
8501.32	-- Of an output exceeding 750 W but not exceeding 75 kW	16,5%	B	7,6%		
		e 5,5%	B	e 3,4%		
8501.33	-- Of an output exceeding 75 kW but not exceeding 375 kW	16,5%	B	7,6%		
		e 5,5%	B	e 3,4%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
8501.34	- - Of an output exceeding 375 kW	16,5% B e 5,5% B	7,6% e 3,4%			
8501.40	- Other AC motors, single-phase	16,5% B e 5,5% B	10,6% e 4,1%			
	- Other AC motors, multi-phase:					
8501.51	- - Of an output not exceeding 750 W	16,5% B e 5,5% B	14,9% e 5%			
8501.52	- - Of an output exceeding 750 W but not exceeding 75 kW	16,5% B e 5,5% B	14,9% e 5%			
8501.53	- - Of an output exceeding 75 kW	16,5% B e 5,5% B	14,9% e 5%			
	- AC generators (alternators):					
8501.61	- - Of an output not exceeding 75 kVA	16,5% B e 5,5% B	10,6% e 4,1%			
8501.62	- - Of an output exceeding 75 kVA but not exceeding 375 kVA	16,5% B e 5,5% B	10,6% e 4,1%			
8501.63	- - Of an output exceeding 375 kVA but not exceeding 750 kVA	16,5% B e 5,5% B	10,6% e 4,1%			
8501.64	- - Of an output exceeding 750 kVA	16,5% B e 5,5% B	10,6% e 4,1%			
85.02	Electric generating sets and rotary converters:					
	- Generating sets with compression-ignition internal combustion piston engines (diesel or semi-diesel engines):					
8502.11	- - Of an output not exceeding 75 kVA	15% B e 5% B	9,8% e 3,8%			
8502.12	- - Of an output exceeding 75 kVA but not exceeding 375 kVA	15% B e 5% B	9,8% e 3,8%			
8502.13	- - Of an output exceeding 375 kVA	15% B e 5% B	9,8% e 3,8%			
8502.20	- Generating sets with spark-ignition internal combustion piston engines	15% B e 5% B	9,8% e 3,8%			
8502.30	- Other generating sets	15% B e 5% B	9,8% e 3,8%			
8502.40	- Electric rotary converters	15% B e 5% B	9,8% e 3,8%			

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
85.03	Parts suitable for use solely or principally with the machines of heading No. 85.01 or 85.02	15%	B	9,8%		
85.04	Electrical transformers, static converters (for example, rectifiers) and inductors:					
8504.10	- Ballasts for discharge lamps or tubes	15,6% e 4,4%	B B	10,1% e 3,4%		
	- Liquid dielectric transformers:					
8504.21	- - Having a power handling capacity not exceeding 650 kVA	15,6% e 4,4%	B B	10,1% e 3,4%		
8504.22	- - Having a power handling capacity exceeding 650 kVA but not exceeding 10 000 kVA	15,6% e 4,4%	B B	10,1% e 3,4%		
8504.23	- - Having a power handling capacity exceeding 10 000 kVA	15,6% e 4,4%	B B	10,1% e 3,4%		
	- Other transformers:					
8504.31	- - Having a power handling capacity not exceeding 1 kVA	15,6% e 4,4%	B B	10,1% e 3,4%		
8504.32	- - Having a power handling capacity exceeding 1 kVA but not exceeding 16 kVA	15,6% e 4,4%	B B	10,1% e 3,4%		
8504.33	- - Having a power handling capacity exceeding 16 kVA but not exceeding 500 kVA	15,6% e 4,4%	B B	10,1% e 3,4%		
8504.34	- - Having a power handling capacity exceeding 500 kVA	15,6% e 4,4%	B B	10,1% e 3,4%		
8504.40	- Static converters	9,5%	B	3,3%		
8504.50	- Other inductors	15,6% e 4,4%	B B	10,1% e 3,4%		
8504.90	- Parts	7,5%	B	5,5%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
85.05	Electro-magnets; permanent magnets and articles intended to become permanent magnets after magnetisation; electro-magnetic or permanent magnet chucks, clamps and similar holding devices; electro-magnetic couplings, clutches and brakes; electro-magnetic lifting heads:					
	- Permanent magnets and articles intended to become permanent magnets after magnetisation:					
8505.11	- - Of metal	5,1%	B	3,1%		
8505.19	- - Other	5,1%	B	3,8%		
8505.20	- Electro-magnetic couplings, clutches and brakes	5,1%	B	3,8%		
8505.30	- Electro-magnetic lifting heads	5,1%	B	3,8%		
8505.90	- Other, including parts	5,1%	B	Free		SC
85.06	Primary cells and primary batteries:					
	- Of an external volume not exceeding 300 cm ³ :					
8506.11	- - Manganese dioxide	5%	B	5%		
8506.12	- - Mercuric oxide	5%	B	5%		
8506.13	- - Silver oxide	5%	B	5%		
8506.19	- - Other	5%	B	5%		
8506.20	- Of an external volume exceeding 300 cm ³	5%	B	5%		
8506.90	- Parts	5%	B	5%		
85.07	Electric accumulators, including separators therefor, whether or not rectangular (including square):					
8507.10	- Lead-acid, of a kind used for starting piston engines	7,5%	B	6,8%		
8507.20	- Other lead-acid accumulators	7,5%	B	6,8%		
8507.30	- Nickel-cadmium	2,5%	B	2,5%		
8507.40	- Nickel-iron	2,5%	B	2,5%		
8507.80	- Other accumulators	7,5%	B	5,5%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
8507.90	- Parts:					
	- - Of nickel-cadmium or of nickel-iron accumulators	2,5%	B	2,5%		
	- - Other	7,5%	B	5,5%		
85.08	Electro-mechanical tools for working in the hand, with self-contained electric motor:					
8508.10	- Drills of all kinds	5,1%	B	3,8%		
8508.20	- Saws	5,1%	B	3,8%		
8508.80	- Other tools	5,1%	B	3,8%		
8508.90	- Parts	5,1%	B	3,8%		
85.09	Electro-mechanical domestic appliances, with self-contained electric motor:					
8509.10	- Vacuum cleaners	5%	B	3,8%		
8509.20	- Floor polishers	5%	B	3,8%		
8509.30	- Kitchen waste disposers	5%	B	3,8%		
8509.40	- Food grinders and mixers; fruit or vegetable juice extractors	5%	B	3,8%		
8509.80	- Other appliances	5%	B	3,8%		
8509.90	- Parts	5%	B	3,8%		
85.10	Shavers and hair clippers, with self-contained electric motor:					
8510.10	- Shavers	5,1%	B	3,8%		
8510.20	- Hair clippers	5,1%	B	3,8%		
8510.90	- Parts	5,1%	B	3,8%		
85.11	Electrical ignition or starting equipment of a kind used for spark-ignition or compression-ignition internal combustion engines (for example, ignition magnetos, magneto-dynamos, ignition coils, sparking plugs and glow plugs, starter motors); generators (for example, dynamos, alternators) and cut-outs of a kind used in conjunction with such engines:					
8511.10	- Sparking plugs	3,2%	B	3,2%		
8511.20	- Ignition magnetos; magneto-dynamos; magnetic flywheels	5,1%	B	3,8%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
8511.30	- Distributors; ignition coils	5,1%	B	4%		
8511.40	- Starter motors and dual purpose starter-generators	5,1%	B	4%		
8511.50	- Other generators	5,1%	B	4%		
8511.80	- Other equipment:					
	- - Glow plugs	3,2%	B	3,2%		
	- - Other	5,1%	B	4%		
8511.90	- Parts	5,1%	B	4%		
85.12	Electrical lighting or signalling equipment (excluding articles of heading No. 85.39), windscreen wipers, defrosters and demisters, of a kind used for cycles or motor vehicles:					
8512.10	- Lighting or visual signalling equipment of a kind used on bicycles	5,8%	B	4,4%		
8512.20	- Other lighting or visual signalling equipment	4,4%	B	3,5%		
8512.30	- Sound signalling equipment	4,4%	B	3,5%		
8512.40	- Windscreen wipers, defrosters and demisters	4,4%	B	3,5%		
8512.90	- Parts	5,1%	B	3,8%		
85.13	Portable electric lamps designed to function by their own source of energy (for example, dry batteries, accumulators, magnetos), other than lighting equipment of heading No. 85.12:					
8513.10	- Lamps	5,8%	B	5,8%		
8513.90	- Parts	5,8%	B	5,8%		
85.14	Industrial or laboratory electric (including induction or dielectric) furnaces and ovens; other industrial or laboratory induction or dielectric heating equipment:					
8514.10	- Resistance heated furnaces and ovens	3,5%	B	3%		
8514.20	- Induction or dielectric furnaces and ovens	3,5%	B	3%		
8514.30	- Other furnaces and ovens	3,5%	B	3%		
8514.40	- Other induction or dielectric heating equipment	3,5%	B	3%		
8514.90	- Parts	3,5%	B	3%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
85.15	Electric (including electrically heated gas), laser or other light or photon beam, ultrasonic, electron beam, magnetic pulse or plasma arc soldering, brazing or welding machines and apparatus, whether or not capable of cutting; electric machines and apparatus for hot spraying of metals or sintered metal carbides:					
	- Brazing or soldering machines and apparatus:					
8515.11	-- Soldering irons and guns	5,1%	B	3,5%		
8515.19	-- Other	5,1%	B	3,5%		
	- Machines and apparatus for resistance welding of metal:					
8515.21	-- Fully or partly automatic	7,5%	B	5,5%		
8515.29	-- Other	7,5%	B	5,5%		
	- Machines and apparatus for arc (including plasma arc) welding of metals:					
8515.31	-- Fully or partly automatic	7,5%	B	5,5%		
8515.39	-- Other	7,5%	B	5,5%		
8515.80	- Other machines and apparatus	6,5%	B	4,8%		
8515.90	- Parts	6,5%	B	4,8%		
85.16	Electric instantaneous or storage water heaters and immersion heaters; electric space heating apparatus and soil heating apparatus; electro-thermic hair-dressing apparatus (for example, hair dryers, hair curlers, curling tong heaters) and hand dryers; electric smoothing irons; other electro-thermic appliances of a kind used for domestic purposes; electric heating resistors, other than those of heading No. 85.45:					
8516.10	- Electric instantaneous or storage water heaters and immersion heaters	7,7%	B	6,9%		
	- Electric space heating apparatus and electric soil heating apparatus:					
8516.21	-- Storage heating radiators	7,7%	B	6,9%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
8516.29	- - Other:					
	- - - Sauna ovens	7,7%	B	6,9%		
	- - - Fan heaters	7,7%	B	5,5%		
	- - - Heating panels	7,7%	B	6,9%		
	- - - Other	7,7%	B	5,5%		
	- Electro-thermic hair-dressing or hand-drying apparatus:					
8516.31	- - Hair dryers	5,1%	B	4%		
8516.32	- - Other hair-dressing apparatus	5,1%	B	4%		
8516.33	- - Hand-drying apparatus	7,7%	B	5,5%		
8516.40	- Electric smoothing irons	5,1%	B	5%		
8516.50	- Microwave ovens	7,2%	B	5%		
8516.60	- Other ovens; cookers, cooking plates, boiling rings, grillers and roasters	7,2%	B	5,1%		
	- Other electro-thermic appliances:					
8516.71	- - Coffee or tea makers	7,7%	B	5,5%		
8516.72	- - Toasters	7,7%	B	5,5%		
8516.79	- - Other	7,7%	B	5,5%		
8516.80	- Electric heating resistors	3,8%	B	3,5%		
8516.90	- Parts:					
	- - Cooking plates for fitting in cookers	7,2%	B	5,1%		
	- - Parts of electric heating resistors	2,2%	B	2,2%		
	- - Other	5,8%	B	4,4%		
85.17	Electrical apparatus for line telephony or line telegraphy, including such apparatus for carrier-current line systems:					
8517.10	- Telephone sets	4,6%	B	4,6%		
8517.20	- Teleprinters	4,6%	B	4,6%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
8517.30	- Telephonic or telegraphic switching apparatus	4,6%	B	4,6%		
8517.40	- Other apparatus, for carrier-current line systems	4,6%	B	4,6%		
	- Other apparatus:					
8517.81	-- Telephonic	4,6%	B	4,6%		
8517.82	-- Telegraphic	4,6%	B	4,6%		
8517.90	- Parts	4,6%	B	4,6%		
85.18	Microphones and stands therefor; loudspeakers, whether or not mounted in their enclosures; headphones, earphones and combined microphone/speaker sets; audio-frequency electric amplifiers; electric sound amplifier sets:					
8518.10	- Microphones and stands therefor	2,2%	B	2,2%		
	- Loudspeakers, whether or not mounted in their enclosures:					
8518.21	-- Single loudspeakers, mounted in their enclosures	5,8%	B	4,5%		
8518.22	-- Multiple loudspeakers, mounted in the same enclosure	5,8%	B	4,5%		
8518.29	-- Other	5,8%	B	4,4%		
8518.30	- Headphones, earphones and combined microphone/ speaker sets	3,8%	B	3,8%		
8518.40	- Audio-frequency electric amplifiers	5,1%	B	4,5%		
8518.50	- Electric sound amplifier sets	5,1%	B	4,9%		
8518.90	- Parts	5,8%	B	4,4%		
85.19	Turntables (record-decks), record-players, cassette-players and other sound reproducing apparatus, not incorporating a sound recording device:					
8519.10	- Coin- or disc-operated record-players	5,5%	B	5,5%		
	- Other record-players:					
8519.21	-- Without loudspeaker	5,5%	B	5,5%		
8519.29	-- Other	5,5%	B	5,5%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
	- Turntables (record-decks):					
8519.31	-- With automatic record changing mechanism	5,5%	B	5,5%		
8519.39	-- Other	5,5%	B	5,5%		
8519.40	- Transcribing machines	5,5%	B	5,5%		
	- Other sound reproducing apparatus:					
8519.91	-- Cassette-type	5,5%	B	5,5%		
8519.99	-- Other	5,5%	B	5,5%		
85.20	Magnetic tape recorders and other sound recording apparatus, whether or not incorporating a sound reproducing device:					
8520.10	- Dictating machines not capable of operating without an external source of power	5,5%	B	5%		
8520.20	- Telephone answering machines	5,5%	B	5%		
	- Other magnetic tape recorders incorporating sound reproducing apparatus:					
8520.31	-- Cassette-type	5,5%	B	5,5%		
8520.39	-- Other	5,5%	B	5,5%		
8520.90	- Other	5,5%	B	5,1%		
85.21	Video recording or reproducing apparatus, whether or not incorporating a video tuner:					
8521.10	- Magnetic tape-type	5,5%	B	5,5%		
8521.90	- Other	5,5%	B	5,5%		
85.22	Parts and accessories of apparatus of headings Nos. 85.19 to 85.21:					
8522.10	- Pick-up cartridges	5,5%	B	4,5%		
8522.90	- Other	5,5%	B	5,5%		

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
85.23	Prepared unrecorded media for sound recording or similar recording of other phenomena, other than products of Chapter 37:					
	- Magnetic tapes:					
8523.11	-- Of a width not exceeding 4 mm	Free	B	Free		
8523.12	-- Of a width exceeding 4 mm but not exceeding 6,5 mm	Free	B	Free		
8523.13	-- Of a width exceeding 6,5 mm	Free	B	Free		
8523.20	- Magnetic discs	Free	B	Free		
8523.90	- Other	Free	B	Free		
85.24	Records, tapes and other recorded media for sound or other similarly recorded phenomena, including matrices and masters for the production of records, but excluding products of Chapter 37:					
8524.10	- Gramophone records	3,9%	B	3,5%		
	- Magnetic tapes:					
8524.21	-- Of a width not exceeding 4 mm	3,9%	B	3,5%		
8524.22	-- Of a width exceeding 4 mm but not exceeding 6,5 mm	3,9%	B	3,5%		
8524.23	-- Of a width exceeding 6,5 mm	3,9%	B	3,5%		
8524.90	- Other	3,9%	B	3,5%		
85.25	Transmission apparatus for radio-telephony, radio-telegraphy, radio-broadcasting or television, whether or not incorporating reception apparatus or sound recording or reproducing apparatus; television cameras:					
8525.10	- Transmission apparatus:					
	-- For radio-telephony or radio-telegraphy	21%	B	12,4%		
	-- For radio-broadcasting or television	7%	B	5,1%		
		e 4,2%	B	e 3%		
8525.20	- Transmission apparatus incorporating reception apparatus:					
	-- For radio-telephony or radio-telegraphy:					
	--- Radio-telephony links	17%	B	10,7%		
		e 5%	B	e 3,8%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
	- - - Other	21%	B	3,3%		
	- - For radio-broadcasting or television	7% e 4,2%	B B	3,3% e Free		
8525.30	- Television cameras	7% e 4,2%	B B	5,1% e 3%		
85.26	Radar apparatus, radio navigational aid apparatus and radio remote control apparatus:					
8526.10	- Radar apparatus	11%	B	7,6%		
	- Other:					
8526.91	- - Radio navigational aid apparatus	11%	B	7,6%		
8526.92	- - Radio remote control apparatus	11%	B	7,6%		
85.27	Reception apparatus for radio-telephony, radio-telegraphy or radio-broadcasting, whether or not combined, in the same housing, with sound recording or reproducing apparatus or a clock:					
	- Radio-broadcast receivers capable of operating without an external source of power, including apparatus capable of receiving also radio-telephony or radio-telegraphy:					
8527.11	- - Combined with sound recording or reproducing apparatus	21%	B	14%		
8527.19	- - Other	21%	B	12,4%		
	- Radio-broadcast receivers not capable of operating without an external source of power, of a kind used in motor vehicles, including apparatus capable of receiving also radio-telephony or radio-telegraphy:					
8527.21	- - Combined with sound recording or reproducing apparatus	21%	B	14%		
8527.29	- - Other	21%	B	14%		
	- Other radio-broadcast receivers, including apparatus capable of receiving also radio- telephony or radio-telegraphy:					
8527.31	- - Combined with sound recording or reproducing apparatus	21%	B	14%		
8527.32	- - Not combined with sound recording or reproducing apparatus but combined with a clock	21%	B	12,4%		
8527.39	- - Other	21%	B	14%		
8527.90	- Other apparatus	21%	B	12,4%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate		Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
85.28	Television receivers (including video monitors and video projectors), whether or not incorporating radio-broadcast receivers or sound or video recording or reproducing apparatus:						
8528.10	- Colour	21%	B	14%			
8528.20	- Black and white or other monochrome	21%	B	14%			
85.29	Parts suitable for use solely or principally with the apparatus of headings Nos. 85.25 to 85.28:						
8529.10	- Aerials and aerial reflectors of all kinds; parts suitable for use therewith	15,4%	B	10,1%			
8529.90	- Other	15,4%	B	10,1%			
85.30	Electrical signalling, safety or traffic control equipment for railways, tramways, roads, inland waterways, parking facilities, port installations or airfields (other than those of heading No. 86.08):						
8530.10	- Equipment for railways or tramways	3,8%	B	3%			
8530.80	- Other equipment	3,8%	B	3%			
8530.90	- Parts	3,8%	B	3%			
85.31	Electric sound or visual signalling apparatus (for example, bells, sirens, indicator panels, burglar or fire alarms), other than those of heading No. 85.12 or 85.30:						
8531.10	- Burglar or fire alarms and similar apparatus	7,2%	B	2,2%			
8531.20	- Indicator panels incorporating liquid crystal devices (LCD) or light emitting diodes (LED)	7,2%	B	5,1%			
8531.80	- Other apparatus	7,2%	B	2,2%			
8531.90	- Parts	5,1%	B	2,2%			
85.32	Electrical capacitors, fixed, variable or adjustable (pre-set):						
8532.10	- Fixed capacitors designed for use in 50/60 Hz circuits and having a reactive power handling capacity of not less than 0,5 kvar (power capacitors)	6,5% e 5%	B B	5,9% e 4,5%			

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
	- Other fixed capacitors:					
8532.21	-- Tantalum	6,5% e 5%	B	5% e 3,1%		
8532.22	-- Aluminium electrolytic	6,5% e 5%	B	5% e 3,1%		
8532.23	-- Ceramic dielectric, single layer	6,5% e 5%	B	4% e 3,1%		
8532.24	-- Ceramic dielectric, multilayer	6,5% e 5%	B	4% e 3,1%		
8532.25	-- Dielectric of paper or plastics	6,5% e 5%	B	5,9% e 4,5%		
8532.29	-- Other	6,5% e 5%	B	4% e 3,1%		
8532.30	- Variable or adjustable (pre-set) capacitors	6,5% e 5%	B	5% e 3,1%		
8532.90	- Parts	8,5%	B	4,5%		
85.33	Electrical resistors (including rheostats and potentiometers), other than heating resistors:					
8533.10	- Fixed carbon resistors, composition or film types	5%	B	4%		
	- Other fixed resistors:					
8533.21	-- For a power handling capacity not exceeding 20 W	5%	B	4%		
8533.29	-- Other	5%	B	4%		
	- Wirewound variable resistors, including rheostats and potentiometers:					
8533.31	-- For a power handling capacity not exceeding 20 W	5%	B	4%		
8533.39	-- Other	5%	B	4%		
8533.40	- Other variable resistors, including rheostats and potentiometers ..	5%	B	4%		
8533.90	- Parts	5%	B	4%		
85.34	Printed circuits	5%	B	4,5%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
85.3b	Electrical apparatus for switching or protecting electrical circuits, or for making connections to or in electrical circuits (for example, switches, fuses, lightning arresters, voltage limiters, surge suppressors, plugs, junction boxes), for a voltage exceeding 1,000 volts:					
8535.10	- Fuses	18,2%	B	11,2%		
	- Automatic circuit breakers:					
8535.21	-- For a voltage of less than 72,5 kV	18,2%	B	11,2%		
8535.29	-- Other	18,2%	B	11,2%		
8535.30	- Isolating switches and make-and-break switches	18,2%	B	11,2%		
8535.40	- Lightning arresters, voltage limiters and surge suppressors	18,2%	B	11,2%		
8535.90	- Other	18,2%	B	11,2%		
85.36	Electrical apparatus for switching or protecting electrical circuits, or for making connections to or in electrical circuits (for example, switches, relays, fuses, surge suppressors, plugs, sockets, lamp-holders, junction boxes), for a voltage not exceeding 1 000 volts:					
8536.10	- Fuses	18,2%	B	2,3%		
8536.20	- Automatic circuit breakers	18,2%	B	2,3%	e Free	
8536.30	- Other apparatus for protecting electrical circuits	18,2%	B	2,3%	e Free	
	- Relays:					
8536.41	-- For a voltage not exceeding 60 V	5%	B	3,8%		
8536.49	-- Other	5%	B	3,8%		
8536.50	- Other switches	18,2%	B	2,3%		
	- Lamp-holders, plugs and sockets:					
8536.61	-- Lamp-holders	18,2%	B	2,3%	e Free	
8536.69	-- Other	18,2%	B	2,3%	e Free	
8536.90	- Other apparatus	18,2%	B	2,3%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
85.37	Boards, panels (including numerical control panels), consoles, desks, cabinets and other bases, equipped with two or more apparatus of heading No. 85.35 or 85.36, for electric control or the distribution of electricity, including those incorporating instruments or apparatus of Chapter 90, other than switching apparatus of heading No. 85.17:					
8537.10	- For a voltage not exceeding 1 000 V	15%	B		2,1%	
8537.20	- For a voltage exceeding 1 000 V	15%	B		2,1%	
85.38	Parts suitable for use solely or principally with the apparatus of heading No. 85.35, 85.36 or 85.37:					
8538.10	- Boards, panels, consoles, desks, cabinets and other bases for the goods of heading No. 85.37, not equipped with their apparatus . .	20%	B		12%	
8538.90	- Other	20%	B		12%	
85.39	Electric filament or discharge lamps, including sealed beam lamp units and ultra-violet or infra-red lamps; arc-lamps:					
8539.10	- Sealed beam lamp units	4,4%	B		4%	
	- Other filament lamps, excluding ultra-violet or infra-red lamps:					
8539.21	-- Tungsten halogen:					
	--- For motor vehicles	8,3%	B		4,9%	
	--- Other	8,3%	B		6,1%	
8539.22	-- Other, of a power not exceeding 200 W and for a voltage exceeding 100 V	8,3%	B		7,5%	
8539.29	-- Other:					
	--- For motor vehicles	8,3%	B		4,9%	
	--- Other	8,3%	B		6,1%	
	- Discharge lamps, other than ultra-violet lamps:					
8539.31	-- Fluorescent, hot cathode	8,3%	B		6,1%	
8539.39	-- Other	8,3%	B		6,1%	
8539.40	- Ultra-violet or infra-red lamps; arc lamps	8,3%	B		6,1%	

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
8539.90	- Parts:					
	-- Filament lamp bases	Free	B	Free		
	-- Other	3,8%	B	3,5%		
85.40	Thermionic, cold cathode or photo-cathode valves and tubes (for example, vacuum or vapour or gas filled valves and tubes, mercury arc rectifying valves and tubes, cathode-ray tubes, television camera tubes):					
	- Cathode-ray television picture tubes, including video monitor cathode-ray tubes:					
8540.11	-- Colour	2%	B	2%		
8540.12	-- Black and white or other monochrome	2%	B	2%		
8540.20	- Television camera tubes; image converters and intensifiers; other photo-cathode tubes	2%	B	2%		
8540.30	- Other cathode-ray tubes	2%	B	2%		
	- Microwave tubes (for example, magnetrons, klystrons, travelling wave tubes, carcinotrons), excluding gridcontrolled tubes:					
8540.41	-- Magnetrons	2%	B	2%		
8540.42	-- Klystrons	2%	B	2%		
8540.49	-- Other	2%	B	2%		
	- Other valves and tubes:					
8540.81	-- Receiver or amplifier valves and tubes	2%	B	2%		
8540.89	-- Other	2%	B	2%		
	- Parts:					
8540.91	-- Of cathode-ray tubes	2%	B	2%		
8540.99	-- Other	2%	B	2%		
85.41	Diodes, transistors and similar semiconductor devices; pho- tosensitive semiconductor devices, including photovoltaic cells whether or not assembled in modules or made up into panels; light emitting diodes; mounted piezoelectric crystals:					
8541.10	- Diodes, other than photosensitive or light emitting diodes	2,2%	B	2,2%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
	- Transistors, other than photosensitive transistors:					
8541.21	-- With a dissipation rate of less than 1 W	2,2%	B	2,2%		
8541.29	-- Other	2,2%	B	2,2%		
8541.30	- Thyristors, diacs and triacs, other than photosensitive devices . . .	2,2%	B	2,2%		
8541.40	- Photosensitive semiconductor devices, including photovoltaic cells whether or not assembled in modules or made up into panels; light emitting diodes	2,2%	B	2,2%		
8541.50	- Other semiconductor devices	2,2%	B	2,2%		
8541.60	- Mounted piezo-electric crystals	2,2%	B	2,2%		
8541.90	- Parts	2,2%	B	2,2%		
85.42	Electronic Integrated circuits and microassemblies:					
	- Monolithic integrated circuits:					
8542.11	-- Digital	Free	B	Free		
8542.19	-- Other	Free	B	Free		
8542.20	- Hybrid integrated circuits	Free	B	Free		
8542.80	- Other	Free	B	Free		
8542.90	- Parts	Free	B	Free		
85.43	Electrical machines and apparatus, having individual functions, not specified or included elsewhere in this Chapter:					
8543.10	- Particle accelerators	2,2%	B	2,2%		
8543.20	- Signal generators	3,8%	B	3,8%		
8543.30	- Machines and apparatus for electroplating, electrolysis or electrophoresis	3,8%	B	3,8%		
8543.80	- Other machines and apparatus:					
	-- Electrical nerve stimulation T.E.N.S.	3,8%	B	Free		MED
	-- Other	3,8%	B	3,8%		
8543.90	- Parts	3,8%	B	3,8%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
85.44	Insulated (including enamelled or anodised) wire, cable (including co-axial cable) and other insulated electric conductors, whether or not fitted with connectors; optical fibre cables, made up of individually sheathed fibres, whether or not assembled with electric conductors or fitted with connectors:					
	- Winding wire:					
8544.11	-- Of copper	5,1%	B		4,5%	
8644.19	-- Other	5,1%	B		4,5%	
8544.20	- Co-axial cable and other co-axial electric conductors	5,1%	B		4,5%	
8544.30	- Ignition wiring sets and other wiring sets of a kind used in vehicles, aircraft or ships	5,1%	B		4,5%	
	- Other electric conductors, for a voltage not exceeding 80 V:					
8544.41	-- Fitted with connectors	5,1%	B		4,5%	
8544.49	-- Other	5,1%	B		4,5%	
	- Other electric conductors, for a voltage exceeding 80 V but not exceeding 1 000 V:					
8544.51	-- Fitted with connectors	5,1%	B		4,5%	
8544.59	-- Other	5,1%	B		4,5%	
8544.60	- Other electric conductors, for a voltage exceeding 1 000 V	5,1%	B		4,5%	
8544.70	- Optical fibre cables	5,1%	B		5,1%	
85.45	Carbon electrodes, carbon brushes, lamp carbons, battery carbons and other articles of graphite or other carbon, with or without metal, of a kind used for electrical purposes:					
	- Electrodes:					
8545.11	-- Of a kind used for furnaces	Free	B		Free	
8545.19	-- Other	Free	B		Free	
8545.20	- Brushes	Free	B		Free	
8545.90	- Other	Free	B		Free	

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
85.46	Electrical insulators of any material:					
8546.10	- Of glass	7,7%	B	5,5%		
8546.20	- Of ceramics	7,7%	B	7%		
8546.90	- Other	7,7%	B	5,5%		
85.47	Insulating fittings for electrical machines, appliances or equipment, being fittings wholly of insulating material apart from any minor components of metal (for example, threaded sockets) incorporated during moulding solely for purposes of assembly, other than insulators of heading No. 85.46; electrical conduit tubing and joints therefor, of base metal lined with insulating material:					
8547.10	- Insulating fittings of ceramics	6,9%	B	6,9%		
8547.20	- Insulating fittings of plastics	6,9%	B	5%		
8547.90	- Other	4,4%	B	4%		
85.48	Electrical parts of machinery or apparatus, not specified or included elsewhere in this Chapter	7,2%	B	5,1%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
SECTION XVII						
VEHICLES, AIRCRAFT, VESSELS AND ASSOCIATED TRANSPORT EQUIPMENT						
Chapter 86						
Railway or tramway locomotives, rolling-stock and parts thereof; railway or tramway track fixtures and fittings and parts thereof; mechanical (including electro-mechanical) traffic signalling equipment of all kinds						
86.01	Rail locomotives powered from an external source of electricity or by electric accumulators:					
8601.10	- Powered from an external source of electricity	7,7%	B		5,5%	
8601.20	- Powered by electric accumulators	7,7%	B		5,5%	
86.02	Other rail locomotives; locomotive tenders:					
8602.10	- Diesel-electric locomotives	8,5%	B		6,1%	
8602.90	- Other	4,4%	B		3,4%	
86.03	Self-propelled railway or tramway coaches, vans and trucks, other than those of heading No. 86.04:					
8603.10	- Powered from an external source of electricity	7,2%	B		5,1%	
8603.90	- Other	7,2%	B		5,1%	
86.04	Railway or tramway maintenance or service vehicles, whether or not self-propelled (for example, workshops, cranes, ballast tampers, trackliners, testing coaches and track inspection vehicles)	4,4%	B		3,4%	
86.05	Railway or tramway passenger coaches, not self-propelled; luggage vans, post office coaches and other special purpose railway or tramway coaches, not self-propelled (excluding those of heading No. 86.04)	4,4%	B		3,5%	

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number, ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
86.06	Railway or tramway goods vans and wagons, not self-propelled:					
8606.10	- Tank wagons and the like	4,4%	B		3,5%	
8606.20	- Insulated or refrigerated vans and wagons, other than those of subheading No. 8606.10	4,4%	B		3,5%	
8606.30	- Self-discharging vans and wagons, other than those of subheading No. 8606.10 or 8606.20	4,4%	B		3,5%	
	- Other:					
8606.91	-- Covered and closed	4,4%	B		3,5%	
8606.92	-- Open, with non-removable sides of a height exceeding 60 cm	4,4%	B		3,5%	
8606.99	-- Other	4,4%	B		3,5%	
86.07	Parts of railway or tramway locomotives or rolling-stock:					
	- Bogies, bissel-bogies, axles and wheels, and parts thereof:					
8607.11	-- Driving bogies and bissel-bogies	6,2%	B		4,4%	
8607.12	-- Other bogies and bissel-bogies	6,2%	B		4,4%	
8607.19	-- Other, including parts	6,2%	B		4,4%	
	- Brakes and parts thereof:					
8607.21	-- Air brakes and parts thereof	6,2%	B		3,7%	
8607.29	-- Other	6,2%	B		3,7%	
8607.30	- Hooks and other coupling devices, buffers, and parts thereof	6,2%	B		3,7%	
	- Other:					
8607.91	-- Of locomotives	6,2%	B		5%	
8607.99	-- Other	6,2%	B		5%	
86.08	Railway or tramway track fixtures and fittings; mechanical (including electro-mechanical) signalling, safety or traffic control equipment for railways, tramways, roads, inland waterways, parking facilities, port installations or airfields; parts of the foregoing	5,1%	B		3,8%	
86.09	Containers (including containers for the transport of fluids) specially designed and equipped for carriage by one or more modes of transport	5,8%	B		4,4%	

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
Chapter 87						
Vehicles other than railway or tramway rolling-stock, and parts and accessories thereof						
87.01	Tractors (other than tractors of heading No. 87.09):					
8701.10	- Pedestrian controlled tractors	3,2%	B	3%		
8701.20	- Road tractors for semi-trailers	3,2%	B	3,2%		
8701.30	- Track-laying tractors	3,2%	B	Free		CONSTR
8701.90	- Other:					
	- - Agricultural and forestry tractors	3,2%	B	Free		AGRE
	- - Other	3,2%	B	3,2%		
87.02	Motor vehicles for the transport of ten or more persons, including the driver:					
8702.10	- With compression-ignition internal combustion piston engine (diesel or semi-diesel)	14%	B	14%		
8702.90	- Other	5,3%	B	5,3%		
87.03	Motor cars and other motor vehicles principally designed for the transport of persons (other than those of heading No. 87.02), including station wagons and racing cars:					
8703.10	- Vehicles specially designed for travelling on snow; golf cars and similar vehicles	5,3%	B	5,3%		
	- Other vehicles, with spark-ignition internal combustion reciprocating piston engine:					
8703.21	- - Of a cylinder capacity not exceeding 1 000 cc	5,3%	B	5,3%		
8703.22	- - Of a cylinder capacity exceeding 1 000 cc but not exceeding 1 500 cc	5,3%	B	5,3%		
8703.23	- - Of a cylinder capacity exceeding 1 500 cc but not exceeding 3 000 cc	5,3%	B	5,3%		
8703.24	- - Of a cylinder capacity exceeding 3 000 cc	5,3%	B	5,3%		
	- Other vehicles, with compression-ignition internal combustion piston engine (diesel or semi-diesel):					
8703.31	- - Of a cylinder capacity not exceeding 1 500 cc	5,3%	B	5,3%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
8703.32	-- Of a cylinder capacity exceeding 1 500 cc but not exceeding 2 500 cc	5,3%	B	5,3%		
8703.33	-- Of a cylinder capacity exceeding 2 500 cc	5,3%	B	5,3%		
8703.90	- Other	5,3%	B	5,3%		
87.04	Motor vehicles for the transport of goods:					
8704.10	- Dumpers designed for off-highway use	5,3%	B	Free		CONSTR
	- Other, with compression-ignition internal combustion piston engine (diesel or semi- diesel):					
8704.21	-- g.v.w. not exceeding 5 tonnes	5,3%	B	5,3%		
8704.22	-- g.v.w. exceeding 5 tonnes but not exceeding 20 tonnes	14%	B	14%		
8704.23	-- g.v.w. exceeding 20 tonnes	14%	B	14%		
	- Other, with spark-ignition internal combustion piston engine:					
8704.31	-- g.v.w. not exceeding 5 tonnes	5,3%	B	5,3%		
8704.32	-- g.v.w. exceeding 5 tonnes	5,3%	B	5,3%		
8704.90	- Other	5,3%	B	5,3%		
87.05	Special purpose motor vehicles, other than those principally designed for the transport of persons or goods (for example, breakdown lorries, crane lorries, fire fighting vehicles, concrete-mixer lorries, road sweeper lorries, spraying lorries, mobile workshops, mobile radiological units):					
8705.10	- Crane lorries	4%	B	4%		
8705.20	- Mobile drilling derricks	4%	B	4%		
8705.30	- Fire fighting vehicles	4%	B	4%		
8705.40	- Concrete-mixer lorries	4%	B	4%		
8705.90	- Other	4%	B	4%		
87.06	Chassis fitted with engines, for the motor vehicles of headings Nos. 87.01 to 87.05:					
	- For the vehicles of heading No. 87.02 or for lorries	14%	B	14%		
	- Other	4,9%	B	4,9%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
87.07	Bodies (including cabs), for the motor vehicles of headings Nos. 87.01 to 87.05:					
8707.10	- For the vehicles of heading No. 87.03	4,9%	B	4,9%		
8707.90	- Other	4,9%	B	4,9%		
87.08	Parts and accessories of the motor vehicles of headings Nos. 87.01 to 87.05:					
8708.10	- Bumpers and parts thereof	4%	B	4%		
	- Other parts and accessories of bodies (including cabs):					
8708.21	-- Safety seat belts	4%	B	4%		
8708.29	-- Other	4%	B	4%		
	- Brakes and servo-brakes and parts thereof:					
8708.31	-- Mounted brake linings	4%	B	4%		
8708.39	-- Other	4%	B	4%		
8708.40	- Gear boxes	4%	B	4%		
8708.50	- Drive-axes with differential, whether or not provided with other transmission components	4%	B	4%		
8708.60	- Non-driving axles and parts thereof	4%	B	4%		
8708.70	- Road wheels and parts and accessories thereof	7%	B	5%		
8708.80	- Suspension shock-absorbers	4%	B	4%		
	- Other parts and accessories:					
8708.91	-- Radiators	4%	B	4%		
8708.92	-- Silencers and exhaust pipes	4%	B	4%		
8708.93	-- Clutches and parts thereof	4%	B	4%		
8708.94	-- Steering wheels, steering columns and steering boxes	4%	B	4%		
8708.99	-- Other	4%	B	4%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
87.09	Works trucks, self-propelled, not fitted with lifting or handling equipment, of the type used in factories, warehouses, dock areas or airports for short distance transport of goods; tractors of the type used on railway station platforms; parts of the foregoing vehicles:					
	- Vehicles:					
8709.11	- - Electrical	5%	B		4,5%	
8709.19	- - Other	9%	B		6,4%	
8709.90	- Parts:					
	- - Wheels fitted with tyres	12,5%	B		8,5%	
	- - Other	7%	B		5,1%	
87.10	Tanks and other armoured fighting vehicles, motorised, whether or not fitted with weapons, and parts of such vehicles	Free	B		Free	
87.11	Motorcycles (including mopeds) and cycles fitted with an auxillary motor, with or without side-cars; side-cars:					
8711.10	- With reciprocating internal combustion piston engine of a cylinder capacity not exceeding 50 cc	7,5%	B		7,5%	
8711.20	- With reciprocating internal combustion piston engine of a cylinder capacity exceeding 50 cc but not exceeding 250 cc	5,1%	B		5,1%	
8711.30	- With reciprocating internal combustion piston engine of a cylinder capacity exceeding 250 cc but not exceeding 500 cc	5,1%	B		5,1%	
8711.40	- With reciprocating internal combustion piston engine of a cylinder capacity exceeding 500 cc but not exceeding 800 cc	5,1%	B		5,1%	
8711.50	- With reciprocating internal combustion piston engine of a cylinder capacity exceeding 800 cc	5,1%	B		5,1%	
8711.90	- Other	5,1%	B		5,1%	
87.12	Bicycles and other cycles (including delivery tricycles), not motorised	12,5%	B		12,5%	

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
87.13	Invalid carriages, whether or not motorised or otherwise mechanically propelled:					
8713.10	- Not mechanically propelled	Free	B	Free		
8713.90	- Other	Free	B	Free		
87.14	Parts and accessories of vehicles of headings Nos. 87.11 to 87.13:					
	- Of motorcycles (including mopeds):					
8714.11	-- Saddles	5,1%	B	4%		
8714.19	-- Other	5,1%	B	4%		
8714.20	- Of invalid carriages	Free	B	Free		
	- Other:					
8714.91	-- Frames and forks, and parts thereof	5,1%	B	5,1%		
8714.92	-- Wheel rims and spokes	5,1%	B	5,1%		
8714.93	-- Hubs, other than coaster braking hubs and hub brakes, and free-wheel sprocket-wheels	5,1%	B	5,1%		
8714.94	-- Brakes, including coaster braking hubs and hub brakes, and parts thereof	5,1%	B	5,1%		
8714.95	-- Saddles	5,1%	B	5,1%		
8714.96	-- Pedals and crank-gear, and parts thereof	5,1%	B	5,1%		
8714.99	-- Other	5,1%	B	5,1%		
87.15	Baby carriages and parts thereof	7,7%	B	5,5%		
87.16	Trailers and semi-trailers; other vehicles, not mechanically propelled; parts thereof:					
8716.10	- Trailers and semi-trailers of the caravan type, for housing or camping	3,8%	B	3,8%		
8716.20	- Self-loading or self-unloading trailers and semi-trailers for agricultural purposes	3,8%	B	3,8%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
	- Other trailers and semi-trailers for the transport of goods:					
8716.31	-- Tanker trailers and tanker semi-trailers	3,8%	B	3,8%		
8716.39	-- Other	3,8%	B	3,8%		
8716.40	- Other trailers and semi-trailers	3,8%	B	3,8%		
8716.80	- Other vehicles	3,8%	B	3%		
8716.90	- Parts:					
	-- Wheels fitted with tyres	7%	B	5,1%		
	-- Other	3,8%	B	3%		
Chapter 88						
Aircraft, spacecraft, and parts thereof						
88.01	Balloons and dirigibles; gliders, hang gliders and other non-powered aircraft:					
8801.10	- Gliders and hang gliders	Free	B	Free		
8801.90	- Other	Free	B	Free		
88.02	Other aircraft (for example, helicopters, aeroplanes); spacecraft (including satellites) and spacecraft launch vehicles:					
	- Helicopters:					
8802.11	-- Of an unladen weight not exceeding 2 000 kg	Free	B	Free		
8802.12	-- Of an unladen weight exceeding 2 000 kg	Free	B	Free		
8802.20	- Aeroplanes and other aircraft, of an unladen weight not exceeding 2 000 kg	Free	B	Free		
8802.30	- Aeroplanes and other aircraft, of an unladen weight exceeding 2 000 kg but not exceeding 15 000 kg	Free	B	Free		
8802.40	- Aeroplanes and other aircraft, of an unladen weight exceeding 15 000 kg	Free	B	Free		
8802.50	- Spacecraft (including satellites) and spacecraft launch vehicles ..	Free	B	Free		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
88.03	Parts of goods of heading No. 88.01 or 88.02:					
8803.10	- Propellers and rotors and parts thereof	Free	B	Free		
8803.20	- Under-carriages and parts thereof	Free	B	Free		
8803.30	- Other parts of aeroplanes or helicopters	Free	B	Free		
8803.90	- Other	Free	B	Free		
88.04	Parachutes (including dirigible parachutes) and rotochutes; parts thereof and accessories thereto	Free	B	Free		
88.05	Aircraft launching gear; deck-arrestor or similar gear; ground flying trainers; parts of the foregoing articles:					
8805.10	- Aircraft launching gear and parts thereof; deck-arrestor or similar gear and parts thereof	Free	B	Free		
8805.20	- Ground flying trainers and parts thereof	Free	B	Free		
Chapter 89						
Ships, boats and floating structures						
89.01	Cruise ships, excursion boats, ferry-boats, cargo ships, barges and similar vessels for the transport of persons or goods:					
8901.10	- Cruise ships, excursion boats and similar vessels principally designed for the transport of persons; ferry-boats of all kinds	Free	B	Free		
8901.20	- Tankers	Free	B	Free		
8901.30	- Refrigerated vessels, other than those of subheading No. 8901.20	Free	B	Free		
8901.90	- Other vessels for the transport of goods and other vessels for the transport of both persons and goods	Free	B	Free		
89.02	Fishing vessels; factory ships and other vessels for processing or preserving fishery products:					
	- The greatest length of the hull of which is not less than 10 metres	Free	B	Free		
	- Other	3,8%	B	3%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
89.03	Yachts and other vessels for pleasure or sports; rowing boats and canoes:					
8903.10	- Inflatable	6,2%	B		4,4%	
	- Other:					
8903.91	- - Sailboats, with or without auxiliary motor	6,2%	B		4,4%	
8903.92	- - Motorboats, other than outboard motorboats	6,2%	B		4,4%	
8903.99	- - Other	6,2%	B		4,4%	
89.04	Tugs and pusher craft	Free	B		Free	
89.05	Light-vessels, fire-floats, dredgers, floating cranes, and other vessels the navigability of which is subsidiary to their main function; floating docks; floating or submersible drilling or production platforms:					
8905.10	- Dredgers	Free	B		Free	
8905.20	- Floating or submersible drilling or production platforms	Free	B		Free	
8905.90	- Other	Free	B		Free	
89.06	Other vessels, including warships and lifeboats other than rowing boats:					
	- Warships and hulls thereof; other vessels, the greatest length of the hull of which is not less than 10 metres	Free	B		Free	
	- Other	6,2%	B		4,4%	
89.07	Other floating structures (for example rafts, tanks, cofferdams, landing-stages, buoys and beacons):					
8907.10	- Inflatable rafts	3,8%	B		3,5%	
8907.90	- Other	3,8%	B		3,5%	
89.08	Vessels and other floating structures for breaking up	Free	B		Free	

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
SECTION XVIII						
OPTICAL, PHOTOGRAPHIC, CINEMATOGRAPHIC, MEASURING, CHECKING, PRECISION, MEDICAL OR SURGICAL INSTRUMENTS AND APPARATUS; CLOCKS AND WATCHES; MUSICAL INSTRUMENTS; PARTS AND ACCESSORIES THEREOF						
Chapter 90						
Optical, photographic, cinematographic, measuring, checking, precision, medical or surgical instruments and apparatus; parts and accessories thereof						
<u>90.01</u>	Optical fibres and optical fibre bundles; optical fibre cables other than those of heading No. 85.44; sheets and plates of polarising material; lenses (including contact lenses), prisms, mirrors and other optical elements, of any material, unmounted, other than such elements of glass not optically worked:					
9001.10	- Optical fibres, optical fibre bundles and cables	Free	B	Free		
9001.20	- Sheets and plates of polarising material	Free	B	Free		
9001.30	- Contact lenses	Free	B	Free		
9001.40	- Spectacle lenses of glass	Free	B	Free		
9001.50	- Spectacle lenses of other materials	Free	B	Free		
9001.90	- Other	Free	B	Free		
<u>90.02</u>	Lenses, prisms, mirrors and other optical elements, of any material, mounted, being parts of or fittings for instruments or apparatus, other than such elements of glass not optically worked:					
- Objective lenses:						
9002.11	- - For cameras, projectors or photographic enlargers or reducers	2,5%	B	2,5%		
9002.19	- - Other	2,5%	B	2,5%		
9002.20	- Filters	2,5%	B	2,5%		
9002.90	- Other	2,5%	B	2,5%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
90.03	Frames and mountings for spectacles, goggles or the like, and parts thereof:					
	- Frames and mountings:					
9003.11	-- Of plastics	3,8%	B	3,5%		
9003.19	-- Of other materials	3,8%	B	3,5%		
9003.90	- Parts	3,8%	B	3,5%		
90.04	Spectacles, goggles and the like corrective, protective or other:					
9004.10	- Sunglasses	3,8%	B	3,8%		
9004.90	- Other	3,8%	B	3,8%		
90.05	Binoculars, monoculars, other optical telescopes, and mountings therefor; other astronomical instruments and mountings therefor, but not including instruments for radio-astronomy:					
9005.10	- Binoculars	6,2%	B	5%		
9005.80	- Other instruments	Free	B	Free		
9005.90	- Parts and accessories (including mountings):					
	- For binoculars	6,2%	B	5%		
	- Other	Free	B	Free		
90.06	Photographic (other than cinematographic) cameras; photographic flashlight apparatus and flashbulbs other than discharge lamps of heading No. 85.39:					
9006.10	- Cameras of a kind used for preparing printing plates or cylinders ..	2,5%	B	2,5%		
9006.20	- Cameras of a kind used for recording documents on microfilm, microfiche or other microforms	2,5%	B	2,5%		
9006.30	- Cameras specially designed for underwater use, for aerial survey or for medical or surgical examination of internal organs; comparison cameras for forensic or criminological purposes	2,5%	B	2,5%		
9006.40	- Instant print cameras	2,5%	B	2,5%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
	- Other cameras:					
9006.51	-- With a through-the-lens viewfinder (single lens reflex (SLR)), for roll film of a width not exceeding 35 mm	2,5%	B	2,5%		
9006.52	-- Other, for roll film of a width less than 35 mm	2,5%	B	2,5%		
9006.53	-- Other, for roll film of a width of 35 mm	2,5%	B	2,5%		
9006.59	-- Other	2,5%	B	2,5%		
	- Photographic flashlight apparatus and flashbulbs:					
9006.61	-- Discharge lamp ("electronic") flashlight apparatus	3,8%	B	3,8%		
9006.62	-- Flashbulbs, flashcubes and the like	3,8%	B	3,8%		
9006.69	-- Other	3,8%	B	3,8%		
	- Parts and accessories:					
9006.91	-- For cameras	2,5%	B	2,5%		
9006.99	-- Other	2,5%	B	2,5%		
90.07	Cinematographic cameras and projectors, whether or not incorporating sound recording or reproducing apparatus:					
	- Cameras:					
9007.11	-- For film of less than 16 mm width or for double-8 mm film	3,5%	B	3,5%		
9007.19	-- Other	3,5%	B	3,5%		
	- Projectors:					
9007.21	-- For film of less than 16 mm width	3,5%	B	3,5%		
9007.29	-- Other	3,5%	B	3,5%		
	- Parts and accessories:					
9007.91	-- For cameras	3,5%	B	3,5%		
9007.92	-- For projectors	3,5%	B	3,5%		
90.08	Image projectors, other than cinematographic; photo-graphic (other than cinematographic) enlargers and reducers:					
9008.10	- Slide projectors	3,8%	B	3,8%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
9008.20	- Microfilm, microfiche or other microform readers, wheather or not capable of producing copies	3,8%	B	3,8%		
9008.30	- Other image projectors	3,8%	B	3,8%		
9008.40	- Photographic (other than cinematographic) enlargers and reducers	3,8%	B	3,8%		
9008.90	- Parts and accessories	3,8%	B	3,8%		
90.09	Photo-copying apparatus incorporating an optical system or of the contact type and thermo-copying apparatus:					
	- Electrostatic photo-copying apparatus:					
9009.11	- - Operating by reproducing the original image directly onto the copy (direct process)	3,8%	B	3,8%		
9009.12	- - Operating by reproducing the original image via an intermediate onto the copy (indirect process)	3,8%	B	3,8%		
	- Other photo-copying apparatus:					
9009.21	- - Incorporating an optical system	3,8%	B	3,8%		
9009.22	- - Of the contact type	3,8%	B	3%		
9009.30	- Thermo-copying apparatus	3,8%	B	3%		
9009.90	- Parts and accessories	3,8%	B	3,8%		
90.10	Apparatus and equipment for photographic (including cinematographic) laboratories (including apparatus for the projection of circuit patterns on sensitised semiconductor materials), not specified or included elsewhere in this Chapter; negatoscopes; projection screens:					
9010.10	- Apparatus and equipment for automatically developing photographic (including cinematographic) film or paper in rolls or for automatically exposing developed film to rolls of photographic paper	3,8%	B	3,5%		
9010.20	- Other apparatus and equipment for photographic (including cinematographic) laboratories; negatoscopes	3,8%	B	3,5%		
9010.30	- Projection screens	3,8%	B	3,5%		
9010.90	- Parts and accessories	3,8%	B	3,5%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
90.11	Compound optical microscopes, including those for photomicrography, cinephotomicrography or microprojection:					
9011.10	- Stereoscopic microscopes	1,4%	B		1,4%	
9011.20	- Other microscopes, for photomicrography, cinephotomicrography or microprojection	1,4%	B		1,4%	
9011.80	- Other microscopes	1,4%	B		1,4%	
9011.90	- Parts and accessories	1,4%	B		1,4%	
90.12	Microscopes other than optical microscopes; diffraction apparatus:					
9012.10	- Microscopes other than optical microscopes and diffraction apparatus	Free	B		Free	
9012.90	- Parts and accessories	Free	B		Free	
90.13	Liquid crystal devices not constituting articles provided for more specifically in other headings; lasers, other than laser diodes; other optical appliances and instruments, not specified or included elsewhere in this Chapter:					
9013.10	- Telescopic sights for fitting to arms; periscopes; telescopes designed to form parts of machines, appliances, instruments or apparatus of this Chapter or Section XVI.	3,8%	B		3,8%	
9013.20	- Lasers, other than laser diodes	3,8%	B		3,8%	
9013.80	- Other devices, appliances and instruments	3,8%	B		3,8%	
9013.90	- Parts and accessories	3,8%	B		3,8%	
90.14	Direction finding compasses; other navigational instruments and appliances:					
9014.10	- Direction finding compasses	4,5%	B		3,5%	
9014.20	- Instruments and appliances for aeronautical or space navigation (other than compasses)	4,5%	B		4,5%	
9014.80	- Other instruments and appliances	4,5%	B		4%	
9014.90	- Parts and accessories	4,5%	B		4%	

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
90.15	Surveying (including photogrammetrical surveying), hydrographic, oceanographic, hydrological, meteorological or geophysical instruments and appliances, excluding compasses; rangefinders:					
9015.10	- Rangefinders	4,5%	B	4,5%		
9015.20	- Theodolites and tacheometers	4,5%	B	4,5%		
9015.30	- Levels	4,5%	B	4,5%		
9015.40	- Photogrammetrical surveying instruments and appliances	4,5%	B	4,5%		
9015.80	- Other instruments and appliances	4,5%	B	4,5%		
9015.90	- Parts and accessories	4,5%	B	4%		
90.16	Balances of a sensitivity of 5 cg or better, with or without weights	5%	B	5%		
		e 3,8%	B	e 3,8%		
90.17	Drawing, marking-out or mathematical calculating instruments (for example, drafting machines, pantographs, protractors, drawing sets, slide rules, disc calculators); instruments for measuring length, for use in the hand (for example, measuring rods and tapes, micrometers, callipers), not specified or included elsewhere in this Chapter:					
9017.10	- Drafting tables and machines, whether or not automatic	3,8%	B	3,8%		
9017.20	- Other drawing, marking-out or mathematical calculating instruments	3,8%	B	3,8%		
9017.30	- Micrometers, callipers and gauges	3,8%	B	3,8%		
9017.80	- Other instruments	3,8%	B	3%		
9017.90	- Parts and accessories	3,8%	B	3%		
90.18	Instruments and appliances used in medical, surgical, dental or veterinary sciences, including scintigraphic apparatus, other electro-medical apparatus and sight-testing instruments:					
	- Electro-diagnostic apparatus (including apparatus for functional exploratory examination or for checking physiological parameters):					
9018.11	- - Electro-cardiographs	5,1%	B	Free		MED
		e Free	B			

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
9018.19	-- Other	5,1% B e Free B	Free			MED
9018.20	- Ultra-violet or infra-red ray apparatus	5,1% B e Free B	Free			MED
	- Syringes, needles, catheters, cannulae and the like:					
9018.31	-- Syringes, with or without needles	5,1% B e Free B	Free			MED
9018.32	-- Tubular metal needles and needles for sutures	5,1% B e Free B	Free			MED
9018.39	-- Other	5,1% B e Free B	Free			MED
	- Other instruments and appliances, used in dental sciences:					
9018.41	-- Dental drill engines, whether or not combined on a single base with other dental equipment	5,1% B e Free B	Free			MED
9018.49	-- Other	5,1% B e Free B	Free			MED
9018.50	- Other ophthalmic instruments and appliances	5,1% B e Free B	Free			MED
9018.90	- Other instruments and appliances	5,1% B e Free B	Free			MED
90.19	Mechano-therapy appliances; massage apparatus; psycho- logical aptitude-testing apparatus; ozone therapy, oxygen therapy, aerosol therapy, artificial respiration or other therapeutic respiration apparatus:					
9019.10	- Mechano-therapy appliances; massage apparatus; psychological aptitudetesting apparatus	5,1% B	Free			MED
9019.20	- Ozone therapy, oxygen therapy, aerosol therapy, artificial respira- tion or other therapeutic respiration apparatus	5,1% B	Free			MED
90.20	Other breathing appliances and gas masks, excluding pro- tective masks having neither mechanical parts nor replace- able filters	5,1% B	Free			MED

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
90.21	Orthopaedic appliances, including crutches, surgical belts and trusses; splints and other fracture appliances; artificial parts of the body; hearing aids and other appliances which are worn or carried, or implanted in the body, to compensate for a defect or disability:					
	- Artificial joints and other orthopaedic or fracture appliances:					
9021.11	-- Artificial joints	Free	B	Free		
9021.19	-- Other	Free	B	Free		
	- Artificial teeth and dental fittings:					
9021.21	-- Artificial teeth	Free	B	Free		
9021.29	-- Other	Free	B	Free		
9021.30	- Other artificial parts of the body	Free	B	Free		
9021.40	- Hearing aids, excluding parts and accessories	Free	B	Free		
9021.50	- Pacemakers for stimulating heart muscles, excluding parts and accessories	Free	B	Free		
9021.90	- Other	Free	B	Free		
90.22	Apparatus based on the use of X-rays or of alpha, beta or gamma radiations, whether or not for medical, surgical, dental or veterinary uses, including radiography or radiotherapy apparatus, X-ray tubes and other X-ray generators, high tension generators, control panels and desks, screens, examination or treatment tables, chairs and the like:					
	- Apparatus based on the use of X-rays, whether or not for medical, surgical, dental or veterinary uses, including radiography or radiotherapy apparatus:					
9022.11	-- For medical, surgical, dental or veterinary uses	Free	B	Free		
9022.19	-- For other uses	Free	B	Free		
	- Apparatus based on the use of alpha, beta or gamma radiations, whether or not for medical, surgical, dental or veterinary uses, including radiography or radiotherapy apparatus:					
9022.21	-- For medical, surgical, dental or veterinary uses	Free	B	Free		
9022.29	-- For other uses	Free	B	Free		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
9022.30	- X-ray tubes	Free	B	Free		
9022.90	- Other, including parts and accessories	Free	B	Free		
90.23	Instruments, apparatus and models, designed for demonstrational purposes (for example, in education or exhibitions), unsuitable for other uses	Free	B	Free		
90.24	Machines and appliances for testing the hardness, strength, compressibility, elasticity or other mechanical properties of materials (for example, metals, wood, textiles, paper, plastics):					
9024.10	- Machines and appliances for testing	5,1% e Free	B B	Free		SC
9024.80	- Other machines and appliances	5,1% e Free	B B	Free		SC
9024.90	- Parts and accessories	5,1%	B	Free		SC
90.25	Hydrometers and similar floating instruments, thermometers, pyrometers, barometers, hygrometers and psychrometers, recording or not, and any combination of these instruments:					
	- Thermometers and pyrometers not combined with other instruments:					
9025.11	- - Liquid-filled, for direct reading	6% e 3,8%	B B	Free		SC
9025.19	- - Other	6% e 3,8%	B B	Free		SC
9025.20	- Barometers, not combined with other instruments	6% e 3,8%	B B	Free		SC
9025.80	- Other instruments	6% e 3,8%	B B	Free		SC
9025.90	- Parts and accessories	6% e 3,8%	B B	Free		SC

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
90.26	Instruments and apparatus for measuring or checking the flow, level, pressure or other variables of liquids or gases (for example, flow meters, level gauges, manometers, heat meters), excluding instruments and apparatus of heading No. 90.14, 90.15, 90.28 or 90.32:					
9026.10	- For measuring or checking the flow or level of liquids	6% B e 3,8% B	Free			SC
9026.20	- For measuring or checking pressure	6% B e 3,8% B	Free			SC
9026.80	- Other instruments or apparatus	6% B e 3,8% B	Free			SC
9026.90	- Parts and accessories	6% B e 3,8% B	Free			SC
90.27	Instruments and apparatus for physical or chemical analysis (for example, polarimeters, refractometers, spectrometers, gas or smoke analysis apparatus); instruments and apparatus for measuring or checking viscosity, porosity, expansion, surface tension or the like; instruments and apparatus for measuring or checking quantities of heat, sound or light (including exposure meters); microtomes:					
9027.10	- Gas or smoke analysis apparatus	6% B e 3,8% B	Free			SC
9027.20	- Chromatographs and electrophoresis instruments	6% B e 3,8% B	Free			SC
9027.30	- Spectrometers, spectrophotometers and spectrographs using optical radiations (UV, visible, IR)	6% B e 3,8% B	Free			SC
9027.40	- Exposure meters	6% B e 3,8% B	Free			SC
9027.50	- Other instruments and apparatus using optical radiations UV, (visible, IR)	6% B e 3,8% B	Free			SC
9027.80	- Other instruments and apparatus	6% B e 3,8% B	Free			SC
9027.90	- Microtomes; parts and accessories	6% B e 3,8% B	Free			SC

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
90.28	Gas, liquid or electricity supply or production meters, including calibrating meters therefor:					
9028.10	- Gas meters	6,2% B e 3,8% B	Free			SC
9028.20	- Liquid meters	6,2% B e 3,8% B	Free			SC
9028.30	- Electricity meters:					
	- - Electricity supply meters for household purposes	18% B e 5% B	Free			SC
	- - Other	6,2% B e 3,8% B	Free			SC
9028.90	- Parts and accessories	6,2% B e 3,8% B	Free			SC
90.29	Revolution counters, production counters, taximeters, mileometers, pedometers and the like; speed indicators and tachometers, other than those of heading No. 90.14 or 90.15; stroboscopes:					
9029.10	- Revolution counters, production counters, taximeters, mileometers, pedometers and the like	6,2% B	4,4%			
9029.20	- Speed indicators and tachometers; stroboscopes	6,2% B	4,4%			
9029.90	- Parts and accessories	6,2% B	4,4%			
90.30	Oscilloscopes, spectrum analysers and other instruments and apparatus for measuring or checking electrical quantities, excluding meters of heading No. 90.28; instruments and apparatus for measuring or detecting alpha, beta, gamma, X-ray, cosmic or other ionising radiations:					
9030.10	- Instruments and apparatus for measuring or detecting ionising radiations	6% B e 3,8% B	Free			SC
9030.20	- Cathode-ray oscilloscopes and cathode-ray oscillographs	6% B e 3,8% B	Free			SC
	- Other instruments and apparatus, for measuring or checking voltage, current, resistance or power, without a recording device:					
9030.31	- - Multimeters	6% B e 3,8% B	Free			SC

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
9030.39	-- Other	6% B e 3,8% B		Free		SC
9030.40	- Other instruments and apparatus, specially designed for telecommunications (for example, cross-talk meters, gain measuring instruments, distortion factor meters, psophometers)	6% B e 3,8% B		Free		SC
	- Other instruments and apparatus:					
9030.81	-- With a recording device	6% B e 3,8% B		Free		SC
9030.89	-- Other	6% B e 3,8% B		Free		SC
9030.90	- Parts and accessories	6% B e 3,8% B		Free		SC
90.31	Measuring or checking Instruments, appliances and machines, not specified or included elsewhere in this Chapter; profile projectors:					
9031.10	- Machines for balancing mechanical parts	4,5% B		Free		SC
9031.20	- Test benches	4,5% B		Free		SC
9031.30	- Profile projectors	4,5% B		Free		SC
9031.40	- Other optical instruments and appliances	4,5% B		Free		SC
9031.80	- Other instruments, appliances and machines	4,5% B		Free		SC
9031.90	- Parts and accessories	4,5% B		Free		SC
90.32	Automatic regulating or controlling Instruments and apparatus:					
9032.10	- Thermostats	2,2% B		Free		SC
9032.20	- Manostats	6% B e 3,8% B		Free		SC
	- Other instruments and apparatus:					
9032.81	-- Hydraulic or pneumatic	6% B e 3,8% B		Free		SC

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
9032.89	-- Other	6% B e 3,8% B	Free			SC
9032.90	- Parts and accessories	6% B e 3,8% B	Free			SC
90.33	Parts and accessories (not specified or included elsewhere in this Chapter) for machines, appliances, instruments or apparatus of Chapter 90	6,2% B	4,4%			
	Chapter 91					
	Clocks and watches and parts thereof					
91.01	Wrist-watches, pocket-watches and other watches, including stop-watches, with case of precious metal or of metal clad with precious metal:					
	- Wrist-watches, battery or accumulator powered, whether or not incorporating a stop-watch facility:					
9101.11	-- With mechanical display only	4% B	3,8%			
9101.12	-- With opto-electronic display only	4% B	3,8%			
9101.19	-- Other	4% B	3,8%			
	- Other wrist-watches, whether or not incorporating a stop-watch facility:					
9101.21	-- With automatic winding	4% B	3,8%			
9101.29	-- Other	4% B	3,8%			
	- Other:					
9101.91	-- Battery or accumulator powered	4% B	3,8%			
9101.99	-- Other	4% B	3,8%			
91.02	Wrist-watches, pocket-watches and other watches, including stop-watches, other than those of heading No. 91.01:					
	- Wrist-watches, battery or accumulator powered, whether or not incorporating a stop-watch facility:					
9102.11	-- With mechanical display only	4% B	3,8%			

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate		Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
9102.12	-- With opto-electronic display only	4%	B	3,8%			
9102.19	-- Other	4%	B	3,8%			
	- Other wrist-watches, whether or not incorporating a stop-watch facility:						
9102.21	-- With automatic winding	4%	B	3,8%			
9102.29	-- Other	4%	B	3,8%			
	- Other:						
9102.91	-- Battery or accumulator powered	4%	B	3,8%			
9102.99	-- Other	4%	B	3,8%			
91.03	Clocks with watch movements, excluding clocks of heading No. 91.04:						
9103.10	- Battery or accumulator powered	4%	B	4%			
9103.90	- Other	4%	B	4%			
91.04	Instrument panel clocks and clocks of a similar type for vehicles, aircraft, spacecraft or vessels	4%	B	4%			
91.05	Other clocks:						
	- Alarm clocks:						
9105.11	-- Battery, accumulator or mains powered	4%	B	4%			
9105.19	-- Other	4%	B	4%			
	- Wall clocks:						
9105.21	-- Battery, accumulator or mains powered	4%	B	4%			
9105.29	-- Other	4%	B	4%			
	- Other:						
9105.91	-- Battery, accumulator or mains powered	4%	B	4%			
9105.99	-- Other	4%	B	4%			

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
91.06	Time of day recording apparatus and apparatus for measuring, recording or otherwise indicating intervals of time, with clock or watch movement or with synchronous motor (for example, time-registers, time-recorders):					
9106.10	- Time-registers; time-recorders	4%	B	4%		
9106.20	- Parking meters	4%	B	4%		
9106.90	- Other	4%	B	4%		
91.07	Time switches with clock or watch movement or with synchronous motor	6,2%	B	5%		
91.08	Watch movements, complete and assembled:					
	- Battery or accumulator powered:					
9108.11	-- With mechanical display only or with a device to which a mechanical display can be incorporated	4%	B	4%		
9108.12	-- With opto-electronic display only	4%	B	4%		
9108.19	-- Other	4%	B	4%		
9108.20	- With automatic winding	4%	B	4%		
	- Other:					
9108.91	-- Measuring 33.8 mm or less	4%	B	4%		
9108.99	-- Other	4%	B	4%		
91.09	Clock movements, complete and assembled:					
	- Battery, accumulator or mains powered:					
9109.11	-- Of alarm clocks	4%	B	4%		
9109.19	-- Other	4%	B	4%		
9109.90	- Other	4%	B	4%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
91.10	Complete watch or clock movements, unassembled or partly assembled (movement sets); incomplete watch or clock movements, assembled; rough watch or clock movements:					
	- Of watches:					
9110.11	-- Complete movements, unassembled or partly assembled (movement sets)	Free	B	Free		
9110.12	-- Incomplete movements, assembled	Free	B	Free		
9110.19	-- Rough movements	Free	B	Free		
9110.90	- Other	Free	B	Free		
91.11	Watch cases and parts thereof:					
9111.10	- Cases of precious metal or of metal clad with precious metal	4%	B	3,5%		
9111.20	- Cases of base metal, whether or not gold- or silver-plated	4%	B	3,5%		
9111.80	- Other cases	4%	B	3,5%		
9111.90	- Parts	4%	B	3,5%		
91.12	Clock cases and cases of a similar type for other goods of this Chapter, and parts thereof:					
9112.10	- Cases of metal	4%	B	4%		
9112.80	- Other cases	4%	B	4%		
9112.90	- Parts	4%	B	4%		
91.13	Watch straps, watch bands and watch bracelets, and parts thereof:					
9113.10	- Of precious metal or of metal clad with precious metal	10%	B	7%		
9113.20	- Of base metal, whether or not gold- or silver-plated	10%	B	7%		
9113.90	- Other	10%	B	8%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
91.14	Other clock or watch parts:					
9114.10	- Springs, including hair-springs	Free	B	Free		
9114.20	- Jewels	Free	B	Free		
9114.30	- Dials	Free	B	Free		
9114.40	- Plates and bridges	Free	B	Free		
9114.90	- Other	Free	B	Free		
	Chapter 92					
	Musical instruments; parts and accessories of such articles					
92.01	Pianos, including automatic pianos; harpsichords and other keyboard stringed instruments:					
9201.10	- Upright pianos	7%	B	5,1%		
9201.20	- Grand pianos	7%	B	5,1%		
9201.90	- Other	7%	B	5,1%		
92.02	Other string musical instruments (for example, guitars, violins, harps):					
9202.10	- Played with a bow	7%	B	5,1%		
9202.90	- Other	7%	B	5,1%		
92.03	Keyboard pipe organs; harmoniums and similar keyboard instruments with free metal reeds:					
	- Keyboard pipe organs	5%	B	4%		
	- Other	7%	B	5,1%		
92.04	Accordions and similar instruments; mouth organs:					
9204.10	- Accordions and similar instruments	7%	B	5%		
9204.20	- Mouth organs	7%	B	5%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number, ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
92.05	Other wind musical instruments (for example, clarinets, trumpets, bagpipes):					
9205.10	- Brass-wind instruments	7%	B		4,2%	
9205.90	- Other	7%	B		4,2%	
92.06	Percussion musical instruments (for example, drums, xylophones, cymbals, castanets, maraccas)	7%	B		4,5%	
92.07	Musical instruments, the sound of which is produced, or must be amplified, electrically (for example, organs, guitars, accordions):					
9207.10	- Keyboard instruments, other than accordions	7%	B		5,1%	
9207.90	- Other	7%	B		5,1%	
92.08	Musical boxes, fairground organs, mechanical street organs, mechanical singing birds, musical saws and other musical instruments not falling within any other heading of this Chapter; decoy calls of all kinds; whistles, call horns and other mouth-blown sound signalling instruments:					
9208.10	- Musical boxes	7%	B		4,2%	
9208.90	- Other	7%	B		4,2%	
92.09	Parts (for example, mechanisms for musical boxes) and accessories (for example, cards, discs and rolls for mechanical instruments) of musical instruments; metronomes, tuning forks and pitch pipes of all kinds:					
9209.10	- Metronomes, tuning forks and pitch pipes	Free	B		Free	
9209.20	- Mechanisms for musical boxes	Free	B		Free	
9209.30	- Musical instrument strings	Free	B		Free	
	- Other:					
9209.91	-- Parts and accessories for pianos	Free	B		Free	
9209.92	-- Parts and accessories for the musical instruments of heading No. 92.02	Free	B		Free	

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
9209.93	-- Parts and accessories for the musical instruments of heading No. 92.03	Free	B	Free		
9209.94	-- Parts and accessories for the musical instruments of heading No. 92.07	Free	B	Free		
9209.99	-- Other	Free	B	Free		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
SECTION XIX						
ARMS AND AMMUNITION; PARTS AND ACCESSORIES THEREOF						
Chapter 93						
Arms and ammunition; parts and accessories thereof						
93.01	Military weapons, other than revolvers, pistols and the arms of heading No. 93.07	Free	B	Free		
93.02	Revolvers and pistols, other than those of heading No. 93.03 or 93.04	4,2%	B	4%		
93.03	Other firearms and similar devices which operate by the firing of an explosive charge (for example, sporting shotguns and rifles, muzzle-loading firearms, Very pistols and other devices designed to project only signal flares, pistols and revolvers for firing blank ammunition, captive-bolt humane killers, line-throwing guns):					
9303.10	- Muzzle-loading firearms	4,5%	B	4,5%		
9303.20	- Other sporting, hunting or targetshooting shotguns, including combination shotgun-rifles	4,5%	B	4,5%		
9303.30	- Other sporting, hunting or targetshooting rifles	4,5%	B	4,5%		
9303.90	- Other	4,5%	B	4%		
93.04	Other arms (for example, spring, air or gas guns and pistols, truncheons), excluding those of heading No. 93.07	6,2%	B	4,5%		
93.05	Parts and accessories of articles of headings Nos. 93.01 to 93.04:					
9305.10	- Of revolvers or pistols	6,2%	B	4,4%		
	- Of shotguns or rifles of heading No. 93.03:					
9305.21	-- Shotgun barrels	6,2%	B	4,4%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
9305.29	- - Other:					
	- - - Wooden butt stock, roughly shaped	Free	B	Free		
	- - - Other	6,2%	B	4,4%		
9305.90	- Other:					
	- - Of military weapons of heading No. 93.01	Free	B	Free		
	- - Other	6,2%	B	4,4%		
93.06	Bombs, grenades, torpedoes, mines, missiles, and similar munitions of war and parts thereof; cartridges and other ammunition and projectiles and parts thereof, including shot and cartridge wads:					
9306.10	- Cartridges for riveting or similar tools or for captive-bolt humane killers and parts thereof	6%	B	4,4%		
	- Shotgun cartridges and parts thereof; air gun pellets:					
9306.21	- - Cartridges	6%	B	4,4%		
9306.29	- - Other	6%	B	4,4%		
9306.30	- Other cartridges and parts thereof	6%	B	4,4%		
9306.90	- Other:					
	- - Bombs, grenades, torpedoes, mines, missiles and similar munitions of war and parts thereof	Free	B	Free		
	- - Other	6%	B	4,4%		
93.07	Swords, cutlasses, bayonets, lances and similar arms and parts thereof and scabbards and sheaths therefor	3,8%	B	3%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
SECTION XX						
MISCELLANEOUS MANUFACTURED ARTICLES						
Chapter 94						
Furniture; bedding, mattresses, mattress supports, cushions and similar stuffed furnishings; lamps and lighting fittings, not elsewhere specified or included; illuminated signs, illuminated name-plates and the like; prefabricated buildings						
94.01	Seats (other than those of heading No. 94.02), whether or not convertible into beds, and parts thereof:					
9401.10	- Seats of a kind used for aircraft	6,1%	B	Free		FUR
9401.20	- Seats of a kind used for motor vehicles	6,1%	B	4,4%		
9401.30	- Swivel seats with variable height adjustment	6,1%	B	Free		FUR
9401.40	- Seats other than garden seats or camping equipment, convertible into beds	6,1%	B	Free		FUR
9401.50	- Seats of cane, osier, bamboo or similar materials	6,1%	B	Free		FUR
	- Other seats, with wooden frames:					
9401.61	-- Upholstered	6,1%	B	Free		FUR
9401.69	-- Other	6,1%	B	Free		FUR
	- Other seats, with metal frames:					
9401.71	-- Upholstered	6,1%	B	Free		FUR
9401.79	-- Other	6,1%	B	Free		FUR
9401.80	- Other seats	6,1%	B	Free		FUR
9401.90	- Parts	6,1%	B	3%		
94.02	Medical, surgical, dental or veterinary furniture (for example, operating tables, examination tables, hospital beds with mechanical fittings, dentists' chairs); barbers' chairs and similar chairs, having rotating as well as both reclining and elevating movements; parts of the foregoing articles:					

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
9402.10	- Dentists', barbers' or similar chairs and parts thereof:					
	- - Of metal	5,1%	B	Free		MED
	- - Of other materials	5,1%	B	Free		MED
9402.90	- Other	5,1%	B	Free		MED
94.03	Other furniture and parts thereof:					
9403.10	- Metal furniture of a kind used in offices	5,1%	B	Free		FUR
9403.20	- Other metal furniture	5,1%	B	Free		FUR
9403.30	- Wooden furniture of a kind used in offices	5,1%	B	Free		FUR
9403.40	- Wooden furniture of a kind used in the kitchen	5,1%	B	4%		
9403.50	- Wooden furniture of a kind used in the bedroom	5,1%	B	Free		FUR
9403.60	- Other wooden furniture	5,1%	B	Free		FUR
9403.70	- Furniture of plastics	5,1%	B	Free		FUR
9403.80	- Furniture of other materials, including cane, osier, bamboo or similar materials	5,1%	B	Free		FUR
9403.90	- Parts:					
	- - Parts of furniture of subheading 9503.80	5,1%	B	4%		
	- - Other	5,1%	B	4%		
94.04	Mattress supports; articles of bedding and similar furnishing (for example, mattresses, quilts, eiderdowns, cushions, pouffes and pillows) fitted with springs or stuffed or internally fitted with any material or of cellular rubber or plastics, whether or not covered:					
9404.10	- Mattress supports	7%	B	5,1%		
	- Mattresses:					
9404.21	- - Of cellular rubber or plastics, whether or not covered	7%	B	5,1%		
9404.29	- - Of other materials	7%	B	5%		
9404.30	- Sleeping bags	7%	B	5%		
9404.90	- Other	7%	B	5,1%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
94.05	Lamps and lighting fittings including searchlights and spot-lights and parts thereof, not elsewhere specified or included; illuminated signs, illuminated name-plates and the like, having a permanently fixed light source, and parts thereof not elsewhere specified or included:					
9405.10	- Chandeliers and other electric ceiling or wall lighting fittings, excluding those of a kind used for lighting public open spaces or thoroughfares	9,1%	B	6,4%		
9405.20	- Electric table, desk, bedside or floor-standing lamps	9,1%	B	6,4%		
9405.30	- Lighting sets of a kind used for Christmas trees	9,1%	B	6,4%		
9405.40	- Other electric lamps and lighting fittings	9,1%	B	6,4%		
9405.50	- Non-electrical lamps and lighting fittings	9,1%	B	6,4%		
9405.60	- Illuminated signs, illuminated nameplates and the like	9,1%	B	6,4%		
	- Parts:					
9405.91	-- Of glass	9,1%	B	6,4%		
9405.92	-- Of plastics	9,1%	B	6,4%		
9405.99	-- Other	9,1%	B	6,4%		
94.06	Prefabricated buildings:					
	- Of plastics	24%	B	13,4%		
	- Of wood	Free	B	Free		
	- Of other materials	4,4%	B	4%		
Chapter 95						
Toys, games and sports requisites; parts and accessories thereof						
NOTE TO HS-HEADINGS NOS. 95.01 TO 95.05:						
The zero duties indicated in column 4 will be implemented over 10 years						
95.01	Wheeled toys designed to be ridden by children (for example, tricycles, scooters, pedal cars); dolls' carriages	7,7%	B	Free		TOY

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
95.02	Dolls representing only human beings:					
9502.10	- Dolls, whether or not dressed min. duty p. 1kg	7,7% 1,20	B B	Free		TOY
	- Parts and accessories:					
9502.9	- - Garments and accessories therefor, footwear and headgear min. duty p. 1kg	7,7% 1,20	B B	Free		TOY
9502.99	- - Other min. duty p. 1kg	7,7% 1,20	B B	Free		TOY
95.03	Other toys; reduced-size ("scale") models and similar recreational models, working or not; puzzles of all kinds:					
9503.10	- Electric trains, including tracks, signals and other accessories therefor	7,1%	B	Free		TOY
9503.20	- Reduced-size ("scale") model assembly kits, whether or not working models, excluding those of subheading No. 9503.10	7,1%	B	Free		TOY
9503.30	- Other construction sets and constructional toys	7,1%	B	Free		TOY
	- Toys representing animals or non-human creatures:					
9503.41	- - Stuffed	7,1%	B	Free		TOY
9503.49	- - Other	7,1%	B	Free		TOY
9503.50	- Toy musical instruments and apparatus	7,1%	B	Free		TOY
9503.60	- Puzzles	7,1%	B	Free		TOY
9503.70	- Other toys, put up in sets or outfits	7,1%	B	Free		TOY
9503.80	- Other toys and models, incorporating a motor	7,1%	B	Free		TOY
9503.90	- Other	7,1%	B	Free		TOY
95.04	Articles for funfair, table or parlour games, including pin-tables, billiards, special tables for casino games and automatic bowling alley equipment:					
9504.10	- Video games of a kind used with a television receiver	4,5%	B	Free		TOY
9504.20	- Articles and accessories for billiards	4,5%	B	Free		TOY

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
9504.30	- Other games, coin- or disc-operated, other than bowling alley equipment	4,5%	B	Free		TOY
9504.40	- Playing cards	4,5%	B	Free		TOY
9504.90	- Other	4,5%	B	Free		TOY
95.05	Festive, carnival or other entertainment articles, including conjuring tricks and novelty jokes:					
9505.10	- Articles for Christmas festivities	15%	B	Free		TOY
9505.90	- Other	15%	B	Free		TOY
95.06	Articles and equipment for general physical exercise, gymnastics, athletics, other sports (including table-tennis) or outdoor games, not specified or included elsewhere in this Chapter; swimming pools and paddling pools:					
	- Snow-skis and other snow-ski equipment:					
9506.11	-- Skis	6,2%	B	4,4%		
9506.12	-- Ski-fastenings (ski-bindings)	6,2%	B	4,4%		
9505.19	-- Other	6,2%	B	4,4%		
	- Water-skis, surf-boards, sailboards and other water-sport equipment:					
9506.21	-- Sailboards	4%	B	2,7%		
9506.29	-- Other	4%	B	4%		
	- Golf clubs and other golf equipment:					
9506.31	-- Clubs, complete	4%	B	4%		
9506.32	-- Balls	4%	B	4%		
9506.39	-- Other	4%	B	4%		
9506.40	- Articles and equipment for table-tennis	4%	B	4%		
	- Tennis, badminton or similar rackets, whether or not strung:					
9506.51	-- Lawn-tennis rackets, whether or not strung	4%	B	4%		
9506.59	-- Other	4%	B	4%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate		Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
	- Balls, other than golf balls and table-tennis balls:						
9506.61	- - Lawn-tennis balls	4%	B	4%			
9506.62	- - Inflatable	4%	B	4%			
9506.69	- - Other	4%	B	4%			
9506.70	- Ice skates and roller skates, including skating boots with skates attached	6,2%	B	2,7%			
	- Other:						
9506.91	- - Articles and equipment for general physical exercise, gymnastics or athletics	4%	B	2,7%			
9506.99	- - Other:						
	- - - Ice hockey sticks	6,2%	B	4,4%			
	- - - Other	4%	B	4%			
95.07	Fishing rods, fish-hooks and other line fishing tackle; fish landing nets, butterfly nets and similar nets; decoy "birds" (other than those of heading No. 92.08 or 97.05) and similar hunting or shooting requisites:						
9507.10	- Fishing rods	6,9%	B	5,1%			
9507.20	- Fish-hooks, whether or not snelled	Free	B	Free			
9507.30	- Fishing reels	6,9%	B	5,1%			
9507.90	- Other	6,9%	B	5,1%			
95.08	Roundabouts, swings, shooting galleries and other fair-ground amusements; travelling circuses, travelling menageries and travelling theatres	5,1%	B	3,8%			

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Tariff Item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
Chapter 96						
Miscellaneous manufactured articles						
96.01	Worked ivory, bone, tortoise-shell, horn, antlers, coral, mother-of-pearl and other animal carving material, and articles of these materials (including articles obtained by moulding):					
9601.10	- Worked ivory and articles of ivory	2,2%	B	2,2%		
9601.90	- Other	2,2%	B	1,6%		
96.02	Worked vegetable or mineral carving material and articles of these materials; moulded or carved articles of wax, of stearin, of natural gums or natural resins or of modelling pastes, and other moulded or carved articles, not elsewhere specified or included; worked, unhardened gelatin (except gelatin of heading No. 35.03) and articles of unhardened gelatin	2,2%	B	2,2%		
96.03	Brooms, brushes (including brushes constituting parts of machines, appliances or vehicles), hand-operated mechanical floor sweepers, not motorised, mops and feather dusters; prepared knots and tufts for broom or brush making; paint pads and rollers; squeegees (other than roller squeegees):					
9603.10	- Brooms and brushes, consisting of twigs or other vegetable materials bound together, with or without handles	15%	U	9,8%		
	- Tooth brushes, shaving brushes, hair brushes, nail brushes, eyelash brushes and other toilet brushes for use on the person, including such brushes constituting parts of appliances:					
9603.21	- - Tooth brushes	15%	U	9,8%		
9603.29	- - Other	15%	U	9,8%		
9603.30	- Artists' brushes, writing brushes and similar brushes for the application of cosmetics	15%	U	7,1%		
9603.40	- Paint, distemper, varnish or similar brushes (other than brushes of subheading No. 96.03 30); paint pads and rollers	15%	U	9,8%		
9603.50	- Other brushes constituting parts of machines, appliances or vehicles	15%	U	9,8%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
9603.90	- Other:					
	- - Prepared knots and tufts for broom or brush making	Free	B	Free		
	- - Other	15%	U	9,8%		
96.04	Hand sleeves and hand riddles	3,8%	B	3,8%		
96.05	Travel sets for personal toilet, sewing or shoe or clothes cleaning:					
	- With outer surface of leather, of composition leather or of patent leather	13%	B	8,7%		
	- Other	15%	B	9,8%		
96.06	Buttons, press-fasteners, snap-fasteners and press-studs, button moulds and other parts of these articles; button blanks:					
9606.10	- Press-fasteners, snap-fasteners and press-studs and parts therefor min. duty p. 1kg	6,2% 1,78	B B	5%		
	- Buttons:					
9606.21	- - Of plastics, not covered with textile material	6,2% 1,78	B B	5%		
	min. duty p. 1kg					
9606.22	- - Of base metal, not covered with textile material	6,2% 1,78	B B	5%		
	min. duty p. 1kg					
9606.29	- - Other	6,2% 1,78	B B	5%		
	min. duty p. 1kg					
9606.30	- Button moulds and other parts of buttons; button blanks	6,2% 1,78	B B	4,4%		
	min. duty p. 1kg					
96.07	Slide fasteners and parts thereof:					
	- Slide fasteners:					
9607.11	- - Fitted with chain scoops of base metal	7%	B	7%		
9607.19	- - Other	7%	B	7%		
9607.20	- Parts	7%	B	7%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
96.08	Ball point pens; felt tipped and other porous-tipped pens and markers; fountain pens, stylograph pens and other pens; duplicating stylos; propelling or sliding pencils; pen-holders, pencil-holders and similar holders; parts (including caps and clips) of the foregoing articles, other than those of heading No. 96.09:					
9608.10	- Ball point pens	3,8%	B	3,8%		
9608.20	- Felt tipped and other porous-tipped pens and markers	3,8%	B	3,8%		
	- Fountain pens, stylograph pens and other pens:					
9608.31	-- Indian ink drawing pens	3,8%	B	3,8%		
9608.39	-- Other	3,8%	B	3,8%		
9608.40	- Propelling or sliding pencils	3,8%	B	3,8%		
9608.50	- Sets of articles from two or more of the foregoing subheadings ..	3,8%	B	3,8%		
9608.60	- Refills for ball point pens, comprising the ball point and ink-reservoir	3,8%	B	3,5%		
	- Other:					
9608.91	-- Pen nibs and nib points	3,8%	B	3,5%		
9608.99	-- Other	3,8%	B	3,5%		
96.09	Pencils (other than pencils of heading No. 96.08), crayons, pencil leads, pastels, drawing charcoals, writing or drawing chalks and tailors' chalks:					
9609.10	- Pencil and crayons, with leads encased in a rigid sheath	3,6%	B	3,5%		
9609.20	- Pencil leads, black or coloured	3,6%	B	3,5%		
9609.90	- Other	3,6%	B	3,5%		
96.10	Slates and boards, with writing or drawing surfaces, whether or not framed	3,8%	B	3,5%		
96.11	Date, sealing or numbering stamps, and the like (including devices for printing or embossing labels), designed for operating in the hand; hand-operated composing sticks and hand printing sets incorporating such composing sticks	3,8%	B	3,5%		

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate		Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
96.12	Typewriter or similar ribbons, inked or otherwise prepared for giving impressions, whether or not on spools or in cartridges; inkpads, whether or not inked, with or without boxes:						
9612.10	- Ribbons	6,2%	B	4,4%			
9612.20	- Ink-pads	6,2%	B	4,4%			
96.13	Cigarette lighters and other lighters, whether or not mechanical or electrical, and parts thereof other than flints and wicks:						
9613.10	- Pocket lighters, gas fuelled, non-refillable	5,1%	B	4,5%			
9613.20	- Pocket lighters, gas fuelled, refillable	5,1%	B	4,5%			
9613.30	- Table lighters	5,1%	B	4,5%			
9613.80	- Other lighters	5,1%	B	4,5%			
9613.90	- Parts	5,1%	B	4,5%			
96.14	Smoking pipes (including pipe bowls) and cigar or cigarette holders, and parts thereof:						
9614.10	- Roughly shaped blocks of wood or root, for the manufacture of pipes	Free	B	Free			
9614.20	- Pipes and pipe bowls	3,8%	B	3,8%			
9614.90	- Other	3,8%	B	3,8%			
96.15	Combs, hair-slides and the like; hairpins, curling pins, curling grips, hair-curlers and the like, other than those of heading No. 85.16, and parts thereof:						
	- Combs, hair-slides and the like:						
9615.11	- - Of hard rubber or plastics	6,2%	B	4,4%			
9615.19	- - Other	6,2%	B	4,4%			
9615.90	- Other	6,2%	B	4,4%			

SCHEDULE XXIV - FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
96.16	Scent sprays and similar toilet sprays, and mounts and heads therefor; powderpuffs and pads for the application of cosmetics or toilet preparations:					
9616.10	- Scent sprays and similar toilet sprays, and mounts and heads therefor	6%	B		4,4%	
9616.20	- Powder-puffs and pads for the application of cosmetics or toilet preparations	6%	B		4,4%	
96.17	Vacuum flasks and other vacuum vessels, complete with cases; parts thereof other than glass liners	8,9%	B		8%	
	min. duty p. 1 kg	2,50	B			
96.18	Tailors' dummies and other lay figures; automata and other animated displays used for shop window dressing	3,8%	B		3%	

SCHEDULE XXIV – FINLAND

Tariff item number ¹	Description of products	Base rate	Bound rate of duty	Initial negotiating right	Other duties and charges	Remarks
SECTION XXI						
WORKS OF ART, COLLECTORS' PIECES AND ANTIQUES						
Chapter 97						
Works of art, collectors' pieces and antiques						
<u>97.01</u>	Paintings, drawings and pastels, executed entirely by hand, other than drawings of heading No. 49.06 and other than hand-painted or hand-decorated manufactured articles; collages and similar decorative plaques:					
9701.10	- Paintings, drawings and pastels	Free	B	Free		
9701.90	- Other	Free	B	Free		
<u>97.02</u>	Original engravings, prints and lithographs	Free	B	Free		
<u>97.03</u>	Original sculptures and statuary, in any material	Free	B	Free		
<u>97.04</u>	Postage or revenue stamps, stamp-postmarks, first-day covers, postal stationery (stamped paper), and the like, used, or if unused not of current or new issue in the country to which they are destined	Free	B	Free		
<u>97.05</u>	Collections and collectors' pieces of zoological, botanical, mineralogical, anatomical, historical, archaeological, palaeontological, ethnographic or numismatic interest	Free	B	Free		
<u>97.06</u>	Antiques of an age exceeding one hundred years	Free	B	Free		

SCHEDULE XXIV - FINLAND
PART II - PREFERENTIAL TARIFF

(NIL)

SCHEDULE XXIV - FINLAND
PART III - NON-TARIFF CONCESSIONS

Tariff item number	Description of products	Concessions
--------------------	-------------------------	-------------

SCHEDULE XXIV - FINLAND

This schedule is authentic only in the English language

PART IV: AGRICULTURAL PRODUCTS: COMMITMENTS LIMITING SUBSIDIZATION

(Article 3 of the Agreement on Agriculture)

SECTION I Domestic Support: Total AMS Commitments

BASE TOTAL AMS	Annual and final bound commitment levels 1995 - 2000						Relevant Supporting Tables and document reference
1	2a	2b	2c	2d	2e	2f	3
1986-88	1995	1996	1997	1998	1999	2000	
FIM (million)							
16468	15919	15370	14821	14272	13723	13174	AGST/FIN

NOTE:

The MPS for the Base Total AMS has been calculated using target price as the administrative price. The MPS for the Current Total AMS commitments will be calculated using the minimum prices. This change is due to reforms stipulated in the new agricultural legislation which take effect from 1994.

SCHEDULE XXIV - FINLAND
PART IV (continued)
SECTION III: Commitments limiting the Scope of Export Subsidies

Description of products	Nature of commitments
1	2

(NIL)

Annex
Column 1: Description of products and tariff item numbers
at HS six digit level – Part IV, Section II: Export subsidies

1. Butter and butter oil

0405 Butter and other fats and oils derived from milk

2. Cheese

0406 Cheese and curd:

- 0406 10 - Fresh (unripened or uncured) cheese, including whey cheese, and curd
- 0406 20 - Grated or powdered cheese, of all kinds
- 0406 30 - Processed cheese, not grated or powdered
- 0406 40 - Blue-veined cheese
- 0406 90 - Other cheese

3. Milk powders

0402 Milk and cream, concentrated or containing added sugar or other sweetening matter:

- 0402 10 - In powder, granules or other solid forms, of a fat content, by weight, not exceeding 1.5 %
- In powder, granules or other solid forms, of a fat content, by weight, exceeding 1.5 %:
- 0402 21 - - Not containing added sugar or other sweetening matter
- 0402 29 - - Other
- Other:
- 0402 91 - - Not containing added sugar or other sweetening matter
- 0402 99 - - Other

0404 Whey, whether or not concentrated or containing added sugar or other sweetening matter; products consisting of natural milk constituents, whether or not containing added sugar or other sweetening matter, not elsewhere specified or included:

- 0404 10 - Whey and modified whey, whether or not concentrated or containing added sugar or other sweetening matter
- 0404 90 - Other

4. Eggs

- 0407** **Birds' eggs, in shell, fresh, preserved or cooked**
- 0408** **Birds' eggs, not in shell, and egg yolks, fresh, dried, cooked by steaming or by boiling in water, moulded, frozen or otherwise preserved, whether or not containing added sugar or other sweetening matter:**
- Egg yolks:
- 0408 11 - - Dried
- 0408 19 - - Other
- Other:
- 0408 91 - - Dried
- 0408 99 - - Other

5. Pork

- 0203** **Meat of swine, fresh, chilled or frozen:**
- Fresh or chilled:
- 0203 11 - - Carcasses and half-carcasses
- 0203 12 - - Hams, shoulders and cuts thereof, with bone in
- 0203 19 - - Other
- Frozen:
- 0203 21 - - Carcasses and half-carcasses
- 0203 22 - - Hams, shoulders and cuts thereof, with bone in
- 0203 29 - - Other

6. Beef

- 0201** **Meat of bovine animals, fresh or chilled:**
- 0201 10 - Carcasses and half-carcasses
- 0201 20 - Other cuts with bone in
- 0201 30 - Boneless
- 0202** **Meat of bovine animals, frozen:**
- 0202 10 - Carcasses and half-carcasses
- 0202 20 - Other cuts with bone in, frozen
- 0202 30 - Boneless

7. Wheat and coarse grains

- 1001** **Wheat and meslin:**
- 1001 10 - Durum wheat
- 1001 90 - Other
- 1002** **Rye.**
- 1003** **Barley.**
- 1004** **Oats.**

8. Agricultural products incorporated in processed agricultural products

- 1704 Sugar confectionery (including white chocolate), not containing cocoa:**
- 1704 10 - Chewing gum, whether or not sugar-coated
- 1704 90 - Other:
- Liquorice confectionery
 - Fruit jellies and fruit pastes
 - Lozenges
 - Caramels
 - Toffees
 - White chocolate
 - Fondant pastes, almond pastes, other pastes and similar semi-finished products, in bulk
 - Other
- 1806 Chocolate and other food preparations containing cocoa:**
- 1806 10 - Cocoa powder, containing added sugar or other sweetening matter
- 1806 20 - Other preparations in blocks, slabs or bars weighing more than 2 kg or in liquid, paste, powder, granular or other bulk form in containers or immediate packings, of a content exceeding 2 kg
- Other, in blocks, slabs or bars:
 - Filled
 - Not filled
 - Other:
 - Assorted chocolates and other confectionery
 - Other
- 1901 Malt extract; food preparations of flour, meal, starch or malt extract, not containing cocoa powder or containing cocoa powder in a proportion by weight of less than 50 %, not elsewhere specified or included; food preparations of goods of headings Nos. 0401 to 0404, not containing cocoa powder or containing cocoa powder in a proportion by weight of less than 10 %, not elsewhere specified or included:**
- 1901 10 - Preparations for infant use, put up for retail sale
- 1901 20 - Mixes and doughs for the preparation of bakers' wares of heading No. 1905
- 1901 90 - Other:
- Malt extract
 - Food preparations of goods of headings Nos. 04.01 to 04.04
 - Other

- 1902** **Pasta, whether or not cooked or stuffed (with meat or other substances) or otherwise prepared, such as spaghetti, macaroni, noodles, lasagne, gnocchi, ravioli, cannelloni; couscous, whether or not prepared:**
- Uncooked pasta, not stuffed or otherwise prepared:
- 1902 11** - - Containing eggs
 - 1902 19** - - Other
 - 1902 20** - Stuffed pasta, whether or not cooked or otherwise prepared
 - 1902 30** - Other pasta
 - 1902 40** - Couscous
 - 1903** **Tapioca and substitutes therefor prepared from starch, in the form of flakes, grains, pearls, siftings or in similar forms.**
 - 1904** **Prepared foods obtained by the swelling or roasting of cereals or cereal products (for example, corn flakes); cereals, other than maize (corn), in grain form, pre-cooked or otherwise prepared:**
- 1904 10** - Prepared foods obtained by the swelling or roasting of cereals or cereal products:
 - - Prepared foods obtained by the swelling or roasting of cereals, obtained from rice
 - - Prepared foods obtained by the swelling or roasting of cereals, other
 - 1904 90** - Other
 - 1905** **Bread, pastry, cakes, biscuits and other bakers' wares, whether or not containing cocoa; communion wafers, empty cachets of a kind suitable for pharmaceutical use, sealing wafers, rice paper and similar products.**
- 1905 10** - Crispbread
 - 1905 20** - Gingerbread and the like
 - 1905 30** - Sweet biscuits; waffles and wafers:
 - - Sweet biscuits, waffles and wafers, wholly chocolate-covered
 - - Other sweet biscuits, waffles and wafers
 - 1905 40** - Rusks, toasted bread and similar toasted products
 - 1905 90** - Other:
 - - Vienna cakes and bread
 - - Communion wafers; empty cachets; sealing wafers, rice papers and similars products
 - - Biscuits, other than sweet biscuits falling in subheading No. 19.05.30.10 or 19.05.30.90
 - - Bread, not containing added honey, eggs, cheese or fruit, and containing by weight in the dry matter state not more than 5% of sugar and not more than 5% of fat
 - - Other

- 2001** **Vegetables, fruit, nuts and other edible parts of plants, prepared or preserved by vinegar or acetic acid:**
- 2001 10 - Cucumbers and gherkins:
 -- In airtight containers
 -- Other
- 2001 20 - Onions
- 2001 90 - Other
 -- Tomatoes in airtight containers
 -- Mushrooms
 -- Olives
 -- Pickles
 -- Fruits of the genus 'Capsicum'
 -- Capers
 -- Sweet corn
 -- Mango chutney
 -- Other:
 --- Salad beetroot
 --- Other
- 2002** **Tomatoes prepared or preserved otherwise than by vinegar or acetic acid:**
- 2002 10 - Tomatoes, whole or in pieces
- 2002 90 - Other
- 2003** **Mushrooms and truffles, prepared or preserved otherwise than by vinegar or acetic acid:**
- 2003 10 - Mushrooms
- 2003 20 - Truffles
- 2004** **Other vegetables prepared or preserved otherwise than by vinegar or acetic acid, frozen:**
- 2004 10 - Potatoes:
 -- Pre-cooked potatoes (chips or 'French fries')
 -- Potatoes, in the form of flour, meal or flakes
 -- Other
- 2004 90 - Other vegetables and mixtures of vegetables:
 -- Peas
 -- Asparagus and capers
 -- Olives
 -- Sweet corn
 - Other
- 2005** **Other vegetables prepared or preserved otherwise than by vinegar or acetic acid, not frozen.**
- 2005 10 - Homogenised vegetables
- 2005 20 - Potatoes:
 -- Potatoes, in the form of flour, meal or flakes
 -- Other
- 2005 30 - Sauerkraut
- 2005 40 - Peas (*Pisum sativum*)
- Beans (*Vigna* spp., *Phaseolus* spp.):
- 2005 51 -- Beans, shelled
- 2005 59 -- Other

- 2005 60 – Asparagus
- 2005 70 – Olives
- 2005 80 – Sweet corn (*Zea mays* var. *saccharata*)
- 2005 90 – Other vegetables and mixtures of vegetables:
 - Capers
 - Cucumbers and gherkins
 - Other
- 2006 **Fruit, nuts, fruit-peel and other parts of plants, preserved by sugar (drained, glacé or crystallised).**
 - Fruit, nuts, fruit-peel and other parts of plants, preserved by sugar, ginger
 - Fruit, nuts, fruit-peel and other parts of plants, preserved by sugar, other
- 2007 **Jams, fruit jellies, marmalades, fruit or nut purée and fruit or nut pastes, being cooked preparations, whether or not containing added sugar or other sweetening matter:**
 - 2007 10 – Homogenised preparations
 - Other:
 - 2007 91 -- Citrus fruit:
 - Jams, fruits jellies and marmalades, of citrus fruit
 - Other
 - 2007 99 -- Other:
 - Other jams, fruit jellies and marmalades
 - Apple puree, not containing added sugar or other sweetening matter
 - Apple puree, containing added sugar or other sweetening matter; chestnut puree
 - Other
- 2008 **Fruit, nuts and other edible parts of plants, otherwise prepared or preserved, whether or not containing added sugar or other sweetening matter or spirit, not elsewhere specified or included:**
 - Nuts, ground-nuts and other seeds, whether or not mixed together:
 - 2008 11 -- Ground-nuts:
 - Roasted ground-nuts
 - Peanut butter
 - Other
 - 2008 19 -- Other, including mixtures:
 - Maize
 - Nuts, ground-nuts and other seeds, mixed together
 - Other
 - 2008 20 – Pineapples
 - 2008 30 – Citrus fruit
 - 2008 40 – Pears
 - 2008 50 – Apricots
 - 2008 60 – Cherries
 - 2008 70 – Peaches
 - 2008 80 – Strawberries

- Other, including mixtures other than those of subheading No. 2008 19:
- 2008 91 -- Palm hearts
- 2008 92 -- Mixtures
- 2008 99 -- Other:
 - Apple pulp, not containing added sugar or other sweetening matter
 - Apple pulp, containing added sugar or other sweetening matter
 - Other
- 2009 **Fruit juices (including grape must) and vegetable juices, unfermented and not containing added spirit, whether or not containing added sugar or other sweetening matter:**
 - Orange juice:
 - 2009 11 -- Frozen
 - 2009 19 -- Other
 - 2009 20 - Grapefruit juice:
 - Frozen
 - Other
 - 2009 30 - Juice of any other single citrus fruit:
 - Frozen
 - Other
 - 2009 40 - Pineapple juice
 - 2009 50 - Tomato juice
 - 2009 60 - Grape juice (including grape must)
 - 2009 70 - Apple juice:
 - Concentrated
 - Other
 - 2009 80 - Juice of any other single fruit or vegetable:
 - Juice of any other single fruit
 - Juice of any other single vegetable
 - 2009 90 - Mixtures of juices:
 - Of citrus fruit:
 - Frozen
 - Other
 - Of other fruit
 - Of vegetables
 - 2103 **Sauces and preparations therefor; mixed condiments and mixed seasonings; mustard flour and meal and prepared mustard:**
 - 2103 10 - Soya sauce
 - 2103 20 - Tomato ketchup and other tomato sauces
 - 2103 30 - Mustard flour and meal and prepared mustard
 - 2103 90 - Other:
 - Liquid mango chutney
 - Other
 - 2104 **Soups and broths and preparations therefor; homogenised composite food preparations:**
 - 2104 10 - Soups and broths and preparations therefor

- - Soups and broths, containing meat or offal
- - Other
- 2104 20 - Homogenised composite food preparations
- 2105 **Ice cream and other edible ice, whether or not containing cocoa.**
- 2106 **Food preparations not elsewhere specified or included:**
- 2106 10 - Protein concentrates and textured protein substances
- 2106 90 - Other:
 - - Preparations not containing alcohol or of which the alcohol content by volume does not exceed 0.5% vol, of a kind used for the manufacture of beverages
 - - Mixtures of chemical products and foodstuffs intended for the use in food preparations either as ingredients of such preparations or for the improvement of certain of their characteristics
 - - Fat emulsions and similar preparations containing more than 15% by weight of milkfat
 - - Other food preparations
- 2201 **Waters, including natural or artificial mineral waters and aerated waters, not containing added sugar or other sweetening matter nor flavoured; ice and snow:**
- 2201 10 - Mineral waters and aerated waters
- 2201 90 - Other
- 2202 **Waters, including mineral waters and aerated waters, containing added sugar or other sweetening matter or flavoured, and other non-alcoholic beverages, not including fruit or vegetable juices of heading No. 2009:**
- 2202 10 - Waters, including mineral waters and aerated waters, containing added sugar or other sweetening matter or flavoured:
 - - Mineral waters and aerated waters, containing added sugar
 - - Other
- 2202 90 - Other:
 - - Containing sugar (sucrose or invert sugar) and/or milk or milk fat
 - - Other
- 2203 **Beer made from malt.**
 - In bottles or in cans
 - In other containers
- 2204 **Wine of fresh grapes, including fortified wines; grape must other than that of heading No. 2009:**
- 2204 10 - Sparkling wine:
 - - Accompanied by a special certificate of origin
 - - Other
- 2204 21 - Other wine; grape must with fermentation prevented or arrested by the addition of alcohol:

- - - In containers holding 2 l or less
- - - - Of an alcoholic strength by volume not exceeding 14% vol:
- - - - - Accompanied by a special certificate of origin
- - - - - Other
- - - Of an alcoholic strength by volume exceeding 14% vol
- 2204 29 - - Other:
- - - Of an alcoholic strength by volume not exceeding 14% vol
- - - Of an alcoholic strength by volume exceeding 14% vol
- 2204 30 - Other grape must:
- - In containers holding 2 l or less
- - Other
- 2205 **Vermouth and other wine of fresh grapes flavoured with plants or aromatic substances:**
- 2205 10 - In containers holding 2 l or less
- 2205 90 - Other:
- - Of an alcoholic strength by volume not exceeding 14% vol
- - Of an alcoholic strength by volume exceeding 14% vol
- 2206 **Other fermented beverages (for example, cider, perry, mead); mixtures of fermented beverages and mixtures of fermented beverages and non-alcoholic beverages not, elsewhere specified or included.**
- Sparkling
- Other:
- - In containers holding 2 litres or less:
- - - Of an alcoholic strength by volume not exceeding 14% vol
- - - Of an alcoholic strength by volume exceeding 14% vol
- - Other:
- - - Of an alcoholic strength by volume not exceeding 14% vol
- - - Of an alcoholic strength by volume exceeding 14% vol
- 2207 **Undenatured ethyl alcohol of an alcoholic strength by volume of 80 % vol or higher; ethyl alcohol and other spirits, denatured, of any strength:**
- 2207 10 - Undenatured ethyl alcohol of an alcoholic strength by volume of 80 % vol or higher
- 2207 20 - Ethyl alcohol and other spirits, denatured, of any strength

2208 Undenatured ethyl alcohol of an alcoholic strength by volume of less than 80 % vol; spirits, liqueurs and other spirituous beverages; compound alcoholic preparations of a kind used for the manufacture of beverages:

- 2208 10 - Compound alcoholic preparations of a kind used for the manufacture of beverages
- 2208 20 - Spirits obtained by distilling grape wine of grape marc:
 - In containers holding 2 l or less
 - Other
- 2208 30 - Whiskies:
 - In containers holding 2 litres or less:
 - Bourbon and whiskies obtained from sour mash; mixtures thereof
 - Other
 - Other
- 2208 40 - Rum and tafia:
 - In containers holding 2 l or less
 - Other
- 2208 50 - Gin and Geneva:
 - Gin:
 - In containers holding 2 l or less
 - Other
 - Geneva:
 - In containers holding 2 l or less
 - Other
- 2208 90 - Other:
 - Ethyl alcohol
 - Liqueurs, bitters, punch and similar beverages:
 - In containers holding 2 l or less:
 - Containing eggs or egg yolks and/or sugar (sucrose or invert sugar)
 - Other
 - Other:
 - Containers holding more than 2 l, containing eggs or egg yolks and/or sugar (sucrose or invert sugar)
 - Other
 - Spirituous beverages, whether or not flavoured; vodka:
 - In containers holding 2 l or less
 - Other
 - Other:
 - In containers holding 2 l or less
 - Other

2309 Preparations of a kind used in animal feeding:

- 2309 10 - Dog or cat food, put up for retail sale:
 - In airtight containers

- Other:
- Of a moisture content of less than 40 %
- Other
- 2309 90 - Other:
- Dog and cat food:
- Of a moisture content of less than 40%
- Other
- Other:
- Containing more than 20% by weight of crude proteins
- Other

- 2905 **Acyclic alcohols and their halogenated, sulphonetaned, nitrated or nitrosated derivatives**
- Other polyhydric alcohols:
- 2905 43 -- Mannitol
- 2905 44 -- D-glucitol (sorbitol)

- 3823 **Prepared binders for foundry moulds or cores; chemical products and preparations of the chemical or allied industries (including those consisting of mixtures of natural products), not elsewhere specified or included;**
- residual products of the chemical or allied industries, not elsewhere specified or included**
- 3823 60 - Sorbitol other than that of subheading No. 29.05.44

Finland

Specific commitments

Services

1) cross-border supply 2) consumption abroad 3) commercial presence 4) presence of natural persons

Sector/Sub-sector	Limitations on market access	Limitations on national treatment	Additional commitments
-------------------	------------------------------	-----------------------------------	------------------------

I. HORIZONTAL COMMITMENTS
ALL SECTORS INCLUDED IN THIS
SCHEDULE

Legal Entities

3) Acquisition of shares by foreign owners giving more than one third of the voting rights of a major Finnish company or a major business undertaking (with more than 1000 employees or with a turnover exceeding 1000 million Finnish markka or with a balance sheet total exceeding 1000 million Finnish markka) is subject to confirmation by the Finnish authorities; the confirmation may be denied only if an important national interest would be jeopardized.

At least half of the ordinary and deputy members of the Board of Directors have to be citizens of Finland and resident in Finland. The Managing Director of a limited company has to be a Finnish citizen and resident in Finland. Company exemptions may, however, be granted.

Acquisition and Possession of Real Estate

3), 4) None

Legal Entities

3) A foreigner carrying on a trade as a private entrepreneur or as a partner in a Finnish limited or general partnership needs a trade permit and has to be permanently resident in Finland. If a foreign organization intends to carry on a business or trade by establishing a branch in Finland, a trade permit is required.

A permission to act as a founder of a limited company is required of a foreign organization or a private person, who is not a citizen of Finland.

Treatment accorded to subsidiaries of third-country companies formed in accordance with the law of an EEA Member State and having their registered office, central administration or principal place of business within an EEA Member State may not be extended to branches of agencies established in a EEA Member State by a third-country company.

Treatment less favourable may be accorded to subsidiaries of third-country companies formed in accordance with the law of an EEA Member State and having only their registered office in the territory of an EEA Member State unless they show that they possess an effective and continuous link with the economy of one of the EEA Member States.

Acquisition and Possession of Real Estate

3), 4) Non-residents need a permit to acquire or rent real estate for more than two years intended for leisure-time dwelling or for recreational purposes.

1) cross-border supply 2) consumption abroad 3) commercial presence 4) presence of natural persons

Sector/Sub-sector	Limitations on market access	Limitations on national treatment	Additional commitments
	<u>Ålands Islands</u>	<u>Ålands Islands</u>	
	3), 4) None	3), 4) Restrictions on the right for natural persons who do not enjoy regional citizenship in Åland, and for legal persons, to acquire and hold real property on the Åland Islands without permission by the competent authorities of the islands; Restrictions on the right of establishment and the right to provide services by natural persons who do not enjoy regional citizenship in Åland, or by any legal person, without permission by the competent authorities of the Åland Islands.	
	<u>Subsidies*</u>	<u>Subsidies*</u>	
	3) None	3) Eligibility for subsidies may be limited to juridical persons established within the territory of Finland. Subsidies related to research and development are unbound.	
	4) None	4) Subsidies available only to natural persons may be limited to Finnish citizens.	

*) The issue of a definition of subsidies remains to be determined in the context of negotiations under Article XV of the GATS.

1) cross-border supply 2) consumption abroad 3) commercial presence 4) presence of natural persons

Sector/Sub-sector	Limitations on market access	Limitations on national treatment	Additional commitments
	<p><u>Entry and temporary stay of service providers</u></p> <p>4) Unbound except for the entry and temporary stay of the following categories of service provider personnel as intra-corporate transferees, provided that such persons have been employed or sub-contracted by the company concerned not less than one year immediately preceding the entry.</p> <p>Executives - without requiring compliance with labour market tests to persons who primarily direct the management of the organization, establish its goals and generally have a wide decision making authority. Executives would not necessarily perform tasks related to the actual provision of the service.</p> <p>Managers - without requiring compliance with labour market tests to persons who direct the organization or its department and are in a senior level responsible of the service providing functions of the organization by supervising and controlling and having also authority to hire and fire personnel or recommend such and other personnel actions.</p> <p>Specialists - in compliance with labour market tests to persons within the organization, who possess knowledge at an advanced level of expertise or otherwise essential or proprietary to the organization's service, research equipment, techniques or management.</p> <p>Unbound except for business visitors who are allowed to enter into country without requiring a work permit when their residence does not exceed 90 days.</p> <p>Business visitors are defined as representatives of a service provider who are seeking temporary entry in purposes of negotiation for the sale of services or entering into agreements to sell services for that service provider, where this selling activity is not directed to the general public.</p>	<p><u>Entry and temporary stay of service providers</u></p> <p>4) None for the categories offered under market access.</p>	

Sector/Sub-sector	Limitations on market access	Limitations on national treatment	Additional commitments
II. SECTOR-SPECIFIC COMMITMENTS			
I. BUSINESS SERVICES			
A. Professional services			
a) Legal services (CPC 861) - international and home country law	1) None 2) None 3, 4) When practicing legal services as a member of the General Bar Association, Finnish citizenship and residency in Finland are required 4) Unbound except as indicated in the horizontal section	1) None 2) None 3) None 4) None	
b) Accounting services (parts of CPC 862)	1) None 2) None 3) None 4) Unbound except as indicated in the horizontal section	1) None 2) None 3) None 4) None	
b) Auditing services (parts of CPC 862)	1) Unbound 2) None 3, 4) At least one of the auditors of a Finnish liability company must be a Finnish citizen resident in Finland. 4) Unbound except as indicated in the horizontal section	1) Unbound 2) None 3) None 4) None	
c) Taxation services (CPC 863)	1) None 2) None 3) None 4) Unbound except as indicated in the horizontal section	1) None 2) None 3) None 4) None	
d) Architectural services (CPC 8671)	1) None 2) None 3) None 4) Unbound except as indicated in the horizontal section	1) None 2) None 3) None 4) None	

1) cross-border supply 2) consumption abroad 3) commercial presence 4) presence of natural persons

Sector/Sub-sector	Limitations on market access	Limitations on national treatment	Additional commitments
<i>Professional services</i> (continued)			
e) Engineering services (CPC 8672)	1) None 2) None 3) None 4) Unbound except as indicated in the horizontal section	1) None 2) None 3) None 4) None	
f) Integrated engineering services (CPC 8673)	1) None 2) None 3) None 4) Unbound except as indicated in the horizontal section	1) None 2) None 3) None 4) None	
g) Urban planning and landscape architectural services (CPC 8674)	1) None 2) None 3) None 4) Unbound except as indicated in the horizontal section	1) None 2) None 3) None 4) None	
i) Veterinary services (CPC 932)	1) None 2) None 3) None 4) Unbound except as indicated in the horizontal section	1) None 2) None 3) None 4) None	
j) Services provided by nurses (parts of CPC 93191)	1) None 2) None 3) None 4) Unbound except as indicated in the horizontal section	1) None 2) None 3) None 4) None	

Sector/Sub-sector	Limitations on market access	Limitations on national treatment	Additional commitments
<u>B. Computer and related services</u>			
a) Consultancy services related to the installation of computer hardware (CPC 841)	1) None 2) None 3) None 4) Unbound except as indicated in the horizontal section	1) None 2) None 3) None 4) None	
b) Software implementation services (CPC 842)	1) None 2) None 3) None 4) Unbound except as indicated in the horizontal section	1) None 2) None 3) None 4) None	
c) Data processing services (CPC 843)	1) None 2) None 3) None 4) Unbound except as indicated in the horizontal section	1) None 2) None 3) None 4) None	
d) Data base services (CPC 844)	1) None 2) None 3) None 4) Unbound except as indicated in the horizontal section	1) None 2) None 3) None 4) None	
e) Maintenance and repair, other (CPC 845 + CPC 849)	1) None 2) None 3) None 4) Unbound except as indicated in the horizontal section	1) None 2) None 3) None 4) None	
<u>C. Research and development services</u>			
b) Research and development services on social sciences and humanities (CPC 852)	1) None 2) None 3) None 4) Unbound except as indicated in the horizontal section	1) None 2) None 3) None 4) None	

1) cross-border supply 2) consumption abroad 3) commercial presence 4) presence of natural persons

Sector/Sub-sector	Limitations on market access	Limitations on national treatment	Additional commitments
<u>D. Real estate services</u>			
a) Involving own or leased property (CPC 821)	1) None 2) None 3) Chairman, members of the Board and Managing Director have to be Finnish citizens 4) Unbound except as indicated in the horizontal section	1) None 2) None 3) None 4) None	
b) On a fee or contract basis (CPC 822)	1) None 2) None 3) Chairman, members of the Board and Managing Director have to be Finnish citizens 4) Unbound except as indicated in the horizontal section	1) None 2) None 3) None 4) None	
<u>E. Leasing or Rental services without operator</u>			
<u>Transport</u>			
a) Relating to ships (CPC 83103)	1) None 2) None 3) None 4) Unbound except as indicated in the horizontal section	1) None 2) None 3) None 4) None	
b) Relating to aircraft (CPC 83104)	1) None 2) None 3) To be registered in the aircraft register of Finland, the aircraft must be owned either by a juridical or natural persons meeting specific nationality or domicile criteria, which are applied as well to the member of the board 4) Unbound except as indicated in the horizontal section	1) None 2) None 3) None 4) None	
c) Relating to other transport equipment (CPC 83101 + CPC 83102 + CPC 83105)	1) None 2) None 3) None 4) Unbound except as indicated in the horizontal section	1) None 2) None 3) None 4) None	

Sector/Sub-sector	Limitations on market access	Limitations on national treatment	Additional commitments
<u>Non-transport</u>			
d) Relating to other machinery and equipment (CPC 83106 - CPC 83109)	1) None 2) None 3) None 4) Unbound except as indicated in the horizontal section	1) None 2) None 3) None 4) None	
<u>F. Other business services</u>			
a) Advertising services (CPC 871)	1) None 2) None 3) None 4) Unbound except as indicated in the horizontal section	1) None 2) None 3) None 4) None	
b) Market research and public opinion polling services (CPC 864)	1) None 2) None 3) None 4) Unbound except as indicated in the horizontal section	1) None 2) None 3) None 4) None	
c) Management consulting services (CPC 865)	1) None 2) None 3) None 4) Unbound except as indicated in the horizontal section	1) None 2) None 3) None 4) None	
d) Services related to management consulting (CPC 866)	1) None 2) None 3) None 4) Unbound except as indicated in the horizontal section	1) None 2) None 3) None 4) None	
e) Technical testing and analysis services (CPC 8676)	1) None 2) None 3) None 4) Unbound except as indicated in the horizontal section	1) None 2) None 3) None 4) None	

1) cross-border supply 2) consumption abroad 3) commercial presence 4) presence of natural persons

Sector/Sub-sector	Limitations on market access	Limitations on national treatment	Additional commitments
<u>Other business services</u> (continued)			
f), g) Services incidental to agriculture, forestry and fishing (concerned parts of CPC 88 consisting specialised consultancy services only)	1) None 2) None 3) None 4) Unbound except as indicated in the horizontal section	1) None 2) None 3) None 4) None	
h) Services incidental to mining (concerned parts of CPC 88 consisting specialised consultancy services only)	1) None 2) None 3) None 4) Unbound except as indicated in the horizontal section	1) None 2) None 3) None 4) None	
l) Security services (parts of CPC 873)	1) Establishment requirement 2) None 3) License of the County Government is required for a commercial presence. License may be granted only to Finnish citizens and Finnish registered organizations. 4) Unbound except as indicated in the horizontal section	1) None 2) None 3) None 4) None	
m) Related scientific and technical consulting services (CPC 8675)	1) None 2) None 3) None 4) Unbound except as indicated in the horizontal section	1) None 2) None 3) None 4) None	
n) Maintenance and repair of equipment (CPC 633 + CPC 8861 - CPC 8866, not including maritime vessels, aircraft or other transport equipment)	1) None 2) None 3) None 4) Unbound except as indicated in the horizontal section	1) None 2) None 3) None 4) None	

Sector/Sub-sector	Limitations on market access	Limitations on national treatment	Additional commitments
<u>Other business services</u> (continued)			
o) Building-cleaning services (CPC 874)	1) Unbound *) 2) None 3) None 4) Unbound except as indicated in the horizontal section	1) Unbound *) 2) None 3) None 4) None	
p) Photographic services (CPC 875)	1) Unbound *) except for aerial photography: None 2) None 3) None 4) Unbound except as indicated in the horizontal section	1) Unbound *) except for aerial photography: None 2) None 3) None 4) None	
r) Printing, publishing (CPC 88442)	1) None 2) None 3) None 4) Unbound except as indicated in the horizontal section	1) None 2) None 3) Residency requirement for a person in charge of printing. 4) Residency requirement for a person in charge of printing.	
s) Public relation services (CPC 87909)	1) None 2) None 3) None 4) Unbound except as indicated in the horizontal section	1) None 2) None 3) None 4) None	
t) Other			
Certified translators/interpreters (CPC 87905)	1) None 2) None 3) None 4) Unbound except as indicated in the horizontal section	1) None 2) None 3) None 4) Residency requirement for certified translators	
Other translators/interpreters (CPC 87905)	1) None 2) None 3) None 4) Unbound except as indicated in the horizontal section	1) None 2) None 3) None 4) None	

*) A commitment on this mode of delivery is not feasible

1) cross-border supply 2) consumption abroad 3) commercial presence 4) presence of natural persons

Sector/Sub-sector	Limitations on market access	Limitations on national treatment	Additional commitments
<u>Other business services</u> (continued)			
Exhibition management services (87909)	1) None 2) None 3) None 4) Unbound except as indicated in the horizontal section	1) None 2) None 3) None 4) None	
<u>2. COMMUNICATION SERVICES</u>			
<u>C. Telecommunication services</u>			
Value-added services ¹⁾ , Electronic mail, Voice mail, On-line information and Data Base Retrieval, EDI, Code and Protocol Conversion	1) None 2) None 3) None 4) Unbound except as indicated in the horizontal section	1) None 2) None 3) None 4) None	

1) Excludes voice telephony, telegraph, telex, packet and circuit switched data services, mobile radio telephony, paging and satellite services.

Sector/Sub-sector	Limitations on market access	Limitations on national treatment	Additional commitments
<u>3. CONSTRUCTION AND RELATED ENGINEERING SERVICES</u>			
<u>A. General construction work for buildings (CPC 512)</u>	1) None 2) None 3) None 4) Unbound except as indicated in the horizontal section	1) None 2) None 3) None 4) None	
<u>B. General construction work for civil engineering (CPC 513)</u>	1) None 2) None 3) None 4) Unbound except as indicated in the horizontal section	1) None 2) None 3) None 4) None	
<u>C. Installation and assembly work (CPC 514 + CPC 516)</u>	1) None 2) None 3) None 4) Unbound except as indicated in the horizontal section	1) None 2) None 3) None 4) None	

1) cross-border supply 2) consumption abroad 3) commercial presence 4) presence of natural persons

Sector/Sub-sector	Limitations on market access	Limitations on national treatment	Additional commitments
4. DISTRIBUTION SERVICES			
(excluding arms, alcoholic beverages and pharmaceutical products)			
<u>A. Commission agents' services</u> (CPC 621)	1) None 2) None 3) None 4) Unbound except as indicated in the horizontal section	1) None 2) None 3) None 4) None	
<u>B. Wholesale trade services</u> (CPC 622)	1) None 2) None 3) None 4) Unbound except as indicated in the horizontal section	1) None 2) None 3) None 4) None	
<u>C. Retailing services</u> (CPC 631 + CPC 632 + CPC 6111 + CPC 6113 + CPC 6121)	1) None 2) None 3) None 4) Unbound except as indicated in the horizontal section	1) None 2) None 3) None 4) None	
<u>D. Franchising</u> (CPC 8929)	1) None 2) None 3) None 4) Unbound except as indicated in the horizontal section	1) None 2) None 3) None 4) None	
6. ENVIRONMENTAL SERVICES			
<u>B. Refuse disposal services</u> (CPC 9402)	1) Unbound 2) None 3) None 4) Unbound except as indicated in the horizontal section	1) Unbound 2) None 3) None 4) None	
<u>D. Other environmental services</u> (CPC 9404, CPC 9405, CPC 9406, CPC 9409)	1) None 2) None 3) None 4) Unbound except as indicated in the horizontal section	1) None 2) None 3) None 4) None	

Sector/Sub-sector	Limitations on market access	Limitations on national treatment	Additional commitments
-------------------	------------------------------	-----------------------------------	------------------------

FINANCIAL SERVICES

Commitments in FINANCIAL SERVICES are made in accordance with the Understanding on Commitments in Financial Services (Understanding).

INSURANCE

Insurance Services

(including services auxiliary to insurance)

Direct insurance and reinsurance

1) Foreign insurers may on cross-border trade without license offer only reinsurances and retrocessions in Finland
 2) Obligatory insurances (the statutory employment pension insurance, the statutory accident insurance, the motor third party liability insurance, the insurance against treatment injury) have to be effected in Finland
 3) Requirements concerning citizenship and place of residence, from which an exemption may be granted in some cases, apply to the founder, Managing Director, Auditors and Members of the Board of Directors and the Supervisory Board of an insurance company

1) None

2) None

3) The general agent of the foreign insurance company shall reside in Finland. The general agent will be approved by the Ministry of Social Affairs and Health

Branches of foreign insurance companies cannot get a license in Finland to carry on statutory insurances business (the statutory employment pension insurance, the statutory accident insurance, the motor third party liability insurance, the insurance against treatment injury)
 4) Unbound except as indicated in the horizontal section

4) None

1) cross-border supply 2) consumption abroad 3) commercial presence 4) presence of natural persons

Sector/Sub-sector	Limitations on market access	Limitations on national treatment	Additional commitments
Insurance intermediation and services auxiliary to insurance	1) The supply of insurance broker services is subject to a permanent place of business in Finland 2) None 3) None 4) Unbound except as indicated in the horizontal section	1) None 2) None 3) None 4) None	
Banking and other financial services (excluding insurance)	1) None 2) Payments from governmental entities (expenses) shall be transacted through the Finnish Postal Giro System or through a certain credit institution (Postipankki Ltd.)	1) None 2) None	
Credit institutions including Banks	3) Acquisition of shares by foreign owners giving more than one third of the voting rights of a major Finnish commercial bank or credit institution (with more than 1000 employees or with a turnover exceeding 1000 million Finnish markka or with a balance sheet total exceeding 1000 million Finnish markka) is subject to confirmation by the Finnish authorities; the confirmation may be denied only if an important national interest would be jeopardized Requirements concerning nationality and place of residence from which exemptions may be granted apply to the founder, the Supervisory Board and the Board of Management as well as the Chief General Manager and auditors	3) None	

Sector/Sub-sector	Limitations on market access	Limitations on national treatment	Additional commitments
<u>Banking and other financial services</u> (continued)			
Collective investment funds	Collective investment funds may not be managed by branches of foreign management companies		
Intermediation of securities and derivatives	Professional intermediation of securities and derivatives (options and futures) requires a permanent place of business in the form of a limited liability company, a deposit bank, other credit institution or a branch of a foreign credit institution		
Stock Exchange Brokerage Firms and Brokers	Requirements concerning citizenship and place of residence apply to the Board of Directors and Managing Director of a Stock Exchange Brokerage Firm as well as to a Stock Exchange Broker		
Market makers and brokers on derivatives exchange	Citizenship and residency requirements from which exemptions may be granted Payments from governmental entities (expenses) shall be transacted through the Finnish Postal Giro System or through a certain credit institution (Postipankki Ltd.)		
	4) Unbound except as indicated in the horizontal section	4) None	

1) cross-border supply 2) consumption abroad 3) commercial presence 4) presence of natural persons

Sector/Sub-sector	Limitations on market access	Limitations on national treatment	Additional commitments
<u>9. TOURISM AND TRAVEL RELATED SERVICES</u>			
A. Hotel and restaurant services (incl. catering) (CPC 641 - CPC 643)	1) None 2) None 3) None 4) Unbound except as indicated in the horizontal section	1) None 2) None 3) None 4) None	
B. Travel agency and tour operator services (CPC 7471)	1) None 2) None 3, 4) License of the National Consumer Administration is required. License may be granted only to Finnish citizens and Finnish registered organizations. 4) Unbound except as indicated in the horizontal section	1) None 2) None 3) None 4) None	
C. Tourist guide services (CPC 7472)	1) None 2) None 3) None 4) Unbound except as indicated in the horizontal section	1) None 2) None 3) None 4) None	
<u>10. RECREATIONAL, CULTURAL AND SPORTING SERVICES</u>			
B. News agency services (CPC 962)	1) None 2) None 3) None 4) Unbound except as indicated in the horizontal section	1) None 2) None 3) None 4) None	
D. Sporting and other recreational services (CPC 964, except as regard i.e. gambling, coin machines and like activities)	1) None 2) None 3) None 4) Unbound except as indicated in the horizontal section	1) None 2) None 3) None 4) None	

Sector/Sub-sector	Limitations on market access	Limitations on national treatment	Additional commitments
II. TRANSPORT SERVICES			
<u>C. Air transport services</u>			
- Sales and marketing	1) None 2) None 3) None 4) Unbound except as indicated in the horizontal section	1) For distribution through CRS of air transport services provided by CRS parent carrier: unbound 2) None 3) For distribution through CRS of air transport services provided by CRS parent carrier: unbound 4) None	
- Computer reservations systems	1) None 2) None 3) None 4) Unbound except as indicated in the horizontal section	1) For obligations of parent or participating carriers in respect of a CRS controlled by an air carrier of one or more third countries: unbound 2) None 3) For obligations of parent or participating carriers in respect of a CRS controlled by an air carrier of one or more third countries: unbound 4) None	
- Maintenance and repair of aircraft	1) Unbound *) 2) None 3) None 4) Unbound except as indicated in the horizontal section	1) Unbound *) 2) None 3) None 4) None	
<u>E. Rail transport services</u>			
d) Maintenance and repair of Rail Transport Equipment (parts of CPC 88)	1) Unbound *) 2) None 3) None 4) Unbound except as indicated in the horizontal section	1) Unbound *) 2) None 3) None 4) None	
<u>F. Road transport services</u>			
a), b) Passenger and Freight transportation (CPC 71213, CPC 71222, CPC 71223, CPC 7123)	1) Unbound 2) None 3) Authorization required, not extended to foreign registered vehicles 4) Unbound except as indicated in the horizontal section	1) Unbound 2) None 3) None 4) None	

*) Unbound due to lack of technical feasibility

1) cross-border supply 2) consumption abroad 3) commercial presence 4) presence of natural persons

Sector/Sub-sector	Limitations on market access	Limitations on national treatment	Additional commitments
<u>Road transport services</u> (continued)			
d) Maintenance and repair services of road transport equipment (CPC 6112, parts of CPC 88)	1) Unbound *) 2) None 3) None 4) Unbound except as indicated in the horizontal section	1) Unbound *) 2) None 3) None 4) None	
<u>Combined transport services</u>			
	1) None 2) None 3) None 4) Unbound except as indicated in the horizontal section	1) None 2) None 3) None 4) None	
<u>Charter services</u> (leasing of vessels with crew; sea and road) (CPC 7213 + CPC 7124)			
	1) None 2) None 3) None 4) Unbound except as indicated in the horizontal section	1) None 2) None 3) None 4) None	
<u>H. Services auxiliary to all modes of transport</u> (excluding maritime transport)			
b) Storage and warehousing services (CPC 742)	1) Unbound *) 2) None 3) None 4) Unbound except as indicated in the horizontal section	1) Unbound *) 2) None 3) None 4) None	
c) Freight transport agency services (CPC 748)	1) None 2) None 3) None 4) Unbound except as indicated in the horizontal section	1) None 2) None 3) None 4) None	
d) Other supporting and auxiliary transport services (CPC 7490)	1) None 2) None 3) None 4) Unbound except as indicated in the horizontal section	1) None 2) None 3) None 4) None	

*) Unbound due to lack of technical feasibility

FINAL LIST OF ARTICLE II EXEMPTIONS FOR FINLAND

Sector or Sub- Sector	Description of Measure Indicating its Inconsistency with Article II	Countries to which the Measure Applies	Intended Duration	Conditions Creating the Need for the Exemption
Road transport; passengers and freight	Provisions of existing and future reciprocal bilateral and plurilateral agreements on International road transport (including combined transport, road/rail) reserving transport rights between the contracting parties or across the territory of the contracting party and cabotage transport	All countries with which bilateral or plurilateral agreements are in force	Indefinite	Regional specificity of the road transport services.
Maritime transport; cabotage	Reciprocal existing and future measures exempting vessels registered under the foreign flag of a specified other country from the general prohibition to operate cabotage transport in Finland	All countries	Indefinite	Regional specificity of the maritime cabotage transport.
Audiovisual services; transmission of audiovisual programmes to the public	Measures that are taken for the implementation and in conformity with the regulations such as the EC Television Broadcasting Directive (no 89/552) and which define programmes of European origin in order to extend national treatment to audiovisual programmes meeting specific origin criteria	Parties to the Council of Europe Convention on Transfrontier Television or other European countries with whom an agreement may be concluded	Indefinite	The promotion of cultural identity within the broadcasting sector in Europe, as well as achievement of certain linguistic policy objectives

Sector or Sub- Sector	Description of Measure Indicating its Inconsistency with Article II	Countries to which the Measure Applies	Intended Duration	Conditions Creating the Need for the Exemption
Audiovisual services; production and distribution of cinematographic works and television programmes	Measures that are adopted for the implementation of benefits in conformity with such support programmes as MEDIA and EURIMAGES to audiovisual programmes and suppliers to these programmes, meeting specific European origin criteria	European countries	Indefinite	Preservation and promotion of the regional identity of the countries concerned
Audiovisual services; production and distribution of cinematographic works and television programmes in Nordic countries	Measures that are adopted for the implementation of benefits in conformity with such support programmes as the NORDIC FILM and TV FUND in order to enhance production and distribution of audiovisual works produced in Nordic countries	Nordic countries	Indefinite	Preservation and promotion of the regional identity of the countries concerned
All sectors	Measures aimed at promoting Nordic cooperation such as: — guarantees and loans to investment projects and exports (The Nordic Investment Bank) — financial support to R&D projects (The Nordic Industrial Fund) — funding of feasibility studies for international projects (The Nordic Fund for Project Exports) — financial assistance to companies *) utilizing environmental technology (The Nordic Environment Finance Corporation)	Denmark, Finland, Iceland, Norway and Sweden	Indefinite	To maintain and develop Nordic cooperation

*) applies to East European companies, which are cooperating with a Nordic company

Sector or Sub- Sector	Description of Measure Indicating its Inconsistency with Article II	Countries to which the Measure Applies	Intended Duration	Conditions Creating the Need for the Exemption
CRS and sales and marketing of air transport services.	Provision of Article 7 of Regulation (EC) no 2299/89, as amended by Regulation (EC) no 3089/93, whereby the obligations of CRS system vendors or of parent and participating air carriers shall not apply where equivalent treatment to that applied under the Regulation is not accorded in the country of origin of the parent carrier or of the system vendor.	All countries where a CRS system vendor or a parent air carrier is located.	Indefinite.	The need for the exemption results from the insufficient development of multilaterally agreed rules for the operation of CRS.

